

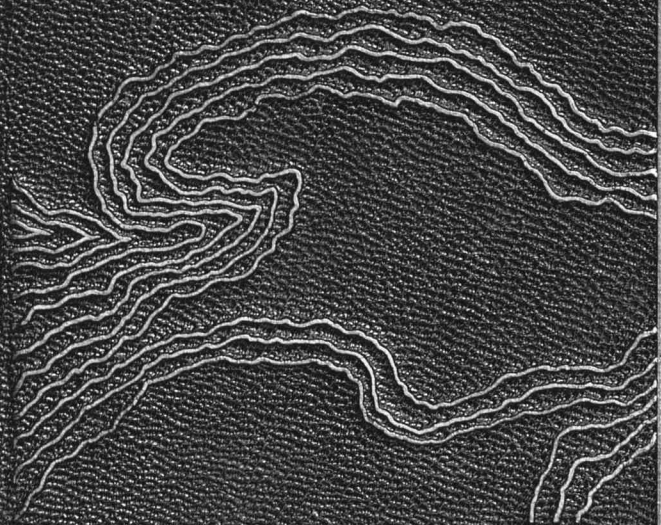
MARELE

DICTIONAR

GEOGRAFIC

AL

ROMÂNIEI

MARELE
DICTIÖNAR GEOGRAFIC
AL
ROMÎNIEI

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

FUNDATĂ LA 15 IUNIE 1875

RECUNOSCUTĂ DREPT INSTITUȚIE DE UTILITATE PUBLICĂ, PRIN LEGEA DIN 20 FEBRUARIE 1897

MARELE

DIȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÂNIEI

ALCĂTUIT ȘI PRELUCRAT DUPA DIȚIONARELE PARȚIALE PE JUDEȚE

DE

GEORGE IOAN LAHOVARI

PREȘEDINTE AL INALTEI CURȚI DE COMPTURI,
PREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÂN,
SECRETAR GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE ROMÎNE

ȘI

GENERAL C. I. BRATIANU

SUB-ȘEF AL STATULUI MAJOR GENERAL,
DIRECTOR
AL INSTITUTULUI GEOGRAFIC AL ARMATEI

GRIGORE G. TOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÎNE,
PROFESOR UNIVERSITAR,
DIRECTOR AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

~~~~~  
VOLUMUL II.  
~~~~~

BUCUREȘTI

STAB. GRAFIC J. V. SOCECŪ, STR. BERZEI, 59

1899.

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÂNIEI

B

București (urmare). — Edilitate. —
Organizația administrativă. — Înainte de secolul al XIX-lea, București era administrat de un consiliu comunal, compus din un ghideț și 12 pîrgari, aleși de poporul orașului. Pe la începutul acestui secol București era administrat de un consiliu comunal o parte ales și o parte numit de stăpînire. El se numea *Casa Maghiștratului* sau *Cinstitul sfat orășenesc al Poliției București*. El se compunea din 5 membri, din cari unul era prezident; avea ca funcționari auxiliari: 1 secretar, 1 ajutor, 1 casier, 1 registruator, 5 cinovnici, 1 tist cu 6 dorobanți, 1 odăiaș și 1 rîndaș. Acesta era tot personalul comunal, așa cum îl găsim în dosarele Primăriei de București.

Sfatul orășenesc se întrunea de 3 ori pe săptămîină: Marțea, Joia și Sîmbăta și lucra cîte 6 ore pe zi.

Azi București se administrea de un consiliu comunal, ales de cele două colegii electorale, compus din 31 consilieri, din cari unul e primar și 2 ajutoare; cu un personal numeros de func-

ționari, arhitecți, ingineri, geometri, desenatori, picheri, paznici, gardiani și sergenți, toți numiți de consiliu.

Următoarele 9 servicii compun azi administrația Bucureștilor.

I. Direcția lucrărilor tehnice:

- a) Direcția;
- b) Serviciul alinierilor;
- c) » studiilor;
- d) » planului;
- e) » bunurilor;
- f) » apelor;
- g) » poduri-șos.;
- h) » salubrității.

II. Direcția administrativă.

- III. » acciselor.
- IV. » comptabilității.
- V. » sanitară.
- VI. Serv. casieriei centrale.
- VII. Secretariatul general.
- VIII. Economatul general.
- IX. Oficiul stărei civile.

Dăm aci lista diferitelor Sfaturi orășenești din București, cu începere de la anul 1831:

1831. — Căminarul Iorgu Bibescu (mai tîrziu Domnitorul Munteniei), căminarul Pavel și Chir Ghiță Opranu.

1833. — Hatmanul Mihail Du-

mitrescu, clucerul Grigore Grădișteanu, Chir Iancu Chiriță Bălăceanu și căminarul Alex. Ghica.

1834. — Hagi Mihaiu Filipescu, căminarul Alexandru Ghica, clucerul Grigore Grădișteanu, stolnicul Stanciü, Scarlat Petroviçi, Dimitrie Dedu și Christofor Mustacov.

1835. — Constantin Costache Șuțu, Constantin Costache Bucă, stolnicul Ioniță Drăgănescu, serdarul Anagnosti, Christodor Mustacov, Nicolae Teodor și Vameșu Iordache.

1836. — Postelnicul Costache Șuțu, serdarul Xenocrat, serdarul Fănuță, medelnicerul Costache Crețeanu, Christodor Mustacov, Mărgărit Ivanoviçi, Pascale Gazoti, postelnicul Alexandru Ghica, Anastase Polizu și Mihalache Ionescu.

1837. — Căminarul Ștefan Ogrăzeanu, polcovnicul Ioan Cîmpineanu, Anastasie Polizu, serdarul Ștefan Ioan, postelnicul Manolache Băleanu, Christodor Mustacov și Pascale Gazoti.

1838. — Ion Scarlat, Ion Bacaloglu, slugerul Spirache Cojescu, Aga Ion Filipescu, clu-

cerul Gr. Cantacuzino, Mărgărit Ivanovici, paharnicul Ion Rosetti, Nedelea Ion Mitescu și Lazăr Calenderoglu.

1839. — Aga Iancu Bălăceanu, clucerul Alecu Ghica, slugerul Spirache Cojescu, Lazăr Calenderoglu, serdarul Anasti, Ion Serafim și George Bălan.

1840. — Sluggerul Tomița, Atanasie Dumitriu, Anghel H. Pandele, căminarul Dumitru Belu, căminarul Pavel și paharnicul Alexandru Ghica.

1841. — Paharnicul Scarlat Rosetti, serdarul Pîrvu Asan, serdarul Alecu Izvoranu, Ion Ilie, Christache H. Paraschiva și Teodor Balaban.

1842. — Marele postelnic Ion Filipescu, paharnicul D. Ghica, Asan Ion Cămineanu, paharnicul Ion Mitică, Ion Polizu și Mărgărit Ivanovici.

1843. — Maior Teodor Popescu, serdarul Barbu Prisiceanu, Lazăr Calenderoglu și Ion Ioanidi.

Supleanți: Serdarul Ion Arion și Ion Eftimiu.

1844. — Vistierul Costache Belu, maior D. Popescu, clucerul Ion Mihăescu, serdarul George Papa și Lazăr Calenderoglu.

Supleanți: Stan Gheorghiu și Dimitrie Economu.

1845. — Vornicul Ion Oteteleșanu, clucerul Costache Petrescu, paharnicul Mihalache Pencovic, pitarul Lazăr Calenderoglu și Dumitru Ivanovici.

Supleanți: Enache Iancu și Ion Minovic.

1847. — Polcovnicul Scarlat Crețulescu, pitarul Mihalache Băscoveanu, clucerul Iancu Dinu, paharnicul Nicolae Lahovari și pitarul Lazăr Calenderoglu.

Supleanți: Pitarul Ianovici și Ion Triandafil.

1848. — Scarlat Crețulescu

(până la Iunie); Constantin Crețulescu (Iunie—August); Dim. Polizu (August—Octombrie); Constantin Lenș (Octombrie—Decembrie).

1849. — Constantin Lenș (la începutul anului); Aga Dimitrie Fălcoianu; Paharnicul Nicolae Lahovari, Răducanu Simonidi și Ion Bacaloglu.

Supleanți: Nicolae Gherman și Ion Triandafil.

1851. — Marele logofăt Iordache Bărcănescu, paharnicul Costache Cîrlova, Atanasie Christea Manta, Costache Bălăcescu și Lazăr Gherasim.

Supleanți: Serdarul Nicolae Herișescu și Ion Bacaloglu.

1853. — Marele logofăt Grigore Obedeanu, paharnicul Evghenie Predescu, serdarul Ion Crețeanu și Nicolae Herișescu.

Supleanți: Pitarul Enache Trandafir și Răducanu Simonidi.

1855. — Aga Constantin Ioan Filipescu, clucerul Simeon Marcovic, Alecu Dumitrescu, serdarul Nicolae Herișescu și Costache Păltineanu.

Supleanți: Pitarul Teodor Sfetcu și Ion Ioanid.

1856. — Ștefan H. Pandele, Panait Ionescu, Ion Polizu, clucerul Ion Dinu, aleși pentru a se complecta lipsurile a 4 membri demisionați.

1857. — Prințul Dimitrie Ghica, serdarul Vasilache Paapa, Ion Polizu, serdarul Costache Iliescu și Avram Gheorghiu.

Supleanți: Panait Ionescu și pitarul Ion Penescu.

1859. — Prințul Dimitrie Ghica, Ion Brătianu, Vasile Paapa, Tudor Arcon, Ghiță Gherasi, Panait Ionescu și Costache Iliescu.

1860. — Vasile Constantinescu, Anton Arion, Alexandru Orăscu. Aceste trei persoane s'au ales în locul demisionaților G. Gherasi, P. Ionescu și C. Iliescu.

1861. — Anton Arion, Dimitrie Brătianu, Dimitrie Berindei, Cezar Boliac, Dimitrie Ghica, George H. Anghel.

1866. — Dimitrie Brătianu, Dr. P. Iatropolu, Grigore Lahovari, Simeon Mihăilescu, Grigore Cantacuzino, Anton Arion, Constantin Panaiot, Constantin Ciocîrlan, Nicolae Blaremburg, Grigore Serurie, Dimitrie Culoglu, Pană Buescu, Iordache Hagi Anghel, Radu Ioan, Corneliu Lapati, Vasile Toncoviceanu, din cari era Primar Dimitrie Brătianu.

Ca ajutori sunt: Simeon Mihăilescu, Gr. Lahovari, Anton I. Arion, Dr. Panait Iatropolu, Gr. C. Cantacuzino și Costache Panaiot. A demisionat Dr. Iatropolu și s'a înlocuit cu C. Ciocîrlan; a demisionat C. Ciocîrlan; și s'a numit Gr. P. Serurie; a demisionat C. Panaiot și s'a numit Dem. Culoglu.

S'a reînnoit pe jumătate numărul membrilor și trăgîndu-se la sorți a eșit Radu Ionescu, Dimitrie Brătianu, Anton I. Arion și Dr. Iatropolu în locul cărora s'a ales precum și în locul altor 6 ce erau demisionați mai înainte:

Dimitrie Brătianu, Anton Arion, Dr. Iatropolu, C. Panaiot, S. Mihăilescu, Vasile Constantin, Barbu Protopopescu, Nicolae Pancu, Iancu Ștefănescu și Veniamin Hernia.

Dim. Brătianu fiind Primar, iară ajutori S. Mihăilescu, Anton I. Arion, Corneliu Lapati, Grigore C. Cantacuzino, Costache Panaiot și Veniamin Hernia.

1867. — D. Brătianu, demisionînd din calitatea de Primar, a fost numit în locul lui C. Panaiot, iar în locul acestuia s'a numit ajutor pe Serurie Gr.

1868. S'a făcut alegerea din nou a Consiliului Comunal și

rezultatul a fost: Dr. P. Iatropolu Primar, N. Manolescu, P. Buescu, Gr. Serurie, S. R. Bechianu, V. Constantin și V. Hernia.

1869. — S'a disolvat Consiliul și s'a înlocuit cu o comisie interimară compusă din P. Dimancea, T. Christescu, Corneliu Lapati, E. Predescu, Stamatii Atanasiu, P. Christu, I. G. Manu, T. Rădulescu, P. Atanasiu, Anghel Solacolu și C. Panaiot.

Din comisia interimară au demisionat Petru T. Christu, E. Predescu și C. Panaiot și s'a numit în locul lor Dimitrie Teoharidi, Anton Stoianovici și Ghiță Dimitriadi,

1869. — S'a făcut alegere și așit G. G. Cantacuzino Primar, iară ajutoare P. Grădișteanu, Dr. Daniilescu, C. Aninoșeanu, Menelas Germani, R. Dumitriu și Nae Răduleanu.

La 25 Ianuarie 1870, s'a făcut o nouă alegere și s'a confirmat Primar Eftimie Diamandescu, în locul lui G. Cantacuzino demisionat.

1871. — S'a făcut o nouă alegere și s'a ales: Scarlat Crețulescu Primar, Graf. Sc. Rosetti, Dr. Daniilopolu, General B. Vlădoianu, Const. Racotă, Nicu Racoviță și Ion I. Pallă.

B. Vlădoianu s'a numit în urmă Primar în locul Ș. Crețulescu.

1873. — C. Brăiloiu a fost numit Primar în locul Generalului Vlădoianu, iar ajutori N. C. Tătăranu, C. Vălcănu, Teodor M. Galița, Dr. Daniilopolu și C. N. Racotă.

La 2 Septembrie 1873 Generalul Vlădoianu s'a numit Primar în locul lui C. Brăiloiu, demisionat.

1874. — S'a făcut alegere pentru întregul Consiliu și la 2 Octombrie s'a confirmat alegerea,

numindu-se Primar Colonel G. Manu, iar ajutoare C. D. Athanasiu, Gr. Triandafil și V. Paapa.

1877. A demisionat întregul Consiliu; s'a făcut convocare și în ziua de 14 Maiu, au fost aleși și numiți: C. A. Rosetti primar, iar Dimitrie Giani, Ion Procopie-Dumitrescu și Nicolae Fleva, ajutoare.

1878. Expirând termenul Consiliului, s'a făcut alegere și a fost numit Primar Dem. Cariagdi, iar ajutoare N. Fleva, I. Pr.-Dumitrescu și Grig. Serurie.

1883. S'a făcut alegere pentru întregul consiliu și s'a ales: Dimitrie Cariagdi Primar, Gr. Serurie, N. Manolescu, P. Buescu, V. Hernia, Colonel Barozi și Anton Mavrus ajutoare.

La 5 Noembrie 1883 s'a disolvat Consiliul comunal și s'a numit Comisiunea interimară compusă din:

M. Torok, Dr. Sergiu, N. Hagi-Stoica, Spiru Haret, Ștefan Petrescu, C. Dănescu și Gr. Vulturescu.

1884. S'a constituit noul Consiliu comunal compus din: N. Fleva Primar, și Gr. Cerchez, I. Dobrovici, Gr. Capeleanu, D. Ionescu, C. Dănescu și St. Petrescu, ajutoare.

La 4 Noembrie 1884 s'a făcut alegere pentru jumătate din numărul membrilor eșiți la sorți, în urma căreia procedându-se la alegerea sorților a eșit N. Fleva, Primar, I. Bibicescu, Gr. Cerchez, Constantinescu Al., Dobrovici I., Petrescu Ștefan și Vlădescu Al.

La 19 Iunie 1886 s'a ales Primar N. Manolescu în locul N. Fleva.

La Noembrie 1886 s'a făcut din nou alegere de Consilier și rezultatul a fost: I. Cîmpineanu, Primar, Gr. Cerchez, I. G. Bi-

bicescu, Gr. Serurie, I. Dobrovici, St. Petrescu și Gh. Petrovici ajutoare.

1888. — S'a disolvat Consiliul și s'a compus o Comisia interimară din Em. Protopopescu-Pake, Ioan Alexandrescu, Dr. Demetrescu-Severeanu, Chr. Cerlenti, Dem. Naumescu, Sava Vasiliu, Ion N. Lahovari și Eftim Germani.

La 21 Maiu 1888 s'a făcut alegerea Consiliului și rezultatul a fost: Em. Protopopescu-Pake, Primar, Al. Rioșeanu, N. Vrăbescu, Eftim Germani și Leonida Paciurea, ajutoare.

1892. Primar Grigore Triandafil.

1893. Primar P. Orbescu.

1894. Primar N. Filipescu; Ajutoare: Al. Ciurcu, I. A. Brătescu; Membrii: Alexandru Th., Arion C. C., Balanolu I. P., Bălășanu Al., Bălțeanu Eniu, Colțescu I., Cosăcescu N., Dobrescu N. G., Dumitrescu Mirela E., Eftimiu G. M., Florian G., Gerassy N. I., Hagi Pantele D., Ioachimescu D., Ionescu Al. Gr., Ionescu Petre, Ionescu Victor, Nicolescu Luca P., Obdenaru I., Căpitan, Popovici Andrei, Roșu D., Rusescu Ruse, Severeanu C. Dr., Șoimescu N. N., Tomescu N. Dr., Velescu Ștefan, Zamfirescu Thoma.

1895. Primar, C. F. Robescu; Ajutoare: G. Bursan și Anghel Solacolu; Membrii: Alexandriu Chr., Assan G., Bibicescu I. G., Bolintineanu C. St., Chirișescu Al., Christescu C., Dumitrescu Procopie I., Dobrescu D. T., Eustațiu D., Fănuță Ath. Maior, Hernia V., Ionescu D. M., Ionescu N. blănaru, Melisianu N., Miclescu Al., Micșunescu Gr., Muscelanu Iosef, Păltineanu Barbu, Petrescu D., Petrini Galați Dr., Roseti Vințilă D., Solacolu C. Gr., Stă-

nescu D., Sterie Niță, Vanic Anton.

Finanțele comunei. — În anul 1832 budgetul comunei București prezintă la venituri suma de lei noi 218641 și la cheltueli suma de 194814 l. n.

Pe anul 1859 prezintă la venituri 474268 l. n. și la cheltueli 445730 l. n.

De la anul 1866 au mers tot crescând atât veniturile cât și cheltuelile comunei; următorul tabel va da o idee exactă cum a crescut budgetul în ultimii 32 de ani:

	Venituri	Cheltueli l. v.
1866.—	7161564	6828266
1867.—	4268706	7474982
1868.—	3000000	3306091
		lei noi
1869.—	3417210	3819818
1870.—	3150501	3419352
1871.—	3211727	3122727
1872.—	4756529	4697482
1873.—	5632800	6620430
1874.—	5443634	6321507
1875.—	6106365	4781325
1876.—	6136515	6127781
1877.—	5816639	5816268
1878.—	6175623	6169997
1879.—	6728455	6678455
1880.—	6471081	6448413
1881.—	7788916	7784700
1882.—	6276360	6265630
1883.—	6434924	6406583
1884.—	8094660	7879180
1885.—	7719660	7660312
1886.—	7807820	7807820
1887.—	7539920	7519920
1888.—	7889350	7889350
1889.—	9755000	9755000
1890.—	9625464	9623186
1891.—	10479431	10673807
1892.—	10511014	10593913
1893.—	12203050	12318620
1894.—	12515313	12616993
1895.—	12546059	12833639
1896.—	13148226	12345084
1897.—	13528843	13758153
1898.—	15458313	15660093

Din suma de 7161564 l. v.

la venituri și 6828266 l. v. la cheltueli, cum era budgetul comunei București în anul 1866, s'a urcat pentru anul 1898 la venituri 15458313 lei noi și la cheltueli 15660093 lei noi.

Datoria comunei București se urca în Ianuarie 1866 la suma de 2300729 lei vechi, 30 parale. Azi — după 32 ani — Primăria București are contractate datorii în suma de 99255000 lei noi, din cari până la 1 Martie 1897 a amortizat suma de 11200000 lei. Această sumă e împărțită în 7 împrumuturi, pe cari are a le achita treptat până la anul 1945, plătind o dobândă la ele de 4, 4¹/₂ și 5%.

Ultimul budget. — Iată în detaliu ultimul budget al comunei București pe anul 1898:

I. Venituri ordinare: venituri directe, lei 1441100; venituri indirecte (accise), lei 7874700; venituri din bunuri comunale, lei 679500; venituri din servicii comunale, lei 1204500; subvențiuni, lei 561252; contribuțiuni pentru drumuri 1650000 lei.

II. Venituri extra-ordinare: Venituri cu destinație specială, lei 424058, bani 40; diferite venituri, lei 176000; din excedentul exercițiului 1896—97, lei 1447203, bani 43; total, lei 15458313, bani 83.

III. Cheltueli: Datoria publică, lei 5624320, bani 80; retribuirea primarului și ajutoarelor, lei 45000; secretariatul general, lei 204200; direcția administrativă, lei 2268616, bani 10; direcția sanitară, lei 500884, bani 80; lucrările tehnice, lei 4027482; oficiul stărei civile, lei 43020; direcția contabilității, lei 424855, bani 80; serviciul accizelor, lei 696140; cascria centrală, lei 47760; lucrări extra-ordinare, lei 1447203,

bani 43; deschideri de credite, lei 128830, bani 90. Total lei 15458313, bani 83.

Iată cum se repartizează veniturile și cheltuelile budgetului pe anul 1898:

Natura veniturilor. — Venituri directe: zecimi comunale asupra contribuțiilor către stat și proprietăților particulare, lei 850000; taxa birjelor, căruțelor, tramwaie, tram-care, etc., lei 342000; taxa de cai, livrele, servitorii și insigne, lei 130000; taxa libretelor de la servitorii, lei 40000; taxa pompelor funebre, lei 16000; taxa balurilor, spectacolelor, panoramelor, etc., lei 53000; taxa biletelor de vânzarea vitelor, lei 10100.

Venituri indirecte (accise): taxa asupra băuturilor și lichidelor, lei 3898300; taxa asupra comestibilelor, lei 1780300; taxa asupra combustibilelor, l. 992800; taxa asupra materialelor de construcție, lei 344600; taxa asupra furagiilor, lei 211000; taxa asupra diferitelor altor obiecte, lei 85200; taxa de intrare în oraș, lei 465000; taxa de magazinaj, lei 44000; taxa din vânzarea vitelor, lei 30000; taxa chibriturilor și cărților de joc, lei 20000; produsul vânzării obiectelor confiscate, lei 1000; amenzi din contrabande, l. 2500.

Venituri din bunuri comunale: chirii diferite proprietăți ale comunei, lei 460000; chiria pentru afișări de anunțuri, lei 1000; chirii din târgul Moșilor, lei 90000; chiria de la podul Vităn, lei 30000; produsul vânzării terenurilor de la cimitire, lei 90000.

Venituri din servicii comunale: abonamente la serviciul apelor, lei 525000; abonamente la serviciul curățirii gunoaelor, lei 180000; marcatul măsurilor, lei 80000; cotitul vaselor, lei

2000; măsuratul cerealelor la Obor, lei 2500; cîntăritul la Moși și Abator, lei 3000; curățitul la-trinelor, lei 15000; bilete de legitimație, lei 8000; extracte de pe actele stărei civile, lei 6000; foile dotale, lei 25000; produsul din taxa tăerei vitelor, lei 240000; permisiuni de clădirii, lei 90000; produs din vizite și condicuțe pentru supravegherea prostituțiunei, l. 20000; produs de la băile populare, l. 8000.

Subvențiunii: subvenția pentru întreținerea grădinei Cișme-giū, lei 6000; subvenția pentru întreținerea sergenților de oraș, lei 417600; subvenția pentru ajutoare bisericilor sărace, lei 137652.

Contribuțiunii pentru drumuri: prestații comunale, lei 370000; taxa 4°/_o asupra proprietăților din coprinsul comunei, l. 935000; subvenția pentru întreținerea căilor naționale, lei 145000; subvenția pentru întreținerea șoselelor care cad în sarcina statului (conform legii pentru măr-ginirea orașului București), lei 200000.

Venituri extra-ordinare. — Donațiuni și venituri cu destinațiuni speciale:

a) Fondul dăruit de «M. S. Regina», capital nominal 7000 lei, procente 5°/_o la acest capital, pentru măritatul fetelor sărace, lei 350.

b) Fondul «Androcle și Aretia Fotino» capital nominal lei 20000, procente 5°/_o la acest capital, pentru întreținerea Azilului de noapte, lei 1000.

c) Fondul «contesa Zoe Rosetti», pentru facerea unei opere de bine-facere în memoria sa, lei 127963, bani 90.

d) Fondul «Al. Andonescu», capital nominal 10500 lei, procente la acest capital, pentru cumpărarea de cărți și îmbră-

cămintele la copii săraci și pentru întreținerea Azilului de noapte.

e) Fondul «Cutti», chiria caselor lăsate Comunei pentru a se împărți la săraci ca ajutoare de înmormîntări, lei 1235.

f) Fondul «Avramidis», capital nominal 3000 lei, procente 5°/_o la capital, pentru a se împărți la săraci, lei 150.

g) Fondul «Arhiereul Valerian-Rîmniceanu», capital nominal 1000 lei, procente 5°/_o la capital, pentru a se împărți la săraci, lei 50.

h) Fondul «Panady», capital nominal 4000 fl. v. a., partea ce revine Comunei din procentele acestui capital pentru a se întrebuința în folosul copiilor orfanii, lei 355.

i) Fondul «Maior Cioranu», chiria caselor lăsate comunei pentru burse și înzestrări de fete, lei 2100.

j) Fondul «Protopopul Tudor Economul», capital nominal lei 260000 și «Maria Turnescu», capital nominal 100000 lei, procentele la acest capital pentru fundațiunea Protopopul Tudor și Maria Turnescu, lei 18000.

k) Fondul «Episcopul Inocentie Kițulescu», două zecimi din venitul acestui legat pentru a se împărți Ospătăriei populare, lei 2415.

l) Fondul «Evlogie Gheorghieff»: arenda moșiilor Cotenița și Viișoara, însă: $\frac{2}{3}$ cvenite Comunei conform testamentului, 7600 lei; $\frac{1}{3}$ Societății pentru învățatura Poporului Român, 3800 lei; în total 11400 lei.

m) Diferite: pentru întreținerea mormîntului familiei Ec. Vasiliad, procente la capitalul nominal de 2000 lei depus.

Idem pentru întreținerea mormîntului poetului Eminescu, procente la capitalul nominal de 1000 lei depus.

Produs din mîncării la Ospătăria populară, lei 10000; diferite donații pentru săraci, Azilul de noapte și Ospătăria populară, lei 18000.

Fondul dăruit comunei de Comitetul Român al Expozițiunei din Paris pentru întemeierea unei expozițiuni permanente în capitală, capitalul nominal al efectelor de lei 41500 (din care efecte în valoare nominală de 38500, fondul dăruit) plus procente, lei 50000.

De la societățile de tramvaie, pentru curățitul gunoaelor de pe liniile tramvaielor, lei 29652, bani 20.

Sume depuse de particulari pentru instalări de conducte de apă, 40000.

Subvențiunea de la Camera de Comerț pentru întreținerea Școalei comerciale de gr. I, lei 3989, bani 30.

Diferitele venituri: Venituri din amenzi de contravențiuni, lei 20000.

Venituri din amenzi de la antreprenori, lei 5000.

Procente la capitalul consemnat, lei 5000.

Diferitele venituri de la cimitire, lei 15000.

Venituri întîmplătoare, lei 130000.

Cheltueli. — Cheltuelile cele mai principale ale comunei sunt: Anuitățile diferitelor datorii publice (7 împrum.) 5624520.80 lei.

Personalul central și administrativ 345060 lei.

Chirii pentru școalele instalate în localuri particulare, lei 55000.

Subvenții celor două leagăne pentru copii orfanii, 3000 lei.

Subvenție Teatrului Național, 55500 lei.

Subvenții bisericilor sărace, 178000 lei.

Subvenții corurilor ce funcțio-

nează la bisericile întreținute de comună 34200 lei.

Poliția administrativă, 1061520 lei.

Serviciul pompierilor, 186000 lei.

Premiul com. București, pentru îmbunătățirea rasei cailor, 2000 lei.

Direcția sanitară, 294480 lei.

Eforiei Spitalelor Civile pentru alienați, 30000 lei.

Serviciul copiilor găsiți, 9900 lei.

Fondul de epizootie, 66254.80 lei.

Laboratoriul chimico-bacteriologic municipal, 10000 lei.

Retribuțiunea personalului lucrărilor tehnice, lei 297120.

Retribuțiunea lucrătorilor tehnici, lei 1038840.

Imprintate, cărți, jurnale, rechizite de birou pentru toate serviciile tehnice, afară de serviciul planului, lei 4000.

Material pentru reproducțiuni de desemnuri și scrieri, imprimare pentru toate serviciile tehnice, afară de serviciul planului, lei 5000.

Întreținerea și reparațiunea clădirilor și telefoanelor de la Arcuda-Brezoaia, a basinelor și filtrelor de la Arcuda, a apeductului și accesoriile lui, nisip pentru exploatarea filtrelor, aparate pentru constatarea și înregistrarea calității și cantității de apă, lei 35000.

Consolidarea digurilor și întreținerea canalului Dîmboviței și accesoriile lui, de la Brezoaia până la Vitan, și despotmolirea acestui canal, cu deosebire în oraș, între căderea de apă de la Grozăvești și Abator, lei 30000.

Întreținerea clădirii, turbinelor, pompelor, a rezervoarelor de la Cotroceni, a canalizațiunii de distribuțiunea apei în oraș,

a fîntinelor, basinelor și coloanelor de apă, aparate pentru măsurarea debitului de apă în conducte, unsoare, stupă, combustibil și material divers pentru exploatarea uzinei hidro-electrice, mici schimbări în canalizațiunile de apă existente, lei 83000.

Instalațiunii de noi conducte pe diferite strade, lei 30000.

Instalațiunii de conducte particulare, lei 40000.

Illuminatul ordinar al orașului cu electricitate, gaz aerian, petrol și ulei mineral dens, unsoare, stupă, combustibil și material divers pentru exploatarea uzinei electrice, întreținerea mașinelor, lampelor și liniilor destinate iluminatului public cu electricitate, plata diurnelor pentru verificarea puterii luminătoare a gazului, lei 670000.

Illuminatul prin electricitate al abatorului, combustibil, unsoare, stupă și material divers, saū transformarea complectă a sistemului de iluminat, lei 25000.

Nisip, pietriș, bolovanii, pavele de Turcoaia și transportul lor, astfalt, basalt, scule și mașine pentru întreținerea și transformarea actualelor pavage, șosele și trotuare cum și pavage nouă ca încercare, lei 550000.

Întreținerea, în comptul statului, a căilor naționale din zona Capitalei după noua rază, personal și material, lei 200000.

Întreținerea și complectarea plantațiunilor de pe strade și a băncilor publice, lei 5000.

Material și aparate pentru întreținerea și curățitul canalelor, transformarea recipientelor și îmbunătățiri în genere, l. 20000.

Întreținerea, transformarea și complectarea materialului de măturat, stropit și ridicat gunoaele: perii, forase, cărucioare, tuburi de gumă, măturii mecanice, sa-

cale, stropitoare, pluguri de zăpadă, cotige, furgoane, trăsuri, sănii, hamuri, cum și orice alt material similar, lei 60000.

Întreținerea gărilor de gunoae, facere și întreținere de linii pentru ele, lei 10000.

Lucrători și căruțe suplimentare pentru ridicarea zăpezii, sumele disponibile ale alocațiunii putîndu-se întrebuița și la ameliorări diverse ale serviciului, din cari până la 30000 pentru cumpărarea de cai, lei 50000.

Nutrimntul cailor, l. 170000.

Illuminatul localurilor comunale, lei 30000.

Întreținerea orologiilor publice, telefoanelor, telegrafelor, soneriilor și complectarea lor, lei 6000.

Fond pentru împrejmuiri, din care 10000 lei pentru împrejmuirea Manutanței, lei 16000.

Îmbunătățiri la clădirile ospiciului Zerlendi, lei 10000.

Modificarea, transformarea și îmbunătățirea interiorului halei Amza, lei 30000.

Unelte, semințe, răsaduri, arbuști, tutorii, pietriș arat și altele, pentru întreținerea grădinilor, a plantațiunilor și a noilor construcțiunii. Întreținerea taluzelor Dîmboviței și splaiete, lei 15000.

Construcțiunii din nou și îmbunătățiri la cimitirul Șerban-Vodă, lei 65558.

Fond pentru serbări naționale și decorațiunii publice, în care intră și serbarea de la Bobotează, lei 20000.

Fond pentru decorarea pavilionului de la Moși, precum și diplome industriașilor și comercianților, lei 5000.

Fond pentru facerea unei opere de bine-facere în memoria Contesei Zoe Rosetti, conform transacțiunii încheiată cu succesorii săi, lei 127963, bani 90.

Întreținerea construcțiunilor

din cimitire, cum și noi adause, lei 10000.

Diferite cheltueli. — Impozite pentru imobilele Comunei, lei 40000.

Remize serviciilor de percepere, agenților de constatarea abonamentelor la serviciul gunoaelor particulare, și a trei avocați însărcinați cu procesele de contravențiunii, socotit avocaților de la 10—15 0/0 din încasări, pentru fie-care, lei 160000.

Misiuni, diurne, indemnizațiunii de transport și altele, gratificațiunii cameristilor și dorobanților, lei 40000.

Diurnele membrilor comisiunilor de recensemînt, rechiziții și recrutare, lei 14000.

Cheltueli extra-ordinare. — Pentru alimentarea fondului ridicării unui monument în amintirea eroilor Independenței, lei 70000.

Pentru a veni în ajutorul comitetului pentru ridicarea monumentului I. C. Brătianu, lei 50000.

Construcțiunea unei hale de pasări, legume, zarzavat, ouă, lapte și brînzetură, lângă hala Ghica, lei 130000.

Complectări și adause la hala Grivița, lei 80000.

Pentru pavarea cu lemn a calei Victoria, spre bulevardul Elisabeta și strada Fîntînei, lei 150000.

Construcțiunea unei școale în culoarea de Verde, lei 100000.

Idem în culoarea de Albastru, lei 90000.

Fond pentru terminarea școlii Ferdinand, lei 46203, b. 43.

Subvenție Școlii pentru învățătura poporului român, lei 10000.

Construcțiunii de canale de scurgere din nou și transformări, lei 120000.

Reparațiuni, transformări și

îmbunătățiri la filtrele de la Bîcu, lei 46000.

Construcțiunii de trotuare, lei 40000.

Complectări și adause la întreprinse, lei 250000.

Cumpărarea parcului Băneasa, îmbunătățiri și lucrări referitoare, lei 65000.

Construcțiunii de pavage, trotuare și îmbunătățiri pe șoseaua Filaret-Belu, lei 200000.

Fond pentru ridicarea planului orașului, prin Statul-major al armatei, lei 201780.

Numărul funcționarilor comunali. — La primăria de București erau la începutul anului 1898:

La secretariat 11 persoane; la biroul statistic 5; la arhiva centrală și registratura generală 13; la intendență 40; la direcția administrativă 3; la biroul cultelor, instrucțiunii și asistenței publice 10; la biroul licitațiilor 4; la azilul de noapte și ospătăria populară 12; la băile populare 6; la cimitirele comunale 40; la poliția comunală 71; la serviciul contencios 16; la școala profesională «Tudor Economul» 17; la biroul verificării măsurilor 11; la poliția administrativă 117; sergenți de oraș sunt 1240; la biroul de servitori 24; la serviciul sanitar 56; la serviciul veterinar 28; la serviciul copiilor găsiți 335 (din cari 330 moașe); la ospiciul comunal «Zerlendi» 20; la laboratorul chimico-bacteriologic municipal 9; la serviciul central tehnic 5; la serviciul studiilor tehnice 14; la serviciul apelor 10; la serviciul de poduri și șosele 10; la serviciul aliniilor 16; la serviciul bunurilor 12; la secțiunea bunurilor private 7; la secțiunea captării apelor 18 (afară de lucrătorii suplimentari cu ziua); la secțiunea distribuției apei și iluminatu-

lui electric 41; la secțiunea pavagiilor 244 (afară de lucrătorii suplimentari cu ziua); la secțiunea plantațiilor 16; la secțiunea canalurilor 45; pentru măturatul, stropitul și ridicatul gunoaelor 567; pentru latrine 36; la secțiunea grajdurilor și atelierelor 76; la atelierele comunale 31; la grădini și cimitire 45; la serviciul stărei civile 22; la comptabilitate 45; la serviciul accizelor (central, inspecțiune, gări, rampă, fabricile de bere, oțet, stearină, făină) 96; la bariere 48; la guarda accizelor 379; la casierie 32. În total funcționarii diverși plătiți de comuna București sunt în număr de 3903.

Primăria plătește ajutoare la 72 funcționari fără drept de pensiuine, celor infirmi și văduvelor, o sumă de 50000 lei pe an; mai plătește la 107 funcționari, cu drept de pensiuine, o sumă de 210000 lei.

Serviciul măsurilor și greutăților metrice. — Pe lângă Primăria Capitalei e atașat un serviciu pentru verificarea măsurilor metrice.

Acest serviciu a fost condus în 1897 de un verificator-șef și de 5 ajutoare de verificator. Fiecare ajutor are în sarcina sa inspecțiunea unei culori, fiind însoțit de un dorobanț care trebuie să aducă la birou măsurile confiscate de la diferiți comercianți.

Serviciul interior de administrație, precum: corespondența, verificarea măsurilor și greutăților noi, ce urmează a fi puse în comerț, se îndeplinește de șeful-verificator, ajutat de unul din ajutorii-verificatori de serviciu săptămînal în birou numai dimineața, iar după amiază, de la 2—5 ore, acest ajutor-verificator face serviciul la vama Filaret, liberînd certificate de im-

port comercianților cari introduc măsurii în capitală.

Iată numărul verificărilor efectuate în cei din urmă 4 ani:

1893—94, 74987; 1894—95, 93141; 1895—96, 124285; 1896—97, 137609.

Serviciul sanitar. — Serviciul igienei publice, al poliției sanitare și veterinară, depinde de primăria orașului, sub controlul ministerului de interne (al direcțiunii generale a serviciului sanitar). Acest serviciu se compune din 1 medic-șef, cu personalul de cancelarie; 14 medici comunalii, însărcinați cu căutarea gratuită a bolnavilor săraci, cu privegherea sanitară a școlilor, cu prevenirea boalelor infecțioase și cu alte lucrări de poliție sanitară, cu îngrijirea medicală a copiilor găsiți, a infirmilor din ospiciul comunal; 1 veterinar primar și 4 veterinarii comunalii, însărcinați cu poliția veterinară, cu serviciul abatorului și al oborului de vite, cu privegherea alimentelor de origine animală din comerț, cu cultivarea de vaccin animal; 2 chimiști municipali; 6 vaccinatori; 9 moașe comunale; 6 agenți sanitari, însărcinați cu privegherea salubrității publice și cu dezinfectarea; 1 mecanic pentru aparatele de dezinfectare; 1 revizor al copiilor găsiți; 1 comisar sanitar. Ca autoritate consultativă, în chestiuni sanitare, funcționează, pe lângă primar și consiliul comunal, un consiliu de igienă publică al orașului, compus din primar, ca președinte, din medicul-șef, ca vice-președinte, din 16 medici, 1 arhitect, 1 inginer, 1 farmacist, 4 veterinarii și 1 secretar. Primăria a mărit în acest an (1898) laboratorul său, adăugându-i și o secție bacteriologică

și de analize. Anual se fac 1200—1500 expertize.

Numărul medicilor. — La 31 Decembrie 1897 erau în capitală: 228 doctori în medicină; 22 medici veterinarii; 11 dentiști cl. I; 5 dentiști cl. II; 32 farmaciști dirigenți; 26 farmaciști; 50 asistenți în farmacie; 27 elevi în farmacie; 151 moașe; 9 vaccinatori; 137 subchirurgi; 14 droghisți.

Ghiața. — Serviciul sanitar a dat o ordonanță prin care oprește ridicarea și întrebuințarea ghieței provenită din toate lacurile din interiorul orașului și din lacurile Valea-Plîngerii, Ghencea, Colentina, de la Zalhana, din fântâna Brîncovenesii, Ciurel, din căt. Bîrzei (com. Dudești), Ciorogîrla, din râul Dîmbovița, de la com. Roșu în jos, în tot parcursul ei prin capitală și până dincolo de Vitan, cu 5 kil. la vale; toate lacurile din apropierea Vitanului, cari se alimentează cu apa Dîmboviței; privalul situat între str. Mărțișor și șoseaua Văcărești; lacul de pe cîmpia Gănescu din șoseaua Viilor; lacul dintre liniile ferate Giurgiu și joncțiunea Filaret-Gara-de-Nord, situat în dosul fabricii Mandrea; lacul Stiffler de pe șoseaua Doamnei, în dreptul str. Coriolan.

Este permisă introducerea și vînzarea în oraș a ghieței care se va constata că provine din următoarele eleștae, cari se vor fi curățit înainte de a se forma ghiața pe ele și anume: lacul Cișmegiui, eleștaele Floreasca, Herăstrăul, Tei-Doamnei, Popa-Toma, Mogoșoaia, Pasărea, Brănești, Fundeni-Doamnei, Fundeni-Gherasi, râul Dîmbovița de la com. Roșu în sus, Ciorogîrla de la Bragadiru în sus, râul Brebina de lângă c. Domnești-d.-s.

Toți proprietarii și arenda-

torii eleștaelor a căror ghiață este admisă în capitală, sunt obligați ca în fie-care an, spre toamnă, să curețe eleștaele și să libereze, celor cari cumpără ghiață, certificate liberate de Primăria locală, constatătoare că ghiața provine din aceste eleștae și că au fost curățite înainte de îngheț. Aceste certificate se prezintă Primăriei capitalei (serviciul sanitar), care, pe baza lor, acordă autorizațiunii de intrare în oraș; căruțele cari nu sunt însoțite de un asemenea certificat cu viză, se resping la barieră.

Băi. — În București sunt 9 băi sistematice de abur, de puțină, cu basin, hidroterapie, masaj, inhalatiuni, etc. Afară de acestea mai este la fie-care spital cîte o baie. După calculele făcute — luînd ca bază cifrele de la diferitele băi — se poate considera că $\frac{1}{4}$ din locuitorii Bucureștilor frecventă localurile de băi calde. În timpul verii, mahalagiile și lucrătorii se scaldă în Dîmbovița.

Siguranța publică. — *Prefectura Poliției.* — Siguranța publică în capitală se exercită de Prefectura Poliției. Din acest punct de vedere București se împart în 5 inspectorate și în 50 secțiuni, avînd următorul personal: 1 Prefect de poliție, 1 comisar-director, 2 comisari-inspectorii clasa I, 3 comisari-inspectorii clasa II, 50 comisari de secție din cari 10 de clasa I și 40 de clasa II; 1 comisar clasa II special pe lângă Banca Națională, 1 comisar clasa II, special Palatului Justiției, 5 comisari speciali de siguranță clasa II; 6 comisari speciali de urmărire clasa II (cîte unul pe lângă fie-care judecătorie de pace din capitală); 1 comisar special clasa II la gara de Nord; 50 sub-comisari clasa I, 5 sub-co-

misarî specialî clasa I de siguranța; 100 sub-comisarî clasa II, 10 sub-comisarî clasa II (speciali de siguranță).

Osebit de aceștia sunt mai mulți agenți secreți.

Pe lângă Prefectura Poliției e atașat un atelier fotografic, un birou antropometric, un birou telegrafo-poștal și un arest.

Osebit de subvenția de lei 1074240 ce o acordă comuna pazei orașului, în budgetul Ministerului de interne se mai prevede o sumă de 517320 lei; deci siguranța orașului costă în total 1591560 lei.

Biuroul de servitori. — Tot pe lângă Prefectura Poliției capitalei funcționează, conform legii asupra servitorilor, un birou de servitori.

Osebit, tot pentru plasări de servitori precum și pentru bone, guvernante, doici, etc., s'a permis de mai mult timp funcționarea a mai multor biurouri particulare, de oare-ce s'a constatat că singur biuroul de pe lângă Prefectură nu putea satisface cererile multiple ce i se prezintă.

Activitatea biuroului de servitori în anul 1897 a fost următoarea:

S'a liberat 5506 condicute din nou, pentru care s'a încasat și s'a vărsat la casa comunală în total 16518 lei.

S'au vizat 1709 condicute vechi, încasându-se taxe în total de 1709 lei.

Pentru funcționarea acestui birou de servitori, Primăria în acest an a cheltuit 21600 lei salarii pentru personal și 4000 imprimate, registre, condicute, combustibil și alte materiale necesare.

Corpul sergenților de oraș. — Legea comunală dispune că Comuna este datoare a procura

mijloacele pentru paza și siguranța publică în comună.

Conform obligațiilor impuse prin lege, Primăria a întreținut în anul 1897 corpul sergenților de oraș, plătind și salariul a 110 sub-comisarî de clasa II-a.

Acest corp e sub conducerea Prefecturii Poliției.

Pentru acoperirea cheltuelilor necesare în această privință, Primăria a prevăzut în anul 1897, în budgetul respectiv, suma de 1074240 lei, din cari 1029240 lei pentru plată de personal, iar restul de 45000 lei pentru material, chirie de cazarme, medicamente, etc.

Statul a venit în ajutorul comunei în anul 1897, oferindu-i o subvențiune de 417600 lei.

Efectivul batalionului de siguranță publică în 1897 a fost de 17 ofițeri și 1228 oameni de trupă.

Întreg corpul acesta a fost împărțit în 5 companii după culorile Capitalei, fie-care companie formându-se din trei schimburi, ast-fel că un om în timp de 24 ore face numai 8 ore în post și 1 oră la cazarmă pentru teorie.

Împărțirea celor 1228 oameni pentru serviciu este: 356 la schimbul I-iu, 294 la schimbul al II-lea și 578 la schimbul de noapte.

Sergenții de stradă se recrutează din cei cari au făcut armată și cu știință de carte.

Corpul are ateliere proprii pentru croitorie și cizmărie, în cari se lucrează: mantale, tunici, pelerine, bluze, cizme, etc.; lucrătorii sunt luați dintre sergenții cari cunosc aceste meșteșuguri. Atelierele funcționează până ce termină confecționarea comandei anuale, apoi contingentul lucrătorilor se micșorează, menținându-se în ateliere, pentru re-

parații, 5 oameni la croitorie și câte un om de companie pentru reparația cizmelor.

Poliția comunală. — Pentru păzirea curățeniei în oraș și controlul în hale a cărnurilor și a alimentelor, Primăria are un serviciu de poliție special, întreținut de ea și sub direcțiunea ei, compus din următorul personal: 1 șef de poliție; 3 comisari-inspectorii, din care unul ajutor al șefului poliției; 6 comisari cl. I; 22 comisari cl. II; 30 cantonieri; 4 portari cl. I; 5 portari cl. II.

Tot poliției comunale îi incumbă datoria de a inspecta starea sanitară a capitalei (latrine, locuințe insalubre), a observa hrana și băutura ce se oferă locuitorilor orașului.

În anul 1897, Poliția comunală a inspectat: 168 case, a făcut să se evacueze 109 case, a dărimat 83 case; de asemenea a dărimat și 91 latrine.

A rezolvat și a dat o soluțiune la 12577 hîrtii, cari sunt repartizate în următoarele categorii: 127 cărți de judecată, executate; 2345 cercetări cerute de serviciul tehnic, opriri de lucrări, cereri de reparații etc.; 2348 cercetări relative la dispense de armată, taxe școlare, livrete de tutun, etc.; 715 publicațiuni de licitații și contracte de închiriere; 2321 corespondențe cu autoritățile administrative prin direcțiuni; 2494 procese de contravenție simple; 2217 procese-verbale pentru defectul eclerajului.

Paza barierelor. — Pentru paza barierelor, e organizat un serviciu al accizelor, care se compune din următorul personal: 1 comandant; 3 ofițeri; 8 aghiotanți; 1 furier; 16 sergenți majori; 320 guarzi; 1 șef al grajdurilor; 10 rîndași; 1 ar-

murier; 1 talonar; 2 croitori; 2 cameriști; 2 potcovari; 9 vizitii.

Scutul orașului București. — Scutul Bucureștilor în vechime a fost Buna-Vestire, după hramul bisericii Curtea-Vechie. Un document inedit ce se află în păstrarea d-lui V. A. Urechiă, emanat de la Dragotă, giudețul (Primarul) orașului din 1670, are pe el aplicat sigiliul rotund, cu Buna-Vestire la mijloc, și de jur inscripțiunea orașului București. Scutul orașului București, astfel cum este azi, a fost stabilit în principiu printr'un decret al fostului Domnitor Alexandru Ioan I, din 7 Decembrie 1864.

Dăm aci în extenso o copie exactă după acel decret, pe care-l găsim publicat în *Monitorul Oficial* al Principatelor Unite Române, No. 2771, decret plin, cum se vede, de erori contra științei eraldice:

Alexandru Ioan I,

Cu mila lui Dumnezeu și voiața Națională,

Domn Principatelor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru, Secretar de Stat la Departamentul de interne, Agricultură și Lucrări publice;

Văzînd chibzuirea Consiliului comunei București, asupra armelor ce ar urma să se adopte pentru București;

Am decretat și decretăm ce urmează:

Art. I. Armele comunei București se vor compune în modul următor:

Un scut cu sfîntul marele martir Demetriu (patronul orașului) naturale, pe cîmp de azur, surmontat de o coroană murale și terminat de o eșarpă tricoloră, avînd de tenență, la dex-

tra, un păstor cu un câine, în suvenirea originii tradiționale a orașului (Bucur păstorul, fundatorul Bucureștilor) și la senestra un herald cu armele țării sub coroana Domnească, ca semn de oraș capitale.

Art. II. Și cel din urmă. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări publice, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui Decret.

Dat în București la 7 Decembrie 1864.

Alexandru Ion.

Ministru de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări publice.

M. Cogălniceanu.

No. 1740.

De atunci acest *écusson* a fost modificat prin omiterea păstorului și a cînelui și prin adausul devizei: *Patria și dreptul meu*.

După un proiect pregătit și prezentat de d. Ștefan Greceanu, fost senator, mult cunosător în ale eraldice, scutul Capitalei București ar fi a se hotărî în modul următor:

Scut de zmalț lăzuriu (albatru, *d'azur*) încastrat cu Sf. Dimitrie Basaraboff, ținînd crucea în dextra și sulița în senestra, toate d'auriu (*d'or*).

Coroană murală.

Deviza: «Patria și dreptul meu» d'auriu (*d'or*), pe ghiurghiuliu (*gueules*).

Se știe că în biserica Mitropoliei se păstrează într'un siriu de argint masiv moaștele Sf. Dumitru Basaraboff, devenit patronul Bucureștilor de la aducerea moaștelor sale din Bulgaria de către generalul rus Solticoff, din ordinul Împărătesei Ecaterina. Așezarea sfîntului în biserica Mitropoliei s'a făcut la 13 Iulie 1774, sub domnia lui Vodă Ipsilante.

Paza orașului. — *Corpul pompierilor* din București face parte din Reg. al 2-lea de Artilerie și se compune din 3 baterii destinate pentru stingerea incendiurilor. Fie-care baterie are ca efectiv 150 oameni și 50 cai, cu pompe și aparate trebuincioase. Din întregul efectiv al acestor baterii, 150 oameni sînt însărcinați exclusiv cu serviciul de incendii și obligați a eși la toate focurile ce s'ar ivi. Ei sînt împărțiți actualmente la următoarele posturi principale, avînd locaș propriu:

a) Postul de la Prefectura Poliției Capitalei.

b) Pentru colorarea de galben, postul de pe șoseaua Bonaparte, colț cu str. Cometa.

c) Pentru colorarea de verde, postul de pe bulevardul Independenței.

d) Pentru colorarea de albatru, postul de pe cheiul Dîmboviței, la Radu-Vodă.

e) Pentru colorarea de negru, postul de pe bulevardul Ferdinand, la rezervoriul de apă.

Corpul este înzestrat și operează cu aparate din cele mai moderne și mai perfecționate.

Pentru serviciile ce pompierii aduc locuitorilor Capitalei, Primăria plătește statului, sub titlul de subvențiune, suma de lei 186000 pe an.

Bateriile de rezervă sînt la Cazarma Malmezon, unde fac serviciu de artilerie și sînt scoase numai la incendii mari. Deosebit de aceasta mai sînt afectați pentru diferite localități publice 20 oameni cu 7 pompe și 7 sacale mici.

Turnul de observație. — Înainte-vreme ca turn de observație în Capitală servea Turnul Colței, dar acum e foisorul clădit anume pe bulevardul Ferdinand,

în înălțime de 45 metri. În interiorul său, foișorul de foc are, în partea-î de sus, un rezervoriu pentru apă, cu un volum de 1000 m. c. Acest rezervoriu servă ca regulator pentru rețeaua de conducte a alimentării orașului cu apă.

Numărul incendiilor. — În anul 1897 s'a întâmplat în capitală 91 de incendii, din cari cele mai multe în lunile de vară, Iulie (18) și August (10) și cele mai puține în Martie și Iunie (cîte 4).

Reședințe regale. — *Palatul regal* din Calea Victoriei e o clădire vastă, fără pretențiuni mari arhitectonice. A fost clădit în 1815 de Constantin Goleșcu, supra numit Dinicu, pe locul unor case mari ce aparțineau unui boier, Colfescu, despre care tradițiunea spune că ar fi înecat pe Mitropolitul Antim în Dunăre. Intrînd în proprietatea statului, o parte a Palatului servi ca locuință tuturor Domnitorilor ce s'a succedat de atunci, iar o parte servi pentru serviciile administrative.

În acest Palat, Domnitorul Alexandru Ion I Cuza abdică în 11 Februarie 1866 și la 10 Mai, acelașan, Domnitorul Carol fu primit ca Suveran al Romîniei.

Palatul regal se compune azi din trei corpuri de clădiri.

În starea-î primitivă, Palatul regal nu avea de cît aripa din stînga. Aripa dreaptă și o parte din mijloc a fost construite între anii 1882—85. Treptat-treptat s'a adus mai multe îmbunătățiri și înfrumusețări.

În aripa stîngă se află apartamentele particulare ale M. S. Regelui, cabinetul său de lucru compus din trei camere, în cari se remarcă mobilierul foarte frumos și artistic executat în atelierul de ebenisterie, atașat pe

îngă Administrațiunea Curței regale.

Mai multe tablouri semnate de Titien, P. Veronese, Bramantino, Luca Cranach, Antonello da Missina, etc. împodobesc interiorul acestor trei camere. Tot aci se găsesc colecțiuni de diferite arme vechi, emaili, faianțe italiene și germane, diferite bronzuri, etc.

Biblioteca, instalată în vechia sală a tronului, e o piesă impunătoare prin bogăția mobilelor sale artistice, a plafonului său și a vitrailurilor sale. Biblioteca numără peste 20000 de vol. cu cuprins militar și istoric; arta și literatura modernă, precum și științele sunt bine reprezentate. De remarcat sunt mai multe ediții de lux «elzeviriene», vechi și rare. Inscipții pe tapițerii, dispuse în «cartușe» printre friza care înconjoară sala, amintesc faptele mai însemnate ale domniei M. S. Regelui Carol I.

Biblioteca e precedată de un mare salon circular în stilul renașterii italiene. Mai multe tablouri de preț decorează acest salon; între cele mai principale se pot cita cele ale lui Greco, Zuccaro, Sebastian del Piombo, etc. E de semnalat de asemenea în acest salon și o mobilă «empire», care a aparținut lui Napoleon I, o capodoperă din acea epocă, cu decorațiuni de camee, de mozaicuri și cu aplicațiuni de bronz, fin ciselate.

Din acest salon, la stînga, dai în mai multe saloane, între cari se află un salon de audiență, o sală de biliard, un salon de gobelinuri, etc.

Din coridor se poate intra, prin o sală în stil mauresc, în care se află una din cele mai frumoase marine, datorită lui Aiwasowsky, în sera, care des-

parte apartamentele M. S. Reginei de ale M. S. Regelui.

Apartamentele Reginei se compun din o mare sală de muzică, în care sunt de observat tablourile: *Lupta dintre Hercule și Centaurul*, de Ribera; *Extazul S-tet Magdalene*, de Antolinez; *Estera și Aman*, de Rembrandt; un *Buchet*, de Breughel; un portret al lui *Gluck*, de Greuze; portretul unui *Cardinal*, de Velasquez; o *Madonă*, de Ikens; o *Sfîntă Familie*, de dei Rossi, etc.

Din sala de muzică se pătrunde în salonul de audiențe și în bibliotecă, amîndouă mobilate cu multă artă. Mai multe bibelouri rare și bronzuri vechi împodobesc aceste saloane. E de remarcat aci în mod special frumosul biuroi lucrat în ivoriu, argint, aur și pietre scumpe, opera lui Froment Meurice, ce s'a oferit M. S. Reginei, de către femeile romîne, cu ocaziunea nunței de argint; de asemenea nu trebuie de trecut cu vederea statueta reprezentînd *Cugetarea desfăcîndu-se din materie*, operă grațioasă a sculptorului francez Boucher.

Biblioteca M. S. Reginei cuprinde mai cu seamă opere cu conținut literar, între altele operile Carmen Sylvei (originale și traduceri în toate limbele) ocupă mai multe rafturi.

În apropierea acestor trei saloane se află și atelierul de pictură al Reginei, plin de obiecte de artă, bibelouri, busturi, etc.

Mai multe tablouri moderne semnate de Bendzur, Lecomte de Nouy, Grigorescu, Simonide, etc. completează podoaba atelierului.

În corpul central — construit în 1883 de arhitectul Gottereau — se află apartamentele de recepție. Intrarea se face prin o ușă centrală. La stînga se a-

flă o mare sală de masă care e legată cu salonul de așteptare și cu sala de fumat.

Din vestibulul corpului central, o scară de marmoră duce în etagiul I-ii. Un plafon lucrat de pictorul vienez Veith, se află de asupra scării și reprezintă Apoteoza României.

Scara de marmoră dă într'un vestibul tapetat cu mătasă roșie, și foarte elegant. De remarcat aci grupul de marmoră, lucrat de sculptorul Carol Storck, reprezentând pe Regina Elisabeta îngrijind un dorobanț rănit în timpul războiului din 1877—78. Acest grup a fost oferit Reginei de corpul ofițeresc, în semn de înalt omagiu, după războiul independenței. Tot aci se află busturile MM. LL. lucrate de sculptorul Hegel; două portrete mari reprezentând pe MM. LL. în ținută de ceremonie, lucrate de pictorul Jean Lecomte de Nouy; tabloul cel mare lucrat de pictorul polonez Tadeu Adjukevicz, reprezentând revista cea mare a trupelor în August 1896, în fața Împăratului Francisc Iosif al Austriei.

Din acest vestibul se intră în sala cea mare de serbări, în stil Ludovic al XIV-lea, în fundul căreia se află sala tronului, ornată în stil bizantin. Tronul, lucrare bogată de sculptură, e de lemn, reproducând motive decorative ale catedralei de la Argeș.

În vitrinele din stînga tronului se află coroana regală a României, turnată în oțel, din tunurile luate de la Turci în timpul războiului romîno-rus-turc, precum și coroana Reginei, simplă de aur.

Tot în acest corp de clădire se află un salon în stilul Ludovic al XVI-lea, un salon în stil Maria Teresa, o sală a bufetului în stil «empire» și un salon

Ludovic al XIV-lea, tus-patru mobilate elegant și artistic de casa Damon din Paris.

Palatul regal din Calea Victoriei cuprinde în total peste 116 camere și saloane, oșebit de vestibuluri și coridoare.

În parter, la dreapta, se află administrația Prefecturii Palatului și cancelaria regală.

Palatul servă Suveranului numai ca reședință de iarnă; vara curtea e stabilită la Sinaia. (Vezi acest cuvînt). Palatul e iluminat cu electricitate. Mai multe dependințe vaste se află în dosul lui.

Cotroceni. — Palatul de la Cotroceni e un castel zidit cu gust; servea acum 10 ani ca reședință regală pentru Suveran primăvara și toamna. Azi e reședința perechei princiare.

Reședința de la Cotroceni a fost refăcută în anul 1893 sub direcția arhitectului Gottereau, pe locul arhondaricului mănăstirei Cotroceni, de la care a rămas numai biserica.

Cu coloanele vechei mănăstiri s'a făcut o galerie deschisă, ca loc de preumblare.

De desubtul castelului sunt pivnițe vechi, foarte spațioase și cu bolți înalte.

La intrare se află un mare vestibul, care cuprinde amîndouă etagiile; fundul galeriei e lucrat *à jour*; la stînga se detașează o mare scară de marmoră care duce direct în sala de recepțiune și în cabinetul de lucru al Prințului. Tot sus e și salonul de recepție al Princesei, precum și sala mare de masă.

La dreapta vestibulului se află o mare scară de stejar, frumos lucrată, care duce la etagiul superior, unde se află instalate apartamentele private, camerele de culcare, toaletă, băi, garderobă, etc.

Apartamentul Micilor Prin-

cipi se află în etajul al II-lea; de aci se desfășoară una din cele mai frumoase vederi asupra Bucureștilor.

Parcul din jurul rezidenței e cel mai frumos din București; situația lui e în amfiteatru. Aci se află mormîntul princesei Maria, fiica MM. LL. Regele și Regina.

Palatul de la Cotroceni e lucrat în stilul vilelor și cuprinde peste 50 de camere.

Grajdurile sunt încăpătoare pentru 30 de cai.

Iluminatul se face cu electricitate.

Justiția. — *Ochire generală.* — Cele mai vechi instituțiuni juridice în București, ca și în restul Țării-Romînești, au fost de trei grade, până la începutul secolului al XVIII-lea.

a) Vechii mari căpitanii, cu puteri considerabile administrative și judecătorești. Constantin Mavrocordat a înființat, în locul lor, ispravnicii, separînd puterea militară de cea administrativă și judiciară. În fie-care județ erau doi ispravnicii, cari judecau împreună sau separați.

Alexandru Ipsilante înființează cîte un judecător de județ. Tot dînsul înființează în București departamente competente a judeca locuitorii capitalei, din cari departamentul de 7 și cel de 8, cari formau două secții ale aceluiași tribunal. Pe acea vreme nu exista tribunal de comerț ca instanță aparte.

b) Al doilea grad de instanță judecătorească în București era Divanul veliților boeri, care avea însărcinarea să judece apelurile în contra primei instanțe. Se compunea din Mitropoliți, Episcopi, Banul cel Mare, Marii Vornici, Logofeții și Vistierul cel mare.

c) Al treilea grad de instanță

judecătorească era Inaltul Divan, care se compunea din persoanele enumerate la instanța de gradul al II-lea și din boerii mai mici. Inaltul Divan era prezidat de însuși Domnitorul țării și judeca hotărârile pricinilor înfățișate la Divanul veliților boerii.

Ast-fel a fost justiția până la 1831. În acest an introducându-se Regulamentul organic, instanțele judecătorești s'au modificat și anume în două jurisdicții: ordinare și extraordinare. În cele extraordinare găsim:

a) Judecătoriile de întâiul grad, adică judecătoriile ordinare de județ, cari judecau și afacerile comerciale. În anul 1863 s'a înființat în București un tribunal special de comerț.

b) Al doilea grad, cuprindea judecătoriile de apel, cari judecau hotărârile pronunțate de instanțele de întâiul grad. În București, această instanță se compunea din 5 membri, 3 numiți de Domn și 2 aleși de negustori.

c) Inaltul Divan, ca mai sus.

De la 1865 încoace justiția a primit diferite organizațiuni, între cari vom cita cele mai principale: Înființarea de judecătoria comunale, de judecătoria de pace (de ocoale), de tribunale, de curți de apel și de Curte de Casație.

Starea actuală. — Azi în București sunt următoarele instanțe judecătorești:

a) Șase judecătoria de ocol;

b) Tribunal cu 5 secții și anume: 3 civile-corecționale, 1 comercială și 1 de notariat.

c) 1 Curte de apel cu 3 secții.

d) Inalta Curte de Casație cu două secții.

Ministerul public e reprezentat printr'un parchet la tribunal, cu 5 cabinete, la cari ofi-

ciază 5 procurori (din cari 1 prim-procuror), 5 judecatori de instrucție; printr'un parchet la Curtea de apel, la care oficiază 4 procurori (din cari 1 procuror general); printr'un parchet la Inalta Curte de Casație, reprezentat prin 2 procurori (din cari unul procuror-general).

Pe lângă tribunal și Curtea de apel e atașat un corp de portărei compus din un personal de 30 funcționari.

Baroul. — În București au fost înscrisi în barou, la sfârșitul anului 1897, un număr de 388 avocați, din cari 38 stagiaři. Avocații au un consiliu de disciplină, prezidat de un decan.

În București apar 3 ziare juridice și 2 buletine oficiale de jurisprudență.

București militar. — Cazarme și stabilimente militare aflate în raza orașului în anul 1898 sunt în număr de 30 și anume:

a) *Stabilimente de serviciu militar* mai principale sunt:

1. *Palatul Corpului al 2-lea de armată*, situat în strada Știrbei-Vodă, construit în anul 1894 pe ruinele vechiului spital militar, incendiat în anul 1890. Aci sunt instalate următoarele servicii militare:

Serviciile Comandamentului Corpului 2-lea de armată, sub comanda generalului de divizie *Heracle Arion*, comandant al corpului al 2-lea de armată.

Serviciile comandamentului Diviziei a 4-a de infanterie, sub comanda Generalului de brigadă *Alexandru Carcălețeanu*, comandantul Diviziei a 4-a de infanterie.

Comandantul brigadei a 8-a de infanterie, sub comanda Generalului de brigadă *A. S. R. Prințului moștenitor Ferdinand*, comandantul brigadei a 8-a de infanterie.

Comandantul brigadei a 2-a de artilerie, sub comanda Generalului de brigadă *G. Macarovici*, comandantul brigadei a 2-a de artilerie.

Comandantul brigadei a 2-a de cavalerie, sub comanda Colonelului *Gr. Zossima*, comandantul brigadei a 2-a de cavalerie.

Instanțele justiției militare, ale corpului al 2-lea de armată și ale armatei,

Serviciile comandamentului cetății București, sub comanda Generalului de brigadă *Mih. Pastia*, guvernatorul cetății București.

Marele Stat-Major al armatei, sub comanda Generalului de Divizie *C. Barozzi*, șeful Statului-Major General al armatei.

Institutul Geografic al armatei, sub direcția Generalului de brigadă *C. Brătianu*, sub-șeful Statului-Major General al armatei.

Comandamentul Pieței București.

Depozitul central de imprimare al Ministerului de război.

Escadronul al 2-lea de escortă, care se află așezat sub direcția Statului-Major General.

În grădina din față a acestui vast palat militar se află instalat bustul decedatului General de divizie *Alexandru Cernat*, comandant șef al armatei române la asediul Plevnei în Bulgaria pentru războiul de independență națională din 1877—1878.

2. *Observatorul astronomic al armatei*, situat pe colina Filaretul, în strada Piscului, cu un pavilion al primului meridian ce trece prin București, construit în 1895; iar în proiect pentru a se construi încă alte două pavilioane: acela al primului vertical și pentru ecuatorial astronomic.

Acest stabiliment științific este o anexă a Institutului geografic al armatei, însărcinat special cu redacția și reținerea în curent a hartei regatului. În acest scop, Institutul Geografic coprinde în sine șase servicii: *geodezia, astronomia, topografia, nivelmentul geometric și reproducerea cartografică* a hartei țării și a planurilor de toată natura necesare armatei și serviciurilor publice. — Numai personalul de direcție face parte din cadrele serviciului; operatorii tehnici în număr de 70 sunt ofițeri de toate armele detașați temporal de la corpurile de trupă; iar pentru partea artistică a lucrărilor se angajază, după trebuință, lucrători civili.

Până acum s'a ridicat pe teren și s'a publicat 8472600 hectare din cuprinsul țării care în total este de 13287600 hect.; rămân ast-fel de ridicat încă la 4815000, în partea din țară cunoscută sub numirea de Oltenia până în valea Dîmboviței.

3. *Spitalul militar central*, situat pe strada Fracmasonilor, e o construcțiune model, în care sunt puse în practică principiile moderne ale construcțiunii de spitale. Se compune din 8 pavilioane de bolnavi, din 5 pavilioane anexe pentru administrație, băi, laboratorii, compania sanitară, etc. și este destinat a primi în timp de pace 326, în timp de războiu 560 de bolnavi. În spital fac serviciu 17 doctori militari, 15 farmaciști și un număr variabil de interni doctoranzi și studenți în medicină.

4. *Ministerul de războiu*, ocupă o vastă clădire, proprietate particulară (casa Ioanide) așezată pe Bulevardul Carol. Această administrație centrală a războiului e împărțită în șapte

direcțiuni, sub conducerea Generalului de divizie *Anton Berendei*, actualul Ministru de războiu (1898).

b) *Stabilimente de învățămînt militar*. — În afară de școalele regimentare, organizate la fie-care corp de trupă, pentru formarea gradelor inferioare și instruirea soldaților, în București sunt încă și *Școale militare speciale*, pentru formarea ofițerilor și specializarea acestora pe arme și servicii, și anume:

1. *Școala de ofițeri*, situată în dealul Spirei, pe strada Isvorul, cu două ani de studii, e destinată a da ofițeri de toate armele. Aci sunt admiși absolvenții școalelor militare de fi de militari din Iași și Craiova, și prin concurs: absolvenții școalei militare de sub-ofițeri de la Bistrița și absolvenții liceelor.

2. *Școala specială de artilerie și geniu*, situată pe calea Grivița, cu patru ani de studii, e destinată a forma ofițeri pentru artilerie și geniu. Aci, sunt admiși prin concurs absolvenții școalelor de fi de militari și absolvenții liceelor Statului cu aptitudine pentru matematici. Cei dintîiu doi ani de studiu constituie învățămîntul militar și politecnic; iară pentru cei din urmă doi ani, elevii sunt avansați sub-locotenenți și urmează învățămîntul de aplicațiuni militare speciale de artilerie și geniu.

3. *Școala superioară de războiu*, situată pe strada Colțea, în vechia cazarmă a Jandarmeriei călări, cu două ani de studii, e destinată a forma ofițeri pentru serviciul de Stat-major. Aci sunt admiși prin concurs ofițeri de toate armele până la gradul de căpitan. Are cel puțin cîte 20 ofițeri elevi în fie-care an de studii.

4. *Școala de administrație*, clădită în curtea Manutanței centrale a armatei, cu două ani de studii, e destinată a forma ofițeri de administrație comptabili în bani și materie, pentru trupele de infanterie, cavalerie și alte servicii militare.

Aci sunt admiși elevii școlilor de fi de militari și prin concurs absolvenții din școalele comerciale și liceele statului precum și sub-ofițeri de toate armele.

5. *Școala de guarzi de artilerie*, clădită în curtea școalei speciale de artilerie și geniu, cu două ani de studii, e destinată a forma ofițeri guarzi de artilerie și geniu comptabili în bani și în materie. Aci sunt admiși elevi tineri în condițiunile prevăzute și pentru școala de administrație. Această școală e așezată sub direcția Școalei de artilerie și geniu.

6. *Școala militară de medicină*, stabilită lângă spitalul militar central, cu cinci ani de studii, ca și facultatea de medicină, e destinată a forma medici militari. În această școală, cunoscută și sub numirea de *Institutul medico-militar*, sunt admiși elevi din școalele de fi de militari și absolvenții liceelor sau studenții la facultatea de medicină. Elevii sunt însărcinați a face și serviciul de internți la spitalul militar.

7. *Școala de arte grafice*, la Institutul Geografic; *Școala de meserii* la Arsenalul armatei și *Școala de artificieri*, la Pyrotechnia armatei, sunt create în scopul de a admite tineri absolvenți din clasele primare pentru a-i forma ca maeștri și lucrători pentru atelierele militare ale armatei și pen'ru stabilimentele publice.

8. *Un câmp de tragere per-*

manent este organizat pe platoul Cotroceni. Acest câmp este organizat pentru toate liniile mai principale de ochire. El posedă toate instalațiunile necesare pentru ca corpurile de trupă din garnizoană să fie servite fără întreruperi în mersul instrucțiunii lor.

9. *Tabere militare permanente* sunt organizate pentru infanterie pe platoul Cotroceni.

Ele aparțin regimentelor de infanterie din garnizoană. Aci primesc instrucțiunea lor trupele în chestiune primăvara și toamna.

c) *Stabilimente de construcțiuni și fabricațiuni militare* mai principale sunt:

1. *Arsenalul de construcțiuni al armatei*, situat în strada Mihaii-Vodă, pe Dealul-Spirei, pe ruinele unde altă dată în vechime era un palat Domnesc. Acesta arzînd, localitatea a păstrat mult timp numele de Curtea-Arsă. Chiliile rămase din acest incendiu au fost utilizate ca temniță (inchisoare) a orașului până la strămutarea ei în mănăstirea Văcărești. Biserica Domnească a fost atunci transformată de Turci în geamie.

Acum nu se mai vede nimic din aceste resturi ale trecutului unde pompierii orașului s'au ilustrat prin eroica lor ciocnire cu Turcii, ce năvăliseră în țară sub cuvînt de a potoli mișcarea națională din 1848. Un stabiliment militar de construcțiuni s'a ridicat pe această localitate, destinat să fabrice și să repare armatura și materialul de război al armatei; să formeze lucrători de artilerie și armurieri necesari corpurilor, precum și a face studiile și experiențele chimicale de toată natura. Aci se păstrează armatura și materialul de rezervă

al armatei. El depinde direct de Ministerul de război și de Inspectoratul General de artilerie. Este legat prin cale ferată cu liniile statului și împărțit în trei părți:

a) Direcțiunea Generală, Serviciul tehnic pentru studii și informațiuni, Comptabilitatea, Casieria; b) Lemnăria, Debitul și prepararea lemnului, Tîmplari și modele, Rotăria, Ferăria, Căldăria, Mecanica, Incheere (montare), Topitorie, Proiectile și focoase, Armurăria, Vopsitoria, Intreținerea uneltelor și mașinilor, Nichelagi; c) Depozite: pentru materiale prime, pentru materiale confecționate, pentru mașini, scule, instrumente de precizie, muzeu și cazarmare, recepția materialelor.

Personalul superior al acestui așezămînt se compune din:

1 Director militar, Colonel; 1 Sub-Director, Loc. Colonel; 1 Maior, șeful atelierelor; 5 Căpitan; 2 Locotenent; 9 Guarzi; 302 Soldați; 1 Inginer șef civil; 12 Ajutoare; 45 Desenatori.

Personalul civil al lucrătorilor variază după lucrări și în mediul numărul lucrătorilor este de 500; pe timpul cînd lucrările sunt mai active numărul lucrătorilor trece peste 800.

2. *Pirotechnia armatei* depinde asemenea de Direcțiunea Artileriei. Ea a fost construită în anul 1868. Este situată în Călea Cotroceni, în apropiere de palatul princiar. Se compune de o cazarmă pentru lucrători militari și de o serie de ateliere pentru facerea cartușelor și alte munițiuni de rezbel, faceri de artificii, etc. Din aceste cele mai principale sunt: Turnătoria de gloanțe, atelierul de facerea tuburilor de cartușe în hîrtie și alt atelier de încărcare și împachetare, magazinul de iarbă, ma-

gazinul de depozit provizoriu de cartușe și munițiuni.

Tot stabilimentul este înconjurat de un șanț și de un parapet. Fiecare atelier este separat printr'o traversă sprijinită în pămînt, spre a opri, pe cît este posibil, efectul unei eventuale explozii făcute la unul din ateliere.

Personalul acestui atelier se compune din:

1 Locot.-Colonel, Director; 1 Maior, Sub-Director; 4 Căpitan, șefi de ateliere; 1 Locotenent, ajutor; 5 Guarzi, ajutoari; 238 Soldați.

3. *Atelierul de confecțiuni militare*, situat pe platoul Cotrocenilor e destinat a confecționa îmbrăcămintea, echipamentul și materialul de campament al armatei.

4. *Manutanța centrală a armatei*, situată la Malmaison pe strada Manutanței, e destinat a fabrica pînea garnizoanei București și toate speciile de conserve alimentare ale armatei, pentru campanie.

5. *Depozitul de furagi și de lemne al Corpului al 2-lea de armată*, situat pe platoul Cotrocenilor, e destinat a procura furagiul și lemnele trebuincioase garnizoanei București.

5. *Depozite de arme și magazine de pulbere, de cartușe*, sunt situate pe mai multe pante, lîngă platoul Cotrocenilor, protejate de paratonere sistematice.

6. *Fabrica de pulbere fără fum*, creată în 1896 la Dudești, lîngă București, se află asemenea, ca toate stabilimentele de construcțiuni și confecțiuni, sub direcțiunea imediată a Ministerului de război.

d) *Cazarme* mai principale pentru trupe sunt:

1. *Cazarma Cusa*, în dealul Spirei, construită în 1862, a cos-

tat 150000 lei; are 183 încăperi.

Arsă în parte în 1897, s'a reparat. E ocupată de regimentul Mihaiu-Viteazul No. 6 și de batalionul 6 de vânători, detașat timporal din divizia activă a Dobrogei pentru serviciul garnizoanei București.

2. *Cazarma vânătorilor*, în dealul Spirei, la E. de cazarma Cuza, construită în anul 1886, a costat 290000 lei; are 74 camere și e ocupată de batalionul 2 de vânători.

3. *Cazarma dorobanșilor*, situată pe strada Francmasonilor, în dreptul spitalului militar, construită în 1886, a costat 365000 lei. Ea e ocupată de regimentul Ilfov No. 21.

4. *Cazarma Sf. Gheorghe*, cunoscută și sub numirea de *Cazarma Malmaison*, după numele localității, este cea mai vastă cazarmă din București; e situată în partea vestică a orașului, pe șoseaua Manutanței. Construită în 1846, în sistemul Vauban, are 483 camere și a costat 1120000 lei. Ea a fost incendiată în 1861. Actualmente e ocupată de regimentul 4 roșior, și de reg. 2, 6 și 10 de artilerie.

5. *Cazarma Alexandria*, în dealul Spirei, alături de Arsenal, s'a construit în 1863, costând 343000 lei. Ea e ocupată de batal. 1 de vânători și de companiile de meseriași militari ale Arsenalului. Cazarma poartă numele de *Alexandria*, după numele fondatorului micii cazărmi, ce se află construită în curte încă din anul 1846, Domnul Alexandru-Ghica-Vodă. Aci s'a întâmpat ultima fază a ciocnirii pompierilor cu Turcii la 1848, când santinela care păzea tezaurul regim. 1 infanterie a refuzat să o predea la somația

Turcilor, cari l-au omorât după o luptă eroică.

6. *Cazarma jandarmilor călări*, fosta cazarmă a călărașilor, de construcție modernă, situată în calea Plevnei, este ocupată de divizionul jandarmilor călări, format de 2 escadroane.

7. *Cazarma jandarmilor pedestri*, situată pe calea Victoriei, în curtea prefecturii orașului, în fosta casă Baron Meitani. E ocupată de o companie a jandarmilor pedestri forte de 274 oameni.

8. *Cazarma călărașilor*, situată pe platoul Cotrocenilor, construită în anul 1899, e ocupată de regimentul No. 3 de călărași.

9. *Cazarma escadronului trenului*, situată pe platoul Cotrocenilor e ocupată de trenul corpului al 2-lea de armată.

10. *Cazarma geniului*, situată la vestul orașului, pe platoul Cotrocenilor, compusă din trei mari pavilioane, pentru trupă și servicii, și mai multe corpuri de clădire pentru conservatul materialului de război și instrucțiune. E înconjurată de un parc frumos și posedă un poligon pentru lucrările de vară. S'a construit în 1875; însă a primit de atunci ameliorări succesive și importante. Este reședința regimentului 1 de geniu, compus din 13 companii și e legată cu căile ferate ale statului printr'o linie exploatată de trupele de geniu, deservind marile stabilimente militare de pe platoul Cotrocenilor.

Inchisoarea militară, construcțiune modernă, coprinde două corpuri de clădire, așezate în fața arsenalului, pe strada Mihaiu-Vodă.

Cimitirul militar. — Lângă cimitirul Șerban-Vodă se află un cimitir propriu pentru militari.

Pompierii. — Legea impune com. București întreținerea de pompieri, pentru care cheltuiește anual 186000 l. Serviciul de pompieri este încredințat unei companii, împărțită în 5 secții, care face parte din Regimentul 2 de artilerie. Comanda companiei este încredințată unui căpitan, având 5 ofițeri, comandanții ai secțiilor. Efectivul e de 247 oameni și 100 cai. Fiecare secțiune are cazarma sa proprie, pe diferite puncte ale orașului.

Contingentul anual. — Rezultatul operațiunilor de recrutare a contingentului pe 1897 pe culori:

Roșu, înscriși 506, perm. 302, căl. 3, dorob. 18. Galben, înscriși 479, perm. 292, căl. 1, dorob. 23. Verde, înscriși 664 perm. 376, căl. 2, dorob. 36. Albastru, înscriși 353, perm. 177, căl. 2, dorob. 13. Negru, înscriși 520, perm. 289, căl. 4, dorob. 16. Total, înscriși 2522, perm. 1436, căl. 12, dorob. 106.

Învățământul militar. — Mișcarea învățământului militar din București pe anul 1897:

Școala superioară de război, cu un personal de comandament de 5; cu 31 profesori și 30 elevi, din cari 19 absolvenți.

Școala de aplicație, cu 36 elevi, din cari 45 absolvenți.

Școala de artilerie și geniu, cu 85 de elevi, din cari 27 absolvenți.

Școala de guarzi, cu 9 elevi. Aceste trei școli au avut un personal comun și anume: personalul de comandament 26, 23 profesori titulari și 10 ajutoari.

Școala de ofițeri, cu un personal de comandament de 26, profesori 20; elevi 270, din cari 101 absolvenți.

Școala militară de administrație, cu un personal de co-

mandament de 8; 13 profesori; elevi 39.

Forța garnizoanei. — Iată un tablou de forța trupe și a ofițerilor garnizoanei București pe anul 1898:

Reg. 6 Mibaiu-Viteazul of. 41 sold.	907
» 4 Ilfov No. 21	» 44 » 774
» 1 geniu	» 52 » 1422
Batal. 2 vânători	» 13 » 424
Reg. 2 artilerie	» 30 » 421
» 6 artilerie	» 22 » 269
» 10 artilerie	» 24 » 257
» 4 roșiori	» 32 » 573
» 3 călărași	» 22 » 259
Divizionul jandarmi	» 16 » 249
Escadronul 2 tren	» 4 » 162
Comp. jandarmi	» 5 » 274
» arsenalului	» 3 » 245
» pirotehniciei	» 3 » 220
» 2-a administrație	» 6 » 171
» 2-a subsistență	» 2 » 282
» 2-a sanitară	» 3 » 351
» depozitelor	» 7 » 89
Depoz. de mun. de răzb.	» 4 » 70
Corp. 2 arm., stat. major	» 4 » 5
Intendența corp. 2 arm.	» 7 » —
Brigada de cavalerie	» 1 » 1
» de artilerie	» 3 » 2
Serv. san. al corp. II arm.	» 4 » 1
» de geniu	» » » 3 —
Divizia 4-a infanterie	» 7 » 4
Consiliul de război	» 4 » 2
Consiliul de revizie	» 1 » 1
Școala de război	» 34 » 35
Comandam. cetății Buc.	» 7 » 2
Instit. geogr. al armatei	» 74 » 30
Ministerul de război	» — » —
Școala mil. de art. și gen.	» 4 » 264
» » de adminstr.	» 4 » 16
Spitalul milit. central	» 31 » 7
Atel. central de confecție	» 6 » 2
Inspect. jandarm. rur.	» 4 » 60
Școala de ofițeri	» 23 » 438
Internatul medico-milit.	» 4 » 70
Comandam. pieței Buc.	» 6 » 2
Depozitul de furage	» 3 » 2

În București se află stabiliți 13 generali în activitate, 7 în retragere și 114 ofițeri superiori.

Autorități publice. — *Autorități române.* — În București își au sediul toate autoritățile centrale și superioare, între cari cităm pe cele mai principale:

Casa civilă Regală; Casa militară a M. S. Regelui; Casa civilă a M. S. Reginei; Admini-

strația Domeniilor Coroanei; Sfântul Sinod; Cancelaria Mitropoliei; Consiliul Miniștrilor; Inalta Curte de Compturi; Ministerul de interne (Administrația centrală, Direcțiunea generală a serviciului sanitar, Direcțiunea penitenciarelor); Direcțiunea generală a telegrafelor și poștelor, Imprimeria statului, Prefectura poliției capitalei și Prefectura județului Ilfov; Primăria; Ministerul afacerilor străine; Ministerul de finanțe; Direcțiunea contribuțiilor directe, Direcțiunea vămile, Direcțiunea comptabilității generale a statului, Casieria centrală a tezaurului, Direcțiunea generală a monopolurilor statului, Manufactura de tutun; Fabrica de chibrituri; Direcțiunea generală a creditelor agricole; Casieria generală de Ilfov; Monetăria statului și fabrica de timbre; Casa de depuneri, consemnațiuni și economie; Ministerul lucrărilor publice (Administrația centrală); Căile ferate române; Serviciile idraulice ale porturilor fluviale și maritime, Serviciul de studii și construcțiuni de căi ferate, Serviciul lucrărilor noi, Serviciul docurilor și podurilor și Serviciul maritim, Școala de poduri și șosele); Ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor (Administrația centrală, Direcțiunea domeniilor și pădurilor statului, Direcțiunea statisticeii, Serviciul de arhitectură, Serviciul minelor, apelor minerale, stațiunilor balneare și carierelor); Școala superioară de medicină veterinară, Școala centrală de agricultură (Herăstrău); Stația agronomică; Școala de arte și meserii; Școlile comerciale de I-ul și II-lea grad; Bursa și Camera de comerț; Institutul Meteorologic; Ministerul de justiție (Administrația cen-

trală, Direcțiunea personalului și a comptabilității, Direcțiunea judiciară), Inalta curte de casație, Curțile de apel, Tribunalele de Ilfov, Judecătoriile de pace; Ministerul de război (Administrația centrală, Marele stat major, Direcțiunea I. infanterie, D. II. cavalerie, D. III. artilerie, D. IV. geniu, D. V. geniu, D. VI. sanitară, D. VII. intendența, D. VIII. control), Institutul geografic, Casa de dotație a oastei; Ministerul cultelor și instrucțiunii publice (Administrația centrală, Direcțiunea învățămîntului primar și normal, Direcțiunea învățămîntului secundar și superior, Divizia comptabilității, Serviciul construcțiilor și contenciosului).

Pe lângă Ministerul Instrucțiunii publice, și sub a sa administrație, funcționează casa școlilor care administrează 33 de fundațiuni cu un capital de 2121897 lei. Din acest fond se cheltuește pentru clădirii școlare, burse, subvenții, stipendii, etc.

Misiuni străine. — În București sunt reprezentate următoarele state:

Anglia și Austro-Ungaria, sunt reprezentate prin câte o legățiune și câte un consulat; Belgia e reprezentată prin o legățiune; Bulgaria are o agenție diplomatică; Elveția are un consulat general; Franța și Germania sunt reprezentate prin câte o legățiune și câte un consulat; Grecia e reprezentată printr'un ministru plenipotențiar, dar în lipsa acestuia secretarul legățiunii rusești reprezintă interesele supușilor eleni; Italia prin o legățiune și un consulat; Olanda și Rusia prin câte o legățiune și câte un consulat; Serbia numai prin o legățiune; Statele-Unite prin un consulat general; Turcia prin o legățiune și consulat.

Oteluri. — Înainte cu o sută de ani, lumea străină de oraș se servea de așa numitele hanuri, care serveau și ca adăpost călătorilor și, mai cu seamă, ca magazine pentru mărfuri. Hanurile Bucureștilor au dispărut mai toate azi.

Pe vremea lui Șerban-Vodă, București dacă nu era un oraș european, cel puțin avea o originalitate învederată: arhitectura religioasă ca și cea civilă erau expresiunea timpului și toate zidurile se prezintă cu culoarea epocii. Până aci însă comerțul, bazat pe siguranță și încredere, nu prinsese rădăcină într'un oraș atît de expus ca București. Șerban-Vodă pentru a-l încuraja, introduce tipul edificiilor comerciale despre care vorbim: Hanurile. Reproducînd pînă la oare-care fidelitate tipul arhitecturii monastice din Italia, clădirea are forma unui pătrat coprinzînd în zidurile ei solide un spațiu foarte întins. În mijlocul său, o curte de aceeași formă servea pentru adăpostirea caravelor. Toate încăperile de jos, destinate stofelor prețioase, blănilor, auzurilor și în general produselor industriei Orientului și Europei, erau boltite și, prin soliditatea lor, apărate de foc și de spiritul de răpire al timpului. Sus erau alte încăperi pentru locuințe, și toată clădirea era înconjurată de galerii cu arcade pentru înlesnirea comunicației. Acesta fu tipul hanurilor, adevărate fortărețe ale comerțului, care adesea serviră chiar pentru asigurarea averilor și vieții orașenilor.

Tunusli spune că în București, la începutul acestui secol, erau următoarele mănăstiri cu hanuri:

Mitropolia, Sf. Gheorghe, Col-

țea, Radu-Vodă, Mihaiu-Vodă, Sf. Ion, Sărindarul, Stavropoleos, Pogonianis, Zlătari, Arhimandritul, Bis. Tutulor-Sfinților, Sf. Spiridon-Vechiu, Sf. Spiridon-Nou, Colțea, Șerban-Vodă, Domnița Bălașa, Hagiica, Sf. Tănase, Foișorul și Biserica Curții.

Din toate acestea azi n'au rămas nimic. În schimb avem oteluri mari și elegante, care pot concura în toate privințele cu otelurile cele mai mari din Occident. În București sunt azi 27 oteluri, afară de 90 mici hanuri, tot un fel de oteluri și neavînd nici o asemănare cu vechile hanuri.

Afară de oteluri, mai sunt în București 133 de restaurante; 109 cafenele și cofetării; 32 berării și 1817 cîrciume.

Istoria Bucureștilor. — București, odinioară capitala Țării-Romînești, astăzi capitala Regatului Romîniei.

Numele acestui oraș vine de la un *Bucur*, care a avut, în vremuri bătrîne, proprietăți pe malurile de aci ale Dîmboviței și pe colinele din apropiere.

Că acest *Bucur* ar fi fost un duce al Daciei Australe cu numele de Hilarius, care pe slavonește se zice *Bucur*, cum scria A. Treb. Laurian în «Coup d'oeil sur l'histoire des Roumains (1846)»; că numele de *București* vine de la verbul «mă bucur», cum afirmă Kogălniceanu în a sa «Histoire de la Dacie»; că acest *Bucur* sau Radu era un fiu al unui Laiotă-Vodă, cum pretindea D. Pelimon în nuvela sa *Bucur*; că un neam de oameni anume *Bukurli* sau *Bukuri* a fundat *București*, cum credea Fuelek von Wittinghausen, — toate acestea noi nu le știm istoricește, și nici un document autentic nu ne vorbește despre dîneze.

Străinii au scris și pronunțat numele orașului *București* în mii și în mii de feluri. Buneoară, din anul 1500 și pînă în vremurile noastre, ei au scris: Bokoresch, Bocorest, Boceres-tya, Bukuresch, Bocoresti, Bukureszti, Bukaresztach, Bukoryschia, Bogrest, Bochioresti, Buijuresti, Bucresi, Bogrest, Bukoreszcie, etc. etc.

Cînd cu săpăturile de la Arcuda, s'au găsit multe topoare de silex și alte obiecte ale omului din epoca preistorică. Lîngă sa în București a fost deci o stațiune preistorică (Tocilescu).

În epoca ante-romană, malurile Dîmboviței și colinele vecine au fost locuite. Urne cinerare, oseminte omenești calcinate, resturi de arme și costume, săbiți, obiecte de argint, arată că locurile pe care s'au ridicat mai tîrziu București au fost locuite.

Cărămizile romane, găsite la Pantelimon și provenind din castelele care apărau faimosul Troian, adică «vall im» ce începea de la Giurgiu, pe atunci Sexanta Prista și mergea pe la București la N. spre Carpați, prin Prahova (unde și azi i se mai văd urmele), ne vorbesc de București din epoca romană ca punct cel puțin de trecătoare și, deci, locuit (Tocilescu).

Troianul, adică acest «vallum» din epoca romană, a rămas în ființă pînă la finele secolului al XVII-lea chiar prin București. În Ocolnica locurilor Mitropoliei, coprinzînd în hrisovul lui Radu-Vodă-Leon din 4 Iunie 1668 (Arhive: «Condica Mitropoliei» No. 2), e vorba de «capul Troianului, lîngă heleșteul lui Șerban-Vodă (Grammont-Suter) pe la stîlpul de piatră al Armeanului».

De la 274 și până la venirea Slavilor, prin invaziunile continue ale Goșilor, Hunilor, Gepizilor și Avarilor, s'a șters până și amintirea ușoarelor așezăminte romane.

Intre secolii V și VIII, locul Bucureștilor face parte din Slavonia dunăreană, care se întindea de la Brăila prin Buzău până la Tîrgoviște, și de la Tîrgoviștea prin *București* la Oltenița sau Călărași pe Dunăre iarăși până la Brăila. Atunci se botezără rîurile și localitățile, buneoară Dîmbovița (foaie de stejar), Ialomița (stearpă), Prahova, Ilfov, Cricov (Hasdeu).

Dîmbovița, foaie de stejar, arată poate întinderea nemărginită a pădurilor cari se aflau în Ilfov și în deosebi împrejurul Bucureștilor.

Intr'adevăr, încă din epoca romană, de pe timpurile lui Mariu, propretorul Curione, ajuns la fruntariile Daciei, se sperie de întunecimea codrilor (Hasdeu).

Și de atunci până în secolul nostru, până la 1821, pădurile aū persistat împrejurul Bucureștilor. «De eșiaî din biserica Oltenilor spre E. dai în pădure», — zicea un memorialist al lui Tudor Vladimirescu.

Printre cele 570 de păduri mari ale Țării-Românești, Fotino citează pe ale Ilfovului printre cele mai mari. În secolul al XVIII-lea, Sulzer pomenește de pădurea de la Sf. Elefterie, Sestini de pădurea Cotrocenilor pe care o numește «un vasto bosco»; del Chiaro nu uită pădurile dintre București și Tîrgoviște. În marele hrisov al Cotrocenilor, Șerban-Vodă Cantacuzino ne vorbește de marea pădure a Grozăveștilor, din care o parte a fost

curățită de dînsul ca să facă loc de sat.

La 1640, Baksici, un misiionar catolic, zice în povestirea călătoriei sale: «poți merge o zi fără să eși din pădure» prin prejurul Bucureștilor. Paul din Aleppo, în călătoriile Patriarcului Macarius, vorbește de asemenea de pădurile cele dese ale Bucureștilor. Intre București și Dunăre, zice un alt călător, sunt locuri păduroase și nepracticabile «tectata et invia loca inter Danubium et Bochearestium». — N. Iorga). Dacă nu documentele, cel puțin tradițiunea vorbește la 1354 de pădurile cele mărețe ale Bucureștilor.

Să nu uităm cele ce ni se spun prin tradițiune orală de cei bătrîni în privința marilor păduri Vlășia, Rîioasa, Cociocul, Lupești, Broșteni.

Sat, cătun, trecătoare pe drumul cel vechi al Romanilor de la Giurgiu în sus spre Carpați, București, după invaziunea ultimă și grozavă a Tătarilor de la 1243—1245, trebuie să fi început a se constitui.

Radu-Negru, cel de la 1245, al lui Fotino, fondează București, cum a fundat Pitești, Argeșul, Tîrgoviște. Unde sunt documentele?

Ceia ce e sigur prin însăși firea lucrurilor e faptul următor: Giurgiu, colonie genoveză, cu un comerț de o însemnătate neîntrecută în istoria primilor Basarabi ai Munteniei, prin relațiunile sale cu cetatea foarte comerciantă a Brașovului, Giurgiu pe unde ave oare să își ducă mărfurile, dacă nu pe lîngă vechiul vallum al Romanilor, pe lîngă urmele vechielor Castella, pe unde locurile de drumuri nu erau tocmai «invia et tectata?».

Ființa Bucureștilor din suta a două-spre-zecea și a trei-spre-zecea este legată de avîntul comercial al Giurgiului, — după cum mai tîrziu soarta cetății dunărene a Genovezilor va fi legată de soarta Bucureștilor.

Cronicile muntene, scriitorii străini, citați de d. Hasdeu în «Istoria Critică», Gebhardi, Filitsch, Luccari, afirmă că Negru-Vodă a fundat București. Care Negru-Vodă? Cel de la 1185? cel de la 1340? cel de la 1370! Negru-Vodă a făcut la București, zice Luccari, «și niște ușoare fortificațiuni de cărămidă».

La anul 1362, ne spune d. Hasdeu, Vladislav-Vodă zidește la București o biserică, aceia a Sărindarului, numită și a Coconilor. Alții susțin că biserica Coconilor ar fi fost zidită mai înainte, la 1354, de doi frați mai mari(?) ai lui Mircea Basarab, pentru ca să aibă casă de rugăciune și de adăpost, cînd veneau la vînătoare prin aceste locuri acoperite cu păduri mărețe. Ceea-ce este sigur, se reduce la aceea, că biserica Sărindar nu poate fi o fundațiune a lui Vladislav Basarab; cel puțin inscripțiunea, pe care se sprijină părerea contrarie, este plăsmuită.

După Șincai, la 1370, București sunt cetatea Dîmboviței. Dragomir, castelanul de Dîmbovița, este bătut de Nicolae, Voevodul Ardealului, în apropierea Bucureștilor, și apoi și el bate cumplit pe Nicolae, cînd acesta trece îndărăt munții în Ardeal. Romîniî aveaū pe atunci, în dreapta Ialomiței, spre București, multe cetăți și țărîmi.

Fotino, Kogălniceanu, Cesar Bolliac și atîția alții ne spun că Mircea-cel-Bătrîn, biruitorul lui *Baiasid-Ilderim*, a zidit Bu-

curești de bucurie, pentru că gonise oștile dușmane în urma unei bătălii fericite pentru dînsul. Și mai adaug scriitorii aceeaștia că Mircea a zidit Curtea-Vechiă; că a hotărît ca iarna Domnii să șadă la București, iar vara la Tîrgoviște; că a făcut palate, biserici și întăriri, etc. — Documente care să învedereze și să sprijine aceste afirmațiuni, nu există.

Că București exista, nu încape nici urmă de îndoială. Că Mircea-cel-Bătrîn i-a făcut capitala a doua a țării la 1383, — lucrul cere și poate va cere multă vreme încă să fie documentat.

D. Tocilescu posedă un document dat din *cetățuia Bucureștilor* la anul 1401 de Mircea-cel-Bătrîn pentru o danie făcută în țara Făgărașului.

Secolul al XV-lea este pentru București începutul însemnătății sale. De la 1460, prima dată autentică din documente, Domnii locuesc în dese rînduri în București și dau dintr'înșii multe hrisoave, aflătoare la arhivele statului și la Academia Romîna.

Radu-cel-Frumos și-l alege capitală după cererea Turcilor, pentru ca Domnul Țării să fie la doi pași de cetatea Giurgiuului, cea stăpînită atunci de Turci.

La 1473 București sunt, în cronicarii munteni și moldoveni și în scriitorii străini, mai des numiți *Cetatea Dîmboviței*. Dlu-goș zice *Cetatea Dumbroviței*. Cetatea are palat — Curtea-Vechiă — și întăriri. Palatul și cetatea Bucureștilor sunt cuprinse de Ștefan-cel-Mare al Moldovei la 24 Noembrie 1473 după bătălia de la Cursul-Apei.

București erau pe atunci, zice Matthias Corvin, regele Ungariei către Papa de la Roma, «*arx quae in regno illo et arte*

et natura munitior erat» (1476, Decembre 8). În colecțiunea Esarcu, tot Matthias Corvin numește București «*castrum fortissimum illius terrae*».

Insemnătatea orașului crește într'una.

La finea secolului al XV-lea și la începutul secolului al XVI-lea București sunt de o potrivă cu Tîrgoviștea. S'au tăiat pădurile, s'au secat bălțile cele mari și zidurile au început să se înmulțească, mai cu seamă în partea nord-estică a orașului.

La 1506 găsim hrisoave date din minunatul scaun al Bucureștilor; la 1514 din vechiul oraș al Bucureștilor; la 1516 din catedrala minunată cetate a Bucureștilor.

Comerțul său cu Brașovul de la 1500 încoace merge în fruntea celorlalte relațiuni comerciale ale orașelor și orașelelor romîne cu bogata și harnica cetate a Coroanei.

Tîrgoviștea e lăsată la o parte în tot decursul sec. al XVI-lea. Turcii doresc cu patimă această părăsire a Tîrgoviștei. Pentru că a ținut prea mult la dînsa, Petru Cercel pierde domnia. Luptele pentru tron, și în prima și în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, sunt date pe lîngă București. Dănești și Drăculești, Craiovești și Slătineni, Buzoieni și Mehedințeni, toți vlăstare nenumărate din puternicul trunchiu al Basarabilor, între ei, sau cu Ungurii, sau cu Turcii, se bat cînd la Văcărești din jos de București, cînd la Clejani, cînd la Popești din jos de București, cînd la Periș, la Mănești (Buftea), etc. Trei din douăzeci de bătălii ale lui Radu de la Afumați sunt date la București.

Mircea-Vodă Ciobanul (1546-1554 și 1558-1559) zidește, sau, mult mai probabil, preface bi-

serica de sus a Curței-Domnești (azi Curtea-Vechiă) și mărește palatul, — un adevărat castel în conjurat cu puternice ziduri și care se întindea pe locul coprins azi între Calea Moșilor și stradele Pînzari, Covacii, Șelari, Carol și capul Călei Șerban-Vodă, mergînd însă atît de mult pînă în Dîmbovița, în cît unii călători din secolul al XVII-lea credeau că o parte din clădirile domnești erau puse pe rîu.

Curtea Domnească de atunci a coprins două biserici, biserica de sus (azi Curtea-Vechiă), biserica de jos (unde azi este Crucea de pe piața Sfîntului Anton), palatul domnesc, unde poate atunci se găsea și casele despre Doamna și în fine pușcăria.

Curtea avea două porți: poarta de sus, care se afla la răscrucele de astăzi ale stradei Carol cu Șelari și Calea Rahovei, și care era poartă de cetate, întărită cu turnuri și foisoare. Turnuri erau încă și la poarta de jos, care da în Calea Șerban-Vodă, și la zidurile din spatele palatului domnesc, în spre strada Bărăției, care se numia «*la Locul unde se frînge fierul*» și Puțul Turnului. Pe colina care se înălța între strada Patria, Calea Văcărești și Jicnița erau Viile Domnești.

Pe lîngă cele două biserici domnești să mai cităm în secolul al XVI-lea, ca locașuri sfinte în București, biserica zidită la 1552 a Sf. Gheorghe-Vechiu; mănăstirea Spătarului Stelea, înconjurată de viile Stelei (din Stelea în strada Calomfirescu) și pe lîngă care trecea drumul cel mare, care ducea la Sîrbii; bisericuța de lemn a Bălăcenilor sau biserica de jurămînt (Sf. Dimitrie); biserica Arhimandritului, numită în secolul al XVI-lea

mănăstirea Trînovului, pe lângă podul Cilibiului, iar acum sfinții Apostoli; biserica Sf. Ioan-cel-Mare, zidită de Andrei Vistierul, socrul lui Preda Banul Buzescu, în timpul lui Mihnea-Vodă (Casa de Depunerii); biserica Ghiormei Banul, zisă mai târziu a Grecilor (în fața Bancei, palatul Dacia); biserica Sărindarului său a Coconilor; biserica Sf. Nicolae a Vornicesei Caplea (Mihaiu-Vodă); biserica lui Alexandru-Vodă, făcută pe o colină afară din București, la miază-zi pe lângă Dîmbovița care, când se revărsa, înconjura colina cu apele și era pod ca să mergi la biserică (Radu-Vodă); în fine, mănăstirea Sf. Sava (Statua lui Mihaiu-Viteazul).

Între 1560 și 1593, București se bucură de oare-care liniște și, deci, cresc foarte repede. Județii — jud. Gherghina, buneoară, cu cei doi spreceți pîrgari, îngrijesc de buna stare a obștei și a orașului. Minunatul oraș, cum îl numesc documentele timpului, are un târg numit Tîrgul-di-n-năuntru, pe lângă Curtea-Domnească; are un târg numit Tîrgul-de-sus, pe ulița cea mare (cam Lipsani) și un târg numit Tîrgul-de-afară. Când s'a înființat Tîrgul-Cucului (între Stradele Colțea, Sfinții, Pescăria-Vechiă și Sf. Gheorghe-Noi), nu se știe. Documentele însă spun că aci în Tîrgul-Cucului era Sărăria Domnească.

Din Tîrgul-Cucului, sosind din lacul Icoanei, venia o gîrliță care, trecînd prin ulița Boiangiilor, se vărsa în Dîmbovița la Bazaca. Numele nu i se cunoaște. O altă gîrliță, Bucureștioara, trecea prin Pescăria-Vechiă și se vărsa în Dîmbovița tocmai la Jicnița, urmînd o cale bine cunoscută astăzi. O a treia gîrliță, Dîmbovicioara,

pomenită de documente, venia cam despre Gorgani și se vărsa în Dîmbovița cam pe la Palatul-de-Justiția, lângă Liveada-Domnească, trecînd prin capul Podului Calicilor.

Am spus că Curtea-Domnească era în secolul al XVI-lea întărită și aparată ca o cetățuie. Tot la această epocă vr'o cîțiva din marii boieri ai Țării, din trufașii Dănești sau Drăculești, pe lângă cetățuiele de case ce aveau pe la moșii, mai aveau și în București case mari și întărite, curți bolovănite și case de piatră, cum zic cronicarii. Istoria și documentele pomenesc de casa Vistierului Dan, fondatorul mănăstirii Mărcuța, casă în care descinse Emirul trimis să omoare pe Mihaiu-Viteazul și care casă Mihaiu o bătu cu tunuri din patru părți, când omori pe Emir și pe Turci. După tradițiune, casa Vistierului Dan se afla spre vilele mănăstirii Stelea, pe locul copriș azi între stradele Mina, Stelea, Călărași și Domniței, loc mai târziu iarăși celebru în fastele istoriei bucureștene prin casele bogatului neguțator Băltărețul.

Cu domnia războinică și vioroasă a lui Mihaiu-Viteazul începe pentru București o epocă de grea cumpănă și de groznice nenorociri.

După Calugăreni, Ungurii din armata lui Mihaiu, care se retragea la munte ca să aștepte pe Sigismund, principele Transilvaniei, Ungurii se abat pe la București și'l pradă cumplit, sub cuvînt că tot aveau să'l pradeze și să'l jăfuească Turcii. Sinan Pașa coprinde capitala, întărește biserica de pe colină a lui Alexandru-Vodă, întărește Curtea-Domnească, ridică în diferite locuri bastioane pentru cîte 15 tunuri și face și un șanț de care va

voi să se folosească mai târziu Radu-Vodă Șerban. Aceste fortificațiuni, din cari semne și urme rămîn lângă mănăstirea Radului-Vodă sub numele de Palanca lui Sinan Pașa, până la finea secol. al XVII-lea,—aceste fortificațiuni ale Bucureștilor fac atunci mare sgomot la popoarele creștine: Polonii țin să știe în ce consistă aceste fortificațiuni; Maximilian, arhiducele Austriei, vorbește despre ele Electoralului de Brandenburg. Multă vreme s'a vorbit la București de tunurile cele mari ale Turcilor și de cămilele lui Sinan-Pașa, cari, cu zecimele cuceririlor stradele Bucureștilor, pustii, goale, nenorocite, de vreme ce locuitorii de mult fugiseră din oraș. Când se retrase, Sinan dărimă o parte din lucrările lui strategice și aprinse tot ce putea să arză. Piccolomini voi se fortifice din nou București. Părerea sa fu părăsită; evenimentele se urmau cu o răpeziciune uimitoare, și bieta catedrală cetate a Bucureștilor, cum zic bătrînii dascăli romîni de la școala romînească de la Sf. Gheorghe-Vechiu, sau scăunala cetate a Bucureștilor, suferă crunt toate grozăviile războiului.

De la 1600 și până la 1632, București încetează de a mai fi «minunata cetate» a Bucureștilor. Întîiu Moldovenii lui Simeon-Movilă și al doilea Polonii lui Ioan Potocki de Potok sfîrșesc cu jafurile și cu focurile ceea ce nu isprăviseră Ungurii lui Mihaiu și Turcii lui Sinan. De pleacău Moldovenii și Polonii ca să se lupte într'alte părți ale Țării, fie în contra viteazului Udrea Băleanul, fie în contra Buzeștilor, Turcii de la Giurgiu se răpezeau în București. Și iar jaf, iar pîrjol, iar ruine!

Intr'un rînd, Radu-Vodă Șerban s'apucă se fortifice București din nou, dar nu stăruî în hotărîrea sa. Luptele nu-î dau pas. Alte nenorociri și grozăviî mai suferiră București la 1611, cu sălbaticii ostași ai lui Bátorý Gábor. Nu se mai cunoștea nimic. Mănăstirile, casele boierilor, podurile, tot dărîmate. Curtea-Domnească era o ruină. Harlay, un trâmîs francez, scriind către unul din secretarii de stat ai afacerilor străine din Paris, zice la 1619: «m'am oprit cincî zile la Curtea Domnului (Gavril-Vodă Movilă); «elle est bien misérable».

Sub Radu Mihnea și fiul său Alexandru-Vodă Coconul, București încep să respire mai liniștit. Se repară, mărindu-se foarte, fosta bisericuță a lui Alexandru-Vodă și devine mănăstirea Sf. Troița a lui Radu-Vodă; se fac oare-carî reparațiuni Curței-Domnești. Orașul continuă a se întinde spre N. și spre E. Incep procesele de proprietate; egumenii mănăstirilor Mihaiu-Vodă, Sărindari, biserica Sf. Gheorghe-Vechiu, biserica Grecilor, mănăstirea lui Pană Vistierul (Sf. Ecaterina) se ceartă cu cei cari voiesc să clădească prăvălii, case, poaverni, pescării, tăbăcării pe întinsele locuri virane ce, ziceau egumenii, aparțineau acelor sfinte locașuri.

Documentele vorbesc într'aceste timpuri (1630—1636) de vechia matcă a Dîmboviței; — ceea ce arată că Dîmbovița a avut trei matce: una dinainte de Mateiu-Basarab, alta de la Mateiu-Basarab și până la 1880 și în fine a treia, după canalizare, care este cea actuală.

Sub Mateiu-Basarab, ambasadorii creștini din Constantinopol consideră București ca me-

tropolă a Țării-Romînești. Mateiu-Vodă de asemenea o numește capitală. La 1640 Bacsicî ne spune că București au 12000 de case, 100000 de locuitori și 100 de biserici și mănăstiri; că palatul Domnului are zidurile înconjurătoare, p'alocurea dărîmate și că, între dărîmături, sunt făcute garduri de lemn. Peste opt ani însă, la 1648, Paul din Aleppo ne spune că Curtea-Domnească e frumoasă, elegantă și încîntătoare. O reparase Mateiu-Basarab.

Revolta Seimenilor și Dorobanților cufundă iarăși capitala cu jale și în nenorocire. Casele boierilor sunt jăfuite, arse, dărîmate. Neliniștea continuă sub Constantin-Vodă Șerban, care totuși zidește la 1654 mănăstirea cu hramul Sfinților Constantin și Elena și care va deveni Mitropolia Țării sub Radu-Vodă Leon. Necazurile merg crescînd sub Mihnea III, atunci cînd cele trei principate, Muntenia, Moldova și Transilvania, ascultînd de îndemnurile înșelătoare ale Vienei și Veneției, voiau, nici mai mult, nici mai puțin, să gonească pe Turci din Europa. Stradele Bucureștilor sunt înroșite de sîngele Turcilor, tăiați la 1659 din ordinul lui Mihnea III.

La 1660 vine ciuma, flagelul teribil care s'a năpustit de atîtea ori asupra Bucureștilor și în secolul al XVI-lea și în secolele următoare. De altmîntreli, condițiunile igienice ale orașului erau mai mult de cît potrivite, pentru ca ciuma și alte boale moltipitoare să se încuibe pentru multă vreme în București. Tabaciî se aflaî atunci (1668) pe Dîmbovița din fața Zlătarilor în sus pe gîrlă, până în Sărindar.

Fost-au Zlătării bariera a orașului în timpul lui Mateiu-Ba-

sarab? Cestiunea rămîne de documentat. Ori-cum ar fi, Sărindarul era însă afară din București, până cînd Mateiu-Basarab dede rudei sale Elena Radu-Vodă Șerban, măritată după Constantin Postelnicul Cantacuzino, locurile coprinse între Zlătari și Sărindar, locuri pe cari Cantacuzino și soția sa le împărțiră la unii din cei doi-spre-zece copii ce avură (6 băieți și 6 fete).

La 1676, ciuma fu teribilă. Domnul Țării, Duca-Vodă, îngrozit, părăsește București și se retrage la Cocorești Capleî, în casele de acolo ale lui Vlad Comisul Cocorescul. Fug ispravnicii dintr'acest an ai scaunului Bucureștilor: Badea vel Vornic Balaceanu, Radu vel Logofăt Crețulescu, Hrizea vel Vistier și Constantin vel Agă Brîncoveanu; fug boierii, fug neguțătorii, fuge «prostimea». București rămîn pustii.

În anul următor 1678, ciuma dispăre; Duca se apucă se repare Curtea-Domnească, punînd ispravnic la această lucrare pe Șerban Spătarul Cantacuzino, mai tîrziu Domn.

În luptele și procesele faimoase ale Ghiculeștilor și Cantacuzineștilor, Bucureștenii luaseră parte mare țînînd cînd cu unii, cînd cu alții. La suirea pe tron a puternicului Șerban-Vodă Cantacuzino, Bucureștenii sunt atît de veseli, în cît cei ce nu aveaî vin, beaî apă de bucurie, că le-a venit Domn bun și că s'a sfîrșit cu certurile și cu necazurile. Nu se sfîrșise însă cu bătăile celor vinovați, boeri, căpitani, slujitori, tîrgoveți. Stălpîi înfipti înăuntru și 'n afară la Pușcăria Domnească și de cari se legaî vinovații pentru bătaie sunt și în scrierile cronicarilor și în memoria bătrînilor Bucu-

reșteni. Cîți nu fură atunci dați prin tîrg cu nasul tăiat?

Șerban-Vodă este, pare-se, cel d'întîi care se îngrijește de revărsările Dîmboviței și face la 1685 primul iaz de pămînt care se afla pe lîngă moara existentă de la 1629 și care era proprietatea Mitropolii (Morile Vlădichii?)

Domnia, Mănaștirile Mihaiu-Vodă, Radu-Vodă, Sf. Sava, Gorgani, preoții de la bisericile Domnești de sus și de jos, Mitropolia și vr'o cîți-va boieri mari avea, din sec. al XVI-lea dacă nu din sec. al XV-lea, numeroase mori pe malurile Dîmboviței. La finele sec. al XVII-lea încep multe mori să fie dărîmate, pentru că pricinuia înecuri cumplite, cînd venia Dîmbovița mare.

Biserica Sf. Nicolae-din-Prund (1682) e clădită pe întinsul prund al Dîmboviței, care se întindea pe tot ce este astăzi loc al Așezămintelor Brîncovenesți (grădina, biserica, asilul, școala, spitalele). Tot acolo, mai la vale, pe Dîmbovița era Baia Mitropoliei încă din secolul al XVI-lea, și casele lui Preda Vornicul Brîncoveanul (cam hala de pește).

De la Zlătari în sus spre Sărindar, București cresc mereu în timpul lui Șerban Cantacuzino, pe clinul vestic de a stînga Dîmboviței. Egumenul de la Sărindar va protesta mai tîrziu în timpul Brîncoveanului în contra încălcărilor ce se comit pe pămîntul mănăstirei, pe lîngă lacul lui Dura Neguțătorul (Cișmegiul).

Ulița mare (cam Lipsani), existentă încă din secolul al XVI-lea, eșia din Tîrgul-de-sus spre biserica de lemn a lui Colțea Clucerul, nu încă reclădită de Mihaiu Spătarul Cantacuzino; ulița lăsa la dreapta biserica lui Antonie-Vodă și a Dragomanului Panait Nicusios, pe care Brîncoveanul avea s-o facă mare și frumoasă mănăstire cu hramul Sf. Gheorghe-Noi; de la biserica aceasta a lui Antonie-Vodă, spre N., venia întîi Tîrgul-Cucului cu Săraria Domnească, apoi la dreapta spre N. Pescăria Vechiă pe lîngă gîrlița Bucureștioara și apoi Scaunele Vechi de carne cu întinse oboare, și apoi mahalaua Săpunarilor, existentă, probabil, tot din sec. al XVI-lea și făcută pe locurile boierilor Crețulești.

Pe lîngă această mahala trecea din vremuri bătrîne drumul, numit în documentele secolului al XVII-lea cel vechiu al Tîrgoviștei și care, de este sau nu este tot una cu drumul Brașovului, documentele nu spun.

La Podul Tîrgului-de-Afară, bariera era la Sfinți, adică la biserica cu Sibilele.

Podul-lui-Ștefan-Vodă, care va deveni tocmai sub Alexandru Ipsilante (1774—1784) Podul-Beilicului era foarte scurt, de vreme ce biserica Banului Dumitrache (Sf. Spiridon-Noi al Ghiculeștilor) era și în secolul al XVIII-lea afară din București.

La stînga de podul lui Șerban-Vodă era drumul Giurgiului, după cum, în capul Podului Calicilor, pe lîngă viile Mitropoliei și ale mănăstirei Mihaiu-Vodă era drumul Mehedinților. Spre S., pădurile și bălțile Broștenilor, ulița cea mare care ducea la Sîrbî, mahalaua boierilor Popești, mahalaua Oltenilor, și la vale, pe colină, Jignița-Domnească, în care Brîncoveanul va avea la 1695 una sută de mii de chile de grîu. În fine, mai la vale, nenumăratele proprietăți ale prea bogatei mănăstiri Radu-Vodă, viile orășenești și ale mănăstirilor Radu-Vodă și Sf.ta Ecaterina, adică mănăstirea lui Pană Vistierul.

Ciumă la 1689. Brîncoveanul taie după 1690 podul Mogoșoaiei, prin locurile Cantacuzinștilor, și în deosebire printr'ale lui Șerban-Vodă Cantacuzino, din mahalaua popei lui Ivașco. Tot el zidește hanul Constantin-Vodă pe locurile lui Constantin Aga Bălăceanul (Palatul Poștei), han mare, dar care nu a întrecut faimosul și istoricul han, clădit de Șerban-Vodă Cantacuzino în fața bisericii Grecilor sau a Ghiormii Banul. Brîncoveanul repară foarte frumos Curtea Domnească și biserica despre Doamna tot la Curtea-Vechiă, mai zidește tot aci o casă pentru musafiri și încă din temelie două rînduri de case brîncovenesți pe vechiele locuri ale Brîncovenilor.

Peste Dîmbovița, în fața Curței Domnești, Podul Calicilor începe să fie locuit de boeri. În sfinții Apostoli (mănăstirea Arhimandritului său a Trînovului) era de la începutul secolului, leagănul Cantacuzinștilor, la podul Cilibiului. Calicii bucureșteni fug la deal spre viile Mitropoliei și ale lui Mihaiu-Vodă, dincolo de Puțul Calicilor și spre drumul Mehedinților.

În mahalaua de azi a Stejarului, existentă în timpul Brîncoveanului (1694) începuse să se clădească pe la Șipotul Fîntinelor și 'n spre Fîntina Boului, pe unde erau păduri și iar păduri.

La 1700, în tîrgul dinăuntru pe lîngă zidurile Curței Domnești, prin ulițele Boiangiilor, Mărgelarilor, Abagiilor, Bărbierilor, Lăcătușilor, Fierarilor, Căldărarilor, Șepcarilor, Șăidacilor (Șelarilor), comerțul e cît se poate de animat. Lordul Paget, ambasadorul Angliei, care veni în București la 1702 și fu

primit cu mari onoruri de Brîncoveanul, trebuie să fi admirat activitatea Bucureștenilor din Tîrgul-din-năuntru.

La 1714, călătorul francez La Motraye constată mărimea Curței Domnești. București Brîncoveanului sunt un oraș fericit, pentru că fuseseră mai mulți ani de-a rîndul un oraș liniștit.

Cu Fanarioții vin și nenorocirile Bucureștilor.

La 1717, foamete teribilă; în toate diminețile se găsea oamenii morți de foame pe stradele Bucureștilor. La 1718 arde Curtea Domnească, ard tîrgul, mănăstiri, case boierești, și apoi vine ciuma.

Sub Nicolae Mavrocordat naște mahalaua Foișorului (1724), după numele faimosului foișor făcut de el lîngă biserica zidită de Doamna Smaranda, soția lui. La 1735, via și grădina Domnească continuă a exista pe colina dintre stradele Patria, Văcărești și Șerban-Vodă. Capul viei spre răsărit era pe la casele Camărașului Assan (strada Lazăr), lîngă mahalaua Aga Niță, care dă în mahalaua Lucacilor, existentă încă din vremea Brîncoveanului (1692).

Anul 1738 a rămas de pomină și de groază în istoria Bucureștilor. La 31 Maiu, un cutremur groaznic face să crape în multe locuri Curtea Domnească, dărîmă case și biserici, sperie întreaga țară; spre Buzeu crapă pămîntul, înghite femeii, azvîrlă nisip. S'a simțit cutremurul până în Ungaria și în Serbia. La Noembrie, Turcii jefuesc orașul și fac Mitropolia mecat, de se închinau Turcii într'însa, zice cronicarul, și în fine pentru ca șirul să fie complet, iată și ciuma care seceră *33000 de oameni, i 233 pre-

oți, i 3 arhierei», zice o notă a unui contimporan.

De aci înainte și până la 1800 București se preschimbă la fiecare cinci sau șase ani din cauza focurilor celor dese carî, fie iarna, fie vara, bîntuia într'un mod îngrozitor. Casele acoperite cu șite pe carî soarele le răscocea cumplit, alte case toate de lemn din temelie până în vîrf, samarele prăvăliilor din Tîrgul-din-năuntru, din Tîrgul-de-sus, din Tîrgul Cucului se aprindeau și ardeau numai dintr'o scînteie. La 1766, Noembrie 2, se aprind prăvăliile Herăscului din Tîrgul Cucului și arde, firește, tot tîrgul. Scarlat-Vodă Ghica vine să vadă focul, răcește și moare la 2 Decembrie în casele Brîncoveanului.

O altă notă caracteristică a acestor vremuri mai sunt și revoltele Bucureștenilor, foarte dese atunci cînd Beii fanarioți sau Domnii Romîni fanariotizați, ca bunioară, Ștefan-Vodă Racoviță, făceau să ajungă cuțitul la os în carnea sau răbdarea orașenilor. La minut se repeziau la clopotnițele bisericilor și îndată, ca într-un concert detunător, clopotele începeau să bîlîngăne. Prăvăliile se închideau, se adunau breslele cu starosti lor și plecau, ori la Mitropolie să ia pe sus pe Mitropolit, ori la vr'un mare boier pămîntean cu milă de obște și cu toți, în buluc mare, vorbind, strigînd, protestînd, veniau la Curtea Domnească. Fanariotul, galben de spaimă, desființa birul său scotea din beciurile Curței, din pușcăriă, din turnul de pe Poarta de sus, sau de sub spătăriă pe boierul său pe neguțătorul închis pe nedrept.

La 1764, Ștefan-Vodă Racoviță închide de odată pe Du-

dești, Cantacuzinești, Pană Filipescu, Pantazi Cîmpineanu, Grigore Băleanu, Ion Bălăceanu și alții. Orașenii ținea la acești boieri pămînteni: la minut, decî, clopotele, strigăte, zarva ca de obicei, închid prăvăliile și se reped la Curte. Racoviță rezistă; se încinge luptă sdravănă între Arnăuții și Turcii Domniei și între locuitorii Capitalei. Armata biruește; boierii rămîn închiși încă pentru cită-va vreme.

Suferințele Capitalei cresc și mai mult cu începerea războiului turco-rus de la 1769-1774. Curtea-Vechiă crapă și se dărîmă mereu. Primirea căpeteniilor militare rusești, exigențele Turcilor, nesăturata lăcomie a oștirilor Caterinei II sleiesc cu desăvîrșire puterea și avuțiile nenorociților Bucureșteni. Pacea faimoasă de la Cuciuc-Cainargi începe să se negocieze întîiu la București, în Curtea Domnească cea vechiă, — s'a tratăluit muchelemeaua până la veleatul 1773 luna Martie, zice cronicarul.

După pace, la 1 August 1774, Bucureștenii aud în orașul lor, ei, cei d'întîiu în țările romîne, vorbindu-se despre ideia independenței patriei, gonirea funcționarilor greci, plătirea numai a unui tribut cît cel din timpul lui Mahomet IV. Peste o sută și mai bine de ani, strănepoții Bucureștenilor de la 1774 aveau să vadă realizîndu-se complet independența patriei romîne (Gion).

La 1775, vechiul palat care servise de locuință Domnilor înainte de 1473, străvechia și lege idara Curte-Domnească e părăsită de Domnii fanarioți. Alexandru Ipsilanti începe la Martie 1775 Curtea-Domnească ot Mihaiu-Vodă, în vile bogatei mănăstiri Mihaiu-Vodă, și o sfr-

șește la Noembrie 1776. În timpul clădirii noului palat, Domnul ședea în casele lui Nicolae Brîncoveanul.

Tot atunci Ipsilanti face și chioșcul de la Herăstrău, după moda turcească. Ceva mai târziu, Mitropolitul Filaret făcu chioșcul de la cismelele Filaretului, chioșc minunat pe care Mitropolitul Dosithie Filitis îl împodobi cu colonete de o rară frumusețe. Tot în anul 1775 ese la modă poetica pădure de la Sf. Elefterie, plimbarea numită la Cișmeaua-Beizadelelor, în pădurea Cotrocenilor, iar în mahalaua Fintîna-Boului, dincolo de vilele boierilor Crețulești, spre Cuibul-cu-Barză, plimbarea numită «la Cărciuma din pădure». Tot sub Alexandru Ipsilanti se fac și cele două chioșcuri de la mănăstirea Cotrocenilor, chioșcuri cari, împreună cu casele Egumenului, alcătuiesc locuința de vară a Domnului fanariot.

Se fac biserici și bisericuțe în tot decursul sec. al XVIII-lea. Data cînd a început să se po-dească cu lemne diferitele ulițe mari și cele patru poduri ale orașului, nu se cunoaște. Apa Dîmboviței e bună de băut, dar se mai aducea pe olane și apele de la Crățulești, pentru fîntîni, ale căror locuri se cunoaște.

București se întind mereu din cauza mulțimei enorme de Greci, Arnăuți, Bulgari, Unguri, Nemți, cari vin de prin Turcia și de prin alte locuri și se aciolează aci. Comerțul crește din ce în ce mai mult. Încă de la pacea de la Passarovitz (1718) se făcuseră oare-cari încercări ca Dunărea să devină un mare drum comercial. Mai târziu, cu teamă și cu miș de precauțiune, neguțătorii romîni și greci ai Bucureștilor se pun în relațiuni

din ce în ce mai numeroase cu Viena și cu Lipsca, părăsind ușor de tot, — ca să nu simță Turcii, — Constantinopolea de unde înainte aduceau totul.

Brașovul însă continuă a fi marele comisionar al Țării-Romînești, și mai cu seamă al Bucureștilor; unde ulița Brașovenilor era una din cele mai vii și mai active, dar drumul Brașovului, cunoscut încă din secolul al XVI-lea arată vechiunea relațiunilor Bucureștilor cu industria cetate a Coroanei. Brîncoveanul numia în secolul al XVII-lea pe neguțătorul brașovean Dumitru Nona: «prietenul iubit al Domniei mele.»

Trecerile dese ale călătorilor streini prin București la Constantinopole, sau din capitala Sultanilor spre Viena și Apus, spre Iași și Petersburg aruncau într'una și fără cumpăt idei noi, lucruri noi, obiceiuri noi. Bucureștenii, cu admirabilul lor spirit de pricepere și asimilare, prindeau totul și se folosiau de toate.

Să nu uităm limba franceză, incomparabilul instrument al civilizațiunei occidentale și universale. Grecii o aduseră puțin cu secretarii lor francezi, iar Rușii la 1769—1774 o aduseră mult și pentru tot-d'auna în țările romîne. Ei nu știau grecește, Romîni nu știeau rusește. Liară limba franceză ca să se înțeleagă, și făcură aceasta spre cel mai mare bine al viitorului Romîniei.

În timpul lui Mavrogheni-Vodă, București ferb în viforul războaielor. S'ar fi crezut că Beiu de la București voia să coprindă Constantinopole. De la Mihaiu-Viteazul și de la primul Grigore-Vodă Ghica (1660-1664 și 1672—1674), Bucureștenii nu mai văzuseră defilînd

cu steaguri, cu tunuri, cu puști, lănci și alte arme, atîta mulțime de ostași frumos îmbrăcați. Un dezertor german învăță pe ostași să facă muștră, și un călugăr francez, răsopit, învăță pe artileriști să tragă cu tunul. București vedeau acum epoca apel-pisiților cu Mavrogheni.

Peste trei-patru ani vine epoca sanchiuloților. Revoluțiunea franceză resună adînc la București prin Grecii și Romîni cari se reîntorc de la Paris, beți de declamațiunile sonore ale revoluționarilor din Paris. Boierii și negustorii citesc pe întrecute gazeturile, cu toate popririle Beiului și cu toate anatemele Mitropolitului în contra scrierilor revoluționare și în contra operilor lui Musiu de Volter, cum zicea Ienăchiță Văcărescu. Să nu uităm pe Nemții cu coadă (perucă) cari vin în București cu Prinț Cobor (Coburg), și apoi pe Rușii lui Suvarov.

București coprindeau atunci «în desfătatele sale sînurii», zice un martor ocular, «limbele a multor neamuri». Ulițele resuna de cîntecele revoluționare ale Parisului și de bătăile, tîrnelile și ghionturile extraordinare dintre Nemții lui Cobor și Rușii lui Suvarov.

Contrastele, mai mult de cît curioase, cari au fost în toate timpurile una din notele caracteristice ale vieții orașului București de cînd el există, contrastele se văzură la finele secolului al XVIII-lea poate mai violente de cît ori și cînd. Erau boierii cari discutați cu Emile Gaudin, consulul Republicei franceze din București, principiile coprinse în «les Droits de l'homme»; ei trămiteau lui Napoleon Bonaparte o suplică stăruitoare ca să facă și țara lor republică, cum făcuse republica

batavă, republica ligurică și alte republici. Și mai erau boierii cari făceau curte lui Alexandru Moruzi care se uita sașiū, silindu-se și ei să se uite tot sașiū ca Beiful fanariot.

Curtea - Vechiă se dărimă cu totul. Curtea-Nouă de dealul Spirei arsese, căci Moruzi la 1795 ordonă se fiă reparată, iar Mihail Șuțu șezuse la 1791 la mănăstirea Sf. Sava. La sfârșitul secolului (1798), Hangerliū vinde la meza în bucăți tot locul Curței-Domnești.

Ast-fel dispăre, cu secolul trecut, faimosul palat, vechia Curte-Domnească a Bucureștilor care, cel puțin din timpul lui Ștefan-cel-Mare și Radu-cel-Frumos, fusese cunoscută de toți Români, cîntată în poeziile noastre populare, descrisă de toți călătorii, — martor elocințe în tăcerea-i vorbitoare, martor de piatră și de cărămidă al tuturor evenimentelor mari din istoria noastră națională.

Cu anul 1800 începe istoria Bucureștilor contemporani.

De la 1800 și pînă la 1822 orașul trece printr'atîta încercări încât nu odată, nu de două, nu de nouă, ci de nouă-zeci și nouă de ori, Bucureștenii credeau că a sunat ceasul din urmă al orașului lor.

De cîte ori, într'acești nenorociți două-zeci și doi de ani, nu s'au văzut orașenii cu mic, cu mare, cu adevărat de la Vladică pînă la opincă, părăsind capitala și apucînd drumul Cîmpului său al Cîmpinei ca să treacă la Brașov.

Cîți din Bucureștenii nu plecau cu hotărîrea de a nu se mai întoarce, și cîți nu căutară se și vîndă tot și se plece pentru tot-dauna într'alte țări, în Italia, în Franța, și Germania. Relele fi înteaia și i bîntuia cu atîta

grozăvie în cît altă speranța nu mai aveau de cît în fugă fără gînd de întoarcere.

Rușii cu cnutul; Turcii cu iataganele; hoardele nedisciplinate ale lui Pazvantoglu care de atîtea ori deteră să viă și din fericire nu veniră; Manafii lui Ibrahim - Pașa, Cîrjalii și, după aceștia, ținîndu-se în șir, cutremurile, focurile, ciuma și holera chinură pe rînd orașul iubit al lui Radu-cel-Frumos. București au suferit de la 1800 și pînă la 1822, cît nu suferiseră nicî odată de la 1460, de cînd avem primele documente date de Domni Țărei dintr'înșii.

Și cu toate acestea, îndată după așezarea lucrurilor și după venirea lui Grigore-Vodă Ghica la Domniă, capitala Țării Românești ieia un sbor din ce în ce mai puternic și care pînă astăzi nu s'a mai oprit.

Fie-care an, de 76 ani încoace, a fost însemnat de veselul oraș cu cîte o cruce albă, în semn de bucurie. De la Grigore-Vodă Ghica, de cînd începe pavarea cu piatră de rîu a unora din stradele Bucureștilor, pînă atunci podite cu urși și cu birne, și de cînd se pun primele felinare pe podul Mogoșoaiei, și pînă azi, cînd avem strade pavate cu lemn și luminate cu electricitate, București au propășit într'una.

Civilizațiunea Apusului a intrat toată în București. Grigore-Vodă-Ghica, Regulamentul Organic, Alexandru-Ghica, Bibescu-Vodă, Stirbeiū-Vodă, Caimăcămia, Cuza-Vodă, au lucrat pe întrecute se-i dea cît mai mult posibil o fisionomie europeană.

Chiar dinainte de 1821, arhitecții italieni clădesc primele case mari ale Bucureștilor. Focurile parțiale sau generale (ca cel din Marte 1847) contribuira

enorm de mult la alinierea stradelor; cutremurile, foarte dese în prima jumătate a secolului nostru, avură de efect, zidirea unor case mai igienice. Pînă și răul fu folosit spre bine.

Sfatul orașenesc, însărcinat după regulamentul organic, cu de aproape băgarea de seamă a intereselor orașului, începu lucrările cari continuă și astăzi.

În diferitele aliniate ale acestui articol, s'a arătat ce sunt, ce produc, ce consumă București la finitul secol. al XIX-lea.

Ne mărginim a constata aici că, din toate capitalele Europei, exceptînd Berlinul, de la războiul franco-german încoace, nu este nicî una care să fi întrecut cu lucrările de estindere, de împopulare, de împodobire, într'un timp atît de scurt, capitala Regatului României.

După unirea și după mutarea tuturor înaltelor diregătorii și așezăminte la București, avîntul fu mare; după războiul Independenței însă el deveni colossal. București din 1898 nu sunt de loc București din 1868 și după spusa unui bătrîn Bucureștean din Ceauș-Radu «dacă s'ar scula tata din mormînt și ar vedea în locul maidanelor și pădurilor de la Ceauș-Radu, casele cele mari și stradele cele frumoase, el ar jura că așa nu mai sunt București lui de odinioară».

Intr'adevăr, calculul s'a mai făcut. Un loc mare pe actuala Calea Victoriei, un loc mare de putea osteni calul încurîndu-l pe dînsul, se închiria la 1798 de mănăstirile proprietare (Znagovul, Căldărușani și Țigănești) pe cîte 5—6 oca de luminări de ceară, pe care chiriașul le aducea la hramul mănăstirei. Azi, un metru pătrat de pe Podul Mogoșoaiei, adică

de pe Calea Victoriei, produce într'anumite puncte proprietății săș sumă de lei una sută (Gion).

Intr'astfel de proporție au crescut și s'au dezvoltat Bucureștii în timp de 76 de ani.

Menirea lui e: tot înainte!

Flagele, cutremure, incendii, boli.

—Asupra Bucureștilor au trecut de nenumărate ori biciul cumplit al flagelului și sabia nemiloasă a vrăjmașului. Tot soiul de răzmerițe, nenumărate cutremure, incendii dese, boli la fiecare deceniu, foamete groaznică, ocupațiunii diferite, revoluțiunii sîngeroase, au fost partea acestui mult încercat oraș.

Vom înregistra aci în ordinea cronologică cele mai mari nenorociri ce au dat peste București, începînd cu secolul al XVIII-lea:

În vara anului 1706, București fu bîntuit de ciumă și epidemia seceră grozav printre orășeni. Engel spune că aceasta fu cauza pentru care Constantin Brîncoveanu părăsi orașul mai de timpuriu, instalîndu-se la țară.

În 1718 și 1719, sub Nicolae Mavrocordat, București — ca și toată țara — fu bîntuită de foamete și ciumă; o mare parte din populație fu secerată. Fotino zice că în toate diminețile se găsea pe ulițe oameni morți de foame.

La 1719, sub Const. Mavrocordat, focul arse mai tot orașul.

Tot în anul 1719, în luna Februarie, s'a aprins mănăstirea Cotroceni și a ars tot învelișul caselor și al chiliilor.

Tot atunci, spune Cronica lui Radu Popescu, «Dacia», dintr'o casă mică și proastă ce s'a aprins, a fost atîta foc în cît mergînd asupra Curței Domnești, a ars toate casele, scăpînd numai cele boltite, și trecînd focul și

peste curte a mers pînă la margine, arzînd tîrgul, mănăstirile și casele boerești.

În 1738, în a III-a domnie a lui Constantin Mavrocordat, ciurma seceră din nou București; «au murit atunci (în țară) de ciumă oameni 30000, i preoți 223, i 3 arhiereși».

În 1764, avem de înregistrat revolta boerilor în contra lui Ștefan-Vodă Racoviță. Orășeni se ridică, trag clopotele și cer împușinarea dărilor. Domnitorul îi împrăștie cu armata.

În 1769, sub Grigore Ghica III Voevod, intră volintirii ruși sub comanda lui Nazarie. Poporul se unește cu ei și încep a măcelări pe Turci; chiar Domnul e prins și trimis la Petersburg.

La 1770, Rușii intră din nou în capitală. Turcii sunt bătuiți la Văcărești de principele Repnin.

În 2 Noembrie 1793, în timpul nopței, a fost un mare cutremur de pămînt, care ruină cea mai mare parte din clădirile vechi.

De asemenea ciuma și foametea făcură multe victime în acest an.

La 15 Maiu 1801, sub Mihail Suțu, de frica Cîrjaliilor lui Pazvantoglu, mai toată populația capitalei fugi; 70000 locuitorii luară calea Brașovului.

În 1802 Octombrie 14, sub Constantin Ipsilante, un cutremur înspăimîntător aduse prin zguduiriile sale ruina capitalei. Curtea Domnească suferi și Domnitorul trebui să fie găzduit la mănăstirea Văcărești. Turnul Colței asemenea suferi mult pe urmele acestui cutremur; partea superioară a fost stricată cu desăvîrșire. Înălțimea acestui turn, a fost de 48 metri, iar pătratul de la bază avea 38 metri.

La 28 August 1804, Bucu-

rești devin prada focului și ard în mare parte. Reproducem aci nota interesantă a unui contemporan asupra acestui trist eveniment: «Duminecă la 8 ceasuri ziua, tîrgul, buricul Bucureștilor, arzînd toate prăvăliile, i hanul Sf. Gheorghe, i hanul Șerban-Vodă pînă în zidul hanului Colții, și la vale hanul lui Mihaiu-Vodă, Sărăria vechiă cu tîrgul Cucului, și la vale pînă în casele lui Castrișie. Fiind focul pînă la opt ceasuri din noapte, dînd însă puținică ploae s'a și potolit. Poate vor fi fost la 2000 prăvălii cu case mari și mici și bolte, șcl. Domnind Constantin Alexandru Ipsilante Vodă». Așa dar cutremurul de la 1802 și focul de la 1804, schimbară foarte mult vechea fizionomie a orașului.

La anul 1806 un foc năpraznic a consumat 5—600 case și prăvălii din București. În urma focului, Const. Vodă Ipsilante a dat mare ajutor bănesc orășenilor, înlesnindu-i la facerea caselor celor arse și dînd poruncă să se facă casele la rînd, ca ulițele să iasă drepte.

La 1812, în noaptea instalărei pe tron a Domnitorului Caragea (12 Decembrie), alt incendiu în București. A ars pînă în temelie palatul domnesc din Dealul Spirei. Curtea a fost nevoită a se muta în casa Banului Ghica, în fața Sărindarului, care începea de la casa Slătineanu pînă în casa lui Tache Ghica (fost Hotel Hugues, azi hotel Paris din Calea Victoriei); iar în dos se întindea pînă în strada Academiei, unde e biserica Sf. Nicolae.

În ziua de 13 Decembrie 1812, se ivește ciuma în București, adusă din Constantinople de către oamenii curții lui Caragea. Ciuma din vremea lui Caragea

a rămas vestită; nici odată acest flagel n'a făcut atâtea victime ca atunci. Mureaū cîte 300 de oameni pe zi în București. Contagiunea era primejdioasă și violența flagelului atît de puternică, că un om lovit de ciumă era privit ca mort și părăsit. Se instalase cîte un lazaret provizoriu la Cioplea și la Dudești.

Boierii și neguțatorii cu dare de mîna fugiră din București, orașul se pustiiise și se auzea numai vaetele și gemetele celor bolnavi și în agonie.

Abia după un an, boala a început a se domoli și lumea a se readuna în oraș.

Revoluția lui Tudor din 1821, băgă spaima între locuitorii orașului.

Aricescu ne spune că atunci boierii mari și mici și toți locuitorii orașului, îngroziți de venirea lui Tudor și Ipsilante, fugiră din oraș spre a se ascunde unii pe la mănăstirile din jurul Bucureștilor, alții pe la moșii, alții pe la orașele de sub munți, alții se refugiară în Austria.

Prăvăliile negustorilor și casele boerilor erau închise, pîinea și carnea lipseaū, bani nu se mai găseaū, capitala părea pustie, pe strade se vedeau numai vagabonzi.

La 1831 București sunt bîntuiți de holeră; aū murit 2169 de oameni în București, și anume din :

Vopseaua galbenă, 580; verde, 522; roșie, 161; albastră, 418; neagră, 488.

În 1837, București, în urma unor ploii torențiale și neîntreprute, sunt inundați.

În 1838 s'a întîmplat un violent cutremur, cutremur care s'a întins peste toată țara.

Vodă-Ghica a adus, imediat după nenorocire, pe un învățat

geolog, prof. Schüller din Saxonia care a studiat structura geologică a țării cit și cauzele probabile ale cutremurului.

În 1847 avem de notat cel mai mare incendiu, de care a fost bîntuit Bucureștiul.

În noaptea de Paște, 23 Martie, a izbucnit un groaznic foc, arzînd părțile cele mai populate ale orașului. Focul a continuat și a doua zi.

Era într'o flacără: Vergu, Lucaci, Udricani și Delea. Aū ars 13 mahalale și următoarele biserici: Sf. Dumitru, biserica Domnească din Curtea-Veche, Sf. Anton, Bărăția, Sf. Gheorghe Vechiu, Sf. Gheorghe-Noū, Sf. Mina din mahalaua Stelea, Vergu, Udricani, Lucaci, Ceauș-Radu și Sf. Ștefan.

Spaima și sărăcia fu mare printre locuitori. Veni la fața locului Domnitorul Bibescu și mîngăia pe cei atît de greu încercați.

În acea zi se convocă un mare sfat la Curte, la care luară parte, sub președenția Domnitorului Bibescu, Mitropolitul și cu sfatul extraordinar.

În urma acestei consfătuirii, Vodă Bibescu porunci a se da din casele obștești următoarele sume:

Mitropolia și Episcopiile, a patra parte din venitul lor pe un an, ceea ce făcea aproximativ suma de 500000 lei; Casa Centrală, suma ce va rămîne disponibilă după întîmpinarea cheltuelilor hotărîte pentru casele făcătoare de bine, aproximativ 200000 lei; Mănăstirile închinat, îndoită zeciuială din venitul lor pe un an, 700000 lei; Casa visteriei din ș rezervei, 300000 lei; leafa pe o lună a tuturilor amployaților civili și militari de la 300 lei în sus, 300000 lei; din rezerva

caselor magistraturilor tuturor orașelor Principatului, 200000 lei. În total 2200000 lei. Aceste sume fură împărțite la cei atinși de nenorocire, pentru a-și recădi casele.

Domnitorul Bibescu a dat din casa sa particulară o sumă de 200000 lei, în afară de 30000 fr. dați mai tîrziu. Sultanul Abdul-Medjid a trimes daruri în bani, de asemenea și Impăratul Rusiei. Darurile lor se urcară la suma de 100000 lei.

În același timp Vodă-Bibescu făcu apel la populațiunea țării spre a veni în ajutorul incendiștilor, numind o comisiune, pentru a primi subscripțiile, compusă: pentru partea boerească din Logofeții Emanoil Băleanu, Ioan Filipescu și Clucerul G. Marcovici; iar pentru partea neguțătorească de Clucerul Opran, Hilel Manoach, Pitarul M. Califar, Cerlenti, Xanto și Ioan Ghermani.

Tot în acest scop s'a numit o comisie de catagrafie care să adune «științele cele mai temeinice și nepărtinitoare» de toți aceia cari aū fost bîntuiți de grozavul foc.

În același timp, Domnitorul Bibescu aflînd că unii neguțatori de materialuri de clădiri vor a specula cu nenorocirea obșteii, a dat ordin ca nimeni să nu ridice prețurile materialelor, căci alt-fel îi va pedepsi aspru «căci nici o pravilă nu iartă asta».

De asemenea lucrătorii n'aū fost îngăduiți a urca prețurile de muncă.

Încet-încet toate cartierele s'aū rezidit și reparat, afară de bisericile Sf. Mina, din mahalaua Stelea și Sf. Anton, din piață.

În 1854 a fost de asemenea o epidemie de holeră.

În 1866 și 1873, București aū

mai fost iarăși bîntuiți de aceeaș boală.

La 1892, Octombrie în 2, a fost un cutremur, care a durat 30 secunde.

Imprejurimile Bucureștilor. — *Satele.* — În imediata împrejurime a Bucureștilor se numără:

La N. Băneasa, sat, în apropierea căruia se află un hipodrom al societății Jockey-Club. În Aprilie și Septembrie, mai cu seamă în zilele de Duminică, se fac aci alergări de cai cu premii. E foarte vizitat în zilele de curse, cînd se pune la dispoziția vizitatorilor trenuri speciale. Primăria este pe cale a cumpăra pădurea de la Băneasa pentru a o transforma în parc municipal public.

De Băneasa țin și satele: Herăstrăul, Plumbuita, Floreasca și Teiul, locuri unde vin Bucureștenii, mai cu seamă în zilele de serbători, să petreacă. Aceste sate sunt situate pe lângă helește, din care se pescuiesc raci și pești.

În Sulzer găsim următoarea descriere a Herăstrăului, așa cum a fost în vechime:

«La Herăstrău (care poartă această numire după un herăstrău mecanic ce era așezat acolo), Domnitorul Alexandru Ipsilante a ordonat a se construi aproape de lac (heleșteu) o casă de petrecere de lemn în gustul turcesc care servă cu atît mai bine de plimbare obicinuită nobilimei Bucureștilor, cu cît depărtarea ei este de abia o oră de suburbiile acestei reședințe princiare. Heleșteul de lângă această casă de plăcere e întins, foarte limpede și are în mijloc o mică insulă împrejurul căreia Doamna, însoțită de damele curței, obicinuește a se preumbla într'o șaică sau luntre mare, și în resunetul melodiilor turcești, care plac cu deosebire și mișcă

inima Grecilor și mai ales a sexului frumos al acestei națiuni».

Ceva mai la N. de Băneasa se află situat satul Grefoaicele, fosta proprietate a d-lui avocat Aristid Pascal. Moșia Grefoaicele a fost împărțită de proprietarul ei în loturi mici, pe care le-a vîndut cu ușurință de plată la diferiți locuitori din București, căutînd cu modul acesta a fonda un orașel nou de lucrători, București-Noi, în genul celor din jurul Vienei și al Parisului. Au început deja a se clădi case, vile cu grădini spațioase. Pentru ca lucrările să meargă mai repede s'a constituit o societate financiară cooperativă, care a și început operațiunile ei.

La N.-E. e Colentina, unde e și spitalul cu același nume; Mărcuța, unde e ospiciul de nebuni și Pantelimonul, unde e un ospiciu de infirmii.

La S.-E., vine Văcărești, unde se află închisoarea cu același nume (Vezi § Criminalitatea).

La S. Măgurele, proprietatea familiei Oteteleșanu, o localitate ceva mai depărtată de Capitală, care odinioară era foarte vizitată pentru parcul ei imens și bine îngrijit, în mijlocul căruia se află un lac, pe care se puteau face preumblări cu barca. Astăzi fiind donată Academiei Romîne, aceasta a instalat acolo un institut de fete, întreținut din fondul donatorilor.

La V. vin localitățile Ciurelul, Crîngași, Țigănia, Chiajna, etc.

Mănăstiri. — În jurul Bucureștilor se află mai multe mănăstiri, și anume:

Mănăstirea Cernica la Est este depărtată de o oră de București. Ea se află așezată pe două insule din lacul Colentina. Mănăstirea Cernica a fost

fundată de marele Vornic Cernica Știrbeiu și s'a populat în scurt timp; astăzi este una din cele mai mari chinovii de călugări ale țării romînești și locul de înmormîntare pentru creștinii mai evlavioși din capitală. Între bisericile sf. Gheorghe și sf. Nicolae se află un heleșteu.

Depărtare de o oră de la această mănăstire și două de București se află la N.-E. mănăstirea Pasărea, chinovie de călugărițe. Mănăstirea Pasărea se află situată pe lacul Pasărei. Ea a fost zidită la anul 1813 de Timotei, Arhimandritul Cernicai. Monahale de aci se îndeletnicesc pe lângă cele bisericesti și cu lucrul mîinilor, făcînd mohairuri și diferite pînzeturii.

Mănăstirea Țigănești, se află situată la N. de București și la o distanță de trei ore. Mănăstirea Țigănești e una din cele mai mari chinovii din țară. Așezată pe o limbă de pămînt intrată în lacul Bălteni, are în față o pădure deasă. Pozițiune frumoasă. Ea a fost fondată la anul 1812 de starițul mănăstirei Căldărușani, Dosoteiu și cu ajutorul d-lor Radu Golescu, G. Florescu și alții. Mai înainte-vreme această mănăstire era locuită de monahi și avea o mică biserică de lemn de birne, care a dus-o la satul Amarul, de lângă Mizil, unde există și azi. Acum mănăstirea este locuită de maici, care pe lângă serviciul bisericesc se mai îndeletnicesc și cu lucrul de mînă, făcînd covoare, pînzeturii, etc.

Depărtare de patru ore de Capitală, la Nord, se află mănăstirea de monahi Căldărușani, așezată pe o limbă de pămînt intrată în lacul Căldărușani ce se formează la întîlnirea cu pădurea Vlăsiei. Ea era

până în timpul lui Matei-Basarab un loc de schivnicie și de scăpare al Românilor din satele învecinate; pe atunci avea numai o mică bisericuță și câți-va pustnici.

La anul 1638, Matei Basarab, după un război ce a avut cu Vasile Lupu, din care a eșit învingător, a fundat biserica și cetatea. Mănăstirea s'a populat și a fost în mai multe rânduri un loc de adăpost pentru populația Bucureștilui. Situația acestei mănăstiri este pitorească. În vechime era situată pe o insulă formată de un lac, apoi înconjurată de vestita pădure a Vlășiei, așa că mănăstirea de și e cîmpeană, cu toate acestea rivalizează cu cele de munte prin pozițiune. Aci a fost alt-dată un focar de literatură românească. Grigorie Mitropolitul, înainte de alegea trăia în această mănăstire ca simplu Diacon, ocupându-se cu traducerea de cărți bisericești în limba națională.

Mănăstirea Samurcășești se află în comuna Ciorogirla-Dîrvari în apropiere numai de o oră de Capitală. La spatele mănăstirii trece râul Ciorogirla. Ea a fost fundată la anul 1808 de către Vornicul Constantin Samurcaș și soția sa Zinca. Se află aci acum ca stariță monaha Sofia Eliade-Rădulescu, fiica lui Eliade-Rădulescu.

Mănăstirile acestea sînt vizitate mult de Bucureșteni, mai cu seamă în timpul verei.

Bibliografie. — C. Alessandrescu, *Dicționar geografic al jud. Ilfov*, 1892.

G. Assan, *Cestiunea iluminatului capitalei*, 1894.

Joseph Bauscher (souffleur), *Almanach du Théâtre de Bucarest*, pour le nouvel an 1835.

Mihail Belador, *Istoria Teatrului*, 1896.

Berindei, *București*, publicat în «Revista română», 1862.

M. M. Berthelot, etc., *La Grande Encyclopédie*, (articolul București).

Gheorghe Bibescu, *Donnia lui Bibescu*, 1894.

Const. St. Bilciurescu, *Guide de Bucarest*, 1897.

(Col. Vlad. Blaremburg), *Anuarul Principatului Țării Românești*, 1842 (partea relativă la București).

Brockhaus, *Konversations-Lexikon*, 1893. (Articolul București).

Carmen Sylva, *Bucarest* (în «Les Capitales du monde»).

N. St. Cucu, *Proect pentru distribuția apei în oraș*, 1887.

N. Cușarida, *Plan în relief al orașului București*, 1897.

Depozitul de rezbel, *Planul împrejurimilor București*, (fără dată).

Dr. Corneliu Diaconovich, *Orașul București*, articol retipărit din «Enciclopedia română», 1898.

Dim. Frunzescu, *Dicționar topografic și statistic al României*, 1872.

Carol G. Ibl, *Anuarul Bucureștilor* pe 1897—98.

Alexander F. Heksch și Vladimir Kowszewicz, *Illustrirter Führer durch die Ungarischen, Ost-Karpathen, Galizien, Bukowina und Rumänien*, 1892 (cu un plan al Bucureștilor, diferite vederi și o descriere).

Stef. C. Hepites, *Observațiunile meteorologice în București*, pe anul 1896.

— — *Determinarea înălțimii barometrelor Instit. Meteorologic, la Herăstrău* 1886.

— — *Clima Bucureștilor*, 1885.

N. I. Idicru, *Istoria artelor frumoase*, 1898 (partea relativă la istoria scoalei de bele-arte și a conservatorului de muzică și declamațiune din București).

Gh. Ionescu, *Spicuiri din arta tipografiei*, (lucrare inedită).

G. I. Ionescu-Gion, *București în timpul Revoluțiunii franceze*, 1891.

— — *La Presse roumaine*, publicat în revista franceză «Revue des Revues», 1896.

— — *București pînă la 1500*, 1898.

— — *Dîmbovița bucureșteană*, articol publicat în revista «Tinerimea română», 1898.

— — *Istoria Bucureștilor*, lucrare inedită.

Locot. Jigurtu, *Planul de la Cernica la Mărcușa* (desemn f. d.).

Dr. Hans Kraus, *Rumänien und Bucarest*, 1896.

A. L. Bucarest, *Manuel du Voyageur*, 1879.

Grigore I. Lahovari, *Cîte-va etimologii geografice române*, în «Buletinul Societății geografice române» 1886.

Pierre Larousse, *Grand Dictionnaire universel du XIX-me Siècle*, (articolul București).

E. Levasscur, *L'Europe*, (moins la France), 1890.

Ion P. Licherdopol, *București*, 1889.

Meyers *Konversations-Lexikon*, 1894, (articolul București).

Ministerul finanelor, *Budget general de veniturî și cheltueli* pe exercițiul 1898—99.

Gh. Mocanu, *Memoriile mele*, 1895. (Partea relativă la sport).

M. G. Mumuiauu, *Plan perspectiv al orașului București*, 1895.

Preotul Grig. Muscelcauu, *Monumentele străbunilor*, 1873.

Papadopol-Calimah, *Istoria fondărei orașului București*, 1882.

Major D. Papazoglu, *Calendar pe anul 1869* (cu planul capitalei București).

— — *Călăușa suu conducătorul Bucureștilor istoric și pitoresc*, cu planul capitalei, 1871.

— — *Ilurtu calei ferate din București la Gurziu*, 1871.

— — *București, capitala României*, (plan), 1871.

Locotenent-Colonel Papazoglu, *Istoria Bucureștilor*, 1892.

Dim. Penescu, *Memorii asupra apelor feruginoase de la Văcărești*, 1873.

Sub-locot. Pontbriant, *București-Slobosia-Clujeni*, (plan topografic, f. d.).

Primăria comună București, *Dările de seamă*, pe anii 1894—95, 96—97 și 97—98.

— — *Anuarul statistic al orașului București*, pe anii 1895 și 1896.

— — *Ruport asupra chestiunii apei*, 1895.

Elisée Reclus, *Nouvelle géographie universelle*, 1890.

Locot. C. B. Segăreanu, *Itinerarul drumului de la București spre Chițila*, 1873.

— — *Itinerarul drumului de la București*, trecînd prin Jilava, Vidra, ducîndu-se la Tîrgul-Vestcii (o foacă manuscris, în biblioteca Marcului Stat-Major).

D. P. Sesquières și Gr. Cerchez, *București* (planul orașului), 1883.

Chr. D. Staicovici și F. Robin, *Statistica romîniă*, 1898.

Franz Joseph Sulzer, *Grundriss der Hauptstadt Bukarest in der Vallachei*, 1781, plan al orașului București, în «Geschichte des Transalpinischen Daciens, etc.»

Grigore Tocilescu, *Istoria Bucureștilor*, articol publicat în revista «Tinerimea română» 1898.

— — *Istoria Romînză*, 1894.

V. A. Urechă, *Istoria Școalelor*, 1892.

— — *Istoria Romînilor*, 10 volume, 1891—98.

Varino, *Guides-Album, Roumanie*, 1896.

Sub-locot. Zosim, *Recunoașterea militară a drumului de la bariera Filaret la satul Țilava*, (f. d.).

..* *Apele Bucureștilor și Proiectul Radu*, 1898.

..* *Itinerarul drumului de la București la satul Popești-Sîrbî* (în biblioteca Marelu Stat-Major).

București (Gara-de-Nord), stație de dr. d. f., jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, com. București, de parte de stația Chitila de 9,5 kil. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 76^m, 14. (Vezi cuvîntul București, § Mijloace de comunicație).

București (Filaret), stație de dr. d. f., jud. Ilfov. (Vezi Filaret).

București, sat, în partea de S. a comunei Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciu, așezat pe malul Prutului, pe o suprafață de 245 hect. 60 arii. Are o populație de 71 fam. cu 247 suflete, din cari 58 contribuabili.

București, fost sat în jud. Ilfov, în secolul al XVI-lea. În arhivele Mitropoliei de București (Condica relativă la jud. Ilfov) se găsește un act din 12 Martie 1580, prin care Calotă, postelnicul și jupîneasa sa Caplea dau lui Dragomir Vornicul satele Clejani, Vălcănești, *București*, Ciumești și Salcia.

București, fost sat, jud. Tecuci, situat la vre-o 3 kil. spre S. de Nicorești, în partea de E. a Tecucelului. Nu se știe din ce cauză s'a desființat. Parte din

locuitori sunt în Nicorești, iar parte în satele vecine. Astăzi este pămînt arabil, proprietatea d-lui Iancu Corban.

București, fost sat pe apa Vedei, în jud. Teleorman, despre care ne vorbește un hrisov din secolul al XVII-lea al Mitropoliei de București (Condica No. 5) ca fiind moșia vel-comisului Bunea Grădișteanu.

București, fost sat în jud. Vilcea, de care pomenește un hrisov de la 1392 al mănăstirei Cozia.

București, numire veche a cătunului Erculești, com. Vilcele, jud. R.-Sărat.

București, deal, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, pe teritoriul com. rut. Balta; aci se povestește că a fost cîrciuma lui Șerban-Vodă. În acest loc s'au găsit bani și arme îngropate.

București, deal, în com. rur. Băsești, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

București-Mici, tîrgușor, (v. Buhuș, tîrg în comuna Buhuș, pl. Bistrița, jud. Neamțu).

Bucuri, deal, în jud. Muscel, la Vest de comuna Conțești, plasa Argeșelul, care domină valea Argeșelului. Acest deal cade între râul Argeșel și com. Țițești.

Bucuroasa, mahala, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița, com. rur. Bucura.

Bucurului (Dealul-), deal, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Cernătești, continuîndu-se din dealul Triestenicului.

Buda, com. rur., pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, așezată în valea Bistriței. Se mărginește la Est cu teritoriul com. Racova, de care se desparte prin râul Bistrița; la N. cu râul Bistrița, care o desparte de com. Buhuș, jud. Neamțu; la V. cu com. Blăgești; iar la S. cu Slobozia-Luncani.

Comuna este udată de pîriul Prăjoaia, care se varsă în pîriul Gîrla-Moarei, de pe dreapta Bistriței. Această comună s'a deslipit din com. Blăgești. (În «Statistica» din 1874 se găsește unită cu Blăgești).

Totalul pămînturilor de cultură este 248.82 de hectare.

Două sate o alcătuiesc: satul Buda, situat pe malul drept al Bistriței și cătunul Șipotete, la apusul său.

Comuna are 309 case; o singură biserică, ruinată însă, așa că nu se oficiază în ea, situată în satul Buda, cu 1 preot și 2 cîntăreți; 8 cîrciumi.

Populațiunea se compune din 1330 suflete, aparținînd la 309 familii romîne și 5 de Evrei. După naționalitate se deosebesc în 1317 Romîni și 13 Evrei, toți de protecțiune romînă.

Se găsesc: 600 agricultori, 91 meseriași, 2 comercianți, 6 cu profesii libere și 60 muncitori.

Știu a citi și scrie numai 9 persoane; restul de 1321 nu știu carte.

Animale sunt: 19 cai, 522 vite cornute, 28 porci și 107 oi, cari aparțin la 7 proprietari și care au produs în 1891 214 kgr. lînă amestecată. Sunt 16 stupi de albine, care dau anual 61968 kgr. miere și 20656 kgr. ceară.

După budgetul pe 1891—92, veniturile comunei sunt de 4845 lei, 94 bani; iar cheltuielile de 2768 lei, 60 bani.

Teritoriul comunei are o în-

tindere de 464.75 hectare. Nu se află pe dînsul nici o proprietate mare. Pădurî mari nu sunt, ci numai crîngurî.

Reședința comunei se află la o depărtare de 21 kil. de Bacău, de 5 kil. de Gîrleni, reședința plășei, și se găsește pe calea vecinală-comunală Valea-lui-Ion-Podul-Lespezi, dimpreună cu Blăgești. Se află depărtată cu 7 kil. de Blăgești și cu 11 kil. de Slobozia-Luncanî.

Buda, com. rur., în jud. Dorohoiu, pl. Herța, la 6 kil. de Herța, reședința plășilor Herța și Prutul-d.-s., și la 38 kil. de Dorohoiu, formată din satele: Buda-Mare, Buda-Mică, Miho-
reni-Stavrat, Mogoșești, Pasatul și Slobozia, cu reședința primăriei în satul Buda-Mare. Are o populație de 667 fam. cu 2655 suflete. Are 7 biserici, deservite de 1 preot, 5 cîntăreți și 6 palamarî; o școală, cu un învățător și 50 elevi; 978 hect. pămînt sătesc; 2455 hect. cîmp a proprietății, cu 12384 hect. 85 arii pădure; 2 iazurî și 28 și jum. pogoane vie.

Budgetul în 1889—90 era la veniturî de lei 4266, și la cheltueli de lei 4266.

Vite mari albe cornute sunt 1559, oi 388, capre 1, cai 277, porci 572; stupi 299.

Buda, com. rur., în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat, pe pîriul cu același nume. Și-a luat numele de la pîriul Buda.

Este așezată în partea vestică a județului, la 20 kil. spre N.-V. de R.-Sărat, și în partea răsăriteană a plaiului, la 7 kil. spre S.-E. de com. Dumitrești, reședința plaiului. — Comunele învecinate sunt: Dedulești, la 5 kil.; Dănulești, la 3 kil.; Pandoși, la 8 kil.; Valea-Sălciei, la 9 kil.

Se mărginește la Est cu com. Dănulești, de care se desparte prin riul Rîmnicul-Sărat; la Nord cu Dumitrești, de care se desparte prin dealul Gorunului; la S. cu Dedulești, de care e despărțită prin dealul Poiana-Părului.

Este din regiunea dealurilor, brăzdată la Nord de dealurile Gorunului, Cătăușul; la Vest de dealurile Dorul, Mîța, al-Ferului, Piscul-Taurului, Poiana-Părului; la S. de Dealul-Deduleștilor.

Rîurile cari o udă sunt: Rîmnicul-Sărat la E. și afluenții săi: Cătăușul, Valea-Largă, unită cu Buda și Valea-Rea.

Cătunele cari o compun sunt: Buda, reședință, Mucești, la Nord, Toropălești, la Est.

Suprafața comunei este de 3500 hectare, din cari 50 hect. vatra satelor, 1510 hect. ale locuitorilor, 1930 ale proprietății private.

Populația este de 441 familii, cu 1777 suflete din cari: 862 bărbați și 915 femei; după starea civilă: 882 căsătoriți, 775 necăsătoriți, 70 văduvi; după instrucțiune: 17 știu carte; toți sunt Romîni.

În comună este o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită în 1827 de Mihail Despu și soția sa, cu preoții Ion Stanciu, Mihail Neculai și locuitorî; are 17 pogoane pămînt; 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Comuna are o școală de băeți, fondată în 1828 de comună, cu 1 învățător și cu 41 elevi înscriși.

Calitatea pămîntului este mediocră, terenul fiind pietros, muntos și puțin propriu agriculturii. În ce privește cultura pămîntului, comuna are: 680 hect. arabile, 250 hect. imaș, 960 hect. pădure, 244 hect. vii, 950 hect. finețe și 357 hect. neproductive.

Locuitorii au 19 plugurî, 1

moară cu apă; 2132 capete de vite, din cari: 570 boi, 220 vaci, 50 cai, 1000 oi, 40 capre și 252 rîmătorî. Lemnăria și rotăria sunt micile industrii ale locuitorilor. Sunt în comună 1 cojocar, 1 potcovar, 3 măcelari, 1 boiangiu și 6 rotari. Comerțul este activ și constă în import de coloniale, instrumente agricole și în export de vin, vite, cereale și obiecte de dogărie. Transportul se face prin gara Sihlea, la 18 kil. spre E. Sunt 7 comercianți (1 străin), apoi 3 băcani și 6 cîrciunari.

Căile de comunicație sunt: 1. calea județeană ce pleacă din orașul Rîmnicul-Sărat, trece prin Băbeni-Dedulești și comună, și se duce la Dumitrești-Chiojdeni-Jitia; 2. spre Dănulești; 3. spre Valea-Sălciei.

Contribuabili sunt 462. Veniturile sunt de 3326 lei 99 bani, iar cheltuelile de 2927 lei 79 bani.

Buda, com. rur., pl. Stănișești, jud. Tecuci, compusă din cătunele: Brătoaia, Buda, Dănilă, Putinele, Salahorul și Fărcașul. E situată pe Valea-Zeletinului, la o distanță de 84 kil. de Tecuci și la 5 kil. de reședința plășei (tîrgul Stănișești).

Are o populație de 1391 suflete, din cari 372 capi de fam., 303 contribuabili, locuind în 435 case. Străinii sunt 25, Evrei.

Comuna are o suprafață de 2340 hect. 91 arii, din care 1305 pămînt arabil și 472 hect. și 72 arii pădure, — din care 385 hect. și 72 arii sunt ocupate de pădurea statului, — 107 hect. acoperite cu vii și 100 hect. și 96 arii vatra satului.

Statul are 443 hect. pămînt arabil.

Terenul acestei comune este, în mare parte, acoperit cu dea-

luri și păduri; aceste din urmă ocupă culmea și coastele dealurilor. Partea despre E. Zeletinului este mai productivă, fiind compusă din pământ argilos, cea de V. este neproductivă din cauza pământului clisos. — Valea-Zeletinului este productivă în finețe.

Ocupația de căpetenie a locuitorilor este: agricultura, creșterea vitelor și cultura viei; parte dintr'înșii se ocupă și cu dogăria, rotăria, cizmăria, etc.

În comună se află o moară de foc făcută în 1892.

Comerțul constă în exportul produselor agricole și al vinului în orașele Birlad, Băcău și târgul Podul-Turcului.

Loc. a. u.: 322 boi, 318 vaci, 17 tauri, 160 cai, 50 epe, 5 armăsari, 767 oi, 100 capre, 200 porci; 270 stupi.

Comuna are 2 școli. Una se află în s. Buda, având un local anume făcut pentru școală și datînd din anul 1869. Se frecventă de 34 copii (32 băieți și 2 fete), din numărul de 115 (59 băieți și 56 fete) în vîrstă de școală. A doua este în satul Putinele, și datează din anul 1892. Se frecventă de 28 copii (25 băieți și 3 fete), din numărul de 68 copii (53 băieți și 25 fete) în vîrstă de școală

Știu carte 186 bărbați și 24 femei.

În această com. se află 2 biserici: una făcută din lemn de stejar la 1800 și cea din cătunul Buda, zidită la 1810, Iulie 4. Sunt întreținute de poporenii și sunt deservite de 1 preot și 2 cîntăreți. Cîrciumi sunt 9; în cătunul Buda este și o băcănie.

Se crede că numele acestei comune ar veni de la unul, Budeanu, primul locuitor care a venit din Buda-d.-j. (com. Corbița), cam pe la 1750, și cu alți

locuitorii s'a așezat în Valea-Zeletinului, formînd satul Buda, de unde și-a luat numele și comuna. Locuitorii sunt în mare parte răzeși, iar restul clăcași.

Se mărginește la N. cu com. Colonești, la S. cu com. Răchitoasa, la E. cu com. Avrămești și Lălești (jud. Tutova), care servesc și ca limită între jud. Tecuci și Tutova, la V. cu com. Stănișești. Com. are forma unui trapez; latura de E. este formată de dealul Tutova, cea de V. de Dealul-Dobrotforului; celelalte laturi sunt formate de linii convenționale.

În partea de V. a com., pe zarea Dobrotforului, se află o urmă de șanț, cu o suprafață de 512 m. p. Această localitate, care se numește Cetățuia, era înconjurată de păduri priincioase pentru apărare.

Buda, sat, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, reședința comunei cu același nume. Se află așezată nu departe de malul drept al Bistriței. Are 170 case; o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Capii de familie sunt în număr de 169, sufl. 563, printre cari 7 Evrei. Cîrciumi sunt 4. Animale: 14 cai, 279 vite cornute, 23 oi și 14 porci.

Buda, sat, din com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, situat pe o vale, în marginea pădurei, spre S.-V. de satul Brăești. Are 54 fam. sau 321 loc. lingurari și ursari locuind în niște bordeie.

Numărul vitelor este de 81 capete, din cari: 28 vite mari cornute, 5 cai, 34 oi și 14 rîmători.

Buda, sat, reședința com. rur. Buda-Prisiceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Cade la V. de București, pe malul stîng al râului Argeș.

Aci este un pod de vase, de la care se percepe taxă. Iarna pe înghețuri comunicația este întreruptă și locuitorii ocolesc, spre a trece, pe la Malul-Spart. Corpurile legiuitoare au votat de curînd construcția unui pod între Buda și Mihăilești, pe calea București-Alexandria, alocînd pentru acest scop în budget 870000 lei.

Satul se întinde pe o suprafață de 510 hect. și are o populație de 830 locuitori Romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Între Valea-Cornetului și Buda, locuitorii în special se ocupă cu cultura tutunului, cartofilor și usturoiului. Ei sunt mult aplicați spre comerț. Mai nu e târg în țară necunoscut de ei.

Din teritoriul satului, d-na Frederica Paleologu și d-l M. Xanto au 98 hect. și locuitorii 412 hect. Se cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Sfinții Impărați, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; precum și o școală mixtă frecventată obicinuit de 26 elevi și 2 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuiește anual 1080 lei, iar com. 830 lei. Localul s'a construit de județ în anul 1887 și costă 6473 lei.

Comerțul se face de 4 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 455 și al celor mici de 429.

S'a stabilit în sat 2 străini.

Pentru apărarea satului de inundații, locuitorii au făcut în dreptu-i zăgazuri.

Buda, sat, în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat, cătunul de reședință al com. Buda, așezat la mijloc pe pîriul Buda, de unde și-a luat numele. În vechime se numea Buda-Vechiă. Are 500 hect., și o populație de 262 fam., cu

1021 suflete, din cari 281 contribuabili, 14 știu carte. In sat e o biserică și o școală.

Buda, sat, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Bozieni, lângă satul Bozieni. Populația acestui sat este de 21 capî de familie, 109 loc., din cari 9 știu carte; locuiesc în 22 case.

Buda, sat, pe moșia și în com. Dolhasca, jud. Suceava. Așezat în rîpa și pe coastele dealurilor Strahotin la E. și Velnița la V., numără 165 case, populate cu 215 capî de fam. sau 719 sufl. (360 bărbați și 359 femei). Contribuabili sunt 120.

Vatra satului ocupă suprafața de 85 fălci. Improprietăriți la 1864 și 1879 sunt 68 frunțași, 94 mijlocași și 19 codași, stăpînind 448 fălci și 30 prăjini.

Are o biserică clădită de sătenii din lemn, cu patronul Sf. Gheorghe, deservită de preoții din Dolhasca cu rîndul și de un cîntăreț; o școală rurală mixtă, cu un învățător plătit de comună, înființată la 1882 și frecventată de 23 elevi. Copii, între 7—12 ani, din raza școlii sunt 46 băieți și 47 fete.

Drumurile principale sunt la Lespezi (3 kil.) și la Dolhasca (5 kil.)

Buda, sat, face parte din com. Corbița, pl. Zeletinul, jud. Tecuci. Este situat pe un platou înalt, la o distanță de 3 kil. și 650 m. de reședința comunei. Are o populație de 129 capî de familie, 468 suflete, locuind în 118 case.

Toți locuitorii din acest sat se ocupă numai cu rotăria și fabricarea multor obiecte de lemn.

Ei au o biserică situată în partea de S. a satului. Nu-i se cunoaște precis data zidirei. In

1856 și 1874, a fost reparată în parte, iar în anul 1894 s'a reparat radical.

Buda, sat, face parte din comuna cu același nume, jud. Tecuci. Are o populație de 534 suflete, din cari 106 contribuabili, locuind în 146 case.

Are o suprafață de 951 hect. și 47 arii pămînt răzășesc. Știu care 89 locuitori: 30 bărbați, 4 femei, 40 băieți și 5 fete. — Aici se află școala com., care se frecventă de 34 copii (32 băieți și 2 fete).

Biserica ce se află în acest sat este făcută de locuitori în anul 1810. Ea are hramul Sf. Nicolae.

Buda, sat, în jud. Tutova, plasa Simila, spre N. de oraș. Are 238 loc., din cari 18 știu carte; 73 case. Formează com. Buda, cu cătunele: Pătrașcani, Pleșești și Găvanul. Toată comuna are 824 hect., din cari 4 nelucrătoare și 4,25 hect. livezi cu pruni. Comerțu se face de 16 persoane, din cari: 10 Romîni, 4 Evrei și 2 străini, în 16 stabilimente comerciale, din cari 10 circiumi. Are o școală primară de băieți și 1 de fete. In comună este o biserică. Contribuțiunile directe ale locuitorilor acestei comune ating suma de 7057 lei.

Buda, sat, în jud. Tutova, plasa Simila, com. Orgoești, spre E. de satul Orgoești. Are 145 locuitori, din cari 9 știu carte; 54 case.

Buda, sat, jud. Vaslui, spre S. de Rafaila, la o distanță de 6 kil. E situat în marginea pîrului Stemnicul, pe o supraf. de 519 hect. Are o populație de 124 fam. sau 623 suflete. Are o biserică,

deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Numărul vitelor: 342 vite mari cornute, 426 oi, 15 capre, 57 cai, 146 rîmători și 202 stupi.

Buda, cătun, al com. Cislăul, jud. Buzău, cu 500 loc. și 123 case. Are două cătunașe, Bîrlești și Crăciunești, alipite de dînsul. Pe teritoriul acestui cătun sunt ruinele cetății Doamna Neaga. Pe aci, cînd plaiul Buzău ținea de jud. Săcueni, era drumul locuitorilor din acest plaiu la Bucov.

Buda, cătun, com. Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Aci locuitorii se ocupă mult cu olăria. Are o biserică vechiă, care a servit multă vreme de schit.

Buda, stație de drum-de-fier, județul Prahova, pl. Tîrgșor, comuna Paulești, pe linia Ploești-Predeal, între stațiile Ploești și Băicoiul. Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 208.78 m. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 31921 lei, 90 b.

Buda, deal, jud. Bacău, pl. Muntele, de pe teritoriul com. Podurile.

Buda, deal, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, situat la V. comunei cu același nume.

Buda, deal, județul Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucșești, care aparține șirei de dealuri dintre Tazlăul-Mare și Troțușul.

Buda, deal, în partea de E. a com. Copălăul, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Buda, deal, în partea de S. a com. Drăcșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Buda, deal, în partea de V. a

satului Stroiști, com. Zlătunoaia, jud. Botoșani. Se prelungește în com. Drăcșani.

Buda, deal, lângă satul Buda, comuna Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Buda, deal, com. Genuneni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vâlcea.

Buda, pîrîu, în jud. Buzău, com. Cislăul, format din izvoarele: Zidul și Dogari, care după ce înconjoară ruinele cetății Doamna-Neagă, se reunesc puțin mai jos. Primește apoi Izvorul-Rece, trece prin cătunul Buda, unde i se dă numele de Izvorul-Budei și merge de se varsă în râul Cricovul.

Buda, loc izolat, com. Frîncești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vâlcea.

Buda, mahala, face parte din orașul Tecuci, situată în partea stîngă a râului Bîrlad, străbătută de strada Cuza-Vodă, și avînd la E. barierea Prutului.

Buda, moșie a statului, în jud. Buzău, com. Cislăul, pendinte de Episcopie. Are numai 30 hect. arabile, care s'au deslipit de pădurea Buda și s'au alipit moșiei Runceni, din com. Jugureni; se arendează împreună cu Runceni.

Buda, moșie a statului, în județul Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Păncești, arendată împreună cu moșia Săcăleni cu 5000 lei anual.

Buda, pădure, în partea de S.-V. a com. Drăcșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani. Se întinde pe Valea-Budei și are o suprafață de 514 hectare.

Buda, pădure, pe moșia Cucu-

reni, com. Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Are o întindere de 243 hect. E compusă mai mult din stejar, fag și carpen. Se exploatează sistematic.

Pămîntul e rîpos. Se găsesc aci: porci, lupi, vulpi și epurî mulți.

Buda, pădure a statului, în jud. Buzău, com. Cislăul. Are 800 hect. Face parte din marele corp Cislăul cu trupurile.

Buda, pădure, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda, ține de circumscripția VII silvică, ocolul Băbeni. Are 1763 hect., din care 1463 ale statului. Esențe: fag, jugastru, gorun, ulm și frasin.

Buda, pîrîiaș, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucșești.

Buda, pîrîu, izvoarește de sub Dealul-Mare, din pădurea Brăești, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, de la poiana numită Iosup; curge de la S. spre N. prin lunca și șesul cu acest nume, pe lângă dealul Dodul. De aici ia numele de pîrîul Costești și, primind în dreapta pîrîul Cristești și în stînga pîrîul Gănești, merge de se varsă în pîrîul Bahlușul, în dreptul satului Prigoreni.

Buda, pîrîu, jud. Tecuci, izvoarește din rîpa cu același nume în com. Valea-Rea, și se varsă în partea stîngă a râului Berheci, în raionul comunei.

Buda, pîrîiaș, jud. Tutova, pl. Simila; udă com. Puntîșeni de unde și izvoarește, curge de la N. spre S. și se varsă în râul Bîrlad de-a dreapta.

Buda, rîpă, numită și Sălcuța, în

mijlocul pădurei Vladnicul, com. Valea-Rea, plasa Zeletinul, jud. Tecuci. Prin mijlocul ei curge pîrîul cu același nume.

Buda, fost schit, astăzi biserică de mir, în cătunul cu același nume, com. Ocnele-Mari, plasa Ocolul, jud. Vâlcea. Inscripția de d'asupra ușei bisericei are următorul coprint:

«Intru cinstea și lauda S-tei Treimi și de minunî făcător Nicolae, s'a zidit din temelie această sf. biserică de la izvorul Grecescului din hotarul Ocnei, cu toată cheltuiala și osîrdia robului lui Dumnezeu, Popei lui (șters) Deodosie (șters) și Monah Brănescu din Olănești, fost-aș schit. In luna lui August 7259 (1751)».

Buda, vale, jud. Bacău, pl. Muntei, care începe din dealul cu același nume și desparte comunele Berzunțul și Podurile.

Buda, vale, în partea de S.-V. a com. Drăcșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani, acoperită cu pădure.

Buda, vale, între dealul Ciunca și pădurea Cristești, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, prin care trece pîrîul Cristești.

Buda (Valea-), pîrîu, jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda, izvoarește din dealul Poiana-Părului, udă cătunul de reședință și se varsă în râul Rîmnicul.

Buda-cu-Dealul, sate, în com. Zvorăștea, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu; formează un trup, avînd o populație de 270 fam., 1080 suflete.

Biserica din satul Dealul, cu patronul Sf. Mihail și Gavril, deservită de 1 preot, 2 cîntă-

reți și 1 pălămar, este mică de lemn și vechiă, făcută la 1772, de Alex. Tăutu, proprietarul moșiei, după spusa populară și însemnările ce sunt, căci inscripție n'are.

Buda-lui-Xanto, trup de *moșie* nelocuit, pendinte de com. Mereni-d.-j., pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Buda-Mare, *sat*, pe moșia de asemenea numire, în com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiu, cu 114 familie, 529 sufl., și bună situație într'o vechiă curătură.

Proprietatea moșiei este a erzielor defunctului N. Alcaz.

Biserica, cu patronul Adormirea - Maicei - Domnului, cu 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar, este de zid, făcută în anul 1704 de Vasile Holban, fost proprietar al moșiei, după spusa populară și însemnările ce sunt, căci inscripția ce se vede este îndescifrabilă. Școala, cu un învățător și 50 elevi, are un local bun, făcut la 1880 de comună, cu ajutorul dat de răposatul proprietar M. Holban.

Calitatea pămîntului este parte bunișoară și parte mai slabă, dar prin gunoie poate deveni fertilă, fiind locuri de păduri.

Sătenii împroprietăriți au 226 hect. 26 arii pămînt, iar proprietarul moșiei are 500 hect. 86 arii cîmp și 710 hect. 37 arii pădure bătrînă și tînără, cu mai multe esențe de arbori seculari, între cari domină fagul și stejarul. Iaz este unul, dar mic. Livadă și vie este în suprafață de 6 pogoane.

Pîraiele ce trec pe moșie și cari vin din Bucovina sunt: Pîriul-Poenilor și al Cociorvenilor.

Se găsește piatră calcarică gresă, și se exploatează numai pentru trebuințele locale.

Drum principal este acel de la Mihăileni la Mamorniță.

Buda-Mare și Buda-Mică, *trupuri* de pădure ale statului, cari împreună cu trupul Groapa-Danciului, situate în com. Sărăci-nești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, au o întindere de 350 hect.

Buda-Mică, *sat*, pe moșia de asemenea numire, com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiu, cu 115 familii și 410 suflete.

Proprietatea moșiei este a familiei Holban. Pămîntul este puțin fertil.

Biserica, cu patronul Sf. Dimitrie, este de zid, făcută în 1818 de fostul proprietar Holban.

Sătenii împroprietăriți au 767 hect. 67 arii pămînt; iar proprietarul moșiei are 568 hect. 58 arii cîmp și 55 hect. 85 arii pădure tînără, cu esențe dominante: fag și carpen.

Drumuri principale sunt: acel de la Mihăileni prin Buda-Mare, ce duce prin Godinești la Mamorniță și acel din Hreățca la Herța.

Hotarele cu: Buda-Mare, Godinești, Harbova și Hreățca.

Buda - Mică. (Vezi Buda - Mare, jud. Vîlcea).

Buda-Palanca, *com. rur.*, plasa Cîmpul, jud. Prahova.

La formarea comunei, atît cătunul Buda cît și Palanca au fost situate în pădurea Buda; de acolo locuitorii și-au strămutat locuințele unde se găsesc acum, din cauza inundațiilor ce sufereau din revărsarea rîurilor Leautul și Prahova, ce le făceau multă pagubă.

Este situată pe loc șes, între rîurile Teleajenul și Prahova, și pe ambele maluri ale gîrlei Leau-

tul, la 14 kil. depărtare de capitala județului și la 6 kil. de reședința plășei.

Comuna se compune din 2 cătune: Buda și Palanca, cu o populațiune de 1096 locuitori: 549 bărbați, 547 femei, în plus 30 familii de Țigani. Sunt 271 capi de familie, 250 contribuabili, 271 case de locuit și 3 bordeie.

În comună sunt două biserică: una în Buda, zidită la anul 1889 și alta în Palanca, zidită la 1824, ambele deservite de doi preoți.

Pe lîngă agricultura, toți locuitorii se ocupă cu rogojinăria. Produsul muncii îl desfac în orașul Ploești.

Locuitorii, în număr de 139, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia baronesei Richman, cînd li s'a dat 499 hect. Ei au, afară de vitele trebuincioase muncii, 100 cai, 60 epe, 225 vaci, 5 capre, 600 oi și 250 porci.

În raionul comunei este o pivă, o moară, o fabrică de spirt și una de făină, toate așezate pe rîul Leautul.

Școală s'a înființat la 1889. A funcționat și mai înainte, dar a fost des întreruptă. S'a frecventat în anul trecut de 27 copii, toți băieți, din numărul de 154 copii, 88 băieți, 66 fete, cu vîrsta de școală. Știu carte 40 bărbați și 3 femei.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1416 hect. pămînt, în care intră izlazul, pămîntul de muncă, păduri și partea rămasă proprietăresei după delimitare.

Cîte-va femei cresc gîndaci de mătase. Stupii cu albine sunt 68. Pămîntul e mai mult prielnic porumbului și grîului.

Comerțul se exercită în comună de 6 circiumari.

Budgetul comunei prezintă

la venituri suma de 3876 lei anual; cheltuielile prezintă aceeași sumă.

Buda-Prisiceni, com. rur., plasa Sabarul, județul Ilfov, la V. de București, lângă riul Argeș, la 19 kil. departe de București.

Se compune din satele: Buda, Drugănești, Poșta, cu o populație de 1232 locuitori, cari trăesc în 278 case și 1 bordei.

Se întinde pe o suprafață de 1735 hect.

D-nii M. Xanto, N. Turnescu, biserica Sf. Ilie și Doamnele Frederica Paleologu și Natalia Fănuță, au 1053 hect., iar locuitorii 682 hect. Proprietarii cultivă 703 hect.; iar locuitorii cultivă tot terenul, fără rezerve de pășune.

Comuna numără 226 contribuabili. Are un budget de 4747 lei la venituri și 4957 lei la cheltuieli. În anul 1885 erau 207 contribuabili.

În comună sunt 2 biserici, la Buda și la Drugănești, 2 școli mixte; 1 pod stătător pe Argeș.

Vite sunt: 723 vite mari: 131 cai și epe, 281 boi, 237 vaci și viței, 21 tauri, 53 bivolițe; și 842 vite mici: 85 capre, 103 râmători și 654 oi.

Dintre locuitori, 289 sunt plugari și 3 industriași.

Arătura se face cu 130 pluguri: 100 cu boi și 30 cu cai.

Locuitorii au 182 care și căruțe: 137 cu boi și 45 cu cai.

Comerțul se face de 7 circiumari.

S'au stabilit în comună 2 străini.

Buda-Rafaila, com. rur., în partea de N. a plășii Stemnicul, jud. Vaslui, la distanță de 35 kil. de orașul Vaslui, de 12 kil. de Negrești, reședința plășii, a-

șezată pe dealurile ce formează valea Stemnicul. Este alcătuită din satele Buda și Rafaila, pe o întindere de 4863 hect., din cari 2960 hect. pădure a statului, și are o populație de 130 familii sau 645 locuitori Români, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei posedă 36 pluguri și 79 care cu boi, 8 căruțe cu cai și 350 stupi cu albine.

Prin mijlocul comunei trece pârul Stemnicul.

Are 3 biserici cu 2 preoți, 3 cîntăreși și o școală.

Budgetul comunei e de 2624 lei 93 bani la venituri și 2567 lei 94 bani la cheltuieli; statul încasează 1734 lei de la 289 contribuabili. Comerțul se face de 7 Români și 2 străini.

Vite sunt: 985 vite mari cornute, 1 bivoli, 840 oi, 23 capre, 87 cai și 229 râmători.

Buda-Tăiată, pădure, pl. Dimbovița, jud. Ilfov, care merge până în valea Pasărea, care o desparte de pădurea Cernica.

Buda-Vechiă, numire vechiă a cât. și com. Buda, jud. R.-Sărat.

Budacul, cel mai înalt munte din județul Suceava, aflător în com. Borca, avînd 1864 metri altitudine de asupra nivelului mării.

Budacul, pârîu, afluent al pârului Borca, jud. Suceava.

Budancea, deal. (Vezi Dealul-Mare, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Budancea, pârîu. (Vezi Lacul, pârîu, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Budașca, deal, în jud. Mehedintși, pl. Ocolul-d.-s.; ține de com. rur. Izvorul-Aneștilor.

Budăcelul, afluent al pârului Rîșca, com. Bogdănești, județul Suceava (1300 m.).

Budăile, izvoare, pe moșia Bobulești, com. Bobulești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, de unde izvorește pârul Saha.

Budăile, pârîu, afluent al Răcei, com. Vascani, jud. Suceava; are de afluent din dreapta pe Onufrei.

Budăilor (Dealul-), deal, în comuna Preutești, jud. Suceava, acoperit de pădure de fag.

Budăilor (Valea-), vale, în partea de N. a satului Potîngeni, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași; loc numai de pășune.

Budăilor (Valea-), vale, în comuna Golăești, plasa Braniștea, jud. Iași.

Budăioasa, deal, începe de la hanul Budăioasa, din com. Ciorțești, pl. Crasna, jud. Vaslui, și se întinde spre E., până în pădurea Crasnei; pe coasta nordică a acestui deal merge șoseaua Vaslui-Huși.

Budăiul (Frîncești), sat, în partea despre E. a com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, lângă iazul și pârul Budăiul. (În privința populației, vezi Sîrca, sat).

Numărul vitelor este de 169 capete, din cari: 100 vite mari cornute, 14 cai și 55 râmători.

Budăiul, sat, numit și Urlați, pe moșia și în com. Siliștea, plasa Șomuzul, jud. Suceava. Are 21 case, populate cu 21 capi de familie, sau 68 suflete: 28 bărbați și 40 femei. Sunt 17 contribuabili.

Vatra satului ocupă o supra-

față de 5 fâlcă și 40 prj. Locuitorii sunt toți plugari.

Improprietăriți la 1864 sunt: 2 fruntași, 3 mijlocași și 4 codași, stăpînind 14 fâlcă și 28 prj. Biserica din Siliștea și școala din Știrbăț servesc și acestui sat.

Drumurile principale sunt: la Știrbăț 3 kil., la Siliștea $\frac{1}{2}$ kil. și la Liteni 2 kil.

Budăiul, deal, în com. Mănăstireni, pl. Jijia, jud. Botoșani. Incepe de lângă riul Jijia, sub numele de Dealul-Odăei, merge paralel cu Dealul-Vieș, spre S. și se termină în Podișul-Furilor.

Budăiul, deal, pe moșia Lătăi, com. Lătăi, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Budăiul, deal, în partea de N.-E. a comunei Cucoreni, pl. Țirgul, jud. Botoșani.

Budăiul, deal, în com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, pe teritoriul satului Potîngeni.

Budăiul, iaz, în com. Lătăi, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Budăiul, iesișor, lângă satul Budăiul, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, format de pîriul Budăiul.

Budăiul, loc izolat, pe moșia Cătămărești, com. Cucoreni, plasa Țirgul, jud. Botoșani.

Budăiul, pîriș, pl. Siretul-d.-j., jud. Bacău, care curge pe teritoriul com. Milești.

Budăiul, pîriș, curge pe moșia Cătămărești, com. Cucoreni, jud. Botoșani, și se varsă în Sicna.

Budăiul, pîriș, jud. Dorohoiu, numit și Conceasca, se formează

din mai multe izvoare, trece prin mijlocul satului Concești, com. Hudești-Mari, pl. Prutul-d.-s.; formează, în partea de V. a satului, iazul Budăiul, și se varsă în pîriul Podriga. (V. Conceasca).

Budăiul, pîriș, izvorește din satul Budăiul, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, formează un mic iaz în sat și se varsă în stînga pîriului Bahlueșul.

Budăiul, pîriș, izvorește de sub dealul Budăiul, satul Potîngeni, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, curge de la V. spre E., se împreună cu Pîriul-Hîrtopului, ce izvorește tot din acest sat, unde, în vatra lui formează iazul Potîngeni; eșind din iaz, trece prin Valea-Sărată, luînd numele de Pîriul-Sărăturilor și după ce primește pe dreapta pîraiele: Amara, ce izvorește din iazul Amara, și Sbanțul de pe moșia Larga, formează iazul din satul Movileni; de acolo sub numele de Pîriul-Bahna, unit mai la vale cu pîriul Rediul, ce are de afluate pe Pîriul-Grecului, se varsă în iazul din vatra satului Larga. (V. Larga, pîriș, com. Movileni, pl. Copoul).

Budăiul, mic afluent al Șomuzului-Mic, com. Giurgești, jud. Suceava.

Budăiul, pîriș, curge de la N. spre S., udă teritoriul comunei Lipova, pl. Racova, jud. Vaslui, și se varsă în pîriul Lipova.

Budăiul, vale, plasa Siretul-d.-j., jud. Bacău, situată în partea E. a com. Milești.

Budăiul, vale, în com. Mănăstireni, pl. Jijia, jud. Botoșani, între dealul Budăiul și Dealul-Vieș.

Budăiul, vale, în raionul com. Condrăchești, jud. Tecuci. Merge în direcția N.-S. spre E. și se varsă în Iartagan.

Budăiul-Ciofilor, loc de izvoare, pl. Tazlăul-d.-j., com. Ripele, jud. Bacău, lângă satul Păltinata.

Budăiul-de-la-Standoale, obîrșia Pîriului-Lutulii, în comuna Valea-Glodului, jud. Suceava.

Budăiul-Domnesc, loc de izvoare, pl. Tazlăul-d.-j., com. Ripele, jud. Bacău, pe lângă satul Borzești.

Budănești, sat, plaiul Cerna, județul Mehedinți; ține de com. rur. Băzești.

Budănești, deal, com. rur. Băzești, plaiul Cerna, jud. Mehedinți, acoperit cu vii.

Budeanul, deal, în partea de E. a com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iași, numit ast-fel după numele unei vii ce este pe dînsul și care se numește Viea-Budeanului. Are direcția de la S. spre N., despărțind comuna de jud. Roman. Este cel mai înalt deal de pe aci. Pe coasta lui se află situată o parte a satului Gănești.

Budeanul, pîriș, mic afluent al Pîriului-lui-Pulpă, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Budeasa, sat, face parte din comuna rur. Micești, plasa Riul-Doamnei, jud. Muscel.

Budeasa, gîrlă, trece prin com. Mărăcineni, pl. Riul-Doamnei, jud. Muscel.

Budeasa-Mare, sat, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Dobrogea-Negovani.

Budeasa-Mare, sat, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Budeșile. Are o școală primară rurală.

Budeasa-Mică, sat, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Budeșile.

Budeasa-Mică, gîrlă, izvorește din jud. Argeș, formează limita de S. între comuna Ciumești și com. Mărăcineni, pl. Rîurile, jud. Muscel, și limita de V. între comuna Ciumești și jud. Argeș. După ce udă partea de V. și S. a comunei Ciumești se varsă în râul Doamnei.

Budeasca, nume, ce purta mai înainte satul Scorțeni, județul Bacău.

Budei (Valea-), vale însemnată în com. Tohani, jud. Buzău; începe din Fîntîna-Stîlpului și dă în Valea-Scheilor.

Budei (Valea-), vale, com. Davidești, plasa Argeșelul, județul Muscel, se varsă în râul Argeșelul, pe teritoriul comunei Davidești, din care izvorește.

Budele, mahala, com. rur. Nenciulești, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Budele, pîrîi, străbate vestul comunei Roșiile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Budele, pîrîu, izvorește din hotarul comunei Romînești, străbate comuna Săscioara, plasa Mijlocul, jud. Vîlcea, primește de afluențe apa Săscioara și se varsă în Olteț, la sudul comunei.

Budeni, cătun, pendinte de com. Comana, plasa Cîlniștea, județul Vlașca, situată pe coasta dreap-

tă a apei Cîlniștea, proprietatea Vetrei-Mănăstirei-Comana.

Acest cătun este situat pe loc mlăștinos, provenit din vărșăturile Cîlniștei.

Este mult vînat de apă cum: sitari, rațe, liște, etc.

În 1864 s'a împrumutat aci 120 locuitori foști clăcași, luînd o suprafață de 385 hect. Aci este o biserică de zid, făcută în 1882, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; ține de parohia Comana, de care este departe de 3 kil.

La marginea de E. a satului, pe coastă, este o vilă, fostă a decedatului M. Kogălniceanu, care fusese arendașul moșiei Vatra-Mănăstirei-Comana; azi este proprietatea familiei decedatului Em. Grădișteanu.

Se scoate multă trestie din bălțile și zîncurile Cîlniștei, trestie care servă locuitorilor pentru acoperirea caselor.

Se cresc și gîndaci de mătase. În 1885 a fost în vilă o crescătorie model pentru creșterea gîndacilor de mătase în mod sistematic.

În acest cătun sunt 3 hect. cu vii.

Cătunul acesta este aproape de stația drumului de fier de la Comana de 3 kil., iar de halta de la Grădiștea de 5 kil.

Trupul de moșie, până a nu fi fost încorporat cu Vatra-Mănăstirei-Comana și până a nu fi dat pămînt foștilor clăcași avea suprafața de 954 hect.

Sunt 3 cîrciumi.

Budeșile, com. rur., pe râul Argeș, jud. Argeș, pl. Pitești, la 5 kil. de com. rur. Băscovul-Flești, reședința subprefecturii, și la 15 kil. de Pitești, formată de satele: Budeasa-Mare, Budeasa-Mică, Rogojina și Redioasa, avînd peste tot 210 case,

176 fam., cu 809 sufl., din care 3 fam. Țigani. Comuna are o biserică zidită de familia Budeștenilor din Pitești, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paraclicer; o școală primară rurală; 5 cîrciumi. Budgetul comunei pe anul financiar 1882—83 a fost de 1816 lei la venituri și de 1774 lei, 62 bani la cheltueli.

După o publicație oficială (1887) această comună numără 181 contribuabili și are un budget de 4097 lei la venituri și de 2268 lei la cheltueli.

În anul 1887 erau în comună 698 capete vite mari: 680 boi și vaci, 18 cai și 608 vite mărune: 358 oi, 62 capre și 188 porci.

Budești, com. rur., pe apa Simnicului, aproape de râul Olt, județul Argeș, pl. Topologul, la 20 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefecturii, și la 60 kil. de Pitești. Se compune din satele următoare: Budești, Barza, Linia și Rudăria, avînd peste tot 327 familii, din care 57 fam. de Țigani, cu 1168 suflete. În comună este o biserică vechiă, rezidită din temelie la 1812 de marele clucer Constantin Socoteanu, proprietarul moșiei, și restaurată în urmă de familia Lahovari, descendenții Socotenilor; o școală primară rurală; case vechi boeresti; 5 cîrciumi. Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de 1610 lei la venituri și de 1600 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887) această comună numără 225 contribuabili și avea în acel an un budget de 3573 lei la venituri și de 3919 lei la cheltueli.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 523 capete vite mari:

504 boi și vaci, 15 cai și 4 bivoli și de 632 vite mărunte: 10 oi, 22 capre și 600 rîmătorî.

Aici este o trecătoare peste Olt cu pod umblător.

Budești, com. rur., pl. Negoești, jud. Ilfov, situată la S.-E. de București, pe țărmlul stîng al rîului Argeș, la vărsarea rîului Dîmbovița în acest rîu, 39 kil. departe de București.

Se compune din satele: Negoești, Poșta și Budești cu o populație de 2094 loc., cari trăesc în 383 case și 5 bordece. Stă în legătură cu comuna Vasilași și Aprozi, prin șosele vecinale. Din sus spre București este un pod pe vase peste rîul Argeș.

Intinderea comunei e de 3814 hect., din cari d-niî General G. Manu, P. Chirișescu și Gr. Filipescu, aũ 3225 hect. și locuitorii 589 hect. Proprietarii cultivă 2722 hect., 235 rămîn sterpe, 208 izlaz și 60 pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd 100 hect. pentru finețe.

Comuna numără 361 contrib., cu un budget de 8914 lei la veniturî și 6585 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 349 contrib.

Dintre locuitorî, 499 sunt plugari, 27 aũ diferite profesii.

Arătura se face cu 103 pluguri: 54 cu boi și 49 cu cai.

Locuitorii aũ 119 care și căruțe: 54 cu boi și 65 cu cai.

Comerțul se face de 13 cîrciumari și 2 hangii.

Numărul vitelor mari e de 781: 314 cai și epe, 202 boi, 185 vaci și viței, 22 tauri, 58 bivoli și bivolițe, și al celor mici de 1365: 9 capre, 338 porci și 1018 oi.

Are o biserică clădită de marele vornic Ioan Manu; o școală mixtă, băeți și fete; o povarnă;

2 mașini de treerat cu aburi și un pod. În comună s'aũ stabilit 18 străini.

În mare parte locuitorii acestei comune sunt Țigani.

Budești, com. rur., în jud. R.-Sărat, plasa Orașului, pe pîriul Cîrceiul.

Și-a luat numele de la moșia unui vechiu proprietar, numit Budeșcu.

Este așezată în partea de miază-noapte a județului, la 29 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea răsăriteană a plășei Orașul, la 2 kil. spre E. de com. Cotești, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Blîdare, la 4 kil., Bontești și Cîrlige la 6 kil., Golești la 8 kil., Faraoane și Slobozia-Ciorăști la 11 kil.

Se mărginește la E. cu proprietatea Cotești, la V. cu pădurea Statului Vărzărești, la miază-zi cu com. Urechești, de care se desparte prin pîriul Cîrceiul, la miază-noapte cu com. Cotești, de care se desparte prin pîriul Valea-Dîlgovului.

Este o comună de cîmp; nu are dealuri importante pe teritoriul ei, avînd, spre V. numai, ramificațiile Dealului-Cornîțelor.

Ca rîuri are niște mici pîraie, formate din ploî; așa sunt: Cîrceiul la miază-zi, Dîlgovul la miază-noapte și pîriul Leordețul; are 9 puțuri, cu o adîncime de cîte 30—40 metri.

Alt cîtun, afară de cel de reședință, nu mai are; însă partea apusană a lui poartă numirea de Cîrceiul.

Suprafața comunei este de 463 hect., din cari 23 hect. ocupate de vatra comunei, restul de 443 hect. este al locuitorilor.

Populația este de 405 familii, cu 1373 suflete; între aceș-

tia sunt: 700 bărbați și 673 femei; 616 căsătoriți, 660 necăsătoriți, 96 văduvi; 122 știu carte; toți sunt Romîni ortodoxi.

În comună este o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1844 de familia Zosescu; are venit 1784 lei 66 bani; e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

În com. este o școală mixtă, fondată în 1874 de comună, cu 1 învățator și 76 elevi înscriși, din cari 41 promovați (1892—1893).

Calitatea pămîntului este mijlocie; comuna are: 19 hect. pămînt arabil, 1 hect. imaș, 420 hect. vii.

Ocupațiunile locuitorilor sunt: fabricarea vinului și a rachlului, agricultură puțină, apoi creșterea vitelor. Loc. aũ 15 pluguri, 545 capete de vite, din cari: 191 boi, 43 vaci, 47 cai, 9 epe, 12 oi, 6 capre și 237 rîmătorî. Comerțul este activ și constă în importul de cereale, cari lipsese comunei, instrumente trebuincioase la fabricarea vinului, coloniale și vestminte, și în exportul vinului. Transportul se face prin stația Cotești, la 8 kil. spre E. de comună. Sunt în comună 50 comercianți, din cari 1 străin; din aceștia: 1 este băcan, 7 cîrciumari, 2 măcelari, 1 marchidan.

Căile de comunicație sunt simple drumuri vecinale, spre: 1. Slobozia-Ciorăști-Gologan; 2. Golești-Focșani; 3. Cotești-Faraoane-Cîrlige-Vîrteșcoi; 4. Cotești-Odobasca-Dealul-Lung; 5. Popești-Dragosloveni-Plăinești-Rîmnicul-Sărat; 6. gara Cotești.

Comuna are 308 contribuabili. Veniturile sunt de 8835 lei 50 bani, iar cheltuelile sunt de 8563 lei 45 bani.

Budești, sat vechi, pe apa Simnicului, jud. Argeș, pl. Topologul, în apropiere de râul Oltul; face parte din com. rur. cu același nume. În acest sat este o biserică vechiă rezidată din temelie la 1812 de clucerul Dincă Socoteanu și restaurată în urmă de familia Lahovari, descendenții Socotenilor. Biserica are hramul S-ții Ingeri; este deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser. Este întreținută de proprietari, cari au case mari boeresti și un atelier cu herăstrae cu aburi, unde se lucrează lemne de cherestea din pădurea proprietății, exploatată de o societate franceză (1885).

Moșia Budești, a d-lui George I. Lahovari, are o întindere aproximativă de 7600 pog., din care 1500 pog. lucrătoare, 3600 pog. pădure bătrînă de stejar, fag și alte esențe și 2500 pog. date foștilor clăcași.

Aici este o trecătoare peste Olt cu poduri volante și un pod de lemn peste apa Simnicului. Satul are o școală primară.

Budești. (V. Guranda, sat, com. Băbicieni, pl. Ștefănești, județul Botoșani).

Budești, sat, în partea de E. a com. Curteni, pl. Crasna, jud. Fălciu; situat în valea dintre dealurile: Osoiul și Călugărița, la distanță de 1 kil. de satul de reședință, Curteni.

Are o biserică făcută la 1864, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, întreținută de proprietarul moșiei.

Budești, sat, în com. Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași, așezat la poalele dealului Budești. Are o populație de 46 familii, sau 169 locuitori; o biserică; casele proprietății; o moară.

Prin el trece drumul spre Vaslui, numit Șleahul-Budești. Din vechime acest sat a fost răzășesc.

Numărul vitelor este de 246 capete, din cari: 183 vite mari cornute, 20 oi, 13 cai și 20 rămətori.

Budești, sat, pl. Negoști, jud. Ilfov; face parte din com. rur. cu același nume. Este situat la S. E. de București, pe țarmul stîng al râului Argeș. Prin mijlocul satului trece șoseaua județeană București-Oltenița. La V. se varsă râul Dîmbovița în râul Argeș. Aci este reședința subprefecturii plășei Negoști, a județului de ocol, a medicului plășei și a unei companii de dorobanți. Are un biuro de telegrafic, plătit de județ, care face și serviciul poștei rurale, precum și un spital rural cu 40 paturi.

În timpul războiului din 1877, divizia IV-a, comandată de d. General Manu, a ocupat acest sat.

Suprafața lui e de 1839 hect., din cari d. General Manu are 1275 hect. și locuitorii 564 hect. Proprietarul cultivă 1005 hect., 150 rămîn sterpe, 60 izlaz și 60 pădure. Locuitorii cultivă 464 hect. și 100 rezervă pentru fi-nețe.

Populația satului e de 2000 locuitori, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Are o biserică mare, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, clădită de Marele Vornic Ioan Manu; o cazarmă de dorobanți; o grădină frumoasă cu tot felul de pomi, proprietatea d-lui General Manu; o școală mixtă, frecventată de 40 elevi și 15 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuiește anual 1404 lei, iar comuna 1175 lei. Localul școlii

s'a construit de județ în anul 1884.

Aci sunt 2 mașini de treerat cu aburi, 1 pod pe vase, între Budești și Rădovanul, și 1 povarnă.

Comerțul se face de 13 circumar și 2 hangii.

Numărul vitelor mari e de 667 și al celor mici de 1199.

Locuitorii au 86 pluguri, 47 cu boi, 39 cu cai și 102 care și căruțe, 47 cu boi și 55 cu cai. În sat sunt 18 străini.

Dintre locuitori, 478 sunt plugari.

Budești, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, cătunul de reședință al comunei Budești. Și-a luat numele de la moșia Budești. E situat în partea de răsărit a comunei, așezat pe pîrîul Cîrcei; are o întindere de 120 hect., cu o populație de 1373 loc., între cari sunt socotiți și cei din cătunul Cîrcei, cu care formează un singur trup.

Budești, sat, în pl. și jud. Tutova, com. Plopana, spre S. de tirgușorul Plopana. Are 233 loc., din cari 6 știu carte, și 53 case.

Budești, sat, face parte din comuna rur. Diclești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 395 locuitori, 200 bărbați și 195 femei. Cade în partea de N. a comunei. Locuitorii sunt împroprietăriți în anul 1864.

Aci e o biserică fondată la anul 1825 de Slugerul Alexandru Diclescu și reparată în urmă de d. Vasile Racotă.

În partea de V. e udat de râul Oltețul și de valea Imoroasa. Copii în vîrstă de școală sunt 28, dintre cari 14 băieți și 14 fete.

Budești, cătun al comunei Tres-

tioara, jud. Buzău, cu 200 loc. și 48 case.

Budești, deal, jud. Iași, la poalele căruia e situat satul Budești, com. Mogoșești, pl. Stavnicul. Virful lui se numește Toaca. La 1812, în timpul bejeniei, o ceată de Turci se așezase pe virful dealului.

Budești, drum, jud. Iași, ce duce de la Iași la Vaslui prin comunele: Galata, Miroslava, Mogoșești, Mironeasa și prin satul și pe dealul Budești. Acest drum servea în vechime de comunicație între Țara-de-Jos și Iași; pe aici veneau Domnii din Constantinopol la scaunul domniei.

Budești și Fărțigani, moșie, pl. Tazlăul-d.-s., comuna Scorțeni, județul Bacău, despre care Th. Codrescu, în «Buciumul Român», pag. 523, ne spune: «moșie la ținutul Bacăului, în care are parte și d-lui Ștefanache Ion Cocea, care mai cumpără o sumă de stinjeni de la Niculaș sin Toader Petrea, Vasilie a Icoanei din satul Scorțeni; iar din răzeși sunt și C. Magu, Vasilie Grigoraș, Grigori Patrichi, care vînd 12 stinjeni din moșia d-sale Aga Enache Crupenschi, și Ion Balica 4 stinjeni, d-sale Șătrăului Sandu Chiriac; Tudurachi Mătrăgună, C. Mariș, etc.; pe lângă moșia Costești și altele, fără sat».

Budești, pădure particulară, supusă regimului silvic, pendinte de com. Diculești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vilcea.

Budești, pîrîz, jud. Iași, format din două ramuri; una izvorește din pădurea numită Gisca și alta de sub dealul Huma, trece prin satul Budești, com. Mogo-

șești, pl. Stavnicul; mai jos de sat, unindu-se cu pîrîul Pîetrosul, se varsă în scursura iazului Bîrca.

Budești-de-Jos (Lunca), moșie nelocuită, pl. Negoști, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Budești. Are o suprafață de 750 hect., proprietate a d-lui P. Chirițescu. Din totalul moșiei, 75 hect. se rezervă pentru finețe.

Budești-de-Sus (Lunca), moșie nelocuită, pl. Negoști, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Budești. Are o suprafață de 450 hect., proprietate a d-lui General Manu. Din totalul moșiei, 40 hect. se rezervă pentru finețe.

Budești-Ghicăi, com. rur., jud. Neamțu, la extremitatea despre E. a județului și despre S.-E. a pl. de Sus-Mijlocul. Se mărginește la N. cu com. Bozieni și Birgăoani; la V. cu com. Birgăoani, în parte; la V. cu com. Mărgineni, și la E. cu jud. Roman, despărțindu-se în toate părțile prin limite convenționale.

Terenurile sale în parte sunt accidentate, prezintînd șira dealurilor Climești, Făurei și Chiliile, care străbat comuna aproape paralel cu hotarul jud. Roman; în colo sunt văi și pozișe rodnice și prielnice culturii plantelor agricole, iar pe unele locuri, mai cu seamă despre N., puțin mlăștinoase.

Este formată din satele: Budești-Ghicăi, Climești, Făurei, Micșunești și Tatomirești, cu o populațiune de 2446 suflete, 548 familii, cari repartizați dau: 2422 suflete: 1237 bărbați, 1209 femei; după stare civilă: 1219 necăsătoriți, 1060 căsătoriți, 167 văduvi, dintre cari 71 văduve, 3 divorțați, 40 nevolnici; 128 știu carte, 2319 nu știu; 1078

sunt copii, dintre cari 562 copii de sex bărbătesc, 516 copii de sex femeesc; după naționalități sunt: 34 suflete străini, sau 5 familii evreiești, 7 familii Unguri, Nemți, etc.

Romîni se îndeletnicesc cu agricultura și creșterea vitelor; străini, în parte, au angajamente la proprietari, alții se ocupă cu agricultura, și alții cu negoțul. Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864 sunt astăzi: 119 cari stăpînesc locurile lor înșiși; 166 ca urmași și 98 cari de și însurați și cultivatori de pămînt, dar încă n'au nici un soi de împroprietărire, precum nici prilejul de a moșteni după urma părinților lor legiuiri.

Agricultura se poate face pe o întindere de 2423 hect., 47 arii.

Suhatul are o întindere de 140 hect., nutrinde 2391 capete de vite, cari, singure din tot județul, sunt de o rasă superioară, aci prăsinde-se și crescîndu-se specia boilor și a vacilor Olandeze și Elvețiane. În această comună se mai află și o herghelie de cai.

Sunt: 560 boi, 285 vaci, 1036 oi, 118 cai, 238 porci, și 154 vite mici cornute.

În această comună sunt: 5 biserică, cu 11 deservenți, 5 preoți, 6 eclesiarci, plătiți din fondurile comunale cu 700 lei (venitul fonciar anual al pămînturilor date bisericilor, se urcă la suma de 2366 lei); 4 mori de apă; o velniță; 4 fierării; 2 rotării; o școală.

Budgetul comunei e de 10802 lei la venituri și 10703 la cheltuieli; numărul contribuabililor e de 543.

Comunicațiunea cu satele vecine se face prin: un drum comunal din satul Tatomirești, ce trece prin satul Făurei, Budești-Ghicăi, legîndu-se cu șo-

seaua jud. Piatra-Bozieni-Roman între kil. 25—26; prin două drumuri comunale ce es din precedentul, între satul Tatomirești și Făurei, ducînd unul prin satul Climești în jud. Roman, prin Micșunești la Hîrtești, precum și prin diferite alte drumuri naturale, ce leagă diversele localități.

Budești-Ghicăi, sat, com. Budești-Ghicăi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, așezat pe valea pîrîiașului cu același nume, sub coastele a trei dealuri: Făgețelul, Chiliile și Climești, între satele: Vlădiceni la V., Bozieni la N.-E., Climești și Făurei la S.-E., la 29 kil. 300 m. depărtare de Piatra.

Are o populațiune de 819 sufl., sau 182 fam., din carî 26 văduve, 7 nevolnici Romîni, 3 familii Izraeliți, 7 Unguri, carî în general se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar Evreii cu negoțul.

În acest sat se află: reședința autorităților comunale, o biserică nouă făcută de vr'o 4 ani, deservită de 2 preoți și 2 dascăli; o școală frecventată de 42 elevi; 2 mori de apă, o velniță, 2 fierari și 1 rotar.

Numărul contribuabililor este de 207.

În acest sat se face mare bilciu, la 20 Iulie.

Numărul vitelor se urcă la 572 capete, dintre carî: 158 boi, 100 vaci, 207 oi, 25 cai, 33 porci și 49 junci.

Budești-Ghicăi (De la-), iaz, jud. Neamțu, în partea despre N.-V. a satului Budești-Ghicăi, format de scursoarea pîrîiașului din iazul Bălănești; comunică cu iazurile din com. Bozieni prin un pîrîiaș, care, după cum spun unii, poartă aceeași numire, a-

dică Pîrîul-Budeștilor, iar după alții, pîrîiașul Vlădiceni, fiind-că scursoarea iazului Bălănești trece pe teritoriul satului Vlădiceni.

Budeștilor (Dealul-), deal, în com. Budești-Ghicăi, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; formează o șiră, din care se detașează dealurile: Climești, Chiliile și Făurei.

Budeștilor (Pîrîul-), pîrîiaș, județul Neamțu, formează scursoarea iazurilor de pe partea nordică a terenurilor com. Budești-Ghicăi; parcurge teritoriul com. Bozieni, urmînd direcțiunea S.-V. către N.-E., pe o întindere de 150 m. și se varsă în iazul al treilea din cea din urmă comună, după ce primește din stînga pe pîrîul Sorei.

Budichia. (Vezi Dealul-Teiului, com. Roșiile, jud. Vîlcea).

Budieni, com. rur., în partea de E. a plășei Ocolul, jud. Gorj; e situată parte pe loc șes, parte pe deal. Este formată din 2 cătune, cătunul Budieni, unde este și reședința, și cătunul Piștești numit și Piștești-din-Deal. Se mărginește la N. cu com. Bălănești, la V. cu căt. Bucureasa al comunei Petrești-de-Vărsătură, la S. cu Șasa și la E. cu com. Copăcioasa.

Numele de Budieni, se zice că i s'a dat după numele unuia din primii săi locuitori, numit Budianul, ai cărui descendenți sunt și acum foarte numeroși.

Are o întindere de 1200 hect., din carî 205 hect. arabile, 235 hect. finețe, 6 hect. vie, 745 hect. izlaz, pomet și pădure, 9 hect. vatra satului. Pămîntul este productiv.

Are o populație de 1430 suflete, sau 285 familii, toți Romîni,

ocupîndu-se cu agricultura, creșterea vitelor și cu lucrul de lemnie simplă. Locuitorii posedă 30 pluguri, 63 care cu boi, 606 vite mari cornute, 55 cai, 955 oi, 62 capre, 197 rimători și 30 stupi carî dau 16 kil. ceară.

Budgetul comunei are ca venit 960 lei, iar cheltuelile se urcă la 930 lei. Contribuabilii sunt 250.

Rîul Amaradia udă pămîntul acestei comune, care, în timpuri ploioase, debordînd, pricinuește mari stricăciuni semănăturilor.

Comunicația se face prin calea fierată Fîlăși-T.-Jiul ce trece prin apropierea acestei comuni avînd stație la Copăcioasa; prin șoseaua județeană Tîrgul - Jiul-Rîmnicea-Vîlcea, care trece prin mijlocul comunei; prin șoseaua comună care se detașează din șoseaua județeană de la «Fîntîna-cu-lanțul», străbate interiorul comunei și merge la com. Dănești.

În comună se găsesc 10 fîntîni făcute de locuitori.

Comuna are 1 local de primărie; 1 școală înființată, la 1879 și frecventată de 45 elevi și 2 eleve, din 50 înscriși.

Comuna are 4 biserici, din care 1 de zid și 3 de lemn, slujite de 2 preoți și 3 cîntăreți. Bisericile sunt clădite: cea de zid în anul 1870, iar cele de lemn: 1 în 1770, alta la 1820; celei de a treia nu-î se cunoaște data fondării fiind foarte vechiă.

Budieni, cătun de reședință, jud. Gorj, com. Budieni. Are o întindere de 900 hect., din carî 140 hect. arabile, 160 hect. finețe, 695 hect. izlaz, pomet și tufăriș, 5 hect. vatra satului.

Are o populație de 190 familii cu 950 suflete, toți Ro-

mîni, din care 160 contribuabili.

Locuitorii posedă 20 pluguri și 45 care cu boi, 400 vite mari cornute, 35 cai, 535 oi, 32 capre, 100 rîmători și 20 stupi cu albine.

Apele și căile de comunicație s'au descris la comună.

În cătun se mai găsesc 1 puț și 7 fîntîni.

Cătunul are 2 biserici de lemn, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Budieni, mahala, în com. rur. Tehomirul, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Budilovățul, deal, în com. rur. Breznița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Budilovățul, mahala, în plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Breznița.

Budilovățul, pădure, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Breznița.

Budinul-Cîlciul, trup de pădure, pe teritoriul com. Crucea-d.-s., pl. Zăbrăuți, jud. Putna. Este proprietatea răzeșilor.

Budislavul, munte, în jud. Argeș, plaiul Loviștea. De aici pleacă Culmea-Coziei. Are o înălțime de 2397 m. d'asupra nivelului Mării-Negre.

Budișteanca, sat, jud. Brăila. (V. Filiul).

Budișteanca, gîrlă, jud. Muscel; izvorește din colinele jud. Dîmbovița, ia diferite numiri, după localitățile pe unde trece, udă com. Budișteni și Ciulnița, pl. Podgoria, și se varsă în riul Argeș.

Budișteanca, pădure, supusă regimului silvic, com. Budișteni, pl. Podgoria, jud. Muscel, compusă din stejar, fag, carpen și plop, în întindere de 75 hect.

Budișteni, com. rur., pl. Podgoria, județul Muscel, la S.-E. de Cîmpulung, așezată pe ambele maluri ale râului Budișteanca. E numită și Bogați. De la această comună până la Cîmpulung sunt 77 kil.

Se compune din 4 cătune: Budișteanca, Glodul, Scoicești și Pietroasa. Numele său vine de la Gîrla și Schitul-Budișteni. Are o populație de 1057 locuitori (650 bărbați și 407 femei) cu 214 capi de familie, cari trăesc în 294 case.

Locuitorii, pe lângă agricultura și creșterea vitelor, se mai ocupă cu cultura cireșilor, pepenilor, prunelor și a viței. Produsul muncii îl desfac la București, Pitești și Găești. Stupii cu albinele dau până la 41 kgr. miere. Gîndacii de mătase produc până la 40 kgr. gogoși. Porumbul se cultivă pe 96 hect.; iar țuică se fabrică până la 7000 decaltri pe an.

Locuitorii au: 210 boi, 17 cai, 247 oi, 154 porci, 69 junci și 105 vaci.

În comună și împrejurul comunei sunt dealurile: Crîngureanca, Zamfir, Covergilor, Schitul-Budișteni, Băila-Mare și Băila-Mică.

Comuna are 233 contribuabili. Venitul anual e de 2140 lei și cheltuelile de 2133 lei. Are un capital de 1154 lei la Casa de Depunerii.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte împrorietăriți prin legea din 1864, pe moșia Schitul-Budișteni. În raionul acestor comune sunt schiturile: Budișteni și Cotroceni, ambele în ruină,

și 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli, clădită de locuitori.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1080 lei, e frecventată de 65 băieți și 6 fete, din numărul de 131 în etate de școală.

Știu carte 239 bărbați și 30 femei.

Budișteni, sat, face parte din com. rur. cu același nume, jud. Muscel. Se mai numește și Moșneni.

Se află situat între dealurile: Crîngureanca, pe care se află vie și pădure, și dealul Zamfir unde este cimitirul satului, cu o mică bisericuță. Aci este reședința primăriei; școala și biserică, cu hramul Adormirea.

Gîrla Budișteanca udă cătunul spre V.

Are o populație de 380 locuitori.

Budișteni, cătun al comunei Costești, jud. Buzău, cu 370 locuitori și 78 case.

Budișteni, deal, în raionul comunei Budișteni, jud. Muscel, pe care se cultivă 62,25 hect. vie.

Budișteni (Bălișoara), moșie, com. Costești, jud. Buzău. Are 420 hect. arabile și izlaz, 15 hect. pădure, despărțită în 3 sfori: Ariceasca și Bălișoarele.

Budișteni, pădure a statului, în întindere de 322 hect., pendinte de com. Budișteni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Budișteni, fost schit de călugări, în comuna cu același nume, jud. Muscel, fondat înainte de anul 1685, de Ștefan Călugărul, care, ca mirean, purta numele de Stanciu, logofătul din Budișteni.

Acesta lăasă o mare parte din averea sa schitului Budișteni, care mai târziu fu închinat mănăstirei Cotroceni, spre a fi ferit în viitor de orî-ce supărări, și spre a-l asigura, cu felul acesta, existența și înflorirea.

Din cauza relei administrații, schitul s'a părăsit, chiar din anul închinării sale. Călugării îl lăsară, căci le lipsea până și existența de toate zilele.

Biseriçuța, deși ruinată, servea de eclesie, iar preotul se întreținea din mila creștinilor. La anul 1838, consîngeni și consăteni fondatorului schitului Budișteni, au reclamat Domnitorului Alexandru Ghica contra egumenilor de la Cotroceni pentru reaua întrebuințare a veniturilor acestui schit; reclamația lor însă n'a avut nici un rezultat. Astăzi este o complectă ruină. Venitul schitului era de 700 galbeni anual.

Budoaia, deal, pe teritoriul satului Crucea, com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Budoaia, pîriu, izvorește din dealul Budoaia, satul Crucea, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, și se varsă în pîriul Bocnița, com. Sinești, pl. Cîrligătura.

Budoaia, pîriu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni, izvorește din culmea Cătăușului, udă partea de S. a com. și merge de se varsă în riul R.-Sărat.

Budoiu, moșie a statului, la N.-V. comunei Băești, pl. Olteșul-d.-s., jud. Vîlcea.

Budoiu, moșie a statului, jud. Vîlcea, fostă pendinte de mănăstirea Polovraci, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat cu 4200 lei anual.

Budoiu, moșie, fostă proprietate a statului, com. Tereuja, pl. Olteșul-d.-s., jud. Vîlcea, care s'a vîndut în loturi la locuitorii.

Budoiu, pădure a statului, jud. Vîlcea, în întindere de 500 hect., fostă pendinte de mănăstirea Polovraci, situată în com. Sinești, pl. Olteșul-d.-s., și formată din trupurile: Dobrica sau Pietroasa (300 hect.) și Urzica (200 hect.).

Budrea, sat, jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., căt. com. Racovițeni, așezat în partea de N. a comunei, la poalele dealului Budrea, pe pîriul Budrea, la 1 kil. spre N. de căt. de reședință, Racovițeni. Are o întindere cam de 50 hect., și o populație de 96 familii, sau 410 suflete, din cari 81 contribuabili; 15 știu carte. Este în sat o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Budrea, deal, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Racovițeni, se desface din dealul Hîrboca, brăzdează partea de N. a com.; se sfîrșește în riul Cîlnăul; e acoperit cu imasuri și semănături întinse.

Budrea, pîriu, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Racovițeni; izvorește din dealul Budrea, udă partea de N., trece prin cătunul Budrea și se varsă în riul Cîlnăul, pe dreapta lui. Valea sa este frumoasă, cu maluri înalte și verzi.

Buduhala, cătun, al com. Șomănești, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N. de comună, și aproape de șoseaua județeană T.-Jiū-Severin.

Are o suprafață de 200 hect., din cari 30 hect. pădure, 10

hect. izlaz, 60 hect. finețe, 100 hect. cultivabile.

Are o populație de 41 familii, sau 180 suflete, din cari 35 contribuabili.

Locuitorii au 8 pluguri, 15 care cu boi și vaci, 83 vite mari cornute, 33 porci și 41 capre.

În apropiere de acest cătun trece apa Bistrița.

Comunicația în acest cătun se face prin șosele comunale cari îl pun în comunicație la S. cu Șomănești, iar la V. cu Telești-d.-j., unde șoseaua comună întâlnește șoseaua județeană T.-Jiū-Severin.

Buduhoia, pădure, în partea de N.-V. a comunei Urziceni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Buduhocea, ias, pe moșia Cervicești, com. Cucoreni, jud. Botoșani, format din pîriul Ranca. Are o suprafață de 3 hect.

Buduhocea, șes, pe moșia Cervicești, com. Cucoreni, jud. Botoșani; produce mult fin.

Buduiasca, cătun, pendinte de com. Măgura, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, situat între văile Teleorman și Clenița, proprietate a statului. Are o suprafață de 370 hect., din cari 62 hect. pădure, și ține de ocolul silvic Ghimpați. Are o biserică zidită de d-na Safta Castrișoia, fosta proprietară, și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

În cătun este o școală mixtă, zidită la 1861, cu 1 învățător, frecventată de 10 băieți și 5 fete, din numărul de 42 copii, în vîrstă de școală. Este o circiumă.

Buduila, cătun al comunei Buziorul, jud. Buzău; are 90 loc. și 26 case.

Buduiosa, pădure, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., com. Oțelești; proprietatea d-nei Maria Hanuță.

Buduiul, deal, pl. Marginea-d.-s., com. Bordești, jud. R.-Sărat; se desface din Dealul-Nucilor, brăzdează partea de Vest a comunei, de-a lungul pârului Buduiul. E acoperit cu păduri și pășuni.

Buduiul, pârâu, în pl. Marginea-d.-s., com. Bordești, jud. R.-Sărat; izvoarește din Dealul-Nucilor, udă V. comunei, de-a lungul dealului Buduiul și se termină în riul Rîmnul.

Budul, sat, în partea de S.-V. a comunei Stăniilești, pl. Prutul, jud. Fălciu, la distanță de 4 kil. de satul de reședință, situat pe dealul cu același nume, pe o suprafață de 450 hect. Are o populație de 41 familii, sau 124 suflete, din cari 19 contribuabili. Se află pe domeniul statului Stăniilești.

Acest sat a avut și el partea sa de suferință în luptele urmate între Ruși și Turci în războiul de la 1711.

Budul, deal, în partea de V. a comunei Stăniilești, pl. Prutul, jud. Fălciu; pe el se află situat satul Budul și o movilă care poartă același nume.

Budulacul, gîrlă, ce izvoarește de la N. de com. Singerul, plasa Podgoria, jud. Prahova, și se varsă în gîrla Cricovul, tot în raionul com. Singerul.

Budulanului (Valea-), vale, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Florești.

Budului (Dealul-), deal, jud.

Bacău, pl. Bistrița-d.-s., pe teritoriul com. Mărgineni-Munteni.

Budului (Valea-), vale, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Mărgineni-Munteni, situată între dealurile Secătura și Dealul-Budului.

Budurana, pîriș, jud. Teleorman. Vara este sec. Pe timpul topirei zăpezii și al ploilor mari se revarsă și îneacă țările locuitorilor.

Budurana, vale, jud. Teleorman, începe din tufărișul moșiei Butculești, se îndreptează spre S., adîncindu-se din ce în ce mai mult, trece pe lângă com. Gărăgăul, la punctul numit Fîntîna - Nouă. Ceva mai sus de acest punct se formează pîrișul cu același nume, care fiind oprit în cursul lui, formează Eleșteul-lui-Dima, chiar în comuna Gărăgăul. De aci valea și pîrișul se îndreptează spre Apa-Cîinelui, în care se varsă, mai jos de cătunul Golășei, la hotarul ce desparte moșia Gărăgăul de moșia Virtoapele-d.-s.

Budureasca, gîrlă, izvoarește din raionul comunei Călugăreni, trece prin com. Vadul-Săpat, pl. Cricovul, jud. Prahova, și-și continuă cursul pre lângă comuna Mizil, jud. Buzău, după ce primește ca afluent gîrla Scheianca. Pe această vale se află puțină piatră de construcție.

Budureasca, vale, în jud. Buzău, com. Baba-Ana; se scurge în pîrișul Istăul; pricinuește înecuri în timpurile ploioase.

Budurești, sat, face parte din com. rur. Dobriceni, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o pop. de 112 locuitori (54 bărbați și 58 femei). D'aci și până la cătunul

Dobriceni, reședința comunei, e aproape 1 kil.

Are o biserică, fondată la anul 1830 de preotul Tănase, și reparată la 1881 de Stan Boiangiul. Este situat între două frumoase păduri așezate la V. și E. lui.

Buduroaia, săvoit și fînaș, pe șesul drept al Siretului, în com. Stolniceni, jud. Suceava.

Buduroaiele, vale, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Buduroiul, fîntînă, comuna Mădulari, pl. Cerna, jud. Vîlcea. Numele îi vine de la un copac scorburos ce este băgat în acel izvor și prin care se scoate apă cu un vas.

Buduroiul, pîriș, la Sudul comunei Zăvideni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea; se varsă în riul Olt.

Buduroiului (Măgura-), măgură, jud. Teleorman, în partea din centrul comunei Dracea, spre Vest.

Budurosul, apă, jud. Prahova, izvoarește din com. Strejnicul, și se varsă în iazul Moruzzi (Leautul), în raionul com. Negoiești, pl. Tîrșorul.

Budusluvești, pîriș, izvoarește de pe teritoriul com. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, și se varsă în gîrla Plapcica, com. Alunișul.

Bueasca, pădure, în plasa Ialomița-Balta, comuna Albești, jud. Ialomița, pe țarmul drept al râului Ialomița. Are o suprafață de 350 hect. Esențe: stejar, ulm, anin, jugastru, salcie și plop.

Buești, sat, plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Albești, jud. Ialomița. Este situat spre E., la 4 kil. de satul de reședință, la extremitatea de Nord a cîmpului Bărăganul.

Are o suprafață de 4500 hect., proprietate a statului. A fost pendinte de măn. Cernica, a fost arendată pe periodul 1883-1893 cu suma de 40100 lei anual.

Populațiunea e de 220 familii Romîni și 2 familii Greci.

Aici se află două școale primare, una de băeți și una de fete, cu un învățător și o învățătoare, retribuiți de comună. Localul școlii este construit de comună.

Are o biserică zidită la 1843, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Bufnei (Izvorul-de-la-Piatra-), izvor, în județul Buzău, com. Cislăul, căt. Ungureni; începe de la Piatra-Bufnei și dă în râul Buzău.

Bufnei (Piatra-), colină, în jud. Buzău, com. Cislăul; începe de la Bătătura-Vacilor și merge pînă în albia râului Bisca-Chiojdului.

Bufniței (Colțul-), pisc, în comuna Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Buftea, sat, pl. Znogovul, județul Ilfov; face parte din com. Bucoveni; cade spre N. de Buciumeni, pe malul stîng al râului Colintina. Calea fierată București-Ploești taie calea națională între Buciumeni și Buftea.

Aci este un frumos castel, cu 3 etaje, într'un stil elegant; el se află în mijlocul parcului, înconjurat de arbori seculari; mai este o casă de mosafiri, o mare moară de aburi.

În mijlocul unei alei umbroase este o cișmea cu apă bună de băut, care poartă următoarea inscripție: «Această cișmea s'a rădicat de dumnealui marele vornic Barbu Știrbei și s'a lucrat de Hristea Tersaneli cișmegiul, 1844, Iulie». — De altă parte, cu litere nouă: «Renovat de principele Al. B. Știrbei, 1888». În fundul parcului este o mică capelă, în stil bizantin, sub care se află cripta în care se odihnesc Barbu P. Știrbei, fostul Domn al Țării-Romînești, Elisabeta Doamna, născută Cantacuzino, Prințul Alex. Barbu Știrbei cu soția sa Maria, născută Ghica-Comănești și mai mulți copii ai lui Alex. Știrbei.

În Buftea, în timpul războiului din 1877, s'a înființat de principesa Maria Alexandru Știrbei un spital pentru oștenii răniți.

Satul, împreună cu Atîrnați și Flămînzei, se întind pe o suprafață de 3458 hect. Proprietarul, Principele Al. B. Știrbei, are 2350 hect. și locuitorii 1108 hect.

Pe moșia proprietății se cultivă 1030 hect., 15 rămîn șterpe, 1305 hect. pădure. Locuitorii cultivă 1053 hect. și restul rămîn șterpe. Populația satului e de 504 locuitori.

Are o școală de băeți și una de fete, frecventate de 27 elevi și 20 eleve, cu cari statul și comuna cheltuesc anual 5056 lei. Ambele școale sunt sub un acoperămînt, și sunt construite în anul 1889.

Comerțul se face de 2 circiumari. În sat s'a stabilit 13 străini.

Aci este o mare fabrică de făină.

Buftea, stație de dr. d. fr., jud.

Ilfov, pl. Znogovul, com. Bucoveni, pe linia București-Ploești. Se află între stațiile Chitila (7.7 kil.) și Periș (12.9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 101.79 m. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 60791 lei, 90 bani.

Buftea, pădure, jud. Ilfov, plasa Znogovul, de 1305 hect., proprietate a Principelui Al. B. Știrbei.

Buftea, pîrîiaș, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., curge prin comunele Gîrleni și Fîntinelele și se scurge în Bistrița.

Buftea. (V. Pîriul-Cazacului, jud. Suceava).

Buftea, vale, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., ce se întinde prin comunele Gîrleni și Fîntinelele.

Buftei (Valea-), vale, jud. Ilfov, prin care trece pîriul cu același nume, care alimentează balta Znogovul.

Buga, lacul, în com. Lisa, din pl. Marginea, jud. Teleorman.

Buga, loc izolat, în jud. Buzău, com. Blăjani, acoperit în mare parte de vii.

Buga, măgura, în partea de S. a comunei Lisa, jud. Teleorman.

Buga, movilă, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., comuna Gulianca. Azi tinde să dispară, fiind neconținut arată de locuitori.

Buga, vale mică, la N.-E. satului Nazîrul, în proprietățile locuitorilor din Nazîrul, jud. Brăila.

Bugeacul, com. rur., în pl. Siliștra-Nouă, jud. Constanța.

Este aşezată în partea vestică a judeţului, la 118 kil. spre V. de oraşul Constanţa, capitala districtului, şi în cea nord-estică a plăşei la 6 kil. spre E. de oraşelul Ostrov, reşedinţa plăşei. Comune învecinate cu ea sunt: Almalîul la 6 kil. spre S.-V., Gîrliţa la 5 kil. spre S.-E., Căluia la 7 kil. spre E., Esehioi la 10 kil. spre S.

Hotarul amănunţit al acestei comune este următorul: Plecînd de pe malul Dunărei, din dreptul ostrovului Tilchia, la poalele dealului Bugeacul, şi anume la o egală distanţă de 2 kil. de Ostrov şi Bugeacul, hotarul se îndreaptă spre S., urcă şi coboară dealul Bugeacul, taie şoseaua comunală Ostrov-Bugeacul, străbate valea Bugeacul şi urcă dealul pietros al Cărămizei; de aci se dirige spre E., coboară dealul de mai sus, pe malul iezelui Gîrliţa, taie acest iezel până în dreptul satului Gîrliţa, de aci o ia spre N.-E. până în faţa guriî văii Cuiu-Iuc, de unde se îndreaptă spre V., ajunge pe malul lacului, la locul unde începe scurgerea sa în Dunăre prin gîrla Dervent, urmează malul drept al acestei gîrle, în direcţiune de la S.-V. spre N.-E., până la locul unde se varsă în Dunăre, la punctul numit Dervent; de aci se îndreaptă spre V. pe malul Dunărei, pe la poalele septentrionale ale dealului Bugeacul, pe la N. de satul Bugeacul; la 2 kil. spre V. de sat ajungem la locul de unde am plecat. Forma lui este aceea a unui dreptunghiü neregulat; lungimea lui este de 18 kil., iar întinderea totală e de 1712 pogoane sau 817 hect. sau 8 kil. p.

Se mărgineşte la N. cu comunele rurale Tona şi Rosetti,

din jud. Ialomiţa, despărţindu-se de ele prin fluviul Dunărea; la E. şi la S. cu com. rur. Gîrliţa, separată fiind de dînsa prin iezelul Gîrliţa şi gîrla Dervent; la V. cu com. rur. Almalîul, de care o desparte dealul Cărămida şi cu com. urb. Ostrovul, de care se desparte prin dealul Cărămida şi dealul Bugeacul.

Relieful solului e în general accidentat, afară de o mică parte spre E., un şes cuprins între Dunăre, iezelul Gîrliţa şi gîrla Dervent, acoperit cu iarbă. Culmea dealurilor Ostrovului o brăzdează în partea vestică şi centrală, şi anume cele două ramuri ale sale: Dealul-Bugeacului (75 m.) la N. şi N.-V. de-a lungul malului dunărean; dealul Cărămida la S. şi S.-V., de natură pietroasă (77 m.), ambele dominînd satul Bugeacul; sunt acoperite cu fîneţe şi cîteva vii. Movile sunt în număr de 6, naturale, fără importanţă şi acoperite cu verdeaţă.

Cursurile de apă care udă comuna, sunt: Dunărea la N., pe o distanţă de 6 kil.; malurile sale sunt în general înalte şi rîpoase din pricina undulaţiunilor nordice şi nord-estice ale dealului Bugeacul, care se termină aproape brusc într'însa. Gîrla Dervent, ce servă de scurgere iezelui Gîrliţa în Dunăre, — însă cînd apele fluviului sunt mari, — servă ca scurgere ale unei părţi din apa Dunărei în iezelul Gîrliţa; are 3 kilom. şi-i servă şi ca hotar estic spre comuna Gîrliţa. Văi sunt puţine; principala este Valea-Bugeacului ce vine de pe teritoriul comunei urb. Ostrovul, din dealul Cărămida; o brăzdează în partea S.-V., deschizîndu-se în iezelul Gîrliţa. Iezelul Gîrliţa (600 hect., din care 120 hect. aparţin numai comunei Bugea-

cul) se află la S. şi S.-V.; are malurile la S.-V. înalte şi stîncose din cauza ramificaţiilor răsăritene ale dealului Cărămida; are peşte bun ce se consumă şi se exportă de locuitorii în diferite părţi.

Are un singur cătun, Bugeacul, reşedinţa, aşezat în partea centrală a comunei, la poalele răsăritene ale dealului Bugeacul, pe un şes ce se ridică treptat de la malul iezelui Gîrliţa spre N.; căt. se află la 200 m. spre N. de iezel, la 600 m. departe spre V. de gîrla Dervent şi la 1 kil. spre S. de Dunăre. Satul are o formă lunguiaţă; casele sunt frumoase, bine zidite, aşezate pe o lungime de 1 kil., de o parte şi de alta a unei uliţi principale; la Vest sunt şi vre-o cîteva hect. cu vii.

Suprafaţa totală a comunei e de 817 hect., din care 65 hect. vatra satului cu 79 case; restul de 752 hect. aparţine tot locuitorilor.

Populaţiunea este de 107 familii, sau 446 suflete, împărţită astfel: 225 bărbaţi şi 221 femei, din care 242 necăsătoriţi, 188 căsătoriţi şi 16 văduvi. Din aceştia 75 ştiu carte şi 371 nu ştiu; toţi sunt Romîni.

După ocupaţiune sunt: 87 agricultori şi meseriaşi; 3 circiumari.

Improprietării sunt 87, neimproprietării 15.

Budgetul acestei comune este la veniturii de 2632 lei şi la cheltueli de 2593 lei. Sunt 90 contribuabili.

Căile de comunicaţie sunt: un drum mare ce merge la Ostrov, pe malul Dunărei, trecînd pe lîngă sat şi drumuri comunale la Oltinea, Galiţa şi Cîlnia.

Biserică este una singură, cu hramul Sf. Atanasie, zidită şi întreţinută de comună; are 10

hect. de la stat și ca deservenți 1 preot și 1 cîntăreț.

Școală este una rurală mixtă, înființată și întreținută de stat; are 10 hect. pămînt; 1 învățător și 43 elevi.

Bugeacul, deal, în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Bugeacul. Se desface din dealul Iapce-Bair; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E. și brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea nord-vestică a comunei. Prelungirile sale nordice se sfîrșesc în Dunăre, făcîndu-î malul drept, înalt și rîpos; cele sudice fac malul iezerului Gîrlița înalt și stîncos. La poalele sud-estice este așezat satul Bugeacul. Are o înălțime de 79 m., dominînd satul Bugeacul, Dunărea și drumurile comunale ce duc de la Bugeac la Ostrov și Almalîul. E acoperit cu semănături și de viile locuitorilor din Bugeacul.

Bugeacul, deal, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei Văcăreni și pe al cătunului său Gărvan. Este mai mult o prelungire nordică a dealului numit Dealul-cu-Monumentul; se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. la N.-V. La V., la E. și la N. este înconjurat de Gîrla-Lățimeii, care are aci forma unei potcoave de cal. Pe la poalele sale vestice sunt semănate cîte-va vii; iar la poalele estice se vede un monument în piatră comemorativ al debărcării trupelor rusești în războiul de la 1877—78. Este stîncos pe alocurea, dar mai mult acoperit cu fînețe și izlaz. Vîrfurile culminante sunt de 86^m,2; punct trigonometric de observație de rangul I-iu. De pe acest vîrf se vede satul Pisica și Dunărea,

ce sunt la 10 kil. depărtare. Pe la ambele sale poale trec două drumuri vecinale: Azaclîul-Gărvan-Văcăreni și Azaclîul-Jijila.

Bugeacul, lac, în pl. Borcea, în sula Balta, com. Șocariciul, jud. Ialomița.

Bugeacul, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Bugeacul. Pleacă din pantele estice ale dealului Cărămida; se îndreaptă spre E. printre dealurile Iapce-Bair și Bugeacul la N. și Cărămida la V. și S., brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea vestică a comunei. Se sfîrșește în iezerul Gîrlița, la 1½ kil. spre V. de satul Bugeacul. Malurile sale sunt în general joase; aproape de vărsarea sa, sunt însă înalte și stîncose. Apă are numai cînd plouă. Este tăiată de drumul comunal Almalîul-Bugeacul.

Bugeanul, deal, pe care e așezat satul Vîrlezi, pl. Zimbrul, jud. Covurlui.

Bugeanul, iezișor, pe valea pîriului Covurluiul-Sec, între com. Vîrlezi și Jorăști, jud. Covurlui; acest iezișor se usucă la secetă.

Bugeloiul, pisc, la E. de com. Țițești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Bugești, parte din *satul* Trifești, jud. Roman.

Bughea, deal, com. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care se cultivă ½ hect. vie.

Bughea, suburbie a orașului Cîmpulung, jud. Muscel. Coprinde satele din jurul satului cu același nume.

Bughea, gîrliță, izvorește din muntele Boldul și Zănoaga, și după ce udă, în jud. Muscel: comunele Bughea, Godeni și Capul-Piscului, se varsă în Rîul-Tîrgului, pe teritoriul comunei Mihăești, cătunul Furnicoși, servind, în partea de N., de limită între acest cătun și cătunul Mihăești.

Bughea, (Izvorul-din-Hume), izvor, cu apă sulfuroasă, în jud. Muscel, la 5 kil. departe de Cîmpulung. Are un stabiliment de băi, într'o poziție frumoasă, vizitat de mulți pătimași. Drumul de la oraș la băi este cît se poate de plăcut, mai ales cînd ajungi pe platoul muscelului, care predomină orașul.

Bughea, movilă, în jud. Buzău, com. Caragele.

Bughea, pădure, proprietate a statului, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în întindere de 102 hect., plasa Nucșoara, județul Muscel.

Bughea, pîrîu, izvorește de la locul numit Piatra-Slănicului, comuna Slănicul, plasa Vărbilăul, jud. Prahova, face mai multe zigzaguri, străbate comuna Bughiile în tot lungul său, trece prin com. Scăioși, și se varsă în rîul Teleajenul.

În acest pîrîu se varsă, tot în raionul com. Bughiile, gîrlițele: Bughișoara, Runcul, Găvana, Greaca, Valea-Lupului și Valea-Vlăștenilor. În raionul comunei Teișani, pl. Teleajenul, primește gîrlele: Muscelul și Sărăturile.

Bughea, vâlcea, ce se varsă în gîrla Slănicul, pe țarmul stîng, în raionul com. Slănicul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Bughea-de-Jos, sat, face parte din com. rur. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci e o biserică, cu hramul Sf. Voivozi și Sf. Gheorghe, fondată la anul 1813 de Damian și Steliana din Văleni-de-Munte și care s'a reparat de mai multe ori. Aci e reședința comunei.

Locuitorii din acest cătun s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moșiile Gura-Vitioarei și Bughea-d.-j.

Bughea-de-Sus, sat, face parte din com. rur. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci e o biserică fondată la anul 1837, de obștea locuitorilor și alții străini. S'a reparat la anul 1892. Loc. din acest căt. sunt moșneni.

Bughea-de-Sus, trup de pădure, a statului, în întindere de 45 hect., pendinte de com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care împreună cu trupurile: Poiana-Lacului (13 hect.), Valea-Gardului și Cotul-cu-Plop (62 hect.), Obrațele, după sfoara Predealul (25 hect.), și Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Bugheni, cătun, al com. Cioranca, jud. Buzău, cu 150 locuitori și 35 case.

Bugheni (Sărata-Nenciulești), cătun, al com. Monteorul, jud. Buzău, situat d'alungul malului drept al pârului Sărata, cu 840 locuitori și 236 case.

Bugheni, moșie, în jud. Buzău, com. Cioranca. (V. Sărata-Bugheni).

Bugheni, movilă, în jud. Buzău, com. Cioranca, pe moșia Sărata-Bugheni.

Bughiile, com. rur., plaiul Te-

leajenul, jud. Prahova. Este situată pe văcelele Bughea și Bughișoara, la 25 kil. departe de capitala județului și la 2 kil. de a plaiului.

Se compune din două cătune: Bughea-d.-s. și Bughea-d.-j., avînd o populațiune de 827 locuitori (393 bărbați și 434 femei). Capî de familie sunt 180; contribuabili 147; case de locuit 180.

În comună sunt 2 biserici (în fie-care cătun cîte una), deservite de cîte un preot.

Locuitorii din căt. Bughea-d.-s. sunt moșneni, iar cei din Bughea-d.-j. s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile Gura-Vitioarei și Bughea-d.-j. Ei au 20 cai, 112 boi, 108 vaci, 155 vițeii, 25 tauri, 254 oi, 5 capre și 298 porci.

În raionul comunei, pe pîriul Bughea, e o moară.

Școala există în comună din anul 1890. Până la această dată parte din copii urmau la școala din Văleni. În 1892 s'a frecventat de 52 copii. Știu carte 14 bărbați și 6 femei.

Toată comuna are o suprafață de 500 hect., atît pămînt rural cît și moștenesc.

Se fabrică aci țuică și vin.

Gîndacii de mătase dau aproximativ 60 kilgr. gogoși. Stupii cu albine sunt 65. Pămîntul nu e prielnic la toată cultura. Dintre pomi roditori sunt: 800 meri, 100 peri, 100 duzi, 200 nucii și 200 vișini. Livezile dau cam 6000 care de fin anual.

Comerțul se exercită de 3 circiumari.

Veniturile comunei se urcă la cifra de 3006 lei anual și cheltuelile la 2138 lei.

În comună sunt șoselele: Calea-Salinei, a Tînguirei, a Penitenței și Gura-Vitioarei, înles-

nind comunicația între Văleni, Vărbilăul, Poiana, Slănicul și Gura-Vitioarei.

E brăzdată de dealurile: Carabețul, Podul-Vălenilor, Seciul, Runcul, Găvana, Tîmpa și movila Gorganul. Piscurile poartă numele dealurilor. Pe dealuri se cultivă ovăz, vii și pomi roditori; parte din ele sunt acoperite cu păduri sau servă de izlaz. Poienii sunt: Tîmpa și Vlăsceni; surpături: Șerpăria și Valea-Lupului, situate în partea de V. a comunei și Runcul și Seciul în partea de E.

E străbătută în tot lungul său de gîrla Bughea, în care se varsă gîrlițele: Bughișoara, Runcul, Găvana, Greaca sau Valea-Grecii, Valea-Lupului și Valea-Vlăscenilor, care izvoresc din interiorul comunei.

Se mărginește la E. cu com. Văleni-de-Munte și Olteni, la V. cu com. Vărbilăul și Poiana-de-Vărbilău, la N. cu com. Slănicul și la S. cu com. Gura-Vitioarei și Scăioși.

Bughișoara, gîrliță, izvoresc de la E. de com. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova și se varsă în gîrla Bughea, tot în raionul comunei Bughiile.

Bugioaia, parte din satul Ruginoasa, jud. Suceava.

Bugioaia, pîriu, numit și Pîrul-Axiniei, afluent al pîriului Dumbrăvița, din satul Ruginoasa, jud. Suceava.

Bugiulești, sat, face parte din com. rur. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vilcea. Are o populație de 69 locuitori, 33 bărbați și 36 femei. Are o școala rurală.

Bugiulești, sat, face parte din com. rur. Șerbănești, pl. Mijlo-

cul-d.-j., jud. Vâlcea. Are o populație de 366 locuitori, 180 bărbați și 186 femei. Ca populație școlară are 28 copii.

Buhaiul, sat, pe moșia de asemenea numire, com. Șendriceni, pl. Coșula, jud. Dorohoiu, cu 185 familii, 740 suflete. Așezările sătenilor în mare sunt bune, cu livezi și grădini. Proprietatea moșiei este parte a statului, — aceea care a aparținut mănăstirei Bîrnova din jud. Iași, — iar parte a d-lor D. Pruncu și Ionescu Iconomu.

Biserica, cu patronul Adormirei-Maicei-Domnului, cu 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar, este de zid, făcută în 1863. Școala are 1 învățator și 60 elevi.

Calitatea pămîntului e în parte bună. Sătenii împroprietăriți au 687 hect. 45 arii pămînt, iar proprietatea moșiei are 1144 hect. 32 arii cîmp; 340 hect. 89 arii sunt pădure și 4 pogoa-ne vie.

Pîriul principal ce trece pe moșie este Buhaiul.

Drumuri: acel de la Dorohoiu spre Hilișeu și calea județeană Mihăileni-Dorohoiu.

Această moșie, care cuprinde trei părți: Buhaiul, Pescari și Dumbrăvița, se învecinează cu: Hănești, Hilișeu, Dersca, Lozna, Șendriceni și Trestiana.

Buhaiul sat Cioflicul, cătun, pendinte de com. Naipul, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca. (Vezi Cioflicul).

Buhaiul, deal, pe moșia Codreni, com. Mileanca, pl. Bașeu, jud. Dorohoiu.

Buhaiul, deal, formează hotarul despre E. a com. Lozna și Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu. Incepe din dealul Dersca,

din partea de N., și trece spre S., până la Fîntîna-lui-Bostan, de unde ia numirea de Capul-Dealului; apoi se termină în dealul cel mare numit Cobîla, din com. Șendriceni.

Buhaiul, deal, prelungire a dealului Hoceni, care se întinde pe partea de S.-E. a comuna Albești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Buhaiul, moșie, jud. Neamțu, fără sat, pe lângă moșiile Târpești, Curechești, din com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul. Înainte de secularizarea averilor mănăstirești aparținuse mănăstirei Văraticești și a fost închinată Mitropoliei de Iași, starea a patra.

Buhaiul, pădure. (Vezi Rusul, deal, com. Șendriceni, pl. Coșula, jud. Dorohoiu).

Buhaiul, pîriu, jud. Dorohoiu, izvorește din pădurea Dersca, com. cu asemenea numire, pl. Berhometele, de la locul numit Prisaca. Curge spre E., trece prin partea de N. a satului Buhaiul, din com. Șendriceni pe lângă șoseaua județeană Mihăileni-Dorohoiu, și pe la locul numit Siliștea; apoi, face un cot, unde se întîlnește cu pîriul Ghilia, și, urmîndu-și cursul pe lângă tîrgul Dorohoiu, se varsă în Iezer.

Buhalnița, com. rur., în pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezată pe valea Bistriței, la Nord-Estul grupei stîncose Ceahlăul. Se mărginește la V. cu com. Hangul, la S. și E. cu com. Bicazul și Pîngărați (parte), la N.-E. cu com. Crăcăoani și Bălțătești.

Este formată din satele: Buhalnița, Izvorul-Alb, Izvorul-Muntelui, Lacul-Buhalniței, Poenari și Potoci, cu o suprafață de 2129

hect., și cu o populație de 1979 suflete sau 472 familii (971 bărbați, 1008 femei), din cari 182 știu carte și 1797 nu știu.

Dintre loc. împroprietăriți în 1864, sunt astăzi 181 cari stăpînesc înșiși locurile lor, 59 ca urmași, 4 stăpînind locurile altora. Dintre cei împroprietăriți în 1878, sunt 40 cari posedă locurile lor, 2 ca urmași ai celor împroprietăriți, 15 stăpînind locurile altora, 4 locuri rămase pe seama comunei; 110 inși, cari de și însurați și cultivatori de pămînt, nu au nici un soi de proprietate.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, plutăria și mai cu seamă cu creșterea vitelor.

Terenurile comunei sunt mai mult muntoase și acoperite cu păduri imense, în exploatare. Locurile pentru cultură sunt foarte restrînse.

Îmașul vitelor are o întindere de 489 hect. 81 arii, nutrinde un număr de 6224 capete de vite, din cari 240 boi, 104 vaci, 4550 oi, 68 cai, 80 rîmători, 102 vițeii și 78 junci.

În această comună se află 2 biserici, cu 7 deservenți, — 3 preoți și 4 dascăli, — plătiți cu 2464 lei de la stat și 160 de la comună.

În com. e o școală cu 1 învățator. Sunt 14 mori de apă; o piuă pentru sucmane, cu 2 găvane; o piuă cu 4 găvane; de asemenea 2 fierării, 1 dulgher, 2 cojocari, 1 herăstrău sistematic, care taie pe vară 2000 m. c. de lemn; 7 cîrciumi.

Budgetul comunei e de 5243 lei, 20 bani la venituri, și de 4756 lei la cheltuieli.

Numărul contribuabililor: 541.

Comunicația cu satele vecine se face prin șoseaua mixtă Piatra-Prisăcani, cît și prin cursul rîului Bistrița în jos.

Buhalnița, sat, în jud. Iași, partea de S. a comunei Ceplenița, pl. Bahluiul. A luat numele de la pîriul Buhalnița, ce curge prin mijlocul lui. Este situat pe valea pîriului cu aceeași numire, între dealul Cătălina și Dealul-Vodă. Are o pop. de 188 fam. sau 727 loc. Romîni, prea puțin de origine slavă și cîțiva Evrei. Ei se ocupă cu cultura viei precum și cu agricultura.

Aici se află o biserică zidită de Mihail Pășcanu, vechiul proprietar, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc, precum și o școală, înființată în 1859, frecventată de 29 elevi. În sat sunt 7 mori de apă.

Numărul vitelor este de 1152 capete, din cari: 261 vite mari cornute, 36 cai, 721 oi și 134 rîmători.

Buhalnița, sat, în comuna Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe valea din stînga rîului Bistrița și în dreptul gurei pîrișului Schitul-Buhalniței, între al 96—97 kil. al drumului mixt Piatra-Prisăcani, la 38 kil. departe de orașul Piatra.

Se mărginește către Nord cu curbătura ramurei Munților-Doamnei, prin care se desparte de com. Hangu; spre V. (în susul rîului Bistriței), cu satul Răpciunița (din com. Hangu); spre S. cu satul Izvorul-Alb și Poenari.

Împreună cu locurile vecinase ce-i aparțin, are o suprafață de 1136 hect. Are o populațiune de 828 suflete, sau 164 familii, cari se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și în special cu plutăria; parte (în timpul verei), servesc cu anume cai dresați, drept călăuză voiajorilor din părțile muntoase. Străini sunt 7 Evrei, cari se îndeletnicesc cu negoțul.

În acest sat se află o mănăstire, care a fost populată de călugări; astăzi însă nu mai sunt de cît 2 monahi și 2 ecclisiarci. Împreună cu moșia Buhalnița, această mănăstire a fost închinată cu toate veniturile ei bisericei Sf. Ilie din Iași, cu care la un loc a fost reînchinată Patriarhiei din Alexandria. Aci este reședința autorităților comunale; o școală frecventată de 69 elevi. Sunt și 4 mori de apă.

Numărul contribuabililor e de 212.

Numărul vitelor se urcă la 2367 capete: 104 boi, 35 vaci, 1100 oi, 31 cai, 32 porci, 35 viței și 30 junci.

Buhalnița, sat, jud. Neamțu. (Vezi Cîrnul-Bistriței).

Buhalnița, sat. (Vezi Secul-Buhalniței, sat, în com. Buhalnița, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu).

Buhalnița, moșie, în plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată între moșiile Hangul, Băltățești, Potoroiul, Poenari. Aparține statului, înainte de secularizarea averilor mănăstirești a fost pendinte de mănăstirea Buhalnița.

Arenda anuală e de 12981 lei. Are un herăstrău cu o pînză și 5 mori cu cîte o pereche de pietre.

Numărul vitelor arendașului se urcă la cifra de 1176 capete, dintre cari: 21 cai, 101 vite cornute și 1054 oi.

Numire vechie: Buhalnița, Izvorul-Alb și Izvorul-Sec.

Buhalnița, mănăstire, jud. Neamțu. (Vezi Buhalnița, sat).

Buhalnița, pîriș, izvorește de sub dealul Sticlăria, com. Ce-

plenița, pl. Bahluiul, jud. Iași; trece prin satele: Sticlăria, Vîrîți, Buhalnița, prin partea de Sud a satelor Ceplenița și Moara-Prefectului, apoi se varsă în partea dreaptă a rîului Bahluiul. Pe acest pîriș se găsește multă piatră ce se scoate pentru șosele și diferite trebuinți. Pe dînsul se află mori de măcinat.

Buhalnița-Secul, pădure, în jud. Neamțu, în întindere de 1540 po-goane, situată pe teritoriul comunei Buhalnița, plasa Piatra-Muntele. Aduce arendă anuală 1995 lei. (Vezi Buhalnița, moșie).

Buhalnițele, pîrișe, jud. Neamțu. (Vezi Schitul-Buhalniței, pîriș).

Buhana, moșie, jud. Dolj, plasa Băilești, com. Galiciuica; e dată în loturi.

Buhana, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Urzicuța, satul Urzica-Mare.

Buhăceni, sat, pe țărmul stîng al rîului Jijia, în partea de S. a comunei Dînjeni, plasa Jijia, jud. Botoșani. Are o suprafață de 1327 hect. cu o populație de 140 familii, sau 526 suflete, din cari 117 contribuabili.

Toți locuitorii, Romîni, se ocupă cu agricultură și creșterea vitelor; sunt harnici și avuți; aspectul satului, compus din case mari și bine făcute, înzestrate cu multe obiecte de gospodărie, se deosebește mult de satele megieșe.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 moară cu aburi.

Numărul vitelor cornute este de 557, cai mari și mici sunt 117, oi 1761, masculi 94; stupi 70.

În sat sunt 5 meseriași, 3 comercianți și 3 cârciumi.

Buhăeni (Tauri), sat, în jud. Iași, partea despre E. a comunei Șipotele, plasa Bahluiul. E situat pe dealul Buhăeni, în dreapta râului Jijia. Înființat în 1879 cu locuitorii împroprietăriți, aduși din diferite localități.

Buhăeni, deal, pe care este situat satul Buhăeni, com. Șipotele, plasa Bahluiul, jud. Iași.

Buhăeni, iaz, în com. Șipotele, plasa Bahluiul, jud. Iași.

Buhăeni, vale, formată de dealul Buhăeni, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Buhăești, com. rur., în centrul și spre N. plășei Stemnicul, jud. Vaslui, la distanță de 21 kil. de la orașul Vaslui, de 9 kil. de Negrești, reședința plășei, așezată mai mult pe văi și șesuri și udată de râul Bîrlad. Numele îi vine, se zice, de la un locuitor, Nicolae Burlacul, supranumit și Buhăescu, după un buhaiu frumos ce avea.

Este formată din satele: Buhăești-d.-j., Buhăești-d.-mj., Buhăești-d.-s., Voinești, Uncești și Măcrești. Are o suprafață de 462 hect., din care 242 hect. pădure și 32 hect. vie; cu o populație de 482 familii, sau 2413 locuitori, din care 35 Evrei și 76 Țigani, ocupându-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitorii au 100 pluguri cu boi.

În comună sunt 4 biserici, deservite de 3 preoți și 5 cîntăreți; se află și o școală.

Comerțul se face de 16 Români și 1 străin.

Numărul vitelor e de 2018, din care 1010 vite mari cornute, 188 cai, 500 oi și 270 rîmători.

Budgetul comunei e de 4521 lei, 45 bani la venituri și de 4219 lei, 60 bani la cheltuieli.

Buhăești, stație de dr. d. f., județul Vaslui, pl. Funduri, com. Buhăești, pe linia Vaslui-Iași. Se află între stațiile Bîrzești (6.1 kil.) și Rebricea (8.7 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 105^m,93. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 155968 lei, 03 bani.

Buhăești, mică moșie, în trupul moșiei Sinăuți, com. Tureatca, pl. Berhometele, jud. Dorohoi, în suprafață de 114 hect., 58 arii cîmp și 710 hect., 5 arii pădure. Este proprietatea Epitropiei Sf. Spiridon din Iași. (Vezi Sinăuți, sat).

Buhăești-de-Jos, sat, în partea de N. a com. Buhăești, plasa Stemnicul, județul Vaslui, situat în înfundătura văilor Muntești și Biserica și udat de pîriul Buhăești, ce străbate satul de la V. spre E. Are o întindere de 460 hect. și o populație de 54 familii sau 277 suflete, din care 6 Evrei și 43 Țigani.

În sat se află o biserică, făcută la 1792 de Ștefan Gălușcă.

Numărul vitelor e de 325: 110 vite mari cornute, 150 oi, 15 cai și 60 rîmători.

Buhăești-de-Mijloc, sat, în partea de N. a com. Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui, situat în înfundătura văilor Humăria și Ruginoasa, pe o suprafață de 639 hect. Are o populație de 62 fam. sau 310 locuitori Români, 10 Evrei și 9 Țigani.

Este reședința comunei. Are o școală înființată în anul 1865 și frecventată de 32 elevi.

În partea de E. a satului este

un loc numit Velnița, precum și urmele unui iaz. Se zice că pe acest loc ar fi fost cîndva o velniță.

Numărul vitelor e de 257: 130 vite mari cornute, 50 oi, 37 cai și 40 masculi.

Buhăești-de-Sus, sat, în partea de N.-V. a comunei Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui, situat în înfundătura văilor Ruginoasa și Ernești și udat de pîriul Buhăești. Are o suprafață de 556 hect. și o populație de 57 fam., sau 289 locuitori Români și 11 Evrei.

În sat mai din vechime, a fost biserică și un schit de călugărițe; acum nu se cunosc de cît numai urmele lor.

Numărul vitelor e de 168: 48 vite mari cornute, 30 oi, 60 cai și 30 rîmători.

Buhăeșul, pîriș, ia naștere de pe teritoriul com. Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoi, și se varsă în pîriul Buhaiul.

Buhlea, deal, în comuna Mărgineni, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, situat spre hotarul satului Itrinești.

Buhlea, deal, spre N.-V. de satul Ciortești, din com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vaslui; sub coasta acestui deal e situat și satul Crasna, tot din această comună.

Buhlea, pîriș, izvoarește din pădurea Buhlea, udă teritoriul satului Crasna, com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vaslui, trece prin mijlocul satului și, curgînd spre E., se varsă în pîriul Crasna.

Buhna, moviță, din satul Perieni, comuna Cîrniceni, plasa Turia, județul Iași. (V. Caraiman).

Buhoanca, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, situat pe malul drept al pîriului Buhoanca, la o depărtare de 250 m. spre E. de satul Doljești. Are 49 capi de familie, 76 contribuabili, din 211 locuitori, 54 case. Din această populație, 41 capi de familie (171 locuitori) sunt Unguri, iar restul Romîni. Sunt 419 vite mari. Ține de parohia catolică Oțeleni. Se numea înainte și Fîrțești și chiar și astăzi mai poartă acest nume. În vechime se numea Frățești și Fîrțești. Un document de la 13 Ianuarie 1586 ne amintește de acest sat. (Vezi Frățești, plasa Siretul-d.-s.).

Buhoanca, pîriu, ce curge prin jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, trece pe la E. de satul Buhoanca și, mai jos de acest sat, se varsă în pîriul Albaia, de a dreapta.

Buhocelul. (Vezi Buhociul-mic, jud. Bacău).

Buhocelul, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhoci. E foioasă; are o întindere de 164 hect.

Buhociul, comună rurală, plasa Siretul-d.-s., jud. Bacău, situată în valea rîului Siret, și alcătuită din 4 cătune: Buhociul-Mare, reședința, Buhociul-Mic, ambele în stînga Siretului, Satul-Noû, pe valea pîriului Ulmul și Costești, pe dreapta Siretului.

Satul Buhociul se crede a fi fondat pe la anul 1802, cînd s'a numit Cerbul, după cerbul, ce se zice că s'ar fi găsit în pădurile din apropiere; iar celelalte sate s'aù fondat între anii 1828 și 1835 («Buciumul Romîn», anul I, pagina 525).

Moșia Buhociul a aparținut parte sîntei mănăstiri Precista și Răducanul din Țîrgul-Ocna, supusă Sf. mănăstiri Trei-Erarhi (Iași), închinată și aceasta Sfințului-Mormînt.

Teritoriul comunei este străbătut de pîriul Valea-Ulmului, încărcat cu pîriiașele Pietrăria și Știrbul, ce curg de la E. spre V., vîrsîndu-se în Siret.

Se mărginește la E. cu comunele Boteste și Bibirești, la S. cu com. Ruși, la V. cu com. Săucești și Letea și la N. cu com. Prăjești.

Are 2 școli mixte: una în satul Buhociul-Mare, care funcționează de la 1865, întreținută de Stat, într'un local bun, cu 6 fîlcî și 49 prăjini pămînt; alta în cătunul Satul-Noû, care funcționează de la 1884, întreținută de Stat, și avînd și 40 prăjini pămînt în țarină. Ambele școli aù fost frecventate în 1881 de 40 copii, dintre cari 6 fete.

Sunt 3 biserici: una ortodoxă, făcută de enoriași și deservită de un preot și 2 cîntăreți și două catolice, deservite de preotul din com. Prăjești. Case de locuit sunt 542; cîrciumi 7.

Populațiunea numără 548 capi de familie sau 2089 suflete, dintre care 1304 Romîni, 16 Izraeliți și 769 Unguri, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiunii se deosebesc în: 900 agricultori, 17 meseriași, 7 comercianți, 25 cu profesii libere, 40 muncitori și 15 servitori. Știu carte 149, dintre care 12 femei; nu știu carte 1940, din care 1016 femei. Contribuabili sunt 466. După legea rurală din 1864 s'aù împroprietarit 333 locuitori cu 1056 fîlcî pămînt în țarină.

Teritoriul comunei are o întindere de 1933.50 hectare.

Viile aù 25.81 hectare.

Animale sunt: 49 cai, 1425 vite cornute, 509 porci, 8 capre și 489 oi.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1271.27 hect.

Budgetul comunei, pe exercițiul 1891—92 are la venituri lei 4572, bani 40 și la cheltuieli lei 3639, bani 73.

Stupî de albine se numără 101, cari, în 1890, aù dat 391173 kilgr. miere și 130391 kilgr. ceară.

Comuna este străbătută de calea vecinală neșoseluită Buhociul-Leca (Bibirești).

Distanțele: la Bacău, capitala județului, 10 kil.; la Săcuieni, reședința plășei, 13 kil.; la com. Letea 6 kil.; la com. Ruși 11 kil.; la com. Prăjești 12 kil.; la Săucești 10 kil. și la com. Boteste, 12 kil.

Buhociul, deal, jud. Bacău, pl. Troțușul, pe teritoriul comunei Onești, situat d'a stînga Oituzului.

Buhociul, deal, jud. Bacău, plasa Troțușul, comuna Bogdănești; face parte din dealurile ce despart apa Slănicului de a Oituzului.

Buhociul, deal, în com. Băleni, pl. Zimbru, județul Covurlui, aflător între căt. Oasele (com. Cuca) și satul Băleni.

Buhociul, moșie, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul, despre care Th. Codrescu în «Buciumul Romîn», ne spune: «moșie a mănăstirii Precista și Răducanul din Țîrgul-Ocna, supusă Sf. mănăstiri Trei-Sfetitelor din Iași, închinată Sf. Mormînt în jos; are parte și d-lui Banul Manolachi Coroiu, d-lui paharnicul Ioan Ciușcă, care la anul 1845 cumpără 40 stîneni, în prețul de

200 galbeni, de la Ileana, născută Guranda, soția lui Costantin Popa, care vinde acești stinjenii din hotarul Ruși și fundul de Bacău i Buhociul; sunt și alți mai mulți răzeși și părtași în ea. Are sat, cu o biserică, deservită de 2 preoți, 2 dascăli; 1 privilegiat, 9 căpătăierii, 9 nevolnici, 9 vădane, 1 vătav; pe lângă moșiile Bunești, Costeiu, Satul-Mare și altele, cu un număr de 160 locuitori».

Buhociul, șes, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., com. Buhociul, d'a stînga Siretului.

Buhociul, vale, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul com. Tămași.

Buhociul-Mare sau Cerbul, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., reședința com. Buhociul. Are o școală; o biserică ortodoxă, făcută de cuvioși, deservită de 1 preot și 2 dascăli; o bis. catolică, făcută de locuitorii la 1850, în care oficiază preotul din Prăjești. Are 3 circumi. Capii de familie se numără 252, din 920 suflete. Animale sunt: 30 cai, 657 vite cornute, 181 porci și 5 capre.

Buhociul-Mic sau Buhocelul, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., situat în com. Buhociul. Se găsește la o distanță de 3920 m. de Buhociul-Mare. Se numără 59 capi de familie, din 193 sufli. Are o circumă. Animale sunt: 140 vite cornute și 32 porci.

Buhociul-Prăjești, moșie, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Buhociul, cu 971 fălci întindere.

Buhorelul, deal, în com. rur. Drăgotești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Buhorelul, vale, în com. rur. Drăgotești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Buhușoia, iaz. (V. Dorosteiul, pîrîu, com. Birlești, pl. Bahluiul, jud. Iași).

Buhușoia, moșie, în com. Buhușul, jud. Neamțu. (V. Bodești, sat).

Buhușoia, moșie, jud. Neamțu, numită și Buhușul. (V. Bodești-Buhușoia, moșie în com. Buhușul, pl. Bistrița).

Buhușul, com. rur., situată în capătul despre S.-E. a plăseii Bistrița, la 46° 41' 00" latitudine bor. și la 24° 22' 50" longitudine Est, jud. Neamțu, formînd cu marginile sale (în parte) hotarul jud. Roman și Bacău.

Se mărginește la N. cu com. Cotișa, la V. cu com. Căndești, de care se desparte prin riul Bistrița, la E. cu jud. Roman de care se desparte prin linie convențională, la S. cu județul Bacău, de care se desparte prin riul Bistrița.

Teritoriul său, accidentat, este străbătut de lungi văi, formate de riul Bistrița, pîriul Orbicul și pl. Bosculeasa.

Este formată din satele: Buhușul (tîrgușor), Bodești, Margina și Orbicul, cu o populațiune de 3155 locuitorii sau 649 fam., 1500 bărbați și 1655 femei, din cari, după starea civilă: 1716 necăsătoriți, 1178 căsătoriți, 256 văduvi (30 văduve), 5 despărțiți; după vîrstă: 895 băeți, 975 fete; după naționalități: 1519 străini, în mare parte Evreii; 606 știu carte, 2549 nu știu.

Dintre locuitorii împrăștiți în 1864, sunt astăzi 19 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 36

ca urmași; un loc este părăsit și se stăpînește de către comună și 94 de inși, cari, sunt de și însurați și cultivatori de pămînt, n'au nici un fel de proprietate.

Locuitorii sătenii se indeletnicesc cu creșterea vitelor și agricultura; cei din tîrgușor, cu comerțul de diferite produse alimentare, precum și cu negoțul de cherestea și cu plutăria.

Imașul are o întindere de 214 hect., 50 arii, nutrind un număr de 2326 capete de vite.

În această comună se află 1 biserică în stare bună, cu 6 deservenți, plătiți din fondurile comunei cu 2061 lei, 74 bani; o școală primară de băeți și una de fete.

Industria este reprezentată prin mai multe stabilimente, dintre care cel mai important e fabrica de postavuri înființată de rîp. colonel E. Alcaz și care se află în stăpînirea moștenitorilor lui. (V. Buhușul, tîrg).

Budgetul comunei e de 18551 lei la venituri și 17794 la cheltuieli.

Comunicațiunea cu satele vecine se face prin șoseaua mixtă: Piatra-Bacău, care parcurge comuna pe o întindere de 25 kil. aproximativ; prin un drum care leagă tîrgul Buhușul cu satul Blăgești, jud. Bacău, străbătînd riul Bistrița, aproape de gura pîrîului Cotreanța; prin două drumuri, cari purced din fața ratoșului din vale a tîrgușorului Buhușul, și conduc în județul Roman, unul prin satele Orbicul-d.-j., Orbicul-d.-s., Siliștea și altul prin Bodești-Buhușoia, Ciolpan, Mocani; precum și prin calea fterată Piatra-Bacău, care parcurge teritoriul comunei paralel cu șoseaua mixtă.

Buhușul, tîrg, în com. Buhușul,

pl. Bistrița, jud. Neamțu, situat la 35 kil. departe de orașul Piatra, pe dealul cu aceeași numire.

Are o populație de 2360 locuitori, în cea mai mare parte Evrei, care se indeletnicesc cu comerțul, speculațiunea și industria manufacturieră.

În acest târg se află: reședința subprefecturii plășei Bistrița; o judecătorie de ocol; două școli primare, una de băieți și una de fete, cu o populațiune de 160 elevi; un oficiu telegraf-poștal; o farmacie; o gară a drumului de fier dintre Piatra și Bacău; 1 biserică; reședința rabinului evreesc, care se pretinde a fi urmaș din seminția lui David, pentru care este foarte venerat nu numai printre Evreii din județ, ci și din țările circumvecine; mai multe sinagoge; un spital înființat de colonelul Alcaz.

Aci se mai află fabrica de postav Eugen Alcaz, ce manipulează cu un capital de 2000000 l., 250—300 lucrători, 184 mașini, 51 scărmanători, 10 mașini de tors, 10 pive, 3 mașini de tuns, 1 de uscat lână, 10 de vopsit și spălat, 10 de urzit, 80 de țesut, 4 de spălat postavul, 1 de uscat postavul, 3 bortace, 1 mașină cu o turbină (ambele cu putere de câte 200 cai), producând 240—250 bucăți de postav de 50 m. pe săptămână.

Maș este: 1 fabrică de lumînări de sevă, 2 fabrici de olei, 1 fabrică de vacs, 3 olării, 4 căciulării, 8 croitori, 1 brutar, 1 murengerie (fabrica de lumînări), 2 tinichigii, 1 fierărie, 1 cărătășie, 1 armurărie, 1 povarnă (fabrică de spirt), 12 ciubotari.

Bîlcieri se țin în localitate în toată Duminica.

Numiri vechi ale târgului: Buhușoia, București-Mici, Tîrgușorul.

Buhușul, stație de dr. d. f., jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Buhușul, pe linia Bacău-Piatra-Neamțu, pusă în circulație la 15 Februarie 1885. Se află între stațiile Gîrleni (10.8 kil.) și Podoleni (11.8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 201^m,06. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 125385 lei, 40 bani.

Buhușul, deal, jud. Neamțu, în prelungirea către S.-V. a dealurilor Siliștea. Este situat în comuna cu aceeași numire, plasa Bistrița.

Buhușul, moșie, cu părți, în com. Buhușul, plasa Bistrița, județul Neamțu. Aduce un venit anual de 29375 lei, împreună cu casele proprietății. Arendășia posedă: vite cornute, cai, pluguri, în valoare aproximativă de lei 93000.

Buicani, mahala, în jud. Mehedintzi, plaiul Cloșani, ține de com. rur. Ponoarele.

Buicești, sat, jud. Gorj, aparținînd comunei Cernădia, din plaiul Novaci. Se limitează la E. cu apa Cernădia și pădurea Cărăturile, la V. cu apa Balota și la N. cu Munții Carpați.

Are o întindere cam de 1200 hect., producînd aproximativ: 850 hectol. porumb, 185 decal. țuică, 185 kg. fasole, 480 kg. lână, 1 hectol. cînepă, 13 hectol. grâu, 80000 kg. fin.

Numele se zice că 'l poartă de la primul său fondator Buicescu. Locuitorii sunt veniți după valea Jiului. Are o populație de 162 familii, cu 594 suflete, din cari 85 contribuabili. Locuitorii posedă 35 pluguri, 100 care cu boi, 4 căruțe cu cai, 408 vite mari cornute, 53

cai, 296 oi, 42 porci, 93 capre și 50 stupi.

Această comună este udată de apa Ciocădiei, cătunul fiind așezat pe partea stîngă a acestei ape și de pîriul Balota.

În cătun sunt 4 mori pe apa Balota; 25 fîntîni.

Poteca cea mai principală din acest cătun ce duce la munți, este aceea ce duce din comuna Bumbesti-Pițicul, trece spre N., tae plaiul cătunului, și intră în drumul Schelei-Tîmpa.

În cătun se află 1 școală și primăria comunei Cernădia; școala e frecventată de 31 elevi din 41 înscriși.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Proprietățile din acest cătun aparțin locuitorilor moșneni.

Calitatea pămîntului e mediocră, terenul fiind pietros și humos.

Buicești, sat, face parte din com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 300 locuitori. Aci e o biserică, fondată la anul 1770 de locuitori, și reparată la anul 1830.

Buicești, catun, în jud. Mehedintzi, plasa Motrul-d.-j., ține de com. rur. Gura-Motrului.

Buicliul, baltă, jud. Dolj, plasa Cîmpul, com. Ciuperceni.

Buila, pisc, pe muntele Culmea-Arnota, pe care-l udă la V. rîul Bistrița, iar la E. apa Costeștilor. Cade între muntele Cocorul și piscul Arnota, în județul Vîlcea.

Buimăceni, com. rur., situată în centrul plășei Jijia, jud. Botoșani. Se întinde pe valea Jijiei și dealurile din dreapta și stînga sa.

E formată din satele: Albești Buimăceni, Capul-Pădurii, Crăciumeni, Jumătățeni, Petrești și Șătrăreni. Are o suprafață de 7150 hect. și o populațiune de 560 familii, sau 2008 suflete, cu 450 contribuabili; locuiesc în 453 case; locuitorii sunt Români, și se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; sunt și 6 familii de Evrei.

Teritoriul comunei, format în cea mai mare parte din dealuri, este de bună calitate și produce cereale în alte.

Comuna e străbătută, prin mijloc, de râul Jijia, în lungul căruia se află așezate satele ce compun comuna, iar șesul Jijiei este lăsat imasăuri pentru vite, al căror număr e de 8160: 3760 vite boi și vaci, 300 cai, 450 porci, 3650 oi; sunt 226 stupi.

În partea de N. a comunei și spre V., pe dealuri, se află păduri, care formează mai multe grupe, ce se exploatează, compuse mai mult din stejari și cari au o întindere de 673 hect.; pe coastele dealurilor ce mărginesc Jijia sunt 17 hect. vii, cari au produs în 1888, 640 hectol. vin. În comună sunt 10 iazuri.

Drumurile pietruite lipsesc cu totul. Prin comună trece linia fierată Dorohoiu-Iași.

Budgetul comunei a avut la venituri, pe anul 1889/90, 6262 lei; iar la cheltueli 6153 lei, 90 bani.

Are 4 biserici, cu 2 preoți și 4 cîntăreți și o școală mixtă, întreținută de județ, cu 1 învățator și 30 școlari.

Buimăceni, sat, pe țărmul stîng al Jijiei, în centrul comunei Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani, cu o suprafață de 892 hect. și o populație de 68 familii sau 293 suflete, din cari 72 contribuabili.

Are 1 biserică, făcută de locuitorii, cu 1 preot și 2 cîntăreți și o școală mixtă a județului, cu 1 învățator și 30 școlari.

Aici este reședința comunei Buimăceni.

Numărul vitelor cornute este de 175; sunt 50 cai mari și mici, 735 oi, 60 masculi și 50 stupi.

În cătun se găsește 1 cîrciumă.

Bujina, punct de hotar, între partea de moșie a locuitorilor din com. Pleșovul și moșia Rîioasa, în direcțiunea despre N., jud. Teleorman.

Bujoara, pădure, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., comuna Seaca, particulară, compusă din ceri, ulmi, jugastri, fagi. Predomină cerul.

Bujora - cu - Taura, trupuri de pădure ale statului, în întindere de 175 hect., formînd, împreună cu trupul Păduricea, de 100 hect., pădurea Milostea, situată în com. Milostea, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vâlcea.

Bujorăscul, deal, situat la S. de com. Ciuperceni, plasa Ocolul, jud. Gorj, acoperit cu pădure. E proprietatea locuitorilor comunei Ciuperceni.

Bujorăscul, deal mare, în pl. Văilor, jud. Mehedinți, peste care trece șoseaua județeană Turnul-Severin - Tîrgul-Jiū. Acest deal începe de la precurmătura Culmii - Frumoase, din hotarul Padeșului și se termină în jud. Dolj, avînd cea mai mare înălțime a sa de peste 500 metri; desparte jud. Mehedinți de jud. Gorj.

Bujorăștilor (Dealul-), deal, co-

respondent văiei cu același nume, în com. Cudalbi, jud. Covurlui.

Bujorăștilor (Valea-), vale, pe teritoriul com. Cudalbi, plasa Zimbrul, jud. Covurlui; e acoperită cu vii numeroase și de bună calitate.

Bujoreanca, sat, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. comunei Cătunul.

Bujoreanca, sat, face parte din comuna rurală Tărtășești, plasa Znagovul, județul Ilfov. E situat la Vest de Călugăruș, pe șoseaua națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 532 hect., cu o populație de 290 locuitori. D-l G. D. Vernescu are 350 hect. și locuitorii 182 hect.

Proprietarul cultivă 190 hect. (10 sterpe, 25 izlaz, 125 pădure); locuitorii cultivă 165 hectare, restul rămîn sterpe.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Comerțul se face de 2 cîrcumari.

Numărul vitelor mari e de 161 și al celor mici de 394.

Bujoreanca, cătun, pendinte de com. Flămînda, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe dealul Cîlniștea, proprietatea d-lor frați Alexandrescu.

Are o suprafață de 950 hect., din cari 60 hectare pădure de stejar.

În 1864 s'au împroprietărit 69 locuitori, foști clăcași, dîndu-li-se 207 hect.

Venitul total al moșiei este de 14000 lei.

Bujoreanul (Asan-Aga), cătun, pendinte de comuna Răsuceni,

pl. Marginea, jud. Vlaşca. (Vezi Asan-Aga).

Bujoreanul, fântină, pe șesul Crasna, jud. Fălciu, lângă pîr. cu același nume, în fața satului Cordeni, com. Vinețești, plasa Crasna. (V. Cordeni, sat).

Bujoreanul, loc arabil, în com. Tudor-Vladimirescu, jud. Tecuci, pe o întindere de 849 hect., 16 arii, proprietatea d-lui Verona; se întinde spre E. până în Lunca-Gerului.

Bujoreanul, pădure particulară, supusă regimului silvic, ce se află pe moșia Bujoreni, com. Bogdănești și Bujoreni, plaiul Cozia, jud. Vilcea.

Bujoreni, com. rur., pl. Cozia, jud. Vilcea, compusă din 5 cătune: Bujoreni, Malul-Alb, Olteni, Lunca și Mosoroasa. E situată pe Valea-Oltului, la 3 kil. de reședința județului și la 10 kil. de a sub-prefecturii.

Are o populație de 1043 loc. (535 bărbați și 508 femei), în care intră și 8 familii de Țigani; sunt: 230 capi de familie; 240 contribuabili și 230 case.

Sunt 2 biseici: una în căt. Olteni, zidită la anul 1831, și a doua în căt. Bujoreni, zidită la anul 1812.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura și desfac produsele lor la R.-Vilcea.

În comună sunt: 11 cai, 80 boi, 130 vaci, 235 oi și 170 porci.

Un număr de 124 locuitori s'au împroprietărit după legea din 1864 pe 417 hect. pămînt, pe moșia statului și pe alte două moșii particulare.

Școala există în comună de vr'o 10 ani. Clădirea e proprietatea comunei. Se frecventă de

21 copii, din numărul de 115 în vîrstă de școală. Știu carte 55 bărbați și 15 femei. Cu întreținerea școlii statul cheltuiește anual 1404 lei.

Vatra satului are 65 hect., iar comuna, cu izlaz cu tot, 417 hect.

Cînd recolta e productivă se fabrică aci până la 3500 decal. de țuică.

Venitul și cheltuelile comunei se urcă la cîte 1200 lei anual.

Șoseaua națională Rîmnicul-Rîul-Vadului străbate partea de Est.

Se mărginește la N. cu com. Gura-Văie și Bogdănești, la S. cu orașul Rîmnicul-Vilcea, la Est cu județul Argeș, de care se desparte prin riul Oltul, și la V. cu comunele Vlădești și Olănești.

În partea de N.-V. a comunei sunt dealurile Pleșea și Purcărețul.

Luncile se numesc: Glămcile, Toporanul, Bradul și Dobranul.

O parte din moșie s'a vîndut în 7 loturi la 7 locuitori.

Bujoreni (Bujorești), sat, cu 20 familii pe malul stîng al Teleormanului, jud. Argeș, pl. Cotmeana. Face parte din comuna rur. Vulpești. Moșia Bujoreni, de aproape 1200 pogoane, aparține d-lui George I. Lahovari.

Bujoreni, sat, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Slobozia-Zorleni, spre N.-E. de satul Zorleni. Populația sa e cuprinsă în acea a satului Zorleni. A fost jefuit, împreună cu satele vecine, de către armatele polone pe la anul 1667, în timpul domniei lui C. Cantemir.

Bujoreni, sat. face parte din com.

rur. cu același nume, pl. Cozia, jud. Vilcea. Cade în partea de S. a comunei, pe șoseaua națională Rîmnicul-Vilcea-Rîul-Vadului. Are o populație de 205 locuitori, 103 bărbați și 102 femei. Copii în vîrstă de școală sunt 19, 8 băieți și 11 fete, din care urmează numai 3. E la distanță de 1 kil. de satul Olteni, reședința comunei.

Acı e o biserică cu hramul Sf. Nicolae, preînnoită de Preda Bujoreanul, «în zilele—scrie pe pisanie—înălțatului nostru împărat Alexandru Pavlovici, aflindu-se Episcop al Nouului Severin D. D. Nectarie, anul 1812, August în 19 și la anul 1866 s'a preînnoit al doilea».

Bujoreni, deal, în raionul comunei Bujoreni, plaiul Cozia, jud. Vilcea, pe care se cultivă 11 hect., 50 arii vie.

Bujoreni sau Gurani, trup de moșie, nelocuit, fost al familiei Lapatii, trecut în urmă în posesiunea Principelui B. Știrbeiu odată cu moșia Pietroșani; este azi întrupat la această din urmă. E situat la S.-V. moșiei, în pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Bujorescu, insulă în Dunare, în dreptul comunei Fîntînelele, jud. Teleorman. Are o întindere ca de 12 hect. și este acoperită cu zăvoiu de salcie, plop și cațină.

Bujorescu, pichet militar, pentru paza frontierei, pe marginea Dunărei, în jud. Teleorman, în dreptul insulei Bujorescu de la care și-a luat numele; poartă No. 14.

Bujorești, cătun, în plasa Tîrgului, com. Antonești, jud. Teleorman. Populațiunea lui este

de 287 suflete, din cari 44 contribuabili.

Bujorești, moșie, jud. Teleorman, între comunele Licuriciul și Antonești, proprietate a d-lui Constantin Politimos.

Bujorul, com. rur., în pl. Prutul, jud. Covurlui, reședința aces-tei plăși, la depărtare de 54 kil. de la Galați. Situată în mijlocul jud. Covurlui, pe văile Chinejei și Covurluiului, această comună se mărginește la N. cu com. Băneasa și Jorăști, la E. cu com. Vlădești, la S. cu Fîrțănești și la V. cu Băleni și Virlezi.

Pe teritoriul Bujorului curg pîraiele Covurluiul-Sec, Covurluiul-cu-Apă și Chineja, cărora le corespund văile respective. Mai sunt și alte văi mai mici, precum: Rădiciul, Miloaia, Bujorul, Velichea, Vălcica-Draga, etc. Dealul cel mai însemnat e Piscul-Săreii.

Bujorul este una din cele mai importante com. rur. ale jud. Covurlui, atât în privirea întinderii teritoriului cât și a populațiunii, precum și a instituțiilor ce posedă. Ea numără 5 cătune, cari, după așezarea lor în direcție sud-nordică, sunt: Puțichioaia, Umbrărești, Tîrgul-Bujor, reședința, Golășei și Moscu. Locuitorii se împart astfel: în Tîrgul-Bujor sunt bezmănari; în Puțichioaia și Golășei, foști clăcași; în Umbrărești, parte foști clăcași, parte razeși; în Moscu numai razeși. Numărul total al contribuabililor e de 492, familii sunt 743, cu 2747 suflete, din cari: 1411 bărbați, 1336 femei; 1365 necăsătoriți, 1247 căsătoriți, 133 văduvi, 2 divorțați; 276 cu știință de carte, 2471 fără. Populația izraelită se cifrează la 77 suflete.

Suprafața întregă a terito-

riului acestei comune se șocotește la 10918 hect., din cari 4730 hect., 44 arii, pămînt arabil, 2742 hect., 75 arii, imaș, 188 vii, 2288 pădure, 107 hect., 25 arii, vetrele satelor și 67 hect., 21 arii, teren netrebnic. Din teritoriul, 7430 hect. aparțin proprietății mari, reprezentate prin moșiile particulare: Golășei (Pităroaia), Puțichioaia, Urechești, Umbrărești, aceasta în 4 trupuri aparținînd la 4 proprietari, și Armeneasca; restul de 3389 hect. sunt ale sătenilor. Dintre instalațiile gospodărești ale proprietarilor mari, se disting între primele ale județului Covurlui cele de la moșiile Golășei, ale d-lui Lascar Catargiu, fost prim-ministru și fost locotenent Domnesc; Puțichioaia, ale d-lui Paraschiv Sechiari, și Moscu, ale d-lui G. Fulger. Osebit de aceasta, la Golășei, alături chiar cu tîrgușorul Bujor, ce aparține aceleiași moșii, pe o colină încîntătoare, ce dominează întreaga regiune, este un castel prea frumos al d-lui și d-nei Lascar Catargiu, cu admirabile grădini, cu lac artificial. Castelul cu grădina ocupă o întindere de teritoriul de 12 falcă; lacul artificial se găsește în partea din valea apusană a grădinei; e format din apele pîraielor și izvoarelor vecine; are pește și se poate umbla pe el cu barca; în mijlocul lui se află o mică insulă legată cu podeț de uscat.

Terenul acestei comune în multe părți e năsipos; în Puțichioaia e chiar o carieră de pietriș, exploatată de județ.

Producția agricolă se cifrează în total la 93059 hectol., iar pe specii: 21792 hectol. grâu, 22500 secară, 12042 orz, 2784 rapiță, 28878 porumb, 4186 ovăz, 624 malai, 72 cînepe și 180 in.

Statistica vitelor prezintă cifrele următoare: boi 1353, vaci 1151, cai 182, armăsari 13, oi 7740, capre 180, porci 428; în total 10747 capete.

Pe lângă agrieultură și creșterea vitelor, locuitorii de aici se ocupă și cu cultivarea viilor; în Tîrgul-Bujor însă sunt mai mulți neguțatori mici, în majoritate Evrei. La Moscu este o moară cu foc; sunt și cîte-va mori de vînt.

Budgetul comunei are la venituri de 12519 lei 65 bani și la cheltueli de 11506 lei 44 bani. Dările directe anuale către stat, județ, comună și camera de comerț se ridică în total la 18833 lei 40 bani.

Biserici sunt 4: Adormirea Maicei-Domnului (vechiă și deteriorată), în Golășei; Sf. Dimitrie, în Umbrărești (tot vechiă); Sf. Gheorghe în Puțichioaia (de curînd construită); și Sf. Voevozi, în Moscu (zidită în 1882); bisericile au pămînt rural, afară de cea din Moscu, ca una ce e într'un sat răzășesc. După împărțirea parohiilor din 1888, com. Bujorul, afară de căt. Puțichioaia, care e alipită la Fîrțănești, formează o parohie, cu catedrala Adormirea, deservită de un preot paroh, un preot ajutor și 5 cîntăreți.

Școli asemenea sunt 4: 1 de băieți în Golășei, 2 mixte în Puțichioaia și Moscu și 1 de fete în T.-Bujor; cea din Golășei are 46 elevi din 64 înscriși, cea din Puțichioaia are 29 elevi din 32 înscriși, cea din Moscu are 35 elevi din 45 înscriși și cea de fete din T.-Bujor are 21 eleve din 30 înscrise.

Pe lângă reședința subprefecturii plășei Prutul și a medicului respectiv, în T.-Bujor se află și un biurou telegrafo-poștal, întreținut de județ, un spital

rural al statului cu 40 paturi, înființat în 1890, în locul unei infirmerii județene de 15 paturi, ce a existat mai înainte.

Bujorul (Tîrgul-), tîrgușor, reședința com. Bujorul, pl. Prutul, jud. Covurlui, format din două șiruri de cășișoare lipite în mare parte una de alta și așezate de ambele laturi ale șoselei județene ce-l străbate. Numără 29 familii cu 156 suflete, din care 17 familii cu 77 suflete Evrei, restul Romîni.

Terenul, pe care e situat acest tîrgușor, aparține moșiei Golăsei; pentru acest teren locuitorii plătesc bezman. Are o școală de fete; biurou telegrafpostal; un spital, și e reședința sub-prefecturii și a medicului plășei.

Bujorul, com. rur., situată în partea S.-V. a județului Vlașca, la hotarul Teleormanului, pl. Marginea. La această comună se unesc riurile Vedea și Teleorman și dau în Gîrla-Mare, care apoi dă în Dunăre. Este situată pe proprietatea Petroșani a principelui D. B. Știrbei. Distanța de la Giurgiu e de 37 kil., iar de la Stănești, reședința plășei, de 22 kil.

În 1887, în această comună, se află 240 contrib. sau 1200 suf. În 1888, 282 contrib. sau 1196 suflete.

Venitul comunei în anul 1886 era de lei 5475, iar cheltuelile de 5218 lei. În 1887 venitul era de 3297, iar cheltuelile de 3149 lei și în 1888 venitul de 4458, iar cheltuelile de 4119 lei.

În 1887 s'a arat pe această comună suprafața de 1520 hect. cu diferite cereale, în deosebi grîu, porumb, rapiță și orz.

Aci se cresc gogoși de mătase.

Se află 66 hect. cu vii.

În 1864 s'a uimpropriat 145 locuitorii foști clăcași pe 598 hectare.

În 1888 se află în această comună: 436 boi, 100 bivoli, 252 vaci, 396 cai, 3528 oi și 150 rîmători.

Aci este o biserică zidită la 1839, și care la 1869 s'a reparat de Principele Dim. Știrbei. Are hramul Sf. Dumitru; e deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; depinde de parohia Petroșani.

În comună se află o școală mixtă cu 4 clase, făcută de zid și în bună stare.

Sunt 5 cîrciumi.

Prin comună trece șoseaua județeană Giurgiu-Zimnicea. Este departe de Giurgiu de 27 kil., de Alexandria de 28 kil., de București de 89 kil.

În această comună sunt 2 pichete pentru paza hotarelor despre Bulgaria.

Sunt mai multe pîcuri de pădure de salcie și ostroave care se află descrise la Petroșani.

La capul moșiei trece Drumul Untului, drum pe care trecea Turcii ce locuia raiaua Giurgiu-lui ca să negustorească în județ.

Bujorul, deal, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., de pe teritoriul comunei Răcătăul.

Bujorul, deal, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Turcoaia și pe al cătunului Turcoaia. Este mai mult o prelungire nord-vestică a dealului Caraciu, de pe teritoriul comunei Cerna. Se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. la N.-V.; brăzdează partea centrală a plășei și cea de E. a comunei. Este despărțit de dealul Priopcea printr'o vale cam rîpoasă, pe malurile căreia

merge drumul județean Cerna-Măcin. Natura lui pe alocurea este stîncosă. Este acoperit parte numai cu finețe și pășuni. Pe la poalele lui occidentale merge drumul comunal Satul-Noù-Măcin.

Bujorul, lac, pe teritoriul com. Alimănești, pl. Siul-d.-s., județul Olt. Se zice că s'a numit astfel, după numele unei plante numite bujor, care creștea sălbatică pe o mare întindere în jurul lacului.

Bujorul, loc cu izvoare, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Măgurești, depemuntele Mădărzăul, de unde își are obîrșia pîrîul Ruja.

Bujorul, loc cu izvoare, județul Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul comunei Buhociul.

Bujorul, munte, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, com. Chiojdeni, în partea de N. a comunei; face parte din culmea dealului Măgura. Este acoperit cu păduri și pășuni. Vara se așează pe dînsul multe stîne de oi.

Bujorul, pîrîu, com. Oțeleni, pl. Mijlocul, județul Fălciu. (V. Rogoza).

Bujorul, pîrîu, ce se varsă în Rîul-Doamnei, pe teritoriul com. Corbi, căt. Sboghiști, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Bujorul, vale, com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciu.

Bujorului (Măgura-), măgură, la E. com. Slobozia-Mîndra, jud. Teleorman.

Bujorului (Valea-), vale, aflătoare în comuna cu același nume, jud. Covurlui.

Bujorului (Valea-), vale, jud. Vlașca, începe din moșia Uzunul, de la cât. Buturugari și se varsă în apa Cîlniștea, o dată cu valea Găveni, luînd la gura ei numirea de Valea-Uzunului, după satul Uzunul, prin care trece.

Bularul, izvor, com. Tîrgșorul-Vechi, pl. Tîrgșorul, județul Prahova.

Bulatanul, pîrîiaș, jud. Neamțu, izvorește dintre ramurile munților Raicu și Petru-Vodă; curge printre dînșele, în direcțiune S.-E., până în dreptul satului Coroiul, teritoriul com. Călugăreni, plasa Piatra-Muntele, unde se unește cu pîrîiașul Bargilele și apoi cu pîrîiașul Coroiul, formînd ast-fel pîriul numit Largul.

Bulătăul, baltă, în județul Iași, pădurea Prisăcani, pl. Braniștea, formată din vărsarea Prutului.

Bulăul, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Obîrșia. Are o întindere de 40 hectare. E compusă din arbori foioși.

Bulba, rîu, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; își ia naștere din s. Proitești, apoi unindu-se cu mai multe pîraie, formează lacul numit Zătonul, în com. rur. Ponoarele; de aci, ascunzîndu-se sub Dealul-Ponoarei, trece pe sub podul natural de piatră din această com., și izvorește de odată, în rîu mare, de sub niște stînci de piatră, din locul numit Valea-Găinei; își urmează cursul spre Baia-de-Aramă, pe care o udă în trecerea sa, primind aci în stînga doi afluenți: Ieruga, ce trece prin curtea mănăstirei Schitul-Baia-de-Aramă și Izvorul-cel-Marc, ambele cu apă foarte curată și bună de băut;

își continuă cursul prin Lunca-Băei; la satul Tarnița se împreună cu rîul Brebina, aruncîndu-se în Apa-Motrului, la satul Apa-Neagră, din com. rur. Ne-goști.

Acest rîu a servit la punerea în mișcare a mașinelor cari extrăgeau arama din minele Băei-de-Aramă. Pe acest rîu se află: mori și pivî.

Bulbac, numire, ce se dă viroagei Făurei, jud. Brăila, înainte de a intra în acest județ, din județul Buzău.

Bulboanele, bălți adînci, săpăturii, în gîrla cea săpată pe teritoriul comunei Fintînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Bulboasa, se numește partea dealului Fundătura, ce se prelungește de la satul Miclești, pl. Crasna, jud. Vaslui, până în dreptul satului Chircești.

Bulboasa, deal, se întinde la Vestul com. Oșești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui, despărțind-o de satul Fîstici.

Bulboasa, vale, se întinde în partea de E. a satului Chircești, com. Miclești, pl. Crasna, jud. Vaslui.

Bulboci, bălți, pe teritoriul moșiei Brehuești, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Bulbucani, sat, în partea de Vest a com. Gropnița, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe coasta de S. a dealului Crucea. Se zice, că după pozițiunea locului ce este ridicată sau bulbucată, și-a luat numele satul, chiar de la prima lui formațiune. Are o populație de 135 familii, sau 572 locuitori Romîni.

În fața satului se află iazul Bulbucani, format din pîriul Jijioara. Are o biserică de lemn, făcută la 1864, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite sunt în număr de 2510 capete, din cari: 545 vite mari cornute, 1253 oi, 133 cai și 579 rîmători.

Bulbucani, iaz, în partea despre E. a com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași. Servește de hotar între această comună și satul Bulbucani, din com. Gropnița, pl. Copoul.

Bulbucata, com. rur., compusă din cătunele: Bulbucata, Făcăul și Găstești-Cotenii, situată în pl. Neajlovul, pe coasta dreaptă a văii Neajlovului, jud. Vlașca. Depărtarea cea mai mare a cătunelor între ele este de 4 $\frac{1}{2}$ kil. Com. e departe de București de 38 kil., de Giurgiu de 45 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 14 kil. Este o șosea județeană, ce duce la Obedeni.

În 1887 se află în această comună 254 contribuabili, sau 1455 suflete.

Venitul comunal în 1886 era de lei 8081, iar cheltuelile de 4838 lei. În 1887 venitul era de 3809 și cheltuelile de 3316 lei.

S'a cultivat în 1887 o suprafață de 1200 hect. cu diferite cereale.

În 1888 se află 31 hectare, 50 arii, acoperite cu vii. Sunt pometurii multe.

În 1888 s'a cultivat aci de către 104 locuitori, suprafața de 97 hect., 11 arii, cu tutun, care au produs 43478 kilgr. tutun, în valoare de lei 36350. Aci a fost cea mai mare producție a anului aceluia din întregul județ, după com. Cămineasca și Letca-Nouă.

În com. sunt 3 biserici, de-

servite de 2 preoți și 5 cîntăreți, constituind o parohie. În 1888 s'au oficiat la toate bisericile din această comună 86 botezuri, 10 căsătorii și 42 înmormîntări.

Aci este o școală mixtă, cu 4 clase, de zid, făcută de curînd, la care, în 1888, au urmat 50 băieți și o fată; după lege trebuia să urmeze 62 băieți și 17 fete; este condusă de un învățător.

În 1888 se aflau aci 652 boi și vaci, 206 cai, 2007 oi și capre și 135 rîmători.

În această com. sunt 6 circiumi.

Este un petic de pădure, în cătunul Bulbucata, de 101 hect.

Se află o moară cu turbine, pe apa Neajlovului.

Bulbucata (Velea), cătun, pendinte de com. Bulbucata, situat pe coasta dreaptă a Neajlovului, plasa Neajlovul, județul Vlașca.

Proprietate a d-lui Dr. I. Niculescu.

Moșia are o suprafață de 1630 hect.

La 1864 s'a dat la 115 locuitori, foști clăcași, suprafața de 450 hect., rămînînd 1200 hect. Are un petic de pădure de ștejar de 101 hect.

Venitul moșiei pe 1888 a fost de 40000 lei.

Școala comunală a com. Bulbucata se află în acest cătun. S'a făcut în anul 1887, după testamentul vechiului proprietar Petre Niculescu, care a lăsat un fond de 100000 lei pentru construirea și întreținerea școlaei, numind executor testamentar pe d-l Dr. I. Niculescu, din București.

Pe apa Neajlovului s'a construit de curînd un făcău sistematic.

Aci este o biserică, zidită la 1856, cu hramul St. Ștefan, deservită de un preot și 2 cîntăreți; în 1888 s'au oficiat aci 56 botezuri, 7 căsătorii și 22 înmormîntări.

Sunt 2 circiumi.

Bulbuceni, sat, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Poiana, împrăștiat, situat pe dealul Icleanul, la 4 kil. N.-E. de Poiana-d.-s., unde e reședința comunei. Are 697 suflete, 363 bărbați și 334 femei. Locuiesc în 117 case. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 7 kil. depărtare. Știu carte 40 locuitori. În sat sunt 2 biserici de lemn. Sunt 3 meseriași: 1 fierar, 1 rotar și 1 cărucer.

Bulbuceni, deal, jud. Gorj, în partea de E. a comunei Șipotul, vine în prelungire despre N. și merge spre S. în toată întinderea cătunelor Șipotul și Spahi.

Este acoperit de pădure, cu esențe: de cer, gorun și puțin fag. Este proprietatea statului.

Bulbuceni, moșie particulară, județul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, în satul Bulbuceni, aparține moșnenilor. Are pădure pe dînsa.

Bulbuceni, pădure particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, pe moșia Bulbuceni. Aparține moșnenilor. Esențe: de stejar, ulmi, fagi și jugastri; predomină stejarul.

Bulbuceni, rîuleț, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, ce se varsă pe dreapta rîului Cocorova; curge prin valea Bulbuceni.

Bulbuceni, vale, jud. Dolj, pl.

Jiul-d.-s., com. Poiana, prin care curge rîul Bulbuceni.

Buldișul, pîrișă, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Mănăstirea-Cașin, care udă satul Curița și se varsă în pîriul Curița.

Bulea, Livezeni și Petreșul, păduri particulare, supuse regiului silvic, aflate pe moșia Măldărești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Buleandra, pădure, jud. Doro-hoiu, pe moșia Darabani, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-j., spre N. de firgușorul Darabani; se află crescută în mijlocul cîmpului. Această pădure dimpreună cu pădurile Grozava și Podriga, tot de pe această moșie, are o suprafață de 270 hect.

Bulerca, movilă, la 2 kil. spre S. de satul Rușețul, jud. Brăila, între movilele Giurgiul și Gemele.

Bulerca, vale, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, pe hotarul despre com. Mănești; se scurge în rîul Slănicul.

Bulercii (Muchia-), colină, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, pe hotarul despre com. Mănești; goală și izlaz.

Buleta, sat, face parte din com. Bîrsești, pl. Ocolul, județul Vîlcea. Are o populație de 271 locuitori (141 bărbați și 130 femei). Înainte de 1883 forma singură o comună sub numele de com. Buleta, iar de la această dată s'a alipit la Bîrsești.

Este situată pe valea Buleta, la 9 kil. de Rîmnicul-Vîlcei

Are o biserică, fondată la anul 1838, de preotul Ion și alți locuitori.

Buleta, vale, formată din scurgerea apelor după piscurile: Ciobea și Rarișul, com. Bîrsești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, care, după ce udă com. Bîrsești, se varsă în râul Oltul, la punctul numit Sevestreni, comuna Mihăești.

Bulgarul, sat, face parte din com. rur. Bragadiru-Bulgarul, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S.-V. de Bragadirul, pe țărmul drept al râului Ciorogîrla, în apropiere de îmbucătura acestui râu cu râul Răstoaca.

Se întinde pe o suprafață de 290 hect. și are o populație de 200 locuitori. D-na Elena Miclescu are 182 hect., din care cultivă 137 hect. (43 sunt izlaz și 4 vie). Locuitorii au 108 hect.

Numărul vitelor mari e de 102 și al celor mici de 120.

Bulgarului (Iazul-), iaz, pe teritoriul satului Glăvănești, com. Epurenii, pl. Turia, jud. Iași.

Bulgarului (La-Podul-), han, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Voetin; la lacul unde pîrîul Coțatcul taie șoseaua națională R.-Sărat-Focșani; numit ast-fel de la un fost han-giū bulgar.

Bulgarului (Puțul-), loc izolat, în jud. Buzău, com. Tisăul, căt. Haleșul, însemnat printr'o cruce și un puț, făcute în amintirea faptului, că aci au fost oprite reliquiele Sf. Filotea, în anul 1875, cînd au fost transportate la schitul Ciolanul.

Bulgarului (Valea-de-la-Podul-), pîrîu, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunei Cișla; izvorește din poalele nordice ale dealului Tăușan-Tepe; se îndreaptă spre N. avînd o di-

recțiune generală de la S.-V. spre N.-E. și brăzdează partea apusană a plășei și pe cea mijlocie a comunei; trece pe la poalele dealului Cișla, pe la răsărit de comuna Cișla, taie șoseaua națională Tulcea-Isaccea-Măcin, între kil. 5 și 6, și, după un curs de 6 kil., merge de se varsă în mlaștina stufoasă din Sudul gîrlei Somova; pe valea sa trec două drumuri comunale: Cișla-Cataloși și Cișla-Frețăței. Cursul său este foarte încet; malurile sale sunt joase și acoperite cu verdeață.

Bulgănoaia, vâlcea, jud. Teleorman, de la Sud spre Estul comunei Lisa, în direcțiunea satului Vînători; străbate pe la colțul viilor Lisenilor și se pierde spre satul Vînători.

Bulgăreasca, trup de moșie a statului, pe teritoriul comunei Slăvești, jud. Teleorman; are pe dînsa și pădure; face parte din proprietatea statului numită Slăvești-Zlotești.

Bulgăria, localitate acoperită de țarine, pe moșia Stolniceni-Prăjescu, jud. Suceava.

Bulgărie (La-), grădine de legume, pe moșia Sirețel, județul Suceava.

Bulhacele, iaz-baltă, format din izvoare pe pămîntul locuitorilor Hulubul-Noi, com. Trușești, pl. Jijia, jud. Botoșani; are o întindere de 35 hect.

Bulhacul, bălțiță, formată de vărsăturile Prutului, pe teritoriul com. Măstăcani, pl. Prutul, jud. Covurlui.

Bulhacul, baltă, formată din izvoare și din ploî, pe moșia Co-

dreni, com. Mileanca, pl. Bașeul, jud. Dorohoi.

Bulhacul, baltă, pe teritoriul comunei Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi.

Bulhacul, deal, pe moșia Durnești, com. Durnești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Bulhacul, deal, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Chilia, spre N. de satul Buciumi.

Bulhacul, deal, în com. Preutești, jud. Suceava, îmbrăcat cu pădure de fag.

Bulhacul, iaz, format din Pîrîul-Țiganului, se află în fața curței din satul Corlăteni, com. cu asemenea numire, pl. Coșula, jud. Dorohoi.

Bulhacul, iaz, pe teritoriul satului Onești, com. Șipotetele, pl. Bahluiul, jud. Iași, pe Dealul-Urzicanilor.

Bulhacul, pîrîu, izvorește de pe teritoriul satului Andrieșeni, comuna Epurenii, pl. Turia, județul Iași, și se varsă în Iazul-de-la-Odaie.

Bulhacul, vale, pe moșia Durnești, com. Durnești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Bulhacul-de-lingă-Curte, iaz, format din râul Jijia, în centrul comunei Trușești, pl. Jijia, județul Botoșani, pe proprietatea statului; are o întindere de 14 hect.; conține mult pește.

Bulhacul-Mare, lac, în partea de E. a com. Gura-Bohotia, pl. Podoleni, jud. Fălci, pe șesul Jijiei, în suprafață de 2 hectare.

Bulibești (Cantonul-), pădure, jud. Neamțu, situată lângă Petricani-d.-j., în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul. Este proprietatea statului și se arendează cu suma de 4931 lei.

Buliga, sat, în plasa Borcea, pendinte de com. Cocargea, județul Ialomița. Este situat pe lunca brațului Borcea, sub coasta Bărăganului, la 5 kil. spre E. de satul de reședință. E satul cel mai despre E. al plășei. Poartă numirea și de Buliga-Tîmburești.

Populațiunea satului este de 94 familii Romîni, 2 fam. Țigani și 1 familie Greci, sau 487 locuitori, cu 183 bărbați, 181 femei și 123 copii.

Aci este o biserică construită la 1856, deservită de un preot și un cîntăreț.

Vite sunt: 125 cai, 396 boi și 507 oi.

Buliga, deal cu vii, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s.; ține de com. rur. Bresnița.

Buliga, pichet No. 7 al comp. a 2-a din regim. 18 Dorob., jud. Gorj; se află situat pe dealul Copita; se mărginește la N. cu Zănoaga și Streaja, la S. cu Văraticele, la E. cu Scărișoara, iar la Vest cu riul Șușița. Poteca, ce se priveghează de acest pichet, vine de la satul Vulcanul, intră în țară pe la Tabla; de aci, scoboară Zănoaga la pichetul Buliga, unde e și vama. Construcția e de lemn, compusă din o cazarmă și o bucătărie, cameră pentru oficer și o cancelarie. De aci, poteca ia direcția S. până la Schela, trecînd peste dealurile: Copita, Văraticele, Poiana-lui-Mihaiu și Plaiul-Schelei; iar de aci la reședința companiei a 2-a, care e

la T.-Jiu, se urmează șoselele comunale ce leagă comunele: Schela, Horezul, Cartiul, Curtișoara și Turcinești. Apoi dă în șoseaua națională T.-Jiu-Bumbești. Buliga e trecătoarea cea mai importantă din județ. Patrularea între Buliga și Dealul-lui-Frate se face pe poteca ce trece pe dealurile: Zănoaga, Dealul-Rugului, Uruzul, Streaja, Culmea-Cartianului, Carpenul și apoi pe Plaiul-Vălarilor până la Dealul-lui-Frate, unde este și pichet. Această potecă poate fi străbătută de patrupeze încărcate. Întreținerea se face cu greutate. Comunicația se întrerupe pe timpul iernei, din cauza zăpezei. Alte direcții pentru construirea de poteci nouă nu există. Cele vechi s'ar putea îmbunătăți.

Buliga (Schitul-), schit, cu hramul S-ții Voevozi, în Pitești, jud. Argeș, pl. Pitești; a fost întemeiat la 1741 de jupîn Martin Cupețul și jupîn Petru Buliga, cari se află înmormîntați aici, împreună cu familiile lor. Acest schit era metoh al Sf. Mitropolii din București. Biserica este în proastă stare; asemenea și clădirile dimprejur. După secularizare s'a redus la biserică de mir, și pentru întreținerea cultului divin se înscrie anual în budgetul statului o sumă de 1838 lei. Serviciul divin se face de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser. În casele mănăstirești s'a instalat actualmente cazarma de dorobanți din Pitești.

Această biserică, atît prin stilul său arhitectonic cît și prin picturile interioare ale bisericeii, nu prezintă nici un interes artistic. Tronul arhieresc, aflat în biserică, merită singur oare-care luare aminte ca obiect de artă.

Bulihariul, munte, pl. Tazlăul-

d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul comunei Berzunțul.

Bulija, jud. Muscel. (Vezi Maioreasca).

Bulimacului (Movila-), movilă și *punct trigonometric*, în jud. Buzău, com. Gherăseni, pe moșia Sudiți.

Bulimandrelul sau **Bulimandrul-Mic, vîrf de munte,** jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dăr-mănești, situat lângă Bulimandrul-Mare.

Bulimandrul, munte, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., pe teritoriul satului Berzunțul.

Bulimandrul-Mare, munte, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dăr-mănești, pe limita satelor Plo-pul și Păgubeni.

Bulimandrul-Mic, jud. Bacău. (Vezi Bulimandrelul).

Bulimanul, sat, cu 50 familii, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Vitomirești-Trep-teni. Are o biserică cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Buloaea, pîriș, izvoarește din dealul Răcea, comuna Miroslava, plasa Stavnicul, jud. Iași, și se varsă în ochiul Birca, din șesul Birca.

Buloaea, vâlcică, pe dealul Răcea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași, unde se zice că ar fi fost mai înainte satul Ciurbești. După o pestilență, locuitorii, cîți au rămas din Ciurbești, au înființat satul pe locul unde se află astăzi.

Bulțul, vîrf de munte, din Cul-

mea-Făgărașului, județul Argeș, plaiul Lovișteea.

Buluc-Orman, *pădure* însemnată, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ghiuvegea și Parachioi; acopere ramificațiile nordice ale dealului Capuschioi-Bair; se întinde până pe malul E. al văii Satischioi-Ceair, și cel V. al văii Ghiuvenli-Ceair. Are o întindere de 220 hect. Esențe principale sunt: fag, mesteacăn, carpen, etc. Pe la Estul ei trece drumul județean Ostrov-Cuzgun, iar pe la S. drumul Velichioi-Parachioi.

Bulucul, jud. Putna. (V. Bolocul).

Buluș, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., pe teritoriul com. Băsaști.

Bulumetele, *petec de pădure*, pe proprietatea Glavaciocul, pendinte de com. Fierbinți, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, în ocolul silvic Cîrtojani.

Bulumezi, *piriță*, izvorește din jud. Ialomița, pe lângă Satul-Noș, și se varsă în Valea-Vînătă, spre S. de căt. Sulimanul, pl. Mostiștea, jud. Ilfov.

Bulumezi, *vale*, în pl. Cîmpului, com. Ștefănești, jud. Ialomița. Pe această vale se află satul Ștefănești.

Bulumezi, *vale*, jud. Ilfov, prin care curge pîriul cu același nume.

Buluvița, *numire vechiă* a satului Ștefănești, pl. Cîmpului, județul Ialomița.

Bulzești, *com. rur.*, în pl. Amara, jud. Dolj, la 28 kil. N.-E. de Craiova și la 2 kil. de reședința plășei, com. Melinești.

Situată pe malul drept al râului Frățila și la poalele dealului Murgașul.

Se învecinește la N. cu com. Gorunești, din com. Vîlcea, la S. cu com. Oculești-Vîlcea, iar la V. cu com. Balota.

Terenul comunei este accidentat de dealul Murgașul și de Dealul-Bulzeștilor; pe limita de S. a comunei, la poalele Dealului-Bulzeștilor, se întinde valea numită a Bulzeștilor, prin care curge pîriul cu același nume.

Comuna este udată de râul Frățila, ce merge pe teritoriul acestei com. în direcția N.-E.-S.-V. În dreptul acestei comune, pe râul Frățila, se află un podet de lemn. Mică pîraie formată din ploș își au scurgerea în râul Frățila.

Comuna se compune din 4 cătune: Bulzești, care e cătunul de reședință, Gura-Racului, Năstăsești și Seculești.

În comună sunt 3 biserici: una în cătunul Seculești, zidită la 1848, serbează hramul Sf. Paraschiva; una în cătunul Bulzești, zidită în anul 1851, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului; a 3-a în căt. Năstăsești, făcută din lemn, la anul 1852, serbează hramul Intrarea-în-Biserică.

Fie-care biserică are câte un preot și câte un cîntăreț.

Se află o școală mixtă în cătunul Gura-Racului; are 1 singur învățător; este întreținută de comună și funcționează de la anul 1859. Localul de zid, a fost construit cu cheltuiala comunei.

În anul 1892—93, școala a fost frecventată de 93 copii veniți din cătunele: Bulzești, Năstăsești, la 3681 m. depărtare de școală, Seculești, la 3582 m. depărtare de școală.

Populațiunea comunei este de

1545 sufl., din cari, după legea rurală din 1864, sunt 58 împăminteniți.

Casele sunt făcute din birne; 58 numai au grădină.

Suprafața teritoriului comunal este de 7000 pogoane, din cari 3000 pogoane arabile, 2000 pogoane izlaz, 2000 fineață și vatra satului.

Moșia de pe teritoriul comunal se numește Bulzești; aparține locuitorilor împroprietăriți la 1864.

Locuitorii își duc produsele la orașul Craiova; duc cereale și importă cele necesarii casei. Transportul îl fac pe calea județeană, ce duce la Craiova pe o lungime de 1 kil. în comună.

În comună sunt 7 circiumi, din care: 2 în cătunul Bulzești, 1 în cătunul Gura-Racului, 2 în Năstăsești și 2 în Seculești.

Animale sunt: 2880 capete, din cari 85 cai, 897 vite mari cornute, 1367 oi, 314 porci și 217 capre.

Contribuabilii sunt 273.

Budgetul comunei pe exercițiul 1893—94 a fost de 4070 lei la veniturii și de 3406 la cheltuieli.

Bulzești, *sat*, jud. Dolj, pl. Amara, com. Bulzești. E situat pe pîriul Frățila, la 8 kil. N. de Murgașul. Aci e reședința primăriei. Are 284 sufl., 154 bărbați și 130 femei. Locuiesc în 94 case. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Cîrstulești. În 1892—93 au urmat 12 băieți. Cu vârsta de școală sunt 24 copii, 18 băieți și 6 fete. Știu carte 10 bărbați. Șoseaua județeană, care leagă Bulzești de Craiova, înlesnește comunicația acestui cătun.

Bulzești, *numire vechiă* a satului

- Boghești, comuna cu același nume, jud. Tecuci.
- Bulzești, deal**, jud. Dolj, pl. Amara, pe care este așezată com. Bulzești.
- Bulzișa, loc de izvoare**, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Mănăstirea-Cașin, de unde își are obârșia pârâiașul Bulzișul.
- Bulzișul, pârâiaș**, jud. Bacău, pl. Troțușul, care curge pe teritoriul comunelor Mănăstirea-Cașin și Cașinul. Izvoarește de la localitatea numită Bulzișa și se varsă în pârâul Curița, pe dreapta.
- Bulzul, izvor**, com. Bărbătești, pl. Horezul, jud. Vâlcea, care, cu izvoarele: Pătrunsa și Tisa, formează râul Otăsăul.
- Bulzul, munte**, în pl. Cloșani, jud. Mehedinți, acoperit cu brazi, din cari se face șindrila pentru învelitul caselor.
- Bulzul, ostrov**, în Olt, la S. de căt. Călinești, pl. Cozia, județul Vâlcea, numit ast-fel pentru că mai de mult, — spune o legendă din localitate, — a fost o iarnă grea și, la Sf. Gheorghe, venind un preot de peste Olt, de la comuna Racovița, a trecut Oltul pe ghiață, în dreptul acestui ostrov. După ce a servit la biserică, luând un bulz de caș, a trecut înapoi Oltul, tot prin dreptul acestui ostrov și a stat preotul, împreună cu alt om, și au mâncat bulzul de caș pe pod de ghiață și spre ținere de minte despre acea iarnă grea s'a numit acest ostrov «al-Bulzului».
- Bulzul, pisc**, pe muntele Piscul-Bulzului, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova, la poalele căruia e pădurea proprietarului.
- Bulzul, pichet de graniță**, în pl. Cloșani, jud. Mehedinți.
- Bulzul, pîrîu**, în pl. Cloșani, județul Mehedinți, izvoarește din muntele Bulzul și se varsă în apa Cernei pe partea dreaptă. În acest pîrîu se găsesc păstrăvi.
- Bulzul, plaiu**, jud. Mehedinți, ce duce, de la apa Cerna, la vârful muntelui Bulzul și altor munți.
- Bumbacului (Colțul), mlaștină**, puțin întinsă, din jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul comunei rurale Cara-Harman, situată în partea nordică a plășei și cea sud-estică a comunei; e înconjurată de toate părțile de promontoriul său capul Midia. Se pare a fi o rămășiță din întinsa pînză de apă ce acoperă aceste locuri, cînd lacul Sinoe era unit cu Marea și nu forma de cît un golf al său; solul dobrogean ridicîndu-se, apa s'a retras, rămînînd ici și colo băltoace, cari s'au transformat în mlaștini, cari cu timpul vor dispărea din cauza evaporățiunii.
- Bumbarul (Dealul-Bănetului), colină**, în județul Buzău, între comunele Mănești și Mînzălești, parte goală, parte acoperită de izlaz și puțină pădure.
- Bumbata, sat**, în partea de S.-E. a com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu, situat în șes pe malul drept al Prutului, pe o suprafață de 1072¹/₂ hect. Are o populație de 59 fam., 230 suflete, din cari 45 contribuabili. Satul este înconjurat de mlaștină și expus adese-orî la inundații. Moșia este proprietatea epitropiei spitalelor Sf. Spiridon din Iași, căpătată prin donațiune. Aici este un punct sucursal de trecătoare în Rusia. Se cultivă 5 hect. de vie.
- Bumbata, luncă**, spre V. de satul Bumbata, com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu.
- Bumbăcioaia, vale**, în pl. Borcea, com. Dichiseni, județul Ialomița.
- Bumbești, cătun**, jud. Gorj, pe malul stîng al râului Galbenul, la S. de Ciovei și la V. de Poenari; aparține comunei Bumbești-Pițicul. Are o suprafață de 1177 hect. Se produce anual cam 950 hectol. porumb, 18 hectol. grîu, 2 hectol. cîneapă, 162 kg. fasole, 354 kg. lînă, 820 decal. vin, 15 decal. țuică, 2000000 kg. fin și 10 kg. ceară. Are o populație de 46 familii, 130 suflete, din cari 27 contribuabili. Locuitorii posedă 10 pluguri, 20 care cu boi, 320 vite mari cornute, 68 cai, 236 oi, 28 capre și 52 rîmători; 22 stupi. Pe la partea de N. a acestui cătun trece șoseaua Tîrgul-Jiū-Horezul. Prin cătun mai trece și pîrîul numit Apa-Neagră. În cătun se găsesc 2 mori pe apă și 2 joagăre. Are 1 biserică zidită de locuitori.
- Bumbești, deal**, pe teritoriul satului Ghermănești, în partea de E., com. Ghermănești, pl. Podoleni, jud. Fălciu.
- Bumbești-de-Jiū, com. rur.**, în partea de V. a plaiului Novaci, jud. Gorj, și sub poalele plaiurilor din munți numite Plaiurile

Bumbeștilor. E situată pe malul stîng al Jiului și parte în albia sa. E formată din 2 cătune, cătunul Bumbești-de-JiŪ, unde e și reședința și cătunul Bîrlești. Se mărginește la N. cu Plaiurile-Bumbeștilor, la V. cu comuna Schela, din pl. Vulcan, la S. cu com. Tetila, și la E. cu com. Mușetești. Se zice, că numele i-ar fi venind de la un vechiŭ locuitor, anume Bumbul, care-și păștea oila pe aci.

Are o întindere cam de 1800 hect., din cari 285 hect. arabile, 275 hect. fînețe, 10 hect. pomet și vii, 1222 hect. pădure și izlaz, în munte, unde pasc vara tot soiul de vite, 8 hect. vatra satului; toate aparțin locuitorilor, cari sunt moșneni și cari se întind până la hotarele țarei.

Producțiunea se urcă aproximativ la 425 hectol. porumb, 55 hectol. grîu de primăvară, 3 hectol. fasole, 600 decal. vin, 300 decal. rachiŭ, 1000 kg. brînză, 800 kg. lînă și 10000 kg. fîn.

Are o populație de 320 familii, 1288 suflete, din cari 233 contribuabili, toți ocupîndu-se cu agricultura, creșterea vitelor, sădirea pomilor roditori și a viei, lucrul de lemnărie, precum: scînduri, șindrila, etc.

Locuitorii posedă 45 pluguri, 70 care cu boi, 9 căruțe cu cai, 1360 vite mari cornute, 139 cai, 1976 oi, 955 capre și 1279 rîmători.

Budgetul comunei are la veniturile lei 2000; iar la cheltuielile lei 1900, bani 78.

Apele cele mai principale ce udă această comună, sunt: rîul Jiul și Sadul, afluentul Jiului. Poduri peste aceste ape sunt: Puntea Bumbești-Porceni, construită de locuitori și podul peste Sadul, al șoselei naționale ce duce spre frontieră, construit de stat,

Comunicațiunea comunei se face prin: șoseaua națională Tîrgul-JiŪ-Petroșani; prin șoseaua comunală, care străbate comuna de la N. la S.; printr'o altă șosea comunală, ramificația celei de sus, și care duce în șoseaua națională de la cătunul Bîrlești. Mai sunt 3 drumuri ordinare, și anume: unul, din cătunul Bîrlești, duce la com. Gruil și cătunul Arșani; altul, din Bumbești, în șoseaua națională; al 3-lea, drumul pe mîrginea Sadului ce se desparte de șoseaua națională, de la confluența acestuia cu Jiul, merge paralel cu rîul și duce în munți la pichetul Gloabele; mai este o potecă, care merge pe plaiul Bumbeștilor și duce în muntele Trîntorul și de aci la pichetul Curmătura și muntele Paltinul.

În comună sunt 4 puțuri și 8 fîntîni.

Ca stabilimente industriale sunt: 3 joagăre pentru fabricat blăni, scînduri, etc., 2 mori de măcinat și 2 pive pe apa Sadului; 2 cîrciumi.

Are un local de primărie și o școală publică, frecventată de 70 elevi și 8 eleve, din 82 înscriși.

Are 2 biserici deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți. Nu se găsește nici o inscripție, care să arate datele fondării lor, dar după spusele locuitorilor bătrîni, bisericile ar fi fondate înainte de anul 1800.

Din această comună, spre N., începe defileul numit Lainici, care duce spre frontieră, avînd o întindere de 29 kil., urmînd țarmul stîng al Jiului; în parcursul până spre frontieră este o șosea împietrită, din cari numai 5 kil. lipsesc spre a atinge mîrginea țarei. La 14 kil., la N. de Bumbești, defileul se lărgește puțin, lăsînd pe dreapta-î o fru-

moasă poiană, în mijlocul căreia este schitul Lainici, zidit de doamna Paianu din cătunul Porceni; schitul are 1 stariț, 7 călugări, 1 diacon și 1 paracliser. De la schit spre hotar și la o depărtare de 8 kil. pe stînga Jiului, este sucursala vamală Păiușul-Lainici ce ține de vama Buliga; are un supraveghețor; aci e și pichetul Lainici, păzit de 1 sergent și 3 soldați ai companiei 5-a din regimentul 18 dorobanți.

La o distanță de 1 oră spre N. de schitul Lainici, se află schitul Locurile-Rele, fondat de preotul Dinu Cartianu.

Pe dreapta rîului Jiul, în sus de comună, la 2 kil., se găsesc ruinele cetății numite Catina, făcută, se zice, din timpul Dacilor.

La confluența Sadului cu Jiul, și pe malul drept al acestuia, se văd niște ziduri în ruină; locuitorii spun că aci ar fi fost o cetățue zidită de Turci înainte de anul 1710. E mai probabil însă, că ea să fi fost zidită de Austriaci, pe cînd posedau Banatul Olteniei.

La distanța de 4 kil. la N. de schitul Lainici, și pe malul stîng al Jiului, se află locul numit Băile, unde se crede că ar fi fost odinioară băi, și unde se văd și mai multe gropi în formă de cuptoare. În susul acestei comune, pe la locul numit Fîntîna-din-Plaiŭ, se văd din distanță în distanță, ruinele unui drum, care se crede, că ducea la acele băi.

Tot aci, la locul numit Băile, s'a găsit de către locuitori niște săgeți și alte obiecte antice.

Bumbești-de-JiŪ, cătun, județul Gorj, reședință a comunei Bumbești-de-JiŪ, are o întindere de

1300 hect., din care 150 hect. arabile, 150 hect. fînețe, 5 hect. vii și pomet, 195 hect. pădure și izlaz pentru pășunea vitelor, și 5 hect. vatra caselor, toate proprietăți ale locuitorilor care, se întind până la hotar.

Are o populație de 185 familii, sau 750 suflete, din care 121 contribuabili, toți Români, ocupându-se cu agricultura și lucrul lemnăriei. Locuitorii posedă 20 pluguri, 40 care cu boi, 9 căruțe cu cai, 803 vite mari cornute, 89 cai, 1467 oi, 576 râmători și 868 capre.

În ce privește școala, drumurile și apele, vezi Bumbesti-de-Jiü, comună.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Bumbesti - Pițicul, *com. rur.*, din plaiul Novaci, jud. Gorj, situată la S. comunei Cernădia. Se învecinează la E. cu Poenari, la V. cu Dirligei și Pociovaliștea, la S. cu Zorlești și Prigoria și la N. cu Cernădia. Este formată din 3 căt. și anume: Bumbesti-Pițicul, Ciovei, Sitești și Lupești.

Are o întindere de 1415 hect., din care 800 hect. ale proprietății și 615 ale moșnenilor; dintre acestea sunt 400 hect. arătura, 350 hect. livezi, 3 hect. pădure și 2 hect. vii.

Producția anuală e de cam 1766 hectol. porumb, 400 kgr. fasole, 2600 decal. vin, 47 decal. țuică, 1134 kgr. lînă, 42 hectol. grîu, 400000 kgr. fin; sunt 70 stupi, care dau 30 kgr. ceară.

Are o populație de 200 familii, sau 750 suflete, din care 120 contribuabili. Locuitorii posedă 39 pluguri, 148 cai, 904 vite mari cornute, 756 oi, 191 râmători, 80 capre, 120 care cu boi și 5 căruțe cu cai.

Venitul comunei este de 2038 lei, iar cheltuelile de 1631 lei.

Comuna este udată de râul Baia-de-Fier (Galbenul).

Prin comună trece șoseala T. Jiü-Horezul.

În comună sunt 8 mori pe apă, 28 fîntini și 4 joagăre.

Comuna are 4 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Bumbetei (Șesul-), *șes*, județul Fălciu. Este partea din Șesul-Prutului ce se află în raionul satului Bumbata, comuna Lunca-Banului, pl. Prutul.

Bumbi sau **Bunghi**, *sat*, în com. Pîncești, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Bumbueni, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 26 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii, și la 23 kil. de Pitești. Se compune din 4 sate: Bumbueni, Gogoșari, Siliștea și Lăngești, avînd peste tot 195 fam. sau 890 loc., toți Români. În com. sunt: 2 biserici, una în Bumbueni și alta în Lăngești, deservite de 3 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri; o școală primară rurală. Budgetul com. pe anul financiar 1882-83 a fost de 1857 l. 71 b. la venituri, și de 1775 l. la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 194 contribuabili, și are un budget de 2281 l. la venituri, și de 1230 l. la cheltueli.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 544 vite mari (492 boi și vaci, 52 cai) și de 1834 vite mărunte (1545 oi, 15 capre și 274 râmători).

Bumbueni, *sat*, cu 110 familii, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. cu același nume. Aici este reședința primăriei. În sat este o biserică cu hramul Adormirea, deser-

vită de doi preoți, un cîntăreț și un paracliser.

Bumbuești, *sat*, cu 537 loc., jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din com. rur. Boișoara; Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de un preot și un cîntăreț.

Buna, *deal*, se prelungeste din com. Bereasa, în com. Telejna, printre pîraiele Telejna și Chioaia și se termină în dreptul satului Telejna-d.-j., despre E., aproape de iazul pronumit Gălușca. Pe culmea acestui deal se află satul Boțoaia, față în față cu satul Bereasa, jud. Vaslui.

Bunaica, *deal*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, pe care este așezată mahalaua Bunaica.

Bunaica, *mahala*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna; ține de com. rur. Larga.

Bunca, *moșie*, fără sat, situată pe lîngă moșiile Bîrcu-Goșman și Bîrjoveni. Odinioară a făcut parte din cuprinsul jud. Neamțu, iar acum se află în jud. Roman.

Bunea, *mănăstire*, jud. Dîmbovița, pe un deal înalt, în plaiul Dîmbovița-Ialomița, spre N. de Tîrgoviște, în partea de S.-V. a băilor Vilcana, făcînd parte din com. Vilcana-Pandeli. Această mănăstire, care se compune din o bisericuță și cite-va chilii părăsite, unde slujește serbătoarea și Dumineca, un preot ce șade de vale în Vilcana-Pandeli, este unul din locurile cele mai des vizitate de persoanele ce vin vara la băile Pucioasa și Vilcana. Aci este una din pozițiile cele mai înalte și romantice din cite se afla în apropi-

erea băilor Pucioasa și Vîlcana. Cu un aparat optic se poate vedea de la Comănacul (un stejar centenar, din care acum s'a rupt o parte) punctele cele mai depărtate ale județului, precum: Titu, Tîrgoviștea, Bucșiani, munții Leota, Bucegiul, etc., chiar și fabricile și rezervoarele de petrolu Cantacuzino, din județul Prahova, situate pe munții din apropierea Cîmpinei. Mănăstirea Bunea are în jurul ei o fîntînă cu apă de pucioasă. Mai are un copac, sau comănac, după cum îl numesc locuitorii din apropiere, care se vede din depărtare. E o peșteră artificială, sau un fel de chilie, săpată cu multă artă într'un mal înalt, în partea de S.-E. de mănăstire, la o depărtare de 800 metri. În această peșteră, se zice, că a stat ascuns mai mult timp Armașul Bunea, fondatorul mănăstirei, cînd a fost urmărit de niște dușmani ai săi. Călugărul Trifon, fostul egumen al mănăstirei Bunea, care a asasinat pe unul din vicariii mitropoliei mai anii trecuți și care acum își ispășește păcatele în unul din penitenciarele țării, a făcut în jurul mănăstirei o grădină cu fel de fel de pomi fructiferi, care ar fi una din cele mai frumoase și mai pitorești, dacă nu s'ar fi ruihat și jefuit în urma întemnițării numitului călugăr. Culmea de munișor, pe care este situată mănăstirea Bunea, se întinde de la S.-E. spre N.-V. În partea de N.-E. a acestei culmi, sau a Bunei, se întinde valea și com. Vîlcana-d.-j., în care sunt băile Vîlcana; iar în partea de S.-V. de mănăstire și de culmea mănăstirei se întinde valea Sticlăria. În această vale, în vechime, a fost o mare fabrică de sticle, din care și acum se mai zăresc urme. Tradițiunea spune, că nu este mult

de cînd în urma unor jocuri de lumină fosforescentă, mai mulți locuitori, crezînd că este vreoculă sau comoară, au găsit, săpînd pe valea sticlăriei, o mare cantitate de oase amestecate cu sticlă. Chiar azi există acea groapă sau săpătură. Din familia Armașului Bunea mai există și azi familia Grădișteanu. Actul de fundarea mănăstirei, făcut în com. Brănești, la 1622, Aprilie 23, se află în Arhiva statului; de pe acest act există o copie, lipită pe zidul bisericei mănăstirei Bunea, iar alta publicată de d. B. P. Hăsdeu, în «Arhiva istorică a României», pagina 31, tom. I.

Bunei (Pîriul-), pîriu, mic afluent al pîriului Bunești, jud. Suceava.

Buneni-Florii, sat, pe țarmul stîng al Jijiei, în partea de N. a com. Dîngeni, pl. Jijia, jud. Botoșani, cu o suprafață de 587 hect. și o populație de 9 familii, sau 27 suflete, cu 6 contribuabili. Vite sunt: 15 vite cornute, 3 cai, 16 oi și 4 masculi. În sat e o cîrciumă.

Buneni - Stihii, sat, pe țarmul stîng al Jijiei, jud. Botoșani, în partea de N. a com. Dîngeni, pl. Jijia, în megieșie cu Buneni-Florii. Are o suprafață de 246 hect. și o populație de 19 familii sau 52 suflete, cu 17 contribuabili.

Vite sunt: 34 vite cornute, 7 cai, 36 oi și 13 masculi.

Bunești, com. rur., pe apa Vîlsanului, jud. Argeș, la 17 kil. de Curtea-de-Argeș (reședința subprefecturii) și la 15 kil. de Pitești. Se compune din satele și cătunele următoare: Valea-Mare, 60 fam., cu 252 loc.; Găr-

cia, 22 f.a.n., cu 106 loc.; Fața-Cîmpului, 46 fam., cu 173 loc.; Solea, 26 fam. cu 133 loc.; Valea-Moșului, 26 fam., cu 100 locuitori; peste tot 180 familii cu 764 locuitori, din cari 12 loc. Țigani. În com. este o biserică și 2 școli, una de băieți și alta de fete și o cîrciumă. Budgetul com. pe anul financiar 1882-83 a fost de 1497 lei, 67 bani, la venituri și de 1483 lei, la cheltueli.

După o publicație oficială (an. 1887), această com. numără 185 contribuabili și are un budget de 2682 lei la venituri și de 2749 lei la cheltueli.

Numărul vitelor în 1887 a fost de 660 capete vite mari (265 boi și vaci, 35 cai) și 334 vite mărunte (27 oi, 189 capre și 118 rîmători).

Bunești, com. rur., în partea de E. a plăsei Crasna, jud. Fălciu, pe dealuri, pe o suprafață de 2388 hect. din care: 1028 hect. ale locuitorilor, 158 vatra satului, 8 $\frac{1}{2}$ hect. ale școlii și 11 $\frac{1}{2}$ ale bisericei, iar restul proprietatea statului. Are o populație de 295 fam. sau 1156 sufl., din cari 295 contribuabili. Comuna e formată numai din satul Bunești, care din vechime purta numele de satul Bunul. Este așezată între trei dealuri: Fundoarea spre E., Olăreni spre S. și Bărăriul spre N.

Proprietatea moșiei este a statului. Locuitorii împroprietăriți după legea din 1864 se ocupă cu: lucrarea pămîntului, creșterea vitelor, lemnăria, parte cu lucrarea viilor și a livezilor.

Din vechime satul a fost răzeșesc, însă cu timpul prin dăniile făcute de răzeși, atît schitului Brădicești, cît și Episcopiei de Huși, prin părțile de cumpărătură ale acestora;

răzeșii pierzînd moșia, ea a devenit proprietatea Episcopiei de Huși, iar după secularizare a statului.

În sat se află o școală înființată în 1860, frecventată de 30 elevi; o biserică deservită de 1 preot și 2 dascăli, făcută la 1864; o baltă și un iaz.

Budgetul la venituri și cheltueli este de 3200 lei.

Vite cornute sunt 909, cai 258, și porci 108.

Bunești, com. rur., pl. Ocolul, jud. Vilcea. N'are nici un cătun alipit. Numele îi vine de la un Bucur Bunea, primul locuitor ce s'a așezat aci, spune tradiția.

Este situată pe vâlceaua Bunești, la 25 kil. departe de Rîmnicul-Vâlcei și la 15 kil. de Olănești, reședința plaiului.

Are o populație de 800 loc. (366 bărbați și 434 femei), în care intră și 5 familii de Țigani (rudari, fierari și lăutari).

Capii de familie sunt 250; contribuabili 200; case de locuit 220.

În comună sunt 2 biserici: una vechiă, adusă de la schitul Sghiabul, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, și a doua cu hramul Intrarea-în-Biserică. Inscripția de la această biserică s'a șters; se vede pe ea numai anul 7350 (1842).

Locuitorii se ocupă cu agricultura, dulgheria, rotăria și dogăria.

În comună sunt: 37 cai, 83 boi, 164 vaci, 47 capre și 86 oi.

Locuitorii, în număr de 157, s'au împroprietat la 1864 pe moșia Episcopiei Rîmnicului.

Are o școală de zid, proprietatea comunei. Se frecventă de 32 copii, din numărul de 92 în vîrstă de școală. E dotată cu 3 hect. pămînt în țarină. Știu carte 40 bărbați și 1 femeie. Cu

întreținerea școlii statul cheltuiește 1080 lei anual.

Stupii cu albine sunt vr'o 65, cari dau pînă la 30 kgr. miere și 15 kgr. ceară.

Toată comuna, cu izlaz cu tot, are 410 hect.

În comună sunt 2 izvoare cu miros de pucioasă și gaz, cari izvoresc de sub dealul Bogdan. Se povestește că la rogoaze s'a făcut un puț de apă de unde apa a eșit sărată.

Terenul cultivabil produce pînă la 250 chile porumb.

Țuică se fabrică pînă la 5000 decaltri.

Sunt în comună 1000 meri, 500 cireși, 200 peri și 350 nucii, iar livezile dau pînă la 265 care de fin.

Veniturile și cheltuelile comunei se urcă la 1000 lei anual.

Șoseaua Bunești înlesnește comunicația către Titireciul, Stoenesti și Birlogul.

Se mărginește la E. cu com. Păușești-Măglași, la V. cu Birlogul și Govora, la N. cu Stoenesti și Smeurătul și la S. cu Titireciul.

E brăzdată de dealurile: Drăgăneasa, Prazul, la E.; Ciuta, Bogdan, Mircea, Barcan și Gherman la V.; Cornul, Scorușul și Mălurelul la N.; Sodoma și Orbul la S.-E. udată de văile: Bunești, Scoica, Corbului, Dragomir, Uca și Dicului.

Bunești, sat, jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. cu același nume. Aici este reședința Primăriei. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de doi preoți și un cîntăreț.

Bunești, sat, jud. și pl. Argeș, avînd 20 familii cu 140 suflete; face parte din com. rur. Bascovele.

Bunești, sat, jud. Argeș, pl. Oltului; face parte din com. rur. Stoiceni-Pleșoiu.

Bunești, sat. (Vezi Bunești, comună, jud. Fălciu).

Bunești, sat, pe moșia cu același nume, din com. Pleșești, județul Suceava. Așezat pe dealurile Babei și Viei și străbătut de Pîrîul-Ciurei, numără 24 case, populate cu 24 capi de familie, sau 74 suflete, 40 bărbați și 34 femei. Are 24 contribuabili. Vatra statului ocupă o falce și opt prăjini. Locuitorii sunt gospodari de mijloc.

Moșia, proprietatea doamnei Profira Ghițescu și a d-lui G. Văsescu, are suprafața de 652 fălci, din cari 392 fălci cultivabile, 70 fălci finaș și restul ne-productiv.

Împroprietăriți la 1864 sunt 7 mijlocași și 3 codași, stăpînind 11 fălci și 8 prăjini.

Are o biserică, zidită de doamna Ghițescu, cu patronul Sf. Vasile, deservită de preotul din Uncești. Școala din Petia servă și acestui sat.

Drum mai principal este acela la Fălticeni, de 4 kil.

Inscripția din jurul unui aer ce se află la biserică din Bunești, județul Suceava, spune că: «acest aer l-a făcut piosul Domn Ion Ștefan Voevod, fiu al răposatului Tomșa Voevod și al soției sale Axinia și s'a dat Bisericii Domnești din Iași, anul 1613». (A. D. Xenopol, «Istor. Rom.», Vol. III, p. 492).

La 1803 «Bunești, a Slugerului Fotache Ciure, avea 12 liuzi plătînd 116 lei bir anual». («Uricarul» de Codrescu, vol. VII, p. 253).

Bunești, sat, face parte din com.

rur. Ciumagi, plasa Cerna-d.-s., jud. Vâlcea.

Bunești, deal, în raionul comunei Bunești, pl. Ocolul, județul Vâlcea, pe care se cultivă 23 hect. vie.

Bunești, iaz, pe frontieră, în satul Bunești, jud. Suceava, format de pîriul cu același nume.

Bunești, moșie, jud. Argeș, com. Urluești, pl. Topologul; e compusă din trupurile Urluești și Valea-Babii. Este proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Găiseni. Are o întindere totală de 2364 pog.; produce o arendă anuală de 4850 l.

Bunești, moșie, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, despre care Th. Codrescu în «Buciumul Român», pag. 561, ne spune că: «ține partea sf. mănăstiri Precista și Răducanul din Tîrgul-Ocna, supusă sf. mănăstiri Trei-Sfetitele din Iași, închinată Sf. Munte în jos; și o parte de Sf. mănăstire Tazlăul, închinată Sf. Mormînt; pe lângă moșiile Radomirești, Prăjești și altele, fără sat».

Bunești, moșie a statului, pendinte de Episcopia Rîmnicului, situată în com. Bunești, pl. Ocolul, jud. Vâlcea. S'a arendat pe periodul 1888—93 cu 2260 lei anual.

Bunești, moșie, pl. Ocolul, jud. Vâlcea, proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de schitul Titireciul, în întindere de 223 pog., în plus 15 pog. suprafață împădurită. S'a arendat pe periodul 1886—1891, cu 900 lei anual.

Bunești, pădure a statului, pen-

dinte de com. Bunești, pl. Ocolul, jud. Vâlcea, în întindere de 455 hect., formată din trupurile: Feroagele-Dealul-Miri (302 hect.) și Turtureaua (153 hect.)

Bunești, pîriu, numit și Pîriul-Graniței, în c. Pleșești, jud. Suceava. Mic afluent al Șomuzului-Mare. Are de tributari pe: Podeni, Pîriul-Bunei și Pîriul-Virnavului.

Bunești, vale, jud. Vâlcea, formată din Valea-Prunilor-lui-Din și de izvorul de sub muntele Corbului. Se varsă în r. Govora.

Bungelatul, loc, acoperit cu păduri, jud. Mehedinți, pl. Blahnița; ține de com. rur. Deveselul.

Bungeni, sat, în plasa și jud. Tutova, com. Plopana, spre S. de târgușorul Plopana. Are 335 loc. și 66 case. Populația aceasta e socotită împreună cu cea din Bungeni-Lingurari și Vlădia. Se mai numește și Bungeni-Marî.

Bungeni, moșie, în plasa și jud. Tutova, com. Plopana, proprietate a statului, arendată în ultimul period cu 1660 lei anual.

Bungeni, pădure, în pl. și jud. Tutova, com. Plopana, pe moșia cu același nume, în întindere de 120 hect. Se găsesc cariere de piatră de var, pe aci se și fabrica var mai înainte.

Bungeni-Lingurari, sat, în pl. și jud. Tutova, com. Plopana, spre V. de satul Bungeni, de care se ține. E locuit numai de Țigani, pentru care se mai numește și Bungeni-Țigani.

Bungeni-Marî, jud. Tutova. (V. Bungeni, sat).

Bungeni-Țigani, jud. Tutova. (V. Bungeni-Lingurari).

Bungești, deal, pe moșia cu a sa numire, în com. Șerbești, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu; servă de loc cultivabil.

Bungești, moșie, cu părți și răzășească, fără sat, în com. Șerbești, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. A format un trup cu moșiile Ghigoești și Trudești. Se află situată pe lângă moșiile Șerbești-Cantei, Ghigoești, Mînjești. La 1847, un răzaș, Grigore Mancăș, vinde de veci două pămînturi de acolo Logofătului Petrache Roset Bălănescu.

Bungești, pîriaș, izvorește din dealul cu a sa numire, comuna Șerbești, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu și se varsă în pîriul Călușul.

Bungetul, sat, jud. Dimbovița, pl. Dealul, cătunul com. Văcărești. Are un lac.

Bungetul, deal, comuna Gheoroiu, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vâlcea.

Bungetul, pădure, în com. rur. Deveselul, plasa Blahnița, jud. Mehedinți.

Bungetul, pădure, tăiată în anul 1892, în întindere de 75 hect., situată, la S.-V., pe teritoriul com. Șerbănești-d.-j., pl. Șerbănești, jud. Olt.

Lângă această pădure se cunosc urmele unei zidării vechi, de care se spune că a fost un conac turcesc, unde foștii suzerani adunau vitele luate de dijmă sau jefuite de la locuitorii.

Bungetul, pisc, com. Dobriceni, pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Bungheroaia, *vale*, com. Stăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vâlcea.

Bunghi, *sat*, în judeţul Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre V. de satul Pînceşti şi la o depărtare de 3 kil. de el. Are: 49 capi de familie, 37 contribuabili, 184 locuitori, din cari 2 ştiu carte; 52 case. Sunt 37 capete de vite mari.

Buni, *moşie* moşnenească, în jud. Buzău, com. Finţeşti, şi parte în Tisăul, a moşnenilor d'avălmaşi, ca de 750 hect., din care 290 pădure, restul puţină arătură şi mare parte vii.

Buni, *pădure*, în jud. Buzău, com. Tisăul, cătunul Glodul; face parte din moşia Băduleşti, a moşnenilor d'avălmaşi.

Buraga, *munte*, la hotarul satului Bistricioara, com. cu aceeaşi numire, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; face parte din grupa Grinteşului.

Burca, *sat*, pe teritoriul comunei Vidra, pl. Vrancea, jud. Putna.

Are o biserică, cu hramul Adormirea. Şcoală nu se află în sat. Din 30 copii (16 băieţi şi 14 fete) citiţi au vârsta de şcoală, urmează 13 (8 băieţi şi 5 fete) la şcoala din Vidra.

Burcă (Moara-lui-), *vâlcea*, pe teritoriul căt. Ungurei, comuna Tătuleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, cu direcţiunea V.-E.; dă în Dorofeiū. Se numeşte ast-fel, fiind-că aci avea moară de boi proprietarul Călin Burcă. Se mai numeşte şi valea Căcălăul.

Burceşti, *vâlcea*, comuna Ciorleşti, pl. Mijlocul, jud. Vâlcea.

Burcheştilor (Malul-), *colină*,

în jud. Buzău, com. Ruşiavăţul, cătunul Tega, în apropiere de lacul Cîrnul. Aci, în 1821, s'a dat o crîncenă luptă între Turci şi Eterişti.

Burchi, *poiană*, com. Izvoarele, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, numită ast-fel de la un om, Burchi, ce posedă această poiană.

Burci, *loc izolat*, în partea de N.-V. a tîrgului Ştefăneşti, jud. Botoşani, unde, pe ţărmul drept al Başeuului, este un mic deal acoperit cu gropi şi ridicături de pămînt, care se observă şi pe vale şi despre care legenda spune că sunt întărituri făcute cu ocazia unui război cu Turcii.

Burcioaia saŢu Bîrcioaia, *com. rur.* în plasa Răcăciuni, jud. Putna.

Comuna Burcioaia este situată la locul, unde se împreună Trotuşul cu Siretul.

Distanţa ei de reşedinţa subprefecturei e de 3 kil., iar de capitala judeţului de 42 kil.

Mărginile acestei comune sunt: la N. comuna Adjudul-Vechiū, la N.-E. Adjudul-Noū, la E. şi S. riul Trotuşul, care o desparte de Rugineşti şi Domneşti, iar la V. Siretul, care o desparte de judeţul Tecuciū.

Populaţiunea comunei, după cel din urmă recensămînt, a fost de 96 capi de familie, cu 347 suflete, din care 207 bărbaţi şi 167 femei.

Această populaţiune se împărţea ast-fel:

După stare civilă: 203 neînşuraţi (124 bărbaţi, 79 femei), 140 înşuraţi, 31 văduvi (13 bărbaţi, 18 femei).

După naţionalitate: 372 Romîni şi 2 Greci,

După religie: 374 ortodoxi.

După felul ocupaţiunei: 123 agricultori, 2 comercianţi, 4 cuprofesiuni libere şi 8 servitori.

Ştiu carte 17 persoane (15 bărbaţi şi 2 femei).

Numărul caselor de locuit era în 1892 de 99.

Mişcarea populaţiunei în anul 1892 a fost: 4 căsătorii, 12 naşteri şi 13 morţi.

Are o biserică filială, cu hramul S-ţii Voivozi.

Şcoală nu se află în comună. Din 50 copii (23 băieţi, 27 fete) cu vârsta de şcoală, urmează 7 băieţi la şcoala din comuna învecinată.

Numărul contribuabililor e de 94, ceea ce revine: 1 la 3.98 de locuitori.

În anul 1886 erau numai 80 de contribuabili.

Budgetul comunei pe anul financiar 1893—94 era următorul: venituri 1090.30, cheltueli 1075.90.

Comuna Burcioaia, fiind aşezată între Siret şi Trotuş, aceste ape mîncă malurile şi micşorează pămîntul cultivabil.

Cea mai mare parte a teritoriului comunei e formată din imaş şi prundiş.

Numărul cultivatorilor a fost în anul 1892 de 84, cari posedă 40 pluguri de lemn şi 1 de fier.

Vite aflătoare pe teritoriul comunei au fost, după ultima numărătoare, 441, din cari: 80 boi, 100 vaci, 31 cai, 150 oi şi 80 porci.

În acelaşi an se află în comună 50 stupi de albine, cari au produs 20 kilgr. miere şi 10 kilgr. ceară. Kilogramul de miere s'a vîndut cu un leu, iar cel de ceară cu 4 lei. Valoarea totală a mierei şi cerei produse a fost de 70 lei.

Se află o cîrciumă ţinută de 1 Romîn.

Burcioaia e legată prin şose

sele comunale de Șișcani și Adjudul-Vechiū la N. și de com. Domnești la S., peste apa Troțulușului. O altă șosea conduce la Adjudul-Noū și la stațiunea căei ferate din această din urmă localitate.

Burciuleasa, vale, izvorește din moșia Preotești, com. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt; curge tot pe această moșie spre E. și se varsă în gîrla Tesluiul.

Burculeasa, com. rur., județul Olt. (V. Seaca-Belciugata).

Burcutului (Pîrîul-). (V. Pîrîul-lui-Mîndrilă, jud. Suceava).

Burdălești, sat, face parte din com. rur. Gușoeni, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 116 locuitori, din cari 60 bărbați și 56 femei; iar ca populație școlară are 25 copii, 10 băieți și 15 fete. E departe de 3 kil. de cătunul Spîrleni, unde e școala.

Burdea, stație de dr. d. f., jud. Argeș, pl. Cotneana-Gălășești, com. Găujani, pe linia Costești-Roșiori, pusă în circulație la 1 Ianuarie 1897. Se află între stațiile Costești (13.4 kil.) și Miroși (14.0 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 203^m, 18. Venitul acestei stații pe anul 1897 a fost de 52519 lei, 21 bani.

Burdea, cîmpie întinsă, la Nordul județului Teleorman. Se întinde între Valea-Cotmenii și Valea-Cîinelui și continuă pe o mare întindere și în județul Argeș, pl. Cotneana. E întreruptă numai de Valea-Tecuciului și Valea-Burdei. Terenul acestei cîmpii este sărăcăcios; cînd plouă prea mult, apele băltesc și cînd e secetă, pămîntul crapă. Se cul-

tivă pe dînsa mai mult orz și ovăz.

Burdea, loc izolat, în com. Costești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Burdea, pîrîu, în jud. Teleorman, străbate o mare parte a județului, prin plășile Teleorman și Tîrgul, de la N. spre S.-E., curgînd prin valea cu același nume.

Burdea, vale, începe din com. Șerboeni, jud. Argeș, de unde continuă în jud. Teleorman, între comunele Urlueni și Strîmbeni; străbate mai bine de jumătate județul prin cele două plăși: Teleormanul și Tîrgul; primește în albia pîrîului său apele din diferite alte văi, izvoare și pîrîiașe; în dreptul comunei Strîmbeni se împreună cu valea numită a Borții, care începe tot din jud. Argeș și de aci înainte își schimbă și numele de Burdea luînd și pe acela de Zbîrgleaza. Ast-fel, împreună și lărgită, valea și pîrîul Burdea își continuă drumul în pl. Tîrgului, prin dreptul com. Drăgășani, de unde își urmează cursul pe lîngă comunele Drăgănești, Meri-Goala și Dulceanca. Mai la vale de com. Albești se pierde în Valea-Vedei, unde se varsă și pîrîul. Atît valea cît și pîrîul ei, de la punctul Beuca și până la Albești, poartă numirea cînd de Burdea, cînd de Zbîrgleaza. Pîrîul seacă une-ori vara cu desăvîrșire la unele puncte.

Burdea-Căldărarul, moșie a statului, în pl. Teleormanului, județul Teleorman, formată din mai multe trupuri. Intinderea ei este de 2356 hect., din cari 250 pădure. Parte din moșie este destinată a se vinde locuitorilor în loturi. Moșia aparți-

nea înainte de secularizare Mitropoliei. Astăzi face parte din teritoriul comunei Strîmbeni.

Burdeanca, cîmpie întinsă cu livezi și arături, pe teritoriul comunei Crăciunei-d.-s., pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situată la Nordul comunei.

Burdeanca, vâlcea, județul Olt, care se formează pe teritoriul com. Crăciunei-d.-s., pl. Siul-d.-s., străbate cîmpia cu acest nume și dă în Călmățuiul.

Burdești, sat, cu 318 sufl., jud. Argeș, pl. Gălășești; face parte din com. rur. Cerșanile.

Burduhosul, deal, în com. Brădățelul, jud. Suceava, parte acoperit de pădure bătrînă de stejar, mestecăn și carpen și parte cultivabil.

Burdiosul, deal, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, pe care este situat satul Bucoviciorul. Are o înălțime de aproape 100 m. și este acoperit cu păduri.

Burdiosul, pădure a statului, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, satul Bucoviciorul, în întindere de 30 hect. Esențe: ceri, stejari, ulmi, plopi, frasin și mai mult gîrnițe.

Burduca, sat, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, căt. și com. Cuparul.

Burduceasca, moșie, în județul Buzău, com. Cernătești; are 354 hect., din care 160 arabile, restul izlaz și pădure.

Burduceasca, sfoară de moșie, în jud. Buzău, com. Vispești, a moșnenilor Burducești; are 27 hectare.

Burduceasca, *sfoară de moșie*, a moșnenilor, jud. Buzău, com. Lipia; face parte din trupul Băncești.

Burduci-Crucea, *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Tisăul, cătunul Valea-Caprei.

Burdufului (Lacul-), *lac*, în jud. Teleorman, situat într-o vâlcea din com. Crîngeni, unde este o fîntînă, căreia îi zice Fîntîna-cu-Burduful.

Burdujani, *cătun*, jud. Brăila, la N. com. Urleasca, pe malul de V. al văii Ianca, în fața satului Traian la 5 kil. depărtare de el. S'a înființat la 1859 de familia Burdujan. Vatra satului e de 6 hect., avînd 22 case; populația e de 25 capî de familie, sau 121 suflete, din cari 54 bărbați, 68 femei, 50 căsătoriți, 71 necăsătoriți; 7 știu carte și 114 nu știu.

Animale sunt: 87 cai, 270 vite cornute, 760 oi și 70 rîmători.

Burdujeni-Sat, *comună rurală*, situată în partea de V. a plășei Siretul, jud. Botoșani. Se întinde pe șesul Sucevei și dealurile ce mărginesc acest rîu în stînga. E formată din satele: Burdujeni, Fetești, Mereni, Plopeni, Prilipca și Tisăuți. Are o suprafață de 1859 hect. și o populație de 939 familii, sau 3001 suflete.

Pămîntul comunei e argilosisipos și parte calcaros; este productiv.

Sunt 118 hect. păduri, cari se exploatează sistematic.

Vite sunt: 574 boi și vaci, 48 cai, 400 porci și 1104 oi. Comuna e străbătută de calea fierată Pașcani-Ițcani și de șoseaua județeană Botoșani-Burdujeni.

Budgetul comunei are la venituri 8430 lei și 79 bani și la cheltueli 6506 lei.

Sunt 3 biserici, cu 4 preoți și 6 cîntăreți; 1 școală de băeți, cu 1 învățator și 96 școlari; 1 școală de fete cu 1 învățătoare și 54 școlărițe, ambele întreținute de județ.

Burdujeni-Tîrg, *tîrgușor*, situat în partea de V. a plășei Siretul, jud. Botoșani, pe vale, în stînga rîului Suceava, la marginea țării despre Bucovina, la 47° 40' 40" latitudine boreală și la 23° 58' 00" longitudine estică.

Teritoriul tîrgului are o suprafață de 984 hect., din cari vre-o 809 hect. moșia statului și 175 hect. imașul și locul tîrgului. Are o populație de 486 familii, sau 1960 suflete, din cari 939 bărbați și 1021 femei, locuind în 340 case.

După naționalități sunt: 456 Romîni și 1477 Evrei. (!)

Tîrgul este proprietatea locuitorilor, răscumpărat de la stat, conform legii; în vechime se crede a fi fost proprietate a Movileștilor.

Depărtarea tîrgului de Botoșani e de 58 kil. pe calea fierată.

E străbătut de o șosea pietruită, întreținută de județ, care pune comuna în legătură cu orașul Botoșani și celelalte comune vecine și de calea fierată Pașcani-Ițcani.

Locuitorii se ocupă: Evreii mai cu seamă cu comerțul și meșteșugurile, iar Romînii cu lucrarea pămîntului.

Vite sunt: 146 boi, 135 vaci, 166 cai, 118 porci și 60 oi. Sunt în Burdujeni 108 comerțianți și 137 meseriași; 200 circume.

Este 1 moară de apă și 1

de abur, 1 fabrică de rachiu de drojdii, 1 fabrică pe pîslărie, 1 fabrică de luminări de său și 1 fabrică de luminări de ceară.

Se face tîrg săptămînal în fiecare Duminică.

Este 1 biserică deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți. Această biserică a fost mănăstire de călugări; astăzi este transformată în biserică de mir. S'a zidit de Theodor Movilă, de unde și numele mănăstirei, de Theodorenii, în prima jumătate a secolului al XVII-lea.

Sunt 2 școli, una de băeți și una de fete, cu 2 învățatori și 2 învățătoare, avînd 105 elevi și 90 eleve.

Școala de băeți este întemeiată de la 1856, în localul hărăzit de Ilie Morariu, Romîn transilvănean.

Budgetul comunei, în 1889/90, avea la venituri 24050 lei și la cheltueli 23920 lei. În același an erau 412 contribuabili.

Numele tîrgului, după legendă, se crede a fi luat de la numele unui cioban, numit Burdujo.

Despre locul Burdujenilor, iarăși se povestește, că satul era situat mai spre V., însă din pricina unui războiu, locuitorii speriați, s'a retras în pădurea ce era pe locul tîrgului și al satului, împrejurul mănăstirei Theodorenii și s'a stabilit acolo. Despre locul vechiu, se spune că acolo a existat un sat mare cu biserică și curți și că dacă s'ar săpa în pămînt s'ar găsi beciuri; pietre multe se văd și astăzi. Ca dovadă, se zice, că s'a găsit pe acel loc un sigiliu și o piatră cu inscripții, cari s'a încredințat fostului egumen al mănăstirei, anume Sofronie; dar nu se știe ce a făcut acesta cu ele.

Burdujeni, sat, în com. Burdu-

jeni-Sat, jud. Botoșani, formînd mahalaua Tîrgului-Burdujeni; e situat pe moșia statului Burdujeni. Are o suprafață de 809 hect. și o populație de 1385 suflete, toți locuitorii Romîni, sau 404 familii, cu 212 contribuabili. Are o biserică, deservită de 2 preoți și 2 dascăli.

Este reședința primăriei din comună. Are 3 meseriași, 6 comercianți, 2 fabrici și 4 cîrcume.

Vite sunt: 196 vite cornute, 8 cai mari și mici, 498 oi, 50 masculi și 90 stupi cu albine.

Burdujeni, stație de dr. d. f., jud. Botoșani, pl. Siretul, Burdujeni-Sat, com. pe linia Pășcani-Burdujeni. Se află între stațiile Verești (14.8 kil.), și Ițcani (1.6 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 268^m, 40. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 1311928 lei, 58 bani.

Burdujeni, mahala, face parte din satul Unguri, comuna Găiceana, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Burdujeni, pîrîu, trece pe lângă Tîrgul-Burdujeni, jud. Botoșani; izvorește din pădurea Burdujeni și se varsă în riul Suceava, după ce formează un mic iaz, pe care se află o moară de apă.

Burdulea, cîtun (tîrlă), în plasa Borcea, pe cîmpul Bărăgan, pendinte de comuna Tonea, jud. Ialomița.

Burduloiul, vale, la S.-V. com. Ulmul, jud. Brăila, avînd malurile ridicate, ca la 4 kil. spre S.-V. de satul Ulmul.

Burdun, gîrlă, curge din iazul Bălăneasa, pe moșia Fîntînelele, com. Fîntînelele, jud. Botoșani,

și se varsă în gîrla Săpata, tot pe moșia Fîntînelele.

Burdunoaia (Cotul-), parte din șesul Siretului, în comuna Dolhasca, jud. Suceava.

Burdurești, moșie, nelocuită, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Boghicea.

Burdusaci, com. rur., pl. Stănișești, jud. Tecuci, la 66 kil. departe de capitala jud. și la 18 kil. de reședința plășei.

Comuna este așezată pe ambele laturi ale pîrîului Zeletin. Se compune din 7 cîtune: Bucșa, Burdusaci, Deleni, Gunoaia, Haghiac, Oprișești și Tochilele. Are o populație de 339 capi de familie, din 1251 suflete.

În com. sunt 4 biserici: în Burdusaci una și în Oprișești trei, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți. Școala datează de 25 ani. Se frecventă de 49 copii, 43 băieți și 6 fete, din numărul de 196 copii, 104 băieți și 92 fete. Știu carte 48 bărbați și 8 femei.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei au: 500 boi, 624 vaci, 44 cai, 36 epe, 635 oi, 345 porci și 20 capre.

Intinderea terenului cultivabil este de 16504 hect., repartizîndu-se astfel: 156 hect. grîu, 55 hect. secară, 584 hect. porumb, 320 hect. orz, 21 hect. ovăz, 11 hect. mei, 3 hect. cînepă, 22 hect. fînețe. Loc. au 114 stupi; 4 mori de vînt, cari sunt așezate pe Dealul-Mare, la E. de satul Oprișești. Sunt aci 2 iazuri cu pește.

Budgetul se urcă la suma de 3398 lei 02 bani. În com. sunt 398 contribuabili.

Com. este străbătută de șoseaua județeană, care merge prin

partea de V. a Zeletinului și prin centrul com.; din șosea se desfac mai multe drumuri, cari merg la satele din această comună.

E străbătută de dealurile: Dealul-Mare prin centru, care se întinde până în fața Burdusacilor; de dealurile Oprișeștilor, Haghiacul, Sohodunul și Bălușului.

E străbătută de văile: Zeletinului, prin mijlocul com., Gunoaia, între Dealul-Mare și Oprișești, Sohodunului, Bucșei, riul Zeletinul și de alte mici pîraie.

Se mărginește la N. cu com. Răchitoasa, la S. cu com. Motoșeni, la E. cu com. Crăești și la V. cu jud. Tutova.

Burdusaci, sat, face parte din com. Burdusaci, jud. Tecuci. Situat pe coasta de V. a dealului Băluș, este străbătut de rîpa Deleni și de pîrîul Stucheni. Aci este reședința comunei. Are o populație de 116 capi de familie, din 432 suflete. Tot aci este școala care se frecventă de 59 copii, 56 băieți și 3 fete.

Este străbătut de drumul ce duce în jud. Tutova la Birlad, și de altele mai mici care duc la satele: Bucșa, Deleni și Tochile.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Este făcută, de obște satului, la 1814. S'a reparat și astăzi se găsește în bună stare, întreținîndu-se de locuitorii.

Burdușani, pl. Dimbovița, jud. Ilfov. (Vezi Pasărea).

Burdușei, localitate, în comuna Drajna-d.-s., pl. Teleajenul, jud. Prahova, unde gîrla Drajna, în cursul său, formează un mare zigzag.

Burdușoia, jud. Buzău. (Vezi Burdușoia).

Burduza, *vale*, udă teritoriul cât. Goruna, com. Cocorești - Mizli, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, și, după ce primește văile: Uncheașului, Boului și Hoțului, se varsă în apa Cosmina.

Burețești, *sat*, face parte din com. rur. Fata, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populațiune de 186 locuitori.

Burghilea, *pîrîu*, județul Fălciu, izvorește din partea de N. a com. Oțeleni, pl. Mijlocul; curge prin partea de V. a satului Oțeleni și, din jos de sat, în Șesul Mariei, se varsă în pîrîul Rogoza.

Burghilea, *vale*. (Vezi Valea-Burghelei, com. Oțeleni, plasa Mijlocul, jud. Fălciu).

Burghelești, *sat*, din com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vaslui, așezat pe coasta dealului Merieni, spre S. de satul Tanacul, reședința comunei, la o distanță de 232 metri. Are o suprafață de 572 hect., din care 14 hect. vii și livezi, iar restul locuri de arătură, fîneț și imaș. Are o populație de 41 fam., sau 124 suflete, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Loc. posedă 25 pluguri, 30 care cu boi și 40 stupi de albine.

În sat este o biserică clădită din lemn, în anul 1819; e deservită de 1 preot și 1 eclesiar.

Numărul vitelor e de 300 capete, din care 161 vite mari cornute, 150 oi, 20 cai și 70 rîmători.

Burghinești, *localitate*, din com. Rădășeni, județul Suceava, aflătoare în jurul morei cu acest nume, de pe pîrîul Brădățelul, aproape de gura acestuia. Aci se află și o circiumă.

Burghinești, *moară*, în com. Rădășeni, jud. Suceava.

Burhala, *vale* însemnată, în jud. Buzău, comuna Gura-Aninoasei. (Vezi Comăneasca).

Buriașul, jud. Ilfov. (Vezi Valeni-Buriașul).

Buricelului (Malul-), *colină*, în jud. Buzău, com. Cernătești, acoperită cu livezi.

Buriceni, *loc*, în com. rur. Marosești, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți, unde se văd șanțuri și zgură de aramă.

Buricești, *vale*, com. Ștefănești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Buricioi, *poiană*, com. Ștefănești, plasa Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Buriciul, *vale*, în com. rur. Șușița, plasa Motrul-d.-j., județul Mehedinți.

Buridava, *cetate romană*, în apropiere de com. Călimănești, pl. Cozia, județul Vâlcea. P'aci trecea Drumul-lui-Traian, și d'aci se îndrepta pe malul stîng al Oltului, com. Jiblea, jud. Argeș; mergea până la Cîineni; de aci trecea iarăși pe dreapta și, prin trecătoarea Turnul-Roșu, mergea la Sarmizegetuza, capitala Daciei.

Burienișul, *pîrîu*, județul Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, care izvorește din culmea Ciudomir și se varsă în Trotuș, d'a dreapta.

Burihoia, *baltă*, lângă satul Roșcani, com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani; are o suprafață de 2 hectare.

Burila-Mare, *com. rur.*, în pl. Blahnița, jud. Mehedinți, la distanță de 38 kil. de orașul Turnul-Severin. Este situată pe loc șes și în apropiere de fluviul Dunărea. Formează com. cu satul Izvorul-Frumos, avînd 293 contribuabili, din 1560 loc. ce locuiesc în 366 case. Ocupațiunea loc. este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este bună și în unele locuri nisipoasă.

Loc. posedă: 31 pluguri, 74 care cu boi, 18 căruțe cu cai și 40 stupi.

Are 3 biserici, deservite de 1 preot și 3 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecventată de 25 elevi.

Budgetul comunei coprinde la venituri 6486 lei și la cheltueli 2908 lei.

Numărul vitelor în această com. este de 1296: 444 vite mari cornute, 42 cai, 510 oi și 300 rîmători.

În cât. Izvorul-Frumos se află mai multe izvoare cu apă bună, unde locuitorii au făcut 22 fîntini învelite. Apa de la aceste fîntini adunîndu-se servește la punerea în mișcare a mai multor mori până la vărsarea sa în Dunăre.

Prin această comună trece șoseaua Severin-Hinova-Scăpăul-Deveselul-Burila-Mare-Țigănești.

Pe teritoriul acestei comune se văd urmele unui drum roman ce vine despre Dunăre,

Burila-Mică, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, situată pe loc șes. Formează com. cu satul Mileni și 2 mahalale, avînd 169 contrib., cu 790 loc., locuind în 182 case. Ocupațiunea locuitorilor este: agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este bună. Loc. posedă: 39 pluguri, 80 care cu boi și

9 căruțe cu cai. Are 2 biserici, deservite de 1 preot și 3 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecventată de 20 elevi și o elevă. Budgetul comunei cuprinde la veniturile 1926 lei și la cheltueli 1138 lei.

Numărul vitelor în această com. este de 914: 480 vite mari cornute, 22 cai, 212 oi și 200 rîmători.

Comuna Burila-Mică se mărginește: spre E. cu com. Jiana-Mare și Jiana-Vechiă; spre S. cu Gogoși și fluviul Dunărea; spre V. cu com. Țigănași și spre N. cu comunele: Burila-Mare și Deveselul.

Pe teritoriul acestei comune se afla mai multe bălți, dintre care mai principale sunt: Balta-lui-Căciulan, Balta-Mare, Balta-Jușița. Pe proprietatea statului din această comună, la locul numit Podul-lui-Sitaș, se văd niște ridicături de pământ, în formă de parapete și înconjurate cu arbori seculari, iar pe marginea lor, Balta-Jușița formează niște mlaștini întinse unde cine-va nu poate pătrunde de cît pe podul din acel loc. Spre S. de aceasta se află un loc jos, care se numește Valea-Rea, în care se revarsă Dunărea cînd e mare, lăsînd o mulțime de pește, atît în acest loc, cît și în părțile din împrejurime. Comuna aceasta este legată cu comuna Deveselul printr'o șosea, iar cu cele l'alte comune prin drumuri.

Burila-Mică, pădure, în județul Mehedinți, pl. Blahnița; ține de teritoriul com. cu același nume.

Buriului-Muchia (La Pătrănoaia), colină, în jud. Buzău, com. Rușiavățul, căt. Tega; posedă păcură în abundență, care a început să se extragă sistematic din anul 1882.

Burla, sat, în partea de N. a comunei Gorbănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani, pe pîrîul Burla. Numele îi vine de la un vechiu proprietar.

Are o suprafață de 485 hect. și o populație de 22 familii, sau 100 suflete, din cari 15 contribuabili.

Numărul vitelor e de 116: 40 vite mari cornute, 6 cai, 60 oi și 10 masculi.

Sunt aci 2 comercianți; 1 cîrciumă.

Burla, pîrîu, izvoarește din Valea-Grajdului, în partea de N. a com. Gorbănești, jud. Botoșani, curge prin satul Burla, se unește cu pîrîul Drislea și se varsă în Jijia.

Burla-Mare, ramură a Dealului-Mare, dintre Șesul-Prutul și Valea-Parului, com. Măstăcani, pl. Prutul, județul Covurliu.

Burlaci, sat, în pl. și jud. Tutova, com. Micești, pe pîr. Studinețul, spre S. de satul Micești. Are 85 locuitori, din cari 9 știu carte; 22 case.

Burlacul, cruce, situată la N. de cem. Surdila-Găiseanca, județul Brăila.

Burlacul, movilă, jud. Brăila, pe viroaga Buzăelul-Sec, din com. Ianca, la 6 kil. spre N.-V. de comună.

Burlacul, popină mare, județul Brăila, la V. movilei Burlacul, pe lunca Buzăului; servă de hotar între com. Ianca și Ciineni din jud. Rîmnicul-Sărat.

Burlacul, șchele, pe rîul Bistrița, proprietatea com. urb. Piatra, jud. Neamțu.

Burlacul, vale, izvoarește de la N. de com. Salcia, pl. Podgoria, jud. Prahova; se împreună în raza comunei cu izvoarele: Ciuciurul, Bîlcilor, Păcurei, Oancei, Stupina-Popei, Cîinele și Vulpea și formează gîrla Salcia. Această vale e acoperită cu pădure.

Burlacului (Izvorul-), sorginte mică de ape minerale, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, sub ramificațiile muntelui Cumpenile; e avută în pucioasă și fier.

Burlacului (Movila-), movilă, pe teritoriul com. Obilești-Vechi, plasa Negoești, jud. Ilfov. Are o înălțime de vr'o 15 m. Datează, se zice, de la anul 1802 și a fost ridicată în comună de un om burlac și foarte bogat. Pe dînsa s'a pus de către acesta două cruci.

Burlanilor (Poiana-), poiană, com. Broșteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vilcea.

Burlănești, sat, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, căt. com. Voinești.

Burlea, colină, în jud. Buzău, com. Trestioara, între căt. Veghiuri și Crivelești, formată din pietriș și pământ alb.

Burlea, izvor, în județul Buzău, com. Trestioara; începe de la colina Burlea și se scurge în izvorul Mocearul.

Burleasca, vâlcea, în jud. Teleorman; străbate o parte din com. Doagele sau Dobrotești.

Burlești sau Borlești, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Ciurmasi, nume vechiu al satului Borliana, despre care d. Hasdeu,

în «Etymologicum Magnum Romaniae», tom. III, p. 2293, citează următorul hrisov din 1633, aflător în Arhiva statului din București: «Io, Alexandru Ilieș-Vodă . . . scriem Domnia mea tutulor slugilor Domniei mele cîți veți umbla cu slujbele Domniei mele la ținutul Bacăului; dămu-vă știre daca veți vedea cartea Domniî mele, iar voi să aveți a lăsa foarte în pace de toate angheriile (birurile) satul Burlești, numai să aibă ei a-și plăti cisla lor cît vor hi scriși la catastiv în vistieariul Domniei mele, nicî ilîș să nu dee, nicî sulgiu, nicî unt, nicî ceară, nicî lup, nicî o angherie cîte sunt pre alți mișei (supuși) ai Domniei mele, pentru căci Domnia mea î-am lăsat să ție strajă pre apa Tazlăului - celui - Mare, cum țin și alte străji, și de toate să le ție în samă de cîte să țin, și nime întru nimic să nu-î învăluască preste cartea Domniei mele... Iași, 7141. Martie 15». Din acest document, d. Hasdeu conchide că chiar după ce Bacăul n'a mai fost oraș de graniță cu vamă, județul tot a rămas organizat militarește, cu sate scutite de dări și însărcinate a ținea streajă.

Burliștea saŭ Berbecarul, *vâlcea*, jud. Teleorman, prin care curge un pîrîiaș; începe din dreptul comunei Surdulești, din pl. Teleormanului, trece pe lîngă com. Zîmbreasca; de aci o ia pe lîngă cît. Plopi și se termină în apropiere de com. Drăgășanei, unde pîrîul se varsă în Burdea.

Burlugul, *sat*, face parte din comuna Motoșeni, jud. Tecuci. Situat pe valea cu același nume, în partea de E. a com. și la 1 kil. 920 m. departe de reședința ei.

Are o populație de 25 capi de familie cu 97 suflete. Copii în vîrstă de școală sunt 18, 10 băieți și 8 fete.

Burlugul, *deal*, la E. de satul cu același nume, com. Motoșeni, jud. Tecuci.

Burlugul, *pîrîu*, în raionul comunei Motoșeni, jud. Tecuci, izvorește din dealul Praja, merge spre V. până la intrarea în satul cu același nume, și apoi spre S.-V., până la confluența sa cu Zeletinul.

Burluiul (Bechetul), *rîu și vale*, în județul Romanați, afluent pe stînga al Oltețului; izvorește din Dealul-Sarului și curge paralel cu acest deal, până la vărsarea sa în Oltețul, aproape de com. Pîrscoveni. Are foarte puțină apă; însă nu seacă vara. Din cauza adîncimei albiei sale și naturei fundului său, nu se poate trece de cît pe pod. Dealurile de pe marginile sale sunt acoperite, în dreptul com. Căluilui, cu păduri mari.

Burluși, *sat*, cu 55 familii, în jud. Argeș, pl. Topologul. Vezi Ciofrăgeni-Pămîntenii.

Burnaia, *vale*, în jud. Teleorman, plasa Tîrgului, prin care curge un pîrîu; îi mai zice și Valea-Gîrbaciului.

Burnazul saŭ Bornazul, *cîmpie* întinsă, în partea de S.-E. a jud. Teleorman și în județul Vlașca, între comunele Conțești și Bragadirul, până în dealurile Dunărei. Partea ce cade în jud. Teleorman, este de o întindere numai de cîțiva kil.; cea mai mare parte se întinde în jud. Vlașca, unde continuă la Vest, până la com. Cacaletii și de aci

coboară pe la Grosul, Chiriac și Trestenicul, la S.-V., până la com. Stănești. În hărțile geografice ale Statului-major austriac numirea acestei văi este greșit trecută: i se zice Pernaz. Greșala făcută de cei străini de toponimia noastră a fost reprodusă mai pe toate hărțile tipărite în urmă în țară și chiar în manualele de geografie a țării, destinate școlaelor primare și secundare.

Această cîmpie se aseamănă cu bărăganele din jud. Brăila și Ialomița. Pe dînsa nu se văd păduri; sate sunt puține și la mare depărtare unele de altele; din distanță în distanță se văd măguri mari, despre care se zice că ar fi fost posturi de pază din epoca Romanilor; dintre acestea cele mai principale sunt: măgura Bălănoaia, măgura Toporul și măgura Cacaletii.

Burnazul, *vale*, în jud. Vlașca, ce vine din Gogoșari-Noi, din cîmpul Burnazului, trece pe proprietățile Ciochina, Cerneveni, se coboară prin Gogoșari-Vechi, și se varsă în Dunăre, între satele Slobozia și Malul.

Burnazului (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, com. Luciul, în apropiere de Caragele.

Burnești, *sat*, face parte din com. rur. Schitul-Golești, plasa Rîurile, jud. Muscel. Își trage numele de la valea cu același nume. Are o populație de 102 locuitori, din cari 19 capi de familie. Se desparte de cît. Lăzărești prin Rîul-Tîrgului.

Burnești, *vale*, izvorește de pe teritoriul pădurei Grădiștea, proprietate a statului, și se varsă în Rîul-Tîrgului, pe malul stîng, după ce udă com. Schitul-Golești.

lești, plasa Rîurile, în județul Muscel.

Bursucan (Odaia-), jud. Tutova. Vezi Odaia-Bursucan.

Bursucani, com. rur., în jud. Covurlui, pl. Zimbrul, la frontiera nord-vestică a județului, depărtare de 72 kil. de Galați. Situată într-o poziție frumoasă, pe o culme de deal, la o înălțime de aproape 80 metri d'asupra nivelului mării; e înconjurată cu păduri. Această comună se mărginește la N. cu teritoriul com. Bălăbănești, la E. cu com. Rădești și la V. cu com. Adam, toate trei din județul Tutova, iar la Sud cu teritoriul comunei T.-Drăgușeni și Crăești din jud. Covurlui. Se poate zice dar că com. Bursucani are forma unei peninsule intrate în jud. Tutova în trei direcțiuni, ținându-se de Covurlui numai în partea sudică.

Prin mijlocul Bursucanilor trece pârul Suhuluiul-Sec. Această com. are două cătune: Bursucani, reședința și Zimbrul sau Schitul-Zimbrul, acesta în direcțiune mai nordică și la o depărtare de 1 kilometru de cel dintâiu. Locuitorii din Bursucani sunt răzăși, cei din Zimbru foști clăcași, toți Români. În întreaga comună sunt 190 case; 121 contribuabili; 187 familii sau 618 suflete, din care 317 bărbați, 301 femei; 274 necăsătoriți, 308 căsătoriți, 36 văduvi; 113 știu carte, 505 nu.

Pământul acestei comune e nisipos și calcaros; întinderea sa totală e de vr'o 1800 hect., din care 900 arabile, 750 pădure, 45 imaș, 91 vii, 6 fineață, 1 și jum. grădinării, 12 livezi și restul vatra satului și pământ netrebnic. 483 hect. aparțin proprietății mari și 1317 pro-

prietății mici (sătenilor); proprietatea mare e reprezentată prin moșia particulară Zimbrul; în Bursucani o parte este a statului.

Producția agricolă totală se cifrează la 5900 hectolitri cereale, din care 2500 secară, 2000 porumb, 700 grâu, 500 orz și 200 ovăz. Un folos mai simțitor al locuitorii de aici din cultura viilor, livezilor și a grădinelor lor. Producția vinicolă se calculează la 12000 vedre, de calitate destul de bună.

Vite sunt: 200 boi, 200 vaci, 50 cai, 150 capre, 200 oi și 400 porci.

În com. Bursucani sunt 3 cîrciumi și o mică prăvălie cu alte mărfuri; se află aici și 6 cazane de fabricat rachiul de drojdie; meseriași sunt 3 cizmari și 3 stoleri.

Veniturile comunale se ridică la 2347 lei și cheltuelile la 2327 lei, 27 bani.

Biserici sunt 2: Sf. Arhanghel (Voivozi), în Bursucani și Sf. Gheorghe, în Zimbrul, ambele construite de pe la 1825; nici una din biserică n'are pământ; după întocmirea sinodală a parohiilor, comuna Bursucani formînd o parohie, cu catedrala Sf. Arhanghel, e deservită de 1 preot paroh și 3 cîntăreți.

Școală este una singură, mixtă, fără pământ, cu 50 elevi înscriși.

Prin această comună trece pe o întindere de 7 kil. calea județeană Galați-Birlad.

După legendă, Bursucani și-ar fi avînd existența de pe la mijlocul veacului trecut, și origina numelui său se explică de localnicii ast-fel: pe aici, fiind păduri mari, între animalele sălbatice, se încuibase mai mulți bursuci; adunîndu-se în partea locului, din diferite puncte oamenii, și făcîndu-și case de sălășluire, — căci pe aici e drumul mare (ca-

lea județeană) dintre Galați și Birlad, — satului i se dădu mai întîiu numele de Bursuc, apoi de Bursucani.

Bursucani, sat, reședința com. cu același nume, pl. Zimbrul, jud. Covurlui, cu 170 case; 134 familii, sau 849 suflete; o biserică și o școală. (V. Bursucani, com.).

Bursucanilor (Dealul-), deal, aflător în com. cu același nume, jud. Covurlui.

Bursucanilor (Valea-), vale, corespondentă dealului cu aceeași numire, jud. Covurlui.

Bursucănia, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, pe teritoriul satului Schitul-Frumoasa.

Bursucăria, deal, spre S.-E. de com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vaslui.

Bursucăria, pădure seculară, în jud. Buzău, com. Boziorul, căt. Nucul; face un corp cu Hînsarul și Stîlpi-Tainiței. (Vezi Nucul).

Bursucăria, pisc al dealului Homița, din com. Cristești, jud. Suceava.

Bursuceni, sat, pe țărmul drept al Siretului, jud. Botoșani, în partea de S.-V. a com. Brehu-ești, pl. Siretul. Are o suprafață de 1046 hect. și o populațiune de 157 familii sau 680 suflete, din care 183 contribuabili.

Are o biserică, făcută de locuitorii, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă a județului, cu 1 învățător și 40 școlari.

Bursuci, sat, în pl. Tîrgul, com.

- Iepureni, jud. Tutova, spre S.-V. de satul Iepureni. Are 375 locuitori (din cari 11 știu carte) și 98 case.
- Bursuci**, *ruine de mănăstire*, în satul cu asemenea numire, jud. Tutova. Aici s'a fost bejănit Vornicul Lupu Costaki, la anul 1711, în timpul războiului Ruso-Turc.
- Bursucul**, *deal*, în partea de E. a com. Slobozia-Secătura, jud. Botoșani, numit ast-fel de la vizuinile de bursuci ce se află săpate în coastele sale.
- Bursucul**, *deal*, în com. Brăteni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.
- Bursucul**, *deal însemnat*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreași, lângă Milcov, în partea de Vest a com. și la hotarul plaiului Rîmnicul; este acoperit cu păduri.
- Bursucul**, *deal*, începe din coama dealului Bordea, ce desparte jud. Iași de jud. Vaslui, se prelungește de la N. prin com. Tăcuta, unde de la satul Tăcuta, formînd limita de la E. a com. Mircești, ia numirea de Bursucul, apoi, prelungindu-se spre S. se termină în valea tirgurilor Codăești. Pe înclinațiunea sa estică se află satul Dumasca, din com. Dobrovățul, jud. Vaslui.
- Bursucul**, *izvor*, jud. Buzău. (V. Izvorul-Marchitanului).
- Bursucul**, *vale*, în pl. Ialomița-Balta, com. Hagieni, jud. Ialomița, este situată lângă viile locuitorilor satului Hagieni.
- Bursucului** (Grindul-), *grind* sau loc ridicat de-asupra stu-

fului înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Sf. Gheorghe (sau Caterlez), așezată pe malul Mărei-Negre, în partea de E. a plășei și S. a com., în fața farului Caterlez; se continuă la S. cu grindul Mocirla. Are o întindere de 40 hect. necultivate; pe-el se află așezată cișla Olinca,

Bursucului (La-Poiana-), vechi *pichet* cu No. 7, jud. R.-Sărat, către hotarul Moldovei, în plasa Orașului, com. Andreași, spre S. la poalele dealului Bursucul și pe pîriul Bursucul.

Bursucului (Movila-), *movilă însemnată*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. Sari-Chioi, așezată în partea de S. a pl. și a com., la 1 kil. spre S. de satul Sari-Chioi, lângă grădinele satului. Este o movilă naturală, avînd o înălțime de 31 metri de asupra nivelului lacului Razelm, de care e într'o depărtare de mai puțin de 1 kil. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Prin înălțimea sa domină asupra văii Sabangia, care curge pe la poalele sale occidentale, asupra satului Sari-Chioi și asupra unei părți însemnate din lacul Razelm. E acoperită cu verdeață.

Bursucului (Valea-), *pîriu*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Andreași; izvorește din Dealul-Bursucului, udă partea de S. a com. și se varsă în râul Milcov, pe dreapta lui.

Bursunarul, mic *afluent* al pîriului Suha-Mare, în com. Mălini, jud. Suceava.

Bursunarului (Virful-), *munte*, în comuna Mălini, județul Suceava.

Burta, *sat*, face parte din com. rur. Oteșani, plaiul Horezul, județul Vilcea. Are o populațiune de 372 locuitori, 179 bărbați și 193 femei. Aci e o biserică, cu hramul Buna-Vestire, fondată de Talin și Radu, Greci veniți din Rumelia. S'a reparat la anul 1850 de Ion Prodescu.

Burta-Encei, *cătun*, în județul Brăila, la S. com. Urleasca, unde Valea-Encei schimbă direcțiunea de la S. spre N., formînd o burtă ca la 7 kilometri spre S. de satul Urleasca. Acest căt. este înființat de la 1838. Vatra satului este de 6 hect., avînd 28 case și o circiumă. Populația e de 26 capî de familie sau 111 locuitori, 60 bărb. și 51 femei; 51 sunt căsătoriți, 60 necăsătoriți. Animale sunt: 66 cai, 110 vite cornute, 218 oi și 25 rîmători.

Burteștilor (Piscul-), *pisc*, com. Rîjlețul-Vieros, pl. Vedea d.-s., jud. Olt.

Burtii (Piscul-), *pisc*, ce se lasă din Dealul-Oltețului, în partea de E. a com. Zătreni, pl. Mijlocul, județul Vilcea.

Burtii (Valea-), *vale*, com. Vulcanăești, plaiul Vărbilăul, județul Prahova.

Burtișul, *i vor*, în județul Buzău, com. Mînzălești, căt. Bișteni; începe din Lacul de-la Poiană și dă în râul Slănicul.

Burtoaica, *deal*, în județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, peste care trece de a curmezisul, limita de E. către com. Brabova. Are o înălțime aproximativă de 35 m. și este acoperit cu pădure și puține locuri arabile.

Burtoaica, pîrîu, se varsă în gîrla Geamănă-Mare, în raionul com. Rîjlețul-Vieros, plasa Vede-d.-s., jud. Olt, de unde izvorește.

Burtoî, pisc, la N. de com. Țițești, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Burtucala, tîrlă, situată la N.-E. de com. Mihaiu-Bravul, județul Brăila, la o distanță de 3 kil. de dînsa.

Buruenești, sat, în partea de N.-V. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași, situat la poalele dealului Turia, numit și al Caradanei, la distanță de 2 kil. de malul Prutului. Acest sat în vechime se numea Silinești; mai în urmă a luat numele de Buruenești, de la familia răzășească Burueană ai căreia descendenți sunt și astăzi. Are o populație de 29 familii, sau 83 locuitori, Romîni răzeși, cari se ocupă cu agricultura. În sat e o biserică vechiă, ce se află în ruine, iar pe malul Prutului o mică pădurice.

Proprietatea moșiei aparține razeșilor.

Numărul vitelor este de 301 capete, din cari: 125 vite mari cornute, 24 cai, 131 oi și 21 rîmători.

Buruenești, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, pe malul stîng al rîului Siret, spre S. de satul Doljești și la o depărtare de 2¹/₄ kil. de el. Are 219 capi de familie, 246 contrib., 971 locuitori, din cari 4 știu carte; 234 case. Populațiunea este compusă numai din Unguri. Sunt 450 vite mari cornute. Are o biserică catolică de zid făcută în 1875. Ține de parohia catolică Agiudeni. Acest

sat este legat cu orașul Roman prin șosea și aparține, împreună cu moșia înconjurătoare, mănăstirei Bărboiul din Iași, care era închinată mănăstirei Golia.

Buruenești, cătun, în jud. Buzău, com. Pătirlagi; are 10 locuitori și 4 case.

Buruenești (Rădiul-), pădure mică, proprietatea statului, în județul Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, în întindere de 10 hect. Această pădure aparține mănăstirei Bărboiul din Iași, închinată mănăstirei Golia.

Burun-Sîrti, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din dealul Hagi-Durac-Sîrti, de la vîrfurile Ese-Chioi; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., mergînd printre văile Curul-Canara și Ciuciuc-Chessen-Ceair, și iezorul Girlița, brăzdînd partea de V. a plășei și cea de N. a comunei; prelungirile nordice se termină pe malul sudic al iezorului Girlița, făcîndu-le înalte și rîpoase; au o înălțime de 140 m. Acest deal este tăiat de drumul Almalîul-Girlița și Ese-Chioi-Girlița. Este acoperit cu păduri și tufărișuri.

Busaga, baltă, situată la E. comunei Ciacîrul, pl. Balta, jud. Brăila.

Busaguța, baltă, situată la N.-V. de balta Busaga, ce este la E. com. Ciacîrul, pl. Balta, județul Brăila.

Busca, com. rur., pl. Șerbănești, jud. Olt. (Vezi Mihăești-d.-j).

Buscata, sat, la S.-V. de satul Ivănești, pl. Racova, jud. Vas-

luiu, situat sub poalele dealului Buscata. Are o populație de 15 fam. sau 88 suflete.

Numărul vitelor este de 64: 40 vite mari cornute, 12 capre, 4 cai și 8 rîmători.

Buscata, deal, în partea de S.-E. a satului Iezerelul, din com. Coșești, pl. Racova, jud. Vaslui. Formează linia despărțitoare între plasa Racova și pl. Tutova din jud. Tutova. Se întinde de la N.-V. spre S.-E.

Busculești, sat, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Drăguțești-Săpunari.

Busienișul, pîrîu, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa; izvorește din muntele Preutesele și se varsă d'a stînga Trotușului.

Bustea, deal, în com. Rădiul, pl. Stemnicul, jud. Vaslui, pe a cărui coastă de E. se află satul Bahnariul, iar pe cea de V. vii și o pădurice.

Bustea, iezor mare, compus din 2 iezere: Bustea-Mare și Bustea-Mică, între canalul Vilciul și japsa Strîmbul, din comuna Bertești-d.-s., jud. Brăila.

Bustea, pădure de salcie, pendinte de moșia Bertești, plasa Balta, jud. Brăila. Se mărginește la E. cu cîmpul și iezorul Bustea, la V. și S. cu canalul Vilciul și la N. cu cîmpul. Suprafața sa e de 15 hect.

Bustea, prival, jud. Brăila, care unește iezorul Bustea, în partea de E., cu canalul Vilciul.

Bustea, tîrlă, în jud. Brăila, pădurea Bustea. compusă din mai multe bordee, locuite de Țigani lingurari.

Bustoina, *moară* de apă, județul Dolj, pl. Jiul-d. j., com. Giorocul-Mare, pe pîriul Giorocul-Mare.

Busuiaca. (V. Pășcani, sat, jud. Covurluii).

Busuioaca, *vale*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Văsiești, de pe teritoriul satului Viermești.

Busuioceni, *sat*, pe moșia Brăești, com. Brăești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu. Are 47 fam., 213 sufl. Așezările sătenilor sunt mai mult bune, cu livezii și grădine.

Biserica, cu 2 patroane, Sf. Mihail și Gavriil și Nașterea-Maicef-Domnului, este de lemn și mică, avînd următoarea inscripție:

«Ctitorii Sf. locașului acestuia, robii lui D-zeu Emandi și Ecaterina, să fie pomeniți cu fiii lor și tot neamul lor în veci. Amin. 1801, Maiu în 18 zile.» Servitorii bisericești sunt: 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar.

Sătenii împroprietăriți au 99 hect., 53 arii pămînt.

Busuioceni, *deal*, se prelungeste din com. Vîrful-Cîmpului, prin com. Brăești, pl. Coșula, județul Dorohoiu, pe moșiile: Busuioceni, Poiana și Prăștești și se lasă în jud. Botoșani spre Leorda.

Busuiociul, *com. rur.*, din plasa Gilortului, în partea despre S. a comunei Colțești, jud. Gorj. Se marginește la S. cu com. Hurezani-d.-s., la N. cu Colțești, la E. cu comunele Hurezani-d.-j. și Piscoiul și la V. cu Negreni.

Formează singură comună. E situată pe Valea-Amaradiei și pe malul stîng al acestei ape. Are o suprafață de 400 hect., din cari 53 hect. pădure, 140

hect. arabile, 131 hect. finețe, 32 hect. vie, 21 hect. livezi de pruni și 22 izlaz.

Are o populație de 99 fam., cu 390 sufl., din cari 85 contribuabili, toți Romîni, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Ei sunt parte moșneni și parte împroprietăriți după legea rurală. Locuitorii posedă 15 pluguri, 47 care cu boi, 2 căruțe cu cai, 166 vite mari cornute, 7 cai, 203 oi și 77 rîmători.

Comuna e străbătută în partea despre V. de o șosea vecinală ce se desface din șoseaua județeană Craiova-Petrești-d.-s.

Comuna are 1 bis. de lemn prefăcută de locuitori la anul 1869, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Venitul este de lei 632, bani 35, iar cheltuelile de lei 534, bani 50.

Busuiocul, *deal*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Văsiești, situat lângă muntele Tarnița.

Busuiocul, *deal*, în com. rur. Roșinața, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Busuiocul, *hîrtop*, pe teritoriul satului Onești, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Busuiocul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, com. Jitia, în partea de V. a comunei, pe o poiană din dealul Roșu. Conține crap și caracudă măruntă, care se vinde și se consumă în localitate.

Busuiocul, *munte*, pe care trece hotarul între Dorna și Broșteni, jud. Suceava.

Busuiocul, *pîriu*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Văsiești, care

obîrșește într'o baltă mare, numită Tarnița și se varsă d'a stînga Trotușului, după ce udă satul Viermești.

Busuiocul, *vale*, la S. de satul Ocheni, com. Condrăchești, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Busuiucenilor (Drumul-), *drum*, în com. Costinești, plasa Tîrgului, jud. Botoșani.

Busul, *com. rur.*, în plasa Dumbrava, jud. Mehedinți, la distanță de 60 kil. de orașul Turnu-Severin. Este situată pe vale și formează comună cu satul Gropanele și mahalalele Busulețul, Milicioaia, Drăgan și Grădiștea, mîrginindu-se la E. cu com. Grecești, la S. cu com. Butosești, la V. cu com. Stăncești și la N. cu com. Smadovița și avînd peste tot 233 contribuabili, din 1200 locuitori, locuind în 306 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este destul de bună.

Loc. posedă: 51 pluguri, 110 care cu boi, 22 căruțe cu cai și 40 stupi. Are două biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți. Budgetul comunei cuprinde la venituri suma de 1307 lei, iar la cheltueli 1042 lei.

Numărul vitelor în această comună este de 1602: 760 vite mari cornute, 48 cai, 394 oi și 400 rîmători.

Prin această comună trece șoseaua Bicleșul - Corzul - Busul - Bărboiul. Dealuri mai principale în această comună sunt: Dealul-Gropanelor, al-Busului, al-Dorobanțului și Paiul.

Văi mai principale sunt: Valea-Gropanelor, a-Busulețului, a-Busului și a-Teișului; iar pîraie principale sunt: Pîriul-Gropanelor, al-Busulețului, ce curg

spre com. Secul și Pîrîul-Busului, cu al-Teișului, cari, unite, curg spre com. Grecești.

Busul, deal, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Busul, pîrîu, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Busul, vale, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Busulețul, mahala, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Busulețul, pîrîu, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Busulețul, vale, în com. rur. Busul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bușa, șes întins, în raionul com. Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Bușaga, sat, pe riul Argeș, jud. și pl. Argeș, pendinte de com. urb. Curtea-de-Argeș.

Bușești, com rur., în plaiul Cerna, jud. Mehedinți, situată pe partea stîngă a riului Coșuștea, pe dealuri ce intră în regiunea munților. Hotarul acestei comune are o întindere cam de 2000 pogoane. Pămîntul, privit în mod general, nu e roditor de cît pe valea Coșuștei, în hotarul satului Nadanova.

Formează comună cu satul Nadanova, care altă dată a fost reședința sub-prefecturii plaiului Cloșani și cu cătunul Cornetul, avînd peste tot 760 loc., din cari 150 contribuabili. Are 150 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Locuitorii posedă:

19 pluguri, 41 care cu boi și 3 căruțe cu cai. In com. sunt 2 biserici, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecventată de 38 elevi; 1 circiumă. Budgetul comunei este de 1179 lei la venituri și de 766 lei la cheltueli.

Numărul vitelor în com. e de: 878 vite mari cornute, 300 capre, 700 oi, 40 cai și 280 rîmători. Pîraiele mai pincipale sunt: apa Busești, ce curge pe Valea-Buseștilor, spre E., intră în com. Bala-d.-s.; pîrîul Bratoșul și Sohodolul, cari curg prin văile cu același nume și se varsă în apa Coșuștea; Valea-Morii ce se varsă în apa Proiteștilor. Văile pincipale sunt: Valea-Buseștilor, valea Bratoșul, valea Sohodolului, Valea-Morii, Valea-Rahovei și valea Nadanova, pe unde curge și pîrîul Nadanova. In centrul comunei se află un lac cu numele de Lacul-fără-Fund. Dealurile pincipale sunt: Sulița, Fața-Vieș, Porcul, Gorunul, Scaunele, Cornetul-Mare, Fața-Mare, Poloamele, Cornetul-Mare-de-Nadanova, Vîrful-Cerboanei, Cuțuiul-Fluerea, Creanga și Brașiștea.

Se povestește de locuitori, că în timpul năvălirii barbarilor, în comuna Busești, nefiind alte locuri, pe unde să pătrundă străinii, de cît cele două văi: Sohodolul și Bratoșul, cari și acestea sunt foarte strîmte și prăpăstioase, loc. îndată ce auzeau că vine vre-o limbă străină peste ei, alergau cu toții și puneau în calea lor arbori uriași, făcînd mari grămezî, ast-fel că închidea drumul străinilor de a intra în satul lor, și de multe ori aruncau cu bolovanî asupra lor și-i omora. Această tradiție se raportă poate la luptele Romînilor cu Ungurii din timpul lui Alexandru Basarab și Mircea-cel-Bătrîn, mai

ales că în cătunul Gheorghiești-de-Proitești se găsesc ca și la Mărășești, morminte cu nume ungurești. Se poate, ca numele cătunului Gheorghiești să vină de la satul Gherghița, cunoscut pe acele vremuri.

Prin această comună trece șoseaua vecinală Turnul-Severin-Halînga-Balta-Nadanova-Baia-de-Aramă.

Busești se mărginește: la E. cu com. Ponoarele și Bala-d.-s.; la S. cu Cerna și Dîlma; la V. cu Babele și Gornovița; la N. cu Turbata și Proitești.

Bușmeiul-Mare, munte, jud. Suceava, între com. Borca și jud. Neamțu, avînd 1617.6 m. altitudinea d'asupra nivelului mării.

Bușmeiului (Pîrîul-), mic afluent al pîrîului Borca, județul Suceava.

Buștele, cătun, al com. Mînzălești, jud. Buzău; are 120 loc. și 24 case; situat pe un frumos platoă între pîrîiașul Sghiabul și izvorul Ruginosul.

Buștele, izvor mineral, în jud. Buzău, com. Mînzălești, căt. Buștele; conține fier, sulf și carbon; își ia naștere în poalele muntelui Brazeul și se scurge în Valea-Ruginoasei. In apropiere, la locul numit la Lutul-Roșu, se găsește ocru de o culoare roșie.

Buștele, moșie, în jud. Buzău, com. Mînzălești, căt. Buștele; are 150 hect. fineață, izlaz, pietriș și puțină arătură.

Buștenari, sat, face parte din com. rur. Telega, plaiul Prahova, jud. Prahova; se exploatează aci țitei și se distilează toate derivatele sale.

Buștenetul, *deal*, în com. Jupînești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel, între valea Purcăreața și județul Argeș.

Bușteni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amara, com. Balota, reședința comunei. Are 294 de suflete, 159 bărbați și 135 femei.

Satul e lipsit de biserică și de școală. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Gaia.

Cu vîrstă de școală sunt 12 copii. Știu carte 8 locuitori.

Bușteni, *sat*, face parte din com. rur. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Acest cît. datează de la începutul acestui secol. Aci, în timpul verei, se adăpostesc sute de vizitatori. Până la anul 1864, cît. Bușteni ținea de comuna Sinaia. De la aceasta dată s'a deslipit de Sinaia, împreună cu Predealul, Azuga și Poiana-Țapului și au format com. Predealul, care se întinde de la hotarul țării până în apa Peleşului și din vîrfurile Bucegilor până în vîrfurile Unghiei și a șirului de munți din părțile Doftanei.

Este situat pe malul drept al râului Prahova și pe malul văilor: Jepi, Paltenu și Valea-Albă. Între construcțiile de la Bușteni găsim: Biserica-Domnească, Presbiteriul și Școala, toate zidite cu cheltuiala M. S. Regelui Carol I, prin Administrația Domeniilor Coroanei; Gara, Fabrica de hîrtie, hotelul Bușteni și mai multe case țărănești model, care au aspectul unor mici vile.

Biserica din Bușteni, una din cele mai frumoase biserici din țară, construită cu cheltuiala Regelui, s'a tîrnosit la 8 Septembrie 1889, în prezența M. S. Regelui, a A. S. R. Principelui Ferdinand, asistați de Inaltul

Cler, miniștri, autoritățile județene și comunale.

D'asupra ușei s'a pus următoarea inscripțiune săpată în piatră:

«În numele Tatălui, al Fiului și al Sfîntului Duh, al unui Dumnezeu în treime mărit;

Noi credincioșii și de Christos iubitori Carol I, și Elisaveta, Rege și Regină a Romîniei, ridicat'am din temelie această sfîntă și Dumnezească biserică și înzestrat'o-am cu toate cele de trebuință, puindu-î hramul Nașterea-prea-Sfîntei-Născătoarea-de-Dumnezeu-și-pururea-fecioarei-Maria, spre a ne fi nouă de vecinică pomenire.

Și s'a sfințit de către Mitropolitul Ungro-Vlahiei, Primat al Romîniei, Iosif, față fiind Noi și al Nostru de Christos iubitor Moștenitor, Principele Ferdinand, și sfetnicii și credincioșii noștri și enoriașii și tot poporul din loc, în anul de la întruparea Mîntuitorului și Domnului Nostru Christos 1889, luna lui Septembrie, în 8 zile; iar al Domniei Noastre în această de Dumnezeu păzită Țară-Romînească, două-zeci și patru-lea an.

Școala din Bușteni s'a înființat la anul 1865. Localul actual s'a construit din fondurile Casei Regale și s'a inaugurat la anul 1887. Are două săli de învățămînt, una pentru bibliotecă, atelier de meserii și 4 camere pentru învățător. A fost frecventată în anul 1892 de 60 elevi și 30 eleve. Are 2 învățători, cu întreținerea cărora statul cheltuiește anual 2484 lei.

În Bușteni este o fabrică de hîrtie, una din cele mai mari și mai importante întreprinderi industriale din valea Prahovei.

Clădită pe moșia Jepi, unde râul cu acest nume se varsă în

Prahova, fabrica de hîrtie este proprietatea fraților Carol și S. Schiel.

Piatra fundamentală a clădirilor acestei fabrici s'a pus pe la mijlocul lui Aprilie 1882 și în Octombrie același an, terminîndu-se instalațiunea, s'a început mai întîiu fabricațiunea hîrtiei de mucava. O jumătate an mai tîrziu, în Martie 1883, s'a montat prima mașină pentru fabricațiunea hîrtiei de împachetat. La 1886, montîndu-se cu nouă mașini, s'a început fabricarea hîrtiei de paie; iar la 1891, fabrica de la Bușteni a început să producă și hîrtie pentru tipar și scris.

Fabrica, iluminată cu electricitate, este pusă în mișcare prin 7 turbine de apă, cu o putere totală de 500 cai. În această fabrică se ocupă în permanență 250 lucrători, dintre cari: 187 Romîni, 35 Unguri, 15 Sași, 8 Poloni și 5 Italieni.

Tot în Bușteni este și o fabrică de var hidraulic, care produce anual cam 300 vagoane de var.

Pozițiunea cătunului Bușteni e încîntătoare. Este închis la V. de munții Jepi, Caraimanul, Omul și Costilele; la E. și N. de munții acoperiți cu păduri de brazi și la S. are valea Prahovei ce se lărgește spre Sinaia.

Mai multe hoteluri, avînd și restaurante, sunt puse la dispoziția celor ce vizitează această stațiune. Multe case țărănești, în formă de vile, se închiriază în timpul verei de bucureșteni.

Bușteni, *stație* de dr. d. f., jud. Prahova, pl. Azuga, cît. Prahova, pe linia Ploeș i Predeal. Se află între stațiile Sinaia (7.6 kil.) și Azuga (3.7 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de

880^m.68. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 99553 lei, 25 bani.

Buștila, *loc*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Cîrna, unde este pod pe râul Dăsnățuiul.

Buștiucul. (V. Slobozia, sat, com. Fîntînele, pl. Siretul, jud. Botoșani).

Bușumeiul, *cătun*, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat pe partea dreaptă a râului Bistrița.

Populațiunea sa e de 58 loc., sau 15 familii, din cari 24 bărbați și 34 femei.

Bușumeiul, *pîrîiaș*, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; izvorește din spre capătul de N.-E. al ramurei Munților-Prislopului; se varsă pe dr. râului Bistrița, între localitățile numite Stejarul și Bușumeiul.

Buta, (**Aleșii-din-Tei** sau **Olăneasca**), *sat*, cu 133 sufl., jud. Argeș, pl. Gălășești; face parte din com. rur. Teiul.

Buta, *cătun*, pendinte de comuna Șerbănești-d.-s., pl. Șerbănești, jud. Olt, reședința comunei, situat pe dreapta șoselei județene, la gura văii cu același nume, spre S. de Șerbănești-d.-s. Are o populație de 380 locuitori, din cari 42 sunt împroprietăriți după legea rurală. Ei posedă 80 boi, 50 vaci, 60 cai, 850 oi și 116 porci.

Are o biserică, deservită de preotul din Șerbănești, plătit de comună.

Buta, *braț*, în plasa Borcea, insula Balta, com. Gildăul, jud. Ialomița; alimentează lacul cu același nume.

Buta, *lac*, în plasa Borcea, insula Balta, com. Gildăul, jud. Ialomița; este format din răvăsările brațului Borcea.

Buta, *pădure*, în plasa Borcea, insula Balta, com. Gildăul, jud. Ialomița, cu o suprafață de 60 hect.; esență: salcie și plop.

Buta - cu - Gura - Văiei, *trup de pădure*, a statului, în întindere de 1413 hect., care, împreună cu trupul Călimănești, formează pădurea Călimănești, județul Vilcea.

Buta-Mare, *vale*, ce se formează la V. de cât. Buta, în Boianul, teritoriul comunei Șerbănești-d.-s., pl. Șerbănești, jud. Olt; curge de la N.-V. către S.-E. și se varsă în Dorofeiul, la S. de Șerbănești-d.-j.

Locuitorii bătrîni afirmă că aci a fost, la 1821, o luptă între Turci și Volintirii lui Ipsilante. Grecii fiind bătuiți și urmăriți, fugiră peste Olt, către R.-Vilcea, iar Turcii se întoarseră jefuind țara.

Buta-Mică, *vâlcea*, ce se formează la S.-V. în Boianul, pe teritoriul comunei Șerbănești-d.-j., pl. Șerbănești, jud. Olt; curge de la N.-V. către S.-E., paralel cu Buta-Mare, și se varsă în gîrla Dorofeiul.

Butanul, *vâlcea*, com. Zătreni, plasa Mijlocul, jud. Vilcea.

Butanului, (**Dealul**-) *deal*, județul Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnic, înalt de aproape 300 m. Este acoperit cu livezi de pruni, vii și cu pădure măruntă.

Butari, *sat*, face parte din com. rur. Gușoeni, pl. Oltul-d.-j., ju-

dețul Vilcea. Are o populație de 265 locuitori, 148 bărbați și 117 femei. Ca populație școlară are 45 copii.

Butariul, *lac*, numit și Lacul-Butarului, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpului, jud. Mehedinți.

Butărești, *mahala*, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Butculești, *com. rur.*, în plasa Tîrgului, județul Teleorman, situată pe partea dreaptă a văii Tinoasa. Are un cătun, Sirbi-Sfințești, căruia îi mai zice și Butculești-d.-j. sau Moșteni. Acest cătun se află parte pe coastă, parte în vâlcea numită Păuceasca, ce vine despre com. Săceni. Reședința comunei este în Butculești-d.-s. Se învecinește la N. cu com. Săceni, la S. cu com. Sfințești (căt. Răteasca), la E. cu com. Virtoapele-d.-s. și la V. cu cât. Drăgșani de la com. Drăgșenei.

Suprafața comunei, dimpreună cu a moșiilor aflate pe dînsa și cu pămîntul dat locuitorilor după legea rurală, este de aproape 3500 hect. Din acestea, 1750 hect. pămînt arabil și 745 hect. pădure aparțin d.-lui N. Butculescu. În cătunul Sirbi-Sfințești sunt peste 300 hect. pămînt arabil, și vre-o 30 hect. pădure, aparținînd la diferiți moșneni. Locuitorii împroprietăriți după legea rurală, sunt în număr de 182, pe o întindere de 576 hect. Sunt 3 hect. livezi cu pruni. Pămîntul moșiilor este fertil.

Populațiunea comunei și a cătunului este de 1067 sufl., din cari 272 capi de familie și 180 contribuabili.

Populațiunea unei părți din cătunul Sirbi-Sfințești este de origină bulgară; ea își păstrează

ză încă limba, portul și obiceiurile. Restul populației acestui cătun este compus din Romîni, mai toți proprietari moșteni.

Numărul vitelor în comună și cătun este de 4278 capete, din cari: 734 vite mari cornute, 243 cai, 19 măgari, 3017 oi, 23 capre și 262 porci.

Venitul comunei este de lei 2730 și cheltuelile de 2718. Are o școală, cu un învățător și 87 elevi; două biserici, una în Butculești și alta în Sirbi-Sfințești, avînd fie-care cîte un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Cu com. Săceni la N. și cu com. Sfințești la S.-V. se leagă prin căi vecinale.

Ocupațiunea locuitorilor este numai agricultura.

Butculești-de-Jos sau **Sirbi-Sfințești**, *cătun*, în pl. Tîrgului, com. Butculești, jud. Teleorman. Are o populație de 450 sufl., din cari 154 capi de familie; 93 contribuabili.

Butea. (V. Poiana-Hotarele, jud. Vîlcea).

Butea, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Miclăușani, pe malul stîng al rîului Siret, așezat pe o poziție înaltă, spre S. de satul Miclăușani și la o depărtare de 2 kil. de el. Este reședința comunei Miclăușani și satul cel mai populat din toată comuna. Are: 380 capi de familie, 391 contribuabili, 1744 loc., din cari 20 știu carte; 420 case. Această populație este socotită împreună cu cea din satul Lițca. Toți loc. din acest sat, 368 capi de fam. sau 1472 loc., sunt Unguri. Se lucrează rotăria, dulgheria, butnăria și cojocăria. Are o biserică de zid. Formează cu satele Caracași, Fărcășeni, Răchiteni

și Scheea o parohie catolică. Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Buteanul, *vîrf de munte*, din plaiul Lovișteea, jud. Argeș.

Buteasca (Măgura-), *cătun*, pendinte de com. Măgura, proprietate a statului, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, situată pe apa văii Clenița, la extremitatea vestică a județului, despre Teleorman.

Aci este o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, pendinte de parohia Măgura-Lăceanca.

Vezi com. Măgura.

Buteasca-de-Jos sau **Ciupereni**, *com. rur.*, compusă din cătunele Buteasca-d.-j. și Buteasca-Moșteni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Este situată la N.-V. județului, pe platoul dintre Clenița și Glavacioc. S'a numit astfel, spre a se deosebi de Buteasca-d.-s. sau Adunați-Butești.

În 1888 se afla în această com. 208 contribuabili, din 1096 suflete.

Veniturile comunale în anul 1897 erau de 3489, iar cheltuelile de 2237 lei.

În 1887 s'a cultivat aci o suprafață de 2105 hectare cu diferite cereale.

În comună se află o școală comunală mixtă, cu cinci clase, la care, în 1888, au urmat 30 băieți și o fată.

Este o biserică vechiă cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; depinde de parohia Cozmești.

În 1888 se află în com. 604 boi și vaci, 35 cai, 389 oi și 270 rîmătorii.

Comuna este departe de București de 50 kil., de Giurgiu de 65 kil., iar de reșed. plășei, Obedeni, de 22 kil. Este

o șosea județeană ce duce pe valea Glavaciocul la Letca-Nouă.

Sunt 4 circiumi.

Se face bîlcîu în toate Dumnicile și la Dumineca Tomei, Sf. Petru și Sf. Dumitru, se ține tîrg cu obor de vite.

Buteasca - de - Jos, *cătun*, pendinte de comuna Buteasca-d.-j., plasa Glavaciocul, jud. Vlașca.

Venit anual 16000 lei.

Are o suprafață de 1450 hect.

La 1864 s'au împroprietărit 100 locuitorii pe o suprafață de 400 hect.

Moșia e evaluată de Creditul fonciar rural din București, la suma de 35000 lei.

Aci este o școală comunală și 2 circiumi. (Vezi Buteasca-d.-j., com.).

Buteasca - Moșteni, *cătun*, pendinte de com. Buteasca-d.-j., proprietatea moștenilor, alături cu Buteasca-d.-j., în jud. Vlașca.

Suprafața totală a moșiei e de 1200 hect.

Sunt 120 contribuabili.

Are o biserică de zid, a comunei, făcută la 1856.

Butești sau **Adunați-Butești** (se mai numește și **Siliștea**), *com. rur.*, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, fostă a mănăstirei Comana. Are o suprafață de 1310 hect.

Venitul anual al moșiei este de 13000 lei. Evaluată de Creditul fonciar rural din București, la suma de 35000 lei.

Este situată pe platoul dintre apele Clenița și Cîlniștea, la N.-V. județului.

În comună se află 177 contribuabili, din 826 suflete.

Venitul comunal este de 2655 lei, iar cheltuelile de 2388 lei.

Se cultivă 850 hect. cu diferite cereale. Se cresc gogoși de mătasă.

Este o școală mixtă, cu 4 clase, frecventată de 21 băieți și 3 fete.

Se află în comună o biserică, care ține de parohia Purani, și la care servește un preot și doi cântăreți.

Numărul vitelor este de 1169: 302 boi și vaci, 37 cai, 520 oi, și 310 râmători.

Sunt 3 circiumi.

Este departe de București de 59 kil., de Giurgiu de 70 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 24 kil., o șosea județeană duce la Pueni.

Butești, sat, jud. și pl. Argeș, pendinte de com. rur. Zărnești-Cacalești; are 28 de familii.

Butești, cătun, pendinte de com. Purani-d.-s. saū aī Mitropoliei, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe coastele apei Glavaciocul.

În acest cătun este o biserică, deservită de un preot și 2 cântăreți.

Pe teritoriul lui este un petic de pădure al statului, pendinte de ocolul silvic Ghimpați. (Vezi comuna Purani).

Butilă (Valea-lui-), vale, la N. com. Mădulari, plasa Cerna, județul Vilcea, lângă pîriul Stăiculești.

Butimanul, sat, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. și com. Cătunul.

Butimanul, sat, plasa Znagovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Butimanul-Luceanca. Cade la extremitatea județului de Nord-Vest.

Aci este reședința primăriei. Are o școală mixtă, frecventată de 19 elevi și 1 elevă, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1388 lei. Lo-

calul s'a construit de județ în anul 1887; s'a cheltuit cu zidirea lui 6460 lei.

Suprafața totală a satului e de 247 hect. Are o populație de 267 locuitori, din cari 230 Romîni și 37 Țigani de meserie muncitori de pămînt și parte lăutari, toți creștini ortodoxi.

D. St. Iorgulescu are 150 hect., din cari cultivă 110 hect., 5 rămîn sterpe, 20 sunt izlaz și 15 pădure. Locuitorii cultivă tot pămîntul, afară de 9 hect. cari rămîn sterpe.

Comerțul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor mari este de 164 și al celor mici de 225.

Are o povarnă și un pod stătător.

Acest sat s'a înființat la anul 1790, după cum spun locuitorii, în urma victoriei câștigate de armatele austro-rusești, în contra Turcilor, la Focșani și Mărtinești, pe Rîmnic.

În timpul acestui război, locuitorii, fugiți de frica oștilor străine, precum și de foamete și angarale, s'a pîtit în pădurea din aceste locuri, unde se ocupaū cu facerea de buți, de unde și satul s'a numit Butimanul (?) Acești pribegi aū fost aduși de Clucerul State, fostul proprietar al moșiei, în acest loc. Acesta le-a dat pămînt pentru hrană și ajutor de case, înființînd acest cătun.

Este situat pe loc șes, d'asupra văii Luicăneasca.

Are o biserică, clădită la anul 1836 de preotul Constantin Mirodot, în unire cu locuitorii, la care servesc 2 preoți și 2 cântăreți.

Butimanul-Luceanca, comună rurală, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N.-V. de București, la extremitatea jud., spre jud.

Dîmbovița, 32 kil. departe de București.

Se compune din satele: Butimanul, Linia-Luceanca, Luceanca, Pășcăneanca, Sterianul-d.-s., Sterianul-d.-mj. și Sterianul-d.-j., cu o populație de 1226 locuitori, cari trăesc în 276 case.

Suprafața totală a satului e de 2342 hect.

Proprietarii: D-nii St. Iorgulescu, A. Vanicu, B. Rătescu, P. Vlahuți, C. Presan și I. Goruneanu, aū 1728 hect. și locuitorii 614 hect.

Proprietarii cultivă în total 834 hect.; 25 rămîn sterpe; 168 sunt izlaz, 695 pădure și 2 vie. Locuitorii cultivă 574 hect. și 40 rămîn sterpe.

Comuna are 246 contribuabili; budgetul e de 3792 lei la veniturii și 3932 lei la cheltueli.

În comună sunt două biserici, la Butimanul și la Luceanca, deservite de 2 preoți; o școală mixtă.

Numărul vitelor mari e de 920 (163 cai și epe, 403 boi, 306 vaci și viței, 18 tauri, 30 bivoli și bivolițe) și de 1228 vite mici (22 capre, 304 porci și 902 oi.)

Dintre locuitorii, 245 sunt plugari, 7 industriași și 25 aū diferite profesii. Arătura se face cu 76 pluguri: 64 cu boi și 12 cu cai. Locuitorii aū 202 care și căruțe: 156 cu boi și 46 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 156 și neîmproprietăriți 129.

Comerțul se face de 8 circiumari.

În Butimanul este: 1 povarnă, 1 mașină de treerat cu aburi, 1 pod stătător și 1 heleșteu. Stabiliți sunt 16 străini.

Butișoaiei (Valea-), vale, plasa Jiul-d.-s., com. Florești, județul Dolj.

Butișoara, *fost sat*, pl. Băilești, com. Ūrzicuța, jud. Dolj.

Butnariul, *mic afluent* al pîriului Suha-Mare, com. Mălini, jud. Suceava.

Butnariul, *pîriū*, izvorește din pădurea statului, de sub dealul Sucevenilor, din partea de S.; curge spre V., pe valea Lipovățul, prin mijlocul satului Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vasluiū, și, de la un loc, cotește spre N. până în marginea satului, de unde apucă spre E., alătura cu drumul spre Vasluiū; după un curs de aproape 9 kil. se varsă pe dreapta rîului Bîrlad, aproape de satul Gura-Muntenilor, primind în cursul său pîraiele: Broșteni, Bodea, Corbul, Timofteiu și Spătarul.

Butnariul (Virful-), *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Butnarul, *pădure*, în județul Buzău, comuna Pîrscovul, cătunul Bădila, în întindere de 200 hectare.

Butnărașul, *deal*, acoperit de țarine, în com. Dolhești, județul Suceava.

Butnărașului (Pîriul-), *mic afluent* al Șomuzului-Mare, în com. Dolhești, jud. Suceava.

Butnărești, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzești, la o depărtare de 3 kil. de el, pe pîriul Butnărești. Este reședința comunei Bogzești. Are 150 capi de familie, sau 503 sufl., din cari 76 contribuabili; 122 case. Populația este romînă, afară de 5 fam. Evrei. Sunt 250 capete vite mari. Are o biserică de zid și o școală mixtă, care a fost frecventată în anul școlar

1886—87 de 30 elevi, din 55 înscriși.

Butnărești, *pîriū*, curge prin județul Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Bogzești și Săcueni. Izvorește din satul Climești (Ghirva), jud. Neamțu. Curge de la N.-V. către S.-E., intră în acest județ pe la satul Giulești, udă satele: Giulești, Butnărești și Cocoși, și la satul Săcueni se unește cu pîriul Poarca, cu care se varsă apoi în pîriul Valea-Neagră de-a dreapta și la Est de satul Mircești, comuna Săcueni.

Butnărița, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Butnărița, *pisc*, al Dealului-Mare, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași.

Butnărița, *vale*, din com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași. (V. Urșita, vale).

Butnăriței (Pîriul-), *mic afluent*, al pîriului Suha-Mică, în com. Mălini, jud. Suceava.

Butoești, *com. rur.*, așezată în partea de răsărit a pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți, la distanță de 64 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în lunca Motrului. Butoești altă dată erau despărțiți în două părți: Butoești-d.-s. și Butoești-d.-j. Are 122 contribuabili, din 620 locuitori, locuind în 155 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 24 pluguri, 51 care cu boi, 11 căruțe cu cai și 60 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu 1 învățator, frecventată de 36 elevi și 2 eleve. Are 2 circiumi.

Budgetul comunei cuprinde la veniturile 2012 lei, iar la cheltueli 1430 lei. Numărul vitelor este de 1244: 406 vite mari cornoate, 28 cai, 360 oi și 450 rîmători. Pe teritoriul com. se află o pădure mare seculară. Prin Butoești trece șoseaua națională Vîrciorova-Turnul-Severin-Craiova-București.

Butoești, *stație* de dr. d. f., jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Butoești, pe linia Craiova-T.-Severin. Se află între stațiile Filași (13.1 kil.) și Strehaia (11.1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 116^m.59. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 47467 lei, 36 bani.

Butoi (La - Crucea - lui-), *loc izolat*, în jud. Buzău, comuna Gura-Teghii, pe plaiul muntelui Bradul.

Butoianului (Dealul-), *deal*, în com. Golești-Badei, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Butoiasca, *pădure*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărăței, cătunul Nenciulești; are 40 hect. (Vezi Brînzeasca).

Butoiul, *com. rur.*, pl. Dîmbovița-Dealul, jud. Dîmbovița. Această com. este situată pe valea Butoiul, între dealul Dîrmocteanul, Dealul-Cobi, Dealul-Cerului, Dealul-Moții, și Dealul-cu-Pădurile și este udată de apele: Butoiul, Mare, Butoiul-Sec, Puturoasa, Valea-Dadii și Izvorica, peste cari sunt două poduri mari, două mai mici și cinci podețe. Butoiul se compune din trei cătune: Butoiul-d.-s., Butoiul-d.-j. și Valea-Dadii, cu 995 locuitori Romîni. Această comună nu produce mai nimic, de oarece mai tot pămîntul peste 3500

hect., este acoperit cu păduri, pentru care și locuitorii se ocupă mai mult cu lemnăria.

Pe apa Butoiului-Mare sunt 6 mori. In com. este o biserică întreținută de enoriași și o mănăstire întreținută de stat. Butoiul se învecinește la E. cu com. Lucieni și Dragomirești, de care se desparte prin păduri mari; la V. cu Ludești și Hulubești, despărțindu-se iarăși prin păduri; la N. cu hotarele moșnenilor Ludești, despărțindu-se tot prin păduri; la Sud se învecinește cu comuna Valea-Caselor și Cobia, despărțindu-se numai de Valea-Caselor printr'o mică cîmpie de luncă. In com. Butoiul este o școală clădită de locuitorii.

Mai toți locuitorii din cătunul Butoiul-d.-j. sunt de origine Țigană, și se ocupă cu diferite meserii; ei sunt: lăutari, fierari, lemnari, croitori, etc.

Butoiul, cătun, al com. Pîrșcoveni, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe stînga Oltețului, aproape de gura apei Burluiul, la S. de Dealul-Sarului. Are 50 de familii și 243 locuitori. Are o biserică Adormirea-Maicii-Domnului, zidită la 1881, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Butoiul, baltă, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Piscul.

Butoiul, mănăstire, în com. cu același nume, jud. Dîmbovița. Mănăstirea Butoiul s'a fondat de Vornicul Udriste și de Logofătul Dragomir de la Bănești, pe timpul lui Mircea-cel-Bătrîn. Fondatorii au înzestrat-o cu mai multe moșii, anume: Butoiul, Rogoazele-din-Celeeni, Davidești, Răstoaca, Vlăduța și Celeiul, jumătate cu balta, pre-

cum și cu mai multe sălașe de Țiganii.

În osebite rînduri a fost reparată și adăugită prin evlavia altor Romîni, precum: de Radu Voevod, prin închinarea moșiei Tătulești; de căpitanul Mihaiu și jupîneasă lui Dragna, prin adausul din moșia Pătroaia; de Banul Spahiu, cu o parte din Vilsănești; de călugărul Sava, care i-a făcut danie moșia sa Lărești-de-Munte.

Această mănăstire a fost închinată la Sf. Ștefan de la Me-teora în Turcia.

Butoiului (Iezerul-), lac, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Gaița, jud. Ialomița.

Butul (Turnul-), stîncă ticloasă pe vîrfurile Ceahlăului, jud. Neamțu, numită ast-fel de la forma ei cilindrică. Legenda atribuește existența sa următoarei întîmplări:

Pe vremea lui Alexandru-cel-Bun, trăia un ostaș dintre cei mai vestiți și viteji, care se numea Butu. El era logodnicul Anei, fiica lui Alexandru-Vodă, cînd fu trimes departe de țara lui cu 400 de călăreți Romîni pentru a da ajutor Polonilor în lupta cu Teutonii, unde el muri sub zidurile cetății Marienburg. Ana află, mai tîrziu, de aceasta și, nemîngăiată de moartea logodnicului ei, căreia îi jurase credință până la moarte și vîzînd că tatăl ei voește s'o mărite după un boer din țară, și apoi după niște boeri poloni, s'a sfătuit cu Helgea, o mare vrăjitoare de pe timpurile acelea, care i-a făgăduit să-i scoată pe logodnicul său din mormînt și să-l aducă la dînsa. Și într'adevăr, zice balada, în noaptea nunții, vrăjitoarea, prin farmecele ei, aduse pe Butul strigoiul, care îndemnă pe Ana să

plece cu el. Ea se înduplecă la rugămințile iubitului ei logodnic și amîndoi pleacă călare pe calul strigoiu al lui Butu către țări îndepărtate. Ajungînd la Piatra-Teiului, (tot în județul Neamțu), unde era locașul dracilor, calul poticni și Ana a trebuit, după povața lui Butu, să arunce cruculița și mătaniile ce le avea dăruite de un sihastru; dar tocmai cînd calul zbură peste munți și era cît pe ce să treacă și piscul Ceahlăului, cocoșul a cîntat și atunci se auzi o detunătură strașnică, care zguduie tot muntele, iar Butul cu calul și logodnica lui fură prefăcuți în stîncă care se vede și astăzi.

Butuc (La-), mocirlă, pe moșia Baia, jud. Suceava.

Butucari, sat, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., al comunei Berzunțul, situat în apropiere de satul Berzunțul și pe pîrîiașul Butucari. Are o biserică catolică clădită la 1831 de locuitori. Cîrciumă este una. Capii de familie sunt 67, din 218 suflete. Animale se numără: 14 cai, 316 vite mari cornute, 24 porci și 22 capre.

Butucari, pîrîiaș, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunțul, care curge din dealul Piatra-Albă, prin satele Berzunțul și Butucari și se varsă în pîrîul Berzunțul-Mare, după ce se încarcă cu pîrîiașele Dragomirul și Pușcașul.

Butucari, vale, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunțul, prin care curge pîrîul cu același nume.

Butucarilor (Dealul-), deal, în jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j.,

de pe teritoriul comunei Berzunțul.

Butucariul, deal, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., comunei Sănduleni, pe teritoriul satului Sănduleni.

Butucărașul, pîrîu, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, care curge prin satul Sănduleni și se varsă d'a stînga Tazlăului-Mare. În valea lui se găsește mult gips și de o calitate bună.

Butucăria, sat, în partea de N.-V. a com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vaslui, situat pe o așezătură a culmei dealului cu asemenea numire, pe o suprafață de 157 hect., din care 128 hect. pădure și 4 hect. vie. Are o populație de 50 familii sau 255 suflete, Romîni, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Loc. posedă: 10 pluguri și 30 care cu boi, precum și 100 stupi de albine.

Are o biserică, făcută de locuitorii în anul 1854, deservită de 1 preot și 1 ecleziar.

Satul Butucăria este proprietate vechiă a locuitorilor răzeși, de la străbunii lor, ce o aveau de pe timpul marelui Domnitor Ștefan, în urma bătăliei cu Turcii de la Valea-Racovei.

Părțile de pămînt de pe moșia acestui sat se numesc: Childești, Micăsești, Tărăceni și Benchești.

Numărul vitelor e de 419: 65 vite mari cornute, 300 oi, 14 cai și 40 rîmători.

Butucăria, deal, spre V. de dealul Chioaia. Pe coasta și culmea acestui deal e așezat satul Butucăria, din com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vaslui. El se întinde spre S., și, în marginea

pădurei din satul Telejna-d.-j., se desparte în două: partea de deal despre E. ia numirea de Dealul-luî-Topor, care se termină spre S. de satul Telejna; ramura a doua se întinde spre V. de Dealul-Toporului, luînd numirea de Dealul-Telejnei, pe a căru coastă și culme e situat satul Telejna-d.-s. Această ramură se întinde spre S. și aproape de satul Ciofeni se desparte în două. Puțin mai la vale, între aceste două ramificări, este situat satul Ciofeni. Ramificarea despre Est se termină din jos de Ciofeni, lângă pîriul Telejna; cea despre Vest se prelungește până aproape de riul Bîrlad, luînd numirea de Capul-Dealului, în comuna Zăpodeni.

Pe aceste dealuri se face cultură întinsă de cereale, iar pe culmea dealului de la Butucăria și până la Ciofeni se află păduri.

Butuceanca (Butucele), moșie, în jud. Prahova, com. Sîngerul; intră puțin în jud. Buzău în com. Lapoșul și desparte cătunul Lapoșul de cătunul Lăpoșelul.

Butuci, sat, face parte din com. rur. Sîngerul, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populație de 118 loc., 57 bărbați și 61 femei. Aci e o biserică fondată la anul 1893 de Mihail I. Băbeanu.

Butuci, baltă, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., la Sudul com. Măicănești, formată din revărsările riului Rîmnicul-Sărat; din ea ia naștere pîriul Puturoasa, afluent al Buzăului; malurile sale sunt acoperite cu stuf și trestii.

Butuci, iezor, jud. Brăila, la N. iezerului Iorguleasa, între Dună-

rea-Vapoarelor și canalul Vîlciul, din com. Ciacîrul.

Butuci, o parte din *pădurea* situată pe malul stîng al Siretului, la S. de Movileni-d.-j., com. Movileni, jud. Tecuci.

Butuci (Crucea-de-la-), cruce de piatră, lângă balta Butuci, jud. R.-Sărat.

Butuci (Lacul-cu-), lac, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta, alimentat de brațul Bîțlan și de alte brațe mai mici.

Butucilor (Gîrla-), pîrîiaș, în jud. Neamțu, com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele; izvoarește din munții Bîțca-Cailor, ramura Tarcăului; curge îndreptat către S.-V. pe cuprinsul moșiei Tarcăul, vărsîndu-se în josul locului izolat numit Brateșul, pe partea dreaptă a riului Tarcăul.

Butucoasa, lac, în pl. Borcea, insula Balta, comuna Șocariciul, jud. Ialomița.

Butucoasa, lac, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Bordușani, jud. Ialomița.

Butucoasa, pîchet vechiu, cu No. 12, către Moldova, jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreăși, lângă riul Milcovul, și la gura pîriului Butucoasa.

Butucoasa, pîrîu, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Andreăși; izvoarește din culmea Scoruşului; se varsă în riul Milcovul, pe dreapta lui.

Butucul, deal cu viț, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Cătunele.

Butucul-Lupului, viț de munte,

jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Hîrja.

Buturugari, cătun, pendinte de com. Uzunul, din pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, situată pe o mică vâlcea, la partea de S. a moșiei Uzunul. Acest sat a început a se strînge la 1864. Proprietarii moșiei Uzunul, cari p'atunci erau frații Dimitru din Giurgiu, în scop ca să populeze moșia și să o transforme din starea păduroasă în care se afla, după ce au tăiat pădurea în cea parte, au dat la ori-ce locuitor venea să se așeze acolo cîte un pogon pămînt, fără bani, și i-au îngăduit să scoată buturugi, cu condițiune ca rodul celor d'întîi 3 ani să aparție acelor ce ar fi scos buturugile. De aci oamenii, cari la început se ocupa cu cuscusul buturugilor, au luat numirea de Buturugari, dîndu-se această numire și micii vâlcele, pe care se așezase satul.

Azi sunt aci așezate 50 case și bordece.

Buturugari, vale, în proprietatea Uzunul, jud. Vlașca. Și-a luat numirea de la 1864, de cînd s'au așezat locuitorii acolo. (Vezi Buturugari, cătun).

Buturugeni, sat, face parte din com. rur. Prisceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situată la N. de București, între riul Argeș și limita jud. despre Vlașca.

Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 512 hect. Are o populație de 305 locuitori. D-l G. Enescu are 343 hect. și locuitorii 169 hect.

Proprietarul cultivă 123 hect.; 50 sunt izlaz, 170 pădure. Locuitorii cultivă tot terenul.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 198 și al celor mici de 341.

Buturugi (La-), loc de arătură, în pădurea Țintea-Mărgineanca, jud. Prahova.

Buți, deal, com. Rîjlețul-Govora, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Buți, lac, la E. comunei Săscioara, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Buți, movilă, jud. Brăila, la S.-V. com. Osmanul, numită și Movila-de-la-Puț, ca la 4 kil. de satul Osmanul.

Buți, vale, izvorește din comuna Cotești și se varsă în riul Tîrgul, pe malul drept, după ce udă partea de Nord a com. Schitul-Golești, plasa Rîurile, județul Muscel.

Buților (Drumul-), drum, pleacă dintre com. Gîrcovul și Giuvărești, străbate toată pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, în direcție spre N. și ajunge la Caracal, după 45 kil. Ocupă mijlocul între traseul liniei ferate și cursul Oltului și este, pe un lung curs, paralel cu aceste 2 linii.

Buțulucul, sat, în partea nordică a com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, lângă satul Romînești, din com. Movileni, pl. Copoul, la distanță de 14 kil. de reședința comunei. Despre acest sat legenda spune că mai înainte era locuit de hoți, cari aveau ascunzătorii în pămînt.

Acest sat, împreună cu Amara, de pe teritoriul com. Movileni, pl. Copoul, formează un trup de moșie (V. Amara, moșie), cu o suprafață de 2145 hect. și cu o populație de 23 familii, sau 900 suflete.

Numărul vitelor este de 178

capete, din cari: 122 vite mari cornute, 13 cai și 43 rîmători.

Buțulucul, pîrîu, care izvorește de pe moșia Serafinești, com. Corni, curge prin com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoșani, se unește cu pîrîul Toplița și se varsă în iazul Clopoțelul.

Buza, pădure, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava; ține de teritoriul comunei rurale Piria.

Buza-Bogolinului, munte, peste care trece hotarul între Dorna și Broșteni, jud. Suceava.

Buza-Piscului, deal, la 5 kil. spre N. de com. Recea, plasa Horezul, jud. Vîlcea.

Buza-Plaiului, loc, unde a fost moară și circiumă, pe apa Motrul-Sec, proprietatea D-lui I. D. Spineanu, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Cloșani.

Din acest loc începe plaiul cel mare ce duce la munții Oslea și Pietrele-Albe, trecătoare peste graniță în imperiul austriac. (Vezi Oslea, plaiu).

Buza-Șarbei, unul dintre piscurile muntelui Pietrele-Roșii, în com. Neagra-Șarului, jud. Suceava.

Buza-Toplicioarei, munte, între comunele Dorna, Șarul-Dornii și Broșteni, jud. Suceava.

Buzat (Iazul-), gîrlă, jud. R.-Sărat, ce se desface din pîrîul Motnăul, udă com. Dumitrești, plaiul Rîmnicul și se aruncă iarăși în Motnău; are trei mori pe dînsul.

Buzata, sat, face parte din com.

rur. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populație de 94 locuitori, 39 bărbați, 55 femei. Locuitorii săi s'au împroprietărit la anul 1864.

Buzata, riă, izvorește din pădurile statului, din dealul Măstănești, com. Apostolache, plasa Podgoria, județul Prahova; formează limita de V. între cât. Buzata și com. Podeni-Noi, și se varsă în râul Cricovul-Sărat, între com. Apostolache și Podeni-Noi. Curge de la Nord la Sud.

Buzatul, numire vechiă, a cătunului Mucești, com. Buda, jud. R.-Sărat.

Buzatul, lac, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Buda, cătunul Mucești; produce cacudă măruntă, ce se consumă în localitate.

Buzatul, vale, comuna Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova. Izvorește de sub Vîrful-Dorului, în partea de N.-V. a cât. Bogdănești. În cursul său formează o frumoasă cascadă. Iși trage numele de la un locuitor, Ioniță Buzatu, care a fost în vechime posesorul acestui loc.

Buzatului (Măgura-), măgură, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Galicea-Mare, pe lângă care trece limita de E. către com. Galiciuca.

Buzatului (Măgura-), măgură, jud. Dolj, pl. Cîmpul, comuna Desa.

Buzatului (Pădurea-), pădure, pe moșia statului Merișani, din pl. Teleormanului, județul Teleorman. Are o întindere ca de

300 hect., cu arbori de diferite esențe.

Buzați, moșie, fără sat, situată spre E. satului Timișești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, între moșiile Preotești, Plăești, Timișești, din jud. Neamțu, Ungurași, Stănilăvești-Oțelești și Boureni, din jud. Suceava.

A fost proprietatea mănăstirei Neamțu și închinată Mitropoliei de Iași, starea I-a. Pe cuprinsul său se află o singură casă mare, în care au locuit niște călugări, pe timpul când aici erau văcăriile și tîrlele de oi ale mănăstirei. Astăzi clădirea este aproape dărăpănată și locuită de călugării cari țin grădinarii pe trupul moșiei.

Suprafața moșiei Buzați e de 429 hect.

Buzăelul, pîrîu, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j.; izvorește de pe teritoriul comunei Sălcioara, o udă în partea de V., primește pîrîul Valea-de-la-Humă și se varsă în pîrîul Valea-Sălciei, lângă locul Trei-Movile.

Buzăelul, pîrîu, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j.; izvorește de pe teritoriul comunei Gulianca, trece prin cătunul Ariciul, primește pîrîul Puturoasa, ce trece prin cătunul Gulianca și se varsă în râul Buzău, pe stînga lui.

Buzăeni, vale, în pl. Borcea, teritoriul com. Ceacul, jud. Ialomița.

Buzăul, județ, numit ast-fel după râul Buzăul, care îl udă în tot lungul său, situat în partea centrală și nordică a țării, întinzîndu-se între 23° 44' și 24° 56' longitudine orientală și între 44° 46' și 45° și 47' latitudine septentrională.

Numirea de Buzău, mulți o cred a fi de origină slavonă, de la cuvîntul Boza=turbure, ceea ce ar coincide cu faptul că apa râului Buzăul curge mai tot-d'a una turbure. Numirea însă e ante-slavă, ante-gotă și ante-romană. Pentru prima oară cuvîntul Buzău se întîlnește în anul 372 p. Ch. (Epistola eclesiae gothicae. Vezi Șincai, «Cronica», ed. II, anul 372, pag. 89 sub forma Μουσαϊον = Muzău. Vezi: «Colecție de viețile Sfinților», Constantinopole, 1845, IX, p. 55: «διὰ τοῦτο ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν ποταμὸν Μουσαϊον, καὶ ἐπεὶ βαλόντες etc. Vezi Xenopol: «Istoria Romînilor», vol. I, p. 303. Vezi Erbiceanu: «Istoria Mitropoliei Moldovei și Suceveii», prefața p. XVI). Forma Μουσαῖον nu poate fi de cît saū o alterațiune a cuvîntului Buzău, știut fiind, că Grecii, neavînd sunetul *B*, îl reprezintă prin *m*; în transcrieri *p* s'a omis, rămîind numai *m* și de aci Muzău în loc de Buzău; saū că *m* în decursul timpului a trecut în *b*, analog: Eleemosynarium = Ἐλεημοσύνη = Mosinarium = Busunaru. Semnificația cuvîntului nu se cunoaște încă. Opiniunea lui Dionisie Fotino (Ιστορία τῆς παλαιᾶ Δακίας, vol. III, p. 196), că Buzăul, după Geografia lui Ptolomeu, s'ar fi numit în vechime Napuca, e greșită. Se știe, că cetatea dacică Napuca, era unde e Clujul actual (Gr. Tocilescu «Dacia înainte de Romanii», p. 69 și 77). Această eroare a lui Fotino a vulgarizat-o Genilie în a sa «Geografie» din 1835, p. 201, de la care a împrumutat-o mai toți cîți au scris în urmă Geografia Țării.

Limitele.—Limita acestui județ la N.-V. începe din muntele Tătărușul, care face hotar între județele Buzău, Prahova și Tra-

silvania, înaintează puțin spre S. la plaiul Bitei, unde se curmă pîrîul Crasna, punct numit și Curmătura-Crasnei și de aci continuă pe albia acestei ape, până la vărsarea ei în râul Buzăul (distanța 20 kilometri). De la Gura-Crasnei, hotarul se lasă pe albia râului Buzăul până la Cheia-Cordunului, punct unde râul Buzăul intră în județ (distanța 3 kilometri), trece râul și se dirige, descriind un arc, spre Nord-Est, prin punctele Stîncă - Chee, Plaiul - Cerbului, Tabla - Chee (distanța 1500 metri), Zimbrul, munții Bota-Mică, Bota-Mare și Poiana-din-Cale, apoi se lasă puțin spre Sud și merge pe șeaua muntelui Surducul, până la Izvorul-Surducului (distanța 12 kilometri); apoi o ia pe cursul acestui izvor până la vărsătura lui în râul Bîsca - Mare, (distanța 3 kilometri); de aci se lasă pe apa Bîscei-Mari în jos, până în fața gurii izvorului Pitac-Patac (distanța 6 kilometri), unde este și punctul de despărțire al plaiului Buzău de plaiul Pîrscov. De aci se dirige drept spre N., pe albia izvorului Pitac-Patac, până în dreptul muntelui Hosszucos, peste care trece în linie dreaptă și dă în albia izvorului Bisculița, în fața gurii izvorului Coriul, trece izvorul Bisculița și o ia pe izvorul Coriul până la sorgintea lui; urcă apoi peste plaiuri și, pe culmea dintre munții Coriul și Băleșiul; merge până în vârful muntelui Bălescu (distanța 12 kil.); de aci coboară la sorgintea pîr. Cilianoșul și merge pe albia sa până la vărsătura lui în pîrîul Bîsca-Mică (distanța 12500 m.); apoi urcă puțin spre N. pe albia Bîscei-Mici și se abate spre E. pe cursul izvorului Magyarobocor, până la sorgintea lui,

de unde urcă peste șeaua muntelui Tăetura, (distanța 6500 metri), punct care separă tot de o dată plaiul Pîrscov de plaiul Slănic. Din muntele Tăietura se lasă puțin și, întîlnind izvorul Stîna-Giurgiului, merge pe dinsul până la întîlnirea sa cu Izvorul-Giurgiului, apoi o ia pe albia acestui izvor, spre N., până în poalele Dealului-Negru, urcă pe culmea sa și ajunge în vârful muntelui Giurgiul, punctul cel mai de N. al județului, care face hotar între Buzău, Putna și Transilvania.

La N.-E. și E., hotarul, începînd din muntele Giurgiul se lasă în jos, cu o mică înclinare spre E., prin munții: Mușă-Mare, Mușă-Mică, Vetrilele, Neharna și Piatra-Secuiului, de unde face un arc spre N., trece prin piscurile: Paltinul și Nerezul, face o curbă spre S., trecînd prin muntele Furul-Mic, apoi urcă iar spre N. în muntele Furul-Mare, numit de obicei: La-Trei-Hotare, fiind-că formează limita între județele Buzău, Putna și R.-Sărat, și unde se termină vecinătatea Buzăului cu jud. Putna, începînd de aci înainte a se învecina numai cu jud. R.-Sărat. Din muntele Furul-Mare, hotarul se lasă în jos prin poalele Furului - Mare, la Stîna - Vrîncească, a Păltinenilor și ajunge la Belciul, o strămoare de stînci, de unde își ia naștere pîrîiașul Recea, numit și Fundul-Rîmnicelului; apoi o ia pe albia acestei ape, avînd la dreapta munții Martinul și Măceșul, până la vărsătura ei în râul Rîmnicul, în poalele muntelui Curcubeta-Mare, la punctul numit Urzicării; de aci merge pe râul Rîmnicul, avînd pe malul drept: Curcubeta-Mică, Muchea - Biseriçuței, izvorul Sărățelul și Podul-Coitei; din dreptul Podului - Coitei, părăsește

albia râului Rîmnicul și pe la Nord de cătunul Plăveșul trece izvorul Bisoca, descrie un arc spre Sud-Vest și ajunge peste plaiuri în vârful muntelui Bisoca; de aci se urcă spre N.-V. prin munții: Locusta, Piscul-Mîndru și Muchea-lui-Țuțuiu (Vîrf-Dinului), de unde se lasă drept în jos prin culmea dealurilor: Carpenul, al-Cumetrii, Goicelul, Tătarul, Căratnăul, Cîmpulungeanca, Hamocioaiași muchile: Dimiana, Licoi, Gârdoaea, Motohani și Richițele, unde întîlnește râul Cîlnăul; urmează cît-va pe albia acestuia în jos, până unde acest rîu pătrunde în sînul județului și de acolo se dirige spre E. spre Crucea-Comișoae, avînd de limită moșia Zoiața, din R.-Sărat; de aci se gușează în dreptul Movilei-lui-Berbecel, apoi se urcă spre E., făcînd o mare proeminență, cu o mică înclinare spre S., până la com. Cochirleanca, Movila-Pîrlită, învecinîndu-se cu hotarele moșiilor din Rîmnic: Costieni, Zidul, Socariciul, Bălăceanca și Robeasca. De la Movila - Pîrlită, hotarul face o mare curbă spre S.-V. și ajunge la lacul Costeiu, pe apa căruia merge până în râul Buzăul, unde încetează a se mărgini cu Rîmnicul și începe vecinătatea sa cu jud. Brăila. Hotarul Buzăului, după ce atinge apa râului Buzău, merge cîte-va kil. pe albia sa, până în moșia Moșești, unde trece râul și se lasă spre S. limitîndu-se până în dreptul com. Bilhacul, com. Cotul-Ciorii, cu moșia Vizireni; de aci, făcînd o mare intrare spre V. și S., în linii mixte, trece pe lîngă movila Singurul, înaintează iar spre E. și ajunge în albia râului Călmățuiul, învecinîndu-se cu hotarul moșiei Rușeșul. După ce trece Călmățuiul, hotarul se lasă în jos, în-

clinîndu-se puțin spre V. și mărginindu-se tot cu moșia Rușeșul, până în dreptul pădurei Macoveanca, com. Padina; face apoi o mare proeminență spre E. în linii drepte, mărginindu-se cu hotarul moșiei Jugureni, se lasă în jos făcînd un unghiū ascuțit și limitîndu-se cu moșia Ciocile, ajunge în fine la Movila-Ciocilor, punctul cel mai de S. al județului, unde încetează vecinătatea sa cu jud. Brăila și începe a se hotărî cu jud. Ialomița.

La S., începînd din Movila-Ciocilor, hotarul merge drept până în hotarul moșiei Colilia, avînd de limite, despre Ialomița, hotarele moșiilor: Bălășești, Ciocina, Reviga și Căzănești. De la Colilia, se urcă iar spre Nord până în hotarul moșiei Balaciul, apoi se lasă în jos pe hotarele moșiilor: Pitișteanca, Rogozul sau Groaza, Grindul, Grindașul, unde formează un unghiū și se ridică spre N.-V., în linii frînte, până în dreptul com. Boldești, avînd limită hotarele moșiilor: Sf. Gheorghe, Broșteni-Noi, Baldovineasca, Stejereasca, Gîrboveanca, Manasia, Apostolochianca, Dudeasca și Jilava, unde se termină hotarul cu jud. Ialomița și Buzăul începe a se învecina cu jud. Prahova.

La V., hotarul începînd de la com. Boldești, face o mare proeminență spre V., formată din mai multe curbe și limitată de moșiile Sălcianca, Cioranca și Fulga, merge apoi pe hotarul Fulgii până în dreptul lacului Amarul, face o mare intrare spre E., apoi ese iară și se dirije spre N.-V., pe lîngă com. Baba Ana și Mizilul, învecinîndu-se cu moșiile: Conduratul, Fîntînelele, Ghenoaica și Vadul-Săpat; de aici o ia pe valea Rîșniței până sub com. Călugăreni, face

o intrare spre E., în dreptul com. Jugureni, apoi începe a se urca spre N. pe colina Piscul-Pietros și pe hotarul Mireștilor, până dă în albia rîului Cricovul; trece rîul și se urcă pe valea izvorului Călugărul (Circiuma-Sofronia) până în Butuceanca, comuna Sîngerul. De aci, hotarul se urcă pe muntele Runcul, merge prin marginea căt. Crăciunești și Buda, comuna Cizlăul, până ajunge în Virful-Cocioabeî, se lasă pe plaiū și urcă în muntele Gilma; de aci, făcînd o mare proeminență spre S. - V., peste plaiuri, ajunge în muntele Sălcia, apoi în Virful-Groșilor, de unde începe a urca spre N. prin munții: Tătulești, Trenul și Șeaua-Dracului, atingînd proprietatea Cărbunești și dînd în apa Zeletinul. Din Zeletin, hotarul merge prin: Scursura, Valea-Cîinilor (La-Piatra) și se lasă în obîrșia văei Cătina, de aci urcă Slemnea-Dealului, până în mușea Dubanului, trece prin muntele Tisele (La-Pietrile-Infundate), face o curbă spre E. și dă în muntele Piatra-Rotăriei și de aci în apa Stîmnicului (pîrîul Bătrîneanca), de unde, înclinîndu-se puțin spre N.-V., merge în muntele Carafte, zis și Piatra-Rotăriei, în dreptul piscului Murătoarea, hotarul Roma, urcă pe Piscul-Ciocîrlanului și Virful-Călugăruului, făcînd un unghiū, intră puțin spre E., trece pe la mușea mare a Brădetului, se lasă pe valea Colnicului și merge la Piatra-Infierată-dintre-Bîscîi, la poalele muntelui Pleșea, unde trece Bîsca-fără Cale și o ia pe albia Bîscii-cu-Cale până la izvorul Bîscuța; urcă pe Bîscuța în sus până la Măgura-Carpenului, apoi, după ce merge cît-va pe plaiu, se lasă în jos și dă în albia rîului Siriul, trece Siriul și urcă pe va-

lea Tătarului, până în muntele Tătărușul, de unde izvorește și unde se termină și hotarul jud. Buzău despre Prahova.

Limitele jud. Buzău n'au fost tot-d'a-una cele actuale, ci au fost supuse la diferite modificări. Așa în 1828, jud. Brăila încetînd de a mai fi raia turcească, comunele: Făurei, Rușeșul și Strîmbul, cari până aci ținuseră de Buzău se alipesc Brăilei; iar comunele: Băbeni, Racovițeni, Nisipurile și Moșești, Rîmnicului-Sărat. Cu desființarea județului Sacul (1842), Buzăul a crescut foarte mult în teritoriu, alipindu-i-se: pl. Tohani și plaiul Buzău, care făcea parte din desființatul județ Sacul. În urma delimitării frontierei din 1888, i s'a mai adăugat încă cam 4300 hect.

Conturul acestui jud. nu se poate raporta la nici o figură geometrică; totuși dacă vom uni prin linii drepte: M. Giurgiul, punctul cel mai de N. cu Movila-Ciocilor, punctul cel mai de S.; apoi Movila-Ciocilor, cu căt. Grădiștea, com. Boldești; căt. Grădiștea cu M. Tătărușul; Tătărușul cu M. Giurgiul, jud. va lua forma unui trapez, prezintînd cea mai mare lungime de la M. Giurgiul până la Movila-Ciocilor și cea mai mare lățime de la M. Sălcia, com. Cizlăul, pe hotarul Prahovei, până la movila Pîrlita din com. Cochirleanca.

Din actele de proprietate ale moșnenilor din com. Nehoașul, rezultă că vechiul hotar al Buzăului despre Transilvania era ast-fel: De la vărsătura pîrîului Crasna în Buzău urca spre N. pe albia rîului Buzău până la gura pîrîului Crăsnîța și mergea pe această apă până în muntele Bota Mare. Acest teritoriu, coprins între rîul Buzăul, pîrîul

Crăsnița și munții Cheea și Bota a fost cotropit de Austro-Ungaria de pe la 1700. În timpii mai apropiată Austro-Ungaria nu s'a multumit nici cu această limită, cea stabilită actualmente, ci a voit să se lase și mai spre S., pe albia pârului Arțagul și în conformitate cu această dorință s'a fixat hotarul și pe harta austriacă din 1856. Certele ivite între moșnenii Nehoeșeni și Păltinenii cu Ungurii au dat naștere mai multor anchete, care de drept, ne-au recunoscut frontiera până în Vîrful-Botelor; de fapt însă tot Ungurii beneficiau de acești munți, păcîndu-i și mai cu seamă tăind pădurile de tisă, brad roșu, lemn atît de căutat în industria Transilvaniei, până cînd pădurile au fost aproape exterminate, crescînd în locul tisei, mesteacănii. Ca să se puie capăt călcărilor, colonel I. Cucitorescu, pe cînd comanda regimentul din Buzău, a îndemnat pe mai mulți dorobanți, moșneni din Nehoiașul, să-și facă ferăstrae pe apa Arțagului, și așa din 1881, călcările Ungurilor au devenit mai anevoioase. Totuși însă, comisia de delimitare din 1889 a găsit cu cale ca să cumpere acest teritoriu în suprafață de 1510 hect., de și curat al Romînilor, de la Unguri, pentru suma de 78720 florini. («Monit. oficial», No. 9 din 10 Aprilie 1888).

Muntele Bălescu, până la delimitarea din 1888, ținea de Transilvania, iar frontiera vechiă mergea din poalele M. Bălescul, peste plaiuri, până în izvorul Zănoaga, apoi apuca cursul acestui izvor, până la vărsarea sa în pîrîul Bîrsa-Mică și pe Bîrsa în sus până în M. Ciurgiu. Muntele Bălescu și Bălescutul, adăugîndu-se acum Buzăului, jud. a cîștigat și aci o

întindere în suprafață de 2800—3000 hect.

În harta austriacă hotarul între județele Buzău și Rîmnicul e greșit, și această greșală a reprodus-o apoi toți cartografil și geografil: în harta austriacă hotarul e tras din muntele Furul-Mare, drept în Podul-Coitei, adăugînd cu modul acesta județului Buzău, munții: Carîmbul, Vîrstele și Piatra-Penei, care tot-d'a-una au ținut de jud. Rîmnicul. În această regiune hotarul Buzăului n'a trecut nici-o dată peste izvorul Recea și rîul Rîmniceleu.

O altă eroare este în dreptul com. Lapoșul, unde moșia Butuceanca din com. Singerul, județul Prahova, se suiază foarte mult spre N.-E. și pătrunde mult în jud. Buzău, despărțind cît. Lapoșul de cît. Lăpoșelul. Tot o asemenea eroare e făcută în dreptul com. Glodeanu-Sărat, unde moșia Sălcianca din Prahova înaintează în jud. Buzău până lîngă lacul Cufuritul.

Limitele Buzăului despre Prahova, în dreptul com. Chiojdu-din-Bîsca încă nu sunt definitiv fixate, din cauză că locuitorii sunt în devălmășie cu moșnenii din comunele Chiojdu-Mare și Bătrîna, din Prahova; neterminabilele procese moșnenești fac ca părți mari de moșie să treacă cînd la unii, cînd la alții: din această cauză, multe proprietăți din Prahova sunt impuse la foncieră în jud. Buzău și vice-versa.

Suprafața. Supraf. jud. Buzău este de 494313 hect., ceea ce îl face să ocupe al 5-lea loc între județele țării în privința întinderii. Din această suprafață: 204040 hect. sunt arabile, 117906 pădure, 35389 fîneață, 75604 izlaz, 4874 livezi, 10671 vii și 45918 sterp.

Relieful județului. Județul Buzău, ca și țara din care face parte, prezintă aspectul unui vast amfiteatru, a cărui arenă o formează șesurile, iar treptele: dealurile, colinele și munții, cari merg din ce în ce ridicîndu-se de la S. spre N., până dau în frontiera Transilvaniei. Afară de aceasta, terenul său, în partea șesurilor, mai are o înclinațiune de la V. la E., ceea ce face ca toate apele care udă acest județ, să decline, mai mult sau mai puțin, spre E., în loc de a continua curgerea lor spre S., după cum își primesc direcțiunea, cînd es din munți. Această accidentare a terenului variază de la N. spre S., între 1753 m. (muntele Penteleu) și 67.32 (Movila-Ciocilor); iar de la V. spre E., între 139.9 (Mizil) și 27.5 (com. Cotul-Ciorii).

La prima vedere, teritoriul acestui județ s'ar putea divide în două părți, bine distincte: zona șesurilor și zona munților; dar ținînd seamă de înălțimi, de constituția geologică a terenului, de felul producțiunii, etc., zona munților se poate subdiviza în trei regiuni: regiunea dealurilor, regiunea colinelor și regiunea munților propriu-zisă.

Zona șesurilor ocupă două din cinci părți din teritoriul județului, cu o suprafață aproximativă de 215 hect., prezintînd, din poalele dealului până la extremitățile județului, o vastă cîmpie, care se continuă în județele Ialomița și Brăila, până în Dunăre, întreruptă ici și colea de nenumărate movile, cu care e semănată, precum și de malurile rîului Buzău și Călmățu-iul, ceea ce face ca șesul între aceste două rîuri să ia forma unei vaste albi, acoperită în mare parte de nisip, sărături,

smîrcuri, stuf, etc., din care cauză e și mai puțin fertil. O altă albie formează riul Istăul, de și mai puțin însemnată, dar prezintînd terenului agricol aceleași inconveniente și supusă cîte o dată și înecăciunei. Cu toate acestea, zona șesurilor județului Buzău este una din cele mai fertile ale țării și produce cu abundență și de calitate superioară: porumb, grîu, orz, secară, meiu și rapiță; are fînețe, izlaz și păduri multe.

Zona munților. a) Regiunea dealurilor, de și nu se poate circumscrie în limite fixe, fiind însă compt de producțiunii, de înălțimi și de constituția geologică a terenului, se determină ast-fel: la N., începînd din Valea-Unghiului, limita ei merge pe albia r. Nișcovul până în dreptul com. Tisăul; de aci se dirige spre N., pe izvorul Tisăul și Valea-Largă (căt. Viperești), până dă în albia rîului Buzău, merge puțin în jos pe albia sa și trece Buzăul în dreptul com. Pîrscovul, de unde o ia spre N. pe valea Sărățelului - Bălăneștilor, până în com. Trestia; de aci se dirige spre E., trece pe la poalele muntelui Balaurul și ajunge în albia rîului Slănicul; se lasă pe Slănic în jos până la com. Aldeni și peste muchi urcă la Virful-Mare, trece pe la N. comunelor Băești și Blăjani, ajunge la com. Vadul-Sorești, la gura Hirbocei. La S. limita ar fi șoseaua națională Buzău-Focșani, dacă aceasta nu s'ar depărta cu 3—10 kil. de poalele dealurilor. Se poate exclude din această regiune: muntele Istrița, cu continuația sa Strihani, muntele Ciolanul, cu culminația sa Cetățuia și cîte-va dosuri de pe Valea-Nișcovului, acoperite de pădure. Se poate adăuga însă valea rîului Buzău până în com.

Păltineni, fiind-că pe coastele ei permite cultura viței până în acest punct nordic, de și nu tot-d'a-una cu o completă reușită; de asemenea valea r. Slănic, până în com. Vintilă-Vodă.

Această regiune are o suprafață aproximativă de 65000 hect. acoperite cu vii, livezi, pomi fructiferi, grădini de legume, cereale, precum: porumb, puțin grîu, orz, alac și alte plante din mica cultură. Pădurile ocupă cam a 4-a parte din această suprafață.

b) Regiunea colinelor se mărginește la S. cu limitele de N. ale regiunii dealurilor, iar la N. se desparte de regiunea muntoasă prin următoarele puncte: la V., începe din poalele muntelui Pleșea, trece pe sub poalele muntelui Plescioara, apoi, pe Valea-Cătiazului, da în riul Buzău, merge pe albia rîului Buzău în sus până la vărsătura rîului Bîsca - Rozilei, merge pe albia Bîscei până în Valea-Largă (com. Mlăjetul); urcă pe această vale până în muntele Virful-Oaei, se lasă puțin pe Valea-Stăniliei, urcă în Virful-Șelei și, pe la V. de com. Colți, dă în Valea-Sibiciului; de aci urcă muntele Gornetul, ajunge în muntele Virful-Juncului și, pe Aluniș, dă în munții Martira și Crucea-Spătarului, de unde se îndreptează prin munții Arsenia și Ivăncuțul, ajunge la muntele Roșul, dă în albia rîului Slănicul, trece Slănicul pe la poiana Terca, apoi pe la poalele muntelui Brazăul și, pe la N. de căt. Buște (com. Mînzălești), dă în Piriul-Șghiabului; se lasă puțin în Șghiabul și urcă pe muntele Bîsoca până întîlnește valea Pecenega, unde se termină limita acestei regiuni. Suprafața regiunii colinelor, cu o întindere aproximativă de 110000 hect., este întreruptă adesea și de

munți a căror înălțime trece peste 1000 metri. Producțiunile principale sunt: porumbul, livezi de pruni, pomi fructiferi, fînețe, izlaze și întinse păduri.

c) Regiunea munților proprii ziși se coprinde între limitele de N. ale regiunii colinelor și frontieră. Suprafața ei aproximativă este de 100000 hect., acoperită în mare parte de vaste și seculare păduri, în cari bradul ocupă primul loc, de fînețe și izlaze și în cît-va de stînci și piscuri formate din pietriș. Totuși mica cultură a pătruns până în văile cele mai ascunse și chiar în poalele Penteleului se vād holde de porumb.

Văile. Numeroasele văi ce se află în județ contribue foarte mult la modificarea și varietatea reliefului său. Vom menționa pe cele mai principale, după ordinea mărimii: Valea-Buzăului, una din cele mai frumoase ale țării, Valea - Slănicului, Bîsca-Rozilei, Bîsca-Chiojdului, Nișcovul, Sărățelul - Bălăneștilor, Valea-Sibiciului, Cîlnăul, Sărățelul-Bercii, Siriul, Șghiabul, Nehoiul, Artagul, Cășoca, Hărăhdăul, Cătiașul, Cricovul, etc., din care unele udate în permanență de apa izvoarelor, ce se adună în albiile lor, iar altele cari n'au apă, de cît în timpul ploilor și al topirei zăpezii.

Orografia și Ipsometria. Munții Buzăului, de și nu se disting mult prin înălțime, sunt totuși din cei mai însemnați ai țării prin vastitatea pădurilor, excelența pășunilor, avuțiile minerale și prin frumusețea lor. Numai puținii dintr'înșii sunt bine cunoscuți, iar restul nu-și descopere misterele de cît păstorilor și prea puținilor călători.

Acești munți, după apele cari le udă poalele, se pot grupa în 19 serii mai importante:

a) Munții Siriului, coprinși între apele : Crasna, Valea-Tătarului, Siriul și Buzăul, ocupă partea de N.-V. a județului și culminează în piscurile : Tăturuțul (818 m. înălțime), Mălia, Bocirna (1200 m.), Fețele (1675), și Curul-Muntelui (1416), cu ramificații mai însemnate : Piciorul-Baliș și Plaiul-Bitei. Toți acoperiți de pășuni și păduri.

b) Munții Chiojdului, coprinși între apele : Bîsca-Chiojdului, Siriul, Buzăul și Valea-Muscelului, cu vîrfuri mai însemnate : Monteorul (1408 m.), Stevia (1305 m.), Cumpenele (1170 m.), Impistrițul (1094 m.), Vîrful-Stînei (1020 m.), Pitica, Plescioara, Spedișul - Nehoiului, Caraftele, Cătiașul, Piatra-Corbului, Titila, Rîpa-Fetei, Olteanul-Mare, Olteanul-Mic, Roma, Manta, Vîrful-Lerii, Predealul și Măgura. Toți acoperiți de fineață, izlaz și păduri; cîți-va sunt stîncoși. La poalele lor se cultivă pomii fructiferi și porumbul.

c) Teișul, coprinși între Bîsca-Chiojdului, Valea-Muscelului și rîul Buzăul, cu culminațiuni mai însemnate : Cetățuia, Vîrful-Călinei (817 m.), Balosinul, Colînul (567 m.), Vîrful-Fetei, Poenari, Cornetul, Malul-Pieii și Zăpușelul. Mare parte sunt pietroși. Cea mai mare parte sunt acoperiți de păduri; alții sunt acoperiți de livezi, finețe și semănături.

d) Munții Cislăului, coprinși între Zeletinul, Bîsca-Chiojdului, Buzăul și Cricovul. Piscurile mai însemnate sunt : Salcia, Fîntîna-Hoților, Runcul, Stîna-Bătrînă, Pietricica, Gîlina, Scărișoara, Plaiul - Ungurului și Nicovanul. Mai toți sunt acoperiți numai de păduri și în cît-va de livezi. In poalele Nicovanului reușește și vița.

e) Predealul Buzăului, coprinși

între Cricovul, Nișcovul și Buzăul. Piscuri mai însemnate sunt : Glodul, Vîrful-Bradului, Fața-Inaltă, Ciolanul, cu fainoasa sa culminație : Cetățuia, Golta, Nifon, Vîrful-Cerbului și Liliacul, apoi : Poiana-Brașovului, Poiana-Lupului, Cucuiata, Pandurul, Cetatea, Solnița, etc., mai toți acoperiți de păduri, livezi de pruni, vii și semănături. Cîți-va sunt nisipoși sau pietroși și aproape sterili.

f) Munții Istriței, coprinși între rîul Nișcovul, Valea-Scheilor și șes. Vîrfuri mai însemnate sunt : faimoasa Istrița (755) cu ramificațiile sale : Strihani (408) Gruiu și Vladimirus, apoi : Corneanul, Chilmiziul, Arhimandritul, Dumbrava, Pragul și alte dealuri care o înconjoară. Mare parte sunt formați din stînci calcaroase și goale; alții sunt acoperiți de păduri, vii, pomi și în cît-va de semănături.

Pe partea stîngă a rîului Buzău, munții se grupează în următoarele serii :

g) Botele, coprinși între Buzăul, Crănița și Artagul, cu vîrfurile : Stîncă-Cheei, Cheea, Cerbul, Tabla-Cheei, Zimbrul, Bota-Mare și Bota-Mică, mai toți cu stînci, pășuni și păduri.

h) Munții Nehoișului, coprinși între Buzăul, Artagul, Bîsca-Mare, Păltinișul și Bîsca-Rozilei. Mai însemnați sunt : Podul-Calului (1446), Tehăruț (1365), Vîrful-Babei (1360), Poiana-din-Cale, Prunceea, Spedișul-Buzăului, Giurca, Cășioaca și Arsele. Stînci, pășuni întinse și păduri.

i) Munții Păltinișului, coprinși între Bîsca-Mare, Păltinișul și Bîsca-Rozilei, cu piscuri mai însemnate : Podul-Grecilor (1200), Tega (1054), Monteorul, Păltinișul, Piatra-Corbului, Argășălești, Țențea, Piatra-Arsă, Vîr

ful-Dracului și Nemertea. Stînci, fineață și pășuni.

j) Munții Penteleului, coprinși între frontieră, Bîsca-Mare și Bîsca-Mică, cu însemnatele piscuri : Penteleul (1753), cu ramificațiile sale, Balabanul (1600), Piciorul-Caprii (1543), Viforita, Cernatul, Cursele, Zănoaga, Corăiul, Miclăușul, Monteorul, Piscunașul și Bălescul. Acești munți sunt cei mai însemnați, nu numai prin înălțimea și frumusețea lor, dar și prin excelența pășunilor, al căror calități superioare nu le egalează nici un alt munte din țară.

k) Munții Sibiciului, coprinși între rîul Buzăul, Bîsca-Rozilei și Valea-Sibiciului, cu piscuri mai însemnate : Sboiul (1117), Vîrful-Oaei (1092), Barbul, Stănila, Martiria, Colții, Crucea-Spartarului, Cîlnăianul, Vulturul, Ciniile, Fulgoiul, Leurdeanul, Vîrful-Pietrei (1320), Vîrful-Biei, Stermina și Verzele. Mai toți sunt stîncoși sau nisipoși, goi și rar acoperiți de pășune sau pădure. In acești munți se găsește chihlibar.

l) Munții Pănătăului, coprinși între Valea-Sibiciului, Buzăul și Sărățelul-Bălăneștilor, cu vîrfuri mai însemnate : Jungul (1200), Pănătăul, Vătraul, Samarul, Vîrful-Epei, Gornetul, Șopîrla, Preseaca, Biidea, Dintele, Vîrful-de-Nimezi, Scărișoara și Sarea-lui-Buzău. Mai toți sunt acoperiți de pășuni, finețe, păduri și semănături.

m) Mușele, coprinși între Bîsca-Mică, Izvorul-Giurgiului, Vrancea și Izvorul-Neharniței, cu vîrfuri mai însemnate : Giurgiul (1600), Mușă-Albă (Tăietura), Mușă-Mare, Mușă-Mică, Vetricile, Neharna (1402), Neharnița, Chilmiziul și Piatra-Secuiului. Toți sunt acoperiți de pășuni întinse, de păduri și întru cît-va stîncoși.

n) Munții Goideștilor, coprinși între Bîsca-Rozilei, râul Slănic, Sărățelul-Bălăneștilor, Sărățelul-Bercii și Valea-Stupinei la S., cu vîrfuri mai însemnate: Războiul, cu frumoasele sale ramificații: Mortatul, Vișanul, Bizdadaea, Tigva, Fulgerișul, Brînzea și Tainița; apoi Arsenia, Ivanețul (1176), Ivanețul-Mic, Fărîmicioasa, Scobita, Curmătura-Purceilor, etc., mai toți stîncoși, iar unii acoperiți de pășuni și păduri; la poalele lor se cultivă porumbul.

o) Munții Trestioarei, coprinși între Sărățelul-Bălăneștilor, Sărățelul-Bercii, Slănicul la N. și râul Buzăul la S. Această serie, plecînd de la Fundata, se bifurcă o parte spre S. și culminează în vîrfurile: Măgura, Boziorul, Dilma, Stoicana, Zapodia, Piatra-Negoșinei, Botanul (783), Șoimul, etc., iar alta spre N. culminează în vîrfurile: Mociarul, Pițigoiul (817) și Cerchezul. Cei de N. sunt formați în mare parte din pămînturi albe și goi; cei de S. însă sunt acoperiți de pășuni, păduri și în cît-va de livezi și semănături de porumb. Această serie e foarte bogată în substanțe minerale și mai cu seamă în sare; în cît-va se găsesc mulți psilodonți.

p) Munții Cocii, coprinși între râul Slănic, Sărățelul-Bercii și râul Buzău, cu vîrfuri mai însemnate: Coca (671), Umbrărelul (815), Bocul, Imprumutul, Ocea, Grabicina, Corbul, Balaurul (490), Bostucana, Moara-de-Vînt, Siminocul și Săpoca. Cîți-va sunt goi, dar cea mare parte sunt acoperiți de fineață, pășuni, livezi, vii, păduri și semănături. Sunt avuți în substanțe minerale, iar cîți-va au salze.

r) Munții Lopătarilor, coprinși între râul Slănic, Izvorul - Secu-

ului, Șghiabul și Recea, cu vîrfuri însemnate: Măceșul (1355), Brazeul (1229), Cireșul (1166), Curcubeta (1092), Piatra - Secuiului, Paltinul, Nerezul, Furul-Mare, Furul-Mic, Martinul, Mălușelul, Muieria, Cheea, Runcul, Grunjul, etc., cari se disting nu numai prin mărime, dar și prin sălbăticie; unii sunt stîncoși, iar alții acoperiți de pășuni și păduri. În cît-va sunt avuți și în substanțe minerale și mai cu seamă în sare și ape sulfuroase.

s) Munții Bisociei, coprinși între râul Slănic, Rîmnicelul, Șghiabul și valea Pecenega. Mai însemnați sunt: Bisoca (960), cu ramificațiile ei, apoi colinele: Veverițele, Cetățuia, Vornicul, Papa, Rîpa-Albă, Ghizdita, etc. Mai toți au pășuni și păduri.

t) Munții Slănicului, coprinși între Pecenega, hotarul Rîmnicului, râul Cîlnăul și râul Slănic, cu vîrfuri mai însemnate: Locusta, Țuțuiul, Carpenul, Gocelul, Tătarul, Cărătnăul, Dimiana (484), Cîmpulungeanca (481), Dumbrava (384), Vîrful-Mare, Lazul, Blăjani și Clociți. Mai toți sunt acoperiți de pădure, finețe, izlaz, vii, livezi și semănături.

Partea de S. a județului de și prezintă un vast șes, este și ea accidentată de malurile râului Buzăul, care se continuă, de partea stîngă, până în com. Găvănești și de malurile Călmățuiului, care, începînd de la com. Costești, se continuă pe dreapta până în jud. Ialomița. Afară de aceste maluri, șesul se mai întrerupe de nenumărate movile, din care unele împrăștiate fără ordine, la distanțe inăi mult sau mai puțin depărtate, izolate, sau grupate mai multe la un loc. Altele însă pleacă ca raze, sau din muntele Istrița și, în linie dreaptă, ajung la Dunăre, pe

care o trece la Hîrșova, și de aci la Marea-Neagră; sau din Săpoca, urmînd albia Buzăului, până la gura râului Cîlnăul, unde se bifurcă, apucînd unele pe malurile Cîlnăului până la cît. Clociți, iar altele, continuînd pe Buzău la vale și îndreptîndu-se spre orașul Brăila.

Poporul deosebește movilele după mărimea și situația lor, prin expresiunile: movilă, popină și bășică. Aceste movile se pot clasa ast-fel: a) tumule, b) itinerare, c) telegrafice sau puncte de observație, d) semne de bătlăii sau locuri memorabile, și e) hotare de moșii. Un studiu special asupra lor nu s'a făcut, ca să se poată ști carei clase aparține fie-care din ele. Singura movilă exploatată este Ciocîrlia de la Vadul-Pașii, com. Scurtești. Aci d. Gr. Tocilescu, în 1881, Maiu, a găsit oseminte de om și de cal, precum și resturi de arme: o sabie, zăbale, scări de șea, frîu, etc., depuse acum în Muzeul de Antichități. E de notat, că o mare parte din movile încep să dispară, fie distruse de căutătorii de comori, cari le sapă fără nici un sistem și le împrăstie; fie de agricultorii, cari le ară și le aplanează.

Ridicăturile mari de pămînt, făcute pe șes sau pe dealuri, le numesc locuitorii movile. Movelele mari, situate pe văi sau prin stufariș, le numesc popine; iar pe cele mici, ori unde ar fi situate, le numesc bășici.

Idrografia. — Județul Buzău e străbătut de mai multe ape, care-l udă de la N.-V. spre S.-E., concentrîndu-se în 2 basini: al râului Buzău și al râului Ialomița. Cele mai însemnate sunt: Buzăul, care udă prin mijloc și în lung tot plaiul Buzău, Sudul plaiurilor Pîrscovul și Slănicul, N.-E. plășei Sărata și

partea de N.-E. a plășei Cîmpului. Afluenții săi mai principali sunt: Bîsca-Rozilei, Nehoiul, Valea - Sibiciului, Bîsca-Chiojdului, Sărățelul-Bălăneștilor, Sărățelul-Bercii, Slănicul, Nișcovul și Cîlnăul, care fecundă văile pe unde trec, înlesnind tot-d'o-dată foarte mult comunicația prin drumurile naturale ce oferă pe albiile lor. Ele, prin marile văi ce deschid în partea muntoasă, impun și împărțirea administrativă. Partea muntoasă este astfel divizată în trei plaiuri: Buzăul, Pîrscovul și Slănicul. Mai puțin însemnate prin mărime, dar foarte importante pentru agricultură, sunt: Călmățuiul, care udînd în lung plasa Cîmpul, trece prin județul Brăila și se varsă în Dunăre; Sărata, care udă o parte a plășei Sărata, apoi, cînd prin plasa Cîmpul, cînd prin plasa Tohani, merge de se varsă în riul Ialomița; Istăul, care udă partea de V. a plășei Tohani, formează lacul Boldești și merge să se verse tot în riul Ialomița. Pe lîngă acestea, județul are o mulțime de alte pîraie, izvoare, văi, lacuri și viroage, a căror descriere sunt la locurile respective.

Geologia. — Din punct de vedere al constituțiunei geologice, județul Buzău e unul din cele dintîiu ale țarei. Se impune atențiunei geologilor, oferindu-le cu prisosință date nouă și un material foarte abund și prețios pentru scrutarile lor și înavușirea științei, ceea ce a făcut ca să fie cercetat aproape mai mult ca ori-care altul, atît de geologii romîni, cît și de cei străini.

D. Gr. Ștefănescu a studiat muntele Penteleu («Revista științifică», anul VI).

Studii s'au mai făcut de d-nii Pilidi și Porumbaru.

D. Gr. C. Monteoru, prin diferiți ingineri străini, a făcut multe sondagii și studii geologice la proprietățile d-sale; dar rezultatul n'a fost comunicat publicității.

D. C. Botea, în vara anului 1884, a făcut o excursiune mai prin tot județul, și a publicat aprecierile sale în «Anuarul Biuroului Geologic», Anul II, 1884, pe cari apoi le reproduce și d. N. Michăilescu, în a sa «Geografie a Romîniei».

D. Gr. Cobălcescu, în vara anului 1881, viind în Buzău, a studiat bine vulcanii de noroi de la Picle și locurile învecinate. («Studii geologice și paleontologice», București 1883, p. 73—82), studii, care se repetă mai în fie-care an de D-l Gr. Ștefănescu și elevii săi de la facultatea de științe. Tot așa de bine d. Cobălcescu a studiat și terenurile din jurul Becenilor și o parte a albiei Slănicului (Ibidem, pag. 6 seqq.), de care studiu s'a servit în mare parte d. Botea în a sa relație despre Buzău.

I. Grupa quaternară sa diluviană este foarte dezvoltată; ea formează toată partea de cîmp a jud., și se întinde pînă sub ultimile coline ale grupeii terțiare, formînd terase și chiar dealuri, înaintînd și în interiorul văilor. Așa, ea se întinde pe malul stîng al Buzăului, de la Săpoca pînă aproape de Fundeni, pe Valea-Cîlnăului, pe partea dreaptă a văii Nișcovului, pînă la Grăjdana. Această grupă este formată din ambele sale membre: pietrișul și lössul, uneori împreună, alte-ori izolate; așa în partea despre colinele terțiare, pietrișul există singur și este acoperit imediat de solul arabil. Lössul prezintă diferite caractere în acest județ; pe lîn-

gă caracterul său propriu de argil nisipos gălbuiu, cu conrețuni margoase și găurile vermiforme, el devine foarte nisipos, cum se vede spre hotarul jud. Prahova, pe cînd, din contra, pe hotarul jud. Rîmnicul-Sărat și Brăila el devine mai argilos și negru, adevărat Cernoy Zemlo al Rusiei meridionale.

II. Grupa terțiară sa kenozoică este foarte dezvoltată și reprezentată prin cîte trele sistemele sale: pliocenic, miocenic și eocenic.

a) Sistemul pliocenic se compune din stratele cu unio, stratele cu congerii și paludine, stratele cu cardium și cardite și gresiile cu bivalve.

1. Stratele cu unio se observă pe malul Slănicului, la Beceni, și sunt reprezentate prin argiluri și nisipuri roșii și negre, roșii feruginoase, care, la Mlaca pe Valea-Vacii, iaă o mare importanță, întinzîndu-se de la Beceni, pe Valea-Cîlnăului, pînă în hotarul jud. Rîmnicul, iar în partea despre riul Buzău, spre Valea-Josenilor, la Joseni în sus, pînă aproape de Scorțoasa, și lipsind cu totul pe partea dreaptă a Buzăului.

2. Stratele cu congerii și paludine ocupă o întindere foarte mare; ele se arată: pe Valea-Slănicului, la Gura-Dimienii; lîngă Beceni, pînă la Petrăchești; pe Valea-Josenilor, la Policiori, pînă la valea Băligoasa; pe Valea-Buzăului, începînd de la Rătești în Valea-Pîrscovului și continuîndu-se pe partea stîngă a Buzăului, prin Rușlavățul și Tega, pînă în Valea-Sibiciului; iar pe partea dreaptă a riului de la Palanca, în fața văii Josenilor, prin Scărișoara, Bîsceni, pînă în Valea-Cupului; pe Bîsca-Mică, de la Bîsceni pînă aproape de Colnice; formează între-

gul basin al Nișcovului, de la Grăjdana, pe rîu în sus, până la Tisău, coprinzînd basinul de la Sărata și mai toate podgoriile jud. până la Ceptura.

Aceste strate sunt reprezentate prin argiluri cenușii, verzii, unele plastice, altele nisipoase și foarte avute în paludine și congerii și cîte-va alte bivalve; prin nisipuri galbene și cenușii, asemenea fosilifere; prin cîte-va gresii albe și gălbuși congeriane, așezate aci pe strate gipso-margoase, ca la Tega și Sărata, aci pe strate cu Cardium, ca la Coca și Petrăchești, aci pe strate sulfuroase, ca la Valea-Sibiciului și Valea-Lupului, pe Buzău și la Bisceni-d.-j., pe Bîsca-Mică. Sunt acoperite de strate cu unio la Mlaca, pe Slănic, și în Podgorii. Ele coprind toate exploatațiunile și culcușurile de păcură din acest județ.

3. Stratele cu nisipuri cu Cardium și Cardite apar la Petrăchești pe Slănic și formează basinul lignitului de la Coca pe această vale, unde iaă o dezvoltare foarte mare: pe Slănic în sus, până aproape de Vintilă-Vodă; pe Valea-Josenilor până la Policiori; pe Buzău, de la Palanca până aproape de Cislăul, țindu-se continuu sub stratele cu paludine, sub care se afundă la Ceptura și Rotari și complet pe Valea-Bîscei.

Argilurile din aceste strate sunt toate cenușii, nisipoase, pe cînd nisipurile sunt unele albe, altele roșietice.

4. Stratele de gresii și calcare cu bivalve se arată pe Valea-Slănicului, la Vintilă-Vodă, formînd capătul văii Pecenega și masivul dintre Săruri, cum și cel zis Bisoca, pe hotarul jud. Rîmnicul-Sărat și pe Slănic în sus, se continuă de la Vintilă-

Vodă până la Mînzălești, unde staă pe gresiile cu Ceriți; iar pe Valea-Buzăului se arată la Nifon și Ciuta, unde se afundă spre Nișcov, pentru a se arăta din nou la Sărata și de aci la Pietroasa și Istrița; formează partea superioară a masivului cu Ceriți, de la Cislăul și lipsesc din toate celelalte părți ale județului.

b) Sistemul miocenic se compune din stratele gipso-margoase și salifere, din stratele sulfuroase și din stratele cu Ceriți.

Stratele gipso-margoase salifere constituesc niște basinuri de întinderi mici, izolate la Rușavățul și Tega, la Sărata și Săruri, la hotarul jud. Rîmnicul-Sărat, fiind baza stratelor cu congerii și paludine; la Mînzălești sunt acoperite de calcarul cu bivalve, pe cînd la Valea-Sibiciului, spre Tega, stau pe stratele sulfuroase. Acest nivel gipso-margos se arată prin sarea gemă și prin argilurile salifere la Sărata și Mocearul, prin gips la Tega și Mînzălești.

Sarea gemă, ce se arată prin rîul Buzău, face parte tot din acest nivel, însă aci acoperită de nisipuri și gresii cu paludine și congerii, d'asupra căroră ca și la Blestemat, depozitul de sare a fost ridicat de o erupțiune posterioară formațiunei sale și ale cărei urme sunt indicate de cîte-va roce eruptive din prejurul Sărei-lui-Buzău.

Stratele sulfuroase se arată la Tega sub stratele gipso-margoase, spre Valea-Sibiciului; se văd pe partea stîngă a Buzăului, se continuă spre Colți și de aci în Valea-Pîrscovului până la Valea-Fîntinei și în Valea-Slănicului, de la Lopătari, prin Focul-Nestins, până aproape de

Găvanul. Pe partea dreaptă a Buzăului aceste strate se arată la Valea-Lupului în fața Sibiciului, de unde se continuă până la Cătina, pe Bîsca-Mică (Bîsca-Chiojdului), unde merg pe hotarul jud. Prahova și Buzău, prin Ceptura și Piatra-Corbului, până la Plășorul, pe hotarul țării, legîndu-se aci cu aceeași formațiune ce vine, pe Buzău, în sus de Pătărlage, până la Nehoiul și pe Valea-Nehoișului.

Aceste straturi sunt formate de argiluri cenușii, nisipoase, cu chihlibar, de nisipuri albe și galbene, de gresii nisipoase și de schisturi, toate încărcate de sulf și de strate importante și multiple, de un silix negru roșietic foarte abundent și foarte caracteristic al acestei formațiuni și care nu se întilnește în România în așa cantitate în nici unul din județele de la V. de jud. Buzău.

Stratele cu ceriți se prezintă în masive de gresii izolate și de puțină importanță. La Cislăul, pe Buzău, ele se arată într'o gresie cenușie în bande puternice și într'un argil cenușiu schistos, acoperit de gresie calcară cu bivalve și aceasta de o gresie albă-nisipoasă cu congerii. La Mînzălești, pe Slănic, avem asemenea un mic masiv de gresie și argiluri schistoase cu ceriți, acoperit aci de gresie calcară cu bivalve, aci de stratele gipso-margoase, aci de cele sulfuroase de la Lopătari.

c) Sistemul eocenic este reprezentat prin cîte-va conglomerate și prin gresii grăunțoase, care formează baza acestui sistem în județele Prahova și Dimbovița.

Conglomeratele sunt de o mică importanță; ele nu se arată de cît pe unele înălțimi și

adecă la Tătarul-Mic și pe hotar, la Siriul; în legătură cu conglomeratele după Tătarul-Mare și Tigaia din Prahova, la Penteleul și Curse, pe Bîsca, la Găvanul, pe Slănic, la Ivănești și Goidești, în Pîrscov.

Gresiile grăunțoase de la bază prezintă o mai mare întindere, formînd întreaga înălțime a Siriului, a Penteleului, a Găvanului, a Goideștilor și fiind acoperite ici și colea de mici strate, de mici blocuri izolate de conglomerate eocenice, de ordină fără bolovanii voluminoși.

III. Grupa secundară sau mezozoică este reprezentată prin sistemul cretacic. E compusă din toate stratele inferioare celor precedente, cari constituiesc restul jud. Buzău până la frontiera și compuse de argiluri schistoase, schisturi, gresii și cîte-va calcare.

Aceste strate formează baza tuturor masivelor înalte ale județului și se arată pe Buzău la Nehoiășul, formînd baza Siriului și de aci, pe vale mai sus, până la hotarul austriac și d'alungul acestui hotar, trec pe partea stîngă a rîului în Bîsca; formează baza Curselor și a Penteleului, trec apoi pe la Gura-Teghii, la Ivănești și Goidești, pe Pîrscov și de aci pe Slănic, pentru a forma baza pe care stă conglomeratele și gresiile de la Găvanul.

Ca roce eruptive se găsesc cîte-va blocuri de serpentină și quarțite la localitatea numită Sarea-lui-Buzău.

Tot aci putem cita și emanațiunile de hidrogen proto-carbonat de la Lopătari, precum și salzele de la Policiori și de la Beciu.

Clima. Clima județului e în genere sănătoasă, dar puțin cam aspră, din cauza vînturilor. Presiunea atmosferică dă o medie

anuală de 75.61. Temperatura cade în timpul iernei până la — 28° Celsius, dar foarte rar (1888, Decembrie) și se ridică până la + 36°. Cantitatea de ploaie ce cade în timpul unui an prezintă o medie de 62 cm. și 3 mm.; sunt însă veri, cînd apa căzută nu trece de 30 cm. Grosimea stratului de zăpadă prezintă o medie de 53 cm.; sunt însă ierni și localități, unde cade până la 1.85 m.; sunt însă ierni, cînd nu trece peste 0.23 cm. și alte ori nu ninge mai de loc. Vînturile dominante sunt: Crivățul, care suflă de la N.-E., dînd o medie anuală de 147 zile; Austurul, de la V., cu o medie anuală de 124 zile; Munteanul, de la N. cu o medie anuală de 27 zile; Băltărețul, de la S., cu o medie de 17 zile. Celelalte sunt zile liniștite sau puțin agitate de Zefir. Tranzițiunea de la cald la frig și vice-versa se face foarte brusc. Dacă vînturile aș bună că purifică atmosfera, aș însă răul că împiedică ploile, din care cauză județul adesea e supus secetei. Anotimpii nu aș o epocă fixă. Primăvara aproape nu există; toamnele sunt lungi, calde și plăcute.

Producțiuni naturale. Județul Buzău, prin pozițiunea sa muntoasă, este unul din cele mai bogate în producțiuni naturale.

a) Minerale are: fier, pirită, în muntele Bisoca, la Coca, Bîșteni-d.-s. (com. Calvinii), sferoxiderit la Beceni, fier-sulfurat la Jugureni și alte localități. Plumb și aramă se susține că se găsește în muntele Bisoca. Aur în prundul rîului Buzău, pe Bîsca-Chiojdului și în muntele Bisoca, la Gropile-de-Aur, unde Rușii în 1828 și mai în urmă, aș exploatat sistematic, dar după retragerea lor din țară

aș distrus totul. Gipsul în com. Fințești, în muntele Piatra-Corbului (com. Cătina), la Grunjul, Malul-Alb, Cetățuia, etc. Ozocherita, în regiunea muntelui Coca și a ramificațiilor sale. Ocră galben-auriu, la Nehoiul, Coca-Seacă, Lopătari, etc.; roșu, la Buște (Mînzălești); vînat, la Grunj, Vintilă-Vodă, etc.; alb, la Nehoiul, Maxenul, etc. Piatră de construcții, la Ciuta, care prin fragilitatea ei, permite a lua orî-ce formă; apoi cea din muntele Istrița, (comunele Pietroasa și Breaza), cea de la Brînzeasca Muscelul-Dăreii, Pănătăul, etc. Piatră de var în comunele Rușivățul, Calvinii, Vernești și în multe alte localități.

Chihlibarul se găsește numai în acest județ, de și nu în cantitățile de mai înainte, totuși poate îndestula mica întrebuintare ce industria face în țara noastră cu dînsul. Chihlibarul a fost descoperit în anul 1836, cînd se întrebuinta pisat, pentru a afuma prin case. Pe la anul 1840 a început a se face dintr'însul mătăni, apoi țigarete și alte obiecte de bijuterie. Galeriele săpate la Colți, pe filoanele chihlibarului, s'aș dărîmat. Acum nu se pune în comerț de cît ce se găsește pe văi, după ce apele vin mari. Locurile unde se găsește sunt: Valea-Colților și afluenții ei, Valea-Boului și Valea-Alunișului, în care predomină varietatea galbenă, iar cea neagră aș verzue e mai rară. La Venețiș și Roșcoi predomină varietățile negru și albastru-verzuiu. Aș afară de aceste localități, chihlibarul s'aș mai găsit în: Izvorul-Corbului, Bîsca-Chiojdului, Sărățelul-Bălăneștilor, etc., dar nu s'aș putut constata locul de unde a fost rupt.

Sare se găsește în mai multe

localități; nu se exploatează însă. Vom cita, la dreapta râului Buzău: Năeni, Monteorul, Pătărlagele și Bîsca-Chiojdului, iar la stînga: Sarea-lui-Buzău, Pîrscovul, Pinul, Fundata, Ne-goșina, Lopătari, etc. Cărbunii de pămînt, lignita, s'a constatat la: Vispești, Palanga, Joseni, Valea-Dragomirului, Coca-Seacă, Coca-Mercească, Vintilă-Vodă, Valea-Tainiței, etc.

Păcura, de și s'a constatat la: Bisoca, Brădetul, Păcura, Chiojdul, Cislăul, etc., s'a exploatat însă numai la Beciul, la Berca, unde exploatarea se face pe o scară mică; la Cuculești, și mai cu seamă în com. Monteorul, unde se exploatează sistematic.

Pe lîngă acestea și alte substanțe, județul e avut și în ape minerale, din cari vom cita pe cele de la: Boboci, Nifonul, Lopătari, Murătoarea, Prorocul, Cîrnul, Nehoiul, Jariștea, Mirăul, Pleșa, Burdușoia, Puturosul, Gornetul, Fața-Inaltă, Fundul, etc., a căror descriere se va vedea la locurile respective.

b) Plantele sunt de asemenea bogat reprezentate, avînd specii mai din fie-care familie. Vom cita dintre lemnele de foc și construcțiunii: bradul, moliftul, pinul, tisa, enuperile, fagul, frasinul, paltinul, cornul, cerul, carpenul, sîngerul, mojdreanul, gorunul, jugastrul, mesteacănul, plopul, aninul, alunul, salcia, teiul, ulmul, cătina, etc., apoi: dudul, castanul, salcîmul, măceșul, păducelul, scorușul, arțarul, etc.; din pomî: cireșul, vișinul, mărul, părul, prunul, caisul, zarzărul, piersicul, gutaiul, moșmolul și nucul; se mai află în mari cantități: coacăzul, agrișul, zmeura, afenul, etc. Din cereale sunt: grîul, secara, orzul, meiul, ovăzul, alacul, porumbul; apoi: rapița, fasolea,

mazărea, bobul, lîntea, etc. Din plante textile: cînepa, inul, etc. Fînețele au: trifoiul, oiga și ghizdeiul, amestecate cu o mulțime infinită de flori, care le dau un parfum delicios. Iarba, ce crește pe muntele Penteleul; întrunește calități atît de superioare, în cît laptele oilor, ce se nutrește aci, dă brînză și cașcavalul cel mai reputat din țară. Pe alocurca au început să se cultive și livezi artificiale. Un fel de pășuni artificiale se prepară de către ciobani ast-fel: după ce se coboară din munte, dau foc pășului și mai cu seamă strigoei, care, prin lîna oilor, s'a prăsit chiar în vîrfurile munților; iarba crescută în urmă, o numesc iarbă de frîntură sau de pîrlitură, pe care oile o pasc cu deosebită plăcere.

c) Din regnul animal are: lupi, urși, vulpi, jderi, riși (linx), viezuri, iepuri, veverițe, nevăstuici, dihorii, arici, mistreți, câprioare, și rar cerbi (prin munții Siriului), etc. Dintre păsări, afară de cele domestice, are: vulturii, șoimi, ulii, bufnițe, porumbelii, găini, rațe și giște sălbatice, prepelițe, potîrnichii, cocoșarii, lișițe, ciovlici, cîrstei, sitarii, becațe, becaține, cocostîrcii, berze, pelicani, dropii, cocori, etc. Sunt: șerpi, cea mai mare parte neveninoși, broaște țestoase, broaște comune, brotăcei, gușteri, șopîrle, etc. Dintre pești, apele Buzăului au puține varietăți și în mici cantități. Așa sunt: păstravi, în apele: Arțagul, Cășoaca, Bonțul, Bîsca-Rozilei și mai cu seamă pe Bîsca-Mare, Valea-Neagră, etc.; apoi: mreană, molan, sorească, țipar, porcoi, crap, caracudă, roșioară, albișoară, sabioară, podeț, zvîrlugă, clean, lateț, somn, lin, știucă și ciortan. Prin eleștaie se mai găsesc și alte va-

rietăți, iar dintre crustacee, numai raci. Lipitori se găsesc în mare număr în lacul Fețele, din muntele Siriul, precum și în alte ape. Insectele, favorizate de climă și de varietatea ierburilor și a florilor, sunt în specii considerabile și în număr infinit.

Agricultura. Județul Buzău, ca și țara din care face parte, e unul din cele mai agricole. Din cele 494313 hect., suprafața teritoriului său, 204040 hect. sunt acoperite cu sămănturi; 116906 cu păd.; 35389 cu fîneață; 75604 cu izlaz; 4874 cu livezi; 10671 cu vii; 45819 este sterp, ocupat sau de vatra satelor, sau de ape, sau de drumuri, sau de sărături, sau, în fine, de terenuri neproducătoare, precum: prunduri, stînci, pămînturi albe, etc. Cele 204040 hect. arabile, după diferite faze prin care a trecut proprietatea, și mai cu seamă în urma desvătărei din ce în ce mai mari ce s'a dat agriculturii, sunt distribuite ast-fel (1897—98):

Grîul se cultivă pe o suprafață de 55960 hect.; porumbul pe 71494; orzul pe 22198; secara pe 13466; meiul și alacul pe 1470; ovăzul pe 3143 și rapița pe 217; grădini și zarzavat sunt pe 1700 hect.; plante de mică cultură pe 3020 hect.

E de notat că rapița nu se cultivă în toți anii și nu în egală întindere. Cultura ei variază între 100 și 2000 hect., iar cultura meiului descrește din ce în ce.

Tot aci trebuie adăugate și 2700 hect., pe care se cultivă plante din mica cultură: cînepă, in, fasole, cartofi, etc. apoi penii și dovleci.

Pentru a efectua aceste munci agricole, pe lîngă brațe și vite, jud. are: 5736 pluguri de lemn, 6130 pluguri de fier; 129 ma-

șini de treierat; 53 de secerat și 218 de bătut porumbul, afară de alte mașini accesorii pentru vînturare, ciuruire, etc.

Producția medie a acestei culturi, calculată în chile este:

Grîu 128000; porumb 185000; orz 120000; secară 25000; mei și alac 15000; ovăz 15000; și rapiță 1500, ceea-ce dă un total de 489500 chile.

Prețul mediu al producției, avîndu-se în vedere localitatea este: grîul = 90.00 lei chila; porumbul = 55.00; orzul = 70.00; secară = 54.00; meiul = 36.00; ovăzul = 38.00; rapița 100.00; iar valoarea întregii cantități a producției este:

Grîul	11520000 lei,
Porumbul	10175000 »
Orzul	6000000 »
Secara	1350000 »
Meiul și alacul	540000 »
Ovăzul	570000 »
Rapița	150000 »
Total	30305000 »

Grădinile de zarzavat	984000 »
Plante de mica cultură	540000 »
Total general	31829000 »

Viile. — Podgoria Buzăului e o mai departe continuare a Dealului-Mare din jud. Prahova, care începe în jud. Buzău, la N. de Mizil (Valea-Scheilor) și continuă d'alungul dealurilor până la vărsătura Nișcovului în Buzău, avînd dealuri mai repute: Tohani, Sărata, Dealul-Merei, Valea-Teancului și mai cu seamă Săseni, cari produc vin negru de o calitate superioară. Dealuri mai puțin însemnate sunt, pe Valea-Cîlnăului: Ghizdita și Blăjani; pe Valea-Slănicului: Gernătești, Aldeni și Băești și pe Valea-Buzăului: Cîndești, Pîrscovul, Cislăul, Pătărlagele și Sibiciul-d.-s. În urma împroprietăririi din 1864, locuitorii au

transformat în vii mai toate rîpele sterpe, dar priincioase acestei culturi, ceea ce a făcut ca viile să se întinză chiar până în poalele munților, de și produsul lor e inferior. Speciile de struguri, cari se cultivă sunt:

a) Struguri albi sau bălan, cu varietățile: gordin, bășicată, timpurie, om-rău, cruciuliță, tigvoasă, coarnă-albă, țîța-vacii, tămîioasă, focșăneancă, pîrciu, punicoasă, mischet (rar) și roșioară.

b) Struguri negri, cu varietățile: negru-vîrtos, negru-moale, vulpe, seină, bășicată-neagră, țigancă, scuturătoare, coarnă-neagră, focșăneancă-neagră și țîța-vacii neagră.

Viile în acest județ se cultivă din timpuri depărtate și renumele lor e stabilită din vechime, ceea ce a făcut pe Domnul Țărei, Constantin Brîncoveanu, să-și aibă via sa domnească în Dealul-Dumbrăveii, zis și Corbeanca. Totuși vinul alb e inferior de cît cel din Dealul-Mare, pe cînd cel negru rivalizează cu cele d'întîiu din țară. Viile mai renumite sunt: Dumbrava, Virful-Ușii (Tohani), Eleșteul (Sărata), Olănită, Șăinoia și mai tot Dealul-Săsenilor, din com. Nișcovul.

Viile ocupă o suprafață de 10671 hect., din care 2500 sunt aproape părăsite. Filoxera s'a întins și în acest județ, atacînd până acum mai 2 din 3 părți ale podgoriei sale. Producția medie anuală e de 240000 decal., ceea ce reprezintă, în preț mijlociu, o valoare de lei 500000.

Livesile de pruni ocupă o suprafață de 4874 hect., cari produc în anii fertili până la 1 milion decal., iar în cei răi abia 25000. Media se poate stabili la 30000 decal., ceea-ce repre-

zintă o valoare de 200000 lei anual.

Toată această producție agricolă se face pe un număr de 492 moșii mai însemnate, din care statul mai are astăzi 88, restul fiind vîndute în total sau în loturi, Eforia Spitalelor din București 7, Spitalul Gîrlași 2, școala Crăciunescu 2, școala Slobozia-Galbenul una, iar restul e parte al marilor proprietari, parte al moșnenilor. Nu se cuprind aci și sforile de moșii posedate de micii proprietari.

Din pămîntul dat locuitorilor în 1864, se mai posedă astăzi în întreg 8844 locuri; 6346 au trecut la moștenitori, 284 sunt părăsite, 455 ocupate de alți locuitori.

Numărul locuitorilor însurași, cari trăesc din munca pămîntului și cari n'au nici locuri de hrană, nici drept la succesiune este de 12984; la acestea s'ar mai putea adăuga și o parte din succesorii împroprietărilor din 1864, cărora s'a transmis posesiunea primă, divizată în 3, 4, 5 și chiar mai multe părți, ceea ce le este cu totul insuficient pentru a putea trăi.

Proprietățile moșnenești divizate la 242 cete, ale căror nume se va vedea la descrierea comunelor, au devenit asemenea foarte insuficiente, fie prin înmulțirea descendenților, fie că mari părți din aceste proprietăți s'au cotropit, sau au fost vîndute moșnenilor mai avuți.

Pădurile aflate astăzi în jud. Buzău sunt resturi dintr'un imens masiv, ce-î acoperea o dată mai toată întinderea, crescute natural, fără însămîntare sau plantațiune.

Pădurile din acest județ se pot diviza în trei: crivine, păduri de cîmp și păduri de munte. Crivinele se află mai cu sea-

mă pe malurile râului Buzăul, precum și pe alte râuri, formate în mare parte din lemne albe: sălcii, anini, plopi, tei, cătină, etc. Pădurile de câmp conțin arbori foioși: tufă rîioasă, tufan, gîrniță, stejărică, gorun, cer, carpen, jugastru, paltin, ulm, frasin, tei, corn, sorb, alun, anin, salcie, plop, etc. Pădurile de munte mai au, pe lângă arborii aflați în cele de câmp, esențele rășinoase: bradul, moliftul, pinul, tisa, ienuperile, etc., precum și fag, mesteacăn, mojdrean, etc.

Suprafața ocupată de păduri este de 117906 hect., formînd 318 păduri independente. Din acest număr, 72 sunt ale statului cu o întindere de 36000 hect.; iar restul particulare sau moșnenești.

În vedere cu această întindere, jud. Buzău, care formează a patra sub-inspecție silvică, e despărțit în 3 ocoale:

Ocolul I, cu reședința în Buzău, compus din pădurile: Măguleasa, Cătina, sforile Năeni, tufele Brădeanu, jumătate din muntele Cireșul, Bădeni sau Pietroasa, Gîrbovii, Găvănești sau Cotul-Cioarei, Ștuculeasa sau Maxenul, Furul-Mic și Mușa, Dîmbroca, Capota, Boaca, Tufele-Cătunei, Pietroasa, Bădeni, Șăineasca, Căprești, Istrița, Vintilă-Vodă, Sărulești și Cărătnăul, Sărata-Banul, Crivina, Odaia-Banul, Frasinul, Lipia și Verguleasa.

Ocolul II, cu reședința tot în Buzău, se compune din: Mierea sau Adîncata, Produleasa, sforile Năeni, Ciolanul, Bradul cu sforile, Sf. Gheorghe-Noă, Bărbuncești, Izvoranul, Miluiți I, Miluiți II, Barbul, Sărata-Banul, Lăstarul, Măgura, Unguriul, Rătești, Pîrscovul și Lunca-Frumoasă, Piclele, Arhimandrita, Schitul, Cîrnul și Runceni.

Ocolul III, cu reședința în Pătărlage se compune din pădurile: Sf.-Gheorghe-Noă, Găvanele, Stîncă-Leului, munții Piciorul-Caprii, Ulmetul, Pinul, Glodul, Negoșina, Cozieni și Bălănești, Țigănești-Ursoaia, Benga, Mărunțișul, Buda, Cislăul cu trupurile: Bărăști, Predești, Cislăul și Scărișoara, Valea-Largă, Trestioara, Mlăjețul și Alunișul.

Dacă căile de comunicație ar permite o exploatare mai facilă a pădurilor și dacă proprietarii le ar îngriji mai bine, valoarea ce ar reprezenta exploatarea lor ar fi de 73025000 lei, calculîndu-se în termen de mijloc 650 lei pe hect.

Fînețele ocupă 35389 hect., cea mai mare parte în plaiul Pîrscov. Dintre fînețele mai renumite prin calitatea erbei, vom cita: Rozila, Mușa, Terca, Grămăticul, etc. Cele de câmp sunt inferioare, conținînd ofigă și șovîr în mare cantitate. Prețul mediu al unui hect. de fîneță este de 50 lei, ceea ce dă în total 1769450 lei.

Izlazele ocupă actualmente numai 75604 hect., căci suprafața lor descrește din an în an, întinzîndu-se agricultura și împușînîndu-se vitele. O cauză a împușînării izlazelor este fertilitatea solului, care a dat un mare zbor agriculturii, ceea ce a scumpit foarte mult pămîntul. Așa, pe cînd în cea mai mare parte a țării, prețul unui hect. vîndut nu trece peste 400 lei, în Buzău, e mai mult timp de cînd prețul hectarului variază între 700—800 lei, ceea ce nu se vede de cît în jud. Roman.

Izlazele cele mai întinse au rămas acum numai prin munți și servă atît pentru pășunatul oilor cît și al vitelor mari. Cele mai importante sunt: Sîriul, unde pot paște anual 6000 oi;

Bocîrna, 2600; Curul-Muntelui, 2600; Tătăruțul, 1200; Țega, 2600 oi și 120 vaci; Cursele, 400 oi și 120 vaci; Zănoaga, 2800 oi; Corînul, 1800 oi; Mîclăușul, 1800 oi; Cernatul, 3600 oi; Podul-Calului, 4600 oi și 50 vaci; Vîforîta, 2200 oi; Piciorul-Caprei, 600 oi, 300 vite cornute și 40 cai; Războiul, 160 vite cornute; Ivănețul, 80 vite cornute; Tehărăul, 2000 oi; Poiana-din-Cale, 2800 oi; Spedișul-Buzăului, 800 oi; Spedișul-Nehoiului, 700 oi; Arsele, 80 vite cornute; Giurgiu, 2600 oi; Mușele-cu-Neharna, 3800 oi; Furul-Mare, 2600 oi; Furul-Mic, 1800 oi; Cășoaca, 1000 oi și 200 vite cornute; Bonțul, 300 oi și 70 vite cornute. În partea de câmp, izlaze mai însemnate sunt în comunele: Padina, Luciul, Scurtești și Mihăilești.

Cele mai multe oi (20000—25000), ce pasc munții Buzăului, vin din Ialomița și din Transilvania; restul este din localitate.

Iarba Penteleului, care întrunește calități incomparabile și avea reputație de cea d'întîiu pășune a țării, începe a pierde din calitățile ei în raport direct cu împușînarea bradului, întinderea ienuperului și a fagului și mai cu seamă a plantei strigoaia, care se înmulțește din ce în ce mai mult.

Numărul vitelor aflate în județ, după ultimele date (1898), este următorul: boi 42622, vaci 17073, taieri 1100, viței 7941, bivoli 116, bivolițe 248, malaci 88, armăsari 802, cai 10714, epe 9506, minji 1538, asini 106, catiri 5, berbeci 16072, oi 165729, miei 89449, țapi 928, capre 10948, vierii 2045, scroafe 8979, măscuri 12112 și porci 10937.

Rasele aflate în județ, sunt: Caii orientali, mici, vioi, fără

forță mare, și cari pot suferi un traiu cît de cumpătat. Cei de cîmp sunt ceva mai mari. Renumita rasă, caii de Bisoca, cari în vechime erau căutați până în țările cele mai depărtate, aproape au dispărut; totuși caii de Bisoca se disting și azi prin iuteala și tăria copitelor și sunt căutați pentru poștalioane.

Vitele cornute sunt proprii ale țării, despărțite în rasă de munte și rasă de cîmp. Pentru munca cîmpului, marii proprietari se servă mai mult cu boi din Moldova. Boi ungurești aproape nu se văd. Incercări de a încrucișa vitele locale cu cele de Elveția s'a făcut multe, dar n'au reușit. Singur d. Casotti, după un îndelungat timp și cu mari cheltueli, făcînd încrucișeri cu mai toate rasele renumite din străinătate, a reușit să aibă acum o rasă, care se distinge prin frumusețe, vigoare și vioiciune.

Rasa ovină e reprezentată mai în tot județul prin oaea țigae, apoi bîrsană și stogoasă. Țigaea neagră abia acum a început a se introduce. În oile mănăstirilor se găsesc și cu alte colorii, mai cu seamă roșii, a căror lînă servă pentru mohair. Caprele sunt de o bună rasă, curat romînească.

Porcii sunt cei comuni întregii țări; rar se găsesc încrucișeri cu porci sîrbești, ungurești, etc., prin comunele Blăjani, Zilișteanca, Fundeni, etc. Tot d. Casotti a reușit a avea o nouă rasă din diferite încrucișeri, care să întrunească: mărime, carne gustoasă și grăsime suficientă.

Este de notat că cîmpul în genere e mai avut în vite de cît muntele.

Mierea și ceara aproape au pîrîit din cultură și micul număr de 6665 stupi ne arată puțina

atențiune ce dau agricultorii localnici apiculturii. Un stup produce, în termen de mijloc, 10 lei; deci produsul total al lor e de lei 66650.

Cultura viermilor de mătăsă pe la anul 1860 era în floare, puind jud. Buzău aproape în capul acestei producțiuni. Cantitatea însemnată de gogoși ce producea și mulțimea duzilor ce se plantaseră mai în toate părțile, atrăgeau sume însemnate, variînd între 300000—400000 lei anual. Astăzi abia mai produce 350—400 kg. gogoși, ceea ce nu poate satisface nici trebuințele țaranilor din localitate.

Industria. De și activitatea locuitorilor e absorbită de agricultură, totuși lipsa de pămînt cultivabil în unele părți de munte, înlesnirea și efinătatea cu care se procură materiile prime, beneficiul ce ele asigură, apoi necesitățile domestice, etc., au făcut ca și industria să nu fie uitată, ba din contra să atragă din ce în ce mai mult atențiunea locuitorilor.

Lumînăriile și săpunăriile, o dată în floare, sunt astăzi desființate. Micile trebuințe se satisfac prin import. Lumînările de ceară se fabrică însă în localitate.

Zalhanale erau două: cea la Săpoca și cea din comuna Simileasca, unde să tăia anual 2200 vite cornute și 5000 oi și capre. Cea de la Săpoca a încetat de pe la 1870, iar cea de la Simileasca în 1885.

Tăbăcăriile n'au fost nici o dată în floare; singura care a funcționat și funcționează regulat e cea de la Moara-Ghermănoaia, din orașul Buzău, la care se mai poate adăuga cea din strada Dorobanților, înființată abia de cîțiva ani. Pieile ce se tăbăcesc servă pentru cizmărie

groasă și opinci. Tot aci raportăm și jococăriile, din care cele mai multe sunt în orașul Mizil, apoi în Buzău și în cîte-va comune de munte, mai cu seamă în plaiul Slănic.

Pentru fabricarea postavului s'a înființat de cîțiva ani (1883), stabilimentul de la Moara-Episcopiei Buzău, a d-ului I. Garofide, unde se lucrează anual 200000 kil. lînă, din care se fabrică șofe de postav și dimii pentru valoarea de 60000 lei anual. La acestea se poate adăuga țesăturile de lînă pentru trebuințele domestice, precum: dimii, sarici, plocate, zeghii și mai cu seamă scoarțe lucrate cu multă abilitate, gust și soliditate, de țarancele muntene și mai cu seamă de cele din com. Mizil și Lipia. Pentru acest scop județul are 26 pive și 2 dîrste.

Călugărițele de la Rătești și Barbul, pe lîngă diferite țesături de mătase și borangic, bete alese, etc., lucrează mohair de diferite colorii, atît pentru îmbrăcămintea lor, cît și pentru comerț.

Pentru transformarea laptelui în brînză și cașcaval, județul are 11 cășării și 113 stîne. Cășării la munte sunt: Viforita, Tega, Siriul, Podul-Calului și Mușa; la cîmp: Luciul, Mărgieni, Largul, Mizil, Breaza și Baba-Ana, producînd anual cașcaval 120000 kgr., 130000 kgr. brînză: de burduf, de coșulețe și urdă, și 200000 kgr. brînză albă, sau de puțină, apoi: unt de oaie 20000 kgr. și 140000 kgr. lapte de puțină, care se pune în comerț, parte pentru consumațiunea locală, iar parte se exportă; așa brînză albă trece în Austria și mai cu seamă în Viena, servind ca aliment lucrătorilor din fabrici, iar cașcavalul de cîmp se vinde în Bulgaria și

Turcia. Cea mai renumită producțiune a județului, în această ramură, e cașcavalul de Penteleu, a cărui reputațiune e bine stabilită atât în țară, cât și în străinătate. El se fabrică, în termen de mijloc, cam 8000 kgr. anual, cea ce nu poate satisface toate cererile, din care cauză e înlocuit cu cel fabricat în munții Mușa, Siriul și Podul - Calului, care are un gust aproape egal. În timpul din urmă, cașcavalul de Penteleu (fabricat în cășăria Viforîta și la Tega) a început să piardă din calitatea sa, atât din cauza lăcomiei fabricantilor, cât și din lipsa de bacî experti.

Cel mai renumit baci al Buzăului a fost Petre Baci, mort în 1865, în vîrstă de 103 ani. El a fost adus de Episcopul Chesarie, pentru oile Episcopiei, care păscînd Penteleul, a făcut renumele acestei producțiuni. Fiii săi au continuat arta părintelui lor și cînd Penteleul era al lui Persescu, cașcavalul de aci încă nu-și desmințea reputațiunea. Cu moartea lor a început să devie de o calitate inferioară.

Suma, ce se poate încasa pentru această producțiune, se ridică la 740000 lei anual.

Laptele de vaci și bivolițe, pe lîngă consumațiunea casnică, trece o parte în comerț, fie ca lapte, fie ca unt sau smîntînă. Untul de vacă, de și se produce în cantitate de cam 800000 kgr., nu se pune în comerț anual de cît în cantitate de 240000, reprezentînd o valoare de 720000 lei, cea ce dă, pentru întreaga fabricare a laptelui desfăcut în comerț, 1460000 lei anual.

Industria bazată pe producțiunile vegetale e reprezentată prin 102 mori de abur sau cai, din care mai însemnate sunt: cea din Mizil, lucrînd pe zi 18

chile de făină; cea din Pogoane 15 chile; cea de la Episcopie 10 chile; și cea din calea Dobrogei, (ambele în orașul Buzău), 7 chile; sau un total de 50 chile pe zi, cea ce dă anual 15000 chile. Această făină se desface parte în Buzău, parte în Rîmnicul, Putna și alte județe. Sunt 127 mori de apă și 34 făcae, mai toate pentru măcinat porumbul. Din făina măcinată se fabrică pîine în 43 brutării, aflate atât în orașul Buzău și Mizil, cît și prin comunele rurale. Bragagerii sunt 9.

Pentru fabricarea rachiului de bucate era o povarnă în com. Simileasca, care de cîtî-va ani nu mai funcționează; iar pentru fabricarea țuiceii de prune sunt 264 poverne, cu un număr de 328 cazane, situate în mai toate comunele de munte.

O parte din vinul produs trece asemeni în industrie, servind la fabricarea spirtului de vin și mai cu seamă a melisei. Melisa de la schiturile Găvanul și Ciolanul are o reputație bine stabilită. În com. Ulmeni s'a înființat în 1880 o fabrică de coniac a casei Amanieux și I. Naville; tot aci se conservă o mare cantitate de vin pentru export. O altă fabrică de coniac s'a înființat la Zorești (com. Valea Teancului), de C. Cîrlova.

Țesătura cînepei și a inului, de și cu instrumente primitive, se face cu multă soliditate; iar pentru împletitul frînghiilor e o fabrică în orașul Buzău. Se fac încercări și pe la școalele rurale, între care se pot cita lucrările făcute la școala din Glodeanul-Siliștea.

Uleiul de in și nucă nu poate îndestula nici trebuințele locale.

Ooamele cele multe, pe care le produce județul, se consumă parte în localitate și parte servă

la fabricarea țuiceii și a oțetului.

Zmeura atrage cîtî-va colecători în locurile de munte pentru a face dulceață. Cele mai reputeate grădini de poame în oraș sunt: a d-lui Marghiloman, a casei N. Stănescu și a Episcopiei; iar în județ: a d-lui Pr. Casotti, a d-lui Marghiloman (Fundeni), a d-lui Periețeanu-Buzău (Beceni), a d-lui N. Bagdat (Tohani), a d-lui Mareș (Fefeii), a d-lui C. Cîrlova (Gura-Nișcovului), etc.

Pădurile oferă lemne, nu numai de foc, dar și de lucru:

Pentru fabricarea scîndurilor, județul posedă 102 herăstraie, aflate cea mai mare parte în comunele Nehoiașul, Gura-Teghii, Lopătari, Bîsca-Chiojdului, etc. Scîndurile din Siriul sunt superioare. Țiganii rudarii fabrică în mai multe păduri: copăi, lopeți, linguri, etc., apoi cărbuni sau mangal. În comuna Tisăul și în comuna Mărunțișul, rotăria se practică pe o scară întinsă. În comuna Viperești se fabrică hambare. Fabricarea donițelor, a putiniilor și a altor obiecte de lemn, precum: mese, seaune, etc., se face în mai multe comune de munte, dar mai cu seamă în Nehoiașul, Gura-Teghii, Lopătari și Păltineni, unde tot-d'odată se face șindrila sau șita pentru acoperișul caselor. În comuna Bozierul se fabrică butoiașe de țuică cu multă artă și gust, mai cu seamă cele din vergele. Pădurile dau ghindă și girul pentru îngrășatul porcilor și rânza pentru tăbăcitul pieilor.

În ce privește industria provenită din substanțe minerale avem:

Extragerea petroleului, care se face în com. Monteorul (Fundul-Sărății), unde, din 1860, cînd

a început această industrie, s'a săpat peste 1000 puțuri, din care funcționează 274, unele primitive, iar altele sistematice, cu o adâncime până la 200 metri; iar unul (sistem american) până la 400. Aceste puțuri produc zilnic 2000 decalitri păcură cu o tărie de 32°, sau un total de 800000 decalitri păcură anual. Din resturile de păcură, tot aci se fabrică diferite uleiuri pentru ungerea vagoanelor, trăsurilor, etc. Păcura se mai exploatează în com. Mărunțișul, comunele Țiga și Cuculești, unde funcționează 40 guri de puțuri cu o adâncime de 120 m., dând pe zi 650 decalitri, cu o tărie de 29°. Această păcură e transformată în gaz în fabricile din comuna Simileasca, a asociațiilor Christodorescu, producând 32000 decalitri anual, a d-lui P. Cătănescu, producând 10000 decalitri. Tot de la Tega, d. N. Sărățeanu aduce păcură pentru fabrica sa din com. Merei, unde se fabrică până la 5000 decalitri anual.

Păcura însă cea mai bună e cea din com. Piclele (Mierlari), care are o tărie de 40°, dând la 100 păcură, 70 petrolu. Această păcură se rafinează în fabrica din com. Mărzăcineni, producând anual 8000 decalitri petrolu.

Incercări de extragerea păcurei s'a făcut și în alte localități, dar fără o deplină reușită.

În total dar, județul produce 450000 decalitri petrolu, ceea ce reprezintă un milion lei; la care se mai pot adăuga încă 200000 lei, valoarea păcurei brute și a altor derivate ale ei.

Sarea, de și este multă, în județ, dar nu se exploatează. În comunele de munte, apele fiind sărate, și adunatul sărei e facil, mai toți locuitorii nu o cumpără,

servindu-se cu ceea ce natura le-a pus la îndemână.

Pentru extragerea pietrei de construcțiuni, județul are mai multe cariere, din care mai însemnate sunt: a) Ciuta (Podul-Tisei), care dă piatră pentru temelii, ornamente, trepte, canale, cruci, etc.; se distinge foarte mult prin uniformitatea masei și înlesnirea cu care se poate sculpta, din care cauză permite a se săpa într'însa chiar obiecte de artă. b) Pietroasa (muntele Istrița), ceva mai dură, dar având vînturi și alte substanțe străine în masa sa. c) Brînzeasca și d) Muscelul-Dării, care dă piatra cea mai dură și care se poate întrebuința cu succes în borduri de trotuare, etc. Piatră de construcțiuni se mai află în comunele Monteorul, Breaza, Tisăul, Pănătăul, dar inferioară celei din carierele de mai sus.

Piatra de var se află mai în toate apele de munte; cel mai bun var se fabrică la Vernești, Pîrscovul, Calvinii și mai cu seamă în com. Rusavățul, care produce varul gogon pentru spoit.

Olăria ordinară se practică în cîte-va comune și mai cu seamă în: Mizil, Nișcovul, Calvinii, Pîrscovul și Policiori.

Comerțul și târgurile.—Comerțul unui județ, ca și al țării din care face parte, stă în raport direct cu producțiunea sa agricolă și industrială. Buzăul avînd o producțiune destul de însemnată, prin urmare, relativ și comerțul său e bine dezvoltat. Cel d'întîu loc, fără îndoială, îl ocupă cerealele, care mai mult de jumătate se vînd pentru export în diferite părți ale Europei.—Piețele cele mai importante de desfacere sunt gările: Cilibia, Mizil și Buzău. Muntele

are un comerț dezvoltat cu țuica, lemnăria și brînzeturile. Cașavalul de Penteleu e căutat până în părțile cele mai depărtate ale țării.—Poamele aduc asemeni oare-carî foloase locuitorilor muntenii, cari le desfac la cîmp în schimbul cerealelor. Mierea și ceara fiind puțină și comerțul cu dînsele e neînsemnător. Lîna și pieile se exportează în mare parte în Austria. Petrolu trece în Austria, Bulgaria și Turcia, în cantitate cam de 300000 decalitri anual. Vinul, de și se produce relativ mult, se exportă puțin. Mare parte se consumă în fabricile de coniac de la Ulmeni și Zorești; o mică parte, mai cu seamă vinul negru, ajunge până în București și chiar afară din țară. Nu mai puțin însemnat este comerțul cu vitele, din care unele se îngrașă pentru tăiat, iar altele se desfac pe la diferite târguri pentru trebuințele agricole.

Importul județului se face în cea mai mare parte din Austria, mai cu seamă pentru magazinele de brașovenie, lipscănie și hăinărie, apoi mașini agricole, obiecte de fontă, încălțăminte, etc. Băcanii aduc o mare parte de mărfuri din Constantinopole. Importul din Franța, Germania, Anglia, e neînsemnător.

Pentru înlesnirea comerțului, județul are mai multe târguri din care cel mai important este Drăgaica. Scopul principal pentru care s'a înființat acest târg, a fost desfacerea lînei, de aceea el se ține în zilele de 18—24 Iunie, după tunderea oilor. Azi, lîna se vinde mai la fie-care stîină; nu se mai lasă în depozite și nu se mai aduce la târguri. Comerțul cel mai însemnat ce se face acum, la acest târg, e cu vite cornute

și mai cu seamă cu cai, atît de lux, cît și de herghelii, apoi cu trăsuri, lemnărie, țesături, cizmărie, obiecte de rudărie, etc., precum și mărfuri de brașovenie, lipscănie, marchitanie, hăinărie, mode, băcănie, etc. pentru care vin magazine, atît locale, cît și din alte județe. De la înființarea căilor fierate, tîrgul decade din an în an. La 29 Iunie acest tîrg se mută de la Buzău, la Mizil, tot sub numele de Drăgaica și tot cu aceleași mărfuri; e aci însă mult mai mic. — Două tîrguri de toamnă numite Valea-Teancului, încep la 15 Septembrie și se termină la 15 Noembrie, în zilele de Sîmbătă și Duminică; unul din aceste tîrguri se face tot pe locul și în baracele tîrgului Drăgaica, avînd numele Carol I, iar altul în com. Vernești în apropiere de com. Valea-Teancului. Aci se desface multă butnărie, lemnărie, poame, zarzavături și alte obiecte necesare culesului viilor. În fine mai e tîrgul de la Săpoca, care începe la 9 Martie și ține pînă la 30 Aprilie în toate Miercurile și Joile. La aceste tîrguri se mai pot adăuga cele 127 ce se țin în diferite comune, mai cu seamă de munte, la deosebite sărbători, cu o durată de o zi, cel mult trei și unde se consumă mai mult de cît se vinde. Numărul cîrciumilor în tot județul e de 1088.

Căi de comunicație. 1. Căile fierate sunt două :

a) București-Brăila, care intră în județ pe lîngă comuna Mizil, trece prin orașul Buzău și ese din județ pe la com. Cotul-Ciorii, avînd o lungime de 65 kil. Pe această linie sunt stațiunile: Mizil, Ulmeni, Monteorul, Buzău și Cilibia.

b) Buzău-Mărășești, care în-

cepe din gara Buzău, atinge partea de E. a orașului, trece rîul Buzăul printre cătunele Blăjani și Focșănei, ese din județ în comuna Zilișteanca și se îndreptează spre Rîmnic. Are lungimea de 22 kil. și în județ halta Bobocul.

c) La acestea se poate adăuga linia fierată, în stare de proiect, Buzău-Pătărlage.

2. Căi naționale : șoseaua națională, venind din Ploești, trece prin Mizil și Buzău, apoi, prin com. Mărăcineni, se îndreptează spre Rîmnic și Focșani. Pe această șosea sunt două poduri de fier, unul peste rîul Buzăul, cu o lungime de 536 m. și altul peste rîul Cîlnăul, cu o lungime de 76 m.

Căile județene sunt :

a) 1. Buzău-frontieră, prin comunele : Vernești, Cîndești, Măgara, Viperești, Cislăul, Mărunțișul, Pătîrlage, Păltineni, Nehoiașul și de aci la frontieră, avînd o lungime de 93 kil. 460 metri.

2. Buzău-Brăila, prin comunele : Tăbărăști-Cilibia-Cotul-Ciorii, cu o lungime de 30 kil. 400 metri.

b) Calea mixtă Buzău-Urzi-ceni, prin comunele : Costești, Cioranca, Mihăilești și Glodul-Sărat, de unde trece în județul Ialomița, avînd o lungime de 40 $\frac{1}{2}$ kil.

c) Căile vecinale sunt :

1. Săpoca-Lopătari, prin comunele : Cernătești, Cărpiniște, Beceni, Gura-Dimienii, Vintilă-Vodă, Mănești și Lopătari, cu o lungime de 41 kil. 905 m.

2. Buzău-Rușiavățul, începînd din șoseaua națională, în com. Mărăcineni (3 kil. departe de Buzău), trece prin Mărăcineni, Pleșcoi, Gura-Aninoasei, Robești, Pîrscovul și Rușiavățul, cu o lungime de 57 kil. 550 m.

3. Buzău-Vadul-Soreștilor, începînd din șoseaua națională (la 3 kil.) în căt. Haimanalele, trece prin Zilișteanca, Fundeni și Vadul-Sorești, avînd o lungime de 9 kil. 670 m.

4. Vernești-Tisăul, trecînd prin comunele : Nișcovul, Grăjdana și Tisăul, cu o lungime de 30 kil. 940 m.

5. Nișcovul-Tohani (Drumul-Viilor), trece prin comunele : Valea-Teancului, Gura-Sărății, Șaringa, Pietroasa-d.-s. și Tohani, cu o lungime de 31 kil.

6. Vernești-Valea-Teancului, cu o lungime de 1 kil. 925 m.

7. Mizil-Cislăul, trece prin comunele : Tohani și Jugureni, cu o lungime de 32 kil. 858 m.

8. Mizil-Cilibia, trece prin comunele : Amarul, Glodeanul-Cîrlig, Glodeanul-Siliștea, Cotorca, Meteleul, Pogoanele, Caragelele și Cilibia, cu o lungime de 73 kil. 788 m.

9. Berca-Policiori, cu o lungime de 8 kil. 100 m.

10. Pîrscovul-Goidești, trece prin comunele : Trestia, Bălănești, Boziorul, Brăești și Goidești, cu o lungime de 29 kilometri.

11. Nehoiașul-Gura-Teghii, cu o lungime de 10 kil.

12. Țîntești-Albești (din șoseaua mixtă), cu o lungime de 19 kil. 578 m.

13. Maxenul-Albești, prin Smeeni (din șoseaua mixtă), cu o lungime de 22 kil. 580 m.

d) Căi comunale sunt :

Lipia, Merei, Monteorul, Gura-Sărății, Stîlpul, Șaringa, Pietroasa-d.-j., Breaza și Vintileanca, care toate cad perpendicular în șoseaua națională, apoi : Cochirleanca-Scurtești, Scurtești-Săgeata-Găvănești, Gherăseni-Costești, Blăjani-Mărăcineni, Zărnești-de-Cîlnău, Pogoanele-Căldărești-Padina și Cislăul-Cal-

vini, avînd un total de 155 kil. 27 m. lungime.

La acestea se mai pot adăuga: șoseaua comunală Mizil-Baba-Ana-Boldești, și șoseaua Pietroasa-d. -s.-Breaza-Vispești-Năeni-Fințești-Jugureni.

Totalul căilor făcute de județ și comune este :

Căi județene, 164 kil. 360 m.; vecinale, 368 kil. 894 m.; comunale, 155 kil. 27 m. Total 688 kil. 281 m.

Din acest număr 219 kil. 569 m. sunt împietrite, 84 kil. 202 m. în executare și 384 kil. 510 m. neîmpietrite (1891).

Pe lângă aceste căi, jud. are mai multe drumuri naturale, din care mai însemnate sunt: drumul Bogdanului, drumul Fierului, drumul Sării, drumul Amarului, drumul Buzăului (al Dealului), drumul Oilor (Grindul movila Manciuului-Buzău), Lopătari, drumul Penteleului, etc. a căror descriere se va vedea la litera respectivă.

Împărțirea administrativă.—Jud. Buzău e împărțit în 3 plăși și 3 plaiuri :

1. Plasa Sărată, formată din orașul Buzău și 16 com. rurale, cu 73 cătune și 30 subdiviziuni.

2. Plasa Cîmpului, formată din 22 comune rurale, cu 72 cătune și 14 subdiviziuni.

3. Plasa Tohani, formată din orașul Mizil și 17 comune rurale, cu 57 cătune și 12 subdiviziuni.

4. Plaiul Buzău, format din 17 com. rur., cu 160 cătune și 46 subdiviziuni.

5. Plaiul Pîrscovul, format din 16 comune, cu 110 cătune și 48 subdiviziuni; și

6. Plaiul Slănic, format din 19 com., cu 91 căt. și 39 subdiviziuni.

De cîțiva ani (1891) pl. Să-

rata s'a unit cu pl. Tohani și plaiul Slănic cu plaiul Pîrscov, atît în ceea-ce privește puterea administrativă, cît și judiciară.

Marca jud. este o biserică și un șoim; biserica, în semn că aci este scaun episcopal, șoimul, poate pentru că jud. Buzău era unul din cele ce procura mai mulți șoimi Domniei (vezi Monteorul) pentru a fi trimiși la Constantinopole. Astăzi pasărea care se pune pe sigiliile sau pe tablele oficiale, depinde de capriciul sculptorului, pictorului sau al celui ce comandă sigiliul sau tabela. Sigiliile din 1831 au o pasăre în zbor, probabil un porumbel.

Populația. Județul era populat în 1888 de 196654 locuitori, formînd 43250 familii, care după starea civilă, se împărțeau astfel: bărbați căsătoriți 39910, necăsătoriți 4982, văduvi 3092, divorțați 227, băeți 51422; femei măritate 39910, văduve 6047, fete 50964, sau un total de 99633 bărbați și 96921 femei. Toată această populație trăia în 40588 case și da un număr de 36291 contribuabili. În vedere cu întinderea teritoriului jud., erau deci cîte 2.52 hect. pentru fie-care locuitor.

După naționalități, populația se împărțea astfel: 192419 Romîni, 145 Bulgari, 2192 Izraeliți, 324 Greci, 1223 Austro-Ungari, 70 Italiani, 39 Poloni, 56 Germani, 16 Francezi, 15 Ruși, 16 Armeni, 17 Turci și 22 Sîrbi.

Populația acestui jud. a mers tot-d'a-una crescînd. Așa, după recensămîntul din 1844, județul avea 133942 loc.; după recensămîntul din 1860: 144326 loc.; după recensămîntul din 1880: 182130; după cel din 1885: 183225; iar după cel din 1890: 196654. Datele exacte, culese

din registrele stării civile, pe perioada de 5 ani 1879—1883, care nu a fost tocmai favorabilă populației, poate din mulțimea boalelor ce bîntuia atunci, precum: anghina, variola, tifosul, etc., ne dă următorul rezultat :

În jud. Buzău media anuală a nașterilor era atunci de 7104, a deceselor de 4679 și a căsătoriilor de 1548. Populația creștea dar cu un număr de 2428 suflete anual. După sex, numărul născuților se repartiza astfel: 3678 bărbați și 3467 femei; iar al decedaților: 2467 bărbați și 2209 femei. Astăzi creșterea populației se poate evalua la 3200 suflete anual.

După religii erau în 1888: 193041 ortodocși, 2192 mozaici, 1148 catolici, 256 protestanți, 4 gregorienii și 13 mahometani.

După cultură: cu știință de carte 19456 loc.; iar fără știință, 177198 loc.

După drepturile politice se împărțeau în același an astfel:

Pentru Cameră: 547 alegători în colegiul I, 1014 în colegiul al II-lea, 865 în colegiul al III-lea direct și 990 prin delegație; iar pentru Senat: 296 în colegiul I și 353 în colegiul al II-lea. Toți acești alegători dau 4 senatori și 7 deputați. Numărul alegătorilor însă variază din an în an. După numărul alegătorilor, Buzăul ocupă al IV-lea loc în țară.

În 1898 populația s'a ridicat la 224000 locuitori.

Țigani sunt ca la 7000 suflete, împrăștiați prin diferite comune, mai cu seamă în: Buzău, Simileasca, Cîndești, Cislăul, Fundeni, etc. Coloniile de Sași, s'au stabilit în secolii trecuți în comunele: Calvini, Nișcovul, etc., dar cari acum s'au asimilat cu desăvîrșire poporului romîn

avînd limba, religia și datinele sale, precum și aceleași drepturi politice.

Bulgarii în Buzău sunt foarte numeroși și veniți în două colonii.

Prima colonie e venită în 1806 și s'a stabilit în partea de N.-E. a orașului (în suburbiile Gîrlași și Broșteni), ocupîndu-se cu grădinăria. A doua colonie, a venit în 1828, dar negăsind locuri proprice, parte a trecut la Ploești, parte la Huși; cei ce au rămas în Buzău s'au stabilit în partea de V. a orașului (extremitățile stradelor: Carol I și Unirea) și în comuna Mărăcineni, cătunul Potroceni. De și sunt numărați între Romîni și exercitează drepturi politice, însă cea mai mare parte încă nu știu bine romînește și trăesc aproape între dînșii.

Serviciul sanitar. Actualmente, din punct de vedere sanitar, județul e împărțit în 5 circumscripții: 1. Plaiul Buzău, avînd un spital în comuna Pătărlagi, un medic, un vaccinator și o moașă; 2. Plaiul Slănic-Pîrscovul, avînd un spital în mănăstirea Nifon, un medic, doi vaccinatori și o moașă; 3. Pl. Cîmpului, n'are spital; are însă un medic, doi vaccinatori și o moașă; 4. Plasa Sărata, dotată acum cu un spațios și frumos spital, construit de domnul Monteorul, pe proprietatea sa Monteoru are un medic, doi vaccinatori și o moașă; 5. Plasa Tohani, are un spital în comuna Mizil, servind și orășenilor Mizileni, cu un medic, doi vaccinatori și o moașă.

În oraș sunt: spitalul comunal, spitalul județean, spitalul Gîrlași (instituție particulară, fondat de Paharniceasa Maria Min-

culeasca, în 1792), și spitalul militar.

Pentru populația rurală și cea săracă, medicamentele se dau gratuit.

Juстиția.—Pentru rezolvarea micilor pricină dintre locuitori este (1889): cîte o judecătorie comunală, în fie-care comună, iar pentru pricină mai mari sunt 4 Judecătorii de Ocol: în Buzău, Mizil, Pleșcoi și Pătărlagele. Pentru apeluri, afaceri mai însemnate, etc., se află în orașul Buzău un Tribunal, de a doua instanță, care depinde de Curtea de Apel din București. Tot în orașul Buzău este și o Curte cu Jurați.

Numărul proceselor ce se judecă de tribunal prezintă următoarea medie anuală: civile 200, corecționale 645, divorțuri 48, apeluri civile 270, apeluri corecționale 400, comerciale 25, executări 218, epitropii 100, efecte 30, mezate 31, dote 83, vînzări 291, sequestre 24, ipotecă 86, testamente 27, convențiunii 130, separații patrimoniale 8, interdicții 4, pensii alimentare 10, propriiri în mîna a 3-a 7, firme 29, donațiunii 14, falimente 11, adopții 6, corespondență 6 și electorale 8.

Numărul crimelor dă media anuală de 30.

Județul are un arest preventiv, zidit în 1888, în toate condițiunile cerute, cu întreținerea căruia se cheltuiește anual (1889) lei 5700 pentru personal și 7500 pentru material. Media deținuților în fie-care an e de 350 bărbați și 5 femei. Numărul advocațiilor e de 48.

Instrucțiunea. Pentru instrucțiunea publică, județul posedă: un liceu, fost gimnaziu înființat de comună în 1868, care în 1884 a trecut la stat, cu un număr de 12 profesori și o popu-

lație medie anuală de 240 elevi. Acest liceu, de la 1889, este instalat în propriul său local, construcțiune frumoasă, zidită de Ministerul Instrucțiunii. E frecventat acum de 515 elevi și posedă o bibliotecă avută și importantă. Un seminar, înființat în 1838 de Episcopul Chesarie, și care avea în 1890 un număr de 9 profesori și o populație medie anuală de 60 elevi (solvenți și interni); a fost desființat în 1893, și localul său restaurat și mărit în 1898 va servi pentru o școală normală de învățători. Șase școli primare de băeți, din care 4 în Buzău, 1 în Mizil și 1 în mănăstirea Berca, cu un număr de 18 institutori și o populație de 960 elevi. Patru școale primare de fete, din care 3 în Buzău și 1 în Mizil, cu un număr de 12 institutoare și cu o populație de 470 eleve; 110 școale rurale, frecventate de 6580 băeți și 976 fete. Școalele primare rurale stau sub privegherea unui revizor școlar, a cărui reședință este în orașul Buzău. Pentru învățămîntul primar și secundar cheltuiește în genere numai statul, iar pentru cel rural, atît statul cît și comunele, însă cu o parte mai mică. Școalele rurale, întreținute numai de comune, sunt 11.

Afară de școalele publice, mai sunt în orașul Buzău și institute private: 2 de băeți și 1 de fete, cu o populație de 58 elevi și 66 eleve. La aceste se poate adăuga și învățămîntul confesional izraelit cu 2 școli de băeți și 1 de fete, frecventate de 198 elevi și 25 eleve.

Cultul. Mai toți locuitorii județului sunt creștinii ortodocși, avînd biserici mai prin toate comunele și cătunele. Dintre confesiunile străine n'are nici una

temple sau biserici, afară de izraeliții, cari au în Buzău o sinagogă și două case de rugăciuni, iar în Mizil numai o casă de rugăciuni.

Numărul bisericilor e de 289, din care 275 servesc, iar 14 sunt părăsite. Din cele 275 biserici, numai 268 au preoți, iar la celelalte serviciul se face de preoții de pe la bisericile vecine. Numărul preoților e de 270; diaconii sunt 5, cîntăreții 261 și paracliserii 191. În cea mai mare parte din bisericile de la comunele rurale, cîntăreții împlinesc și serviciul de paracliserii.

Pe lângă aceste biserici de mir, mai sunt 7 monahale, dintre care: Episcopia Buzăului, Ciolanul, Găvanele, Nifonul și Găvanul pentru călugări; iar Rătești și Barbul pentru călugărițe, cu un număr de 105 călugări și 111 călugărițe. Toate aceste biserici, împreună cu cele din jud. Rîmnicul Sărat, formează eparhia sau diecesa Buzăului și stau sub privegherea și ascultarea Episcopului acestei eparhii, al căreia scaun este în Buzău. (Vezi Buzău-Episcopie).

Finanțele. Diferitele dări și venituri se încasează de Casieria generală al căruia sediul este în orașul Buzău. Din punct de vedere financiar, județul este împărțit în 4 circumscripții de control: Buzău, Mizil, Pătârlagele și Pleșcoiul și 32 circumscripții de percepere. Comunele, ca și numărul lor, în ceea ce privește circumscripția de percepere, sunt supuse adesea schimbărilor.

Veniturile statului în județ, în anul 1888—89, au fost:

Căi de comunicație, 196930 lei; patente, 86738 lei 22 bani; fonciera 5⁰/₀ și 6⁰/₀, 446179 lei 07 bani; taxa 5⁰/₀, 33961 lei 07 bani; băuturi spirtoase, 137431

lei 14 bani; timbre, înregistrări și amenzi, 144766 lei 79 bani; venituri extraordinare, 16009 lei 49 bani; amenzi judecătorești, 17714 lei 20 bani; arenzii de moșii, 759685 lei 02 bani; arenzii de păduri, 142306 lei 30 bani; chirii, 3159 lei 75 bani; subvenție pentru pompieri, 32000 lei; taxă pentru elevii aflați în școala militară, 1100 lei; taxă pentru elevii din internate 6075 lei; Camera de Comerț din Ploești, 4994 lei 08 bani; licența, 186772 lei 50 bani; zecimi de percepere, 91619 lei 25 bani; taxa de transmitere 3432 lei; poduri peste râuri, 8940 lei; despăgubiri de la înșurăței, 99538 lei 29 bani; procente de la debitorii statului, 9459 lei 47 bani; din costul porumbului împărțit locuitorilor 17966 lei 63 bani și rămășițe din exerciții închise 292508 lei 61 bani. Total 2738986 lei 81 bani.

Sume încasate: pentru Eforia Spitalelor, 97128 lei, 90 b.; Casa pensiilor, 78321 lei, 02 b.; Casa de Depunerii, 2202265 lei, 44 b.; Casa de dotație a oastei, 22740 lei; Creditul agricol, 8111 lei, 25 b.; zecimi și diferite venituri convenite casei județului, 440496 lei, 97 bani.

În anul 1898 veniturile se împărțeau astfel:

Căi de comunicație, 222336 lei; fonciera, 635645 lei, 56 b.; extraordinare, 448 lei; amenzi, 21138 lei, 04 bani; arenzii de moșii, 327959 lei, 36 bani; arenzii de păduri, 77750 lei, 96 bani; chirii, 7377 lei, 30 bani; subvențiunea pompierilor, 33000 lei; elevii în internate, 3450 lei; elevii străini în învățămîntul primar, 2125 lei; elevii străini în învățămîntul secundar, 1530 lei; Camera de Comerț, 4206 lei, 92 bani; licența, 153572 lei, 40 b.; zecimi de percepere, 111088 lei,

59 bani; despăgubiri de la înșurăței, 17619 lei, 93 bani; procente de la debitorii statului, 50930 lei, 69 bani; din costul porumbului dat loc., 94326 lei, 68 bani; rămășițe din exerciții închise, 495120 lei, 85 bani; Eforia Spitalelor, 36681 lei, 67 bani; Casa Pensiunilor, 184056 lei, 75 bani; Casa Școalelor, 13828 lei, 06 bani; conservare la Casa de Depunerii, 6420735 lei, 39 bani; Casa de Dotație a Oastei, 23258 lei, 20 bani; zecimi și diferite venituri convenite casei județului, 845620 lei, 81 bani. Veniturile județului, pe acest an, din fondul zecimilor, subvențiunii și extraordinare: 427700 lei; din fondul drumurilor: 149145 lei, 75 bani; total: 576845 lei, 75 bani.

Venitul comunelor rurale: lei 397959, 74 bani.

Regia Monopolului. De la tutunuri, 992155 lei, 80 bani; cărți de joc, 6761 lei, 20 bani; timbre, 160071 lei; sare, 85626 lei, 75 bani. Total 1244614 lei, 75 bani.

Creditul agricol. Venituri din dobînzii 10⁰/₀₀, 82372 lei, 28 bani; venituri din dobînzii 2⁰/₀, 440 lei, 30 bani; beneficiu, 180 lei. Total 82992 lei, 58 bani.

Telegraful și Poșta. Pentru serviciul telegrafo-poștal, județul posedă 4 oficii: Buzău, Mizil, Pătârlagele și Pleșcoi, precum și două bioururi poștale rurale la gările Monteorul și Cilibia, afară de bioururile instalate la fie-care gară pentru serviciul căilor ferate.

Armata. Pe teritoriul distric-tului Buzău se află următoarele corpuri de trupă:

1. *Infanteria.* a) Regimentul Buzău, No. 8, compus din 3 batalioane permanente și cu schimbul, câte patru companii fiecare, avînd reședința în orașul

Buzău și un efectiv total de 4380 oameni combatanți și 2000 dispensați și auxiliari, în care intră și rezerva.

b) Regimentul Buzău, No. 8 de miliții, cu reședința în Buzău, compus din 2 batalioane, unul cu reședința în Buzău și al doilea cu reședința la Pătârlage; avînd un efectiv de 2800 oameni combatanți și 1190 dispensați și auxiliari.

c) Gloatele, cari nu sunt organizate în regimente, au un efectiv de 3660 combatanți și 2700 dispensați și auxiliari.

2. *Cavaleria*. Excadronul al III-lea din regim. 6 călărași.

3. *Artileria*. Regimentul 7 artilerie, cu reședința în Buzău, are un efectiv de 1990 oameni activi, din cari numai a patra parte se recrutează pe teritoriul districtului Buzău.

Contingentul anual al tinerilor, ce se recrutează pe teritoriul districtului Buzău este de 1350 în mediū, din cari se alimentează corpurile arătate la No. 1, 2 și 3, în plus alte corpuri și servicii ale armatei, cari au reședințele în alte garnizoane.

În orașul Buzău sunt construite două cazarme: una pentru Regimentul de infanterie și alta pentru Regimentul 7 de artilerie; ambele sunt proprietatea armatei, iar celelalte corpuri și servicii din garnizoană stau în case închiriate.

Pichete. Pentru paza frontierei despre Austro-Ungaria, sunt înșirate pe hotar un număr de 11 pichete, din care: Botița, Poiana-din-Cale, Cocianul, Balabanul și Giurgiu sunt de vară, Uscătura - Tehărăului, Pasărea, Brazeul și Lacul-lui-Dobrin, de iarnă, iar Crasna și Cheea sunt și de vară și de iarnă. Pichetul Crasna servă și ca punct de

vamă pentru călătorii și mărfurile, care se duc și vin din Austria, pe albia riului Buzău.

Istoricul. — Urmele ce caracterizează epoca de piatră, atât paleolitică cît și neolitică se găsesc cu abundență și în jud. Buzău. Vom cita: topoare, lănci, ciocane, etc. găsite la Nișcovul, Valea-Tătarilor, Bisoca, Biidea, etc. Pe muntele Fîntîna-Hoților se văd încă resturi de hîrburi de diferite forme, instrumente de oase, locuințe scobite în masivul său, care ne probează cu certitudine, că acest județ a fost cunoscut omului preistoric. Venind la timpii istorici, pe la anii 500 înainte de Christos, după cum ne spune Herodot, Dacia a fost locuită de Sciți, iar partea stîngă a Dunărei de Sciții agricultori sau Scoloți, de la cari ne au rămas o mare parte din movilele ce îmbrăzdează județul, mai în toate senzurile. Pe la anul 340 a. înainte de Christos se stabilesc în aceste părți Geții, cei d'întîiu barbari din popoarele tracice, cu oare-care înclinațiunii spre stabilitate și cultură. Ei își ridicaseră 3 cetăți între Brăila și Călărași, ca să poată prada cu înlesnire cetățile grecești de pe malul Mării-Negre, asigurîndu-si tot de o dată retragerea în munții apropiați, în care săpau peșteri adînci, unde să se poată ascunde în timpii de restriște. În anul 335 înainte de Christos, marele Alexandru, începînd expedițiunea contra lor, trece Dunărea pe la Silistra și în apropiere de Călărași dete peste o cetate a lor și o distruge, iar Geții învinși fug în munții apropiați. Neapărat că munții apropiați nu puteau fi de cît ai Buzăului, ceea ce se poate susține și prin mulțimea peșterilor săpate în ei, pe care tradiția le atribue Tătarilor.

lor. Dintre aceste peșteri vom cita: Casa-Hoților și Piatra-Șoimului, din muntele Istrița, în care s'au găsit și resturi de arme, apoi Piatra - Bogziș, Alunișul, Crucea - Spătarului, Agatonul, Piatra-Găurită, Gaura-Zmeului, etc.

Geții căzuți sub dominațiunea Bastarnilor, Dacii, frații lor, se întind peste teritoriul ocupat de dînșii și lasară în acest județ două cetăți: Comidava și Ramidava. După Ptolomeu, Comidava a fost unde e com. Pietroasa-d.j.; ruinele Comidavei se văd încă. Ramidava ar fi fost pe albia riului Cilnăul, în apropiere de Clociți. Romanii cucerind Dacia, de și teatrul acțiunii lor s'au întins în Transilvania, Banat și Oltenia, totuși au căutat să se asigure de tot teritoriul ocupat mai înainte de Daci și mai cu seamă de localitățile fortificate de dînșii, distrugînd pe unele și consolidînd pe altele, după cum le dicta interesul și strategia. Romanii menținură ambele cetăți dacice din jud. Buzău și mai cu seamă a Comidavei (Pietroasa) îi dete o mare întindere, puind-o pe baze solide, cu o grosime de 2 metri, în forma unui vast patruleter, unde stabiliseră un lagăr, ale cărei ruine se văd încă în poalele de S. ale muntelui Istrița. Urmele Ramidavei nu se cunosc, dar în apropiere de locul unde a trebuit să fie această cetate, s'a găsit un mare tezaur de monede romane, care erau aduse de undele izvorului Clociți, orî de cîte ori veneau mari. Tot din perioada romană a mai rămas urme din Valul-lui-Traian, pe care d. Schuchardt, în 1885, le a co statat până în apropiere de com. Amarul.

Goții revărsîndu-se asupra Europei, pe la anul 238 după

Christos s'au ramificat în două : Ostrogoți și Vizigoți. Vizigoții se stabilesc în Dacia, unde parte rămân păgîni, parte devinise creștini. Ei au ocupat și Buzăul. Probe despre aceasta avem următoarele : a) Goții păgîni sub comanda lui Atanaric, încep persecuțiunile contra Goților creștini și Sf. Sava Gotul, a căruia memorie se serbătorește la 24 Aprilie, este înecat în râul Buzău. b) Un însemnat trib al Goților, Caucii, se stabilesc în poalele Carpaților («Ad Caucalandensem locum altitudine silvarum inaccessum et montium cum suis omnibus declinavit». Am. Marcellinus. Res gest. XXI, 3 4), în țara Cauca sau Coca. Se știe însă, că o mare parte din munții Buzăului poartă și azi numele de Coca. Așa, începînd din râul Slănic, com. Vintilă - Vodă și până în vârful muntelui Istrița, găsim și astăzi numirile: muntele Coca, valea Coca, apoi cătunele său moșiile : Coca-Plină, Coca-Seacă, Coca-Scheeș, Coca-Antemirească, Coca-Niculesți, Coca-Mereiască, Coca-Dara, Mucelul-Cociș, Coca-Șarînga, etc., care ne pot convinge până la evidență că Caucii se stabiliseră aci. (Vezi și Odobescu : «Notices sur la Roumanie», Paris 1868, p. 399-405). c) Atanaric, regele Goților, fiind învins de imperatoarele Romanilor Valente, (anul 367), pe malul Siretului, se fortifică într-o cetate romană, în munți, pe un afluent al Siretului. Afluențele n'au putut fi de cît râul Buzăul; munții n'au putut fi de cît Istrița, în jurul căruia erau stabiliți Caucii, și cetatea n'a putut fi de cît Comidava, care e așezată la poalele acestui munte. Ceea ce confirmă și mai mult acest fapt, e și împrejurarea că Atanaric, nemulțumit cu pozi-

țiunea umilă în care se găsea acum, îngrozit și de Hunii, cari începuseră invaziunile lor în Dacia și care îi zdrobiseră încă o dată armatele sale, trecu Dunărea ca să se înțeleagă cu Goții luați captivi de Valente, cu gândul de a forma acolo un nou stat și apoi a se întoarce de a lua pe Goții rămași și cu toții să se stabilească în Moesia. La plecarea sa nu-și luă cu dînsul tezaurele, ci le ascunse în jurul cetății Comidava, unde era fortificat. Moare însă în Constantinopole la 381, iar tezaurele rămîn necunoscute până în anul 1837, cînd Episcopul Chesarie, scoțînd piatră din muntele Istrița, pentru nenumăratele sale construcțiuni, lucrătorii deteră peste o mică parte din acest tezaur, care acum, se află în Muzeul de Antichități din București, sub numele : Cloșca cu puii». Anții, străbuni ai Slavilor, chemați în ajutor de Hunii de la Dunăre, vin în secolul V și găsind teritoriul dintre Siretul și Dîmbovița cu totul gol, se stabilesc aci. În secolul VII vin peste dîșii Bulgarii, sub ducele lor, Isperech, subjugă pe primii Slavi și formează un vast stat de la Balcani până în regiunile depărtate ale Transilvaniei. Cum că Bulgarii erau foarte numeroși în acest județ, se poate proba și prin faptul că în topica județului sunt peste 2000 de numiri slavone.

Din timpul invaziunei Maghiarilor (a. 893), n'a rămas nici o urmă, afară poate de cîte-va cuvinte în topică, precum : Itsfa, Miclăușul și altele.

Pecenegii, popor fino-tătar, venind după Maghiari, calcă și acest teritoriū, unde de sigur s'au stabilit o parte dintr'înșii, căci apa Pecenea din plaiul Slănic le conservă nealterat nu-

mele. După Pecenegei, vin, pe la anul 1065, Cumanii, cari, îngroziți de Tătarii, ce înaintau sub conducerea lui Gingiscan, se retrag în munții Carpați. De la dîșii, de sigur, a rămas în topică numirile : Comana, Cîrlomănești, Begul, Bontul, Bîlhaclul și altele, precum și mai multe movile, la care s'ar putea adăuga cu oare-care probabilitate și Tumulul-Cetatea din cătunul Cîrlomănești, care a fost un vast cimitir al lor.

În fine vin Tătarii, ultimul popor barbar, care a mai devastat pămîntul Romîniei și prin urmare și județul Buzău. Cumanii, necutezînd să se opuiască Tătarilor, parte se retraseră peste Dunăre, parte în munți. Nepotul lui Gingiscan, Batukan, îi urmări până în Ungaria (a. 1241). O parte din hordele sale, sub conducerea lui Bugeac, se întoarseră în Romînia, trecînd munții pe văile Prahovei și ale Buzăului. Romîni din munții Buzăului, Prahovei și ai Vrancei, împreună cu Cumanii refugiați la dîșii, cercară să li-se opuiască, dar Bugeac trecu peste dîșii și se stabilii în locurile lor. Din numeroasele urme rămase de la Tătari, pe lîngă o mulțime de numiri în topică : muntele Tătarul, muntele Tătărușul, Valea-Tătărușului, etc., mai avem fortificațiile de pe platoul Săpocei, ruinele și puțul din comuna Aldeni, Șanțul-Tătarilor, între comunele Grăjdana și Nișcovul. În plaiul Buzău, de la comuna Cătina și până la frontarie, sunt mai multe locuri, care poartă numele de Tătarul. Mai însemnate sunt : Viea-Tătarului, din care se vede și acum cîte-va vițe de o grosime însemnată, ruine de o mică cetățuie, unde tradiția zice, că a fost biserica tătărească ; Peștera-Tătarului, în

muntele Carafte. În fine, chiar în orașul Buzău, în locul unde este acum grădina publică, exista până pe la 1835, un puț, zis al-Tătarului.

Cu descălicarea lui Radu-Negru, luând ființă statul român, găsim în relațiunile lui Giacomo di Pietro Lucari, că Radu-Negru a zidit cetăți la: Cîmpulung, București, Tîrgoviște, Floci și Buzău. Această relațiune pare a se adevăra și prin faptul că pe dealul Gruicul, din comuna Șarînga, se văd și astăzi niște ruine, pe care tradiția le numește: Cetatea-lui-Negru-Vodă, adăugînd chiar că acest Domn ar fi avut și o altă cetate pe apa Negreasca din comuna Maxenul, de unde i-a și rămas numirea. În timpul lui Alexandru Basarab, Buzăul exista ca tîrg sau oraș (la a. 1350).— Prin secolul al XVI-lea și al XVII-lea, numeroșii boieri ai acestui jud. începură să joace un rol important în Istorie, ba adesea să dispună de tronul țării; dar această influență a lor a fost în multe rînduri pernicioasă locuitorilor.

După moartea lui Neagoe Basarab (1521), o mare parte din boieri recunoscără Domn pe fiul său Teodosie, dar cei din Buzău se opuseră și aleseră un altul, favorit lor, pe Radu - Călugărul și cu armele îl instalară în capitala țării, Tîrgoviște. Partidul lui Teodosie chemă în ajutor pe Mehmet - Beg, de la Nicopoli, care învinse pe Radu și îi taie capul; apoi, după îndemnul comisului Bădicul, trimise un număr de Turci contra boierilor buzoeni, pe cari îi robi, devastînd tot-d'o-dată județul în mod cum nu s'a mai auzit până atunci. (Bălcescu, «Mag. ist.», tom. I, p. 158).

Radu al IX-lea, fiul lui Radu

al V-lea cel mare, dăruie Episcopiei Buzăului, înființată de tatăl său, județul Brăila (anul 1544), pe care Turcii puseseră stăpînire în anul 1546. Episcopul Atanasie voi să-și apere acest dar, însă Turcii respinseră încercarea sa și mai devastară încă odată aceste locuri. (Vezi Șincai: «Cronica», ed. II, anul 1554, pag. 288).

În anul 1596, hanul tătaresc profitînd de absența trupelor lui Mihaiu, veni și se stabili în Buzău, cînd prădă iar pe locuitorii acestui județ, precum și pe cei din Prahova și Brăila. Mihaiu venind în Buzău, vindecă în parte aceste rele prin diferite daruri, ce făcu, atît unor bisericî, cît și locuitorilor. (A se vedea: Condica episcopiei Buzău; Șincai, «Cronica», ed. II, anul 1596, p. 416).

N'apucase să se uite aceste devastățiuni, cînd Vasile-Lupul, Domnul Moldovei, începe expedițiunile sale contra lui Mateiu-Basarab, Domnul Munteniei (anul 1637—1639). Timuș, ginelele lui Vasile-Lupul, viind în Buzău cu Tătarii, pradă și arde județul, arde schitul Frăsinetul (Episcopia actuală), și din oraș nu rămîne piatră pe piatră (Miron Costin, «Cronicele», vol. I, pag. 333. Bălcescu, «Mag. Istoric», vol. I, pag. 206. Șincai, «Cronica», ed. II, vol. III, anul 1637, pag. 47—48).

După moartea lui Mateiu-Basarab, Seimenii cari se revoltaseră și prădau țara, detronară pe Constantin-Basarab (1656) și puseră Domn în locu-î pe Christea, spătarul lor. George-Racoți, Domnul Transilvaniei, și Gheorghiu Ștefan, Domnul Moldovei, veniră în ajutorul alungatului Domn, și împreună făcură planul să distrugă această armată de mercenari, care de-

venise spaima țării. Gheorghiu Ștefan, cu trupele sale, veni în Buzău, unde se opri trei zile, apoi înaintă spre Sărata. În ziua de 17 Iunie 1656, lupta se începu aci și Seimenii fură respinși spre Prahova; Racoți însă, care venise din Transilvania prin plaiul Teleajenului, îi opri din fuga lor și așa Seimenii fiind apucați între două armate, fură zdrobiți cu totul. Cei ce scăpară luară drumul spre Brăila și în trecerea lor prin Buzău, mai jefuiră încă odată aceste locuri. (Miron Costin, «Cronicele», vol. I, pag. 350).

În anul 1689, Neînții, aduși de Bălăceanul, veniră sub comanda generalului Haisler și ocupară țara. Domnul Constantin Brîncoveanu se duse la cetatea Floci, unde era sultanul Calga, ca să se înțeleagă cu acesta și să chibzuiască ce ar fi de făcut. Sultanul trimise pe Tătarii contra lor, dar Brîncoveanu, temîndu-se ca Tătarii să nu dea foc Bucureștilor, unde se fortificaseră Nemții, fugi în Buzău, iar pe Doamna Maria și cu alte jupînese le asigură în mănăstirea Bradul. După retragerea Nemților, Brîncoveanu serbă foarte pompos Boboteaza în Buzău și în ziua de 7 Ianuarie 1690, porni spre București. Doamna Maria făcu cu această ocaziune mai multe daruri mănăstirilor Banul și Bradul. (Bălcescu, «Mag. istoric», vol. II, p. 152; vol. V, pag. 112. Șincai: «Cronica», ediția II, vol. III, pag. 237).

În prima sa Domnie, Nicolae Mavrocordat alungă șubașii Turci, care se întîlniseră mai în toată partea de cîmp a județului până la Nișcov, (Bălcescu, «Mag. ist.», vol. IV, pag. 107); în a doua Domnie, viind în Buzău, pe de o parte dăruie Episcopului 200

taleri, pe cari să-î ia din veniturile județului, pentru a putea susține școala, ce era înființată încă din timpul lui Matei-Basarab, iar pe de alta dete hrisovul din 1728, prin care închină mănăstirea Banul, mănăstirei din Larisa, numită Dușca. (Bălcescu, «Mag. ist.», v. IV. pag. 127).

Sub următorii Domni Faniot, Turcii se întinseseră din ce în ce în jud., și Capanlii, sub pretext de comerț, jefuia totul și depunea prăzile în magaziiile ce stabiliseră la Clinciu. Inceperea campaniilor rusești contra Turcilor fură asemenea fatale locuitorilor. Județul fiind în calea ambelor armate, Rușii cereau proviziuni și podvezi, Turcii ucidea și jefuia ce le eșea înainte, iar în anul 1806 deteră foc și orașului, care arse cu desăvârșire.

Din aceste cauze locuitorii de la cîmp se împrăstiară în toate părțile și abia după 1828 unii începură a se întoarce la vechile lor locuințe, sau a fonda nouă sate.

Toate aceste nenorociri a făcut ca județul să se pustiească și alți locuitori, de multe ori străini, să vie și să ocupe locurile părăsite. Dacă vom adăuga și invaziile, ce mai tot-d'una a trebuit să treacă prin acest județ, vom înțelege lesne de ce tipul român, mai cu seamă în părțile de cîmp, se întâlnește atât de rar. Singurele comune în care Românul s'a menținut neamestecat și și-a conservat clasică figură romană, sunt: Vintilă-Vodă, Mănești, Mînzălești și Lopătari, din plaiul Slănic; Goidești, Brăești și în cîva Bălănești și Trestia, din plaiul Pîrscov; apoi: Gura-Teghi, Nehoiașul, Păltineni, Chiojdul, și Colți, din plaiul Buzău. Tot

din această cauză și limba vorbită e departe de cea proprie adevăraților Romîni.

Locuri istorice mai însemnate sunt: Pietroasa - d. j. (Comidava), Clociți (Ramidava), Peceneaga, Coca, Săpoca, Șanțul Tătărilor, Tumulul-Cetatea (din căt. Cîrlomănești), Jidova, Bisoca, etc., din timpurile vechi; iar din timpurile mai nouă sunt: Cetatea-lui-Negru-Vodă, Cetatea lui Vintilă-Vodă, Zidul-Doamnei-Neaga, Cucuiata, Crucile, din com. Sărata, Palatul - lui Brîncoveanu, etc.

Familii istorice. Cele mai însemnate familii și persoane istorice ale acestui jud. sunt:

Radu al V-lea cel mare și descendenții săi: Radu Paisie, Mircea Ciobanul, Alexandru și Mihnea, care s'a turcit. Mihalcea Banu ot Cocorăști, al căruia fiu, Pătrașcu Spătarul, trăia pe la 1640. Cîndeștii, descendenți din Mihalcea Vornicul ot Pătărlage, care trăia pe la 1590—1605, iar fiii săi: Negoită Clucerul Cîndescu, Moise Spătarul Cîndescu, George Spătarul Cîndescu se stabilesc mai în urmă la proprietățile lor din poalele munților, unde se și întemeiază satul Cîndești. Această familie se stinge cu Șerban Cîndescu, care a avut numai două fete, cari căsătorindu-se au devenit una Luxandra Cîmpineanu și alta Maricuța Lehliu. Mihnea Postelnicul ot Bădeni, ginerile lui Coadă Vornicul, trăia pe la 1530. El e cel mai vechiu membru cunoscut al acestei însemnate familii, Bădeanu, stinsă pe la jumătatea secolului trecut. Tătăranii, vechia familie, ai căreia membri erau stabiliți în com. Blăjani și Pîrscovul, stinsă la 1752 cu Radu sin Drăgan Clucerul, care a murit fără moștenitori. Vlaicu, Clucerul Tătăra-

nu, e tatăl Doamnei Neaga, soția lui Mihnea turcicul, decedată pe la 1614, lăsînd moștenitor pe fiul său Negoită Tătăranu, care mai în urmă s'a călugărit sub numele de Nicolae și a fondat schitul Negoită din com. Sărata și mănăstirea Pinul-cel-Mare din Brăești. Mitrea Vornicul, a căru fată Neaga Mitroaia se confundă adesea cu Doamna Neaga Tătăranu. Mihai Postelnicul și fiul său Stoichiță, Spătarul ot Sărata, trăiau la 1659, înrudiți cu Negoită și Mihai Postelnicul, continuați acum prin Sărăteni. Banul Udrea, a căru soră, jupineasa Grăjdana, cu un alt frate al ei, postelnicul Badea ot Bădeni, a fondat mănăstirea Grăjdana, lăsînd și alte monumente istorice în jud., din care mai însemnate sunt Crucile de la Sărata. Ienache, Banul ot Lipia, moștenit de Pîrvan Vistierul.

Buzăul, plaiul, ocupînd partea de N.-V. a județului Buzău. Se mărginește la N. cu Transilvania, la V. cu jud. Prahova, la E. cu plaiul Pîrscovul, iar la S. cu plășile Tohani și Sărata. Suprafața sa este de 97465 hect., din care 8990 arabile, 48045 pădure, 8410 fineață, 18786 izlaz, 2092 livezi, 281 vii și 10861 sterp. Acest teritoriu se împarte în 90 moșii și 90 păduri mai însemnate, posedate parte de stat, parte de cele 80 de cete de moșneni aflate într'însul, precum și cîte-va particulare, afară de ceea ce posedă împrăștiată și însurăței. Terenul este foarte muntos și avut în pășuni, păduri și substanțe minerale. Agricultură constă din cultura porumbului, puțin grîu și alac. Clima, de și aspră, e sănătoasă însă.

Vite sunt: 8571 boi, 3623

vacă, 1856 viței, 310 cai, 361 epe, 167 mînzî, 11 bivoli, 30 bivolițe, 7458 capre, 8 asini, 23760 oi, 5670 porci și 1369 stupi.

Industria constă în lucrarea lemnului, fabricarea brînzei, a rachiuului de prune, țesături, etc. Loc. posedă 49 mori de apă, 30 făcașe, 10 piue, 93 fierăstrae și puține mașini agricole. Tîrguri are 54; circiumi 127.

Comunele din care e format sunt 17: Calvini, Cătina, Chiojdul-din-Bîsca, Cislăul, Colți, Gura-Teghii, Lapoșul, Mărunțișul, Mlăjetul, Nehoiașul, Păltineni, Pănătăul, Pătărlagele, Rușiavățul, Sibiciul-d.-s., Valea-Muscelului și Viperești, cari toate sunt formate din 162 cătune și 41 subdiviziuni mai însemnate. Reședința acestui plaiu a fost tot d'a-una în com. Pătărlage. Populația sa este de 33380 suflete, din cari: bărbați însurați 7019, neînsurați 580, văduvi 443, divorțați 15, băieți 9016; femei măritate 7019, văduve 681, fete 8607. Toți acești locuitori trăesc în 8261 case. După naționalități sunt: 35278 Romîni, 15 Greci, 2 Izraeliți, 46 Austro-Ungari, 4 Bulgari și 8 Armeni.

După profesiuni: 137 lem-nari, 190 rotari, 23 tîmplari, 66 butnari, 7 zidari, 8 croitori, 27 tronari, 22 cizmari, 50 fierari, 1 mașinist, 5 boiangii, 27 cojocari, 18 brutari, 33 vărari, 3 olari, 4 bărbieri, 1 tinichigiu și 18 mangalagii. Media nașterilor e de 1130, a deceselor de 721, a căsătoriilor de 258. Populația crește cu o medie anuală de 409 suflete. În cîte-va comune ca Pătărlagele, Mărunțișul, Păltineni, etc., fetele se nasc în număr aproape îndoit ca băieții, pe cînd în altele, precum: Cislăul, Chiojdul, etc., numărul băieților întrece cu mult pe al fetelor.

Din punctul de vedere financiar, acest plaiu avea în 1889: 6193 contrib. din cari 719 comercianți Romîni și 13 străini. Stabilimente 246. Venitul caselor, lei 84645; taxa proporțională, lei 1963.65; venitul fonciar, lei 955320; darea căilor de comunicație, lei 37158; patente, lei 7001.94; fonciera, lei 49600.61; taxa spirtoaselor, lei 21667.50. Total fiscal, lei 116065.55. Perceperea, lei 9385.61; județene, lei 19088.83; drumuri, lei 5995.99; comunale, lei 19088.83; comerciale, lei 21782. Total general, lei 169842.64. Budgetul comunelor e de lei 58731.36.

Are 18 școli de băieți și 1 de fete, cu o populație de 788 elevi și 80 eleve. Carte știu 2411 locuitori. Biserici sunt 60, deservite de 47 preoți, 51 cîntăreți și 34 paracliseri.

Acest plaiu până în 1844 a făcut parte din jud. Săcueni, cînd desființindu-se acel județ, s'a alipit Buzăului.

Buzăul, comună urbană și capitala jud. Buzău, situată pe malul drept al rîului Buzău, în pl. Sărății, pe al 24° și 29' 45" longitudine și 45° și 9' 15" latitudine boreala, avînd înălțime d'asupra nivelului mării 118 metri; la distanța de București de 128 kilometri. Limitele sale sunt: la Est apa rîului Buzău, începînd din punctul de hotar al moșiei Verguleasa, până în dreptul cătunului Vadul-Pășii, de aci apucă pe hotarul moșiei Gîrlași (proprietatea Gherman), până da în hotarul moșiei Vatra-Episcopiei, pe care merge până în apa Aretei; la N. începînd din apa Aretei, continuă tot pe hotarul moșiei Vatra-Episcopiei, până da în hotarul moșiei Simileasca-Banul, pe care merge până lîngă pă-

durea Crîngul, ocolind-o la N.-V. și da în hotarul moșiei Stîlpul; la V., continuînd pe hotarul Stîlpului, trece pe la capul moșiei Balta-Plopului și ajunge în hotarul moșiei Groșani (Stambuloaica, din com. Costești), pe care merge până în apa Negreasca; la S. pe apa Negreasca, ia pe hotarul moșiei Verguleasa, până da în apa rîului Buzău.

Suprafața acestui teritoriū e de 1370 hect., din care 503 vatra orașului, 178 pădurea Crîngul, 1500 moșia orașului și ca 200 moșia Gîrlași. Terenul e șes, întrerupt de mică declinațiunī. Apele cari îl udă, sunt: rîul Buzău, la E.; Iazul-Morilor, (abătut din rîul Buzău), la N.-E.; apa Negreasca la S. și canalul, abătut din Iazul-Morilor, care străbate partea de N. a orașului. Pentru trebuințele domestice și alimentațiunea se întrebuintă până acum apa de puțuri, care conține multe materii neorganice și mai cu seamă var, ceea ce o face improprie nutriției și prin urmare sănătăței. Acum cu nouele lucrări de edilitate, aceste inconveniente aū dispărut și orașul se alimentează cu apa bună subterană, adusă prin tuburi din Crîngul. Din punct de vedere al constituțiunei geologice, terenul e argilos, acoperit de un strat subțire de humus. Părțile mai joase sunt acoperite adesea de ape stagnante, dînd naștere multor boale și mai cu seamă frigurilor intermitente.

Clima. Orașul fiind situat pe șes și departe de orî-ce adăpost, este expus vînturilor. Gurile văilor: Buzăul, Slănicul, Cilnau, stau deschise asupra sa în partea de N. și N.-E. aducînd în contra-i suflarea vîntului Munteanul și a subdiviziiei

sale Vrinceanul (N.-N.-E.). Cri-vățul, sprinten, rece și violent, cu înfiorătoarele sale șuerături, îl bate în partea de N.-E.; Austrul sau Sărăcilă, nu mai puțin aspru, violent și uscat, îl bate în partea de V. și N.-V.; în fine Băltărețul, lin și bine-făcător, îl bate în partea de S.-S.-E., rar și de o scurtă durată. Aceste vânturi, adesea neplăcute, fac ca nici 50 zile pe an, orașul să n'aibă atmosfera liniștită. Tot din cauza vânturilor, atmosfera e foarte variabilă și cu treceri subite de la frig la cald și vice-versa. Seceta e predominantă; rar verii cu ploae suficiente, rar ierne cu zăpadă, care să-î acopere solul. Anotimpii n'au o durată fixă, iar primăvara aproape lipsește; toamnele însă, sunt lungi, calde și plăcute.

Agricultura sa e restrînsă, avînd mai dezvoltată cultura grădinelor de zarzavat, al cărui produs îndestulează nu numai localitatea, dar se exportă până în părțile depărtate ale țării și mai cu seamă în Brăila, București și Oltenia. Industria este aproape în fașe. (A se vedea industria județului, unde e cuprinsă și a orașului). Are 8 mori pentru măcinatul grîului și al porumbului pe Iazul-Morilor, precum și două mori cu aburii. Comerțul principal constă din desfacerea cerealelor, a vitelor, a lemnurilor, a vinului, a spirtului, a țuiceii, a brînzeturilor, etc., care parte se consumă în localitate, parte trece și în alte județe. Importul pentru magazinele de lipscănie, hăinărie, marchidănie, brașovenie și băcănie se face cu deosebire din Austro-Ungaria și Turcia, apoi din Germania, Elveția, Franța și Rusia. Tîrguri are: Drăgaica, de la 18—24 Iunie; tîrgul de toamnă Carol

I sau Valea-Teancului, de la 18 Septembrie până la 15 Noembrie, care se ține în toate Sîmbetele și Duminicile și tîrgul săptămînal de Sîmbăta. Are trei piețe: Oborul, Sf. Ingeri și Dacia. Cea d'întîiu, atît pentru alimente, cît și pentru vinderea și cumpărarea tuturor obiectelor necesare traiului, cea d'a doua numai cu alimente, iar cea d'a treia pentru zarzavaturi, lăpturi și întru cît-va pentru încălțăminte. Vite are: 865 boi, 620 vaci, 235 viței, 28 bivoli, 122 bivolițe, 586 cai, 363 epe, 122 mînji, 340 oi, 36 capre, 4 asini și 1210 porci. Stupii 140.

Căi de comunicație are: a) Liniile fierate: Buzău-Ploesti, Buzău-Brăila, Buzău-Rîmnicul-Sărat, la care s'ar putea adăuga și linia Buzău-Pătărlage. b) Șoseaua națională: Buzău-Ploesti și Buzău-Focșani. c) Șoselele județene: Buzău-Frontiera, Buzău-Rușivățul, Buzău-Brăila, Buzău-Urziceni și în fine d) mai multe șosele vecinale comunale ale comunelor circumvecine. Circulațiunea în oraș și împrejur e înlesnită prin trăsuri cu cai: 60 birji de piață și 153 particulare.

Orașul Buzău e format din următoarele părți: Tîrgul, Episcopia, Banul, Domneasca, Broșteni, Frăsinetul, Gîrlași și Poșta, care reunindu-se au dat naștere orașului actual, sub-divizat acum în următoarele sub-urbii: Tîrgul, S-ții Ingeri, Episcopia, Banul, Sf. Nicolae, Gîrlași, Broșteni și Poșta.

Populația sa era în 1890 de 17300 loc., din cari: bărbați însurați 3313, neînsurați 440, văduvi 480, divorțați 106, băieți 4453; femei măritate 3313, văduve 766, fete 4427. Această populație trăia în 3780 case, cea-ce dă cite 7 loc. pentru o

casă. După naționalități se împărțeau ast-fel: 13991 Romîni, 151 Greci, 2112 Izraeliți, 800 Austro-Ungari, 44 Germani, 13 Francezi, 25 Italieni, 36 Poloni, 16 Sîrbi, 76 Bulgari, 13 Ruși, 7 Armeni și 16 Turci. După profesiuni se împărțeau ast-fel: 1489 comercianți, din cari 1046 Romîni, 231 Izraeliți și 212 străini de diferite naționalități. Meseriași sunt 466, din care mare parte străini și mai cu seamă Izraeliți. Media nașterilor e de 648, a deceselor de 507, a căsătoriilor de 114. Populația crește cu o medie anuală de 141 suflete.

Acum Buzăul are 19000 loc. Comuna avea în 1890, 3463 contribuabili, din cari 1021 comercianți Romîni, 210 străini și 217 Izraeliți. Budgetul comunei, care în 1889 era de lei 501156.16, acum e în sumă de lei 825036.94. Pentru administrarea orașului este un consiliu comunal, avînd în cap pe primar. Consiliul e compus din 15 membri: 8 aleși de 501 alegători, cari formează colegiul I, și 7 de 957 alegători direcți și 623 prin delegație, cari formează colegiul al II-lea. Orașul e împărțit în 4 colorii: Roșu, Negru, Galben și Albastru. Paza de noapte și de zi se face de agenții polițienești și de 120 gardiști.

În oraș e reședința Tribunalului, a două Judecătorii de Ocol, a Sub-Prefecturii plășei Cîmpului, a Curței cu Jurii și a Poliției. E reședința Episcopului Eparhiei Buzău, a Consistoriului, a Protoiereului județului, a Revizorului școlar și a Sub-Inspectorului silvic, a Oficiului telegrafo-poștal, a Creditului agricol, a Casieriei generale, etc. Instrucțiunea publică e reprezentată prin următoarele școli: Liceul și Școala profesională de

fete; 8 școli primare: 4 de băeți și 4 de fete, și prin 3 institute private: 2 de băeți și 1 de fete, precum și prin 2 școli confesionale, una catolică și alta izraelită. Are 6 biserici: Episcopia, Banul, Sf. Îngerii, Neguțătorii, Sf. Nicolae și Broșteni, afară de capela de la cimitirul Dumbrava și biserica în ruine Gîrлаși. Este o sinagoga și 2 case de rugăciuni ale Izraeliților. Numărul preoților de mir este de 11, diaconii sunt 3, cîntăreți 10, parcliseri 5, afară de personalul monahal al serviciului Episcopiei.

Are o stațiune meteorologică de al II-lea ordin, 3 farmacii, 4 librării, 2 tipografii, 6 oteluri, un stabiliment de băi, etc. Circulația în interiorul orașului se face pe cele 102 strade, mai toate pavate și iluminate. Bariere sunt 7. Ca locuri de preumblare sunt: grădina orașului, Crîngul, frumoasă pădure, grădina Episcopiei și grădina Marghiloman. Intre edificiile mai însemnate sunt: Episcopia, cu frumoasele ei palate și grădinele ce o înconjoară; Liceul, școalele primare; cazarmele: călărașilor, doboranților și pompierilor, unde este și un foisor de observația incendiilor; Prefectura, Tribunalul, Penitenciarul, Spitalul Gîrлаși, etc., la care s'ar putea adăuga mai multe case particulare.

Episcopia, Banul, Gîrлаși și Broșteni, sunt descrise la literele respective; în privința celorlalte vom menționa datele mai importante.

Biserica Sf. Îngerii a fost fondată pentru prima oară, pe la anul 1600, căci în pantahuza de înscriere pentru zidirea ei se găsea trecută în cap Doamna Neaga, cu suma de 100 talere. Ea a fost rezidită în anul 1833 prin îndemnul Episcopului Chesarie și cu cheltuiala orăsenilor.

În noul frontispiciu nu s'a trecut data vechei fondări.

Biserica Neguțătorii a fost zidită pentru prima oară de Badea Obrei, la anul 1649, dar a căzut curînd în ruine; urmele ei au stat până în anul 1806, cînd a ars Buzăul. Ruinele erau cunoscute sub numele de Biserica-Țigăncei, (poreclă dată de Grecii în derîdere). Pe la anul 1700, Caloian căpitanul de Buzău, rezidește această biserică puțin mai la N.; a cheltuit lei 32000 cu rezidirea, după cum se declară în frontispiciu; ruinîndu-se și aceasta cu totul, a fost zidită a treia oară, la anul 1850, de către neguțătorii din tîrgul Buzău, de unde și numirea ei de Neguțătorii. Neguțătorii fiind în mare parte Greci, biserica a purtat mult timp și numele de Biserica-Grecilor.

Frontispiciul bisericii Neguțătorii: «Biserica și casa a celui Prea Înalt sunt. Două sute ani am primit în sînul meu rugăciunile, plîngerile și făgăduințele fiilor mei, de cînd mă zidise evlaviosul meu Badea Obrei, în zilele prințului Mateiu Basarab. Curgerea timpului a ducîndu-mă în ruinare, bunul meu fiu, răposatul în fericire, Medelnicerul Nicolae Caloian a jertfit 32000 lei, pentru a mea reînființare; iar cu ajutorul celorl-alți fii ai mei: Serdarul Dimitrie Sărățianu, Atanasie Poenaru, Costică Nicolau, Frații Mihaiu și Costache, Iane Economu, Sava Diamandi, Stan Stănescu, împreună și cu iubiiții mei orășeni, m'au adus în starea în care mă aflu. Cititorule, află că afară de mine ușurare nu e. Fericii ai mei, din credința lor exist. 1850.

Săvîrșită în zilele prințului Barbu Dimitrie Știrbeiu și cîrmuitor Sf. Episcopii Buzău, D.

Filoteiu. Sfințită 8 Septembrie». (Stilul acestui frontispiciu, ca și al bisericii de la Găvănești, etc., denotă că autorul lor e Gabriel Munteanu, profesor pe atunci la Seminar).

Sf. Nicolae a fost zidită pentru prima oară la 1826, de către grădinarii bulgari, de unde și numirea ei de Biserica-Sîrbească.

În secolul XVIII-lea exista în Buzău încă o biserică, situată în fața Grădinei Publice, pe locul unde se află astăzi farmația Weber și prăvăliile Georgescu. Ea fusese zidită de Constantin Căpitanul, care fugise de peste Olt și se stabilise în Buzău. În 1806, cînd Buzăul a fost ars de Turci, această biserică a căzut în ruine. Cu reînființarea orașului, în 1830, a dispărut orice urmă despre existența ei.

Noțiuni istorice. Orașul Buzău și-a luat cel mai tîrziu naștere de o dată cu descălicarea lui Radu-Negru, ceea ce se confirmă și prin relațiunile lui Giacomo Lucari. (Vezi Istoria județului). D. Hasdeu îl găsește existînd în timpul lui Alexandru Basarab, mai mult ca tîrg de cît ca oraș (1350). După această epocă a mers continuu dezvoltîndu-se și populîndu-se. În ceea ce privește vechea sa vatră, vom menționa cite-va documente, pentru a o putea determina cu certitudine. Într'un hrisov al lui Mihaiu-Viteazul, din 1594, prin care dă voe călugărilor de la mănăstirea Banul să și facă o moară pe apa Buzăului cu 9 roate, se zice: «Dat-am Domnia mea această poruncă a Domniei-mele, sîntei și dumnezeiții mănăstirii, care este din jos lingă orașul Domniei-mele Buzău. Într'un hrisov a lui Mateiu Basarab, din

1643, Ianuarie 24, prin care regulează proprietățile moșnenilor Beceni și ale mănăstirii Ot-Menedicul, sau Vintilă-Vodă, care avea în oraș metohul Frăsinetul, devenit în urmă scaunul Episcopiei, se zice: «Și metohul Sf. mănăstirii Menedic, de la mori, de la Buzău, din jos de târgul Buzăului» și mai la vale: «Și iar să fie Sf. mănăstirii Menedic Metohul din târgul Buzăului, din oraș, fiind că este al Sf. mănăstirii de baștină vechiă». Din aceste 2 hrisoave ar rezulta că, dacă Banul, Episcopia sunt din jos de târgul Buzăului, Buzăul să fi fost mai spre N., adică în com. Simileasca, Vernești sau Nișcovul, dar nici ruine, nici tradiția, nici vr'un document posterior nu confirmă aceasta, nici nu o admite. Urmează dar că prin expresiunea: «din jos de oraș» să înțelegem: «afară din oraș».

Tot cu acest înțeles este întrebuintată expresiunea: «Din jos de oraș» și de cronicarul Constantin Căpitanul. Vezi Bălcescu, «Mag. Ist.», vol. I, p. 211, 281 etc. D. Odobescu, în nuela sa «Doamna Chiajna», § I, «Mormîntul», interpretă această expresiune iarăși prin cuvintele: «din jos de oraș», prin «afară de oraș». Rezultă dar până la evidență, că vechia vatră a târgului Buzău, trebuie pusă între Episcopia și mănăstirea Banul.

În cazul acesta, Banul și Episcopia fiind afară din oraș, vechia vatră a târgului Buzău cădea între ele amîndouă, adică unde e și astăzi târgul orașului Buzău. Tot din hrisovul lui Matei Basarab, reese că Buzăul în secolul al XVII-lea avea două părți distinse: târgul și orașul: Metohul din târgul Buzăului, din oraș, și că târgul se ținea alături. Cu aceste date

corespunde nu numai tradiția și amintirile bătrînilor, dar și urmele vechi de construcțiuni și ordinea așezării lor. Târgul era în vechime unde sunt astăzi stradele: Târgul-Orășanul și Oborul, iar orașul mai mult în jurul mănăstirii Banul. Până pe la începutul acestui secol, partea orașului care formează astăzi culoarea de Negru și S. coloarei de Roșu, era mai mult o pădure, care începea de la Broșteni, trecea pe la N. Episcopiei, pe la pădurea Crîngul, care încă se conservă din acest masiv și ajungea la pădurea Frasinul (la S. orașului). Unde e acum Grădina Publică, era bariera, pe care se eșea din oraș spre Moldova și renumitul puț al Tătarului, pe care cîțiva bătrîni încă-l mai țin minte. Piața Dacia era un vast smîrc plin de richită și păpuriș, unde se vînau rațe sălbatică, iepuri și chiar lupi. Pe la 1560, călugării de la mănăstirea Ot-Menedicul cumpărară de la municipalitatea orașului 7 pogoane de loc, în apropiere de târgul Buzăului, unde ridicară metohul Frăsinetul, ca să aibă unde trage, cînd vor veni în oraș. Acest metoh devenind mai în urmă scaun episcopal, pădurea, care-l înconjura, începu a se tăia, populația a se îndesi și o mulțime de Țigani robii Episcopiei și lude au început a popula această parte de N. a orașului. Țiganii mănăstirii Banul ocupară partea centrală (Str. Păcei, Independenței, Carol I, Cuza-Vodă), iar ai Bradului, partea de S. (spre bariera Urziceni). Totuși, de și populația ce se grămădise aci și pozițiunea centrală, da a se înțelege, că acest oraș va deveni în curînd unul din cele mai însemnate, însă fiind pus în drumul tuturor invaziunilor, mai fie-care năvălitor

s'a cercat a-l distruge din temelii. Mehmet Beg, în 1521, îl devastează cum n'a fost oraș jefuit până atunci («Mag. Ist.», vol. I, p. 158). La 1596 a fost prădat și ars din nou (vezi Istoria județului). La 1637—1639, Vasile Lupul și ginerile său Timuș cu Tătarii nu lăsară din oraș piatră pe piatră («Cronicele», vol. I, p. 333. «Mag. Ist.», vol. I, p. 296). Ungurii, veniți în ajutorul lui Matei-Basarab, sub Kemeni Ianoș, prădară ce mai rămăsese de la Tătarii. După încheierea păcei, Matei-Basarab făcu tot ce putu de a întemeia orașul; la 1649 reconstrui Metohul Frăsinetul, ars de Timuș, care deveni imediat scaunul Episcopiei Buzău. Sub Brîncoveanu și cîțiva însemnați Episcopi, Buzăul începu iar să se dezvolte și să devie chiar un centru de cultură. Înmulțirea Turcilor, cari, sub pretext de comerț se stabiliseră aci, ba se întinseră până în poalele munților, descurajă cu totul pe locuitorii, iar cei avuți părăsiră orașul și începură a se retrage în munți. Rusia, începînd luptele sale contra Turcilor, mai în fie-care campanie a ocupat Buzăul și nesfîrșitele podvezi, ce impunea locuitorilor, aș speriat și pe cei ce mai rămăseră, silindu-i să fugă. În 1806, Generalul Kamensky, după ce arse toate satele din jurul orașului, stabili trupele, parte în Buzău, parte în Mărăcineni. Șapan Oglu vine din Brăila cu Turcii, alungă pe Ruși și dă foc Buzăului, pustiindu-l, așa că Episcopul Constantin (1793—1819) libera chitanțe oamenilor săi de serviciu: «N. N. din satul Buzău». Singurii proprietari, ce rămăseseră acum, erau: Episcopia, mănăstirea Banul și turcul Mola Asan, care până la 1828 dispunea de toată soarta

și averea orașului. Foștii negustori ai Buzăului mutaseră târgul la Nișcov, sau umblau din loc în loc, să-și desfacă puținele mărfuri ce aveau, când nu erau răpite de Turcii Capanlîi, ce-și aveau barace la Clinciu, unde mai mult jefuiau de cât cumpărau. Totuși însă Rușii stabilesc aci, în 1806, o puternică colonie de Bulgari, care se ocupa cu grădinăria, și care trăia mai sigur și mai comod de cât în patria-mumă. După încheierea păcei, vechii târgoveți ai Buzăului trimit Domnului Caragea o petițiune, în 1812, ca să le dea voie să se întoarcă de la Nișcov în Buzău și să reînființeze vechiul târg, ceea ce au și obținut. Evenimentele din 1821 împiedică din nou acest avânt și orașul nu poate înainta. În anul 1828, cu luarea Brăilei de Ruși, curățindu-se și Buzăul de Turci, locuitorii începură a prinde inimă și a se întoarce la vechile lor locuințe. Tot în acest timp, o nouă colonie bulgară viind în Buzău, parte s'a stabilit la Vestul orașului și în com. Mărăcineni, iar parte a trecut: unii la Huși și alții la Ploești. După 1828, orașul începe a se reconstrui. Regulamentul Organic îl numără între capitale și vechie cădere de isprăvnicat. Dintre familiile boeresti, cari se reîntoarsera sunt: Chrisoscoleu, Buzoianu, Jugă-Urs (Sărățeanu), Mehtupciu, Vernescu (Cireșoiu), Muscelleanu, Picleanu, Arion, Chirculești, Tăutu, Armașu, Codreanu, etc., așa că orașul în 1835 numără 3800 suflete. În 1844 populația ajunsese la 7000 și de atunci a mers continuu crescând. Dezvoltarea cea mare a luat-o după 1870, în urma deschiderii căilor fierate.

Iată petițiunea trimisă de vechii târgoveți, lui Caragea la

1812, dimpreună cu alte hîrtii relative :

Prea Înălțate Doamne,

Jeluin Mariei Tale, că aici, în orașul Buzăului, fiind obicinuit din vechime de se făcea târg o dată pe săptămână, după cum se urmcază pe la toate orașele, pentru alșverșul locuitorilor și înlesnirea celor trebuincioase ale Tîrgoveților s'a și urmat acest târg pană în rasmcrița ce a fost; iar după ce s'a calcat și robit orașul asupra rasmeriței, cum este știut, raspîndindu-se și noi negustorașii și locuitorii târgoveți pe unde am putut; vazînd ca și diu pricina drumului n'o sa mai putem starui la locul nostru, sau a se mai urma facerea târgului la ziua cea rînduită, de sunt acum 4 ani, prin poruncă și dupa jalba ce am dat stăpînirii de atunci și cererea ce am făcut, s'a orînduit acest târg, sa se faca în Buzău afara, la un loc mai ferit ce se numește Nișcovul, unde pana acum s'a și urmat. Acum, dupa ce ni-s'a vestit bucuria păcei și a Mariei Tale mil stăva stăpînire (care de la milostivul Dumnezeu o cerem sa fie ani mulți și fericiți), pe vreme de iarna, cum am putut, am navalit și ne-am adunat la caminurile n'aste, silindu-ne de ne-am făcut de o cam data, care bordeie, care colibe, cum am putut pană în prima-vara, ca sa se faca orașul iarăși în starea lui și fiind-ca târgul se urmcaza tot acolo la Nișcov, în poalele muntelui, unde la nevoie s'a urmat în vremea rasmeriței și osebit că l'cul este neîndemînatc, dar și noua neguțat rașilor și locuitorilor ne este peste mîna și din pricina asta patimim de t'atc cele trebuincioase, pana și de ah rcaua trebuinci as pentru hrana n'atra și de lemne de foc. Printr'aceasta plecata jalba, dar ne rugam Mariei Tale ca sa dea luminata p'runca de a se muta facerea acestui târg de la Nișcov iar la Buzău, unde în vechime a fost cu b'r de vite, de zacharic, de cherestelele și p'c'utru înlesnirea noastră de a ne putca face cascle, pravalioarele, ce ni-'au stricat în vremea răsmeriței și a venit orașul în starea ce a fost mai înainte. Și pentru a locuit rilor Mariei Tale alșverș, caci nemutîndu-se târgul aici în Buzău, precum zicem, este de mare smintcala și disc lie la toți și sa fic mila Mariei Tale.

Robii Mării și Tăle

Noi negustorașii și locuitorii de la târgul Buzău al. Jud. Buzău.

D-ta Ipatatulc al log sc'iei mari a țarei-de-Sus, vci vedea jalba accasta,

pentru care poruncim Domnia mea sa cercetezi și la cercerea ce fac jcluatorii să ne aratați în scris. 1812, Decembre 15.

Brv Vel Medelniceru (nedescifrabil).

Io Ioan George Caragea, Voevod și gpod z Vlascoe.

Dumneavoastra, Ispravnicilor din Sud. Buzău, cînd în advar, cum arata jcluatorilorii, va fi cu voința și primirea tuturor locuitorilor și negustorașilor din orașul Buzău, de a se muta acel târg la locul unde a fost din vechime și diu accasta mutare nu se va izvodî vre-o smintea sa și zafihnire la alșverșul și folosul locuitorilor, poruncim să se mute acel târg la locul unde a fost mai înainte, cu urmare întocmai precum mai jos în aceasta anafora se coprinde 1812, Decembre 19.

L. S.) *Vel L gofău* (nedescifrabil).

Prea Înălțate Doamne,

Dupa luminata porunca a Mariei Tale ce mi-se da la accasta jalba, a neguțat rilor și locuitorilor ot târgul Buzăului, făcînd cercetare, m'am pliroforisit ca cu adevarat acest târg în rasmerița aratată, nu numai alte nevoi a pătmit, ci și de ostași s'au ars și cu slobozenia și porunca stăpînirii s'au tras mai sus în poalele muntelui la un loc ce se ice Nișcovul: iar acum cînd din mila lui D-zcu s'a făcut pace, urmeaza ca fic-care sa fic în starea lor de mai înainte. Și acest târg fiind vechiu și cadere de isprăvnicat, cum și loc de c'ac al treccatorii, cu curiîn a este a se da luminata p'runca a Mariei Tale, ca sa vie târgul la locul cel vechiu, unde sa'și faca alșverș, atit cu altele cât și cu obor de vite, cum este și alte târguri, ca un trebuincios și de folos și locuitorilor și orașenilor și D-lor Ispravnicii ca publiciașca și sa îngri asca a se punc în lucrare porunca, -au precum se va găsi cu calc de Iualimea Ta, sc va da p'runca Iualimcii lal de urmare 1812, Decembre 16.

Dumstrache Ral t Logofăt.

Buzăul (Episcopie). Radu al V-lea-cel Mare, suindu se pe tronul țării (anul 1496—1508), vazînd relele ce bîntuiau biserica, chiamă din Constantinople pe fostul patriarh Nifon și-l însărcină cu administrarea ei, zicîndu i: Eu să domnesc, iar tu

să mă înveți legea lui D-zeu și să ne fi tată și păstor». Nifon procedă la îndeplinirea sarcinilor sale și chiar în acel an sfătuie pe Domn să înființeze două Episcopii: cea de Rîmnic și cea de Buzău (Șincai, «Cronica», ed. II, vol. II, pag. 146). Diocesa acestei Episcopii fu compusă din județele: Buzău, Rîmnicul-Sărat, și Sacul; mai în urmă printr'un hrisov al lui Radu al IX-lea, fiul lui Radu-cel-Mare, din 1544 i se alipi și județul Brăila. Primul Episcop a fost Paisie, dar atît dînsul cît și succesorii săi, pînă la 1649 n'au avut în Buzău o biserică, ca scaun episcopal, ci steteau în Tirgovîște, în jurul Domnului, venind în Buzău numai cînd făceau inspecții, sau erau chemați de alte împrejurări. În anul 1532, Vintilă-Vodă ridicînd însemnata mănăstire Ot-Menedicul, Episcopii încep, cînd veneau în Buzău, să tragă la această mănăstire și să o considere ca o reședință episcopală. Călugării de la Ot-Menedicul înmulțindu-se și întinsele lor proprietăți chemîndu-i des în Buzău, se văd siliți să cumpere de la municipalitatea orașului 7 pog. loc ca să-și construiască un metoh, Frăsinetul, situat unde e acum grădina Episcopiei și ale cărui ruine se văd încă. Episcopii încep și ei a nu se mai duce la depărtata mănăstire Ot-Menedicul, ci a se opri la metoh, ori de cîte ori veneau în Buzău. Vasile Lupul, în 1639, începînd expedițiunile sale contra lui Mateiu-Basarab, prădă și arse schitul Frăsinetul, împreună cu orașul și chiar Episcopul timpului, Ștefan tipograful, fiind atuncî în Buzău, a fost luat prizonier. După încheierea păcii, Mateiu-Basarab, atît din îndemnul Episcopului Ștefan, cît și

pentru a compensa pe călugării de pierderile suferite, începe, în 1648, a ridica vechiul schit Frăsinetul, însă în proporțiuni mai mari și în 1649 îl termină. În acest an, Episcopul Ștefan, devenind Mitropolit al țării, în locul său, sacră pe Serafim Episcop al Buzăului. Serafim exprimă dorința ca acest metoh să devie scaun episcopal și Episcopii să-și aibă reședința aci. Cererea sa se aprobă de Domn, ba ceva mai mult, reușește a transforma biserica-mumă, Ot-Menedicul, în metoh al fostului metoh Frăsinetul, devenit acum Episcopie, și averile Ot-Menedicului a fi administrate de Episcop. Această biserică fiind slăbită de cutremure și prădată de mai multe ori, Episcopul Metodie în 1742, o repară și o înfrumusețează, dar iarăși cutremure și invaziuni o slăbiră și o despuiară de ori-ce ornament. Episcopul Chesarie, acel rîvnitor de cele Dumnezești, văzînd-o în această stare, în anul 1832, o restaură din nou, o împodobi în mod demn de o Episcopie, clădind în jurul ei mărețe palate: casele domnești pe temeliiile caselor făcute de Mateiu-Voevod, seminarul, consistoriul, tipografia, locuințe de călugări, etc., apoi grădinii întinse și frumoase, așa că Episcopia de Buzău, ca local, e și astăzi cea d'întîiu în țară.

Frontispiciul ei este acesta:

«Această sîntă și Dumnezeiască biserică s'a zidit din temelie de răposatul întru fericire Mateiu-Basarab - Vodă, la leat 1649, după ce mai întîiu a dărîmat din temelie pe cea veche, făcută de strămoșii săi, arsă și stricată de năvălirile barbaricești. Incepător acestui scaun fiind chir Serafim Episcop. La leat 1740, fericitul Episcop, chir

Metodie, așezîndu-se în acest scaun și găsindu-se stricată de cutremure și părăginită de oștiri, s'a apucat mai întîiu de a dărîmat turlele slăbite și a zidit altele, apoi a împodobit-o atît pe dinăuntru cît și pe din afară; iar la leatul 1832, iubitorul de D-zeu Episcop Chir Chesarie, văzînd iară toate turlele slăbite de cutremure și despodobită de toată frumusețea, ce s'ar fi convenit să aibă o astfel de sîntă Episcopie, încă și prădată de toate lucrurile sale cele mișcătoare, în vremea răzvrătirei din leatul 1821, s'a apucat cu rîvnă și grea cheltuală de a dărîmat întîiu turlele; pe doi stîlpi din biserică și pe toate ferestrele le-a făcut cu meșteșug arhitectonic, apoi des-tencuind-o, atît pe dinăuntru, cît și pe din afară, a împodobit-o înăuntru cu iscusită zugrăveală, cu tîmplă și cu alte săpături poleite, iar pe din afară cu foarte frumoasă arhitectură; asemenea înfrumusețindu-se tot atuncî și clopotnița și așa cu multă dragoste și libov, a înoit toate pînă la cel mai mic lucru spre vecinica sa pomenire; și s'a isprăvit tot lucrul acesta în zilele Domnului Alexandru Dimitrie Ghica-Voevod, la leatul 1834, Decembre 30 și s'a sfințit cu multă ceremonie bisericească».

Inscripția susține că Mateiu-Basarab a făcut această biserică în locul celei făcute de strămoșii săi, ceea-ce e în contradicere cu toate datele istorice. Probabil că Episcopul Chesarie, la redijarea acestui frontispiciu n'a consultat mai de aproape Istoria.—O altă greșală făcută de acest mare Episcop, e și aceasta: În timpul păstoriei sale a restaurat, sau a zidit din nou, mai toate bisericile istorice din ju-

deț și a pus frontispiciu nouă, în care nu se mai menționează data și primii fondatori, ci se mulțumește a declara: «Această sfântă biserică s'a făcut de Episcopul Chesarie în locul celei vechi».

Episcopia Buzău a avut mai multe metohuri: Adâncata, Alunișul, Berca, Cheea (Prahova), Cislăul, Cozieni, Găvanele, Găvănești, Merei, Pîrscovul, Pinul, Proșca, Săseni, Sf. Dumitru (București), Sf. Nicolae (Focșani) și Vintilă-Vodă, ale căror averi, împreună cu ceea ce era propriu Episcopiei, se administra de Episcopi, din cari, unii au știut să facă fapte laudabile, iar alții și-au apropiat veniturile pentru bunul lor trai și al neamurilor lor. După secularizare, Episcopia a încetat de a mai avea metohuri. Diecesa Buzăului constă actualmente din două județe: Buzăul și Rîmnicul-Sărat și e împărțită în 11 parohii urbane (4 în Rîmnic) și 197 rurale (84 în Rîmnic), avînd 15 biserici în parohiile urbane și 400 în cele rurale, cu un număr total de 432 preoți, 6 diaconii și 693 cîntăreți. Pentru administrarea clerului sunt doi protoerei, unul cu reședința în Buzău și altul în Rîmnic. Tot în Rîmnic trebuie să stea și un arhieru, locotenent al Episcopului de Buzău.

Episcopii ce au păstorit eparchia Buzăului, după datele ce am putut culege din diptice, frontispicii, condica episcopilor, «Istoria bisericească de Lesviodax», etc., sunt:

1. Paise, primul episcop, socrat de patriarhul Nifon, păstorește de la 1496—1526. Domnul țării, Radu-Voevod, îi dăruiește pădurea Crîngul (Branîștea), de lângă oraș, interzicînd tuturor orașenilor intrarea într'însa.

2. Anania, de la 1526—1544.

3. Ieremia, se suie pe scaun la 1544; i-se mărește diecesa de Radu IX, adăugîndu-i și județul Brăila, dar, în anul 1546, devenind raia turcească, diecesa rămîne în limitele de mai înainte. El lasă locul lui

4. Atanasie, care păstorește de la 1558—1587.

5. Luca ocupă scaunul episcopal în 1587; se distinge prin calitățile sale morale și printr'o înfocată iubire de țară. Ajută mult pe Mihai-Viteazul cu consiliile sale și moare în 1612. Se găsește păstorind și la Rîmnic.

6. Ciril păstorește de la anul 1612—1620.

7. Efrem Trufășel păstorește de la 1620—1636. El obține un hrisov de la Radu-Mihnea-Voevod, în anul 1623, prin care se zice că Episcopul Buzăului și arhiepiscopul ot Buzăvski, să aibă în pace poslușnicii ce sunt împrejurul Sf. Episcopiei, strînși săraci de pe la Moldova și de pe la Brăila și din toate laturile și să fie scutiți de bir și de galben și de cal și de oae seacă, pentru ca să fie de lucru și de ajutor și de treabă Sf. Episcopiei. Tot acest episcop obținuse mai înainte de la Alexandru Iliș Voevod un hrisov, prin care se zice că poslușnicii Episcopiei să aibă pace de bir și de galben și de sluhă și de către județul cu 12 pîrgari și de către călărași cu cal de olac și de toate slujbele și mîncăturile cîte sunt peste an. Face însă rezerva, că pîrgarii au voe, că dacă poslușnicii vor fi Moldoveni, să le ia birul moldovenesc (Hrisovul poartă data ZPKN sau 1620, însă Alexandru Iliș în Istorie se vede domnind numai până la anul 1618).

Tot Efrem Trufășel obține

un alt hrisov de la Mateiu-Basarab, din anul 1634, în care, între altele se zice: «Și vouă care umblați după birul moldovenesc să lăsați în pace pe poslușnici, mai ales care va fi moldovean, voi de la acela să luați bir moldovenesc; iar ai-l-alți oameni, bună pace să le dați».

8. Ștefan Tipograful, care încă ca monah se ocupa cu traducerea cărților bisericești și cu imprimarea lor, fu ridicat la demnitatea de Episcop al Buzăului la anul 1636, în care demnitate nu-și uită vechia sa ocupațiune. El șezînd în Tîrgoviște, în anul 1644, publică a doua ediție a Cazaniei, apoi Pravila cea mare, etc. Școala înființată de Mateiu-Basarab în Buzău, sub privegherea și conducerea lui Ștefan, dobîndi oarecare renume, dînd în curînd oameni bine cunosători în ale limbei naționale și e probabil că și Grecenii să-și fi cîștigat aci primele cunoștințe, pe care apoi le complectară retrași la proprietățile lor: Vernești, Potoceni, Greci-de-la-Buzău, etc. În anul 1648, murind Mitropolitul țării Teofil, Ștefan îi urmă în această demnitate, sacrînd în locul său Episcop al Buzăului pe Serafim. Ștefan muri la 1668 și se înmormîntă în Mitropolia Tîrgoviștei.

9. Serafim se sui în scaunul episcopal la 1649. Stabili reședința Episcopiei în schitul Frăsinetul, pe care-l proclamă biserică catedrală. În anul 1668, murind Ștefan, Serafim era să devie Mitropolit, dar fu în urmă mutat la Episcopia Rîmnicului, urmînd în locu-i

10. Grigore, care păstori de la 1668—1691. Din timpul acestui Episcop se găsește un hrisov a lui Constantin Șerban-Voevod, prin care se zice că

Mateiū-Vodă, văzînd că sărăcește Episcopia a slobozit pe poslușnicii ei de pîrcălab și de Căpitan și le a scos tabrul din visteria țarei, de aceea și el confirmă această legațiune.

11. Mitrofan, de profesie tipograf, trăia în Moldova și era ajutor și emul al marelui Mitropolit Dosofteiū. Meritul său îl urcă pe scaunul Episcopiei Hușilor, dar căzînd în disgrația lui Constantin Cantemir se demise. Constantin Brîncoveanu îl chemă în Muntenia, unde împreună cu frații Greceni, Nicolae Milescu, Gherman Nisis și alții încep să colaboreze la traducerea bibliei și a altor scrieri. La anul 1691, devenind vacantă Episcopia Buzăului, Greceni, intervenind în favoarea sa, i se încredințează scaunul acestei eparhii. În anul 1692 a înființat pentru prima oară o tipografie în Buzău, în care se tipări: Pravoslavnică mărturisire, tradusă din grecește de frații Radu și Șerban Greceanu (1692), Triodu (1697), Mineiul slav-rom. (1698) și altă ediție în 1700, Molitvelnicul greco-romîn (1699), Invățătura preoților despre cele 7 taine (1702), precum și mai multe alte scrieri. Școala din Buzău fu de asemenea una din ocupațiile de predilecție ale lui Mitrofan, ridicîndu-și și mai mult renumele ce i-l lăsase Ștefan. Mitrofan muri, lăsînd un nume scump națiunii și mai cu seamă literaturii romîne, la 1703.

12. Damaschin. Gloria Episcopatului de Buzău nu încetă cu Mitrofan, căci succesorul său Damaschin care îi urmă în anul 1703, știu atît prin conduita sa cît și prin întinsele sale cunoștințe, să-și dea o nouă aureolă. Damaschin mai întîiu fusese dascăl și cunoștea bine limbile: slavonă, elenă și

latină. Devenind Episcop, începu cu un neîntrecut zel și o rară competență a complecta literatura religioasă, fie prin nouă traduceri, fie prin corigerea celor deja traduse. În anul 1710 fu mutat la Episcopia Rîmnicului, unde continuă opera începută. Școala din Buzău îi dete un caracter și mai național, vînd a scoate de aci pe viitorii dascăli de limba romînă. Numele lui Damaschin va ocupa tot-d'una un loc distins în istoria literaturii romîne și dintre cele d'întîu în Istoria literaturii eclesiastice.

Constantin Brîncoveanu, print'r'un hrisov din 1707, acordă acestui Episcop beneficiul, ca oamenii ce vor veni la moara Episcopiei să fie scutiți de către Căpitanul cu toți călărășii ot Buzău, a nu-și bîntui de olăcări și de potvadă, să nu le ia caii de olac și casele de potvadă, ci să-și lase în bună pace să umble fără grije ori unde vor vrea. Tot Damaschin, pentru a mări averea Episcopiei, începu să cumpere proprietăți în oraș, între care prăvălia lui Afi Turcul Deli Hoge și a fratelui său Abdulah, pe care și ei o aveau de la un alt Turc Mahomet Baraictarul, pe preț de 20 talere.

13. Ioasaf păstorește de la anul 1710—1717.

14. Daniel, originar din Cîmpu-Lung, discipol al lui Melhisedec, egumen al mănăstirii de acolo, care îl inițiase și în literatură, fu sacrat Episcop al Buzăului în 1717, iar după 3 ani, 1720, deveni Mitropolit al Munteniei. El ne lăsă cîte-va traduceri, a imprimat mai multe cărți bisericești, a zidit biserica Verghului din București și în 1732 și-a dat sufletul.

15. Ștefan, succesorul lui Daniel, păstorește de la 1720—1732,

cînd a devenit Mitropolit al țarei. Cu ocaziunea venirii lui N. Mavrocordat în Buzău, în 1728, el transformă școala de aci în greco-slavonă și Domnul îi dăruie 200 talere din venitul județului pentru întreținerea ei.

16. Misail, succesorul lui Ștefan, păstori de la 1732—1740, fără să se distingă prin nimic; obține însă pentru un pescar, favorit al său, un hrisov de la Grigore Ghica (1735), în care se zicea: «Acest pescar sărător Dicul Măjar, ce este al Sf. Episcopiei Buzău, să fie scutit de toate dăjdiile, numai la haraci să aibă o dare într'un an o dată, verii cu peceti, aș fără peceti, ughi 11, în pace să fie și de măjerit și de fumărit, cu condiție să dea pește la Episcopie. Ordonă apoi boierilor cislăș pe județe și slujitorilor strîngători de bani și fumarilor și măjarilor să se ferească de acest om.

17. Metodie păstorește de la 1740—1749, se ocupă mult cu restaurarea bisericilor din eparhia sa și mai cu seamă a Episcopiei și a mănăstirii Vințilă-Vodă. Mări averea Episcopiei, cumpărînd mai multe din proprietățile Grecenilor. Constantin Mavrocordat îi dăruiește moșia Unguriul, ca să fie sat al Episcopiei: «Și fiește care om să aibă a face clacă ce s'a orînduit de la Domn, de om într'un an zile 6; însă clacă, iar nu lucru; și această clacă să nu se facă toată odată ci pe rînd: la coasă, la secere și la arătură și să dea și dijma din 10 una, după obicei; cel ce vinde vin să dea aditul buții Sf. Episcopii».

18. Filaret, egumen al mănăstirii Sf. Ecaterina din București, devine episcop al Buzăului în 1749; păstorește pînă la 1753, cînd îi ia locul

19. Rafael, care demisionează în 1764.

20. Cozma, Protosinghel al Mitropoliei din București, devenind episcop în 1764, se distinge prin mai multe fapte de caritate, mai cu seamă înavușind bisericile cu odoare sacre. E cel d'întîiu care introduce sfeșnice de alamă cu cheltuiala sa. Sub dînsul, școala din Buzău, în urma hrisovului dat de Al. Ipsilante în 1774, devine cu totul grecească. În urmă, Alexandru Ipsilante, dă un alt hrisov prin care zice că Episcopia Buzău, fiind arsă și stricată de văpaia răsmeriței, se face ctitor al ei și-i acordă mai multe daruri (1778, Aprilie 26). Tot sub Cozma, Constantin Caragea, printr'un hrisov din 1782, Decembrie 26, zice că Episcopia fiind jefuită și arsă de văpaia trecutei răsmerițe se face și el ctitor al ei. Acest hrisov se confirmă la 1792, de Mihail Constantin - Șuțu - Voevod. În fine, Scarlat Grigore Ghica îi dă voie să aducă lude din străinătate, în specie meșteșugari, cari vor fi scutiți de orî-ce dări, ca să fie poslușnici ai Episcopiei. El devine Mitropolitul țarei, în anul 1787 și în locu-i se alege

21. Dosofteiū, grec din Ianina, dar eminent păstor și înfocat iubitor de țară. El păstorește de la 1787—1793, cînd este ales Mitropolit al țarei. În anul 1810 fu exilat de Ruși și moare în Brașov, la 1826. El tipări mai multe cărți cu cheltuiala sa, încuragiă pe monahii Grigore și Gheronte de a traduce și tipări continuu, iar averea ce o adunase, o lăsă țarei, ca să se trimită tineri în străinătate, spre a se instrui. El înființează pentru prima oară condica Episcopiei Buzău, în care a trecut hrisoavele și căr-

țile de moșii aflate până la dînsul. (Vezi «Condica Episcopiei Buzău», tom. I, fila 3).

22. Constantin Grecul de la Ianina, păstorește de la anul 1793—1819; nu știu însă să imiteze pe connaționalul și predecesorul său, trăind mai mult pentru dînsul și ai săi. Sub dînsul școala din Buzău se închise; la aceasta contribuise în mare parte și evenimentele din 1806. Constantin obținuse de la Nicolac Caragea un hrisov, prin care se dăruiește Episcopiei un scaun de carne scutit de vamă, de erbărit și de orî-ce dări la care sunt supuse cele-lalte scaune; căci și alți Domni au dat scaune în Buzău. Constantin Moruzzi printr'un hrisov din 1793, August 19 (cel d'întîiu document cu leatul modern), după ce spune că mănăstirile sunt cinstea și podoaba țarei, stabilește drepturile acestui Episcop asupra tîrgului Drăgaiceii, precizîndu-i darile ce trebuie să ia și scutițiile ce trebuie să facă. Domnul țarei, Alexandru Moruzzi, printr'un hrisov din 1793, fiind Episcop încă Dosofteiu, dedese voie Episcopiei să aducă 40 lude lemnați. Ludele însă sosesc sub Constantin și munca lor servi la mărirea averei sale proprii.

23. Gherasim, român de origine, păstori de la 1819—1824. Se distinge mai mult prin viața ascetică, de cît prin calități pastorale. Demisionînd în 1824, se retrase la mănăstirea Căldărușani, unde se făcu schimnic. A murit în 1844.

24. Chesarie (Constantin Căpățînă), se sui în scaunul Episcopiei Buzău după retragerea lui Gherasim și păstorește de la 1825 până la 1846 Noembrie 30. Născut în București la 1784, se dete studiilor ce se puteau do-

bîndi pe atunci și mai cu seamă limbii și literaturii elene, în care era foarte competent, avînd de maestru pe renumitul Lambru. El mai întîiu deschise o școală privată în București și instrui pe copiii Bărcănescului, prin care făcu cunoștința Episcopului Iosif al Argeșului. Iosif îl introduse în viața monahală, îl făcu diacon al acestei Episcopii, apoi preot curator al metohului Antim din București, de unde îl luă Mitropolitul Grigore și îl numi econom al Mitropoliei. Grigore Ghica îi încredință în 1825 Episcopia Buzăului. Discursul său de instalare e o capo-d'operă, ca cugutare și formă, ca patriotism și iubire evangelică. El a lucrat nu numai cu cuvîntul, ci și cu fapta. Dispunînd de marile venituri ale Episcopiei, începu mai întîiu restaurarea ei, și o înconjură cu mărețe palate și frumoase grădini, așa că ea deveni cea d'întîiu în țară. Construi palatul Seminarului și un altul pentru tipografie, ridică din temelii bisericile: Vintilă-Vodă, Ciolanul, Rătești, Pîrscovul, Cislăul, Găvănești, Cozieni și Săseni; rezidi schitul Cheea din jud. Prahova și mai multe altele din jud. Rîmnicul-Sărat. El îndemnă cu energie și contribui cu dărnicie la ridicarea altor biserici, atît din oraș, cît și din jud. Buzău, așa că mai nu e biserică care să nu fi fost atinsă de bine-făcătoarea sa mînă. Tipografia, înființată de Mitrofan și lăsată în părăsire de la moartea sa, o reînființă, înavușind-o cu material nou și în 1834 începu iar să funcționeze, eșind de aci scrieri însemnate. Școala Episcopiei încetase de la 1806, orașul era distrus, și cei ce doreau a căpăta oare-care cunoștințe erau siliți să se ducă

la Nișcov, unde boerii Bănică și Mihail Chirculescu înființaseră o școală grecească, sub direcțiunea lui Iorgu Codru, un tânăr din Atena, cu oare-care cultură. Chesarie înființă îndată o școală de gramatică, iar în 1838 înființă Seminarul. Școala lui Codru se închise în 1834, în urma deschiderii școalelor naționale. Chesarie, cunoscător și amator de muzică, deprins cu accentele armonioase și românești ale muzicii, reformată de Macarie, aduse în Buzău pe celebrul său discipul, psaltul Matache, și înființă o școală de muzică bisericească. Această școală deveni în curînd celebră și elevii ei: Iosif Nania, actual Mitropolit al Moldovei, Serafim, Chirchidon, Hipolit, Parascoveanu, etc. se făcură cunoscuți ca cei d'întîi cîntăreți ai țării. Amic al lui Ioan Vărbileanu, protopop în Mizil, rămas văduv, îl călugări sub numele de Iosapat și îl numi eclesiarh al Episcopiei, mai în urmă deveni profesor la Sf. Sava, egumen al Znogovului, etc., de unde luă numele de Znogoveanu. Chesarie ca un alt Mateiu-Basarab, reedificînd și restaurînd atîtea Biserici, nemulțumit de pictura bizantină, decăzută cu totul, voi să introducă și în pictura bisericilor un nou stil original și românesc. Găsi pe un tânăr de mare talent, pe Nicolae Zugravul, și înființă în Buzău o școală de pictură. Dintre elevii ei vom menționa pe răposatul George Tătărescu. Demnă de amintit e importanța și splendoarea ce da serviciului divin. Chesarie, simplu, sever, cu o autoritate morală necontestată, însoțit de o numeroasă suită de arhidiaconi, diaconi și anaghoști, toți cu voci frumoase și îmbrăcați cu multă bogăție, făcea pe credincioși să

asiste la un serviciu într'adevăr mare. Cînd servea în București era sărbătoare. De la Domnul Țării până la cel din urmă cetățean, se sculau de cu noapte, ca să apuce loc în biserica unde el oficia. În anul 1846 Noembrie 30, acest stimat și mult regretat Episcop muri sărac cu desăvîrșire și se îngropă la Episcopia Buzău.

25. Filoteiu, arhidiacon și apoi econom al lui Chesarie, luă locul predecesorului său, mai întîiu ca locotenent, iar în 1850 se numi Episcop titular. El mai înavuți tipografia, tipări mai multe scrieri, între care Biblia de Buzău, și se distinse printr'o mare lăcomie de bani. Muri de alienație mintală la 16 August, 1860, lăsînd în urma-i sume fabuloase, din care s'a împărțit mulți din cei ce erau împrejurul său, rămîind și Statului 70000 galbeni.

26. Dionisie Romano. Am putea zice că este ultimul cu care se termină seria marilor prelați ai țării, fiind un factor puternic, care a lucrat la regenerarea, cultura și libertatea României. El s'a născut la 1806 în comuna Siliștea din Transilvania. Venit în țară de copil se opri la mănăstirea Neamțu, unde în 1823 fu călugărit. Inșă fiind mare amator de studiu, părăsi mănăstirea și veni în București să-și completeze studiile în școala de la Sf. Sava. Ca să-și procure mijloace de existență, se alipi de Ilarion, demnul și însemnatul Episcop al Argeșului, căruia îi deveni discipol. Ilarion îl iubea mult și în 1832 îl hirotoni diacon. Cu înființarea școalelor naționale, diaconul Dionisie fu numit profesor în Buzău. În timpul profesoratului își continuă cu asiduitate studiile, și publică mai multe scrieri didactice. Episco-

pul Chesarie îl luă sub protecțiunea sa și îi înlesni publicarea scrierilor; în urmă îl numi director al tipografiei. Înființîndu-se Seminarul, Dionisie găsi un demn emul în Gabriel Munteanu, pe care îl adusesese Chesarie ca profesor și împreună cu dînsul publică mai multe scrieri. În anul 1840 fu chemat în București de Mitropolitul Neofit, care îi încredință direcțiunea Seminarului de acolo. În această nouă demnitate nu încetă de a compune și traduce diferite cărți didactice, de care era mare lipsă. După insistența sa, Mitropolitul Neofit trimese în 1845 mai mulți tineri în Petersburg, Atena, Moscova și Pesta, din cari să poată recruta un cler demn de cerințele timpului. În anul 1848, Dionisie luă parte activă la revoluție și fu închis la Văcărești, apoi, liberat, fu silit să se exileze în Transilvania. Calmîndu-se puțin aninozitățile, Dionisie se întoarse în țară și se așeză la mănăstirea Băbeni, din jud. Rîmnicul-Sărat (1850), unde traduse mai multe scrieri, între cari și «Geniul Cristianismului» al lui Chateaubriand, apoi fondă un ziar eclesiastic «Ecolul Bisericesc». În anul 1851, Domnitorul Știrbeiu îl numi egumen la Sadova, dar în 1853, Rușii ocupînd țara, Dionisie fugi în Turcia, unde stete până la plecarea lor. Reîntors în țară, se duse în Moldova și în 1855 fu numit stariț la mănăstirea Neamțu; dar compromis în revoluție, antipatic monahilor, amic cu partizanii unirei, fu silit să se retragă în Iași, unde stete mai mult timp și de unde publică între altele «Elocința Amvonului» în două volume. După unire, Domnitorul Cuza îl numi locotenent al Episcopiei de Buzău, și în 1861 fu sacrat arhie-

reŭ și numit titular. În 1864, opunându-se reformei calendarului, fu mutat la Huși; la Buzău veni Ghenadie, care nu stete mult, fiind mutat la Argeș și Dionisie se întoarse la vechiul său scaun.

Dionisie, dotat cu o vastă memorie, cu o fecundă imaginație, cu un spirit sagace și plin de sare atică, cu un rar talent de a nara și a persuadea, mai mult sau mai puțin cult și pasionat de lectură, știind după expresiunea Apostolului «să se facă tuturor toate, ca pe toți să-i dobândească», se impunea tuturor și nimeni nu se despărțea de dînsul de cît cu regret. A-mator înfocat al școalei, orî unde agitata sa viață l-a condus pașii, a însemnat prezența sa prin înființarea unei școli, care l-a ratat urma. Astmul de care suferea l-a răpit viața în anul 1873 Ianuarie 18. El a fost înmormîntat la Episcopia Buzău.

27. Inocențiu, fiu de preot din București, și-a facut studiile în Seminarul de acolo și mai în urmă la Pesta, unde a fost trimis, împreună cu alți tineri, de Mitropolitul Neofit. În 1850 fu numit director al Seminarului din București, de unde fu depărtat în 1863. În urmă deveni egumen al Mănăstirei-Dealului. Murind Calinic, Episcopul Rîmnicului, fu însărcinat provizoriu cu administrarea acestei eparhii, și în anul 1873, Episcopia Buzăului devenind vacantă prin moartea lui Dionisie, se alese titular al ei. Inocențiu alipi tipografia Episcopiei pe lângă a Sf. Sinod și o mută în București. A murit la 13 Noembrie 1893, lăsîndu-și averea pentru bine-faceri și în special pentru ajutorarea elevilor sarmani și meritoși.

28. Dionisie Climescu a fost

ales Episcop în locul lui la 17 Martie 1894. El păstorește și azi.

Vedem că, de la 1496 până la 1890, Episcopia Buzăului a fost păstorită de 28 Episcopi, din cari 5 s'au suit pe scaunul metropolitan. Dintre acești Episcopi, cincî: Ștefan Tipograf, Mitrofan, Damaschin, Chesarie și Dionisie, pot purta cu dreptate numele de mari.

Buzăul, (vechiul *Νάπουλα* = Napuca, după Dionisie Fotino), *rișă* însemnat, care udă județele: Buzăul, căruia i-a și dat numele, Rîmnicul-Sărat și Brăila. El izvoarește din Transilvania, din poalele muntelui Tezla, puțin mai la Nord de muntele Brațocea, din Prahova, se dirige pe o frumoasă vale, în direcțiunea N. - E., până la punctul Bodza-Furdulo, de unde, făcînd un unghi spre S., primește pîrîiașele Crăsnita la stînga și Crasna la dreapta și intră în județ pe la punctul Cheia - Cordonului; de aci se lasă în jos printre munții stîncoși, acoperiți adesea de brazî, până la cît. Broasca din com. Nehoiășul, unde albia sa începe a se mai largi și tot de o data a se curba spre E. până ajunge la cît. Ursoaia, com. Rușivățul; aci face o noua frîntură spre N. - E., descriînd un arc până la Pleșcoiul, apoi se inclină spre S.-E., atinge în partea de N. orașul Buzău și prin nenumărate cotituri ajunge la com. Găvănești, de unde se dirige iar spre N. - E. și ese din județ pe la com. Cotul-Cioarii, formînd de aci înainte limita între jud. Brăila și Rîmnicul-Sărat; intră în jud. Brăila pe la cît. Vizireni, servind de hotar între ambele județe numai până la com. Strîmbul; de aci curge pe lângă hotarul dintre jud.

Brăila și R.-Sărat, udînd cînd unul, cînd altul din aceste județe, până la com. Latinul, de unde servă, până la confluența sa, de hotar între ele. Se varsă în riul Siretul, lângă cît. Sirbești, al com. Măxineni, din jud. Brăila. De la Vizireni până la gura Buzăului este o distanță de 68 kil. Panta, pe care curge, fiind foarte înclinată, face ca Buzăul să fie unul din riurile cele mai repezi ale țarei. În timp de ploae e foarte violent, rupe orice obstacol întîlnește în cale-l, mîncă cu lăcomie malurile ce-l ține închis, schimbîndu-și la fie-care viitură, albia pe care cursese până aci, ceea ce cauzează mari pierderi locuitorilor mălurenî. Bolovanii imenși, ce-l aduce în viitura sa, produc, în ciocnirea lor, un zgomot asurzitor, care se aude de departe. Țărmurile sale sunt împodobite cu frumoase crivine, renumite pentru vînatul ce se găsește într'insele, mai cu seamă: lupi, epurî, becațe, becaține, sitari, etc. Lungimea cursului său este, în țară, de peste 270 kil.

Afluenții săi sunt numeroși; pe partea dreaptă mai însemnați sunt: Crasna, Valea-Neagră, Sirlul, Bonțul, Nehoiășul, Nehoiul, Cîtiașul, Valea - Rea, Valea - Muscelului, Valea - Viei, Bîsca-Chiojdului, Valea-Largă și Nișcovul; iar pe partea stîngă: Arțagul, Grămăticul, Tehărăul, Cășioaca, Bîsca-Rozilei, Stănila, Valea-Sibiciului, Valea-Pănătăului, Rușivățul, Sărățelul-Bălăneștilor, Tîrcovul, Sărățelul-Bercii, Slănicul și Cîlnăul, (v. a. n.), afară de o mulțime de alte văi și izvoare mai puțin însemnate. Toți acești afluenți, mărînd volumul Buzăului, îi întîrziază și cursul, care, de pe la Scurtești, începe a fi mai lin și mai tardiv.

Pe Buzău sunt următoarele poduri: podul de fier al liniei ferate Buzău-R.-Sărat, la 3831,02 metri depărtare de orașul Buzău; podul de fier al șoselei naționale Buzău-Râmnicul-Sărat, aproape de orașul Buzău, pe teritoriul comunei Mărăcineni; pod stătător de lemn, în com. Nehoiășul, jud. Buzău; pod pe vase, la Găvănești, în același județ.

Buzăul, stație de dr. d. f., jud. Buzău, pl. Sărata-Tohani, orașul Buzău. De la această stație linia care vine din Ploești se bifurcă în: linia Buzău-Brăila, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872 și linia Buzău-Râmnicul-Sărat, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Stația Buzăul se află pe prima linie între stațiile Monteorul (10.6 kil.) și Tăbărești (9.6 kil.) și pe a doua între stațiile Monteorul și Boboc (11.5 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 92^m,94. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 716108 lei, 25 bani.

Buzăul, moșie a orașului Buzău, jud. Buzău, având ca 1500 hect., despărțită în două sfori, care se arendează separate. Una are 897 hect., din care 32 ocupate de baracile în care se țin târgurile Drăgaica și Valea-Teanului, iar restul izlaz, fineață și arături; a doua de 603 hect. grădini de zarzavat, arături, fineață și izlaze pentru pășunatul vitelor din oraș.

Buzăului (Drumul-), vechiul drum, în jud. Buzău, înainte de facerea șoselelor, lega orașul Ploești cu Buzăul, mergând aproape paralel cu șoseaua națională, dar puțin mai spre N. Servă și azi de cale de comunicație locuitorilor potgoreni din pla-

sa Tohani. E tot de o dată punct de hotar între mai multe moșii.

Buzăului (Lunca-), luncă, între muchia platoului de N. și râul Buzăul, pe ambele țărături ale râului, jud. Brăila. Pe această luncă sunt izlazi, finețe prin coturile râului și păduri de salcie; pe unde locul e mai ridicat se fac și arături.

Buzăului (Predealul-), lungă serie de dealuri și coline, județul Buzău; se începe din com. Cîndești, de la Vîrful-Cerbului și se continuă până în comuna Tisăul, culminând în Vîrful-Bradului, între văile râurilor Buzău și Nișcovul. E acoperită cu păduri, vii, livezi și izlaze.

Buzăului (Sarea-), munte, județul Buzău, ramificație din Vîrful-Dintelui, între valea Ursoaia și Izvorul-Sării, în com. Rușivățul. El se termină în malul stîng al râului Buzău, prin două piscuri de sare, eșite la suprafață, din care cauză se și numește Sarea - Buzăului. Servă tot d'odată ca limită între plaiurile Buzău și Pîrscov.

Buzăului (Vatra-Episcopiei-), moșie, în jud. Buzău. (V. Vatra-Episcopiei).

Buzdruganul, lac, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Bordușani, jud. Ialomița.

Buzdrugilor (Dealul-), deal, jud. Buzău, pl. Bistrița-d.-s., pe teritoriul com. Mărgineni-Munteni.

Buzducul, cătun, al com. Popînzelești, plasa Oltețul-Oltul-d.-j., jud. Romanați, situat aproape de hotarul județului, pe un te-

ren ce are 180 m. de altitudine d'asupra nivelului mării. Are 70 familii, 300 loc. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1854), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Buzducul, trup de pădure al statului, în întindere de 13 hect., care împreună cu trupul Iliuța (40 hect.) formează pădurea Cernellele, situată în com. Surpatele, plasa Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Buzdugani, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Părincea, așezat pe pîrîul Răcătăul, d'a dreapta. Numele său derivă probabil de la buzduganele vechi ce s'au găsit pe comuna vecină, la Cetățuia - Buzduganului. Se află la o depărtare de 2550 m. de tîrgul Părincea. Capii de familie sunt 25, din 97 suflete.

Buzdugani, moșie, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Părincea.

Buzdugani, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul comunei Părincea.

Buzduganul, sat, face parte din com. rur. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populație de 238 locuitori, 136 bărbați și 122 femei. Populație școlară are 34 copii. D'aci și până la cătunul Lunca, unde e școala, e 1³ kil.

Buzduganul, deal, se întinde de la N. spre S., ocupînd partea de E. a com. Ferești, pl. Mijlocul, jud. Vaslui, făcînd și limita între com. Valea-Rea.

Buzduganul, fost schit, jud. Tecuci, situat în mijlocul pădurii Găiceana, într'o privesc frumoașă.

Nu se cunoaște precis data fondării. Bătrînii spun că a fost făcut de un dogar; în urmă s'a reparat de un om cu numele de Buzdugan, căruia îi poartă numele, și mai în urmă s'a reparat de preotul Atanasie Rusu, care a adus și o colecțiune de cărți bisericești. A servit ca mânăstire de călugări până în 1862; de atunci s'a părăsit și astăzi a rămas ca o biserică izolată în mijlocul pădurei.

Buzduganul, *vale*, jud. Iași. (V. Candrea, deal).

Buzdugi, *sat*, jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Stănița, spre S.-E. de satul Stănița și la o depărtare de 3 kil. 500 m. de el. Este așezat pe un platou înalt. Are 34 capi de fam. toți contrib., 134 loc., din cari 3 știu carte; 34 case. Sunt 117 vite mari cornute.

Buzdugi, *deal*, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., comuna Stănița, spre Sud-Est de satul Stănița.

Buzduva, *baltă*, formată din vărșarea Jijiei, spre E. de satul Costuleni, pl. Branștea, județul Iași.

Buzeiasca, *trup* din *moșia* Ciocești, din pl. Teleormanului, jud. Teleorman, situată spre pârîul Cotmeana, în partea despre Nord-Vest.

Buzei (Virful-), *munte* în com. Broșteni, jud. Suceava (1411 metri).

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Cotul-Lung, jud. Brăila, pe moșiile Vrăbiescul și Nicoleanul, la 1 kil. spre S. de Cotul-Lung. Parcurge 2 kil. de la N.-E. spre

Sud-Vest, făcînd 2 cotituri mici.

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Scorțarul-Noi, jud. Brăila; pleacă din jud. Buzău, de la N. satului Sihleanul, parcurge lunca spre Sud, pierzîndu-se ca la 3 kilometri.

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Suțești, jud. Brăila; pleacă din jud. Buzău, ca la 2¹/₂ kil. mai sus de podul de la Grădiștea, apucă spre E. la muche, merge spre S. paralel cu muchea, pierzînduse mai sus de satul Grigorești.

Buzeielul, *pîrîu*, mai spre S. de precedentul, la 2 kil. de satul Cotul-Lung, jud. Brăila; parcurge o distanță de la N.-E. spre S.-Vest de 2¹/₂ kil. și se pierde ca și primul în bălțișul Duculesei.

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Cotul-Lung, jud. Brăila, între satul Șerbănești și gura rîului Buzăul. Are direcția de la N.-E. spre S.-V., parcurge o distanță de 2¹/₂ kil. Aceste 3 Buzeieluri sunt pe lunca Siretului.

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Suțești, jud. Brăila; pleacă din rîul Buzău, ca la 2¹/₂ kil. mai sus de satul Constantinești; ia direcția N.-V. și trece pe lîngă Cotul-lui-Pungă, de unde intră în jud. Rîmnicul-Sărat.

Buzeielul, *pîrîu*, din com. Ianca, jud. Brăila; începe din hotarul com. Suțești, trece spre S. pe sub popina și movila Burlacul și se pierde mai jos de movila Bărbuleasa.

Buzeielul, *nume*, ce se dă la mai multe viroage sau vâlcele

carî au lățimea de la 8—12 metri, adîncime de la 2—5 metri, jud. Brăila. Aceste Buzeiele sunt pe lunca Buzăului.

Buzeielul-Sec, jud. Brăila, pleacă din lunca Siretului, în apropiere de muchea Baldovinești, din com. Nazîrul, merge spre V. paralel cu muchea, pe sub vadul Malacof, trece șoseaua județeană Brăila-Focșani, intră pe teritoriul com. Cotul-Lung, apucînd spre S., tot pe lîngă muchea dealului, trece pe la N. popinei, lăsînd muchea, apucă spre V. până la cîrciuma de la Verzea. La N. cîrciumei, Buzeielul-Sec se desparte în două: una pleacă spre E. până la șoseaua Brăila-Focșani, de unde apucă spre N., pierzîndu-se în bălțișul Duculeasa; iar cea laltă pleacă de la cîrciuma Verzea, spre V., până la hotarul Băchita, de unde formează hotarul com. Latinul, traversează partea de N. a acelei comune până la cîrciuma Lambru, de unde formează hotarul comunei Gurgueți, traversează și această com., între rîul Buzăul și muchea platoului; după ce intră în comuna Scorțarul-Nou, apucă spre S. până la muchea platoului și, din dreptul Movilei-Vierului, ia direcția spre V., paralel cu muchea, până în dreptul tîrlelor Afurisiți, de unde se separă în două: o parte urmează muchea până în tîrlele Tobescu, de unde apucă spre N. pierzîndu-se, iar altă parte de la tîrlele Afurisiți merge în luncă spre N.-E. unindu-se cu rîul Buzăul ca la 1 kil. mai sus de cătunul Deșirați.

Buzeielul-Sec, județul Brăila, pleacă din rîul Buzău, de lîngă Piscul-Negru, din com. Dedulești, merge spre S.-V. paralel cu mu-

chea, pe lângă satele Bagdat, Filipești și gara Făurei, până aproape de satul Mizireni, unde face un cot luind, direcția de la S.-V. spre N.-E., până la cătunul Făurei, de unde își ia numirea de Făurei și cu acest nume trece pe la N. satelor Surdila-Grecii, Brateșul până la N. satului Surdila-Găiseanca. De aci își ia iarăși numirea de Buzeielul-Sec, apucând spre S. și trece prin satul Surdila-Găiseanca și la N. com. Ulmul se unește cu pîrîul Călmățuiul. Din acest Buzeiel, de la N. satului Găiseanca, pleacă drept spre N. o viroagă, care merge până aproape de gara Făurei, unde se pierde. Toate aceste Buzeieluri sunt pe țărmlul drept ale Buzăului.

Buzeielul-Sec sau **Lina**, jud. Brăila, formează hotarul de N. al com. Scorțarul-Noi, la o distanță de 5 kil. spre N.-V. de riul Buzăul, apucă spre S.-V., trece pe lângă țărele Ciumați, de unde se desparte în două: o parte apucă spre S.-V. trecînd în județul Rîmnicul-Sărat, iar alta continuă spre S. unindu-se cu riul Buzăul, la hotarul numit Piatra-Boului, dintre comuna Domnița, din jud. Rîmnicul-Sărat.

Buzeielul-Vizuinilor, *pîrîu*, jud. Brăila, formează hotarul de N. al com. Gurgieți și al jud. despre Rîmnicul-Sărat, la o distanță de 2 kil. spre N. de riul Buzăul; trece spre E. în com. Scorțarul-Noi, pierzîndu-se aproape de țărele Crăița. Acesta se mai numește și Sirețelul-Sec și se zice ca în vechime aci a fost albia riului Siret, cea ce e probabil, de oare-ce e mai mare și mai adînc de cît cele-l'alte Buzeieluri.

Buzeni, *sat*, în partea de V. a com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, situat aproape de șoseaua națională Botoșani-Hîrlău.

Moșia este proprietatea Episcopiei Sf. Spiridon din Iași și are o suprafață de 785 hectare. Satul are o populație de 78 familii, sau 321 suflete, cu 56 contribuabili.

Are o pădure de stejar de 80 hectare.

Este o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Numărul vitelor este de 385: 130 vite cornute, 20 cai mari și mici, 40 de oi, 171 masculi și 15 stupi cu albine.

În acest cătun se află 2 meseriași, 1 comerciant; o cîrciumă.

Buzescul, *com. rur.*, în pl. Tîrgului, jud. Teleorman, pe partea dreaptă a riului Vedea. Se învecinește la N. cu com. Mavrodinul, de care este despartită prin riul Vedea; la S. cu țărmlul drept al Vedei și cu pădurea aflată pe dînsul; la E. cu comuna Adămești; la V. cu com. Plosca-d.j.; la N.-E. cu com. Nenciuștii sau Vătășani, de care o desparte numai riul Vedea.

Comuna Buzescul poartă și numirea de Sloboda. Suprafața ei este de 530 hectare. Locuitorii împroprietăriți după legea rurală nu se găsesc, pentru motivul că com. Buzescul, făcînd parte din domeniul numit al Mavrodinului, fostă proprietate a răposatului principe al Serbiei Mihail Obrenovicî, iar actualmente în posesiunea baronului Theodor Nicolici de Rodna; defunctul proprietar a voit să înființeze aci un tîrg.

Populațiunea este de 1554 suflete, din cari 387 capi de familie și 292 contribuabili. Locuitorii se îndeletnicesc pe lângă

agricultură, și cu comerțul ce fac, mai ales în orașul Alexandria.

Numărul vitelor este de 4427 capete, din cari, 885 vite cornute mari, 304 cai, 22 măgari, 2962 oi, 13 capre și 241 porci.

Budgetul comunei este de lei 6917, bani 40 la venituri și de lei 5345, bani 46 la cheltuieli. Are o școală, în localul ei propriu, oferit de proprietarul moșiei, cu un număr de 121 elevi.

În centrul comunei este biserică, clădire măreață zidită de principele Mihail Obrenovicî; deservită de doi preoți, un cîntăreț și un eclesiarh.

Prin centrul comunei trece șoseaua județeană Roșiori-Alexandria; la Nord șoseaua vicală care o leagă cu Mavrodinul, apoi la S.-V. șoseaua Mavrodin-Turnul, care pleacă din com. Buzescul, pe Valea-Nanovului și de acolo, prin cătunul Ulmeni și com. Dracea, spre reședința județului. Șoseaua județeană Roșiori-Alexandria pune în legătură com. Buzescul cu orașul Alexandria și cu comuna Plosca.

Această comună este întemeiată în anul 1860, de către fostul principe al Serbiei, Mihail Obrenovicî, care era proprietarul domeniului Mavrodinul, din care face parte și comuna Buzescul. Intențiunea proprietarului ca să formeze aci un tîrg sau orașel, ca să contrarieze formațiunea orașului Alexandria, dînd voe, ori-cui voia să se stabilească aci, să cumpere locuri de case și prăvălii în condițiuni avantajoase. De aci derivă și numirea de Sloboda, pe care i-a dat-o locuitorii. Tîrgulețul începuse deja a se forma și aceasta se poate vedea și astăzi din mulțimea de case și prăvălii solid construite și a loca-

lurilor destinate pentru autorități; ast-fel Primăria are un local foarte frumos, de și ruinat; școala de asemenea; în centrul com., e frumoasa biserică de care am vorbit. S'au stabilit atunci și se mai găsesc și astăzi în comună diferiți industriași și meseriași: cizmarî, jocarî, abagii și dulgherî, un atelier mecanic și o moară de aburî cu trei pietre, cu o putere de 12 cai.

În urma promulgării și punerii în aplicațiune a legii rurale, n'a mai fost cu puțință a se îndeplini scopul ce urmărea proprietarul și ast-fel comuna Buzescul a rămas comună rur.

La Sudul comunei se află o măgură mare numită Săpata; are o înălțime de 4 metri și circumferința de 20 metri. Prin această comună trece Brazda-lui-Novac. În timpul războiului din anul 1877, parte din trupele rusești au staționat în această comună mai mult timp.

Buzescul, loc. cu 25 pogoane vie, în com. rur. Vlădaia, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Buzești, com. rur., pl. Mijlocul, jud. Olt, situată pe luncă și de amîndouă laturile ale r. Vedea, la distanță de 31 kil. departe de capitala județului. Aci e reședința plășei.

Se compune din 6 cătune, cari sunt dispuse de la N. la S. pe Vedea și la distanță de 400—500 metri unul de altul, în ordinea următoare: Corbul, Bîrlești, Burdulești, Ciorăști, Buzești, Spălăței și Milcoveni. Toate se întind pe o suprafață de 5 kil. și au o populațiune de 1523 locuitori, 803 bărbați și 720 femei, cu 332 capi de familie, 296 contribuabili, locuind în 436 case.

Date sigure despre înființarea acestei comune nu sînt. Din spusele bătrînilor, se deduce că e foarte vechiă, chiar din timpul lui Mircea-cel-Mare. Loc. povestesc despre un căpitan Toma, care ar fi posedat aci un trup de moșie, ca de 3500 stîmjenî, ce s'a tot sub-divizat urmașilor săi, numiți și azi moșnenii Tomești. Numele și-l trage de la vechia familie a Buzeștilor, foști proprietari aici.

Toți locuitorii, în cari intră și 6 familii de Țigani, sunt numai Romîni, și se ocupă exclusiv cu plugăria și creșterea vitelor. Meseriași sunt numai 10: dulgherî, cizmarî, jocarî și 1 armurier. Productele muncii lor le desfac la Slatina, Pitești și gara Corbul.

86 locuitori s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, cînd li s'au dat 276 hect. pe moșiile Drăgoescul, Periețeanul și familiei Milcoveanu. Ei posedă: 72 cai, 91 epe, 432 boi, 19 capre, 2200 oi și 245 porci.

Teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de peste 4000 hect. Calitatea solului de cultură variază, în stînga Vedei până la Cotmeni și pe luncă, e mai fertil de cît în dreapta ei, unde e mai argilos.

În raionul comunei sunt mai multe clădiri însemnate: casele proprietarilor, o moară de foc, localul de școală și primărie și 5 biserici, deservite de 5 preoți, plătiți de locuitori prin învoeli particulare și din bugetul com. cu cîte 60 lei anual.

Carte a început a se învăța de mult aci. Școala s'a înființat la 1873, însă a funcționat cu mai multe întreruperi până la 1887, de cînd nu s'a mai întrerupt cursul. Localul, proprietatea comunei, e la un loc cu primăria. Se frecventează de 27

copii, 21 băieți și 6 fete, din numărul de 206, 100 băieți și 106 fete, în vîrstă de școală. Întreținerea ei costă pe stat 1080 lei anual. Știu carte 90 bărbați și 17 femei.

Se fabrică în comună în termen mijlociu 25 hectol. țuică. Gîndacii de mătăsa dau 500 kgr. gogoși. Stupi sunt peste 100. Cînepa și inul se cultivă în mică cantitate. Pomii roditori sunt: 91 meri, 45 peri, 500 duzi, 45 cereși, 180 pruni și 10 nuci.

Comerțul se face de 7 circumarî.

Budgetul comunei pe exercițiul 1892—93, prezintă la veniturî suma de lei 3552 și la cheltueli suma de 2445 lei anual.

O șosea vecinală străbate comuna de la N. la S., pe malul drept al Vedei, din gara Corbul și până în com. Icoana. O altă ramură pleacă din cea-d'întîiu, tot către S., din căt. Bîrlești-Burdulești, trece Vedea și leagă între ele căt. Buzești, Spălăței și Milcoveni. O a treia ramură pleacă către N.-V., din căt. Ciurești, la comuna Sinești.

Tot de la N. la S. comuna e udată de riul Vedea, care primește următoarele vălcele: Cupenul, Seaca și Borețul pe stînga. Pe dreapta primește gîrla Plapcea-Mare.

La S.-V., în mijlocul unui mic platou, este o localitate numită de locuitori Cetatea. Are o pozițiune înaltă, frumoasă și strategică. Probabil că aci trebuie să fie existat oare-cînd vre-o cetate.

La N., cu direcțiunea V.-E., tăind perpendicular șoseaua și riul Vedea, trece prin căt. Corbul, Brazda-lui-Novac.

La E. și cu direcțiunea N.-S. se ridică Dealul-Tomeștilor, care servește de limită între Teleorman și Olt.

Se limitează la N. cu com. Corbul, la E. cu Urluieni, Ciocești, Mîndra și Bîrla din Teleorman, la S. cu Icoana și la V. cu Timpeni, Ursoaia și Sinești.

Buzești, cătun, aparținînd comunei Turbați, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat în valea pîriului Sunătorea. Are o întindere de 600 hect., din care 150 hect. arabile, 150 hect. fînețe, 190 pădure și izlaz, 100 hect. pomet, 5 hect. vie, 5 hect. vatra satului.

Are o populație 90 familii, sau 450 suflete, din care 66 contribuabili.

Locuitorii posedă: 12 pluguri, 26 care cu boi, 310 vite mari cornute, 220 oi, 96 rîmători, 26 capre și 18 cai; 22 stupi, care dau 15 kgr. miere și 8 kgr. ceară.

În cătun se află 2 mori, 1 puț și 3 fîntîni.

Cătunul are 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Buzești, cătun, județul Olt, pendinte de com. Buzești.

Buzești, stație de drum de fier, jud. Teleorman, pl. Marginea, căt. Buzești, pe linia Roșiori-Alexandria, pusă în circulație la 2 Decembrie 1895. Se află între stațiile: Plosca 6.9 kil. și Alexandria 9.5 kil. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 53^m.39.

Buzești, coastă, com. Rusănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Buzești, mică vâlcea, com. Rusănești, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Buzești, mahala, în com. rur. Negomirul, pl. Văilor, județul Mehedinți.

Buzești, pîrîu, în com. rur. Ne-

gomirul, pl. Văilor, județul Mehedinți.

Buzietul, deal mare, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de teritoriul com. rur. Odobești, satul Văleni.

Buzila, deal, acoperit de pădure de fag, în com. Dolhești, județul Suceava.

Buzilenilor (Dealul-), munte, între comunele Șarul-Dornii și Neagra-Șarului, jud. Suceava.

Buznea, com. rur., în partea de V. a plăseii Cîrligătura, județul Iași și în marginea despre S.-V. a Tîrgului-Frumus, de care se desparte prin pîriul Bahluețul. Terenul ei este foarte accidentat, prezintînd dealuri și văi. E formată din satele: Buznea, Gănești și Jora, pe o întindere cam de 4756 hect., din care ca la 537 sunt acoperite cu păduri. Are o populație de 229 familii sau 1106 locuitori Romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Are două biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 eclesiarh. Are o școală și patru mori de apă.

Budgetul comunei e de 8321 lei 90 bani la venituri și de 8234 lei 80 bani la cheltuieli.

Numărul vitelor se urcă la 2169 capete, din cari: 612 vite mari cornute, 63 cai, 1374 oi și 120 rîmători.

Buznea, sat, în centrul comunei Buznea, pl. Cîrligătura, județul Iași, situat pe podișul și coasta dealului Beciul. Are o populație de 77 familii sau 359 locuitori. Este reședința comunei. Are o biserică, zidită la 1855 de fostul proprietar N. Mavrocordat, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

Moșia este proprietatea d-lui Michel Daniil, Evreu împămîntenit. Satul acesta s'a înființat în 1849, după stăruința fostului proprietar, N. Mavrocordat, prin strămutarea locuitorilor dintr'un sat vechiu ce se afla sub poala unei păduri, aproape de hotarul județului Roman și care sat s'ar fi numit Draga.

Numărul vitelor este de 1050 capete, din cari: 253 vite mari cornute, 20 cai, 737 oi și 40 rîmători.

Buznea, pîrîu, județul Iași, izvoarește din jud. Roman, în apropiere de Strunga, curge de la V. spre E., primește în stînga pîriul Ravaianul, trece prin izlazul Paharnicului, formează limita între Buznea și Tîrgul-Frumos, apoi se varsă în Bahlueț, aproape de gara căiei ferate.

Buznoaia, deal. (Vezi Tătărani, deal, com. Telejna, plasa Mijlocul, jud. Vaslui).

Buznoaia, iaz, se află la N. satului Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vaslui, fiind format de pîriul Telejna. Este bogat în pește și are stuh mult. Aproape de el este o casă și coșarele proprietății; spre E., pe culmea dealului, în hotar cu moșia Bereaza, se află pădure.

Buzoaia. (Vezi Vărăria, sat, comuna Drănceni, plasa Podoleni, jud. Fălci).

Buzoeni, sat, pl. Negoști, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Obilești-Noi. Suprafața totală a satului e de 4760 hect., împreună cu a căt. Obilești-Noi și Orășani.

Moștenitorii Principelui N. Bibescu, au 3983 hect. și locuitorii 777 hect. Pentru izlaz s'au

rezervat 200 hect. Pe teritoriul satului 400 hect. sunt pădure.

Populația satului este de 105 locuitori. Comerțul se face de 1 hangiu.

Buzoeni, cătun, în pl. Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărăganul, teritoriul comunei Poiana, județul Ialomița.

Buzoești, com. rur., pe râul Teleorman, jud. Argeș, plasa Cotmeana, la 5 kil. de com. rur. Costești (reședința subprefecturii). Se compune din satul Buzoești, (80 fâlcă) și căt. Podeni (30 fâlcă), peste tot 110 fâlcă, cu 630 suflete, toți Romîni. Com. are 2 biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri. Are o școală și trei cîrciumi. Locuitorii sunt moșneni. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1340 lei.

După o publicațiune oficială (1887), această comună numără 130 contribuabili și are un budget de 1836 lei la venituri și de 1897 lei la cheltueli.

Numărul vitelor era în 1887

de 445 capete de vite mari: 368 boi și vaci, 75 cai și 2 măgari, și de 1208 vite mărunte: 1100 oi, 5 capre și 103 rîmători.

În apropiere de Buzoești trece calea ferată Costești-Roșiori-de-Vede.

Buzoești, sat, cu 12 familii și 80 suflete, jud. și plasa Argeșul; face parte din com. rur. Bascovele.

Buzoești, sat, pe malul drept al râului Teleorman, cu 80 familii și 400 suflete, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. cu același nume. În acest sat este reședința primăriei. Satul este de moșneni și are 2 biserici, una cu hramul Întrarea-în-Biserică și cea-l'altă cu hramul Sfinții - Apostoli, avînd fiecare cîte 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Buzoi, deal, jud. Bacău, plasa Muntelui, de pe teritoriul com. Podurile.

Buzoianca, numire dată unei

părți din moșia Monteorul, din com. Monteorul, jud. Buzău.

Buzoianca, sfoară de moșie, jud. Buzău; face parte din trupul Mocești, proprietate a moșnenilor din com. Lipia.

Buzoianca - Iatropolo, moșie, în jud. Buzău, com. Monteorul, căt. Bugheni, ca de 320 hect.; face un corp cu Coca.

Buzoianul, sat, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, căt. și com. Poiana-Lungă-d.-s.

Buzoianul, poiană, pe valea râului Telejenelul, com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, județul Prahova.

Buzulencei (Dealul-), jud. Dorohoiu. (Vezi Horodiștea, deal).

Buzulina sau Măceșul, vâlceleușă, care desparte Letea-Nouă de Dușani Eforiei Spitalelor Civile și care dă în Glavaciocul, din jud. Vlașca.

C

Caba-Iuc, *movilă* naturală în jud.

Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Caranasuf, situată în partea estică a plășei și cea nordică a com., pe dealul Caranasuf. Are 56 m.; e punct trigonometric de al 3-lea rang, dominînd asupra satului Caranasuf. E acoperită cu verdeață.

Cablanul, *vale*, jud. Vlașca, satul Cucuruz, unde sunt izvoare; aci este un eleșteu de pescuit. Cablanul dă în Cilniștea.

Cable-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Tașpunar. Se desface din dealul Geabacul, se întinde spre E. printre văile Tașpunar și Geabacul. Are 113 m., dominînd văile de mai sus, satul Tașpunar și drumul județean Hirșova-Medjidia. Este acoperit numai cu finețe și semănături. Ca vîrf însemnat are Devcea-Nord (114 metri).

Cablovata, *lac* însemnat, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urbane Chilia-Vechiă. Este situat în partea vestică a plășei și în cea sudică a comunei. Este alimentat cu apă de către lacul Triozorul, așezat la V. lui, și acesta de gîrla Lopatna.

Comunică cu lacul Bodaproste, așezat la răsăritul lui. Are o întindere de 120 hect. In el se află 4 mici insule cu stof. Conține bun pește, care se aduce în orașul Chilia și de aci se exportă.

Cabul-Agi, *sat*, jud. Constanța. (Vezi Hagi-Cabul.).

Cabula-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia și Mangalia, în com. Carabaci și Cavlacar, servindu-le ca hotar. Se întinde printre văile Mangaei și Beșoul. Are 111 m. înălțime, dominînd văile sus menționate, satele Beșaul și Merdeveni-Punar. Drumul ce unește satele este acoperit cu finețe și pășuni.

Cacaina, *vale*, situată pe moșia Grumăzești, la hotarul despre satul Ghindăoani, în com. Grumăzești, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; prezintă și terenuri arabile în cea mai mare parte sunt însă mlăștinoase.

Cacaleți, *numire vechiă*, a com. Albești, jud. Buzău.

Cacaleți, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Ocolul, jud. Romanai, se compune numai din sa-

tul cu același nume, departe de Caracal, spre Vest de 26 kil. Terenul com. prezintă o altitudine d'asupra nivelului mării de 170^m.37.

Are o populație de 1966 locuitori, din cari 991 bărbați și 975 femei; 590 capi de familie; 901 căsătoriți și 1065 necăsătoriți; 134 știu carte și 1832 nu știu; sunt 422 contribuabili. Ocupația locuitorilor e agricultura precum și creșterea vitelor.

Se cultivă 1009 hect. cu grîu, 2186 cu porumb, 71 cu ovăz, 16 cu orz, 346 cu secară, 76 cu mei, 30 cu cînepă și 107 cu vii. Vite mari sunt 1641, vite mici cornute 594 și rîmători 877. Are 5 cîrciumi. Budgetul com. pe 1886/87 a fost de 4596 lei la venituri și 4544 lei la cheltuieli. Are o școală primară mixtă de gradul I cu un învățător și la care au urmat 68 elevi (40 băieți și 28 fete) din 68 copii (40 băieți și 18 fete) în 1887. Are 4 biserici: Sf. Nicolae (1866), Sf. Dumitru (1879), Adormirea-Maicei-Domnului (1877), și Sfinții-Voevozi (1869), deservite de 4 preoți și 8 cîntăreți.

In copriusul com. se află un loc unde a fost sat vechiu, o biserică, și mai multe mături:

a Turcului, a Berzei, a Cornei, a Purceleii, a Jidovilor, etc. și unde se găesc cioburi și oale groase la făptură.

Cacaleți sau **Racovița**, *com. rur.*, pl. Marginea, jud. Vlașca, proprietatea Eforiei Spitalelor din București, cu o suprafață de 5304 hect., rămase după ce s'a dat la 138 locuitori împroprietăriți în 1864 suprafața de 567 hect.

De această comună depinde și Ciochina sau Racovița, proprietate nelocuită ce aparține D-lui I. Marghiloman, și care are o suprafață de 679 hect.

În 1886, moșia Eforiei Spitalelor s'a arendat pe prețul de 48660 lei.

Această com. se află situată pe loc șes, în valea Craciul, din jos de Gogoșari, la extremitatea V.-S. a jud. Teleorman, de parte de Giurgiul de 34 kil., de Alexandria 20 kil. și de 16 kil. de Stănești, reședința plășei.

Populațiunea acestei comune era în 1886 de 1037 suflete, din care 180 contribuabili.

Budgetul comunal la 1886 era: la veniturile de 4604 lei, iar la cheltuelile 2399 lei. În 1887 venitul era de 3153, iar cheltuelile de 2731 lei.

S'a semănat în 1887 suprafața de 1500 hect. cu diferite cereale.

Aci este o biserică zidită la 1865, deservită de 1 preot și 1 dascăl. La această biserică s'au oficiat în 1888: botezuri 78, cununii 7 și înmormântări 39. Ține de Parohia Gogoșari-Noi.

În comună este o școală mixtă cu 3 clase, condusă de 1 învățător. În 1888 au urmat la școală: 55 băieți, 12 fete, din 65 băieți și 42 fete în vîrstă de școală.

În raionul acestei proprietăți

se află un petic de pădure în suprafața de 118 hect.

Aci sunt văile: Craciul, Șerban, Mălurenilor și Adîncea.

Vite sunt: 640 boi și vaci, 30 bivoli, 47 cai, 3400 oi, și 420 rîmători.

Com. e străbătută de șoseaua județeană Giurgiul-Alexandria.

Cacaleți, *sat*, jud. și pl. Argeș, pendinte de com. rur. Zărnești-Cacaleți, cu o populație de 55 familii, sau 200 suflete. Are o biserică, cu hramul Sf. Filotea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală primară rurală.

În acest sat este reședința primăriei Zărnești-Cacaleți.

Cacaleți, *sat mic*, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Face parte din com. rur. Balotești. Este așezat spre E. de Preotești, pe malul stîng al văii Pociovaliștea și la S. de pădurea Vlădiceasca.

Are o biserică, cu hramul Izvorul-Tămăduirei, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Populația lui e de 68 locuitori.

Suprafața totală a satului e de 418 hect. Proprietarul, d-l N. Ioanide, are 353 hect. și locuitorii 65 hect. În corpul moșiei sunt 200 hect. pădure.

Numărul vitelor mari e de 60 și al celor mici de 180.

Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Cacaleți, jud. Ilfov. (V. Balotești).

Cacaleți, *cătun*, jud. Ialomița, pl. Cîmpului, pendinte de comuna Armășești.

Cacaleți sau **Gogoșari-Noi**, *cătun*, jud. Vlașca. (V. căt. Gogoșari-Noi).

Cacaleți, *moșie*, jud. Argeș, pl.

Gălășești, proprietate a statului. Are 100 pog. pădure. La 1877 avea o arendă de 1356 lei, 35 bani, și a fost ipotecată, împreună cu alte moșii ale statului, pentru acoperirea emisiunii bi-letelor ipotecare de 27 mil. lei. Pe periodul 1883—88 arenda acestei moșii a scăzut la 200 lei anual.

Cacaleți, *munte*, în com. Cătina, căt. Păsăroiul, jud. Buzău. Face hotar despre com. Calvini.

Cacaleți, *numire*, ce se mai dă muntelui Vîrful-Stînei și pădurei de pe dînsul, din com. Cătina, jud. Buzău.

Cacaleți, *numire* dată cîte o dată moșiei Albești, jud. Buzău. (V. Albești-Vernescu).

Cacaleți, *vechiă numire*, a moșiei Scheiul, din comuna Gherăseni, jud. Buzău.

Cacaleți-Cireșul, *com. rur.*, în apropiere de riul Neajlovul, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 25 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii, și la 36 kil. de Pitești. Se compune din 2 sate: Cacaleți și Cireșul, avînd 194 familii, din care 5 fam. de Țigani, sau 824 suflete. În com. sunt 2 biserici vechi și o școală primară rurală. Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de lei 1580, bani 48, la venituri și de lei 1964, la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună are 203 contribuabili și un budget de 1890 lei la venituri și de 1738 lei la cheltueli.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 818 vite mari (750 boi și vaci, 68 cai), și de 460 capete vite mărunte (oi și capre), și 160 rîmători.

Cacaleți-de-Jos, *com. rur.*, pe riul Neajlovul, jud. Argeș, pl. Gălăești, la 24 kil. de comuna rur. Costești, reședința sub-prefecturii, și la 37 kil. de Pitești. Se compune din satele: Cacaleți-d.-j. și Gruitul, avînd 170 familii, sau 630 suflete, din cari 16 fam. de Țiganii. In comună sunt 2 biserici și o școală primară rurală. Budgetul com. pe 1882—83 a fost de 1643 lei, 82 bani la venituri și de 1600 lei la cheltuieli. După o publicație oficială (1887), această comună are 162 contribuabili și un budget de 2299 lei la venituri și de 2082 lei la chelt.

Numărul vitelor era în 1887 de 513 vite mari (440 boi și vaci, 73 cai), și de 622 vite mărunt (372 oi și 250 rîmători).

Cacaleți-de-Jos, *sat*, cu 138 familii, sau 520 suflete, jud. Argeș, pl. Gălăești. Face parte din com. rur. cu același nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală primară rurală.

Cacaleți-de-Sus, (mai înainte în zicea Siliștea), *sat*, cu 84 familii, sau 240 suflete, jud. Argeș, pl. Gălăești. Face parte din com. Cacaleți-Cireșul. Are o biserică, cu hramul S-ta Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cacaleți-Vechi, *numire vechiă a căt.* Sudiți, com. Gherăseni, jud. Buzău.

Cacaleți-Zărnești, *com. rur.*, județul Argeș. (V. Zărnești-Cacaleți).

Cacamei, *numire vechiă*, ce o purta satul Cacomeanca, jud. Ialomița.

Cacă-Iapa (Valea-Calului), *vale* însemnată, în com. Cernătești, jud. Buzău. Se formează din ploii și se scurge în riul Buzăul, mai sus de Valea-Blăjencii.

Caciamac, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, căt. comunei Mamut-Cuiusu. E situat în partea sud-estică a plășei și cea sudică a comunei, la 7 kil. spre S. de cătunul de reședință, Mamut-Cuiusu, într'o vale închisă de dealurile Iurtluc-Bair, Caradede-Bair și Copadin.

Caciamac, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, căt. comunei Casimcea, așezat în partea V. a județului și a plășei, pe ambele maluri ale pîrîului Tașul sau Casimcea, la 6 kil. spre S. de reședința Casimcea. Este o adunătură de vre-o 35 case, cari ocupă o întindere de 80 hect. Teritoriul satului are 700 hect. Populația este de 32 familii, sau 118 suflete, mai toată turcă-tătară. Pămîntul este în general bun pentru agricultură; de aceea ocupațiunile principale ale locuitorilor sunt plugăria și creșterea vitelor. In cătun se află o școală primară mixtă, cu 1 învățător, frecventată de 38 elevi. Printr'însul trece drumul comunal Casimcea-Chiuciuc-Chioi.

Caciamac-Ciflic, *fermă* sau *moșie* însemnată la S. plășei Mangălia, jud. Constanța, tocmai la hotarul Bulgariei; ține de comuna Sari-Ghiol. Este situată pe valea Papucci și are o formă drept-unghiulară alungită de la E. către V. E proprietate particulară și are 120 hect. suprafață.

Caciamac-Orman-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei Mamut-

Cuiusu, situat în partea nord-estică a plășei și cea sud-vestică a comunei. Se întinde de-a lungul și pe la Estul văii Curt-Culac, avînd o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Are o înălțime maximă de 147 m., pe care o atinge în vârful său Cogealuc. Este tăiat de mai multe drumuri comunale și e acoperit pe poale cu semănături, iar mai sus cu pășuni și finețe.

Caciorul, *pisca*, com. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Caciorul, *pîrîu*, udă poalele piscului cu același nume, com. Izvorul, plasa Vedea-d.-s., județul Olt.

Cacina, *gît*, al lacului Boianul, jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul com. Ciocănești-Mărginenii și Ciocănești-Sîrbii; pune în comunicație lacul Boianul cu brațul Botul.

Cacomeanca, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, este situată între comunele Ceacul și Rasa, la 10 kil. spre V. de orașul Călărași.

Teritoriul com. are o suprafață de 1560 hect., din cari: 300 hect. pădure și bălțiș, iar cea-laltă parte pămînt de arătură. Coprinde două moșii, ce aparțin la doi proprietari. După legea rurală din 1864, sînt împroprietăriți 174 locuitori și neîmproprietăriți se mai găsesc 156.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe partea de N.-V. a locului Călărași, numită de locuitori Japșa-Satului. Numirea oficială a satului e Cacomeanca, iar populațiunea nu întrebunțează de cît numirea de Mănușul, dată după numele unui fost proprietar al moșiei. Cacamei este vechiul nume al satului.

Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea comunei este de 1482 locuitori, cu 360 capi de familie și 1122 membri de familie, sau 752 bărbați și 730 femei. După naționalitate sunt: 1477 Români, 3 Greci și 1 Sîrb, toți de religie creștină ortodoxă. După profesii sunt: 349 agricultori, 3 meseriași, 9 comercianți, 5 profesii libere și 6 servitori. Din aceștia, numai 61 persoane știu carte, iar 1421 nu știu.

După statistica din anul 1887, populațiunea era de 340 familii Români, 3 familii Greci și 8 familii Țigani, sau 1311 locuitori, cu 365 bărbați, 382 femei și 564 copii. Numărul contribuabililor era de 231, din cari: 18 se ocupau cu comerțul de produse, vite, băuturi, etc., iar cei-l'alți, cu creșterea vitelor și agricultura.

Vite sunt: 816 cai, 1413 boi, 651 oi și 300 porci.

Venitul anual al comunei e de 4424 lei și cheltuelile de 6570 lei.

Instrucțiunea se predă într-o școală mixtă, la 40 elevi și 8 eleve, de un învățător retribuit de stat.

Aici se află o biserică, la care servește un preot și doi dascăli. În budget se prevede pentru cult suma anuală de 360 lei.

Cacomeanca, movilă, în pl. Borcea, jud. Ialomița, d'asupra coastei Bărăganului, între satele Ceacul și Cacomeanca și lângă drumul Călărași-București.

Cacoțul, com. rur., în pl. și județul Mehedinți, la distanță de 24 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Strehaia, reședința plășei, de 41 kil., situată pe valea Pîrului-Alb și pe deal.

Formează comună singură, avînd 124 contribuabili, din 700 locuitori, locuind în 160 case. Ei posedă: 44 pluguri, 83 care cu boi, 12 căruțe cu cai și 35 stupi.

Are o biserică deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o cîrciumă.

Budgetul comunei cuprinde la veniturile suma de 1360 lei, iar la cheltuelile 1191 lei. Numărul vitelor în această comună este de: 345 vite mari cornute, 120 oi, 16 cai și 102 rîmători.

Prin comuna Cacoțul trece șoseaua județeană Dumbrava-Zecea-Popa-Bicleșul, etc.

Cacova, com. rur., plasa Ocolul, jud. Vâlcea. N'are nici un căt. alipit. Este situată pe dealurile Cornetul, Viișoara și Lăzurelul; e străbătută de râul Cacova; se află la 20 kil. de reședința jud. și la 7 kil. de a subprefecturii.

Are o populație de 715 locuitori, în care intră și 4 familii de Țigani; sunt 179 capi de familie, 159 contribuabili; locuiesc în 195 case.

În com. sunt 3 biserici. Una se numește Sghiabul (v. a. n.). A doua are hramul Sf. Ioan Botezătorul. Această din urmă biserică poartă următoarea inscripțiune:

«Cu vrerea tatălui și cu a fiit rului fiu și a sfîntului duh, ziditu-s'au această sfîntă și Dumnezeasca biserică din temelie de piatra cu toata osteneala și cheltuiala sfînșiei lor Popa Ion Sin Andronie, popa Ion sin Sima, fiind veri bunii, zidită întru cinstea și praznuirea sfîntului Slavului pro roc Ion B tezatorul și a sf. ierarh Nicolae, facatorul de minuni și a prea Cuvioasei Paratchivei, în zilele prea Luminatului Domn Ion Alexandru Nicolae Șupu Voevod și cu blagoslovenia prea S. Sale iubitorului de Dumnezeu Chir, Vi Galation, Arhiepiscopul Rîmnicului și s'au împodobit cu zugrăveala, la anul 1819, August 25».

A treia biserică, cu hramul

Sf. Ingeri, este fondată la anul 1782 de Lavrintie Monahul și Calistra Monahia, și s'a reparat la anul 1876 de Popa Nicolae Neghinescu și C. Tănăsoiul.

Afară de mica agricultură, 16 locuitori se mai ocupă cu dulgheria, dogăria și rotăria. Produsul muncii îl desfac în comună.

În comună sunt: 76 cai, 145 boi, 227 vaci, 119 capre, 442 oi și 290 porci.

Pe râul Cacova, în raionul comunei, sunt 5 mori.

Locuitorii sunt moșneni.

Școala datează în comună de 30 ani. E frecventată de 15 copii, din numărul de 78 copii în vîrstă de școală. Știu carte 65 bărbați. Cu întreținerea școlii, statul cheltuiește anual lei 1404.

Stupi cu albine sunt 50. Se fabrică aci până la 12000 decalitri țuică.

Vatra satului are 100 hect., iar cu izlaz, livezi, locuri cultivabile, are cam 500 hect. De această comună aparține și muntele Cacova.

Terenul ce se cultivă de locuitori poate produce 400 chile porumb și foarte puțin grîu.

Dintre pomi roditori sunt aproape 1000 meri, 800 peri, 5000 nucii, 600 cireși. Livezile pot da 800 care de fin.

E brăzdată de dealurile Finați, Cornetul, Șuvița, Mănucul, Sori, Gorganul și udată de o mulțime de văi, vâlcele, pîraie și de râul Cacova.

Se mărginește cu com. Cheia, Zmeuratul, Stoenesti și Dobriceni.

Fructele, și mai ales *cireșile de Cacova*, sunt renumite.

Cacova, sat, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, căt. com. Morteni.

Cacova, deal, în raionul comunei

cu același nume, pl. Ocolul, jud. Vâlcea, pe care se cultivă 1 hect. 50 arii vie.

Cacova, *deal*, la E. com. Dobriceni, plasa Ocolul, județul Vâlcea.

Cacova, *gîrliță*, izvoarește din muntele Gagul, com. Breaza-d.-j., plaiul Prahova, jud. Prahova, se varsă în Valea-Cîmpului și împreună cu acesta în râul Prahova, între com. Breaza-d.-j. și Breaza-d.-s.

Cacova, *izvor de apă minerală*, care conține iod și pucioasă, situată pe loc șes, în comuna Breaza-d.-j., pl. Prahova și aparținînd obștei locuitorilor. Este situat aproape de șoseaua națională.

Cacova, *loc izolat* și cea mai frumoasă cîmpie a comunei Ghioroiul, plasa Oltețul-d.-j., județul Vâlcea.

Cacova, *mahala*, în com. rur. Roșința, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Cacova, *munte*, în com. Cacova, plasa Ocolul, jud. Vâlcea, proprietatea casei decedatului I. Mărăcinescu, cu direcția spre N.-V. Iarba acestui munte se pășunează de cirezii de boi și vaci și de herghelii de cai.

Cacova, *piriș*, izvoarește din dreptul căt. Creți, udă întru cît-va acest cătun și se varsă în gîrta Plapcica, între căt. Creți și Poborul, plasa Vedea-d.-j., județul Olt.

Cacova, *piriș*, în jud. R.-Sarat, plasa Rîmnicul-d.-s., com. Zgîrciți; izvoarește din pădurea Zăplazi (proprietatea d-lui Ghica),

udă comuna în partea de răsărit, trece prin cătunul de reședință, Zgîrciți, și merge de se varsă în râul Rîmnicul-Sărat, mai jos de cătunul Topliceni.

Cacova, *rîu*, jud. Vâlcea, izvoarește din muntele Piciorul-Motrului, străbate pl. Sgheabului, se unește la comuna Stoenesti cu gîrta Dobriceni, și apoi primește numele de Govora. Trece prin com. Titireciul, Govora, Mihăești și de la com. Birsești primește numele de râul Bîrșescul.

Curge de la N.-V. către S. și se varsă în Olt aproape de com. Arcești. Acest rîu, în timpul verei, are puțină apă. Lărgimea albiei variază de la 10 până la 15 metri. Fundul conține nisip. Țărmurile aŭ o înălțime de 0^m,80—15^m,50.

Valea acestui curs de apă nu este nicăeri mai largă de 200 metri. Este populată și productivă. De multe ori rîul în revărsările sale umple valea și întrerupe cu desăvîrșire circulația. Un singur pod de lemn, lung de 28 metri, se află pe acest rîu și aparține șoselei naționale Rîmnicul-Drăgășani.

Cacova, *vale*, în com. rur. Roșința, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Cacova, *vale*, în partea de V. a com. Mărgineni-d.-s., plasa Filipești, jud. Prahova.

Cacova, *vale*, jud. Vlașca, de sub satul Băneasa, comuna Băneasa; se varsă în Dunăre.

Cacova, *vâlcea*, jud. Olt, izvoarește de la V. de com. Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., și se varsă în Cungea-Mică, pe țărmul drept, tot în raionul com. Otești-d.-s.

Cacovei (Dealul-), *deal*, com. Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cacovei (Dealul-), *deal*, la N. com. Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, cu direcția de la N. spre S.-E. Se unește cu Dealul-Plapciceii și are o lungime de 1 kil.

Cadeul, *baltă*, formată din vărsarea Prutului, în pădurea Prisăcanilor, com. Prisăcani, plasa Braniștea, jud. Iași.

Cadi-Cișla, *sat*, jud. Constanța, plasa Hîrșova, cătunul comunei Grapa-Ciobanului. Este așezat în partea vestică a plășei și cea S.-E. a comunei, la poalele S.-V. ale dealului Cadi-Cișla și la ambele maluri ale văii Cișla, la 8 kil. spre S.-E. de cătunul de reședință, Groapa-Ciobanului. Teritoriul său se mărginește la N. cu com. Sarai; la E. cu căt. Muslul, al comunei Siriul; la S. cu com. rur. Ghizdărești și cea urbană Hîrșova; la V. cu cătunul de reședință.

Relieful său este puțin accidentat. Dealuri avem: Hazarlic (77 m.) și Eschisarae (78 m.) la N.; Cadi-Cișla (116 m.) și Muslul (144 m.) la E. Ca movile mai însemnate avem: Trei-Movile (111 m.) la S.; ele sunt numeroase și acoperite cu verdeață. Ca văi mai însemnate distingem: Valea-Breutului, ce o desparte de cătunul de reședință la V., formată din văile Cișla prin mijloc și prin sat și Valea-Bălăceanului la S.; Valea-Dovlecelului la N.

Intinderea totală a teritoriului satului e de 270 hect., din cari 70 hect. ocupate de vatra satului cu grădinile locuitorilor.

Populațiunea e de 40 suflete, care se ocupă cu agricultura.

Cadiasa, *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Luncavița, situată în partea vestică a plășei și cea centrală a comunei. Este naturală. Are o înălțime de 87 metri. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominând asupra satelor Luncavița și Rachel și asupra drumului județean Tulcea-Isaccea-Măcin. Este acoperită cu verdeață.

Cadi-Chioi, *sat*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul comunei Cheragi, situat în partea meridională a plășei și cea S.-E. a comunei, la 6 kil. spre S. de cătunul de reședință, Cheragi, pe valea Cadi-Chioi, fiind dominat la N. de dealul Sari-Ghiol și la S. de dealul Cadi-Chioi.

Suprafața sa este de 179 hectare, dintre care 5 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini, cu 7 case.

Populațiunea sa, compusă din Bulgari, este de 10 familii cu 29 suflete, ocupându-se cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Drumuri com. pleacă două: unul spre N.-E. bifurcându-se, în două și ducând o ramură la Acbași și alta la Hagilar, prin Papucci, cea-laltă spre N.-V., bifurcându-se și aceasta și ducând o ramură la Hoșcadin și cea-laltă la Cheragi.

Cadi-Chioi, *deal*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rurale Cheragi și anume pe acela al cătunului său, Cadi-Chioi. Se desface din dealul Hoșcadin și anume din vârful său Buiuc-Tepe-Hoșcadin, îndreptându-se spre V. și mergând paralel cu valea Cadi-Chioi; trece pe la S. satului Cadi-Chioi, și se termină cu dealul Papucci. Este situat în partea meridio-

nală a plășei, foarte aproape de hotar.

Cadi-Chioi, *vale*, alt nume al văii Cheragi, jud. Constanța, numită ast-fel după satul pe care îl udă, Cadi-Chioi. Este continuarea văii Papucci și se continuă cu valea Hoșcadin, curgând printre dealul Sari-Ghiol la N. și Cadi-Chioi la S. Malurile sale sunt ripoase mai în toată întinderea dealului Cadi-Chioi.

Cadișoiul, *movilă*, ca la 3 kil. spre E. de satul Silistrarul, județul Brăila.

Cadișoiul, *vale*, jud. Brăila, lângă movila cu același nume, pe care se formează primă-vara un lac.

Cadiului (Dealul-), *deal*, în județul Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, și anume pe acela al cătunului său Taița. Se desface din Dealul Teilor, se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de Nord a plășei și a comunei și se prelungeste printre văile Cadiului și Taița. Din el se desface spre E. Dealul Cocoșului și Dealul-Breazului, iar spre S.-E. dealul Taița. Este acoperit cu o parte din întinsele păduri ce poartă numele de Taița, compuși numai din tei frumoși, cari răspîdesc în depărtare un miros plăcut. Aparține statului. Din el își ia naștere văile: Cadiului, Taița și Capaclia. Pe la poalele sale vestice trece drumul comunal Luncavița-Balabancea.

Cadiului (Valea-), *vale*, județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea, și anume pe al cătunului său Taița. Izvoarește din poalele sudice

ale Dealului-Cadiului, de la care și-a luat numele. Se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N. spre S., brăzdînd partea nordică a plășei și a comunei, și, după un drum de 2¹/₂ kil., merge de se varsă în valea Taița, pe dreapta.

Cadîm-Gena (Sufletul-Cadînei), *vie*, fostă a unui Turc bogat, situată în viile orașului Giurgiu, jud. Vlașca. Aci, înainte era un mic sat, saū cioflic turcesc. Azi viile sunt ale orașului Giurgiu.

Cadîna, *sat*, în pl. Borcea, pendinte de com. Tonea, jud. Ialomița, situat pe malul stîng al brațului Borcea, spre E. de orașul Călărași și puțin spre S. de șoseaua județeană Călărași-Roseți.

Numirea, se zice, o poartă de la un sat turcesc, ce era în dreptul satului actual, peste brațul Borcea, în insula Trîmșeani și care sat s'a părăsit și distrus, în 1828, în timpul războiului dintre Ruși și Turci.

Populațiunea satului este de 40 fam. Romîni, cu 200 locuitori.

Biserica și școala din satul Tonea, ce este în apropiere de Cadîna, servesc și locuitorilor de aici.

Cadîna, *cătun* (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, com. Andrășești, județul Ialomița.

Cadîrlez, *far* însemnat, la gura brațului Sf. Gheorghe, județul Tulcea, într'o mică insulă, ce cade tocmai în gura ramurei Olinca, în fața cișlei Olinca, de pe grindul Bursucului, la 4 kil. spre S. de Cadîrlez (Sf. Gheorghe), în pl. Sulina, în partea de E. a ei și a comunei Sf. Gheor-

ghe. Lumina acestui far este intensă și se vede în mare de părtare noaptea, la 10 kil. și mai bine.

Cadîrlez, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rurale Cadîrlez sau Sf. Gheorghe, în partea de E. a plășei și a comunei, începînd de la malul mării și întinzîndu-se spre interior. Satul Cadîrlez e așezat chiar în partea sudică a lui. La N. comunică cu grindul Sărăturile. Are o întindere de 300 hect. E acoperit cu nisip și străbătut de drumul comunal Cadîrlez-Sulina.

Cadîrlez, *punct trigonometric*, de observațiune de rangul al 3-lea, în pl. Sulina, com. Cadîrlez (Sf. Gheorghe), județul Tulcea, în partea estică a plășei și a comunei, pe malul stîng al brațului Sf. Gheorghe, la 4 kil. spre N.-V. de satul Cadîrlez. Are 1 metru înălțime și e înconjurat cu stuf.

Cadîrlez, *punct trigonometric*, de observație de rangul I-iu, situat chiar în interiorul comunei Cadîrlez, jud. Tulcea, la 300 m. departe de malul stîng al brațului Sf. Gheorghe, în fața insulei Ostrovocul.

Cadmilor-Alcea, *vale*, județul Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunei Enghez. Se desface din ramificațiunile nord-vestice ale dealului Arta-Burun, îndreptîndu-se spre N. Merge pe la Estul satului Enghez-Buiuc, apoi își schimbă, odată cu direcția spre N.-V. și numele, numindu-se Cioroi-Cear, sub care nume se deschide în valea Canara-Dere. Este dominată de vîrfurile Orta-Iuc și Ciatal-Iuc (125 m.) Drumurile comunale Enghez-

Biuiuc, Amzacea și Enghez-Buiuc, Cara-Chioi o taie în senz transversal.

Cafeaua, *iezer*, jud. Brăila, la E. com. Chiscani, între Dunărea-Vapoarelor și Dunărea-Nouă.

Cafeaua, *japse*, jud. Brăila, unește Corotîșca cu Filipoiul, ambele private.

Caftalan (Izvorul-lui-), *izvor*, în com. Grăjdana, jud. Buzău; începe din pădurea Unguriul și servă ca hotar despre com. Măgura; se scurge în râul Nișcovul între Valea-Mierei și valea Bărbuleanca.

Caiafa, *pichet vechi*, pe Dunăre, în dreptul satului Dudești, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Caier, *locuință izolată*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda, pe râul Rîmnicul; azi e han.

Caii, *moșie*, căt. Tisăul, jud. Buzău, de 153 hect. pădure și 10 fineață, proprietate a moșnenilor: Caii, Hodoroghești și Proșcani.

Cail-Dere, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, căt. com. Beidaut, așezat în partea nordică a pl. și N.-V. a com., la 14 kil. spre N.-V. de reședința, Beidaut, pe pîrîul Cail-Dere, de la care și-a luat numele. Intinderea sa este de 1200 hect., din care 65 hect. ocupate de vatra satului. Populația este 60 familii, cu 245 suflete, Bulgari și Turci. Pămîntul este bun numai pentru pășuni, de aceea ocupațiunea principală a locuitorilor este creșterea vitelor. Are o biserică veche. Printr'însul trece drumul Beidaut-Cîrjelași.

Cail-Dere, *deal*, în jud. Tulcea,

pl. Istrului, pe teritoriul com. Beidaut (și anume pe acela ai căt. sau Cail-Dere). Se desface din dealul Cișmea, de care e despărțit prin o vale adîncă; se întinde spre Est, avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea N. a plășei și pe cea N.-V. a com. Merge dealungul pîrîului Cail-Dere și ramurile sale se sfîrșesc pe malurile pîrîului Beidaut. Are o înălțime de 240 m., dominînd asupra satului Cail-Dere, așezat la poalele sale de S. Este acoperit cu puțină pădure și finețe.

Cail-Dere, *pîrîu* neînsemnat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. Beidaut, și anume pe acela al căt. Cail-Dere, Izvoarele din dealul Ciaric-Cairac; se îndreaptă spre Est, avînd o direcție generală de la V. spre E., udînd partea N. a pl. și V. a com. Trece prin satul Cail-Dere, căruia i-a dat numele său. După un curs de 4 kil. între maluri înalte și stîncose se varsă în pîrîul Beidaut, pe dreapta.

Cailor (Dealul-), *deal*, pe teritoriul satului Larga, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, spre S.-V. de Dealul-lui-Dumnezeu. Se numește ast-fel pentru că era imașul cailor, pe timpul cînd se afla poșta veche în satul Larga. Este bogat în pășune, finețe și pe dînsul se seamănă popușoi.

Cailor (Fîntîna-), *fîntînă*, în com. Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cailor (Movila-), *movilă*, în jud. Brăila, la $2\frac{1}{8}$ kil. spre V. de satul Bertestei-d.-j.

Cailor (Movila-), *movilă* însem-

- nată, pe moșia Balta-Plopului, com. Stîlpul, jud. Buzău, foarte avută în hîrburi.
- Cailor (Șesul-), șes**, situat pe malul Siretului, la S. de Movileni-d.-j., în locul numit Cuhalmul, jud. Tecuci.
- Cailor (Șesul-), loc arabil**, situat la S.-E. de satul Tudor-Vladimirescu, jud. Tecuci, pe partea stîngă a căii fierate.
- Cailor (Valea-), pășune și adăpost de vite**, pe moșia Boldești, din com. Boldești, jud. Buzău.
- Cailor (Valea-), cracul de S.** al unei *văi* mici, în direcțiunea S.-E., com. Branîștea, pl. Siretul, jud. Covurlui.
- Caimacli-Dere, vale**, în județul Constanța, pl. Hîrșova, la hotarul com. Ghizdărești, în com. Hîrșova, situată așa dară în partea de V. a plășii, cea de N. a com. Ghizdărești și cea de S.-E. a comunei Hîrșova. Se desface din vîrfurile Trei-Movile (111 m.); îndreptîndu-se spre V., trece pe la N. satului Ghizdărești și după un drum de 3 kil. se deschide în Dunăre, în dreptul ostrovului Ghizdărești.
- Cainac-Baş, fîntînă** (baş = izvor pe turcește), în jud. Tulcea, pl. Istrului, comuna Cogelac, mai sus de satul Tariverde. Din ea izvorește un mic pîrîu, ce udă com. la S. și se varsă în pîrîul Duimgi, pe stînga lui.
- Cairac, deal**, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. Dăeni, cuprins între alte două dealuri și anume al Moșului la N.-V. și al Mezetului la S.-E. Are o direcțiune generală de la S.-V. către N.-E. Este acoperit numai
- cu semănături, nefiind tocmai așa de înalt. Pe partea sa S.-E. merge drumul comunal Dăeni-Făgărașul-Noă. Este situat în partea N.-V. a pl. și cea N.-E. a com.
- Cairacile, șir de dealuri**, în jud. și pl. Tulcea, com. Beștepe și Mahmudia, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. în formă de arc, brăzdînd partea estică a plășei și cea sudică a comunelor. Este de natură stîncoasă, ridicîndu-se până la 118 m. Se prelungește la V. cu dealul Calica, la E. cu dealul Moru-Ghiol. Este întretăiat de multe drumuri comunale: Beștepe-Calica și Mahmudia-Sarinasuf. Din el se desfac văile Lutul-Alb și Chior-Culac. Este acoperit cu tufărișuri, și pe la poale cu semănături.
- Cairacului (Dealul-), deal**, în jud. și pl. Tulcea, com. Zebil. Se desface din dealul Fundul-Găvanului, se întinde spre S., în o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sudică a plășei și cea estică a comunei. Satul Zebil este așezat chiar la poalele lui vestice. Este tăiat de drumul comunal Zebil-Sarim-Chioi. Are 68 m., dominînd satul. Este acoperit cu semănături și fînețe.
- Cal-Alb, iaz**, jud. Dorohoiu, în suprafață de 45 hect. 95 arii, pe teritoriul satului Lupeni, com. Hudești-Marî, plasa Prutul-d.-s., bogat în pește și raci.
- Cal-Alb, locuință izolată**, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Gura-Simila.
- Cal-Alb (Pădurea-lui-Drăghici), numire**, dată unei părți din pădurea Petrovicî, comuna
- Băești, jud. Buzău, care face hotar despre comuna Cărpiniștea. (Vezi Izvorul-Dulce).
- Calabalic, deal**, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Eni-Sala. Se desface din dealul Molfa, se întinde spre E., cu o direcție generală de la V. spre E., brăzdînd partea estică a plășei și cea vestică a comunei. Vîrfurile său, Chiuciuc-Suhat, are 50 m. Punct trigonometric de rangul al 3-lea. Poalele lui merg până lîngă lacul Babadag. Este acoperit cu livezi și semănături.
- Calabatina, vale**, pe teritoriul satului Onești, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.
- Calabux-Alia, un picior din muntele Clăbucul, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul**, care venea înainte de noua delimitare chiar pe granița spre Austro-Ungaria.
- Calabux-Alia, pîrîiaș**, în județul Bacău, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, afluent de pe dreapta Cașinului și care curge paralel cu pîr. Clăbucul. Confluența sa cu Cașinul este mai spre E. de a Clăbucului.
- Calafatul, comună urbană**, jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 85¹/₂ kil. S.-V. de Craiova și la 20 kil. la S. de Cetatea, situată pe costîșea puțin cam înclinată spre Dunăre.
- Se învecinește la N. și la V. cu Dunărea, care începe a uda această comună de la locul numit Cetățuele, din raionul orașului. La S. se învecinește cu comunele Smîrdan și Ciuperceni, de care se desparte prin moșiile Calafat, Comani și Ciuperceni. La E. se mărginește cu com. Poiana și Basarab, de care

e departe de 5 kil. In fața orașului Calafat, dincolo de Dunăre, se află Vidinul și satele Cerembec, Copanița și Smîrdan (în Bulgaria). In toate zilele circulă vapoare între Vidin și Calafat.

Terenul comunei este înclinat de la E. la V., pe o pantă de 10 m. de la nivelul Dunărei.

Comuna este udată de Dunăre în partea de N. și de V. Se găsește în comună o fîntînă numită Baba-Lupa făcută în memoria bătrînului Lupa, de către soția sa, care a fost omorît de Pasvantoglu.

Se spune că com. își trage numele de la corăbierii genovezi, cari găsiră aici pe la începutul secolului al XVII-lea, loc bun pentru călăfătirea sa și smolirea vaselor plutitoare (calfater). Bătrînii, prin tradițiune, spun că un anume Mihail Calafat, om instruit în arta călăfătirii vaselor plutitoare (calfatage), a fondat această comună acum 900 de ani, adică între anii 1040 și 1042. Până la 1853 a fost comună rurală, cînd Domnitorul Barbu Știrbeiu a declarat-o de comună urbană.

Comuna Calafat se compune dintr'un singur tirg, numit Calafat. E reședința sub-prefecturii plășei și a judecătoriei de ocol.

Populațiunea Calafatului este următoarea: 1372 capi de familie, cu 5372 suflete, din cari: 2851 bărb. și 2521 fem. (1892).

După starea civilă, populațiunea se împarte în: neînsurați 2834: bărbați 1619, femei 1215; însurați 2254: bărbați 1127, femei 1127; văduvi 279: bărbați 3 și 2 femei.

Știu carte 1350 bărbați și 470 femei.

După naționalități, populațiunea Calafatului e de 3865 Romîni, 261 Greci, 156 Sîrbi, 449

Bulgari, 4 Ruși, 229 Germani, 45 Unguri, 2 Francezi, 4 Italiani, 9 Turci și 348 de alte naționalități (Evrei).

După felul ocupațiunei, populațiunea se împarte în: 644 agricultori, 115 meseriași, 62 industriași, 125 comercianți, 51 cu profesiuni libere, 120 muncitori și 255 servitori.

După ultima publicațiune oficială, comuna numără 796 contribuabili și are un budget de 161355 lei la venituri și 125291 lei la cheltueli.

După legea rurală din 1879, sunt 377 însurați.

Media nașterilor este de 250; a morților de 220.

Agricultorii, cari formează majoritatea populațiunei, au portul național, iar industriași și comercianții poartă haine de oraș. Locuitorii înclină mult spre comerț. Starea lor materială este înfloritoare.

In comuna Calafat se află 3 biserici, dintre care una numită biserica Mahalaua-din-Vale, începută la anul 1866 și terminată la 1872, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, deservită de 1 preot paroh și 1 supranumerar cu 4 cîntăreți și 1 paracliser. A doua, numită Mahalaua-din-Deal s'a fondat între anii 1730—1740 și s'a reedificat la anul 1856; are hramul Sf. Nicolae, și e deservită de 1 preot paroh și 2 supranumerari cu 3 cîntăreți și 2 paracliseri, avînd 215 enoriași; ambele sunt fondate de locuitorii comunei. A treia este fondată de Hagi Pannait Teodoru, la anul 1874 începută și la anul 1879 terminată; este întreținută de comunitatea elenă din localitate. Această biserică are hramul Izvorul-Tămăduirei. E deservită de cinci preoți și cinci cîntăreți; un preot și doi cîntăreți sunt

ai comunității elene. Această biserică e una din cele mai frumoase din județ.

In Calafat se află două școli primare de băeți și una de fete. Una din școalele de băeți funcționează de la anul 1861. Fiecare școală are 4 institutori. Cea de băeți, înființată decurînd, are un singur institutor pentru singura clasă înființată până acum. Școlile de băeți au fost frecventate în anul școlar 1892-93 de 389 copii, iar cea de fete de 216 copile.

Sunt în vîrstă de școală 450 băeți și 600 fete.

Suprafața teritorului comunal este de 1000 pog., sau 501 hectare 20 m. p.

Pămîntul arabil e de 1565 hect.; aparține locuitorilor comunei.

Fînețe sunt 75 hect.; izlaz, 150 hect.; lac și teren sterp, 200 hect.; pădure (ostrove), 10 hectare și vii, 20 hectare.

Moșia de pe teritoriul comunal se numește Calafat și aparține bisericii Sf. Ilie din Craiova. Inainte aparținea d-lui Rafael Hagiadi. Are o întindere de 1500 hectare și un venit de 8000 lei. Pe pămîntul arabil se seamănă: grîu, porumb, orz, ovăz, etc.

Viile, în întindere de 19 hect. aparțin locuitorilor.

In oraș sunt 5 cazane, în care se fabrică anual 40 hectolitri rachiu de tescovină.

Pe Dunăre sunt 3 mori de apă, iar în oraș 2 mori de abur.

Se găsesc pe moșia Calafat 5 stîne, ce produc brînză ordinară.

In com. se lucrează funii. Se află de asemenea și ateliere de timplărie și fierărie.

Se găsesc 373 meseriași: croitori, cizmarii, fierarii, timplarii, brutarii, rotarii, tăbăcarii, plăpămarii, etc.

În Calafat sunt 41 cîrciumă și 11 băcăni; comercianții sunt 215, dintre cari 140 străini. Productele le transportă cu carul.

Comuna este străbătută de: calea fierată Craiova-Calafat; șoseaua națională Craiova-Calafat-Severin; calea comunală ce duce la com. Ciuperceni; calea comunală ce duce la Băilești trecînd prin Poiana, Tunari și Seaca.

Calafatul fiind un oraș modern, stradele sunt regulate și largi. Patru strade străbat orașul cu direcția de la Est la Vest cari luate de la Nord sunt cele următoare: Strada Craiova, Strada Cuza-Vodă, Strada Traian, Strada Mircea-Vodă, și Strada Voltaire. În mijloc se ridică monumentul Independenței, situat pe partea cea mai înaltă a orașului. 11 strade au direcțiunea N.-S. Între acestea se numără bulevardul Știrbeiu-Vodă, ce străbate orașul drept prin centrul său; Strada Elisabeta, care dă în Bulevardul Baba-Lupa ce duce la debarcader.

În unghiul format de aceste 2 din urmă strade se află grădina publică.

În Calafat își are reședința compania I din regimentul 31.

Budgetul comunei pe exercițiul 1893—94 a fost la venituri de lei 104506, fond ordinar și 15390 prestații.

Cheltuelile au fost de 104020.50 fond ordinar și 14960 prestații.

Vite cornute sunt 700, oi 490 și cai 128.

Calafatul este port pe malul stîng al Dunărei, situat în fața Vidinului. Are o stațiune de vapoare, o vamă și o căpitănie de port. Are un biuroū vamal înființat în Ianuarie 1860 și care are și o sucursală, Cetatea. Venitul biuroului vamal a fost în ultimul an de lei 353175.

Are un biuroū poștal cu serviciu de poștă ușoară și mesagerii și un biuroū telegrafo-telefonice, cu serviciul complet. Venitul oficiului telegrafo-poștal pe 1896 a fost de 46538 lei și anume: din telegref lei 16922 lei; din poștă 29542 lei; din telefon 74.25.

Pentru corespondența dintre Vidin și Calafat circulă zilnic vapoare mici.

Notițe istorice.—Aci, în anul 1790, Mavrogheni, Domnul Valahiei avu un rezel cu Austriacii.

La 1828, se dete aci o bătălie crîncenă între Ruși și Turci.

În războiul de la 1854, Ahmet-Pașa, întărit aci cu 15000 de oameni, respinse luni întregi asalturile Rușilor comandați de Aurep.

În războiul Romîno-Ruso-Turc pentru independență, Calafatul a jucat un rol însemnat. Evenimentele principale întîmplate aci în timpul acestui războiu sunt următoarele:

În toamna anului 1876 și în cursul ernei, s'aū ridicat întărirea trecătoare la Calafat. La 25 Aprilie 1877, Comandantul suprem ordonase trupelor din bat. 4 vîinatori, reg. 4 linie, escadroanelor din reg. I călărași, cîtor-va baterii din reg. I artilerie și din reg. 2 artilerie, să ocupe pozițiunii în împrejurimile acestei localități. În ziua de 26 Aprilie, orele 2 p. m., Turcii, de și știaū că în Calafat sunt trupe romîne, cari încă nu-și detașase oștile contra lor, deschid cu tunurile de piață, focul asupra orașului Calafat. Se ridică la baterie drapelul romîn sub ordiiele maiorului C. Popescu și se așteaptă a se trage 7 lovituri, din cari se constată, saū mai bine zis se dovedește agre-

siunea luată de Turci contra noastră. La a 7-a lovitură, tunarii Romîni din bateria Ștefan-cel-Mare, răspund provocărei tunarilor turcești. Primele obuze turcești aū lovit vama, cazarma și cîte-va case private din Calafat. Obuzele romîne iaū mai întîiu de țintă niște vase turcești aflate în portul Vidinului, apoi cetatea și edificiile importante din Vidin. La primul obuz căzut, Domnul Carol salută, descoperindu-se. Lup-ta a ținut pînă la orele 2¹/₄, cînd Turcii cei dintîiu încetează focul.

În urma deciziei obținută după venirea comandantului suprem, Domnul Carol, porni la 27 Iunie la cuartierul general al armatei sale (Poiana), lăsînd ordinele pentru întărirea Calafatului cu o incintă. Acum forțele romîne erau cu totul schimbate de acelea de mai înainte, cînd campania abia se începuse. Lucrările de fortificare în jurul Calafatului aduceau o mare laudă oficerilor romîni și constaū din următoarele întăriri: bateria Carol, Elisaveta, Mircea, Ștefan-cel-Mare, Mihaiu-Viteazul, Independența No. 1, No. 2 și No. 3. Ele se vād și astăzi. În a doua linie a acestor lucrări se vād urmele liniei a doua, construită din desfundarea șanțurilor ce în războaiele anterioare serveau de întăriri.

De la începutul campaniei din 1877—78, Calafatul a jucat un rol important atît din punctul de vedere tactic cît și strategic. Luarea Vidinului este datorit, în mare parte, pozițiunei avantajoase și dominante ale întăririlor construite în împrejurimile acestui oraș.

Calafatul este înconjurat cu șanțuri, iar din distanță în distanță se vād măguri făcute de

Turci cu ocazia războiului ce au avut cu Rușii și Austriacii.

În apropierea Calafatului se văd urmele cetății Ratiaria, capitala Daciei-Ripense.

Calafat, stație de drum de fier, jud. Dolj, pl. Cîmpul, comuna Calafat, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Situată la 9.9 kil. de Golenți, stație finală. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 68340 lei, 70 bani.

Calafat, insulă, în Dunăre, situată în dreptul Calafatului, jud. Dolj. Este cea mai mare din cele 3 așezate în dreptul aceluși oraș. Este lungă de aproape 3 kil. și largă aproximativ de 300 metri.

În dreptul acestei insule, Dunărea se împarte în două brațe neegale, din care cel mai mare trece între insulă și Vidin, avînd o lărgime de 1100 metri. Amîndouă aceste brațe sunt navigabile cînd Dunărea vine mare.

De la 1877 încoace, insula se numește Independența, de la rolul însemnat ce a jucat în războiul Ruso-Turc. Într'însa este un șanț ce s'a săpat pentru adăpostul artileriei, iar pe țărmul stîng s'a construit bateriile: Independența și Renașterea, destinate a bombarda Vidinul.

Calaigi, sat, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. comunei Ghiuvegea, situat în partea meridională a plășei și a comunei, la 3^{1/2} kil. spre S. de căt. de reședință, Ghiuvegea. Este așezat în valea Calaigi, fiind închis la Nord-Vest de dealul Macmora-Bair cu vîrfurile său Calaigi-Tepe, care are 168 m., la Vest de dealul Siran-Culac-Bair și la Sud de pădurea Chereslic-Orman.

Populațiunea sa este compusă din trei elemente: Român, Bulgar și Turci, acesta dominînd.

Drumul comunal, care vine de la Ghiuvegea, trece prin Para-Chioi, apoi prin centrul satului și se duce la Regeb-Cuiusu. Un alt drum vine din satul Cranova (Bulgaria) și intră în sat pe la partea sa de Sud.

Calaigi, vale, în județul Tulcea, plasa Istrului, pe teritoriul comunelor rurale Ciamurli-d.-s., și Beidaut. Se desface, sub numele de valea Dolojan, din poalele sudice ale dealului Ceamurli, se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N. spre S., curge printre dealurile Dolojan, Sarî-Meșelic și Durale, taie drumul comunal Eschibaba-Beidaut, și, după ce a brăzdat partea nordică a plășei și pe cea apusană a comunelor, merge de se varsă, după un curs de 7 kil., în pîrul Beidaut, pe malul stîng, ceva mai sus de satul Beidaut; la vărsare, malurile ei sunt înalte și stîlcoase.

Calaigi, vîrf însemnat de deal, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Para-Chioi, situat în partea centrală a plășei și cea S.-E. a comunei. Este cel mai înalt vîrf al dealului Baș-Punar-Sîrti; are o înălțime de 196 metri; punct strategic important, dominînd satul Para-Chioi, văile Cuiugiuc-Culac, Babuci-Culac, drumul județean Ghiuvegea-Dobromir, drumurile com. Calaigi-Caranlic, Para-Chioi-Caranlic. Este acoperit cu finețe și pășuni, iar pe la poale cu semănături.

Calaigi, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul

com. rur. Hairan-Chioi și anume pe acela al cîtunului său Schender. Se desface din dealul Hairan-Chioi; se întinde spre E., într'o direcție generală de la V. spre E., printre valea Demircea și adiacenta ei valea Calaiji; are 193 m.; e acoperit cu păduri și tușuri.

Calaigi, vîrf de deal, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. Hairan-Chioi, căt. Sevedic, în partea sudică a plășei, cea vestică a comunei de S.-V. a cîtunului. Se află pe muchea dealului Calaiji. E vîrf înalt și însemnat, de 195 m., pe hotarul spre Dobrogea bulgărească, și domină valea Calaiji. Este acoperit cu finețe. E punct strategic important.

Calaigi, pîchet românesc, pe hotarul spre Dobrogea bulgărească, jud. Constanța, la poalele vîrfului Calaiji, lîngă un cîmîntir turcesc. Poartă No. 21.

Calaigi, vale, cu malurile înalte, pietroase și stîlcoase, acoperite cu păduri, avînd și pozițiuni frumoase de văzut, însă impracticabile aproape pentru mers, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. Hairan-Chioi, căt. Hairan-Chioi, de care nu e departe, spre N. Nu are apă. Se deschide în valea Demircea, pe stînga.

Calangi, căt., în pl. Borcea, pe cîmpul Bărăgan, teritoriul com. Călărăși-Vechi, jud. Ialomița.

Calapărul-de-Jos, com. rur., din jud. Gorj, pl. Jiului, în partea de N. a com. Stolojani, situată pe valea Jiului și lîngă lanțul de înălțimi numit Frasinul-d.-j. Un singur sat formează comuna. Are o suprafață de 965 hect.,

din cari 150 hect. pădure, și 450 hect. loc de cultură, fi-nețe și pășune, proprietate a d-lui Alecu Calotescu, iar 267 hect., din cari 18 hect. vii și 80 hect. livezi de pruni, sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 86 fami-lii, din cari 2 familii Țigani, cu 306 suflete.

Locuitorii posedă 18 pluguri, 35 care cu boi, 3 căruțe cu cai, 235 vite mari cornute, 17 cai, 156 oi, 89 rîmători și 5 stupi de albine.

Venitul comunei este de lei 663, bani 80, iar cheltuelile de lei 562, bani 50.

Apa pîriului Jilțul-Mic stră-bate com. în lung.

Prin ea trece șoseaua comu-nală ce vine din spre N. și o leagă în acea parte cu com. Ca-lapărul-d.-s., iar la S. cu com. Stolojani.

În comună se află un făcău pe pîriul Jilțul, cu 2 alergători; 1 puț și 4 fîntîni.

Are o primărie, 1 biserică de lemn, făcută de locuitori la a-nul 1710, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Calapărul - de - Sus, com. rur., din pl. Jiului, jud. Gorj, situată pe loc șes și lângă lanțul de înălțimi numit Frasinul-d.-s. și în partea despre N. a com. Ca-lapărul-d.-j. Se compune din că-tunele Calapărul-d.-s., Scorușul și Baniul. Are o suprafață de 631 hect., din cari 44 pădure, 343 hect. loc de cultură, fi-nețe și pășune, ale proprietății, iar 224 hect. ale locuitorilor; sunt, dintr'acestea 8 hect., vii și 20 hect. pășune.

Are o populație de 121 fami-lii, cu 449 suflete, din care 111 contribuabili, toți Romîni, ocu-pîndu-se cu agricultura și creș-terea vitelor. Locuitorii posedă

22 pluguri, 43 care cu boi, 2 căruțe cu cai, 260 vite mari cor-nute, 24 cai, 476 oi, 114 rîm-ători și 10 stupi.

Venitul comunei este de lei 616, bani 95, iar cheltuelile de lei 596, bani 95.

Comuna este udată de apa Jilțul-Mic, care se varsă în Jiu, și pe care are 1 moară cu 1 alergător. Are 10 puțuri și 8 fîntîni.

Acî este primăria și o școală primară, frecventată de 20 e-levi și 1 elevă, din 32 înscriși.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 3 cîntăreți.

Calapărul-de-Sus, căt. de reșe-dință al comunei cu același nu-me, jud. Gorj. Are o suprafață de 554 hect., din care 40 hect. pădure, și 407 hect. loc de cul-tură, fi-neță și pășune, 2 hect. vii, 5 hect. livezi de pruni, a-partînînd parte proprietarilor, parte locuitorilor.

Are o populație de 42 fami-lii, 101 suflete, din cari 44 con-tribuabili, toți Romîni, ocupîndu-se cu agricultura și creș-terea vitelor. Locuitorii posedă 10 pluguri, 18 care cu boi, 2 căruțe cu cai, 92 vite mari cor-nute, 14 cai, 100 oi și 66 rîmători.

Apele și căile de comunica-ție sunt pîriul Jilțul-Mic, care se varsă în Ji și șoseaua comu-nală care trece prin comună și o leagă la N. cu com. Borăscul, iar la S. cu com. Calapărul-d.-j.

În căt. se găsește 1 moară cu o alergătoare pe pîriul Jil-țului; 5 puțuri și 4 fîntîni.

Are o primărie și o școală frecventată de 21 elevi.

În sat e o bis. de zid făcută de răposatul I. Cîrjeu la anul 1870, deservită de 1 preot și 3 cîntăreți.

Calapodești, numire, ce o dă po-

porul *satului* Vultureni, pl. Ber-heciul, jud. Tecuci.

Calburgina, deal, în jud. Con-stanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Oltina și Beilicul. Se desface din dea-lul Macuc, se întinde spre E., într'o direcțiune generală de la V. spre E., până în lacul Mir-leanul, căruia îi face malul ves-tic înalt și rîpos; ramificațiile sale sudice se opresc în Valea-Beilicului; brăzdează partea N. a plașei și a comunelor. Are o înălțime de 126 m.; e acoperit cu întinse fi-nețe și semănături și este întretăiat de două dru-muri vecinale ce duc de la Ol-tina la Beilic și la Mirleanu.

Calburgina, vîrf de deal, aflîndu-se pe muchea dealului cu a-celași nume, jud. Constanța, în N. plășei Silistra-Nouă, și pe ho-tarul dintre comunele Beilicul și Oltina, la 3 kil. spre N.-V. de cea d'întîiu. Are o înălțime de 126 m., dominînd apele Du-nărei ce se află la 1¹/₂ kil. spre N., cele două drumuri comu-nale Oltina-Beilicul, satul Beili-cul, și iezarul Mirleanul, aflător la 2 kil. spre E.; e și un punct strategic însemnat. Este aco-perit cu verdeață.

Calda, pîriu, izvorește din par-tea de N.-V. a com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, se în-tîlnește cu pîriul Recelea și îm-preună formează pîriul Recelea-Caldă. După ce udă com., face mai multe cotituri și apoi se varsă în rîul Leautul.

Locuitorii au numit-o Calda, pentru-că mai tot de-a-una e căldișoară. Iarna nu îngheață, ori cît ar fi de frig.

Calde (Vinele-), pădure, în co-muna Gura-Teghiș, jud. Buzău,

străbătută de un izvor sulfuros cu apă caldă.

Caldeșiul, *ieser*, jud. Brăila, pe țărmul stîng al Dunărei-Vapoarelor, din com. Bertești-d.s. Comunică cu pîriul Gîrluța.

Cale (Poiana-din-). (V. Poiana-din-Cale, jud. Buzău).

Cale-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei rurale Atmagea. Se desface din dealul Sacar-Bair; se întinde spre V., avînd o direcție generală de la S.-E. spre N.-V.; intră în pl. Măcinul, pe teritoriul cătunului Homurlar (al comunei Cîrjelari), brazdînd partea vestică a plășei Babadag și a comunei Atmagea și pe cea estică a plășei Măcin și a comunei Cîrjelari. Se prelungește spre N., cu dealul Ciubucluc-Bair și spre S. cu dealul Hagi-Tepe. Are o înălțime de 380 m. La poalele lui vestice, pe valea Homurlar, este așezat satul Homurlar. Este acoperit numai cu păduri întinse de stejari.

Cale-Bair (Dealul-cu-Cetate), *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rurale Casap-Chioi. Este o prelungire de S.-E. a dealului Acic-Suat. Situat în partea estică a plășei și a comunei. Poalele sale sunt scaldate de balta Zmeica. Are 31 m. înălțime, dominînd insula Curt-Bei, așezată în fața lui spre E. S'a numit așa din pricina rămășițelor de cetate romană, care trebuie să fi fost un avant-post al cetății Istropolis (ruinele lîngă Cara Harman, Constanța), dărâmată de vre-o invaziune și din care azi n'a rămas mai nimic.

Cale-Bair, *deal*, în jud. Tulcea,

pl. Măcinul, pe teritoriul comunei rurale Satul-Noi, situat în partea sudică a plășei și cea centrală a comunei, chiar lîngă Satul-Noi, spre E., la întîlnirea văilor Cerna cu Iaila. Este izolat oare-cum, și e de natură stîncoasă. Pe multe are o movilă naturală de 55 m., acoperită cu verdeață. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra comunei Satul-Noi, asupra văilor Cerna și Iaila, asupra drumului județean Măcin-Ostrov și asupra drumurilor comunale Satul-Noi, Picineaga, Iaila, Cerna și Turcoaia. El face ca malurile văii Cerna să fie înalte și rîpoase.

Calea-Hotinului, *drumul* (de la Rădăuți, din jud. Dorohoiu, către tîrgușorul Ștefănești, din județul Botoșani. Purta din vechime această numire, căci era calea pe Prut în sus la cetatea Hotinul.

Calea-lui-Mușat, *braț* (prival), în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Chioara, jud. Ialomița.

Calea-Mare, *deal*, jud. Suceava, parte cultivabil și parte cu pădure, în comuna Brădățelul, pe creasta căruia trece drumul ce leagă satul Rotopănești cu Lămășeni și Cornul-Luncei.

Calea-Pietroasă, *loc izolat*, unde Valea-Mare se varsă în Rîul-Tîrgului, după ce udă com. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Calea-Roței, *platoiu*, ce se întinde în partea de E. a satului Lipova Mănăstirei, comuna Doagele, pl. Racova, jud. Vaslui.

Calea-Salinei, *drum*, com. Bu-

ghiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Calestrul. (V. Prisăceni, pădure, jud. Iași).

Calfa, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea septentrională a județului, la 91 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea de N. a plășei, la 40 kil. spre N.-E. de orașelul Hîrșova, reședința ei, pe pîriul Calfa sau Saraiul.

Se mărginește la N. cu comunele Topologul și Urumbei; la E. cu com. Casimcea, jud. Tulcea; la S. cu com. Saraiul; la N. cu comunele Dăeni și Gîrliciul.

Relieful solului este accidentat de dealuri pietroase și stîncoase. Culmile Calfa și Dulgherul o brăzdează la Est, iar Carapelit la Vest. Principalele dealuri sunt: Ceemșicu-Bair (223 m.) la N., Hagicapar-Tepe (199 m.) la N.-V., Mișelic-Bair (189 m.) la N.-E., Hagiomer-Bair (281 m.), Ceauș-Chioi-Bair (304 m.), Turbancea-Bair I (287 m.) și dealul Turbancea II (227 m.) la E., dealul Dulgherul I (252 m.) și Dulgherul al II-lea (168 m.) la S., dealul Carapelit-Bair (173 m.) la S.-V., dealurile Ermelichi (170 m.), Carateful (193 m.), și Nămolești (145 m.), la Vest.

Aceste dealuri sunt înalte și stîncoase mai pretutindenî. Sunt acoperite cu cîte-va păduri, ca Tăușan-Orman, pe dealul Hagi-Omer, cu tufărișuri, finețe și frumoase semănături. Văile formate de ele sunt rîpoase și prăpăstioase. Movilele sunt numeroase (28 importante), servind ca puncte de orientare și observație. Toate sunt artificiale. Printre ele distingem: Movila-lui-Ahmed (223 m.) la N.,

Chitu (193 m.) la V., Turbancea (252 m.) la S.-E., Sulugeac-Tepe (216 m.), Buiuc-Osenbei-Tepe (243 m.), Beorlegee-Tepe (302 m.), Haidar-Tepe (193 m.), Hagli-Taşlic (210 m.), Mahometcea-Iol (163 m.), toate răspândite prin interiorul comunei, pe muchiile dealurilor Sulugeac-Bair (212 m.), Curu-Bair (298 m.), Haidar-Bair (195 m.), Mahometcea-Bair (215 m.), acoperite numai cu finețe.

Hidrografia este reprezentată prin șase piraie și câte-va mici văi puțin însemnate. Piraiele sunt: Sara, care vine din dealul Cherchenez-Bair, sub numele de Ceşme-Culac, se continuă sub numele de: Topolog-Derea, Calfa, Chioi-Dere, Haidar, Balgiul și în fine sub cel de Saraiu, vărsându-se în lacul Hazarlic-Ghiol. El udă partea centrală a com., trecând prin satele Calfa, Ramazan-Chioi, Rahman și Haidar. Malurile sale sunt până la Rahman înalte și stincoase, iar de aci puțin ridicate. Cele-l-alte 5 piraie o udă prin partea centrală și sunt toate afluate pe stînga ale pîrîului Saraiul. Ele sunt: Sulugeac-Dere la N.-E.; Haidar-Dere și Capadin-Dere prin centru; pîrîul Mohametcea, numit și Dulgher-Ceair la S.; toate sunt cu maluri înalte și stincoase. Văile sunt neînsemnate, în general puține largi, cu maluri înalte, neavînd apă de cît toamna în timpul ploilor și primăvara după topirea zăpezilor. Principale sunt: Curugea-Ceair la N.-E.; Ramazan-Ceair și Rahman-Culac spre V.; toate adiacente ale pîrîului Saraiul, cel d'întîiu pe stînga, cele-l-alte pe dr.; Valea Stancii, la N.-V., deschizîndu-se în Valea-Mezetului.

Clima com. este aceea a platoului dobrogean în genere, cu veri călduroase, erni aspre. Vin-

tul dominant e cel de N.-E.; ploii sunt puține.

Suprafața com. în total este de 14064 hect., din cari 87 hect. ocupate de vetrele celor șase sate cari o formează. Restul de 13977 hect. este împărțit între locuitorii cari au 11487 hect. și statul cu proprietarii, cari au 2490 hect.

Cătunele, cari compun com., sunt șase și anume: Calfa, reședința, în partea nordică, pe ambele maluri ale pîrîului Calfa sau Saraiul. Ramazan-Chioi, în partea centrală, la 4 kil. spre S.-V. de reședință, tot pe ambele maluri ale pîrîului Saraiul. Rahman, spre V., la 6 $\frac{1}{2}$ kil. spre S.-V. de reședință, pe malul drept al pîrîului Saraiul. Haidar spre S., la 9 kil. spre S.-V. de reședință, pe pîrîul Saraiul. Mahometcea, tot spre S., la 12 kil. spre S.-V. de reședință, pe malul drept al pîrîului Mahometcea. Curugea tot spre S., la 12 $\frac{1}{2}$ kil. spre S. de reședință, pe malul stîng al pîrîului Mahometcia, aproape de izvorul său.

Populația este în majoritate Romîna și Bulgară; sunt și puținii Turci. Se urcă la 502 fam., cu 1811 membri, deci în total sunt 2313 sufl., repartizați după cum urmează:

După sex: bărbați 1185, femei 1128.

După starea civilă: necăsătoriți 1322, căsătoriți 918, văduvi 73.

După instrucție: știu carte 356, nu știu 1957.

După protecție: cetățeni romîni 2295, supuși străini 18.

După religie: ortodoxi 2217, mahometani 96.

După ocupațiune: agricultori 467, comercianți 6, altele 34.

Contribuabili sunt 479.

După avere: împrumputăriți 507, neîmprumputăriți 23.

În comună sunt trei biserici: una în cătunul Calfa, cu hramul Sf. Dumitru; a 2-a în cătunul Curugea, cu hramul Sf. Voevozi; a 3-a în cătunul Rahman, cu hramul Sf. Nicolae. Cîte trele, sunt zidite de locuitorii; au cîte 10 hect. pămînt; sunt deservite de cîte 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser. Mai este și o geamie în cătunul Mahometcea, cu 1 hoga.

În com. sunt 3 școale mixte rurale, cîte una în cătunele Calfa, Curugea și Rahman, întreținute de locuitorii și avînd cîte 10 hect. pămînt de la stat, cu cîte un învățător și cu 115 elevi înscriși, 69 băieți, 46 fete.

Cele 14064 hect. ale comunei se divid ast fel: 97 hect. teren neproductiv, 87 hect. ocupate de vetrele satelor, 10 hect. bălți, mlaștini, etc.; 13967 hect. teren productiv, din cari: 11917 hect. teren cultivabil, din care 116 hect. ale statului cu proprietarii, 10801 hect. ale locuitorilor; 200 hect. teren necultivat, 200 hect. ale locuitorilor; 265 hect. teren cu izlaz, din care 24 hect. ale statului cu proprietarii, 241 hect. ale locuitorilor; 4 hect. teren cu vii, din care 4 hect. ale locuitorilor; 241 hect. teren cu păduri, din care 241 hect. ale statului cu proprietarii.

Ocupațiunile locuitorilor sunt: agricultura și creșterea vitelor. Ei au: 368 pluguri, (188 cu boi și 180 cu cai), 386 care și căruțe (41 cu boi și 345 cu cai), 6 mașini de secerat, 3 mașini de bătut porumb, 251 grape de fier, și 5 mașini de vînturat. Numărul vitelor este de 12270 capete, din cari 806 cai, 1454 boi, 3 bivoli, 20 asini, 9345 oi, 213 capre și 432 porci.

În comună sunt: 1 baltă, 8 poduri stătătoare, 84 puțuri, 7 mori de apă și 2 de vînt.

Comerțul este destul de activ și se face de către 12 comercianți (toți circiumari) pe șoseaua județeană Babadag-Hîrșova, prin gara Cernavoda (64 kil. spre S.-V.) și constă în import de mașini agricole, manufacturi, băuturi, și în export de vite (oși) cu produsele lor (brânzeturi, lână, piei) și cereale (grâu, orz, secară).

Budgetul acestei comune este de lei 10311 la venituri și de lei 4877 la cheltuieli.

Căile de comunicație sunt numai niște drumuri vecinale comunale, în cea mai mare parte rău întreținute, brăzdînd teritoriul comunei, urmînd cele 6 sate între ele și cu cele învecinate, ca: Hagi-Omer, Cîuș-Chioi, Casimcea, Dulgherul, Carapelit, Dăeni, Făgărașul, Doerani, Topologul, etc.

Pe teritoriul comunei, spre E. la 3 kil., spre S.-E. de cătunul Calfa, se văd ruinele satului Osen-Bei, azi Siliște, lângă movila Buiuc-Osen-Bei-Tepe, distrus în urma unui incendiu din timpul războiului Crimeei. Locuitorii s'au refugiat în Calfa.

Calfa, sat, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul de reședință al comunei Calfa, situat în partea N.-E. a plășei și a comunei, pe Valea Chior-Dere și pe ambele maluri ale pîrîului Rahman, închis fiind între dealurile Ceemișicu-Bair și Sulugeac-Bair și dominat fiind de Movila-lui-Ahmet (223 m.) și movila Sulugeac-Tepe (216 m.)

Suprafața sa este de 2687 hect., dintre care 16 hect. sunt ocupate de vatra satului.

Populațiunea este de 105 familii, cu 508 locuitori, ocupîndu-se mai ales cu agricultura. Pămîntul produce grâu în cantitate destul de mare. Drumuri

comunale vin de la Rahman, Făgărașul-Noi, Orumbeî, Topolog, Doerani, Hagi-Omer (Tulcea) și Mahometcea.

Calfa-Chioi, sat, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul com. Cara-Omer, situat în partea S.-V. a plășei și a com., la 10 kil. spre V. de cătunul de reședință, Cara-Omer și la 1 kil. spre N. de satul Mamuzli. Este așezat în valea Calfa-Chioi, fiind închis în partea răsăriteană de dealul Mezarlic-Bair.

Suprafața sa este de 970 hect., dintre cari 10 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini cu 40 de case.

Populațiunea sa, compusă mai ales din Turci, este de 124 familii, cu 350 suflete, ocupîndu-se cu agricultura. Pămîntul produce mai ales orz și mei; grîul și porumbul vin în a doua linie. Din Calfa-Chioi pleacă drumuri comunale în toate direcțiunile și pe la toate satele învecinate: la Docuzaci, la Mamuzli, la Alibi-Chioi, la Bairam-Dede, la Cial-Margea și la Demircea.

E punct militar, la o înălțime de 187.80 metri d'asupra nivelului mării.

Calfa-Chioi, vale, jud. Constanța, în pl. Hîrșova, pe teritoriul com. Calfa. Este un alt nume al pîrîului Saraiul, nume ce-l poartă de la confluența pîraielor Topologul, cu Hagi-Omer, și până la confluența lui cu pîrîul Sulugeac-Dere. Sub acest nume udă partea N. a plășei și pe cea estică a comunei. Are în general malurile apropiate, înalte, rîpoase și p'alocurea pietroase. Într'însa este așezat și satul Calfa. Dealurile cari o încadrează sunt: Ceemișicu-Bair la V. și Sulugeac-Bair la E. Printr'însa merge drumul județean

ce duce de la Babadag la Hîrșova.

Calfa-Chioi, vale, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rurale Cara-Omer, și anume pe acela al cătunului său Calfa-Chioi. Este un alt nume dat văii Cerchez-Chioi Sarapcea. Se întinde de la N. la S., pe la Vestul dealului Mezarlic-Bair; trece prin satele Calfa-Chioi și Mamuzli. Este situată în partea S.-V. a plășei și a comunei.

Calfa-Dere, vale, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. Mamut-Cuiusu și anume pe acela al cătunului său Idres-Cuiusu. E situată în partea V. a cătunului, cea S. a com. și cea centrală a plășei. Se desface din apropierea movilei Idrița; se îndreaptă către N.; merge printre dealul Merea-Bair-Caraluiuc pe de o parte, și dealul Caramancea pe de altă parte și apoi dă naștere marelui văi Caramancea. Este străbătută de drumul com. Idres-Cuiusu-Molceova.

Cali-George, insulă, de mică întindere, în Dunăre, jud. Constanța, plasa Siliștra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Satul-Noi. Are formă lunguiață, ca cea a unui corn, o lungime de 600 metri și o lățime de 50 metri, o întindere totală de 15 hect. Este apropiată de țarmul dobrogean, de care e despărțit printr'un braț larg de 22 metri și adînc de 4 metri, deci impracticabil. Este acoperită cu pietriș și nisip, și e puțin înaltă, așa că uneori Dunărea viind mare, o acoperă cu totul. Este improductivă.

Calia, ostrov, jud. Brăila, situat

între Dunărea-Vapoarelor și Lata (Dunăre), la N. de ostrovul Popa și la S.-E. de ostrovul Mi-noaia.

Calica. (Vezî Filești, *sat*, județul Covurlui.)

Calica, sat, în jud. Tulcea, plasa Tulcea, cătunul comunei Sari-Ghiol, situat în partea estică a plășei, la 14 kil. spre S.-V. de com. urbană Mahmudia, reședința plășei și în partea meridională a com., la 2 kil., spre S., de căt. de reședință, Sari-Ghiol, la poalele vestice ale dealului Calica și nu departe de lacul Agi-Ghiol. Numele său ar veni de la numele cel vechi, Suaclia, după numele unui sătisor din apropiere, ce s'a distrus de demult. Hotarul său, începînd de pe malul estic al lacului Agi-Ghiol, se îndreaptă spre E., până lângă satul Calica; trece printre el și satul Sari-Ghiol, formînd o mică frîntură; urcă dealul Calica, pe care îl pogoară pentru a se opri la poalele dealului Cairacile; o ia apoi spre miază-zi, pe la V. de satul Caraibil; intră în lacul Razelm, oprindu-se nu departe de gura Dunăvețului, de unde puțin se îndreaptă spre S.-V.; apoi se urcă spre N., pe la V. de insula Popina, ce ține de el; urmînd apoi în spre N.-V. malul oriental al lacului Agi-Ghiol, se termină de unde am plecat. Se mărginește la N. cu căt. Sari-Ghiol, la V. cu com. Agi-Ghiol, la S. cu lacul Razelm, la E. cu căt. Caraibil, al com. Sarinasuf. Fiind sat de cîmp, n'are de cît un deal, dealul Calica (82 m.) în partea N., deal pietros. În lacul Razelm este insula Popina, în care o ridicătură are o înălțime de 48 m. Pîrîul Sari-Ghiol, sau Valea-Nucarilor, o udă prin

mijloc, trecînd și prin centrul satului. Intinsul lac Razelm o udă la S.; aparține satului o parte din lac în întindere de cam 3000 hect., la V. lacul Agi-Ghiol. Prin interiorul satului se întinde lacul Calica, ce comunică cu lacurile Razelm și Agi-Ghiol. Clima este sănătoasă; ploii sunt puține; vîntul de N. predomină. Intinderea totală este de 1923 hect., din care 8 hect. ocupate de vatra satului, 7 hect. ale statului, și 1908 hect. ale locuitorilor.

Populațiunea este compusă din Romîni, Bulgari, Ruși, Li-poveni și Evrei. Sunt 197 fam., cu 882 suflete. Romîni: 185 familii, cu 829 sufl.; Bulgari: 1 fam. cu 6 sufl.; Ruși: 10 fam. cu 43 sufl.; 1 fam. evreiască cu 4 sufl. Are o școală, fondată, în 1880, de locuitori, cu 10 hect. pămînt, cu 1 învățătoare, 39 copii înscriși. Este o biserică, nu tocmai în bună stare, zidită de locuitori în 1814, cu hramul Aducerea-Moaștelor-Sf.-Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Calitatea pămîntului e bună. 1800 hect. sunt loc arabil, 123 hect. izlaz.

Locuitorii au 80 pluguri; 700 capete de vite; 8 mori de vînt. Comerțul e neînsemnat. Veniturile sunt de 6200 lei, cheltuielile de 5623 lei. Contribuabilii sunt 153. Căi de comunicație sunt drumurile comunale spre com. Sari-Ghiol, Beș-Tepe, Mahmudia, Agi-Ghiol-Caraibil. Comuna e vechiă, fondată de Romîni din Basarabia. A fost expusă dese-ori prădăciunilor Turcilor și Cerchezilor.

Calica, baltă, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Sari-Ghiol (și anume pe acela al cătunului său Calica, de la care și-a luat și numele).

E situată în partea sudică a plășei și a comunei. Este o parte dintr'un lung lac cu apă sărată, ce face parte din lacul Razelm, dar care e separată prin o lungă fâșie de stof. Conține mulți pești, ce se consumă în Calica.

Calica, deal, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Sari-Ghiol (și anume pe acela al ambelor sale cătune, Sari-Ghiol și Calica). Se desface din prelungirile vestice ale pietrosului deal, Cairacile; se întinde spre S., avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., în formă de arc. Brăzdează partea sudică a plășei și cea de E. a comunei. Ramificațiile sale sudice se scaldă în apele lacurilor Calica și Iarinasuf, prelungiri ale Razelmului. Este acoperit cu o mulțime de movile, unele naturale, altele făcute de oameni, toate acoperite cu verdeață, variînd între 30—118 m., dintre cari Tăușan-Tepe este cea mai înaltă (118 m.) și punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Dealul este întretăiat de drumurile comunale Sari-Ghiol-Beș-Tepe-Caraibil-Sarinasuf-Calica. Este acoperit cu semănături și livezi.

Caliciul, mahala, în pl. Motrud.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Florești.

Calicul, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul comunei Lacul-lui-Băban, așezat în partea de E. a comunei. Intinderea și populația sunt socotite în cătunul Gura-Caliței, al com. Lacul-lui-Băban.

Calicul, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, căt. comunei Cotești, reședința plășei. Este așezat în

partea de V. a comunei, la 7 kil. spre V. de cătunul de reședință, Cotești, pe pîrîul Valea-Dîlgovul. Are o întindere cam de 60 hect. Are o populațiune de 20 fam., cu 70 suflete; 11 contrib.; toți Romîni. Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Califanți, *deal*, în jud. Gorj, comuna Urdari-d.-s., din pl. Jiului. Merge d'alungul comunei și se termină spre S.-V., între hotare, la căt. Artanul. Pe acest deal se află pădure.

California, *cătun* (tîrlă), în plasa Ialomița-Balta, com. Frățilești, jud. Ialomița, situat pe moșia statului Ghizdărești.

Calinova, *punct trigonometric* de observație, de rangul al 3-lea, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rurale Cara-Orman, pe malul drept al brațului Sf. Gheorghe, în partea vestică a plășei și cea de S. a comunei. Are o înălțime de 6.7 m., dominînd asupra brațului Sf. Gheorghe, precum și asupra drumului comunal Mahmudia-Sf. Gheorghe (Cadîrlez).

Calistra, *pîrîu*, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunelor rurale Greci și Turcoaia. Iși ia naștere din poalele nordice ale dealului Daiaman-Bair; se îndreaptă mai întîiu spre N.-V., printre dealurile Almalia, Secarul, Coșlugul și Piatra-Mariei, la dreapta, și dealurile Megina, Piatra-Ascuită și Piatra-Rîioasă, la stînga. Poartă, până ese afară din pădurile cu care sunt acoperite aceste dealuri, numele de Lunca-Plopilor, iar de aci încolo numele de Apa-Calistriei. Ceva mai spre V. de satul Greci, se îndreaptă spre

S.-V., taie șoseaua județeană Măcin-Ostrovul-Babadag, pe la poalele movilei Piatra-Rîioasă și se varsă, după un curs de vre-o 8 kil., în balta Iglița. Brăzdează partea centrală a plășei, cea sudică a com. Greci și cea nordică a comunei Turcoaia. Ca afluenți primește pe dreapta văile: Crucelari, Dictovul, Rahova și Greci, aceasta cea mai însemnată. Pe dînsa se află 4 mori.

Calistrul, *munte*, pl. Muntelui, jud. Bacău.

Calița, *mic căt.*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dumitrești. Este o parte a cătunului de reședință, Dumitrești-d.-s.

Calița, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-lui-Baban. Se desface din dealul Costandoiul; se întinde printre riul Rîmna și afluențele său Calița, brăzdînd partea de V. a com. E acoperit cu pășuni.

Calița, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, pl. Mărginea-d.-s., com. Lacul-lui-Baban, izvorește din dealul Costandoiul, curge de-alungul lui, udă partea de S. a com. și se varsă în riul Rîmna, pe dreapta lui, lîngă căt. Gura-Caliței, care a luat numele său.

Caliță (Lacul-după-), *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-lui-Baban, căt. Calița, așezat pe dealul Calița, produce știucă, caracudă și albișoară, ce se consumă de locuitori.

Caliței (Gura-), *sat*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., căt. com. Lacul-lui-Baban, așezat în partea de E. a com., pe riul Rîmna, la gura pîrîului Calița, la 5240 m. spre E. de cătunul de

reședință, Costandoiul. Are o întindere cam de 52 hect.; o populație de 149 familii, cu 523 locuitori. Contribuabili sunt 149. Știu carte 23 persoane. Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Caliței (Valea-), *vale*, în com. Vrancești, pl. Podgoria, județul Muscel.

Calmușul, *pîcior de munte*, pl. Muntelui, jud. Bacău.

Calmușului (Pîrîul-), *pîrîu*, în jud. Bacău; se varsă în pîrîul Doftana.

Calna, *fost sat*, în com. Ciumulești, jud. Suceava. Pe la 1850, «Calna, Costești și Berești, toate într'un hotar, la ținutul Sucevei, moșie cu părți și răzășească, în care moșie au parte și d-lor comisul Costache Ganea, frații Morțunești, d-lui Costache Hirlescu, iconomul Iftimie Stamat și alții. Pe lîngă moșiile Cămîrzani, Ciumulești și altele, fără sat.» («Bucium. Rom.», An. II).

Calna, *ieser*, în suprafață de 20 prăjinii, jud. Suceava.

Calna, *pîrîiaș*, în com. Ciumulești, jud. Suceava. Izvorește din satul Cămîrzani, formează un mic iaz și se varsă în Șomuzul-Băei (1800 m.).

Calnei (Lunca-), *luncă*, în com. Ciumulești, jud. Suceava, de o mică întindere.

Calnovățul, *insulă*, cea mai mare ce formează Dunărea în jud. Romanați. Se află în dreptul com. Izlazul, în fața satelor Măcrișani și Semovițul din Bulgaria.

Caloeneasca, *pădure*, pe moșia

Cârteanca, din comuna Beceni, jud. Buzău. Are 18 hect.

Calofirești, sat, pl. Jiul.-d.-mj., com. Lipovul, jud. Dolj, cu 642 suflete, 312 bărbați și 330 femei. Locuiesc în 45 case și 82 bordeie. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Lipovul, ce este la 200 m. depărtare. În anul școlar 1892—93 au frecventat școala 27 copii, 19 băieți și 8 fete. Cu vârsta de școală sunt 76 copii, 39 băieți și 37 fete. Stiū carte 38 loc. Cîrciumi sunt 2; meseriași 2: 1 cizmar și 1 fierar.

Calofirești, moșie particulară, pl. Jiul.-d.-mj., comuna Lipovul, jud. Dolj. Aparține sătenilor.

Calomfirești, cătun, în jud. Teleorman, pl. Marginea, comuna Țigănești. Este situat pe Valea-Nanovului și e udat de Pîrriășul-Doamnei, care se scurge în Vede. Are o populațiune de 850 suflete, din cari 165 contribuabili. Locuitorii sunt în cea mai mare parte Bulgari de origină și păstrează încă limba, portul și obiceiurile lor.

În această comună s'au găsit ruine, în cari locuitorii cred că se găsesc comori, lăsate mai ales de familia Buzestilor, ale căror moșii se întindeau prin prejur.

În privința antichităților găsite la Calomfirești, d. Tocilescu în scrierea «Dacia înainte de Romani», spune că atît olăria cît și uneltele de piatră descoperite, nu pot fi atribuite de cît numai epocii de piatră. În excursiunile arheologice ale lui C. Boliac, s'au găsit aci, în anul 1872 și mai înainte, cuțite, răzătorii, săgeți negre, rîșnițe de moară și bulgări de cremene pentru praștii. Tot aci s'au des-

coperit în 1869, urmele unei cetăți înconjurată de pămînt ars. Lungimea ei era de 40 m. și lărgimea ei de 60 m.

Calopărul, com. rur., jud. Dolj, pl. Jiul.-de-mijloc, la 20 kil. de Craiova și la 11 kil. de reședința plășei, comuna Segărcea.

E situată aproape de malul drept al râului Jiul, pe valea Dîlga și pe marginea pădurei Panaghia.

Se învecinește la E. cu com. Secuiul, de care se desparte prin râul Jiul, la V. cu com. Radovanul, la N. cu com. Glodul și la S. cu com. Segărcea.

Limita liniei de N. începe de lîngă Jiul, de la Poiana-lui-Braiu, merge spre Vest, pe la punctele Fîntina-Țiganului și la-Sasul, lîngă șoseaua Craiova-Bistrețul, pe lîngă moșia statului Secuiul, și spre V. la punctul numit Lacul-Vițelului, lîngă șoseaua Craiova-Calafat.

Limita liniei de V. începe de la Lacul-Vițelului, merge spre S. până la Movila-Murdăroaia.

Limita liniei de S. începe de la această movilă, merge spre E. trecînd prin movilele La-Viezurul, unde începe hotarul Domeniului Coroanei, Segărcea, cu moșia Prejbeanul, la Lacul-Sticlei, unde se numesc moșiile Domeniului Coroanei: Segărcea, Prejbeanul și Calopărul, apoi la Lacul-lui-Gorjan, pe lîngă parchet, până la movila Trei-Gornițe.

Limita liniei de E. începe de la această movilă, merge spre N. pe malul drept al Jiului până la Poiana-lui-Braiu.

Terenul comunei este aproape șes; nu se găsesc de cît cîte-va mici delulețe, acoperite în mare parte cu păduri.

Comuna este udată de un mic pîrîu, numit Dîlga, care izvo-

rește în dreptul conacului moșiei Calopărul, merge de la V. spre E., prin cătunul Dîlga, pe calea vecinală ce duce la com. Foișorul și apoi se varsă în râul Jiul, pe dreapta. Valea pe care curge pîrîul se numește tot Dîlga. În dreptul căei vecinale Foișorul se află pe Dîlga un podet de lemn.

Lîngă cătunul Panaghia se află Lacul-Vițelului. Pe lîngă cătunul Sălcuța trece apa Vabarana, ce se pierde pe teritoriul acestei comune. În cătunul Calopărul curge Valea-Sasului.

Legenda spune că comuna Calopărul a fost înființată de un grec, Sariene.

Comuna se compune din 5 cătune și anume: Bîzdîna, Calopărul, care este cătunul de reședință, Dîlga, Panaghia și Sălcuța.

În comună sunt două biserici: una în cătunul Panaghia, făcută de un călugăr din schitul comunei Segărcea. Cea-l'altă se află în cătunul Calopărul fondată de numitul Sariene, acum vr'o 150 ani. Fie-care biserică e deservită de cîte un preot și un cîntăreț; fie-care are cîte o proprietate de 17 pogoane arabile, date în urma legii rurale din 1864.

În comună, și anume în cătunul Calopărul, se află o școală mixtă, ce funcționează de la anul 1882, Decembrie 1. Este întreținută de stat.

Cuprinde o singură clasă. Această școală are o proprietate de 8500 hectare, date după legea rurală din 1864. La această școală urmează copiii din cătunele: Dîlga, Sălcuța și Bîzdîna. În anul 1893 s'a înființat o școală în cătunul Panaghia; are un învățător; este întreținută de stat și de comună. Are o proprietate de 8,500 hect. ara-

bile. În anul 1892—93, școala din Calopărul a fost frecventată de 15 copii din Calopărul, 8 din Dîlga, 6 din Bizdîna, 7 din Sălcuța, 7 din Panaghia. În vîrstă de școală sunt 40 băieți și 9 fete din Calopărul, 21 din Dîlga, 19 din Bizdîna, 49 din Panaghia și 49 din Sălcuța.

Populația comunei este de 1992 suflete. Media morților este de 44, a nașterilor de 58. După legea rurală din 1864 sunt 129 locuitori împămînteți; iar după cea din 1879 sunt 16 însurăței.

Case sunt în număr de 228, iar bordei 111.

Suprafața întregului teritoriu comunal este de 8269 pogoane, din care 6869 pog. pămînt arabil, 100 pog. fînețe, 100 pog. izlaz și 4100 pădure.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt: Dîlga, de 1300 pog.; Bizdîna și Panaghia, cu 1200 pog.; aceste trei moși aparțin nea d-nei Maria Romanescu; azi, sub numele de Sălcuța, aparține d-lor Ștefan Prejbeanu și C. Marinovici. Moșia Calopărul are o suprafață de 1100 pog. arabile și aparține bisericii Sf. Treime din Craiova; aparținea altă-dată lui Alecu Dilgeanu. Pe pămîntul arabil se seamănă grîu, porumb, orz, ovăz și secară; puțin in și prea puțină rapiță.

Pădurile sunt: Panaghia, cu o suprafață de 1253 hect.; aparține Domeniului Coroanei Segărcea; înainte aparținea statului. Calopărul, lungă de 200 hect. 40 m., pe moșia și în cătunul Calopărul, aparține bisericii Sf. Treime din Craiova; aparținea lui Dilgeanu. Dîlga, cu o suprafață de 551,32 hect., aparține Domeniului Coroanei; aparținea statului.

Sunt compuse din cer, gîr-

niță, carpen, ulm, plop, salcie, stejar și arțar. Predomină gîrnița, carpenul, stejarul și cerul.

Viile, în întindere de 136 hectare, se găsesc pe Domeniul Coroanei Segărcea și aparțin locuitorilor.

În cătunul Calopărul sunt 3 circiumi, 3 în Sălcuța și una în Panaghia. Comercianții sunt 11. Productele se desfac la Craiova și la Bistrețul, unde loc. se duc cu carele, pe calea Craiova-Bistrețul. Calea ferată în construcție trece prin cătunele Panaghia și Dîlga. Mai trec prin comună: Șoseaua județeană Craiova-Bistrețul, pe o lungime de 4 kil.; șoseaua comunală Calopărul-Dîlga, lungă în comună de 8 kilometri.

Contribuabili sunt 321.

Budgetul comunei pe exercițiul 1893—94 a fost la venituri de lei 358822, la cheltuieli de lei 274154.

Vite cornute sunt 240; oi, 300; cai, 37.

Calopărul, sat, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Calopărul, județul Dolj, cu reședința primăriei. Are 457 suflete: 246 bărbați și 211 femei. Locuiesc în 58 case construite din paiante, de zid, și 49 bordei săpate în pămînt. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din anul 1882. Este întreținută de stat și de com. Are 17 pog. proprietate; are un învățător. Se află o biserică, fondată de un Grec, Sariene. Are 17 pog. arabile proprietate.

În anul școlar 1892—93, școala a fost frecventată de 43 băieți.

Cu vîrsta de școală sunt 40 băieți și 40 fete. Știu carte 14 locuitori.

Calopărul, moșie, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Calopărul, jud. Dolj,

satul Calopărul; aparține Epitropiei bisericii Sfintei-Treimi, din Craiova.

Calopărul, pădure, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Calopărul, jud. Dolj, satul Calopărul, de 400 pog. Aparține epitropiei bisericii Sf. Treimi din Craiova și înainte aparținea d-nei Maria Romanescu.

Este amenajată. Felul arborilor ce compun pădurea sunt: gîrniță, cer și stejar, acest fel din urmă predominînd.

Calotă (Puțul-lui-), în comuna Gârdești, în hotar cu moșia Belciugul, jud. Teleorman. E punct important de hotar între aceste moși.

Calotești, sat, jud. Argeș, plasa Pitești, pendinte de com. rur. Valea-Mărului. Are 34 fam., cu 209 suflete.

Are o școală primară rurală.

Calpăgiul, deal, pe teritoriul satului Onești, com. Șipotete, pl. Bahluiul, jud. Iași. La poalele lui se află iazul cu asemenea numire.

Calpăgiul, iaz, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Șipotete.

Caluda, ostrov, pl. Cîmpul, com. Desa, jud. Dolj, cu pădure de tufani, sălcii, plopi și salcîmi, aceștia predominînd. Aparține statului.

Calul, sat, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu, situat între dealurile cu a sa numire și Dealurile-Epei, lîngă pîriul Calul.

Terenurile sale, în partea despre V., N. și S., sunt accidentate, iar în partea despre E. se confundă cu Valea Bistriței.

Populațiunea sa este de 1270 suflete, dintre cari 625 bărbați și 645 femei.

In acest sat se află : reședința comunei; o biserică, deservită de 1 preot și 2 elesiarhi; o școală, cu o populațiune de 58 elevi; 4 herăstraie, cu 60 de lucrători.

Locuitorii se îndeletnicesc cu: agricultura, exploatarea pădurilor, industria primitivă și exploatarea pământurilor.

Comunicațiunea cu satele vecine se face: prin un drum, care străbate râul Bistrița, dînd la satul Săvinești; prin o șosea care trece de sub Capul-Dealului, unindu-se cu șoseaua ce duce de la Roznov la satul Iapa; prin alte drumuri naturale și poteci, prin care comunică cu diferite localități limitrofe.

Calul, cătun, în pl. Ialomița-Balta, com. Ciulnița, jud. Ialomița, situat pe cîmpul Bărăganul.

Calul, canal, jud. Brăila, situat în stînga Filipoiului; dă în Japșele-Pașiiului.

Calul, deal, pl. Amaradia, com. Slăvuța, jud. Dolj, înalt de aproape 200 m., acoperit cu vii și livezi de pruni.

Calul, deal, numit și Dealul-Calului, în com. rur. Cloșani, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Calul, dealuri muntoase, în prelungirea către S. a ramurei Cernegura, pe teritoriul com. Calul-Iapa, plasa Pietra-Muntele, jud. Neamțu.

Calul, moșie, pe cuprinsul comunei Calul-Iapa, pl. Pietra-Muntele, jud. Neamțu, așezată între moșiile Săvinești, Roznovul și Tarcăul.

Inainte de secularizarea ave-

rilor mănăstirești a aparținut mănăstirii Bistrița, închinată sf. Mormînt. Are sat.

Calul, munte, în com. Mălini, județul Suceava.

Calul, pădure, numită și Pîriul-Calului, situată pe cuprinsul com. Calul-Iapa, jud. Neamțu. Este proprietatea statului, care o arendează cu 2100 lei anual.

Calul, pîrișă, în com. rur. Cloșani, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Calul, pîrișă, jud. Neamțu, izvoarește dintre munții Vișoana Mare și Murgociul, adică din nodul ce-l formează ramurile Tarcăul, Harmanul și Mălăeștea-Murgociul. Curge paralel cu ramura Doșelul și ultimele ramificațiuni ale Cernegurei, trecînd pe la satul Calul, în dreptul căruia străbate Valea-Bistriței, vărsîndu-se pe partea dreaptă a acestui rîu, în fața satului Săvinești, ducînd cu sine și următoarele mici pîrișe ce primește din stînga: Pîriul-Falcăul, Pîriul-Istrătenilor, Stamboiul, Pîriul-Dracului, Ciurca, Pîriul-Albișenilor, Dunărea, Bogoslovul și Palele, iar din dreapta: Stahia și Cărpinișul.

Cursul său e de vre-o 10 kilometri.

Calul, vâlcea, udă partea de E. a com. Bărcănești, plasa Siul-d.-s., jud. Olt, apoi dă în gîrla Iminogul.

Calul-Alb, vale, în satul Oneaga, com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Calul-Iapa, com. rur., jud. Neamțu, așezată parte pe dreapta râului Bistrița, parte pe partea stîngă a aceluși rîu, în plasa Pia-

tra-Muntele, la 32 kil. de Pîngărați, reședința plășei și la 19 kil. de Pietra, capitala județului.

Terenurile sale accidentate, sunt traversate de-a lungul, în direcțiune V.-E., de două văi mari formate de pîriul Calul și Pîriul-Iepeș, cari se întind paralel unul de altul, fiind despărțite în toată prelungirea lor de ramurile munților Doșelul și Iepeș; este străbătută către E. comuna de Valea-Bistriței.

In privirea geologică observăm, că de și aceste terenuri fac parte din scoborișurile Cernegurei, însă chiar la o mică depărtare spre S. de satul Văleni (com. Vînători Dumbrava-Roșie), toate depozitele cari vin despre Pietra, dispar sub altele mai nouă. Ast-fel, cam la o treime din calea ce desparte Văleni de Gura-Calului, ies la iveală marnele salifere superioare, cari sunt caracteristice într'această parte. Formațiunea cu sate continuă a formașirul de munți din dreapta râului Bistrița până la Gura-Calului; reapare în dreapta Calului, în culmile Doșelului, întrerupte din nou de Valea-Iepeș; se observă iarăși în munții din dreapta ei (ramura Neguleștilor). In susul pîrișilor (Fundul-Iepeș), se întinde saliferul până la jumătate cale de la gura pîrișului Iapa și Varnița (locul unde se face var). De acolo vin depozite mai vechi (eocenice), gresurile, zise de Sztrolka, de asupra cărora zac nemijlocit pătură calcare, din care se extrage varul, care în privința calității diferă: dacă se scoate din bolovanii de calcar compact, cenușiu și destul de curat, ce vin în partea superioară a păturei, atunci ese un var gras și bun, iar dacă se scoate din bancurile de calcar mai argilos, ce vin sub cele precedente, atunci

se face un var slab, prost, poate chiar hidraulic.

Comuna Calul-Iapa se mărginește la N. cu com. Vinători-Dumbrava-Roșie și com. Doamna, de carî în parte se desparte prin ramurile muntelui Cer-Negura; la Vest cu moșia Tarcăul (com. Pingărași), de care se desparte prin culmea Murgociului, Bîtca-Cailor; la S. cu com. Mastacăul, de care se desparte prin ramurile Tarcăul, Porfirul, Alunișul și Negulești; la E. cu comuna Roznovul.

Este formată din satele: Calul, Dumbrava-Roșie-d.-j., Iapa și Săvinești, cu o populațiune de 2955 suflete, sau 615 capi de familie însurați, 15 neînsurați, 41 văduvi, 94 văduve; 1456 bărbați 1499 femei; după vîrstă: 714 copii de sex bărbătesc, 676 copii de sex femeesc; după naționalități: 27 străini, în cea mai mare parte Unguri.

Dintre locuitorii împrăștiți în 1864, sunt astăzi 162 cari posedă înșiși locurile lor, 234 ca urmași, 2 locuri ocupate de alții. Dintre locuitorii împrăștiți în 1878 sunt astăzi: 98 cari ocupă ei înșiși locurile lor, 31 ca urmași și 73 cari n'au fost încă împrăștiți.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu plutăria.

Cultura pămîntului se face pe o întindere de 1919 hect. 50 arii și anume: 124 hect. grîu, 215 hect. hrișcă, 133 hect. seacă, 583 hect. porumb, 32 hect. orz, 433 hect. ovăz, 2 hect. meiu (malaiu tăăresc), 17 hect. rapiță, 5 hect. cînepă, 1 hect. in, 2 hect. cartoafe, 13 hect. fasole, 31 hect. mazăre, 50 arii livezi artificiale și 328 hect. livezi naturale (fînețe).

Îmașul are o întindere de 400 hect. și nutrește un număr de 5186 capete de vite.

În această comună se află: 3 biserici, cu cîte un preot și 2 eclesiarhi; o școală, cu un învățător; o fabrică (cu abur) de che-restea, cu 4 ferăstrae sistematice, la carî servesc 60 lucrători; 23 pive pentru făcutul sucmanilor stofelor; 12 mori de apă; 3 cariere de piatră; 3 vărări; un cazan pentru fabricat rachiū de drojdie. Sunt 5 fierari, 5 dogari, și 12 stoleri.

Budgetul comunei e de 8560 lei și 60 bani la venituri și de 7943 lei la cheltueli.

Comunicația cu satele vecine se face: prin un drum, ce dă din satul Calul prin satul Săvinești în șoseaua mixtă Piatra-Bacău; prin un drum, ce dă din satul Calul, în drumul ce duce de la satul Iapa la Roznovul (punînd în legătură satele Roznovul, Iapa și Negulești); prin alte drumuri naturale, ce pun în legătură satul Iapa cu satul Mastacăul-Negulești, din comuna Mastacăul.

Calului (Curmătura-), munte, în jud. Buzău, com. Mînzălești, căt. Bustea; face hotar despre com. Lopătari.

Calului (Dealul-), deal, plasa Dumbrava-d.-s., com. Cernătești, jud. Dolj, pe costîșea căruia este situată o parte din comună. Este situat în partea de N. a comunei, avînd direcțiunea de la V. spre E. Înălțimea lui este aproximativ de 45 m. Este acoperit parte cu cereale și parte cu tufărișuri.

Calului (Dealul-), deal, o prelungire a dealului Bordea, din com. Mogoșești, plasa Stăvnicul, jud. Iași.

Calului (Dealul-), vîrf de deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, jud. Prahova, numit ast-fel, se

zice, de la un cal ce s'ar fi găsit legat aci de hoști.

Calului (Gîrlița-), pîrîu, izvoarește din raionul com. Star-Chiojdul, plasa Teleajenul, jud. Prahova, și se varsă în gîrla Brădetul, tot în raionul com. Star-Chiojdul. Curge de la N.-E. spre S.-V.

Calului (Izvorul-), izvor, județul Buzău; iese din muntele Podul-Calului și dă în Bîsca-Mare.

Calului (In-Muchia-), colină, acoperită de izlaz, în com. Lopătari, jud. Buzău.

Calului (Malul-), colină, în com. Vintilă-Vodă, în apropiere de izvorul Foltea, jud. Buzău.

Calului (Malul-), deal, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni. Se desface din dealul Măgura; brăzdează partea de V. a comunei; se sfîrșește în riul Motnăul. Este acoperit cu pășuni și păduri. Vara sunt aci stîne de oi.

Calului (Malul-), munte, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. Se desface din muntele Ulmușorul; se întinde spre E., printre riul Rîmnicul-Sărat și afluentul său, Pîrîul-Sării. Este acoperit cu întinse păduri și pășuni. Vara sunt pe el stîne de oi.

Calului (Movila-), movilă, jud. Brăila, situată la E. de com. Ciacărul, pl. Balta, și la o depărtare de 2 kil. de dînsa.

Aci, se zice, că a plesnit calul Turcului însărcinat cu hotărnicia raielii Brăila. Plesnind calul, Turcul și-a luat șeaua în spinare și s'a dus până la japsa Cenușarului și apoi de aci cu luntrea până la Dunăre.

Calului (Movila-), *movilă*, pe coasta de S.-E. a muntelui Istrița; face hotar între moșia statului, Sf. Gheorghe și proprietatea moșnenilor din com. Breaza, județul Buzău.

Calului (Pădurea-). (Vezi Valea-Marcului, *pădure*, jud. Vâlcea).

Calului (Piscul-), *colină*, în jud. Buzău, com. Piclele, cât. Berca, în marginea pădurei statului, Sforile-Banului.

Calului (Piscul-), *pisc*, pl. Amara, com. Valea-Boului, jud. Dolj.

Calului (Piscul-), *pisc*, comuna Mădulari, pl. Cerna, jud. Vâlcea.

Calului (Pîriul), *mic affluent*, al pîriului Suha-Mică, în com. Mălini, jud. Suceava.

Calului (Podul-), *măgură mare*, avînd înălțimea de 1425 metri, parte fiind de moșia Penteleu, parte de moșia Tega și parte al moșnenilor din Nehoiașul, jud. Buzău. Vîrfurile său e acoperit de o întinsă și excelentă pășune, iar poalele de păduri de brad și de molift. Este avut în afene. Vara se aduc aci de la 5000—8000 oi, cărora le procură iarbă în abundență. Are o cășărie, al cărei produs se vinde în comerț tot sub numele de brînză de Penteleu. Priveliștea ce se desfășoară ochilor după vîrfurile său, e din cele mai frumoase. Mulți suferinzi de piept adăpostiți la stînele de aci și umbriți de secularele păduri de brazi, își găsesc adesea ușurarea. E punct trigonometric de observație.

Calului (Podul-), fost *pichet militar* de iarnă, jud. Buzău, situat

între Cășoca-Mare și Izvorul-Calului, în partea de V. a poalelor măguri Podul-Calului.

Calului (Podul-), *întins platou*, între comunele Lopătari și Mînzălești, jud. Buzău, acoperit cu păduri.

Calului (Privalul-), *braț*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul com. Găița, jud. Ialomița.

Calului (Valea-), (Cacă-Iapa), *izvor*, între comunele Cernătești și Mărăcineni, jud. Buzău; se scurge în riul Buzău.

Calului (Valea-), *vale*, pl. Amara, comuna Valea-Boului, județul Dolj.

Calului (Valea-), *vale*, com. Bucovul, plasa Cricovul, județul Prahova.

Calvini, com. rur., în pl. Buzău, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale riului Bîsca-Chiojdu, la o distanță de Buzău de 51 kilometri. Limitele sale sunt: la N., începe din muntele Cetățuia, care o desparte de com. Cătina și merge spre Vîrfurile-Cornetului, de unde se lasă spre N.-E., prin munții Teișul și Poenari, până la culmea Brădetului; de aci urmează apa Bîsca-Chiojdu, până lîngă cătunașul Țoca, com. Măruntășul. La S., trece Bîsca și urcă pe colinele din pădurea Cislăul până în muntele Salcia, care face hotar între cătunele Cislăul, Calvini și jud. Prahova. La V., începînd din muntele Salcia, o ia pe slemnea muntelui Fătulești, ajunge în vîrfurile muntelui Trenul și de aci în vîrfurile muntelui Șeaua-Dracului, de unde se lasă pe slemnea dealului Cărbunești, urcă în Vîrfurile Zho-

iului, apoi coboară în Valea-Zeletinului, pe care, urmîndu-î puțin albia, îl trece; urcă apoi muntele Cacaletți, se lasă în jos în dreptul cât. Slobozia, trece Bîrsca, pe la malul Pieii și urcă în muntele Cetățuia. Suprafața sa este de 4240 hect., din care 280 arabile, 1890 pădure, 315 finețe, 580 izlaze, 7 vii, 193 livezi și 968 sterp. Proprietățile mai însemnate, coprinse pe teritoriul acestei comune, sunt Marcociul, Cetățuia, Siliștea, Vereșul, Bîsceni-d.-j., Bîsceni-d.-s., Fătuleasca, Cerbul, Turburea, Huma și Brădulețul, mai toate ale moșnenilor d'avălmași, din cari Homoriceanul, Săseni și Cărbunestii cu părți mai mari, apoi vin moșnenii: Calvini, Fătulești, Popești, Bociocești și Bîsceni. Terenul este accidentat, fiind format mai mult din coline pietroase. Malul stîng al Bîscei, în urma tăierei pădurilor, a devenit un vast prund. E avută în substanțe minerale, mai cu seamă în fier și piatră de var, din care cea după Valea Seacă este renumită. Producțiunile principale sunt lemnele de construcțiune și țuca. Agricultura e mărginită numai la cultura porumbului, care nu poate îndești localitatea. Ca industrie proprie are olăria, dar încă primitivă. Sunt 10 mori și o pivă. Comerțul constă mai mult în transporturi. Are 5 tîrguri: la 7 Ianuarie, 25 Martie, Moșii, 27 Iulie și 30 Noembrie. Cale de comunicație are valea riului Bîsca, care pe alocurea e șoseluită, dar care se întrerupe ori de cîte ori apa vine mare.

Vite are: 527 boi, 284 vaci, 153 viței, 3 bivoli, 30 cai, 15 epe, 9 mînji, 680 oi, 354 capre, 5 asini și 269 porci. Stupii sunt 40.

Comuna e formată din cătu-

nele Bîsceni-d.-j., Bîsceni-d.-s., Calvini, Frâsinetul, Iorgulești, Olari, Slobozia, Valea-Seacă și Zeletinul. Populația sa este de 2370 loc., din cari bărbați în-surați 468, neîn-surați 95, vă-duvi 66, băeți 634, femei mă-ritate 468, văduve 84, fete 555, care trăesc în 569 case. Străini sunt 2 Greci și 1 Bulgar. Meș-teșugarii sunt: 49 lemnari, 3 tîm-plarî, 2 cojocarî, 10 rotari, 2 fierari, 1 brutar, 18 vărari și 3 olari. Media nașterilor e de 57, a deceselor de 40 și a căsăto-riilor de 14. Populația crește cu o medie anuală de 17 suflete.

Comuna are: 457 contrib., din care 105 comercianți Ro-mîni și un străin.

Budgetul e de 3995 lei.

Comuna are o școală în căt. Calvini, cu o populație școlară de 31 elevi și 6 eleve. Carte știu 96 loc. Are 3 biserici în cătunele Bîsceni-d.-s., Calvini și Bîsceni-d.-j., deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți. Catedrala e cea cu hramul Sf. Voevozi, din co-muna Bîsceni-d.-j. (V. Bîsceni-Să-seni, biserică), importantă prin arhitectura ei. Cîrciumi are 12. Casele locuitorilor sunt în ge-nere bune; sunt de observat mai cu seamă ale proprietarilor și moșnenilor fruntași, mai cu seamă ale Săsenilor, care de și acum mai mult în ruine, amin-tesc încă de bogăția, pe care a-ceastă ceată o avea în secolul trecut.

Inceputul acestei comune da-tează cam din jumătatea seco-lului al XVII-lea. Cînd mai mulți Sași, deveniți Calvinii și perse-cutați în Ungaria, fură primiți aci ca coloni, rămași izolați, trecură la ortodoxism. Parte din ei știură să se ridice peste ni-velul celor-l-alți și, în curînd, apar în acte cu numele de boerii Să-seni, deosebindu-se prin fapte

lor lăudabile. Azi sunt contopiți în masa poporului.

Calvini, cătun, al com. Calvini, județul Buzău, situat pe malul stîng al rîului Bîsca-Chiojdului și udat prin mijloc de Valea-Hu-meii. Are 560 loc. și 141 case. De dînsul sunt alipite cătuna-șele Olari și Frâsinetul.

Calvini, numire, ce se dă mo-șiilor Siliștea și Vereșul, ale moș-nenilor Fătulești, jud. Buzău.

Cama, gîrlă, ramură din Dunăre, ese din acest fluviu din dreptul satului Slobozia, județul Vlașca, separă domeniul Giurgiului de proprietatea Paraipani, se varsă în Dunăre la Zeta și Ostrovul în dreptul cetățuei Sf. Gheor-ghe, după ce primește pe dreapta Gîrla-Mare.

Camara, gîrlă, ese din Dunăre și dă în lacul Mahărului, în jos de satul Paraipani, jud. Vlașca.

Camara, mahala, în jud. Mehe-dinți, pl. Cîmpul; ține de com. rur. Pristolul.

Camara, pichet de graniță, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, pe teritoriul com. rur. Pristolul, la marginea Dunărei.

Camber, sat, în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comunei Ar-mutlia. Este așezat în partea nordică a plășei și în cea sud-estică a comunei, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, Arînutlia, nu departe de malul drept al pîrîului Taița. Intinderea teri-toriului cătunului este de 700 hect., din cari 25 hect. ocupate de vatra satului. Populațiunea este de 60 fam., cu 280 suflete, Bulgari în majoritate și Romîni. Pămîntul este în parte mlăști-

nos, în parte bun pentru culti-varea pămîntului. Printr'însul trece drumul comunal Babadag-Armutlia.

Camber-Tepesi, deal, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. Coium-Punar. Este o ramificațiune a dea-lului Ghiun-Ghiurmeș. Are o di-recțiune generală de la N.-E. spre S.-V.; brăzdează partea su-dică a plășei și centrală a co-munei. Pe la poalele sale estice curge pîrîul Cana-Mișea. Pe mu-chie merge drumul vecinal Co-ium-Punar-Aiorman. Este aco-perit cu păduri puține și finețe.

Camberul, pădure, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Vlădeni, jud. Ialomița. Face par-te din pădurea Vlădeni. Are o su-prafață de 200 hect., împreună cu pădurea Sitele. Esențe: salcie și plop.

Camburul, cătunaș al comunei Colți, jud. Buzău. Are 60 loc. și 16 case.

Cameghila, movilă, în jud. Do-rohoi, pe care unii o numesc Cham-Moghila, adică Movila-Ha-nului-Tătărăsc, iar alții Camne-Moghila, nume slavon, care în romînește însemnează Movila-de-Piatră. Este în pădure, spre S.-V. de satul Zvorăștea, com. cu același nume, pl. Berhometele. Are aproape 1070 m. periferie la bază și 220 m. înălțime.

Camen (Măgura-lui-), măgură, jud. Teleorman, la Estul moșiei Suhaia, pe laturea despărțitoare de moșia Traista.

Camena, sat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, căt. com. Ciamurli-d.-s. E situat în partea nordică a plășei, și cea nord-vestică a co-munei, pe pîrîul Camena. Satul

ocupă 75 hect. Populația este de 65 familii, sau 263 suflete, în majoritate Bulgari și ciți-va Români. Pământul e bun pentru pășunat; parte fiind acoperit cu păduri. Ocupația locuitorilor e creșterea vitelor.

Camena, *virf de deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s., cătunul Camena. E situat în partea nordică a plășei și estică a comunei. Are 180 m. înălțime. E punct trigonometric de observațiune de rangul al 3-lea. Domină asupra pîriului Slava-Rusească și asupra drumului comunal Ciamurli-d.-j., Slava-Rusească. Este de natură pietroasă, de unde și numele său turcesc, ce însemnează stîncă.

Camena, *pîriș*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rur. Ciamurli-d.-s., cătunul Camena. Izvorește din poalele orientale ale dealului Ciamurli; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. la E., udînd partea nordică a plășei și a comunei; curge pe la poalele dealului Pietrosul, și, după un curs de 5 kil., merge de se varsă în pîriul Slava-Rusească, pe dreapta, ceva mai sus de satul Caugagia, după ce mai întîi trece prin satul Camena.

Camena, *munte*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna; ține, în parte, de teritoriul plaiului Cloșani.

Camena, *pîriș*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; izvorește din poalele muntelui Camena, și se varsă în riul Bahna.

Camînca, *cătun*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa; formează trup cu satul Brusturoasa.

Camînca, *virf de deal*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, lîngă satul Brusturoasa.

Camînca, *vale*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa; începe la poalele muntelui Tarcăul și se înclină în direcția sudică, unde se confundă cu Valea-Trotușului.

Camînca, *pîriș*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, pe teritoriul căt. Brusturoasa; izvorește din muntele Tarcăul, curge prin valea cu același nume și se varsă în Trotuș, pe stînga, la satul Camînca, după un curs de 6.25 kil.

Camnița, *braț* al Dunărei, în pl. Borcea, insula Balta, jud. Ialomița, curge pe teritoriul comunelor: Tonea, Roșeti-Volnași și Dichiseni.

Camnița și Scurta, *păduri*, situate în jud. Brăila, pl. Balta. Se mărginesc la E. cu iezorul Ulmul și la V. cu iezorul Mareș. Suprafața: 7¹/₂ hect. Esență: salcie.

Camuga, *pîriș*, pl. Muntelui, jud. Bacău. (V. Camînca).

Cana-Mișea, *pîriș mic*, pl. Măcin, jud. Tulcea, pe teritoriul com. și căt. Coium-Punar. Ia naștere din poalele meridionale ale culmei de dealuri Ghiun-Ghiurmeș; se îndreaptă spre S. avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele estice ale dealului Camber-Tepesi, brăzdînd partea sudică a plășei și a comunei și, după un curs de 4 kil., merge de se aruncă în pîriul Coium-Punar, la limita județului. La început curge prin o pădurice, apoi prin o vale frumoasă, de-alungul că-

reia merge drumul comunal Cîrjilar-Aigăr-Ahmet, din jud. Constanța.

Canagic-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Nalbant și al cătunului Trestenic. Se desface din dealul Carcaman-Bair; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V.-E., brăzdînd partea nordică a plășei și vestică a comunei; se întinde dealungul malului drept al văii Cărbunăria (sau Izvorul-Taița), avînd la poalele sale estice satul Trestenic. Are 120 m. înălțime. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Natura sa este stîncosă. Pe la poalele sale vestice, trec drumurile comunale ce duc la Nalbant, Trestenic, Baș-Chioi, Ali-Bai-Chioi și Acadin. Din el își ia naștere pîriul Ormangicula. Se prelungeste cu dealul Ghel-Tepe. Este acoperit numai cu pășuni și fînețe.

Canapa, *baltă*, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, jud. Dolj, ce ține de Balta-Arcerului. Se găsește lîngă pichetul Canapa.

Canapa, *ostrov*, în Dunăre, plasa Cîmpul, com. Ciuperceni, jud. Dolj.

Canapa, *pichet*, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, jud. Dolj.

Canara, *sat*, în jud. Constanța, pl. Constanța, căt. comunei Palazul, situat în partea centrală a pl. și cea de N. a com., la 3 kil. spre N.-V. de căt. de reședință, Palazul-Mare, la marginea de V. a lacului Siut-Ghiol și în fața Insulei-lui-Ovidiu, este închis la nord de către niște ridicături stîncosă, iar la V. de dealul Duran-Bair. Acest sat mai în-

inte era construit mai spre S.; fiind distrus, a fost construit din nou de Bulgari mai spre N. și în golful lacului Siut-Ghiol.

Suprafața sa este de 3500 hect., dintre care 85 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini cu 100 case.

Populațiunea sa este de 105 familii, cu 420 suflete și se ocupă mai ales cu pescăria. Șoseaua națională Constanța - Babadag trece pe la V., iar un drum comunal pleacă spre S.-V. la Horoslar. Aci e un oficiu telegrafo-poștal sucursal.

Canara, vale, în jud. Constanța, pl. Hirșova, pe teritoriul com. Topalul, cătunul Boazgicul. Se desface din ramificațiunile de V. ale dealului Erchesc; se îndreaptă spre S.-V. brăzdind partea de V. a pl. și a com. și partea de N. a căt. Boazgicul; se deschide în Dunăre, la 2 kil. de ruinele Cala-Chioi. Este mărginită la N. de valea Cala-Chioi și la S. de Valea-Zăvolului și este străbătută de drumul Boazgic-Topalul.

Canara-Baba, deal, în județul Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urbane Babadag. Se desface din dealul Coium-Baba. Se întinde spre N., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre pîriul Babadag și Pîriul-Nucilor, brăzdind partea de E. a pl. și a com. Se termină la virful Sultan-Tepe, de 60 m., ale cărui poale se oglindesc în albăstriile ape ale iezelui Babadag. Este tăiat de șoseaua județeană Babadag-Enisala - Jurilovca. Se prelungește spre E. cu dealurile Molfa și Calabalic-Bair. Este acoperit cu fînețe și păduri.

Canara-Bair, deal, jud. Constan-

ța, în pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Murfatlar. Se desface din dealul Mangala-Culac-Bair; se îndreaptă spre V. cu o direcțiune de la S.-E. spre N.-V., printre valea Mezarlic-Ceair și dealul Cesme-Culac-Bair; brăzdează partea de V. a pl. și cea de E. a com., făcînd hotar între com. Murfatlar și Omurcea. Este acoperit cu fînețe și semănături. Pe la poalele sale nordice trece calea fierată Cernavoda - Constanța, iar pe la S. este străbătut de Valul-lui-Traian.

Canara-Ceair, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Atmagea. Se desface din dealul Ghiobilche; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de V. a pl. și cea de N. a com. Merge dealungul văii Musafir-Culac. Are o înălțime de 273 m. Se prelungește spre răsărit în dealurile Iasi-Orman și Eschili-Orman. Pe la poalele sale sudice trece drumul comunal Baș-Chioi-Atmagea. Este acoperit cu păduri și puține pășuni pe la poale.

Canara-Ceair, vale, jud. Constanța. Poartă, pe teritoriul com. bulgărești, Cranova, și pe teritoriul bulgăresc al com. din Dobrogea, Para-Chioi, cu alte cuvinte de la începutul său, în poalele de N. ale dealului Uzumbair și până la hotarul către Dobrogea, numele de Dermen-Ceair, de la hotar ia și pe cel de Satis - Chioi - Ceair. Malurile sale sunt în general înalte și stîncose. Dealurile printre care merge sunt: Ciriagi-Iol-Bair la Vest, Siran-Culac-Bair la E. Printr'însa merge drumul comunal ce duce de la Cranova în Bulgaria.

Canara-Ceair, vale, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Atmagea. Poartă și numele de Musafir-Culac. Se varsă în valea Baș-Chioi. Intiul său nume e Ghiobilche, al 2-lea e acesta și al 3-lea Musafir-Culac. Curge pe la poalele dealului Ghiobilche. Face hotar între com. Atmagea (plasa Babadag) și Orta-Chioi (Tulcea). E tăiată de drumul comunal Atmagea-Cineli. Primește pe stînga valea Emir-Asan-Culac.

Canaraua - de - Piatră, întinsă culme de piatră, în partea de N.-E. a căt. Bogdănești, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, care merge până în culmea dealului Năstăsoaia. În această culme se găsește cea mai bună piatră de construcție. Nu s'a pus încă în exploatare.

Canat-Calfa, sat, în jud. Tulcea, pl. Măcin, căt. com. Coium-Punar, situat în partea răsăriteană, la 3 kil. spre E. de reședință, pe pîriul cu același nume. Are o întindere de 680 hect., din cari 15 hect. sunt ocupate de vatra satului. Populația este romînească și compusă din 56 familii, cu 237 suflete. Locuitorii se ocupa mai mult cu creșterea vitelor, căci pămîntul e puțin propriu agriculturii.

Canat-Calfa, deal, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei Coium-Punar, și pe al cătunului său Canat-Calfa. Este o ramură orientală a dealului Ghiun-Ghiurmeș. Se întinde spre V., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; brăzdează partea sudică a plășei și cea estică a comunei; se întinde printre pîriul Ai-Orman și afluentul său, valea Cenat-Calfa, făcînd ca malurile lor să fie în-

nalte și rîpoase. Pe muchea-î merge hotarul dintre județele Tulcea și Constanța. El este acoperit în mare parte cu păduri întinse și frumoase, iar pe poale cu pășuni bogate. Este întretăiat de drumurile vecinale Orumbei (Constanța), Ai-Orman, Orumbei-Cîrjelari.

Canat-Calfa, pîrîu, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei Coium-Punar și pe acela al cătunului său Canat-Calfa. Își ia naștere din poalele nordice ale șirului de dealuri Ghiun-Ghiurmeș; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la S. la N.-V. descrie un semi-cerc, trece prin căt. Canat-Calfa, prin păduri și după un curs de 3 kil., după ce a brăzdat partea sudică a plășei și nordică a comunei, se aruncă în pîriul Ai-Orman, pe stînga, puțin mai sus de satul Ai-Orman. Malurile sale sunt înalte și rîpoase. Pe valea lui merg drumurile vecinale Ai-Orman, Canat-Calfa și Cîrjelari-Canat-Calfa.

Candrea, deal, com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași. Este o continuare a șirului de dealuri ce vine din jud. Botoșani și care se prelungeste prin partea de V. a com. sub numirile: Candrea, Ieparia și Tarcea. Se lasă spre Sud, paralel cu rîul Prut, formînd pe de o parte culmea vîei acestui rîu, iar pe de alta diferite văișoare și anume: Rediacul, Hamoșinoilor, Hodoroabei, Juncanilor, Buzduganul, Tarcei, Izvoarele, Todiroaei și Candrea.

Candrea, pîrîu, format din scurgerea unor iazuri, din com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași. Curge spre S.-E. și formează iazul din satul Buruenești.

Candrea, vale. (Vezi Candrea, deal, jud. Iași).

Canela, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Căciulați, pl. Znagovul. Este situat la E. de Căciulați, între Valea-Pociovaliștea și pădurea Grădiștea.

Se întinde pe o suprafață de 345 hect., cu o populațiune de 179 locuitori.

Din teritoriul satului, d. D. Solacolu are 200 hect. și locuitorii 145 hect. Proprietarul cultivă 184 hect. (restul pădure). Locuitorii cultivă 138 hect. (7 rămîi sterpe).

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor este de 107 vite mari și de 307 vite mici.

Canela, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Ștubeuil-Orăști, pl. Dîmbovița. Are o suprafață de 153 hect., proprietatea d-nei Elena Caramaliu, și o populație de 40 locuitori.

Din tot terenul, se cultivă 53 hect. (25 rămîn sterpe și 75 pădure). În raionul satului este 1 pod stătător și o moară cu apă.

Numărul vitelor mari este de 44 și al celor mici de 6.

Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Canela, moară, plasa Dîmbovița, jud. Ilfov. (Vezi Postăvari).

Canela, coamă de deal, pl. Trotușul, jud. Bacău.

Cangea, vale, în pl. Borcea, teritoriul comunelor Jegălia și Gîldăul, jud. Ialomița.

Canja, fîntînă, com. Folești-d.-s., pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Canli-Bugeac, com. rur., în județul Tulcea, pl. Babadag, situată în partea sud-estică a județului, la 55 kil. spre S. de orașul Tulcea, capitala județului, și în partea de S. a plășei, la 20 kil. spre S.-E. de orașul Babadag, reședința plășei.

Numele său este turcesc și vine de la cuvintele *canli* = sîngeros și *bugeac* = colț, deci colț sîngeros, în amintirea unei lupte, întimplată aci.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: plecînd de la poalele mobilei Visterna, se îndreaptă în linie direc.ă spre S., taie dealul Visterna, urmează valea Mil-Vel-Culac, trece printre satele Ciamurli-d.-j. și Canli-Bugeac, taie cîmpia Tatli-Suhat, iezorul cel mic Golovița, stuful său înconjurător, oprindu-se la poalele nordice ale dealului Cara-Burun; de aci o ia direct spre E., prin tufiș, intră în marele iezor Golovița și după 8 kil. de lungime se îndreaptă spre N., tăind iezorul Golovița, trece printre satele Jurilovca și Pașa-Cișla, de unde o ia spre N.-V., taie valea Mil-Vel-Alciac, dealul Buiuc-Orman-Bair, valea Ceeliu-Chioi, ajungînd iarăși la movila Visterna de unde a plecat. Forma lui e aceea a unui pătrat neregulat. Lungimea sa e de 35 kil. și întinderea sa de 78 kil. pătrați, sau 7800 hectare.

Comuna se învecinește la N. cu căt. Visterna (al com. Enisala), la S. cu iezorul Golovița, la V. cu com. Ciamurli-d.-j., de care se desparte prin valea Mil-Vel-Culac, și la E. cu comuna Jurilovca.

Relieful solului e puțin accidentat, comuna fiind situată pe marginea lacurilor. Ca dealuri avem: dealul Buiuc-Orman-Bair (186 metri), acoperit cu tufăriș la N.; dealul Visterna (52 me-

tri) la V., acoperit cu finețe; dealul Ac-Topraclac, la N.-E. de satul Canlî-Bugeac, acoperit cu semănături. Movile sunt numeroase și naturale; mai principale sunt: Movila-Neagră (65 metri), la N.-E. de cătunul de reședință și movila Visterna, la N.-V., ambele acoperite cu verdeață. La S.-V. se află cîmpia de pășune, numită Tatlî-Suhat.

Ape curgătoare nu trec prin comună. Sunt numai niște văi, care au apă numai în timpuri ploioase; mai însemnate: Mil-Vel-Alciac la E. și Mil-Vel-Culac la V. Bălți avem: iezerul Golovița, o parte vestică a lacului Razelm, și un alt iezer, numit tot Golovița, continuare a celui dintîiu. Stuful care le înconjoară precum și pescuitul din lacuri, de pe o întindere de 1700 hect., aduc statului un venit mai bine de 10000 lei.

Căt. care o formează sunt: 1. Canlî-Bugeac, reședință, la V., la 800 metri depărtare de Golovița-Mică, pe cîmpia Tatlî-Suhat. 2. Pașa-Cîșla, (Cîșla sau Tîrla-Pașii), la 4 kil. spre E. de reședință, pe ambele maluri ale văii Mil-Vel-Alciac.

Intinderea totală a comunei este de 7800 hect., din care 1700 hect. ocupate de bălți și stuf, 284 hect. ocupate de vetrele celor 2 sate (Canlî-Bugeac și Pașa-Cîșla); 5498 hect. aparțin locuitorilor. Statul, afară de bălți, mai are 180 hect., dinpreună 120 hect., plantația comunei.

Populațiunea e amestecată și compusă din Romîni, Ruși și Bulgari. Sunt 270 familii, cu 1338 suflete, din care: Romîni sunt 88 familii, cu 480 suflete; Ruși, 39 familii, cu 185 suflete și Bulgari, 143 familii, cu 673 suflete. Sunt: 675 bărbați, 643 femei, 498 căsătoriți, 179 necăsătoriți;

221 copii în vîrstă de școală; sunt 259 contribuabili.

Instrucțiunea se predă în o singură școală mixtă, fondată de locuitori în 1880. Are 10 hect. pămînt, un singur învățător. În 1893—94 au fost 120 elevi înscriși.

Sunt două biserici: una în cătunul de reședință, Canlî-Bugeac, cu hramul Sf. Voevozi, zidită, în 1880, de Romîni care au venit aci; acum e refăcută. Are 10 hect. pămînt, un preot și un cîntăreț. În căt. Pașa-Cîșla se află a doua; are ca hram Aducerea-Moaștelor-Sf.-Nicolae; este în stare bună; a fost fondată în 1842 de locuitori; are un preot și un cîntăreț.

Calitatea pămîntului e bună, de culoare galbenă. Se seamănă grîu, orz, ovăz, paiug, porumb, etc. În 1893—94, semănăturile au fost: grîu, 1006 hectare cu 3018 hectol., orz, 1742 hect. cu 13936 hectol., ovăz, 248 hect. cu 2232 hectol., mei, 140 hect., porumb, 254 hect.; în total avem: 3400 hect. loc arabil, 2100 pășuni și finețe, 126 hect. tufăriș, restul bălți și stuf.

Locuitorii au 205 pluguri și 2 mașini de secerat; 5478 capete de vite, din care: 517 boi, 264 vaci, 79 bivoli, 309 cai, 256 epe, 15 asini, 3166 oi, 248 berbeci, 624 porci. Pescăria e una din principalele ocupațiuni a locuitorilor din Pașa-Cîșla. Industria e neînsemnată. Sunt: 2 croitori, 2 cojocari, 3 lemnari, 2 fierari. Sunt 13 mori de vînt. Comerțul e activ. Se exportă vite, lînă, pește și se importă manufactură și instrumente agricole. Sunt 6 comercianți, din care 2 băcani și 4 circiumari.

Budgetul comunei este la venituri ca și la cheltuieli de 6105 lei.

Căi de comunicație sunt dru-

murile comunale care duc la Jurilovca, Ciamurli-d.-j., Caraman-Chioi, Visterna și Babadag.

Această comună a fost fondată de Turci și locuită de ei și Cerchezi până la anul 1878, cînd au emigrat. Se zice, că înainte, la nunți cerchezești, cînd întîlnea aceste procesiuni de nunță, trebuia oricine să se abată și să le lase drumul liber. Intîlnindu-se două nunți în acest loc, și nevrînd nici una să se dea la o parte, după cum e obiceiul, nuntașii s'ar fi luat la ceartă și la bătaie, și așa de cruntă a fost că n'a rămas nici unul viu. De aci vine, spun locuitorii, numele acestei comuni de colț sîngeros.

Canlî-Bugeac, sat, în jud. Tulcea, pl. Babadag, căt. de reședință al com. Canlî-Bugeac, așezat în partea de V. a comunei, nu departe de iezerul Golovița. Are o întindere de 4020 hect., din care: 172 hect. vatra comunei, 3613 hect. ale locuitorilor, 143 hect. plantația comunei, 20 hect. ale statului, afară de bălți și stuf, în întindere 800 hect. Populațiunea e amestecată, compusă din Romîni, Ruși și Bulgari. Sunt 153 familii, cu 755 suflete. Pămîntul e prielnic culturii. Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor, puțin și cu pescăria. În sat este o biserică și o școală mixtă, a comunei.

Canlî-Ciucur sau Groapa-Sîngeroasă, sat, jud. Constanța, în pl. Mangalia, căt. comunei Cara-Omer, situat în partea meridională a plășei și cea de S.-E. a com., la 4 kil. mai spre S.-E. de cătunul de reședință, Cara-Omer. Este situat pe valea Iurtluc, la 1½ kil. mai spre V. de satul Daulu-Chioi. Are o su-

prafată de 1340 hect., dintre care 27 hect. sunt ocupate de vatra satului, cu grădini și cu 33 case. Populațiunea sa este de 51 familii, cu 250 suflete, ocupându-se mai ales cu creșterea vitelor și cu agricultura. Majoritatea populațiunii o formează Bulgarii. Drumuri comunale duc la Cara-Omer, Mustafoci, Daulu-Chioi și în Bulgaria. Numele acesta și l'a luat de la un măcel, de de mult întimplat între năvălitorii turci și populațiunea de baștină bulgară, când s'a vărsat mult sânge și s'a distrus multe case, reducând satul la aproape pe a treia parte din teritoriul său.

Canlî-Dere, *deal*, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Coșlugea și Gîrlița. Se desface din dealul Coșlugea; se îndreaptă spre V., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., prin văile Scorci și Canlî-Dere, brăzdînd ast-fel partea de N. a plășei, pe cea vestică a comunei Coșlugea și pe cea estică a comunei Gîrlița; lasă spre V. prelungirile ce poartă numirile de dealurile Taplic și Draca; se ridică la o înălțime de 132 metri în movila Almalî-Cula. Are pe alocurea o natură stîncoasă. Din poalele sale nordice începe valea Canlî-Dere. Este acoperit cu finețe și tufărișuri. Pe muchea sa merg drumurile Galita-Lapința, Gîrlița-Coșlugea, precum și drumul județean Ese-Chioi-Lipința.

Canlî-Dere, *vale*, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Cîlnia. Și-a luat numele de la dealul Canlî-Dere, din ale căruia poale nord-estice se desface; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., mergînd

printre dealurile Coșlugea și Canlî-Dere, brăzdînd ast-fel partea de N. a plășei și cea de S. a comunei; trece prin satul Cîlnia, de unde începe să ia numele de Valea-Cîlnia și sub acest nume se deschide în Dunăre.

Canlîc-Bair, *deal*, jud. Constanța, pe teritoriul comunei rurale Cara-Murat. Se desface din dealul Bilarlari; se întinde spre răsărit, în o direcție generală de la V. spre E.; brăzdează partea nordică a plășei și a comunei. Are 138 m. înălțime, dominînd satul Cara-Murat. Pe muchea lui trece un drum județean: Hirșova-Constanța. Este acoperit cu semănături.

Cantacuzino, *numire*, dată moșiei Nucul, din com. Boziorul, jud. Buzău.

Cantacuzino, *numire* dată unei *sfori de păduri*, ca 50 de hectare, din jud. Buzău, com. Gura-Sărării, cât. Nenciulești-Moșneni.

Cantei (Moșia-), jud. Neamțu. (Vezi Șerbești-Cantei).

Cantei (Pădurea-), *pădure*, în com. Șerbești, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată despre hotarul Cîrligilor.

Cantemirul, *cătun*, pendinte de com. Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlașca, pe domeniul Giurgiului. Acest sat s'a înființat din nou la 1882 cu ocazia împrăștiării însurățeilor; s'a dat atunci pentru 30 însurăței o suprafață de 170 hectare.

Cantocul. (V. Dealul-Mare, com. Sinești, pl. Cîrligătura, j. id. Iași).

Cantonul-Bulibești, *pădure*, județul Neamțu. (V. Bulibești).

Cantonul Cenia, *pădure*, în com. Bodești-Precistei, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată pe terenurile anexei Oșlobeni. Aparține statului, care încasează o arendă anuală de 2926 lei.

Cantonul-Domesnicului, *trup de pădure*, jud. Neamțu. (V. Cantonul-Dosul-Măgurei).

Cantonul-Dosul-Măgurei, *trup de pădure*, pe cuprinsul com. Pipirigul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Aparține statului, care pentru dînsul, împreună cu trupul Cantonul-Domesnicului, ia o arendă anuală de 2426 lei, 71 bani.

Cantorul, *movila*, în jud. Brăila, pe malul drept al râului Siret. Servă de hotar între moșia Zlăția și domeniul Brăilei, din com. Vădeni.

Capaclia, *balta*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Nicolitelul, așezată în partea de N. a plășei și a com. Este formată de revărsările apelor Dunărei, din timpuri îndepărtate. Are forma unui dreptunghi alungit, cu o suprafață de 108 hect., cari aparțin statului. Este inconjurată de 2 părți, la V. și S, cu păduri, la V. cu mlaștină și la E. cu stuf. În vecinătatea ei, spre E., se află bălțile Sauna și Rotunda, viile și mănăstirea Sauna. Pe malul nordic merge hotarul dintre com. Nicolitelul și orașul Isaccea. În partea vestică se varsă valea Capaclia. Venitul peștelui său ce se consumă în Isaccea și Nicolitelul aparține statului.

Capaclia, *piriă*, de mică însemnătate, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urbane Isaccea. Este format din două

văi: una izvorește din poalele estice ale dealului Cocoșul, alta, numită Valea - Cocoșului, izvorește din poalele vestice ale dealului Breazul, se împreună repede, se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N. a plășei și pe cea de S. a comunei, taie șoseaua județeană Isaccea-Tulcea, pe la kil. 31 și, după un curs de 4 kil., se aruncă în colțul vestic al bălții Capaclia, formînd o baltă mlăștinoasă la vărsarea sa.

Capanului (Valea -), *vale*, în raionul com. Jupănești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Se varsă în Valea-Aninoasa.

Capela, deal, care înconjură orașul Rîmnicul-Vîlci, în partea de V., jud. Vîlcea. Pe acest deal, Romanii, în unire cu Dacii, în urma colonizării, au ridicat temple pentru cultul zeilor. Chiar azi se mai vad resturi din boul de piatră ridicat în dealul Capela, în onoarea zeului Apis. Orașenii cunosc această localitate și-i zic: la Boul-de-Piatră. Pe acest deal se văd ruinele unei vechi capele catolice.

Capota, sat, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., al comunei Gropile, situat pe șesul de pe malul stîng al Trotușului, la poalele culmei Ciortolomului și la o depărtare de 1500 m. de satul Gropile. În anul 1891, din acest cătun, n'a urmat la școală nici un copil, din cei 7 în vîrstă de școală. Are o biserică catolică, clădită de preotul Ianuș Pătrașcu, la 1884; o cîrciumă. Capî de familie sunt 60, suflete 168, din care 75 Unguri. Animale sunt: 12 cai, 136 vite cornute, 77 porci și 25 capre.

Capota, colină, în jud. Buzău, comuna Niculești, cătunul Petrăchești, pe moșia Cîmpulungeanca.

Capota, deal, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Gropile, pe teritoriul satului Capota.

Capota și Muntele, moșie, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Gropile, despre care Th. Codrescu, în «Buciumul Român», zice: «moșie cu părți și rezășescă, în care are parte și dumneaiei comisoaia Paraschiva, soția raposatului comis Iancu Ghibănescu; clironomiî răposatului postelnicului Dimitrie Chiriță, și alți mai mulți răzeși și părtași în ea; pe lîngă moșiile Gișteni, Găteii, Gropeni și altele, fără sat».

Capota, pădure, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile. Este populată de ulmi, fagi și carpeni. Are o întindere de 56 hect. și este supusă regimului silvic.

Capota, pădure, în jud. Buzău, com. Niculești, pe moșia Cîmpulungeanca. Are 38 hect.

Capota, poiană, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile, în pădurea cu același nume.

Capra, numire, ce o poartă satul Chițcani, com. Boghești, pl. Zeletinul, jud. Tecuciu.

Capra, ieser, jud. Brăila, situat la S.-E. de Pești-Turcești; comunică cu ei prin privalul său.

Capra, movilă, jud. Brăila, la 6 kil. spre N. de satul Filiul, a proape de hotarul com. Boi deil-Verde.

Capra, movilă, în partea de V.

a comunei Crăciunei-d.-s., plasa Siul-d.-j., jud. Olt.

Capra, munte, între munții Papăul și Jupîneasă, jud. Muscel. Rîul Bratia-Mare udă poalele sale de Est.

Capra, munte, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la granița austriacă.

Capra, pîrîu, jud. Mehedinți; izvorește din dealul Culmea-Cernei și se varsă în apa Motrul-Sec, la Buza-Plaiului.

Capra, pîrîu, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; izvorește din muntele Capra și se varsă în apa Cerna.

Capra, tîrlă, jud. Brăila, formată din 2 case, la S. com. Cotul-Lung, ca la 300 m. spre E. de satul Roman.

Capra, vâlcea, plasa Amaradia, com. Căpreni, județul Dolj, de la care-și trage comuna numele.

Caprariul (Capraci), movilă. (V. Șanțurile, deal, în comuna Mironeasa, plasa Stavnicul, jud. Iași).

Caprei (Cornul-), deal, în jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s. Se desface din dealul Emalicul, brăzdează partea de N. a com. Valea-Raței. Este acoperit cu păduri.

Caprei (Dealul-), lungă colină, ce se rupe din muntele Umbrărelul și se întinde între văile Coca-Seacă și Coca-Plină, din comuna Niculești, jud. Buzău.

Caprei (Dealul-), deal, în partea de N. a com. Deleni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Caprei (Dealul-), deal, pl. Amaradia, com. Velești, județul Dolj, înalt de aproape 500 m. și acoperit cu finețe.

Caprei (Dealul-), deal, în jud. R.-Sărat, plasa Orașului. Se desface din muntele Deleanul, se întinde în partea de S. a com. Broșteni. Este acoperit cu pășuni.

Caprei (Dealul-), munte, în comuna Broșteni, jud. Suceava.

Caprei (Malul-), pisc stîncos, în comuna Nehoiășul, cătunul Broasca, jud. Buzău, la dreapta râului Siriul, între Valea-Vacii-Mari și Valea-Vacii-Mici.

Caprei (Malul-), deal, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Broșteni. Se desface din Dealul-Caprei, brăzdează partea de E. a comunei. Este acoperit cu pășuni și semănături.

Caprei (Măgura-), măgură, în jud. Teleorman. Este una din cele mai însemnate măgure din județ. E situată la hotarul despre E. dintre moșiile Dorobanțul și Crîngeni.

Caprei (Movila-), movilă, spre N. de comuna Băicoiul, pl. Filipești, jud. Prahova, pe care se cultivă cereale.

Caprei (Piciorul-), loc izolat și fost pichet de iarnă (Văduvoiul), la poalele de S.-E. ale muntelui Piciorul-Caprei, jud. Buzău. De la pichet la vale drumul e foarte rău, constînd numai din rîpe și stînci.

Caprei (Piciorul-), moșie, ruptă din moșia Piciorul-Caprei, jud. Buzău, încorporată cu moșia Penteleul-cu-Sforile.

Caprei (Piciorul-), moșie, a statului, pendinte de Episcopie, jud. Buzău. Se arendează împreună cu Moșica (în loc de Mușica), Furul-Mic și Lacul-lui-Vintilă-Vodă. Are puține pășuni, dar are în total 3508 hect. pădure de brad, care nu se exploatează. Piciorul-Caprei singur are 1200 hect.

Caprei (Piciorul-), munte, mare și stîncos, în com. Goidești, județul Buzău, avînd înălțimea de 1504 m. și formînd una din cele 5 culminațiuni ale masivului Penteleul. Are întinse păduri de brad și molift precum și pășuni renumite. Numărul vitelor ce pasc aici e de 940: 600 oi, 300 vaci și 40 cai. Laptele ce se adună în stîna de aci, se fabrică în cășăria de la Viforîta. Coastele sale de S. sunt numai stînci și călătorul, care îl urcă pe aci, se expune la mari pericole. El servește și ca punct trigonometric.

Caprei (Pîriul-), mic afluent, al Șomuzului-Mare, (1 kil.), județul Suceava.

Caprei (Pîriul), mic afluent al Bistriței, în com. Broșteni, județul Suceava.

Caprei (Valea-), cătun al com. Tisăul, jud. Buzău; are 340 locuitori și 75 case. E situat pe malul stîng al Nișcovului, între comunele Glodul și Strejeni.

Caprei (Valea-), vale, în județul Botoșani, com. Deleni, pl. Coșula, între dealul Holmul și dealul Dodolea.

Caprei (Valea-), vale, în munții Siriului, în apropiere de Valea-Vacii-Mari, județul Buzău, la hotarul despre com. Chiojdu.

Caprei (Valea-), vale, în județul

Buzău, com. Tisăul; începe din pădure, de la Mesteceni și dă în râul Nișcovul.

Caprei (Valea-), vale, în județul Buzău, comuna Colți, începînd din pădurea moșnenilor Colțeni, în apropiere de Hînsarul, în dreptul cătunului Colți-d.-s. Se unește cu Valea-Alunișului și dă naștere Văei-Colților.

Caprei (Valea-), vale, com. Vadul-Săpat, pl. Cricovul, județul Prahova.

Caprei (Valea-), vale, a pîriului cu același nume, com. Pleșești, jud. Suceava.

Caprei (Valea-), pîriu, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. și căt. Cîrjelari. Își ia naștere din poalele sud-estice ale dealului Tașlic-Bair; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V.; curge în mare parte prin păduri. Are malurile înalte și rîpoase. Taie drumul comunal Cîrjelari-Topolog, din județul Constanța, și Cîrjelari-Hagi-Omer. După ce brăzdează partea sud-estică a plașei și a comunei, merge de se varsă în pîriul Valea-Cîrjelari, pe dreapta. Dinpreună cu acest pîriu formează Valea-Ai-Ormanului, care are un curs de 3 kil.

Caprei (Vâlceaua-), vâlcea, județul Teleorman, care desparte moșiile Doagele și Tecuci-Kalinderu, de moșia Balaci, în partea de Vest.

Caprelor (Stîncă-), numită și Stîncă-Căprioarelor, stîncă, situată în ramura munților Sihleii, com. Vinători-Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Forma acestei stînci e ne-

tedă, plană la suprafață, acoperită cu mușchiu, din care răsar ică-colea câte-va fire de un fel de iarbă roșiatică. Este despărțită de cele-l-alte stînci prin o enormă prăpastie, care se numește Coroiul, și comunicația se face prin ajutorul unei punți de brad. Se numește ast-fel, fiind-că, în timpuri de erni grele, o mulțime de căprioare sălbatice se adună aci, unde găsesc tot-d'a-una un mușchiu dezgolit de zăpadă, din cauza vînturilor violente ce bat în această regiune.

Către bază, această stîncă este scobită și în scobitura aceasta se află un fel de bisericuță făcută dintr'un lemn, se zice, de către cel d'întîiu sihastru al Sihlei.

Caprolia, *baltă*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul, pe teritoriul cat. Satul-Nou.

Caprucilor (Piscul-), *pisc*, la V. comunei Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Capșa, *iaz*. (V. Capșa, pîrîu, jud. Iași).

Capșa (V. Letești-Poiana-Capșa, jud. Neamțu).

Capșa, *pîrîu*, izvorește de sub dealurile Bîrlești și al-Țintei, com. Bîrlești, pl. Bahluiul, jud. Iași, și, formînd iazurile Capșei și Țintei, se varsă în stînga Bahluiului, din jos de satul Bîrlești.

Captalan, *deal*, se prelungește de pe moșia Ștefănești, până în com. Bobulești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Captalan, *movilă*, pe dealul Captalan, com. Bobulești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Această movilă, fiind situată pe un punct înalt, vederea se întinde foarte departe, peste locurile de prin prejur; de aceea în vechime servea ca loc de observație în timp de războaie.

Captarilor (Pîrîul-), *pîrîu*, jud. Iași, (V. Lacul, pîrîu).

Capugi, *sat*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul comunei Șiriul, situat în partea meridională a plășei și cea centrală a comunei, la 3 kil. spre S. de cătunul de reședință Șiriul. Este așezat într'o pozițiune foarte frumoasă, pe un deal, din ale cărui ramificațiuni nord-vestice se desface valea Bataclî-Dere. Este dominat de movila Capugi (165 metri), care este la Sud-Estul lui. Are o suprafață de 2545 hectare, dintre care: 125 hectare sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini cu 106 case.

Populațiunea sa, compusă mai mult din Bulgarî și pușini Romîni, este de 100 familii, cu 538 suflete, ocupîndu-se de o potrivă cu creșterea vitelor și cu agricultura. Drumuri comunale pleacă în toate direcțiunile ducînd pe la satele învecinate: Șiriul, Tichilești, Erchesc și cele-l-alte.

Capugi, *vîrf* saă movilă artificială, jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei rurale Șiriul și anume, pe acela al cătunului saă Capugi. Are 165 metri înălțime, dominînd întreg satul Capugi. Este acoperit cu verdeață.

Capugiului (Dealul-), *deal*, în jud. Constanța, în pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei rurale Eni-Sarai. Se întinde pe la Sudul satelor Eni-Sarai și Balgiul, avînd o direcțiune generală de

la E. către V. și o înălțime maximă de 115 metri, pe care o atinge în vîrf saă Capugiuluc. Este situat mai mult în partea centrală a plășei și a comunei. Pe partea sa de N. merge șoseaua județeană Hîrșova-Babadag.

Capul, *vîrf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Fîntînelele, din zarea Căpățîna.

Capul-Cîmpului, se numește partea de N. a *platoului* Cîmpul-Berzei, pe care este așezat căt. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Capul-Coastei, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița, căt. com. Vîrfurile.

Capul-Codrului, *movilă*, pl. Balta, com. Gîngiova, jud. Dolj, de lîngă care începe hotarul de V. către com. Măceșul-d.-s.

Capul-Dealului, *sat*, face parte din com. rur. Mihăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 148 loc. (76 bărbați și 72 femei). Aci este o biserică, căreia nu-î se cunoaște nici anul fondărei, nici ctitorii. Pe clopot se află o inscripție cu litere cirilice «dat de Gheorghe Risu, 1818».

Cade în partea de S.-V. a com. Pe la E. trece calea fierată Peatra-Rîmnicul-Vîlcea. În partea de S. este udată de rîul Bistrița.

Ca populație școlară are 25 copii (13 băieți și 12 fete). Este la distanță de 2¹/₂ kil. de căt. Mihăești, unde se află școala și primăria.

Capul-Dealului, *punct militar*, de întîiul ordin în județul Romanai, în înălțime de 189,46 m. d'asupra nivelului mării.

Capul-Dealului, cătun, comuna Brănești, pl. Jiului, jud. Gorj, în partea despre S. a comunei și la 2 kil. depărtare de dînsa. Poartă numirea de la Capul-Culmei-Dealului din stînga Jiului, împrejurul căreia culmii e așezat. E situat pe loc șes. Are o suprafață de 296 hect., din care 8 hect. vii și 25 hectare prunet.

Produce aproximativ 3420 hectol. porumb, 2280 hectol. grâu, 5 hectol. fasole, 1600 decalitri vin și 2000 decal. țuică.

Are o populație de 140 fam., sau 560 sufl., din care 4 fam. Țigani, cu 22 sufl.; contribuabilii sunt 123. Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei posedă: 20 pluguri, 60 căruțe cu boi, 2 căruțe cu cai, 34 vite mari cornute, 15 cai, 464 oi, 82 rîmători și 30 stupi.

Comunicația se face prin șoseaua națională Filiași-T.-Jiul, care îl leagă la N. cu comuna Brănești, iar spre S. cu com. Țintăreni, din jud. Dolj. De la V. spre E. e străbătut de șoseaua comunală care pleacă din șoseaua națională Filiași-T.-Jiul și îl pune în legătură cu com. Valea-lui-Cîine.

În cătun se află: 2 cîrciumi, 2 puțuri și 2 fîntîni.

Este o biserică de lemn, făcută de locuitorii la anul 1820.

Capul-Dealului, deal, pe teritoriul satului Andrieșeni, comuna Epureni, pl. Turia, jud. Iași.

Capul-Dealului, locul unde se termină dealul Popricani, în partea despre S.-V., pe teritoriul com. Copoul, satul Vulturul, județul Iași. Aici se află și o cîrciumă, în marginea șoselei Iași-Botoșani.

Capul-Dealului, deal, pe moșia

Davideni, com. Păstrăveni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Legenda spune că în această localitate a fost mai de mult sat întemeiat, cu biserică. Cumpărînd moșia răposatul N. Grîdov, s'a desființat, și locuitorii s'au răzlățit prin satele marginase: Rădeni, Păstrăveni, Țibucani, etc.

Capul-Dealului, deal, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat în prelungirea dealurilor ce se întind la Sudul satului Calul, și a căreia extremitate despre E. se termină la încrucișătura drumurilor ce vin din satul Calul și satul Iapa, prin terase secundare, ce dau în valea rîului Bistrița.

Capul-Dealului, deal, spre S. de satul Pribești, com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vaslui.

Capul-Dealului, deal. (V. Butucăria, deal, com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vaslui).

Capul-Dealului, deal. (V. Chicearea, deal, comuna Zepodeni, pl. Mijlocul, jud. Vaslui).

Capul-Dealului, deal. (V. Holmul, deal, com. Drăgușeni, pl. Funduri, jud. Vaslui).

Capul-Dealului, iaz, pe teritoriul satului Andrieșeni, comuna Epureni, pl. Turia, jud. Iași.

Capul-Dealului, iez, în suprafața de 2 arii, în com. Uidești, jud. Suceava, pe șesul Moldovei, în apa căruia, se zice, sunt ascunse multe arme din timpul revoluției de la 1821.

Capul-Dealului, loc cu fînețe, com. Cheia, pl. Cozia, județul Vilcea.

Capul-Dealului, loc izolat, pe partea dreaptă a rîului Bistrița, lângă gura pîriului Schitul-Durău, în com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Capul-Dealului, loc, unde se termină dealul Răchitoasa, în partea de V. a com. Răchitoasa, jud. Tecuciu.

Capul-Dealului, loc, jud. Tecuciu, situat între satele Corcioveni și Cosițeni, la locul numit Cetațuia.

Capul-Dealului, moșie, în partea despre N.-V. a comunei Roșcani, pl. Turia, jud. Iași. Are o suprafață de 716 hect., fără populație. Tot terenul este cultivat, avînd fînețe și locuri de arătură.

Capul-Dealului, pisc de munte, între Rîșca-Mare și Slătioara, comuna Bogdanești, județul Suceava.

Capul-Dealului, pîrîu, izvoarește de pe teritoriul satului Andrieșeni, pl. Turia, jud. Iași, și se varsă în rîul Jijia.

Capul-Dealului, fostă stație de poștă, pe șoseaua națională Roman-Fălticeni-Bunești, pe locul desființatului sat Filipești, jud. Suceava.

Capul-Dracului, loc, jud. Putna, din dreptul căruia Siretul începe a face hotarul dintre jud. Putna și jud. Tecuciu.

Capul-Grădinei, cătun (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, com. Poiana, jud. Ialomița, situat pe cîmpul Bărăganului.

Capul-Lunței, numire ce poartă moșia statului situată pe teri-

toriu comunei Ciolănești-din-Vale, jud. Teleorman. Această numire o poartă și comuna din vechime.

Capul-Mielului, *virf*, pe dealul Nucetul, com. Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Capul-Moșiei, *cătun*, în pl. Ialomița-Balta, com. Larga, județul Ialomița, situat pe cîmpul Bă-răganului.

Capul-Nădeșei, *pădure*, cu arbori foioși, pl. Tazlăul-d.-s., com. Slobozia-Luncani, jud. Bacău. Proprietar e G. Pîrvu. Intinderea de 203 hect.

Capul-Pădurei, *cătun*, pe moșia Albești, com. Buimăceni, plasa Jijia, jud. Botoșani; aparține satului Albești. Are o populație de 23 familii cu 81 suflete; sunt 7 contribuabili.

Numele satului vine de la așezarea sa la capul pădurei Albești.

Numărul vitelor din acest sat este de 32: 18 vaci și boi, 10 cai mari și mici și 10 masculi.

Capul-Piscului, *com. rur.*, pl. Rîurile, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 10 kil. departe de acest oraș. Este situată pe ambele maluri ale râului Bughea și n'are nici un căt. alipit. Este împărțită în 7 mahalale.

Se mărginește la N. cu com. Cotești, la S. cu com. Mihăești, la E. cu com. Schitul-Golești și la V. cu com. Vadești.

Are o populație de 560 locuitori (281 bărbați și 279 femei) cu 121 capi de familie. Locuitorii, pe lângă agricultură, se mai ocupă cu dulgheria, zidăria, tâmplăria.

Ei au: 430 boi și vaci, 14 cai și 300 oi.

Rîul Bughea udă comuna prin centru și la 2 kil. de această com. se varsă în Rîul-Tîrgului.

Sunt 80 locuitori împroprietăriți, după legea rur. din 1864, pe moșia statului Capul-Piscului. Calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Cîmpulung trec pe la Estul com., pe locul cîmpărat de locuitori la anul 1870. Ele merg paralel până es din comună. Aci se cultivă 122 hect. cu porumb.

Comuna numără 86 contribuabili și are un budget de 1296 lei la venituri și 1146 lei la cheltuieli. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Știu carte 100 bărbați și 15 femei.

Scoala, cu întreținerea căreia statul cheltuiește anual 1242 lei, se frecventă de 36 elevi și eleve, din numărul de 107 în vîrstă de școală.

Această com. a fost jefuită în mai multe rînduri de armatele străine, care invadau țara.

Capul-Piscului, *sat*, în jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. Vâlcelele.

Capul-Piscului, *sat*, face parte din com. rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea.

Capul-Piscului, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., pe teritoriul com. Săugești.

Capul-Piscului, *deal*, în com. cu același nume, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Capul-Piscului, *cap de deal*, unde se unesc pîraiele Izvoranul cu Iartaganul, comuna Condrăchești, jud. Tecuciu.

Capul-Piscului, *fîntînă*, comuna Frățila, pl. Oltețul-d.-j., județul Vilcea.

Capul-Piscului, *pisc*, aproape de satul Doftana, jud. Bacău.

Capul-Plaiului, *poiană*, în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plasa Teleajenul, jud. Prahova, situată la E. de muntele Plaiul-Chiojdu. Servește de izlaz pentru vitele locuitorilor.

Capul - Rediului, *sat*, în partea de N. a com. Miroslava, plasa Stavnicul, jud. Iași, situat pe podișul cu același nume, de-a stînga râului Bahluiul. Are o populație de 21 familii sau 98 suflete, Romîni.

Numărul vitelor e de 303 capete, din cari: 123 vite mari cornute, 154 oi, 6 cai și 20 rîmători.

Capul-Rediului, *podis*, pe care se află situat satul cu același nume, din com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași. Acest podiș, di'mpreună cu Dealul-Uricului, formează valea numită Valea-Lupului.

Capul-Roșu, *sat*, face parte din com. rur. Florești, pl. Filipești, jud. Prahova. Numirea acestui sat, spun locuitorii, vine de la un Grec ce era la moara din acest căt. și care purta fes roșu. Are o populație de 112 locuitori.

Capul-Stogului, județul Vilcea. (Vezi Tîrsa).

Capul-Stratului, *deal*. (V. Dealul-Mare, com. Sirca, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Capul - Topliței, *gura pîriului* Strimba, jud. Suceava.

Capulan-Culac, *vale mică*, în județul Constanța, plasa Medjidia, pe teritoriul comunei Ca-

rabaia și anume pe acela al cătunului său Chertic-Punar. Se desface din poalele vestice ale dealului Chezlen - Sîrtî; se îndreaptă spre S. într'o direcție generală de la N. spre S.; face întru cît-va hotarul între plășile Medjidia și Mangalia, și, după un drum de 4 kil., se deschide în valea Borungea, la V. de satul Chertic-Punar. Malurile sale sunt joase. Printr'însa merge drumul comunal Becter-Alibei.

Capus-Chioi-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Para-Chioi. Se desface din ramificațiile nordice ale dealului Șirau - Culac-Bair; se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; merge printre văile Sati-Chioi-Ceair și Ghiuvenli-Ceair; brăzdează partea de S. a plășei și pe cea vestică a comunei; se ridică până la 153 m., dominînd ast-fel satul Para-Chioi, așezat în parte la poalele sale estice, drumul comunal Veli-Chioi-Para-Chioi, ce trece pe muchea sa, și cele două văi Sati-Chioi-Ceair și Ghiuvenli-Ceair. Este acoperit cu tufărișuri și păduri, din cari cea mai însemnată, numită Buluc-Orman, e așezată pe ramificațiile sale nordice.

Caputa, *sat*, cu o biserică, o școală, plasa Tazlăul-d.-j., jud. Bacău.

Capuzul, *căt.*, făcînd parte din com. Mușeșești, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat pe dealul Capuzul în partea de V. a com. Are o întindere de 250 hect., din cari 40 hect. arabile, 30 hect. fînețe, 1 hect. pomet, 1 hect. vie, 174 hect. islaz și pădure, și 4 hect. vatra satului.

Are o populație de 40 fami-

lii, sau 120 suflete, din cari 30 contribuabili, toți Romîni, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitorii posedă: 5 pluguri și 10 care cu boi. Numărul vitelor este de: 40 vite mari cornute, 4 cai, 110 oi și 28 rîmătorî.

În căt. sunt 2 fîntîni.

Cara-Aci sau **Șarapcea-Cara-Aci**, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. comunei Hairam-Chioi. E situat în partea de S.-E. a plășei și cea de N.-E. a comunei, la 5^{1/2} kil. spre N. de cătunul de reședință, Hairam-Chioi și la 1 kil. spre V. de satul Malacoci. Este așezat pe valea Cracic-Ceair, în partea sa de N. și este închis la E. de dealul Tuzla-Mezarlîc-Bair, la N. de dealul Tuzla-Bair și la V. de dealul Cara-Peletlic.

Populațiunea sa, a cărei majoritate este formată de Turci și Tătari, se ocupă cu creșterea vitelor și prea puțin cu agricultura. Satul în partea de N., și mai ales în cea de V., este înconjurat de mari păduri. Casele cari sunt în număr restrîns, sunt potrivite și așezate regulat. Drumul comunal Schender-Cherim-Cuiusu, trece prin mijlocul satului, străbătîndu-l de la Sud la Vest, iar drumul Becter-Sevendic, trece tot prin mijlocul satului. Un alt drum merge la Bairam-Dede, trecînd prin Malacoci.

Cara-Aci, *baltă* mică, în județul Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Cicraci și anume pe acela al cătunului său Cara-Coium. E mai mult o prelungire a întinsului lac Tasăul de care azi e despărțit printr'o limbă de pămînt de 800 metri lărgime. De mare e despărțit printr'o distanță de 1200 metri, iar față de satul Cara-Coium

se găsește la 1 kil. spre E. Are o întindere de 15 hect., presărate numai cu stof. Produce puțin pește ce se consumă numai în localitate.

Cara-Aci-Alceac, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. urbane Cuzgun, și anume pe acela al cătunului său Urluița. Se desface din ramificațiile sud-orientale ale dealului Escuiuc - Olceac; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. spre N., brăzdînd partea de E. a plășei și a comunei, și după un drum de 7 kil., se deschide în valea Urluia, pe stînga, lîngă ruinele satului Dedebali, după ce s'a unit pe stînga cu valea Cara-Cialîc-Culac. Mai formează puțin și hotarul între pl. Silistra-Nouă și Medjidia.

Cara-Aci-Culac, *sat*, în județul Constanța, plasa Mangalia, căt. com. Sari-Ghiol. Este așezat în partea de S. a pl. și cea de E. a com., la 10 kil. spre E. de căt. Sari-Ghiol, reședința com. pe malul de S., înalt și pietros, al lacului Mangalia, pe partea stîngă a văii Cara-Aci-Culac, la poalele de N. ale dealului Mamutlusta, dominat fiind de vîrfurile Meragi-Iuc. Casele sale sunt puține, rău zidite, mare parte dărîmate de invaziile turcești și bașibuzucești.

Intinderea sa este de 3251 hect., din cari 12 hect. ocupate de vatra satului.

Populațiunea totală e de 105 familii, cu 421 suflete, care se ocupă în mare parte cu creșterea vitelor și cu agricultura.

Cara-Aci-Culac, *vale* mică, în jud. Constanța, plasa Mangalia, com. Sari-Ghiol, căt. Cara-Aci-Culac, de unde și-a luat numele.

Se desface din deal. Mamutlusta; se îndreaptă spre N.; trece pe lângă satul Cara-Aci-Culac, pe la dreapta lui, pe la poalele vestice ale dealului Checige și, după 3 kil., se deschide în lacul Mangalia. Malurile sale sunt înalte și pietroase cu o mulțime de perforațiuni din cauza ploilor. Este tăiată de drumul Hagilar-Mangalia.

Cara - Aci - Corusu, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Gârvan, căt. Velichia, pe teritoriul românesc și bulgăresc, tăiată în două de hotarul spre Dobrogea, situată pe ramificațiile de E. ale dealului Ciragi-Iol-Bair, în partea de S. a pl. și a comunei. Are 70 hect. întindere. Esențe principale: tei, fag, mesteacăn, toți mici. Drumul Veli-Chioi-Cromora, trece pe lângă dînsa, prin partea de Vest.

Cara-Aci-Culac, *vîrf* însemnat, al dealului Mamutlusta, județul Constanța, în partea de S. a pl. Mangalia, cea estică a com. Sari-Ghiol, și cea nordică a căt. Cara-Aci-Culac. Are 62 m., dominînd prin înălțimea sa satul și valea Cara-Aci-Culac, satul și valea Hagilar, valea Ilanlic și drumurile ce duc de la Hagilar la Cara-Aci-Culac, Mangalia și Ilanlic. Punct strategic important. Este acoperit cu verdeață.

Cara - Amat, *sat*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, căt. com. urbane Cuzgun, așezat în partea de E. a plasei și a com., la 4 kil. spre S. - E. de orașul Cuzgun, reședința, pe ambele maluri ale văii Ceair-Orman, la poalele estice ale dealului Cara-Amat. Teritoriul său se mărginește la N. cu căt. Bac-Cuiusu

(al com. Beilicul), Polucci (căt. comunei Enișenlia, pl. Medjidia); la E. cu căt. Urluia; la S. cu căt. Cherim-Cuiusu, (al com. Hazarlîc), Bazargian și Nastradin (căt. comunei Enige), la V. cu orașul Cuzgun.

Relieful solului e accidentat: de dealul Echi-Iuiuc-Olceac cu vîrful său Cuzgun (181 m.), la N. acoperit cu păduri; Cara-Amat (112 m.), la S. - V., acoperit cu pășuni și păduri, dominînd satul. Movable sunt trei, avînd 75 — 83 m., artificiale, acoperite cu iarbă și păduri. Cursuri de apă n'are, căci văile conțin apă numai în timpul primăverii și al ploilor. Ca văi avem: Diudiuluc-Cucuciuc-Alcea, la S. pe hotar; Ceair - Orman, ce trece prin mijlocul satului și adiacenta sa, valea Sat - Culac prin interiorul satului; Cara-Cialic-Culac și Cara - Aci-Alcea, în partea de N.-E.

Intinderea totală e de 725 hect., din cari 50 hect. ocupate de vatra și grădinile satului.

Populațiunea întregă este de 52 familii cu 166 suflete, cari se ocupă cu pășunatul vitelor.

Cara - Amet, *pichet vechi* de frontieră, pe Dunăre, în pl. Ialomîța - Balta, jud. Ialomîța, în dreptul satului Chioara.

Cara-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunelor rur. Man-Ghiol și Sari-Ghiol. Se desface din dealul Cairacile; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E. Pe muchea lui merge hotarul despărțitor al celor două comune. Are 79 m. înălțime și e punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Este acoperit cu fînețe și pășuni. Poalele sale sudice se sfîrșesc pe malul nordic al întin-

sului lac Razelm. La poalele sale orientale, și nu departe de lacul Razelm, se află ruinele unei cetăți, numită a Zaporojenilor. Numele dealului e turcesc și însemnează Dealul-Negru.

Cara-Baci, *com. rur.*, în județul Constanța, pl. Medjidia, situată în partea meridională a județului, spre V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea de Sud a plasei Medjidia, spre S.-V. de orașelul Medjidia, reședința ei, pe valea Borungea.

Se mărginește la N. cu com. Mamut-Cuiusu; la E. cu com. Copadin, pl. Constanța; la S. cu com. Agemler, Cavaclar, și Cazil-Murad, toate din pl. Mangalia; la V. cu com. Chioseler.

Relieful solului e puțin accidentat de următoarele principale dealuri: Sari-Iuc-Bair (138 m.) la N.-V.; Copadin (135 m.) la N.-E., Arabi-Iuc-Bair (137 m.), Uzun-Bair (130 m.), Cara-Ola (123 m.) la E., Cabula-Bair (103 m.), Bairam-Dede-Bair (135 m.) la S., Chezlen-Sirtî (130 m.), Canen-Gurse, Cultimeș-Bair (105 m.), Sirtî-Caia - Bair (107 m.), toate prin interiorul comunei. Aceste dealuri sunt acoperite cu fînețe și semănături.

Movable sunt puține; cele mai însemnate sunt: Cara-Baci (130 m.) la N.-V.; Caugagi (101 m.) prin centru, la V.; Cabula-Iuc (103 m.), Oba-Iuc (123 m.), Caugagi-Est (130 m.), Arabi-Iuiuc (131 m.), toate la E. Ele sunt artificiale și azi sunt acoperite cu verdeață.

Hidrografia este reprezentată numai prin niște văi seci, cari conțin apă numai primăvara, după topirea zăpezilor și toamna, în timpul ploilor. Cele mai însemnate sunt: Iomer-Bei-Iutu la N.-V., Colceac - Alcea, unită

cu Cultimeş-Ceair prin interiorul comunei și spre E. Merdevenli-Punar (sau Borungea) unită cu Capulan - Culac pe dreapta, care brăzdează comuna spre partea de Sud.

Cătunele, cari compun comuna, sunt 4 și anume: Cara-Baci, reședința, în partea centrală, pe valea Merdevenli-Punar sau Borungea; Chertic-Punar, la V., la 3 kil. spre V. de reședință, tot pe valea Borungea; Caugagi, în partea centrală, la 900 m. spre E. de reședință, pe valea Calceac-Alcea; Beșaul, la E., la 3¹/₂ kil. spre S.-E. de reședință, pe valea Cultimeş-Ceair.

Populațiunea întreagă a comunei se ridică la 141 fam., cu 753 suflete, cea mai mare parte Turci și Tătari, repartizați după cum urmează:

După sex: bărbați 396, femei 357; după starea civilă: necăsătoriți 444, căsătoriți 280, văduvi 28, divorțați 1; după instrucție: știu carte 11, nu știu 782; după cetățenie: cetățeni Români 749, supuși străini 4; după religie: creștini 334, naturalizați 419; sunt, după ocupațiune, agricultori, meseriași, comercianți, etc.

Căile de comunicație sunt numai niște drumuri comunale sau vecinale, ce duc de la Cara-Baci la cătunele comunei și la satele învecinate: Ali-Bei, Chioseler, Merdevenli-Punar, Bairam-Dede, Cavaclar, etc.

Cara-Baci sau **Cara-Baci**, *sat*, jud. Constanța, în pl. Medjidia, cătunul de reședință al comunei Cara-Baci, situat în partea meridională a plășei și cea vestică a comunei, pe ultimele ramificațiuni nordice ale dealurilor Cultimeş-Bair și Bairam-Dede-Bair.

Terenul său este destul de accidentat. În partea sudică sunt dealurile Bairam-Dede-Bair și Cultimeş-Bair; în partea centrală dealul Chezlen-Sirtî și în partea de N. valea Iomer-Bei-Iutlu.

Populațiunea se ocupă mai ales cu agricultura și cu creșterea vitelor și în special a oilor. Casele sunt bine îngrijite; sunt așezate regulat, formind străzi care se întretae între ele. Drumuri comunale pleacă din sat, ducând la: Caugagi, Cazîl-Murad, Baș-Punar, Chioseler, prin Chertic-Punar și altele.

Cara-Barusan, *movilă* însemnată, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Caranasuf. Este situată pe partea de S.-E. a plășei și cea de S. a comunei, pe una din cele mai orientale prelungiri ale dealului Haidîn, la 1¹/₂ kil. spre N. de lacul Duimgi. Are o înălțime de 48 m.; e punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominând asupra satului Caranasuf, și a drumului comunal Cara-Nasuf-Duimgi. Este naturală și acoperită cu verdeață.

Cara-Burun, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rurale Casap-Chioi. Este o prelungire răsăriteană a dealului Maadem-Bair; se întinde spre N., având o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea estică a plășei și cea nordică a comunei. Poalele sale se scaldă în două mari lacuri, Golovița la Nord și Zmeica la E. Este presărat cu o mulțime de movile, între cari Dravarschi 83 m., Movilului-Țincu 74 m. Se prelungeste spre E. cu dealul Acic-Suhat. Drumul comunal Hamangi-Casap-Chioi îl tae. Este acoperit cu finețe și semănături. Numele

său e turcesc și înseamnă Nas-Negru.

Cara-Burun, *deal* însemnat, în jud. Tulcea, plasa Istrului, pe teritoriul comunei rurale Potur (și al cătunului său Hamangi). Se desface din dealul Eniceu; se întinde spre Sud, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea nordică a plășei și pe cea nord-vestică a comunei. Ramificațiile sale orientale se întind până pe malul pîrîului Slava și țărmurile lacului sărat Golovița. Are o înălțime de 128 metri și este tăiat de șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța. Este acoperit cu livezi și pășuni. Pe la poalele sale se găsesc o mulțime de movile naturale.

Cara-Burun-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Gârvan și pe al cătunului său Cuiugiuc. Se desface din dealul Gârvan-Bair și anume din vârful Iuc-Mezarlî, se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., printre văile Iaila Ceair sau Gârvan (ce e tot una cu Valea Cuiu-Iuc) și văile adiacentelor Cuiugiuc. Ceair și Gârvan-Ceair, brăzdînd partea de Sud a plășei și cea vestică a comunei. Satul Cuiugiuc e așezat la poalele sale vestice. Are 145 m. înălțime, dominînd satul Cuiugiuc și văile județean Eșe-Chioi-Lipnița. Este acoperit cu tufărișuri, păduri și puține vii.

Cara-Chioi, *punct militar*, în Dobrogea, la o înălțime de 83 m., 17 d'asupra nivelului Mării-Negre.

Cara-Cialic, *vale*, jud. Constanța

fa, în plășile Silistra - Nouă și Medjidia, pe teritoriile comunelor Cuzgun, (Silistra - Nouă) și Enige (Medjidia). Incepe din poalele sud - estice ale dealului Echi-Iuiuc-Olceac; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. - V. spre N. - E., brăzdînd partea estică a plășei Silistra-Nouă și a com. Cuzgun, pe cea vestică a plășei Medjidia și cea nord-vestică a comunei Enige. Drumul și-l face mai mult prin păduri. După un drum de 6 kil., se unește cu valea Nastradin, spre a se deschide în valea Urluia, pe stînga. Este tăiată de drumul județean Ostrovul-Cuzgun, iar printr'însa merge drumul comunal Cara-Amat-Talaşman.

Cara-Cialic, pîrișă, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Armutlia (și anume pe acela al cătunului său Camber). Izvoarește din poalele orientale ale dealul Tasli-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. - V. la N. - E., brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea estică a com.; curge prin păduri, pe la poalele orientale ale dealului Balar-Bair, și, după un curs de 6 kil., merge de se varsă în pîrișul Taița, pe dreapta, nu de parte de vărsarea acestuia în lacul Razelm. În cursul său trece prin satul Camber. Are ca afluenți valea Orta - Burun pe dreapta, și Doruchi - Dere pe stînga. Numele său este turcesc și înseamnă Valea-Neagră.

Cara-Cicula, deal, în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul com. rur. Cerna. El este mai mult o prelungire sud-orientală a dealului Bujor; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N. - V. spre S. - E., brăzdînd

partea centrală a plășei și pe cea vestică a comunei. Stă în legătură cu dealul Curt-Bair și dealul Piatra-Roșie; de cel dințiiu e despărțit prin o vale rîpoasă, pe malurile căreia merge drumul județean Cerna - Greci; de cel-l-alt e despărțit de asemenea prin o vale rîpoasă, prin care merge drumul județean Cîrjilari-Măcin, și drumul com. Cerna-Turcoaia. Din poalele lui sudice izvoarește Valea - Ulmului, afluent al pîrișului Cerna. Este acoperit cu pășuni și finețe.

Cara-Coium, sat, în jud. Constanța, pl. Constanța, cătunul comunei Cicraci, situat în partea de E. a plășei și a comunei, la 5 kil. spre S. - E. de cătunul de reședință, Cicraci, la S. - V. lacului Tașăul și la V. bălței Cara-Coium 1, la 2 kil. spre V. de mare. Este închis la N. de dealul Cara - Chioi-Bair, cu vîrful său Caraevila, care vîrf este la 2¹/₂ kil. spre N. - V. de sat și are o înălțime de 74 m., iar la S. - V. de dealul Mamaia, cu movila sa Mamaia, care are 34 m. și este situată la 1¹/₂ kil. spre S. de sat.

Suprafața sa este de 1900 hect., din cari 55 hect. sunt ocupate numai de grădini și de vatra satului, cu 65 case.

Populația este de 114 familii, cu 506 suflete, ocupîndu-se mai mult cu pescăria, satul fiind la marginea lacului Tașăul și în apropierea mării.

Populațiunea sa este amestecată; se compune din Romîni, Bulgari, Turci și Austriaci, însă majoritatea o formează Bulgarii. Un drum comunal pleacă spre N. - E., apoi se bifurcă: o parte duce la Șahman și alta la Sargălacul-Mic și la Sargălacul-Mare. Alte două drumuri pleacă spre S. și S. - V., ducînd unul la Ma-

maia și la Cogea-Ali și altul, spre N. - V. la Cicrici.

Cara-Cuius-Dere, vale, în plășile Medjidia și Constanța, jud. Constanța, servindu-le întru cîtva și de hotar despărțitor, pe teritoriul comunelor Alacapi, pl. Medjidia, și Murfatlar, pl. Constanța, pe care le desparte puțin. Nu este alt - ceva de cît un alt nume al văei Medjidia sau Carasu. Acest nume îl poartă între comunele Murfatlar și Alacapi. Este închisă între dealurile Tasli-Bair și Gherme-Bair la E., Cara-Bei-Bair și Chiu-ciuc-Murfat-Bair, la V. Printr'însa merge calea ferată Cernavoda-Constanța, drumul comunal Alacapi - Murfatlar - Omurcea. Este tăiată d'alungul, în partea de N., de unul din valurile lui Traian și anume de cel de piatră.

Cara-Culac, vale neînsemnată, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul românesc cît și pe cel bulgăresc al comunei rurale Gărvan. Incepe din poalele răsăritene ale dealului Gărvan-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. - E. spre N. - V., pe la poalele apusene ale dealului Ciriagi-Iol-Bair; intră pe teritoriul românesc pe lîngă pichetul No. 11, trece prin satul Gărvanul-Mare, și, cum ese dintr'însul, se unește cu valea Culac-Punar-Ceair, spre a forma împreună valea Saila-Ceair, sau mai bine zis Valea-Cuiuicului. Lungimea ei e de 7 kil. Malul său stîng e acoperit cu păduri. Printr'însa merge un drum comunal ce duce de la Gărvan la Cranova, în Bulgaria.

Cara-Harman, com. rur., din jud. Constanța, pl. Constanța. Este situată în partea estică

a județului, la 42 kil. spre N. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea septentrională a plășei, la 19 kil. spre N.-E. de com. Cara-Murat, reședința plășei.

Se mărginește la N. cu comunele rurale Cara-Nasuf și Cogealac, din jud. Tulcea, de care se desparte prin dealurile Cașcalic-Bair, Duimgi, lacurile Tuzla și Sinoe; la E. și S. cu Marea-Neagră; iar la V. cu comunele rurale Gargalic și Cicerici, despărțindu-se de cea d'întîiu prin dealurile Movila-Căldării, Ciatal-Bair și Gargalic, iar de cea d'a doua prin dealul Peletlia.

Relieful solului prezintă o deosebită însemnătate. El ține tot de odată și de regiunea dealurilor și de regiunea șesului, căci $\frac{3}{5}$ din suprafața ei aparține celui din urmă. Șesul este situat în partea estică și este coprins între Marea-Neagră la E. și S., poalele estice ale dealurilor Movila-Căldării și Cara-Harman, canalul vestic al lacului Tuzla la V., și o linie ce pleacă de la ruinele cetății vechi Istropolis la gura Periteasca, spre N. Șesul este acoperit cu bălți: Sinoe și Tuzla, Ceatal-Sic; Balta-Mare; de-Mijloc; Balta-Mică, Chituc, care are stuf întins și des ce poartă numele de Chituc. Acest din urmă lac are o întindere de peste 2000 hect. și este aflător între lacul Sinoe și Mare; este considerat adese-ori și cu drept cuvînt ca ținînd tot de lacul Sinoe. Pe acest șes sunt mlaștini lângă Cara-Harman și largi bande de nisip (aflătoare între lacurile Tuzla și Sinoe, între Sinoe și Mare, de o parte și de alta a prelungirei sudice a stufului Chituc și a gîrlelor numite Balta-Mare și de-Mijloc, precum și dealungul malului Mă-

rii-Negre). Toată această întindere a șesului, incontestabil că a fost acoperită de Mare, care retrăgîndu-se a lăsat lacurile: Tuzla, Sinoe, mlaștini stufoase și întinderi considerabile acoperite cu nisip, amestecat cu resturi animale asemănătoare cu cele ce se găsesc astăzi în mare.

Regiunea dealurilor coprinde restul vestic, $\frac{2}{5}$ ale comunei și este reprezentată prin culmile: Cogealac la N. și Tașăul la S. și V.

Dealurile cele mai însemnate ale comunei sunt: Duimgi, cu vîrfurile Peletlia (89 m.), Duimgi (83 m.), Tuzla-Iuc (38 m.), la N., d'alungul pîrîului Peletlia și pe malul vestic al lacului Tuzla, și acoperit cu fînețe, pășuni și vr'o cincî movile. Dealul Peletlia, cu vîrfurile Cara-Iuc (138 m.) la V.; Tașăul-Tîrti, cu vîrfurile Eșil-Iuiuc (104 m.) la S.-V.; Gargalic (84 m.), Ciatal-Bair, cu vîrfurile Erim-Iuiuc (94 m.) și Gargalic-Buim-Iuiuc (75 m.); Movila-Căldăii (70 m.), dealul Cara-Harman (102 m.) la S.-V. Toate aceste dealuri sunt ramificațiunii orientale ale culmei Tașăul, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre E. și S.-E., întinzîndu-se printre pîrîul Peletlia, lacul Tuzla, Balta-Mare, pîrîul Gargalic și Mare. Sunt acoperite cu movile, fînețe și semănături.

Movile sunt numeroase: peste 38. Ele se găsesc mai toate pe muchiile dealurilor; afară de cele ce se găsesc pe vîrfurile amintite mai sus, mai avem: Cara-Iuiuc (150 metri), Iarîm-Iuiuc (140 m.), Movila-Beulu (136 m.), Movila-din-Tîrlă (119 m.) la Vestul comunei, la S. de satul Peletlia, pe muchia dealului Peletlia; Buim-Iuiuc (102 m.), Sac-Iuiuc (52 m.), Sarîm-Iuiuc (46 m.), acestea chiar lângă

satul Cara-Harman se găsesc situate în partea centrală și sud-vestică a comunei pe muchea dealului Cara-Harman. Ele sunt artificiale mai toate, construite în scop de a servi de înmormîntare sau ca punct de observație și orientare. E un singur pîrîu: Peletlia, care udă N.-V. comunei. Pleacă din dealul Peletlia, cu direcție de la V. spre E., trece prin satul Peletlia, taie drumul Gargalic-Cara-Nasuf, pe la locul numit Podul-Dracului-Negru și se varsă în lacul Tuzla, în colțul sud-vestic al lui. Malurile cursului său superior sunt înalte și cam pietroase, iar ale celui inferior sunt joase. Mai avem două gîrle numite: Balta-Mare și de-Mijloc prin care se stabilește o legătură între lacul Sinoe și Marea-Neagră. Pleacă de la Gura-Buazului o singură ramură, care apoi ramificîndu-se în două, brăzdează partea estică a comunei, trecînd pe lângă satul Cara-Harman și deschizîndu-se în colțul sudic al lacului Sinoe.

Bălți avem: Tuzla la N., care aparține mai mult comunei Cara-Nasuf, fiind pe hotarul între aceste două comune: are maluri joase, o întindere de 11600 hectare, cu pește bun; al doilea lac e Sinoe. Venitul ambelor lacuri aparține statului. Afară de acestea mai avem altele mai mici: Ciatal-Su de 15 hect., în nisipul Ciatal-Su, la N. de Cara-Harman; Chituc, în stuful Chituc, de 20 hect. întindere și altele mai mici, fără însemnătate. Intre lacurile Tuzla și Sinoe avem nisipul numit Ciatal-Su, cu o întindere de 1400 hect., puțin ridicat d'asupra nivelului Mării și lacurilor, presărat la N. cu cîte-va lacuri mici uscate. Se află la locul unde a fost odinioară orașul Istropolis, și se

întinde la S. până la satul Cara-Harman de lângă care începe, spre S., printre gîrlele: Bălțile-Marî și de-Mijloc și pe lângă Mare, cu o întindere de peste 500 hect., nisipul Cara-Harman, tăiat de gîrle mici. Intre balta Sinoe și Mare se întinde stuful Chituc cu o întindere de peste 2000 hect., amestecat cu apă, avînd la N. mulțime de mici lacuri, în mijloc cu nisip și spre S. lacul Chituc, prelungindu-se spre S. în formă de limbă, impracticabil pentru comunicație. Marea-Neagră udă comuna în partea estică, pe o distanță de 22 kil. Malul către Mare este jos și acoperit cu nisip în toată lungimea lui; acest nisip se întinde în interior până la 1¹/₂ kil. Altă-dată, de sigur, Marea trebuie să se fi întins departe de interiorul uscatului și ca probă sunt lacurile ce au rămas astăzi: Tuzla și Sinoe, care comunică cu ea prin gura Periteașca și Buazul, nisipul Ciatal-Su și stuful Chituc. În toate se găsesc resturi de animale și plante ce se găsesc astăzi în mare.

Suprafața totală a comunei este de 15787 hect., din care 208 hect. ocupate de grădinile și vetrele celor două sate, cu 169 case, iar restul de 5618 hect. împărțit între locuitorii ce posedă 4257 hect. și statul cu proprietari, cari au 11461 hect.

Cătunele, cari compun com., sunt două: Cara-Harman, reședință, așezată în partea estică a comunei, pe malul stîng al gîrlei Balta-Mare, la colțul sudic al lacului Sinoe, avînd la sudul său o mlaștină închisă și dominantă la N.-V. de dealul Cara-Harman, cu movilele Cara-Harman și Iarîni-Iuc; Peletlia, în partea vestică a comunei, la 6 kil. spre N.-V. de reședința Cara-Harman, de ambele maluri ale

pîriului Peletlia, închis și dominat la N. de dealul Duimgi cu movilele Peletlia și Duimgi, iar la S.-V. de dealul Peletlia cu movilele Iarîm-Iuc, Beiul, - Movila-din-Tirla și Traian, la 2 kil. spre S. de căt. Cara-Harman. Aspectul general al lor e acesta: așezate pe locuri mai șese, casele sunt mari, rău zidite, adunate în jurul bisericilor sau geamiei; prea puține înconjurate cu grădini. Cara-Harman are și cîte-va vii la Nord.

Populațiunea sa este formată din elemente romîne și Turci. În anul 1896 se găseau 207 familii, cu 1089 suflete, împărțite după cum urmează: după sex: 567 bărbați și 522 femei; după stare civilă: 651 necăsătoriți, 410 căsătoriți și 28 văduvi; după instrucție: 74 știind carte și 1015 ne știind; după cetățenie: 1088 cetățeni romîni, și 1 supus străin; după religie: 719 ortodoxi și 370 mahometani; după ocupație: 246 agricultori și meseriași, 4 comercianți și 10 industriași; erau 203 contribuabili; 145 împrumietăriți și 115 neîmprumietăriți.

În ceea ce privește calitatea pămîntului, cele 15787 hectare ale com. se împart astfel: 5508 hect. teren neproductiv (vetrele caselor: 508 hect.) și bălți, stufuri, etc. (5000 hect.) ale statului și 10279 hect. teren productiv, din cari: 8461 hect. loc cultivabil (din care loc au 3764 hect.), 1565 hect. izlaz (din care 164 hect. al locuitorilor) și 4 hect. vii ale locuitorilor.

În com. sunt 246 plugari, cu 156 pluguri (151 cu boi, 5 cu cai), 135 cai și căruțe (11 cu boi și 124 cu cai), 1 mașină de secerat, 1 mașină de bătut porumbul, 1 mașină de vînturat și 1 mașină de cosit finul.

În Cara-Harman sunt 13590

capete de vite, din cari: 519 cai, 1449 boi, 82 bivoli, 12 asini, 10900 oi și 630 porci. Locuitorii se ocupă și cu pescuitul din bălțile Sinoe și Tuzla. Sunt 8 mori de vînt.

Comerțul e activ și se face pe șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța și prin gara orașului Constanța, la 35 kil. spre S. El constă în importul manufacturilor, băuturi spirtoase, unelte agricole și în exportul vitelor cu produsele lor (lînă, brînză) și al cerealelor.

Budgetul comunei e de 4427 lei venituri, și de 2908 lei cheltuieli.

Căi de comunicație sunt: pe lacuri și bălți cu luntre; drumuri comunale ce unesc cătunele între ele și cu satele învecinate: ca Tarșan, Leremet, etc.

Biserică ortodoxă e una singură în cătunul Peletlia, cu hramul Acoperămîntul-Maicei-Domnului, cu 10 hect. de la stat, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Sunt 2 geamii cu 2 hogi în cătunele Cara-Harman și Peletlia.

Școli sunt 2 rurale mixte: una în căt. Cara-Harman și alta în căt. Peletlia; au 2 învățători; 89 elevi înscriși (52 băieți și 37 fete).

Cara-Harman, *punct militar*, în Dobrogea, la o înălțime d'asupra nivelului mării de 104.97 m.

Cara-Mișea-Tepe, *deal*, județul Constanța, pl. Hirșova, pe teritoriul comunei rurale Topolog, și anume pe acela al cătunelor Doerani și Topologului-Romîn. Se desface din dealul Doerani; se întinde spre S. printre pîriul Topologul (sau Saraiul) și afluențul său Hagi-Omer, într'o direcție de la Nord-Est spre Sud-Vest, brăzdînd partea de E. a plășei

și pe cea meridională a comunei. Se ridică la 197 m., dominând pârâiele de mai sus, ale căror maluri, din cauza naturii sale pietroase, sunt înalte și stîncoase, satul Doerani, și drumul județean Babadag-Hîrșova. Este acoperit cu fînețe.

Cara-Murat, comună rurală, din jud. și pl. Constanța.

Este așezată în partea estică a județului, la 26 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea centrală a plășei, a cărei reședință este.

Se mărginește la Nord cu comuna rurală Pazarlı, de care se desparte prin dealurile Ilanlic-Bair și Dolufaci-Bair; la S. cu comuna rurală Caratai (din plasa Medjidia), de care se desparte prin dealurile Hagi-Culac și Murat-Bair; la E. cu comuna rurală Cicricci, de care se separă prin dealul Cara-Murat-Bair; iar la V. cu comuna rurală Carol I sau Dana-Chioi, de care se desparte prin dealul Dana-Chioi-Bair.

Relieful solului este accidentat, de culmile Dorobanțul, Carol și Cara-Murat; cea d'intîiu la Nord și Vest, cea d'a doua la Sud, cea d'a 3-a la Est. Dealurile principale, care brăzdează teritoriul comunei sunt: Slanlac-Bair, cu vârful Ilanlic-Tepe (142 m.) la N.; Delufaci (125 m.) la N.-E., și ramificații orientale ale culmei Dorobanțul; Murat-Bair, cu vârful Murat-Iuc (130 m.) la S.-V.; Amut-Bair, vârful Tepe-Cara-Murat (203 m.) la S.-E., prelungiri orientale ale culmei dealului Carol I. Cara-Murat-Bair cu vîrfurile Cara-Murat (118 m.) și Cara-Murat-Iuc (104 m.) la E. Toate aceste dealuri sunt acoperite cu semănături și fînețe.

Copacii lipsesc aproape cu desăvîrșire; pe muchea lor mobilele sunt risipite în diferite direcțiuni, iar numeroase drumuri le întretae în nenumărate direcțiuni. Mobilele sunt răspîndite în toate părțile, în număr de 17; au servit ca locuri de mormînt și puncte de observație.

Hidrografia nu este reprezentată de cît prin cîte-va văi, care au apă numai în timpul ploilor sau topirei zăpezilor, primăvara. Principalele sunt: Cara-Murat-Ceair, ce pleacă din dealul Cara-Murat, brăzdează mijlocul comunei, trecînd prin satul Cara-Murat și, sub numele de Hagi-Cabul și Chiostel, se deschide în lacul Medjidia; valea Caratai, care o brăzdează la S. și valea Dolofan puțin la N.-E. Ondulațiunile terenului fiind mici și uniforme, nu pot forma văi adînci și mari. Lipsa de păduri face ca aceste văi să fie mai tot-d'a-una lipsite de apă.

Comuna se compune dintr'un singur sat Cara-Murat situat pe ambele maluri ale văii Cara-Murat, închis și dominat la V. de dealul Murat-Bair, cu movila Murat-Iuc, la E. de dealul Cara-Murat, cu movila Cara-Murat, la S. de dealul Amut-Bair și la N. de dealul Hamlic-Bair. Casele satului în partea de Est sunt bine zidite, înconjurate cu grădini și dispuse pe 4 uliți paralele; aceasta este partea de curînd formată; partea vechiă este situată la V. formată din case avînd fie-care grădina sa, dar risipite la capătul văii Cara-Murat.

Suprafața totală a comunei este de 10073 hect., din care: 228 hect. ocupate de grădinile și vatra satului, cu 304 case; iar restul 9769 hect. este îm-

părțit între stat cu proprietarii cari au 4570 hect. și locuitorii cari posedă 4570 hect.

Populațiunea sa totală pe 1896 este de 320 familii, cu 1569 suflete, împărțită ast-fel:

După sex: 860 bărbați, 709 femei. După starea civilă: 923 necăsătoriți, 602 căsătoriți, 44 văduvi. După instrucțiune: 498 știu carte, 1071 nu știu. După cetățenie: 1349 cetățeni Romîni, 220 supuși străini. După religie: 705 ortodoxi, 619 catolici și 246 mahometani. După avere: împroprietăriți 466, neîmproprietăriți 32. Sunt 498 contribuabili.

În ceea ce privește calitatea pămîntului, cele 10073 hect., întinderea comunei, se împart ast-fel: 228 hect. teren neproductiv, ocupat de vatra satului; 9769 hect. teren productiv din cari: 6420 hect. teren cultivabil (1450 hect. ale Statului cu proprietarii și 4970 hectare ale locuitorilor) 6279 hectare teren necultivat, din cari: 3129 hectare ale Statului cu proprietarii și 150 hect. ale locuitorilor; 84 hect. teren izlaz, tot al Statului. 11 hect. teren cu vii, tot al Statului.

În comună sunt 477 plugari, cari au 240 pluguri (140 cu boi, 100 cu cai), 266 care și căruțe (6 cu boi, 260 cu cai), 66 mașini de secerat, 10 mașini de bătut porumbul, 100 grape de fier, 60 mașini de vînturat.

Locuitorii au 13708 capete de vite, din cari: 777 cai, 1389 boi, 12 asini, 10900 oi și 630 porci.

Industria este cea casnică. Sunt în comună: 1 fabrică de lăminari de ceară și 3 mori de vînt. Sunt în total 14 industrii.

Comerțul e activ și se face pe șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, prin gara

Murfatlar, la 26 kil. spre S., și constă în importul de mașini agricole, vin, manufactură și în export de cereale, vite cu produsele lor (lână, brânză) și lămînări de ceară.

Budgetul comunei este de 7428 lei la venituri și 4973 lei la cheltueli.

Căi de comunicație sunt: calea județeană Hirșova-Constanța, care trece chiar prin comună, apoi drumuri comunale la Cuvici, Esther și Palaz.

Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Sunt și 2 biserici catolice.

Sunt 2 școli: una a comunei cu 1 învățător, 1 învățătoare, 120 elevi înscriși (68 băieți, 52 fete) și alta catolică.

Cara - Murat I, punct militar, în Dobrogea, la o înălțime de 118.15 m. d'asupra nivelului Mării-Negre.

Cara - Murat II, punct militar, în Dobrogea, la o înălțime de 107.30 m. d'asupra nivelului Mării-Negre.

Cara-Murat-Tepe, deal, în județul Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul comunelor Pazarli și Cara-Murat. Este mai mult o prelungire estică a dealului Bilarlar, desfăcîndu-se din vîrfurile Cara-Tepe (177 m.); se îndreaptă spre E., d'alungul pîrîului Esther, până aproape de apa Tașăul. Domină satul Esther, așezat la poalele sale nordice, satul Cara-Murat și două drumuri ce pleacă unul la Cara-Murat și altul la Medjidia.

Cara - Nasuf, com. rur., situată în partea sud-estică a județului Tulcea și a plășei Istrul, lângă malul vestic al bălții Sinoe.

Se mărginește la N. cu com. Casap - Chioi. La E. cu lacul Sinoe, la V. cu com. Cogeaalac, și la S. cu com. Çara-Harman din jud. Constanța.

Relieful solului ține de regiunea deluroasă. Dealuri sunt: dealul Cara-Nasuf la N., de 57 metri, dealul Cascalii-Bair, de 115 metri, la S.-V. Movile sunt foarte numeroase; mai însemnate sunt: Caba-Iuc, de 56 metri, la N.; Cara-Harman, de 48 metri, la S.; Duimgi, de 68 metri, la S.-V. Sunt naturale și acoperite cu verdeață, iar dealurile cu semănături.

Apele, cari udă com., sunt: pîrîul Duimgi, la S., trece prin satul Duimgi; are maluri înalte; se varsă în lacul Tuzla. Valea Cara-Nasuf, la N., trece prin satul Cara-Nasuf. Bălți sunt: Sinoe la S.-E., Cara-Nasuf la S.-E., Tuzla la S. și două mici lacuri la S.-V. formate de pîrîul Duimgi.

Cătunele cari o formează sunt: Cara-Nasuf la N.-E., reședința, pe pîrîul cu același nume; Duimgi, la 5 kil. spre S.-V., pe pîrîul Duimgi.

Intinderea comunei este de 8215 hect. din cari 120 hect. ocupate de vetrele satelor, 5500 hect. ale locuitorilor și 2585 hect. ale statului.

Populațiunea este amestecată. Sunt 310 familii cu 1336 suflete, din cari 322 bărbați, 305 femei, 709 copii. După naționalități sunt: 23 Romîni, 1095 Bulgari, 203 Tătari, 6 Greci, 2 Armeni și 7 Evrei.

Calitatea pămîntului este în general bună pentru agricultură. S'aă cultivat 3991 hect.; restul din suprafața comunei este ocupată de: stuf, bălți și mlaștini.

În com. sunt 189 plugari, cu 115 pluguri. Vitele, în număr de

4218 capete, constituiesc una din avuțiile locuitorilor.

Grădinaritul este ocupația Bulgarilor. Industria este cea domestică. Comerțul este activ, constînd în import de manufactură și coloniale și în export de cereale și vite. Sunt 7 comercianți.

Veniturile com. sunt de 5212 lei, iar cheltuelile de 4915 lei. Sunt 296 contribuabili.

Drumurile sunt toate comunale și duc la satele apropiate: Cogeaalac, Peletlia, Duimgi, Casap-Chioi și Potur.

Biserică este una singură, ortodoxă, zidită, în 1879, de locuitori; are hramul Sf. Methodiu și Ciril; posedă 10 hectare pămînt; e deservită de 1 preot și un cîntăreț.

Școli sunt două, una în fiecare căt.; ambele sunt fondate de locuitori; au câte un învățător, 10 hect.; 82 elevi înscriși.

Comuna e vechiă. Este fondată în secolul trecut de Turci, cari s'aă retras în mare parte; în locul lor aă venit Bulgarii.

Cara-Nasuf, sat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, căt. de reședință al com. rur. Cara-Nasuf, așezat în partea de S.-E. a plășei și în cea de N.-E. a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Cara-Nasuf. Intinderea satului este de 75 hect. Populația e formată de Turci, Tătari și Bulgari. Sunt 105 familii, cu 540 suflete. Spre S.-E. de comună se află ramurile vechei cetăți grecești Istropolis.

Cara-Nasuf, deal, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei Cara-Nasuf. Este mai mult o prelungire estică a culmei Hai-Din, brăzdînd partea de S. a plășei și pe cea de N.-E. a comunei. Ultimele sale ramificațiuni se termină lângă țarmii

vesticii ai lacului Sinoe. E tăiat de drumul comunal Sari-Iurt-Cara-Nasuf. Are o înălțime de 104 m. Este presărat cu o mulțime de movile, între cari Caba-Iuc (56 m.) e cea mai înaltă. E acoperit cu semănături și izlazuri.

Cara-Nasuf, *prin*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rur. Cara-Nasuf. Iși ia naștere din poalele sudice ale dealului cu același nume; se îndreaptă spre E., având o direcțiune generală de la V. spre E., udînd partea sudică a plășei și cea de mijloc a comunei; trece prin satul Cara-Nasuf, curgînd pe la poalele sudice ale dealului Cara-Nasuf, și, după 3 kil. de curs, se varsă în iezerul Sinoe, ceva mai spre E. de satul Cara-Nasuf.

Cara-Omer, *com. rur.*, în județul Constanța, pl. Mangalia.

Este așezată în partea meridională a județului, la 64 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în partea vestică a plășei, la 50 kil. spre V. de orașelul Mangalia, reședința ei.

Se mărginește la N. cu comunele rurale Carvaclar și Enghetz, despărțindu-se de cea d'întîiu prin dealul Cavaclar, de cea d'a doua prin dealul Cara-Suluc-Bair; la S. cu Bulgaria, de care o desparte dealurile Docuzair și Muraci; la E. cu comunele Hazaplar și Sarighiol, despărțind-o de cea d'întîiu, dealul Ghiuvenli, și de cea d'a doua dealurile Egi-Iuiuc și Murfacea-Bair; la V. cu comunele Bairam-Dede și Hairam-Chioi (pl. Silistra-Nouă), separîndu-se de prima prin dealul Docuzaci, de secunda, prin dealurile Sari și Curu-Bair.

Culmile Cara-Omer la V.-N. și la interior și Muraci la E. și S. brăzdează teritoriul comunei; mai întinsă dintre toate comunele din județul Constanța. Principalele dealuri sunt: Docuzaci (193 m.), Dealul-Morîi (170 m.), la S.-V.; Malcoci-Mazarli (176 m.), Curu-Bair (168 m.), la N.-V.; Cavaclar, cu vîrfurile Ghiuvenli-Nord (155 m.), Cara-Suluc-Bair, cu vîrfurile Ghiuvenli-Est (141 m.), la Nord; Coru-Sîrti (152 m.) și Cara-Cuiuc Bair, cu vîrfurile Cheragi (136 m.) la E. Prin interiorul comunei sunt dealurile: Mezarlic-Bair, de natură stîncosă, Sari-Bair (140 m.), Mezarlic (164 m.), acestea spre partea nordică; dealurile: Bair-Mezarlic (187 m.), Mamuzli-Bair (180 m.), Alibei-Chioi, Mezarlic (170 m.), Alibei-Chioi-Bair (163 m.), Cara-Omer-Bair cu vîrfurile Ghiuvenli II (152 m.), Mezarlic-Bair (158 m.), acestea în partea centrală; dealurile: Dere-Chioi-Bair (182 m.), Bair-Iuiuc (140 m.), Cara-Omer (170 m.), în partea meridională.

Culmea Muraci e reprezentată prin dealurile: Egi-Iuiuc, cu vîrfurile Cheragi II (123 m.); Mezarlic-Sîrti (128 m.) și Murfacea-Cairac (140 m.), toate în spre S.-V., avînd același aspect ca și cele ale culmei Cara-Omer. Movile sunt numeroase; unele înalte mari, servind probabil ca puncte de observare și orientare; toate sunt artificiale; ele sunt răspîndite pe toată suprafața teritoriului. Principalele sunt: Movila-Mare (200 m.), pe hotarul spre Bulgaria, la S.-V.; Bali-Iuc (182 m.), tot la S.-V.; Cheragi (130 m.) la E.

Principalele văi sunt: Docuzaci la V., trecînd prin satul Docuzaci, cu maluri înalte și pe alocurea pietroase. Valea Calfa-Chioi, care la început poar-

tă numele de Cerchez-Chioi-Culac, trecînd prin satul Cerchez-Chioi, apoi cel de Calfa-Chioi-Ceair, trecînd prin satul Calfa și în urmă cel de Sarapcea, trecînd prin satul Cialmagea și deschizîndu-se în valea Demircea. Brăzdează comuna la V. Malurile sale sunt în general înalte și stîncosă. Valea Afighinea începe sub numele de valea Dere-Chioi, ia pe urmă pe cel de Alibi-Chioi-Ceair, trecînd pe lîngă satul Alibi-Chioi, în urmă de Valea-Cișleș, trecînd pe lîngă cișla Alibi-Chioi și în fine pe cel de Afighinea, brăzdînd interiorul comunei, Valea Ghiuvenli sau Mangaci, trece prin satul Ghiuvenli, brăzdează comuna la N. Valea Chior-Cui o străbate prin interior; valea Daulu-Chioi, care ia mai la vale numele de valea Sîrti, trecînd prin satul Daulu-Chioi, o brăzdează la E. și S.-E. Valea Cara-Omer primind pe stînga valea Luci, Ghiolgiul și Izvorului, trece prin satul Cara-Omer și îl străbate la S.

Clima comunei este excesivă, din pricina lipsei de păduri și adăposturi oferite de dealuri; vara este arzătoare și rare-ori puțin temperată de vînturile ce suflă din spre mare; iarna e aspră, guvernată fiind de vîntul dominant, recele și gerosul crivăț (N.-E.). Ploae cade puțină și puțurile trebuiesc săpate la adîncimi foarte mari.

Cătunele, cari compun comuna, sunt nouă și anume: Cara-Omer, așezat în partea meridională a comunei, pe valea Cara-Omer, între dealurile Cara-Omer la S.-V., Alibi-Chioi-Bair la N.-V., Cara-Omer-Bair la N.-E. și Mezarlic-Bair la E. și S.-E.; Ghiuvenli, în partea septentrio-

nală a comunei, la 7 kil. spre N. de reședință, pe valea Ghiuvenli, între dealurile Cavaclar la V., Consirtî la S., Carasuluc-Bair la N.-E. și Ghiuvenli la N.; Cauli-Cicur (groapa sîngeroasă) în partea meridională a comunei, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, pe văile Iurtluc și Cauli-Cicur, între dealurile Mezarlic-Bair la N.-V., Caulicum la N., Surtluc-Bair la S. și Murfatcea-Cairac la S.-E.; Daulu-Chioi în partea estică a com., la 5 kil. spre S.-E. de reședință, pe valea Daulu-Chioi, între dealurile Mezarlic-Bair la E., Murfatcea-Bair la S. și Egi-Iuiuc la N.; Calfa-Chioi, în partea vestică a com., la 10 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea Calfa, la poalele pietroaselor dealuri Malcoci, Mezarlic la V. și Mezarlic-Bair la E.; Mamuzli, în partea vestică a comunei, la 9 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea Calfa-Chioi, între dealurile Docuzaci la V. și Mamuzli la E.; Alibi-Chioi, în partea centrală a comunei, la 5 kil. spre N.-V. de reședință, pe văile Cișla și Alibi-Chioi, între dealurile Alibi-Chioi la V. și Alibi-Chioi-Bair la E. Cercez-Chioi, în partea meridională a plășei, la 9 kil. spre V. de reședință, pe valea Cercez-Chioi, la poalele pietroaselor dealuri Bair-Mezarlic la E. și dealul Bai la V.; Deru-Chioi, tot în partea meridională a com., la 9¹/₂ kil. spre V. de reședință, pe valea Des-Chioi și la poalele stîncoselor dealuri Des-Chioi la E. și Dealul-Morii la V. Docuzaci sau Docuz-Aci, în partea vestică, la 12 kil. spre V. de reședință, pe valea Docuzaci, înconjurat de toate părțile de dealul Docuzaci. Casele acestor sate sunt așezate în jurul bisericilor sau geamiilor, în câte două sau trei grupuri, mai toate

aū de jur - împrejur mori de vînt.

În anul 1895, populațiunea era de 443 fam., cu 2079 suflete, împărțită după cum urmează: După sex: 1159 bărbați și 920 femei; după starea civilă: 1152 necăsătoriți, 850 căsătoriți și 77 văduvi; după instrucție: 118 știind carte și 1961 ne știind; după religie: 906 ortodoxi, 126 catolici și 1047 mahometani; după profesiuni: 823 agricultori și meseriași, 14 comercianți, 4 industriași și 10 cu diferite alte profesiuni; sunt 851 contrib.

După statistica din 1896—97 sunt în comună 820 familii, cu 3067 suflete.

În comună sunt 2 biserici catolice și 4 geami.

În ceea ce privește calitatea pămîntului, cele 23340 hect. ale comunei se împart astfel: 191 hect. loc neproductiv, ocupate de vatra satului; 23149 hect. loc productiv, din cari: 13936 hect. loc cultivabil (3773 hect. ale statului cu proprietari și 10173 hect. ale locuitorilor); 4613 hect. loc necultivat, ale locuitorilor; 4600 hect. izlaz, din care 1113 hect. ale statului cu proprietari și 3487 hect. ale locuitorilor.

În comună sunt 823 plugari, cari aū 322 pluguri (302 cu boi, 10 cu cai) 448 care și căruțe, (139 cu boi, 309 cu cai), 1 mașină de treerat cu aburi, 4 mașini de semănat, 4 mașini de secerat, 1 mașină de bătut porumb, 10 grape de fier și 3 mașini de vînturat. Sunt în comună 65 puțuri. Locuitorii aū 9194 capete de vite, din cari: 1025 cai, 2135 boi, 94 bivoli, 6271 oi, 86 capre și 583 porci.

Comerțul este activ, în comună fiind vama de export și import spre Bulgaria. Gara mai apropiată este Murfatlar la 50

kil. spre Nord. La Cara-Omer e un biuroū vamal, avînd de sucursale biurourile din Hirșova și Rasova. Biuroul din Cara-Omer a fost înființat în anul 1894 (Aprilie). Pe ultimul exercițiu financiar a produs un venit de lei 4430, importîndu-se mărfuri pentru 43466 lei și exportîndu-se pentru 168564 lei.

Suprafața totală a comunei e de 23340 hect., cea mai întinsă din tot județul, din cari: 191 hect. ocupate de vatra satului cu 323 case, iar restul de 23149 hect. împărțit între stat cu proprietarii cari posedă 44886 hectare și locuitorii cari aū 18263 hectare.

Budgetul este de 16115 lei, 95 bani la venituri și 5349 lei, 16 bani la cheltueli.

Căi de comunicație sunt căile județene: Para-Chioi-Mangalia, trecînd prin satul Ghiuvenli, la N.; șoseaua Cara-Omer-Mangalia; drumuri comunale la Hazaplar, Chiragi, Bairam-Dede, Cavaclar, Sari-Ghiol, Topraisari.

Cara-Omer, deal, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei rurale Cara-Omer, situat în partea vestică a plășei și cea de S.-V. a com. Se desface din dealul Bair-Iuiuc, întinzîndu-se printre văile Iuci-Ghiolgiu și Valea-Izvorului. Este acoperit cu verdeață. Are o înălțime de 160 m. Pe muchea dealului merge drumul Cara-Omer-Dere-Chioi și altul ce merge în Bulgaria.

Cara-Omer-Bair, deal, județul Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunei Cara-Omer. Se desface din dealul Alibi-Chioi, din punctul Ghiuvenli II (152); se întinde spre S., într-o direcție generală de la N.-V.

spre S.-E., brăzdind partea vestică a plășei și cea estică a comunei. Se prelungește spre S. cu dealul Mezarlic-Bair, de pe lângă satul Cara-Omer. Pe muchea lui merg drumurile comunale de la Cara-Omer la Ghiuvenli și Mustafaci. Este acoperit cu semănături.

Cara - Orman, *com. rur.*, în pl. Sulina, jud. Tulcea, situată în partea estică a județului, la 100 kil. spre E. de orașul Tulcea, capitala județului, și în partea centrală a plășei, la 35 kil. spre V. de orașul Sulina, reședința plășei.

Numele său turcesc, înseamnă Pădurea - Neagră, din cauza întunecimei pădurei seculare care poartă același nume și care se află pe teritoriul său.

Hotarul său amănunțit este acesta: Incepe din brațul Sulina, de la mila No. 7; se îndreaptă spre S.-E., în o linie mai continuă, până ce dă de Gîrla - Impuțită, ce o urmează până la vărsarea ei în Marea-Neagră, la mila marină No. 7; merge spre S., pe malul Mărei, până la mila No. 8, de unde o ia spre S.-V., de alungul grindului Ivanicia, până dă în brațul Sfîntul-Gheorghe lângă cherhaneaua (Ivancea-Nouă) Ermalaiul; de aci trece Dunărea (brațul Sfîntul-Gheorghe) și urmînd cel-l'alt mal (drept), se întortochează după toate sinuozitățile meandrului braț, avînd o direcțiune generală spre Nord-Vest, până în dreptul gurei gîrlei Litcovul, lângă punctul trigonometric Parvuloc. De aci, într'o direcțiune generală spre Nord, urmează gîrla Litcovul, până la lacul Ciubida, de unde o părăsește, pentru a înconjura lacul Obretinul și a se opri în brațul Sulina la mila No. 22. De aci, în-

tr'o direcțiune generală spre E., urmează brațul Sulina, până la mila No. 7, de unde am plecat. Forma lui este foarte neregulată. Lungimea perimetrului este de peste 150 kilometri.

La N. com. se învecinește cu com. urb. Chilia-Vechie și cu cea rurală Satul-Noi, despărțită fiind de ambele prin brațul Sulina; la E. cu comuna urbană Sulina; la S. cu com. Sf. Gheorghe (sau Catirlez) și la V. cu com. Moru-Ghiol, de care se desparte prin gîrla Litcovul.

În general terenul nu e ridicat mult de asupra nivelului Mării; une-orî e mai jos ca acela al brațelor Sulina și Sf. Gheorghe, de unde inundații foarte dese.

Apele cari o udă sunt: Brațul-Sulina la N. și Brațul-Sfîntul Gheorghe la Sud. Sunt și multe gîrle, ce servesc de scurgere multelor și întinselor lacuri, de cari întreaga deltă a Dunărei este presărată. Așa avem: gîrla Litcovul la V., Gîrla-Impuțită la E., gîrla Tudor-Vătaful spre E. Bălțile ocupă o mare parte din teritoriul comunei Balta Obretin se află la Nord-Vest, și se scurge în brațul Sulina; lacurile Ciubida și Gorgostel sunt la V. și se scurg în gîrla Litcovul; lacul Erenciuc, la S., se scurge în brațul Sf. Gheorghe. Mai sunt bălțile: Puiul, Puiulețul, Lumina, Potcoava, Roșul și Roșulețul, ce comunică una cu alta și au o vărsare comună în Gîrla-Impuțita, ocupînd partea centrală și estică a comunei. Lacurile Porcul și Porculoiul, la N. se scurg tot în Gîrla-Impuțita. Stuful ocupă $\frac{1}{10}$ din teritoriul comunei, care în cele mai multe locuri este mlăștinos.

Comuna este formată dintr'un singur sat.

Întinderea ei totală se ridică la 400 kil. pătrați (sau 40000

hect.), din cari 30 kil. pătrați (3000 hect.) ocupate de lacuri și bălți, 45 kil. pătrați (4500 hect.) pămînt solid, iar restul de 325 kil. pătrați (32500 hectare) sunt ocupate cu stuf, parte mlăștinos, parte uscat. Din cele 4500 hect. pămînt solid: 1800 hect. aparțin statului (pădurea Cara-Orman, ce are această întindere); restul de 2500 hect. aparține locuitorilor, din cari 100 hect. sunt ocupate de vatra satului cu grădinile și locurile cultivabile. Cele-l'alte, grădini ca: grădina Roșu, Grădina-Ivanci, Lumina, sunt neproductive, fiind acoperite cu nisip.

Populațiunea este rusească, afară de 4 Romîni, 3 Ovrei, 1 Țigan și 15 Lipoveni. Sunt 96 familii, cu 649 suflete, din cari 226 bărbați, 229 femei, 194 copii (109 băeți și 85 fete), văduvi 3, neînsurați 17. Contribuabili sunt 78.

În com. e o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în 1875 de locuitori, cu 1 preot, un cântăreț, cu un venit de 1200 lei; o școală, fondată în 1881, făcută din stuf și vălătuci. Are un învățător, 71 elevi înscriși, 41 băeți și 30 fete.

Calitatea pămîntului e mediocră. Nisip este mult; pășuni sunt prin pădurea Cara-Orman. Din cele 100 hect. pămînt liber, numai 30 hect. sunt cultivate cu secară.

Locuitorii au 4120 capete de vite, din cari: 2000 boi și vaci, 1900 oi, 60 cai, 10 capre și 150 porci. Sunt 3 mori pe apă; 2 băcăni și 1 cîrciumă.

Budgetul comunei este de 3200 lei la venituri și 3000 lei la cheltuieli.

Căi de comunicație sunt drumurile comunale, ce duc de la com. la orașele Chilia-Vechie, Sulina, Mahmudia și la com. în-

vecinate : Cadîrlez, Sf. Gheorghe, Moru-Ghiol și Satul-Noû.

Comuna aceasta s'a fundat acum 80 ani, pe timpul Turcilor, din privilegiați. La început trăiau aci și Cerchezii ce jefuia corăbiile pe malul Mării și se întorceau cu prăzile acasă. Mai târziu au venit și marea majoritate de Rușii ce s'au contopit cu ei.

Cara-Orman, grind, saû loc ridicat de-asupra stufului înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman. Incepe nu departe de brațul Sulina, din dreptul milei No. 15; se îndreaptă spre S., lărgindu-se din ce în ce, terminându-se prin mai multe prelungiri, aproape de brațul Sf. Gheorghe. Are o lungime maximă de 14 kil., o lățime medie de 4 kil. și o întindere totală de 25 kil. pătrați sau 2500 hect. E unul din cele mai mari grinduri ale județului, al doilea după Chilia. În partea estică este așezat satul Cara-Orman; în partea sud-vestică este situat satul Litcov; în interiorul lui, pe o întindere de 1800 hect. se întinde pădurea Cara-Orman. Restul din teritoriū (150 hect.) e parte productiv, parte cu pășuni și locuri neproductive, acoperite cu nisip, mai cu seamă la Vest. Este străbătut de drumurile comunale Cara-Orman-Litcov-Ivancea. Se ridică până la o înălțime de 4 m. d'asupra stufului ce-l înconjoară de toate părțile.

Cara-Orman, punct trigonometric de observație, de I-iul rang, avînd 4.25 m., situat în județul Tulcea, pl. Sulina, com. Cara-Orman, în partea vestică a plășei și cea sud-estică a comunei, pe grindul cu același nume, în

mijlocul unei bande lungi de nisip și pietriș.

Cara-Orman-Copac, punct trigonometric de observație, de rangul al 3-lea, în județul Tulcea, plasa Sulina, comuna Cara-Orman, pe grindul Cara-Orman, în partea nordică, în mijlocul unei păduri. Are 2.7 m. înălțime.

Cara-Peletlic-Artasi, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rur. Para-Chioi și Regep-Cuiusu. Se desface din dealul Siran-Culac-Bair. Se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., printre văile Sarp-Orman-Ceair și Ghiuvenli-Ceair. Brăzdează partea de S. a plășei și pe cea de V. a comunelor. Are 155 m. înălțime. Pe muchea lui merge hotarul Dobrogei spre Bulgaria. Este acoperit cu fînețe și păduri, între cari însemnăm pădurea Chirișlic-Orman.

Cara-Suhat, sat, județul Tulcea, com. urb. Mahmudia, situat pe malul stîng al brațului Sf. Gheorghe, în partea nordică a plășei și în cea nord-vestică a orașului, la 3 kil. spre V. de reședință. Populația se compune din 32 familii, cu 147 suflete, din cari 3 Romîni și 144 Ruși. Ocupația lor este pescăria în Dunăre și în lacul Cara-Suhat.

Cara-Suhat, sat, adunătură de colibe pescărești, în județul Tulcea, plasa Tulcea, pe teritoriul com. Beș-Tepe, pe malul stîng al brațului Sf. Gheorghe, situat la 4 kil. spre N.-V. de satul Beș-Tepe, în fața dealului Cara-Suhat. Are 15 familii, cu 52 suflete, toți Ruși, ocupîndu-se cu pescăria.

Cara-Suhat, lac, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunei urb. Mahmudia, situat în partea nordică a plășei și cea vestică a comunei. Este format de una din revărsările anterioare ale brațului Sf. Gheorghe, lîngă care e așezat și cu care comunică prin 7 mici gîrlițe. Are o formă lunguiață și înconjurat de toate părțile cu stuf. Din el pleacă gîrla Marchel, care se pierde într'un lac spre răsărit. Are o întindere de 115 hect. Produce pește bun, care e pescuit de locuitorii din satul Cara-Suhat.

Cara-Suhat, vîrf de deal, în județul Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beș-Tepe. E situat în partea centrală a plășei și cea vestică a comunei, pe malul drept al brațului Sf. Gheorghe, în dreptul satului Cara-Suhat. Este un vîrf nordic al dealului Ciuciuc-Beili. Are 45 m. înălțime. E punct trigonometric de observație, de rangul al 3-lea, dominînd brațul pe o mare întindere.

Cara-Tepe-Bair, deal însemnat în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei Tocsof și al căt. Chirișlic. Este o prelungire a dealului Beș-Tepe, din jud. Constanța. Se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sud-vestică a plășei și a comunei; se întinde de-alungul pîriului Casimcea, pe dreapta lui. E stîncos. Lîngă satul Chirișlic, formează, împreună cu Chirișlic-Bair, o vale frumoasă (vezi Chirișlic-Bair). Se ridică până la o înălțime de 170 m. E punct trigonometric de observațiune de rangul al 3-lea. Domină asupra satului Chirișlic și asupra văii pîriului Casimcea. Este acoperit

numai cu fînețe și pășuni. Pe muchea-î merge drumul comunal Chirișlic-Ghelinghe (Constanța).

Cara-Uba, *movilă*, în jud. Constanța, așezată în partea nordică a plășei Constanța și a comunei Cicricci, pe muchea dealului Palaz. Este naturală, a servit ca punct de orientare. Are o înălțime de 101 m., dominînd prin înălțimea sa pîrîul Casimcea, satul Palaz și drumul național Tulcea-Babadag-Constanța.

Carabanul, *gîrlă*, izvoarește din munții com. Teșila, plaiul Peleşul, jud. Prahova, curge de la E. spre V. și se varsă în riul Doftana, pe malul stîng, tot în raionul com. Teșila.

Carabanul, *munte*, ce servește de izlaz, în partea de E. a com. Teșila, pl. Peleşul, județul Prahova.

Carabanul-cu-Boia, *trup de pădure* a statului, pendinte de comuna Teșila, pl. Peleşul, județul Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Lacurile-cu-Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul, Podurile și Vîrful-Negrașului, formează pădurea Teșila, de 5000 hectare.

Carabețul, *deal*, situat în Sudul com. Bughiile, pl. Teleajenul, județul Prahova.

Carabețul, *pisc*, com. Bughiile, plaiul Teleajenul, județul Prahova.

Carabulea, *moară de apă*, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, județul Dolj.

Caracalul, *com. urbană*, așezată în mijlocul plășei Ocolul, jud. Romanați, capitala județul Ro-

manați și unul din cele mai vechi orașe ale țării. E situat pe două dealuri și o vale. Se compune din: Centrul orașului și următoarele despărțiri: Boldul, spre Vest, locuită de agricultori și cărăuși, Tîrgul-de-Afară, Protoșeni, Sf. Ioan, Sf. Gheorghe și Sf. Nicolae. E de parte de Dunăre de 42 kil., socotit pe linia ferată. Este la 185 kil. depărtare de Rîul-Vadului (frontieră), la 54 kil. spre E. de Craiova și în mare apropiere (10 kil.) de vărsarea Tesluiului în Olt. Altitudinea terenului este de 138 m. d'asupra nivelului mării.

Orașul Caracal e străbătut prin mijloc de rîușorul Caracalul, canalizat și care curge dintr'un eleșteu mare din spre V., pentru a se vărsa, după eșirea din oraș spre E. în altul mai mic. Terenul orașului este puțin accidentat și pămîntul din care se compune e argilos. Intinderea stradelor cu pavagiu ce sunt în circulație e de 12441 m. lineari, și a șoselelor de 5040 m. Cele mai principale strade sunt: Brătulești, Libertăței, Mihalău-Bravul, Izlazul, Rozaliile, Carpații, Nordului, Liliacilor, Privighetorilor, Traian, Gărei, Justiției, Craiovei, Filipescu, Carol I, Anton Caracala, Unirei, Eneea, Izvoarelor, Bulevardul Regina Elisabeta, Calea Plevnei, Calea națională Rîmnicul-Vîlcei-Corabia, etc. etc.

Piețe sunt: Piața Unirei, Piața S-fii Apostoli, Piața de trăsuri, Piața de păsări, Piața-Mare (cu 26 magherniți), Piața grădinei publice, etc.

Orașul e împărțit în două secțiuni. Secțiunea I coprinde suburbiile Potroșeni, Tîrgul-de-Afară, Tîrgul-din-Năuntru și Sf. Nicolae; Secțiunea II a coprinde suburbiile Sf. Ion și Boldu. In-

trarea și eșirea din oraș se face prin 14 bariere, din care mai principale sunt: a șoselei către Carpați, a Cezienilor, a Liicenilor, a Craiovei, a Dobroslovenilor, a Bărbiciului, Redea, Gramnea, Pîrscovul, a Celariului, a Bechetului, a Corabiei, a Izlazului și a Stoenestilor.

În mijlocul orașului se înalță palatul administrativ al jud. Romanați (1871), o clădire frumoasă, în care se află instalate; Prefectura județului, comitetul permanent, cu consiliul județean, tribunalul de I-a instanță, parchetul tribunalului, cabinetul judecătorului de instrucție, medicul primar cu serviciul sanitar al județului cu serviciul sãu, o judecãtorie de ocol, corpul portãreilor, etc.

Alãturi, spre E. este localul Primãriei, unde mai e instalatã poliția, percepția comunală, serviciul tehnic și o judecãtorie de ocol. În fața de Nord a palatului administrativ se afla Grãdina Publică, bine întreținută, cu arbori și flori. În mijlocul ei se înalță statua Ceres.

Poliția se compune din 1 polițaiu, 1 comisar-director, 2 comisari de secții, 1 comisar special al gării, 2 sub-comisari și 1 agent special al siguranței; cu un efectiv de 55 sergenți.

Cheltuelile comunei pentru acest serviciu sunt de 46090 lei.

Puțin mai la N., pe punctul cel mai ridicat al orașului, se află turnul de observare pentru incendiu și puțin mai la Nord cazarma pompierilor. Serviciul pompierilor se compune din 20 pompieri, 10 sacagii, 3 vizitii la pompe și 4 coșari; sunt 21 cai, 2 pompe mari, 5 pompe mici, 1 saca mare, 10 mici și 1 bric.

În Caracal e un spital al ju-

dețului cu 30 paturi, instalat în clădirea sa proprie; poartă numele donatoarei, Esmeralda Vlădoianu; pentru procurarea de medicamente sunt două farmacii.

Serviciul sanitar al com. se compune din 1 medic, 1 vaccinator și 2 moașe. În Caracal se mai află: o secțiune de observări meteorologice, un birou telegraf-poștal, o casă de credit agricol, casieria județeană, cu o secțiune a Casei de Economie, reședința subprefecturii pl. Ocolul, două tipografii, trei librării și un stabiliment de băi. Administrația comunală o exercitează primarul, cu 2 ajutoare și consiliul comunal. Iluminatul se face prin 472 lămpi cu petrol, costând pe comună fie-care lampă anual lei 37.85.

Populațiunea orașului Caracal s'a ridicat la recensământul din 1894 la 11690 locuitori, din cari 844 populație flotantă, restul stabilă.

După cetățenie sunt: 11123 cetățeni români, 434 supuși altor țări, 133 nesupuși nici unei protecțiuni; după religie: 11217 ortodocși, 209 catolici, protestanți, luterani, etc. 32 mahometani, 230 mozaici, 2 de alte religii; 3496 știu carte, 8194 nu știu.

Populația orașului e în creștere; în anul 1897, registrele stărei civile arată un excedent de 36 născuți.

În cursul anului 1897, s'a înregistrat la oficiul stărei civile următoarele acte: 465 nașteri, 429 morți, 71 căsătorii și 4 divorțuri.

În Caracal sunt alegători:

Pentru Senat coleg. I 234
 » » » II 400
 Pentru Cameră » I 452
 » » » II 590
 » » » III 1150

Pentru com. col. I 195

» » » II 615 (dir.)

» » » II 604 (ind.)

Pentru camera de comerț: 93 din oraș și 228 din alegători județ.

Eligibili la Senat sunt 19 persoane.

Caracalul are 2250 case de locuit, din cari un număr mare de bordeie, mai ales în secțiunile rurale. Sunt 4 hanuri, 6 hoteluri, 8 birturi, 70 cârciumi, 10 băcăni, 5 cazinuri, 14 cazane de făcut rachi, 1 cazan pentru săpun, 7 tăbăcării, 12 fabrici de cărămidărie, 4 de lumânări, 2 mori cu abur și 4 pe apă, din care trei spre V. de oraș și una spre E. lângă abatoriu.

Numărul vitelor mari și mici din comună este de 6618, din cari: 1000 cai, 800 boi, 1000 vaci, 2018 bivoli, 1100 oi și 700 porci. Sunt 2500 duzi pentru creșterea găndacilor de mătăsă.

Orașenii se aprovizionează cu cele necesare pentru nutrimenț din piața târgului din centrul orașului și din piața de carne și zarzavaturi de lângă riș.

În cursul anului 1897 s'a tăiat la abatoriu comunal 1587 vite mari cornute și anume: 777 boi, 421 vaci, 36 mânzați, 144 mînzate, 43 viței, 37 vițele, 11 bivoli, 31 bivolițe și 36 maci.

S'a tăiat de asemenea afară din abatoriu: 1890 oi, berbeci și capre; 3830 miei și 442 porci.

Locuitorii se ocupă cu comerțul și industria.

Comerțul mai principal constă în cumpărarea de produse pentru export, și în vinderea vitelor.

Mai sunt cojocari, cari fac cojoace frumoase cu flori ce seamănă mult cu ale Vrîncenilor, cizmarii, croitorii, brașovenii,

băcanii, tinichigii, fierarii, vînzători de lemne, etc.

Are o stațiune de cale ferată, care unește Corabia cu R.-Vilcea, trecînd pe la Est de Caracal.

Aci se face, în fie-care Lună, bîlcu de săptămîna unde se desfac produse, vite, etc. Mai sunt și 4 bîlcuiri anuale și anume: unul la 9 Martie, care ține 3 zile, înființat în 1870 de consiliul județean, pe proprietatea com.; al 2-lea la Duminica Floriilor și care ține 3 zile, s'a înființat la 1873, tot de consiliul județean; al 3-lea, la 23 Aprilie, ține 3 zile și funcționează de 50 de ani; al 4-lea, la Duminica Rusaliilor, care ține 10 zile, este de asemenea vechiu. Toate se fac pe proprietatea comunei, care percepe taxele.

Budgetul veniturilor și al cheltuelilor pe anul 1898-99 este de 370200 lei. Cu 12 ani în urmă (1886-87) budgetul de venituri și cheltueli era numai de lei 162632.

Municipalitatea orașului Caracal are datorii contractate la Casa de depuneri, consemnațiunii și economie în valoare de 400000 lei.

Orașul Caracal posedă între altele următoarele proprietăți: Grădina publică, Piața - Mare (cu hala), Piața-Unirei, cazarma pompierilor, piața din fața grădinei publice, un teatru în construcțiune, locul pe care se face târgul săptămînal, observatoriul de incendiu, abatoriu, platoul pe care se fac bîlcuiri, spitalul de holerici, piațeta dintre stradele Crinului și Rosetti, un loc rezervat pentru parc situat între gară și oraș, un domeniu compus din 4661 pogoane, un loc al viilor mănăstirești situate pe șoseaua Corăbiei, diferite localuri școlare, etc.

Biuroul telegrafo-poștal a produs în anul 1897 suma de lei 44461 lei, și anume: 32185 lei din poștă, 12149 lei din telegraf și 126 lei 75 bani din telefon.

Aci e reședința unui regiment de infanterie și a unui regiment (II) de cavalerie. La N.-E. se află cazarma călărașilor, pe str. Cazărmei, unde se află și temnița județului și la S. se află aceia a dorobanților. Lângă gară s'a clădit localuri nouă de cazărmi.

În Caracal, instrucțiunea se predă în 7 școli și anume:

3 școli primare de băieți, 2 de fete; 1 gimnaziu clasic, cu 4 clase; 1 școală profesională de fete. Gimnaziul clasic a fost înființat la 10 Oct. 1888. Are 5 profesori și 45 elevi. Se află instalat în localul fostei școli de meserii.

În 1887—1888: Școala No. I de băieți, fondată în 1842, avea o populație de 219 elevi; se află pe str. Negru-Vodă. Școala No. II de băieți a fost populată cu 148 elevi. Școala No. I de fete, fondată în 1859, avea 102 eleve, iar școala de fete No. II, avea o populație de 100 eleve. Numărul copiilor în etate de școală a fost de 740, din cari a urmat numai 570. Aci mai era și o școală de meserii, fondată în 1880, Zaman, întreținută de județ, cu 25 elevi, 5 profesori și 3 secțiuni: de fierărie, tâmplărie și rotărie.

Școlile primare de băieți au fost frecventate în anul 1897 de 683 elevi; cele de fete, de 317 eleve; gimnaziul, de 241 elevi și școala profesională de fete, de 48 eleve.

Toate școlile primare sunt instalate în localurile lor proprii.

În Caracal este reședința protoereului care administrează clerul județului Romanați ajutat

de un proestos, dependinte de Eparhia Râmnicului (Noul-Severin). Cele 12 biserici ale orașului sunt: 1. Sfântul Ioan, clădit la anul 1768 de jupîn Șerban Cojocarul din Craiova; este deservită de doi preoți, 3 cântăreți și 2 paracliseri. 2. Sf. Nicolae, clădit la 1770 de Protopopul Mihail din Gostavățul, al cărui portret e pe pereți; e deservită de 2 preoți, 2 cântăreți și 1 paracliser. 3. Intrarea-în-Biserică, fondată, după unii, de Mateiu-Basarab, după alții pe timpul administrației Oltenei de Nemți; e deservită de 2 preoți, 1 diacon, 2 cântăreți și 1 paracliser. 4. Sf. Treime, cea mai vechiă, clădită la 1647 (7155) de Pan Pascal vel căpitan și restaurată de Varlam Condicarul, (într'un pomelnic, prefăcut la 1853, se pomenește Mihail - Viteazul, Mateiu - Vodă, Radu al V-lea și Ștefania Monahia); este deservită de 1 preot, 1 paracliser și 1 cântăreț. 5. Madona, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului (1839), e deservită de 1 preot, 2 cântăreți și 1 paracliser. 6. Sf. Gheorghe (1817). 7. S-ții Apostoli (1824). 8. Buna-Vestire (1842). 9. Sf. Andrei (1841). 10. Toți-Sfinții (1819). 11. Sf. Ilie de la cimitir (1880). 12. Sf. Vasile. Cele 12 biserici cu aceea din cimitirul No. 1 sunt divizate în 6 parohii și sunt deservite de 12 preoți, 4 diaconi, 16 cântăreți și 12 paracliseri.

Pentru serviciul bisericilor, comuna cheltuește anual suma de 26720 lei.

Bisericile: Sf. Andrei, Madona, Sf. Nicolae, Buna-Vestire, Sf. Gheorghe și Sf. Apostoli sunt cu desăvârșire ruinate și supuse dărîmării.

Primăria a decis a se construi din fondurile ei 2 biserici

și anume: una în suburbia Boldul și alta în Tîrgul-de-Afară.

Cimitire sunt două: Boldul și Eternitatea, unul la N. lângă bilciu, avînd în mijloc o biserică și de curînd zidită, altul la S. spre Redea, în mahalaua Boldul. Izraeliții au un cimitir aparte.

Istoricul. Dacă orașul, ce acum se numește Caracalul, își trage numele de la împăratul roman Anton. Caracalla, sau că această numire i s'a dat mai de curînd de Turci, Cara-Cale sau Cetate-Neagră, toată probabilitatea vorbește pentru prima părere. Într'adevăr, la depărtare de un ceas și jumătate spre N.-E. de oraș, se află ruinele întinse ale municipiului roman Romula, ocupate azi de satele Recica și Hotarani. Aceste ruine se numesc în graiul poporului Antina, ceea ce ne duce iarăși la Anton. Caracalla. De și orașul actual cu toată a lui întindere nu coprinde nici un semn de așezăminte sau de monumente romane, de și el e situat la o parte de calea traiană, care pleacă din Recica și merge spre Celeiu, de și prin urmare totul dovedește, că așezarea orașului este de dată mai recentă,—numele său însă de Caracal, nu poate fi despărțit de al împăratului Caracalla. Acesta, în anul 215, întreprinzînd expedițiunea contra Dacilor celor liberi, cari se revoltaseră, a venit în aceste locuri, vizitînd și orașul Romula. Este foarte probabil, că vechii locuitori ai Romulei, după dărîmarea municipiului lor de Goți, Huni, sau alți barbari, să se fi mutat mai la vale, pe cîmpia cea stearpă și fără apă, căreia i-a dat același nume străvechiu de Caracal.

Orașul românesc a înaintat foarte încet, ca în genere toate

orașele noastre. Pe vremea lui Mihaiu-Viteazul semăna mai mult unui sat mic, iar la 1830 numără abia câte-va căsuțe de cărămidă, cari lesne se puteau numără pe degete. E de observat că foarte multe case și biserici sunt clădite cu cărămidă și pietre aduse din Antina (Reșca) și după cum porecla lui Antonin-cel-Crud, se dedese, pentru că s'a arătat într'o zi în Roma cu o haină lungă numită Caracalla, tot așa și orașul Caracal s'a îmbrăcat cu vestegiile vestitei colonii de la Reșca. Biserica Sf. Mihaiu, de ex., care după legendă, s'ar fi zidit de Mihaiu-Viteazul, dar mai sigur de Mateiu-Basarab, e construită toată de cărămidă romane până la o înălțime de 3 stinjenî.

Maî nici o casă din cele vechi nu e în oraș, care, dacă nu este zidită cu cărămidă de Antina, cel puțin e așternută cu ast-fel de cărămidă.

De jur împrejurul orașului avem măguri mari și mici, d. ex. Movila-lui-Sterie, Movila-Vaciî, Movila-Tăiată și Movila-Mare.

Peste pîrîul Caracal trecea podul troianului său al drumului așternut cu piatră, care punea în legătură T.-Severin-Recica, cu Celeiul. În timpul lui Mihaiu-Viteazul, s'a petrecut aci și o bătălie între Romîni și Turci.

Caracalul, stație de drum de fier, jud. Romanați, pl. Ocolul, comuna Caracal, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulație la 1 Aprilie 1887. Se află între stațiile Romula (7.5 kil.) și Frăsinetul (13.9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 95^m.14. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 266450 l. 75. b.

Caracalul, sat, face parte din co-

muna Dîrmănești, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Caracalul, pîrîu, izvorește din un eleșteu care se află în partea de V. a orașului cu acest nume, jud. Romanați. Este alimentat de mai multe ape, care se scurg din Valea-Bratii și Valea-Oștenilor. Acest pîrîu, străbătînd orașul canalizat, aduce oare-care folos, pe el fiind instalate vre-o 4 mori în coprinul orașului. Se varsă în Olt la satul Fîntînelele, puțin mai sus de comuna Slăveni.

Caracalul-Craiova, șosea județeană, largă de 9 m. și lungă de 54 kil., jud. Romanați și Dolj. Pleacă din Caracal în spre V.; trece prin Valea-Oștenilor pe un podeț, pe lângă Lîiceni, Drăghiceni, Grozăvești, pe lângă Droști (kil. 10), prin Vizulești, Radomir și Zănoaga în care intră cu al 21-lea kil., trece prin satul Leul-Mare (kil. 30) și se îndreaptă spre N.-V. eșind din județul Romanați cu al 35-lea kil., trece în Dolj, prin comuna Coșoveni și intră în Craiova prin bariera de E. numită a-Caracalului.

Această cale pune în legătură capitala jud. Romanați, Caracalul, cu Craiova, centrul Olteniei, și unește un șir mare de sate. Este bine întreținută.

Caracașul. (Vezi Oboroceni-d.-j., sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleștieni).

Caracașul. (V. Cordeni, sat, comuna Ivănești, pl. Crasna, jud. Fălciu).

Caracașul, deal înalt, în județul Roman, pl. Fundul, com. Oniceni, spre S. de satul Oniceni.

Caracașul, pîrîu, ce curge prin com. Heleștieni, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman; izvorește la S. de satul Oboroceni-d.-j. (Caracașul), curge de la E. spre V. și la satul Cogălniceanul se varsă în pîrîul Țiganca, de-a stînga.

Caraclăul, sat, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., al com. Bîrsănești, situat pe valea pîrîului Caraclăul, la o depărtare de 4385 m. de satul Bîrsănești (școală). În anul 1891, a urmat la școala din acest căt. 13 băeți, din 89 copii în vîrstă de școală.

Are o biserică, clădită la 1770 de Constantin Crupenschi, reparată la 1844 de Anastasia Crupenschi. Este deservită de 1 preot, 1 diacon și 1 cîntăreț. Cîrciumi sunt 2. Capî de familie 201, suflete 773. Animale sunt: 31 cai, 529 vite cornute, 108 porci și 6 capre.

Caraclăul, loc de izvoare, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești, de pe teritoriul satului Brătești, la poalele muntelui Pravila.

Caraclăul, moșie, județul Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Bîrsănești, de 341 hectare, care da o arendă de 9500 lei anual.

Caraclăul, pîrîu, județul Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Rîpile; curge de la Est spre Vest și se varsă d'a stînga Trotușului.

Caraclăul, pîrîu, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești, care curge pe teritoriile satelor Brătești și Caraclăul. Își are o birșia la locul numit al Caraclăului și, după ce se încarcă cu pîrîiașele Glodul și Brătești, se varsă d'a stînga Trotușului.

Carada, jud. Ilfov. (Vezi Copăceni-d.-s.)

Carada-Bair, *șir de dealuri*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. urbană Babadag. Este o parte din culmea dealurilor Babadagului, coprinsă între pîriul Slava și pîriul Babadag. Brăzdează partea centrală a plășei și apuseană a comunei, într'o direcție de la V. spre E. El lasă mai multe prelungiri spre E. Din el izvoresc mai multe văi. Are 264 m. înălțime și e acoperit numai cu păduri.

Carada (Viile-de-la-), jud. Tulcea, *viș*, ce aparțin locuitorilor din Babadag, așezate la poalele dealului Carada-Bair, de unde și-au luat și numele. Produc vin bun ce se consumă în orașul Babadag. Ele au o întindere de 65 hect.

Caravila, *punct militar*, în Dobrogea, la o înălțime d'asupra nivelului mării de 67.44 m.

Carafte, *pisca înalt*, pe moșia Roma, com. Cătina, jud. Buzău; face hotar despre jud. Prahova. Partea piscului despre com. Cătina se zice și Virful-Carafteilor, iar partea despre Chiojd e cunoscută mai mult sub numele de Virful-Rotăriei.

Caragea, *movilă importantă*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rur. Lipnița, și anume pe acela al cătunului său Coșlugea. E așezată pe una din muchiile dealului Coșlugea. Are o înălțime de 149 m. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd, prin înălțimea sa, movila Almalicului (133 m.) de la S. de ea, valea Almalicului ce trece pe la V., satul Lipnița a-

șezat la 2 kil. spre S.-V., drumul județean Ese-Chioi-Lipnița, cel comunal Lipnița-Coșlugea și valea Dere - Ceair. Are o poziție strategică însemnată. Printr'însa trece hotarul dintre satele Lipnița și Coșlugea. Este naturală și acoperită cu verdeață.

Caragea, *măgură*, pl. Cîmpul, com. Desa, jud. Dolj, în S. comunei.

Caragea (Balta-lui-), *baltă*, în com. Crîngeni, jud. Teleorman, în partea despre Vest a moșiei.

Caragea-Punar, *deal*, în județul Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rurale Beidaut. Se desface din dealul Ciaric-Cairac; se întinde spre E., avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea vestică a plășei și a comunei; se prelungeste spre E. cu dealurile Sari-Ghiol și Gogea-Bair. Din el izvoresc văile Culac-Alcea și Dulgea. Are o înălțime de 289 m., dominînd asupra satelor Cail-Dere și Sari-Ghiol, așezate la poalele sale.

Este acoperit cu păduri și pășuni.

Carageaua, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, de pe drumul Bacău-Sănduleni. Se zice că numele său vine de la Voda-Caragea, căruia plăcîndu-și poziția aceluși loc, a poposit aici de a mîncat în pădure.

Caragecul, *ostrov mic*, pe Dunăre, în jud. Vlașca, în dreptul satului Braniștea.

Caragele, *com. rur.*, în pl. Cîmpului, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale râului Călmățu-

iul, la distanță de Buzău de 32 kil. Limitele sale, la N., sunt: hotarele moșiilor Mînzul, Cilibia și Movila-Oaei; la E., hotarele moșiilor Luciul și Căldărești; la S., hotarele moșiilor Scutelnici și Lipănești, ale comunei Meteleul; la V., hotarul moșiei Văleanca din com. Albești, despărțindu-se de toate numai prin moșoroae sau pietre. Suprafața sa este de 6073 hect., din cari: 4775 hect. arabile, 1240 hect. izlaz și 78 hect. sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Țuguiatul, Căldăreasca și Caragele. Terenul e fertil și șes, ondulat puțin de malurile râului Călmățuiul și de cîte-va movile. Agricultură se face pe o scară întinsă, cultivîndu-se porumb, orz, secară, mei și grîu. Se fabrică brînză. Comerțul constă din desfacerea cerealelor, pe care locuitorii le transportă la gara Cilibia. Cea mai însemnată cale de comunicație e șoseaua Meteleul-Cilibia prin Pogoaane, apoi drumul de pe marginea Călmățuiului, care o leagă cu Albești și orașul Buzău.

Vite are: 214 boi, 240 vaci, 160 viței, 167 cai, 138 epe, 33 mînzii, 1200 oi și 264 porci. Stupii sunt 20.

Comuna e formată dintr'un singur sat: Caragele. Populația sa este de 700 locuitori, din cari: bărbați însurați 130, neînsurați 2, văduvi 11, băieți 220; iar femeii maritate 130, văduve 16, fete 191. Ei trăesc în 144 case.

Comuna are 120 contrib., din cari, 7 comercianți Romîni. Venitul fonciar e de 104138 lei. Budgetul comunei e de lei 3647.39.

Are o școală frecventată de 37 elevi. Carte știu 72 locuitori. Are o biserică, cu hramul Mihail și Gavril, deservită de J

preot și 3 cîntăreți. Sunt 5 cîrcumii.

Comuna își are începutul cam de la 1810; își ia însă o însemnătate mai mare după 1835. (Vezi com. Pogoanele).

Caragele, sau Țuguiatul, întinsă moșie, în pl. Cîmpului, jud. Buzău, fostă proprietate a lui C. Musceleanu, care suferind de lipsa brațelor, a început să vîndă clăcașilor locuri în diferite puncte și unde mai în urmă a luat naștere comunele Caragele și Pogoanele. O altă parte din moșia Țuguiatul a trecut prin vânzare la com. Meteleul și ce a mai rămas s'a cumpărat de d. Ghermani. Această parte poartă astăzi numirea de Caragele, avînd o suprafață de 4720 hect., toate arabile.

Caragele, movilă însemnată, pe moșia Caragele, jud. Buzău și punct trigonometric.

Caragelelor (Valea-), șes, în com. Caragele, jud. Buzău, mare parte sărătură, din care cauză e puțin productiv.

Caragheorghe, iaz, pe teritoriul satului Andrieșeni, comuna Iepureni, plasa Turia, județul Iași.

Caragheorghe, pîriș, izvoarește de pe teritoriul satului Andrieșeni, com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iași și se varsă în Iazul-de-la-Odaia.

Caraghios (Ceair-), vale, în județul Constanța, plasa Siliștriu-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Gîrlița. Se desface din poalele de V. ale dealului Cuiugiuc-Iol-Bair, lângă șoseaua județeană Ese-Chioi-Lipnița; se îndreaptă spre N., avînd o direc-

țiune generală de la S. la N., pe la poalele vestice ale dealului Oluciu; face hotarul dintre comunele Gărvan și Gîrlița; brăzdează partea vestică a plășei și pe cea estică a comunei Gîrlița, și după un drum de 3 kil., se deschide în valea Cuiuc.

Caraghiosul, punct militar de I-ul ordin, în jud. Ialomița, cu înălțime d'asupra nivelului Mării-Negre de 41.24 m.

Caraghiosul, pădure, în județul Vlașca; are o suprafață de 150 hect.; se află pe proprietatea statului Măgura-Luceanca.

Caragica, cătun, pendinte de comuna Roșiori, pl. Călmățuiul, jud. Brăila, situat la N. de com. și la 2—3 kil. depărtare de ea. Are o populațiune de 123 suflete formînd 31 familii; 17 știu carte, 106 nu știu. Vite cornute sunt 683 (160 boi, 430 vaci, 10 tauri și 90 vițeți); sunt 7 măgari, 96 cai, 2000 oi, 225 rîmători și 8 capre. Cătunul se mai numea și București-de-Gard.

Caragicul, baltă, pl. Amaradia, com. Căpreni, jud. Dolj.

Caragicul, pîriș, izvoarește din dealul Muruianca, com. Zăvideni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în riul Oltul.

Caragidi-Bair, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urbane Babadag. Se desface din dealul Asmîlar-Bair; se îndreaptă spre S., într-o direcție de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și nord-vestică a com. Este tăiat de drumul comunal Babadag-Slava-Cercheză. Se întinde dealungul pîrîului Doruchi-Dere.

Este acoperit cu păduri și numai pe la poale are puține imășuri și finețe.

Caragioaica, gîrlă, pe proprietatea Paraipani. Se scurge în Gîrla-Mare. Depinde de com. Arsache, plasa Marginea, jud. Vlașca.

Caragioaica, lac, pe proprietatea Găujani, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Caraibil, sat, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, cătunul comunei Sari-Nasuf, așezat în partea de E. a plășei și a comunei, la 3¹/₂ kil. spre N.-V. de reședința, Sari-Nasuf. Intinderea teritoriului său este de 400 hect., din cari 46 hect. ocupate de vatra satului. Populațiunea este toată tătărească și se compune din 91 familii, cu 379 suflete. Ocupațiunea principală a locuitorilor este agricultura și întru cîtva creșterea vitelor. Printr'însul trece drumul comunal Sari-Ghiol-Sari-Nasuf. Nu departe de acest sat, pe malul lacului Razelm, se văd ruinele vechei cetăți, așa numită a Zaprojenilor.

Caraimanul, sat, pl. Dumbrava-d.-s., com. Moșna, jud. Dolj. Are 251 suflete, 138 bărbați și 113 femei. Locuiesc în 48 case. Copiții din sat urmează la școala mixtă din satul Moșna, ce este la 1 kil. depărtare. În anul școlar 1892—93 au frecventat școala 6 băieți.

Cu vîrsta de școală sunt 15 copii. Știu carte 4 locuitori.

Caraimanul, deal, în partea de E. a satului Zahorna, comuna Avrămeni, pl. Bașeul, județul Dorohoiu

Caraimanul, movilă, în comuna

Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău, la S., între comunele Casota și Cîrligul-Mare.

Caraimanul, *movilă*, pe podișul dealului Turia, la hotarul dintre satele: Borșa, din com. Roșcani și Perieni, din com. Cărnicieni, pl. Turia, jud. Iași. Numele se zice a-î fi dat de la un Pașă, care s'ar fi așezat cu armata acolo în timpul revoluției de la 1821, pentru a priveghia pe Eteriștii greci. Se mai numește și Dealul-Buhnei.

Caraimanul, *pădure*, lângă movila Caraimanul, pe moșia Perieni, căt. Cărnicieni, pl. Turia, jud. Iași.

Caraimanul, *pisc*, înalt de 2495 m. d'asupra nivelului Mării-Negre, în fața Muntelui-Babelor, jud. Prahova.

Acest pisc pietros și sălbatic, făcînd parte din masivul Bucegilor, este presărat cu dinți de stîncă până jos, la Bușteni, și este mărginit de mari prăpăstii.

Până la anul 1863, muntele Caraimanul a fost proprietatea mănăstirei Mărgineni; azi aparține Domeniului Coroanei.

Acest munte are o importanță netăgăduită pentru renumitele lui cariere de piatră. Piatra de Caraiman este mult căutată pentru consistența și tăria ei.

Caraimanul, *siliște*, plasa Dumbrava-d.-s., comuna Moșna, jud. Dolj.

Carale, *luncă*, pădurice de salcie, pe moșia Leorda, com. Costinești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Caraman - Chioi, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, situa-

tă în partea estică a județului, la 53 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala județului, și în partea estică a plășei, la 19 kil. spre S.-E. de orașul Babadag, reședința plășei.

Numele său e turcesc, și vine de la Caraman = omul negru și Chioi = sat.

Hotarul amănuțit al comunei este următorul: Plecînd din marginea lacului Razelm, la 1 kil. spre E. de satul Jurilofca, se îndreaptă spre N.-V., pe la poalele dealului Ivan-Bair, până în vîrfurile Jurilofca; de aci apucă puțin spre N. până în dreptul satului Caraman-Chioi, pe culmea dealului Caraman-Chioi-Bair. De aci, tăind culmea, se îndreaptă spre V., trece prin valea Mil-Vel-Alciac, și urcă în dealul Buiuc-Orman-Bair, de unde o ia spre N. pe mușea acestui deal, până în vîrfurile Sevri-Bair. Se dirije apoi spre N.-E., pe culmile Orta-Bair, Pădurea-Mare, Golovar-Bair, oprindu-se lângă vîrfurile Enisala. De aci se îndreaptă spre E., tae valea Ceșme-Culac, pe la poalele vîrfurilor Iuc, al dealului Tașbun, pășește peste dealul Casavet-Bair, intră în lacul Razelm, și, după ce merge în linie dreaptă vre-o 6 kil., se îndreaptă spre S.-E., ese din lacul Razelm, tae balta Peritașca și se oprește pe marginea Mării, la locul numit Farul-Englez. De aci, ținînd malul Mării, o ia spre S.-V. până la locul numit Pahani-Crani. Apucă apoi spre N.-V., tae lacul Mălcănu, intră în lacul Razelm și apoi în linie dreaptă, prin el, se dirije spre V., și ajunge lângă Jurilofca, de unde am plecat. Forma este a unui poligon neregulat, al cărui perimetru are 50 kil. și interiorul 180 kil. p. (18000 hect.)

Marginile sunt acestea: La N.,

se învecinește cu com. Enisala, de care se desparte prin dealurile Enisala, Golovar-Bair, Orta-Bair, Sevri-Bair. La V., cu căt. Visterna (al com. Enisala), de care se desparte prin dealul Buiuc-Orman-Bair, și cu com. Canli-Bugeac. La S., cu căt. Pașă-Cișla (al căt. Canli-Bugeac) și cu com. Jurilofca. La E., cu întinsul lac Razelm și cu Marea.

Dealurile ce brăzdează teritoriul acestei com. sunt: dealul Dolojman la S.-E. (58 m.), care formează capul Dolojman înaintat în lacul Razelm, de natură pietros. Dealul Ivan-Bair (67 m.) la S., despre care se zice că și-a luat numele de la un cioban, Ivan, ce cînta frumos și atît de tare din fluierul lui, în cît se auzea până în sat. Taușan-Bair (Dealul-Iepurilor) și Ciardac-Bair (în forma unui ceardac, ce servea ca loc de pază). La S.-V. dealul Caraman-Chioi-Bair (115 m.) sau Drăgaica, culme ce se întinde de la N. la S., (cu vîrfurile Jurilofca, care are 84 m.), acoperit cu păduri, tufărișuri și pășuni. Dealul Iancuia la E., ce se prelungește în lacul Razelm prin capul Iancuia; pe acest deal se plantează viță. La N. avem dealurile Golovar-Bair, cu vîrfurile Enisala (177 m.), dealul Tașburun cu vîrfurile Iuc (84 m.), Orta-Bair (216 m.), Sevri-Bair, acoperite de întinsa Pădurea-Mare, la V. pădurosul deal Buiuc-Orman-Bair. La E. se mai află Casavet-Bair (48 m.) și Cazil-Suhat (64 m.) din a cărui piatră s'a făcut în vechime un dig, ale cărui rămășițe se văd și azi și poartă numele de Cazil-Cum.

Apele care o udă sunt puține. Afară de valea Mil-Vel-Alciac, ce o udă la V., celelalte sunt numai niște mici văi, cari au apă rare-ori toamna și

primăvara. Bălți avem: lacul Caraman-Chioi la E., format de revărsările lacului Razelm (400 hect.) și lacul Razelm, cari produc trestii pentru învelitul caselor. De venitul lor, ce se ridică la 5000 lei, se bucură statul.

Comuna este compusă dintr'un singur sat așezat pe malul lacului Caraman-Chioi și la poalele dealul Caraman-Chioi-Bair.

Populația comunei este mai toată bulgărească. Sunt 393 familii (din cari 387 bulgare, 3 ovreești, 2 române, 1 tătar-țigănească), cu 1256 suflete: 204 bărbați, 189 femei; 190 copii în vîrsta de școală; 393 însurați, 100 neînsurați, 6 văduvi; 204 contribuabili.

Budgetul este de 3241 lei 78 bani la venituri, și 3241 lei 71 bani la cheltueli.

Căi de comunicație sunt: șoseaua județeană ce duce la Jurilofca, la Enisala-Babadag, apoi drumuri comunale ce duc la com. Enisala, com. Jurilofca, la căt. Pașa-Cișla, căt. Visterna, și altele ce-î brăzdează teritoriul și care duc către lacul Razelm.

Este o școală mixtă, fondată, în 1884, de obștia locuitorilor. Are 10 hect. pămînt arabil. Este frecventată de 76 elevi, 73 băieți și 3 fete, din cari 73 Bulgari și 3 Romîni. Are un singur învățător.

Se află o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, fondată pe timpul dominațiunei otomane de locuitorii. Este făcută într'un stil cerut de musulmani, așa că nu îndeplinește condițiunile cerute unui locaș de rugăciune creștin. Are 4 hect. pămînt. E deservită de un preot și un cîntăreț.

Despre această com., se spune

din bătrîni, că este fondată pe teritoriul unui vechi oraș. Acel oraș nu se știe cînd, cum și de cine era fondat. El purta numele de Cara-Manliul. Era și port de mare. Cu timpul retrăgîndu-se Marea, orașul s'a distrus; ori a decăzut încetul cu încetul pînă a pierit cu totul, ori s'a părăsit în urma vre unei năvăliri sau vre-unui rezel. Locuitorii erau creștini, dar atît limba religioasă, cît și cea familiară era turcească.

Caraman-Chioi, șir însemnat de dealuri, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Caraman-Chioi. Se desface din dealul Orta-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. Brăzdează partea estică a plășei, pe cea vestică a comunei Caraman-Chioi și pe cea nordică a comunei Jurilofca. Cu numeroasele sale ramificațiuni, se întinde printre valea Mil-Vel-Alciac, malul vestic al lacului Razelm, și cel nordic al lacului Golovița. La poalele sale estice este așezat satul Caraman-Chioi, la cele sudice satul Jurilofca. Se prelungeste spre S.-E. cu dealurile: Ivan-Bair, Suhat, Dolojman, terminîndu-se cu stîncosul cap Dolojman. Se ridică pînă la 115 m. Un alt vîrf este Jurilofca, 84 m. Este întretăiat de o mulțime de drumuri comunale, ce duc de la Caraman-Chioi la Jurilofca, Pașa, Cișla, Visterna, Enisala. E acoperit cu păduri la N., cu pășuni la mijloc, pe muchi, și pe la poale cu semănături.

Caraman-Chioi, *punct militar*, în Dobrogea, jud. Tulcea, plasa Babadag, la o înălțime de 85.65 metri d'asupra nivelului Mării-Negre.

Caraman-Chioi, *baltă*, județul Tulcea, făcînd parte din întinsul lac Razelm, de care e despărțită prin o fâșie lungă de stuf, în comuna Caraman-Chioi, spre Est de ea. Pe malul vestic sunt vii. Conține puțin pește, ce se consumă în sat.

Caraman-Chioi, *vale*, de puțină însemnătate, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Caraman-Chioi. merge de alungul dealului Caraman-Chioi, brăzdînd partea nordică a comunei. Se termină în balta Caraman-Chioi, chiar lîngă sat.

Caramancea, *deal*, în jud. Constanța, plasa Medjidia, comuna Enigea, căt. Molceova. Este cuprins între văile Uzum-Ceair, Chior-Cuius-Ceair, Calfa-Dere și Caramancea, avînd o direcțiune generală de la S.-V. către N.-E. și apoi către N.-V., așa că formează un arc de cerc cu concavitatea spre V. Atinge înălțimea de 133 m. Este acoperit cu pășuni și semănături.

Caramancea, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunelor rurale Enigea, Rasova și Cochirleni. Se desface, sub numele de Calfa-Dere, din apropierea movilei Idrița și se îndreaptă spre N. urmînd o direcțiune generală de la S.-E. către N.-V., mergînd printre dealurile Ivranes și Geam-Pașa, pe de o parte și dealurile Caramancea și Mare, pe de altă parte. Primește pe stînga, valea Uzun-Ceair, care este rezultată din unirea văei Chior-Curu-Ceair cu valea Chireșlic-Culac. Se deschide în Dunăre puțin mai spre Nord de satul Rasova, după un drum de peste 15 kil. Mai multe drumuri comunale o taie transversal și altele

merg pe fundul ei. Servește pe o parte din ea să întindere și ca hotar între com. Cochirleni și Enigea. Este situată la Nordul comunei Enigea și la Sudul comunei Cochirleni.

Caramanul, *braț* (prival), în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Stelnica, jud. Ialomița.

Carametilor (Valea-), *vale*, ce se varsă în râul Argeșelul, pe teritoriul comunei Davidești, din care izvorește, plasa Argeșelul, jud. Muscel.

Caramziile, *baltă*, plasa Cîmpul, com. Piscul, jud. Dolj.

Caranlîc, *com. rur.*, din plasa Silistra-Nouă, jud. Constanța.

Este situată în partea de V. a județului, la S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea centrală a plășei, spre Est de orașul Ostrov, reședința ei.

Se mărginește la N. cu comunele Beilicul și Oltina, la E. cu comuna urbană Cuzgun și cea rurală Enișenlia, la S. cu comuna Para-Chioi și la V. cu comuna Ghiuvegea.

Relieful solului e accidentat în general. Culmile Para-Chioi la E. și S. și Oltina la N. o accidentează. Dealurile principale, care o brăzdează, sunt: Cișla (147 m.), Merchez (143 m.), la N.-V., aparținând culmei Oltina și acoperite cu livezi, pășuni și păduri, ca Duan-Chioi pe Cișla. Dealul Hasan-Orman, cu vârful Caranlîc (136 m.) la N.; Cuzgun (173 m.) la N.-E.; Arpalîc (143 m.) la E.; Bașpunar-Sirti, cu vârful Calaiği (196 m.) la S.-E.; Distrail (172 m.) la S.; Cital-Orman (140 m.) prin interior și Mezarlîc-Bair (142 m.) Aparțin toate culmei Para-Chioi

și sunt acoperite cu păduri frumoase, resturi din întinsele păduri de odinioară, cu livezi, pășuni și arbori izolați. Movele sunt puține și nu prezintă nici o importanță.

Ape curgătoare nu sunt. Sunt numai văi, ce conțin apă în timpurile ploioase și primăvara, după topirea zăpezilor, cu toată vecinătatea pădurilor. Principalele sunt: Beilicul pe la N.-E., purtând în comună numele de Cioringi și Derincea-Ceair, și primind pe stînga valea Caranlîc unită cu valea Cișme-Culac, brăzdează comuna prin interior și E., trecînd și prin satul Caranlîc. Valea Curu-Orman trece prin satul Curu-Orman, primește, pe stînga, valea Cișla unită cu Valea-luî-Ghenciu, iar pe dreapta, valea Beilicu-Ceair; brăzdează com. în partea vestică. Valea Ghiuvenli-Ceair trece spre S.-V.

Cătunele, cari o compun, sunt două: Caranlîc, reședința, așezat în partea de S.-E. a comunei, pe valea Caranlîc, între dealurile Arpanlîc la E. și Distrail la V., sat frumos ca poziție; Curu-Orman, în partea de V. a comunei, la 6 kil. spre V. de reședința, pe valea Curu-Orman, între dealurile Duan-Chioi-Orman la E. și Mezarlîc-Bair la E., sat bine îngrijit și curat.

Populațiunea pe anul 1896 a fost de 142 familii, cu 689 suflete, împărțită ast-fel: după sex: 362 bărbați, 273 femei; după starea civilă: 418 necăsătoriți, 248 căsătoriți, 23 văduvi; după instrucție: 17 știind carte, 672 ne știind; sunt: 689 cetățeni romîni; 433 ortodocși, 249 mahometani, 7 evrei; 367 agricultori și meseriași, 2 circiumari; 132 contribuabili.

Suprafața comunei este de 5398 hect.

Budgetul acestei comune este la veniturî de 3481 lei și la cheltueli de 2281 lei.

Biserica ortodoxă are hramul Sf. Athanasie; este înființată și întreținută de comună, avînd și 10 hect. de la stat. Are un cîntăreț. Sunt și două geamii, cu 2 hogi.

Școală este una rurală mixtă, cu un învățător și 56 elevi înscriși, din cari: 31 băieți și 25 fete. Școala are 10 hectare de la stat.

Căi de comunicație sunt: calea județeană Ostrov-Cuzgun, ce trece pe la N. de sat și drumuri comunale ce duc la satele Curu-Orman, Ghiuvegea, Para-Chioi și Cuzgun.

Caranlîc, *vîrf de deal*, județul Constanța, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Caranlîc, de la care și-a luat și numele. Este așezat pe muchea dealului Hasan-Orman, în partea estică a plășei și cea nordică a comunei, la 3 kil. spre N.-V. de satul Caranlîc. Punct strategic important, avînd o înălțime de 136 m., dominînd văile: Beilicul și Hasan-Orman, satul Caranlîc, drumul județean Ostrov-Cuzgun, și cele comunale: Beilic-Caranlîc și Beilic-Curu-Orman. Este acoperit cu pășuni.

Caranlîc-Alcea, *vale*, jud. Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunei rurale Osman-Faci. Se desface din punctele sudice ale dealului Mangalia-Culac-Bair; se dirige spre S., într-o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea nordică a plășei și cea vestică a comunei; se unește cu valea Curu-Bair-Alcea, și se deschide în valea Sarapci-Dere, pe stînga ei. Este tăiată de drumul comunal

BiulbiuŃ-Osman-Faci și de cel județean Medjidia-Mangalia.

Carantina, deal, în com. Mateești, pl. Olteșul-d.-s., jud. Vâlcea, care, împreună cu Măgura și Cornățelul, formează un lanț ce se prelungește din hotarul com. Greci la N., până în hotarul comunei Turcești la Sud. Coama acestui lanț formează limita între com. Mateești și între com. Alunul și jud. Gorj.

Carantina, mahala, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița; ține de com. rur. Izvoarele.

Carantina, măgură, pl. Cîmpul, com. Fîntîna-Banului, jud. Dolj.

Carantina, fost *pichet* de graniță, pe marginea Dunărei, în jud. Mehedinți.

Carantina-Vechiă, fostă *vamă*, județul Ilfov, la S. de Oltenița. Aci, la anul 1853, s'au bătut Rușii cu Turcii.

Carapancea, cătun, pendinte de com. Prunaru, pl. Cîlniștea, județul Vlașca, proprietate a d-lui Hristopolo, situată în coasta dealului cu același nume, în sus de valea Cîlniștea. Este departe de București de 50 kilom., iar de Giurgiu de 50 kilometri. Această proprietate este trup din moșia Prunari. Ambele au fost estimate de Creditul Funciar Rural la suma de 560000 lei.

Carapanului (Piscul-), trup din moșia statului Persica sau Bordușelele, jud. Ialomița.

Carapat-Daga, deal, în județul Constanța, plasa Medjidia, com. rur. Seimeni. Se desface din dealul In-Izlaz; se întinde spre E., printre pîriul Siliștea și Gea-

ba-Ceair, brăzdînd partea nordică a plășei și cea estică a comunei. Are 103 m. înălțime, dominînd văile de mai sus, satele Geabacul-Mare și Geabacul-Mic și drumul județean Hîrșova-Medjidia. Este acoperit cu finețe și semănături.

Carapcea, deal, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rurale Balabancea (și anume pe acel al cătunului de reședință, Balabancea). Se desface din dealul Amzali; se întinde spre S. avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., d'alungul văii Acar-Cula și a pîriului Taița, brăzdînd partea sudică a plășei și vestică a comunei. Intre poalele sale nordice și pîriul Taița, se află așezat satul Balabancea. E de natură cam pietros. Se ridică până la 220 m. Este tăiat de drumul comunal Cerna-Balabancea. Este acoperit cu finețe și pe la poale cu tufărișuri.

Carapcea, deal, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei rurale Cîrjelari (și anume pe acela al cătunului său Ac-Punar). Este prelungirea sudică a dealului Amzali; se întinde spre Sud, avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sud-estică a plășei și pe cea nord-estică a comunei; face hotar între plasa Măcin și Isaccea, brăzdînd partea vestică a celei din urmă și a comunei Orta-Chioi. Are 2 vîrfuri (310 m. și 249 m.), puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea. Din el izvorește valea Iaila. Este tăiat de drumul județean Măcin-Babadag. Este acoperit cu păduri și tufărișuri.

Carapcea, lac, jud. Brăila, pe

teritoriul com. Vizirul, la un kil. spre V. de Dunărea-Vapoarelor, pe malul privalului Morarul.

Carapelit, sat, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul com. Eni-Sarai. E situat în partea centrală a plășei și a comunei, la 3 kil. spre E. de cătunul de reședință, Eni-Sarai. Este așezat pe ultimele ramificațiuni sudice ale dealului Carapelit-Bair, pe ambele maluri, și mai cu seamă pe cel drept, al pîriului Haidar, puțin mai spre V. de locul unde pîriul Dulgherul se varsă în pîriul Haidar. Este dominat de vîrfurile Carapelit, care are 135 m. înălțime și este situat la 2 kil. spre N. de sat. Suprafața sa este de 2460 hectare, din care 35 hectare sunt ocupate numai de grădini și de vatra satului. Populațiunea sa, compusă mai ales din Bulgari, este de 65 familii cu 298 suflete, ocupîndu-se cu agricultura, pămîntul producînd tot felul de cereale și mai ales porumb și grîu. Șoseaua județeană Hîrșova-Babadag (Tulcea) trece prin partea nord-vestică a satului. Afară de această șosea mai pleacă drumuri comunale la satele următoare: la Mahometcea, la Dulgherul, spre Muslu (care se desface în trei ramuri, ducînd la Muslu, la Șiriu și la Muslu-Bei), la Balgiu și la Gîrlici.

Carapelit-Bair, deal, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunelor rurale Sarai (cătunul Carapelit) și Calfa (cu căt. Haidar). Se desface din dealul Făgărașul; se întinde spre S., de-alungul malului drept al pîriului Sarai, făcîndu-l pe alocurea să fie înalt și rîpos. Se ridică la 173 m. și domină satele Haidar, Carapelit și pîriul

Haidar. Este acoperit cu semănături și finețe.

Carapelit-Tepe, *virf de deal*, în jud. Constanța, pl. Hirșova, pe teritoriul comunei Sarai, cătunul Eni-Sarai. Este așezat în partea centrală a plășei și cea sudică a comunei, pe hotarul ei către com. Siriu. Are 142 m. înălțime. E acoperit cu 8 moștile artificiale și dominează drumurile Muslu-Carapelit și Sarai-Siriu.

Carasa, *sat*, în partea de N.-V. a com. Corlăteni, plasa Coșula, jud. Dorohoiu. Are 66 familii, cu 187 suflete. Este proprietatea moșiei lui Hermeziu. Calitatea pământului e bună. Sătenii împroprietăriți au 130.37 hect. pământ, iar proprietarul moșiei 415.34 hect. cîmp și 11.46 hect. pădure de stejar. Iaz este unul, mic, pe valea Putreda. Livadă și vie este în mărime de 4 pog. Rîul Jijia curge pe hotar, iar pîrîul Carasa trece pe moșie.

Drumuri sunt: cel de la Dorohoiu prin Corlăteni în jos, pe Jijia și cel ce duce la Dumeni și Cordăreni.

Se învecinează cu: Broscăuți, Vlădeni, Miclăușeni și Dumeni.

Carasa, *iaz*, format de pîrîul Iazul-Plopilor, pe moșia Broscăuți, com. cu asemenea numire, pl. Coșula, jud. Dorohoiu.

Carasa, *pîrîu*, format din scurgerea iazului Carasa, de pe teritoriul satului Broscăuți, com. cu asemenea numire, pl. Coșula, jud. Dorohoiu. Curge spre S. și se varsă în rîul Jijia, în fața satului Carasa, din com. Corlăteni.

Carasan, *vale*, jud. Constanța, în plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul

com. rur. Mirleanul. Se desface din poalele vestice ale dealului Zbreia; se întinde spre V., într-o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., pe la poalele orientale ale movilei Drăgaica, de care e dominată. După ce brăzdează partea de N. a plășei și a comunei, după un drum de 3 kil., se deschide în Dunăre, pe dreapta, în fața ostrovului Huzun-Ada. Este tăiată de drumul comunal Mirleanul-Rasova.

Carasevschi, *grind*, său loc ridicat de-asupra stufului înconjurător, situat în jud. Tulcea, partea estică a plășei Sulina și cea sudică a comunei Cadirlez său Sf. Gheorghe. Are o formă lunguiață. Din el se lasă spre S.-V. alte 3 grinduri: Vasile, Crasevschi și Trofinciovilion. Pe el se află 2 cișle sau pescării: Vasile și Musca. Are 75 hect. Este improductiv, fiind acoperit cu nisip.

Carasevschi, *pescărie* însemnată, în județul Tulcea, plasa Sulina, pe teritoriul comunei rurale Sfințel-Gheorghe, situata în partea sud-estică a plășei și cea sud-vestică a comunei, pe grindul cu același nume, pe malul Mării. La E. de ea se află pescăria Ciotic, iar la V. pescăria Murgu-Iani-Milanu.

Carasul, *baltă*, în com. Măstăcani, pl. Prutul, jud. Covurlui, pe șesul Prutului și formată de vărsăturile acestuia.

Carasul, *stație* de drum de fier, jud. Dorohoiu, pl. Coșula, cătunul Corlăteni, pe linia Iași-Dorohoiu, pusă în circulație la 1 Iunie, 1896. Se află între stațiile Vorniceni (10.7 kil.) și Dorohoiu (10 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 118^m.39.

Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 4011 lei 65 bani.

Carasuluc - Bair I, *deal*, în județul Constanța, pl. Mangalia, la hotarul comunelor rurale Azaplar, Enghez și Cara-Omer. Se desface din virful Ghiuveni, îndreptîndu-se spre E. și avînd o direcțiune generală de la V. către E. Se întinde pînă în valea Carasuluc-Ceair.

Este situat mai mult în partea de V. a plășei, la N. com. Ghiuveni și Azaplar și la S. comunei Enghez.

Carasuluc-Bair II, *deal*, în județul Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Azaplar și anume pe acela al căt. său Erebilor. Se întinde printre văile Carasuluc-Ceair și Erebilor-Dere, avînd o direcțiune de la N. către S. și o înălțime maximă de 114 metri, pe care o atinge în virful său Carasuluc-Iuc.

Carasuluc - Ceair, *vale*, județul Constanța, în plasa Mangalia, pe teritoriul com. rur. Azaplar și anume pe acela al cătunului său Erebilor. Merge printre dealurile Carasuluc-Bair I și Carasuluc-Bair II; se unește cu valea Erebilor-Dere, dînd ast-fel naștere unei a treia văi, numită Buiuc-Dere. Are o direcțiune de la S. către N.-E.

Carasuluc - Iuc, *virf de deal*, jud. Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Azaplar și anume pe acela al cătunului său Erebilor. Este virful cel mai înalt al dealului Carasuluc-Bair II, avînd o înălțime de 114 metri, dominînd prin această înălțime satul Erebilor, care este la 1 kil. spre S.-E. de virf, valea Erebilor, valea Carasuluc-Ceair,

precum și drumul comunal Ere-biler-Mangoci.

Caraș (De-la-Lotul-lui-), *fin-înă*, pl. Cîmpul, com. Ciuper-ceni, jud. Dolj.

Caratai, com. rur., în jud. Constanța, pl. Medjidia, situată în partea centrală a județului, la 26 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea estică a plășei, la 9 kil. spre E. de orașul Medjidia, reședința ocolului, pe ambele maluri ale văii Caratai.

Se mărginește la N. cu com. Carol I și Cara-Murat; la E. cu com. Cicricci; la S. cu căt. Nazîrcea (al comunei Omurcea), câte-și patru din pl. Constanța; iar la V. cu com. Alacapî și Tortoman.

Relieful solului e accidentat de următoarele principale dealuri: dealul Dere-Chioi (105 m.), la N.-V.; dealul Murat-Bair (101 m.), la N.; dealul Amut-Bair (103 m.), la N.-E.; dealul Nazîrcea (100 m.), la E.; dealul Caratai (65 m.), la S.; dealul Chiostel (74 m.), la S.-V., dealul Agi-Cabul (89 m.), prin centrul comunei. Ele sunt acoperite cu fînețe și izlazuri întinse și cu semănături frumoase. Movile sunt opt, toate artificiale, servind ca puncte de orientare. Principalele sunt: Nazîrcea (100 m.), la E.; Caratai-Nord (89 m.), prin centru; Caratai-Sud (65 m.), la S.; Chiostel (76 m.), la S.-V.

Principalele văi sunt: Docuzol-Dere la N.-V., care se deschide în balta Carasu; valea Hagi-Cabul, prin interiorul comunei, trecînd prin satul Hagi-Cabul și care se pîrde tot în lacul Carasu, sub numele de valea Chiostel; valea Cioban-Dere la E., care se deschide

în valea Carasu; valea Caratai, prin interiorul comunei, trecînd prin satul Caratai, și Caratai-Alceac la S.-E., amîndouă deschizîndu-se în balta Carasu; fundul acestora servesc astăzi drumurilor de comunicație ce se răspîndesc în diferite direcțiuni.

Cătunele, cari o formează, sunt două: Caratai, reședința, spre S., pe fundul văii Caratai; Agi-Cabul, spre N., la 5 kil. spre N. de reședință, pe ambele maluri ale văii Hagi-Cabul. Are mai multe puțuri.

Populațiunea acestei comune se compune în cea mai mare parte din Turci și Tătari, apoi din ciți-va Romîni și Bulgari. Sunt 143 familii, cu 604 suflete, împărțite după cum urmează:

După sex: bărbați 309, femei 295. După stare civilă: necăsătoriți 325, căsătoriți 246, văduvi 33. După instrucție: știu carte 11, nu știu 593. După religie: ortodoxi 34, catolici 10, mahometani 560. Toți sunt de protecțiune romînă.

Budgetul acestei comune e de lei 4185 la venituri și de lei 1874 la cheltueli.

Căi de comunicație sunt: calea ferată Cernavoda-Constanța, ce trece pe la 4 kil. spre S.-V. de satul Caratai; calea județeană Medjidia-Cara-Murat, trecînd pe la 3 kil. spre E. de satul Agi-Cabul; apoi drumuri vecinale ce duc la satele învecinate: Cara-Murat, Carol I, Dorobanțul, Nazîrcea, Omurcea, Hasancea, Murfatlar, Medjidia, Tortoman, etc.

Pe hotarul sudic al comunei trece valul mare de pămînt, numit al lui Traian.

Caratai, sat, jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul de reședință al com. Caratai, situat pe valea

Caratai și închis la N.-V. de dealurile Chiostel și Hagi-Cabul și la S.-E. de dealul Caratai, cu vîrfurile său Caratai-Sud (67 m.) care domină întreg satul. Drumurile comunale sunt: Via-de-la-Chiostel, Hagi-Cabul-Nazîrcea și Endec-Cara-Chioi.

Caratai, deal, în jud. Constanța, plasa Medjidia, comuna și căt. Caratai. Se prelungeste spre Sud-Vestul dealului Nazîrcea și merge de-alungul văii Caratai, pe la sud-estul satului cu același nume. Are o direcțiune generală de la N.-E. către S.-V., și o înălțime maximă de 88 metri, pe care o atinge în vîrfurile său Caratai-Sud. E situat în partea răsăriteană a plășei și cea sudică a comunei.

Caratai, vale însemnată, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. și cătunul Caratai. E situată în partea de E. a plășei și cea centrală a comunei, pe care o străbate în întregime de la S.-V. către N.-E. Trece prin satul Caratai și printre dealurile Chiostel și Hagi-Cabul pe de o parte, și dealurile Caratai și Nazîrcea pe de altă parte. Mai multe drumuri comunale o taie în lung și în lat.

Caratai, punct militar de observație, în jud. Constanța, înalt de 88 m. d'asupra nivelului mării.

Caratai-Alceac, vale, în județul Constanța, plășile Constanța și Medjidia, pe teritoriul comunelor Omurcea și Alacapî. E situată în partea de V. a plășei Constanța și a comunei Omurcea, cea de E. a plășei Medjidia, și cea nordică a comunei Alacapî. Are o direcțiune de la N.-E. către S.-V. Extremitatea sa sud-vestică e tăiată de Valul-lui-Traian.

Caratai-Nord, *virf de deal*, în jud. Constanța, plasa Medjidia, comuna Caratai, pe muchea dealului Hagi-Cabul, la 4 kil. spre N. de satul cu același nume, avînd o înălțime de 89 metri, dominînd satul și valea Caratai. Fste acoperit cu verdeață.

Caratai-Sud, *virf de deal*, jud. Constanța, în pl. Medjidia, comuna Caratai, pe muchea dealului Caratai, la 2 kil. spre S. de satul Caratai. Are 67 metri înălțime, dominînd satul Caratai și valea Caratai-Alceac. Este acoperit cu verdeață.

Caraula, *com. rur.*, din jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., la 51 kil. de reședința plășei, com. Virtopul.

Este situată pe ambele povișe ale văii Caraula.

Se învecinește la E. cu com. Corlatele și Rudarul, la V. cu com. Plenița, la N. cu comuna Cornul, la N.-E. cu com. Orodul și la S. cu com. Moțăței și Risipiți. Limita liniei de N. este formată de valea Oltenița. Limita liniei de E. este formată de Valea-Virtopului și limita liniei de S. de Valea-Corlatelor, care nu este de cît o prelungire a precedentelor și prin care curge pîriul cu același nume.

Terenul comunei este accidentat de dealuri, cu o înălțime de pînă la 180 m. aproximativ acoperite mai toate cu vii.

Comuna este udata de pîriul Eruga, ce-și are izvorul în această comună, curge de la V. la E., și după ce ese din sat, se unește cu pîriul valea Ciocănari cu care d'împreună se pierde pe moșia Galicea-Mare, la Fîntina-lui-Niță. Pîriul Oltenița trece prin văile Virtopul, Oltenița, Corlatele și se pierde aproape de limita de N. a comunei.

Pîriul Caraula izvorește în comună, curge și se pierde în valea Caraula. Peste pîriul Eruga se află un pod, la S. comunei; tot pe el, în S. comunei, se află și o moară.

Cam pe la 1800, pe locul de azi al comunei, se afla două sate: Siliștea și Ciocănari. Pe locul dintre aceste două sate așezat mai tîrziu Rușii tabără, punînd streajă saă caraulă, spre pază. După plecarea Rușilor, locuitorii din ambele sate se așezară pe acest loc, numindu-l Caraula, în amintirea, se zice, a strejei rusești. Azi se compune dintr'un singur cătun numit Caraula.

În comună se află o biserică, începută la 1886, terminată la 1892. Serbează hramul Sf. Nicolae. În serviciul ei se află 1 preot și 2 cîntăreți. Are o proprietate de 24 pog. arabile.

Se află în comună o școală mixtă, cu un învățător. Școala funcționează din anul 1865. Este întreținută de stat. Localul, construit din cărămidă, este în bună stare. A fost frecventată de 69 băeți și 8 fete, în anul 1892-93. În vîrstă de școală sunt 148 băeți și 108 fete. 90 bărbați și 10 femei sunt cu știință de carte.

Populația comunei este de 1994 suflete, din cari 958 femei și 1036 bărbați.

După legea rurală din 1864 sunt 308 locuitori împămînteniți; iar după cea din 1879 sunt 13 însurăței.

Case sunt 406, făcute parte din zid și parte din paiante; bordee sunt 36. Atît casele, cît și bordeele au grădină.

Moșia de pe teritoriul comunei se numește Caraula; aparține locuitorilor împămînteniți la 1864 și 1879.

Locuitorii își desfac produsele la schela Calafat, unde se

duc cu grîne și de unde importă cele necesarii pentru casă. Transportul îl fac cu carele pe căi comunale și vecinale.

Venituri pe 1892—1893: lei 3396.88 și cheltueli: lei 2041.39.

Vite mari cornute sunt 406, cai 80 și capre 41.

Caraula, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Caraula. (Vezi com. Caraula).

Caraula, *moșie*, jud. Dolj, plasa Dumbrava d.-j., com. Caraula.

Caraula, *movilă*, în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei Cuzgun, așezată pe muchea dealului Demircea, în partea estică a plășei și cea nord-vestică a com., la 1¹/₂ kil. departe de orașelul Cuzgun. E punct strategic important, avînd o înălțime de 175 metri și dominînd orașelul Cuzgun, văile Demircea, Beilicul, Voinea-Mare, drumul comunal Beilicul-Cuzgun și pe cel județean Ostrov-Cuzgun. Este acoperită cu verdeață, iar la poalele ei se întind bogate semănături.

Caraula, *vale*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., pe care este așezată com. Caraula.

Caraulei (Dealul-), *deal*, jud. Dolj, plasa Băilești, com. Galicea-Mare, cu o înălțime de 10 m. Este în legătură cu dealul Rudari, din c. Rudari și cu Dealul-Virtopului, din com. Virtopul.

Caravaneii (Branîștea-), *braniște*, în com. Segarcea-din-Deal, la E., pe proprietatea statului, județul Teleorman. Are o întindere ca de 5 hectare.

Caravaneți, *com. rur.*, în plasa

și pe valea Călmățuiului, județul Teleorman. Este situată pe deal și are alăturat cătunul Caravanul, de care nu este despărțită de cât numai prin pozițiunea locului ce ocupă: Caravaneți sunt pe deal și Caravanul în vale. De altminteri Caravanul este considerat mai mult ca o mahala a satului și nu este separat de comună.

Se învecinează la N. cu com. Cîrligați, la S.-E. cu moșiile A-dîncata și Salcia, la S.-V. tot cu moșia și com. Salcia, iar la V. cu cîmpia Comancei și cu moșia Mîndra.

Suprafața comunei, cu a moșiei aflată pe dînsa, este de 2360 hect., dintre cari 1850 hect. proprietatea d-nei Crețeanu. Loc. împrorietăriți sunt 140 cu 440 hect. Viile sunt plantate, pe proprietățile locuitorilor, pe o întindere de 74 hect.

Populațiunea este de 1078 suflete, din cari 189 contribuabili. Cea mai mare parte din locuitorii sunt de origină Bulgari.

Numărul vitelor din comună este de 3532 capete, din cari: 488 cai, 758 vite mari cornute, 1702 vite mici și 584 porci.

Budgetul comunei este la veniturile de lei 5048, bani 43 și la cheltuielile de lei 3825, bani 90.

Are: o școală frecventată de 38 elevi; o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

La comuna Salcia comunicațiunea se face pe șosea vecinală, pe o întindere de 2 $\frac{1}{2}$ kil.; la com. Cîrligați se face tot pe șosea vecinală, pe o întindere de 1 $\frac{1}{2}$ kil.

La marginea satului se văd ruinele unei biserici, pe locul ce servește de cimitir, precum și siliștea unui sat, iar pe dealul dimprejurul satului sunt înșirate mulțime de măguri și moștile, dintre cari mai însemnate

sunt: Măgura-Vacii, înaltă de 14 m.; Măgura-Izbramului, de 10.40 m.; Măgura-cu-Cuib, de 10.40 m., săpată la vîrf de către locuitorii în căutare de comori.

Comuna Caravaneți s'a înființat pe la finele secolului trecut de către Bulgarii refugiați de peste Dunăre și cari, o dată stabiliți aci, nu s'a mai întors la vetrele lor.

Caravaneți, moșie, situată pe teritoriul com. cu același nume, jud. Teleorman. Are o întindere de aproape 1850 hect.

Caravanița, măgură, la Nord-Estul moșiei Zimnicelele, de lângă Zimnicea, jud. Teleorman. Formează punctul despărțitor al moșiei care poartă numele de Fișteica-Zimnicelelor.

Caravanul, movilă, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Bistrețul.

Cară-Mălaiu, numire, ce se dă părței de N. a satului Gropeni, unde în vechime a fost tîrla lui Crîm-Pașa.

Carăuța, deal, pe teritoriul comunei Drînceni, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Carcadiești, sat, face parte din com. rur. Crețeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea. Cade spre S.-V. comunei, pe partea stîngă a pîriului Mamul, la poalele unui frumos platoeu împădurit. Are o populație de 136 locuitori (72 bărbați și 64 femei). Populația școlară e de 14 copii (10 băieți și 4 fete). Locuitorii acestei comune s'aui împrorietărit la anul 1864.

Carcaliul, comună rurală, în județul Tulcea, plasa Măcin, si-

tuată în partea vestică a județului, la 80 kil. spre V. de orașul Tulcea, capitala județului; și în partea vestică a plășei, la 8 kil. spre S. de orașul Măcin, reședința plășei.

Numele său este o corupție a celui turcesc Cara-Calé de la cara = negru și calé = cetate; înainte purta numele slavonesc de Camena = piatră, și, de la năvălirea Turcilor, a luat numele ce poartă astăzi.

Hotarul amănunțit al com. este următorul: Plecînd din movila Carcaliul, vîrf al dealului Carcaliul, se îndreaptă spre S.-E., coboară dealul și merge paralel cu drumul comunal Măcin-Turcoia, până ajunge la extremitatea orientală a bălții Iglia; de aci o ia spre V., urmează puțin malul bălții, o taie curmeziș, și merge pe un canal al ei de scurgere, până în Dunăre; de aci, îndreptîndu-se spre N.-V., urmează malul Dunărei, închizînd și o mică insulă păduroasă. Dunărea făcînd o întorsătură spre N.-E., hotarul urmează pe o distanță de 2 kil.; de aci o părăsește, se îndreaptă spre E., taie pe din două balta Carcaliul, urcă dealul Carcaliul, în movila Carcaliul. Forma lui este aceea a unui trapez neregulat; lungimea perimetrului e de 117 kil., iar întinderea totală e de 1178 hect.

La Nord comuna se învecinește cu comuna urbană Măcin; la Est cu com. Greci, de care se desparte prin dealul Carcaliul; la S. cu cătunul Iglia (al com. Turcoia), de care se desparte prin balta Iglia; la V. cu județul Brăila, de care se desparte prin Dunărea.

Dealul Carcaliul (90 m.), cu vîrful său Carcaliul, o brăzdează la E. și N. Se zice că pe el ar fi fost odinioară o cetate vechie.

Apele cari udă comuna sunt: Dunărea la V., care formează o insuliță și o insulă ce aparțin comunei; privalul Carcaliul la V., ce e o scurgere a bălței Iglița. Bălți avem: balta Carcaliul saū a Măcinului, 500 hect. la N., cari coprinde și 2 insule acoperite cu stuf; balta Iglița la S., ce-ī aparține pe jumătate. Bălțile produc stuf și pește, de care beneficiază statul și locuitorii.

Comuna este compusă dintr'un singur cătun, ce este așezat între bălțile Carcaliul și Iglița, lângă gîrla Carcaliul.

Intinderea comunei este de 1178 hect., din cari 20 hect. ocupate de vatra satului, 50 hect. ale statului, restul de 1108 hect. ale locuitorilor.

Populația este mai toată lipoveană. Sunt 350 familii, cu 1553 suflete, din cari: 354 bărbați și 374 femei; 270 însurați și 90 neînsurați; 20 văduvi. Sunt 235 copii de școală (135 băieți și 100 fete). Obiceiurile și porturile loc. sunt cele lipovenești în general.

În com. sunt 3 școli: una romînă cu un învățător, fondată, în 1887, de locuitori, cu 10 hectare de pămînt, 25 elevi înscriși; două lipovenești, cu 100 elevi înscriși.

Este o biserică de rital lipovenesc, fondată, în 1884, de locuitori, cu hramul Sf. Treime; are 10 hect. pămînt dat de stat; este deservită de 1 preot, 1 diacon și 1 cîntăreț.

Calitatea pămîntului e mediocră, terenul e mai mult nisipos. Din 1178 hect. sunt: 770 hect. loc arabil; 378 hect. loc băltos.

În com. sunt: 30 plugari cu 30 pluguri, 320 pescari. Sunt 667 capete de vite, din cari 507 boi și vaci, 160 cai și epe. Sunt 10 meseriași (lemnari și fierari) și 5 comercianți (3 cîrciumari și 2 băcani).

Budgetul comunei e de 4000 lei la venituri și 4000 lei la cheltueli. Sunt 398 contribuabili.

Căi de comunicație sunt drumurile comunale ce duc de la comună la orașul Măcin, la comuna Greci, Turcoaia și Iglița.

Acum 100 ani, această com. nu exista. Se află niște colibe de pescari lângă un pietroi mare (pe rusește «camen»), ce se poate vedea și azi; încetul cu încetul se populă cu Lipoveni fugiți din Rusia și veniți să ceară sprijin Turciei. La 1825 fură destul de numeroși, ca să întemeeze un sat, căruia îi deteră numele de Camena. Turcii îi schimbă numele în cel de Cara-Calé.

Carcaliul, deal, în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul com. rur. Carcaliul-Greci, și al com. urb. Măcin. Este mai mult o prelungire sud-vestică a Dealului-Pricopanului. Se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea vestică a plășei și a comunei Greci, pe cea estică a comunei Carcaliul și pe cea sudică a orașului Măcin. Pe murea sa se întîlnesc hotarele acestor trei comune. Poalele sale vestice se termină pe malul estic al bălții Carcaliul, iar cele sudice pe malul nordic al bălții Iglița. La poalele lui sud-vestice se află așezat satul Carcaliul. Pe la poalele orientale merge drumul județean Măcin-Satul-Nou-Ostrovul; la S. drumul comunal Carcaliul-Greci; la V. drumul comunal Carcaliul-Măcin. Ajunge până la o înălțime de 100 m. Este acoperit cu pășuni și semănături.

Carcaliul, vîrf de deal, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul com. rurale Carcaliul. Se mai numește Vîrful-la-

Trei-Hotare, căci în vîrful său se întîlnesc hotarele comunelor Carcaliul, Greci și Măcin. Are o înălțime de 100 m. Este punct trigonometric de observație, de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Carcaliul; drumului județean Măcin-Satul-Nou, ce trece pe la poalele sale orientale; asupra bălților Carcaliul și Iglița și întru cît-va și asupra Dunărei. Este acoperit numai cu pășuni și finețe.

Carcaliul, baltă, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul com. rurale Carcaliul, și al comunei urbane Măcin, aparținînd pe din două acestor comune. Este așezată în partea vestică a plășei. Se întinde la poalele vestice ale dealului Carcaliul. În mijlocul ei sunt două insulițe acoperite cu stuf. Malul ei oriental este înalt și cam rîpos. Pe malul ei sud-estic este așezat satul Carcaliul. Este formată de revărsarea Dunărei, cu care acum comunică printr'o gîrlită ce se isprăvește la picioarele fortului orașului Măcin. Intre dînsa și Dunăre se află un grind, ce aparține comunelor Măcin și Carcaliul. E acoperit cu iarbă de pășuni. Suprafata bălții întregi este de 6 kil. p., sau 600 hect., din cari 120 sunt formate de 2 insulițe stufoase, ce aparțin pe din două și Măcinului și Carcaliului. Pe malul ei estic merge drumul comunal Carcaliul-Măcin.

Carcaliul, mică gîrlită, prin care balta Iglița se scurge în Dunăre, situată în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei Carcaliul, avînd o direcțiune generală de la E. spre V. și o lungime de 1 1/2 kil. Pe malul său drept este așezat satul Carcaliul și pe cel stîng se află

stuf întins, ce se întinde între balta Iglia și Dunăre. Malul e cel drept, adică despre satul Carcaliul, este înalt și răpos, fiind format de dealul Carcaliul.

Carcaman-Bair, *sir de dealuri*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor rurale Ali-Bei-Chioi, Nalbant și Baș-Chioi. Se desface din ramurile sud-estice ale Dealului-Cilicului, dintr'un vîrf de 305 metri. Se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S. și S.-E., întinzîndu-se dimpreună cu ramificațiile lui între piraiele Accadîn, Taița și Telița. Brăzdează partea vestică a plășei și a comunei Nalbant, pe cea estică a comunei Ali-Bei-Chioi și pe cea nordică a comunei Baș-Chioi. Lasă prelungiri: spre E. dealul Canagic-Bair, spre S.-E. dealurile Tartar-Bair și Ghel-Tepe. Este întretăiat de o mulțime de drumuri comunale, cari unesc între ele satele Accadîn, Ali-Bei-Chioi, Cineli, Baș-Chioi cu Nalbant, Trestenic și Hagilar. Intre vîrfurile lui, însemnăm: Stamuni-Culac, pietros, de 228 metri, movila Pătrașcu, de 170 metri. Natura lui este pe alocurea stîncoasă. Este acoperit cu păduri, tufărișuri, finețe și semănături pe prelungerile sale.

Cardonul, *punct trigonometric* de observație, de rangul al 3-lea, în județul Tulcea, plasa Sulina, comuna urbană Sulina, în partea estică a plășei și cea nordică a comunei, pe grindul Sulina, lângă malul Mării. Are 30 m., dominînd asupra drumului comunal Sfistofca-Sulina.

Cardonul, *ruinele unui pichet de graniță*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, comuna Picineaga. Sunt

situate în partea sud-estică a plășei și cea nordică a comunei, la 1 1/2 kilometri spre N.-E. de satul Picineaga, pe malul stîng al pîrîului Cerna. Sunt așezate pe o înălțime de 34 metri d'asupra apelor Dunărei. Pichetul a fost întărit în timp de război și domina asupra satului Picineaga și asupra drumului comunal Picineaga-Satul-Noi. Astăzi fiind în ruine, nu mai servește la nimic. Cardonu înseamnă pe turcește cetate sau fortăreață.

Cardonului (Movila-), *movilă*, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei Pisica (și pe al cătunului Pisica), pe malul drept al Dunărei, la locul unde se desface Gîrla-Luncaviței, pe grindul Pisica, la 1 1/2 kil. spre N.-V. de satul Pisica, în fața pichetului român, coprins între pietrele miliare 86 și 87. Are o înălțime de 6 m. d'asupra apelor Dunărei. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra comunei Pisica și peste Dunăre, pe o mare întindere. În timpul stăpînirii Turcilor, aci era și un fort mic, dar însemnat, căci oprea trecerea armatelor rusești peste Dunăre. Prin acest loc, unde Dunărea are 700 m. lățime, nu e tocmai adîncă. Astăzi fortul e în stare de ruină.

Cardonului (Valea-), *pîrîu*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Cataloi. Izvoarește din poalele sudice ale Dealului-Mare; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre Sud-Vest; udă partea de V. a plășei și pe cea de E. a comunei. Curge pe la poalele Dealului-Rediș; taie șoseaua națională Tulcea-Babadag-

Constanța; primește pe dreapta Valea-Puturosului și, după un curs de 3 kilom., merge de se aruncă în valea Cataloi său pîrîul Telița, pe stînga, ceva mai sus de satul Eni-Chioi. Și-a luat numele de la un cardon (fort) turcesc, de pe o înălțime, în apropierea căruia se afla.

Careda, sau **Copăceni-Careda**, *cătun*, în jud. Vlașca. (Vezi Copăceni-Careda).

Carecua, sau **Caregua**, *pîrîu*, ce udă comunele Movilița și Păurești, din jud. Putna. Izvoarește din Fîntîna-lui-Moise; se pierde în Gura-Plopului și resuflă iarăși la Arămoasa. În Carecua se varsă Gura-Văci-Noue, apoi Valea-cu-Apă; după aceea valea Coșula. Se varsă în Siret, trecînd prin satul Pufești.

Caribolul, plasa Sabarul, județul Ilfov. (Vezi Domnești-Călțuna).

Carierei (Dealul-), *deal* însemnat, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul orașului Tulcea, situat în partea nordică a plășei și cea sudică a comunei. Se desface din Dealul-Tulcei; se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la Sud-Est la N.-V. Are o înălțime de 137 metri. Este punct trigonometric de observație, de rangul al 3-lea, dominînd asupra orașului Tulcea, asupra Dunărei, pe o mare întindere, asupra lacului Zaghen și asupra șoselei județene Tulcea-Mahmudia, ce trece pe la poalele sale nordice. Pe o prelungire nordică a sa, ce se numește Dîmbul-Horia, la Estul orașului Tulcea, se află un monument, ridicat de M. S. Regele Carol I, în onoarea ocupării Dobrogei de România. Pe muchia-i sunt peste 30 mori de vînt. Și-a

luat numele de la faptul că într'insul sunt cariere de piatră calcară și granitică, piatră care servește la construcțiuni de poduri și altele.

Carîmbul (Piatra-Pleșii-), munte, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca, în partea de Nord, pe marginea pîriului Mărtin, la hotarul județului către Buzău. Este acoperit cu păduri și pășuni. Vara are stîne de oi.

Carlî-Chioi, sat, în județul Constanța, plasa Mangalia, cătunul comunei Musurat, situat în partea nord-estică a plășei și cea centrală a comunei, la 4¹/₂ kil. spre S. de cătunul de reședință, Musurat. Suprafața sa este de 492 hect., dintre care 6 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini. Populația sa, formată mai ales din Bulgari, este de 2 familii, cu 7 suflete, ocupîndu-se cu creșterea vitelor și mai ales cu agricultura. Pămîntul, de o calitate excelentă, produce grîu, porumb și ovăz îndestul. Drumuri comunale pleacă două: unul spre Vest, ducînd la Topraisari prin Muratan, Cuciuc și altul spre Est ducînd la Tuzla prin Ceatmalar.

Carlobanul, jud. Olt. (Vezi Siul.)

Carmen-Sylva, izvor de apă minerală, jud. Suceava. (V. com. Șarul-Dornii).

Carol I, com. rur., din județul Constanța, pl. Constanța.

Este situată în partea septentrională a județului, la 34 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea vestică a plășei, la 8 kil. de comuna rurală Cara-Murat, reședința ei.

Se mărginește la N. cu com. Pazarli, de care se desparte prin muchea dealului Bilarlar-Bair; la S. cu comunele rurale Tortoman și Caratai, din pl. Medjidia, despărțindu-se de ele prin linie convențională, care e aceeași cu hotarul dintre plășile Constanța și Medjidia; la E. cu comuna Cara-Murat, despărțită fiind de dînsa prin dealul Dana-Chioi-Bair; iar la V. cu com. Taș-Punar din pl. Medjidia, despărțindu-se prin dealul Mahomet-Bair.

Relieful solului e în general accidentat; dealurile ating înălțimi mari și sunt întretăiate de numeroase văi. Culmea Dorobanțul o brăzdează la N. și culmea Carol la S.

Cele mai însemnate dealuri care accidentează teritoriul comunei sunt: Mahomet-Bair (140 m.) la V., Tasli-Iuc-Bair (170 m.), Dealul-Lung (134 m.), Dana-Chioi-Bair (120 m.) la Nord. Aceste din urmă sunt ramificații sudice ale dealului Bilarlar (189 m.) de la hotar, care însuși este o muche secundară a culmei Dorobanțul; ele se întind printre numeroase văi, care formează împreună valea Tortoman. Mai sunt dealurile: Tuzla-Iuc-Bair, cu vîrfurile Bilarlar (129 m.) la S.-V.; Bilarlar (130 m.) tot la S.-V.; Paspala-Bair, cu vîrfurile Paspala-Iuc și ramificația sud-vestică Buiuc-Bair, cu vîrfurile Buiuc-Iuc (116 m.) și Dere-Chioi (108 m.), Dere-Chioi-Bair și Muratan-Bair, cu vîrfurile Dana-Chioi-Iuc (126 m.) la S. Aceste patru din urmă sunt ramificațiuni orientale ale culmei Carol I. Ele sunt de natură humoasă, din pămînt bun productiv, însă contrariat în productivitatea sa de lipsa ploilor. Sunt acoperite cu semănături și fînețuri bogate, presărate cu movile, însă ar

borii lipsesc aproape cu desăvîrșire. Movile sunt puține (12), toate artificiale, servind ca puncte de observare și orientare.

Teritoriul comunei este brăzdat de văile care formează o vale mai mare numită Tortoman I. Aceste văi secundare sunt: valea Tortoman, formată din două ramuri: una alcătuită din văile Tașli-Iuc-Dere, Buiuc-Leilarlar și Tuzla-Iuc-Dere; iar alta, alcătuită din văile: Mangalia-Dere, Buiuc-Dere; cea d'a doua trece prin satul Bilarlar sau Dorobanțul. Mai sunt: valea Tortoman II, formată din văile Baspala-Cear, Baș-Culac, apoi valea Dere-Chioi, unită cu văile Lunga, Dana-Chioi-Culac și Hotarul; cea d'a doua trece și prin satul Dana-Chioi, sau Carol I.

Cătunele care formează com. sunt: Dana-Chioi, sau Carol I, reședință, în partea estică a com., pe ambele maluri ale văii Dana-Chioi sau Dere-Chioi, închis și dominat de dealurile: Dealul-Lung la N., Dana-Chioi-Bair la E., Murat-Bair la S. și S.-E.; cu casele așezate în ordine pe uliți paralele și înconjurate cu grădini numeroase. Bilarlar sau Dorobanțul, în partea vestică a comunei, la 4 kil. spre V. de reședință, pe valea Bilarlar, închis și dominat de dealurile Paspala-Bair la S., Bilarlar la V., Tasli-Iuc-Bair la N., cu casele răspîndite fără regulă.

Suprafața sa este de 14073 hect. sau 140 kil. p., din care: 413 hect. ocupate de vetrele celor 2 sate, cu 340 case; iar restul de 13660 hect., împărțite între stat cu proprietarii, care posedă 1606 hect. și locuitorii, care au 12054 hect.

Populațiunea sa totală, pe anul 1894, este de 353 fam., cu 1598 suflete, împărțite astfel: după sex: 801 bărbați, 797 fe-

mei; după stare civilă: 76 necăsătoriți, 662 căsătoriți, 59 văduvi, 1 divorțat; după instrucție: 175 știind carte, 1423 neștiind; după religie: 1050 ortodoxi, 1 luteran, 539 mahometani, 8 armeni; după ocupație: 353 agricultori, 18 comercianți; sunt 366 contribuabili; 336 împrăștiți, 36 neîmprăștiți.

În privința calității pământului, cele 14073 hect. ale com. se divid astfel: 413 hect. teren neproductiv (vetrele sateelor), 13660 hect. teren productiv, din care: 10918 hect. loc cultivabil (din care: 2762 hect. ale statului cu proprietarii și 8156 hect. ale locuitorilor); 61 hect. loc necultivat (din care: 61 hect. ale statului cu proprietarii și 1961 hect. ale locuitorilor); 3311 hect. loc izlaz (din care: 1350 hect. ale statului cu proprietarii și 1961 hect. ale locuitorilor); 30 hect. loc cu vii (din care: 3 ale statului cu proprietarii și 27 hect. ale locuitorilor).

În comună sunt 353 plugari, cari au 496 pluguri (285 cu boi, 211 cu cai), 255 căruțe cu boi, 1 mașină de semănat, 90 mașini de secerat, 12 mașini de bătut porumbul, 5 triori, 25 grape de fier, 10 mașini de vînturat, 1 mașină de cosit finul. Sunt 244 puțuri (239 în sate și 5 pe cîmp). Comuna are 14848 capete de vite, din cari: 728 cai, 2549 boi, 16 asini, 11218 oi și 337 porci. Industria este cea domestică. Sunt în cătunul Dobanțul, 2 mori cu abur. În com. Carol I sunt 13 comercianți, din cari 9 circiumari.

Budgetul comunei este de 9016 lei la veniturii, 5218 lei la cheltuieli.

Căi de comunicație sunt numai niște drumuri mici comunale sau

vecinale, ce duc la satele învecinate: Cara-Murat, Ghelingeț Chior-Ceșme.

Are o biserică, în cătunul Carol I, cu hramul Sf. Voevozi cu 10 hect. de la stat, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Sunt 2 școli, în ambele cătune câte una, cu 2 învățători și 1 învățătoare, cu 115 elevi înscriși, din cari: 81 băieți, 34 fete.

Carol I, (Dana-Chioi), sat, județul Constanța, în pl. Constanța, cătunul de reședință al comunei Carol I, situat mai mult în partea vestică a plășei și cea sud-estică a comunei, pe Valea-Lungă. Este închis la Sud de dealul Murat-Bair, cu vârful său Murat-Iuc (130 metri). Suprafața sa este de 6979 hect., dintre care: 229 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini, cu 196 case.

Populațiunea sa este de 208 familii, cu 977 suflete, ocupându-se mai ales cu creșterea vitelor și cu agricultura. Locuitorii sunt Romîni, Turci și Bulgari. Majoritatea o formează Romîni numiți Mocani, veniți din Transilvania, în urma războiului de la 1877. Acești Mocani și-au format un cartier aparte, în partea sudică a satului. În sat se află o școală a comunei și o biserică ortodoxă.

Pământul este productiv; se cultivă mai ales grîul și ovăzul. Drumuri com., care pleacă din acest sat, sunt în număr de 8 și duc la satele următoare: Cara-Murat, Caratai prin Hagi-Cabul, Chiostel, Docuzol, Tortoman, Bilarlar (Dobanțul), Esther și Palazul-Mic.

Carol I, com rur., în pl. Moldova, județul Roman, pe malul drept al râului Siretul și aproape

de vărsarea râului Moldova în el, spre E. de orașul Roman și la o depărtare de 2 kil. de el și de 3 kil. de reședința plășei. Este așezată pe șes. E formată din satele: Carol I, Luța și Sterpul. Are 385 familii, cu 1205 suflete, din cari 350 contribuabili; locuiesc în 289 case. Știu carte 38 persoane. Sunt 710 vite mari cornute. Venitul anual al comunei este de 4996 lei, iar cheltuielile de 4289 lei. Este legată cu orașul Roman prin șosea. Pe teritoriul ei este un pod de lemn stătător pe riul Siretul.

Carol I, sat, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Carol I, pe malul drept al râului Siretul și aproape de vărsarea râului Moldova în el. Se află spre E. de orașul Roman și la o depărtare de 2 kil. de el și de 3 kil. de reședința plășei. Este așezat pe șes. Are 179 familii, cu 601 suflete, din cari 139 contribuabili; locuiesc în 141 case. Știu carte 30 persoane. Populațiunea este numai romînă. Sunt 290 vite mari. Se face iarmaroc la Sf. Ilie (20 Iulie). Este legat cu orașul Roman prin șosea. În dreptul acestui sat este un pod de lemn stătător peste riul Siretul. Acest sat este înființat în anul 1880 prin darea de pământ la noii însurăței și numit astfel în onoarea M. S. Regelui Carol I.

Carol-Davila, (Piatra-Tăiată), sursă de apă minerală, în valea râului Olănești, jud. Vilcea, dînd în 24 ore 2886 litri apă.

Are ca substanțe fixe: iodure alcaline de magnezie și bromur de magnezie (predominante), bicarbonat de magnezie, de calcium și natrium (considerabil concentrate), sulfat de calce și de sodă, clorur de calcium (concentrat),

silicate de aluminiu și fosfate (urme).

Carp, *moșie*, în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Moara-lui-Enică. Are 6000 hect., din care 8 curături, restul fineață și pădure.

Carpați, *sistem de munți*, formînd un parapet muntos al Europei centrale și sudice către cîmpiile Europei orientale.

Poziția geografică. — Carpați, ocupă între al $14^{\circ} 24' 30''$ și $24^{\circ} 30'$ longitudine orientală și $44^{\circ} 40'$ și $49^{\circ} 45'$ latitudine boreală o suprafață mai mare de 280000 kil. p., între văile Moravei, Oderului, Vistulei, Nistrului și cîmpiile Dunărei de jos și de mijloc cu direcția de la S.-E. la N.-E.

Carpați, fără a putea fi comparați cu Alpi, totuși, prin întinderea și înălțimea lor, constituie după Alpi, cel mai însemnat sistem orografic al Europei.

Creasta lor centrală, transportată în partea exterioară a sistemului, descrie o curbă lungă de 1300 kil. cu capetele sprijinite pe Dunăre: odată între Pressburg și Waitzen la gura Moravei; și a doua oară, între Baziași și Severin, la intrarea Dunărei în România. Acest vast hemiciclu a cărui concavitate e întoarsă spre apus către basinul de mijloc al Dunărei, formează un imens parapet care adăpostește Ungaria spre cîmpiile Sarmatice și ale Dunărei de jos constituind cu multă aproximație și limita politică a statului ungueresc spre România și Galiția.

Carpați au importante puncte de contact cu Alpi, cu Sudeții Boemiei și cu Balcanii. Intre gura Moravei și Buda-Pesta: Micii Carpați și munții Neogra-

dului stau în fața colinelor Leithe și ale Granului, santinelele înaintate ale Alpilor pe țărmurile Dunărei, unde constituiesc două strămtori strategice cunoscute sub două numiri diferite: una Poarta-Ungariei la Pressburg; iar cea-l'altă, Defileul-Visegradului între Gran și Waitzen.

Intre Baziași și Severin, Carpați par a se împreuna cu Balcanii, cu cari forma la o epocă geologică îndepărtată, stăvilarul lacului ungar, ce umplea basinul de mijloc al Dunărei. Colțarii stîncoși rup și azi pînza fluviului în numeroase puncte de la Golubaci la Virciorova, creînd dese virtejuri și iuți în toată partea Dunărei numită Cazanele sau Porțile-de-Fier (turcește Demir-Capu).

La limita lor nord-vestică, Carpați, au un nou și important punct de contact cu munții Sudeți, cari se prelungesc spre ei prin pragul colinar zis: Das Gesenke sau Depresiunea Oderului, până în adîncitura urmată de calea ferată Viena-Cracovia Sonnenberg (798 m.) și Oder-Gebirge (675 m.) abia merită numele de munți în această regiune așezată sub pantele repezi ale muntelui Alt-Vater (1494 m.) din grupul Sudeților. În această regiune colinară ia naștere Oderul, care curge un moment în senz opus cu Beciva la poalele Carpaților și în adîncitura Viena-Cracovia. Peste pragul dintre Sudeți și Carpați trec toate drumurile văilor Oderului și Vistulei care se înmănunchiază apoi în valea Moravei, pentru a conduce asupra Vienei. Depresiunea Oderului constituie ast-fel în flancul Carpaților nord-vestici o poartă geografică, o mare intrare a Europei orientale în basinul de mijloc al Dunărei, un drum des-

chis către Viena printre Carpați și munții Boemo-Moraviei.

În partea centrală Carpați se subțiază și descesc în punctul de a-și pierde, pe alocurea aspectul muntos.

Lățimea lor descrește de la extremități către centru. Redusă la o șuviță de abia 120 kil. lățime între debușeurile Tisei și Ondavei în cîmpie, ea atinge 250 kil. în partea nord-vestică și 500 kil. în partea sud-estică a sistemului.

Carpați se prezintă dar geograficește împărțiți în trei mari secțiuni sau grupări, și anume: a) Carpați Nord-Occidentali; b) Carpați Sud-Orientali și c) Carpați de mijloc.

Orografia Carpaților. — Carpați Nord-Occidentali, constituie partea N.-V. a sistemului și îmbrățișează în lungime toată regiunea dintre Dunăre (Pressburg-Waitzen) și Valea-Toplei.

Grupul Carpaților occidentali, este remarcabil prin regularitatea conturului și a principalelor sale linii interioare. Munții săi periferici expiră într'o depresiune exterioară care afectă forma unei elipse: Morava, Beciva, Oderul, Vistula, Topla și Dunărea între Pressburg și Waitzen, curg succesiv în adîncitura eliptică de la poalele Carpaților nord-vestici.

Axul mare al acestei elipse, măsoară, între Pressburg și Eperies, 240 kil.; axul cel mic măsoară între Teschen și cîmpia Tisei 150 kil. Văile principale ale grupului: Vagul, Granul, Ipoli, Hernadul, Tarcea și Topla, își recurbează cursul după conturul elipsei periferice. Mai mult, ele contribuiesc a construi un sistem de depresiuni eliptice, care pleacă de la Dunăre și debușează în partea orientală a axului asupra Tisei. Prima li-

nie urmează Valea-Vagului, pe a afluentului său Varinca (r. dr.), pe a Arvei, apoi depresiunea Neumarkt de la Nordul Tatrei, de unde împrumută rînd pe rînd valea Dunașului, pe a Popradului, pe a Tarcei și pe a Hernadului, afluent al Tisei (r. d.). Continuitatea acestei linii este întreruptă de trei praguri: 1-iu între Varinca și Arva (Weinne Geb.); al 2-lea între Dunaș și Poprad (Măgura-Radovan); al 3-lea între Poprad și Tarcea. A doua linie, la Sud, se reînnoaște în valea Neutrei, a Turociului, a Vagului și a Hernadului, unde se unifică cu cea precedentă; ea este întreruptă de două praguri, între Neutra și Turoci și între Vag și Hernad. A treia linie e dată de valea Granului, a Saiului și a Bodvei, despărțite între ele prin praguri puțin înalte între Veresco, Dobschau, Rosenau și Torna. A patra linie, cea mai de la Sud, coincide cu văile Ipoli, Rima și Saiu. Această segmentațiune a Carpaților nord-vestici, face ca întreaga regiune să apară constituită ca dintr'o succesiune de circumvoluțiuni, cu frontul spre partea exterioară a elipsei. Primul val începe cu Carpați-Mici, lanț subțire și puțin înalt, întins din Dunăre până în Miava; Rachsturm (740 m.), cel mai înalt creștet al său.

Intre Miava și Beciva se succed Munții-Albi — cari își trag numele din albeața stîncilor lor dolomitice, — și Iavornicul (1064 m.). Tot lanțul coprins între Beciva și Poprad poartă numele generic de Beschizii occidentali; ei sunt împărțiți în: Munții Jabluncăi, Beschizii propriu zis și Munții Neumarktului, prin văile Sola-Chisuța și Arva-Raba, care deschid importante comunicațiuni în Galiția. Carpați-Mici,

Munții-Albi, Jablunca și Beschizii, formează un lanț exterior neîntrerupt până în Dunaș; el se continuă cu creasta Radovan (1265 m.) dintre Dunăș și Poprad, care se orientează spre Sud-Est, pentru a se așeza pe același arc cu șirul dintre Toplea-Bodrog și Tarța-Hernad. Acest din urmă e format din munții Saros (Mincol 1157 m.), din munții Sovarer (Simonca 1092 m.) și din munții trahitici ai Hegyaliei. Lanțul exterior al Carpaților nord-vestici constituie o importantă barieră: înălțimea sa care abia atinge 740 m. în Rachsturm, se ridică în Beschizi la 1325, (în Lisa-Hora 1570 metri, în Pilsco 1725 metri), apoi recapătă aproape același nivel în Hegialia 768 metri. Cea mai puternică secțiune a acestei încingători este a Beschizilor, care constituie ca o catenă înaintată a muntelui Tatra. Povîrnișul interior este scurt și repede; povîrnișul exterior al Carpaților-Albi și al Beschizilor e lin, prelungindu-și punctele în depărtare până în văile Moravei, Oderului și Vistulei. Acest lanț, exceptînd partea de la Estul văii Popradului, formează mai peste tot frontiera politică; iar în întregul său, el constituie obstacol înaintat ca un parapet, frontiera militară a Ungariei muntoase despre Moravia și Galiția. El prezintă importante soluțiuni de continuitate, pe unde străbat liniile strategice în Valea-Vagului, în șesul Neumarktului său în valea Tarței și a Hernadului, unde se află obiective a căror posesiune permite fie de a opera în inima Carpaților nord-occidentali, fie de a înconjura acest complex muntos pe la capetele sale. Partea cea mai accesibilă a acestei încingători este

cea vestică până în Beschizi. Drumurile Târnavei, Buczovei și Miavei, străbat Micii-Carpați, conducînd către Tarnau, Postien și Leopoldstadt; drumurile Clancenitei, Congencaului al pasului Vlara trec Munții-Albi, conducînd spre: Neustadt, Puch și Trencin; drumurile Jabluncăi (Jablunca-Pas, 551 m.), ale Solei, al Babigorii, al Rabei-Arva și Rabei-Dunăș, al defileurilor Crocinsco (Dunăș) și Leluchov (Poprad), trec Beschizi pe locuri grele, peste Jablunca, Beschizi centrali sau Munții-Neumarktului, conducînd la Sillein, Slanița, Neumarkt și Eperies. Kaschau și Eperies sunt importante obiective ale drumurilor ce trec lanțul dintre Tarța și Toplea printre munții Sarosului și Sovarului, printre acești din urmă și ai Hegyaliei. Al doilea lanț începe între Gran și Neutra prin munții Neutrei (Galgoci) care țin până în Turoci și Vag și se continuă apoi prin Măgura-Arvei pe dreapta Vagului. La Estul Arvei între Arva, Dunăș, Poprad și Vag, care îl înconjură ca un drum de rondă, apare grupul Marelui-Tatra; în acesta se deosebesc: Tatra la centru, Hradosin la V. și Măgura-Zipsei la E. La Estul Tatrei, între Poprad, Galintz și Tarcea, se află Munții-Zipsei spintecați la Sud prin Valea-Hernadului. Lanțul care începe în Dunăre cu munții Neutrei cresc progresiv în înălțime, până în Mincov (1364 m.), vîrfurile culminante al micului Tatra. Măgura-Arvei, culminantă de Crivan-Tatra (1666 m.) constituie o creastă compactă între Varinca, Vag și Arva. Dar cel mai important masiv, nu numai al acestui șir dar al întregului sistem al Carpaților nord-vestici, este al Tatrei, format din stînci

cristaline, impozant prin aspectul crestei sale lungi și știrbită ca un fierăstrău, prin goliciunea păreților săi stîncoși și abrupti, prin prezența lacurilor sale suspendate la altitudinî de la 1400 la 2025 metri. Masivul Tatrei are aproape 100 kil. lungime și 15 la 25 kil. lărgime, cu pante mai dulci către N. și repezi la S. Partea centrală a Tatrei posedă cele mai mari înălțimi din tot sistemul Carpatic: Rohaci (2225 m.), dolomitic la V.; Crivanul (2500 m.) și Gerlsdorf (2663 m.) granitici la E., etc.

Creasta Marelui - Tatra ocupînd partea centrală a Carpaților nord-vestici, joacă un rol în clima și hidrografia lor: ea oprește vînturile înghețate ale oceanului polar, și stăvilește vînturile temperate care suflă despre S.; contrastul este astfel caracteristic între clima nordică și cea sudică a Carpaților occidentali. La Estul Tatrei, Munții-Zipsei formează o depresiune a reliefului acestui lanț; cea mai mare înălțime, Ihla (1284 m.), se află la N., în prelungirea Tatrei.

Lanțul al 3-lea începe prin munții Bars dintre Neutra-Gran și Turociul, se prelungește la Est prin masivul dintre Turociul, Vag și Gran, unde formează grupul micului Tatra, până în sorgintele Golnițului, de aci se continuă până la Kaschau, fiind limitat pe partea nordică și estică de Hernad. Munții Bars ating în Placnik, 1348 m. Grupul micului Tatra (Nizna-Tatra) cuprinde: Tatra-Mare, puternică creastă întinsă de la N. la S. în lungul Turociului din Gran, până în Vag; Nizna-Tatra, șir în care calcarul acoperă un simbură cristalin și constituie cel mai puternic munte al Carpaților-Nord-Occidentali după Tatra; creasta sa atinge în Giom-

ber 2045 m., iar în Cralovahola 1943 m.

Nizna - Tatra se prelungește recurbindu-se ușor spre Sud, până la Kaschau; Golnițul îl desparte în două creste; cea sudică cuprinde cele mai mari creste: Goldener-Fisch (1316 m.) și Coisovska-Hola (1248 m.)

Munții de la Sudul șirului precedent constituie un masiv central al Carpaților nord-vestici de forma eliptică în conturul său general. Linia Eipel-Rima-Saiul desface din acest masiv la Sud o antecatenă, afectînd ca și întregul masiv, din care face parte, forma unei elipse însă cu contururi mai bine definite și mult mai turtită în forma sa generală; axul ei mare trece la Miscolci și ceva mai sus de gura Eipelului. Crestele interioare, prezintă în genere multă confuziune în rînduiala lor. Se deosebesc aci: 1. un lanț mai susținut la Sudul Granului, intrupînd cele mai mari creste ale regiunii: Silma (1104 m.), Poliana (1459 m.), Fabova-Hola (1441 m.), Stolița (1480 m.); 2. o serie de grupuri deluroase și de muscelele culminate de piscurile: Ciovanioș (1939 m.), Matra (1009 m.), Bicu (952 m.), Tegar (798 m.); 3. un complex de văi cu scurgerea în genere la Sud ca: Eipelul, Rima, Saiul, în cursul lor superior; apoi: Bodva, Zagiva, Tarna și Erlau, care taie d'a curmezișul elipsa sudică.

Intre Gran și Eipel se înalță munții Chemnițului, prelungiți spre Est printr'o întinsă regiune vulcanică. Trahitul abundează de preferință în constituțiunea acestor munți, cărora s'a dat și numele de *munții metalici ai Ungariei*, din cauza zăcămintelor lor metalice, mai ales în împrejurimile Chemnițului.

Restul regiunii la Est, formează înălțimile Gömör și Șepes, constituite din terenuri calcare, formațiune care se prelungește și la Estul Tatrei până în Valea-Tarcei și sunt renumite prin avuțiile lor metalice și peșterile glaciale și cu stalactite de la Syadelö, Aggetelek, Syilicze, etc. Valea-Hernadului este înglobată în terenuri trahitice, de oare-ce acestor formațiuni aparține și lanțul din Estul Hernadului, cunoscut sub numele de Munții-Sovarului și Hegialia. Partea sudică a masivului central, ia numele de Munții-Neogradului (trahitici în mare parte) între Eipel și Zagiva; de Munții-Matrei, grupe pitorești, între Zagiva și Torna; de Munții-Bicului la Estul Erlaului.

b) Carpații-Sud-Orientali, formează partea muntoasă a vechii Dacii, ei constituie o protuberanță sud-estică a sistemului carpatic, un complex muntos adunat în interiorul unei elipse, al cărei ax mare ar fi dat în direcțiune printr'o linie ce ar uni Baziașul cu Iași; iar axul cel mic prin linia Deș-Oltenița. Orașele Rîmnicul-Sărat, Bîzăul, Ploesti, Slatina, Craiova, Arad, Oradea-Mare și Satul-Mare, situate la deuseurile muntelui asupra cîmpiilor Dunărei de jos și de mijloc, Valea-Prutului din jos de Lipcani, până aproape de gura sa și a Dunărei între Ostrovul-Corbului și Argeșul dau cu multă aproximațiune conturul acestei elipse.

La exterior, Tisa de la Tokai la gura ei, Dunărea de la gura Tisei la Cernavodă, Nistrul între Hotin și Marea-Neagră și parte din coastele acestei Mări, determină o nouă elipsă aproape concentrică cu elipsa Carpaților - Dacici. Intre aceste două curbe concentrice zac șe-

surile Maramureșului, Crișianei și Banatului, întreaga câmpie aluvionară a Munteniei și Basarabia. Protuberanța dacică prezintă în centrul ei o mare depresiune a căreia altitudine mijlocie nu trece de 500 m., prin opozițiune cu Carpații nord-vestici, unde cele mai mari înălțimi, concentrate în partea centrală a grupului variază între 2045 m. și 2663 m. Cei mai voluminoși munți ai Carpaților-Dacici cercuesc acest fund înălțat, constituind în întregul lor ceea ce se numește de obicei platoul său bastionul Transilvan. Pe marginele platoului Transilvan se înalță succesiv, ca pentru a-î închide intrarea: Alpii-Transilvaniei la S., Carpații-Orientali la E., Munții vesticii ai Transilvaniei la V., munții Lăpușului și ai Țibleșului la N. Această încingătoare constituită, când dintr'un lanț unic, când din două sau chiar trei lanțuri paralele, prezintă trei praguri, pe unde accesul platoului este mai înlesnicios: o poartă nord-vestică între Crișul-Repede și Someș, unde cele mai mari înălțimi nu trec de 700 metri; o poartă vestică, din Mureș până în Valea-Bistreii, unde munții Ruscăi iaă aspectul deluros, în fața maselor puternice ale Retezatului și Munților-Negri de la Sudul lor; o poartă sud-estică, a 3-a intrare largă a platoului, coprinsă între Valea-Dimboviței și a Buzăului, pe unde trec Alpii-Transilvaniei, drumurile Dimboviței, Prahovei, Dof-tanei, Teleajenului și Buzăului. Trei râuri mari: Someșul, Mureșul și Oltul, după ce și-a împărțit apele basinului Transilvan, rup barierele muntoase ce țarmuresc acest basin și duc apele sale în Tisa și Dunăre.

Considerată în întregul ei,

protuberanța dacică este segmentată de un complex de depresiuni care contribuiesc a orienta în studiul detaliurilor sale.

1. Sistemul depresiunilor paralele care, în peninsula Balcanică, îmbrățișează, văile Moravei, Vardarului și Strumei, pare a se recunoaște în Carpați:

a) In depresiunea Lugos-Vidin (în care cad pe rînd Timeșul, Cerna și Dunărea între Orșova și Vidin);

b) In depresiunea Simeria-Bechet în care curg Streiul pe clina transilvană și Jiul pe cea română;

c) In valea Oltului de la Turnul-Roșu la gura Oltului;

d) In depresiunea Moldova-Siret, care, în traseul ei general e paralel cu cele precedinți.

2. Dunărea de la gura Tisei la Orșova și Mureșul de la Deva la Segedin, ca și axul general al celor trei Crișuri, au o direcțiune paralelă.

3. Bistrița, Moldova, Moldovița și Ceremușele cît timp se găsesc în regiunea curat muntoasă, Bistricioara în partea superioară, Domucul, Tărcăul, Asăul și Taslaiele, Borsa-Tisa până la Hust, Mureșul până la Seps-Sf.-Giorzu, curg în depresiuni longitudinale ale Carpaților orientali.

4. In fine, în partea interioară a platoului transilvan, Someșul-Mare și Someșul-Mic până la împreunarea lor la Deș, Mureșul, cele două Tirnave și Oltul, contruesc un sistem de linii paralele toate orientate în direcțiunea Sud-Est-Nord-Vest.

Alpii Transilvaniei, stăvilarul sudic al basinului transilvan, constituie secțiunea cea mai puternică a încingătoarei acestui basin; aci găsim cele mai mari altitudini ale întregului circuit. Linia despărțitoare a

apelor celor două povârnișuri ale Alpilor-Transilvanii întinsă din Porțile-de-Fier ale Dunărei, dintre cele două clișuri, până în sorgințile Biselei, se încovoie la extremități pentru a se lega d'oparte cu Carpații orientali, de alta cu Balcanii. Ea este mai peste tot transportată disimetric în partea nordică a lanțului. De aci clina interioară repede, constituind ca un perete al basinului transilvan; iar cea exterioară lină, căzînd treptat de la cele mai mari înălțimi ce ating acești munți până în cîmpia Munteniei.

Se obișnuiește a se împărți această clină, pentru studiul ei, în o zonă curat muntoasă la N.; o zonă de muscele, dealuri și coline la centru; o zonă de șesuri la S. Aceste zone se diferențiază de altmintrelea printr'un complex de caractere fizice referitoare la altitudine, clima, viabilitate, producțiune, etc.

Cele mai mari creste ale Alpilor-Transilvanii se găsesc uneori, la Sudul linii despărțitoare a apelor; alte-ori la Nordul ei. Alpii Transilvaniei se pot considera întinși la N. până în Mureș, Secaș și Cibin; și mai la E., până în cîmpia Făgărașului, a Bîrsei (Brașovului) și a celor Trei-Scaune pe a doua jumătate a lungimei lor. Oltul este singura apă care taie Alpii Transilvaniei pentru a-și croi drum către Dunăre, împărțind acești munți în două părți aproape egale, prin pasul Turnului-Roșu. Catena centrală a Alpilor Transilvaniei începe din Dunăre, în Banat, cu munții Stretinei, ce pătrund prin capătul lor sudic întocmai ca o pană în munții Serbiei, cu care constituiesc cele două strîmtori ale Dunărei zise Clisura-Superioară și Clisura-Inferioară, unde stîncele opuse se

ridică unele peste altele la sute de metri d'asupra pînzei fluviului, în formă de pereți uriași, clădiți unul în fața altuia și ale căror puternice temelii se împreună pe sub apele fluviului, trămițind de repetate ori la suprafața lui mase și colți stîncosi cari jenează navigațiunea creînd cataracte și vîrtejuri, (repezi-curenți, iuți în localitate), cunoscute în localitate sub numele de cazane. Cele două clisuri constituiesc aci Poarta-de-Fier superioară a Dunărei. Tot muntele de la Vestul Porței-Orientale (depresiunea Timeș-Cerna) constituie masivul Banatic, grup cu contururile bine definite prin Dunăre la S., depresiunea Cerna-Timeș la E., și prin șesul Banatului la V. Aci apar mai ales: Creasta Stretineî în direcțiune N.-S. și creasta Locveî între Nera și Dunăre, apoi: Cîrja (1161 m.), Siminicul (1445 m.), Nemanul (1058 m.), Pleșuva (1147 m.), despărțind apele Nerei și pe ale Temeșului, de ale Carașului Bîrzavei și Poganișului.

În jumătatea dintre Dunăre și Olt a Alpilor Transilvaniei pe lîngă marile depresiuni transversale semnalate deja (Porțile-de-Fier, Poarta-Orientală, liia Jiî-Strei), mai apar alte depresiuni secundare cari nu joacă nici un rol în distribuțiunea grupelor acestor munți. Mai întîiu apare în partea sudică a liniei despărțitoare a apelor, încovoindu-se ca și aceasta, un șanț în al cărui fund, Cerna și Jiul-Romînesc, Jiul-Transilvan și Lotrul, curg în senz opus înainte de a se vărsa în Dunăre, Jiî și Olt, canalele lor naturale de scurgere. La Nordul depresiunii precedente, Poarta-de-Fier-Transilvană, desparte din masa Carpaților antecatenă munților

Ruscăi care se întinde pînă în Mureș. Grupul dintre depresiunile Porței-Orientale, a Porței-Transilvane și depresiunea Jiî-Strei, înglobează toată valea Cernei și pe a Jiului romînesc. Valea-Lapușnicului pe clina nordică a acestui grup și Valea-Tismanei pe clina lui sudică îl împart în patru părți: Munții-Negri, între Poarta-Orientală, Poarta-Transilvană și Sebeș; Munții-Retezatului, între Lăpușnic, Strei și Jiul romînesc; Munții-Vulcanului, la Sudul Jiului romînesc și la Estul Tismanei, pînă în defileul Lainicilor; Munții-Mehedinții, complectînd restul grupului, între Munții-Negri, Masivul-Banatului și Munții-Vulcanului. Cele mai mari creștete se află în partea centrală a grupului, în Retezatul (2447 m.), Gugu (2294 m.), și Sarcu (2190 m.). Acest grup are trei contacturi importante cu munții împrejurători: pragul Porței-Transilvane (656 m.) la N., pe unde se leagă cu munții Ruscăi; pragul Porței-Orientale (Domașnea) la V., care îl leagă cu Masivul-Banatic; pragul Merișorului la E., dincolo de care apar Munții-Sebeșului.

Peste aceste praguri, trec cele mai lesnicioase comunicațiuni, cari au pus în toate vremurile în legătură populațiunile Olteniei cu ale Banatului și Transilvaniei. La Nordul Porței-Transilvane apare grupul Ruscăi, muntos în partea lui sudică unde Vîrful-Padeșului (1380 m.), Poiana-Ruscăi (1360 m.), și v. Sosilor (1185 m.) sunt cei mai înalți reprezentanți ai săi.

La Nordul acestor vîrfuri, de la Deva și pînă la eșirea Mureșului în cîmpie, regiunea este simplul deluroasă. Valea-Begăi deschide o comunicațiune mare între inima Banatului și interio-

rul defileului Mureșului în partea N.-V. a acestor munți.

Regiunea dintre Mureș și Pôrta-de-Fier-Transilvană constituie una din marile intrări ale Transilvaniei, o poartă geografică, în toate veacurile apreciată de ocupații ținuturilor opuse. Grupul dintre pragul Merișorului (Jiî-Strei) și pasul Turnului-Roșu (Olt), se întinde în Transilvania în dreptul munților Retezatului și al Ruscăi pînă în Cibiul-Secaș și Mureș. Subțiat în partea centrală, între Livezeni (Jiî) și Gura-Lotrului, se lărgeste spre Sud între Jiî și Olt și mai ales spre Nord între Hațeg și Sibiu. Două spintecături apar în direcțiunea de Est-Vest constituînd trei lanțuri paralele: una la Sud, în care curg în senz opus Lotrul și un afluent al Jiului-Transilvan; alta la Nord, în care curg Jiul-Transilvan, Sebeșul-Superior și Riul-Satului. Creasta nordică culminată de Cindrelul (2248 m.), V.-Petrii (2133 m.), Surianu (2061 m.) leagă grupul întreg cu munții Retezatului; ea este ruptă în partea vestică de valea Sebeșului. Creasta centrală culminată de Paring este cea mai înaltă și constituie liia despărțitoare a apelor celor două cline. Creasta sudică se ține pe dreapta Lotrului; ea formează baza întregului povîrniș meridional al grupului, unde se disting mai ales Gilortul, afluent al Jiului și Oțetul, afluent al Oltului. În acest grup deosebim, pe lîngă munții clinei nordice, Munții-Păringului culminați de Mîndra, (2520 m.), Păringul și Cîrja între Jiî și sorgintele Lotrului; apoi Munții-Lotrului coprinzînd ambele catene care înglobează cursul Lotrului. La Estul Oltului, șirul Alpilor Transilvaniei se unifică într'o singură creastă ca

pentru a rezista trecerii Oltului care, în Transilvania, curge la poalele sale. Această creastă cunoscută sub numele de Munții-Făgărașului se întinde până în drumul pasului Bran, în fața cîmpiei Bîrsei, unde Piatra-Craiului (2241 m.) ridică la 900 m. stîncile sale aproape verticale, d'asupra pragului deja înălțat al Branului. Creasta Munților-Făgărașului apare ca un zid uriaș între pasurile Turnului-Roșu și al Branului. Nicăiri Carpații sud-orientali nu prezintă atîta succesiune în prezența vîrfurilor înalte și așezarea lor pe aceeași linie, ca în acești munți. Aci Negoiu (2536 m.) atinge cea mai mare înălțime din tot sistemul carpatic, după piscul Gerlsdorf (2663 m.) al marelui Tatra; vin apoi: Buteanul (2510 m.), Colțul-Vistei (2520 m.), Urla (2479 m.) și Berevoescu (2240 m.). La cele două extremități, Surul (2288 m.) culminează profunziunea în care curge Oltul (352 m.) cu aproape 2000 m., pe cînd Piatra-Craiului îmbrățișează stîncele sale ambele cline ale Alpilor-Transilvanii. Munții-Făgărașului prezintă spre N. o pantă scurtă și precipișe; iar spre S. o succesiune de plauri ce se lasă lin către cîmpie. Apele clinei nordice sunt impetuoși torenți; apele clinei sudice sunt, din contra, importante chiar în zona curat muntoasă; apele centrale ale clinei sudice: Argeșul, Vîlsanul, Rîul-Doamnei, Rîul-Tîrgului și Argeșelul constituiesc un mic basin hidrografic cu văile convergente. Dîmbovița la Estul sistemului și Topologul de la Vestul său au cursul divergent.

Pe clina sudică se deosebesc mai ales plaiul Iezerului (cu Piatra-Iezerului 2240 m., Păpușa 2426), puternică creastă

înclinată de 45° pe a Făgărașului și servind de basa întregului sistem orografic dintre văile Dîmboviței și Rîului-Doamnei. Alpii Transilvaniei se prelungesc la Estul pasului Bran sub numele de Munții-Bîrsei și ai Buzăului până în Carpații orientali. Pasul Predeluș (Doftana) desparte Munții-Bîrsei de ai Buzăului; această depresiune corespunde chiar la o schimbare în constituțiunea geologică a terenului. Linia crestelor celor mai înalte care în Munții-Făgărașului afectează forma simplă a unui arc, își întoarce în Munții-Bîrsei și ai Buzăului, curbura cînd către interiorul cînd către exteriorul basinului Transilvan. În Munții-Buzăului ea chiar încetează de a coincide cu linia crestelor celor mai înalte, care se ține mai la S.; aci avem dară două creste: una la N. neînteruptă ocolind sorgințele Buzăului, Bîscai-Marî și Bîscai-Mici până în Lăcăuți; alta la S. jalonată prin Grohotiș (1771 m.), Ciucaș (1958 m.) și Penteleu (1776 m.), precurmată de aspre defileuri, prin care scapă spre S. Buzăul, Bîsca-Mare și Bîsca-Mică.

În Munții-Bîrsei cele mai mari înălțimi sunt: Mîtarcea (2140 m.), Strunga (2078 m.), Omul (2508 m.), le găsim de obște d'alungul liniei, despărțitoare a apelor; în Munții-Buzăului, unde relieful scade, cele mai mari înălțimi sunt pe creasta sudică: în Grohotiș (1764 m.), Ciucaș (1958 m.), Creasta-Tătarului cu Tătarul-Mare (1415 m.) și Tătarul-Mic, Penteleul (1776 m.). Partea centrală a Munților-Buzăului acuză o depresiune în raport cu vîrfurile Grohotiș-Ciucaș și Penteleul-Cilianoș care formează extremitățile lor; peste această depresiune trece vechiul drum al Pasului-Tătarului iar la

Vest se află Pasul-Buzăului, defileu remarcabil, tăiat chiar în grosimea crestei sudice. În Munții-Bîrsei cele mai voluminoase mase înconjoară sorgințele Ialomiței pe clina sudică și proiectează puternice contraforturi pe cea nordică: Creasta-Leotei (Mîtarcea), Strunga și Caraimanul sau Bucegii rechemă prin înălțimea, goliciunea și verticalitatea stîncilor lor munții Făgărașului. La Vestul acestui grup, creasta se lățește, scade în înălțime și ia aspectul unui platoș: aci e Poarta-Branului, una din depresiunile cele mai caracteristice ale muchii Alpilor Transilvaniei; ea se vede cu ochii liberi chiar din cîmpiile Munteniei și fu una din trecerile mari ale Transilvaniei în toate veacurile. La Estul său, Pasul-Predealului pune în legătură Valea-Prahovei cu a Teșului; aci terenul cade ca o treaptă sub stîncele aproape verticale ale Caraimanului. Depresiunea Predealului se vede din cîmpiile Munteniei, imediat la Estul Caraimanului și constituie azi trecătoare cea mai importantă din toți Carpații Romîniei.

Carpații-Orientali, formează stăvilarul estic al basinului transilvan. Acești munți nu ajung nici odată la înălțimile Alpilor-Transilvanii. Cele mai mari înălțimi se află în partea lor septentrională. Ceahlăul (1911 m.), pe clina estică, este cel mai înalt din toți munții Moldo-Transilvaniei; munții Călimanului (cu Pîetrosul 2102 m. și Izvorul-Călimanului 2023 m.), constituie între Mureș și Bistrița cel mai puternic masiv la limita Moldovei, Transilvaniei și Bucovinei; Munții-Rodnei (cu Ineul 2280 m. și Pîetrosul 2305 m.) între Soseș și Borsea, este cel mai puternic reprezentant al Carpaților-O-

rientali și baza unui întreg grup dezvoltat pe clina lor vestică, între Valea-Maramureșului (Visău-Tisa) și Someș. Acest grup formează stăvilarul nordic al basinelului transilvan.

Nici un pisc al Carpaților-Orientali de la sorgințele Biscelor la Ceahlău nu atinge înălțimea de 1800 m.; în cât această parte corespunde unei depresiuni generale, a creștelor muntoase, unde se grămădesc cele mai multe comunicații dintre clinele opuse (Oituzul, Uzul, Trotușul, Bicazul). Totuși prin lățimea și prin alternarea lanțurilor lor, ei constituiesc o regiune muntoasă remarcabilă. Caracterul esențial al acestor munți este spintecarea lor prin depresiuni paralele creștei centrale, unele neîntrerupte, de cele mai multe ori înfundate. O primă depresiune apare imediat la Vestul linii despărțitoare a apelor celor două cline; aci curg unul spre N., altul spre S.: Mureșul și Oltul. Dar mai ales pe clina orientală se înmulțesc spintecăturile longitudinale: Bistrița reprezintă pe cea mai lungă din acestea; apoi vin cele două Ceremușuri, Moldova, Moldovița, Cracăul, etc. la Estul Bistriței; Neagra-Broștenilor, Bistricioara și Bicazul, în partea superioară a cursului lor; Domocul, Tarcăul, Asăul, Taslacle și Trotușul, între Comănești și Onești, etc.

Alături cu spintecăturile longitudinale există fracturi și depresiuni transversale care determină principalele linii de acces ale regiunii muntoase odată cu principalele linii de comunicație între cele două cline. De citat avem: 1. pasul Rodnei deschis de Valea-Someșului; 2. pasul Bărgăului, deschis de Bistrița transilvană între Transilvania și Bucovina; 3. Văile Negrișoarei,

Bistricioarei și Bicazului în porțiunea lor normală creștei principale; 4. depresiunea Tulgheș-Moinești-Bacău care deschide între Cic-Sereda și Bacău cea mai directă linie de comunicație peste tripla creastă a Carpaților-Orientali; 5. Valea-Uzului și Oituzului care dau în Valea-Trotușului, încă în regiunea muntoasă.

Carpații-Orientali, se prezintă pe marginea estică a platoului transilvan, reculeși mai ales în două șiruri: o antecatenă vestică, înglobată în interiorul platoului și un șir principal la Est, căruia se reservează de obicei numele de Carpații-Orientali.

Antecatenă vestică apare la Vestul-Mureșului și Oltului superior urmînd paralel cu șirul principal cu care se leagă de două ori: printre sorgințele Oltului și ale Mureșului și printre sorgințele pîrului Cașon și Olt. În unghiul dintre Alpii Transilvaniei și Carpații-Orientali, apare o nouă bară muntoasă lipită de o parte de Carpații-Orientali între Oituz și Uz; de alta de Munții-Făgărașului, constituind și ea tot ca o antecatenă a încingătoarei exterioare a basinelului transilvan. Acest sistem de antecatenă ale șirului principal al Carpaților-Sud-Orientali prezintă trei fracturi: una la Sudul Munților-Călimani, prin care scapă Mureșul; a doua în partea sudică a sistemului, la joncțiunea celor două catene pe unde scapă Oltul din ținutul Ciucului în al Birsei, apoi din acest din urmă în al Făgărașului. Acest lanț înaintat al Carpaților are cîte odată înălțimi mai mari ca șirul de la Estul său. El începe la Sudul Munților-Călimani sub numele de Munții-Gurghiului (Funcellele 1685 m.), cari țin până în Tar-

nava-Mică. Intre Olt și Târnavă-Mare Munții-Argheii (1798 m.) ating cea mai mare înălțime a acestei catene. Creasta culminată de Vîrf-Ciucuc (1560 m.) țarmurește Oltul, înainte de intrarea lui în defileul Tușnadului; vin apoi Munții-Persanilor cu Măgura (1106 m.) încadrați de Olt de la Feldioara la Sarcani; Munții-Barotului încadrați de Olt la Est, Sîd și Vest; și munții de la Estul defileului Tușnadului (cu Puturosul, 1246 m.) Aceste din urmă trei grupele despart șesul din colțul sud-estic al platoului de interiorul basinelului transilvan.

Al doilea șir formează creasta principală a Carpaților-Orientali și cu aceasta linia despărțitoare a apelor celor două cline. Ei continuă, în direcțiunea nord-vestică șirul Alpilor-Transilvanii prin: Munții-Brescului, ai Cașonului și ai Ciucului care se succed până în sorgințele Oltului; ai Gherghiului și ai Călimanului, cari cercuesc la exterior curba Mureșului de la originea ei până la Regin; ai Bistriței și ai Rodnei, cari se succed pe clina interioară a Carpaților-Orientali din Bistrița Transilvană până în Visău și Iza. Pe clina exterioară găsim mai ales: Munții-Vrancei, ai Zăbrăuților și ai Oituzului înglobînd cursurile: Putnei, Zăbrăuților și Oituzul, în dreptul munților Brețcani ai clinei interioare; apoi, Munții-Tazlăului și ai Tarcăului înglobînd cursurile apelor cu același nume, în dreptul munților Ciucului ai clinei interioare; mai la Nord masivul Ceahlăului, pe al Grințiesului, pe al Gaboii și Pietrosului, care constituiesc ca un lanț în lungul Bistriței, segmentat de fracturile Bicazului, Bistricioarei și Negrei-Broschenilor. La Est, în tot lun-

gul Bistriței se întind Munții-Bistriței Moldovene, lung și a cărei linie culminantă însoțește de aproape cursul Bistriței până la orașul Piatra. Munții-Bistriței se prelungesc spre Sud printru Siret și Trotuș prin două șiruri paralele, despărțite între ele de Valea-Tazlăului.

Basinul Transilvan este închis la V. printr'un grup puternic și compact întins între Valea-Mureșului și a Crișului-Repede, constituind munții apusenii ai Transilvaniei, numire rezervată de obicei părții centrale a acestui stăvilor. La centrul acestora apare, de la N. la S. creasta Munților-Bihorului culminată de Vlaghiasa (1847 m.), Cucurbeta (1850 m.) și Virful-Vulcanului (1268 m.). Creasta Bihorului servește de bază celor două cline spintecate de văile Crișului-Alb, Crișului-Negru, Arieșului și Someșului. Regiunea dintre Mureș, Crișul-Alb și Arieș, avute în metale, mai ales în partea N.-E., poartă numele de Munții-Metaliferi; acea dintre Crișul-Alb și cel Negru, de Munții-Codrului; pe stînga Arieșului apare cea mai puternică creastă după Munții-Bihorului comandată de Virful-Virfului (1672 m.), Bălimăreasa (1636 m.) și Muntele-Mare (1828 metri).

Din Crișul-Repede până în Someșul întrunit, înălțimile barierei vestice a Carpaților sud-orientali sunt atât de reduse în cît ele abia mai pot purta numele de munți. Măgura-Desu-noiului (983 m.), cel mai înalt reprezentant al întregului grup, este un important nod hidrografic și orografic al regiunii; de aci nasc: Beretăul, Crasna, Agreșul și Plopișul, principalele ei cursuri de apă, după Someș, care curg pe marginea nordică.

Munții-de-Aramă (Văraticele 756 m.), ai Meseșului (868 m.), și ai Bicului (550 m.) constituie o curbă neîntreruptă în jurul sorginței Berătăului și Crasnei, care însoțește mai întîiu Crișul (r. d.), apoi Agrișul (r. s.) și în fine Crasna (r. d.).

Partea estică coprinsă între Nadaș, Someș și Almaș, e o regiune curat deluroasă în care se deosebește, la Estul Almașului, linia Virfurilor-Babii (695 m.), al Crestei (622 m.) și al Nadașului (747 m.), care se re-curbează spre V. ca și cursul Almașului.

Basinul Transilvan este închis în partea nordică printr'un grup concentrat într'un contur triunghiular, care pătrunde ca pană între stăvilorul său apusan și cel estic, din Valea-Someșului (Deș-Sătmăr) până în a Maramureșului (Borsea-Hust). În acest grup, pe linia culminantă, aruncată în lungul laturei nord-estice a conturului, se disting: Munții-Rodnei cu Ineul (2280 m.), Pietrosul (2305 m.), ai Lăpușului cu Țiblesul (1842 m.) și Gutinul (1447 m.), care se prelungesc urmînd de aproape cursul Tisei, prin creasta culminată de Pleșa-Mare (1291 m.), Cheniu (1003 m.), și Siroca (777 m.), până la defileul Hustului. Apa Țiblesului desparte, pe cîna sudică Munții-Rodnei de ai Lăpușului; acești din urmă înglobează tot cursul Lăpușului, a cărui vale e despărțită de a Someșului prin Culmea-Gimii (770 m.) și a Brezei (974 m.) puțin înaltă și orientată riguros de la V. la E., constituind aci primul zăgaz al basinului transilvan.

Panta generală a Basinului-Transilvan se înclină către V.; de aceea toate cursurile care-l străbat, Someșul-Mare, Mureșul, Țirnavă-Mare și Țirnavă-Mică,

Oltul cu afluenții săi: Rîul-Negru și Rîul-Păruului, își prăvălesc apele lor în sensul înclinării pantei; apoi rupînd bariera vestică și pe cea sudică, deusează spre cîmpiile exterioare prin trei fracturi: la N.-V. prin Valea-Someșului, la V. prin Valea-Mureșului, la S. prin Valea-Oltului.

c) Carpații de mijloc, constituie partea centrală a sistemului carpatic, afectînd forma unui arc ce leagă gruparea nord-vestică cu cea sud-estică. Reduși ast-fel la o șuviță îngustă, ei se întind din Valea-Popradului până aproape de frontiera Moldovei, unde înglobează sorgințile Ceremușelor, Siretului, Moldovei, etc.; de Carpați sud-estici sunt despărțiți prin valea longitudinală a Maramureșului (Borsea Tisa). Mijlocul Carpaților păduroși, cunoscuți mai ales sub numele de Beschizii-Orientali — în opoziție cu Beschizii-Occidentali din Carpați nord-vestici — rămîne în gol, în fața cîmpiei Dunărei de mijloc; iar lungimea lor între limitele de mai sus trece de 400 kil., pe cînd în lățime, ei nu trec nici o dată de 120 kil.

Considerat în profilul său longitudinal, acest lanț prezintă creștete ce se înalță progresiv de la Nord-Vest spre Sud-Est. Bușovul (1010 m.), Stribul (1014 m.), Ravca (1303 m.), Halici (1335 m.), Pecui (1405 m.), Păpădia (1742 m.), Covîrla (2508 m.), dau scara ascendentă înaintînd spre Transilvania. Paralel cu creasta principală, atît pe cîna interioară cît și pe cea exterioară, se succed creste scurte susținute de contraforturi și mai scurte, înglobînd văi adînci. Vihorlîtul (1074 m.), Gilul și Nastasul între Laborcea și Ungul; apoi, crestele culminante de Po-

lonina-Rovna (1482 m.) dintre Ung și Latorcea, Hatul, Gilul (1086 m.), Polonina-Agului (cu vârful Stoî 1679 m.), Polonina-Tarței (cu vârful Groapa 1568 m.) și Șvidovățul, constituiesc principalele creste ale clinei interioare, paralele cu creasta principală. Bucovița (797 m.), Chwaniow (685 m.), Zucow, Adritul (1838 m.), Polonina, etc. în Galiția, Arșița (1589 m.), Ciortca (1259 m.), Hordia (1478 m.) și Obcinele Bucovinei, culminează principalele catene ale clinei exterioare. Carpați de mijloc, desemnați adesea și sub numele de Matra, sunt constituiți din flich și terenuri cretacee. Înălțimea lor scade une-orî atît, în cît ei prezintă din toate punctele de vedere aspectul deluros. Principala trecere se găsește în centrul lor, între văile: Strii și Laborcea. Creasta prezintă aci un prag, care are abia 670 m. altitudine, pe unde trec azi la distanță de 12 kil. una de alta calea ferată și șoseaua Strii-Muncaci.

Acest prag, cunoscut în istorie sub numele de Pasul-Maghiarilor este situat pe linia dreaptă ce unește Kievul, unul din centrele mari geografice ale cîmpiilor orientale, cu Buda-Pesta, centru nu mai puțin important al cîmpiilor Dunărei de mijloc. Prezența acestei știrbituri în parapetul Carpaților a pus, în toate veacurile, în nesiguranță popoarele ce aș ocupat succesiv ținuturile fertile ale Tisei și Dunărei, din partea năvălirii popoarelor și armatelor din cîmpiile orientale.

Toată partea Carpaților mijlocii, coprinsă între Pasul-Maghiarilor și Defileul-Leluchov al Popradului poartă numele generic de Beschizii-Orientali. Nistrul, Sarul, Vislocul și Visloca,

nasc pe clina lor exterioară. Latorcea, Ungul, Laborcea, Ondava și Topla, nasc pe clina interioară a Beschizilor-Orientali. Acești munți prezintă cele mai mici înălțimi din tot lanțul, fiind cînd precurmați de pasuri, cînd de praguri foarte așezate. De semnalat mai ales: Pasul-UScucului (889 m.) între valea Ungului și a Nistrului; Pasul-Lupcov, între valea Laborcei și a Sanului; Pasul-Ducla între Visloca și Ondava.

În genere regiunea dintre Lupcov și Ducla constituie o depresiune care în Ducla descinde la 500 m. altitudine. Aci o nouă poartă peste Carpații mijlocii, la joncțiunea lor cu Carpații-Nord-Occidentali.

La Sudul Pasului-Maghiarilor, o dată cu creșterea înălțimilor, terenul își schimbă și formațiunea; crîmpee constituite din terenuri cretacee se amestecă cu munți vulcanici. Popadia (1742 m.), Sevola (1811 m.), Popa Ivan (1925 m.), Giurnalul (1853 m.), Tarcăul (1961 m.), sunt cei mai înalți reprezentanți ai clinei interioare. Trecătorile se răresc, cele mai importante sunt: a Pasului-Tătarilor între Prut și sorgințele Tisei-Negre, și a Pasului Borsea, între Maramureș și Bucovina.

Geologia sistemului carpatic.
I. Constituția geologică.—Partea caracteristică a munților Carpați este faptul că ei sunt lipsiți de urme recente de erupțiuni vulcanice, de și terenurile eruptive abundează în toate regiunile sale. Ele se întîlnesc în interiorul cercului carpatie și ies la iveală mai ales în văi unde sunt reprezentate prin granit asociat cu sisturi cristaline, porfire, prin serpentina asociată cu terenuri paleozoice sau de tranzițiune; prin melafir asociat cu

trachite; în fine, prin bazalte. Un alt caracter general al munților Carpați este faptul că pe bordul său exterior, la Nord de Tatra se găsește o bandă de stînci izolate în proeminențe sau clipen, avînd o lungime cam de 100 kil. și o lărgime mijlocie de 1800 m., de la Rogoznic aproape de Neumarkt în Galiția până la Zeben (Ungaria). Aceste stînci sunt formate de un calcar compact, de vîrstă jurasică sau infracretacee, înconjurat de un fliș gresos, a cărei etate e greu a se preciza; totuși, se poate considera ca coprins între cretaceu și eocen.

Origina clipelor se crede datorită inegalității de flexibilitate a rocilor supuse la o energică împingere, și care aș produs lanțul munților Carpați. Ondulația cea mai însemnată s'a făcut acolo unde straturile cretacee treceau de la facies nisipos la facies dolomitic. Căci din cauza obstacolului opus de dolomite, presiunea laterală a trebuit să se forțeze de a curba în boltă calcarul jurasic și neocomian, care aveau acoperișul lor de gresie carpatice. Dar calcarul fiind cu mult mai flexibil, a început a se împărți în bucăți, și din cauza puterii împingerii s'au introdus prin forță în straturile de cretacee, care erau mai slabe. Mai tîrziu eroziunile atmosferice au făcut să dispară acoperișul de gresie și de sisturi, lăsînd ast-fel la vedere blocurile calcare solide care reușise să se introducă. Ast-fel clipele sunt resturile unei bolte ruptă, introdusă cu forță în straturile mai recente care le acopereau altă dată. Această mișcare s'ar fi produs cam pe la sfîrșitul oligocenului.

Luînd straturile în mod cronologic, adică de la cele mai

vechi, către cele mai recente. Constituirea geologică în regiunile carpatice se prezintă cum urmează:

În epoca Triasică, condițiunile pelagice perzistă în regiunea Carpaților, ca și în Italia, Sicilia, etc. Triasul mediteran, se vede apărînd în Ungaria, în Baconier-Wald, care este un amestec de tipul jurasic cu forme germane și alpine; adică triasicul alpin maritim este format din quarțite și șisturi cu *Esteria-minuta*, suportînd calcaruri negre de Willenova și Chemnitz, și totul este încoronat cu un calcar alb de crinoizi, și care se află așezat pe un calcar cu cremene. Triasul german este compus din: Gresia bigarată, muschelcalc (formațiune calcaroasă și marină cu depozite de sare), și Cheuper (marne, gips și grezie).

Terenul liasic cu etagiul Ne-tian este desvoltat prin calcarul său cu Brachiopode și pe care d-l de Suers îl numește facies carpatic.

Jurasicul mediu în Carpați este compus din șisturi argiloase, așezate pe marne cu *Harporas opalinum*. D'asupra vine calcarul albe și crinoizi, și peste ele vine calcarul roșii. Bathonianu marin există pe versantul român al Carpaților, în apropierea obârșiei Ialomiței unde se poate aduna opp. *aspidoides*, *Phylloceras cadernatschis*.

- » mediteraneum.
- » disputabile.
- » suboptusum.

Jurasicul superior este reprezentat prin masivuri în forme de falese sau clipen, izolate în mijlocul gresiilor carpatice, și care se numesc clipencalc. S'aă putut distinge următoarele straturi:

3. Calcaruri cenușii bogate în

cremene cu *Perisph. transitorius*.

2. Brece cu cefalopode și crinoizi, formate din calcaruri albi său roșii cu *metapohinus convexus*, etc.

1. Calcaruri noduloase roșii în stratificație regulată.

Etagiul I-iū este considerat ca oxfordian și sequanian, etagiul al II-lea prezintă analogie cu chimeridgianul.

În partea superioară a lanțului Carpaților avem un facies diferit, compus din calcaruri albe său cenușii deschise, avînd vine de calcite și concrețiuni de cremene.

Cretaceu se găsește împărțit în 2 serii:

În seria I infracretaceu găsim în Galiția și Moravia în munții Beschides următoarele:

5. Grezie de Godula, conglomerate și minereuri de fer, aluvian cu scoici mamilare.

4. Straturi de Werusdorf cu fauna baremiana.

3. Șisturi superioare de Teschen, negre, marnoase și grezia de grodischt cu *optychus* di-dagi.

2. Calcaruri de Teschen cu *Belemnites pistiliformis* (90-100 metri).

1. Șisturi inferioare de Teschen (100 m.)

În afaiă de calcarul de Teschen, totul este cunoscut cu numele de grezie de Carpați care se întîlnește în tot cretaceul și chiar în terțiar.

Seria corespunzătoare la etagiurile cretaceice este următoarea:

Albian; este reprezentat în Carpați prin grezii verzi cu *Belemnites minimus*, grezie de godula.

Aptian: Calcaruri cu *Terebrirostra* la limită.

Baremian: { Schrattecalc.
Straturi de Wernsdorf.
Șisturi superioare de Teschen (la limită).

Neocomian: { *Holerivian*: calcaruri de Teschen.
Valancian: șisturi inferioare de Teschen.

A doua serie suprcretacee este reprezentată prin fliș, a cărei parte inferioară corespunde cu cenomonianu și turonianu.

În această epocă, din cauza apariției cefalopodelor în Bavaria și în împrejurimile Vienei, putem vedea că a fost o comunicație cu Marea în spre Est, și într'adevăr straturile cu *Belemnites* și cu *Baculites* sunt cunoscute în Polonia.

Sucesiunea straturilor este următoarea:

4. Calcaruri cu hipurite și orbitoline. Calcaruri cu acteonele.

3. Marne cu *O. visicularis* și *Trigonia limbata*.

2. Straturi lacustre cu lignită.

1. Calcaruri cu rachiolite, ca-protine și nerine.

Grupul terțiar este reprezentat în Carpați prin diviziunile celor 2 sisteme: eogen și neogen.

Sistemul eogen coprinde:

1. Seria Eocenă, reprezentată prin terenuri cu numulite. Ca tip se iaă straturile din Kressenberg unde avem:

8. Flișuri.

7. Marnele cu foraminifere.

6. Nisipurii și grezii cu ser-pula spirulaca.

5. Marne cenușii cu foraminifere.

4. Straturi feruginoase și glauconiene cu moluște.

3. Grezii galbene și șisturi mănoase închise.

2. Calcaruri cu numulite mari și cu un mare număr de foraminifere.

1. Marne cenușii închise sau verzuî.

Totul avînd o grosime cam de 200 m.

În Carpați Galiției, eocenul este format din grezii cu argiluri bigarate sau roșii, care nu este alt-ceva de cît fiș avînd în interior grezie calcaroase cu Lithothamnium și cu numulite.

Eocenul în Carpați romîni are la bază Calcarul de Albești (Muscel) și la partea superioară Calcarul de Azarlîc (Dobrogea) cuprinzînd numulites distans, N. Ramandi, Assilina, Terebratula, etc.

2. Seria Oligocenă. Se poate distinge în Carpați austriaci următoarele straturi:

Aquitanian: { Straturi de Loibersdorf. Grezie, marne și șisturi de Liguri. Lignită de Cadibona și de Sotrka. Straturi de Horn. Straturi cu petonele de Buda.

Tongrian: { *Stampian:* Lignită de Santa-Giustina. Straturi cu Natica crassatina de Hoja. Grezie de Măgura. Tufuri de calcaruri cu polipieri de Gomberto. Șisturi cu menelitice de Carpați.

Sannosian: Calcaruri de brecciole de montechio maggiore.

Seria Oligocenă în Carpați romîni este:

III. Grezia de Tisesti.

II. Șisturi cu menelite.

I. Brezii verzi de Harz.

Sistemul Neogen cuprinde:

I. Seria miocenă, care este reprezentată în Austria și în România ast-fel:

Austria

Pontian { Primele straturi cu paludine.
Straturi cu congeri.

Sarmatian { Marne cu mactra podolica.
Nisipurî cu ceriți.

Tortonian { Calcaruri de Leitha, straturi de Bya, marne de Baden și de Vöslau.

Helvetian { Lignituri d'Eibiswald.
Nisipurî de Grund-schlier.

Burdigolan { Molasuri de Eggenburg.
Nisipurî de Gandendorf.

2. Seria Pliocenă este reprezentată în România prin Plaisancian sau Levantin, care cuprinde:

III. Orizontul marnelor și argilelor superioare.

II. Orizontul nisipurilor.

I. Orizontul marnelor și argilelor inferioare, avînd în ele diferite varietăți de unio precum: V. Stefanescui, V. Davilai, etc.

Era quaternară se manifestă în România prin straturi mari de loess, care au marî adîncimi pe colinele munților Carpați.

Roce eruptive. În Transilvania se poate bine observa că terțiarul a fost întrerupt de roce numite Grûnstein trachit, care nu sunt alt-ceva de cît labradorite și andesite cu ogite, cîte o dată sunt quartzifere.

Roca numită Dacita, taie andesitele la Rodna; după aceste

Romînia

III. Nisipurî și marne cu Rosodaena Unio, Vivipara, etc.

II. Marne galbene adesea nisipoase cu congeria umana, Pantal-mira, etc.

I. Marne albe-cenușii sau alboituse cu Cardium, Congeria, etc.

II. Orizontul superior cu dosinia exoleta, cerithium disjunctum, Neritnia.

I. Orizontul inferior cu mactra cumulata.

III. Nisipurî și conglomerate.

II. Marne cu ostraea cochlear.

I. Calcarul de curchia cu cerithium Turitella, Mitra, Turbos, Lucina, etc.

Marne, grezie micacee, gips, sare gemă, tuf trachitic verzuî (Palla).

Straturi cu cerithium. Mangeritaceum și cerithium pliocotum.

a venit andesitele în genere amfibolice, care formează filoane în cele-lalte două grupuri la Capnic și Lapos-banya.

După aceste au venit: Rhyolitele, Liparitele și Basaltele. Se găsesc la Tokai, Nagy-Milahy, etc.

Seria eruptivă se termină în Transilvania prin curgere puțin dezvoltată a bazalturilor, a căror tufuri acopere calcarul de Leitha.

Activitatea vulcanică în masivul Carpaților, a avut loc cam de la eocenul superior până la Pliocen.

Pe versantul romîni avem: Granituri, Lignite, Diorite, Melafirul, în județele: Mehedinți, Gorj, Vîlcea, Argeș, Dîmbovița, la Vîrful-Măgura, precum și în Nordul Moldovei în jud. Suceava, la Broșteni, Dorna, etc.

Serpentine în județul Gorj

la Poiana-Muereî, Virful-Caprei, Mîndra, etc., precum și în județul Suceava la Cotîrgaci.

Trachituri se găsesc în colțul Vest-Nord al județului Suceava în regiunea Neagra, Lucaciù, etc.

II. *Bogăția minieră a Carpaților.* Munții Carpați au în sînul lor o mare bogăție minieră. De citat mai ales sunt: munții Zolion și la Chemnitz în Carpații Nord-Occidentali, avuți în fer, aramă, mercur, bismuth, nikel, cobalt, galena și în minerale rare ca amiante, chrisolithe și grenate. Munții metalici din vestul Transilvaniei cu centrul Detunata îmbrățișează cele mai avute zăcăminte metalifere; aci, la Nagy-ag erau cele mai renumite mine de aur și argint înaintea descoperirii Americii. Sarea gemă se prezintă în straturî întinse în regiunea sudică a Carpaților; situate în Salzthun, grup de desuptul Pliocenului, reprezentat prin straturî cu Paludine. În fundul bazinului Transilvan, aceste straturî se întind fără întrerupere sub tristele coline despădurite ale Cîmpiei și chiar mai departe între Someș și Mureș. Tot acest fund formează sub straturile ce-l acoper o mare albă de sare, rest al vechiului golf terțiar, care umplea acest bazin al Carpaților; pe alocurea sarea apare la suprafață în forme de adevărați munți de sare; așa la Paroid sarea se prezintă într'un adevărat munte rotund măsurînd 7 kil. de circonferință.

Asemenea filoane metalice și straturî saline conține și regiunea romînă a Carpaților; dar pînă acum aci n'au fost exploatare de cît acelea pe care natura le pune în evidență fără a căuta în adîncul subsolului. Afară de arama de la Baia-de-Aramă, din Gorj, exploatată în

tinupuri depărtate, nu se extrage de cît sarea, petrolul, lignita, piatra și sorgințele balneare.

Regiunea salină Romînă. Se poate indica existența sărei în regiunea Romînă după 3 linii, corespunzînd la zonele de pliuri ale colinelor:

1. Cea d'întîiu, de Nord, trece prin Slănic, Buzău și R.-Sărat;
2. A doua, prin Salinele-Marî, Cîmpina și Telega;
3. A treia, prin Tîrgoviște și Băicoiù.

În general straturile cu paludine și congerii, sub care se depune straturile de sare, formează lanțuri de coline care dominează cîmpia de aluviune a Dunărei; acestea la rîndul lor sunt dominate de munții de grezie compactă, de greziî cu melite și de grezie neocomiană a fucoides. Pe alocurea sarea apare la suprafața spălată de ploii în forme de abundenți munți albi.

Formația argilă săliferă este compusă la partea superioară de argilî roșii cu micî straturî de greziî, la bază șisturi gresoase micacee și șisturi argiloase verzi sau cenușii. Grezia micacee are gipse, sare și pucioasă. Gisamentele au forme lenticulare și nestrăbătute la 200 m. de adîncime.

Se extrage anual cam 100000 tone de sare din salinele bine exploatare astă-zî la Tîrgul-Ocna (jud. Bacău), Slănic și Doftana (jud. Prahova) și de la Ocnele-Marî (jud. Vîlcea). Analizele chimice prezintă sarea romînă cu calitatea cea mai bună în Europa.

Regiunea petroliferă romînă oferă interes cu totul particular, nu numai din cauza numărului și importanței acestor gisamente, atît de bogate, în cît ar putea aproviziona o mare

parte din Europa, dar chiar din cauza situațiunei și a dispozițiunei lor speciale. Se pretinde că subsolul Romîniei aproape în toată întinderea sa e petrolifer. Sursele de petrol sunt mai în tot-d'a-una în terenurile cu paludine: la Colibași, Cîmpina, Monteorl și Govora. Dacă s'ar parcurge țara de la N. la S., gisamentele apar în ordinea următoare:

În partea de Nord a Moldovei nu există exploatațiuni, dar se constată numai afluerente în jud. Neamțu: la Buha/nița, Doamna, Tazlăul, etc.

La Moinești se cunosc 5 linii principale de fracturî. Petrolul se găsește de multe ori la suprafață.

Mai la Sud, în Muntenia, terenurile petrolifere sunt mai descoperite și aci se găseau exploatațiuni importante în terenurile cu paludine, în șisturile numulitice și cîte o dată în grezie de măgura (Slănic).

Astă-zî centrurile de exploatare sunt:

Tîrgoviște (Dîmbovița), Cîmpina, Monteorul (Buzău), Moinești (Bacău) și se fac încercări la Vest la Govora (Rîmnic); iar sorgințele în exploatare sunt:

Prahova: Cîmpina, Poiana, Băicoiù, Țintea, Telega, Scorțeni, Doftana, Buștenari, Poiana-Pîriului, Stejari, Făget, Mîslișoara, Grinsor, Cozmina, Recea, Vărbilău, Bughea, Mălini, Păcureața, Copăceni, Turburea, Brăcacia, Valea-Reni, Păcureți, Matîța, Ochișori, Măgura, Răpaos, Apostolache, Moreni.

Buzău: Păcurele, Bărea, Cuculești, Tega.

Dîmbovița: Gura-Ocniței, Colibași, Reșca, Glodeni.

Bacău: Solonț, Moinești, Lucăcești, Mărgirești, Stănești, Teț

cani, Comănești, Doftana, Păcurița, Nimeasa, T.-Ocna, Moșoarele, Mănăstirea-Cașin.

În regiunile acestea avem următoarele date :

	SONDAGE		PUȚURI	
	Product.	Neprod.	Product.	Neprod.
In jud. Dâmbovița sunt:	—	—	107	35
» Prahova »	24	37	355	410
» Buzău »	4	10	87	3
» Bacău »	40	8	333	114
Total	68	55	882	562

Producția totală a Munteniei pe 1897 este de 5022106 kgr. și a Moldovei de 10175000.

Producția totală a României pe 1895 a fost de 7469 vagoane, valorînd 2984000 lei, care se împarte ast-fel:

	Particulari	Stat
Prahova	3688	26
Dâmbovița	1365	179
Bacău	1602	236
Buzău	902	2
Total	7557	443

III. *Monografia diferitelor regiuni metalice și de cărbuni*, în versantul român al Carpaților, se poate stabili cum urmează:

Minereuri de aramă. Pe riul Bulba în apropiere de Baia-de-Aramă (Mehedinți) se găsește carbonat de cupru. Pirită de cupru la Baia-de-Aramă; Valea-Holda pe dealul Pizrei, Ursului, Valea-Holdița, dealul Toncei, Alunișul, Stănișoara, Crucea, Cojoc (jud. Suceava); Valea Sărată, Muntele Pleșul, Fundul-Purcel (R.-Sărat); Sodeni (Mehedinți); Bădeni (Muscel).

Minereuri de fier. Dealul Chirului, Piatra-Tăiată la Chirilo, Drumocsa, Negrișoara, Rarăul, Broșteni, Fierul, Piriul-Ars la poalele dealului Ciubuc, Valea-Mălini (jud. Suceava); Vulcanul (jud. Gorj); Pingărăcior, Secul (jud. Neamțu), Bahna (jud. Me-

hedinți); Trestioara (jud. Buzău); Valea-Cubită, Muntele-Cordun, Colțul-Ursului, Muntele-Purcelul (jud. R.-Sărat); Ciungetul (R.-Vilcei); Valea-Rea, Stoenesti, Valea-lui-Beguleț (jud. Muscel).

Minereuri de galenă argintiferă. Tonci, Chirilo, Broșteni, Cojoc (jud. Suceava); Valea-Sărată, Muntele-Ulma, Poiana-Mărului (R.-Sărat); Leaota, Făgețelul, Valea-Bădeanca, Poiana-Mărului, Zărnești (jud. Muscel).

Minereuri de aur. Valea-Bogată la Nicadia și Sirna (jud. Suceava); Breslieni aproape de Hangul, Pietrele-Arse (județul Neamțu), Gemenea, Cîndești, Codlea (jud. Muscel); Valea-lui-Stan (Vilcea).

Minereuri de mercur. Pitești, (jud. Argeș), Broșteni (jud. Suceava); Geseni și Berca (jud. Buzău).

Psilomelan. Dealul-Doamnei (jud. Suceava).

Minereuri de cobalt. Valea-Neguleț și Tocilor (jud. Muscel).

Zmaltină. La Bădeni (județul Muscel).

Cărbuni. Plaiul Pîrscovul și la stînga râului Sărățeni (jud. Buzău); Comănești, Lapoș (jud. Bacău); Larga, Rîul-Bîrladul pe moșia Hangul, Scăricica (jud. Neamțu); Șoldănești (jud. Suceava); Șotînga, Mărgineanca, Bezdad (jud. Dâmbovița); Lai-

nici, Amaradia (jud. Gorj); Mureasca d.-j. (jud. Vilcea).

Lignită. Pe riul Cernișoara la Armășești, Cerneți, Bahna, Ploșnița (jud. Mehedinți); Baia, Casca, Fîntîna-Mare, Șoldănești, Valea-Seacă, Valea-Mălini (jud. Suceava); Gura-Dimiani, Beci, Soseni, Coca-Palanga (jud. Buzău); Slănic, Filipești, Valea-Gardului (jud. Prahova); Vulcanul-lui-Pandele (jud. Dâmbovița); Cucești, Berlești (jud. Vilcea); Benghești, Timișani (jud. Gorj); Crețești (jud. Dolj); Bordeele-lui-Manea (jud. Putna); Strunga (jud. Muscel).

Grafit. Bădeni (jud. Muscel).

Antracit. Schela (jud. Gorj).

Chihlibar. Aproape de satele Colțea și Băilor, Sibiciu, Aluniș (jud. Buzău); Valea-Carîmbului (jud. R.-Sărat).

Grenate. Muntele-Ciocanul (județul Argeș).

Pucioasă. Aproape de Șotînga (jud. Dâmbovița); Văleni și Poiana (jud. Prahova); Păușești, Pucioasa (jud. Vilcea); Găvan, Secături (jud. Buzău).

Realgar și opriment. Căliman, în satul Șarul-Dornei (jud. Suceava).

Piatră acra. Mănăstirea Bisericieni, Valea-Tărcăului (jud. Neamțu).

Kaolin. Fîntînele (jud. Bacău), și în Mehedinți (jud. Gorj).

Faspis. Pietrele-Roșii (județul Neamțu) și Muntele-Rarăul (jud. Suceava).

Gipsuri. Dealul-Călugărul (județul Bacău); Cîmpulung, Flămînda (jud. Muscel); Vînători, Tazlăul, Bîtea (jud. Neamțu), Muntele-Giurgealăul (jud. Putna); Bădeni, Pucioasa (jud. Dâmbovița).

Piatra de moară. Deleni (jud. Iași); Albești (jud. Muscel); Ocenele de la Biserica Popești (jud. Dâmbovița); Corbeni (jud. Argeș).

Marmora. Muntele-Rarăul lângă Toance și Piriul-Mărniturii (jud. Suceava); Ocna (jud. Bacău); Olănești (jud. Vâlcea); Albești și Valea-Doamnei (județul Muscel).

Cariere de piatră brută și pentru construcții sunt la: Goanța, Plopa, Drăcoia, Lucăcești, Țigănești, Druța, Cafa, Coasta Văcarului, Elena, Jean, Cărbunari (jud. Bacău); Deleni, Feredieni, Țincușa, Storești, Bădeni, Dealul-Burdujeni, Prelipca, Grigorești, Vericani-Foldești-Liteni, Geamăna-Tudora (jud. Botoșani); Buzăul, Cornul-Caprei, Mărăcini-Mari, Izvorul, Ciulicești, Istrița, Marginea-Pădurei, Grea bănul, Piatra-Lată, Pietroasa d.-j., Muntele-Dușmănești, Gîrla Toncăneanca (jud. Buzău); Argeșul, Neajlovul, Cetățuia, Măgura, Poenele, Cîrpenișul, Fieni, Colțul-Plăieșului (jud. Dîmbovița); Broșteni, Oradia, Gureni, Valea-Luseni, Runcu, Băltișoara, Gruia, Beurani, Voetești (jud. Gorj); Gura-Văieii, Ursoanca (jud. Mehedinți); Albești, Bleajul (jud. Muscel); Stîncă Fernuș, Fundul-Prihodești, Vărătic, Fili oara, Piriul-Strajei, Topolița, Tarcăul, Stîncă, Stîncă-Văleni (jud. Neamțu); Ciortea, Colțul-Pietrei, Gorganul, Provița, Doftana, Colțul-Măluoroasei, Văcăreța, Valea-Largă, Colțul-Cheia-Teșila (jud. Prahova); Poalele-Munte-lui-Pietros, Pleșa, Muntele-Stănișoara, Muntele-Drăcenilor, Piriul-Cîrja, Capul-Dealului, Buda, Berezlogi, Slobozia, Heciu, Pietrăria-Rangu, Topilele, Găstești, Haina, Dealul-Costeștilor, Pietrăria-Stroești, Leucusești-Giurgești, Pleșești, Preutești, Basarabia, Arghira, Podurile (jud. Suceava); Puturoasa, Vasalatul. Gura-Lotrului-Delușele, Căciulata, sul. Pleșa, Valea-Pietroșei, Robești, Alu-Tarostea, Valea-

Lespedea, Negrești, Valea-Răchiișilor (jud. Vâlcea).

Piatră de var se găsește: Pe Piriul-Drăgugești, Sordocat, Piriul-Bradului (jud. Bacău); Movila-Ruptă, Dealul-Stîncă (jud. Botoșani); Sătuc-Berea, Cîndești-Lapoia, Schitul-Ciolanul (jud. Buzău); Băeni, Baloș, Dealul-Peșterei, Godeanul, Runcul, Cornetul, Dalbocița (jud. Mehedinți); Mateiașul, Doamna (jud. Muscel); Măgura, Chinii, Strîmtura-Șanțu, Bour (jud. Neamțu); Apa-Lupa, Piatra-Arsă, Gura-Limbășelului, Valea-Seacă și Valea-Prahovei (jud. Prahova); Dealul-Sticlăriei, Buda (jud. Suceava); Olănești, Valea-Cernei, Muntele Găuriciu, Văile-Măgurei (județul Vâlcea); Șuici (jud. Argeș).

Sorginți minerale balneare în Carpați apar pe numeroase puncte. În regiunea nord-vestică cunoscută și sub numirea de Elveția-Ungurească la Stubeu, Cremnitz, Schemnitz, Neusohl în Valea-Granului; la Stavnică, Musine, Crînca, Lublo, Cornița, Schwartzenberg, Raue-Herlin, Bartfel, Tatrafüred, Kölenhei, etc.; în văile: Papradului, Vagului, Hernadului și Bodvei. Protuberanța Sud-Orientală a Carpaților încă abondează în sorgințe minerale celebre. În Transilvania sunt: Apele termale sulfuroase de la Mehădia (Herculesbad); sorgințele gazoase de la Zaizon, Văcele, Tușnad, S-ta Ana și Borsek. În România sunt: sorgințele iodurale de la Govora (jud. R.-Vâlcea); Vulcan (jud. Dîmbovița); sorgințele termale: la Bivolari (jud. Argeșul); sorgințele sulfuroase: la Călimănești (jud. Vâlcea); Pucioasa (jud. Dîmbovița); Bughea (jud. Muscel); Băltătești (jud. Neamțu); Slănic și Tîrgul-Ocnei (jud. Bacău); Cîmpina (jud. Prahova);

Strunga (jud. Roman), și multe alte sorginți saline dotate cu stabilimente balneare de toată însemnătatea sunt vizitate de numeroși suferinzi în timpul verii.

Regiunea vecină vechiului lac al Oltului e remarcabilă prin fenomenele chimice particulare. Muntele Puturosul cu vaste depozite de sulfure din care es gazuri sulfuroase prin două fisuri; la Covașva, băi cu mai bine de 100 sorginți de acid carbonic.

Stațiuni climatologice în Carpații Romîni mai principale sunt: la Cîmpulung (jud. Mnscl); Sinaia (jud. Prahova); Piatra (jud. Neamțu); Curtea-de-Argeș (jud. Argeș); Cîmpina (jud. Prahova), care atrag numeroasă lume în timpul verii.

IV. *Monografia diferitelor regiuni* care cuprind cărbuni sau metale în versantul Austro-Ungar al Carpaților este următoarea:

Aluniță. Siebengebirge (Ungaria).

Antimoniu. Joachimsthal, Andreasberg, Pzibram (Boemia); Magurca, Birstra, Botra, Aranyidca, Felsbanya, Schemnitz, Cremnitz (Ungaria).

Argint. Schemnitz, Cremnitz, Dillen (Ungaria).

Arsenic. Joachimsthal (Boemia); Nagiag, Baia-de-Jos (Transilvania).

Bismuth. Cova Teresia (Banat); Procopi, Hauer (Boemia); Baia-de-Aramă (Transilvania).

Chrom. Orșova (Banat).

Cobalt. Oravița (Banat); Joachimsthal (Boemia); Dobsina II (Ungaria).

Cupru (aramă) Baia-de-Aramă, Moravița, Dognasa, Oravița, Czilowa, Rodna, Offenbanya (Banat); Starkenbach, Hohe-nelbe, Eipel, Radowenz (Boe-

mia); Kotterbach, Szlavinka, Göllnitz (Ungaria).

Cositor. Zinnwald, Schlaggenwald, Eibenstork (Boemia).

Fier. Moravița, Dognasca (Banat); Nucic (Boemia); Milove, Resbanya (Ungaria).

Grafit. Mühldorf (Austria-de-Jos); Krummaw, Schwarzbach, Swojanow (Boemia).

Grenate. Dlascowitz (Boemia).

Mercur. Thihuthal (Transilvania).

Molibden. Moldova (Banat); Zinnwald, Przibram (Boemia); Rezbanya (Ungaria).

Natriu. Szekboden (Ungaria).

Nikel. Dobsina (Ungaria).

Opaluri. Czerwenitz (Ungaria).

Aur. Vulkoy, Botes, Vöröspatak, Nagybanya, Felsobanya, Kapnik, Baia-de-Aramă, Baia Abrudului, Tokai, Nagyag, Offenbanya, Rodna (Ungaria).

Ozocherită. Gresten (Austria-d.-j.); Boryslaw, Truskawice, Starunia, Dwiniar (Galiția).

Petrol. Boryslaw, Truscowice, Roczk, Ducla, Sanoc, Sloboda (Galiția).

Plumb. Baia-de-Aramă (Banat); Przibram (Boemia); Schemnitz, Kremnitz, Capnic (Ungaria); Nagyag, Felsobanya, Offenbanya (Transilvania).

Sare gemă. Wieliczka (Galiția); Vizacna, Maros-Uivar, Parayd, Thorda, Does, Marmaros, Slatina, Ronaszka, Sucatac, (Transilvania).

Teluriu. Offenbanya (Ungaria).

Topazuri. Zinnwald (Boemia).

Cărbuni. Secul și Reșitza (Banat); Petroșani (Transilvania), etc.

Idrografia Carpaților. Curbură generală a crestei sistemului Carpatic împiedică existența văilor mari longitudinale cum ar fi acele ale Alpilor; de aceea ve-

dem văile acestui sistem, când tinzând a urma aceeași direcțiune cu creasta principală, când o direcțiune normală acestei creste. Așa Oltul, curge mai întâiu într-o vale paralelă cu Carpații Orientali, apoi cu Alpii Transilvaniei pe cari îi taie în defileul Turnului-Roșu, pentru a curge apoi într-o vale normală acestor munți. De asemenea Mureșul, în partea superioară, curge, până la eșirea-i în cimpie într-o vale care reproduce sinuositățile crestei principale ale Carpaților Orientali, apoi își schimbă cursul urmînd o vale normală acestei creste apoi scapă către Tisa prin defileul Deva-Arad care rupe bariera Munților apusei ai Transilvaniei. Someșul, sub numele de Someșul-Mare și Someșul-Mic, curge de asemenea într-o vale normală Carpaților Orientali; apoi unificat la Deș, își schimbă direcțiunea în sensul crestei principale a Carpaților centrali, imprimînd chiar Tisei direcțiunea cursului său până la Țap. Pe clina exterioară, văile Siretului, Prutului, Nistrului până la Hotin, valea Moravei dintre sistemul Carpatic și al Boemeiei, se recurbează progresiv cu creasta principală. Același fenomen, pe o scară redusă, se petrece cu multe din văile Carpaților Sud-Orientali. Jiul, sub numele de Jiul Românesc și Jiul Transilvan curge într-o vale paralelă cu creasta Alpilor Transilvanii, apoi intră în fractura Lainicilor, normală acestor munți, prin care scapă către Dunăre; Bistrița, curge pe clina orientală a Carpaților Moldo-Bucovineni, mai tot timpul într-o vale paralelă cu creasta acestor munți; Moldova, Ceremușele, Tisa, Sanul, curg la început în văi paralele cu creasta principală a Carpa-

ților înainte d'a-și înclina cursul lor pe această creastă, etc.

În protuberanța N.-V. a sistemului carpatic, apele urmează șanțurile eliptice semnalate pe întinsul acestei protuberanțe; ele rup adesea lanțurile intermediare pentru a trece dintr-o depresiune în alta. Atari sunt: Vagul, care curge întâiu la sudul Tatrei, străbate defileul Rutek-Silein, apoi își recurbează cursul printre munții Neutrei și Marii Carpați pentru a se vărsa în Dunăre; Granul, Ipoli, Saiul și Hernadul, cari se țin în total sau o parte a cursului lor în depresiunile eliptice de la sudul crestei principale; Dunașul și Popradul, cari, după ce au curs paralel cu creasta Tatrei, unul la Nordul și altul la Sudul acestui masiv, rup creasta principală înainte de a se împreuna la Neu-Sandec; apoi curg normal cu această creastă spre Vistula.

Aproape întreg sistemul carpatic este înglobat în basinul de mijloc și cel inferior al Dunărei. Singure apele ce merg din Carpați spre Oder, Vistula și Nistru, din clina exterioară, nu aparțin basinului Dunărei. Linia despărțitoare a apelor celor două cline ale sistemului carpatic trebuie căutată în creasta principală a terenurilor de flis și cretacee care formează încingătoarea lui exterioară. Această linie este tăiată de Dunăre și Poprad în Carpați Nord-Occidentali, de Olt în Alpii Transilvaniei.

Fertilitatea agronomică a solului Carpatic. Sistemul carpatic nu are fizionomia munților înalți nici în părțile cele mai înalte ale Tatrei sau Alpilor Transilvanii. Zăpezile nu persistă nicăeri pe tot timpul anului și nu au creat ghețari. Că-

derea apei abia atinge la picioarele celor mai înalți munți 800—900 milim. pe an; la S.-E. ea este de 616 milim. Temperatura mijlocie e de $+6^{\circ}$ pe clina septentrională și $9^{\circ},6$ în văile apusene; ea e de 9° la 10° în Transilvania. Aceste date sunt culese la altitudinilor de 350 la 450 m.

Regiunea Carpaților este acoperită de o floră variată și de păduri vaste. Esența cea mai întinsă e fagul care se întâlnește până la 900 m. pe clina septentrională și 1400 la S.-E. D'asupra fagului începe bradul cu toate varietățile lui, în abundență până la înălțimea de 1600 m., iar sub regiunea fagului se întind vaste păduri cu toate varietățile lemnului (stejar, ulm, plop, frasin, corn, etc.)

Pe măsură însă ce ne ridicăm, arborii devin mai rari, plantele dispar pe nesimțite până la 2000 m. și sunt înlocuiți prin lichen, singura vegetație a rocilor descoperite și escarpate care se înalță din toate părțile, adesea în formă piramidală.

La piciorul lanțului, pe muscele se cultivă întinse livezi de pruni, din care se fabrică băutura igienică numită țuica, și podgorii vaste ale căror vinuri au câștigat o reputație Europeană. Așa sunt: Tokai, în Ungaria; Cotnari, Drăgășani, Odobești, Dealul-Mare, etc. în România. Cultura grăului și mai ales a porumbului și a arborilor fructiferi înaintează până la înălțimile de 1200 m. Imense spații de fineață atrag chiar pe regiunile cele mai înalte ale Carpaților, mai cu seamă în părțile despre România, numeroase turme de oi, venite din toate părțile Europei orientale.

În codri Carpaților mișuesc

toate speciile de păsări și animale sălbatice, care viețuiesc în regiunile reci, din celelalte părți ale Europei.

Etnografia Carpaților. Prin pozițiunea lor geografică, Carpați închid intrarea părții muntoase a Europei, constituind o barieră puternică din Sudeții Boemiei până în Balcani. Această barieră, cu mijlocul aventurat spre cîmpiile orientale ale Europei și cu flancurile refuzate către Sudeți și Balcani constituie o protecție naturală a basinului de mijloc al Dunărei, contra atacurilor venind din cîmpiile Sarmatice. De ea se izbiră toate popoarele barbare ce luară rînd pe rînd loc pe șesurile dintre Baltica și Marea-Neagră pentru a invade apusul Europei, unde deja puterea Romană începuse a declina. Goți, Vandali, Gepizi, Alani, Huni, Lombarzi, Rugieni și Heruli, Slavi, Avari, Bulgari, Maghiari, Comani, Pecenegi, Tătari și Turci, bat stăvilarul carpatic de la un cap la altul, îl străbat în lung și în larg, scormonindu-l în toate senzurile. Unii din năvăliții trec, alții iau loc alături cu ocupanții anteriori și întemeiază state care durează sute de ani. Statistica actuală înregistrează un mozaic de populațiuni, unele conservînd toată originalitatea lor, altele altoite pe tulpina vechilor popoare băstinașe ce stăpîniră Carpați nu numai în epoca Romană, dar și în timpurile preistorice, ca: Celți, Pelagi, Sarmați, Sciți, Agatirși, Geți, Daci, Iasigi, Bastarni, Marcomanni, etc. Se întîlnesc dar azi în Carpați, Slavi de toate nuanțele: Poloni, Ruteni sau Rusniaci, Slovaci, Podoleni, Unguri, Romîni, Germani, Săcui și Izraeliți, adică atîtea populațiuni, diferind prin limbă, tip, moravuri,

costume, credințe, cultură și aspirațiuni.

Populațiunea Carpaților aparține mai ales raselor slave și latine. Vin apoi Maghiarii și Germanii; în fine: Izraeliți, Armeni, Țigani, etc. Ungurii ocupă aproape fără rival toată partea centrală și meridională a Carpaților Nord-Occidentali, la sudul Tatrei. Polonii ocupă din clina exterioară a Carpaților Nord-Occidentali, Vestul și Nord-Vestul Galiției, cu centrul Cracovia; Rusniaci, acoper Estul Galiției de la Visloc, afluent al Sanului, până la sorgințile Prutului; ei încălecă Carpații-Păduroși, pătrund elementul Polonez în Galiția apusană, apoi masa elementului maghiar unde se infiltrează prin defileurile Dunăiețului, Popradului pentru a înconjura masivul Tatrei cu văile Vagului și Arvei. Vin în fine alte triburi ca: Horviaci, Polaci, Gorali, Slovaci, care completează lista ocupanților Carpaților Nord-Occidentali. Masivul Tatrei cu cîmpia Neumarkt formează o insulă etnografică locuită de Podoleni, popor neslavic.

Lembergul este centrul etnografic al populațiunilor rusniace care ocupă Carpați-Păduroși. Carpați Sud-Orientali sunt locuiți de Romîni, care se întind la Nordul Dunărei între Nistru și cîmpiile din stînga Tisei, a Maramureșului, Crișanei și Banatului. Elementul Românesc este compact pe clinele exterioare ale Alpilor Transilvaniei și Carpaților Orientali în cotro se respiră chiar prin Galiția și în lungul țărmurilor Mării-Negre până la Odesa; el este mai puțin compact în regiunea occidentală dintre cresta principală a Carpaților și cîmpiile din stînga Tisei, unde rînd pe rînd se retransară altă-dată Agatirșii, Dacii și

apoî Romaniî, ai căror descendenți, Romîniî, formează azi marea majoritate a populațiunei. În interiorul basinului Transilvan, numai pe latura Carpaților Orientali, elementul Românesc este întrerupt de Săcuî, populațiune de viță maghiară, formînd o fâșie îngustă între cîmpia Birseî și munții Călimanului.—Germaniî, sub numele de Sași, se găsesc respirați printre populațiunile romîne aproape pretutindenî în orașe mai ales în centrele de exploatațiuni minerale și industriale. Slovaciî locuiesc partea V. mai ales șesul Banatului. Izraelițiî locuiesc în mase, de preferință la orașe, pe cîna exterioară a sistemului carpatic, mai ales în Polonia și Galiția, de unde curentul lungește azi Carpații Orientali în toată Moldova și Basarabia; această populațiune este de altmîntrelea reprezentată în toate părțile sistemului carpatic, de la Pressburg la Orșova.

Etimologia Carpaților. După unii numele Carpaților ar proveni din rădăcina slavă *chrebet*, *chreb*, *chr̃b*, care semnifică: lanț muntos. Pe această temă cuvîntul Carpați, ar putea tot așa de bine fi considerată, ca de origine latină, sau chiar elină. Cuvîntul latinesc *crepido* (inis) *κρηπίς*, însemnează și margine, margine înălțată, țarmure, stăvilă, cheu, parapet, eșitură sau înălțătură, adică tot ce deșteaptă și întregește ideea de relief.

În limba latină vorbită ca și în limbile neolatine cuvintele: *crepare* it., *quebrar* isp. și port., *crebar* prov., *crever* fr., au aceeași semnificare ca și în limba romînă, unde găsăm în toată întregimea lui, în gura poporului, cuvîntul *crăpat*. Prin urmare, vorba Carpați poate fi o numire poporană latină provenind

din trunchiul aceleiași popor din care au eșit Grecii și Latiniî, și însemnînd unul din aspectele munților; tot așa precum Alpii, însemnează munții cei înalți; Moliștiul, muntele cu moliști și alții, ca Muntele-Alb, Munți-Negrii, etc. ale căror nume denotă unul din principalele atribute ale muntelui respectiv. Aceasta e o lege constantă ce se găsește în us la toate popoarele și în toate veacurile.

Cuvîntul Carpathus (*Κάρπαθος*), întrebunțat de geograful Strabone desemnează același lucru ca străvechiul Crapathus (*Κράπαθος*) din Omer și anume: o insulă din Mediterana, o înălțătură, al cărei nume ni s'a transmis aproape neschimbat până în zilele noastre.

În epoca romană numele de Carpați, aplicat la sistemul carpatic, pare necunoscut până la Ptolomeu.

Virgiliu numește *Rodop* nu numai grupul din dreapta fluviului Marița, cunoscut și azi tot sub numele de Rodop, dar și întregul sistem al Balcanilor și chiar Carpații actuali, cari, după acest autor, merg până la Polul-Nord. — Cl. Ptolomeu din toată această epocă întrebunțează pentru prima oară, vorbind de limitele nordice ale Daciei, numele de *Carpathes-Montes* și aceasta cu mult înainte de venirea Slavilor în regiunea carpatică. După Ptolomeu, această provincie încetează în cotitura Nistrului și în munții Carpați. Cordonatele geografice de 46° și 48°30', date de Ptolomeu, se referă, probabil, la muntele Tatra, cel mai înalt din sistemul carpatic.

Numirea de Carpați, pare dar a fi fost rezervat la început părții din sistemul carpatic cunoscută azi sub numele de Tatra,

sau Carpatul-Central, în opozițiune cu Micii-Carpați, lăntșor din același grup care începe în Dunăre la Presburg. Anticitatea păstrase această numire numai grupării nord-occidentale (Carpathus); iar celelalte grupări, erau cunoscute sub numirea de Alpii Daciei sau Bastarnici. În particular masivul septentrional se deosebea și prin numirea de Alpii Silvestris (păduroși) din cauza naturii lor prea păduroase. Geografii moderni îl generalizează, întinzîndu-l, de la Carpații lui Ptolomeu, la tot sistemul muntos ce ocupă inima vechii Daciei, până în Porțile-de-Fier ale Dunărei.

Numele de Carpați se găsește localizat azi numai la cîteva elemente ale sistemului ca: Carpatul-Central sau Tatra; Carpații-Păduroși, nume aplicat mai ales cînei exterioare a Carpaților mijlocii, acel lung șir ce leagă protuberanța nord-vestică cu cea sud-estică a sistemului carpatic; Carpații-Orientali împărțiți între Moldova și Transilvania; în fine Carpații Ungro-Transilvani (Ung. Transilvanische Sibenbürgen), nume dat de cîtva timp munților nord-estici ai Transilvaniei, coprinzînd mai ales munții Bistriței, pe ai Rodnei și pe ai Lapușului.

Carpănul, deal, între satul Frumuselele și Dealul-Mare, com. Păusești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Carpănul, deal, lîngă satul Negrești, com. Dobreni, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu; situat în prelungirea dealului Oțelul, până spre sudul mănăstirei Horaița.

Carpănul, pîrîiaș, ce izvorește din ramurile munților Stridinele, comuna Tazlăul, pl. Bistrița; se

varsă pe partea stîngă a pîrîului Tazlăul.

Carpănul, pîrîiaș, în com. Vinători-Neamțu, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; izvorește din ramurile munților numiți Fundul-Romînesei și se varsă pe partea dreaptă a pîrîului Ozana, puțin mai în sus de gura pîrîului Secul.

Carpănul, pîrîiaș, în c. Tazlăul, pl. Bistrița, jud. Neamțu; izvorește din ramurile dealurilor Lingurari; curge în direcțiune S.-V. printre satele Frumoasa și Balcani, străbătînd aproape de vîrsarea sa, pe partea stîngă a Tazlăului, șoseaua județeană Dobreni-Moinești, între kil. 46—47.

Carpănoaia, baltă, pe teritoriul comunei Nănești, jud. Putna, în întindere de 10 hect.

Carpelui (Izvorul-), izvor, jud. Buzău; ese din poalele muntelui Stevia și se scurge în pîr. Siriul, în apropiere de hotarul despre jud. Prahova.

Carpelui (Măgura-), colină, în com. Chiojdul, jud. Buzău, situată între izvorul Roșia, pîr. Bisca-cu-Cale și apa Siriașului, pe hotarul Prahovei. Poziție frumoasă.

Carpeni, vale, la Nordul comunei Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Numită ast-fel de la pădurea ei de carpeni.

Carpenișul, sat, jud. Argeș, pl. Lovișteea; face parte din com. rur. Șuici. Are o biserică vechiă, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Carpenul, com. rur., plasa Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, la 43 kil.

de Craiova și la 24 kil. de reședința plășei, com. Șipotul. E situată pe dealul Gurguești și valea Băltani.

Se învecinește la N. cu com. Căciulatul și anume cu cătunul Știubeiul, de care se desparte prin pădurea statului numită Știubeiul; tot la N. se mărginește cu com. Seaca, de care se desparte prin pădurea statului numită Seaca; la S. se mărginește cu com. Călugăreni, de care se desparte prin Drumul-lui-Traian; la V. cu com. Clea-novul, de care se desparte prin pămînt arabil; la E. se mărginește tot cu com. Seaca.

Terenul comunei este accidentat de dealul Gurguești, care are înălțime cam de 100 m. și este acoperit cu păduri. La poalele acestui deal se află valea Băltani.

Comuna se află foarte aproape de apa Desnățuiului, care primește mai mulți afluenți de pe teritoriul acestei comune; între aceștia se numără pîrîul Carpenul, ce izvorește din dealul Gurguești, curge prin valea Băltani și se varsă în stînga Desnățuiului; pîrîul Boaca ce-și are izvorul tot în dealul Gurguești; pîrîul Porcărețul ce curge prin cătunul Geblești.

În valea Băltani se află o baltă de 70—80 m. p., numită Băltani și în care se găsește mult pește.

Cătunele ce compun comuna sunt în număr de trei: Carpenul, care este cătunul de reședință, Geblești și Boaca.

Comuna este străbătută la S., pe limita către Călugăreni, de Brazda-lui-Traian.

În comună sunt trei biserici fondate de locuitori cu ajutorul proprietarilor. Două se află în satul Carpenul, din care una începută la anul 1874 și terminată

în anul 1878. Ambele biserici din Carpenul sunt de birne. A treia biserică se află în cătunul Geblești; are hramul Sf. Nicolae; e făcută de zid. Fiecare biserică este deservită de cîte 1 preot și 1 cîntăreț.

În com. Carpenul sunt două școli mixte, una în cătunul Carpenul și alta în Geblești. Cea din Carpenul funcționează din anul 1871, cea din Geblești din 1880. Școala din căt. Carpenul este întreținută de stat. Localul său e de birne și construit de comună. Are o învățătoare. Școala din Geblești este întreținută de comună. Localul său e de birne și în bună stare. Cursurile se predau de o învățătoare.

Populația comunei este de 1079 suflete, din cari 531 bărbați și 548 femei, locuind în 460 case, mai toate de birne. Populația crește anual cu 30%.

Suprafața teritoriului comunal este de 2000 hect., din cari 1500 hect. pămînt arabil, 100 hect. fineață și 159 hect. pădure. Moșiile Carpenul, Boaca și Geblești dau un venit de 20 lei de hect. Aparțin proprietarilor și moșnenilor. Păduri sunt: Boaca, de 50 hect.; Geblești și Carpenul, cari aparțin proprietarilor; sunt compuse din cer și gîrniță. Viile de pe moșia Carpenul dau vin negru bun.

În Geblești sunt 4 meseriași: 1 cizmar, 1 tîmplar, 1 fierar și 1 țiglar. O moară cu aburi se află în Geblești.

În comună sunt 5 comercianți: 4 în Carpenul și 1 în Geblești.

Productele se desfac la șche-la Cetatea. Transportul se face cu carele pe căile comunale.

Comuna este unită prin o cale lungă de 3 kil. cu Seaca la N.; prin una de 4 kil. cu Gubancea și alta duce la Verbița. O potecă merge de la N.

la S. și se numește Poteca-Nicului.

Contribuabili sunt 650.

Venitul bugetar, pe 1893—1894, a fost de lei 2795.89 și cheltuelile de lei 2248.86.

Vite cornute sunt 210, oi 140 și cai 29.

Carpenul, sat, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul, jud. Dolj, reședința Primăriei. Are 714 sufl., 359 bărbați și 355 femei.

Locuiesc în 300 case, construite din birne și avînd fiecare grădina ei. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1871 și este întreținută de stat. Are o învățătoare. Localul școlii este construit din birne. În anul școlar 1892—93 școala a fost frecventată de 54 copii din numărul de 90 în vîrstă de școală.

Știu carte 79 locuitori. În sat sunt 2 biserici, fondate de locuitori cu ajutorul proprietarilor. Una din ele s'a început la 1877 și s'a terminat la 1878. Amîndouă au ca patron Sf. Ioan. Fiecare biserică este deservită de cîte 1 preot și 1 cîntăreț.

Carpenul, deal, în partea de N. a comunei Borăscu, jud. Gorj; vine din spre V. din jud. Mehedinți și merge spre E., terminîndu-se în șoseaua comunală care leagă comuna Ohaba cu Borăscu.

Formează împreună cu Frasinul-d.-s. valea Borăscu, pe care este situată comuna Borăscu.

Prin această vale curge în direcțiune spre E. pîr. numit Jițul-Borăscului, care se varsă în pîriul Jițul-Mare.

Creasta acestui deal este acoperită cu puțină pădure; pe coaste sunt vii și livezi cu pruni.

Carpenul, moșie, plasa Dumbrava-d.-s., com. Carpenul, satul Carpenul, județul Dolj.

Carpenul, munte, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, vîrf principal al culmei Cîmpulungeanca, la hotarul județului spre județul Buzău, com. Valea-Sălciei. Este acoperit cu păduri.

Carpenul, pădure, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul, satul Carpenul, jud. Dolj, în întindere de 59 hect. Esențe: cer și gîrniță.

Carpenul, pîriș, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul, jud. Dolj; ese din dealul Gurguești, curge prin valea Baltani și se varsă pe malul stîng al rîului Desnățuiul.

Carpenul, vale, jud. Prahova, pl. Teleajenul, formată din două izvoare: unul vine din valea Sf. Ilie și altul din vîrfurile muntelui Nebunul; curge de la V. spre E. și se varsă în riul Teleajenul, pe malul drept, în raionul comunei Măneciul-Ungureni.

Carpenul, vale, com. Frățila, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Carpenului (Poiana-), întins și frumos *platou*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, cuprins între calea muntelui, pîr. Sîriul și izvorul Bîsculița. Este o ramificație din muntele Stevia.

Carpenului (Poiana-), poi nă, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situată la E. de muntele Plaiul-Chiojdului. Servește de izlaz vitelor locuitorilor.

Carpinei (Valea-), val, în cu-

prinsul teritoriului com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurlui.

Carpinul, pădure, pe șesul Siretului, pe teritoriul moșiilor Huțani și Hancea, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani, în întindere de 350 hect. Esențe: stejar, carpen, tei, salcie și plop.

Carpinul, pîriș, pe moșia Brehuești, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Carpinul, poi nă, în pădurea Carpinul, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Carpinul, va e, între Dealul-Lupăric și Dealul-Petroaei, din com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Cartal-Seleuș, sat, județul Constanța, pl. Hirșova, căt. com. rur. Șiriul, situat mai mult în partea centrală a plășii și cea nord-estică a comunei, la 5 kil. spre răsărit de cătunul de reședință, Șiriul. Este așezat pe valea Cartal și la izvorul pîriului Cartal. Este închis la N.-V. de dealul Cartal și domiat de vîrfurile Cartal, care are o înălțime de 148 m. Forma satului este lunguiată de la N. către S. Suprafața sa este de 4527 hect., dintre care 172 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini. Populațiunea, compusă numai din Bulgari și Tătari, este de 167 familii, cu 884 suflete, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Pămîntul produce orz și ovăz. Drumurile comunale pleacă foarte multe și în toate direcțiunile, ducînd fiecare la cîte un sat mai apropiat ca: Șiriul, Muslu, Eni-Sarai, Dulgherul, Casimcea (Tulcea) și altele.

Cartal-Tepe, *virf de deal*, în județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Cişla. Este vârful cel mai înalt al dealului Subair, situat în partea estică a plăşei şi cea nordică a comunei. Are o înălţime de 157 m.; este punct trigonometric de observaţie de rangul al 3-lea, dominând asupra satului Frecăţei şi asupra drumului comunal Cişla-Frecăţei. Este acoperit numai cu tufărişuri.

Cartalul, *lac mic*, în jud. Ialomiţa, plasa Borcea, com. Socari-ciul.

Cartiul, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Vulcan, spre N. de T.-Jiul, la 9^{1/2} kil. de acest oraş şi la E. de comuna Stăneşti. Se compune din cătunele: Cartiul, Porcenii şi Simbotinul. Prin el trece şoseaua comunală şi în apropiere, ca la 6 kil. spre E., şi în partea stîngă a Jiului, trece şoseaua judeţeană T.-Jiul-Bumbeşti. Prin el trec rîurile: Cartiul şi Simbotinul care izvoresc din muntele Zănoaga şi se varsă în apa Jiului, care trece în apropiere.

Este situată pe şes, pe malul drept al rîului Jiul. Are o supraf. de 1130 hect., din care 469 hect. arabile, 653 hect. pădure şi 28 hect. vie şi livezi cu prună.

Locuitorii au 50 pluguri, 105 care cu boi şi vaci, 8 căruţe cu cai, 60 stupi cu albine; sunt în com. 58 fîntîni, puţuri şi cişmele.

Are o populaţie de 373 familii, cu 1570 suflete, din care 316 contribuabili.

Venitul comunei este de lei 1609, bani 9 şi cheltuelile de lei 1577, bani 11.

Numărul vitelor mari cornute este de 827; sunt 1299 oi, 495 capre, 50 cai şi 1099 rîmători.

Are 6 biserici făcute de lo-

cuitoari, deservite de 3 preoţi şi 6 cîntăreţi.

Cartiul, *cătun*, jud. Gorj, ce aparţine comunei cu acelaşi nume.

Are o suprafaţă de 378 hect., din care 130 hect. arabile, 240 hect. pădure, 8 hect. vii, livezi cu prună.

Locuitorii au 18 pluguri, 35 care cu boi şi vaci, 4 căruţe cu cai, 20 stupi cu albine. Sunt în cît. 9 fîntîni.

Are o populaţie de 98 familii, sau 368 suflete, din care 88 contribuabili.

Numărul vitelor mari cornute este de 277; sunt 20 cai, 433 oi, 165 capre şi 367 rîmători.

Are 4 biserici, deservite de 2 preoţi şi 4 cîntăreţi. Prin acest cătun trece apa Simbotinul, ce izvoresc din muntele Zănoaga şi se varsă în Jiul la cătunul Simbotinul şi apa Cartiorul, care vine din munţii Schelei şi este formată din topirea zăpezii şi din ploii.

Carul, *vale*, pe teritoriul satului Potîngeni, com. Movileni, plasa Copoul, jud. Iaşi.

Carului (Dealul-), *deal*, com. Rîjleţul-Govora, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Carului (Valea-), *vale*, comuna Mihăeşti, plasa Rîurile, judeţul Muscel.

Caruzul, *ias*, pe moşia Todireni, com. Todireni, pl. Jijia, judeţul Botoşani.

Carvanul sau Garvanul, *c. rur.*, pl. Silistra-Nouă, jud. Constanţa. Este aşezată în partea apusană a judeţului, spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtului, şi în cea meridională a plăşei, spre S.-E. de oraşelul Ostrov,

reşedinţa plăşei. Comunele învecinate cu ea sunt următoarele: Gîrliţa, la 7 kil. spre N.-E.; Ese-Chioi, la 8 kil. spre V.; Calnia, la 10 kil. spre N.; Lipniţa, la 6 kil. spre N.-E.; Ghiuvegea şi Para-Chioi, la 9 kil. spre E.

Se mărgineşte la N. cu com. rur. Lipniţa, de care se desparte prin dealurile Scorci şi Sîrtii-Iol-Bair; la E. cu com. Para-Chioi; la S. cu Bulgaria, de care se desparte prin culmea Cainardgi; iar la V. cu com. Gîrliţa, de care se desparte prin văile Begene-Ceair şi Caraghios-Culac.

Relieful solului e în general accidentat şi anume de culmea Carvanul. Principalele dealuri sunt: Oluc (105 m. înălţime) la N.-V.; Cuiugiuc-Iol-bair, cu vârful Cuiugiuc (180 m.) la V.; Regene-Bair (164 m.), cu vârful Cuiugiuc (170 m.); Carvan-Bair, cu vârful Carvan (145 m.) la S.; Caraburun-Bair cu vârful Iuc-Mezarlî (168 m.) prin interiorul comunei; Ciriagi-Iol-Bair la S.-E.; Sîrtii-Iol-Bair (145 m.) la N.; Dermen-Sîrtii (166 m.), cu vârful Veli-Chioi (158 m.)

Aceste dealuri sunt acoperite cu păduri frumoase, cu păşuni şi livezi întinse. Movile sunt numeroase, mai toate artificiale, servind ca puncte de observare şi orientare în timpul deselor invaziunii şi atacuri neaşteptate din partea başbuzucilor turceşti. Printre pădurile cele mai însemnate deosebim: Berbotăşi-Orman la S.; Echenli-Orman prin interior; Saidi-Orman la S.-E.; Chirişli-Orman, Iaşi-Orman, Cara-Ali-Consul, şi Saia-Coru-Orman la E.

Văile principale sînt: Nurcus-Ceair, formată din văile Covac-Culu-Ceair şi Tasli-Burun-Ceair, provenită din unirea văilor Cuiugiuc-Ceair şi Demecican-

Culu-Ceair la S. și la S.-V.; valea Cuiu-Iuc-Ului, ce vine din Bulgaria sub numele de Cara-Culac, traversează interiorul comunei, trece prin satul Carvanul-Mare, unde primește pe stînga valea Culac-Bunar-Ceair, ia apoi numele de Carvan-Culac, trece prin satul Carvanul-Mic, unde primește valea Carvan-Ceair, se îndreaptă spre N., primind pe dreapta valea Cîrîlmîsi-Ceair unită cu Echenli-Ceair, apoi se îndreaptă spre N.-V., primind pe stînga văile Ciugiuc-Ceair și Caraghios-Culac și se deschide în lacul Gîrlița în partea estică a lui; valea Ciali-Ceair ce vine din Bulgaria sub numele de Veli-Chioi-Ceair, trece prin satul Veli-Chioi și se deschide la balta Ciamurlia la N.-E.; valea Satis-Chioi la hotarul din spre E. Mai toate aceste văi au malurile înalte și acoperite cu păduri.

Cătunele care compun comuna sunt patru și anume: Carvanul-Mare, reședința în partea meridională a comunei, pe valea Carvan, între dealurile Ciriagi-Iol-Bair la E. și Carvan-Bair la V. și S.; Carvanul-Mic, sat, în partea meridională a comunei la 1¹/₂ kil. spre V. de reședință, pe valea Carvan-Ceair între dealurile Caraburun-Bair la V. și Carvan-Bair la S.-E.; Cuiugiuc, în partea vestică a comunei, la 5 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea Cuiugiuc-Ceair, între dealurile Oluc și Cuiugiuc-Iolu-Bair la V.; Caraburun-Bair la E.; Veli-Chioi, în partea răsăriteană a comunei, la 3 kil. spre N.-E. de reședință, pe valea Veli-Chioi-Ceair, între dealurile Cermen-Sîrt la N., Chirișli-Bair la Vest și Veli-Chioi-Bair la Est. Aspectul lor este plăcut, mai cu seamă din cauza frumoaselor lor pozițiuni, fiind a-

șezate pe văi cu maluri păduroase.

Populațiunea totală în 1896 era de 176 familii, cu 740 sufl., împărțită ast-fel:

După sex: 362 bărbați, 327 femei; după starea civilă: 418 necăsătoriți, 248 căsătoriți, 23 văduvi; după instrucție: 12 știu carte, 708 nu știu; după cetățenie: 728 cetățeni romîni, 12 supuși străini; după religie: 562 ortodocși, 178 mahomedani; după ocupație: 400 agricultori și meseriași, 2 cîrciumari. Sunt 215 contribuabili.

Suprafața comunei este de 5184 hect. sau 51 kil.

Budgetul comunei la veniturile e de 3841 lei și la cheltuelile de 2991 lei.

Căile de comunicație sunt: calea județeană Ostrov-Cuzgun, ce trece pe la nordul comunei; apoi drumuri comunale ce duc la satele apropiate, ca: Gîrlița, Lipnița, Para-Chioi, Coșlugea, etc.

Are 2 geamii, cu 2 hogi. Locuitorii creștini, cari sunt foarte numeroși, se duc la biserică prin satele vecine.

În comună este o școală rurală mixtă, cu 1 învățător, frecventată de 48 elevi; școala are 10 hect. pămînt de la stat.

Carvanul-Mic, sat, județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, cătunul comunei Carvanul. E situat în partea meridională a plășei și cea sud-vestică a comunei, la 1 kil. spre V. de cît. de reședință Carvanul-Mare. Este așezat în valea Cara-Burun-Ceair și este închis la N. de către dealul Iailea-Bair. În cele-lalte părți este înconjurat de păduri, și este dominat de vîrfurile Iuc-Mezarî, care este la nord-vestul și la marginea satului și care are o înălțime de 168 m.

Satul e mai tot acoperit cu păduri sau tufișuri.

Drumuri comunale pleacă pe la satele mai învecinate: la Cuiugiuc, la Lipnița, la Veli-Chioi prin Carvanul-Mare și la Chiu-ciuc-Cainargi (Bulgaria).

Casa, pîrișă, în com. Mădeiu, județul Suceava. Izvorește din Dosul-Arșiței și, după un curs de 5 kil., se varsă în Bistrița.

Casa-Albă, ruină de biserică, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulești, jud. Dolj, împrejurul căreia sunt 2 șanțuri, cărora li se zice Cetate și 2 movile mari, în mijlocul cărora sunt gropi adînci.

Casa-Impărătească, sat, cu 14 familii, jud. Argeș, pl. Oltului; face parte din com. rur. Cremenari-Flămînda.

Casa-Mănăstirei-Nucetul, loc izolat, jud. Muscel, plasa Podgoria; ține de comuna Golești-Badei.

Casa-Vechiă, com. rur., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, compusă din 2 cătune: Casa-Vechiă și Cioboți. Este situată pe valea râului Trepteanca, la 50 kil. de parte de capitala județului și la 11 kil. de a plășei.

Are o populație de 214 capi de familie cu 1085 suflete. Sunt 192 contribuabili.

În comună e o biserică, deservită de 2 preoți, cu hramul Sf. Nicolae; s'a reparat la 1869.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Ei desfac produsul muncii lor la R.-Vîlcea și Drăgășani.

S'au împroprietărit la 1864, pe fosta moșie a Maiorului Mișu, dîndu-li-se 600 hect. Ei au 9 cai și epe, 300 boi, 409 vaci, 35 capre, 580 oi și 410 porci.

În comună sunt 2 mori cu abur și 2 pe râul Oltul.

Comerțul se face de 2 circumarî. Livezile dau peste 20 care de fîn.

Veniturile comunei se urcă la lei 1360.20 și cheltuelile la 1323 lei. Casa-Vechiă este în legătură cu comunele: Gezmăna și Dejești, prin șoseaua județeană.

E brăzdată de dealurile: Bîrsoi, Olănelul, Clocoticiul, Rusca-de-la-Nițu, Rusca-de-la-Albu-lești, și este udată de gîrla Trep-teanța.

Casa-Vechiă, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Aci e reședința primăriei.

Casaiul, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia; se desface din dealul Măgura-Căpățîni și brăzdează partea de V. a comunei. Este acoperit cu păduri.

Casap-Chioi, com. rur., în jud. Tulcea, pl. Istrului, situată în partea de S. a județului, la 65 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala județului și în partea de E. a plășei, la 19 kil. spre N.-E. de com. Cogelac, reședința plășei.

Numele său este turcesc și vine de la cuvintele casap = măcelar și chioi = sat, satul măcelarilor, pentru că aci se tăiau vitele pentru Babadag.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: plecînd de la gura Portiței, se îndreaptă spre V., prin lacul Razelm, prin lacul Golovița, trece prin gura Zmeica, intră în lacul cu același nume, prin stuf, apoi pe pămînt uscat, și, de la poalele dealului Cara-Burun, se îndreaptă spre S.-V., taie dealul Maadem-Bair și dealul Movila-

Mare, de la poalele căruia o ia în spre S., taie dealul Haidîn, și merge până în apropiere de satul Tari-Verde; de aci se dirige spre N.-E., pe lîngă drumul comunal Tari-Verde-Casap-Chioi, trece printre dealurile Haidîn și Cara-Nasuf, de unde, pe muchia celui din urmă, se îndreaptă spre S.-E., până în vîrfurile Caba-Iuc; de aci apucă spre E., taie transversal lacul Zmeica și ajunge până la gura Peritească, pe unde lacul Sinoe comunică cu Marea; de aci, hotarul merge pe malul Mării până la Portița, de unde am plecat. Forma sa e a unui dreptunghi neregulat, cu o lungime de 55 kil. și o întindere de 4000 hect. (40 kil. p.)

Comuna se învecinește la N. cu com. Jurilofca, Canlibugeac și Ciamurli-d.-j.; la V. cu comunele Poturul și Beidant; la S. cu comunele Cogelac și Cara-Nasuf; la E. cu Marea-Neagră.

Relieful solului depinde de 2 regiuni: a dealurilor și a șesului cu bălțile. Dealurile mai însemnate sunt: dealul Cara-Burun, 48 m., cu vîrfurile principale Movila-lui-Țincu (74 m.), acoperit cu pășuni; dealul Maadem-Bair (92 m.) și dealul Movila-Mare (91 m.), ambele acoperite cu semănături și cîte-și trele la N.; Dealul-Mormintelor (124 m.) și Haidîn, cu vîrfurile Casap-Chioi (152 m.), acoperite cu livezi și pășuni, la S.; dealul Cara-Nasuf cu vîrfurile Caba-Iuc (56 m.); dealurile Caba-Iuc, Amze-Saisi (Țirla-lui-Amza, 30 m.) la S.-E.; dealul Acic-Suat (Suhatul deschis, 65 m.) și dealul Cale (sau Cetate, 31 m.) acoperite cu verdeț, la E. În balta Sinoe se află insula Curt-Bei (Insula-Lipilor) lungă și îngustă, de aproape 400 hect. întindere, acoperită cu iarbă și vizuii de

lupi, de unde și numele ei. Mai e o altă insulă, tot Curt-Bei, la Nord-Vest de cea precedentă, acoperită cu stuf. Teritoriul comunei e acoperit cu o mulțime de movile, între cari mai însemnate sunt: Haidîn, Caba-Iuc, Cestimoghili, Amza, Beș-Tepe, etc. Toate sunt artificiale, făcute în timpul războaielor. Acum sunt acoperite cu verdeț.

Ape curgătoare avem: pîrîul Casap-Chioi, care, sub numele de Sari-Iurt izvorește din dealul Haidîn, trece prin satele Sari-Iurt și Casap-Chioi, și apoi se varsă în balta Sinoe; Valea-Cișmelii, afluentul precedentului. Bălțile sunt mari și însemnate. Din cele mari însemnate: Razelmul la N.-E.; Zmeica la E.; Sinoe și Sinoaia la S.-E. Ele produc mult și bun pește: kefal, combuli, etc.

Cătunele cari o formează sunt: Casap-Chioi, reședință, la E., pe râul Casap-Chioi; Sari-Iurt, la 6 kil. spre V. de reședință, tot pe râul Casap-Chioi, și la poalele estice ale dealului Haidîn.

Intinderea comunei este de 8700 hect., din cari 380 hect. vetrele celor 2 sate, 220 hect. pentru plantații, 50 hect. vii, 40 hect. bisericile și școlile, 3500 hect. de cultură, 4000 hect. date cu rescumpărare, 300 hect. improductiv, al statului.

Populațiunea este amestecată. E compusă din Romîni, Greci, Arnăuți, Tătari, Țigani, dar mai ales Bulgari. Sunt 265 familii, cu 1177 suf., din cari 610 bărbați, 567 femei; însurați 428, neînsurați 685, văduvi 50. După naționalitate avem: 60 Romîni, 7 Greci, 5 Arnăuți, 10 Turci, 8 Tătari, 30 Țigani turcești, iar restul de 1057 Bulgari.

În comună sunt 2 școli, cîte una în fie-care cătun, cu 20

hect. pământ, 2 învățători, 112 elevi înscriși.

Biserici sunt 2, una în reședință, cu hramul Sf. Voevozi, alta în cătun, cu hramul Sf. Dumitru; aū 20 hect.; sunt deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Pămîntul e bun pentru agricultură.

În comună sunt 610 agricultori, cu 500 pluguri; 10 meseriași. Comerțul constă în export și import de vite și cereale. Sunt 5 comercianți.

Drumuri sunt de la comună la comunele și satele învecinate.

Budgetul comunei este de 7000 lei venit și 6500 lei la cheltueli. Sunt 286 contrib.

Se zice că acum 200 ani erau prin aceste locuri tîrle de oi. Aci se tăiau vite pentru Babadag, și se transportau la Constantinople.

Casap-Chioi, sat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, cătunul de reședință al comunei Casap-Chioi, așezat pe pîrîul Casap-Chioi, nu departe de balta Sinoe. Are o întindere de 8700 hect. și o populație de 265 familii, cu 1177 suflete, din cari 1070 Bulgari, restul Romîni, Turci, Țigani și Greci. Are o biserică și o școală.

Casap-Chioi, vîrf de deal, în județul Tulcea, pl. Istrului, com. Casap-Chioi, căt. Sari-Iurt. Este un pisc al dealului Haidîn. Are 155 m. înălțime. E punct trigonometric de observație de rangul I-iū, dominînd asupra satului Sari-Iurt și asupra șoselei naționale Tulcea-Babadag-Constanța. Este acoperit cu verdeață.

Casap-Chioi, pîrîu, în jud. Tulcea, plasa Istrului, com. Casap-Chioi; izvoarește din dealul Haidîn; se îndreaptă spre E.; trece prin satul Sari-Iurt, apoi prin

com. Casap-Chioi; se varsă în balta Sinoe, după 12 kil. de curs, brăzdînd partea estică a plășei și cea centrală a comunei. Malurile sale sunt înalte și rîpoase.

Casapul, tîrlă, jud. Brăila, formată din 2 case, la S. comunei Cotul-Lung, spre E. de satul Roman.

Casași, parte din satul Ruginoasa, jud. Suceava, locuită de Țigani.

Casavet-Bair, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Caraman-Chioi. Este o prelungire nord-vestică a dealului Cazil-Suhat. Se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea estică a plășei și pe cea nordică a comunei și prelungindu-se de-alungul malului apusan al lacului Razelm. Se ridică până la o înălțime de 48 m. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra drumului comunal Enisala-Caraman-Chioi. Stă în legătură la N. cu dealul Taș-Burun. Este acoperit numai cu fînețe și pășuni.

Casca, măgură, jud. Dolj, plasa Cîmpul, în partea de N. a com. Desa.

Casca, pîrîu mic, jud. Neamțu, ce naște din coastele muntelui Ceahlăul, în drumul ce duce de la schitul Durău spre creștetul muntelui.

Cascada, cădere de apă, județul Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, formată de Slănic, din cauza unor stînci, aproape de graniță. Ea este locul predilect de preumblare al vizita-

torilor Slănicului. Două drumuri duc la cascadă, unul lat șoseluit, iar altul strîmt, care șerpuește printre brazii după malurile Slănicului. Pe aci se aude neconținut murmurul pîrîului. Acest murmur devine un sgomot asurzitor la punctul căderii apelor.

Cascaria, pîrîu, jud. Putna, afluent al Coziei, în care se varsă la Chinul.

Cascoe, pădure, supusă regimului silvic, în raionul com. Rucărul, plaiul Dîmbovița, județul Muscel.

Cascul, munte, jud. Muscel, la S. de Picineagul. De aci riul Dîmbovița, care udă poalele sale, își ia direcția spre S., după ce trece printre picioarele vîrfului Tămășul și se îndreaptă către Tămășelul, Piscul-Turcilor și Drăgănelul.

Casei (Dealul-de-la-Valea-), colină, în jud. Buzău, com. Mănești, căt. Reghinești. Este acoperită de pădurea Mavra.

Casei (Piscul-), pisc, com. Rjlețul-Govora, pl. Vedea-d.-s., județul Olt.

Casei (Pîrîul-), mic afluent al Bistriței, jud. Suceava. Udă partea de sus a satului Lungeni.

Casei (Pîrîul-), mic afluent al Bistriței. Udă satul Crucea.

Casei (Valea-), ș s, în jud. Buzău, com. Mănești, căt. Ciomegile, izlaz al moșnenilor.

Casele, vâlcea, care se formează la V., pe teritoriul com. Cîrmpoia, pl. Șerbănești, jud. Olt, și se varsă în Dorofeiu.

Casele, vâlcea, care se formează la E., pe teritoriul com. Perieți, pl. Siul-d.-s., jud. Olt; curge către S., trece pe teritoriul comunei Mierlești și se varsă în Iminog.

Caselor (Dealul-), deal, străbate centrul com. Roșiile, plasa Cerna-d.-j., jud. Vâlcea, avînd direcția de la N. spre S.

Caselor (Valea-), vale, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul com. Pănțești.

Caselor (Valea-), pîrîiaș, format pe teritoriul comunei Păunești, jud. Putna; are izvoare adînci pînă la 6 m.; se varsă în Carecua împreună cu pîrîiașul Valea-cu-Ăpă.

Caselor (Valea-), vale, comuna Rădești, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt, numită ast-fel pentru că în timpurile de demult, cînd locuitorii fugeau de frica Turcilor, se ascundeau în această vale și-și făceau bordeie.

Casimcea, com. rur., jud. Tulcea, așezată în partea vestică a plășei Istrului și în cea sud-vestică a județului, pe ambele maluri ale pîrîului Casimcea.

Se mărginește la Nord cu com. Slava-Rusească; la Vest cu comunele Calfa și Dulgherul, din județul Constanța; la Sud cu com. Tocsof; la Est cu com. Beidant și Ciamurli-d.-s.

Relieful solului este de regiunea dealurilor. Cele mai însemnate sunt: Periclic, Bataclabașa la Nord; Turbencea, 287 m., Dulgherul, 252 m., la Vest, toate acoperite cu livezi și semănături; Ciuciuc-Chioi-Bair, 170 m., Sulugea, 214 m., Sacsan-Cairac, 215 m., Sacsan-Cula, 230 m., acoperite cu semănă-

turi; Ali-Faci, 281 m., Ciaric-Cairac, 287 m., acoperite cu păduri, toate la E. Mările sunt numeroase: Roșculețul, 250 m., Turbencea, 252 m., Bostangi-Tepe, 189., Chiuciuc-Chioi, 131 m., la Vest, Taș-Tepe-Iuc, 181 m. Sunt toate naturale.

Comuna este udată de râul Casimcea sau Tașul de la N. la S. Tașul trece prin toate cătunele comunei. Izvoarele sub numele de Tașli-Dere, apoi mai ia și numele de Suflam. Are afluenți pe dreapta văile: Saslicula, Curu-Dere, Caciamac; iar pe stînga văile: Dichilitaș-Alciac, Sulugea și pîrîul Rîmnic-Dere.

Cătunele cari formează com. sunt: Casimcea, reședință, la mijloc, pe pîrîul Casimcea; Ali-Faci, la 5 kil., pe pîrîul Casimcea; Ciauș-Chioi, pe pîrîul Saslicula, la 5 kil. spre Nord-Vest; Hagi-Omer, la 13 kil. spre N., pe pîrîul Hagi-Omer-Dere; Caciamac, la 6 kil.; Chiuciuc-Chioi, la 11 kil. spre Sud, ambele pe pîrîul Casimcea.

Intinderea sa este de 23.000 hect., din cari 285 hect. vatra satului, 18.600 hect. ale locuitorilor, 4115 ale Statului.

Populațiunea este amestecată. Elementul predominant este cel românesc, în urmă vine cel bulgăresc, apoi cel tătăresc. Sunt 400 familii, cu 2888 suflete, din cari 498 bărbați, 476 femei, 1714 copii. După naționalități distingem: 1288 Romîni, 561 Bulgari, 80 Turci, 422 Tătari, 2 Ruși lipoveni, 5 Greci, 14 Germani, 18 Armeni.

Calitatea pămîntului este bună pentru agricultură.

În com. sunt 452 plugari, avînd 385 pluguri. Vitele sunt în număr de 12100 capete. Romîni de aci sunt veniți din Transilvania și stabiliți încă din secolul trecut. Grădinăritul e ocu-

pația Bulgarilor. Armenii, Evreii și Grecii se ocupă cu comerțul. Sunt în Casimcea 5 mori de apă și 32 de vînt.

Veniturile comunei sunt de 14700 lei, iar cheltuielile se ridică la 12500 lei. Sunt 392 contribuabili.

Drumuri comunale sunt cele cari unesc între ele cele 5 cătune, precum cele cari duc la comunele învecinate ca: Beidant, Tocsof, Slava-Rusească, Rari-chiol, Cartal, Dulgherul.

Biserici ortodoxe sunt 2: una în căt. Casimcea, cu hramul Sf. Dumitru; a doua în Caciamac, cu hramul Sf. Niculae. Ambele sunt zidite de locuitori; au cîte 10 hect. pămînt și sunt deservite de cîte 1 preot și un cîntăreț. Este o geamie în Casimcea, cu un hoga; are 10 hect. de la stat.

Școli sunt trei: una în Casimcea, fondată de locuitori; a doua în Caciamac, și a treia în Chiuciuc-Chioi, fondate de stat. Cursurile se predau de 3 învățători. Sunt frecventate de 175 elevi. Au 30 hect. de la stat.

Casimcea, sat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, căt. de reședință al comunei Casimcea, situat în partea vestică a plășei, și cea de mijloc a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Casimcea, de la care și-a luat numele. Satul are o întindere de 115 hect. Populația este de 280 familii, cu 1105 suflete. Pămîntul este prielnic culturei; de aceea ocupația principală a locuitorilor este agricultura. Printr'însul trece drumul Tocsof-Topolog.

Casimcea, ruinele unui sat, în jud. Constanța, plasa Mangalia, pe teritoriul comunei Chiragi, pe pîrîul Casimcea. Satul odinioară a fost destul de bogat;

a fost însă distrus în timpul războiului de către Bașbuzucî și Tătari. Din cauza pozițiunii lui care e plăcută și adăpostită, a început a fi iarăși populat și numără actualmente 10 familii, cu 32 suflete.

Casimcea, pîrîu, în jud. Tulcea și jud. Constanța. Este printre cele mai mari ale Dobrogei. Intrece chiar în lungime pe Taița. Mai poartă și numele Tașli-Dere. Izvorește din ultimele ramificațiuni orientale ale dealului Perielic, de pe teritoriul cătunului Hagi-Omer. Se întinde mai întîiu spre S., apoi spre S.-V. până la satul Ali-Faci (al comunei Casimcea); de aci apucă spre S., trece prin satul Casimcea, de unde începe a purta numele de pîrîu Casimcea, se îndreaptă tot mai spre S., trecînd prin satele Caciamac și Chiuciuc-Chioi (al comunei Casimcea), curgînd la dealungul dealului Arman-Tepe și la locul numit Moara-Cocoanei, unde se află și podul lui Cogea-Ahmet. De aci trece din județul Tulcea în jud. Constanța; se îndreaptă spre Sud-Est, intră iar în jud. Tulcea; urmează hotarul dintre cele două județe pînă la confluența sa cu pîrîul Cuiu-Culac; udă cît. Chirișlic (al comunei Tocsof); ocolește dealurile Cara-Tepe-Bair, Chiric-Bair, Seremet-Bair, trece prin satele Seremet, Palazul-Mic, printre dealurile Ali-Culac-Bair și Beriș-Tepe, prin satul Tașăul, de unde mai poartă și numele de Tașăul-Dere sau Tașli-Dere și păstrînd în continuu direcția generală spre S.-E., merge de se aruncă în lacul Tașăul, lîngă satul Tașăul.

Cursul său are o lungime de 80 kil., udînd pl. Istrului, din jud. Tulcea, și plasa Constanța,

din jud. Constanța. De la izvor pînă la satul Ali-Faci, curge prin păduri, avînd o iuțeală de 2 m. pe secundă. Malurile sale, și mai ales cel drept este înalte și stîlcoase, pînă la satul Chiuciuc-Chioi; de aci pînă la vîrsare sunt joase.

Basinul său considerabil, este al doilea ca întindere din toată Dobrogea, avînd o suprafață de 600 kilometri pătrați (600000 hect.), cuprinzînd partea vestică a pl. Istrului, cu comunele Casimcea și Tocsof, partea estică a plășei Rasova și pe cea nordică a plășei Constanța (ambele din jud. Constanța). El este cuprins la V. între dealurile Caracoi-Bair, Beriș-Tepesi, Bilarlar-Bair, Coș-Tepe-Bair, Hagi-Bairam-Tepe, Inșiratele, Cartal, Dulgherul, Turbencea-Bair și Tăușan-Orman, iar la Est între dealurile Ali-Faci, Sasancula, Caragea-Punar, Sarâm-Mezelic, Sarâm-Iuc, Snaubair și Cascalac-Bair. Afluenții săi cei mai însemnați sunt: văile Curu-Dere, Caciamac, Cartal unit cu Tașlic-Dere, Mandalic-Dere, Sasac-Cora Valea-cu-Pietrile (Tașlic-Culac), Cetal-Orman și Ester; iar pe stînga văile: Sulugea, Dere-Tichili-Taș-Alceac, Rîmnic-Dere unit cu Curu-Dere Sarighiol-Dere, Cuiu-Culac, unit cu Tașli-Dere-Culac.

Casimcea, vale, jud. Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunelor Cheragi și Hazaplar. Se desface din poalele sudice ale dealului Hazaplar. Se îndreaptă spre S., în direcție de la N.-V. spre S.-E. Brîzdează partea de S. a plășei, cea de N. a comunei Cheragi și cea de S. a comunei Hazaplar. Merge prin dealurile Casimcea la E., Hazaplar la N. Cara-Iuiuc și Tirpan-Dere la V. Se desface în

valea Cheragi, în dreptul comunei Cheragi. Malurile sale din spre dealul Casimcea sunt rîpoase și înalte; în celelalte părți malurile sunt mai joase. Are o lungime de 6 $\frac{1}{2}$ kil.

Casicii, sat, jud. Constanța, în pl. Mangalia, cătunul comunei Enghez, situat în partea vestică a plășei și a comunei, la 2 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință, Enghez-Buiuc, pe valea Chiuciuc-Enghez, fiind închis la N. de ultimele ramificațiuni meridionale ale dealului Chedreanu, și la S. fiind dominat de vîrfurile Ciatal-Iuc (134 metri). Suprafața sa este de 949 hect., dintre cari 70 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini, cu 36 case. Populațiunea sa este de 45 familii, cu 284 suflete, ocupîndu-se mai ales cu agricultura. Drumuri comunale sunt îndreptate spre următoarele sate: Ghiuvenli, Chiuciuc-Enghez, Osmancea, Ciobanisa-Agemler și Sofular.

Casota (Oța), cătun, al comunei Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău, cu 500 loc. și 120 case. Are o bună școală, îngrijită de proprietarul de aci, pe lîngă care s'a instalat și un mic atelier de ștreanguri; o frumoasă biserică, zidită în 1853 și restaurată în 1884; frumosul castel Casota; o grădină orticolă; o moară de aburi, etc.

Casota, moșie, în județul Buzău, com. Glodeanul-Cîrlig, căt. Casota. Are 2100 hect., mai toate arabile, în mijlocul cărora s'a plantat o pădure de salcîmi. Aci se practică agricultura sistematică și cea mai îngrijită din județ. Instalația agricolă, precum: grajduri, magazii, mașini, pluguri, etc. sunt modele.

Castelul-Peleș. Vezi Peleș (Castelul-).

Castra-Nova, *stațiune pe calea romană* ce mergea prin Oltenia, de la Drubetis (T.-Severin), prin Amutria, Pelendova, Roma, Ponte-Aluti, la Apulum (Alba-Julia), jud. Romanați. În tabla lui Peutinger este indicată așa: «Castris novis XIX millia pasusum». Credem, împreună cu Goos, că se poate localiza la Cacaletți, bazați pe faptul că aci se împlinște distanța dată de tablă, începînd de la Pelendova. Dealtmîntrelea se observă aci ruinele unui sat vechi neexplorat încă, care ne afirmă existența aci a unui așezămînt roman, căci peste tot acest loc se găsesc cioburi și oale vechi foarte groase la făptură. La S. de com. Cacaletți se află o movilă mare de pămînt, numită a Turcului, înaltă de 5 stînjeni, ocolul ei la poale fiind de 27 stînjeni; iar în partea de N. sunt vre-o 10 movile, și anume: Măgura-Mică (două), a-Cornii, a-Bardiei, a-Purcelii, etc., și tot în astă parte de loc se mai află olane pe care curge apa, făcute de lut. Cînd plouă se găsesc de aceste olane și oase.

De aci, Goos și Kiepert — citînd greșit o cifră din tabla amintită — ducea calea romană la Celei, pentru a o urca la Reșca, cînd ea, de la Castra-Nova, mergea direct la Reșca. Pe alocurea s'a descoperit chiar urme ce indică acest traseu.

Castraveți-Romînești, *căfîne*, jud. Brăila, la S. de Castraveți-Turcești și la E. de Băndoiul.

Castraveți-Turcești, *căfîne*, județul Brăila, la E. de Băndoiul și la N. de Castraveți-Romînești.

Castrisoaia, *pădure*, supusă regiului silvic, com. Dobrești, pl. Podgoria, jud. Muscel, în întindere de 500 hect., compusă din stejar, fag, carpen, mesteacăn, plop, frasin, jugastru și anin.

Cașcalac-Bair, *culme de dealuri*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei rurale Cogelac. Se desface din dealul Veli-Tepe-Bair și se întinde spre E., avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sudică a plășei și a comunei. Se întinde printre pîrîul Duimgi și apa Peletia. Din poalele sale sudice nasc văile Ali-Culac-Dere și Alciac-Dere, iar din cele nordice valea Cogelac-Dere. La poalele sale nordice sunt așezate satele Cogelac și Duimgi. Este tăiată de șoseaua națională Tulcea-Constanța. Virfuri mai înalte sunt: Buiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), Pericli-Iol-Tepe (145 m.), Duimgi (85 m.) Este acoperită cu finețe și pe la poale cu semănături.

Cașcavalele, *japse*, județul Brăila, situată la Vest de iezerul Puzdercul, de unde chiar începe.

Cașcavalul, *cătun* (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărganul, pendinte de com. Cosămbesti, jud. Ialomița.

Cașcavalul, *baltă*. (Vezi Vetricisoaia, pl. Prutul, jud. Fălciu).

Cașinul, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Trotușul, așezată pe valea rîului Cașinul. Este alcătuită din 2 cătune: Cașinul, reședința, chiar pe rîu, și Curița, pe pîrîul cu același nume, afluate după stînga al Cașinului.

În «Condica Liuzilor», găsim Cașinul aparținînd mănăstirei cu

același nume. În «Statistica» din anul 1874 se arată că comuna are un cătun mai mult: Pochiul.

Teritoriul său care se mărginește la V. cu comunele Bogdănești și Mănăstirea-Cașinul, la S. cu Mănăstirea-Cașinul, la N. și E. cu com. Onești, (cătunele Filipești și Buciumi), este brăzdat de dealurile Cuciurul, al-Lăzei, al-Buciumii, al-Purcăreții și Podul-Mare.

După spusele bătrînilor, această comună este formată din 3 colonii, numite: Rucăreni, Dragosloveni și Secăreni. Primele două colonii se zice că ar fi venit din jud. Muscel, cu vitele (oî mai cu seamă), atrași fiind de faptul că ocupațiunea principală a locuitorilor Cășineni era păstoria și creșterea vitelor. Ceea ce confirmă că acele colonii au venit de s'au stabilit aci, este faptul că se găsesc multe familii cu numele de Dragu și chiar 2 mahalale, numite a Drăguleștilor și Rucărenilor. Locuitorii comunei se numesc Mocani.

Are o școală mixtă, care funcționează de la 1865 în satul Cașinul, întreținută de stat, într'un local construit din birne și cedat comunei pe timp hotărît, cu 5 fălci și 40 prăjini pămînt în țarină. În anul 1891, școala a fost frecventată de 24 copii, printre care 9 fete.

Biserici sunt 4: trei în satul Cașinul și una în Curița, deservite de 3 preoți și 7 cîntăreți. Sunt 455 case dese de locuit și 7 circiumi.

Populațiunea numără 457 capi de familie cu 1774 suflete: bărbați 857, femei 917. După naționalitate se împart în: 1727 Romîni, 9 Unguri și 38 Izraeliți, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiunei se deo-

sibesc: 985 agricultori, 2 meseriași, 15 comercianți, 7 cu profesiuni libere și 7 servitori. Știu a citi și scrie 174 (27 femei); nu știu carte 1639 (890 femei).

Contribuabili, după noul recensământ, sunt 377. După legea rurală din 1864 s'au împroprietărit 405 locuitori, cu 959 fâlcă și 64 prăjini pământ. La 1879 s'au dat la 7 însurăței 14 fâlcă pământ în împroprietărire.

Totalul pământurilor de cultură este de 797.73 hect.

Intreg teritoriul comunei are 1990 hect., la care se mai adaugă 114¹/₂ hect. finețe, ce comuna posedă pe teritoriul comunei Mănăstirea - Cașinul. Pădure se găsește numai 20 hect. Proprietar mare este statul care posedă peste 938 hect., cu un venit de 7210 lei. Restul pământului îl stăpinesc foștii clăcași și însurăței.

Viile pe o întindere de 51 hect., la 1890, au dat 1183.20 hectol. vin alb.

Animale sunt: 241 cai, 1202 vite cornute, 381 porci, 83 capre («Statistica», 1890) și 1964 oi, cari aparțin la 72 proprietari și cari, la 1891 au dat 2494 kgr. lână țurcană, 1039 kgr. lână amestecată și 385 kgr. lână miță.

Budgetul comunei, pe exercițiul 1891—92, are la venituri lei 27521, bani 9 și la cheltueli lei 4979.

Comuna este străbătută de calea vecinală Onești-Mănăstirea-Cașinul.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 57 kil.; la Tîrgul-Ocna, reședința plășei, 21 kil.; la com. Onești, 7 kil.; la com. Mănăstirea - Cașinul, 8 kil.; și la com. Bogdănești 15 kil.

Cașinul, sat, pl. Troțușul, jud. Bacău, și reședința comunei cu

aceiași nume, situat pe pîrîul Cașinul. Are o școală mixtă, la care, în anul 1891, din acest sat, au urmat 15 băieți și 9 fete, din 142 copii în vîrstă de școală. Are 3 biserici ortodoxe, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți: una, cu hramul Sf. Dimitrie, de zid, începută de călugărul Isaia Țărigrădeanul, egumenul mănăstirei Cașinul, și care a fost terminată de obștea locuitorilor la 1842; alta, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, de zid, în stare bună. Asupra fundărei ei se găsește o notiță în altar, scrisă în dosul icoanelor, care reprezintă praznicele împărătești, unde se arată numele zugravilor ce au lucrat catapeteazma, purtînd data din 1794. A treia, cu hramul S-ții Voevozi, este de lemn și în stare bună, înălțată la 1796, după cum se arată scris pe icoana S-șilor Voevozi. Cîrciumi sunt 5. Capî de fam. sunt 336, sufl. 1299. Animale sunt: 235 cai, 762 vite cornute, 298 porci și 62 capre. În acest sat se face mare iarmaroc de la 1—15 August, în fie-care an.

Cașinul, fostă mănăstire, județul Bacău, pl. Troțușul, com. Mănăstirea-Cașinul, în mijlocul satului. Mănăstirea Cașinul era zidită cu piatră cioplită, și era înconjurată de păduri. Această mănăstire este acum rămasă biserică de mir, întreținută de stat cu 2300 de lei și administrată de un preot îngrijitor. Este rezidită într'un stil modern, fără nici o inscripție. E deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Mănăstirea Cașinului a fost clădită de Domnul Ștefan Gheorghită, la 1655. Zidirea mănăstirei a ținut 2 ani: 1655 și 1656. Moșia Cașinul era proprietatea lui Ștefan Gheorghită.

Intr'o scrisoare, care se găsește în «Monumenta Hungariae historica» Gheorghe Ștefan Voevod scrie Domnului Transilvaniei Gheorghe Racoți al II, următoarele: «Noi vom pleca la moșia noastră despre Troțuș, din mila lui D-zeu. Voim să zidim o mănăstire spre vecinica pomenire, prin care să putem chema în ajutor numele lui D-zeu». Miron Costin în «Letop. Mold.» zice și el că «pe atunci purcesese Ștefan Vodă la munte să aleagă loc de mănăstire care se chiană Cașinul.» Gheorghe Ștefan avea aici și curți mari domnești, ale căror ruine se văd și astăzi în ograda mănăstirei de sus, iar în fața bisericei, tot în cuprinsul mănăstirei este, în formă de beciu, o tainiță în care, întrînd, dai în dreapta și în stînga de două odăi mari, iar în față, de eșirea ce ducea afară din mănăstire, peste apa Cașinului și la deal, la pădurea apropiată, care se hotărește cu Ardealul. Tradiția ne spune, prin gura bătrînilor locuitori de la Cașinul, că prin această tainiță subterană, prin acest închipuit beciu, s'a repezit călare Gheorghe Ștefan-Vodă cu cîți-va căpitan și slujitori, de au eșit și au scăpat în șes și în pădure la deal din fața mănăstirei și de aceea au pribegit în megieșita Transilvaniei, cînd era fugărit și înpresurat de Turci și de Tătari. Gura acestui beciu, în formă de cerc, este împodobită cu un colan sau cadru de marmoră albă, avînd în mijloc săpată marca Moldovei.

Mănăstirea Cașinul, cu casele domnești din cuprinsul ei, era înconjurată de un zid de piatră înalt și tare și cu turnuri. Ea era cetate. Dar pentru că Nemții și Ungurii veneau de se închideau aici, cînd prădau Mol-

dova, Mihaiu Cehan - Racovița-Voevod, după ce a bătut cătanele nemțești la 1717, a mers la Cașin și a stricat zidul mănăstirei. Mănăstirea Cașinul era deci cetate vestită. Poarta, zice cronicarul, «aflind că Nemții și cătanele puneau mîna și se închideau în această cetate și de aici ieșeau și prădau Moldova, trimise un cihodar al Vizirului, cu firman din partea Sultanului, la Mihaiu Racovița-Voevod, ca să meargă să risipească acea cetate. La 21 Mai 1717, Mihaiu Racovița a plecat din Iași cu oaste, să îndeplinească firmanul. Ca sărdar, adică cap peste oaste, Mihaiu Racovița rîndui pe Costandin Țarigrădeanul, postelnic mare. Mihaiu Vodă, după ce bătut și școase din Cașin pe cătanele nemțești, puse de dărîmă cetatea, care era atît de tare și de vestită, în cît Sultanul poruncise ca cihodarul Vizirului să stea tot împreună cu Mihaiu Racovița și să șadă să vadă cu ochii cum se va strica acea cetate. Zidul mănăstirei Cașinul abia l'au putut strica. Pe unele locuri a pus lagum (mină) de a sfărîmat zidul, pe de altă parte cu ciocane de fier, au adus Șalgăi de la Ocnă și l'au risipit.» De la 1717 până la 1820, mănăstirea Cașinul a stat fără zid, îngredită numai cu un gard. La 1820, Egumenul Isaia Țarigrădeanul a întreprins să facă din nou zid împrejurul mănăstirei de sub clopotniță, care are forma unui turn, și pe care a fost în vechime case. Se citește pe o piatră următoarea inscripție scrisă românește: «Această zidire s'a făcut de Isaia Țarigrădeanul și Egumenul acestei Sf. Mănăstiri. S'au început la 1820 și din întâmplarea Zaveriei ce a fost la 1821, au rămas până la 1828

și s'au săvîrșit la anul 1830, care s'a făcut cu însuși cheltuiala sa, la Iulie 21.» În biserica mănăstirei, la dreapta, este tronul domnesc, cu marca țării Moldovei, așezat pe două lei și alături tronul Mitropolitului. În stînga se înalță un amvon frumos, în fața tronului domnesc și a tronului mitropolitan. Biserica e frumoasă, înaltă și mare. Icoanele sunt de pictură bizantină aleasă. La 1821, cînd Turcii călcașeră Moldova, Ienicerii au pus caii lor în această biserică, și pe icoanele sfinte se văd și astăzi urmele săbiilor și iataganelor turcești. Acele profanări sălbatece se arată vizitatorilor de bătrîni locuitori ai Cașinului. Cu 14 ani înainte de 1820, adică la 1806, Egumenul Isaia Țarigrădeanul reparase biserica. Dar el și-a permis să șteargă inscripția cea veche ce era pe o piatră de marmoră albă, așezată pe un perete d'asupra ușei bisericei. El a lăsat numai marca țării, așa cum era d'asupra inscripției vechi, iar în locul acesteia, ștergînd-o, a scris tot românește data și împrejurările reparației făcute de el, la 1806. Prin colțuri se văd însă urmele inscripției vechi, urmele vechilor litere, din care totuși răsare numele Voevodului Gheorghita Ștefan. Mănăstirea Cașinului avea mulți călugări pe la 1840. Ea era încă populată de monahi, după cum se vede într'un ispisoc de la Grigore Ghica-Voevod, din 12 Iunie, 1741 (7249). Acest ispisoc se păstrează în original de generalul Pencovici, după cum afirmă Al. Papadopol Calimah, în scrierea sa «Despre Gheorghe Ștefan Voevod.» Mănăstirea Cașinul, împreună cu altele, a fost închinată la 7250 (1742) de Constantin Mavrococ-

dat, Domnul Moldovei, Sfîntului Mormînt. După cum spune cronicarul Ioan Niculcea, această mănăstire mai fusese închinată Sf. Mormînt. Însă la vreme de nepace, ea a fost dată de bună-voie de Patriarhul de la Ierusalim iarăși pe seama călugărilor moldoveni. La 1805, mănăstirea Cașinului era risipită de cutremur. O anafora a Divanului veliților boieri ai Moldovei din 1805, Ianuarie 15, întărită la Februarie 1805, de Alexandru Moruzzi Voevod, hotărî ca «întru meremetsirea mănăstirei Cașinul, ce este risipită de cutremur, să dea ajutor și celelalte mănăstiri ce sunt la o închinare cu dînsa.» Meremetsirea, împreună cu zidul d'imprejurul mănăstirei, s'a făcut precum s'a mai zis, de Egumenul Mănăstirei de pe atunci, Isaia Țarigrădeanul.

Cronicarul Iacon Neculcea ne spune că «Gheorghe-Ștefan-Vodă a fi murit la Mosc și că pe urmă i-au adus oasele lui în Moldova în mănăstirea lui, la Cașin, de le-au îngropat.» Nu se cunosc datele precise ale acesteia înmormîntării și însuși Papadopol Calimah, în monografia sa, pare a nu fi tocmai sigur, cu toate că conchide astfel: «Am cercetat la mănăstirea Cașinul și prin biserică și pe afară, dar n'am dat de nici o inscripție lămuritoare, că acolo ar fi oasele lui Gheorghe Ștefan Voevod. Dar locuitorii bătrîni din satul Cașinul m'au încredințat că, la 1806, cînd s'a reparat biserica de Isaia Egumenul, înăuntru ei s'au găsit sub zid, în partea stîngă, într'o criptă, un sicriu și că acela era sicriul Domnului Gheorghe-Ștefan. Cripta se cunoaște și astăzi.» În orice caz, este bine cunoscut că Ștefan-Gheorghita

a răposat, nu la Mosc, ci la Stettin, și că intenția de a aduce oasele lui în Moldova, unde încă trăia soția părăsită de dînsul, Doamna Safta, e manifestată în diferite documente ale timpului. Dacă însă ea s'a și executat și dacă corpul Domnului a fost înmormîntat în mănăstirea sa, Cașinul, faptul pare încă a fi îndoios.

Cașinul, *luncă*, pl. Trotușul, județul Bacău, pe teritoriul comunei Mănăstirea-Cașinul.

Cașinul, *moșie*, jud. Bacău, plasa Trotușul, comuna Cașinul, a statului, cu o întindere de 938 hect., și arendată cu un venit de 7210 lei.

Cașinul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Cașinul, foioasă și rășinoasă, aparținînd statului, fostă proprietate a mănăstirei Cașinul, cu o întindere de 17700 hect., neamenajată.

Cașinul, *pîrîu*, pl. Trotușul, jud. Bacău, ce-și are obîrșia la hotarul spre Transilvania între munții Clăbucul și Bucieașul, de la locul numit Săritoarea și se varsă d'a dreapta Trotușului. El curge de la V. spre E. până la Onești, unde își are confluența. Străbate teritoriile comunelor Mănăstirea-Cașinul, Cașinul, Onești și se încarcă cu apele pîrîiașelor: Clăbucul, Zboina, Ghioina, Pietroasa, Negrul-Paltinul, Pîrîul-Fetei-Moarte și Sărățelul, pe stînga; iar Băracea, Cuciurul, Curița, Haloșul-Mare, Haloșul-Mic, Bucieașul-Coarnelor, Călăsăul-Mare, Călăsăul-Mic, Tălamba, Valea-Rea, Ciubotarul-Dulce și Răcăuți, d'a dreapta.

Cașinul, *vale*, pl. Trotușul, jud. Bacău, pe teritoriul comunelor

Cașinul și Mănăstirea - Cașinul, strînsă între două șiruri muntoase, care sunt foarte grele de străbătut, mai cu seamă în dreapta, spre jud. Putna.

Cașinului său Grozeștilor (Culmea-), *șir de munți*, pl. Trotușul, jud. Bacău, care începe pe clina estică a vîrfului Runcul-Alb și se îndreptează spre N.-E. între apele Oituzul și Cașinul despărțind basinelor lor. Această culme trâmte spre Oituz, dealurile Mesteacănul, Stăneica, ce-l silesc să se încovoie spre N., și, numai după ce a înconjurat muntele Ploștina, cel din urmă deal al șirei, își reia direcția primitivă de la trecătoarea sa, și anume aceea spre E. până la Bogdănești.

Cașului (Piscul-), *pisc*, în com. Slănicul, pl. Nucșoara, județul Muscel.

Catalanul, *poiană*, com. Oteșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Catalanului (Muchia-), *colină*, în com. Beciul, ramificație din movila Balaurul, jud. Buzău.

Catalina saŭ Negrileşti, *cătun*, pendinte de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, j. id. Vlașca. Aci se află o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

Cataloi, *com. rur.*, în pl. Tulcea, jud. Tulcea, situată în partea centrală a județului, la 12 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala districtului, și în partea vestică a plășei, la 30 kil. spre S.-V. de orașelul Mahmudia, reședința plășei.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: Plecînd de la poalele dealului Su-Bair, se îndreaptă spre S., trece printre

satele Cataloi și Frecăței, tăind pîrîul Cilicul, pe la locul numit Moara-lui-Hagi-Velicu; urcă și scoboară dealul Cataloi și de aci ia o direcțiune spre S.-E. până la poalele dealului Ghiulele-Tepe, urmînd puțin și valea Izvorul, de unde se îndreaptă spre E., tăind dealul Ghiulele-Tepe, pîrîul Telița, printre satele Eni-Chioi și Congaz, pe muchia dealului Ceatal-Bair, oprindu-se în vîrfurile dealului Orta-Bair; de aci o ia spre N. până într'un vîrf al dealului Deșli-Caira, de unde o ia puțin spre V., pentru a se îndrepta iar spre N. printre dealurile Redii și Dealul-Mare; de aci apucă spre N.-V., taie Valea-Cardonului și șoseaua națională Tulcea-Babadag, și, după cîte-va cotituri, ajunge la poalele dealului Su-Bair, de unde am plecat. Forma sa se aseamănă cu aceea a unui patruleter neregulat. Lungimea sa este de 54 kil., iar întinderea totală este de 3382 hect.

Comuna se învecinește la N. cu com. Cișla; la N.-E. cu orașul Tulcea, de care se desparte prin Dealul-Mare; la E. cu com. Agi-Ghiol, la S. cu com. Congaz, de care se desparte prin dealul Ceatal-Bair; la V. cu com. Frecăței și cătunul Hagilar (al com. Congaz), de care se desparte prin dealul Ghiulele-Tepe și Valea-Izvorului.

Dealurile, cari brăzdează comuna, sunt numeroase: Dealul Curt-Bair (Dealul-Lupului, 97 m.), dealul Uzum-Bair (Dealul-Lung, 83 m.); dealul Deșli-Caira (174 m.) la E.; Dealul-Redii (200 m.); dealul Tăușan-Tepe (Dealul-Epurilor), la N.; dealul Cataloi (89 m.) la V.; dealul Ghiulele-Tepe (33 m.) la S.-V.; dealul Ceatal-Bair (156 m.) la S.; dealul Orta-Bair (179 m.) la S.-V.; dealul Tăușan-Tepe

(116 m.) și dealul Cazalgie-Bair (55 m.) prin interiorul comunei, în partea despre E.; multe sunt acoperite cu pășuni, o parte din ele și cu arături și semănături.

Pîriul Telița udă com. prin mijloc, trece prin satul Cataloi și pe lângă cătunul Eni-Chioi, avînd 2 poduri peste el și 2 mori; acesta are ca afluenți Valea-Cardonului unită cu Valea-Puturosului cari trec prin com. la E.; la S.-E. com. Cataloi este udată de Valea-Izvorului. Este o singură mică baltă: Iazul-Anabapțiștilor, la V. Aparține statului, care îl închiriază locuitorilor, pentru arat sau pășunat, cînd seacă, pe preț de 380 lei.

Cătunele, din care este formată com., sunt două: Cataloi, cătunul de reședință, așezat la V., pe ambele maluri ale pîriului Telița, la poalele dealurilor Cataloi și Tăușan-Tepe; Eni-Chioi, la S., pe malul drept al pîriului Telița, la 4 kil. spre S.-E. de cătunul de reședință, lângă poalele dealurilor Ghiulele-Tepe și Ceatal-Bair.

Intinderea comunei este de 3382 hect., din care 140 hect. arabile sunt ocupate de vetrele celor două sate; 1552 hect. arabile aparțin locuitorilor și 1690 hect. sunt ale statului.

Populațiunea este amestecată și formată din patru elemente și anume: Romîni, Bulgari, Germani-Austriaci, Italieni. Sunt peste tot 311 familii, cu 1712 suflete: 388 bărbați, 309 femei, 589 copii în vîrstă de școală; 50 însurați, 64 neînsurați, 28 văduvi și văduve. Bulgari sunt 144 familii, cu 561 suflete, cei mai mulți în cătunul Eni-Chioi; Romîni, 64 familii, cu 351 suflete, mai mulți în cătunul Cataloi; Germani-Austriaci, 58 familii, cu 299 su-

flete, în Cataloi; Italieni, 64 familii, cu 332 suflete, în Cataloi.

Cultul religios se exercită în două biserici: una în căt. Cataloi, cu hramul Adormirea-Măcei-Domnului, fondată de locuitorii în 1874; are 10 hect. arabile, pămînt date de stat, venitul de la disc; un preot și un cîntăreț; cea din cătunul Eni-Chioi, cu hramul Sf. Treime, zidită de locuitorii în 1869, fără pămînt, cu un preot și un cîntăreț.

Calitatea pămîntului este mediocră. Se cultivă însă orz, grîu, porumb și dughie. Sunt 1239 hect. loc arabil, 195 hect. izlaz, 51 hect. neproductive, ale statului.

În com. sunt 306 agricultorii, posedînd 185 pluguri, 3245 capete de vite, din cari 310 boi, 700 vaci, 300 cai și epe, 1935 oi. Sunt 2 mori pe apă și vre-o 6 mori de vînt.

Budgetul comunei este la venituri de 6000 lei și la cheltuieli de 5000 lei. Sunt 311 contribuabili.

Căi de comunicație sunt: șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, care trece nu de parte de satul Cataloi și pe lângă cătunul Eni-Chioi; drumuri comunale spre Cișla, Tulcea, Somova, Frecăței-Telița-Isaccea, Hagilar, Congaz și Agi-Ghiol.

Cataloi, sat, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, cătunul de reședință al comunei Cataloi, așezat în partea vestică a plășei și nord-vestică a comunei, pe ambele maluri ale pîriului Telița, la poalele nordice ale dealului Cataloi. Se mărginește la Nord cu com. Frecăței; la Sud. cu căt. Hagilar; la Est cu căt. Eni-Chioi. Intinderea lui este de 2410 hect., din care 33 hect. ocupate de vatra satului, 1137 hect. ale

locuitorilor, 1240 hect. ale statului. Populațiunea este amestecată; sunt 195 familii, cu 1141 suflete: Romîni, 64 familii, cu 351 suflete, Germani, 38 familii, cu 299 suflete, Bulgari, 28 familii, cu 153 suflete, Italieni, 64 familii, cu 332 suflete. Are o școală cu 2 învățători și o biserică veche, deservită de un preot și un cîntăreț.

În acest sat se află un birou telegrafo-telefonic-poștal sucursal, care aduce un venit anual de 552 lei (1896).

Cataloi, deal însemnat, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comunelor rurale Cataloi, și Frecăței. Este una din prelungirile cele mai de răsărit ale dealului Dilicului. Se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea vestică a plășei, pe cea sud-vestică a com. Cataloi și pe cea sud-estică a com. Frecăței. Ambele sate sunt așezate pe valea Teliței, la poalele sale nordice. Este întretăiat de o mulțime de drumuri comunale cari unesc între ele satele Frecăței-Trestenic, Cataloi-Nalbant-Hagilar. Este presărat cu o mulțime de movile naturale (între 55—112 m.), dintre cari cea mai înaltă este Movila-lui-Dobre (116 m.), dominînd asupra satului Frecăței. Natura lui este pămîntoasă și humoasă, bună pentru semănăturile cari se întind pe mari suprafețe la poalele lui. Muchiile sale sunt acoperite cu pășuni și puține tufărișuri.

Cataloi, jud. Tulcea, un alt nume al *vălei* Telița, numire care o are de la satul Cataloi pînă la unirea lui cu pîriul Taița. Cu toate acestea, locuitorii din satele Eni-chioi, Hagilar, o numesc și

ei de pe numele satului prin care pârîul trece.

Catana, *pădure* mică, în județul Constanța pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Segep-Cuius, situată pe coasta de V. a dealului Giur-Iol-Bair. Are 120 hect. întindere, aparținînd în totalitate statului. Esențele principale sunt: fagul, jugastrul și carpenul.

Catana, *vâlcea*, izvorește de la Nordul com. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt și se varsă în gîrla Eiușorul, pe țarmul drept, tot în raionul com. Mereni.

Catanei (Valea-), *izvor*, în com. Pănătăul, jud. Buzău. Incepe din com. Pănătăul și se scurge în valea Pănătăul.

Catanei (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Nișcovul, căt. Săseni-Vechi.

Catanele, *com. rur.*, pl. Băilești, jud. Dolj, la 10 kil. N.-V. de reședința plășei Băilești și la 63 kil. la Sud de parte de Craiova.

Este situată lângă Dunăre, la 59 m. deasupra nivelului fluviului. Șesul, pe care este situată com., se lasă în jos spre E.

Se învecinește la E. cu com. Birca, ce se află la 18 kil. de pârtaie, și cu com. Bistrețul, care este la 10 kil. de parte de comună.

La V. se învecinește cu com. Negoii, de care se desparte prin movile de hotar, la N. cu com. Coveii, ce este la 5 kil. de parte de ea; la S. cu Dunărea. Limita liniei de N. începe din com. Coveii, merge spre Est până la Movila-Cărbunelui. Limita liniei de S., formată de Dunăre, începe de la gîrla Cîr-

janul, merge spre E. până la Gîrla-Sîrbului.

Limita liniei de Vest începe de la movila Coteii drept spre Sud până la gîrla Cîrjan. Limita liniei de Est începe din Movila-Cărbunelui și merge spre S. până în Gîrla-Sîrbului.

Terenul comunei este șes. Se găsesc două movile: Movila-Cărbunelui și Coteii.

Comuna este udată la S. de Dunăre, care primește Gîrla-Sîrbului și gîrla Cîrjan. Lacuri sunt următoarele: Strîmba, Senicele și Ciolanul, cari vara, seacă cu desăvîrșire.

Numele comunei vine de la cătane (soldații). Înainte se compunea din căt. Negoii și Coveii, azi comune deosebite. Această comună se numea înainte Strîmba. Este așezată lângă apa Strîmba, la 2 kil. de parte de locul actual al comunei.

În comună, lângă apa Strîmba se află o groapă, în care erau în vechime bordeele locuitorilor. Tot acolo se găsesc ruine de ziduri vechi, a căror cărămidă are o dimensiune îndoită a celor obicinuite. În sfîrșit se găsește locul vechi al bis. din comună.

În pămînt, locuitorii găsesc diferite unelte agricole. La 1880 au găsit o sapă, a cărei formă și greutate nu se potrivesc cu a celor obicinuite. Ea se găsește în Muzeul din București.

Se spune că locuitorii s'au mutat din Strîmba, pentru că în apropiere trecea un drum mare, pe care defilau armatele în timp de război, așa că locuitorii erau neconținut hărțuiți. Din această cauză s'au hotărît a se strămuta lângă apa Sărăceanu, ceva mai spre N. de Strîmba. Dar după cît-va timp deschizîndu-se drumul pe lângă acest nou loc al comunei, s'au mutat spre Sud pe locul unde se află azi com.

Se găsește în comună o biserică fondată la anul 1842, terminată la anul 1843 de către Nicolae Iota Biv-vel Sărdar, Sărdăreasa Casandra N. Iota și Evghenița, fiica d-ilor. În tinda bisericii se găsește inscripția:

În numele tatălui și al fiului și al sf. duh amin. Ziditu-s'au această sfință și Dumnezeiască biserică unde să prăznucește hramul Sf. Ierarh Nicolae, din temelie, cu toată osîrdirea și cheltuiala d. Bivel Sărdar Nicolae Iota, începîndu-se lucrarea la leatul 1842, în zilele prea înălțatului Domn Alexandru Dimitrie Ghica Voevod, și s'a săvîrșit în anul 1843, în zilele prea înălțatului nostru Domn Gheorghe Dimitrie Bibescu Voevod, înfrumusețîndu-se și cu zugrăveala, precum și cu toate podoabele ei și trebuincioasele odoare din început și până în sfîrșit după cum se vede cu blagoslovenia prea Sfinției sale Domnul Domn cavaler al mai multor ordine Impărătești Neofit Episcop al Rîmniceului și Mitropolit a toată țara Romîneasă. 1843.

Biserica este de zid și serbează hramul la Sf. Niculae. Are un preot și un cîntăreț.

Se află în comună o școală mixtă, care funcționează din 1859; este întreținută de stat. Localul făcut din zid este în bună stare. Școala are o proprietate de 8¹/₂ hect. Localul are o clasă cu o suprafață de 35 m. p.; o cancelarie și 2 camere ale învățătorului. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 57 băieți. În vîrstă de școală sunt 214 copii. Știu carte 83 locuitori, din cari 68 bărbați și 15 femei.

Populația comunei este de 1172 suflete, din cari 15 femei. Populația crește aci în medie de 26 pe an. După legea din 1864 sunt 144 împămînteniți, după cea din 1879 sunt 40 însurăței. Case sunt 156, bordeie 67. Casele sunt construite din pămînt bătut; prea puține sunt de zid.

Suprafața teritoriului comunal este de 1480 hect., din care

1425 hect. arabile, 55° lac și teren sterp, 11 hect. pădure și 200 hect. fîneață.

Proprietatea comunei se numește Strîmba sau Catanele; are 1620 hect. întindere, cu un venit anual de 64800 lei. Aparține locuitorilor, iar înainte aparținea statului. Suprafața rămasă este de 504 hect. (3652 m. p.). A fost arendată dela 1893—98 cu 36100 lei. Se seamănă grîu, porumb, orz, mei și ovăz.

Pe marginea Dunărei se întinde o pădure de 11¹/₂ hect., pe moșia statului, căruia îi aparține; până la secularizare aparținea mănăstirei Govora.

Pe moșia Strîmba sunt stîne, unde se fabrică brînză de puțină. În comună sunt 5 circiumi. Comercianți sunt 11.

Căile de comunicație ce străbat comuna sunt: calea vecinală comunală ce duce la Negoiul, calea comunală ce duce la Bistrețul, precum și o potecă ce duce la Dunăre.

Contribuabilii sunt 200.

Venituri: 2526,15; cheltueli: 2120,95.

Vite cornute sunt 210, oi 79, cai 12.

Catanele, *sat*, jud. Argeș, plasa Gălăești; face parte din com. rur. Stănișlăvești.

Catanele, *sat*, avînd 50 familii cu 376 locuitori, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. Pădurețul-Ciești. În sat este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, avînd 1 preot și 1 cîntăreț.

Catanele, *sat*, pl. Băilești, com. Catanele, județul Dolj, grămadă, cu reședința primăriei. (Vezi com. Catanele).

Catanele, *sat*, face parte din com. rur. Roșul, pl. Znagovul, jud.

Ilfov. Cade la N.-V. de Roșul, pe malul drept al rîului Dîmbovița, în niște locuri mult smîrcoase. Moșia, în întindere de 95 hect. s'a cumpărat în loturi de mai mulți locuitori.

Populația lui e de 108 suflete. Comerțul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor mari e de 34.

Catanele, *sat*, face parte din com. rur. Mierlești, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. E reședința comunei, situat în centru, între cătunele Măgura și Moșteni, pe valea și amîndouă malurile Iminogului. Are o populațiune de 452 locuitori, din cari 40 împroprietăriți după legea rurală. Poședă o școală și o moară cu aburii. Locuitorii au 170 boi, 87 vaci, 95 cai și epe, 15 capre, 300 oi și 72 porci.

Catanele sau Strîmba, *moșia* statului, pl. Băilești, com. Catanele, jud. Dolj, arendată, de la 1893—98, cu 36100 lei. Suprafața moșiei este de 504 hect. Din această moșie ³/₄ sunt date în loturi.

Catanele sau Strîmba, *moșie* particulară, plasa Băilești, com. Catanele, jud. Dolj, în întindere de 1620 pog., cu venit anual de 64800 lei. Aparține locuitorilor; înainte aparținea statului, care azi are numai 504 hect. Pe această moșie se găsesc stîne de oi, din al căror lapte se fabrică brînză de puțină.

Catanele, *picheț*, plasa Băilești, com. Negoiul, jud. Dolj, servind ca hotar, spre E., către com. Bistrețul.

Catargiaua, *iezer*, jud. Brăila, care comunică spre S. cu iezerul Orzea, în care se varsă.

Catargiaua, *prival*, jud. Brăila, ce începe din Dunărea-Vechie, față de chiciul Lopatna și dă în Gemenile, la N.-V.

Catargiū (Puțurile-lui-), *locuință izolată*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-j., com. Gulianca, numită ast-fel de la un vechiū proprietar, Catargiul, ce ținea moșia Gulianca. Azi e han pe drumul spre jud. Brăila.

Catargiul, *deal*, pe teritoriul satului Fintinele, com. Șipotetele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Catargiul, *iaz*, format din pîriul Jijioara, pe hotarul dintre com. Belcești și satul Cioara (Fintinele, com. Șipotetele), pl. Bahluiul, jud. Iași.

Catargiul, *pădure*, între Nicorești și Ionășești, com. Ionășești, jud. Tecuciū.

Catargiul, *podieș*, în dreapta pîriului Sîrca, com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iași. Face parte din podieșul așezat între pîriul Bahlueț și Sîrca. Este ridicat în partea despre N., avînd coasta drept în jos, în formă de zid.

Catargiului (Dealul-), *deal*, situat în raionul com. Corbița, pl. Zeletinul, jud. Tecuciū.

Catargul. Vezi Gheocul, deal, jud. Suceava.

Catargul, *pîriiaș mic*, ce ese din ramurile despre Sud ale muntelui Doșelul și se varsă pe partea stîngă a pîriului Iapa, puțin mai în josul afluentului acestuia de pe dreapta, numit Mînza. Este situat cu curgerea sa pe teritoriul comunei Calul-Iapa, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Catargului (Dealul-), deal, în com. Dolhești, jud. Suceava, parte cultivabil, parte acoperit de pădure.

Cată - Cal, moșie, în com. Smeeni, jud. Buzău. Are 420 hect., mai toate arabile. Locuitorii îi zic și Sălcianca, după numele proprietarului actual.

Cată-Cal, movilă însemnată, în com. Smeeni, pe moșia cu aceleași nume, jud. Buzău.

Catea, movilă, în pl. Ialomița-Balta, com. Hagieni, jud. Ialomița. Are înălțimea de 15 m.

Catelina, deal, în centrul comunei Cotnarul, pl. Bahluiul, jud. Iași. Este cel mai înalt din comună și chiar din plasă; de pe vârful lui se vede la o mare depărtare până peste Prut și spre Carpați. Legenda spune că și-a luat numirea de la o Doamnă a lui Ștefan-cel-Mare, numită Catelina, care era de religie catolică. Istoria însă nu arată să fi fost vre-o Doamnă de a lui Ștefan-cel-Mare cu numele de Catelina, căci cea d'întîiu soție a lui s'a numit Evdochia de la Chiev, sora împăratului Simeon (la 6971); a doua Maria de Magop (la 6980); a treia Voichița, fiica lui Radu, Domnul Munteniei (la 6983) și a patra Cneaja, (care a murit la 6986).

Acest deal este tăiat d'acurmezișul, în partea despre S., de un șanț în adîncime cam de 14 metri, și care se prelungește spre S.-V., trecînd prin satul Horodiștea, până în satul Cîrjoaia, com. Băiceni, unde se sfîrșește la o fîntînă, numită de popor Fîntîna-Doamnei. Legenda atribue acest șanț Domnului Ștefan-cel-Mare, iar fîntîna unei Doamne a sale.

Din dealul Catelina se formează și se întind următoarele culmi: Piciorul-Catelinei, numit și Dealul-Hulubașului, ale căruia poale se lasă spre E. până în satul Zlodica, iar spre N. până în pîriul Buhalnița; Paraclisul, numit ast-fel de la paraclisul ce este clădit pe podișul său. Acest din urmă deal din vechime se numea Dealul-Porcului; în prelungirea sa formează două ramuri: cea întîiu se coboară în direcția nord-vestică spre Hulubașul și este cunoscută sub numele de Dealul-Zlodicei, care, prin o culme, se leagă cu Dealul-Chiscovului, ce vine în partea despre E. a dealului Catelina și apoi se întinde spre S. până în gura satului Cotnarul, unde se și termină, lăsîndu-și poalele sale, una spre V. în satul Cotnarul și alta spre E. în șes. Pe Dealul-Chiscovului, aproape de legătura ce o face cu dealul Zlodica, se înalță trei movile, numite de popor Țihlele-lui-Baltă. A doua ramură a dealului Paraclisul, pornește spre S.-E. și formează dealul numit Ineamănul, ale căruia coaste se prelungesc, una spre N., până în Gura-Cotnarului, iar alta până în valea numită Rîșcana.

Locuitorii cred că mari comori se află ascunse în Catelina. Mai multe legende circulă în populațiune cu privire la acest munte.

Catesa, movilă, jud. Brăila, situată la S.-V. com. Lacul-Reziș, în apropiere, la 2—3 kil., de pădurea Vișoara.

Catii (Gîrla-), gîrlă, izvorește din dealurile com. Dîrmonești, pl. Rîul-Domnei, jud. Muscel, merge către S., trece prin mijlocul comunei și se varsă în rîul Doamna, mai la N. de podul numit

al Belului. Valea-Catii împarte comuna în două părți, adică Negreni spre N. și Piscani spre S. Despre această gîrlă se spune următoarea legendă:

«O doamnă Baloteasa Catii veni înd prin această comună și voind a trece gîrla, care era foarte mare, a dat ordin vizitiului care mîna boii — căruța era trasă de boi — să intre în apă că nu se vor îneca. Întîmplarea făcu că tocmai pe cînd se găseau în mijlocul gîrlei, să vie un talaz repede, care răsturnă carul și înecă pe doamna Catii, al căru trup n'a fost găsit de cît tocmai după 3 zile. Spre aducere aminte s'a numit gîrla Valea-Catii.»

Catii (Valea-), vale, c. Racovița, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Catinca, numire ce se mai dă *cătunului* Comănacul, din com. Mănești, pl. Tîrgușorul, județul Prahova.

Catinca, insulă în brațul Chilia, aparținînd districtului Ismail din Basarabia rusească. Este situată în partea nordică a județului, în fața ostrovului Tătarul. Are forma lunguiață, cu o întindere de 115 hect. E neproductivă, căci pămîntul este mlăștinos, și, cînd vin apele mari, este des inundată.

Catincăi (Dealul-), deal, județul Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul com. Răcătăul.

Catinei (Dealul-), deal, comuna Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel. De aci izvorește gîrla Făgeanca.

Catița, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, comuna Aliman; se desface din dealul Corcuius; se întinde spre N. într'o

direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdind partea nordică a plășei și cea vestică a com. La poalele sale S.-E. e așezat satul Aliman, iar pe la cele N.-E. se află valea Catița. Are 94 m. înălțime, dominând satul Aliman, bălțile: Vederoasa și Limpezișul și un drum comunal Mîrleanul-Aliman. Este acoperit cu semănături și finețe.

Catița, *vale mică*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Aliman. Se desface din poalele N.-V. ale dealului Catița, de la care și-a luat numele; se îndreaptă spre Est în o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdind partea nordică a plășei și a comunei. Are malurile joase, acoperite cu iarbă. După ce tae drumul comunal Mîrleanul-Aliman, se deschide în partea vestică a bălții Vederoasa, cu stuful ei înconjurător, după un drum de 4 kil. E drumată de dealurile Zbreia și Catița, printre care se află.

Catira, *deal*, în jud. Buzău, comuna Robești, între cătunele Runcul și Stăniilești; e format din pământuri albe. Este acoperit cu vie și izlaze.

Catira, *piriș*, în județul Buzău, comuna Robești, căt. Stăniilești; începe la Piclele-Robeștilor și se varsă în Buzău.

Catirilor (Braniștea-), *pădure mică*, spre S. de com. Amărești-d.-j., pl. Balta, jud. Romanați, lângă moșia și pădurea Poporul. Se învecinește la V. cu moșia domonială Sadova.

Catirilor (Valea-), *șes*, în com. și căt. Meteleul-Lipănescului, jud. Buzău, cunoscut prin fertilitatea sa.

Catirul, *muchie de deal*, județul Brăila, în partea de N. a com. Suțești, pe lunca stîngă a râului Buzău; începe de la movilele Suliganului, spre S.-V. de cîrciuma de la Cotul-lui-Pungă.

Catranul, *baltă*, pl. Cîmpul, în S. comunei Tunari, jud. Dolj, și prin care trece limita de V. către com. Poiana.

Catrina, *pășture de salcie*, județul Brăila, com. Vădeni, pe malul drept al râului Siret.

Catrina, *vâlcea*, izvorește din dealul Cîrcinovului, comuna Birzești, pl. Argeșelul, jud. Muscel, și străbate partea de S.-E. a comunei, vărsîndu-se în pîr. Lentea.

Catrinari, *parte din satul* Șarul-Dornei, jud. Suceava.

Catrinari, *munte*, peste care e hotarul moșiilor Șarul-Dornei și Broșteni, jud. Suceava.

Catrinari, *mic afluent* al pîriului Negrișoara, jud. Suceava.

Catrinei (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, com. Luciul, pe moșia Luciul.

Catrinei (Muchia-), *șolină*, în jud. Buzău, com. Piclele, căt. Berca.

Catrinei (Piscul-), *deal înalt*, în județul Tutova, comuna Lălești.

Catrinei (Vadul-), *vad*, pe râul Siretul, în jud. Brăila, com. Vădeni, între podul c. f. și gura Siretului.

Catrinești, *numire*, ce se da din vechime *cătunului* Palanga, din

com. Popești-Palanga, pl. Teleormanului, jud. Teleorman.

Catrinița. Vezi Cotreanța, județul Bacău.

Catrinoiul, *punct de hotar*, comuna Gura-Dimienii, jud. Buzău, pe malul râului Slănic și al izvorului Valea-Mare.

Cațaonul, *vâlcea*, izvorește după teritoriul com. Cornățelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în Valea-Gugului, pe țărmul drept, tot în raionul com. Cornățelul.

Cațetul, *moșie* a statului, județul Vâlcea, foastă a lui Vasile Giulescu, pendinte de mănăstirea Horezul; s'a arendat pe periodul 1888—1893, cu 700 lei anual.

Cațichea, *sat*, face parte din comuna rurală Ciorogîrla-Dîrvari, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat pe malul stîng al râului Răstoaca. Se întinde pe o suprafață de 470 hect., cu o populație de 191 locuitori.

D-l I. Niculescu-Dorobanțu are 330 hect. și loc. 140 hect.

Proprietarul cultivă 250 hect., 80 pădure și locuitorii cultivă 132 hect.; 6 sunt sterpe și restul vie. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor mari e de 112 și al celor mici de 92.

Comerțul se face de 2 cîrciumari.

Caținul, *ramură de dealuri*, în com. Rădiul, pl. Bistrița, jud. Neamțu. Se detașează din ramura numită a Scaunelor, prelungirea Măgurei - Stridinelor, perpendiculară pe șira Tarcăului, și întruchipează un nod cu ra-

murile Iurcani și Dragva. Coastele sale despre N. sunt udate de Pîrîul-Podului și de al-Podețului, com. Borlești. Acele despre S.-E. sunt udate de Pîrîul-Rădiului.

Caținul, *loc izolat*, în com. Borlești, pl. Bistrița, jud. Neamțu, situat în drumul ce unește satul Bețești cu satul Ruseni.

Caținul, *pădure*, pusă în exploatare, jud. Neamțu, în pl. Bistrița, com. Borlești; are o întindere de vre-o 270 hect.

Caținul-cu-Secera, *lac*, în plasa Ialomița-Balta, în însula Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Caținul-cu-Stîrci, *lac*, în plasa Ialomița-Balta, în însula Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Caugagi, *sat*, jud. Constanța, în pl. Medjidia, cătunul Carabaci, situat în partea meridională a plășei și a comunei, la 1 kil. spre E. de cătunul de reședință Carabaci. Este așezat pe valea Alceac - Alcea, tocmai în locul unde se deschide valea Cultimes-Ceair și este închis la N. de dealul Gurse, la N.-V. de dealul Cultimes-Bair și la S.-E. de dealul Sartî-Caia-Bair. Populațiunea este formată de către Turci, ocupîndu-se în general cu agricultura. Pămîntul produce în abundență tot felul de cereale; însă grîul și ovăzul reușesc mai bine. Drumuri comunale pleacă în spre Carabaci, Cazil-Murad, Beșoul și Copadin.

Caugagi, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, căt. comunei Ciamurli-d.-j., situat în partea sudică a plășei și în cea nord-vestică a comunei, pe malul stîng al pîrîului Slava-Rusă, la 5 kil. spre

N.-V. de reședința, Ciamurli. Întinderea satului este de 44 hect., iar populația bulgărească, mai mult este de 32 fam. cu 121 suflete. Pămîntul este în general bun pentru agricultură și pășunat. Ocupațiunile principale ale locuitorilor sunt plugăria și creșterea vitelor. Prin Caugagi trece drumul comunal Ciamurli-Slava-Rusească.

Caugagi, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei rurale Ciamurli-d.-j., și anume pe acel al cătunului său Caugagi, de la care și-a luat și numele. Se desface din ramurile estice ale dealului Pahotin; se îndreaptă spre S., într'o direcție de la N.-S., pe lângă drumul comunal Babadag-Caugagi, și, după un curs de 4 kil., se deschide în valea Slava, pe stînga, chiar în satul Caugagi.

Caugagi-Est, *movilă*, fost punct trigonometric de observațiune de rangul al II-lea, jud. Constanța, situată la hotarul plășilor Mangalia și Medjidia, pe culmea dealului Uzun-Bair, fiind vîrfurile său cel mai înalt; are o înălțime de 130 metri.

Caugagi-Vest, *vîrf de deal*, jud. Constanța, în pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Chioșler. Este așezat pe culmea dealului Chezeu-Sirtî; are o înălțime de 130 metri; a fost punct trigonometric de observațiune de rangul al II-lea. Este acoperit cu verdeață.

Cacla-Ceair, *vale*, jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei rurale Cavaclar. Nu este alt ceva de cît partea de la început a văii Merdeveni-Punar, adiacenta văii Borungea. Acest nume îl poartă de la ca-

pătul văii și până la locul unde tae drumul județean Cuzgun-Mangalia. Este situată în partea vestică a plășei și cea sud-vestică a comunei, între dealurile Cazil-Murad la V. și Cavaclar la E. Printr'însa merge și drumul comunal Mangaci-Calfa-Chioi.

Caulea, *pod*, peste pîrîul Stavnicul, în valea de lângă satul Hadîmbul, din com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași.

Cavac-Culac-Ceair, *vale*, județul Constanța, în plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc și românesc al comunei Gârvanul, servindu-i de hotar spre com. Gîrlița. Se desface din poalele sud-estice ale dealului Bei-Orman-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd ast-fel partea de S. a plășei și cea sud-vestică a comunei. Merge printre dealurile Bei-Orman-Bair și Versat-Sirtî la V. și Cital-Iol-Bair și Regene-Bair la E. Are o lungime de 8 kil. Se deschide în valea Nursus-Ceair pe stînga ei. Pe această vale merge drumul comunal Gîrlița-Cuciuc-Cainargi.

Cavaclar-Cairac, *vale*, în județul Tulcea, pl. Babadag, com. Ciamurli-d.-s., căt. Testemel. Se deschide din dealul Surtluc-Bair; se îndreaptă spre S., cu o direcție de la N. spre S., brăzdînd partea vestică a plășei și a comunei; după 3 kil. de drum se deschide în valea pîrîului Beidant, ceva mai jos de satul Testemel, pe partea dreaptă a lui.

Cavaclar, *com. rur.*, în județul Constanța, pl. Mangalia, situată în partea meridională a jude-

țului, la 53 kil. spre S.-V., de orașul Constanța, capitala districțului, și în cea nord-vestică a plășei, la 35 kil. spre N.-V. de orașelul Mangalia, reședința și, pe valea Mangaci-Ceair.

Se mărginește la N. și V. cu com. Cazil-Murad, la E. cu com. Enghez, iar la S. cu însemnata comună Cara-Omer.

Solul e puțin accidentat, de următoarele principale dealuri: Cavaclar, cu vârful Merdivenli-Punar (141 metri) la Nord; Cazil-Murad, cu vârful Cazil-Murad (144 m.), la V.; Culac-Bair (128 m.) la N.-E.; Carasuluc-Bair, cu vârful Cital-Iuc (134 m.) la E. și S.-E.; Ghiuvenli, cu vârful Ghiuvenli (141 m.) la S. Toate aceste dealuri sunt acoperite cu finețe și semănături. Mobilele sunt numeroase (15), importante și au servit odinioară ca puncte de orientare sau apărare. Principalele sunt: Cavaclar-Iuc (136 m.), la 1¹/₂ kil. spre S.-E., de șatul Cavaclar și Mangaci-Iuc (115 m.) la S. de satul cu același nume. Ele sunt acoperite cu verdeț.

Principalele văi sunt: Cavaclar, ce trece prin mijlocul comunei și prin satele Mangaci și Cavaclar, cu adiacentele sale: Mangaci-Ceair, pe dreapta, spre Est și Tatar-Ceair, unită cu valea Culac-Ceair, pe stânga, spre Vest. Valea Merdeven-Ceair, care pleacă cu numele de Culac-Ceair, brăzdează partea vestică a comunei.

Cătunele cari compun com. sunt două și anume: Cavaclar, reședință, în partea centrală a comunei, pe valea Cavaclar, la unirea ei cu valea Culac-Ceair închis fiind de dealul Cavaclar la N. și V., de Culac-Bair la S.; Mangaci, tot în partea centrală a comunei, alipit de precedentul, în partea lui meridională, aflător în valea Cavaclar, închis și

dominat fiind de dealurile Culac-Bair și Mangaci la Sud.

Suprafața comunei în total este de 5355 hect., din cari: 115 hect. ocupate de vetrele celor două sate, cu 91 case și restul de 5240 hect. împărțit între locuitorii, cari au 2240 hect. și statul cu proprietarii, posedând 3000 hect.

Populația comunei este de 61 familii, cu 285 suflete, în majoritate Turci și Tătari, din cari: bărbați 157, femei 128; căsătorii 106, necăsătorii 165, vădavi 14. Știu carte 15, nu știu 270. După religie sunt: ortodoxi 15, catolici 18, mahometani 249. După protecție sunt: supuși străini 20, restul Români. După ocupațiune sunt: agricultori 115, industriași 1, comercianți 2, cu alte profesii 2. Contribuabili sunt 120.

În ceea ce privește calitatea pământului, cele 5355 hect. ale comunei se divid astfel:

115 hect. loc neproductiv, ocupat de vatra satului; 5240 hect. loc productiv, din cari: 3200 hect. loc cultivabil, din cari: 1600 hect. ale Statului cu proprietarii și 1600 hect. ale locuitorilor; 890 hect. loc necultivat, din cari 650 hect. ale statului cu proprietarii și 240 ale locuitorilor; 1143 hect. loc izlaz, din cari: 743 hect. ale statului cu proprietarii și 400 ale locuitorilor; 7 hect. vii ale statului cu proprietarii.

În comună sunt 115 plugari, având 68 pluguri (40 cu boi, 28 cu cai), 68 care și căruțe (40 cu boi, 28 cu cai); 1 mașină de treerat cu aburi, 4 mașini de semănat, 4 mașini de secerat, 1 mașină de bătut porumb și 23 grape de fier.

Comuna are 1201 cai, 283 boi, 2 bivoli, 3300 oi, 17 porci.

Sunt în comună: 1 moară cu

aburi; 22 puțuri (20 în sate, 2 în cîmp).

Comerțul e puțin activ. Se face prin gara Medjidia, la 35 kil. spre N.-E. de către 2 comercianți.

Bugetul comunei este la veniturile de 2331 lei, și la cheltuieli de 1941 lei.

Căi de comunicație sunt: drumul județean Cuzgun-Mangalia, ce trece pe la 3 kil. spre S. de sate; drumuri vecinale la comunele învecinate ca Ghiuvenli, Cazil-Murad, Casicci, Besoul, Carabaci, etc.

Cavaclar, sat, jud. Constanța, în pl. Mangalia, cătunul de reședință al comunei Cavaclar. Este situat în partea vestică a plășei și cea centrală a comunei, pe valea Mangaci sau Cavaclar, și anume la împreunarea acesteia cu văile Culac-Ceair și Talar-Ceair. Este închis și dominat la S. și V. de dealul Cavaclar, iar la E. de dealul Cavaclar. Are o populațiune de 115 familii, cu 380 suflete, în majoritate Bulgari, ocupându-se cu agricultura și creșterea vitelor. Pământul său produce destule cereale.

Cavaclar, culme însemnată de dealuri, jud. Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunelor rurale Cavaclar și Cara-Omer. Se întinde printre văile Afighinea la V. și Enghez la E. Este tăiat de o mulțime de drumuri, între cari cel județean Cuzgun-Cara-Omer. Are 145 m. înălțime și este acoperit cu semănături și finețe.

Cavaclar, vale, alt nume al văii Mangaci, jud. Constanța, nume ce-l poartă în pl. Mangalia, com. Cavaclar, între satele Cavaclar și Merdevenli-Punar. Este închisă

între dealuri înalte. Prin ea merg drumurile comunale Cavaclar-Carabaci.

Cavadinești, com. rur., în pl. Horincea, jud. Covurluiu, la o distanță de 80 kil. de Galați. Este, mergînd de la S. spre N., înția comună așezată pe valea Horincei. Se hotărăște la N. cu com. Gănești, la E. și S. cu Rogojeni și la V. cu Slivna. Teritoriul său e udat de pîrîul Horincea și de pîrîiașul Liscover. Are 3 cătune: Grăpeni, Cavadinești, reședința, și Rugineni cu Onești. Cea dintîia este la depărtare de vr'o 800 metri de reședința comunală, iar cele-lalte două mai lipite una de alta. Localitatea este frumoasă: plantații dese, vii, arbori roditori, în deosebi nucii mulți și mari, împodobesc teritoriul Cavadinestilor. Sătenii de aici sunt toți Romîni, răzeși, afară de puținii foști clăcași și însurăței în Grăpeni. Numărul total al caselor e de 501. Contribuabili sunt 403; familii 523, cu 2142 suflete: 1122 bărbați, 1020 femei; 1130 necăsătoriți, 908 căsătoriți, 104 văduvi; 209 cu știință de carte, 1933 fără.

Pămîntul Cavadinestilor e nisipos, argilos și calcaros. Suprafața sa aproximativă e de 3446 hect., din cari 285 hect. arabile, 75 pădure și luncă, 150 imaș, 65 finețe, 160 vii, 10 grădinării, 45 livezi și 120 vatra satului și netrebnic. Tot teritoriul aparține proprietății mici și mijlocii. Dintre săteni sunt fruntași cari posedă până la 40 fălci pămînt.

Numărul vitelor e de 3165, din cari 577 boi, 191 vaci, 134 junci, 30 junce, 3 tauri, 129 gonitori, 87 gonitoare, 283 mînzați, 273 mînzate, 109 viței, 301 cai, 1003 oi, 40 ber-

beci și 6 capre, oșebit de rîmători, din cari are cîte unul cel puțin fie-care locuitor.

Pe lîngă agricultura, viticultura și creșterea vitelor, sătenii acestei comune cultivă numeroase grădini de zarzavaturi. O singură circiumă e în Cavadinești; prăvălii de alte mărfuri sunt 2. Se lucrează aici rogojini și cărămizi. Funcționează o moară cu aburi, înființată în 1880, cu venit anual de 2000 l. Morii de vînt sunt 8, producînd fie-care până la 80 lei venit pe an. Sunt ca la 150 femei cari cultivă duzi și viermi de mătăsă, fac țesături din cînepă și in. Mai toate Cavadinencele lucrează singure obiectele casnice. Cultivatorii de albine sunt puțini. Loc. posedă 251 pluguri.

Veniturile comunale se urcă la 6242 lei 35 bani pe an, iar cheltuelile la 4435 lei 5 bani. Contribuțiile directe în total ajung la 10865 lei 17 bani.

Biserici sunt 4: Sf. Voevozi, în Rugineni; Sf. Gheorghe, Posada, și Adormirea-Maicii-Domnului în Cavadinești; Prea-Cuvioasa-Paraschiva în Grăpeni. Cele trei d'întîiu funcționează; a patra, în ruină, este închisă. Toate sunt vechi. Cea mai nouă, Adormirea, este din 1848. După alcătuirea parohiilor din 1888, com. Cavadinești formează o parohie, cu catedrala Sf. Gheorghe, un preot paroh, un preot ajutor și 6 cîntăreți.

Școli sunt 2, una de băeți și alta de fete. Cea de băeți, înființată în 1866, număra 76 elevi regulați în 1889; cea de fete datează de la 1884.

Cavadinești, sat, reședința com. cu același nume, pl. Horincea, jud. Covurluiu. Are: 364 familii, cu 1212 suflete; 2 biserici; 2 școli.

Caval (Poiana-lui-), poiană, la E.-V. de căt. Guești, com. Maldărul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Cavalic-Coresi, deal, în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comunei Regep-Cuiusu. Se desface din dealul Uzun-Bair; se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de S. a plășei și cea de V. a comunei. Are 120 m. înălțime. Este acoperit cu livezi și păduri, între cari mai însemnată e pădurea Sarp-Orman pe părțile estice.

Cavargic, sat, în jud. Constanța, pl. Constanța, căt. comunei Cicricci. E situat în partea septentrională a plășei și a comunei, pe valea Alciac-Dere și în apropierea pîrîului Casimcea. Este închis la S.-E. de către dealul Cavargic-Bair, cu vîrfurile său Cavargic-Iuc, care are 105 m.; iar din partea de N. este dominat de către vîrfurile Ali-Culac-Bair, care are o înălțime de 114 m. Suprafața sa este de 2200 hect., dintre cari: 57 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini. Are o populație de 49 familii, cu 200 suflete, compusă numai din Bulgari cari se ocupă în general cu agricultura. Pămîntul produce tot felul de cereale și în special grîu și ovăz. Casele sunt mici și puține. De la Cavargic pleacă următoarele drumuri comunale: spre Sereț, Cogealac (Tulcea), Peletlia și Palașul-Mic; pe teritoriul său trece un drum de la Palașul-Mic la Șereț.

Cavargic-Bair, deal, în județul Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Cicricci și pe acela al cătunului său Cavargic. Se desface din dealul Peletlia

și anume din vârful Cara-Tepe, îndreptându-se spre S., cu o direcțiune generală de la N.-E. către S.-V.; trece pe la sudul văei Alceac-Dere și pe la sudul satului Cavargic; ultimele sale ramificațiuni se sfârșesc cu malul pîrîului Casimcea. Are o înălțime maximă de 164 m. pe care o atinge în vârful său Cavargic-Iuc. Este situat în partea nordică a plășei și a comunei. Servă ca punct militar.

Caverna, jud. Vilcea. (V. Peștera).

Cazaca, *isvor*, în jud. Buzău, comuna Pietroasa-d.-j., își ia naștere din pădurea Berca și Bradul la punctul Colțul Pietrei. După ce udă comunele Pietroasa și Clondirul se scurge în pîr. Sărata.

Cazaci, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmbovița, jud. Dîmbovița. Această comună, situată pe cîmpie, spre S. de Tîrgoviște, în apropiere de linia ferată și șoseaua națională Tîrgoviște-Titu, este udată în raionul său de râurile Dîmbovița și Ilfovul, precum și de Heleșteale-Domnești, atât de renumite în istoria țării. Comuna Cazaci se compune din șapte cătune: Movila, Nucetul, Olari, Cazaci, Brătești-d.-j., Brătești-d.-s. și Heleșteul-Domnesc cu o populație în total de 3572 locuitori Romîni. În această sumă de 2572 locuitori intră și populația din com. Mircea-Vodă, care, până la 1887, era un cătun, care făcea parte tot din com. Cazaci. (Vezi Mircea-Vodă). În com. Cazaci, la căt. Nucetul, se află: herghelia statului; stația Nucetul, a cărei ferate Tîrgoviște-Titu; o mănăstire. (Vezi Nucetul). Pe cîmpiile sale, comuna Cazaci produce multe cereale. Sunt aci trei mori de apă, precum și o piuă. În a-

ceastă comună sunt patru biserică întreținute de enoriași; o mănăstire întreținută de stat, Nucetul; precum și două școli: una întreținută de stat, în Nucet și una, de județ, în Cazaci. Comuna Cazaci se învecinește spre E. cu com. Hăbeni, despărțindu-se prin pădure; spre E. se învecinește și cu comuna Băleni și Comișani; spre V. cu com. Persinari, Gîra-Șuții și Ghi-nești, de cari se desparte prin râul Dîmbovița; la N. cu com. Văcărești, de care se desparte prin pădure și cu care se leagă prin șosea vecinală; în fine, la S. se învecinește cu com. Bolovani. Pădurile din raionul acestei comune sunt două, una cam de 17500 arii, alta cam de 12350 arii. Comuna Cazaci, se zice, își trage numele de la o ceată de Cazaci, care-și stabiliseră cartierul aci în timpul vechilor învasiunii Ruso-Tătare. La Heleșteale-Domnești, cari azi nu sunt de cît o vale, prin care trece pîrîul Ilfovul, se zice că Țepeș-Vodă a pus în țepi o armată întreagă turcească, și pe Hamza-Pașa, comandantul ei, în o țepă mai înaltă, ca semn de batjocură. Comuna Cazaci are 7038 lei venit și peste 250 contribuabili în Cazaci și tot cam atât în restul comunei prin celelalte cătune. Amîndouă școlile sunt mixte. Primăria este în același local cu școala din Cazaci, iar școala din Nucetul e singură. Fie-care școală are cîte un învățător.

Cazaci. Vezi Tarcăul, *sat*, jud. Neamțu.

Cazaci, *capul unui deal*, numit Brebeni, care brăzdează partea de V. a teritoriului com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. Aci se împreună valea Oboga

și Valea-Dîrjovului și se varsă în Valea-Oltului. E punct strategic. Se zice că în timpul unui război Ruso-Turc, Cazacii ocupaseră acest punct, iar Turcii se așezaseră pe o altă înălțime, piscul Boia, mai la S., pe malul Oltului. Lupta s'a dat pe Valea-Dîrjovului.

Cazaci, *locuință izolată*, (vr'o 4 case), în com. Doamna, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, lângă pîrîiașul cu a sa numire. Mai înainte, cînd la 1882 se proiectase înființarea unei com. nouă, acest mic cătunaș a fost alipit la comuna Dumbrava-Roșie, în care intră și actuala com. Vadurile. Dar din pricină că acea comună a rămas neconstituită. Cazaci sunt rămași atașați comunei căreia aparțin și astăzi.

Cazaci, *pîrîiaș*, în com. Doamna, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu. Izvorește din ramurile Cernegurei, partea numită de unii Cîrlomanul, iar de alții Carpați, și se varsă pe partea dreaptă a râului Bistrița, în fața orașului Piatra.

Cazacilor (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, comuna Gherăseni, pe moșia Rotunzeanca.

Cazacilor (Movila-), *movilă*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rudari, jud. Dolj.

Cazacilor (Movila-), *deal*, în jud. Tulcea, plasa Măcinul, comuna Pecineaga, ramură vestică a dealului Ghiun-Ghirmeș. Se întinde spre V., avînd o direcție generală de la S.-E. spre N.-V. Brăzdează partea sud-vestică a plășei și a comunei. Se întinde dealungul malului stîng al pîrîului Ai-Orman și malul drept al Dunărei. Are 129 metri înăl-

țime. E punct trigonometric de observație de rangul I-iu, Este tăiat de o mulțime de văi adânci și prăpăstioase. La poalele sale nordice se află așezat satul Picineaga. El a fost întărit de Turci, căci prin înălțimea sa domină asupra satului Picineaga, și asupra Dunărei, pe o mare întindere. Fiind-că postul turcesc de aici era compus numai de Cazaci, de aceea i s'a dat numele de Cazaci. Are o importanță strategică deosebită. Este acoperit cu verdeață. Pe la poalele sale trece șoseaua județeană Ostrov-Satul-Nou, și drumul vecinal Picineaga-Cirjilar.

Cazacul, cătun, în pl. Ialomița-Balta, com. Balaciurile, jud. Ialomița.

Cazacul, deal, ce se întinde de la N. spre S., pe teritoriul satului Epureni, com. Rădiul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iași, și se termină în șesul Jijiei.

Cazacul, jud. Iași. (V. Bordea, deal).

Cazacul, movilă, com. Todireni, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Cazacul movilă. (V. Șirul-Movilelor, com. Brăești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu).

Cazacul, munte, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București, pendinte de com. Brebul și Predealul, jud. Prahova. Impreună cu munții Pietricica și Pîraele, s'a arendat, pe perioada 1886—91, cu 1450 lei anual.

Cazacul, munte, în com. Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova, situat între văile Cazacul și Ceașoaia.

Este proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București, La anul 1846, acest munte a fost măsurat de inginerul George Fischtum, trimes de marele Poștelnic Ion Al. Filipescu.

Cazacul, podiș, în com. Dobrovățul, pl. Crasna, jud. Vaslui. Este acoperită cu pădure.

Cazacul, vale, izvoarește din raionul com. Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova; are direcția de la S. spre N. și se varsă în pîriul Azuga, pe țărmul stîng, după ce udă poalele de V. ale muntelui Cazacul.

Cazacului (Gîrla-), gîrlă, în județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea. Se desface din lacul Pietra-Căcată, din partea sudică; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E.; udă partea nordică a plășei și cea vestică a comunei; curge numai prin stufării. Servește ca scurgere a lacului Pietra-Căcată în lacul Japșa-Racova. Are o lungime de 5 kil.

Cazacului (Măgura-), măgură, pe proprietatea Găujani, plasa Marginea, jud. Vlașca.

Cazacului (Poiana), poiană, comuna Otești-d.-s., pl. Oltul d.-s., jud. Olt.

Cazacului (Vâlceaua-), vâlcea, com. Mitrofani, pl. Oltul-d.-j., jud. Vâlcea.

Cazan (Dealul-de-la-), semn de hotar al moșiei Scaelele, în partea de S. despre moșia Rîioasa, jud. Teleorman.

Cazan (Puțul-lui-), loc izolat, în com. Glodeanul-Sărat, jud.

Buzău, pe hotarul ei despre com. Gherăseni.

Cazan (Rusca-de-la-), cobariș, pe dealul cu același nume, jud. Teleorman, pe unde comunică parte din locuitorii com, Scaelele, cînd vin despre com, Rîioasa.

Cazanele, groapă, jud. Brăila, unde se împreună Aurelul cu Bobocul și care se află la N.-E. de iezarul Bobocul.

Cazangia, vale însemnată, în județul Tulcea, pl. Tulcea, com. Agi-Ghiol și Sari-Chioi. Se desface din dealul Orta-Bair; se îndreaptă spre S., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E. printre dealurile Taș-Bair, Găvanul și Cairacul de o parte, Căușul, Cununa și Pîetrosul de alta; brăzdează partea sudică a plășei și pe cea vestică a celor 2 comune. Este întretăiată de o mulțime de drumuri comunale dintre satele Agi-Ghiol, Congaz, Zebil, Sabandgia și Sari-Chioi. Are o lungime de 12 kil. Se deschide în cotul Sărătura al iezarului Razelm, mai jos de Sari-Chioi.

Cazanul, jud. Vâlcea. (Vezi Vlădoaia).

Cazanul, iezar, jud. Brăila, aproape de țirlele Blasova, din cuprinsul comunei Chiscani.

Cazarma, fîntînă vechie, între com. rur. Broscari și Rogova, jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., în dreptul pădurei Vircioșoara. Aci se văd urme de zidărie mai vechi. Din marginea pădurei, începe Brazda-lui-Novac și scoboară în Valea-Poroinței. De aci se vede la locul părăsit numit La-Beciū și Doșiște și la

vale până la locul numit Ciobanul.

Cazarma, loc, pe teritoriul moșiei Știubeeni, com. Știubeeni, pl. Bașeul, jud. Drohoiū, unde Austriacii stabiliră o herghelie a statului după ce luară Bucovina, în anul 1777. Partea aceasta de moșie era a mănăstirei Putna. După vinderea moșiei în 1785, herghelia s'a desființat. Zidurile cazarmei și ale grajdurilor au existat mult timp, până ce, în 1880, s'au dărâmat cu totul.

Cazasul, com. rur., jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe șes. Se învecinește la E. cu Izlazul și Brăila, la V. cu Nazîrul, la S. cu Tudor-Vladimirescu și la N. cu Vădeni. Suprafața comunei este de 9053 hect. Populația sa e de 1834 suflete, compunînd 397 familii, 267 persoane știu carte, iar 1567 nu știu carte. Sunt 245 contrib. În Cazasul sunt 6 debitori, 13 circiumi. Sunt 66 împrumutăriți din 1864 și 151 din 1878; iar neîmprumutăriți sunt 109. Venitul comunei e de 8575 lei, 59 bani; iar cheltuelile de 8183 lei, 75 bani.

Vite cornute sunt 1860, din care: 810 boi, 835 vaci, 8 tauri, 207 vite; sunt 549 cai, 2 măgari, 2176 oi, 157 rîmători, 29 capre. Izlazul e de 200 hect. Comuna are o biserică, construită de locuitorii în 1883, cu patronii S-șii Voevozi, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Are 2 școli, din care una de băieți, înființată la 1852 și frecventată de 58 elevi, și alta de fete, înființată în 1885 și frecventată de 22 eleve.

În comună sunt 14 străde aliniate și 1 piață. Prin apropierea sa, spre S.-E., era drumul

vechei poști Brăila-București. Drumurile: la Nazîrul, spre V., 6 kil.; la Vădeni, spre N., 11 kil.; la Tudor-Vladimirescu, spre S.-V., 6 kil.; la Lacul-Sărat, spre S., 8 kil.; la Brăila, spre E., 6 kil. Comuna e înființată la 1828 prin întrunirea a două sate ce au fost situate în apropierea comunei, spre N.-V., și care erau stăpînite de 2 Turci, Cazac și Ismaeni. Primul rămînînd în urmă deplin stăpînitor a acestor sate, le contopi într'unul, dîndu-i numele său. În timpul luării Brăilei, Rușii aveau aci stabilit cartierul lor general. Tot aci aveau și întăriți, care se văd și azi.

Cazasul, sat, în jud. Brăila, partea de S. a comunei cu același nume, pe șoseaua Brăila-Rîmnicul, la 6 kil. spre V. de orașul Brăila, înființat la 1828 de Turcul Cazas. Acest Turc stăpînea mai înainte un mic sățisor numit Cazasul, care era situat la 1 kil. spre N.-V. de satul Cazasul, și cumpărînd de la alt turc sățisorul Iminul ce era în apropiere de Cazacul, pe locuitorii ambelor sățisoare l-a strămutat, formînd satul Cazasul.

În locul sățisorului Cazacul, pe timpul raialei turcești, era un mare depozit de iarbă de pușcă. La 1828 fu cuprîns acest loc de Ruși; aci s'a așezat cartierul general, de unde s'a atacat Brăila.

După înaintarea armatelor rusești a rămas de pază un căpitan, care a stat aci mai mult timp; de aceea povîrnișul ce se întinde în acel loc se numește Valea Căpitanului.

Suprafața satului este de 108 hect., avînd 184 case, 9 circiumi și o moară de vînt. Populația satului este de 916 locuitori sau 177 capi de familie, din care: 488 bărbați și 422 femei; 343 căsătoriți și 573 necăsătoriți;

197 persoane știu carte și 719 nu știu.

Are o școală de băieți, înființată la 1852, întreținută de stat, frecventată de 58 elevi; și o școală de fete, înființată la 1885, întreținută de comună, frecventată de 22 eleve. Ambele școli au un bun local de gard. Biserica din sat este zidită de loc. În 1883, avînd un preot, un dascăl și un paracliser.

Numărul vitelor din sat este de 304 cai, 965 vite cornute, 469 oi și 88 rîmători.

Cazilgic-Bair, deal, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Cataloi și pe al cătunului său Eni-Chioi. Este o prelungire nordică a dealului Cital-Bair. Se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea sudică a plășei și pe cea estică a comunei. Stă în legătură la N. cu dealul Taușan-Tepe și la E. cu dealul Orta-Bair. Se ridică până la o înălțime de 88 m. Punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Eni-Chioi și asupra drumului comunal Eni-Chioi-Agi-Ghiol, ce trece pe la poalele sale nordice. Este acoperit cu tufisuri rămase din o pădure în exploatare și cu pășuni.

Cazil-Cum, jud. Tulcea, rămășițele unui *dig* de piatră de rîu, amestecat cu pămînt nisipos, în pl. Babadag, pe teritoriul comunei rurale Caraman-Chioi, în partea estică a plășei și a comunei, la poalele dealului Cazil-Suhat, și lîngă capul Iancina. Nu se știe de cine e făcut. Avea o lungime de 150 metri. A fost sfărîmăt de apa lacului Razelm.

Cazil-Murat, com. rur., situată

în partea meridională a județului Constanța, la 56 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în partea vestică a plășei Mangalia, la 43 kil. spre V. de orașelul Mangalia, reședința ocolului.

Se mărginește la N. cu Chioseler și Carabaci (ale plășei Medjidia), la Est cu com. Agemler, la Sud cu com. Cavaclar, iar la Vest cu com. Bairam-Dede și Hairan-Chioi (ale plășei Silistra-Nouă).

Relieful solului e în general puțin accidentat. Culmile Bairam-Dede la Vest și Mangaci la Est îi brăzdează teritoriul. Principalele dealuri sunt: Topasler, Cișme-Bair și Turla-Mezarlîc-Bair la N.-V.; Bașpunar-Bair (167 m.) la N.; Mezarlîc-Bair (181 m.) la V. (aceste cinci dealuri aparțin culmei Bairam-Dede și sunt acoperite cu fînețe, pășuni și semănături); Bairam-Dede-Bair (143 m.) la Nord; Cultimes-Bair (105 m.), Cabula-Bair (103 m.), ambele tot la Nord; Cara-Olca (123 m.) și Uzun-Bair, cu vârful Caugagi-Est (136 m.) la N.-E.; Cazil-Murat-Bair (165 m.) la S.-V.; Cavaclar cu vârful Merdevenli-Punar (141 m.) la Sud; Culac-Bair (128 m.) la Est (toate aceste dealuri aparțin culmei Mangaci și sunt acoperite cu pășuni, livezi și semănături). Mivile sunt numeroase și importante (42), servind ca puncte de observație și orientare. Principalele sunt: Cazil-Murat (165 m.) și Merdevenli-Punar (149 m.) la S. Ele sunt acoperite cu iarbă.

Cursuri de apă propriu zise, în comună, nu sunt, ci numai văi cari sunt lipsite de apă mai tot anul, afară de timpul ploios și primăvara. Principalele văi sunt: Becter, la N.-V., trecînd prin satul Becter; Cazil-Murat,

la N., trecînd prin satul Terziveli; Chiorgherciu-Punar-Ceair, la V., trecînd prin satul Cazil-Murat; Merdevenli-Ceair prin mijloc, trecînd pe la Est de satul Cazil-Murat; Mangaci la E., trecînd prin satul Merdevenli-Punar și cu adiacenta sa Culac-Culac. Unele dintre ele au maluri înalte și stîlcoase pe alocurea.

Cătunele cari formează com. sunt: Cazil-Murat, reședința, așezat în mijloc, pe valea Chiorgherciu-Punar-Ceair, între dealurile Mazarlîc-Bair la Vest și Cavaclar la E.; Merdevenli-Punar, în partea estică, la 2 kil. spre Nord-Est de reședința, pe valea Mangaci, între dealurile Cavaclar la V. și Culac-Bair la E.; Terzi-Veli, în partea nordică la 4 kil. spre N.-V. de reședința, pe valea Cazil-Murat-Ceair, între dealurile Baș-Punar-Bair la V. și Bairam-Dede la E.; Becter în partea vestică, la 6 kil. spre N.-V. de reședința, pe valea Afighinea, între dealurile Cișme-Bair la V. și Baș-Punar-Bair la Est.

Suprafața totală a comunei este de 5412 hect., din cari: 63 hect. ocupate de vetrele celor 4 sate cu 148 case, iar restul de 5269 hect. împărțit între stat cu proprietarii, cari posedă 2030 hect. și locuitorii ce stăpînesc 3319 hect.

Biserică n'au locuitorii; ei se duc sârbătoarea la cea din Caugagi (pl. Medjidia). Sunt 5 geamii cu 5 hogi în cătunul Cazil-Murat și cîte una în cătunele Becter, Merdevenli-Punar și Terziveli.

Populația comunei este de 146 familii, cu 653 suflete: 359 bărbați, 294 femei, din cari: 373 căsătoriți, 258 necăsătoriți, 22 văduvi; 34 știu carte, 619 nu știu.

Sunt 221 ortodocși, 432 mahometani; 165 agricultori și meșeriași, 3 comercianți, 1 industriaș, 6 de alte profesii; 175 contribuabili; 174 împrumutăriți, 1 neîmprumutăriți.

În ceea-ce privește calitatea pămîntului cele 5412 hect. ale comunei se divid în chipul următor: 63 hect. teren neproductiv (ocupat de vetrele șateelor), 5349 hect. teren productiv, din cari: 3813 hect. teren cultivat (1830 hect. ale statului cu proprietarii și 1980 hect. ale locuitorilor); 600 hect. teren necultivat ale locuitorilor; 939 hect. teren izlaz, din cari: 200 hect. ale statului cu proprietarii și 739 ale locuitorilor.

În comună sunt 165 plugari posedînd 52 pluguri (40 cu boi, 12 cu cai), 104 care și căruțe (40 cu boi, 64 cu cai), 2 mașini de semănat, 2 mașini de vînturat.

Numărul vitelor este de 3826 oapete, din cari: 312 cai, 734 boi, 2 bivoli, 4 asini, 2680 oi și 94 porci.

În com. sunt 3 mori de vînt.

Comerțul este puțin activ; se face prin gara Medjidia, la 35 kil. spre N.-E. de către 3 comercianți.

Budgetul este de 4749 lei la veniturii, 2037 lei la cheltueli.

Căi de comunicație ale comunei sunt: drumul județean Enișenlia-Mangalia pe la S., drumul mare Bairam-Dede-Cazil-Copadin și drumuri comunale la satele învecinate, cum: Cavaclar, Ghiuvenli, Baș-Punar, Calfa-Carabaci.

Cazil - Murat, punct militar, în Dobrogea, la o înălțime de 164.72 m. d'asupra nivelului mării.

Cazil-Murat, sat, în pl. Mangalia, jud. Constanța, cătunul de reședință al comunei Cazil-Mu-

rat, situat în partea vestică a plășei și cea centrală a comunei, pe valea Chiogherciu-Punar. Are o întindere de 2150 hect., din cari 49 hect. vatra satului cu 110 case. Populațiunea, în majoritate turcă și bulgară, este de 140 familii, cu 775 suflete, ocupându-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Cazil-Murat-Ceair, vale, jud. Constanța, în pl. Mangalia, pe teritoriul comunei Cazil-Murat, și anume pe acela al satului său Terzi-Veli. Se desface din dealul Mezarlic - Bair, îndreptându-se spre N. și mergînd printre dealurile Baș-Punar Bair și Bairam-Dede; trece prin satele Terzi-Veli și Chertic-Punar și apoi se continuă sub numele de Capulan-Culac.

Cazil-Suhai, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rurale Caraman-Chioi, în partea estică a plășei și cea nordică a comunei. Se întinde de la E. spre V., pe malul lacului Razelm, până la capul Iancina. Lasă spre N. dealul Casavet-Bair. Are o înălțime de 64 m. Punct trigonometric de observație de ordinul al treilea. Pe la poalele sale trece drumul comunal Enișala-Caraman-Chioi. E acoperit cu fînețe și semănături. Se bucură de o privire frumoasă.

Cazlar-Bair, deal, în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul com. rurale Orta-Chioi. Se desface din dealul Ghiobilche-Bair. Se întinde spre N., avînd o direcție generală de la S.-E. la N.-V., brăzdînd partea sudică a plășei și pe cea vestică a comunei. Are 177 m. înălțime și este punct trigonometric de observație de a 3-a ordine. Este acoperit cu întinse păduri, pur-

tînd numele de Ahmet-Orman sau Pădurea-lui - Ahmet. Pe la poalele sale nordice trece drumul județean Babadag-Baș-Chioi-Orta-Chioi-Cerna-Măcin.

Căbăceni, numire vechie, a satului Darabani, jud. Dorohoiu.

Căbălu, braț, în plasa Ialomița-Balta, insula Balta, com. Cegani, jud. Ialomița, prin care se alimentează lacul cu același nume.

Căbălu, lac, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Bordușani, jud. Ialomița, în apropiere de Dunăre. Este cel mai mare lac din insula Balta. Mai poartă numirea de Cobolul.

Căbăluului (Muchia-), culmea coastei Bărăganului, în pl. Ialomița - Balta, jud. Ialomița în dreptul satului Bordușani-Marî.

Căbăluului (Valea-), vale, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în dreptul satului Bordușani. Se întinde la poalele mușei cu același nume.

Căbești, sat, în pl. Pereschivul, jud. Tutova, spre V. de Birlad, pe pîrîul Pereschivul. Formează o comună, com. Căbești, cu cătunele: Sighea și Plopul. În toată com. sunt 1532 locuitori, din cari 106 știu carte. Sunt 380 contribuabili; 426 case. Se cultivă viia pe o suprafață de 253 hect. Sunt 24.75 hect. livezi cu prună. Comerțul se face de către 6 persoane, din cari 5 Romîni și 1 Evreu, în 6 stabilimente comerciale, din cari 4 circiumi. Are o școală primară de băieți. În toată comuna sunt 3 biserici.

Căboia, sat, pe moșia și în jud.

Suceava, com. Broșteni. Așezat pe malul drept al Bistriței, e străbătut de pîrîul căruia îi poartă numele și numără numai 10 case locuite; 10 capi de familie, sau 50 suflete, 27 bărbați și 23 femei, din cari 3 Țigani. Contribuabilii sunt 12. Improprietățile la 1864 sunt: 1 fruntaș, 4 mijlocași și 3 codași, stăpînind 29 de fălci.

Biserica din Holda și școlile din Broșteni servesc și acestui sat. Nicî un drum de comunicație nu-l leagă cu celelalte sate, și trecerea pe Bistrița se face numai cu o ciobacă, un trunchi de arbore scobit.

Căboia, mic afluent al Bistriței, în jud. Suceava, comuna Broșteni.

Căboia, munte, în jud. Suceava, com. Broșteni, avînd 1638 m. altitudine.

Căboia, munte, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Căbuja, sfoară de moșie, în jud. Suceava, ce acum formează un trup cu Drăgușeni.

Căbujei, sat, jud. Suceava. Vezi Drăgușeni.

Căbujei (Pîrîul-), pîrîu, afluate al pîrîului Hatia, în jud. Suceava, comuna Drăgușeni (3 kil.).

Căbușca, deal, jud. Dorohoiu, ce începe de pe moșia Saucenița, se întinde pe partea de V. a moșiei Văculești, com. cu asemenea numire, plasa Coșula, și trece în com. Brăești,

Căcaina, gîrlă, trasă din Putna, în baza hrisovului lui Mihail Sturdza, Domnul Moldovei, în

1874, pentru alimentarea cu apă a oraşului Focşani. Gîrla începe la satul Găgeşti, jud. Putna, din malul drept al Putnei, trece pe la S. - V. de Boloteşti, udă Jariştea şi Vărsătura, înconjoară partea nord-estică a Odobeştilor, trece pe lângă Păteşti, udă marginea de N. a oraşului Focşani, tăind şoseaua Odobeştilor şi şoseaua Tecucilor şi trecînd pe la Ocol şi cazarma Vinătorilor. După ce ese din Focşani, gîrla se varsă în balta Mîndreşti, care se scurge în riul Putna la satul Vinători.

Această gîrlă, de la Păteşti în jos, este vechiul canal tras de Domnul Moldovei, Ştefan cel Mare, din Milcovul-cel-Mare, spre a forma hotarul dintre Moldova şi Ţara-Romînească, despre care ne zice cronicarul Urechia: «Şi zăbovind Ştefan-Vodă acolo până a se strînge oştile toate, aducînd şi pre mulţi din boierii Ţărei-Romîneşti şi alţi oameni de frunte, acolo au pus pre ai săi boieri şi oameni de cinste de au vorovit şi au tocmit, de au despărţit din Milcovul-cel-Mare o parte de pîrîu, ce vine pre lângă Odobeşti şi trece de dă în apă Putnei şi acela până astăzi este hotar ţărei Moldovei şi Ţărei-Romîneşti.» («Le-topiseş.», I, p. 162).

Aproape de această gîrlă, a avut loc, în 1600, înfrîngerea lui Simion Movilă de către Mihai-Viteazul, după care Simion a fost nevoit să fugă şi să-şi ia orice nădejde de a mai căpăta tronul Ţărei-Romîneşti. Iată şi pasagiul în care cronicarul Miron Costin pomeneste de această luptă: «n'au stătut Simion Movilă împotriva lui Mihai-Vodă de îndată ce s'au dat spre marginea ţărei, spre Focşani, pentru ajutorul de la frate său Ieremia-Voevod, de la care ve-

nise slujitorii din ţara de jos la Simion-Voevod. Şi dacă s'au strîns cite-va seamă de oşti şi la Simion-Voevod, au stătut şi au aşteptat pe Mihai-Voevod cu războiul la o vale ce se cheamă Milcovul-cel-Mare în Ţara-Muntenească (are şi alt nume grozav acel pîrîu, şi spun, de atunci). Şi au stătut războiul cite-va ceasuri, apoi au pierdut Simion-Voevod războiul. (Miron Costin «Opere complete». Ediţ. Urechia, Tom. I, p. 444—445).

Această luptă e pomenită şi de Şinca («Cronica Romînilor», II, 457), însă sub anul 1601, care reproduce amănuntele ei după Engel: «Nefind de faţă Mihai-Vodă, Simeon Moghilă cu Moldovenii şi cu Polonii, cu cari venise în Valahia, foarte au prădat ţara. Iară fraţii Buzeşti, s'au ridicat asupra lui cu oştile de la Craiova, dară Simeon n'au cutezat a-î aştepta, ci au fugit în Moldova. Buzeştii s'au cărat după el şi i-au ajuns oştile dincoace de Focşani, la un riū. Aci au tăiat prea mulţi dintre ostaşii lui Simeon şi au luat înapoi tot cît prădase din Valahia. De aci Buzeştii s'au înturnat cu mare dobîndă, şi riul lângă care au bătut pe ostaşii lui Simeon Moghilă, l'au numit Căcata».

Lîngă acest pîrîu al cărui nume Costin nu îndrăzneşte să-l citeze, din cauza trivialităţii lui, a avut loc în 1653 înfrîngerea de către Vasile Lupu a oastei munteneşti conduse de Dicul, spătarul lui Matei-Basarab. În pasagiul ce urmează, vedem că numele ce-l purta acest pîrîu pe acea vreme, era Căcata: «Sta în tocmeală cu oştile sale şi Dicul spătarul lui Matei-Voevod nu departe de oraş de Focşani, la o vale căreia-î zic Milcovul-cel-Mare (cu alt nume Căcata). Ripele celui pîrîu pusese

despre oştile lui Vasile-Voevod şi oastea sa tocmită de cealaltă parte stol, toată oastea într'un şirag tocmită ca 9000 de oameni; că şi din lefegii lui Matei-Voevod o seamă era cu dînsul şi oastea de ţară, cîtă are ţara Muntenească de la Bucureşti din coace până la margine, toată era acolo adunată şi acolo şi Gheorghe Ştefan-Voevod cu vr'o 300 de Moldoveni. Şi așa în rînd tocmită oastea Muntenească, aştepta pe Vasile-Voevod şi pre Timuş. Intîi li s'au arătat Vasile-Voevod cu oştile sale şi au stătut frunte şi Moldovenii; iar Cazacii îşi întocmea tabăra pe urmă. Şi atîta au stătut Muntenii la război, cît au făcut oare-ce harţuri cu Moldovenii peste pîrîu, trecînd Moldovenii, apoi trecîndu-î Muntenii iar dincoace, așa în douătrei rînduri, până au trimis Vasile-Voevod Nemţii ce avea şi s'a supus pe sub maluri. Decî au luat călărimea Moldovenilor şi malul dincolo. Iar cît au văzut Muntenii tabăra căzăcească apropiată de pîrîu, au purces în risipă cine în cotro i-au părut. Gonit-au Moldovenii şi o seamă de călăreţi şi de Cazaci până la Rîbnic. Iar n'au pierit oşteni așa mulţi din Munteni, că au luat de vreme fuga.» (Miron Costin, «Opere complete», Ediţ. V. A. Urechia, Tom. I, p. 605—606).

Căcaina. V. Izvoarele, pîrîu, jud. Iaşi.

Căcaina. V. Corbîca, pîrîu, jud. Iaşi.

Căcaina, pîrîu, jud. Botoşani. Ese din oraşul Botoşani şi, pe moşia Zeiceşti, se uneşte cu Drăsluca şi se varsă în iezarul Dracşani, com. Băluşeni.

Căcaina, *prival*, jud. Brăila, în com. Stăncuța, între canalele Cremenea și Vilciul. Unește iezerul Milea cu Dumboiul.

Căcainei (Calea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Aldeni, cât. Podeni. Incepe de la Rîpa-Mare, se unește cu Valea-Oarzei și dă în râul Slănic.

Căcata, *baltă*, situată pe teritoriul com. Vișoara, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, la Sudul comunei. Se formează din apele Iminogului și din izvoarele ce ies din dealul Piscul-Șarpelui.

Căcata, *numele vechi al pîriului* Căcaina, jud. Putna.

Căcata, *pîriș*, com. Alunul, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vilcea. După ce udă E. comunei, avînd o direcție de la E. spre V., se varsă în râul Oltul, tot în raionul comunei Alunul.

Căcatele, *punct însemnat*, în dreptul comunei Cioara, județul Teleorman, în partea care se numește Roșia, spre Dunăre.

Căcăcioaia, *vale*, jud. Brăila, situată la N. de comuna Ciacîrul, în drumul Brăila-Călărași. A fost nivelată de către județ.

Căcăcioiul, *lac*, în com. Ciocești-Mîndra, jud. Teleorman.

Căcănăul, *sat vechi și moșie*, în pl. Călmățuiul, jud. Teleorman. Numele aceasta se găsește în cele mai vechi nomenclaturi de comine și prin diferite acte de hotărnicie. Numele comunei a fost schimbat în acela de Vinători, în anul 1883.

Moșia Căcănăul o vedem figurînd ca hotar al Țării-Romî-

nești în partea despre Dunăre, în urma hotărniciei făcută după pacea de la 1741. Pe atunci era proprietatea clucerului Slătineanu. (« Istoria » Dion. Fotino).

Căcănăul, *prival*, jud. Brăila, pe lunca Dunărei, Pleacă din Privalul-Morarului, din dreptul cîrciumei Ibiș, de pe teritoriul stîng al Dunărei-Vapoarelor, din comuna-Vizirul; merge paralel cu Dunărea spre N.; trece în com. Ciacîrul și se unește cu lacul Tocilele, în dreptul satului Ciacîrul.

Căcărăzeni (Banul), *sat*, în partea de N.-E. a com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, pe malul drept al râului Bahluiul. Se zice de oamenii din localitate, că un locuitor din Valahia, stabilindu-se aci cu familia sa, cultiva păpușoiu, pe care el îl numea cucuruz, locuitorii din vecinătate poreclindu-l Cucuruz, a rămas și numele satului Cucuruzeni, iar mai în urmă Căcărăzeni. Se mai numește și Banul, nume ce i s'a dat de către un fost proprietar, Banul Ioan Popovici. Are o suprafață de 1717 hect. și o populație de 32 familii, cu 169 suflete.

Numărul vitelor e de 1534, din care: 186 vite mari cornute, 19 cai, 1288 oi și 41 rîmători.

Pe la 7248, Constantin-Cantemir, fiul lui Antioh-Vodă, care era brigadier în armata rusească, a trecut râul Bahluiul, prin dreptul acestui sat, cu 2000 de Ruși, luînd drumul Șantei către Vaslui, fugărind pe Grigore-Vodă-Ghica.

Căcărăzeni, *deal*, între satele Dumești și Căcărăzeni, din com. Păușești, pl. Cîrligătura și Cu-

cuteni din pl. Stavnicul, jud. Iași; face și hotar între ele.

Căcăreaza, *deal*, pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul com. Dealul-Noă.

Căcărezeni, *sat și com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 19 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii, și la 23 kil. de Pitești. Are 252 familii, cu 1038 sufli., din care 20 Țigani. În comună sunt 3 biserici vechi, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 3 parcliseri; o școală primară rurală; 5 cîrciumi.

Budgetul comunei pe 1882-83 a fost de 2441 lei, 41 bani la venituri și de 2400 lei la cheltueli. După o publicație oficială (1887) această comună avea 219 contribuabili și un budget de 2776 lei la venituri și de 2103 la cheltueli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 955 capete vite mari (862 boi și vaci, 93 cai) și de 3400 vite mărune (2655 oi, 72 capre, 673 rîmători).

Căcăstorile, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, pendinte de com. Olănești, plaiul Cozia, jud. Vilcea.

Căciula, *pîriș*, izvoarește din raionul com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova; se împreună cu pîriul Stancea; trece pe lingă mănăstirea Suzana; cîrge de la N. spre S.-E. și se varsă în râul Teleajenul, pe malul drept, tot în raionul comunei Măneciul-Ungureni.

Căciulata, *sat*, face parte din com. rur. Călimănești, pl. Cozia, jud. Vilcea. Are o populație de 21 loc. (9 bărbați și 12 femei). Este la distanță de 5

kil. de reședința comunei Călimănești.

Căciulata, *izvor* cu apă minerală alcalină, jud. Vâlcea, numit astfel după micul cătun cu acest nume, ce se află în apropiere de această sursă. Sursa este situată pe malul drept al Oltului, la 3 kil. departe de stabilimentul de la Călimănești și la 1½ kil. de mănăstirea Cozia. Această apă, întrebuițată în băuturi contra boalelor rinichilor și bășiceii udului, a o reputațiune europeană.

Se știe că Căciulata la noi și Contrexéville în Franța sunt unicele izvoare minerale în combaterea boalelor menționate. Unii medici susțin chiar superioritatea apelor noastre de la Căciulata asupra celor din Franța.

La 1869, Împăratul Napoleon al III-lea, care pătimea de cumplita boală a bășiceii udului, se hotărî a veni la noi în țară spre a face o cură la Căciulata; regretatul filo-romîn Dr. Davila, contribuise mult la răspîndirea renumelui acestor ape minerale. Se vorbea pe atunci că guvernul se pregătea a restaura și a mobila încăperile mănăstirii Cozia, pentru a primi pe ilustrul oaspete. Nenorocitele evenimente din anul 1870 făcură ca proiectul acesta să nu se realizeze.

Iată analiza chimică făcută de Dr. Zorileanu:

	Kgr.	Grame
Clorură de sodiu . . .	0,	0876
» » magneziu	0,	0055
Carbonat de calce . . .	0,	0203
» » magneziu	0,	0111
Sulfat de calce . . .	0,	0080
Acid carbonic formînd		
bicarbonat	0,	0135
Idrogen sulfurat liber	0,	00035
Total	0,	1495

Izvorul de la Căciulata face

parte din stațiunea de la Călimănești. Intrebuițarea apei la izvor este gratuită. Se vinde apă de Căciulata și în butelii.

Căciulata (Piua-de-Cruce), *loc izolat*, în județul Buzău, com. Albești, și punct de hotar despre com. Meteleul.

Căciulata, *munte*, în j. d. Gorj, plaiul Vulcanul, situat spre N. de com. Frâncești. Partea sa despre E., fostă a mănăstirii Strînba, aparține statului. Pe acest munte se află pădure și pășuni frumoase.

Căciulata, *culme de munte*, prelungire a culmei Olănești, jud. Vâlcea. Culmea e scurtă și mai abruptă dintre toate, separînd pîriul Căciulata de pîriul Puturoasa.

Căciulata, *vale*, la N. comunei Călimănești, plaiul Cozia, jud. Vâlcea.

Căciulatul, *com. rur.*, situată pe dealul Căciulatul, plasa Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, la 34 kil. la N.-V. de Craiova și la 23 kil. de reședința plășei, com. Șopotul.

Se învecinește la E. cu com. Terpezița, la V. cu com. Moșna, la N. cu com. Răchita și la S. cu com. Vela.

Terenul comunei este șes. Pe el se găsesc cîte - va scursori, formate din ploii și carii se pierd nu departe de origina lor.

Comuna se compune din 4 cătune și anume: Căciulatul, care este cătunul de reședință, Floran, Ivăchești și Ștubeiul. Altădată cătunul de reședință a fost Floranul.

În comună sunt două biserici: una în cătunul Căciulatul, făcută de răposatul vistier Po-

lihronie; cea-l-altă în cătunul Ștubeiul, făcută de locuitorii comunei. Biserica are o proprietate de 17 pogoane arabile. În serviciul bisericii sunt doi preoți și doi cîntăreți.

În această comună se află două școli mixte: una în cătunul Căciulatul și una în cătunul Ștubeiul. Ambele au cîte un învățător și sunt întreținute de stat. Școala din cătunul Ștubeiul funcționează de la anul 1888. Localul școlii din Căciulatul, de zid, este construit de comună. Localul școlii din Ștubeiul este de birne. Ambele localuri sunt în bună stare. După legea rurală din 1864 au cîte 17 pogoane arabile.

Au frecventat școala (1893) 3 copii din Ivăchești, 18 din Căciulatul, 5 din Floranul și 12 din Ștubeiul.

În vîrstă de școală sunt 54 copii în toată comuna.

Știu carte: 6 locuitori din căt. Floranul, 3 din Căciulatul, 5 din Ștubeiul și 2 din Ivăchești.

Populația comunei este de 548 locuitori și anume: în Căciulatul 153; în Floranul 146; în Ivăchești 153 și în Ștubeiul 98. Ei locuiesc în 206 case. După legea rurală din 1864 sunt 194 împămînteniți, iar după cea din 1879 sunt 27 împămînteniți.

Suprafața întregului teritoriu comunal este de 1669 pogoane. Moșia de pe teritoriul comunal se numește Căciulatul. Aparține vistierului Polihronie, iar acum aparține D-lui Tache Guran. Dă un venit de 12000 lei.

Statul are în această comună moșiile Floranul și Ștubeiul, care, împreună cu Vălcănușul, sunt arendate de la 1893—98; arenda anuală este de 31000 lei. Suprafața vîndută este de 1468 hect. 1256 m. p. Suprafața ră-

masă este de 493 hect., 8960 m. p.

În cât. Ștubeiul se găsește o mică carieră de piatră.

În cât. Floranul sunt două circumi, și în cât. Ștubeiul numai una. Comercianții sunt 6.

Locuitorii își desfac produsele la Craiova și la șchela Calafat. Transportul îl fac cu caarele pe șosele comunale și vecinale.

Cheltuelile și veniturile bugetare sunt 2344 lei și 72 bani.

În comună sunt 200 vite mari cornute, 240 oi, 15 capre, 24 porci și 28 cai.

Căile de comunicație ale comunei sunt: șoselele vecinale și comunale, care o leagă la V. cu Ivăchești, la S.-E. cu Terpezița, iar la S. cu Vela.

Căciulatul, sat, pl. Dumbrava-d-s., comuna Căciulatul, județul Dolj, situat la 43 kil. la N.-V. de Craiova. Aci e reședința primăriei. Are 153 suflete, 78 bărbați și 75 femei. Locuiesc în 64 case. În sat este 1 școală mixtă ce funcționează din 1864, fiind întreținută de stat și comună. Localul este de zid. Cursurile se predau de un învățător. În anul școlar 1892—93 a fost frecventat școala 18 copii. Știu carte 3 locuitori. În sat este 1 biserică fondată de răposatul vistier Polihronie. Are 1 preot, 1 cîntăreț. Are 17 pogăne proprietate.

Satul e legat prin șosele vecinale și comunale la V. cu Iordachești, la N.-V. cu Răchita, iar la S.-E. cu Terpezița.

Căciulatul, moșie particulară, pl. Dumbrava-d-s., com. Căciulatul, jud. Dolj, cu venitul anual de 12000 lei. Aparține d-lui Tache Guran și înainte era a vistierului Polihronie.

Căciulați, com. rur., pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N. de București, 28 kil. departe de capitală. Se compune din satele: Căciulați, Canela, Moara-Săracă, Pășcani și Pirlita, cu o populație de 2058 locuitori, cari trăesc în 490 case.

Se întinde pe o suprafață de 4042 hect.

Proprietarii și statul au 2384 hect. și loc. 1658 hect. Proprietarii cultivă 1283 hect.; 7 rămîn sterpe, 150 izlaz, 941 pădure și 3 vie. Locuitorii cultivă 1514 hect.; restul rămîn sterpe.

Comuna numără 365 contrib. Are un buget de 6964 lei la venituri și 6907 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 359 contribuabili.

În comună sunt: 5 biserici; 2 școli mixte; 2 mori de apă; 1 mașină de treierat cu aburi; 4 heleștaie; 4 poduri.

Numărul vitelor mari e de 1492 (238 cai și epe, 3 armăsari, 617 boi, 571 vaci și viței, 7 tauri, 26 bivoli și 30 bivolițe) și al celor mici de 2135 (66 capre, 462 porci și 1607 oi).

Dintre locuitori, 464 sunt plugari, 4 industriași și 36 au diferite profesii. Arătura se face cu 140 pluguri: 137 cu boi și 3 cu cai. Locuitorii au 253 care și căruțe: 237 cu boi, 16 cu cai.

Locuitori împroprietăriți sunt 291 și neîmproprietăriți, 227.

Comerțul se face de 13 circiumari și 1 hangiu.

Căciulați (Căciulați - Episcopie), sat, din com. rur. cu același nume, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de București, între Moara-Voicului și valea Fieni. Are un castel și un heleșteu bine îngrijit, în grădina castelului.

Se întinde pe o suprafață de

2642 hect., cu o populație de 874 locuitori.

Din teritoriul satului, familia Blaremburg are 1531 hect. și locuitorii 1111 hect. Proprietarul cultivă 572 hect. (7 sterpe, 150 izlaz, 2 vie și 800 pădure). Locuitorii cultivă 999 hect.; restul de 112 rămîn sterpe.

Are 2 biserici, cu hramul Adormirea, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți, și o școală mixtă frecventată obicînit de 21 elevi și 3 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 2516 lei. La această școală copiii lucrează cu îndemînare pălării și coșuri de paie. Localul s'a construit de județ în anul 1889, pe terenul oferit de d-na Maria Blaremburg, care a mai contribuit 1000 lei pentru construcțiune.

În raionul satului mai este 1 moară de apă, 1 mașină de treierat cu aburi, 2 heleștaie și 2 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 766 și al celor mici de 514.

Comerțul se face de 4 circiumari și 1 hangiu.

Stabiliți în sat sunt 11 străini.

Căciulați, pădure, jud. Ilfov, pl. Znagovul, de 800 hect., proprietatea d-nei Maria Blaremburg.

Căciulați-Banului. (V. Pășcani, pl. Znagovul, jud. Ilfov).

Căciulați-Episcopiei. (V. Căciulați, sat, jud. Ilfov).

Căciulă (Cișla-lui-), locuință izolată, jud. Constanța, în plasa Medjidia, com. Alacapi, pe teritoriul și în apropierea satului Docuzol. Numele acesta, se zice, și l-a luat de la un cioban bătrîn care în tot-d'a-una locuia aci cu turma lui numeroasă și care în cele din urmă a fost o-

morit și prădat; tîrla a fost părăsită. Azi este cu totul dărăpănată.

Căciulătești, *com. rur.*, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., la 43 kil. spre S.-E. de Craiova. În această comună se află reședința sub-prefecturii Jiul-d.-j.

Este situată pe loc șes, în stînga Jiului, în fața comunei Horezul-Poenari, din dreapta Jiului.

Se învecinește la N. cu com. Murta, la S. cu com. Damian, la E. cu com. Locusteni și la V. cu com. Valea-Stanciului.

Terenul comunei este brăzdat de văile: Valea-Sărtăluului ce se află în N. comunei cu îndreptarea de la E. la V.; Valea-Predeștilor; valea Gura-Gînsacului.

Movile sunt 3: una numită Măgura-cu-Coadă și alte două movile, găurite adînc în centrul lor.

Comuna este udată de pîrîul Jieșul, ce curge pe lunca Jiului, cu direcțiunea de la N.-S., primește în stînga pîrîul Sărtăluului, ce curge în valea cu același nume, avînd izvorul său în această comună la N.-E.; merge de la E.-V. pînă ce taie șoseaua județeană Craiova, apoi de aci se îndreptează spre S.; înconjură balta Stegăroaia și se varsă în Jieșul. Tot în stînga primește Pîrîul-Predeștilor, care curge de la E.-V. pînă la întîlnirea căei județene Craiova, pe care o taie; apoi se îndreptează spre S.-V. și se varsă în Jieșul.

Pîrîul Gura-Gînsacului, ce curge pe valea cu același nume, se varsă și el în Jieșul. Acesta, după ce se încarcă cu aceste pîraie, se varsă în balta Pîetrișul, din comuna Sadova.

Lacuri sunt: Roșul, Călina, Bica-cu-Pește, Marșoia și Stegăroaia.

Înainte, comuna se numea Dobrești. Azi se compune din trei cătune: Căciulătești la centru, Roaba, numită în vechime Toceni, la S., și Dobrești, care este cătunul de reședință, la N.

Lîngă cătunul Căciulătești se află ruina unei biserici, pe care locuitorii o numesc Casa-Albă. În jurul ei sunt două șanțuri ce li se zic Cetate. În apropiere de acest șanț se află două movile mari cu gropi adînci în centrul lor.

Biserici sunt două în cătunul Roaba, una în Căciulătești și una în Dobrești; cu totul 4 biserici. În cătunul Roaba: biserica numită Schitul-Roaba-Vechiă, azi ruinată, fondată la anul 1834, Noembrie 28; și biserica numită Schitul-Roaba-Nouă, fondată la anul 1855, de paharnicul Robu Iermonahu. Biserica din cătunul Căciulătești a fost începută la 1841 de Popa Stoica, Boer Ilie, Popa Voinea și I. Ștefan Carabanu. Biserica din căt. Dobrești, a fost fondată la 1847 de Iacov Grigorie și Toma Dobrescu. Numai Schitul-Roaba-Nouă are o proprietate numită Moșia-Roaba. În serviciul bisericilor sunt un preot și doi cîntăreți.

Școală se află una singură în Dobrești, mixtă, ce funcționează de la 1860 și este întreținută de stat. La această școală urmează copiii din satele Căciulătești și Roaba. Localul, construit din zid, este în bună stare. Școala are un singur învățător. Pe anul școlar 1892—93 au urmat la școală 32 băieți și 6 fete. Știu carte 63 bărbați și 9 femei.

Populația comunei se urcă la 1247 suflete, din cari, după legea din 1864, sunt 43 împămînteniți, iar după cea din 1879 sunt 2 însurăței. Ei locuiesc în 37 case și 243 bordei.

Suprafața teritoriului comu-

nal este de aproape 8800 po-goane.

Moșia de pe teritoriul comunal se numește Roaba. Din această statul ocupă a $\frac{1}{4}$ parte.

Venitul anual este de 59846 lei, 86 bani.

Se găsesc cete de moșneni în Căciulătești, Roaba și Dobrești.

Se află o pădure în cătunul Roaba, numită Opritura, în întindere de 5 hect.

Pădurea numită Schitul-Roaba, aparține statului; se află situată între cătunele Căciulătești la S. și Roaba la N.; înainte aparținea Schitului Roaba. Pădurile sunt compuse din cer, stejar și gîrniță; această din urmă predomină.

Viile, în întindere de 69 hect., aparțin moșnenilor și dau vin roșu.

În comună sunt 9 mori de apă; se găsesc la vadurile numite Țiganca și Opritura, Izvorul și Pirlita, la pod în curtea proprietarului, N. V. Lubici, precum și la Iordăneasa, în cătunul Căciulătești.

Comerțul se face cu schela Bechet, unde locuitorii duc vite și grîne. Transportul îl fac cu carele pe calea județeană Craiova-Bechet ce trece prin cătunul Roaba de-a lungul său și pe la V. de căt. Căciulătești, pe o lungime de 4 kil.

Cîrciumi sunt în număr de 8. Comercianți sunt 7.

Din cele 8 cîrciumi, 3 sunt în Căciulătești, 3 în Roaba și 2 în Dobrești.

Contribuabili sunt 258.

Budgetul comunei pe exercițiul 1893—94 este de 3459,96 lei la venit. și 3222,44 la chelt.

Animale: Vite cornute 284, oi 140, cai 30, capre 9 și porci 40.

Căciulătești, *sat*, plasa Jiul-d.-j.,

comuna Căciulătești, jud. Dolj, situat la 1¹/₂ kil. la S. de cătunul Dobrești, unde e reședința subprefecturii și a primăriei. Două dealuri îl despart de acest cătun. Lângă acest sat este ruina de biserică, numită de locuitorii Casa-Albă. Are 642 suflete, 340 bărbați și 302 femei. Copiii din sat urmează la școală mixtă din satul Dobrești, ce este la 1625 m. depărtare. În anul școlar 1892—93, au urmat regulat la școală 7 băieți. Știu carte 24 bărbați și 3 femei. În sat este o biserică, începută în 1841 și terminată la 1851 de Popa Stoica, Boer Ilie, Popa Voinea și I. Ștefan Caranbanu.

Comunicația se face prin șoseaua județeană Craiova-Bechet, care-l pune în legătură la N. cu Murta, iar la S. cu Sadova.

Căciulești, *com. rur.*, situată în centrul plășei Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Este așezată pe podișele ce se întind către E. dealurilor Balaurul și Dărmănești, în drumul șoselei județene Piatra-Roman, cum și pe Valea-Cracăului.

Se mărginește spre V. cu com. Gircina, de care se desparte prin culmea dealului Balaurul și o parte din dealul numit Ciritei, spre N. cu com. Dobreni și com. Cîrligi, spre V. cu com. Șerbești, iar spre S. cu com. Girovul.

Este formată din satele: Căciulești, Gura-Văei, Popești, Turturești și Verșești, cu o suprafață de 2685 hect. și o populațiune de 1243 suflete, cari trăesc în 298 case. Sunt 635 bărbați, 624 femei; 631 necăsătoriți, 533 căsătoriți, 94 văduvi, 1 divorțat; 87 știu carte, 1172 nu știu.

Ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor este agricltura. So-

lul însă nu prea este productiv, din care pricină s'a și desființat imașul vitelor, prefăcându-se în locuri de arătură. Dar cu toate acestea, plantele agricole de abia se cultivă pe o întindere numai de 927 hect. 15 arii, cea ce reprezintă cu mult mai puțin de cît jumătate din întreaga suprafață a comunei.

Terenurile se apleacă către E., în povîrnișuri ce se pierd spre Valea-Cracăului.

Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864 sunt astăzi: 84 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 114, ca urmași. Dintre cei împroprietăriți în 1878 sunt astăzi 53 cari posedă locurile lor; 2 locuri sunt părăsite; 7 locuri ocupate de alții; 2, de comună; 61 persoane sunt cari, de și insurați și cultivatori de pămînt, n'au nici un fel de proprietate.

În această comună se află: 5 biserici, deservite de 5 preoți și 8 dascăli, plătiți din fondurile comunale cu suma de 700 lei anual. Venitul fonciar anual al pămînturilor date bisericilor se urcă la suma de 1025 lei. Este o școală, cu un învățător plătit de stat. Mai sunt 5 mori de apă pe Cracăul, 1 velniță, 1 șterărie, 6 stoleri, etc.

Budgetul e de 5036 lei la venituri și de 5021 lei la cheltueli. Numărul contribuabililor e de 120.

Comunicațiunea cu satele din împrejurime se face prin: șoseaua județeană Piatra-Roman, ce trece pe lângă satul Turturești; prin șoseaua județeană Dobreni-Roznov-Tazlăul, ce trece prin satul Căciulești; precum și prin drumurile comunale prunduite: Turturești-Popești, care porcede din șoseaua Piatra-Roman, dintre al 4—5 kil., și dru-

mul Popești-Căciulești, în osebii de drumurile naturale, cari leagă satul Popești-Cășăria-Dobreni, satul Popești-Gura-Văei.

Numărul vitelor, cari se cresc în comună, se ridică la cifra de 3379 capete, dintre cari: 1725 vite mari cornute, 1380 de oi, 110 cai, 94 porci.

Căciulești, *sat*, în com. Căciulești, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe valea Cracăului, ce trece despre Estul său, în drumul șoselei județene Dobreni-Roznov, la 5 kil. departe de satul Dobreni, și la 11 kil. de orașul Piatra.

Suprafața terenurilor sale (împreună cu vatra satului) e cam de 1074 hect., cu o populațiune de 250 suflete, ce locuiesc în 61 case. Dintre aceștia sunt: 132 bărbați, 118 femei, sau după starea civilă: 121 necăsătoriți, 101 căsătoriți, 20 văduvi; în raport cu instrucția: 19 știu carte, 231 nu știu.

În acest sat se află: reședința comunei; o biserică, deservită de un preot și 1 eclesiarș; o școală; 4 mori de apă pe cracul despre Vest al pîrului Cracăul; o velniță.

Numărul vitelor e de 415 capete: 150 vite mari cornute, 60 cai, 35 porci și 200 de oi.

Satul Căciulești formează crucișul liniilor ce s'ar trage pe un plan, de la satul Popești (ce vine așezat către V.), spre satul Verșești (așezat spre E.), cum și de la satul Malul (spre Nord), la satul Girovul (spre Sud).

Căciulești, *deal*, în com. rur. Menți-din-Dos, pl. Motrul-d.-j. jud. Mehedinți.

Căciulești, *moșie*, cu părți, în comuna cu aceeași numire, plasa

Piatra-Muntele, județul Neamțu. Partea stăpînită de Enache Cantemir produce un venit anual de 8000 de lei, iar partea familiei Alexandru Mavrocordat, de 28000 lei.

Căciștea, *gîrlîșă*, izvorește de la locul numit Sub - Vîrf - Stînei, comuna Măneciul-Pămîntenî, plaiul Teleajenul, județul Prahova, și se varsă în Teleajen la Piatra.

Căciștea, *izvor*, în jud. Buzău, com. Chiojdul. Ese din muntele Brădetul și se scurge în riul Bîsca, în dreptul comunei Chiojdul.

Căciștea, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul comunei Bucșești, cu scurgere în pîriul Cernul.

Căciștea, *pîriș*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul comunei Faraoani, care se scurge d'a dreapta în Siret.

Căciștea, *poiană*, com. Măneciul-Pămîntenî, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Căciștea (Fundul-), *loc izolat*, în com. Cizlăul, în pădurea Cislăul. jud. Buzău; face hotar despre jud. Prahova.

Căciștea, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul comunei Bogza, așezat în partea de V. a comunei, în cîmp deschis, lîngă movila cu același nume, la o depărtare de 2268 m. spre Vest de cătunul de reședință, Bogza. Are o întindere cam de 57 hect. (numai vatra satului), cu o populațiune ce se ridică la 117 familii, cari cuprind 428 suflete, din cari 147 contribuabili; 22 locuitori știu carte. Are

o biserică, deservită de un preot și un cîntăreț, precum și una din școlile comunei.

Acest cătun, precum și locurile înconjurătoare, au fost teatrul războaielor dintre Turci și Ruși aliați cu Nemții, la 1789 și 1834—35.

Căciștea, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-luî-Băban. Se desface din dealul Costandoiul; brăzdează partea de Est a comunei și se oprește în riul Rîmna, întinzîndu-se printre acest rîu și afluentul său pîriul Calița. Este acoperit cu iamaș pentru vite.

Căciștea, *movilă* naturală, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Bogza, cătunul Căciștea. Azi tinde să dispară, fiind arată de locuitorii neconținți.

Căciștea, *deal*, în com. rur. Izvorul-Aneștilor, pl. Ocolul - d. - j., jud. Mehedinți.

Căciștea, *vale*, numită și Valea-Căcișteierului, în comuna rurală Ilfovățul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Căciștea, *com. rur.*, pe apa Oltului, aproape de frontiera țării despre Transilvania, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 40 kil. de com. rur. Șuici, reședința subprefecturii, și la 89 kil. de Pitești. Se compune din satele: Căciștea și Grăblești, avînd în tot 150 familii, cu 991 suflete moșneni, și vr'o zece familii Țigani. Prin această comună trecea mai înainte drumul vechi al poștei de la Sibiu prin Riul-Vadului, în Vilcea, la Pitești-București.

În comună sunt 3 biserici și 2 școli primare, una de băeți și alta de fete; 6 cîrciumi. Budgetul comunei pe anul 1882-83 a

fost de 2489 lei la venit și de 2092 lei la cheltuieli. După o publicație oficială (1887), această comună numără 160 contribuabili și are un budget de 2725 lei la venit și de 2369 lei la cheltuieli.

Numărul vitelor a fost în 1887 de 830 capete vite mari (730 boi și vaci, 100 cai) și de 5950 vite mărunte (5180 oi, 470 capre și 200 rîmători).

Căciștea, *sat*, pe malul stîng al Oltului, jud. Argeș, pl. Loviștea, în fața satului Căciștea, din jud. Vilcea, în apropiere de graniță.

Are 80 de familii și 2 biserici, întîia cu hramul S-ții Ingeri și a doua cu hramul Sf. Nicolae, deservite fie-care de cîte 1 preot și 1 cîntăreț. Acest sat face parte din comuna rurală cu același nume.

Are o școală primară rurală mixtă.

Aici este și reședința primăriei.

Căciștea, *mahala*, în com. rur. Jidoștița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Căciștea, *pîriș*, în com. rur. Jidoștița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Căciștea, *deal* cu vii, în com. rur. Vinjul-Mare, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Căciștea, *com. rur.*, pl. Troțușul, jud. Bacău, situată în dreapta Troțușului. Se alcătuiește din: Negoști, Căciștea, tirgușor și șat (reședința), la confluența Căcișteului-Mic cu Troțușul, Popeni și Pralea pe Căciștea-Mare.

În Condica Liuzilor, Căciștea se găsește a fi răzășesc; secția Negoști este și astăzi a răze-

șilor. În statistica din 1874, comuna se găsește constituită ca și astăzi.

Teritoriul său se mărginește la E. și N. cu al comunei Jăvreni, la V. cu al comunei Bogdana și la S. cu al comunelor: Borșani, Cîmpurile și Răcoasa, din jud. Putna.

Comuna este udată de râurile Căiuțul-Mic și Căiuțul-Mare, și brăzdată de dealurile: Dealul-Chimiș, Dealul-Mare, Oușorul și altele.

Are o școală mixtă care funcționează din 1865 în târgușorul Căiuțul. Până la 1877, școala a fost întreținută de stat; iar de atunci se întreține de comună. În anul 1891 școala a fost frecventată de 15 copii, din care 5 fete.

Biserici sunt 5: 4 ortodoxe, în fiecare sat câte una, deservite de 1 preot și 7 cîntăreți, și una catolică în satul Pralea.

Case de locuit sunt 456, rare în Pralea, dese în celelalte cătune. Cîrciumi sunt 12. Casele boerestîi au un parc frumos, cu un lac.

Populațiunea este de 481 capi de familie, cu 1697 suflete, din care 814 bărbați și 883 femei. După naționalitate și protecțiune se împart: 1686 romînă, dintre care 300 Evrei; 1 bulgară; 4 rusă și 6 ungară. După felul ocupațiunii sunt: 1470 agricultori, 8 meseriași, 18 comercianți, 12 profesioni libere și 6 servitori. Știu carte 179 persoane, din care 46 femei; nu știu carte 1518 persoane, din care 837 femei. Contribuabili, după noul recensămînt, sunt 391. După legea rurală din 1864, s'au împroprietarit 231 locuitori, cu 803 fălci și 40 prăjini pămînt.

Teritoriul comunei are o întindere de aproape 7000 hect.

Pădurile: Pralea, Ciortolomul, etc. ocupă peste 4000 hect.

Proprietarii mari sunt moștenitorii deced. Răducanu Rosetti, care au moșii mari ce dau un venit anual de 75000 lei, cu venitul pădurilor exploatare. Cea mai mare parte din moșii este stăpînită de soția Generalului G. Catargiū, născută Rosetti. Impozitele sunt de 4500 lei anual.

În comună sînt 6 mori de apă, 23 piue pentru sîmame și 3 drîste pentru făcut cergî.

Viile sunt pe o întindere de 54 hectare, care în 1890 au dat 540 hectol. vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891) viea lucrătoare are 95 hect. În comună s'a mai făcut, la 1890, 22 hectol. rachiū de tescovină și drojdi.

Animale sunt: 73 cai, 855 vite mari cornute, 151 porci, 117 capre și 465 oi, care aparțin la 72 proprietari; la 1891 oile au dat 977 kgr. lînă țurcană.

Stupî de albine sunt 88, care în 1890, au dat 44 kgr. miere și 44 kgr. ceară.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2848 hect.

Budgetul comunei pe exercițiul 1891—92 are la venituri lei 17971, bani 65, și la cheltueli lei 4383, bani 40.

Teritoriul comunal este străbătut de calea ferată Adjud-Ocna, cu stația Căiuțul și de calea națională cu aceeași destinație.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 62 kil.; la T.-Ocna, reședința plășei, 25 kil.; la comuna Bogdana, 9 kil.; la com. Jăvreni, 7 kil.

Căiuțul, sat, jud. Bacău, pl. Trotușul, cu o secție numită Tîrgușorul-Căiuțul, și reședința comunei cu același nume, situat

pe șes în dreapta Trotușului și pe Căiuțul-Mic. Are o școală mixtă în târgușorul Căiuțul, la care au urmat din acest sat, la 1891, 6 băieți și 5 fete, din 77 copii în vîrstă de școală. Are o biserică ortodoxă în târgușorul Căiuțul, clădită la 1765 și reparată la 1884 de locuitorii și de familia Catargiū, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Cîrciumi sunt 8. Capi de familie 189, suflete 645. Animale se numără: 22 cai, 250 vite cornute, 16 porci și 44 capre. Pe teritoriul acestui sat se află stația căii ferate Adjud-Tîrgul-Ocna, numită Căiuțul.

Căiuțul, târgușor, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, care intră în compunerea satului Căiuțul și prin care trece calea județeană Adjud-Tîrgul-Ocna. Comerțul constă în vite, cherestea, produse de tîmplărie, etc. Drepiturile și îndatoririle tîrgoveților au fost regulate de Domnul Ion Sandu Sturdza al Moldovei, prin hrisovul de la 1828.

Căiuțul, stație de dr. de fer, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, pe linia Adjud-T.-Ocna, pusă în circulație la 22 Iunie 1884. Se află între stațiile Bîlcea (5.8 kil.) și Onești (14.2 kil.) și la o depărtare de 267 kil. de București. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 159^m. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 140908 lei, 10 bani.

Căiuțul-Mare, pîrîiă, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, care curge pe teritoriul satelor Pralea și Popeni. Își are obîrșia din muntele Ursoaia și se varsă d'a dreapta în Trotuș, după ce primește pe dreapta pîrîiașul Pralea și Pîrîul-Cucoanei și pe stînga pîrîiașele Secul și Teiul.

Căiuțul-Mic, *pîrîă*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Căiuțul, care curge prin satul și tîrgușorul Căiuțul. Își are obîrșia în Fundul-Mateiașului și se varsă d'a dreapta în Troțușul, după ce se îngroașă pe stînga cu pîrîiașul Brăduleața.

Călărăși, *com. urb.*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, capitala județului Ialomița. Este situată jumătate, partea de E., pe malul stîng al brațului Borcea și jumătate, partea de V., pe malul stîng al gîtului Jirlăul.

Se învecinește la E. cu satul Măgureni, pendinte de oraș, la V. cu lacul Călărăși și la N. cu cîmpii arabile.

Orașul este așezat pe un loc șes, ridicat d'asupra nivelului apei brațului Borcea, cu o pozițiune frumoasă, și privit, cu deosebire din partea de S., de pe apa Borcei, prezintă vederea unul din cele mai pitorești tablouri. În partea de S. se desfășoară lunca întinsă a Borcei și a Dunărei, avînd la dreapta lacul Călărăși și din loc în loc grupe de păduri; iar la 8 kilometri, pe cel-l'alt tîrm al Dunărei, se înalță, spre E., Dealul-Dobrogei, pe a căruia coastă este Ostrovul și spre V., Dealul-Bulgăriei, sub poalele căruia este Silistra.

Numirea de Călărăși, orașului o poartă după numele vechilor oștași ai țării. Asupra acestei numiri sunt două versiuni. Se spune că aici fiind trecătoare din Turcia în România, punctul de trecere era sub priv ghiera unei căpităii militare căpitănia Lichirești și oamenii de pază erau călăreți sau călărăși, de unde a rămas și numirea orașului.

A doua versiune este, că de aici și de prin satul Călărăși-

Vechi se recruta pentru armată cei mai buni călăreți și pentru acest cuvînt s'a dat și localităților numirea de Călărăși. Înainte s'ar fi numit Lichirești. De la 1852 orașul a luat numirea de Știrbei, pentru că în acel an, fiind Domn al țării Barbu Știrbei, locuitorii orașului, după mai multe încercări neizbutite, au reușit să cumpere de la Eforia Spitalelor Civile din București o parte din moșia Lichirești, pe care se afla și orașul; iar drept aducere aminte pentru acest mare act, a dat orașului numirea Domnitorului de atunci. Numirea de Știrbei, dată în atunci orașului, s'a păstrat până la 1881, cînd nu s'a mai întrebuițat de nici o autoritate.

Terenul cumpărat de la Eforia Spitalelor Civile este de 1714 pogoane, cari s'au împărțit ast-fel: 229392 stînjeni părăți formează vatra orașului, din cari 157784 s'au împărțit locuitorilor, 71608 au rămas pentru strade, piețe și rezerve, iar restul de 1357 pogoane formează izlazul și moșia orașului. Până la 1852 orașul era mic, avînd o singură stradă și numai în urma cumpărării moșiei a început a se mări. Satul Măgureni, numit înainte Crețeni, care este spre E., în apropiere de oraș, forma înainte un sat separat. Dar prin retragerea locuitorilor în oraș a început a descrește și astăzi conține ca mahala. Prin 1877, orașul s'a mai mărit în toată lungimea sa cu 54 stînjeni în partea de N. și V.

Călărăși este capitala județului Ialomița de la anul 1832, cînd reședința prefectilor (scaunul ispravnicilor) județului s'a strămutat aci din tîrgușorul Urzicen.

După statistica din 1887, populațiunea orașului era de 1826 capi de familie; 7734 locuitori, din cari 2762 bărbați, 2353 femei și 2619 copii.

În recensămîntul făcut în 1890, s'a constatat că populațiunea este de 8125 locuitori, cu 2156 capi de familie și 5969 membri de familie, sau 4204 bărbați și 3921 femei. După naționalități s'au găsit: 7648 Romîni, 50 Greci, 60 Sîrbi, 50 Bulgari, 3 Ruși, 3 Prusiani, 15 Germani, 30 Unguri, 5 Francezi, 13 Italieni, 2 Englezi, 10 Turci și 236 de alte naționalități.

După profesiuni: 1687 agricultori, 245 meseriași, 50 industriași sau fabricanți, 237 comercianți, 272 profesiuni libere, 370 muncitori și 250 servitori.

După religie sunt: 7811 creștini ortodocși, 65 catolici, 3 armeni, 10 mahometani și 236 mozaici.

Cu știință de carte sunt 3340 persoane și fără știință 4785.

Industriile mici, ce se practică în oraș, sunt: croitoria, jocăria, cizmăria, lemnăria, fierăria, plăpumăria, tinichigieria, dogăria și altele.

Industria mare e reprezentată prin 4 mori cu vaporii, o tăbăcărie, mai multe cărămidării, o fabrică de bere, două de apă gazoasă și una de fringhierie.

Mișcarea comercială în oraș este vie, căci se vînd zilnic pentru export mari cantități de cereale și multe vite, ce sunt aduse cu calea ferată și cu carele și se transportă cu vase plutitoare pe Borcea și de aci pe Dunăre.

Exportul cerealelor și a altor produse în portul Călărăși în anii 1887—1888, în chintale metrice, 100 kil., a fost:

	1887	1888
Grâu	78525	193696
Secară	34099	88950
Porumb	478266	129891
Orz	175221	159009
Ovăz	4266	2007
Mei	54898	26402
Legume făin.	39605	67314
Sem. uleioase	720	1589

În vama portului Călărași a fost în 1886 următoarea mișcare în import și export:

Import 54759878 kilgr.; val. lei 2416148; dreptul de perc. 53221 lei.

Export 50629802 kilgr.; val. lei 7869723; dreptul de perc. 13385 lei.

Comerțul intern al orașului se face zilnic în mai multe stabilimente de coloniale, lipscăniș, brașovenii, de băuturi și altele, precum și în piețe, unde se vînd legume, fructe și diferite alimente.

În fie-care an, de la 1 — 10 Septembrie, se face aici un mare bîlcu de vite, de manufacturi și altele, care este vizitat de comercianți indigeni și străini și de unde locuitorii orașului și ai județului se aprovizionează cu diferite obiecte.

La 9 Martie, în fie-care an, se face un bîlcu numai de vite.

Bîlciurile aduc casei comunale un venit de 26000 lei anual.

În oraș se află: 5 brutării, 3 cofetării, 4 cafenele, 2 farmacii, 2 tipografii, 3 librării, mai multe case de comerț, 3 oteluri.

În Călărași sunt 5 piețe: piața Carol I, principala piață a orașului, în mijlocul căreia s'a construit un palat administrativ, împrejurul căruia s'a făcut un parc; piața Știrbei-Vodă; piața cerealelor sau oborul; piața Cuza-Vodă și piața pescărilor.

Sunt în oraș 23 strade, din

cară strada Știrbei-Vodă este cea mai mare; este șoseluită și cu trotuare de bazalt. Apoi căile județene: București, Slobozia și Dobrogea, cea din urmă traversează orașul de la E. spre V. Cele două din urmă duc în port, unde este un frumos chei de lemn de stejar cu două înălțimi, servind pentru ancorarea vaselor, și unde se termină calea ferată Slobozia-Călărași-Port.

Pe marginea orașului despre port, este bulevardul Traian, șoseluit cu trotuare largi umbrite de arbori și care este singurul loc de preumblare al orașenilor.

Sunt 11 bariere: Măgureni, Căramidari, Sf. împărați, Stefan-cel-Mare, Tudor Vladimirescu, București, Cioroiul, Slobozia, Leasa, Sîrbi și Dobrogea.

Ordinea publică se ține de un polițaiu, 2 comisari clasa I, 4 comisari clasa II, un comisar de gară și port, 58 gardiști și 2 sergenți revizori.

Pentru paza de foc sunt 24 pompieri, cu un comandant și un ajutor.

Serviciul sanitar se face de un medic, un vaccinator, o moașă și un medic veterinar. În oraș se află un spital județean cu 50 paturi.

În orașul Călărași se află reședința următoarelor autorități: prefectura județului, tribunalul, judecătoria ocolului Călărași, protoieria județului, casieria județului, comitetul permanent, consiliul de igienă, creditul agricol, serviciul tehnic al județului, biuroul telegrafo-postal, biuroul sub-șefului silvicultor, biuroul vamal și căpitania portului. Aci este și reședința regimentului Ialomița cu un batalion permanent și 2 batalioane

teritoriale și a două escadroane de călărași.

Biserici sunt 4: Sf. Nicolae (catedrală) deservită de 3 preoți, 1 diacon și 2 dascăli cîntăreți; cheltuindu-se 5220 lei anual.

Sf. Nicolae, biserică filială, în mahalaua Măgureni, deservită de 1 preot supra-numerar și 1 dascăl cîntăreț, — cheltueli anuale 1248 lei.

Sfinții împărați, deservită de trei preoți și doi cîntăreți, — cheltueli anuale 4260 lei.

Sf. Ion, Cuvioasa Paraschiva și Sf. Treime deservită de 1 preot paroh și doi dascăli cîntăreți.

La cimitir se află o capelă.

Evreii au două sinagoge.

Sunt trei cimitire, unul pentru creștinii ortodocși, unul pentru catolici și al treilea izraelit.

În oraș se află: un gimnaziu real, fondat în 1884, cu 6 profesori și 3 maestri; a fost frecventat, în anul școlar 1891—1892, de 91 elevi; 7 școli primare, din care 3 de băieți (2 cu patru clase și 1 cu 2 clase), 2 de fete (1 cu patru clase și 1 cu 3 clase); o școală urbană mixtă, și o școală rurală cu tip urban.

Școalele de băieți sunt frecventate de 596 elevi, cele de fete de 375 eleve.

Budgetul veniturilor și a cheltuelilor pe anul 1898 — 99 se balansează cu suma de 428133 lei, 99 bani.

Între cheltuelile cele mai principale trecute în budgetul anului 1898—99, notăm următoarele mai principale:

Datoriile comunei 105302 lei; retribuția serviciului accizelor 24480 lei; idem a serviciului medical 25030 lei; idem a serviciului poliției administrative 53720 lei; idem, pompierii 30440 lei; iluminatul, asistența publică

33668 lei; instrucțiunea publică 8980 lei.

Budgetul drumurilor se balanțează cu cifra de 18825 lei, 60 bani.

Orașul are o luncă în vale, destinată pentru depozite de lemne de foc și altele, care aduce un venit anual de lei 2500.

Are și o moșie care se arendează pe suma de 15500. lei anual.

Comuna Călărași a realizat în anul 1897 de la Casa de Depuneri și Consemnațiuni un împrumut de 1 milion lei, pentru înfrumusețarea și îmbunătățirea orașului.

Comuna are subvenții: de la Ministerul Cultelor 5136 lei pentru întreținerea clerului mirean; 20000 lei de la casa județului Ialomița și 800 lei de la executorii testamentari ai defunctului A. Popescu, pentru întreținerea serviciului divin.

Una dintre trecătoarele cele mai lesnicioase de pe un țărm al Dunărei pe cel-l'alt, a fost și este țărmul stîng al Borcei, între Călărași și Silistra. Această împrejurare a și făcut ca Silistra să devie, din vechime, o cetate puternică. Călărași, fiind situat în fața trecătoarei, a fost punctul cel mai expus d'a fi atacat de popoarele ce locuiau cel-l'alt țărm al Dunărei, sau locul de unde se pornea atacul contra cetăței Silistra.

În anul 335, înainte de era creștină, Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, venind cu armele asupra Geșilor, trecu Dunărea în timpul nopței, pe la Silistra și în revărsatul zorilor se arătă de o dată înaintea Geșilor. Aceștia loviți, așa pe neașteptate, luară fuga, închizîndu-se într'un oraș al lor de lemn, slab întărit, care se afla numai trei

sferturi de ceas departe de Dunăre. Văzîndu-se și aci înconjurat de toate părțile, se aruncară pe cai, cu femeii, copiii și cu tot ce mai puteau să încarce, și se năpustiră în cîmpii Bărganului. Macedonenii, după ce dărîmară și arsără în cîte-va ceasuri orașul Geșilor, se întoarseră încărcăți de pradă chiar în acea zi în lagărul de pe malul drept al rîului.

În anul 1398, sultanul Baiazid a trecut pe aici cu o armată formidabilă în contra lui Mircea cel Mare. Dar fiind învins de Romîni la Rovine, tot pe aci s'a retras, după ce prin îndemnul lui Evernos-Beg cel mai capabil general turcesc, a făcut o tabără de care și șanțuri, la adăpostul căreia a scăpat de urmărirea lui Mircea.

În toate războaiele purtate de Ruși contra Turcilor, orașul a fost ocupat mai tot-d'auna de Ruși și de aci își îndreptau atacul contra Silistrei și numai mulțumită depărtării sale de acea cetate, a putut fi apărat de distrugere.

Călărași, *com. rur.*, în pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj, la 67 kil. departe de Craiova și la 36 kil. departe de reședința plășei, Căciulătești.

Comuna este situată pe o mică coastă, pe malul stîng al Dunărei, la o depărtare de 4 kil. spre N. de Dunăre.

Se învecinește la N. cu com. Damian, la S. cu Dunărea, la E. cu com. Dăbuleni, jud. Romanați, și la V. cu com. Grindeni.

Limita liniei de N. începe de la Măgura-Verde și merge spre V. până la Plopi.

Limita liniei de V. începe de la Plopi, merge spre S. până la Plopu-Ostrovenilor.

Limita liniei de S. începe de

la movila Plopu-Ostrovenilor și merge până la movila Perigelul cu direcțiunea de la V. la E.

Limita liniei de E. începe de la movila Perigelul și merge spre N. până la Măgura-Verde.

Terenul comunei este șes.

Comuna este udată de pîrul Ascunsa, ce izvorește din dealul Ascunsa, jud. Romanați, și merge pe hotarul despărțitor între jud. Dolj și jud. Romanați; se oprește lîngă grădini, unde formează o mică mlaștină.

Smîrcuri sunt, dar în lipsa ploilor seacă adesea-orî.

Între acestea se numără: smîrcul Pateleanca, Sălcița și Vadul-Barcei. Ele încep din Dunăre și se scurg în balta Potelul, din jud. Romanați.

Fîntîni sunt: Fîntîna-Hîrnului, fîntîna Mantea, fîntîna Marinescu, Fîntîna-Nouă, Cișmeaua-lui-Vasile, Fîntîna-lui-Drăgoiu, Fîntîna-lui-Șercău, Fîntîna-cu-Salcie, Fîntîna-Vladului, Cișmeaua-Albă, Fîntîna-lui-Obede și Fîntîna-lui-Nuța.

Cea mai mare parte din bătrîni povestesc ast-fel împrejurarea, care a făcut ca această comună să se numească ast-fel. Se zice că atunci cînd satul se compunea numai din cîte-va case, au venit Turcii și călare fiind, au tăiat oamenii din acel sătuleț. De la Turcii călări și-a tras numele comunei de Călărași. Înainte cuprindea și cît. Ascunsa, dar mai apoi s'a desființat din cauză că izvora apă din casele oamenilor. Azi comuna cuprinde un singur cătun, numit Călărași, în care se află siliștea cătunului Ascunsa. Spre N.-E. comunei, ca la 40 m. departe de sat, pe un pămînt nisipos, săpînd oamenii, au găsit arme și oseminte ce se cred a fi din timpul războiului lui Mihai-Viteazul cu Turcii.

În comună se află o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae și Adormirea Maicei-Domnului.

A fost zidită din cărămidă și piatră, la anul 1820, de către Hagi Ion Enuși și s'a terminat la anul 1833. În tinda bisericeii se află următoarea inscripțiune:

«În numele tatălui și al fiului și al Sfântului duh: la leatul 1820 ziditu-s'au această sfința și dumnezeiască biserică unde se prăzndește hramul Adormirea-Precistei și hramul Sf. Erarh Nicolae, din temelie, de d-l Hagi Ion Enuși până s'a săvârșit zidul și acoperișul și acum la leatul 1833 cu ajutorul lui Dumnezeuii s'a apucat cei mai jos aratați și au înfrumusețat-o cu zugrăveală, după cum se vede: Panait sin Enache și soția lui, Popa Stan sin Popa Stan, Patru sin Moise, Patru sin Neagoe, de a una cu tot satul au ajutat și la zid și la zugrăveala. La zugrăveala a fost ostentitorii Sfinția-Sa Popa Ion Duhovnicul, Zugrav boer de neam Coșoveanu. Iulie 24».

În cătunul Călărași se află o școală mixtă ce funcționează din 1865, fiind întreținută de comună și de stat. Localul construit din cărămidă este în bună stare. Cu ridicarea lui s'a cheltuit 3000 lei. Are două sale de studiu: I-a are o suprafață de 88 m. p., iar a II-a de 72 m. p. Pentru cancelaria, locuința învățătorului și pentru serviciu sunt 5 camere. Pe lângă școală se află un atelier de pălării de pae. Localul a fost construit de Administrația Domeniului Coroanei.

În anul școlar 1892—93 s'au înscris la școală 59 băieți și 8 fete. Au urmat regulat la școală 46 băieți și 6 fete. În vîrstă de școală sunt 137 copii, adică 196 băieți și 175 fete. Știu carte 380 locuitori, din carei 80 femei. Școala are 8 pogoane arabile.

Populația comunei se urcă la 2329 suflete, din care 1252 bărbați și 1077 femei. După legea

rurală din 1864 sunt 335 împroprietăriți; s'a dat pămînt și pentru doi preoți. După legea din 1879 sunt 27 însurăței.

Case sunt 100 și bordee 370. Parte din ele sunt făcute din zid, parte de gard.

Suprafața teritoriului comunal este de 10358 pogoane, din care 7358 pogoane arabile.

Moșia se numește Bechet-Călărași, aparține statului. Arenda este de 127100 lei. Suprafața vîndută este de 8455 hect. 5290 m. p.; suprafața rămasă este nevîndută sau parcelată. Restul pămîntului arabil de 2858 pogoane ale locuitorilor dau un venit de 28296 lei. Înainte, toată moșia aparținea schitului Roaba.

Prundul-lui-Gol, cam de 150 hect., este situat pe moșia statului Călărași, la marginea Dunărei; pădurea numită Prundul-Noû, pe insula din fața comunei, în Dunăre, are o suprafață de 50 hectare.

Viile aparțin locuitorilor. Se fabrică cam la 700 vedre rachiu din tescovina strugurilor. Pentru fabricare sunt 10 căldări în comună.

Pe moșia statului sunt două mori, una cu apă și alta cu aburi. Stîne sunt patru.

Sunt în comună 9 cîrciumi. Comerțul se face cu com. Bechet, unde duc loc. grîu, porumb, orz, ovăz, secară și de unde importă lucruri trebuincioase pentru casă. Transportul îl fac pe calea județeană Bechet-Corabia, ce trece prin centrul comunei pe o lungime de 6 kil. Căi comunale unesc comuna Călărași cu comunele megieșe.

Ca drum vechiu este Drumul-Săreii ce vine din ocnele județului Rîmnicul - Vilcea, trece prin Caracal, prin viile locuitorilor din această comună și merge la Bechet. Pe el se trans-

portă sare; de aceea s'a numit Drumul-Săreii.

Contribuabili sunt 578.

Veniturile comunei pe exercițiul 1893—94 au fost de 4584 lei, 41 bani, iar cheltuelile de 4236 lei, 98 bani.

Animale sunt: 440 vite cornute, 500 oi și 36 cai.

Călărași, stație de dr. d. f., jud. Ialomița, pl. Borcea, căt. Călărași, pe linia Ciulnița-Călărași, pusă în circulație la 17 Noembrie 1886. Se află între stațiile Siliștea (14.5 kil.) și Călărași (port) (3.3 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 16,^m 17. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 240349 lei 72 bani.

Călărași, sat, în jud. Botoșani, partea de Sud-Vest a comunei Ringhilești, pl. Ștefănești. A fost înființat la 1880 cu noii împroprietăriți însurăței, pe moșia Ciornohal. Are o suprafață de 1436 hect. pămînt al locuitorilor și o populație de 193 familii, cu 1012 suflete, din care 212 contribuabili.

Locuitorii din acest sat sunt veniți din pl. Siret. comunele Salcea și Călinești; cei mai mulți sunt Ruși.

Are o școală mixtă, întreținută de comună, cu 1 învățător și 29 școlari, avînd 8 hect. și 50 arii pămînt.

Numărul vitelor este de 608 vite cornute, 96 cai mari și mici, 441 de oi, și 60 masculi. Sunt 48 stupi cu albine.

În sat se află o cîrciumă; 3 comercianți și 4 meseriași.

Călărași, sat, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, jud. Dolj, cu reședința primăriei.

Călărași, lac, în jud. Ialomița, pl.

Borcea, situat spre Vest de orașul Călărași, de la care a primit și numirea. Se întinde pe teritoriul comunelor: Călărași-Vechi, Ceacul, Cacomeanca și Rasa, avînd o suprafață în teren mediu de 500 hect. Este alimentat de Dunăre, prin brațul Botul și adesea și prin gîtul Jirlăul-de-Borcea; căci cînd apele Dunărei cresc, apa din Borcea curge prin Jirlău în lac, iar cînd apele Dunărei descresc, apa lacului se scurge prin același gît în Borcea. Din acest lac se pescuește mult pește.

Călărași-Vechi, *com. rur.*, în pl. Borcea, jud. Ialomița. Este situată spre N.-V. de orașul Călărași.

Teritoriul acestei comune se întinde din Dunăre spre N., pe cîmpia Bărăganul, până în apropiere de linia căii ferate București-Fetești, și între comunele Ceacul și orașul Călărași. Are o suprafață de 14000 hect., din cari 3000 hect. baltă, 500 hect. izlaz, iar restul pămînt arabil. Coprinde două moșii: Călărași-Vechi, proprietate a statului, fostă pendinte de mănăstirea Căldărușani și care a fost arendată pe periodul 1885-95 cu suma de 58100 lei anual, și moșia Călărași-Lichirești, proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București, arendată acum cu suma de lei 33000 anual.

După legea rurală din 1864, sunt împrumăriți 150 locuitori; neîmprumăriți sunt 110.

Se compune dintr'un singur sat, situat sub coasta de S. a Bărăganului, la 10 kil. de orașul Călărași, și spre E., la 1 kil. de satul Ceacul. De această comună țin și cătunele (tîrlele) Calangi, Grătarul, Stîlpul, Trestia, Gara-Siliștea, Revederea, Maican, Vadul-Cailor, Osman, Luchia și Siliștea-Inaltă.

Reședința primăriei este în satul Călărași-Vechi.

Populațiunea comunei este de 1097 locuitori, cu 235 capi de familie, sau 559 bărbați și 538 femei, toți de naționalitate romînă și de religie ortodoxă. După profesiuni sunt: 247 agricultori, 6 meseriași, 7 comercianți, 8 cu profesiuni libere, 38 muncitori și 40 servitori.

Știu carte 143 persoane; 954 nu știu carte.

Vite sunt: 1000 boi, 500 cai, 230 porci, 100 bivoli, 4000 oi și 20 capre.

Venitul comunei este de 4317 lei și cheltuelile de 4719 lei.

Are o școală mixtă, frecventată de 36 elevi și 21 eleve. Cursurile se predau de un învățător retribuit de stat și comună. Școala are localul ei propriu, construit de comună.

Aci este o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, pentru care comuna are prevăzut în budgetul ei suma de 408 lei.

Prin apropiere, spre E. de sat, trece calea ferată Călărași-Slobozia, avînd aproape stația Siliștea.

Călărașilor (Valea-), *vale*, ce se află pe proprietatea Baciul; dă în Valea-Sericului de pe aceeași proprietate, pendinte de com. Blejești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Călărășani, *cătun*, pendinte de comuna Chiriacul, pl. Marginea, jud. Vlașca. Această proprietate este: $\frac{3}{5}$ proprietate a moșnenilor Călărășani și $\frac{2}{5}$ proprietate a d-lui Alimănescu. Are o suprafață de 388 hect. și aduce un venit anual de 4600 lei. În sat se află 2 circiumi.

Călărășești. Vezi Mateești, jud. Vilcea.

Călăreți (Giula), *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Călăreți-Șeinoaia, pl. Negoești. Este situat la E. de București, lângă Valea-lui-Ilie. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 1221 hect., cu o populație de 313 locuitori.

D-l C. Atanasiu are 1025 hect. și locuitorii 196 hect.

Acest sat s'a înființat la anul 1843 de polcovnicul Odo-bescu. În spre S. de acest cătun se află valea numită Valea-Vinătă care are direcțiunea dela V. spre S.-E.

Proprietarul cultivă 740 hect.; 85 sunt sterpe, 50 izlaz și 150 pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd 5 hect. pentru izlaz.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. În sat este un eleșteu.

Comerțul se face de 2 circiumari și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 302 și al celor mici de 1088.

Are o școală frecventată de 20 elevi și 2 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc 150 lei anual.

Călăreți-Șeinoaia, *com. rur.*, jud. Ilfov, plasa Negoești, situată la E. de București, lângă valea Mostiștea, 40 kil. departe de București.

Se compune din satele: Brătășani, Călăreți, Pitișteanca, Șeinoaia, cu o populație de 769 locuitori, cari trăesc în 148 case și în 13 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 3171 hect.

D-nii C. Atanasiu, G. Piteșteanu, Frații Manolescu și statul au 2672 hect. și locuitorii 499 hect. Proprietarii cultivă 2087 hect.; 85 sunt sterpe, 145

izlaz, 355 pădure. Locuitorii cultivă 451 hect.; 38 sunt rezervate pentru izlaz și 10 pentru vie.

Comuna numără 165 contribuabili. Are un budget de 2474 lei la venituri și 2436 lei la cheltuieli. În anul 1885 erau 174 contribuabili.

În comună sunt 2 biserici, cu 2 preoți, la Brătășani și Călăreți; 1 școală mixtă; 4 eleștaie.

Numărul vitelor mari e de 1022: 371 cai și epe, 277 boi, 361 vaci și viței, 4 tauri, 9 bivoli și bivolițe, și al celor mici de 1709: 7 capre, 210 porci și 1492 oi.

Dintre locuitorii, 204 sunt plugari și 11 au diferite alte profesii.

Arătura se face cu 151 pluguri: 72 cu boi și 79 cu cai. Locuitorii au 244 care și căruțe: 107 cu boi și 137 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 104 și neîmproprietăriți, 117.

Comerțul se face de 5 circiumari și 1 hangiu.

Călăsăul, vale, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, formată de dealurile Cepoiul și Zboina-Neagră, prin care curge pârâul Călăsăul-Mare.

Călăsăul-Mare, pârâiaș, jud. Bacău, pl. Trotușul, care își are obârșia la locul numit Izvorul-Iute, curge pe teritoriul comunei Mănăstirea-Cașinul, și se varsă în pârâiașul Cașinul, pe dreapta.

Călăsăul-Mic, pârâiaș, jud. Bacău, pl. Trotușul, care își are obârșia la locul numit al Banului, curge pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul și se varsă în pârâiașul Călăsăul-Mare.

Călcăi, moșie nelocuită, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pen-

dinte de com. Hîngulești; azi e proprietatea statului.

Călcăi (La-Salcia), vechiă pi-chet, cu No. 63, către Moldova, jud. R.-Sărat, situat în pl. Marginea-d.-j., com. Hîngulești. Și pe moșia Călcăi, de unde și-a luat numele. Azi e han pe drumul spre com. Gologani și Focșani.

Călcăiasca (La-), locuință izolată, jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., com. Gologanul, în partea de E., aproape de hotarul către jud. Putna. Azi e han pe drumul spre Hîngulești-Măxineni.

Călcăioasa, baltă, jud. Botoșani, pe șesul Prutului, formată din revărsarea apelor, în com. Ostropeni, pl. Ștefănești.

Călceasca, pădure, supusă regiunii silvic, com. Glîmbocelul, pl. Podgoria, jud. Muscel, avînd împreună cu trupurile: Goleasca, Băneasa, Dinuleasa, Tomeasca, Gherăsoaia, Chiriceasca și Chițeasca, o întindere de 1350 hect.; compuse din stejar, fag, carpen, jugas.ru, plop și frasin.

Călcescul, munte, la N.-E. com. Cărpenișul, în jud. Gorj, plaiul Novaci.

Călcîiul, sat, jud. Bacău, pl. Trotușul, secție din satul Grozești.

Căldare (In-), parte din cursul râului Bistrița, în județul Suceava, între Cojoci și Dîmbul-Colacului. Aci Bistrița curge foarte lin.

Căldarea. Vezi Mocirlele-Leotei, jud. Muscel.

Căldărarilor (Piscul-), pisc, co-

mună Golești, pl. Podgoria, jud. Muscel. De aci izvoarește gîrla Peșteleasa.

Căldărarul, sat, face parte din com. rur. Cernica-Căldărarul, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov. Este situat la S.-V. de Cernica, într'un loc smîrcos. Spre S. de Căldărarul trece râul Dîmbovița.

Populația lui e de 162 sufli.

Suprafața totală a satului e de 773 hect., din care 658 hect. sunt ale statului și 115 ale locuitorilor. Statul cultivă prin arendașii săi 580 hect. (30 sterpe și 48 pădure). Locuitorii cultivă 103 hect., rezervînd restul pentru cultura viei.

Comerțul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor mari e de 75 și al celor mici de 270.

Căldărarul, cîtun, pendinte de com. Strîmbeni, pl. Teleorman, jud. Teleorman. Are o populație de 456 suflete, din care 83 contribuabili.

Căldărarul, pădure a statului, în întindere de 35 hect., pendinte de com. Cernica, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov.

Căldărarul, petic de pădure de stejar, pe proprietatea Purani-Mitropoliei, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Are o suprafață de 295 hect., pendinte de ocolul silvic Cîrtojani.

Căldărarul-Burdea, moșie a statului, jud. Teleorman, compusă din mai multe trupuri, avînd pe dînsa și păduri întinse.

Căldărarul-Glina, moșie a statului, jud. Ilfov, pendinte de mănăstirea Radu-Vodă; moșia s'a arendat pe periodul 1888—93, cu 17600 lei anual.

Căldăreasca, *moșie* a statului, jud. Buzău, com. Caragele, pendinte de Episcopie. Are 630 hect. Acum e vîndută în loturi locuitorilor din com. Caragele.

Căldăreasca, *moșie*, în pl. Marginea, jud. Teleorman, proprietate a d-nei Zoe Slătineanu, situată pe teritoriul com. Spătărei. Se învecinește pe de o parte cu Pîriul-Urluiului, la N. cu moșia Ulmeni și parte din Spătărei și cu proprietățile locuitorilor din com. Spătărei; de pe altă parte cu moșiile Plosca și Spătărei. Are o întindere de 250 hect. Această fâșie de moșie forma mai înainte un singur trup cu moșia Liza, și în urma împărțelilor succesive între moștenitori, a rămas această fâșie izolată.

Căldărei (Movila-), *deal*, în jud. Constanța, plasa Constanța, pe teritoriul comunei Gargalicul, și anume pe al ambelor cătune ce o constituiesc. Se desface din dealul Tașăul; se întinde spre S., într'o direcție de la N. la S., printre pîriul și lacul Gargalicul de o parte la V., Balta-Mare și fărmlul, pe care îl face înalt și stîncos, la E. Se ridică la 35 m., în vîrfurile Bacargi-Tepe. La poalele-î vestice e așezat lacul Gargalicul și cele două sate Gargalicul-Mare și Gargalicul-Mic. Este acoperit cu fi-nețe și izlazuri.

Căldărei (Pîriul-), mic *pîriu*, afluent al Bistriței, com. Broșteni, jud. Suceava.

Căldărei (Valea-), *vale*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea; izvorește dintre com. Genuneni și Surpatele, de la nordul dealului Cîineni, zis și Plescioara; trece prin com. Surpatele și se varsă

în riul Otăsăul, cam în mijlocul comunei Surpatele.

Căldărești (Trandafirul), *com. rur.*, în pl. Cîmpului, jud. Buzău, între comunele Padina și Pogoanele, la distanță de Buzău de 46 kil. Limitele sale sunt: la N., hotarul moșiilor Căldăreasca și Luciul; la E., hotarul moșiei Macoveiul, până dă în hotarul moșiei Balaciul, jud. Ialomița; la S., hotarul moșiilor Arcanul și Meteleul; la V., pămîntul locuitorilor din com. Pogoanele și parte din moșia Țuguiatul, până dă iar în hotarul moșiei Căldăreasca. Limitele sunt însemnate numai prin moșoroaie. Suprafața sa este de 4266 hect., din care: 3607 arabile, 73 păduri, 32 fineață, 458 izlaz și 96 sterp. Are o singură proprietate, Trandafirul. Terenul e un vast șes, întrerupt puțin în partea de E. de cîteva delulețe și movile. Industrie n'are, afară de 2 stîne. Căi de comunicație n'are altele, afară de șoseaua vecinală Padina-Pogoanele.

Vite are: 462 boi, 365 vaci, 188 viței, 1 bivol, 8 bivolițe, 147 cai, 175 epe, 63 mînji, 1020 oi și 293 porci.

Comuna e formată din singurul sat Căldărești, avînd o populație de 870 locuitori, din cari: 182 bărbați însurați, 22 neînsurați, 5 văduvi, 250 băeți; 182 femei măritate, 15 văduve, 214 fete. Ei trăesc în 173 case. Străini sunt: 2 Greci, 5 Austro-Ungari, 1 German și 1 Bulgar. Meseriași sunt: 2 lem-nari, 2 fierari, 1 mașinist, 1 co-jocar și 1 boiangiu. Media naș-terilor e de 45, anual, a decese-lor de 23, a căsătoriilor de 9.

Comuna are 154 contrib., din cari 6 comercianți romîni. Stabilimente sunt 7. Budgetul

comunei e de 30000 lei, 54 bani.

Are o școală, frecventată de 45 elevi și 3 eleve. Carte știu 82 locuitori. Are o biserică, de-servită de 2 preoți și 2 cîntă-reți, al cărei hram este la 6 Decembrie. Cîrciumi sunt 7.

Această comună a purtat mult timp numele de Trandafirul, după un baciū, care, pe la finele se-colului trecut, își avea tîrla aci. Parte din locuitorii din comuna Meteleul, spune legenda popo-rană, ne mai puțin suferi an-garalele impuse de proprietari, începură a fugi și a se stabili aci și pe la începutul acestui veac, satul își luă ființă; dar, fiind situat în drumul invaziu-nilor ruso-turce, nu putu pros-pera. Cu împroprietărirea locui-torilor, comuna începuse să -și ia oare-care avînt, însă în anul 1880, Februarie 2, un incendiū puternic o reduse aproape în ce-nușă, așa că locuitorii, cu greū, și -aū terminat construcțiunea primitivelor lor locuințe.

Căldărești, *cătun* al comunei Cernătești, jud. Buzău. Se ia adesea alipit cu cătunul Zăr-nești-de-Slănic. Are 170 locui-tori și 40 case.

Căldărești, *moșie*, în jud. Buzău, comuna Căldărești, numită de comun Trandafirul. Are 4066 hect., mai toate arabile, din care 86 pădure, formată din două pîlcuri alăturate, din care unul are 70 hect. și altul 16.

Căldărești, *vale*, ce începe de pe moșia Blejești și dă în valea Glavaciocul. Depinde de com. Blejești, pl. Glavaciocul, județul Vlașca.

Căldărușa, *cătun*, pendinte de com. Urleasca, pl. Ianca, jud.

Brăila, situat la 5 kil. spre S.-V. de Plopul. Are 155 suflete, sau 31 familii. Știu carte 6 persoane, 149 nu știu.

Căldărușa, *vechie numire* a cătunului Postea, din com. Cilibia, jud. Buzău.

Căldărușa, *lac*, în satul Buhăești, plasa Stemnicul, județul Vaslui.

Căldărușa, *pădure* a statului, în jud. Buzău, com. Jugureni; face corp cu Arhimandrita și Nucii-Ghidiei.

Căldărușa, *pisc*, spre E. de com. Oprelul, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., acoperit cu pădure.

Căldărușa-Căpreni, *moșie* a statului, pendinte de Sf. Apostoli, în jud. Buzău, com. Cilibia. Are 373 hect., mai toate arabile, și 60 hect., pădure formată din tufă și salcie. Se arendează împreună cu Jugureni din com. Jugureni. Acum s'a despărțit și au devenit proprietăți particulare.

Căldărușa - Jugureni, *moșie*. Vezi Jugureni, jud. Buzău.

Căldărușa-Manasia, *moșie*, în jud. Buzău, com. Aldeni. Vezi Manasia.

Căldărușa - Ursească, *moșie*. Vezi Urseasca sau Căldărușa, jud. Buzău.

Căldărușanca, *moșie* a statului, pe care, la 1864, s'au împroprietărit 36 locuitori din com. Cărbunești, plasa Podgoria, județul Prahova.

Căldărușanca, *moșie* a statului, pe care, la 1864, s'au împroprietărit parte din locuitorii comu-

nei Ceptura, pl. Cricovul, județul Prahova.

Căldărușanca - Aricești. Vezi Căldărușanca - Atîrnați, județul Prahova.

Căldărușanca - Atîrnați, *trup de pădure*, a statului, în întindere de 75 hect., pendinte de com. Cărbunești, pl. Podgoria, jud. Prahova, care împreună cu trupurile: Cărbunești (430 hect.), și Căldărușanca - Aricești (750 hect.) formează pădurea Cărbunești.

Căldărușani, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Rădulești-Resimcea, pl. Mostiștea. Se întinde pe o suprafață de 806 hect., cu o populație de 280 locuitori.

D-l N. C. Filitis are 250 hect., din cari cultivă 170 hect. și locuitorii au 556 hect., din cari rezervă pentru izlaz 125 hect.

Comerțul se face de 2 circumarți.

Numărul vitelor mari e de 316 și al celor mici de 263.

Căldărușani, jud. Ilfov, *mănăstire* de călugări, așezată pe o limbă de pământ intrată în lacul Căldărușani, la 4 ore depărtare de București. Are o poziție pitorească. Era până în timpul lui Matei-Basarab un loc de schivnicie și p'atunci avea o mică bisericuță cu cîțiva pusi-nici.

La anul 1638, Matei-Basarab, după un război ce a avut cu Vasile Lupu, din care a eșit biruitor, a fondat biserica și cetatea, iar mănăstirea s'a populat și a fost în multe rînduri un loc de adăpost pentru populația Bucureștilor.

Inscripția d'asupra ușei bisericeii este cea următoare:

«Cu strălucirea ceî Sfinte și începătoare de viață și ceî nelmpărțite și celei pururea cîntată și închinatăi Troițe, și noi cu această putere de lumină umbrindu-ne și luminîndu-ne. Luat-am aminte la cele grăite cu dumnezeieștile scripturi. Cînd zice: Că înfricoșat este a cădea în mîna lui Dumnezeu celui viu. Cine își ascunde în pămînt talantul bogăției lui, și iar grăește Domnul. Nu vă ascundeți voi vistieriele în pămînt unde viermii și putreziciunile o putrezesc și furii o sapă, ci vă ascundeți vistieriele la cer de unde nici una dintre acestea nu le poate strica. Și iar mă întristez de ce grăește Pavel, vasul cel ales: De zice că nimic n'am adus în lumea aceasta cu aceia nici aduce nu vom putea, și iar zice: celor bogăți se oprește să nu se înalțe cu mintea înțelepciunei nici să năzuiască spre bogăția cea pferitoare, ci spre Dumnezeu cel viu, celui ce a dat nouă toate din destul întru îndulcire, a lucra cele bune și să se îmbogățească întru lucrurile cele bune și să-și ascunză evangheliile, zice și teme bune veacul cela ce va să fie prorocirea.

Drept acestea și eî întru Christos Domnul, bun creștin, singur țăitor, Io Matei Basarab Voevod și Domn a toată Țara-Romînească și de cea parte de munte și altele domnind, auzind acestea, repozitu-n'am cu pofta și cu gîndul cel Dumnezeesc, carele este cătră sîntele biserică a le zidi și a le urzi și a le înfrumuseța cu cheltuiială din avuția ce s'a dat nouă de la Dumnezeu, întocmind acestea, vrut-am și aci în locul acesta carele se chiamă Căldărușani a zidi casa Domnului, carele loc singur Domnia-mea cu gîndul l'am găsit întru mărirea și lauda sîntului Mareluî Mucenic Dimitrie, ca să ne fie Domniei-mele și părinților meî întru vecnică pomană. Iar Impăratuluî de veci, celui neputred, celui nevăzut, celui înțelept, unul Dumnezeu, aceluia să-î fie cinste și mărire întru veci de veac, amin.

Și s'a început a zidi în luna lui Iulie în 14 și s'a săvîrșit în luna Octombrie 20, leatul 1638».

Aci, pe vremuri, era un focar de literatură romînească. Meritosul Mitropolit Grigorie, înainte de alege, trăia în această mănăstire ca simplu diacon, îndeletnicindu-se cu traducerea de cărți bisericești în romînește.

Mănăstirea numără azi 111 călugări, cei mai mulți infirmi și

bătrîni și întreținerea ei costă pe stat anual, 25204 lei.

Căldărușani, baltă, jud. Ilfov, pl. Znagovul, lângă mănăstirea cu același nume, formată de pîraiele: Pîrîul-Călugărului, al-Vlăsicioarei, al-Vlăsiei și de alte izvoare. Din ea se scoate pește mult și gustos.

Căldărușani, numire dată în localitate, *moșiei* Glodeanul-Sărat, din com. Glodeanul-Sărat, jud. Buzău.

Căldărușani, pădure, pl. Znagovul, jud. Ilfov, lângă mănăstirea cu același nume. Coprinde 3522 hect., împreună cu cele după cătunele comunei Lipia-Bojdani, formată din trupurile: Căldărușani (1800 hect.), Intre-Poduri (770 hect.) și Brînzeanca (952 hect.)

Căldărusești, mahala, în plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Pestenuța.

Căldărușii (Cotul-), pădure a statului, în jud. Buzău, comuna Cilibia. Are aproape 48 hect. crivină. Face un corp cu Tu-fele-Lupașcului.

Căldura, pădure, în jud. Buzău, com. Pănătăul. Face un corp, de 80 hect., împreună cu sforile: Coasta-Babețului, Nicioaia și Malurile, proprietate a moșnenilor în devălmășie.

Călești, cătun, al comunei Slobozia, din pl. Ocolul, jud. Gorj, ca la 3 kil. spre N.-E. comunei. E situat pe șes și are o întindere de 258 hect., din care 96 arabile, 45 hect. finețe și livezi, 7 hect. vie, 110 hect. pădure.

Are o populație de 15 fam.,

cu 75 suflete, din care 10 contribuabili, toți Romîni. Locuitorii posedă 9 pluguri, 12 care cu boi și vaci, 1 căruță cu cai; 12 stupi de albine.

Cătunul este udat de apa Cernădia și în comunicație cu comuna sa, printr'un drum de care.

În cătun se găsesc 1 moară pe apa Cernădia și 2 fîntini.

Numărul vitelor este de 174 vite mari cornute, 10 cai, 87 oi și 67 rîmători.

Biserica n'are; oamenii merg la biserica din căt. Bălani. Cătunul are și un deal numit dealul Călești, care nu este altul de cît prelungirea dealului Bătrîna, din com. Stănești.

Călianul, rîpă, com. Priboeni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Călianului (Vâlcea-), vâlcea, pe teritoriul comunei Țigănești, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Călicelele, deal, jud. Vâlcea, unit cu dealul Cătanelul, despre care se spune că și-ar fi luat numele de la un om, anume Cătanelul, care a curățit acel loc de pădure, făcîndu-l arabil. Este situat la V. comunei Ciineni, pl. Cozia, depărtare de 1 kil. de vatra satului.

Călieni, com. rur., în pl. Biliesți, jud. Putna.

Călieni se află așezat pe malul Leicăi și al Siretului. Servește ca loc de popas pentru plutele ce vin din Moldova și merg spre Galați.

Distanța ei de reședința subprefecturii (com. Suraia), e de 15 kil., iar de capitala județului e de 30 kil.

Marginile acestei comune sunt: la N. și N.-V. cu Siretul; la N.-V. și E. cu Milcovul, care o

desparte din com. Vulturul; la S. cu Milcovul; iar la E. cu Siretul.

Comuna Călieni e formată din cătunele Călieni și Malurile.

Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămînt, e de 314 capi de familie, cu 1246 suflete, din care: 641 bărbați și 605 femei. Această populație se împărțea (1892) ast-fel:

După starea civilă: 614 neînșurați: 327 bărbați, 287 femei; 596 înșurați: 35 văduvi, 16 bărbați, 19 femei și 1 femeie divorțată; după naționalitate: 1238 Romîni, 4 Greci și 4 de diferite naționalități; după religie: 1242 ortodoxi și 4 mozaici; după felul ocupațiunii: 484 agricultori, 3 meseriași, 8 comercianți, 2 profesii libere, 24 muncitori și 3 servitori. Știu carte 184 bărbați și 2 femei.

Numărul caselor de locuit este de 278.

Mișcarea populațiunii în anul 1892 a fost: 14 căsătorii, 72 nașteri și 45 morți.

Cultul creștin-ortodox e reprezentat printr'o biserică parohială, cu hramul Sf. Gheorghe. Comuna vine în ajutorul bisericeii cu 20 lei anual.

Instrucțiunea publică se predă într'o școală mixtă situată în satul Călieni și frecventată de 57 copii, 52 băieți și 5 fete. Numărul total al copiilor cu vîrstă de școală e de 150, 90 băieți și 60 fete. Comuna vine în ajutorul școlii cu 334 lei anual.

Comuna numără 274 contribuabili, adică 1 la 4.55 loc. În anul 1886 erau numai 213 contribuabili.

Budgetul comunei pe anul financiar 1893—94 a fost:

Venituri lei 4068, bani 68; cheltuieli lei 4049, bani 3.

Budgetul fondurilor drumuri-

lor: venituri lei 629, bani 95; cheltueli lei 500.

În anul 1885—86, budgetul de venituri era de lei 4548, iar la cheltueli lei de 4546.

Teritoriul comunei Călieni, fiind așezat în Valea-Milcovului și a Siretului, are un pământ fertil, din care se cultivă 2 treimi.

Numărul cultivatorilor este de 216.

Instrumentele agricole, de care dispun cultivatorii din Călieni, sunt: 1 mașină de treerat cu abur, 1 mașină de vînturat, 6 pluguri de lemn, 84 de fier și 3 grape de fier.

Vite sunt: 2986, din cari: 476 boi, 532 vaci, 197 cai, 1549 oi și 232 porci.

Stabilimente comerciale sunt: 6 cîrciumi, 2 băcănii, 1 fabrică de chereștea, 2 cizmării, 1 grădinărie și 1 fabrică de rachiū de tescovină.

Comuna Călieni e pusă în comunicațiune la N.-V. și V. cu com. Vulturul, prin șoseaua comunală Suraia-Vulturul-Călieni în lungime de 16 kil., iar cu Nămoloasa, printr'o altă șosea, ce pleacă de la Sudul comunei și are o lungime de 17 kil. La marginea acestei comune, se află o movilă, care indică locul unde s'au îngropat morții din timpul revoluțiunii de la 1821.

Călieni, cătun, în comuna cu același nume, pl. Biliesti, județul Putna. Este situat pe malul Siretului, servind ca loc de popas pentru plutele ce vin din Moldova spre Galați.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Gheorghe, pentru întreținerea căreia comuna vine în ajutor cu 20 lei anual. Are 1 școală mixtă, construită din birne, care e frecventată de 57 copii (52 băieți și 5 fete), din 150 copii (90 băieți și 60 fete)

cu vîrstă de școală. Cu întreținerea ei, comuna cheltuiește 334 lei anual.

Călieni, mahala, în plasa Motrud.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Florești.

Călieni, parohie, în com. cu același nume, pl. Biliesti, jud. Putna, formată din 2 biserici: una parohială, cu hramul Sf. Gheorghe, în cătunul Călieni; a doua filială, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, în cătunul Malurile. Comuna vine în ajutorul bisericilor cu 30 lei anual.

Călimah, deal, în raionul com. Valea-Rea, plasa Zeletinul, jud. Tecuci. Este acoperit de vii, pomi fructiferi, puțină pădure și are și loc de semănături. Se întinde din Valea-Zeletinului până în Valea-Berheciului.

Călimani, loc izolat, în comuna Roznoul, plasa Bistrița, județul Neamțu, renumit pentru finețele ce se fac aici, precum și pentru zarzavaturile ce se cultivă.

Călimanul, deal, în com. Iordăchianul, plasa Cricovul, jud. Prahova; servă de pășune pentru vitele locuitorilor.

Călimanul, munte, în jud. Suceava, între com. Neagra-Șarului și Transilvania, avînd ca piscuri Bîtea-Țiganului în Transilvania și Ciribuc (1459) la noi. D'asupra acestui munte este un platoū mare, peste care Transilvanii s'au întins încet încet cu pășunatul, până ce Ungurii, după mai mult timp de pășunat, au pus stăpînire, așa că frontiera trece acum pe sub creasta muntelui. D'asupra lui, peste hotar, se află un lac, mic în suprafață,

dar adînc. De obicei, până pe la 10 Iulie omătul e nelipsit de pe Călimanul, pe care nu crește de cît mușchiū gros, cătunî, eniperi, afine și mai jos merișoare.

La poalele lui sunt mine de arsenic; formează vine groase de $\frac{1}{2}$ m. E de o calitate curată. Se întrebunțează mai cu seamă de vopsitori de stofă.

Călimanei (Piscul-), pisc, în comuna Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Călimăneasa, sat, face parte din com. Valea-Rea, jud. Tecuci. E așezat pe dealul cu același nume, la o distanță de 1 kil. și 860 m. departe de cătunul Galbeni, unde se află reședința comunei.

Are o populație de 210 capi de familie, cu 860 suflete.

Locuitorii sunt răzeși vechi.

Are o școală mixtă, frecventată de 40 de copii.

În sat este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Pe la 1700, satele Călimăneasa și Galbeni formaū un singur sat cu numele de Galbeni, avînd și o biserică făcută de Ursul Vartic. Din cauza inundațiilor Zeletinului s'a despărțit în două: o parte din locuitori cu Fătul Galbenul s'a stabilit spre V. și a dat numele satului Galbeni; iar a doua parte a apucat spre E., formînd satul Călimăneasa. Până la 1730, ambele sate formaū o parohie cu o biserică numită Schitul-lui-Ursul-Vartic. La 1735, locuitorii din Călimăneasa au stăruit la părintele Sofronie, care le-a dat un schit din satul Tochile (com. Burdusaci). El a fost adus în 40 care și s'a făcut biserică. La 1754 s'a tîrnosit. Este de lemn de stejar.

S'a reparat la 1850 și 1854. În această stare se află și astăzi.

Călimăneasa, *deal*, în raionul com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuci. Este acoperit cu vii și păduri. De o parte este situat satul Călimăneasa.

Călimănelul, *munte*, în jud. Suceava, între comuna Șarul-Dornei și Dorna.

Călimănelul, *pîrîu*, în jud. Suceava, com. Șarul-Dornei. Izvoarele de sub muntele cu același nume și după un curs de 12 kil. se varsă în Neagra-Șarului, din jos de Panaci. Are de afluenți din dreapta: Jalovjița, Mihăilețul și Pîrîul-Tăeturei; iar din stînga Bucinișul și Pîrîul-Tulbure.

Călimănești, *com. rur.*, plaiul Cozia, jud. Vâlcea, formată din 5 cătune: Călimănești, Gura-Văei, Seaca, Țigănia și Căciulata. Această comună este situată pe Valea-Oltului, pe malul drept, spre N. de Rîmnicul, la 17 kil. și spre E. de reședința subprefecturii, Olănești, la 9 kil.

După spusa bătrînilor, vatra satului Călimănești ar fi fost lîngă mănăstirea Cozia, dar mai tîrziu s'a mutat pe locul unde e astăzi.

Are o populațiune de 2088 locuitori, 988 bărbați și 1100 femei, în care intră și 75 familii Țigani, cari se ocupă cu agricultura și fierăria. Capî de familie sunt 538, contribuabili 518, case 497.

În Călimănești e o singură biserică, fondată de călugărul Serafim, Egumenul Mănăstirei Cozia și zugrăvită de jupan Gheorghe Miscurici. Inscricțiia e ștearsă.

Pe lîngă agricultură, 69 locuitori se ocupă cu dulgheria,

rotăria și dogăria, mai puțini cu tîmplăria, olăria și fierăria. Produsul muncii îl desfac la ceilalți săteni sau la comercianții din comună.

În comună sunt: 51 cai, 488 boi, 515 vaci, 375 oi, 126 capre, 872 porci.

Pe rîul Călimănești și Gura-Văei sunt mai multe mori cari produc anual 1500 lei.

Locuitorii, în număr de 389, s'aუ împroprietărit la 1864 și li s'aუ dat 1235 hect. pămînt din moșia statului.

Terenul cultivabil produce cam 875 chile porumb. Alte cereale nu se cultivă.

Aproximativ sunt în comună 1550 meri, 1200 peri, 1400 nucî, 1600 cireși și peste 50000 pruni. Venitul comunei se urcă la 4406 lei anual, iar cheltuelile la 3722 lei. Nu dispune de fond capitalizat.

Se mărginește la E. cu jud. Argeș, de care se desparte prin rîul Oltul, la V. cu dealul Pleșul și Muereștile, la N. cu munții Carpați și la S. cu com. Muereasca.

La N. de vatra satului, la distanță de 8 kil. sunt locurile numite: Cîrlige, Lotrișorul, Clopotul, Lunca-Bagi și Puturoasa. Spre N.-V., la distanță de 2—5 kil. sunt poenile: Onofrea, Vadul-Șindilei, La-Stîna, Pleșul, Poeni, Năzaria și Cocinile. Spre V. la distanță de 2—4 kil. sunt poenile: Purcărețul, Groșățul, Gangurea. Văi sunt: Căciulata, Postea, Puturoasa, Lotrișorul, Antim, Călimănești și Gura-Văei.

Prin comună trece șoseaua națională Rîmnicul-Rîul-Vadului, care înlesnește comunicația între com. Brezoiul, Cîineni, Călinești, Robești și Rîmnicul.

Locurile din jurul comunei se numesc: Cîmpul-lui-Dan, Răs-

toaca, Naca, Manga, Belegosul, Fulga, Spoelile, Piuă și Căciulata. Moșia nu s'a vîndut în loturi la locuitori, fiind ape minerale pe dînsa.

De com. Călimănești aparține muntele Neroțul cu direcția de la N.-V. spre S.-E. Ca locuri însemnate în comună sunt: Mănăstirea Cozia, băile Călimănești și Ostrovul.

Pe lîngă apele de la Călimănești, destul de bine cunoscute, aci mai este un izvor cu apă, care conține pucioasă în multă cantitate, numită de săteni Puturoasa și care izvoarește din dealurile Călimăneștilor.

Pe prundurile Oltului se găsește multă piatră de construcție.

Școală există în comună de la anul 1837. Clădirea e bună și e proprietatea comunei. Se frecventează de 61 copii, 52 băieți și 9 fete, din numărul de 282 copii, 153 băieți și 129 fete, cu vîrsta de școală. E dotată cu 3 hect. pămînt în țarină. Știu carte 160 bărbați și femei. Cu întreținerea școalei, statul cheltuiește anual 2322 lei. Sunt 2 învățători.

Sunt 136 stupi cu albine, cari dau până la 150 kgr. miere și 100 kgr. ceară.

Intinderea comunei, cu izlaz, vatra satului și pămînt pentru cultură, este de 1295 hect. afară de proprietatea și pădurea statului. În timpul cînd se fac prunele, se produce peste 13000 decal. țuică, iar în cazul contrariu maximum 1000 decal.

Aproape de așa numita Masalui-Traian, între mănăstirea Cozia și Piscul-Turnului, pe țărîmul stîng al Oltului, la cîteva sute de pași mai la vale de Calea-lui-Traian și la o mică distanță de izvorul termal de 27° C., sunt scoase astăzi la lumina zilei mai multe zidării de

piatră cioplită și de cărămidă, a căror formă și dispozițiune nu lasă nici o îndoială asupra destinațiunei lor. Suntrămășițele unei cetăți romane, numită Arutella, una din stațiunile militare de pe limesul alutan. Săpăturile întreprinse aci de d. Tocilescu avură de rezultat dezgroparea a două pietre cu inscripțiuni, inscripțiunile chiar de fundațiune ale lagărului, carî se află d'asupra porților de intrare în cetate. Din ele rezultă că lagărul a fost construit la anul 138 d. Chr., în timpul împăratului Hadrian, de către corpul auxiliar al Siriacilor săgetași (Suri Sagittarii), prin îngrijirea lui T. Fl. Constans, procuratorul imperial al Daciei inferioare. În interiorul lagărului s'a descoperit și însemnate resturi de o baie (balneum) așa cum obicinuia Romanii să aibă în fie-care castru al lor, ba chiar și în sate. Se observă cele trei despărțituri absolut necesare unei bai: cella tepidaria, (tepidarium) cella caldaria, (caldarium) și cella frigidaria, (frigidarium).

În mijlocul construcțiunei se află furnalul (hypocaustis), și înaintea lui: camerele pentru în călzit: propnigeum și praefurnium, iar, de o parte și de alta a furnalului, caldările, ce comunică cu tepidările, și în față, frigidările.

Din caldării și tepidării s'a păstrat Suterana (suspensurae) numită și hypocaust, pardosită cu cărămidă și avînd mai multe rînduri de stîlpișori sau colonne de cărămidă, înalte 2 picioare romane și depărtate una de alta $1\frac{1}{2}$ picior; pe cîte două din aceste coloane venea cîte o cărămidă mare de 2 picioare în quadrat, alcătuiind pardoseala celor; pe cînd tuburile (tubi),

prin pereți, comunicau căldura din suspensurae în cella.

În săpăturî s'a mai aflat, pe lîngă vîrfuri de lănci, cuțite următoarele: 1. o placă rotundă de argint cu inscripția Terent(ius) Dec(imianus) sau Terent(ianus) dec(urio); 2. o altă placă tot de argint cu inscripția pe ea punctată: Valerius, Valerianus eques librarius chortis I Hispanorum ex voto posuit, precum și 3. mai multe monede începînd cu August până la Iulia Doamna. Obiectele, ca și monedele, se păstrează în colecțiunea Muzeului, iar inscripțiunile au fost publicate de d. Gr. Tocilescu în «Archaeologisch Epigraph. Mittheilungen» din Viena, vol. XIV.

Călimănești, izvor de apă minerală, situat la extremitatea vestică a comunei Călimănești, jud. Vilcea.

Analiza chimică a apelor ce s'a făcut în laboratoriu Școalei de poduri și șosele este cea următoare:

Sorgințile carî alimentează bazinul cel mare.

	kgr. gr.
Clorură de sodiu	0,7814
» de calce	0,0737
» de magnezie	0,0337
Carbonat de calce	0,0598
» de magnezie	—
Sulfat de calce	0,0161
Iodură de magnezie	0,0003
Bromură	0,0002
Acid carbonic formînd bicarbonate	0,0149
Idrogen sulfurat liber	0,00143

Sorgintea de lînga stabiliment despre partea nord.

	kgr. gr.
Clorură de sodiu	0,0012
» de calce	0,0039
» de magnezie	—
Bromură	—
Carbonat de calce	0,164
» » magnezie	0,118

	kgr. gr.
Sulfat de magnezie	0,0034
Acid carbonic formînd bicarbonate	0,058
Idrogen sulfurat liber	0,00006

Această localitate este înzestrată cu un frumos stabiliment balnear.

Așezat în mijlocul unei naturi de o frumusețe încîntătoare și în niște condițiuni igienice dintre cele mai bune, stabilimentul balnear de la Călimănești posedă toate necesitățile cerute de știință pentru tratamentul balneo-terapeutic, ce cu totul lipsea în țara noastră. În fața stabilimentului se află, în mijlocul Oltului, o insulă, ce poartă numele de Ostrovul, punct de atracție al acestei stațiuni balneare. În partea de V. are dealuri înalte acoperite cu verdeață. Spre aripa stîngă sunt munți înalți; în fața sa are pe bătrînul Olt și șoseaua puternicului Traian de glorioasă aducere aminte.

Lucrările pentru captarea apelor s'au întreprins și condus de specialiști francezi. Primele lucrări s'au început în anul 1883.

Apele de la Călimănești clorosodice-sulfuroase sunt atermale și sunt întrebuițate cu folos în reumatism, scrofula, anemia, sifilis și diferite leziuni osoase.

D-l Dr. Bernard, în a sa lucrare făcută în 1884 asupra apelor din Vilcea, se ocupă în special de izvoarele de la Călimănești, după ce face o comparațiune între apele acestora și a celor mai importante sorginte sulfuroase din Europa, conchide în modul următor: «așa dar, sorgințele de la Călimănești, sunt mai bogate în constitutive sulfo-fero de cît stațiunile renumite de pe continentul Europei ca de pildă: Aachen, Aix-les-Bains, Canterets, Eaux-Bonnes,

St. Sauveur, Vernet, Baden, Pystyan, Teplitz și Kreutznach.

Următorul tabel ne dă numărul băilor făcute (1), precum și încasările din băi și ape (2):

	1	2
1893	5394	19759 lei
1894	5490	20950 »
1895	4000	23906 »
1896	2737	22069
1897	2057	20239 »

În anul 1897 Călimănești a fost vizitată de aproape 1500 de persoane suferinde.

Călimănești, sat, face parte din com. rur. cu același nume, plaiul Cozia, jud. Vilcea. Are o populație de 1315 loc. (609 bărbați și 706 femei). Aci sunt apele minerale, numite Băile-de-la-Călimănești. E reședința comunei. Are o școală frecventată de 59 copii.

Călimănești, cătun, în com. Pădureni, pl. Șușița, jud. Putna. E situat pe pîriul cu același nume. Are o populație de 240 locuitori, cari trăesc în 75 case. În cătun este o biserică, cu hramul Adormirea. Nicolae Mustea pomenește că în acest sat și-ar fi trimis Buhuș Hatmanul soția, împreună cu alte gloate ale lor, refugindu-se dinaintea lui Petriceicu-Vodă. În anul 1803, satul Călimănești aparținea postelnicesei Catrina. Mai târziu, parte din moșia Călimănești intră în stăpînirea banului Matei Vidrașcu; iar parte se stăpînea de Sandulache Sturdza, de căminarul Gh. Lipan, paharnicul Șerban Bontăș și de serdarul Alecu Bălțatul, cliromiș serdarului Ion Giță.

Călimănești, deal, la nordul comunei Muereasca-d.-s., plaiul Cozia, jud. Vilcea, cu direcția de la V. către N.-E.

Călimănești, deal, în raionul comunei cu același nume, plaiul Cozia, jud. Vilcea, pe care se cultivă 50 arii vie.

Călimănești, moșie a statului, județul Vilcea, care împreună cu Gura-Văei (fără băi), pendinte de mănăstirea Cozia, s'a căutat în regie de stat, aducînd un venit anual de lei 5200.

Călimănești, culme de munte, județul Vilcea. Este o prelungire a culmei Olănești, coprinsă între pîraele Gura-Văei și Căciulata.

Călimănești, pădure a statului, situată în comuna Călimănești, pl. Cozia, jud. Vilcea, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, în întindere de 6637 hect., formată din trupurile: Călimănești (5224 hect.), și Buta cu Gura-Văei (1413 hect.).

Călimănești, pîriu, pe teritoriul comunei Pădureni, plasa Șușița, jud. Putna, care se varsă în Siretul.

Călimănești, vale, jud. Vilcea. Izvoarește din dealul Gangurea; trece prin mijlocul căt. Călimănești și se varsă în Olt, la Estul comunei.

Călimănești-Boerești, sat, în jud. și pl. Tutova, com. Lălești, spre S.-E. de satul Lălești. Are 465 locuitori, din cari 60 știu carte. Locuiesc în 127 case.

Călimănești-Răzeși, sat, în jud. și plasa Tutova, com. Lălești, spre S.-E. de satul Lălești. Are o școală primară de băeți.

Călin (Piscul-lui-), deal, lung de 600 m., com. Rîjlețul-Vieroș, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt. Are direcția de la N. la S.

Călina, com. rur., pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea. N'are nici un cătun alipit. Se crede că și trage numele de la o femeie Călina,

Este situată pe Valea-Oltului, sub dealul Călina, la 49 kil. de parte de capitala județului și la 5 kil. de a plășei.

Are o populație de 1634 locuitori, 865 bărbați și 769 femei, în care intră și 7 familii de Țiganii. Sunt 290 case și 2 bordee.

Aci sunt 2 biserici vechi de lemn. Anul fondării și ctitorilor lor nu se cunosc. Acum s'a mai zidit o altă biserică de zid al cărei ctitor este D-l Ioan D. Lințoiu.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, dar mai mult cu viticultura. Ei desfac vinurile prin Drăgășani, Craiova, București și alte orașe.

Sunt în comună: 12 cai, 100 boi, 60 vaci și 250 oi.

Pe riul Olt, în raionul comunei sunt 3 mori. Locuitorii, în număr de 160, s'a au împroprietărit la 1864, cînd li s'a dat 467 hect. pămînt în moșia statului, Drăgășani.

Pe cîmpiile acestei comune a poposit Tudor Vladimirescu la anul 1821 cu pandurii săi.

Școala datează de 30 ani. Se frecventă de 7 copii, 6 băeți și 1 fată, din numărul de 113, 61 băeți și 52 fete, cu vîrsta de școală. Este dotată în țarină cu 8¹/₂ hect. pămînt. Știu carte 50 bărbați și nici o femeie. Cu întreținerea școlii, statul cheltuiește anual 1404 lei.

Vatra satului are 150 hect.; iar comuna cu izlaz cu tot are 467 hect. pămînt. Țuca se fabrică cam 1200 decal.

Prin comună trece șoseaua națională Traian.

Veniturile comunei se urcă la suma de 2662 lei și cheltue-

lile la 1957 lei anual. Dispune d'un capital de 1342 lei.

E brăzdată de dealul Călina și udată de valea Groșerea, care izvorește din dreptul com. Prundeni, vine prin valea numită Groșerea și se varsă în Olt. Spre S., în apropiere de comună, este orașul Drăgășani, spre N. com. Prundeni, spre E. riul Oltul și spre V. com. Mitrofani.

Călina, *deal*, în raionul com. Călina, pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea, pe care se cultivă 296 hect. și 50 arii vie.

Călina, *pîrîu*, izvorește de sub dealul Măgura, din com. Gîrbești, plasa Funduri, jud. Vaslui, trece printre com. Gîrbești și Țibănești și se varsă în pîriul Șacovățul.

Călina, *vâlcea*, jud. Olt, com. Spineni, pl. Vedea-d.-j.

Călina, *vâlcea*, izvorește din Dealul-Papii, com. Mărgineni, plasa Cerna-d.-j., jud. Vilcea, trece către V. prin comună și se varsă în riul Cerna.

Călineasca, *pădure*, supusă regimului silvic, pe proprietatea Negrești, com. Beleți, pl. Podgoria, jud. Muscel, în întindere de 2500 hect., împreună cu trupul de pădure Topoloveanca, compusă din stejar, fag, carpen și anin.

Călineasca, *pisc*, spre S. de com. Posești, plasa Teleajenul, jud. Prahova. Desparte com. Ploești de comuna Tîrleşti și căt. Gogeașca. Acest pisc servește de pășune vitelor.

Călineasca, *pîrîu*, izvorește din fundul văii Călinești, pl. Podgoria, jud. Muscel, curge spre

S., se întoarce puțin spre E. prin căt. Turculești, se varsă în apa Izvorul și împreună în riul Argeș la com. Golești-Badei.

Călinei (Dealul-), *deal*, în jud. Roman, plasa Moldova, comuna Cîrligul, spre Sud de satul Cîrligul.

Călinei (Poiana-), *șes*, com. Ogretinul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. S'a numit ast-fel de la numeroșii călini ce o acoperă.

Călinei (Valea-), *vale*, la Nordul com. Traianul. Dă în Valea-Suroaei, jud. Teleorman.

Călinele, *cîmpie*. (Vezi Dăroaia, jud. Vilcea).

Călinescul, *moșie* moșnenească, în jud. Buzău, com. Fînești, de aproape 520 hect., din care 200 pădure, restul vii, livezi, arături și fineață.

Călinești, *com. rur.*, situată în jud. Botoșani, partea de N. a plășii Siretul. Se întinde pe șesul Siretului și dealurile din dreapta și stînga sa.

E formată din satele: Bucecea, Călinești, Grigorești și Siminicea-Miclescu. Are o suprafață de 4750 hect. și o populație de 790 familii, sau 3257 suflete, cari locuiesc în 708 case.

Pămîntul este productiv. Locurile cultivate au o întindere de 2989 hect.

În partea de S.-V. a comunei se află pădurea Grigorești, de aproape 429 hect., iar în partea de N. și E. pădurile Statului Bohoghina și Găvanele 180 hect., toate se exploatează sistematic.

Vite sunt: 913 boi, 633 vaci, 360 cai, 2016 oi, 6 capre și 878 porci.

Sunt 324 stupi cu albine.

În comună sunt 8 comercianți, cari țin cîrciume și 31 meseriași.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșani-Veresti, avînd și stație la Tîrgul-Bucecea, și de calea națională Mihăileni-Botoșani.

În comună sunt 4 iazuri și 15 mori de apă, din cari 11, pe pîriul Izvorul, sunt proprietăți ale statului și aduc un venit anual de 4800 lei.

Budgetul comunei are la veniturii 6860 lei, 14 bani, iar la cheltueli 6673 lei, 9 bani.

Sunt 4 biserici, deservite de 3 preoți și 7 cîntăreți și 1 școală mixtă a statului, cu 1 învățator, 53 băeți și 7 fete. Numărul copiilor, din toată comuna, în etate de a urma la școală e de 207 băeți și 198 fete.

Călinești, *com. rur.*, plasa Podgoria, județul Muscel, situată la S. de Cîmpulung, pe malul stîng al riului Argeș și pe partea dreaptă a văii Cîrcinoul. De la această comună până la Cîmpulung sunt 69 kil.; până la reședința judecătorei de ocol 5 kil. și până la subprefectură 12 kil.

Se mărginește la N. cu com. Țigănești, la E. cu com. Topoloveni și Golești-Badei, la V. cu com. Gorganul și la S. cu județul Argeș, de care se desparte prin riul Argeș.

Are o populație de 1621 locuitori romîni (876 bărbați și 745 femei) cu 413 capi de familie, cari trăesc în 401 case.

Se compune din 3 cătune: Călinești, Turculești și Viti-chești, cu reședința în cătunul Turculești.

Locuitorii posedă: 49 cai, 899 boi și vaci, 4 bivoli, 271 oi, 348 porci și 4 capre.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1055 hect.

Locuitorii posedă pământul prin împroprietărire pe moșile statului Cozia și Găiseanca, Cotroceanca-Slătineanca și Castrișoiaia, pe proprietatea d-lui Romanov și a d-lui Grigore Ștzu. Atunci s'au împroprietărit 270 locuitori.

Numărul contribuabililor este de 313. Budgetul comunei este la veniturile de 2525 lei, 61 bani și la cheltuelile de 1988 lei, 61 bani (1889—90). Pentru școală se cheltuiește 140 lei anual și pentru cult 176 lei.

Comuna este înconjurată la Nord de dealuri acoperite cu vii și livezi de pruni, precum: dealul Chiciura, Unguroiciul, Slătineanca, Mîrzolea și Dealul-Bisericeii. Aceste dealuri sunt ramuri din Carpați.

În partea de Sud este udată de râul Argeș, care desparte comuna de județul Argeș și de piraiele: Spoita, Călineasca și Izvorul. Prin mijlocul comunei, de la V. spre E, trece calea ferată București-Pitești și șoseaua națională de la București-Pitești-Frontieră, ambele mergînd aproape paralel. Din calea națională, la Sud, pleacă trei drumuri mari neșoseluite, numite La-Locuri, cari merg pînă în râul Argeș; iar la Nord cîte trele cătunele sunt străbătute de șosele bine întreținute, cari leagă comuna Călinești cu comunele: Gorganul la V., Topoloveni și Țigănești la Nord.

În centrul comunei, peste râul Călineasca, pe șoseaua națională București-Pitești, este un pod de lemn. Are: 3 biserici, în fiecare cătun cîte una, deservite de 3 preoți și 6 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 41 elevi, din numărul de 180 copii în vîrstă de școală. Cu între-

nera școalei statul cheltuiește 1296 lei anual.

Știu carte 96 bărbați și 10 femei.

Între cătunele Turculești și Vițiचेști este o moară de aburi, proprietate a d-lui G. Manolescu.

Călinești, comună rurală, pl. Filipești, jud. Prahova. După actele ce există în arhiva primăriei, se vede că această comună datează din anul 1859. Și-a luat numirea de la proprietarul moșiei.

Este situată între rîurile Prahova și Provița, la 20 kil. de parte de capitala județului și la 3 kil. de a plășei.

Se compune din trei cătune: Călinești, Cătina și Siliștea-Dealului, cu o populațiune de 605 loc. (309 b., 296 f.), avînd 145 capi de familie; 126 contribuabili. Sunt 145 case de locuit.

În comună este o singură biserică și o capelă a D-nei Maria Cantacuzino. Biserica este fondată din timpul domniei lui Matei Basarab. Ctitorii nu i se cunosc, de oare-ce inscripția s'a șters. Această biserică e deservită de un singur preot. S'a reparat de răposatul General Mavru, proprietarul moșiei, care a dat-o ficeii sale Maria I. Cantacuzino. Aci este un frumos palat și alee, ce duc spre comuna Filipești-de-Pădure.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Produsul muncii îl desfăc la Ploești, reședința județului.

Locuitorii, în număr de 93, s'au împroprietărit la 1864 pe moșia lui G. N. Mavros, cînd li s'au dat 321 hect. pămînt. Ei au 23 cai și epe, 144 boi, 38 vaci, 16 viței, 25 capre, 653 oi, 124 porci.

În raionul comunei, pe râul Prahova, sunt două mori.

Școala datează în comună de la 1870. Localul e proprietatea comunei, dăruit de d-na Maria Cantacuzino. În anul trecut s'a frecventat de 51 băieți și 1 fată, din numărul de 136 copii în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuiește anual 1080 lei. Știu carte 60 bărbați și 4 femei.

În anul 1893 s'a fabricat în comună 1800 decal. țuică și 1000 decal. vin. Gîndacii de mătase dau pînă la 25 kil. goșii. Stupii cu albine sunt 35.

Pămîntul e pietros. Terenul ce se cultivă a produs, în anul 1892, 1056 hectol. grîu, 1208 hectol. porumb.

Comerțul se exercită în comună de 4 circumarî.

Veniturile comunei se urcă la 1756 lei și cheltuelile la 1675 lei.

Șosele vecinale o pun în comunicație cu comunele: Filipești, Filipești-de Pădure, Florești și Măgureni.

Călinești, com. rur., în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, în partea de S.-E., pe platoul dintre Valea-Teleormanului și Valea-Cînelui.

Se mărginește la S. cu comuna Mavrodinul, la N. cu comuna Bivolița, la E. cu comuna Orbeasca-d.-j. și la V. cu comuna Licuriciul. Este străbătută de șoseaua județeană Tătarești-Zimnicea.

Intinderea acestei com., dinpreună cu proprietățile de pe dînsa, este de 2000 hect. Proprietarii principali sunt: D-l M. Rîmniceanu și moștenitorii decedatului C. Aninoșianu, avînd fiecare cîte 650 hect. Pe proprietatea d-lui M. Rîmniceanu se află și o pădure de 40 hect. Locuitorii împroprietăriți sunt în număr de 146, pe 700 hect. Pe

58 hect. sunt sădite vii, iar în Valea-Cîfnelui sunt livezi de fi-nețe, în întindere de aproape 100 hect. și osebit alte vii de 27 hect. Solul este prea puțin accidentat și este fertil.

Populațiunea comunei este de 1107 suflete, din cari 318 capi de familie. Sunt 218 contrib.

Numărul vitelor din comună este de 3130 capete, din cari 786 vite cornute mari, 192 cai, 1972 oi și 180 porci.

Budgetul comunei este de lei 3221, bani 57 la venituri și de lei 3204, bani 48 la cheltueli.

Are o școală frecventată de 26 elevi; o biserică, deservită de doi preoți și doi cîntăreți; o moară cu aburi.

Comuna Călinești se leagă prin șosele vecinale cu Lăceni și Obeasca-d.-j., precum și cu com. Mavrodinul, Licuriciul și Bivolita.

Vechea denumire de Șetrarul i-a fost dată după rangul proprietarului de pe vremuri, care era șetrar. Parte din locuitorii sunt veniți aci de prin alte părți: unii de la com. Talpa, din jud. Vlașca și alții de la Roșiori-de-Vede. Din această împrejurare satul s'a împărțit în două mahalale: una a Tălpenilor și cealaltă a Rușaneștilor.

Călinești, com. rur., pl. Cozia, jud. Vâlcea, compusă din 5 cătune: Călinești, Golotreni, Corbul, Proeni și Țuțulești.

Este si uată pe valea riului Oltul, pe malul stîng al Lotrului și pe ambele maluri ale girlei Călineștilor, la 40 kil. de parte de reședința județului și la 30 kil. de a subprefecturei.

Se mărginește la E. cu com. Racovița, din jud. Argeș, de care se desparte prin riul Oltul, la V. și la S. cu com. Brezoiul și la N. cu com. Robești.

Are o populațiune de 509 locuitori, 273 bărbați și 236 femei, în care intră și 4 familii de Țiganii și 10 lucrători Italiani. Sunt 135 capi de familie; 130 contribuabili. Locuiesc în 140 case.

În coprinsul comunei, afară de schitul Cornetul, mai sunt 2 biserici: una în Călinești, cătunul de reședință, zidită la anul 1773, de moșneni și a doua în cătunul Proeni, fondată de Constantin Davidescu din Rîmnic, la anul 1798 și al cărui amvon s'a făcut de părintele Marcarie Monahul și Iamandi din Rîmnic, la 1817.

Afară de aceste biserici, lângă cea din căt. Călinești, a mai fost în vechime o altă biserică de lemn, căreia i se vede temelia. Tot asemenea și lângă cea din Proeni a fost o biserică de lemn, în care, zice tradiția locală, s'ar fi celebrat căsătoria lui Mihai-Viteazul.

Locuitorii se ocupă cu creșterea vitelor; puțin și cu agricultura, de oare-ce nu e mult pămînt agricol. Se mai ocupă și cu căratul de plute de scînduri pe apa Oltului. Ei au 30 cai, 105 boi, 180 vaci, 800 capre, 1700 oi și 190 porci.

Pe valea Călinești, în raionul com., sunt 2 pive și 3 mori.

Locuitorii sunt moșneni, afară de cei din căt. Țuțulești, cari s'au împroprietărit la 1864 pe moșia Eforiei Spitalelor Civile din București. De această comună aparțin munții: Șasa, Priporul, Fețele-Cheilor, Păltinei și Vevețul. În munții Șasa și Priporul sunt stîne și întărcători.

Comuna Călinești este brăzdată de dealurile: Richițele, Pleașa, Rădeia, Chilia, Sulita și Vîrtopul. Este udată de riul Oltul, în care este Ostrovul-Bul-

zului și Ostrovul-Bisericeii, de Lotrul, Bețelul, Călinești și Lotrișorul, toate vărsîndu-se în Olt, în raionul acestei comune.

Ca locuri izolate sunt mai multe stînci de piatră, precum: Pietrele-Smeilor, Pietrele-Văcarului, Moțata, Albiori și Piatra-Spintecată.

În stîncile munților de piatră sunt cîte-va peșteri.

Școala datează în comună de la 1883 și este proprietatea comunei. E frecventată de 26 copii, 17 băieți și 9 fete, din numărul de 64 copii, 33 băieți și 31 fete, în vîrstă de școală. Știu carte 120 bărbați și 40 femei. Cu întreținerea școlii statul cheltuiește anual 1080 lei.

Comuna e situată pe drumul pe unde a mers Traian în contra Dacilor. Tot pe-aci a trecut o parte din armata lui Mihai-Viteazul contra Ungurilor; o parte din armata rusească la 1848 în Transilvania; eteriștii la 1821, de goana Turcilor.

Sunt în comună 60 stupi cu albine.

Se fabrică pînă la 400 decalitri țuică.

Toată comuna are aproape 1000 hect. pămînt, pe care nu se cultivă de cît porumb și acesta în puțină cantitate.

Șoseaua națională R.-Vâlcea-Riul-Vadului înlesnește comunicația cu com. Robești la N. și Brezoiul la S. Mai este de o parte un drum de care, ce o pune în comunicație cu com. Racovița peste Olt.

Veniturile comunei se ridică la suma de 1715 lei anual și cheltuelile la 1643 lei.

Călinești, sat, în jud. Botoșani, situat pe coasta dealului Călinești, în partea de S.-E. a comunei Călinești, pl. Siretul și

spre S. de târgul Bucecea. Are o suprafață de 2137 hect. și o populație de 175 fam., sau 816 suflete, locuind în 170 case.

Are 1 biserică de zid, făcută de Scarlat Miclescu, vechiū proprietar, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, cu un învățător, 53 elevi și 7 e-lev. Copii în etate de școală sunt 75 băeți și 50 fete.

Vite sunt: 493 vite cornute, 117 cai mari și mici, 1086 oi, 6 capre, 372 masculi. Sunt 135 stupi cu albine.

Se află aci 3 circiumari, 3 comercianți și 8 meseriași.

Se povestește că numele de Călinești s'ar fi păstrat de la o călugăriță, numită Călina, care fusese stăpînă pe o parte din acel loc, unde se crede a fi existat schit și chilii.

Satul Călinești era așezat odinioară mai aproape de Siret, pe locul numit Siliștea, unde se observă ciți-va pomi, urme de ruine de biserică, cărămizi și pietre sfărâmate, un cimitir, ș. a. Proprietarul, Const. Miclescu, a tăiat pădurea, ce se afla pe locul satului de astăzi și a strămutat pe locuitori unde se găsește astăzi satul Călinești.

Călinești, sat, jud. Dorohoiu, pe moșia cu asemenea numire, com. Lozna, pl. Berhometele, cu 42 fam., 128 suflete, așezat pe ridicătura unui dîmb.

Proprietatea este a d-lui Scarlat C. Vîrnav, cumpărată de la Gr. M. Holban. Biserica cu patronii Sf. Mihail și Gavriil, fără deservenți, este mică, vechiă, de lemn, făcută în anul 1853 de Spătarul M. Holban, fost proprietar. Calitatea pămîntului, în cea mai mare parte, este de mijloc. Sătenii împroprietăriți au 67 hect.; proprietarul are 7286 hect., 44 arii cîmp.

Pîrîul principal ce trece pe moșie este Molnița. Drum, acel ce duce la Mihăileni.

Hotarele sunt: Lozna, Căndești, Dersca și Talpa.

Călinești, sat, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Bilvânești.

Călinești, sat, jud. Muscel, face parte din com. rur. Călinești, pl. Podgoria. Este situat la V. comunei și se întinde până în rîul Argeș. În centru este străbătut de pîrîul Călineasca, peste care s'a construit un pod de lemn pe șoseaua națională, iar la N. are dealul Mîrzolea, acoperit cu vii și livezi întinse.

Prin mijlocul comunei trece calea ferată București-Pitești și șoseaua națională de la București spre Pitești.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli, clădită cu cheltuiala locuitorilor. Populația satului e de 570 locuitori.

Călinești, sat, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, pe malul stîng a rîului Siret, spre N.-V. de satul Negri și la o depărtare de 250 m. de el. Este așezat pe malul Siretului, într'o pozițiune joasă și mlăștinoasă. Este reședința comunei Negri. Are 26 capi de fam., 26 contribuabili, 115 loc., din cari 16 știu carte și 29 case. Populația este numai romînă. Sunt 134 vite mari cornute. Are o biserică de zid și o școală primară mixtă, care, în anul școlar 1886—1887, a fost frecventată de 42 elevi, 40 băeți și 2 fete, din 50 elevi înscriși, 43 băeți și 7 fete. Drumul de la acest sat și până la Drăgești, de unde începe șoseaua, este foarte anevoios.

Călinești, sat, face parte din co-

muna rurală cu același nume, pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populație de 271 locuitori, 138 bărbați și 133 femei. Este situat pe ambele laturi ale șoselei naționale Rîul-Vadului și pe malul Oltului.

Aci este reședința comunei și școala. Ca populație școlară are 32 copii, 16 băeți și 16 fete, din care urmează 8, 4 băeți și 4 fete.

Călinești, cătun, pendinte de comuna Poiana, jud. Olt, pl. Siuld-j., situat la S., pe pîrîul Călmățuiul, la distanță de 1 kil. de Poiana, reședința comunei. Are 800 locuitori, din cari 239 sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864 și după cea din 1879. Ei posedă: 24 cai, 23 epe, 154 boi, 41 vaci, 700 oi și 120 porci.

Aci se află o biserică, clădită în anul 1892 și deservită de un singur preot, plătit din budgetul comunei.

Pe teritoriul acestui cătun, statul posedă proprietatea Gilmeele cu pădurea Braniștea.

Călinești, cătun, al comunei Vulpeni, pl. Olteșul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe partea cea mai de N.-V. a plășei. Are 200 locuitori, formînd 50 fam. de Romîni. E o biserică, Intrarea-în-Biserică (1821), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Călinești, cătun, comuna Cepari, plasa Olteșul-Oltul-d.-s., județul Romanați. Are 100 de fam. și o biserică, Sf. Nicolae (1832), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Călinești, baltă, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, lângă s. Călinești. Este formată din izvoare și fără nici o scurgere.

Călinești, deal, în raionul comunei Călinești, pl. Podgoria, jud. Muscel, pe care se cultivă 126 hect. vie.

Călinești, deal, com. Călinești, pl. Filipești, jud. Prahova, pe care se cultivă 48 și jum. hectare vie.

Călinești, mahala, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți, ține de com. rur. Marga.

Călinești, mahala, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Călinești, moșie a statului, în județul Roman, pl. Fundul, com. Negri, arendată (1887), împreună cu moșia Cătunel, cu lei 8200 anual.

Călinești, moșie, situată pe teritoriul comunei cu același nume, din plasa Tîrgului, jud. Teleorman. Ca și comuna din care face parte, poartă și numirea de Șetrarul.

Călinești, pădure, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți, ține de comuna rurală Marga.

Călinești, pădure a statului, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, pe moșia cu asemenea numire, în întindere de 240 hectare.

Călinești, vale, în com. rur. Ci-reșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Călinești, vale, udă partea de N. a comunei Călinești, plaiul Cozia, județul Vâlcea, și, după ce primește de afluențe pîrîul Lotrișorul se varsă în Olt, între cătunele Călinești și Țuțulești din plaiul Cozia. Izvorește

din muntele Robul, pendinte de comuna Robești.

Călinești (Vîrful-), munte, situat în com. Tîrlești, pl. Te-leajenul, jud. Prahova, acoperit parte cu pădure, parte cu fîneață.

Călinești cu Slătineanca, proprietăți ale statului, jud. Muscel, care s'au arendat, pe periodul 1885—95, cu 8700 lei anual.

Călinești-Slătineanca, moșie a statului, în comuna Călinești, plasa Podgoria, jud. Muscel, pe care locuitorii au vii supuse embaticului și răscumpărate de o-tașnița, la care erau supuse.

Călineștilor (Dealul-), deal, în jud. Dorohoiu, ce se întinde pe moșiile Lozna și Călinești, comuna Lozna, pl. Berhometele. Conține năsip și prundiș galbuii, ce se scoate pentru șosele.

Călinișul, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., din com. Bucșești.

Călinișul, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., pe teritoriul com. Boșoteni.

Călinișul, pădure, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Boșoteni, proprietatea d-lor S. Tăzlăuanu și T. Rafail. Intinderea sa este de 300 hectare. Este foioasă (fag și stejar) și este supusă regimului silvic.

Călinișul, vale, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Boșoteni, formată de către dealul cu același nume, pe teritoriul satului Enăchești.

Călinovățul, deal, în com. rur. Cîreșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Călmățuiul, plasă, jud. Brăila, situată în partea de S. a județului și numită ast-fel după pîrîul Călmățuiul, care formează limita nordică a acestei plăși. Se mărginește la E. cu plasa Balta, la N. cu plasa Ianca, la S. cu județul Ialomița și la V. cu județul Buzău. Această plasă este formată din comunele:

1. Chichinețul, cu satele: Chichinețul și Chioibășești.

2. Ciocile, cu satul Ciocile.

3. Cioara-Doicești, cu satele: Cioara-Doicești, Corcanul.

4. Cioara-Radu-Vodă, cu satele: Cioara-Radu-Vodă, Vînători și Ciorușca.

5. Colțea, cu satul Colțea.

6. Fleașca, cu satele: Fleașca și Scărlătești.

7. Dudescul, cu satul Dudescul.

8. Jugureanul, cu satul Jugureanul.

9. Roșiori, cu satele: Roșiori și Ulmeni.

10. Rușețul, cu satul Rușețul.

11. Slujitori-Albotești, cu satele: Slujitori-Albotești și Gherghेști (Cocoțați).

12. Tătarul, cu satul Tătarul.

13. Ulmul, cu satele: Ulmul, Mavrodin, Militarul și Nistor.

Suprafața acestei plăși este de 65850 hectare, din care 12 până la 15000 hectare izlaz, iar 50000 hectare pentru semăntură; pămîntul este ceva mai productiv de cât acela al plășei Balta, fiind mai puțin nisipos. Această plasă este străbătută în partea de N. de muchea platoului ce vine din plasa Balta, din partea de E. și urmărind valea Călmățuiului, paralel, formează întru cît-va limita nordică a plășei. În partea de N. este udată de pîrîul Călmățuiul, ce vine din jud. Buzău, intră în plasă pe la N. satului Rușețul, la o depărtare de 2 kil. și

jum. și după ce face o cotitură pe la N. satului Ulmul, urmează direcțiunea paralelă a platoului, trecînd pe la N. satelor: Dudescul, Fleașca și Slujitori-Albotești. Această plasă mai cuprinde și lacurile: Chichinețul, Fleașca și Tătarul.

Comunicațiunea în plasă se face prin c. f. ce străbate plasa de la N. spre S.-E., trecînd prin stațiile: Cireșul, din plasa Ianca; Dudescul și Cioara din această plasă și apoi trece, prin partea de S. a plăsei în județul Ialomița; pe șoseaua județeană Brăila-Călărași, care intră pe la N. plăsei, în apropiere de satul Insurăței, trece prin satul Cioara-Doicești și Cioara-Radu-Vodă și de aci în județul Ialomița; în fine pe drumul vecinal de la Insurăței la satul Tătarul, de la N.-E. spre S.-V. plăsei.

În extremitatea vestică a plăsei se află o singură pădure de tufă Rușețul.

Animale în plasă sunt: 18930 vite cornute, din cari: 8942 boi, 7110 vaci, 250 tauri, 2500 viței, 54 bivoli; 7800 cai, 3 măgari, 29680 oi, 5690 rîmători, 50 capre.

Populațiunea totală a plăsei este de 14960 suflete, din cari 3470 capi de familie; 1190 știu carte și 13770 nu știu. Sunt 2098 contribuabili, din cari 98 patentari Romîni și 33 patentari străini. Sătenii împrietăriți după legea din 1864, sunt 1600; după cea din 1878 sunt 290 împrietăriți și 660 neîmprietăriți. În plasă sunt 54 debite și 90 licențe. Plasa are 15 biserici, deservite de 15 preoți, 14 paracliseri și 15 cîntăreți. Școale de băieți sunt 6, frecventate de 350 elevi; școli de fete sunt 5, frecventate de 162 eleve; sunt și 7 școale mixte, cu 300 elevi și eleve.

Această plasă se administrează de un sub-prefect, cu reședința în comuna Tătarul; fiecare comună e administrată de către un primar, ajutat de consiliul comunal. În fiecare comună este instituită cîte o judecătorie comunală.

Călmățuiul, plasă, jud. Teleorman, numită ast-fel după valea și pîriul cu același nume care o străbate. Este mărginită la N.-V. cu județul Olt, la N.-E. cu parte din plasa Tîrgului, la E. cu plasa Marginea cu care este întrunită; la V. cu riul Oltul, care o separă de județul Romanați și la S. cu Dunărea. Este situată între valea numită a Oltului sau a Siului de o parte și Valea-Dunărei de alta, formînd un platoiu întins, întretăiat de ondulațiunile mai multor văi și vâlcele.

Această plasă numără 28 comune și 9 cătune: Băneasa (cu cătunele Băduleasa, Șipotele și Iamandinul), Băsești, Caravaneți, Cîrligați, Cioara, Crîngeni, Dorobanțul, Dracea, Elisabeta, Flămînda (cu căt. Ciuperceni), Lița, Măgurele, Mîndra, Odaia, Ologi (cu căt. Secara sau Broasca), Pleșovul, Plopi (cu căt. Slăvitești), Putineiu (cu căt. Cîrlomanul), Rîioasa, Saelele, Salcia, Seaca, Șegarcea-din-Deal, Șegarcea-din-Vale, Traianul, Uda-Clocociovul, Uda-Paciurei și Vodă-Carol. Comuna urbană Turnul-Măgurele, capitala județului, este tot în această plasă.

Întinderea teritoriului acestei plăși este de 102257 hect. Clima este ca a întregului județ, cu deosebire că toată partea de V. și S. este expusă la vînturi, efect al curenților Oltului și Dunărei. Aceste părți ale plăsei sunt adese-ori bîntuite de friguri, din cauza emanațiunilor

palustre produse din revărsările apelor Oltului și Dunărei ce băltesc în tot cursul verii.

Pămîntul este de o fertilitate recunoscută în toată țara. E negru-vegetal, și producțiunea lui, ca și înlesnirea de a-l munci, îl face superior altora. De aceea și prețul moșilor și al pămîntului este mult mai urcat în această plasă.

Teritoriul acestei plăși este străbătut: de pîriul și valea Călmățuiul, de la N. spre E., aproape de-a curmezișul, Valea-Comancei, la N.-V., care udă și platoul cu aceeași numire; Valea-Duhna, spre E. plăsei; Totița, Valea-Moldovencei; Valea-Abazul și Valea-Stejarului, toate tributare ale văii Călmățuiului.

Dealurile cele mai înalte sunt: al Oltului, care începe de la Dunăre și merge mărindu-se până la hotarul plăsei, la com. Plopi-Slăvitești; Dealul-Ologilor și Dealurile-Șegarcei și Siroaei.

Apele ce udă această plasă sunt: Călmățuiul, pîriul Duhna și alte pîriiașe, sau mai bine zis izvoare, ce curg din dealurile Oltului și ale Șegarcei.

Oltul udă toată laturea de V. a plăsei; Dunărea udă toată partea sudică; Siul, care se varsă în ramura Oltului, numită Oltișorul sau Oltul-Mic, între comunele Lița și Odaia străbate și el această plasă.

Lacurile acestei plăși sunt: Berceluiu, Lacul-Porcului, Lișteava și Roșia, toate formate din vărsăturile Dunărei, care aduc une-ori însemnate cantități de pește. În verile secetoase, aceste lacuri seacă cu desăvîrșire.

Producțiunea principală a pămîntului este tot felul de cereale. Dintr'o suprafață de aproape 102257 hect., din care o parte de peste 15000 este ni-

sipiște și expusă inundațiilor și o altă parte ca de mai bine de 15000 hect. este acoperită de lacuri, bălțace, puține păduri, cursurile pârâielor, etc., din suprafața arătată mai sus, aproape 80000 sunt cultivabile. În anul agricol 1890, o întindere de peste 79000 hect. a fost acoperită cu semănături în această plasă.

Producțiunea lor se specifică astfel: 345303 hectol. grâu, 12606 hectol. orz, 10792 hectol. ovăz, 350000 hectol. rapiță, 303915 hectol. porumb, 42920 hectol. fasole, 41950 hectol. cartofi, 16640 hectol. cîne-pă și 760 hect. mei și linte.

Afară de această producțiune, pe marginea Oltului, a Dunării și în tot lungul pîrîului Călmățuiul sunt o mulțime de grădini de legume, cultivate de muncitori bulgari, cari vin primăvara și pleacă toamna, îndeștînd trebuințele populațiunii satelor și orașului de reședință.

Producțiunea viilor este importantă în această plasă. Viile de pe dealurile Oltului și Dunărei produc vinuri bune. Asemenea și viile din Valea-Turnului și a Odăei.

În cîte-va dealuri se găsesc și cariere de pietriș cari se exploatează: la poalele dealului numit La-Totișe, între comunele Dracea și Putineiu și în dealurile Duhna și Suroaia.

Păduri sunt puține în această plasă: pădurea Putineiuului, numită Zarva, pădurea Dorobanțului, a Crîngenilor, a Ologilor și zăvoalele de pe marginea Oltului și a Dunărei. Totala suprafață împădurită din această plasă ocupă 14000 hect., din care 1500 proprietate a statului și 12500 proprietate particulară.

Ocupațiunea locuitorilor din această plasă este numai agri-

cultura; prin sate se găsesc și cîțiva meseriași și fierari. Produsul agricol, locuitorii îl vînd treptat, după trebuințe, în oborul de cereale din orașul T.-Măgurele; mulți din locuitori, cum sunt cei din satele marginase cu T.-Măgurele și cei din oraș, se ocupă, mai înainte de a se începe transportul pe calea ferată, cu meseria de chirigie. Aceștia nu se mărginesc numai a căra produsele la șelă, ci treceau și în alte județe, în Olt și Romanați. Transportul produselor se face și prin gările drumului de fer Troianul, Salcia și Lița, la portul Turnului.

Comerțiul însemnat se face în orașul și portul Turnul-Măgurele, mai mult cu cerealele.

Ca industrie, în comunele rurale sunt morile de abur cari sunt în număr de 27; mai este o moară pe apă și o fabrică de spirit.

Populațiunea acestei plăși este de 38856 suflete, după recensămîntul făcut în toamna anului 1889. Din aceștia 8432 sunt capi de familie și 6715 contribuabili. După felul naționalităților sunt: 468 Bulgari, 36 Sîrbi, 433 Greci, 437 Austro-Ungari, 17 Germani, 256 Evrei, 11 Ruși, 2 Italieni, 3 Francezi, 4 Armeni și 5 Turci.

După felul confesiunii sunt: 38132 ortodoxi, 439 catolici, 20 protestanți, 4 armeni, 256 evrei și 5 mahometani.

De la anul 1882, pl. Călmățuiului este unită cu pl. Marginei, avînd reședința subprefecturii la Alexandria. Este una din cele mai mari plăși din toate județele țării. Până la anul 1870, reședința acestei plăși era la com. Rîioasa, de unde apoi a fost mutată la T.-Măgurele, la un loc cu prefectura

și de aci, în 1882, la Alexandria.

După vechea împărțire făcută sub Domnia lui Mavrocordat și care a stat în vigoare până la 1836, toate comunele înșirate de-a lungul Oltului și pe o parte din Valea-Călmățuiului făceau parte din pl. care se numea a Marginei și ținea de jud. Olt. Această plasă avea 14 comune până la com. Șegarcea-din-Deal, unde începea rîiaua Turnului.

Ca împărțire judecătorească, toată pl. Călmățuiului ține de ocolul Turnul-Măgurele. În fiecare comună funcționează și judecătoria comunale.

Numărul bisericilor din această plasă este de 40, deservite de 52 preoți, 21 cîntăreți și 19 eclesiarhi.

Școale sunt în număr de 30, în comunele rurale, toate mixte, frecventate, în cursul anului 1890, de 716 elevi și 52 eleve.

Călmățuiul, *com. rur.*, pl. Bîrlad, jud. Tecuci, compusă din 2 cătune: Călmățuiul și Grivița. E situată pe valea cu același nume, la o distanță de 31 kil. de capitala județului și de 11 kil. de a plășei. Numele său vine de la rîul cu același nume, care udă comuna prin centru.

Populația: 344 bărbați, 354 femei, 441 băieți, 366 fete, 17 văduvi, 27 văduve. Locuiesc în 350 case și 10 bordeie. Contribuabili sunt 363.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei au: 495 boi, 367 vaci, 240 cai, 490 oi și 18 capre.

În comună este o biserică, cu hramul Sf. Mucenic Gheorghe, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

În comună sunt 2 școale: una în satul Călmățuiul, care datează

de la 1879, frecventată de 26 copii; a doua, în satul Grivița, frecventată de 47 copii. Școala din Grivița are 8 hect. și 64 arii. Știu carte 43 bărbați și 3 femei.

Budgetul comunei este de lei 4473, bani 36. O șosea județeană, avînd pe dînsa 3 cantoane, leagă comuna cu tîrgul Ivești, trecînd prin partea de N. a nisipurilor ce se întind între Ivești și Călmățuiul.

Satul Călmățuiul a făcut parte din com. Vultureni până la 1879, cînd s'a înființat satul Grivița, care, unindu-se cu acesta, s'a format o nouă comună cu numele de Călmățuiul.

Călmățuiul, sat, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuci. E situat pe valea Călmățuiul, la o distanță de 3 kilometri 150 m. de reședința comunei.

Are o populație de 257 sufl., care locuiesc în 50 case și 7 bordeie.

În sat este o școală frecventată de 26 copii. Știu carte 10 bărbați și 4 femei.

Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, construită la 1862, de Alexe Anastasiu, proprietarul moșiei. Se întreține de actualul proprietar, Tache Anastasiu.

Călmățuiul, deal, acoperit cu vii, sub coasta căruia e situată comuna Crăciunei-d.-s., plasa Siuld.-j., jud. Olt. Limitează raionul comunei la E. și are direcțiunea N.-S.

La E. de el se întinde cîmpia Știuca.

Călmățuiul, luncă, situată în pl. Balta, jud. Brăila; începe din partea vestică a comunei Rușeșul și se întinde spre E., îngustîndu-se. Pe malul său drept sunt

situate comunele: Jugureanul, Ulmul, Slobozia-Cireșul, Dudescul, Slujitori-Albotești, Insurăței și Lacul-Rezii; pe malul stîng: Batogul, Ionești, Filiul și Pîrlita. Această luncă se întinde de la Rușeșul și până la punctul Cornul-Malului.

Călmățuiul, moșie, jud. Tecuci, cu o suprafață de 10000 fălci, loc arabil și pășune, aducînd un venit de 42000 lei.

Călmățuiul, pîrîu, jud. Buzău și Brăila. Își ia naștere din două sorginți: una, la Crăcănată, unde se adună apa din valea Matca, ce curge prin com. Lipia cînd plouă și din apa ce se adună din șanțul de N., după marginea șoselei naționale, care e săpat într'un teren smîrcos, și așa, adunate aci, pot da naștere unui mic curs. A doua sorginte începe de la Crucea-Coandei, din com. Stîlpul și se reunesc în pădurea Spătarul. De aci începe a curge, udînd com. Costești, Smeeni și Albești, pe teritoriul căreia primește afluenții: Negreasca și Rușavățul, iar în com. Caragelele primește Izvorul-Malului. Apoi udă com. Luciul și Largul. Ese din județ pe la căt. Scărlătești. Intră în jud. Brăila, la 2½ kil. depărtare de com. Rușeșul. După ce primește în stînga viroagele unite Strîmbul și Buzăelul, udă com. Ulmul și Slobozia-Cireșul, trece pe la S. de com. Filiul, taie șoseaua județeană Brăila-Călărași, primește viroaga Puturosul la punctul Cornul-Malului, trece pe la N. comunei Bertești-d.-j. și cătunului Gura-Gîrliței și se varsă în Dunărea-Vapoarelor. Cursul său e lin, albia mocirloasă și adesea plină cu trestie. Se crede că acest pîrîu ar fi o continuare a râului

Nișcovul, care la Fîntîna-Dracului dispare, fiind absorbit de malurile cele nisipoase. Apa sa apoi ar începe să iasă la suprafață pe teritoriul comunelor Lipia și Stîlpul, în formă de mică lăculețe cară, reunindu-se la Crăcănata, daș naștere Călmățuiului.

Călmățuiul, pîrîu, format din două ramuri, în jud. Olt și Teleorman, care se formează în partea de N.-E. a cîmpiei Boianului, curg cam paralel către S. aproape 30 kil., trec în județul Teleorman și se împreună la N. de comuna Dorobanțul. Udă apoi comuna Vodă-Carol, Cîrligați, Caravaneți, Salcia, Putineiu, Dracea și Ologi. La Voivoda măi primește și Urluiul; traversează Piatra și Vișoara și se varsă în lacul Suhaia, de lîngă Dunăre. În total parcurge o distanță de aproape 71 kil.

Călmățuiul, pîrîu, jud. Olt și Teleorman, ramura I-a de V., numit spre distincțiune, în unele locuri și Sodolul, de la niște dealuri situate în lungul malului drept al său. Ese din cîmpia Boianul la N. de com. Stoicănești, măi udă Crăciunei-d.-s., Crăciunei-d.-j. și Poiana, apoi trece în Teleorman și se unește cu ramura II-a, de E.

Călmățuiul, pîrîu, jud. Olt și Teleorman, ramura II-a de E. Izvorește din Boianul, la N.-E. Curge pe la V. de Tătulești, traversează Seaca-Belciugată, Mihăești d.-s. și de jos și apoi, trecînd în jud. Teleorman, se împreună cu ramura de V. la N. de com. Dorobanțul.

Văile Călmățuiului cu pîraiele lor, străbat unul din șesurile cele măi fertile din jud. Teleorman și Olt. Comunele situate pe ele

aŭ o agricultură frumoasă și prosperă.

Călmățuiul, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Socariciul, format din ploî. Alimentează lacul Socariciul în timpul primăverii și al toamnei.

Călmățuiul, *pîrîu*, izvorește din satul cu același nume, jud. Tecuci. Are apă numai în timpuri ploioase și primăvara.

Călmățuiul, *gîrlă*, în jud. Vlașca, ce vine din sus de Pietroșani și se varsă în Dunăre aproape de Pietroșani.

Călmățuiul, *vale*, ce-și ia naștere din localitatea numită Tîrla-luî-Manole, la N. com. Călmățuiul, jud. Tecuci. Merge în direcție N.-S., trece prin satele: Grivița, Călmățuiul, prin teritoriul com. Liești până la Hanul-Konachi, unde se varsă în o baltă. Are o adîncime de 15 m. Prin mijlocul ei trece pîrîul cu același nume.

Călmățuiul-Noŭ, *viroagă*, jud. Buzău, ce-și ia naștere din vărsăturile pîrîului Istăul, în com. Baba-Ana și merge să se verse în lacul Boldești.

Călmățuiul-Vechiŭ, *viroagă*, în jud. Prahova, ce-și ia naștere din com. Parapea, udă moșia Fulga și se unește cu Călmățuiul-Noŭ, mergînd unite să se verse în lacul Boldești.

Călmățuiului (Dealul-), *deal* lung, ce începe din com. Costești, jud. Buzău și se continuă până în com. Rușeșul din județul Brăila, pe partea dreaptă a pîrîului Călmățuiul.

Călmățuiului (Valea-), *vale*,

străbate toată pl. cu aceeași numire, jud. Teleorman, de la hotarul județului Olt, între comunele Crîngeni și Băsești, urmînd direcțiunea de la N. spre S.-E. până la terminarea ei în com. Vișoara, din pl. Marginea.

Valea-Călmățuiului își are începutul pe teritoriul com. Bărcănești, jud. Olt, și este formată din două brațe, care merg aproape paralel până la hotarul județului Teleorman. Unul din aceste brațe, cel din dreapta, începe din apropierea cătunului Greci, în județul Olt și cel din stînga din dreptul căt. Vâlcelele-d.-s. Pe cel d'întîiu braț curge Pîrîul - Călmățuiului, iar cel de al doilea este mai tot d'a una sec și locuitorii din Olt îi zic Sodolul, iar cei din Teleorman, Călmățuiul-Sec. Distanța dintre cele două brațe ale văii Călmățuiului variază între 10 și 15 kil.; ele aŭ diferite ramificațiuni pe partea dreaptă ca și pe cea stîngă până la intrarea în județul Teleorman, unde malurile văii devin din ce în ce mai mici.

Călnașul, *șosea*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, pe valea pîrîului cu același nume. Ea unește satele Solonșul și Ardeoani.

Călnașul sau Călnușul, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., care obîrșește la izvorul Tăunilor, străbate comunele Solonșul și Ardeoani și apoi se varsă de a stînga Tazlăului-Sărat. În valea sa se află șoseaua Călnașul.

Călnăul. V. Cîlnăul, jud. Buzău.

Călnăul. Vezî Custureni, comuna Frumușani, pl. Negoești, jud. Ilfov.

Călnăul, *pîrîu*, izvorește din coas-

tele dealului Dogarul, com. Opăriți, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Curge spre E. și se varsă în riul Sărățelul, tot în raionul comunei Opăriți.

Călnăului (Fundul-), *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălciei, de unde izvorește riul Cîlnăul. Este acoperit cu păduri. Brăzdează partea de N. a comunei.

Căloianca, *deal*, situat în jud. Olt, partea de S. a orașului Slatina. Pe dînsul se află situată mahalaua cu acest nume și mai multe vii.

Căloianca, *mahala* a orașului Slatina, situată în partea de S., pe dealul cu acest nume.

Căloianul, *pisc*, la E. comunei Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Căltin, *trup de pădure*, care face parte din pădurea Căltin-Săltava, plasa Ialomița-Balta, com. Piua-Petrei, jud. Ialomița. E compusă numai din stejar. Are o întindere de 10 hect.

Căltin-Săltava, *pădure*, în plasa Ialomița-Balta, com. Piua-Petrei, jud. Ialomița. Este formată din două trupuri. Are o suprafață de 50 hect. Esențe: stejar, salcie și plop

Călțuiul, *lac*, în pl. Borcea, insula Balta, comuna Cocargea, jud. Ialomița.

Călțun, *braș*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta; curge pe teritoriul comunelor Jegălia, Gîldăul și Petroiul.

Călțuna, sau Cotuna, *moșie* a statului, jud. Buzău, com. Al-

bești, căt. Udați, pendinte de mănăstirea Banul. Are 1950 hectare, din care 190 hect. pădure, restul arături și puțin izlaz.

Călțunașul, *cătun*, al comunei Albești, jud. Buzău. Are 130 loc. și 22 case, format din însurăței.

Călugăra, *baltă*, pl. Băilești, comuna Bistrețul, jud. Dolj, cu o suprafață de aproape 850 hect. Conține pește. Se mai numește și Bistrețul.

Călugăra, *deal*, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, jud. Bacău, de pe teritoriul satului Slobozia-Mielului.

Aci se găsește gips-albastru, în straturî subțiri și mai groase, de o calitate compactă; se poate întrebuința pentru obiecte de artă și de lux.

Călugăra, *virf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., acoperit cu păduri, situat între comunele Osebiți-Mărgineni și Călugăra-Mare.

Călugăra, *piriș*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile. Udă satul Slobozia-Mielului și se varsă d'a stînga riului Troțușul.

Călugăra, *piriș*, în jud. Suceava, com. Tătăruși, numit ast-fel, pentru că se spune că pe albiul ar fi fost un schit dependinte de mănăstirea Probata. Isvorește din Groapa-Catîrului și se varsă în Matioaia (7 kil.)

Călugăra-Mare, *com. rur.*, pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacău, situată pe dealuri și în valea de dreapta Bistriței. Are două cătune: Călugăra-Mare, reședința, și Sohodolul, numit și Osebiți-Sohodolul.

Singurul pîriș este Negelul,

care străbate teritoriul ei de la V. la E.

Vecinătățile teritoriului comunal sunt: la N., teritoriul comunei Osebiți-Mărgineni; la V., teritoriul com. Nadișa; la S., Liuzi-Călugăra; iar la E., țarina orașului Bacău.

În comună se află o biserică; 320 case, foarte rare; o școală mixtă, întreținută de stat, într'un local de vâlătuci, construit de comună, avînd 6 prăjini împrejmuite în vatra satului, frecventată în 1891 de 16 băeți și 1 fată; 6 cîrciumi.

Populația: 347 capi de familie, cu 1358 suflete. După naționalitate sunt: 1341 Romîni, 11 Unguri și 6 Izraeliți, toți de protecțiune română. După felul ocupațiunii sunt: 566 agricultori, 5 meseriași, 8 comercianți, 15 profesioni libere, 49 muncitori și 21 servitori. Știu carte 29 persoane, 1329 nu știu.

Contribuabili sunt 277.

După legea rurală dela 1864, s'au dat la 151 locuitori 427 fălci. Pădurile, care îmbracă dealurile din această comună, au o întindere de 2500 hect.; iar viile cari au o pozițiune bună pe partea răsăriteană și de miazăzi dau struguri buni, care se desfac pe piața orașului Bacău. Întinderea viilor este de 24.93 hect. După controalele diviziei filoxerice, viile lucrătoare de aci ocupă o întindere de 49 hect.

Teritoriul comunei este de 3388.24 hect. Proprietari mari sunt frații Brăescu, cari au 1909 hect., dintre care 757 hectare pămînt productiv, cu un venit de 24.600 lei; frații Micleşti, cari au 1039 hect., cu un venit de 23.000 lei; Statul, care posedă o mică întindere.

Animale sunt: 67 cai, 600 vite cornute, 165 porci și 862 oi.

Stupî de albine sunt în număr de 16.

Budgetul comunei, pe exercițiul 1891-92, avea la veniturile lei 3151 și la cheltuelile lei 2849, bani 40.

Distanța la orașul Bacău este de 7 kil., iar la gara Bacău de 6 kil., măsurată pe calea națională, care merge de la Sănduleni la Bacău. Reședința comunei este legată și cu Dealul-Nou, printr'o cale vecinală, în care răspunde o cale comunală, venind de la Liuzi-Călugăra. Distanța spre Osebiți-Mărgineni este de 3 kil.; spre Liuzi-Călugăra de 4 kil.; iar la Valea-Seacă, reședința plășei, 21 kil.

Călugăra-Mare, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., care dă numele său comunei, căreia îi servește de reședință. Este așezată în împrejurimile orașului Bacău, spre Vest de acesta, pe deal. Aci se află primăria și școala într'un local destul de bun. Are 3 cîrciumi; 1 biserică, făcută la 1878 de Nastasia Veninoaia, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț. Capi de familie sunt 243; suflete 940. Animale sunt: 63 cai, 460 vite mari cornute și 128 porci. Acest sat se numea mai înainte și Ungurenii. Pe atunci era moșie a Vornicului Micu Roset, cu 2 bis. În *Condica Liuzilor* (1803) o găsim sub numele de Călugăra, a Căminarului Răducanu Roset, din ocolul Bistrița-d.-j.; iar după rotundirea din 1833 se află în ocolul Bistrița cu numele de Călugăra-Mare.

Călugăra-Mare, (Ungurenii), *moșie*, pl. Bistrița-d.-j., județul Bacău, despre care Th. Codrescu ne spune: «moșie a d-sale Vornicului Nicu Roset-Bălănes

cu. Are sat, cu 2 biserici, 2 preoți, 1 diacon, 4 dascăli, 6 mazili, 19 băjenari-hrisoloviți, 9 nevolnici, 1 vătav, 4 jidovi; pe lângă moșiile Barați, Osebiți, Călugăra, Berești și altele, cu un număr de 135 locuitori».

Călugăra - Mare, *pădure*, de fagi și pușini stejari, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Călugăra-Mare. Intinderea: 662 hectare.

Călugărașul, *pîrîu*, jud. Putna, pe teritoriul comunei Clipicești, cât. Vitănești, care se varsă în Putna.

Călugăreasa, *cătun*, al comunei Negoști, plasa Amaradia, jud. Gorj, așezat pe Valea-Cîlnicului. Are o întindere cam de 183 hect.

Populația: 65 familii, cu 280 suflete, din cari 28 contribuabili. Locuitorii posedă: 8 pluguri, 23 care cu boi și vaci, 112 vite mari cornute, 9 cai, 83 oi și 73 rîmători.

În cătun se găsesc: 8 fîntîni; 2 cîrciumi.

Cătunul are 1 biserică, deservită de 1 cîntăreț.

Călugăreasa, *moșie*, pl. Ocolul, com. Ghindeni, jud. Dolj.

Călugăreasca, *sat*, jud. Olt, pendinte de com. Icoana, pl. Mijlocul, situat în apropiere de cât. Icoana, pe Valea-Vedei. Are o populațiune de 408 locuitori, din cari 55 sunt împrietăriți, după legea rurală, cu 170 hect.

Călugăreasca, *moșie* particulară, de 165 hect., în com. Berești, plasa Horincea, jud. Covurlui.

Călugăreasca, *moșie*. Vezi Ve-

trișoiaia, plasa Prutul, județul Fălciu.

Călugăreasca, *moșie*, a statului, jud. Olt, situată pe teritoriul com. Sinești, plasa Mijlocul, cu o suprafață de 105 hect., din care 55 hect. arabile și 50 hect. pădure, numită Pădurile-Călugărești. E pendinte de trupul de moșie Schitul-Greci.

Călugăreasca, *numire* ce se dedea unei *fășii de moșie*, din trupul Dulceni-Sfintul-Spiridon, din pl. Tirgului, jud. Teleorman.

Călugăreasca, *pădure*, jud. Olt, pe proprietatea statului Călugăreasca, situată în partea de E. a com. Sinești, plasa Mijlocul, cu o întindere de 20 hect. Are lemne în grosime de 0,40 până la 0,60 cm. în diametru.

Călugăreasca, *pădure*, jud. Olt, în întindere de 30 hect., situată pe proprietatea statului, teritoriul com. Sinești, pl. Mijlocul. Cade în partea de N. a com. și are lemne diferite în grosime de 4—5 palme.

Călugăreasca, *vale*, pl. Dumbrava-d.-j., com. Călugărei, jud. Dolj, pe care este așezată comuna Călugărei.

Călugăreasca, *sau Pueni*, *săvoia* de salcie, pe proprietatea Pueni, ce aparține statului, pe marginea Dunărei, în plasa Marginea, jud. Vlașca.

Călugărească (Moara-), *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Boziorul, cătunul Fișici; moară pe apa Brăiasca și punct de hotar.

Călugărească (Stupina-), (*Sfiorile-Găgeni*), *sfoară de moșie* a statului, jud. Buzău, pendinte

de Ciolanul, în com. Găgeni-Vintileanca. Are ca 40 hect.

Călugărească (Valea-), *vale*, com. Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci, se presupune, că și-a avut locuința un schimnic.

Călugărească (Valea-), *com. rur. și stație de dr. de f.*, jud. Prahova. Vezi Valea-Călugărească.

Călugărei, *comună rurală*, din județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j.

Comuna rurală e situată pe ambele povârnișuri ale văii Călugăreasca, ast-fel că o parte a comunei este așezată cu fața spre Nord și o parte cu fața spre S.

Comuna Călugărei se mărginește la N. cu com. Carpenul, de care se desparte prin riul Dăsnățuiul; la E. cu com. Gubancea, despărțită prin pămîntul locuitorilor din ambele comune, cu pădurea D-lor Dumitru Magdalinescu și Aurel Magdalinescu; la S. cu com. Orodulul, despărțită prin moșia d-lui Ioniță Geblescu, proprietar pe moșia Călugărei; iar de delimitările locuitorilor din Orodul se desparte prin mici moșoroae. La V. se mărginește cu Verbița, de care se desparte în parte prin pădurea statului Verbicioasa și în parte prin delimitările locuitorilor. Tot la V. se învecinește cu com. Cleanovul din Mehedinți, de care se desparte prin drumul ce duce de la I-a la a II-a com. Linia de N. a hotarului com. începe din capul locului arabil de lângă pădurea din dreptul comunei Gubancea, merge drept spre V. de-alungul marginii moșiei d-lui Verbiceanu, pe o rîpă care face și hotarul moșiei, apoi de aci tot spre Vest de-alungul moșiei d-lui Ioniță Geblescu până

la conacul moșiei; apoi se înclină puțin spre S.-V.; spre E. taie moșia Statului în două, lăsând partea de N. a cătunului Boca, din com. Carpen, iar linia merge spre V. până la vilele com. Carpenul; iar de aci spre S.-V. până în râul Dăsnățuiul. Urmează puțin cursul râului până în drumul ce merge de la Călugărei la Carpen, care drum face și limita liniei de V. Linia de V. începe de la Dăsnățuiul, merge drept spre S. pe lângă moșia com. Cleanovul, de aci pe lângă pădurea statului Verbicioasa, pendinte de com. Verbița, până în delimitările locuitorilor din com. Orodol, de unde începe linia de S. Linia de S. merge spre E. prin delimitările locuitorilor din Orodol și proprietatea d-lui Ioniță Geblescu, având ca hotar niște măgurele de mică însemnătate, apoi printre pădurea proprietarului și delimitările locuitorilor din Cornul, până la marginea pădurei. Linia de E., formată din pădurea proprietarilor din com. Călugărei, merge spre N. până în Dăsnățuiul, apoi spre E. pe marginea râului ce face hotar între delimitările locuitorilor din Cornul și moșia d-lui Verbiceanu din căt. Bechetul, mergând tot spre E. până în pădurea d-lor Dumitru și Aurel Magdalinescu, de unde merge spre E. până unde se finește pădurea la începerea liniei de E. Linia de E. începe din acest punct, merge spre N., taie Dăsnățuiul, merge până la capul pădurei, apoi între delimitarea locului de arătură al d-lor Magdalinescu și pământul ce ține de Gubancea până la terminarea moșiei, când ajunge în vale, unde se termină atât limita cât și moșia d-lor Magdalinescu.

Comuna este străbătută de

Valea-Dăsnățuiului, ale căruia maluri au o înălțime ca de 200 m. Aceste maluri sunt acoperite cu arături, având spre N. com. Carpenul, spre V. pădurea com. Verbița (pe loc șes) spre S. com. Orodol și spre E. Gubancea, unde pământul este șes. La V. comunei se află o fântână numită a Udrii, făcută de un păstor numit Udrea. Această fântână formează un pîrîu, care se scurge în Dăsnățuiul. O altă fântână, la N.-E. de comună, la 2 kil. distanță, este făcută de loc. comunei în 1882. Comuna este udată de Dăsnățuiul la N. ce are direcția de la V.-E. Are poduri stătătoare unul la E. și altul la V. pe unde se poate trece cu carele, căruțele, călări și pe jos. In celelalte părți loc. îl trec cu picioarele, apa fiind mică. Dăsnățuiul se revarsă când plouă mult, mai ales primăvara.

Comuna, se zice, își trage numele de la niște călugări, ce ar fi trăit pe aci de frica Turcilor. A fost înființată de un mare proprietar numit Pleniceanu, zis și Căpățînă. Reședința com. este în Călugărei. Se compune din 2 cătune: Bechetul și Călugărei. Distanța între ele este de 2800 metri.

Se află o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. În tindă se găsește inscripția: «Această sfîntă biserică ziditu-s'a din temelie, la anul 1833, cu osteneala mea Serdarul Dumitru Pleniceanu și muma sa, Maria Pleșoianu». Această biserică se află în căt. Călugărei. Are după legea rurală din 1864, 9 pog. pământ arabil.

În căt. Călugărei se află o școală mixtă, întreținută de comună și de județ. Are un singur învățător.

Populațiunea comunei e de 1272 suflete (688 bărbați și 582

femei), locuind în 327 case și 8 bordeie.

Au urmat la școală 50 băieți din Călugărei și 2 din Bechetul. Au vîrstă de școală 69 băieți și 69 fete în Călugărei, 15 băieți și 4 fete în Bechetul. Știu carte în Călugărei, 23 bărbați și 2 femei, și 10 bărbați și 3 femei în Bechetul.

După legea rurală din 1864, sunt 158 împămîntenți. De la 1888 până la 1892 media nașterilor a fost de 97, iar a morților de 75.

Suprafața teritoriului comunal este de 1800 pogoane în care intră și vatra satului, de 95 pogoane. Pământ arabil este în întindere de 1715 pogoane, în care sunt coprinse și 9 pogoane ale bisericei.

Moșii sunt: aceea a d-lui Ioniță Geblescu, cu o suprafață de 1650 pogoane; moșia d-lor Dimitrie și Aurel Magdalinescu, cu o suprafață de 360 pogoane, în Călugărei; în Bechetul, moșia d-lui Verbiceanu, cu o suprafață de 400 pogoane, și a d-lui Calist Strîmbeanu, cu 250 pogoane. Toate dau un venit de 40 lei de pogon și aparțin proprietarilor.

Păduri sunt: aceea a d-lui Ioniță Geblescu, de 302 hect. și 50 arii; a d-lor Dimitrie și Aurel Magdalinescu, cu 8 hect. Cea d'întîiu e compusă din grîniță și cer, a două din stejar, frasin, ulm și alte lemne de luncă. Finețe sunt 37 pogoane, aparținînd proprietarilor de mîl sus, la cari se adaugă în căt. Bechetul 25 pogoane ale d-lui Verbiceanu.

Viile, de 75 pogoane, aparțin locuitorilor, 5 pogoane sunt ale d-lui Geblescu. Produc vin roșu de bună calitate.

O cale comunală vecinală trece prin com., venind de la com. Gu-

bancea; de aci o ia spre S. până în com. Orodel.

Cîrciumi sunt două. Comerțianți 2.

Contribuabili sunt 197.

Veniturile comunei sunt de lei 1752, bani 32, iar cheltuielile de lei 1713, bani 60. Vite cornute sunt 341, oi 140, capre 36.

Călugărei, sat, plasa Dumbrava-d.-j., com. Călugărei, jud. Dolj, grămadă, cu reședința primăriei. Are 1162 suflete, 625 bărbați și 537 femei; locuiesc în 303 case și 6 bordee. În sat este o școală mixtă, întreținută de comună și de județ. Are un singur învățător. În anul școlar 1892—93, a urmat la școală 50 băieți din Călugărei și 2 din Bechetul. Cu vîrstă de școală sunt 69 băieți și 49 fete. Știu carte 23 bărbați și 2 femei.

În sat este o biserică, în tinda căreia se găsește următoarea înscricțiune: «Această sfîntă Biserică, ziditu-s'au din temelie la anul 1833 (una mie opt sute trei-zeci și trei), cu osteneala mea, Serdarul Dumitru Pleniceanu și muma sa, Maria Pleșoianu».

După legea rurală din 1864, are 9 pogoane arabile. E deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Călugărei, moșie particulară, pl. Dumbrava-d.-j., com. Călugărei, jud. Dolj, satul Călugărei. Aparține d-lui Ioniță Geblescu. Are o suprafață de 1650 pogoane.

Călugărei, pădure particulară, pl. Dumbrava-d.-j., com. Călugărei, jud. Dolj, satul Călugărei, pe moșia Călugărei. Aparține d-lui Ioniță Geblescu. Are o suprafață de 302 hect. și 50 arii. Felul arborilor: gîrnița și cerul.

Călugărelul, pădure, în jud. Bu-

zău, com. Cănești, căt. Pîrlita; face parte din pădurea statului Sforile-Banului.

Călugărelul, vale, jud. Olt, izvoarește pe teritoriul com. Cornățelul, pl. Oltul-d.-s., și se varsă în Valea-Gugului, pe țărmlu drept, tot în raionul com. Cornățelul.

Călugăreni, com. rur., în plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată între comunele Bistricioara și Hangul la E.; com. Pipirig, la N.; comuna Galul, o parte din jud. Suceava și Transilvania la V.

Este formată din satele și cătunele: Călugăreni, Gura-Largului, Poiana-Largului, Poiana-Teiului, Roșeni, Dreptul, Frumosul, Bușumeni, Stejarul, Gălbăzeni, Brînzani, Coroiul și Reșcani, cu o populațiune de 2242 suflete, sau 561 familii, dintre cari deosebim, după sex: 1112 bărbați, 1130 femei; după stare civilă: 1185 necăsătoriți, 934 căsătoriți, 123 văduvi, 50 văduve; 520 copii de sex bărbătesc, 548 copii de sex femeesc. Sunt 23 străini, 81 persoane știu carte și 2161 nu știu.

Locuitorii se ocupă cu plătaria, agricultura și cu creșterea vitelor.

Dintre cei împroprietăriți în 1864, sunt astăzi: 181 cari stăpînesc înșiși locurile lor, 153 ca urmași, 8 locuri ocupate de alții. Dintre cei împroprietăriți în 1878, sunt: 30 cari stăpînesc înșiși locurile lor, 7 ca urmași, 2 locuri stăpînite de către alții, 1 loc părăsit și ocupat de către comună, și 176 de indivizi, cari deși însurați și cultivatori de pămînt, dar n'au nici un fel de proprietate.

Locurile pentru agricultură sunt foarte mărginite, din pri-

cina formațiunei muntoase a terenurilor.

Imașul are o întindere de 650 hect. și nutrește un număr de 9070 vite.

În această comună se află 5 biserici, deservite de 13 cleric, plătiți din fondurile comunale cu 600 lei. Venitul fonciar al pămînturilor bisericesti e de 812 lei. Este o școală cu un învățător, plătit de către stat. Sunt: 9 mori de apă; 2 pive pentru făcutul sucmanelor; 3 fierării; 4 stoleri; 3 cojocar; 3 cîrciumari; 2 băcani.

Budgetul comunei e de 6313 lei la venituri și 5373 lei la cheltuieli.

Comunicațiunea cu satele mărginașe se face: prin șoseaua ce vine de la satul Bistricioara spre satul Galul; prin șoseaua care începe din precedentă de lîngă satul Poiana-Teiului, sau mai bine zis dintre satul Gura-Largului și Poiana-Largului, și sue spre cursul superior al pîrului Largul, prin satul Coroi, unind cu șoseaua Petru-Vodă, ce dă în satul Pluton, com. Pipirig; pe apa rîului Bistrița în jos, cu plutele.

Călugăreni, com. rur., pl. Crivocul, jud. Prahova. Este situată între muntele Ciortea și dealurile: Valea-lui-Moș, Gruiful, Scheile și Belciul, la 40 kil. de parte de reședința județului și la 20 kil. de a plășei.

Se compune din 2 cătune: Călugăreni și Mireșul, avînd o populațiune de 2159 locuitori, 1135 bărbați, 1024 femei, cu 556 capi de familie, 429 contribuabili. Locuiesc în 500 de case.

În comună sunt 2 biserici: Una s'a clădit în anul 1822, cu cheltuiala locuitorilor, în întia domnie a lui Grigorie D. Ghica Voevod, și la anul 1850 s'a

dărămat până în temelie și s'a reclădit tot cu speșele locuitorilor, în zilele Domnului Barbu Știrbei. A doua s'a clădit tot de locuitori, în anul 1856, reparându-se în anul 1889.

Locuitorii comunei se ocupă numai cu agricultura și creșterea vitelor, desfăcând produsul muncii lor în orașele București, Ploești și Mizil.

Toți locuitorii sunt moșneni. Ei au 31 cai și epe, 131 vaci, 114 capre, 1002 oi și 182 porci.

Școală există în comună de peste 60 ani. Localul e proprietatea comunei. În anul școlar 1892—93 s'a frecventat de 97 copii, 93 bărbați, 4 femei. Cu întreținerea ei, statul cheltuiește anual 1728 lei.

Comuna se întinde pe o suprafață de peste 1000 hect.

În termen mijlociu se fabrică aci 15000 decal. țuică și 20000 decal. vin.

În partea de N. a comunei, în muntele Ciortea, se află cariere de piatră și mine de sare, dar nepuse în exploatare. În partea de S. și V. se găsesc cărbuni de pământ.

Terenul cultivabil e productiv numai porumbului.

Comerțul se exercită în comună de 5 circiumari.

O șosea principală o pune în legătură cu comunele: Mizil, Sîngerul, Tătarul, Salcia și altele.

E brăzdată la E. de dealurile: Cernatul, Culcea și Valea Scheilor; la V. de dealurile: Papucul, Fețele și Bărboiul; la S. de dealurile: Vîrfurile-Coastei, Gruiful, Scheile și Belciul; la N. de muntele Ciortea, proprietatea moșnenilor.

E străbătută de gîrlele: Bărboiul, Cernatul și Ciuciurul și de văile: Cheia, Valea-Glodului, Budureasca și Scheia.

Se mărginește la N. cu com. Sîngerul, la E. cu jud. Buzău, la V. cu comuna Tătarul și Căpătura și la S. cu comuna Vadul-Săpat.

Călugăreni, sat, jud. Botoșani, pe țărnul drept al Jijiei, în partea de N. a comunei Mănăstireni, plasa Tîrgul. Are o suprafață de 2032 hect. și o populație de 200 familii sau 760 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și 1 școală mixtă întreținută de stat, cu 1 învățător și 36 școlari.

Vite sunt: 390 vite cornute, 90 cai mari și mici, 1556 oi, 2 capre, 200 masculi și 150 stupi cu albine.

Sunt în sat 3 meseriași, 4 comercianți și 3 circiume.

Călugăreni, sat, jud. Dimbovița, pl. Ialomița, cătunul comunei Bălteni.

Călugăreni, sat, jud. Dimbovița, pl. Cobia, căt. comunei Cobia.

Călugăreni, sat, în pl. Cloșani, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Orzești. Are 30 familii.

Călugăreni, sat, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat aproape de gura pîrului cu a sa numire, pe malul drept al râului Bistrița, la 53 kilometri depărtare de orașul Piatra.

Are o populație de 223 suflete, sau 55 capi de familie, dintre cari: 113 bărbați și 100 femei; 116 necăsătoriți, 96 căsătoriți, 11 văduvi; 16 persoane știu carte, 207 nu știu.

Locuitorii se îndeletnicesc cu agricultura și plutăria.

În acest sat se află: reședința autorităților comunale; 1 școa-

lă frecventată de 43 elevi; o pivă; o moară.

Călugăreni, sat, face parte din com. rur. Călugăreni, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populație de 2089 loc., 1095 bărbați și 994 femei. Aci e reședința comunei.

Călugăreni, sat, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Dămieniști, pe pîrîul Crețoaia, spre E. de tîrgușorul Dămieniști și la o depărtare de 2 kil. de el. Are 77 capi de familie, 72 contrib., 286 loc., din cari 4 știu carte și 71 case. Populația este compusă numai de Unguri. Sunt 693 vite mari cornute. Are o biserică catolică de lemn. Catolicii din acest sat, împreună cu cei din satele: Bălușești, Mîgla, Negri, Răcea, Roșiori, Ruși (jud. Roman), Bogdănești, Buhociul, Sătul-Noi (jud. Bacău), țin de parohia catolică Prăjești, din jud. Bacău.

Călugăreni. V. Tăcmănești, sat, jud. Vaslui.

Călugăreni, cătun, pendinte de com. Uzunul, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca. Acest cătun se compune din trupurile Călugăreni, Braniștea și Ionești. Este proprietate a fraților Vartiade, situată la gura apei Neajlovul, unde dă în Cîlniștea. Aci este reședința subprefecturii plășei. Are o suprafață totală de 1947 hect. La 1864 s'a dat la 77 locuitori 306 hect. pământ. Are o pădure de luncă în suprafață de 367 hect. situată în valea Neajlovul și Cîlniștea. Proprietatea mai posedă și 174 hect. vie.

Pe valea Neajlovul se află mai multe mori de apă.

Prin acest cătun trece șoseaua națională București-Giurgiu, un-

de se află și un han care mai înainte era stația birjelor ce circulau între București-Giurgiu.

În cătun se află o bis. de zid, deservită de un preot și doi dascăli. Acest sat se află situat la 30 kil. departe de București și la 34 departe de Giurgiu. Venitul anual este de 28000 lei.

Lângă Călugăreni s'a dat vestita bătălie între Sinan-Pașa și Mihaiu-Viteazul.

La 1716, a stat aci Niculae-Vodă al Moldovei care gonise pe Ion-Vodă-Cantacuzino, așteptând rezultatul invaziunii ungurești.

La 1644, Mateiu-Vodă, în domnia lui, a făcut o biserică la Călugăreni.

Călugăreni și Itești, moșie, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., com. Spineni, despre care Th. Codrescu ne spune: «moșie, în care avea parte și d-lor Spătarul Ion Iurașcu, spătarea Marghioala Morțun și alții. Pe lângă moșiile Peletiuți, Albotești și altele, fără sat».

Călugăreni, fost pichet de graniță, în pl. Cloșani, județul Mehedinți.

Călugăreni, pîrîă, izvorește de la N.-E. județului Ilfov, din pădurea Gradiștea și se desparte în două: o parte alimentează valea Pociovaliștea spre V. iar alta apucă spre E., trece pe lângă satele: Biținelele, Movița, Chiroiul, Drăgoești-d.-s., Drăgoești-d.-j., de unde țărmi săi devin mlăștinoși, și se varsă în gîrla Mostiștea.

Călugăreni, pîrîă, în pl. Cloșani, jud. Mehedinți, în com. rur. Orzești. Se formează din izvoarele dealului și văei Călugărenilor, udînd satul cu același

nume. Se varsă în apa Motruului.

Călugăreni, pîrîiaș, ce izvorește din ramura munților Măluștețul (coastele despre E.), com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Curge printre această ramură și a Grințieșului-Mic, udînd satul Călugăreni, în dreptul căruia se varsă, pe partea dreaptă a rîului Bistrița.

Călugăreni, vale, în pl. Cloșani, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Orzești, satul Călugăreni. Aci se văd urme de zidărie vechiă, pe care legenda poporană le atribuie unei mănăstiri, pe care ar fi zidit-o Sf. Nicodim, în drumul său de la mănăstirea Vodița, la mănăstirea Tismana-Izvoarele.

Această vale este bogată în izvoare cu apă bună și în castani. Pe această vale, în acele zidării, s'a găsit de locuitorii comunei Orzești, monede vechi.

Călugăreni-Mănăstirei sau Crucea-de-Piatră, cătun, pendinte de com. Uzunul, jud. Vlașca, sub deal. Aparține statului. Aparține înainte mănăstirei Glavaciocul și producea un venit anual de lei 14855. Are o suprafață de 1270 hect., din care 600 hect. pădure de stejari, care depinde de ocolul silvic Comana.

Aci se află un han care mai înainte servea de stație birjelor care circulau între București-Giurgiu, înainte de construirea liniei ferate actuale. La 1775 a fost metoc de călugări, pendinte de Glavaciocul.

Acest cătun se desparte de Călugăreni-Vartiade, prin valea Cîlniștea, peste care sunt două poduri de lemn.

Numele acestui cătun s'a luat

de la crucea de piatră ce se află sub mal, în marginea șoselei, care este ridicată de la 1682 de Șerban-Voevod, spre aducere aminte a construirii podului peste apa Cîlniștea-Neajlovul. Cătunul acesta este situat la 35 kil. departe de București și la 29 kil. departe de Giurgiu. Aci a fost bătălia între Sinan-Pașa și Mihaiu-Viteazul la 1595.

Călugăreni-Moșteni, cătun, pendinte de com. Uzunul, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, situat pe partea stîngă acestui rîu, din jos de Călugăreni-Vartiade.

Suprafața acestei părți de moșie este de 600 hect., din care 80 hect. pădure. La 1864 s'a împămîntenit 18 loc. cu 56 hect.

Acest cătun are o biserică, zidită la 1881, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și doi dascăli.

Călugăresc (Crîngul-), numire vechiă a cătunului Crîngul-Sihlelor, jud. R.-Sărat.

Călugări, com. rur., jud. Olt, pl. Vedea-d.-j. Este situată pe lângă rîul Vedea, spre N.-E. de orașul Slatina. Are o populație de 596 locuitori. Pămîntul său e mai mult deluros și produce în abundență porumb, mei, secară și ovăz. Cultura prunelor e aci înfloritoare.

Contribuabili sunt 114.

Aci sunt două biserici, deservite de 2 preoți; o școală în căt. Călugărul, frecventată de 37 copii, toți băeți. La întreținerea ei contribuie și statul cu 360 lei anual.

Budgetul comunei este la veniturile de 1617 lei, 93 bani și la cheltueli tot aceeași sumă.

Călugări, sub-divizie a cătunului Haimanale, din jud. Buzău,

- com. Zilișteanca. Are 100 loc. și 27 case.
- Călugări, deal**, în jud. Buzău, com. Breaza, acoperit cu vii și semănături moșnenești.
- Călugărilor (Grindul-), grind**, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei Sf. Gheorghe sau Cadârlez, situat în partea sudică a plășei și a comunei, nu departe de țărmul mării. Are o formă lunguiață. Comunică cu grindurile Metavă și Dranov, prin niște fâșii înguste de pământ. Are 80 hectare improductive
- Călugărilor (Lacul-), numire** dată *părții din lacul Bîlhacul*, care udă comuna Cilibia, jud. Buzău.
- Călugărilor (Moara-), locuință izolată**, constând din o moară, ce aparținea călugărilor din mănăstirea Taița, și e acum a locuitorilor, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Balabancea (căt. Giaferca-Turcă), pe apa pîrului Bocolgea.
- Călugărilor (Movila-), movilă**, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fundul-Crăsani, în pădurea Groasa.
- Călugărilor (Stupina-), vechit pichet**, cu No. 90, către hotarul Moldovei, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Corbul, în partea de V. a ei; numit astfel, pentru că aci se cultivau o mulțime de stupi, aparținînd calugărilor din schitul Măxineni. Azi e han pe drumul spre Maicănești.
- Călugărița, sat**, jud. Dîmbovița, pl. Dîmbovița-Dealul, cat. com. Gîmbocata.
- Călugărița, sat**, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, spre V. de satul Stănița și la 5 kil. de el. Este așezată într-o mică vâlcea, pe pîriul Călugărița. Are 80 capete de familie, cu 500 suflete, din cari 48 știu carte; locuiesc în 63 case. Sunt 65 contribuabili. Populația este numai romînă. Sunt 107 capete de vite mari. Are o biserică de zid și o școală primară mixtă, care în anul 1886—87 a fost frecventată de 24 elevi (21 băieți, 3 fete) din 39 înscriși (32 băieți, 7 fete) Localul de școală este bun. Satul e legat cu orașul Roman prin șosea. Mai înainte se numea Negrești.
- Călugărița, cătun**, pendinte de com. Băbăița, plasa Glavaciocul, jud. Vlașca, departe de Babăița de 3 kil. Este proprietate a statului. A aparținut mănăstirei Nămăești. Are o suprafață de 530 hect. S'au împămîntenit la 1864 un număr de: 13 fruntași, 18 mijlocași, 7 cu mîinele, 8 cu loc de casă, în total 36 cu 120 hect. pământ. Curge pe moșie apa Clenița, ce vine de sus din Catalina-Negreni. Aci se află o biserică vechie și alta nouă, la care servește un preot și doi dascăli. În sat e o cîrciumă. Moșia se arendează împreună cu Băbăița cu 8900 lei.
- Călugărița, deal**, jud. Fălciu, între satele Curteni și Budești, com. Budești, com. Curteni, pl. Crasna.
- Călugărița, pădure**, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s. în com. Bucești, proprietatea răzeșilor din comună. Are o întindere de peste 90 hect. Este foioasă (fag și stejar) e supusă regimului silvic.
- Călugărița, pîriiaș**, în com. Dobreni, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Izvorește din dealul Dohotăria, de lângă satul Negrești, și unindu-se cu pîriiașul Dosurile, se varsă pe partea stîngă a pîriului Almașul.
- Călugărița, pîriu**, jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Stănița. Izvorește la Sud de satul Călugărița, trece prin el, și, la tîrgușorul Bîra, se varsă în pîriul Poenele-Oancei, de a stînga.
- Călugărița, vâlcea**, între moșiile, Păuleasca a statului și Șoimul a d-lui G. Cantacuzino, în pl. Margineci, jud. Teleorman.
- Călugărițele, cătun**, al comunei Colți, județul Buzău, situat pe stînga Văei-Colților, în coasta muntelui Vîrf-Babeii. Are 200 locuitori, cari locuiesc în 52 case.
- Călugăriților (Vîrf-), colină**, în jud. Buzău, com. Colți, căt. Călugărițele, ramificație din Vîrf-Babeii.
- Călugărul, sat**, face parte din com. rur. Tătășești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Este situat la N.-V. de București, la extremitatea județului spre județul Dîmbovița. Prin mijlocul satului trece șoseaua națională București-Pitești. Aci este reședința primăriei. Se întinde pe o suprafață de 370 hect.; cu o populație de 332 locuitori. Moștenitorii Dr. Capșa, colonel Gramont și Fr. Enachi au 265 hect. și locuitorii 105 hect. Proprietarii cultivă 103 hect. (65 sunt sterpe, 37 izlaz și 60 pădure). Locuitorii cultivă 90 hect.; 15 rămîn sterpe. Are o biserică, cu hramul Sf.

Gheorghe, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă frecventată de 12 elevi și 13 eleve, cu întreținerea căreia județul și com. cheltuesc anual 1468 lei.

Comerțul se face de 1 cîrciumar și 2 hangii.

Numărul vitelor mari e de 264 și al celor mici de 826.

Stabiliți aci sunt 2 străini.

Călugărul, cătun, pendinte de com. Flămînda, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, proprietate a d-lui General E. Arion.

Aci se află o școală mixtă cu 3 clase, la care, în 1888, au urmat, în vîrstă de școală, 23 băieți și 37 fete, din 41 băieți și 37 fete.

Călugărul, saū Bistrețul, baltă, jud. Dolj, la 4 kil. de Dunăre. Are 800 hect. suprafață și se întinde pe teritoriul comunelor Bistrețul și Plosca, (pl. Băilești), și com. Cîrna, (pl. Balta).

Călugărul, deal, acoperit cu vii și pometuri, com. Filipești-de-Pădure, plasa Filipești, județul Prahova.

Călugărul, movilă, spre N. de com. Ianca, jud. Romanați. Incepe șirul de movile care se întind de alungul Dunărei, cînd grupele sînt cîte 3—4—5, cînd izolate.

Călugărul, munte, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, acoperit cu pădure și izlaz. Merge în aceeași direcțiune ca și muntele Zmeurătul. Din acest munte izvorește gîrla Brădetul.

Călugărul, pisc, comuna Valea-Lungă, plaiul Prahova, jud. Prahova, numit ast-fel de la un pustnic, ce locuia aci.

Călugărul, poiană, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, județul Prahova.

Călugărul, poiană, la V. de comuna Bădești, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt; servește ca liveadă de fîn. Și-a luat numele de la un călugăr, care a avut tîrlă aci.

Călugărul, vale, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Ceptura.

Călugărului (Dealul-), munte, în jud. Suceava, com. Dorna.

Călugărului (Dealul-), deal, comuna Diclești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Călugărului (Fîntîna-), fîntînă cu apă minerală, com. Căciulați, pl. Znagovul, jud. Ilfov. (Vezi Vlăsia, pîrîu).

Călugărului (Iazul-), iaz, jud. Suceava, în suprafață de 83 fălci, pe moșiile Rădușeni și Oprișeni, format de pîrîul Șomuzul-Mare.

Călugărului (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. Bălănești; ese din muntele Arsenia, primește Ciucurul-Orbului și se scurge în Sărățelul-Bălăneștilor.

Călugărului (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. Lapoșul; se scurge în rîul Cricovul, făcînd hotar despre județul Prahova.

Călugărului (Moara-), moară, pe rîul Bahluiul, în pădurea Deleni, jud. Botoșani, în apropiere de schitul Lacurile. Se zice că a fost a călugărilor aceluși schit.

Călugărului (Moara-), moară, în județul Suceava, proprietatea statului, la ieșătura iazului cu

același nume. A fost făcută de mănăstirea Slatina.

Călugărului (Pîrîul-), pîrîu, la Nordul jud. Ilfov, pl. Znagovul. Izvorește din partea de S. a pădurei Vlăsia și alimentează Valea-Pociovaliștei.

Călugărului (Pîrîul-), afluent al pîrîului Forăști, în jud. Suceava, com. Uidești (3 kil.)

Călugărului (Valea-), vale, pl. Ocolul, com. Preajba, jud. Dolj, ce se unește cu Valea-Sienei, dînd naștere pîrîului Cîrcea.

Călugărului (Valea-), vale, în jud. Muscel, în raionul com. Jupînești; se varsă în Rîul-Doamnei, pe malul drept, în dreptul cătunului Petrești, com. Cosești, pl. Rîul-Doamnei.

Călugărului (Valea-), vale, situată la E. de tîrgul Stănișești, pl. Stănișești, județul Tecuci. Merge în direcție E.-V. pînă dă în Dobrotfor.

Călugărului (Valea-), vale mică, în jud. Tulcea, plasa Babadag, com. Slava-Rusească, căt. Slava-Cercheză. Se desface din dealul Jidini; se îndreaptă spre S., brăzdînd partea N.-V. a plășei și a comunei; curge prin păduri și se varsă după 3 kil. în pîrîul Ciucurova (Slava-Cercheză), mai jos de satul Ciucurova.

Călugărului (Valea-), vale, comuna Folești-d.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Călugărului (Vîrful-), colină, în jud. Buzău, com. Cănești, formată din stînci, cu o descindere foarte periculoasă.

Călugărului (Vîrful-), pisc, în

jud. Buzău, com. Chiojdul, pe hotarul despre Prahova. De sub poalele sale ese izvorul Brădetul.

Călușul, pîrișu, în jud. Neamțu, format către obîrșia sa de două pîrișe: Broșteni și Pîrișul-Lacului, care izvoresc din Sudul sistemului muntos din com. Șerbești, numit Stîncă-de-la-Șerbești; curge străbătînd teritoriul com. Dochia, printre satele Dochia și Jidești; apoi pe teritoriul com. Girovul, printre satele Jidești și Bahna, coborînd în direcțiune sudică printre comunele Roznovul și Mărgineni, pe la satul Traian (com. Zănești), paralel cu podișele de la Negrițești, până intră pe teritoriul com. Podoleni, unde, în dreptul satului Podoleni, traversează șoseaua mixtă Buhuși-Piatra, între kil. 30—31, vîrsîndu-se pe partea stîngă a rîului Bistrița, după ce a primit mai mulți afluenți, dintre cari cel mai însemnat e pîrișul Plopești, format din pîraele Mărgineni și Hoișești (ce vine pe stînga sa).

Călușul, com. rur., în N.-V. plășei Olteșul-Oltul-d.-s., jud. Romanai, situată pe țarmul stîng al rîușorului Călușul, a cărui vale aci e mică și restrînsă de dealuri mari. E departe de Caracal de 43 kil., iar de Balș, reședința plășei, de 11 kil., se compune din Călușul (1250 loc.), satul mic Gura-Călușul, și căt. Broșteni (254 loc.) În vechime i se zicea Gura-Călușul. Terenul dimprejur are o altitudine de 190 m. d'asupra nivelului mării.

Are o populație de 1504 locuitori, toți Romîni, din cari 769 bărbați, 735 femei; 440 capi de familie; 769 căsătoriți și 732 necăsătoriți. Știu carte 38 persoane și 1466 nu știu. Locuitorii se ocupă cu agricultura și

creșterea vitelor. În com. sunt 4 circiumi. Budgetul com. pe anul 1886—87 a fost de 4924 lei la venituri și de 4902 lei la cheltueli. Sunt 353 contribuabili. Are o școală. Biserici sunt două: una cu hramul S-ții Voevozi (1865), deservită de un preot și 2 cîntăreți; a doua în Broșteni, cu hramul Sf. Nicolae (1854).

Lîngă Călușul se află o mare pădure, și, pe lîngă sat, șoseaua vecinală către extremitatea județului. Nu departe se află și mănăstirea Călușul.

Călușul, mănăstire, în jud. Romanai, cu hramul Sf. Nicolae, lîngă satul cu același nume. Este fondată de strămoșii Buzeștilor la 1579, înainte de Mihaiu-Viteazul. Ea este importantă din punctul de vedere arheologic și a jucat un rol însemnat în secolul al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea. Aci, aproape de pragul nordic al jud. Romanai se află vatra Buzeștilor, familie ilustră în istoria Romînilor. În satul Strejești s'a stîns și îngropat cel din urmă din ei. În partea locului trăesc încă amintirile Buzeștilor păstrate în pisanii sau dedicațiunii murale, pe lespezii mormîntale, pe chipuri zugrăvite de alungul părților; iar între țărani, se păstrează chiar sufletul timpilor eroici, în care au trăit Buzeștii și frații lor de armă, aceasta o probează cîntecul bătrînești.

Neamul Buzeștilor se stîns prin odraslă bărbătească, la 1831 prin Const. Buzescu, sfîrșitul neamului său, îngropat la biserica din Strejești, unde stă și o inscripție interesantă în versuri, ce începe așa: «Buzești cei din vechime, (pentru țară s'au jertfit) s'au sfîrșit acum prin mine, etc.»

La Călușul este mormîntul lui

Radu Buzescu, banul, al lui Stroe și femeii sale Stanca, al lui Preda Buzescu, etc.; iar în mănăstire sunt portretele celor 2 frați de arme ai lui Mihaiu-Viteazul cu portretul Domnitorului și al fratelui său Petru Cercel, ale soțiilor și fiilor acestor domni și ale credincioșilor lor vasali.

Dinaintea mănăstirei, sunt băgate, în stană de piatră, oasele Buzeștilor. Poporul crede, că mănăstirea Călușul a fost întemeiată de niște haiduci, poate de la faptul că Buzeștii au fost oameni de arme și cum îi numește cîntecul, Zmeii Țărei-Romînești, (purtătorii oștilor și fruntea Boerilor). Buzeștii au edificat mănăstirea, cu patronul Sf. Nicolae, după un război sîngeros, ca refugiū, căci atunci era înconjurată de păduri nestrăbătute.

Mănăstirea Călușul a fost închinată la Patriarhia Ierusalimului, la 1673, de Grigorie Voevod. Acum este ruinată de tot. Reparațiunii nu-i s'au făcut cînd toate veniturile eșeau afară din țară, de și în hrisovul lui Const. Brîncoveanu se hotărîse, că nici din venitul moșilor nici din al satelor și țiganilor, să nu iasă nimic din țară, dacă nu s'a satisfăcut trebuințele mănăstirei, iar locul de care s'a închinat să aibă parte numai de prisosul veniturilor.

De construcție germană, seamănă foarte mult cu cea din Stănești (Vîlcea). Biserica e în mijlocul unei curți cu zid și are 2 brîuri de un aspect plăcut. Avem aci pe lîngă mormintele ctitorilor, clopote vechi din 1588, mai multe inscripțiuni, cum și pomelnice interesante.

S'a ocupat de această mănăstire A. I. Odobescu, care ne a adus o mulțime de documente relative la mănăstirea Călușul a Buzeștilor și cari pot

servi mult la formarea arborelui genealogic al acestei familii.

Căluilul, *nume*, ce purta în vechime *moșia* Ciuperceni, din jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni.

Căluilul, *pădurice*, în pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, de 70 pogoane, coprinzîndu-se și aceea după moșia Brîncoveanca.

Căluilul, *pădure*, cu o suprafață de 2734 pogoane, pe proprietatea Broșteni, pendinte de mănăstirea Căluilul, lângă com. Căluilul, pl. Oltețul-Oltul-de-s, jud. Romanați.

Căluilul, *vale și riș*, jud. Romanați. Rîul izvorește din coasta dealului Frăția, la hotarul dintre jud. Dolj, Vîlcea și Romanați. Curge în direcția de la Nord spre Sud-Est, trece pe lângă com. Căluilul și se varsă în Oltețul, puțin mai sus de com. Oboza. Valea lui este strîmtă și nu se lărgeste de cît de la cîtunul Gura-Căluilului în jos.

Căluilul (Gura-), *cît.* al com. Căluilul, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe țărmul stîng al rîuleșului Căluilul.

Căluilul-Burluiul, *pășure* a satului, de 252 pogoane, pe proprietatea Corneșul-Burluiul, pendinte de mănăstirea Căluilul, lângă com. Bechetul, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

Călușești, *sat*, face parte din com. rur. Mățăul, plaiul Dimbovița, jud. Muscel.

Călungul, *pîrîș*, pl. Ocolul, com. Ghercești, jud. Dolj, ce formează limita de Nord a com. Ghercești, către comuna Mischi. Are

direcțiunea de la V.-E. și se varsă pe rîpa dreapta a rîului Tesluiul.

Căluțul, *iaz*, în jud. Botoșani în partea de Nord-Est a comunei Buimăceni, pl. Jijia, pe moșia Buimăceni.

Cămălinul, *colină*, în jud. Buzeu com. Pietroasa-d.-j., formînd un pisc stîncos în masivul muntelui Istrița.

Cămărașul, (**Brezoaia-Cămărașului**), *sat*, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Face parte din c. r. Brezoaia. Este situat la Brezoaia în niște locuri băltoase formate de rîul Ilfovățul.

Suprafața satului e de 743 hect., cu o populație de 178 loc.

D-l Anastasie Gavarof are 597 hect. și locuitorii 146 hect.

Proprietarul cultivă 177 hect., 40 sunt rezervate pentru izlaz și 380 sunt pădure. Locuitorii cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, 1 heleșteu și 2 poduri stătătoare. Comerțul se face de r. cîrciumar.

Cămărașului (Movila-), *movilă*, în județul Buzău, comuna Padina, numită ast-fel fiind că în vechime era așezat aci un Turc, că să încaseze taxele impuse pentru pășunatul oilor ce se aduceau din raiaua Brăilei. El aplica Dangana (marca turcească) pe ciomagele ciobanilor, ce le păzeau, arătînd cu aceasta, său că oile sunt cumpărate pentru împărăție, său că taxele sunt plătite.

Cămărașului (Valea-), *vale* mlăștinoasă, în comuna Padina, jud. Buzău.

Cămărășescu (Schitul-lui-),

biserică ruinată, fost schit, azi servind ca un fel de capelă în cimitirul comunei Mihăești-d.-j., jud. Ôlt, plasa Șerbănești. S'a numit ast-fel, fiind-că acum vre-o 40 anî locuia aci un boer, fost mare proprietar, cu mama sa, în chiliile lui, deja atunci în ruină.

Doamna Cămărășescu, crezîndu-se sîntă și inspirată, se purta vecinic în doliu și cu un angolpion prețios (cu diamante) la gît, ca un arhieru, cînta în strană la biserică în toate zilele regulat. Zicea Apostolul și toate rugăciunile.

Iorgu, fiul ei, era mai mult maniac; tot-d'a-una trist și melancolic, vorbea numai în monosilabe și avea vedenii, — zicea el.

În acest schit, care ajunsese faimos, era un fel de oracol, numit Oracolul de la schitul lui Iorgu Cămărășescu.

Cămăruței (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., acoperit cu păduri și fineață; face hotar despre com. Bălănești.

Cămenița, *braț al Dunărei*, în plasa Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Vlădeni, jud. Ialomița; comunică cu brațul Săltava.

Cămeșa. V. Surda, *pădure*, jud. Iași.

Cămeșoiul, *munte*, jud. Suceava, pe culmea căruia se întînesc hotarele moșilor Baia, Bogdănești, Sasca și Mălini. E îmbrăcat în pădure de brad.

Cămianului (Valea-), *vale*, izvorește despre Dealul-Aldei, comuna Rădești, pl. Rîurile, jud. Muscel; curge de la E. spre V. și se varsă în Rîul-Tîrgului.

Căminariul, *pirîu*, jud. Bacău, pl. Trotușul; izvorește de pe teritoriul comunei Doftana. Se varsă d'a dreapta în Trotuș.

Cămineasca, *com. rur.*, compusă din satele Cămineasca și Bila, din pl. Cîlniștea, județul Vlașca, situată pe valea Cîlniștea, departe de Giurgiu de 34 kilometri, de Ghimpați, reședința plășei, de 4 kil., iar de București de 40 kil.

Suprafața moșiei este de 2850 hect., din care 15 hectare pădure. Proprietatea dă un venit anual de 27000 lei.

Cu ocaziunea împămîntenirii s'au dat la locuitorii 330 hectare de pămînt.

În anul 1886, această comună avea 1494 locuitori, din cari 298 contribuabili. La acea dată venitul comunal se urca la suma de 7366 lei, iar cheltuelile la 4017 lei. În 1887 a avut venituri 4936 lei, iar cheltueli 3141 lei.

Se află în comună 2 biserici din care una făcută la 1867. Aceste biserici sunt deservite de 2 preoți și de 3 dascăli.

Se află o școală mixtă, condusă de o învățătoare. Școala cuprinde 4 clase. În 1888 au urmat la școală 31 băieți și 2 fete.

În anul 1888 s'a cultivat în localitate, de către 255 locuitori, 113 hectare și 40 arii de tutun.

În această comună se face un bilciu la 29 Iunie în fie-care an.

Pe proprietatea Cămineasca-Bila se află: Lacul-de-la-Duzi, Lacul-Grălinei. Apa Cîlniștea trece prin mijlocul satului. Glavaciocul dă în Cîlniștea la Cămineasca. Valea-Neacșului dă pe această proprietate în valea Cîlniștea. Valea-Dorobanțul, ce vine din Naipul, dă iarăși în Cîlniștea. Valea-Lungă și Va-

lea-Rece încep din pădurea Cămineasca și se unesc cu Cîlniștea în sat. Mai trec prin sat Valea-Seacă ce dă în valea Dorobanțul; Valea-Lacului, care la hotarul Ghimpați dă în apa Glavaciocul; văile Adîncăți-Mici și Adîncăți-Mari, ambele eșind din pădurea Cămineasca și dînd în Cîlniștea la Singureni; Valea-Neacșului, care ese din moșie și dă în Cîlniștea. Pe această proprietate se află Măgura-Lungă și Măgura-din-Cot.

Vite sunt: 206 boi, vaci și bivoli, 70 cai, 790 oi, 50 cai și 96 rîmători.

Prin această comună trece șoseaua ce duce de la Giurgiu la Pitești.

Cămineasca, *cătun*, pendinte de comuna Cămineasca, de la care și-a luat numele; situat pe valea Cîlniștea, jud. Vlașca; proprietate a Doamnei Cazimir, născută Mihăilescu. Aci se află o biserică, deservită de un preot și doi dascăli.

Căminișoia, *pirîu*, izvorește din comuna Aninoasa și Bădești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, și se varsă în riul Doamna, pe malul stîng, în raionul comunei Bădești. Formează aproape limita de Nord între această comună și comuna Domnești.

Cămîrzan, *pădure*, în jud. Botoșani, în partea de S.-E. a comunei Gorbănești, pl. Miletinul.

Cămîrzeni, *sat*, pe moșia cu același nume, din jud. Suceava, com. Ciumulești. Își trage numele de la un străvechiu proprietar al moșiei, Cămîrzan. (Vezi actul de hotărnicie al moșiei Hușundese pomeneste de Podul-lui-Cămîrzan). Așezat pe coastele dealurilor: Dealul-Curțef, Gania

și Colțun, numără 23 case, populate cu 26 capi de familie, sau 104 suflete (51 bărbați și 53 femei), din cari 2 izraeliți. Are 20 contribuabili. Vatra satului ocupă suprafața de trei fălci.

Moșia e proprietatea d-lui Em. Morțun. Are o suprafața de 700 fălci, din cari 420 fălci cultivate, 200 pădure și 80 finaț. Locuitorii s'au împroprietărit la 1864 pe Mesteceni și parte din Movileni.

Are o biserică, cu patronul Sf. Gheorghe, construită cu spesele actualului proprietar, la 1863, deservită de preotul din Ciumulești. Școala din Ciumulești servă și acestui sat.

Drumurile principale sunt: la Fălticeni, prin Leucușești, (13 kil.) și la Fălticeni, pe la Spătărești (16 kil.)

La 1803 «Cămîrzeni, a paharnicului Lină, aveau 5 liuzi, cu 60 lei anual, fiind și un liud de cei fără bir. La aceștia se adăugau breslașii Morțunești, 3 liuzi, plătind 24 lei bir pe an».

Pe la 1850, «Cămîrzeni i Măstocani, la ținutul Sucevei, ocoul Moldovei, moșie cu părți, în care moșie au parte și d-lor frații Morțunești, i d-lui Costachi Morțun, d-lui Costachi Hirlescu, i alți părtași în ea. Are sat cu o biserică, deservită de un preot, doi dascăli, doi băjenari hrivoliti, opt nevolnici, 3 vădane, 4 slujbași volnici, un iudov; pe lângă moșiile Bărăști, Calna, Ciumulești, Leicușești, Dumbrăvița și altele cu un număr de 18 locuitori».

Origina familiei Morțun prezintă oare-care interes istoric, extragem următoarele din genealogia făcută de descendentul ei, d. Emanoil Morțun, proprietarul acestei moșii:

Pe la finele Domniei lui Pe-

tru Șchiopul (1590), tînărul Pavel Morțun trece din Maramureș în Moldova. Un oare-care Lazăr (urmaș lui Potcoavă) tocmai venise cu un corp de cazaci, vrînd să detroneze și să ia locul lui Petru Șchiopul. Pavel Morțun se aventurează în conducerea unei părți a oștrei moldovene și reuși a pune pe fugă armatele căzăcești. Vodă răsplăti vitejia acestui Român, dăruindu-i moșia Budinița, din Bucovina. Intre 1630—1640, 4 dintre cei 12 fii ai lui Pavel Morțun se căsătoresc cu fete din familiile Goian, Giurgiuvanu, Vasilco și Volcinoschi. Cei-l-alți 8 au numai fete, pe care le mărită după Cuciureanu, Hîjdău, Holban, Gorovei și Teodorini. Din primii patru Morțunești se trag toți urmașii acestei familii, aflători astăzi în țară și cari au trecut aci după răpirea Bucovinei.

Un oare-care Morțun, stăpînitor al Budinților, pe la 1792, lasă trei fii: Ilie, Lupu și Constantin.

Lupu trece în Rusia la 1731, intră cadet în armata împărătesei Ana Ivanovna și la 1740 ajunge polcovnic. În același an este recomandat din ordinul împărătesei Ana, de către cancelarul Ostermann, Domnitorului Moldovei Grigore Ghica, care îl gratifică cu boeria de Șătrar. La 1742, se căsătorește cu Maria, fiica medelnicerului Constantin Lîna, dar își reține partea de Budinți din Bucovina și Ghe-năuți de la ținutul Hotinului. Zestrea soției era moșia Broșteni de la ținutul Botoșani.

În urmă, potrivit diatei lui Andrei Pisoschi, rămîn în stăpînirea Lîneștilor și moșiile: Leucusești, jumătate din Hîrtop, a treia parte din Huși, întregi Cămîrzani, Obîrșia și cîte jumă-

tate din Costești și Bărăști, pe apele Șomuzul-Mare, Șomuzul-Băci, și Moldova până în Rîșca. Ast-fel pun stăpînire Morțunești pe Cămîrzani.

Pavel, fiu al lui Ilie, ajunge maior în armata rusească și, la 1812, e luat prizonier de Francezi și dus în Franța, de unde se întoarce la 1815 și se călugărește în mănăstirea Neamțu, de unde era cunoscut sub numele de Morțun Franțuzul.

Cămnicioara, japșe, jud. Brăila. Unește japșea Cămnîța cu iezerul Mrejarul, în ostrovul Iazul.

Cămnîța, japșe, jud. Brăila, situată în ostrovul Iazul; unește japșea Rogozul cu japșea Cămnicioara.

Cămuești, sat, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Negoști; are o biserică și peste 160 locuitori.

Cănăițele, vale în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul comunei Dichiseni.

Căndești, sat, jud. Dorohoiu, pe moșia cu același nume, comuna Dersca, pl. Berhometele. Are 117 familii, cu 470 suflete. Se află pe șesul Siretului, între calea națională Mihăileni-Botoșani și pîrîul Molnița.

Așezările sătenilor sunt bune, fără livezi, numai cu grădini.

Proprietatea din vechime a fost a mănăstirei Dobrovățul din județul Vaslui.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălamar. Este de zid, făcută în anul 1858, de posesorul moșiei Stoianovici.

În sat este o școală, cu 1 învățător, frecventată de 35 elevi.

Calitatea pămîntului este bună. Sătenii împroprietăriți au 494 hect. 82 arii pămînt, iar proprietarul moșiei are 298 hect. 5 arii cîmp.

Pîraie principale sunt: Vițcanul, ce trece pe moșie, și Molnița, ce curge pe la hotar.

Drum mai însemnat este calea națională Mihăileni-Botoșani.

Se hotărește cu: Călinești, Pîrîul-Negru, Vițcani și Bucovina.

Numirea moșiei și a satului, se zice, că vine de la Cîndea, ce era din vechime proprietar. În hrisovul din 1463 (6072), Iunie 11, de la Stefan-cel-Mare, se vede că un Toma Cîndea era consilier domnesc și boer de credință.

Căndești, sat, jud. Argeș, pl. Ol-tul; face parte din com. rur. Valea-Ungureni.

Cănești, com. rur., în jud. Buzău, pl. Pîrșcovul, situată pe ambele maluri ale Sărățelului-Berciș, la distanță de Buzău de 40 kil. Limitele sale sunt: la N., începînd din izvorul Slănicului, de la vîrfurile Beldimănescul, ajunge pe coaste în piscul Glodul, apoi se lasă pe plaiul muntelui Umbrărelul și se urcă în culminația Bocul; la E. se lasă din Bocul, pe la Muchia-Inaltă, merge pe coline, pe la Gîriacul, coborînd în apa Sărățelului-Berciș, la gura izvorului Dragomirul, trece Sărățelul și lăsîndu-se în jos pe Izvorul-Mircii, urcă în Muchea-Seacă și dă în drumul ce merge la Dîlma, apoi pe dînsul până în vîrfurile Dîlmei; la S., merge pe plaiul Dîlmei până dă în Izvorul-Sărîmbului, coboară puțin pe izvor și, peste coline, ajunge în marginea cît. Scorusești, urcă pe muchia la-Tei, de unde se lasă în izvorul Poenița,

urcă pe muchia Trestioara, până dă în apa Fundata, se abate peste coline și pe din jos de cât. Crivelești, dă în izvorul Slănicelul, pe care merge în sus până în vârful Beldimănescul. Suprafața acestei comune este de 3880 hect., din care 818 cultivabile, 624 pădure, 357 fi-nețe, 714 izlaze, 42 livezi, 58 vie și 1169 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Sforile-Banului și Negoșina (ale statului), apoi: Păcurile, Hîrtopeasca-Moșnească, Negoșina, Bondrea și Valea-Verzii (ale moșnenilor Negoșini, Glodani și Hîrtopești). Terenul este accidentat, fiind format în mare parte din pietriș și pământuri albe; totuși are porumb, livezi și vii. Cultura albinelor e dezvoltată. E bogată în substanțe minerale, mai cu seamă în sare și ghips. Are 5 mori de apă și două stîne. Peste an se țin aci două târguri: la Ispas și la Rusali. Căi de comunicație n'are alta de cît albia Sărățelul-Berci.

Vite sunt: 120 boi, 310 vaci, 71 viței, 25 cai, 14 epe, 19 minji, 1800 oi, 48 capre și 138 porci. Stupii are 590.

Comuna e formată din cătunele: Glodul, Gonțești, Negoșina, Păcurile, Pirlita, Poenari, Ple-tari, Șuchea și Valea-Verzii. Populația sa e de 1570 loc., din cari: 320 bărbați însurați, 35 neînsurați, 14 văduvi, 1 divorțat; 320 femei măritate, 62 văduve, 420 băeți și 398 fete. Ei trăesc în 369 case. Media nașterilor e de 47, a deceselor de 33, a căsătoriilor de 9. Populația crește cu o medie anuală de 14 suflete.

Comuna are 299 contrib., din cari 7 comercianți romini și un străin. Stabilimente comerciale sunt 5.

Budgetul comunei e de 1301 l.

Comuna are o școală, frecientată de 32 elevi și 3 eleve. Carte știu 65 loc. Biserici sunt 5, deservite de 3 preoți, 5 cîntăreți și 5 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul S-ții Impărați. Cîrciumi sunt 3. Comuna exista la începutul secolului și era reprezentată prin satele: Cănești, Păcurile și Negoșina. În urmă, satul Cănești fiind situat pe un teren mobil, pămîntul a fugit, casele s'au dărîmat și locuitorii s'au împrăștiat prin cătunele vecine, mai cu seamă la Gonțești și Pirlita. Dintr'un hrisov a lui Matei-Basarab, din anul 1643, August 8, reese că după ce hoții au omorît pe Egumenul Răsbicî de la mănăstirea Mendicul (Vintilă-Vodă) și i-au furat hrisoavele și alte acte de proprietate, iar ceata moșnenilor Brăghești și a pus stăpînire pe moșiile ce le poseda până acum mănăstirea, conduși mai cu seamă de Dragomir Frige-Ciune și de fiii săi Gonțea și Dumitrașcu, acești capi ai răzvrătiților au fost goniți din vechia lor locuință, cu ocaziunea judecătii ce a avut loc între moșnenii Brăghești și călugării de la Mendicul, cînd mănăstirea și-a recîștigat averea. E probabil dar, că Dragomir Frige-Ciune și fiul său Gonțea să se fi stabilit în com. Cănești, dînd naștere satelor Valea-Dragomirului și Gonțești.

Cănești, cătun, al com. Cănești, jud. Buzău. În urma prăbușirei pămîntului și dărîmării caselor, locuitorii s'au împrăștiat în cătunele Gonțești și Pirlita. Totuși mai numără încă vr'o 20 loc., rămași pe la vechiul lor avut.

Cănești, colină, în jud. Buzău, com. Cănești, formată mai mult din pămînturi albe.

Cănicea, sat, în jud. Mehedinți, pl. Cerna; ține de com. rur. Izverna.

Cănoasă (Valea-), izvor de apă minerală, situat pe loc șes, aproape de șoseaua națională, în centrul comunei Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparținînd obștei locuitorilor. Apa conține pucioasă și iod. Nu i s'a făcut nici o analiză chimică până acuma.

Căntelărești, sat, din com. Birzești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui, situat pe coasta de V. a dealului Plopul, fiind udat spre V. de riul Bîrlad.

Se întinde pe o suprafață de 342 hect., din cari 95 ale locuitorilor, avînd o populație de 25 fam., sau 135 suflete.

Are: o biserică făcută din lemn, la 1807, de fostul proprietar, Petru Cazimir; 3 cîrciumi.

Vite sunt: 71 vite mari cornoate, 80 oi, 8 cai și 7 rimători.

Locuitorii posedă: 16 pluguri și 30 care cu boi, 2 căruțe cu cai și 15 stupi.

În partea de N. a satului, pe drumul vechiu dintre Vaslui și Iași, se află un pod mare de piatră, peste o ripă, formată din scursura ploilor ce vine despre deal. Acest pod a fost făcut la 1636, de Hatmanul Gavriil, fratele lui Vasile-Vodă-Lupu. La partea de V. a podului se află o piatră în zid, cu inscripțiunea slavonă, a cărei traducere o dăm aci:

«Acest pod l'a făcut Gavriil Hatmanul și cneghinea lui, Liana. În zilele fratelui său Ioan-Vasile-Voevod, în anul 7144 (1636)».

Căpățina, cătun (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița; este pendinte de com. Crunți.

Căpățina sau **Căpăcina**, *deal*, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, îmbrăcat cu păduri în care se află un izvor cu apă sulfuroasă, pe teritoriul com. Fintinele. Pe acest deal s'aŭ găsit urme de o exploatare vechiă de sare și pietre de construcție.

Căpățina, *deal*, în partea vestică a văii Lozova, com. Braniștea, pl. Siretul, jud. Covurlui,.

Căpățina, *deal*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pincești, spre V. de satul Pincești.

Căpățina, (**Măgura - Căpăținei** -), *culme de dealuri*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., în partea de V. a ei, și despărțind-o de pl. Rîmnicul. Se întinde printre afluenții râului Rîmnicul-Sărat și aceia ai Slămnicului. Prelungirile sale sunt: Gurguia, Gurguiatul și Trăisteni, în pl. Marginea-d.-s.; Jinurul și Coțatul în pl. Rîmnicul-d.-s. Este acoperit cu păduri, din care multe sunt în exploatare.

Căpățina, *deal*, între satele Boureni și Soci, jud. Suceava.

Căpățina, *munte*, al comunei Horezul, jud. Gorj, la N. plaiului Vulcan. E acoperit cu pădure de brad și fag. Pe el pășunează vara vitele locuitorilor.

Căpățina, *munte*, jud. Muscel, pl. Nucșoara, com. Nucșoara.

Căpățina, *munte*, în jud. Suceava, peste care trece hotarul între com. Broșteni și Bucovina (1383 m.)

Căpățina, (Vezii Licura, județul Vilcea).

Căpățina, *munte*, la N. com. 1.111

Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vilcea. Aci se fabrică brînză la stîmile cu numirea muntelui.

Căpățina, *pădure*, pe muntele cu același nume, com. Nucșoara, jud. Muscel, în întindere de 800 hect., cu un masiv întrerupt din cauza devastării pădurei. Se învecinește la N. cu Bourețul, la S. și E. cu muntele Oticul, la V. cu Spinarea.

Căpățina, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, care curge pe teritoriul satului Schitul-Frumoasa; începe din localitatea numită Rîtul și se varsă în pîrîul Ghidion.

Căpățina-Porcului, *munte*, jud. Prahova, care trece și pe teritoriul județului Dimbovița. Are o înălțime de 1364 m. d'asupra nivelului Mării-Negre. Este situat la limita jud. Prahova, plaiul Peleşul, com. Predeal. E acoperit cu pădure.

Căpăținata, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani; e foioasă; se întinde și în secția Secătura.

Căpățineni, *sat*, pe râul Argeș, jud. Argeș, pl. Loviștea, cu 100 locuitori; face parte din com. rur. Corbeni. Are o biserică, cu hramul S-ții Ingeri, deservită de un preot și un paracliser. Aici sunt ruinele vestitei Cetăți a lui Țepeș-Vodă, zidită pe vârful unei stînci înalte, care surplombează Valea-Argeșului. Zidurile aŭ aproape 30 m. lungime, 12 lățime și 12—20 m. înălțime. Grosimea lor este de peste un metru. Legenda populară atribue lui Țepeș-Vodă această cetate, pe care ar fi zidit-o întrebuițind ca salahori pe

niște boeri din Tîrgoviște, cari complotaseră în contra lui. Ruinele sunt mărețe și pozițiunea locului admirabilă.

Căpățineni, fost *sat* domnesc. L'a dăruit Radu-Vodă Călugărul, la anul 1546, Vistierului Radu, pentru vitejia sa în bătălia cu Stroia Pribeagul.

Căpățineni, *moșie*, proprietatea Statului, jud. Argeș, pl. Loviștea, cu o întindere de 25.100 pogoane, din care 4600 pogoane pădure. La 1877, avea o arendă anuală de 14.558 lei 21 bani și a fost ipotecată împreună cu alte proprietăți ale Statului, pentru acoperirea emisiunii biletelor ipotecare în suma de 27 milioane. Pe periodul 1883-88, arenda acestei moșii a scăzut la 7700 lei.

Pe această moșie se află mai multe mori și herestrae, pe râul Argeș.

Căpăținești, *sat*, cu 290 locuitori, jud. Argeș, pl. Pitești. Face parte din com. rur. Dobrogostea-Negovani.

Căpăținești, *cătun* al com. Mărăcineni, jud. Buzău, situat pe malul iazului Buzăul. Are 470 locuitori și 105 case.

Căpăținești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Broșteni.

Căpăținești, *moșie*, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, căt. Căpăținești. Are 453 hect., din care 362 arabile, 50 crivină și izlaz, restul prund. Pe apa iazului, ce trece printr'însa, are 3 mori.

Căpăținosul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Fintinele, care îmbracă dealul

Căpățina, și aparține Principei Schoenburg-Waldenburg; aci sunt izvoare cu apă sărată.

Căpinteni, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Florești. Are 560 suflete, 302 bărbați și 258 femei. Locuiesc în 137 case, construite mai toate din birne și foarte puține de zid. Printre cele de zid este una boerească, a răposatului B. Bălcescu. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Florești, ce este la 312 m. depărtare. În anul școlar 1892-93 au urmat 18 băieți la școală. Știu carte 33 bărbați și 2 femei. Satul Căpinteni este legat printr-o șosea cu satul de reședință, Florești. În sat este o biserică, fondată de Bălan Poenaru. Are 17 pogoane proprietate. Este de lemn și serbează hramul S-tilor Voevozi.

Căpitan-Ismail, *grădină*, în jud. Constanța, plasa Hîrșova, com. Hîrșova. E situată pe marginea Dunărei, la 1 kil. spre E. de orașelul Hîrșova. Are o suprafață de aproape 15 hect., jumătate cultivate cu viță, iar cealaltă jumătate, cu legume.

Căpitanul, *munte mare*, la N. de com. Dragoslavele și la V. de com. Rucărul, jud. Muscel, între râul Dîmbovița și râul Argeșelul. Formează linia de despărțire între aceste râuri, împreună cu munții: Draxinul, Măra, Țefelega, Preajma, Plăișorul, Pravățul, Altămașul și Mateiașul.

Căpitanul, *pădure*, supusă regiunii silvic, în raionul comunei Rucărul, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Căpitanul, *vale*, jud. Ilfov, ce se varsă în balta Mostiștea, la S. de com. Obilești.

Căpitanului (Valea-), *vale*, județul Brăila, la 1 kil. spre N.-V. de satul Cazasul. În timpul Turcilor era aci un mare depozit de iarbă de pușcă și muniții.

Căpitanului (Valea-), *vale*, în pl. Borcea, com. Lupșani, jud. Ialomița; face linie despărțitoare între județul Ialomița și Ilfov.

Căpităneasa, *moară de apă*, pl. Jiul-d.-j., com. Giorocul-Mare, jud. Dolj, pe pîriul Giorocul-Mare.

Căpoteasa, *vâlcea*, jud. Olt, izvoare de la Estul com. Vața, pl. Vedea-d.-s., și se varsă în gîrla Vețișoara, pe țarmul stîng, tot în raionul com. Vața.

Căpotești, *sat*, în partea de N. a com. Ivănești, pl. Prutul, jud. Fălciu, situat pe valea pîriului Pietrosul, pe o suprafață de 287 hect., avînd o populație de 73 familii, 201 suflete, din care 53 contribuabili. Locuitorii sunt răzeși vechi, avînd moșia lor, despre care se spune că ar poseda documente vechi, de pe timpul lui Ștefan-Vodă.

Căpotești, *sat*, în jud. Putna, com. Bolotești, pl. Gîrlele. Cătunul este așezat pe malul Putnei, între Măgura și Putna.

Are o populație de 172 suflete, care locuiesc în 46 case. Are o biserică filială, cu hramul Adormirea. Școală nu se află în comună. Copiii cu vîrstă de școală sunt 27, 10 băieți, 17 fete. Din aceștia, 5 copii, 4 băieți și 1 fată, urmează la școala din Bolotești.

Căpotești, *sat*, face parte din comuna Huruești, plasa Berheciul, jud. Tecuci. E așezat pe coas-

ta dealului cu același nume, în partea de N.-E. a comunei, 2 kil. departe de reședința comunei.

Are o populație de 68 copii de familie, cu 290 suflete, locuind în 68 case. Are o biserică, cu hramul Ioan Botezătorul, făcută de locuitorii, după cum se vede din inscripția ce se găsește în ceaslov și evanghelie. Are 8^{1/2} fâlcă de pămînt.

Copii în vîrstă de școală sunt: 25 băieți și 20 fete.

Căpotești, *șes*, în comuna Mironneasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, numit ast-fel după valea Căpotești. Se întinde spre S. de satul Hadîmbul, de la poalele dealului Căpotești, până în apa Stavnicul. Este acoperit mai peste tot de-o luncă deasă cu feluriti copaci și mai cu seamă răchiti.

Căpotești, *vale*, jud. Iași. Incepe de la Sudul văii Ulmilor și merge până în hotarul despre Vasluiu a comunei Mironneasa, din pl. Stavnicul. Această vale dimpreună cu văile: Hadîmbul, Rotariul și Ulmi, nu sunt de cît numiri de părți a văii Stavnicul. Căpotești formează partea de la sfîrșit a acestei văi. Tot cu numele de Căpotești se află și un șes. Legenda spune că numele văii i s'ar fi dat, după numele unui tîrgușor ce odinioară ar fi existat aci și din care se găsesc și astăzi pietre și bucăți de cărămidă. Se poate ca în timpurile vechi să fi fost pe acolo vr'o locuință de oameni, și despre aceasta ne putem încredința după cele arătate în «Letopisețul» la pag. 320, t. I. că: «în timpul cînd Calga Sultanul cu oștile de la Soroca s'a tras la Țuțora și Hamil Hatmanul cu tabăra pe Vladnic, Vasile-Vodă înspăimîntat că Tă-

tării înaintase până sub târgul Iași, a pornit pe Doamnă împreună cu casele boerilor, prin frânturile codrilor pe la Căpotești, spre Cetatea - Neamțului. Apoi singur Vasile-Vodă, după câte-va zile a lăsat Iași, așezându-se în niște poene în codrul Căpoteștilor dimpreună cu curtea sa.» Din faptul acesta rezultă, că, de oare-ce Domnul s'a retras cu curtea aicea, de sigur că în astă localitate, a trebuit să fie vre-o locuință de oameni, cu toate că nu o pomeneste Letopisețul.

Cu numele de Căpotești se află un sat în com. Scheia din jud. Vaslui, tot pe valea pârului Stavnicul, mai în jos de com. Mironesca din jud. Iași. Localitățile sunt aproape una de alta.

Căputeanul, *culme de dealuri*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dărmănești, care se desprinde din muntele Chinul, trece prin Măguricea și Vîrful - Rusului și formează ridicăturile din stînga Uzului.

Căprărilor (Dealul-), *colină*, în jud. Buzău, com. Cislăul. Incepe din fața muntelui Scărișoara și se finește la Muchea-Rudarilor.

Căprărilor (Vâlceaua-), *vâlcea*, care străbate partea de E. a com. Brebul, pl. Prahova, jud. Prahova. S'a numit ast-fel, se zice, de la păstorii de capre, cari aveau tîrle în aceste locuri.

Căprăreasa, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea.

Căprăreața, *deal*, com. Mihăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Căprăreața, *munte*, la N. comu-

nei Olănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, unde sunt stîne și unde se fabrică brînză.

Căprărețele, jud. Gorj, *depreșiune* pe Dealul - Muerei, începînd la Vestul cătunului Roșiad.-s., și terminîndu-se la hotarul Prigorii.

Căprărețele, *munte*, com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Căprăria. V. Dealul-Mare, com. Sinești, pl. Cîrligătura, județul Iași.

Căprăria, *deal*, acoperit de pădure de fag, lîngă satul Bidi-lița, jud. Suceava.

Căprăria, *localitate*, jud. Brăila, situată la N.-V. de com. Ber-tești-d.-j., pl. Balta. Sînt aici puțuri pentru adăparea vitelor. Se zice că altă dată aci Turcii aveau turme de oi și capre, de unde și numele localității.

Căprăria *movilă*, jud. Brăila, la N.-V. com. Nazîrul, ca la 3 kil. și jum. spre E, de Roman. Servă de hotar între com. Nazîrul și Cotul-Lung.

Căprăria, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dă-nulești. Izvorește din dealul Căprioara, curge d'alungul lui și merge de se varsă în rîul R.-Sărat, lîngă cătunul Toropălești.

Căprăriei (Dealul-), *deal*, pe teritoriul com. Dolhești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Căprăriei (Poiana-), *poiană*, județul Dorohoiu, în pădurea de pe Dealul-Lupăriei, com. Dersca, pl. Berhometele.

Căprăriei (Pîrîul-), *mic afluent*

al pîrului Neagra-Broștenilor, jud. Suceava.

Căprăriei (Valea-), *vale*, continuare a Vălei-Puicii, spre V.-E. de comuna Țigănești, jud. Tecuci.

Căpreanu, *munte*, între comunele Monteorul, Merei și Lipia, jud. Buzău, acoperit de păduri.

Căpreanul, *vale*, în com. Monteorul, jud. Buzău. Incepe din fundul muntelui Chilmiziu, se unește cu alt izvor, Căpreanul, și se scurge în pîrîul Sărata, la Fîntîna-Păducelului, de pe moșia Sărata-Banului.

Căpreasca (Nenia-), *pădure*, în comuna Vadul-Sorești, jud. Buzău, proprietate a statului, pendinte de Episcopia de Buzău, situată pe moșia Modruzești și Căprești; are 138 hect.

Căpreasca, *pădure*. Vezi Ar-seanca, jud. Vîlcea.

Căpreni, *comună rurală*, din jud. Dolj, pl. Amaradia, situată în partea de N.-V. la 52 kil. departe de Craiova și la 23 kil. departe de Melinești, reședința plășei Amaradia.

E situată între dealurile Artan, Boloșeni și Icleanul, pe ambele maluri ale rîului Amaradja și pe pîrîul Amărăzuia.

Limitele com. sînt: la E. comuna Slăvuța, la V. com. Andreești (Gorj), la N. comuna Pegeni și Băcești (Gorj), la S. com. Stoina.

Terenul comunei este accidentat de dealurile Boloșeni și Icleanul și de piscurile: -Dogarului, -Spirei, Gîgiu, Grînolea, Boloșeni, Bîroaia și Artanul. Dealurile sînt în legătură cu munții Gorjului; au o înălțime

aproximativă de 600 m. și sunt acoperite cu vii, finețe și păduri.

Comuna este udată de râul Amaradia ce trece prin centrul comunei și care se încarcă pe stînga cu pîriul Amărăzuia, iar pe dreapta cu pîriul Plopu. În timpul primăverii și al ploilor torențiale, râul Amaradia se revărsă.

Pe teritoriul comunei se află balta Căragic-Boloșeni, ce se scurge în Amaradia și unde se găsesc și pești mulți.

Smîrcuri sunt: Arănul și Scurtul.

Com. Căpreni se crede că-și trage numele de la o mică vâlcea, Capra, pe care este așezată. În vechime coprîdea 7 sate și anume: Boloșeni, Căpreni-d.-j., Brădești, Grînolea, Scurtul, Cornetul, Gîgîiul. A fost un timp cînd coprîdea și satele: Ciorari - din - Stoina și Toiaga, din com. Slăvuța. Azi, comuna este compusă din 9 sate și anume: Boloșeni, Căpreni-d.-j., sat de reședință, Căpreni-d.-s., Cornetul, Gîgîiul, Golmbeiu, Grînolea, Scurtul și Plopu.

În comună sunt 3 biserici vechi și una nouă: una de zid în satul Căpreni-d.-j., cu patronii Sfinții Gheorghe și Dimitrie; alta în Cornetul, tot de zid, fondată la 1863, de Ioan Pascal Caragea și sora sa Raluca Măldărescu; are ca patron Cuviosasa Paraschiva; alta în Boloșeni, cu patronul S-ta Maria-Mică.

În satul Căpreni-d.-s. sunt 2 școli primare, 1 de băieți și alta de fete, ce funcționează din 1882. Ambele școli sunt sub același acoperiș; localul este în bună stare. Fie-care școală își are învățătorul ei. În anul școlar 1892—93 au fost frecventate,

cea de băieți de 70 școlari și cea de fete de 20 școlărițe.

Populațiunea comunei se urcă la 2247 suflete, din cari 1196 bărbați și 1051 femei. Străini sunt 11, 6 Germani și 5 Ovrei. În 1864 s'au împroprietărit 334 locuitori.

Suprafața teritoriului comunal trece de 3500 hect., din cari 1170 hect. arabile, 1780 hect. pădure, 335 hect. izlaz, 160 hect. fineață, 119 hect. vii și 55 hect. teren sterp și lacuri.

Moșiile sunt în număr de 9 și poartă fie-care numele satului pe care se află. Pădurile se găsesc pe moșiile Căpreni-d.-s., Boloșeni, Scurtul, Plopu, Cornetul și Căpreni-d.-j. și aparțin d-nei Ecaterina Căpreanu, d-lor Logadi, Zavarof, Murgășianu și moșnenilor. Felul arborilor ce se găsesc, sunt: grînița și stejarul cari predomină, apoi goruni, fagi, ceri, palini, tei, sorbi, jugastri, carpeni, salcii și anini.

Sunt două mori cu abur: una pe proprietatea d-nei Căprianu în satul Căpreni-d.-s., și alta în satul Plopu, pe proprietatea d-lui Zavarof. Meseriași sunt 4: doi tîmplari, un zugrav și un brutar.

Locuitorii posedă 1218 vite cornute, 56 cai, 1774 oi, 368 porci și 330 capre.

Cîrcumii sunt 8 și băcănii 2; una este în Căpreni-d.-s. și alta în Căpreni-d.-j.

Comuna Căpreni este străbătută de șoseaua județeană Căpreni-Craiova, pe o lungime de 8 kil. Satele între ele sunt legate prin potece de car și drumuri neșoseluite.

Veniturile com. pe 1892—93 au fost de lei 3177,60.

Cheltuelile com. pe 1892—93 au fost de lei 3119,27.

Contribuabili sunt 756.

Căpreni-de-Jos, *sat*, pendinte de com. rur. Căpreni, jud. Dolj, situat pe râul Amaradia, aproape de confluența lui cu Amaradia, la 52 kil., N.-V. de Craiova.

Are 389 suflete, 200 bărbați și 180 femei. Copiil din sat urmează la școlile din satul Căpreni-d.-s., ce sunt la 1 kil. depărtare. Cu vîrstă de școală sunt 13 copii. Știu carte 9 bărbați și 1 femeie. În sat este o biserică de zid, cu hramul Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru; 1 cîrciumă și 1 băcănie.

Șoseaua județeană care leagă acest cătun cu Craiova îi înlesnește comunicația la N. spre cătunele Căpreni-d.-s. și Golmbeiu, iar la S. spre Ciorari și Stoina.

Căpreni-de-Jos, *pădure particulară*, pl. Amaradia, comuna Căpreni, jud. Dolj, satul Căpreni-d.-j. Aparține d-lui N. Murgășianu. Felul arborilor ce se găsesc sunt: cerul, plopu, frasinul, aninul; predomină stejarul.

Căpreni-de-Sus, *sat*, pendinte de com. rur. Căpreni, jud. Dolj, pl. Amaradia, situat la 1 kil. la N. de Căpreni-d.-j., cătunul de reședință al comunei; cu 315 suflete, 167 bărbați și 148 femei. În sat sunt 2 școli: una de băieți, ce funcționează de mai mult și una de fete ce funcționează din 1882. Localul școlilor este în bună stare, construit din birne. Pentru ele s'au cheltuit 4000 lei. Ambele școli sunt sub același acoperiș. Școala de fete are o învățătoare, și este întreținută de comună, iar cea de băieți este întreținută de stat și are un învățător. Școala de băieți a fost frecventată în anul 1892—93 de 70 băieți și cea de fete, de 20 eleve.

În sat este o cârciumă și o băcănie.

Cătunul acesta se leagă de Căpreni-d.-j. prin șoseaua județeană Craiova-Căpreni. O șosea vecinală îl leagă la N. de Golubei.

Căpreni-de-Sus, *pădure* particulară, pl. Amaradia, com. Căpreni, județul Dolj, satul Căpreni-d.-s.; aparține d-nei Ecaterina Căpreanu. Felul arborilor sunt: gârnița, cerul, plopul, aninul, jugastrul, carpenul, salcia; aninul și stejarul predomină.

Căprești - Modruzești, *moșie*, în com. Vadul-Sorești, județul Buzău. Vezi Modruzești-Căpreni.

Căpriana, *virf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Fundul-Răcăciuni, situat lângă satul Curmătura.

Căpriana, *deal*, îmbrăcat în pădure de fag, în jud. Suceava, com. Tătăruși.

Căprianul, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Fundul-Răcăciuni; acest deal desparte com. Fundul-Răcăciuni de comuna Gropile.

Căprianul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Fundul-Răcăciuni, de pe teritoriul moșiei Gișteni.

Căprianul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., comuna Fundul-Răcăciuni. Izvoarește din pădurea cu același nume, udă satul Curmătura, unde se încarcă cu pîrîiașul Curmătura și se varsă în pîrîul Răcăciuni.

Căprinișul, (**Pițigoiasca**), *vale*, în cât. și com. Breaza, jud. Bu-

zău. Ese din munții Istrița și se scurge în Apa-Limpede.

Căprioara, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dănulești. Se desface din Măgura-Căpățînei, se întinde în partea de E. a comunei, printre riul Coțatcul și pîrîul Caprăria. Se termină în riul R.-Sărat; e acoperit cu păduri.

Căprioara, *pădure* de salcie, pe malul Siretului, în com. Piscul, pl. Siretul, jud. Covurlui. În vechime, aici era un sat, care s'a desființat, cînd locuitorii lui s'a adăugat la formarea satului Piscul.

Căprioara, *pădurice*, județul Tecuci, com. Tudor-Vladimirescu, situată la extremitatea județului, în partea de Sud, lângă Siret.

Căprioara, *vale*, com. Rîmești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Se varsă în riul Beica, tot în raionul acestei comune.

Căprioarei (Valea-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Dumbrava-Colți, cât. Lupoia. Ese din localitate și se scurge în Valea-Colților.

Căprioarei (Valea-), *vale*, jud. Tecuci, situată la V. de satul Matca; se întinde până la S. de sat.

Căprioarele, *deal*, jud. Dolj, plaiul Jiul-d.-mj., com. Intorsura, de lângă care începe hotarul de N. către com. Vîrvorul.

Căpriorul, *sat*, jud. și pl. Dîmbovița, cătunul comunei Tătărani.

Acest cătun are în raionul său 1175 hectare de pădure.

Căpriorul, *torrent*, jud. Gorj, ce ia naștere de la Sudul com. Roșia și se varsă în Roșia la hotarul Colțești, dînd naștere văei cu același nume.

Căpriorului (Dealul-), *deal*, comuna Colțești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Căpriorului (Muchea-), *colină*, în jud. Buzău, com. Cănești, pe hotarul despre com. Policiori.

Căprișoara, *virf de munte*, în dreapta rîului Argeș, jud. Argeș, plaiul Loviștea.

Căprița, *pădure* de fag, pe poalele dealului Pietrișul, din com. Valea-Glodului, jud. Suceava, lângă frontieră.

Căpriței (Izvorul-), *izvor*, în com. Tislăul, cât. Valea-Caprei, jud. Buzău. Incepe în pădure și se scurge în riul Nișcovul.

Căpriței (Pîrîul-), mic *afluent* al Bistriței, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Căpșuna, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, cătunul comunei Cobia.

Căptălanii, *sat*, face parte din com. Motoșeni, jud. Tecuci, situat pe coasta dealului Apa-Neagră, departe de reședința comunei cu 6 kil. Are o populație de 32 capi de familie, cu 121 suflete. La S. de sat se află ruinele unei biserici, numită Biserica-din-Spini.

Căptărești, *trup de moșie* ne locuit, din proprietatea Strîmba, situată în plasa Cîlniștea, jud. Vlașca.

Căpușeni, *sat*, în pl. Simila, jud.

- Tutova, com. Vlădești, spre N. de satul Vlădești. Are 192 locuitori (din cari 16 știu carte) și 55 de case. Locuitorii se ocupă cu rotăria și facerea mangalului.
- Cărarea**, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pe teritoriul comunei Cosîmbești.
- Cărarea-lui-Radu**, *loc*, județul Băcău, pl. Bistrița-d.-s., pe teritoriul com. Ciumași.
- Cărăboaia**, *munte*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dărmănești, situat d'a dreapta Uzului.
- Cărăboaia**, *podîș*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dărmănești, avînd o întindere de 180 hect. și acoperit cu finețe și locuri arabile.
- Cărăbușul**, *pisc*, pe muntele cu același nume, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova, la poalele căruia e pădurea proprietarului.
- Cărădana**, *movilă*, în satul Bădărăi, com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași.
- Cărăimănesc (Muscelul-)**, *cătun*, al com. Colți, jud. Buzău, situat pe un platou înalt și înzestrat cu o frumoasă priveliște. Are 350 locuitori și 92 case. De dînsul se alipesc cătunele Camburul, Mățara și Seciul.
- Cărăimănesc (Muscelul-)**, *moșie*, în jud. Buzău, com. Colți, căt. Muscelul-Cărăimănesc. Are 320 hect., din cari 82 pădurea Vîrful-Goșii, restul finețe, izlaz și curături. Proprietate în devălmășie a moșnenilor. Aci se află o bogată sorginte de apă minerală: Muscelul.
- Cărămida**, *trup de pădure*, a statului, în întindere de 20 hect., care împreună cu trupurile: Găvanele, Valea-Ocoliturei și Valea-Iepurelui, formează pădurea Bălteni, din com. Pojogi, plasa Cerna-d.-s., jud. Vilcea.
- Cărămida**, *loc izolat*, com. Bălteni, plasa Cerna d.-s., județul Vilcea.
- Cărămida**, *vale mică*, în județul Vlașca, pe proprietatea Uzunului; dă în valea Bujorul.
- Cărămidari**, *sat*, județul Brăila. (Vezi Licoteanca, de pe moșia Eforiei, din com. Filiul).
- Cărămidari**, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Șesești-d.-j.
- Cărămidarilor (Lacul-)**, *lac*, pe proprietatea Paraipani, pendinte de com. Arsachi, pl. Marginea, jud. Vlașca.
- Cărămidăria**, *subdivizie a căt.* Simileasca - Banul, din com. Simileasca, jud. Buzău, numit astfel din cauza că mai toți locuitorii se ocupă aci cu facerea cărămidei.
- Cărămidăria**, *baltă*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Buhociul.
- Cărămidăria**, *șes*, jud. Botoșani, pe teritoriul satului Manolești sau Botoșanca, com. Curtești, pl. Tîrgul, numit astfel de la urmele de cuptoare de cărămidă ce se văd.
- Cărămidăriei (Dealul-)**, *deal*, jud. Dorohoiu, numit și Dealul-Lăbuștei. Se întinde în partea de S. a com. Lozna, pl. Berhometele.
- Cărămidei (Dealul-)**, *deal*, jud. Constanța, în pl. Siliștra-Nouă, pe teritoriul comunelor Ostrovul, Almalul și Bugeacul. Se desface din dealul Sapce-Bair. Se întinde spre E. în formă de semicerc, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., prin partea vestică a plășei și a com. Bugeacul, prin cea sudică a com. Ostrovul, și prin cea nordică a comunei Almalul. Din el izvorește Valea - Bugeacului. Pe muchea lui merg drumurile Ostrovul - Cuzgun și Almalul - Bugeacul. Are o înălțime de 97 m. Este acoperit cu livezi și puține semănături.
- Cărămidei (Dealul-)**, *deal*, în com. Dăești, plasa Oltul-d.-s., județul Vilcea, pe vîrful căruia se văd fărîmături de cărămidă mari, în forma cărămizilor întrebuințate la cetățile romane.
- Cărănăul**, *numire veche a comunei și cătunului* Cîmpulungeanca, jud. R.-Sărat, ce a rămas acum numai pentru cătunul Cărănăul.
- Cărănăul**, *sa'*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul comunei Cîmpulungeanca, în partea de N., pe poalele dealului Cărănăul, la 3 kil. spre N. de cătunul de reședință. Are 300 hect., populate cu 24 familii, în totul 266 suflete, din cari 14 contribuabili.
- Cărănăul**, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Cîmpulungeanca, în partea de V. a ei. Face parte din calmea Cîmpulungeanca. Este acoperit cu păduri.
- Cărăpcești**, *sat*, în pl. Corodul, jud. Tutova, la marginea despre S. a jud., pe pîriul Recea,

Are 567 locuitori, din cari 37 știu carte; 175 contribuabili. Locuiesc în 131 case. Formează o comună, comuna Cărăpcești, cu cât. Tălpăoani. Are 32.50 hect. vii, din cari 7.50 nelucrătoare, și 1.50 livezi cu pruni. Comerțul se face de 12 oameni, din cari 10 Români și 2 Evrei, în 12 stabilimente comerciale, din cari 6 circiumi. Are o școală primară de băieți și o biserică.

Cărăreni, *numire vechie*, a satului Hagieni, jud. Ialomița.

Cărărenilor (Lunca-), *luncă*, în jud. Botoșani, com. Costinești, pl. Tîrgul.

Cărărilor (Dealul-), *deal*, în județul Tulcea, plasa Măcin, comuna Văcăreni, și cătunul său Gărvanul. Se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., descriind forma unui semi-cerc și brăzdînd partea nord-vestică a plășei, pe cea estică a comunei Jijila și pe cea vestică a comunei Văcăreni. La N. se prelungește cu dealul numit Dealul-cu-Monument, la ale căruia poale estice se află așezat satul Gărvanul; la S. cu Dealul-Milcovului, prin care stă în legătură cu dealul Sevastinul. Poalele sale vestice se sfîrșesc pe malul estic al întinsei bălți Jijila; cele nord-estice, pe malurile vestice ale gîrlelor Lățimea și Gîrla-Mare; cele de la S. se sfîrșesc pe malul drept al pîriului Valea-Jijila. Satul Jijila se află așezat la poalele sud-vestice ale sale, și Văcăreni la cele nord-estice. Din el își ia naștere următoarele pîraie: la V., Valea-Nucilor, ce se varsă în balta Jijila; la S., Valea-lui-Bran, afluent al Văei-Jijila; la E., Valea-Glodului, afluent al Gîrlei-Mari.

Înălțimea cea mai mare o atinge în vîrfurile Pietrosul (162 m.), apoi în Movila-Fusei (108 m.) și Movilele-Săpate (102 m.) Pe costișele sale vestice și estice sunt vii întinse. Din pricina numeroaselor drumuri ce-l străbat i s'a dat și numele. Printre cele mai însemnate drumuri avem: Calea județeană Măcin-Isaccea, drumurile vecinale Jijila-Azaciul, Jijila-Văcăreni, Jijila-Gărvanul și Luncavița-Gărvanul-Azaciul. Este acoperit cu pășuni și sămănături.

Cărăsoaea, *baltă*, în suprafața de 3 hect. în partea de S. a satului București, comuna Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Cărășelul, *baltă*, formată din vărsarea Prutului, lângă satul Șendreni, pl. Branîștea, județul Iași.

Cărătnăul, *cătun* al comunei Sărulești, jud. Buzău. Are 270 locuitori și 36 case.

Cărătnăul, *vechie numire* a comunei Sărulești, jud. Buzău.

Cărătnăul, *vale*, în com. Sărulești, jud. Buzău. Incepe din Fundul-Cărătnăului și dă în valea Peceneaga.

Cărătnăul și Sărata, *pădure*, a statului, pe moșia Sărulești-Cărătnăul, jud. Buzău, pendinte de Episcopie, încorporată cu pădurea de pe Vatra-Schitului-Vintilă-Vodă, și formînd împreună un corp de 1789 hect.

Cărătnăul și Sărulești, *moșie*, jud. Buzău. (Vezi Sărulești și Cărătnăul).

Carăuși, *sat*, populat de 40 familii, în plasa Ialomița-Balta,

pendinte de comuna Rași, jud. Ialomița. Este situat pe cîmpul Bărăganul, la 5 kil. spre S. de satul de reședință.

Acest sat mai poartă numirea și de Rași-d.-s. Numirea de Cărăuși i s'a dat pentru că locuitorii, pe lângă plugărie, mai exercită și meseria de cărăuși.

Cărăuța, *pîrîu*, în județul Suceava, mic afluent al pîriului Sabasa.

Cărăvanul, *movilă*, plasa Balta, com. Goicea-Mică, jud. Dolj.

Cărăvăeasca, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta, com. Șocariciul.

Cărbuna, *deal*, pe moșia Capul-Dealului, com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași.

Cărbunari (Poiana), *loc izolat*, pe malul stîng al rîului Bistrița, în com. Bicaz, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cărbunari, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Ocna, situat la V. de oraș, pe malul stîng al Trotușului, prezintînd Stîncă-Lăstunilor.

Cărbunari (La-), *poiană*, com. Tîrlești, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Cărbunarilor (Valea-), *pîrîu* însemnat, în jud. Tulcea, plasa Bahadag, pe teritoriul comunei rurale Nalbant (și anume pe acela al cătunului său Trestenic). Izvorește din poalele sudice ale dealului Cilicul; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plășei și pe cea nord-vestică a comunei. Curge prin păduri, printre

dealurile Cogeia-Cara-Bair, Bu-iuc-Cara-Tepe, Cuciuc-Cara-Tepe, de o parte și Carcaman-Bair, Canagic-Bair de altă parte; lasă pădurile, trece prin satul Trestenic și Nalbant, de unde începe să poarte numele de Valea-Pîrîului-Telița, deosebit de adevăratul pîrîu Telița, care udă satul Telița. Malurile sale sunt înalte și pe alocurea și rîpoase. Și-a luat numele în faptul că o mulțime de cărbunari erau stabiliți în munți, dealungul acestei văi.

Cărbunarul, sat, în partea de N. a comunei Valea-Satului, pl. Funduri, jud. Vaslui, numit ast-fel de la ocupațiunea locuitorilor cari fac cărbuni. Mai înainte se numea Filozofi. E situat pe coasta de S. a dealului Bordea, în marginea jud. Iași, pe o întindere de 422 hect., în cari sunt 200 hect. pădure, iar 82 hect. pămînt arabil sunt ale locuitorilor. Are o populație de 31 familii, sau 156 suflete.

Are 1 crișmă. Pe teritoriul satului se află un iaz.

Vite sunt: 94 vite mari cor-nute, 5 cai și 3 rîmători.

Locuitorii posedă 7 pluguri și 13 care cu boi.

Cărbunarul, deal, spre V. de satul Mironeasa, comuna Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, numit ast-fel de la cărbunii ce se fac pe el.

Cărbunarul, pădure. Vezi Trupurile-de-Pădure, com. Lăicăi, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Cărbunarul, pădure, supusă regi-mului silvic, în com. Albești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, în întindere aproximativă de 300 hect., avînd un masiv înter-rupt și neregulat, din cauza

tăerilor neregulate din trecut. Esențe principale: fag, mesteacăn și plop cu vîrsta de 20—30 ani.

Cărbunarul, pîrîu, în jud. Suceava, com. Broșteni, afluent al Cotîrgașului. Are de tributar pe Pîrîul-Țigănușului și Riele.

Cărbunarul, poiană, com. Zmeurătul, pl. Ocolul, jud. Vilcea.

Cărbunarul, vale, jud. Brăila, la Sudul comunei Fleașca.

Cărbunarul sau Măgura, pădure, la E. de com. Cetățeni-din-Vale, jud. Muscel, din care izvorește valea Măgura și Mitoiul.

Cărbunaru (Lacul-), lac, în Valea-Găvenei, la hotarul moșie-lor Uzunul și Strîmba, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca.

Cărbunăria, pîrîu mic, în județul Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea și pe acela al cătunului său Țiganca-Taița. Izvorește din poalele orientale ale dealului Negoil; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. la E.; udă partea centrală a plășei și vestică a comunei, și, după un curs de 2 kil., tot prin păduri și pe la poalele dealului Cărbunăria, se deschide în Valea-Pîrîului-Taița, pe dreapta, ceva mai jos de satul Taița. Este tăiat de drumul vecinal Taița-Hancearca. Și-a luat numele de la dealul Cărbunăria, pe care altă dată se făceau cărbuni din lemnul pădurilor celor întinse de pe acest deal.

Cărbunărița, șes, în com. Bozieni, pl. Mijlocul-d.-s., județul Neamțu, situat între tîrgușorul

Bozieni, satul Ruginoasa, dealul Stan și pîriiașele Ciorani și Ruginoasa. Este împărțit, prin șoseaua Piatra-Roman, în două părți, dintre care cea despre S. se mai numește și Siliștea.

Intinderea sa e de 146 hect. (102 fălci), iar terenurile sale priesc semănăturilor de orz și porumb.

Cărbunător, vale, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rur. Nicolitelul. Se desface din Dealul-Mare; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și a comunei. Curge prin păduri. Are maluri înalte. Se deschide după 3 kil. în Valea-Telița, chiar lîngă satul Nicolitelul.

Cărbuneanul, se numea în vechime *a treia gură de ocna*, deschisă în Sălnicul, plaiul Vărbilăul, județul Prahova. Azi se numește Baia-Verde, din cauza apei sale verzi. Această apă are o sărătură extraordinară și o densitate mare. Ocna a avut o adîncime mare.

Cărbuneanul, vâlcea, jud. Prahova. Izvorește dintre dealurile com. Slănicul și Văleni; trece pe lîngă Baia-Verde și se varsă în gîrla Slănicul, pe țarmul stîng, în dreptul penitenciarului din com. Slănicul.

Cărbuneasca, vechi numire a com. Scorțianca, din com. Amarul, jud. Buzău.

Cărbunele, deal, la E. de com. Boteni, pl. Argeșelul, jud. Muscel, din care izvorește pîrîul Băneasca.

Cărbunele, munte, jud. Gorj, la

N. de com. Novaci, lângă riul Lotrul.

Cărbunele, munte, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Este acoperit cu brazii.

Cărbunele, pîrîiș, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Isvorește din muntele Cărbunele și se varsă în apa Cerna. Dintr'însul se pescuiesc păstrăvi.

Cărbunele, pîrîiaș, în com. Vînători Neamțului, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Izvorește din povârnișul despre N.-E. al muntelui Pleșa și se varsă pe partea stînga a pîrîului Nemțisorul, drept în fața pîrîului Maghernița.

Cărbunelui (Movila-), movilă, pl. Băilești, com. Catanele, jud. Dolj, de lângă care începe hotarul de E. al com. Catanele către com. Bistrețul.

Cărbunescului (Muchea-), colină, în com. și căt. Calvini, jud. Buzău, acoperită cu livezi și puțină vie. Se mai numește și Fața-Bisericeii.

Cărbunești, com. rur., în jud. Gorj, partea de S.-E. a comunei Petrești-d.-s., pl. Amaradia, spre S.-E. și la 27 kil. de orașul T.-Jiu și compusă din 2 cătune: Cărbunești și Duțești. E situată parte pe deal, parte în vale, în partea stîngă a riului Gilortul. Are o suprafață de 800 hect., din care 400 hect. arabile, 15 hect. vie, 17 prunet, iar restul pădure și livezi.

Pămîntul este fertil.

Are o populație de 340 familii, cu 1034 suflete. Sunt 186 contribuabili. Locuitorii posedă 100 pluguri, 2 căruțe cu cai, 90 care cu boi, 472 vite mari

cornute, 608 oi, 135 capre, 344 rîmători, 41 cai și 92 stupi de albine.

Venitul comunei e de lei 1655, iar cheltuelile de 1643 lei, 39 bani.

Gilortul traversează această comună de la N. la S.

Comunicațiunea se face prin șoseaua vecinală ce vine despre V., pe la capul podului de peste Gilortul, din com. Petrești-d.-s., legînd-o spre E. cu Licureni. Spre N. se leagă prin șoseaua comunală cu comuna Ștefănești.

În comună se găsesc: 1 moară, cu 5 alergători, pe apa Gilortul, 4 puțuri cu cumpănă și 10 izvoare acoperite.

Are 1 școală înființată la 1870 și frecventată de 55 elevi. În această comună a patra parte a locuitorilor știu carte.

Comuna are 4 biserici, din care: una este ruinată; una e de zid, pe malul drept al Gilortului, zidită la anul 1797 de Mihail Colțescu; a 3-a la 1780 de locuitorii și a patra la anul 1790 tot de locuitorii. Sunt deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cărbunești, căt., jud. Gorj, reședința comunei. Are o suprafață de 430 hect., din care 200 hect. arabile, 8 hect. vii, 10 hect. prunet, restul tufăriș, fîneață și pădure. Pămîntul este fertil.

Populația sa este de 255 familii, cu 761 suflete, din care 106 contribuabili. Locuitorii posedă 66 pluguri, 1 căruță cu cai, 60 care cu boi, 300 vite mari cornute, 400 oi, 80 capre, 200 rîmători, 22 cai și 60 stupi.

În cătun se găsesc 2 puțuri cu cumpănă și 6 izvoare acoperite.

Cătunul are 2 biserici, din care una e ruinată, iar cea-altă făcută de locuitorii la anul 1790.

Sunt deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cărbunești, com. rur., pl. Podgoria, jud. Prahova. În vechime locuitorii ocupîndu-se cu facerea de cărbuni, comuna s'a numit Cărbunești.

Este situată pe dealurile Lopatna, Hotarul, Sorescu și Gogeașca-d.-j., și pe ambele maluri ale gîrlei Lopatna, la 45 kil. departe de Ploești, capitala județului și la 15 kil. de a plășei.

Populația sa e de 1107 locuitorii (544 bărbați, 563 femei); 272 capi de familie; 205 contribuabili. Locuiesc în 275 case.

În comună e o singură biserică, fondată la anul 1842 și deservită de un preot.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Ei au 22 cai, 120 boi, 120 vaci, 114 viței, 200 oi, 16 capre, 150 porci și 20 bivoli.

Parte din locuitorii sunt moșneni. 36 s'au împrumutat, la 1864, pe moșia statului Căldărășanca, cînd și li s'au dat 90 hect., iar 11 pe moșii particulare, dîndu-li-se 35 hectare pămînt.

În raionul comunei, pe apa Lopatna, sînt 3 mori pentru măcinat.

Școala datează în comuna de la 1864, dar n'a funcționat regulat. A fost frecventată în 1892 de 18 băieți și 4 fete, din numărul de 110 copii în vîrstă de școală. Știu carte 36 bărbați și 12 femei.

Toată comuna are o suprafață de 1300 hect.

Comerțul se exercită de 4 circiumari.

Bugetul comunei este de lei 6,793.

Comuna are numai o singură

șosea, ce vine din județul Buzău, la orașul Ploești.

E udată de văile: Gogeașca, Limpezul, Seciul și Lopatna.

Cărbunești, stație de dr. d. f., jud. Gorj, pl. Novaci-Amaradia, cât. Petrești-d.-s., pe linia Filiași-T.-Jiul, pusă în circulațiune la 16 Ianuarie, 1888. Se află între stațiile Bărbătești (9.6 kil.) și Copăcioasa (10.2 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 199^m,64. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 93540 lei, 50 bani.

Cărbunești, deal, com. Cărbunești, pl. Podgoria, jud. Prahova, pe care se cultivă 13 hect. vie.

Cărbunești, moșie a statului, fostă pendinte de mănăstirea Căldărușani, jud. Prahova și care pe periodul 1888-93, s'a arendat cu 2200 lei anual. Arenda s'a scăzut la 1200 lei, pentru-că o parte din moșie s'a vîndut.

Cărbunești, moșie, pe care s'au împroprietarit la 1864 parte din locuitorii comunei Tîrlești, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Cărbunești, pădure a statului, în întindere de 1255 hect., pendinte de com. Cărbunești, pl. Podgoria, jud. Prahova, formată din trupurile Cărbunești (430 hect.), Căldărușanca-Atîrnași (75 hect.) și Căldărușanca-Aricești (750 hect.)

Cărbunești - Mîndrișca, sau **Mănăstirea - Cașinul, moșie**, fostă a Statului, situată pe teritoriul comunei Mîndreasca, jud. Putna, pl. Răcăciuni, în întindere de 650 fălci. Are 2 cantoane: Mîndreasca (600 fălci) și Făurel (50 fălci). Trupul nu-

mit De-la-Vale-de-Șosea, în întindere de 400 hect., s'a parcelat în loturi mici și s'a vîndut în anul 1890. Arenda ei anuală, până la 1890, a fost de 3000 lei.

Cărbuni (Lacul-cu-), lac, între com. Poianașă și Gilmele, din jud. Oltul și moșia Crîngeni. Acest lac servește ca punct de hotar al moșiilor Poiana și Crîngeni, jud. Teleorman.

Cărbuni (Măgura-cu-), măgură, situată în jud. Olt, cam la Nord, pe malul drept al Iminogului. Servă și de hotar între delimitarea locuitorilor din cătunul Perieți-d.-s. și moșia d-lui Alexe Romanov.

Cărcești, sat, cu 200 suflete, jud. Argeș, plasa Oltul; face parte din com. rur. Cuca.

Cărlești, sat, cu 25 fam., județul Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Vitomirești-Trepteni.

Cărligata, deal, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Mărgineni-Munteni.

Cărligata, lac, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Nadișa.

Cărligata, pădure, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Drăgugești.

Cărligei, com. rur., din plasa Novaci-Amaradia, jud. Gorj, situată pe ambele maluri ale pîrîului Galbenul, la 36 kil. spre răsărit de T.-Jiul. Este formată din 3 cătune: Cărligei, Perești și Bălcești. Are 300 familii, cu 1370 suflete, din cari 265 contribuabili. Este coprinsă între comunele Bumbesti-Pițicul la E., Po-

cioaliștea la N., Prigoria la S. și Bengești la V. Prin comună trece șoseaua T.-Jiul-Horez-R.-Vîlcea; șoseaua vecinală, care merge la Zorlești și riul Gilortul și trece prin cătunul Perești. Suprafața moșiei este de 2500 hect., dintre care 1250 ale locuitorilor și 1300 ale proprietarilor. Sunt 8000 hectare pădure, 300 hect. livezi, 700 hect. arături, 89 hect. vie, 611 hect. pășune. Are: 4 biserici, deservite de 4 preoți și 4 cîntăreți; 1 școală mixtă, frecventată de 60 elevi, din cari 15 fete. Are 3 mori și 3 cîrciumi. Comerțul se face de 3 Romîni.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cultivarea grădinilor.

Ei posedă: 40 pluguri, 1080 vite mari cornute, 168 cai, 5 bivoli, 1200 oi, 65 capre, 405 rîmători. Veniturile com. sunt de lei 1338, bani 56 și cheltuelile de lei 1327, bani 76.

Cărmănești, moșie, fără sat, în comuna Costișa, plasa Bistrița, jud. Neamțu.

Cărnicea, lac, în plasa Ialomița-Balta, insula Balta, com. Stelnică, jud. Ialomița.

Cărnicieni, com. rur. la S. plasa Turia, jud. Iași, la o depărtare de 18 kil. de orașul Iași. Este așezată între șesul Prutului și al Jijiei. Terenul său e puțin accidentat și prezintă mai multe podișe întinse, avînd satele situate parte pe aceste podișe și parte pe coastele lor. Este formată din satele: Cărnicieni, Șetrăreni, Probota, Blîndești, Raiul, Țigănești (Căminărești, tîrgușor) și Perieni. Suprafața este cam de 8400 hect. și populația sa de 695 fam. sau 2648 locuitori Romîni, cari se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor.

În comună sunt cinci biserici, deservite de 4 preoți și 6 cântăreți; trei școli, cu 4 învățători și 119 școlari, (87 elevi, 30 eleve); 6 mori, 4 de apă și 2 de aburi.

Budgetul este de 17252 lei 59 bani la venituri și 16940 lei 60 bani la cheltuieli.

Numărul vitelor se urcă la 9270 capete, din cari: 35003 vite mari cornute, 348 cai, 4698 oi, 20 capre și 809 râmători.

Cărnicieni, sat, din com. Cărnicieni, pl. Turia, jud. Iași, așezat pe două platouri despărțite de o râpă, prin care curge pârul Stejărelul. În partea despre E. a satului trece râul Jijiea, iar pe marginea despre V. trece șoseaua județeană Iași-Botoșani. Are o suprafață cam de 1859 hect. și o populație de 140 familii, sau 514 suflete. Partea satului așezată pe costișa despre Est se numește Văleni, după numele văii ce se află în marginea lui. Se zice că această parte de sat s'ar fi înființat la 1815 de către un răzeș, care, cumpărând moșia, s'a statornicit în această localitate.

Spre S. de satul Cărnicieni, pe șesul dintre riurile Prutul și Jijiea, trece șanțul, numit de oameni, Șanțul-lui-Traian.

Are o biserică zidită la 1792, de d-l Beldiman, fost proprietar, deservită de 1 preot și 2 cântăreți; o școală, întreținută de comună, e înființată la 1865 și frecventată de 33 elevi.

Numărul vitelor e de 1086 capete, din cari: 750 vite mari cornute, 78 cai, 69 oi și 186 râmători.

În acest sat, a stat Ghica-Vodă cu tabăra într'o vară, după anul 1765, când Constantin-Vodă era gata să vină cu ajutorul lui Racoți, Domnul Transilva-

niei, de unde apoi s'a retras mai la vale la Capul-Stinței.

Cărpănosul, lac, în județul Tulcea, plasa Sulina, comuna urbană Chilia-Veche, situat în partea apusană a plășei și a comunei. Este format de lacul Tatanir, cu care comunică prin 2 mici gârle. E înconjurat numai cu stuf. Are 12 hectare și produce pește puțin.

Cărpinei, pârâu, în com. rur. Cloșani, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; se varsă în Motrul.

Cărpinei (Dealul-), deal însemnat, jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnic, com. Dumitrești. Se desface din culmea Lupan și brăzdează partea nordică a com. Este acoperit cu păduri și pășuni.

Cărpinești, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Mărgăritești. Se desface din culmea Cîmpulungeanca și brăzdează partea de Vest a comunei. Este acoperit cu păduri și pășuni.

Cărpiniștea, com. rur., în plaiul Slănicul, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale râului Slănic, la o distanță de Buzău de 30 kil. Limitele sale sunt: la S., începînd din marginea căt. Poponeți (com. Băești), urcă peste coline până la muchea Piuă (comuna Policiori); la V., începînd din muchea Piuă, merge pe culmea plaiului, prin Muchea-Vizireanului și Muchea-Beciului, până ajunge în Muchea-Gâlbezei, de unde se lasă pe hotarul moșiei Cîrteanca; la Nord, începînd din Cîrteanca se abate pe lângă muchea Moțoiului și se lasă în albia râului Slănic, în apropiere de Valea-Vacei, trece Slănicul, urcă pe muchea Podul-lui-Cîrlig, apoi în Groapa-

Mare, de unde urcă în Muchea-Furtunei, apoi în Muchea-Gârdoaia, face o mică curbă spre N.-E. și ajunge în Muchea-Dimienei și de aci în inuchia Florești, de unde se curbează pe hotarul moșiei Licoi, atinge hotarul jud. Rîmnicul, în dreptul muchiei Motohani, merge pe hotarul Rîmnicului, până în muchea Motohancii sau Richiții, în dreptul comunei Nisipurile; părăsește hotarul Rîmnicului, și peste coline, se îndreptează spre cătunul Hîrboca, o ia pe hotarul moșiei Hîrboca-Banului, ese în Muchea-Dumbrăveii și moșia Clociți, ajunge în viile locuitorilor din cătunul Izvorul-Dulce, apoi merge tot pe plaiu, alături cu Clociți, până în Muchea-lui-Isac; de aci trece pe la muchile Pietroiul și Cremenea, se lasă pe lângă podul Cal-Alb, până în muchea Fulga, ajunge la căt. Poponeți și trece Slănicul în Gura-Văei-Balaurului, punct de unde am început. Suprafața acestei com. este de 4586 hect. din care 2585 arabile, 57 pădure, 1046 fineață, 473 izlaz, 32 livezi, 108 vii și 291 sterp.

Proprietăți mai însemnate sunt: Furești sau Izvorul-Dulce, Richițiile, Licoi, Valea-Hotarului Valea-Puțului și Cocorești sau Beceni-d.-j., toate particulare. Terenul comunei, de și accidentat, dar prezintă o întinsă suprafață pentru cultura cerealelor. Industrie n'are afară de 2 mori de apă și începuturi de cojocărie și cizmărie. Comerțul se mărginește în desfacerea producțiilor locale și în transporturi. Are 2 târguri: la 23 Aprilie și la Dumineca-Mare. Calea cea mai însemnată de comunicație e șoseaua Sapoca-Loștari, care se întrerupe cînd Slănicul vine mare.

Vite are: 617 boi, 363 vaci, 84 viței, 4 bivolițe, 21 cai, 56 epe, 13 mînji, 4150 oi, 4 capre 3 asini și 294 porci. Stupii sunt 40.

Comuna e formată din cătunele Cărpiniștea, Izvorul-Dulce, Valea-Hotarului și Valea-Părului. Populația sa e de 2040 locuitori, din cari bărbați însurați 370, neînsurați 25, văduvi 44, divorțați 5, băieți 525; iar femei măritate 370, văduve 55, fete 646. Ei trăesc în 415 case. Meseriași sunt: 6 lemnari, 1 rotar, 4 fierari, 2 boengii, 3 cojocari, 2 croitori, 2 cizmari și un brutar. Media nașterilor e de 58, a deceselor de 46 și a căsătoriilor de 16. Populația crește cu o medie anuală de 12 suflete.

Comuna are 351 contribuabili, din cari 25 comercianți romîni. Stabilimente comerciale sunt 11. Budgetul comunei e de 2610 lei, 42 bani.

Comuna are o școală, în cătunul Valea-Hotarului, cu 50 elevi și 10 eleve. Carte știu 83 locuitori. Biserici sunt 3, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 2 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Sf. Impărați. Cîrciumi are 6. Locuințele sunt bune și confortabile. La începutul secolului comuna exista, avînd satele: Cărpiniștea, Izvorul-Dulce și Valea-Părului; cătunul Valea-Hotarului s'a înființat mai în urmă. Această comună a servit mai mult timp ca reședință a sub-prefecturii plaiului Slănicul. Se găsesc niște vechi ruine în căt. Izvorul-Dulce, despre care tradiția spune că ar fi fost palate din ale lui Vințilă-Vodă.

Cărpiniștea, *cătun*, al com. Cărpiniștea, jud. Buzău, situat la dreapta rîului Slănicul și udat în

partea de N. de Valea-Puțului. Are 310 locuitori cari locuesc în 53 case.

Cărpinișul, *numire*, ce se mai dă plaiului Nucșoara, din com. Rîncezi, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Cărpinișul, *com. rur.*, din jud. Gorj, plaiul Novaci, e situată pe ambele maluri ale pîrului Cărpinișul, care o traversează prin mijloc. Cărpinișul își ia naștere din muntele Plăsa. Numele, se zice, că-i vine de la o pădure de carpeni ce acoperea acest loc.

Se învecinește la E. cu com. Radoși, la V. cu com. Crasna, la S. cu com. Ciocădia, iar la N. cu plaiul muntos al comunei. Este proprietatea moșnenilor. Are o suprafață cam de 1225 hect., dintre cari 175 hect. arătură, 200 hect. livezi, 400 hect. izlaz și 450 hect. pădure.

Are o populație de 237 familii, cu 791 suflete, din cari 202 contribuabili. Locuitorii posedă 98 cai, 608 vite mari cornute, 1026 oi, 216 rîmători, 326 capre, 55 pluguri, 42 care cu boi, 1 căruță cu cai; 10 stupi de albine.

Venitul comunei este de 1230 lei, iar cheltuelile de lei 734, bani 25.

Comunicația se face prin șoseaua Bumbesti-de-Jii-Polovraci și prin alte drumuri ordinare. Cu frontiera comunică prin poțeca care plecînd din Cărpinișul, trece plaiul muntelui Plăsa, Coasta-Crainicului, Gruia, și de aci la Tîmna.

Cărpinișul, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, căt. com. Găiseni.

Cărpinișul, *cătunaș*, care formează o subdiviziune a căt. Lo-

pătari, din com. Lopătari, jud. Buzău.

Cărpinișul, *culme*, în com. Lopătari, pe malul drept al rîului Slănicul, jud. Buzău. Sub coastele sale sunt apele minerale de la Lopătari.

Cărpinișul, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul comunei Milești.

Cărpinișul, *deal*, jud. Dorohoiu, pe teritoriul satului Păltinișul, comuna cu asemenea numire, pl. Prutul-d.-j.

Cărpinișul, *deal*, în jud. Suceava, comuna Uidești, moșia Țolești, parte cultivabil, parte ponoros.

Cărpinișul, *virf de munte*, jud. Bacău, pl. Troțușul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Cășinului.

Cărpinișul, *munte*, jud. Suceava, pe teritoriul moșiei Borca, comuna Mădeiu.

Cărpinișul, *pîriaș*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, care d'împreună cu pîriașele Iuga și Căsoasa, formează Pîriul-Schitului.

Cărpinișul, *pîriaș*, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Izvorește din ramura Munților-Iepe și se varsă pe partea dreaptă a pîrului Calul.

Cărpinișul, *pîriaș*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Mărgăritești. Izvorește din dealul Mărgăritești, merge d'alungul dealului Cărpinișul, udă comuna spre E., trecînd prin căt. Ștubeiul, și se varsă în pîriul Hîrboca, mai jos de căt. Ștubeiul.

Cărpinișul, *podis*, jud. Bacău,

- pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, care este format de Munții-Stanei și Sboina-Verde.
- Cărpinișul**, *vale*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Milești, formată de dealul cu același nume.
- Cărpinișul**, *vale*, jud. Dorohoiu, lângă dealul cu asemenea nume, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j.
- Cărpinișul**, *vale*, com. Oteșani, plasa Horezul, jud. Vâlcea. Se varsă în râul Luncavățul.
- Cărpinișului (Muchea-)**, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Valea-Răței. Se desface din Dealul-Cîlnăului și se întinde d'alungul râului Cîlnăul, brăzdînd partea vestică a comunei. Este acoperit cu pășuni și păduri.
- Cărpinoasa**, *deal*, la S. com. Călimănești, pl. Cozia, jud. Vâlcea. Are direcția de la V. spre E.
- Cărpinoasa**, *piriū*, udă poalele de S. ale dealului cu același nume, comuna Călimănești, jud. Vâlcea.
- Cărpîți (Dumitrești-Gilăței-)**, *sat*, în partea de N.-V. a com. Poiana-Cîrnului, plasa Crasna, jud. Vaslui. E așezat pe partea dreaptă a pîriului Vasluțel, pe o suprafață de 398 hect., din cari: 85 hect. pădure și 258 hect., loc de cultură, fînaș și iamaș. 55 hect. sunt proprietatea locuitorilor, iar restul e proprietatea statului. Are o populație de 60 fam., sau 305 loc. Ei posedă: 12 pluguri și 24 care cu boi, 6 pluguri și 5 căruțe cu cai.
- Numărul vitelor e de: 70 vite mari cornute, 120 oi, 17 cai și 30 rîmători.
- Cărpuleasa**, *subdivizie* a cătunului Coiteasca, din com. Săgeata, județul Buzău.
- Cărpuleasa**, *moșie*, în jud. Buzău, com. Săgeata, căt. Coiteasca, are 312 hect., mai toate arabile.
- Cărpuleasa**, *pădure*, pe moșia Carpul, din jud. Buzău, com. Cătina, căt. Moara - l'î - Enică. Are 140 hect.
- Cărstănești**, *sat*, pe apa Topologului, în pl. Topologul, jud. Argeș; astăzi nu mai există. Loc istoric însemnat; aici ținură conferință boerii din oastea lui Mihai-Viteazul, după moartea acestuia, spre a-și alege Domn și ridicară la tron pe Șerban-Vodă, la anul 1601.
- Cărțibași**. Vezi Voinești-Boerești, jud. Tutova.
- Cărțile (Malul-cu-)**, *ruptură*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., căt. Gornetul, acoperită de pădurea Cuculețul. In poale, are urme de păcură.
- Cărunta**, *virf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Valea-Seacă. E situat lângă satul Valea-Seacă.
- Cărunta**, *munte*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa. E acoperit cu păduri și e situat la N. culmei Lapoșului. Face parte din Culmea-Bordei. Pe el se află urme de întăririi vechi.
- Cărunta**, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul - d. - j., com. Sănduleni, proprietatea d-nei Zamfira Rosetti. Este foioasă, avînd fag și stejar. Are o întindere de 100 hect. și este supusă regimului silvic.
- Cărunta**, *pădure*, județul Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa pe moșia Beleghetul. E proprietatea d-lui N. Ghica. Are o întindere de 4050 hect. și este supusă regimului silvic. Bradul predominant.
- Cărunta**, *piriiaș*, jud. Bacău, pl. Muntelui, comuna Brusturoasa. Ese din muntele cu același nume și se varsă d'a stînga Ciobănașului.
- Căruntei (Valea-)**, *vale*, izvoarește din muntele Lazul, plaiul Breaza-Talea, com. Breaza-d.-s., plasa Prahova, jud. Prahova. Curge de la V. spre E. și se varsă în râul Prahova, tot în com. Breaza-d.-s.
- Căruțașului (Piscul-)**, *pisc*, la N. de com. Apostolache, plasa Podgoria, jud. Prahova.
- Căruțașului (Poiana-)**, *poiană*, în întindere de 14 hect. pămînt, com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova.
- Căruței (Valea-)**, *vale*, comuna Ștefănești, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel.
- Căsata**, *baltă*, pl. Băilești, com. Negoii, jud. Dolj.
- Căscioarele**, *com. rur.*, pl. Oltenița, jud. Ilfov, situată la S.-E. de București, lângă balta Greaca, la 49 kil. departe de București.
- Stă în legătură cu comunele Greaca și Hotarele prin șosele vecinale.
- Are o populație de 1209 locuitori, cari trăesc în 240 case și 7 bordei.
- Suprafața totală a comunei e de 4850 hect., din cari 3898 aparțin statului și d-lui A. Sto-

lojanu, și 953 însurățeilor, pe moșia Talaba. Peste 1400 hectare rămân sterpe, din cauza bălților, băltacelor, văilor, pîraelor, cari fac terenul impropriu culturei, mai ales în timpuri ploioase.

În partea de S. e înconjurată de dealuri mult ridicate, pe cari se cultivă 109,75 hect. vie. În cercul comunei e pădurea Căscioarele, care se întinde pe o suprafață de 480 hect.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, sub un acoperemînt cu primăria, oferit gratuit pe timp provizoriu de d-l A. Stolojanu. Pentru întreținerea ei, statul plătește, împreună cu comuna, 1860 lei anual. Școala este frecventată de 24 băieți și 3 fete.

Pe teritoriul comunei este un heleșteu. Se află 2 mașini de treerat cu aburi.

Comuna are 217 contribuabili și un budget de 5005 lei la venituri și 5107 lei la cheltueli.

Dintre locuitori, 310 sunt plugar și 2 industriași.

Arătura se face cu 94 pluguri, din cari 59 cu boi și 35 cu cai. Locuitorii au 101 care și căruțe: 67 cu boi și 34 cu cai.

Comerțul se face de 7 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 984 (269 cai și epe, 308 boi, 296 vaci și viței, 99 tauri, 12 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 1444 (217 porci și 1228 oi).

Locuitori împroprietăriți sunt 221 și neîmproprietăriți 99.

În partea de E., lângă pădurea Căscioarele, se văd urme din ruinele unei mănăstiri, numită de locuitori a lui Negru-Vodă.

Căscioarele, *com. rur.*, compusă

din cătunele: Căscioarele, Golășei, Popa-Nae, Poiana-lui-Stîncă și Susani, toate situate pe proprietatea statului, vatra mănăstirei Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlașca. Pe marginea satului trece râul Argeșul.

Această comună este departe de București de 36 kil., de Giurgiu de 80 kil., de stația Titu de 22 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 16 kil.

Suprafața totală a moșiei este de 6800 hect.; iar suprafața totală a pădurei de 4456 hect. Rămîne pămînt descoperit 3344 hect.

Arenda anuală a moșiei este de 16280 lei.

În 1886, com. a avut o populație de 1340 sufl., din cari 250 contrib. Veniturile comunei, în 1886, au fost de 13057 lei și cheltueli de 10942 lei. În 1887, venituri au fost de 2927 lei, iar cheltueli de 2980 lei.

În această comună este o biserică cu hramul Întrarea-în-Biserică. Această biserică a fost altă dată mănăstire. Azi este deservită de un preot și doi dascăli și depinde de parohia Căscioarele.

Locuitorii se ocupă exclusiv cu exploatarea de păduri și cu căratul lemnului la București.

În comună se află o școală mixtă cu 5 clase, condusă de o învățătoare. Clădirea școlii este localul vechei mănăstiri Căscioarele.

În acest sat a fost, la 1876, stabilit institutul «Lumina», condus de învățătorul Cordescu; avea ca interni 40 băieți și ca externi, 82. În acel institut pe lângă cele 4 clase primare se mai predă și 2 clase gimnaziale.

Căscioarele, *sat mic*, pl. Zna-govul, jud. Ilfov; face parte din

com. rur. Brezoaia. Suprafața satului este de 115 hect., avînd o populație de 69 locuitori.

Domnul Anastasie Gavaroț are 50 hectare și locuitori 65 hectare.

Numărul vitelor mari e de 57 și al celor mici de 109.

Căscioarele, *căt.*, pendinte de com. Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlașca; situat pe malul drept al Argeșului, pe proprietatea statului, vatra mănăstirei Căscioarele. Aci este o mahala de țigani ce se numește Susani. În acest cătun se află școala, primăria și mănăstirea.

Căscioarele, *mănăstire*, cu hramul Întrarea-în-Biserică, pe proprietatea statului, în pl. Neajlovul, jud. Vlașca.

Înainte de secularizarea mănăstirilor, era aci reședința arhierului său egumenului Meletie Căscioareanu; acesta a făcut aci o grădină frumoasă și un palat, care se află acum însă în ruine.

Pe inscripția de la ușa mănăstirei este scris că biserică a fost zidită de frații Ivașcu și Ivan din Slătioara, la anul 1607, dar s-a rezidit la 1859 de arhimandritul Meletie Căscioareanu. Această mănăstire servește acum de biserică de mir. Se văd pietrele mormîntale ale boerilor Crețulești și Băleanu. Acești boeri, cari aveau, cel d'întîiu moșia Corbi-Ciungi, și cel de al doilea moșia Băleanu, sunt înmormîntați aci.

Pomelnicul ctitoricesc coprinde numele: Ivașcu Alexe Voevod, Grigore Voevod; Constantin Voevod; Iliș Aluzu; Paraschi-va Daia; Mișu Meletie, arhimandrit și Matei Mușat. Locuitorii spun că, în vremea veche, un Vodă al țării, pierzînd în

apropiere de Argeș, o mare bătalie, scăpă din mâna inamicului cu mare nevoe, împreună cu doi fi ai sei, și tustrei călări, trecură Argeșul; Vodă spre amintirea acestei întâmplări, a ridicat aci această biserică, pe care o înzestră cu avere de moșie.

Căscioarele. (Vezi Florești-d.-j., pl. Sabarul, jud. Ilfov).

Căscioarele, *moșie* a statului, jud. Ilfov, pendinte de mănăstirea Cotroceni. S'a arendat pe periodul 1886—96 cu 34.100 lei anual.

Căscioarele, *pădure* a statului, pendinte de com. Căscioarele, pl. Oltenița, jud. Ilfov. E în întindere de 585 hect. și e formată din trupurile: Tufele-Grecului (225 hect.), Cotroceanca-de-Baltă (325 hect.) și Mărunta (35 hect.)

Căscioareanca, *pichet* de graniță, pe Dunăre, cu No. 5, la S. de lacul Greaca, jud. Ilfov.

Căscoești. (V. Tângujei, sat, județul Vaslui).

Căsoasa, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa. Ese de pe muntele Sugei din fîntîna Zimbrului și formează dimpreună cu alte pîrîiașe, izvoarele Pîrîului-Schitului.

Căscăeșul, jud. Bacău. (V. Cheșceșul).

Căscătia, *vale*, în com. rur. Jidoștița, pl. Ocolul-d.-s., județul Mehedinți.

Cășeria, *sat*, situat pe valea Almașului, sub poalele dealurilor rîpoase: Malul și Sărata, în co-

muna Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Se mărginește la N. cu satul Dobreni, de care se desparte prin plasa Almașul; la E. cu satul Malul; la V. cu satul Sărata-Pîngărați, și la S. cu satul Măscătești.

Populația sa e de 210 suflete, 28 familii, din cari 9 văduve și 3 nevolnici.

Sunt 51 contribuabili.

Numărul vitelor e de 303 capete, din cari: 25 boi, 16 vaci, 215 oi, 8 cai, 10 rîmători, 13 viței, 15 junci și 2 tauri.

Cășeria, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta. E pendinte de com. Bucul.

Cășeria, *deal*, com. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Numit ast-fel pentru că în vechime aci era o cășerie și unde se fabrica cașcaval și caș bun. Servă pentru pășunatul vitelor.

Cășeria, *izvor*, curge din poalele muntelui Caraimanul, căt. Bușteni, pl. Peleşul, jud. Prahova. Lîngă șoseaua națională se împreună cu izvorul numit Paltinul și se varsă în riul Prahova, pe malul drept, tot în raionul cătunului Bușteni, din comuna Predealul.

Cășeria, *munte*, la N. com. Vaideeni, plasa Horezul, jud. Vilcea. Aci se fabrică brînză, fiind mai multe stîne.

Cășeria, *poiană*, com. Dragoslavele, plaiul Dîmbovița, județul Muscel.

Cășeria, *trup de pădure*, a statului, în întindere de 1544 hect. E situată în com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vilcea. Formează împreună cu trupurile: Vaideeni,

Zănoagele, Ursoaia și Padina (4038 hect.), pădurea Vaideeni cu munții.

Cășeria, *vale*, în raionul comunei Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova, care se varsă în valea Limbășelul. E afluent al pîrîului Azuga.

Cășeria-de-Poduri, *pichet de graniță* și trecătoare despre Transilvania, județul Prahova. Are trecere pe la muntele Mușița.

Cășeriei (Poiana-), *șes*, com. ȩna Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Cășoca, *cătun*, al com. Nehoiașul, jud. Buzău. E situat pe malul stîng al riului Buzăul, pe ambele maluri ale pîrîului Cășoca. Are 130 loc. și 33 case.

Cășoca, *pădure*, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, pe muntele Cășoca. Are ca la 500 hect., parte a moșnenilor Nehoieșani, parte ține de moșia Penteleul.

Cășoca, *pîrîu*, în com. Nehoiașul, jud. Buzău. Își ia începutul din plaiul Bertei și Poiana-Cepei; udă poalele dealurilor: Păltinișul și Cășoca; trece printre munții: Spedișul-Buzăului și Pruncea, și dă în riul Buzăul la punctul numit La-Chef. El primește afluenții: Pruncea-Mare, Pruncea-Mică, Cășoca-Mică și Izvorul-Spedișului. Pe dînsul sunt trei herăstrae. Este avut în păstrăvi.

Cășoca-Mică, *izvor*, în com. Nehoiașul jud. Buzău. Incepe din poalele muntelui Podul-Calului, de la plaiul Cășocei și dă în Cășoca-Mare la Șipotul-Cășocei.

Cășocea (Dealul-), *munte*, jud. Buzău. E coprins între muntele Spedișul-Buzăului, pîriul Cășoca și Valea-Giurca. E acoperit cu pădure de brad.

Cășocea (Plaiul-), *două ramificațiuni* din muntele Podul-Calului, jud. Buzău. Una apucă spre N., Cășoca-Mare, și a doua spre S., Cășoca-Mică. Ambele acoperite cu pășuni.

Cătămărești, sat, în partea de S.-E. a comunei Cucoreni, plasa Țirgul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 1317 hect., cu o populație de 152 familii, sau 530 suflete. Sunt 157 contrib.

În sat este 1 școală mixtă, cu 1 învățător, întreținută de stat și frecventată de 22 elevi.

Pe moșie se află: o pădure în întindere de 286 hect.; un iaz; 2 mori de apă. Sunt 3 circume.

Vite mari cornute sunt 212, cai mari și mici 32, oi 625, masculi 104.

Cătanelul. (Vezi Călicelele, jud. Vâlcea).

Cătănești, numire, ce se dă unei părți din comuna Racovița, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Cătănești, loc izolat, în ramificațiunile de V. ale muntelui Istrița, com. Năeni, jud. Buzău.

Cătănești, mahala, în com. rur. Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cătănoaia, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Dragosloveni. Se desface din Dealul-Măguri; brăzdează partea de V. a comunei. E acoperit cu pășuni. La poalele lui se află cătunul Terchești.

Cătănoiu, sat, în jud. R.-Sărat, plasa Orașului, cătunul comunei Andreăși, în partea de N. a comunei, pe partea dreaptă a lui.

Cătănoiu, numire, ce se mai dă cătunului Alunișul-d.-j., comuna Alunișul, pl. Vedea-d.-s., județul Olt.

Cătănoiu-Andreii, vechiul pichet, cu No. 10, pe râul Milcovul, lângă căt. Cătănoiu, al comunei Andreăși, pl. Orașului, județul R.-Sărat. Azi e locuință izolată.

Cătăușul (La-), locuință izolată, jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnicul, com. Buda, în partea de V., pe pîriul Cătăușul, lângă cătunul Cătăușul. Azi e han pe drumul spre Chiojdeni și Jitia.

Cătăușul, sat, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. comunei Buda. Așezat în partea de V. a comunei, pe pîriul Cătăușul, la 3 kil. spre V. de cătunul de reședință, Buda.

Cătăușul, culme de dealuri, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni; se desface din Dealul-Cîlnăului; se întinde spre E. printre râul R.-Sărat și afluentul său, pîriul Cătăușul, despărțind comunele Buda de Chiojdeni. Este acoperit cu păduri.

Cătăușul, pîriu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda. Izvorește din Dealul-Cîlnăului. Curge d'alungul dealului Cătăușului. Udă partea de N. a comunei, trecînd prin cătunele Fundătura, Cătăușul, Spide, Scărișoara, și merge de se varsă în râul Rîmnicul-Sărat, lângă cătunul Buda-Vechiă.

Cătăușului (Fundul-), deal, în

jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda. Se desface din dealul Cîlnăului; brăzdează partea de V. a comunei. S'a numit așa, pentru că de aci izvorește pîriul Cătăușul. Este acoperit cu păduri întinse.

Căteasca, sat, pe râul Argeșul, jud. Argeșul, pl. Gălășești. Are 49 familii și face parte din comuna rurală Căteasca-Popești. Are o biserică, cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Căteasca-Popești, com. rur., pe râul Argeșul, jud. Argeșul, pl. Gălășești, la extremitatea județului despre jud. Dîmbovița, la 27 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii și la 38 kil. de Pitești. Se compune din satele Căteasca (mai înainte Tufeanca), Coșarele și Popești, avînd peste tot 179 fam., cu 486 suflete, din cari 37 familii Țigani. În comună este o biserică, cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului și o școală primară rurală. Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de 1686 lei la venituri, și de 1599 lei la cheltueli. După o publicație oficială (1887), această comună numără 134 contribuabili și are un budget anual de 2070 lei la venituri, și de 1846 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost, în anul 1887, de: 706 capete vite mari, 590 boi și vaci, 14 bivoli și 102 cai; și de 897 vite mărunte: 700 oi și 197 rîmători.

Cătiașul (Hîngani-), cătun, al comunei Chiojdu, jud. Buzău, situat pe malul stîng al pîriului Cătiașul, în apropiere de sorginta sa. Are 330 locuitori și 72 case.

Cățiașul, *munte*, în com. Păltineni, județul Buzău, coprins între pârâiele Cățiașul, Nehoiul și râul Buzăul. Are 1006 metri înălțime, în punctul numit Virful-Cățiașului. E acoperit, cea mai mare parte, cu păduri și izlaz de vite. Masa sa e nestabilă, fiind formată mai mult din pietriș. Din această cauză se macină și se precipită părți dintr'însul care împiedică circulația, la punctul numit Rupturile-Păltinenilor.

Cățiașul, *moșie* a Eforiei Spitalelor Civile din București. E pendinte de schitul Tîrgușorul, jud. Buzău, căruia s'a dăruit de moșnenii Codești, în com. Chiojdul, căt. Cățiașul. Are 380 hect., din care 520 pădure, 78 izlaz, 128 fîneață, 90 arabile, 6 livezi și restul sterp.

Cățiașul, *pădure*, în jud. Buzău, com. Păltineni, căt. Curmătura. Face un corp cu pădurea Ploscari, de 320 hect., din care vre-o 50 s'a transformat în curături și fînețe. Proprietari: moșnenii Curmătoreni și Cătieșeni.

Cățiașul, *pîrîu*, în com. Păltineni, jud. Buzău. Izvorește din poalele muntelui Pitica, com. Chiojdul; udă căt. Cățiașul din Chiojdul, apoi căt. Cățiașul din com. Păltineni, primind izvoarele Țărîna-Roșie, Grohoțișul și Gherțălăul, și dă în râul Buzău, la Gura-Cățiașului, în dreptul căt. Topilele.

Cățiașul-Ploscari, *cătun*, al comunei Păltineni, jud. Buzău, situat în partea de mijloc a pîrîului Cățiașul. Are 110 loc. și 27 case.

Cățiașului (Gura-), *cătun*, al comunei Păltineni, jud. Buzău, si-

tuat la vărsătura pîrîului Cățiașul în râul Buzău, în fața căt. Topilele, din com. Mlăjetul. Are 100 loc. și 22 case. De dînsul e alipită și mica subdivizie Șeșul.

Cățiașului (Virful-), *pădure*, în com. Păltineni și Fundătura, județul Buzău. Are ca 280 hect., din care 18 transformate în curături. Proprietate a moșnenilor Păltineni și Fundătoreni.

Cătina, *com. rur.*, în plaiul Buzău, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale râului Bisca-Chiojdului, la distanță de oraș de 59 kil. Limitele sale sunt: la N., începînd din hotarul Roma, de la piscul Murătoarei, se lasă în râul Bisca Chiojdului, pe care-l trece, și pe la Pietrele-Romei urcă în virful Manta. La E. se lasă peste coline și merge în virful Pătîrlegiș, de aci în Valea-Colînului, în virful Stînei, în Piscul-Roșu, în virful Cetățelei, apoi pe valea Seacă atinge cătunul Slobozia. La S., începînd de la N. cătun Slobozia, merge în muntele Piei, trece Bisca și o ia pe albia apei Zeletinul, până în dreptul căt. Tîrlești, (din Prahova). La V., începînd din apa Zeletinul, o ia pe scursura văei Cîinilor, dă în apa văei Cătinei, de unde urcă Slemnea până în Muchea-Dubanului, de aci în muntele Tisele, apoi în malul Pietrei-Rotării, de unde coboară în apa Stîmnicului, urcă în muntele Carafte și de aci în Piscul-Murătoarei. Suprafața sa e de 3953 hect., din care 258 arabile, 1750 pădure, 165 fînețe, 450 izlaz, 180 livezi, 3 vie și 1147 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Cătina, Valea-Cătinei, Chiojdeanca, Cepturașul, Lera, Roma și Biserica-Fungul-Cătinei, mai toate în devălmășie ale moșnenilor Cătineni, Izbă-

șoi, Frăsineni, Rîmbeș, Boerești, Miculești, Chiojdeni și Lereni; iar Carpul și Corbul (Floreasca) sunt particulare.

Terenul comunei e muntos, format în cea mai mare parte din pietriș și nisipuri; de aceea nu se poate cultiva de cît puțin porumb. E însă avut în substanțe minerale, mai cu seamă: fier, sare, gips, păcură, de și nu se exploatează, mai rar chihlibar. Are 2 tîrguri: la 24 Iunie, în căt. Corbul, și la 6 August. Căi de comunicațiune n'are de cît valea Bisciș-Chiojdului, care se întreprinde adesea, din cauza viitului apelor și căderii malurilor.

Vite are: 658 boi, 270 vaci, 146 viței, 6 bivolițe, 17 cai, 30 epe, 10 mînji, 1200 oi, 377 capre și 584 porci. Stupii sunt 20.

Comuna e formată din cătinele: Cătunul, Cătina, Cepturașul, Corbul, Lera, Mordana, Motruna, Moara-lui-Enică, Păsăroiul, Roma, Tronari, Sătîcul și Valea-Cătinei. Cătinele au o populație de 2240 locuitori, din care: 538 bărbați însurați, 16 neînsurați, 39 văduvi, 532 băieți; iar femeii măritate sunt 538, 186 văduve, 491 fete. Ei trăesc în 543 case. Meseriași sunt: 10 lemnari, 1 tîmplar, 10 rotari, 3 butnari, 1 zidar, 2 fierari și 1 cojocar.

În comună sunt 393 contribuabili, din care 62 comercianți romîni. Stabilimente sunt 8. Budgetul comunei e de 2581 lei.

Comuna are o școală în căt. Silișteea-Motruna, frecventată regulat de 35 elevi. Carte știu 110 locuitori. Biserici sunt 5, (din care una în ruine), deservite de 2 preoți, 4 cîntăreși și 4 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Sf. Dimitrie. Biserica cu oare-care însemnătate

- istorică e cea din Fundul-Cătinei. Cîrciumi sunt 6.
- Comuna e vechie. Moşnenii cătinei posedă un hrisov de la Radu al II-lea, în care se spune că acest pămînt este al lor de vechie baştină. Celelalte cătune sunt de mai tîrziu. Ca locuri istorice sunt: Roma şi Pietrele-Romei, Siliştea, Rîpa-Fetei, Nanta, etc.
- Cătina (Siliştea), cătun** de reşedinţă al comunei Cătina, jud. Buzău. E situat pe malul stîng al Bîscii. Are 240 locuitori cari stau în 60 case.
- Cătina, sat**, pl. Jiul-d.-s., comuna Bralostiţa, judeţul Dolj. Are 93 suflete, 43 bărbaţi, 50 femei. Copiii din sat urmează la şcoala mixtă din satul Bralostiţa, ce este la 2980 m. depărtare. În anul şcolar 1892—93 au urmat 6 băieţi. Cu vîrstă de şcoală sunt 19 copii. Ştiu carte 27 loc.
- Cătina, sat**, face parte din com. Călineşti, plasa Filipeşti, jud. Prahova.
- Cătina, costişe**, pl. Jiul-d.-s., com. Bralostiţa, jud. Dolj, satul Cătina, pe care se întinde satul cu acelaşi nume.
- Cătina, deal**, în partea meridională a com. Tăuteşti, plasa Copoul, jud. Iaşi.
- Cătina, izvor**, în com. Căneşti, jud. Buzău. Incepe de la muntele Umbrărelul şi se scurge în pîriul Sărăţelul-Bercii.
- Cătina, sorginte de ape minerale**, în jud. Buzău, comuna Căneşti, căt. Păcura. Se scurge în valea Barchezi.
- Cătina, lac**, pe proprietatea Ble-

jeasca, a fraţilor C. şi G. Olănescu, situat în pădurea zisă Grădina-lui-Boboc, plasa Glavacioc, jud. Vlaşca.

Cătina, loc: de fineţe şi pruni, situat în comuna Văleni, plasa Argeşelul, jud. Muscel.

Cătina, pădure, în com. Cătina, jud. Buzău. Constă din sforile: Balosinul, Faţa-cu-Goriniî, Virful-Rîpei-Fetei şi Valea-Seacă, formînd în total 130 hect. ale moşnenilor Frăsineni şi Cătineni.

Cătina (La-), han, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., comuna Corbul, în partea de Vest, pe drumul ce duce la comunele Măicăneşti şi Rîmniceni.

Cătina (Piscul-cu-), pisc, spre S. de com. Talea, plasa Peleşul, jud. Prahova. Şi-a luat numele dela Cătina ce se află pe el. Servă de păşune vitelor locuitorilor.

Cătina-Mare, insulă în Dunăre, între com. Flămînda şi insula Cătina-Mică, judeţul Teleorman. Este acoperită cu zăvoiu de salcie, proprietate a statului; se dă în tăere.

Cătina-Mică, insulă în Dunăre, la depărtare de 2 kil. de gura Oltului, puţin mai jos de cheiul portului, jud. Teleorman. Este acoperită cu zăvoiu de salcie. Aci, între ţărm şi insulă, abordează cea mai mare parte din vasele cari vin să încarce cereale în port.

Cătina-Siliştea, moşie, în com. Cătina, jud. Buzău, a moşnenilor Cătineni şi Frăsineni. Are 640 hect. pădure, fineaţă, izlaz şi curături.

Cătinei (Dealul-), deal, la Vest de comuna Poenărei, plaiul Nucşoara, situat între judeţele Muscel şi Argeş.

Cătinei (Dosul-), parte din podul Catina-Siliştea, din comuna Cătina, jud. Buzău. Formează o sfoară ca de 60 hect.

Cătinei (Fundul-), veche numire, a căt. Valea-Cătinei, jud. Buzău.

Cătinei (Fundul-), fost schit, în com. Cătina, jud. Buzău, zidit în secolul XVII de Spiridon Călugărul. Azi e biserică de mir.

Cătinei (Fundul-), moşie, în comuna Cătina, jud. Buzău, ca 500 hect., din care 84 pădure. A fost confirmată printr'un hrisov din 1804, al lui Al. Ipsilante, schitului de la Fundul Cătinei; restul e a moşnenilor. Hrisovul se află încă în cancelaria foastei Protopopii de Cislău, de unde nu s'a ridicat nici un act, de şi protopopiile de plaiuri sunt suprimate din 1864.

Cătinei (Lacul-) (Lacul-Mare), lac însemnat, în com. şi cătunul Cătina, jud. Buzău.

Cătinei (Plaiul-) saŭ Poiana-Mare, colină, în judeţul Buzău, com. Cătina, cătunul Mordana.

Cătinei (Valea-), cătun, al com. Cătina, jud. Buzău, cu 160 locuitori şi 34 case. Are subdivizia Beşguleşti, locuită de descendenţii lui Ilie Beşgu, fost căpitan de poteră.

Cătinei (Valea-), vale, în com. Cătina, jud. Buzău. Incepe din pădurea Mărculeasa şi se scurge în Bîsca-Chiojdului, în dreptul căt. Cătina.

Cătinei (Vîrful-) (Vîrful-Stîrcului), *munte*, în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Valea-Cătinei. E acoperit de pădure.

Cătinele, *numire*, dată unei părți din *pădurea* Bădeni-Popești din comuna Clondirul, jud. Buzău.

Cătinele, *loc izolat*, com. Golești, pl. Podgoria, jud. Muscel. La Cătine, se zice, că a fost tăbărită o parte din oștirea lui Tudor-Vladimirescu, la 1821.

Cătini, *sat*, în județul R.-Sărat, plasa Marginea-d.-j., cătunul comunei Corbul, situat în partea de Vest a com., la hotarul spre județul Putna, așezat în cîmp.

Cătinișul, *moșie*, avînd o suprafață de 460 hect., 23 arii, în jud. Tecuci. Este adesea-orî supusă inundațiilor riului Siret, lângă care se afla com. Tudor-Vladimirescu, proprietatea d-lui Véron. Este acoperită de poene, de finețe, iar restul cătină și cuhalm.

Cătrunești (Sintești), *sat*, face parte din com. rur. Cătrunești-Mîineasca, pl. Mostiștea, jud. Ilfov. Este situat la N.-E. de București, pe malul stîng al văii Mostiștea. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 964 hect. cu o populație de 397 locuitori.

D-l D. Pișca are 700 hect. și locuitorii 264 hect. Proprietarul cultivă 600 hect., avînd 100 hect. pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd, pentru izlaz 10 hect.

Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. O școală mixtă frecventată de obicei, de 25 elevi

și 6 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 2092 lei. În raionul satului e 1 heleșteu și 1 moară de apă.

Comerțul se face de 1 cîrciumar și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 328 și al celor mici de 625.

S'a stabilit în sat 1 străin.

Acest sat, s'a înființat la anul 1795, de fostul proprietar Baldovin.

Cătrunești-Mîineasca, *comună rurală*, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situată la N.-E. de București, lângă Valea-Mostiștea; la o distanță de 29 kil. de București.

Se compune din satele: Cătrunești, Cloșca, Lilieci, Mîineasca, Sinești-Noi, Sinești-Vechi. Cu o populație de 1382 locuitori, cari trăesc în 259 case și bordee. Se întinde pe o suprafață de 4416 hect.

D-nii D. Pișca, Sp. Casotti, Frații Dumba, N. Călfaru, statul și însurăței au 3478 hect. și locuitorii 938 hect.

Proprietarii cultivă 2656 hect., avînd 88 hect. izlaz și 734 hect. pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd pentru izlaz ca la 34 hect.

Comuna numără 269 contribuabili, avînd un budget de 4910 lei la venituri și 4876 la cheltueli. În anul 1885 erau 258 contribuabili.

În comună sunt 3 biserici, deservite de 2 preoți, la Cătrunești, Mîineasca și Sinești-Vechi, 1 școală mixtă; 4 heleștele și 2 mori cu apă.

Numărul vitelor mari e de 1318, 294 cai și epe, 6 armăsari, 560 boi, 365 vaci și viței, 23 tauri, 34 bivoli, 36 bivolițe, și al celor mici de 2400, 21 capre, 377 porci și 2000 oi.

Dintre locuitori, 305 sunt plugarii și 15 au diferite profesii.

Arătura se face cu 160 pluguri: 130 cu boi și 30 cu cai. Locuitorii au 208 care și căruțe: 157 cu boi și 51 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 254 și neîmproprietăriți 77. Comerțul se face de 7 cîrciumar și 4 hangii. S'a stabilit în comună 1 străin.

Cătuna, *cătun*, al com. Albești, jud. Buzău.

Cătunași, *sat*, face parte din com. Umbrărești, pl. Bîrlad, jud. Tecuci. E situat pe partea dreaptă a râului Bîrlad, la o distanță de reședința comunei 810 m. E situat la S. comunei. Are o populație de 32 capi de familie, cu 127 suflete. Este înconjurat în partea de V. cu pădure, iar la E. de riul Bîrlad.

Cătuneanca, *trup de moșie* nelocuită, întrupată cu moșia Petroșani, din pl. Marginea, jud. Vlașca. Foastăproprietatea a familiei Lapatti; azi e proprietatea succesorilor principelui Dim. B. Știrbeiu.

Cătuneanul, *deal*, cu direcția spre S.-E., în comuna Dițești, plasa Filipești, jud. Prahova. Pe deal sunt plantate vii, pruni, nuci și meri. Servă și de pășunat.

Cătunele, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., situată pe Valea-Motrului, la o distanță de Turnul-Severin de 43 kil., iar de Broșteni, reședința plășei, de 14 kil. Formează comună cu cătunele: Stăicul-d.-j., Valea-Perilor și Valea-Caselor, avînd 142 contribuabili, cu 900 locuitori, locuind în 180 case.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, 60 care cu boi, 10 căruțe cu cai și 106 stupi. O parte din

această com. e proprietatea statului. Are 2 biserici deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală cu 1 învățator, frecventată de 20 elevi. Sunt 2 cîrciumi. Budgetul comunei coprinde: la venituri, suma de 738 lei; iar la cheltueli, suma de 698 lei. Numărul vitelor în această comună este de: 408 vite mari cornute, 26 cai, 450 oi și 406 rîmători. Comuna e străbătută de 2 șosele comunale.

Dealuri sunt: Cioaca - Vie, Culmea-Mare, Dealul-Mare, Crucea - lui - Ilie, Cracul - Scorosu-lui, Cracul-Țiganului, Viișoarele, Viile-Părăsite și Cracul-Poiana-Mănăstirei, din vârful căruia se poate privi în diferite direcțiuni la mari distanțe.

Văi sunt: Valea-Motrului, a Chivădarului, a Grădiștei, a Scoarței, a Perilor, Valea-Mare, Valea-Cîmpul-Mare, Valea-Bisericei, Valea - Boerească și Valea-Dăei.

Apele ce udă această comună sunt: Motrul și Iupca.

În această comună se văd urmele unei zidării ce se află la Gura-Chivădarului. Aci se zice că a fost o cetate romană. Zidăria este în malul Motrului și chiar pe deal. Cărămizii de aci s'au luat și întrebunțat de către locuitorii la sobele și casele lor. În aceste zidării s'au găsit obiecte vechi, monede cu inscripțiunea împăratului Sever, săgeți, inele cu inițiale pe dinsele, iar în 1885, cu ocaziunea unor săpături, s'au găsit niște monede vechi de aur.

Cătunele, moșie, a statului, în județul Roman, pl. Fundul, com. Negri, arendată (1887) împreună cu moșia Călinești, cu 8200 lei anual.

Cătunele-de-Jos, sat, în județul

Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Cătunele.

Cătunele-de-la-Fîntinele, conac, pe marginea bălții Suhaia, județul Teleorman. Aci se desface și se conservă peștele, ce se vînează de năvodari. Sunt magazii pentru peștele sărat.

Cătunele-de-la-Viișoara, conac, pentru păstrat peștele, destinat pentru partea de baltă ce cade pe moșia Viișoara, jud. Teleorman.

Cătuneni, cătun, pendinte de comuna Bucșani, fostă proprietatea mănăstirei Cătuneni. Azi e proprietatea d-nei Sămășescu. E situată în pl. Neajlovul, județul Vlașca.

Cătunul, com. rur., pl. Ialomița, jud. Dimbovița. Această comună, situată spre S.-E. de Tîrgoviște, aproape de marginea județului, pe loc șes și pe malul stîng al râului Ialomița, este udată, în raionul său, de râurile Ialomița, Cricovul și Crivățul și se compune din cinci cătune: Cătunul, Bujoreanca, Butimanul, Hodărăști și Ochiul-Boului. Are o populație de 1876 locuitori. Comuna Cătunul produce tot felul de cereale, și vite multe. Se află o moară de apă.

Are trei biserici și o școală. Școala este mixtă și cu un învățator. Este frecventată în cursul anului de 50—62 elevi și eleve. În comună sunt 102 băieți și 67 fete cu etatea de școală. Localul a fost clădit în 1885, cu primăria la un loc. Școala n'are pămînt. Comuna are un venit de 4618 lei și 410 contribuabili.

Această comună se învecinește la E. cu comuna Hăbul, pl. Tîrșorul, jud. Prahova, de care se desparte prin râul

Cricovul-Dulce, ce dă în Ialomița, la S.-E. cu com. Tătărăi, despărțindu-se prin Ialomița, la V. cu com. Cojeasca, la N. cu com. Cornești, de care se desparte prin râul Crivățul, și la N. cu pl. Znagovul, jud. Ilfov. Comuna Cătunul, atît cu cătunele sale, cît și cu mai toate comunele vecine, se leagă prin șosele comunale, vecinale și județene.

Cătunul, com. rur., plaiul Teledenul, jud. Prahova. Situată lângă pîrîul Sărătura și Măclița, la 38 kil. departe de Ploești și la 10 kil. departe de reședința plaiului.

Se compune din două cătune: Cătunul și Poiana-Mierlei. Are o populație de 932 locuitori, fiind 200 capi de familie, din cari 150 contribuabili; sunt 210 case de locuit.

Comuna n'are biserică. Locuitorii merg la biserica din com. Ogretinul.

Parte din locuitorii sunt moșneni; parte s'au împroprietărit după legea rurală și a însurățeilor. Ei au: 150 boi, 200 vaci, 180 viței, 100 oi, 5 capre și 200 porci.

Școală nu este în comună. Copiii merg la școlile din Ogretinul și Drajna-d.-s. Știu carte 40 bărbați.

Locuri însemnate în comună sunt: Vîrfurile-Pietrele-Infierate și Malul-cu-Rîpa, La-Coasta-Tare.

Toată comuna are o suprafață de 800 hect.

Țuică se fabrică în comună ca la 750 hectol.

Stupii cu albine sunt 50.

Dealuri sunt: Malul-de-Răsună, Ursoaia. Pădurea Vîrfurile-Caşului se află pe teritoriul comunei.

Cătunul, com. rur., compusă din

cătunele: Albeni, Banovul, Brătești, Cătunul, Țavirlăul, pendinte de pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Se află situată pe coasta dreaptă a Glavaciocului.

În 1886, avea 940 suflete și 178 contribuabili.

Budgetul anual era în 1886 de 7713 lei la venituri și 7606 lei la cheltueli.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 2 dascăli. În comună se află o școală mixtă cu 2 clase, condusă de un învățător; în 1888 au urmat 11 băieți și 3 fete.

Această comună este departe de București de 65 kil., de Giurgiu 76 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 28 kil. În anul 1888 s'au cultivat o suprafață de 1150 hect., cu diferite cereale.

Cătunul, *sat*, face parte din com. rur. Berceni, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cătunul, *sat*, face parte din com. rur. Cătunul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Cătunul, *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzău. Are 40 locuitori și 10 case.

Cătunul, *cătun*, pendinte de com. cu același nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. În acest cătun sunt: școala, biserica și casa comunală.

Cătunul, *moșie* a d-lui Gheorghe Gr. Cantacuzino, pe care, la 1864, s'au împroprietarit loc. din com. Provița-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova.

Cătunul-Bisericeii, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești. Face parte din com. rur. Cocul-Popești.

Cătunul-Boului, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Cocul-Popești.

Cătunul-de-Sus, *sat*; face parte din com. rur. Dobrotinetul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 550 locuitori. Este situat pe dealul Oltului. Aci e o biserică fondată la anul 1639, de Matei-Vodă-Basarab.

Cătunul-din-Deal, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Bradul-Geamăna.

Cătunul-Moara, *sat*; face parte din com. rur. Bătești, pl. Crivina, jud. Prahova.

Cătunul-Negrași, sau Romanai, sau Rominești, *moșie*, județul Argeș, plasa Cotmeana; cu o întindere de 4950 pogoane pădure. E proprietatea statului; altă-dată aparținea mănăstirii Glavaciocul din Vlașca. La 1871 avea o arendă de 12700 lei și a fost ipotecată împreună cu alte 380 proprietăți ale statului pentru împrumutul domeniial de 78 milioane. Pentru periodul 1883-88, arenda acestei moșii a scăzut la 5720 lei.

Cătunul și Cepturașul, *moșie*, în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Cătunul. Are 300 hect. ale moșnenilor Boerești.

Cătunului (Fața-), parte din *moșia* Cepturașul-Cătunul, din com. Cătina, jud. Buzău; formează o sfoară de 27 hect., din care 11 pădure.

Cătușa, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltului, pendinte de com. rur. Bărbătești. Are 150 locuitori.

Cătușa, *baltă*, lângă Siret și sta-

ția Bărboși, în com. Filești, pl. Siretul, jud. Covurlui. Este formată de pârâșul cu același nume.

Cătușa, *pârâș*, în com. Filești, pl. Siret, jud. Covurlui. El începe a izvori din Satul-Costi și e format din alte patru pârâșe, ce curg prin văile: Dancăi, Satul-Costi, Satul-Conachi și Filești; apoi, străbătînd valea cu același nume, formează la capăt spre S., lângă Siret, balta Cătușa.

Cătușa, *vale*, în com. Filești, pl. Siret, jud. Covurlui. Ambele coline ale acestei văi sunt împodobite cu vii aparținînd cele mai multe Gălățenilor. Pe partea estică a văii Cătușa trece drumul de fer, iar prin partea vestică linia fortificațiilor Galați-Nămoloasa-Focșani.

Cățălești, *sat*, pl. Bistrița-d.-s., com. Spineni, jud. Bacău; situat pe șesul drept al Siretului, mai sus de Spineni. Are o școală; o biserică ortodoxă făcută la 1832; o cîrciumă. Sunt 69 capi de familie, cu 259 suflete. Vite sunt: 13 cai, 169 vite mari cornute și 39 porci.

Cățatul, *pădure* a statului, în întindere de 225 hect. formată din 2 trupuri: Cățatul (200 hect.) și Altul-Cucei (25 hect.). E situată în com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Cățeaua, *iezer*, în balta com. Gropeni, jud. Brăila. E unit în partea de V. cu iezerul Moara-Bună, comunicînd cu privalul Gingărășoia, prin privalul Mocanu.

Cățeaua, *movilă*, jud. Brăila, la 1 1/2 kil. spre N. de satul Dudesu, pe lunca Călmățuiului.

Cățeua, *prival*, jud. Brăila, care unește iezorul Cățeua cu canalul Vilciu.

Căței (Valea-), *vale cu pîrișă*, com. Corbița, jud. Tecuciu. Izvoarește din Dealul-Viilor și se varsă în Berheciul, pe partea dreaptă.

Cățel (Măgura-lui-), *măgură*, jud. Teleorman, la hotarul domeniului orașului Alexandria cu moșia Atîrnați, în apropiere de calea națională Turnul-Vitânești. Înălțimea ei este de 40 m. și lărgimea la bază de 150 m.

Cățelei (Piatra-), *loc izolat*, și escavație în muntele Bisoca, jud. Buzău. Din interiorul său începe să curgă apa Peceneaga. În această peșteră s'au găsit resturi de arme vechi, precum: săbi, topoare, etc.

Cățelei (Piatra-), *munte*, în jud. R.-Sărat., plaiul Rîmnic, com. Bisoca. E așezat în partea de Vest a comunei Carîmbul, pe pîriul Recea. E acoperit cu păduri și pășuni. Vara se află aci stîne de oi.

Cățelești, *cătun*, pendinte de comuna Tecuciu-Kalinderu, din plasa Teleormanului, jud. Teleorman. Are o populație de 250 suflete și 49 contribuabili.

Cățelul, *sat*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Dudești-Cioplea. Este situat spre E. de Dudești. În partea de N. are dealuri, iar la S. pămîntul e băltoș.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 3 cîntăreți. În sat se află o școală, frecventată de 16 elevi, cu întreținerea căreia comuna cheltuește 1940 lei anual.

Populația lui e de 259 suflete. Comerțul se face de 4 circumar și 1 hangiu.

Suprafața totală a satului e de 620 hect. (împreună cu Vitanul), din cari 420 hect. aparțin d-lui T. Eftimiu și 200 locuitorilor. Viea se cultivă pe o scară întinsă. 150 hect. rămîn sterpe.

Cățelul, *fort* în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Cățelului (Măgura-), *semn de hotar*, între moșiile Lisa și Vînători, din pl. Margineii, județul Teleorman.

Cățelului (Piscul-), *pisc*, la V. de com. Țițești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Cățelului (Valea-), *vale*, între iazurile Romînești, comuna Movileni, plasa Copoul, județul Iași. Se prelungeste până în comuna Păunești. Pe ea se fac semănături.

Cățelușa, mic *afluent* al Bistriței, jud. Suceava. Formează hotar între comunele Broșteni și Mădeiu (3000 m.)

Cățetul, *sat*, face parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea. Are o populație de 319 locuitori (163 bărbați și 156 femei). Cade în partea de N. a comunei și este situat pe dealul Cățetul.

Aci este o biserică de lemn, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, fondată la anul 1822. Este la distanță de 3¹/₂ kil. de căt. Dozești, unde este școala și reședința comunei. Copii în vîrstă de școală sunt 39 (23 băieți și 16 fete).

Cățetul, *deal*, com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea. Are o

direcțiune de la N. spre S. Pe el este situat satul Cățetul.

Căținele, *lac*, în pl. Borcea, insula Balta, com. Șocariciul, jud. Ialomița.

Căținul, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta. Se întinde pe teritorul comunelor Fetești și Stelnică, jud. Ialomița.

Căținul-cu-Butuci, *lac*, în plasa Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Dudești, jud. Ialomița.

Căținul-din-Mijloc, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Dudești, jud. Ialomița.

Căținul-lui-Panait, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Cățunul, *munte*, la N. de com. Lerești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cățunul, *pădure*, supusă regimului silvic, pe moșia Muntele-Cățunul, com. Lerești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel. E în întindere aproximativă de 300 hect., cu un masiv des, compus din fag, plop și mesteacăn. Spre vîrf se află puțin molift și este situată în regiunea muntoasă, cu pante repezi, din care se scurg pîraie. Se învecinește la N. cu Zezerul, la S. cu Văcarea, la E. cu Rîul-Tîrgului și la V. cu Târîtoasa.

Căuești, *sat*, din com. Roșcani, plasa Turia, județul Iași; satul se află situat pe dealurile: Spineni și Stîlpeni, avînd suprafața de 1432 hect. și o populație de 83 familii, sau 323 locuitori Romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea viteilor. Are o biserică, deservită

de 1 preot, 1 cîntăreț și 2 ecle-siarhi, precum și o școală între-ținută de comună, care a fost înființată în 1880, frecventată de 15 elevi.

Numărul vitelor e de 761 cape-te, din cari: 262 vite mari cornu-te, 380 oi, 42 cai și 77 rîmători.

Căuești, sat, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Adam, spre S.-V. de satul Adam. Are 207 locuitori (din cari 16 știu carte). Înainte se numea Cucuești.

Căuești, sat, din com. Scheia-Căpotești, pl. Fundurile, jud. Vaslui. E situat între dealul Du-păita la S., și între al Faurului la N.-E., pe o întindere de 644 hect. și cu o populație de 56 familii, sau 280 suflete. Parte din ei sunt răzeși.

Căuești, iaz, în vatra satului Că-uești, com. Roșcani, pl. Turia, județul Iași; are o întindere de peste 5 hect., și format din scur-sura iazului Roșcani. Este abun-dent în pește.

Căuești, pîrîu, jud. Vaslui, nu-mit ast-fel după valea și satul Căuești, din com. Scheia. Iz-vorește din partea de Nord a satului, din Șipotul-lui-Taur; curge prin sat spre E., apoi printre Capul-Dealului, Faurul și Filozofului și se varsă în pî-rîul Rebricea.

Căueștilor (Valea-), vale, din com. Scheia, jud. Vaslui; se întinde de la N.-V. către E., prin mijlocul satului Căuești și printre dealurile: Moviliței, Du-păitei și Faurului și se termină lângă Șesul-Scînteii.

Căuia, deal, la E. de satul Că-uia-d.-s., com. Negulești, jud. Tecuci.

Căuia, pîrîu, jud. Tecuci, izvo-rește din punctul numit Groa-pa-Ursului; trece prin satele Căuia-d.-s., Căuia-d.-j., Răspopi; merge în direcție N.-E. și se varsă în Berheciul.

Căuia-de-Jos, sat, face parte din com. Negulești, jud. Tecuci. E situat pe coasta dealului cu același nume, 800 m. departe de reședința comunei. Are o populație de 55 capi de fa-milie, cu 198 suflete, cari lo-cuiesc în 49 case.

Locuitorii sunt împroprietăriți.

Căuia-de-Sus, sat, face parte din com. rur. Negulești, pl. Berhe-ciul, jud. Tecuci. Situat pe dea-lul cu același nume, la N. com., 2 kil. departe de reședință.

Are o populație de 29 capi de familie, cu 106 suflete. Copii în vîrstă de școală sunt 45 (24 băieți și 21 fete). Este străbătut de rîpa cu același nume.

Locuitorii sunt împroprietăriți.

Căulești, sat, cu 40 familii, jud. Argeș, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Lunca-Corbului.

Căușeni, sat, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-lui-Iurașcu, spre N.-E. de satul Poiana-lui-Iurașcu, pe malul drept al pî-rîului Sasa. Are 115 capi de familie, 425 locuitori, din cari 75 contribuabili; 19 știu carte. Locu-esc în 110 case. În sat se află 499 capete de vite mari. Are o bi-serică de lemn în partea nu-mită Căușeni-lui-Burchi. Acest sat este alcătuit din părțile nu-mite: Căușeni-Giosanului, Cău-șeni-lui-Burchi, Căușeni-lui-Iurașcu și Căușeni-Răzași.

Căușul, deal, de natură pietroasă, acoperit cu tufărișuri, în plasa și jud. Tulcea, com. Agi-Ghiol.

Se desface din dealul Orta-Bair, se întinde spre E., cu o di-rectie generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și pe cea apusană a comunei. Are o înălțime de 205 m. dominînd satul Agi-Ghiol, care posedă și tufărișul ce aco-peră acest deal.

Căușeni-Giosanului, parte din satul Căușeni, com. Poiana-lui-Iurașcu, jud. Roman.

Căușeni-lui-Burchi, parte din atul Căușeni, com. Poiana-lui-Iurașcu, jud. Roman.

Căușeni-lui-Iurașcu, parte din satul Căușeni, com. Poiana-lui-Iurașcu, jud. Roman.

Căușeni-Răzeși, parte din sa-tul Căușeni, com. Poiana-lui-Iurașcu, plasa Fundul, județul Roman.

Căzănarului (Dosul-), colină, în com. și căt. Calvinii, județul Buzău; pădure, pe ea se află și puține arături.

Căzăneasca, moșie, a Eforiei Spitalelor Civile din București, situată în com. Gârdești, jud. Teleorman. Are o întindere de 350 hect. pămînt arabil.

Căzăneasca, pădure, pe moșia cu același nume, jud. Teleorman, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București. Intinderea ei este de 15 hect.

Căzănești, com. rur., în pl. Ia-lomița-Balta, jud. Ialomița. Este situată pe partea stîngă a rîului Ialomița, între comunele Cio-china și Sărățeni-d.-s.

Teritoriul comunei, cu supra-fața de 7000 hect., din cari 400 hect. pădure și 50 hect.

luncă băltoasă, se întinde din albia râului Ialomița, spre N. până în teritoriul comunei Reniga. Moșia este proprietate particulară. După legea rurală din 1864, se află 101 locuitori împroprietăriți și 65 locuitori neîmproprietăriți.

Se compune dintr'un singur sat și două cătune (tîrle): Drăgoiasca și Bibicelul.

Satul Căzănești este situat pe o mică culme de deal, pe țărmul stîng, la 1 kil. de râul Ialomița. Este strămutat pe acest loc de pușin timp, mai înainte era la 3 1/2 kil. spre S. de actualul sat, tot pe malul stîng al râului, unde Ialomița face un mare cot mergînd despre S. spre N. Vechiul sat, părăsit din cauza inundațiilor, era pe locul numit Biserica-Vechiă, unde biserica vechiului sat s'a păstrat mult timp.

În satul Căzănești este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

După recensimîntul din anul 1890, populațiunea comunei se compune din 1058 locuitori, cu 280 capî de familie și 778 membri de familie, sau 554 bărbați și 504 femei. După naționalitate: 1049 Romîni, 4 Greci, 4 Unguri și 1 German. După religie: 1053 creștini ortodocși, 4 catolici și 1 mozaic. După profesii: 316 agricultori, 12 meseriași, 11 comercianți, 3 profesii libere, 74 muncitori și 24 servitori. Știu carte 100 persoane și 958 nu știu.

Vite sunt: 300 cai, 500 boi, 1500 oi și 125 rîmători.

Budgetul comunei, în anul 1887—88 era de 4989 lei.

Instrucțiunea se predă într'o școală mixtă la 38 elevi, de un învățător retribuit de comună.

Aici se află o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Prin satul Căzănești trece călea județeană Slobozia-Urziceni.

Căzănești, com. rur., în jud. Mehedinți, pl. Ocolul, la distanță de 28 kil. de orașul Turnul-Severin, și de 17 kil. de Malovățul, reședința plășei. E situată pe Valea-Coșuștei și alte văi, formînd comună cu cătunele: Jignița și Roșia. Are 560 loc. și 125 case. Contribuabili sunt 109. Locuitorii posedă: 16 pluguri, 33 care cu boi, 5 căruțe cu cai și 120 stupi.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți. O școală, cu un învățător, e frecventată de 20 elevi.

Budgetul comunei se ridică la veniturile de 967 lei, și la cheltuelile de 774 lei.

Numărul vitelor în această comună este de: 216 vite mari cornute, 36 capre, 100 oi și 205 rîmători. Comuna este udată de râul Coșuștea și pîraiele Galbenul, Govodarva, Roșul și Manea.

Văile mai principale din această comună sunt: valea Coșuștea, Ilfoval, Mățișul, Manea, Ciușanul - Meilor, Roșia și Govodarva. Iar dealuri mai principale sunt: Dealul Lupșa, Ochianul, Cocîrțaul, Mățișul - Bisericei, Cracovini, Copilomie, Cornetul, Govodarva, Roșul și culmea Husnicioara-Priboești.

Prin comună trece șoseaua comunală Ciovîrnășani-Căzănești-Poiana-Corcova.

Căzănești, com. rur., pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Este situată la o mică distanță de Valea-Oltului, pe un deal, 7 kil. departe de Rîmnicul și 3 kil. de subprefectură.

Are o populațiune de 430 locuitori (194 bărbați, 236 femei); 132 capî de familie; 156 contribuabili și 104 case. În co-

mună e o biserică zidită la anul 1802.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și au: 25 cai, 100 boi, 90 vaci, 200 oi și 140 porci. Ei s'au împroprietărit la 1864 pe moșii particulare și li s'au dat 187 hect. pămînt.

Copii în vîrstă de școală sunt 52 (19 bărbați și 33 fete). Știu carte 20 băieți și 4 femei.

În comună sunt 15 stupi cu albine.

Comuna, cu izlaz cu tot, are 750 hect. pămînt.

Veniturile comunei sunt de 1400 lei.

Moșia Căzănești a fost închinată de logofătul Vlad Căzănescu, mănăstirei Horezul, împreună cu viea de acolo și toată starea sa nemișcătoare ce avea la anul 1712.

Căzănești, (Dealul - Cucului), sat, pe apa Topologul, jud. Argeș, pl. Topologul. Are 60 familii; în sat e o biserică cu hramul Buna-Vestire, deservită de un preot și un cîntăreț. Face parte din com. rur. Ciutești-Căzănești. Aici este reședința primăriei.

Căzănești, sat, face parte din com. rur. Cucuești, pl. Oltul-d-j., jud. Olt. Este situat în centrul comunei și e udat de gîrla Cungrea-Mică.

În acest cătun, cel mai populat, este biserica comunei, rezidită la 1881, pe ruinele unei vechi biserici.

Căzănești, sat, din com. Negrești, pl. Funduri, jud. Vaslui, la N.-E. de tîrgușorul Negrești. E situat între două dealuri mici, pe o întindere de 778 hect. Are o populație de 70 familii, sau 350 locuitori Romîni, care se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

În partea de N.-V. a satului se află biserica, deservită de 2 cîntăreți, făcută de unul numit Buzdugan.

La V. de sat trece pîriul Rebricea, ce formează șesul cu același nume, bogat în fînețe.

Numărul vitelor e de: 157 vite mari cornute, 150 oi, 13 cai și 28 rîmători.

Locuitorii posedă: 14 pluguri și 14 care cu boi și 1 căruță; 30 stupi cu albine.

Căzănești, deal, în raionul comunei Căzănești, pl. Ocolul, jud. Vilcea, pe care se cultivă 8 hect. vie.

Căzănești, pădure, a statului, jud. Olt, în întindere de 350 hect., pendinte de comuna Cucuți, pl. Oltul-d.-j. E formată din trupurile: Zăvoiu (100 hect.) și Valea-Fetei (250 hect.)

Căzănești, Rădești, Voicești și Horezul, sau **Comănița**, trupuri de moși, ale statului, jud. Olt, pendinte de Mănăstirea-Horezul, Ele s'a arendat pe periodul 1888—1893 cu 5500 lei anual.

Căzănești-Vărzari, sat, județul Argeș, pl. Topologul; face parte din comuna rur. Dedulești-Vărzari.

Căzătura, munte, jud. Bacău, pe teritoriul com. Tîrgul-Trotușul.

Căzăturile, vîrf de munte, jud. Bacău, pl. Trotușul, din culmea Ciortolomului.

Ceabăul, deal, în jud. Fălciu, cu o suprafață de 428 hect., în partea de Sud a com. Tîrzi, plasa Crasna, terminîndu-se cu gura Crasna în hotar despre Est cu com. Corni.

Ceacîrul, cătun (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe cîmpul Bărăgan, teritoriul com. Tonea.

Ceacul, com. rur., în jud. Ialomița, pl. Borcea, situată spre V. de orașul Călărași, între comunele Călărași-Vechi și Caco-meanca.

Teritoriul comunei se întinde din Dunăre, spre N., pe cîmpia Bărăganul, pe o suprafață de 7000 hect., din cari 3000 hect. lac băltoș și 500 hect. pădure. Moșia poartă numele Ceacul sau Valea-Plopului și este proprietatea statului, fostă pendinte, până la secularizare, de biserica Sfinții-Apostoli din București. Pe periodul 1885-1895 s'a arendat cu suma de lei 85000 anual.

După legea rurală din 1864 sunt împroprietăriți pe moșie 134 locuitori și neîmproprietăriți 165.

Se compune dintr'un singur sat, situat la 10 kil. spre V. de orașul Călărași, sub coasta Bărăganului. Poartă numele unui sătean. Mai înainte s'a numit Valea-Plopului după numele unei văi, ce pleacă din lacul Călărași spre N. Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea este de 1595 locuitori, din cari 373 capi de familie și 1222 membri de familie (1890). Sunt 794 bărbați și 801 femei. Dintre locuitori, 1590 sunt Romîni și 5 Greci, toți de religie creștină ortodoxă. Din aceștia sunt 385 agricultori, 2 meseriași, 3 comercianți, 6 avînd profesiuni libere și 10 servitori. Știu carte 170 persoane.

Sunt 108 contribuabili, din cari 10 se ocupă pe lîngă plugărie și cu comerțul.

Vite sunt: 1500 cai, 1800

boi, 2400 oi, 100 capre, 1500 bivoli, 10 asini și 1000 porci.

Venitul comunei în 1887-1888 era de 4036 lei și cheltuelile de 6027 lei.

E o școală mixtă frecventată (1890) de 68 băieți și 9 fete, cu 1 învățator. Localul școlii este de zid, construit de comună.

Se află o biserică, deservită de 2 preoți și 2 dascăli; în budgetul comunei se prevede pentru cler suma de 552 lei anual.

Ceadărul, deal, în comuna rurală Grozăvești, din jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j.

Ceadîrgiul, nume vechi, ce purta satul Oinacul, jud. Vlașca.

Ceahlăești, jud. Neamțu. (V. Ceahlăești, sat).

Ceahlăul, masiv muntos, județul Neamțu, intercalat între Bistrițioara, Bistrița și Bicăzul. Este sălbatec, tăiat de văi, radiînd în toate direcțiunile de la creștet și lipsit de comunicațiuni. Singura potecă pe el este a pîriului Schitul (pe la Durău), care trece pe la vestul vîrfului Ceahlăul (1908) și conduce la Bicăz. La Nordul masivului, rîul Bistrițioara deschide pasul Tulgheșului, care conduce în valea Mureșului.

Piscul cel mai înalt din acest masiv este: Ceahlăul sau Pionul, cu vîrfurile: Panaghia și Butul, iar ramurile mai principale sunt: Răpciunele, Obcina-Verde, Obcina-Boului, Obcina-Baiului, Piciorul-Furciturilor, Culmea-Săcuescului, Obcina-Neagră, Culmea-Hegheșului.

Masivul Ceahlăului, pus între linia Bicăzului și a Bistrițioarei, desparte coloanele armatei, cari ar utiliza aceste

- linii, printr'o distanță de 25 kilometri. Este însă de observat, că acele 2 linii și în particular a Bicazului este foarte precară. Masivul Ceahlăului, care le desparte, fiind înalt și sălbatec, iar coloanele atacului deșușind în valea strîmtă a Bistriței, apărarea în această regiune se poate efectua în condiții avantajoase.
- Ceahlăul, pisc** însemnat al Carpaților, jud. Neamțu. V. Pionul.
- Ceairelor (Valea-), vale**, în județul Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei rurale Enisala. Se desface din poalele răsăritene ale dealului Cala-Culai-Bair. Se întinde spre E. într'o direcție de la V. la E., brăzdînd partea estică a plășei și nord-vestică a comunei. Se întinde pe la poalele dealului Calabalic-Bair, trece prin satul Enisala și, după 4 kil. de curs, se termină în stuful de lîngă iezorul Babadag. Pe valea-î merge drumul comunal Enisala-Visterna.
- Ceairul-Poștei, loc izolat**, între comunele Livezeni și Țițești, plasa Rîurile, jud. Muscel, în posesiunea statului.
- Ceairului (Măgura-), măgură**, căruia îi zice și Măgura din Ceair, la Sud-Vestul comunei Zimnicea, jud. Teleorman. E semn de hotar între pămîntul cedat locuitorilor din această comună după legea rurală și proprietatea principelui Ipsilante.
- Cealic, cătun**, în jud. Ialomița, pl. Balta, com. Mărculești, situat pe cîmpul Bărăgan, la 10 kil. de Mărculești. Are 55 familii Romîni.
- Cealmăul, vale** mlăștinoasă, în jud. Covurlui, com. Foltești, din pl. Prutul, lîngă dealul Baba-Draga, aproape de Prut.
- Ceanac-Cale, ruinele** unei întărituri turcești, în pl. Hirșova, jud. Constanța, pe teritoriul comunei urbane Hirșova, situate pe vîrfurile pietros al unui deal din apropierea orașului, la 1 kil. spre N.-V. de oraș. Impreună cu fortăreața Tabia-Chiopriu, ambele ridicate de Turci, servea acestora a împiedica Rușilor trecerea Dunărei, ce se făcea lesne prin acele locuri. Ea domină orașul Hirșova, gîrla Baroiul și un drum vecinal ce duce de la Conacul-lui-Mănoile la Hirșova. Azi sunt niște dărămături ce vor dispărea cu timpul.
- Ceapa, lac**, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, comuna Fetești, jud. Ialomița.
- Ceapa, parte din moșia** Stroești, jud. Suceava.
- Ceapa, localitate**, unde astăzi sunt tîrlele Oprișănești, din comuna Perișorul, jud. Brăila.
- Ceapa, localitate**, în com. Văscani, jud. Suceava, unde se împart drumurile spre: Stroești, Hărmanăești, Ruginoasa, Todirești și Vladnici.
- Ceapa-Mocească (Porumbarele), moșie**, în jud. Buzău, comuna Mizil. Are 209 hect. arături, fîneață și suhat.
- Ceapa-Verde, pîriș**, în județul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Putrida. Izvorește din dealul Strejești, udă partea de V. a comunei, trecînd prin căt. Putrida-Mică, se varsă în pîriul Oreavul, pe dreapta lui, măjos de căt. de reședință, Putrida-Mare.
- Ceapă (Dealul-lui-), deal**, jud. Suceava, lîngă satul Hirtoapele.
- Ceardac (La-), Bîtca-Scaunelor), loc de excursiune** în vîrfurile muntelui Pleșul, chiar în hotarul dintre județul Suceava și Neamțu. Se află aci un foșor de scînduri, făcut de călugării din Mănăstirea-Neamțului, în care dînșii au pus o icoană. Pe aci trece poteca ce duce din Bogdănești, Rîșca și Boroaia la Mănăstirea-Neamțului.
- Ceardacul, sat**, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, cătunul comunei Golești. Și-a luat numele de la un ceardac făcut aci de Turci. Este așezat pe ambele maluri ale râului Milcov.
- Ceardacul, cîmpie** întinsă, cultivabilă, în com. rur. Scăpăul, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.
- Ceardacul, culmea** cea mai înaltă a dealului ce desparte șesul Siretului de al Moldovei, în com. Cristești, din județul Suceava. Peste acest deal trece șoseaua jud. Moțca-Pășcani-Tîrgul-Frumos. E îmbrăcată de pădure de fag și stejar. Vederea din foșorul ce era așezat aci era din cele mai frumoase ale județului și se întindea într'o mare depărtare peste șesurile Siretului și Moldovei și munți.
- Cearîngani, mahala**, în com. rur. Stîngăiceaua, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Cearîngani, deal**, în com. rur. Cîrceni, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Cearîngani, pîriș**, în com. rur.

Stîngăiceaua, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cearîngul, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul; ține de com. rur. Drincea.

Cearîngul, *deal cu vii*, în com. rur. Oprișorul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Ceaurul, *com. rur.*, din jud. Gorj, pl. Ocolul, spre S. de com. Bălești și la 7 kil. 500 m. de Tîrgul-Jiului. Se compune din cătunele Ceaurul și Tămășești. Prin acest sat trece apa Po'oaga ce vine din com. Bălești. Prin ea trece șoseaua comunală și la 3 kil. spre N. trece șoseaua județeană Tîrgul-Jiului-Severin.

E situat pe șes în albia Jiului și pe partea dreaptă. Are o suprafață de 2449 hect., din care 2000 hect. arabile, 220 hect. fineață, livezi, vii și izlaz și 229 hect. pădure.

Din acestea, 1248 sunt ale locuitorilor și 1201 ale proprietarului, d-l Dinu Mihail.

Loc. posedă 102 pluguri, 178 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 40 stupi cu albine. În com. se află o moară pe apa Poloaga, 2 fîntîni și 27 bunare.

Are o populațiune de 234 familii, cu 1228 suflete.

Venitul comunei este de lei 1919, banii 60 și cheltuelile de lei 1399, banii 39. Contribuabili sunt 355.

Sunt în com. 475 porci, 982 vite mari cornute și 83 cai.

Se află: 2 biserici, una făcută în anul 1863, iar cea-l-altă în anul 1881, deservite de un preot și 3 cîntăreți; o școală frecventată de 45 elevi; 3 cîrciumi.

Ceaurul, *cătun* și reședința comunei Ceaurul, din pl. Ocolul, jud. Gorj.

Situat pe șes în albia Jiului și pe partea dreaptă.

Are o suprafață de 1449 hect., din care 1200 hect. arabile, 120 hect. finețe, livezi cu pruni și izlaz, 129 hect. pădure.

Loc. are 60 pluguri, 100 care cu boi și vaci, 2 căruțe; 25 stupi cu albine. În cătun se află 1 moară pe apa Poloaga, 2 fîntîni și 18 bunare.

Populațiunea este de 242 familii, cu 870 suflete.

Vite sunt: 750 vite mari cornute, 60 cai, 2 bivoli și 347 rîmători.

Are 2 biserici, făcute una în anul 1863, iar cea-l-altă în anul 1881, deservite de un preot și 3 cîntăreți.

Ceauș-Ivan, *loc izolat*, în comuna Pucheni-Marî, pl. Crivina, jud. Prahova, fost pendinte de mănăstirea Snagovul.

Ceauș-Tatul, *subdivizie* a căt. Nenciul, din com. Lipia, jud. Buzău.

Ceaușoiaia satul Ceauș-Gheorghie, numită și Verneasca, *moșie*, în jud. Buzău, com. și căt. Pleșcoiul. Are 147 hect., din care 96 pădure, restul arături, izlaz și vie.

Ceaușoiaia, *munte*, în cercul comunei Predealul, pl. Peleşul, județul Prahova, situat între valea Ceaușoiaia și Orjogoaia. Este proprietatea Eforiei Spitalelor Civile.

Ceaușoiaia, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, foastă pendinte de mănăstirea Colțea din București, com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu moșiile Neamțu, Unghia-Mare și Pristolul, de pe Doftana, are o

întindere de 606 hect. și s'a arendat pe periodul 1888—93 cu 2250 lei anual.

Ceaușoiaia, *vale*, izvorește din raionul com. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova. Are direcția de la S. spre N. și se varsă în pîrîul Azuga, pe țărmul stîng, după ce udă poalele de V. ale muntelui Ceaușoiaia.

Ceaușoiaia, *subdivizie* a cătunului Pleșești, din com. Pleșcoiul, jud. Buzău.

Ceeliu-Chioi, *vale*, în pl. Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rur. Enisala, și anume pe al cătunului Visterna. Se desface din dealul Balar-Bair. Se întinde spre S. printre dealurile Stîlparul și Samaldar-Bair de-o parte, Bairac de alta. Își face drumul numai prin păduri, brăzdînd partea estică a plășei și pe cea sud-vestică a comunei. Prin ea merge și drumul comunal Visterna-Ciamurli-Canli-Bugeac.

Cega, *braț* sau *prival*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Bordușeni-Marî, jud. Ialomița.

Cegani, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată între comunele Bordușeni-Marî și Stelnică.

Teritoriul comunei are o suprafață de 5500 hect., și se întinde din Dunăre spre V., cuprinzînd parte din insula Balta, pe cîmpul Bărăganul, până se limitează cu capetele mai multor moșii. Coprinde două moșii: Ceganca, proprietate particulară și Pîrțani, proprietate a statului, cu 1100 hect., din care 50 hect. izlaz, 50 hect. bălțiș și 1000 hect. pămînt de cultură. Această moșie, înainte de

secularizare, aparținea mănăstirei Mislea, după numele căreia moșia se mai numește Pîrțani-Mislea. S'a arendat pe periodul 1886—1896, cu suma de 9000 lei anual.

Improprietățile sunt 123 locuitori și neîmproprietăți 110.

Se compune din satele Cegani și Pîrțani, cu reședința primăriei și a judecătoriei comunale în satul Cegani.

Populațiunea com. era (1890) de 1200 locuitori, cu 225 capi de familie. După naționalitate sunt: 1194 Romîni, 2 Greci și 4 Bulgari, toți de religie creștină ortodoxă. După profesii sunt: 364 agricultori, 5 meseriași, 1 industriaș, 11 comercianți, 5 cu profesii libere, 107 muncitori și 30 servitori. Cu știință de carte sunt 253 persoane.

Vite: 1400 boi, 465 cai, 105 bivoli, 916 rîmători și 946 oi.

Budgetul comunei în 1887—88, era de 3492 lei la venituri și de 4526 lei la cheltuieli.

E o școală mixtă, frecventată (1890) de 50 elevi, cu un învățător retribuit de stat și comună. Localul școlii este construit de comună cu suma de 3500 lei.

Sunt două biserici, deservite de doi preoți și patru dascăli. Pentru cler se prevede în budget suma anuală de 360 lei.

Pe partea de V. a teritoriului comunei, trece calea ferată Fetești-Făurei.

Cegani, sat, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe o mică coastă la 2 kil. de Borcea.

Aici se află reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

În sat sunt 146 familii de

Romîni, 1 familie de Greci și 5 familii de Țigani.

Este o școală mixtă cu un învățător și o biserică, la care servesc doi preoți și doi cîntăreți.

Vite sunt: 1120 boi, 411 cai, 89 bivoli, 710 rîmători și 646 oi.

Cehlăești, sătîșor, în com. Feleioara, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, așezat pe valea ce se deschide către Estul mănăstirei Agapia, între pîriul Topolița spre N. și pîriul Agapia spre S.

Terenurile sale se ridică în podișe treptate către satul Ghindăoani. Are o populație de vr' o 30 locuitori.

În acest sat se află o biserică de lemn.

Comunicația cu satele vecine se face printr'un drum care începe dintre kil. 33—34 al șoselei Piatra-Neamțu, drept în fața drumului ce duce spre mănăstirea Agapia, și se continuă prin satul Topolicești-Ocea, pe valea pîriului Topolița până la satul Păstrăveni.

Ceirul, deal. Vezî Horodiștea, deal, com. Tîrnauca, pl. Herța, jud. Dorohoiu.

Ceirul, deal, se întinde de la S. spre E., pe teritoriul satului Hărpășești, com. Popești, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Ceirul - Belciului, o parte din țarina satului Hîrtoapele, jud. Suceava.

Celaclar, vale, în județul Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Enigé, căt. Talașman. Se desface din poalele vestice ale movilei Talașman; se dirije spre N., avînd

o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea vestică a plășei și cea nordică a comunei; merge pe la poalele sudice ale dealului Mustana, și, după 2 kil. de drum, se unește cu valea Ceair-Arabagi spre a se arunca în Balta-Baciului.

Celariul, com. rur., din N.-V. plășei Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Locuitorii îi zic Pîrscovul. Se compune numai din satul cu același nume, situat pe un teren șes și înaintea duneilor de nișip care ajung până aci, prelungindu-se tocmai de la Jiü, dar care aci își găsesc o stavilă puternică în plantațiunile de salcîmi. E departe spre V. de Caracal de 18 kil., iar de Corabia de 39 kil. Altitudinea terenului d'asupra nivelului mării este de 138 m.

Are o populație de 1890 locuitori, toți Romîni, din cari 940 bărbați și 950 femei; 382 capi de familie; 872 căsătorii și 1018 necăsătorii. Știu carte 164, nu știu 1726. Sunt 351 contribuabili. Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. Vite mari cornute sunt 2209, vite mici cornute 1256, rîmători 790. Pentru comerț sunt 14 stabilimente.

Budgetul comunei pe 1886-87 a fost de 3735 lei la venituri și 3640 lei la cheltuieli.

Are o școală primară mixtă, cu un învățător, frecventată de 50 elevi, din 125 în vîrstă de școală. Are 2 biserici: Sf. Nicolae (1838) și Intrarea-în-Biserică, deservite de 3 preoți și 5 cîntăreți.

Celariul, pîriu, afluent al pîriului Fărcașa, jud. Suceava.

Celariul, pîriu, afluent al pîriului Suha-Mare, jud. Suceava.

Celăruși, *deal*, comuna Poinărei, plaiul Nucșoara, jud. Mucel.

Celcovățul, *munte*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, aproape de graniță.

Celebi-Chioi, *sat*, în jud. Constanța, plasa Medjidia, cât. comunei Tortoman, situat în partea vestică și puțin cam centrală a plășei și cea de S.-V. a comunei, la 7 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Tortoman. Este așezat în fundul văii Celebi-Chioi-Ceair, la 1 1/2 kil. spre N. de balta Carasul și este închis la N. de către dealul Devcea-Bair, cu vârful său Devcea-S. (102 metri); la V. de către dealul Ciocurac-Bair, cu un vîrf înalt de 104 metri; iar la E. de către dealul Panghirul, cu vârful său Panghir-Iuc (97 metri). La S. se întinde balta Carasul.

Populațiunea sa, compusă numai din Sîrbi și Bulgari, se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor. Pămîntul produce cereale, mai ales ovăz și mei; porumb și grîu puțin. Șoseaua județeană Cernavoda-Medjidia trece prin Sudul satului. Un drum comunal pleacă din partea septentrională a satului și duce la Tortoman (satul) și la satul Devcea.

Celeiul, *com. rur.*, în Sudul plășei Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Se compune numai din satul cu același nume, situat pe țarmul nordic al gîrlei Celeiul, în apropiere de Dunăre și de balta Potelul. E departe spre N. de Corabia de 4 kil., iar de Caracal de 36 kil. E așezat pe un teren șes, cu o altitudine de 44 m. d'asupra nivelului mării.

Are o populație de 1427 locuitori, din cari 381 capi de familie; 229 contribuabilî. Știu

carte 71; nu știu 1356. Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. Vite mari sunt 918, vite mici 1020 și rîmători 205.

Are 7 cîrciumî. Budgetul comunei pe 1886-87 a fost de 3533 lei la venituri, și 3183 lei la cheltueli.

Are o școală prim. mixtă de gr. II, cu un învățător, frecventată de 53 elevi, din 103 copii în vîrsta de școală. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Comparînd cuvîntul Celeiul cu Celeia din Noric, d. Gr. Tocilescu crede că această asemănare se datorește locuirei unuia și aceluiași popor în două regiuni deosebite.

În epoca tracică și în epoca romană, Celeiul s'a numit Colonia Malva sive Malvensis ex Dacia și a avut mare însemnătate orașul care acum este numai ruine. Malva a fost chiar capitala Daciei-Malvense, o divizie financiară a provinciei Dacia. Ca așezămînt vechiu, se observă la Celeiul o cetate ca de 4 pogoane, care era legată cu țarmul drept al Dunărei prin un pod, făcut de Constantin-cel-Mare, ale cărui picioare ruinate se văd în timpul scăderii mari a apei. De aci pornește un drum de piatră roman, care merge către Romula. Pe aci se găsesc multe monede din epoca romană. La Celeiul s'a născut preotul Șapcă, care a jucat un rol la 1848.

Celeiul, *cătun*, alipit comunei Costeni, plaiul Vulcan, jud. Gorj, la S.-E. de comună și la un kil. depărtare de dînsa.

Prin acest cătun trece șoseaua comunală vecinală de la N. spre S. În centrul cătunului trece rîulețul Orlea, peste care

comunicația se face pe un pod de lemn.

E situat pe vâlcea și coaste. Are o suprafață de 270 hect., din care: 120 hect. arabile, 50 hect. finețe, 20 hect. izlaz, 15 hect. vii și 20 hect. livezi de pruni.

Locuitorii au: 20 pluguri, 25 care cu boi și vaci; 24 stupi. În cătun se află 3 bunari și 2 fîntîni.

Populația e de 60 familii, sau 295 suflete, din cari 26 contribuabili.

Vite sunt: 110 vite mari cornoate, 23 cai, 150 oi, 23 capre și 110 rîmători.

Are 2 biserici de lemn, din care una fondată la 1828, deservite de preotul de reședință din Costeni.

Celeiul, *insulă*, în Dunăre, proprietate a statului, în fața cătunului Dasova, jud. Romanați.

Celeiul, *măgură și punct trigonometric de observație*, la N.-V. de Băilești, plasa Băilești, jud. Dolj. Are o înălțime de 78 m.

Celeiul, *moșie* a statului, în jud. Romanați, arendată pe 1887-88 cu 29100 lei.

Celeiul, *pichet de graniță*, pe Dunăre, situat în Valea-Tomi, jud. Romanați, în dreptul satului cu același nume.

Celeiul (Gîrla-), *mică apă*, jud. Romanați, care pune în comunicație în spre E. balta Potelul cu Dunărea. Și-a luat numele de la com. Celeiul ce vine așezată puțin mai la Nord. Incepe de la com. Orlea și se termină la Corabia, avînd pe malul stîng înșiruite mai multe sate.

Celeiul-Corabia-Dasova, *moșie* a statului, în jud. Roma-

nați, arendată pe 1887—88 cu 61720 lei.

Cenia, pădure, situată pe teritoriul com. Bodești-Precistei, anexa Oșlobeni, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Aparține statului, producând un venit anual de 2926 lei.

Centrul, sau Țirgul, suburbie, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. T.-Ocna. Este situată pe malul stîng al Troțușului, în centrul celor-lalte suburbii.

Are 4 biserici ortodoxe: una, cu hramul Sf. Nicolae, clădită la 1768 de Lascăr Rosetti și preotul Vasile Arapu și întreținută cu propriul ei venit; a doua, cu hramul Adormirea-Mai-cei-Domului, ridicată la anul 1680 de Hatmanul Gheorghe Ursachi, care a contribuit mult la fondarea Țirgului-Ocnei, și refăcută la 1850, de arhimandritul Damaschin și acum întreținută de stat; a treia biserică, cu hramul Buna-Vestire, împrejmuțată cu zid înalt, care la 1821 a servit de adăpost contra Turcilor, pe cînd ei urmăreau pe Greci, e clădită la 1726 de Răducanu Racoviță, fost mare vistier, și de soția sa Maria, și acum întreținută de stat. Pe perețele bisericeii se citește: «Après avoir réglé les fortunes publiques, j'ai donné des leçons aux plus grands politiques». (După ce am regulat averile publice, am dat învățături celor mai mari politici). La această biserică se află îngropat Costache Negri. A patra biserică cu hramul S-țif Voevozi, înălțată la 1852, de Dumitru și Nicolae Stoian, e întreținută din propriul ei venit și subvenționată de stat cu 230 lei pe an. E și o sinagogă izraelită, zidită la anul 1890, în locul celei vechi, de locuitorii

Evrei. Sunt 242 familii românești, 230 izraelite, 42 ungu-rești și 12 armenesti. În această mahala numită și Biserica-Țirgului, se află toate autoritățile comunei, școalele și o cazarmă. Are o grădină publică.

Cenușa, localitate, jud. Brăila, la 1 1/2 kil. spre E. de satul Tudor-Vladimirescu, unde a fost vechia tîrlă cu același nume.

Cenușa, loc. izol., în comuna Petricani, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Cenușa, vale, în jud. Buzău, com. Nișcovul, căt. Săseni-Vechi.

Cenușari, deal, pe care este situată com. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova, între gîrla Să-rata și com. Cărbunești.

Cenușari și Negoești (Moș-neni), păduri particulare, s-a-puse regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia moșnenilor Cenușari și Negoești, pen-dinți de com. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Cenușarul, lac, jud. Brăila, si-tuat la 4 kil. la S.-E. de co-munele Ciacîrul, Noianul și Bu-saga.

Cenușarul, movilă, jud. Brăila, la 6 kil., spre S.-E. de satul Cia-cîrul în lunca Dunărei, pe teri-toriul com. Vizirul.

Cenușasca, numire vechiă a că-tunului Grădinile, com. Măică-nești, pl. Marginea-d.-j., județul R.-Sărat. Numit ast-fel de la moșia Cenușasca.

Cenușascăi (Viile-), sat, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea, cătunul comunei Măicănești; e reședința

plășei. Și-a luat numele de la proprietatea Cenușasca, pe care este situată. Este așezat în par-tea de V. a comunei.

Cenușe (Movila-de-), movilă, în județul Buzău, com. și căt. Smeeni, pe moșia Smeeni, în apropiere de localitatea la Si-liște. E formată mai mult din hărburi și cenușe.

Cenușerie (La-), loc izolat, co-muna Pucheni, plasa Argeșelul, jud. Muscel.

Cenușeriei (Valea-), pîrîu, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Țirgul-Troțușul, care izvoarește din muntele Lunca-Pescarului. Se varsă d'a dreapta Slănicului.

Ceoaca, stupărie, jud. Dolj, pl. Balta, comuna Măceșul-d.-j., pe lîngă care trece limita de V. către com. Cîrna.

Ceoanta, loc izolat, în com. rur. Bicleșul, plasa Dumbrava, jud. Mehedinți.

Ceoara, munte, acoperit cu pă-dure seculară, în com. rur. Ilo-vățul, plaiul Cerna, județul Me-hedinți.

Ceoara, pădure și loc arabil, com. Bursucani, plasa Zimbrul, jud. Covurlui.

Ceoara, pichet de graniță, pe marginea Dunărei, în jud. Me-hedinți, pl. Blahnița.

Ceoara-Elena, moșie particu-lară, de 1073 hect., în com. Pe-chea, pl. Siretul, jud. Covurlui.

Ceobleanu, măgură, numită și Conacul-lui-Ceobleanu, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița; ține de com. rur. Deveselul.

Ceochiuțul, *sat*, în pl. Motrul-d.j.; ține de com. rur. Strehaia. Se împarte în: Ceochiuțul-d.s. și Ceochiuțul-d.j. Se află pe proprietatea statului Strehaia.

Ceocleni, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.s.; ține de com. rur. Miculești.

Ceolanul, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.j.; ține de com. rur. Zegaia.

Ceorani, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Văile; ține de com. rur. Miculești.

Ceoroboreni, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița-Cîmpul, la distanță de 35 kil. de Turnu-Severin și de 17 kil. de Vinjul-Mare, reședința plășei. Situată pe loc polejnic, formează comună singură. Are 760 locuitori, din cari 120 contribuabili. Locuiesc în 154 case.

Locuitorii posedă: 38 pluguri, 83 care cu boi și 8 căruțe cu cai. Are o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Budgetul comunei este la venituri de lei 3621; iar la cheltueli de 1325 lei. Numărul vitelor în această comună este de: 460 vite mari cornute, 700 oi, 40 cai și 700 rîmători.

Ceoroboreni, *lac*, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița; ține de com. rur. Ceoroboreni.

Ceoroiiul, *mahala*, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița; ține de com. rur. Orevița.

Ceotîrla, *măgură*, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița, pe teritoriul com. rur. Deveselul.

Ceovîrnășani, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul, la dis-

tanță de 25 kil. de orașul Turnul-Severin și de 15 kil. de Molovățul, reședința plășei. E situată pe valea Coșuștei. Formează comună cu satele: Sucarul, Cocorova și mahalaua Ludul. Are 1390 locuitori, din cari 216 contribuabili. Locuiesc în 270 case.

Locuitorii posedă: 50 pluguri, 133 care cu boi și 12 căruțe cu cai; 150 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu un învățător, frecventată de 24 elevi.

Budgetul comunei la venituri este de 5475 lei, și la cheltueli de 2715 lei.

Vite mari cornute sunt 798, cai 31, oi 400, capre 80 și rîmători 400.

Comuna este brăzdată de dealul Gârdoaia, numit și Dealul Ceovîrnășului; Capul-Dealului, ce poartă și numele de Dealul Bobului, și Dealul Bîrsenilor.

Apele, care udă această comună, sunt: Coșuștea, ce vine despre Sîșești; Coșușița și Gârdoaia, numită și Matca-Gârdoaei. Comuna se mărginește: la E., cu comunele Lupșea și Căzânești; la S., cu comunele Garbovățul, Husmioara și Valea-Boerească; la V., cu comunele Crăguești și Sîșești-d.j.; la N., cu Jegujani și Florești.

În această comună s'a găsit un mormînt, în care se afla un inel, o brățară și o diademă, toate de aur, care au fost ridicate și trimise spre conservare Muzeului Național din București.

Prin această comună trece șoseaua județeană Turnul-Severin-Tîrgul-Jiū.

Ceovîrnășani, *deal*, numit și Dealul-Gârdoaei, în județul Mehedinți, plasa Motrul-d.s., pe teritoriul comunei Ceovîrnășani.

Peste acest deal trece șoseaua județeană Turnul-Severin-Tîrgul-Jiū.

Cepari, *com. rur.*, jud. Romanați, pl. Oltețul-Oltul-d.j. E situată pe țărmul drept al râului Beica, și are spre E. ca dealuri: Ciochina și Comanul, ramificații ale dealului Strejești. E departe de Balș de 17 kil., și de Caracal de 43 kil. E formată din satul Cepari și căt. Beculești. Are o populație de 1200 locuitori, din cari: 608 bărbați și 599 femei; 313 capi de familie; 565 căsătorii și 623 necăsătorii. 88 știu carte și 1112 nu știu. Contribuabilii sunt 240.

Vite mari sunt 354, vite mici 285, porci 284.

Sunt 4 circiumi.

Budgetul comunei pe 1886-87 a fost de 1852 lei la venituri și de 1835 lei la cheltueli.

În comună sunt 3 biserici: Sf. Treime (1853), Intrarea-în-Biserică (1833), și Sf. Nicolae, deservite de 4 preoți și 7 cîntăreți; o școală primară mixtă, cu un învățător, frecventată de 41 elevi; o moară cu aburi.

Cepari. (V. Cepari-Urluești, jud. Argeș).

Cepari, *sat*, cu 140 locuitori, jud. Argeș, plasa Pitești; face parte din com. rur. Păduroiul.

Cepari-Bîrsești, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Topologul, pe apa Topologului, la 5 kil. de com. rur. Tigveni, reședința sub-prefecturii, și la 35 kil. de Pitești. Se compune din satele: Bîrsești, Cepari-Pămîntenii, Cepari-Ungurenii, Șendrulești, Valea-Calului și Vlădești. Are 320 familii, sau 1374 suflete.

În comună sunt 4 biserici: una în Bîrsești, a doua în Ce-

pari-Pămîntenî, a treia în Cepari-Ungurenî, și a patra în Vlădești. În comună se află o școală primară rurală.

Sunt 4 cîrciumi.

Budgetul comunei, pe 1882-83, a fost de 2320 lei la venituri, și de 2317 la cheltuieli. După o publicație oficială (1887), această comună număra 328 contribuabili și avea un budget de 5667 lei la venituri și de 5616 lei la cheltuieli.

Numărul vitelor, în 1887, a fost de 503 capete vite mari (450 boi și vaci, 53 cai), și de 1346 vite mărunte (670 oi, 296 capre și 380 rîmători).

Cepari-Pămîntenî, *sat*, cu 70 familii, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Cepari-Bîrsești. Are o biserică cu hramul Înălțarea-Domnului, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cepari-Ungurenî, *sat*, cu 60 familii, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Cepari-Bîrsești. Are o biserică cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Cepari-Urluești, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul. Are 87 familii. Face parte din com. rur. Urluești-Băbeni.

Cepcheșul, *munte*, jud. Neamțu, situat pe hotarul Transilvaniei, între muntele Ivanoș și Floarea, de care se desparte prin pîriașul Ivanoș, cum și muntele Cherechavaș, de care se desparte prin pîriul Ața.

Cepeî (Poiana -), *colină*, județul Buzău, cu mai multe ramificații, între muntele Poiana-din-Cale și Tehărăul. E acoperită cu pășuni și pădure.

Cepeî (Valea-), *izvor*, în județul Buzău, com. Nehoiașul. Ese din muntele Poiana-din-Cale și de la Poiana Cepeî și se scurge în pîriul Arțașul.

Cepeneagului (Lacul-), *lac*, la E.-E. comunei Peri-Rîioși, jud. Teleorman.

Cepeneagului (Movila-), *movilă*, lângă lacul cu același nume, în com. Peri-Rîioși, jud. Teleorman. Este semn de hotar între moșia Eforiei Spitalelor Civile din București și celelalte moșii vecine.

Cepești, *sat*; face parte din com. rur. Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 386 locuitori. Cade în centrul comunei.

Cepești, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Rădești, spre S. de satul Rădești.

Cepila, *localitate*, în județul Suceava, la gura pîriului Platonîța, în satul Manolea.

Ceplea, *cătun*, al comunei Broșteni, din plasa Jiul, jud. Gorj, în partea despre N. și la un kil. depărtare.

Este situat pe loc șes și lângă lanțul de înălțime din stînga Jiului, numit Culmea-Jiului.

Prin el trece șoseaua Filiași-T.-Jiul, care-l leagă la N. cu șoseaua și comuna Izvoarele, iar la S. cu comuna sa Broșteni.

Are o suprafață de 600 hect., din care: 150 prj. pădure de mijloc și mărunță, 350 hect. loc de cultură, fineață și pășune, proprietatea d.-lor Cepleni și Pîrîeni.

Are o populație de 49 familii, sau 170 suflete, Romîni, din care 4 familii țigani, cu 16 suflete.

Sunt 48 contribuabili.

Numărul vitelor este de 112 vite mari cornute, 11 cai, 174 oi, 33 capre și 60 rîmători.

Locuitorii posedă: 13 pluguri, 26 căruțe cu boi, 3 căruțe cu cai și 8 stupi cu albine.

Are o biserică de zid, făcută de un vechi proprietar, Radu Cepleanu, la anul 1770.

Ceplenița, *com. rur.*, în partea de N. a plășei Bahluiul, jud. Iași, între comunele: Șipotale Bădeni, Cotnari, și județele: Botoșani și Suceava, întinzîndu-se de la N. spre S.-E., pe o lungime aproape de 26 kil. Terenul ei e plin de dealuri, care în partea de S.-V. sunt acoperite de păduri, vii și livezi, iar partea de N. cu lanuri cultivabile, cu imășe și finețe. Este formată din satele: Ceplenița, Buhalnița, Viriții, Moara-Prefectului, Steclăria și Borosoala.

Are o populație de 628 familii, sau 2384 locuitori, între care sunt cîți-va Țigani și Evrei. Pe lângă lucrarea pămîntului, locuitorii se mai ocupă cu cultura viilor și a livezilor.

În această comună sunt două biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; 2 școli, frecventate de 56 școlari; 12 mori de apă.

Budgetul comunei este de 11012 lei, 23 bani la venituri și de 8845 lei, 70 bani la cheltuieli.

Numărul vitelor se urcă la 4754 capete, dintre care: 1498 vite mari cornute, 224 cai, 2473 oi și 559 rîmători.

Tot teritoriul comunei Ceplenița, a fost al familiilor Pășcanu, Văcărescu și Balș și este azi proprietatea familiei Christache Zarifopol.

Ceplenița, *sat*, așezat în centrul comunei Ceplenița, plasa Bahluiul, jud. Iași, pe podișul și șesul numit al Țiganilor (Puiul)

și pe ambele maluri ale râului Bahluiul. Are o populație de 271 familii, sau 1032 locuitori, printre cari unii sunt de origine slavă, vorbind limba rusă.

Este reședința comunei. Are o școală întreținută de comună, înființată în anul 1880 și frecuentată de 23 elevi.

Pe platoul dealului despre S. se află casa proprietății; alături este biserica, zidită la 1836 de Mihail Pașcanu, deservită de 1 preot, 1 cântăreț și 2 eclesiarhi; pe apa Bahluiului este o moară.

Pământul satului Ceplenița este nisipos și cleios, iar pe partea podișelor este bun de cultură.

Viea se cultivă pentru trebuința locală și este de calitate bună. Din dealuri și pîrae se scoate multă piatră.

Numărul vitelor este de 2339 capete, din cari: 769 vite mari cornute, 131 cai, 1130 oi și 309 rîmători.

Cepoaselor (Dealul-), deal, com. Otești-d.-s., plasa Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cepoaselor (Valea-), vale, jud. Olt. Izvoarește de la S. de com. Otești-d.-s., și se varsă în Cungea-Mică, pe țărmul stîng, tot în raionul acestei comune.

Cepoești, ogaș, numit și Ogașul-Cepoeștilor, în com. rur. Bărboiul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți; se varsă în apa Corzului.

Cepoiul (Brănișteanul), munte, jud. Bacău, pl. Troțușul, pe teritoriul comunei Mănăstirea-Cașinul, cu o înălțime aproximativă de 450 m.

Cepoiul, virf de deal, jud. Bacău,

pl. Troțușul, pe teritoriul comunei Doftana.

Cepoiului (Dealul-), deal, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Otești, pe teritoriul satului Otești.

Ceptura, com. rur., pl. Cricovul, jud. Prahova. Este situată pe valea Ceptura și se compune din 6 cătune: Ceptura-d.-s., Ceptura-d.-j., Valea-Gardului, Șoimescul, Rotari și Malul-Roșu. Are o populație de 2338 locuitori (1180 bărbați și 1158 femei), cu 453 capi de familie, din cari 562 contribuabili. Locuiesc în 453 case.

În comună sunt 5 biserici: trei în cătunul de reședință (compus din cătunele Ceptura-d.-j., Ceptura-d.-s. și Valea-Gardului), una în Șoimescu, una în Rotari și un schituleț, ce aparține mănăstirei Căldărușani, situat în via Căldărușani.

Biserica din Ceptura-d.-j. are inscripția:

«La anul 1794, Octobre 17, în zilele Domnitorului Țării-Românești Alexandru Moruzzi, s'a ridicat din temelie biserica cu hramul Intrarea-in-Biserică, de către Neagoe Iordănescu, Ion Diaconul Coconescu, Neagoe Buligescu, și alții».

Biserica din Ceptura-d.-s., n'are pisanie; în sinodicul bisericii se vede că este zidită din temelie de Postelnicul Pîrvu Drăgulănescu și alții, la anul 1835.

Toate aceste biserici sunt de servite de 5 preoți.

Ocupația locuitorilor e agricultura și fabricarea țuiceii. Dintre locuitori, 10 sînt meșteșugari, 3 sunt cizmarî, 2 croitorî, 4 fierari și 1 rotar.

Ei au: 20 cai, 23 epe, 8 bivoli, 25 capre, 2200 oi, 860 porci, 276 boi și 114 vaci.

Parte din locuitori sunt moș-

neni, parte s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statului Văleanca-Ceptura, numită și Cotroceanca, Crețulescul, Urlățeanca, Fundoaia, Bălăcennca, Sforile, Radu-Vodă, Căldărușanca, Macovei, etc.

Carte a început să se învețe aci de la 1848. Localul actual s'a construit de comună, pe locul oferit de d-1 colonel Cica, proprietarul moșiei Bălăceanca. Școalele se frecuentă de 151 copii, din numărul de 457 în vîrstă de școală. Cu întreținerea personalului, statul cheltuiește anual 3160 lei. Știu carte 104 bărbați și 22 femei.

Intreg teritoriul comunei, cu vatra satului și viile acum filoxerate, este de 2850 hect.; adică: 1500 hect. arabil, 150 hect. finețe, 100 hect. izlaz, 100 hect. pădure, iar restul de 1000 hect. este compus din dealuri cu vii filoxerate, livezi de pruni și vatra satului.

În cătunele Șoimescul, Rotari și Malul-Roșu se găsesc cărbuni în mare cantitate.

Pământul de pe vale este bun la tot felul de cultură; iar cel după deal este bun numai pentru vie, pruni, meri, peri, nucii, persici, vișini și cireși.

Comerțul se exercită în comună de 12 circiumari.

Budgetul comunei, pe exercițiul financiar 1894-95, a fost la venituri de 11519 lei și la cheltuieli 8315 lei.

Pe teritoriul comunei trece șoseaua națională Ploești-Buzăul și șoseaua către Inotești.

Este brăzdată de dealurile: Merezul, Lilești-Corbul, Cucea, Malul-Roșu, și de rîpale: Cucea, a Negoei și Malul-Roșu.

Merezul este un deal înalt, în forma unui trunchi de con, în virful căruia este un platoș, unde se găsesc mușci

de hîrburî și bucăți de cărămidă.

În vârful dealului Liliești este un platoș frumos, unde, se povestește, că ar fi fost un palat domnesc sau o cetate.

Comuna este străbătută de gîrla Ceptura, și de văile: Migala, Țigani, a-Mănăstirei, Brînzeasca, a-Călugărului, Trestia și a-Rugii, și de vălcelele: Neacșa și Găina.

Se mărginește la N. cu com. Gornetul-Cricovul și Tătarul; la E. cu com. Vadul-Săpat; la S. cu com. Fîntînelele și Inotești, și la V. cu com. urb. Urlați și com. Iordăcheanul.

Ceptura, *moșie* a statului, jud. Prahova, pendinte de Mănăstirea Radu-Vodă din București; pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 615 lei anual.

Ceptura, *moșie* a statului, jud. Prahova, com. Ceptura, pl. Cricovul, fostă pendinte de mănăstirea Cotroceni; pe periodul 1885-95, s'a arendat cu 12000 lei anual.

Ceptura, *izvor*, vine din com. Ceptura, jud. Prahova, și se varsă în pîrîul Istăul, în com. Baba-Ana. În timp de ploae cauzează mari pierderi agricultorilor prin revărsările sale.

Ceptura, *gîrlă*, curge din partea de N.-E. a căt. Rotari, comuna Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova; apoi spre V. printre cătunele Șoimescul și Sudiți; intră în cătunul Ceptura-d.-S., o ia drept spre E., formînd o mare curbă; desparte cătunul Ceptura-d.-S. de Ceptura-d.-J., tae șoseaua națională Buzău-Ploești; de aci malurile i se micșorează din ce în ce, așa în cît la comunele Conduratul și Degerați se pierd cu totul.

Une-orî, cînd vine mare, merge de se varsă tocmai în lacul Fulga. Alte-orî, cînd sunt ploî torențiale, se revarsă pe cîmpiile comunelor Inotești, Conduratul și Degerați.

Vara, cînd este secată, abia își urmează cursul, iar cînd plouă torențial, curge cu zgomot, repede, și vine așa de mare în cît nu se poate trece printr'însa.

Ceptura-de-Jos, *mahala* din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, județul Prahova, care împreună cu Ceptura-d.-s. și Valea-Gardului, formează cătunul Ceptura, cătun de reședință. Toate împreună au o populație de 1217 locuitori (616 bărbați, 601 femei).

Cepturașul, *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzău. Are 130 locuitori și 34 case.

Cepturașul, *izvor*, în jud. Buzău, com. Mlăjețul; începe din pădurea Topilele, se unește cu izvorul Stănila și se scurge în rîul Buzăul, la Șețul, com. Păltineni.

Cepturașul, *izvor*, în jud. Buzău, com. Cătina; începe de la muntele Colînul și se scurge în rîul Bîsca-Chiojdului.

Cepturașul și Cătunul, *moșie*, jud. Buzău. (Vezi Cătunul și Cepturașul).

Ceptureanca, *vale*, jud. Prahova, formată din apă de ploaie, la poalele dealurilor dintre comunele Ceptura și Vadul-Săpat, pl. Cricovul; curge spre S. pe canaluri, iar cînd vine mare și pe alături de ele, înecînd cîmpiile, care sunt mai joase; trece pe lîngă căt. Degerați, com.

Parepa, pl. Cîmpul, lăsîndu-l la V. și în dreptul căt. Rușani, din aceeași comună, se întîlnește cu Valea-Războiului.

Cepul, *prival*, jud. Brăila; unește partea E. a iezzerului Melcișul, cu partea de V. a iezzerului Rotundul.

Cepul, *viroagă*, jud. Brăila, la estul comunei Vădeni; unește viroaga Zagna cu lacul Zeton.

Cepușoara, *șir de dealuri*, jud. Bacău, pl. Trotușul, care se întinde prin com. Doftana, de la V. spre S.-E., pe șesul drept al Trotușului până în Valea-Doftanei. Acest șir prezintă un vîrf numit Cepoiul.

Cepurile, *bălți*, în jud. Botoșani, com. Salcea, pl. Siretul, în întindere de 17 hect.

Cerașul, *com. rur.*, plaiul Teledenul, jud. Prahova. Este situată pe ambele maluri ale rîului Drajna, și pe pîraiele: Valea-Borului, Valea-Tocii și Brădetul, la 47 kil. departe de capitala județului și la 16 kil. de reședința plaiului.

Se mărginește la N. cu munții Transilvaniei, la E. cu com. Bătrîni, la V. cu com. Măneciul-Ungureni, și la S. cu Drajna-d.-s.

Se compune din 5 cătune: Cerașul, Valea-Borului, Valea-Tocii, Slonul și Brădetul, avînd o populație de 2568 locuitori (1262 bărbați și 1306 femei), 3 familii de Bulgari și 2 de Greci.

Capî de familie sunt 537; contribuabilî 379. Locuiesc în 549 case.

În comună sunt 2 biserici: una în Cerașul și a doua în Slonul, ambele rezidite de e

noriasă, la anii 1887 și 1879; sunt deservite de 2 preoți.

Pe lângă agricultură, locuitorii se mai ocupă cu fabricarea cofelor, hîrdaelor, putinelor, etc.

Locuitorii acestei com. sunt parte moșneni, parte clăcași; 204 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile proprietarilor și pe a Eforiei Spitalelor Civile, cînd li s'au dat 510 hect. Ei au: 122 cai, 1980 oi, 118 boi și vaci, 58 capre și 593 porci.

În raionul comunei, pe râul Drajna, sunt 2 mori de măcinat.

Școala s'a reînființat la 1887.

În cătunul Slonul funcționează o școală care s'a frecventat, în 1894, de 29 băeți și 6 fete. Cea din Cerașul s'a frecventat de 45 băeți și 2 fete, din numărul total de 381 copii, (186 băeți și 195 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personalului se cheltuiește, anual, 1242 lei. Știu carte 27 bărbați și 4 femei.

În partea de N. a comunei, la locul numit Păducelul, se văd ruinele unei vechi cetăți, după d-l Gr. Tocilescu, ruinele unui castel săsesc.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 3736 hect.

În cătunul Slonul, și la locul numit Valea - Lespezii, sunt izvoare cu apă de pucioasă, neanalizate și neîntreținute.

Țuică se fabrică cam 5000 decal. anual.

Atît pe albia râului Drajna, cît și prin alte localități din raionul comunei, se găsește piatră calcaroasă, din care se face var de bună calitate.

Stupii cu albine sunt 165.

Comerțul se exercită în comună de 8 circiumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 3385 lei anual și cheltuelile la 3365 lei.

Această comună n'are nici

un fel de șosea regulată. Comunicația se face pe albia râului Drajna și pe cele-l'alte pîrae laterale.

În raionul comunei sunt: muntele Clăbucetul; poenele: Fațalu-Crai și Poiana-Fetei; piscurile: La-Morminte, Leurdeanul și Chimniți, cari servă vitelor de pășune.

Afară de râul Drajna, comuna mai e udată de pîraiele: Valea-Tocii și Borul.

Cerașul, sat, face parte din com. rur. cu același nume, plaiul Teleajenul, județul Prahova. Are o populație de 461 locuitori (218 bărbați 243 femei). Aci e o biserică rezidită de locuitori la anul 1887.

Ceratul, cătun, pendinte de com. Copăcioasa, pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat pe loc șes, despărțindu-se de reședința comunei, care rămîne la N., prin calea ferată. Are o populație de 80 familii, sau 373 suflete, din cari 68 contribuabili. Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, lemnăria și sădirea pomilor roditori.

Are o întindere de 350 hect., din cari 120 hect. arabile, 70 hect. finețe, 100 hect. pădure, 51 hect. izlaz și pomet și 9 hect. vatra satului și gării.

Numărul vitelor este de 100 vite mari cornute, 350 oi, 100 rîmători; sunt 26 stupii cu albine.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, care servește și pentru cătunul Copăcioasa.

Locuitorii posedă 15 pluguri și 23 care cu boi.

Cerătul, com. rur., jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, situată parte pe șesul Cerătului, parte pe costișea dealului Teișul, parte lângă

malul stîng al râului Dăsnățuiul. Se învecinește la N.-E. cu com. Segărcea, la N.-V. cu com. Lipovul, la S. cu com. Giurgîța, din pl. Balta. Limita liniei de N. începe de la hotarul com. Segărcea, în direcțiune de la N.-E.—N.-V., trecînd peste dealul Cerătul și râul Dăsnățuiul. Limita liniei de S. începe de la hotarul Giurgîța, de la E.-V., trecînd ca și cea de N. peste dealul Cerătul și râul Dăsnățuiul. Limita liniei de E. începe de la hotarul Giurgîța, cu direcțiunea de la S. spre N.-E. până la com. Segărcea. Limita liniei de V. începe de la hotarul Lipovul; de la N. merge spre S. până la cît. Portărești, com. Giurgîța. Terenul comunei este accidentat de dealul Teișul, înalt cam de 100 m., acoperit cu finețe și pășune și care are într'însul cariere de piatră; apoi de dealul Cerătul. Comuna este udată de râul Dăsnățuiul, ce curge de la N.-V. spre S. Pe șesul Cerătului este un pîrîu numit Malaica-Slătioarele.

Mai înainte com. se numea Cetățuia-lui-Traian. Biserică este una singură, în cătunul Cerătul, ce funcționează din 1883, întreținută fiind de comună. Are 5 hect. proprietate. Serbează hramul Sf. Ion Slatas și Cuvioasa-Paraschiva. E deservită de un preot și 2 cîntăreți. Este o școală mixtă în cătunul Cerătul, întreținută de comună; are 5 hect. proprietate; a fost frecventată în 1892—93 de 44 băeți și 3 fete din cît. Cerătul și de 3 băeți din Malaica. Știu carte 26 persoane în Cerătul și 11 din Malaica. Populația se urcă la 352 familii, sau 1675 suflete, dintre cari în Cerătul 1489 (737 bărbați și 752 femei), în Malaica 186 (92 bărbați și 94 femei).

După legea din 1879 sunt 15 însurăteți; după cea din 1864 sunt 191 locuitori împămînteți. Case sunt 92 în Cerătul și 12 în Malaica; bordece 220 în Cerătul și 22 în Malaica. Casele mai toate sunt construite din birne și zid. Suprafața comunei este de 8259 pogoane, dintre cari: 7500 arabile, 100 finețe, 50 izlaz, 200 pădure. Moșia Cerătul, cu venit de 360000 lei, în întindere de 6000 pogoane, aparține d-lui Ioniță Geblescu; înainte aparținea d-lui Vlădoianu. Moșia Malaica-Slătioarele-Cerătul aparține statului; aduce un venit anual de 6150 lei. Această moșie este dată în loturi. Pădurea Cerătul, în că. Cerătul, în întindere cam de 100 hect., aparține d-lui Ioniță Geblescu. Esențe: ulmi, arțari, jugastră, alună, tei și stejari.

Vii se găsesc pe moșia statului Segărcea, în întindere cam de 300 pogoane; produc vin bun roșu.

Sunt 2 mori de apă pe moșia Cerătul.

Transportul se face cu carele și căruțele pe șoseaua județeană Craiova-Bistrețul, ce străbate com. pe o întindere de 3 kil. Prin apropiere de com. trece calea ferată Graiova-Calafat.

În Cerătul sunt 7 cîrciumi și 13 comercianți; 8 fierari și 2 cizmarăi.

Contribuabili sunt 450.

Budgetul com. este la venitură de 3598 lei, 33 bani și la cheltueli de 3142 lei, 52 bani.

Loc. posedă 320 vite mari cornoate, 440 oi și 19 cai.

Cerătul, sat, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., comuna Cerătul, cu reședința primăriei. Are 1489 suflete: 737 bărbați și 752 femei. Locuiesc în 92 case și 220 bordece, construite din birne și zid.

În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1883 și e întreținută de comună. Are 5 hect. proprietate. Cursurile se predau de un învățător. În anul școlar 1892-93 a fost frecventată de 44 băieți și 3 fete din satul Cerătul și 3 băieți din satul Malaica. Cu vîrstă de școală sunt 70 copii. Știu carte 26 loc.

În sat este o biserică, cu hramul Sf. Ion Slataos și Cuvioasa-Paraschiva. E deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Cerătul, deal, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Zăicoiul, ce se lasă din dealul Rădinești, com. Rădinești, jud. Gorj și merge pe limita comunei Băcești. Din acest deal se lasă Dealul-Leului. Înălțimea lui este de aproape 120 m. E acoperit cu păduri. Culmea principală, din care se ramifică acest deal, este culmea Zănoaga, din jud. Gorj, ce se lasă din culmea munților Păringul și anume din vîrfurile Muștoaia.

Cerătul, deal, pl. Jiul-d.-mj., comuna Cerătul, jud. Dolj.

Cerătul, moșie, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-mj., com. Cerătul, satul Cerătul, în întindere de 6000 pog. și aducînd venit anual de 360000 lei. Sunt 2 mori de apă pe moșie.

Cerătul, pădure particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Cerătul, satul Cerătul, pe moșia Cerătul. Aparține d-lui Ioniță Geblescu și are o întindere de 100 hect. Felul arborilor sunt: jugastru, arțar, alun, tei, ulm și stejar.

Cerătul, șes, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Cerătul, pe care este situată comuna.

Cerbarului (Vâlceaua-), vâlcea, trece prin com. Vîrtoapele d.-j., jud. Teleorman.

Cerbăria, parte de pădure, pe moșia Stăncești, com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Cerbătoarea, deal, jud. Botoșani, com. Feredieni, pl. Coșula; este o parte din dealul Țencușa.

Cerbătoarea, sat Gilgîtoarea, pîrișă, jud. Botoșani, iese din dealul Cerbătoarea, com. Feredieni, curge spre E., se unește cu pîraiele Hurgheș și Neaun și se varsă în lacul Leahul, în partea de E. a comunei Feredieni. Pe acest pîriu, în com. Feredieni, sunt 4 mori de apă.

Cerbătoarea, ponoare, prin care curge pîrișul Cerbătoarea, în com. Feredieni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Cerbeni, sat, face parte din com. rur. Otești-d.-s., plasa Oltul-d.-s., jud. Olt. Cade în partea de N. a comunei. Are o populație de 510 locuitori. Aci e o biserică, fondată la anul 1810, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva și Sf. Nicolae. La 1861 s'a reparat radical de d. Căpitănescu.

Cerbeni, sat, face parte din com. rur. Sîmburești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 72 locuitori.

Cerbi (Crîngul), pădure, jud. Olt, situată la capul de E. al teritoriului com. Perieți, pl. Siul-d.-s., pe văile și platoul dintre vâlceaua Veditei și a-Oblegului; de aci continuă mai spre S. Pădurea -cu -Crîngul, iar la N. se întinde Poiana-Branîștei.

Cerboaița, pîrișă, între comu-

nele Ciolănești-din-Deal și Zlotești, jud. Teleorman. După ce trece prin pădurile din comuna Zlotești, se varsă în râul Teleorman, tot în dreptul și pe teritoriul comunei Zlotești.

Cerboanele, vîrf de munte. Este vîrful Cornetului-Mare, din com. rur. Busești, satul Nadanova, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Cerbul, com. rur., pe apa Teleormanului, jud. Argeș, pl. Pitești, la 17 kil. de com. rur. Băscovul-Flești, (reședința subprefecturii), și la 23 kil. de Pitești. Se compune din satele: Arnota și Cerbul, avînd împreună 110 case, locuite de 95 familii, cu 478 suflete. În comună este o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de 3 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri; o școală primară rurală; 2 circiumi.

Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de 558 lei, la veniturile și de 552 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 80 de contribuabili și are un budget de 1598 lei la veniturile și de 1847 la cheltueli.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 516 vite mari (474 boi și vaci, 20 cai, 2 bivoli), și de 500 vite mărunte (300 oi și capre și 200 rîmători).

Cerbul, sat, cu 81 familii, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. cu același nume. Aici este reședința primăriei. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 3 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri; o școală primară rurală.

Cerbul, deal, în com. rur. Ordești, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Cerbul, deal, la S.-V de comuna Provița-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova.

Cerbul, lac, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, în insula Balta, pe teritoriul comunei Dudești.

Cerbul, munte, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, pe teritoriul băilor Slănic. E acoperit numai cu brazi.

Cerbul, munte, în județul Buzău, situat între comunele: Grăjdana, Cîndești și Măgura, pe care le separă. E acoperit cu pădure și izlaz.

Cerbul, munte, în județul Buzău, com. Calvinii, căt. Bisceni-d.-j., pe proprietatea Marcoșul. Are 107 hect.

Cerbul, munte, în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat, așezat în partea de N. a comunei Jitia, lângă pîrîul Cerbul. E acoperit cu păduri și pășuni. Vara se află pe el stîne de oi.

Cerbul, movilă, jud. Brăila, cea mai mare din teritoriul comunei Bordeiu-Verde, departe de 6 kil. de comună spre S.-V.

Cerbul, movilă, jud. Brăila, situată la N.-E. de com. Fîliul, și la o depărtare de dînsa de 2 kil.

Cerbul, pădure, în jud. Buzău, com. Odăile, pe moșia Posobeasca; face împreună cu Dîlma un corp de 215 hect.

Cerbul, trup de pădure, pe teritoriul comunei Mera, plasa Gîrlele, jud. Putna, proprietatea răzeșilor din com. Mera. Intinderea ei, împreună cu trupurile de pădure Arva-Seacă, Jitia și Pîslea, e de 389 hect.

Cerbul, pîrîu, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., com. Buhociul, care se unește cu pîrîușele: Știrbul, Pleșul și Valea-Iazului și se varsă în stînga Siretului.

Cerbul, pîrîiaș, jud. Putna, format pe teritoriul comunei Soveja; se varsă în Șușița.

Cerbul, pîrîu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul-d.-s., com. Jitia. Izvorește din muntele Neculae, udă partea de V. a comunei, trece prin căt. Vintileasca, și se varsă în râul Rîmnicul-Sărat, mai sus de căt. Intre-Rîmnice, după un curs de 10 kil. Valea sa este frumoasă, mărginită de o parte și de alta de munți înalți, acoperiți cu păduri seculare, iar pîrîul, din cascade în cascade, se azvîrle până la vărsarea sa.

Cerbul, vale, udă căt. Leleasca, com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. În această vale se varsă vâlcelele: Dîrmonul și Valea-cu-Araci. Cerbul, împreunîndu-se cu Valea-Cerbului, la hotarul com. Otești-d.-s., formează gîr-la Cungrea-Mică.

Cerbul, vâlcea, com. Provița-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, ce se varsă în vâlceaua Drăgănești, și împreună cu aceasta în râul Provița, tot în raionul comunei Provița-d.-j.

Cerbuleasa, șes și luncă, în partea despre S. a comunei Voinești, pl. Stavniceul, jud. Iași.

Cerbului (Cîmpul-), cîmp, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, județul Dolj.

Cerbului (Curmătura-), munte, în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bîsca; face hotar despre Chiojdul-Mare din Prahova.

- Cerbului (Dealul-), *munte*, în jud. Suceava, com. Mădeiul, teritoriul moșiei Borca.
- Cerbului (Dealul-), *deal*, acoperit cu pădure, în partea de E. a comunei Copălău, pl. Coșula, jud. Botoșani.
- Cerbului (Dealul-), lung *plaiă*, în jud. Buzău, com. Minzălești, coprins între pârăile Sturdza și Izvorul-Bădicului.
- Cerbului (Dealul-), *deal*, în județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j. E situat la N. de Verbița.
- Cerbului (Dealul-), *deal*, la N.-V. de com. Apostolache, plasa Podgoria, jud. Prahova.
- Cerbului (Grindul-), loc ridicat d'asupra stufului înconjurător, în județul Tulcea, plasa Sulina, pe teritoriul comunei Sf. Gheorghe satul Cadirlez, în partea sudică a plășei și a comunei, nu departe de țărmul mării. Are o lungime de 5 kil., stabilind o comunicație între grindurile Metăvă și acela al-Călugărilor. Are 12 hectare neproductive.
- Cerbului (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Măgura; începe în pădurea Măgura, se unește cu Valea-Toacei și dă în Valea-Blidărei.
- Cerbului (Măgura-), *deal*, la N. comunei Giubega, pl. Băilești, jud. Dolj.
- Cerbului (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, com. Cernătești, pe Muchea-Sapocci. Dintr'însa începe seria de movile, ce merg până în Brăila. Azi e aproape distrusă, fiind împrăștiată de căutători de comori.
- Cerbului (Piscul-), *pisc*, la N. de com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova.
- Cerbului (Piscul-), *pisc*, în partea de N. a comunei Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Se întinde de la N. la S. și servește pentru cultură.
- Cerbului (Piscul-), *pisc*, la 7 kil. spre N. comunei Recea, pl. Horezul, jud. Vâlcea.
- Cerbului (Piscul-), *vale*, com. Pojogi, pl. Cerna-d.-s., județul Vâlcea.
- Cerbului (Poiana-), *loc izolat*, la N. comunei Recea, plaiul Horezul, jud. Vâlcea.
- Cerbului (Pîrîul-), *afluent* al Negrei-Broștenilor, județul Suceava; are de tributar Pîrîul-Ungureanului.
- Cerbului (Plaiul-), *munte*, jud. Buzău, pe frontiera Transilvaniei, între munții Stîncă-Cheei și Tabla-Cheei.
- Cerbului (Valea-), *pîrîu*, județul Bacău, pl. Troțușul, com. Tîrgul-Troțușului. Ese din muntele Cerbul și se varsă în pîr. Slănicul, aproape de Cerdacul.
- Cerbului (Valea-), *vale*, județul Prahova, formată din văile: Clăbucetul-Baiului și Morarul. Se varsă în râul Prahova, pe malul drept, spre N. de căt. Bușteni. Malurile sale sunt prăpăstioase și adînci.
- Cerbului (Valea-), *vale*, județul Olt, udă partea de N. a comunei Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., și se varsă în gîrla Cungrea-Mare, tot pe teritoriul comunei Dobroteasa.
- Cerbului (Vîrful-), *pădure*, în jud. Buzău, com. Măgura, căt. Ungureni. Are 214 hect.
- Cerbureni, *sat*, cu 350 loc., jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. Cerbureni-Iașul. Are: o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; se află și o școală primară.
- Cerbureni-Iașul, *com. rur.*, în apropiere de râul Argeșul, jud. și pl. Argeșului, la 11 kil. de Curtea-de-Argeș, reședința subprefecturii, și la 36 kil. de Pitești. Se compune din satele: Bărbăloțesti, Boroghinești, Cerbureni, Doblea, Ruginoasa și Valea-Iașului. Are o populație de 260 fam., sau 1150 suflete, din care 20 Țigani. În comună sunt 4 biserici, în satele: Bărbăloțesti, Boroghinești, Cerbureni și Valea-Iașului; 2 școli primare rurale, una de băieți și alta de fete. Sunt 3 cîrciumi. Budgetul comunei, pe anul 1882—83, a fost de 1713 lei la venituri și de 1658 lei la cheltuieli. Pe teritoriul acestei comune se găsesc mine de lignită, încă neexploatate. După o publicație oficială (1887), această comună numără 200 contribuabili și are un buget de 2549 lei la venituri și de 2598 lei la cheltuieli. Numărul vitelor, în anul 1887, a fost de: 660 capete vite mari (600 boi și vaci, 60 cai) și 1160 vite mărunte (800 oi, 60 capre și 300 rîmători).
- Cercelului (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, com. Bodinești.
- Cerchejeni, *sat*, jud. Botoșani,

situat pe coastă de deal în partea dreaptă a pîrului Ursoaia, și în partea de Nord a comunei Dracșani, pl. Miletinul. Se întinde pe o suprafață de 2446 hect.; cu o populație de 150 familii, cu 600 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 școală întreținută de comună cu 1 învățător și 23 școlari; o cîrciumă.

Vite sunt: 235 boi și vaci, 38 cai mari și mici, 224 oi, 54 mascuți.

Sunt 28 stupi cu albine.

Cerchez-Chioi, sat, în județul Constanța, pl. Mangalia, cătunul com. Cara-Omer, situat în partea sud-vestică a plășei și a comunei, la 10 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Cara-Omer. Este așezat pe valea Cerchez-Chioi, tocmai în locul unde această vale are malurile mai răpoase și mai stîlcoase, și este închis la E. de dealul Bair-Mezarlic cu vîrfurile său Cerchez-Iuc (187 metri), și la V. de Dealul-Morii.

Suprafața sa este de 1750 hect., dintre care 25 hect. sunt ocupate de vatra satului și de grădini. Sunt 33 case.

Populațiunea sa, compusă mai toată din Bulgari, este de 104 familii, cu 360 suflete.

Drumuri comunale vin de la satele: Docuzaci. Mamuzli, Bairam-Dede, Alibi-Chioi, Dere-Chioi și Hiram-Chioi.

Cerchez-Chioi, vale, jud. Constanța, pl. Mangalia, com. rur. Cara-Omer, cătunul Cerchez-Chioi. Cerchez-Chioi este un alt nume al văii Afghimea ce vine din Bulgaria și se unește cu valea Scender. Numele de Cerchez-Chioi îl păstrează de la hotarul spre Bulgaria până la satul Mamuzli. Este coprinsă

între dealurile: Bair-Mezarlic la E. și Dealul-Morii la V. Are malurile înalte, ripoase și pe alocurea pietroase. Printr'însa merge drumul comunal Dere-Chioi-Calfa-Chioi.

Cerchez-Iuc-Bair, deal, în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. rur. Edil-Chioi, căt. Edil-Chioi. E situat în partea nordică a plășei și cea sud-vestică a comunei. Are 93 m. înălțime în vîrfurile Balabanar-Tepe, care domină satul Edil-Chioi, căile Cealic-Cum-Ceair și Amzacea-Dere. E tăiat de drumul județean Medjidia-Mangalia. Se prelungește la E. cu dealul Meragi-Bair. E acoperit cu finețe și semănături.

Cerchezele, loc izolat, com. rur. Negomirul, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cerchezeni, fost cătun separat, acum contopit cu satul Gimbașeni, comuna Cosîmbești, pl. Ialomîța-Balta, jud. Ialomîța.

Cerchezoaia, pădure, a statului, jud. Ilfov, pl. Znagovul, lîngă satul Ciocănești, în întindere de 210 hect.

Cerchezoia, vale, jud. Iași, formată de dealurile Perișorul și Cerchezul, pe moșia Păuleni, com. Roșcani, pl. Turia.

Cerchezul, deal, care, împreună cu Perișorul, formează valea Cerchezoaia, pe moșia Păuleni, com. Roșcani, pl. Turia.

Cerchezul, iaz, în suprafață de 2 hect. 15 arii, pe teritoriul satului Șendriceni-d.-s., plasa Coșula, jud. Dorohoiu.

Cerchezului (Dealul-), munte, în jud. Buzău, comuna Mînză-

lești, căt. Săreni, cu vîrfurile cel mai înalt numit Piatra-Pițigoiului. Face hotar despre comuna Trestioara.

Cerchezului (Valea-), izvor, în jud. Buzău, comuna Mînzălești, căt. Săreni. Se scurge în valea Poiana-Ascunsă.

Cerc (Fintîna-cu-), loc izolat, în jud. Buzău, comuna Gura Sărații, căt. Ciuhoiul.

Cercei, sat, face parte din com. rur. Dobrești, plasa Podgoria, jud. Muscel. Este situat în centrul comunei, pe malul stîng al gîrlei Cîrcinovel și e străbătut de valea Orjanca și valea Florea.

Are o biserică de zid, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 dascăl. Populația satului e de 381 locuitori (182 bărbați și 199 femei), din cari 83 capi de familie.

Cercul, sat, din com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iași, situat spre N. de satul Ciurea, peste pîrîul Nicolina, pe dealul Nișelea și Ștejărușul și pe valea dintre aceste dealuri. Are 34 familii, cu 143 suflete. Teritoriul satului este acoperit de vii și livezi.

Numărul vitelor este de 158 capete, din cari: 131 vite mari cornute, 12 cai și 15 rîmători.

Cercul, pod, în jud. Iași, com. Ciurea, pl. Codrul, pe șoseaua dintre satele Podișul și Cercul, peste pîrîul Nicolina.

Cercurării (Dealul-), deal, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul comunei Oșelești.

Cerdac (La-), sat, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, la jumătatea drumului de la Tîrgul-Ocna, la băile Slănic. În

sat se află o biserică catolică și o școală.

Cerdac (La-), *numire* dată *punctului* unde a fost casa proprietarului Costache Negri, pe moșia Slobozia-Negrea, comuna Călmățuiul, pl. Birlad, jud. Tecuci.

Cerdacul, *munte*, jud. Bacău, pl. Troțușul, de pe teritoriul com. Țîrgul-Troțușul. E stîncos și acoperit cu păduri.

Cerdacul, *deal*, în jud. Vaslui, partea de E. a satului Buda, din com. Buda-Rafaila.

Cerdacul, *munte*, jud. Neamțu.

Cerdacul, *pisc*, jud. Vaslui, pe culmea dealului ce desparte com. Doagele de Plopana, din jud. Tutova.

Cerdacul, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Troțușul, comuna Țîrgul-Troțuș, care trece pe la Cerdacul și se varsă în Slănic, pe dreapta.

Cerdacul-Cuconului, *loc*, jud. Dorohoi, pe o margine a culmei înalte a dealului pe care se află așezat satul Bagiurea, comuna Darabani, plasa Prutul-d.-j.

Cerdacul-lui-Cantemir, *loc*, jud. Fălciu, pe dealul despre V. a satului și comunei Urlați, pl. Mijlocul.

Cerdacului (Movila-), *movilă*, însemnată, în plasa și jud. Tulcea, comuna Beș Tepe; situată în partea centrală a plășei și sud-vestică a comunei.

Are 180 m., dominînd asupra căilor comunale Sari-Ghiol-Beș-Tepe-Pirlita.

E acoperită cu verdeață.

Cereanca, *pădure*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, între pădurea Rîioasa și riul Ilfovățul.

Cerebucul, *picior de munte*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, înalt de 1096 m., situat pe graniță, despărțind văile pîraielor Ciugheșul și Agăpioasa. Aci, delegațiunea delimitărilor din Viena, a făcut să revină Romîniei 44 hect.

Cerebucul. (V. Ciurubucul, schit, jud. Neamțu).

Ceretul, *cătun*, al comunei Scoarța, plasa Amaradia, jud. Gorj. Se leagă la N. cu cătunul de reședință prin drumul care străbate linia ferată Țîrgul-Jiü-Filiași; spre S.-E. cu com. Pojogeni.

Este un druin care leagă Copăcioasa, Ceretul cu Pojogeni. Linia ferată Țîrgul-Jiü-Filiași are ca stație mai apropiată gara Copăcioasa.

Situat pe deal, are o suprafață cam de 142 hect., din care 71 hect. arabile, 5 hect. vie, 3 hect. prunet, restul finețe, pădure și tufăriș.

Locuitorii au: 45 pluguri, 1 căruță cu cai, 35 care cu boi, 5 fîntîni cu cumpănă, 30 stupi.

Are o populație de 105 familii, cu 358 suflete, din care 98 contribuabili.

Vite sunt: 239 vite mari cornoate, 12 capre, 12 rîmători și 9 cai.

Are o biserică, construită la 1538, de un căpitan, Dragoman. Aceasta se vede de pe biletul scris pe pristolul bisericeii. Biserica poartă numele căpitanului și e deservită de preotul din cătunul de reședință; are și un cîntăreț.

Ceretul, *deal*, județul Gorj. Face

parte din regiunea dealului Banul. Are o direcție paralelă cu valea Copăcioasa, care o limitează la S., formînd ast-fel, cu înălțimile despre N. ce vin din culmea Moldovișului, un defileu.

Are o populație de 62 familii, cu 225 suflete, din care 64 contribuabili.

Locuitorii posedă: 22 pluguri, 10 care cu boi și 1 căruță cu cai.

Vite sunt: 100 vite mari cornoate, 200 oi, 7 cai și 50 rîmători.

Cătunul e udat de pîraiele Cerădia și Șușița.

Printr'însul trece șoseaua comunală.

Se află 3 mori pe apa Șușița și 7 puțuri.

În Ceretul este o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Ceretului (Branîștea-), *braniște*, pe moșia statului Trivalea, din com. Netoți, pl. Teleormanului, jud. Teleorman. Are o întindere de 16 hect.

Cergănești, *mahala* a orașului Caracal, la S., în partea de unde pleacă șoseaua spre Redea.

Cerghicea (Cerbicea), *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care udă satul Fruntești și se varsă d'a stînga pîriului Dunăvățul.

Cerii (Drumul-), *drum*, jud. Teleorman. Acest drum nu mai există, fiind acoperit, în mare parte cu arături. El venea despre jud. Olt, trecea pe lîngă comunele Lița, Segarcea, Dracea, Ologi și se împreuna cu Drumul-Țîntei, pentru a merge la Zimnicea.

Cerii (Vălceaua-), *vălcea*, la S. de com. Măgureni, jud. Teleor-

man. Se înfundă în Valea-Bratcovului.

Ceringul, *vale*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Plenița, prin care trece limita de E. către com. Caraula.

Cermăgura, *deal*, în jud. Neamțu, prelungirea către V.-S. a ramurei muntelui Cernegura. E situat în com. Calul-Iapa, plasa Piatra-Muntele.

Cermeghești, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-s., jud. Vilcea, compusă din cinci cătune: Bărbărigeni, Brătulești, Chiricești, Suesti și Peșteana.

Este situată pe stînga rîului Cerna, pe dealurile al-Oilor și al-Viilor, la 45 kil. departe de reședința județului și la 40 kil. de a plășei. Reședința comunei este în căt. Chiricești.

Are o populație de 1432 locuitori, 629 bărbați și 803 femei; 501 capi de familie, din cari 400 contribuabili. Locuiesc în 510 case.

În comună sunt 4 biserici: la Bărbărigeni, Brătulești și Peșteana.

Vite sunt: 8 cai, 16 epe, 152 boi, 216 vaci, 372 capre, 341 oi și 618 porci.

Pe rîul Cerna, în raionul comunei, e o moară.

Locuitorii toți sunt moșneni.

Are o școală frecventată de 17 copii, 11 băieți și 6 fete. Clădirea, bună, e proprietatea comunei. Știu carte 153 bărbați și 12 femei.

Sunt 150 stupi cu albine.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 1470 hect.

Țică se fabrică cam vr'o 40000 decal.

Veniturile comunei se urcă la 4260 lei și cheltuelile la 3629.

Este coprinsă între com. Ciu-

magi, Măldărești, Stănești, Coieni și Glăvile. O șosea comunală înlesnește comunicația între această comună și comunele: Coieni și Roești, spre reședința județului, și cu Stănești, Virleni, Zăvoeni și Măciuca, spre Drăgășani și Craiova. Vâlcele sunt: Brătăneasa, Ursoaia și Olteanca. De-alungul Cernei, spre V. de vatra satului, este lunca comunei, destinată pentru cultura cerealelor.

Cermeghești, *deal*, în raionul comunei Cermeghești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vilcea, pe care se cultivă 133 hect. vie.

Cerna, *plaiu*, în jud. Mehedinți. Și a luat numele de la rîul Cerna, ce îl udă în partea de V. Se mărginește: la E. cu plaiul Cloșani și pl. Motrul-d.-s.; la S. cu pl. Ocolul-d.-j.; la V. cu Banatul, de care e despărțit prin rîul Cerna; iar la N. cu plaiul Cloșani. Acest plaiu este format din 18 comune, și anume:

Balta (cu căt. Balta și Sfodea); *Bilvănești* (cu căt. Bilvănești și Călinești); *Băsești* (cu căt. Băsești, Budănești, Cracul-Lung și Păisăști); *Busești* (cu căt. Busești și Nădanova); *Cerna-Vîrful* (cu căt. Cerna-Vîrful); *Cireșul* (cu căt. Cireșul, Jupănești și Negrușea); *Costești* (cu căt. Costești); *Dîlbocița* (cu căt. Dîlbocița); *Dîlma* (cu căt. Dîlma, Runcușorul, Dealul-de-Rudina și Simsca); *Codeanul* (cu căt. Godeanul și Păunești); *Gornenți* (cu căt. Gornenți și Mălărișca); *Gornovița* (cu căt. Gornovița); *Ilovățul* (cu căt. Ilovățul, Borcănești, Firizul și Racova); *Izvernea* (cu căt. Izvernea și Cănicea); *Marga* (cu căt. Marga, Călinești și Șiroca); *Podeni* (cu căt. Podeni); *Prejna* (cu căt. Prejna); *Siliștea* (cu

căt. Siliștea, Drăghiești, Godeanul și Turtaba).

Plaiul Cerna ocupă pozițiunea cea mai muntoasă a județului Mehedinți. Își are reședința în com. rur. Balta.

Este străbătut de șoseaua vecinală Halînga-Balta-Baia-de-Aramă.

Cerna, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcin. E situată în partea vestică a județului, la 53 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, reședința districtului, și în partea estică a plășei, la 25 kil. spre S.-E. de orașelul Măcin, reședința plășei.

Numele său e bulgăresc și însemnează Negru.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: plecînd din vîrful Almalia (al Dealului-lui-Negoiu), se îndreaptă spre S.-E., pe muchea dealurilor David și Amzalii până la vîrful pietros de 250 m., în apropiere de satul Balabancea; de aci ia o direcțiune generală spre S.-V., trece pe la poalele vîrfului Cerna, taie valea Jaila, și se urcă în dealul Hasanlar, de unde se îndreaptă spre N.-V., trece iar prin valea Jaila, taie Valea-Cernei, pe de-asupra comunei Satul-Noû, de lîngă care se îndreaptă spre N. pe lîngă șoseaua județeană Măcin-Satul-Noû, pe la poalele dealului P.-Roșie, taiend Valea-Ulmului și, trecînd printre dealurile Priopcea, Cara-Cicula și Bujorul; de aci o ia spre E. pe muchile dealurilor Megina și Daiaman-Bair și se urcă în vîrful Almalia, de unde a plecat. Forma lui este aceea a unui patruleter neregulat. Lungimea perimetrului este de 32 kil. Întinderea totală este de 5895 hect.

Se mărginește la N. cu comuna Greci, de care se des-

parte prin dealurile Priopcea, Megina, Daiaman-Bair; la E. cu comuna Balabancea, de care se desparte prin dealul Amzali; la S.-E. cu cătunul Ac-Punar (al com. Cîrjelari); la S.-V. cu comuna Satul-Noû; la V. cu com. Turcoaia, de care e despărțită prin șoseaua județeană.

Dealurile, cari brăzdează comuna, pietroase și acoperite cu păduri, sunt: dealul Piatra-Roșie (cu vârful Cerna, 161 m.) la V.; dealul Cara - Cicala, Priopcea (402 m.), Curt-Bair la N.-V.; Megina, Tichi-Bair, Ciplac-Bair, Caplan-Bair, Elan-Bair, Daiaman-Bair, Almalia (370 m.) la N.; David, Amzali (320 m.), Cerna (242 m.) la E.; Para-Bair, Raman-Bair, Orta-Derea, Saia-Cula și Sut-Bair, prin interiorul comunei.

Apele, cari o străbat sunt: valea Cerna, care o udă prin mijloc trecînd și prin sat și afluenții săi: valea Megina la N.-V., Valea-Ulmuului la V., valea Jaila la S.

Intinderea comunei este de 8193 hect., din cari: 80 hect. ocupate de vatra satului; 5816 hect. ale locuitorilor și 2298 hect. ale statului.

Populația acestei comune e compusă din Bulgari, în majoritate, și din Romîni.

Sunt 386 contribuabili.

Are o școală, fondată de obștia locuitorilor, în anul 1880-81; are 2 învățători și este frecventată de 176 elevi. Școala are 10 hect. pămînt arabil.

Comuna are 2 biserici, una cu hramul S-ții Arhanghelî Mihail și Gabriel; s-a fondat de locuitori în anul 1841. Iată traducerea inscripțiunei bulgărești ce se află săpată d'asupra intrărei:

«Acestă sfință și dumnezeiască biserică s'a ridicat aproape de Măcin, în

Cerna, în apropiere de Dunăre(?) în anul 1840, la acest loc, cu hramul S-ții Arhanghelî Mihail și Gabriel, în zilele împăratului turcesc Sultanul Mahmut și a Mitropolitului T. T. Seronim și a Episcopului Domiu Monciovicî, cu casa și fiil lui».

Este deservită de un preot paroh și un cîntăreț, și are 17 hect.

A doua biserică e construită tot de locuitori.

Este și o geamie deservită de un hoga și posedînd 5 hect.

Din cele 8113 hectare, 4317 hectare sunt locuri arabile, din cari 235 hectare ale Statului, restul ale locuitorilor, 3041 hect. cu tapii și 1975 hect. în loturi de la Stat; 150 hect. pădure, 503 hect. finețe și izlaz, 60 hect. pămînt neproductiv.

În comună sunt 330 agricultori, avînd 212 pluguri și 1 mașină de secerat.

Vite sunt: 8032 capete, din cari 1211 boi și vaci, 587 cai, 597 oi și 271 capre.

Sunt 3 meseriași (1 dulgher și 2 fierari); 8 comercianți, (4 băcani și 4 cîrciumari). Se află aci 2 mori de apă, 8 de vînt și 1 cu abur.

Budgetul comunei este de 6597 lei la venituri și 5770 lei la cheltueli.

Căi de comunicație sunt: șoseaua județeană Tulcea-Măcin; 4 drumuri comunale ce leagă comuna Cerna cu comunele învecinate: Satul-Noû, Picineaga, Turcoaia, Greci, Ac-Punar.

Maî înainte satul a fost turcesc și așezat la 800 metri maî în vale de cît cel actual.

Cerna, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Cerna. Se desface din ramurile vestice ale dealului Amzali; se întinde spre V., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea es-

tică a plăsei și cea sud-estică a comunei. Se întinde prin văile Cerna și Jaila, făcîndu-le amîndorura maluri înalte și pe alcurea pietroase. Natura lui e stîncoasă. Are o înălțime de 242 m. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satelor Cerna, Satul-Noû și Ac-Punar și asupra drumului județean Măcin-Babadag. Este acoperit cu pășuni și livezi.

Cerna, *vîrf de deal*, în județul Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei rur. Cerna. Este punctul culminant al stîncosului deal Piatra-Roșie, situat în partea centrală a plăsei și cea vestică a comunei. E de natură stîncoasă. Se ridică pînă la 163 m. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văii Cerna, și satelor Cerna și Satul-Noû, precum și asupra drumului județean Măcin-Satul-Noû. Este acoperit cu mușchiu, și lipsit de pășuni.

Cerna, *deal*, în centrul comunei Marginea, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Cerna, *riș*, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani, și plaiul Cerna. Izvoarește în formă de bolboros foarte mare, dintr'o peșteră, din poalele muntelui Gîrdomanul, de desuptul plaiului Gîrdomanul, care duce de la Cerna la munții Gîrdomanul, Stîna-Mare, Micușa și la graniță.

De la sorgintea ei, și pînă la albia mare, ce-și croește, Cerna scoboară o distanță de 300 m.; în albia mare se unește cu micul pîrîiaș Cernișoara și împreună formează puternicul curs al apei Cerna, care se îndreptează spre plaiul

Bulzului; de aci își urmează cursul către plaiul Oslea, unde eșind, din stîncile Corcoaiei, în Lunca-Frasinului oferă călătorului cea mai frumoasă priveliște; primește pîraiele munților plaiului Cloșani și cel din urmă Piriul-Craiovei sau Craiovița, de la gura căruia în jos formează granița țării despre Banat până la Precipițiul-Fetei.

De la Precipițiul-Fetei, trece pe teritoriul Banatului-Temișoarei și își urmează cursul pe la băile Mehadia până la Dunăre în care se varsă pe partea de E. a orașului Orșova.

Până la 1848, Cerna forma granița, până la Dunăre, despărțitoare între România și Banatul-Temișoarei.

Cerna, *riță*, jud. Vîlcea, cel mai mare afluent al Oltețului. Izvoarește din muntele Cursorul (Corșorul). Curge de la N. către S.-E., aproape în direcție paralelă cu Oltețul până în dreptul comunei Măldărești, de unde se întoarce către S.-V. și se varsă în Oltețul, puțin mai jos de com. Otetelișul, după ce a parcurs aproape 80 kil.

Lărgimea medie a apei este de 6^m, adîncimea de 0^m,50, iar iutețala curentului de 3^m pe secundă. Lărgimea medie a albiei este de 12^m. Fundul conține pietriș, iar țărnișurile au de la 1^m la 1,80 înălțime.

De la origine și până la comuna Fometești, valea sa este foarte îngustă, adîncă, nepopulată și impracticabilă. De la Fometești înainte începe a se lărgi treptat, a fi populată și productivă, dar nu devine viabilă de cît la vale de comuna Broșteni. Lărgimea văii între Broșteni și Valea-Mare, variază de la 1 la 2 kil.

Pe valea Cernei trece șoseaua județeană, care, plecînd din Craiova, duce la R.-Vîlcea, după ce a suit Valea-Cerņișoarei și scoborît pe aceea a Luncavățului până la Slăvitești.

Cerna primește pe stînga pîraele: Marița și Recea. Cel mai principal afluent al ei este Cerņișoara.

Rîul Cerna udă partea de V. a plaiului Horezul și partea de S. a plășilor Otăsăul și Oltețul-d.-j., trecînd prin comunele Slătioara, Cireșul, Pojogi, Bălteni, Lăpușata, Măldărești, Modoaia, Dejioul, Rusănești. etc., Se varsă în Oltețul, la comuna Otetelișul.

Cerna, *piriță*, în județul Tulcea, plasa Măcin. Izvoarește din poalele sudice ale dealului David, dintre vîrfurile Orta-Dere și Sut-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., trece prin mijlocul satelor Cerna, căruia 'i-a și dat numele său și Satul-Noș; de aci o ia spre V. și se varsă în rîul Ai-Orman sau Picineaga. Cursul lui este de 18 kil. Valea sa este închisă pe dreapta de dealurile Orta-Dere, Saia-Cula, Para-Bair și Piatra-Roșie, iar pe stînga de dealurile Sut-Bair, Amzali și Cerna. Udă partea centrală a comunelor Cerna, Satul-Noș, pe cea nordică a Picineagăi, precum pe cea centrală și sudică a plășei Măcin. Malurile sale, de la izvor și până la Satul-Noș, sînt rîpoase.

Basinul său este întins; are o întindere de 200 kil. pătrați, sau 20000 hectare, coprinzînd partea centrală a plășei și teritoriile comunelor Cerna, Satul-Noș, partea nordică a comunei Cîrjelari și pe cea nord-estică a comunei Picineaga. E

coprins între dealurile Piatra-Ascuțită, Priopcea, Caracicula, Gorgova la V.; Megina, Almaia, Daiaman-Bair la N.; David, Amzali, Carapcea la E.; Ciubucluc-Bair, Cuicuc-Cara, Dicaadael și Hasanlar la S.

Afluenți, pe dreapta: Valea-Megina și Valea-Ulmului; pe stînga: Valea-Jaila, unită cu Ac-Punar.

Cerna-Vîrf, *comună rurală*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la 47 kil. de orașul Turnul-Severin, și la 18 kil. de Baia-de-Aramă, reședința plășei. E situată pe Valea-Coșuștei, între dealuri mari. E formată dintr'un singur sat. Are 300 locuitori, din cari 60 contribuabili. Locuiesc în 90 case.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 25 care cu boi, 2 căruțe cu cai, și 200 stupi. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Budgetul comunei are la venitură 655 lei, iar la cheltueli 364 lei. Numărul vitelor: 400 vite mari cornute, 35 cai, 600 capre, 400 oi și 200 rîmătoți.

Comuna Cerna-Vîrf este legată prin o șosea comunală de șoseaua vecinală Balta-Baia-de-Aramă, care atinge și teritoriul acestei comune.

Cernaia, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plasa Motrul-d.-j.-Dumbrava, la distanță de 51 kil. de Turnul-Severin și la 7 kil. de Strehaia, reședința plășei. E situată între dealurile Vlădășeștilor și Vieșilor, formînd comună cu cătunele Vlădășești și Viești. Are o populație de 900 locuitori, din cari 150 contribuabili. Locuiesc în 180 case.

Se mărginește la E. cu com. Munți-din-Față; la S. cu com. Strehaia; la V. cu com. Valea-

Bună și parte din Voloiac; și la N. cu com. Jirovul.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 42 care cu boi și 5 căruțe cu cai.

Sunt 26 st. pî.

Are: o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, cu o învățătoare, frecventată de 25 elevi și 2 eleve.

Budgetul comunei are la veniturile 1314 lei și la cheltuielile 612 lei.

Vite sunt: 460 vite mari cunute, 18 cai, 500 oi, 30 capre și 40 rîmători.

Prin comună trec pîraiele: Cernaia, care se varsă în râul Motrul; Fintîna-Mare, care se varsă în lacul Balta-Rece.

Cîmpii în această comună sunt: Fintîna-Mare, Gura-Văei, Poiana-Mare, Poiana-Popii-Dinu și poiana Gruia.

Dealuri sunt: Dealul-Cernii, al-Vlădeștilor, Glămeia, Chiciora și Dealul-Mare cu vii.

Comuna are o șosea comună, care o leagă de șosea la vecinală Strehăia-Broșteni-Baia-de-Aramă.

Cernaia, pîrîu, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j. Curge pe teritoriul comunei Cernaia și se varsă în Motru.

Cernata, sat, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s.; ține de comuna rurală Husnicioara. Are 70 case.

Cernatul, deal, la E. de com. Călugăreni, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Cernatul, gîrlă, ce izvorește din muntele Ciortea, com. Călugăreni, pl. Cricovul, jud. Prahova. Curge spre S. până la un punct, de unde o ia spre E. și se varsă în gîrla Boboci, pl. Tohani, jud. Buzău.

Cernatul, munte, în com. Goidești jud. Buzău. E coprins între pîrîul Bîsca-Mare și Izvorul-Cernatului.

Formează unul din cele 5 piscuri ale Penteleului. Face parte din moșia Penteleul-cu-Sforile. Are pășuni întinse și seculare păduri de brad, molift și fag.

Cernatul, jud. Mușcel, munte, pl. Nucșoara. Are 1673.8 m. înălțime d'asupra nivelului Mării-Negre.

Cernatul, pădure, pe muntele Cernatul, supusă regimului silvic, com. Albești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, în întindere aproximativă de 400 hect. Esențe: fag și puțin molift.

Se învecinește la N. și E. cu satul Băneasa și la V. cu pădurea Băneasa.

Cernatul, deal, jud. Prahova, com. Hîrsa, pl. Podgoria. Pe acest deal era plantată viță, dar de cînd aceasta s'a filoxerat, servește de finețe și cultură.

Cernatul, vâlcea, jud. Olt, udă partea de E. a com. Bărcănești, pl. Siul-d.-s., de unde își ia naștere, și apoi se varsă în Iminog.

Cernatului (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. Goidești. Incepe de sub muntele Viforîta și se scurge în pîrîul Bîsca-Mare, puțin mai sus de Izvorul-Milei.

Cernați, sat, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Rădăești, spre S. de satul Rădăești. Are 103 loc., din cari 10 știu carte, și 25 case.

Cernavoda, com. urb., județul Constanța, pl. Medjidia.

Este situată în partea vestică a județului, spre V. de orașul

Constanța, reședința județului, și în partea vestică a plășei, la 32 kil. spre Vest de Medjidia, reședința plășei. Comunele învecinate cu dînsa sunt: Seimeni, la 7 kil. spre N.-E.; Cochirleni, la 8 kil. spre S.-V.; Taș-Punar, la 14 kil. spre N.-E.; Tortoman, la 14 kil. spre E.; Rasova, la 12 kil. spre S.-V.

Hotarul comunei este următorul: Plecînd de pe malul drept al Dunărei, din dreptul ostrovului Troina, de lîngă cherhanaua satului Seimeni-Micî, din locul unde se varsă, printr'o gîrlă, lacul Purcăreți, hotarul se îndreaptă spre S.-E., mai întîiu pe lîngă malul vestic al lacurilor Purcăreți și Ramadan, pe la poalele nordice ale dealului Cernavoda până la poalele dealului Dermengicul, de unde o ia spre E. până la lacul Tibrinul, urcînd valea Tibrinul. De aci se îndreaptă spre N.-E., suind dealul Carapat-Daga, până în vîrfurile cel mai înalt. Se dirige puțin spre E., scoborînd dealul de mai sus până în valea Geabac-Ceair. De aci se dirige continuu spre S., mai întîiu spre S.-V., scoborînd cu valea Geabac-Cular, apoi spre S., urcînd și scoborînd dealul Geabac-Bair; taie valea Geabac-Culac și șoseaua județeană Cernavoda-Medjidia și se urcă pe muchea dealului Oba-Bair, pe care o urmează puțin spre S.-E. până în vîrfurile Maiacli-Oba. De aci o ia din nou spre S.-V., coborînd din dealul Oba-Bair și urmînd valea Oba-Culac, și, urcînd puțin coastele dealului Cechiraga-Bair, se îndreaptă spre S.-E., coborînd dealul mai sus numit, dă în valea Cechiraga-Culac, până în valea Carasu printre bălțile Carasu și Cernavoda, aflătoare în sus numita vale. Taie această vale, șoseaua națională Constan-

ța-Cernavoda, calea ferată ce duce de la Cernavoda la Constanța, și se oprește în malul cel înalt și pietros aflător la colțul vestic al bălții Carasu. De aci se dirige spre Vest, urmînd muchea pietroasă și prăpăstioasă a dealului Cara-Durac-Bair. Trece pe la Nord de fortăreața sa mai bine zis de ruinele fortăreței turcești, Acsan-Demir-Tabiasî, și merge într'una spre V. pe lîngă malul sudic al bălții Carasu, pe muchea dealului Cara-Durac-Bair, tăind valea Ghiaur-Amzalî și se oprește puțin la Vest de ruinele unei întărituri turcești de pe muchea dealului Armutbe-Bair. De aci se dirige în direcțiunea nord-vestică, pe muchea stîncosului deal Armutbe-Bair, trecînd pe la Est de ruinele unei alte fortărețe turcești; se coboară apoi chiar pe malul bălții Carasu, pe care îl urmează tot mereu în direcția nord-vestică, pe la poalele septentrionale ale dealului Carasu, până la colțul său vestic. De aci, părăsind malul lacului, urcă dealul Carasu, îndreptîndu-se spre Nord-Vest; dă de ruinele unui val al lui Traian pe care îl urmează până pe malul Dunărei, trecînd pe la poalele nordice ale vîrfului Cernavoda și cele sudice ale dealului Tetera-Bair, oprindu-se pe malul drept al Dunărei în fața ostrovului Hinogi, la egală distanță de Cernavoda și Cochirleni (4 kil.). De aci, hotarul o ia spre Nord până la mărețul pod de fier făcut peste Dunăre în anul 1896, iar de aci spre N.-E. și trecînd pe la V. de orașul Cernavoda, se oprește lîngă pescăria satului Seimeni-Micî, în fața ostrovului Troina, de unde am plecat.

Forma acestui hotar este a-

ceea a unui trapez neregulat, a cărui bază este îndreptată spre E. Lungimea totală a hotarului este cam de 54 kil.; iar întinderea teritoriului cuprins într'însul este de 7598 pogoane, sau 3799 hect., sau 38 kil. pat.

Se mărginește la N. cu com. rur. Seimeni, de care se desparte prin lacurile Purcăreți, Ramadan, Tibrinul, prin valea Tibrinul și dealul Carapat-Daga. La E. cu com. rur. Tortoman, separîndu-se prin valea Geabac-Culac, dealul Geabac-Cair, dealul Oba-Bair și văile Oba-Culac și Bechiraga-Culac. La S., cu comuna rurală Cochirleni, de care se desparte prin muciile dealurilor Cara-Durac-Bair, Armutbe-Bair, Carasu, malul sudic al bălții Carasu și Valul-lui-Traian. La Vest, cu mlăștinusul, bălțosul teritoriū și acoperit cu stuf și pășuni al comunelor rurale Fetești și Dudești, din porțiunea estică a teritoriului numit Balta, din jud. Ialomița și cuprinsă între Dunărea-Mare, cea plutitoare și brațul său secundar, Borcea.

Solul său este în general accidentat, mai cu seamă în partea vestică, pe malul Dunării și la Vest, de balta Carasu. În această parte a comunei, ridicăturile și depresiunile de natură pietroasă și stîncoasă, unele acoperite cu verdeață, finețe, pășuni, altele întinzînd la soare vîrfurile lor goale, ascuțite și roșietice, se îngrămădesc unele într'altele, formînd prin unele locuri niște dealuri în care e cu neputință să urmezî o direcțiune anumită.

Dealurile, cari brăzdează teritoriul său, sunt următoarele: Cernavoda la Nord (107 m.), dominînd orașul din spre N.; Dealul-Dermengicului (108 m.) la Nord-Est; Geabac-Bair (106

m.) la Es.; dealul Oba-Bair cu vîrful Mai-Acli-Oba (126 m.) tot la E., prelungindu-se și în interiorul comunei cu Dealul-Turcului, la E. de oraș, (121 m. înălțime în vîrfurile Devcea). Dealul Bechiraga-Bair spre S.-E., cu 114 m. înălțime, pe care o atinge în vîrfurile Cilibi-Chioi, dominînd balta Carasu și calea ferată și cea națională Cernavoda-Constanța; pietroasele dealuri Cara-Durac-Bair (88 m.), Armutbe-Culac-Bair (78 m.) și Carasu-Bair (82 m.) care o brăzdează la S., pe hotar, dominînd balta Carasu și calea ferată; dealul Tetera-Bair (107 m.) la S.-V., dominînd Dunărea, calea ferată și orașul Cernavoda. Mai avem și Valul-lui-Traian la S.-V., pe muchea dealului Tetera-Bair. Aceste dealuri sunt mai toate, afară de cele estice, de natură stîncoasă, pietroasă, străbătute de o mulțime de văi mici și adînci, acoperite cu verdeață și finețe. Cele estice permit cultivarea cerealelor.

Movile sunt în număr de 6, aflîndu-se mai toate în spre N. și N.-E. de comună. Parte sunt naturale, parte artificiale, și unele întărite spre a servi ca puncte de observație asupra Dunărei și orașului Cernavoda. Cea mai însemnată, Sarî-Burun, la S.-E. de oraș, are 110 m., dominînd orașul, calea ferată și cea națională ce duc de la Constanța la Cernavoda. Ici și colo se văd ruine de fortărețe și întărituri romane, pe lîngă Valul-lui-Traian, și pe muchea dealului Armutbe-Bair, precum și de tabii (fortăreți) turcești d'asupra malului Dunărei la N. și S. de orașul Cernavoda de o parte și de alta a căei ferate și a drumului ce se deschide prin valea Carasu.

Dunărea udă Cernavoda la

V., de la capătul Valului-lui-Traian până la vărsarea lacului Purcăreți într'însa, pe o lungime de 9 kil., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E. Orașul Cernavoda e așezat pe malul său, chiar la locul unde începe valea și balta Carasu. Malurile sale sunt înalte și pietroase, mai cu seamă spre S. și N. Ele ajung la mai bine de 70 m. Natura lor e granitică. Sunt în special de granit roșu, care e abondent în Dobrogea. Aci sunt cele mai puternice și rezistente contraforturi, de cari Dunărea izbindu-se, n'a fost în stare a le zdrobi, spre a merge în Mare și a fost silită să se îndrepte spre N. făcând acel mare înconjur pe la Hîrșova, Măcin, Brăila și Galați, înainte de a se vărsa apoi în Mare. Lățimea ei este de vr'o 900 m. în general; lângă Valul-lui-Traian ea atinge 1300 m. lărgime; adâncimea sa e de la 12—30 m. Ceva mai sus de Cernavoda, unde ea are 15 m. adâncime, s'așezat cele 6 picioare ce susțin mărtețul și lungul pod al drumului de fer București-Constanța. Gîrla Carasu prin care balta cu același nume se scurge în Dunăre, trece prin comună. Are o lungime de 9 kil., făcând multe cotituri și trecînd pe la S. de Cernavoda. Se deschide în fluviu ceva mai la vale de debarcaderul orașului.

Văile sunt numeroase, unele mici și intortochiate, ca cele cuprinse mai cu seamă în depresiunile pietrosului masiv de pe malul Dunărei. Altele sunt mai mari și mai regulate. Cele mai însemnate sunt: valea Carul la S. și S.-V. și care se întinde de la S.-E. spre N.-V. Intr'însa se găsește balta Caras; adiacenta văii de mai sus este valea Bechiraga-Culac, care la început

purta numele de Oba-Culac; se află la E., pe hotar; valea Tibrinul, însemnată, la N., pe hotar; valea Ceabac-Culac, adiacenta sa, la N.-E.; Valea-Cișmelei, formată din Văile-Turcului, unită cu valea Bechiraga-Gilcazar, prin interiorul comunei, deschizîndu-se în gîrla Carasu, la poalele dealului Sarî-Burun. Aceste văi sunt acoperite cu verdeață.

Suprafața comunei este de 3799 hect., din cari 3593 hect. ale locuitorilor, 26 hectare vatra orașului cu 369 case.

Populațiunea comunei pe anul 1895—96 a fost de 490 familii, cu 2235 suflete, din cari: bărbați 1207 și femei 1128; necăsătorii 1146, căsătorii 994, văduvi 96 și divorțați 9.

Din aceștia sunt cetățeni romîni 1532, supuși străini 315, nesupuși nici unei protecțiuni 388.

După religie sunt: ortodoxi 1359, catolici 269, mahomedani 537 și mozaici 70.

Din aceștia sunt: agricultori 154, industriași 16, comercianți 134 (23 cîrciumari); cu alte profesii 97.

Contribuabili sunt 402.

Știu carte 763, nu știu 1472.

În comună sunt 154 plugari, cari au: 3 mașini de bătut porumb, 4 mașini de vînturat, 40 pluguri și 91 care și căruțe.

Vite sunt cam 6000 capete, din cari: 155 cai, 421 boi, 28 bivoli, 5324 oi, 48 capre și 31 porci.

Mișcarea portului Cernavoda pe anul 1895: Bastimente de rîuri, intrate, 674; eșite, 604. Bastimente de mare, intrate, 71; eșite, tot 71. Toate aceste bastimente au avut 27784 pasageri, 24560 marinari. Din bastimente au fost: romine 95; engleze 15; austriace 822; turcești

98; ruse 256; grecești 38; bulgare 101; belgiane 2.

S'a importat pentru suma de 2491354 lei; și s'a exportat pentru suma de 2485124 lei.

Budgetul comunei are la veniturii 68228 lei, la cheltueli 47589 lei.

Căile de comunicație sunt: Dunărea cu portul Cernavoda; calea ferată Cernavoda-Constanța, cu stația Mircea-Vodă; căile județene spre Ostrov și Hîrșova; diferite drumuri vecinale ce duc la satele și comunele din apropiere.

Are o biserică, cu hramul S-ții Impărați Constantin și Elena, întreținută de comună, și deservită de 2 preoți, 1 paraclicer și 2 cîntăreți; mai sunt 2 geamii deservite de 2 hogi.

Sunt 2 școli, una de băieți și una de fete, cu 1 învățător și 3 învățătoare, frecventate de 147 elevi, (90 băieți, 57 fete). Este și o școală musulmană.

Cernavoda (Ostrovul), pădure, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Fetești, județul Ialomița, lângă Dunăre. Are 50 hect. cu salcie și plop.

Cernavoda, pîchet de frontieră, pe Dunăre, județul Ialomița, în dreptul orașului Cernavoda, din județul Constanța.

Cernavoda-Port, stație de dr. d. f., județul Constanța, plasa Medjidia, com. Cernavoda, pe linia Cernavoda-Constanța, pusă în circulație la 26 Sept. 1895. Se află la 6.1 kil. de Saligny, stație finală. Înălțimea d'asupra nivelului mării este de 11^m.29. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 92.592 lei, 60 bani.

Cernavoda-Pod, stație de dr.

d. f., județul Constanța, plasa Medjidia, com. Cernavoda, pe linia Fetești-Constanța, pusă în circulație la 26 Septembrie 1895. Se află între stațiile Dunărea (4.4 kil.) și Saligny (6. kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării este de 45^m.90. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 22.749 lei, 05 bani.

Cernădia, com. rur., pl. Novaci-Amaradia, jud. Gorj, la N.-E. plășei, situată pe clinele pîrîului Cernădia, la distanță de 48 kil. spre E. de orașul T.-Jiu, între comuna Novaci, la V., Baia-de-Fier la E. și Bumbesti-Pițicul la S. Este compusă din 3 cătune: Buicești, Vlădoiș și Bercești.

Are o populație de 420 familii, cu 1440 suflete, din cari 252 contribuabili.

Intinderea moșiei stăpînită de locuitori, cari sunt moșneni, este de 3900 hect., din cari un sfert este acoperit de pădure, iar restul de arătură, izlaz și livele.

Comuna are 3 biserici, deservite de 4 preoți și 1 dascăl; 1 școală mixtă, cu 60 elevi; 2 cîrciumi.

Sunt 7 mori de apă și 36 de fîntîni.

Budgetul comunei e de 2270 lei la venituri și 1994 la cheltuieli.

Locuitorii posedă: 101 pluguri, 198 care cu boi, 12 căruțe cu cai. Vite sunt: 130 cai, 665 vite mari cornute, 872 oi, 60 rîmători și 125 capre.

Sunt 80 stupi de albine.

Prin comună trece șoseaua vecinală Novaci-Polovragi și apa Cernădia, care izvorește din muntele Tolam.

Cernădia, căt., al comunei Stănești, la E. de comună, în pl. Vulcan, jud. Gorj.

Situată pe șes. Are o suprafață de 1006 hect. din care: 200 hect. arabile, 250 hect. pădure, 120 hect. fînețe, 3 hect. vie, 433 hect. izlaz. Prin ea trece șoseaua comunală.

Locuitorii au: 22 pluguri, 10 care cu boi și vaci.

Sunt 3 mori pe apa Sușița și 7 fîntîni.

Are o populație de 63 familii, cu 225 suflete, din cari 54 contribuabili.

Vite sunt: 100 vite mari cornute, 200 oi, 7 cai și 50 rîmători.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cernădia, pîrîu, jud. Gorj, format la origine de două brațe, din care unul, ce se numește pîrîul Radu, izvorește la N. de Albe, iar cel de al doilea se numește izvorul Boțoța (Fîntînelele) și izvorește din cătunul Boicești. Aceste brațe se unesc în cătunul Bercești, formînd rîul Cernădia, care curge drept spre S. și se varsă în Galbenul la Bumbesti-Pițicul. Malul de la V. (cel drept) este format de prelungirea culmei Cernădia, care se termină la com. Bumbesti-Pițicul, începînd din prelungirea muntelui Corneșul, numită Schela.

Despre E. (pe stînga) este limitat de dealul Buicești, care se termină la cătunul Lupeștilor, ce face parte din comuna Bumbesti-Pițicul.

Cernăloasa, iaz, în satul Molnița, com. Pilipăuți, pl. Herța, jud. Drohoiș.

Cernătești, com. rur., în iud. Buzău, plaiul Slănic, situată pe ambele maluri ale rîului Slănic, la vărsătura sa în rîul Buzău, la distanță de 17 kil. de Buzău.

Limitele sale sunt: la N., începe de la muntele Moara-de-Vînt, de unde se lasă la vale, pe hotarul moșiei Manasia, până în rîul Slănic, d'asupra cătunului Căldărești; trece rîul și, peste coline, ajunge la Aria-Țigănească; se lasă în Valea-Cîrstianului, urcă Dealul-Cîrstianul, de unde se lasă în Valea-Ioanichii; urcă apoi în piscul Văei-Nucului, și coboară drept în jos în Valea-Nucului; apoi, puțin mai jos de Vîrful-Mare, urcă în Muchea-Blăjani; la E., continuă în jos pe Muchea-Blăjanilor, până în hotarul moșiei Sforanilor; se lasă în Valea-Blăjani și ajunge în drumul Soreștilor la Movila-Săpată; la S., începînd din Movila-Săpată, merge pe la Crucea-lui-Dumitru, trece Valea-Blăjani, urcă pe colina Grindul, de unde coboară în Valea-Calului (Cacă-Iapă); merge la Natima și de aci în rîul Buzăul în dreptul morilor călugărești ale schitului Ciolanul, comuna Cîndești; la V., din rîul Buzăul, urcă în sus pe Izvorul-Găvanului, până în Muchea-Săpocel, continuă pe culmea acestei muchi până în drumul plaiului, apoi tot pe slemne merge prin vîrfurile: Pietrișul și Siminocul până dă în muntele Moara-de-Vînt.

Suprafața acestei comune este de 3584 hect., din cari 2250 arabile, 52 pădure, 133 fînețe, 500 izlaz, 11 livezi, 184 vie și 455 sterp.

Proprietăți însemnate sunt: Cernătești, Săpoca, Burduceasca, Pirlăteasca, Zărnești, Ciocîrlia, (particulare) și Gîrlași a spitaiului Gîrlași.

Terenul com. este accidentat de mai multe văi și coline, dar priincios agriculturii.

În com. este o moară de apă și o stîna.

Are târgul Săpocei, care începe la 9 Martie și continuă până la 23 Aprilie, în toate Miercurile și Joile. Căi de comunicație sunt: șoseaua Mărăcineni, Rușavățul, șoseaua Săpoca-Lopătari, precum și mai multe drumuri naturale.

Vite sunt: 760 boi, 115 vaci, 43 viței, 7 bivoli, 85 cai, 83 epe, 13 minji, 2200 oi, 10 capre și 240 porci. Stupii 44.

Comuna e formată din cătunele Căldărești, Cernătești cu subdiviziile: Luncași de la Puțul-lui-Parlat și Rîpeni; Mălăești cu subdiviziile: Ungureni și Vlădeni; Săpoca, Valea-Puțului și Zărnești-de-Slănic. Populația comunei este de 2140 locuitori, din cari: însurați 456, neînsurați 39, văduvi 12, băeți 545; femei măritate 456, văduve 49, fete 583. Ei locuiesc în 479 case. Meseriași sunt: 1 rotar, 2 fierari, 1 croitor și 1 cizmar.

Sunt 393 contribuabili.

Budgetul comunei e de lei 3239 bani 97.

Comuna are 2 școli, frecventate de 96 elevi și 4 eleve. Carte știu 162 locuitori. Sunt 4 biserici, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 3 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Sf. Voivozi.

Cîrciumi sunt 9.

Cernătești, com. rur., în județul Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., la 31 kil. de Craiova și la 16 kil. de comuna Șopotul, reședința plășei.

Comuna este situată pe două dealuri despărțite între ele printr-o vale, prin care trece pîriul intermitent numit Corzul sau Pîriul-Cernăteștilor. O parte din com. este situată pe Dealul-Calului, pe costișă și la poalele lui; cea-l'altă parte a comunei

este situată dincolo de Valea-Cernăteștilor, la poalele dealului numit Dealul-Dosului. Valea, ce desparte comuna în două, se numește Valea-Cernăteștilor sau Seaca, prin care curge pîriul mai sus numit, care se varsă în dreapta Jiului.

Comuna Cernătești se învecinește la N. cu comunele Argetoaia și Salcia; la S. cu com. Șopotul și cu cătunul Ștefănelul, pendinte de com. Gogoși; la E. cu cătunul Cornița, din comuna Rasnic; iar la V. cu com. Țiul. Limita liniei de N. trece pe muchea dealurilor Argetoaia, Salcia și Cernăteștilor. Limita liniei de S. merge paralel cu Văile-Triestenului și Bucurului. Limitele de E. și de V. sînt perpendiculare pe cea de S. și pe cea de N.

Terenul comunei se compune din pămînt negru, pe alocurea nisipos și pietros. Printre principalele dealuri ce accidentează terenul acestei com. se numără dealurile: Argetoaia, al-Sălciilor și al-Cernăteștilor; la S. de acesta și paralel cu ele se întinde Dealul-Mînzatului; între acestea și dealurile de mai sus se află Valea-Mînzatului; Dealul-Calului se află la S. de precedentul; Dealul-Dosului la S. despărțit de Dealul-Calului prin Valea-Cernăteștilor; Dealul-Triestenului ce se continuă spre E. prin Dealul-Bucurului, la sudul cărora se găsesc văile cu același nume. Înălțimea lor variază între 40—60 m. Direcțiunea lor este V.-E. Sunt acoperite cu tufărișuri, cereale, iar parte sunt rîpoase.

Prin centrul comunei, pe Valea-Seacă, curge Pîriul-Cernăteștilor, ce vine din județul Mehedinți. E format din mici izvoare și din ploș, și curge în această comună cu numele de

Pîriul-Cernăteștilor, iar de la esirea sa din comună se numește Obedeanca. Se varsă în Jiū (pe dreapta). Pe Valea-Triestenilor curge pîriul Triestenilor, care se continuă în Valea-Bucurului cu numele de pîriul Bucurului. Mici podețe de lemn se găsesc pe aceste două pîraie.

Tradiția spune că comuna Cernătești există de pe timpul lui Mihaiu-Viteazul, care a avut aci o bătălie cu Turcii. Numele său vine de la un slujbaș al său, numit Cernat.

Comuna se compune dintr'un singur cătun, numit Cernătești.

În comună se află o biserică de zid, fondată de frații Constantin, Mihail și Dimitrie Cernătescu, de jupîn Dumitru și Ioan Opran. A fost începută la anul 1820 și terminată la anul 1827. A fost reparată din venitul său. În tinda bisericii se află o înscripție, în care se arată data începerei, a terminării, precum și numele ctitorilor. Este deservită de 1 preot și un cîntăreț. Are o donație de 60 pogoane arabile.

În Cernătești se află o școală mixtă, cu un învățător; școala funcționează din 1863; este întreținută de stat. Localul, de zid, este în bună stare.

În anul 1892—93 a fost frecventată de 53 băeți și 2 fete.

Populația com. este de 1825 suflete, din cari 967 bărbați și 858 femei. După legea rurală din 1864, sunt 175 locuitori împămînteniti.

Case sunt 265 făcute din birne și din zid. Casele sunt situate parte pe Dealul-de-Nord, parte pe poalele acestui deal, întinzîndu-se până în șoseaua ce străbate com. prin centru de la V.-E. Cele-l'alte case sunt situate pe poalele Dealului-din-Dos, formînd ast fel ca cele de

la N. strada principală a comunei.

Suprafață teritoriului comunal este de 1285 hect., din cari: 1080 hect. pământ arabil, 64 hect. fineață, 57 hect. izlaz, 13 hect. lac și teren sterp, 71 hect. tufăriș.

Moșia din com. se numește Cernătești. Venitul de 40—50000 lei aparține clăcașilor și proprietarilor.

Vii se găsesc în întindere de 10 hect.; ele aparțin proprietarilor. Pădurea Cernătești este în creștere (tufăriș), compusă din cer, gârniță, ulm, frasin, tei și alun; aparține clăcașilor și proprietarilor.

În comună este o moară de apă pe Pîriul Cernăteștilor.

Se găsesc în comună cîte-va cazane pentru fabricarea rachiu-lui și a țuiceii din prune.

În comună sunt 2 cîrciumi; 1 comerciant de manufactură.

Productele se desfac în orașul Craiova. Transportul se face cu carele pe șoseaua județeană Craiova-Severin, pe o întindere de 40 kil. O cale comunală merge pe Valea-Cernăteștilor.

Budgetul comunei, pe exercițiul 1893-94, era de 2750 lei și cheltuelile 2750 lei.

Vite sunt: 318 vite mari cornoate, 48 oi, 56 porci, 20 cai și 30 capre.

Cernătești, cătun, al com. Cernătești, jud. Buzău, situat pe malul stîng al rîului Slănic. Are 400 locuitori și 89 case. De dînsul sunt alipite cătunele: Rîpeni și Luncași de la Puțul-lui-Parlat.

Cernătești, sat, județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., comuna Cernătești.

Cernătești, numire veche a sa-

tului Valea-Orlei, comuna Bucovul, plasa Cricovul, județul Prahova.

Cernătești, numire veche a căt. Valea-Poenii, com. Valea-Călugărească, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Cernătești, deal, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., comuna Cernătești, în Nordul comunei, cu direcțiunea de la V.-E. Are înălțime de aproape 50 m. și este acoperit cu tufărișuri.

Cernătești (Dealul-Mare), deal, plantat cu viță, județul Prahova, ce se întinde de la Bighilin până la Valea-Mieilor și apa Cricovul.

Plantarea viilor pe acest deal se crede a se fi făcut de vr'o 3—400 ani.

Producțiunea unui pogon dintr'o vie din dealul Cernătești se ridică de la 1201—80 decal. În viile după șesuri și văi se ridică în anii roditori până la 360 decal.

În trecut, vinul din Dealul-Mare se transporta în Transilvania prin Predeal, până ce țara vecină a pus taxa vamală existentă, din cauza căreia a devenit imposibil exportul. Astăzi se desface pe piețele Bucureștilor, Galașilor și Brăilei, afară de consumațiunea ce se face în localitate.

Prețul de mijloc al unui decal. de vin variază de la 1.50—4 lei. Una din trei părți a suprafeței viilor aparține proprietarilor și două din trei părți sunt vii cu embatic.

Cernătești, moșie, în jud. Buzău, com. Cernătești, numită și Petrovicioaia. Are 800 hect., din care 500 arabile, 12 pădurea Ciocîrlia, restul izlaz și sterp.

Cernătești, moșie, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Cernătești, cu un venit anual de 40—50000 lei.

Cernătești, moșie a statului, comuna Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Glavaciocul. Pe periodul 1885—95 s'a arendat cu 2300 lei anual.

Cernătești, pădure, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., comuna Cernătești, pe moșia Cernătești. Felul arborilor ce se găsesc sunt: tufani, ulmi, ceri și stejar; aceeași din urmă predominînd.

Cernătești, vale, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., comuna Cernătești, ce desparte comuna în două părți și prin care curge pîriul Corzul.

Cernătești (Dealul-), culme de deal, jud. Buzău, care se prelungește pe malul stîng al Slănicului și care este acoperită cu vii și arătură.

Cernăteștilor (Pîriul-), pîriu, județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Cernătești. Se varsă pe stînga rîului Obdeanca.

Cernegura, pisc de munte, jud. Neamțu, pe partea dreaptă a rîului Bistrița, în fața muntelui Petricica, format din terase crescătoare în formă de amfiteatru. Vîrfurile cel mai înalt are 280 m. de la nivelul Bistriței.

După modul cum sunt așezate și înclinate păturile Cernegurei, se crede că a format una cu păturile muntelui Petricica, într'o vreme mai înaintată, și că numai cursul Bistriței a rupt aceea continuitate de teren ducînd-o cu apele sale; iar sinul astfel format, care ajunsese cu mult

mai jos de cît patul actual al rîului și de cît nivelul pămîntului, pe care e clădit orașul Piatra acuma, a fost umplut cu nisipurî, prundișurî și alte detriturî aduse de apele Bistriței.

Stratificațiunea: Păturile sunt înclinate spre S.-V.; la bază presintă depozite ce constau din șisturî lutoase moî și din schisturî de greziu de Măgura. Depozite de Bonarowca, șisturî menelitice și meneliturî, prundișurî și detriturî fluviatile, nisip și argilă ce devin din ce în ce mai dure către bază, din cauză că sunt imbibate de silice. În general șisturile sunt acoperite de o pulbere gălbie.

Aceste fapte, precum și altele scoase din raporturile stratigrafice, ne silesc a admite că avem a face cu șisturile menelitice atît de frecventate în jud. Neamțu, și care începînd de la Pipirig, se întind spre E. până la confluența Nemțisorului cu Neamțul, și apoi spre S. se sfîrșesc în vîrfurile de munți ce înconjură Piatra. Adevăratele meneliturî trebuie neapărat să fie de desubtul acestor șisturî, cari apar și la baza mănăstirei Petricica.

Formațiunea menelitică corespunde diviziunii superioare a aquitanului lui Mayer sau oligoceanului lui Beyrich, și în alte regiuni ale Carpaților e cunoscută sub numele de straturile cu solzi de pești de la Ilonda, așa numite din cauză că pentru întîiași dată la Ilonda-Mare, în basinul Someșului, s'a găsit solzi de pești Maleta și Am-dhysgle, cari sunt caracteristice. La noi însă, nu s'a putut da peste urme de pești în adevărata formațiune menelitică.

Deasupra depozitelor metalice vine o alternanță de șisturî menelitice și de greziu de Mă-

gura, formînd trecerea de la depozitele menelitice la adevăratul greziu de Măgura. Această trecere se face gradat: la bază predomină șisturile menelitice asupra greziului, mai sus bancurile de greziu se fac din ce în ce mai groase și grosimea șisturilor scade.

Până într'un timp răposatul geolog Gr. Cobîlcescu atribuia, împreună cu alți geologi ce au studiat Carpații, partea superioară, a alteranței greziului de Măgura, iar partea inferioară, depozitelor menelitice. De curînd, Uhlig studiînd Carpații din V. Galiciei, distinse la partea inferioară a greziului de Măgura, un sistem de straturî, pe care le concentrează sub numele de depozitele de Bonarowka. Mai apoi C. M. Paul văzu că sistemul lui Uhlig se găsește cu aceleași caractere și în alte părți ale Carpaților. În urma studiilor din anii trecuți, răpos. Cobîlcescu se dispuse a distinge și la noi sistema de Bonarowka și a generaliza încă și mai mult această sistemă, care în muntele Cernegura (și muntele Petricica) e reprezentată tocmai prin alternanța, de care e vorba mai sus.

Șisturile și grezurile de Bonarowka sunt foarte bogate în urme de pești.

În sfîrșit d'asupra sistemelor de Bonarowka, vine adevăratul greziu din Măgura al lui C. M. Paul.

Cernegura, ramură de munte, în jud. Neamțu, ce se prelungește pe o întindere aproximativ de 8 kil., de la V. pîriului Vadurile, com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, pe partea dreaptă a rîului Bistrița, mărginindu-i de aproape cursul, până în dreptul satului Calul, (com. Calul-Iapa), străbătînd în lungiș partea despre S. a com. Doamna.

Această ramură poartă în diferite localități numiri diverse: Cernegura (pisc), Cîrlomanul (Carpați), Bolovoiaia.

Cernei (Culmea-), munte, înalt, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Se împarte în două părți: 1. Culmea-Cernei din dreapta rîului Cerna, care poartă numele și de Culmea-Godeanului, și mai jos Culmea-Bilului ce ne desparte de Banatul Temeșoarei. Cele mai înalte vîrfuri de munte ale ei sunt Tutoaia, de 1999 m. și Dobra, de 1923 m.; 2. Culmea-Cernei din stînga numită și Culmea Mehedințului, este mai mică, pentru că cel mai înalt pisc al ei, Vîrful-Camenei, este de 1230 metri și Piatra-Cloșanului de 1428 m. Din această culme se trag dealurile Mehedințului; de aceea poartă și numele de Culmea-Mehedințului.

Cernelile, com. rur., jud. Dolj, pl. Ocolul, la 4 kil. depărtare de Craiova.

Comuna este situată pe loc șes și pe malul stîng al rîurilor Jiul și Amaradia.

Se învecinește la N. cu com. Ișalnița, de care se desparte prin rîul Amaradia; la S. cu comuna Bucovățul, pl. Jiul-d-mj., de care se desparte prin rîul Jiul, la E. cu com. Craiova.

Terenul comunei este șes. Are puține dealuri cu o înălțime ce nu trece de 50 m.

Comuna este udată de rîul Jiul, care până în dreptul acestei comune are direcțiunea de la N.-V. spre S.-E., iar din această comună își îndreptează cursul spre V. până la mănăstirea Crețești, de unde o ia spre S. către com. Bucovățul. Între satul Cernelile-d.-s. și comuna Breasta este un pod stătător, peste rîul Jiul.

Prin nordul comunei curge râul Amaradia, ce se varsă pe malul stîng al râului Jiul, în dreptul satului Troaca, com. Cernelile.

În comună este lacul Șerca, ce ia naștere din revărsările râului Amaradia. Are o suprafață aproximativ de 800 metri și se scurge în râul Jiul. În această baltă se varsă Balta-Popei și balta Scheaua, ce ia naștere din izvoare, avînd fie-care o suprafață de 300 m. Într'insele se găsesc pești și raci.

Fîntîni sunt: fîntîna Obedeauu, zidită de Petrache Obedeauu, la 1821 și rezidită, la 1895, de d-na Eliza Opranu.

Se crede că această comună datează din 1700. În vechime coprîdea, pe lîngă satele de azi, și satul Atirnați. Către 1875—76 a fost alipită de com. Breasta.

Azi coprînde trei sate: Cernelile - d. - s., sat de reședință, Cernelile - d. s. și Troaca. Pozițiunea naturală a acestor sate este următoarea: Troaca la N., pe malul stîng al râului Amaradia, la 2¹/₂ kil. depărtare de satul Cernelile-d.-j.; Cernelile-d.-s., la mijloc, la 1¹/₄ kil. depărtare de Cernelile - d. - j., și în fine Cernelile-d.-s. la S. de satul Cernelile-d.-s.

În comună sunt două biserici: una de zid, în satul Cernelile-d.-S., fondată la 1813 de Dincă Rizea și reparată la 1883 de Ioan Grecu. Patronii acestei biserici sunt S-ții Constantin și Elena; a doua în satul Troaca, este zidită la 1855 de Gheorghe Săndoiu și Dimitrie Pața și reparată la 1882 de Ioan Săndoiu. Patronii acestei biserici sunt S-ții Gheorghe și Dimitrie. Are 17 pogoane proprietate. La amîndouă bisericile servesc 1 preot și 1 cîntăreț.

În satul Cernelile-d.-s., este o

școală mixtă ce funcționează din 1891. Este întreținută de stat. Localul, construit din zid, este în bună stare.

În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 42 băieți și 2 fete, din 110 copii (62 băieți și 48 fete) cu vîrstă de școală.

Populația comunei e de 846 locuitori, din cari 439 bărbați și 407 femei, locuind în 171 case și 3 bordeie. Știu carte 18 bărbați și 1 femeie.

După legea rurală din 1864, s'aუ împroprietărit 169 locuitori.

Casele sunt mai toate de paiante și mici.

Suprafața com. este de peste 4000 pog., din cari: 3200 pămînt arabil, 700 pog. pădure, 100 pog. izlaz.

Moșii sunt: Moșia Cernelile-d.-j., cu venitul anual de 17000 lei, aparținînd d-nei Eliza Opranu și înainte aparținînd mănăstirei Horezul; moșia Cernelile-d.-s., cu venitul anual de 4000 lei, aparținînd d-lui C. N. Mihail și care înainte aparținea d-lui Dincă Rizea; moșia Troaca cu venitul anual de 3600 lei, care înainte aparținea d-lui Dimitrie Pața. Restul de pămînt aparține sătenilor de pe fie-care moșie.

Pădurî sunt două: una pe moșia Cernelile-d.-j., în întindere de 450 hect., aparține d-nei Eliza Opranu și a doua pe moșia Cernelile-d.-s., în întindere de 250 pog., aparține d-lui C. N. Mihail. Esențe sunt: arțari, plopi, stejari și frasinî.

Pe moșia d-nei Eliza Opranu se găsesc stîne unde se fabrică brînză.

În com. sunt 6 circiumî; 3 în Troaca și 3 în Cernelile-d.-s.

Prin com. trece șoseaua județeană Craiova-T.-Severin pe o lungime de 5 km.

Budgetul com. pe anul 1892-93 a fost de lei 4246.77 la veni-

turî și de lei 4114.51 la cheltueli.

Cernelile, sat, jud. Vîlcea, face parte din com. rurală Șerbănești, plasa Mijlocul. Are o populație de 255 locuitori, 125 bărbați și 130 femei. Aci este o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului rezidită la anul 1887 pe ruinele altei biserici.

În căt. Cernelile, în siliștea casei locuitorului Marin Radu Ana, se află un izvor cu apă sulfuroasă, în combinație cu apă saliferă.

Cernelile, moșie a statului, situată în com. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, foastă pendinte de Schitul Dintr'un-Lemn, s'a arendat pe periodul 1888—93 cu 910 lei anual.

Cernelile, pădure a statului, în întindere de 53 hect. situată în com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea și formată din trupurile: Iliuța (40 hect.) și Buzducul (13 hect.).

Cernelile, vale, izvorește din dealurile com. Bălteni, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în râul Cerna.

Cernelile-de-jos, sat, pl. Ocolul, com. Cernelile, jud. Dolj, cu reședința primăriei. Are 248 suflete, 133 bărbați și 115 femei. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Cernelile-d.-s., ce este la 568 m. depărtare. În anul școlar 1892—93 au urmat la școală 16 băieți. Cu vîrstă de școală sunt 20 băieți și 16 fete.

Știu carte 8 loc. În sat sunt 58 case. Casele sunt zidite din paiante, avînd aproape fie-care grădina ei.

Cernelile-de-Jos, moșie particu-

lară, pl. Ocolul, com. Cernelile, jud. Dolj, satul Cernelile-d.-j., aparține d-nei Eliza Opranu și aduce venitul anual de 17000 lei. Înainte aparținea mănăstirei Horezul. Pe această moșie, afară de proprietatea cea mare, au pământ și locuitorii. Pe moșie se găsesc stîne.

Cernelile-de-Jos, *pădure* particulară, pl. Ocolul, com. Cernelile, județul Dolj, satul Cernelile-d.-j., pe moșia Cernelile-d.-j. Aparține d-nei Eliza Opranu; are o întindere de 450 pog, Lemnul, care se găsește, este arțarul și plopul; predomină stejarul și frasinul.

Cernelile-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Cernelile. Are 168 locuitori, 82 bărbați și 86 femei. Locuiesc în 34 case și 1 bordei. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1891, întreținută de comună. Are o singură învățătoare. Localul, construit din zid, este în bună stare. În anul școlar 1892-93 a fost frecventată de 54 băieți și 2 fete, 10 băieți și 2 fete din Cernelile-d.-s., 16 băieți din Cernelile-d.-j. și 16 băieți din Troa-ca. Știu carte 4 bărbați și 1 femeie.

În sat este o biserică de zid, fondată la 1813, de Dincă Rizea și reparată la 1883, de Ioan Grecu. Hramul bisericii este Sf. Constantin. Satul este așezat la mijlocul com., între satul Troa-ca la N. și satul Cernelile-d.-j. la S., la o departare de $\frac{1}{4}$ de kil.

Cîrcumii sunt 3.

Cernelile-de-Sus, *moșie* particulară, jud. Dolj, plasa Ocolul, comuna Cernelile, satul Cernelile-d.-s.; aparține d-lui Constantin Mihail; înainte aparținea d-lui Dincă Rizea. Are un venit de

4000 lei. În această moșie au parte și locuitorii.

Cernelile-de-Sus, *pădure* particulară, județul Dolj, pl. Ocolul, comuna Cernelile, satul Cernelile-d.-s., în întindere de 250 pog.; se găsește pe moșia Cernelile-d.-s. Aparține d-lui Constantin Mihail și înainte era a d-lui Dincă Rizea. Esențe: plop și arțari; predomină stejarul și frasinul.

Cernești, *sat*, în jud. Botoșani, partea de S.-E. a comunei Zlătunoaia, pl. Miletinul, așezat pe culme de deal. Are o suprafață de 619 hect., din cari 386 hect. ale proprietarului și 224 ale locuitorilor, cu o populație de 81 familii, sau 324 suflete. Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, întreținută de comună, cu 1 învățător și 22 școlari. Sunt 2 cîrcumii și 2 comercianți.

Numărul vitelor este de 260, din cari: 110 vite mari cornute, 10 cai, 120 de oi și 20 masculi.

Sunt 24 stupi cu albine.

Cernești, *sat*, face parte din comuna rurală Homoriciurile, pl. Teleajen, jud. Prahova.

Cernețul, foastă *com. urb.*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., alipită la com. urb. T.-Severin, ca mahala.

Este situată pe albia râului Topolnița și în apropiere de Dunăre. Cernețul a fost capitala jud. Mehedinți până la 1842; acum este ruinată.

În Cernețul se găsește biserica Sf. Treime, zidită în formă de cruce, în anul 1670, de către Voevodul Ioan Ghica. În istorie, Cernețul joacă un rol pentru luptele date aci și pe cîmpia Severinului.

Aici a fost casa lui Tudor Vladimirescu; azi casa e distrusă. În apropiere de Cernețul, la distanță de $\frac{1}{2}$ oră, se află Dealul - Gărdanului, pe care se află vica și cula lui Tudor-Vladimirescu, întreținute de proprietară d-na Sevastița Gărdăreanu.

Teritoriul Cernețului a fost adesea inundat de pîraiele ce vin de pe Dealul - Cernețului, pentru care cauză, locuitorii Cernețeni, s'au strămutat în orașul Turnul-Severin.

Cernețul, *gîrlă*, în jud. Tulcea, servind de hotar în toată lungimea ei între plășile Sulina și Tulcea. Se formează din două mici brațe din interiorul întinselor stufării, cari unindu-se, se apropie de gîrla Dunavățul, de la care primește o mare cantitate de apă prin trei mici gîrle: Lungul, Sulemanca și Mihalache-Grecul. De aci se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. spre S.-V.; trimete spre E. un braț, care se terînină în grindul Hundul. După un curs de 12 kil., merge de se varsă în lacul Dranovul, în partea estică a lui, mai sus de cherhanaua Dranovul. Este mărginită numai de stuf.

Cernețul-Florea, *punct trigonometric*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei Sf. Gheorghe. E situat în partea vestică a plășei și a comunei, pe malul stîng al gîrlei cu același nume. Are 1 m. înălțime și e înconjurat cu stuf.

Cernica, *sat*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Cernica-Căldărarul. Este situat la E. de București, în pădurea Cernica, la N. bălței cu același

nume. Se mai numește și Cernica-Moara. Pe lângă sat trece pârul Cernica. Aci este reședința primăriei.

Are o biserică, cu hramul S-ții Apostoli, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 22 elevi și 8 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc 2644 lei anual. Localul s'a construit din fondurile județului în anul 1888.

Populația lui e de 606 locuitori. Suprafața totală a satului e de 3334 hect., aparținînd statului 2850 hect. și locuitorilor 484 hect. Statul are 2500 hect. pădure, 25 izlaz, 75 sterpe și 250 le cultivă prin arendași.

Comerțul se face de 5 cîrciumari și 1 hangiu. Are 1 heleşteu.

Numărul vitelor mari e de 280 și al celor mici de 303.

Cernica, mănăstire de călugări, jud. Ilfov, situată pe două insule din lacul Colentina, lângă satul cu același nume. S'a fondat de marele Vornic Cernica Știrbei, la anul 1608; are hramul Sf. Nicolae.

Acest schit a durat măi bine de un secol, dar s'a pustiit din cauza unei ciume mari. La anul 1781, Arhimandritul Gheorghe împreună cu doi ucenici de la Sf. Munte găsind acest loc pustiit, cu bine-cuvîntarea Mitropolitului Grigorie, s'a stabilit aci. În timp de 2 ani s'a strîns 16 frați. În anul 1784, soțiile boerilor Goleșcu și Dudescu, au dat mijloacele necesare pentru întreținerea schitului.

La anul 1786, pe vremea Domnitorului Mavrogheni, se strînsă aci 103 frați, iar Domnul Mavrogheni îi ajuta, dîndu-le toate cele necesare pentru trai.

Astăzi este una din cele mai mari chinovii ale țării și locul de înmormîntare al multor evlavioși din București.

Aci se află o evanghelie de la Alexandru Moruzzi V.V. și o altă evanghelie, admirabil îmbrăcată, dăruită de M. S. Regele Carol I.

Se susține de unii, că între mănăstire și riul Dîmbovița ar fi fost o mănăstire de călugărițe înființată de jupîneasa Chiajna, soția Vornicului Cernica Știrbei, dar care s'a desființat din cauză că mănăstirea ar fi fost călcată de hoți.

Aci este o bibliotecă, care cuprinde multe cărți bisericești foarte vechi. Această mănăstire numără azi 121 călugări, cu care statul cheltuește anual lei 28213. Din cauza bălței, vara, locul e cam nesănătos.

Cernica, fort, în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Cernica, baltă, înconjurată de toate părțile cu stuf înalt, jud. Constanța, plasa Hîrșova, pe teritoriul comunei rurale Ciobanul; situată în partea vestică a plășei și cea nordică a comunei; comunică cu balta Ciungile. Este formată de Dunăre dintr'una din marile ei revărsări de altă dată. Are 30 hect. întindere și produce puțin pește.

Cernica, baltă, jud. Ilfov, plasa Dîmbovița, așezată cam în centrul plășei, formată de riul Colentina. Se scurge în riul Dîmbovița spre E. de cătunul Căldărarul.

Cernica, moșie a statului, jud. Ilfov, pendinte de mănăstirea Cernica. S'a arendat pe periodul 1885—95, cu 9573 lei anual, îm-

preună cu moara, afară de locul dintre heleşteu și pădure până în locul cedat locuitorilor închis cu șanțuri, care teren s'a lăsat în folosința mănăstirei.

O parte din acest teren s'a luat pentru fortificații.

Cernica, vîrf de munte, județul Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja, pe graniță, în șirul cu același nume. Are 1005 m. înălțime.

Cernica, șir de munți, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja, pe graniță, în dreapta Slănicului. La N. are vîrfurile cu același nume. Se lasă spre S. până la 975 metri, pe la izvorul rîului cu același nume. În acești munți, pe povîrnișul răsăritean, spre Moldova, se află locul Piciorul, numit pe unguște Kiș-Havaș.

Cernica, dumbravă, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja, de pe drumul ce duce de la Onești la trecătoarea Oituzul.

Cernica, pădure seculară, în valea pârului cu același nume, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja. Esențe: fag și stejar.

Cernica, pădure mare, județul Ilfov, pl. Dîmbovița. Are 2840 hect. E proprietatea statului.

Cernica, pîrîu, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja, de pe hotarul Transilvaniei. E din muntele Cernica și se varsă d'a stînga Oituzului la Poiana-Sărată. E așezat dincolo de graniță. El curge în întregime de la N. spre S.

Cernica, pîrîu, jud. Ilfov, lângă satul cu același nume.

Cernica, vale, jud. Tecuci, si-

tuată între Troian și moșia locuitorilor din Brăhășești. Pe această vale se află și cîte-va izvoare. Incepe de la rîpa Ursoiul.

Cernica, vale, în pl. Borcea, comuna Dichiseni, jud. Ialomița.

Cernica, vale, izvorește de la E. de com. Comarnicul, pl. Peșul, jud. Prahova. Curge de la N.-E. către S.-V. și se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, cam în centrul comunei Comarnicul.

Cernica-Căldărarul, com. rur., pl. Dîmbovița, jud. Ilfov. E situată la E. de București, în pădurea cu același nume, pe malul de E. al bălței Cernica, la 15 kil. departe de București. Stă în legătură cu Pantelimonul, prin mănăstirea Cernica, printr'o șosea vecinală.

Se compune din satele Cernica și Căldărarul. Are o populație de 922 locuitori, în care număr intră și călugării de la mănăstirea Cernica. Locuiesc în 190 case.

Suprafața totală a comunei este de 4152 hect.

Statul are 3550 hect., din care cultivă prin arendașii săi, 841 hect. (25 izlaz, 137 sterpe și 2547 pădure). Locuitorii au 602 hect. pe care le cultivă, rezervînd 8 hect. pentru izlaz.

Contribuabilii sunt 172.

Budgetul comunei e de 4246 lei la venituri și 4138 lei la cheltueli.

Dintre locuitori, 180 sunt plugarî.

Arătura se face cu 62 pluguri, 46 cu boi și 16 cu cai. Locuitorii au 81 care și căruțe, 69 cu boi și 12 cu cai.

Comerțul se face de 6 circumarî și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 386 (107 cai și epe, 188 boi, 69 vaci și viței, 4 tauri, 18 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 588 (33 capre, 105 porci și 450 oi). Locuitori împroprietăriți sunt 139, neîmproprietăriți sunt 203.

S'au stabilit în comună 3 străini.

Cernicari, mahala, din orașul Tecuci, județul Tecuci. Situat pe stînga Bîrladului, la S.-E. Această mahala a fost mai înainte pe vale lîngă Bîrlad, făcînd parte din com. Barcea; în urmă s'a deslipit, și, din cauza deselor inundații ale Bîrladului, s'a strămutat pe deal, unde se află și astăzi.

Cernișoara, pîrîu, în jud. Mehedinți. Izvorește din două cioci înalte, numite Ciuceve, și curge spre S. nu departe de Ciuceve, la locul numit Urzicariul. Se unește cu apa Cerna.

Conține păstrăvi.

Cernișoara, rîu, jud. Vilcea, cel mai important affluent al rîului Cerna. Izvorește din susul Armășeștilor din muntele Slătioara. E situat la S. de com. Horezul. Curge paralel cu rîul Cerna pînă la com. Roești; se întoarce către S.-V. și se varsă în Cerna în dreptul com. Coieni, după ce a udat comunele Mădulari, Modolia, Roești și Coieni.

Valea-Cernișoarei are o lărgime maximă de 1 kil.; este populată, productivă și viabilă.

Cernișorul, trup de pădure, a statului, situată în com. Susani și Lungești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea. Are 350 hect., care, împreună cu trupurile: Stupina (380 hect.), Gîrbovul (350 hect.) și Lunca-Stăneștilor (440 hect.),

formează pădurea Rîmești-Stănești.

Cernitul, deal, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucșești, pe teritoriul cătunului Cernul. Face parte din șirul dealurilor dintre Tazlăul-Mare și Troțușul.

Cernofca, braț secundar al brațului Chilia, județul Tulcea. Se desface la 4 kil. mai jos de orașul Chilia-Vechie; se întinde spre E., pe o lungime de 12 kil. și se termină iar cu brațul Chilia lîngă Peuprava. Adîncimea e de 8 m. Cu brațul Babinof și Meslin închide insulele Ciornoii și Meslin. Brăzdează partea nordică a plășei Sulina și a com. Chilia și Sfîstofca.

Cernul, sat, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Bucșești; situată în valea pîrîului Cernul, la o depărtare de 600 metri de satul Bucșești (școala).

Are o biserică, clădită de proprietarul Ioniță Gorgos, în anul 1894; e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Populația e de 157 familii, avînd 603 suflete.

Sunt 3 circiumi.

Animale sunt: 35 cai, 452 vite mari cornute, 139 porci și 28 capre.

Cernul, pîrîu, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s. Izvorește din munții Savu și Tarnița din comuna Podurile, curge de la V. spre E. și se varsă în Tazlăul-Mare, pe dreapta, mai jos de Tețcani, în fața satului Gura-Cernului, la locul numit Iaga, com. Bucșești. Acest pîrîu, în cursul său superior, pînă la intrarea în cătunul Cernul, poartă numele de Buda. El se încarcă în comuna Podurile cu pîrîiașele: Fundătura, Brănești și Valea-Sosei,

iar prin comuna Bucșești și Berești, cu pîrîiașele: Căcicea, Păltinișul, Leordișul, Bucșa, Trența, Cioraci și Teiul.

Cernul, vale, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucșești, pe care se află cătunele Buleriul și Cernul.

Ceroaia, pîrîu, jud. Teleorman, străbate teritoriul com. Bîrla, din pl. Teleormanului, în partea de S.-E., servind de hotar între moșiile Bîrla și Podișorul. Se varsă în riul Cotmeana, în pădurea Bădești, după ce primește și apele unei viroage, Icoana, mai sus de cătunul Podișorul.

Ceroaica, vâlcea, care se formează pe teritoriul com. Mierlești, pl. Riul-d.-s., jud. Olt; taie dealul despre V. și se varsă în Iminogul, între cătunele Cătanenele și Moșteni.

Cerpoaca (Măgura-), deal, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Lacul-lui-Băban. Se desface din dealul Costandoiul; brăzdează partea de V. a comunei. E acoperit cu pășuni.

Cerșani, com. rur., jud. Argeș. (Vezi Cerșanile).

Cerșani-de-Jos și de-Sus, sat, jud. Argeș, pl. Gălășești. Are 55 familii, cu 203 suflete. Face parte din com. rur. Cerșanile. Are o biserică cu hramul Toții-Sfinții, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; are o școală primară rurală.

Cerșanile, sau Cerșani, com. rur., jud. Argeșul, plasa Gălășești, la 22 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii, și la 31 kil. de Pitești.

Se compune din următoarele 7 sate: Boblegi, Bîrdești, Cerșani, (de Jos și de Sus), Predești Stefănești, Strîmbeni și Văjești. Are o populație de 214 familii, cu 725 suflete, din care 5 familii Țigani. În comună sunt 3 biserici și 1 școală primară.

Budgetul comunei, pe anul 1885-86, a fost de 2280 lei 52 bani la venituri și de 2215 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună are 188 contribuabili; budgetul e de 3261 lei la venituri și de 2580 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost, în anul 1887, de 651 capete vite mari: 589 boi și vaci, 62 cai, și de 2292 vite mărunte: 1816 oi, 22 capre și 454 rîmători.

Certe-Tele, lac, situat în partea vestică a plășei Măcin, în jud. Tulcea, și cea de S.-V. a com. Turcoaia, între Dunăre, din care e format și iezorul Turcoaia. E înconjurat cu stuf. Are 20 hect. întindere.

Certieni, sat, în jud. Neamțu, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul; e situat în valea de sub dealul cu aceeași numire, pe pîrîul Certieni.

Se mărginește la E. cu satul Ruginoasa, de care se desparte prin Culmea-Certienilor, și cu limita jud. Roman; spre N. cu satul Bîrgăoani, de care se desparte prin limită convențională.

Are o suprafață de 750 hect. și o populație de 38 familii, cu 182 suflete.

Sunt 90 contribuabili.

Numărul vitelor e de 350 capete, din care: 20 boi, 80 vaci, 200 oi, 5 porci, 12 cai și 32 junci.

Certieni, deal, jud. Neamțu; se

întinde din marginea com. Bozieni spre N.-V. până pe teritoriul comunei Talpa, satul Oniceni.

Certieni, pîrîiaș, jud. Neamțu; izvorește din dealul cu același nume, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul. Curge, traversînd șoseaua Bîrgăoani-Talpa, în apropierea celui d'întîiu sat, și se unește apoi cu pîrîul Bahnița.

Certieni, pîrîu, la E. de satul Lărgășani, com. Negulești, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Certieni, vale, la E. de satul Lărgășani, com. Negulești, jud. Tecuci, peste riul Berheci.

Cerțăști, sat și comună, în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S. de Bîrlad, pe pîrîul Bîrzota. Formează singur o comună. Are 866 locuitori, din care 202 contribuabili. Știu carte 138 persoane. Locuiesc în 230 case.

În coprinsul acestei comune, pe valea pîrîului Bîrzota, sunt multe grădini de zarzavaturi. Comerțul se face de 15 persoane, în 16 stabilimente, din care 8 cîrcume. Are o școală primară de băeți și 2 biserici.

Cerul, deal, jud. Olt; vezi Potericiul.

Cerul, loc, pe care a fost așezată com. rur. Deveselul, din jud. Mehedinți, pl. Blahnița.

Cerul, vale, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., ține de teritoriul com. rur. Ruptura.

Cerul, sau Leamna, moșie a statului, situată pe teritoriul com. Brabova, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s. Moșia, foastă proprietate a d-nei Catinca Ciocazan, s'a arendat

pe periodul 1893—94, cu 3700 lei anual.

Cerului (Lacul-), lac, la S. de comuna Mărgineni, jud. Teleorman.

Cerveni, trup de moșie, nelocuit, care constituie moșia Gogoșari, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Cervenیا, com. rur., în plasa Marginea, jud. Teleorman. E situată pe partea stîngă a râului Vedea.

Are drept limite râul Vedea la S., com. Beiul la N., la E. cîmpia Burnazul, pe care se întinde până aproape de comunele Cacaletși și Pîetroșani din jud. Vlașca, precum și hotarul moșiilor Brînceni și Șoimul, pe partea dreaptă a râului Vedea, la V.

În partea despre V. se află pădurea numită Pălășcuța, limitrofă cu com. Beiul, unde se împreună apele râurilor Vedea și Teleormanul și mai spre S. o altă pădure numită Lamba-Mitrojiu.

Întinderea comunei, cu a moșiei aflată pe dînsa, este de peste 6000 hect. Moșia, foastă proprietate a principelui Dimitrie Știrbei, a trecut în anul 1884, în stăpînirea Așezămintelor Brîncovănești din București. Proprietatea are 4750 hect. arabile, 500 hect. pădure și 250 hect. izlaz și livezi; mai sunt și ca 150 hect. vii ale locuitorilor. Numărul locuitorilor împrorietăriți este de 273, pe o întindere de 456 hect. Trupul de moșie, pe care sunt împrorietăriți locuitorii poartă numirea de Pălia; el se întinde din hotarul com. Zmîrdioasa la V., merge în linie dreaptă la E. și de aci continuă spre S. până în hotarul moșiei Cacaletși, din jud. Vlașca.

Populațiunea comunei este de 478 capi de familie, cu 2227 de

suflete, din cari 312 contribuabili.

Numărul vitelor este de 5188 capete, din cari: 683 cai, 1563 vite mari cornute, 2868 vite mărunte și 274 porci.

Budgetul comunei este de lei 7943, la veniturii și de lei 6949, la cheltueli.

Are o școală cu un învățător, frecventată de 28 elevi; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Comuna Cervenیا comunică la N. cu Beiul și la S. cu Conțești, prin căi vecinale. Comunicația cu com. Zmîrdioasa, se face printr'un pod situat la moara de la căt. Șoimul, pe apa Teleormanului. Distanța până la Alexandria este de 18 kil., până la Zimnicea de 23 kil.; la Turnul-Măgurele, reședința județului, 49 kil. și la Giurgiu, 54 kil.

Cervenیا, deal, în com. rur. Roșnița, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cervenیا, deal, în com. rur. Lupoia, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cervenیا (Fundul-Văei), loc izolat, în com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova; proprietatea d-nei Maria C. Filipescu.

Cervenیا, moșie, a Așezămintelor Brîncovenești din București, în jud. Teleorman, plasa Marginei, com. Cervenیا. Are o întindere de 5500 hect. pămînt arabil și pădure. Teritoriul acestei moșii se întinde și în jud. Vlașca, pe cîmpia numită Burnazul.

Cervenیا, pîriu, în com. rurală Lupoia, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cervenیا, pîriu, ce se varsă în râul

Provița, la V. de com. Mărgineni-d.-j., pl. Filipești, județul Prahova.

Cervenیا, pîriu, ce izvorește din fundul văii Cervenیا și se varsă în pîriul Roșioara, la S. de com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova, făcînd mai multe zigzaguri.

Cervenیا, vale, în com. rur. Roșiuța, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cervenیا, pîriu, în com. rur. Degerați, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți; se formează din hotarul com. Peri, trece prin Degerați și se varsă spre E. de lac, în Hușnița, în dreptul satului Ceochiuțul. Pe acest pîriu se află mai multe mori.

Cervenیا, vale, în com. rur. Degerați, plasa Ocolul-d.-j., județul Mehedinți.

Cervicești, sat, în jud. Botoșani, partea de N. a comunei Cucoreni, pl. Tîrgul. Are o suprafață de 1721 hect. și o populația de 188 familii, cu 691 suflete. În acest sat sunt 2 biserică, dii cari una în ruine, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Vite sunt: 245 vite mari cornute, 36 cai mari, 400 oi și 42 mascuri. În sat se află 1 cîrciumă; sunt 2 meseriași.

Cervicești, pădure, jud. Botoșani, pe moșia Cervicești, com. Cîcoreni, pl. Tîrgul. Are o întindere de 572 hect.

Cescului (Valea-), vale, începe de pe cîmpia dintre com. Ciolănești-din-Deal și Valea-Teleormanului și se termină în Valea-Cînelui, între comunele Gărăgău și Necșești, județul Teleorman.

Cesna, *munte*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani.

Cesna, *pîrîu*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Se varsă în apa Cerna.

Ceșme, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s., cătunul Eschibaba. Se desface din dealul Alifaci și se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E. Brăzdează partea nordică a plășei și pe cea vestică a comunei. Merge de-alungul pîrului Ciariești. Se prelungeste spre S.-E. cu dealul Cail-Dere. Are un vîrf înalt de 286 m., dominînd asupra satelor Cail-Dere, Eschibaba, asupra pîrului Beidant, și a drumului comunal ce le unește. El este de natură pietroasă, acoperit în vîrf cu pășuni, și pe la poale cu puține păduri.

Ceșme-Culac, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei rur. Enisala. Se desface din poalele nordice ale dealului Golovar-Bair, se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. la N. Brăzdează partea estică a plășei și a comunei. Ea merge numai prin tufărișuri și păduri, pe la poalele vestice ale dealului Iașburun. Este tăiată de șoseaua județeană Babadag-Enisala-Jurilofca. După 3 kil. de drum, se deschide în stuful de pe marginea iezzerului Razelin.

Ceșmeaua, *surpătura unui deal*, în dreptul căt. Izvoarele, reședința com. cu acest nume, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. Aci se fabrică cărămidă.

Ceșmeaua-Ciobanului, *loc*, comuna Racovița, pl. Rîul Doam-

nei, jud. Muscel. E situat lîngă șosea.

Ceșmeleii (Valea-), *vale*, com. Deleni, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Ceșmeleii (Zăvoiul-), *săvoiă*, com. Cacova, pl. Ocolul, jud. Vilcea.

Cetate (La-), jud. Teleorman. Vezi Zimnicea.

Cetate (La-), jud. Teleorman. Vezi Conțești.

Cetate (Dealul-de-la-), *deal*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rur. Satul-Noi, cătunul Satul-Noi. Este mai mult o prelungire a dealului La-Două-Movile; se întinde spre E., într-o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea nordică a plășei și acea a comunei. Ramificațiile nordice se sfîrșesc pe malul dunărean, iar cele sudice și estice pe malul de N. al iezzerului Oltina. La poalele sale sud-estice se găsesc ruinele unei cetăți vechi, de la care și-a luat și numele. Este de natură stîncoasă, făcînd malurile Dunărei și ale iezzerului Oltina să fie înalte și pietroase. Este acoperit cu fînețe și tufărișuri. Pe murechea sa merge drumul comunal Pîrjoiul-Oltina.

Cetatea, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 76 kil. departe de Craiova și la 22 kil. departe de reședința plășei, orașul Calafat.

Situată pe loc șes, la poalele dealului numit Cetatea, ce se întinde de-alungul malului stîng al Dunărei. În dreptul comunei Cetatea, pe malul drept al Dunărei, se găsesc satele Cașova și Gămătarci.

Se învecinește la N. și N.-V.

cu comunele Gemeni sau Dîrvari și Salcia, din jud. Mehedinți și cu com. Risipiți, din județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la S. cu com. Hunia, iar la E. cu com. Fîntîna-Banului și la V. cu Dunărea. Limita liniei de N. începe din Măgura-Dîrvorului, merge spre E. până la Movila-Lată. Cea de S. e paralelă cu precedenta; cea de E. merge de la Dunăre printre Fîntîna-Banului și Cetatea, până la hotarul Dobridor, iar cea de V. din Dunăre până la hotarul Dîrvorului.

Terenul comunei este puțin accidentat de dealul numit Cetatea, care se întinde spre S. și până în Dunăre. Acest șir de dealuri este întrerupt de multe văi și vilcele. Dealurile sunt acoperite cu grădinării și semănături. Partea de N. este cam șeasă, iar pe cea deluroasă se găsesc multe izvoare, transformate în fîntini, pentru întreținerea grădinilor, în timp de secetă.

Afară de Dunăre, comuna este udată de rîulețul Recca, care izvoarește aproape de Dunăre, în jud. Mehedinți și se varsă în balta Ochiul, de lîngă Dunăre.

Pe teritoriul jud. Mehedinți, acest pîrîu se numește Drincea. În comună are îndreptare de la N.-V.-S.-E. Pe el se află o mulțime de podețe; iar în dreptul jud. Mehedinți cite-va mori.

Înainte, com. Cetatea se numea Ulmul; atunci era compusă din două cătune: Ulmul și Cetatea. Mai tîrziu, fostul proprietar Dumitru Haralambie le-a unit sub numele de Cetatea.

Numele de Cetatea vine de la o cetate de pămînt înconjurată cu un șanț, avînd formă de circumferință. Această comună a fost teatrul războaielor dintre Ruși și Turci, în anii 1853-58.

Azi se compune din cătunul

de reședință Cetatea și din Ulmul.

În comună se află o singură biserică, fondată la anul 1840, de către Dumitru Haralambie, cu hramul la Sf. Constantin și Elena. Pe frontispiciul bisericii se află o inscripțiune, în care se arată numele fondatorului, precum și anul fondării. Este deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Se găsesc în comună cîteva cruci cu datele de 1818, 1819, 1820. Acestea sunt resturi din cimitirul și biserica satului din vechime.

În com. Cetatea sunt două școli primare, una de băieți și una de fete; ambele în căt. Cetatea.

Școala de băieți funcționează din 1817, iar cea de fete din 1878. Sunt întreținute de stat. Aă un singur local.

În anul școlar 1892—93 aă fost frecventate de 140 băieți și 36 fete, din 490 în vîrstă de școală. Știu carte 1500 locuitori, din cari 1350 bărbați și 150 femei.

Populația comunei este de 3366 suflete, din cari 1979 bărbați și 1587 femei. Dintr'aceștia, 200 sunt streini: Bulgari, Greci, Sîrbi, Izraeliți, etc.

După legea rurală din 1864, sunt 394 împămînteniți, iar după cea din 1879, sunt 17 insurăței.

Suprafața comunei este de 5750 hect., din cari: 5500 arabile, 130 finețe, 70 izlaz, 50 lac și teren sterp.

Moșia de pe teritoriul comunei se numește Cetatea. Are un venit de 147955 lei; aparține proprietarilor și locuitorilor.

Viile de 400 hect. aparțin locuitorilor împroprietăriți și dau vin negru.

Pe moșia Cetatea este o moară de aburi și una de apă, pe rîulețul Rea.

Meseriași sunt 58, din cari: 20 croitori, 15 fierari, 18 cizmarî, 3 curelari și 2 lemnari.

În comună se găsesc 280 comercianți, dintre cari 80 sunt Romîni.

Cîrciumi sunt 30 și băcăniî 10.

Comuna este străbătută de calea județeană Calafat-Severin, lungă de 6 kil. pe teritoriul comunal.

Budgetul comunei pe exercițiul 1893—94 este de 13390 lei, 48 bani, la venituri și de 13005 lei, la cheltueli.

Vite cornute sunt 320, oi 89 și cai 18.

Cetatea, cătun, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului; ține de comuna Antonești și este situat pe proprietatea d-lui D. Orbescu. Are o populațiune de 465 suflete, dintre cari 91 contribuabili.

Cetatea (Blevești), sub-divizie a cătunului Cîrlomănești, din comuna Gura-Nișcovului, județul Buzău.

Cetatea, sub-divizie a cătunului Crîngul, din com. Patîrlagi, jud. Buzău.

Cetatea. V. satul Pocreaca, com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, județul Vaslui.

Cetatea, cetate de pămînt, plasa Jiul-d.-mj., comuna Foișorul, județul Dolj.

Cetatea, redute vechi în pămînt, jud. Mehedinți, plasa Cîmpul, com. rur. Gemeni.

Cetatea, urmă de cetate, județul Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Crucei.

Cetatea, urmă de cetate, județul

Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Crucei, satul Cioroiul-Noă, despre care se zice, că datează din timpul celor din urmă războaie ale Rușilor cu Turcii.

Cetatea, ruină de cetate, județul Dolj, pl. Băilești, com. Bistrețul, pe malul stîng al Dunărei, în fața orașelului bulgăresc Țibrul-Palanca.

Cetatea, urme de cetate, județul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Dos. Se găsește pe un deal în pădurea proprietarului, colonelul I. Gigîrtu. Se zice că datează din timpul năvălirii barbarilor. Cetatea, are o formă triunghiulară, este așezată în virful unui deal, și de trei părți, a rume spre E., N. și S., este înconjurată de o vale adîncă de 20 m. Spre V. se văd urmele unui zid, gros și înalt de 8 m. Intr'o parte zidul este mai puțin înalt, unde se crede că ar fi fost poarta cetăței. Zidurile înconjoară cetatea din trei părți, două sunt în latul cetăței și unul în lungul ei. Înăuntrul cetăței este un loc mare de 6 pogoane.

Cetatea, urme de cetate, pl. Jiul-d.-mj., comuna Segîrcea, jud. Dolj.

Cetatea, deal, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., pe teritoriul com. Răcăciuni, cu urme de întărituri în pămînt, înconjurată de șanțuri adînci.

Cetatea, colină, în jud. Buzău, com. Gura-Nișcovului, cătunul Cîrlomănești. Această localitate a atras atențiunea din timpii cei mai depărtați ca să fie fortificată, pentru că domină gurile văilor Buzăul și Nișcovul, și poate rezista orî-cărei forțe, care

ar încerca să înainteze pe aceste văi, fiind un punct din cele mai strategice ale țării.

Cetatea, deal, pl. Jiul-d.-mj., com. Padea, jud. Dolj.

Cetatea, movilă mare de pământ, jud. Dolj. V. com. rur. Botoșești, din plasa Dumbrava.

Cetatea, deal, jud. Dolj. V. com. rurală Batoți, din plasa Blahnița.

Cetatea, deal cu viț, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-s.; ține de comuna rurală Bobaița. Are un fort pe care locuitorii îl numesc Cetatea-lui-Traian; iar locului i-a dat numele de Cetatea.

Cetatea, movilă, în com. Puchenii-Mici, pl. Crivina, jud. Prahova; unde în urma săpăturilor făcute, s'a găsit mai multe săbii, cuțite, iatagane și alte obiecte.

Cetatea, deal, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, spre V. de satul Găureana.

Cetatea, deal, jud. Suceava, pe moșia Brana; e acoperit cu pădure de fag. În juru-i se observă două rînduri de șanțuri circulare.

Cetatea, deal, în partea de V. a com. Poenești, pl. Racova, jud. Vaslui; se prelungeste de-a-dreapta pîriului Racova. Pe vîrfu lui se văd și până astăzi urmele a două șanțuri, cari, zice legenda, ar fi fost făcute în timpul cînd Ștefan-cel-Mare, a avut războiul cu Turcii, pe Valea-Racovei. Aceste șanțuri, în localitate, se numesc tabii.

În vale de la acest deal, aproape de cătunul Hîrșoveni (Slobozia-Străjescului), de-a stînga

ga pîriului Racova, se află o movilă, înconjurată de un șanț, care, se zice, ar fi tot din timpul lui Ștefan-Vodă.

Pe șesul numit Valea-Caselor, aproape de Poenești-Răzeși, de-a dreapta pîriului Racova, se află 2 movile.

Cetatea, insulă, pl. Cîmpul, com. Cetatea, jud. Dolj.

Cetatea, loc, județul Dorohoiu, pe culmea dealului Odăei, în țarina locuitorilor din satul Corlăteni, com. cu același nume, pl. Coșula.

Se găsesc pe această platformă, urmele unei fortificații de pământ în formă trapezică, înconjurată cu șanț, ce are încă azi adîncimea de 3 $\frac{1}{2}$ m., și lungimea de 6 $\frac{1}{2}$ m.; are țărînă în val pe partea din lăuntru; are o singură deschizătură în partea despre S.

Cetatea, loc, în pădurea de pe muchea dealului din linia Prutului, ce domină asupra șesului și a satului Oroftiana-Frunzetti, com. Oroftiana, pl. Herța, jud. Dorohoiu. Aici se văd urme de șanțuri ce au încă o adîncime peste 4 $\frac{1}{2}$ m., cu un val pe latura lăuntrică. Suprafața închisă are lărgimea mai mică de cît lungimea ce este de 401 m.; și cuprinde 5 hect. 73 arii.

După tradiție, de unii se numește Cetatea-Sașilor, iar după alții Cetatea-Leșilor. Se zice că aici a urmat o mare luptă între Moldovenii și Leși.

Cetatea, loc strîmt, jud. Muscel, pe riul Dîmbovița, numit ast-fel pe tot locul din fața Cetății-lui-Negru-Vodă. Prin Cetate, pe malul drept al riului Dîmbovița, s'a făcut o șosea, care leagă Tîrgoviștea de Cîmpulung.

Cetatea, loc izolat, pe un platou întins, la S. V. de com. Buzzești, pl. Mijlocul, jud. Olt. Se zice că aci ar fi existat în vechime. E o mare cetate, pe dreapta Vedei, care ar fi fost contemporană cu cea de la Cîmpoia-Magazia, și că ar fi făcut parte din același plan de fortificațiune, amîndouă avînd pozițiuni înalte și strategice, pe dreapta riului Vedei.

Cetatea, moșie, în pl. Tîrgului, jud. Teleorman, pe teritoriul comunei Antonești, pe valea Tinoasa.

Cetatea, pădure, supusă regimului silvic, comuna Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, județul Mîscel, în întindere aproximativă de 450 hect.

Se învecinește la N. cu Moșneni, la S. cu pădurea d-nei Eliza Filipescu, la E. cu riul Dîmbovița și la V. cu valea Greci.

Cetatea, pădure, pe proprietatea Cervenii, jud. Teleorman, în întindere de 500 hect.

Cetatea, pîchet de graniță, pe marginea Dunărei, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, pe teritoriul comunei Batoți.

Cetatea, vîrfu cel mai înalt din dealurile Odobeștilor, județul Putna. Se află pe drumul spre Mira, la 1 kil. de Odobești, între acest oraș și Căpătanul. Piscul acesta, în partea despre Milcov, formează o rîpă colosală din vîrf și până jos. Se zice că aci ar fi fost cetatea Crăciuna. Movila Cetatea face parte din podgoria Odobeștilor și aparține la 2 neguțători, cari își au acolo vile. O mare parte din movilă, anume cea despre

Milcov, este dărîmată de apă; în partea despre N. se cunoaște bine șanțul, cu care ea a fost înconjurată. Din vii, la movilă, se trece șanțul prin o dîlmă de pămînt, apoi intri pe un parapet ce a fost împrejurul movilei, în lățime de un stîngen și jumătate, și apoi de la acest parapet se ridică în sus o movilă. Atît movila de deasupra, parapetul și șanțul sunt acum acoperite cu tufiș și arbori. Vierii vecinî spun că săpînd viile, adese-orî găsesc ghiulele întregi și bucăți de ghiulele groase, ceea-ce dovedește, că aici a fost o redută și un punct militar de observație la marginea țării despre Muntenia. Asemenea muncile înalte se văd pe marginea țării muntenesti peste Milcov, la comuna Vîrteșcoiul, care de asemenea probează a fi fost puncte de pază militară. Inșă urme de cetate saū mine, nu se văd. Cantemir, în «Descrierea Moldovei», vorbind despre cetatea Crăciuna, zice, că ea se afla la piciorul muntelui Vrancei, nu departe de mănăstirea Mira, că pe timpul lui se vedeau ruinele ei, și că locul acela pe timpul lui, se chema Crăciuna. Din asta se vede că cetatea era la poalele muntelui, iar nu pe vîrfurile muntelui, că ea era aproape de mănăstirea Mira, la poalele muntelui Vrancei. Așa dar, nu pe dealul Odobeștilor. In tot cazul, ea n'a fost departe de piscul ce poartă astăzi numele de Cetatea, poate pe locul unde astăzi este satul Căpătanul, 1 kil. mai sus de piscul pe care stă tabia de care am vorbit și pe care, unii din neștiință, o cred a fi Crăciuna.

Cetatea, pisc, com. Grădiștea, plasa Oltețul-d.-S., jud. Vilcea.

Aci se văd ruinele unei vechi cetăți.

Cetatea, șanțuri, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, jud. Dolj, ce înconjoară ruinele bisericei zisă Casa-Albă.

Cetatea, val; în cătunul Vărțul, com. Bălăcești, din pl. Ocolul, jud. Gorj; începe din dealul cu același nume, merge paralel cu vatra satului și se termină spre S.-V. la extremitatea satului; această vale este formată de dealul Vărțul.

Cetatea-de-Floci, jud. Ialomița. (Vezi Floci).

Cetatea-de-la-Antonești, cetate, numită de Cezar Boliac, Tinosul; este situată la N. acelei comune, jud. Teleorman, și e înconjurată din toate părțile de apă. (Vezi com. Antonești). La explorațiunile arheologice făcute împrejurul acestei cetăți, s'a găsit vîrfuri de lance, săgeți de silex și ornamente de purtat la gît.

Cetatea-de-la-Cervenienă, cetate, situată spre hotarul moșiei Șoimul, jud. Teleorman. Aci s'a făcut importante descoperiri arheologice.

Cetatea-Fetei, vechie cetate, în jud. Ialomița. Locul, unde a fost această cetate, nu se cunoaște cu siguranță. Se dă această numire unor urme de săpături destul de pronunțate, cari constau dintr'un loc pătrat închis cu șanțuri adînci. Nicî o urmă de zidărie saū inscripțiune nu se află, care să justifice numirea de cetate.

Săpătura, căreia i se dă această numire, este la 10 kil. de satul Lupșani și la 5 kil. spre S.-V.

de satul Valea-Seacă, într'o pădure de tufă. Are o suprafață de 6400 m. p., înconjurată de un șanț adînc numai de 20—50 centimetri și cu lărgimea de 6—7 metri. Intrarea pare a fi fost numai prin partea de Sud-Vest.

Tradiția spune că ar fi fost aci o cetate, ridicată din ordinul comandantului unui corp de oștire, stabilit aci pentru a opri năvălirea Turcilor. Comandantul ar fi fost o fată tînără, pe care, Domnitorul țării de atunci dovedind-o că este fată, i-a dat multe daruri și a poruncit ca cetatea să se numească Cetatea-Fetei.

Cetatea-Fetei, ce'i zice și Gorgănele, Șanțurile și Meterezele Vechi, loc izolat, pe marginea dreaptă a văii Vlășia, 500 m. departe de com. Căciulați, spre N.-V. și la hotarul de N.-E. al comunei Balotești.

Aci se văd niște vechi redute, despre cari circulă următorea legendă:

«Această cetate s'a făcut pe timpul năvălirii barbarilor, de o fecioară de Domnitor, care, văzînd pe tatăl și familia ei robiți, a ales acest loc mai retras, unde s'a ascuns. Ea luase mai mulți oameni înarmați, pe cari i-a pus d'aū zidit cetate. Turcii urmărind-o, i-a dat de urmă. Apoi se zice că s'ar fi încins o luptă crîncenă între oamenii din cetate și Turci.»

Cetatea-Herței, loc, jud. Drohoiul, pe muchea înaltă a dealului Herțușca, de pe teritoriul satului cu același nume, com. Movila, pl. Herța. Are lungimea de 226 m. și lățimea de 122 m. E de formă pătrată și e înconjurat de mari șanțuri cu

valurile pe din lăuntru. Se văd la mijloc urmele a două șanțuri ce o întretac. Pe aci s'au găsit în vechime: săgeți, părți de arcuri, de topoare de piatră, cărămizi și zgură.

Cetatea-Jidovei, *urme de cetate*, ce se găsesc în Valea-Albă, pl. Jiul-d.-mj., com. Bucovățul, jud. Dolj.

Cetatea-Latinilor. (Vezi com. rur. Orevița, din plasa Blahnița, jud. Mehedinți).

Cetatea-Mare, *ruini* a unei vechi cetăți sau urme a unei vechi întărituri, situată în marginea de Nord-Est a comunei Dăgâța, la extremitatea județului Roman.

Cetatea-Mogoșești, jud. Fălciu. (Vezi Cetățuia, com. Ghermănești).

Cetatea-Muerii. (Vezi Muereni).

Cetatea - Năsoeștilor, *pădure*, județul Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., pe teritoriul comunei Nădișa.

Cetatea-Neamțului, jud. Neamțul. (Vezi Neamțul, Cetate).

Cetatea-Oaie, *ruine*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei urbane Hîrșova și anume pe malul drept al Dunărei, la 500 m. spre N. de locul de unde se desface gîrla numită Privalul-luî-Tair-Buaz și în dreptul unde Dunărea se desface în două mari brațe: Dunărea-Nouă și cea vechie sau Canalul-Măcinului, lîngă o pădurice de salcii, la 8 kil. de orașul Hîrșova; aici sunt niște ruine foarte vechi. În anii 1828, 1853 și 1877 Rușii au trecut, în

războaiele lor contra Turcilor, trupele lor prin această trecătoare.

Cetatea-Turnului, jud. Teleorman. (V. T.-Măgurele, comună urbană).

Cetățeaua, *pisc*, pe culmea de deal ce se lasă din creasta Carpaților, printre gîrlele Drajna și Teleajenul, com. Drajna-d.-s., plasa Teleajenul, jud. Prahova. Aci, se crede, a fost un pichet militar de observațiune, atît asupra lagărului după Grădiștea, cît și asupra șoselei după Valea-Teleajenului și a ocnelor de la Gura-Văei-luî-Dragomir.

Cetățeaua, *pîrîu*; izvorește dintre dealul Brozba și Dealul-Mare, comuna Amărăști, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea; curge spre Sud pe teritoriul comunei Nemoiul.

Cetățeaua, *podis*, jud. Suceava, pe dealul Cetățuia și spre E. satului Rădășeni. Aci se găsesc din cînd în cînd antichități, ca: vase de lut, unelte de piatră, etc.

Cetăței (Valea-), *vale*, în raionul comunei Dobrești, pl. Podgoria, jud. Muscel, care după ce udă partea de V. a comunei, se varsă în gîrla Cîrcinoul.

Cetăței (Vîrful-), *vîrf de munte*, în cît. Gura-Beliei, com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Cade în partea de E. a șoselei naționale.

Cetățeni, *sat*, jud. Neamțu. (V. Nemțeni).

Cetățeni-din-Deal, *com. rur.*, pl. Dîmbovița, jud. Muscel. E situat

la S.-E. de Cîmpulung, aproape 20 kil. departe de acest oraș. Este așezată nu departe de malul drept al rîului Dîmbovița, pe un deal înalt; în timpul ernei, comunicația e aproape imposibilă.

Numele său de Cetate îi vine de la Cetatea-luî-Negru-Vodă, ale cărei ruine se văd în apropiere.

Se compune din 2 cătune: Cetățeni-din-Deal și Mesteacănul; și se mărginește la N. cu com. Bădeni-Pămînteni, la S. cu com. Văleni, la E. cu com. Puchenii și la V. cu comuna Boteni.

Are 110 contribuabili și bugetul său pe anul 1889—90 prezintă la veniturile 1005 lei și la cheltuelile 999 lei.

În com. e o școală mixtă, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1242 l.; școala se frecventă de 30 elevi și 3 eleve, din numărul de 47 băieți și 38 fete în vîrstă de la 6—12 ani. Știu carte 80 bărbați și 4 femei.

În comună sunt 2 biserici, deservite de 1 preot și 2 dascăli; ei se întrețin din ajutorul benevol al locuitorilor.

Locuitorii sunt moșneni și pentru vatra satului a făcut schimb cu proprietara, d-na Eliza Filipescu, dînd 900 pogoane livele pentru 300 din sat. Ei au în devălmășie o mică porțiune de livele și o pădure ca de vr'o 600 pogoane.

Pe la Estul comunei trece șoseaua județeană Tîrgoviște-Cîmpulung. Comuna e așa de mică, în cît veniturile abia pot face față cheltuelilor.

O șosea comunală, în zigzaguri și foarte repede, unește Cetățeni-din-Deal cu cei din Vale.

Cetățeni-din-Deal, *sat*, județul

Muscel; face parte din com. rurală cu același nume, plaiul Dîmbovița.

Cetățeni - din - Vale, *com. rur.*, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, la S.-E. de Cîmpulung; 20 kil. departe de acest oraș. Este situată pe malul drept și cel stîng al râului Dîmbovița.

Se compune din 2 cătune: Cetățeni-din-Vale și Diaconești, și se mărginește la N. cu com. Bădeni-Pămînteni, la S. cu comuna Lăicăi-Runceasa, la E. cu com. Pucheni și la V. cu com. Cetățeni-din-Deal.

Numele-î vine de la Cetatea-lui-Negru-Vodă, ale cărei ruine se văd și azi, unde există și o mică bisericuță săpată în stîncă; bisericuța poartă numirea de Schitul-Negru-Vodă.

Are o populație de 783 locuitori, 380 bărbați și 403 femei; 139 capi de familie, cari locuiesc în 141 case. După starea civilă sunt: 277 căsătoriți, 459 necăsătoriți, 46 văduvi și 1 divorțat.

Locuitorii au: 30 cai și epe, 187 boi, 158 vaci, 33 tauri, 69 viței și vițele, 1639 oi, 94 berbeci, 117 porci și 202 capre.

Comuna are 128 contribuabili. În anul 1886, budgetul comunei era la venituri de 1091 lei și la cheltuieli 1013.

Rîul Dîmbovița trece prin comună și în el se varsă următoarele 5 pîraie, cari seacă în timpul secetos: Valea - Perilor, Valea-lui-Anghel, Valea-Măgurei, valea Mitoi și Chipuri. Pe Dîmbovița, în raionul comunei, e o piuă și o moară.

Locuitorii s'au împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moșia Cîrciuma - de - Piatră. Șoseaua județeană Cîmpulung-Tirgoviștea, leagă această comună cu Lăicăi-Runceasa și Bădăni-

Pămînteni. De la jumătatea comunei se ramifică un drum ce leagă comuna cu Cetățeni-din-Deal. În comună sunt multe stînci primejdioase, și cari poartă numele de: Colții-Doamnei, Colții-Șoimului, Colțul-Trăsnit, etc.

În comună este o singură biserică, zidită din temelie între anii 1868—1871, la care a contribuit și M. S. Regele cu 300 galbeni. Înainte a fost o mică bisericuță de lemn, iar până atunci oficiul se făcea în Schitul-Negru-Vodă. Această biserică e deservită de 1 preot și 2 dascăli.

În raionul comunei se găsesc două izvoare cu apă minerală, cu un debit mic, avînd gustul acru și puturos și de culoare negricioasă, ca de lac stătut. Pe rîpi și pîraie se găsește în mare cantitate piatră grezie.

Școală, cu întreținerea căreia statul cheltuiește 1404 lei anual, e frecventată de 35 elevi și eleve. Ea datează cam de vr'o 40 ani. Actualul local s'a construit în anul 1885.

La locul numit Cetatea, se văd urme de ziduri; și în pămînt, până la o adîncime de 3 metri, se găsesc hîrburî de olărie de diferite grosimi. S'au găsit săgeți și săbii de fier.

La Cetățeni-din-Vale se fac anual două bilciuri, la 23 Aprilie și 26 Octombrie.

Cetățeni-din-Vale, *sat*, face parte din comuna cu același nume, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cetățica, *pisc*, al muntelui Cornetul, jud. Buzău, com. Calvinii. După urmele rămase, pare a fi fost o fortificație.

Cetățue (La-), *deal*, jud. Suceava (vezi Baia).

Cetățuei, (Dealul-), *deal*, la E. de satul Homocea, plasa Berbeci, jud. Tecuci; e numit astfel pentru că aici se află un loc numit Cetățuia.

Cetățuei (Pîriul-), *pîriș*, jud. Fălciu; izvorește din dealul de sub Cetățuia, trece prin partea de V. și S. a satului comunei Moșna, pl. Podoleni, și la Podul-Boerului, unindu-se cu pîraiele Recea și Plochi, formează de acolo pîriul Moșna.

Cetățuia. (Vezi Movila-Giurchea, jud. Bacău).

Cetățuia. (Vezi Petro-Dava, jud. Neamțu).

Cetățuia, în vechime Orzăștea, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Nadișa; situat aproape de limită, la o depărtare de 4¹/₂ kil. de satul Nadișa (școala). Are o biserică, deservită de un cîntăreț; a fost ridicată la 1873.

Cîrciumă e una. Are o populație de 104 familii, cu 440 suflete. Vite sunt: 16 cai, 238 vite mari cornute și 19 porci.

Cetățuia, *sat*, pl. Dumbrava-d.-j., comuna Vela, jud. Dolj; cu 59 suflete, 26 bărbați și 33 femei. Locuiesc în 14 case și 5 bordeie. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Bucoviciorul. Acest sat este așezat pe coasta dealului Mocirla.

Cetățuia, *sat*, face parte din com. rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 37 familii. Aci e o biserică fondată de Pîrvu Cătană, la 1750 și reparată de Florea Cătană, la 1848.

Cetățuia, *cetate*, în com. rur. Dîrvari-d.-j., plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Cetățuia, *localitate*, în partea de E. a comunei Homorâciu, pl. Teleajen, jud. Prahova, unde după spusa locuitorilor, se crede a fi îngropați în pământ de Tătari, bani mulți.

Cetățuia, *mahala*, județul Vâlcea; ține de orașul Râmnicul-Vâlcea.

Cetățuia, *numire*, dată portului Gura-Ialomiței, pl. Ialomița-Balta jud. Ialomița.

Cetățuia, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., pe teritoriul comunei Mărășești; pe el se află movile înconjurate de șanțuri.

Cetățuia, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., pe teritoriul comunei Milești.

Cetățuia, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-s., com. Nadișa, pe teritoriul satului cu același nume.

Cetățuia, *deal*, jud. Bacău, pl. Muntelu, pe teritoriul comunei Vășiești.

Cetățuia, *colină*, în jud. Buzău, comuna Pătirlagi; începe din Valea-Muscelului și culminează în vârful Cetățelei. Pozițiune strategică. Aci, în 1821, s'a dat o luptă crâncenă între Turci și Arvați.

Cetățuia, *deal*, în jud. Botoșani, partea de S. a comunei Deleni, spre V. de satul Pîrcovaci; e acoperit în parte cu pădure.

Cetățuia, *movilă*, în jud. Brăila, la 4 kil. de satul Bordeiu-Verde; servă de hotar între comuna Vizirul și moșia Lișcoteanca. Aci se văd șanțurile unei cetăți de pământ făcută de Ruși la 1828, de unde au atacat

garnizoana turcă din satul Vizirul.

Cetățuia, *movilă*, jud. Brăila, la S.-E. de satul Surdila-Găiseanca; servă ca hotar între această comună și Filipești.

Cetățuia, *deal*, jud. Tecuci, ce se prelungeste pe partea de V. a com. Moșna, pl. Podoleni.

Cetățuia, *deal*, jud. Fălciu, acoperit cu pădure, în partea de N.-V. a com. Șișcani, pl. Mijlocul, în hotar cu com. Curteni, din pl. Crasna.

Cetățuia, *movilă*. (V. Movila-Cetățuia, com. Bozia, pl. Prutul, jud. Fălciu).

Cetățuia, *deal*, jud. Iași. Se întinde de la V. spre E., despărțind satele Cucuteni și Băiceni. Pe culmea acestui deal se află un podiș, acoperit de păduri. În partea de E. și în fața satului Băiceni, dealul are un coborîș drept și se arată ca un zid, format din straturi de stînci.

La capătul podișului, spre N., se află o eșire în semicerc, în forma unei mări movile. Pe platoul dealului este locul numit Cetățuia, de unde și-a luat numele tot dealul.

Movila Cetățuia, poartă numele acesta din vechime, se zice de la o cetate ce ar fi existat în acest loc și unde se găsesc și astăzi rămășițe de oale de diferite mărimi, coarne de cerbi, mulțime de oase și instrumente de piatră, diferiți idoli de lut, etc. Toate acestea se găsesc la o adîncime de la 1—2 metri. Sub săpături se văd terenuri zguroase, urme de vetre, pe care au fost foc.

Cetățuia, *deal*, în jud. Neamțu,

com. Siliștea, pl. Bistrița. Are o înălțime atît de mare, în cît cu ochiul liber se văd orașele Piatra și Roman.

Cetățuia, *deal*, în jud. Neamțu, partea de N. a com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul; prezintă un povîrniș de vr'o 290 m. înălțime.

Pe coastele sale de jur-împrejur se observă urme de valuri ce par a fi fost odinioară marginile șanțurilor unui lagăr întărit, precum și niște ridicături ce formează apărărilor lor; acum ele sunt ruinate. Se zice că în acest loc Ștefan-cel-Mare s'a retras împreună cu restul oștirii sale, în urma războiului de la Valea-Albă.

Acest deal, până mai acum cîțiva ani, a fost acoperit de codri seculari.

Cetățuia, *deal*, în jud. Neamțu, com. Tazlău, pl. Bistrița, lîngă satul Frumoasa.

Cetățuia, *stîncă* înaltă, jud. Neamțu, în mijlocul moșiei Bodești-Precistei, comuna cu același nume, pl. Piatra-Muntele, spre muntele pîriului Cracău.

Cetățuia, *deal*, în lunca Vedei, com. Chilia, pl. Vede-d.-s., jud. Olt, pe care se află ruinele unei cetăți, zisă Tătăreasca, cu o lungime de 35 m. și o lățime de 24 metri.

Cetățuia, *culme* înaltă, în dealul Ursoaia, jud. Olt. Cade în partea de S.-V. a com. Ursoaia, pl. Mijlocul. Locuitorii îi mai zic și Dealul-Cetăței. Se zice că aci ar fi existat o cetățue.

Cetățuia, *deal*, în fața gării Predeal, com. Predeal, pl. Peleșul, jud. Prahova. Aci, la 1784, armatele turcească și romînă, con-

duse de Mavrogheni, bate cumplit pe Austriaci, cari intraseră în țară sub comanda generalului Rali, și ocupaseră pozițiuni însemnate, între altele Schitul-Predeal și mănăstirea Sinaia.

Cetățuia, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, în partea de V. Este acoperit cu păduri.

Cetățuia, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni și Sgîrciți; se desface din dealul Baba, brăzdează Vestul comunei. E acoperit cu păduri.

Cetățuia, deal, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Văleni, spre S. de satul Văleni. Acest deal este o prelungire a dealului Cetățuia, din com. Bozieni, județul Neamțu.

Cetățuia, deal, jud. Suceava, pe moșia Huși, d'asupra căruia se zice că ar fi fost o cetate. Este cultivabil.

Cetățuia, deal, jud. Suceava, d'asupra satului Stroești; din el se scoate piatră.

Cetățuia, platoșă, jud. Tecuci, în partea de V. a satului Poiana, înconjurat de toate părțile de văi, afară de partea vestică, unde curge riul Siretul. Locul fiind nisipos, Siretul a mîncat jumătate din el.

Platoul are un diametru de 80 metri. Pentru a ajunge la cetățue, se trece prin satul Poiana, prin mahalaua numită Țicăul, de aici prin un drum îngust numai cu piciorul și călare, ajungem în o vale și pe urmă ne ridicăm pe platoșă (pe cetățue).

Priveliștea ce ne o oferă, e încântătoare, căci se poate privi în toate părțile, cu deosebire

în partea de V. până în Carpați, la S. până la Focșani, la N. până la Bacău și Neamțu. E punct strategic important.

La 1 metru de la suprafața pămîntului, se găsesc oseminte de oameni și animale, precum și hărburî.

Localitatea prezintă un interes istoric. Se crede că aici a fost un cimitir. Lîngă Cetățuia, la N. și E. se află 7 movile mai mici, 3 spre E., în sat, iar 4 pe malul Siretului spre N.; cea 1-ia, de la S. la N., poartă numele de Movila-cu-Piatră.

Cetățuia-Cetățile, ridicătură de pămînt, în partea de E. a satului Porcăreș, com. Corbeasca, jud. Tecuci.

E un loc strategic important, din toate părțile afara de cea sudică, este înconjurat de dealuri și păduri seculare. Din partea de S. se vede până aproape de Focșani.

Se găsesc arcuri și mici obiecte sfărîmate. Locuitorii numesc această localitate Cetățile.

Cetățuia, deal, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Corodești.

Cetățuia, deal, jud. Vaslui, nu departe de dealul La-Gropi, din com. Miclești, pl. Crasna. Dealul și-a luat numele de la locul numit Cetățuia, ce se află în pădurea statului de pe teritoriul com. Brăducești, din jud. Fălciu și în hotarul despre E., al satului Chiricești, din com. Miclești, plasa Crasna. Această cetățue este între două rîpi prăpăstioase, ele avînd pe alocurea o adîncime de 25—30 metri. Din rîpă în rîpă este un șanț în partea sudică, cu o adîncime de 3—4 metri. La mijlocul șanțului e lăsat loc de intrare. Fundul Cetățuei e format

din întruirea ambelor rîpi. Aici, se zice, că se refugeau oamenii de frica barbarilor, tăind copaci de prin prejur mai mult de jumătate și cînd năvăleau barbarii, doborău copacii preste ei.

Cetățuia are forma unui triunghi, cu o lărgime ca de 10—12 hect.

Cetățuia, lac, în jud. Vlaşca, pe proprietatea Paraipani, în josul satului Bălării; se scurge în Dunăre.

Cetățuia, loc, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., comuna Milești, cu urme de întăriri. Aci sunt două rînduri de șanțuri vechi, adînci de 3 m.

Cetățuia, loc, cu urme de întăriri, în jud. Bacău, com. Comănești, pe dealul Comăneștilor, în dosul viei, unde se văd ruine de forturi (redute și baterii) moderne, de care se zice că acolo ar fi fost o ciocnire între Nemți și Turci. (Războiul dintre Austria și Turcia, din 1788). Se găsesc însă morminte compuse din 4 pietre mari, cuprînzînd oase omenești, care dovedesc o vechime mare.

Cetățuia, loc, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Nadișa, așezat sub dealul Țurluiul, unde se văd niște șanțuri adînci pe o întindere mare. Aci se petreceau lupte crîncene între Moldoveni și Tătari. În apropiere se află urme de zidiri ale silîștei satului Cetățuia numit Orzăștea în vechime.

Cetățuia, loc izolat, în jud. Buzău, com. și căt. Cernătești, la stînga rîului Slănicul; între Valea-Malului și Valea-Pluteșului se văd ruine de o vechie fortificație precum și hărburî,

cenuse, etc. Tradiție o atribue Tătarilor.

Cetățuia, loc, în jud. Covurlui, com. Pechea, pl. Siretul. Aici se observă urmele unui șanț de întăritură.

Cetățuia, loc, la mică depărtare de Cetatea-Herței, com. Movila, plasa Herța, jud. Dorohoi, cu urme multe de întăritură. Se zice că ar fi fost făcute spre susținerea Cetății-Herța; alții susțin că ele ar fi mai din vechime făcute. Pe acolo s'a găsit bombe de fier cu gaure, (cărora li se putea pune cozi de lemn) săgeți și alte lucruri.

Cetățuia, loc, în pădurea despre Prut, pe teritoriul satului Vatra, com. Hudești-Mari, plasa Prutul-d.-s., jud. Dorohoi; pe el se află mari șanțuri cu valuri de pământ.

Cetățuia, loc, în marginea pădurei despre șesul Prutului, pe teritoriul satului Hirbova, com. Mamornița, pl. Herța, jud. Dorohoi, pe a cărui înălțătură sunt trei rânduri de șanțuri vechi, ce au adâncimea peste înălțimea omului. Țărâna din ele, e pusă în val pe malul despre pădure în partea de la deal. De-a dreapta și de-a stînga, precum și la spate despre deal, sunt urmele altor șanțuri, ce ar fi fost apărătoare acelor din centru. Se zice că aceste șanțuri sînt urmele războiului urmat între Leși cu Turcii și Moldovenii în împrejurările următoare:

«După ce s'a suit pe tron Constantin Cantemir-Vodă Bătrînul, la 1685, prin luna Septembrie, s'a făcut năvălire în Moldova de Leși, sub Marele Hatman Ioan Stanislău Iablonov-

ski, și a venit până la Boian, pe Prut. Scopul venirii era să cuprindă zăhăreua ce Turcii duceau la cetatea Camenița. Auzindu-se de această coborîre a Polonilor, de îndată li-au eșit înainte Suleiman Pașa Serascherul, cu Selim-Gherei, Hanul Tătarilor și cu Constantin-Vodă cu boerii și slujitorii; cărora dîndu-le război, vitejește i-au alungat.»

Satul Boian de pe Prut, unde s'a coborît Leșii, este în hotar cu localitatea aceasta a întăriturilor, și de sigur că și ea a fost cuprinsă de armate și poate și întărită cu șanțurile ale căror urme se văd și astăzi.

Cetățuia, loc, în pădurea comunei Moșna, plasa Podoleni, jud. Fălciu, pe dealul Cetățuia, pe care se văd urme de șanțuri și ridicături de pământ, numite de locuitorii Cetățuia-lui-Ștefan-Vodă-cel-Mare. Acest loc are o suprafață plană de 1 $\frac{1}{2}$ hect., este înconjurat împrejur de un șanț, a cărui adîncime e aproape de 2 m., iar lărgimea de 3 $\frac{1}{2}$ m., fiind deschis în partea despre V., unde se și cunoaște bine locul de poartă. Într'o parte se află o ruptură de pământ adîncă, în forma unei caverne, unde, se zice, erau ușele unei tainițe. În partea de E. a iocului închis cu șanțul, este o movilă, care servă ca punct de observație, și deschisă despre V. în cetate.

Astăzi cetățuia se află înconjurată de pădure, iar pe movilă sunt crescuți arbori mari. Movila este situată la capătul dealului Cetățuia, a cărei înălțime este foarte mare. Partea de S. a dealului, al cărui vîrf îl termină movila, formează o prăpastie, care împiedică suișul în cetate.

Cetățuia, loc, în partea de N. a

satului Arsura, com. Ghermănești, pl. Podoleni, jud. Fălciu, e înconjurat cu șanț, în formă patrată. Se mai numește și Cetatea-Mogoșești.

Cetățuia, loc, în jud. Fălciu, cu ridicături de pământ și înconjurat cu șanț; e în pădure lîngă poiana și pîrîul Vladnicul, de pe moșia Vladnicul (mănăst. Vladnicul), pe teritoriul com. Corni, pl. Crasna, în hotarul moșiei Vutcani, plasa Mijlocul.

Cetățuia, loc izolat, în jud. Tecuci, comuna Buda, pe dealul Dobrotforului, la hotarul ei despre com. Stănișești. Aici se văd urme de șanțuri fără o formă precisă. Tradiția spune, că în vechime ar fi fost locuit de Tătari și că în fuga lor ar fi aruncat tot ce prădaseră într'un puț din mijlocul cetății.

Cetățuia, loc, jud. Tecuci, situat pe dealul cu același nume, la E. de satul Homocea. Acest loc nu este acoperit cu pădure și are o formă rotundă. Se poate bine observa chiar din satul Homocea.

Cetățuia, loc izolat, în com. Surpatele, plasa Oltul-d.-s., jud. Vilcea.

Cetățuia, biserică, în jud. Buzău, pe piscul Cetățuia, din comuna Tisăul, căt. Haleșul, ridicată din inițiativa și cu cheltuiala monahului Iosif, ajutat în cît-va și de caritatea publică; a fost începută în 1858 și terminată în 1864. Ea e construită numai din piatră. M. S. Regele Carol, viind aci în 1866, ca semn al admirațiunei sale pentru frumusețea acestor locuri și al sentimentelor sale de pietate creștină, puse să o zugră-

vească cu cheltuiala sa; însă frumoasa pictură cu care a fost ornată, aproape s'a șters, din cauza umidității pereților. Biserica se administrează de superiorul schitului Ciolanul. In jurul său sunt niște chiliuțe ruinate.

Cetățuia, mănăstire, jud. Iași, situată în capătul despre N.-E. a dealului Hlincea și care parte de deal a luat numele de Cetățuia, după biserica zidită aici de Duca-Vodă la 7180 (1672). Această mănăstire a fost înconjurată cu zid de jur-împrejur. Are forma unei cetățue, și servea în trecut de adăpost și de apărare contra năvălitorilor barbari.

Găsim următoarele în tomul III, pag. 123, din «Letopisețul», cu privire la această localitate:

«In cetățuia acestei mănăstiri a stat închis Mihail-Racoviță-Vodă, d'împreună cu boierii țării pe la 1716, apărîndu-se în potrivă Austriacilor, cari intrașă în țară cu căpitenia lor Ferentz, ca să prindă pe Mihaiu-Vodă. Ajungînd Tătarii în ajutorul Moldovenilor, s'a încins lupta între ei și Nemții, în Valea-Cetățuei, pe pîrîul numit astăzi Nicolina, unde Nemții au fost bătuți și urmăriți până dincolo de Hlincea, iar căpitanul lor Ferentz, fiind prins, i s'a tăiat capul, din porunca Domnului, chiar în poarta Cetățuei, și trupul lui d'împreună cu al altor prinși și uciși în război, s'a îngropat de vale de Cetățuie, în marginea orașului Iași, în drumul ce merge spre Țarigrad, și ridicînd o movilă, a înfipt d'asupra ei o cruce de piatră cu inscripțiunea acestei întîmplări». Movilă fiind îngrădită cu zăplaz, se numește Cerdacul-lui-Ferentz, ea există și astăzi, lîngă ba-

riera Nicolina, în marginea șoselei județene Iași-Vasluii.

Cetățuia, schit, jud. Vîlcea, la 1 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Vîlcea, pe șoseaua care merge la Călimănești. Este situat pe vîrfurile unui deal, în forma unei căpățîni de zahăr, înconjurat cu castani sălbatici; schitul domină pe o întindere de mai mulți kil., întreaga vale a Oltului.

Acest schit, metoh al Mitropoliei din București, a fost reînțemeiat de Mitropolitul Teodosie, în anul 1680 și restaurat în zilele noastre, la 1853, de răposatul Mitropolit Nifon. Prin poziția sa, înainte d'a se ridica o biserică, a fost o cetate întărită, de unde vine și numele de Cetățuia.

Tradiția spune, că ar fi existat din vremi, ba chiar ar exista și acum, o comunicație subterană între Cetățuia din Vîlcea și Fedeleșoiul din Argeș, o altă mănăstire de peste Olt. In adevăr, pe malul opus al Oltului, se află mănăstirea Fedeleșoiul, în apropiere de care se zăresc și azi ruine de vechi întărituri de zid. Existența acestui colosal tunel pare a fi dubioasă, dar ceea ce nu lasă nici o îndoială este că atît Cetățuia din Vîlcea, cît și Fedeleșoiul din Argeș, forma un sistem de apărare a văii Oltului de invaziune vrăjmașă.

In acest schit s'a săvârșit decapitarea lui Radu-de-la-Afumați, unde se închisese împreună cu fiul său, de către Moise Basarab, la anul 1529.

Relativ la biserica Cetățuia, tradiția spune că în vremile vechi de tot, ședea un Domn numit Basaraba în chiliile bisericuței. El avea cu sine tunuri și ostași, cu care se păzea de vrăjmași.

Cetățuia, moșia a statului, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela; cu venit anual de 4000—5000 lei. Moșia a fost pendinte de Episcopia Rîmnicul, dar trecută la stat, după secularizarea averilor mănăstirești.

Cetățuia, munte, în com. Vintilă-Vodă, acoperit de izlaz; formează unul din cele patru piscuri fortificate pentru apărarea cetății Vintilă-Vodă.

Cetățuia, munte, în jud. Buzău, com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-s.; culminează într'un frumos și important pisc. E acoperit de păduri.

Cetățuia, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., pe terit. com. Milești; aparține d-lui Caton Lecca.

Cetățuia, pădure, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadișa; aparține statului. Are 832 hect., sau 408 falcî, cu arbori foioși și e amenajată; regimul adoptat este crîngul compus. Inainte de secularizare aparținea mănăstirei Berzunțul.

Cetățuia, pădure, în jud. Buzău, com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-s., cu 100 hect., proprietate în de-vălmășie a moșnenilor.

Cetățuia, pădure a Statului, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, jud. Dolj, în întindere de 250 hect., 58 arii, 95 c. a.

Este amenajată. Esențe: ulmi, plopî, stejari, ceri, frasinî și gîrniță; aceasta din urmă predominantă.

Cetățuia, pădure, jud. Suceava, sunt diferite esențe, pe moșia Văscani.

Cetățuia, pădure a statului, în

întindere de 198 hect., situată în raionul comunei urbane Rîmnicul-Vilcea, plasa Ocolul, jud. Vilcea.

Cetățuia (Jidova), pisc, în jud. Buzău, com. Tisăul, căt. Haleșul, culminație a masivului muntelui Ciolanul, format dintr'o imensă stîncă calcaroasă, avînd și o carieră, din care se extrage piatră de construcțiunii de o calitate superioară. În juru-î se găsește și gips în abundență. Din culmea sa se întinde spre E. un vast platoă, acoperit cu flăețe, păduri și pomi. La N. se văd miile de virfurî ale munților atît din Buzău, cît și din județele vecine; la E., întinsa și frumoasa vale a Buzăului și chiar orașul; la V., apele Buzăului, dispărînd și apărînd printre gigantice piscuri, printre coline, precum și printre întinsele holde de porumb sîmănate pe malurile sale; la S., în apropiere schitul Ciolanul, ascunzîndu-se între arborii secularelor sale păduri de stejar. Se zice că aci ar fi fost o cetate de jidovi (urîiași), din care cauză poartă și numele de Jidova. Se văd încă și azi resturi de ruine.

Cetățuia, pisc, comuna Dobrieni, pl. Ocolul, jud. Vilcea.

Cetățuia, pîrîiaș, jud. Tutova, ce izvorește din com. Adam; curge spre V., trece prin com. Fundeanul și se unește cu pîrîul Recea, pușin mai spre N. de satul Cărpcești.

Cetățuia, numire, dată unui loc închis cu șanțuri, în pl. Borcea, județul Ialomița, la 3 kil. spre N. E. de satul Mihaiu-Viteazul.

Cetățuia, numire, dată unui loc

închis cu șanțuri, în pl. Borcea, jud. Ialomița, pe cîmpul Bărganului, spre N. de satul Dichiseni. Se zice, că ar fi fost aci odinioară lagăr militar.

Cetățuia, numire, dată unui șanț adînc și lung de 250 m., făcut pe muchea ce desparte satul Axintele de Frumușica, în pl. Cîmpului, jud. Ialomița. Se zice, că acest șanț ar fi făcut de armatele rusești, într'un război cu Turcii.

Cetățuia, șanț mare, între V. și S. de com. Scăeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, în apropiere de riul Teleajen. Tradiția spune că acest șanț datează din timpul lui Mihaiu-Viteazul.

Cetățuia, ruine, de o vechie cetate, în jud. Buzău, com. Monteorul, căt. Ogrăzile pe dealul Teișului.

Cetățuia, urmă de cetate, plasa Dumbrava-d.-j., com. Vela, jud. Dolj.

Cetățuia, urme de cetate, plasa Balta, comuna Bîrca, județul Dolj. Tradiția spune că aci s'ar fi dat o luptă între Turci și Ruși.

Cetățuia, urmele unei vechi întărituri, situată în capul dealului între Corcioveni și Cosițeni, jud. Tecuci. Sunt trei intrări.

Cetățuia, vale, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, jud. Dolj, în satul Cetățuia.

Cetățuia, vilcea, jud. Teleorman, o ramificație a văii Teleormanului în partea despre Nord a moșiei Orbeasca, în raza comunei Orbeasca-d.-s.

Cetățuia-Belcea. (Vezi Belcea, jud. Bacău).

Cetățuia-lui-Traian, cetate, pl. Jiul-d.-mj., com. Cerățul, jud. Dolj, de la care se numea odată ast-fel și comuna.

Cetățuia-lui-Traian, nume, ce a purtat în vechime com. Cerățul, pl. Jiul-d.-mj., com. Cerățul.

Cetățuia-Nemților, loc întărit, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Rîpile, pe teritoriul satului Rîpile.

Cetățuia-Podului, loc, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-j., com. Rîpile, numit ast-fel din cauza unei redute, ale cărei urme se văd și astăzi pe malul stîng al Trotușului, redută ridicată la capătul podului, acum dispărut, de peste Trotușul, pe teritoriul cătunului Pătrășcani.

Ceuca, deal, jud. Neamțu, prelungit din spre sat. Negrești spre sat. Dobreni, situat în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele.

Ceuca, deal, în jud. Neamțu, com. Budești-Precistei, pl. Piatra-Muntele; situat lângă anexa Dumbrăvile și în prelungirea dealului cu același nume.

Ceușarul, vale, în jud. Mehedinți, plațul Cloșani.

Cezieni, com. rur., în partea de N. a plășei Ocolul, jud. Romanați. E formată din satele: Cezieni (866 loc.), Frăsinetul-de-Pădure (302 loc.), Corlătești-Sîrbi (250 loc.) și Corlătești-Atîrnați. Situată pe malul drept al Tesluiului, spre N.-V. de Garacal, cam la 10 kil., pe un teren, a cărui altitudine e de 140 m.

d'asupra nivelului mării. Are o populație de 412 capi de familie, cu 1664 suflete, din cari 333 contribuabili. Știu carte numai 42 persoane.

Vite sunt: 1163 vite mari cornoate, 2254 vite mici și 264 rămători.

În com. sunt 9 circiumi și o moară cu aburi, a răposatului Dimitrie Cezianu.

Budgetul comunei pe 1886,87 a fost de 3831 lei la venituri și 3734 lei la cheltuieli.

Are o școală primară mixtă de grad. II, cu un învățător, la care au urmat 78 elevi.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dimitrie (1849) și în Frăsinețul alta, cu hramul Sf. Nicolae (1854), deservite de 3 preoți și 5 cîntăreți.

Cheabali, *vale*, izvoarește de la V. de com. Ogretinul, pl. Teleajenul, județul Prahova; se varsă în gîrla Ogretinul, tot în com. Ogretinul.

Checige, *cîșlă*, sașu tîrlă de oi, a locuitorilor din satul Checige, jud. Constanța, sat din care azi au rămas numai cîte-va ruine și cîte-va sate în plasa Mangalia, com. Sari-Ghiol; pe un platou pietros situat d'asupra lacului Mangalia și pe drumul ce duce de la Hagilar la Mangalia.

Checige, *locuință izolată*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rurale Sari-Ghiol. Odinioară forma un sat bogat și frumos, însă în războiul din urmă, incursiunile Cerchezilor și Bașbuzucilor a făcut pe locuitori să-l părăsească și a se stabili mai spre S. Ruinele acestui sat se văd pe un platou înalt, dominînd valea Checige și lacul Mangalia pe o mare întindere.

Chedica (Piedica), *prival*, jud. Brăila, care unește iezerul Curcubul de la N. Coitănesei cu canalul Vilciul, după ce unește iezerul Tanizlaul, din com. Stăncuța.

Chedreanul, *deal*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, teritoriul com. Agemler; se întinde printre văile Chiorcui și Cioroiul-Ceair de la N. satului Sofular și până la S. satului Ciobanisa. Are o înălțime medie de 110 m.

Chehaiaua, *insulă*, pe Dunăre, jud. Ialomița, plasa Borcea, în dreptul satului Ceacul.

Chehaiaua, *pădure*, în insula cu același nume, pl. Borcea, jud. Ialomița. Are 30 hect. Esențe: salcie și plop.

Chehaiaua, *pichet de frontieră*, jud. Ialomița, în insula cu același nume.

Cheî (La-), *parte din riul* Bistrița, jud. Suceava, între Bogolinul și Geamalăul.

Cheî (La-), *loc izolat*, în com. Nehoiașul, jud. Buzău, pe malul drept al rîului Buzău, puțin mai jos de Gura-Siriului.

Cheî (La-), *vale și colț*, în com. Bădeni-Pămîntenî, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cheia, *com. rur.*, plaiul Cozia, județul Vîlcea, compusă din 2 cătune: Cheia și Gurguiata. Probabil că numirea îi vine de la poziția locului, închis de munți. Comuna datează, după spusa locuitorilor, de 4—500 ani.

Este situată pe ambele maluri ale rîului Cheia, la 17 kil. de capitala județului și la 4 kil. de Olănești, reședința plaiului. La început, această co-

mună era pe Dealul-Cheia, unde astăzi este cîmp, și din lipsa de apă s'a mutat pe rîul Cheia.

Are o populație de 804 locuitori (449 bărbați și 355 femei), în care intră și 8 familii de țigani fierari și 5 familii rudari-lemnari, supuși Austriaci. Capi de familie sunt 243; contribuabili 190; case de locuit 220.

În comună sunt două schitură și o biserică: Schitul-Iezerul, fondat de Mircea Voievod și Doamna sa Chiajna, la anul 7081, al doilea, Bradul, fondat de ieromonahul Sava la anul 7292 și biserica comunei cu hramul sf. Ingeri, fondată la anul 7286 de Popa Preda, Popa Mateiu și alții.

În comună se găsesc: 50 cai, 150 boi, 165 vaci, 235 capre și 1250 oi.

Pe rîul Cheia, în raionul comunei, sunt 4 piue, 3 mori-rîșnițe și 1 ferăstrău. Locuitorii sunt moșneni. Clăcași sunt numai 5, cărora la anul 1864, li s'a dat 12 hect. pămînt pe moșia statului Iezerul și Bradul.

De această comună țin munții: Lespezile și Ionașcu, al statului, și Comarnicile, Bogdanul, Clinul, Muntisorul și Căprărețele, ai comunei.

La locul numit La-Schit e o peșteră ruinată, unde, se zice, că se află mormîntul lui sf. Antonie.

În raionul comunei sunt peste 16 izvoare cu apă minerală, în cari se fac băi (nefiind stabiliment balnear), și cari vindecă, de scabie, bube, scrofule și reumatism.

În Valea-Lungă și în alte localități, se văd săpături făcute de Sași, pentru a scoate aur. Aci sunt și cariere de piatră de var.

Școala datează în comună de la anul 1858. Localul e nou,

proprietatea comunei. Se frecventează de 21 copii (17 băieți și 4 fete), din numărul de 94 46 băieți și 48 fete), în vîrstă de școală. Știu carte 56 bărbați și 3 femei. Cu întreținerea școlii statul cheltuește anual 1404 lei.

Stupii cu albine sunt 50. Vatra satului are 150 hect., iar în total peste 4500 hect. pămînt.

Budgetul de veniturile și cheltuielile comunei sunt de 1273 lei.

Se mărginește la N. cu comuna Olănești, la E. cu Sărăcinești, la S. cu Smeurățul, Căcova, Dobriceni și Bărbătești și la V. cu munții Ionașcul.

Cheia, sat, face parte din com. rur. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cheia sau Cheia-Teleajenului, mănăstire de călugări, județul Prahova, așezată la hotar, în apropiere de pasul Bratocea.

Prima ei biserică a fost sub poalele muntelui Balaban, fondată la anul 1770, în zilele Domniei lui Mavrocordat, și arsă de Turci, în războiul ce au avut cu Nemții. După aceasta, la anul 1790, s'a construit o altă biserică mai la vale, lângă apa Tîmpa, în zilele starețului Atanasie. La anul 1835 s'a făcut o a treia biserică, ce există și astăzi, avînd următoarea inscripție:

«Intru inarea slavă și laudă a prea sfinției și de viață făcătoare și nedespărțită Treime, intru a cărui cinste și hramul se prăznuiește. La anul 1835, Iulie 16, s'a ridicat această sfință biserică din temelie, cu toate împrejurimile ei, în zilele prea înălțatului nostru Domn Alexandru Dimitrie Ghica Voevod, cu voia frăține-său, Marele vornic Mihalache Ghica, de la care s'a și răscumpărat la anul 1846, cu bine-cuvîntarea prea sfințitului nostru Episcop de Buzău D. D.

Chesarie, de care s'a și sfințit la anul 1839, Iulie 30, prin osîrdia și osteneala Cuvioșiei sale, Părintelui Damaschin Ieromonah și stariț al sfințului Schit Cheia și a toată sinodia sa, și cu ajutorul și cheltuiala multor iubitorilor de Christos pravoslavnicilor creștinii și marii cititorii ai sfințului lăcaș acesta, spre vecinica lor pomenire».

Are 47 monahi, mai toți bătrîni și infirmii.

Cheia, riță, jud. Vîlcea, izvorește din muntele Breaota, punctul Ionașcul; curge de la N. - V. către S.-E.; se împreună cu riul Olănești, la com. Sărăcinești, unde poartă numele de Sărăcinești și formează riul Rîmnicul, care se varsă în Olt, pe malul drept, în dreptul orașului Rîmnicul-Vîlcea.

De la originea și pînă la confluența riului Olănești, lărgimea și adîncimea riului Cheia sunt neînsemnate. De aci la vale (cînd primește numele de Rîmnicul) are o lărgime medie de 20^m. și o adîncime de 0^m.60. Lărgimea albiei variază de la 30—80^m. Fundul conține pietriș, iar țărnișurile au o înălțime, care variază de la 1—5 m. Lărgimea văii de la S.-E. de com. Cheia, are o lărgime care variază de la 500—1500 m. Fundul văii este p'allocurea acoperit cu arbori, formînd lunci. Valea este populată, productivă și viabilă. O cale de comunicație e șoseaua ce duce de la Rîmnicul la Olănești.

Cheia, pîrițaș, în com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; izvorește dintre ramura Măgura-Șomuzului și a Cheei; se varsă de-a stînga pîriului Tarcăul, față în față cu pîriul Lăptoacele.

Cheia, pîriță, jud. Prahova, izvorește din muntele Bratocea, se unește cu pîriul Dosul-Bobeșului

și împreună se varsă în riul Teleajenul, pe malul drept, puțin mai jos de mănăstirea Cheia, în raionul comunei Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul.

Cheia, izvor cu apă minerală, com. Muereasca-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Ese dintr'o stîncă de piatră, la N. - V. comunei. Apele acestui izvor conțin: iod, sare, oxid de fier și sulf în mai mare cantitate. Locuitorii le întrebunțează ca leac în contra rîieii, frigurilor și ca purgativ.

Cheia, deal, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. urb. Măcin, și comuna rurală Jijila. Este o comună vestică a dealurilor Pricopanului, se îndreaptă spre V., avînd o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., brăzînd partea nord-vestică a plășii și a comunei urbane Măcin și cea sudică a comunei Jijila. Se prelungește la V. cu dealurile Sărăria, Aganim și Orliga. Virfurile sale mai însemnate sînt: Sărăria 109 m., și Vițelaru 99, ele suut stîncoase și servă ca puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea. Poalele sale sudice se opresc pe malul stîng al Gîrliței-Coticerului, și lângă orașul Măcin, iar cele nordice, pe malul stîng ale văii Jijila. Din ele ia naștere Valea-Vasilica, Valea-Largă și Valea-Popii, afluenți ai văii Jijila. El lasă spre N.-E. prelungirea numită Dealul-Ștubeiului. Pe la poalele lui trece drumul județean Măcin-Isaccea. Este acoperit cu finețe și pășuni.

Cheia, deal, la V. comunei Oteșani, plaiul Horezul, județul Vîlcea.

Cheia, loc izolat, în com. Tisăul,

- jud. Buzău, ca la 7 kil. pe apa Tisăului în sus. Aci, în mijlocul munților de piatră, se văd ruinele unui palat, pe care tradiția îl atribuie d-nei Neaga. Pozițiunea e din cele mai inaccesibile, neavînd de cît un singur loc de comunicare, albia Tisăului. O mica deschizătură pe unde el se scurgea, pe sub poarta palatului, era închisă cu porți de fier, fiind atîta spațiu lăsat, cît permitea scurgerea apei. Acum poarta nu se mai cunoaște; stîncele, cari îi forma închiderea, s'aũ mai depărtat puțin, dărîmîndu-se în timpul viiturii apelor.
- Cheia, moșie**, în jud. Buzău, comuna Zîrnești-de-Cîlnău, cătunele Zîrnești și Ghizdita. Are 200 hect. și se împarte în 4 sfori: Cheia (Serianca), 75 hect., Cheia (Solomon), 35; Cheia (Cuciturească), 45 și Cheia Moșnească, 45 hect.
- Cheia, munte**, pe frontiera jud. Buzău, situat la stînga rîului Buzăul, în punctul pe unde el intră în județ. Are o poziție strategică și strîmtează mult albia Buzăului.
- Cheia, numire**, dată unei părți din muntele Grebănul, din comuna Năeni, jud. Buzău.
- Cheia, vîrf de munte**, în dreapta rîului Argeșul, jud. Argeș, plaiul Lovișteana.
- Cheia, culme de munte**, jud. Vilcea, care pornește din muntele Breaota, separă rîul Rîmnicul de apa Olănești și se termină aproape de confluența lor, avînd ca vîrf mai însemnat muntele Stogul.
- Cheia, pădure**, în jud. Buzău, comuna Zilișteanca, căt. Slobozia; face un corp cu Flămînda de 230 hect., divizate în 3 părți.
- Cheia, pichet**, jud. Buzău, în poalele muntelui Cheia, despre frontiera Transilvaniei. Tot aci e stabilit și un punct de vamă, pentru mărfurile și călătoriile, ce se duc și vin pe albia rîului Buzăul.
- Cheia, vale**, în jud. Buzău, com. Zîrnești-de-Cîlnău, avînd forma numelui ce poartă. Ese din localitate și se scurge în rîul Cîlnăul, în căt. Ghizdita.
- Cheia, vale**, în jud. Buzău, com. Zilișteanca; începe din cătunul Slobozia, se unește cu Valea-Dracului și apoi se scurge în Cîlnău.
- Cheia, vale**, la S. comunei Mădulari, pl. Cerna, județul Vilcea.
- Cheia-Azugei, localitate**, județul Prahova, lîngă muntele Unghia-Mică, unde pîriul Azuga, care vine de la N., formează un unghi și apucă spre V.
- Cheia-Cordonului (Cordonul), numire**, dată unei părți din muntele Cheia, jud. Buzău, ale carei poale le udă Buzăul, intrînd în județ.
- Cheia-lui - Grumazi, deal**, ce-i mai zice și Vîrful-Gîrligii, situat în partea de N. și E. a com. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova. Servă de pășune pentru vitele locuitorilor.
- Cheia-Motrului, strîmtoare**, în com. rur. Negoști, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.
- Cheia - Proviței, localitate**, din tre coastele munților Surdești și plaiul Breaza-Talea, comuna Breaza-d.-s., pl. Prahova, județul Prahova, de unde izvorește rîul Provița.
- Cheia-Teșilei, localitate**, spre S. de com. Teșila, plasa Peleşul, jud. Prahova, unde se află o carieră de piatră.
- Cheie (Moara-de-la-), locuință izolată**, în jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., com. Dedulești, pe malul stîng al rîului Rîmnicul-Sărat. Azi e han pe drumul către comuna Dedulești și Buda.
- Cheii (Crucea-), loc izolat**, în județul Buzău, pădurea Cheia, din com. Zilișteanca.
- Cheii (Fața-), munte**, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, pe frontiera Transilvaniei; format mai mult din stînci în apropierea gurei pîriului Arțagul.
- Cheii (Muchea-), colină**, în com. și căt. Chiojdul, județul Buzău, culminînd într'un faimos pisc de piatră.
- Cheii (Stîncă-), stîncă însemnată**, în județul Buzău, comuna Nehoiașul, ramificație din muntele Cheia, situată pe frontiera județului.
- Cheii (Tabla-), munte stîncos**, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, pe frontieră; situat între plaiul Cerbului și muntele Zimbrul.
- Cheii (Valea-), sorginte de apă minerală**, în jud. Buzău, com. Tisăul, lîngă palatul Cheia. Conține sulf și fier.
- Cheii (Valea-), vale**, în județul Buzău, com. Mlăjețul, căt. Valea-

Rea; începe din Valea-Muscelului și dă nașterea Văei Rele, care se varsă în Buzău.

Cheii (Vîrful-), munte gol, în jud. Buzău, comuna Lopătari, fiind format numai din pietriș fără conzistență.

Cheile, ramură de dealuri muntoase, pe teritoriul com. Pîngărași, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțul, situată în prelungirea ramificației Șomuzului.

Cheile-Bicazului, loc izolat, în com. Bicaz, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cheilor (Piscul-), pisc, comuna Pojogi, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Cheilor (Valea-), vale, în jud. Buzău, com. Colți, începe de la Alunișul și se scurge în Valea Boului.

Chelărești, parte din satul Trifești, plasa Siretul-d.-j., județul Roman.

Chelbe, deal, face hotarul între satele Chilișoia și Păușești, din comuna Păușești, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Chelbe, pîriș, jud. Iași; izvorește din partea de V. a sat. Păușești și se varsă în Iazul-Păușeștilor.

Chelcioiul, deal, la V. com. Zăvideni, plasa Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Cheleșoia, vale, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, lângă satul Andrășești.

Chepeiul, loc șes, jud. Tecuci, între valea Călmățuiul și Valea-

Gerului, la S. de satul Puțeni, comuna cu același nume.

Cheptănarul (Peptănarul), deal și ponor, pe teritoriul satului Păltinișul, com. cu același nume, plasa Prutul-d.-j., județul Dorohei.

Chera, deal, pl. Jiul-d.-s., comuna Poiana, jud. Dolj, în V. com., cu o înălțime de aproape 500 m., ramificațiune a dealurilor din județul Gorj. Acoperit cu păduri, vii și livezi de pruni. În vîrful acestui deal este movila Cula-Nemților.

Chera, deal, în com. rur. Corzul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Chera, pîriș, în com. rur. Corzul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Chera, vale, în com. rur. Corzul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Cheragi, vale, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cheragi. Vine din Bulgaria sub numele de valea Popucci, apoi își schimbă numele după satele pe care le udă. Se mai numește Hoșcadin și Acargea. Are o direcțiune mai întîiu de la S. spre N., apoi de la E. spre N.-V., apoi iar spre N. și în fine spre E. trecînd prin sat. Popucci, Cadi-Chioi, Hoșcadin, Acargea și Cheragi. Malurile sale sunt stîncose, din cauza dealurilor printre care trece, care sunt de natură mai mult sașă mai puțin stîncosă. Este situată în partea sudică a plășei, ocupînd toată partea centrală a comunei.

Cheragi, deal, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. Cheragi. Se desface din dealul Sari-Ghiol și se îndreaptă spre

V., avînd o direcțiune generală de la E. spre V. și se întinde pe la Nordul satului Acargea și printre văile Cheragi și Acargea. Are o înălțime maximă de 107 m.; este tăiat de drumul comunal Cadi-Chioi-Cheragi și pe la Sudul său și paralel cu el, trece drumul comunal Sari-Ghiol-Acargea. Este situat în partea sudică a plășei și cea estică și centrală a comunei.

Cheragi, vîrf de deal, în jud. Constanța, pl. Mangalia, la hotarul comunelor Cara-Omer-Hazaplar și Cheragi. Este așezat pe culmea dealului Cara-Iuiuc și are o înălțime de 120 m. Fost punct trigonometric de observațiune, de rangul al II-lea.

Cheragi, vîrf de deal, în jud. Constanța, pl. Mangalia, la hotarul comunelor Cara-Omer și Cheragi, cu 4 kil. și jum. mai la S. de precedentul. Este așezat pe culmea dealului Egi-Iuiuc cu o înălțime de 123 metri, dominînd puțin satul Cheragi care este spre E., la 3 kil. și șoseaua județeană Cheragi-Cara-Omer.

Cheranului (Fîntîna-), fîntînă, com. Dobriceni, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Cherbea, mahala, din com. urbană Urlați, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cherec-Havaș, munte, județul Neamțu, pe hotarul Transilvaniei; situat între mănăstirea Obcina-Cepcheșului, de care se desparte prin pîrișul Ața-Mare. Face parte din grupa munților Cicul-Tarcăul.

Cherenea, movilă, jud. Romanai, face parte din un lung șir

de măgure, care urmînd cursul Dunărei are direcția de la E. spre V. Este situată lîngă com. Vădăstrița, jud. Romanai.

Cherhanoiului (Grindul-), loc ridicat, d'asupra stufului înconjurător, în plasa Sulina, județul Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Satul-Noi, și al cătunului Letea; se desface din grindul Letea; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V., spre S.-E.; are o formă lunguiață; e străbătut de o mică gîrlită și stă în legătură cu grindurile Sulina și Părul. Are o suprafață de 80 hect., ne-productivă, fiind acoperit cu nisip.

Cherim-Cuiusu, sat, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, cătunul comunei Hazarlîc, situat în partea răsăriteană și septentrională a comunei, la 8¹/₂ kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Hazarlîc. Este așezat pe valea cu același nume, fiind mărginit la N. de dealul Curu-Alceac-Bair, la S.-V. de ramificațiunile nord-estice ale dealului Mulver-Acceuci. Este dominat de vîrfurile Imai-Iuc, care are 184 metri și care este situat la 2 kil. spre V. de sat. Majoritatea locuitorilor o formează Romîni și cu Bulgarii. Prin sat trece drumul comunal Enig-Enișenlia. Alte drumuri comunale duc la Adam-Clissi, la Urluia și la Nargilar.

Cherleasca, vale, izvorește din dealurile com. Tesluiul, pe Oltul-d.-j. jud. Olt, Curge de la E. spre V. și se varsă în rîul Olt, tot în raionul com. Tesluiul.

Cherlesti, sat, face parte din com. rur. Deleni, pl. Oltul-d.-j. jud. Olt.

Cherlesti-din-Deal, sat, face parte din com. rur. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 159 loc. Aci e o biserică fondată la anul 1892.

Cherlești-din-Vale, sat, face parte din com. rur. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 111 locuitori.

Chesari, rîpă, comuna Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Chesarul, gîrlă. (Vezi Valea-Popii, jud. Muscel).

Chesarului (Movila-), movilă, spre N. de com. Nedelea, pl. Filipești, jud. Prahova, pe malul stîng al rîului Prahova, formată din dărîmăturile zidurilor unei biserici vechi. În temelia acestei biserici se găsesc cărămizi foarte tari. Unii bătrîni spun că mai înainte cînd arău cu plugurile, împrejurul movilei, găseau săgeți, arcuri vechi și alte obiecte de război. Cînd rîul Prahova dărîma malul, se găsiau aci oase de oameni.

Chesi-Orman-Bair, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Regep-Cuiusu și anume pe acel al căt. Tech-Deresi, situat în partea de miază-zi a plășei și a comunei, între văile Tech-Deresi-Ceair și adiacenta sa, Chesi-Orman-Ceair. Are 125 metri înălțime, dominînd văile de mai sus și un drum ce merge de la Tech-Deresi, în Bulgaria. Este acoperit numai cu păduri. Pe muchea lui nordică merge hotarul despărțitor între Bulgaria și România.

Chesi-Orman-Ceair, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Regep-Cuiusu și anume pe acel al căt.

Tech-Deresi. Vine din Bulgaria, din dealul Ardali-Bair. Se îndreaptă spre V. avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V. și sub numele de Teres-Conduc-Ceair, brîzdează partea meridională a plășei și a comunei. Prin ea trece hotarul care desparte Dobrogea romînă de cea bulgărească. Merge printre dealurile Chesi-Orman-Bair la S. și Carabinus-Orman la N. Primește, pe stînga, valea Ardali-Ceair și nu departe de gura acesteia, se unește cu valea Tech-Deresi, lîngă satul cu același nume. Printr'însa merge un drum ce duce de la Tech-Deresi în Bulgaria.

Cheșcheșul, saș Cășcăieșul, munte, jud. Bacău, pl. Trotușul, situat la hotarul spre Ardeal pe teritoriul com. Tîrgul-Trotușul.

Cheșcheșul, saș Cășcăieșul, pîrîu, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotuș. Ese din muntele Șandru-Mare, urmează piciorul S.-E. al muntelui Cheșcheșul și se varsă d'a stînga Slănicului, mai în sus de pîriul Puful, curgînd în întregime pe hotarul spre Transilvania.

Cheșnoiul, sat, face parte din com. rur. Cocorești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova. Cade în partea de V. a comunei și e udat de gîrla Iazul-Morilor.

Cheștelnița, deal, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Milești, de pe teritoriul satului Văleni.

Cheștelnița, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Milești.

Chetrăria (Pietrăria), deal, în ramura muntelui Cozla, județul Neamțu.

Chetrăria (Pietrăria), munte, jud. Neamțu, la hotarul Transilvaniei. Are o înălțime de 1595 m. (Vezi Albele, munte).

Chetrăria, parte din pădurea moșiei Stolniceni-Prăjescu, jud. Suceava.

Chetrăria (Pietrăria), pîrîiaș, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s. Curge prin com. Buhociul și se varsă în pîrîul Valea-Ulului.

Chetrăriei (Dealul-), sau Dealul-Pietrăriei, *deal*, spre S. mănăstirei Horaița, între comuna Dobreni și com. Crăcăoani, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Dintr'însul se scoate piatră și var.

Chetrăriei (Pîrîul-), pîrîiaș, în com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Izvorește dintre muntele Peștera și Ruptura, ramura Cozlei, și se varsă pe dreapta pîrîului Cuejiul.

Chetre, numire, ce să mai dă satului Vlădnicelele din județul Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Stănița.

Chetreni, sau Pietreni, sat, în jud. Tulova, pl. Pereschivul, com. Stănuești, spre N. de satul Stănuești. Are 435 locuitori, din cari 10 știu carte. Locuiesc în 110 case.

Chetrești (Pietrești), com. rur., din plasa Stemnicul, jud. Vaslui, la distanță de 10 kil. de orașul Vaslui și de 24 kil. de Negrești, reședința plășei. Se întinde pe o suprafață de 2341 hect., din cari: 83 hect. vie și 265 hect. pădure. Pămîntul locuitorilor e de 388 hect. Are o populație de 265 familii, cu 1325 suflete.

E formată din satele: Chetrești sau Pietrești, Răduiești, Albești și Delești.

În această comună sunt 4 biserici, deservite de 4 preoți și 4 cîntăreți; o școală; 3 cîrciumi.

Budgetul e de 2326 lei la veniturile și de 2294 lei la cheltuieli.

Comerțul se face de 1 Român și 2 străini.

Vite sunt: 753 vite mari cornute, 4 bivoli, 420 oi, 26 capre, 109 cai și 184 rîmători.

Locuitorii posedă: 145 pluguri, 182 care cu boi, 8 căruțe cu cai și 200 stupi de albine.

Chetrești (Pietrești), sat, în partea de S. a com. Chetrești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui; situat pe dealul Moara-de-Vînt și înconjurat de vii și livezi.

Are o suprafață de 630 hect., din cari 2 hect. vie și o populație de 81 familii cu 398 suflete, între cari 2 familii evreie, cu 7 suflete.

Locuitorii sunt răzeși.

În sat este o biserică, făcută de lemn, de obștia locuitorilor în 1802 și deservită de un preot și 1 cîntăreț.

Vite sunt: 234 vite mari cornute, 70 oi, 4 capre, 40 cai și 60 rîmători.

Locuitorii posedă: 30 pluguri și 36 care cu boi, precum și 100 stupi de albine.

Chetrești, deal, jud. Vaslui. Se întinde între comunele Laza din pl. Racova și Chetrești din pl. Stemnicul.

Chetrișul, sau Pietrișul, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tămași, situat la confluența pîrîului Tămași, cu Siretul, la o depărtare de satul Tămași de 1340 m. Are 2 biserici: una, orto-

doxă, făcută, la 1833 de Pavel și Ana Cristea; a doua, catolică, făcută de locuitorii, la 1836. Capii de familie, sunt 90, din 342 suflete. Vite sunt: 8 cai, 119 vite cornute, 43 porci și 3 capre. Are o cîrciumă.

Chetrișul, deal, pe teritoriul comunei Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoi. Se prelungește din com. Tureatca și trece în com. Lozna.

Chetrișul (Pietrișul), deal, în satul Toilea, com. Brăhășești, jud. Tecuci.

Chetrișul, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tămași.

Chetrișul, vale, formată de-a lungul dealului cu același nume, pe teritoriul com. Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoi.

Chetrișului (Valea-), vale, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul com. Tămași.

Chetroasa (Pietroasa), cătun, în com. Găgești, plasa Gîrlele, jud. Putna.

Are o populație de 203 suflete, cari locuiesc în 41 case. Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae. Copiii în vîrstă de școală din acest cătun urmează la școala din Găgești.

Chetroasa. V. Fîștica, deal, județul Vaslui.

Chetroasa, pîrîiaș, jud. Putna, pe teritoriul com. Cornățelul. Se varsă în Troțușul, județul Putna.

Chetroasei (Vîrful-), munte, în com. Mălini, jud. Suceava.

Chetroiul (Pietroiul), deal, în partea de N.-E. a com. Gohorul, jud. Tecuci; cuprins între Valea-Birladului la E. și Valea-Lupului la V. Acest deal continuă spre S. sub numele de Ghera și Pătrășcana.

Chetrosul (Pietrosul), sat, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., comuna Luncani, situat în valea pârului Trebișul, la o depărtare de 3 kil. de satul Luncani. Capî de familie sunt 37, din 214 suflete. Vite sunt: 109 vite mari cornute, 7 cai și 42 porci.

Chetrosul, sat, în jud. Tutova, com. Corodești, spre N. de satul Corodești. Are 339 locuitori, din cari 15 știu carte. Locuiesc în 88 case.

Chetrosul, deal, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Gîrleni.

Chetrosul, deal, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., pe teritoriul com. Berești.

Chetrosul, saū Dealul - Viei, deal, în partea de N. a satului Pomîrla, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Chetrosul, deal, face parte din Dealul-Mare, com. Popești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Chetrosul, deal, în raionul comunei Buda, pl. Stănișești, jud. Tecuci.

Chetrosul, deal, se întinde la S. satului Dumești, com. Dumești, plasa Fundurile, județul Vaslui.

Chetrosul, iaz, în suprafață cam de 1½ hect. cu pești și pișcari; pe teritoriul satului Po-

mîrla, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Chetrosul, lac, pe coasta dealului Chetrosul, spre S. de satul Dumitrești - Marî din comuna Dumești, pl. Fundurile, județul Vaslui.

Chetrosul, munte, jud. Bacău. (V. Pietroiul, din com. Brusturoasa).

Chetrosul, pădure de brad, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, pe moșia Agășul, proprietatea d-lui Eugeniu Ghica. Are o întindere de aproape 7000 hectare și este supusă regimului silvic.

Chetrosul, pîrîiaș, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Luncani; curge pe teritoriul cât. Chetrosul (Pietroiul) și se varsă d'a stînga în pîrîul Trebișul.

Chetrosul, pîrîu, jud. Dorohoiu, izvorește din dealul cu același nume, trece prin satul și com. Pomîrla și se varsă în pîrîul Orbeja.

Chetrosul, pîrîu, izvorește din pădurea Chetrosul (Pietroiul), com. Rusca, pl. Prutul, jud. Fălciu. Curge pe teritoriul com., de la N. la S.; udă s. Cîrligați, și după ce se unește cu pîrîul Rusca și Nemțeni, trece pe teritoriul com. Ivănești, și, aproape de satul Ivănești, unindu-se cu pîrîul Sărata, împarte satul în două, formînd și un iaz mare în partea de S. a satului. Eșind din iaz și unindu-se cu Pîrîul - Izvoarelor despre com. Lunca, trece prin teritoriul comunei Berezeni și intră în balta Berezeni.

Chetrosul, pîrîu, jud. Iași, izvo-

rește din pădurea Popești, de pe Dealul-Mare, curge prin partea de E. a satului Frumușelele, com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Șacovățul, la Balta-Ganeî.

Chetrosul, pîrîu, în jud. Tecuci, com. Buda. Se numește astfel după dealul de unde izvorește. Merge în direcție V.-E. și se varsă în Zeletin, în fața satului Magazia.

Chetrosul, pîrîu, izvorește din dealul Chetrosul, com. Dumești, pl. Fundurile, jud. Vaslui. Udă teritoriul acestei comune, curge de la S. spre N., și se varsă în rîul Bîrlad, la locul numit Moara-Gîndulesei, în apropiere de pîrîul Iezerul.

Chetrosul, pîrîu, izvorește din partea de N. a satului Trohani, com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vaslui, de pe locul numit Imașul-Vitelor. Trece prin mijlocul satului, și, unindu-se cu Pîrîul-Fîntînelor, se varsă în pîrîul Racova.

Chetrosul, vale, formată din prelungirea dealului Chetrosul. Se întinde de la S. de satul Dumești, plasa Fundurile, județul Vaslui.

Chețcani, cătun, în com. Movița, pl. Șușița, jud. Putna.

Are o populație de 185 suflete, cari locuiesc în 35 case.

Chezlen-Sîrti, deal, în județul Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Cara-Bacî. Se desface din dealul Cucuc-Ceșme-Bair; se îndreaptă spre E., într-o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., printre văile Iomer-Iutlu-Bei la N. și Cara-Bacî la S., brăzdînd par-

tea meridională a plășei și cea vestică a comunei. Se ridică până la o înălțime de 130 m., dominând văile de mai sus, valea Capulac-Culac, satele Chertic-Punar, Cara-Bacî și Caugagi, drumurile care unesc aceste sate și drumul Cara-Bacî-Capadin, cari îi întretae în diferite direcțiuni muchea lui. Este acoperit cu fînețe și semănături.

Chiajna, com. rur., pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la V. de București, lângă râul Dîmbovița și șoseaua județeană București-Pitești, între București și forturi, la 9 kil. depărtare de capitală. Stă în legătură cu com. Roșul prin o șosea vecinală.

Se compune din satele : Chiajna, Dudul, Giulești și Rudeni, cu o populație de 2313 locuitori, cari trăiesc în 492 case.

Se întinde pe o suprafață de 2992 hect. Proprietarii sunt : Administrația Seminarului Nifon Mitropolitul, d-l B. M. Missir și d-na Elena Izvoranu, aŭ 1482 hect. și locuitorii 1440 hect. Proprietarii cultivă 1382 hect. (80 islaz, restul vie și pădure). Locuitorii cultivă 1028 hect., restul este izlaz și vie.

Sunt 466 contribuabili.

Budgetul comunei este de 10089 lei la venituri și de 7499 lei la cheltuieli.

În comună sunt : 4 biserici, în fie-care cătun câte una, 2 școli mixte ; 1 moară cu abur ; 2 mori cu apă ; 1 povarnă ; 2 zalhanale ; 2 mașini de treerat cu abur ; 3 heleștaie ; 2 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 1622 (181 cai și epe, 11 armăsari, 485 boi, 221 vaci și viței, 13 tauri, 361 bivoli și 350 bivolițe) și al celor mici de 1920 (6 capre, 147 porci și 1767 oi).

Dintre locuitori, 492 sunt plugarii, 20 aŭ diferite profesii.

Locuitorii aŭ 381 pluguri : 368 cu boi și 13 cu cai ; 402 care și căruțe : 384 cu boi și 18 cu cai.

Comerțul se face în 17 circiune.

Locuitorii sunt în mare majoritate Bulgari.

Chiajna, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Este situat la V. de București, între râul Dîmbovița și șoseaua județeană București-Pitești. Aci este reședința primăriei.

Are o suprafață de 1346 hect. și o populație de 1138 locuitori, în majoritate Bulgari. Din tot teritoriul satului, Administrația Seminarului Nifon Mitropolitul are 600 hect. și locuitorii 746 hect. Administrația Seminarului cultivă 574 hect. (15 islaz, 8 pădure, 3 vie). Locuitorii cultivă 596 hect., rezervînd 150 hect. pentru izlaz.

Aci se fabrică, diferite brînzeturii.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți ; o școală mixtă, frecventată de 13 elevi și eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuiește 1705 lei.

În acest sat se află : 1 moară cu apă ; 1 povarnă ; 1 zalhana ; 3 heleștaie ; 1 pod stătător. Comerțul se face de 8 circiuri mari.

Numărul vitelor mari e de 925 și al celor mici de 268.

Acest sat s'a înființat, pe la 1828, de către emigrații Bulgari.

Chiajna, fort, în jurul Bucureștilor.

Chiala, movilă, jud. Brăila, la 3 1/2 kil. spre S.-V. de satul Slujitori-Albotești, aproape de hotarul comunei Dudescul.

Chială (Măgura-), măgură, la S.-V. comunei Adămești, jud. Teleorman.

Chiceni, mahala, din com. rur. Folești-d.-s., plaiul Horezul, jud. Vilcea, în partea de N. a comunei, pe linia Băbeni-Horezul. Copiii în vîrstă de școală urmează la școala din mahalaua Dosul, care este la 1 kil. depărtare.

Chicera, cătun, în comuna Crucea-d.-s., pl. Zăbrăuțul, județul Putna.

Are o populație de 819 suflete, cari locuiesc în 207 case. Are o biserică parohială, cu hramul S-ții Voevozi.

Chicera, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, spre S.-E. de satul Stănița și la o depărtare de 2 kil. de el. Este așezat pe un platoș înalt. Are 41 capi de familie, cu 199 suflete, din cari 42 contribuabili. Locuiesc în 55 case. Sunt 155 capete de vite mari.

Chicera, sat, face parte din comuna Motoșeni, jud. Tecuci. E situat pe dealul cu același nume. Are o populație de 80 capi de familie, cu 322 suflete. E departe de reședința com. de 3 kil. și 300 m., spre E. Se desparte de satul Burlugul prin Valea-Moișoaiiei sau Rîpa-Borsei.

Teritoriul satului are o suprafață de 630 hect.

Locuitorii sunt toți foști clăcași.

Aici se află o biserică, zidită de locuitori în anul 1840, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Copiii se duc la școala din Motoșeni, la o distanță de 3 kil.

Cherica, vîrf de deal, jud. Ba-

- cău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Lun-
cani, pe teritoriul satului Lun-
cani, unde își are obârșia pî-
rîiașul Drăcosul.
- Chicera, deal**, pe teritoriul co-
munei Crucea-d.-s., pl. Gîrlele,
jud. Putna. E situat pe malul
stîng al pîrîului Hăulita.
- Chicera, deal**, în jud. Roman,
pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești,
spre E. de satul Pîncești.
- Chicera, deal înalt**, în jud. Neam-
țu, pl. Piatra-Muntele, com. Do-
breni și Roman, pl. Moldova,
com. Tupilați, spre S. de satul
Tupilați.
- Chicera, deal**, spre S. de satul
Matca, pl. Nicorești, jud. Te-
cuciu. Străbate pădurea cu ace-
lași nume.
- Chicera, pădure foioasă**, jud. Ba-
cău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Lun-
cani, cu o întindere de 83 hect.
- Chicerea, sat**, com. Tomești, pl.
Codrul, jud. Iași. Are o popu-
lație de 45 familii, cu 229 sufl.
Numărul vitelor e de 219 ca-
pete, din cari: 122 vite mari
cornute, 50 oi, 17 cai și 40 rî-
mătorii.
- Chicerea, vîrf de deal**, jud. Ba-
cău, pl. Siretul-d.-j., com. Tă-
mași, lângă satul Tămași.
- Chicerea, deal**, jud. Bacău, pl.
Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul co-
munei Boșoteni.
- Chicerea, vîrf de deal**, jud. Ba-
cău, plasa Tazlăul-d.-s., de pe
dreapta Bistriței, dintre comu-
nele Luncani și Gîrleni.
- Chicerea, deal**, se întinde din
pîrîul Chicera, de la V. spre
- E., în partea despre S. a com.
Tomești, pl. Codrul, jud. Iași.
Creasta acestui deal face hotar-
ul cu com. Poeni. Pe toată în-
tinderea lui formează șase pis-
curi înalte: Logofeteasa, Glo-
dul, Ochiana, Paraleul, Cruci-
șoara și Stîncea, pisc cu care
se sfîrșește spre E. Ambele lui
coaste sunt acoperite cu păduri,
și cu multe vii și livezi.
- Chicerea, deal ascuțit**, în com.
Mogoșești, pl. Stavnicul, jude-
țul Iași, care unit cu dealul Ru-
gina, se întinde până în apa
Stavnicul. Este acoperit cu pă-
duri mari.
- Chicerea, deal**, jud. Suceava, a-
coperit de pădure de fag, pe
moșia Stolniceni-Costandache.
- Chicerea, piscul principal** al și-
rului de deal, ce se întinde de
la N. spre S. prin com. Zăpo-
deni, pl. Mijlocul, jud. Vaslui,
și pe care e așezat și satul Ză-
podeni. Din acest șir se desfac
mai multe ramificații, și anume:
în partea despre V. sunt: Dea-
lul-Satului, ce se termină în va-
lea numită Rohna, pe care deal
se zice că ar fi avut existență
satul Zăpodia; Taula și Dră-
gana, cari pleacă din mijlocul
satului Zăpodeni, formînd un
platoiu ce se întinde sub numi-
rele: Ganul și Mehadia, după
numele fostului sat. Apoi Bo-
loaia, care se termină în șesul
Bîrladului cu numele de Turca,
la locul numit Capul-Dealului.
Spre E. se prelungesc două și-
ruri cu numele comun de Dea-
lul-Satului.
- Chicerea, pădure**, județul Bacău,
plasa Tazlăul-d.-j., de pe terito-
riul com. Bărsănești.
- Chicerea, pădure de mesteacăn**,
- jud. Neamțu, în capătul despre
N. a satului Ghigoești, către ho-
tarul com. Șerbești despre Dra-
gomirești.
- Chicerea, parte din pădurea**
moșiei Stolniceni-Prăjescul, jud.
Suceava.
- Chicerea, pîrîu**, jud. Iași. Izvoarește
de sub dealul Păunul. Curge prin-
tre dealurile: Chicera și Isac
și se varsă în dreapta pîrîului
Tătarca.
- Chicerea, vale**, jud. Bacău, pl.
Tazlăul-d.-j., com. Bărsănești,
de lângă pădurea cu același
nume.
- Chicerei (Dealul-), deal**, situat
în raionul com. Matca, plasa
Nicorești, jud. Tecuciu.
- Chicerna, deal**, în jud. Tutova,
pl. Tutova, com. Cîrjăoani, spre
S.-V. de satul Cîrjăoani.
- Chicerul, munte**, la hotarul Tran-
silvaniei, jud. Neamțu, situat
între muntele Curmătura-Pîn-
tecului și Făgețelul, de care se
desparte prin pîraiele Bistrița,
Piatra și Frînturile. Se mai nu-
mește și Culmea-Chicereii.
- Chielului (Izvorul-), izvor**, în
jud. Buzău, com. Rușiavățul, căt.
Păliciul. Incepe din muntele
Ursoaia și se scurge în riul
Buzău, lângă Sarea - lui - Buzău,
făcînd tot de o dată hotar des-
pre com. Pîrscovul.
- Chichilaia, munte**, în jud. Buzău,
com. Pănătăul, căt. Sibiciul-d.-j.,
ramificație din muntele Pănătăul,
care merge pînă în vîrfu mun-
telui Begul și face hotar despre
Sibiciul-d.-s.
- Chichilaia-Goșa, pădure**, în jud.

Buzău, com. Sibiciul d. s. Are 50 hect., din care 10 moșnenești.

Chichilălei (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. Pânătaul; începe din muntele Chichilăia și se scurge în râul Buzău.

Chichilăul, munte, județul Bacău, plasa Troțușul, comuna Tîrgul-Troțușul, din dreapta râului Troțușul.

Chichilăul, munte, în jud. Buzău, com. Mlăjetul, cât. Valea-Lupului, continuare din Virful-Lazului. E acoperit de pădure.

Chichilei (Virful-), colină, în jud. Buzău, com. Pătîrlagele; începe din Virful-Cetățelei și continuă pînă în Virful-Muscelului.

Chichinetele, zis de Izlaz, insulă, în Dunăre, aproape de gura Oltului și de com. Izlaz, din plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Are vre-o 65 pogoane de pădure.

Chichinetele, insulă, în Dunăre, depinde de com. Orlea, plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Are o pădure de 80 hect.

Chichinetele-Mic, insulă, în Dunăre, plasa Cîmpul, jud. Dolj, în fața orașului Calafat.

Chichinețul, com. rur., pl. Căl-mățuiului, jud. Brăila, situată pe șes, la S.-V. de un lac fără nume și care seacă în timpul verei. Se învecinește la E. cu com. Roșiori, la S.-E. cu com. Colțea, la S. cu com. Brătești din județul Ialomița și la S.-V. cu cătunul Chioibășești. Are o populație de 259 capi de familie, cu 1043 suflete, din cari 183 contribuabili. Știu carte 83 de locuitori.

Budgetul com. e de 4600 lei, la veniturii și de 4453 lei, la cheltueli.

Săteni împroprietăriți sunt 184, din 1864 și neîmproprietăriți 12.

Vite cornute sunt 1198 (528 boi, 473 vaci, 30 tauri și 162 viței), cai 664, oi 2305, rîmători 432 și capre 10.

Suprafața comunei este de 5103 hect., compusă din moșiile: Chichinețul și Chioibășești, din cari: 4903 hect. arabile, 571 hect. izlaz și 45 hect. finețe. Are o școală și o biserică, în satul Chichinețul.

Drumuri: la comuna Ciocile, spre N.-V., 3 kil.; la Colțea, spre N., pe lângă movila Colțea, 6 kil.; la com. Roșiori, pe la Puțul-lui-Nicolae-Chioiul, 9 kil.; la com. Iazul, din jud. Ialomița, spre E. pe la movila Marcului; la cât. Chioibășești, spre S. Distanța de la Chichinețul la Brăila este de 77 kil.

Chichinețul, sat, în jud. Brăila; e situat în partea de V. a com. cu același nume, la 78 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. Satul e înființat la 1807. Este așezat pe malul de N. al lacului Chichinețul.

Vatra satului e de 52 hect.; sunt 143 case, din cari 4 circiumi.

Are o școală mixtă, înființată la 1858, întreținută de județ și de comună; e frecventată de 44 elevi.

În sat este o biserică zidită de fostul proprietar Sorescu, la 1842; e deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Populația satului este de 165 capi de familie, cu 670 locuitori, din cari 336 bărbați și 334 femei. Știu carte numai 65 locuitori. Vite sunt: 431 cai, 790 vite mari cornute, 1390 oi, 10 capre și 280 rîmători.

Chichinețul, iezor, jud. Brăila, între canalul Cremenea și Vîlcicul, unit cu Cremenea din privăluț cu același nume, din comuna Stăncuța.

Chichinețul, lac, județul Brăila, între satul Chichinețul și Chioibășești. Se zice că la coada lui despre V., a fost un izvor mare, dar care a fost astupat, pentru că inunda localitățile.

Chichinețul, moșie, jud. Brăila, pendinte de comuna cu același nume. E proprietatea moștenitorilor G. San-Marin. Are o întindere de 1643 hect., cu un venit de 22000 lei anual.

Chichinețul-de-Olt, insulă, la gura Oltului, jud. Teleorman, la o depărtare ca de 200 m. de unde se varsă acest râu în Dunăre.

Chichinețul-de-Zimnicea, jud. Teleorman, punct, unde se instalează adesea debarcaderul vapoarelor companiei austriace de navigațiune pe Dunăre, cînd sunt apele revărsate. Este la o depărtare de 3 kil. de oraș, în susul Dunărei. Aci e și pichet, pentru paza frontierei.

Chichorlița, munte, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., d'a stînga Tazlăului-Mare, din com. Tîrgul-Valea-Rea.

Chicila, deal, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de pe teritoriul satului Bălăneasa.

Chicioaia, vilcea, formată pe teritoriul com. Văleni, plasa Șerbănești, județul Olt. Dă în râul Vedea.

Chicioara, sat, plasa Jiul-d. s.,

- com. Florești, jud. Dolj, legat printr'o șosea cu cătunul de reședință, Florești. Are 203 suflete, 100 bărbați și 103 femei. Locuiesc în 49 case. Copiii din sat urmează la școală mixtă din satul Florești, ce este la 3 kil. depărtare. În anul școlar 1892-93, școala a fost frecventată de 8 băieți. În vîrstă de școala sunt 38 copii (21 băieți și 17 fete). Știu carte 10 loc.
- Chicioara, colină,** în jud. Buzău, com. Pîrșcovul, ramificație din muntele Pănătăul, care se termină la dreapta Sărățelului-Bălănești și în fața căt. Trestia.
- Chicioara, deal,** în pl. Jiul-d.-s. și plasa Amaradia, județul Dolj; desparte râul Amaradia de râul Jiul.
- Chicioara, deal,** la extremitatea despre V. a comunei Bozieni, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Are o înălțime de 295 metri. Pantele sale sunt de o inclinațiune tăragănată (mică), prezentînd în formațiunea lor, straturî groase de prundișuri. Terenul său este acoperit cu păduri întrerupte pe alocurea de poene cultivabile.
- Chicioara, izlas,** jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Florești.
- Chicioara, moșie particulară,** județul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, satul Chicioara; e în întindere de aproximativ 600 pogoane pămînt arabil. Se găsește pe dînsa și pădure. Apartine d lui N. Mandrea.
- Chicioara, munte,** în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Andreași; se desface din dealul Păpălog și brăzdează Nordul com. Andreași și Vestul com. Brosteni.
- Chicioara, pădure particulară,** jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Florești; în întindere de 750 hect., pe moșia d-lui N. Mandrea. Esențe: cer, fag, gîrniță și stejar; acesta din urmă predomină.
- Chicioara, sat,** face parte din com. rur. Păusești-Măglași, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Are o populație de 460 locuitori (235 bărbați și 225 femei). Aci e o biserică fondată la 1780 de Diaconul Ioan Țevelei și soția sa Maria și de Diaconul Ioan Șerban cu soția sa Dobra.
- Chicioara, coastă,** jud. Gorj, în partea de N.-E. a cătunului Urșeței din comuna Slobozia, jud. Gorj. Pe dînsa se află viile locuitorilor.
- Chicioara, deal,** jud. Gorj, com. Schela; situat în partea despre N.-E. a comunei. Vîrfurile acestui deal e acoperit de pădure de fag.
- Chicioara, deal,** situat în centrul comunei Peșteana, pl. Ocolul, jud. Gorj; se prelungeste spre V., pe o întindere de 2 kil. și intră în hotarul Mehedinți, la punctul Tarnița. Pe acest deal se află pădure. Este proprietatea locuitorilor din com. Peșteana.
- Chicioara, deal,** situat la V. de Arjoci și în marginea cătunului Arjoci, plaiul Vulcan, județul Gorj. Are forma unei piramide cu o suprafață de 25 hect. Pe dînsul sunt vii, pruni și locuri arabile. E proprietatea locuitorilor cătunului Arjoci.
- Chiciora, deal,** în depărtare de ¹/₂ kil. de com. Păusești-Măglași, plasa Cozia, județul Vîlcea.
- Chiciora, izvor,** în jud. Buzău, com. Grăjdana, căt. Izvoranul; ese din Predealul-Buzăului, de la Fîntîna-Rece, și se ascunde în nisip. În timp de ploaie ajunge în râul Nișcovul.
- Chiciora, lac,** jud. Buzău, în comuna Grăjdana, căt. Izvoranul.
- Chiciora, mal,** la V. de comuna Văleni, pl. Argeșelul, județul Muscel. D'aci izvorește vîlcelul Brădulețul.
- Chiciora, munte,** pl. Dîmbovița, jud. Muscel; constituie de la Păpușa și rîul despărțitor între apa Argeșelului și Rîul-Tîrgului, împreună cu munții Grădișteanul, Găinașul-Mare, Găinașul-Mic, Dobriașul - Mare, Dobriașul - Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Coasta-Mănăstirei - Nămăești, Dealul-Șelariilor, Dealul-Cucului și dealul Mățul.
- Chiciorul-Crucei (Piciorul-Crucei), deal,** în c. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; se detașează din ramura munților Cozla.
- Chiciorul - Crucei, (Piciorul - Crucei), pîrîiaș,** în com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu; izvorește din dealul cu același nume, ram. Cozlei, și se varsă în pîrîul Cuejdul.
- Chiciorul-lui-Sfirdea, (Piciorul-Jui-Sfirdea), munte,** județul Neamțu, la hotarul Transilvaniei, spre marginea jud. Suceava; situat între muntele Preluca-Ursului și muntele Piatra-Roșie.
- Chiciorul - Mîndrului, (Piciorul-Mîndrului), deal,** în comuna Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; situat în prelungirea ramurei Muncelul spre o birșia pîrîiașului Cuejdul.

Chiciorul-Săhastrului, (Piciorul-Săhastrului). (V. Săhastrul, munte, jud. Neamțu).

Chiciorul-Vînăt, (Piciorul-Vînăt), *munte*, lângă satul Buhalnița, com. cu aceeași numire, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu.

Chiciorul-Vînăt, (Piciorul-Vînăt), *pîrîiaș*; izvorește din muntele cu același nume, în com. Buhalnița, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu; se varsă pe partea stîngă a râului Bistrița.

Chicira, *colină*, în jud. Buzău, com. și căt. Mînzălești. E acoperită de izlaz.

Chicira, *moșie*, în jud. Buzău, com. și căt. Mînzălești; sfoară ca de 27 hect. încorporată cu moșia Valea-Pereți.

Chicira, *plaiu*, face parte din comuna Cărpinișul, jud. Gorj; începe din muntele Plăsala și se termină la marginea de S. a satului.

Chiciul, sau Zătoaca, *braț* mic al Dunărei, jud. Tulcea; desparte ostrovul sau insula Chiciul, de uscatul Dobrogei, sau în special de grindul Zătoacei. Se desface din Dunăre, ceva mai jos de satul Azaclîul; se îndreaptă spre E.; avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; trece pe la V. de satul Azaclîul, udîndu-l puțin, și după un curs de 5 kil., în care timp desparte ostrovul Chiciul de grindul Zătoaca, se aruncă iar în Dunăre lângă movila Zătoaca, la hotarul între com. Pisica și căt. său Azaclîul. Une-orî el seacă, și atunci ostrovul Chiciul comunică cu uscatul.

Chiciul, *ostrov*, în Dunăre, aparținînd județului Tulcea, plasa Măcinul, comuna Pisica, cătunul Azaclîul. E situată în partea nord-vestică a plășei și cea vestică a comunei. Are forma lunguiață, începînd de aproape de la Gura-Siretului, se îndreaptă spre N.-E. până la movila Zătoaca, aflîndu-se în fața orașului Galați, și a cătunului Azaclîul. Brațul, care o desparte de uscatul Azaclîului, se numește gîrla Zătoaca sau Chiciul. Are vre-o 40 hect. întindere, și este acoperită cu tufărișuri.

Chiciul, *insulă*, în Dunăre, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei urbane Hîrșova; situată în partea vestică a plășei și a comunei. Ea este mai mult o prelungire a insulei numită Gîsca-Mare, de care în timpul apelor ridicate este despărțită printr'un canal numit Zatonul-Hazan-Bei. Insula Gîsca-Mare ține de jud. Ialomița. Ostrovul Chiciuc are forma trapezică neregulată, cu 2 kil. lungime, pe 1 $\frac{1}{2}$ lățime, avînd o întindere totală de 200 hect., neproductivă și fiind acoperită cu pădure întinsă de sălcii.

Brațul, care o desparte de malul dunărean al Hîrșovei, este adînc de 12 m. și deci navigabil, pe cînd brațul ce o desparte de malul ialomițean este mai lat, dar impropriu navigațiunei.

Chiciul, *insulă*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, spre S. de orașul Călărași, este situată între Dunăre, Borcea și Jacul Călărași. Se dă numirea de Chiciul, cu deosebire, părții ce mărginește Dunărea și unde se fac încărcări de cereale, cînd Borcea este mică, din care cauză vasele plutitoare nu pot intra în portul Călărași. Pe această insulă, în

dreptul cetății Silistra, din Bulgaria, se află urmele a două redute, construite de Turci pentru apărarea Silistrei. Aceste redute au fost ocupate de Ruși, în 1828, de unde au bombardat cetatea. Intre cele două redute este locul numit Capul-Podului, unde era capul podului, ce Turcii construiseră, în războaiele ce aveau cu Ruși, între Silistra și această insulă.

Chiciul, *pădure*, jud. Ialomița, în insula cu același nume. Are 50 hectare pădure cu plop și salcie.

Chiciul, *pîchet de frontieră*, jud. Ialomița, în insulă cu același nume, pe malul Dunărei, în fața Silistrei.

Chiciul - Iazului, *pădure*, jud. Brăila, de la gura Siretului; se mărginește în toate părțile cu Dunărea. Are 2 hect. Principala esență e salcia.

Chiciul-lui-Popa-Vasile, *pădure* de salcie, jud. Brăila, situată pe țărmul drept al Dunărei, în fața Brăilei. Se mărginește în toate părțile cu Dunărea. Suprafața ei e de 1 $\frac{1}{2}$ hect.

Chiciul-Măcinului, *pădure* de salcie, jud. Brăila. Se mărginește la S.-E. cu Dunărea-Vechie, la N.-V. cu veriga Măcinului. Suprafața e de 80 hect.

Chiciul-Moldovei, *pădure*, jud. Brăila. Se mărginește la N.-E. cu viile din marginea Brăilei, la V. cu o pădure de pe o moșie particulară și la S. cu Siretul. Suprafața e de 2 hect.

Chiciura, *deal*, pe lângă satul Rugineni, com. Cavadinești, pl. Horincea, jud. Covurlui. Merge

- spre S. și trece spre E. de com. Rogojeni.
- Chiciura**, *deal*, în com. rur. Șovarna-d.-j., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.
- Chiciura**, *deal*, în com. rur. Bala-d.-j., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.
- Chiciura**, *deal*, în com. rur. Cernaia, pl. Motru-d.-j., jud. Mehedinți.
- Chiciura**, *deal*, în comuna rurulă Godeanul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.
- Chiciura**, *deal*, acoperit cu vii, în partea de N.-E. a comunei Călinești, pl. Podgoria, jud. Muscel; e udat la S. de pîrîul Spoita.
- Chiciura**, *moșie*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Mărgăritești. E acoperită cu păduri.
- Chiciura**, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s.; izvorește din Dealul-Cîlnăului, udă partea de E. a com. Mărgăritești, trece prin cătunul Ștubeiul, și după un curs de 5 kil., merge de se aruncă în Cîlnăul, pe partea dreaptă a lui.
- Chiciureanul**, *fîntînă* și *loc izolat*, în com. Modoia, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.
- Chiciureni**, *sat*, face parte din com. rur. Măneciul-Ungurenî, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Este situat pe Dealul-Chiciurenilor și are o populațiune de 120 locuitorî, 57 bărbați și 63 femei.
- Chiciureni**, *deal*, spre N.-E. de com. Măneciul-Ungurenî, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care este situat satul Chiciureni.
- Chiciurla**, *deal*, în com. Birsești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.
- Chiclăul**, *deal*, în partea de V. a satului Brăhășești-d.-s., plasa Zeletinul, jud. Tecuci. Are o lungime de 9 kil. și se întinde de la N. spre S. paralel cu Valea-Berheciului.
- Chiclăul**, *deal*, se întinde la N. com. Tăcuta, pl. Mijloc, jud. Vaslui.
- Chiclăul**, *vale*, ce se întinde în partea de N. a com. Tăcuta, pl. Mijloc, jud. Vaslui.
- Chicluiul**, *deal*, o ramificare a dealului Bordea, din comuna Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași, pe teritoriul satului Mînjești.
- Chicluiul**, *deal*. (Vezi Dealul-Mare, com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași).
- Chicoralul**, *deal*, în cuprinsul comunei Florești, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s. E o prelungire a dealului Icleanul.
- Chicserei**, *picior de munte*, numit și Chicerul. (Vezi Chicerul, munte, jud. Neamțu).
- Chicușa**. (Vezi Fîstica, deal, jud. Vaslui).
- Chifeni**, sau Șerișorul, *sat*, județul Suceava.
- Chifeni**, *parte* din satul Șarul-Dornei, jud. Suceava.
- Chihaiia**, *eleșteu*, în întindere de un hect., pe teritoriul comunei Vărsătura, jud. Putna.
- Chihanul**, *șes*, în com. Ciurea, pl. Coderul, jud. Iași. E situat între dealurile: Lunca, Vodă și Zane, din com. Galata. Pe dealul se face cultură de cereale; este udat de pîrîul Nicolina.
- Childești**. (Vezi Telejna-d.-s. și Butucăria, sate, jud. Vaslui).
- Chilege-Ceair**, *vale*, în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Ese-Chioi. Se desface din poalele nordice ale dealurilor Cuciuc-Cainargi, de pe teritoriul bulgăresc al comunei Ese-Chioi. Se întinde spre N. într-o direcție generală de la S. spre N., prin teritoriul bulgăresc, intră în Dobrogea romînă la 2 kil. spre V. de pichetul No. 10, brăzdînd partea sudică a plășei și cea estică a comunei, mergînd printre dealurile Tiumbet-Bair și Bei-Ozman-Bair. Abia intră în județul Constanța și se unește cu valea Punar-Osman-Ceair, și formează valea Begene-Ceair. Malurile sale sînt acoperite în mare parte cu păduri.
- Chilia**, *ostrov*, în delta Dunărei, în partea nordică a județului Tulcea și a plășei Tulcea și Sulina, coprinsă între brațele Chilia și Sulina. Are o suprafață de 2100 kil. p. (210000 hect.) Are forma a 2 trapeze neregulate suprapuse. Și-a luat numele de la orașul Chilia. Solul este un întins șes, format de aluviuni, avînd în partea nordică și cea estică, precum și pe malul drept al Chilie și pe cel stîng al Sulinei, fâșii de pămînt ridicat, ce poartă numele de grinduri. Așa sînt grindurile: Chilia, Letea, Periprava, Pardina, Stipocul, etc. Este străbătut în toate părțile de gîrle. Cele mai însemnate sînt: Șoruli, Pardina, Pătlăgeanca, Ciobanul, Iacob-Suhai, Aliboca-Suhai și Lopatna. Numărul lor ajunge la 80. La

curi sunt 55, din cari mai însemnate sunt; Roșul, Saona, Ghido, Siminoca, Siderul, Covaciul, Hontul I, Hontul II, Pentilicul, Pentiliciul, Costin, Tătarul, Tătanul, Bisagi, Matița, Babama, Velichi-Merheș, Bodaprospte, Fortuna, cel mai mare (600 hect.) In ostrov sunt așezate: orașul Chilia, și satele: Letea, Satul·Noă I, Satul·Noă al II, Sfistofcul, Periprava, Pardina, Ciatal·Chioi, Pătlăgeanca, Solgenul. Mai tot pământul este acoperit cu stufării întinse; ele ocupă mai mult de cât jumătatea ostrovului.

Chilia, com. rur., pl. Vede-d.-s., județul Olt; e compusă din 4 cătune: Chilia, Teleşmani, Păcala și Lerești-Pelcani.

Este situată pe ambele maluri ale râului Vede; la 52 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. de reședința plășei.

Are o populație de 1213 locuitori; 280 eapă de familie, din cari 244 contribuabili. Locuiesc în 285 case.

In comună sunt 3 biserici, la Chilia, Teleşmani și Păcala; ele sunt deservite de 2 preoți.

Locuitorii sunt moșneni. Ei au: 31 cai și epe, 404 boi, 312 vaci, 50 capre, 3000 oi, 305 porci.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 1000 hect.

Școala există în comună de 30 ani. Clădirea e proprietatea comunei. Știu carte 390 bărbați și 2 femei. Școala se frecventă de 53 elevi din numărul de 147 în vîrstă de școală. Cu întreținerea școlii, statul cheltuiește anual 1842 lei.

Dealurile Vede, coprinse între râurile Vede și Cioraca, spre E., și dealul din dreapta Vedei, sunt acoperite cu pomi roditori, iar coastele acoperite cu tufiș.

Stupii de albine sunt 152.

Comerțul se face de 1 circiumar.

Budgetul comunei este de 2805.20 lei atît la venituri cît și la cheltueli.

Comuna e brăzdată de șoseaua care vine de la Valea-Mare, din județul Argeș, prin cătunul Lerești-Pelcani-Chilia, la Făgețelul; de șoseaua Topana, prin Păcala, la Făgețelul; de șoseaua Făgețelul-Chilia și de șoseaua Chilia-Gura-Boului.

Dealuri în raionul comunei sunt: Dealurile-Vedei, coprinse între râul Vede și Ciorica; dealul din dreapta Vedei; dealul dintre pîriul Ciorica și Valea-Adîncățelei și dealul Teleşmani, coprins între Vede și valea Făgețelul.

Com. e udată de râul Vede, de la N. la S., de pîriul Făgețelul, Adîncățeaua și Ciorica.

Se mărginește la N. cu com. Tutana, și județul Argeș, la S. cu comuna Făgețelul, la E. cu com. Govora și Gura-Boului și la V. cu com. Păroși. Despre înființarea comunei Chilia, bătrînii spun că este vr'o 100 de ani și mai bine.

Chilia, sat, face parte din com. rur. cu același nume, plasa Vede-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 526 locuitori. Aci e o biserică zidită din temelie la anul 1830, și reparată la anul 1845.

Chilia, sat, din com. Ivănești, plasa Racova, jud. Vaslui, în partea de N.-V. a satului Hușeni.

Are o întindere de 43 hect. și o populație de 12 familii, cu 57 suflete.

In sat este o biserică.

Numărul vitelor e de 21 vite mari cornute, 150 oi, 8 cai și 25 rîmători.

Locuitorii posedă: 15 pluguri și 6 care cu boi. Sunt și 35 stupii de albine.

Chilia, sat, face parte din com. rur. Oteșani, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populație de 317 locuitori (149 bărbați și 168 femei). Aci e o biserică fondată de Codreanu, Călimărea și alții.

Chilia, braș, în jud. Tulcea, unul din cele trei mari brațe, prin care Dunărea se varsă în Marea-Neagră. Pe toată întinderea sa, face hotarul dintre Dobrogea (România) și Basarabia rusească. Se desface din Dunăre, din dreptul punctului numit Ciatal, 7 kil. mai sus de Tulcea; se îndreaptă mai întîiu spre E., apoi repede în spre Nord și după două mari cotituri, ajunge în dreptul orașului Ismail, de aci spre S.-E., face un co: și se îndreaptă spre N.-E., pînă la orașul Chilia, de aci o ia pîșin spre E. și apoi se îndreaptă spre S.-E., spre a se deschide în mare. Are o lungime de 111 kil.; e cel mai mare din cele trei brațe, cu o lărgime de 500—700 m. în mediū, și o adîncime de 7—12 m., iar volumul de apă este de $\frac{17}{27}$ din totalul Dunărei. Pe la mijlocul cursului său, se ramifică în o mulțime de brațe mai mici, cari se pot grupa în două mănunchiuri: unul între Ismail și Chilia, altul între Chilia și Vîlcovul; tot de o dată și gura sa are iar mai multe ramuri. Cel d'întîiu, e format din brațele: Chilia, Chitlișchi, Tătanir și 5 mai mici, coprinzînd între ele insulele: Ostrovul-Tătanir I, Daler I, Daler II, Tatanir II, Ivănești, Tătarschi (aceste aparțin Romîniei), Soloneșul, Catinca, Macinca (aparținînd Rusiei). Al doilea grup este format din bra-

tele Chilia, Cernofca, Babinof, Solomonof și Stipevoc, coprinzînd între ele insulele Mesliul, Cernoitul (aparținînd Romîniei), Iarmacov (aparținînd Rusiei). In fine și gura sa are mai multe brațe, cari sunt: Aceacovschi, Serednai, Novai, Stambul, Cubanschoi, Ostovcina, Stari-Stambul (avînd și el alte 4 mai mici), Popina, Zalivi-Baba-Hasan; cuprinzînd între ele insulele: Popina I, Popina II (aparținînd Romîniei), Aceacovschi, Stambul, Cuban, Ostovcina (aparținînd Rusiei). Din ele pleacă mai multe gîrle, cari străbat întinsele stufării; așa este Șondul, ce se deschide tot în Sulina; Pardina, Sulimanca și Sulimanca-Șesca, care se deschid tot în Chilia. Apoi o mulțime de lacuri, formate de Chilia, sunt alimentate de ea în revărsările sale, sau se scurg într'însa; așa avem lacurile: Roșul, Covaciul, Honțul, Costinul, Tătarul. Intre Chilia și Sulina, se întinde Ostrovul-Chilia. Brațul Chilia, are pe malul drept o fișie de pămînt, ce se ridică d'asupra malului și e acoperită cu pășuni și puține locuri arabile. Pe această fișie se găsesc: orașul Chilia-Vechie, com. Satul-Noă, cătunele Periprava, Ciatal-Chioi, Pătlăgeanca, unite toate printr'un drum comunal, paralele mergînd cu Chilia, adeseori impracticabil, din cauza inundărilor Chilieii, remînînd de multe ori ca comunicația să se facă mai mult pe apă de cît pe uscat. Jumătate din brațul Chilia, aparține Rusiei, care a căutat să facă navigabil brațul Chilia; dar debitul de aluviuni fiind prea mare, lucrările Rusiei pentru destuparea celor 12 gurî ale brațului, au fost zădărnice. Totuși, vapoare mici, avînd toate pavilionul rusesc, urcă cursul său și intră în Dunărea-Mare

și apoi merg la Galați sau pe Prut în sus.

Chilia, schit. (V. Chilia, comună rurală, jud. Olt).

Chilia, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., pe teritoriul com. Bărsănești.

Chilia, deal, pe hotarul despre jud. Suceava a comunei Cotnari, pl. Bahlui, jud. Iași. Se întinde de la N. la S. și este acoperit cu păduri. Pe podișul acestui deal se află și astăzi urmele unei livezi cu puțini pomi roditori.

Chilia, pisc, pe culmea de deal ce se lasă din creasta Carpaților, printre gîrlele Drajna și Ogretinul, com. Drajna-d.-s., plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Chilia, deal, situat în raionul comunei Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuci. Pe acest deal se află situat satul Lichitișeni.

Chilia, deal, în raionul com. Chilia, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 2 hect. vie.

Chilia, deal, la 10 kil. spre N.-V. de vatra satului Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Chilia, movilă și punct trigonometric de observație de rangul I, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei urbane Chilia-Vechie. E situată în partea nordică a plășei și cea centrală a comunei, pe grindul Chilia, la 7 kil. spre S. de orașul Chilia, lîngă drumul comunal Mahmudia-Chilia. Are o înălțime de 73.5 m.; e punct strategic important, dominînd asupra întregului grind al Chilieii. Este acoperită cu fînețe și pășuni.

Chilia, grind, în județul Tulcea, plasa Sulina, pe teritoriul comunei urbane Chilia-Vechie. E situat în partea nordică a plășei și în cea centralo-nordică a comunei. Se întinde pe malul drept al brațului Chilia, al brațului Tătarul și al gîrlei Pardinul; iar în spre Est o linie frîntă formată de stof. Are o direcțiune generală de la Nord la Sud; lungimea lui este 12 kil. și lățimea medie de 3 kil., iar suprafața totală este 136 kil. p. (sau 3600 hect.), ce aparține în întregime orașului Chilia, care însuși este așezat în partea nord-vestică a grindului, la unirea brațului Chilia cu brațul Tătarul. De-alungul lui, în partea vestică, merge drumul comunal Chilia-Mahmudia. Tot în partea vestică, între gîrlele Pardinul și drumul comunal sunt așezate cîștele sau țirlele locuitorilor. In interiorul lui sunt 2 mici mlaștine; lîngă orașul Chilia se află movila Crucea. In partea nordică merge drumul comunal Chilia-Satul-Noă-Sulina.

Chilia, loc de fînețe, la V. de cît. Bogdănești, com. Gornetului-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, ce se întinde de la N. de Poiana-Mare până în dealul Bichel și Valea-Buzatului.

Chilia, localitate deluroasă, în partea de N.-V. a com. Predeal, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Chilia, pădure, situată între satele Boghești-d.-s. și d.-j., jud. Tecuci. Aici a fost un schit de călugări, care a existat până la 1855, cînd s'a făcut biserica din Boghești-d.-j.

Chilia, pîrîu, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j.-Trotușul, com. Săveni; curge pe teritoriul cătunului Flo-

rești și desparte la N. comuna Jăvreni de com. Bogdana, cât. Corbul. Iși are obârșia la localitatea numită a Cioarei și se varsă de-a stînga în Trotușul.

Chilia, pîrîu, jud. Tecuci, între Boghești-d.-s. și Boghești-d.-j., com. Boghești. Merge în direcție E.-V. și se varsă în Zeletin.

Chilia, pîrîu, afluent al pîrîului Bîdilița, jud. Suceava.

Chilia, vale, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bărsănești; e formată de dealul cu același nume.

Chilia, vale și poiană, comuna Drajna-d.-s., pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Chilia-Călugărului. (V. Petricica, munte, jud. Neamțu).

Chilia-Vechie, comună urbană, în județul Tulcea și în pl. Sulina. Este așezată în partea nord-estică a districtului, la 70 kil. spre N.-E. de orașul Tulcea, capitala județului și în partea de S. a plăsei, la 52 kil. spre N.-V. de orașul Sulina, reședința plăsei.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: Plecînd din brațul Chilia, de la locul unde se desparte brațul Tătarul, ceva mai jos de satul Pardina, se îndreaptă spre S.-E., urmînd puțin gîrla Pardina, pe care o părăsește, și tot mereu prin stufuri, taie gîrla ce unește lacul Bacin cu Costinciuc, gîrla Iacob-Suhat, grindul Stipocul, oprindu-se pe latura meridională, coprinzîndu-l ast-fel în teritoriul comunei; de aci se îndreaptă spre E., pe lîngă grindul Stipocul, dă de gîrla Lopatna, pe care o urmează puțin și apoi se îndreaptă spre S., dă de brațul Sulina, la mila No. 21,

de unde îndreptîndu-se spre E., urmează cotiturile lui, până la mila No. 15; de aci se îndreaptă spre S., pe lîngă lacul Dovinca, dă de malul vestic al lacului Velichi-Merhei, pe care îl urmează puțin, îl părăsește pentru a ajunge în canalul Cernofca, pe care îl taie; urmează Balcinof în direcția de N.-E., până la vărsarea lui în brațul Chilia. De aci ține cursul acestui braț, avînd o direcțiune generală de S.-V., trece printre orașele Chilia-Vechie (romînă) și Chilia-Nouă (rusă) și ajunge lîngă satul Pardina.

Forma lui generală este aceea a unui trapez neregulat. Lungimea lui este de 115 kil., iar întinderea totală, e de mai bine de 300 kil. p., sau 30000 hect., din cari numai 3500 hect. sunt pămînt, restul acoperit de bălți și stuf.

Relieful său face parte din regiunea șesului. Nicî un deal sau colină nu întrerupe monotonia întinsului său teritoriu, semănat de bălți și gîrle. Pămîntul e format din grinduri ce se ridică până la 13 m. d'asupra stufului. Așa avem grindul Chilia, care aproape singur formează teritoriul cultivabil al comunei; grindul Stipocul (600 hect.). In ele se ridică înălțimi artificiale, puncte trigonometrice. Așa sunt: Movila-Crucei, 7 m., la N.; Chilia, 13 m., la S. în grindul Chilia; Fudul, 7.6 m., la V. lîngă brațul Tătarul; Stipocul, 4.4 m., la S. în grindul Stipocului, și altele mai puțin însemnate.

Apele sunt numeroase. Brațul Chilia o udă la N., despărțind-o de Basarabia, la V. de Chilia, orașul are mai multe brațe mai mici; cel mai însemnat e Tătarul, care închide între el și Chilia ostroavele Tătarul-Mic,

Daler-Mare, Daler-Mic, Tătarul-Mare sau Ivănești-Tătarschi, ce aparțin Romîniei. La E., iar se desface în mai multe brațe, ca: Cernofca, Babinof, Solomonof, etc., cari închid între ele insula Meslin, ce aparțin comunei Chilia-Vechie. Brațul Sulina, la S., pe o întindere de 6 mile (11 kil.) de la 15—21. Pe lîngă ele mai sunt o mulțime de gîrle, din cari cele mai însemnate sunt: brațul Pardina, 25 hect. lungime, la N., gîrla Lopatna la S., gîrlele Aliboca Suhat și Iacob-Suhat, la S. Lacurile sunt numeroase; așa sunt: Liman-Roșca (100 hect.), Matița (300 hect.), Babina (200 hect.), Saon (50 hect.), la E.; Friozorul (100 hect.), Cablovata (110 hect.), Bodaproste (120 hect.) la S.; Batacul (80 hect.) la V. Lăcușoarele: Cimpoiul, Peșteanul, Pepurnic (toate 120 hect.), Bacin, Țihac și Puslar (200 hect.), toate la S.; Tătanir (250 hect.), Pojaret, Bisagi-Mic, Bisagi-Lung, Maxinca, Bacin, Fudul și Cărpănos (300 hect. toate), așezate la N.-V. Ele produc pește de calitate mediocră și mărunț. Venitul lor, ca al Dunărei întregi, este al statului.

Se mărginește la N. cu Basarabia, despărțită prin Dunăre, la S. cu com. Beș-Tepe și Mahmudia, la E. cu comunele Satul-Noi (Letea) și Sfistofca (Periprava).

Intinderea totală e de 30000 hect., din care pămîntul ferm e de 3500 hect., din acestea, 150 hect. ocupate de vatra orașului, 1700 hect. ale locuitorilor, 1550 hect. ale statului și 140 hect. ale comunei.

Populația e amestecată; elementul principal sunt Rușii, apoi Romîni; sunt 500 familii, cu 2300 suflete; 1020 bărbați, 900 femei, 380 copii; însurați

500, neînsurați 380, văduvi 140; contribuabili 750. După națiuni: 1500 Ruși, 540 Români, 60 Bulgari, 30 Greci, 120 Evrei; restul alte naționalități.

E o școală mixtă, fondată în 1879, de locuitori, cu 2 învățători, frecventată de 128 elevi, 38 Români, 53 Ruși, 24 Evrei, 4 Bulgari, 5 Greci și 4 Lipoveni.

Sunt 2 biserici: una lipovenească, fondată în 1865 de sec-tari, deservită de 1 preot și 1 cântăreț; a doua română, zidită în 1854 de locuitori, cu hrumul Sf. Voevozi, deservită de 2 preoți, 2 cântăreți și 1 îngrijitor.

În comună sunt 800 agricultori, cu 200 pluguri; 4000 vite; 10 meseriași; 30 mori de vânt.

Comerțul este activ; în anul 1893—94, a fost în port: 66 nave intrate și eșite, cu 3722 tone, din care 22 române, 24 ruse și 20 elene. Importă coloniale și manufacture și exportă pește proaspăt și sărat. Importul și exportul se fac cu Sulina, Vilcov, Ismail și Tulcea. Sunt 30 comercianți în comună.

Budgetul de venituri și cheltueli se balansează cu 20000 lei.

Sunt 750 contribuabili.

Căi de comunicație sunt: 4 drumuri comunale ce duc la Periprava-Sulina, la Mahmudia, la Pardina-Tulcea, însă calea principală a rămas și azi brațul Chilia cu ramificațiunile sale.

Această comună s'a întemeiat în urma războiului de la Crimeia, de locuitorii veniți din Basarabia, prin stăruințele guvernului turcesc, dându-li-se pământ pentru case și arături, precum și scutiri de dăjdi, podvezii, etc. Mai înainte, nu exista de cât câte-va tîrle de vite și câte-va colibe de pescari ruși, și aparținea Rusiei până în bra-

țul Sulina. De la 1878 e în stăpînirea României.

Chiliana, *vale*, între satele Bărboasa și Oncești-Vechi, com. Oncești, plasa Stănișești, jud. Tecuci.

Cihlie (La-). Vezi Pîriul-Chiliei, din com. Mădeiul, județul Suceava.

Chiliei (Dealul-), *deal*, lângă satul Bîdilița, jud. Suceava. E acoperit de pădure de fag.

Chiliei (Izvorul-), sau **Izvorul-lui-Mîzgă**, *izvor*, în jud. Buzău, com. și căt. Pătirlagi; începe de la Hojești și se scurge în Valea-Vieș.

Chiliei (Pîriul-), mic *afluent* al pîriului Șinca, din com. Sasca, jud. Suceava.

Chiliei (Pîriul-), sau **Pîriul-Arșiței**, *afluent* al pîriului Mădeiul, jud. Suceava. La gura acestui pîrîu, unde se zice La-Chilie, a fost chiliile călugărilor Mateiu și Chiriac, primii întemeietori ai satului Mădeiul.

Chiliei (Poiana-), *poiană*, pe dealul Bogata, din com. Sasca, jud. Suceava.

Chiliei (Rîpa-), *rîpă*, spre E. de satul Lichitișeni, com. Vulturari, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Chiliei (Rîpa-), *rîpă*, între dealul Lacul și Ulmul, în raionul com. Brăhășești, jud. Tecuci.

Chiliei (Rîpa-), *rîpă*, pe teritoriul comunei Burdusaci, plasa Stănișești, jud. Tecuci. În timpuri ploioase, această rîpă se face pîrîu și se varsă în partea dreaptă a Zeletinului.

Chiliei (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Goidești, prin care curge Izvorul-Frasinului.

Chilieni-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Chilieni, spre S.-E. de Chilieni-d.-s.

Chilieni-de-Sus, *sat*, în județul Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de oraș, aproape de marginea jud. pe pîriul Pereschivul. Are 560 locuitori, din care 49 știu carte. Locuiesc în 152 case. Acest sat împreună cu satul Chilieni, formează o comună cu cătunele: Chilieni-d.-j., Afumați și Rotăria. În toată comuna sunt 707 locuitori, din care 50 știu carte; sunt 105 contribuabili; 189 case.

Teritoriul comunei este acoperit cu dealuri; în cea mai mare parte aceste dealuri sunt acoperite cu vii și păduri. Viile ocupă o suprafață de 83 hect.

Sunt 5 comercianți.

Are o școală primară de băieți și 2 biserici.

Chiliile, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S. de orașul Roman și la o depărtare de 23 kil. de el și de 10 kil. de reședința plășei. Este așezată pe cîrmea dealurilor ce separă basiniul Siretului de basiniul Bîrladului. Este formată din satele: Chiliile și Buciumi, cu reședința comunei în satul Chiliile.

Are 424 capi de familie, cu 1267 suflete, din care 295 contribuabili. Știu carte 44 loc. Locuiesc în 338 case.

Sunt 414 capete vite mari.

Are o biserică de zid; o școală mixtă, care, în anul școlar 1886—87, a fost frecventată de 17 băieți.

Budgetul comunei este de 2682 lei la venituri și 2674 lei la cheltueli.

Chiliile, sat, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Valea-Arinilor; situat d'a dreapta Tazlăului-Sărat la o depărtare de 9.5 kil. de satul Lucăcești. Are o populație de 30 capî de familie, cu 112 suflete. Sunt 2 cîrciumî. În sat este o biserică, clădită de d-na Elena Sturdza, în anul 1848; azi e deservită de 2 cîntăreți.

Chiliile, sat, face parte din comuna rur. Mățul, plaiul Dimbovița, jud. Muscel.

Chiliile, sat, în com. Talpa, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; așezat spre N.-E. satelor Hlăpești și Talpa, formînd cu hotarul său, limita jud. Roman.

Terenurile sale se scoboară în pante aplecate spre S.-E.

Suprafața acestui sat e de 213 hect. 90 arii, avînd o populațiune de 40 familii, cu 160 suflete.

Sunt 50 contribuabili.

Numărul vitelor e de 175 capete, din cari: 46 boi, 25 vaci, 60 oi, 20 cai, 10 rîmători, 10 juncî și 4 bivoli.

Chiliile, sat, jud. Roman, plasa Fundul, com. Chiliile, spre S.-E. de orașul Roman și la o depărtare de 23 kil. de el și de 10 kil. de reședința plășei. Este așezat pe vîrfurile dealului Chiliile. Pozițiunea acestui sat predomină o jumătate din județ. Este reședința comunei Chiliile. Are 156 capî de familie, 142 contribuabili, 602 locuitori, din cari 30 știu carte. Locuiesc în 170 case. Are o biserică de zid și o școală primară mixtă, care, în anul școlar 1886—87, a fost frecventată de 17 elevi, din 27 înscriși.

Chiliile, mic cătun, al comunei Reșca, pl. Ocolul, jud. Roman; situat aproape de gura

Oltețului, unde se află și o moară pe Olt; e depărtat de Caracal de 9 kil. Spre S.-E. se învecinește cu pădurea Bistrița. Are 259 locuitori. Este aproape de gară și de comuna Reșca.

Chiliile (Chilia-), mic cătun, al com. Dobrunul, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Roman; situat la V. de satul Dobrunul, pe malul drept al Oltețului. Are 200 locuitori. E străbătut de o șosea județeană, iar altitudinea terenului e de 145 m. d'asupra nivelului mării.

Chiliile, cătun, al comunei Trestioara, jud. Buzău, cu 260 locuitori și 49 case.

Chiliile, subdivizie a căt. Bodromirești, din comuna Bălănești, jud. Buzău.

Chiliile, fost schit de călugări, com. Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova. Azi este în ruină. Se păstrează numai pristolul. Locuitorii numesc locul unde a fost mănăstirea, La-Chilii, pentru-că aci au fost chiliile călugărilor mănăstirei.

Chiliile, colină, în jud. Buzău, com. Robești, cătunul Runcul, acoperită de semănături și fi-neată.

Chiliile, deal, pe teritoriul satului și com. Curteni, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Chiliile, pisc, la E. de comuna Țițești, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Chiliile, deal, în com. Budești-Ghicăi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E situat în prelungirea dealurilor Climești și Făgețelul.

Chiliile, deal, în com. Calu-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Se detașează spre S. din ramura muntelui Doșelul.

Chiliile deal, com. Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Chiliile, deal, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Chiliile. Pe acest deal, care este unul din cele mai înalte din pl. Fundul, este așezat satul Chiliile.

Chiliile, deal și punct trigonometric de observație, jud. Roman; E un cap al dealului Frățila, și are o altitudine de 188 m. d'asupra nivelului mării. E situat în extremitatea unghiului ce face Geamartaluiul cu Oltețul și vine spre N. de com. Vîrtina.

Chiliile, deal. Vezî Podul-Lat, deal, din com. Lipova, pl. Răcova, jud. Vaslui.

Chiliile, loc, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Băsăști; este situat la V. de comună. Acest loc se zice s'a numit ast-fel, fiind-că acolo s'au retras oamenii de frica Tătarilor și au locuit prin bordee și chilii.

Chiliile, loc izolat, comuna Căcova, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Chiliile, moșie răzășească, județul Bacău, plasa Muntelui, pe teritoriul com. Valea-Arinilor.

Chiliile, pîrîiaș, izvoarește dintre ramurile Doșelul și Chiliile, în com. Calu-Iapa, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu, și se varsă de a stînga pîrîului Iapa.

Chiliile, pîrîiaș, în com. Talpa, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; izvoarește din Dealul-Borșa-

- nilor și se varsă, lângă satul Talpa, în iazul Berneveica.
- Chiliile, pîrîu**, pe teritoriul comunei Păulești, plasa Vrancea, jud. Putna; se varsă în Putna, după ce udă și comuna Valea-Sărei.
- Chiliile, șes**, se întinde între satele Valea-Mare și Chiliile din com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vaslui.
- Chiliilor (Fundul-)**. (Vezi Pleșa, jud. Putna).
- Chiliilor (Gruiul-), loc izolat**, com. Brezoiul, plaiul Cozia, jud. Vilcea.
- Chiliilor (Vîrful-), munte**, în județul Buzău, com. Rușiavățul, cât. Muscelul-Țigan. E acoperit de fineață și pădure.
- Chilimeni, munte**, în com. Mălini, jud. Suceava.
- Chilimenți**. Vezi Valea-Mare, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.
- Chilimenților (Dealul-), deal**, cu vie și pomi roditori, situat în com. Ștefănești, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel.
- Chilimeticul, pîrîu**, ce udă com. Tichirișul, pl. Vrancea, județul Putna, și se varsă în râul Putna.
- Chilimiile, pisc**, com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vilcea.
- Chilineasa, pîrîu**, jud. Suceava; formează hotarul între com. Bogdănești și Boroaia. Izvorește din Dealul-Lupului și se varsă în Rîșca.
- Chilișca, saș Pilișca, șiră de munte**, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Doftana, care se întinde d'a dreapta Trotușului, începînd aproape de hotarul spre Ardeal.
- Chilișoaia, sat**, în partea de S.-V. a com. Păușești, plasa Cîrligătura, jud. Iași. Are o suprafață de 758 hect. și o populație de 17 familii sau 71 suflete. Numărul vitelor e de 95 capete, din care: 70 vite mari cornute, 16 cai și 9 rîmători.
- Chilișoaia, deal**, pe care e situat satul Chilișoaia, din com. Păușești, plasa Cîrligătura, jud. Iași.
- Chilișoaia, iaz**, între dealurile Chilișoaia și Hărpășești, din comuna Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.
- Chiliul, sat**, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Retezul; are 70 case.
- Chiliul-Mare, pisc**, com. Petrari-d.-j., pl. Ocolul, jud. Vilcea.
- Chilmiziul, munte**, în jud. Buzău, com. Lopătari, între muntele Pietra-Secuiului și muntele Neharnița; este acoperit de pădure și este în mare parte stîncos.
- Chilmiziului (Fîntina-), loc izolat**, în muntele Chilmiziul, din com. Lipia, jud. Buzău. Are o vechie fîntină cu apă renumită.
- Chilmiziului (Pădurea-), pădure**, în jud. Buzău, com. Lipia. Are 50 hect. proprietate moșnenească.
- Chilmiziului (Plaiul-), colină**, care se rupe din partea nordică a muntelui Căpreanul și merge până în apropiere de Fîntîna-Romîneștilor, jud. Buzău, servind ca hotar între comunele Gura-Sărății, Monteorul, Grăjdana, Lipia, Mereiul și Nișcovul.
- Chimnetele, deal**, jud. Bacău, pl. Muntele, situat la V. de comuna Măgîrești. Prin vîrf al acestui deal se desparte această comună de com. Valea-Arinilor.
- China, parte din pădurea Dumbrovița**, de pe proprietatea statului Dumbrovița, pl. Biliști, jud. Putna, în întindere aproximativă de 12 hect.
- China. (V. Pietrosul, pîrîu, com. Călinești, jud. Botoșani)**.
- Chinanul, pădure**, proprietatea statului, pe teritoriul com. Bunești, pl. Crasna, jud. Fălciu. Are o suprafață de 600 hect.
- Chinciul, lac**, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Pardoși, în partea de S.
- Chindii, loc izolat**, spre hotarul com. Biczul, pl. Pietra-Muntele, jud. Neamțu. E situată pe partea dreaptă a râului Bistrița.
- Chindia, vîrf**, al culmei Paringul, jud. Vilcea. De aci culmea Paringul se separă de culmea Olănești, care se prelungește până aproape de Rîmnicul-Vilcea, separînd râul Rîmnicul de apa Gura-Văci.
- Chinea, munte**, al comunei Cartiul, jud. Gorj, situat spre N. Pe dînsul pășunează vara vitele locuitorilor. In vîrf are puțină pădure de brad și fag.
- Chineja, pîrîu**, ce izvorește din pădurea Voineștilor, teritoriul com. Berești, pl. Horincea, ju-

dețul Covurluiu. La punctul Bra-
niștea, unindu-se cu pîrîiașul
Merea, tot din aceeași comună,
parcurge Valea-Chinejei, pe o
distanță de vr'o 30 kil. și se
varsă în riulețul Covurluiul, lângă
satul Umbrărești, com. Bujorul.
În Chineja se varsă, la satul
Moscul, și Pîrîiașul-Slivnei.

Chineja, *vale*, udată de pîrîul cu
același nume, începînd de pe
teritoriul com. Berești, din par-
tea nordică a satului Berești, și
ținînd până la Umbrărești, pl.
Prutul, jud. Covurluiu. Pe a-
ceastă vale sunt așezate, de sus
în jos, următoarele sate: Be-
rești, T.-Berești, Cioinagi, Bă-
lîntrești, Ghibărteni, Pochișcani,
Sl. Băneasa, Băneasa, Moscul,
Golășei, T.-Bujorul și Umbrărești.

Chinejei (Fundul-), *pădure*, în
com. Berești, pl. Horincea, jud.
Covurluiu.

Chinetul, *vîrf de munte*, județul
Bacău, pl. Muntelui, com. Co-
mănești, din șira Runcul-Stînelor.

Chinga, *pădure* particulară, su-
pusă regimului silvic, cu o su-
prafață de 10 hect., situată în
căt. Budurești, com. Dobriceni,
pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se măr-
ginește la V. cu livezile moșne-
nilor Dobriceni și Bodești; la
N. cu riul Dobriceni; la S. cu
ograda Ogrzeanul; la E. cu
locurile de muncă.

Chinga, *teren izolat*, compus din
3 trupuri. Face parte din moșia
Cetățuia, jud. Vîlcea. E în întin-
dere totală de 11 hect. 3380
m. p. Se află situat în com.
Bujoreni, pl. Cozia. A aparținut
schitului Cetățuia.

Chinga-Mateești. (Vezi Lucieni,
pădure, jud. Muscel).

Chinga-Răsurile, *pădure* parti-
culară, supusă regimului silvic,
cu o suprafață de 10 hect., pen-
dinte de com. Stoenesti, pl. O-
colul, jud. Vîlcea. Se mărginește
la N. și E. cu locurile moșne-
nilor Bodești, la S. cu locurile
moșnenilor Stoenesti și la V.
cu locurile moșnenilor Bîrzești.

Chintești, sau Govora, *cătun*, al
com. Bobicești, pl. Oltețul-Ol-
tul-d.-s., jud. Romanați, situat
pe malul stîng al Oltețului, în-
tre Bobicești-d.-s. și Bobicești-
d.-j.

Chintești, *nume* al satului Flă-
mînda (zis și Valea-Soarelu),
căt. al com. Redea, pl. Ocolul,
jud. Romanați. Are 332 loc.

Chintești, *moșie* a statului, în
jud. Romanați, producînd o a-
rendă anuală de 640 lei (1887—
1888). Are o pădure de 177 po-
goane, lângă com. Bobicești.

Chintinici. (Vezi Cînteniciul, jud.
Neamțu).

Chinul, *munte*, jud. Bacău, pl.
Muntelui, com. Dărmănești. Face
parte din șirul de munți dintre
Uzul și pîrîul Doftana. Se află
situat aproape de graniță. Are
o înălțime de 350 m.

Chinului (Pîrîul-), *pîrîiaș*, jud.
Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja.
Izvorește din muntele Mesteacă-
nul, la E. de satul Hîrja și se
varsă d'a dreapta Oituzului.

Chinului (Pîrîul-), *pîrîu*, curgînd
în pl. Vrancea, jud. Putna. Iz-
vorește din vîrfurile Tipăul; des-
parte Satul-Mare de Lunca-Ne-
rejului-Mare și se varsă în stînga
Zăbalei.

Chinuscului (Fundul-), *munte*,

pe teritoriul comunei Soveja, pl.
Zăbrăuț, jud. Putna. (V. Fun-
dul-Chinuscului).

Chinușul, *munte*, jud. Bacău, pl.
Troțușul, pe teritoriul com. Mă-
năstirea-Cășinul.

Chioa, *pîrîu*, jud. Putna, ce izvo-
rește de sub Sboina-Neagră și
Cîrligată din Fundul-Doschiței și
se varsă în Șușița.

Chioaia, *sat*, în partea de N. a
com. Telejna, pl. Mijlocul, jud.
Vasluiu, situat pe o așezătură
a culmei dealului cu același nu-
me. Și-a luat numele de la o
piuă de bătut sumane, care se
află pe pîrîul Chioaia.

În partea de E. a satului e
un iaz, format de apa pîrîului
Chioaia.

Are o suprafață de 429 hect.,
din care 257 hect. sunt ale pro-
prietății, restul al locuitorilor.

Numărul vitelor e de: 77 vite
marî cornute, 201 oi, 21 capre,
11 cai și 10 rîmători.

Locuitorii posedă: 5 pluguri
și 6 care cu boi.

Chioaia, *deal*, între satul Butu-
căria și pîrîul Chioaia; se pre-
lungeste din com. Bereasa, pl.
Mijloc, jud. Vasluiu, spre S.
și se termină în partea de N.
a satului Telejna-d.-j. Pe culmea
lui se află satul Chioaia. O parte
este acoperită cu pădure, iar
pe alta se face semănături.

Chioaia, *pîrîu*, județul Vasluiu.
Izvorește despre N., din comuna
Bereasa, de sub dealul Boțoiaia;
trece d'alungul spre S. prin
com. Telejna și se varsă în jos
de satul Telejna, în pîrîul cu
aceeași numire după ce formează
iazul din satul Butucăria.

Lungimea pîrîului, e de 5
kilometri.

Chioaia, *șes*, bogat în finețe, jud. Vaslui, pe valea pârului Chioaia.

Chioana, *vechie numire a căt.* Dîmbroca, din com. Scurtești, jud. Buzău.

Chioara, *com. rur.*, în plasa Ialomița-Balta, județul Ialomița, situată pe partea dreaptă a râului Ialomița, pe lunca dintre Borcea și râul Ialomița.

Teritoriul com. are suprafața de 10.500 hect. și se întinde între comunele: Hagieni, Vlădeni și fluviul Dunărea. Coperinde două moșii: Blagodeasca, cu 5500 hect., din care 3400 hect. bălțiș, 100 hect. pădure, 300 hect. izlaz și 1700 hect. pământ de cultură și Bobul saŭ Corneanca, cu 5000 hect., din care numai 10 hectare pădure, iar restul pământ de cultură. Aceste moșii sunt proprietăți ale statului și înainte de secularizare aparțineau mănăstirei Mărgineni. Pe periodul 1886-1896, Blagodeasca a fost arendată cu suma de 29100 lei, iar Bobul s'a arendat, pe același period, cu 20050 lei.

După legea rurală din 1864, sunt împrorietăriți 191 locuitori și după legea din 1878 s'aŭ mai împrorietărit 273 locuitori; fără proprietăți se mai află 19 locuitori.

Se compune din satele: Chioara și Bobul și din căt. (tîrlele): Sf. Vasile, Cojoaca și Paraipanul, cu reședința primăriei și a judecătoriei comunale, în satul Chioara.

Populațiunea comunei este de 1680 locuitori, cu 370 capi de familie și 1310 membrii de familie, saŭ 786 bărbați și 894 femei. După naționalitate sunt: 1667 Romîni, 5 Greci, 2 Bulgari, 2 Unguri, 1 German și 3 de

alte naționalități. După religie sunt: 1674 creștini ortodocși, 2 catolici, 1 protestant, 2 mozaici și 1 lipovean. După profesiuni: 439 agricultori, 4 meseriași, 1 industriaș, 9 comercianți, 7 profesiuni libere, 120 muncitori și 48 servitori. Cu știință de carte sunt 340 persoane.

Vite: 1950 boi, 560 cai, 2 bivoli, 13 asi, 5800 oi, 16 capre și 500 porci.

Venitul comunei în 1887-1888 era de 3094 lei și cheltuelile de 5344 lei.

Instrucțiunea se predă într'o școală mixtă, la 40 elevi și 2 eleve, de un învățator retribuit de stat și comună.

Aici este o biserică, la care servesc 2 preoți și 2 dascăli.

Chioara, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pendinte de com. cu același nume, este situat pe malul drept al râului Ialomița, în apropiere de Gura-Borcii-d.-j., pe un loc puțin ridicat de la nivelul râului, din care cauză adesea, este supus inundațiilor. Inainte, satul purta numele de Porceni.

Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Se află aci o școală mixtă cu 40 elevi și 2 eleve și o biserică la care servesc 2 preoți și 2 dascăli.

Vite sunt: 720 boi, 430 cai, 3200 oi și 350 porci.

Chioasea, *mahala*, comuna Cireșul, plasa Cerna-d.-s., județul Vîlcea.

Chioasei (Dealul-), *deal*, la poalele căruia e situată mahalaua Chioasa, com. Cireșul, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Chiogerciu-Punar-Bair, *deal*,

în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Bairam-Dede. Se desface din dealul Mezarlic-Bair. Se întinde printre văile Afighinea și Chiogerciu-Punar-Cear. Are înălțimea de 161 m., dominînd văile de mai sus și satul Bairam-Dede. Este acoperit cu finețe și izlazuri.

Chiogerciu-Punar-Cear, *valc*, jud. Constanța, în plășile Silistra-Nouă și Mangalia, pe teritoriul comunelor rur. Bairam-Dede, pl. Silistra-Nouă, și Cazil-Murad, pl. Mangaia, fiind tăiată de hotarul dintre aceste plăși și com. Pleacă din părțile estice ale dealului Cazil-Murad. Se dirige spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre dealurile Mezarlic-Bair și Cazil-Murad. Trece prin satul Cazil-Murad și se deschide în valea Merdeven-Cear pe stînga. Ea e tăiată de drumul județean Bairam-Dede-Mangalia.

Chioi-Deresi, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rur. Mamut-Cuius. Se desface din dealul Ciflic-Bair, îndreptîndu-se spre N., într'o direcțiune de la S.-E. către N.-V. și după un drum de 2¹/₂ kil., se deschide în valea Peștera-Cear. Se întinde printre dealurile Ciacal-Bair și Peștera-Bair pe la E. și Baarlic-Bair pe la V. Este situată cam în centrul plășei și la N.-E. comunei și este străbătută în toată lungimea ei de drumul comunal Mamut-Cuius-Ivraneș.

Chioibășești, *cătun*, jud. Brăila, pendinte de com. Chichineșul. Este situat la S.-V. de Chichineșul, cam la 2 kil. Are 746 suflete, din care 94 capi de familie. Loc. posedă 170 boi, 165

vacî, 14 tauri, 46 viței, 243 cai, 910 oi și 151 rîmători.

Chioibășești, *luncă*, jud. Brăila, la S. satului cu același nume, pe hotarul de S. al comunei Chichinețul, despre jud. Ialomița. Aci se formează primăvara un lac, care vara seacă cîte o dată.

Chioibășești, *moșie*, jud. Brăila, pendinte de com. Chichinețul, pl. Călmățuiul, proprietatea moștenitorilor G. San-Marin. Are o întindere de 1503 hect. Aduce un venit de 16384 lei.

Chiojdeanca, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Prahova. Este situată pe ambele maluri ale gîrlei Chiojdeanca și între dealurile Măstănești, Neagoșul, Nucetul și Trenul, la 41 kil. de parte de reședința județului și la 12 kil. de a plăsei.

Se compune din 3 cătune: Chiojdeanca, Nucetul și Trenul, avînd o populațiune de 2222 loc., 1132 bărbați și 1090 femei.

În comună sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Produsul muncii îl desfac în orașul Ploești. Ei au 24 cai, 9 epe, 129 vaci, 89 capre, 1866 oi și 440 porci.

În raionul comunei, pe apa Chiojdeanca, sunt 3 mori de măcinat.

Locuitorii toți sunt moșneni.

Școală s'a înființat aci, de la anul 1883. A fost frecventată în anul școlar 1892—93, de 59 băieți și 11 fete, din numărul de 396 copii, 253 băieți și 143 fete, cu vîrsta legiuită. Cu întreținerea personalului, statul cheltuiește anual 2160 lei. Știu carte 125 bărbați și puține femei.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1351 hect.

În raionul comunei sunt două mici izvoare de apă de pucioasă.

Țuică, în anii rodnici se fabrică, cam 4000 decal.

Comerțul se exercită în comună de 6 cîrciumari.

O șosea comunală o pune în comunicație cu comunele: Apostolache, Salcia și Calvinii.

E brăzdată de dealurile: Nucetul, cu vîrfurile Neagoșul, Haim și Mostănești, cu vîrfurile Pleșuva și Dealul-Trenului. Toate servesc pentru pășunatul vitelor.

Afară de gîrla Chiojdeanca, este străbătută de văile Nucetul, Pleșuva și de altele mai mici.

Se mărginește cu comunele: Apostolache, Salcia, Șoimari și la N. cu jud. Buzău.

Chiojdeanca, *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Podgoria, jud. Prahova. Aci e reședința comunei.

Chiojdeanca, *riuleț*, izvoarește din raionul com. Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova, și, după ce servește de limită între com. Apostolache și Chiojdeanca, se împreună cu pîrul Trenul și împreună se varsă în rîul Cricovul-Sărat, în raionul com. Apostolache.

Chiojdieni, *com. rur.*, în plaiul Rîmnicul, județul R.-Sărat, pe ambele maluri ale Rîmnicului-Sărat.

Și-a luat numele de la locuitorii, cari sunt veniți după Bisca-Chiojdului, jud. Buzău.

Este așezată în V. jud., la 31 kil. spre N. - V. de orașul R.-Sărat, și în partea estică a plaiului, la 4 kil. spre S. - V. de com. Dumitrești, reședința plaiului. Comune învecinate sunt: Valea-Salciei la 9 kil., Jitia la 12 kil., Dănuștii la 11 kil.

Se mărginește la N. cu com.

Andreași, de care se desparte prin Culmea-Alunului; la E. cu com. Dumitrești, de care e despărțită prin dealul Lupanul; la S. cu com. Buda, de care se desparte prin dealul Cătăușul; la V. cu com. Bisoca, de care o despart dealurile Măgura și Ulmușorul.

Este brăzdată la N. de dealurile Motnăul, al-Corbului, al-Vaci, la S. de dealurile Duiul, Cătăușul, Gorunul, al-Spidelor, al-Fierului.

Rîurile cari o udă sunt: Rîmnicul-Sărat, prin mijloc, de la V. la E. și afluenții săi: Săritoarea, Turburea la N., Loșnița, Mușa, Budoaia, Talpa, Mărăcini și Vișoara, la E. și V. La S. o udă Cătăușul, Tinjala, Ripa-Lungă și Aldi.

Cătunele cari o compun sunt: Chiojdieni-Marî, reședința, Chiojdieni-Mici, la V., Turburea, și mai la V., pe rîul Rîmnicul.

Suprafața este de 5000 hect., din cari: vatra comunei are 260 hect., locuitorii, 740 hect., și diferiții proprietari, 4000 hect.

Populația e de 317 familii, cu 1286 suflete, din cari 655 bărbați, 631 femei; 634 căsătoriți, 579 necăsătoriți, 73 văduvi. Din aceștia, 78 știu carte.

O biserică, cu hramul S-ții Voevozi, Adormirea-Maicei-Domnului și S-ții Impărații Constantin și Elena, zidită în 1839, de marele clucer Costache Niculescu-Ciță și soția sa Ecaterina; este deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Are 17 pogoane pămînt.

În com. sunt 2 școli: una de băieți, fondată, în 1830, de stat, cu 1 învățător și frecventată de 40 elevi, și una de fete, fondată în 1885, de I. Marghiloman, cu 1 învățător și frecventată de 22 cleve.

Comuna are: 480 hect. ara-

bil, 60 hect. imaș, 1658 hect. păduri, 18 hect. vii, 260 hect. fînețe și 600 hect. neproductiv.

Locuitorii au 77 pluguri.

Vite sunt 2641 capete, din care: 434 boi, 388 vaci, 40 cai, 50 epe, 1220 oi, 297 capre și 212 rîmători.

Sunt 5 rotari și 1 dogar. Este 1 moară pe apă.

Căile de comunicație sunt: calea județeană ce vine de la Rîmnicul, trece prin Buda-Dumitrești și merge la Jitia; drumul la Valea-Sălciei și la Bisoca, pe culmi.

Contribuabilii sunt 259.

Budgetul comunei este de 2582 lei, la veniturii și de 2131 lei, la cheltueli.

Chiojdeni, moșie, în jud. Buzău, com. Cătina, ca 200 hect. proprietate în devălmășie a moșnenilor Chiojdeni.

Chiojdeni-Mari, sat, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. de reședință al comunei Chiojdeni, așezat spre E., pe malul stîng al râului Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 800 hect., cu o populație de 130 familii, sau 530 suflete, din care 100 contribuabili. 47 știu carte. Are o biserică și 2 școli, ale comunei.

Chiojdeni-Mici, sat, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comunei Chiojdeni; este așezat pe malul drept al râului R.-Sărat, la poalele dealului Cațaușul și la 500 m. spre V. de cătunul de reședință, Chiojdeni-Mari. Are o întindere de 700 hect., cu o populație de 70 familii, 334 suflete, din care 75 contribuabili; 11 știu carte.

Chiojdenilor (Dealul-), șir de dealuri, din plaiul Rîmnicul, ju-

dețul R.-Sărat, pe stînga râului Rîmnicul-Sărat. Se desface din culmea Dealul-Roșu; brăzdează partea de N. a comunelor Jitia și Chiojdeni, servindu-le și de hotar. Se sfîrșește în Rîmnicul. E acoperit în mare parte cu pădure.

Chiojdenilor (Valea-), pîrîu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni. Izvorește din vîrfurile Dealul-Roșu; curge d'alungul Dealului-Chiojdenilor, udă partea de mijloc a comunei, și merge de se varsă în râul Rîmnicul-Sărat, chiar lîngă cătunul de reședință, Chiojdeni-Mari.

Chiojdul - Livezeni, cătun de reședință, al comunei Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, situat pe râul Bîsca și pe moșia Brădetul. Are 1380 locuitori, care locuiesc în 301 case. Are subdiviziunea Livezeni.

Chiojdul, sat, face parte din com. rur. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Aci e reședința comunei. Are o populație de 2257 locuitori (1101 bărbați și 1156 femei). În sat sunt 3 biserici. La două nu se știe anul fondării, iar a treia s'a construit la 1864, avînd de ctitor principal pe Stan Cheșca.

Cade în centrul comunei și este udat de gîrta Chiojdul cu afluenții săi: Cornul, Blidari, Micul, Benia, Rașca și Brădetul.

Chiojdul, gîrlă, izvorește din muntele Smeurătul, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Curge spre S. prin mijlocul cătunului Chiojdul, primind în stînga izvoarele: Gresii, Blidari, Micul, Brădetul și Benia, iar pe dreapta Gorunul și Rașca și apoi se varsă în gîrta

Bătrîneasca, tot pe teritoriul comunei Star-Chiojdul.

Chiojdul-din-Bîsca, com. rur., în plaiul Buzău, județul Buzău, situată pe ambele maluri ale râului Bîsca-Chiojdului, la o distanță de Buzău de 66 kil. Limitile sale sunt: La N., începînd din poalele muntelui Tătarușul, de la Curmătura-Crasnei, continuă pe albia acestor ape până la gura Urlătoarei. La E., începînd de la gura Urlătoarei, trece peste muntele Fețele și se lasă pe izvorul Mreaja în gura Văei-Vaci-Mari, la Movila-Caprii; de aci în curmătura muntelui Nehoiul, de unde se lasă pe izvorul Secul, până în gura Crivinei și de aci în jos în gura izvorului Răstoaca, unde se întîlnește cu apa Nehoiului, pe care merge până la gura Izvorului-lui-Stroe, urcî curmezișul pe coasta muntelui Gogonul, până în Lacul-Cînepei, se dirige spre Muchea-Gogonului, de unde se lasă în gura izvorului Itșfa, la Moara-lui-Vlad-Ciolacul; de aci urcî pe Piscul-Gherțălăului până în Piatra-cu-Semnele, de unde se dirige în muntele Măgura. La S., începînd din muntele Măgura, hotarul merge pe slemnea muchei, până în muntele Manta, continuă tot pe slemne până în Vîrfurile-Hintei și tot pe slemne ajunge în muntele Piatra-Romei, de unde se lasă în apa Bîsca-Chiojdului, merge pe Bîsca în jos până în hotarul Roma, zis și Hotarul-Boeresc, care desparte căt. Lera, din com. Cătina, de com. Chiojdul, apucî pe izvorul Roma în sus și ajunge în vîrfurile muntelui Rotărea. La V., începînd din muntele Rotărea se lasă în jos pe Valea-Teiului până în valea Benia, La-Cruce; urmează pe Benia în sus,

până în capul moșiei Macoveiul (din com. Chiojdul-Mare), urcă în Piscul-Cerbului și pe lângă Vîrful-Stejarului se lasă în apa Brădetul; continuă pe apa Brădetului în sus prin mijlocul cătunului Brădetul și urcă în vîrfurile muntelui Călugăru, apoi pe lângă mușea marea Brădetului se lasă pe Valea-Colnicului, la pichetul de la gura Bîscii-fără-Cale, de aci merge la Piatra-Inferată, dintre Bîscii, situată la poalele muntelui Pleșea și dă în apa Bîscii-cu-Cale, pe care merge până la gura izvorului Bîscuța, o ia pe Bîscuța în sus, până la trecătoare, sau calea Muntelui și ajunge la Poiana-Carpenului, de unde se dirije în apa Roșia, pe care merge până dă în apa Siretului-Mare, continuă pe albia sa în sus, până la gura izvorului Vina-Mare, face o mică curbă pe sub muntele Tătărăuș și ajunge la Curinătura Crasnei, — punct de unde am plecat.

Suprafața acestei comune este de 8640 hect., din care 320 hect. arabile, 4280 hect. pădure, 520 hect. fînețe, 2174 hect. izlaz, 105 hect. livezi și 1241 hect. sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Smăcinișul, Brădetul, Plescioara, Roma, Roma-Spătrească, Păcura-Codești, Păcura-Popești, Pitica, Monteorul și Siriul ale moșnenilor Codești, Popești și Miculești, descendenți din 5 moși primitivi: Nan, Radu, Gonțea, Stroe și Stoica, apoi însemnata ceată a moșnenilor Situlești, acum dispărută și reprezentată prin descendenții lor: Chiojdenii și mai cu seamă Isbășoii; iar Eforia Spitalelor Civile are moșia Cătiașul.

Terenul com. e muntos și avut în pădure și izlaze. Din minerale s'au găsit urme de fier; apoi păcură, sare, etc.

Are 7 mori de apă, 1 pivă, 5 ferăstrae, 1 cășerie și 2 stîne. Comerțul constă în desfacerea acestor producțiuni și în transporturi, precum și în vinderea vitelor. Are un tîrg la Ispas.

Căi de comunicație șoselute n'are, însă albia Bîscii îi înlesnește mult mersul. Afară de aceasta mai are: calea muntelui, în muntele Siriului, și trecătoarea, care o pune în comunicație cu Chiojdul-Mare și Valeni-de-Munte din Prahova. Calea cea mai însemnată și tot d'odată strategică, este drumul pe albia Bîscii-cu-Cale, care merge la pichetul Tabla-Buților și de aci în Transilvania.

Vite are: 1034 boi, 501 vaci, 337 vițeii, 2 bivolițe, 42 cai, 63 epe, 31 minji, 2850 oi, 890 capre, 2 asini și 640 porci. Stupii sunt 116.

Comuna e formată din cătunele: Bîsca, Bogzeni, Cătiașul, Chiojdul, Plescioara, Poenițele-d.-j. și Poenițele-d.-s. Populația sa este de 2980 locuitori, din care bărbați însurați 572, neînsurați 99, văduvi 73, divorțați 8 și băieți 763; iar femeii măritate 572, văduve 82 și fete 811.

Locuiesc în 647 case. Străini sunt 2 Greci și 3 Austro-Ungari. Meseriași sunt: 1 croitor, 2 cizmar, 11 lemnari, 5 tîmplari, 7 fierari, 17 rotari, 9 butnari, 4 cojocari, 2 pietrari și 1 brutar. Media nașterilor e de 106, a deceselor de 48, a căsătoriilor de 20.

Comuna are 2 școli în căt. Chiojdul: una de băieți și alta de fete, frecventate de 65 elevi și 20 eleve. Știu carte 332 locuitori.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 1 paraclicer. Catedrala e cea cu hramul S-ții Impărați.

Cîrciumii sunt 12.

Această comună e una din cele mai vechi ale județului și începutul ei se poate pune cu certitudine în timpul Tătarilor, ceea s'ar putea proba cu multe numiri tătărăști aflate pe teritoriul ei, precum și cu multe ruine atribuite tot lor. Circulă următoarea tradiție printre locuitorii: În timpii de demult s'a fost stabilit aci un Tătar cu doi fii ai săi coprinzînd o mare întindere de pămînt, pe care a împărțit-o în urmă între dînsul și feciorii săi. În locul unde a rămas tatăl s'a fondat comuna Bătrîna; unde s'a stabilit feciorul cel mare, s'a fondat com. Star-Chiojdul (Chiojdul-Mare), ambele azi în jud. Prahova; iar feciorul cel mic a fondat comuna Chiojdul-Mic, sau Chiojdul-din-Bîsca. Această tradiție e identică la cîteși trele comune, care și în urmă au fost mult timp reunite, și numai cetele dintre moșneni, care nu s'au terminat nici astăzi, le-au separat.

În ceea-ce privește numirea Roma, dată unui cătunaș și mai multor localități de aci, există tradiția, că pe cînd Tătarii stăpîneau aceste locuri, au venit peste dînsii niște oameni foarte răi, numiți Romani, cari i-au alungat și s'au stabilit aci, în jurul muntelui Roma și Piatra-Romei. E mai mult de cît probabil, că aci e vorba despre o invaziune a Țiganilor lăeți, cari încă și astăzi își dau numele de Romani, Rîmi, etc. Ca nomazi, ei au părăsit mai tîrziu aceste locuri. Figura și portul locuitorilor arată că sunt Transilvăneni, veniți aci sub diferite conducători, formînd diferite cete de moșneni, din care cea mai însemnată a fost Situlești din satul Sita, din Transilvania. Particular este că până

astăzi, fie-care ceată de moșneni poartă brîie cu culori distinctive de ale altei cete. Brîul indică ceata. Moșnenii Sitilești nu mai există ca nume, căci unul dintr'înșii, Stan a fost luat de Spătarul Cantacuzino, proprietar al moșiei Roma-Spătarească, în capitală, unde după cît-va timp, a devenit Isbașe. Fiii săi: Radu, Lera și Mirea Coadă, cu afinii lor, au început să-și dea numele de Isbășoi în loc de Sitilești. Cea-l'altă parte a fost luată și ei numele de Chiojdeni. Aceasta cam acum 230 ani. O importantă colecțiune de hrisoave și alte documente în această privință, posedă d-l Macovei din Chiojdul-Mare, jud. Prahova.

Chiojdul-Mare, *numire*, ce se mai dă *comunei* Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, spre a o deosebi de comuna vecină din județul Buzău, numită Chiojdul-din-Bîsca sau Chiojdul-Mic.

Chiojdul-Mic, *numire*, ce se mai dă *comunei* Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, spre a o deosebi de Chiojdul-Mare din jud. Prahova.

Chiojdului (Calea -), *cătun*, al *comunei* Valea-Muscalului, jud. Buzău. Are 80 locuitori și 18 case.

Chiopriu - Tabia, *ruine* de întărituri turcești, situate în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul *comunei* urb. Hîrșova, în partea vestică a plășei și cea nordică a *comunei*, la 1 1/2 kil. spre N. de oraș pe vârful unui deal pietros. Ridicate de Turci, spre a apăra orașul Hîrșova și a împiedica trecerea Dunărei a armatelor Rusești. Prin pozi-

țiunea lor domină orașul Hîrșova, insulele Gîsca - Mare și Chiciul, gîrla Băroiu, drumurile ce duc de la Hîrșova la Conacul-lui-Manole și Cetatea-Oaiei și cel spre Groapa-Ciobanului. Cu venirea Romînilor în Dobrogea, ele au fost dărîmate și risipite.

Chior-Ceșme, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul *comunei* Taș-Punar. Este situat în partea nordică a plășei și cea centrală a *comunei*, la 5 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Taș-Punar. Este așezat în valea Hagivirt-Dere, și este închis în partea sud-estică de dealul Mezarlic - Bair, cu vîrfurile sale Mezarlic, care are 100 metri și este mai mult la Estul său, și vârful Miulten-Tepe, care are 109 m. și este în partea meridională a satului. La N. este dominat de vârful Cara - Tepe, care are 107 metri. Majoritatea locuitorilor este formată de Romîni și de Tătari. Sunt două Chior-Ceșme, unul Romîn și altul Tătar, despărțite prin drumul comunal Băltăgești-Bilarlar (Dorobanțul). Alte drumuri comunale pleacă la Satis-Chioi, la Ghelingeac, la Tortoman, la Taș-Punar și la Boazgic.

Chior-Cuius, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă. Rami-ficațiile sale se întind în comunele Aliman, Mîrleanul și Beilic. Pe muchea lui merge hotarul despărțitor între ele, precum și drumul comunal Mîrleanul-Bac-Cuius. Este coprins între văile: Mîrleanul, Bac-Cuius-Orman cu Tiutiuliuc-Ceair, pe care le domină prin înălțimea sa de 121 metri. E acoperit cu păduri, fînețe și locuri arabile.

Chior-Culac, *pîrîu*, în plasa și

jud. Tulcea, comuna Beș-Tepe. Izvorește din poalele nordice ale dealului Cairacile. Se îndreaptă spre N., avînd o direcție generală de la S.-V. spre N.-E. Trece prin mijlocul satului Beș-Tepe, și, după un curs de 6 kil., brăz-dînd partea nordică a plășei și centrală a *comunei*, merge de se varsă în gîrla Dîrnoiul, un braț al Dunărei, ce închide ostrovul Lătoca. Ca afluenți, primește pe dreapta Valea-Lutului-Alb, și pe stînga valea Turia. Poalele dealului Beș-Tepe se termină pe malul său drept. Malurile sale, de la Beș-Tepe la gură, sunt rîpoase. Pe valea lui merge în sus drumul comunal Beș-Tepe-Sari-Ghiol; iar în jos drumul Beș-Tepe-Ruinele-Bisericuței.

Chior-Curu-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul *comunei* rurale Enigea, și anume pe acela al cătunului său Malceova. Se desface din dealul Caramancea; se îndreptează spre V., mergînd printre dealul Caramancea și Chireslic-Bair; se unește cu valea Chireslic-Culac; formează valea Uzun-Ceair, și se deschide în valea Caramancea. Este situată mai mult în centrul plășei și la N.-E. *comunei* și a cătunului.

Chior-Dere, *vale*, în jud. Constanța, plasa Hîrșova, pe teritoriul *comunei* rur. Calfa. Este continuarea văii Topolog-Dere și ține de la cătunul Calfa până la dealul Elmelichi. Trece prin ruinele Ramazan - Chioi și prin satul Rahman. Are o direcție de la S.-V. către N.-E. Curge printre dealurile Cremișicu-Bair la N., Coru-Bair și Sulageac-Bair la S. Primește pe dreapta valea Sulageac-Dere. Are malurile rîpoase.

Chiorăști, *cătun*, al com. Lopătari, jud. Buzău. Are 70 locuitori și 23 case.

Chiorcu-Bair, *deal*, în județul Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Chioseler. Se desface din dealul Muuru-Arlichi-Bair și anume din vârful Chioseler; se îndreptează spre V. și ține până la movila Bașa-Iuiuc. Are o înălțime de 155 m. și domină valea Muuru-Arlichi-Alceac, care se întinde la Sudul său. Este situat în partea sud-vestică a plășei și nordică a comunei. E acoperit cu verdeț și păduri.

Chiortul, *siliște*, jud. Brăila, pl. Balta, la 3 kil. spre S.-E. de satul Ciacîrul, între movila satului și siliștea Ciacîrul.

Chiorul, *iezer*, jud. Brăila, situat în ostrovul Crăcănel la N. de iezerul Șufanul.

Chiosea, *luncă*, proprietate a statului, la V. de satul Homocea, jud. Tecuciu.

Chioseler, *com. rur.*, din jud. Constanța, pl. Medjidia. E situată în partea apusană a județului, la 62 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtului și în partea meridională a plășei, la 34 kil. spre S.-V. de orașul Medjidia, reședința ei, pe valea Boruncea.

Se măginește la N. cu com. Enige și Mamut-Cuius; la E. cu comuna Carabaci; la V. cu comuna Hazarlic (plasa Silistra-Nouă); la S. cu comunele Cazil-Murad (plasa Mangalia), Hairau-Chioi (plasa Silistra-Nouă).

Relieful solului e puțin accidentat. Comuna e brăzdată de următoarele principale dealuri: Chiorcu-Bair (160 metri) la N.;

Erghinanlic (156 metri) tot la N.; Curu-Giugiuc-Bair (164 m.), Mezarlic-Boruncea-Bair (162 m.), Ceșme-Bair (140 m.) la V.; Sari-Iuc-Bair (190 m.) la E.; Cavalecanara-Bair (158 m.), Muuru-Arlichi-Bair (158 m.) și Chuciuc-Cișme-Bair prin interiorul comunei. Sunt acoperite cu finețe, pășuni și câte-va păduri.

Movilele sunt: Boruncea (164 m.) la N.-V.; Chioseler (156 m.), Chernei (159 m.) la N.; Iomez-Iuc (150 m.), Suhar-Iuc (158 m.) în interior. Ele sunt artificiale, servind ca puncte de orientare și observație. Cele mai însemnate văi sunt: Boruncea la S., servindu-i ca hotar spre plășile Mangalia și Silistra-Nouă, cu adiacentele sale pe dreapta; Culpul-Culac, care o brăzdează la E.; Chioseler, unită cu Buiuc-Cerul-Cear prin centru și Boruncea-Culac la V. Valea Enige ce pleacă de pe teritoriul comunei, sub numele de Muuru-Arlichi-Alceac, o brăzdează prin partea centrală și cea nord-vestică.

Cătunele, care o compun sunt două, și anume: Chioseler, reședința, în partea de S., pe văile Boruncea și Chioseler, la întrunirea lor; Boruncea, tot spre S. la 2 $\frac{1}{2}$ kil. spre V. de reședință, pe valea Boruncea.

Suprafața comunei este de 5363 hect. din cari: 33 hect. ocupate de vetrele celor 2 sate, cu 120 case, iar restul de 5330 hect. se împarte între locuitorii cari posedă 4900 hect. și Statul cu proprietarii, cari stăpînesc 410 hect.

Populațiunea comunei pe anul 1895-96 a fost de 151 familii cu 710 suflete, în majoritate Bulgari și Romîni, din cari: bărbați 395, femei 315; necăsătoriți 404, căsătoriți 296, văduvi 10; știu carte 14, nu știu 686; cetățeni Romîni 710;

ortodoxi 506, mahometani 97, de alte religii 7; agricultorii sunt 144, comercianți 2, cu alte profesii 9; împroprietăriți sunt 544, neîmproprietăriți 15.

Sunt 155 contribuabili.

Are o geamie în cătunul Chioseler, deservită de un hoga, și o școală mahometană.

În ceea ce privește întinderea și felul terenurilor, cele 5363 hect. ale comunei se împart astfel: 53 hect. teren neproductiv, ocupat de vatra satelor; 5310 hect. teren productiv, (din cari 410 hect. ale Statului cu proprietarii și 4900 hect. ale locuitorilor); 1916 hect. teren cultivabil, din care 25 hect. ale Statului cu proprietarii și 1891 hect. ale locuitorilor; 2937 hect. teren necultivabil, din care 385 hect. ale Statului cu proprietarii și 2552 hect. ale locuitorilor; 257 hect. teren izlaz și 200 hect. teren păduri, ale locuitorilor.

Locuitorii au: 74 pluguri, 95 care și căruțe și 2 mașini de bătut porumb.

Vite sunt 8673 capete, din cari: 314 cai, 330 boi, 1 bivoli, 10 asini, 7910 oi și 108 porci.

Sunt 3 mori de vînt.

Budgetul comunei este la venituri de 3168 lei și la cheltuieli de 2025 lei.

Căi de comunicație sunt numai niște drumuri comunale ce unesc satele între ele și cu cele învecinate, ca: Ghiol-Punar, Enige, Maamut-Cuius, Caciamaș, Cara-Baci, Becter, Malcoci, etc.

Chioseler, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul de reședință al comunei Chioseler, situat în partea sudică a comunei, pe valea Boruncea, unde primește pe valea Chioseler, între dealurile Muuru-Arlichi-Bair

la V., Cuciuc-Ceșme-Bair la E., movila Suat-Iuc la N., dealul Topaslar la S. Are 4697 hect. întindere, din care 40 hect. ocupate de vatra satului și restul, al locuitorilor. Populația este de 139 familii cu 635 suflete, în majoritate Bulgari.

Chioserlic, *pîrîu*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Alibei-Chioi (și pe al cătunului Acadîn). Izvorește din poalele sud-occidentale ale Dealului-Cilicului. Se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. Cursul său descrie un arc de cerc, brăzdînd partea de S.-E. a plășei și pe cea de N.-V. a comunei; curge numai prin păduri; udă satul Acadîn în partea de E.; primește pe stînga pîrîul Culac-Cizlar și, după un curs de 4 kil., merge de se unește cu pîrîul Valea-Cișmelii, spre a forma împreună pîrîul Acadîn, ce este un afluent al pîrîului Taița.

Chiostel, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul comunei Alacapi, situat în partea nordică a plășei și cea centrală a comunei, la 6 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință, Alacapi, și la 1 kil. spre N. de extremitatea răsăriteană a bălței Carasu. Este situat în valea Chiostel, închis fiind dinspre V. de dealul Docuzol-Bair și dinspre E. de dealul Chiostel și dominat fiind de către vîrfurile Acbalcic-Uba, care se află situat la 2 kil. spre N. de com. și are o înălțime de 59 metri.

Drumuri comunale pleacă în toate direcțiunile: spre Alacapi, spre Caratai, spre Dona-Chioi (Carol I), spre Docuzol și spre Medjidia. Pe la Sudul său (la 1 1/2 kil.) trece calea ferată Constanța-Cernavoda.

Chioșcul-lui-Ioil, *movilă*, în partea de N.-E. a com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova. Aci se văd urme de ziduri vechi.

Chioveanul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. comunei Corbul. E așezat în partea de V. a comunei, în cîmp, la 9 kil. spre V. de căt. de reședință, Corbul. Are o întindere de 10 hect. și o populație de 40 fam., cu 240 suflete, din cari 22 contribuabili. Știu carte 6 persoane.

Chioveanul, *vale*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, lîngă satul Mihaiu-Viteazul.

Chiperești (Piperești), *sat*, com. Țuțora, pl. Braniștea, jud. Iași, situat pe coasta despre N. a dealului Chiperești, pe malul drept al rîului Jijia. Are o populație de 12 familii, cu 181 suflete.

În sat este o biserică, făcută la 1835 de locuitori, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 ecleziar. În acest loc a fost al 4-lea războiu între Ștefan-Vodă cu fratele său Iliș la 6943 (1435)

Numărul vitelor e de 236 capete, din cari: 92 vite mari cornute, 91 oi, 16 cai și 37 rimători.

În acest sat fostul Domn, Grigorie Ghica, a făcut în anul 1775 o fabrică de postav.

Chiperești (Piperești), *deal*, pe coastele căruia e situat satul Chiperești, com. Țuțora, pl. Braniștea, jud. Iași. E acoperit de vii și livezi.

Chiperești (Piperești), *trup de moșie*, ce ține de com. Ruși, în pl. Tutova, jud. Tutova.

Chiperești (Piperești), *pod*, județul Iași, pe apa Jijiei, peste

care trece șoseaua națională Iași-Țuțora; mai în sus de pod se varsă Bahluiul în Jijia.

Chiperiul (Piperul), *deal*, în raionul com. Colonești, pl. Stănișești, jud. Tecuci.

Chiperiul, *pîrîu*, com. Buda, jud. Tecuci. Izvorește din com. Colonești, din dealul cu același nume, udă com. Buda în direcție E. la V. și se varsă în Zeletin, în fața satului Salahorul.

Chiperiul, sau **Piperul**, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. comunei Valea-Ratei. E așezat în partea de N. a comunei, pe o poiană din dealul Strejești, la 140 metri spre N.-V. de căt. de reședință. Are o întindere de 24 hect. și o populație de 42 familii, cu 157 suflete, din cari 45 contribuabili. Știu carte 8 persoane.

Chipurile, *pîrîu*, izvorește din com. Pucheni și se varsă în rîul Dimbovița, pe malul stîng, în raionul comunei Cetățeni-din-Vale, plaiul Dimbovița, județul Muscel. În timpuri secrete și seacă.

Chipurile. (Vezi Trupurile-de-Pădure, jud. Muscel).

Chira, *sat vechiu*, ce s'a desființat împreună cu satele Rîsnarul, Ștefănoaia și Cioricești, pentru a se forma com. Ghirdoveni, pl. Filipești, jud. Prahova.

Chira (Vîrfurile-Babei), *colină*, în com. și căt. Calvini, județul Buzău.

Chiracul, *braț (prival)*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, com. Fetestești, jud. Ialomița.

Chiraftei, *sat*, în com. Măstăcani,

pl. Prutul, jud. Covurlui, de parte de 300 metri în spre V. de reședința comunală. Teritoriul întreg al moșiei, pe care se află acest sat, este de 2431 hect., repartizate ast-fel: 1144 hect. arabile, 59 vii, 49 fînețe, 229 imaș, 96 va'ra satului, 597 pădure și 257 tufăriș; dintr'acestea, 401 hect. aparțin foștilor clăcași împroprietăriți, locuitorii în sat, iar restul proprietății mari reprezentată prin o moșie cu același nume.

În Chiraftei sînt 167 case, locuite de 687 suflete; o biserică, zidită în 1823 de ascendenții lui Alecu Codreanu, proprietarul moșiei.

Chiraftei, *moșie* particulară de 2145 hect., în com. Măstăcani, pl. Prutul, jud. Covurlui.

Chiraftei, *nume*, ce se dă *Pîrîului*-Parului său Valea-Parului, județul Covurlui, la vărsarea sa în lacul Covurlui, unde desparte cătunele Chiraftei de Măstăcani.

Chiragi, *com. rur.*, din județul Constanța, pl. Mangalia.

Este situată în partea de S. a județului, spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea meridională a plășei, spre V. de Mangalia, reședința ei. Comunele și cătunele învecinate cu dînsa sunt: Sari-Ghiol, la 5 kil. în linie dreaptă (cătunul ei Acbași e la 6 kil. spre E.) spre E.; Hazaplar, la 5 kil. spre N., Cara-Omer, la 9 kil. spre V. (cătunul său Daulu-Chioi se află la 5 kil. și Canlicicur la 7 kil. spre S.-V.)

Hotarul acestor comune este următorul: Plecînd de la hotarul Dobrogei către Bulgaria, de pe muchea dealului Muraci-Bair, merge spre N.-E., pe mu-

chea dealului de mai sus; trece prin pichetul No. 10; urmează dealul Murfatcea-Cairac; taie valea Cara-Dere, de unde o ia spre N., trecînd la 500 metri spre E. de satul Daulu-Chioi; urmează muchea dealurilor Mezarlic-Sîrti și Egi-Iuiuc; taie drumul Cara-Omer-Chiragi-Mangalia, de unde se dirige spre N.-V., trecînd prin vîrfurile Chiragi II și Chiragi I, tăind valea Tirpan-Dere, și ajunge în dealul Cara-Iuc; de aci hotarul se îndreaptă mai întîiu spre N.-E., coborînd dealul de mai sus, și la 2 kil. spre S.-V. de satul Hazaplar se oprește apucînd puțin spre S.; apoi, spre E., taie valea Casimcea, trecînd prin vîrfurile Casimcea și țînînd muchea dealului Hazaplar și aceea a dealului Casimcea pînă la încrucișarea drumurilor Hazaplar-Mangalia și Chiragi-Gheringec. De aci hotarul se îndreaptă spre S., țînînd dealul Casimcea; trece prin vîrfurile Copacci pe la V. de movila Asan-Oba-Tepe; se dirige de aici spre S.-V., urmînd valea Nalbantului; trece pe la E. de ruinele satului Nalbant, tăind Valea-Mangaliei și drumul Cara-Omer-Mangalia; urcă dealul Sari-Ghiol, pînă în vîrfurile Sari-Ghiol, de unde o ia spre S.-E., pe muchea dealului sus numit; trece prin vîrfurile Sînir-Tepe; intră în valea Popucci, pe la satul Popucci, pe care o urcă pe lîngă cîciflul Caciamac, pînă la muchea dealului Popucci, lîngă movila Cara-Tepe. De aici hotarul ia direcția vestică pe muchiile dealurilor Popucci, Cadi-Chioi și Hoșcadin; taie valea Cucic-Dere-Culac; trece pe lîngă pichetele cu No. 4, 3 și 9; urcă în dealul Muraci-Bair, în dreptul pichetului No. 10, de unde amplecat.

Forma lui este aceea a unui dreptunghi neregulat a cărui

lungime e de 60 kil. Intinderea totală a teritoriului e de 21222 pogoare, sau 10345 hect.

Se mărginește la N. cu com. rur. Hazaplar și cătunul său Mustafaci, de care se desparte prin dealurile Hazaplar și Casimcea; la E. cu com. rur. Sari-Ghiol și căt. Hagilar, de care se desparte prin dealul Casimcea, valea Nalbant, dealul Sari-Ghiol și valea Popucci; la S. cu Bulgaria, de care se desparte prin dealurile Cadi-Chioi, Popucci și Hoșcadin; iar la V. cu com. rur. Cara-Omer, despărțindu-se prin dealurile Muraci-Bair, Murfatcea-Cairac, Egi-Iuiuc și Cara-Iuiuc.

Relieful solului său este destul de accidentat. Este brăzdată de culmea Cara-Omer la V., de culmea Ilanlic la E., culmea Muraci la S. și culmea Hazaplar la N.

Dealurile cele mai însemnate sunt: Cara-Iuiuc, cu vîrfurile Chiragi I (120 m.), dominînd văile Daulu-Chioi-Culac, Tirpan-Dere; dealul Tirpan, cu vîrfurile Tirpan (104 m.), Hazaplar (120 m.) și Casimcea, cu vîrfurile Casimcea (105 m.) și Copucci (113 m.), dominînd văile Casimcea și Nalbant, satele Chiragi, Deleuruși și Nalbant, valea Mangalia și drumul Cara-Omer-Mangalia, la N. acoperite cu semănături și fînețe și făcînd parte din culmea Hazaplar; Sari-Ghiol cu vîrfurile Deleuruși (70 m.), Sari-Ghiol (91 m.), Sînir-Tepe (102 m.), Sînir-Tepe-Cadi-Chioi (106 m.), avînd ca prelungire vestică dealurile Chiragi, cu vîrfurile Ulala (103 m.); Deleuruși (70 m.) și Acargea, cu vîrfurile Sînir-Tepe-Cadi-Chioi (106 m.) la E., dominînd satele Chiragi, Nalbant, Deleuruși, Acargea, Hoșcadin, Cadi-Chioi, Popucci și acoperite cu fînețe și semănături; dealul

Egi-Iuiuc, cu vîrfurile Cara-Iuc (117 m.), Chiragi II (123 m.), Mezarlic-Sîrtî, cu vîrfurile Valali (102 m.); Acargea, cu vîrfurile Acargea I (107 m.), ambele ale culmei Cara-Omer, brăzdează com. la V., dominînd văile Mangaliei cu adiacentele Tirpan-Dere și Daulu-Chioi, satele Acargea și Valali din partea vestică, de natură puțin stîncoasă, acoperită cu pășuni și fînețe. Dealurile Murfatcea-Cairac (129 m.), Valali-Bair (109 m.), Hoșcadin cu vîrfurile Buiuc-Tepe-Hoșcadin (117 m.), Cadi-Chioi (105 m.), Popucci cu vîrfurile Cara-Tepe (91 m.), toate ale culmei Muraci-Bair, brăzdează com. la S., dominînd valea Mangalia cu adiacentele satele Daulu-Chioi-Culac, Cara-Dere, Cuciuc-Dere-Culac, Cadi-Chioi și satele Valali, Hoșcadin, Cadi-Chioi și Popucci din partea de S., de natură pietrosă, făcînd malul stîng al văii Mangalia înalt și stîncos și acoperite cu fînețe și semănături.

Movile sunt 25, respîndite în diferite direcțiuni, mai cu seamă în partea estică; ele sunt parte naturale, parte artificiale și acoperite cu verdeață.

Cursuri de apă propriu zise nu brăzdează com.; văile însă sunt numeroase și însemnate. Teritoriul comunei este brăzdat de valea Mangalia cu adiacentele sale. Ea vine din Bulgaria cu numele de valea Popucci, până la satul Cadi-Chioi; de aci ia pe cel de pe valea Hoșcadin până la satul Hoșcadin, de unde poartă numele de valea Acargea până la satul cu același nume. De aci se numește Chiragi până la satul Deleuruși, de unde se numește Sari-Ghiol, până la deschiderea ei în capătul extrem vestic al lacului Mangalia. Are o lungime de 25 kil. și sub dife-

ritele ei numiri trece prin satele Cadi-Chioi, Hoșcadin, Acargea, Chiragi, Deleuruși, Nalbant, Sari-Ghiol și Acbași. Malurile sale sunt înalte și pietroase. Prin ea merge Cara-Omer-Mangalia. Adiacentele sale sunt toate pe stînga (cele de pe dreapta sunt scurte și fără însemnătate). Principalele sunt: Cadi-Chioi-Ceair, ce se deschide lîngă satul Cadi-Chioi; Hoșcadin-Culac, înaltă și stîncoasă, deschizîndu-se la V. de satul cu același nume; Valali, formată din văile Daulu-Chioi-Ceair, Cara-Dere și Cuciuc-Dere-Culac, unindu-se în satul Valali, și care se deschide la S. de satul Acargea; Tirpan-Dere, lîngă satul Chiragi; Casimcea, la E. de același sat; Nalbant și Deleuruși, înalte și stîncoase, lîngă satele cu același nume.

Cătunele care compun comuna sunt următoarele: Chiragi sau Cheragi, reședința, în partea nordică a comunei, pe ambele maluri ale văii Chiragi sau Mangalia, închis de dealul Tirpan la N., Egi-Iuc la V., Chiragi la S. și S.-E., întinzîndu-se și pe valea Tirpan-Dere în sus și așezat pe un teren pietros. Casele sunt așezate d'alungul drumului Cara-Omer-Mangalia. Sunt mari, bine zidite, înconjurate cu grădinițe și așezate pe patru uliți ce se întretaie cruciș. Deleuruși, în partea estică a comunei, la 2 kil. spre E. de cătunul Chiragi, reședința comunei, în valea Mangalia sau Chiragi, închis de dealurile Casimcea la N și Deleuruși la S., întinzîndu-se și pe pietroasa vale Deleuruși și înconjurat de stînci înalte și frumoase; satul e așezat pe un teren pietros; casele sunt mici, îngrămădite și așezate pe vre-o două uliți mici și strîmte. Acargea, situat în par-

tea centrală a comunei, la 4 kil. spre S. de satul Chiragi, reședința comunei, pe valea Acargea sau Mangalia, închis și dominat la V. de dealul Mezarlic-Sîrtî, cu vîrfurile Acargea I și Valali, iar la E. de dealul Chiragi, cu vîrfurile Ulala, Chiragi și Acargea II, și Acargea cu vîrfurile Sînir-Tepe-Cadi-Chioi, așezat pe teren stîncos. Valali, așezat în partea meridională a comunei, la 5 kil. spre S.-V. de căt. Chiragi, reședința comunei, pe valea Valali la întrunirea celor trei văi ce o formează: Daulu-Chioi-Ceair, Cara-Dere și Cuciuc-Culac-Dere, închis și dominat la N. de dealul Mezarlic-Sîrtî cu vîrfurile Valali, la S.-V. de dealul Valali, la S.-E. de dealul Hoșcadin cu vîrfurile Buiuc-Tepe-Hoșcadin, la E. de dealul Acargea cu vîrfurile Sînir-Tepe-Cadi-Chioi. Hoșcadin, în partea de Sud a com., la 6 kil. spre S. de satul Chiragi, reședința comunei, este format din cîte-va case așezate pe un teren înalt și stîncos, între văile Hoșcadin (sau Mangalia) și adiacenta sa Hoșcadin-Ceair; e închis și dominat la N. și E. de dealul Acargea cu vîrfurile Sînir-Tepe-Cadi-Chioi, la S. și V. de dealul Hoșcadin cu vîrfurile Buiuc-Tepe-Hoșcadin. Cadi-Chioi, așezat în partea meridională a com., la 7 kil., spre S. de căt. Chiragi, reședința comunei, pe văile Popucci (sau Mangalia) și Cadi-Chioi-Ceair, la întrunirea lor, pe un teren pietros închis și dominat la N. de dealul Sari-Ghiol cu vîrfurile Sînir-Tepe și Acargea cu vîrfurile Sînir-Tepe-Cadi-Chioi, la S. și V. de dealul Cadi-Chioi, la S.-E. de dealul Popucci. E un sat măricel cu aspect plăcut, înconjurat de stînci înalte. Casele sunt bine zidite și strînse la un loc. Afară de aceste sate mai avem și

ruinele a trei sate, ce azi sunt reduse la câte-va locuințe. Focul și năvălirile turcești din ultimul război le-au distrus. Aceste sate sunt: Casimcea, la N. comunei, la 2 kil. spre N.-E. de cătunul Chiragi, reședința comunei, pe un teren înalt și pietros al văii Casimcea, închis și dominat la Vest de dealul Tirpan cu vîrfurile Tirpan și Chiragi II, la N. de dealul Hazaplar cu vîrfurile Casimcea, la E. și S. de dealul Casimcea; astăzi mai sunt câte-va case răspîndite. Nalbant, așezat în partea de E. a comunei, la 3 kil. spre E. de cătunul Chiragi, reședința comunei, pe valea Sari-Ghiol (sau Mangalia), pe drumul Cara-Omer-Mangalia, lângă valea Nalbant, înconjurat cu stînci înalte și găurite; e compus din câteva case răspîndite, dominate la N. și V. de dealul Casimcea, la E. de movila Asan-Oba-Tepe, și la S. de dealul Sari-Ghiol cu vîrfurile Sari-Ghiol. Popucci, în partea de S. a comunei, la 7 kil. spre S.-E. de cătunul Chiragi, reședința comunei, pe valea Popucci (sau Mangalia), pe un teren pietros dominat de stîncosul deal Popucci la S. și V. și culmea Ilanlic la N. și E. cu vîrfurile Popucci și Murzac-Tepe.

Populația comunei în 1892 era de 194 familii sau 861 suflete. În 1896 populația era de 1066 suflete, din care: 459 bărbați, 402 femei; 460 necăsătoriți, 376 căsătoriți: știu carte 8, nu știu 853.

Din aceștia, 534 sunt cetățeni Romîni, 327 supuși străini; 88 ortodoxi, 268 luterani și catolici, 505 mahometani.

În com. sunt 467 agricultori și meseriași; 1 comerciant; împroprietăriți sunt 810, neîmproprietăriți 51.

Sunt 257 contribuabili.

În ceea ce privește întinderea

și felul terenului, cele 10345 hect. ale comunei se împart astfel: 84 hect. teren neproductiv (ocupat de vatra satelor); 10361 hect. teren productiv (din care 3515 hect. ale statului cu proprietarii și 6746 ale locuitorilor); din acesta: 6812 hect. teren cultivat (din care 2270 hect. ale statului cu proprietarii și 4542 hect. ale locuitorilor); 1522 hect. teren necultivat (din care 405 hect. ale statului cu proprietarii și 1117 hect. ale locuitorilor); 1926 hect. teren izlaz (din care 839 hect. ale statului cu proprietarii și 1087 hect. ale locuitorilor); 1 hect. teren vii (al locuitorilor).

În comună sunt 191 plugari, cari au: 185 care și căruțe, 114 pluguri, 21 mașini de secerat, 9 mașini de bătut porumb, 24 grape de fier și 2 trioare.

Animale sunt: 390 cai, 757 boi, 10 bivoli, 29 asini, 14700 oi, 36 capre, 114 porci; în total 16036 capete.

Sunt 7 mori de vînt.

Comerțul se face de 3 comercianți, prin gara Murfatlar, la 60 kil. spre N.-V.

Budgetul comunei este la veniturile de 5569 lei și la cheltuielile de 1745 lei.

Căile de comunicație sunt: calea județeană Mangalia-Cara-Omer, care trece prin comună; apoi drumuri vecinale și comunale, cari unesc cătunele între ele și cu satele învecinate, ca Sari-Ghiol, Hagilar, Copucci, Casimea, Hoșcadin, Valali, etc.

Biserica ortodoxă nu este în comună, populațiunea creștină fiind puțin numeroasă; catolicii au 2 case de rugăciuni și mahometanii au 3 geamii, deservite de 3 hogi.

Chirana, movilă, în jud. Ialo-

mița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Piua-Petrii.

Chirana, pădure, a statului, în plasa Ialomița-Balta, com. Țândărei, jud. Ialomița. Formează cu pădurea Cotul-Epurelui, un trup de 275 hect., avînd esență de stejar.

Chirca, sat, pl. Cobia, cătunul comunei Cojocarul, jud. Dimbovița.

Chirca, sașu Chirculeasca, sat, pl. Sabarul, județul Ilfov; face parte din com. rur. Vîrtejul-Neffiș. Este situat la E. de Vîrtejul, pe țărmul stîng al rîului Sabarul.

Are o populație de 141 locuitori.

Se întinde pe o suprafață de 291 hect., din care 200 aparțin d-lui G. Săvulescu și 91 locuitorilor. Proprietarul cultivă 140 hect. (24 sterpe, 20 izlaz și 7 pădure). Locuitorii cultivă 62 hect. (15 sterpe și 14 izlaz).

Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 100 și al celor mici de 10.

Chirca, pisc, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, jud. Dolj.

Chirca, pisc, la distanță de 1 kil. de com. Prundeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Chircești, sat, în partea de N. a comunei Miclești, pl. Crasna, jud. Vaslui. Se compune din trei sate: Chircești-Ruși, situat pe înclinarea sud-estică a podișului dealului Văei-Secii. Locuitorii acestui sat sunt coloniști din Bucovina, veniți aici după luarea acestei provincii de către Nemți; Chircești-Moldoveni, situat pe coasta nord-

vestică a dealului Văeș-Seci și Văleni, situat sub poala dealului cu același nume. Are o suprafață de 1558 hectare, din care: 236 hect. sunt pădure și 852 hect. loc de arat, finaț, imaș, ale proprietății, iar 470 hect. sunt ale locuitorilor, cu o populație de 148 familii, sau 600 suflete, din care 2 familii Evrei.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarcii, făcută la anul 1810 de Al. Hrisoverghi, fost proprietar al moșiei.

Sunt 3 iazuri și 3 cîrciumi.

Numărul vitelor e de 442 vite mari cornute, 42 cai, 1350 oi și 139 rîmători.

Locuitorii posedă: 72 plugi și 61 care cu boi și cu cai. Sunt 81 stupi.

Chircești, deal, formează hotarul între satele Șerbești din comuna Cortești și Chircești, din com. Miclești, pl. Crasna, jud. Vaslui. Incepe din șoseaua Vaslui-Iași și continuă spre E.

Chircești, pîrîu, izvoarește de sub dealul numit Lacul, din satul Chircești-Ruși, comuna Miclești, pl. Crasna, județul Vaslui. Se unește mai jos, cu un izvor de la locul numit Rața, după care luînd direcțiunea spre S., trece prin mijlocul satului Miclești, iar la marginea satului despre S., primind Pîrîul-Fundăturii ce izvoarește din Valea-Fundăturii, își ia direcțiunea spre V., apoi la locul numit Valea-Racului, mai primește un alt pîrîu ce vine din satul Popești. De acolo sub numele de Popești, formează o singură albie; trece prin un iaz de pe teritoriul com. Solești, apoi șoseaua națională Iași-Vaslui, și nu departe de ea, se varsă în pîrîul Vasluieș.

Chirchinețul, prival, jud. Brăila, la S. de Coitâneasa; începe din dreapta Cremenei, o ramură începe de la V. de prival și dă în jupșa Ecapa la E.; alta începe din V. privalului și dă în iezerul Gîsca la S.-V.

Chirci, sat, face parte din com. rur. Bărăști-de-Vede, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade în centrul comunei, mai spre S.-E. de cătunul Bărăști. Are o populație de 560 locuitori.

Chircia, pădure, în partea de S. a comunei Dracșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani, compusă din stejar și carpen. Are o suprafață de 429 hect.

Chircu, deal, pe teritoriul satului Ivănești, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi.

Chircu, ponor, pe teritoriul satului Ivănești, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi.

Chircu, vale, se întinde pe lângă dealul Chircul, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi.

Chirculeasca, moșie, în județul Buzău, com. Costești, cătunul Groșani, are 90 hectare, toate arabile.

Chirculeasca, moșie, în județul Buzău, comuna Simileasca, căt. Spătarul. Are 58 hectare, din care 40 arabile, 6 fineață și 12 pădure.

Chirculeasca. (Vezî Chirca, pl. Sabarul, jud. Ilfov).

Chirculescul, deal, comuna Leurdeni, plasa Podgoria, județul Muscel.

Chirculești, cătun, pendinte de

com. Stoenesti-Chirculești, pl. Cilniștea, jud. Vlașca. E situat pe malul drept al apei Argeșul. Suprafață totală a moșiei este de 1800 hectare, s'a dat la 1864 la 40 locuitori împroprietăriți 152 hectare. Venitul anual este de 22.000 lei. Este departe de București 24 kil., de Giurgiu 48 kil.; pe la marginea despre V. a satului trece apa Neajlôvul, care se apropie aci de râul Argeșului. Are o pădure de luncă de 170 hectare.

Chirculești, sau Măriuța, cătun, în jud. Vlașca, pendinte de com. Ruși-lui-Asan.

Chirculești, mahala, în comuna rur. Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Chirculești, mahala, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani, com. Baia-de-Aramă.

Chirculești, pîrîu, în com. rur. Ruptura, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Chirculești (Frații-), vechie numire a căt. Groșani, din com. Costești, jud. Buzău.

Chirculești (Frații-), moșie, în com. Costești, căt. Groșani, jud. Buzău. Are 90 hect., din care 14 pădure, restul arabil.

Chirdolul. (Vezî Zăvoaiete-Sfințeștilor, jud. Olt).

Chiriac (Moara-lui-Alexe-), locuință izolată, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Ali-Bei-Chioi, și al cătunului Acadin. E situată în partea sud-estică a plășei și nord-vestică a comunei, pe malul stîng al pîrîului Valea-Bo-

clogea, afluent al pârului Taița, la poalele dealului Boclogea.

Chiriac (Puțul-lui-Moș-), locuință izolată, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Luncavița, în partea nord-vestică a plășei și a comunei, pe o vale între dealul Milan și Movila-Mare și lângă niște vii, la 2 kil. spre N.-V. de satul Luncavița.

Chiriacul, com. rur., compusă din cătunele: Beiul, Chiriacul, Moșteni-Călărășani, și cu trupul nelocuit Măcărăul, pl. Marginea, jud. Vlașca. Chiriacul cu Beiul, aparține d-lor Apostol Mănescu, I. C. Bălăceanu și Ferdinand Ghica. E situată pe valea cu același nume, la marginea plășei despre Cîlniștea, de parte de București de 58 kil., de Giurgiu de 26 kil. și de Stănești, reședința plășei, de 14 kilom.

Suprafața totală a moșiei este 7008 hect. Măcărăul are 400 hect. și Călărășeni-Moșteni 388 hect. Estimată de Creditul Funciar Rural din București, numai două părți din Chiriacul cu Beiul, ca avînd o valoare de 1 milion lei, este arendată cu 70000 lei. Măcărăul se arendează cu Gubavia ce aparține statului cu 8600 lei. Cătunul Moșteni-Călărășani cu o suprafață de 395 hect. și Măcărăul nelocuit, are o suprafață de 400 hect. Pe Măcărăul este pădure de 400 hect., pe Chiriacul 25 hect. În toată com. s'a împroprietărit după legea rurală 502 locuitori, luînd o suprafață de 1400 hect. Această comună are 3 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Aceste cătune sunt depărtate între ele la 6½ kil. Aci este o școală de zid, bine întreținută

cu 4 clase mixte condusă de o învățătoare. În 1888 a fost frecventată de 59 băeți și 1 fată, din 90 băeți și 50 fete cu vîrstă de școală. În această comună, în 1887, a fost 2547 suflete, cu 545 familii, din cari 482 contribuabili.

Budgetul comunei pe 1888 era de 19122 lei la venituri și de 17470 lei la cheltuieli.

În 1887 s'a arat 3800 hect.

Vite sunt: 1040 boi, 260 bivoli, 2260 cai, 3600 oi, 150 capre, 45 rîmători și 42 asini.

În sat se află două eleștae; ambele sunt pe valea Chiriacul.

Sunt 10 cîrciumi; o moară de foc.

Chiriacul, cătun, pendinte de comuna Chiriacul, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Aci e o biserică făcută la 1824 cu hramul Adormirea-Măcei-Domnului, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

În acest cătun este școala comunală și primăria.

Chiriacul, colină, în jud. Buzău, com. și căt. Lapoșul, acoperită de semănături.

Chiriacul, ponor, pe teritoriul satului din com. Păltinișul, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Chiriacul, pîrîiaș, în com. Vîntori-Neamțului, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Izvorește din munți ce se ridică spre N.-E. mănăstirei Neamțu, și se varsă pe stînga pîrîiașului Nemțișorul.

Chiriacul, pîrîiaș, în com. Borca, județul Suceava; izvorește din muntele Secul și, după un curs de peste 3 kil., se varsă în Bistrița; formează hotar între com. Borca și Mădeiu.

Chiriacul, pîrîial, jud. Brăila. Incepe din Dunărea-Vapoarelor și dă în iezerul Cucova.

Chiriacul, vale, ce trece prin cătunul Chiriacul, pl. Marginea, județul Vlașca; pe această vale este un eleșteu.

Chiriacului (Fîntîna-), fîntînă, în orașul Craiova, pl. Ocolul, jud. Dolj.

Chiriacului (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. și căt. Lapoșul.

Chiriazii (Dealul-), colină, în județul Buzău, comuna și căt. Cislăul. Incepe dintre cătunele Buda și Scărișoara și se întinde până la Muchea-Hoșilor.

Chirica, deal, la marginea de V. a comunei Crăești, plasa Stănișești, jud. Tecuci. Este o ramificațiune a dealului Bălătești; merge în direcție de la V. la E.

Chiricanul, vale, jud. Vlașca, începe din Vișina, merge pe la hotarul Petrești, Hanul-lui-Pală, Sîrbeni cu Moara-din-Groapă, Udeni cu Vadul-Stanchei și se varsă în Neajlov pe la Vîntori; se află în plasa Neajlovului.

Chiricea, loc. (Vezi Șerbănești, localitate, com. Bășești, plasa Mijlocul, jud. Fălciu).

Chiriceasca, pădure, supusă regimului silvic, com. Gîlboce-lul, pl. Podgoria, jud. Muscel, avînd împreună cu trupurile: Goleasca, Băneasa, Dinuleasa, Cîlceasca, Tomeasca, Gherăsoaia și Chițeasca, o întindere de 1350 hect. compuse din stejar, fag, carpen și jugastru.

Chiriceni, pădure. (Vezi Pomîrla, pădure, com. Pomîrla, pl. Prutul-d-s., jud. Dorohoiu).

Chiricești, sat, face parte din com. rur. Cermegești, pl. Cerna-d-s., jud. Vlcea. Aci e reședința comunei. Are o populație de 310 locuitori (140 bărbați și 170 femei). Copii în vîrstă de școală sunt 44.

Chiricuș, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d-s., de pe teritoriul comunei Leontinești.

Chiricuța (Riurenii-Noi), sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Pîrlita-Sărulești, pl. Negoști. Este situat spre S. pe Pîrlita.

Se întinde pe o suprafață de 335 hect. proprietatea d-lui P. Riureanu, din cari se cultivă 150 hect. (148 sunt sterpe, 35 izlaz, restul vie).

Populația e de 32 suflete.

Numărul vitelor mari e de 65 și al celor mici de 32.

Chirie, iaz, jud. Buzău, pl. Tazlăul-d-j., com. Rîpile, lângă satul Pătrășcani.

Chirigelul, sau Chiricelul, vîrf de munte, jud. Bacău, pl. Munte-lui, com. Comănești, situat la S. de vîrfurile Leloița, în șira Lapoșului.

Chirigul. (V. Bicazul, moșie, jud. Neamțu).

Chirilă, sat, pe moșia și în com. Broșteni, jud. Suceava. Înșirat pe țărnișurile pîriului cu acest nume, numără 72 case, populat cu 75 capi de familie, sau 268 suflete, din cari 135 bărbați și 133 femei. Are 76 contribuabili. Improprîetăriți la 1864 sunt: 9 fruntași, 17 pâlmași și

11 codași, stăpînind 145 fălci, afară de cei cu cîte 10 prăjinî. Biserica din Cojoci și școala din Crucea servesc acestui sat. O singură cărare pentru pietoni și călări ce duce la schitul Rarăul, leagă satul de reședința comunei.

În 1803, «Chirilul răzășesc avea 35 liuzi ce plăteau 936 lei bir anual». («Uricarul», VII, p. 255).

Chirilă, deal, jud. Neamțu, în ramura Tazlăul, pe teritoriul moșiei Tarcăul.

Chirilă, vîrf, pe dealul Nucetul, com. Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Chirilă, grind, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Satul Nou (și pe al cătunului Letea), în partea de V. a plășei și a comunei. Are forma lunguiață, întindere de 20 hect. E neproductiv.

Chirilă, pîriaș, pe moșia Tarcăul, com. Pîngarați, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; izvorește din coastele despre S.-V. a ramurei Tazlăul, vărsîndu-se pe partea dreaptă a pîriului Tarcăul, în dreptul schitului Tarcăul.

Chirilă, pîriș, ce străbate satul cu acest nume, jud. Suceava. Izvorește de sub Todicescul, și, după un curs de 4½ kil., în care a învîrtit 2 moriște, se aruncă în Bistrița.

Are de tributari pe: Surgelul, Pîriul-Arșiței, Pîriul-lui-Holoboca și al Afinișului.

Chirilă, fîntînă, în com. Bunești, pl. Ocolul, jud. Vlcea.

Chirilă (Poiana-lui-), poiană, în com. Bozieni, pl. de Sus-Mij-

locul, jud. Neamțu, formată în fâșia pădurei ce se întinde spre Sudul pădurei Corboaia, în apropiere de poiana Crucerul. Terenurile sale servă pentru arătură.

Chirilei (Dealul-), deal, servă de imaș satului Budla, din com. Dolhasca, jud. Suceava, și conține bogate cariere de piatră bună de construcție.

Chirilenilor (Pîriul-). (V. Tăeturile, pîriș, jud. Suceava).

Chirilești, cătun, al com. Mlăjețul, jud. Buzău. E situat pe malul drept al rîului Buzăul, puțin mai jos de Gura-Cățiașului, stațiune de birji în drumul băilor Bîsca. Are 190 locuitori și 38 case.

Chirilești, sau Oarba, în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurlui, în partea vestică și la depărtare de vr'o 5 kil. de reședința comunală. Are o populație de 250 case, 226 familii, cu 1115 suflete. E cel mai mare cătun din com. Rogojeni. Locuitorii, foști clăcași improprîetăriți, posedă vr'o 520 hectare pămînt, iar restul moșiei aparține proprietății mari. În acest sat e o biserică, cu hramul Sf. Spiridon, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Este și o școală.

Chirilești, pădure, în spre V. de satul cu același nume, com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurlui.

Chirileștilor (Valea-), vale, pe care e așezat satul Chirilești, jud. Covurlui.

Chiriloaia, cătun, jud. Brăila, situat în partea de mijloc a ostrovului Ruptura, la Est de

Chiscani și la N.-E. de Iezerul lui-Moș-Stan.

Chiriloaia, *baltă* mociroasă, în suprafață de 50 prăjini, pe șesul Siretului, în com. Stolniceni, jud. Suceava.

Chiriloaia, *deal*, se întinde de la E. la S., în marginea satului și com. Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Chiriloaiul, *cătun*, jud. Brăila, situat în partea de N. a ostrovului Ruptura.

Chirișlic, *sat*, în județul Tulcea, plasa Istrului, cât. comunei Tocsof, așezat în partea de S. a plășei și a comunei, pe malul stîng al pîriului Casimcea sau Tașăul, la 3 kil. spre S. de reședință. Intinderea e de 18 hectare. Populațiunea este toată tătarească. Sunt 28 fam., cu 92 sufl. În apropiere se află și o peșteră, într-o vale cu pereții stîncoși.

Chirișlic, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei Tocsof și pe al cătunului Chirișlic. Se desface din dealul Ghelingeș-Bair; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea sud-vestică a plășei și a comunei. Se întinde printre pîriul Casimcea și afluentul său valea Chirișlic, pe care o închide între dînsul și dealul Cara-Tepe-Bair. De o parte și de alta, pîreții lui sunt stîncoși și stratificați. În dealul Chirișlic, se găsește o peșteră formată de o dislocație a stîncilor și care a fost mărită de ciobani. Dealul are 137 metri înălțime. Este punct trigonometric de rangul al 3-a, dominînd asupra satului Chirișlic. Este acoperit cu pășuni și finețe.

Chirișlic, *pîriu*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei Tocsof și pe al cătunului Chirișlic. Izvorește din dealul Chirișlic-Bair; se îndreaptă spre N., avînd o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea sudică a plășei și a comunei. Curge printre dealurile Cara-Tepe-Bair și Chirișlic-Bair, și după 4 kil. de curs, se varsă în pîriul Casimcea, pe dreapta, ceva mai jos de satul Chirișlic. Malurile sale sunt stîncoase.

Chirișlic - Bair, *deal*, în județul Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Enigea și pe al cătunului Malceova. Se desface din vîrfurile Siribei-Iuiuș și se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune de la S. spre N., mergînd printre văile Chirișlic-Culac și Chior-Curu-Ceair. Este situat mai mult în centrul plășei și Nord-Estul comunei. Are o înălțime medie de 135 metri și este acoperit mai mult cu semănături.

Chirișlic-Bair, *deal*, în județul Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul comunei rurale Pazarli. Se întinde pe la Nord-Vestul satului Pazarli, printre valea Ester și dealul Ghelingeș-Bair, avînd o direcțiune de la S.-V. către N.-E. Are 134 metri înălțime, cu care domină satul Pazarli și drumurile comunale Pazarli-Chirișlic (Tulcea) și Ester-Ghelingeș. Este situat în partea nord-vestică a plășei și a comunei, la hotarul județelor Tulcea și Constanța.

Chirișlic-Culac, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Enigea și pe al cătunului său Malceova. Se desface din dealul Canli, și îndreptîndu-se către N., merge printre

dealurile Ceșme și Chirișlic-Bair; se unește cu valea Chior-Curu-Ceair; formează valea Uzun-Ceair, care se deschide în valea Caramancea. Este situată cam în centrul plășei și în partea estică a comunei.

Chirișlic-Iuc, *movilă*, în județul Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei urbane Mangalia, la 1 1/2 kil. mai spre N.-V. de oraș și la S.-V. lacului Ciucura. Este așezat pe culmea dealului Mangalia și are o înălțime de 43 de metri, dominînd prin înălțimea sa Marea, portul Mangalia, valea Mangalia, iezorul Mangalia, lacul Ciucur, precum și drumurile comunale și șoselele județene care duc de la Mangalia la satele următoare: Ascilar, Copucci, Sari-Ghiol, Hazaplar, Urlu-Chioi și Tuzla. Este situat în partea estică a plășei și a comunei și la 1 1/2 kil. depărtare de Mare.

Chirișlic-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Para-Chioi pe al cătunului Calaiși E situată în partea meridională a plășei și a comunei, pe ramificațiile orientale ale dealului Seran-Culac-Bair și Cara-Pelețic-Artasi. Satul Calaiși e așezat chiar în marginea sa estică. Are o întindere de 130 hect., avînd ca esențe principale fagul, mesteacănul, etc. Este un rest din întinsa pădure numită Calaiși, ce acoperea mai tot teritoriul comunei Para-Chioi. Printr'însa trece un drum comunal ce duce de la Calaiși la Para-Chioi și Regeș-Cuius.

Chirișlic-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra - Nouă, comuna Gârvanul, cât. Gârvanul-Mare. Este situată pe ramifi-

cațiile de S.-E. ale dealului Sirt-Iol-Bair, în partea de S. a plășei și cea centrală a comunei. E străbătută de drumul comunal Lipnița-Veli-Chioi.

Esențele principale: fag, mesteacăn, etc.

Chirișliva, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Ciucurova. Se desface din nodul central al Dobrogei, format de dealurile Topologul, Sultan-Bair, Baș-Punar și Chirișliva; se îndreaptă spre E.; avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de V. a plășei și a comunei. Se întinde printre pîriul Ciucurova (sau Slava-Cercheză) și valea Chirișliva, afluent al văii Slava-Rusă; la E. se prelungeste cu dealul Ciucurova. Se ridică până la o înălțime de 360 m., fiind și punct trigonometric de observație de rangul al 2-lea. E acoperit în toată întinderea sa numai cu păduri. Pe la poalele de V. merge drumul comunal Topologul-Ciucurova, cu o ramificație spre Atmagea.

Chirișliva, pîriă, în jud. Tulcea, pl. Babadag, și pe teritoriul com. rur. Ciucurova. Izvorește din poalele de S. ale dealului Chirișliva. Se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la N.-V. la S.-E.; brăzdează partea de V. a plășei și a comunei; curge printre dealurile păduroase Chirișliva și Baș-Punar; taie drumul comunal Hagi-Omer-Ciucurova, și, după un curs de 8 kil., merge de se unește cu pîriul Baș-Punar, tocmai în dreptul satului Baș-Punar, udînd astfel și teritoriul de V. al comunei Slava-Rusă, spre a forma împreună pîriul Slava-Rusă, care, unită cu Slava-Cercheză, se varsă în iezerul Golovița.

Chiritina, lac, pe proprietatea Petrosani, pl. Marginea, județul Vlașca.

Chirița, deal, în jud. Gorj, pl. Jiul, com. Bolboși, spre S. de comună, începe din dreptul Primăriei și merge spre N.-V. până intră în comuna Sura, din jud. Mehedinți. E acoperit cu pădure.

Chirița, iaz, în partea despre V. a com. Holboca, pl. Braniștea, jud. Iași, cu o suprafață de 19 hect. E format din pîriul Valea-Lungă.

Chiriță (Braniștea-lui-), braniște, situată pe moșia statului Băsești, jud. Teleorman. Este un pîlc de pădure în întindere de cîte-va hect.

Chiriță (Crucea lui-), loc izolat, în com. Bălănești, pe hotarul cîi despre com. Boziorul, jud. Buzău.

Chiriței (Valea), vale, jud. Teleorman, între comunele Lisa și Piatra, spre N.-V.

Chirițelor (Prundul-), ostrov, în Dunăre, jud. Romanați. Are o pădure de 36 pog. Depinde de com. Gîrcovul, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Chirițești, sat, face parte din com. rur. Drajna-d.-j., pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populațiune de 114 loc., din cari: 55 bărbați și 59 femei.

Chirițești, sat, face parte din com. rur. Rîjlețul-Vieros, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populațiune de 136 locuitori.

Chirițești, sat, face parte din com. rur. Vața, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade în partea de

S.-V. a comunei. Are o populațiune de 326 locuitori. Aci e o biserică cu următoarea inscripție:

«Cu vrerea și ajutorul împăratului cesar, s'aî ridicat din temelie această sfințită și Dumnezească biserică, ce se prăznueste cu hramul Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva și s'aî ridicat în zilele Prea Înălțatului nostru Impărat Nicolae Pavlovici, a toată Rusia și Mitropolit fiind Grigorie, și cu toată cheltuiala de la 10 ctitorî: Popa (Gheorghe Chirîtescu și alții. Leatul 1833».

Chirițești, mahală, în com. rur. Biltanele, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Chirițoaia, lac, în jud. R.-Sărat, plasa Orașul, com. Odobasca, așezat în partea de V. a com.

Chirițului, (Tufele-de-la-Podul-), pădurice, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., comuna Slobozia; prin ea trece calea fierată și șoseaua națională ce duc la Focșani.

Chirivoaia, pîriă, jud. Botoșani; izvorește din balta Chirivoaia, de sub dealul Chirivoaia; trece pe proprietatea locuitorilor din satul Orășeni, com. Curtești, și se varsă în pîriul Miletin.

Chirnovi, com. rur., pl. Oltenița, jud. Ilfov, situată spre S.-E. de București, nu departe de țărmlul drept al riului Argeș, 60 kil. departe de București. Stă în legătură cu Oltenița-Urbăna prin o șosea vecinală. Este după com. Lipia-Bojdanî, cea mai mare comună din jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 9440 hect., cu o populație de 4620 locuitori, cari trăesc în 778 case și 8 bordece.

Eforia Spitalelor Civile din București și d-nii N. și G. Daniulescu au 7000 hect. și locuitori

2440 hect. Proprietarii cultivă 2600 hect. (1100 rămân sterpe; 2150 sunt izlaz, 300 vie și restul pădure). Locuitorii cultivă 1952 hect. (332 sterpe, 150 izlaz și 6 vie).

Sunt 691 contribuabili.

Budgetul comunei este de 8144 lei la venituri și de 8071 lei la cheltuieli.

În comună sunt 3 biserici, deservite de 4 preoți și 6 cîntăreți; cu hramurile Sf. Nicolae, Sf. Lazar și Adormirea; sunt două școli (una de băieți și alta de fete) frecventate obișnuit de 128 elevi și 42 eleve, cu întreținerea cărora statul și comuna cheltuesc anual 3462 lei. Localul școlii s'a construit de județ în anul 1886.

În raionul comunei mai sunt: 2 mori cu aburi, 2 mașini de treerat cu aburi, 2 bălți și 2 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 2853 (781 cai și epe, 4 armăsari, 1251 boi, 743 vaci și viței, 7 tauri, 67 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 10,178 (1594 porci și 8584 oi).

Dintre locuitorii, 1036 sunt plugari, 26 industriași, 286 au diferite profesii. Arătura se face cu 508 pluguri: 446 cu boi și 62 cu cai. Locuitorii au 658 care și căruțe, din cari: 610 cu boi, 48 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 541 și neîmproprietăriți 827.

Comerțul se face de 19 circiumari și 1 hangiu.

S'au stabilit în comună 9 străini.

Între Chirnovi și Oltenița este un pod stătător, peste râul Argeș.

Chirnovi, numire, ce se mai dă satului Nenciulești, din județul Ialomița, plasa Borcea, comuna Ulmul.

Chirnovi, lac, în jud. Ialomița, plasa Borcea, comuna Ulmul, pe valea cu același nume.

Chirnovi, saș Cletești, moșie, jud. Ilfov, pendinte de spitalul Pantelimon, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o arendă anuală de 84500 lei (1886). Pe această proprietate se află o însemnată moară cu aburi.

Chirnovi, pădure, plasa Oltenița, jud. Ilfov. Are 850 hect.

Chirnovi, vale, în jud. Ialomița, plasa Borcea, comuna Ulmul.

Chiroiul, moșie a statului, jud. Ilfov, pendinte de biserica Sf. Gheorghe - Nouă din București, care s'a arendat pe periodul 1883—93 cu 20100 lei anual, împreună cu moșia Sinești.

Chiroiul-Pămîntenii, sat, face parte din com. rur. Drăgoești-Bișinele, plasa Mostiștea, județul Ilfov.

Suprafața totală a satului e de 857 hect., cu o populație de 303 locuitori. Statul are 600 hect. și locuitorii 257 hect.

Statul cultivă prin arendașii săi 425 hect. (125 rămân sterpe, 50 izlaz). Locuitorii cultivă tot pămîntul fără să rezerve locuri de finețe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 17 elevi și 1 elevă, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1410 lei.

Comerțul se face de 3 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 287 și al celor mici de 517.

S'au stabilit în sat 3 străini.

Chiroiul-Ungureni, sat, face

parte din com. Drăgoești-Bișinele, plasa Mostiștea, jud. Ilfov. Este situat spre E. de Bișina-Pămîntenii. Prin el trec 3 vîlcele, purtînd diferite numiri, luate de la satele din județul Ialomița, la extremitatea căruia este așezat.

Suprafața totală a statului e de 578 hect., cu o populație de 196 locuitori. Statul are 450 hect. și locuitorii 128 hect.

Statul cultivă prin arendașii săi 295 hect. (75 sterpe și 80 izlaz). Locuitorii cultivă 98 hect.; restul servă de izlaz.

Comerțul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor mari e de 179 și al celor mici de 457.

Chironeștilor (Valea-), pîrîu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Valea-Sălciei; izvorește din Dealul-Cîlnăului; udă partea de E. a com. și merge de se varsă în râul Cîlnăul, pe dreapta lui, mai sus de cătunul Modreni.

Chirtoacă, pîrîiaș, izvorește din partea estică a satului Albești, comuna Albești, plasa Crasna, jud. Fălciu, și, în mijlocul satului, se varsă în pîrîul Strașnicul, numit și Mereul.

Chirul, deal, ce se întinde spre N. de satul Potîngeni, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași.

Chirul. (Vezi Portăreasa, județul Ilfov).

Chirului (Măgura -), măgură, între com. Băsești și Dorobanțul, jud. Teleorman.

Chirului (Valea-), vale, județul Prahova. Izvorește din dealul Scăeni; străbate pădurea Șerbelnicul și a Eforiei și se pierde

în câmpia Tîrgșorului. Curge numai în timpuri ploioase.

Chisălița, pîrîz, ce curge prin pl. Siretul-d.-s. și Fundul, jud. Roman. Izvorește din Dealul-Mărulei; curge de la N.-V. către S.-E.; udă satul Poenița; trece pe la V. de satul Poenari și, la S. de acest sat, trece în pl. Fundul, unindu-se la satul Crăești cu pîriul Zimbrul, de unde apoi ia numele de pîriul Crăiasca și, aproape de vărsare, de Toinar. Primește pe stînga pîriul Fodorul.

Chisăloaia, fînînă, com. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Chiscani, com. rur., la E. plășei Vădeni și jud. Brăila, pe malul stîng al Dunărei. Se învecinește la S. cu Tichilești, la V. cu Scorțarul-Vechi și Tudor-Vladimirescu și la E. cu Dunărea.

Teritoriul său face parte din Domeniul Brăilei. El se întinde pe platoul de N. al jud., de la șoseaua Brăila-Călărași; coboară muchea pe lunca Dunărei; cuprinde toată lunca dintre Dunărea-Vechie și Dunărea-Vapoarelor, de la satul Chiscani până la Brăila și Măcin.

Pe partea de V., pe platoă, are două sate: Chiscani și Lacul-Sărat, precum și Băile-Sărate cu cătunul Vărsătura; iar partea de pe lunca Dunărei este traversată de canalele: Lata, Stuparița, Bratușca, privalurile: Filipoiul, Coratisca, Scurt il, Aurel, etc. și iezerele: Pațiu, Gemenele, Orzea, etc.

Aci se află tirlele Blasova.

Suprafața părții com. de pe platoă este de 2933 hect., din care 2483 hect. arabile, 240 izlaz, 5 hect. vii, 202 hect. grădină cu zarzavat. Iar partea din

lunca Dunărei cuprinde locuri de pășune întinse, cînd apele sunt scăzute și ca 590 hect. pădure de salcie.

Populația com. este de 256 capi de familie, sau 1024 locuitori, din care 227 bărbați și 468 femei; 475 căsătoriți și 334 necăsătoriți; 164 știu carte și 850 nu știu.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paraclicerii; două școli, cu 1 învățător și o învățătoare, frecventate de 53 elevi și 13 eleve.

În com. sunt 151 contribuabili; 78 împrumutăriți din 1864 și 253 din 1878, iar neîmprumutăriți 9.

Budgetul com. este de 7900 lei la venituri și de 7885 lei la cheltueli.

Vite sunt: 744, boi 383, vaci 2450, tauri 4, viței 112, cai 377, oi 1300, și rîmători 53.

În com. sunt 31 cîrciume.

Această comună este traversată, pe hotarul de N., de calea fierată Brăila-Buzău, avînd șase cantoane de la 139-144 și halta Silistrarul.

Paralel cu drumul de fier, teritoriul comunei este străbătut de șoseaua Brăila-Călărași.

Drumuri: la Brăila, spre N., 10 kil.; la Cazasul, spre N.-V., 11 kil.; la T.-Vladimirescu, spre V., 9 kil.; la Silistrarul, spre S.-V., 12 kil.; la Tichilești, spre S., 7 kil.; la Vărsătură, spre N., 5 kil. În com. sunt 12 strade și o piață. Comuna e înființată de pe la 1828.

Chiscani, sat, jud. Brăila, pe muchea de pe lunca Dunărei, la S.-E. comunei Chiscani, ca la 10 kil. spre S. de Brăila, pe drumul Brăila-Piua-Petrii.

Suprafața vetrii satului este de 101 hect. Sunt 106 case; 4 cîrciumi și 2 ghețării.

Are o populație de 126 capi de familie sau 598 locuitori, din care 271 bărbați, 297 femei; 344 căsătoriți și 218 necăsătoriți; 54 știu carte și 534 nu știu.

Are o școală mixtă, înființată la 1864, întreținută de stat și frecventată de 35 elevi și 5 eleve, cu un bun local de zid. Biserica din sat este zidită de locuitori la 1865 și e acum deservită de un preot, un cîntăreț și un paraclicer.

Vite sunt: 117 cai, 1 asin, 257 vite cornute, 1000 oi și 33 rîmători.

Chiscăneni, tîrlă, în jud. Brăila, com. Urleasca, pe malul vestic al văii Ianca, la 2 kil. spre V. de satul Urleasca.

Chiscovata, sat, în partea de S.-E. a comunei Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Vorona, a statului, situat parte pe coasta de deal și parte pe vale. Are o suprafață de 343 hect., și o populație de 97 familii sau 523 suflete. Sunt 126 contribuabili.

Are o biserică, zidită la 1824 și deservită de 2 cîntăreți; o școală, a statului, cu 1 învățător, frecventată de 95 băieți și 12 fete.

Are o cîrciumă. Sunt în sat: 1 comerciant și 6 meseriași.

În acest sat este primăria comunei Poiana Lungă.

Vite sunt: 198 boi și vaci, 38 cai, 186 oi și 38 porci. Locuitorii posedă 150 stupi cu albine.

Chiscovata, pîrîz, com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoșani; izvorește din pădurea Tudora, formează hotarul între pădurea Tudora și Vorona și se varsă în iazul Pancul.

Chiscovul, deal. (Vezi Catelina,

deal, com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași).

Chiscuț, (Piscuț), *deal*, între satele Jăgălia și Rășcani, comuna Jăgălia, pl. Mijlocul, jud. Fălciu.

Chiscuț-Ganeî (Piscuț-), *deal*, situat în partea de S.-E. a satului Frumușelele, comuna Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Chiscuț-Gudrei. (Vezi Dealul-Mare, com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași).

Chiscuț-lui-Donici, *ramură de deal*, dintre șesul Prutului și Valea-Parului, com. Măstăcani, pl. Prutul, jud. Covurlui.

Chiscuț-lui-Toader, *deal*, în comuna Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași, pe costișa căruia e așezat satul Mogoșești-Frumoasei.

Chisculești, *movilă*, pe dealul Răusenilor, spre V. de satul Răuseni, com. Comăndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani. Are 167 m. de-asupra nivelului mării.

Chiseletul, *com. rur.*, plasa Oltenița, jud. Ilfov, situată la S.-E. de București, pe țărmul Dunărei, la extremitatea județului despre județul Ialomița, 80 kil. departe de București. Stă în legătură cu com. Mănăstirea, prin o șosea vecinală.

Se compune din satele: Chiseletul și Surlari, cu o populație de 2400 locuitori, cari trăiesc în 363 case și 4 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 5063 hect. D-na Elena Oteteleşanu și Eforia Spitalelor Civile din București au 3801 hect. și loc. 1262 hect.

Proprietarii cultivă 1825 hect. (1401 hect. sterpe, 525 hect.

izlaz și 50 hect. pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Sunt 287 contribuabili.

Budgetul comunei este de lei 4869 la venituri și de lei 4700 la cheltueli.

În comună sunt 2 biserici; o școală mixtă; o mașină de treerat cu aburi.

Numărul vitelor mari e de 1461 (466 cai și epe, 3 armăsari, 225 boi, 573 vaci și viței, 4 tauri, 24 bivoli și 156 bivolițe) și al celor mici de 3313 (36 capre, 211 porci și 3065 oi).

Dintre locuitori, 516 sunt plugarii, 9 meseriași, 4 au diferite profesii.

Arătura se face cu 212 pluguri: 84 cu boi și 128 cu cai.

Locuitorii au 227 care și căruțe: 90 cu boi și 137 cu cai.

Locuitori împrumătăriți 237 și neîmprumătăriți 302.

Comerțul se face de 9 circumar și 1 hangiu.

S'au stabilit în com. 4 străini. Locuitorii acestui sat, în mare parte, sunt Sîrbi.

Chiseletul, (Fundul), *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltenița, jud. Ilfov. Este situat la S.-E. de București, pe malul Dunărei, aproape de lacul Mostiștea. Aci este reședința primăriei.

Acest sat este însemnat prin bătălia ce a dat aci Mihaiu-Viteazul, Turcilor, la anul 1598.

Locuitorii săi fac comerțul cu rogojină.

Se împarte în Chiseletul-Român și Chiseletul-Sîrb.

Se întinde pe o suprafață de 3693 hect., cu o populație de 1343 locuitori.

D-na Elena Oteteleşanu are 2750 hect. și locuitorii 943 hect.

Proprietara cultivă 1325 hect. (925 hect. sterpe, 500 hect. izlaz). Locuitorii cultivă tot terenul.

Are 2 biserici, cu hramurile Sf. Ioan și S-ții Voevozi, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 14 elevi și 2 eleve, cu întreținerea cărora statul și comuna cheltuesc anual 2458 lei.

Comerțul se face de 6 circumar și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 953 și al celor mici de 2485.

În sat sunt stabiliți 4 străini.

Chiseletul, *baltă*, județul Ilfov, lângă satul cu același nume.

Chiserul, *grind*, sau loc ridicat d'asupra stufului înconjurător, situat în plasa Sulina, județul Tulcea, și pe teritoriul comunei rurale Satul-Noi, cătunul Letca. Are o formă lunguiată, cu o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd ast-fel partea vestică a plășei și pe cea meridională a comunei. Este cuprins între grindurile Chirilă și Ariul. Lungimea lui ajunge până la 3 kil.; iar lățimea sa medie de 50 m. Suprafața întregă este de 80 hectare, neproductivă, din cauză că e acoperit cu nisip.

Chisirigul. (Vezi Chițirigul, jud. Neamțu).

Chisonul. (Vezi Cisonul, județul Neamțu).

Chiș-Havas (Piciorul-), *picior de munte*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja, de pe graniță, așezat pe coasta dealului Cernica, unde se află tabla de frontieră cu Vulturul No. 40, numit Cernica.

Chișata, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Letea, situat în apropiere de com. Dealul-Noi, d'a dreapta Bistriței, la o

depărtare de 14 kil. de reședința comunei Letea. Are o școală mixtă; 2 cărciumi. Sunt 102 capi de familie, sau 332 suflete.

Vite sunt: 5 cai, 289 vite cornute și 101 porci.

Chișata, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul comunei Letea. Trece prin satul Chișata și se varsă în Pîrîul-Liuzilor.

Chișărăi, *sat*, în com. Golăești, pl. Braniștea, jud. Iași, așezat pe șes, lângă apa Jijiei, cu o populație de 47 familii, sau 222 locuitori. Pământul produce cereale și fînețe.

Numărul vitelor e de 690 capete, din cari: 147 vite mari cornute, 289 oi, 60 cai și 44 rîmători.

Chișărăi, *deal*, pe teritoriul satului Chișărăi, com. Golăești, pl. Braniștea, jud. Iași; e acoperit cu pădure.

Chișărăi, *vale*, formată de dealul Chișărăi, din com. Golăești, pl. Braniștea, jud. Iași.

Chișcata, *pîrîu*, ce izvorește de pe teritoriul moșiei Ciornohal, comuna Ringhilești, jud. Botoșani. Curge pe moșia Pogorești, comuna Comăndărești, și se varsă în iazul Chișcata de pe moșia Glăvănești, proprietate a satului, com. Epureni, pl. Turia, jud. Iași.

Chișcăreni, *sat*, pe moșia Știubeeni, com. cu același nume, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu. Are 93 capi de familie, sau 370 suflete. Se află pe malul Bașeului, mai jos de satul Știubeeni.

Chișcăreni, *deal*, pe coasta căruia

e situat satul Chișcăreni, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Chișcăreni, *vale*, formată de dealul Chișcăreni, din com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Chișcăreni-Noi. (Vezi Chișcăreni-Vechi, sat, din com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași).

Chișcăreni-Vechi, *sat*, în centrul com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, situat pe dealul Chișcăreni, în partea dreaptă a pîrîului Miletinul, înființat în anul 1850, cu locuitori veniți din satul Plugari, tot din această comună. Înainte de înființarea satului, în această localitate era cîmpie și se afla o singură casă pentru păzitorii de vite. În 1879, prin împrumutarea înșurăteilor, s'a format al doilea sat numit Chișcăreni-Noi, care împreună cu acesta formează un trup, avînd o populație de 233 capi de familie, sau 1089 locuitori. Satele au o școală înființată în anul 1882, frecventată de 60 elevi.

Numărul vitelor e de 2137 capete, din cari: 810 vite mari cornute, 122 cai, 1048 oi și 157 rîmători.

Chișcăreni-Vechi, *movilă*, pe moșia și comuna Știubeeni, pl. Bașeul, județul Dorohoiu, lângă locul unde a fost satul din vechime.

Chișcăroaia, *baltă*, în suprafață de 150—200 m. p., în comuna Dolhasca, jud. Suceava.

Chișcul - Comorilor, *deal*, cu gropi adînci, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Călugara-Mare.

Chișcul-Hoțului, *munte*, județul

Bacău, pl. Troțușul, de pe teritoriul comunei Hîrja, situat d'a stînga pîrîului Oituzul.

Chișcul-lui-Iordache, *deal*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Măgirești; face parte din șira dealurilor ce desparte cele două Tazlăuri.

Chișcul-Șipotului, *deal*, județul Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Chișteala-Vechie, *iaz cu baltă*, ce-i zice și Iazul-Miclescului, între satele Ghibărteni și Pochișcani, com. Bălințești, pl. Horincea, jud. Covurlui. Acest iaz aparține moșiei Pochișcani și e în mărime de 5 hect.

Chitariul, *numire*, dată moșiei ce aparține răzeșilor din comuna Liești, plasa Bîrlad, județul Tecuci.

Chităroaia, *pădure*, județul Tecuci, situată pe malul Siretului, în fața satului Călieni, jud. Putna, la S. de satul Șerbănești, com. Liești. În marginea acestei păduri, la E., se află prima baterie a forturilor Nămolosa-Focșani.

Chităroaia, *vale*, jud. Tecuci, se întinde pe lângă malul stîng al Siretului și până în dealul cu același nume. Pământul e sterp. În partea de V. se află podul de vase pe riul Siret ce leagă Călieni (jud. Putna) cu Șerbănești (jud. Tecuci).

Chiticieni, *sat*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., com. Berbeceni, situat pe pîrîul Odobul, la poalele dealului Bălușul. Are o biserică, fondată de Matei Cru-penschi, la 1847. Sunt 41 capi de familie sau 112 suflete.

Vite sunt: 6 cai, 116 vite cornute și 5 porci.

Chiticilor (Pîriul-) (Piticilor), pîriaș, jud. Bacău, pl. Munte-lui, com. Dărmănești, izvoarește din muntele Hijmul și se varsă d'a stînga în Uz.

Chiticul, (Piticul), deal culti-vabil, în comuna Pleșești, jud. Suceava.

Chiticul, pîriaș, în com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu; izvoarește din muntele Cozla, la locul unde acesta face legătură cu muntele Țir-lomanul și se varsă pe dreapta în pîriul Cuejdul.

Chitila, (Zalhanaua-lui-Papazolu), sat, pl. Znagovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Bucoveni. Este așezat la S. de Buciumeni, la egală distanță între pădurea Rîioasa și râul Colentina. Intre Chitila și Colentina este o mare pădure de lemn de tufă.

La V. se văd ruine dintr'o vechie biserică, numită a-Giuleștilor, a cărei construcție a început cam pe la anul 1795 și la anul 1812, înainte d'a fi terminată, a fost în parte dărîmată de Turci, fără a se fi servit în ea. Construcția e de toată soliditatea.

În apropiere de sat este fabrica de zahăr, foastă a Principelui Nicolae G. Bibescu, care s'a înființat la anul 1876 și la anul 1881 a încetat d'a mai funcționa.

Această fabrică a fost refăcută, îmbunătățită și înnoită, de răposatul Dim. Cezianu, gine-rele Principelui Bibescu.

Fabrica e azi în deplină activitate și zahărul produs se des-face în toată țara.

Populația satului e de 322 loc.

Împreună cu Mogoșoaia și Odăile are 3507 hect.

D-1 Movilă are 2820 hect. și locuitorii 687 hect.

Proprietarul cultivă 1000 hectare, din cari 143 izlaz, 1600 pădure; restul rămîn necultivate. Locuitorii cultivă 650 hect.; 37 rămîn sterpe.

Are 1 heleșteu și 1 pod stă-tător.

Comerțul se face de 5 cîr-ciumari.

S'a stabilit în comună 11 străini.

Chitila, stație de dr. d. f., jud. Ilfov, pl. Ilfov, căt. Bucoveni, pe linile: București - Ploești, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872, între stațiile București (9.5 kil.) și Buftea (7.7 kil.) și București-Pitești, între stațiile București și Ciocănești (13.6 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 89^m,64. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 251220 lei, 88 bani.

Chitila, fort, în jurul Bucureștilor.

Chitlis, vîrf de deal, în județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei Luncavița. Este situat în partea nord-vestică a plășei și cea sud-vestică a comunei. Este piscul cel mai înalt al dealului Pietrosul, avînd 197 m. înălțime. Punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Luncavița, asupra Văei-Popei, ce izvoarește din poalele sale nord-vestice, asupra Văei-Stanchei, ce-și ia naștere din poalele orientale și asupra drumului comunal Luncavița-Măcin. Prin piscul acesta se încrucișează 3 hotare ale comunelor Luncavița, Jijila și Greci. E acoperit cu păduri, exploatate în parte, și cu pășuni.

Chitoaia, vale, în com. Miro-neasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, formată din Valea-Urșitei.

Chitucul, deal, la V. com. Stir-bești, plasa Oltețul-d-j., județul Vîlcea.

Chitul, moșie, situată în partea de V. a văei Călmățuiul, pe teritoriul com. Liești, pl. Bîrlad, jud. Tecuci.

Chitulca, baltă, în jud. Roman, pl. Siretul-d-j., com. Elizabeta-Doamna.

Chița, cîtun, pendinte de com. Bălării, pl. Cîlniștea, jud. Vîlcea.

Chița, viroagă, jud. Brăila, la S.-V. com. Vădeni, avînd direcția de la S. la N., lungă de vr'o 2 kil. Unește lacul Zaghirciocul cu viroaga Zagna.

Chițani, sat, face parte din com. rur. Vața, pl. Vedea-d-s., jud. Olt. Cade în partea de S. a comunei. Are o populațiune de 128 locuitori. Este divizat în două mahalale: Putinești și Prodani. Aci e o moară de abur, pe moșia numită Cioara-Călugărească.

Chițani, sat, face parte din com. rur. Gura-Boului, pl. Vedea-d-s., jud. Olt. Are o populație de 230 locuitori.

Chițani, deal, în com. Zăvoeni, pl. Cerna-d-j., jud. Vîlcea.

Chițcani, sat, face parte din comuna Boghești, plasa Zeletinul, jud. Tecuci, de care se desparte prin rîpa Brezoaia. Situat pe deal, la o distanță de 2 kil. 600 m. departe de reședința comunei.

Are o populație de 48 capi

- de familie, saū 209 sufl., locuind în 46 case.
- Acest sat mai poartă și numele de Capra.
- Satul are o suprafață de 584 hect. și 51 ariș.
- Locuitorii, foști clăcași, sunt împroprietăriți în 1864; stăpînesc 250 hect.; iar proprietarul, d-l Filip Bogdan, are 334 hect., trupurile de moșie, numite Recea și Coroiul.
- Chițcani, sat,** în jud. Tutova, pl. Simila, com. Puntîșeni, pe pîrîul Buga, spre S. de satul Puntîșeni. Are 362 loc., din cari 24 știu carte; locuiesc în 88 case.
- Chițcanilor (Movila-), movilă,** în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Nisipurile, la Estul ei, pe malul rîului Buzău.
- Chițeasca, sat,** face parte din com. rur. Negreni, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 335 loc. Aci e o biserică fondată la anul 1881.
- Chițeasca, pădure,** supusă regimului silvic, com. Gîmbocelul, pl. Podgoria, jud. Muscel, avînd, împreună cu alte trupuri, o întindere de 1350 hect.
- Chiței (Balta-), iaz,** spre Sudul satului Davideni, situat în dreptul unde rîul Moldova face o cotitură mare în spre Țibucani, pe teritoriul com. Păstrăveni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, lîngă Balta-Gîrbei.
- Chițești, sat,** jud. Dîmbovița, pl. Dîmbovița, căt. com. Bogați.
- Chițești, vechie numire a satului** Nedelcul, com. Huruești, plasa Berheciul, jud. Tecuci.
- Chițibuși, deal** și punct trigono-

metric, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s.

Chițicarului (Dealul-), deal, pe care stă o parte din satul Mihăești, jud. Suceava.

Chițigaia-Mare, cel mai înalt *vîrf* al muntelui Chițigăile, jud. Suceava.

Chițigăile, pisc, și unul dintre piscurile muntelui La-Coarne, jud. Suceava. E acoperit de pădure de brad și fag.

Chițigăile, pîrîu, afluent al pîrîului Rîșca, din com. Bogdănești, jud. Suceava.

Chițigoiul (Pițigoiul), deal, județul Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul comunei Tămașul. Este acoperit cu păduri.

Chițigoiul (Pițigoiul), poiană, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., comuna Tămași, din pădurea ce îmbracă dealul Valea-luț-Antal.

Chițimi, sat, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Iupca.

Chițirigul, sat, în comuna Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat aproape de granița Transilvaniei, pe partea stîngă a pîrîului Bicazul.

Acest sat este cunoscut pentru exploatarea pădurilor, posedînd 16 ferestre și 2 circulare, purtate prin ajutorul apeii, cu 122 lucrători.

Chițirigul, ramură de munți, ce se detașează din grupa sistemului muntos Ceahlăul, jud. Neamțu, îndreptîndu-se în direcțiune S.-E. prin culmea Obcina-Neagră, saū mai bine zis între pîrîul Bistra-Mică și pîrîul Neagra.

Chițirigul, saū (Chisirigul), pîrîiș, izvoarește din munții cu același nume, grupa Ceahlăului, jud. Neamțu. Curge spre hotarul Transilvaniei, formînd limita județului, de la Muntele Verde saū muntele Făgețelul, pînă la vărsarea sa pe stînga pîrîului Bicazul, în dreptul Tre-cătoarei.

Chițoaia, gîrlă, izvoarește din dealurile comunei Dîrmănești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel, trece pe la N. de comuna Piscani și se varsă în rîul Doamna.

Chițoaica, vie, în jud. Buzău, com. Tohani, și punct de hotar al acestei comune despre com. Fînești.

Chitocul, sat, din com. Munte-ni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vaslui. Se află la extremitatea comunei în partea de V., limitîndu-se în această parte cu jud. Tutova. E situat pe coasta Dealului-Varniței, movila Săcara și pe valea Chițocul.

Acest sat și-a luat numele de la dealul și pîrîul cu același nume.

Are o suprafață de 1739 hect., din cari: 1573 hect. pe care se află și pădure a proprietăței, iar 165 hect. ale sătenilor. Are o populație de 214 familii, saū 508 suflete, din cari 10 familii Țigani.

În acest sat se află o biserică, zidită de Ștefan Angheluță, la 1855, deservită de 1 preot și 2 dascăli; este situată la marginea de E. a unei pădurice, în întindere ca de 5 hect.

În satul Chițocul, a fost o școală cu internat, întreținută de Ștefan Angheluță, unde se preparau elevii pentru seminarii; această școală s'a desființat după moartea fondatorului ei.

Actualul proprietar a înființat o școală rurală pe comptul său, în anul 1886, școală care e frecventată azi de 20 elevi.

Tot în satul Chițocul, a fost și o velniță de rachiū, făcută de vechiul proprietar și pe care actualul proprietar a desființat-o făcând cunoscuta fabrică de pe șesul Bîrladului.

Fabrica și-a căpătat renume fiind una din cele d'întîiu în țară, atît prin mărimea și frumusețea construcției cît și prin producțiunea spiritului rafinat, cu care se face un mare comerț, atît în interiorul cît și în exteriorul țării.

Numărul vitelor e de 730 capete, din cari: 365 vite mari comute, 154 oi, 20 cai, 20 capre și 171 rîmătorî.

Chițocul, deal, desparte satele Corbul și Chițocul, pl. Crasna, jud. Vasluiū. Se unește cu Dealul-Corbului. Este acoperit de păduri.

Chițocul, pîrîū, izvorește din Fîntîna-Blăneriului, de sub dealul Movila-Săcară, ce vine spre V. de satul Chițocul, com. Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiū; trece prin mijlocul satului și se unește, la podul Aftimieș, cu pîrîul Stuhuleșul, ce izvorește de sub Dealul-Varniței; curge prin iazul Chițocul; apoi, eșind din el, continuă spre E. sub numele de pîrîul Timoftei, formînd puțin marginea între com. Munteu și Lipovățul; trece în com. Lipovățul, vîrsîndu-se în pîrîul cu acest nume.

Chitocul, vale, spre S. de satul com. Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiū; pe ea se află situată o parte a satului Chitocul.

Chițorani, sat, face parte din

com. rur. Bucovul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aci e o biserică, cu hramul Sf. Stelian, cu inscripția: «Făcută la anul 1797 de d-lui Paharnic Constantin Cantacuzino, cu soția sa Sîmaranda, în zilele Domnului Ion Alexandru Ipsilante V.V. și Mitropolit Dosifteiū». Înainte, satul purta numele de Gîlmeele.

Chițorani, deal, spre E. de com. Bucovul, plasa Cricovul, jud. Prahova; astăzi servă de pășune pentru vite.

Chițovanca, pădure, în com. Uriceni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Chițoveni, sat, în centrul com. Uriceni, pl. Coșula, jud. Botoșani, pe țarmul stîng al pîrîului Miletinul; este înființat de la 1826 de Dim. Mavrocordat.

Are o populație de 68 familii, sau 316 suflete; o biserică, zidită la 1770, deservită de 1 preot și 2 cîntăreși. Sunt 94 contribuabili; o cîrciumă și un comerciant.

Vite sunt: 124 boi și vaci, 17 cai mari și mici, 518 oi și 76 masculi.

Chițuleasca, cîtun, pendinte de com. Frăsinetul, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, proprietatea fraților Anghelești. Are o suprafață de 620 hect. S'a dat la locuitorii foști clăcași 80 hect. (Vezi comuna Frăsinetul).

Chițulești, hîliză de moșie, în partea de S. a com. Deleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciū, proprietatea unui răzăș din familia Bedrosu. Se zice că din vechime a fost aici sat mic răzășesc, care s'a desființat prin strămutarea locuitorilor în satul de astăzi Deleni (Fălciū).

Chiuciuc-Bair, deal, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s. Se desface din dealul Ciamurli; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plășei și a comunei. Se întinde printre pîrîul Slava-Rusă și afluentul pîrîului Beidaut, anume valea Ciamurli sau Valea-Satului. Se prelungește spre E. cu dealurile Taș-Bair, Bal-Bair, Tasil-Bair, Eniceri și Cara-Burun. La V. stă în legătură cu dealurile Dalîcla și Dolojan. Poalele sale de S. sunt brăzdate de o mulțime de mici văi rîpoase, ce se deschid toate în pîrîul Ceamurli. Satul Ciamurli e așezat, în parte, la poalele lui. Natura lui pe alocurea e pietroasă. Virful cel mai înalt, de 165 metri, este punct trigonometric de observație, de ordinea 3-a, dominînd asupra văei și satului Ciamurli. E acoperit cu puține păduri la N.; în colo cu finețe și semănături.

Chiuciuc-Bair, deal, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunelor rurale Casimcea (și anume pe al cîtunului Cuciuc-Chioi) și Tocsof (pe al cîtunelor sale Cublia și Rîmnicul-d.-j.) Se desface din dealul Luci-Tepe-Bair, și anume din virful Apti-Iuc (170 m.). Se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea sud-vestică a plășei și a comunei Tocsof și pe cea sud-estică a comunei Casimcea. Se întinde printre pîrîul Casimcea și afluenții săi Dere, Dichilitaș și Rîmnicul-Dere. Cîte-și trele au malurile înalte și rîpoase. Satul Cuciuc-Chioi e așezat la poalele sale vestice și Rîmnicul-d.-j. la cele estice, pe alocurea, natura lui este pie-

troasă. Este întretăiat de drumurile comunale ce duc de la Cuciuc-Chioi la Culia, Rîmnicul-d.-j. și Rîmnicul-d.-s. și Sari-Ghiol. Este acoperit cu finețe și semănături.

Chiuciuc - Beili, *deal*, sau mai bine zis vîrf de deal, în plasa și județul Tulcea, pe teritoriul com. rurale Beș-Tepe. Este un pisc înalt al dealului Beili, situat în partea nordică a plășei și în cea centrală a comunei. Prin el trece hotarul despărțitor între satele Beș-Tepe și Pîrlita, cătunul său. Are 114 metri înălțime, dominînd asupra Dunărei, asupra văii Turia, ce trece pe la poalele sale sudice, și asupra două drumuri comunale Beș-Tepe-Pîrlita. Este punct trigonometric de observație de ordinul al 3-lea. E acoperit cu verdeață și finețe.

Chiuciuc-Cara, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rurale Cîrjelar, și anume pe al cătunului Homurlar. Se desface din dealul Dijchadael-Bair. Se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sudică a plășei și pe cea centrală a comunei. Se întinde d'alungul malului drept al pîrîului Homurlar, care din pricina naturii dealului este înalt și rîpos. La E. stă în comunicație cu dealul Orta-Cuirac. Pe muchea lui trece și hotarul ce desparte satele Jaila de Homurlar (ale comunei Cîrjelar). Pe la poalele sale trec drumurile vecinale Hasanlar-Jaila, Hasanlar-Homurlar și Homurlar-Jaila. E acoperit cu finețe și semănături, iar la poalele sudice cu cîte-va livezi.

Chiuciuc-Cara-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teri-

torul com. rur. Nalbant, și anume pe al cătunului Trestenic. Se desface din dealul Buiuc-Cara-Tepe. Se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N. spre S., brăzdînd partea nordică a plășei și a comunei. Se întinde printre pîrîul Telița și afluentul său valea Alceac-Culac-Punar, până în satul Nalbant, ce este așezat la poalele sale. Malurile pîrîului Telița sunt rîpoase din pricina naturii lui. Are 137 m. înălțime; e punct trigonometric de observație de ordinul al 3-lea, dominînd asupra pîrîului Telița și asupra satului Nalbant. E acoperit cu semănături și finețe.

Chiuciuc-Chesen - Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Ese-Chioi. Se desface din poalele nord-estice ale dealului Hagi-Durac-Sîrti, de lîngă vîrfurile Ese-Chioi. Se îndreaptă spre N., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-E., printre dealurile Burun-Sîrti și Bone-Sîrti. Brăzdează partea vestică a plășei și pe cea nordică a com. După un drum de 4 kil. se deschide în iezerul Gîrlița, în partea sudică a lui. Ambele maluri sunt acoperite cu tufărișuri. Pe valea această merge drumul comunal Ese-Chioi-Gîrlița.

Chiuciuc-Chioi, *sat*, în județul Tulcea, plasa Istrului, cătunul com. Casimcea, situat în partea de S.-V. a plășei și de S. a comunei, la 13 kil. spre S. de reședință, pe ambele maluri ale pîrîului Casimcea sau Tașmu. Intinderea satului este de 18 hect. Populația e toată turcească; sunt 50 familii cu 180 suflete. Drumul comunal Casimcea-Tocsof trece printr'însul.

Chiuciuc-Chioi, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rurale Șiriu, și pe al cătunului său Terzi-Chioi. E situată în partea sud-vestică a plășei și a comunei, la hotarul județului Constanța către Tulcea, la 2 kil. depărtare și la S.-V. satului Chiuciuc-Chioi, județul Tulcea. Este un vîrf înalt al dealului Arman-Tepe, avînd 131 m. înălțime. Punct trigonometric de observație de rangul al 3 a, dominînd satul Terzi-Chioi și valea Terzi-Chioi. Pe la Sudul său trece drumul comunal Chiuciuc - Chioi - Terzi-Chioi (Constanța). Este acoperită cu verdeață.

Chiuciuc-Suhat, *vîrf de deal*, în județul Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comunei Enisala, în partea estică a plășei și vestică a comunei. Este vîrfurile culminant al dealului Calabalic-Bair. Are 50 m. înălțime. Punct trigonometric de observație de rangul 1-ii, dominînd asupra satului Enisala și lacul Babadag. Pe la poalele trece un drum comunal Babadag-Enisala. Este acoperit cu finețe.

Chiva, *numire vechie a satului* Strachina, plasa Ialomița-Balta, comuna Țăndărei, județul Ialomița.

Chiva, *pădure*, foioasă, supusă regimului silvic, județul Bacău, plasa Trotușul, com. Mănăstirea-Cășinul. E proprietatea locuitorilor din cătunul Curița, com. Cășinul. Esențe: fag și stejar.

Chiva, *pîrîu*, ce se mai numește și Chivul, județul R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., comuna Lacul-lui-Băban; izvorește din dealul Costandoiul; udă partea de E.

a comunei și se varsă în râul Rîmna, pe dreapta lui.

Chivani, *mahala*, în com. rur. Podina-Mică, plasa Dumbrova, jud. Mehedinți.

Chivădarul sau **Scaunul-Hoțului**, *deal*, la S. de comuna Vârtopul, plaiul Vulcan, județul Gorj. Pleacă de la N. la S., până la hotarul Mehedințului, hotar ce trece pe la picioarele lui. Pe acest deal se află pădure și izlaz.

Chivei (Pîrlul-), *pîrlă*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Hîrja. Izvorește din muntele Ploștina și se varsă d'a dreapta Oituzului.

Chivei (Rîpa-), *ripă*, comuna Micești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Chivei (Vâlceaua-), *vâlcea*, com. Micești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Ciacal, *deal*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Oltina. Se desface din dealul Macuc, se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V.-V. spre S.-E.-E., brăzdînd partea nordică a plășei, pe cea estică a comunei Oltina, ce se află așezată la poalele sale sud-vestice și partea vestică a comunei Beilicul, ce se află așezată la poalele sale de S.-E. Dintre vîrfurile sale, cel mai înalt este vîrfurile Oltina, care are 132 m. Natura lui e p'alocurea stîncoasă. Este acoperit cu finețe, puține semănături și mai puține păduri și tufărișuri. Pe muchea sa merge drumul comunal Oltina-Beilicul-Mîrleanul.

Ciacîrul, sau **Tufești**, *com. rur.*,

situată în luncă, pl. Balta, jud. Brăila, pe malul stîng al Dunărei. Se mărginește la N. cu Valea-Cînepei și Gropeni; la S. cu Pîrlita și Stăncuța; la V. cu Vizirul și la E. cu balta de pe malul stîng al Dunărei. Are forma unui patruleter dreptunghiular și o suprafață de 20000 hect., cu o populație de 357 capi de familie, sau 1618 suflete, din cari 197 știu carte și 1421 nu știu.

Contribuabili sunt 255.

Sătenî împroprietăriți din 1864 sunt 150 și din 1878, 151; neîmproprietăriți sunt 100.

Are 6 debite și 10 cîrciumi.

Vite mari cornute sunt 1664 (boi 718, vaci 739, tauri 5, viței 202); cai sunt 670, oi 509.

În comună se face un bilciu, în ziua de Înălțarea-Domnului.

Drumuri: la Brăila 23 kil. spre N.-E. pe malul Dunărei pe drumul poștei vechi, până la Chiscani și apoi pe șoseaua jud. Brăila-Călărași, la malul Dunărei spre E., la Stăncuța 13 kil. spre S.-E.; la Pîrlita spre S. 11 kil.; la Valea-Cînepei spre N. 8 kil.; la Gropeni spre N. 10 kil. Comuna are 5 strade. Printr'însa era drumul poștei vechi de la Brăila la Călărași. Com. Ciacîrul s'a fondat în 1832, prin așezarea locuitorilor din cătunele vecine, și anume: din Tufești, acum siliște spre V. unde se află încă urme; din căt. Ibișul, azi siliște spre S.-E. în lunca bălții; din căt. Porumbului, azi siliște la S.-E.; din Cuptoarele, Ciatîrul, Chirtul și Rama sau Arama.

Mutarea locuitorilor s'a făcut prin executare. În 1848, satul a ars mai mult de jumătate. Rușii au trecut p'aci în războaiele lor cu Turci.

Ciacîrul, *sat*, județul Brăila, pe muchea platoului de N., în partea

de V. a comunei cu același nume, la 33 kil. spre S. de orașul Brăila. Satul este așezat în lungul muchei și s'a înființat la 1832. E compus din sățișoarele: Tufești, Ibișul, Porumbarul, Cuptoarele, Ciatîrul, Chirtul și Rama, care erau pe teritoriul acestei com. Administrația județului de pe atunci a adunat pe locuitorii acestor sățișoare, formînd satul Tufești, numit mai în urmă Cea-cîrul. Locuitorii cunosc acest sat sub numele de Tufești. Suprafața satului este de 150 hect., cu 300 case; 11 cîrciumi; 2 băcăniș; 5 cusătorii; o cizmărie; o croitorie de haine bărbătești. Are o școală de băeți înființată la 1830, întreținută de stat și frecventată de 72 elevi; o școală de fete, întreținută de com. și frecventată de 27 eleve. Ambele școli au un bun local propriu. Are o biserică clădită, la 1838, de locuitori.

Populația satului e de 368 capi de familie, sau 1637 suflete, din cari: 791 bărbați, 827 femei; 644 căsătorii, 974 necăsătorii; 197 știu carte, 1421 nu știu.

Vite sunt: 670 cai, 9 asini, 1664 vite cornute, 329 oi, 10 capre, 314 rîmători.

Sunt 60 stupi.

Ciacîrul, *deal*, com. Filipești-de-Pădure, plasa Filipești, județul Prahova.

Ciagiul, *suhă*, cu loc de pășune, în suprafață de 1072 hect., pe trupul moșiei Iași, proprietatea Strîmba, a d-lui Em. Grădișteanu, pendinte de com. Strîmba, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca.

Ciair-Iuc, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Constanța, comuna Techir-Ghiol, căt. Hazi-Diuliuc, situată în partea sudică a plășei și cea nord-vestică a comunei,

la 5 kil. spre N.-V. de cătun, pe muchea dealului Hazi-Diuliuc. Are 73 m. înălțime, dominînd drumul comunal Hazi-Diuliuc-Hasancea. Este artificială și acoperită cu verdeață, servind odinioară ca punct de orientare.

Ciair-Orman, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra - Nouă, comuna Cuzgun; se desface din poalele nord-vestice ale dealului Cara-Amant; se îndreaptă întîiu spre N., apoi spre V., într'o direcție de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea estică a plășei și a comunei. Trece prin satele Cara-Amant și Cuzgun, se unește cu valea Iort-Culac; și, după 10 kil. de drum, se deschide cu valea Beilicul pe dreapta, ceva mai jos de orașul Cuzgun.

Ciairul, sau **Glodul**, *teren cultivabil*, pe moșia Muereștilor, județul Vâlcea, în întindere de 8 hect. și 506 m. p. E situat în com. Muereasca-d.-j., pl. Cozia. A aparținut Episcopiei Rîmnicului.

Ciairul-din-Mijloc, *vale*, în județul Constanța, plasa Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Rasova. Se desface din poalele sud-estice ale dealului Malagenilor; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V.-S. spre N.-N.-E., brăzdînd partea vestică a plășei și cea de S. a comunei. După un drum de 4 kil., printre dealurile Malagenilor și Grindul-Mare, se unește cu valea Saiana-Doice, străbate satul Rasova și se deschide în Dunăre chiar în mijlocul satului. Pe valea ei merge drumul vecinal Rasova-Ivrinezul-Noă.

Ciairului (Măgura-). *măgură*,

pl. Băilești, com. Siliștea-Crucei, jud. Dolj.

Ciairului (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei Luncavița. Se deschide din poalele nord-vestice ale dealului Gîlmele-Inșirate; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plășei și pe cea de mijloc a comunei, fiind la mijloc între cătunele Luncavița și Rachel, al căror hotar îl face pe o mică întindere. Se întinde printre movilele Cadiasa și Moș-Toma; taie șoseaua județeană Măcin-Tulcea pe la kil. 51, și, după 4 kil. de curs se termină în stuful de pe marginea satului Luncavița.

Cial-Margea, *sat*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, căt. comunei Bairam-Dede, situat în partea sud-estică a plășei și sud-vestică a comunei, la 5 kil. spre S. de căt. de reședință, Bairam-Dede. Este așezat pe Valea-Sarapcea și este închis în partea sudică de dealul Mezarlic - Malcoci. Este dominat de vîrfurile Tazli-Iuiuc, care este la 2 kil. spre N. de sat și care are o înălțime de 178 m. Populațiunea se compune numai din Bulgari și Turci. Drumuri comunale pleacă în toate direcțiunile: la N. spre Bairam-Dede; la N.-E. către Cavaclar; la S.-E. către Calfa-Chioi; la S. către Docuzaci și la N.-V. către Demircea și Haiman-Chioi.

Ciali-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Gărvan și Lipnița. Este formată din două mici văi, din care una își are începutul în părțile nordice ale dealului Chirigi-Iol Bair,

pe teritoriul bulgăresc al comunei Gărvan; se îndreaptă spre N. tăind hotarul mai sus de pichetul No. 11, trece prin satul Veli-Chioi, descriind mai multe cotituri, se îndreaptă apoi spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., mergînd printre dealurile Sîrt-Iol-Bair și Dermen-Sîrt, și brăzdînd partea sudică a plășei și pe cea estică a celor două comune. După un parcurs de 14 kil. se deschide în balta Ciamurli, la E. de satul Lipnița. Cursul superior și-l face prin păduri și anume: Iasi-Orman și Saia-Coru-Orman, iar cel mijlociu și inferior prin tufărișuri. Malurile-î sunt înalte, însă deschise. Printr'însa merge și un drum comunal ce duce de la Veli-Chioi la Lipnița și de la Veli-Chioi la Cranova în Bulgaria.

Ciali-Mezarlic, *movilă*, în județul Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei Sari-Ghiol, și anume pe acela al cătunului său Ilanlic, situată pe muchea dealului Acangi, în partea S.-E. a plășei și a comunei, la 1½ kil. departe spre S.-V. de satul Ilanlic, aproape de hotarul Bulgariei spre Dobrogea. Are 44 m. înălțimea și dominază satul Ilanlic, văile Ilanlic și Scangi, și drumul Ilanlic-Scangi. E artificială și servea odinioară ca punct de observație.

Cialiciul, *lac*, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-s., jud. Dolj, în S.-E. comunei; e lung de 260 m. și lat de 100 m.

Ciamurli, *deal*, în pl. Istrului, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Ciamurli-d.-s., de la care și-a luat și numele, se îndreaptă spre E., avînd o direcție ge-

nerală de la N.-V. spre S.-E. Lasă spre V. dealul Surtluc-Bair, la N. dealul Secarul, la S. dealurile Sari-Meșelic și Dolojan. La E. dealurile Ciubucluc-Bair, Bal-Bair, Taș-Bair, Taslî-Bair, Eniceri și Cara-Burum. Din el izvoresc văile Camena, Dolojan, Eschibaba și Ciamurli. Are o înălțime de 316 m. și dominează asupra satelor Ciamurli-d.-s., Camena, Eschibaba, așezate la poalele sale. Este întretăiat de multe drumuri comunale, și este acoperit în mare parte cu păduri. Dealurile secundare sunt acoperite cu fînețe și pășuni.

Ciamurli, vîrf de deal, în plasa Istrului, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Ciamurli-d.-s., de la care și-a luat și numele. Este vîrfurile culminant al dealului Ciamurli. Are 316 m. înălțime. Punct trigonometric de observație de rangul al 3 lea; dominează asupra satului Camena. Este acoperit cu păduri, iar poalele cu tufărișuri și pășuni.

Ciamurli-de-Jos, com. rur., județul Tulcea, situată în partea sud-estică a județului și a plășei Babadag, pe malul lacului Golovița.

Se mărginește la N. cu orașul Babadag, la V. cu Ciamurli-d.-s., la E. cu Canli-Bugeac, la S. cu lacul Golovița și Casap-Chioi.

Dealuri sunt: Bal-Bair, Taslî-Bair (161 m.) la N.-V., acoperite cu păduri; Bal Bair (altul), Eniceri (147 m.), acoperite cu livezi, la V.; dealul Visterna (52 m.) la N.-E., cu fînețe. Mobile sunt numeroase, artificiale, parte din ele sunt și naturale; toate acoperite cu verdeață.

Apele, cari udă comuna, sunt puține: pîriul Slava-Rusă o udă de la N.-V. spre S.-E., trece

prin cele două sate Caugagi și Ciamurli-d.-j. Are un afluent pe dreapta, valea Gealtai-Deresi la N. Apoi valea Milvel-Culac la F. Ca bălți avem numai Golovița la S.

Cătunele, care o formează, sunt: Ciamurli-d.-j., reședința la S.-E., pe malul nordic al lacului Golovița, Caugagi la N.-V., pe malul stîng al pîriului Slava.

Intinderea este de 7200 hect., din cari 180 hect. vetrele satelor, 5500 ale locuitorilor, 1620 ale statului.

Populațiunea este amestecată; sunt 214 familii, cu 1107 suflete, din cari 220 bărbați, 204 femei, 694 copii. După naționalități sunt: 10 Romîni, 1088 Bulgari, 2 Greci, 3 Armeni și 9 Evrei.

Sunt 170 plugari, cu 117 pluguri; sunt 4 comercianți. 3500 capete de vite.

Veniturile sunt de 6200 lei, cheltuelile de 6150 lei. In com. sunt 210 contribuabili.

Drumurile sunt cele comunale, cari duc la satele învecinate: Canli-Bugeac, Potur, Beidaut, Slava-Rusă, și șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, care trece printre cele 2 sate.

Biserică e una singură, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului, zidită de locuitori, cu 10 hect., 1 preot și 1 cîntăreț.

Școală e una singură în Ciamurli-d.-j., fondată în 1883 de comună, cu 10 hect., 1 învățător, 57 elevi înscriși, 30 promovați.

Ciamurli-de-Jos, sat, în pl. Babadag, jud. Tulcea, cătunul de reședință al comunei Ciamurli-d.-j., așezat pe malul lacului Golovița, în partea sud-estică a plășei și a comunei. Satul are o întindere de 140 hect., cu o

populație de 160 familii, cu 712 suflete. Ocupația principală este agricultura și creșterea vitelor.

Ciamurli-de-Sus, com. rur., situată în partea centrală a județului Tulcea și cea nordică a plășei Istrului, pe pîriul Ciamurli.

Se mărginește la N. cu comuna Slava-Rusă, la E. cu Ciamurli-d.-j., la V. cu județul Constanța, la S. cu com. Beidaut.

Solul este foarte accidentat; ast-fel avem dealurile: Periclic 386 m., Batacla-Bașa la V., cu păduri, Sacar-Bair 260 m., Bechir-Ceair 192 metri, Deolnuc-Bair 215 metri, Camena 149 m. la N., cu păduri, Taș-Bair, la E., cu livezi, Solugean, Sari-Meșelic, la S., cu fînețe, Dolojan 210 m., Dalicla 217 metri, Ciamurli 316 m., Cuciuc-Bair 165 m., prin mijloc, acoperite cu păduri și livezi. Mobile sunt puține.

Apele cari udă comună sunt: Valea Hagi-Omer la V., pîriul Slava-Rusă și afluentul său Camena la N., Beidaut cu afluenții săi, văile: Durasa-Cairac, Cavaclac-Cairac, Dolojan, Calaiği, la S. și V., Valea-Satului său Ciamurli, prin mijloc.

Cătunele cari o formează sunt: Ciamurli-d.-s., reședința la S.-E. pe pîriul Ciamurli, Camena la 6 kil. spre N. pe Valea-Camena, Eschibaba la 5 kil. spre V. pe valea Eschibaba, Testemel la 7 kil. spre N.-V. pe pîriul Beidaut, Hagi-Omer la 15 kil. spre N.-V. pe valea Hagi-Omer.

Intinderea este de 7515 hect., din cari 365 hect. acoperite de vetrele satelor, 5200 hect. ale locuitorilor, 1950 hect. ale statului.

Are o populație de 386 familii, sau 1875 suflete. După

naționalitate sunt: 82 Români, 1618 Bulgari, 161 Tătari, 2 Greci, 3 Armeni, 9 Eleni și 6 Țigani.

Sunt 384 plugari, cu 118 pluguri. Vite sunt 2015 capete.

Budgetul comunei este de 9500 lei la venituri și 9200 lei la cheltuieli. Are 350 contrib.

Drumuri comunale sunt la: Slava, Beidaut și Ciamurli-d.-j.

Are trei biserici, una în reședință, cu hramul Sf. Gheorghe; alta în Eschibaba, cu hramul Metodi și Ciril; a treia în Camena cu hramul S-ta Mina, zidite de locuitori, cu câte 10 hectare, deservite de 3 preoți și 3 cîntăreți.

Școli sunt 2, în Camena și Eschibaba, fondate de stat, cu câte 10 hect., 2 învățători, frecventate de 134 elevi.

Ciamurli-de-Sus, sat, în plasa Istrul, jud. Tulcea, cătunul de reședință al comunei Ciamurli-d.-s., așezat în partea nordică a plășei și cea sud-estică a comunei, pe pîrîul Ciamurli. Are 140 hect. întindere. Sunt 112 capi de familie, cu 564 suflete.

Ciamurlia, baltă sau *mlaștină*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Lipnița și Ghiuvegea. Ea este o prelungire sudică a bălții Oltina; începe de la locul unde se sfîrșește balta Oltina, lîngă satul Cișla; se îndreaptă spre N., până lîngă movila Iortmac, unde începe balta Iortmac. Are o lungime de 8 kil., o lărgime de 700-800 m. și este închisă între dealurile Sîrt-Iol-Bair la V., cu dealul deasupra Cișlei la E. Intr'însa, pe stînga, se deschid două văi: Dere-Ceair și Ciali-Ceair, cea d'întîiu lîngă locul numit și Podul-Piei.

Ciardacul, trup din *moșia* Agapie, com. Filiorul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, cuprinde pe teritoriul său o pădure de brazi.

Ciardacul, lac, situat pe teritoriul com. Alimănești, pl. Siuld.-s., jud. Olt.

Ciardacul, movilă, jud. Brăila, la 1½ kil. spre N. de satul Nazîrul, unde inginerii statului-major austriac au avut un punct de triangulațiune la facerea hărții județului.

Ciardacul, movilă, jud. Brăila, la S. de com. Tichilești.

Ciardacul, munte, în com. Filiorul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, eșit din ramura muntelui Măgura, la S. de mănăstirea Agapia.

Ciaric-Cairac, deal, în jud. Tulcea, plasa Istrului, pe teritoriul comunelor rurale Beidaut și Casimcea. Se desface din dealul Alifaci, se întinde spre E., avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E. și brăzdînd partea vestică a plășei și a comunei Beidaut și pe cea estică a comunei Casimcea. Se întinde spre valea Cail-Dere, făcîndu-î malul stîng înalt și stîncos. El este tăiat de o mulțime de drumuri, Alifaci-Cail-Dere-Eschibaba; are un vîrf stîncos de 287 m., care dominează asupra satului Cail-Dere; este acoperit cu finețe.

Ciarinci, pîrîu, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul comunei Ciamurli-d.-s., și pe acela al cătunului Eschibaba; izvoarele din poalele nordice ale dealului Ceșme, se îndreaptă spre E., avînd o direcție gene-

rală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea vestică a comunei; curge numai prin păduri, și după un curs de 2 kil., merge de se aruncă în pîrîul Beidaut, pe dreapta.

Ciatal, pichet românesc, în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul orașului Tulcea, la bifurcația brațului Chilia de brațul Tulcea, la 2 kil. spre E. este satul Pătălăgeanca.

Ciatal-Bair, deal, în pl. și jud. Tulcea, com. Congaz, o prelungire vestică a dealului Orta-Bair, situat în partea sudică a plășei, și nord-estică a comunei. Se prelungeste la N. cu dealul Cazîlgic-Bair. Are 156 m., și dominează asupra satelor Congaz și Eni-Chioi. Este acoperit cu tufisuri, resturi din întinsele păduri de odinioară.

Ciatal-Chioi, sat, în pl. și jud. Tulcea, cătunul comunei Satul-Nou, așezat pe malul drept al brațului Chilia, la 7 kil. spre S.-V. de reședință; și-a luat numele de la pichetul Ciatal, situat la bifurcația Chilieii, de Tulcea. Are o întindere de 880 hectare, din cari, casele în număr de 70 ocupă 28 hectare, restul e al locuitorilor și al Statului; populația lipoveană, are 35 familii, cu 188 suflete.

Ciatal-Iolu-Iuc-Bair, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comunei Gârvan și pe acela al cătunului Cuiugiuc. Se desface din ramificațiile vestice ale dealului Sapo-Bair; se întinde spre V. în o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd ast-fel partea sudică a plășei și pe cea sud-vestică a comunei.

Are o înălțime de 158 m. și dominează văile Cavac-Culac-Ceair și Cuiugiuc-Ceair, precum și satul Cuciuc-Cainargi, așezat la poalele sale sud-estice. Este acoperit cu păduri în partea nordică; viile satului Cainargi îi acoperă pantele sud-estice; restul e cu tufărișuri. Pe muchie merge și un drum comunal Cuiugiuc-Cuciuc-Cainargi.

Ciatal-Orman, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Satul-Now, și anume pe acela al cătunului Pîrjoaia. Se desface din dealul La-Două-Movile. Se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E. brăzdînd partea vestică și centrală a comunei și pe cea nordică a plășei. La poalele sale vestice este așezat satul Pîrjoaia, iar la cele estice comuna Satul-Now. Are o înălțime de 140 m. dominînd satele Pîrjoaia și Satul-Now, precum și un drum comunal ce le unește. Are o natură humoasă și este acoperit în general numai cu finețe și semănături.

Ciatal - Orman, deal, acoperit cu o pădure mare ce poartă același nume, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei urbane Cuzgun și anume pe acela al cătunului Cara-Amat. Se desface din dealul Echiu-Iuiuc-Olceac; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. și brăzdează partea estică a plășei și a comunei. Se întinde între văile Ciair-Orman, Iort-Culac, Cara-Aci-Alcea și Cara-Cialic-Culac. Are o înălțime de 140 m. dominînd văile de mai sus, satul Cara-Amat și mai multe drumuri comunale ce străbat pădurea de 12000 hect. în toate

direcțiunile. Esențele principale de lemn sunt: stejarul, jugastrul și fagul. Mai sunt și pășuni întinse.

Ciatal-Orman, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Caranlic, și anume pe acela al cătunului Curu-Orman; se desface din dealul Distrail; se întinde spre V., avînd o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea vestică a comunei și cea estică a plășei. Se ridică până la 140 m. înălțime dominînd valea Hasan-Orman, drumul județean Ostrovul-Cuzgun, cel comunal Beilicu-Curu-Orman. Este acoperit cu tufărișuri și pășuni.

Ciatal-Orman, vale, în jud. Constanța, pl. Hirșova, pe teritoriul comunei rurale Sîriul și anume pe acela al cătunului Ciatal-Orman sau Pantelimon. Pleacă din poalele estice ale dealului Hagi-Bairam; se îndreaptă spre E. printre dealurile Man-Conu, ce are pe stînga și Tepe pe dreapta. Trece prin satul Ciatal-Orman și se deschide în pîriul Casimcea, pe dreapta lui la 2 kil. spre S. de locul numit Moara-Cocoanei. Are malurile înalte și rîpoase.

Ciatal-Su, baltă mică și puțin însemnată, în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul comunei rurale Cara-Harman. E situat în partea nordică a plășei și a comunei, pe limba de pămînt ce desparte lacurile Sinoe de Tuzla. E considerat ca o prelungire a celui d'întîiu. Are 8 hect. întindere, înconjurat de nisip; nu produce mai nimic, fiind puțin adînc și noroios.

Ciatal-Tepe, deal, în pl. și jud. Tulcea, com. Agi-Ghiol, se des-

face din dealul Imalac, se întinde spre E., avînd o direcție de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și de N. a comunei. Se întinde dealungul văii Sari-Ghiol. E tăiat de drumul comunal Malcoci-Sari-Ghiol. Este acoperit cu iarbă.

Ciatîrul, siliște, jud. Brăila, la 4 kil. spre S.-E. de satul Ciacîrul, în Lunca-Dunărei, între movilele Cuptoarele și siliștea Chior-tul. Aci a fost satul Ciatîr.

Ciaunari, movilă, jud. Brăila, în marginea de V. a satului Roman. Aci a fost vechea tîrlă Ciaunari, unde s'a format satul Roman.

Ciaurești, sat, jud. Argeș, plasa Topologul, pendinte de com. rur. Alimănești-Poenari. Are 120 familii și o biserică, cu hramul Sf. Dumitru; e deservită de un preot și un cîntăreț.

Ciausești, sat, cu 300 suf., jud. Argeș, pl. Gălăsești; face parte din com. rur. Stănilăvești. Are o biserică, cu hramul Toți-Sfinții, deservită de un preot și un paraclicer.

Ciauș-Chioi, sat, în pl. Istrului, jud. Tulcea, căt. comunei Casimcea, așezat la 5 kil. spre N. de reședința Casimcea, pe ambele maluri ale văii Șasli-Cula, nu departe de pîriul Casimcea sau Tașăul. Intinderea este de 67 hect. Populațiunea este de 88 familii, cu 315 suflete, în cea mai mare parte Turci și Tătari.

Printr'însul trece și un drum comunal ce vine din Casimcea și merge spre Topologul.

Ciauș-Chioi, vale, în pl. Istrului, jud. Tulcea, comuna Casimcea,

căt. Ciauș-Chioi; ese din poalele estice ale dealului Curu-Bair; se îndreaptă spre E., primește pe stînga valea Sasli-Cula, trece prin satul Ciauș-Chioi și se deschide în riul Casimcea, mai sus de satul Ali-Faci.

Ciauș-Chioi, *vîrf de deal*, în pl. Istrului, jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Casimcea, și anume pe acela al cătunului Ceauș-Chioi, de la care și-a luat numele. Este un vîrf al dealului Curu-Bair, din județul Constanța, la hotarul între cele două județe. Are 280 m., dominînd asupra satului și drumului comunal Ciauș - Chioi - Ali - Faci. Este acoperit cu pășuni.

Ciaușul, *numire vechie*, a cătunului Mărăcini - Grecului, com. Obidiți, jud. R.-Sărat, tot așa se mai numea și căt. Plopi-Vechi din com. Măcrina.

Cibota. (Vezi Cioboata, județul Bacău).

Cibrul, *nume*, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, jud. Dolj, ce purta în vechime moșia Ciuperceni.

Cicadaia, *iaz*. (V. Hucul, pîrîu, jud. Iași).

Cicănești, *com. rur.*, așezată pe șesul dintre Valea-Topologului și Valea-Argeșului, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 6 kil. de com. rur. Șuici, reședința subprefecturii, și la 50 kil. de Pitești; se compune din satele: Bărsești, Cicănești-d.-j. sau Tutana, Cicănești-d.-s., avînd peste tot 173 fam., cu 1041 sufl.

În comună sunt 2 biserici; o școală primară rurală; 3 circiumi.

Budgetul comunei pe anul 1885—86 a fost de 1142 lei la

venituri și de 1076 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 137 contribuabili și are un buget de 1243 lei la venituri și de 947 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 690 capete vite mari (650 boi și vaci, 40 cai) și de 1940 vite mărunte (1331 oi, 190 capre și 419 rîmători).

În apropiere de satul Cicănești se recunosc încă urmele unei fabrici de sticlărie ce a existat în vremea de demult; asemenea se mai găsesc urme de zidării vechi, biserici și cimitire. La N.-E. de această comună și în depărtare de 3 kil. se află ruinele cetății Poenari.

Cicănești-de-Jos, sau **Tutana**, *sat*, cu 66 familii, jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din com. rur. Cicănești. Are o biserică cu hramul Nașterea-Mai-cei-Domnului. E deservită de un preot și un cîntăreț; o școală primară rurală.

Cicănești-de-Sus, *sat*, cu 56 familii, jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din com. rur. Cicănești. Are o biserică cu hramul Sfînta Troiță, deservită de un preot și un cîntăreț.

Cichirdic, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Stănița, spre V. de satul Stănița și la o depărtare de 3 kil. de el. Este așezat pe deal. Are 32 capete de familii, cu 106 locuitori, din care 32 contribuabili; locuiesc în 32 case. Populația este numai romînă. Mai înainte, satul se numea Todireni-Sturzei.

Sunt 87 capete vite mari.

Cicilia, *munte*, în jud. Buzău, com. Colți, căt. Muscelul-Cărăi-

mănești; e acoperit de izlaz, are culminație Valea-Cicilei, care face hotar despre comuna Boziorul.

Cicloavele, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Bordușani, jud. Ialomița.

Cicoa-Florescului, *deal*, în com. rur. Jidoștița, pl. Ocoiul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cicoare, *poiană*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d. s., com. Racova, din pădurea Racova.

Cicoarei (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Grăjdana, căt. Izvoranul; ese din pădure și se scurge în Valea-Boului.

Cicraci, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Constanța.

Este situată în partea de E. a județului, la 26 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtului și în partea septentrională a plășei, la 6 kil. spre E. de comuna Cara Murad, reședința ei. Comunele și cătunele învecinate cu dînsa sunt; Șahman la 6 kil., Gargalicul-Mic la 8 kil., Gargalicul-Mare la 9 kil. (ale comunei Gargalicul) spre E., Canara, (al comunei Palazul-Mare), la 9 kil. spre S., Carol I la 10 kil. spre V.

Se mărginește la N. cu comuna rurală Cogelac (jud. Tulcea), de care se desparte prin dealul Cascalic-Bair. Cătunul Canara (al comunei Palazul) despărțindu-se prin șoseaua Cara-Murad-Canara și lacul Sirt-Ghiol; la E. cu comuna Gargalicul, de care se desparte prin lacul Tașăul, valea Taș-Culac și dealul Tașăul-Sirti, cu Marea-Neagră și cătunul Peletlia (al comunei Cara-Harman), despărțindu-se prin dealul Peletlia, iar la V.

cu comuna rurală Cara-Murad, de care se desparte prin dealul Cara-Murad și valea Dolufaci, și cu cătunele Ester și Șeremet (ale comunei Pazarli), despărțindu-se prin dealurile Docufaci, Beris-Bair, apa Visterna și valea Ali-Culac-Dere.

Solul său este destul de accidentat, fiind brăzdat de trei culmi, cu ramificațiunile lor, și anume: culmile Cara - Murad, puțin și Dorobanțul la V. și culmea Tașăului la E. Dealurile principale, cari brăzdează teritoriul comunei, sunt: Culmea Cara-Murad, dealul Beriș-Bair, cu vârful Beri-Tepesi (129 m); Dolufaci, cu vârful Dolufaci-Tepe (78 m.); dealul Cicraci, cu vârful Dolufaci (103 m.), dealul Iuci-Bair, cu vârful Iuci-Tepe (92 m.) și Cicraci (89 m.); dealul Cara-Coium-Bair, cu vârful Caraevila (74 m.); dealul Mamaia, cu vârful Mamaia (34 m.) și Cogea (44 m.); dealul Tepe-Bair (90 m.), cu vârful Movila-Imbinată (83 m.); dealul Cogea, cu vârful Islamenc (80 m.). Toate aceste dealuri sunt situate în partea de V., plecând din muchea Cara-Murad, cu o direcție generală de la V. spre E., printre apa Casimcea și văile adiacente pe dreapta: Visterna, Palaz, Dolufaci, Cicraci și Cogea, dominând malul drept al pârului Casimcea sau Tașăul, făcându-l pe alocurea înalt și pietros, văile de mai sus, satele Palazul-Mic, Dolufaci, Cicraci, Cara-Coium, Mamaia și Cogea, malul de V. al lacului Tașăul, o parte din malul Mării, malul de N. al lacului Sirt-Ghiol, și șoseaua națională Constanța-Babadag-Tulcea de la satul Canara și până la satul Palazul-Mic; deci pe o distanță de aproape 20 kil., ele sunt presărate cu movile și acoperite

cu finețe și puține semănături, copaci n'au de loc. Dealurile culmei Dorobanțul sunt reprezentate prin dealul Visterna cu vârful Visterna (134 m.) de natură stîncos, dominînd pârul Casimcea și afluentul său pârul Visterna, brăzdat de văi prăpăstioase și acoperite cu finețe. Dealurile culmei Tașăul sunt acestea: Aliculac-Bair, cu vârful Aliculac-Tepe (114 m.); dealul Peletia, cu vârful Cara-Tepe (165 m.); dealul Cavargic, cu vârful Cavargic (105 m.); dealul Palaz, cu vârful Mocan-Iulghent-Uba (105 m.), Cara-Iuba (101 m.) și Palaz-Iuba (94 m.); dealul Tașăul-Sirt, cu vârful Eșil-Iuiuc (104 m.) și Tașăul (85 m.), dealul Șahman, cu vârful Șahman (64 m.).

Toate aceste dealuri sunt situate în partea de E. a comunei, desfăcîndu-se din muchea Tașăul, avînd toate o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., și chiar de la N. la S., întinzîndu-se printre pârul Casimcea sau Tașăul și văile sale adiacente pe stînga: Ali-Culac-Dere, Alciac-Dere, Cavargic-Culac, Cișla-Culac și Tașăul, dominînd malul stîng al pârului Casimcea, făcîndu-l ici și colo înalt și pietros, văile de mai sus, malul de N. al lacului Tașăul și satele Tașăul, Palazmic și Cavargic; ele sunt acoperite cu semănături și finețe, și sunt lipsite de păduri sau crînguri.

Movilele sunt destul de numeroase, fiind în număr de 38; toate vârfulurile dealurilor amintite mai sus sunt surmontate de cîte o movilă; ele sunt artificiale, adică construite atît în timpurile antice cît și în cele medievale, servind fie ca locuri de înmormîntare căpeteniilor, sau ca puncte de ob-

servație, cînd cu invaziunile barbarilor.

Cursurile de apă cari udă comuna sunt: 1. Pârul Casimcea sau Tașăul; vine din județul Tulcea din dealul Hagi-Omer-Bair, intră în județul Constanța mai jos de satul Chirșlic (Tulcea), și în com. Cicraci mai jos de satul Șeremet (al comunei Pazarli); udă teritoriul comunei în partea nordică și vestică a comunei, trecînd pe lîngă satul Cavargic (la 1 kil. spre S.-V.), cătunul Cișlarin-Canaras, satul Palazul-Mic, Tașăul (la 1 kil. spre V.) se varsă în lacul Tașăul, de unde mai are și numele de riul Tașăul. Malurile sale sunt înalte și în multe locuri stîncose; primește ca afluenți, pe teritoriul comunei, pe stînga, pârul Ali-Culac și pe dreapta apa Visterna la hotarul de N.-V. spre comuna Pazarli. 2. Pârul Tașăul, un altul diferit de cel de sus, pleacă din dealul Tașăul-Sirt, udă partea estică și cea centrală a comunei, trece prin căt. Tașăul și se varsă în lacul Tașăul, în partea nord-vestică a lui, ca și pârul Casimcea, la 800 m. spre E. de gura pârului Casimcea, formînd împreună cu el, la gura lor, o mlaștină acoperită cu stuf. 3. Pârul Cicraci, un mic pârîiaș, în partea centrală a comunei; pleacă din dealul Cara-Coium-Bair, cu o direcție de la S. spre N., și se varsă în lacul Tașăul în partea sudică; are maluri înalte.

Văile sunt numeroase, unele mai mici, altele mai mari, între cari remarcăm: Beriș-Culac și Palazului, adiacente pe dreapta ale pârului Casimcea, în partea nord-vestică a comunei, Ali-Culac-Dere, Alciac-Dere, Cișla-Culac, adiacente pe stînga tot ale aceluiași pârui

Casimcea, în partea nordică și nord-estică a comunei. Valea Taș-Culac ce se deschide în lacul Gargalic, în partea estică pe hotarul spre com. Gargalic, valea Dolu-Faci ce trece prin satul Dolu-Faci, valea Cicraci ce trece prin satul Cicraci cu malurile înalte și ripoase, deschizându-se în lacul Tașaul în partea vestică a lui, prin centrul comunei, valea Cogeali în partea sudică a comunei, deschizându-se în partea nordică a lacului Sirt-Ghiol, trecând prin satul Cogeali. Ele foarte rar au apă, numai în timpul ploilor și al primăverii. Bălți sunt: Lacul Tașaul cu o întindere totală de peste 1000 hect. (din cari 650 hect. aparțin comunei Cicraci) în partea estică a comunei, despărțit de malul mării printr'o plagă largă de 1 kil. acoperită cu pietriș și nisip. Malurile sale sunt înalte și prin unele locuri sunt pietroase și stincoase, mai cu seamă cel sudic. În partea sudică are o insulă numită Cuciuc-Ada (insula mică cu 12 hect.) aparținând comunei Gargalicul. Primește pârăile Casimcea, Tașaul și Cicraci și văile Cicraci și Dolu-Faci. Produce pește ce se consumă și se exportă în diferite locuri, însă venitul aparținând statului. Cara-Coium I (8 hect.), Cara-Coium II lângă satul Cara-Coium, în partea estică a comunei, sunt acoperite cu stuf. Sirt-Ghiol cu o întindere de 1200 hect., din cari 250 hect. aparținând comunei Cicraci, restul comunei Palaz, malurile joase și cel nordic acoperit cu stuf, despărțit de mare printr'o plagă largă de 150 m. acoperită cu pietriș și nisip conchiliar. El este așezat în partea sudică a comunei. În el se află o insulă numită a lui

Ovidiū, ce atîrnă de com. Palazu. Mamaia, un lac mic în partea de S.-E. a comunei, lângă satul Mamaia și lacul Sirt-Ghiol, cu 15 hect. întindere și acoperit numai cu stuf. Aceste lacuri sunt formate de Marea-Neagră, fiindcă apa lor e sărată și amară ca și a mării, conțin mai aceleași feluri de pești și plante; ele formaū mai mult niște golfuri ale ei, și apa retrăgîndu-se, ele s'au transformat în lacuri. Marea-Neagră udă comuna în partea estică, pe o lungime de 9 kil.; malul său este puțin înalt, atingînd pe alocurea 6—7 m. lângă lacul Sirt-Ghiol, și acoperit cu o plagă largă de 100—1300 m. acoperită cu nisip și pietriș, aflătoare între mal și lacurile Sirt-Ghiol, Mamaia, Cara-Coium I și al II-lea, Tașaul și Gargalicul format de ea.

Cătunele cari formează comuna sunt nouă și anume: Cicraci, reședință, în partea centrală a comunei, pe valea Cicraci, și pe malul vestic al lacului Tașaul, închis și dominat la N. de dealul Cicraci cu vârful Dolu-Faci, la S. de dealul Iuci-Tepe-Bair cu movilele Iuci-Tepe și Cicraci. Casele sunt mici, adunate fără regulă. Dolu-Faci, tot în partea centrală a comunei, la 2¹/₂ kil. spre N.-V. de reședința Cicraci, pe valea Dolu-Faci și pe colțul nord-vestic al lacului Tașaul, închis și dominat la Nord de dealul Dolu-Faci cu vârful Dolu-Faci-Tepe, la V. de dealul Cara-Murad și la S. de dealul Cicraci cu Vârful Dolu-Faci; el este o adunătură de vre-o 25 case mici, rău zidite. Tașaul, așezat tot în partea centrală a comunei, la 4 kil. spre N. de reședința Cicraci, pe ambele maluri ale pîrîului Tașaul, întinzîndu-se până aproape de malul nordic al la-

cului Tașaul și de gura celor două pîrae, Tașaul și Casimcea; este închis și dominat, la N. și V. de dealul Palaz, la E. de dealul Tașaul-Sirt cu Vîrful Tașaul, la S.-E. de dealul Șahman. Palaz-Mic, în partea nordică a comunei, la 8 kil. spre N. de cătunul de reședință Cicraci, pe malul stîng al pîrîului Casimcea și la poalele vestice ale dealului Palaz, de care este dominat prin movilele Cara-Uba, Palaz și Mocan Iulghen-Uba. Cișlarîn-Canarassi, o adunătură de vre-o cinci case, în partea nordică a com., la 9 kil. de reședința Cicraci, pe malul stîng al văii Cișla-Cula și al pîrîului Casimcea la unirea lor, lângă un crînguleț, închis și dominat la E. de dealul Palaz cu movila Cara-Uba, iar la V. de dealul Beriș-Bair. Cavargic, tot în partea nordică a comunei, la 11 kil. spre N. de reședința, Cicraci, pe ambele maluri ale văii Alceac-Dere sau Cavargic, la 1 kil. depărtate de pîrîul Casimcea, închis la N.-V. de dealul Ali-Culac-Bair, iar la E. și S. de dealul Cavargic cu movila Cavargic, Cara-Coium, în partea sudică a comunei, la 5 kil. spre S.-E. de reședința Cicraci, pe malul sudic al lacului Tașaul, la 2 kil. departe spre V. de malul mării, închis și dominat la N. și V. de dealul Cara-Chioi-Bair cu vârful Caraiavile, la S. de dealul Mamaia cu vârful Mamaia. Mamaia tot în partea sudică a comunei la 8 kilometri spre S.-E. de reședință, pe malul nord-estic al lacului Sirt-Ghiol, la 500 m. departe spre V. de malul mării, la poalele estice ale dealului Mamaia ce-l domină prin movilele Cogeali și Mamaia. Cogeali, tot în partea sudică a comunei, la 6 kil. spre S. de

reședință, pe ambele malurile văii Cogeali, închis și dominat la N. și E. de dealul Mamaia cu movila Cogeali, la V. de dealul Tepe-Bair și la S. de dealul Cogeali.

Suprafața totală a comunei este de 18320 hect., din care 565 hect. ocupate de vetrele și grădinile celor 7 sate, cu 374 case; iar restul de 17946 hect., împărțit între Stat și proprietarii, care au 7802 hect. și locuitorii ce posedă 10144 hect.

Populațiunea sa totală e de 458 familii, cu 2068 suflete, din care 1123 bărbați, 945 femei; 1157 necăsătoriți, 852 căsătoriți, 56 văduvi, 3 divorțați; 348 știți carte, 1720 nu știu; 1970 cetățeni români, 96 supuși străini, 2 nesupuși; 1012 ortodocși, 440 catolici, 603 mahomedani, 13 armeni; 389 agricultori, 11 comercianți, 17 industriași, 11 alte profesii.

Sunt 458 contribuabili.

Improprietăriți 489, și neimproprietăriți 69.

În ceea ce privește calitatea pământului, cele 18320 hect. se împart astfel: 4000 hect. teren neproductiv (din care 565 hect. vetrele satelor și 3435 hect. bălți, stuf, etc.), 14320 hect. teren productiv, din care: 10918 hect. teren cultivabil (din care 2762 hect. ale statului cu proprietarii și 8156 hect. ale locuitorilor), 8 hect. teren necultivat (din care 61 hect. ale statului), 3311 hect. teren izlaz (din care 1350 hect. ale statului cu proprietarii și 1961 ale locuitorilor), 30 hect. teren vii (din care 3 hect. ale statului cu proprietarii și 27 ale locuitorilor), 45 hect. păduri (din care 45 hect. ale statului cu proprietarii).

În comună sunt: 353 plugari, care au 249 pluguri (105 cu boi, 144 cu cai), 343 care și

căruțe (6 cu boi, 337 cu cai), 5 mașini de semănat, 41 mașini de secerat, 6 mașini de bătut porumb, 2 grape de fier, 20 mașini de vînturat, 105 puțuri în comună. Comuna are 22067 capete de vite, din care 1357 cai, 2016 boi, 4 bivoli, 8 asini, 18043 oi, 637 porci. În comună sunt 2 mori pe apă, 4 mori de vînt; 17 industriași (fierari, mecanici, lemnari, etc).

Comerțul se face de către 11 comercianți.

Budgetul com. este de 15547 lei la veniturii și 6213 lei la cheltuieli.

Căi de comunicație sunt: șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, ce trece pe la 2 kil. spre V. de comună, apoi drumuri comunale la Cara-Murad și Palaz-Tașăul.

Sunt 3 biserici catolice și 5 gîmii cu 5 hogi.

Sunt 3 școli catolice și 3 turcești alipite pe lângă geamii.

Cicraci, sat, în jud. Constanța, plasa Constanța, cătunul de reședință al comunei Cicraci; situat mai mult în partea centrală a plăsei și a comunei pe valea cu același nume și în apropierea lacului Tașăul; fiind închis la N. de dealul Cicraci cu vârful său Dolu-Faci și la S. fiind dominat de vîrfurile Iuci-Tepe (92 metri) și Cicraci (89 metri). Populația sa, compusă din Germani, Români și puțin Bulgari, se ocupă mai ales cu pescăria și puțin cu agricultura. Șoseaua națională Constanța-Babadag, trece prin apropierea satului; un singur drum comunal pleacă spre S.-E. ducînd la Cara-Coium.

Cicraci, deal, în plasa și jud. Constanța, pe teritoriul comunei rurale Cicraci. Se desface

din dealul Cara-Murad; se îndreaptă spre V. și se întinde pe la N. satului Cicraci până la lacul Tașăul. Are o înălțime de 103 m. pe care o atinge în vârful Dolu-Faci.

Cicraci, pîrîu, în plasa și jud. Constanța, com. Cicraci; izvoarește din dealul Cara-Chioi-Bair; se îndreaptă spre N. și, după un mers de 1½ kil., se varsă în lacul Tașăul, la 1½ kil. spre E. de satul Cicraci.

Cicraci, punct trigonometric de observațiune, avînd 89 m. înălțime, pe marginea șoselei naționale Constanța-Babadag; domină satul Cicraci, precum și o parte din lacul Tașăul, jud. Constanța.

Cicul-Tarcăul, masiv muntos, ce se cuprinde între Oltul, Bicazul, Bistrița, Siretul, Trotușul și Uzul, jud. Neamțu. Cele mai principale culmi ale lui sunt: masivul culmei Tarcăului, dintre pîrîul Domucul și Tarcăul, Goșmanul, dintre Tarcăul și Bistrița. Acest din urmă se bifurcă la sorgintea Asăului și trimite Culmea-Pietroasă între Asăul și Trotușul, și Goșmanul între Asăul, Tazlăul-Sărat și Tazlăul. Spațiul dintre Tazlăul-Sărat, Tazlăul și Bistrița este umplut de un masiv orografic lipit de masivul Goșmanului la Sudul pîrîului Netchid și care se numește Masivul-Tazlăului-Mare. Culmea acestuia din urmă este încă aproape paralelă cu catena centrală. Perpendicular pe culmea Cicului, se îndreptează spre E. Culmea-Haușului, care desparte apele Bicazului, Domucului și Tarcăului, de ale afluenților din stînga Trotușului. Culmea Tarcăului, întinsă între Bicazul și Trotușul posedă piscurile: Sim-

țiașul (1372 m.), Has - Haușul (1555 m.), Sălașul - lui - Mihaiu (1489 m.), Tarcăul (1664 m.), Ciudomirul - Mare (1681 m.), Arșița - Tărcuții (1372 m.), Toroșleșul (1266 m.), Grindușul (Tarcăușul).

Dispozițiunea paralelă a culmelor masivului Cicul - Tarcăul, face ca văile ce brăzdează acest masiv să fie paralele cu frontiera. Văile Domucului și Tarcăului deschid linii de rocă paralele cu frontiera; ele posedă poteci de cai și comunică prin mai multe poteci între ele, peste culmea Tarcăului. Masivul Goșmanului are culmea sa urmată de o potecă de cai, care întrunește comunicațiunile venind din Valea - Bistriței, Tazlăelor și Asăului. Valea - Bicașului deschide o trecătoare de al doilea ordin. Văile - Tazlăelor sunt urmate de șosele pietruite, de drumuri de care și, mai în sus, de poteci ca și în celelalte vălcele din clina orientală a acestui grup.

Clina occidentală este scurtă, repede, puțin accesibilă; este formată de munții Cicului. Clina orientală este accidentată de masivi groși, brăzdată de văi și vălcele, reprezentând munții Tarcăului; este mult mai accesibilă.

Cierul, deal, prelungire spre N. V. a dealului Ghilonești, comuna Cristești, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Cierul, deal, în com. Dobreni, pl. Piatra - Muntele, jud. Neamțu, situată pe moșia Almașul.

Cierul, vale, în comuna Cîrligele, plasa Piatra - Muntele, județul Neamțu.

Cierul - lui - Gorovei, deal, situat

în raionul com. Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuci.

Cierul - Popei, parte de pământ arabil, la V. de târgul Podul - Turcului, jud. Tecuci.

Cierului (Valea -), vale, între dealul Cierul și Dumbrava, în com. Cristești, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Ciești, sat, în jud. Argeș, plasa Cotmeana; face parte din com. rur. Pădurețul - Ciești. Are 50 capi de familie din 377 de suflete. În sat este o biserică cu hramul Sf. Voevozi, deservită de un preot și un cântăreț.

Cilibia, com. rur., în pl. Cîmpului, jud. Buzău, situată pe malul drept al râului Buzău, la distanța de Buzău de 20 kil. Limitele sale sunt: la N. albia râului Buzău, începînd din hotarul moșiei Bentul, com. Tăbărăști, până în Piatra - Grindul, din com. Cotul - Cioariș; la E., merge pe hotarul moșiilor: Cotul - Cioariș și Bilhacul, până în hotarul moșiei Luciul la apa Strîmba; la S., merge pe apa Strîmba; până dă în hotarul moșiei Țuguiatul, la V. se ridică pe hotarul moșiei Văleanca și dă apoi în hotarul moșiei Bentul, pe care merge până în râul Buzăul.

Suprafața acestei comune este de 4450 hect., din care: 322 arabile, 220 pădure, 56 fîneață, 787 izlaz și 165 sterp.

Terenul e șes și în mare parte băltoș; totuși agricultura se face pe o scară întinsă. N'are industrie, afară de o moară de abur și 3 stîne pe moșiile Cilibia și Mînzul. Face un comerț activ cu cereale, la gara Cilibia, unde se încarcă o mare parte din producțiunea acestui județ.

Căi de comunicație are: ca-

lea mixtă Buzău - Brăila, prin Cilibia și șoseaua vecinală Mizil - Cilibia prin Glodeanul - Siliștea, care o pune în comunicație cu mai toate comunele din plășile Tohani și Cîmpul.

Vite are: 560 boi, 505 vaci, 286 viței, 2 bivoli, 159 cai, 273 epe, 94 mînji, 2820 oi, 3 capre, 1 asin și 298 porci. Stupii sunt 150.

Comuna e formată din căt. Cilibia, Mînzul, Movila - Oii și Posta, avînd o populație de 1330 locuitori, din care: bărbați însurați 294, neînsurați 38, văduvi 15, divorțați 1, băieți 331; iar femei măritate 294, văduve 35, fete 322. Locueso în 268 case. Străini sunt: 5 Greci, 15 Austro - Ungari și 1 Bulgar. Meseriași sunt: 5 fierari, 1 lemnar, 1 rotar, 1 cizmar, 1 mașinist și 1 zidar.

Comuna are 286 contribuabili, din care 16 comercianți romîni și 4 străini. Budgetul comunei e de 5159 lei și 95 bani.

Are o școală în căt. Cilibia, frecventată de 72 elevi și 3 elevi. Știu carte 150 persoane. În com. sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți, 3 cântăreți și 2 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Sf. Ilie.

Circiumi sunt 13.

Pe la începutul secolului se află pe acest teritoriu numai satele Cilibia și Jugureanul, în care se fixase poștea, încă din timpul lui Alexandru Ipsilante; satele Mînzul și Movila - Oii s'au înființat după 1830.

Cilibia, cătun de reședință al comunei Cilibia, jud. Buzău, situat pe malul drept al râului Buzău, d'alungul șoselei și la 4 kil. spre N. de gară. Are 320 locuitori și 67 case.

Cilibia, stație de dr. d. f., județul

Buzău, pl. Cîmpul, căt. Cilibia, pe linia Buzău-Făurei, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Tăbărești (10.3 kil.) și Rosetti (10.4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 58^m,74. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 362846 lei, 45 bani.

Cilibia, (Sforile-Banului), moșie, în com. Cilibia, jud. Buzău, fostă proprietate a statului pendinte de mănăstirea Banul, azi particulară. Are ca 440 hect. arături, fîneață și 23 hect. crivină.

Cilibia, moșie, în com. Cilibia, jud. Buzău; are 570 hect., mare parte arabile, și 25 hect. crivina: Cotul-Greceanului.

Cilibia, numire, ce se mai dă moșiei Știubeiul, din com. Cilibia, jud. Buzău.

Cilibiul, sat. (Vezi Lăzăreni, sat, com. Golăești, plasa Braniștea, jud. Iași).

Cilibiul, iaz, plasa Bistrița-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul comunei Fîntînelele.

Cilianoșul, izvor, în com. Goidești, jud. Buzău. Incepe din muntele Bălescu și merge de se varsă în pîriului Bîsca-Mică, puțin mai jos de izvorul Magyarosbochor, făcînd limită despre Transilvania.

Cilci-Dere, un alt nume al pîriului Telița, jud. Tulcea, nume ce-l păstrează pe o lungime de 10 kil., de la Mănăstirea-Cilicului, unde primește Valea-Cilicului și până la satul Cataloi, de unde ia numele de Valea-Cataloi. Este cunoscut mai bine sub numele de Telița. Sub nu-

mele de Cilic-Dere, primește pe stînga Valea-Lungă, și udă satele Poșta și Frecăței. Pe valea-î merge drumul comunal Telița-Cilic-Poșta-Frecăței-Cataloi-Babadag.

Cilicul, mănăstire de maici, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei Telița.

În biserică, la stînga, e mormîntul fondatorului ei, anume arhiepiscopul Athanasie Lisivencof, cu inscripția:

«Aci odihnește primul fondator, ziditor al amîndurora mănăstirii, cea de călugări și cea de călugărițe, arhiepiscopul Athanasie Lisivencof, mort în 1880, Noembrie 15.»

Acest Athanasie, a venit pe la 1835 și a fundat, pe locul bisericii actuale, o bisericuță, care a ars. În locul aceleia a construit, la 1870, pe cea actuală, cu cheltuiala sa. În biserică este epitaful care a costat peste 3000 de galbeni și care a fost trimis din Rusia de către un general rus. Tîmpla bisericii este aurită; icoanele asemenea; icoanele sunt aduse din Rusia. Sunt apoi 36 strane și scaunul stariței, toate de lemn; în fund sus, se vede corul. Biserica toată e construită în lemn, afară de ziduri, cari sunt în paiantă; acoperișul este de tinichea. Mănăstirea avea înainte mai mult pămînt de cît are acum. Acum are 150 hect., din cari 15 hect. vii. De la stat primește mănăstirea o subvenție anuală de 5000 lei. Mai are și 3 mori pe apa Cilicului. Lîngă mănăstire se mai află și o peșteră unde se îngroapă moartele începînd de la 1860. Peștera e lungă de cîte-va sute de metri, începînd de la mănăstire și răspunzînd tocmai la Telița. Are mai multe răsufături. În curtea mănăstirei, de o

întindere de 8 pogoane, se află biserică; apoi 9 corpuri de clădiri, din cari 2 mai lungi. Într'una, spre Valea-Cilicului, sunt școala, odăile pentru musafiri, refectoriul maicelor, și capela în care se face serviciul în timpul ernei. Maicele sunt în număr de 83. Afară de această mănăstire se mai află o altă mănăstire mai mică (No. 2), care depinde de cea d'întîiu și în care se află o parte din maici, cari nu încap în clădirile No. 1. Mai înainte, în această mănăstire se aflau călugări, și de aceea se numea Cilicul-de-Călugări, însă toți au fost transportați în urmă în mănăstirea Sauna de pe teritoriul comunei Parcheșul. Această mănăstire are hramul Adormirea-Maicei-Domnului, la 15 August.

Cilicului (Dealul-), culme de dealuri, în plășile Isaccea și Babadag, jud. Tulcea, cu o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. Formează un sistem aproape independent. Este în legătură cu culmea Isacei prin dealul Fundul-Burții; brăzdează partea estică a plășei Isaccea, pe cea sudică a comunei Telița, pe cea nordică a plășei Babadag și pe a comunei Nalbant. Ramificațiile sale se întind și în plasa Tulcea, brăzdînd partea de S.-V. a ei și a com. Frecăței. Din el se desfac spre S.-V. dealurile: Caraman-Bair, Ghel-Tepe și Tatar-Bair; la S.-E. dealurile Sarî-Tepe, Denis-Tepe și Cataloi. Vîrfurile sale sunt: unul de 342 m., Eșil-Tepe (169 m.), Buic-Cara-Tepe (177 m.), Chiu-ciuc-Cara-Tepe (137 m.) și Denis-Tepe (266 m.). Culmea se întinde printre rîul Telița și valea pîriului Telița. În partea vestică e acoperită cu păduri; restul e acoperit cu tufărișuri și

livezi, iar poalele și ramurile cu semănături.

Cilicului (Valea-), pîrîu, în județul Tulcea, pl. Isaccea, com. Telița. Izvorește din dealul Fundul-Burții; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de S.-V. a plășei și a comunei. Curge printre dealurile Cilicului și Solda-Copac; trece pe lângă mănăstirea Cilicul, de unde și-a luat numele, ca și dealul, și se aruncă în pîrîul Telița, după 5 kil. de curs, nu departe de mănăstire.

Cilieni, com. rur., în plasa Baltad.-j., județul Romanați, formată numai din satul cu același nume, situat pe malul drept al Oltului, între com. Rusănești-d.-j. și Potlogeni. E departe de Corabia de 16 kil., iar de Caracal de 30 kil. Aci se află și un pod plutitor peste Olt.

Are o populație de 572 capi de familie, sau 1997 suflete, din cari 990 bărbați și 1007 femei; 925 căsătorii și 1072 necăsătorii. Sunt 396 contribuabili.

Vite mari sunt 828, vite mici 1040 și rîmători 205.

Sunt 7 cîrciumi.

Budgetul comunei pe anul 1886-87 a fost de 4291 lei la venituri și 4047 lei la cheltuieli.

Are o școală primară mixtă de gradul al II-lea, cu un învățător, frecventată de 34 elevi; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Se observă pe aci urma din drumul roman, care ducea de la Izlaz la Romula.

Cilieni, baltă, pl. Băilești, com. Băilești, jud. Dolj. Se îndreaptă de la E.-V. Ia naștere de la hotarul moșiei, din partea de V.,

și traversează comuna. Are o suprafață de 33 hect. și se pierde în partea de S.-E. a moșiei, pentru a reapare pe moșia vecină, Coveiul. În această baltă se găsește mult pește.

Cilieni, măgură, pl. Băilești, com. Băilești, jud. Dolj, în dreptul căreia limita de V. către com. Seaca formează cu linia de S. un unghi de 100°.

Cimitirul, deal, se întinde în formă de terasă spre N.-E. de satul Romînești, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași; și-a luat numele de la cimitirul ce se află pe dînsul. E bogat în pășune.

Cimitirul-Vechiū, loc izolat, pe teritoriul comunei Bunești, pl. Crasna, jud. Fălciū, unde se zice că din vechime a existat sat cu biserică, și din cauza râpelor ce s'aū format prin scurgerea apelor din ploii, satul s'a desființat și locuitorii s'aū retras la o așezare mai bună, unde este astăzi satul Bănești.

Cimitirul-Vechiū, loc, spre S. de satul Suharăul, comuna cu același nume, plasa Prutul-d.-s., județul Dorohoiū, unde se află o mare masă de piatră și o ridicătură de pămînt, ce se zice că a fost altarul bisericii, distrusă de năvălitori, o dată cu satul vechiū.

Cimitirului (Dealul-), deal, pe care se află cimitirul satului Heciul-Lespezi, jud. Suceava.

Cimporeasa, poiană, com. Mădulari, pl. Cerna, jud. Vîlcea.

Cimpoiaș-Tatu, pîrîu, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălciei. (Vezi Tatu-Cimpoiaș, pîrîu).

Cimpoiașul, izvor, în jud. Buzău, com. Trestia. Incepe din muntele Trestianul și se scurge în Sărățelul-Bălăneștilor, făcînd hotar despre com. Pîrscovul.

Cimpoiașul, izvor, în jud. Buzău, comuna Grăjdana, căt. Miluiți; începe din pădurea Ciolanul și se scurge în rîul Nișcovul.

Cimpoiașul, movilă, jud. Brăila, la V. tîrlei Gulieni, din comuna Cioara-Doicești.

Cimpoitorul, deal, spre N. comunei Bordeni, pl. Prahova, jud. Prahova. Este acoperit cu vii, acum floxerate, și pomi roditori.

Cimpoiul, lac, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie. Este format de gîrla Aliboca-Suhac, primind și el la rîndu-i lacul Pisceanul, numit ast-fel din cauza formei lui. Este înconjurat numai cu stuf. Are 60 hect. întindere. Conține pește puțin.

Cincarul, subdivizie a cătunului Mlăjetul, din com. Mlăjetul, jud. Buzău, situat pe lunca ce se află pe partea dreaptă a rîului Buzăul.

Cincări (Dealul-de-la-), colină, în jud. Buzău, com. și căt. Mlăjetul, situată în marginea luncei Cincarului.

Cincări (Dealul-de-la-), colină, în jud. Buzău, com. Mînzălești, căt. Trestioara. E acoperită de izlaz.

Cincișoara, deal, spre E. de satul Comarna-d.-j., com. Poeni, pl. Codrul, jud. Iași.

Cindia, sat, în com. Doamna, pl.

Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe partea dreaptă a râului Bistrița, sub poalele despre E. și N. a ramurei Cernegura și în fața orașului Piatra, mărginindu-se spre S. cu Petro-Dava, iar spre N. cu râul Bistrița, care face o cotitură spre V., în dreptul Arinilor.

La 1882, era destinat, prin un proiect, ca acest sat să se facă anexă a com. Dumbrava - Roșie. Însă fiind-că acea comună a rămas încă neconstituită, interesele satului se administrează tot de com. căreia aparține.

Are o populație de 59 capi de familie, sau 231 suflete, din cari 114 bărbați și 117 femei. Știu carte 15 persoane.

Contribuabili sunt 29.

În sat sunt: 1 biserică; 2 ferăstrae pentru tăiat scinduri de brad; o șchelă pentru puțe; 2 mori de apă; o piuă pentru făcutul sucmanilor; 3 rotari; 1 stoler.

Numărul vitelor se urcă la 98 capete, dintre cari: 30 boi, 25 vaci, 3 cai, 20 rîmători și 20 junci.

Cineli, sat, în pl. Babadag, jud. Tulcea, cătunul comunei Baș-Chioi, situat în partea nord-vestică a plășei și cea vestică a comunei, la 4 kil. spre V. de cătunul de reședință Baș-Chioi, pe malul drept al pîrîului Taița, la poalele orientale ale dealului Consul. Numele său e turcesc, și e o prescurtare a lui Cini-Ali = decorațiunea lui Ali. Se mărginește la N. cu com. Alibei-Chioi; la V. cu cătunul Dautcea, al căt. Orta-Chioi; la E. și S. cu căt. Baș-Chioi. Dealurile cari brăzdează teritoriul său sunt: Stamuni-Culac la N., Tatar-Bair la E., Consul la V., Dautcea, Dealul-Fetei, Cuz-Bair la S. Rîul Taița trece prin mij-

locul lui și pe lângă sat. Intinderea teritoriului său este de 534 hect., din cari 12 hect. ocupate de vatra satului, restul de pășuni pe dealuri, loc arabil și 7 hect. grădinării. Populațiunea este toată bulgară: 76 familii, cu 380 suflete. Pămîntul produce puține cereale, pășuni multe. Sunt și păduri. Locuitorii se servesc de școala și biserica din cătunul de reședință, care e la 4 kil. spre E. Drumuri sunt: cel județean Babadag-Măcin, și altele comunale ce-l unesc cu cătunul Baș-Chioi, cu com. Nalbant la E., Alibei-Chioi la N., Orta-Chioi la V., Ciucurova la S.

Cineul, colină, în com. Mlăjetul, căt. Stănila, jud. Buzău, acoperită de finețe și pădure.

Cinghelele, căține, jud. Brăila, situate între jașsa Băroaia și privalul Băndoiul.

Cinghineaoa-Mare, iusulă, în Dunăre, în dreptul Zimnicei, județul Teleorman. Este acoperită cu zăvoi de salcie.

Cinghineaoa-Mică, insulă, în Dunăre, situată mai la vale de Cinghineaoa-Mare, jud. Teleorman.

Cinghineni, deal, pe teritoriul satului Movila-Ruptă, com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Cinghir, deal, plasa Dumbrava-d.-s., com. Terpezița, jud. Dolj, înalt de aproape 200 m. și acoperit cu vii.

Cini (Mucnea-de-la), culminație a colinei Cineul, jud. Buzău, care servă de hotar despre com. Colți. Se numește adesea și Dealul-Ciniilor.

Cinterezul, culme, în com. Chiojdul-din-Bîsca, căt. Chiojdul, județul Buzău.

Cintul, deal, cu vii și cu pometurî, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova.

Cinucul, deal cultivabil, între Cristești și Moțca, județul Suceava.

Cinurile, lac, în plasa Ialomița-Balta, insula Balta, pe teritoriul comunei Dudești, jud. Ialomița.

Cioabă (Măgura-lui-), măgură, la Nordul com. Bogdana, jud. Teleorman.

Cioaca, deal, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, jud. Dolj, acoperit în toată întinderea cu păduri. Se mai chiamă și Racovița.

Cioaca, deal, pl. Jiul-d.-s., com. Fratoștița, jud. Dolj, înalt de 92 m.

Cioaca, deal cu vii, în com. rur. Prunișorul, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți; se termină în dreptul comunei Cremenea.

Cioaca, deal, la E. com. Slăvești, pl. Oltețul-d.-s., județul Vâlcea.

Cioaca, măgură, în jud. Vlaşca, pe proprietatea Cacaletii.

Cioaca-Cerbului, mahala, în județul Mehedinți, plasa Motrud.-s.; ține de comuna rurală Ploștina.

Cioaca-cu-Rechiți, munte, al comunei Dobrița, jud. Gorj, spre N. de comună. Pe acest munte se face vara pășunarea vitelor locuitorilor.

Cioaca-Ducheii, deal, în com. rur. Sura, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cioaca-Ileneii, deal, în com. rur. Jidostița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cioaca-Roșie, deal, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cioara, com. rur., la extremitatea de S. a plășei Călmățuiul, jud. Teleorman, pe partea stîngă a malurilor Dunării.

Se mărginește la V. cu comuna Seacă, la E. cu comuna Vinători, la S. cu bălțile Cioara și Roșia, și cu fluviul Dunărea; iar la N. cu moșia Lisa.

Suprafața comunei cu a moșiei statului este de 3506 hect., în care intră și bălțile de mai sus, formate din vărsăturile Dunării. Pămîntul arabil este numai ca la 400 hect. Viile locuitorilor sunt situate în partea de S.-E., de unde începe un alt deal numit Părușelul. Intinderea acestor vii este de 60 hect. și produc vinuri bune. Locuitorii împroprietăriți sunt în număr de 140 pe 350 hect.

Pe moșia statului au mai fost împroprietăriți în 1880 un număr de loc. din diferite comune.

Solul în partea despre deal este de bună calitate, iar cel din vale este mlăștinos și rareori se cultivă, din cauza inundațiilor Dunării la care este expus; în schimb însă cînd Dunărea se revarsă, aduce mult pește în lacul numit al-Porcului. Din bălți se recoltează mult stuf și papură. Aci vin la ernatic turme de oi, cari se coboară de la munte.

Populația comunei este de 694 suflete, din cari 155 capi de familie și 121 contribuabili.

Numărul vitelor este de 4650

capete, din cari 208 cai și 14 măgari, 684 vite mari cornute, 3452 vite mici și 295 porci.

Budgetul comunei este de lei 3371 bani 36 la veniturii și de lei 2734 la cheltueli.

Are o școală, care este frecventată de 15 elevi și e dotată cu 8½ hect. pămînt arabil; o biserică deservită de doi preoți și doi cîntăreți.

Drumuri de comunicație are la V. cu com. Seacă și la E. cu com. Vinători, pe șoseaua mixtă Turnul-Zimnicea.

În dreptul satului se află în Dunăre insula Belina și pichețul pentru paza frontierei No. 7.

Cioara, sat, în plasa Cîmpului, pendinte de com. Malul, jud. Ialomița. Este situat pe malul stîng și pe lunca rîului Ialomița, spre V. și în depărtare de 3 kil. de satul de reședință. De lîngă sat se întinde spre N. valea Cioara.

În acest sat se află 81 familii Romîni și 2 familii Țigari.

Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

Vite sunt: 120 boi, 200 cai, 1000 oi, 6 capre și 230 porci.

Spre E. este pădurea Cioara. La N., la distanță de un kil., trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Cioara, sat. (Vezi Fîntînelele, sat, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași).

Cioara, stație de dr. de fer, jud. Brăila, pl. Balta, com. Cioara-Doicești pe linia Făurei-Fetești, pusă în circulație la 21 Noembrie 1886. Se află între stațiile Murgeni (9.5 kil.) și Dudaști (10.2 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 39^m, 15. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 107304 lei.

Cioara, movilă, jud. Brăila, pendinte de com. rur. Cioara, situată spre S.-E. de com., la distanță de 6 kil.

Cioara, coastă de deal, din comuna Bălești, jud. Gorj, situată în partea despre V. Incepe din sat și se termină la eșire.

Cioara, deal, pe teritoriul satului Fîntînelele, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Cioara, deal, la marginea de E. a satului Taula, com. Oncești, pl. Stănișești, jud. Tecuci.

Cioara, iaz, pe teritoriul satului Fîntînelele, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Cioara, loc de izvoare, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Jăvreni, de pe teritoriul satului Flocești, de unde își are obîrșia pîrîul Chilia.

Cioara, movilă, lîngă pădurea cu același nume, în partea de E. a satului Torcești, pl. Bîrlad, jud. Tecuci.

Cioara, pădure, jud. Ialomița, în pl. Cîmpului, între satele Cioara și Malul.

Cioara, pădure, la E. de satul Dealul-Perjului, com. Oncești, jud. Tecuci.

Cioara, pădure, la E. de satul Torcești, com. Torcești, jud. Tecuci.

Cioara, pădure, proprietatea satului, la N. de satul Lespezile, com. Homocea, jud. Tecuci.

Cioara, vale, jud. Brăila, care începe dintre satele Cioara-Radu-Vodă și comuna Doicești, merge

spre S.-E., adincindu-se din ce în ce până la satul Murgeanca, la hotarul despre județul Ialomița.

Cioara, *vale*, în pl. Cîmpului, pe teritoriul com. Malul, jud. Ialomița. Se întinde din lunca râului Ialomița spre N. La S. văei este satul Cioara.

Cioara-Doicești, *com. rur.*, numită altă dată Cioara-Mică, pl. Călmățuiului, jud. Brăila. Este situată pe loc șes. Se mărginește la E. cu comuna Mihaiu-Bravul; la N.-E. cu cât. Corcanul; la S.-V. cu com. Cioara-Radu-Vodă; la N. cu cât. Caragica; și la S.-E. cu com. Murgeanca (Ialomița). Populația este de 1637 suflete, din cari 368 capi de familie. Știu carte 179 persoane, nu știu 1458.

Sunt 206 contribuabili.

Budgetul comunei este de 6055 lei la venituri și de 5557 lei și 50 bani la cheltueli. Sătenii împroprietăriți, după legea din 1864, sunt 139, și neîmproprietăriți, 96. Sunt 8 debite de tutun și 12 cîrciumi. Suprafața comunei e de 6944 hect.

Comuna are 1 biserică, fondată la 1852—1858, de Costache Frăe, proprietarul moșiei, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Drumuri: la Brăila spre N.-E. pe șoseaua județeană Brăila-Călărași, 61 kil.; la Bertești-d.-j. și la Lacul-Rezii, pe la cantonul 21 al căei ferate Făurei - Fetești și șoseaua județeană; și apoi pe la cât. Padina, 20 kil.; la comuna Mihaiu-Bravul, spre E., prin capul proprietății locuitorilor, 16 kil.; la com. Luciul, jud. Ialomița, traversînd căile ferate spre S.-V.; la com. Murgeanca (Ialomița), spre S.-E., la Slujitori - Albotești, cam spre

N.-N.-V., traversînd căile ferate Făurei-Fetești la cantonul 21, pe lângă movila Ivănuși, 15 kil. la Cioara-Radu-Vodă, spre S., 1 kil.; la Dimitrești (Ialomița) spre S. pe șoseaua județeană. Sunt 10 strade și o piață în comună.

Se află 1 moară de vapori, a d-lui Milona. Comuna este înființată la 1836, de proprietarii Doicești.

Acum 75 ani, spun bătrîni, comuna era așezată între poziția de azi și com. Cioara-Radu-Vodă, la punctul numit Uncheși. Acel sat s'a desființat din cauza ciumei, mutîndu-se apoi în locul cel ocupă azi.

Cioara-Doicești, *sat*, jud. Brăila, în partea de S.-V. a comunei cu același nume, la extremitatea de N. a văei Cioara, ca la 62 kil. spre S. de orașul Brăila. Acest sat s'a înființat la 1836 de locuitorii din Cioara-Radu-Vodă, numit la început Cioara - Mică, dar mai tîrziu Cioara - Doicești, după numele proprietarului. Suprafața satului este 150 hect., avînd 260 case, 13 cîrciumi; o moară de aburi; o lipscănie și o brutărie. Are o școală de fete; înființată la 1870, întreținută de stat, servind pentru ambele sate și frecventată de 26 eleve. Biserica este de zid, clădită la 1858, de Manda Frăe, proprietara moșiei, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 2 paracliseri.

Populația satului e de 297 capi de familie, sau 1307 suflete, din cari 664 bărbați și 653 femei; 537 căsătoriți și 770 necăsătoriți; 172 știu carte și 1148 nu știu. Animale sunt: 51 cai, 4 asini, 1337 vite cornute, 1797 oi, 2 capre și 569 rîmători.

Cioara-Doicești, *moșie*, județul Brăila, pendinte de com. cu același nume. Proprietatea d-lui C. Danielescu și alții, cu suprafața de 4078 hect. și cu venit anual de 70050 lei.

Cioara-Mitropoliei, *moșie* a statului, în jud. Teleorman, plasa Călmățuiului, com. Cioara, avînd ca la 100 hect. zăvoiu.

În «Istoria» de Dionisie Fotino, moșia Cioara figurează ca hotar al țării despre Dunăre. Era proprietatea banului Constantin Crețulescu. Mai în urmă a fost închinată Mitropoliei din București. După secularizare, averile mănăstirei au trecut în stăpînirea statului și produc un însemnat venit anual. Din partea arabilă s'a vîndut cea mai mare parte locuitorilor. Din viile, cari se cultivau cu drept de otașniță, s'au rescumpărat asemenea o mare parte de către locuitorii din com. Cioara.

Cioara-Radu-Vodă, *com. rur.*, pl. Călmățuiului, jud. Brăila. Se mai numea Cioara-Mare. Este situată pe loc șes. Se mărginește la N. cu com. Tătarul, la E. cu Cioara-Doicești, la N. cu Slujitori - Albotești și la S. cu Iazul (Ialomița). Are forma unui trapez neregulat.

Suprafața comunei este de 7062 hect. Populația este de 836 suflete, din cari 207 capi de familie. Știu carte 103 și 733 nu știu.

Sunt 102 contribuabili.

Budgetul comunei este de 3702 lei și 85 bani la venituri și de 3671 lei și 50 bani la cheltueli. Sătenii împroprietăriți după legea din 1864, 78 și din 1878 sunt 70; neîmproprietăriți sunt 36. Sunt 5 debite de tutun și 5 cîrciumi.

Vite cornute: 1034 (boi 419,

vacii 390, tauri 13, viței 212); cai 502, oi 2018 și rîmători 314.

În comună sunt 3 mori de vapor.

Drumuri: la Cioara-Doicești, spre N.-E., 1 kil.; la Brăila, spre N., pe șoseaua județeană Brăila-Ialomița, 62 kil.; la Slobozia, din jud. Ialomița, spre S.-E.; la comuna Roșiori, spre N.-V., prin proprietatea locuitorilor și cătunul Vînătorii, 11 kil.; la Tătarul spre N.-V. 8 kil.; la gara Cireșul, pe la cantonul 29.

În comună sunt 2 străde nealiniate. Între com. Cioara-Radu-Vodă și Tătarul s'a plantat o pădure de salcîmi, în întindere de 400 pogoane.

Această comună este înființată cam de pe la 1770. Numele de Cioara vine de la proprietara moșiei, iar Radu-Vodă vine după numele mănăstirei din București a cărei proprietate a devenit moșia. La 1821 a fost invadată de Turci, iar locuitorii au fugit în jud. Muscel. După o lună de la plecarea Turcilor, s'au întors în sat, care nu suferise nici o stricăciune.

Se mai amintește că Grigorie-Ghica-Vodă în trecerea de la București la Iași, în drumul său, a dormit în această comună, în noaptea de 15 Septembrie 1822.

Cioara-Radu-Vodă, sat, județul Brăila, la S.-E. comunei cu același nume, pe muchea capului văei Cioara, la 62 kil. spre S. de orașul Brăila. Acest sat s'a înființat la 1835, sub numele de Cioara-Radu-Vodă, iar mai înainte purta numele de Cioara, după numele Movilei-Cioarei. Acest sat se desparte de Cioara-Doicești numai prin valea Cioara. Are o școală de băieți pentru ambele sate, înființată la 1837; e întreținută de stat și frecventată de 76 elevi.

Biserica este clădită de săteni la 1854; e acum deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Populația satului este 187 capi de familie, sau 756 locuitori, din cari 397 bărbați, 359 femei, 307 căsătoriți și 449 necăsătoriți. Știu carte 192, nu știu 654.

Vite sunt: 901 vite mari cornute, 490 cai, 2 asini, 2020 oi, 4 capre și 320 rîmători.

Suprafața vetrei este de 48 hect., cu: 120 case; 5 cîrciumi; 2 mori de abur.

Cioara-Radu-Vodă, moșie, jud. Brăila. Împreună cu moșia Lacul-Tătarului, aparține com. Cioara-Radu-Vodă și com. Tătarul. E proprietatea statului. Are suprafața de 9000 hect. Venitul: 89202 lei anual.

Cioara-Roșie, girliță, județul Teleorman, provenind parte din izvoare, parte din scursorile bălții de pe moșia Lisa. Curge între această moșie și comuna Vînători.

Cioarei (Cotul-), com. rur., în plasa Cîmpului, jud. Buzău, situată pe malul drept al râului Buzău, la eșirea sa din județ și la distanță de Buzău de 31 kil. Limitele sale sunt: La N. apa râului Buzău, începînd de la Piatra-din-Grind, comuna Cilibia, până în hotarul moșiei Vizireni (jud. Brăila) în matca veche a râului Buzău; la E., se lasă în jos pe hotarul moșiei Vizireni, până în apa Strîmba; la S., merge pe apa Strîmba, până în hotarul moșiei Movila-Oii; la V., urcă în sus pe hotarul moșiei Movila-Oii, până la Piatra din drumul Brăilei, o ia pe hotarul moșiei Cilibia, trece pe la Piatra din rîspîntia drumurilor și ajunge apoi la Piatra-din-Grind, din marginea râului

Buzău. Suprafața ei este de 7495 hect., din care 6058 arabile, 304 pădure, 73 fînețe, 600 izlaz și 460 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Cotul-Cioarei (a statului) și Bilhacul. Terenul e șes și foarte mocirlos. Agricultura însă se face pe o scară întinsă, cultivîndu-se mai cu seamă porumb și orz. Sunt 6 stîne situate: 4 la Movila-Ștefului și 2 pe Lunca-Nohaiului. Căi de comunicație are: șoseaua Buzău-Brăila și linia ferată, avînd în apropiere gara Cilibia, unde se desface și se încarcă mai toate producțiunile sale.

Vite sunt: 650 boi, 420 vaci, 246 viței, 6 bivoli, 200 cai, 254 epe, 50 mînji, 4400 oi, 6 capre, 6 asini și 200 porci. Stupi sunt 70.

Comuna e formată din cătunele: Bilhacul, Cotul-Cioarei, Rosetti și Șteful. Populațiunea sa e de 1350 locuitori. Locuiesc în 338 case.

Meseriași sunt: 5 lemnași, 2 cizmar și 1 fierar.

Comuna are 247 contribuabili, din cari 12 comercianți Romîni și 1 străin. Stabilimente sunt 12.

Budgetul comunei este de lei 4184 31.

Comuna are o școală, în căt. Cotul-Cioarei, frecventată de 54 elevi și 2 eleve. Carte știu 39 locuitori. Sunt 2 biserici, în cătunele Cotul-Cioarei și Bilhacul, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser. Catedrala e cea cu hramul Adormirii. Cîrciumi sunt 9.

Comuna e nouă și era reprezentată la început prin satul Ciorani. Cătunul Rosetti este format de 200 însurăței, împrietăriti aci în anul 1883. Numele i s'a dat după acel al răposatului bărbat politic, C. A. Rosetti.

Cioarei (Cotul-), (Bălteni, Ciorani, Pojorești), *cătun* de reședință, al com. Cotul-Cioarei, jud. Buzău, cu 740 locuitori și 203 case.

Cioarei (Cotul-), (Bălteni, Ciorani), *moșie* a statului, pendinte de Episcopie, în com. Cotul-Cioarei, jud. Buzău. Are 5457 hect., din care 1060 s'au dat, în 1883, însurățeilor din com. Rosetti. Această moșie a fost în vechime a Grecenilor. Vistierul Drăghici Greceanu a vândut-o în 1741, Maiu 24, Episcopului Metodie și în urmă a rămas Episcopiei, care a încorporat-o cu moșia Găvănești.

Cioarei (Cotul-), *pădure* a statului, pemoșia Cotul-Cioarei, jud. Buzău, făcînd un corp cu coturile Găvănești, de pe moșia Priviți. Are 433 hect., mare parte crivină. Este împărțită în cantoanele: Cioara, Cățelul-Pîrlit, Banița, Șteful și Cilibia.

Cioarei-Găvănești (Cotul-), *moșie*. (Vezi Găvănești-Cotul-Cioarei, jud. Buzău).

Cioarei (Dealul-), *deal*, în partea de N.-V. a com. Boțești, pl. Crasna, jud. Fălciu, paralel cu Dealul-Gugului.

Cioarei (Dealul-), *deal*, în partea de E. a comunei Moii, din plasa Jiul, județul Gorj. Incepe de la N., din hotarul comunei Rovinari, merge spre S. și se termină la extremitatea satului. Pe dînsul nu se află nici o plantație. Acest deal se ramifică din Dealul-lui-Bran, pendinte de comuna Peșteana-d.-s.

Cioarei (Măgura-), *măgură*, la Nord-Vestul comunei Adămești, jud. Teleorman.

Cioarei (Valea-), *vale*, continuare din Valea-Lupeii, com. Barcea, jud. Tecuci; merge spre S. până în drumul ce duce din Ivești la Călmățuiul.

Cioarei (Vâlcea-), *vâlcea*, în pl. Călmățuiul, jud. Teleorman, între comunele Crîngeni și Băsești. Este o ramificațiune a Văii-Călmățuiului. Pe timpuri ploioase și la topirea zăpezii, se formează un pîrîiaș, care se varsă în Călmățuiul, în dreptul comunei Crîngeni. Inceputul acestei vâlcele este aproape de cătunul Gîlmelele, comuna Poiana, din județul Olt.

Cioatea, deal. (V. Podul-Lat, deal, com. Lipova, pl. Racova, jud. Vaslui).

Cioatelor (Dealul-), *deal*, în comuna Pleșești, jud. Suceava.

Cioata, deal, numit astfel dela cioatele (rădăcinele) ce se află pe el, rămase dela tăerea pădurei. Se întinde în partea de N. a satului Răduștești, comuna Chetrești, pl. Stemnicul, județul Vaslui.

Ciobani, sat, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. Martalogi-Ciobani. (V. a. nume).

Ciobanilor (Movila-), *movilă*, în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Agi-Ghiol și pe al cătunului Sabandgea, situată între dealurile Pietrosul și Dealul-cu-Pomi, în partea sudică a plășei și cea de mijloc a comunei, la 4 kil. spre N.-V. de satul Sabandgea, d'asupra văii Cazangea, lângă Drumul-Pădurei. Este de natură stîncoasă. S'a numit așa, pentru că aci își făceau colibe ciobanii ardeleni, cînd își aduceau oile să ier-

neze în aceste cîmpii ale Dobrogei.

Ciobanisa, sat, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul comunei Agemler, situat în partea de V. a plășei și cea centrală a com., fiind unit cu cătunul de reședință Agemler. Este situat în valea Canara-Dere, fiind închis la N. de dealul Ciobanisa-Bair; la V. de dealul Arabi-Iuc-Bair; la S.-V. de dealul Chedreanul. Are o suprafață de 300 hect., dintre care 2 hect. sunt ocupate numai de vatra satului, de grădini și de cele 10 case. Populațiunea, în întregime turcească, este de 20 familii, cu 62 suflete. Drumurile comunale duc la satele învecinate: Osmancea, Casicci, Soffular, Beșoul, Copadin, mergînd în toate direcțiunile și întretîindu-se cu alte drumuri comunale.

Ciobanisa-Bair, deal, în jud. Constanța, plasa Mangalia, pe teritoriul comunei rurale, Agemler. Merge de la N.-E. către S.-E., în formă de arc de cerc, printre văile Canara-Dere și Arabi-Alciala și se întinde până la Nordul satelor Agemler și Ciobanisa. E situat în partea de V. a plășei și cea nordică a com. E acoperită cu verdeață și semănături.

Ciobanisa-Dere, vale, în jud. Constanța, plasa Medjidia, pe teritoriul comunei rurale Cucuic-Biulbiul, situată în partea estică a plășei și cea meridională a comunei. Se desface din dealul Bair-Biulbiul-Chiuciuc, îndreptîndu-se spre N., cu o direcție de la N.-V. către S.-E. Se deschide în valea Canara-Dere.

Ciobanul, cîmpie, în com. rur.

- Orevița, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.
- Ciobanul**, *deal*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, pe teritoriul com. Buhociul.
- Ciobanul**, *pisc*, com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.
- Ciobanul**, *pod*, în jud. Vlașca, peste Valea-Milcovului, la Rușii-Asan.
- Ciobanul**, *vâlcea*, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. Se formează pe teritoriul de V. al comunei Bărcănești, apoi se varsă în Iminog.
- Ciobanului (Crucea-)**, *loc izolat*, în com. Măgura, jud. Buzău, făcînd tot de o dată hotar despre com. Grăjdana.
- Ciobanului (Gîrla-)**, *gîrlă*, în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul comunelor rur. Malcoci și Beș-Tepe. Se desface din brațul Sulina, de la mila No. 41, de lîngă satul Iolganul; se întinde spre E., brăzdînd partea nordică a plășei și a comunelor. Ambele sale maluri sunt acoperite cu cîte două rînduri de sălcii. După 9 kil. de curs se aruncă iar în brațul Sulina, la mila No. 34, lîngă pescăria cu același nume.
- Ciobanului (Mormîntul-)**, *loc izolat*, în jud. Buzău, comuna Sărăți, căt. Chiuhoiul.
- Ciobanului (Pescăria-)**, *pescărie*, în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beș-Tepe, situată în partea nordică a plășei și a comunei, pe malul stîng al brațului Sulina, între milele No. 34 și 35, la locul unde gîrla cu același nume, se varsă în Dunăre.
- Ciobanului (Pîrîul-)**, *pîrîu*, izvoarește de sub dealul Strahotinului, trece prin Iacobeni-Vechi, com. Dîngeni, pl. Jijia, jud. Botoșani, și se varsă în Jijia.
- Ciobanului (Teiul-)**, *loc izolat*, jud. Buzău, cu opoziție foarte frumoasă, în com. Lapoșul, în marginea platoului Poiana-Doamnei. Aci, spune tradiția, ar fi fost spînzurat de Turci, un cioban al Doamnei Neaga.
- Ciobanului (Valea-)**, *vale*, în pl. Borcea, teritoriul comunelor Ciocănești-Sîrbî și Ciocănești-Mărgineni, jud. Ialomița.
- Ciobanul (Valea-)**, *vale*, comuna Golești, pl. Podgoria, jud. Muscel.
- Ciobanului (Valea-)**, *vale*, udă centrul com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în gîrla Cungrea-Mare, tot în com. Dobroteasa.
- Ciobanului (Vâlcea-)**, *vâlcea*, trece prin com. Salcia, din pl. Călmățuiului, jud. Teleorman, venind din spre com. Caravaneți, de la N. spre E.
- Ciobarciul**, *baltă*, în cîmpia satului Prisăcani, com. Prisăcani, pl. Braniștea, jud. Iași. E cea mai mare dintre bălțile comunei. Este formată din vărsările râului Jijiea. Peste această baltă se află un pod mare, pe care trece drumul de comunicație între satele Prisăcani și Costuleni.
- Ciobălaia**, *pîrîu*, începător de pe Horlăceni, com. Văculești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu. Formează iazul Ciobălăul, și se varsă în Strahova.
- Ciobălaia**, *vale*, între dealurile
- Pietrosul și Recea, de pe teritoriul com. Văculești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu, prin care trece pîrîul cu asemenea numire.
- Ciobălăul**, *ias*, în suprafață ca de 12 hect., pe teritoriul satului Văculești, com. cu asemenea numire, pl. Coșula, jud. Dorohoiu. E format de pîrîul Ciobălaia.
- Ciobănelului (Drumul-)**, *drum*, la S.-E. moșiei Lisa. Pornește din spre Dunăre și merge până la gura văii numită Bulgănoaia, la N. com. Vinători, jud. Teleorman.
- Ciobănești**, *sat*, comuna Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.
- Ciobănești**, *loc* de finețe, situat în com. rur. Mioveni, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.
- Ciobănița**, sau **Pietrosul**, *pîrîu*, mic afluent al Șomuzului-Mic, com. Liteni, jud. Suceava.
- Ciobănoaia**, *cătun*, al com. Lipia, jud. Buzău, situat pe valea Ciobănoaia. Are 130 locuitori și 28 case.
- Ciobănoaia**, *subdivizie a cătunului* Nisipul, din comuna Valea-Teancului, jud. Buzău, situat pe valea Ciobănoaia.
- Ciobănoaia**, *vechiu schit* de lemn, pe valea Ciobănoaia, jud. Buzău. Inscricții n'are. Tradiția îi atribue o vechime de peste 400 de ani, adăugînd tot de o dată că monahii de aci s'ar fi retras în munte și ar fi pus fundamentul schitului Ciobanul. Azi servă ca biserică de mir.
- Ciobănoaia**, *deal*, în jud. Buzău,

comuna Lipia, căt. Ciobănoaia. E acoperit cu vii moșnenești.

Ciobănoaia, *vale*, între comunele Lipia și Valea-Teancului, jud. Buzău; începe din Fundul-Leurdeși și merge, deschizându-se din ce în ce, până dă în șes. Malurile ei sunt acoperite cu vii.

Ciobănușul, sau **Ciubănușul**, *sat*, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, jud. Bacău, situat pe malul drept al Troțușului, lângă confluența sa cu pârâul Ciobănușul. Înainte de noua împărțire administrativă făcea parte din comuna Comănești. Are o populațiune de 37 capi de familie, cu 95 suflete.

Ciobănușul, *pădure*, pl. Muntelui, jud. Bacău, de pe teritoriul comunei Brusturoasa, proprietatea d-lui G. N. Ghica.

Ciobănușul, *pârâu*, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, jud. Bacău. Izvoarește din Transilvania; curge de la V. spre E. pe graniță, pe o distanță de 4¹/₂ kil. și, după ce se încarcă cu pârâșele Cărunța, pe stînga, și Muerușul, pe dreapta, se varsă, de-a dreapta, în Troțușul.

Ciobea, *pisc*, com. Bîrsești, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Ciobîntăul, *vale*, județul Teleorman; începe din dreptul comunei Văleni, din jud. Olt, de pe moșia Cotorga. Prin aceeași vale curge și pârâul cu același nume, care se varsă în râul Vedea, pe partea dreaptă, la cătunul Știrbeți, aproape de punctul numit La-Ūidumac.

Cioboata, sau **Cibota**, *pârâu*, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău. Izvoarește din Dealul-Bălăceanului;

curge de la V. spre E. și se varsă de-a dreapta Bistriței, după ce se încarcă cu pârâșul Cristoiul.

Cioboata, sau **Cibota**, *vale*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., com. Blăgești, ce se confundă cu șesul Bistriței.

Ciobota, *movilă*, în jud. Buzău, com. Caragelele, pe moșia Țuguiatul.

Ciobotarului (Virful-), *munte*, în jud. Buzău, com. Brăești, căt. Pinul, pe moșia statului Pinul. E acoperită de izlaz.

Ciobotea, *sat*, jud. Argeș, plasa Pitești, pendinte de com. rur. Valea-Mărului. Are 34 familii, cu 209 suflete.

Cioboți, *sat*, face parte din com. rur. Casa-Vechie, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cioboți, *deal*, pl. Jiul-d.-mj., comuna Drănicul, jud. Dolj, înalt de 25 m.

Cioc (Piscul-lui-), *pisc*, în raionul com. Frîncești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cioca-Boca, *sat*, com. Ipatele, plasa Fundurî, jud. Vaslui, la N.-E. de satul Ipatele și la o depărtare de el de aproape 7 kil. E situat parte pe șes și parte pe coasta despre E. a Dealului-Mare, care-l desparte de Ipatele.

Are o suprafață de 72 hect., din cari 35 hect. ale locuitorilor, cu o populațiune de 40 familii, sau 200 suflete, împroprietăriți după legea rurală.

Prin partea de E. a satului, trece pârâul Urșița, peste care, în dreptul satului, este un pod,

servind pentru circulație spre Iași; lângă pod se află o circiumă.

Vite sunt: 43 vite mari cornute, 10 oi, 9 cai și 7 rîmători.

Locuitorii posedă: 10 pluguri și 10 care cu boi, 2 pluguri și 3 căruțe cu cai; 10 stupi cu albine.

Ciocadia, *com. rur.*, plaiul Novaci, jud. Gorj, situată pe ambele maluri ale pârâului Ciocadia, la S. comunei Cărpinișul, la o distanță de 31 kil. de T.-Jiul, capitala județului. Se compune din 2 cătune: Ciocadia și Huluba.

Are o suprafață de 1440 hect., din cari 200 hect. arătură, 60 hect. vie, 120 hect. livezi și 1060 hect. pășune și tufăriș.

Are o populație de 331 familii, sau 835 suflete, din cari 298 contribuabili.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 90 care cu boi, 4 căruțe cu cai; 150 stupi.

Vite sunt: 350 vite mari cornute, 59 cai, 160 oi, 60 capre și 210 rîmători.

Budgetul comunei este de lei 1130 la venituri și de lei 969 la cheltueli.

Comuna este udată de apa Ciocadia, de la care și-a luat numele.

Comunicația se face prin șoseaua comunală Novaci-Ciocadia și prin șoseaua T.-Jiul-Horezul care o atinge la S.

Comuna are: 4 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală, frecventată de 22 elevi; 4 mori pe apă; 30 puțuri.

Ciocadia, *cătun* de reședință al com. cu același nume, jud. Gorj. Are o suprafață de 1340 hect., cu o populație de 266 familii, sau 630 suflete, din cari 253 contribuabili.

Locuitorii posedă : 32 pluguri, 4 căruțe cu cai, 75 care cu boi.

Vite sunt : 238 vite mari cornute, 46 cai, 114 oi, 43 capre și 165 rîmători. Stupii sunt 50.

În cătun sunt 20 puțuri.

Ciocadia, pîrîu, izvorește din muntele Plășala, plaiul Novaci, jud. Gorj. Curge în direcție N.-S.-E.; primește pe stînga pîraiele: Aninișul și torențele Ciura și Făgetul; pe dreapta torențele: Vlăduțoaia, Piscul-Corbului, Ulmetul și Cărpinișul, care dau naștere la văile cu același nume. Se varsă la com. Bengești, în rîul Gilortul.

Valea Ciocadiei este productivă, populată și viabilă.

Mijloacele de trecere peste Ciocadia, afară de vaduri, sunt 2 poduri, unul în comuna Ciocadia și al doilea în Huluba.

Ciocanele, sat, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Braloștița. Are o populațiune de 167 suflete, din cari 84 bărbați și 83 femei. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Braloștița, ce este la 6500 m. depărtare. Cu vîrstă de școală sunt 36 copii. Știu carte 16 locuitori.

Ciocanele, deal, la E. comunei Alunul, pl. Oltețul-d.-s., județul Vâlcea.

Ciocanele, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Braloștița, satul Ciocanele. Aparține d-lui N. Săulescu. Pe această moșie este și pădure.

Ciocanele, pădure, pl. Jiul-d.-s., com. Braloștița, județul Dolj, în satul Ciocanele, pe moșia Ciocanele. Aparține d-lui N. Săulescu. Are o întindere de 30 hect. Felul arborilor sunt: fag,

gîrniță și cer; acesta din urmă predominînd.

Ciocani, com. rur., în jud. Tutova, pl. Pereschivul, pe pîrîul Tutova, la 12 kil. spre V. de Bîrlad. Este formată dintr'un singur sat, Ciocani, cu cătunul Movileni. Are 416 locuitori, din cari 96 contribuabili, locuind în 116 case. Comerțul se face de 8 persoane.

Budgetul comunei se ridică la suma de 5526 lei, 97 bani. În com. sunt 3 biserici.

Ciocani, sat, pl. Bistrița-d.-j., com. Fundul-Răcăciuni, jud. Bacău, situat pe pîrîul Răcăciuni. Are o biserică catolică, clădită în 1704 de locuitori. Capii de familie sunt 43, cu 130 suflete. Animale sunt: 10 cai, 69 vite cornute, 33 porci și 4 capre.

Ciocanul, sat, face parte din com. rur. Grădinari-Fălcoianca, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situată spre E. de Grădinari, pe malul drept al rîului Argeșul. Se întinde pe o suprafață de 279 hect., avînd o populație de 229 locuitori.

D-na Paulina Butculescu are 100 hect. și locuitorii 129 hect.

Proprietara și locuitorii cultivă tot terenul.

Numărul vitelor mari e de 214 și al celor mici de 364.

Comerțul se face de un circiumar.

Satul Ciocanul și-a luat numele de la proprietarul Canili-Ciocanu, pe moșia căruia trăiau locuitorii.

Ciocanul, numire ce poartă comuna și moșia Măgureni, din plasa Tîrgului, jud. Teleorman.

Ciocanul, schit de călugări, județul Muscel, situat din sus de

Cîmpulung, în mijlocul unei livezi, înconjurată de păduri, cu vederea spre Dragoslavele și Mateiașul.

Din hrisoave, aflăm că s'a fondat către începutul secolului al XVI-lea, de locuitorii de la Mal, și s'a dedicat Sf. Nicolae. Arzînd, s'a preînnoit la anul 1600, făcîndu-se schit de călugărițe, cu hramul Intrarea-în-Biserică. Arzînd a doua oară, s'a reparat la 1610, August 10, și s'a prefăcut iar în schit de călugări.

Posedă 3 hrisoave: unul de la Duca-Voevod, cu data de 7185 (1677) Martie 20; altul de la Alexandru Ipsilante, 1775, Decembrie 20 și al treilea cu data de 1827, Februarie 24.

În schitul Ciocanul s'a refugiat adesea Romîniî din partea locului, cînd străinii învadau țara.

Între cărțile vechi ale acestui schit numărăm pe cele următoare: O evanghelie de la 1683, un Apostol dela 1684 și Faptele Apostolilor, tot de la 1684.

Schitul se administrează de un superior. Monahii sunt în număr de 5, toți bătrîni și infirmii.

Cu întreținerea schitului, statul cheltuește anual 1433 lei.

Ciocanul, baltă, în comuna Gorbănești, pl. Miletinul, județul Botoșani.

Ciocanul, baltă, formată din izvoare în vatra satului Mileanca, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Ciocanul, munte, din culmea Făgărașului, județul Argeș, plaiul Loviștea.

În sînul lui se găsesc grenade; ele sunt de obicei încrustate în micaschist. Cîte odată, de

asemenea, respîndite pe povîrnișul muntelui și duse de apă, se găsesc în pietrișuri pe marginele cîtor-va riuri.

Ciocanul, *vîrf de deal*, județul Bacău, pl. Bistrița-d.-j., comuna Fundul-Răcăciuni, lângă satul cu același nume.

Ciocanul, *deal*, în comuna Măciuca, plasa Cerna-d.-j., județul Vilcea.

Ciocanul, *loc izolat*, comuna Berevoești-Pămîntenî, plaiul Nucșoara, județul Muscel, de unde izvorește pîrîul Ciocanul.

Ciocanul, *pădure*, supusă regimului silvic, proprietate a moșnenilor Berevoești-Pămîntenî, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, în întindere de 200 hect.

Ciocanul, unul din cele 6 *pichete* ale județului Muscel pentru paza fruntariei, 20 kil. departe de pichetul Podul-Rîului și 3 kil. departe de pichetul Pajera.

Ciocanul, *pîrîu*, județul Bacău, plasa Troțușul, de pe teritoriul com. Hirja; se varsă d'a dreapta Oituzului.

Ciocanul, *pîrîu*, jud. Botoșani. Izvorește din iazul Ciocanul, lângă satul Ciornohal, com. Ringhilești; curge pe moșia Pogorești, com. Comăndărești și se varsă în iazul Chișcata, de pe moșia Glăvănești, com. Epurenî, jud. Iași.

Ciocanul, *pîrîu*, izvorește de pe teritoriul satului Stolniceni, com. Epurenî, pl. Turia, jud. Iași, și se varsă în Iazul-de-la-Răchiți.

Ciocanul, *pîrîu*, izvorește din vîrfurile Ciocanul, com. Berevo-

ești-Pămîntenî, plaiul Nucșoara, jud. Muscel. Se unește cu Pîrîul-Tîrgului și formează Valea-Satului, care se varsă în riul Bratia, tot pe teritoriul comunei Berevoești-Pămîntenî.

Ciocanului (Dealul-), *deal*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul comunei Schitul-Frumoasa.

Ciocanului (Valea-), *vale*, izvorește din raionul comunei Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea, și se varsă în riul Cerna, tot pe teritoriul acestei comune, pe care o udă în partea de V. Valea-Ciocanului curge numai în timpuri ploioase, sau cînd se topește zăpada.

Ciocați, *mahala*, în com. rur. Dragotești, pl. Văilor, județul Mehedinți.

Ciocazana, *pîrîu*, în plaiul Novaci, jud. Gorj. Izvorește din munții Florile-Albe, Băileasa și Rotunda. Curge, trecînd la V. de plaiul Gruiu, despre comuna Tapoși și se varsă în apa Anișul.

Ciocazana, *pîrîu*, în plaiul Novaci, jud. Gorj. Izvorește din plaiurile Văratice și Gruiu, din locul numit Ghiocelul.

Ciocălăul, *deal*, în com. rurală Văgiulești, plasa Văilor, județul Mehedinți.

Ciocănari, *sat*, face parte din com. rur. Poenari-Vulpești, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la E. de Vulpești, pe Valea-Sticlăriei și la S. de pădurea Radu-Vodă.

Se întinde pe o suprafață de 110 hect.; e proprietate locuitorilor, și are o populație de 326 locuitori. Spre E. trece calea

ferată București-Ploiești. Comerțul se face de 3 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 221 și al celor mici de 161.

Ciocănari, *sat*, face parte din com. rur. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea. Are o populație de 320 locuitori. Este la distanță de 2 kil. de satul Oveselul, unde este reședința comunei.

Ciocănari, *pîrîu*, pl. Dumbrava-d.-j., com. Caraula, jud. Dolj; curge prin valea Ciocănari.

Ciocănari, *vale*, pl. Dumbrava-d.-j., com. Caraula, jud. Dolj, prin care curge pîrîul Ciocănari.

Ciocănari, *vale*, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari, jud. Dolj.

Ciocănari-de-Rudari, *moșie* a statului, pl. Dumbrava-d.-j., comuna Rudari, jud. Dolj, arendată de la 1893-98 cu 12250 lei anual.

Înainte aparținea mănăstirei Brîncoveanu. Pe această moșie, ce este dată în loturi, sunt cete de moșneni și se găsesc și păduri.

Ciocănari-de-Rudari, *pădure* a statului, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari, jud. Dolj, în întindere de 13 hect., 3 ari și 12 centiarîi. Înainte aparținea mănăstirei Brîncoveanu. Felul arborilor ce se găsesc sunt: frasin, ulm, cer și gîrniță; gîrnița predominază.

Ciocănea, *movilă*, com. Nedelea, pl. Filipești, jud. Prahova.

Ciocăneasa, *vale*, în partea de V. a comunei Mărgineni, plasa Filipești, jud. Prahova. Udă și com. Mărgineni-d.-j.

Ciocănei (Dealul - Ciocănelor), *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Moșoia.

Ciocănelul, *cătun*, în județul R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreiași. Și-a luat numele de la pârâul Ciocănelul, care-l udă prin mijloc. E așezat în partea de E. a comunei, la poalele dealului Ciocănelul.

Ciocănelul. (Vezi Dăroaia, jud. Vilcea).

Ciocănelul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreiași. Se desface din Culmea-Scorușului, și brăzdează partea de V. a comunei. E acoperit cu păduri și pășuni.

Ciocănelul, *pârâu*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreiași. Izvoarește din dealul Ciocănelul; udă Estul comunei; trece prin cât. Ciocănelul, și se varsă în râul Valea-Largă, după un curs de 5 kil.

Ciocănești, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N.-V. de București, pe malul drept al râului Ciorogîrla, 29 kil. departe de București. Stă în legătură cu cât. Fălcoianca printr'o șosea vecinală.

Este formată din satele: Aleși-Ciocănești, Ciocănești, Crețul și Urziceanca; cu o populație de 2036 locuitori, cari trăesc în 435 case.

Se întinde pe o suprafață de 4375 hect. Statul, d-l Vlad. Ghica, Epitropia bisericeii Amza din București și d-l G. Cociu au 3192 hect. și locuitorii 1183, Proprietarii cultivă 1154 hect. (80 rămîn sterpe, 525 izlaz și 1433 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul, afară de 70 hect., cari rămîn sterpe.

Sunt 385 contribuabili.

Budgetul comunei este de 6476 lei la venituri și de 5800 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 438 contribuabili.

În comună sunt 3 biserici; 1 școală mixtă; 1 moară cu abur; 2 mașini de treierat cu abur; 3 păduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 1375 (213 cai și epe, 616 boi, 470 vaci și viței, 43 tauri, 33 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 2068 (32 capre, 507 porci și 1529 oi).

Dintre locuitorii, 478 sunt plugarii, 21 au diferite profesii.

Arătura se face cu 155 pluguri: 142 cu boi și 13 cu cai.

Locuitorii au 283 care și căruțe: 236 cu boi și 47 cu cai.

Ciocănești, *com. rur.*, în plasa Ocolul, jud. Romanați, formată numai din satul cu același nume, situat între com. Radomirul și Zănoaga și în apropiere de șoseaua Caracal-Craiova, 15 kil. spre V. de Caracal, pe valea Ruiul. Altitudinea terenului este de 140 m. d'asupra nivelului mării.

Are o populație de 140 capi de familie, sau 504 suflete, din cari 249 bărbați și 255 femei; 25 căsătoriți și 248 necăsătoriți.

Sunt 115 contribuabili.

Are o biserică, cu hramul Sf. 40 Mucenici (1855), deservită de un preot și doi cîntăreți. Budgetul comunei pe 1886/87 a fost de 1561 lei la venituri și 1494 lei la cheltueli.

Sunt 2 cîrciumi.

Ciocănești, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Znagovul. Este situat la N.-V. de București, pe malul drept al râului Ciorogîrla și la E. de pădurea Cerchezoaia. Aci

rîul Ciorogîrla formează o bălă mare, numită Ciocănești.

Acest sat este însemnat în istorie prin victoria ce a reparațat aci Radu de la Afumați asupra lui Mehemet-Bei, la anul 1521.

Suprafața satului e de 110 hect.; e proprietatea statului, avînd o populație de 1412 loc.

Are 2 biserici, cu hramul Adormirea și Tăierea-capului-Sf. Ioan, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 7 elevi și 2 eleve, cu care statul și comuna cheltuesc 1810 lei anual. Aci mai este 1 moară cu abur; 1 mașină de treierat cu abur; 2 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 884 și al celor mici de 1621.

Comerțul se face de 7 cîrciumari. În sat s'au stabilit 12 străini.

Ciocănești, *sat*, face parte din com. rur. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Muscel. Acest sat este așezat pe coasta și pe poalele despre S. ale dealului Ciocănești. Are o populație de 102 capi de familie, sau 484 suflete, din cari 252 bărbați și 232 femei.

Ciocănești, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Hociungii, pe malul stînga a pârîului Puiul, afluent pe dreapta al pârîului Poarca. Acest sat formează un tot cu satul Hociungii, de care este despărțit numai prin pârîul Puiul. Are vii multe și bune.

Ciocănești, *cătun*, al com. Trestia, jud. Buzău; cu 89 locuitori și 15 case.

Ciocănești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Ilfov, plasa Znagovul, cât. Ciocănești, pe linia Chitila-Pi-

tești, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Chitila (13.6 kil.) și Ghergani (12.8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 109^m,46. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 64019 lei, 25 b.

Ciocănești, *baltă*. (Vezi Ciocănești, sat, jud. Ilfov).

Ciocănești, *colină*, în com. Trestia, jud. Buzău, ramificație din Chiciora, acoperită de fineață.

Ciocănești, *deal*, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Ciocănești, *moșie*, în com. Trestia, jud. Buzău; face parte din Micheea, și e posedată de locuitorii.

Ciocănești, *pădure*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, în suprafață de 1434 hect., proprietatea D-lui Vlad. Ghica, a statului și a Bisericii Amza din București.

Ciocănești, *surpătură*, în com. Băjești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Ciocănești-Mărgineni, *comună rurală*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, situată între comunele Ciocănești-Sîrbi și Rasa, la o distanță de 24 kil. de orașul Călărași.

Teritoriul comunei are o suprafață de 7000 hect. și se întinde din Dunăre spre N. până la com. Mihaiu-Viteazul, coprinzând parte bălțiș în lunca Dunărei, parte cîmp șes. De această comună țin două moșii, cari sunt proprietăți ale statului: Ciocănești-Mărgineni, foastă pendinte de mănăstirea Mărgineni, cu 6000 hect., din cari 2000 hect. bălțiș, 500 hect. izlaz și 3500 hect. pămînt de cultură și care a fost arendată pe

periodul 1883—93 cu suma anuală de 50000 lei; Găunoși, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, cu 1000 hect. pămînt de cultură și care a fost arendată pe același period cu 34050 lei.

Sunt 211 locuitori împroprietăriți.

Se compune din satele: Ciocănești-Mărgineni, Ciocănești-Pămînteni și Găunoși și din cătunele (tîrlele): Fundeni, Mănăstireni și Odaia, avînd reședința primăriei și a judecătoriei comunale în satul Ciocănești-Mărgineni.

Populațiunea comunei este de 1807 locuitorii, cu 467 capi de familie, din cari 1795 Romîni, 2 Greci, 6 Bulgari, 2 Unguri și 2 Turci. Sunt 1803 creștini ortodoxi, 2 catolici și 2 mahometani. Din aceștia sunt: 485 agricultori, 2 meseriași, 18 comercianți, 3 cu profesii libere, 25 muncitori și 30 servitori. Știu carte 186 persoane, iar 1621 nu știu.

Vite: 1369 boi, 945 cai, 76 bivoli, 1746 oi și 280 porci.

Budgetul comunei în 1887—1888 avea 6102 lei la venituri și 8286 lei la cheltueli.

Înstrucțiunea se predă la 121 băieți și 60 fete, în trei școli; una de băieți, una de fete și una mixtă, de doi învățători și o învățătoare.

În comună sunt două biserici, deservite de doi preoți și patru dascăli.

Ciocănești-Mărgineni, *sat*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe malul stîng al brațului Botul, lîngă satul Ciocănești-Sîrbi, de care este lipit spre V. Spre E. este lipit de satul Ciocănești-Pămînteni.

Populațiunea satului este de

170 familii, din cari 30 familii Țigani.

În sat se află: o școală de băieți cu un învățător; o școală de fete; o biserică, deservită de doi preoți și doi dascăli.

Vite sunt: 861 boi, 41 bivoli, 518 cai, 1055 oi și 280 porci.

Ciocănești-Pămînteni, *sat*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, pendinte de com. Ciocănești-Mărgineni. Este situat lîngă satul de reședință, de care este alăturat.

Ciocănești-Sîrbi, *com. rur.*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, situată între comunele Ciocănești-Mărgineni și Vărăști, la o distanță de 25 kil. de orașul Călărași.

Teritoriul comunei se întinde din Dunăre, spre N., până în teritoriul comunei Mihaiu-Viteazul, coprinzînd parte loc băltoș în lunca Dunărei și parte loc șes, avînd suprafața de 14900 hect., din care 4000 hect. bălțiș, 1000 hect. izlaz și 9900 hect. pămînt de cultură. Moșia poartă numele de Ciocănești-Mihaiu-Vodă, proprietate a statului, foastă pendinte de mănăstirea Mihaiu-Vodă din București. Pe periodul 1883—1893 a fost arendată cu suma de 135000 lei. Pe această moșie este și comuna Mihaiu-Viteazul.

Comuna se compune dintr'un singur sat, situat pe țarmul stîng al brațului Căcina și spre V. de satul Ciocănești-Mărgineni, de care este lipit.

Populațiunea comunei este de 338 capi de familie, cu 1437 suflete, sau 720 bărbați și 717 femei, din cari 1419 Romîni, 8 Greci, 7 Unguri și 3 Turci; 1427 creștini, 7 catolici și 3 mahometani; 355 agricultori,

7 meseriași, 21 comercianți, 6 cu profesiuni libere, 24 muncitori și 10 servitori. Știu carte 137 persoane.

Vite sunt: 669 cai, 451 boi, 2735 oi, 10 capre, 251 bivoli și 377 porci.

Budgetul comunei în 1887—1888 era la venituri de 4661 lei și la cheltueli de 5452 lei.

Sunt 2 școli, una de băeți, cu 74 elevi și una de fete, cu 57 eleve; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Aici se țin 2 bilciuri, unul la 8 Septembrie și altul la Dumineca-Floriilor.

Prin comună trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Ciocea, *movilă*, jud. Brăila, la 3 kil. spre N. de satul Strîmbul.

Cioceanca, *pădure*, în pl. Cîmpului, jud. Ialomița, pe teritoriul comunei Moldoveni. Este proprietate a statului. Are o suprafață de 60 hect. Esențe: stejar, ulm și plop.

Cioceni, *sat*, face parte din com. rur. Tomșani, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Ciocești, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltului, pendinte de comuna rurală Bărbătești; are 40 locuitori.

Ciocești-Mîndra, *com. rur.*, în pl. Teleormanului, jud. Teleorman, la N.-E. plășei, pe valea Cotmenei, la 84 kil. de T.-Măgurele. Are două sate: Mîndra, situat parte pe deal, parte pe valea Cîrna, spre N.; satul de reședință, Ciocești, care se află numai pe deal.

Se învecinește la N. cu comuna Malul, la S. cu comuna Bîrla, la V. cu râul Cotmeana,

la E. cu hotarul moșiei Miroși și cu Valea-Tecuciului.

Populațiunea este de 261 capi de familie, sau 1477 suflete, din cari 290 contribuabili.

Intinderea comunei, cu moșiile aflate pe dinsă, este de aproape 800 hect. În cătunul Ciocești sunt afară de moșneni, 49 locuitori împroprietăriți pe 224 hect.

Proprietar principal este familia răposatului Nicolae Butculescu, care posedă 400 hect. arabile, 20 hect. pădure și un hect. vie; iar restul de 200 hect. aparține moșnenilor.

Solul este mediocru pentru agricultură; mare parte este nisipos, mai cu osebire cel din Valea-Cotmenei.

Vite sunt: 2367 capete, dintre cari: 569 boi și vaci, 113 cai, 1410 oi și capre și 275 porci.

Are o școală, cu un învățător, frecventată de 15 elevi; 2 biserici, una în cătunul Ciocești și alta în Mîndra. Cea din Ciocești este deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Localul primăriei este sub același acoperămint cu școala. Ca stabilimente industriale are un atelier pentru fringhii, o piură pentru abale și o moară cu aburi.

Budgetul comunei este de lei 2525 la venituri și de lei 2505, bani 73 la cheltueli.

Comuna Ciocești-Mîndra este străbătută de la N. spre S. de șoseaua județeană Roșiori-Ur-lueni. Cu comuna Malul și cu cătunul Podișorul se leagă prin șosele vecinale.

Satul Ciocești este foarte vechiu. El se vede trecut în catagrafia satelor și a cetelor de moșteni, întocmită la jumătatea secolului al XVIII-lea. Făcea parte din județul Teleorman, pl. Cotmenei. La modificarea administrativă a județelor, în 1836, a

fost trecut la plasa Teleormanului, din care face parte și astăzi. Satul Mîndra s'a format mai în urmă.

Ciocheni, *mahala*, în com. rur. Merți-din-Față, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Ciochina, *com. rur.*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, situată pe partea stîngă a râului Ialomița, între comunele Căzânești și Andrășești, la o distanță de 51 kil. de orașul Călărași, capitala județului.

Teritoriul comunei este proprietate particulară și cuprinde 3500 hect., din cari 175 hect. pădure, 80 hect. bălțiș și restul loc pentru cultură.

Sunt împroprietăriți pe moșie 91 locuitori.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe malul stîng al râului.

Populațiunea comunei este de 238 capi de familie, sau de 979 locuitori (502 bărbați și 477 femei), din cari 971 Romîni, 2 Greci și 6 Bulgari. Sunt 973 creștini și 6 catolici; 261 agricultori, 7 meseriași, 10 comercianți, 10 de profesiune liberă, 13 muncitori și 37 servitori. Știu carte 156 persoane; nu știu 823.

Vite: 415 cai, 708 boi, 2363 oi, 55 capre, 28 bivoli, 5 asasin și 1120 porci.

Budgetul comunei în 1887—1888 era la venituri de 7230 lei, și la cheltueli de 6062 lei.

Sunt 2 școli, una de băeți, frecventată de 66 elevi, și avînd un învățător retribuit de stat și comună, și una de fete, frecventată de 59 eleve și avînd o învățătoare, retribuită de comună. Localul este construit de com.

Ciochina, *iaz*, pe teritoriul sa-

tului Onești, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Ciochina, *loc izolat*, în comuna Odăile, jud. Buzău.

Ciochina, *trup de moșie*, la N.-E. moșiei Ștorobăneasa, județul Teleorman, care se întinde dincolo de jud. Teleorman. Se învecinește spre V. cu proprietățile locuitorilor din com. Ștorobăneasa. Face însă parte din corpul moșiei Ciochina, din județul Vlașca. Locuitorii din Ștorobăneasa zic acestui trup de moșie La-Ciochină.

Ciochina, saū **Racovița**, *trup de moșie*, nelocuit, pendinte de com. Cacaletți, plasa Marginea, jud. Vlașca, încorporat în proprietatea Cacaletți. Are o suprafață de 679 hect. loc șes. A fost proprietatea statului. Aparținea mănăstirei Sf. Gheorghe. Azi, aparține succesorilor lui Marghiloman.

Ciochina, *măgură*, jud. Vlașca, situată pe proprietatea Cacaletți.

Ciochindel (**Măgura-lui-**), *măgură*, la S.-V. comunei Bogdana, jud. Teleorman.

Ciochinului (**Izvorul-**), *izvor*, în com. Odăile, jud. Buzău; începe din culmea muntelui Ciochinul și dă în Sărățelul-Bălăneștilor.

Ciochinului (**Vîrful-**), *colină*, în com. Odăile, jud. Buzău, pe hotarul său despre com. Brăești.

Ciochița, *măgură*, în com. Adămești, jud. Teleorman.

Ciochițai (**Dealul-**), *deal*, în comuna Diculești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Ciocii (**Valea-**), *vale*, com. Căcova, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Ciocile, *com. rur.*, pl. Călmățuiului, jud. Brăila, așezată pe partea de S. a lacului Plașcul, în depărtare de 78 kil. de orașul Brăila. Se mărginește la S.-S.-E. cu com. Chichinețul, la N.-N.-E. cu com. Jugureanul, la N.-E. cu com. Colțea și la S. cu jud. Ialomița. Comuna este pe șes și are forma unui trapez regulat. Suprafața ei e de 3472 hect.

Are o populație de 328 capi de familie, saū 1468 suflete, din cari 131 contribuabili. Știu carte 97 persoane; nu știu 1371.

Budgetul com. este de 14582 lei, 80 bani la venituri și de 14105 lei, 15 bani, la cheltuieli.

Sătenii împroprietăriți după legea din 1864, sunt 235; neîmproprietăriți 68. În Ciocile sunt 5 debite și 10 cîrciumi.

Vite mari cornute sunt 2119 (1114 boi, 967 vaci, 12 tauri, 21 viței, 5 bivoli); cai 946, oi 2005, rîmători 879 și capre 9.

Comuna are o biserică, clădită între anii 1875—79 de comună, cu ajutorul locuitorilor și al proprietarului, G. San-Marin. E deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Are o școală de băeți, înființată la 1834, frecventată de 25 elevi și una de fete, înființată la 1875 și frecventată de 7 eleve.

Drumuri sunt: la Rușetul, spre N.-V., pe la coada lacului Plașcul, prin Movilele-Gemene, 16 kil.; la Buzău, prin moșia Macovei, la V.; la căt. Nicolești (jud. Ialomița) spre S.; la Chichinețul, drept pe la Crucea-lui-Drăghic, 3 kil.; la Colțea, spre N.-E., tot drept, pe drumul Chichinețului, 7 kil.; la Jugureanul, spre N., pe la Crucea-lui-Toader, 44 kil.

La o depărtare de 3—4 kil.

spre S., se află cîte-va cruci, urmele vechiului sat, care fiind așezat cam în vale, a cauzat strămutarea com. în locul actual.

Ciocile, *sat*, jud. Brăila, la mijlocul com. Ciocile, în partea de E., pe malul despre S. a lacului Plașcul, la 78 kilom. spre S.-V. de orașul Brăila. Acest sat este înființat de vr'o 100 de ani și s'a numit ast-fel după numele movilelor Ciocile ce sunt la Sudul lui.

Vatra satului e de 50 hect., cu 385 case, 9 cîrciumi, o brutărie și o moară cu aburi.

Are o școală de băeți, întreținută de stat, frecventată de 50 elevi, și una de fete, înființată la 1875, întreținută de comună și frecventată de 16 eleve. Ambele școli au un local propriu de zid. Biserica este zidită de loc. la 1873 și e acum deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paraclișer. Populațiunea satului și a comunei este de 328 capi de familie, saū 1468 suflete, din cari 751 bărbați și 717 femei; 721 căsătoriți și 747 necăsătoriți. Știu carte 97 persoane, nu știu 1371.

Vite sunt: 946 cai, 2119 vite mari cornute, 2005 oi, 9 capre și 876 rîmători.

La 500 m. în partea de E. a satului se află armanul arendașului cu o moară de aburi.

Ciocile, *moșie*, pendinte de com. Ciocile, pl. Călmățuiul, județul Brăila, proprietatea moștenitorilor G. San-Marin; are o întindere de 2650 hect. și aduce un venit anual de 40960 lei.

Ciocile, *movilă*, la 4¹/₂ kil. spre S.-V. de satul Ciocile. La această movilă se întîlnesc hotarele județelor Brăila, Buzăul și Ialomița.

Ciocile-Goale, *deal*, în com. rur. Jidoștița, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Ciociltani, *deal*, în com. rur. Orevița, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Ciocilteiu, *sat*, face parte din com. rur. Roești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vâlcea. Are o populație de 614 locuitori (305 bărbați și 309 femei). Aci e o biserică, reparată la anul 1845.

Ciocilteilor (Dealul-), *deal*, la E. com. Lăpușata, plasa Cerna-d.-s., jud. Vâlcea.

Ciocirlanilor (Dealul-), *munte*, în com. Dorna, jud. Suceava.

Ciocirlanul, *izvor*, în jud. Buzău, comuna Chiojdul; ese din muntele Pitica și se scurge în râul Bisca-Chiojdului.

Ciocirlanul, *loc cu izvoare*, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, jud. Bacău, de unde izvoarește pârâiașul Cucueți.

Ciocirlești, *sat*, în partea de S. a com. Valea-Satului, pl. Funduri, jud. Vaslui. E situat pe valea dealului ce mărginește comuna la V., pe o întindere de 604 hect., din care 111 hect. sunt pădure, iar 58 hect., loc de arătură și vatra, sunt ale locuitorilor. Are o populație de 32 familii, sau 157 suflete.

De acest sat mai țin cătunele: Golia, Corcodelul și Lunca, a căror întindere și populație este coprinsă în acest sat.

Vite sunt: 140 vite mari cornoate, 40 oi, 17 cai și 9 rîmători.

Locuitorii posedă: 20 pluguri și 24 care cu boi.

Ciocirlia, *cătun*, al comunei Scur-

tești, jud. Buzău, situat pe malul stîng al râului Buzău, cu 170 locuitori și 43 case; are subdivizia Mălureni; în vechime se numea Ulmi și Tătulești.

Ciocirlia, *deal*, pe care sunt plantate vii, situat pe moșia statului Dorobanțul, jud. Teleorman. Aceste vii au fost date cu embațic locuitorilor din com. Cîrligați, care acum le-au rescumpărat.

Ciocirlia, *lac*, jud. Teleorman, la N.-E. com. Băsești, spre hotarul despre moșia Roșiorilor.

Ciocirlia, *movilă*, pe malul stîng al râului Buzău, căt. Ciocirlia, com. Scurtești, jud. Buzău.

Ciocirlia, *movilă*, în jud. Buzău, com. Scurtești, căt. Vadul-Pașii, numită și Movila-de-la-Vadul-Pașii, în locurile date însurățelilor Băsceni. Această movilă a fost explorată în 1881, la locul unde s'au găsit osemintele unui militar, îngropat cu calul său și resturi de armături: o sabie, o zea mare și altele, depuse acum în Muzăul de Antichități din București.

Ciocirlia, *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

Ciocirlia, *pădure*, pe moșia Cernătești, comuna Cernătești, jud. Buzău. Are 12 hect.

Ciocirlia, *pârîu*, izvoarește din partea de N. a satului Gîrceni, pl. Racova, jud. Vaslui, de la locul numit Răciul; curge spre S., prin satul Gîrceni, și se varsă în Pîriul-Stuhului.

Ciocirlia, *vâlcea*, ce se formează pe teritoriul com. Coteana, pl. Siul-d.-s., județul Olt. Străbate comuna de la N. la S.

Se întîlnește cu vâlcelele; Milcoveanul, Purcelul și Fintîneaua și formează vâlcea numită Cotenita.

Cioclești, *deal*, cu direcția S.-E., com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova. Pe dealuri sunt plantate vii, pruni, nucii și meri.

Cioclovina, *deal*, în com. Gavora, pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Cioclovina, *vale*. (V. com. tur. Menți-din-Jos).

Cioclovina-de-Jos, *schit*, situat sub creasta dealului cu același nume, la N. de mănăstirea Tismana, jud. Gorj. S'a fondat la 1715, de Stanca Glogoveanu.

Tot la această dată s'a fondat și schitul din vîrfurile Cioclovinei cu ajutorul lui Obedeau Vel Serdarul.

Schitul Cioclovina-d.-j. are 1 călugăr, 1 preot și 1 cîntăreț.

Ciocoaița, *deal*, între com. Văleni și Lăicăi-Runceasa, pl. Argeșelul, județul Muscel. Acestui deal îi mai zice și Olarul. Vîrfurile său poartă același nume.

Ciocoști, *sat*, jud. Dimbovița, plaiul Ialomîța-Dimbovița, căt. com. Colibași.

Ciocoști, *loc izolat*, com. Aninoasa, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Ciociul, *vâlcel*, comuna Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Se varsă în Cungea-Mare, pe țărmul stîng, tot în com. Ciomăgești.

Ciocova, *pădure*. (V. Tîrnauca, pădure, com. Tîrnauca, plasa Herța, jud. Dorohoiu).

Ciocoveni, *sat*, face parte din

com. rur. Valea-Drăgului, plasa Negoști, jud. Ilfov. Este situat la V. de Valea-Drăgului, pe malul stîng al râului Sabarul. În dreptul satului e o mică insulă, formată de râul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 1107 hect., avînd o populație de 468 locuitori.

D-I I. Niculescu are 850 hect. și locuitorii 257 hect. Proprietarul cultivă 750 hect., 50 sunt sterpe și 50 izlaz. Locuitorii cultivă 239 hect., 15 sunt rezervate pentru izlaz și restul este vie. Comerțul se face de 3 cîrciumări.

Are 1 pod stătător; 1 mașină de treerat și 1 aburii.

Numărul vitelor mari e de 267 și al celor mici de 765.

Ciocracul, *numire*, ce se mai da cît. Cosmina-d.-s., pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Ciocracul, *mahala*, din comuna Drajna-d.-j., pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Ciocracul, *deal*, la S. și S.-E. de com. Drajna-d.-s., pl. Teleajenul, jud. Prahova, avînd ca piscuri mai înalte: Scafele și Malul-de-Răsună.

Ciocracul, *trup de moșie*, a statului, pendinte de schitul Cheia și Cotroceni, jud. Prahova, care, pe periodul 1888-93, s'a arendat cu 5872 lei anual. Această moșie s'a arendat, împreună cu Valea-Schitului, Văleni și Valea-Satului, afară de părțile vîndute de veci.

Ciocul, *cătun*, în plasa Tîrgului, jud. Teleorman, situat pe calea județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, la distanță de 2 kil. de com. Scioștea. Ține de com. Cucușeni. Are o populație de

159 suflete, din cari 39 contri-buabili.

Ciocul, *măgură*, situată pe teritoriul comunei Alimănești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. S'a numit ast-fel fiind-că multă vreme a stat pe vîrfurile ei o cruce,

Ciocul, *poiană*, plasa Jiul-d.-mj., com. Podari, jud. Dolj.

Cioculani, *deal*, în com. rur. Menți-din-Jos, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Ciofeni, *sat*, în partea de S.-V. a com. Telejna, plasa Mijlocul, jud. Vaslui, situat între două dealuri cu loc deschis.

Are o suprafață cam de 858 hect., din cari: 114 hect. pădure, și 601 hect. loc de cultură, fînă, iamaș ale proprietății și 143 hect. ale locuitorilor, cu 8 hect. vie. Are o populație de 45 familii, sau 240 suflete. În sat este o cîrciumă și o moară cu aburii.

Moșia satului Ciofeni este proprietate, parte a d-lui Dimitrie Castroianu și parte a răzeșilor.

Vite sunt: 282 vite mari cor-nute, 300 oi, 14 cai și 20 rî-mători.

Locuitorii posedă: 36 care cu boi, 32 pluguri, 2 căruțe cu cai; 30 stupi.

Cioflanul, *cătun*. (V. Gostavățul, jud. Olt).

Cioflecul, *pîrîu mic*, lîngă satul Ciofliceni, plasa Znașovul, jud. Ilfov.

Cioflecul. (V. Dridul, movilă, pl. Mostiștea, jud. Ilfov).

Cioflești, *sat*, jud. Argeș, plasa Gălășești; face parte din com. rur. Răscăești-Drăghineasca.

Ciofliceni, *sat*, plasa Znașovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Tîncăbești. Este situat spre E. de Tîncăbești și spre V. de balta Znașovul.

Se întinde pe o suprafață de 925 hect., din cari statul are 798 hect. și locuitorii 127 hect. Statul cultivă prin arendașii săi numai 50 hect., iar 748 sunt pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, fără să aibă locuri pentru finețe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și o baltă. Comerțul se face de 3 cîrciumări.

Populația lui e de 493 locuitori.

Ciofliceni, pl. Negoști, județul Ilfov. (V. Preana-Vechie).

Ciofliceni, *moșie*, a statului, județul Ilfov, pendinte de mănăstirea Gruil; s'a arendat, împreună cu Tîncăbești, pe periodul 1889-94, cu 9880 lei anual.

Ciofliceni, *pădure*, a statului, județul Ilfov, în întindere de 200 hect. (V. Tîncăbești-Ciofliceni, pădure).

Cioflicul, sau **Buhaiul**, *cătun*, pendinte de com. Naipul, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, situat între apele Cîlniștea și Glavaciocul, proprietatea d-lui Ilie Stan Dorobanțu. Suprafața moșiei este de 527 hect., din care s'a dat la 42 locuitori 177 hect.

Cioflicul, *pădure*, a statului, în jud. Vlașca, pe proprietatea cu același nume, pendinte de com. Naipul. Această pădure de tufă are o suprafață de 249 hect.

Ciofrîngeni-Pămînteni (Bur-luși), *sat*, pe apa Topologului, jud. Argeș, pl. Topologul, pen-

dinte de com. rur. Alimănești-Ciofrîngenii. Are o populație de 55 familii. În sat sunt: o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală primară rurală.

Ciofrîngeni-Ungureni, sat, pe râul Topologul, pl. Topologul, jud. Argeș, pendinte de com. rur. Alimănești-Ciofrîngenii. Are o populație de 70 familii. În sat e o biserică vechie, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Ciohoranca. Vezi Rangul, pîrîu, jud. Suceava.

Ciohoreni, sat, pe moșia și în com. Miroslăvești, jud. Suceava. Așezat pe ambele țărmuri ale pîrîului Rangul. Are o populație de 217 capi de familie, sau 948 suflete, (479 bărbați și 469 femei), din cari 12 izraeliți. Sunt 195 contribuabili.

Vatra satului ocupă suprafața de 75 fâlcii și 78 prăjini. Locuitorii împroprietăriți după legea din 1864 sunt: 45 fruntași, 51 mijlocași și 38 pâlmași, stăpînind 337 fâlcii și 35 prăjini.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1864 de locuitorii ajutați de prințul Gr. M. Sturdza, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Împroprietărită la 1864 cu 8 fâlcii și 40 prăjini. Școala din Miroslăvești servă și acestui sat. Drumurile principale sunt: la Muncel (2120 m.), la Verșeni (5375 m.), la Cozmești (2968 m.) și la Miroslăvești (2060 m.).

Ciohoreni, deal, pe coastele căruia stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Ciohorinul, loc. (Vezi Șerbănești,

localitate, com. Bunești, plasa Mijlocul, jud. Fălciu).

Cioiana, pîrîu, izvorește din sus de căt. Tuși, de la Crețești, com. Țicleni, pl. Jiului, județul Gorj; udă cătunele Tuși, Țicleni, Rășina și Peșteana-d.-s., și se varsă în Jiū, în dreptul com. Peșteana, unde este și 1 pod de lemn, numit Podul-Cioenei.

Cioiana, vale, plasa Jiul, județul Gorj, aparținînd la origină comunei Țicleni. Are direcție N.-S. până la cătunul Tuși, iară de aci la Țicleni, schimbă direcția, îndreptîndu-se către S.-V. și dînd în Valea-Jiului.

Valea își are numele de la pîrîul Cioiana, afluent de partea stîngă a Jiului.

Cioinagi, cătun, cu vr'o 8—10 case, în com. Bălințești, plasa Horincea, jud. Covurlui.

Cioinagi, moșie particulară, de 325 hect., com. Bălințești, pl. Horincea, jud. Covurlui.

Cioinagi, pîrîiaș, pe teritoriul comunei Bălințești, pl. Horincea, jud. Covurlui; se varsă în pîrîul Chineja.

Ciolacul, pîrîu, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălușești și Iucșești. Izvorește la E. de satul Tabăra; curge de la E. spre V.; udă satul Iucșești-d.-j. și se varsă în râul Siretul, de a stînga, mai spre S. de satul Iucșești-d.-j. Primește pîrîul Bălușești.

Ciolacului (Iazul-), iaz, pe cursul Volovățului, în suprafață de 31 hect., 51 arii, pe teritoriul satului Adășan, comuna Avrămeni, pl. Bașeiu, județul Dorohei.

Ciolanul, schit de călugări, în jud. Buzău, com. Tisăul, căt. Haleșul, cu 70 monahi, fost fondat de Doamna Neaga, cam pe la 1590, dar nu mult după aceea, din cauza invaziunilor, a fost părăsit. Pe la începutul secolului al XVIII-lea, niște monahi de la schitul Ciobănoaia, vizitîndu-l, găsesc biserica cu totul ruinată și în interior crescute numai bălării. Ei se decid a rămîne aci, în mijlocul secularelor păduri, ce-l înconjură, ca să se poată deda cu totul une viețe sufletești și ascetice. Reparară dar biserica și în curînd Ciolanul deveni un schit înfloritor și avut prin multele donații ce primea și crescînd tot de odată și numărul monahilor. Vechea biserică, (Sf. Gheorghie), nu le mai fu încăpătoare; de aceea se simți necesitate a ridica o altă. Episcopul Chesarie, în 1818, o zidi cu cheltuiala sa, dîndu-î hramul S-ții Apostoli Petru și Pavel. În 1855 Iunie 24, această biserică a ars. Starițul Ioanichie o reconstrui și în 1862 se termină. Ambele biserici sunt înconjurate cu chilii bune și curat întretinute.

În apropiere de această mănăstire, se află biserica Cetățuia, situată pe un deal înalt, împrejurul căruia se cunosc urmele unui șanț, pe care, se zice, că doamna Neaga l'ar fi făcut ca apărare contra invaziunilor turcești. Chiar a existat o cetățue, de aceea a și luat biserica numele de Cetățuia. Ea a fost fondată de repausatul Iosif Singel, în anul 1859, dinpreună cu alți părinți ai mănăstirei.

Pe lîngă serviciul bisericeii și al gospodăriei caselor lor monahii mai lucrează și alte lucruri de lemnărie, ca: linguri, icoane, etc. Aci se fabrică și renumita apă de melisa.

Ciolanul, deal, în județul Roman, pl. Fundul, com. Averești, spre E. de satul Averești-Răzăși. Este acoperit cu pădure seculară. În acest deal sunt cariere de piatră de o bună calitate. Se mai numește și Mîrșavul.

Ciolanul, lac, pl. Băilești, com. Catanele, jud. Dolj. Seacă cu desăvîrșire în timpul verii.

Ciolanul, movilă, în plasa Ialomița-Balta, județul Ialomița, pe teritoriul comunei Poiana.

Ciolanul, pădure, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul comunei Berești.

Ciolanul, vale, jud. Vlașca, trece prin com. Ciolanul și se varsă în apa Cîlniștea.

Ciolanul-Pangăl, com. rur., cu 570 loc. cu cât. Petru-Rareș, pl. Marginea, jud. Vlașca, proprietatea fraților Pangăl; are suprafața de 2448 hect. S'a dat la 66 locuitorilor suprafața de 358 hect.

Budgetul comunei în 1887 a fost de 2136 lei la venituri și de 1945 lei la cheltuieli.

În comună sunt 2 biserici, din care una are hramul Sfinții Voevozi și s'a zidit la 1859 cu ajutorul proprietarului; sunt deservite de 1 preot și 3 dascăli.

Comuna este situată la extremitatea de N. a plășei în coasta unei vîlcele numită Valea-Vladului, pe care se află un heleșteu.

Prin pădurea acestei proprietăți trece drumul vechiu numit de săteni Brazda-luî-Traian.

Este departe de Giurgiu de 25 kil., de Stănești, reședința plășei, de 16 kil., iar de București de 50 kil. Prin sat trece o șosea, care duce la comuna Pangăl.

Vite sunt: 342 boi și vaci, 20 cai, 650 oi și capre și 270 porci.

Ciolanului (Linia-), cătun, al com. Tisăul, jud. Buzău, cu 260 loc. și 56 case, format de foștii Țigani ai schitului Ciolanul. Are sub-diviziile: Ciolăneanca și Miluiți.

Ciolanului, (Morile-), mică proprietate a statului, în comuna Căndești, jud. Buzău, avînd 27 hect. și 4 mori pe râul Buzău, zise ale Ciolănenilor, fiindcă aparțineau de schitul Ciolanul.

Ciolanului (Munții-), serie de coline, ce începe din com. Grăjdana, jud. Buzău, de la Vîrful-Predealului și se termină în comuna Tisăul în Vîrful-Bradului, despărțind valea râului Buzău de Valea-Nișcovului. Ele sunt formate mai mult din stînci calcareose, de unde se extrage pietre de construcțiuni, de var, etc. E acoperită de păduri seculare. Cea mai mare înălțime a lor e în com. Grăjdina, cât. Miluiți, în punctul numit Vîrful-Ciolanului.

Ciolanului (Poiana-), poiană, în ramificațiile muntelui Ciolanul din com. Măgura, jud. Buzău.

Ciolanului (Vâlcea-), vâlcea, între moșiile Plopi și Zîmbreasca, din pl. Teleormanului, jud. Teleorman. Începutul ei este aproape de com. Balaci; se termină în Valea-Beocei.

Ciolăneanca, subdivizie a cătunului Linia-Ciolanul, din com. Tisăul, jud. Buzău.

Ciolăneanca (Vatra - Schitului - Ciolanul), proprietate a schitului Ciolanul, în com. Tisăul, jud. Buzău, în jurul mănăstirei. Are ca 30 hect. fînețe, livede, etc.

Ciolăneanca, pădure, a statului, pendinte de Ciolanul în com. Tisăul, jud. Buzău. Are 595 hect., acoperite de stejari seculari, în mijlocul cărora e ascuns schitul Ciolanul.

Ciolănești, cătun, în com. Mănăstioara, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna. Este situat pe Dealul-luî Ciolan, ce face parte din Dealul-Mare și despărțit de com. prin pîrîul Zăbrăuțul-Mic.

Are o populațiune de 246 suflete, care locuiesc în 67 case.

Ciolănești-Baldovinești, moșie, a statului, în com. Ciolănești-din-Deal, pl. Teleormanului, jud. Teleorman.

Ciolănești-din-Deal, com. rur., în pl. Teleormanului, jud. Teleorman, situată pe Valea-Cîine-luî, la distanță de 26 kil. de Roșiori-de-Vede, 70 kil. de reședința județului și 47 kil. de la Alexandria.

Se învecinește cu comunele Siliștea - Gumești, Zîmbreasca, Ciolănești, Lada, Slăvești, Zlo-tești și Tătărești-d.-j.

Populațiunea acestei comune este de 575 capi de familie, sau 2365 suflete, din cari 537 contribuabili.

Suprafața comunei, cu vatra satului și cu moșiile de pe dînsa, este de 3800 hect., dintre cari 1827 pămînt arabil și 300 pădure. Pe această moșie sunt împrorietăriți 398 locuitori, pe o întindere de 1673 hect. Pădurea, proprietatea statului, se numește de către locuitori și Teleormănelul; oficial e recunoscută sub numele de Ciolănești-Baldovinești; e compusă din: stejărică, cer, arțar, frasin, ulm, jugastru, carpen, alun și tei. Este pădure bătrînă și se găsește printr'însa

arbori până la 70 centimetri circumferință. Solul este mai mult șes, mediocru pentru agricultură.

Numărul vitelor este de 10303 capete, din care 1522 boi și vaci, 574 cai, 7706 oi și 501 porci.

Are un local de primărie; o școală, frecventată de 16 elevi; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Aci se țin și 2 bilciuri anuale, la 14 Septembrie și la Dumineca-Tomei.

Budgetul comunei este de lei 12618 bani 63 la venituri, și lei 10493 la cheltueli.

În această comună, pe cînd exista vechiul drum al Craiovei, cunoscut sub denumirea de Drumul-Olacului (acum 50 ani), se afla un releu poștal important. Ruinele grajdurilor de cai se văd încă și azi.

Drumurile de comunicațiune sunt: la comunele Ciolănești-din-Vale, Zimbreașca, Ciurari, Zlotești și Gumești prin căi vecinale. La partea despre V., ca la 2 kil. de sat, se văd ruinele unei biserici, unde se spune că a fost mănăstirea Baldovinești. Zidirea, care se arată a fi fost solidă, este astăzi adăpostul vitelor și al gunoaielor; împrejurul ei se văd urme de locuințe și un șanț care o înconjură. S'au găsit și morminte.

Moșia Ciolănești a fost a mănăstirei Baldovinești. Satul Ciolănești este unul din cele mai vechi ale județului. În catagrafia satelor făcută sub Domnia lui C. Mavrocordat, în secolul trecut, îl vedem figurînd în pl. Mijlocul; după anul 1836 a fost trecut în pl. Teleormanului.

Ciolănești-din-Vale, com. rur., în pl. Teleormanului, jud. Teleorman, situată pe Valea-Cîinelui, la Sudul comunei Ciolă-

nești-din-Deal. Este așezată pe coasta văei. Poartă și numirea de Capul-Luncii.

Populațiunea comunei este de 956 suflete, dintre care 168 capi de familie.

Suprafața comunei, dimpreună cu proprietatea statului și cu moșia Slăvești-Zlotești, tot a statului, care cade tot pe teritoriul ei, este de 2240 hect., la care se mai adaugă și 250 hect. pădure. Trupurile de pădure poartă numirile de Bulgăreasca, Cornetul și Teleormănelul; conțin arbori bătrîni până la o sută de ani și alții între 20—50 ani.

Pe această moșie sunt împrorietăriți 136 locuitori, pe o întindere de 678 hect.

În com. e o școală frecventată de 12 elevi; o biserică deservită de un preot și un cîntăreț; o moară cu aburi.

Comuna se leagă cu comuna Ciolănești-din-Deal, cu căt. Belciugul și cu com. Ciurari prin șosele vecinale.

Budgetul este de lei 4299, bani 8 la venituri și de lei 3983, bani 34 la cheltueli. Sunt 235 contribuabili.

Satul care se numește astăzi Ciolănești-din-Vale, a purtat numele de Capul-Luncii. Ast-fel îl găsim trecut în catagrafia satelor de sub a treia Domnie a lui C. Mavrocordat, în secolul al XVIII-lea; făcea parte din pl. Mijlocul.

După modificarea din 1836 a împărțirii județului, a făcut parte din pl. Teleormanului, avînd alipit și cătunul Belciugul, care astăzi ține de com. Gărdești. Numirea, ca și reședința comunei, era după al cătunului Belciugul, până la 1859.

Ciolănești, Tisa și Zăbrăuțul, pădure, jud. Putna, în supra-

față de 160 hect., situate pe moșia Ciolănești, pendinte de com. Mănăstioara. F. limitată la N. și E. cu răzeșii Fitionești; la V. cu pădurea d-lui V. Apostoleanu; la S. cu răzeșii din Străoane-d.-s.

Ciolcâi (Fîntîna-), fîntînă, în comuna Slătioara, plasa Horezul, jud. Vîlcea.

Ciolpani, sat, face parte din com. rur. Țigănești, plasa Znagovul, jud. Ilfov. Este situat la N. de București, între lacul Țigănești și pădurea Znagovul. Se întinde pe o suprafață de 794 hect., cu o populație de 648 locuitori.

Din teritoriul satului, 400 hect. aparțin d-lui I. Popescu, care cultivă 125 hect.; 25 sunt izlaz, 250 pădure; 393 hect. sunt ale locuitorilor. În acest sat se află o biserică, cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, zidită, la anul 1843, de starița mănăstirei Țigănești, cu ajutorul locuitorilor; o școală mixtă, frecventată de 32 elevi și 4 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1980 lei. Localul s'a construit de județ, în anul 1887. Aci este reședința primăriei.

În Ciolpani este 1 heleșteu.

Numărul vitelor mari e de 239 și al celor mici de 460.

S'au stabilit în sat 9 străini.

Comerțul se face de 5 circiumari.

Acest sat s'a format din familiile clăcașe ale mănăstirei Țigănești, din argații și robii mănăstirei și din cite-va familii venite de aiurea.

Locuitorii și-au făcut casele de locuit într'o răritură de pădure.

S'a înființat după anul 1800

și s'a populat mai mult după emanciparea Țiganilor.

Ciolpani, deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, jud. Prahova. Pe acest deal se află livezi și locuri de cultură.

Ciolpani, iaz, pe moșia statului Trușești, jud. Botoșani, în partea de V. a comunei Trușești, pl. Jijia. Are o suprafață de 1 hect.

Ciolpani - Țigănești, pădure, a statului, avînd o suprafață de 250 hect., pendinte de com. Țigănești, plasa Znagovul. E formată din 2 trupuri: Despre-Schit (150 hect.) și Despre-Zăvoiu (100 hect.).

Ciolpanul, sătisor, în com. Costișa, pl. Bistrița, jud. Neamțu, situat spre marginea comunei Bușușul.

Ciolpanul, fost schit, în satul cu aceeași numire, jud. Neamțu, și acum biserică de mir.

Ciolpanul, vechie numire, a Bechetului, jud. Dolj.

Ciolpanului (Lacul-), lac, în pl. Borcea, com. Gildăul, jud. Ialomița.

Ciolpănești, parte din com. Capul-Piscului, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Ciomaga, izvor, în com. Niculești, cât. Petrăchești, jud. Buzău. Incepe din fundul văii Ciomaga și se scurge în riul Slănicul.

Ciomagei (Valea-), cătun, al com. Mănești, jud. Buzău. Are 280 locuitori și 64 case.

Ciomagul, deal, în jud. Vaslui.

Este o prelungire a dealurilor: Codrul-d.-s. și Codrul-d.-j., cu direcția de la V. spre E. Spre platoul de d'asupra are o dumbravă de stejari.

Acest deal formează limită între com. Mircești și Șoronești. Spre E. formează un semicerc de la V. la S.-E., de unde ia numirea de Holm. Extremitatea de S. a acestui semicerc, se termină în platoul com. Codăești. Pe coasta sa de E. se află satul Rădiul.

Ciomagul, pisc, în centrul comunei Bîrzești, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Ciomagul, podiș, județul Iași, prelungire în lat a podișului Ciorani-Ruși, traversînd moșia com. Belcești, din pl. Bahluiul, în direcție nord-sudică. Incepe de la hotarul Hodorei, sat din com. Cotnari, pl. Bahluiul, și se întinde până în șesul Bahluiul, pe o lungime cam de 2300 m. Unindu-se în partea de S. cu dealul Balhuiul prin o ieșătură vechie, formează o vale adîncă, în care a existat din vechime un iaz. Tradiția este că acel iaz, format din apa Bahluiului, avea întinderea de la ieșătura, ce era făcută din pămînt amestecat cu lînă, din satul Belcești, până din sus de tîrgul Hîrlăului, distanță aproape de 20 kil., care ieșătură ar fi fost făcută de Stefan-cel-Mare, în scop de a împiedeca, prin strînsura apei, năvălirea barbarilor, cătră vechea reședință din tîrgul Hîrlăului.

Că acest iaz a fost pe o întindere destul de mare, se vedește din rădicătura ieșăturii, ce se află și astăzi, în marginea despre V. a satului Belcești și care are acum o lungime de mai bine de 1 kil., în

cît a putut să întrețină apă pe o întindere de cîțiva kil.

Ciomagul, vale, în partea de E. a comunei Todireni, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Ciomagul, vâlcea, izvorește din dealul cu același nume, com. Bîrzești, jud. Muscel, și se varsă în valea Bîrzasca, în raionul aceleiași comune.

Ciomăgești, com. rur., jud. Argeș, pl. Oltul, la 35 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefecturii, și la 15 kil. de Pitești. Se compune din 4 sate: Bratia, Ciomăgești, Cungrea și Giuciani, avînd peste tot 166 familii, cu 721 suflete. În comună sunt 2 biserici și o școală primară rurală. Budgetul comunei, pe anul 1882—83, a fost de 1341 lei la venituri și de 1285 lei la cheltueli. Această comună se află aproape de limita județelor Argeș și Olt.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 150 contribuabili, și are un budget de 1374 lei la venituri și de 1457 lei la cheltueli.

Prin comună trece pîriul Cungrul-Mare.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 304 capete vite mari (290 boi și vaci, 14 cai) și de 536 vite mărunte (406 oi, 30 capre și 100 rîmătorii).

Ciomăgești, com. rur., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, compusă din 7 cătune: Răduțești, Fedeleșoiul, Beculești, Dogari, Bădărăi, Păunești și Stănuleasa.

Este situată, parte pe ambele maluri ale pîriului Cungrea-Mare, parte pe dealurile Păunești și Dogari și parte pe pîr. Lăunele, la 52 kil. departe de capitala jud. și la 11 kil. de reșed. plășei.

Comuna, de la început, a fost situată pe acest loc, afară de cătunul Stănuleasa, care a fost mai întâiu așezat pe Valea-Sîmburului și s'a mutat pe Valea-Lăunelui, cînd cu facerea șoselei.

Are o populațiune de 1228 locuitori, în care intră și 7 familii de Țigani. Capî de familie sunt 300; contribuabilî 259; locuiesc în 320 case.

În comună sunt 3 biserici, la Fedeleșoiu, Beculești și Stănuleasa, deservite de 2 preoți; cea din Stănuleasa nu funcționează.

Locuitorii împrădiați la 1864 sunt: 106 pe moșia Eforiei, 45 pe moșia statului, 50 pe moșia d-lui C. Trepteanu și 2 pe moșia d-lui I. Zisidis, dîndu-li-se în total 709 hect. Ei au 21 cai și epe, 80 boi, 150 vaci, 30 capre, 600 oi și 50 porci.

Pe riul Cungrea-Mare este o moară de măcinat.

Cu pădure, izlaz, delimitarea oamenilor și proprietățile statului, ale Eforiei și ale d-lor C. Trepteanu și Zisidis, comuna are vr'o 4350 hect.

Școala se frecventă de 50 copii, din numărul de 209 în vîrstă de școală. Cu întreținerea școlii, statul cheltuește anual 1080 lei. Știu carte 39 bărbați și 2 femei.

Stupî cu albine sunt 50.

Comerțul se face de 4 cîrciumari.

Budgetul comunei este de 2072 lei, 45 bani la venituri și de 2072 lei, 45 bani la cheltuieli.

Șosele în această comună sunt: șoseaua comunală care trece prin centrul ei și o pune în comunicație cu comuna Ciomăgești-de-Argeș la N. și cu comuna Sîmburești la S. și o altă ramură, care pune în co-

municație căt. Dogari cu șoseaua comunală.

E brăzdată de dealurile: Pădurei, Sîmburelui, Lăunelui, Stănulești și Gorunului, toate cu direcția de la N. spre S., și de piscurile: Sglînboaca, Fătăciunea-Mare, Bisericei, Barza, Turiga, Popei, Rîmboaca, etc. Dealurile și piscurile servesc, parte pentru cultură, parte pentru pășunarea vitelor.

E udată de gîrlele: Cungrea-Mare, Sîmburul și Lăunele, și de văile: Ciocoiul, Balomirul, Ciuta, Fîntînele, Sglînboaca, Fătăciunea - Mare și Fătăciunea-Mică, Rudărimea și Hotarul, etc.

Se mărginește cu județul Argeș și comunele Topana, Păroși și Sîmburești.

Ciomăgești, sat, cu 240 locuitori, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. cu același nume.

Aici este reședința primăriei. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot și un cîntăreț.

Ciomăgești, deal, în raionul comunei Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 31 hectare vie.

Ciomăgești, proprietate a statului, în com. Ciomăgești și Mănești, jud. Buzău, pendinte de schitul Găvanul; are 5 hect., pădure, fîneață și livele.

Ciomărca, munte, lîngă satul Poiana-Grințesuului, com. Bistrițioara, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Ciomîrnei (Pîrful-), afluent al Șomuzului-Mic, în com. Pleșești, jud. Suceava (2500 metri).

Ciomîrtanul, sat, com. Zămostia,

pl. Berhometele, jud. Dorohoiu. (Vezi Ruși-Ciomîrtan).

Ciomîrtanul, deal, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Averești, spre S.-E. de satul Averești-Răzăși. Este acoperit cu pădure mare. Are carieră de piatră.

Ciomîzga, pîrîz, afluent al pîrîului Recea, din com. Văscani, jud. Suceava.

Ciopîrceni, mahala, com. Teșila, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Ciopîrceni, munte, în partea de E. a com. Teșila, pl. Peleşul, jud. Prahova. Servă de pășune.

Ciopîrceni, vale, com. Teșila, pl. Peleşul, jud. Prahova. Curge de la E. spre V., și se varsă în riul Doftana, pe malul stîng, tot în raionul com. Teșila.

Ciopîrceni (Muntele-), pădure particulară, supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Ciopîrceni, pendinte de com. Teșila, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Ciopîrceni-de-Jos, com. rur., pl. Cîmpul, jud. Prahova. Este situată pe malul stîng al riului Cricovul-Sărat, la 38 kil. de parte de capitala județului și la 6 kil. de reșed. plășei.

Populația sa e de 2061 loc. (1036 bărbați și 1025 femei), din cari: 12 familii de Țigani, 4 de Greci și 4 de Turci.

Capî de familie sunt 511; contribuabilî 427; case de locuit 545.

În comună e o singură biserică, cu următoarea inscripție:

«Această sîntă biserică este zidită din temelie și înfrumusețată cum se vede și pe din lăuntru și pe din afară de Dumneaei jupineasa Joița Stolniceasa a Dum-

nealui răposatul Stolnicul Tudorache Gușatul și cocon Dumnealor Ion Vel comis și întru ciuste și lauda Adormirei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria și întru Nașterea sfințului Ioan Botezătorul, în zilele Prea Luminatului Domn Ion Constantin Nicolae Voevod, fiind Mitropolit Neofit. Mai 30 anul 1776.

Această biserică s'a reparat în 1873, prin contribuțiunile locuitorilor; este deservită de 3 preoți.

Locuitorii, în număr de 142, s'au împroprietărit la anul 1864 pe moșia Principelui G. Bibescu, dându-li-se 1113 hect. Ei au: 204 cai, 1103 boi, 279 vaci, 775 porci, 6972 oi, 36 capre și 27 asini.

În com. e o moară de aburi.

Școala datează în comună de la 1864; a fost frecventată în anul 1892—93 de 141 copii, din numărul de 434 în vîrstă de școală. Cu întreținerea personalului se cheltuiește anual 1566 lei. Știu carte 30 bărbați și 7 femei.

Comerțul se exercită de 9 circiumari.

Budgetul com. este de 10000 lei la veniturii și de 8000 lei la cheltuieli.

Are o șosea comunală, care se desparte în 6 ramuri, adică: Sălciile-Urziceni, Albești-Urtași-Ploești, Fulga-Mizil, Adîncata-București și Rădulești-București.

Comuna e brăzdată de 8 moșii, făcute din timpuri îndepărtate. La câte-va din ele s'au găsit oase de mărimi neexistente în prezent și cosciuge de stejar.

Se mărginește cu comunele: Adîncata, Jilava (jud. Ilfov), Sălciile, Fulga, Ciorani-d.-s. și riul Cricovul-Sărat.

Ciopirtacului (Vîrf-), munte, în comuna Boziorul, jud. Buzău, pe hotarul despre comunele Goidești și Gura-Teghii.

Cioplea, sat, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Dudești-Cioplea. Este situat între București și Dudești și însemnat în istorie prin bătălia ce Racoți cu Transilvănenii dete la anul 1657 armatei care se revoltase în contra lui Const. Basarab, Domnul Țării-Romînești.

Suprafața totală a satului e de 1405 hect. Proprietarul, d. T. Eftimiu, are 1183 hect. și locuitorii 222 hect. Proprietarul cultivă 493 hect., (470 rămîn sterpe, 220 izlaz). Locuitorii cultivă 150 hect. (50 rămîn sterpe, 22 sunt rezervate pentru izlaz).

Are o biserică catolică, deservită de preoți catolici și o școală particulară (seminar) condusă de 3 profesori și întreținută din fondurile bisericii catolice.

Populația satului e de 399 suf.

Numărul vitelor mari e de 243 și al celor mici de 819.

Comerțul se face de 2 circiumari și 1 hangiu.

Aici se îngropaă, mai înainte vreme, cei morți de ciumă.

Ciopești, sat, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Văleni. Are 10 capi de familie; 12 contribuabili; 60 locuitori. Sunt 15 vite mari cornute.

Cioponea, deal, la N.-V. de com. Nisipi, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea, pe care sunt plantate vii.

Cioponești, sat, face parte din com. rur. Nisipi, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea. Are o populație de 195 locuitori. Cade la E. comunei și este udat de riul Cerna și Valea-Rea și e străbătut la V. de dealul Nimoiul.

Aci e o biserică fondată la anul 1851.

Cioraca, sat, jud. Argeș, pl. Ol-

tul, cu 220 locuitori; face parte din com. rur. Uda-d.-j. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și un cântăreț; o școală primară rurală.

Cioraca, sat, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Valea-Ungurenii.

Cioraci, pîrîiaș, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Bucșești; se scurge în Pîrîul-Cernului.

Cioranca, com. rur., în plasa Cîmpului, jud. Buzău, situată în jurul lacului Glaveșul, departe de Buzău de 21 kil. Limitele sale sunt: La N., începînd de la Movila-Banului, hotarul merge pe la capul moșiei Stîlpul, până da în hotarul moșiei Urseasca și Căldărușa; trece pe la capetele moșilor Costești, Gomoiasca, Budișteni, Gherăseni și Sudiți; la E. din Sudiți, se lasă pe hotarul moșiei Brebeanca și atinge hotarul moșiei Mărgineanul; la S., după ce a intrat puțin în corpul moșiei Mărgineanul, ia pe hotarul moșiei Bugheni, până da în hotarul moșiei Miroși, (a lui N. Vasilescu), apoi în hotarul moșiei Miroși (a lui Sf. Nicolau); la V., ajunge de aci în hotarul moșiei Vîntileanca, pe care merge până la hotarul moșiei Lespezeanca, de unde da în hotarul moșiei Stîlpul și continuă pe dînsul până în Movila-Banului. Suprafața sa e de 4175 hect., din care 3413 arabile, 187 pădure, 33 fineață, 328 izlaz și 214 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Movila-Banului, Urseasca sau Căldărușa, Cioranca și Sărata-Bugheni, parte ale statului, parte particulare. Tereul este un vast șes arabil, întrerupt de puțină pădure, de

apa lacului Glăveșul și izvorul Leoteasca. Se cultivă cu deosebite porumb. Căi de comunicație are șoseaua Buzău-Urziceni prin Cioranca și drumul natural: Costești-Mihăilești prin Movila-Banului.

Vite sunt: 517 boi, 353 vaci, 36 viței, 7 bivoli, 107 cai, 193 epe, 5 mînji, 160 oi, 3 capre și 443 porci. Stupii sunt 80.

Comuna e formată din comunele Bugheni, Cioranca, Limpezișul și Movila-Banului. Populația sa e de 980 locuitori. Ei locuiesc în 245 case. Străini sunt: 15 Austro-Ungari și 5 Bulgari. Meșteșugari sunt: 2 lemnari, 1 fierar și 1 mașinist.

Sunt 193 contribuabili.

Budgetul comunei e de lei 3159, bani 51.

Comuna are o școală în căt. Movila-Banului, frecventată de 60 elevi și 6 eleve. Știu carte 45 locuitori. Are o biserică în căt. Movila-Banului, deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser, și una în com. Limpezișul. Cîrciumi sunt 9.

Această comună e formată după 1831. Primii locuitori, cari au dat naștere satului Cioranca, au fost aduși de Grigorie Costescu, în vara anului 1831. Satul Movila-Banului s'a format în 1854 de locuitorii aduși de Matache Pandelescu, avocat și supraveghetor peste moșiile mănăstirei Văcărești. Cătunul Bugheni s'a format pe la 1859, iar Limpezișul s'a format acum, din înșurăteii împroprietăriți în 1882.

Cioranca, cătun, al comunei Cioranca, jud. Buzău, are 200 locuitori. Locuiesc în 47 case.

Cioranca (Zisuleasa), moșie, în com. Cioranca, jud. Buzău. Are 700 hect., din cari 89 pădure, restul arături și puțină fineață.

Ciorani. Vezi Belcești, sat, jud. Iași.

Ciorani, cătun, în com. Pufești, pl. Șușița, jud. Putna. Este așezat pe malul Siretului și despărțit de Pufești prin pîrîul Caragna.

Are o populațiune de 480 suflete, care locuiesc în 150 case. Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o școală mixtă, frecventată de 13 copii, din 116, în vîrstă de școală.

Ciorani, vechie numire a moșiei Cotul-Cioarei, jud. Buzău.

Ciorani, moșie, județul Brăila, de 1500 hect.; formează partea de S. a comunei Gurgueți, proprietatea doamnei Maria Anghel Mavrodin.

Ciorani, vale, județul Ilfov, care este o continuare din valea Mostiștea, ce începe cam de prin pl. Dîmbovița, jud. Ilfov. Are o direcțiune dela N. spre S., avînd pe teritoriul com. Obilești-Vechi, pl. Negoști, o lungime de vr'o 4 kil. Pe această vale trece Apa-Vîntă, care vine din plasa Mostiștea, și care, de la locul unde intră în această vale, ia numele ei.

Ciorani, vale, județul Ilfov, prin care curge pîrîul cu același nume.

Ciorani (Coturile -), pădure. (Vezi Cotul-Cioarei, Găvănești, jud. Buzău).

Ciorani-de-Sus, com. rur., plasa Cîmpul, jud. Prahova. Este situată pe malul stîng al rîului Cricovul-Sărat, pe loc șes, la 37 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. de reșed. plășei.

Populația sa e de 883 loc.

(464 bărbați, 419 femei), din cari 3 familii de Țigani.

Capii de familie sunt 274.

În comună e o singură biserică, fondată la 1873 prin stăruința episcopilor Preotul Nic. Stoenescu, Pîrvu Niculae și alții, cu ajutorul locuitorilor; e deservită de un preot.

Locuitorii împroprietăriți, la 1864, sunt 115, cînd li s'au dat 559 hect. pe moșia d-lui I. Crețulescu. Ei au: 71 cai, 26 epe, 454 boi, 158 vaci, 50 bivoli, 8 capre, 781 oi și 340 porci.

Școala datează în comună de la 1872. În anul 1892-93 s'a frecventat de 28 elevi și 3 eleve din numărul de 164 copii în vîrstă de școală. Cu personalul ei se cheltuiește anual lei 1080. Știu carte 36 bărbați și 13 femei.

Comuna, cu pămînt arabil și izlaz, are 2525 hect.

Stupii cu albine sunt 32.

Comerțul se exercită de 3 cîrciumari.

Budgetul comunei este de 2803 lei la venituri și de 2793 lei la cheltuieli.

Șoseaua Albești-Ciorani trece prin comună. Această șosea pune în comunicație jud. Prahova cu comunele Jilavele, Fierbinți, Moldoveni, etc., din jud. Ialomița.

Se mărginește cu comunele: Ciorani-de-jos, Sălciile, Fulga, Hătcărăul, Drăgănești și căt. Baraitarul.

Ciorani-Ruși, podiș, în comuna Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași. (Vezi Ciomagul, podiș).

Ciorari, sat, pl. Amaradia, com. Stoina, jud. Dolj, situat la 4 kil. spre N. de Stoina, pe malul drept al Amaradiei; cu reședința primăriei. Are 379 loc. (201 bărbați și 178 femei). Locuiesc în 85 de case, construite mai toate

din bîrne. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Stoina (comuna Stoina), ce este la 2 kil. depărtare. Știu carte 20 locuitori. Satul este situat pe valea Ciorari.

Ciorari, moșie particulară, plasa Amaradia, comuna Stoina, jud. Dolj, satul Ciorari.

Ciorari, pădure particulară, pl. Amaradia, com. Stoina, județul Dolj, satul Ciorari; aparține moșnenilor. Esențe: cer, frasin, fag, ulm. Stejarul predomină.

Ciorari, vale, pl. Amaradia, com. Stoina, jud. Dolj, pe care este situat satul Ciorari.

Ciorăești, cătun, aparținînd comunei Glodeni, plasa Amaradia, jud. Gorj, situat pe locșes și în partea de S.-E. a cătunului de reședință.

Are o întindere de 223 hect., dintre care 80 hectare arabile, 79 hect. fînețe, 13 hect. vii, 30 hect. pădure, 3 hect. vatra satului, toate proprietăți ale locuitorilor.

Are o populație de 41 familii, cu 152 suflete, din cari 32 contribuabili. Locuitorii posedă: 4 pluguri și 10 care cu boi.

Vite sunt: 13 vite mari cor-nute, 97 oi, 7 cai și 20 rîmători.

Sunt 306 stupi.

În cătun se mai găsește 1 puț și 2 fîntîni.

Cătunul are o biserică, deservită de preotul de reședință de la comuna Glodeni.

Ciorăneanul, loc izolat, în com. Scăeni, plasa Podgoria, județul Prahova.

Ciorăni, pîrîiaș, numit și Pîrîul-Velniței, în com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. La naștere din scursoarea a vr'o

30 de izvoare situate pe ambele laturi ale văii Ciorăni. Curge în direcțiune N.-S. pe o întindere de 2 kil., formînd cu apele sale vr'o 5 iazuri (heleștae), situate pe teritoriul com. Bozieni.

Ciorăni, vale, în com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, formată din dealul Chiciora și prelungirea despre S. a dealului Cetașuia. Are o întindere de vr'o 2¹/₂ kil., urmînd direcțiunea N.-S. Partea sa superioară priește fînețelor, iar cea despre S. cerealelor și mai cu seamă porumbului.

Ciorăști, com. rur., în pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, pe malul drept al rîului Rîmnicul.

Este așezată în partea estică a jud., la 22 kil. spre N.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de S. a plășei, la 18 kil. spre S.-E. de com. Măicănești, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Slobozia-Mihălcei, la 2 kil.; Bălești și Măcrina, la 7 kil.; Puești, la 8 kil.

Se mărginește la N. cu Slobozia-Mihălcei, la E. cu Gulianca, la V. cu Niculești și Bălești, la S. cu Vîlcelele.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă la V., de la S.-V. la N.-V. Sunt în Ciorăști 141 puțuri (10—12 m. adîncime).

Cătunele cari compun această comună sunt: Ciorăști, reședința, la N.; Sfoara, la S.; Spătăreasca și mai la S.; și Codrești, la S.-V.

Suprafața comunei este de 5663 hect., din cari: 100 hect. vatra com., 2250 hect. ale locuitorilor, 3313 hect. ale particularilor.

Din acestea: 5400 hect. sunt arabile, 100 hect. imaș, 25 hect. pădure, 20 hect. fînețe, 10 hect. neproductiv.

Populația comunei este de 435 familii, cu 1929 suflete: 999 bărbați, 964 femei; 870 căsătoriți, 974 necăsătoriți, 85 văduvi; 185 știu carte; 5 sunt străini.

În comună sunt 2 biserici: Una, cu hramul Adormirea-Măiceii-Domnului, în căt. Ciorăști, zidită în anul 1867, de către locuitorii, are 305 lei venit anual și e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. A doua, în căt. Codrești, cu hramul Schimbarea-la-Față, zidită în anul 1858, tot de locuitorii, are 305 lei venit anual și e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Are o școală mixtă, fondată în anul 1886 de comună, cu 1 învățător și frecventată de 70 elevi.

În Ciorăști sunt: 341 pluguri; 1 moară cu aburi; 1 mașină de secerat.

Vite sunt 4105 capete, din cari: 827 boi, 531 vaci, 355 cai, 359 epe, 1631 oi și 402 rîmători.

Meseriași sunt: 1 rotar, 8 fierari, 2 cojocarî, 11 potcovari, 2 plăpămarî, 2 tîmplari, 1 boiangiu și 7 cizmarî. Stația Sihlea se află la 20 kil. spre N.-V. de comună. Comerțul se exercită de 16 cîrciumari.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Slobozia-Mihălcei-Mărtinești, spre Băbești-Voetin, spre Nicolești-Măcrina, Ștubeiul-Obidiți-Rîmnicul-Sărat, spre Gulianca, Vîlcele-Balta-Albă-Gradiștea-d.-s.

Sunt 475 contribuabili.

Budgetul com. este de 9845 lei, 52 bani, la veniturî și de 9516 lei, 21 bani, la cheltueli.

Ciorăști, sat, pendinte de com. Buzești, plasa Mijlocul, județul Olt, situat sub coasta unui deal înalt, pe malul drept al Vedei și în dreptul cătunului Buzești,

reședința comunei. Are 94 locuitori. Se află o biserică fondată la anul 1825, reparată la 1882, și înzestrată cu 10 hect. pământ, de ctitorul ei, Ioan Buzescu, protopop.

Ciorăști, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul de reședință al comunei Ciorăști. Și-a luat numele de la moșia cu același nume. Este așezat în partea de N. a comunei, pe malul drept al râului Rîmnicul. Are o întindere cam de 53 hect., cu o populațiune de 306 familii, sau 1388 suflete, din cari 390 contribuabili. Știu carte 149 persoane. Sunt 5 străini.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paraclicer; o școală comunală.

Ciorăști, sau Slobozia-Ciorăști, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reședință al comunei Slobozia - Ciorăști, așezat în partea de N. a comunei, pe malul stîng al râului Rîmna. Are o întindere de 1768 hect., cu o populațiune de 209 familii, sau 906 suflete, din cari 217 contribuabili. Știu carte 114 loc. Are o biserică, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o școală comunală.

Ciorăști, sat, în pl. Pereschivul, com. Liești, jud. Tutova, pe pîriul Pereschivul, spre V. de satul Liești. Are 633 locuitori, din cari 28 știu carte; 127 case.

Ciorăști, sat, face parte din com. rur. Sirineasa, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 633 locuitori, 330 bărbați și 303 femei. Locuitorii sunt moșneni. Aci e o biserică fondată la anul 1797 de moșnenii Ciorăști, după cum se vede într'un

vechiu hrisov. S'a reparat la anul 1882.

Satul cade în partea de V. a comunei și este udat pe la N. de râul Luncavățul. La S. are locuri de finețe și un zăvoi. Copiii urmează la școala din căt. Sirineasa, care e la distanță de 1½ kil. de Ciorăști.

Ciorăști, deal, la S. com. Sirineasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, de la care și-a luat numele satul Ciorăști.

Ciorăști - Slobozia, com. rur., în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe râul Rîmna. (V. Slobozia-Ciorăști).

Ciorba, deal, situat în raionul com. Corbița, jud. Tecuci, la ale cărui poale se află satul Covragul, com. Valea-Rea.

Ciorba, pădure, pe dealul cu același nume, com. Corbița, județul Tecuci.

Ciorbeni, numele vechi al satului Codreni, com. Mileanca, pl. Bașeul, jud. Dorohoi.

Ciorbeni, deal, pe teritoriul comunei Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi.

Ciorbeni (Pustoaia), deal, începe de la podul de piatră Ieșanca, de pe moșia Darabani, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoi, prelungindu-se până de-asupra satului Bivolul.

Ciorbolea, pîriu. (V. Corbîea, pîriu, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Ciorbolea, vale, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași. Se află după Dealul-Frătenilor, de lângă satul Albești.

Ciorecul, munte, jud. Argeș, pl. Loviștea, avînd o întindere de 1060 pogoane, proprietatea statului; aparținea mai nainte Episcopiei de Argeș. Are oarendă de 335 lei anual.

Ciorenii. (V. Dracsini, sat, com. Dracșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani).

Ciorești, sat, jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. Bascovele; are 9 familii, cu 15 suflete.

Ciorgul, pîriu, ce curge prin jud. Roman, pl. Moldova, com. Agiudeni. Izvorește din marginea de E. a platoului ce separă basinul Moldovei de al Siretului. Curge de la V. spre E. prin șesul Siretului și se varsă la satul Agiudeni, în râul Siretul, de dreapta.

Cioricești, sat vechi, care s'a desființat de o dată cu satele: Rîsnarul, Ștefănoaia și Chira, pentru a se forma com. Ghirdoveni, pl. Filipești, jud. Prahova.

Ciorile, lac, în com. Vizirul, jud. Brăila, pe lunca Dunărei, la 4 kil. spre S.-E. de satul Băjani.

Ciorica, sat, face parte din com. rur. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 270 loc. Cade în partea de E. a comunei, pe Dealul-Băjăniei. E udat de gîrla Ciorica. Aci e o biserică, zidită la anul 1845, cu hramul Sf. Nicolae și Cuvioasa Paraschiva.

În raionul satului, pe gîrla Ciorica, sunt 2 mori pentru măcinat.

Ciorica, deal, com. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, ce merge paralel cu gîrla Ciorica. Acest

deal servă locuit. pentru agri-
cultură și pășunatul vitelor. Și-a
luat numele de la gârla Ciorica.
Are o lungime de peste 30
de kil. Cade în partea de E. a
comunei.

Ciorica, *deal*, cuprins între râul
Vedea și Ciorica, com. Chilia,
pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu di-
recția de la N. la S. Pământul
său e prielnic pomilor roditori.
Pe coaste e acoperit cu tufăriș;
pe lunca dintre Ciorica și Ve-
dea se cultivă tot felul de ce-
reale și plante textile.

Ciorica, său Profa, *moșie* a sta-
tului, jud. Olt, foastă pendinte
de Mitropolia din București; pe
periodul 1888—93, s'a arendat
cu 5885 lei anual.

Ciorica, *pădure* a statului, jud.
Olt. (V. Profa și Ciorica).

Ciorica, *pîrîu*, izvorește despre N.,
din jud. Argeș, curge spre S.;
intră în jud. Olt și formează la
E. limita între comuna Chilia
și comunele Govora și Gura-
Boului; trece prin com. Făge-
țelul, și se varsă în râul Vedea.

Ciorîța, *sat*, în partea de S.-E.
a com. Dănești, plasa Mijlocul,
jud. Vaslui. E situat în valea
dintre dealurile: Ulmul la E. și
Ciorîța la V.

Are o suprafață de 429 hect.,
din cari 28 hect. pădure, cu o
populație de 23 familii, său 74
suflete.

În sat este o biserică făcută
de d. Racoviță, fost proprietar
al moșiei, la anul 1872; un iaz.

Prin acest sat curge pîrîul
Ciorîța, care izvorește din par-
tea de N. a satului și se varsă
în iazul numit al-Ciorîței.

Vite sunt: 51 vite mari cor-
nute, 85 cai și 2 rîmători.

Locuitorii posedă: 3 pluguri,
6 care cu boi și 6 căruțe cu
cai.

Ciorlătești. V. Ciorobești, jud.
Dolj.

Ciorneiul, *sat*, în jud. Roman, pl.
Fundul, com. Oniceni, pe malul
drept al râului Bîrlad și la con-
fluența pîrîului Ocei cu acesta.
Este așezat pe șes, spre S.-E.
de satul Oniceni. Are 50 de fa-
milii, său 213 suflete, cari lo-
cuiesc în 52 case. Sunt 23 con-
tribuabili.

Acest sat se mai numește și
Cotul-lui-Ciornei.

Locuitorii au 50 capete de
vite.

Ciornohal, *sat*, în partea de S.
a com. Ringhilești, plasa Ștefă-
nești, jud. Botoșani. E situat
parte pe coastă de deal, parte
pe valea ce se întinde în coada
iazului Chișcata.

Moșia este proprietatea sta-
tului, fostă pendinte de mănăs-
tirea Fîstici. Are o suprafață
de 2071 hect., din cari 1430
hect. ale statului și 641 hect.
ale locuitorilor împroprietăriți la
1864, cu o populație de 183
familii, său 579 suflete, din cari
133 contribuabili.

Locuitorii acestui sat sunt a-
duși de călugării ce stăpîneau
moșia, din satele Coșula și O-
neaga, ca chiriași de pămînturi.
În partea de V. a satului, pe
dealul Ciornohal, se află o pă-
dure de stejar, în întindere de
286 hect.; se exploatează sis-
tematic și produce un venit a-
nual de 1500 lei.

Are o biserică, zidită la a-
nul 1864, deservită de 1 preot
și 2 cîntăreși.

Pe moșie sunt: 5 iazuri, 1
cîrciumă. În sat sunt 4 mese-
riași și 2 comercianți.

Vite: 177 boi și vaci, 47 cai,
602 oi și 28 masculi.

Locuitorii posedă 75 de stupi.

Ciornohal, *deal*, în partea de V.
a moșiei Ciornohal, com. Rin-
ghilești, pl. Ștefănești, jud. Bo-
toșani. E acoperit cu pădure.

Ciornoi, *ostrov*, al brațului Chi-
lia, pl. Sulina, jud. Tulcea, pe
teritoriul com. rur. Sfistofca, și
pe al căt. Periprava. Este în-
chis între brațul principal Chilia
și cele secundare Cernofca și
Babinof. Are o lungime de 5
kil. și o lățime medie de 1 1/2
kil. Intinderea sa totală e de
700 hectare. Nici o ridicătură
nu se vede pe neîntreruptul
său șes. Este acoperit cu stu-
fării întinse, ce aparțin statu-
lui.

Ciornuleasa, *pădure* a statului,
pl. Oltenița, jud. Ilfov, în întin-
dere de 450 hect., pendinte de
com. Tăriceni.

Ciornuleasa, *vale*, pl. Oltenița,
jud. Ilfov.

Cioroaica, *moșie*, în pl. Margi-
nei, jud. Teleorman, în hotar
cu moșia Lăceni.

Ciorobești, *sat*, plasa Amaradia,
com. Goești, jud. Dolj. E situat
la 4 kil. la N. de Goești. Are
o populație de 178 loc. (92 băr-
bați și 86 femei), ce locuiesc în 43
case. Copiii din sat învață la
școala mixtă din satul Goești,
care este la o depărtare de 5
kil. În anul 1892—93 au urmat
5 băeți. Cu vîrstă de școală
sunt 16 băeți. Știu carte 25 per-
soane.

Ciorobești, *mahala*, face parte
din com. rur. Costești, pl. Ho-
rezul, jud. Vîlcea. Este situată

pe ambele maluri ale râului Costești. Are o biserică de zid vechie. Inscripția de d'asupra ușei este săpată pe o lespede de piatră și sună ast-fel:

«Această sfință și Dumnezească biserică întru care se cinstește și se prăznuiește Ovedenia prea sfinței de Dumnezeu Născătoare, pururea Fecioara Maria, care din temelie este zidită din bun gândul și cu toată cheltuiala sf. s. părintelui kir Antonie Egumenul Bistriței, în zilele prea luminatului Domn Ion Grigorie Voevod, la curgerea anilor cu blagoslovenia prea sf. sale iubitorului de Dumnezeu Părintele nostru kir Grigorie Episcopul Rîmnicului Noului Severin și ale părintelui Pro-egumen Ilarion Leatul 7258 (1750) Aprilie 12.»

Cioroești, lac, jud. Teleorman, la N.-V. comunei Saelele, în lunca Oltului, la capătul pădurii din această luncă. Formează hotarul dintre trupul de moșie Tîia din jud. Romanați, care se întinde și în jud. Teleorman.

Ciorogîrla (Samurcăsești, saū Ciorogîrla-lui-Varlam), sat, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Ciorogîrla-Dîrvari, pl. Sabarului. Este situat pe malul stîng al râului Ciorogîrla. Pe șoseaua județeană București-Pitești, între cît. Ciorogîrla și Bolintinul-din-Deal, este un pod de lemn peste râul Ciorogîrla.

A fost moșia lui Vodă-Caragea, care a vîndut-o Vodă-Suțu, la anul 1819, pentru plata proviantului ce rămăsese dator Rusiei, din timpul invaziunii de la 1806.

Se întinde pe o suprafață de 925 hect., cu o populație de 804 locuitori.

D-na Eliza Mușicu are 547 hect. și locuitorii 378 hect. Proprietara cultivă 500 hect. Sunt 6 hect. sterpe, 20 izlaz, restul vie și pădure. Locuitorii cultivă 343 hect. (22 sterpe, restul vie).

Are o biserică, cu hramul Sf.

Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 21 elevi și 10 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 2162 lei. Localul s'a construit de d. N. I. Gherassi.

În sat este 1 mașină de treerat cu abori și 1 pod stătător.

Numărul vitelor mari e de 376 și al celor mici de 226.

Comerțul se face de 3 circiumari și 1 hangiu.

Ciorogîrla, mănăstire, jud. Ilfov. (Vezi Samurcăsești).

Ciorogîrla. (Vezi Olteni, pl. Sabarului, jud. Ilfov).

Ciorogîrla, pîrîu, jud. Ilfov. În trecut era o mică viroagă, care își lua naștere din apropiere de râul Dîmbovița, dintre comunele Lungulețul și Poienele, jud. Dîmbovița. De la canalizare, Ciorogîrla a devenit un braț al râului Dîmbovița, căci de la 3 kil. la vale de com. Lungulețul, râul Dîmbovița se desparte în două brațe drepte și adînci: unul sub numele de Dîmbovița, apucă spre S.-E. și trece prin București; iar cel-lalt sub numele de Ciorogîrla apucă spre S. și după ce trece pe lîngă com. Căscioarele, mănăstirea Ciorogîrla și com. Bragadirul, se împreună cu râul Răstoaca și formează râul Sabarului (la S. de cît. Vîrtejul). Lîngă Lungulețul e un mare stabiliment idraulic și un stăvilar, făcut de Primăria orașului București, în vederea canalizării râului Dîmbovița.

Direcția acestui rîu este de la N.-V. spre S.-E.

Ciorogîrla-Dîrvari, com rur., pl. Sabarului, jud. Ilfov, situată la E. de București, între râul Cio-

rogîrla și rîul Răstoaca, 18 kil. departe de București.

E formată din satele: Ciorogîrla, Dîrvari și Cațichea, cu o populație de 1744 locuitori, cari locuiesc în 359 case.

Se întinde pe o suprafață de 2410 hect.

D-na Elena Mușicu, d. I. Niculescu-Dorobanțu și statul au 1628 hect. și locuitorii 782 hect. Proprietarii cultivă 1300 hect. (13 sunt sterpe, 62 izlaz, 247 pădure și restul vie). Locuitorii cultivă 714 hect. (51 sterpe și restul vie).

Comuna are 414 contribuabili. Budgetul ei este de 4146 lei la ven. și de 4074 lei la chelt.

În Ciorogîrla sunt 5 biserici, deservite de 6 preoți; 2 școli mixte (la Ciorogîrla și Dîrvari); 1 moară de apă; 2 mașini de treerat cu aburi; 2 poduri.

Numărul vitelor mari e de 726: 79 cai și epe, 460 boi, 174 vaci și viței, 11 bivoli și bivolițe; 1269 vite mici, 12 capre, 60 porci și 1197 oi.

Dintre locuitori, 417 sunt plugar și 3 au diferite profesii.

Arătura se face cu 167 pluguri: 157 cu boi și 10 cu cai.

Locuitorii au 231 care și căruțe: 210 cu boi și 21 cu cai.

Improprietății sunt 186 locuitori, iar neimproprietății 241.

Comerțul se face de 5 circiumari și 1 hangiu.

Ciorogîrla - lui - Varlam. (Vezi Ciorogîrla, sat, jud. Ilfov).

Cioroi-Cear, vale, jud. Constanța, pl. Mangalia. Este continuarea văii Cadmular-Alceac.

Se întinde pe teritoriul a trei comune: Osmancea, Enghes și Agemler. Are o direcțiune de la S.-E. către N.-V.; merge printre dealul Chedreanul și se deschide în valea Canara-Dere. Drumurile

comunale Edil-Chioi-Sofular și Osmancea-Chiuciuc-Enghes se încrucișează tocmai în ea și la hotarul celor 3 comune.

Cioroiașul, *com. rur.*, pl. Băilești, jud. Dolj, situată pe loc șes, la 46 kil. de Craiova și la 11 kil. de Băilești.

Se învecinește la V. cu com. Intorsura, pl. Jiul-d.-mj., la N.-V. cu com. Galiciuica și Giubega, la N. cu com. Perișorul, la S. cu com. Siliștea-Crucei.

Hotarul de N. începe de la com. Rudari; merge în linie dreaptă spre E. trecînd spre S. de Giubega, prin pădurea Perișorul, până în hotarul Intorsura. De aci începe hotarul de E., cu îndreptarea de la N. la S., către com. Siliștea-Crucei până în hotarul moșiei Galiciuica. Hotarul de V., cu direcțiunea S.-V. trece pe la V. de Galiciuica până în hotarul Rudari, unde se întîlnește cu linia de N.

În comună sunt trei fîntîni: una la N.-E. comunei, numită Fîntîna-Șindilița; a doua spre E., numită Fîntîna-din-Drumul-Siliștei; a treia spre V. de com., între Galiciuica și Cioroiașul, numită Fîntîna-Tișăi.

Comuna își trage numele de la balta Cioroiul, curățită de Ruși la anul 1828 și de la primii locuitori Cioroeșeni veniți aici ca moșneni din vechiul Cioroiul, care s'a desființat la 1828, în urma războiului dintre Ruși și Turci. După plecarea armatelor rusești, spărgîndu-se vechiul Cioroiul, se așază Cioroiașul de azi, iar în jurul său alte sate.

Comuna se compune din două cătune: Cioroiașul și Trochești. Cioroiașul este și cătunul de reședință; ambele cătune sunt închise cu o tabie.

În comună se află o singură biserică, fondată la anul 1847 și terminată la anul 1851. Are hramul Sf. Andrei.

Se găsește în tinda bisericii o inscripție în care se arată data fondării, precum și numele fondatorilor.

Biserica este deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Are o populație de 17 pogoane.

În comună se află o școală mixtă întreținută de stat. Localul este construit din cărămizi.

Școala are o proprietate de 8 $\frac{1}{2}$ hect. arabile, iar în vatra satului are 1 hect.

În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 42 băieți și 3 fete din cătunul Cioroiașul; de 36 băieți și 1 fată din Trochești.

Știu carte în Cioroiașul 63 bărbați și 2 femei, în Trochești 38 bărbați și 3 femei.

Populația comunei este de 1890 suflete, din cari 931 bărbați și 959 femei. După legea rurală din 1864 sunt 80 împrumătăreți, iar după cea din 1879 sunt 26 însurăței.

În comună sunt 3 străini.

Case sunt 159, bordei 192.

Suprafața teritoriului este de 4830 pogoane. Moșiile se numesc Cioroiașul și Trochești. Moșia Cioroiașul aparține moșnenilor Cioroeșeni. Are o întindere de 800 hect. pămînt arabil și aduce un venit anual de 32000 lei.

Moșia Trochești este a statului, trup pendinte de moșia Perișorul în întindere de 1150 hect. pămînt arabil, cu un venit anual de 46000 lei.

Viile aparțin moșnenilor; se găsesc pe moșia statului și pe a Cioroeșenilor în întindere de 158 hect.; produc vin roșu.

Pe proprietatea d-lor Iancu

și Ghiță Cioroianu, sunt două mori de aburi.

În comună se află cazane pentru fabricarea rachiului de tes-covină.

Meseriași sunt 4: 2 cizmari, 1 lemnar și 1 fierar.

Locuitorii își desfac produsele la schela Calafat sau Bistrețul.

Transportul îl fac cu carele pe șoseaua comunală Cioroiașul-Calafat și Cioroiașul-Bistrețul.

O cale comunală o unește cu Siliștea-Crucei, o altă cu Intorsura și o a treia cu Galiciuica și Perișorul.

În cătunul Cioroiașul sunt 3 cîrciumi cu articole de băcănie și manufactură. În Trochești se află o singură cîrciumă. Pe lîngă cîrciumari mai sunt 6 comercianți de cereale.

Budgetul com. este de 2947 lei, 18 bani la venituri și de 1984 lei, 58 bani la cheltuieli.

Vite cornute sunt 114, cai 96, oi 48 și porci 18.

Cioroiașul, *sat*, pl. Băilești, comuna Cioroiașul, jud. Dolj, situat la 6 kil. N.-V. de Siliștea-Crucei. Are o populație de 820 suflete, 385 bărbați și 435 femei. Locuiesc în 82 case și 69 bordei.

În sat este o școală mixtă, întreținută de stat; are 8 $\frac{1}{2}$ hect. proprietate. Localul școlii este închiriat, construit din cărămidă și în bună stare. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 78 băieți și 4 fete: din Cioroiașul, 42 băieți și 3 fete și din Trochești, 36 băieți și 1 fată. Cu vîrstă de școală sunt 78 copii. Știu carte 63 bărbați și 2 femei. În sat este o biserică de zid, fondată în 1847 și terminată în 1851, cu hramul Sf. Andrei, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Are 17 pogoane

proprietate. În tinda bisericeî se găsește scrisă data începerei și a terminării clădirii, precum și numele ctitorilor.

Cioroiașul, cătun, al com. Cioroiul, pl. Olteșul-Oltul d.-s., jud. Romanați, situat aproape de vărsarea Olteșului, mai sus de satul Cioroiul. Are 70 de familii și o biserică, cu hramul Sf. Împărații (1856), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Cioroiașul, moșie particulară, pl. Băilești, com. Cioroiașul, jud. Dolj; aparține moșnenilor Cioroșeni. Are o întindere de 800 hect. pămînt arabil și aduce un venit anual de 32000 lei. Pe această moșie, și anume pe porțiunea de pămînt ce aparține fraților Iancu și Ghiță Cioroianu, sunt 2 mori de aburi.

Cioroiașul, moșie a statului, în județul Romanați, arendată pe 1887—88 cu 670 lei.

Cioroiașul, pădure, pe proprietatea cu același nume, jud. Romanați, cu o suprafață de 223 pogoane, pendinte de mănăstirea Brîncoveni.

Cioroiul, com. rur., pl. Olteșul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satul Cioroiul și căt. Cioroiașul, situată pe partea stîngă a Olteșului, aproape de vărsarea sa și în fața comunei Fălcoiul, după partea dreaptă. E departe de Balș de 24 kil., iar de Caracal de 14 kil.

Are o populație de 293 capi de familie, sau 1304 locuitori, din cari 640 bărbați și 664 femei; 626 căsătoriți și 676 necăsătoriți. Sunt 264 contribuabili.

Budgetul com. pe 1886—87 a fost de 3685 lei la venituri

și 3604 lei la cheltuieli. Vite mari sunt 861, vite mici cornute 480.

Are o școală prim. rur. mixtă gradul II cu 1 învățător, frecventată de 48 elevi, din 70 în vîrstă de școală; 2 biserici: una în Cioroiul, cu hramul Sf. Voevozi (1799), clădită de D. Gănescu și Popa Matei; a doua în Cioroiașul; sunt deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; sunt 11 cîrciume.

Cioroiul, sat, pl. Ocolul, com. Izvorul, jud. Dolj, cu 408 suflete, 207 bărbați și 201 femei. Locuiesc în 93 case. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1834. Este întreținută de stat și de comună. Localul școlii este construit din zid. Are un singur învățător. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 60 școlari: 16 din Izvorul, 20 din Cioroiul, 24 din Cornetul. Cu vîrstă de școală sunt 51 copii. Știu carte 62 locuitori.

Cioroiul, fost sat, azi siliște, pl. Băilești, com. Galiciuica, județul Dolj.

Cioroiul, baltă, pl. Băilești, com. Cioroiașul, jud. Dolj, de la care-și trage com. Cioroiașul numele. A fost curățită, la 1828, de Ruși.

Cioroiul, numire, ce se mai dă satului Roseți-Volnași, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Cioroiul, deal, pl. Ocolul, com. Secuiul, jud. Dolj.

Cioroiul, insulă, în Dunăre, jud. Teleorman, între comunele Flămînda și Seaca, în dreptul căreia este și un pichet militar.

Cioroiul, ostrov, în jud. Vlaşca, pe malul Dunărei, în fața ora-

șului Giurgiu. Înainte de 1829 era aci un sat turcesc numit Garga-Adas, pe care l'au stricat Turcii. În 1854 s'a întîmplat aci lupte între Turci și Ruși.

În acest ostrov pășunează azi vitele orașului Giurgiu. În timpul primă-verii este acoperit tot cu apă. Pe dînsul se află 3 pichete, unul la Veriga și două mai în jos, spre Mocanul. În fața acestui ostrov s'a făcut canalul din marginea orașului, unde staționează vasele. Din aleia orașului Giurgiu se poate vedea, peste ostrovul Cioroiul, marginele Bulgariei, cum și toate vasele ce plutesc pe Dunăre.

Cioroiul, moșie, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Izvorul, în satul Cioroiul.

Cioroiul, pădure, jud. Dolj, pl. Ocolul, satul Cioroiul. Esențe: frasin, corn, alun, cer, gîrniță și stejjar; acesta din urmă predomină.

Cioroiul, pîrîu, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Crucef. Izvoarele din satul Cioroiul-Noû; curge cu direcția de la V. spre E., și se varsă pe rîpa stîngă a pîrîului Baboia, în dreptul comunei Afumați. Are un vad cu 7 podețe de lemn, 2 spre S. și 5 spre V. comunei.

Cioroiul, vale, în com. Hodivoaia, satul Vierii, pl. Marginea, jud. Vlaşca; se scurge în Dunăre.

Cioroiul-Noû, sat, jud. Dolj, pl. Băilești, comuna Siliștea-Crucef. Are 888 loc. (443 bărbați și 440 femei), cari locuiesc în 99 case și 55 bordeie. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1889, fiind întreținută de comună. Are un învățător și 8¹/₂ hect. proprietate. În anul 1892—93 a fost frecventată de 44 băeți și 2 fete.

În vîrstă de școală sunt 50 de băeți și 40 de fete. Este o biserică fondată de locuitori, cu hramul Sf. Haralambie, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Cioroiul-Noû este la 4 kil. de pîrtare de satul de reședință, Siliștea-Crucei. În sat se găsesc două cetăți de pămînt, despre care se zice că sunt: una din timpul Dacilor și alta din timpul celor din urmă războaie ale Rușilor cu Turcii. De aci izvorește pîriul Cioroiul.

Cioroiul-Vechiû, fost *sat*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Crucei.

Cioroiului (Dealul-), *deal*, în partea nordică a satului Gohorul, jud. Tecuciû, de sub poalele căruia izvorește pîriul Gohorul.

Ciorovățul, *pîriû*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna. Izvorește din muntele Meterezul-lui-Tudor, înalt de 730 m. și se varsă în apa Bahnei, în apropiere de com. rur. Vîrciorova, din plasa Motrul-d.-s.

Ciorsaci, fost *sat*, jud. Suceava, în apropierea moarei cu același nume. Existența lui și hotarele moșiei Ciorsaci le aflăm în următoarele acte:

1. Hrisovul de la Antioh Constantin Voevod, dat în Iași, la 9 Iunie 7213 (1705), prin care dă drept mănăstirei Solca «a opri satul Ciorsaci de la ținutul Sucevei, cu tot locul și venitul aceluî sat și să aibă a lua de a zecea parte din țarine, din pîine și din fînaț, și din grădină, și din prisăcî, după obiceiû, și din poamete, și din jîr, și din tot locul și venitul cît va hi pe hotarul aceluî sat, care acest sat este sfintei mănăsti-

rei danie și miluire de la răposatul Vasile Cantacuzino, ce aû fost spătar mare, și de la frațele d-sale Ilie Cantacuzino, ce aû fost comis mare...»

2. La 1768, Venedict, egumenul mănăstirei Solca se judecă cu Vasile Rață, căpitan, și Toader Giurgiuveanu, căpitan, strănepoții Boului Logofăt. Aceștii din urmă arată că moșia și satul Ciorsaci aû fost făcute danie moșului lor Dumitrașcu Boul Logofăt, prin diata mamei sale Alexandra Vorniceasa, la 7187, diată întărită de Duca Vodă la 7188. Mai arată «o carte domnească, dată de stăpînit neamului lor, asupra acestei moșii, de la răposatul Nicolae Vodă.»

Egumenul arată hrisovul de mai sus, din 7213, «făcut în urma daniei ce aû arătat Rață și Giurgiuveanul» și spune că aû avut și un zapis de danie către mănăstire al boerilor Vasile și Ilie Cantacuzino, dar cerîndu-i-se zapisul, călugărul a spus că nu-l poate da fiind «răsărit» (pierdut).

A mai adăugit călugărul că mănăstirea stăpînește de 90 ani această moșie, nesupărată de nimeni.

3. Față cu aceste mărturisiri, în același an, 1768, Ghenarie 18, Vodă Grigorie Ioan Calimah hotărește: «După judecata ceretării d-sale veliților boeri, dovedindu-se că mănăstirea stăpînește de 90 ani, iar cea-l'altă parte n'aû stăpînit nici o dată, nici părinții lor, nici ei, hotărîm Domnia mea ca să stăpînească mănăstirea și de acum înainte moșia această... iar Vasile Rață și Giurgiuveanul neodihnindu-se, ușa divanului Domniei mele este deschisă...»

4. La 1778, Septembrie 29, Vodă Constantin Dimitrie Moruzzi Voevod, însărcinează pe is-

pravnicii ținutului Sucevei, să facă hotărnicia moșiei Ciorsaci «fiind-că răzășii... de prin prejur o împresoară cu strîmbătate... ca să poată să facă mănăstirei și întăritură cu hrisovul Domniei.»

5. Prin hrisovul, din 3 Decembrie 1803, de la Alexandru Constantin Moruzzi Vodă, se întărește stăpînirea mănăstirei Solca asupra moșiei Ciorsaci, pentru care a avut judecată cu Tănase, fiul Medelnicerului Ștefan Feștilă și Mihalache Giurgiuveanul.

Astăzi, la Ciorsaci, nu mai e de cît o moară și o cîrciumă, ținînd de moșia Hîrtopol.

Ciorsaci, *ias*, format de Șomuzul-Mare, în com. Șoldănești, jud. Suceava, în suprafața de peste 100 fâlcî.

Ciorsaci, *pîriû*, în com. Șoldănești, jud. Suceava. Izvorește de la Vărărie și se varsă în iazul cu același anume (2510 m.).

Ciorta, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătîla, situat pe deal și pe valea Tazlăului-Mare, la o depărtare de 900 m. de satul Brătîla (școala). În anul 1891, din acest cătun, aû urmat la școală 2 băeți, din 7 copii în vîrstă de școală. Capî de familie sunt 35, din 126 suflete.

Vite sunt: 4 cai, 97 vite cornute, 27 porci și 7 capre.

Ciorta, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Brătîla.

Ciorta, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătîla, de pe teritoriul satului cu același nume.

Ciortan (Dealul-lui-), *deal*, în

com. Tohani, com. Valea-Scheilor, jud. Buzău. E acoperit de vii.

Ciortea, *munte*, în lungime de 2 kil., spre N. de com. Călugăreni, pl. Cricovul, jud. Prahova, în care se află carieră de piatră și mine de sare. În partea de S.-V. se află și cărbuni de pământ.

Ciorței (Dealul-), *colină*, în com. Bălănești, jud. Buzău, între căt. Turburea și Chiliile, acoperită de pădurea statului și livezile locuitorilor.

Ciorței (Piatra-), *colină*, în com. Gura-Aninoasei, pe hotarul despre comuna Tîrcovul, județul Buzău.

Ciorțești, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plășei Crasna, jud. Vaslui, la distanță de 42 kil. de orașul Vaslui și de 17 kil. de Codăești, reședința plășei. Se află situată pe dealuri, văi și șesuri, parte acoperite cu păduri, iar parte cu fînețe și i-mașe.

Se compune din satele: Ciorțești, Șerbești, Pribești, Deleni, Coropcenii și Crasna, pe o întindere de 9614 hect., din cari: 1845 hect. pământ de cultură, imaș și finaț ale proprietății, iar 2207 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 681 familii, sau 2784 suflete, din cari 12 familii Evrei, cu 62 suflete; 61 familii Țigani, cu 198 suflete. Sunt 1220 căsătorii.

Știu carte 193 persoane.

În această comună sunt: 5 biserici, deservite de 5 preoți și 7 cîntăreți; o școală; 2 mori cu vaporși; 16 cîrciumi. Comerțul se face de 23 Romîni și 8 străini.

Prin mijlocul comunei trece

șoseaua națională Iași-Vaslui, paralel cu pîrîul Văsluețul.

Budgetul e de 6875 lei la veniturii și de 6675 lei 45 bani la cheltueli.

Vite 1448: vite mari cornute, 3330 oi, 60 capre, 187 cai și 364 rîmători; sunt 550 stupi.

Locuitorii posedă: 181 pluguri cu boi și 8 cu cai, 147 care cu boi și 44 căruțe cu cai.

Ciorțești, *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, compusă din 2 cătune: Oltețul și Mecea. Datează cam de vr'o 160 ani.

E situată pe valea Oltețul și pe Dealul-Oltețului și Dealul-Mare, la 65 kil. de capitala județului și la 10 kil. de a subprefecturii.

Are o populație de 966 locuitori (505 bărbați și 461 femei), din cari: 233 capi de familie; 213 contribuabili. Locuiesc în 258 case.

În comună sunt 2 biserici: una în căt. Oltețul, fondată la anul 1814 și reparată la 1854 și a doua în căt. Mecea, fondată la anul 1809 și reparată în anii 1855 și 1892.

Locuitorii sunt moșneni. Ei au: 280 boi, 117 vaci, 57 viței, 14 cai și epe, 62 capre, 315 oi și 286 porci.

Știu carte 63 bărbați.

Toată comuna, cu izlaz cu tot, are 818 hect.

Veniturile comunei se ridică la 1300 lei anual și cheltuelile la 1160 lei.

E brăzdată de dealurile: Dealul-Oltețului, Dealul-Mare, Mecea și udată de văile: Pesceana, Burcești, Bocșa, Rogojina, Lazareaua și Doanda.

Se mărginește la E. cu comuna Săscioara, la V. cu Dealul-Muerii, la N. cu comuna Văleni, la S. cu comuna Zătreni.

Ciorțești, *sat*, în centrul com. Ciorțești, plasa Crasna, județul Vaslui, situat între 2 dealuri, unul la E. și altul la V. Curge prin mijlocul satului Pîrîul-Balosinei.

Are o suprafață de 870 hect. și o populație de 195 familii, sau 847 suflete, din cari: 3 familii Evrei, cu 14 suflete; 5 familii Țigani, cu 17 suflete.

Aici este o școală, înființată la 1867, frecventată de 27 elevi; o biserică făcută de obștia locuitorilor pe la 1788, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Sunt și 2 cîrciumi.

Numărul vitelor e de: 352 vite mari cornute, 60 cai, 1200 oi, 20 capre și 130 rîmători.

Locuitorii posedă: 60 pluguri și 80 care cu boi, 3 pluguri și 12 căruțe cu cai; 120 stupi.

Ciorțești, *deal*. Vezi Morilor (Dealul-), din comuna Ciorțești, plasa Crasna, județul Vaslui.

Ciortolanul, *deal*, acoperit de vii, în comuna Văscani, județul Suceava.

Ciortolomul, *sat*, în jud. Tutova, plasa Corodul, com. Vizureni, pe malul stîng al rîului Bîrlad. Are 294 loc., din cari 13 știu carte; 95 case. Are grădinării.

Ciortolomul, *șiră de dealuri*, jud. Bacău și Putna, care străbate pe la E. comunele Rîpile, Jăvreni și Bogdana (Bacău) și formează ultimele ramificări din ridicăturile ce despart Trotușul de Siret. Șira ține pe stînga Trotușului, de la satul Jăvreni până la Adjudul-Vechi, (Putna), urmînd direcția de N.-V. spre S.-V. și sfîrșindu-se mai sus de confluența celor două riuri. Piscurile sunt: Ciortolomul, Ghidionul, Ruptura și Căzăturile. Poa-

lele lui sunt acoperite cu vii și pomi roditori; mai cu seamă podgoriile din județul Putna, în sus pe apa Trotușului, scot vinuri foarte bune.

Ciortolomul, vîrf de deal, jud. Bacău, pl. Trotușul, de pe teritoriul com. Bogdana.

Ciortolomul, pădure, jud. Bacău, plasa Trotușul, în com. Căiuțul; proprietatea fraților Răducanu Rosetti. Este foioasă (fag și stejar). Are o întindere de 70 hect. și este supusă regimului silvic.

Ciorușca, cătun, jud. Brăila, pendinte de com. Cioara-Radu-Vodă. E situat la S.-E. de reședință, la 6½ kil. depărtare de dînsa. Are 12 capî de familie, sau 120 suflete, din cari 12 contribuabili.

Ciotea, moară de apă, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, jud. Dolj, pe lîngă care merge hotarul de V. către moșia Domeniului Coroanei, Sadova.

Ciotic, pescărie, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Sf. Gheorghe sau Cădîrlez. E situată în partea de S.-E. a plășei și în cea de S.-V. a comunei, pe grindul Carasevschi, nu departe de pescăria cu același nume. Are 7 colibe.

Ciotoroaba, țarină, pe costișa despre S. a dealului Stejărușul din com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iași.

Ciovei, cătun, com. Bumbesti-Pițicul, din plaiul Novaciul, jud. Gorj. E situat în albia pîrului Baia-de-Fier (Galbenul), mai sus de comuna Cîrligei, și cam în punctul unde pîrul își schimbă

direcția de la N. spre E. Are o suprafață de 152 hect.

Are o populație de 57 familii, cu 255 suflete, din cari 35 contribuabili. Locuitorii posedă: 10 pluguri, 150 vite mari cornute, 25 cai, 124 oi, 12 capre, 58 rîmători și 15 stupi.

În cătun se mai găsește: 5 mori; 2 joagăre; 6 puțuri și 3 cîrciumi.

Are 1 biserică zidită de locuitori.

Ciovici, lac, pl. Ocolul, com. Secuiul, jud. Dolj, cu o suprafață de ½ hect.

Ciovina, fîntînă, situată cam la mijlocul văii Miloveanul, la 500 metri spre N. de Coteana; face parte din com. Coteana, pl. Jiul-d.-s., jud. Olt.

Ciovlicului (Movila-), movilă, în comuna Albești, jud. Buzău, făcînd punct de hotar între moșiile Albești, Unguriul, Sfoara-Berca, Vîrtoapele și Bentul.

Circovnicului (Fîntina-), fîntînă, situată pe moșia Crîngeni, jud. Teleorman, pe drumul numit al-Oii. Are o vechime de peste 100 de ani.

Ciorcovul, loc izolat, în comuna Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Cireășovul, com. rur., pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, compusă din 3 cătune: Cireășovul, Sărăcești și Pîrliți. Este situată pe Dealul-Cireășovului, la 4 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. de reședința plășei.

Are o populație de 118 capî de familie, sau 650 suflete, din cari 133 contribuabili. Locuiesc în 102 case. Și-a luat numele de la valea Cireășovul. Bătrîniî spun că această comună s'a în

fîințat cam pe la anul 1778 și a suferit multe nevoi de la Turci.

Are 2 biserici, una în căt. Cireășovul și a doua în căt. Pîrliți, deservite de 2 preoți, plătiți din fondurile comunei. Locuitorii sunt toți plugari.

S'a înproprietărit, după legea din 1864, 76 locuitori, pe moșia statului Striharețul, dîndu-li-se 342 hect. Loc. aș: 58 cai și epe, 189 boi, 215 vaci, 32 capre, 689 oi și 115 porci.

Are o școală, frecventată de 48 elevi, din numărul de 93 în vîrstă de școală. Cu întreținerea școlii, statul cheltuește anual 1404 lei. Știu carte 185 bărbați.

Comerțul se face de 2 cîrciumari.

Budgetul com. este de 2878 l.

O șosea comunală înlesnește comunicația comunei Cireășovul cu gara Slatina. E brăzdată de dealul Cireășovul și udată de pîraiele: Porcul, Cireășovul și Barbul, ce curg de la N, la S. făcînd mai multe zigzaguri, și, care unindu-se, se varsă în rîul Oltul.

Se mărginește cu comunele: Dobrotinetul, Priseaca, Turia, cu orașul Slatina și rîul Oltul.

Cireășovul, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Cade în partea de E. a comunei. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, fondată la anul 1828, și reparată la anul 1890.

Cireășovul, deal, în raionul comunei Cireășovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 46 hect. 75 arii vie.

Cireășovul, deal, pe care este situată com. Cireășovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, în lungime de 3 kil.

Cireășovul, *moșie* a statului, jud. Olt. Impreună cu vatra schitului Strihareț și trupul Secuța a mănăstirei Cozia, fostă pendinte de Glavacioc, Mitropolia din București și Cozia; s'a arendat pe periodul 1888—93, cu 10500 lei anual, afară de terenul cedat școalei de Agricultură din Strihareț.

Cireășovul, *pîrîu*, udă com. Cireășovul de la N. la S., face mai multe zigzaguri, se împreună cu pîraiele Porcul și Barbu, și se varsă în râul Oltul, în raionul com. Cireășovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, din care izvorește.

Cireș (Piscul-lui-), *pisc*, situat în partea de N. a com. Scorțeni, pl. Prahova, județul Prahova.

Cireșeanca, *numire vechie* a satului Bălțești, din comuna Podeni-Vechi, pl. Podgoria, județul Prahova.

Cireșeanca, *moșie*, în com. Șarînga, căt. Dara-d.-s., jud. Buzău. Are aproape 127 hect., din cari 78 pădure, 8 vie, restul parte vii în otașniță, parte arături.

Cireșeanca, *moșie*, pe care la 1864, s'aუ împroprietărit parte din locuitorii comunei Colceag, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cireșeanul, *cătun*, al com. Mizil, jud. Buzău, cu 200 locuitori și 44 case. Are sub-divizia Șindrilita.

Cireșeanul, (Șindrilita), *moșie*, în com. Mizil, căt. Cireșeanul, jud. Buzău. Are 448 hect. arături, fineață și izlaz.

Cireșei (Dealul-). (Vezi Horo-

diștea, *deal*, com. Tîrnauca, pl. Herța, jud. Dorohoiu).

Cireșelul, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Drăgulești.

Cireșul, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Gropile.

Cireșelul, partea *dealului*, ce se află spre E. de satul Popești, com. Miclești, pl. Crasna, jud. Vaslui.

Cireși, *stație de dr. de f.*, jud. Brăila, pl. Balta, com. Slobozia-Cireșul, pe linia Făurei-Fetești, pusă în circulație la 21 Noembrie 1886. Se află între stațiile Dudești (10 kil.) și Făurei (15.5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 30.49 m. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 50667 lei, 29 bani.

Cireșoia, *munte*, plasa Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, jud. Bacău, din culmea Slănicului, situat lângă muntele Pietrișul.

Cireșoia, *pîrîu*, plasa Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, jud. Bacău. Ese din muntele Fînațul și se scurge d'a stînga Slănicului.

Cireșul, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 28 kil. de orașul Turnul-Severin, de 21 kil. de gara Vîrciorova, iar de Baia-de-Aramă, reședință plășei, de 36 kil. Formează comună cu cătunele: Jupănești și Negrușca. Are o populație de 1018 locuitori, din cari 168 contribuabili. Locuiesc în 232 case.

Comuna Cireșul se mărginește: la E. cu com. Marga, de care se desparte prin apa Balta,

ce se ascunde sub stîncele Proscului, intrînd într'o peșteră și care apoi, eșind la Gura-Găurei, curge sub numele de apa Topolnicei. Spre S. se mărginește cu Găniacul, de care se desparte prin ogașul Găniacul-Boclazul și Furca-Moiseștilor de căt. Moisești. La V. se mărginește cu hotarul Mirceasca, de care se desparte prin Locul-cu-Amici, Crucea-din-Povîrna, Cîrșovățul, Fîntîna-la-Iovinț și Culmea-Calinovățului. Spre N. se învecinește tot cu Mirceasca, de care se desparte prin Fîntîna, de unde se începe scursura Călinești și cu comuna Podeni, de care se desparte prin vîrfurile Comoriștea, Ciocaltea, Lunca-cu-Spini, Cracul-Godeanului, Piatra-Tăiată, Piatra-Pîrciului.

Locuitorii posedă: 18 pluguri, 16 care cu boi, 2 căruțe cu cai și 360 stupi. In com. e o biserică, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală, cu un învățător, frecventată de 20 elevi.

Budgetul comunei este la veniturile de 834 lei și la cheltuieli de 672 lei.

Numărul vitelor este de 2089: 500 vite mari cornute, 39 cai, 700 oi, 609 capre și 241 rîmători.

Cîmpiile în această comună sunt: Lunca-Cireșului, Lunca-Balta-Răchițuiul, Cîmpul-Peținiul și Cîmpul-Cîrcioranilor, Cioaca-Negrușca, Cîrșovățul, Boclazul și Furca-Moiseștilor. Dealurile sunt: dealul Băsălia, Vîrful-Stoichi, Ocoliștul, Caluivățul, Cîrșovățul, Găniacul, Reșița și Prosecul. Ape sunt: Bahanul, care-își ia sorgintea din muntele Baia și trece în com. Vîrciorova. Ogașele: Negoii, Topologul, Dragovița, Piscul-Carului, Ogașul-Ciucurului, Ogașul-Boclazului, ogașul Vîrful-Stoichi, Ogașul-Mare, Găniacul,

Nuci, Ciromoșnicul, al-Țiganului, Pețimea și Topoluița.

Din punct de vedere istoric în această comună este dealul numit Bătălia, unde se găsesc întărituri de pământ, numite metereze, în care loc se zice că locuitorii plăeșii aveau conflicte cu Turcii din Ada-Calé ce veneau să jefuiască în acele părți.

Locuitorii Cireșeni, ca și cei de la com. Podeni, posedă hrisoave din timpul lui Mircea-cel-Bătrîn și alți Domni romîni.

Cireșul, com. rur., pl. Cerna-d.-s., jud. Vâlcea.

Este situată pe ambele maluri ale râului Cerna, la 58 kil. departe de reședința județului și la 18 kil. de a plaiului.

Are o populație de 447 locuitori, în care intră și 4 familii de Țigani; sunt 120 capi de familie; 97 contribuabili; locuiesc în 126 case.

Locuitorii sunt toți agricultori și desfac produsul muncii lor la Tîrgul-Horezul și la Craiova.

În comună e o singură biserică, fondată la anul 1864.

Pe râul Cerna, în raionul comunei, sunt 2 mori.

Parte din locuitori sunt moșneni, 74 s'au împroprietat la 1864, pe moșia fraților Iancovescu, cînd li s'au dat 188 hect.

Știu carte 35 bărbați.

În comună sunt 30 stupi cu albine. Țuică se fabrică până la 2800 decal. Vatra satului are 88 hect., iar toată comuna 488 hect.

Șoseaua vecinală de pe Valea-Cernei, înlesnește comunicația cu com. Slăvești la N. și Pojogi la S.

Cireșul e brăzdat de dealurile: Drăganului, Glemea, Măgura și udat de văile: Bisericei, Boldei, Pietrei, Suhani, Bordeelor

și Groapelor. Între surpături cîtăm: a-Glemei, a-Boldei, a-Pietrei, a-Corbului și a-Scorușului.

Se mărginește cu comunele Pojogi, Turcești, Mateești și Stroești.

Veniturile și cheltuelile comunei se urcă la 600 lei anual.

Cireșul, sat, cu 110 familii, sau 340 suflete, jud. Argeș, pl. Gălăești, face parte din com. rur. Căcaleți-Cireșul. În sat este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală primară rurală.

Cireșul, cătun, al com. Mînzălești, situat între muntele Cireșul și pîriul Sturdza, cu 60 locuitori și 16 case, jud. Buzău.

Cireșul, cătun, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Balta-d.-j.

Cireșul, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s.; ține de com. rur. Malovățul. Această mahala se mai numește și Trei-Cireși.

Cireșul, mahala, în com. rur. Ploștina, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cireșul, munte, în comuna Mînzălești, jud. Buzău, avînd înălțimea de 1166 m. E coprins între Izvorul-Găvanului și pîriul Sturdza și acoperit în mare parte de pădure și puțin suhat. Mai toată masa sa e un conglomerat de conchilii și gips, numit în localitate sigă.

Cireșul, deal, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Brătla.

Cireșul, deal, în partea de N.-

E. a moșiei Hîrlăul, jud. Botoșani.

Cireșul, deal, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Cireșul.

Cireșul, movilă, jud. Brăila, la 1 1/2 kil. spre N. de satul Slobozia-Cireșul.

Cireșul, deal, în partea de E. a comunei Poenești, pl. Racova, jud. Vaslui.

Cireșul, deal, în raionul comunei Cireșul, pl. Cerna-d.-s., jud. Vâlcea, pe care se cultivă 17 hect., 50 arii vie.

Cireșul, luncă, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Cireșul, moșie, în com. Mînzălești, jud. Buzău, ocupînd jumătate a muntelui Cireșul. Are 300 hect. pădure, apoi fînețe, izlaz și locuri arabile, proprietate în mare parte a moșnenilor.

Cireșul, (jumătate din muntele Cireșul), moșie a statului, în com. Mînzălești, jud. Buzău, pendinte de Găvanul; are 150 hect. pădure, puțin suhat și curătură.

Cireșul, loc de cultură, pe moșia Hîrlăul, pe dealul Cireșul, jud. Botoșani.

Cireșul, fost pichet de graniță, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, pe munte.

Cireșul, pîriu, izvorește din raionul comunei Rîjlețul-Vieroși, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, și intră în raionul com. Rîjlețul-Govora.

Cireșul, vale, în com. Grăjdana, jud. Buzău, formată din Cire-

- șul-Mare și Cireșul-Mic. Incepe din pădurea Izvoranul și se scurge în râul Nișcovul.
- Cireșul**, *vale*, com. Strîmbeni, plaiul Vărbilăul, județul Prahova.
- Cireșului (Dealul-)**, *deal*, lung de 3200 metri, com. Rîjlețul-Vieroiși, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu direcția de la N. la S. Pământul său, îngrășat, e prielnic la cultura porumbului, a grîului și a prunilor.
- Cireșului (Dealul-)**, *deal*, com. Rîjlețul-Govora, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.
- Cireșului (Dealul-)**, *deal*, pe coasta căruia stă partea de E. a satului Ciumulești, jud. Suceava.
- Cireșului (Dealul-)**, *deal*, începe din malul stîng al Bîrladului, merge în direcție V.-E., până în poiana Doroiși, com. Țigănești, jud. Tecuci.
- Cireșului (Mucnea-Văei-)**, *colină*, în com. Grăjdana, căt. Izvoranul, jud. Buzău; e acoperită de pădure.
- Cireșului (Pîrîul-)**, *pîrîu*, unul dintre afluenții pîrîului Rîșcuța, jud. Suceava.
- Cireșului (Valea-)**, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul comunei Jideni. Și-a luat numele de la pîrîul Valea-Cireșului. E așezat în partea de E. a comunei, pe pîrîul Valea-Cireșului.
- Cireșului (Valea-)**, *pîrîu*, în pl. Marginea-d.-s., jud. R.-Sărat. Izvoarește din dealul Jinurul, udă partea de miază-zi a comunei Slobozia, cea de E. a comunei Jideni; trece prin cătunul Valea-Cireșului, comuna Voetinul, și se varsă în pîrîul Coțatcul, lîngă această comună, pe dreapta lui.
- Cireșului (Valea-)**, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, comuna Cîmpineanca. Izvoarește din Dealul-Caprie, udă partea de V. a comunei, și merge de se varsă în râul Milcovul, mai jos de cătunul Slobozia-Pîntecești, al aceleiași comune.
- Cireșului (Valea-)**, *șes*, în com. Colți, jud. Buzău, acoperit de fineață.
- Cireșului (Vîrful-)**, *munte*, în cătunul Colți, com. cu același nume, jud. Buzău. E mai tot gol, fiind format din stînci.
- Ciriagi-Iol-Bair**, *deal*, în jud. Constanța, pl. Siliștriu-Nouă, pe teritoriul atît bulgăresc cît și cel românesc al comunei rurale Gârvan și anume pe acela al căt. său Gârvanul-Mare. Se desface din ramificațiile sudice ale dealului Sîrt-Iol-Bair; se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., mergînd printre văile Cara-Culac și Cialiceair și brăzdînd partea de S. a plășei și cea de S.-E. a comunei. Pe mucnea lui trece hotarul spre Bulgaria, prin pichețul No. 11, situat la 122 metri înălțime, și care ast-fel domină satul Gârvanul-Mare și drumul com. Cranova-Gârvanul. Este acoperit cu tufisuri și păduri, dintre care mai însemnate sunt Saidi-Orman și Echenli-Orman.
- Cirimoșnicul**, *ogaș*, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.
- Cirișoiaia**, *fîntînă*, com. Folești
- d.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea.
- Cirișoiaia-Mare**, *vale*, care izvoarește de pe teritoriul comunei Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, și se varsă în râul Pesceana, tot pe teritoriul comunei Glăvile.
- Cirișoiaia-Mică** *vale*, com. Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.
- Cirita**, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Șerbești, de pe teritoriul satului Bradul.
- Cirita**, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Ciumași.
- Ciritei**, *deal*, pe moșia Dobîrceni, comuna Dobîrceni, județul Botoșani.
- Ciritei**, *deal*, ramificare a dealului Turia. Se întinde de la N. la S., pe teritoriul satului Stolniceni, com. Epurenii, pl. Turia, jud. Iași.
- Ciritei**, *deal*, în ramura Balaurului, pe teritoriul com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Parte este acoperit cu pădure, parte cu finețe și arătură.
- Ciritei**, *deal*, în partea estică a satului Horodniceni, jud. Suceava, parte cultivabil, parte acoperit de finețuri.
- Ciritei**, *loc izolat*, pe cuprinsul moșiei cu același nume, com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.
- Ciritei**, *moșie*, în comuna Gîrcina, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu.
- Ciritei**, *pădure*, de stejar, în întindere de 21 hect., pe moșia

statului Trușești, com. Trușești, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Ciritei. (Vezi Dumbrava-Neagră, *pădure*, în comuna Bărbulești, plasa Ștefănești, județul Botoșani).

Ciritei, pădure, în partea de E. a moșiei Dobîrceni, com. Dobîrceni, plasa Ștefănești, județul Botoșani. Are întindere de 71 hect. și e compusă mai mult din stejar.

Ciritei, pădure, pe moșia Gorbănești, în partea de S.-E. a com. Gorbănești, plasa Miletilul, jud. Botoșani.

Ciritei, vale, scăldată de pîriul Braniștea, din com. Brădățelul, jud. Suceava.

Ciritei-lui-Drîncă, pădure, pe moșia Buhăceni, com. Dîngeni, plasa Jijia, jud. Botoșani, în întindere de 20 hect.

Ciritei-lui-Vrabie, pădure, pe moșia Dîngeni, com. Dîngeni, jud. Botoșani, în întindere de 15 hect.

Cisla, loc izolat, comuna Tina, plasa Mijlocul, județul Vîlcea.

Cislăul, com. rur., în plaiul Buzău, jud. Buzău, situată pe malul drept al râurilor: Bîsca-Chiojdului și Buzăul, la o distanță de Buzău de 45 kil. Limitele sale sunt: la N., râul Bîsca-Chiojdului, de la vărsătura sa în Buzău; la E., hotarul merge pe albia râului Buzăul, până în lunca Predeștilor, de unde apucă pe Izvorul-cu-Sălciile și prin pădure ajunge în muntele Fîntîna-Hoșilor; la S., din Fîntîna-Hoșilor, merge în muntele Stîna-Bătrînă și, prin pădurea Butuceana, coboară în

apa Cricovului; la V., începînd din râul Cricovul, o ia pe izvorul Sofronia, pe la Călugărul, urcă în muntele Runcul, ajunge în Vîrful-Cocioabeii, și, continuînd drept pe slemne, suie în muntele Gîlma, apoi dirigin-du-se spre S.-V. și, făcînd o mare proeminență, ajunge în muntele Salcia, de unde se lasă peste plaiuri în apa Bîsca-Chiojdului. Suprafața acestei comune este de 7420 hect., din care 1597 arabile, 4857 păduri, 121 finețe, 538 izlaz, 142 livezi, 43 vii și 122 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Cislăul, cu trupurile Buda, Bărăști, Scărișoara (ale statului), și Crăciunești a școalei din Mizil și o altă sfoară, a cetii de moșneni Crăciunești. Terenul e muntos și acoperit de păduri, dar are fertila luncă a Cislăului, pe care se cultivă mult porumb, precum și mai multe coline, acoperite de vii și livezi. Din punct de vedere geologic, e de o deosebită importanță muntele Nicovanul. Din substanțe minerale are: păcură, sare, fer, etc. In com. sunt 8 mori de apă. Comerțul constă în transportul și vinderea lemnelor, precum și în creșterea rîmătorilor. Are 3 tîrguri: la 29 Martie, 8 Septembrie și 20 Decembrie. Căi de comunicație are șoseaua Buzău-Frontiera, precum și un drum peste muntele Scărișoara, prin Buda la Mizil; tot acest drum servea, cînd plaiul Buzău făcea parte din jud. Săcuieni, ca să lege acest plaiu cu Bucovul din Prahova.

Vite sunt: 568 boi, 229 vaci, 122 vițeii, 4 bivolițe, 25 cai, 17 iepe, 8 mînji, 1450 oi și 620 rîmători. Stupii sunt 129.

Comuna e formată din cătunele: Bărăști, Buda, Cislăul și Scărișoara, cu sub-diviziunile lor: Aninoasa, Bîrlești, Ciuciurul,

Crăciunești și Ungureni. Are o populație de 2586 locuitori. Case sunt 661. Străini sunt: 3 Greci și 6 Austro-Ungari. Meseriași sunt: 8 lemnari, 3 tîmplari, 20 rotari, 8 butnari, 5 zidari, 4 cizmarii, 6 fierari, 3 croitori, 1 boiangiu, 1 cojocar, 2 brutari, 1 vârar, 2 bărbieri și 20 mangalagii.

În com. sunt 497 contribuabili. Budgetul e de lei 4954, bani 90.

Comuna are o școală în căt. Cislăul, frecventată de 59 elevi. Biserici sunt 4, deservite de 4 preoți, 3 cîntăreți și 3 paraciseri. Catedrala e mănăstirea Cislăul. Cîrciumi sunt 9. Comuna era în vechime reședința proto-popiei plaiului Buzău, acum desființată. Locuri însemnate sunt: ruinele de la Aninoasa, Siliștea din lunca Cislăului, mănăstirea Cislăul, schitul Crăciunești, muntele Scărișoara și mai cu seamă ruinele palatului Doamnei Neaga din Buda.

Comuna și-a luat acest nume, pentru că în vechime aci se strîngeau frunțașii satelor și fixau dările, numite cislă, pentru întregul plaiu.

Mulți din locuitorii acestei comune sunt Țigani, foști robi ai mănăstirei Cislăul.

Cislăul, cătun de reședință, al comunei Cislăul, jud. Buzău, cu 1140 locuitori și 311 case. Are două sub-diviziuni: Aninoasa și Ungureni.

Cislăul, fostă mănăstire de călugări și metoh al Episcopiei Buzău, în com. Cislăul, pe drumul Penteleului, jud. Buzău, iar azi biserică de mir. După tradiție, această biserică a fost zidită pentru prima oară de Doamna Neaga, care a mutat aci pe călugării de la Aninoasa, schit

ce era aproape în ruine și care îndată s'a și desființat, abia mai cunoscându-i-se astăzi urmele. Episcopul Metodie a rezidit-o în anul 1749, iar Episcopul Chesarie, în 1839, văzînd-o cu totul prădată și ruinată, puse să o edifice din nou. Intre obiectele demne de văzut sunt: Ușile de la intrare, sculptate cu o rară artă și frumusețe, purtînd pe un canat marca țarei și inițialele lui Alexandru Ipsilante Voevod, iar pe altul un corb, înconjurat de cruce și cîrje cu inițialele lui Cozma, Episcopul Buzăului, toate acestea înconjurate cu ghirlande, încărcate cu frunze, fructe, lei și păsări. Sfeșnicele sunt de alamă, făcute în timpul Episcopului Cozma.

Pe frontispiciul bisericii se găsește următoarea inscripție:

«Această sfințită biserică s'a zidit din temelie spre cinstea și lauda prea sfinței de D-zeu născătoare, prin osîrdia și toată cheltueala iubitorului de D-zeu Episcopul Buzăului Chir Chesarie, într'același loc, unde a fost cea de la 1749, care a fost zidită din temelii de fericitul întru pomenire, Episcopul Buzăului Chir Metodie. Slăbind fiind de cutremure, s'a dărîmat și așa împodobindu-se aceasta pe din năuntru și pe din afară, s'a înfrumusețat pe alocurea cu zugrăveli și cu toate cele trebuincioase până la cel mai mic lucru, fiind învechite de vreme și stricate ceealalte. Ale căreia lucru săvîrșindu-se s'a și sfințit în zilele prea înălțatului Domn Alexandru Dimitrie Ghica Voevodul, cîrmuindu-se sf. Mitropolie de cei trei Arhiepiscopi ai țarei, fiind anul 1839, Decembrie 20 Zugrav, Gavril Androne-cu.»

Dipticul D-nii:

Matei, Constantin, Vintilă, Zamfira Doamna, Șerban Grigore, Radu, Antonie, Guca, Ghica, Constantin, Doamna Neaga. Achierei: Metodie, Teodosie, Cozma, Ștefan, Serafim, Filaret, Cristofor, Mitrofan, Rafael, Ioasaf, Antim, Misail, Iosef, Grigorie, etc.

Sunt mai multe sfeșnice și pe unul din ele se află următoarea inscripție:

«Aceste sfeșnice s'au făcut în zilele sfinței Sale Episcopul-Buzăului, Chir Cozma, de răposatul robul lui D-zeu, Dosifteiu Iermonahul, Archimandrit, 1786.»

Cislăul, pădure, în com. Cislăul, județul Buzău, făcînd parte din marea pădure Cislăul-cu-Trupurile. Are 960 hect. cu lemne bune de construcție, în partea numită Fundul-Căciței.

Cislăul-cu-Trupurile, pădure a statului, în comuna Cislăul, jud. Buzău, formată din 5 trupuri: Bărăști, Buda, Cislăul, Predești și Scărișoara, formînd împreună un corp de 4692 hect. Esențele principale sunt: fag, tufă, jugastru, paltin, ulm, arțar, anin și plop.

Cislăul (Vatra-Schitului-), moșie a statului, pendinte de Episcopie, în com. Cislăul, județul Buzău, ca de 580 hect., din care 500 fertila luncă a Cislăului, situată pe malul drept al riului Buzăul; restul e islaz și crivină.

Cislăului (Piatra-), colină stîncoasă, în com. Cislăul, județul Buzău, în dreptul obîrșiei izvorului Cîrstei; servă și ca limită despre com. Viperești.

Cismarul, deal cu vii, în com. rur. Vinjul-Mare, plasa Blahnița, jud. Mehedinți.

Cismăroaia, fîntînă, com. Teslului, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Cison, pîrîiaș, jud. Neamțu, în partea despre E. a muntelui Ceahlăul; situat în partea unde se crede că este stîncă Dochiei, lîngă locul numit Poiana-sub-Ponoară, în partea cea mai sălbatică a masivului.

Cistia, ostrov, al statului, județul Brăila, situat în ostrovul Bre-

goloii; se mărginește la E. cu Dunărea-Vechie și la V. cu Lacul-Rezeanța.

Cișmănești, sat, așezat pe deal în partea de N.-E. a com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1138 hect., din cari 1000 hect. proprietatea mare, cu 42 hect. pădure și 138 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 68 familii, sau 232 suflete, din cari 130 bărbați și 122 femei, cu 55 contribuabili.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Biserica este adusă de locuitori, din satul Solonețul, jud. Iași, pe la anul 1750.

Vite sunt: 433 boi și vaci, 86 cai, 1210 oi și 97 porci.

Cișmăneștilor (Dealul-), deal, pe teritoriul satului Cișmănești, com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Cișme, deal, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rurale Enigea și pe al cătunului Molceova. Este îndreptat de la N.-V. către S.-V., avînd forma unei linii curbe. Brăzdează partea vestică a plășei, cea centrală a comunei și cea estică a cătunului Molceova. Are o înălțime de 164 metri. Se întinde printre văile Molceova și Chireslic-Culac. Este acoperit cu fînețe și ici-colo sunt arbori răspîndiți. Este tăiat de calea județeană Medjidia-Cuzgun și de drumurile vecinale Molceova-Cocargea și Molceova-Idres-Cuiusul. Partea sa sudică se termină, în valea Diordin-Giorman, prin niște maluri rîpoase.

Cișme-Culac, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Caranlic. Se

desface din poalele nordice ale dealului Sari - Iol - Bair. Se îndreaptă spre N., într-o direcțiune generală de la S. spre N., brăzdînd partea estică a plășei și cea centrală a comunei; trece prin mijlocul satului Caranlic și, mergînd printre dealurile Arpalic la dreapta și Distrail la stînga, se deschide, după un drum de 8 kil., în valea Beilic, pe stînga. Printr'însa merge drumul comunal Beilic-Caranlic-Dobromirul.

Cișme-Culac, vale, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comunei Enigea și pe al satului Molceova. Se desface din dealul Canli, purtînd numele de valea Calfa. Merge în direcțiune N. - E. către S. - V. Brăzdează partea sud - vestică a plășei și cea nord-estică a comunei. Face hotar între com. Enigea și Cocargea. Trece printre dealurile Canli și Piribe și se deschide în valea Diordin-Giorman. Este străbătută în toată lungimea ei de drumul Medjidia-Enigea.

Cișme-Culac, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Hazarlic și pe al cătunului Ghiol-Punar, care se află așezat chiar pe această vale. Se desface din poalele estice ale dealului Ghiol-Punar, avînd o direcțiune de la N.-V. spre S.-E. Brăzdează partea vestică a plășei și cea nord-estică a comunei. Trece prin mijlocul satului Ghiol-Punar, mergînd printre dealurile Ceșme-Bair și Mezarlic-Borungea-Bair. Are o lungime de 3 kil., și este acoperită în cea mai mare parte de tufărișuri.

Cișmeaua, sat, în partea de N. a orașului Botoșani, com. Po-

pouți, jud. Botoșani, pe pîriul Sicna. Are o populație de 64 familii, sau 252 suflete și o suprafață de 164 hect. ale locuitorilor. Sunt 92 contribuabili.

Numele satului se crede a veni de la cișmeaua zidită în partea de N.-V. a satului, despre care se zice că ar fi foarte veche, zidită de Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldovei.

Inscripția, de pe zid, spune că cișmeaua a fost prefăcută din nou la anul 1831 Maiu, în 20, de diaconul Panaiescu Neculai din Botoșani.

Acest sat se crede a fi vechi. Are o biserică zidită la 1847.

Numărul vitelor este de: 129 vite cornute, 12 cai, 202 oi și 26 masculi. Sunt 8 stupi cu albine. Este o cîrciumă.

Cișmeaua, iaz, pe teritoriul satului Cișmeaua, com. Popouți, jud. Botoșani, format din pîriul Sicna.

Cișmeaua, loc, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, de pe șesul Malului.

Cișmeaua-Albă, fîntînă, în comuna Călărași, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j.

Cișmeaua-de-la-Zăvoiul-lui-Popa-Mihalache, cișmea, în tîrgul Horezul, jud. Vîlcea, vestită pentru apa ei cea bună și ușoară. E așezată pe moșia statului.

Cișmeaua-lui-Vasile, fîntînă, în com. Călărași, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j.

Cișmele (Dealul-), deal, jud. Botoșani. Incepe pe teritoriul com. Botoșani, și se prelungeste până în satul Cișmeaua, com. Popouți, plasa Tîrgul. În acest

deal, în partea de mijloc, despre satul Cișmeaua, s'au găsit cuțite, bucăți de sabie și chiar arme întregi.

Cișmele (Măgura-), măgură, la Vestul com. Bogdana, jud. Teleorman.

Cișmele (Pîriul-), pîriș, izvoarește din dealul Deleni, com. Fîntînele, jud. Botoșani, și se varsă în Gîrla-Săpata, comuna Fîntînele.

Cișmele (Ponorul-), ponor, comuna Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Cișmele (Valea-), pîriș, în plășile Isaccea și Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul comunelor rurale Meidan-Chioi (Isaccea) și Alibei-Chioi (Babadag). Izvoarește din dealul Fundul-Burții; se îndreaptă spre S., în o direcție generală de la N. la S., brăzdînd partea de E. a plășei Isaccea și a comunei Meidan-Chioi; și pe cea de N. a plășei Babadag și a comunei Alibei-Chioi, curge pe lîngă dealurile Bostănăriilor și Eni-Ormangic-Tepe, și după 7 kil. de curs, se unește cu valea Chioserelic, în satul Accadin, pentru a forma pîriul Accadin.

Cișmele (Valea-), vale, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Bărsănești.

Cișmele (Valea-), vale, la N. de Oncești-Noi, com. cu același nume, jud. Tecuci.

Cișmelele, sat, în com. Tulucești, pl. Siretul, jud. Covurlui.

Are 138 familii. Face parte din parohia Odaia-Manolache.

Cișmelele, fîntînă, pl. Oltenița,

jud. Ilfov, cu trei izvoare, în drumul care leagă căt. Radovanul cu căt. Căscioarele. Are apă lună și curge în mare cantitate, prin 3 țevi.

Cișmelele, *moșie* a statului, în întindere de 1000 fălcă, foastă pendinte de biserica Precista din Galați, în com. Tuluțești, pl. Siretul, jud. Covurlui.

Cișmelele-Mici, *moșie* particulară, de 386 hect., în com. Ficlești, plasa Siretul, județul Covurlui.

Ciubida, *lac*, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Cara-Orman, situat în partea de V. a plășei și cea de N.-V. a comunei. S'a format din revărsarea anterioară a gârlei Litcovul, cu care acum comunică prin două gârlițe. Este înconjurat de toate părțile cu ștuf. Are o întindere aproximativă de 70 hect. Conține pește de apă dulce, adus de gîrlea Litcovul. Venitul său aparține statului.

Ciubota-Roșie, *pîrîu*, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni, de la N. spre S. și se varsă în râul Bîrlad, de a stînga, lîngă hanul Ciubota-Roșie și la S. de el.

Ciubotarul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Trotușul, ce izvorește din muntele Cepoiul și, după ce trece prin com. Mănăstirea-Cașinul, se varsă în Cașinul, pe malul său drept.

Ciubotarului (Balta-), *baltă*, pe teritoriul com. Vîrful-Cîmpului, pl. Berhometele, jud. Droboi.

Ciubuccia, *pădurice*, pe malul

Siretului, jud. Tecuciu, pl. Bîrladul, com. Bucești.

Ciubucluc-Bair, *deal*, în plasa Măcin, pe teritoriul com. rur. Cîrjelari, și pe al cătunului său Iaila. Se desface din dealul Cale-Bair (un vîrf al dealului Sacar-Bair, din pl. Babadag, com. Atmagea). Se întinde spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea sud-estică a plășei și pe cea estică a comunei. Se prelungește spre V. cu dealul Orta-Cuirac și spre E. cu dealul Ghiobilche-Bair. Din el își ia naștere două văi care formează valea Orta-Chioi, precum și valea Homurlar. Se ridică până la o înălțime de 305 m. Este tăiat de drumurile comunale Iaila-Atmagea-Homurlar-Orta-Chioi. Este acoperit cu livezi, tufărișuri și puține păduri.

Ciubucul, *munte*, jud. Suceava, între comunele Broșteni și Șarul-Dornei.

Ciubucului (Valea-), *vale*, pe proprietatea Stănești, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Ciucanica, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Broșteni. Se desface din muntele Chiciura, brăzdează partea de V. a comunei, prin cătunul Vulcăneasa, și se termină în râul Milcovul. Este acoperit cu păduri și pășuni.

Ciucăneasa, *numire vechie* a satului Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Ciucăneasca, *vale*, com. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Ciucea, *cătun*, la N.-V. com. Tichilești, în dreapta șoselei Brăi-

la-Călărași, ca la 5 kil. spre N.-V. de Tichilești. Vatra satului cu izlazul locuitorilor este de 700 hect. Are o populație de 270 locuitori (144 bărbați și 124 femei), cari locuiesc în 38 case. Știu carte 6 persoane.

Vite sunt: 473 vite mari cunute, 65 cai și 21 rîmători.

Ciucea, *dijmă* mare a Domeniului Brăilei, cu case de locuit pentru arendaș și pentru oameni de serviciu, la 3 kil spre S.-V. de cătunul Ciucea, pe partea stîngă a șoselei Brăila-Călărași. Intinderea terenului dijmei e de 50 hect.

Ciucea, *movilă*, jud. Brăila, în dreptul cătunul Ciucea, tăiată de șoseaua Brăila-Călărași.

Ciuceveni, *numire* ce se dă de locuitorii satului Suceveni, jud. Tutova.

Ciucheri, *baltă*, în com. rur. Goșoi, plasa Blahnița, jud. Mehedinti.

Ciuchilă, *deal*, situat în raionul com. Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuciu.

Ciuchinarilor (Vatra-), partea estică a satului Dolhasca, jud. Suceava.

Ciuchiți, *mahala*, din com. rur. Sinești, plasa Olteșul-d.-s., jud. Vîlcea.

Ciuciucul, *deal*, la V. com. Sgarcea-din-Deal, județul Teleorman, spre pîrîul Siului. Pe acest deal sunt sădite viile locuitorilor.

Ciuciucul, *ogaș*, în com. rur. Ciureșul, plaiul Cerna, jud. Mehedinti.

Ciuciul, *sat*, pendinte de comuna Ursoaia, pl. Mijlocul, jud. Olt. E situat pe luncă, în dreapta gârlei Plapcea și sub dealul Golașul. Are 180 locuitori, cei mai mulți moșneni. Sunt 7 loc. în proprietății după legea rurală. Ei posedă: 80 boi, 30 vaci, 25 cai, 540 oi și 70 porci. Aci se află o biserică, fondată la anul 1819 de Matei Ciuciu, Dumitru Ciuciu și alții.

Ciuciul, *vale*, în com. Sărulești, cât. Țurloești, jud. Buzău. Incepe din localitate și se scurge în valea Pecenega.

Ciuciure (La-), *sorginte* de apă în com. Măgura, cât. Unguroiul, jud. Buzău, care curge în mare volum, pe patru guri sau ciuciure

Ciuciureanca, *vale*, în comuna Cislăul, cât. Scărișoara, județul Buzău. Incepe din Fundul-Se-ciului și se scurge în Buzău. În timp de ploaie vine mare și inundă adesea lunca Cislăului, cauzând pagube.

Ciuciurele, *cătun*, al com. Băești, jud. Buzău, cu 110 locuitori și 23 case.

Ciuciurele, *pirîu*, în județul R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Bordești. Izvorește din Dealul-Nucilor, udă partea de E. a comunei și merge de se varsă în râul Rîmna, mai sus de cătunul Ferchești, al comunei Dragosloveni, după un curs de 5 kilom.

Ciuciurelor (Dealul-), *deal*, în comuna Măgura, cât. Unguroiul, jud. Buzău, acoperit cu livezi și porumb; de sub dînsul începe izvorul apei de la Ciuciure.

Ciuciurul, *sub-divizie* a cătunului

Scărișoara, din comuna Cislăul, jud. Buzău.

Ciuciurul, *izvor*, vine din raionul com. Chiojdeanca, județul Prahova. Se împreună în com. Salcia, pl. Podgoria, cu alte izvoare și formează gîrla Salcia.

Ciuciurul, *gîrlă*, izvorește din muntele Ciortea și udă comuna Călugăreni, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Ciuciurul, *vale*, comuna Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Ciuciurului (Coasta-), *colină*, în com. Tisaul, cât. Pisculeni, județul Buzău, acoperită de pădure.

Ciuciurului (Izvorul-), *izvor*, com. Mărunțișul, cât. Măgurea, jud. Buzău. Incepe de la coasta Boldanului și se scurge în râul Buzău.

Ciuciurului (Mucnea-), *colină*, parte goală, în comuna Băești, cătunul Ciuciurele, județul Buzău, d'alungul malului stîng al râului Slănic.

Ciuciurului (Virful-), *pisc*, în cătunul și com. Pătirlagele, jud. Buzău, culminație a muntelui Muscelul.

Ciuciiveni, *pădure*, în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurlui.

Ciuciului (Dealul-), *colină*, în com. Mănești, jud. Buzău, pe hotarul despre com. Mînzălești, acoperită de pădure.

Ciucur-Chioi, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul comunei Enișenlia. Situat în

partea de E. a plășei și cea de N. a comunei, la 10 kil. spre N.-V. de satul Enișenlia, reședința comunei, pe ambele maluri ale văii Ciucur-Chioi, la poalele estice ale dealului Arpalic și la cele vestice ale dealului Ciucur-Chioi; satul e înconjurat cu păduri și tufărișuri.

Intinderea totală e de 966 hect., din cari 40 hect. ocupate de vatra și grădinile satului.

Populația e de 42 familii, sau 151 suflete.

Ciucur-Chioi, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Enișenlia, cât. Ciucur-Chioi, de la care și-a luat și numele. Se desface din dealul Baș-Punar-Sîrti; se întinde spre N., într-o direcție de la S. la N., printre văile Derinea-Ceair, sau Beilicul, și adiacenta sa, valea Ciucur-Chioi, brăzdînd partea estică a plășei și cea nord-vestică a comunei. La poalele sale vestice e așezat satul Ciucur-Chioi și la cele estice satul Bazîrgian, pe cari le domină prin înălțimea sa de 115 m. E tăiat de un drum comunal Bazîrgian-Ciucur-Chioi. Este acoperit cu păduri frumoase, tufărișuri și pășuni. De aci, vederea se întinde d'asupra văii Beilicul și orașelului Cuzgun.

Ciucur-Chioi, *vale*, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. Enișenlia, cătunul Ciucur-Chioi, de la care și-a luat numele. Se desface din Baș-Punar-Sîrti; se îndreaptă spre N., în direcție S.-N., prin păduri și tufărișuri, printre dealurile Ciucur-Chioi și Arpalic. Trece prin satul Ciucur-Chioi, și, brăzdînd partea estică a plășei și nord-vestică a comunei, se deschide în valea Beilicul, pe stînga, nu departe de orașelul Cuzgun,

după un drum de 5 kil. Printr'însa merge un drum vecinal Ciucur-Chioi-Teche-Chioi.

Ciucurova, *com. rur.*, în pl. Babadag, jud. Tulcea, situată în partea vestică a județului, la 38 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala județului, și în partea vestică a plășei, la 16 kil. spre N.-V. de orașul Babadag, reședința plășei.

Hotarul amănunțit al comunei este acesta: Plecînd din vîrful Sivri-Tepe, al dealului Bac-Ceiș, se îndreaptă spre S.-E. printre dealurile Jidini și Pelitu, până în vîrful Jidini; de aci o ia spre S., pe la poalele dealului Jidini, taie valea Jidini, urmează puțin Valea-Călugărului, pe care o părăsește spre a tăia pîrîul Ciucurova, sau Slava-Cercheză, printre satele Ciucurova și Slava-Cercheză și urcă dealul Ciucurova; urmează spre V. muchea acestui deal, până în dreptul satului Ciucurova; de aci o ia spre S.-V. pe drumul comunal Ciucurova-Topologul, taie valea Chirișliva, urcă dealul Baș-Punar, și dă în hotarul județului; o ia spre N.-V. pe muchea dealului Baș-Punar, trece peste dealul Chirișliva și se oprește în dealul Topologul, nodul central al dealurilor Dobrogei; din acest deal o ia spre N.-E., pe la poalele lui, taie pîrîul Aram-Ceșme, sau Slava-Cercheză, valea Atmagea, valea Dulgherul, până în dreptul satului Atmagea; de aci o ia spre E., pe muchea dealului Bac-Ceiș până în vîrful Sivri-Tepe, de unde am plecat. Forma lui este aceea a unui trapez neregulat; lungimea perimetrului e de 44 kil., iar întinderea totală este de 5982 hect.

Marginile comunei sunt: la N. și N.-V. se învecinește cu

com. Atmagea, de care se desparte prin dealul Bac-Ceiș, valea Dulgherul și dealul Topologul; la V. cu com. Topologul, jud. Constanța, despărțită prin dealul Baș-Punar; la S. și E. cu com. Slava-Rusă, despărțită prin dealul Ciucurova și Valea-Călugărului; la N.-E. cu comuna Baș-Chioi, de care se desparte prin dealul Pelitul.

Dealurile sunt numeroase; mai tot teritoriul ei este brăzdat de ele; principale sunt: dealul Cîrjelarului, la N.-V.; la V. Baș-Punar, Topologul; dealul Bac-Ceiș, la N.; dealurile Dulgherul și Chirișliva, la V.; dealul Pelitul, la N.-E.; dealul Sivri-Tepe (deal ascuțit), la N.; dealul Ciucurova, la S.; dealul Crișlui, la V.; Dealul-Alb (numit așa de la culoarea pămîntului, fiind mai multă cretă într'însul), lingă Ciucurova; Dealul-Călugărilor, la E., (la poalele lui trăiau niște călugări, ce voiau se fundeze și o mănăstire, de unde și numele lui); dealul Cetatea-Vechie, tot la E. (numit ast-fel după niște ruine ce se afla pe muchea lui); la N.-E. mai este dealul Jidina, sau Jidini, cu multe izvoare; la poalele-î estice este o carieră de piatră a statului; dealul Jidina-Mică; dealul Caragea, la E. și N. Pe valea dealului Caragea să găsesc două fîntîni săpate de niște familii romîne, cari voiau să fundeze aci un sat, însă au fost gonite pe malul Dunărei de către Turci. Toate aceste dealuri sunt acoperite cu păduri întinse și frumoase; unele din ele sunt pietroase.

Apele cari udă com. sunt: valea Ciucurova, sau Slava-Cercheză, numită mai sus de Ciucurova. valea Haram-Ceșme, la S.; afluenții săi sunt: Valea-Popei, la V.; valea Chirișliva, la S.; Valea-Dul-

gherului unită cu valea Atmagea, la V.; valea Jidina, afluent al pîrîului Taița, la N.; Valea-Călugărului, la E. Valea Ciucurova trece prin mijlocul satului, despărțind mahalaua tătărească de cea rusească.

Are un singur cătun, cel de reședință, împărțit în două mahalale: tătărească și rusească.

Intinderea totală a comunei este de 5982 hect., din cari 97 hect. ocupate de vatra satului, 1885 hect. ale locuitorilor, și 4000 hect. ale statului, mai toate păduri.

Populațiunea este amestecată și compusă din cinci naționalități: Germani, Ruși, Turci, Romîni și Evrei. Sunt în comună 144 familii, cu 759 suflete. După naționalitate sunt: Germani, 77 fam., cu 404 sufl.; Ruși, 33 familii, cu 201 suflete; Tătari, 28 familii, cu 125 suflete; Romîni, 6 familii, cu 19 suflete, și Evrei, 3 familii, cu 11 suflete.

În comună e o școală, fondată, în anul 1883, de locuitori; are 10 hectare pămînt. În anul 1893—94 a fost frecventată de 66 elevi. E o biserică ortodoxa rusească, făcută de lemn, în anul 1820, de unul Naum; azi deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

În com. sunt: 240 plugari, 1 tîmplar și 1 dulgher. Se află 2 mori pe apă și 1 cu aburi.

Vite sunt 1736 capete, din cari: 375 cai, 24 boi, 187 vaci, 450 oi, 170 capre și 530 rîmători.

Sunt 2 comercianți.

Budgetul comunei este la veniturile de 3230 lei și la cheltuelile de 3100 lei.

Sunt 110 contribuabili.

Căi de comunicație sunt drumurile comunale ce trec prin comună, ca: Topolog (Constanța) Ciucurova, ce duce prin co-

mina Baș-Chioi la Tulcea, spre Cîrjelari, spre Urumbeni (Constanța), spre Atmagea și spre Baș-Punar; Slava-Cercheză-Slava-Rusă-Babadag. Aceste drumuri sunt neșoseluite, mai mult naturale.

Ciucurova, *șir de dealuri*, în plasa Babadag, județul Tulcea, și pe teritoriul comunelor rurale Ciucurova, și Slava-Rusă. Este o prelungire estică a dealului Chirișliva, cu o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., în formă de semicerc, brăzdînd partea vestică a plăseii, cea sudică a comunei Ciucurova și cea vestică a comunei Slava-Rusă. Se întinde printre pîraiele Slava-Cercheză (numit prin dreptul lui, Valea-Ciucurovei) și Slava-Rusească (purtînd pe aci numele de valea Baș-Punar). Valea Ciucurova curge pe la poalele lui nordice. Are o înălțime de 335 m., dominînd asupra satelor Ciucurova, Baș-Punar, a văilor cu același nume, și asupra drumurilor care îl întretaie. Este acoperit în cea mai mare parte cu păduri, și pe muchii cu pășuni.

Ciucurova, alt nume al pîrîului Slava-Cercheză, județul Tulcea, nume pe care îl poartă pe întreg teritoriul comunei Ciucurova, de la care și-a luat numele, și până în satul Slava-Cercheză, de unde își ia numele lui adevărat.

Ciudin (Iazul-lui-), *iaz*, în suprafață de 1 falce, 40 prăjinii, pe moșia Lămășeni, județul Suceava.

Ciudomirul, sau **Ciudamirul** *șiră de munți*, jud. Bacău, pl. Muntelui, comuna Brusturoasa, care se ramifică din munții Tar-

căul-Mare, trece pe graniță, prin vîrfurile Ciudomirul-Mare, Ciudomirașul și se curmă până în Valea-Camîncăi și a Trotușului. Prezintă și vîrfurile Sociurul. Înălțimea mijlocie a culmei este de 590 m. în aproximație.

Ciudomirul, *vîrf de munte*, jud. Bacău, plasa Muntelui, comuna Brusturoasa, din șira Ciudomirul, așezat pe granița austriacă, în colțul de N.-V. al districtului Bacău. Înălțimea lui e de 1664 m.

Ciudomirul, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, care obîrșește pe povîrnișul meridional al muntelui cu același nume. Are cursul întreg pe graniță, de la N. la S., cu o lungime de 7500 m. și se varsă d'a stînga Trotușului, la Palanca.

Ciudomirul-Mare, *munte*, jud. Neamțu, pe hotarul Transilvaniei, situat lângă muntele Tîr-hoașul. Are o înălțime de 1681 metri.

Ciudomirul-Mic, sau **Ciudomirașul**, *vîrf de munte*, jud. Bacău, plasa Muntelui, comuna Brusturoasa, din șira Ciudomirul, situat la S. de Ciudomirul-Mare.

Ciudului (Izvorul-), *izvor*, în com. Calvini, jud. Buzău. Incepe din muntele Teișul și se scurge în Bîsca-Chiojdului.

Ciufa (Ciufa-Neamțului), *numire dată muntelui* Titilele, din com. Pătîrlagi și *muntelui* Salcia, din com. Calvini, de pe hotarul jud. Prahovei, jud. Buzău. Ambele sunt puncte trigonometrice.

Ciufoiul, *lac*, în jud. Buzău, com. Goidești, căt. Brătîlești.

Ciugheșul, *sat*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, situat pe ambele maluri ale pîrîului Ciughieșul, până la confluența sa cu Trotușul, și anume pe o lungime de 10 kil. Centrul satului este la o depărtare de 8920 m. de satul Brusturoasa. Are o biserică catolică, clădită de locuitori, cu ajutorul primăriei, în anul 1888; 3 circiumi. Capii de familie sunt 138, sau 608 suf., dintre care aproape jumătate Unguri, ce s'au stabilit în această localitate de mai multe secole.

Vite sunt: 50 cai, 316 vite cornute, 38 porci și 36 capre. Se găsesc 5 herestraie de apă și o moară.

Ciughșeul, *moșie*, județul Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, cu o întindere de aproape 5000 hectare.

Ciugheșul, *pîrîu*, județul Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, care, venind din Ardeal, de la satul Codărești, curge pe graniță pe o lungime de 3 kilometri și apoi prin România, cu direcția S. spre N. Se varsă d'a dreapta rîului Trotușul, la satul Ciugheșul, după un curs de 14 kilometri și după ce se încarcă pe stînga cu pîrîiașele Haușul și Voica.

Ciuha, sau **Malul-Sărat**, *deal*, jud. Gorj, formează țărnul drept al Gilortului, de la confluența pîrîului Baia-de-Fier cu Gilortul, până în dreptul cătunului Bălcești, separînd apele pîrîului Ciocadia de ale Gilortului.

Ciuha, *deal*, la N. comunei Sîrineasa, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Ciuha (In-deal-la-Ciuhă), *deal*.

- com. Poenărei, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.
- Ciuha (In-vîrf-la-Ciuhă)**, *loc izolat*, în căt. Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Mîscol.
- Ciuhoiul**, *cătun*, al comunei Gura-Sărății, jud. Buzău, situat pe coastele de Sud ale muntelui Ciuhoiul. Se află situat într'o frumoasă poziție. Are 60 locuitori, locuind în 21 case.
- Ciuhoiul**, *colină*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărății, care începe din Vîrf - Vladimirului și se continuă până în dealul Gruicul. E acoperită de păduri, livezi și vii renumite. Face hotar despre com. Pietroasa-d.-j.
- Ciuhoiul**, *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărății, căt. Ciuhoiul. Are 230 hect., din care 100 vie și arături, restul pădure.
- Ciuhuiul**, *prelungire a dealului*, dintre șesul Prutului și Valea-Parului, com. Măstăcani, plasa Prutul, jud. Covurlui.
- Ciuhurezul**, *pisc*, la E. de com. Valea-Popei, pl. Rîurile, județul Muscel.
- Ciulcești**, *mahala*, în com. rur. Stîngăceaua, pl. Motrul-d.-j., județul Mehedinți.
- Ciulei (Iazul-lui-)**, *iaz*, format de Șomuzul-Mic, în com. Giurgești, jud. Suceava, în suprafață de o falce.
- Ciuleiul**, *deal*, spre E. comunei Scundul, pl. Oltul-d.-s., județul Vîlcea, care separă valea Cîrstea de Valea-cu-Ăpă.
- Ciuleiul**, *pîrîu*, județul Bacău,
- pl. Trotușul, comuna Doftana, care desparte moșia Doftana de Bogata și se varsă de-a stînga Trotușului.
- Ciuleiul**, *vale*, com. Șușani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.
- Ciuletele**, *vale*, în partea de S. a comunei Dîrmonesti, plasa Filipesti, jud. Prahova.
- Ciulina**, *baltă*, formată din revărsările Siretului, situată în partea de V. a satului Homocea, pl. Berheciul, jud. Tecuciu.
- Ciulinești**. (Vezi Silinești, *sat*, com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași).
- Ciulinești** (Vezi Unsa, *mănăstire*, com. Feredieni, pl. Coșula, județul Botoșani).
- Ciulinețul**, *baltă*, formată din vărsăturile Prutului, în comuna Foltești, plasa Prutul, județul Covurlui.
- Ciulini-Mari**, *iezero*, jud. Brăila, situate la S. de iezerile Frumosele, între Vîlciul și Bîndoiul.
- Ciulini-Mici**, *iezero*, jud. Brăila, situate la S. de Ciulini-Mari, între Vîlciul și Bîndoiul.
- Ciulinoara**, *baltă*, pe șesul Siretului, în com. Călinești, plasa Siretul, jud. Botoșani.
- Ciulinosul**, *mlaștină*, în suprafață de 800 m. p., în comuna Dolhasca, jud. Suceava.
- Ciulnețul**, *rîu*, în jud. Tulcea, plășile Măcin și Isaccea, pe teritoriul comunelor rurale Pisica, Văcăreni (Măcin) și Luncavița (Isaccea). Se desface din Dunăre, din dreptul milei 87, de

lîngă Movila-Candonului; se îndreaptă spre E., tăind d'alungul grindul Pisica; trece prin satul Pisica, o ia apoi spre S.-V., până în dreptul grindului Ciupitoaia, de unde se îndreaptă spre S.-E., trecînd pe la 2 kil. spre E. de satele Gârvanul și Văcăreni. Face apoi un cot spre S., până la confluența cu Gîrla-Mare; până aci curge numai prin stuf: de aci, întrînd pe teritoriul comunei Luncavița, se apropie de uscat, mergînd paralel cu el; ia o direcție continuă spre E. cu mică cotitură, trece pe la poalele nordice ale dealului Milanul, de unde apucă spre S., trecînd aproape de satul Luncavița, de unde apucînd spre E., mai sus de satul Rachel, merge de se varsă în Dunăre, pe dreapta, în dreptul milei No. 71. Cursul său are o lungime de 22 kil., brăzdînd partea nordică a plășilor Măcin și Isaccea și a comunelor Pisica, Văcăreni și Luncavița. Malurile sale sunt joase, și, de la dreptul satului Văcăreni până la vărsare, sunt plantate în mod natural, pe două șiruri, sălcii, cari îi dau aspectul unei alee. Pe lîngă ea merge drumul comunal Pisica - Luncavița. In ea se scurg, pe dreapta bălțile Tinda, a-Cluciului, Gîrla-Mare, Valea-Nevestelniței, a-Glodului, pîriul Luncavița, văile Ciairului și Turiacul; pe stînga, balta Crapia.

Ciulnița, *com. rur.*, în plasa Ialomița-Balta, județul Ialomița, situată pe partea dreaptă a râului Ialomița, între comunele Larga și Bora.

Teritoriul comunei coprinde trei moși și se întinde din riul Ialomița, spre S., pe cîmpia Bărgăganul, până mai spre S. de linia ferată București-Fetești, pe o suprafață de 12910 hect., din

cară 80 hect. pădure și restul pământ de cultură.

Sunt împroprietăriți 176 locuitori și neîmproprietăriți 126.

Se compune din satele Ciulnița și Livedea și din cătunele (tîrile): Rădana, Grindul, Patru-Punți, Ulucile-Lungă, Maicanul-Mare, Maicanul-Mic, Vîrtopul, Măcrișul, Sălcioara, Moș-Mihaiu, Puțul-Noiu, Calul, Lunca, Băjești, Frînghiile și Valea-lui-Asan.

Populațiunea comunei este de 1379 locuitori, din care 290 capi de familie și 1089 membrii de familie. Sunt: 724 bărbați și 655 femei; 1372 Romîni, 1 Grec, 4 Bulgari și 2 Germani; 1377 creștini ortodocși și 2 catolici; 391 agricultori, 5 meseriași, 4 comercianți, 4 avînd profesiuni libere, 98 muncitori și 52 servitori.

Știu carte 213 persoane.

Vite: 603 cai, 1204 boi, 3600 oi, 80 capre, 45 bivoli, 6 asini și 250 porci.

Venitul com., în 1887—1888, era de 4592 lei și cheltuelile de 5288 lei.

Sunt 2 școli, una de băeți, cu 58 elevi și una de fete, cu 16 eleve.

În comună este o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Partea de S. a teritoriului comunei este traversată de linia ferată București-Fetești, avînd pe teritoriul comunei stația Ciulnița, pe Bărăganul. De la S. spre N. trece linia ferată Călărași-Slobozia.

Ciulnița, com. rur., pl. Podgoria, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 74 kil. departe de acest oraș și 18 kil. departe de subprefectură.

Se compune din 2 cătune: Ciulnița și Prundeni. Înainte vreme s'a numit Podul-Piuliței.

Este situată pe ambele maluri ale gîrlei Budișteanca, care străbate com. de la N. spre S.

Are o populație de 768 locuitori, 371 bărbați și 397 femei, cu 185 capi de familie, cari trăesc în 165 case.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și puțin cu comerțul. În comună sunt 42 stupi cu albine.

Locuitorii au 122 boi, 147 vaci, 22 cai, 964 oi, 133 porci și 2 bivoli.

Comuna este înconjurată spre N. de vii și păduri cu stejar, fag și gîrniță; iar în celelalte părți, de livezi cu pruni, meri, peri, cireși și nuci.

S'a împroprietărit, după legea din anul 1864, 102 loc., pe moșiile: Mănăstirea-Cotroceni și a d-lui Lazăr Calenderoglu.

Comuna are 125 contribuabili. Venitul ei (1889—90) se urcă la suma de lei 1680 și cheltuelile la 1450 lei.

Peste gîrlea Budișteanca este un pod de lemn, numit Podul-Piuliței, care înlesnește comunicația spre Leurdeni și Gîmbocata. Prin comună trece șoseaua națională București-Pitești și alte trei șosele comunale.

Până la construcția șoselei naționale comuna era situată mai sus; apoi locuitorii s'au strămutat, așezîndu-se pe linia șoselei. Aci sunt 2 biserici: una cu hramul Sf. Paraschiva, așezată afară din comună, zidită cu cheltuiala locuitorilor, la anul 1814, și a doua, cu hramul Sf. Impărați, clădită în anul 1888, de d-l M. Eustatiade, pe moșia sa, Ciulnița. Atît clădirea, cît și materialul destinat serviciului este bogat. Ambele biserici sunt deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți.

În anul 1890, d-l M. Eustatiade, proprietar, a construit un

local de școală, cu care a cheltuit 25000 lei, dotîndu-l cu mobilier și cu toate cele trebuincioase.

Ciulnița, sat, în județul Ialomița, plasa Ialomița-Balta, situat parte pe țărmul drept al rîului Ialomița, sub coasta Bărăganului, parte d'asupra coastei.

În acest sat se coprinde și fostul sat separat Amza, care astăzi este contopit cu Ciulnița.

Are o școală de băeți și una de fete.

În sat este o biserică deservită de un preot și doi dascăli.

Ciulnița, sat, face parte din comuna cu același nume, județul Muscel. Are o populație de 378 locuitori, 178 bărbați și 200 femei, din care 90 capi de familie. Aci este reședința primăriei.

Ciulnița, stație de dr.-d.-f., jud. Ialomița, pl. Balta-Ialomița, com. Ciulnița, pe linia București-Fetești, pusă în circulație la 17 Noembrie 1886, între stațiile Ghimpați (13 kil.) și Mărculești (12.2 kil.) și pe linia Călărași-Slobozia, între stațiile Siliștea (12 kil.) și Mărculești (12 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 38^m.67. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 77692 lei, 75 b.

Ciulnița, nume, ce purta *satul* Malul-Mare, jud. Dolj, pl. Ocolul, către 1845, cînd se afla pe malul drept al rîului Jiul.

Ciulnița, deal, în raionul comunei cu același nume, jud. Muscel, pe care se cultivă 10 hectare vie.

Ciulnița, baltă, pl. Jiul-d.-j., comuna Grindeni, jud. Dolj.

Ciulnița, baltă, formată de pârâul Ciulnița, în jud. R.-Sărat, pl. Grădiștea, comuna Vâlcelele. Este așezată în partea de E. a comunei; se întinde și în teritoriul comunei Grădiștea-d.-j. Este proprietatea statului. Are o întindere de 400 hect., și produce un venit de 1000 lei anual.

Ciulnița, insulă, în Dunăre, proprietate a statului, în dreptul com. Celeiul, din pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Ciulnița, pădure de salcie, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, com. Ciulnița, pe țărmul drept al râului Ialomița. Are o suprafață de 50 hect.

Ciulnița, pichet de graniță, pe Dunăre, al VII-lea, începând din spre Dolj, în dreptul comunei Gura-Padineî, județul Romanați.

Ciulnița, pârâu, în jud. R.-Sărat, pl. Grădiștea, com. Vâlcelele. Se formează din mai multe pârâie, ce brăzdează teritoriul comunei, și din ploii; udă mijlocul comunei, trecând chiar prin câtnul de reședință, și merge de se varsă, după un curs de 10 kil., în balta Ciulnița, la E. comunei.

Ciulnița, vâlcea, în jud. Vlașca, ce vine din Corbi-Marî, trece pe proprietatea Corbi-Ciurgî, despre Argeș și se scurge apoi în Argeș.

Ciulpanul, deal, în com. rur. Jidoștița, pl. Ocolul-d.-s., județul Mehedinți.

Ciumacov, grind, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Sf. Gheorghé (Cadîrlez), si-

tuat în partea sudică a plășei și S.-V. a comunei. Se desface din Grindul-Călugărilor; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. la E., brăzdînd partea de S. a stufului care-l înconjoară, și se termină pe malul mării. Distanța nu e de cît de 1 kil. între el și apele mării. Forma lui e lunguiață și se aseamănă cu aceea a unui herăstrău. Lungimea sa e de 100., iar întinderea sa totală e de vre o 80 hect. Este neproductiv, fiind acoperit cu nisip.

Ciumagi, com. rur., plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din trei cătune: Păsculești, Bunești și Bărluiul. Este situată pe Piscul-Bisericeî, până în dealul Inurilor, la 80 kil. departe de capitala județului. Are o populație de 792 loc. (384 bărbați și 408 femei); 290 capi de familie; 200 contribuabili, cari locuiesc în 300 case.

În comună sunt 2 biserici de zid.

Locuitorii sunt moșneni. Știu carte 50 de persoane.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 500 hect.

Veniturile comunei se urcă la 1307 lei anual și cheltuelile la 1153 lei.

E brăzdată de dealurile: Cerneli și Inurilor și udată de văile: Bărluiul și Pietroasa.

Ciumagi, deal, comuna Ciumagi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 17.50 hect. vie.

Ciumalul, deal, lângă satul Todirești, com. Văscani, jud. Suceava.

Ciumalul, pădure de stejar, ce acopere dealul cu acest nume, jud. Suceava.

Ciumalul, pârâu, afluent al pârâului Boldești, com Văscani, jud. Suceava.

Ciumași, com. rur., pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, situată la poalele dealurilor și pe șesul Bistriței. Cuprinde cătunele: Itești, reședința, Ilieșul, Ciumași, Făgețelul și Borleanul, înșirate d'alungul malului stîng al Bistriței.

Pe la anul 1803, Ciumași răzășești se găseau în jud. Neamțu, ocolul Siret.

În statistica din 1874 nu se găsesc de cît cele d'intîiu trei cătune.

Teritoriul comunei se mărginește: la V. cu Bistrița, care îl desparte de com. Gîrleni; la S. cu com. Săucești; la E. cu secția Pădureni (com. Berești) și la N. cu Racova.

Are o școală mixtă, care funcționează din 1884, în satul Itești, întreținută de stat și care a fost frecventată în 1891 de 39 copii, dintre cari 15 fete.

Biserici sunt 3, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți. Sunt 288 case de locuit. Cîrciumi sunt 4.

Are o populație de 287 capi de familie, sau 1125 suflete, dintre cari 1110 Romîni și 15 Izraeliți, de protecțiune romînă. După felul ocupațiunei sunt: 460 agricultori, 3 meseriași, 5 comercianți, 13 avînd profesii libere, 33 muncitori și 8 servitori. Mulți dintre ei sunt plutași.

Contribuabili, după recensămîntul pentru periodul 1891—1896, sunt 237.

Budgetul comunei, pe exercițiul 1891—92, are la veniturile lei 6412, bani 55 și la cheltuelile lei 2658, bani 39.

Teritoriul comunal este de 1822 hect.

Proprietarii sunt: Princesesa Lucia Schoenburg de Waldenburg, cu o moșie de 1991 hect;

moștenitorii lui S. Pisoschi, cu 24 hect. și Al. Chiribău, cu 48 hect. Pădurea după moșie se numește Cirita.

Viile ocupă o întindere de 78 arii. După controalele diviziunii floxerice (1891), viea lucrătoare ocupă 8 hect.

Vite sunt: 39 cai, 525 vite mari cornute, 238 rîmători și 86 oi.

Stupii de albine sunt 76.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 16 kil.; la com. Gîrteni, stația de drum de fer cea mai apropiată și reședința plășei, 6 kil.; la com. Racova, 7 kil.; la com. Săucești, 11 kil.; la com. Berești, 3 kil.

O cale vecinală leagă reședința acestei comune, pe de o parte cu satul Hemeiușul, comuna Fîntînelele, tăind calea națională Bacău-Piatra; iar pe altă parte cu satul Berești.

Ciumași, sat, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., comuna cu același nume. Are o populație de 80 familii, sau 327 suflete. Are biserică, zidită la 1831 și deservită de preotul din Itești și de 2 cîntăreți. Sunt 2 cîrciumi.

Vite sunt: 15 cai, 181 vite mari cornute și 80 rîmători.

Este la o depărtare de Itești de 3 kil.

Ciumași, com. rur., pl. Cîmpul, jud. Prahova. Asupra înființării acestei comune, bătrîni povestesc următoarele: Mai de demult, pe locul unde azi e comuna, era o pădure seculară și în mijlocul ei o mare poiană. Pe timpul ciumei celei mari, în această poiană se aduceau bolnavii de ciumă, pe care-i așezau în niște colibe făcute din frunzar. Mulți au pîerit, dar și mai mulți s'au însănătoșit. Cei ce s'au făcut sănătoși, con-

siderînd acea poiană de bun augur, nu s'au mai reîntors la satele lor, ci au rămas pe loc, făcînd la început bordece și mai în urmă case. Pădurea s'a tăiat și pe loc s'a întins satul Ciumași.

Este situată pe loc șes, pe țărnul drept al râului Prahova, la 21 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. departe de Drăgănești, reședința plășei.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 682 hect.

Se compune din 3 cătune: Ciumași, Olari și Funari, cu o populație de 642 locuitori (318 bărbați și 324 femei), avînd 318 capi de familie, 246 contribuabili, sunt 269 case de locuitori.

În comună e o singură biserică, cu hramul Sf. Impărați, zidită în anul 1869, cu ajutorul locuitorilor și altor persoane; e deservită de un preot.

Pe lîngă agricultură, locuitorii se mai ocupă cu olăria și rogojinăria. Ei desfac produsul muncii lor la orașele Ploești, București, Giurgiu, Mizil, etc.

S'au împroprietărit la 1864, pe moșia Domeniului Coroanei Gherghița, 190 locuitori, dîndu-li-se 654 hect. Locuitorii au: 152 cai și epe, 84 vaci, 312 boi, 3 bivoli, 9 capre, 1072 oi și 348 porci.

Școala funcționează în comună de la 1875. Localul e proprietatea comunei. Cu întreținerea personalului se cheltuiește 1728 lei anual. S'a frecventat în 1892 de 50 băeți și 4 fete, din numărul de 190 copii cu vîrsta de școală.

Știu carte 74 bărbați și 2 femei.

Stupii cu albine sunt 91.

Comerțul se exercită în comună de 5 cîrciumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 4240 lei anual.

Șoselele sale o pun în comunicație cu Ploești, Călărași, Gherghița și Balta-Doamnei.

Ciumași, sat, face parte din com. rur. Izvoarele, pl. Oltenița, jud. Ilfov. Este situat la S. de Izvoarele, pe malul drept al râului Argeș. Aci Valea-Seacă se varsă în râul Argeș.

Se întinde pe o suprafață de 830 hect., cu o populație de 199 locuitori.

D-l A. Stolojanu are 702 hect. și locuitorii 128 hect. Proprietarul cultivă 582 hect. (10 sterpe, 110 izlaz). Locuitorii cultivă 90 hect. (25 izlaz și 13 vie). Comerțul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 119 și al celor mici de 105.

Ciumași, sat, face parte din comuna rurală Ciumași, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Are o populație de 255 locuitori (126 bărbați și 129 femei).

Ciumași, țîrlă, jud. Buzău, pe Buzeelul-Sec, de pe țărnul stîng al râului Buzău, la 5 1/2 kil. spre N.-V. de satul Scorțarul-Noū. Vatra satului e de 5 hect. Are 14 case locuite de 17 capi de familie, cu 58 suflete. Animale sunt: 27 cai, 82 vite cornute, 136 oi și 12 rîmători.

Ciumași, loc izolat, în jud. Buzău, com. Simileasca, căt. Bănceanca, în crivina dintre Iazul Morilor și râul Buzăul.

Ciumași, localitate, pe malul drept al Putnei, în direcția comunei Jorești, jud. Putna. S'a numit ast-fel pentru că a servit ca loc de înmormîntare în timpul ciumei.

Ciumașilor (Izvorul-), izvor, în

com. Pătirlagi, jud. Buzău. Ese din muntele Titila și se scurge în Valea-Muscelului.

Ciumaților (Movila-), *movilă*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul comunei Cocargea. Are o înălțime de 18 m. Numirea i s'a dat astfel pentru că, la 1828, când satele erau bintuite de ciumă, mulți oameni se adăposteau aici.

Ciumeasca, *pădure*, supusă regimului silvic, com. Mioveni, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Are, împreună cu trupul de pădure Mioveanca, o întindere de 750 hect.

Ciumei (Vâlcea-), *vâlcea*, jud. Teleorman, trece prin com. Segarcea-din-Vale, la N. Incepe de aproape de hotarul despre moșia Rîioasa și se înfundă spre com. Segarcea-din-Deal, luînd direcțiunea dela N. spre E.

Ciumerna. (Vezi Obcina-Ciunernei, jud. Suceava).

Ciumerna, *pîrîz*, afluent al pîrîului Suha-Mica, jud. Suceava.

Ciumernicul, *poiană*, pe valea rîului Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, județul Prahova.

Ciumernicul, *vale*, izvorește de sub muntele Fața-lui-Gherghel, curge de la N.-V. către S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe țărmul drept, în raionul comunei Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Ciumești, *com. rur.*, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel, la S.-V. de Cîmpulung, 26 kil. departe de acest oraș.

Este așezată pe malul drept

al rîului Doamna (la E.) și de-a-lungul Dealului-Boli (la V.).

Se mărginește la N. cu com. Micești, la S. cu com. Mărăcineni, la V. cu jud. Argeș, de care se desparte prin gîrla Budeasa-Mică, și la E. cu com. Colibași, de care se desparte prin rîul Doamna.

Are 3 cătune: Ciumești, Ulițeasca și Sărărești, cu o populație de 629 loc., 315 bărbați și 314 femei, cu 145 capî de fam.

Sunt 129 contribuabili. Are un venit (1889—90) de 1599 lei și cheltueli în suma de 1504 lei.

Se întinde pe o suprafață de 742 hect. Moșia e a locuitorilor, parte posedînd-o din moși-strămoși, parte căpătată prin împroprietărire, la 1864. Proprietari în comună sunt: Nae I. Micescu, I. Micescu și Trandafirescu.

Locuitorii în majoritate se ocupă cu agricultura și parte cu zidăria.

Ei au: 420 boi și vaci, 80 porci, 450 oi și 25 cai.

În jurul comunei, spre E., sunt livezi, spre V. păduri cu stejari și fagi, și în comună multe ogrăzi cu pruni.

Rîul Doamna udă com. Ciumești la E., iar de la V. spre E. este străbătută de văile: Miceștilor, Ulițeasca, Savii, Boli și Budeasa-Mică. Între rîul Doamna și calea ferată Golești-Cîmpulung este lacul Băzdăvanul și Rugina.

Calea ferată Golești-Pitești, avînd stația Ciumești, și șoseaua națională Pitești-Frontieră, străbat această comună de la N. spre S. și merg aproape paralel, pe malul drept al rîului Doamna, peste care este un pod de fier al calei ferate.

Are o biserică și o școală.

Știu carte 124 bărbați și 12 femei.

Ciumești, *sat*, face parte din comuna rurală cu același nume, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Este situat pe malul drept al rîului Doamna și pe Dealul-Boli. De la V. spre E. îl străbate Gîrla-Savei și Gîrla-Boli, care formează în partea de E. a satului lacul Băzdăvanul și Rugina. Calea ferată Golești-Cîmpulung trece pe la E. cătunului, pe malul drept al rîului Doamna; are pe teritoriul satului, stația Ciumești.

Populația lui e de 450 locuitori.

Are o școală, cu întreținerea căreia statul cheltuiește anual 1242 lei; e frecventată de 43 elevi, din numărul de 108 copii în vîrstă de școală. Localul școlii s'a clădit în anul 1868.

Biserica, zidire veche, s'a clădit sub epitropia Pitarului Istrate Micescu, în unire cu comuna. Ea este deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Ciumești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Muscel, pl. Rîul-Doamnei, com. Ciumești, pe linia Golești-Cîmpulung, pusă în circulație la 1 Iulie 1887. Se află între stațiile Gropeni (5 kil.) și Clucereasa (7.8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 280^m, 17. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 44398 lei, 58 bani.

Ciumești, *nume*, ce purta în vechime *com.* Pielești, din jud. Dolj, pl. Ocolul.

Ciumești, *pădure*, supusă regimului silvic, com. Ciumești, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel, în întindere de 1000 hect., compusă din stejar, fag și carpen.

Ciumești (Zăvoiul-de-la-), *pădurice*, jud. Muscel. (Vezi Colibași-Vieroșul).

Ciumulești-Ganea, *com. rur.*, în pl. Moldova-d.-j., jud. Suceava, spre S. și la 16 kil. de Fălticeni. Aci e acum reședința subprefecturii plășei. Se mărginește la E. cu com. Uidești, la V. cu com. Fîntîna - Mare, la S. cu com. Boroaia și la N. cu com. Șoldănești și Preutești. Formată din satele: Ciumulești, Ioneasa, Negotești, Movileni, Mesteceni, Leucușești-Softa, Leucușești-Dumitriu, Ganea, Bărăști și Cămîrzani, cu reședința în cel d'întîiu. Are o populație de 666 capî de familie, sau 2610 suflete, 1276 bărbați și 1334 femei, din cari 54 izraeliți. Contribuabili sunt 735. Are cinci biserici, deservite de 2 preoți și 7 cîntăreți; 2 școale rurale mixte, frecventate de 71 elevi.

Budgetul comunei, pe anul 1892—1893, are la venituri 7090 lei și la cheltuieli 7072 lei, iar al drumurilor 1458 lei venit și 1182 lei la cheltuieli.

Vite sunt: 303 cai, 512 boi, 572 vaci, 2400 oi, 544 porci și 4 bivoli. Pe Șomuzul-Băei sunt 4 moriște.

Altitudinea comunei de la nivelul mării variază între 335—345 m. E udată de Moldova și de pîraiele: Mediasca, Movileni, Tătărani, Cucoșeni, al-Stînei, Găvanul, al-Focșei, Horaița, Brudul și Calna.

Suprafața teritoriului comunei e de 3154 fâlcî și 50 prăjini, din cari 425 pădure, 1262 cultivabile, 276 finaț și restul nefolositor. Improprietăriți la 1864 sunt 110 fruntași, 211 pâlmași și 178 codași, stăpînind 996 fâlcî și 68 prăjini.

Ciumulești-Ganea, sau **Ciumulești-Mirza**, *sat*, pe moșia și în com. cu același nume, jud. Suceava. Așezat pe văile și coastele a trei dealuri: Severinul, al

Cireșului și Gorbărești. Are 91 case, populate cu 103 capî de familie, sau 342 suflete, 166 bărbați și 176 femei. Sunt 123 contribuabili. Vatra satului ocupă suprafața de 13 fâlcî și 65 prăjini. Moșia e proprietatea d-lui Emanoil Morțun, cumpărată de la Zoița Ganea. E în întindere de 171 fâlcî, din cari loc de cultură 90 fâlcî, 12 fâlcî finaț, una pădure și 68 nefolositor. Impropriet. la 1864 sunt: un fruntaș, 90 pâlmași și 11 codași, stăpînind 221 fâlcî și 61 prj.

Are o biserică, cu hramul Schimbarea-la-Față, zidită de frații Ioniță și Matei Ganea, la 1790 și care arzînd, în 1871, cu toate odorele, distrugîndu-se și inscripțiile, a fost restaurată la 1871, mai mult cu cheltueala fostului proprietar, Al. Agioglu. E deservită de un preot și doi cîntăreți și improprietărită cu 8 fâlcî și 40 prăjini.

Este o școală rurală mixtă, cu un învățător, plătit de stat, înființată la 1868 și frecventată de 38 elevi, din numărul de 121 copii în vîrstă de școală.

Drumuri principale sunt: la Fălticeni (16 kil.), la Negotești (18 kil.), la Drăgușeni (13 kil.).

La 1803 «Ciumulești, a clucerului Ioniță Ganea, avea 38 liuzi, plătind bir 608 lei pe an, fiind și 3 liuzi de cei fără bir. La aceștia se adăugeau «breslași ot tam», 7 liuzi cu 72 lei pe an.»

Ciunca, *deal*, situat la N.-E. comunei Topești, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Are o suprafață de 40 hect. Este parte stîncos și rîpos, iar parte cultivabil.

Ciunca, *deal*, pe teritoriul satului Brăești, com. Brăești, pl. Cîrligătura, județul Iași, aproape de dealul și satul Buda.

Ciunca, *pîrîu*, (Vezi Corbîea, pîrîu, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Ciunciulești, *cătun*, în județul Mehedinți, plasa Văile; ține de com. rur. Horăști.

Ciunga, *movilă*, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărăganului. Această movilă formează punctul de întîlnire al mai multor moșii.

Ciunga, *pădure* a statului, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, comuna Hagieni; formează trup de 180 hect. cu pădurea Cotul-Mielului; e compusă din stejar și salcie.

Ciunga-Mare, *movilă*, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, comuna Hagieni.

Ciunga-Mică, *movilă*, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, comuna Hagieni.

Ciungarilor (Dealul-), *deal*, la V. de comuna rurală Poinărei, plaiul Nucșoara, situat între județul Muscel și județul Argeș.

Ciungălanului (Pădurea-), *pădure*, în județul Buzău, comuna Gura-Sărății, căt. Atîrnați. Are 13 hect. pe moșia Bengeasca.

Ciungetul, *sat*, face parte din comuna rurală Mălaia, plaiul Cozia, jud. Vilcea. Este situată pe rîul Latorîța la 58 kil. de com. Olănești, reședința plaiului. Are o populație de 119 locuitori (60 bărbați și 59 femei). Ca populație școlară are 7 copii (4 băieți și 3 fete). E la distanță de 8 kil. de căt. Mălaia unde e școala.

Aci e o biserică clădită de moșneni.

Ciungetul, *loc de finețe*, com. Bunești, plasa Ocolul, județul Vilcea.

Ciungetul, *pirâiaș*, jud. Bacău, pl. Troțușul, comuna Doftana. Ese din muntele Băsaca și se varsă d'a stînga pîr. Doftana.

Ciungi, *izvor* de ape minerale, jud. Neamțu, situat în Pădurea-Văraticului, lîngă localitatea cu același nume. Apa ce conține e feruginoasă, destul de concentrată, prin faptul că pietrele dimprejur sunt acoperite de un strat gros de sesquioxid de fier.

Ciungi, *locuință izolată*, în com. Filiorul, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, la locul numit Poiana-Țigăncei, în vecinătatea muntelui cu același nume.

Aici este ocolul vitelor mănăstirei Văratic; o curte, cîte-va chilii, hambare, toate în mijlocul unei cîmpii, bogată în finețe.

Ciungi. (Vezi Bicazul, județul Neamțu).

Ciungi, *șir de dealuri*, plasa Tazlăul-d.-j., județul Bacău, care începe în vîrfurile Ciungii, din com. Tîrgul-Valea-Rea, străbate com. Drăgulești, urmînd malul stîng al Tazlăului-Mare, până în hotarul com. Brătîla. Prezintă și piscurile: Măgura, Boțul, Bourul, Peștera și Loghinul.

Ciungi, *vîrf de deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Tîrgul-Valea-Rea.

Ciungi, *deal*, în județul Neamțu, com. Mastacăul, plasa Bistrița. Se află situat în prelungirea dealului numit Codrul-Neagului.

Ciungi, *munte*, spre V. de mănăs-

tirea Văratecul, în comuna Filiorul, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. Suișul său este anevoios. De pe vîrfurile săe se desfășoară privirile de o parte cîmpia bogată a Moldovei, șesul întins dintre rîul Bistrița și apa Moldovei, până dincolo de satul Cristești, până la Dealul-Pășcanilor, de altă parte până la dealul ce apără vederea orașului Piatra, muntele Cozla; către V., creștetul uriaș și rîpos al Ciahlăului, mărginește vederile mai departe.

Ciungi, *munte*, între com. Broșteni și Dorna, jud. Suceava.

Ciungi, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din comuna Bărsănești.

Ciungi, *pîrîu*, în județul Suceava, comuna Sasca, tributar al Sascei-Marî.

Ciungii-lui-Marcu, *munte*, în județul Suceava, com. Mălini.

Ciungilor (Dealul-), *munte*, între comuna Sasca și Mălini, jud. Suceava, acoperit de pădure de brad.

Ciungilor (Valea-), *pîrîu*, jud. Bacău, plasa Muntelui, de pe teritoriul comunei Comănești; se scurge d'a stînga Troțușului.

Ciungilor (Valea-), *vale*, pe teritoriul comunei Cudalbi, pl. Zimbrul, județul Covurluiu, între Cudalbi și comuna Măcișeni, cu direcție spre E., către com. Mînjina.

Ciungitura, *munte*, în județul Suceava, com. Dorna.

Ciungiul, *deal*, în com. rur. Go-

goși, plasa Blahnița, județul Mehedinți.

Ciungul, *despărțire a comunei* Dăbuleni, județul Romanai, în spre V. E despărțit de Dăbuleni prin un pod al șoselei Corabia-Bechet. Are 2 mori pe apă. (Vezi Dăbuleni).

Ciungului (Lacul-), *lac*, la Nordul comunei Măgureni, județul Teleorman.

Ciungului (Mucnea-), *culme*, a coastei Bărăganului, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Bordușeni.

Ciunta, *deal*, începe din marginea de S. a satului Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vaslui, și se termină la satul Deleni, după ce se leagă cu Dealul-Făgădăului.

Ciunta, *pămînt arabil*, pe teritoriul comunei Buciumeni, pl. Nicorești, jud. Tecuci.

Ciuntei (Dealul-), *deal*, în jud. Gorj, pl. Jiul, com. Roșia, spre S.-E. de comună, ramificație din Dealul-Bătrîn. Aparține comunei Teișani; începe din matca Roșiei și se termină în comună, în Valea-Ciuntei. Acest deal este acoperit de vii, pruni și pădure.

Ciupa. (V. Lagărul, județul Argeș).

Ciupa, *pîrîu*, udă partea de E. a comunei Slătioara, plaiul Horozul, jud. Vilcea; se varsă în rîul Luncavățul.

Ciupa-lui-Mavrodolu, *sat*, jud. Dimbovița, pl. Cobia, căt. com. Pătroaia.

Ciupa-Mănciulescu, *sat*, jude-

țul Dîmbovița, pl. Cobia, cătunul com. Pătroaia.

Ciupagea, sașu Popești-Ciupagea, cătun, pendinte de com. Uești-Goleasca, plasa Neajlovul, jud. Vlașca. E situat pe Valea Drîmbovnicului. (V. com. Uești-Goleasca).

Ciupagul, sat. (V. Humele, jud. Argeș).

Ciupagul, moșie. (V. Bălteni, județul Argeș).

Ciupagul, moșie, jud. Argeș, pl. Cotmeana, com. Ungheni-Colți, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Colțea din București. Are o întindere de 834 pog., din cari 48 pog. pădure, producînd o arendă de 4850 lei.

Ciupăgioaia, mahala, în județul Mehedinți, pl. Dumbrava; ține de com. rur. Greci.

Ciupelnița, com. rur., plasa Cîmpul, jud. Prahova. In vechime a fost reședința plășei.

Este situată pe valea râului Vîtnăul, la 21 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. de a plășei.

Se compune din două cătune: Ciupelnița și Trestieni. Are o populație de 167 capi de familie, sașu 693 suflete (357 bărbați și 336 femei), din cari 6 familii de Țigani. Sunt 129 contribuabili și 131 case de locuit.

In comună sunt 2 biserici: una în căt. Trestieni, făcută de zid de familia G. Sterin; a doua în cătunul Ciupelnița, de lemn, reparată de Mihail Ciupelnițeanu. Ambele biserici au hramul Adormirea, și sunt deservite de 2 proeți.

Locuitorii s'au împroprietărit la 1864. Ei au: 30 cai, 34 epe, 174 vaci, 8 bivoli, 218 boi, 404 oi și 238 porci.

Pe apa Vîtnăul, în raionul comunei, este o moară de măcinat.

Copii în vîrstă de școală sunt 81, din cari 14 urmează școala din com. Cornurile. Știu carte 26 bărbați.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1409 hect.

Sunt 130 stupi cu albine.

Comerțul se face de 4 circumari.

Venitul com. este de 2350 lei anual.

Ciupelnița, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Aci e reședința comunei.

Ciuperca, sat, în jud. și plasa Tutova, com. Tulești, spre S.-E. de satul Tulești. Are o populație de 84 locuitori, cari locuesc în 22 case. Știu carte 4 persoane.

Ciuperca, prival, jud. Brăila, ce începe din Dunăre și dă în ierul Botea.

Ciupercari, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Grădiștea, căt. com. Domnița, așezat în partea de V. a comunei, pe malul stîng al râului Buzăul, la 3 1/2 kil. spre V. de căt. de reședință Domnița. Are o întindere cam de 50 hect., cu o populație de 55 familii, sașu 189 locuitori, din cari 90 contribuabili. Știu carte 45 persoane.

Ciuperceanca, moșie, în plasa Tîrgului, jud. Teleorman, care, împreună cu moșia Cotorga, face parte din domeniul Văleni, din jud. Olt, proprietatea d-lui

Constantin Colibășanul. Are o întindere de 500 hect.

Ciuperceni, com. rur., în județul Dolj, plasa Cîmpul, situată în stînga Dunărei, cam la 1 kil. depărtare, socotind din marginea de V. a comunei, în fața satului Novesălțul, din Bulgaria. Este despărțită de Dunăre prin balta Ciuperceni și prin fînețele locuitorilor ciuperceni. Se află la 9 kil. spre S.-V. de Craiova și la 9 kil. spre S.-V. de Calafat.

Se învecinește la N. cu comuna Calafat, la S. cu Dunărea, la E. cu comunele: Desa, Smîrdan și Poiana, iar la V. tot cu Dunărea. Limita liniei de N. începe de la V., din Dunăre, merge în direcția de V.-E., despărțind pămîntul delimitat locuitorilor ciuperceni în 1864 și loturile locuitorilor din Ciuperceni-Noi, de moșia Calafat și urmează această direcțiune până la proprietatea bisericeii din comuna Smîrdan, de unde ia direcțiunea N.-S. până la proprietatea școlăii din comuna Smîrdan; de acolo apucă spre E.-V. până la movila de hotar din colțul de N.-V. al comunei Smîrdan. De la această movilă ia direcțiunea N.-S. până la movila de hotărnicie Bistriceanca, colțul de S.-V. al comunei Smîrdan; de la movila Bistriceanca ia direcțiunea de la V. spre E. până la movila de hotărnicie Fîntîna-Agiei în colțul de S.-E. al comunei Smîrdan; de la movila Fîntîna-Agiei merge de la S. spre N. până la movila de hotărnicie de la V. de Grîndul-lui-Tutun, colțul de N.-E. al comunei Smîrdan. De la movila aceasta, merge puțin spre V., apoi spre N. până la altă movilă de hotărnicie, formînd hotarul despărțitor între loturile

locuitorilor din Ciuperceni-Noi și între pământul delimitat locuitorilor din com. Smîrdan. De la această din urmă movilă urmează direcțiunea de la S. spre N., până la movila care vine în linie de la V. spre E. cu Fintîna-de-Piatră, din delimitarea locuitorilor călăfăteni; de la movila Fintîna-de-Piatră, ia direcțiunea V. spre E. și merge pe valea dintre nisipurile de la Grindul-lui Tutun și nisipurile de pe Drăcila, până la movila de hotărnicie de la N. de Grindul-lui-Tutun, colțul de N.-E. al nisipurilor plantate de salcîm pe moșia satului Ciuperceni, formînd hotarul despărțitor între delimitarea călăfătenilor, numită Drăcila și între loturile locuitorilor din căt. Ciuperceni-Noi, apoi între Drăcila și nisipurile plantate cu salcîm, unde se termină limita de N. Limita liniei de E. începe de la movila despre N. de Grindul-lui-Tutun și merge spre S. și puțin spre V.-N. și N.-E. formînd hotarul despărțitor între pământul delimitat locuitorilor din comuna Poiana și între loturile locuitorilor din căt. Ciuperceni-Noi, între loturi și pământul delimitat locuitorilor din comuna Desa, apoi între moșia statului Ciuperceni și moșia Desa, trecînd pe lîngă fintîna de la hotarul Poenei până în Dunăre aproape și puțin la E. de pichetul 39. Are ca limită liniile de S. și cea de V. formate din cursul Dunărei, care formează hotarul despărțitor între România și Bulgaria. Cursul Dunărei începe de la limita de N. și curge în direcțiunea de N. și N.-E. spre S. și S.-V. până în dreptul pichetului 33, Schela-Vechie, de unde ia direcțiunea N. spre S., până la pichetul 35, Bogdan; de la acest punct, până la pichetul 37, Rîiosul, cur-

ge iarăși în direcțiunea N. și N.-E. spre S. și S.-V.; de la pichetul 36, Rîiosul, până la pichetul 37, Canapa, curge în direcțiunea N.-V. spre S.-E.; astfel, de la pichetul 35, Bogdan, până la pichetul 37, Canapa, cursul Dunărei înfățișează un mare arc, aruncîndu-se spre S.-V. către Bulgaria și cu deschizătura arcului spre N.-E. către România.

Din dreptul pichetului Canapa, Dunărea ia direcțiunea de la V. către E. și curge în direcțiune, până trece de hotarul între Ciuperceni și Desa, formînd în cursul său ostroavele: Schela-Vechie, Bogdan și Canapa, în dreptul teritoriului comunei Ciuperceni.

Satele și localitățile de a lungul Dunărei, pe malul său drept, în fața localităților romîne sunt: Tatîrgicul și Novesalțul, aproape în fața comunei Ciuperceni; Hanul și Nazir-Mala, aproape în fața pichetului românesc (și a măgurii) Bogdan; Idegliša și Glonița, în fața pichetului românesc Rîiosul; Botova, în fața pichetului românesc Canapa; orașelul Arcer și satul Slivia, în fața pichetului românesc Arcer.

Terenul n'are alte accidente naturale de cît cîte-va movile, numite de locuitori măguri sau grinduri, între cari mai însemnate sunt, începînd cu cele mai apropiate de comună: Măgura - Oprinei, cu înălțimea aproximativă de 8 m. în direcțiunea S.-V. de comună și Măgura-Mare, cu înălțimea aproximativă de 9 m. la N.-V.; Grindurile din fața pichetului Schela-Vechie, înălțime aproximativă de 9 m., la N.-V.; Grindurile Ghidicelului, de 13 m., spre N.-E.; Grindul-Mare, înălțime aproximativă de 12 m., la S.; Măgura-Bogdan, în înălțime de 10 m., spre S. și S.-

V.; Grindul-Chesmi, cu înălțimea aproximativă de 10 m., la S.; Măgura-Gheșii, înălțime aproximativă de 12 m., la S. și S.-E.; Măgura-Viilor, înălțime aproximativă de 12 m., spre S.-E.; Măgura-Inșiratelor, înălțime aproximativă de 12 m., spre S.-E.; Măgura-lui-Minciună, înălțime aproximativă de 8 m., spre S. și S.-E. Măgura-Radei, înălțime aproximativă de 10 m. spre S.-E.; Măgura-Murtii, înălțimea proxim. de 13 m., spre S. și S.-E.; Grindul-Tinoasei, înălțime aproximativă de 10 m., spre S.; Grindurile-Arcerului, între care cel mai înalt are 18 m., spre S.-E.; Grindurile-Golniceanului, între care cel mai înalt are 18 m. aproximativ, spre S.; și Grindul-lui-Tutun, în înălțime aproximativă de 13 m., spre E.

Direcțiunea este socotită de la cătunul de reședință Ciuperceni.

Măgura-Mare, Grindurile din fața pichetului Schela-Vechie și Grindurile Ghidicelului se află pe teritoriul cătunului de reședință Ciuperceni, Grindul-lui-Tutun se află pe teritoriul vîndut în loturi locuitorilor din cătunul Ciuperceni-Noi. Toate celelalte se află pe moșia statului Ciuperceni.

Terenul fiind șes, se află mai multe bălți formate din revărsările Dunărei, între cari mai însemnate sunt: Balta satului Ciuperceni, spre E. de comună, cu o întindere aproximativă de 150 hect; începe la jumătatea căii între Calafat și Ciuperceni și se scurge în Dunăre; Lacul-Șchiopului spre S.-E. de com., în întindere aproximativă de 420 m. p.; Lacul-cu-Salcie spre S. de com., în întindere aproximativă de 2 hect.; Lacul-Gogoneț, spre S. de Lacul-cu-Salcia, în întindere aproximativă de 50 arii; Lacul-Sărat spre S. de Lacul Gogoneț, în în-

întindere aproximativă $3\frac{1}{3}$ hect.; Balta-Pașii, spre S.-V. de Lacul-Sărat, formată din mai multe bălți, cu întindere aproximativă în total de 20 hect.; Lunga, la S. de Balta-Pașii, în întindere aproximativă de 15 hect., se scurge în Dunăre, numai când sunt apele mari (vărsate); Mancinița la S. și S.-E. de comună și spre E. de Lunga, cu întindere aproximativă de 250 hect., când sunt apele vărsate, comunică cu Lunga și prin aceasta, cu Dunărea. De Mancinița țin: Lacul-lui-Guță spre V. de Mancinița, Balta-Oproaica spre N.-E. și E. de Mancinița, Lacul-lui-Dumitru-Stoian și Lacul-Enel spre S. și alte vărsături, cu întindere aproximativă în total de 90 hect.; Balta-Rotunde spre E. de căt. Ciuperceni-Noi, întindere aproximativă 10 hect.; Balta-Radei, spre Sud-Est de Mancinița, în întindere aproximativă de 40 hect. De Balta-Radei țin o mulțime de vărsături, cu întindere aproximativă de 80 hect. exclusiv Balta-Radei; Buicliul, spre S. și S.-V. de Mancinița, în întindere aproximativă de 20 hect.; Agia, spre S. de Buicliul, în întindere aproximativă de 15 hect. comunică cu Buicliul; Murta spre E. de Agia, în întindere aproximativă de 15 hect. Rîiosul, spre E. și spre N. de pichetul Rîiosul, în întindere aproximat. de 15 hect., se scurge în Dunăre. De Rîiosul țin: Strîmba și alte vărsături, cu întindere aproximativă de 10 hectare; Idegla, spre S. de comună, în întindere aproximativă de 80 hectare, se scurge în Dunăre, prin Rîiosul. De Idegla țin: Topilele-Mari și Topilele-Mici, la N.-E. de Idegla, cu întindere aproximativă de 20 hect.; Tinoasa, la E. de Idegla, în întindere aproximativă de 80 hect., comunică cu Idegla; Ovesele spre

E. de Tinoasa, în întindere aproximativă de 80 hect., comunică cu Tinoasa, numai când sunt apele vărsate; Lungulița, spre S.-S.-E. de Tinoasa, în întindere aproximativă de 34 hect.; Balta-Arcerului spre S. de Lungulița, în întindere aproximat. de 210 hect., începând la pichetul Canapa și se scurge în Dunăre între pichetele Derwent și Arcer. De balta Arcer țin multe vărsături: Canapa și altele, cu întindere aproximativă în total de 70 hect.; Lacul-Gloniceanul, lângă Grindul-Gloniceanul, în întindere aproximativă de 10 hect., scurgere n'are, însă când sunt apele vărsate, comunică cu Rîiosul și prin acesta cu Dunărea.

Balta Ciuperceni se află în delimitarea locuitorilor din căt. de reședință Ciuperceni; Lacul-Șchiopului și Balta-Rotunde, se află în locurile Ciuperceni-Noi; iar toate celelalte se află pe moșia statului, Ciuperceni.

Conacul moșiei e un loc izolat spre S.-E. de comună și la o depărtare cam de vre-o 11 kilometri.

Izlazuri sunt: Izlazul cătunului Ciuperceni-Noi și izlazul de pe moșia statului, Ciuperceni.

Poene se află printre salcîmii plantați pe nisipurile din moșia statului Ciuperceni, însă nu au numele deosebite.

În această comună se găsesc câte-va cruci: Crucea de la biserica ridicată în anul 1879, când a fost angină în sat. Crucea din marginea satului spre N. lângă șoseaua comunală vecinală Ciuperceni-Smîrdan, ridicată tot în anul 1879. Crucea lui Mocofan, lângă șoseaua comunală vecinală Ciuperceni-Calafat. Crucile (două) lui M. Cîrjaliul în Grindul-Ghidicelului. Crucea-Milogului, lângă drumul Viilor-Pechii, Crucea-Rîiosului,

Crucile-Ghincii (două), pe o înălțime, între Agia și Buicliul.

Comuna este udată de fluviul Dunărea, care formează limita sa de V. și de S.

În această comună aflându-se câmpii întinse și acoperite de pășuni și fînețe îmbelșugate, mai ales în vechime, Romînii de la Carpați coboară cu vitele, oile și caii lor, și vin de petrec iarna aci, unde găsesc în abundență fînețe și pășune pentru vite. Poate mai mulți crescători de vite, din satul Ciuperceni, din județul Gorj, venind cu vitele la ernat și stabilindu-se pe aceste locuri pe timpul întemeierii acestei comune, mica lor colonie s'a numit Ciuperceni, după numele satului de origine; cu timpul numărul locuitorilor crescînd, satul a devenit comuna cu numele de Ciuperceni.

Pe timpul războaelor dintre Ruși și Turci (1828, 1853, etc.), locuitorii comunei au fost siliți de către Turci să părăsească comuna și să treacă în satele vecine ale Vidinului, unde erau ținuți până după încheierea păcei, când slobozîndu-și, veneau iarăși la vetrele lor și populați din nou comuna.

În cătunul de reședință se află o siliște numită Siliștea-Bătrînă, spre S. și S.-V. de com.

Tot în cătunul de reședință se află o măgură, care de la 1798 s'a numit Măgura-Oprinei și a cărei legendă este încă neuitată de locuitorii comunei.

Metereze (întărituri de pământ) vechi sunt: Meterezul de lângă șoseaua Ciuperceni-Smîrdanul, spre N. meterezul Măgura-Mare. Meterezul de lângă șoseaua Ciuperceni-Calafat, în limita muntelui Bălanul. Meterezul din fața pichetului Schela-Vechie. Meterezul Măgura-Oprinei și Meterezul Bogdanul.

În războiul Romîno - Ruso-Turc de la 1877—1878, bateriile de la Ciuperceni, Schela-Vechie, Măgura-Mare, Măgura-Oprineî, Bogdanul și Rîiosul, au luat parte la bombardarea Vidinului și asupra vapoarelor turcești.

Cătunele cari compun comuna sunt: Ciuperceni care este cătunul de reședință și cătunul Ciuperceni-Noi, situată spre S.-E. de precedentul pe un loc puțin mai înalt de cît cătunul de reședință. Între aceste 2 cătune, distanța este de 6 kil. Altădată comuna s'a compus din cătunul de reședință Ciuperceni și din Smîrdanul; azi, com. cu reședință, s'a deosebit.

În cătunul de reședință se află biserica Sf. Gheorghe, fondată de locuitorii comunei. E începută la 1852 și terminată în 1856. În tinda bisericeî se află inscripția: «Această sfîntă și dumnezeiască biserică s'a zidit și s'a isprăvit și s'a zugrăvit cu cheltuiala locuitorilor satului Ciuperceni și a sfînteî mănăstiriî Horez și cu facerea de bine și ajutor de Gheorghe Coandă și cu alegerea și îndemnarea mai mult de G. Despa în anul 1856, Februarie 28. Zugrav H. Dimitriu.»

Un preot și un cîntăreț oficiază la această biserică.

Două școli sunt în comuna Ciuperceni.

O școală mixtă în cătunul de reședință, ce funcționează din 1840.

A doua școală mixtă în căt. Ciuperceni-Noi ce funcționează din 1892.

Totalul locuitorilor în comună este de 3152, din cari bărbați 1597 și femeî 1555. Din aceștia sunt 300 împămînteniți după legea rurală din 1864, iar după legea din 1879 sunt 6 însurăței.

În Ciuperceni sunt 298 case și 68 bordeie; iar în Ciuperceni-Noi, 215 case și 93 bordeie.

Suprafața întregului teritoriu comunal este de 14170 hect., adică: pămînt arabil 6629 hect., fîneață 2121 hect., izlaz 1926 hect., teren sterp 358 hect., pădure 1769 hect., bălți 1206 hect.

Moșia statului Ciuperceni se numea mai înainte Cibrul și Căluul. Are o suprafață de 3008 hect., și un venit de 112800 lei; din această moșie a statului s'a vîndut în loturi 2668 hect., în anul 1890. Se seamănă pe ea grîu, porumb, secară, orz, rapiță, mei, linte, fasole, cînepă și pepeni.

Fînețele au întindere de 116 hect. și se întind pe teritoriul delimitat locuitorilor Ciuperceni, în 1864; iar 2005 hect. se găsesc pe moșia statului, Ciuperceni; 225 hect. vii aparțin locuitorilor, se găsesc pe teritoriul delimitat lor în 1864; produce vin roșu de bună calitate; 25 hect. vii, aparțin statului, ele se găsesc pe moșia statului Ciuperceni.

Păduri de salcîmi sunt pe o suprafață de 1603 hect.; păduri de sălcii pe o suprafață de 166 hect. Sunt situate pe moșia statului Ciuperceni și aparțin statului. Sunt compuse din salcîmi, sălcii, plopî, duzi, stejari, ulmi și puținî pinî. Predomină însă salcia și salcîmul. Pădurile de sălcii, plopî, etc., sunt amenajate, iar cele de salcîmi nu.

În comună sunt 20 de meseriași, 1 cizmar, 1 strungar, 1 cojocar, 1 brutar, 2 butnari (dogari), 7 dulgheri și 7 fierari (Țigani); toți sunt în cătunul de reședință.

În comună sunt 21 de comercianți, dintre cari 4 băcani și 4 cîrciumari, la cele opt cîrciumi

din cătunul Ciuperceni; 3 băcani și trei cîrciumari, la cele trei cîrciumi și la cele trei băcanii din căt. Ciuperceni-Noi. Locuitorii își desfac produsele în orașul Calafat.

Locuitorii se duc și la băciuri, la Poiana în ziua de 25 Martie, la Rusalii, în ziua de 15 August, unde vînd lînă, vite și pepeni. Comuna are zi de tîrg în Calafat, odată pe săptămînă, anume Sîmbăta.

Comuna este străbătută de șoseaua comunală vecinală Ciuperceni-Calafat, în întindere de 6 kil., trece în apropiere la E., de balta Ciuperceni și de Dunăre. Șoseaua comunală vecinală Ciuperceni-Smîrdanul în întindere de 5 kil. trece pe lîngă viile locuitorilor, printre Grindurile-Ghidicelului și pe lîngă Fîntîna-de-la-lotul-lui-Tunăreanu calea naturală Ciuperceni-Ciuperceni-Noi 6 kil., apoi de la Ciuperceni-Noi la Conacul-Moșiei, 5 kil. aproximativ. De la conac se mai prelungeste încă spre S. calea naturală de la Ciuperceni la Arcerul-Balta-Arcerul și locul de scurgere al bălții numit Gîrla-Arcerului, trece pe lîngă: Viea statului Lacul-cu-Salcia, Lacul-Gogonețul și Lacul-Sărat; la S. de Lacul-Sărat această cale se ramifică în trei: una trece pe lîngă Lunga și prin Idegla și Tinoasa (Privlacul-Barbului); a doua, cea principală, trece pe lîngă (spre V. de Buicliul) Agia, pe lîngă (spre E.) Tinoasa și Lungulița; a treia trece pe lîngă (spre V.) Mancinița, (spre E.) Buicliul, Agia (spre N. și spre E.), Oveasă și duc cîte trele la Arcerul. Calea naturală de la Ciuperceni la Prundul - Arcerului trece pe lîngă: (spre E.), Balta-Ciuperceni, Dunăre și Bogdanul, la N. de Bogdanul această

cale se ramifică în două: una merge tot pe lângă Dunăre, a doua merge mai spre E. și trece pe la Rîiosul, pe lângă E. de Lacul-Gloniceanu și se întîlnesc amîndouă la pichetul Canapa și de aci, împreună, merg în Prundul-Arcerului.

Intinderea este de 27 kil. aproximativ; iar calea Ciuperceni-Arcerul, 25 kil. aproximativ. Calea naturală Ciuperceni-Noi-Smîrdanul, în întindere aproximativă de 2 kil.

Veniturile pe exercițiul 1893—94 au fost de lei 5719, bani 82; cheltuelile au fost de lei 5691, bani 95.

Vite cornute sunt 425, oi 214, cai 128, porci 86.

Ciuperceni, *com. rur.*, în partea de S. a com. Pîrîul, din plasa Ocolul, jud. Gorj, compusă din mahalalele: Fometești, Priporul, Vâlceaia și Didilești, formînd o singură comună. Are o suprafață de 1140 hect., din care 600 hect. pădure, 280 hect. arabile, 90 hect. izlaz, 161 hect. finețe și 9 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 309 familii, din care 5 fam. de Țigani, cu 1594 suflete. Sunt 195 contribuabili.

Locuitorii posedă: 80 pluguri, 85 care cu boi, 7 căruțe cu cai. Sunt 20 de stupi.

Vite: 1624 vite mari cornute, 101 cai, 475 oi, 47 capre și 729 rîmători.

Budgetul comunei este la venituri de lei 903 și la cheltueli de lei 896, bani 66.

Cursurile de apă ce udă comuna sunt: râul Tismana și pîrîul Peșteana.

Prin comună trece șoseaua comunală ce vine de la N., din comuna Pîrîul, și se leagă spre S. cu șoseaua județeană Tîrgul-Jiü-Severin.

Comuna are: 2 mori pe apă, 45 puțuri și 12 fîntini.

Are o școală, fondată la anul 1858, frecventată de 44 elevi, din 47 înscriși; 2 biserici de lemn, deservite de 3 preoți și 6 cîntăreți.

Ciuperceni, *cătun*, face parte din comuna Poenari, jud. Gorj, la N. comunei Sîrbești, pe valea Oltețului. Are o suprafață de 1770 hect., cu o populație de 35 familii, sau 184 suflete, din care 25 contribuabili.

Locuitorii posedă: 18 pluguri, 17 care cu boi și 2 căruțe cu cai.

Vite: 194 vite mari cornute, 12 cai, 248 oi, 63 capre și 28 rîmători. Sunt 16 stupi.

Este udat de râul Oltețul.

Comunicația se face pe șoseaua județeană T. Jiü-Vilcea.

Căt. are: o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 4 mori de apă; 4 pive; 8 fîntini; 1 cîrciumă.

Ciuperceni, *sat*, jud. Dolj, plasa Cîmpul, com. Cîmpul.

Ciuperceni, *cătun*, în județul Teleorman, plasa Călmățuiul, pendinte de com. Flămînda. Are o populație de 354 suflete, din care 83 contribuabili.

Ciuperceni este sat vechiu; făcea parte din jud. Olt. Dionisie Fotino, reproducînd punctele de hotar ale țării, fixate în urma păcii de la 1741, arată că aci hotarul urma pe măgură, printre viile Ciupercenilor, dintre care jumătate rămîneau la Culă (raiaua Turnului), jumătate în Țara-Romînească.

Pe la marginea acestui cătun trece Drumul-lui-Traian, venind despre com. Flămînda și îndreptîndu-se pe deal, de unde se pierde, pană la com. Putineiu, unde reapare.

Ciuperceni, *cătun*. (V. Buteascad.-j., plasa Glavaciocul, județul Vlașca).

Ciuperceni, *mahala*, în com. rur. Padina Mică, plasa Dumbrava, jud. Mehedinți.

Ciuperceni, *moșie* a statului, jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, comuna Ciuperceni, arendată de la 1889 la 1894, cu 165100 l. anual. Suprafața moșiei este de 10460 hect.

Ciupești, fost *sat*, pe dealul cu același nume, jud. Suceava.

Ciupești, *deal* cultivabil, în com. Stoiniceni, jud. Suceava.

Ciupești, *afluent* al pîrîului Bahna, com. Stolniceni, jud. Suceava.

Ciupitoaei (Grindul-), *loc ridicat*, deasupra stufului înconjurator, în plasa Măcin, județul Tulcea, pe teritoriul com. Văcăreni, și pe al căt. său Gârvan. Este situat în partea nordică a plășei și cea a comunei; începe de pe malul stîng al Gîrlei-Marî, se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune de la S.-V. spre N.-E.; comunică cu Grindul-Piscei, cu care se confundă. Are o formă lunguiață. Este presărat cu cîte-va mici lacuri și udat la V. de Gîrta Lățimeî și Gîrta-Mare, la E. de Gîrta-Luncaviței. Pe la E. de el trece drumul vecinal Luncavița-Pisica. Are o întindere cam de 80 hect. Este înconjurat de trei părți cu stuf și nu este productiv.

Ciupuria, *cătun*, al com. Popînzălești, plasa Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. E situat la N. de satul Popînzălești, pe malul drept al râului Tesluiu, pe un teren cu o altitudine de 180 m.

d'asupra nivelului mării. E de parte de Balș de 7 kil. și de Caracal de 28 kil. Are o populație de 60 familii, sau 200 locuitori. In Cimpuria este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1837), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Ciura (Lespezeanca), moșie, în jud. Buzău, com. Amarul, căt. Miroși, proprietatea Eforiei Spitalului Civile din București. Are 420 hect., din cari 180 arabile, 50 fîneață, 150 izlaz și restul sterp. Depindea de schitul Lespezile, din care cauză e cunoscută sub numele de Lespezeanca.

Ciurari, com. rur., în pl. Tîrgului, jud. Teleorman. Se învecinește la E. cu com. Gârdești, din plasa Teleorman, la V. cu com. Drăgășanei, la N. cu com. Zîmbreasca din pl. Teleormanului și la S. cu com. Săceni. Este situată pe ambele maluri ale văii Tinoasa.

Suprafața comunei este de 900 hect., aparținînd mai toate locuitorilor moșneni. Numai 5 locuitori sunt împrumetăriți.

Populațiunea comunei este de 1450 suflete, din cari 246 capi de familie; 193 contribuabili.

Numărul vitelor din comună este de 4189 capete, din cari 764 vite mari cornute, 239 cai, 2850 oi, 30 capre și 306 porci.

Budgetul comunei este de lei 2936, bani 8 la venituri și de lei 2394, bani 92 la cheltueli.

Are o școală, frecventată de 17 elevi; două biserici, deservite de doi preoți și trei cîntăreți.

Căile de comunicațiune sunt: spre com. Ciolănești-din-Deal la N.; la com. Gârdești și la gara Beuca, prin șosele vecinale.

Distanța de la comună până

la reședința județului este de 65 kil., până la Roșiori de 24 și până la Alexandria de 42 kil.

Ciurari, sat, jud. Dimbovița, pl. Dealul-Dimbovița, căt. com. Văcărești.

Ciurari, sat, pl. Oltenița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Izvoarele. Este situat la E. de căt. Izvoarele, pe malul drept al rîului Argeș. Are 1 heleșteu.

Se întinde pe o suprafață de 869 hect., cu o populație de 643 locuitori.

Statul are 477 hect., din cari cultivă prin arendașii săi 401 hect. (62 izlaz și 14 vie), și locuitorii au 392 hect., din cari cultivă 345 hect. (25 sterpe și 22 vie). Comerțul se face de 3 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 300 și al celor mici de 385.

S'au stabilit în sat 2 străini.

Ciurarul (Coasta), deal, acoperit de tufiș și fînaț, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Ciurarul, podiș, pe teritoriul comunei Lătăi, pl. Coșula, jud. Botoșani. Acest deal se prelungește și în com. Flămînzi, pl. Coșula.

Ciurarului (Movila-), movilă, pe dealul Ciurarul, din comuna Flămînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani. Pe această movilă se zice că era loc de observație în vechime.

Ciurarului (Valea-), vale, izvoarește din raionul comunei Aninoasa, pl. Rîurile, jud. Muscel, și se varsă într'un iaz format de rîul Bratia, pe teritoriul aceleii comune.

Ciurăria, deal, jud. Bacău, pl.

Bistrița-d.j., de pe teritoriul comunei Cleja.

Ciurbele, localitate sărată, în comuna Soveja, plasa Zăbrăuțul, jud. Putna.

Ciurbești, sat, în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași, situat pe coasta de S.-E. a dealului Recea, cu o populație de 45 familii, sau 198 loc. Are o biserică, deservită de un cîntăreț.

Numărul vitelor e de 314 capete, din cari: 226 vite mari cornute, 30 cai și 58 rîmători.

La 7087, Martie 12, Alexandru-Vodă, fratele lui Porcoavă, a fost prins în marginea iezerului ce se afla în acest sat, urmărit fiind de oastea lui Petru-Vodă.

Satul Ciurbești se află pe moșia Statului.

Ciurbești, pîriă, izvoarește de sub coasta dealului Recea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași, trece prin satul și valea cu acest nume, și se varsă în ochiul din șesul Bîrcă.

Ciurca, pădure, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu.

Ciurca, pîriaș, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu. Se varsă pe stînga pîriului Calul.

Ciurcica, pădure, în partea de S. a com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, jud. Vaslui, în hotar cu com. Ciortești.

Ciurdea, deal, în partea despre S. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iași. Se întinde de la N. spre S., din pîriul Stavnicul, până la dealul Merii-Jupîneselor din com. Voinești. E acoperit cu pădure.

Ciurdea, pîrîu, izvorește din pădurea Cucuteni, com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iași, curge spre S.-E., și, lângă satul Slobozia, din com. Voinești, se varsă în pîrîul Stavnicul.

Ciurea, com. rur., din pl. Codrul, jud. Iași, spre S. de orașul Iași. Terenul ei prezintă mai multe dealuri, acoperite cu păduri, vii și livezi. Este formată din satele: Ciurea, Piciorul-Lupului, Curăturile, Slobozia, Poiana-cu-Cetatea, Lunca-Bîrnovei, Todirel și Cercul, pe o suprafață de 8593 hect., cu o populație de 420 fam., sau 2009 sufl.

Toate satele din această comună nu datează de mult timp, căci pe locurile unde se află ele acum, erau în vechime codri neștrăbătuți; de la un timp nu tocmai depărtat, au început a se așeza pe aceste locuri muncitori, cu cari se serveau călugării greci de la mănăstirile Bîrnova și Dobrovățul, la exploatarea pădurilor și facerea manganului.

Locuitorii stabiliți aicea mai înainte se numeau Toporași, pentru-că în fie-care an erau luați de beilic la Iași cu topoarele, ca să taie lemne pe la autoritățile publice.

În com. Ciurea sunt 4 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; 2 școli, cu 3 învățători și 75 școlari, 62 băeți și 13 fete. Este o moară de aburi.

Budgetul com. e de 10206 lei, 79 bani la venituri și de 9726 lei la cheltueli.

Numărul vitelor se urcă la 2689 capete, din cari: 1779 vite mari cornute, 149 oi, 232 capre, 212 cai și 317 rîmătoi.

Ciurea, sat, în com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iași. Mai înainte se numea Ciurel. Este situat pe po-

dișul și pe coasta despre V. a dealului numit Șapte-Tei, spre S. de orașul Iași, la o distanță de 8 kil. Are o populație de 74 familii, sau 383 locuitori romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

E reședința comunei. Are: o casă comunală; o biserică vechie de lemn, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiar; o școală, înființată în anul 1868, frecventată de 60 elevi, cu 2 învățători

Numărul vitelor e de 411 capete, din cari: 328 vite mari cornute, 31 cai și 47 rîmătoi.

Ciurea, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîța, spre S. de satul Dagîța. Are 70 capi de familie, sau 70 contribuabili, 278 suflete, din cari 6 știu carte; locuiesc în 81 case. Sunt 208 vite mari cornute. Are o biserică de lemn.

Ciurea, cătun (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărăganului, teritoriul comunei Cosîmbești, jud. Ialomița.

Ciurea, stație de dr.-d.-f., județul Iași, pl. Codrul, com. Galata, pe linia Vaslui-Iași, pusă în circulație la 1 Mai 1892. Se află între stațiile Bîrnova (9.9 kil.) și Iași (8.5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 58^m, 93. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 22.777 l. 55 b.

Ciurei (Dealul-), deal, spre V. de dealul Curmăturile, din comuna Șoldănești, jud. Suceava.

Ciurei (Pîrîul-), afluent al pîrîului Buciumeni, în com. Șoldănești, jud. Suceava. Izvorește din Fîntîna-lui-Briciș, avînd de tributar, de a stînga, pîrîul Tîmpești.

Ciurei (Pîrîul-), numit și Pîrîul-Rupturei, jud. Suceava, *pîrîu*, izvorește din Bucovina și se varsă în Iazul-Buneștilor (1250 m.).

Ciurei (Valea-), vale, izvorește din Dealul-d.-j., com. Bălișești, pl. Rîurile, jud. Muscel, și se varsă în rîul Bratia, în raionul comunei.

Ciurel, moșie, jud. Ilfov, pl. Znaugovul, com. Roșul, proprietatea statului. Trupul de cîmp din Ciurel s'a vîndut locuitorilor în 41 loturi.

Ciurești, sat, contopit cu cătunul Nișulești, com. Vața, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt.

Ciurești, sat, face parte din com. Profă, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Ciurești, com. rur., în jud. Tutova, pl. Corodul. (Vezi Ciurești, sat.)

Ciurești, sat, în județul Tutova, pl. Corodul, spre S. de oraș, pe pîrîul Murgociul. Are 1175 locuitori, din cari 71 știu carte; 290 contribuabili; locuiesc în 273 case. Formează singur o comună, com. Ciurești. Teritoriul com. prezintă 2 dealuri separate prin pîrîul Murgociul. Se cultivă tutunul și viea; aceasta din urmă pe o suprafață de 95,50 hect., din care 1 hect. nelucrătoare. Cu comerțul se ocupă 16 locuitori, toți Romîni, în 15 stabilimentele comerciale, din cari 4 circiumi. Are o școală primară de băeți. În com. sunt 2 biserici.

Ciureștilor (Dealul-), deal, comuna Vața, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt. Își trage numele de la un fost proprietar Ion Ciura-riș. Pe el sunt așezate cătun-

nele: Ciurești, Bondoci, Nișulești, Florești și Chirițești.

Ciureșului (Valea-), vale, jud. Gorj, pleacă, de la N.-E. spre S.-V., din Cracul-Lung. Are o întindere de 4 kil. Primește întrinsa Valea-Albului, vale situată spre N. de com. Topești, plaiul Vulcan.

Ciurezul, surpătură, spre E. de com. Sîmburești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E acoperită cu păduri.

Ciurgăul, deal, puțin înalt, în partea de N.-V., pe moșia Răușeni, lângă Jijia, com. Comîndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Ciurila, deal, pe teritoriul com. Văculești, pl. Coșula, jud. Drohoiū.

Ciurila, pîrîu, în com. rur. Lîmnicul, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți. Se unește cu pîrîul Desărași și ambele se varsă în apa Cervenița.

Ciurla, deal, în partea de N. a com. Podoleni, pl. Podoleni, jud. Fălciū.

Ciurla, pîrîu, izvorește din satul Podoleni, pl. Podoleni, jud. Fălciu, din partea numită Ciurla, și, unit cu pîrîul numit Valea-Adîncă, în mijlocul satului, formează pîrîul Podoleni, care în partea de E. a com. Podoleni, se varsă în pîrîul Moșna.

Ciurlicul, pîrîu, ce curge prin jud. Roman, pl. Moldova, comunele Botești, Pildești și Ghirăești. Izvorește la S. de satul Botești și curge de la N. la S. Udăsațele Pildești și Ghirăești și se varsă, la S. de acest din urmă sat, în riul Moldova, de-a stînga.

Ciurubucul, schit, în com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Este așezat pe cursul superior al Pîrîului-Alb, lângă Stîncă-Dochieș, și între niște stînci numite Tabăra-Vulturilor.

Legenda înființării schitului spune că numele cel faimos al acestui loc a îndemnat a se zidi aci un schit, care a fost până la 1704, dar în ziua de Paște, pe cînd se serba în biserică Sf. Inviere, un munte de omăt desfăcîndu-se din Vîrful-Pionului și surpînd stîncile, a îngropat schitul cu toți sihastrii; o icoană ce a scăpat din acea catastrofă, a însemnat locul fostului schit, și mai în urmă a pricinuit facerea schitului Ciurubucul, unde se află și până astăzi. Din acea întîmplare și chipul Dochieș a suferit schimbare.

Ciurubucul, deal, se întinde de la S. de satul Dumești, com. Dumești, plasa Funduri, județul Vasluiū.

Ciurubucul, vale, formată din prelungirea dealului Ciurubucul, ce se întinde la S. satului Dumești, com. Dumești, pl. Funduri, jud. Vasluiū.

Ciurucul, cătun, în com. Cîmpurile, plasa Zăbrăuț, jud. Putna. Este așezat pe malul Șușiței, avînd înaintea lui, tot pe malul Șușiței, cătunul Cîmpurile-d.-j.

Are o populațiune de 524 suflete, cari locuiesc în 135 case; o biserică filială, cu hramul S-ta Paraschiva. Copiii în vîrstă de școală urmează la școala din cătunul Cîmpurile-d.-j.

Ciurucul, trup de pădure, situat în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuț, jud. Putna, în întindere de 30 fălci, proprietatea lui Gh. Ghișescu.

Ciurucul, pădure, în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuț, jud. Putna, în întindere de 35 fălci, proprietatea locuitorilor razeși din com. Cîmpurile.

Ciurul, sat, în centrul com. Ostopceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani. E așezat pe coasta de N.-E. a dealului Ciurul, pe un loc ponoros, pe țărnul din dreapta Prutului. E compus din două părți: Ciurul-din-Deal și Ciurul-din-Vale.

Moșia este proprietate vechie a loc. razeși, se zice din timpul lui Ștefan-cel-Mare. Ar fi stăpînit-o și familia Bogdan. Acest Bogdan a împărțit-o la trei fii, dînd lui Ștefan partea numită astăzi Biscăceni, lui Dumitru partea din mijloc, numită astăzi Ciurul, și lui Andronic, al treilea fiu, partea numită Romînești, saū Ostopceni-Baloș.

Părțile Romînești și Biscăceni s'aū înstrăinat și a rămas razeșilor numai partea din mijloc, numită astăzi Ciurul, care se întinde din Prut până în pîrîul Corogea. Mai pe urmă aū vîndut partea de lângă Prut, așa că astăzi stăpînesc numai până în pîrîul Bașeul. Are o suprafață de 292 hect., cu o populație de 61 familii, saū 234 suflete. Este o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală a județului, cu un învățător, frecventată de 36 elevi.

Satul e străbătut de șoseaua județeană Ștefănești-Iași, pietruită. Sunt 4 cîrciumi și 6 comercianți.

Vite: 480 vite mari cornute, 160 cai mari și mici, 2463 oi, 2 bivoli și 60 maseuri.

Stupî de albine sunt 100.

Ciușanul, vale, în com. rur. Govodarva, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Ciușlea, *com. 1 ur.*, în plasa Șușița, jud. Putna.

Este situată pe malul Siretului, nu departe de unde se varsă gîrla în partea dreaptă a Putnei. Distanța comunei de reședința sub-prefecturii (Mărășești) e de 5 kil., iar de capitala județului e de 13 kil.

Înălțimea e de 72 m. deasupra nivelului mării.

Mărginile acestei com. sunt: la N. Mărășești, peste apa Șușiței, la S. comuna Miricești, la E. riul Siretul, care-l desparte de județul Tecuciu, iar la V. Făurei, peste riul Putna.

Comuna este udată de riul Siretul și de Gîrla-Morilor. Apele Siretului venind mari, mănîncă chiar din vatra satului.

Comuna Ciușlea se compune din următoarele cătune: Ciușlea (unde e și primăria comunei), Doaga și Străjescul.

Populațiunea ei, după cel din urmă recensămînt, a fost de 358 capi de familie, sau 1379 suflete, 724 bărbați și 652 femei. Această populațiune se împărțea astfel:

După naționalitate: 1368 Romîni, 2 Greci, 6 de diferite naționalități. După religie: 1370 creștini-ortodocși și 6 mozaici. După ocupațiunii: 311 agricultori, 4 meseriași, 24 industriași, 113 comercianți, 113 muncitori și 8 servitori. Știu carte 90 persoane (83 bărbați și 7 femei). Numărul caselor de locuit e de 342.

În com. sunt 2 biserici filiale, una cu hramul Adormirea și a doua cu hramul Sf. Ion Botezătorul, în cătunul Străjescul.

Instrucțiunea publică se predă într'o școală mixtă, situată într'un local închiriat și frecventată de 33 copii, 29 băieți și 4 fete, din 143 în vîrstă de școală.

Pentru întreținerea școlii, co-

muna prevede în budgetul său 502 lei anual.

În comună sunt 338 contribuabili.

Budgetul comunei, pe anul 1893/94 a fost de 4182 lei, 10 b. la venituri și de 4177 lei, 45 b. la cheltuieli.

Pămîntul este nisipos argilos.

Locuitorii aū: 1 mașină de treerat cu abur, 12 pluguri de lemn, 82 de fier, 6 grape de fier și 4 mori de apă.

Vite sunt: 1670, dintre cari: 473 boi, 305 vaci, 78 cai, 608 oi și 206 porci.

Sunt 85 stupi de albine.

În comună sunt: 3 fierari, 1 grădinar, 6 băcani, 2 dogari, 2 fabricanți de rachiū, 3 cizmar și 6 circiumari.

Mai multe șosele comunale și vecinale pun Ciușlea în legătură cu comunele: Mărășești la N., Biliiești și Mircești la S., și Făurei la V. Pe aci trece șoseaua națională Focșani-Tecuciu. Pe Siret se află un mare pod de șeici, servind de trecătoare drumului județean Focșani-Tecuciu.

Ciușlea, cătun, în comuna cu același nume, plasa Șușița, jud. Putna. Este așezat pe malul Siretului, nu departe de unde dă gîrla în partea dreaptă a Putnei. Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea; o școală mixtă, frecventată de 33 copii, 29 băieți, și 4 fete, din 143 în vîrstă de școală.

Ciușlea, parohie, în com. cu același nume, plasa Șușița, județul Putna, formată din 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Ciușlea și din 1 biserică filială, coprinzînd satele Străjescul și Doaga, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, în cătunul Străjescul.

Ciușlea, pădure, jud. Putna, depinzînd de moșia Ciușlea, cu siliștele mănăstirei Răchitoasa, proprietate a statului. Are 4 trupuri în întindere de 220 fălci: Danciul, 189 fălci; Ciușlea, 8 fălci; Rădulești, 20 fălci și partea despre Biliiești, 3 fălci.

Ciușlic, vale, jud. Tecuciu, plasa Bîrladul, comuna Bucești. Incepe din partea stîngă a Siretului, continuă spre S.-V., prin locul numit Baltă, face o cotitură spre E. și se varsă în Siret, pe moșia d-lui Nicolescu.

Ciușmeaua-Antonie, *izvor* cu apă minerală, în com. Ciurea, plasa Codrul, jud. Iași, aproape de satul Piciorul-Lupului, în pădurea Birnova. Acum e ruinat și nu are de cît un apeduct de lut, prin care iese apa izvorului, împrejurul căruia se formează un sediment roșu.

Depărtarea de la orașul Iași până la izvor, e de 1¹/₂ oră.

Ciușmelei (Dealul-), Făunoaia, *deal*, în com. Bîrzești, pl. Stennicul, jud. Vaslui. (V. Ludești-Budăiul).

Ciușmelei (Dealul-), deal, în partea despre S. și în fața satului Cucuteni, com. Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Vaslui. Se întinde de la N. la S. și se termină la satul Bogdănești, formînd în partea despre E. valea iazului Bîrdăhanul.

Ciuta, cătun, al comunei Măgura, jud. Buzău, cu 400 locuitori și 96 case; e subdivizat în trei: Izvorul-Ciutei, Ciuta-Moșnenească și Ciuta-Huidănești.

Ciuta, deal, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Cloșani.

Ciuta, deal, la V. com. Bunești pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Ciuta, carieră de piatră, în jud. Buzău, com. Măgura, căt. Ciuta, s ib muntele Cetățuia. Exploatarea se face prin 20 guri, dintre care cele mai bogate sunt Văcăria și Ciuciurele. Această piatră, grație uniformității mesei ei și fragilității, se întrebuintează cu succes în construcțiuni, precum: canale, trepte, etc., și mai cu seamă pentru ornamentațiuni, ceea ce o apropie mult de cea extrasă din cariera Albești, din Muscel. Din blocurile neîntrebuintate se fabrică var de calitate superioară.

Ciuta, lac, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, com. Dudești.

Ciuta (Țintesteți), moșie, în jud. Buzău, com. Măgura. Are 500 hect., din cari: 390 hect. pădure, 18 hect. arabile, 50 hect. fineață și izlaz, restul livezi și sterp.

Ciuta, movilă, jud. Dolj, pl. Balta, com. Goicea-Mică.

Ciuta, movilă, jud. Dolj, pl. Balta, com. Măceșul-d.j., de lângă care începe limita de N. către com. Măceșul-d.s.

Ciuta, pîrișă, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Cloșani; se varsă în apa Motrului.

Ciuta, pîrișă, jud. Tecuci. Se unește cu pîrișul Găiceana, pe teritoriul com. Găiceana și, împreună, se varsă în Berheci.

Ciuta, vâlcea, com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.s., jud. Olt. Se varsă în Cungrea-Mare, pe țărmul stîng, în raionul com. Ciomăgești.

Ciuta-Moștenească, moșie, în

jud. Buzău, com. Măgura, căt. Ciuta. Are 90 hect. arături, fineață, livezi și pădure proprietate moșnenească.

Ciuta-Picleanca, moșie, în jud. Buzău, com. Măgura, căt. Ciuta. Are 510 hect., din cari 480 pădure, restul livezi, finețe și arături.

Ciutaci, movilă, jud. Brăila, situată la N.-E. satului Scorțarul-Vechi, la 1 1/2 kil. depărtare, la locul unde se întîlesc moșiile: Nazîrul, Cotul-Lung, Scorțarul-Vechi și Domeniul-Brăilei.

Ciutacul, țîrlă, jud. Brăila, la N. com. Urleasca, pe moșia Esna, la 9 kil. spre N.-V. de com. Urleasca.

Ciutați, sat, face parte din com. rur. Domnești-Călțuna, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Cade la V. de Domnești-d.j., între riul Ciorogirla și Răstoaca.

Are o suprafață de 70 hect., din cari proprietarul, d. G. Mavrache, are 35 hect. și locuitorii 35. Locuitorii cultivă viea pe o suprafață de 2 hect.

Are o populație de 159 loc. Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 77 și al celor mici de 136.

Ciutările, loc, în com. rur. Negomirul, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Ciutei (Izvorul-), izvor, în comuna Măgura, jud. Buzău. Începe de la Ciuta-Moșnenească și se scurge în Buzău. E renunit prin apa sa bună.

Ciutei (Plaiul-), colină, în jud. Buzău, com. Grăjdana, căt. Izvoranul, pe hotarul despre co-

muna Măgura. E acoperită de pădure.

Ciutești, sat, cu 80 de familii, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Ciutești-Căzănești. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Ciutești-Căzănești, com. rur. jud. Argeș, plasa Topologul, aproape de riul Topologul; se compune din satele: Căzănești, saș Dealul-Cucului, și Ciutești, avînd împreună 140 familii, saș 580 suflete. În comună sunt 2 biserici vechi și o școală primară rurală. După o publicație oficială (1887), această comună are 113 contribuabili, și un budget de 1959 lei la venituri și de 1886 lei la cheltueli.

Vite sunt: 336 capete vite mari și 226 capete vite mărunte.

Ciutul, ripă, care desparte satul Toflea de Brăhăsești, com. Brăhăsești, jud. Tecuci.

Ciutura, com. rur., jud. Dolj, din plasa Jiul-d.mj., la 21 kil. de Craiova și la 21 kil. de reședința plășei Segarcea.

Situată pe valea Ciutura și pe ambele maluri ale pîrișului Ciutura care străbate com. de la N.-S.

Se învecinește la E. cu com. Vîrvorul, la V. cu com. Tîncănaul, pl. Dumbrava-d.j., la N. cu com. Terpezița, plasa Dumbrava-d.s., și la S. cu com. Perisorul, pl. Dumbrava-d.j. Limita liniei de N. începe de la S.-V. comunei Terpezița, merge drept spre E. și după o lungime de 12 kil. se împreună la lunca Rupturii cu capătul de N. al liniei de E. Limita liniei de E. începe de la lunca Rupturii, merge de la N. spre S. până

la movila Ulmul-cel-Mare, unde se împreună cu capătul de E. al liniei de S. Limita liniei de S. începe de la movila Ulmul-cel-Mare, merge de la E. spre V. până la hotarul moșiei lui Tecu Ghenea, la movila Drăgoaia. Limita liniei de V. începe de la hotarul Drăgoaia, merge drept spre S. până la comuna Terpezița.

Terenul comunei este accidentat de următoarele dealuri: la S. de Dealul-Viilor, cu o înălțime de 100 m., la N. de Dealul-Gabruului acoperit cu păduri și înalt de 150 m., la E. de Dealul-Vîrvorului și la V. de dealul Scumpia.

Comuna este udată de pîrîul Ciuturica ce izvorește din mici văi pe teritoriul acestei comune și merge de se varsă în Dăsnățiu la Podul-Bisericeii.

Comuna Ciutura și-a luat numele de la pîrîul Ciuturica. A fost fondată la anul 1575 de locuitorii veniți din alte comune, cari la început s'așezat pe dealurile ce ocolesc com., iar mai târziu s'așezat în vale, pe locul unde se află azi. Se compune dintr'un singur cătun, în care se află reședința autorităților comunale și care se numește Ciutura.

În comună se află un schit numit Ciutura, fondat la 1540—1542, făcut din zid, aproape ruinat.

În tinda bisericeii se află următoarea inscripție: «Fondată de Constantin Voevod Basarab, la anul 1540—1542.» Este deservită de un preot și un cântăreț. Are o proprietate de 17 pogoane pămînt arabil, dat după legea rurală din 1864.

Se află în comună o școală mixtă, ce funcționează din anul 1832; întreținută de stat. Are 8 $\frac{1}{2}$ hect. pămînt arabil, Loca-

lul școlăii e făcut din zid, cu cheltuiala comunei. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 52 băieți și 15 fete. În vîrstă de școală sunt 150 de băieți și 100 de fete. Știu carte 130 bărbați și 20 femei.

Populația comunei este aproape de 1200 suf. din care 470 femei și 730 bărbați. După legea rurală din 1864, sunt 200 locuitori împămînteniti, iar după cea din 1879, sunt 8 însurăței.

Sunt 300 case și 80 bordeie.

Suprafața teritoriului comunal este de 2730 pogoane din care 1100 pogoane pămînt arabil, 400 pogoane fineață, 200 pogoane izlaz, 30 pogoane pămînt sterp, și 900 pogoane pămînt.

Moșia se numește Ciutura, aparține statului. Suprafața vîndută este de 418 hect., suprafața remasă 133 hect. Suprafața vîndută este împărțită în 82 loturi.

Pădurea de pe moșia statului se numește Ciutura; aparține statului. Lemnul ce o compune este: stejarul, cerul și gîrnița; predominant cerul.

Viile au o întindere cam de 600 pogoane, din care 300 aparțin statului și se găsesc pe moșia sa; iar 300 pogoane au fost rescumpărate de locuitori.

În com. se găsesc 4 cîrciumi și 4 comercianți. Transportul se face cu carele pe căile comunale ce o unesc cu Calafat și cu Cetatea.

În com. se țin două bilciuri anuale: unul la Rusalii și cel alt la Florii.

Venitul com. este de 2648,19 lei și cheltuielile de 2440,30 lei.

Vite mari cornute sunt 260, oi 140 și cai 20.

Ciutura, *sat*, pl. Jiul-d.-mj., com.

Ciutura, jud. Dolj. (Vezi com. Ciutura).

Ciutura, *moșia* statului, pl. Jiul-d.-mj., com. Ciutura, jud. Dolj, în întindere de 133 hect. Arendată de la 1893—98, pe 5500 lei. Din această moșie, care înainte era mult mai mare, s'a dat 418 hect., în 82 loturi.

Moșia, înainte de secularizarea averilor mănăstirești, era pendinte de mănăstirea Jitia.

Ciutura, *pădure* a statului, plasa Jiul-d.-mj., com. Ciutura, jud. Dolj, pe moșia Ciutura. Lemnul care se găsește este stejarul, gîrnița și cerul; cerul predominant.

Ciutura-Fărămată, *mahala*, în jud. Mehedinți, plasa Blahnița, com. rur. Orevița.

Ciutururești, *com. rur.*, în pl. Fundul, spre S.-E. de orașul Roman, jud. Roman, și la o depărtare de 39 kil. de el și de 14 de reședința plășei. Este așezată în extremitatea de S.-E. a județului pe un teren deluros. Este formată din satele: Alexandri, Ciutururești, Misăhănești, Poiana-Humei și Strîmba, cu reședința comunei în satul Ciutururești. Are 212 capi de familie, sau 987 locuitori, din cari 212 contribuabili, cari locuiesc în 233 case. Știu carte 24 persoane. Are o biserică de lemn. Venitul anual este de lei 2024,34; iar cheltuielile de lei 2024.

Sunt 1272 capete de vite mari.

Ciutururești, *sat*, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Ciutururești, spre S.-E. de orașul Roman la o depărtare de 39 kil. de el și de 15 kil. de reședința plășei. Este așezat pe coasta unui

deal, spre N. Are 97. capete de familie, sau 479 suflete, din cari 104 contribuabili, cari locuiesc în 111 case. Știu carte 10 persoane. Este reședința comunei Ciuturești. Are o biserică de lemn. Vite sunt 580 capete.

Ciuturești, moșie a statului, în jud. Roman, plasa Fundul, comuna Ciuturești, arendată (1887) cu 6440 lei anual.

Ciuturești, pădure, proprietatea statului, în județul Roman, pl. Fundul, com. Ciuturești, în întindere de 400 hect.

Ciuturești - Mischii, *nume* ce purta în vechime *com. Mischii*, pl. Ocolul, com. Mischii, jud. Dolj.

Ciuturica, pîrîu, pl. Jiul-d.-mj., com. Ciutura, jud. Dolj, izvoarește din dreptul satului Ciutura și se varsă în stînga râului Dăsnățuiul, la Podul - Bisericeii, curgînd prin valea Ciuturica.

Ciuturica, vale, pl. Jiul-d.-mj., com. Ciutura, jud. Dolj, prin care curge pîrîul Ciuturica.

Ciuturoaia, alt *nume* al *com. Știrbeiul*, jud. Romanați.

Ciuturoaia. (Vezî Știrbeiü-Vodă, jud. Vilcea).

Cicacea, baltă, aflătoare în marginea-d.-s. a satului Vădeni, comuna Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurluiü.

Cicaina, deal, jud. Fălciü, pe a căruï coastă de E., se află așezată o mare parte a satului Novaci, com. Duda, pl. Podoleni.

Ciineanca, vâlcea, județul Teleor-

man, între moșiile Bîrla și Po-dișorul.

Ciineacca, sat, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Țîndărei, este situat pe malul drept al râului Ialomița, în dreptul satului de reședință, care este malul stîng și cu care comunică printr'un pod de lemn.

Pe lîngă acest sat, în partea de Vest, trece calea ferată Fetești-Făurei.

În sat, pe râul Ialomița, sunt două mori cu cîte 6 pietre.

Ciineasca, trup din *moșia* Tufeni, la hotarul ei despre comuna Surdulești, județul Teleorman.

Ciineasca, numire, dată de locuitorii Pîrîului-Cîinelui, județul Teleorman. Această numire se vede trecută și în diferite acte de hotărnicii de moșii.

Cîinelui (Girila-), gîrlă, izvoarește dela N. de comuna Salcia, pl. Podgoria, jud. Prahova, de sub Rîpa-Stînei, se împreună în raza comunei cu izvoarele Ciuciurul, Bîlcilor, Păcureii, Oancei, Stupina-Popei, Burlacul și Vulpea și formează gîrla Salcia. Această vale e acoperită cu pădure; are și puține locuri de finețe și semănături.

Cîinelui (Pîrîul-), pîrîu, străbate toată plasa Teleormanului de la N. spre S., începînd de la hotarul comunei Ștrîmbeni în jud. Argeș. Cursul său urmează valea cu același nume, începînd de pe cîmpia Burdei din județul Argeș. După ce intră în județul Teleorman, udă comunele Ștrîmbeni, Rîpa, Siliștea, Ciolănești, Gârdești și Necșești din plasa Teleorman; Gărăgăul, Vîrtoapele, Bivolița până

la comuna Mavrodin din plasa Țîrgului, unde se împreună cu pîrîul Tinoasa, pentru a se scurge amîndouă în râul Vedea, între comunele Nenciușești și Mavrodinul.

Cîinelui (Valea-), vale, județul Teleorman. Inceputul ei este în județul Argeș, aproape de comuna Ionești, pe cîmpia Burdea. La distanță de cîți-va kilometri, se formează pîrîul cu același nume. Valea, primind din amîndouă părțile diferite ramuri de văi și vîlcele, dintre cari mai principale sunt Valea-Cescului, a Pîetrișului și Tinoasa, se termină în valea.

Cîinelui (Valea-), vale, izvoarește din hotarul comunei Pojogi, jud. Vâlcea, trece prin mahalaua Iriște și dă în râul Tîrîia, pe teritoriul comunei Turcești, pl. Oltețul-d.-s.

Cîineni (Căineni), com. rur., în partea de S.-V. a plaiului Novaci, jud. Gorj. E situată pe loc șes în albia și pe partea stîngă a Jiului; e formată din 2 cătune: Cîineni, unde e și reședința și Șofrăceni. Se mărginește la N. cu comuna Titila, la V., cu râul Jiul, la S., cu comuna Curtișoara și la E., cu Gruicul și Voitești de care se desparte prin pîrîul Inoasa.

Are o întindere de 1590 hect., din cari 200 hect. arabile, 500 hect. finețe, 46 hect. pomet, 800 hect. pădure, 30 hect. vie, și 14 hect. vatra satului.

Are o populație de 160 familii sau 670 suflete, din cari 117 contribuabili.

Locuitorii posedă: 80 pluguri, 130 care cu boi, și 4 căruțe cu cai.

Vite: 1290 vite mari cornute, 137 cai, 774 oi și 1059 rîmători.

Venitul comunei este de lei 906, bani 14, iar cheltuielile lei 800, bani 93.

Apele ce udă această comună sunt: Jiul și părțile Unguroaia, care curge numai în timpuri de iarnă sau în timpuri ploioase.

Comunicația se face prin: șoseaua națională, care trece la V. Comunei; șoseaua comunală, care străbate comuna de la N. la S.; un drum ordinar, care o pune în legătură cu șoseaua națională și altul, care o leagă cu comuna Gruiu și care a fost transformat în șosea vecinală.

În comună se găsesc 14 puțuri și 3 fântâni.

Are 1 școală primară înființată în anul 1881 de locuitori și frecventată de 42 elevi și 4 eleve din 57 înscriși.

Are 2 biserici deservite de 1 preot și 1 cântăreț, biserica din Cîneni, este fondată la 1853 de locuitori și reparată la anul 1882.

Cîneni, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Lovișteea. (V. Căineni, *com. rurală*).

Cîneni (Căineni), *com. rur.*, în pl. Grădiștea, jud. R.-Sărat, pe malul stîng al râului Buzăul.

Este așezată în partea de S. a jud., la 32 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de V. a plășei, la 13 kil. spre V. de Grădiștea-d.-s., reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Drog, la 8 kil., Vișani, la 6 kil., Amara, la 8 kil.

Se mărginește la N.-E. cu *com. Grădiștea-d.-s.*; la E. cu Șuțești, din jud. Brăila, de care e despărțită prin râul Buzăul; la S. cu Vișani; la V. cu Drog; la N.-V. cu Amara, de care se desparte prin balta Amara.

Rîul Buzăul o udă la S., de la S.-V. la N.-E.; balta Amara

la N., Sărata la V. În Cîneni sunt și 12 puțuri (8—13 m. ad.).

Cătunele care o compun sunt: Stăvărești, reședința, la V.; Plăsoiul, la E.; Maralaiul, mai la E.; Cîneni, la S.

Suprafața comunei e de 4552 hect., din care 45 hect. vatra comunei, 505 hect. ale locuitorilor, 4000 hect. ale particularilor.

Populația e de 207 familii, cu 883 suflete. Știu carte 170 persoane.

În *com.* sunt 2 biserici: una în cătînul Stăvărești, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1835 de vechiul proprietar, Alex. Bagdat și reparată în 1880 de Maria Stavăra, are 17 pogoane pămînt și deservită de 1 preot, 1 cântăreț; a doua biserică, în căt. Cîneni, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1843 de pitarul Pantazi Bagdat, reparată în 1866 de Grigorie Bagdat și zugrăvită în 1868; are 17 pogoane pămînt.

Este o școală de băieți, în căt. Stăvărești, fondată în 1885 de locuitori; are 1 învățător și e frecventată de 22 elevi.

Comuna are 3000 hect. pămînt arabil, 500 hect. iasă, 56 hect. păduri, 150 hect. fînețe, 300 hect. neproductiv.

În *com.* sunt 125 pluguri.

Vite sunt 3215 capete, din care: 560 boi, 250 vaci, 190 cai, 155 epe, 4 măgari, 2000 oi, 6 capre și 50 rîmători. Comerțul constă în importul de țesături, gaz, vin, țuică, și în exportul de cereale și vite; transportul se face prin gara Făurei (jud. Brăila), la 15 kil. spre S.-V. Sunt în comună 6 comercianți, din care 5 cîrciumari.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale spre Amara; spre Grădiștea-d.-s.; la Vișani; la Drog.

Comuna are 196 contribuabili. Veniturile sunt de 5245 lei, 35 bani, iar cheltuielile sunt de 3188 lei, 69 bani.

Cîneni (Căineni), *com. rur.*, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. La 7 kil. depărtare se află cătunașul Rîul-Vadului, unde se află vama și trecătoarea la Turnul-Roșu în Transilvania. Locuitorii și chiar străinii numesc mai lesne această comună Rîul-Vadului. Aci e trecătoare prin munți, în Austro-Ungaria. Din vechime există trecătoare la punctul Cîneni.

Este situată pe valea Oltului, pe Valea-Urei și Rîul-Vadului, la 65 kil. departe de reședința județului și la 47 kil. de a subprefecturii.

Are o populație de 380 locuitori, în care intră și 5 familii de Țigani; sunt 85 capi de familie, 90 contribuabili; locuiesc în 100 case.

În comună e o singură biserică, fondată de Petru, Petcu și Stoian și reparată la anul 1865. Inscripția e cea următoare: «Acest sfînt și Dumnezeuesc locaș s'a zidit și s'a înălțat întru numele și lauda sfîntului și făcătorului de minuni Nicolae de la Miralichia, cu toată osteneala și cheltuiala d-lor Jupan Petcu, Petru și Stoian.»

Locuitorii se ocupă mai mult cu lemnăria, cu pescuitul și vînătoarea. Produsul muncii îl desfac la R.-Vîlcea, Slatina, Drăgășani, ducînd plutele până la Dunăre.

În comună sunt 1200 oi, 500 capre, 150 vaci, 80 boi și 10 cai. Pe Valea-Urei, în raionul comunei, sunt 3 mori și 2 herăstrae.

Locuitorii sunt moșneni. De această comună ține și muntele Coasta, unde se fabrică brîn-

ză, la 2 stîni, numite «Stînele-Cîinenilor.»

Școala datează în comună de 80 ani. Clădirea e bună și e proprietatea comunei. Se frecventă (1895) de 14 copii, 13 băeți, 1 fată, din numărul de 28, 17 băeți, 11 fete, în vîrstă de școală. Știu carte 50 bărbați și 10 femei. Cu întreținerea școlii statul cheltuiește anual 1080 lei. Toată com. are 450 hect. pămînt.

Prin Cîineni trece șoseaua națională R.-Vilcea-Rîul-Vadului. Veniturile com. se urcă la 2635 lei și cheltuelile la 1687 lei anual. Dispune d'un capital de 1629 lei.

E brăzdată de dealurile: Scăuelele, Dealul-lui-Vlad, Călicelele, Cătanelul și Runcul și udată de rîul Olt, Rîul-Vadului, valea Scăuelele, Negoiasa și Valea-Urei.

Pe rîul Olt se văd încă, în dreptul acestei comune, urme din Podul-lui-Traian, făcut pentru a trece în jud. Argeș, pe țărîmul stîng. Pe aci trecea drumul lui Traian, reparat de Carol al VI-lea. La anul 1848, prin această comună, au trecut Rușii, mergînd în potrive Ungurilor.

Cîineni a fost în toate timpurile un punct strategic însemnat: astăzi încă se mai cunosc urmele a două fronturi bastionate, construite de către Austriaci și Turci în războiul lor de la 1710. În această privință, iacă cum se exprimă răposatul căpitan Filip, în studiul său asupra Olteniei: «Poziția de la Cîineni este tare prin natura sa, și are o însemnătate militară destul de mare, pentru a atrage asupra-î atențiunea barbaților competiții.»

Cîineni mai este important, prin faptul că aci se întîlnesc amîndouă drumurile, care din Valahia-Mică, cît și din Va-

lahia-Mare, duc în Transilvania; sub Regulamentul Organic erau drumuri de poștă pe amîndouă liniile: drumul de la Pitești prin Curtea-de-Argeș, Sălătruc, Pripoarele, la Cîineni și drumul poștei din R.-Vilcei prin Cozia, Călinești la Cîineni și de aci la Turnul-Roșu.

Tot aci, la Cîineni, sus, d'asupra satului, se află o mare lespede de marmură albă cu o inscripție latinească, în forma și stilul lapidar a monumentelor romane, prin care se perpetua trecerea Olteniei sub sceptrul Habsburgilor și construcția șoselei d'a lungul Oltului de la Turnul-Roșu până la Rîmnicul-Vîlcei.

Iată această inscripție :

Sta viator
 Ubi natura stare jubet
 Et virtus Traiani stetit.
 Hic
 Sub auspiciis
 Caroli sexti
 Sub acta brevi bello sed forti animo
 Eugenio
 Caesaris vicario duce
 Ripensi Dacia
 Ut mediac mutuis commerciis
 jungeretur alpestris
 Effractis nupibus praecipitatis in
 planum ductis Alpihus pante juxtis
 XI horarum via vehicularis aperta est
 Opus egit
 Stephanus comes a Steinvillle
 Legatus et praeses in Daciis
 Architecto Friderico Schwanicio
 Quid providentia Augusti
 Pro salute publica per fidele
 ministerium passet
 Gratae posteritate perenne monumentum
 Jam valde prospere et meminere
 Virtuti Caroli inviam nulla esse
 Viam
 Quedum Alpes eviscerat et flumina
 damat
 Bellum sistit populosque montibus
 nudatos
 Imperio frenat obsequio felices
 Via Carolina
 Haec est
 MDCCVII.

(Anul aci indicat este greșit și trebuie să fie: MDCCXVII).

Se știe că în urma păcii de la Pasarovitz în anul 1718, Turcia cedă Austriei, între altele și întreaga Oltenie, care rămase sub coroana imperială până la încheierea păcii de la Belgrad, în anul 1739. De atunci a rămas în toată Oltenia zicătoarea: «de cînd cu Nemții cu coadă.»

Cea dintîiu îngrijire a guvernului Austriei, luînd în posesiune Oltenia (1718), a fost de a uni prin comunicațiunii mutuale Dacia-Alpestră (Transilvania) cu Dacia-de-Mijloc (Oltenia).

De aceea, pe de o parte, a pus a se curăți albia Oltului de stîncile care împiedicau orice transport pe apă; iar pe de alta se deschise cu multe greutateți Via Carolina, care mergea de la Turnul-Roșu până la Bogdănești, aproape de Rîmnicul-Vîlcei. La Turnu-Roșu se săpă în piatră următoarea inscripțiune:

Haec via
 In Dacia
 Aperta est
 Anno MDCCXVII.

Această șosea pe marginea Oltului fu considerată în acele vremuri ca o lucrare extraordinară și fu asemănată cu construcțiile Romanilor, căci, zice inscripția de la Cîineni: «chiar vitejia lui Traian s'a oprit aci.» Construcția acestui drum costase 60000 de fiorini. Dificultățile erau într'adevăr mari, avînd a învinge stîncoasa rezistență a Carpaților și capriciile furioase ale Oltului.

Cîineni (Căineni), *sat*, jud. Argeș, plasa Lovișteea, comuna Cîineni. (Vezi Căineni, sat).

Cîineni (Căineni), *cătun* de reședință, al comunei cu același nume, jud. Gorj, situat în albia, și pe partea stîngă a Jiului.

Are o întindere de 770 hect., din care 110 hect. arabile, 255 hect. fînețe, 28 hect. pomet, 16 vii, 357 islaz și pădure și 8 hect. vatra satului.

Are o populație de 85 fam., sau 340 sufl., din care 62 contrib.

Locuitorii posedă 40 pluguri, 70 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 650 vite mari cornute, 67 cai, 424 oi și 659 rîmători.

În cătun se găsesc 9 puțuri și 2 fîntîni.

Aci este 1 biserică și 1 școală. Serviciul bisericeii se face de preotul din cătunul Șofrăceni.

Cîneni (Căneni), sat, în județul R.-Sărat, pl. Grădiștea, căt. com. Cîneni. Este așezat în partea de miază-zi a comunei, pe malul stîng al râului Buzăul, în apropiere de lacul mineral Balta-Sărată. Are o întindere cam de 15 hect. (vatra satului), cu o populație de 65 familii, sau 237 suflete, din care 60 contribuabili. Știu carte 30. Are o biserică, la care deservește preotul din cătunul Stăvărești. Aci e și o școală a comunei.

Cîneni, moșie, în jud. Rîmnicul-Sărat, proprietatea familiei Bagdat; se întinde peste râul Buzăul.

Cînenilor (Culmea-), culme de munte, jud. Vilcea, care pleacă din Muntele Vîrful-Mare, și se îndreaptă către E. Este coprinsă între râul Cîneni și Rîul-Vadului, avînd ca piscuri mai principale; muntele Coasta-Cînenilor și Dealul-lui-Vlad. Această din urmă culme constituie prin contraforturile sale, două pozițiuni tactice, situate una la comuna Cîneni și cea-altă la frontieră, chiar pe malul stîng al Rîului-Vadului.

Cîneștilor (Dealul-), deal, la

poalele căruia se află situată comuna Surpatele, plasa Oltul-d.-s., jud. Vilcea. Se mai numește și Pleștioara.

Cijma, deal, în com. rur. Ivarna-d.-j., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Cilbotinul, ostrov, în jud. Vlașca, avînd 340 hectare pădure de salcie, situat pe domeniul Giurgiul, în dreptul satului Malul-d.-j.; depinde de ocolul silvic Giurgiul.

Cilcea, platoză, acoperit cu pădure, pe teritoriul satului Ghermănești, com. cu același nume, pl. Poșoleni, județul Fălciu, în partea de E. Pe acest platoză, pe o lungime de 2 kil., se întinde un șanț vechiu, adînc de 3 metri și larg de 5 metri. Locuitorii spun că au găsit pe aici, lucrînd pămîntul, gloanțe și fărîmături de boambe.

Cilcești, com. rur., în partea de S. a comunei Godinești, din plaiul Vulcan, jud. Gorj, în apropierea râului Tismana, și în partea dreaptă a lui, situat sub dealul Pietrișul. Are o suprafață de 225 hect., din care 50 hect. pădure, 115 hect. arabile, 40 hect. fînețe și 20 hectare livezi de pruni.

Are o populație de 180 familii, sau 693 suflete, din care 140 contribuabili.

Locuitorii posedă: 30 pluguri, 95 căruțe cu boi, 1 căruță cu cai, 205 vite mari cornute, 12 cai, 40 oi, 12 capre și 125 rîmători.

Venitul comunei este de lei 650, bani 88 și cheltuelile de lei 602, bani 88.

Rîul Tismana ce vine din spre N. udă partea de E. a acestei comune.

Prin Cilcești trece șoseaua comunală care o leagă la N. cu cătunul Racoți, iar la N.-E. tot prin șoseaua comunală se leagă cu cătunul Pîriul.

În această comună se găsesc 2 mori pe apă, 9 puțuri și 2 fîntîni.

Comuna are 1 școală, fondată la 1836, frecventată de 51 băieți și 1 fată, din 49 înscriși; 2 biserici de lemn, una fondată la 1832, iar a doua reedificată la 1888, deservite de un preot și doi cîntăreți.

Locuitorii sunt moșneni.

Cîlnăeni, numire veche a satului Miloșești, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Cîlnăianul, munte, în jud. Buzău, com. și căt. Colți, format din stînci și acoperit de păduri. Extremitatea sa de V. se termină în muntele Vîrful-Oii, iar cea de E. în muntele Vîrful-Sboiului.

Cîlnăianului (Izvorul-), izvor, în jud. Buzău, com. Colți. Incepe din vîrful muntelui Cîlnăianul și se scurge în Valea-Colților.

Cîlnăul, deal, în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat. Se desface din vîrful Dinul; trece pe la izvoarele râului Cîlnăul; se întinde spre E., lăsînd la stînga culmile Cătăuțului și Scărișoara; de aci se prelungeste spre S., intră în pl. Rîmnicul-d.-s., și sub diferite numiri, ca: Dealul-Spidelor, Poiana-Mălăiului, Ernatica, Streața și Străjești, se întinde până la hotarul județului, despărțînd afluenții râului R.-Sărat de aceia ai Cîlnăului. Este acoperit cu păduri întinse și pășuni.

Cîlnăul, rîu, în jud. R.-Sărat și

jud. Buzău. Izvorește din dealul Fundul-Cîlnăului, jud. R.-Sărat, com. Valea-Sălciei. Se îndreptează spre S. pe lângă hotarul jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul; udă în drumul său cătunul Modreni, com. Valea-Sălciei; intră apoi în plasa Rîmnicul-d.-s., udă cât. Costomir, comuna Valea-Raței, cătunele Murgeshi, Mocani, Suditul, Matorhani, Nisipeni, Racovițeni și Petrișorul, ale comunei Racovițeni; în județul Buzău, păstrînd aceeași direcție, udă comunele Vadul-Soreștilor, Zernești-de-Cîlnău, Fundeni, Slobozia-de-Cîlnău, Haimanalele, și se varsă în râul Buzău, pe stînga lui, în dreptul orașului Buzău, după un curs de 70 kil. Cursul lui e repede în jud. R.-Sărat și lin în jud. Buzău. Basinel său e cuprins între culmile Cîmpulungeanca, Dimieni, Clociți și Blejani, la V.; și între culmile Cîlnăului, Spidele, Poiana-Păruului și Ernatica, la E., coprinzînd deci, în jud. R.-Sărat, o mică parte din plaiul Rîmnicul (com. Valea-Sălciei), o bună parte din pl. Rîmnicul-d.-s. (com. Mărgăritești, Cîmpulungeanca, Valea-Raței și Racovițeni).

Cîlnăul primește ca afluent principal Hîrboca, care se varsă în el la comuna Hîrboca, după ce primește Cărpinișul.

Cîlnăul-Găvanele, *cătun*, al comunei Zilișteanca, jud. Buzău, alipit de marele cătun Haimanalele, format din însurăței, în 1880. Are 40 locuitori și 12 case.

Cîlnăul-Găvanele, *moșie* a statului, jud. Buzău, pendinte de schitul Gavanele. Are 182 hect. arabile, acum date însurățeilor.

Cîlnăul-Gîrbovei, *cătun*, al co-

munei Zilișteanca, jud. Buzău, alipit de marele cătun Haimanalele, format din însurăței în 1880.

Are 70 locuitori și 30 case.

Cîlnăul-Gîrbovei, *moșie* a statului, în jud. Buzău, com. Zilișteanca, pendinte de schitul Nifon. Are 820 hect., din cari 8 hect. pădure, 42 hect. izlaz și restul arabil. Parte din corpul acestei moșii s'a dat însurățeilor (190 hect.) în 1880 și 77 împroprietăriților din 1864, iar 553 hect. s'a ud vîndut la particulari.

Cîlnăul-Sărindăreanca, *moșie*, în jud. Buzău, com. Zilișteanca, cât. Slobozia, fostă pendinte de mănăstirea Sărindarul și azi particulară. Are 580 hect., toate arabile.

Cîlnăul-Șeineașca, *moșie*, în județul Buzău, com. Zilișteanca, cât. Haimanalele. Are 190 hect. arabile și puțin izlaz.

Cîlnăului (Gura-), *cătun*, al comunei Zilișteanca, jud. Buzău, alipit cât. Haimanalele, format din însurăței. Are 70 locuitori și 20 case.

Cîlnăului (Gura-), *moșie*, în comuna Zilișteanca, jud. Buzău, fostă proprietate a statului, pendinte de Episcopie. Are 700 hect., din cari 27 hect. crivină, 30 hect. izlaz și restul arabil. Din această moșie, 270 hect. s'a dat însurățeilor, iar restul a devenit proprietate particulară.

Cîlnia, sau **Canlia**, *com. rur.*, în plasa Silistra-Nouă, jud. Constanța. Este situată în partea vestică a județului, spre V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea nordică a

plășei, spre E. de orașelul Ostrov, reședință. Comunele învecinate sunt: Bugeam, la 5 kil. spre S.-V.; Gîrlița, la 5 kil. spre S.-V.; Lipnița, la 5 kil. spre S.-E.; Satul-Noü, la 5 kil. spre N.-E.

Se mărginește la N. cu com. Satul-Noü, de care se desparte prin dealul Ghivizlicul; la E cu comuna Lihnița, de care se desparte prin culmea Coșlugea; la S. și V. cu com. Gîrlița, de care e despărțită prin dealul Draca și valea Scorci; iar la N.-V. cu jud. Ialomița, de care desparte Dunărea.

Solul este accidentat de prelungirile vestice și nord-vestice ale culmei Coșlugea. Printre dealuri însemnăm ca principale: Ghivizlicul (140 m.), la N.; Coșlugea, cu vârful Coșlugea (138 m.), la V.-E.; Cîlnia, cu vârful Cîlnia (102 m.), în interior; Licirna (122 m.), Draca, cu vârful Draca (125 m.), la V. și S.-V., ele aparțin toate culmei Coșlugea și sunt acoperite cu firețe, imașuri și cîte-va păduri, resturi din întinsele păduri de odinioară.

Dunărea udă com. la N.-V., pe o distanță de 3 kil., avînd malul înalt și stîncos, din pricina pietroaselor dealuri ce-și trimet ramificațiunile până la fluviu. Văi sunt puține; toate se deschid în Dunăre și au apă numai în timpul ploilor toamnei; printre ele distingem: Ghivizlicul - Mare, la N., cu o direcție de la E. spre V.; Cîlnia, formată din unirea văilor Cîlnia-Mare ce trece prin satul Cîlnia și Canli-Dere; Cîlnia-Vechie, care brăzdează com. prin mijloc; Licina, cu malurile-î rîpoase și păduroase, la V.; valea Gîrlița sau Scorci, la S.-V.

Este formată numai dintr'un singur cătun, Cîlnia, în valea Cîl-

nia, închis și dominat la N. de dealul Cîlnia, la E. de dealul Coșlugea, la S. și V. de dealul Licina. Satul e mare, așezat într'o poziție frumoasă și înconjurat de vii și livezi.

Suprafața lui este de 3040 hect.

Populațiunea totală pe 1896 este de 187 familii, cu 933 suflete, din cari: 505 bărbați, 488 femei.

Sunt 503 agricultori și meseriași; 2 cârciumari.

Contribuabili sunt 185.

Budgetul comunei este la veniturile de 5651 lei și la cheltuielile de 2281 lei.

Căi de comunicație sunt numai niște drumuri comunale sau vecinale ce duc la satele apropiate: Bugeacul, Pirjoaia, Satul-Nou, Galița și Coșlugea.

În com. este o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, zidită și întreținută de comună, avînd și de la stat 10 hect. și deservită de 1 preot, 1 paracliser și 1 cîntăreț; o școală rurală mixtă cu 1 învățător și 71 elevi; școala e întreținută de stat și are 10 hect. de pămînt.

Cîlnia, deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Cîlnia, de la care și-a luat numele. Se desface din ramificațiile vestice ale dealului Coșlugea; se îndreaptă spre V., avînd o direcțiune generală de la E. spre V., întinzîndu-se printre valea Cîlnia-Vechie și o altă vale mai mică, ambele adiacente ale văieii Cîlnia, brăzdînd astfel partea nordică a plășei și cea centrală a comunei. Are o înălțime cam de 105 m., dominînd astfel satul Cîlnia, care în parte este așezat la poalele sale sudice, valea Cîlnia, al cărui mal drept este înalt și rîpos, valea Cîlnia-Vechie și dru-

mul Cîlnia-Dunăre. Este acoperit cu tufărișuri, resturi din întinse păduri și cu finețe.

Cîlnia, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Cîlnia. Sub numele de valea Canli-Dere, se desface din poalele nordice ale dealului Canli-Dere; se îndreaptă spre N., într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-E., și, cum se apropie de com. Cîlnia, ia numele de valea Cîlnia; străbate această comună prin mijloc, trecînd pe la poalele vestice ale dealului Cîlnia; face un arc și, după un drum de 10 kil., se deschide pe malul drept al Dunărei, la 4 kil. mai jos de satul Pirjoaia. Brăzdează partea de N. a plășei și cea centrală a comunei. Malurile sale, de la comuna Cîlnia până în Dunăre sunt înalte și ripoase, de oare-ce este strînsă de aproape de dealul Cîlnia, și de o ramificație a dealului Canli-Dere.

Ca văi adiacente mai însemnate are valea Cîlnia-Vechie, pe dreapta. Întreg teritoriul, străbătut de această vale și adiacentele sale, este cuprins între dealurile Coșlugea la E. și Canli-Dere la V., coprinzînd întreg teritoriul com. Cîlnia, care se află în interiorul ei ca într'un basin. Această vale nu are apă de cît numai toamna și primăvara, după topirea zăpezilor. Pe malul său drept, merge drumul comunal ce duce de la Cîlnia la malul Dunărei.

Cîlnia-Vechie, vale, în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rurale Cîlnia. Se desface din poalele vestice ale dealului Coșlugea; se îndreaptă spre V., într'o direcție generală de la V. spre E.; face un mare

arc de cerc, ocolind dealul Cîlnia și mergînd pe la poalele mobilei Coșlugea, și, după un drum de 2 1/2 kil., se deschide în valea Cîlnia, pe dreapta, ceva mai sus de deschiderea acesteia în Dunăre, brăzdînd astfel partea nordică a plășei și a comunei. Este tăiată de un drum comunal ce duce de la Cîlnia la Pirjoaia.

Cîlnicul, com. rur., pl. Ocolul, județul Gorj, la S.-V. comunei Hodoreasca, aproape de șoseaua județeană T.-Jiul-Severin. Numirea o are de la apa Cîlnicului ce o udă de la N. la S.

Are o suprafață de 1494 hect., din care 1000 hect. pădure și vatra satului, 80 hect. finețe și 414 hect. arătură.

Are o populație de 185 familii, sau 717 suflete, din cari 10 Țigani. Sunt 250 contribuabili.

Locuitorii posedă: 50 pluguri, 62 care cu boi și vaci, 1 căruță cu cai, 552 vite mari cornute, 26 cai, 221 oi și capre și 240 porci.

Venitul comunei e de 785 lei anual, și cheltuielile de 776 lei, bani 64.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care la N.-E. o pune în legătură cu comuna Șomănești, iar la S.-V. cu șoseaua județeană T.-Jiul-Severin.

Are o școală, frecventată de 47 elevi, din 50 înscriși; 2 biserici de lemn, fondate de locuitorii în secolul trecut și acum deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

În comună sunt 2 mori de apă; 1 cârciumă.

Cîlnicul, cătun, al comunei Birzeiul-de-Gilort, plasa Amaradia, jud. Gorj, situat pe malul stîng al rîului Gilort și la S. de com. Albeni. Are o suprafață cam de 800 hect., din cari 124 hect. ara-

bile, 4 hect. vie, 6 hect. prunet, 666 hect. pădure, tufăriș și fi-nețe.

Are o populație de 80 fami-lii său 250 suflete, din cari 50 contribuabili. Locuitorii aū 17 pluguri și 36 care cu boi. Sunt 20 stupi.

Cătunul este udat de apa Cîl-nicului.

Comunicația cu comuna Al-beni și cu cătunul său de reșe-di țță, Birzeiul-de Gilort, se face printr'o șosea comunală.

In cătun se găsec 3 puțuri cu cumpănă și 7 izvoare aco-perate.

Cătunul are 3 biserici, din cari una reparată de defunctul general Gheorghe Magheru, e deservită de preotul din Birzeiul-de-Gilort.

Cîlnicul, *pîrîu*, județul Gorj. Iz-vorește din Dealul-Sporeștilor; udă comuna Cîlnicul; se îndreaptă spre S. și se varsă în râul Tismana la comuna Hodoreasca.

Cîlnicul, *pîrîu*, în plaiul Novaci, jud. Gorj, format din 2 pîraie: Ursoaia și Crețul. Cel d'întîi izvorește din partea Dealului-Muerei, numit Dealul-Alimpeștilor, iar cel d'al 2-lea din Dealul-Poenarilor. Se întrunesc amîndouă la hotarul Zorleștilor, unde Cîlnicul primește pîrîul Prizlocul, care izvorește din malul Bumbesti-Pițicul. De la Zorlești la vale, pîrîul ia numirea de Cîlni-cul. Primește în dreapta Lia și Cornetul, iar pe stînga Prigoria și Hotopelul și apoi se varsă în Gilort, la comuna Albeni.

Pe acest pîrîu sunt 6 poduri de lemn, 2 în comuna Albeni, 2 în Negoști și 2 în comuna Prigoria.

Lățimea sa medie este de 10 metri, iar adîncimea de 0,40 m.

Cîlniștea, *plasă*, în partea de mijloc a jud. Vlașca, se hotărește la N. cu plășile Neajlovul și Glavaciocul, la E. cu jud. Ilfov, la V. cu jud. Teleorman, la S. cu plasa Marginea. Numele i s'a dat după acel al râului Cîlniștea, de care este udată pe toată întinderea sa, fiind străbătută de acest rîu prin mijlocul ei.

Reședința acestei plăși este la cătunul Călugăreni (proprietatea D-lui Vartiade) ce ține de comuna Uzunul.

Suprafața acestei plăși este de 120000 hectare, cu o populație de 48544 suflete.

După statistica făcută în 1889 de Sinod, populația ar fi de 39515 suflete. La 1860, spune Frunzescu în Dicționarul său Geografic, această plasă avea 27 comune, cu 28950 locuitori.

In această plasă, afară de Epurești-Sîrbî, Copăceni și Bila, unde sunt Bulgari, cele-l'alte sate sunt populate cu Romîni.

Plasa în total are 28 comune, cu 69 sate și anume:

1. *Adunați-Copăceni*, cu satele: Adunați-Copăceni și Pîrlita.

2. *Bălăriile*, cu satele: Bălăriile, Cămineasca-d.-j., Cămineasca-d.-s. și Stîlpeni.

3. *Brăniștari*, cu satele: Brăniștari-d.-j., Brăniștari-d.-s., Brăniștari-Mănăstire și Năneasca.

4. *Cămineasca*, cu satele: Cămineasca și Bila.

5. *Comana*, cu satele: Comana, Falaștoaca și Vla -Țepeș.

6. *Copaciul*, cu satele: Crovul și Copaciul.

7. *Dadilov*, cu satul: Dadilov.

8. *Dărăști*, cu satele: Dărăști-d.-s., Dărăști-d.-j. și Dărăști-Mărcuței.

9. *Drăgănești*, cu satul: Drăgănești.

10. *Ghimpați*, cu satul: Ghimpați.

11. *Grădiștea*, cu satele: Grădiștea-d.-s. și Grădiștea-d.-j.

12. *Epurești*, cu satele: Epurești-Romîni, Epurești-Sîrbî și Mateiū-Basarab.

13. *Letca-Vechie*, cu satul: Letca-Vechie.

14. *Măgura*, cu satele: Măgura-Luceanca, Gurueni, Măgura-Bueasca, Vitănești și Găvănești.

15. *Mihăilești*, cu satele: Tu-fele, Bănești, Costieni, Mihăilești-d.-j. și Mihăilești-d.-s.

16. *Naipul*, cu satele: Balaci, Cioficul și Naipul.

17. *Novaci*, cu satul: Novaci.

18. *Pângălești*, cu satul: Pângălești.

19. *Popești*, cu satul: Popești.

20. *Prunarul*, cu satele: Carapancea și Prunarul.

21. *Singureni*, cu satul: Singureni.

22. *Stănești-Chirculești*, cu satele: Stănești și Chirculești.

23. *Stoenești*, cu satele: Stoenești-Moșneni, Stoenești-d.-j. și Stoenești-d.-s.

24. *Strîmba*, cu satele: Crîngurile, Strîmba-d.-j. și Strîmba-d.-s.

25. *Tangărul*, cu satele: Gubavia, Mirăul, Petru-Rareș și Tangărul.

26. *Tîrnava-de-jos*, cu satele: Comoara, Dandara și Tîrnava-d.-j.

27. *Tîrnava-de-sus*, cu satul: Tîrnava-d.-s.

28. *Uzunul*, cu satele: Călugăreni-Moșneni, Călugăreni-Mănăstireni și Uzunul.

Această plasă are 7336 contribuabili. Venitul pe anul 1888 a fost de 113545 lei și cheltulile de 94053 lei.

In această plasă numai trei comune aū tîrguri anuale său bîlciri, și anume: Drăgănești, la 25 Martie; Cămineasca, la 29 Iunie; și Strîmba, la 6 Aug.

Sunt în total 53 biserici, deservite de 38 preoți și 91 dascăli.

Școlii sunt 30, din care 9 de zid și 21 de nule; cursurile sunt predate de 17 învățători și 13 învățătoare.

În anul 1888 au fost frecventate de 970 băieți și 185 fete, din 2409 băieți și 1509 fete în vîrstă de școală.

Vii sunt în 23 comune, în întindere de 2328 hect.

S'a cultivat tutun în anul 1888 în următoarele comune:

Cămineasca, 113 hectare 40 arii; Bălăriile, 35 hect. 40 arii; Copăcenii, 153 hect. 37 arii; Epurești, 8 hect. 85 arii; Ghimpați, 154 hect. 14 arii; Naipul, 16 hect. 62 arii; Pîngălești, 52 hect. 23 arii; Tîngărul, 57 hect. 41 arii.

În total s'a cultivat o suprafață de 591 hect. și 62 arii, pe care s'a produs 240632 kgr. tutun, în valoare de 182175 lei.

În tot județul Vlașca s'a cultivat în anul 1888, de către 2171 loc., o suprafață de 988 hect. cu tutun care a produs 412677 kgr., în valoare de 350424 lei. Din aceasta se vede că plasa Cîlniștea, singură, a produs mai mult ca jumătate din total.

Pădurii ale statului în această plasă sunt pe o întindere de 5500 hect. și particulare, pe 7000 hect.

În plasă, afară de râul Cîlniștea, curg apele Teleormanului și Clenița la marginea sa de V. și udînd Măgura, Gurueni, Lăceanca, Budăiasca, Vitănești și Găvănești.

Rîul Glavaciocul trece pe la extremitatea de N. a plășei, udînd satele Letca-Vechie și Copăcenii.

Valea Milcovului trece pe la Ghimpați. Valea Bălăriile pe la com. cu același nume.

Apa Neajlovul udă satele: Epurești, Stoenesti, Chirculești, Singureni, Crîngurile și Ioneasca, sau Călugăreni-Vartiadi. Pe râul Argeșul care face limita de E., sunt satele: Mihăilești, Novaci, Dărăști, Adunați - Copăcenii și Grădiștea.

Pe apa Cîlniștei sunt situate satele: Tîrnava-d.-s., Tîrnava-d.-j., Drăgănești, Tunari, Naipul, Cămineasca, Pîngălești, Strîmba, Stoenesti, Tîngărul, Uzunul, Călugăreni, Brăniștari, Dadilovul, Comana și Falaștoaca.

În această plasă sunt șase mori de apă pe Neajlovul și opt mori de aburi.

Partea plășei care produce mai mult grîu și porumb este partea de V.; partea de E. produce mult fin. În plasă se cultivă inul, cînepa și gogoșii de mătase. Partea despre N. este productivă în cartofi, și tutun; de asemenea are vii multe.

Locuri istorice sunt: Călugăreni, Uzunul, Hulubești, Crucea de-Piatră, Strîmba, Stoenesti, Comana și Grădiștea.

Plasa e străbătută de următoarele căi de comunicație: șoseaua națională Giurgiu-București, care trece prin Călugăreni și ese la Copăcenii la Argeș; șoseaua județeană ce merge pe la Pangăl în Glavaciocul; șoseaua județeană ce duce la Alexandria; șoseaua județeană ce duce la Letca; șoseaua vecinală de la Strîmba-Grădiștea, prin satele Călugăreni, Brăniștari, Budești. Linia ferată Giurgiu-București intră în această plasă, la Comana și ese la Grădiștea.

Cîlniștea, rîu, jud. Vlașca. Vine din sus de Letca-Nouă, de la satul Tîrnava-d.-s. și se varsă în râul Argeș, în jos de satul Falaștoaca, tot din acest ju-

deț. Primește în cursul ei apele: Milcovul, din sus de satul Letca-Nouă; apoi Glavaciocul, din jos de Dușanca; Neajlovul, care se varsă într'însul la Pari-Moreiului-Varlam, hotar între Hulubești și Călugăreni sau Ionești a fraților Vartiadi; Uzunul; apele văilor: Stoenesti, Tîngărul, Sasi, Dadilovul și Gurbanul. În jos de satul Călugăreni, un braț din această apă poartă și numirea de Neajlovul, astfel că de la Călugăreni în jos spre Brăniștari se văd două ape, una Neajlovul și alta Cîlniștea; se unesc apoi amîndouă în dreptul comunei Dadilovul sub denumirea de Cîlniștea. Lungimea acestui rîu, de la sorginte până la gura lui, este de 57 kil.

De la numele rîului și a văii poartă numele și plasa Cîlniștea. Satele de pe ambele laturi ale Cîlniștei sunt: Tîrnava-d.-s., Tîrnava-d.-j., Naipul, Cămineasca, Pîngălești, Tîngărul, Stoenesti, Strîmba, Uzunul, Călugăreni, Brăniștari, Dadilovul, Budeni, Comana și Falaștoaca.

Lîngă acest rîu s'a întîmplat vestita bătălie dintre armata romînă, comandată de Mihail-Viteazul și armata turcească, comandată de Sinan-Pașa, la anul 1595.

Peste râul Cîlniștea sunt 5 poduri stătătoare și anume: la Cămineasca, la Pangăl, la Strîmba, la Călugăreni, acestca patru de lemn, iar al 5-lea de fier, așezat în fața satului Comana și peste care trece linia ferată București-Giurgiu.

Cîlțea, semn de hotar, la Nordul comunei Merișani, jud. Teleorman; desparte moșia statului Merișani, de moșia Doagele.

Cîlțești (Borcănești), cîtun, al

com. Gura - Sărății, jud. Buzău, cu 80 locuitori și 63 case. Mare parte din locuitori sunt Țigani.

Cîlțești, moșie, comuna Mihăești, pl. Rîurile, jud. Muscel, proprietate a statului. Are 50 hect. 5796 m. p. loc de cultură și 191 hect. pădure. S'a arendat pe periodul 1886—95, cu 615 lei anual.

Cîmp (Poiana-din-), poiană, în com. Cetățeni - din - Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cîmpeni, com. rur., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată numai din satul cu același nume, situată în partea de V. a plășei, în valea Balșița. Se mărginește la V. cu jud. Dolj, tocmai unde Tesluețul formează hotarul județului. Se află, spre V. de Balș, la 7 kil.; e departe de Caracal cu 37 kil., fiind la 185 metri d'asupra nivelului Mării-Negre.

În Cîmpeni sunt 110 familii, cu 646 locuitori, toți Romîni, din cari 330 bărbați și 316 femei; 268 căsătoriți și 378 necăsătoriți, 10 știu carte și 636 nu.

Budgetul comunei e de 1403 lei la venituri și 1395 lei la cheltueli. Sunt 114 contribuabili.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1871), deservită de un preot și doi cîntăreți.

Ocupațiunea de căpetenie a populațiunei este agricultura și industria domestică. Numărul vitelor mari este de 385; porci sunt 117 și oi 728.

Cîmpeni, sat, cu 25 familii, județul Argeș, plasa Topologul; face parte din com. rur. Giurjuveni-Vătășești.

Cîmpeni, sat, jud. Bacău, pl. Si-

retul-d.-s., al com. Săcuieni, așezat pe strînga pîriului Valea-Mare. Acest cătun a fost reședința a comunei până la 1864. Capî de familie sunt 69 și suflete 221. Animale se numără: 15 cai, 143 vite cornute și 4 porci.

Cîmpeni, sat, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., al com. Băhnășeni, situat în stînga rîului Tazlăul-Mare, alătura de satul Pustiana, com. Scorțeni, în depărtare de 7744 m. de satul Băhnășeni, reședința comunei. Are o biserică, zidită de Epitropia Sf. Spiridon din Iași, în anul 1861, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Aci se găesc 2 cîrciumi. Capî de familie sunt 126, suflete 518. Animale se numără: 11 cai, 230 vite mari cornute și 40 porci.

Aci se află și puțuri cu păcură galbenă, mult căutată.

Cîmpeni, sat, face parte din com. rur. Șerbănești, plasa Mijlocul, jud. Vilcea. Are o populație de 383 locuitori, 190 bărbați și 193 femei.

Cîmpeni, moșie, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., comuna Băhnășeni, despre care Th. Codrescu zice: «moșie cu părți și razeșească, în care moșia are parte și Sfînta Mănăstire Tazlăul, închinată Sf. Mormînt; iară din răzăși Iordache Cîrlan și Iosib sin Ghiorghe Intuneric, vînd, la 1841, d-sale Gh. Obreja, 6 stîneni de acole, părtași cu partea din Obreja, 220 stîneni, bez de 303 stîneni analogon din codrul, după alegerea făcută; razeși mai sunt și diaconul St. Lazăr, Iftimie Barescu, postelnicul Vasilie Vicol, Maria lui Vasilie Pelin, Iancu Cîrlan și alți mai mulți răzăși și părtași în ea.

Are sat, cu 1 biserică, 1 preot, 2 dascăli, 2 privilegiați, 9 nevolnici, 15 vădane, 8 slujbași volnici, 2 jidovi; pe lîngă moșiile Schitul-Frumoasa, Băsești, Băhnășeni și altele, cu un număr de 85 locuitori».

Cîmpeni, moșie, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Săcuieni, despre care Th. Codrescu, zice: «în care moșie are parte d-lui Vornicul Grigorie Done, și d-lui comisul Manolachi Lupașcu, iară din răzăși sunt și Petrea Epure, Iordache Căruntu, din partea Zăhărească, Toader Foamete, Tudosie Gog din Bălăneasa, și alți mai mulți. Are sat, cu 1 biserică, 2 preoți, 2 dascăli, 2 privilegiați, 95 mazili, 5 căpătîierii, 3 nevolnici, 7 vădane, 3 jidovi; pe lîngă moșiile Chiticieni, Silivestri, Berbenceni, Săcuieni și altele, cu un număr de 80 locuitori».

Cîmpeni, pădure, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Săcuieni, foioasă, de 40 hectare.

Cîmpia, deal, pe teritoriul satului Arsura, com. Ghermănești, plasa Podoleni, jud. Fălciu, în partea de E.

Cîmpia - Radovanului, cîmpie întinsă, la N. de mănăstirea Curtea-de-Argeș, jud. și plasa Argeș, care se întinde până subt poalele ultimelor ramificații ale Cărpăților.

Cîmpina, com. urb., plaiul Prahova, jud. Prahova, la 45°.7.50 latitudine nordică și la 12°.24.00 longitudine estică.

Această com. e vechie. Datează cu mult înainte de anul 1503 și aceasta o învederează relațiunile sale comerciale ce avea pe atunci cu Brașovul.

Este situată pe malul râului Prahova, la 36 kil. departe de Ploești. Aci este reședința plaiului Prahova.

Se compune din 5 cătune: Măcelarul, Broștelul, Slobozia, Păcureți și târgul Cîmpina, cu o populațiune de 2716 loc., 1363 bărbați, 1353 femei; dintr'aceștia 16 familii Țigani, 15 Evrei, 3 Bulgari, 17 Unguri, 1 Francez, 7 Germani, 3 Italieni și 3 Greci.

Capî de familie sunt 644; contribuabili 700; case 524.

În comună sunt 3 biserici, toate în târgul Cîmpina. Una fondată la anul 1828, reparată la anul 1887, are următoarea inscripție:

«Această sfântă și Dumnezeiască biserică ce prăznuște hramul sf. Troiță, este ridicată din temelie și cu toate că se văd prin prejur cu cheltuiala Dumnealui Căminarului Grigorie Bujoreanul și prin ipistășia și ajutorul Dumnealui Vistierul Radul Ploceanul, în zilele Rușilor, când Grigorie Ghica Voevodul Țarei-Românești era pribeag în Cîmpina, 1828, Iulie 15».

Biserica Adormirea a fost zidită din temelie, la anul 1727, avînd de ctitorî pe Grigorie Bujoreanul și soția sa Maria, cari au hărăzit pentru întreținerea ei a patra parte din moșia Cîmpinei, ce o aveau ca proprietate.

La 1833 s'a rezidit de către Arhimandritul Calinic, starețul sf. mănăstirii Cernica, din fondul moșiei ce lăsase Grigorie Bujoreanul mănăstirii Cernica.

La 1888 s'a mai reparat iar, din cauza unui incendiu ce-i distrusese acoperișul.

La ușa bisericeî este inscripția următoare:

«Această sfântă și Dumnezeiască biserică s'a zidit din temelie și s'a înfrumusețat după cum se vede întru cinstea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu și a sfîntului ierarh Nicolae prin

Sfinția sa Părintele Calinic Arhimandritul, starișul sîntei mănăstirii Cernica, cu cheltuiala D-lui răposatului Grigorie Căminarul Bujoreanul, soția D-lui Maria, fiind-că acești fericiți ctitori a patra parte din moșia Cîmpinei au hărăzit-o Sîntei mănăstirii Cernica, în zilele binecredinciosului Împărat a toată Rusia Nicolae Pavlovici și Mitropolit al Ungro-Vlahiei Chir Chir Grigorie. Anul 1833 Octombrie 14, ajutînd și chir Ștefan sin Albut de aici, epistășind cu osteneala Dionisie Ximnahul Cernicanul și D-lui Vistierul Radul Ploceanul».

A treia biserică are hramul S-ții Voevozi. Toate aceste biserici sunt deservite de 5 preoți, 3 plătiți de stat și 2 de comună.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, comerțul și industria. Sunt aci 4 olari, 30 dulgheri, 10 zidari și 5 rotari. Ei desfac produsul muncii lor în localitate, la târgul săptămînal din Breaza-d.-s., precum și la diferite bîlciri anuale din Telega și Filipești.

Locuitorii s'au împroprietărit la anul 1864, cînd li s'au dat 928 hect. pe moșia Cîmpina, care se poseda în devălmășie de Mitropolia din București, Domnica Căicoianul și Prințul Barbu Știrbei.

Din raportul adresat de Scarlat Crețulescu, Șeful Ministerului Cultelor, către Măria Sa Prințul Alexandru D. Ghica, Caimacamul țarei, se vede că, la anul 1854, între Mitropolia din București și Mănăstirea Cernica, s'a săvîrșit un schimb, prin care Mitropolia dă mănăstirii Cernica, moșia Brănești, din jud. Ilfov, în schimbul moșiei Cîmpina, jud. Prahova, moșie care pe acea vreme se arenda cu 18000 lei vechi anual.

În comună sunt: 92 cai, 10 epe, 418 vaci, 51 bivoli, 38 capre, 665 oi și 912 porci.

Pe râul Doftana, în raionul comunei, este o moară.

Sunt două școli: una de băieți și alta de fete, înființate la 1863. Localul e proprietatea comunei. Cu întreținerea școalelor, statul cheltuește anual 16000 lei. Școala de băieți e frecventată de 114 elevi, iar cea de fete de 118 eleve.

Carte a început să se învețe aci pe la 1835. Știu carte peste 1000 persoane. Despre înființarea școalei, iacă ce găsim în «Curierul Român», No. 39, din 9 Martie, 1839:

«În Martie 1839 (după ce Vodă Ghica vizitase orașul), obștia locuitorilor de la Cîmpina cer a li se da școală, căci răposata Căminăreasă Maria Bujoreanca a lăsat un venit pentru asemenea școală obștească în limba romînă, mai adăugînd că răposata a lăsat ca executor al testamentului pe Arh. Calinic de la Cernica. Cîmpinenii roagă pe Domnitor a-l obliga să facă o nouă școală.

În același an, Domnitorul Ghica vizită școala din acel oraș, în care intrînd, toți elevii cu o detunare de glasuri, îi urară îndelungarea vieții.

D-l Profesor I. P. Brezoianu, cu voia Măriei-Sale, făcu deosebite întrebări școlariilor asupra Aritmeticeî, Gramaticeî, Geografieî, la care, după sigurele răspunsuri ale școlariilor, dovedi deosebita sa sîrguință, după care M. S. cercetă și la caligrafie pe mai mulți, apoi săvîrși mulțumind d-lui profesor de rîvna d-sale. În urmă întorcîndu-se către școlari, le zise: «Vedeți copii că toate piedicile ce vă opreau de a vă folosi și lumina, s'au rupt. Siliți-vă dar și mai mult, ca să fiți o dată folositori neamului și vouă înși-vă.» După aceea se auzi o strigare de o mulțime de glasuri: Să trăești Măria-Ta».

Comuna se întinde pe o suprafață de 1569 hect.

În raionul orașului se presupune a fi mine de sare, căci se găsește multă în pământ, când se sapă puțurile de păcură.

Comerțul se exercită de 17 circiumari; sînt și alte diferite prăvălii cu diferite obiecte de vânzare; hoteluri, cafenele; este o piață destul de bogată și alte diferite stabilimente industriale.

Cîmpina are peste 20 de strade; unele din ele au devenit frumoase prin lărgimea lor, prin plantația și prin poziția lor pitorească.

Orașul are patru barieri: Telega, la E.; Măcelarul, la N.; Gara la V. și Ploești, la S.

Șoseaua națională îi înlesnește comunicația cu comunele: Băești, Breaza, Cornul, Poiana. Altă cale de comunicație este șoseaua Cîmpina-Telega.

Veniturile comunei pe anul 1893—94, au fost de 40615 lei și cheltuielile de 40387 lei.

E brăzdată de dealurile: Curiacul nîmit și Boboc, în partea de N. a comunei și Muscelul, tot la N. Primul servește de pășune și arătură, iar cel de al doilea are pe dînsul numai livezi.

Comuna e străbătută de văile: Prahova, Doftana și Curiacul.

În partea de N. are două lacuri mari: Șipotul, zis al-Bisericeii și Curiacul. În cătunul Măcelarul se află o fîntînă de leac, de unde poporul în ziua de Izvorul-Tămăduirei se duce de ia apă spre a spăla pe cei ce suferă de ochi.

În oraș, mai este o judecătorie de pace, un spital, o farmacie, o stație telegrafo-poștală, reședința unei companii de dorobanți și un stabiliment balnear, pe proprietatea Prințului D. Știrbeiu. (În ceea ce privește

stabilimentul balnear, apele minerale și istoricul lor, v. Gahița.)

La 11 Iulie 1788, oastea Domnului N. Mavrogheni, care avea tabăra la Cîmpina, plecă de aci spre Predeal, și, străbătînd pe la Timeș în Ardeal, se întîlni cu oastea austriacă, unde lovindu-se rău, i-au zdrobit pe Austriaci, luînd o mulțime de soldați și robi, cu steagurile lor, dimpreună și cu tobele.

La 1821, Ipsilante, care se afla la Tîrgoviște, dete poruncă lui Duca, comandantul corpului de oștire din Ploești, să pornească cu oștirea către Tîrgoviște și să îngrijească de proviziuni pentru 1500 călăreți.

Duca tăbări la Băicoi, lăsînd la Cîmpina streji spre a-i da de veste de cele ce s'ar întîmpla în urma plecării lui.

Boerii liberați de Tudor de la Belvedere, plecară spre Brașov. Duca, care primise ordin de la Ipsilante să-i întîmpine și să-i aducă la Tîrgoviște, le eși înainte la Cîmpina. Boerii se înspăimîntară cu atît mai mult că nu se puteau opune lui Duca, care avea întreiți ostași de cît dînsii; se cotizară dar cu toții și răscumpărără cu bani libertatea lor.

Arnăuții rebeli, emigrați în Austria, prinzînd de veste despre plecarea boerilor, eșiră prin munți înaintea lor în cete și se puseră la pîndă pe la strîmtorile munților din Prahova, Muscel și Buzău; ei jefuiră pe fugari.

Boerii reclamară Pașei de la Silistra și Sultanului, care dete ordin către Chehaia-Beî pentru încetarea acestor desordine. Chehaia-Beî puse pe drumul Ploeștilor un Cîrc-Serdar cu 50 neferi de pază, cari se preumblau din vama Predeal până în Cîmpina.

Cîmpina, *fostă vamă* a țării, în secolul trecut, jud. Prahova. Pe vremea domniei lui Alexandru Ghica-Vodă, vama a fost mutată de la Cîmpina la Breaza și de aci la Predeal, în anul 1852.

La Posada era p'atunci a doua controlă vamală și reședința căpitănatului de plăieși. În România veniturile vamale au aparținut «Domnului stăpînitor a toată țara» și se dedeau în arendă. Cel din urmă arendaș al vamei Predeal a fost repausatul Lazăr Kalinderu.

La 1864 vămile au trecut la stat.

Cîmpina, *stație de dr. def.*, jud. Prahova, pl. Plaiul-Prahova, căt. Poiana, pe linia Ploești-Predeal, pusă în circulație la 10 Iunie 1879. Se află între stațiile Băicoi (14 kil.) și Comarnic (14.3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 403.82 m. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 235677 lei, 11 bani.

Cîmpina, *deal*, com. Cîmpina, pl. Prahova, jud. Prahova, pe care se cultivă $\frac{1}{2}$ hect. vie.

Cîmpina, *platoă*, pe care este situat orașul Cîmpina, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Cîmpineanca, *com. rur.*, în pl. orașului, jud. R.-Sărat, așezată pe malul drept al rîului Milcov.

Este așezată în partea de N. a județului, la 40 kil. spre N. de orașul R.-Sărat, și în partea de mijloc a plășei Orașul, la 13 kil. spre N. de comuna Cotești, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Faraone, la 8 kil.; Nolești, la 8 kil.; Mîndrești și Vîrteșcoiu, la 9 kil.; Cîrligele, la 10 kil.

Se mărginește la N. cu co-

muna Pățești (jud. Putna), de care se desparte prin râul Milcovul; la E. cu Focșani; la S. cu comuna Cîrligele, de care se desparte prin valea Dălhăuțul; la V. cu Faraoane și Vîrteșcoi, de care se desparte prin râul Valea-Seacă.

Este o comună din regiunea cîmpului.

Rîurile care o udă sunt: Milcovul, la N., de la N.-V. la S.-E. și cu afluenții săi: pîraiele Pietrosul și Valea-Cireșului prin interiorul ei; Dălhăuțul la S. Sunt 7 puțuri (26—32 m. adîncime) și 2 cișmelc, care se scurg în canalul Focșanilor.

Cătunele, cari compun această comună, sunt: Pîntecești, reședința, în spre V. pe râul Milcovul; Vâlcelele, la E; Parasciiveni, la S.; Slobozia, la mijloc.

Suprafața comunei este de 1370 hect., din cari 500 hect. ocupate de vatra comunei, 870 hect. ale locuitorilor.

Populația comunei este de 395 familii, sau 1111 suflete, din cari 588 bărbați și 523 femei. Știu carte 184 persoane.

În comună sunt două biserici: una, cu hramul S-ții Voevozi, zidită în anul 1835 de locuitori; a doua, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în anul 1843 de Alecu Bălțațul, ajutat de locuitori; amîndouă deservite de un preot și un cîntăreț.

Este o școală de băeți, fondată în 1893 de comună; are un învățător și e frecventată de 20 elevi.

Comuna are 771 hect. pămînt arabil, 98 hect. vii.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Focșani, spre Broșteni și spre Cîrlige-Cotești-Plainești-R.-Sărat.

Comuna are 435 contribuabili. Veniturile sunt de 8974 lei,

24 bani anual și cheltuelile de 8451 lei, 94 bani.

Cîmpineanca, moșie, jud. Brăila, pendinte de com. Cazasul, pl. Vădeni, proprietatea d-lor Sulioti; are o suprafață de 3000 hect., producînd un venit anual de 40000 lei.

Cîmpineanca, pădure, în com. Gherăseni, jud. Buzău, pe moșia Rotunzeni; are 100 hect.

Cîmpinița, sat, face parte din com. rur. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populație de 45 locuitori (20 bărbați și 25 femei).

Cîmpinița, stație de dr. de f., jud. Prahova, pl. Prahova, com. Poiana, pe linia Cîmpina-Doftana. Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 443.52 m.

Cîmpinița, deal, com. Cîmpina, pl. Prahova, jud. Prahova, acoperit cu pădure particulară, supusă regimului silvic, de la 1883.

Cîmpinița, gîrlă, izvoarește de la N.-E. de com. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova, curge spre S.-V. și după ce face o curbă pe la N. de orașul Cîmpina, se varsă în râul Prahova.

Cîmpșorul, sat, face parte din com. Boteni, pl. Argeșelul, jud. Muscel. Este situat în centrul comunei, pe malul drept al râului Argeșelul și la poalele dealului Păducelul. La N. este udat de valea Băneasca. În dreptul satului, pe râul Argeșelul, este o moară. Populația lui este de 297 locuitori (163 bărbați și 134 femei), cu 67 capi de familie.

Cîmpșorul, deal, com. Fometești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Cîmpul, plasă, județul Buzău, mărginindu-se la N. cu plaiul Slănic și plasa Sărata; la V. cu plasa Tohani; la S. cu jud. Ialomița și la E. cu județele Brăila și Rîmnicul-Sărat. Suprafața ei e de 121098 hect., din cari: 94890 arabile, 4323 pădure, 2979 finețe, 15143 izlaz, 4 vie și 3759 șterp. Terenul este un vast șes, întrerupt puțin de malul stîng al râului Buzău și malul drept al râului Călmățuiul, din care cauză partea de teren, coprinsă între aceste două râuri, formează o vale adesea băltoasă, smîrcoasă, cu sărături și nisipuri, ceea ce-i răpește din fertilitate. Apele cari o udă sunt: râul Buzău și râul Călmățuiul cu afluenții lor; lacurile: Costeiu, Bîlhacul, Bentul, Glaveșul, apoi viroagele: Strîmba, Călugăru, etc. și mai multe alte bălți și smîrcuri neînsemnate. Clima e plăcută, dar expusă vînturilor și adesea secetei. Industrie nu are alta, afară de 10 mori de abur, din cari mai însemnată e cea din com. Pogoanele; o cășărie la Luciul și 49 stîne. Toată activitatea locuitorilor e concentrată în munca pămîntului; se cultivă de preferință porumb, orz, grîu, secară, mei, etc. Căi de comunicație are: linia ferată Buzău-Brăila, șoseaua mixtă Buzău-Brăila, șoseaua Buzău-Urziceni, șoseaua Glodeanul-Siliștea-Cilibia, șoseaua Buzău-Albești cu ramificațiile ei și șoseaua Pogoanele-Padina, precum și mai multe drumuri naturale, din cari mai însemnate sunt: Drumul-Ferului, Drumul-Sărei, drumul Buzău-Frindul, pe la Movila-Manciului, etc.

Vite are: 14968 boi, 10993 vaci, 5208 viței, 50 bivoli, 96 bivolițe, 5800 cai, 5284 epe, 1472 mînji, 62150 oi, 121 capre, 44 asini și 9590 porci.

Stupî sunt 630.

Plasa e formată din 22 comune rurale: Albești, Brădeanul, Caragele, Căldărești, Cilicia, Cioranca, Cochirleanca, Costești, Cotul-Ciorii, Găvănești, Gherăseni, Largul, Luciul, Maxenul, Meteleul, Padina, Pogoanele, Săgeata, Scurtești, Smeeni, Tăbărești și Țintești, cu o populație de 33380 suflete, din cari: bărbați însurați 7019, neînsurați 580, văduvi 443, divorțați 15, băeți 9016; iar femeii măritate 7019, văduve 681, fete 8607. Ei trăiesc în 7052 case. Străini sunt: 165 Austro-Ungari, 51 Greci, 9 Izraeliți, 12 Bulgari, 5 Germani și 2 Poloni. Meseriași sunt: 35 lemnari, 2 timplari, 15 rotari, 15 zidari, 14 croitori, 25 cizmarii, 74 fierari, 13 mașiniști, 5 boiangii, 7 jocari și 11 brutari.

În plasă sunt 6263 contribuabili, din cari 349 comercianți români, 44 străini și 3 izraeliți.

Budgetul comunelor e de 108202 lei, 77 bani.

Plasa are 23 școli, din cari 2 de fete, cu un număr de 23 învățători și 2 învățătoare. Școlile sunt frecventate de 1417 elevi și 146 eleve. Carte știu 2428 locuitori. Biserici are 41, deservite de 49 preoți, 40 cîntăreți și 31 paracliseri. Cîrciumi sunt 10. Tîrguri sunt 12.

Cîmpul, *plasă*, din jud. Dolj, numită ast-fel din cauză că fiind situată pe loc șes, coprinde multe cîmpii. Este situată în colțul sud-vestic al județului, pe malul stîng al Dunărei. Forma sa se poate asemăna cu un sector de cerc, ale căruia raze ar fi formate de limitele de N. și E. și al căruia arc ar fi reprezentat prin fluviul Dunărea.

Se mărginește la N. cu plasa Dumbrava d.-j., de care se des-

parte printr'o linie convențională cu direcția de la V.-E., ce pleacă din dreptul jud. Mehedinți până în dreptul com. Moțaței. La E. se mărginește cu pl. Băilești, de care se desparte printr'o linie convențională, cu direcția N.-S. începînd din dreptul comunei Moțaței și mergînd spre S. până la Dunăre (com. Ghidiciul și Rastul). La S. și E. se mărginește cu fluviul Dunărea, care începînd din comuna Cetatea, curge cu direcția de N.-S. până în fața insulei Golenți și de aci se îndreptează spre V. până în dreptul insulei Independența, descriînd un mare arc de cerc cu convexitatea spre această plasă. Din dreptul insulei Independența o ia spre S. până în dreptul com. Desa, de unde se îndreptează direct spre E. până în dreptul com. Ghidiciul. În acest din urmă parcurs descrie un și mai mare arc de cerc cu concavitatea către această plasă. Limita de E. mai este formată, în dreptul jud. Mehedinți și de o linie convențională cu direcția N.-S.

Terenul acestei plăși este șes. Se găsesc însă cîte-va dealuri de înălțime mică, precum dealul Cetatea, în dreptul comunei Cetatea, continuațiune a dealului Dobridorul și un mare număr de movile înșirate pe marginea Dunărei, cari au servit ca puncte de observațiune, în timpul războaielor de la 1828 și 1877 (vezi com. Ciuperceni și Desa).

Această plasă este udată de Dunărea, din dreptul comunei Cetatea până în dreptul comunei Ghidiciul, despărțind această plasă de Bulgaria. Începînd de la com. Cetatea și până la comuna Ciuperceni, malul stîng al Dunărei este mai înalt de cît cel drept, iar de aci înainte malul drept se înalță

mai mult de cît al nostru până la com. Bistrețul, plasa Băilești.

De la comuna Ciuperceni și până la comuna Ghidiciul, se întind, de alungul Dunărei, adevărate dune mișcătoare formate de nisipuri tîrîte de vînturi. Întinderea și năvălirea dunelor care amenințau proprietățile mărginașe lor au fost împiedicate prin plantații de dafini și salcîmi. (Vezi com. Maglavit, proprietatea bisericii Madona-Dudu).

Bălțile cari, cele mai multe sunt formate din revărsările Dunărei, comunică cu acest fluviu, sunt: Maglavit, Moțaței, Golenți, Comani, Ciuperceni, Desa, Topilele-Marî, Topilele-Mici, Mancinița, Tinoasa, Ovesăle, Tunari, Piscul și Poiana. Mai în toate aceste bălți se găsește mult pește.

În Dunăre se află mai multe insule și ostroave: Cetatea, în dreptul comunei Cetatea; Golul, com. Golenți; Calafat, numită Independența de la 1877; Chichinetele-Mic, în dreptul Calafatului; Bogdanul, com. Ciuperceni; Alicul, com. Desa.

Plasa Cîmpul coprinde 15 comune, cari sunt: Basarabi, Ciuperceni, Calafat (com. urb.), Cetatea, Desa, Dobridor, Fîntîna-Banului, Ghidiciul, Hunia, Maglavit, Moțaței, Piscul, Poiana, Tunari și Smîrdan.

Înainte de 1892, cînd s'a făcut noua împărțire administrativă, coprindea Sudul plăsei Dumbrava-d.-j. și o parte din plasa Băilești, cu comunele: Cornul, Corlatele, Risipiți, Rudari, Galicea-Mare, Galiciuica, Giubega, Caraula, Orodulul, Poenița și Poiana-Plenița.

Întinderea plăsei e de 945⁶² hect.

Populațiunea plăsei Cîmpul e de 13685 capi de familie, sau 54724 suflete, din cari 28633

bărbați și 26091 femei. Știu carte 6495 persoane, nu știu 48229.

Numărul caselor și al bordelelor e de 14265.

Reședința plășei e în com. urb. Calafat; tot în Calafat se află și reședința judecătoriei de ocol.

În plasa Cîmpul sunt 19 biserici, din cari 14 de zid și 5 de lemn, deservite de 16 preoți parohii, 6 preoți supranumerari, 23 cîntăreți și 2 paracliseri.

Instrucțiunea primară se predă de 4 institutori și 24 învățători, precum și de 4 instituatoare și 3 învățătoare. Localuri de școli sunt 25, din cari 13 mixte.

Numărul copiilor cari frecuentă școalele din această plasă este de 1924, din cari 1570 băieți și 354 fete, din 8958 copii în vîrstă de școală.

Plasa produce cereale de tot felul și sînețe, precum și vinuri bune (Caraula și Plenița); iar din Dunăre și lacuri se prinde pește, care produce mult venit locuitorilor și comerțului.

Localitățile cele mai principale din plasă sunt: Calafatul, care e port mare la Dunăre și face comerț însemnat cu cereale. Aci ancorează vasele plutitoare pentru import și export. Are o căpitănie de port, vamă, biurou telegrafo-poștal.

Cetatea și Maglavitul, de și comune rurale, au o mică schelă pe Dunăre, pentru încărcarea cerealelor.

Locurile istorice din plasă sunt: Calafatul, care prin pozițiunea sa geografică-topografică, a avut în toate timpurile o mare însemnătate strategică; el a fost teatrul mai multor războaie între Ruși și Turci (1828 și 1835); între Romîni și Austriaci (1790); între Romîni-Ruși

și Turci la 1877, cînd de aci s'a tras primul foc asupra Vidinului.

Poiana și Ciuperceni au însemnătate tot din războiul din 1877—78. Desa, Plenița și Maglavitul au în jurul lor ruine antice, romane și dace.

La localitatea care poartă azi numele de Basarabi a existat mult timp un tunel cît putea să treacă un om singur; tunelul se credea a fi din timpul Hunilor, pe unde, zice tradiția, se strecurau ei în ascuns și făceau devastațiuni în țară. Localitatea din această cauză se numește Hunia.

La localitatea Desa se află un izvor de apă minerală, neexploatat, a căruia apă e de mult folos locuitorilor.

Prin această plasă trec: calea ferată Craiova-Calafat; calea județeană Craiova-Calafat prin Golenți și Calafat, cu ramura laterală Calafat-Poiana; calea județeană Craiova-Cetatea; calea comunală Cetatea-Calafat prin Fîntîna-Banului, Hunia, Maglavit și Basarabi; calea comunală Calafat-Ciuperceni-Moțăței prin Desa și o mulțime de alte căi comunale, servind comunelor între ele.

Cîmpul, *plasă*, în jud. Ialomița, situată în partea de N.-V. a județului.

Până la anul 1832, jud. Ialomița fusese împărțit în 7 plăși și comunele plășei Cîmpului făceau parte din trei plăși: din plasa Gîrbovi, care coprindea sate și din jud. Buzău, din pl. Jilavele, care coprindea sate ce astăzi sunt în jud. Prahova și din pl. Dridul, cu sate ce sunt în jud. Ilfov. La 1832, jud. Ialomița s'a împărțit în 4 plăși, iar comunele din prejurul târgușorului Urziceni au format pl. Cîmpului.

Plasa Cîmpului se mărginește

la E. cu pl. Ialomița-Balta, de care se desparte printr'o linie dreaptă, ce pleacă din limita de S. a județului Buzău, spre E. de satul Grindul și atinge riul Ialomița spre E. și aproape de satul Malul. De aci limita merge pe cursul rîului până în siliștea satului Vadul-Pietros și apoi spre S. până în Valea-Seacă. Limita plășei despre S. merge din satul Valea-Seacă spre V. până în jud. Ilfov. Limita de V. o formează riul Prahova, lîngă satul Patru-Frați, apoi riul Ialomița, până lîngă satul Moldoveni, de unde apucă spre S.-E. în linie dreaptă până în dreptul satului Valea-Seacă. Limita de N.-V. merge din riul Prahova spre N.-E., până lîngă satul Boldescu din jud. Prahova, de unde pleacă limita de N., care se termină lîngă satul Grindul, despărțind pl. de jud. Buzău.

Terenul plășei este puțin accidentat. Deosebit de văile: Săpunari, Ileana, Sărata și Plopului, cari sunt mai pronunțate și cari taie cîmpia plană, nu este de cît coasta rîului Ialomița, cu înălțimea de la 30—50 metri, care se întinde pe partea dreaptă a rîului și formează o largă luncă, care în unele puncte e în lățime de peste patru kil.

Prin această plasă curg rîurile: Ialomița, care udă terenul plășei de la V. spre E.; Prahova, care o udă pe o mică întindere, despărțind-o de jud. Ilfov; pîriul Sărata, ce-și ia curgere de pe valea Sărata din jud. Buzău și curge despre N. spre S.; în fine pîriul Ghighiul. Lacuri mai însemnate sunt: Jilavele, Urziceni, Cioara, Lehiul și Săpunari.

Sunt în plasă 23 comune, formate din 42 sate și anume:

1. *Urziceni*, cu târgușorul Urziceni și satul Cotorca.

2. *Gîrbovi*, cu satele: Gîrbovi și Bozianca.

3. *Grindul*, cu satele: Grindul și Grindași.

4. *Armășești*, cu satele: Armășești și Rădulești.

5. *Bărbulești*, cu satele: Bărbulești și Poșta.

6. *Manasia*, cu satul Manasia.

7. *Alexeni*, cu satele: Alexeni și Pupăzeni.

8. *Broșteni-Noș*, format dintr'un singur sat.

9. *Malul*, cu satele: Malul, Broșteni-Vechi și Cioara.

10. *Filavele*, cu satele: Slătioarele și Jilavele.

11. *Moldoveni*, cu satele: Moldoveni, Panțoiul și Patru-Frați.

12. *Coșoreni*, format dintr'un singur sat.

13. *Borănești*, cu satele: Borănești și Sintești.

14. *Speteni*, format dintr'un singur sat.

15. *Bărcănești*, format dintr'un singur sat.

16. *Eliza - Stoenesti*, format dintr'un singur sat.

17. *Condești*, format dintr'un singur sat.

18. *Ulești*, format dintr'un singur sat.

19. *Frumușica*, cu satele: Brătia, Pîrlitul, Panduri și Frumușica.

20. *Axintele*, cu satele: Axintele și Bărbătești.

21. *Arțari*, cu satele: Arțari și Vlăiculești.

22. *Ștefănești*, cu satele: Odaia și Ștefănești.

23. *Lehliul*, cu satele: Săpunari și Lehliul.

După statistica din 1891, s'a constatat că populațiunea plășei este de 36962 locuitori, cu 9372 capi de familie și 27590 membrii de familie, din cari 18768 bărbați și 18194 femei;

sunt 10097 agricultori; 322 meseriași; 9 industriași; 309 comercianți; 128 avînd profesiuni libere; 809 muncitori și 857 servitori.

Știu carte 5653 persoane; nu știu 31309.

Pămîntul de cultură al plășei este pămînt negru argilinos și produce mult grîu, porumb, orz, ovăz, secară, fasole, tutun, etc., de aceea arenda moșilor plășei este mai mare de cît în cele-lalte plăși ale județului. Pe amîndouă țărmurile rîului Ialomița și prin Sudul plășei, sunt păduri de diferite esențe, bune pentru foc și lucru. Pășunile sunt mai restrînse, din cauza întinderii ce se dă agriculturii, totuși în anul 1887 erau 72479 capete de vite, și în 1888 erau 81217.

Producțiunile plășei se transportă, cu căile ferate București-Fetești, Ploești-Buzău și cu carele, în București și în porturile: Oltenița, Călărași și Gura-Ialomiței. Micul comerț se face cu băuturi, coloniale și manufacturi, în fie-care comună și cu deosebire în târgușorul Urziceni, unde se face târg săptămînal și două târguri anuale de vite.

Căi de comunicație în această plasă sunt: șoseaua națională împietrită, ce pleacă din Urziceni, trece prin satul Coșoreni și duce spre București și șoseaua județeană, ce pleacă tot din Urziceni spre Slobozia.

Subprefectura e cu reședința în Urziceni.

În Urziceni este un spital înființat de județ.

Venitul anual al comunelor din plasă e de 136433 lei, 06 bani și cheltuelile de 129781 lei, 82 bani.

Instrucțiunea se predă în 34 școli primare rurale la 1136

elevi și 284 eleve, de 34 învățători și învățătoare, din cari 15 retribuiți de stat și comună, iar cei-lalți de comună și județ. În com. Armășești este o școală de agricultură practică și de meserii cu internat pentru băieți și fete. (V. acest nume).

În plasă sunt 38 de biserici, cu 115 deservenți.

Statul posedă în această plasă 6 proprietăți: Grindul, Cotorca, Odaia - Protopopului, Broșteni-Vechi și Gîrbovi.

Cîmpul, *plasă*, în jud. Mehedinți, ce-și ia numele de la frumoasele și întinsele cîmpii ce posedă. Se întinde în partea de S. a județului și se mărginește: la E. cu jud. Dolj; la S. cu Bulgaria, de care e despărțită prin fluviul Dunărea; la V. cu plasa Blahnița; și la N. cu pl. Dumbravă.

Această plasă coprinde 21 comune și anume:

1. *Almăjelul*, cu cătunul Almăjelul.

2. *Braniștea*, cu cătunele: Branștea și Goanțul.

3. *Corlățelul*, cu cătunul Corlățelul.

4. *Cașmirul*, cu cătunele: Cașmirul și Aurora.

5. *Darvari-de-Fos* cu cătunul Darvari-d.-j.

6. *Dobra*, cu cătunele: Dobra, Ostrovul și Cosanda.

7. *Drîncea*, cu cătunele: Drîncea și Cearîngul.

8. *Gîrla Mare*, cu cătunele: Gîrla-Mare și Atîrnați.

9. *Gemeni*, cu căt. Gemeni.

10. *Izimșea*, cu cătunul Izimșea.

11. *Obîrșea*, cu cătunul Obîrșea.

12. *Oprișorul*, cu cătunul Oprișorul.

13. *Prisăceaua*, cu cătunele: Prisăceaua și Scorila.

14. *Pristolul*, cu cătunele :
Pristolul și Insurăței,

15. *Punghina*, cu cătunul
Punghina.

16. *Recea*, cu cătunul Recea.

17. *Salcea*, cu cătunul Salcea.

18. *Valea-Anilor*, cu cătunele:
Valea-Anilor și Rudari.

19. *Vînători*, cu cătunul Vînă-
tori.

20. *Vlădaia*, cu cătunele:
Vlădaia și Ștircovița.

21. *Vrata*, cu cătunul Vrata.
Reședința plășei e în comuna
rurală Vînători.

Suprafața totală a plășei Cîmpul este de 79497 hect., din care 36000 hect. sunt cultivabile, 10000 cu păduri, 1456 cu vii și restul necultivable.

În această plasă, statul posedă trei moșii, aducînd un venit anual de lei 121500.

În plasă sunt 18 școli și 26 biserici.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, cultura viei, iar cei de pe marginea Dunărei, cu pescuitul din Dunăre.

În plasă se produce în mare cantitate: porumb, secară, grîu, orz, ovăz, etc.

Vin renumit este cel produs de viile de pe dealul Golul-Drîncei.

Localități istorice în această plasă sunt: Cleanovul, Pristolul, Gîrla-Mare, Almăjelul și altele.

În plasa Cîmpul sunt 2 bîlciuri anuale mai principale; al Corlățelului și al Cleanovului. Plasa Cîmpul are o mică schelă, la marginea Dunărei, la Gîrla-Mare, pentru încărcatul cerealelor.

Cîmpul, *plasă*, jud. Prahova. Se mărginește la E. cu jud. Buzău, de care se desparte printr'o linie oblică, dusă dela N. la S. și care trece pe la E. de com. Adîncata, Ciorani-d.-j., Ciorani

d.-s. și Fulga; la N. se mărginește cu plasa Cricovul, de care se desparte printr'o linie curbă, dusă din limita județului Buzău (E.), până la plasa Crivina (V.), care trece pe la N. de comunele Parepa și căt. Trestieni, tăind pîriul Cricovul-Sărat, care curge printre aceste comune; la V. se mărginește cu plasa Crivina, de care se desparte printr'o linie aproape perpendiculară, dusă de la N. la S. și care trece pe la V. de comunele Buda-Palanca și Balta-Doamnei, oprindu-se în riul Ialomîța; la S. se mărginește cu județul Ilfov, de care se desparte puțin prin riul Ialomîța și cu parte din pîriul Cricovul-Sărat, precum și printr'o linie convențională dusă pe la S. de com. Hătcărăul.

Din punctul de vedere administrativ, pl. Cîmpul se compune din 16 comune rurale, adică: Adîncata, Balta-Doamnei, Buda-Palanca, Ciorani-d.-j., Ciorani-d.-s., Ciupelnița, Cornurile, Ciumați, Drăgănești, Fulga, Gherghița, Hătcărăul, Netoți, Parepa, Sălciile și Sicrita.

Reședința plășei e în com. Drăgănești, căt. Drăgănești.

Cele mai populate comune din plasa Cîmpul sunt: Ciorani-d.-j., Fulga și Gherghița, apoi vin comunele: Sălciile, Drăgănești și Adîncata. Cele mai puțin populate sunt: Ciupelnița, Sicrita, Cornurile și Ciorani-d.-j.

Terenul acestei plăși e prielnic agriculturii. Dintre toate plășile județului s'ar putea zice că numai plasa Cîmpul este exclusiv agricolă. Locuitorii sunt cu totul deață agriculturii și cultivă pămîntul cu oare-care îngrijire.

Iarna, ei se îndeletnicesc și cu alte meșteșuguri, precum:

facerea de oale, străchini, rogojină, roate, fringhii și altele.

Populația plășei e de 15216 locuitori, din cari 4170 contribuabili.

Rîuri principale sunt Ialomîța și Cricovul-Sărat.

Această plasă s'a împărțit în 16 parohii, avînd și 8 filiale:

1. *Parohia Ciumați*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Olari, Ciumați și Finari.

2. *Parohia Balta-Doamnei*, cu biserica parohială Sf. Împărați, compusă din cătunele: Curcubeul, Lacul-Turcului și Bîrla.

3. *Parohia Gherghița*, cu biserica parohială Sf. Procopie, compusă din cătunele: Independența, Ungureni și Malanucul, și avînd ca filiale bisericile: Sf. Dumitru, Adormirea și Sf. Haralambie.

4. *Parohia Hătcărăul*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din cătunul Tufari.

5. *Parohia Buda-Palanca*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

6. *Parohia Netoți*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Trestieni-d.-s. și Zănoaga, avînd filială biserica Sf. Trei-Erarhi.

7. *Parohia Drăgănești*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Meri, Baraictarul, Belciugul, avînd ca filiale bisericile: Sf. Nicolae și Adormirea.

8. *Parohia Sicrita*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

9. *Parohia Ciupelnița*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Trestieni-d.-j., Cornul-d.-s. și Cornul-d.-j. (com. Cornurile), avînd ca filiale bisericile: Adormirea și Duminica-Tuturor-Sfinților.

10. *Parohia Sălciile*, cu biserica parohială S-ții Împărați.

11. *Parohia Ciorani-d.-j.*, cu biserica parohială Adormirea.

12. *Parohia Parepa*, cu biserica parohială Schimbarea-la-Față, compusă din cătunul Rușani.

13. *Parohia Adîncata*, cu biserica parohială Adormirea.

14. *Parohia Fulga-d.-s.*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

15. *Parohia Fulga-d.-j.*, cu biserica parohială Sf. Haralambie.

16. *Parohia Ciorani-d.-s.*, cu biserica parohială Adormirea.

Cîmpul, sat, face parte din com. rur. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Are o populație de 238 locuitori (112 bărb. și 126 fem.)

Cîmpul, poiană, com. Zăvoeni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Cîmpul, pîrîiaș, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul. Izvorește din muntele Fînețele și se duce în Slănic pe stînga.

Cîmpul-Apei, pîrîu, în com. rur. Prisăceaua, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Cîmpul-Ascuns, cîmpie, în jud. Vlașca, pe proprietatea Iași, pendinte de căt. Strîmba-d.-j.

Cîmpul-Brezei, platoș, pe care este așezat satul Breaza-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova; are o poziție frumoasă.

Aceast platoș este tăiat în lung de șoseaua națională Ploești-Predeal.

Cîmpul-Cernei, loc izolat, la N. comunei Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Cîmpul-Colentinei, cîmpie frumoasă, județul Ilfov, în vale de mănăstirea Plumbuita. Aci, la

anul 1830, s'a făcut sfințirea steagurilor și armelor miliției naționale. La anul 1834, tot aci s'a săvîrșit jurămîntul credinței ostășești.

Cîmpul-Foamei, cătun, comuna Arcani. plaiul Vulcanul, județul Gorj. E situat pe șes, la S. de com. Arcani și în albia pîrîului Jaleșul. Are o suprafață de 590 hect., din cari 253 hect. pădure, 230 hect. locuri arabile, 35 hect. fînețe, 35 hect. vii și 37 hect. livezi de prună.

Are o populație de 131 familii, sau 832 suflete, din cari 4 familii Țigani. Sunt 92 contribuabili.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 5 căruțe cu cai și 56 care cu boi.

Numărul vitelor e de 540 capete. Stupii sunt 60.

Prin cătun trece șoseaua comunală, care-l pune în legătură spre S. cu com. Stolojani, iar la N. cu com. Arcani.

În cătun se află 5 mori pe apa Jaleșului, 27 pive, 10 puțuri și 2 fîntîni.

Are o biserică de zid, fondată la anul 1872, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cîmpul-lui-Albeață, deal, în comuna Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat în spre S.-V. ramurei Cernegura, lîngă satul Çalul.

Cîmpul-lui-Covrig, deal, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat în spre N.-V. de ramura Cernegura.

Cîmpul-lui-Dan, loc izolat, comuna Călimănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cîmpul-lui-Dragoș, V. Tîrgul-Pășcani, jud. Suceava.

Cîmpul-lui-Neguț, poiană, la E. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Cîmpul-Luptei, loc, pe teritoriul satului Virful-Cîmpului, în hotar cu satul Ionășani, com. Virful-Cîmpului, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu. Numirea această e păstrată prin tradițiune, din timpul cînd s'a făcut crunta sfărîmătură a oștilor polone sub Regele Albert, de către Moldovenii conduși de Stefan-cel-Mare. După această biruință, eroul Moldovei se retrase la tîrgul Dorohoiu, pentru a se odihni și făcu mare serbare, mulțumind lui Dumnezeu, în biserica făcută de el, cu hramul Sf. Nicolae. Osemintele ce se descopăr din cînd în cînd prin rupturile ce le face Siretul, în malurile din această parte și despre Dobronăuși, sunt ale luptătorilor căzuți în acel război.

Cîmpul-Mare, com. rur., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E situată pe malul stîng al rîului Oltul și pe valea rîului Cungrea-Mare. Se compune din două cătune: Cîmpul-Mare și Vlîngărești.

Are o populație de 260 familii, sau 708 suflete, din cari 149 contribuabili.

Aci e reședința plășei Oltul-d.-s.

Pămîntul de cultură e parte șes, parte deluros; sunt 300 hect. arabile și 250 hect. pădure.

Comuna e legată cu cele l'alte com. de pe valea Oltului prin șoseaua județeană principală. Aci se face bilciu de patru ori pe an, la 9 și 25 Martie, 29 Iunie și 15 Octombrie.

Are o școală înființată la 1896, și frecventată de 29 elevi. Cu întreținerea ei, statul cheltuiește 756 lei anual. Sunt 2 biserici,

deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Pe râul Olt sunt 2 mori de măcinat; pe apa Cungrea este una.

Locuitorii au: 360 vaci și boi, 42 cai, 960 oi, 35 capre și 370 rîmători.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2684 hect. Locuitorii împroprietăriți la 1864 sunt 160, pe 470 hect.

Cîmpul-Mare, cîtun, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Iupca.

Cîmpul-Mare, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cîmpul-Mare, localitate, județul Argeș, pl. Oltului, pendinte de com. rur. Cremenari. Aici se face anual două bilciuri mari, la 9 Martie și la Înălțarea-Domnului.

Cîmpul-Mare, cîmpie, în com. rur. Prunișori, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîmpul-Mare, cîmpie, ridicată d'asupra satului Bobaița, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cîmpul-Mare, deal și punct trigonometric de observațiune, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna; ține de Culmea-Gordeanului.

Cîmpul-Mare, deal, în raionul com. Cîmpul-Mare, plasa Oltul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 17 hectare vie.

Cîmpul-Mare, loc arabil, în raionul com. Găiceana, pl. Berheci, jud. Tecuci.

Cîmpul-Mare, podiș, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana.

Cîmpul-Părului, moșie a statului, în jud. Romanai, arendată pe 1887—88 cu 21100 lei.

Cîmpul-Războiului, loc, pe culmea dealului Podriga, în satul cu același nume, com. Drăgușeni, pl. Bașeu, jud. Dorohoi. Numire păstrată prin tradițiune, de la războiul urmat aici între frații Iliș și Ștefan, fiii lui Alexandru-cel-Bun, Domnul Moldovei, pentru scaunul domniei.

Intre multele războaie urmate între acești doi frați, Letopisețul Moldovenesc scrie despre cel de al treilea război următoarele:

«După aceea fără zăbavă s'au mai ispitit Iliș-Vodă, de au mai intrat în țară cu oaste leșească, și i-au eșit înainte Ștefan-Vodă la Podrag; unde lovindu-se oștile, au pierdut Iliș-Vodă războiul».

Se vede lămurit din această descriere că localitatea Podriga, din vechime se numea Podraga, și că ea ar fi rămas necunoscută astăzi, dacă prin tradițiune nu s'ar fi păstrat urmele războiului dintre acești doi frați.

Cîmpul-Văcăreștilor, loc izolat, com. Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vilcea.

Cîmpului (Movila-), movilă, județul Brăila, pe ulița Giurgeni, din satul Insurăței.

Cîmpului (Valea-), pîrîu, jud. Putna. Izvorește din Dealul-Mare și se varsă în Șușița, între Varnița și Repedeia.

Cîmpului (Valea-), vale, jud. Prahova; udă partea de V. a cîmpului Brezei; se îndreaptă spre E.; deschide o prăpăstioasă vale numai de stînci, numită Vijitoarea, din cauza zgomotului ce face apa cînd cade din

stîncă în stîncă. Ia naștere din muntele Vrăbiești și se varsă în râul Prahova, pe țărmul drept, între comunele Breaza-d.-j. și Breaza-d.-s.

Cîmpulungul, oraș, capitala județului Muscel, situat cam în centrul județului.

Este așezat la 45°, 16', 0" latitudine B. și 42°, 42', 33" longitudine E. Cîmpulungul se află la 493 m. d'asupra Bucureștilor și la o înălțime de 580 m. d'asupra nivelului Mării-Negre.

Orașul are o lungime de 5 kil., o lățime de aproape 1 kil. și o formă pentagonală.

Periferia orașului este cea următoare:

Laturea de E., începînd din hotarul de jos al Nămăeștilor, merge la biserica din Valea-Mare, de unde dă în marginea Bogăteștilor și d'aci în Valea-Romîneștilor, apoi în Mățăul, până la Groșani.

Laturea de S. începe din marginea Mățăului și se înjugă cu marginea Poenarilor; d'aci se întinde pe lîngă Grădiștea și Valea-Unchiașului și merge pe lîngă Godeni până dă în marginea Berevoeștilor.

Laturea de V. începe din Berevoești și merge înainte de se vecinește cu Oțelul, Rîndea și Albești.

Laturea de N. începe din Albești, dă în apa Bughii, apucă spre E., pe lîngă Voinești și se vecinește mai sus cu moșiile Bărăției, a Lereștilor și cu Lalul.

Privită din înălțime, pozițiunea orașului este una din cele mai pitorești. Cîmpulungul este așezat pe un platoșu dintre două dealuri, numite Muscele, și pe malul drept al râului Tîrgul. Este străbătut prin centru de un canal făcut anume pentru curățirea străzilor și pentru stin-

gereea incendiilor. La S. are un chei solid de piatră, care servește pentru apărarea șoselei de furia râului Tîrgul.

Sub Matei-Basarab, Cîmpulungul era împărțit în suburbiile:

Scheiul (numită ast-fel de la Scheeni); Valea (după vîlcușul ce curge prin tîrg, de la care și biserica și-a luat numele de Valea); Marina (după hramul bisericeii); Sf. Nicolae-din-Sus (după hramul bisericeii); Bradul (după un brad bătrîn din curtea bisericeii, căzut la 1821); Popa-Savu (după fondatorul bisericeii din capul tîrgului); Tîrgul (de la tîrgul orașului); Marginea, Popa-Stoica, Popa-Ene, Sf. Gheorghe și Malul. În cartografia de la 1831, aflăm Cîmpulungul împărțit în mahalalele: Scheiul, Popa - Savu, Biserica-Domnească, Șubești, Sf. Gheorghe, Curelari, Malul, Mărcușul, Bărbușa, Vișoiul și Bughea.

Sunt patru strade principale: Strada Negru-Vodă (care începe de la Mănăstire până în Schei); Strada Rîului, numită ast-fel de la râul ce udă Cîmpulungul în toată lungimea lui (începe de la Țigănie și merge până la foasta locuință a lui Petre Oncea Patraulea); Strada Matei-Basarab (începe de la Sf. Gheorghe și merge pe lângă Șubești, Sf. Treime, Sf. Ilie, Bradul, până la casa răposatului Protopop Iacoveanu), și Strada Gruului, care merge pe sub dealul cu același nume.

Toate aceste strade sunt îndreptate paralel în lungul orașului și trec prin centrul lui. Ele sunt pavate parte cu bolovanii de Rucăr; trotuarele sunt pardosite cu macadam și curat întreținute.

Dintre ulicioare vom enumera pe cele mai populate:

Lazăr, Mircea-Vodă, care începe de la casa răposatului Popa Țirială și merge pe lângă Biserica-Domnească până la piață; Jianu, în memoria primului profesor de românească al școlilor naționale din Cîmpulung; Socol, în amintirea tragiceii morți a lui Socol; a-Fierarilor, Calea-Băilor, Bărăție, Primăriei, Fundeni, Chirca, Vișoiu, Sf. Gheorghe, Closter, Albești, Crucea-de-Piatră, Calea Dobroestiilor, Nămăești, etc. Celelalte strade au primit numirea bisericeilor săi a proprietarilor de căpitanie.

Următoarele strade sunt plantate cu arbori: Negru-Vodă, (în dreptul bisericeii Sf. Nicolae); a-Fierarilor; Șoseaua Cîmpulung-Albești, cu începerea din str. Matei-Basarab.

Orașul are trei bariere: Scheiul, Flămînda și Mărcușul.

În Cîmpulung sunt trei piețe: Piața Sf. Ilie, situată între strada Matei-Basarab și Mircea-Vodă, cu hală și gherete, unde se face tîrg săptămînal în toate Sîmbetele, Scheiul și Piața Județelor. În spatele mănăstireii, în zilele de la 17—28 Iulie, se face un tîrg anual, numit Sf. Ilie și care, de obicei e mult animat.

Acest tîrg aduce comunei un venit însemnat.

Înainte de 1633, bîlciul Sf. Ilie se făcea pe locul comunei, în dosul bisericeii Sf. Ilie.

Tradiția spune că în timpul de emigrare la munți, (de frica barbarilor) zborul acesta se muta și el pe plaiuri; astfel, în plaiul Dîmbovița este un munte cu acest nume, care, se crede, că și-ar fi luat numele de la zborul ce s'a făcut în timp de cîțiva ani pe creasta lui.

Un înscris de vînzare, vechiu și care după indicațiunea răposa-

tului C. D. Aricescu, se află în posesiunea unui sătean din Rucăr, zice «și am băut adălmășul la zborul lui Sf. Ilie, aici-sus, pe creasta plaiului Sf. Ilie».

Matei-Basarab prin hrisovul său din 10 Aprilie 1755 (1647) mută zborul acesta de pe locul comunei, pe locul mănăstireii, legînd prin testament «a nu plăti orășenii vamă de nici-unele din cîte ar vinde, ori ar cumpăra la acest zbor».

La început, venitul tîrgului era neînsemnat. Pe la 1855 aducea aș peste an, folos ca de 2000 lei vechi; iar azi aduce 6—8000 lei. Locul a fost cedat comunei de stat.

Orașul se împarte în 4 colori sau comisii: Coloarea de galben coprinde Scheiul și Vișoiul, său partea de N. a orașului; Coloarea de Roșu coprinde partea din centru său Tîrgul; Coloarea de Verde partea de S. său Mărcușul; Coloarea de Albastru, coprinde Bughea-de-Sus și Malul său Bughea-de-Jos.

Populația orașului (1897) se urcă la 11244 locuitori, din cari 10954 ortodoxi și 290 de alte religii; din aceștia sunt aproape 5000 de contribuabili.

În anul 1897 s'a născut 501 copii (230 băieți și 263 fete) iar decese au fost 319.

Căsătorii au fost 113.

Între edificiile orașului numărăm: școlile primare de băieți și cele de fete, gimnaziul, școala normală (frumoasă construcție recentă), spitalul județean, prefectura, primăria, casa creditului agricol, cazarma reg. 30 de dorobanți, cazarma călărașilor, poșta și telegraful, diferele oteluri, etc.

În Cîmpulung se află un muzeu: «Negru-Vodă», recunoscut de Ministerul Instrucțiunii publice, și care se află instalat în tra-

pezăria mănăstirei Negru-Vodă din oraș. Muzeul are ca dotă:

a) diferite pisanii, parte pe pietre tumulare, parte pe cruci și ornamentațiuni din piatră sau lemn, cari s'aŭ aflat prin curțile și tindele bisericilor mănăstirilor din județ;

b) icoane de pictură bizantină;

c) pergamente;

d) deosebite obiecte, ca: cruci, săgeți, iconițe, monede, călimări (din epoca fanarioților), topoare preistorice, oseminte pietrificate (de animale antideluviane) și diferite exemplare de minerale.

Sunt 19 biserici: Mănăstirea Cîmpulung, situată în strîmtoarea intrării orașului spre S. Pre cît se vede din ruinele ce mai există în partea dreaptă, se presupune că odată a servit de apărarea orașului, iar clopotnița de observator. E așezată între două culmi de munți înalți și este udată de Rîul Tîrgului. Ea s'a fondat de Radu-Negru și s'a restaurat, pe la anul 1633, de Mateiu-Basarab, tot cu acele pietre, înzestrînd-o cu moși. La 1819 a fost dărimată de cutremur și la 1832 s'a restaurat de stat.

Această biserică a fost transformată de Mateiu-Basarab în mănăstire de călugări.

La această mănăstire sunt:

1. Piatra mormîntală a lui Nicolae Vodă Basarab, purtînd următoarea inscripțiune slavonă, din 16 Noembrie, 1364, ce o dăm în traducere, după d. Profesor Grigore Tocilescu:

În luna Noembre, 16 zile, răposat-au marele și de sine stătătorul Domn Ion Nicolae Alexandru Voevod, fiul marelui Basarab Voevod, la anul 6873, indictionul al III-lea, vecinica lui pomenire».

Această piatră (lungime 1 m.

04, lățime 0.90, grosime 0.04) se păstrează în interiorul bisericeii (narthex), la dreapta intrării, sub jețul regal, fiind așezată pe un postament. Este una din cele mai vechi inscripțiuni slavone din România, ce a ajuns până la noi; ea nu a rămas necunoscută lui Șincai, care o menționează însă sub o dată greșită, (1366).

2. Pisania mănăstirei Cîmpulung din 1636, în care se vorbește despre primul fondator «Radu-Negru Voevod, carele a fost din început descălecător Țărei-Romînești și din început a fost cursul anilor de la Adam 6723 (1215)».

3. Idem, din anul 1636, în care se menționează privilegiile orașului Cîmpulung, după cum a fost din timpul lui Radu Negru-Vodă.

4. Idem, din 1827, a lui Grigorie Vodă Ghica, vorbindu-se despre preînnoirea mănăstirei cu ziduri nouă.

Aceste 3 pietre sunt încastate pe peretele din față al bisericeii.

5. O piatră mormîntală în curtea mănăstirei lîngă zidul despre stînga al bisericeii, cu inscripțiuni în limba romînă.

6. Pisania de la paraclis din 1718.

7. Un chivot de argint pôleit cu aur, reproducînd în miniatură forma vechie a bisericeii, lucrare remarcabilă din începutul secolului al XVII-lea. Obiectul a fost dăruit mănăstirei de către Mateiu-Vodă Basarab și soția sa Elena, după cum se arată din inscripțiunea slavonă, cu data 7150 (1641), Decembrie 25, ce se află zugrăvită cu aur pe smalț.

8. O cățuie de argint, de formă vechie, cu două picioare și cu inscripțiunea slavonă-romînă, din

1657, din care se vede că a fost hărăzită mănăstirei Cîmpulung de către un Gheorghe și soția lui Stanca, cu copiii lor.

9. O evanghelie romînă din 1682, ferecată în argint; scoarțele aŭ pe ele cizelate diferite scene din vieța lui Christos, cu inscripțiuni grecești d'asupra-le.

10. În inventariul mănăstirei figurează și un epitrahil de la Mateiu-Vodă Basarab.

Aștă zi această mănăstire a rămas ca simplă biserică de mir, servind de catedrală orașului; se administrează de un îngrijitor cu rangul de arhimandrit și se întreține de stat. În curtea bisericeii se află un paraclis și alte multe clădiri.

Clopotnița bisericeii este o zidire gigantică, avînd o înălțime de 32 metri și o lățime de 12 metri. Este de cărămidă, lucrată solid și artistic.

Biserica Domnească s'a zidit de Doamna Chiajna și de fiul ei Petru, în anul 1567. Nu mai păstrează nimic, nici din forma sa vechie arhitecturală, nici din pisania și pietrele sale tombale. Ea s'a reparat la 1721 și apoi la 1889, cînd, la 30 Iulie, acel an, s'a și tîrnosit.

Privilegiile Bisericeii Domnești, acordate ei de Mircea II și de succesorii lui, erau:

Preoții se scuteau:

De tributul preoțesc și de ploconul vlădicesc, cum și de toate rînduelile coborîte de la Mitropolie;

De oerit, dijmărit, vinerit, căminărit, etc.

Fie-care din cei trei preoți ai bisericeii erau scutiți pentru 80 rîmători, 80 stupi și 100 oi (hrisovul lui Mihail Suțu). Toate acestea se fac dar.

Biserica s'a zugrăvit din nou și odorele s'aŭ preînnoit. Posează numai 5 icoane vechi și o

cruce frumoasă îmbrăcată în argint cu inscripțiune grecească din anul 1625. Între icoane este aceea a Domnului Hristos, care se datorește vestitului zugrav cîmpulungean din veacul trecut, Șerban Diaconul.

Biserica Sf. Nicolae din Tîrg, s'a zidit pe la 1570 și s'a reparat la 1670 și 1700. Această biserică posedă o piatră cu inscripțiune grecească din anul 1707, un fragment sculptural incastat în zid și o evanghelie romînă din anul 1812, ferecată în scoarțe de argint, operă admirabilă în filigrane pe smalț și cu inscripțiune grecească din anul 1669.

Biserica Marina. Tradiția susține că această biserică ar fi mai vechie de cît biserica lui Radu Negru, totuși ea nu posedă astăzi nici o urmă despre o atare vechime.

Răposatul C. D. Aricescu pune fondarea acestei biserici între anii 1100—1200 și susține că a fost reparată la 1215, 1677 și 1707.

Ca obiecte interesante posedă: a) Cristelnița de piatră cu inscripțiune de jur împrejur; b) trei icoane și anume: Domnul Hristos, Maica-Domnului și Mucenița Marina. Icoana Muceniței Marina poartă pe dînsa inscripțiune, din care se vede că a fost făcută în luna Iulie, 30 zile, leatul 1781 «de mîna mult-păcătosului Șerban Diaconul Zugraf ot Dolgopol» (adică, din Cîmpulung); c) două sfeșnice de lemn frumos sculptate; și d) o pereche paf-tale de argint. Tîmpla merită a fi semnalată ca obiect de artă.

Biserica Bradul s'a zidit între anii 1300—1400, s'a reparat la 1590 și 1766. Posedă un catavas de lemn, o cruce lucrată în filigran, o icoană cu hramul Adormirea și cu semnă-

tura: «Spandoni Zograv, 1773»; alta de «Gheorghe Pop Zograv, 1837»; o a treia, reprezentînd Soborul Sf. Voevozi, ușile avînd pe ele sculptate un vultur cu două capete și mai multe pietre cu inscripțiuni anterioare anului 1800.

Biserica Sf. Treime. Din pisană slavonă ce se află în frontispiciu cu data 1632, se vede că această biserică a fost zidită și zugrăvită în timpul lui Matei-Basarab.

Picturile ce se observă astăzi, deși datează numai din anul 1730, cînd a fost reparată, dar prezintă un mare interes din punctul de vedere al artei bizantine. Această biserică posedă 6 pietre cu inscripțiuni slavone și romîne din secolul al XVII-lea și XVIII-lea și 3 icoane vechi.

Biserica Șubești s'a zidit, după cum se vede din pisană săpată în frontispiciu, din temelie, la anul 1779 de către Dosiftei Arhimandritul mănăstirei Cîmpulung, și cu Trandafir logofătul, alături de altă biserică făcută în anul 1552 și apoi dărîmată.

Are o tîmplă și un jeț domnesc și arhieresc frumos lucrate. Mai posedă o icoană vechie din 1825. În curtea bisericeii se află aruncate patru pietre; din acestea una este chiar pisană slavonă a vechei bisericeii, alta poartă data 1575, a treia anul 1727 și a patra este un fragment cu inscripțiune slavonă.

D-l Profesor Gr. G. Tocilescu, Directorul Muzeului Național, din al cărui raport extragem aceste detalii, a dispus așezarea lor în Muzeul din Cîmpulung.

Biserica Sf. Gheorghe, biserică vechie, care are o ușă de narthex și fereastra din fundul

altarului de piatră, lucrate în stil deosebit ce se apropie de cel gotic. Pictura din interior este de la începutul secolului al XVIII-lea și datorită unui zugrav local, Manea.

Biserica Sf. Ilie s'a zidit către anul 1620 și s'a reparat la anul 1712.

Biserica Fundeni posedă o fereastră de piatră lucrată dintr'o piatră de mormînt, cu inscripțiune slavonă din anul 1622 și o alta, cu inscripțiune slavonă din 1558. La pragul ușei se vede o piatră mormîntală cu inscripția slavonă din anul 1620 și alte 8 pietre și fragmente cu inscripțiuni slavone. Dintre odoare are două paf-tale de argint, cari prezintă un interes artistic.

Biserica Scheiul s'a zidit după răposatul C. Aricescu între anii 1200—1300 și s'a reparat la 1550, 1665, 1780 și 1842. Pietrele vechi ale mănăstirei nu se mai păstrează, pentru-că s'au întrebuițat în noua zidire.

Biserica Valea s'a zidit, după părerea răposatului C. Aricescu, între anii 1300—1400, s'a reparat la anii 1592, 1700 și 1800. Posedă șase icoane vechi, datorite lui Șerban Diacon, zugrav din secolul trecut. Ele prezintă interes artistic. Această biserică se află azi închisă.

Biserica Sf. Nicolae-din-Sus s'a zidit către anul 1708 și s'a reparat la 1750, 1790 și 1855.

Biserica Vișoiul s'a zidit la 1773.

Biserica Apa-Sărată s'a zidit la 1831.

Biserica Bughea s'a zidit la 1815.

Biserica din Malul-de-Sus, după cum se constată dintr'un hrisov de la Vintilă-Vodă, s'a zidit între anii 1532—1534.

Foasta *Biserica Sf. Vineri*, azi dărîmată, s'a zidit la anul 1758. Enoriașii au trecut la biserica Domnească, care s'a tîrnosit în anul 1890.

Tot în raionul orașului este și biserica Flămînda, care se administrează de primărie.

Biserica Sf. Nicolae (Gruiul) se întreține de fondatorul ei, Const. Pop; iar cele-lalte biserici se administrează de epitropiile respective și se întrețin de enoriași din veniturile ce au.

Mănăstirea Catolică (Bărăția). Negru venind în Cîmpulung la 1290, aduse cu el Sași și Unguri, cari ocupară centrul orașului. Negru făcu și o biserică catolică pentru soția sa Ana, fata regelui Ladislav al Ungariei, ale căreia ruine sa văd și azi în grădina lui Căprăruș, sub numele de Cloaster, cum îi zic țărani.

D-l G. Ionescu-Gion, în conferința sa «Romînia în secolul al XVII-lea,» spune despre Cloaster, următoarele:

«...O altă biserică, tot catolică, se află în ruină, fără acoperiș, numai zidurile îi sta în picioare. Fusese clădită în onoarea S-tei Elizabeta, Regina Ungariei, și fusese ca o mănăstire unde locuiau călugării din ordinul S-tului Francisc. Această biserică a fost mare, lungă de 40 pași și lată de 12; fusese în vremurile ei frumoasă, monumentală și făcea și minuni. Bolnavii de toate neamurile veneau aci și numai prin șederea lor în biserică se reînsănătoșau.»

Mănăstirea Franciscanilor este cunoscută de Cîmpulungeni sub numele de Cloaster (Kloster.)

În privința ei spune d-l Profesor Grig. Tocilescu:

«În grădina lui Căprăruș, strada Matei-Vodă, se află ruinele

vechei Bărății a Franciscanilor, pe care tradiția o atribuie Doamnei Ana a lui Negru-Vodă. Poporul numește aceste ruine Cloaster (de la cuvîntul german Kloster) și mai multe pietre cu inscripțiuni latine există până astăzi prin zidurile caselor învecinate.»

În privința acestui Cloaster, un document latin, publicat de Sulzer în «Geschichte des Transalpinischen Dacien», ne spune cu data de 1799, Februarie în 4, că această mănăstire a fost zidită pentru călugării catolici de soția lui Negru-Vodă, contesa Margaretha, născută catolică în Transilvania și fusese zidită nu departe de mănăstirea pe care Negru-Vodă, ortodox, o zidise pentru călugării ortodoxi din Cîmpulung. Acestea le scrie acum 100 de ani, părintele Bonaventura Andrenjin, guardianul Bărăției Cîmpulung, care mai adaugă că, în mănăstirea Franciscanilor, se mai află și trunchiul uscat al unui arbore făcător de minuni, ceea ce consună cu afirmațiunea lui Bachsici din 1640, că Cloasterul făcea minuni.

Un alt document din 1660, «Relatio de Statu Ecclesiae catholicae in Valahia, Moldavia et Transylvania», făcută de părintele Gabriel Mancici, ne spune că Cloasterul fusese zidit de fericitul întru pomenire Capistrano, în timpul principesei Caterina, soția lui Negru-Vodă, care soție, după cite se vede, avea multe și diferite nume, de vreme ce trei documente citaram și cite trele nume deosebite: Ana, Margareta, Caterina.

Cloasterul s'a reparat la anul 1410 și 1642.

La 1714 cloasterul se mută în piața orașului, pe locul unde

este astăzi, sub numirea de Mănăstire de Monahi ai Sf. Francisc, dedicată Sf. Evanghelist Iacob, cunoscută de orășeni sub numele de Bărăția.

La 1730, clopotnița, ce era de lemn, s'a făcut de zid.

În 1737, dîndu-i Turcii foc, arse și rămase ruinată vr'o 30 ani, în care timp serviciul divin se serba într'o cameră a Bărăției din catul de sus. Ea se repară la 1760 de Egumenul Antoniu Corvin. Reparîndu-se, se mai micșoră, rămînînd numai altarul drept biserică, după cum arată zidul despre grădina mormintelor.

O piatră mormîntală, în lungimea de 2.15, lățimea 1.04, grosimea 0.13, pusă lîngă altar în interiorul bisericeii, are următoarea inscripțiune latină din anul 1300, săpată în caractere monahale:

+ANNO. DNI. M. CCC+
HIC. SEPVLTVS EST.
COMES. LAVRENTIVS. DE
LONGO CAMPO. PIE
MEMORIE

Acest monument care constată existența unui comite de Cîmpulung, anterior anului 1300, este după d. Grig. Tocilescu, de o mare însemnătate pentru istoria orașului și a țării.

Pentru centrul orașului s'a înființat două cimitire la două extremități: unul la Flămînda (cu o clădire mortuară) pe partea de S.-E. a orașului și altul la Schei, în partea de N.-V. a orașului, avînd și acesta o casă mortuară.

Pe lîngă vatra comunei, orășenii mai posedă în devălmășie și munții următori: Plaiul-lui-Petru (din rîul Cîmpulung până în apa Dîmboviței); Plaiul-Frăcii; Jimbura (până la Păpușa); Plaiul Voevodul (peste Clîncea până la Capra); Modroghinul, Boar-

teșul, Netotul, Vîrtopul și E-purile.

Din acești munți, trei și-au schimbat numele: Jimbura, Modroghinul și Netotul și se numesc azi: Colții-lui-Andrei, Bătrîna și Valea-Barbului.

Acești munți nu intră în vatra sa moșia orașului; probă, hrisovul lui Leon-Vodă, din 26 August 1630 și al lui Matei-Basarab, din 6 Decembrie 1637, care spune curat: «Vatra orașului nu intră în coprinsul munților; ci munții încep din șezutul (căminul) orașului înainte.» Intr'adevăr, munții arătați sînt la o depărtare de vr'o 7 ore de vatra orașului. Acești munți au fost și sunt proprietatea orășenilor, lemnele și pășunea din ei sunt ale tuturor (fință colectivă); iar nu împărțiți, la fiecare individ în parte.

Până către finitul secolului al XVII-lea, acești munți dedeau puțin folos comunei. Moșia era plină de păduri și de pășuni și arenda acestor munți consta în «cite-va oca de brînză și de lapte gros din partea ciobanilor ce-și pășteau vitele în ale plauri, de la Aprilie până la Septembrie.»

De la 1700 încoace, și mai ales de la Regulament, venitul munților a crescut gradat, începînd de la 50 lei, și urcîndu-se până la 6000, afară de epoca Fanarioșilor, cînd arenda lor nu ajungea nicî pentru plata ploconului la postelnicul cel mare, patronul comunei.

Până azi, munții orașului sunt în diviziune.

Moșia Bărăției e a moșnenilor Cîmpulungeni din moși strămoși. Negru-Vodă a întărit această vechie posesiune a lor cu hrisovul său din 1202. Probe sunt hrisoavele lui Matei (1637) și Leon-Vodă, cari sună:

«Fiind-că moșia și plaurile orașului au fost de baștină (moștenească) ale orășenilor Cîmpulungeni, de la moși de la strămoși, cu mult înaintea de șederea (formarea) orașului, din zilele altor bătrîni domni, ce au fost de demult, etc....»

«Și am văzut Domnia mea și cartea cea veche a bătrînului Negru-Voevod din anul 1292 și cartea bătrînului Vlad (Dracula) din 1439.»

Moșia orașului era împărțită după datina Romanilor în porțiuni egale, numite funii sau chingî, în limba hrisoavelor, afară de locul de pășune (izlazul vitelor) ce era proprietate a tuturor. Fie-care moșnean cîmpulungean avea partea lui în oraș (loc de casă cu curte și grădină) și partea lui în muscele (livele de pruni și fin). P'acea vreme, moșnenii Cîmpulungeni, zice Const. Aricescu, fiind mai toți chirigi, urma ca fie-care să-și aibă pîrticica de finețe în muscelele coprînse în moșie.

Un monument public e bustul lui Radu-Negru.

Monumentul lui Radu-Negru este ridicat din inițiativă cu totul privată, și anume de către obștea moșnenilor Cîmpulungeni, descendenții ai moșnenilor împroprietăriți de Radu-Negru Voevod.

Bustul lui Radu-Negru este lucrat de artistul Mirea, și el moșnean Cîmpulungean, lucrare care a fost premiată la Paris. Piedestalul, pe care este așezat bustul, este tăiat în piatră din carierele din Albești (Muscel) și lucrat după planurile făcute de arhitectul Al. Săvulescu.

Între colonadele celor patru laturi ale pedestalului, sunt lipite patru plăci de marmură neagră, purtînd inscripțiunile:

«In anul 1898 Aug. 15. In zilele Regelui Carol I, Fundatorul Regatului Român;

Cîmpulungul, Primul Scann Domnesc, salută chipul de bronz al urzitorului țarei Romînești;

Inălțatu-s'au chipul lui Radu Negru Basarab, descălicătorul țarei Romînești;

Memoriei luceafărului Basarabesc, admiratorii gloriei străbune, închină acest monument.»

Monumentul este așezat în capătul din spre N. al bulevardului orașului, cu fața în lungul bulevardului.

Prima școală romînească din Cîmpulung s'a fondat de Doamna Chiajna, soția lui Mircea al II-lea Voevod, la anul 1567, sub numele de Școala Domnească, al căreia profesor român se plătea dela Mitropolie. Școala această există până la finele secolului al XVIII-lea, tot cu același nume, pe locul grădinei Voroveanului (cartea ispravnicului din 22 Martie, 1800); iar pe la 1801, sub Mihai Suțu, Dumitru Rosetti, fondatorul schitului Mărculești (Flămînda), după ce repară biserica, făcu o școală de băeți de limba romînă, în locul școlii Domnești, a Doamnei Chiajna, care încetase în acel an din cauza turburărilor politice; fixă o gratificație anuală profesorului, afară de salariul ce-l primea de la Mitropolie. Localul școlii era într'o casă de lîngă biserica Sf. Ilie, dăruită de comisul Ion Craioveanul. De aci se mută în locul de azi al caselor, dăruit de egumenul Dosofteiu.

Maî tîrziu, cam după la 1874 încoace, cînd populația școlară s'a înmulțit, s'a înființat școala de băeți No. 2, și apoi cele două școli de fete. Învățămîntul secundar nu se predă în

Cîmpulung de cît de datã foarte recentã.

În Cîmpulung sunt 6 școli primare, din care 3 de băieți, 2 de fete și 1 mixtã, în mahalaua Malul.

Frecvența acestor școli a fost în anul 1897: școlile de băieți No. 1, 2 și 3 652 elevi; și cele de fete No. 1 și 2, 315 eleve; și școala mixtã, 113 copii. În total numărul școlarilor a fost de 1050, cu 50 în plus ca în anul precedent.

Mai sunt încă 2 școli particulare, o școalã mixtã la mănăstirea catolicã și o școalã (pensionat) de fete.

Învățămîntul secundar se predã în un gimnaziu și în școala normalã «Carol I», o construcție frumoasã, așezatã la poalele Flãmîndeii, care a costat mai bine de un milion.

În oraș este un spital județean, înființat la anul 1864, care a funcționat regulat cu 18 paturi, și care, pe lîngã suma alocatã în budget pentru întreținere, mai are o donație a decedatului Arhimandrit Dionisie Aninoșanu. Pentru spital, s'a construit un nou local în anul 1890.

Budgetul orașului Cîmpulung se balanțează cu suma de 229868 lei la venituri și la cheltueli.

Între cheltuelile cele mai însemnate, pe care le face comuna, menționãm:

pentru școli	3640 lei;
» cler	29916 »
» serv. med.	17530 »
» poliț.	32030 »
» lum. oraș.	14240 »

Primãria orașului Cîmpulung are contractate urmãtoarele împrumuturi la Casa de Depuneri:

100000 lei	fãcut în anul 1886
200000 »	» » » » 1893
100000 »	» » » » 1896
200000 »	» » » » 1896

Poliția orașului se compune

din: 1 cap al poliției; 1 comisar-direcțor; 2 comisari; 1 comisar special al gãrei; 4 sub-comisari și 1 agent special.

Un comandant de sergenți, un ofițer de sergenți, 30 sergenți de zi și de noapte.

În oraș, de-alungul rîului Tîrgul, în partea opusã a orașului, sunt 17 mori pentru mãcinat fãinã de grâu și porumb, și mai multe pive sau dîrste pentru bătut postav sau dimie. Aci mai sunt: o fabricã de salamuri a d-lui Iohann G. Schuster, o fabricã de hîrtie, proprietatea d-lui Stef. Ioanide, în valoare de peste 1 milion lei, cu instalațiuni moderne și unde sunt ocupați peste 250 lucrãtori; o fabricã de var alb și ipsos, a d-lui Victor Socec, cu instalațiuni complete în aceastã ramurã. Peste 100 de lucrãtori sunt ocupați.

Locuitorii din Scheiu se ocupã cu facerea de șitã și donițe; iar cei din Vestul orașului se ocupã în special cu olãria.

Comerțul, pe lîngã lipscãni, bãcãni și cîrciumi, mai constã și din vînzarea produsului industriei naționale precum: șitã, doniți, stofe de lînã, pînzeturi, costume naționale, curelãrie, tãbãcãrie, olãrie, ș. a. Parte din orașeni se mai ocupã cu fabricarea țuiceii și parte cu agricultura. În Cîmpulung sunt 152 pluguri de lemn țãrãnești, 32 pluguri pe fier, 34 rarițe de lemn și 28 mori de apã.

Mai e un abatoriu cu 16 ghere.

Notițe istorice. — Dãm aci evenimentele cele mai principale cari s'a petrecut în Cîmpulung:

Cîmpulungul este unul din orașele romînești cele mai vechi ale Romîniei. Existența lui dateazã cu mult înainte de întemeierea principatului Țării-Ro-

mînești. Pe la 1290, Radu Negru Basarab înãlțã biserica domneascã, pe care apoi o înzestrã cu moșii și alte dãni nepotul sãu, Nicolae Alexandru Basarab (1320—1364).

Mormîntul acestui viteaz domn a fost descoperit în anul 1889, de d. Gr. Tocilescu în interiorul bisericii cîmpulungene. Din inscripțiunea în limba slavonã, comunicatã și interpretatã de d-sa în sînul Academiei Romîne («Annale», tom. 14, anul 1892), rezultã cã Nicolae Alexandru Basarab nu este altul de cît cunoscutul Alexandru Basarab, tatãl lui Vladislav și al lui Radu Basarab. Anul morții sale este 1364. O altã pîeatrã mormîntalã scrisã latinește a fost semnalatã de d-sa în biserica catolicã din oraș: este referitoare la *Laurentius, comes de Longocampo, Laurentius, comite de Cîmpulung*, mort în anul 1300. Este cea mai veche inscripțiune din cîte se cunosc pînã azi din evul mediu.

La Cîmpulung a conãcit Carol al XII-lea, Regele Suediei, la anul 1712, în drumul sãu de la Pitești la Törtzburg, dupã cum se gãsește într'o scrisoare a lui Ștefan-Vodã Cantacuzino cãtre Patriarhul Iacob.

La 1737, Iulie 29, în timpul zborului Sf. Ilie, pe cînd mulți Turci, neguțitori și militari se aflau la acest zbor, un mic corp de oștire austriacã, sub comanda unui colonel, coboarã în Cîmpulung pe la Dragoslavele, mãcelãrește pe toți Turcii aflați în zbor și oraș, și se întãresc în intrul murilor mănãstirei, ca într'o cetate. Turcii aflați în țarã aleargã la știrea aceasta și înving pe Nemți, dau foc mănãstirei și orașului, în cît, zice cronica, a ars cu mare groazã. Turcii încriminã pe Cîmpu-

lungeni ca complici ai Nemților și pe mulți îi puseră sub sabie. Vr'o cîțiva ani orașul fu pus-tiit. Parte din orașeni fugiră în țara nemțească, parte pribegiră prin Țara-Romînească și Moldova, iar cei săraci rămaseră pe loc. Cu întoarcerea Cîmpulungenilor la vetrele străbune, ei aduseră cu dînșii mulți Romîni de pe la satele pe unde se adăpostiseră, și cu toții se puseră a ridica Cîmpulungul din nou, cu lemne din pădurile orașului.

La 1785, în urma revoluției lui Horia și Cloșca, mulți din Romîni-Ardeleni, învinși de trupele austriace (la 28 Fevruarie, 1785), emigrează în Cîmpulung pe moșia orașului. Ei se învoiră cu capii comunei de atunci, a da pe tot anul cîte 40 bani (13 parale și 1 ban) de fie-care individ. (Cartea Isprăvnicatului din 1806, Ianuarie 2).

La 1788, iar trecură Nemții în țară, suferind și atunci Cîmpulungenii mult de la dînșii. Și atunci se arseră mulțime de case, între cari cîte-va biserici și schitul Mărculești.

În timpul răscoalei din anul 1821, Cîmpulungul a fost ocupat de Nicolae și Iorgu, frații lui Ipsilante, cu parte din ostașii corpului ce comanda.

Sub ocupațiunea rusă dintre 1828—1832, Ioan Văcărescu, care s'a opus amestecului Rusiei în lucrările Adunării Legislative, privind aceasta ca o călcare a autonomiei țării, a fost exilat la Cîmpulung, din pricina unor versuri cu tendință politică.

În anul 1855 găsim în oraș: 36 preoți și 2 protopopi, unul peste plășile Argeșului și Rîurile și altul peste plaiuri și plasa Podgoria.

Avea 41 boeri de neam, 15

mazili, 469 patentari, cari dădeau un venit trimestrial de 6994 lei; 659 țărani contribuabili și 126 Țigani emancipați, cari dădeau un venit anual de 76126 lei vechi și 32 parale.

Pentru moșiile locuite, nelocuite și contribuția drumurilor, se plătea anual 37045 lei și 4 parale.

În Cîmpulung, cu suburbiile, erau 80 care cu 4 boi, 145 care cu 2 boi, 9 care cu 3 și 2 cai, 1893 vaci și viței; 16 militari, 10 dorobanți, 8 fabrici de piei cu venit anual 1960 lei, 19 mori cu venit anual 11400 lei, 7 dirste cu venit 1700 lei, 8 pive cu venit 1050 lei, 24 olării cu venit 16000 lei, 5 poverni cu venit de 500 lei, 29 morari și dulgheri, 17 cizmarii, 21 zidari și 44 fierari.

Școala națională se frecuenta de 140 elevi.

Spitalul avea 20 paturi.

S'a au altoit 90 copii; s'a au născut 270 și au murit 147.

Făcîndu-se recensămîntul populațiunii, s'a constatat că avea 6215 suflete, afară de suburbii. Case în raionul orașului erau 835 și 1256 cu cele din suburbii. Venitul orașului se urca anual la 1000 de galbeni.

În Cîmpulung s'a au născut: C. D. Aricescu, Iorgulescu, Nicolae Rucăreanu și primul legist din timpul Regulamentului (1830), Urianu, care, murind la 1854, a lăsat școalei primare de băeți No. 1 din oraș, o bibliotecă destul de însemnată.

Privilegiile orașului.— Orașul Cîmpulung, fiind la loc de munte, zic hrisoavele orașului, și nutrețul orașenilor cu greu de procurat în aste locuri pietroase și păduroase, unde nu se putea pune plugul, toți Domnii, văzînd nevoile ce erau pe bieții locuitori, din cauza lup-telor pentru independență și a

emigrărilor pentru frica de barbari, au dotat com. Cîmpulung cu diferite privilegii, sancționînd-le cu semnături domnești și boerești, cu sigiliu și cu ane-teme teribile în potruiva celor ce din lăcomie sau răutate s'ar încerca a le nimici, sau a le modifica măcar.

Prin aceste hrisoave, comuna Cîmpulung era scutită:

De dare de lemne și de fin la Crăciun funcționarilor Domnului și al statului (hrisovul lui Mircea al II-lea din 20 Fevruarie, 1559).

De găleată, de slujba domnească, de vama pîrcălabilor de oraș și județ, pentru orîce ar vinde sau ar cumpăra Cîmpulungenii (hrisovul lui Radu al XI-lea, din 7 Maiu, 1616).

De vama de pită de la bîlciul Sf. Ilie, cum și de vama de cal, de boi, de oaie, de pătură, de pește și de alte lucruri, ce se desfac de locuitori la ăst bîlcu (hrisovul lui Mateiu-Basarab, din 12 Aprilie, 1636).

De vama pentru orîce ar vinde și ar cumpăra Cîmpulungenii la cîmp (în bîlciurile din Principat) «de la alți oameni din țară să ia vamă iar de la orașeni nu, după vechea datină și după coprinsul tuturor hrisoavelor și al mănăstirei lui Mateiu Basarab din orașul Domniei mele Cîmpulungul» (hrisovul lui Gheorghe Ghica I, din 21 Ianuarie, 1660).

«De birul de taler, de miere, de ceară, de seii, de potvadă, de cai, de olac și de slujbele și mîncăturile cîte sunt peste an în țara Domniei mele, nici o supărare să nu aibă orașenii Cîmpulungenii» (hrisovul lui Grigorie Ghica, din 21 Aprilie, 1662).

De fumăritul și căminăritul pescarilor (cartea Brîncoveanului, din 14 Octombrie, 1703).

«De goștinărit pentru 1000 rîmători trecuți de Cîmpulungeni în Austria pe la schela Dragosloveni să nu plătească ei vamă» (cartea lui Const. Mavrocordat, din 31 Martie, 1733).

De olăcărit (cartea lui Mih. Racoviță, din 13 Iunie, 1742).

De carele de oaste, de rup-turi și satarale ce sunt pe si-liști, de birul lefilor, de birul oștilor, de birul cailor, de birul untului și al meului, de toate dăjdiile și orînduelile ce ar eși din visteria domnească (hrisovul lui Șerban Cantacuzino, din 31 Iulie, 1688).

«De ori-ce mărunțiș vînd ei pe la tîrgurile din județ și țară» (hrisovul lui Mihail Racoviță).

Pe lîngă acestea, accizarii nu puteau întîrzia în Cîmpulung, ca aiurea, de cît de la Maiu pînă la Septembrie; pe cînd în alte părți ședeau mai tot anul, în sarcina locuitorilor, ca slujbași domnești (cartea lui Const. Brîncoveanu, din 22 Octombrie, 1700).

După cum am spus, orășenii se îndeletniceau mai mult cu chirigeria. Ei, după cartea lui Const. Brîncoveanu, aveau dreptul înaintea tuturilor să încarce mărfurile ce se descărcau în oraș, destinate pentru Austria, sau cele ce coborau pentru România, pe la schela Dragoslavele. După ce orășenii împlineau suma dorită, restul mărfii se putea încărca și de chirigii din Muscel, sau de aiurea.

Pe lîngă acestea, nici un funcționar d'af Tronului sau d'af statului, nici boier, nici neguțitor, nici țaran, nimenea, cu un cuvînt, n'avea voie a cum-păra de la orășeni nici case și locuri în oraș, nici delniță la cîmp și la vii, nici livezi în muscele, nici vad de moară; în scurt, proprietatea mișcătoare nu putea

vinde moșneanul Cîmpulungean la străini, ci orășean la orășean. (Hrisovul lui Radu al XI-lea, din 7 Maiu, 1615).

La întîmplare de moarte a verii-unui moșnean, datoria mortului către boeri, neguțitorii sau țaranii (ce nu făceau parte din comună) se plătea acestora de moștenitorii răposatului. Creditorii nu se puteau despăgubi cu proprietățile debitorului. În lipsă de moștenitori, comuna vindea prin licitație la orășeni toată averea mortului și din banii strînși se plăteau datoriile lui; iar restul se da la biserica unde odihnea țărîna familiei lui, spre pomenirea sufletului său.

Cu toate acestea, acest așezămînt s'a desființat încă de pe la anul 1750, de chiar orășenii Cîmpulungeni prin vînzările de locuri și case în oraș, de fînețe și ogrăzi cu pruni în muscele, de vii și livezi cu pruni la Văleni, de ferăstrae, de vaduri, de moară, etc.

Străinii n'aveau voie a se neguțitori cu nemic în oraș (hrisovul lui Mihail Racoviță, din 15 Ianuarie, 1742). Mărfuri portative (tolbași) și mărfuri străine și scumpe (giuvaeruri și șaluri) nici chiar în casele particularilor nu se puteau desface între 1750 și 1821. Neguțitorii, cu mîna pîrgarilor scoteau afară din oraș pe cei ce veneau să-i păgubească în interesele lor, asemenea cu meseriașii, rachierii, etc. Spre exemplu: cel ce voia să vînză în oraș vin, de ar fi fost chiar omul lui Vodă sau al Banului, trebuia, ca să fie tolerat, să lase butia seacă pe seama comunei și cuvîntul era, ca să poată trece orășenii vinul lor din Văleni, Ciocănești și Nucet, ce nu-l puteau trece la vii toamna și primăvara.

Aceste privilegii, zic hrisoa-

vele toate, «datu-s'au județului, celor 12 pîrgari, preoților și tuturilor orășanilor de la mare pînă la mic, cîți sunt moșnenii ai orașului Cîmpulung și feciorilor lor cîți Dumnezeu le va dăruia».

Indatoririle comunei către tron și stat. — Pentru toate privilegiile și drepturile de care se bucura, com. Cîmpulung era obligată către Domn și Visterie, la tributul legitim. Acest bir creștea ori scădea, după Domni, după boeri și după împrejurări, și iarăși după voința lor se regula termenul plății lui.

Pînă la 1716, comuna nu cunoștea alt impozit din partea guvernului de cît tributul legitim. Așa de ex., sub Grigorie Ghica, tributul anual pe cap era de un galben, plătit în două rînduri, la Sf. Gheorghe și la Sf. Dumitru.

Domnii greci împovărarea comuna cu «diferite dajdii» încît rămase orașul la «multă lipsă și sărăcie» (după zisa hrisoavelor) și «văzînd Domnia mea», zice Șerban Cantacuzino, în hrisovul din 1 Iulie, 1688, «că pentru multul greu ce au asupra lor vor să se risipească și să fugă orășenii, și jeluindu-se că au mare pas de la dregătorii ce merg cu slujbe acolo și de la slugile lor, că le fac multă cheltueală și mult catahrisis, luînd mai mult de cît dăjdiile ce sunt datorii a da ei la visteria Domniei-mele; drept aceea m'am milostivit Domnia-me de i-am ertat pentru sărăcia lor, pentru-că au venit de s'au tocmnit cu Domnia-me de și-au luat ruptoare să aibă a da la cămara Domniei-mele, la Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru, iproci, și la vremea haraciului să dea și ei ca cele-l'alte orașe la vremea aceea, iar afară de acestea, nimic; de toate bună pace să aibă. Deci, voi toți, slu-

gile Domniei mele, și voi boeri mari și slugile voastre și voi slujbași ai țarei, să vă feriți de acest oraș al Domniei mele, căci ei își dau ruptorile deosebit și nu sunt amestecați cu țara; căci cine s'ar ispiti a le face verî-un rău peste cartea Domniei-mele, acela să știe bine că mare scîrbă și rea pedeapsă va trece de către Domnia-mea. Pentru-că așa e porunca Domniei-mele.»

Sub Brîncoveanu plătea comuna un fiorin în 5 rînduri: la Sf. Dumitru, la Sf. Gheorghe, la seama cea mare, la haraciu și la adausul haraciului (hrisovul din 17 Sept., 1702).

Sub Ion Mavrocordat, fiorinul se plătea în patru rînduri: la Sf. Gheorghe, la Sf. Dumitru, la al treilea și la alpatrulea sfert (hrisovul din 8 Martie, 1717).

Sub Nicolae Mavrocordat, plata comunei «era plătită în 7 rînduri: la dajdia haraciului (tributul Porții), la a doua seamă, pentru plocoanele Bairamului, pentru cheltuelile visteriei, pentru lipsa haraciului, pentru cheltuiala... (șters) i a slugilor Domniei-mele și pentru dajdia lefilor» (cartea din 20 Martie, 1730).

La 1794, comuna vărsa în casa statului 1287 lei, pentru 408 tributarî. Pentru oerit și dijmăit dau ei o mică sumă; asemenea și pentru olăcăriile și podvezile domnești.

La acestea, de la 1750 se adaugă ploconul în numerar al marelui postelnic, care dimpreună cu tributul și podvezile era un jug foarte greu pentru cetățeni. Aceasta fu una din cauzele risipirei orașului în mai multe rînduri și a fugirei țaranilor cu grămada din Romînia în Turcia.

Catolicî. — Prin catolicî Cîmpulungenii înțeleg Sași, și Un-

gurenii mai cu seamă, numiți Papistași. Ei fură aduși în Cîmpulung la 1290, de Negru-Vodă și se înmulțiră în scurt timp, grație protecției Doamnei Ana, soția lui Negru-Vodă și a Doamnelor catolice ce stătură în urma ei pe tronul Negrilor.

Catolicii aceștia — scrie d-l G. Ionescu-Gion în «Romînia în secolul al XVII-lea», — de neam Sași, pe la 1640, nu mai vorbesc limba lor, ci romînește. Erau vr'o 400 suflete catolice, cari, din cauza lipsei de preoți catolici, trecuseră odată la luteranizm și apoi reveniră la catolicizm prin stăruințele preotului Giovenale Falco, care se afla la 1640 în Cîmpulung, și vorbea bine romînește.

Domnii greci protejară pe catolici, dotînd Bărăția cu proprietăți, cu drepturi și privilegii. Influența Austriei în țară contribuî mult la înmulțirea catolicilor. Cu timpul, numărul lor a descrescut că azi abia au ramas numai cîte-va familii.

Monumente istorice. — Din rămășițele vechimei, însemnăm:

1. Ruinele cetății romane numite astăzi Grădiștea, unul din castelele care apărau valul său troianul ce pleacă de la Flămînda, lângă Turnu-Măgurele și trece prin Pitești și Cîmpulung în Transilvania pe la Bran.

2. Biserica de mir întemeiată de Radu Negru la 1290 și prefăcută în mănăstire de Mateiu Vodă Basarab, în anul 1636.

3. Ruinele vechei mănăstiri a Franciscanilor, numite până astăzi *Kloașter*.

4. Biserica catolică din str. Negru-Vodă, cu înscricțiunea latinească din anul 1300.

5. *Cruce de piatră în Cîmpulung.* — Prin ulițele orașului, prin curțile bisericilor și prin grădinile particularilor, se găsesc mulțime

de cruci și crucioae vechi, pe cari D-l Grigore Tocilescu, a dispus să se conserve în Muzeul ce s'a înființat de D-sa «în acel vechiu și interesant oraș, ce trecea drept primul scaun al voevodatului romîn», după cum se exprimă în raportul său din 24 August, 1890, publicat în «Monitorul oficial».

Vom indica cîte-va din ele, după D-sa:

a) Crucea lui Duca-Vodă, din 1672, conținînd privilegiile încă din vechime ale orașului Cîmpulung. Această cruce este astăzi zidită în casa d-lui Nae Ionescu-Berechet, din Strada Negru-Vodă, No. 84. Înscricțiunea după cele-l'alte fețe nu s'a putut citi, fiind astupată cu zid.

Răpausatul C. D. Aricescu, în cartea sa, «Istoria Cîmpulungului» dă coprinsul înscricțiunii acestei cruci istorice, reparată pentru a patra oară și numită Crucea-Jurămîntului:

«Intru numele tatălui și al fiului și al duhului Sf. ridicatu-s'a această cinstită și Dumnezeuiască cruce întru slava și cinstea Nașterii Domnului nostru Isus Hs. și întru pomana Domniei mele, Eü, Duca Voevod, și a Doamnei Domniei mele, Anastanca, și a fiului Domniei mele, Ion Constantin V. V.

Văzînd Domnia mea mila orașului Cîmpulung, cum să fie ertat de vama de plîne, să nu dea vamă domnească așîderea și orașanii să nu dea vamă pentru ori-ce vor vinde, cum a fost ertași de răpausatul Negru V. V., cînd a fost leatul 6723 (1215 ?) și de Alexandru V. V. Iliăș fost-a leatul 7135 (1627) și de alți bătrîni răposași Domni, precum scrie în cărțile cele bătrîne și în pisania sfintei mănăstiri, care este pusă d'asupra ușei bisericeii, întărită de repausatul Mateiu V. V. cu mare blestem.

Iar cînd a fost acuma, în zilele Domniei mele, venit-au județul cu orașanii cu jalbă la Domnia mea, spuînd cum că le strică calugării mila orașului, ce au avut de la alți bătrîni Domni.

Drept aceea, Domnia mea văzînd cărțile cele bătrîne și ce scrie în pisania sf. mănăstiri, Domnia mea încă am în-

tărit mila cu această ciustită cruce, ca să fie ertați.

Așisderea și pentru judecata orașului, pe orașeni să-și judece Județul cu 12 pîrgari și cu bătrînii orașului; iar călugării săi pîrcălabii săi măcar alți să n'aibă a se amesteca ca să strice judecata și obiceiurile lor ce au fost de la alți bătrînii Domnii; ci toate legile și judecățile lor să fie stătătoare; și nici județul să nu aibă voie a lua vamă de la orașeni cei ce vor vinde, cum nici Domnia mea, de acestea toate cite scriu mai sus.

Iar cine nu va intrări mila, să fie proclēt și anatema; și ispravnic a fost Andrea Județul cu 12 pîrgari.

Decembrie 25, 1780 (1673).

b) O cruce, copie după crucea lui Duca-Vodă, făcută în anul 1790, de către Județul Nicolae Cocoș. Această cruce are lungimea de 2,60; lățimea 1,03 și grosimea 0,32, și se află în curtea caselor lui N. Ionescu-Berechet.

c) Crucea de lingă lagărul roman Jidova, apoape de puțul de la șosea, cu inscripțiune slavonă, din 1661.

d) Crucea din dreptul Văeș-Drînceștilor, cu inscripția romînă, din timpul lui Grigorie Vodă Ghica.

e) Crucea din curtea bisericeș Scheiul, din anul 1675, în limba romînă.

f) Crucea de la drum, cum scoborî din curtea bisericeș Scheiul, anul nu se știe, fiind piatra îngropată în pămînt.

g) Crucea din ograda lui Dumitru Soare, strada Negru-Vodă (Scheiul), cu inscripțiune în limba slavonă, din anul 1615.

h) Crucea din strada Negru-Vodă, în dreptul bisericeș Valea, cu inscripțiune slavonă.

i) Crucea din curtea bis. Valea din timpul lui Șerban-Vodă.

j) Crucea din strada Negru-Vodă, în dreptul caseș Urlățeanu, romînească, din timpul lui Const. Vodă-Brîncoveanu.

l) Crucea din curtea bisericeș Șubești, slavonă, din timpul lui Mihaiu-Viteazul.

m) O piatră cu inscripțiune, la fîntîna lui Bumbulicî, strada Mateiu-Basarab (Gruicul), căzută jos în apă.

n) Crucea de la Gh. Mihăescu, strada Mateiu - Basarab, din anul 1660.

o) Fragment de cruce în apropiere de cea precedentă.

p) Altă cruce romînească din 1725, lingă localul școaleș de băeți.

De însemnat e și pisania săpată pe piatra de la schitul Mărculești (Flămînda), din anul 1765, care se află în curtea poliției. De asemenea banița de piatră de 440 ocale, cu inscripțiunea săpată în 1 Ianuarie 1825, cu ocaziunea venireș lui Grigorie Vodă Ghica, în județul Muscel.

Cîmpulungul, stație de dr.-d.-f., jud. Muscel, pl. Dîmbovița, comuna Cîmpulungul, pe linia Golești-Cîmpulung, pusă în circulație la 1 Iulie, 1887. Se află la 6,9 kil. de Schitul-Golești. Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 570^m,61. Venitul acesteș stații pe anul 1896 a fost de 430528 lei, 5 bani.

Cîmpulungul, pădure, supusă regimului silvic, com. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel, compusă din stejar, fag, caipen, jugastru, ulm, frasin și plop, avînd, împreună cu trupul de pădure Aninoasa, 75 hect.

Cîmpulungul. (V. Tîrgul, rîu, jud. Muscel).

Cîmpulungeanca, com. rur., în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul.

Și-a luat numele de la muntele Cîmpulungeanca; înainte se

numea Cărănăul, de la muntele Cărănăul.

Este așezată în partea de V. a județului, la 25 kil. spre N.-V. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea N.-V. a plășei, la 21 kil. spre N.-V. de com. Sgîrciți, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Pardoși și Mărgăritești, la 6 kil.; Valea-Sălciei, la 8 kil.; Valea-Raței, la 9 kil.

Se mărginește la E. cu Pardoși, de care e despărțită prin Cîlnăul; la S. cu Mărgăritești; la N. cu Valea-Sălciei; la V. cu Niculești și Sărulești, din jud. Buzău, de care e despărțită prin dealul Cîmpulungeanca.

Este brăzdată la V. de culmile Cîmpulungeanca și Cărănăul, la N. de dealul Valea-Sălciei, la S. și V. de dealul Homocioaia.

Rîul Cîlnăul, cu afluentul său Groapa-Mare, o udă la E., curgînd de la N. la S. În interiorul comunei este o baltă cu richiți; 2 puțuri și 5 fîntîni.

Cătunele cari o compun sunt: Cîmpulungeanca, reședința, la S. și Cărănăul la N.

Suprafața sa e de 1000 hect., din cari 900 hect. ale locuitorilor, (150 vatra comunei) și 100 hect. ale proprietății private.

Populația e de 104 familii, cu 566 suflete, din cari 286 bărbați, 280 femei; 208 căsătoriți, 352 necăsătoriți, 6 văduvi. Știu carte 28 persoane.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1837 de locuitorii comunei; posedă 17 pogoane pămînt și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreș și 1 parcliser; o școală de băeți, fondată de comună în 1888, cu 1 învățător și 32 elevi.

Comuna are 500 hect. arabile, 270 hect. imaș, 200 hect. pădure, 4 hect. vii, 20 hect. fi-nețe, 6 hect. teren neproductiv.

Locuitorii au: 50 pluguri; 1020 capete de vite, din cari: 90 boi, 65 vaci, 6 cai, 8 epe, 800 oi și 20 rîmătorii.

În comună sunt 2 comerțianți, 1 băcan și 1 cîrciumar.

Căi de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Sărulești; spre Valea-Sălciei-Jitia; spre Mărgăritești-Valea-Raței-Racovițeni; spre Pardoși-Băbeni-Rîmnicul-Sărat. Valea-Cîlnăului e cel mai bun drum.

Comuna are 104 contribuabili. Veniturile sunt de 799 lei și 69 bani anual.

Cîmpulungeanca, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul de reședință al comunei Cîmpulungeanca. Înainte se numea Cărănăul, de la piscul de deal lîngă care se află; acum a l' a luat pe acela al culmei întregi, care o brăzdează în partea de V. Este așezat în partea de S. a comunei, la poalele culmei și dealului Cîmpulungeanca, pe pîriul Cîlnăul. Are o întindere cam de 700 hect., cu o populație de 80 familii, sau 300 suflete, din cari 90 contribuabili. Știu carte 20 persoane. Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 cîntăreț; tot aci se află și școala comunei. Numele de Cărănăul ce l' a avut în vechime, a rămas numai pentru căt. Cărănăul, care se află așezat în partea de N. de el.

Cîmpulungeanca, subdivizie a căt. Petrăchești, din com. Niculești, jud. Buzău, avînd și din sa o altă subdivizie, Pe-Vale, unde se află cîte va case.

Cîmpulungeanca, culme de dealuri, jud. Buzău și R.-Sărat, ce se desface din muntele Dinul sau Țuțuiul și se întinde spre

S., prin județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul și plasa Rîmnicul-d.-s. Este așezată în partea de V. a județului R.-Sărat și servă, pe o întindere de mai bine de 40 kil., ca hotar între acest județ și Buzăul. Principalele vîrfuri din această culme sunt: Dinul sau Țuțuiul, cu 870 metri înălțime, apoi Carpenul-Cumătra, Goiceul, Tătarul, Cărănăul, Cîmpulungeanca, Homocioaia, Dămieni, Hîrboca și Clociți. Se întinde printre afluenții rîului Slănicul (afluent al Buzăului), și acei ai Cîlnăului, afluentul său. De o parte și de alta, lasă o mulțime de ramificațiuni, cari brăzdează partea estică a plaiului Slănicul (din jud. Buzău), și partea vestică a plaiului Rîmnicul și plășei Rîmnicul-d.-s. din jud. Rîmnicul-Sărat. Principalele sunt: Dealul-Cîlnăului, Fundul-Cîlnăului, Valea-Sălciei, Modreni și Lacul, în jud. Rîmnicul-Sărat; Gărătucul, Cîmpulungul, Homocioaia, Fundul-Dămieni, Clociți și Blejani, în jud. Buzău. În partea de N. e acoperit cu păduri, la mijloc cu pășuni, și la S. cu semănături.

Cîmpulungeanca, vîrf, în culmea Cîmpulungeanca, județul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., com. Cîmpulungeanca, în partea de V. a comunei. E acoperit cu păduri și pășuni multe.

Cîmpulungeanca, moșie, în comuna Niculești, județul Buzău, fostă a statului, pendinte de Episcopie. Are 560 hect., din care 190 hect. arabile, 150 hect. fîneață, 96 hect. izlaz, 38 hect. pădurea Capota, restul livezi și sterp.

Cîmpulungeanca, proprietate a statului, pe care s'au împropriat locuitorii cătunului Mă-

nești, com. Berevoești-Ungureni, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Cîmpulungeanca, izvor, în comuna Niculești, căt. Petrăchești, jud. Buzău. Incepe din Dealul-Cîmpulungeancei și se scurge în rîul Slănicul.

Cîmpulungeanului (Pîriul), afluent al Sascei-Mari, județul Suceava.

Cîmpulungeancei (Vîrful), colină, în com. Niculești, jud. Buzău, pe hotarul despre Rîmnic, avînd 481 m. înălțime; punct trigonometric. Din acest vîrf pleacă mai multe ramificații, din care una merge spre Podul-Muncei, alta spre Petrăchești, iar altele în jud. Rîmnic, purtînd toate numele de Dealul-Cîmpulungeancei.

Cîmpurelul (Odaia-Pitarului), sat, face parte din com. rur. Dobreni-Cîmpurelul, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S. de Dobreni, cam la egală distanță între rîul Argeș și rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 510 hect., cu o populație de 505 locuitori. Familia D. Gr. Ghica are 276 hect. și locuitorii 234 hect. Proprietarul cultivă 212 hect. (15 izlaz, 15 vie, 34 pădure). Loc. cultivă 145 hect. (9 sterpe, 59 izlaz, 22 vie).

Are o biserică, cu hramul Vinerea-Mare, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. În sat e 1 mașină de treerat cu aburi și 4 poduri stătătoare.

Comerțul se face de 3 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 368 și al celor mici de 566.

Cîmpurile, com. rur., în pl. Zăbrăuț, jud. Putna.

Comuna Cîmpurile este situată pe ambele laturi ale Şuşitei şi ale afluentului său Crimineţul.

Marginile acestei comune sunt: la N. judeţul Bacău, la E. comuna Răcoasa, la S. Vizantia şi la V. Soveja, peste apa Şuşitei.

Distanţa comunei de sub-prefectura plăşei e de 26 kil., iar de capitala judeţului de 54 kil. Comuna este udată de pîrîul Şuşita şi de pîrîiaşele Vladul, Valea-Babeş, Crimineţul, Dracia-Mare şi Mică, Rădoaia, Ungurul, Lupaşcul, Voineagul, Vinătorul, Grajdul, Giurgea, Sărăţelul, Sărutul, Pueşti, Flămîndul, Lărguţa, Podobitul şi Merioara. În muntele Răchitaşul, de pe teritoriul ei, se află locul numit Comoara-lui-Bucur, unde este un mare şipot.

Comuna Cîmpurile e formată din următoarele cătune:

Cămpurile-d.-j., Cămpurile-d.-s., Ciurucul, Gura-Văieş, Roşculeşti şi Rotileşti.

Populaţiunea după cel din urmă recensămînt, e de 705 capi de familie, cu 2564 suflete, din cari 1283 bărbaţi şi 1281 femei.

Această populaţie se împarte astfel: 1163 neînsuraţi (632 bărbaţi, 531 femei), 1234 însuraţi, 167 văduvi (34 bărbaţi, şi 133 femei); 2530 Romîni, 1 Grec, 12 Unguri, 1 Rus şi 20 de alte diferite naţionalităţi; 2532 ortodocşi, 12 catolici, 19 mozaici şi 1 armean. Sunt 511 agricultori, 1 meseriaş, 14 comercianţi, 15 avînd profesii liberale, 282 muncitori şi 30 servitori.

Ştiu carte 197 persoane, dintre cari: 191 bărbaţi şi 6 femei.

Numărul caselor de locuit e de 650.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în satul Cîm-

purile-d.-j. (Parohia Cîmpurile-d.-j.); una, filială, în Ciuruc, cu hramul S-ta Paraschiva şi două filiale (făcînd parte din parohia Valea-Babeş), una în Rotileşti, cu hamul Sf. Nicolae şi alta în Cîmpurile-d.-s., cu hramul Adormirea.

Instrucţiunea publică se predă într'o şcoală mixtă, situată în căt. Cîmpurile-d.-j. E frecventată de 23 copii. Pentru întreţinerea ei, comuna cheltuieşte 402 lei anual.

Budgetul pe anul 1893—94 a fost de 6411 lei la venituri, şi de 6059 lei, 64 b. la cheltuieli. Sunt 459 contribuabili.

Teritoriul cultivabil al comunei este de 500 hect., iar restul este: 760 hect. fîneţe şi 1750 izlaz.

Un sfert din întinderea comunei e acoperit de pădure.

Ele sunt exploatare de locuitori, pentru lemne de foc şi cherestea. Parte din loc. se ocupă cu facerea de şindrilă în pădurile de la Caşin şi Lepşa.

În comună sunt: 16 fabrici de rachiū de prune, 2 fierării, 8 lemnari, 6 morari, 1 cizmar, 1 pivă, 2 vărari, 2 brînzari, 1 brutărie, 1 cîrciumă şi alţi 5 comercianţi diferiţi.

Bîlciuri se fac: la Dumineca-Tomei, la Înălţare şi în zilele de 25 Martie, 29 Iunie, 15 August, 8 Septembrie şi 8 Noembrie.

Comunicaţia se face printr'o şosea comunală care merge paralel cu Şuşita şi pune Cîmpurile în legătură la E. cu com. Răcoasa şi la S.-V. cu Soveja.

În muntele Răchitaşul de pe teritoriul acestei comune se află locul numit Comoara-lui-Bucur, de unde izvoreşte un şipot mare.

Cîmpurile-de-Jos, sat, în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Acest cătun este aşezat

pe malul Şuşitei, din sus de cătunul Ciurucul.

Are o populaţiune de 836 suflete, cari locuiesc în 235 case. Se află o biserică parohială, cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecventată de 14 copii (12 băieţi şi 2 fete). Comuna Cîmpurile cheltuieşte 402 lei anual pentru întreţinerea şcolii.

Cîmpurile-de-Jos, parohie, în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, formată din o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cîmpurile-d.-j. şi din o biserică filială, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, în cătunul Ciurucul.

Cîmpurile-de-Sus, cătun, în comuna Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Se află aşezat pe malul Şuşitei, la locul unde aceasta primeşte pîr. Crimineţul.

Are o populaţiune de 634 suflete, cari locuiesc în 160 case. Este aci o biserică filială, cu hramul Adormirea, ce ţine de parohia Valea-Babeş.

Cîndeasca, sat, face parte din com. rur. Belciugatele-Cojeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Este situat la E. de Belciugatele, la vărsarea văii Sarul în valea Mostiştea, lîngă şoseaua judeţeană Bucureşti-Brăila.

Se întinde pe o suprafaţă de 1165 hect., cu o populaţie de 185 locuitori. D-l C. Cioflan are 1000 hect. şi loc. 165 hect. Proprietarul cultivă 700 hect. (100 hect. sterpe, 75 hect. izlaz, 125 hect. pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

În sat este un heleşteu. Comerţul se face de 1 cîrciumar. Numărul vitelor mari e de 262 şi al celor mici de 609.

Cîndeni, cătun, al com. Băbiciul,

pl. Ocolul, jud. Romanați. E situat la N. de satul Băbiciul, pe malul Oltului, unde acesta formează o insulă mică.

Cîndești, com. rur., în pl. Sărata, județul Buzău, situată pe malul drept al râului Buzăul, la distanță de or. Buzău de 14 kil. Limitele sale sunt: La N., începe din muntele Cerbului și merge pe hotarul pădurii Unguriul până în hotarul moșiei Palanca, pe care se lasă în apa râului Buzăul; la E., se hotărește cu râul Buzăul, pe albia căruia merge până la Morile-Călugărești; la S., începînd din albia râului Buzăul, apucă pe hotarul moșiei Cîrlomănești (Gura-Izvorului), pe care merge până în pădurea Lunceni-Nisipoasa; la V., merge pe hotarul acestei păduri, până dă în muntele Cerbul. Suprafața sa e de 2530 hect., din care 840 hect. arabile, 1020 hect. pădure, 58 hect. fîneață, 307 hect. izlaz, 142 hect. livezi, 80 hect. vii și 83 hect. sterpe. Proprietăți mai însemnate sunt: Cîndești-d.-j., Cîndești-d.-s., apoi sfoara Cîndești (particulare); statul are sforile: Moara-Părăsită și Morile-Schitului-Ciolanul. Terenul este accidentat, fiind format în mare parte din dealuri și coline. E avut în substanțe minerale și mai cu seamă în cărbuni de pămînt.

Comuna e formată din cătunele: Cîndești-d.-j., Cîndești-d.-s. și Sătucul, numit și Palanca-d.-j. Populația sa e de 1840 locuitori, care trăesc în 381 case. Meseriași sunt: 4 lemnari, 1 tîmplar, 2 rotari, 4 butnari, 2 căruțași, 1 cizmar, 2 cojocari, 6 fierari, 2 brutari și 4 vărari. Sunt 366 contrib., din care 55 comercianți. Stabilimente sunt 35.

Vite: 264 boi, 89 vaci, 70 viței, 25 cai, 31 epe, 4 mînji,

320 oi, 72 asini și 210 rîmători. In com. sunt 7 mori.

Cale de comunicație are șoseaua Buzău-Frontiera.

Budgetul e de 6165 lei anual.

Sunt 2 școli, frecventate de 78 elevi și 35 eleve.

Carte știu 138 persoane. Biserici sunt 3, deservite de 2 preoți, 3 cîntăreți și 2 paracliseri. Catedrala e cea din Cîndești-d.-j. La cea din Cîndești-d.-s., acum în ruine, sunt îngropați toți membrii însemnatei familii a Cîndeștilor. Cîrciumi sunt 14. Casele sunt frumoase și curate; sunt demne de amintit vechile case boeresti, construite în stilul secolului al XVIII-lea, ale Cîndeștilor, ale lui Mihăiță Filipescu (Buzatul) și ale lui Ghica Căciulă-Mare, de și schimbate din pricina reparațiilor ce li s'au făcut de noii proprietari.

Din actele de proprietate, rezultă că Cîndești existau ca sat în 1580, iar numele și l'a luat după familia Cîndeștilor, care a locuit aci. Acest sat poartă și azi numele de Cîndești-d.-s. Cele-l'alte două cătune, Cîndești-d.-j., și Sătucul, în timpul lui Barbu sin Șerban-Cîndescul, nu erau populate. Moșia Cîndești-d.-j., trecînd în posesiunea Hatmanului Mihăiță Filipescu, acesta a adus oameni din alte sate și a populat-o, dînd naștere cătunului Cîndești-d.-j., cam pe la 1820. Moșia Sătucul, devenind proprietatea lui Ghica Căciulă-Mare, acesta a adus mai mulți locuitori de la munte, avînd în cap pe Mihalcea din Pănătău, și pe la 1823 a pus temelile acestui sat.

Cîndești, com. rur., pl. Dîmbovița-Dealul, jud. Dîmbovița. Această comună este situată spre N.-V. de Tîrgoviște, pe malul drept al râului Dîmbovița, parte

pe cîmpie, parte pe dealuri și parte pe vâlcele. În apropierea sa sunt dealurile: Dealul-cel-Mare, de d'asupra comunei, Conciul, Mircea, Ghipeți, Costiuna și Rîpa-lui-Sfredel; văile: Valea-Seacă, Valea-Uritei, Valea-lui-Drăgoiu, Valea-Trifii și Valea-lui-Căul; piscurile: Păișoiul, Piscul-Chivei și Piscul-Urliacul. Cîndești e udat în partea răsăriteară de râul Dîmbovița și are în raionul său heleșteul numit La-Mori și lacul numit Vîrtopul. Comuna Cîndești se compune din trei cătune: Cîndești-din-Vale, Aninoșani și Dragodănești, cu o populație de 1700 locuitori. E formată din șapte ulițe: strada Cîmpu-Lung, strada Grivița, strada Cimitirului, strada Rotarilor, strada Suseni, strada Valea-Popii și strada Aninoșani. Locuitorii se ocupă cu lemnăria și rotăria. Sunt șase mori de apă și două pive pentru țesăturile de lînă. Pe teritoriul ei se află pucioasă și cărbuni de pămînt. Sunt trei biserici și două școli, o școală în Cîndești și a doua în căt. Dragodănești, amîndouă mixte, avînd fie-care cîte un învățător, salariat de stat. Școala din Cîndești este frecventată de 77 băieți și fete, iar cea din Dragodănești de 58 băieți și fete. În toată com. sunt peste 113 băieți și 77 fete în vîrstă de școală. Școala din Cîndești este fondată în 1837, iar cea din Dragodănești în 1888. Comuna are un venit anual de 1936 lei. În Cîndești sunt 171 contribuabili și în Dragodănești 143 contribuabili. Cîndești se învecinește spre E. cu com. Voinești, de care se desparte prin râul Dîmbovița; spre V. cu Muchea-Dealului și căt. Cîndești-din-Deal, ce ține de comuna Botești, de care se desparte prin pădure și deal; spre

N. cu com. Gemenea, de care se desparte prin valea Căul și Dîmbovița; în fine, spre S. se învecinește cu căt. Sturzeni, proprietatea familiei N. Blaremburg, ce ține de com. Priboiul, de care se desparte prin Valea-Seacă.

Cîndești, com. rur., în S. plășei Bistrița, jud. Neamțu, așezată pe întinsul văilor și a coastelor formate de dealurile Țiclăul, Zamfira, Runcul, precum și pe podișele ce se întind în dreapta râului Bistrița și a hotarului jud. Bacău.

Se mărginește la E. cu jud. Bacău, de care se desparte prin linie convențională, precum și în parte de afluentul Bistriței, numit Cocîrla; la N.-E. cu comuna Buhuș, de care se desparte prin râul Bistrița; la N. cu comuna Socea, de care se desparte prin limită convențională; la V. cu com. Tazlăul, de care se desparte prin culmea Dragva și extremitatea Lingu-rari.

Este formată din satele: Bărcănești, Bălcești, Cîndești, Cotreanța, Frunzeni și Țîrdeni, avînd o suprafață de 2284 hect., cu o populație de 1988 locuitori, sau 518 familii, din cari: 1033 bărbați, 955 femei; 934 necăsătoriți, 892 căsătoriți, 162 văduvi, 52 văduve, 49 nevolnici; 561 copii; 59 străini (dintre cari 39 Evrei). Știu carte 42 persoane.

Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864, sunt astăzi: 22 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 18 ca urmași; un loc este părăsit și se stăpînește de către comună; 94 de inși sunt cari, de și însurați și cultivatori de pămînt, n'au nici o proprietate.

Terenurile acestei comune sunt bogate în calcare, din care se extrage un var foarte bun:

priesc însă foarte bine și culturile plantelor.

Agricultura se face pe o întindere de 1069 hect. 42 arii.

Suhatul are o întindere de 142 hectare, nutrind 1499 capete de vite, dintre cari: 190 boi, 339 vaci, 417 oi, 54 cai, 110 rîmători, 208 junci, și 181 vite mari cornute.

În această comună se află: 3 biserici, 2 în bună stare, iar a 3-a ruinată, deservite de 4 preoți și 6 eclesiarhi, plătiți din fondurile comunale cu 450 lei anual; venitul fonciar al pămînturilor bisericesti se urcă la suma de 615 lei. Are o școală cu un învățător, plătit de către stat; 8 mori de apă; 16 vărării; 3 fierării; 22 rotării; 6 cîrciume.

Budgetul e de 4434 lei 90 bani la venituri și 4370 lei la cheltueli.

Comunicațiunea cu satele vecinase se face prin șoseaua ce duce din satul Cîndești, peste râul Bistrița, în șoseaua mixtă Bacău-Piatra; din sat. Cîndești, prin satul Vădurele la satul Soci; precum și prin diferite drumuri naturale, ce leagă diversele localități limitrofe.

Cîndești. Vezi Perieni, sat, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași.

Cîndești, sat, face parte din comuna Albești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel. Are o populație de 200 locuitori, cari se ocupă mai mult cu pietrăria, dogăria și scîndurăria.

Cîndești, sat, în județul Neamțu, com. Cîndești, plasa Bistrița, așezat lîngă dealul Țiclăul, la 31¹/₂ kil. depărtare de orașul Piatra, între satul Vădurele (comuna Socea), Frunzeni și Bărcănești (din comuna Cîndești), pe pîriul Dragva.

Are o întindere de 420 hect. (vatra satului), cu o populație de 709 suflete, sau 300 familii.

În acest sat se află: 1 biserică, deservită de 2 preoți și 2 eclesiarhi; o școală, frecventată de 79 elevi; 4 mori de apă; 10 vărării; 2 fierării; 7 rotării.

Numărul vitelor se urcă la 552 capete, dintre cari: 80 boi, 140 vaci, 200 oi, 22 cai, 40 de rîmători și 70 vite mari cornute (vițe și junci).

Cîndești, sat, în județul R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., cătunul comunei Țîrgul-Cucului sau Plăinești, care e reședința plășei. Este așezat în partea de V. a comunei, pe un deal înalt, numit Dealul-Cîndeștilor, la 2¹/₂ kil. spre V. de cătunul de reședință, Țîrgu-Cucului. Are o întindere de 10 hect. (numai vatra cătunului), cu o populație de 350 familii, sau 1090 suflete, din cari 161 contribuabili; 250 știu carte. Are o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală comună.

Cîndești, deal, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., în partea de V. a comunei Plăinești.

Cîndești, înfărcătoare, în raionul comunei Berevoești-Ungureni, plaiul Nucșoara, județul Muscel. Aci se află un izvor de apă minerală.

Cîndești, moșie, cu părți și răzășească, în com. Cîndești, pl. Bistrița, județul Neamțu. Este formată din trupurile Motocani-Grozești, cu cătunele Frunzeni și Bărcănești, în care au avut părți și Postelnicul Grigorie, spătarul Iordache, comisarul Alecu Crupenski, Aga Alecu, căminarul Iordache Urechești, dintre răzeși urmașii lui Vasile Velicu, care

la 1841 vinde de veci 124 prăjină de acolo, lui Costache Vasiliu; urmașii lui Trifan Savin, care la 1847 vinde 2 pași din partea Zăpășească, începătoriu din dealul Țiclăul până în zarea Tazlăului, caminăresei Sultana Urechie.

Această moșie se află așezată pe lângă moșiile: Bulcești, Bodești-Buhușoaii, Bețeși, Cotreanța și Blăgești. Are sat.

Cîndești-de-Jos, moșie, în com. Cîndești, județul Buzău. Are 760 hect., din care 500 pădure, restul arături, izlaz, vîi și livezi. Actele de proprietate ale moșiei aflate în posesiunea familiei Manea Stoea, sunt foarte importante pentru studiul familiei Cîndeștilor.

Cîndești - de - Jos, (Fîlipești), cătun, al com. Cîndești, județul Buzău, cu 440 locuitori și 94 case. Are o frumoasă biserică, zidită de Mihail Filipescu Hatmanul, la 1825 și restaurată în anul 1884.

Cîndești-de-Jos, (Picleanca), moșie, în com. Cîndești, județul Buzău. Are 50 hect. pădure, fîneață și arături.

Cîndești (Morile-de-la-), mică proprietate a statului, în com. Cîndești, pendinte de schitul Ciolanul, jud. Buzău; are 32 hect. arabile.

Cîndești -de - Sus, (Slobozia-Ghicăi), cătun de reședință al comunei Cîndești, jud. Buzău, cu 1100 locuitori, cari locuiesc în 216 case.

Cîndești-de-Sus, biserică, în comuna Cîndești, cătunul Cîndeștid.-s., jud. Buzău. S'a zidit la 1665 de familia Cîndeștilor și s'a re-

parat sub Mihaiu Racoviță, la 1741, de Elenca Cîndeasca și la anul 1829 de Luxandra Cîmpineanu, soția vornicului Ioan Cîmpineanu, și fata ultimului dintre Cîndești, Barbu Șerban Cîndescu. Pe frontispiciu se află următoarea inscripție:

«Meremetistu-s'aŭ această sf. biserică cu cheltneala d-nei Luxandra Cîmpineanu. Leat 1829, Iulie 30. Fiind epistat d-lui Biv Polcovnic Vasilache Negri.»

Între figurile ctitoricești, care se mai pot distinge sunt: Barbu Cîndescu, cu soția sa Stanca și fiii Șerban și Smaranda; Barbu Paharnicul cu soția (nedescifrabil) și fiicele Luxandra și Smaranda; Jupîn Barbu Cîndescu, cu soția sa Maria și fiul Constantin; la ultima reparație s'a mai adăugat între ctitori și Ienache Văcărescu, avînd în față doi copii: Șerban și Luxandra. În interiorul bisericii sunt îngropați membrii familiei Cîndescu, dar pietrele funerarii fiind fragile și călcînd pe dîsele ceî ce vin în biserică, inscripțiile aproape s'aŭ șters. Cîndeștii sunt fondatorii mănăstirei Berca și figurează între ctitorii mănăstirei Bradul.

Cîndești-de-Sus, moșie, în com. Cîndești, jud. Buzău. Are 830 hect., din care 520 hect. pădure, restul arături, fîneață, vii și livezi.

Cîndești-din-Deal, sat, județul Dîmbovița, pl. Dîmbovița, căt. comunei Boțești.

Cîndești-Moara-Părăsită, mică proprietate a statului, în comuna Cîndești, pendinte de mănăstirea Bradul, județul Buzău. Are 9 arii arabile.

Cîndra, movilă, pl. Balta, com. Goicea-Mică, jud. Dolj.

Cînelui (Balta-), baltă, a Bistriței, drept muntele cu acest nume jud. Suceava.

Cînelui (Dealul-), munte, în comuna Broșteni, jud. Suceava.

Cînelui (Piriul-), mic afluent al Bistriței, jud. Suceava.

Cîneni, sau Letea, moșie, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., comuna Letea, despre care Th. Codrescu zice: «moșie cu părți și răzășească, în care moșia are parte și d-lui Vasile Anastasiu; și d-nei Marioara Folcea, care, la anul 1850, vinde 15 stînjeni de acolo, d-sale Smarandei Gheorghiu, cîte 6 galbeni stînjenu; sunt și alți mai mulți răzeși și părtași în ea. Are sat, cu 1 vîtav, 3 nevolnici, 3 vîdane, 1 căpătîier, 1 slujbaș-volnic; pe lângă moșiile Letea, Osebiți, Folcîi și altele, cu un număr de 28 loc.»

Cînepăria, loc șes, situat între calea ferată Tecuci-Bîrlad și șoseaua județeană, com. Țigănești, plasa Nicorești, județul Tecuci.

Cînepeș (Dealul-), deal, în comuna Băbicieni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Cînepeș (Lacul-), lac, în comuna Păltineni, jud. Buzău, în apropiere de muntele Monteorul; servă ca hotar despre comuna Chiojdul-din-Bîsca.

Cînepeș (Valea-), vale, se întinde între dealurile Cînepeș și Murguța, în com. Bădiceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Cînepeș (Valea-), vale, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta. Este situată lângă satul Slobozia și are direcția de la V. spre E.

Cînepei (Valea-), vale, ocupă partea de N.-E. a comunei Gropnița, pl. Copoul, jud. Iași. S'a numit ast-fel dela producțiunea cînepei ce se face pe această întinsă vale.

Cînipiștea, deal cultivabil, în comuna Stolniceni, jud. Suceava.

Cînipiștea, loc izolat, com. Domnești, plaiul Nucșoara, județul Muscel, unde femeile cultivă cînepă.

Cînipiștele, movilă, în comuna Merei, căt. Odăile, jud. Buzău, situată pe drumul Mirei.

Cîntarelor (Dealul-), colină, în com. Vintilă-Vodă, căt. Sîrbești, jud. Buzău. E acoperită de pădurea statului Vintilă-Vodă.

Cîntarul, numire, dată unei părți din *pădurea* Vintilă-Vodă, jud. Buzău.

Cîntarului (Piscul-), deal, în partea estică a văii Lozova, com. Braniștea, pl. Siretul, jud. Covurlui.

Cîntăcești, pîrîiaș, pe teritoriul comunei Paltinul, pl. Vrancea, jud. Putna; se varsă în stînga Zăbalei.

Cîntărețul, fîntînă, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, jud. Dolj.

Cînteniciul, sătișor, în comuna Roznovul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe podișul din dreapta rîului Bistrița, în coprinsul moșiei cu a sa numire, la 15 kil. depărtare de orașul Piatra.

Acest sătișor, de abia în formațiune, are numai cîte-va case de curînd făcute, și o populațiune de vr'o 30 locuitori,

carî se ocupă cu plătăria și agricultura.

Cînteniciul, moșie, în com. Roznovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată între moșiile Roznovul, Mastacăul și Calul. Aparține casei răposatului hatman Alecu Rosetti Roznovanul. Se mai numește și Chintiniciul.

Cîpîtanul, pădure, situată în comuna Mera, pl. Gîrlele, județul Putna, în întindere de 314 hect., proprietatea moștenitorilor Sm. Iacovache.

Cîrbești, com. rur., din pl. Ocolul, jud. Gorj, situată în partea stîngă a Jiului, pe un deal, ramificație din Dealul-Suliței, aproape de șoseaua națională Filiași-Pietroșani. E compusă din 3 cătune: Cîrbești, Dîmbova și Tîlvești.

Are o suprafață de 706 hect., din carî 100 hect. pădure, 150 hect. izlaz, 100 hect. finețe și 356 hect. arabile.

Populația este de 308 familii, saū 667 sufl., din carî 10 familii Țigani. Sunt 280 contrib.

Locuitorii posedă: 37 pluguri, 106 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 496 vite mari cornute, 24 cai, 187 oi și capre și 259 porci.

Venitul comunei e de 1554 lei, bani 30, iar cheltuelile de 1553 lei, bani 81.

Comunicația, în această comună, se face pe de o parte pe șoseaua națională, iar pe de alta pe șoselele comunale care o leagă cu cătunele sale Dîmbova și Tîlvești.

Are 1 școală, frecventată de 30 de elevi, din 34 înscriși.

Are 1 biserică de lemn, fondată de locuitorii în anul 1790 și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Cîrbești, cătun, al comunei Cîrbești, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafață de 216 hect., din carî 40 hect. pădure, 45 hect. izlaz, 22 hect. finețe și 109 hect. arabile.

Populația e de 100 familii, saū 250 suflete, din carî 90 contribuabili. Locuitorii posedă: 17 pluguri, 46 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 116 vite mari cornute, 6 cai, 100 oi și capre și 59 porci.

Are 1 școală, frecventată de 30 elevi; 1 biserică de lemn, fondată de locuitorii în 1790 și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Cîrcea, sat, pl. Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, cu reședința Primăriei. Are 1274 suflete, 661 bărbați și 613 femei. În anul 1864 s'a împămîntenit 75 locuitori cu loc de casă și grădină. Locuiesc în 137 case și 154 bordeie. Dintre case, 118 sunt de zid, 3 din birne, 3 din paiante și 13 din nuele. Din cele 154 bordeie, 42 sunt de zid și restul de lemn. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din anul 1840. Este întreținută de stat și comună și are un singur învățător. În anul școlar 1892—93 aū frecventat școala regulat 27 băeți. Cu vîrsta de școală sunt 232 copii: 115 băeți și 117 fete. Știu carte 160 locuitori (156 bărbați și 4 femei). În sat este o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de moșnenii Dumitrache Chintescu și preotul Șerban Chintescu.

Data fondărei nu se știe, căci prin reparația făcută în 1874 de preotul Ioan Zamfirescu, cu toți enoriașii satului, vechia inscripțiune s'a șters. Bătrîniî însă spun că este fondată de mai bine de 150 de ani. În 1874

s'a pus în tinda bisericeî o altă inscripțiune, în care se spune, că s'a reparat, zugrăvit și înfrumusețat prin îngrijirea și cheltuiala preotului Ioan Zamfirescu și a întregului sat. Are 1 preot și 2 cîntăreți.

Satul Cîrcea este udat de pîriul Cîrcea și se desparte de satul Preajba, prin Valea-Vărzărilor. În sat sunt 15 industriași și anume: 5 rotari, 6 dulgheri, 1 dogar și 3 fierari. Cîrciumi sunt 7.

Cîrcea, stație de dr.-d.-f., județul Dolj, plasa Ocolul, comuna Preajba, pe linia Slatina-Craiova, pusă în circulație la 5 Ianuarie, 1875. Se află între stațiile Pielești (6.7 kil.) și Craiova (8.3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 185^m,04. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 22558 lei, 37 bani.

Cîrcea, deal, plasa Ocolul, com. Balta-Verde, județul Dolj, din care ese pîriul Cîrcea.

Cîrcea, poiană, în com. Vipe-rești, pădurea Valea-Largă, jud. Buzău. În mijlocul său este un izvor, Puturosul, cu ape minerale.

Cîrcea, pîriu, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, jud. Dolj, ce izvo-rește din dealul Cîrcea, merge spre S.-V., se împreună cu pîriul Făcăile, apoi o ia spre S. și se varsă în lacul Bîzdîna, care dă în râul Jiul.

Cîrcea, șes, pl. Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, pe care este situată com. Preajba.

Cîrcea, vale, pl. Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, prin care curge pîriul Cîrcea.

Cîrceiul, sat, în pl. Orașul, jud.

R.-Sărat, cătunul comunei Budești. Și-a luat numele de la Pîriul-Cîrcei, pe care e așezat, spre V., la 500 m. de cătunul de reședință. Are 10 hect. întindere.

Cîrceiul, pîriu, în plasa Orașul, jud. R.-Sărat. Izvo-rește din Dealul-Cornitelor, udă com. Budești la S., trece prin cătunele Cîrcei și Budești și se varsă în pîriul Oreavul, de a stînga lui.

Cîrceni, com. rur., în jud. Mehedinți, plasa Motrul-d.-j.-Dumbrava, la o distanță de 59 kil. de orașul Turnul-Severin, și de 14 kil. de Strehaia, reședința plășei. Este formată dintr'un singur sat. Se mărginește la E. cu com. rur. Grozești; la S. cu proprietatea statului Strehaia; la V. cu com. Munți-din-Dos; și la N. cu com. Borăști, din județul Gorj. Are o populație de 500 locuitori, din cari 95 contribuabili, cari trăesc în 116 case. Locuitorii posedă: 20 pluguri, 30 care cu boi, 5 căruțe cu cai. Sunt 36 stupi.

În com. este o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu un învățător și frecventată de 23 elevi; o cîrciumă.

Budgetul comunei este la veniturii de 510 lei și la cheltueli de 483 lei.

Vite sunt: 200 vite mari cornoate, 16 cai, 210 oi și 116 rîmători.

Comuna Cîrceni este situată pe vale. Înainte de Regulamentul Organic era situată pe dealul Pleșcota. Dealurile mai principale din această comună sunt: Dealul-Borăscului, Dealul-Surleî, Dealul-Mormîntului, Dealul-Plescotei, Dealul-Menșilor și Dealul-Cearănganilor. Văi principale sunt: Valea-Pătulelor, Valea-

Mare, Valea-Vîrzobului și Valea-Inului.

Comuna este udată de apa Șușița, care vine din Carpați și merge spre E. de se varsă în Jiü. Este legată de șoseaua vecinală Strehaia prin șoseaua Strehaia-Ohaba, ce o străbate prin mijloc.

Cîrceni, mahala, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cîrceni, deal, în com. rur. Munți-din-Dos, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrceni, pîriu, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cîrcii (Pîriul-), pîriu, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, ce se formează din împreunarea văii Sfenea cu Valea-Călugăruului, la punctul numit Zăcătoarea-Vite-lor-de-la-Fîntineață.

Cîrcinovu, plasă desființată, din județul Muscel, care coprîdea, pe la începutul sec. al XVIII-lea, toate comunele de la Cîrcinovu până la Gîmbocata (azi plasa Podgoria), unde se termină județul Muscel.

Cîrcinovu, sat, face parte din com. Topoloveni, pl. Podgoria, jud. Muscel. În vechime era stație de poștă. După cum arată Const. Aricescu, în a sa «Istoria Revoluțiunei din 1821», aci Tudor Vladimirescu, în drumul său spre Pitești, spînzură mai mulți panduri pentru furtisaguri.

Carol al XII lea, Regele Suediei, în drumul său spre Pitești, la anul 1712, a trecut prin Cîrcinovu.

În zilele de 9 și 25 Martie și

în Dumineca Floriilor, se fac aci, pe lângă târgul duminical, ohoare de vite pentru înlesnirea vânzătorilor și cumpărătorilor. La 1831, ivindu-se în țară boale epidemice, la Cîrcinov s'a stabilit carantină.

Cîrcinovul, *deal*, în centrul comunei Bîrzești, plasa Argeșelul, jud. Muscel, pe malul stîng al pîrîului cu același nume.

Cîrcinovul, *gîrlă*, izvorește de pe teritoriul com. Vulturești, județul Muscel, (din dealul Teișul), din apropiere de com. Boțești, jud. Dîmbovița; udă comunele: Dobrești, Beleți, Priboeni, Țigănești și Topoloveni și se varsă în riul Argeșul, în dreptul com. Căteasca-Popești, jud. Argeș, la locul numit Moara-Mocanului.

Cîrcinovul, *vale*, com. Voroveni, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Cîrciorani, *cîmpie*, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Cîrciul, *pîrîu*, în jud. Mehedinți, pl. Văile, com. rur. Văgiulești.

Cîrciuma-Boerească, *localitate*, în căt. Valea-Tîrsei, com. Breaza-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova, unde Valea-Tîrsei, ce-și ia naștere din muntele Răfacea, se varsă în riul Prahova.

Cîrciuma-cu-Tufanul, *cîmpie*, în com. rur. Prisăcea, plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Cîrciuma-de-Piatră. V. Lăicăi-Runceasa, jud. Muscel.

Cîrciuma-Domesnică, *loc izolat*, în com. Vînători-Neamțul, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

E situată în dreapta pîrîului Ozana, drept la gura pîrîului Domesnic, între kil. 15—16 ale drumului ce duce spre satul Pipirigul.

Cîrciuma-lui-Sbranca, *locuință izolată*, în com. Vînători-Dumbrava-Roșie, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Este situată la $\frac{1}{2}$ kil. distanță pe drumul de la Piatra la Roznov (șoseaua națională).

Cîrciuma-Scriitorului-din-Rîznov, *han*, jud. Prahova, ce se vede și azi în fața șoselei naționale și a căii Azuga, construit la anul 1818, de Al. Filipescu, cunoscut în localitate sub numele de Căciulă-Mare, pe atunci proprietarul luncilor Dintre-Prahova.

Pe pereții hanului erau zugrăviți un cerb și o căprioară, și a purtat multă vreme numele de măi sus.

Cîrciuma-Stancăi, *movilă*, spre apus de comuna Tia-Mare, jud. Romanați. Face parte dintr'un lung șir care se întinde în partea de S. a Romanațului.

Cîrciumărești, *sat*, face parte din com. rur. Leurdeni, pl. Podgoria, jud. Muscel. Cade la V. comunei, pe malul stîng al rîului Argeș. Are o populație de 165 locuitori (77 bărbați și 88 femei), din cari 35 capi de fam. În partea de N. a cătunului este o moară cu abur; o pădure și văi. Prin centru trec calea ferată și șoseaua națională București-Pitești.

Cîrciumei (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, satul Topilele.

Cîrciumei (Dealul-), *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîl-

cea, în depărtare de 1 kil. spre S.-E. de vatra satului, numit astfel după o cîrciumă ce a fost aci din vechime.

Cîrciumei (Pîrîul-), *pîrîu*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Hîrja, care se scurge d'a dreapta Oituzului.

Cîrîl-Mîsi-Cear, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gârvanul și pe al cătunului său Cuiu-Giuc. Se desface din poalele de S.-V. ale dealului Sîrt-Iol-Bair, nu departe de Gârvanul-Mic, al cărui teritoriu îl desparte de acel al cătunului Veli-Chioi. Se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., formînd un arc de cerc și brăzdînd partea de S. a plășei și cea de E. a comunei. După un drum de 3 kil., se deschide în valea Saila, numită și Nersus-Cear. Malurile sale prîtin înalte. E tăiată de un drum comunal ce duce de la Gârvanul la Lipnița.

Cîrja, *deal*, pe care se află așezată parte din com. Beuca, pl. Teleorman, județul Teleorman. Acest deal își are începutul la gura văii Burdea, în punctul unde aceasta formează niște scursori de apă, din care este format heleșteul din acea comună, numit Lacul-Boeresc.

Cîrja-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Cîrja, la marginea de E. a jud., pe malul Prutului.

Cîrja-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, la marginea de E. a județului, pe malul Prutului. Are o populație de 759 locuitori, cari locuiesc în 169 case. Știu carte 24 persoane. Formează o

comună (com. Cîrja) cu cătunele: Cîrja-d.-j. (cu care formează aproape un sat), Bîrsana și Hrăniceni. În toată comuna sunt 1383 locuitori, din cari 253 contribuabili; 317 case. Știu carte 66 persoane. Are 56 hect. vie. Se cultivă viermii de mătase. Pe teritoriul acestei com. se află o mulțime de bălți, formate din revărsările Prutului și din care se scoate mult pește și stuh. O mare parte din loc. se ocupă cu pescuitul. Comerțul se face de 20 persoane.

Are o școală primară de băeți și o biserică. Aci, pe malul Prutului, sunt pichete pentru paza fruntariilor.

Veniturile comunei se urcă la suma de 6058 lei, 35 bani anual.

Cîrjalia. V. Licura, jud. Vâlcea.

Cîrjan (Iapa-lui-), lac, în com. Viperești, jud. Buzău.

Cîrjanul, țîrlă, jud. Brăila, la 6¹/₂ kil. spre N. satului Slobozia-Cireșul, înființată de familia Cîrjan, lingă movila cu același nume.

Cîrjanul, movilă, jud. Brăila, la S. movelei Obeala-Mică, aproape de hotarul com. Slobozia.

Cîrjanul, munte, la N. de orașul Cîmpulung, jud. Muscel. La poalele lui trece râul Bughea.

Cîrjanul, gîrlă, jud. Dolj, plasa Băilești, com. Catanele, ce izvoarește pe teritoriul acestei com. și care se varsă direct în Dunăre. Formează puțin limita de V. a comunei Catanele, către com. Negoiu.

Cîrjari, sat, face parte din com. rur. Vilcănești, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Cîrjăoani, sat, în pl. Tutova, județul Tutova, spre N.-V. de Bîrlad și în apropiere de dînsul. Are 274 loc., din cari 47 știu carte; locuiesc în 67 case. Formează o comună, comuna Cîrjăoani cu cătunele: Hreasca și Fundătura. În întreaga comună sunt 542 loc., din cari 55 știu carte; 70 contrib.; 133 case. Are 26 hect. vii. Sunt 5 comercianți, din cari 2 circiumari. Teritoriul este mai mult deluros. Se află o școală primară de băeți și o biserică.

Venitul comunei este de 4465 lei, 25 bani.

Cîrjăul, deal, în partea de E. a satului și com. Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciu. Se întinde, pe o suprafață de 79 hect., în direcțiune cu dealul Stana.

Cîrjăul, lac, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Dudești.

Cîrjăul, pîriă, izvoarește din dealul Cîrjăul, com. Tîrzi, plasa Crasna, jud. Fălciu. Unindu-se cu pîriul Stana, în satul Tîrzi, ia numirea de Tîrzi.

Cîrjei, sat, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s.; ține de com. rur. Hinova.

Cîrjei (Pîriul-), pîriă, jud. Suceava, izvoarește de după Bîtca-Teiușului și se varsă în Bistrița (2400 m.).

Cîrjelar, com. rur., așezată în partea vestică a județului Tulcea și în cea de S. a plășei Măcin, pe pîriul Cîrjelar, afluent al râului Picineaga.

Se mărginește la N. cu com. Cerna; la V. cu com. Cuium-Punar; la E. cu com. Atmagea și Orta Chioi; iar la S. cu com.

Orumbei, din jud. Constanța. Relieful solului aparține regiunii dealurilor. Cele mai însemnate dealuri sunt: Taslic-Bair, Cale-Bair, Sacar-Bair (399 m.) la E., acoperite cu păduri; Ciubucluc-Bair, Carapcea (310 m.), tot la E., acoperite cu tufărișuri și livezi; Amzali (380 m.), Cerna (310 m.) la N., acoperite cu păduri și tufărișuri; Asanlar la V., pietros; Dijcadael-Bair (308 m.), Chiuciuc-Cairac, Orta-Cairac (285 m.), Borun-Bair, Hagi-Tepe (327 m.) prin interiorul comunei, acoperite cu finețe și tufărișuri.

Apele cari udă comuna sunt: valea Ai-Orman sau Picineaga, la V., avînd ca afluenți, pe dreapta: Cîrjelar, unită cu valea Homular și Valea-Caprei; valea Saila-Dere, la N. avînd ca afluenți: Domus-Culac, pe stînga și valea Ac-Punar-Dere pe dreapta; valea Saila-Dere, afluentul pîriului Cerna.

Cătunele cari formează com. sunt: Cîrjelar, reședința, la S., pe pîriul Cîrjelar; Hasanlar, la 2 kil. spre N.-V., pe valea Homurlar; Homurlar, la 3¹/₂ kil. spre N.-E., tot pe valea Homurlar; Iaila, la 10 kil. spre N. de pîriul Iaila; și Ac-Punar, la 12 kil. spre N., pe valea pîriului Ac-Punar-Dere.

Intinderea comunei este de 12200 hect., din cari 380 hect. ocupate de vetrele celor 5 sate, 3500 hect. aparținînd locuitorilor și 8620 hect. aparținînd statului.

Populațiunea este amestecată; elementul predominant sunt Romîni, veniți aci din Țara Romînească încă din timpul secolului trecut. Sunt 275 familii, cu 1146 suflete, din cari 275 bărbați, 247 femei, 624 copii; sunt 748 Romîni, 112 Bulgari, 199 Turci, 66 Tătari, 7 Ruși și 11 Evrei.

În com. sunt 293 plugari, avînd

218 pluguri și 4820 capete de vite. Sunt 6 comercianți.

Veniturile sunt de 6200 lei și cheltuelile de 6598 lei. Contribuabilii sunt 250.

Biserici sunt două: una în Cîrjelar, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului; a doua în Ac-Punar, cu hramul Adormirea; fiecare are 10 hect. și sunt deservite de un preot și un cântăreț.

Școli sunt două: una în căt. Cîrjelar și a doua în căt. Ac-Punar. Au 3 învățători și sunt frecventate de 115 elevi.

Cîrjelar, sat, în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul de reședință al comunei Cîrjelar. E așezat în partea de S. a plășei și a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Cîrjelar. Intinderea sa este de 67 hect. Populațiunea este de 102 familii, cu 450 suflete. Pămîntul e acoperit cu păduri și livezi. Prinr'însul trece drumul comunal Coinen-Punar-Atmagea.

Cîrjelar, pîrîu. Este unul din izvoarele rîului Ai-Orman, și cel mai însemnat. Izvorește diu dealul Canat-Calfa, de la poalele lui nord-estice, din jud. Constanța. Se îndreaptă mai întîiu spre E. Intră în județul Tulcea, curgînd spre V., într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-V.; primește pe dreapta pîrîul Valea-Capreî, curge numai prin păduri, până la confluența lui cu pîrîul Canat-Calfa, de unde începe să poarte numele de Ai-Orman. Brăzdează partea sudică a plășei Măcin, jud. Tulcea și a comunei rurale Cîrjelar, despărțînd-o pe o mică întindere de comuna Coiuru-Punar. Lungimea sa e de 6 kil. E tăiat de drumul comunal Canat-Calfa-Cîrjelar.

Cîrjelar, pîrîu, în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei rurale Cîrjelar. Izvorește din poalele nord-estice ale dealului Tașlic-Bair; le udă pe o mare întindere; se îndreaptă spre V., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin com. Cîrjelar, pe la poalele orientale ale lui Borun-Bair, și, după un curs de 7 kil. după ce a brăzdat partea sudică a plășei și centrală a comunei, se varsă în pîrîul Homurlar, pe stînga lui, chiar în interiorul satului Hasanlar. Malurile lui sunt rîpoase și înalte. Pe valea lui merg drumurile vecinale Cîrjelar-Hasanlar și Cîrjelar-Homurlar.

Cîrjelarul-Mic, pîrîu, județele Constanța și Tulcea, cu malurile înalte, pietroase și acoperite cu păduri din partea nordică a plășei Hirșova și cea nord-vestică a comunei Topologul. Izvorește în dealul Ghiologic-Bair, se îndreaptă spre N.-E., intră în jud. Tulcea, și se unește cu Valea-Capreî spre a forma împreună pîrîul Ai-Orman sau Picineaga. Este tăiat de un drum comunal ce vine de la Canat-Calfa (Tulcea) la Topologul.

Cîrjeneasca, moșie, a moșnenilor în dăvălmășie, în jud. Buzău, com. Vispești. (V. Băduleasca).

Cîrjenilor (Pîrîul-), pîrîu, afluent al pîrîului Borcea, județul Suceava.

Cîrjoaia, sat, în jud. Iași, com. Băiceni, pl. Bahluiul. Și-a luat numele de la pîrîul Cîrjoaia, ce curge prin mijlocul lui. Are o suprafață cam de 2800 hect., din care 400 sunt acoperite cu

păduri, și o populație de 202 familii, sau 1024 locuitori.

În sat se află o biserică, deservită de 1 preot, 2 cântăreți și 3 eclesiarcii; o școală, înființată în 1865 și frecventată de 62 elevi.

Numărul vitelor este de 657 capete, din care: 333 vite mari cornute, 34 cai, 510 oi și 80 rîmători.

În partea de S.-E. a satului, este o fîntînă (acum ruinată), din care izvorește apa ce dă în iazul numit la-Grădină, și care fîntînă poartă numirea de Fîntîna-Doamnei, despre care legenda zice că ar fi făcută de o Doamnă a lui Ștefan-Vodă-cel-Mare.

Moșia Cîrjoaia, a familiei Aslan, a fost cumpărată de doamna Ruxanda Panait Balș și dată zestre fiicei sale, doamna Vlădoianu.

Cîrjoaia, baltă, com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Cîrjoaia, deal, pe teritoriul satului Ivăncăuți, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Cîrjoaia, deal, în com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iași. Este acoperit cu pădure.

Cîrjoaia, pîrîu, jud. Iași. Izvorește de sub dealul Cîrjoaia, curge de la N. spre E. și se varsă în dreapta rîului Bahluiul, la satul Hodora, com. Cotnari, pl. Bahluiul, după ce primește în stînga pîrîul Valea-Racului. Pe cursul lui sunt patru mori de apă.

Peste acest pîrîu, în partea de S.-E., puțin mai în jos de satul Cîrjoaia, se află un pod mare de piatră boltit, despre care se zice, că ar fi fost făcut din timpul lui Ștefan-cel-Mare.

Cîrlan (Ograda-lui-), șes, în jud. Buzău, com. Beceni, cât. Enculești, acoperit de fîneață și livezi.

Cîrlan (Plaiul-lui-), colină, în jud. Buzău, com. Cătina, cât. Săticol, formată din pietriș și acoperită de hîgiu.

Cîrlani, munte, jud. Bacău, pl. Trotușul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Cășinul.

Cîrlanul, deal, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Căiușul, de pe teritoriul cătunului Pralea.

Cîrlanul, deal, în partea de E. a com. Moreni, plasa Filipești, jud. Prahova. Mai toate dealurile com. Moreni sînt acoperite cu vii.

Cîrlanul, munte, în com. Bogdănești, jud. Suceava, acoperit de pădure de fag și brad.

Cîrlanul, loc cu izvoare, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, de unde izvoarește pîrîiașul Cucuietul.

Cîrlanului (Dealul-), deal, lîngă satul Mihăești, jud. Suceava.

Cîrlanului (Piscul-), munte, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Sîrbești. Are izlaz și fîneață.

Cîrlanului (Poiana-), colină, în jud. Buzău, comuna Rîșnavățul, cătunul Păliciul, înconjurată de pădure.

Cîrlanilor (Tirla-), pădure, în jud. Buzău, com. Cătina, numită și Fața-Păișului; face parte din pădurea Balosinul-Mic.

Cîrlești, sat, în partea de N. a

comunei Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vaslui. E situat pe Dealul Cîrleștilor, pe o întindere de 143 hect. Are o populațiune de 12 familii, sau 57 suflete; o biserică.

Vite: 20 vite mari cornute, 5 cai, 12 oi și 7 rîmători.

Locuitorii posedă: 1 plug și 3 care cu boi, 1 plug și 2 căruțe cu cai; 12 stupi cu albine.

Cîrlești, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Forești.

Cîrlești, deal, în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cîrlești, vale, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Jegujani.

Cîrleștilor (Dealul-), deal, în partea de E. a comunei Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vaslui.

Cîrlig (Mucea-lui-), colină, în jud. Buzău, com. Beceni, cât. Enculești. E acoperită cu izlaz, face hotar despre com. Beciul. I se zice și Curmătura-lui-Cîrlig.

Cîrlig (Podul-lui-), muchie, în com. Cărpiniștea, jud. Buzău, situată pe movila Valea-Vacii.

Cîrligata, pîrîiaș, pl. Bistrița-d.-j., județul Bacău, se scurge în pîrîul Trebișul, despărțind satul Secătura, din com. Fîntînelele, de com. Osebiți-Mărgineni. Se varsă în pîrîul Trebișul.

Cîrligata, pîrîiaș, pe teritoriul comunei Soveja, jud. Putna. Izvoarește din muntele Fundul-Doschilei și se varsă în Șușița.

Cîrligata, afluent al Bistriței, în com. Broșteni, jud. Suceava.

Cîrligați, com. rur., în pl. Călmățuiului, jud. Teleorman, pe partea stîngă a Văei-Călmățuiului. Limitele ei sunt: la S.-E. com. Caravaneti; la V. comunele Vodă-Carol și Dorobanțul; la S. pîrîul Călmățuiul; iar la N. dealul numit Ciocîrlia. Mai toată com. este așezată în vale și e înconjurată din toate părțile de dealuri. Satul Cîrligați este despărțit în două părți, cari nu se deosebesc de cît printr'o mică distanță ca de 50 m. Partea despre N.-V., spre comuna Vodă-Carol, purta înainte numirea de Slobozia. Jumătate din vatra satului, care poartă această numire, se găsește situată pe moșia statului Dorobanțul.

Suprafața comunei și a moșiei de pe dînsa este aproape de 1800 hect. Moșia este proprietatea moștenitorilor decedatului G. Bădescu. Locuitorii împroprietăriți sunt în număr de 203, pe 370 hect. Vii sunt plantate pe 38 hect.

Populațiunea comunei este de 1326 suflete, din cari 303 capi de familie; 247 contribuabili.

Vite: sunt 4311 capete, din cari: 272 cai, 864 vite mari cornute, 2798 vite mici cornute și 368 porci.

Budgetul comunei este de 5551 lei și 4 bani la venituri și de 4462 lei și 70 bani la cheltueli.

Are o școală, care e frecventată de 36 elevi și este dotată cu 8 $\frac{1}{2}$ hect. pămînt, din moșia statului Dorobanțul.

Bisericii are două, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți. Biserica cea veche servește astăzi de cimitir. Această biserică e situată pe partea dreaptă a Văei-Călmățuiului, unde a fost mai înainte satul Cîrligați.

Căile de comunicațiune

sunt: la S.-E. spre com. Caravanești, și la V. cu com. Vodă-Carol și Dorobanțul, prin șosele vecinale.

Distanța comunei de reședința județului este de 27 kil.; de Roșiori, de 21 kil. și de Alexandria, de 44 kil.

Pe teritoriul ei străbate de-a curmezișul, venind din spre comuna Mindra, Brazda-lui-Novac. Această brazdă formează semnul de despărțire al celor două părți ale satului Cîrligați. Numita brazdă prezintă pe la unele locuri o adâncime până la 2 m., iar prin alte părți abia se mai cunoaște, fiind acoperită de arături.

Tot în această comună se află măgura Zugurliciul, înaltă de 8 metri și largă de 130 metri, Măgura-Toboșului (nu a Țeboșului, cum greșit se vede reproduș mai pe toate hărțile și manualele de geografie), care formează punctul de hotar între moșiile Cîrligați și Dorobanțul.

Satul Cîrligați este vechiu. El se vede trecut în nomenclatura satelor, făcută sub domnia lui C. Mavrocordat și a făcut parte din jud. Olt, pl. Margineci, până la anul 1836.

Cîrligați, sat, în centrul com. Rusca, plasa Prutul, jud. Fălciu, în partea de V., situat între țăraie Chetrosul și Nemțeni, pe o suprafață de 150 hect., cu o populație de 92 familii, sau 352 suflete, din cari 79 contribuabili.

Acest sat cu moșia și cu un alt sat Spărieți, se află din vechime în proprietatea Episcopiei de Huși. Aceasta se constată din un raport de hotărnicie aflat în condica Episcopiei de Huși (lit. A., fil. 89). Iată cuprinsul acestui raport făcut de boierii: Vel Paharnicul Vasile

Buhăescu și Biv-vel căpitanul Nicolai Cogălniceanu, însărcinați de Vodă a hotărî aceste două moșii ale Episcopiei, Cîrligați și Spărieți:

«Înștiințăm pe Măria Ta că din luminata porunca Măriei Tale am mers la moșiile Sfintei Episcopii a Hușilor anume Spărieți și Cîrligați ce sunt alătura, ca să alegem și să hotărîm pe scrisori ce va avea Sfinta Episcopie și după stăpînire și după mărturie a oamnei bătrîni cari cum ar ști s'ar mărturisă de vreme ce au jcluit Svinția Sa Părintelc Episcopul Hușului kir Inochentie că dresle Episcopiei ce au avut pe moșii cele mai multe s'au prăpădit la vreme de nepace. Arătîndu-ne Svinția Sa un uric de la Irimie Movilă Vodă din vletul 7100, care uric l'au găsit Svinția Sa la un om din Chișinău, dînd seamă omul că au căzut la mina lui de la un Turc, în care uric scrie că satul Spărieți este danie de la însuși Măria Sa din hotarul Țîrgului Hușilor. Așijdrea și pe satul Cîrligați iarăși au arătat Svinția Sa cărți Domnești de stăpînire, luțiu o carte de la Gașpar Vodă din vletul 7127 și altă carte, de la Alexandru sin Iliciș Vodă, din vlet. 7129 și altă carte de la Alexandru sin Radul Vodă din vletul 7131 și altă carte, de la Duca Vodă din vletul 7176: de slobozie ce au avut Episcopia la satul Cîrligați și osebit au adus Svinția Sa părintelui Episcopul înaintea noastră doi călugări bătrîni de vîrstă ca de 70 de ani anume Theodosie Pintc și Nicolai cari au mărturisit, cu sufletele lor, că aceste moșii s'au stăpînit de către Episcopie tot cu pace de cînd țin ei minte, de 50 ani, și ei au fost rînduiți de la Episcopie dejmari de au strîns dejma aceluî loc și știu și de la păriușii lor că și mai înainte s'au stăpînit de către Episcopie tot cu pace, arătîndu-ne și locul odăilor și a prisăcilor, ce au avut Episcopia la Cîrligați și ni-au arătat și hotarul acestor sate Cîrligați și Spărieți, pe unde s'au stăpînit și s'au dejmuit de către Episcopie. Însă Cîrligați despre V. s'au stăpînit, până în pîrlul vâci ce se numește Sărata și tot pîrlul în jos până în prejma unii pîetre ce este pisti Sărata disprea S. cari ni au arătat un om Focșe, că dintr'ace piatră în jos se începe moșia lui, pe care moșie scrisori nu ni-au arătat ca să dovedească cum se numește moșia lui; iar hotarul Spărieților din jos ni au arătat iar acci călugări că s'au înfundează în piscul lui Epure, iar e către

E. batc coasta Spărieților în capitile Stănilieștilor și a Volosănilor, iar de către Țîrgul Huși se hotăresc aceste două moșii Spărieți și Cîrligați cu satul Plopcni ce este moșia Episcopiei, precum s'au dovedit din hotarnica Plopcnilor, în care scrie că merg Cîrligați alătura cu Plopcni iar acum, de 5 ani încoace s'au sculat acești oameni anume Andrei Vornicul, Iordaki Focșe, i Constantin Bădărău, i Popa Ion Hirțu, i Toader Gîscă și alți rudeniș a lor de înpresoară moșiile Episcopiei Cîrligați și Spărieți, pentru care mergînd uoi acolo la locul cel cu pricină și împreună cu acei oamnei am văzut starea locului și am luat sama și pe scrisori dovedind și stăpînire și întrebînd și pe acei oameni ce au a răspunde, ei au arătat un uric vechi de la Ștefan Vodă cel Bun și alte scrisori făcute tot pe acel uric, în care s'au aflat scriind că strămoșii lor Leoa și Petru au cumpărat de la Naste, ucpoata lui Michăilă Buză și de la Mărina fata Hușului o bucată de pămînt pe Sărata parte ce este despre Elau pe din jos de hotarul Țîrgului, care după cunoștința noastră pe numele aceluî Leoa s'au numit acea bucată de loc satul Lcoști și iarăși mai arată acești oameni de mai sus numiți ncamul din Leoa și diu Petru un zapis din vletul 7134: a strămoșilor lor Gheorghic și Simcon și Lia-vul scriind că au vîndut cî satul Leoști din obîrșia Sărăți Ghenghii ce au fost vel logofăt: drept 100 taleri, și iar au mai vîndut și o bucată de loc, ce este mai din jos de satul Lcoști pe Sărata despre răsărit drept 30 lei, tot Logofătului Ghenghii și acei vînzători mărturisesc, ei în zapisul lor, că accst loc a lor a fost luat domnesc, și părinții lor l-au fost răscumpărat de la Pătru Voda și au și ispisoc de la Pătru Vodă, dar acest ispisoc acum nu se află la mina acestor oamnei de mai sus numiți, fără numai zapisul cu care vînduse moșii lor, Gheughii logofătului și ispisoc de întăritură ce-i s-au întărit logofăt Ghenghca pe acel zapis de la Alexandru Vodă din vletul 7141: s-au aflat la mina lor zicînd ei că s'au rescumpărat moșia ce au fost vîndută de strămoșii lor, de la Prăjescul gincrcle Gheughii logofăt măcar că zapis de la Prăjescul iar nu s'au aflat numai adverează și alte două ispisoc ce s'au aflat la mina lor, uul de la Cantemir Vodă din vletul 7200 și altul de la... Vodă de pîră ce au avut răzcoșii de Leoști între sine-și, și cum că s'au rescumpărat ei satul Leoști, de la Prăjescul, să dovedește, iar de acc bucată de loc nemică nu pomenește într'accele is-

pisoaie, pentru care cercetînd noi cu amăruntul pricinile, am întrebat pe acei oameni răzeși de Leoști cu ce dovadă cer satul Leoști, și mai cer osăbit și ace bucată de loc din jos de Leoști despre răsărit, de vreme că de la uricul de la Ștefan Vodă pe satul Leoști nu scrie fără numai pe ace bucată de pămînt și ei au răspuns că cer acele moșii cu uricul lui Ștefan Vodă și cu zapisul moșilor lor cel de vînzare, ce scrie c'au vîndut satul Leoști și ace bucată de loc din hrisovul ce au avut ei de la Ștefan Vodă, și fiind că au pus ei temelie tot cu acel uric a lui Ștefan Vodă, precum și moșii lor cînd au vîndut-o așa și aceeași oameni mai sus numiți tot cu acel uric cerînd 2 moșii și satul Leoști și altă bucată de loc, osăbit dar această cere a lor s'au aflat, fără de cale fiind ace dovadă, căci moșii lor marturisesc la acel zapis a vînzării c'au avut acele moșii satul Leoști și ace bucată de loc din uricul lui Ștefan Vodă și la uric nimic nu pomenește de satul Leoști fără numai de ace bucată de pămînt, ce scrie c'au cumparat strămoșii lor Leoa și Petru drept 47 zloți tătărăști și tot această bucată de pămînt au fost din început și șezînd pe dînsa Leoa s'au numit Leoști. Așa au dat cunoștința noastră și pe uricul lor ce dovedește că dintr'o moșie s'au făcut două, noi le-am dat în stăpînire numai moșia ce se numește Leoști din pîrul văci Sărății fața despre apus, până în hotarul Șchiopenilor, care și la uricul lor scrie partea cea de către Elan iar preste pîrău fața despre răsărit, în hotarul Spărieșilor, iarăși s'au aflat că n'au nici o treabă măcar c'au mai arătat și această pricină că strămoșul lor Pătru ce este arătat numele lui la uricul lui Ștefan Vodă ar fi avut iaz pe hotarul Spărieșilor care să numește și până acum iazul lui Patru și cu această pricină au vrut ei să cuprînză și o parte de loc din hotarul Spărieșilor, dar cercetînd noi s'au aflat că acel iaz este pe hotarul Plopenilor ce este danie Sfintei Episcopii de la Irimie Movilă Vodă, care sat este și hotărît împrejur, și fiind c'au fost acel iaz pe loc Domnesc, nu le-am dat ascultare ne avînd ei îpisoc de danie de la vre un Domn pe acel iaz încă și aceasta s'au dovedit că unde au descălicat acești oameni, satul din început s'au chemat tot satul Cîrligați, precum nici ei n'au putut tăgădui și era pripus că s'ar fi împresurat o parte de loc de Cîrligați, cu hotarul Leoștilor, fiind că satul lor să chiamă Cîrligați numai noi după stăpînire am dat hotarul pîrăul văci

Sărății și pe hotărîrea noastră au rămas satul fața despre apus, pe hotarul Leoștilor. Marturisînd și ei că stăpînirea despre ambe părți pînă în pîrău s'au stăpînit însă pentru satul Leoști s'au primit acești răzeși să fie hotarul pînă în pîrăul Sărății, dar pentru acea bucată de loc ce mai cer ei să li se mai dea neodîhnindu-se ei pe socoteala și hotărîrea noastră, li-am dat voe să-și caute judecata la luminat Divanul Măriei Tale și cum va alege Divanul, așa să rămîie, aceea înștiințăm pe Măria Ta: vlet 1756, Iun. 9.

Subscriși: Plecași robii Măriei Tale: Vasile Buhăescul, vel Paharnic; Nicolae Cogălniceanu, biv-vel Căpitan».

Cîrligați, braț, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Bordușani, jud. Ialomița.

Cîrligați, moșie, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, com. Cîrligați. Prin cumpărătoare, s'a alipit la această moșie o parte din moșia Gongul, care se află pe teritoriul comunei Belitori, căt. Adîncata.

Ast-fel rotunjită, moșia Cîrligați, cu trupul ei Gongul, se hotărește la S.-E. cu moșia Caravaneți, la E. cu moșia Belitori, de care o desparte Drumul-lui-Traian, la N. cu moșia statului Dorobanțul și la V. cu proprietățile locuitorilor din comuna Vodă-Carol.

Cîrligătura, plasă, în partea de S. a județului Iași. Se întinde de la N.-V. spre S.-E., fiind așezată pe șirul dealurilor ce se prelungesc de-a dreapta rîului Bahluiul. Terenul său este foarte accidentat, fiind întretăiat de o mulțime de văi, printre cari sunt formate culmi, dîmburi și pozișe, pentru care i s'a dat și numele de Cîrligătura.

Se mărginește la N.-F. cu pl. Bahluiul, începînd de la Tîrgul-Frumos și pînă la tirgușorul Podul-Iloaei, iar de acolo cu

pl. Copoul, pînă la satul Lițcani; la E. cu plasa Stavnicul, de la satul Lițcani spre S., pînă în marginea jud. Roman; la S. și V. cu jud. Roman.

Intinderea plășei e de 46324 hect.

Este formată din comunele:

1. *Buznea*, cu satele: Buznea, Gănești și Jora, în partea despre V. a plășei.

2. *Brăești*, cu satele: Brăești, Cristești, Buda, Albești cu Scorțești, Prigoreni, Gugea, Valea-Oilor și Făcuți. Se întinde de la N. la S. plășei, din jos de Tîrgul-Frumos.

3. *Sîrca*, cu satele: Sîrca, Budăile (Frîncești), Lungani, Crucea, Cosițeni, Mădîrjești și Goești. Se întinde de la N. la S. prin mijlocul plășei.

4. *Sinești*, cu satele: Sinești, Osoiul, Cotîrgaci și Stornești, la S. plășei.

5. *Popești*, cu satele: Popești, Rădeni, Obrijeni, Dorocani, Hărpășești, Mădîrjac, Frumușelile și Bojila. Se întinde de la N. la S. plășei, în partea despre V.

6. *Păușești*, cu satele: Păușești, Dumești, Hoisești, Căcărăzeni, Buțuluțul, Holmul și Scobîlțeni. Se întinde de la N. la S., formînd marginea despre E. a plășei.

7. *Tîrgul-Frumos*, comună urbană, în capătul despre N.-V. a plășei.

Din șirul neîntrerupt al dealurilor ce se află între rîurile Siretul și Prutul, ramura ce se desface de la Poenele-Oancei din jud. Roman (mai jos de Tîrgul-Frumos), cuprinde toată pl. Cîrligătura, luînd diferite numiri, după pozițiunile în care se află și anume: Dealul-Mare, Budeanul, Horpazul, Scaiul, Lăcătușeni, Prosia, Pleșul, Bivolul, Beclul, Recea, Simerăși, Dea-

lul-Vieî, Găvanul, Goești, Trei-Parale, Viea-lui-Pascal, Cristești, Buda, Ciunca, Frăteni, Prigoreni, Hodoreanul, Sărăturile, Gorganul, Ineamănul, Țintirimul, Bostanul, Aria-Vechie, Dealul-Șipotelor, Bobeica, Brezila, Dealul-Șepticenilor, al-Ulucilor, Sinești, Izvorul, Căprăria, Cantocul, Ponoara, Săpăturile, Podobița, Hertezul, Mohorița, Rața, Obrijeni, Doroșcani, Humăria, Ceirul, Mangalagiul, Florea, Pietrosul, Balta-Ganeî, Păușești, Dumești și Chelbea.

Piraiile ce curg printre văile dealurilor plășei Cîrligătura, afară de râul Bahluul, care trece prin marginea despre N.-E. a plășei, sunt: pîriul Bahluțel, ce intră în plasă pe lângă Tîrgul-Frumos, curge spre E. și la Podul-Iloaei, se varsă în râul Bahluul; pîraiele: Sîrca-Velniței, Buznea, Buda, Coșești, Brăești, Ciorbolea, Făcuți, Cristești, Sirghiî, Lacul, Ineanănul, Budancea, Lupul, Peri, Bostanul, Șipotele, Captarilor, Gorganul, Torrentul, Șepteceni, Vătroaia, Uluci, Mărgineanul, Osoiul, Șacovățul, Rădeni, Țigănimea, Popești, Doroșcani, Chetrești, Obrijanca, Rogina, Pascăloaia, Răchita Pietrosul și Pietroasa.

De la V. la E., trece, prin partea de N. a plășei, șoseaua națională și calea ferată, începînd de la Tîrgul-Frumos și până la satul Lițcani, din jos de tîrgușorul Podul-Iloaei, spre orașul Iași. Aceste căi înlesnesc comunicația cu orașele citate. Alte căi comunale și vecinale, înlesnesc comunicația cu satele și comunele megieșe; principalele sunt: Drumul de la Tîrgul-Frumos spre E., ce trece prin mijlocul plășei prin satele: Cristești, Brăești, Goești, Crucea, Popești, Scobilțeni și Podul-Iloaei; de la Podul-Iloaei, la

Păușești și Hărpășești; de la Tîrgul-Frumos, la Buznea și Gănești.

Din 46524 hect., întinderea suprafeței plășei Cîrligătura, se cultivă 10622 hect. pentru cereale; 103 hect. sunt acoperite cu vii și 15435 hect. cu păduri, din cari: 11297 hect. sunt proprietate particulară și 4138 hect. a statului; 20464 hect. sunt acoperite de imașe, finațe, ape, livezi și locuri pentru așezarea satelor.

Pămîntul cultivat produce tot soiul de cereale, de o calitate bună. Imașurile întinse și finețele înlesnesc creșterea vitelor, cari sunt în număr de 36075 capete, din cari: 12104 vite mari cornute, 19054 oi, 372 capre, 947 cai și 3597 rîmători.

Comerțul constă în vînzarea produselor, cerealelor, a vitelor și a lemnului.

Sunt 18 mori de apă, 8 de abur și o velniță.

Plasa Cîrligătura este locuită de 2994, familii sau 13703 suflete, din cari: 6998 bărbați și 6705 femei. Din aceștia: 13447 sunt Romîni, 226 Izraeliți, 19 Germani, 13 Poloni, 13 Unguri, 6 Ruși, 2 Greci și 1 Francez.

Această plasă se administrează de un sub-prefect cu reședința în tîrgușorul Podul-Iloaei.

Numărul bisericilor ortodoxe, este de 24, cu 17 preoți, 18 cîntăreți și 13 eclesiarhi.

Școli sunt 12, cu 12 învățători și cu o populație școlară de 349 elevi și 34 eleve.

Cîrligățile, lac, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta, com. Dichiseni.

Cîrligei, cătun, în jud. Gorj, com. Cîrligei. Se întinde pe o suprafață de 650 hect. Este si-

tuat pe ambele maluri ale pîriului Galbenul, la S.-E. de Bumbești-Pițicul. Prin el trece șoseaua Horezul-T. Jiul și șoseaua ce merge la Zorlești. Are 180 familii, cu 800 suflete, din cari 132 contribuabili. Are: 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 dascăli; o școală frecventată de 62 elevi; 4 mori; 22 fîntîni. Locuitorii posedă: 90 cai, 580 vite mari cornute, 753 oi, 277 porci, 37 capre, 2 căruțe cu cai, 43 care cu boi. Sunt 26 stupi.

Șoseaua națională care trece prin centrul comunei, o leagă în partea de N.-E. cu jud. Vilcea și la S.-V. cu T. Jiul. Moșia aparține locuitorilor moșneni.

Cîrligei, deal, la E. comunei Zorlești, jud. Gorj, pe inalu drept al Calnicului.

Cîrligele, com. rur., în pl. Orașul, jud. R.-Sărat, așezată pe pîriul Mera.

Este așezată în partea de N. a județului, la 34 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de V. a plășei Orașul, la 4 kil. spre N. de com. Cotești, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Bonțești la 3 kil., Golești și Broșteni la 6 kil., Faraonele la 7 kil.

Se mărginește la N. cu căt. Dălhăuțul (al com. Faraonele), de care se desparte prin pîriul Valea-Dălhăuțul; la E. cu moșia particulară Șuțul, pendinte de com. Golești; la S. cu com. Blidarea, de care se desparte prin pîriul Mera; și la V. cu com. Bonțești.

Apele cari o udă sunt pîraie neînsemnate formate de ploii și cari sec vara, așa sunt: pîriul Dălhăuțul la N., pîriul Mera la S. În com. sunt 4 puțuri.

E formată dintr'un singur sat: Cîrligele.

Suprafața com. este de 763 hect., din cari 18 hect. ocupate de vatra satului, 688 hect. ale locuitorilor și 57 hect. ale proprietății private.

Populația este de 240 familii, sau 973 suflete: 501 bărbați și 472 femei; 402 căsătoriți, 503 necăsătoriți, 66 văduvi, 2 divorțați. Știu carte 167, nu știu 806.

Sunt două biserici: Una, cu hramul Sf. Voevozi, este de lemn; bătrînii spun că s'a fundat cam în anul 1730 de către locuitorii Albu Capanu, l'astia A. Capanu, preotul Tudorache și Vlad Frunză. A doua, cu hramul Sf. Nicolae, este construită de birne; se zice că s'a fundat în anul 1740 de proprietarii Șonțu, Moșoiu și familia Vintilescu. Fie-care biserică are câte 17 pogoane pămînt, și 200 lei venit de la comună și sunt deservite de 2 preoți și 2 parcliseri.

Este o școală de băeți, fundată în 1846, de locuitori; are 1 învățător, și e frecventată de 52 elevi.

Loc. posedă: 22 pluguri; 766 capete vite, din cari: 172 boi, 65 vaci, 51 cai, 28 epe, 384 oi și 66 rîmători. Sunt 34 comercianți, din cari 3 băcani, 3 cîrcumari și 3 măcelari.

Căi de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Focșani; spre Bonțești-Faraoanele; spre Golești; spre Cotești și Plăinești-Rîmnicul Sărat.

Sunt 176 contribuabili. Veniturile sunt de 5708 lei, 63 bani, iar cheltuelile de 5518 lei, 93 b.

În raza comunei se află așa numitele metereze: niște redute făcute în pămînt de artileria Austriacilor, în timpul războiului ce au avut cu Turcii, în anul 1789.

Cîrligele, loc izolat, la 8 kil. de

parte de vatra comunei Călimănești, plasa Cozia, județul Vîlcea.

Cîrligele, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, pendinte de com. Brezoiul, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cîrligele (Lacul-cu-), *mlaștină*, în com. Lipia, județul Buzău, în apropiere de pădurea Crîngul, a orașului Buzău.

Cîrligeni, *mahala*, în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.s., jud. Mehedinți.

Cîrligi, *com. rur.*, în plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată în drumul ce duce de la Girovul spre Uscați. Se mărginește la S.-E. cu com. Șerbești; la N. cu com. Dragomirești și Uscați, de cari se desparte prin dealurile Cornii și Socii; la V. cu com. Bodești-Precistei și Dobreni.

Terenurile sale sunt accidentate, aplecîndu-se către V. spre Valea-Cracăului și traversate de văi adînci în direcțiune N.-S.

Este formată din satele și cătunele: Cîrligi, Soci, Dragomirești, Dudești, Vadul și Valea-Albă. Are o populațiune de 1149 suflete, cu 326 capi de familie, cari locuiesc în 297 case. Sunt: 546 bărbați, 603 femei; 583 neînsurați, 474 căsătoriți, 89 văduvi (46 văduve), 3 divorțați; 242 băeți și 264 fete. Sunt 17 străini. Știu carte 154 persoane, nu știu 995.

Dintre locuitorii împrăriați în 1864, sunt: 72 cari stăpînesc înși-și locurile lor; 58 ca urmași; 41, cari de și însurați și cultivatori de pămînt n'au nici un fel de proprietate.

Numărul vitelor în comună este de 732 capete.

Aci se află: 3 biserici, de

servite de 3 preoți și 5 eclesi-arhi; o școală, cu un învățător plătit de stat; o clădire mare, locuința proprietarului moșiei; 4 mori de apă. Sunt 4 dulgheri; 8 rotari; 4 ferari; 3 cizmarî.

Budgetul com. e de 4053 lei la ven. și de 3760 lei la chelt.

Comunicațiunea cu satele vecinase se face prin: șoseaua jud. Girov-Tupilați; prin șoseaua comună Cîrligi-Corni, Bodești-Precistei, începînd de la kil. 15 al precedentei și terminînd în dreptul kil. 13 al șoselei Piatra-Neamțu (îngă satul Bodești-Precistei); printr'un drum natural ce duce din sat. Cîrligi în Dușești și Soci; prin alte drumuri naturale, ducînd la diferite localități.

Cîrligi, *com. rur.*, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., spre S.-S.-E. de orașul Roman și la o depărtare de 20 kil. de el și de 19 de reședința plășei. Este așezată pe șes. E compusă din satele: Cîrligi și Ruptura, cu reședința comunei în satul Cîrligi. Are 445 capi de familie, sau 1799 suflete, din cari 330 contribuabili; locuiesc în 392 case. Știu carte 39 persoane. Locuitorii au 983 capete de vite. În com. sunt: 2 biserici: una de zid și alta de lemn; o școală mixtă, care în anul 1886—87 a fost frecventată de 13 elevi (10 băeți și 3 fete). Veniturile anuale ale comunei sunt de lei 3246,69 și cheltuelile de lei 3165. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Cîrligi, *sat*, în com. Cîrligi, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat la 18 kil. depărtare de orașul Piatra, pe dealul cu același nume.

Are o populație de 470 locuitori.

În acest sat se află: reședința autorităților comunale; o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhi; o școală, frecventată de 67 elevi; o clădire mare ce servește de locuință proprietarului moșiei Cîrligi; 2 mori de apă. Sunt aci 6 rotari; 2 fierari; 2 cizmarî. Numărul vitelor e de 350.

Cîrligi, sat, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Cîrligi, spre S.-S.-E. de orașul Roman și la o depărtare de 20 kil. de el și de 19 de reședința plășei. Este așezat pe șes. Este reședința com. Cîrligi. Are o populație de 194 capi de familie, sau 704 suflete, din cari 148 contribuabili; locuiesc în 179 case. Știu carte 22 persoane. Sunt 533 capete de vite. Are o biserică de zid; o școală mixtă, care în anul 1886—87 a fost frecventată de 13 elevi (10 băieți și 3 fete) din 36 înscriși. Este legat cu orașul Roman prin șosea. Acest sat cu moșia înconjurătoare și împreună cu moșiile: Al-dești, Sohodolul și Ruptura, aparțineau familiei Vornicului Alecu Catargiu.

Cîrligi, iaz, în com. Cîrligi, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu. Este format din scursoarea pîrîiașului Dubârca. Osebit de aceasta însă, în această comună, lângă satul Cîrligi, mai sunt încă vr'o 3 iazuri, cari poartă același nume.

Cîrligi, moșie, pe cuprinsul com. cu același nume, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cîrligi, pădure, la V. com. Negriștești, plasa Nicorești, județul Tecuci.

Cîrligi (Dealul-de-la-), deal,

în jud. Neamțu, com. Cîrligi, pl. Piatra-Muntele. Se află în prelungirea dealurilor ce vin din com. Șerbești.

Cîrligul, com. rur., în plasa Moldova, jud. Roman, spre N.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 18 kil. de el și de 17 kil. de reședința plășei. Este formată din satele: Cîrligul, Brețcani și Cîrligul-Ghirăești, cu reședința com. în satul Cîrligul. Are 164 capi de familie, sau 688 suflete, din cari 133 contribuabili; locuiesc în 159 case. Știu carte 66 persoane. Sunt 385 capete de vite. Pe teritoriul ei se găsesc vii. Are o biserică; o școală prim. mixtă, care în anul 1886—87, a fost frecventată de 36 elevi din 61 înscriși. Ține de circumscripția fiscală Dulcești. Venitul anual este de lei 1422,46 și chelt. de lei 1419. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Cîrligul sat, pl. Jiul-de-mj., com. Bucovățul, jud. Dolj. Are 502 suflete, (260 bărbați și 242 femei), cari locuiesc în 180 case și 5 bordeie. Știu carte 50 locuitori.

Cîrligul, sat, în jud. Iași, plasa Copoul, com. Copoul. E situat la poalele dealului Șorogari, pe coasta vestică. Are o populație de 77 familii, sau 177 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

În marginea de S.-V. a satului se află iazul Cîrligul, bogat în pește.

Numărul vitelor e de 511 capete, din cari 164 vite mari cornute, 310 oi, 9 cai și 28 rîmători.

Cîrligul, sat, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cîrligul, spre N.-V.

de orașul Roman și la o depărtare de 18 kil. de el și de 17 kil. de reședința plășei. Este așezat pe deal. Este reședința comunei Cîrligul. Are 127 capi de familie; 115 contribuabili; 544 locuitori, din cari 43 știu carte și cari locuiesc în 126 case. Sunt 311 capete de vite. Se cultivă aci viea. Are o biserică de lemn; o școală mixtă, care a fost frecventată (1886-87) de 36 elevi din 61 înscriși. Este legat de orașul Roman prin șosea. Acest sat este alcătuit din 2 părți: Cîrligul-Ghirăești și Cîrligul-Răzeși.

Cîrligul. Vezî Trupurile-de-Pădure, jud. Muscel.

Cîrligul, baltă, în partea dreaptă a Prutului, spre E. de satele Popești și Lunca, com. Lunca-Banului, pl. Prutului, jud. Fălciu.

Cîrligul, iaz, în marginea de S.-V. a satului Cîrligul, din com. Copoul, pl. Copoul, jud. Iași. E bogat în pește. Din acest iaz se formează pîrîul Căcaina, ce trece prin partea de E. a orașului Iași.

Cîrligul, pădure a statului, pl. Jiul-de-mj., comuna Bucovățul, jud. Dolj, satul Cîrligul. Felul arborilor ce se găsesc sunt: cer, stejar, gîrniță și gorun.

Cîrligul, prival, jud. Brăila, la E. com. Vizirul, aproape de Dunărea-Vechie; unește lacul Rotundul cu lacul Fusarul.

Cîrligul-Ghirăești, partea despre E. a satului Cîrligul din pl. Moldovei, jud. Roman.

Cîrligul - Glodeanul, com. rur. (Vezî Glodeanul-Cîrlig, județul Buzău).

Cîrligul-Goșa, *fîneață*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., aflată pe locul dintre Muscelul-Cărăimănesc și Ceauș-Bucur.

Cîrligul-Inalt. *Vezi* Dosul-Curței, jud. Vilcea.

Cîrligul-Mare, *cătun*, al com. Glodeanul - Cîrlig; județul Buzău. Are 820 loc. și 231 case.

Cîrligul-Mare, *moșie*, a statului, pendinte de mănăstirea Văcărești, în com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău. Are 2930 hect., din care 820 s'a dat însurățeilor.

Cîrligul-Mic (Tăbăceni), *moșie* a statului, pendinte de Slobozia și Stavropoleos, în com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău, acum dată în loturi locuitorilor. Are 857 hect., mai toate arabile.

Cîrligul-Mic (Tăbăceni-Apostolache), *cătun*, al com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău. Are 150 loc. și 47 case.

Cîrligul-Răzeși, *partea* despre V. a *satului* Cîrligul, din plasa Moldovei, jud. Roman.

Cîrligului (Pădurea-), *pădure*, în partea de N.-V. a com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani. Are o întindere de 71 hectare și se exploatează.

Cîrligului (Pîriul-), *pîriu*, izvoarește din pădurea Cîrligul, com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, și se varsă în pîr. Corogea, tot pe teritoriul com. Dobîrceni.

Cîrligului (Valea-), *vale*, prin care curge pîriul Cîrligul, din com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Cîrlogani, *com. rur.*, în partea

cea mai de N. a plășei Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. E situată lângă rîșorul Beica și la poalele Strejești (247 m. altitudine), departe de Balș de 19 kil., și de Caracal de 46 kil. E formată din satele: Cîrlogani (1057 locuitori), Scorbura (100 locuitori), și Stupina (100 locuitori). Are 248 contribuabili; 295 capî de familie; în total 1257 suflete, din cari 637 bărbați și 620 femei; 452 căsătorii și 805 necăsătorii. Vite mari cornute: 520, vite mici 1075 și porci 624. Are 7 circiumi. Budgetul comunei este de 2058 lei la venituri, și de 2052 lei la cheltueli (1886-87).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1882), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

În o depărtare de 2 kil. spre S.-V. de sat se află o ruină de biserică, în Valea-Trestii, făcută de cărămidă groasă.

Cîrlogani, *com. rur.*, pl. Oltețul-d.-j., județul Vilcea. E compusă din 2 cătune: Cîrlogani și Băroiul. Este numită ast-fel după pîriul Cîrloganul. Este situată pe văile Cîrloganul și Teleșul, pe malul stîng al Oltețului, cam la 80 kil. departe de reședința județului și la 34 kil. de a subprefecturii.

Are o populație de 515 locuitori (275 bărbați și 240 femei), din cari 100 capî de familie; 170 contribuabili. Locuiesc în 120 case.

În comună e o biserică, fondată la anul 1815, de răposaii Preotul Vlad și Ion G. Cernătescu.

Meseriași sunt: 4 cojocari, 5 dulgheri, 3 rotari și 2 tîmplari. Produsul muncii îl desfac la Craiova și Tîrgul-Bălcești.

În comună sunt 20 cai, 60 boi, 20 vaci, 40 capre și 140 oi.

Pe rîul Oltețul, în raionul comunei, este o moară. ?

Loc. împrăzăriți la 1864 sunt 22, pe 58 hect., în moșile d-lor Const. Mărgăritescu și Ion G. Cernătescu; restul de locuitori sunt moșneni.

Știu carte 30 bărbați și 2 femei.

Se fabrică aci anual până la 1500 decaltri țuică.

Comuna are aproximativ 1400 hect. pămînt.

Veniturile se urcă la 1715 lei anual.

Cîrlogani e udată de vălecele: Cîrloganul, Roscăi și Teleșul.

Cîrlogani, *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vilcea. Are o populație de 426 locuitori (225 bărbați și 200 femei). Aci e reședința comunei. Copii în vîrstă de școală sunt 59 (34 băieți și 25 fete).

Cîrlogani, *deal*, în raionul comunei Cîrlogani, jud. Vilcea, pe care se cultivă 30 hect., 50 arii vie.

Cîrlogani, *moșie*, a Eforiei Spitalului Civile din București, jud. Romanați, cu o întindere de 1447 pog., din cari 1318 pog. pădure, producînd o arendă anuală de 960 lei. E pendinte de schitul Șerbănești, din jud. Vilcea; se află lângă comuna Cîrlogani, pl. Oltețul-Oltul-d.-s.

Cîrlogani-Tetoiul, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, pendinte de comuna Cîrlogani, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vilcea.

Cîrloganul, *vale*, comuna Cîrloganul, pl. Oltețul-d.-j., județul Vilcea. Udă partea de E. a comunei și se varsă în rîul Oltețul.

Cîrlomanul, cătun, în com. Putineiu, din pl. Călmățuiul, jud. Teleorman. Este situat pe vale, între dealul care duce la com. Salcia, la depărtare de 2 kil. de com. Putineiu.

Prin acest căt. trece șoseaua vecinală care pune în legătură com. Putineiu cu com. Salcia și cu celelalte comune de pe valea Călmățuiului.

Are populațiune de 560 suflete, din cari 92 contribuabili. Biserica din acest cătun este foarte veche; inscripțiunea de la intrare, în literile cirilice, s'a șters.

Cîrlomanul, munte, în prelungire către N. a ramurei muntelui Cozia, jud. Neamțu. Este situat pe teritoriul de hotar între comuna Gîrcina și comuna Doamna.

Cîrlomanul, pisc de munte, situat spre N., în prelungirea ramurei Cernegura, pe teritoriul com. Doamna, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu. Aici se găsesc, în formațiunea păturilor, depozite de Bonarowka, cu lespezii ce au urme numeroase de solzi și de pești; conglomerate din zona inferioară a formațiunii cu sare, și marne salifiere care se întind până în malul Bistriței; adevărate depozite de menelitură nu sunt.

Cîrlomănești, cătun, al comunei Gura-Nișcovului, județul Buzău. Are 3 subdiviziuni: Cetatea, Pleșea și Sătucul, cu o populație de 400 locuitori, care locuiesc în 86 case.

Cîrlomănești, com. rur., în pl. Corodul, jud. Tutova, spre S. de Bîrlad, la marginea județului. Are 966 locuitori (din cari 104 știu carte), din cari 200 con-

tribuabili; 250 case. Este formată dintr'un singur sat: Cîrlomănești. Se cultivă viea pe o suprafață de 71,50 hect. și livezile cu pruni, pe o suprafață de 5,50 hect. Comerțul se face de 15 persoane. Are o moară cu vaporii. În sat este o școală primară de băeți.

Veniturile sunt de 7798 lei 13 bani.

Cîrlomănești, platoșă, în apropiere de vărsătura râului Nișcovul în Buzău, jud. Buzău, cu o pozițiune strategică, dominînd ambele văi și oprind înaintarea în susul lor. În partea de S., ne mai avînd nici un obstacol, se poate vedea ori-ce mișcare până în Dunăre. În jurul său s'au dat mai multe lupte și se văd încă urme de fortificații. În apropiere e tumulul Cetatea.

Cîrlomănești, moșie, în comuna Gura-Nișcovului, jud. Buzău. Are 160 hect., din care 50 vie și 110 pădure, proprietate a moștenitorilor Cîrlomănești.

Cîrlomănești, platoșă, în partea de S.-E. a satului Cîrlomănești, jud. Tutova.

Cîrlomănești, șes întins, spre N.-V. de satul Cîrlomănești, jud. Tutova.

Cîrlomănești (Gura - Izvorului-), moșie, în com. Nișcovul, jud. Buzău, proprietate a statului, pendinte de Episcopie. Are 700 hect., din cari 498 pădurea Miera sau Adîncata. Restul de 202 hect. s'a vîndut și constă din arături, vii cu embatic, livezi, etc. și două mori.

Cîrlomănești (Viea-), proprietate a statului, pendinte de mănăstirea Berca, în jud. Buzău, com.

Gura-Nișcovului, cătunul Săseni-Noi. Are vie și puțin loc sterp.

Cîrlovoaia, cătun, al com. Mărcineni, jud. Buzău. Are 190 loc. și 43 case.

Cîrlovoaia, moșie, în com. Gura-Nișcovului, căt. Săseni-Noi, județul Buzău. Are 130 hect., din cari 80 păduri, restul arătură și vii.

Cîrlovoaia, pădure, în com. Valea-Teancului, căt. Zorești, jud. Buzău, avînd 97 hect. întindere.

Cîrlovoaia (Lipianca, Popeasca), pădure, în com. Grăjdana, jud. Buzău, avînd aproape 340 hect. întindere.

Cîrlovoaia (Poiteasca), moșie, în com. Mărcineni, jud. Buzău. Are 435 hect., din care 380 arabile, restul prund și crivină. Are 2 mori pe apa Buzăului.

Cîrna, com. rur., din pl. Balta, jud. Dolj, la 51 kil. departe de Craiova și la 10 kil. de reședința plășei Măceșul-d.-s.

E situat pe loc șes, lângă balta Cîrna. Șesul se numește Cîrna. Se învecinește la E. cu com. Măceșul, la V. cu Plosca, la N. cu Goicea-Mare, la S. cu Dunărea. Limita de V. este formată de Movila-Gogăi și de apa râului Dăsnățuiul. Limitele de N. și de E. sunt formate de movile; iar limita de S. de Dunăre.

Pe teritoriul ei se găsește: Balta-Cîrnei, cu o suprafață de 500 pog., și care începe din com. Bistrețul și se termină la punctul numit Țicbanul, pe moșia Cîrna.

Iazuri și gîldae sunt multe, formate fiind prin revărsările Dunărei. Pe Dunăre, în dreptul comunei; se găsesc zmîrcuri cu tufe

de trestie, tufărișuri numite zătoane; locuri izolate; fîntîni se găsesc, în toată comuna multe.

Cîrna este udată de apa Dăsnățuiului ce are scurgere în balta Cîrna. Curge prin V. comunei, cu îndreptarea de la N.-V.-S.-E. Sunt două vaduri, unul la punctul numit Podul-de-Pămînt și altul la punctul numit Buștila.

În anul 1875—76 a fost unită cu com. Goicea-Mare. Azi se compune dintr'un singur cătun, numit Cîrna.

În marginea Dunărei se vede o cetate de cărămidă, ale cărei urme se pierd din ce în ce, căci cînd Dunărea vine mare rupe una cite una din cărămidile sale.

Se afla în comună o biserică, zidită la anul 1852 și care se ruinase. Pe ruinele ei s'a ridicat azi alta, cu cheltuiala locuitorilor. Are hramul Sfinții Voevozi.

Școala este mixtă; funcționează din 1863; e construită de comună; are o proprietate de 8 $\frac{1}{2}$ hect. și o împrejmuire de 1 hect. În anul școlar 1892—93 a urmat regulat la școală 53 băeți și 8 fete, din 70 băeți și 90 fete în vîrstă de școală. Știu carte 110 locuitori, din cari 97 bărbați și 13 femei.

Populația este de 1470 loc., din cari 700 bărbați și 736 femei. După legea rurală din 1864 sunt 259 împămînteniți, iar după cea din 1879 sunt 40 însurăței.

Case sunt 322. Toate sunt de pămînt bătut.

Suprafața teritoriului comunal este de 223 hect. Din acestea sunt: 2550 pog. arabile, 500 fîneață, 300 izlaz, lac și teren sterp 2000 pog., pădure de salcie numită Zătoane ca la 500 pog.

Moșia numită Cîrna sau moșia Măceșul aparține statului.

Arenda este de 81150, pe perioada 1884—94. Suprafața vîndută este restul până la 339 hect. și 5128 m. p. rămasă. În loturi mici sunt date 183 loturi. În loturi mari 29, din care 7 loturi de cite 25 hect. și 22 cite 10 hect.

Pădure este în întindere de 500 pog. pe moșia Cîrna. Este compusă numai din sălcii. Atît pădurea cît și moșia aparțin statului și aparțineau altă dată mănăstirei Arnota.

Fînețe sunt 500 pogoane.

Viile aparțin locuitorilor și se găsesc pe pămîntul lor.

Locuitorii își desfac produsele la schelele Bistrețul și Gighera. Importă bumbacuri, stămburii, pentru îmbrăcăminte și cele necesarii casei, asemenea și lemne de construcție. La Băilești se duc cu pește și cu vite.

Comunicația se face prin șosele comunale, cari pun în legături com. la N. cu Goicea-Mică, la E. cu Măceșul-d.-j., iar la V. cu Plosca, peste pîriul Dăsnățuiul.

Aci, la 1877, în lunile Iunie și Iulie, în timpul războiului pentru independență, se află staționate comp. 1 și 4 ale batalionului III de vînători.

Veniturile comunei pe exercițiul 1893—94 a fost de 3387 lei, 55 bani.

Cheltuelile comunei pe același an a fost de 3163 lei, 20 bani.

Vite cornute 300, și oi 20.

Cîrna, sat, pl. Balta, com. Cîrna, jud. Dolj, cu reședința primăriei.

Cîrna, altă numire a satului Gunoaia, com. Burdusaci, jud. Tecuci.

Cîrna. Vezi Goicea-Marc, județul Dolj.

Cîrna, baltă, pl. Balta, com. Cîrna, jud. Dolj, ce se întinde și prin com. Măceșul-d.-j., unde se cunoaște sub numele de Balta-Mare. Comunică în partea de E. cu balta Nedeiul, prin gîrla Gravița și cu balta Sglavociul prin gîrla Icleanul.

Cîrna, movilă, în comuna Cotul-Ciorii, jud. Buzău, lîngă viroaga Cotoră.

Cîrna, deal, în com. rur. Bîltanele, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrna, vale, în com. rur. Bîltanele, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrna, vâlcea, în com. Ciocști-Mîndra, jud. Teleorman. Incepe din dreptul comunei Urlueni, la N.-E., și se termină în satul Mîndra. Printr'însa se scurg apele ce se formează din ploii, în rîul Cotmeana.

Cîrneasca sau Croitori, vâlceleușă, în jud. Vlașca, ce merge prin Petrești-d.-s. și dă în valea Desa, care se varsă în Neajlovul.

Cîrneciul, iezor, jud. Brăila. E situat în ostrovul Bregoloiul, la S.-E. de ostrovul Rotundul.

Cîrnei (Dealul-), deal, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, lîngă satul Piua-Petrei.

Cîrnei (Dealul-), deal, capul dealului Ursului, jud. Tecuci, unde a fost satul, și care s'a mutat în locul de astăzi, numit Gunoaia, Cîrna, sau Bahnița, com. Răchitoasa.

Cîrnei (Cîmpia-), cîmpie. (Vezi Dăroaia, jud. Vilcea).

Cîrnei (Măgura-), *măgură*, în com. Băsești, pl. Călmățuiul, județul Teleorman.

Cîrnești, *mahala*, în com. rur. Severinești, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cîrnitura, *loc*,¹ cu prăpastie adîncă, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Călugăra-Mare.

Cîrnitura, *pîrîu*, curge pe moșia Buzeni, com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, și se varsă în pîrîul Drășleuca.

Cîrnul, *schit*, pendinte de mănăstirea Căldărușani, com. Rușia-vățul, jud. Buzău, zidit la 1536 de Mircea - Vodă și Doamna Chiajna. E cea mai veche biserică din județ. La 1643 a fost reparată de Matei-Vodă Basarab și a stat ast-fel până în 1821, cînd, la lacul Cîrnului (500 metri departe de schit), s'a dat o crîncenă luptă între Turci și Arvați. Turcii, de și învinși, au jefuit și distrus ce au putut. Din această cauză, ieromonahul Lavrentie și Naum Căldărușanul, l'au restaurat în 1822. Intre cîtorî, pe lîngă Mircea Ciobanul și Doamna Chiajna, figurează și Matei Basarab; apoi: Lepădatul, Lupul, Maria, etc., cari au dăruit schitului mai multe moșii. Frontispiciul din 1822, fiind scris cu văpsea, în mare parte s'a șters. Biserica devine importantă prin vechea ei pictură de la Pantocrator și cupola, care a rămas tot cea din 1536; pîreții sunt zugrăviți din timpul lui Matei Basarab. Are cîte-va icoane vechi și importante pentru studiul iconografiei și mai multe manuscrise. Cele mai importante au fost luate de Cezar Boliac în 1865. Demn de notat este și un clo-

pot vechi, de o armonie și o frumoasă sonoritate. Azi, schitul Cîrnul e biserică de mir.

Cîrnul, *munte*, în jud. Buzău, comuna Rușia-vățul, căt. Tega, ale cărui plaiuri se întind până la Geroasa sau Podul-Roșu, din com. Mărunțișul și culminează în Vîrf-Cîrnului. Sub ale lui coaste e situat schitul Cîrnul. E acoperit cu pădure, liveci și vii.

Cîrnul (Poiana), *deal*, în com. Biczul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Este situat în prelungirea muntelui Cozmița și acoperit cu păduri.

Cîrnul, *trup de sat*, în com. Biczul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Este situat pe malul drept al rîului Bistrița, în dreptul șoselei naționale Piatra-Prișăcani.

Cîrnul, *trup de sat*, în com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Se mai numește și Cîrnul-Bistriței.

Cîrnul, *numire dată moșiei* Tega, din com. Rușia-vățul, jud. Buzău. Are o pădure de 13 hect.

Cîrnul - Jugureni (Cîrnea), *moșie*, în com. Jugureni, județul Buzău, proprietate a statului, pendinte de schitul Cîrnul. Are o întindere de 54 hect.: fineață, arături, vii cu embatic și pădurea Cîrnul-Jugureni, de 22 hect.

Cîrnul (Metohul), *ruine* de schit, în com. Năeni, jud. Buzău, situate pe o mică proprietate a statului.

Cîrnuleasa, *moșie nelocuită*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, comuna Moldoveni, proprietate a

Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o întindere de 200 hect., din cari 30 hect. pădure.

Cîrnului (Fața-), *colină*, în com. Rușia-vățul, căt. Muscelul-Țigan, jud. Buzău. E acoperită de flinață și pădure.

Cîrnului (Izvorul-), *sorginte de apă minerală*, lîngă schitul Cîrnul, jud. Buzău; conține sulf și săruri; se scurge în rîul Buzău pe Valea-Cîrnului.

Cîrnului (Poiana-), *sat și com. rur.*, în jud. Vaslui. (Vezi Poiana-Cîrnului).

Cîrpești, *sat*, în partea de N. a com. Urdești, pl. Mijlocul, jud. Fălciu, așezat pe Valea-Băseștilor. Are o populație de 12 familii, cu 58 suflete.

Cîrpiți, *sat*, în com. Stîncea, pl. Braniștea, jud. Iași, situat pe șes, la poalele despre E. ale dealului Stîncea, pe malul stîng al rîului Jijiea. Are o populație de 126 familii, sau 238 locuitori romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Este reședința comunei. Are o școală, înființată în anul 1869, frecventată de 46 elevi.

În partea despre N. a satului se află un pod, construit de lemn, peste apa rîului Jijiea, pe care trece drumul la Iași.

Numărul vitelor e de 2252 capete, din cari: 752 vite mari cornute, 1172 oi, 41 cai și 287 rîmători.

Cîrstănești, *com. rur.*, plaiul Horezului, jud. Vîlcea, compusă din 3 cătune: Cîrstănești, Bogdănești și Cucești. Este situată pe valea rîului Luncavățul.

Are o populație de 641 locuitori, 328 bărbați și 313 fe-

mei, în care intră și 10 fam. de Țigani; capî de fam. sunt 215, contrib. 155 și case 214.

În raionul comunei sunt 2 biserici: una în cătunul Cîrstănești, fondată la anul 1552 și reparată la 1869 și alta în cătunul Bogdănești, fondată la anul 1662 și reparată la 1805.

Locuitorii se ocupă cu cultura cîmpului și creșterea vitelor, meșteșugarii fiind: 6 rotari și 8 dulgheri.

Ei au 10 cai, 80 boi, 96 vaci, 100 capre și 250 porci.

Pe râul Luncavățului, în raionul comunei, sunt 4 mori.

Locuitorii sunt moșneni. 77 s'au împroprietărit la 1864 pe moșia statului Cîrstănești și a d-lor C. Vlădescu, Greceanu și R. Mărculescu, cînd li s'au dat 244 hect.

Știu carte 15 persoane.

Țuică se fabrică până la 2000 decal. anual. Toată com. cu izlaz cu tot are 2000 hect. pămînt.

Veniturile și cheltuelile se urcă la 1000 lei anual.

E brăzdată de dealul Folești și Piscul-Rușița și udată de văile: Priodiștei, Ponoarelor, Turburea, Valcidorul și Cîrstea, toate la E.

Se mărginește cu com. Folești-d.-j., Oteșani, Armășești și Urși.

Cîrstănești, sat, face parte din com. rurală cu același nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populație de 284 locuitori, 148 bărbați și 136 femei; iar ca populație școlară are 93 copii, 55 băieți și 38 fete. Biserica acestui cătun s'a fondat la anul 1552 și s'a reparat la 1869.

Moșia Cîrstănești a fost cumpărată de părintele Ioan, Arhimandritul mănăstirii Horezul, și dăruită acestei mănăstiri, după cum se vede în hrisovul lui Constantin - Vodă Brîncoveanu :

..... «Și iară au mai cumpărat părintele Ioan o moșie ce se chiamă Cîrstănești ot Sud Vîlcea, pe apa Luncavățului, de la Mateiu Postelnicu Drăgoescu, drept talere 70, care au dat-o mănăstirii Horezul, ca să-i fie de hrană».

Cîrstănești, deal, în raionul comunei Cîrstănești, pl. Horezul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 6 hect. 50 arii vie.

Cîrstănești, deal, com. Folești-d.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea, avînd virfurile: Dugheanul și Scărișoara.

Cîrstănești, moșie a statului, fostă pendinte de mănăstirea Horezul, județul Vîlcea, care, împreună cu cureaua din Bogdănești, s'a arendat, pe periodul 1885—95, cu 1400 lei anual.

Cîrstănești, proprietate a statului, pe care se află o pădure în întindere de 295 hect., situată în com. Oteșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Dosul-Călugărului, 135 hect.; Dosul-Vulturi, 20 hect.; Valea-Bunul, 125 hect. și Dosul-Rosiei, 15 hect.

Cîrstea, cîmpie. (V. Tîrsa, jud. Vîlcea).

Cîrstea, vâlcea, izvoarește de la N. de com. Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în Cungrea-Mică, pe țarmul drept, tot în raionul com. Otești-d.-s.

Cîrstea, vale, izvoarește din raionul comunei Scundul, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în pîriul Gugianca, între com. Fișcălia și Orlești.

Cîrstea, vale, la V. comunei Io-

nești-Mincului, plasa Oltul-d.-ș., jud. Vîlcea.

Cîrsteasca, viroagă, pe moșia Papa, din pl. Tîrgului, jud. Teleorman. Este formată numai din scursoarea apelor și trece pe lîngă braniștea dintre șoseaua județeană și calea ferată Costești-Măgurele. Se varsă în Vedea, în dreptul com. Papa, la N.

Cîrstei (Dealul-), deal, comuna Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cîrstei (Poiana-), deal, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Odobasca. Se desface din muntele Deleanul, brăzdează partea de N. a comunei, și se termină în râul Mahriul. Este acoperit cu pășuni însemnate.

Cîrstei (Valea-), vale, izvoarește din jud. Argeș, străbate com. rurală Poenărei, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, de la V. spre E. și se varsă în râul Doamnei tot în cercul acestei comune.

Cîrstești, sat, face parte din com. rur. Bărăști-de-Vede, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade în partea de V. a comunei, la poalele dealului Gruicul. Are o populație de 250 locuitori.

Cîrstești, cătun, pendinte de comuna Potcoava, plasa Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul stîng al gîrlei Plapcea. Are 408 loc.

Cîrstiani, pîriă, se varsă în râul Luncavățul, în raionul comunei Măldărești, pl. Cerna, județul Vîlcea.

Cîrstianul, deal, în partea de E. a com. Moreni, plasa Filipești, jud. Prahova.

Cîrstianul, *vale*, com. Spineni, pl. Vede-d.-j., jud. Olt.

Cîrstianului (Valea-), *vale*, în com. Cernătești, județul Buzău. Trece prin căt. Mălăești, Căldărușa și Vlădeni și dă în Valea-Lacului, cu care merge împreună în râul Slănicul.

Cîrstieni, *sat*, face parte din comuna Gorganul, pl. Podgoria, jud. Muscel. Cade la N. comunei.

Are o populație de 699 locuitori, 399 bărbați și 300 femei.

Prin mijlocul cătunului trece gîrla Rîncăciou.

Cîrstieni, *pădure*, supusă regimului silvic, comuna Gorganul, plasa Podgoria, jud. Muscel. Are, împreună cu pădurea Starița, 125 hect., și e compusă din stejari, fagi, carpeni și alunii.

Cîrstii (Izvorul-), *izvor*, în com. Viperești, cătunul Predești, jud. Buzău. Incepe de la Fîntîna-lui-Moise și se scurge în râul Buzău.

Cîrstii (Malul-), *colină*, în com. Bălănești, jud. Buzău, acoperită de păduri și izlaz.

Cîrstoagele, *loc izolat*, lângă schitul Slătioarele, plasa Oltul, jud. Vîlcea.

Cîrstoagele. *Vezi* Richițile, jud. Vîlcea.

Cîrstoiaia, *vâlcea*, izvorește de la V. de com. Mereni, plasa Vede-d.-j., jud. Olt, și se varsă în gîrla Turcul, tot în raioul com. Mereni.

Cîrstulești, sașu *Gura-Racului*, *sat*, plasa Amaradia, comuna

Bulzești, jud. Dolj. Are 245 suflete, 120 bărbați și 125 femei. Locuiesc în 103 case.

În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1850 și este întreținută de comună. În anul școlar 1892—93, a fost frecventată de 84 școlari, 30 din Seculești, 26 din Cîrstulești, 17 din Năstăsești și 12 din Bulzești. Ape un singur învățător.

Cu vîrstă de școală sunt 34 copii. Știu carte 37 locuitori.

În sat este o biserică de zid, deservită de un preot și un cîntăreț.

Cîrșovățul, *deal*, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Cîrșul, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, comuna rurală Bala-d.-j.

Cîrșul, *deal*, în satul Cîrșul, din jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Bala-d.-j.

De la poalele acestui deal izvoresc mai multe izvoare puternice de apă minerală, unele cu pucioasă, iar altele cu sare.

Cîrteanca, *sub-divizie a cătunului* Coiteasca, din comuna Săgeata, jud. Buzău.

Cîrteanca, *numire* dată unei *sfori de moșie*, din com. Săgeata, jud. Buzău, care, prin cumpărătoare, s'a alipit moșiei Coiteasca, cu care formează un singur trup.

Cîrteanca (Criteanca), *moșie*, în com. Beceni, căt. Enculești, jud. Buzău. (*Vezi* Enculeasca).

Cîrtojani. *com. rur.*, compusă din cătunele Cîrtojani și Sadina, plasa Neajlovul, jud. Vlașca. E situată pe valea Drîmbovnicului.

Moșia e proprietate a statului, fostă a mănăstirei Stavropoleos. Are o suprafață de 3650 hect., din care s'a dat la 291 locuitori, împrumăriți după legea rur., 760 hect.; la 1882 s'a mai dat la această comună pentru 40 însurăței și o școală, suprafața de 235 hect. Are pădure în 2 corpuri de 1114 hect. Se arendează anual cu prețul de 33000 lei, împreună cu Crucișoarele.

Această comună, în 1886, avea 1954 suflete, din cari 385 contribuabili.

Budgetul pe 1886 era de 11907 lei la venituri și de 8330 lei la cheltuieli; în anul 1887 era de 5223 lei la venituri și de 3719 lei la cheltuieli.

În 1887 s'a arat suprafața de 2000 hect. În ambele cătune este câte o biserică, deservite de câte 1 preot și 3 dascăli. S'a oficiat în 1888 la ambele biserici 65 botezuri, 25 căsătorii și 63 înmormîntări. Depărtarea între cătune este ca de 2 kil.

Aci sunt 2 școli: una de băeți, cu 4 clase, condusă de un învățător, și una de fete, cu 3 clase, condusă de o învățătoare.

În 1888 au urmat la ambele școli 37 băeți și 17 fete.

Aci se exploata pădurile Sadina și Brănești. Se face un tîrg cu obor de vite, la 23 Aprilie în fie-care an. Este departe de București de 34 kil., de Giurgiu de 60 kil. și de Obedeni, reședința plășei, de 16 kil. Aci este reședința ocolului silvic Cîrtojani.

În această comună sunt: 426 boi, 30 bivoli, 140 cai, 736 rîmători, 2006 oi și capre. Sunt în sat 12 cîrciumi și case bune de locuit ale proprietății cu magazii și pătule îndestulătoare.

Cîrtojani, *cătun*, pendinte de comuna Cîrtojani, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, pe proprietatea statului cu același nume, situat pe apa Drîmbovnicul, între Sadina și Gratia. Aci s'a împroprietărit la 1864, 160 locuitori pe o suprafață de 546 hect. Se află o biserică, clădită la 1852, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot și doi dascăli, și unde, în 1888, s'a oficiat 35 botezuri, 13 căsătorii și 39 înmormântări. Constitue singură o parohie ce poartă numele de parohia Cîrtojani. Aci sunt: primăria, două școli, casa arendașului; 6 circiumi.

Cîrtojani-de-Jos, sau **Vida Cîrtojani**, *com. rur.*, compusă din cătunele Cîrtojani-d.-j., Buciumul și Vida-d.-s., pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Este situată în valea Glavaciocul, departe de București de 62 kil., de Giurgiu de 64 kil. și de Obedeni, reședința plășei, de 13 kil. În 1886 avea 1278 suflete, din cari 238 contribuabili.

Budgetul comunei, în anul 1886, era: venituri 10729 lei, cheltueli 6965 lei; pe anul 1887 venituri 4528 lei, cheltueli 3501 lei.

Aci e o biserică deservită de un preot și doi dascăli; ține de parohia Vida-Cîrtojani, cu cătunele Vida-Cîrtojani, Cîrtojani-d.-j., Vida-Furculești și Călugăreasca. Se face târg de vite la 21 Mai și 14 Septembrie ale fie-cărui an, iar în fie-care Duminecă se face târg de săptămână. Se află o moară cu aburi.

Cîrtojani-de-Jos, sau **Vida-Cîrtojani**, *cătun*, pendinte de com. cu același nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. E situat pe valea Glavacioc, în josul cătunelor celor-l'alte, din care se constitue comuna și e proprietatea moșne-

nilor. În cătun este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, biserică deservită de un preot și doi dascăli.

Cîrța, *pîrîu*, izvorește din dealul Lohan, trece prin satul și com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciu, și unindu-se cu pîrîul Bălcoaia, din sus de Gura-Văei, se varsă în Pîrîul-lui-Ivan.

Cîrța, *vale*, prin care curge pîrîul Cîrța, jud. Fălciu, com. Epureni, plasa Prutul. Pe valea acestui pîrîu, lângă Piscul-lui-Vodă, se află locul numit Bența.

Cîrțibași, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdănița, spre V. de satul Bogdănița, pe pîrîul Simila. Are 195 locuitori (din care 23 știu carte), cari locuiesc în 100 case. Acest sat este așezat pe coasta de E. a prelungei dealului Tabăra.

Cîrțibași, *sătișor*, în jud. Tutova, compus din vr'o 9 case. E situat la poalele unui deal, la N. de satul Cîrțibași de care și ține, și în apropiere de schitul Cîrțibași.

Cîrțibași, *schit*, în cătunul Cîrțibași și spre N. de dînsul, pl. Similia, com. Bogdănița, jud. Tutova. Acest schit este situat pe coasta de E. a unui deal, într'o mică vâlcică în pădure.

Cîrțibași, *moșie*, în județul Tutova, pl. Simila, com. Bogdănița.

Cîrțibași, *pădure*, în jud. Tutova, de peste 50 hect., pe moșia cu aceeași numire, proprietatea statului.

Cîrțocleasca, *cătun*, în județul Teleorman, pl. Margineș, com.

Beul. Are o populațiune de 497 suflete, din cari 83 contribuabili.

Cîrțocleasca, *moșie* a statului, pe teritoriul com. Beul, județul Teleorman. Face parte din moșia Beul și a fost vîndută locuitorilor în loturi.

Cișla, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, situată în partea de N. a județului, la 6¹/₂ kil. spre V. de orașul Tulcea, reședința județului, și în partea de N. a plășei, la 38 kil. spre V. de Mahmudia, reședința plășei.

Numele său este turcesc și vine de la cuvîntul «cișli» care însemnează tîrlă de oi, și anume de la tîrla de oi ce a avut-o aci un Turc bogat numit Husein Efendi.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: Plecînd de pe malul drept al Dunărei, din dreptul milei No. 55, se îndreaptă spre S., mergînd prin stuf; taie gîrla Somova; ese din stufării, taie șoseaua județeană Tulcea Măcin, printre kil. 9—10; urcă și coboară dealul Coazima, de la poalele căruia o ia puțin spre V., până la dealul Cortel, de lângă care, făcînd un mare arc de cerc, apucă spre S.-E., pe la N.-E. de satul Frecăței, prin dealurile Cartal-Tepe, Su-Bair, și la poalele de V. ale dealului Tăușan-Tepe, se îndreaptă spre E. ocolînd acest deal, până lângă șoseaua națională Tulcea-Babadag, în dreptul kil. 7, de unde spre N., urmînd valea Tăușan-Iol, intră în stuf, taie lacul Cișla și gîrla Somova și se oprește în Dunăre, în fața bifurcației Chiliei și Tulcei, de unde, mergînd spre V. ajunge la mila 55, de unde am plecat.

Forma hotarului e aceea a unui trapez neregulat, a cărui lungime este de 32 kil. pătrați.

Intinderea totală a terenului cultivabil, aparținând locuitorilor, e de 22,24 kil. pătrați, sau 2224 hect.

Comuna se mărginește la N. cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre; la S. cu com. Frecăței, despărțită prin dealurile Cartal-Tepe și Su-Bair; la V. cu com. Somova, și la E. cu orașul Tulcea, despărțită prin valea Tăușan-Iol.

Relieful solului e în general accidentat, dar puțin ridicat.

O mare întindere este acoperită cu stuf. La S. și V. sunt dealurile: la V. Coazima (110 m.), Cortel (180 m.), acoperite cu semănături și pășuni; la S., Cartal-Tepe (157 m.), continuația sa, pietrosul Su-Bair (124 m.), acoperite cu fînețe; spre S.-E., Tăușan-Tepe sau Muchea-Mare, stîncos (104 m.), acoperit cu pășuni, și lângă satul Cîșla, la S. lui sunt dealurile: Cîșla (179 m), pe care se fac semănături, Pietrosul, la V. (72 m.) acoperit cu fînețe, Dealul-Armenilor, la S.-V. (115 m.), acoperit cu fînețe și Dealul-Bursucăriei sau Daudin-Tepe (88 m.), acoperit cu pășuni. Movable sunt puține, naturale și toate acoperite cu verdeață; cele mai însemnate sunt: Movila-Cheală la S. și Movablele-Inșirate (Sira-Bairlar), tot la S.

Apele sunt: Dunărea la N., de la mila No. 54 (bifurcația Chiliei și Tulcei) până la mila 55 (1800 kil.); gîrla Somova, tot la N., curgînd prin stuf și vărsîndu-se în Dunăre; mai sunt apoi niște văi care au apă numai în timpul ploilor, și primăvara: Valea-lui-Moș-Grigoraș la V., văile Bechir, a-Nucilor și a-lui Hagi, formînd unite valea Cîșla sau a-Șerpilor, prin mijlocul comunei; văile La-Podul-Bulgarului și Tăușan-Iol sau va-

lea Muchea-Mare la E., Valea-Lupului la S.-V. La N. se află balta Cîșla (180 hect.) înconjurată cu stuf; conține mult pește, ce se consumă în localitate.

Comuna este formată dintr'un singur cătun, cel de reședință, așezat la poalele de N. ale dealului Cîșla, de o parte și de alta a șoselei județene Tulcea-Măcin.

Intinderea totală a comunei e de 3724 hect., din care 156 hect. ocupate de vatra satului, 2224 hect. ale locuitorilor, restul de 1344 hect. (bălți, stuf și loc neproductiv) aparținînd Statului.

Populațiunea e amestecată, compusă din Romîni, Bulgari, Ruși, Turci, Greci și Ovrei. Sunt 114 familii, cu 557 suflete, din care: Romîni, 74 familii cu 370 suflete; Ruși, 16 familii cu 69 suflete; Turci-Tătari, 12 familii, cu 66 suflete; Bulgari, 10 familii, cu 45 suflete; Greci 3; Izraeliți 4.

E o școală mixtă, fondată în anul 1880 de către locuitori; are 10 hect. pămînt de la Stat; e condusă de un învățător, și pe anul 1893-94 a fost frecventată de 42 elevi (32 băieți și 10 fete), din care 35 Romîni, 2 Bulgari și 5 Ruși).

Este o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită de locuitori în anul 1882, pe ruinele unei vechi biserici, zidită în anul 1844 de către Neculae Tololoiu. Biserica e în bună stare. Are 10 hect. pămînt de la stat din 1887, 380 lei la venituri, 332 la cheltueli, 120 lei subvenția primăriei. E deservită de 1 preot, 1 diacon și 1 paracliser.

Din întinderea comunei sunt: 750 hectare locuri arabile, 100 hectare ocupate cu tufăriș, resturi din frumoasele păduri devastate de exploatarea turci,

1600 hectare fînețe și izlazuri, și restul de 2000 hectare ocupate de stufării și bălți al căror venit aparține statului.

În com. sunt 73 plugari, posedînd 88 pluguri; 2199 capete de vite, din care 210 boi, 94 vaci, 72 cai, 60 epe, 4 asini, 1162 oi, 381 capre, 40 țapi și 97 porci. Pescăria e ocupațiunea Rușilor. Sunt 5 mori de vînt. Budgetul are la venituri 3170 lei, la cheltueli 3140 lei.

Căile de comunicație sunt: Șoseaua județeană Tulcea-Măcin, ce trece prin comună, și apoi multe drumuri comunale ce duc la comunele învecinate: Frecăței, Posto, Somova, Cataloi, A-gi Ghiol.

Relativ la istoricul comunei se povestește următoarele: Cîșla a fost întemeiată cam pe la anul 1812 de un Turc bogat Husein-Efendi, care a avut aci o tîrlă de oi; aceste oi pășteau în poenile de prin pădurile întinse ce se aflau odinioară pe aci, și care au fost tăiate de Turci și Romîni basarabeni; din ele s'au făcut vase plutitoare. Se povestește că acel Efendi era foarte crud. Pe la 1844 vine Neculae Tololoiu cu turmele sale aci, deschide cîrciumă, face biserică și toți se grupează împrejurul lui, lucru care i-a atras ura Turcului; Efendi l'a și tăiat dar și Turcul și-a primit răsplata de la Romîni, căci a fost ucis a doua zi.

Cîșla, sat, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, cătunul comunei Oltina. E situat cam în partea centrală a plășei și cea S.-V. a comunei, la 5 kil. spre S. de cătunul de reședință, Oltina. Este așezat la marginea sudică a iezelui Oltina, la N.-E. bălții Ciamurlia, fiind închise la E. de dealul de-asupra Cîș-

lei și dominat la E. de movila Cișla, la S. de movila Iartmac, care are 140 metri. Suprafața sa este de 440 hectare, dintre care 32 hectare sunt ocupate de vatra satului și de grădini. Populațiunea sa, a cărei majoritate este formată de Români, este de 42 familii, cu 175 suflete, ocupându-se mai ales cu pescăria, cu care fac un negoț întins, și apoi cu creșterea vitelor; cultivă puțin și vița de vie, avînd în partea S.-E. a satului un pămînt care pîrște vișei. Casele sunt adunate în grupuri formînd printre ele uliști drepte. Un singur drum comunal pleacă din sat, spre E., care se ramifică în două, la Movila-Cișlei, o ramură apucînd spre N. și ducînd la Oltina și alta spre S. ducînd la Curu-Orman, la Ghiuvegea și la Lipnița.

Cișla, movilă, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. rurală Oltina, cătunul Cișla, de la care și-a luat și numele. Este așezată pe muchea dealului de d'asupra Cișlii în partea de N. a plășei și cea centrală a comunei. Are 137 m. înălțime. Fost punct trigonometric de gradul al 3-lea și dominînd prin înălțimea sa satul Cișla, așezat la 1 kilometru spre V. de ea, iezarul Oltina, drumurile comunale ce duc de la Cișla la Oltina și Caranlic. Este o movilă naturală și e acoperită cu verdeață.

Cișla, baltă, în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei urbane Tulcea, situată în partea apusană a plășei și a orașului. Este înconjurată cu stuf, formată fiind de revărsările girlei Somova, lângă care e așezată. Are 115 hectare, și conține pește bun, care se consumă în comuna Cișla și în orașul Tul-

cea. Venitul ce produce, e al statului.

Cișla, deal, în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Cișla, situat în partea vestică a plășei și cea sudică a comunei. Și-a luat numele de la tîrla (cișla) de oi ce o avea aci un Turc bogat Husein-Efendi. Are 179 m. înălțime, dominînd asupra drumului județean Tulcea-Măcin și valea La-Podul-Bulgarului. E acoperit cu tu-făriș și finețe.

Cișla, loc izolat, în jud. Fălciu, pl. Mijlocul, marginea de S.-V. a com. Hurduji, după dealul Dumbrava, în hotar cu com. Deleni.

Pe acest loc, se zice, a fost în vechime sat mare, despre a cărui desființare sunt două versiuni. După unii s'a desființat din cauza invaziunii Tatarilor și a Turcilor, locuitorii strămutîndu-se în satele de astăzi Deleni și Hurduji, fiind pe atunci locuri acoperite cu codri mari unde se puteau adăposti; după alții, din cauza asprimei peste măsură a proprietarului de atunci au fugit locuitorii în cotro au putut, și parte s'au așezat în satul Deleni.

Cișla, vale, în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Cișla. Este formată din alte trei văi: Bechir, Ceair și Hagiul. Brăzdează partea vestică a plășei și cea centrală a comunei, trecînd printr'însa; traversează șoseaua județeană Măcin-Tulcea, pe la kil. 7, și se termină după 4 kil. în stufăria din apropiere. Este dominată de dealul Cișla. Prin vale-i trece drumul Cișla-Frecăței, și un altul ce duce la Telița.

Cișla-Caraman, tîrlă de oi, în

județul Constanța, plasa Constanța, pe teritoriul comunei Techir-Ghiol, și pe al cătunului său Haz-Diuliuc, la poalele movilei Caraman-Iuc. Și-a luat numele de la proprietarul ei, un cioban ardelean.

Cișla-Punar, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Caranlic, căt. Curu-Orman. Se desface din poalele nord-vestice ale dealului Mezarlic, Bair; se îndreaptă spre N., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E.; trece prin satul Curu-Orman, taie drumul județean Ostrov-Cuzgun; primește pe stînga Valea-lui-Ghenciu; și, după un drum de 8 kil., merge de se deschide în valea Beilic-Ceair, pe stînga. Malurile sale sunt înalte și acoperite cu verdeață. Printr'însa merge și un drum comunal ce duce de la Curu-Orman la Beilic.

Cișlei (Dealul-de-d'asupra), deal, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Oltin, cătunul Cișla, de la care și-a luat numele. Se desface din dealul de la Merchez, se întinde spre V. în direcție N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea nordică a plășei și cea centrală și estică a comunei. Are pe dînsul două movile: Cișla și Movila-lui-Moș-Stanciu, de 148 metri înălțime. La poalele sale sud-vestice este așezat satul Cișla. Este acoperit cu semănături, finețe și tu-fărișuri, rămășițe din întinsele păduri de odinioară. Pe muchea sa merge și drumul comunal Cișla-Caranlic.

Cîtina, insulă, în Dunăre, plasa Balta-Oltul-d.-j., județul Romanați. (Vezi Gura-Boazului).

Cîtina, insulă, județul Romanați.

- în dreptul com. Gîrcovul, care împreună cu Șurla și Gîrcovul, are 160 hect. pădure.
- Ciz-Bair, deal**, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Baș-Chioi, cât. Cineli. E situat în partea vestică a plășei și cea sudică a comunei. E un vîrf mai înalt al Dealului-Fetei. Are 180 m. înălțime, dominînd asupra văii pîrîului Taița și satului Cineli. Este acoperit cu puțină pădure pe vîrf, iar pe povîrnișuri cu pășuni.
- Claia, munte**, d'asupra Culmei-Jepilor, în com. Predeal, cât. Bușteni, pl. Peleşul, jud. Prahova, numit ast-fel de locuitorii, pentru că are forma unei clăi de fin.
- Clainicul, pîrîiș**, în com. rurală Șușița, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Clainicul, vale**, în com. rurală Șușița, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Clainicul-Mare, deal**, în com. rur. Balotești, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.
- Clainicul-Mic, deal**, în comuna rurală Balotești, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.
- Clajna, cătunaș**, al com. Lopătari, jud. Buzău. Are 20 locuitori și 5 case. E situat în poalele muntelui Măceșul.
- Clajnei (Poiana-), platoșă**, situat pe malul stîng al rîului Slănicul, între Izvorul-Măceșului și Izvorul-Smoleanului, în partea de N. a comunei Lopătari, județul Buzău. E acoperit de fînețe.
- Clatnova, iezor**, jud. Brăila, în ostrovul cu același nume.
- Clatnova, ostrov**, jud. Brăila, comuna Tichilești. E format de Dunărea-Vechie.
- Clăbucelul, pîrîiaș**, pl. Trotușul, jud. Bacău, care își are obîrșia din muntele Clăbucul; curge pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul și se varsă în pîrîul Clăbucul, pe dreapta.
- Clăbucetul (Muntele-), munte**, jud. Argeș, pl. Lovișteea, com. Sălătrucul, pendinte de schitul Fedeșoiu, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o întindere de 3329 po-goane pășune, producînd o arendă anuală de 200 lei.
- Clăbucetul, munte**. (Vezi Galbina, jud. Muscel).
- Clăbucetul, munte**, jud. Muscel, plaiul și com. Nucșoara, pendinte de schitul Titireciul, jud. Vîlcea, proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o întindere de 1665 hect. pădure și pășune, și este arendat (1890) pe prețul de 910 lei anual.
- Clăbucetul, munte**, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel. Constitue, de la Păpușa, împreună cu munții: Grădișteanu, Găinașul-Mare și Mic, Dobriașul-Mare și Mic, Strîmtul, Chiciora, Coasta-Mănăstirei-Nămăești, Dealul-Șelariilor, Dealul-Cucului și dealul Mățăul, șirul despărțitor între apa Argeșelului și rîul Tîrgul.
- Clăbucetul, munte**, spre N.-V. de com. Cerașul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.
- Clăbucetul, pădure** a statului, pendinte de com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, în întindere de 500 hect.
- Clăbucetul-Azugei, munte**, traversează mijlocul com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova. Este renumit pentru pădurile de fag, pentru nenumăratele stîne de oi, pentru bogatele lui pășuni și locuri de fînețe, care contribuie mult la calitatea cașcavalului, cunoscut în comerț sub numele de «Cașcaval de Azuga» și care rivalizează cu renumitul «Cașcaval de Penteleu».
- Clăbucetul-Azugei(Muntele-), pădure** particulară, supusă regimului silvic, pe moșia Clăbucetul-Azugei, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Aparține Eptropiei casei Doamnei Zoe Basarab Brîncoveanu.
- Clăbucetul-Baiului, munte**, jud. Prahova, com. Predeal, pl. Peleşul. E renumit pentru stînele de oi, pădurile de fag și locurile de fînețe. Este situat între Valea-Grecului, valea Leuca, Tîrla-Berbecului și pîrîul Provița. Aparține, ca și Clăbucetul-Azugei, Eptropiei casei Doamnei Zoe Basarab Brîncoveanu.
- Clăbucetul-Baiului, vale**, izvoarește din muntele Tîrla-Berbecului, com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova; curge de la N.-V. către S.-E.; se împreună cu Valea-Morarului și formează Valea-Cerbului, care se varsă în rîul Prahova, spre N. de cât. Bușteni.
- Clăbucetul-Brezei(Muntele-), pădure** particulară, supusă regimului silvic, încă din anul 1883, pe moșia Clăbucetul-Brezei, pendinte de comuna Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova.
- Clăbucetul - Taurului, munte**,

jud. Prahova, com. Predealul. Are bogate păşuni şi locuri de fineţe.

Acest munte a fost dăruit schitului Predeal, de Banul Filipescu, după cum se arată din hrisovul lui Gheorghe D. Bibescu, din 1844.

Cu mult înainte, Biv-vel Logofăt Chrisoscoleu, proprietarul acestui munte pe acel timp, dăruieşte după cererea Ieromonachului Ionichie, la poalele acestui munte, un loc ce se întinde de la Valea-Olăresei şi până la Puriştoaca, pentru construcţia schitului Predeal.

Acest munte, împreună cu Piscul-lui-Cumpăt, Dutca, Răşnoava şi Dosul-Cerbului, a fost mai pe urmă vândut de Biv-vel Logofăt Chrisoscoleu, Doamnei Sachelarie, pe preţul de 2000 de galbeni.

La anul 1844, Baronul Cristodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpăraţi de Doamna Sachelarie, lăsând în urma morţii sale mari datorii, aceşti munţi au fost cumpăraţi de Marele Ban Alexandru Filipescu, cu preţul de 5407 galbeni.

Până la anul 1863 a fost proprietatea schitului Predeal, iar azi aparţine Domeniului Co-roanei.

Răposatul Manoil Laranaga a înfiinţat la anul 1884 în Clăbucetul-Taurului, la locul unde Limbăşelul se varsă în Azuga, o fabrică de var negru. Cîţiva ani mai târziu, Laranaga scăpătînd, fabrica înfiinţată de el a trecut în posesiunea d-lui Basilie Aldasaro.

Clăbucul, saŢ Călăboci, munte, jud. Bacău, pl. Troţuşul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul. E situat pe graniţă, spre Austro-Ungaria şi în colţul de

S.-V. al judeţului. Înălţimea sa este de 1370 m. Este acoperit cu păduri de fagi groşi, amestecaţi cu brazi înalţi.

Aci comisiunea de delimitare din 1888 a hotărît să revină României 97 hect., făcînd să treacă linia de hotărnicie din acest munte, printr'o rîpă, în rîul Caşinul, peste care trece; iar nu prin piciorul Calabucs-Alya ca mai înainte.

Clăbucul, munte, în com. Soveja, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, la hotarul ţărei, spre N.-V.

Clăbucul, pîrîu, jud. Bacău, pl. Troţuşul, com. Mănăstirea-Caşin, care şerpueşte pe graniţă, spre Transilvania de la N. spre S., vărsînd r-se pe stînga în apa Caşinului.

Clăbucul, pîrîu, jud. Putna, ce izvoreşte de sub coastele muntelui Clăbucul şi a poienei Căpuşa, ce se ţine de muntele Sboina-Verde şi merge de se varsă la Lepsce-Mari, drept Piscul-Paltinului.

Clăcaşii-de-Schitul-Frumoasa, pădure foioasă, judeţul Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, proprietatea clăcaşilor din comună. Are o întindere de 23 hect. si este supusă regimului silvic.

Clădita-Mare, munte, în jud. Suceava, com. Mălini, în hotarul Bucovinei. Are 1073 metri altitudine.

Clăilor (Valea-), şes, în jud. Buzău, com. Bîsceni. E acoperită de fineaţă.

Clăniţa, rîuleţ, care curge prin valea cu acelaşi nume, al cărei început este în pădurea Oar-

dei, din com. Izvorul-d.-j., jud. Argeş.

Acest rîuleţ străbate o mare parte din jud. Teleorman şi apoi parte din judeţul Vlaşca, formînd limita lui la extremitatea de N.-E. atît cu judeţul Argeş, cît şi cu parte din Vlaşca.

Clăniţa formează hotarul natural al moşilor din com. Slobozia-Trăsnitul despre judeţele Argeş şi Vlaşca.

După numele acestui rîuleţ s'a dat prin legea administrativă din 1892 numirea plăşei Clăniţa din jud. Vlaşca. Mulţi îi scriu numele greşit: Cleniţa, în loc de Clăniţa, cum îl pronunţă şi locuitorii.

Clăşneşti, sat, în jud. Mehedintzi, plaiul Cloşani; ţine de com. rur. Glogova. Are 200 locuitori; o biserică deservită de un preot şi doi cîntăreţi; o şcoală cu un învăţător, frecventată de 26 elevi.

Clăteşti, sat, jud. Ilfov, ce face parte din com. rur. Mitreni-Clăteşti, pl. Olteniţa. Este situat la S. de Mitreni. La E. şi S. este udat de rîul Argeş.

Se întinde pe o suprafaţă de 317 hect., pe cari le cultivă locuitorii, în număr de 289 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecventată de 31 elevi şi 9 e-leve. Comerţul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 338 şi al celor mici de 159.

Clăteşti, mahala, în partea de E. a satului Corni-d.-s., com. Corni, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Cleanovul, com. rur., în judeţul

Mehedinți, pl. Blahnița-Cîmpul, la distanță de 63 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Vinjul-Mare, reședința plășei, de 28 kil. Este situată pe ambele dealuri ale râului Dăsnățuiul, și se mărginește: la E. cu com. Carpenul, din Dolj; spre S. cu comuna Virbița, tot din Dolj; spre V. cu com. Gardenița, din Mehedinți și spre N. cu com. Sacă, din Dolj.

E formată din 2 sate: Cleanovul și Preajba. Are 280 contribuabili; 2100 suflete, cari locuiesc în 318 case.

Calitatea pământului e bună.

Locuitorii posedă: 180 pluguri, 257 care cu boi și 16 căruțe cu cai.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecventată de 42 elevi. În comună sunt 8 circiumi.

Budgetul coprinde la venituri suma de lei 5179 și la cheltueli 3223 lei.

Numărul vitelor din această comună este: 1600 vite mari cornute, 58 cai, 1485 oi și 883 rîmători.

Prin Cleanovul trece șoseaua Bîcleșul-Gardenița-Cleanovul.

Dealuri în comună sunt: Dealul-Cleanovului, al-Băltoaichei și al-Gîrbovului, care formează văi cu același nume.

Pîraie sunt: Dăsnățuiul, Băltoicăul și Gîrbovul.

În com. Cleanovul se fac trei bîlciri anuale, și anume: La Sf. 40 Mucenicî; la Duminica Tomei și la Sf. Ilie.

Se zice că bîlcitul de la Sf. Ilie a fost prădat în anul 1802 de către Turcii lui Pazvantoglu din Vidin.

Cleanovul, *deal*, în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Clecea-Mare, *grind*, în județul Tulcea, pl. Măcin, com. urbană Măcin, căt. Ghecetul. E situat în partea nord-vestică a plășei și vestică a comunei. Are o formă lunguiată, cu o direcție generală de la S.-V. spre N.-E.; comunică la V. cu grindul Coadă-Spinăului și la N.-E. cu Grindul-Oaei și al-Pietroiuului; la E. de el se află Balta-Porcilor; este străbătut de drumul comunal Măcin-Ghecet, și de o gîrliță ce se scurge în Balta-Oaei, din spre N. Are o întindere cam de 80 hect. Este înconjurat de toate părțile cu stuf.

Clecevățul, *pîriș*, ce vine despre com. rur. Bresnița, și se varsă în Topolnița, în com. rur. Bîrzi, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cleja, *com. rur.*, județul Bacău, pl. Bistrița-d.-j. E așezată d'a dreapta Siretului. Se alcătuește din 3 cătune: Cleja, reședința, Somușca și Valea-Rea.

Aceste sate formau mai înainte, cu o moșie închinată din Bucovina (Condica-Liuzilor), 2 comune: Cleja, compusă din Cleja-d.-s., Cleja-d.-j. (în vechime Bida), Cleja-Statului (moșia maicilor) și Osebiți-Cleja; Somușca, cu Valea-Rea («Analele Statistice» de Marțian, 1873).

Teritoriul comunei se mărginește la N. cu com. Faraoanele, la S. cu com. Fundul-Răcaciuni, la E. cu com. Gioseni, de care se desparte prin Siretul, și la V. cu com. Valea-Rea. Este udat de pîraiele Cleja și Valea-Rea.

Sunt 2 biserici: una ortodoxă și una catolică în satul Cleja. Case de locuit sunt 605; circiumi 7, dintre care una pe șoseaua națională Bacău-Focșani.

Populațiunea comunei este de 606 capi de familie, cu 2529 suflete, dintre cari: 51 Romîni, 2379 Unguri, 91 Izraeliți și 8 Armeni, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiunei se deosebesc: 1430 agricultori, 14 meseriași, 3 industriași, 12 comercianți, 2 avînd profesiuni libere și 12 servitori. Știu carte 27 persoane. Contribuabilii, după recensămîntul pentru periodul 1891—96, sunt 544. După legea rurală din 1864, s'a u improprietărit 8 locuri, cu 23 fălci pămînt în țarină.

Teritoriul comunei are o întindere de peste 1000 hect. Proprietar mare este N. Drăgoianu, care are o moșie de 127 hect., cu un venit de 3150 lei anual; G. Mihail, cu o moșie pe Valea-Somușca; în fine mai mulți razeși.

Pădurile ocupă aproximativ 140 hect.

Budgetul pe exercițiul 1891—92, are la venituri lei 4390, bani 58, și la cheltueli lei 2538, bani 90.

Viile ocupă 197 hect., care în 1890, au dat 2955 hectol. vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891) viea lucrătoare are 246 hect., cea nelucrătoare 2¹/₂ hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 476 hect.

Din teritoriul com. se scoate piatră de var și se fabrică var. Unele familii se ocupă cu facearea pălăriilor de paie. Animale sunt: 355 cai, 787 vite mari cornute, 617 porci, 308 capre și 786 oi. Stupî de albine sunt 55.

Teritoriul comunei este străbătut de calea vecinală Fundul-Răcaciunei-Călugăra, și de șoseaua națională Bacău-Focșani.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 23 kil.; la comuna Valea-Seacă, reședința plășei, 9

kil.; la com. Faraoni, 4 kil.; la com. Fundul-Răcăciunei, 8 kil.; la com. Gioseni, 11 kil.

Cleja, sat, județ Bacău, plasa Bistrița-d.-j. Este reședința comunei cu același nume. E situat pe pîriul Cleja. Are o populație de 384 capi de familie, sau 1342 suflete, toți Unguri. Are 2 biserici: una ortodoxă, în stare de ruină, fondată la 1847 de Iorgu Anastasiu, și a doua, catolică, făcută de locuitorii la 1811, și în care slujește 1 preot. Sunt 5 cîrcumii.

Vite: 195 cai, 433 vite cornute, 407 porci și 181 capre.

Cleja, pîriu, județul Bacău, plasa Bistrița-d.-j., com. Cleja, care curge în direcția E. spre malul drept al Siretului și udă satele Cleja și Somușca.

Clejani, com. rur., situată în pl. Neajlovul, jud. Vlașca, pe coasta dreaptă a râului Neajlovul, departe de București de 36 kil., de Giurgiu de 60 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 5 kil. Această comună se află pe proprietatea cu același nume, care are pe dînsa mai multe alte comune. Aparține în secolul trecut familiei Deșul, apoi a trecut familiei Vilara, de la care a avut-o Maiorul Mișu Anastasievici, care a îmbogățit-o cu multe edificii însemnate, cum: un palat cu grădini frumoase, mori sistematice pe apa Neajlovului, magazii cu 3 etaje, pătule, școli cu mai multe încăperi de zid; s'a făcut chiar un sat cu case din nou de zid, în care s'adusesse o colonie de străini; în timpul din urmă, după moartea lui Maior Mișu, a trecut în stăpînirea d-lui Trifu.

În această com. este judecătoria ocolului III, din jud. Vlașca.

Populațiunea se ridică la 1404 suflete, cu 320 familii, din care 266 contribuabili.

Budgetul e la veniturii de 16877 lei și la cheltuelii de 5570 lei.

Sunt două biserici, din cari una cu hramul Nașterea-Maicii-Domnului, cu un preot și doi cîntăreți; constituie singură o parohie cu numele de Blejani.

În această comună este o școală de zid, care avea în trecut 2 învățători salariați de fostul proprietar, Maior Mișu. Această școală a fost clădită la 1834 de comisul Vilara, apoi rezidită la 1853 de d. Maior Mișu, care a transformat-o în internat de băieți; la 1875 aci urmau 32 elevi interni și 120 externi; azi sunt doi învățători și 172 elevi.

Pe moșia acestei comune s'a împămîntenit, la 1864, un număr de 206 locuitori, dîndu-li-se 618 hect.

S'a cultivat de către 37 locuitori o suprafață de 10 hect. și 68 arii cu tutun, care a produs 7983 kilograme tutun, în valoare de 5293 lei.

Această proprietate are 5600 hect. pămînt, și a fost estimată de Creditul funciar rural din București, la suma de 1920600 lei.

Are și o pădure în suprafață de 1100 hectare.

Vite sunt puține, dar bune; sunt mulți porci de rasă palatină, aduși din Serbia, boi de rasă ungurească, se mai găsesc și oi multe, puținii cai și puține capre.

La 1533, Radu-Vodă s'a bătut cu Mehmet-Beiu, la Clejani, unde l'a învins. Tot aci, la 1522, s'a dat o bătălie între Radu-de-la-Afumați și Turci.

Clencești, mahala, în com. rur.

Almăjelul, plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Clenciul, virf de deal, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Mărești. E așezat d'a stînga pîriului Dunăvățul.

Clenița, vale, ce ese din județul Argeș, din pădurea Oardei, intră în jud. Vlașca mai sus de com. Negreni, udă plasa Glavaciocul, trecînd prin Bițoveni, merge prin satele Talpa, Gălășescul-Catalina, Negreni, Băbăița, și, din jos de comuna Măgura, dă în Teleorman.

Cletecinul, lac, în județul Buzău, com. Odăile, cătunul Lacul. E acoperit de trestie și papură.

Clifa, pădure, situată între satele Godinești-d.-s. și Godinești-d.-j., com. Godinești, pl. Berheciul, jud. Tecuci.

Clifele, munte, peste care trece frontiera între com. Broșteni și Bucovina, jud. Suceava. Are 1367 m. altitudine.

Climăuți, numire vechie a statului Pilipăuți, comuna cu același nume, plasa Herța, județul Dorohoiu. (V. Pilipăuți).

Climești, sat, jud. Bacău, plasa Siret-d.-s., comuna Berești. E situată mai sus de Berești. Are o biserică zidită de locuitorii la 1819. Este o cîrcumă. Capi de familie sunt 73, cu 330 suflete. Vite: 26 cai, 116 vite cornute și 33 porci. Distanța la reședința comunei, unde e școala, este 702 m.

Climești, sat, în com. Budești-Ghicăi, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E așezat pe valea dealului cu același nume, în co-

prinderea moșiei Ghirva. Se mărginește la S.-E., cu județul Roman, de care se desparte prin linia de hotar a județului; la N., cu satul Budești-Ghicăi; la V., cu satele Făurei și Micșunești.

În acest sat se află: 1 biserică deservită de 1 preot și 2 dascăli; 2 mori de apă; o fierărie; o casă mare a proprietății, cu grădină și fântini cișnitoare.

Numărul contrib. e de 38.

Populațiunea se urcă la 367 suflete, sau 77 familii.

Vite sunt: 797 capete, dintre cari: 154 boi, 59 vaci, 413 oi, 26 cai, 110 râmători și 35 junci.

Climești, deal, în prelungire cu dealurile Chiliile și Făurei, situate în com. Budești-Ghicăi, jud. Neamțu. Formează legătură cu dealurile din jud. Roman.

Climești, moșie, în com. Budești-Ghicăi, pl. de Sus-Mijlocul, județul Neamțu, proprietatea familiei Gr. Cozadini. Produce un venit anual de 44000 lei. Casa proprietății este o clădire mare, luxoasă. Diferite unelte agricole, vite de rasa olandeză și elvețiană, sunt evaluate aproximativ la suma de 50000 de lei. Are sat.

Numirea veche: Ghirva.

Clinceanca, moșie, nelocuită, jud. Ilfov, pl. Znagovul; face parte din com. rur. Bucoveni. Proprietarul, d-l I. Dunca, are 290 hect., pe cari le cultivă, rezervând $\frac{1}{2}$ hect. pentru cultura viței.

Clinceni, sat, face parte din com. rur. Slobozia-Clinceni, pl. Saba-
rul, jud. Ilfov. Este situat la S. de Slobozia, între riul Răstoaca și riul Ciorogirla.

Se întinde pe o suprafață de 714 h. a., cu o pop. de 812 loc.

Din teritoriul satului, 294 h. aparțin d-nei Frederica Paleologu, din cari cultivă 280 hect., rezervând 14 hect. pentru izlaz. Locuitorii au 420 hect., pe cari le cultivă, rezervând 15 hect. pentru cultura viei.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; un pod stătător.

Comerțul se face de 3 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 436 și al celor mici de 158.

Timpul înființării satului nu se știe. În biserica din sat există o carte, pe scoarța căreia este scris așa: «Acest locaș dumezeesc este zidit la anul 1694 de către D-lui D-nul Rămădan Paleologu, proprietarul moșiei Clinceni.»

Aceeași inscripțiune s'a mai găsit și pe o piatră care este în altarul bisericeii.

Clinciul, sat. (Vezi Clinceni, jud. Ilfov).

Clinciul, cătun, al com. Vernești, jud. Buzău, cu 50 loc. și 11 case. Are sub-divizia Poenari.

Clinciul, sat, pl. Oltenița, jud. Ilfov; face parte din comuna rur. Spanțovul. Este situat spre N.-V. de Spanțovul, între văi. Are o suprafață de 800 hect., cu o populație de 29 loc.

Statul aparțin 218 hect. și însurățelelor 582 hect. Statul cultivă prin arendașii săi 130 hect. (50 sterpe, 13 izlaz, 15 vie și 10 pădure). Loc. cultivă 527 hect. (15 sterpe, 25 izlaz și 15 vie).

Numărul vitelor mari e de 56 și al celor mici de 57.

Clinciul, baltă, jud. Ilfov, lângă satul cu același nume, proprietatea statului. Se arendează împreună cu moșia Clinciul.

Clinciul, moșie a statului, fostă pendinte de Episcopie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 121 hect. arabile.

Clinciul-Gorgănelele (Bosie), moșie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 130 hect. arabile și 20 prund.

Clinciul (Craifeleanul), moșie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 32 hect. arabile.

Clinciul (Jitianul, sau Măleanca), moșie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 190 hect. arabile.

Clinciul (Vernescu), moșie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 172 hect. arabile.

Clinciul, moșie, a statului, jud. Ilfov, fostă pendinte de biserica Sărindarul. S'a arendat pe periodul 1885—95 cu 11000 lei anual, împreună cu balta.

Clinciul. Vezi Surlari, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Clinciul - Filiti, moșie, în jud. Buzău, com. Vernești. Are 130 hect. arabile.

Clinciul-Moșnenilor - Lipieni, moșie, în com. Vernești, jud. Buzău. Are 43 hect. arabile.

Clinciul și Surlari, pădure a statului, în întindere de 36 hect., pendinte de com. Chiseletul, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Clinelor (Dealul-), munte, în com. Mălini, jud. Suceava.

Clineșul, gîrlă, în plasa și jud. Tulcea, com. rurale Maru-Ghiol și Saru - Nasuf. Este formată, la izvor, din 2 brațe ce pornesc din poalele sudice ale dealului

Cara-Bair, de lângă ruinele cetăței Zaporojeni; se îndreaptă spre V., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea răsăriteană a plășei și pe cea sudică a comunilor, și, după un curs de 6 km. merge de se varsă în marele iezăr Razelm, pe partea dreaptă a lui. Este înconjurată de toate părțile numai cu stof.

Clinovul, pîrîu, izvoarește de la E. comunei Armăsești, plasa Cerna-d.-s., județul Vîlcea; udă partea de S. a acestei comune și se varsă în rîul Cernișoara.

Clinul, deal, ocupă partea de V. a com. Gropnița, plasa Copoul, jud. Iași. I s'a dat această numire după direcțiunea pantelor sale înclinate.

Clinul, munte, comuna Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Clinul, vale, jud. Iași, formată de inclinațiunea pantelor dealului Clinul, din com. Gropnița, plasa Copoul.

Clipicești, com. rur., în pl. Gîrlele, jud. Putna.

Comuna Clipicești este situată pe ambele maluri ale Putnei; cătunul Clipicești mai sus de Irești, iar Vitănești, mai jos de Irești și anume: Clipicești și Vitănești-d.-s. pe malul stîng al Putnei, iar Vitănești-d.-j., pe malul drept.

Distanța comunei de reședința subprefecturii (Odobești) e de 15 kil., iar de capitala județului, de 21 kil.

Înălțimea comunei e de 205 m. d'asupra nivelului mării.

Margiinile acestei comune sunt: la N. și N.-E., Crucea-d.-s., Panciul peste apa Șușiței; la N.-V. și V., Irești; la E., Crucea-

d.-j. peste apa Șușiței; la S.-E., Țifefști și Găgești; iar la S., Măgura-Odobeștilor.

Comuna se compune din următoarele cătune: Clipicești, unde e și primăria comunei, Vitănești-d.-j. și Vitănești-d.-s. Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămînt, e de 224 capi de familie, cu 864 suflete (416 bărbați, 448 femei), din cari 423 neînsurați (211 bărbați, 212 femei), 358 însurați, 70 văduvi (19 bărbați, 51 femei), 13 divorțați (7 bărbați, 6 femei); 850 Romîni, 1 Sîrb, și 13 de diferite naționalități; 851 ortodoxi, 6 armeni și 7 mozaici; 188 agricultori, 13 meseriași, 7 industriași, 15 comercianți, 13 profesii libere, 72 muncitori și 53 servitori.

Știu carte 116 persoane, din cari 87 bărbați și 29 femei.

Numărul caselor de locuit sunt 197.

În comună e o biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru, în satul Clipicești și una filială, cu hramul S-ții Voevozi în satul Vitănești. Pentru întreținerea lor, com. cheltuește 150 lei anual.

Instrucțiunea se predă într'o școală mixtă, construită de comună și frecventată de 10 copii (6 băieți și 4 fete), din 39 de copii (18 băieți și 21 fete) cu vîrsta de școală. Pentru întreținerea ei, com. vine în ajutor cu 174 lei anual.

Sunt 190 contribuabili.

Budgetul comunei, pe anul 1893—94, era de 6156.16 lei la venituri și de 6053.07 lei la cheltuieli.

Numărul cultivatorilor a fost de 32.

Instrumentele agricole sunt: 1 mașină de treerat cu aburi, 1 mașină de vînturat, 21 pluguri de lemn, 27 de fier și 2 mori de aburi.

Vite sunt 754, din cari: 237 boi, 109 vaci, 55 cai, 208 oi, 2 capre și 143 porci.

Viile din Clipicești sunt așezate pe dealul de de-asupra malului Putnei și consitue resursa principală a locuitorilor, aducîndu-le până la 21 hectol. de hectar. Intinderea viilor din comună se ridică la 468 hect., producînd (1893) 6561 hectol. vin alb și 3392 hectol. vin roșu, în valoare totală de 248825 lei.

În comună sunt 219 stupi de albine.

Industria și comerțul sunt reprezentate prin: 1 accizar, 2 circiumari, 1 băcan, 5 dogari, 3 cizmar, 1 cărăuș și 23 fabricanți de rachiu.

Mai multe șosele comunale pun în legătură com. Clipicești cu Țifefști la S.-E., și cu Irești la N.-V. Șoseaua județeană Focșani-Bolotești-Tichirșul trece prin Vitănești-d.-j., punînd astfel satul în legătură, de o parte cu Găgești și de altă cu Irești-d.-j.

Clipicești, sat, în com. cu același nume, pl. Gîrlele, jud. Putna. Este așezat pe malul stîng al Putnei, mai sus de Irești.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru. În ajutorul ei vine com. Clipicești, cu 75 lei anual. Are o școală mixtă, zidită de comună și frecventată de 10 copii (6 băieți și 4 fete). Numărul copiilor în vîrstă de școală e de 39 (18 băieți și 21 fete).

Clipicești, parohie, în comuna cu același nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, și formată din cătunele Clipicești și Vitănești. E formată din 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru, în căt. Clipicești și 1 filială, cu hramul

S-ții Voevozi în Vitănești. Comuna cheltuește pentru fie-care biserică 75 lei anual.

Clipicești (Hlizele-de-la-), trup de pădure. (Vezi Mera-Balotești).

Clipiciul, lac, pe moșia Fetele, proprietatea fraților C. și Gr. Olănescu, pendinte de com. Blejasca, plasa Glavaciocul, județul Vlașca.

Cliserul, sub-divizie a căt. Simileasca, din com. Simileasca, jud. Buzău. Are o biserică fundată de familia Filipescu.

Cliserul, deal, în județul Buzău, comuna Gura-Sărății, cătunul Valea-Botii. E acoperit de vii.

Cliserul, numire dată unei părți din moșia Simileasca, județul Buzău. E acoperită în mare parte cu grădini de zarzavat. E mai numită și Filipeasca.

Clociți, cătun, al comunei Vadul-Sorești, jud. Buzău, cu 425 locuitori, cari locuiesc în 97 case. Aci se presupune a fi fost cetatea dacică Ramidava.

Clociți, colină, ramificație din dealul Dumbrăvei, jud. Buzău, prelungindu-se spre S.-E. între Valea-Clociți și Valea-Licoi, în com. Vadul-Soreștilor. Are înălțime ca de 415 m.

Clociți, izvor, în jud. Buzău, comuna Vadul-Soreștilor; începe din dealul Dumbrăvei și se scurge în valea Hîrboca. Până acum 20 ani, acest izvor, de câte ori venea mare, aducea în albia sa o mulțime de monede romane de argint. Cauza încetării nu poate fi de cât, sau sleirea tezaurului, sau vre-un obstacol care i-a abătut cursul.

Clociți (Lixăndreasca), moșie, în jud. Buzău, com. Vadul-Soreștilor. Are 130 hect., din cari 28 pădure.

Clociți - Pantelimonul, moșie, a Eforiei Spitalelor Civile din București, jud. Buzău, pendinte de mănăstirea Grăjdana, în comuna Vadul-Soreștilor. Are 197 hect., din care 95 pădure, restul arabil, vii și izlaz.

Clociți (Spiroaica), moșie, în jud. Buzău, comuna Vadul-Soreștilor, căt. Clociți. Are 460 hect., din cari 140 pădurea Dumbrava, restul arături, vii, liveze și izlaz.

Clociți (Sfoara - Lăudatul), moșie, în jud. Buzău, com. Vadul-Soreștilor. Are 43 hect., din care 16 pădure.

Clocociovul, sat, situat la S., pendinte de orașul Slatina, jud. Olt, cu care formează o comună. E locuit numai de agricultori.

Clocociovul, mănăstire, situată în gura văii cu același nume, jud. Olt. (Vezi descriția la orașul Slatina).

Clocociovul, deal, situat la S. de orașul Slatina, jud. Olt. E acoperit cu vii și țarine.

Clocociovul, vale, situată între dealurile Caloianca și Clocociovul, jud. Olt, la S. de Slatina. Are direcția E.-V. și se varsă în Olt.

Clocoticiul, sat, cu 72 suf., jud. Argeș, pl. Loviștea. Face parte din com. rur. Racovița.

Clocoticiul, deal, com. Casa-Vechie, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Clocoticiul, loc, pl. Jiul-d.-j., comuna Roziștea, jud. Dolj, unde bălțile: Metița, Strîmba, Ocrugli, Seaca, Groșeșul, Lungă, Trestia și Jieșul, se varsă în balta Ochiul.

Clocoticiul, vale, începe de sub muntele Piva, din plaiul Vulcan, jud. Gorj, și se prelungeste de la E. spre V. pe o întindere de 4 kil., lăsînd în partea despre N. muntele Piva, iar în partea despre S. Cracul-Măru-lui. În muntele Piva izvoarește un mic pîrîu, care poartă numirea văii și care se varsă în râul Bistrița.

Clocoticiul, vale, com. Cacova, pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Clocoticiul, vale, com. Prisaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Clocoticiul, deal, în com. rur. Secul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Clondirul (Clondirul - Băje-nari), com. rur., în pl. Sărata, jud. Buzău. E situată pe ambele maluri ale pîrîului Sărata, la distanță de oraș de 2300 m. Limitele sale sunt: la N., șoseaua națională, peste care trece puțin în dreptul com. Pietroasa, începînd din hotarul moșiei Bădeni și până în hotarul moșiei Coca din com. Șarînga; la E., se lasă pe hotarul moșiilor Stîlpul și Borneasca și merge până în Movila-Banului; la S. din Movila-Banului, merge pe hotarul moșiei Bradul-Berca, până în hotarul moșiei Marișoica din com. Vintileanca; la V., începe din Marișoica și pe hotarul moșiei moșnenilor Bădeni dă în șosea. Suprafața sa este de 2020 hect., din care 1570 arabile, 70 fineață, 240 izlaz, 37 vii și

103 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Bradul - Berca, Bărbuleanca și Bădeni - Miluiți (ale statului), Cătinele și Bădeni-Popești (particulare). Tere-nul e șes și puțin fertil, avînd multe sărături.

Căi de comunicație sunt: șoseaua națională și șoseaua comunală Clondirul-Pietroasa.

Vite are: 440 boi, 246 vaci, 93 viței, 174 cai, 296 epe, 62 mînji, 2630 oi, 1 asin și 270 porci. Stupii sunt 15.

Comuna e formată din cătunele Atîrnați, Băltăreți și Clondirul, cu o populație de 1270 loc., din cari: bărbați însurați 280, neînsurați -25, văduvi 9, băeți 332; iar femei măritate 280, văduve 25, fete 319, cari locuiesc în 272 case. Meseriași sunt: 2 lemnari, 1 cizmar și 2 fierari.

Budgetul com. e de 3041 lei.

Comuna are o școală frecventată de 50 elevi și 5 eleve. Carte știu 94 loc. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paraclicer. Cîrciumi sunt 7.

Această comună și-a luat naștere în secolul trecut cu locuitorii aduși din diferite părți de Egumenii mănăstirei Bradul, pentru a avea brațe de lucru pe moșia Bradul. Cu ocaziunea ocupării țării de Ruși (1806—1812), locuitorii au părăsit căminurile, neputînd suporta podvezile impuse și nu se întoarseră de cît după 1812, cînd își ia naștere satele Clondirul-d.-j. și Băjenari - Pitarului - Haralambie. Mai tîrziu fixîndu-se aci o stațiune postală, se formează din surugii căt. Postea (Atîrnați) și tot cam în acel timp se pun bazele și satului Băltăreți; toate aceste sate se reunesc în 1864, într'o singură comună: Clondirul-Băjenari.

Clondirul, *cătunul* de reședință, al com. Clondirul, jud. Buzău, cu 620 loc. și 135 case. La început se împărțea în două: Clondirul-d.-s., constînd din vechiul sat Băjenari-Haralambie și Clondirul-d.-j. Acum, ambele s'au reunit sub numele de Clondirul.

Clondirul (Clondirul-de-Sus), *cătun*, al com. Șarînga, județul Buzău. E situat sub ramificațiile de S.-E., ale muntelui Istrița. Are 440 loc. și 106 case.

Clopotul, *poiană*, jud. Suceava, pe moșia Stolniceni - Costandache.

Clopotul, *pîrîiaș*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, curge prin valea cu același nume și se varsă în pîrîul Solonțul.

Clopotul (La-), *pasagiū*, al drumului ce duce la Sibiū, județul Vilcea. De la com. Cornetul, Oltul curge formînd o mulțime de cotituri printre niște stînci înalte și sălbatice, desbrăcate de orice vegetație, de un aspect înfiorător. O legendă populară culeasă de d. George I. Lahovari, pretinde că în acest loc ar fi căzut în Olt, în vremuri de demult, un clopot colosal, destinat Episcopiei de Rîmnic ori mănăstirei Curtea-de-Arges, care de veacuri stă îngropat în valurile clocotinde ale rîului.

Clopotului (Valea-), *vale*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, avută în puțuri cu păcură.

Clopoțel (Iazul-lui-), *iaz*, jud. Suceava, spre S.-V. și în marginea orașului Fălticeni. E format de pîrîul Buciumeni și are o suprafața de 400 m. p.

Clopoțel (Țarina-lui-), *țarină*,

județul Suceava, în suprafața de 20—25 fălci, între Fălticeni și pîrîul Buciumeni.

Clopoțelul, *iaz*, jud. Botoșani, format din pîraie, pe moșia statului Vorona, comuna Poiana-Lungă, pl. Siretul.

Cloșani, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 73 kilom. de orașul Turnul-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședință plășei, de 11 kil. E situată în munte, pe albia rîului Motrul-Mare și Motrul-Mic (Motrișorul sau Motrul-Sec). Comuna Cloșani este compusă din satul Motrul-Mare care este reședința comunei și Motrul-Sec, de care aparține și Poiana, unde este sucursala vămii Vîrciorova.

Are 1105 locuitori, din cari 199 contrib., locuind în 245 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și facerea șindrilei de brad.

Parte din locuitori se ocupă cu pescuitul păstrăvului din apa Cerna și pîraiele sale și cu facerea brînzei numită «de toamnă», sau brînză «degerată».

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 20 care cu boi, 11 căruțe cu cai și 1015 stupi.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală cu 1 învățător.

Sunt 4 cîrciumi.

Budgetul are la venituri lei 1646; iar la cheltueli 1097 lei.

Numărul vitelor este de: 890 vite mari cornute, 304 oi, 2000 capre, 103 cai și 600 rîmători.

Cloșani se mărginește: la E. cu comuna Pocruia; la S. cu com. Orzești; la V. și N. cu Austro-Ungaria.

Locuri de muncă în comuna Cloșani sunt: Poenile-d.-j. și Poenile-d.-s.

Dealuri: Dealul - Cloșanilor, Socetul, Puntea, Cracul-lui-Petre, al-Ursului, al-Miciorățului, al-Porcului, al-Izvoarelor, al-Lupșei, al-Ponoroacelor și al-Sohodoarelor.

Ape sunt: Rîul Cerna, pîriul Cernișoara, Cărbunele, Bulzul, Ivanul, Scărișoara, Godeanul, Naiba, Vinătorul, Motrul, Craiovița, Frumosul, Carpenul, Valea-dintre-Dealuri, Pîriul - Ursului, al-lui-Petre, al-Ciutei, al-Runcului, Alunul, Mileanul, Scărișoara, Motrul-Sec, Capra, Dobrota și Lupșa.

Munții din această comună sunt: Oslea, Gropile, Balmăjie, Mocirlice, Scărișoara, Bulzul, Vlășia, Rădoteasa și Miçușea.

Prin comună trece șoseaua comunală Padeșul-Orzești-Cloșani, ce se leagă cu județul Gorj și șoseaua Baia-de-Aramă-Brebina-Orzești-Cloșani.

Tudor Vladimirescu, fiind vătaf de plaiu, a avut reședința plaiului în comuna rurală Cloșani. Casele carî și le-a făcut există și pîna astăzi, servind de local pentru școală și primărie; de asemenea se află o moară și un eleșteu de pește în apropiere de casă, în bună stare, foste ale eroului din 1821.

Văile comunei Cloșani și ale com. Obîrșia ca și ale com. Busești sunt prăpăstioase, și servesc de poteci trecătoare peste munți în Austria, adică în Banatul Temișoarei și în Transilvania.

În anul 1848, Ungurii sub conducerea lui Kossuth, au venit peste munte, pe plaiul Oslea în com. rur. Cloșani și de aci au plecat spre Dunăre.

În timpul războiului Romîno-Ruso-Turc din 1877—1878, se răspîndise vestea că Ungurii au intrat în țară, pe la Baia-de-

Aramă, din care cauză a fost trimisă imediat armata, spre Baia-de-Aramă, și s'a fortificat Culmea-Cernei.

În comuna Cloșani se află o peșteră cu stalactite și stalagmite frumoase.

Cloșani, *plaiu*, ocupă partea de N. a județului Mehedinți. Se mărginește: la N., cu creasta munților Carpați, care îl despart de Transilvania și Banatul-Temișoarei; la V. de Banatul-Temișoarei tot prin munții Carpați, și rîul Cerna; la S. cu plaiul Cerna și pl. Motrul-d.-s., iar la E. cu jud. Gorj și o parte din plasa Văilor. Acest plaiu, care și-a luat numele de la munții Cloșani, este format din 18 comune și anume:

1. *Baia-de-Aramă*, cu cătunele: Baia-de-Aramă, Dealul-Mare și Tarnița.

2. *Bala-de-Fos*, cu cătunele: Cîrșul și Bala-de-Jos.

3. *Bala-de-Sus*, cu cătunele: Bala-de-Sus, Brateșul, Lătu-roasa, Morîștea, Zăgoicea și Motrul-Mare.

4. *Cloșani*, cu cătunele: Motrul-Sec și Comănești.

5. *Comănești*, cu cătunele: Bratvoești, Ludul, Molani, Pistrița și Crainici.

6. *Crainici*, cu cătunele: Sărdănești și Valea-Plopului.

7. *Glogova*, cu cătunele: Glogova, Boghicești, Clejnești, Iormănești, Olteanul și Cochirani.

8. *Iupca*, cu cătunele: Iupca, Cîmpul-Mare, Chiținuiul, Giurești, Anghelești și Sărdănești.

9. *Mărășești*, cu cătunele: Mărășești, Bratilovul și Stănești.

10. *Negoești*, cu cătunele: Negoești, Apa-Neagră, Cănucești și Padeșul.

11. *Obîrșia*, cu cătunul Obîrșia.

12. *Orzești*, cu cătunele: Or-

zești, Brebina, Călugăreni, Tîterlești și Văeni.

13. *Ponoarele*, cu cătunul: Ponoarele, Băluța, Bîrăiacul, Brînzei, Buicani, Cracul-Muntelui, Gîrdăneasa, Gherghești, Proitești, Mocoviștea, Rîeni, Răiculești, Șipotul și Valea-Ursului.

14. *Rătejul*, cu cătunele: Linia-de-Jos, Linia-de-Sus și Chiliul.

15. *Rudina*, cu cătunele: Rudina și Berești,

16. *Șovarna-de-Fos*, cu cătunul Șovarna-de-Jos.

17. *Șovarna-de-Sus*, cu cătunele: Șovarna-de-Sus, Runcul și Studina.

18. *Vladimirești*, cu cătunele: Vladimirești, Ohaba și Popești.

Reședința subprefecturii e în com. urbană Baia-de-Aramă; de asemenea și a judecătoriei de pace, numită judecătoria Ocolului Baia-de-Aramă; tot în reședință se află un spital și oficiul telegrafic.

Suprafața totală a plaiului Cloșani este de 60933 hect. dintre care 11240 hect. sunt cultivabile, 20000 cu pădure, 100 cu vii, 300 cu pomi și restul necultivabile.

Plaiul Cloșani este udat de mai multe rîuri, dintre care cele mai principale sunt: Cerna, Motrul, Bulba și Bribina.

Toată partea de N. a acestui plaiu este brăzdată de munți înalți, dintre care cei mai însemnați sunt: Dobra, înalt de 1923 metri; Gîrdomanul, Groapele, Oslea, Olanul, Pietrele-Albe, Stîna-Mare și Totoaia, înalt de 1993 metri.

În plaiul Cloșani statul posedă 2 moșii, cu un venit anual de 1600 lei.

Locuitorii comunelor apropiate de graniță și munți se ocupă cu pescuitul păstrăvului din apa Cerna și afluenții săi și cu facerea șitei.

Din punctul de vedere geologic, acest plaiu este avut în tot felul de metale, și mai cu seamă în aramă și cărbuni. Arama s'a exploatat în mai multe rînduri din minele de la Baia-de-Aramă, Băroaia și Tehomirul.

În plaiul Cloșani se găsesc și ape minerale, cum sunt cele de la Bala - de - j., Bala - de - s. și Baia-de-Aramă, care conține fier, pucioasă și alte substanțe.

Ca locuri istorice în plaiul Cloșani avem: Meterezul din frumoasa cîmpie a Padeșului, făcută de Tudor-Vladimirescu. Rămășițele de zidării de la Călugăreni, Ponoră și de Piatra-lui-Stan. Mai sunt mănăstirea Schitul - Baia - de - Aramă, casa, moara și eleșteul lui Tudor-Vladimirescu, din com. rur. Cloșani.

În plaiul Cloșani este și o sucursală a vamei Vîrciorova, care funcționează numai în timpul verei, cît staă vitele locuitorilor în munți pentru pășunare. (V. Cloșani, trecătoare).

Cloșani, trecătoare, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Cloșani, începe de la locul numit Poiana, proprietate a generalului Gh. Angelescu și a colonelului G. Palade.

Aci este pichetul Cloșani și sucursala vamei Vîrciorova, numită Poiana.

Din acest loc, trecătoarea se desparte în două părți: o parte apucă prin satul Motrul-Mare, pe apa Motrului, la locurile de muncă ale Motrenilor, numite Poenile-Marî și Poenile-Micî. Apoi sus pe Scărișoară, plaiul Păltineilor, în culmea stîngă a Cernei, coboară în Cerna, luînd o direcție spre plaiul Gîrdomanului ce duce la muntele Gîrdomanului și Stîna-Mare, ducînd

peste hotar în Transilvania; iar o ramură pe plaiul Bulzului în munții Bulzului și alții.

A doua parte apucă prin satul Motrișorul-Sec, merge la locurile de muncă ale Motrișorenilor, de aci la Buza-Plaiului, apoi urcă Plaiul-Oslea, în culmea Cernei, de aci coboară la apa Cerna, în valea Cernei, la Lunca-Frasinului și continuă înainte tot sub numele de Plaiul-Oslea, până la munte sus la Pietrele-Albe.

Cloșani, deal, în com. rur. Cloșani, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Cloșani, pisc, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Cloșani, numită și Poiana-Cloșanilor; înaltă și punct de observațiune în toate părțile, avînd o înălțime de 1428 m.

Cloșani, pichet de graniță, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Cloșani.

Cloșca (Țiganca), sat, pl. Mostiștea, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crătunești-Măineasca. Este situat la V. de Crătunești, pe valea Mostiștea.

Se întinde pe o suprafață de 478 hect. și are o populație de 135 locuitori.

Familia Casotti are 390 hect. și locuitorii 88 hect. Proprietarul cultivă 250 hect., avînd 140 hect. pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, fără să aibă locuri de fineață.

Comerțul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 115 și al celor mici de 117.

Clucereasa, sat, face parte din com. rur. Racovița, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel.

Are o populație de 134 capi de familie, sau 723 suflete, din cari 358 bărbați și 365 femei, împreună cu Racovița-d.-s.

În lunca Clucereasa, pe o colină numită Mărgineanca, ce-î se mai zice și Piscul-Lilieciilor, se văd niște ruine. În apropiere de poalele acestei coline se află trei mari fîntîni și un heleșteu.

Aci este o mare fabrică de spirt, proprietate a d-lui I. A. Dobrovici, aproape de șoseaua care duce de la Cîmpulung la Pitești. Această fabrică s'a zidit la 1865 de fostul proprietar, Moraitu. Produce spirt escelent, care se exportă în străinătate. Este aprovizionată cu cele mai nouă și perfecționate aparate.

Statul încasează de la această fabrică aproape 300000 lei anual.

Proprietarul ei face mare comerț cu vitele, pe care le îngrașă cu borhot. Resturile servesc la îngrășatul pămîntului.

Clucereasa, stație de drum de fier, jud. Muscel, plasa Rîurile-Argeș, com. Racovița, pe linia Golești-Cîmpulung, pusă în circulație la 1 Iulie, 1887. Se află între stațiile Ciumești (7,8 kil.) și Stîlpeni (8,1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 308 m., 65. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 161094 lei, 55 bani.

Clucereasa, pădure, supusă regimului silvic, comuna Racovița, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Are împreună cu trupul de pădure Racovița, o întindere de 1000 hect., compusă din stejar, fag, carpen, jugastru, frasin, plop, plută și anin.

Clucerul, cătun, în comuna și satul Nămolosa, plasa Biliesți, jud. Putna.

Cluciului (Balta-), lac, în jud. Tulcea, plasa Măcin, comuna Pisica. Este formată de o revărsare anterioară a Dunărei, cu care comunică acum prin o gârliță, care o alimentează. E situată în partea nordică a plășei și a comunei; la E. comunică cu balta Tinda. Malul său nordic este acoperit cu stuf, iar cel sudic este mărginit de Grindul-Cluciului și al Pisiceș; pe la N. trece drumul comunal, pe țărmul Dunărei, Pisica-Azaci. Are o întindere cam de 1 kilometru.

Cluciului (Grindul-), grind, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. Pisica. E situat în partea nordică a plășei și a comunei. El este o prelungire orientală a grindului Gemenei; se îndreaptă spre S.-E., mărginind spre N. Balta-Cluciului și se termină în grindul cel mare al Pisiceș. Are o formă lunguiață; o lungime de 4 kil. și o întindere de 20 hect. La N. e mărginit de pădurea Gemenei și Balta-Cluciului; la S. e înconjurat cu stuf; pe la E. merge drumul comunal Luncavița-Pisica.

Coacă, ogaș, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Argetoaia, satul Bălăcești-Iordăcheni.

Coacăzele, munte, în com. Șarul-Dornei, jud. Suceava.

Coacăzilor (Pîriul-), afluent al Pîriului-Rusului, în com. Șarul-Dornei, jud. Suceava.

Coacăzilor (Pîriul-), mic afluent al pîriului Suha-Mică, jud. Suceava.

Coadă, locuință izolată, lângă comuna Chiseletul, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Coadă, baltă, la E. de comuna Chiseletul, plasa Oltenița, județul Ilfov.

Coadă, cîmpie, în com. rur. Dobra, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Coadă - Aninoasei. (Vezi Aninoasa, vale, com. Jupînești, jud. Muscel).

Coadă-Bălței, prelungire nord-vestică a *iezerului* Babadag, situată în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Zibil. Are o formă ovală. Malurile ei sunt joase și acoperite de două părți cu stuf. Coprinde 5 insulețe de diferite mărimi, cari se acoper tot-d'a-una cînd vin apele mari. Pe malul vestic merge șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța; iar pe cel estic drumul comunal Zibil-Congaz-Eni-Chioi. În ea se varsă pîriul Telița, precum și Valea-Izvorului unită cu valea Hagilar. Avînd tot-d'a-una apă, are și pește, ce se consumă în Zibil și Satul-Noă. Sunt 2 cherhanale pe malurile ei.

Coadă-Bîtanului, pădure, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Stelnica.

Coadă-Chiciului, pădure, în insula Chiciul, pl. Borcea, jud. Ialomița. Are 5 hect. salcie și plop, cu etate de 7—9 ani.

Coadă-Făgețelului, deal, în jud. Suceava, com. Preutești, parte acoperit cu pădure, parte cu fînaș.

Coadă-Feței, loc izolat, com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Coadă-Gemenei, (De-la-). po-

iană, com. Rîjlețul-Vieros, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Coadă-Gîrlei, lac, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Risipiți. (Vezi, Gîrlei-Coadă).

Coadă-Gîrlei, mic afluent al pîriului Recea, com. Văscani, județul Suceava.

Coadă-Iencei, cîtun, pendinte de com. Silistrarul, jud. Brăila. E situat la S.-V. de com. și la o depărtare de 6 kil. Populația sa e de 55 suflete, formînd 12 familii.

Coadă-Iencei, tîrlă, în județul Brăila, pe hotarul de S.-E. al comunei Gurgueți, pe muchea văii Ianca, aproape de unde vâlcea Jilava, din com. Roman, se unește cu Valea-Iencei, cam la 11 kil. spre S.-E. de satul Gurgueți. Suprafața satului este de 1 hect., avînd 4 case, locuite de 4 capi de familie, sau 10 locuitori. Animale sunt: 9 vite cornute și 8 cai.

Coadă-Iencei, lac, în jud. Brăila; situat la V. de com. Scorțarul-Vechiu, pl. Vădeni. Suprafața sa e de 150 hect. Apa sa conține substanțe minerale. În războiul din urmă cu Turcii, Rușii trecînd p'aci, au construit un pod de lemn.

Coadă-Izvorului, sat, în jud. Dimbovița, pl. Cobia, cît. și com. Uliești.

Coadă-Izvorului, sat, face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrșorul, jud. Prahova. Are o populație de 344 loc., din cari 174 bărbați și 170 femei. Locuitorii mai numesc acest cîtun și Meită. Aci e o biserică, cu următoarea inscripție:

«Această sfință și Dumnezeiască biserică, ce se prăznuiește hramul Sf. Adormirei a Maicii Domnului, s'a început din temelie, cu mila lui Dumnezeu, de cucernicul Preot Popa Andronache și de d-lui Doctor Silivestru, în zilele Măriei Sale Grigore Ghica Voevod, 1828, și s'a stricat de cutremur și a meremetisit-o D-lui Coconu Dimitrie Mănescu, 1845, și s'a zugrăvit de locuitorii satului cel mai cu temei: Costache, Radu, Nicolae, în zilele prea înălțatului Domn George Bibescu Voevod, 1847, Iulie 15. Prvu Zugrav cu fiul său Florea, ot Tîrgoviște».

Locuitorii acestui cătun se ocupă mai mult cu fabricarea varului alb, pe care-l transportă la București.

Coadă-Izvorului, sat, face parte din com. rur. Vlădeni, plasa Tîrgșorul, jud. Prahova.

Coadă-Lacului, lac, în județul R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., comuna Rîmniceni, în partea de S., format de râul Rîmnicul-Sărat. Conține știucă, crap și biban, ce se vînd și se consumă în localitate.

Coadă - Lacului, viroagă, jud. Prahova, pl. Prahova, ce servește de scurgere heleşteului din dosul mănăstirei Brebul, în pîrîul Lupa.

Coadă-Lupului, chiciu, în jud. Brăila, situat în partea de N. a ostrovului Calia, aproape de unde se unește Lata (ramificație de Dunăre) cu Dunărea-Vapoarelor, în dreptul com. Tichilești, pl. Vădeni.

Coadă-Malului, sat, face parte din com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Coadă-Malului, loc izolat, com. Bătrîni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Coadă-Rîpei, loc cu izvoare, jud.

Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Obîrșia.

Coadă-Stîncei, sat, în com. Holboca, pl. Branștea, jud. Iași. E situat pe coasta de E. a dealului Ruseni, care formează malul drept al șesului Jijiei și al Prutului. Se întinde pe o suprafață de 958 hect, cu o populație de 59 fam. sau 287 locuitori. Are o biserică, zidită la 1730 de boier C. Baluș și acum deservită de 1 eclesiarc. Numărul vitelor e de 1089 capete, din cari: 408 vite mari cornute, 582 oi, 30 cai și 69 rîmători.

Coadă-Sulimanului, loc izolat, în jud. Ilfov, pl. Negoști, com. Călăreți.

Coadă-Văei, vale, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Poiana-Plenița.

Coadă-Vîrfului, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Cerna; ține de com. rur. Gornovița.

Coadă, pîrîiaș, jud. Tecuci, izvoarește din satul Țițul, curge spre E., prin mijlocul com. Corbița, pl. Zeletinul și se varsă în raionul comunei, în partea dreaptă a râului Berheciul.

Coadă (Valea-lui-), vale, la S. de satul Răchitoasa, pl. Stănișești, jud. Tecuci.

Coadă (La-), vale, în pl. Borcea, teritoriul comunei Rasa, jud. Ialomița. Incepe de la N. lacului Gălățuiul și merge spre N.-E., avînd o lungime de 4 kil. Peste această vale trece drumul vechiu ce duce de la Călărași la București.

Coadă, sat, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Face parte din com. rur.

Lipia-Bojdani. Se numește astfel, fiind-că aci este coada bălței Znagovul. Este situat la N. V. de Gruicul, lângă balta Znagovul. În partea de S. este limitat de pădurea Znagovul. La N. parte din pămîntul său e smîrcos.

Are o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Populația lui e de 502 locuitori. Se întinde pe o suprafață de 1276 hectare, din cari 1030 aparțin statului și 246 locuitorilor. Statul cultivă prin arendașii săi 492 hect. (5 sterpe 47 izlaz și 486 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Comerțul se face de 3 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 175 și al celor mici de 274.

S'a stabilit în sat 2 străini.

Coadă, cătun (tîrlă), în plasa Borcea, teritoriul com. Rasa, jud. Ialomița.

Coadă, loc izolat, jud. Ilfov, pl. Oltenița, com. Radovanul.

Coadă, pădure, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Coadă sau Izvoarele - Znagovului, pîrîiaș, izvoarește din mai multe fîntîni, situate pe comuna Cojasca, jud. Dîmbovița. Intră apoi în județul Ilfov și pe moșiile Steriane, Linia Păltineanul și Butimanul și formează două mici heleştae cu pește, fiind legate prin zăgaz: unul în moșia Sterianul-d.-s., avînd o suprafață de un hect. și altul în moșia Sterianul-d.-mj., avînd o suprafață de 1.50 hect.

După ce udă com. Poenari-Vulpești, se întîlnește cu apa Luciului, la căt. Ulmeni, com. Poenari, pl. Znagovul, județul Ilfov.

Coama-Calului, *loc izolat*, com. Teișani, pl. Teleajenul, județul Prahova.

Coameși, mic *afluent* al pârului Sabasa, jud. Suceava.

Coarba, *sat*, com. Rădiul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iași. E situat pe podișul dealului cu același nume, în partea dreaptă a râului Jijia.

Are o populație de 17 familii, sau 84 locuitorii, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Numărul vitelor e de 346 capete, din cari: 135 vite mari cornute, 15 cai, 153 oi și 45 râmători.

Coarba, *deal*, jud. Iași, în partea de E. a satului Rădiul, comuna Rădiul-Mitropoliei, plasa Copoul. Se întinde de la S. spre N. și se termină în șesul Jijiei. La poalele acestui deal se formează valea Coarba, ce vine în partea de E. a comunei.

Coarba, *vale*. Vezi Coarba, deal, jud. Iași.

Coarne (La-), *culme de munte*, com. Bogdănești, jud. Suceava, ale cărei piscuri sunt: Chițigăile, Druganul, Tina-Roșie, Arșița-Pădurețului și Măgura. E acoperită de brad și fag.

Coarnele, sau **Doboca**, (ungurește Halas), *munte*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Mănăstirea-Cașinul, așezat pe hotarul județului, spre Transilvania. Are o înălțime de 1255 m. Se află la N. de muntele Clăbucul.

Coarnele-Caprei, *sat*, comuna Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași. S'a înființat în anul 1879; i s'a dat numirea de la o pădure

vechie, din apropiere. E așezat pe coasta despre N. a podișului Larga.

Populația este de 221 capi de familie, sau 1042 locuitorii, cari se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Satul are o școală înființată în anul 1883, frecventată de 7 elevi.

Numărul vitelor e de 1585 capete, din cari: 770 vite mari cornute, 92 cai, 614 oi și 109 râmători.

Coarnele-Caprei, *pădure*, jud. Iași, com. Belcești, pl. Bahluiul, lângă satul cu același nume.

Coarnelor (Riul-), *pârâiaș*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Mănăstirea-Cașinul. Izvoarește din muntele Clăbucul și se varsă d'a stînga pârului Cașinul.

Coasta, *sat*, județul Vâlcea, face parte din com. rur. Păușești-Măglași, plaiul Cozia.

Are o populație de 611 locuitorii (300 bărbați și 311 femei).

Aci e reședința comunei; școala e frecventată de 38 băieți, din 136 copii în vîrstă de școală.

Are o biserică, fondată în anul 1829, de familia Ceașului Ștefan.

Coasta, *numire* ce să dă *extremitățit de N., S. și E. a cîmpului Bărăganul*, jud. Ialomița. Coasta despre N., ce poartă numele de coasta Ialomița, începe a fi pronunțată în partea de V. a județului, din dreptul satului Moldoveni, unde este lipită de apa râului Ialomița, dar mai spre E. este mai înaltă și se depărtează de albia râului, formînd o luncă largă de 4 kil. în care se află înșirate, la poalele coastei, satele: Coșereni, Borănești, Speteni, Bărcănești,

Eliza-Stoenești, Condești, Ulești, Frumușica, Axintele și alte sate mici. Mai spre E. de satul Axintele, coasta atinge riul Ialomița, apoi formează o îngustă luncă, în care se află satele: Crăsani, Copozul, Rași și Orezi. De aci, lunca se lungește iarăși, căci coasta merge spre S., iar albia râului merge spre N. și, pe luncă, sub poalele coastei, se află satele: Bordușelele, Marsilieni, Albești și alte sate mai mici. Spre E. de Albești, din dreptul satului Buești, coasta iarăși atinge apa Ialomiței, iar de aici se depărtează, mergînd paralel cu cursul râului, și formează o îngustă luncă până la satul Mărculești, unde lunca se lărgește, căci cursul Ialomiței merge spre N. până la satul Bucul. De la Mărculești, coasta se depărtează mult de apa râului până la satul Vlădeni, unde se unește cu coasta de E., formată de Borcea. Coasta Ialomiței, în toată lungimea sa, este aproape verticală și nu se poate trece de cît prin anumite drumuri, numite șughite, formate prin săpături sau prin curgeri de apă, de pe cîmpul Bărăgan, pe luncă. Înălțimea ei este de 30—35 m.

Coasta de S. începe din dreptul satului Vărăști; se întinde spre N.-E., până la N. lacului Gălățuiul; iar de aci se dirijează spre N., apoi spre E. până la satul Jegălia, formînd o terasă largă de 10 kil. în dreptul orașului Călărași și care, cu cît se apropie de Jegălia, se îngustează. De la Jegălia, coasta merge spre N.-E., apoi spre N., până în dreptul satului Gaița, unde, depărtîndu-se de Borcea, se unește cu coasta Ialomiței. Coasta aceasta este formată de Dunăre și Borcea și are o înălțime care variază de la 15—30

- m. Nu are repeziciunea acelei de N., de cît între satul Fețești și Stelnică, unde poartă numirea de Briciul. În dreptul orașului Călărași, coasta se numește Slemna, iar în dreptul satului Tonia poartă numirea de Tînda-Mînda.
- Coasta, deal**, între comunele Poenari și Jugurul, pl. Argeșelul, jud. Muscel.
- Coasta, deal**, situat în dreapta girlei Ogretinul, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, com. Ogretinul.
- Coasta, deal**, în jud. Roman, comuna Ghirăești, spre V. de satul Ghirăești.
- Coasta, munte**, la V. com. Ciîneni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Aci se fabrică brînză, la două stîne, numite Stînele-Ciînenilor.
- Coasta, pădure**, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Drăguțești, proprietatea colonelului Crupenski. Este foioasă (fag, și stejar). Are o întindere de 120 hect. și este supusă regimului silvic.
- Coasta, pădure foioasă** (fag, și stejar), în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Valea-Rea, proprietatea moștenitorului lui Gr. Rosetti (443 hect.) și al lui V. Condopolu. Are o întindere de 543 hect. și este supusă regimului silvic.
- Coasta-Bărbăteștilor, pădure** de stejar, pe moșia Văscani, județul Suceava.
- Coasta-Bengăi, munte**, la N. comunei Novaci, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat între munții Petrimanul, Bora, Ștefan și Cărbunele. Pe acest munte este o biserică vechiă.
- Coasta-Bradului, surpătură**, comuna Dobriceni, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.
- Coasta-Brașovenilor, deal**, în comuna Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, la E. de dealul Zaria, separat de acesta printr'un pîrîu.
- Coasta-Bratii, loc izolat**, com. Berevoești-Pămînteni, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.
- Coasta-Bursucului, deal**, jud. Suceava, acoperit de lanuri, pe moșia Heciul-Lespezi.
- Coasta-Buzei, deal**, în jud. Suceava, com. Bogdănești. E acoperit de pădure de stejar.
- Coasta-Cernelelor, pădure** particulară supusă regimului silvic, în întindere de 125 hect. pe moșia Cernelele, pl. Ocolul-Otăsăul, jud. Vîlcea.
- Coasta-Cernului, pădure**, în jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucșești. Esențe : fag și stejar.
- Coasta - Cioacelor, surpătură**, com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.
- Coasta-Ciorîcei. Vezî Băjeniei** (Coasta-), jud. Olt.
- Coasta-Ciînenilor, pisc**, pe culmea Ciînenilor, jud. Vîlcea.
- Coasta-Colacului, deal**, pe moșia Heciul, jud. Suceava, acoperit cu lanuri și imaș.
- Coasta-Corbului, mahala**, com. Recea, plaiul Horezul, județul Vîlcea.
- Coasta-Crainicului, munte**, la N. com. Radoși, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat între munții Molitvișul, Groapa-lui-Purcel, Florile-Albe și Tăuzul.
- Coasta-Cretenilor, vale**, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Ciumași.
- Coasta-Dealului, pădurice** a statului de 2 hect., pendinte de com. Dudești, plasa Dîmbovița, jud. Ilfov.
- Coasta-Dobrei, deal**, la S. com. Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciu, între dealul Prisaca și șesul Lohan. Are o suprafață de 280 hect.
- Coasta-Feții, deal**, com. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Pornește de la S. din riul Otăsăul, înălțîndu-se treptat spre N. și formînd piscul cu același nume, din al cărui vîrf se observă la N.-V. munții Buila și Arnota, unde se află mănăstirea Arnota, pe o pozițiune încîntătoare.
- Spre S.-V. este mănăstirea Dintr'un-Lemn, cu o mică bisericuță numită Bolnița, iar în partea de N.-E. se vede schitul Surpatele.
- Coasta-Guzari, parte a dealului** Guzari, com. Hurduji, pl. Mijlocul, jud. Fălciu. Și-a luat numirea de la pîrîul cu același nume.
- Coasta-Harei, vale**, în jud. Suceava, com. Brădățelul
- Coasta-Iazului-Mare, deal**, în jud. Suceava, comuna Brădățelul.
- Coasta-Iazului-Mic, vale**, în județul Suceava, com. Brădățelul.

Coasta-Ivani, *deal*, în partea de S.-V. a com. Urși, pl. Cerna-d.-s., jud. Vâlcea.

Coasta-Înaltă, *loc izolat*, la N. de com. Albești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Coasta-Jidovului, *deal*, acoperit cu fînaț, în jud. Suceava, comuna Lespezi, căt. Sirețelul.

Coasta-Lascului, *deal*, în com. rur. Pătulele, pl. Blahnița, jud. Mehedinți. E acoperit cu vii.

Coasta-Liteni, *vale*, în comuna Brădățelul, jud. Suceava.

Coasta-lui-Bostă, *vale*, în jud. Suceava, com. Brădățelul, dintre dealurile Viea și Coasta-Iazului-Mare.

Coasta-lui-Necșan, *vale*, lângă satul Probotă, județul Suceava.

Coasta-Luncei, *șes*, între satele Moara-lui-Ciornei și Tînguței, pl. Funduri, jud. Vaslui.

Coasta-Lungă. *Vezi* Pietrari, deal, jud. Vâlcea.

Coasta-Lungă, *deal*, pornește de la S. com. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vâlcea, se înalță treptat-treptat spre N., servind de limită între cătunele Cernelele și Șerbănești și se termină formînd Piscul-Floare, din al cărui vîrf se vede stabilimentul balnear de la băile Govora, situat la valea Hinței.

Coasta-Lungă-Dealul-Mare, *trupuri de pădure* ale statului, în jud. Vâlcea, com. Pojogî, pl. Cerna-d.-s., în întindere de 75 hectare, formînd, împreună cu trupul Corbul, pădurea Folești-d.-s.

Coasta-Lupe, *sat*, face parte din com. Nicorești, jud. Tecuci. E situat pe un deal și despărțit de satul Piscul-Corbului prin o rîpă. Se hotărește la N. cu satul Poiana, de care se desparte prin o pădure. Situat în partea de N.-V. a comunei, la o depărtare de 2 kil. de reședința ei. Are o lungime de 3 kil.

Populațiunea satului e de 110 capi de familie, sau 614 sufl.

Are o școală mixtă, frecventată de 83 copii (71 băieți și 12 fete); o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, făcută de locuitorii și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Dealurile ce-l înconjoară sunt acoperite de vii, cari produc un vin negru escelent.

Coasta-Mare, *deal*, în comuna Mărgineni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E situat în spre hotarul șoselei Hoisești. Are terenuri cultivabile.

Coasta-Mare, *deal*, sub care e așezată com. Scăioși, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Coasta-Mare, *deal*, în jud. Suceava, com. Lespezi. E acoperit de fînețe.

Coasta-Mare, *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vâlcea, în depărtare de 2 kil. spre N.-E. de vatra satului.

Coasta-Mare, *deal*, lângă com. Păușești-Măglași, pl. Cozia, jud. Vâlcea.

Coasta-Măgurei, *sat*, com. Băiceni, plasa Bahluiul, jud. Iași. I s'a dat numirea după movila numită Măgura, ce se află în partea despre E. a satului. Acest sat e înființat de la 1879 cu noi împroprietăriți. Are o su-

prafăță de 200 hect. și o populație de 4 familii, sau 37 sufl.

Numărul vitelor e de 80 capete, din cari: 42 vite mari cornoate, 5 cai, 20 oi și 11 rîmători.

Coasta-Mănăstirei, *deal*, la N. com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vâlcea.

Coasta-Mierla, Pietrari și Vlăduțeni, *păduri* particulare, supuse regimului silvic, pendinte de com. Păușești-Măglași, plaiul Cozia, jud. Vâlcea.

Coasta-Nogei, *șiră de dealuri*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Comănești și Văsiești.

Coasta-Panacilor, *coastă*, jud. Suceava, pe care se află împrăștiat satul cu același nume.

Coasta-Păușeștilor, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, în întindere de 150 hect., pe moșia Păușești, com. Păușești, plasa Ocolul-Otăzăul, județul Vâlcea.

Coasta-Perilor, *deal*, acoperit de pădure de fag, lângă satul Bîdilița, jud. Suceava.

Coasta-Pietroasă, *munte*, la N. com. Cărpinișul, plaiul Novaci, jud. Gorj.

Coasta-Piscului, *pisc*, în partea de E. a com. Trestioara, plasa Vărbilăul, jud. Prahova.

Coasta-Pivelor, *pisc*. (V. Tîrsa, jud. Vâlcea).

Coasta-Plapcei, *deal*, la N. de com. Mogoșești, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, cu direcția de la N. la S. Este împădurit, proprietate a statului, în exploatare.

- Pe acest deal se cultivă cereale și sunt cîte va petece de vie.
- Coasta-Plopilor**, *deal*, acoperit de huceaguri și fînaț, în com. Bogdănești, jud. Suceava.
- Coasta-Popei**, *deal*, situat în căt. Valea-Mereni, com. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu direcțiunea de la S. la N. În vârful acestui deal se cultivă cereale pe o mică suprafață.
- Coasta-Roșie**, *vale*, în jud. Suceava, com. Brădățelul.
- Coasta-Sărăței**, *deal*, în com. Hurduji, plasa Mijlocul, județul Fălciu, numit ast-fel de la pîriul Sărata.
- Coasta-Seacă**, *deal*, care desparte cătunul Urșani, de mahalaua Tănăsești, com. Rîmești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.
- Coasta-Suhăi**, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.
- Coasta-Șanțurilor**, *deal*, pe moșia Ruginoasa, jud. Suceava, nu departe de satul Stolniceni-Costandache, din comuna Lespezi. Aci se văd trei șanțuri foarte mari trase paralel (una ceva mai depărtat de celelalte două), despre care legenda spune că au servit ca forturi într'o bătălie.
- Coasta-Șarului**, *munte*, d'asupra satului Șarul, jud. Suceava, îmbrăcat în pădure de brad.
- Coasta - Șipotului - lui-Anton**, *vale*, în comuna Brădățelul, jud. Suceava.
- Coasta-Tazlăului**, *munte*, în comuna Tazlăul, pl. Bistrița, jud. Neamțu.
- Coasta-Văcarului**, *deal*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Drăgugești.
- Coasta-Vieș**, *deal*, se întinde la Sudul comunei Codăești, plasa Mijlocul, jud. Vaslui.
- Coasta-Viilor**, *deal*. (Vezi Raclariul, deal din com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași).
- Coasta-Viilor**, *deal*, pe teritoriul comunei Mărunței, pl. Siul-d.-s., județul Olt, altă-dată acoperit cu vii, care dau un vin bun; azi e acoperit cu locuri de arătură și izlaz de pășunat.
- Coasta-Vlaicului**. Vezi Flămînda, movilă, jud. Muscel.
- Coastă (De-sub-)**, *fîntînă*, pl. Ocolul, com. Mischi, județul Dolj.
- Coastei (Dealul-)**, *deal*, ce ține de muntele Furul, jud. Putna.
- Coastele - Roșului**, *loc izolat*, între muntele Oticul și Berevoescu, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.
- Coastelor (Dealul-)**, *deal*, cu direcția de la N.-E. la S.-V. com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Cade în partea de E. a comunei.
- Coazima**, *deal*, în pl. Isaccea, pe teritoriul comunei Somova. Se desface din dealul Certelul; se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E., brăzdînd partea nordică a plășei și cea estică a comunei. Are 110 m. înălțime. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Cișla, asupra Văei-lui-Moș-Grigoraș, și asupra șoselei naționale Tulcea-Isaccea-Măcin. Este acoperit în cea mai mare parte cu pășuni și fînețe.
- Coba-Iuc**, *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, situată în partea estică a plășei și sudică a comunei. Este naturală, are 12 m. înălțime, și este acoperită cu verdeață.
- Cobălașul-de-Jos**, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul satelor: Valea-Săreș, Podurile și Prisaca.
- Cobălașul-de-Jos**, *pădure*, situată pe teritoriul comunei Herăstrăul, pl. Vrancea, jud. Putna, în întindere de 1700 hect.; e proprietatea locuitorilor din comuna Podurile.
- Cobălașul-de-Sus**, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul satelor: Valea-Săreș, Podurile și Prisaca.
- Cobălașul-de-Sus**, *pădure*, situată pe teritoriul comunei Valea-Săreș, pl. Vrancea, județul Putna, în întindere de 1400 hect. Proprietate a 134 locuitori din indiviziune din comuna Prisaca.
- Cobia**, *plasă*, situată în partea de S.-V. a județului Dîmbovița. Această plasă și-a luat numele de la valea Cobia și de la comuna și mănăstirea ce poartă tot acest nume.
- Plasa Cobia se învecinește la N. cu plășile unite Dealul-Dîmbovița, avînd în partea de N.-E. ca hotar natural pîriul Șuța; la V. și S.-V. cu jud. Argeș, neavînd hotare naturale; la S. și la S.-E. cu jud. Vîlcea; și la E. cu pl. Bolintinul.
- În partea de N., plasa Cobia este acoperită de dealuri și văi,

pline cu păduri și udată de o mulțime de piraie; iar în partea de S. are cîmpii întinse, acoperite cu semănături și izlazuri de vite.

Clima este călduroasă și sănătoasă, pămîntul productiv, locuitorii au ca ocupațiune principală agricultura. Munți nu sunt în această plasă; dealuri sunt: Băsești, Simanul, Butoiul și Piscul, în raionul comunei Valea-Mare; Mitul și Unchiașul-Mihaiu, în cuprinsul comunei Bădulești; Chilianul, din raionul comunei Gura-Foi, Frasinul, Blidari, Cloșcari și Burdușani, în cuprinsul comunei Cobia; Șuța, în comuna Șuța-Seacă și altele mai puțin însemnate. Printre aceste dealuri sunt o mulțime de văi și vâlcele.

Plasa Cobia este udată de o mulțime de piraie, riuri și riulețe:

Argeșul, ce trece pe lângă comunele: Pătroaia, Ionești, Greci și curge spre S.-E.; este pe dînsul un pod stătător, făcut de județ la comuna Ionești. Neajlovul, care trece pe lângă com. Morteni, Puntea-de-Greci, Broșteni și Petrești și intră în jud. Vlașca; Potopul, Răstoaca care se unește cu Potopul și alte riulețe mai puțin însemnate, precum: Piriul Cobia, cu afluenții săi Pietroasa și Cumboia; vâlcea Foaia, care se varsă în Potopul; piriul Șuța, în partea de N.-E., care se varsă în Răstoaca; piriul Tinoasa, lângă com. Mogoșani; apele Neajlovelul, Voia, Broasca și Țeplea, prin raionul comunei Pătroaia.

Plasa Cobia produce tot felul de cereale, precum: grâu, porumb, orz, ovăz, etc. Animalele sunt numeroase. Are păduri multe, precum: pădurea Băsești, com. Valea-Mare, de 50000 arii;

Broasca de 2500 arii; Odaia-Turcului, comuna Mătăsarul, de 18000 arii, Golgota, în apropiere de com. Dragodana de 27000 arii; Morteni-d.-j., de 70000 arii; Pătroaia, de 20000 arii; Șuța-Seacă, de 171050 arii; Uliești, de 63900 arii și altele mai puțin întinse.

Ca industrie, plasa Cobia are în com. Gura-Foi o mare fabrică de sfori și fringhi, înființată de inginerul și proprietarul Constantin Chiru; apoi mai sunt: o moară de aburi și una de apă în com. Bădulești; o moară de aburi în Broșteni; o moară de apă în Cuparul; o moară de apă și una de aburi în Găești, avînd o fabrică de făină; o moară de apă și una de aburi în Mătăsarul; o moară de apă în Mogoșani; o moară și o piuă de aburi în Morteni; o moară de apă în Persinari; patru mori de apă în Petrești; o moară de apă în Valea-Mare.

Tîrguri anuale mai principale sunt: tîrgul de la Pătroaia, la 29 Iunie și cel dela Găești la 8 Septembrie.

Această plasă este străbătută de mai multe căi: calea-ferată București-Pitești-Virciorova, ce vine despre E. de la Titu și intră în plasa Cobia pe la căt. Costești-din-Deal, trece prin gara și orașul Găești și intră în jud. Muscel, ducîndu-se la gara Leordeni; calea națională sașă șoseaua București-Pitești, ce merge despre E. spre V. prin com. Cojocarul, Găești și Bădulești, pe lângă com. Valea-Mare și intră în pl. Dîmbovița, trece prin comuna Glîmbocata, după care intră în jud. Muscel, trecînd prin comunele Ciulnița, Leordeni, etc. și merge la Pitești; șoseaua județeană Tîrgoviște-Găești-Vlașca, care vine despre N.-N.-E., intră în plasa

Cobia și trece prin com. Șuța-Seacă, Piciorul-de-Munte, Dragodana și la Găești se încrucișează cu șoseaua națională și calea-ferată, merge spre S., trecînd Argeșul pe un mare pod la com. Ionești și înaintează prin com. Greci, Uliești, Petrești și apoi intră în județul Vlașca. Afară de acestea mai sunt și alte șosele vecino-comunale și drumuri neșoseluite ce unesc comunele unele cu altele.

Plasa Cobia se compune din com. urbană Găești și din 23 comune rurale, care sunt: Bădulești, Broșteni, Cobia, Cojocarul, Crîngurile, Cuparul, Dragodana, Gura-Foi, Gura-Șuții, Greci, Ionești, Mătăsarul, Mogoșani, Morteni, Pătroaia, Persinari, Petrești, Piciorul-de-Munte, Puntea-de-Greci, Speriețeni, Șuța-Seacă, Uliești și Valea-Mare. Peste tot, împreună cu Găești, pl. Cobia are o pop. de 31336 loc.

Ca centre mai populate sunt: comuna Cobia, cu 3256 locuitori, Găești, cu 2470 locuitori, Gura-Șuții, cu 2450 locuitori, Pătroaia, cu 2114 locuitori, Uliești, cu 1979 locuitori.

Sunt două mănăstiri: mănăstire Cobia și Pătroaia, precum și 58 biserici prin diferite sate și comune. În Găești este o școală primară urbană de băieți, cu 3 institutori și una de fete, cu 2 institutoare; iar prin plasă sunt 17 școli rurale și anume două plătite de județ și 15 de stat. Școalele, ai căror învățători sunt salariați de județ, sunt în comunele Gura-Șuții și Valea-Mare, iar școalele ai căror învățători sunt plătiți de stat, sunt în comunele: Bădulești, Cobia, Crîngurile, Gura-Foi, Greci, Mătăsarul, Mogoșani, Morteni, Pătroaia, Persinari, Petrești, Piciorul-de-Munte, Speriețeni, Șuța-Seacă și Milești.

Cobia, com. rur., plasa Cobia, jud. Dîmbovița. Această comună e situată pe dealurile: Frasinul, Blidari, Cloșari și Burdujani, și pe văile: Căpșuna, Gura-Porcului și Valea-Cobiei. Este udată în partea de N. de pîrîul Pietroasa, spre V. de pîrîul Bimboiaia, iar prin centru de valea Cobia. Peste aceste rîuri sunt în com. trei podețe.

Comuna Cobia se află spre S.-V. de Tîrgoviște, aproape de șoseaua județeană Tîrgoviște-Găești jud. Vlașca și se compune din două-spre-zece cătune: Frasinul-din-Deal, Frasinul-din-Vale, Blidari, Căpșuna, Gura-Porcului, Călugăreni, Bumboiaia, Crăciunești, Gherghițești, Mănăstioara, Făgetul și Arsurile, cu o populație peste tot de 3256 locuitori. Are pe teritoriul ei multă pădure și livezi bogate în pruni.

În toată comuna sunt șapte biserici întreținute de enoriași și o mănăstire, numită mănăstirea Cobia, fondată de Șerban Cantacuzino și întreținută azi de Eforia Spitalelor Civile din București.

Se învecinește spre E. cu comuna Piciorul-de-Munte, de care se desparte prin păduri și dealuri cu văi; spre V. cu com. Butoiul și com. Valea-Caselor, despărțindu-se iarăși prin dealuri, văi și păduri; spre N. cu com. Lucieni, despărțindu-se tot prin dealuri, văi și păduri și unindu-se prin șoseaua vecino-comunală; iar spre S. cu Găești, despărțindu-se prin pîrîul Potopul și unindu-se tot prin șosea vecino-comunală.

În Cobia este o școală mixtă întreținută de stat, frecventată de 66 elevi și eleve, avînd un învățător, salariat de stat. În toată comuna sunt preste 208 copii de ambele sexe cu etatea de școală. Localul de

școală este cu primăria la un loc, clădit în 1885.

Comuna are 3974 lei venit anual.

Cobia, mănăstire, în comuna cu același nume, județul Dîmbovița.

Cobia, pîrîu și vale, în cuprinsul comunei cu același nume, jud. Dîmbovița. Acest pîrîu primește în sine alte pîrîiașe mai mici și merge de se varsă în pîrîul Potopul, aproape de Găești.

Cobiceni, sat, în partea de S.-E. a comunei Todireni, plasa Jijia, județul Botoșani. E așezat sub coastă de deal, pe țarmul drept al Jijiei. Moșia se compune din 2 părți: Cobiceni-lui-Panaite-Necula, de 1000 hect. și Cobiceni-Frații-Gușerescu, de 258 hect., pe lângă care se mai adaugă și părțile locuitorilor de 214 hect. Are o populație de 60 familii, sau 280 suflete, care locuiesc în 45 case. Are o biserică, deservită de personalul bisericii din Hlipiceni. Sunt 45 de contribuabili. Vite sunt: 214 boi și vaci, 6 cai, 116 oi, 25 masculi. Stupii cu albine sunt 10.

Sunt 2 circiumi.

Cobila, sat, pe moșia cu același nume, comuna Șendriceni, plasa Coșula, jud. Dorohoiu. Are 124 familii, sau 496 suflete. Așezările sătenilor sunt bune, cu livezi; iar a proprietății moșiei casă de lemn, cu heurile necesare, grădină și 14 pogoane vie. Proprietatea moșiei este a d-lui C. Plagino. Biserica este mică, făcută din vechime de Gh. Cuciuc; are hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 pălamar.

Calitatea pămîntului este parte bună, parte mai slabă. Sătenii

împroprietăriți au 246 hect. 14 arii pămînt; proprietarul are 594 hect. 36 arii cîmp, și 630 hect. 17 ar. pădure tînără cu diferite esențe, între care predomină fagul și stejarul.

Pîrîul ce trece pe moșie, este Lozneanul.

Drumuri principale sunt: calea județeană Dorohoiu-Leorda, și acele din sat spre Dorohoiu.

Hotarele, cu: Toloaca, orașul Dorohoiu, Strahova, Bosia, Horlăceni și Hapăi.

Cobilei (Dealul-), deal, în partea de E. a com. Vutcani, pl. Mijlocul, jud. Fălciu, cu direcția N.-S.

Cobolcic, lac, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, insula Balta, spre E. de satul Stelnica.

Cobolul, numire ce se mai dă lacului Căbăul, jud. Ialomița.

Cobrești. Vezi, Zătreni, comuna rurală, jud. Vîlcea.

Cobuzul, afluent al Bistriței, în comuna Borca, județul Suceava.

Coca, vechie numire a comunei Niculești, jud. Buzău.

Coca, vechie numire a comunei Șarînga, jud. Buzău.

Coca, numire, dată mai multor locali ați coprinse între munții Bodinești, Sărățelul-Bercii și rîul Slănic, precum și în jurul muntelui Istrița, județul Buzău. Acestea par a fi teritoriul Caucaș, ocupat de puternicul trib al Goșilor, Cauci.

Coca, moșie, în com. Șarînga, jud. Buzău. Are 300 hect. vii și arătură.

Coca, munte, în jud. Buzău, com. Niculești, pe hotarul despre com. Grabicina, avînd înălțimea de 671 metri și acoperit de pădure.

Coca, pădure, în județul Buzău, comuna Vintilă-Vodă, cătunul Bodinești, face un corp cu sfoara Fundurile, de 12 hect. Proprietatea bisericeii din Bodinești.

Coca, pîrîu, izvorește de la N. comunei Armășești, plasa Cerna-d.-s., județul Vâlcea. Are o direcție de la N.-E. spre S.-V. și se varsă în riul Cernișoara.

Coca - Antemirească (Coca-Plină), cătun, al com. Niculești, jud. Buzău. Are 340 locuitori și 77 case.

Coca-Mereiască, sfoară de moșie, în com. Niculești, cătunul Podul Muncii, jud. Buzău, proprietate a statului, pendinte de mănăstirea Poiana-Mărului. Are o întindere de 23 hect.

Coca-Mereiască, moșie, în jud. Buzău, com. Niculești, căt. Podul Muncii. Are 490 hect., din care 25 pădure, restul arături, finețe, izlaze și livezi. Se desparte în patru sfîrți: Coca-Vlahuți, cu 230 hect.; Coca-Furtunescu, cu 144; Coca-Vișanul, cu 82 și Coca-Frunză-Verde, cu 34.

Coca-Niculești (Coca-Seacă), cătun de reședință, al com. Niculești, jud. Buzău. Are 270 locuitori și 69 case. Are subdivizia Berhoiul.

Coca-Niculești, moșie, în jud. Buzău, com. Niculești, căt. Petrăchești. Are 320 hect., din care 64 pădure, restul arături, izlaz și livezi.

Coca-Plină, izvor, în jud. Bu-

zău, com. Niculești. Incepe din poalele muntelui Umbrărelul, de la Fundul-Cocii și se scurge în Coca-Seacă.

Coca-Scheii, moșie, în jud. Buzău, com. Niculești, fostă proprietate a statului, acum particulară, formată din 2 sfîrți: Coca și Scheiul. Are 550 hect., din care 60 pădurea Poteca și Gurguiul, restul arături, izlaz, fineață și livezi.

Coca-Seacă, izvor, în jud. Buzău, com. Niculești. Incepe de la poalele Dealului-Caprii, de la Fundul-Cocii, se unește cu Coca-Plină și merge să se verse în riul Slănicul, puțin mai jos de căt. Podul Muncii.

Cocani, sat, pl. Znagovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crevedia. Este situat spre N.-V. de Crevedia-d.-j., pe malul stîng al văii Deșloaica, care izvorește din jud. Dimbovița și trece prin pădurea cu același nume. Pe marginea de E. a statului trece șoseaua jud. țeană București-Tîrgoviște.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; un pod stătător; o cîrciumă.

Populația lui e de 264 locuitori. Suprafața totală a satului e de 699 hect., din care, proprietarii, Doamna Eufr. Bărbătescu, A. Vasilescu, C. Berlescu și N. I. Popescu, au 565 hect., iar locuitorii 134 hect. Proprietarii cultivă 325 hect., avînd 235 hect. pădure și 5 izlaz. Locuitorii rezervă pentru izlaz 8 hectare.

Numărul vitelor mari e de 146 și al celor mici de 176.

Cocargea, com. rur., în județul Ialomița, plasa Borcea, situată

între comunele Petroiu și Du-dești, din pl. Ialomița-Balta.

Teritoriul comunei are o suprafață de 16000 hect. și se întinde din Dunăre spre N., cuprinzînd parte din insula Balta, loc în cîmpia Bărăganul, avînd jumătate pămînt băltoș și jumătate pămînt de cultură. Are două moșii: Cocargea și Buliga-Tîmburești.

Sunt împrumăriți 322 locuitori; neîmprumăriți se mai află 327 locuitori.

Se compune din satele: Cocargea și Buliga și din cătunele (tîrlele): Nefelea și Renciu, avînd reședința primăriei și a judecătoreii comunale în Cocargea.

Populațiunea comunei este de 2513 locuitori, cu 655 capi de familie și 1860 membri de familie, sau 1292 bărbați și 1223 femei. Sunt: 2480 Romîni, 6 Greci, 2 Bulgari și 27 Unguri; 2508 creștinii ortodocși și 7 catolici; 688 agricultori, 4 meseriași, 2 industriași, 37 comercianți, 7 avînd profesii libere, 25 muncitori și 77 servitori. Cu știință de carte sunt 338 persoane, fără 2157.

Vite: 756 cai, 2851 boi, 4459 oi, 507 capre, 204 bivoli, 8 asini și 546 porci.

Venitul comunei în 1887—1888 era de 7550 lei și cheltue-lile de 8072 lei.

Sunt două școli, una de băieți, cu 80 elevi și condusă de un învățător, retribuit de stat și comună și una de fete, cu 31 eleve și condusă de o învățătoare, retribuită de comună. Localul școlii este de zid, construit de comună.

Biserici sunt trei, din care două în bună stare; sunt deservite de trei preoți și patru dascăli; comuna cheltuiește anual pentru cult suma de 828 lei.

Pe partea de N. a teritoriului comunei trece calea-ferată București-Fetești, avînd pe teritoriul com. stația Elena.

Cocargea, com. rur., din județul Constanța, pl. Medjidia, situată în partea centrală a județului, la 42 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea meridională a plășei, la 28 kil. spre S.-V. de orașelul Medjidia, reședința ei, pe valea Cocargea.

Se mărginește la N. și E. cu com. Mamut - Cuius; la S. cu com. Chioseler; iar la V. și N.-V. cu com. Enige.

Solul e puțin accidentat de următoarele principale dealuri: Dealul - Piribei (140 metri), la N. - V.; Idris - Cuius (148 m.), la N.; Merea - Bair și Caraiuic (147 m.), la N.-V.; Sarî-Iuc-Bair (138 m.), la S.; Orta-Burum-Bair (132 m.), la S.-E.; Susustarîfi-Bair și Ciughinea-Orman-Bair la S.-V.; Dichilitas-Bavi-Sîrtî (142 m.), la V.; Diordingi-Orman (144 m.), la N.; Buiuc-Mezarlic - Bair, prin centru; aceste dealuri sunt acoperite cu fînețe, semănături și puține păduri, mai cu osebite pe cel din urmă. Mobilele sunt artificiale; sunt 12, din cari mai însemnate sunt: Sorița (147 m.), la N.-E.; Spapînar (145 m.), la N.; Cocargea (142 m.), prin interior, lângă satul Cocargea; ele au servit ca puncte de orientare.

Sunt mai multe văi: Diordingi-Orman la N., cu adiacentele sale pe stînga: valea Cust-Culac la E., Cocargea sau Sai-Ceair prin mijloc și Cinghinea-Orman-Ceair, unită cu Ceatîric-Ceair pe la V. și S.-V.

Cătunele cari formează comuna sunt două: Cocargea, reședința, în partea centrală, pe valea Cocargea sau Sai-Ceair;

Alibei-Ceair, în partea meridională a comunei, la 5 kil. spre S.-E. de reședință, pe pantele dealului Sarî-Iuc-Bair.

Populațiunea e de 83 familii, cu 397 suflete, în majoritate Romîni, din cari bărbați 218, femeii 179. Știu carte 68 persoane, nu știu carte 329.

Contribuabili sunt 88; cetățeni romîni 379, supuși străini, 17; ortodoxi 363, mahomedani 34; agricultori 82, comercianți 2, industriași 1, cu alte profesii 3.

Budgetul comunei e de 2405 lei la venituri și de 2228 lei la cheltueli.

Căi de comunicație sunt numai niște drumuri comunale ce unesc satele între ele și cu cele învecinate, ca Molciova, Enige, Chioseler, Carabaci, Caciamac, Idris-Cuius, etc.

Pe teritoriul comunei, pe valea Diordingi-Orman, la 3 kil. spre N.-E. de cătunul Cocargea, se văd ruinele satului Spapînar, distrus de incendiu în ultimul războiu, (1877), iar locuitorii s'au refugiat în Cocargea.

Cocargea, sat, în jud. Constanța, plasa Medjidia, cătunul de reședință al com. Cocargea. E situat în partea centrală a ei, în valea Cocargea, sau Sai-ceair, între dealurile Buiuc-Mezarloi-Ceair, la N.-E. și E.; Dikili-Taș-Bair-Sîrtî la N.-V. și V.; Susustarîfi-Bair la S.

Intinderea lui e de 312 hect., din cari 18 hect. ocupate de vatra satului cu grădinile locuitorilor, restul împărțit între stat și locuitori. Populațiunea e de 45 familii, cu 189 suflete în majoritate Romîni.

Căi de comunicație sunt o mulțime, ducînd spre satele vecine: ca Enige, Indirs-Cuius, Alibei-Ceair.

Cocargea, sat, în plasa Borcea, jud. Ialomița, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe coasta Bărăganului și țărnel stîng al Borcii.

Țimburești este vechea numire a acestui sat.

Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea este de 571 familii Romîni, 8 familii Țigani și 5 familii Greci, sau 1942 suflete, din cari 604 bărbați, 584 femeii și 754 copii.

Sunt două școli, una de băieți, cu un învățător, și una de fete, cu o învățătoare.

Biserici sunt două, la cari deservesc doi preoți și trei dascăli.

Vite: 631 cai, 2485 boi, 4217 oi, 204 bivoli, 8 asini și 546 porci.

Cocargeanul, braț (prival), în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Cegani.

Cocărcilul, pîrîu, ce udă comuna Nistorești, plasa Vrancea, jud. Putna și se varsă în Zăbala.

Cocăziș (Pîrîul-lui - Niță-), pîrîu, afluent al Sabasei, jud. Suceava.

Cocăzișul, pîrîu, mic afluent al pîrîului Borca, jud. Suceava.

Cocăzișul, munte, în com. Mălini, jud. Suceava.

Coceiul, tîrlă, jud. Brăila, la N. mobilei Coceiul, de pe dreapta șoselei-Brăila Călărași și aproape la 300 m. de șosea.

Coceiul, movilă, jud. Brăila, în dreptul tîrlei Coceiul.

Cocenești, sat, face parte din co-

muna rurală Mățăul, plaiul Dimbovița, jud. Muscel.

Cocenești, (Vezi Bragadirul, jud. Ilfov).

Cocenosul, *lac*, în jud. Ialomița, plasa Borcea, com. Văcărești.

Coceștilor (Pîrlul-), *pîrlă*, în cătunul Slobozia, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dimbovița, jud. Muscel.

Cochezile, *braț* (prival), în jud. Ialomița, plasa Borcea, insula Balta. Se întinde pe teritoriul comunelor Dichiseni și Șocariciul.

Cochinești, *sat și com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 18 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturii, și la 41 kil. de Pitești. Numai are nici un alt cătun alipit și numără 120 fam., cu 380 suflete. În cătun sunt 2 biserici, una cu hramul Adormirea și alta cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservite de doi preoți și doi cîntăreți.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 440 vite mari (398 boi și vaci, 42 cai) și de 1330 vite mărunte (1180 oi și 150 rîmători).

Cochira, *prival*, jud. Brăila, între canalul Vîlciul și Dunărea-Vechie, în com. Stăncuța. Pleacă din privalul Ruptura-Căndoiului și se unește cu privalul Ozinca-Vechie, din com. Vizirul.

Cochira, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Vărăști.

Cochirleanca, *com. rur.*, în jud. Buzău, plasa Cîmpului, în partea de S.-V. a locului Cochirleanca, de pe hotarul jud. Rîmnicul, la o distanță de Buzău de 22 kil. 340 m. Limitele sale sunt :

la N. și E. hotarul jud. Rîmnic, începînd din moșia Zoița până în lacul Costeiu; la S. hotarul merge pe Drumul-Fierului, până în drumul Bogdanului; la V. merge pe drumul Bogdanului până în hotarul moșiei Zoița. Suprafața sa este de 7378 hect., din care: 6244 arabile, 12 păduri, 492 fîneață, 462 izlaz și 168 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Aria (a școalei Galbenul), Cochirleanca (statul), Movila sau Cochirleanca (Spitalul Gîrlași), Găgianul, Siliștea, Bobocul și Părul-Siliștea. (particulare). Terenul este un șes întins (ondulat puțin în dreptul căt. Pîrliți) și fertil, unde se cultivă porumb, orz, grîu și adesea rapița. Are o moară de abur. Căi de comunicație are linie ferată Buzău-Rîmnicul, șoseaua comunală Scurtești-Cochirleanca și drumurile naturale: al-Fierului și al-Bogdanului.

Vite: 815 boi, 374 vaci, 183 vitei, 2 bivoli, 3 bivolițe, 218 cai, 88 epe, 22 mînji, 2100 oi, 6 capre și 405 porci.

Comuna e formată din cătunele Aria, Bobocul, Cochirleanca, Movila și Roșiori cu sub-diviziile lor; Gîngeanul, Părul și Pîrliți. Populația sa e de 1360 loc., din cari: 287 bărbați însurați, 64 neînsurați, 17 văduvi, 346 băeți; iar 287 femei măritate, 29 văduve, 330 fete. Case sunt 284.

Sunt 217 contrib., din care 6 comercianți romîni.

Budgetul com. e de 3878 lei, 73 bani.

Comuna are o școală în căt. Cochirleanca, populată de 35 elevi și 10 eleve. Carte știu 36 loc. Biserici sunt 2, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Sf. Mihail și Gavril. Cîrciumi sunt 5.

Comuna și-a luat naștere după 1830. Cel d'întîiu locuitor stabilit aci a fost Ioan Găgianu, în jurul căruia mai adunîndu-se și alții, au dat naștere satului Găgeni, care, în 1840, era format. Cătunașul Părul nu era de cît o mică cîrciumă, avînd în față un pâr, unde se opreau călătorii și pe care o vijelie l'a dărîmat în 1883. În jurul cîrciumei s'au făcut apoi și alte case. Cătunul Bobocul a fost început de Radu Bobocu, care, găsind în mijlocul moșiei siliște de vechiu sat; s'a oprit aci în 1848, atrăgînd în juru-i și pe alți locuitori și așa au dat naștere căt. Bobocul-Siliștea. Celelalte cătune sunt din ultimele decenii, iar Roșiori format din însurăței, în 1884.

Cochirleanca, *cătun* de reședință, al com. Cochirleanca, jud. Buzău, cu 600 loc. și 120 case. Are sub-diviziile Găgianu și Pîrliți.

Cochirleanca, *moșie*, în com. Cochirleanca, jud. Buzău, fostă proprietate a statului, pendinte de Episcopie. Are 670 hect., toate arabile, afară de 21 ocupate de viroaga Slatina, ce curge pe hotarul acestei moșii despre Rîmnic. Acum, parte s'a dat însurățeilor (230 hect.), iar parte (440) a devenit proprietate particulară.

Cochirleanca, *numire*, ce se mai dă *moșiei* Movila, a spitalului Gîrlași, jud. Buzău.

Cochirleanca, *pîrlă*. Izvorește de pe teritoriul comunei Pîrliți, jud. Buzău; intră în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j. pe la movila Cochirleanca; se varsă în pîrlul Valea-Boului, lîngă com. Slobozia-Galbenul, județul R.-Sărat.

Cochirleni, com. rur., din jud. Constanța, pl. Medjidia. E situată în partea de V. a județului, la 65 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în partea de S.-V. a plășii, la 23 kil. spre S.-V. de orașelul Medjidia, reședința plășii, d'asupra Dunării, lângă lacul Cochirleni.

Se mărginește la N. cu com. urbană Cernavodă; la E. cu comuna Enige; la V. cu comuna Mamut-Cuius; la S. cu com. Rasova și fluviul Dunărea.

Solul este în general destul de accidentat, mai cu seamă în partea de N. și cea de S. Principalele dealuri care străzesc comuna sunt: Cochirleni, de natură stîncoasă, cu vârful Cernavoda (117 m.) spre N.-V., dominînd Dunărea; Amut-Bair, Uzum-Amet și Udu-Amet-Bair la E.; Ivrinez (121 m.) la S.; Geam-Pașa (93 m.) la V.; Uzum-Bair (109 m.) prin interiorul comunei; toate sunt de natură stîncoasă și acoperite cu fînețe și ceva semănături. Movelele sunt numeroase și au servit ca puncte de orientare și de observație; cele mai însemnate sunt: Cernavodă (115 m.) la N.; Movila-Mare (113 m.), Movila-lui-Moș-Oprea (107 m.) prin interiorul comunei; Ivrinez (126 m.) la S.; toate sunt acoperite cu verdeață.

Este udat de Dunărea, la V., pe o lungime de 4—5 kil. în o direcție generală de la S.-V. spre N.-E. Aci fluviul are malul drept din spre comună înalt și răpos; lărgimea lui medie este aci de 900 m., adîncimea de 10—22 m.; formează în partea de N. ostrovul Hînogul. Pe teritoriul com. se află: balta Cara-Su sau Cernavodă, la S.; balta Cochirleni la S. și V. care are o întindere de 170 hect.

adîncă de 4—8 m. și conținînd pește bun; balta Ivrinez, prelungirea celei precedente, acoperită numai cu stuf; gîrla Cochirleni, prin care lacul cu același nume comunică cu Dunărea, lungă de 1 kil., largă de 12 m., adîncă de 1¹/₂ m., în spre S.-E. Sunt apoi numeroase văi cu maluri înalte, frumoase și acoperite cu verdeață; principalele sunt: Valea-Mare, la N.-V., și care se deschide în Dunăre; valea Cochirleni, prin care curge gîrla Cochirleni, în spre V., deschizîndu-se tot în Dunăre; văile Moș-Oprea și Amut-Ceair, deschizîndu-se în balta Cara-Su la N.; valea Geam-Pașa, la V., se deschide în lacul Cochirleni; Valea-Peșterii, care în comună poartă numele de valea Uzum-Amet, unită cu văile Sarapci-Culac și Udu-Amet-Culac prin interiorul și E. comunei; văile Moș-Dinu și Ivrinez prin interiorul comunei, se deschid împreună cu precedentă în balta Ivrinez.

Cătunele care compun comuna sunt două: Cochirleni, reședința, în partea de V.; pe malul de N. al lacului cu același nume, la 12 kil. departe de Dunăre, spre E. de ea, dominată la N. și E. de dealul Cochirleni; Ivrinez sau Ivanez în partea de E., la 6 kil. spre S.-E. de reședință, lângă stuful Ivrinez, pe valea Peștera sau Azum-Amet. La 1¹/₂ kil. spre V. de acest sat, pe malul de S. al stufișului Ivrinez se văd ruinele vechiului sat Ivrinez, ars de un incendiu în timpul ultimului război din 1877—78 și al cărui locuitor s'au stabilit mai spre E., formînd actualul sat.

Suprafața totală a comunei este de 5671 hect., din cari 52 hect. ocupate de vatra satelor

cu 231 case, iar restul de 5619 hect. împărțit între stat cu proprietarii ce posedă 945 hect. și loc. cari stăpînesc 4674 hect.

Populațiunea, mai toată românească, este de 250 familii, cu 902 membri, sau 1152 suflete, din cari bărbați 572, femei 580; căsătoriți 440, necăsătoriți 666, văduvi 56, divorțați 1; cu știință de carte 183, fără 971; ortodoxi 1152; cetățeni romîni 1146, supuși străini 6; împrietăriți 11; agricultori 192, comercianți 5, altele 13.

Contribuabili sunt 210.

În comună este o biserică ortodoxă în cătunul Cochirleni, zidită de locuitori în 1871, cu hramul Sf. Dumitru, avînd 10 hect. de pămînt de la stat, și fiind deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Școală e una mixtă rurală, tot în cătunul Cochirleni, înființată de stat, cu 10 hect. de pămînt; cu 1 învățător și 1 învățătoare, frecventată de 56 elevi (42 băieți și 14 fete).

În ceea ce privește întinderea și felul terenurilor cele 5671 hect. ale comunei se divid astfel: 292 hect. teren neproductiv (din care 52 hect. vatra satelor, 240 hect. bălți, stuf, drumuri, etc.), 5379 hect. teren productiv (din care 705 hect. ale statului cu proprietarii și 4674 hect. ale locuitorilor); din acestea: 2276 hect. teren cultivat (din care 505 hect. ale statului cu proprietarii și 1771 hect. ale locuitorilor); 2839 hect. teren necultivat (din care 150 hect. ale statului cu proprietarii și 2689 hect. ale locuitorilor); 207 hect. teren izlaz (ale locuitorilor); 7 hect. teren vii (ale locuitorilor).

Sunt 192 plugari, cari au 146 pluguri, 188 care și căruțe și 1 mașină de secerat.

În comună sunt 6774 capete de vite, din care 399 cai, 975 boi, 25 bivoli, 5 asini, 4994 oi și 376 porci.

Comerțul se face prin gara Saligny, la 7 kil. spre N.-V. de cinci comercianți (din care 2 circiumari) și constă în import de coloniale, manufactură și în export de vite cu produsele lor.

Budgetul comunei este de 9370 lei la venituri și 7005 lei la cheltuieli, sunt 210 contrib.

Căi de comunicație sunt: pe Dunăre și balta Cochirleni cu luntrele, de oare-ce vapoarele nu se opresc în dreptul satului; diferite căi comunale ce unesc cătunele între ele și cu localitățile vecine, ca: Cernavodă, Racova, Saligny, Peștera, Enige, etc.

Comuna a fost înființată în secolul trecut de Români de pe malul stîng al brațului Borcea (al Dunării), fugind de vasași și impozite.

Ca curiozități istorice amintim trei valuri romane:

a) Valul mare de piatră în partea de N. a comunei pe malul de S. al bălții Cara-Su și pe muchea dealului Cernavodă, sfîrșindu-se pe malul Dunărei în dreptul insulei Hinogul lîngă ruinele vechiului oraș roman Axiopolis, care nu era așezat la Cernavodă, după cum s'a crezut până acum, ci mai sus cu 3¹/₂ kil. de Cernavodă în dreptul ostrovului Hinogul.

b) Valul mare de pămînt ce a mers paralel cu precedentul, până lîngă movila Moș-Oprea, o ia spre V. (pe cînd precedentul o ia spre N.-V.) pe muchea dealului Cochirleni, trece pe la 500 m. spre N. de satul Cochirleni și se termină pe malul Dunării, la 3 kil. spre S.-V. de valul de piatră.

c) Valul mic de pămînt vine din spre E. pe muchea dealului Uzum-Amet, se îndreaptă spre N. pe lîngă Movila-Mare și în dreptul movilei lui Moș-Oprea devine apropiat și paralele cu valul cel mare și la 2 kil. spre E. de satul Cochirleni se împreună cu el.

Mai amintim ruinele moderne ale satului Ivrinezul pe malul de S. al stufului Ivrinezul, distrus în timpul războiului de la 1877—78 și rezidit ceva mai spre E.

Cochirleni, sat, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul de reședință al comunei Cochirleni, situat în partea vestică a plășei și cea nord-vestică a comunei, pe malul nordic al lacului Cochirleni, la 1¹/₂ kil. spre E. de Dunăre, la poalele dealului Cochirleni. Are o întindere de 2928 hect., din care 38 hect. ocupate de vatra satului, cu 135 case. Are o populație de 125 familii, sau 724 suflete.

Coci-Tepe, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei Congazul și pe acela al cătunului său Hagilar; este o prelungire sudică a dealului Cataloiul, brăzdează partea nordică a plășei și cea vestică a comunei. Are 117 m. înălțime. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Hagilar, și pîrului Hagilar, ce izvorește dintr'însul; este acoperit cu sămănături.

Cocianul, munte, jud. Buzău, pe frontieră, ramificație din Păpăuți, care îngustă albia Bîscii-Mari, este avut în vînaturi și mai cu seamă în gînușe și cocoși sălbatici, cari vin aci din Transilvania, unde vînatul este oprit.

Cocianul, pîchet de vară, la fron-

tieră, județul Buzău, așezat pe malul stîng al rîului Bîsca-Mare, la gura izvorului Bîsculița, formînd un platoș, ca de 100 m. pătr., între ambele pîraie, înconjurat de jur împrejur de maiestoșii munți: Hosszukös (Păpăușul), Pitulatul și Poiana-din-Cale. Este cea mai frumoasă poziție din județul Buzău.

Cocii (Vîrful-), munte, în jud. Buzău, com. Vintilă-Voda, între comunele Bodinești și Sîrbești, acoperit de pădurea statului Vintilă-Vodă. Dintr'însul se rupe mai multe ramuri, din care unele merg pe moșia Mavra din comuna Mănești, iar altele spre com. Grabicina, cunoscute sub numele: Dealul-Cocii.

Cocinele, poiană, jud. Vilcea, com. Călinănești, plaiul Cozia.

Cocinele, vale, în jud. Mhedinți, com. rur. Padina-Mică, pl. Dumbrava, pe unde trece Braza-lui-Iorgovan.

Cocinelor (Dealul-), deal, în jud. Vilcea, com. Copăceni, pl. Cerna-d.s.

Cocioaba, (Coasta-lui-Jenică), pădure, în jud. Buzău, com. și căt. Băești, ca 6 hect.; e proprietate moșnenească.

Cociobești, cătun, al com. Gura-Dimieni, jud. Buzău, cu 90 locuitori și 20 case.

Cociocul, com. rur., pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N. de București, între Valea-Nedei și valea Tutunarul, pădurea Vlășia și pădurea Radu-Vodă, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Bălteni, Brătulești, Cociocul, Perişul, Piscul, Piscul-Hereasca și

Văleni-Buriașul, cu o populație de 2447 loc., cari trăesc în 612 case și 5 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 5158 hect. Toată aparține Domeniului Coroanei, afară de Piscul-Hereasca, care e al statului.

Domeniul Coroanei are 3277 hect. și locuitorii 1881 hect.

Administrația Domeniului cultivă 465 hect. (8 sterpe, 7 izlaz și 2727 pădure). Locuitorii cultivă 1868 hect.

Sunt 430 contribuabili.

Budgetul com. este de 7672 lei la venituri și de 7209 lei la cheltueli.

În comună sunt 3 biserici: la Bălteni, Cociocul și Piscul; o școală mixtă; 1 moară de apă; 1 povarnă; 2 eleștaie.

Numărul vitelor mari e de 1816 (455 cai și epe, 801 boi, 513 vaci și viței, 7 tauri, 40 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 3005 (37 capre, 622 porci și 2346 oi).

Dintre locuitori, 538 sunt plugari, 12 meseriași, 28 au diferite profesii.

Arătura se face cu 287 plugari: 183 cu boi și 104 cu cai. Locuitorii au 451 care și căruțe: 315 cu boi și 136 cu cai.

Comerțul se face de 18 circumarți.

S'au stabilit în comună 8 străini.

Cociocul, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Znogovul. Este situat spre N. de București, pe malul drept al văii Tutunarul și la N. de pădurea Vlășia. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 809 hect., avînd o populație de 617 locuitori.

Domeniului Coroanei aparțin 400 hect. și locuitorilor 409 hect. Pe Domeniul Coroanei se cul-

tivă 132 hect. (250 pădure și 18 izlaz). Loc. cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă frecventată de 20 elevi și 5 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 2402 lei și al cărui local s'a construit de județ, în 1884; un spital rural; 1 eleșteu; 1 moară de apă; 1 povarnă.

Comerțul se face de 3 circumarți. Stabiliți sunt 4 străini.

Numărul vitelor mari e de 466 și al celor mici de 1065.

Cociocul, pădure a statului, jud. Ilfov, în întindere de 45 hect. Vezî, Vadul-Anei, pădure.

Cociocul, pădure, jud. Ilfov, pl. Znogovul, 2728 hect., proprietatea Domeniului Coroanei.

Cociocul, vale, jud. Ilfov, în jurul comunei Dobreni-Cîmpurelul, trece prin com. Berceni și făcînd mai multe zig-zaguri, trece pe aproape de Berceni și între Dobreni, tăind șoseaua București-Dobreni prin două gîturi numite Mamina-Mare și Mamina-Mică.

După ce face mai multe cotituri se scurge în riul Sabarul. Pe fundul acestei văi se află apă în toată întinderea ei. Peștele nu se poate vîna, din cauza stufului cel des pe care-l taie locuitorii de învelesc cu el casele și coșarele.

Cociorba, plaiu, com. Salcia, pl. Filipești, jud. Prahova. E acoperită cu pădure.

Cociorva, deal, pe moșia Brehuești, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Cociorva, ramură de dealuri,

ce se detașează din Culmea-Tazlăului, între Pîriul-Cociorvei și Pîriul-Bacei, pe teritoriul comunei Tazlăul, pl. Bistrița, jud. Neamțu.

Cociorva, pîriaș, în com. Vinători-Neamțului, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, izvorește din munții Măgura, aproape de Agapia-Vechie, curgînd în direcția N.-E. până în dreptul satului Vinători, unde primește pe partea dreaptă Pîriul-Glodului; de aici străbătînd șoseaua Humulești, Mănăstirea-Neamțului între kil. 2—3, se varsă pe dreapta pîriului Neamțul.

Cociorva, pîriaș, în com. Tazlăul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, izvorește din ramura muntelui Tazlăul și a Cociorvei. Se varsă în pîriul Tazlăul în dreptul kil. 43 al șoselei județene Dobreni-Tazlăul-Moinești.

Cociorva, vale, între Dealul-Cociorvei și dealul Mogoșul, pe moșia Brehuești, com. Brehuești, jud. Botoșani.

Cociorveni, pîriu, jud. Dorohoiu, vine din Bucovina, prin com. Buda, pl. Herța, trece prin satul Buda, și se varsă în Molnița.

Cociuba, siliște, ce ține de com. Ruși, în pl. Tutova, jud. Tutova.

Cociubița, siliște, ce ține de comuna Ruși, în pl. Tutova, jud. Tutova.

Cociugeni, sat, în partea de N.-E. a comunei Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoșani, situat pe un podiș înalt și acoperit parte cu pădure. Are o suprafață de 872 hect., din cari 729 proprietate mare și 143 hect. ale sătenilor și cu o populație

de 98 familii, sau 249 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, cu 75 contribuabili.

Numărul vitelor este de 160 boi și vaci, 20 cai, 900 oi, 30 masculi și 40 stupi. Se află o cîrciumă și 2 comercianți.

Cociul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănuești, la N. de satul Stănuești. Are 208 locuitori, din cari 8 știu carte; 44 case.

Cociul, *ieser mic*, în jud. Brăila, comuna Tichilești, între privăluț Lungul și Japșa-Porcului, cu care comunică la S.-E.

Cociul, *pîrîu*, ce izvorește din Valea-Largă, județul Putna, desparte satele Bîrsești de Topoști și merge de se varsă în dreapta Putnei, mai jos de acest din urmă sat.

Cociului (Valea-), sau Valea-Cornetului, *vale*, pe proprietatea Cioflicul sau Naipul, pl. Cîlniștea, jud. Vlasca.

Cociungenilor (Pîrîul)-, *pîrîu*, izvorește din pădurea Cociungeni și se varsă în Jijia, com. Buimăceni, plasa Jijia, jud. Botoșani.

Cocîrceni (Ursăchești), *cătun*, al com. Bălănești, jud. Buzău, cu 160 locuitori și 40 case.

Cocîrceni, *izvor*, în jud. Buzău, com. Bălănești, începe de la Poiana-Largului, trece pe la Șopron și se scurge în Sărățelul-Bălănești.

Cocîrla, *pîrîiaș*, în comuna Cîndești, pl. Bistrița, jud. Neamțu.

Cocîrța, *trup de moșie*, pe teri-

toriu satului Buda, com. Corbița, jud. Tecuci, situat în partea de S.-V.

Cocîrțăul, *deal*, în com. rur. Căzănești, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Coclinul, *colină*, în com. Boziorul, jud. Buzău, pe hotarul despre com. Odăile.

Cocoanei (Iazul-), *lac*, în com. Glodeanul-Gîrligul, jud. Buzău, face hotar despre căt. Cotorca.

Cocoanei (Lacul-), *lac*, în com. Glodeanul-Siliște, jud. Buzău, format dintr'un vechiul eleșteu; are mult pește.

Cocoanei (Lacul-), (Ograda-Olarului), mică *pădure*, în com. Beceni, jud. Buzău, reunită cu Poiana-lui-Soare; are 15 hect.

Cocoanei (Moara-), *locuință izolată*, în jud. Tulcea, plasa Istrului, com. Casimcea, cătunul Cuiuc-Chioi, în partea sud-vestică a plășei și a comunei, pe pîrîul Casimcea, la confluența lui cu Valea-Terzi-Chioi, lângă Podul-lui-Gogea-Amet. Este o moară, ce și-a luat, probabil, numele de la o cucoană ce ținea moșia Ceatal-Orman, din jud. Constanța.

Cocoanei (Poiana-), *poiană*, comuna Rădești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Cocoanei (Rîpa-), *rîpă*, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, jud. Dolj.

Cocoanele, *deal*, cu direcția S.-E., com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova. Pe dealurile acestei comune sunt plantate vii, pruni, nucii și merii. Parte din ele, fiind distruse de filoxeră,

servă și de pășune pentru vitele locuitorilor.

Cocoara, *vale*, se prelungeste de la E. la V. pe teritoriul satului Giurgești, com. Stroiești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Cocoarei (Piscul-), *pisc de deal*, jud. Tecuci, unde se împreună pîrîul Reprivățul cu Berheciul, com. Godinești, pl. Berheciul.

Cocogești, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești, face parte din com. rur. Drăganul-Bascovele.

Coconari, *cătun*, al comunei Zilișteanca, jud. Buzău, alipit marelu căt. Zilișteanca; are 70 locuitori și 16 case.

Coconi, *sat*, pl. Oltenița, județul Ilfov, face parte din com. rur. Mănăstirea. Este situat la N. de Mănăstirea, pe malul de V. al bălței Mostiștea. În dreptul acestui sat, în partea bălței, se văd zidurile și boldurile unui pod legat cu fier, care se presupune a fi făcut de Mihaiu-Viteazul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 13 elevi și 1 elevă, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1350 lei. Populația satului e de 770 locuitori; iar suprafața lui e de 531 hect., toate ale loc., din cari cultivă 388 hect., rezervînd pentru izlaz 143 hect. Pe teritoriul acestui sat se află o baltă.

Comerțul se face de 4 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 734 și al celor mici de 1400.

Coconi, *pisc*, la N. de cătunul Scurtești, com. Stefești, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Coconul, *movilă*, jud. Brăila, pe moșia Brateșul, din com. Surdila-Găiseanca, la 3 kil. depărtare.

Cocora, *com. rur.*, în plasa Ialomița - Balta, județul Ialomița. Este situată la N. plășei între comunele Reviga și Colelia.

Teritoriul acestei comune are suprafața de 4000 hect., din care 170 hect. pădure și se întinde din teritoriul comunei Padina, județul Buzău, spre S., până în teritoriul comunei Căzănești. Moșia, compusă din două trupuri, este proprietate a statului, sub numirea de Cocora-Mileasca, fostă pendinte de mănăstirea Mărgineni, și a fost arendată pe periodul 1883-1893 cu suma de 50100 lei; iar pe periodul 1893-1898 s'a arendat numai cu suma de 19910 lei, fiind-că 2256 hect., 0917 s'aă parcelat, pentru a se vinde în loturi la locuitorii.

Pe moșie se află satul Munteni-Buzău, și cătunul (tîrla) Ghinica, care țin de comuna Reviga.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe loc șes, la 6 kil. spre V. de satul Reviga. Cocora a fost până la 1 Aprilie 1891, sat pendinte de comuna Reviga, iar de atunci formează singură comună.

După statistica din 1887, populațiunea constă din 236 familii Romîni, 6 familii Țigani, 2 familii Unguri și 2 familii Greci, în total cu 1230 suflete.

Acî se află o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă cu 1 învățător, retribuit de comună, frecventată de 52 elevi.

Vite: 300 cai, 470 boi, 2200 oi și 700 porci.

Lîngă acest sat, pe pogoa-nele locuitorilor, sunt urme de

săpături, pe unde se găsesc pietre și hîrburi de vase de diferite forme; legenda spune că ar fi fost cînd-va pe aici locuințe tătărești.

Cocora, *munte*, acoperit cu bătrîne păduri, în sus de com. Moroeni, plaiul Ialomița, județul Dîmbovița, în dreapta mătcei apei. Spre E. de Cocora este muntele Furnica, ce servă de graniță între jud. Dîmbovița și Prahova.

Cocora, *munte*. Vezi Muntele Cocora, moșie a statului, județul Vilcea.

Cocora, *vâlcea*, pe teritoriul comunei Milcovul, plasa Siul-d.-s., județul Olt, se varsă în Olt.

Cocorani, *cătun* (tîrlă), în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Andrășești, județul Ialomița.

Cocorasca, *sfoară de moșie*, în comuna Lipia, județul Buzău, făcînd parte din corpul Mircești al diferiților moșneni.

Cocorasca, *fîntînă*, în plasa Dumbrava-d.-j., comuna Poiana-Plenița, jud. Dolj.

Cocorata, *baltă*, în pădurea Prisačanilor, plasa Braniștea, jud. Iași, formată din vărsarea Prutului.

Cocorăști, *com. rur.*, plasa Tîrșorul, județul Prahova. Se mai numește și Cocorăști-de-Grind.

Este situată pe malurile râurilor Cricovul-Dulce și Prahova, la 18 kil. departe de capitala județului și la 12 kil. de a plășei.

Se compune din 6 cătune: Colțul, Perșunari, Cheșnoiul, Cocorăști, Gheoldum și Țigănia,

avînd o populațiune de 1583 locuitorii (966 bărbați, 617 femei), în care intră și 29 familii de Țigani, care se ocupă cu fierăria.

În toată comuna sunt 315 capi de familie; 260 contribuabili; 325 case de locuit.

În comună sunt 2 biserici: la Colțul și la Cocorăști, deservite de 2 preoți.

Locuitorii desfac produsul muncii lor în orașul Ploești. Ei aă 526 boi, 215 vaci, 47 cai, 12 bivoli, 750 oi, 189 porci și 15 tauri.

În raionul comunei, pe rîul Prahova, sunt 2 mori de măcinat.

S'aă împrorietărit la 1864, pe moșia d-lor Alecu și Scarlat Cocorăscu, și a d-lui C. Movilă, 169 locuitorii dîndu-li-se 773 hect. pămînt.

Școală există în comună de 40 ani. Localul e proprietatea comunei. E frecventată de 36 băeți și 5 fete, din numărul de 157 copii (82 băeți și 75 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personalului, statul cheltu-ește anual 1404 lei.

Stupii cu albine sunt 138.

Comerțul se exercită în comună de 7 cîrciumari.

Veniturile comunei se urcă anual la 5471 lei și cheltuelile la 4567 lei.

Șoselele din comună înlesnesc comunicația cu Varnița și Mănești.

În partea de N. a comunei e o movilă. Comuna e udată la S. de Cricovul-Dulce și la N. de rîul Prahova.

Cocorăști, *com. rur.*, în partea de N. a plășei Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată numai din satul cu același nume; e situată în stînga rîului Beica, la N. de dealul Cocorăști. E de

parte de Balș de 17 kil., iar de Caracal de 40 kil. Altitudinea terenului d'asupra nivelului mării e de 220 m. Are 130 capî de familie, sau 532 suflete, din cari 258 bărbați și 274 femei, 206 căsătoriți și 326 necăsătoriți. Sunt 86 contribuabili.

Budgetul comunei a fost pe 1886-87 de 1381 lei la venituri și de 1359 lei la cheltueli.

Vite mari sunt 253, vite mici 412 și rîmători 100.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1865), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Este 1 cîrciumă.

Cocorăști, sat, județul Prahova, face parte din com. rurală cu același nume, plasa Tîrșorul. Are o biserică cu următoarea inscripție:

«Intru numele tatălui și al fiului și al sîntului Duh și intru ajutorul prea luminatului hram al «Sîntei Treimi» în zilele creștinului Mateiș-Basarab-Voevod, cu vrerea lui Dumnezeu Domnul Țărei-Românești, adică eu robul lui Dumnezeu, Jupîn Radul Vel-logofăt în Cocorăști, Jupînița Maria și cu coconii mei Radul, Vlad, Mihail, Ioana, Marica, Păuna, început'am această sîntă și dumnezeiască biserică cu cinstit hramul «Sîntei Treimi» din temelii ei și până la sîrșitul ei, cu ajutorul milostivului Dumnezeu ca să ne fie de pomenire pentru ertarea păcatelor și mîntuirea sufletelor noastre. Să ne fie de ajutor întru împărăția cerului și sîntului jertfelnic, și am început în luna Iunie, leatul 1653 și am isprăvit-o în Aprilie 12, leatul 1655 și ostenitorii împreună au fost din început până la sîrșit și Drăghiciu Logofăt din Vlădeni».

Acest cătun cade în partea de N.-V. a comunei și e udat de riul Prahova.

Cocorăști, sat, județul Prahova, face parte din com. rur. Măgureni, pl. Filipești.

Are o populație de 542 locuitori (329 bărbați și 213 femei). Legenda spune că acest

sat datează din timpul lui Radu-Negru.

Aci e o biserică cu hramul Sf. Haralambie, fondată de proprietarul moșiei, Grigorie Caribolu, la anul 1826. Lîngă această biserică se văd niște ruine de zidărie vechie, unde se presupune a fi fost o biserică fondată cam din timpul lui Mihail-Viteazul.

Cocorăști, deal, în jud. Prahova, com. Cocorăști, pl. Tîrșorul, pe care se cultivă 2 hect. vie.

Cocorăști, deal, spre E. de comunele Cocorăști și Arcești, între apa Beuca și Dranovățul, la N. de jud. Romanai.

Cocorăști, (Berceni-de-Jos), moșie, în jud. Buzău, com. Cărpiniștea, căt. Valea-Părului. Are 850 hect. Se desparte în trei părți: Cocorăști-Nicolau, cu 740 hectare; Cocorăști-Berha, cu 80 hect. și Cocorăști-Mitulescu, cu 30 hect.; are pe ea: arături, fînețe, livele și izlaz.

Cocorăști, (Berceni-de-Jos), subdivizie a cătunului Valea-Părului, din com. Cărpiniștea, jud. Buzău.

Cocorăști-Caprei, pădure particulară, supusă regimului silvic, pendinte de com Măgureni, pl. Filipești, jud. Prahova.

Cocorăști-Mislii, com. rur., pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Este situată pe apa Mislea, ce o udă în tot lungul său, la 26 kil. departe de capitala județului și la 21 kil. de Slănicul, reședința plaiului.

Se compune din 4 cătune: Cocorăști-Mislii, Goruna, Zăvoaia și Gura-Cumetrei, avînd o populație de 1325 locui-

tori (689 bărbați și 636 femei) și 3 familii de Țigani, fierari-lăcătuși. Capî de familie sunt 352; contribuabili, 312; case de locuit, 297.

În comună sunt 2 biserici: una în căt. Goruna, zidită la anul 1851, sub Domnia lui Barbu Știrbeiu, Mitropolit fiind Nifon, cu cheltuiala lui Nicolae Țiței și Preotul Gheorghe, și a doua în cătunul Cocorăști-Mislii, de lemn, vechie, construită la început pe Valea-Sgroasei și adusă de locuitori cînd a început să se întemeieze comuna, pe locul unde se vede azi. Este aproape în ruină.

Locuitorii, pe lîngă agricultura, se mai ocupă cu dulgheria, zidăria, butăria, rotăria, fabricarea țuice și a varului alb.

Un număr de 152 locuitori, s'a împroprietatit la anul 1864, pe moșia statului Cocorăști-Mislii, cînd li s'au dat 820 hect.

Vite sunt: 14 cai și epe, 89 vaci, 481 oi, 320 porci și 218 boi.

În comună, între cătunul de reședință și căt. Goruna, este o fabrică de gaz.

Școala datează în comună de 21 ani, și e frecventată de 25 băieți și 1 fată, din numărul de 132 copii (78 băieți și 54 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea școlii, statul cheltuește anual 1080 lei.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 1095 hect. izlaz și pămînt de muncă, afară de pădurea Misleanca.

Țuică s'a fabricat în anul 1893 peste 1450 hectol. Viile sunt parte acum floxerate.

Comerțul se exercită de 5 cîrciumari.

Se leagă prin șosele cu comunele: Doftănețul, Gara-Plopeni, Găgeni, Țintea și Bordeni.

E udată de râurile: Mislea, Doftăneșul, Coroiasca și Burduza, și de alte multe văi și vâlcele, ce o străbat în lung și'n lat.

Cocorăști-Mislui, *sat*, jud. Prahova, face parte din com. rur. Cocorăști, pl. Vărbilăul.

Cocorăști-Mislui, *deal*, în județul Prahova, com. cu același nume, plaiul Vărbilăul; pe ea se cultivă 50 hect. vie.

Cocorăști-Mislui, *pădure* a statului, în întindere de 2458 hect., pendinte de comuna Cocorăști-Mislui, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, formată din trupurile: Cocorăști (1883 hect.) și Dumbrava (575 hect.) Aceste trupuri se despart prin apa Mislea.

Cocorăști-și-Goruna, *moșie* ale statului, în com. Cocorăști-Mislea, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, foste pendinte de mănăstirea Mislea; pe periodul 1888—93 s'a u arendat cu 1916 lei anual. La început se arenda cu 4300 lei, însă s'a scăzut din arenda 2384 lei, pentru partea vîndută la locuitori.

Cocoreni, *cătun*, al comunei Peșteana-d.-s., plasa Jiului, jud. Gorj, spre S.-V. și ca la 3 km. departe de comună, situat parte pe loc șes și parte pe deal.

Are o suprafață de 750 hect., din care 150 hect. pădure, 210 hect. izlaz, 40 hect. finețe și 350 hect. cultură.

Are o populație de 58 familii, cu 250 suflete, din cari 106 contribuabili.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 50 care cu boi și 5 căruțe cu cai.

Vite sunt: 130 vite mari cornute, 30 cai, 100 porci, 200 oi și capre.

Comunicația în acest cătun

se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o pune în comunicație la N. cu comuna sa Peșteana, iar la S. cu cătunul Ohaba.

Cocori, *vîrf de deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Bîrsănești.

Cocorova, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana. Are o populație de 325 suflete (168 bărbați și 158 femei), cari locuiesc în 90 case, construite cea înăi mare parte din birne. Printre case este una vechie boerească, construită din zid de d-l N. N. Maimarovicî. Copiîi din sat urmează la școala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 1152 metri depărtare. În anul școlar 1892—93 au frecventat școala 14 băieți și 2 fete. Cu vîrstă de școală sunt 16 copii. Știu carte 22 loc. În sat este o biserică construită din birne.

Cocorova, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., ține de com. rur. Ciovîrnășani.

Cocorova, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Poiana, satul Cocorova, aparține moșnenilor. Pe această moșie se găsește și proprietatea d-lui N. N. Maimarovicî.

Cocorova, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, satul Cocorova, în întindere de 37 pog., cu un venit anual de 468 lei. Aparține d-lui N. N. Maimarovicî.

Cocorova, *pădure* particulară, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Poiana, satul Cocorova, aparținînd moșnenilor. Este compusă din ulmi, jugastri, fagi, frasinî; stejarul predomină.

Cocorova, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Poiana; ese din valea Măilățelul, comuna Poiana, se varsă în stînga rîului Gîlortul, în dreptul satului Poiana-d.-s. Se încarcă pe malul drept cu pîraiele Lainicul și Bulbuceni.

Cocorul, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, pe rîul Topologul, cu 99 loc, face parte din com. rur. Galicea-Flămînda. Aici era mai înainte-vieme stație de cai de poștă pe drumul vechi al poștei Pitești-Rîmnicul-Vâlcea, peste Dealul-Ne-gru. (Vezi, Cocorul, poștă).

În sat este o biserică cu hramul Sfîntul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Cocorul, *mahala*, în com. rur. Strîmtul, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Cocorul, a treia *poștă* pe drumul vechi de la Pitești la Rîmnicul-Vâlcea, jud. Argeș, pl. Oltul. Cele-l'alte poște erau Bascovul, Topologul, Cocorul și Rîmnicul. Poșta Cocorul avea 36 cai de rînd (1850).

Cocorul, *deal*, în com. rur. Rucșoreni, pl. Dumbrava, județul Mehedinți.

Cocorul, *lac*, în jud. Gorj, com. Peșteana-d.-s., plasa Jiului, cătunul Cocoreni, în partea de E. a cătunului, format de rîul Jiû; nu seacă nici-odată. Are o suprafață cam de 3 hect.; din el se prinde mult pește și împrejurul lui crește rogoz pe care locuitorii îl întrebunțează la acoperișul caselor.

Cocorul, *munte și pisc de munte*, (2098 m.), jud. Vilcea, în munții Paringului, din care se prelungește către S. culmea Bis-

trița, care desparte râul Horezul de Bistrița. Această culme se termină în dreptul com. Horezul.

Cocorul, pîrișă, în comuna rur. Strîmtul, pl. Văilor, județul Mehedinți.

Cocorul, vale, în com. rur. Rucșoreni, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Cocorul, vale, în com. rur. Strîmtul, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cocorul, vâlcea, com. Spineni, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Cocorului (Movila-), movilă, jud. Ilfov, pe teritoriul comunei Obilești-Vechi, plasa Negoești. Are o înălțime de vr'o 10 m.

Cocorului (Valea-), vale, jud. Ilfov, are o lungime de vr'o 400 m. Incepe de pe teritoriul comunei Obilești-Vechi, pl. Negoești, și are o direcție de la V. spre E. și S.

Cocoș (Lacul-lui-), lac, în județul R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., com. Bobeasca; în partea de E. a ei.

Cocoșatului (Piscul-), pisc, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, județul Dolj.

Cocoșei, partea de S. a cătunului Palanga, com. Buda-Palanga, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Cocoșelul, loc izolat, com. Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Cocoșești, sat, face parte din com. rur. Strîmbeni-Blejoiu, pl. Tîrșorul, jud. Prahova.

Cocoșul, sat, jud. Dîmbovița, pl.

Ialomița, căt. comunei Cornățelul. Aci este ca la 5000 arii pădure. La Cocoș este un spital întreținut de Eforia Spitalelor Civile.

Cocoșul, mănăstire de călugări, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urbane Isaccea.

Mănăstirea se află așezată într'o pădure, în fundul unei scobituri a munților. Spre stînga se află o alee frumoasă de nucî de peste 500 m. lungime, ce conduce la mănăstire. La dreapta, spre mănăstire, se văd niște săpături, și printre dărîmături niște cărămizi, hîrburi de oale, și un chiup (vas de pămînt) mare. Mănăstirea este înconjurată cu un zid de piatră de rîu și de stîncă nu tocmai înalt. Clopotnița însă are ca la 20 m. înălțime și d'asupra bolții se vede următoarea inscripție:

«Sub Domnia M. S. Regelui Romniei, Carol I, și a soției sale, Regina Elisabeta, sub episcopatul Prea Sfințului Episcop Iosif al Dunării-de-Jos, s'a zidit această clopotniță și paraclis cu hramul Adormirea - Maicei - Domnului, prin stăruința și cheltuiala soborului Sf. Mănăstirii Cocoș, în timpul stăriției preacuvioșiei sale Archim. Daicul, în anul al 23-lea al stăriției sale, în anul năntuirii 1883».

Curtea mănăstirii e spațioasă (cam de 5 pogoane), în mijlocul căreia se înalță mănăstirea cea nouă, la dreapta și în fund se văd chiliile călugărilor în număr de vre-o 50, la stînga se vede mica bisericuță, cea veche, iar lîngă picioarele clopotniței sunt 2 fragmente de piatră: unul, jumătate a unei pietre drept-unghiulare, găsită în vale, lîngă puț, n'are nici o inscripție; cea-l'altă jumătate acoperită cu litere, a fost dusă mai întîiu la Nicolîțel și apoi în București, sub Grigorie Ghica, pe la anul 1853; cel-l'alt

fragment este restul unei coloane dăruită de răposatul Désiré More de la Iglîța.

Biserica cea nouă, are d'asupra ușei următoarea pisanie:

«Această Sf. și Dumnezeiască biserică, s'a zidit în timpul stăriției preacuvioșiei sale Visarion archimandritul, începătorul acestui sflnt locaș; iar cu cheltuiala dumisale Hagi Nicolae Ghișa Poenarul, s'a zidit această sflntă biserică, în anii de la Hristos, 1853».

Biserica e simplă, mare și goală; în fund se găsește corul, iar pereții sunt lipsiți de ori-ce zugrăveli sau sfinți; ici și colo se găsesc cîte-va icoane; catapeteazma, sfeșnicele împărătești, tronul episcopal, cadrele icoanelor dăruite, sunt singurul lux în această biserică; la intrare se află un mormînt, e acela al fundatorului său, Visarion. Bisericuța mică este mai mult o casă drept-unghiulară, prevăzută d'asupra cu o clopotniță mică fără clopot, acoperită cu olane. Interiorul e împărțit în două: la stînga sunt 4 odăi mici, chiliile lui Visarion și a celor 4 călugări cari au fondat mănăstirea aceasta la 1842, cu cheltuiala lui Ignatie Irodeanul, unul din cei 3 călugări; în dreapta este biserica, curată și spoită cu var, pereții lipsiți de sfinți și numai cu cîte-va icoane; tîmpla e frumos sculptată. Alipită cu bisericuța este o odăiță, în care se păstrează craniile tuturilor călugărilor morți, și printre cari se află și acelea ale lui Visarion și Nicolae Poenarul, fundatorii ei. În clopotniță se află 5 clopote de diferite mărimi și chiliile călugărilor.

Urcînd Valea-Cocoșului (600 m. lungime), se află o cișmea în piatră, cu o apă rece și cristalină. Pe piatră se vede săpată următoarea inscripție:

«Anul de la Hristos 1867, August 15. Cu ajutorul lui Dumăzeșii s'a făcut această cișmea de dumneală Theodor Moruian, pentru sfânta mănăstire Cocoș, cu hramul Sf. Troița, spre a lui pomeneire».

Piatra are formă drept-unghiulară; semi-luna și soarele din josul crucei, precum și iataganul de jos arată că s'a făcut în timpul dominațiunii turcești. Numele de Cocoș vine de la vechea biserică dispărută, care avea d'asupra un cocoș, în amintirea cocoșului, care a amintit lui Petru, lepădarea sa de Isus Hristos. Mai înainte, mănăstirea a avut o însemnată avere; așa, prin daniile călugărilor cari intraseră într'însa și a altor persoane evlavioase, ea ajunsese să aibă 800 hect. păduri, 416 hect. pământ cultivabil, herghelii de cai, turme de oi, boi, capre, etc. Statul i-a intentat proces și stărișul de-atunci, păr. Cornilă Săbăreanu, n'a apărut bine interesele mănăstirei, așa că statul cîștigînd, a confiscat averile mănăstirei, lăsîndu-i 100 hec. pământ cultivabil, din cari 20 hectare vile de la Urloiu, de lângă mănăstire, două mori, una în valea Lorzora (comuna Meidan-Chioi), și alta pe valea Pirlita (com. Balabanca).

În timpul de față sunt în mănăstire 46 monahi întreținuți de Ministerul Cultelor, din 1893, de cînd au trecut la stat. La mănăstirea Cocoșul se află o condică vechie a mănăstirei, începută în 1835, cu titlul de:

Venirea părinților cari au fundat acest sfînt locaș, cu hramul Sf. Treime, și urmașii, până în vremea de acum». În 1835 au venit: Visarion archimandritul, fondatorul mănăstirei; el era de origine din Ardeal (ținutul Făgărașului); a fost

la Sf. Munte și de aci a venit însoțit cu doi ucenici, Gherontie și Isaia, a cumpărat de la o cadîină, tarlaria (bucata de pământ) de aci, și mai tîrziu a pus fundamentele vechei biserice (1842), care există și azi. Mai în urmă cu cîțiva ani, vine de se călugărește aci și Nicolae Hagi Ghișa Poenarul (din satul Poiana, Transilvania), aducînd cu el 15 mii galbeni, 500 oi, 15 cai, și cu cari bani a făcut în 1853 noua biserică. Legenda spune că vechea biserică, ce acum nu mai există, ar fi fost fondată de cîțiva din cei 70 apostoli sub conducerea lui Antipa, cari au fugit de persecuțiunile din Constantinopole. La stînga de mănăstire, se făcea în vremuri, la 15 August, un fel de iarmaroc, din care beneficia mult mănăstirea.

Cocoșul, movilă, în com. și căt. Smeeni, jud. Buzău, pe pămîntul locuitorilor.

Cocoșul, baltă, în cercul comunei Frîncești, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Cocoșul, braț (prival), în plasa Borcea, în insula Balta, com. Șocariciul, jud. Ialomița.

Cocoșul, pisc, la V. comunei Zăvideni, plasa Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Cocoșul, (Moara-Mănăstirei), locuință izolată, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabanca, (și pe acela al cătunului său Taița). Este o moară ce aparține mănăstirei Cocoșul, așezată pe valea Pirlita, mai jos puțin de unirea ei cu valea Pirlita-Mică; la 6 kil. spre S. de mănăstirea Cocoșului.

Cocoșului (Dealul-), deal, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei urbane Isaccea, se desface din ramurile estice ale dealului Cadiul, se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea vestică a comunei. Se întinde printre văile Acic-Tepe și Capaclia; la poalele sudice se află situată mănăstirea Cocoșul, de la care și-a luat și numele. Are o înălțime de 148 m. și e punct trigonometric de observație de ordinul al 3-lea, fiind acoperit în parte cu păduri și în parte cu pășuni. Pe la poalele lui merge drumul comunal Isaccea-Balabanca.

Cocoșului (Izvorul-), izvor, curge din muntele Plaiul Chiojdului, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, ia direcția dela S.-V. către N.-E. și se varsă în gîrla Siriașul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Cocoșului (Piscul-), munte, în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bisca, ramificație din muntele Stevia, care se întinde între Valea-Cocoșului și Valea-Popii.

Cocoșului (Poiana-), poiană, com. Teișani, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Cocoșului (Valea-), izvor, în jud. Buzău, com. Chiojdul, începe din muntele Stevia și dă în pîrîul Siriul.

Cocoșului (Valea-), vale, puțin însemnată, în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comunei urbane Isaccea. Se desface din poalele nordice ale dealului Breazul, se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd

partea nordică a plășei și pe cea sudică a comunei. Curge chiar pe lângă mănăstirea Co-coșul, de la care și-a luat și numele, după un curs de 3 kil. se împreună cu o altă vale, spre a forma împreună valea Capaclia, ce se varsă în balta Capaclia.

Cocota, iaz, jud. Dorohoiu, în suprafață de 3¹/₂ hect., pe moșia Slobozia, com. Buda, pl. Herța.

Cocoțați, cătun, jud. Brăila, pendinte de comuna Slujitori-Albotești, pl. Călmățuiului, situat la S. de com., 5 kil. depărtare. Populația-i se urcă la 227 suflete, 48 familii, avînd 30 contribuabili.

Vite cornute 328 (boi 113, vaci 65, tauri 12 și viței 28); cai 102, oi 1026 și rîmători 93.

Cocovinca, vale, în pl. Borcea, jud. Ialomița, se întinde spre N. de Valea-Căpitanului, până lângă satul Lupșani.

Cocul-Popești, com. rur., pe apa Cotmeana, jud. Argeș, plasa Pitești, la 18 kil. de com. rur. Băscovul-Fleștii (reședința subprefecturii) și la 9 kil. de Pitești. Se compune din următoarele 6 sate: Dealul-Bisericeii, Dealul-Boului, Dealul-Focaletesei, Negulești, Popești și Valea-Cocul. Are o populație de 226 familii, cu 911 locuitori, din cari 10 Țigani, cari locuiesc în 114 case. În comună sunt două biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri; e o școală. Budgetul comunei pe 1882—83 a fost de 1245 lei la venituri și de 1224 lei la cheltueli. După o publicație oficială (1887), această comună numără 157 contribuabili și are un budget de

2229 lei la venituri și de 1445 lei la cheltueli.

Numărul vitelor din această comună a fost, în anul 1887, de 388 vite mari (364 boi și vaci, 24 cai) și 1018 vite mărunte; 699 oi, 17 capre și 32 rîmători.

Locuitorii sunt moșneni, și după o tradiție păstrată între dînșii, au avut o luptă mare pe la începutul veacului cu soldații turci, în care luptă, Românii au rămas victorioși.

Coculeți, cătun (tîrlă), în plasa Cîmpului, com. Armășești, jud. Ialomița.

Codăești, com. rur., în centrul și spre E. plășei Mijlocul, județul Vaslui, la distanță de 28 kil. de la orașul Vaslui. E formată din tîrgușorul și satul Codăești și Șerbotești, pe o întindere de 3375 hect., din cari: 67 hect. pădure și 2649 hect. loc de cultură, fînaș, imaș ale proprietății, iar 649 hect. sunt ale locuitorilor; sunt 2 hect. vie; cu o populație de 426 familii, sau 1772 suflete, din cari 515 suflete Evrei.

În comună sînt două biserici, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; două școli, două mori, una cu abur și una de apă, 1 iaz și 18 cîrciumi. Comerțul se face de 30 Romîni și 53 străini.

Budgetul comunei e de 15800 lei la venituri și de 15598 lei, 6 bani la cheltueli. Statul încasează 1842 lei, de la 307 contribuabili.

Numărul vitelor e de: 878 vite mari cornute, 2300 oi, 18 capre, 98 cai și 195 rîmători.

Locuitorii posedă: 73 pluguri, 24 căruțe cu cai, precum și 326 stupi cu albine.

Codăești, tîrgușor, în pl. Mijlocul, jud. Vaslui, distanță aproa-

pe jumătate între Vaslui și Iași, așezat pe un platoș la poalele dealului Piatra, în depărtare de 3 kil. de șoseaua națională Iași—Vaslui spre dreapta, pe o suprafață de 1996 hect., din cari 1583 hect. cu 42 hect. pădure ale proprietății, iar 321 hect. ale locuitorilor și cu o populație de 154 fam., avînd 177 suflete Romîni, 515 Evrei și 6 Armeni.

Are: o școală, înființată în anul 1865, cu un local model zidit de comună și frecventată de 85 elevi; o biserică fundată la anul 1857, de d. V. Ghica, fostul proprietar al moșiei Codăești, cu 2 preoți și 2 cîntăreți; o moară de abur; 1 iaz și 16 cîrciume.

Tîrgușorul Codăești este reședința comunei și a plășei Mijlocul-Crasna, pe lângă cari autorități, mai este o judecătorie de ocol, o cazarmă de dorobanți și un oficiu telegrafo-poștal. Este la distanță de 31 kil. de Vaslui.

Locuitorii se ocupă în cea mai mare parte cu comerțul, prin schimbul materiilor confecționate cu acele brute, produs al locuitorilor de prin satele învecinate. Se fac iarmaroace săptămînale pentru desfacerea vitelor.

Tîrgușorul Codăești, a devenit proprietatea comunei, fiind rescumpărat de ea, în anul 1882.

În marginea de S. a tîrgușorului se află casele proprietății.

Numărul vitelor e de 535 vite mari cornute, 1100 oi, 16 capre, 51 cai și 120 rîmători.

Locuitorii posedă: 43 pluguri, 13 care cu boi, 5 pluguri și 78 căruțe cu cai, precum și 186 stupi.

Codăești, sat, din com. Codăești, pl. Mijlocul, jud. Vaslui,

- compusă din trei mahalale ale târgușorului Codăești; două se află în partea de S. a comunei așezate pe văile Vidrișoia și Mazilului, printre cari curge pîrîul cu asemenea numire și una în partea de E. a comunei, așezată pe un șes întins, pe lângă care curge pîrîul Dobrovățului. Are o populație de 177 fam., sau 765 suflete, cu 54 Țigani. Numărul vitelor e de 670 vite mari cornute, 80 cai și 1572 oi.
- Codeiul**, *deal*, jud. Bacău, plasa Trotușul, de pe teritoriul comunei Țirgul-Ocna, acoperit cu vii și livezi de arbori fructiferi.
- Codescul**, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Fetești, jud. Ialomița.
- Codeșelul**, *vale*, jud. Muscel, se varsă în râul Argeșelul, pe teritoriul comunei Davidești, din care izvorește.
- Codița-Roșie**, *deal*, în com. rur. Văgiulești, pl. Văile, jud. Mehedinți.
- Codoaia**, *lac*, în pl. Borcea, insula Balta, com. Cocargea, jud. Ialomița.
- Codoasa**, *pădure*, în pl. Ialomița-Balta, com. Sudiți, jud. Ialomița, formează cu pădurea Să-rindăreanca un trup de 90 hect., avînd esențe de stejar și ulm.
- Codoiul**, *trecătoare*, pe coasta râului Ialomița, în pl. Cîmpului, com. Speteni, jud. Ialomița.
- Codreanca**, *movilă*, în comuna Stîlpu-Monteorul, jud. Buzău.
- Codreanul**, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., al comunei Bîrsă-
- nești, situat între satele Brătești și Bîrsănești.
- Codreanului (Valea-)**, *vale*, jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Cășinului.
- Codreasa**, *loc arabil*, în raionul com. Găiceana, jud. Tecuci, spre E. de satul Huțul.
- Codreni**, *sat*, numit din vechime Ciorbeni, pe moșia cu asemenea numire, com. Mileanca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu, cu 50 fam., 192 suf. Așezările sătenilor sunt proaste și numai unele cu mici grădini; iar proprietarul moșiei are casă mică de vălătuci. Proprietatea este a d-nei Smaranda Cimara, născută Balș. Calitatea pămîntului este bună în totalitate pentru agricultură și viticultură. Sătenii împroprietăriți au 7100 hect., 40 arii pămînt, iar proprietarul 2010 hect., 75 arii. Iazuri sunt 7, între care mai mare este acel numit Zama, de 10 hect., cu pești.
Drumuri: acel de la Rădăuți-Bivolți, către Mihăileni-Dorohoiu și acel de la Dărăbani, către Puțurenii la Ștefănești.
Se învecinește cu: Puțurenii, Bivolți, Dărăbani, Mileanca și Drăgușeni.
- Codreni**, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Preasna-Nouă, pl. Negoești. Este situat la V. de Preasna-Nouă, pe malul drept al văii Mostiștea. Are o poziție plăcută, coprins între două dealuri spre N. Se întinde pe o suprafață de 1182 hect., din cari cultivă prin arendașii săi 890 hect. (35 sterpe, 75 izlaz, 40 pădure). Locuitorii au 142 hect., pe cari le cultivă, rezervînd 15 hect. pentru izlaz și 6 cultura viței.
- Populația lui e de 260 loc. În raionul satului e un eleșteu. Are o biserică, cu hramul Schimbarea-la-Față, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Comerțul se face de 2 cîrciumari. Numărul vitelor mari e de 183 și al celor mici de 467.
- Codreni**, fostă *mănăstire*, lângă cătunul Codreni, pl. Negoești, jud. Ilfov.
- Codreni**, *moșie* a statului, jud. Ilfov, arendată pe periodul 1889—1894, cu 30000 lei anual. Această moșie aparține jumătate mănăstirei Bradul și jumătate schitului Codreni. Trupul Codreni s'a vîndut și s'a scăzut din arendă 6742 lei anual.
- Codreni**, sau **Bonciul**, *pădure* a statului, jud. Ilfov, în întindere de 75 hect., pendinte de com. Preasna-Nouă, plasa Negoești.
- Codrescul**, *iaz*, pe teritoriul satului Holm, com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.
- Codrești**, *sat*, cu 75 locuitori, județul Argeș, pl. Oltul, face parte din com. rur. Drăguțești-Săpunari.
- Codrești**, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. com. Ciorăști. Și-a luat numele de la moșia Codrești. Este așezat în partea de V. a comunei, pe malul drept al râului R.-Sărat, la 2 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință Ciorăști. Are o întindere de 21 hect., cu o populație de 78 familii, sau 326 suflete, din cari 124 contribuabili. Știu carte 15 persoane.
- Codrești**, *mahala*, face parte din com. rur. Turcești, pl. Oltețul-

d.-s., jud. Vilcea. Cade la V. comunei și este udată de râul Tîrîia, Valea-Seacă și Pîriul-Podului. La N.-V. este brăzdată de dealul Codrești și la S.-E. are locuri arabile și de fînețe.

Aci e o biserică.

Codrești, lac, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Ciorăști, cât. Codrești, format de pîriul Codrești, produce pește caracudă ce se consumă de locuitorii.

Codrești, pîriul, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Ciorăști, se formează pe teritoriul comunei, udă cătunul Codrești și se varsă în R.-Sărat, lîngă acest cătun.

Codrești, siliște, a satului Valea-Seacă, pl. Trotușul, com. Bogdana.

Codrețul, loc de arătură, com. Talpa, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Codrișorul, deal, al com. Runcul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situat spre E. de comună. Pe acest deal sunt viile locuitorilor.

Codrovița. Vezî Lunca, sat, comuna Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Codrul, plasă, în partea de S. a județului și orașului Iași, așezată pe șirul dealurilor ce se prelungește de la N.-V. spre S.-E., pe partea dreaptă a râului Bahluiul, formînd linia de hotar între județul Vaslui.

Se mărginește la N. cu orașul Iași, de care se desparte prin pîriul Nicolina și cu plasa Braniștea prin râul Bahluiul; la E. tot cu pl. Braniștea, despărțită prin apa Jijiei; la V. cu pl.

Stavnicul prin o linie dreaptă de hotar și la S. cu jud. Vaslui și Fălciu.

Teritoriul plășei are forma unei semi-lune; i s'a dat numele de Codru, pentru că avea din vechime codri nestrăbătuți, prin care trecea drumul ce lega orașul Iași cu țara de jos.

Ea este formată din comunele:

1. *Galata*, cu satele: Galata (tîrgușor), Hlincea, Valea-Adîncă, Vișan, Horpaz, Lunca-Cetățuei și Zanea, în partea de N.-V. a plășei.

2. *Ciurea*, cu satele: Ciurea, Piciorul-Lupului, Curăturile, Slobozia, Poiana-cu-Cetatea, Lunca-Bîrnovei, Todirel și Cercul, în partea de S.-V. a plășei.

3. *Buciumi*, cu satele: Buciumi, Păun, Bîrnova cu Pietrăria, Socola (tîrgușor) și Vlădiceni, în centrul plășei.

4. *Tomești*, cu satele: Tomești, Goroni, Chicirea și Osoliul, la N.-E. plășei.

5. *Poeni*, cu satele: Poeni (tîrgușor), Comarna-de-Jos și Comarna-de-Sus, în partea de S.-E. a plășei.

Intinderea plășei este de 29425 hect.

Calitatea solului este favorabilă pentru orî-ce soi de cultură.

Dealurile ce se prelungesc în această plasă, pe toată întinderea ei, nu sunt de cît continuarea ramurilor Dealului-Mare care trece din plășile Cîrligătura și Stavnicul și sub numirea de Bordea și Răpedea, încinge mai cu seamă toată partea de S., formînd: piscuri, culmi, podișe și văi cu diferite numiri, și anume: Bordea, Piscul-Bordea, Pietrăria, Păun, Șanta, Hlincea, Cetățuea, Galata, Riga, Nucul, Ezereni, Poiana-Cailor, Priparele, Mesteacănul, Coloneața,

Palanca, Cazacul, Perjul, Todirel, Popa-Vasile, Lopeți, Șapte-Tei, Lunca, Vodă, Prisecile, Niștea, Oița, Stejărușul, Rîsetele, Răcea, Ciurbești, Vărățelul, Piciorul-Bordea, Boiștea, Cincișoara, Chicirea, Plochi, Propitura, Stoianul, Curagăul, Musteață, Podișul, Blănariul, Pisculul-Miron, Opincei, Murgul, Parmuva, Doamnei și Isac.

Dintre rîurile mari: Bahluiul udă marginea despre N.-E. a plășei, începînd de la orașul Iași, până la vărsarea lui în Jijia și apoi râul Jijia, până în marginea plășei Braniștea, între satele Costuleni și Comarna; iar dintre pîraie sunt: Nicolina, Galata, Zanea, Valea-Adîncă, Horpaz, Doi-Peri, Vișanul, Repedea, Vămășoia, Vlădiceni, Țiganul, Vasluețul, Bolovanul, Oița, Roșă, Stoianul, Musteața, Curagăul, Propitura, Podișul-Șărpoaia, Humulețul, Tătarca, Efrimoaia, Rupturei și Chicirea.

Prin mijlocul plășei, începînd din marginea orașului Iași, trece spre S. șoseaua națională până în marginea jud. Vaslui, dincolo de Poeni; — apoi atinge marginea despre N.-E., calea ferată Iași-Ungheni.

În partea despre V., trece șoseaua județeană, începînd din marginea orașului, prin comunele: Galata, Ciurea și Mogoșești, până în marginea județului Vaslui spre S.

La N.-V. plășei, prin com. Galata, trece șoseaua județeană, Iași-Roman.

Afară de aceste înlesniri de comunicație, mai sunt diferite drumuri vecinale și comunale ce leagă satele și comunele, după trebuințele localităților.

Din 29425 hect. din întinderea plășei Codrul, 3757 hect. este pămînt cultivabil, pentru cereale; 2240 hect. pentru cul-

tura viilor; 7816 hect. pământ, acoperit cu păduri, din cari: 5484 hect. sunt proprietate particulară, și 2332 hect. ale statului; iar 15612 hect. pământ cuprins de imășe, finațe, ape, livezi și locuri pentru așezarea satelor.

Pământul produce tot soiul de cereale, dar cultura cartofilor e cea mai răspândită, mai cu seamă în com. Poeni, proprietatea M. S. Regelui Carol I.

Plasa aceasta este mai mult o podgorie întinsă, care produce vinuri de diferite calități și în abundență; între localitățile recunoscute se înseamnă: Nebuna, Vișanul, Socola, Galata și Valea-Adîncă.

Sunt livezi întinse, cu pomi fructiferi, cari produc poame bune și frumoase.

Pădurile se exploatează pentru lemne de foc și diferite trebuinți.

Din dealuri se scoate piatră pentru șosele, zidiri și var. Dealurile: Repedea, Păunul și Pătrăria sunt renumite pentru carierele de piatră.

Numărul vitelor ce se cresc în plasa Codrul este de 13030 capete, din cari: 7531 vite mari cornute, 2371 oi, 244 capre, 1051 cai și 1833 rîmători.

Industria casnică se menține în unele localități; industria mare e reprezentată prin două mori, una de aburi și una de apă; o fabrică de crohmoală, două de luminări, două de săpun și o școală de butnărie și rotărie.

În această plasă se află o populație de 2256 familii, sau 10369 suflete, din cari: 5333 bărbați și 5036 femei; dintre aceștia: 9936 sunt Romîni, 299 Izraeliți, 52 Germani, 31 Italieni, 19 Polonezi, 12 Francezi, 9 Unguri, 6 Bulgari și 5 Greci.

Romîni se ocupă cu lucrarea pământului, creșterea vitelor, cultura viilor și a livezilor, cu cărașia și pietrăria. Străinii sunt parte posesori de moșii, parte în serviciu pe la proprietăți.

Această plasă este administrată de un subprefect, cu reședința în târgușorul Socola, com. Buciumi; avînd sub jurisdicțiunea sa 5 comune, cu 23 sate și 3 târgușoare.

Pentru pricinile de judecătă dintre locuitori, pe lângă judecătoriile comunale, se află și o judecătorie de Ocol în com. Buciumi.

Numărul bisericilor ortodoxe este de 22, deservite de 27 preoți, 2 diaconi, 23 cîntăreți și 13 eclesiarhi.

Numărul școalelor e de 11, cu 12 învățători și 1 învățătoare, iar populația scolară e de 300 elevi și 133 eleve.

Codrul. V. satul Lunca, comuna Drăgușeni, jud. Suceava.

Codrul, curea de moșie, județul Dolj, pl. Balta, com. Măceșul-d.-j., cu care se limitează comuna în partea de E.

Codrul, care împreună cu Dumbrava și Sbirul, formează *pădurea* de pe moșia și com. Gremești, pl. Berhometele, jud. Drohoiului, în suprafață de 215 hect., pădure bătrînă și tînără.

Codrul-Cucului, *deal*, la N. de satul Lihacea, jud. Tecuci. Se întinde în direcție V.-E. până la hotarul satului Sirbi, formînd hotarul între satul Sirbi și Lihacea.

Codrul-Cucului, *pădure*, la E. de satul Măldărești, com. Negulești, jud. Tecuciu.

Codrul-de-Jos. Vezi Codrul-d.-s., jud. Vaslui.

Codrul-de-Sus, *deal*, jud. Vaslui, începe de la N. com. Mircești, din dealul Tufeștilor, se lasă spre S., formînd limita de V. a satului Mircești, iar în dreptul lui, dealul ia numirea de Codrul-d.-j., în marginea de S. a comunei se împreună cu dealul și platoul satului Șurănești.

Codrul-de-Sus (Valea-Siliștei), *pădure*, supusă regimului silvic, com. Băilești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în întindere de 500 hect., compusă din stejar, fag, carpen și mesteacăn.

Codrul-Mănăstirei, *deal*, în județul Suceava, com. Dolhasca; e acoperit de pădure bătrînă de fag.

Codrul-Negului, *deal*, în com. Mastacău, plasa Bistrița, jud. Neamțul. E situat în prelungirea dealului Ciungi, spre hotarul com. Calul-Iapa.

Codrul-Olteșul, *loc izolat*, în comuna Bălcești, pl. Olteșul-d.-j., jud. Vîlcea.

Codrul-Racovei, *pădure*, în partea de V. a satului Pușcași, comuna Rădiul, pl. Stemnicul, județul Vaslui. Se întinde de la N.-E. spre S.-V. pe marginea satului, de d'a dreapta pîrîului Racova, formînd o linie în semicerc.

Codrul-Sîrbilor, *pădure*, pe teritoriul comunei Țifești, pl. Gîrlele, jud. Putna, în întindere de 51 hect., proprietatea d-lui Nic. Chir. Săveanu.

Codrului (Movila-), *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe te-

ritoriul comunei rurale Luncavița (și anume pe acela al cătunului de reședință), situată în partea N.-V. a plășei și în cea de mijloc a comunei, la 500 m. spre S.-V. de satul Luncavița. S'a numit așa fiindcă era la marginea unui întins codru (pădure de fagi), azi redus la tufăriș. Are o înălțime de 41 m., punct strategic, dominând asupra satului Luncavița, a râului Luncavița și a șoselei județene Măcin-Tulcea, ce trece pe la poalele ei. Este artificială și e acoperită cu verdeață.

Codrului (Valea-), vale, în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comunei Luncavița și pe al cătunului de reședință. Și-a luat numele de la împrejurarea că străbatea un întins codru de fagi, azi cu totul exploatat. Se deschide din dealul Pietrosul, se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea nordică a plășei și pe cea sudică a comunei. Cursul său îl face mai întîiu prin păduri și prin tufărișuri. Formează cu Valea-Stupinei, lacul numit Balta-Satului, și după 4 kil. se deschide în valea Puțul-Popei, nu departe de satul Luncavița.

Coeni, com. rur., pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Este situată pe pîrîul Silea, la 51 kil. de Rîmnicul-Vîlcei, capitala județului. Vatra satului are 105 hect., iar teritoriul întregii com. este de 400 hect.

Are o populațiune de 868 loc. (520 bărbați și 348 femei), în care intră și 5 familii de Țigani; sunt 295 capi de familie; 222 contribuabili.

În comună e o biserică vechie, care s'a reparat la 1846; sunt 330 case.

Sunt 918 vite mari și mici. Pămîntul comunei e moștenesc.

Comuna e brăzdată de dealurile: Oiș, Negrăi, Negrăița, Peșteana și Scundul, și udată de văile: Olteanca, Negrăița și Peșteanca. Veniturile se urcă la 2005 lei anual și chelt. la 1201.

Coeni, (Cueni), sat, face parte din com. rur. Izvoarele, pl. Oltenița, jud. Ilfov. Este situat la E. de cătunul Izvoarele, pe malul drept al râului Argeș. Aci Valea-Rachierei se varsă în râul Argeșul. D'aci și până la extremitatea județului despre jud. Vlașca, locul e smîrcos.

Se întinde pe o suprafață de 2058 hect., cu o populație de 486 locuitori.

D-na Elena Ștefănescu și d-nul H. Vasile au 1750 hect. și locuitorii 308 hect.

Proprietarii cultivă 950 hect. (380 sterpe, 175 izlaz, 25 vie și 250 pădure). Locuitorii cultivă 278 hect. (15 sterpe și 15 vie). Comerțul se face de 2 circumarî.

Numărul vitelor mari e de 264 și al celor mici de 419.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 14 elevi, 6 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1500 lei.

Coeni, deal, în raionul com. Coeni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 32 hect. 50 arii vie.

Coeni, moșie a statului. (Vezi Gostinari, moșie, jud. Ilfov).

Cofa, pădure, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești.

Cogălniceanu, sat, în jud. Ro-

man, pl. Siretul-d.-s., com. Cuză-Vodă, pe malul stîng al râului Siret, spre N. de satul Cuză-Vodă și la o depărtare de 2 kil. 230 metri de el. Este așezat într'o pozițiune joasă, pe un teren mlăștinis. Are 79 capete de familie, sau 327 suflete, din care 60 contribuabili. Știu carte 27 persoane. Locuiesc în 86 case.

Sunt 215 capete vite mari.

Acest sat s'a înființat în 1878, prin înproprietărirea noilor însurăței și s'a numit astfel după cunoscutul bărbat politic M. Cogălniceanu.

Cogea-Ali, sat, în jud. Constanța, pl. Constanța, cătunul comunei Cicricci. E situat în partea răsăriteană a plășei și cea meridională a comunei, la 6 kil. spre S. de cătunul de reședință, Cicricci, pe valea Cogea-Ali, la un kil. spre N. de lacul Sîrt-Ghiol. Este închis la V. de dealul Tepe-Bair cu vîrfurile lui: Movila-Imbinată (83 metri) și Islam-Iuc (90 metri); la S. de dealul Cogea-Ali și la N.-E. de dealul Mamaia, cu vîrfurile său Mamaia (34 metri). Suprafața sa este de 2230 hect., din cari 214 hect. sunt ocupate numai de vatra satului, cu 87 case, și de grădini. Populațiunea sa este de 112 familii, cu 546 suflete, ocupîndu-se mai ales cu negoțul de pești, pe care îi pescuiesc din lacul Sîrt-Ghiol. Locuitorii sunt Romîni, Bulgari, Austriaci, și Turci; aceștia din urmă în mai mare număr. Șoseaua județeană Mangalia-Constanța trece prin apropierea și pe la V. satului; drumuri comunale pleacă la Mamaia, la Canara, la Cicricci și la Cara-Coium.

Cogea-Cara-Bair, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe terito-

riul com. rur. Nabant, și pe acela al cătunului său Trestenic. Se desface din Dealul-Ciliculuș; se întinde spre miază-zi, avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plăseii și cea de N.-V. a comunei. Se întinde de-alungul Văii-Cărbunariilor (Izvorul Te-lița). La poalele sale sudice, spre malurile Văii-Cărbunariilor, se află situat satul Trestenic. Pe la poalele sale estice, merge drumul comunal Cilicul-Trestenic. Are 240 m. înălțime. E acoperit cu păduri în bună parte, cu tufărișuri și pășuni.

Cogeașca-Nouă, sat, în partea de N. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iași. E situat pe un podiș de deal, pe sub coasta căruia curge riul Bahluil. Se află la jumătatea drumului dintre Iași și Podul-Iloaei. Face parte din moșia Cucuteni. Are o populație de 57 familii, sau 251 suflete. Prin el trece șoseaua națională și calea ferată. Are o mică stație numită Cucuteni. Acest sat s'a înființat la 1825, de către Domnița Hangerliu, cu locuitori Ruși, aduși din Bucovina. Pentru aceasta, satul se mai numește La-Ruși. Numărul vitelor e de 855 capete, din cari: 248 vite mari cornute, 258 oi, 41 cai și 108 rîmători.

Cogeașca-Vechie, sat, în partea de N.-V. a com. Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iași. E situat pe coasta dealului cu același nume. Are o populație de 93 familii sau 422 suflete; o biserică zidită la 1864, deservită de un preot și un dascăl; o școală întreținută de comună, înființată în anul 1886 și frecventată de 29 elevi.

Numărul vitelor e de 1185

capete, din cari: 304 vite mari cornute, 678 oi, 51 cai și 152 rîmători.

În această localitate, în timpul lui Dumitrașco-Cantemir-Vodă, pe la 7219, după cum găsim în «Letopisețul», tom. III, aș staționat «o vară cite-va steaguri: Leși, Lipcani, Cazaci și Svezi, cari aveau firman de la Împărăție pentru a sta în țară, în protiva Moscului».

Cogelac, com. rur., din județul Tulcea, plasa Istrul, situată în partea de S. a județului, la 78 kil. spre S. de orașul Tulcea capitala județului, și în partea sudică a plăseii, a cărei reședință este.

Numele său este tătarec și vine, probabil, de la numele propriu Gogiș, ce-l purtau Tătarii cari au fondat satul acum 100 ani; de aci Gogielacul, și în urmă Cogelacul.

Hotarul amănunțit al comunei este următorul: Plecînd de la poalele movilei Joc, situată pe o înălțime a dealului Rîmnicul-Bair, se îndreaptă spre S., pe muchea dealului Rîmnicul-Bair; taie dealul Iaram-Iuc, de unde o ia spre S.-V., pe lîngă drumul Inan-Ceșure-Tocsof, până aproape de Cișla-lui-Țiței; de aci se dirije spre S., trece prin vîrfurile Buiuc-Cogelac-Tepe, și ajunge în hotarul județului; se îndreaptă spre S.-E., urmînd acest hotar, taie văile Ali-Culac-Dere și Alciac-Dere, de unde se ridică spre N.-E., paralel cu șoseaua națională Tulcea-Constanța, până pe muchia dealului Cascalic-Bair; urmează apoi această muchie spre S.-E. și, de la un vîrf al său (de 115 m.) se dirije spre N., străbate pîriul Duimgi, printre satele Tariverdi și Duimgi, dă în șoseaua națională Constanța-Tulcea, de

unde o ia puțin spre N.-V., apoi spre N.-E., pe lîngă drumul Tariverdi-Potur, taie dealul Haidîn, până în dreptul satului Sariient, de unde, spre V., pe la poalele dealului Haidîn, taie valea Hagi-Avat și ajunge iarăși în vîrfurile de unde am plecat. Forma generală a hotarului e aceea a unui trapez neregulat, a cărui lungime este de 50 kil. Intinderea sa e de 13200 hect.

Marginile comunei sunt următoarele: La N. se învecinește cu comunele Beidant și Potur; la E. cu comunele Casap-Chioi și Cara-Nasuf; la V. cu comuna Tocsof; la S. cu județul Constanța.

Comuna face parte din regiunea dealurilor, mai mult de cît din a șesurilor. La N.-V. avem dealurile: Rîmnicul-Bair (186 m.), dealul Iarim-Iuc (206 m.) și dealul Inan-Bair (184 m.), acoperite cu tufărișuri și semănături; la N. și N.-E. culmea Haidîn (180 m.), de natură stîncoasă, acoperită cu pășuni și fi-nețe; iar în partea de S. avem culmea Cascalic-Bair, cu vîrfurile Buiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), Cogelac (132 m.), Pericli-Iol-Tepe (145 m.), acoperite cu semănături. Afară de acestea, teritoriul comunei e presărat cu o mulțime de movile artificiale și naturale, a căror înălțime variază între 135—190 m., mai cu seamă în partea vestică.

Riul Duimgi, izvorînd din dealul Iarim-Iuc, sub numele de Inan-Dere și care udă coin. de la N. la S., trecînd și prin satele Inan-Ceșure și Tariverdi, de la care mai poartă numele de pîriul Tariverdi. Are maluri înalte și rîpoase. Afluent mai însemnat are pe dreapta pîriul Cogelacul, cu maluri înalte, pietroase, și care trece prin satul cu același nume.

Cătunele din cari e formată această comună sunt: Cogelacul, cătunul de reședință, așezat în spre V., pe ambele maluri ale pîrîului cu același nume; Inan-Ceșme (Fîntîna - lui - Inan), spre N., pe ambele maluri ale pîrîului Duimgi, la 5 kil. spre N. de cătunul de reședință; Tari-verdi, la 2 kil. spre E. de cătunul de reședință, pe malul stîng al pîrîului Duimgi.

Suprafața totală a comunei este de 13028 hect., din cari 426 ocupate de vetrele celor trei sate, 32 hect. numai de case; restul este al locuitorilor, divizat ast-fel: 2002 hect. izlaz, 8330 hect. pămînt parcelat, 1878 hect. pămînt cu tapii (avut de sub Turci) și 394 hect. cu plantații.

Populațiunea este amestecată și compusă din elemente diferite: Germani, Romîni, Tătari, Turci, Evrei, etc. Sunt 411 familii, cu 1083 suflete, din cari: 115 Romîni, 1211 Germani, 97 Tătari, 31 Evrei, 8 Armeni și 721 Bulgari.

Instrucțiunea se predă în trei școli, cîte una în fie-care cătun, și fundate: cea din Cogelac la 1880, cea din Inan-Ceșure la 1889, și cea din Tari-verdi la 1892; aș cîte 10 hect. pămînt și sunt conduse de cîte un învățător, și frecventate de 148 elevi, Germani în majoritate.

Este o biserică ortodoxă în satul Inan-Ceșure, cu hramul Înălțarea-Domnului, fundată de locuitorii în 1888 și deservită de un preot și un cîntăreț; are 10 hect. date de stat. Germanii, cari sunt protestanți, aș casele lor de rugăciuni.

Calitatea pămîntului este în general bună, pămîntul fiind aproapeșes și udat de pîraie; se seamănă diferite cereale.

Pămîntul arabil e în întindere

de 8375 hect., mai sunt 2002 hect. izlaz, 394 hect. plantații, 1978 hect. fînețe; restul este loc neproductiv.

Sunt 368 plugari, avînd: 350 pluguri (din cari 100 cu 2 brazdare); 30 mașini de vînturat și 20 de bătut porumbul. Bulgarii se ocupă cu grădinile de zarzavaturi. Sunt în cătunul Cogelac 9 meseriași, din cari: 3 fierari, 1 hămurar, 1 tinichigiu, 2 cizmarii, 2 lemnari, 2 fabricanți de ulei; în Tari-verdi sunt 4 meseriași. Sunt în toată com. 3 mori cu cai, 2 de vînt, 1 cu abur și 2 pe apă. Sunt 10 comercianți (3 băcani și 7 circiumari) și 1 brutar.

Budgetul, la veniturii cît și la cheltueli, este de 12500 lei. Sunt 379 contribuabili.

Căi de comunicație sunt numeroase și străbat în toate direcțiile teritoriul comunei: șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, trece pe lîngă satele Tari-verdi și Cogelac; drumuri comunale duc la comunele învecinate: Beidant, Patur, Casap-Chioi, Tocsof, etc.

Satul Cogelac s'a fundat de către Tătari, și anume de Tătarii «Gogii», cari i-aș dat și numele, acum 100 de ani; peste ei aș venit coloniștii germani din Basarabia; Tătarii aș început să se retragă în fața lor, și la 1877—78 s'aș retras mai toți, iar Germanii aș fundat satul Tari-verdi.

Cogelac, sat, în jud. Tulcea, pl. Istrului, cătunul de reședință al comunei rurale Cogelac. E situat în partea de S.-V. a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Cogelac, și la poalele de N. ale dealului Cașcalic-Bair. Are o întindere de 5392 hect., din cari 157 hect. ocupate de vatra satului, 860 hect. izlaz, 3440

hect. pămînt al locuitorilor, 157 hect. plantații, 778 hect. tapii.

Populația e amestecată; sunt 180 familii, cu 771 suflete, din cari: Romîni 105, Germani 697, Tătari 52, Evrei 18 și Armeni 8. Loc. se ocupă cu meșteșuguri diverse și cu agricultura.

În Cogelac este o biserică și o școală.

Cogelac, vîrf de deal, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Cogelac și la hotarul despărțitor al cătunelor sale Cogelac-Inan-Ceșure și Tari-verdi. E situat în partea de S. a plășei și cea de mijloc a comunei, la 2 kil. spre N. de satul Cogelac, de la care și-a luat și numele. Este unul din vîrfurile cele mai înalte ale dealului Haidin. Are o înălțime de 132 m. Punct trigonometric de observație de al 3-lea rang, dominînd asupra satelor Cogelac și Tari-verdi, asupra pîrîului Duimgi și a șoselei naționale Tulcea-Constanța. Este acoperit cu fînețe și pășuni.

Cogelac-Dere, vale cu apă, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Cogelac, de la care și-a luat și numele. Izvorește din poalele de N. ale dealului Cașcalic-Bair; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brazdînd partea de S. a plășei și pe cea de mijloc și de E. a comunei. Curge pe la poalele dealului Cașcalic, trece prin mijlocul satului Cogelac, face mai multe cotituri, și, după un curs de 6 kil., merge de se varsă în pîrîul Duimgi, pe dreapta, puțin mai jos de satul Tari-verdi, unde șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța trece pîrîul Duimgi. Malurile sale sunt stîncose.

Cohalul, *baltă*, jud. Dorohoiu, pe teritoriul com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j.

Cohalul, *deal* răpos, în com. Liteni, jud. Suceava.

Coi-Culac, *pîriș*, de mică însemnătate, în județul Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul com. rur. Slava-Rusă (și anume pe acela al cătunului său Baș-Punar). Izvorește din poalele de E. ale dealului Periclic, de pe teritoriul comunei Topologul-Tătar (jud. Constanța); intră repede în jud. Tulcea; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. la E., brăzdînd partea de V. a plășei și a comunei și, după un curs de 2 kil. se împreună cu valea Amutlu-Culac și, amîndouă unite, se varsă în valea Baș-Punar. Străbate păduri întinse și frumoase, printre dealuri înalte și stîncose.

Coia (Balta-lui-), *lac*, (80 hect.), în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei urbane Măcin, și pe al cătunului său Ghecet, în partea de N.-V. a plășei și a comunei. Este formată de o revărsare anterioară a Dunării, cu care azi nu mai comunică. Este izolată, înconjurată de toate părțile cu stuf.

Coia (Gîrla-lui-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei urbane Măcin, și pe al cătunului său Ghecet. Este formată de alte două gîrlițe mai mici: Gîrla-Combrei și Privalul-lui-Coia. Se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; primește pe dreapta Gîrla-Spinăului și balta Stanimir. Brăzdează partea de N.-V. a plășei și a comunei, și după 4 kil. de curs

numai prin stuf, se varsă în Balta-Lățimeș, la S. de ea.

Coia (Privalul-lui-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei urbane Măcin și pe al cătunului său Ghecet. Pornește din Dunăre, puțin mai jos de Ghecet. Se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; trece prin stuf, printr'un grind îngust de tot, pe la E. de Balta-lui-Coia; se unește, după 6 kil. de curs, cu Gîrla-Combrei și formează Gîrla-lui-Coia; brăzdează partea de N.-V. a plășei și a comunei.

Coiful, *peșteră*, în jud. Suceava, în stîncă ce formează malul stîng al Bistriței, din jos de Colțul-Acreș.

Coimanda, *deal*, în partea de E. a satului Novaci, com. Duda, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Coimatul, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comunei Făcăeni.

Coita, *izvor*, în jud. Buzău, com. Mînzălești, căt. Plăvășul. Incepe de la muntele Vișoara și dă în Izvorul-Sării care se varsă în pîrișul Sturdza.

Coitâneasa, *viroagă*, jud. Brăila. Unește Cremenea cu Vilciul, despărțind ostrovul Popa de ostrovul Iapa.

Coiteasca, *cătun*, al com. Săgeata, jud. Buzău, cu 140 loc. și 26 case. Are sub-diviziile: Bordușani, Cărpuleasa, Cîrteanca și Murgescul.

Coiteasca, *moșie*, în jud. Buzău, com. Săgeata, căt. Coiteasca, formată din Cîrteanca, cu 420

hect. și Coiteasca, propriu zisă, cu 514 hect., în total 934 hect., mai toate arabile.

Coitei (Podul-), *colină*, în jud. Buzău, com. Mînzălești, cătunul Plăvășul. E acoperită de fîneață și servă ca hotar despre jud. Rîmnicul.

Coium-Baba, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei urbane Babadag. Se desface din dealul Orta-Bair; se întinde spre E., d'alungul pîrișului Babadag, brăzdînd partea estică a plășei și a comunei. Orașul Babadag e așezat la poalele sale. Are o înălțime de 233 metri. Punct trigonometric de observație de ordinul al 3-lea și punct strategic, dominînd asupra orașului Babadag. Este acoperit cu păduri întinse și la poale cu pajîști. Pe vîrfurile este o mică poiană, iar în valele izvoarelor Babadag își întinde apele sale liniștite. Pe această poiană este un mormînt de piatră cioplită.

Coium-Punar, *com. rur.*, în pl. Măcin, jud. Tulcea. E situată în partea de S.-V. a plășei și a județului, la poalele dealului Ghium-Ghirmeș.

Numele său, turcesc, înseamnă «Fîntîna-Oiș».

Se mărginește la N. cu com. Satul-Noș și Picineaga; la V. cu com. Ostrovul; la S. cu com. Orumbei, ambele din jud. Constanța și la E. cu com. Cîrjelar.

Solul e în general accidentat. Culmea Ghium-Ghirmeș (321 m. și acoperită cu păduri și livezi) străbate com. de la N.-V. spre S.-E. Are următoarele ramificații: Coium-Punar la V.; Baba-Bair și Camber-Tepesi, la mijloc, Sîntr-Taș-Tepesi

la S. (119 m.), Canat-Calfa la E. Movile sunt puține, mai însemnată este Eșil-Tepe la S.-V. (228 m.).

Apele cari udă comuna sunt: Ai-Orman sau Picineaga, la N.-E. și N., primind ca afluenți văile Canat-Calfa și a-Caprii, pe stînga; Valea-Hogii, ce izvorește sub numele de pîrîul Ghium-Ghirmeș, la V.; pîrîul Coium-Punar, unit cu văile Lugi-Dere și Cana-Mișea, la S.

Cătunele cari formează comuna sunt: Coium-Punar, reședință, la S., pe pîrîul cu același nume; Canat-Calfa, la 3 kil. spre N.-V., pe valea Ai-Orman.

Intinderea comunei este de 4735 hect., din cari 47 hect. ocupate de vetrele satelor, 1440 hect. ale locuitorilor, iar restul de 3248 hect. păduri și livezi, aparținînd statului.

Populația este toată romînă; sunt 197 familii, cu 917 suflete, din cari 413 bărb. și 504 fem.

Locul arabil ocupă 2343 hect., izlazul 670 hect., pădurile 1735 hect.

În Coium-Punar sunt: 212 plugari, posedînd 187 pluguri; 2 fabricanți de var, 1 fierar, 1 cojocar; 4 mori de apă. Comerțul este activ: se exportă var, lînă, brînzetură, lemne de foc și vite; importul constă în băuturi spirtoase, manufacturi, băcăniș, etc. Sunt 5 comercianți (1 băcan și 4 cîrciumari).

Vite sunt 5748 capete, din cari: 915 vite mari și 4833 vite mici. Sunt 2 mașini de secerat și una de vînturat.

Budgetul comunei este la venituri de 4080 lei, iar la cheltuieli de 3973 lei. Contribuabili în toată comuna sunt 185.

Căi comunale duc la Picineaga, Ostrovul, Satul-Nou, Cîrjelar și Orum-Cei; mai sunt altele, cari unesc cătunele între ele.

Are o școală condusă de un învățător și frecventată de 43 elevi; o biserică, cu hramul Înălțarea-Domnului, în cătunul Ai-Orman, zidită în 1879, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Mai sunt 2 geamii în Canat-Calfa și Coium-Punar.

Locuitorii romîni au venit și au format această comună în urma războiului romîno-rus-turc de la 1877—78; înainte de venirea lor în aceste locuri se găseau aci Tătari, veniți din Crimeea; locurile erau acoperite cu păduri întinse și întunecoase, mai ales în satul Ai-Orman. Se zice că au fost mulți urși pe aci de unde și numele de Ai-Orman = Pădurea - Ursului. Tătarii amestecați cu Cerkezii s'au retras în Turcia după încheierea păcii de la Berlin.

Coium-Punar, sat, în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul de reședință al com. Coium-Punar, așezat pe pîrîul cu același nume, în partea sudică a com. Are o întindere de 1800 hect., din cari 18 hect. ocupate de vatra satului. Populația e romînă. Sunt 53 familii, sau 236 suflete.

Coium-Punar, deal, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rurale Coium-Punar, care este așezat la poalele sale sudice. Se desface din dealul Ghium-Ghiurmesii. Se întinde spre V. printre văile Coium-Punar și Valea-Hogii, la N. și Valea Ulmilor, la S., într-o direcție generală de la E. spre V.; brăzdează partea vestică a plășei și a com. și cea nordică a satului cu același nume; este străbătut de calea vecinală Coium-Punar-Ostrovul și e acoperit în cea mai mare parte de păduri.

Coium-Punar, pîrîu, în județul

Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei rurale Coium-Punar și în județul Constanța. Își ia naștere din poalele meridionale ale culmei de dealuri, numită Ghium-Ghirmeș; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele dealului Baba-Bair și Camber-Tepesi; trece pe la poalele dealului Samir-Taș-Tepesi, pe la E. de satul Coium-Punar; primește pe stînga valea Cana-Mișea; intră în jud. Constanța, și după un curs de 5 kil., după ce a brăzdat partea sudică a plășei și a comunei, merge de se varsă în pîrîul Aigăr-Ahmet, pe dreapta la E. de satul Aigăr-Ahmet. Malurile sale sunt rîpoase.

Coium-Punar, vale, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei rurale Coium-Punar. Se desface din poalele vestice ale dealului Ghium-Ghiurmesii-Dere; se îndreaptă spre V., brăzdînd partea vestică a plășei și a comunei și după un drum de 2½ kil. se deschide în Valea-Hogii; merge printre dealurile Coium-Punar, la S. și Ghium-Ghiurmesii-Dere, la N. Este străbătută de calea vecinală ce duce de la Coium-Punar la Ostrovul și este acoperită de verdeață și sămănături.

Cojana, deal, în jud. Vaslui, comuna Tînguței, plasa Mijlocul.

Cojana, vale, jud. Vaslui, plasa Funduri, com. Tînguței, formată din prelungirea dealului Cojana. Se unește cu valea Gorgana, formată de dealul cu același nume și în prelungirea lor, pe teritoriul comunei, ia numirea de Valea-Racului.

Cojana, deal, județul Tecuci, situat la E. de satul Glăvănești.

Cojana, pîriă, izvorește din jud. Tutova, merge spre V. în partea estică a satului Glăvănești, com. ina Muncelul, jud. Tecuci.

Cojani, cătun, ține de com. Ștefănești, plasa Amaradia, j. d. Gorj. E situat pe malul drept al râului Gilortul. Are o suprafață de 920 hect., din care 75 hect. arabile, 3 hect. prunet, iar restul finețe, pădure, tufăriș și rîpe, proprietatea d-nei Elena Magheru.

Are o populație de 47 familii, sau 185 suflete, din care 43 contribuabil.

Locuitorii posedă: 7 pluguri, 20 care cu boi, 221 vite mari cornute, 206 oi, 74 rîmători, 45 capre, 34 cai și 14 stupi.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală ce-l pune în legătură la N.-E. cu Albeni, iar la S. cu Tîrgul-Petrești. Spre V. o șosea comunală îl pune în legătură cu comuna Pojogeni.

Rîul Gilortul trece prin mijlocul cătunului.

Are 1 biserică, deservită de un cîntăreț.

Cojanul, vechie numire a com. Gura-Aninoasei, jud. Buzău.

Cojasca, com. rur., plasa Ialomița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgoviște, la 40 kil. și mai la vale de Bilciurești, reședința plășei, pe șoseaua jud. Tîrgoviște-Butimanul, pe o cîmpie frumoasă și pe malul drept al râului Ialomița.

Comuna Cojasca se compune din două cătune: Cojasca și Fîntînelele, cu 2500 locuitori.

Are o biserică și o școală.

Școala din Cojasca este mixtă, cu 2 învățători; este frecventată de 62—90 copii de ambe sexe, din 154 copii cu etatea de școală. Localul școlii este nou, clădit în 1885, de zid, cu primăria la un loc. Pămîntul are 14 prăjini pogonești.

Venitul com. e de 5000 lei. Sunt 600 contribuabil.

Cojasca se învecinește la E. cu comuna Cătunul și Cornești, de care se desparte prin Ialomița și se unește prin șoseaua județeană și vecino-comunală; la V. cu Ghergani și Vizirești, unindu-se cu Ghergani prin șosea vecino-comunală; la N. cu Bilciurești, unindu-se prin șosea județeană; și la S. cu cătunul Sterianul, din comuna Lucianca, jud. Ilfov.

Cojburunul, peninsulă, în marele iezer Razelm, situată în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Moru-Ghiol și pe acela al cătunului său Dunăvățul-d.-j., în partea de S.-E. a plășei și în cea de S. a comunei. Este coprinsă între golful Holbina și lacul Razelm, care de altmintrelea formează acest golf. În fața ei se devarsă lacul Dranov. La N. este o gîrlă, care face de comunică gîrla Dunăvățul cu golful Golbina. Se termină prin două capete care poartă numele de Cojburunul-Mare și Cojburunul-Mic. Are o suprafață de peste 700 hect., toată este acoperită cu stuf. Cînd apele cresc, o bună parte din această peninsulă este sub apă.

Cojești, sat, în jud. Ilfov, com. rur. Belciugatele-Cojești, plasa Mostiștea. Este situat la V. de Belciugatele și la N. de pădurea Pasărea, lângă calea județeană București-Brăila.

Se întinde pe o suprafață de 725 hect., cu o populație de 195 locuitori.

D-l N. G. Marinescu are 567 hect. și locuitorii 158 hect.

Proprietarul cultivă 260 hect. (40 sterpe și 267 pădure).

Locuitorii cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți: 1 moară cu aburi; 1 mașină de treerat cu aburi; 1 heleșteu.

Comerțul se face de 1 circiumar și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 133 și al celor mici de 510.

Cojești. Vezî Domnești-d.-j., pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Cojoaca, cătun (tîrlă), în județul Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Chioara.

Cojocari, tîrlă, județul Brăila, în lunca Dunărei, din comuna Vizirul, pe malul drept al canalului Vilciul.

Cojocarul, com. rur., pl. Cobia, jud. Dîmbovița. Această com. se află spre S. și la 33 kil. de Tîrgoviște, lângă calea ferată București-Pitești-Vîrciorova, spre E. de Găești la o mică distanță și pe o cîmpie întinsă, care se numește cîmpia Răstoaca.

Comuna Cojocarul se compune din trei cătune: Cojocarul, Meri și Chirca, cu o populație de 756 locuitori.

Se cultivă aci grîu, porumb și orz.

Are 2 biserici.

Cojocarul, deal, situat la V. de comuna Șerbănești-d.-j., plasa Șerbănești, județul Olt. Se află pe platoul Boianului și are direcțiunea N.-V. către S.-E. Se termină în centrul comunei, lângă

Dorofeiū, prin capătul Ivăneștilor.

Cojocarul, *iezer*, județul Brăila, situat la S. de iezelele Căițele.

Cojocarul, *pădure*, în județul Constanța, plasa Silistra, pe teritoriul comunei rurale Para-Chioi. E situată în partea centrală a plăseii și cea estică a comunei, pe ramificațiile de N.-V. ale dealului Baș-Punar; este azi un rest din întinsele păduri de odinioară ce acopereau aceste pante numeroase ale dealului. Esențe principale sunt: fagul și jugastrul.

Cojocarul, *vale*, situată la Vestul comunei Șerbănești-d.-j., plasa Șerbănești, județul Olt. Se formează în platoul Boianului, merge paralel cu Dealul-Cojocarului și se varsă în Dorofeiū, pe dreapta lui, chiar în comună.

Cojocarului (Țarcul-), *izvor*, în județul Buzău, comuna Rușivățul, cât. Tega Incepe în această com. și se scurge în râul Buzău.

Cojocărești, *mahala*, în comuna rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cojocasca-Pribeagul, *moșie* a statului, com. Ulmul, județul Brăila.

Cojoci, *sat*, face parte din com. rur. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade cam în centrul comunei, între gârlele Alunișul și Faurul. Are o populațiune de 150 locuitori.

Cojoci, *sat*, pe moșia și în com. Broșteni, jud. Suceava. Își trage numele probabil de la primul descălicător, poreclit ast-fel, și

care are și aștăzi odrasle. Așezat pe țărmul stîng al Bistriței. Are 19 case, populate cu 20 capi de familie, sau 80 suflete (39 bărbați și 41 femei), din cari 3 Țigani. Contribuabili sunt 15.

În sat este o cîrciumă și o băcănie. Improprietăți la 1864 sunt 2 fruntași, 8 palmași și 13 codași, stăpînind 67 fâlcii, afară de cei cu 10 prăjini. Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Școala din Crucea servă și acestui sat. La Cojoci este punct vamal pentru privegherea plutei, să nu se strecoare fraudulos din Bucovina. Aci se trec în revistă toate plutele și se constată acelea cari sunt indigene și acelea cari trec cu tranzit.

O singură cărare pentru pietoni și călăreți ce duce de la Crucea la Rărău, trece pe aci. Oamenii își aduc proviziile de cari au nevoie, pe cai, formînd un fel de caravane.

Cojoci, *movilă*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, în apropiere de satul Crunți.

Cojocilor (Dealul-), *deal*, com. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o direcție paralelă cu gîrla Alunișul. Pe acest deal sunt situate cătunele: Cojoci și Ianțești. Servă locuitorilor parte pentru agricultură, parte pentru pășune. Cade la V. de comună.

Cojocilor (Dealul-), *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

Cojocul, *baltă*, formată din vîrsăturile Prutului, în com. Foltești, pl. Prutul, jud. Covurlui.

Cojoiul, *sat*, plaiul Ialomița, cât. comunei Virfurile, județul Dimbovița.

Cojujna, *loc izolat*, în comuna Bicazul, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu, situat pe dreapta rîului Bistrița, în apropierea satului Bicazul.

Colac (La-), *sorginte de apă minerală*, în comuna Bălănești, cât. Cocîrceni, județul Buzău, avînd sulf și fier. Își ia naștere din proprietatea lui E. Colacu și se scurge în Sărățelul Bălănești.

Colacul, *com. rur.*, în pl. Vrancea, jud. Putna. Este situată pe ambele laturi ale Putnei, în deal, la o depărtare de $1\frac{1}{2}$ ceas de Tichirișul. Comuna se numește probabil ast-fel, de la forma teritoriului ce ocupă, care este încolăcit de rîul Putna.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii (Vidra) e de 3 kil., iar de capitala județului de 49 kil.

Mărginile acestei comune sunt: la N. com. Vidra, la N.-E. și E. Tichirișul, la S.-V. comuna Valea-Sărei și la V. com. Birsești. Teritoriul ei e udat de rîul Putna și de pîraiele Sărata, Bărbunța, Fîntînele și Orbanul.

Colacul se compune din cătunele: Colacul (unde e și primăria comunei) și Podurile.

Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămînt, e de 250 capi de familie, cu 878 suflete (442 bărbați și 436 femei), din cari 368 neînsurați, (199 bărbați, 169 femei), 432 însurați, 76 văduvi, (27 bărbați, 49 femei) și 2 divorțați (femei); 873 Romîni și 5 de diferite naționalități; 873 ortodocși și 5 mozaici; 399 agricultori, 1 meseriaș, 7 comercianți, 2 avînd profesiuni libere și 3 servitori.

Știu carte 23 persoane (bărbați). Numărul caselor de locuit e de 263.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ții Voevozi, în satul Colacul și una filială, cu hramul Buna-Vestire, în satul Podurile. Comuna vine în ajutorul bisericilor cu 120 lei anual.

Budgetul, pe anul 1893—94. a fost de 2356,33 lei la venituri și de 2293,56 lei la cheltuieli. Sunt 197 contribuabili.

Pământul comunei Colacul, în mare parte nisipos, e puțin favorabil semănăturilor. O mare parte a teritoriului e ocupat de păduri și de livezi de pruni.

Locuitorii au 27 pluguri de lemn și 2 mori de apă.

Vite sunt 1807, din cari: 60 boi, 132 vaci, 43 cai, 1303 oi, 110 capre și 159 porci.

Stupii sunt 61.

În comună sunt: 5 circiumi, 2 fierării, 1 boiangerie, 1 băcănie, 4 măcelării, 12 fabrici de rachi.

Un articol însemnat de comerț sunt prunele uscate, care se consumă nu numai în țară, dar și în străinătate.

Fabricarea varului ocupă o parte din sătenii.

Varul se face din piatra ce se găsea pe moșie, dar care acum se aduce de la Năruja.

Comuna e pusă în legătură cu șoseaua județeană Focșani-Bolotești-Tichirișul, printr'o șosea comunală, care se prelungește spre V. la Valea-Sărei.

Colacul, sat, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cât. comunei Ghergani. În cătunul Colacul, care este vecin cu alte cătune, formînd un centru mare de populațiune, s'a înființat o școală în anul 1888—89, care e condusă de un învățător, plătit de com. Ghergani, de care ține.

Colacul, sat, în comuna cu același nume, plasa Vrancea, jud.

Putna. Este asezat pe malul stîng al Putnei, la o jumătate oră de Tichirișul.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ții Voevozi, pentru care comuna cheltuește 60 lei anual.

Colacul, numire ce se mai dă *satului* Panțoiul, pl. Cîmpului, com. Moldoveni, județul Ialomița.

Colacul, parohie, în comuna cu același nume, plasa Vrancea, jud. Putna, formată din cătunele Colacul și Podurile, cu 2 biserici: una parohială, cu hramul S-ții Voevozi, în Colacul, a doua filială, cu hramul Buna-Vestire în Podurile. Comuna Colacul cheltuește cu ele 120 lei anual.

Colacul, baltă, pe șesul dintre apa Prutului și a Prutețului, județul Fălciu, com. Stăniilești, pl. Prutul, situată între Prutețul și balta Răcosul.

Colacul, insulă, în mijlocul lacului Znagovul, jud. Buzău, comuna Boldești, cu o suprafață de 2 hect.

Colacul, pîrîu, jud. Putna, ce izvorește din munții Sovejei și se varsă în Putna, la satul cu același nume.

Colacul-de-Piatră, numire vechie a cătunului Stăvărești, comuna Cîineni, jud. R.-Sărat.

Colacul-de-Piatră, localitate izolată, în jud. Prahova, com. Scăeni, pl. Podgoria. Aci e o piatră ce servă de hotar între com. Scăeni și Boldești.

Colacul-de-Piatră, pîrîu, în județul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d. j., com. Socariciul. Se formează

din ploș și mici pîraie și se varsă în balta Socariciul.

Colacului (Dîmbul-), munte, în jud. Suceava, în jurul căruia curge Bistrița, întorcîndu-se aproape de unde a plecat. Se află din sus de satul Crucea.

Colacului (Lacul -), băltoagă, în jud. Suceava. Are o suprafață de 2 prăjini pe șesul Siretului. E formată de pîrîul Probota și izvoare. Se varsă în Siretul. Tradiția spune că în fundul ei ar fi niște clopote ale mănăstirei Probota. Păgînii le furaseră, și, văzîndu-se urmăriți, le-au aruncat aci.

Colanul, com. rur., pl. Dealul Dîmbovița, jud. Dîmbovița. Această comună cu cătunele sale înconjură orașul Tîrgoviștea în partea de V., S.-V., S. și S.-E. Cătunele sale sunt situate la o distanță foarte mică de oraș, pe cîmpii întinse.

Comuna Colanul se compune din opt cătune: Preseaca, spre V. de Tîrgoviște, Dumbrava spre S.-V. și Colanul spre S., cîte trele aceste căt. situate pe matca riulețului Ilfovul; Udrești, Ulmi și Matraca spre S. și S.-E., situate pe cîmpie; Dimoiul și Nisipurile, aproape de malul drept al Ialomiței, spre S.-E. de Tîrgoviște.

Colanul, cu toate cătunele sale, numără o populație de 1305 locuitori romîni.

În căt. Ulmi se găsește aproape de biserică vre-o două movile mari artificiale foarte vechi, sub care se zice că zac mulțime de oase omenești. Ulmi, în vechime, se zice că era locul de execuțiune al condamnaților la moarte.

Comuna produce cereale multe, iar pe teritoriul ei sunt în-

ținse păduri. Cîte-va fabrici de gaz din raionului Tîrgoviștei țin de Colanul. Tot aci sunt și teascuri de ceară pentru lumînări.

În cătunele acestei comune sunt patru biserici și o școală. Cele opt cătune formînd un fel de semi-cerc în jurul Tîrgoviștei, de aceia com. s'a numit Colanul.

Școala este mixtă și cu primăria la un loc. Are un învățător. Mulți din copiii urmează la școlile din Tîrgoviște.

Colăcelul, pîrîș, ce udă teritoriul com. Tichirișul, pl. Vrancea, județul Putna și se varsă în stînga Zăbalei.

Colăcelul, mic afluent al pîrîului Ortoaia, din com. Dorna, jud. Suceava.

Colărețul, sat, în județul Mehedinți, plasa Dumbrava; ține de com. rur. Plopi. Are 100 de case.

Colărețul, pîrîș, în jud. Mehedinți, plasa Dumbrava; curge prin satul cu același nume, spre com. Greci.

Colbea, loc, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhnășeni, cu urme de șanțuri vechi.

Colboasa, baltă, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul comunei Ruși.

Colbul, localitate, pe Bistrița, imediat după Colțul-Acrei, jud. Suceava.

Colceagul, com. rur., plasa Crivocul, județul Prahova. Este situată pe loc șes, la 32 kil. departe de capitala județului și la 14 kil. de a plășei.

Are o populațiune de 943 locuitori (458 bărbați, 485 femei).

Capî de familie sunt 306; contribuabili 170; case de locuit 297.

În comună e o singură biserică, fondată în anul 1885 și deservită de un preot. Biserica s'a construit de locuitori.

Locuitorii s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile Suteanca și Cirișeanca, dînduli-se 318 hect. Ei aū: 19 cai, 56 epe, 159 vaci, 1068 oi și 186 porci.

Școala datează de la anul 1880.

Comuna se întinde pe o suprafață de 669 hect.

Terenul cultivabil e producător și prielnic porumbului, grîului și ovăzului.

Comerțul se exercită de 4 cîrciumari. Veniturile se urcă la 2858 lei și cheltuielile la 2790 lei anual.

Șoselele o pun în comunicație cu comunele: Inotești, Parepa, Tomșani.

E udată numai de riul Călmățuiul.

Colceagul, numire ce se mai dă satului Ulesti, plasa Cîmpului, jud. Ialomița.

Colceagul, sfoară de moșie, în județul Buzău, comuna Lipia, făcînd parte din corpul Miricești al diferiților moșneni.

Colceagul, vale, în jud. Ilfov, care desparte moșia Petrăchioaia de moșiile Greci-Gradiștea, Micșunești, Greci-d.-s., Balamuci, Balta-Neagră și Scuipiciul.

Pe această vale este o groapă mare despre care legenda spune că în timpurile vechi era locuită de Jidovi (uriași). Poartă și azi numele de Groapa Jidovilor. Pe această vale sunt

mai multe puțuri cu apă foarte bună de băut.

Colcigeni, cătun, (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, comuna Rași, pe cîmpul Bărăgan, județul Ialomița.

Colelia, com. rur., pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Se învecinește spre E. cu com. Cocora, și spre V. cu com. Grindul.

Teritoriul comunei are o suprafață de 3200 hect. pămînt de cultură și coprinde două moșii. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 110 locuitori; neîmproprietăriți se mai află 31.

Se compune dintr'un singur sat, situat la N. plăsei pe un teren ondulat, în depărtare de 6 kil. de satul Grindul, 6 kil. de satul Cocora și la 75 kil. de Călărași, capitala jud.

Numirea veche a satului este Urîta.

Populațiunea este de 1044 locuitori, cu 266 capî de familie și 778 membrii de familie, din cari 543 bărbați și 501 femei; 1032 Romîni, 6 Greci, 4 Germani și 2 Unguri; 1040 creștini ortodoxi și 4 catolici; 284 agricultori, 28 meseriași, 16 comercianți, 8 cu profesiuni libere, 44 muncitori și 28 servitori. Știu carte 105 persoane.

Numărul contrib. e de 175, din cari 11 se ocupă cu comerțul, iar cei-l'alți cu agricultura.

Vite: 699 cai, 53 boi, 2167 oi și 477 porci.

Venitul comunei în 1887—1888 era de 3354 lei și cheltuielile de 3642 lei.

Instrucțiunea se predă în două școli, una de băeți, condusă de un învățător salariat de stat și comună cu 60 elevi și una de fete cu 8 eleve cu o învățătoare, salariată de comună. Școala arc localul său construit de comună.

Aci este o biserică, la care deservesc doi preoți și doi dascăli; în budgetul comunei s'a prevăzut pentru cult suma anuală de 340 lei.

Coleșani, *numire vechie a comunei și cătunului* Corbul, plasa Marginea-d.-j., jud. Râmnicul-Sărat.

Coliba-Popei, *locuință izolată*, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul comunei urbane Chilia-Vechie. E situată în partea de V. a plășei și a comunei, pe malul drept al brațului Tatanir, ce se desface din brațul Chilieș. S'a numit așa de la fostul ei stăpîn, un popă din Chilia.

Colibași, *com. rur.*, pl. Ialomița-Dîmbovița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre N.-E. de Tîrgoviște, la distanță de 20 kil. aproape, situată pe vale. Prin raionul acestei comune curge pîrîul Cricovul, care intră în jud. Prahova și curge la vale prin com. Edera.

În coprinsul acestei comune sunt: Valea-Cricovului, valea Leurda, valea Salcia, Piscul-Rău, Vîrful-Scumpiș și Plaiul-Babei. Comuna Colibași se compune din trei cătune: Colibași, Tisa și Ciocoesti, avînd o populație de 630 loc. romîni. În această comună sunt multe puțuri de păcură; sunt principala producțiune a comunei. Este și o moară de apă.

În Colibași sunt: o biserică și o școală. Școala este mixtă, cu un învățator salariat de stat. Ea este frecventată de 15—21 copii de ambele-sexe, din numărul de 75 copii cu etate de școală. Localul este bun și e clădit în 1886. Școala are 6 pog. pămînt.

Venitul com. este de 2000 lei. Sunt 130 contribuabili.

Se învecinește spre E. cu com. Edera, plaiul și jud. Prahova, de care se desparte prin pîrîul Cricovul; spre V. cu com. Ocnița, pl. Dealul, de care se desparte prin dealuri și văi; spre N. cu Valea-Lungă, despărțindu-se iarăși prin Cricovul; spre S. cu com. Moreni, pl. Filipești, jud. Prahova, de care se desparte tot prin Cricovul. Se unește cu comunele vecine indicate prin șosele comunale și drumuri practice neșoseluite.

Colibași, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E situată pe o luncă șeasă, la S. de București, pe țărîmul stîng al rîului Argeș, la 28 kil. departe de București. Spre S. de com. Colibași se varsă rîul Neajlovul în rîul Argeș. Stă în legătură cu căt. Gostinari, prin o șosea vecinală.

Se întinde pe o suprafață de 947 hect. Aproape întreaga proprietate e a locuitorilor. Mica parte ce o are familia principelui Dim. Gr. Ghica în aceasta moșie, vr'o 10 hect., rămîne stearpă.

Comuna numără 313 contrib. și are un budget de 3941 lei la veniturile și 3862 lei la cheltueli.

În comună este o biserică, cu hramul Sf. Filoftea, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă frecventată de 21 elevi și 1 elevă.

Numărul vitelor mari e de 1266 (589 cai și epe, 363 boi, 301 vaci și viței, 3 tauri, 10 bivoli) și al celor mici de 445 (190 porci, 225 oi). Dintre locuitorii 361 sunt plugari, 11 meseriași, 13 au diferite profesii.

Arătura se face cu 263 pluguri: 144 cu boi, 119 cu cai. Locuitorii au 296 care și căruțe: 150 cu boi, 146 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 202 și neîmproprietăriți 194.

Comerțul se face de 11 circiumari.

S'a stabilit în comună 4 străini.

Teritoriul său este străbătut de un mic prival care își ia naștere din partea de N.-V. a comunei și după ce face o curbă spre E. își îndreaptă calea spre S. către com. Gostinari.

Acest prival odinioară a format cursul vre-unei ape și aceasta se constată după albia sa și după semnele ce se găsesc într'însul.

Comuna Colibași numără 342 case, populate cu 368 familii, sau 1720 suflete. Dintre acestea, 28 sunt Țigani, 6 Sîrbi, 2 Greci și restul Romîni.

Colibași, *com. rur.*, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 38 kil. departe de acest oraș. Este situată pe țărîmul stîng al rîului Doamna și are o întindere aproape de 200 hectare.

Se compune din 2 cătune: Colibași și Vieroșul și se mărginește la N. cu com. Piscani, la S. cu com. Valea-Mare, la E. cu pl. Podgoria și la V. cu com. Ciumești.

Are o populație de 884 loc. (459 bărbați și 425 femei), cu 260 capi de familie. Locuitorii au: 160 boi, 210 vaci, 72 junci și 153 porci.

Rîul Doamna trece pe la V. comunei. În el se varsă, pe malul stîng, gîrla Vieroșul, Valea-lui-Pană și Valea-Neagră. Peste rîul Doamna, în cercul comunei, s'a construit un pod de fier, pentru calea ferată.

Comuna numără 196 contribuabili, și are un budget de 1197 lei la veniturile și 1173 lei la cheltueli.

S'au împroprietărit după legea din 1864, 200 loc.

Biserica este una, afară de mănăstirea Vieroșul; s'a clădit de obștia loc., la anul 1859, după cum se arată în pisanii, și este acum deservită de 2 preoți și 1 dascăl.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește 1404 lei anual, se frecventă de 30 elevi și eleve. S'a fondat de obștia locuitorilor în 1864.

Colibași, com. rur., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Se compune numai din satul cu același nume, care a format mai de mult comună cu Doba. E situată pe un teren șes, aproape de confluența Mamului cu Oltul și de șoseaua și de linia ferată Corabia-R.-Vilcea, la 23 kil. departe de Balș și la 42 kil. spre N. de Caracal. Altitudinea terenului, d'asupra nivelului Mării este de 133 m. Are 93 contrib. și 132 capi de familie; o populație de 515 loc., toți Români, din cari 248 bărbați și 267 femei; 217 căsătoriți și 298 necăsătoriți; din aceștia 39 știu carte și 276 nu știu.

Budgetul comunei e de 2351 lei la venituri și 2346 lei la cheltueli. Locuitorii se ocupă cu agricultura, cu industria domestică și cu creșterea vitelor.

În Colibași sunt 2 circiumi.

Vite mari sunt 397, vite mici 1700 și râmători 100.

E o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită la 1762, de locuitori și acum deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Colibași, cătun, ține de com. Pojogeni, pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat pe șes, pe malul drept al riulețului Blahnița. Are o suprafață cam de 390 hect., din

cari 250 hect. arabile, 5 hect. vie, 1 hect. prunet, restul pădure și tufăriș.

Are o populație de 80 fam., cu 300 suflete, din cari 50 contribuabili.

Locuitorii sunt moșneni și se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitorii posedă 35 pluguri, 4 căruțe cu cai, 80 care cu boi, 260 vite mari cornute, 250 oi, 72 râmători, 12 stupi, 6 capre și 14 cai.

Comunicația se face prin șoseaua județeană T.-Jiū-Rîmnicul-Vilcea, care traversează cătunul, venind de la V. din com. Scoarța; printr'o șosea comunală care o leagă la N. cu Bobul; printr'un drum care o leagă la S.-V. cu cătunul său de reședință Pojogeni.

În cătun se mai găsesc: 1 moară de apă și 3 puțuri cu cumpănă.

Are 2 biserici, făcute la anul 1830, de Constantin Bălțeanu, proprietarul acestei moșii.

Colibași, sat, face parte din comuna rurală cu același nume, jud. Muscel.

Colibași, schit, cu hramul Buna-Vestire, în satul cu același nume, din jud. Romanați.

Colibași, munte cu pădure, jud. Dimbovița, în marginea de N.-V. a județului despre Transilvania.

Colibași - Mărăcineni, proprietăți ale statului, pendinte de vatra mănăstirii Vieroșul, plasa Rîul-Doamnei. Au 407 hectare loc arabil și 1754 hect. pădure. Pe periodul 1888—93 s'au arendat cu 10450 lei anual.

Colibași - Vieroșul, pădure, supusă regimului silvic, jud. Muscel, com. Colibași, plasa Rîul-

Doamnei, în întindere de 75] hectare.

Colibași-Vieroșul, pădure a statului, în întindere de 2018 hectare, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel, compusă din trupurile: Colibași-Vieroșul (1754 hectare), Zăvoiu-Văleanca (2 hect.), Drăgoiul (1 hect.), Zăvoiu de peste rîul Doamna (49 hect.), Zăvoiu-de-la-Ciumești (57 hect.), Zăvoiu-de-la-Vieroș (46 hectare), Zăvoiu-de-la-Mureș (81 hect.), Zăvoiu-de-la-Gropeni (23 hect.), și Zăvoiu-de-la-Găvane (5 hectare).

Colibașul, com. rur., în județul Mehedinți, plasa Ocolul, la distanță de 14 kil. de Turnul-Severin, iar de Malovățul, reședința plășei, de 4 kil. Este situată pe dealuri și văi. E formată dintr'un singur sat, avînd 108 contribuabili, 675 locuitori, în 124 case.

Locuitorii posedă: 14 pluguri, 26 care cu boi și 4 căruțe cu cai. Sunt 105 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o cîrciumă.

Budgetul comunei e de 600 lei la venituri și 497 lei la cheltueli.

Vite sunt: 200 vite mari cornute, 11 cai, 460 oi, 89 capre și 200 râmători.

Prin această comună trece șoseaua județeană Turnul-Severin - Tîrgul - Jiū, din care, prin centrul satului, se ramifică o șosea comunală ce duce spre Rudina la Baia-de-Aramă.

Comuna e străbătută de: Dealul-Colibașului, Poiana-Hoțească și de pîriul Pleșuva, pe care se află mori de măcinat.

Colibașul, deal, în com. rurală Colibașul, pl. Ocolul-d.-s., jud.

Mehedinți. Este acoperit cu pădure, locuri de muncă și vii.

Peste acest deal trece șoseaua județeană Turnul-Severin-Tîrgul-Jiū.

Colibei (Pîriul-), *afluent* al *pîriului* Rîșca, jud. Suceava.

Colibei (Pîriul-), *afluent* al Sabasei, jud. Suceava.

Colibei (Poiana-), *poiană*, comuna Smeurătul, plasa Ocolul, jud. Vilcea.

Colibei (Valea-), *vale*, a pîriului cu acest nume, în jud. Suceava, com. Bogdănești, unde se află și un herăstrău.

Colibelor (Dealul-), *deal*, la N.-E. de com. Alunul, pl. Olteșul-d.-s., jud. Vilcea.

Colibelor (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Chiojdul. Iese din pădurea Frîntura, muntele Siriul și se scurge în Bîsca-cu-Cale, între munți.

Colina-Dohan-Crasna, *deal*, pe teritoriul com. Stroești, plasa Crasna, jud. Fălciū. Pe costișa lui sunt situate satele: Stroești, Gugești și Valea-lui-Bosie. Această culme se lasă în jos spre S., prin comunele Tătăreni, Crasnășeni și Vinețești, până în șezul Bîrladului, unde se termină în Gura-Crasnei.

Colinelor (Dealul-), *deal*, com. Rădești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Colinița, *colină*, în com. Cislăul, cât. Scărișoara, jud. Buzău, acoperită de pădure.

Colintina, *sat*, plasa Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Colintina-Fundeni. Este si-

tuat la N.-E. de București, înconjurat de un braț al văii Pasărea și gîrla Colintina.

Această moșie, care aparținea lui Constantin Brîncoveanu Voevod, a fost dăruită chiar de el mănăstirei S-ții Apostoli din București.

La 1821, Tudor-Vladimirescu puse sentinele la Colintina, spre a împiedica fuga boerilor. La 25 Martie, același an, Ipsilante își așază tabăra la Colintina, iar el se instalează în casele Banului Grigorie Ghica.

Are o biserică, cu hramul Înălțarea - Domnului, deservită de doi preoți și un cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 62 elevi și 11 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 3042 lei.

Populația satului e de 254 suflete. Suprafața lui e de 406 hect., din care 315 aparțin casei Ghica și 91 locuitorilor.

Are 1 moară pe apă; 2 poduri; 11 cîrciumi; 1 heleșteu. Sunt și trei zalhanale.

În termen de mijloc în aceste zalhanale se taie anual 3000 bivoli și bivolițe, 2600 boi și vaci și 6000 oi și capre, care se consumă în București.

Colintina, localitate, în comuna Gura-Boului, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt, unde Gîrla-Boiului se varsă în gîrla Vedița.

Colintina, lac, jud. Ilfov, la N. de București, format de pîriul Colintina.

Colintina, pîriu, ce-și ia naștere mai la vale de com. Bolovani aproape de cât. Stănești, jud. Dîmbovița, merge în jud. Ilfov și se varsă în lacul Cernica, de aci se scurge în Dîmbovița și cu Dîmbovița în Argeș la satul Budești.

Colintina-Fundeni, *com. rur.*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la N.-E. de București, înconjurată de un braț al văii Pasărea și gîrla Colintina, 6 kil. departe de București. Stă în legătură cu com. Afumați și Ștefănești prin șosele vecinale terminate.

Se compune din satele: Colintina, Fundeni, Plumbuita; cu o populație de 821 locuitori, cari trăesc în 255 case.

Suprafața totală a comunei e de 1410 hect. Proprietarii: G. Nicolescu, Casa Ghica, St. Capșa și statul, au 1115 hect., din care cultivă 647 hect (160 izlaz, 50 sterpe, 25 pădure, restul cultura viței). Locuitorii au 295 hect., din care cultivă 243 hect., restul îl rezervă pentru izlaz.

Comuna are 217 contribuabili, cu un budget de 18836 lei la venituri și 13959 la cheltuieli.

Dintre locuitori, 62 sunt plugari, și 129 au diferite profesii.

Arătura se face cu 66 pluguri: 60 cu boi și 6 cu cai. Locuitorii au 112 care și căruțe: 94 cu boi și 18 cu cai.

Comerțul se face de 28 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 472 (55 cai și epe, 100 boi, 136 vaci, 5 viței, 96 bivoli, 80 bivolițe) și al celor mici de 28 (2 porci, și 26 oi).

Locuitorii împroprietăriți sunt 46 și neîmproprietăriți 172.

În comună sunt 3 biserici (la Colintina, Fundeni și Plumbuita).

S'au stabilit în comună 18 străini.

Colivacul, mahală, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul, com. rur. Malovățul.

Colini (Bășica-de-la-), movilă,

în com. Glodeanul-Siliștea, jud. Buzău.

Colînul, *moșie*, în județul Buzău, comuna Cătina, cât. Cepturașul, în întindere de 76 hect. curături și fîneață.

Colînul, *munte*, în jud. Buzău, com. și cât. Cătina. Face hotar între proprietatea moșnenilor, pădurea Jariștea și Virful-Corbului, de pe moșia Floreasca-Bureli.

Colînului (Virful-), *munte*, în comuna Valea-Muscelului, jud. Buzău. Formează centrul unui cerc de munți; e acoperit de izlaz.

Colnicele, *colină*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cât. Scheiul, acoperită de pădure.

Colnicele, *moșie*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cât. Scheiul, 62 hectare curături, livele și fîneață.

Colnicele, mică *pădure*, în com. Vintilă Vodă, cât. Scheiul, jud. Buzău. Face un corp cu Bodinești, Scorușul și Muchea-Arapului, avînd în total 16 hect.

Colnicele, *izvor*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cât. Scheiul. Iese din muchea Colnicele și se scurge în rîul Slănicul.

Colnicul, *colină*, în jud. Buzău, com. Pîrscovul, ramificație din muntele Pănățul.

Colnicul, *deal*, pe teritoriul satului Oroftiana, com. cu aceeași numire, plasa Herța, județul Dorohoiu.

Colnicul, *numire dată pădurei* de pe moșia Lunca-Frumoasă,

din com. Pîrscovul, jud. Buzău; are singură 320 hect., face un corp cu pădurea Pîrscovul.

Coloneață. *Vezi* Bordea, deal, jud. Iași.

Coloneață, *podis*, în jud. Vaslui, com. Dobrovățul, plasa Crasna. E acoperit cu păduri.

Coloneață, *pîrîu*. (*Vezi* Dobrovățul, pîrîu, jud. Vaslui).

Colonești, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Este situată pe valea rîului Vedița, la 37 kil. de capitala județului și la 9 kil. de a plășei.

Are o populație de 814 locuitori (459 bărbați și 355 femei), din cari 191 capi de familie; 245 contribuabili. Sunt 200 case de locuit.

În comună sunt două biserici: una la N. ce se numește Biserica-Albă, fondată la anul 1756, și reparată în anul 1881, cu hramul Cuvioasa Paraschiva și a doua, la S. de comună, fondată în anul 1746 și avînd hramul Sf. Voevozi. Aceste biserici sunt deservite de 3 preoți, plătiți din fondurile comunei și de enoriași.

Mai toți locuitorii comunei sînt agricultori. Ei au: 18 cai și epe, 186 boi, 130 vaci, 1000 oi și 150 porci. Locuitorii sînt moșneni, afară de 19, cari s'au împroprietarit la 1864, cu 68 hect. pămînt din moșia d-lor Calinderoglu, Toma Bogdan și alți.

Comuna Colonești are, împreună cu izlaz, 1430 hect.

Școala e frecventată de 44 copii (43 băieți și 1 fată) din numărul de 397 copii (202 băieți și 195 fete) în vîrstă de școală. Cu întinderea ei, satul cheltuește anual 1404 lei. Localul e proprietate particulară.

Stupii cu albine sunt 19.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 1733.26 lei.

Două șosele, una națională, înlesnește comunicația între comună și comuna Negrea și alta comunală, înlesnește comunei comunicația cu comunele Vlaici și Maldărul.

În comună sunt două dealuri, unul la E. și altul la V., ce vin de la N. la S. și merge paralel cu comuna. În dealul de la V. sunt 2 piscuri: Piscul de la cotul șoselei naționale și Piscul de la gura vilcelei Lupoia.

În dealul de la E. este un pisc ce se numește Gruicul-Mare, avînd amîndouă o lungime ca de 2000 m. Parte din ele servește pentru pășune și parte se cultivă.

Prin Colonești trec: valea rîului Vedița, de vilceaua Gruicul-Mare, pîriul Alba, pîriul Moși, gîrla Ulmul-Mare, Ulmul-Mic, Lupoaietele și Sucețul.

Colonești, *com. rur.*, pl. Stănișești, jud. Tecuci, compusă din 13 cătore: Analogul, Corbul, Danciul, Panul, Poiana, Satul-Noi, Spira-d.-j., Spira-d.-s., Tîrgul-Colonești, Valea-Mare, Valea-lui-Mateiu, Valea-Morei și Zăpodia.

Comuna cade la extremitatea de N. a județului, la 91 kil. depărtare de capitala județului și la 12 kil. de reședința plășei.

E situată pe ambele laturi ale pîriului Zeletinul, care izvorește în raionul comunei chiar.

Are o populație de 1925 suflete, în cari intră 49 Evrei; 627 capi de familie; 610 contribuabili, locuind în 610 case și 8 bordeie.

În comună sunt 3 biserici: în Colonești, în Corbul și în

Spria-d.-s., deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți.

Locuitorii sunt parte razeși, parte clăcași împroprietăriți.

În această comună sunt: 165 pluguri de lemn, 8 de fier; 3 mori, 1 de abur, 1 de vînt și 1 de apă pe râul Zeletinul. Locuitorii au: 485 boi, 640 vaci, 105 cai, 50 epe, 3 armăsari, 109 capre, 730 oi și 272 porci. Sunt 40 stupi.

În raionul comunei sunt 5 iazuri cu pește.

Suprafața întregii com. este de 7300 hect., din cari: 2500 hect. pămînt arabil, iar restul îl ocupă vatra satului și finețele.

Viile ocupă 69 hect. În 1892 au dat 2040 litruri vin alb, 170 litruri vin roșu.

Ca proprietar în această com. este d-nul Ghiță Apostoleanu, care are 1338 hectare și 47 arii.

Sunt școli: una în cat. Spria-d.-s., datînd din 1896, se frecventă de 60 copii (40 băieți și 20 fete) din numărul de 95 (58 băieți și 37 fete); a doua în Colonești, care datează din anul 1868, avînd localul propriu, se frecventă de 36 copii (30 băieți și 6 fete), din numărul de 75 copii (50 băieți și 25 fete).

Budgetul are la veniturile 4230 lei anual.

Este străbătută de următoarele căi de comunicație: șoseaua județeană ce duce spre Bacău; alta ce duce la tîrgul Glodurele (jud. Bacău); alta ce duce la tîrgul Plopana (jud. Tutova), trecînd prin Satul Nou; șoseaua ce duce în com. Tulești (jud. Tutova), care se leagă cu șoseaua ce duce la Birlad, și șoseaua județeană ce vine din Tecuci, ce se leagă la N. cu șoseaua din județul Roman, prin com. Dămieniști.

E brăzdată de dealurile: Za-

rea - Tutovei, avînd o înălțime de 350 m., cu următoarele ramificațiuni: Dealul Șoimul, Rusenilor, Chiperului și Zarea-Dobrotforului în partea de V., avînd o înălțime de 290 m., cu următoarele ramificațiuni: Dealul-Baimacului, Botezului, Pădurenilor, Panului, Corbului și Zăpodiiile.

Este străbătută de râul Zeletinul, care trece prin centrul com., priimind următoarele pîraie pe dreapta: Poiana, Spria-d.-j., Corbului și Zăpodia, iar pe stînga, Danciul, Spria-d.-s., Valea-Mare, Valea-Moarei și Valea-lui-Mateiu

Se mărginește la N. cu com. Odobești (jud. Bacău) și com. Dămieniști (jud. Roman), la S. com. Buda, la E. cu com. Plopana, Dragomirești, Tulești și Avrămești (jud. Tutova), la V. cu tîrgul Glodurele, Antohești și Făghieni (jud. Bacău).

Colonești, *tîrgușor*, face parte din com. Colonești, jud. Tecuci. Aici se află reședința comunei. E situat pe partea dreaptă a pîrîului Zeletinul, pe vale. Afară de populația creștină ortodoxă sunt și 53 capi de familie Evrei.

Tîrgul este așezat pe ambele părți ale șoselei.

Are o școală frecventată de 35 copii (30 băieți și 6 fete); o biserică, cu hramul Sf. Ierarh Nicolae. Este de lemn de stejar, făcută la 1832 de Vasile Vidrașcu; s'a reparat în anul 1860. Se întreține de locuitori, avînd 5 fâlcii și 60 prăjini loc arabil.

Colonia-Italiană. V. Cornești, sat, jud. Iași.

Colorea, *pisc*, în jud. Buzău, com. Viperești, cătunul Fîntînelele, pe moșia statului Slobozianu.

Coltești, *com. rur.*, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 3 cătune: Ilaciul, Roșia și Ocra-cul.

Este situată pe țărmlul drept al râului Oltețul, la 60 kil. depărtare de capitala județului și la 14 kil. de a plășei.

Are o populațiune de 1176 loc. (598 bărbați și 578 femei), în care intră și 3 familii de Țigani-șterari; sunt 360 capi de familie; 208 contribuabili și 306 case.

În raionul comunei sunt 3 biserici. Una în căt. Ilaciul, fondată la anul 1791, s'a reparat la anul 1851; a doua, în Ocra-cul, s'a fondat la 7302 (1794) și a treia în căt. Roșia, fondată la anul 1795. Ambele din urmă s'au reparat la anul 1860.

Cea mai mare parte din locuitorii sunt plugari. Mai sunt 13 meșteșugari. Produsul muncii îl desfac în Broșteni, Horezul, Polovragi, Grădiștea, Găngulești, etc.

În comună sunt: 21 cai, 200 boi, 248 vaci, 100 capre, 500 oi și 600 porci. Pe apa Oltețului, în raionul comunei, sunt 3 mori.

Toți locuitorii sunt moșneni.

Școala datează în comună de la 1862. Copii în vîrstă d'a o frecuenta sunt 144, (78 băieți și 66 fete). Știu carte 100 bărbați și 1 femei.

Întreaga comună are 1158 hect.

Șoseaua comunală leagă comuna Coltești cu comuna Slăvești și Alunul. Veniturile și cheltueile comunei se urcă la 1200 lei anual.

E brăzdată de dealurile Muerii, Mare, Dolani, Preeratul, Ilaciului, Căpriorul și udată de văile: Adîncăței, Preeratul, Roșia, Ilaciul și Iezerul, osebit de râul Oltețul.

Coltești, *deal*, în raionul com. Coltești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vilcea, pe care se cultivă 1 kil. 50 arii vie.

Colțani (Pe-), *loc izolat*, în cât. Piatra, com. Bădeni-Ungureni, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțatul, *movilă*. (Vezi Șirul-Movilelor, com. Știubeieni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu).

Colțăneni, *căt.* al com. Mihăilești, jud. Buzău, cu 320 loc. și 72 case.

Colțăneni, *lac*, în jud. Buzău, com. Mihăilești, continuare a lacului Mărgineanul. Se scurge în pîrîul Sărata.

Colțăneni (Colțica-), *moșie*, în jud. Buzău, com. Mihăilești, numită și Cufuritul său Mihăilești, mai des însă: Sărata-Mănăstirei-Mislea.

Colțea, *com. rur.*, pl. Călmățuului, jud. Brăila, situată pe șes. Se învecinește la E. cu hotarul moșiei Mărgineanca din jud. Ialomița, la V. cu com. Chichinețul, la N.-E. cu comuna Fleașca și la N. cu moșia Mitropolia, la S. cu com. Iazul din jud. Ialomița. Are forma unui trapez. Suprafața com. e 2647 hect. Populația e de 758 suflete; 167 capi de familie, 54 știu carte, 704 nu știu. Are 133 contrib. și 12 patentari romîni. Venitul com. e de 2775 lei și cheltuelile de 2505 lei, 75 b.

Săteni împrorietăriți, după legea din 1864, sunt 83 și neîmprorietăriți 24. Sunt 4 debite și 7 cîrciumi.

Vite mari cornute sunt 858 (381 boi, 353 vaci, 12 tauri și 112 viței), cai 468, oi 290, rîmători 235 și capre 2.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1872 de locuitorii, deservită de 1 preot, și 1 cîntăreț.

Drumuri: La com. Tătarul, spre E. prin locurile locuitorilor distanță 8 kil., la gara Dudești spre N.-E. tot prin locurile locuitorilor pe la Crucea-lui-Moise-D.-Chesarul 4 kil., la com. Smirna, din jud. Ialomița, până la Crucea-lui-Moise-D.-Chesarul. La Chichinețul spre S.-V. drept până la Crucea-lui-Moise-Negoită și movila Colțea 6 kil. La Ulmul spre N.-V. pe la Crucea-lui-Stan-Vlădescu 13 kil. In comună sunt 2 strade și casele sunt dese și rău construite, fără plantațiuni. Are o moară cu vaporii, care, produce 700 lei anual.

Comuna este înființată la 1818, de cîțiva locuitorii și și-a luat numele de la moșia Colțea. Distanța de la Colțea la Brăila: 71 kil.

Colțea, *sat*, jud. Brăila, în mijlocul comunei cu același nume, cam în partea sa de V., la 71 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. Acest sat este înființat la 1818 și numit ast-fel de la mănăstirea căreia era închinată: Colțea.

Vatra satului este de 68 hect. cu 156 case; 7 cîrciumi; o moară cu aburii.

Are o școală mixtă, înființată la 1850, întreținută de com. și jud. și frecventată de 20 elevi și 5 eleve; o biserică, clădită la 1872 de locuitorii, deservită de 1 preot și 2 paracliseri. Populația satului este de 167 familii, sau 760 locuitorii, din care 387 bărbați, 373 femei, 325 căsătoriți, 455 necăsătoriți; 71 știu carte și 689 nu știu.

Vite sunt: 467 cai, 860 vite mari cornute, 920 oi, 3 capre și 240 rîmători.

Colțea, *lac*, jud. Brăila, care se întinde la E. satului Colțea; în timpul verei seacă. Pe marginea de E. a lui se află armamentul arendașului.

Colțea, *moșie*, jud. Brăila, pendinte de com. Colțea, pl. Călmățuului, este unită cu moșia Batogul și aparține spitalului Colțea din București. Are o suprafață de 3260 hect. Venitul e de 65480 lei anual.

Colțea, *movilă*, jud. Brăila, situată în drumul de la comuna Colțea la com. Chichinețul.

Colțeni (Valea-Seacă), *cătun*, al com. Trestia, jud. Buzău, cu 120 locuitorii și 31 case.

Colțenilor (Virful-), *colină*, în com. Trestia, cât. Colțeni, județul Buzău, acoperită de pădurea și izlaz.

Coltești, *com. rur.*, în jud. Gorj, plasa Gilortului, la S. de com. Tăndălești. E situată pe șesul și coasta cu același nume în partea stîngă a rîului Amaradia, formînd singură comună.

Are o suprafață de 350 hect., din care 50 hect. pădure, 100 hect. arabile, 141 hect. fînețe, 37 hect. vii și 22 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 116 familii, cu 482 suflete, din care 101 contribuabili. Locuitorii posedă: 20 pluguri, 50 care cu boi, 5 căruțe cu cai; 247 vite mari cornute, 14 cai, 229 oi, 5 capre și 203 rîmători.

Budgetul comunei este de lei 894, bani 33 la veniturii și de lei 852, bani 51 la cheltueli.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală, ce vine de la S. din com. Busuioci, trece prin centrul acestei comune și o pune

în legătură, la N., cu com. Tândălești; apoi prin șoselele comunale, care o pun în comunicație cu celelalte comune vecine.

În comună sunt 8 puțuri și 3 fântini.

Are 1 biserică de zid, făcută de locuitorii la anul 1857; azi e deservită de 1 preot și 2 cântăreți.

Colți, com. rur., în plaiul Buzău, jud. Buzău, și Valea-Sibiciului, pe ambele maluri ale Văei-Colților, la o distanță de Buzău de 66 kil. Limitele sale sunt: la N., începe de la Muchea-Cinilor, se lasă pe izvorul la vale până în râul Bisca-Rozilei și urcă pe Bisca în sus până la izvorul Hînsarul; la E., merge pe izvorul Hînsarului în sus, până aproape de sorgintea sa, o ia pe hotarul moșiei Băleanca, urcă pe muche la Poiana-Corduneii și de aci la Mormîntul-Țiganului, apoi se dirije în muntele Martiria, pe a cărui culme merge până în Lacul-Samarului, continuă pe plaiul, ajunge în Vîrful-Cicilei și apoi în Vîrful-Mățării; la S., începînd din Mățarea, (care desparte și plaiul Buzău de plaiul Pîrscovul), merge în Vîrful-Boșoveiului, de aci în muntele Vîrful-Juncului, continuă pe plaiu, lăsîndu-se la Vizuniu, urcă la Muntele-Goșii, de unde se lasă pe apa Brustușului, până la Mărul-Domnesc, de unde urcă în sus în muntele Vîrful-Goșii, se lasă apoi pe hotarul moșiei Trestioara, drept în gura izvorului Ruginosul, întîlnește iar izvorul Brustușului și merge pe dînsul până la întîlnirea lui cu izvorul Valea-Boului; de aci urcă pe plaiuri până în Vîrful-lui-Bii, se lasă în jos în Valea-Colților, apoi urcă la Vîrful-lui-Pal, continuînd în sus pe plaiu până

la Muchea-Sterminei; la V., începînd din Stermina, merge până în Izvorul-Stînelor, pe albia căruia se urcă drept în Muchea-de-la-Ciniu.

Suprafața comunei e de 3520 hect., din cari 41 arabile, 2160 pădure, 152 fineață, 340 izlaz, 83 livezi și 744 hect. strcp.

Proprietăți însemnate sunt: Alunișul (statul), hotarul Colți-d.-j., hotarul Colți-d.-s., parte din Bisca și hotarul Cărăimănesc, ale cetelor de moșneni.

Terenul este foarte muntos și steril, constînd numai din munți stîncoși și coline nisipoase, pe care, rar, se vede iarbă. Din substanțe minerale are chihlibar, fier și mai multe ape minerale, dar care nu se pot întrebuița, din cauza sălbăticiei locului, a izolațiunii și a depărtării.

Sunt 4 mori pe apa Bisca, 2 pe Valea-Colților, 1 pe Valea-Boului, 1 pivă, 3 fierăstrae și o stîna. Se țin anual 2 tîrguri: la Ispas și la 8 Noembrie.

Cale de comunicație are acea care duce la Valea-Sibiciului, dar și acest drum e dificil și adesea periculos.

Vite sunt: 620 boi, 173 vaci, 68 viței, 17 cai, 26 epe, 13 mînji, 1600 oi, 365 capre și 380 porci. Stupii sunt 113.

Comuna e formată din cătunele: Alunișul, Călugărițele, Colți-d.-j., Colți-d.-s., Camburul, Comarnici, Fijerești, In-Poiană, Ligurești, Lupoae, Măgădani, Mățara, Muscelul-Cărăimănesc, Paltenu, Strîmba, Seciul și Valea-Boului. Populația sa e de 2080 locuitori, din cari bărbați însurați 427, neînsurați 22, văduvi 28, băeți 563; iar femei măritate 427, văduve 76, fete 537. Case sunt 546. Mese-riași sunt: 2 lemnași, 1 tîmplar, 4 rotari și 2 fierari.

Budgetul e de 1938 lei, 38 bani anual.

Biserici sunt 4, cu 3 preoți, 4 cîntăreți și 4 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului. Biserica de la Alunișul e săpată într'o singură piatră.

Circiumi sunt 3.

Locuri însemnate de vizitat sunt: Peștera de la Piatra lui-Dragomir, zisă și Gaura-lui-Dragomir, Vizunia, Piatra-Lăstunului, etc.

Comuna probabil, și-a luat numele de la muntele Colți, un semi-cerc care culminează în 7 colți de piatră, ce se ridică din masiv până la 200 m. și în centrul cărora e situat căt. Colți-d.-s., leagănul acestei comune.

Colți, munte, mai în sus de comuna Moroeni, jud. Dîmbovița. E situat pe Ialomița în sus, în stînga.

Colți, munte, jud. Muscel, la N. de comuna Rucărul, ale cărui poale le udă râul Dîmbovicioara.

Colți, pădure, supusă regimului silvic, comuna Rucărul, județul Muscel.

Colți (Vîrful-cu-), loc izolat, în cătunul Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți-Băjeni, loc izolat, în comuna Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți-de-Jos, cătun de reședință al com. Colți, jud. Buzău, are 230 locuitori și 68 case, situat pe malul stîng al Văei-Colților, în apropiere de vărsarea ei în Valea-Sibiciului.

Colți-de-Jos (Hotarul), moșie,

în comuna Colți, jud. Buzău, proprietate moșnenească în devălmășie, are 560 hect., mare parte gol și pietriș, finețe și curățuri. Sunt hrisoavele de proprietate date de Domniî Mihnea - Vodă 7056 și 7086, Constantin Șerban 7162 și Alexandru Ipsilante.

Colți-de-Sus, *cătun*, al comunei Colți, jud. Buzău; are 70 locuitorii și 23 case.

Colți-de-Sus (Hotarul), *movilă*, în com. Colți, jud. Buzău, proprietate moșnenească. Are 590 hect. și mare parte goală; e acoperită cu puțină finețe și izlaz.

Colți - Doamnei, *colți* groși și înalți de piatră, în formă de pălărie tricornă, d'asupra unei mari stînci, pe muntele Doamna, județul Muscel. Tradiția locală spune că acei colți, pe cari, cînd îi privești, pare că cad pe tine, nu ar fi jocul naturei, ci s'au ridicat de Radu-Negru și că au fost înțepeniți cu piroane groase de fier și întărite cu plump topit.

O altă tradiție spune că dealurile opuse, despărțite prin riul Dîmbovița, se uneau printr'un pod de piele, care se ridica și așeza după trebuință.

Colți-lui-Andrei, *munți* înalți de piatră, jud. Muscel, aproape de locul unde izvoarește riul Dîmbovița, în vecinătate cu muntele Oticul.

Colți-lui-Balbeș, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, pendinte de com. Sinaia, pl. Peșul, jud. Prahova, în întindere de 1364 hect., tot teren împădurit, afară de 5 hect. locuri de finețe; a fost arendată pe periodul 1887—90 cu 100 lei anual.

Colți-lui-Guran, *loc izolat*, în com. Bădeni - Ungurenî, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți - Păltinetului, *surpătură*, com. Bertea, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova; servă de pășune vitelor.

Colțica, *tîrlă*, în jud. Brăila, la 3 kil. de satul Ionești-Bertești, lingă Movila - Iedului, pe moșia Colțica, pendinte de com. Bordeiu-Verde.

Colțica, *moșie*, în jud. Brăila, cu 1290 hect., situată la V. de comuna Batogul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile.

Colțica, *sfoară de moșie*, în județul Brăila, între com. Ionești-Berlești și com. Filiul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile, pendinte de comuna Bordeiu-Verde.

Colții (Parte-din-Bîsca-), *moșie*, în jud. Buzău, com. Colți, proprietate moșnenească; are 200 hect. pădure, fineță și sterp.

Colților (Piatra-), *munte stîncos*, în jud. Buzău, com. Colți, căt. Colți-d.-s., culminînd în 7 piscuri de piatră în formă de colți.

Colților (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Colți, formată din Valea - Alunișului și Valea - Căprioarei, cari se reunesc la N. de cătunul Colți-d.-s. Sub numele de Colți, merge de se varsă în Valea-Sibiciului, lingă căt. Intre-Sibicee (com. Mlăjetul). În timp de ploaie această vale e foarte violentă, aduce bolovanî mari în marele volum de apă, ce, după toți munții vecini, se scurge în albia sa. După retragerea apei, vin mulți căută-

tori de chihlibar, acesta, rupt din munți, găsindu-se împrăștiat, sub forme de bolovanî, prin pietrișul de pe maluri.

Colțișorul, *deal*, în jud. Botoșani. Incepe pe moșia Ciungeni, com. Zlătunoaia, trece pe moșia Măscăteni, com. Trușești, și se termină pe moșia Ionășeni, com. Șoldănești.

Colțișorul, *pădure*, pe moșia Albești, com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani. Are o întindere de 514 hect. E compusă mai mult din stejar, carpen și ulm. Se exploatează sistematic.

Colțoaia, *deal*, pe care este situată comuna Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Colțul, *sat*, jud. Argeș, pl. Cotmeana. Are o populație de 120 familii și o biserică vechie, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț. Acest sat face parte din com. rur. Ungheni-Colțul.

Colțul, *sat*, face parte din com. rur. Cocorăști, plasa Tîrgșorul, jud. Prahova. Aci e reședința comunei. Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire și Sf. Nicolae, fondată în zilele Domnitorului Alexandru Dimitrie Ghica Voevod și Mitropolitului Neofit, de credinciosul și marele logofăt Ion Cocorăscu, cu începere de la anul 1839, luna Maiu 16, și terminată în ziua de 16 Maiu 1840, cînd s'a și sfințit. S'a reparat la 1876.

Colțul, *sat*, face parte din com. rur. Tîrgșorul-Vechiu, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Colțul. Vezi Dăroaia, județul Vilcea.

Colțul, *colină*, în jud. Buzău, comuna Fințești, peste care curge în cascade izvorul Șipotul. E acoperită de puțină pădure.

Colțul-Acrei, cel mai periculos *cot* de pe tot lungul Bistriței, în jud. Suceava, com. Dorna.

Colțul-Albinei, *munte* de piatră calcaroasă, cu colț d'asupra satului Stoenști, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-Bufniței, *loc*, lângă căt. Bădeni, com. Bădeni-Ungurenii, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-cel-Mare (In-), *loc izolat*, comuna Bădeni-Ungurenii, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-Cornii, *sat*, în partea de N. a com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciu. E așezat pe malul Prutului, între satele: Măcărești, din jud. Iași și Sălăgeni (Fălciu), pe o suprafață de 26 hect. 54 arii. Are o populație de 65 fam., sau 283 sufl., din cari 57 contrib. Are o biserică vechie, deservită de un dascăl.

Colțul-Pietrei (La-), *localitate*, în jud. Prahova, pl. Vărbilău, com. Mălăești, căt. Mălăești-d.-s., unde este o carieră de piatră.

Colțul-Porcului, *deal*, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Bisoca, în partea de N. a comunei. E acoperit cu pășuni și păduri; vara se fac aci stîne de oi.

Colțul-Șoimului, *loc izolat*, cu o poziție frumoasă, în jud. Muscel, plaiul Dîmbovița, com. Cetățeni-din-Deal. Aci este o mare stîncă de piatră.

Colțul-Trăsnit, *loc izolat*, în ju-

dețul Muscel, plaiul Dîmbovița, com. Cetățeni-din-Deal. Aci sunt o mulțime de stînci de piatră, cu diferite forme și primejdioase. Una din aceste stînci poartă numele de Colțul-Trăsnit.

Colțul-Unghenilor, *moșie*, jud. Argeș, pl. Cotmeana. Are o întindere de 1250 pogoane, din care 150 pogoane pădure, proprietatea statului. Mai înainte era pendinte de Mitropolia din București. La 1871 avea un venit anual de 11150 lei, și a fost ipotecată cu alte 380 moșii ale statului pentru asigurarea împrumutului domenal de 78 milioane. Pe periodul 1883—1884, această moșie a fost arendată cu 11200 lei anual. În timpul din urmă, statul a vîndut această moșie.

Colțului (Piscul-), *pisc*. (Vezi Dăroaia, jud. Vîlcea).

Colțuna, *numire* ce se mai dă *moșiei* Călțuna sau Cătuna din com. Albești, jud. Buzău.

Colțunul, *deal*, în com. Ciumulăști, jud. Suceava.

Columbul, *deal*, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, jud. Dolj, prin care trece limita de N. a com. Este înalt de aproape 300 m. și acoperit cu livezi de pruni, vii și pădure măruntă.

Coluni, *loc cu izvoare*, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-j., com. Brătla, de pe teritoriul satului Gura-Văei.

Colunul, *poiană*, pl. Ocolul, com. Mischi, jud. Dolj.

Coman (Valea-lui-), *apă*, com. Bădeni-Pămîntenii, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Comana, *com. rur.*, compusă din cătunele: Budeni - Comana, ce este peste Cîlniștea, pe partea stîngă a apei, departe 3 kil.; Falastoaca, cătun ce este la Gura-Cîlniștei, unde dă în Argeș, pe partea dreaptă a Cîlniștei, departe de Comana de 4 kil. și Vlad-Țepeș sau Gurbanul, sat nou făcut cu ocazia împrumutării țaranilor însurăței la 1882, situat pe Valea-Gurbanului, în spre Băneasa și departe de Comana de 6 kil. Această comună, pendinte de pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, e departe de Giurgiu de 48 kil., de 29 kil. de Ghimpați, reședința plășei, iar de București de 33 kil. Toate cătunele din care se compune comuna sunt situate pe proprietatea statului Vatra-Mănăstirei-Comana, foastă a acestei mănăstiri și care azi se arendează pe prețul de 70100 lei anual.

Suprafața întregii moșii este de 12500 hect., din cari 7000 hect. pădure.

În 1886 comuna a fost populată de 2574 locuitorii, formînd 774 familii.

Sunt 464 contribuabili.

Budgetul comunei, în 1886, a fost de 15313 lei, la venituri și de 9300 lei, la cheltueli.

În această comună sunt 4 biserici, deservite de 2 preoți și 8 dascăli; 2 școli, una în Falastoaca și a doua în Comana, ambele mixte. Aș urmat, în 1888: La școala din Comana 22 băeți și 12 fete; la cea din Falastoaca, 34 băeți și 6 fete.

Viile sunt în întindere de 51 hect., 50 arii.

În întreaga comună s'au împrumutat din diferite sate 361 loc. însurăței și s'a dat la 5 școli și lor o suprafață totală de 1860 hectare.

Este o moară de foc și un atelier de reparațiuni.

În com. este o fabrică de cogniac, ce se fabrică din vinurile de la Greaca, din cele din jurul comunei și mai cu seamă din cele de la Pruntul-Belu.

Străinii sunt mulți, mai cu seamă Greci și Evrei. Sîrbi și Bulgari sunt puțini.

În 1876 s'a făcut o încercare de arendașul moșiei, de a canaliza o parte din mlăștinele Cîlniștei, strîngînd apele într'un șanț de recepție; prin aceasta s'a dat culturii o suprafață de peste 500 pogoane pămînt ce pînă atunci era acoperită cu bălți.

Căi de comunicație sunt: Linia ferată București-Giurgiu, care are stația Comana chiar în marginea satului, pe coasta văii Gurbanului și cam la gura ei pe această proprietate merge linia ferată pe o distanță de 18 kil., adică din hotarul Grădiștea la 29 kil. pînă în hotarul Băneasa la 47 kil., urmînd Valea-Gurbanului și trecînd pe lîngă satele Comana și Vlad-Țepeș. Aci este un pod de fer peste apa Cîlniștei.

Mai sunt șosele în spre Falastoaca și Budeni fără legătură între ele; apoi șoseaua Budeni-Comana.

Pe această proprietate trec văile: Gurbanul, Militarul, a-Putului și a-Dadilovului.

Comana, cătun, pendinte de comuna Comana, pl. Cîlniștea, județul Vlașca, situat pe proprietatea statului Comana.

Aci s'au împroprietărit în 1864, un număr de 186 locuitori, dîndu-li-se 468 hect. În acest cătun este stația Comana, a liniei ferate Giurgiu-București.

Tot aci este mănăstirea Comana, care servă de biserică de mir, cu hramul Sf. Nicolae și deservită de 1 preot și 2 dascăli.

În localul mănăstirii este in-

stalată a școală mixtă, compusă din 4 clase, la care, în 1888, au urmat 22 băieți și 12 fete.

Comana, stație de dr. de f., jud. Vlașca, pl. Cîlniștea, căt. Comana, pe linia București-Giurgiu, pusă în circulație la 1 Noembrie 1869. Se află între stațiile Grădiștea (4.7 kil.) și Băneasa (18.1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 40^m, 88. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 69382 lei, 25 bani.

Comana, mănăstire, pe coasta dreaptă a apei Cîlniștea, în comuna Comana, plasa Cîlniștea, jud. Vlașca.

Mănăstirea Comana este zidită de Șerban-Basarab Voevod, la anul 1588; nepotul său Șerban Cantacuzino a reedificat-o la anul 1741. O vechie inscripție ce se găsește și azi la această mănăstire sună ast-fel:

«Această sfință și dumnezeiască mănăstire, făcută este din temelie de cel de mult ce în blagolo... sat s'ăvirșit răposatul Șerban Voevod, care a domnit Țara-Romînească cel adevărat și vechi Basarabesc la (șapte mii nouă-zeci și șapte) dec'i învechindu-se de multă vreme, cît și la stricăciuni ajunsesse nu numai sfința biserică ci și alte ziduri de prin prejur, care ajungînd pînă la nepoții și strănepoții acelui răposat Domn de mai sus, din multă osîrdie și pohtă dumnezeiască s'au îndemnat (cel de strănepoții Șerban Cantacuzino vel paharnic fiul răposatului Drăghic Cantacuzino, vel spătar, nepot al acelui răposat Șerban Voevod dintr'a lui fiică Elena și feciorul lui Constantin Cantacuzino vel postelnic) și s'a lucrat cu multă osteneală și cheltueală și cu lucru și cu altele, înfrumusețînd biserică: nu cu înălțarea și zidirea slonului acestuia precum se vede și afară dintr'alte ziduri și cu multe argintării și odoare și moșii și țiganii, o au întărit arătîndu-se desăvârșit ctitor, întru slava lui Dumnezeu și a celui de minunii făcător, Marelui Nicolae care are și hram, este această veșnică pomenire a lui și a nea-

mului său, leatul 3GH (7250 d. Chr.) Șerban Basarab Voevod, Zoia Doamna, Șerban Cantacuzino, Matei Pîrvu, Vlad Voevod, Constantin Voevod, Constantin Voevod, Radu Voevod, Șerban Voevod, Ion Voevod, Elena Doamna, Maria Doamna».

La 1765, sub Domnia lui Grigorie-Vodă Ghica, avu loc aci o luptă între Turcii, ce veneau din Giurgiu și Cazacii, comandați de colonelul rus Nazarie; acesta neputînd ține piept Turcilor, s'a închis în mănăstirea Comana. Pe cîmpul între Comana și Grădiștea, oastea turcească, în număr de 1500 oameni, a atacat pe Nazarie și a dat o luptă mare în pădurea ce este pe hotarul Grădiștei, ce se zice Bătaia-Mare, unde s'a găsit în dese rînduri pinteni, sulți și scări de șea, urme ale luptei de atunci.

De la 1862, de cînd s'a secularizat averile mănăstirești, nici o reparație nu s'a făcut localului ce înconjură mănăstirea, așa că acum se găsește în ruine.

În ele locuște, într'o aripă arendașul moșiei Comana; în cea-laltă este școala și locuința învățătoarei. Mănăstirea servă de biserică de mir comunei, care a reparat-o acum câțiva ani.

Această mănăstire avea următoarele moșii: Siminovul, Golești, Comana, Călugăreni, Butești, Ruica, Buciumeni, Rîioșul, Petroșanca, Pruntul, Copăceni și Crețești.

Comana, moșie, în jud. Buzău, com. Gura-Sărății, căt. Atîrnați, fostă proprietate a statului, pendinte de mănăstirea Comana. Acum e vîndută în 44 loturi. Are 268 hect., din care 14 pădure, restul arături și vii.

Comana, pădure de stejar și de

șleaă, proprietatea statului, ocupând partea moșiei d'adreața Cilniștei și despre S., jud. Vlașca. Suprafața ei este de 7000 hect. Se exploatează din 2 părți: de spre Pruntul-Belu, pe la Puțul-Militarului și despre Crucea-de-Piatră, pe la Dadilovul. Depinde de ocolul silvic Comana. Prin mijlocul ei trece linia ferată București-Giurgiu.

În această pădure sunt mai multe suhaturî, poeni, și se află situate satul Vlad-Țepeș sau Gurbanul și satul Dadilovul.

Această pădure servă de loc de întâlnire a diferitelor societăți culturale din București, cari vin să petreacă vara în această localitate. Aci se vînează foarte mult: lupi, vulpi și epurî.

Comanacul, *deal*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul.

Comanacul, *pîrîu*, udă teritoriul satului Hălteni, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Miletinul.

Comanca, *cătun*, al com. Deveselul, în partea de S. a plășei Ocolul, jud. Romanați.

Are 433 de locuitori, și este situat la S. de Caracal (5 kil.), pe șoseaua Caracal-Corabia și în apropiere de calea ferată. De Corabia este departe de 37 kil. Alături, spre N., se află Movila-lui-Sterie, punct triangular, cu 138 m. altitudine d'asupra nivelului mării. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită în 1786, de Stancu Dorobanțu și Metodie Monahul, ale căror portrete sunt pe pereții bisericii; aceasta e deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Școala este în Devesel.

Comanca, *sat*, face parte din co-

muna rur. Muereasca-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 264 locuitori (135 bărbați, și 129 femei).

Comancei (Cîmpia -), *cîmpie*, jud. Teleorman. Incepe de la com. Dudul, jud. Olt, și se întinde între moșiile Plopi, Crîngeni, Mîndra, Dorobanțul și Vodă-Carol. Această cîmpie are peste 25 kil. în lungime și aproape 20 kil. în lat.

Comancei (Valea-), *vale*, jud. Teleorman și județul Olt. Vine despre com. Beciul, din jud. Olt, intră în jud. Teleorman și trece pe lângă moșiile Crîngeni, Dorobanțul și Mîndra, servind în mai multe puncte ca hotar natural, între acele moși. Aproape de moșia Dorobanțului se pierde, începînd a se forma de aci înainte Cîmpia-Comancei.

Comanda, *sat*, așezat în județul Mehedinți, în partea de N. a comunei Strehăia, căreia îi aparține. Este situat pe un platoș ce predomină valea Motrului, valea Hozniței și valea Coșuștei.

Are peste 500 locuitori, cari locuiesc în 147 case; o biserică de zid, deservită de un preot și doi cîntăreți. În acest sat se află niște întărituri de pămînt.

Comanda, *deal*, în com. Pojogeni, jud. Gorj. E întorsătura dealului Cerățul, ce se dirije de la N. spre S., dînd naștere dealului Boia. Pe sub poalele acestui deal curge pîrîul Blahnița.

Comanda, *deal*, la 4 kil. spre N. comunei Recea, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Aci e un pichet unde păzesc soldații în timpul ernei, fiind potecă de trecut în Austria.

Comanda, *platoș*, în com. rur. Strehăia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți, pe care este așezat satul Comanda.

Comani, *com. rur.*, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situată pe valea Oltului, la 30 kil. departe de capitala județului și la 4 kil. de Drăgănești, reședința plășei.

Are o populație de 2230 locuitori, din cari 600 capi de familie, 452 contribuabili, cari locuiesc în 380 case și 200 bordeie.

Locuitorii sunt Romîni și se ocupă cu plugăria și cu cultura viilor, care le dă un vin bun și căutat; sunt și 10 Bulgarî și 50 Țigani. Meseriași sunt: 3 cojocari, 5 cizmarî, 4 croitori abagiî, 15 fierari, etc. Ei desfac produsele lor pe piețele de la Caracal, Slatina și la gările din apropiere ale căilor ferate.

Moșia, parte e proprietate a statului, numită Vetrele-Schitului-Comani și Gilmeele, cu 419 hect., din cari 118 hect. pădure mare cu lemne de plop, stejar și salcie, în grosime de 0,40—1,20 metru în circumferință; parte e particulară și aparține la diferiți proprietari.

Locuitorii împroprietăriți, după legea rurală, sunt 311, pe 1483 hect.

Tot teritoriul comunei are o întindere de peste 4432 hect.

Pămîntul de cultură e fertil.

Locuitorii posedă: 200 cai și epe, 1600 boi, 800 vaci, 150 bivoli, 2500 oi, 50 capre, și 800 porci.

În raionul comunei sunt 2 biserici; una numită Schitul-Comanei-Vechi, întreținută de stat și deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, avînd și cîte 30 lei anual din bugetul comunei; iar a două se plătește de comunași de locuitori. Cea d'intîiu s'a zidit la 1833 de

Gheorghe Pîlcău și soția sa Bălașa. Cea de a doua s'a fondat la anul 1809, de un proprietar, Radu și soția sa Despa, și apoi s'a reparat la anul 1856 de C. Mărgăritescu și soția sa Smaranda.

Carte a început a se învăța cam de pe la 1856. Școala funcționează regulat de la 1862. Localul actual e bun, nou, spațios și igienic, situat în centrul comunei. Se frecventă de vr'o 59 copii (52 băieți și 7 fete, din numărul de 108 copii, 90 băieți și 18 fete în vîrstă de școală). Cu întreținerea școlăi, statul cheltuește anual 1080 lei. Știu carte 160 bărbați și 18 femei.

În termen de mijloc se fabrică în com. 190 hectol. tes-covină și drojdie și 1592 hectol. vin. Gîndacii dau pînă la 75 kgr. gogoși. Stupii sunt 50.

Veniturile comunei pe ultimul exercițiu financiar, se ridică la 5896,45 lei, și cheltuelile la 5896,45 lei.

Comuna are șase strade paralele, de la V. la E., toate șose-luite și carii dau în șoseaua jude-țeană Slatina-Turnu-Măgurele, care trece pe lîngă marginea de E. a comunei, și o leagă la N. cu Mărunței și la S. cu Dră-gănești.

La E. se întinde Dealul-Oltului acoperit cu viile Comani-lor, d'asupra căruia se ridică un platoșu întins pînă la Stoi-cănești, care formează Cîmpia-Boianului, cu locuri arabile, livezi și izlazuri. Aci sunt 3 mă-guri, din cari cea mai însemnată e măgura Zavrăgiul. Dealuri sunt 2: al-Viilor și al-Jugăliei.

La V. se limitează cu rîul Ol-tul, peste care sunt mai multe po-duri de vase, pentru trecerea la Caracal, în jud. Romanați.

Vălcelele mai însemnate sunt:

Valea-Jugăliei, Vâlceaua-cu-Tei, Raci, a-Boianului, a-Dragnei.

Comani, sat, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, jud. Dolj, grămadă, cu 802 suflete, 408 bărbați și 394 femei. Locuiesc în 156 case și 36 bordece.

Comani, deal, în raionul comu-nei Comani, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 197,25 hect. vie.

Comani. Vezi Vetrele-Schitului-Comani și Gîlmele, jud. Olt.

Comani, moșia statului, pl. Cîm-pul, com. Maglavitul, jud. Dolj, în satul Comani. Arendată de la 1884—94 cu 47000 lei. Su-prafața vîndută este de 1427 hect., iar suprafața rămasă este de 394 hect.

Comani - Vechi, fost schit, azi biserică de mir, în com. Co-mani, pl. Siul-d.-j., jud. Olt. A fost zidit de un Gheorghe Pîlcău și soția sa Bălașa, pe ma-lul Oltului. La anul 1832, Ol-tul, care-și mănîncă neconținut malurile, se surpă și o îneacă. În 1832 a fost rezidită de un alt Gheorghe, tot din familia celui d'întîiu, însă mai în în-teriorul comunei, unde se află și azi.

Primul fondator închinase a-cest sfînt locaș, împreună cu o moșie a sa, sfînteii Mitropolii, pentru întreținerea ei și perpe-tuarea pomenirii sale. Pentru îngrijirea moșiei și a biseri-cei, Mitropolia trimitea cîte un călugăr, cu titlul de stariț al schitului. Cel din urmă a fost unul Nichifor, numit și Comă-neanu. Acest călugăr, sau că prevedea că și această a doua biserică are să aibă tot soarta celei-d'întîiu, sau din evlavie,

sau că dorea ca legîndu-și și el numele de un monument, să se immortalizeze, sau că, urmărea un profit oare-care, căpătînd autori-zarea Sf. Mitropolii, începu a clă-di din nou, în anul 1859, o altă biserică, tot cu numele de schi-tul Comani, însă pe un loc cu mult mai înalt, în com. Mărun-ței, și o sfinți în anul 1866.

Biserica din Comani, mutîndu-și starițul reședința la Mă-runței, rămase în sarcina comu-nei; dar mai tîrziu după moar-tea lui Nichifor-Comăneanu, lo-cuitorii reclamînd statului chel-tuelile de întreținere, s'a admis ca și biserica din Comani să fie întreținută de stat, sub nu-mele de Comani-Vechi.

Comanul, sat, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., com. Dealul-Noșu, așezat la poalele dealului cu a-cest nume. Satul are o cîrciu-mă și numără 15 capî de fami-lie, cu 45 suflete.

Vite sunt: 3 cai, 25 vite cor-nute și 11 porci.

Comanul, sat, face parte din co-muna rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are 121 fa-milii; iar ca populațiune școlară 67 copii, 35 băieți și 32 fete. Aci se văd ruine din biserica Comanul, făcută se zice de ban-ditul Coman, la anul 1800 și distrusă de incendiu la anul 1886.

Comanul, deal, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Dealul-Noșu.

Comanul, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Tețcani.

Comanul, vîrf de munte, jude-țul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., co-muna Schitul-Frumoasa, pe te-

ritoriul satului Schitul-Frumoasa și lângă vârful Fruntea - Comanului.

Comanul, pădure, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Dealul-Noă, foioasă, cu o întindere de 164 hect., dintre care: 1074 proprietate a lui Nicu Sion și 57 hect. aparținând țăranilor din comună.

Comanul, poiană, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa.

Comanul, său Neagra, pîrîă, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., care izvorește din vârful de munte Fruntea - Comanului, din locul numit Bîtea - Neagră, unde se afla izvorul Negura. Acest pîrîu curge de la V. spre E. și după ce se încarcă d'a stînga cu Tisoasa, iar d'a dreapta cu Pîrîul-Schitului, trece pe la N. cîtunului Răteni și se varsă în dreapta Tazlăului-Mare, pe teritoriul com. Băsești, formînd hotar spre com. Tazlăul, din județul Neamțu. Are o lungime de aproape 16 kil.

Comanul, pîrîiaș mic, în plasa Bistrița, jud. Neamțu.

Comanul, vale, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., în care curge pîrîul cu același nume.

Comarna-de-Jos, sat, în com. Poeni, pl. Codrul, județul Iași. Și-a luat numele de la un om numit Comarnic, care din vechime, venind cu o turmă de oi, s'a așezat într'o poiană în mijlocul codrilor, ce erau atunci pe aceste locuri. Acest sat d'împreună cu Comarna-d.-s., formează un trup despartit prin pîrîul Stoianul.

Suprafața teritoriului e de

1430 hect., cu o populație de 193 familii, său 755 locuitori Romîni, puțini Țigani și cîțiva Evrei.

Aici sunt livezi și vii ce produc fructe și vin, cu carî se fac negoț.

În sat este o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh; o școală întreținută de comună, înființată la 1864, și frecventată de 44 elevi.

Numărul vitelor e de 751 capete, din cari: 450 vite mari cornute, 130 oi, 48 cai și 123 rîmători.

Pe timpul năvălirii Turcilor, în acest sat au stat două zăloage turcești, cari adunau proviziile pentru armată.

Comarna-de-Sus, sat, în comuna Poeni, pl. Codrul, jud. Iași. Are 143 familii, cu 707 suflete.

Numărul vitelor e de 453 capete, din cari: 252 vite mari cornute, 54 oi, 47 cai și 100 rîmători.

Satul acesta formează un trup cu satul Comarna-d.-j.

Comarnici, cîtun, al comunei Colți, județul Buzău, cu 50 locuitori și 13 case, alipit de cîtunul Alunișul.

Comarnici, vale, în jud. Buzău, comuna Colți, cîtunul Alunișul; începe din pădure și se scurge în Valea-Boului.

Comarnicile, munți, com. Cheia, plaiul Cozia, județul Vilcea. Aci e o stîna. Cade la V. comunei.

Comarnicul, com. rur., plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Este situată pe ambele maluri ale rîului Prahova, la 51 kil. departe de Ploești și la 15 kil. de reședința plaiului (Sinaia), într'o pozițiune frumoasă,

la poalele munților: Găguțul, Doamnele, Răzarele, Floriul, Gilmeia, Gurguiata și Comarnicul.

Se compune din 9 cîtune: Comarnicul, Poiana, Ghiosești, Podul-Virtos, Podul-Neagului, Posada, Podul-Luna, Podul-Cerbului și Secăria.

Are o populațiune de 4365 loc. (2220 bărbați și 2145 femei); sunt 31 familii de Țigani, o familie elvețiană (fabricant de cărămidă), una franceză (fabricant de var), una spaniolă (ferăstrău și fabrică de var), una germană (ferăstrău), și una italiană (pietrar).

Capî de familie sunt 851; contribuabili 796; case de locuit 851.

În comună sunt două biserici: una în cîtunul Comarnicul și a doua la N. de cîtunul Podul-Neagului, la localitatea numită Lespezile.

Cea din Comarnic s'a fondat la anul 1815 de familia Brîncoveanu; iar cea de la Lespezii, de jupîn Pîrvul Cantacuzino, vel logofăt cu tatăl său Drăghiciu, vel spătar, la anul 1661 și reparată la 1862.

Ambele biserici sunt deservite de 3 preoți, 2 plătiți de stat și unul de Eforia Spitalelor Civile din București.

Locuitorii se ocupă mai toți cu dogăria, șindrilaria și cioplirea pietrei. Ei desfac dogăria la Ploești și București, iar șindrilaria și piatra în diferite părți ale țării.

Locuitorii, în număr de 578, s'au împrumțarît la anul 1864, cînd li s'au dat 2420 hect., din cari 2327 hect. în moșia Doamnei Zoe Brîncoveanu și 93 hect. în moșia Pleșuva, pendinte de Eforia Spitalelor Civile.

Ei au: 152 cai, 32 epe, 413

vacii, 522 capre, 4752 oi și 485 porci.

În raionul comunei sunt, pe râul Prahova, 2 mori, 3 ferăstrae și 2 fabrici de var hidrolic și ciment ale d-lor Basile Al-dasaro și H. Schorsch.

Mulțumită pozițiunii sale, aerului său curat, apeii, hotelurilor ce s'au construit în ultimii ani și caselor celor sănătoase și igienice, în curînd, Comarnicul va deveni, ca și Sinaia, Bușteni, Cîmpina, etc., un sat de vilegiatură.

Școala mixtă e în comună de la anul 1865. S'a frecventat în anul școlar 1892—93 de 161 copii (126 băieți și 35 fete), din numărul de 676 copii (376 băieți și 300 fete), cu vîrsta legiuită. Știu carte 800 bărbați și 200 femei. Cu întreținerea personalului școlar statul cheltuiește anual 1728 lei. O școală mixtă funcționează și în cătunul Secăria.

În termen mijlociu se fabrică în comună cam 4609 decal. țuică de bună calitate. Stupii cu albine sunt 248.

Nu se cultivă alte cereale de cît porumbul.

Comerțul se exercită în comună de 18 cîrciumari.

Veniturile se urcă la suma de 13304 lei (1893—94), și cheltuielile la 12449 lei.

Căi de comunicație sunt: șoseaua națională Ploești-Predeal; șoseaua comunală Comarnic-Teșila și calea ferată Ploești-Predeal, pe albia râului Prahova, formînd din sus de cătunul Posada două mari tuneluri.

E brăzdată de munții: Fruntea-lui-Văsiu, Găguțul, Răzorele, Doannele, Pleșuva-Mare, Pleșuva-Mică, Floriul, Gilmeia, Comarnicul, Seciurile, Vîrful-Boncului, Rădăcina, Turda, Poiana-Boului, etc.

E străbătută de văile: Larga,

Dogarului, Boului, Măgarului, Obielei, Mesteacănului, Beliei, Talea, Bogdan, Oraștile, Conciul, Floriul, Cernica, etc., cari străbat comuna în toate direcțiunile. Cursul lor fiind foarte repede, mai ales în timpuri ploioase, fac mari stricăciuni terenului și aduc din munți bolovanii mari.

Se mărginește la N. cu com. Sinaia, de care se desparte prin Valea-lui-Bogdan și Valea-Largă; la V. cu județul Dimbovița și comuna Talea; la E. cu comuna Șotriile și la S. cu com. Breaza-d.-s.

Hrisoave din anul 1791, Octombrie 21, un răspuns al lui Mihaiu Vodă Șuțu, către ispravnicul ot sud Prahova, ne arată că un oare-care Stoica de la Comarnic, reclamînd că niște voluntari l'au jefuit «cu pricină de hainlic», M. S. poruncește ispravnicilor să cerceteze și ori să îndrepteze, ori să-i trimită la divan.

La 1845, Domnul Țărei Gheorghe Bibescu, vizitînd Comarnicul și rămîinînd foarte nesatisfăcut de drum, dă următoarea poruncă:

«Către sfatul administrativ.

Pentru desăvîrșita neîngrijire și neorînduială, ce am găsit pe drum, întru călătoria noastră de la București la Comarnic, atît din partea Cîrmuirei județului Prahovei, cît și din partea obșteștii direcții a poștelor, măcar că li se dedese în știre cu mai multe zile înainte de aceasta a noastră călătorie, Noi depărțăm din slujbă pe cîrmuitorul acestui județ Șerdarul Ion Crețulescu, iar acel obșteșc director, Paharnicul Tache Zisul, se va pune la arestul agiei, pe soroc de 8 zile.»

Comarnicul, sat, face parte din

com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populațiune de 1276 locuitori (649 bărbați și 627 femei). Aci e reședința comunei. Este așezat lîngă râul Prahova, într'o frumoasă pozițiune.

Comarnicul, stație de dr. d. f., jud. Prahova, pl. Prahova, comuna Comarnicul, pe linia Ploești-Predeal, pusă în circulație la 1 Decembrie, 1879. Se află între stațiile Cîmpina (14.3 kil.) și Valea-Largă (9.4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 555^m,60. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 207823 lei, 25 bani.

Comarnicul, vîrf de munte, în Culmea-Comarnicului din plaiul Loviștei, jud. Argeș. Are, după geologul Cobălcescu, 1887 m. înălțime d'asupra nivelului Mării-Negre.

Comarnicul, munte, la E. de com. Comarnicul, pl. Peleșul, județul Prahova, pe la poalele căruia trece șoseaua comunală ce merge spre căt. Secăria.

Comarnicul, deal, la N.-E. comunei Lapoșul, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea, din care izvorește pîriul Lapoșul, care se varsă în râul Oltețul la căt. Dobriceni.

Comarnicul, pîchet și trecătoare spre Transilvania, jud. Prahova.

Comarnicul, vale, izvorește de la poalele muntelui Comarnicul, jud. Prahova, curge de la N.-E. către S.-V. și se varsă în râul Prahova, pe malul stîng, în raionul comunei Comarnicul, pl. Peleșul.

Comarova, sat, în județul Constanța, pl. Mangalia, căt. co-

munei urbane Mangalia. E situat în partea sud-estică a comunei, la 5 kil. spre Nord de orașul de reședința Mangalia, în apropiere de Mare și la V. lacului cu același nume, fiind dominat de movila Comarova, care este la Nord-Vestul său. Suprafața sa este de 120 hect., dintre care: 15 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și grădină. Populațiunea sa este de 4 familii, cu 14 suflete, Turci și Bulgari ocupându-se în special cu pescăria. Șoseaua județeană Mangalia - Constanța trece pe la V. său, iar drumul comunal Mangalia - Tuzla trece prin sat.

Comarova, lac, în județul Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei urbane Mangalia și anume pe acela al cătunului său Comarova. Este situat în partea sud-estică a plășei și nord-vestică a comunei. Are o suprafață de 60 hect. și este acoperit cu stuf peste tot. În partea sud-vestică se întinde satul cu același nume

Comarova, movilă, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei rurale Buiuc-Tătălgeac, situată fiind în partea sud-estică a plășei și cea meridională a comunei. Are 64 m. și a fost punct trigonometric de observațiune rangul al II-lea; este acoperită cu verdeață și e artificială.

Comarzanul, baltă, pe moșia Lișna, com. Pilipăuți, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Comasca. Vezi Păltinașul, rișă, jud. Ilfov.

Comasca, saș Căcata, viroagă, în jud. Vlaşca, ce ese din Dunăre

în josul Giurgiului, trece pe lângă satul Braniștea și după ce se unește cu Cacova, dă în Dunăre, în dreptul ostrovului Marotinel.

Comănacul, sat, face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrșorul, jud. Prahova. Are o populație de 14 locuitori (7 bărbați și 7 femei). Locuitorii mai numesc acest cătun și Catinca.

Comănacul, moșie, a d-lui N. I. Niculescu, jud. Prahova, pe care, la 1864, s'a uimpropriatărit parte din locuitorii comunei Mănești, pl. Tîrșorul.

Comănacul, vîrf de deal, comuna Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova. Parte din acest deal e acoperit cu pruni, nucă, alună, etc., iar parte servește pentru pășunarea vitelor.

Comăneanca. Vezi Crivina, comună rurală, jud. Prahova.

Comăneanca, numire vechie a comunei Puchenii - Mirosălvești, pl. Crivina, jud. Prahova.

Comăneanul, saș Uda-Comăneanul, numire ce purta mai înainte *moșia* Uda-Paciurei, din pl. Călmățuiul, jud. Teleorman. Numele moșiei era luat după al proprietarului. S'a schimbat și numele moșiei și mai în urmă și al comunei ce s'a format, zicîndu-i-se Uda-Paciurii.

Comăneasa, deal, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, jud. Dolj, înalt aproape de 52 m., și îndreptat cu direcțiunea de la V. la E. Costișa dealului este acoperită cu vii, iar la poalele lui se întinde com. Scăești.

Comăneasca, cătun, jud. Brăila,

pendinte de comuna Scorțarul-Vechiu, plasa Vădeni, situat la V. de comună, dincolo de lacul Coadă-Encei, la 4 kil. depărtare.

Populația sa e de 157 suflete cu 37 familii. Știu carte 13 loc.

Comăneasca, moșie, jud. Brăila, pendinte de comuna Scorțarul-Vechiu, proprietatea Baronului I. Eder. Are 5290 hect., aducînd anual 25000 lei venit.

Comăneasca, vale, în comuna Gura-Aninoasei, cătunul Rătești, jud. Buzău. Iese din pădure și se scurge în rișul Buzăul.

Comănești, com. rur., pl. Muntelui, jud. Bacău. E așezată în valea rișului Troțușul și pe costișele dealurilor. Se compune din 7 cătune: Comănești, reședința, cu secțiia Podeiul; Lunca-Asăul; Asăul, cu secțiia Straja, pe stînga rișului; iar Podina, Șupaul, Leloiaia și Gura-Ciobănușul, saș Ciobănușul, pe dreapta lui.

În satul Comănești s'a oprit cît-va timp Ștefan Gheorghită Voevod din Răcăciuni, după ce a fost detronat din scaunul domnesc și înlocuit prin Ghica-Vodă. Acestea s'a întîmplat la anul 1657. Lîngă satul Comănești se află întăriri de piatră ce se cred a fi făcute, de trupele rușești la 1848.

Pe cînd s'a făcut statistica din 1878, comuna era compusă numai din 4 sate: Comănești, Leloiaia, Asăul și Lunca-Asăul.

Teritoriul comunei se mărginește la E. cu comunele Varsiești și Dărmănești, la S. cu moșia statului Lapoșul, la V. cu teritoriul comunelor Valea-Arinilor și Valea-Văsăieștilor.

Este brăzdată de munții: Lăpușul, Leloiaia, Piciorul-Lat, Lacul-Sec, Goanța și cei de după graniță și udată de pl-

raiele: Ciobănușul, Leloiaia, Șupanul, Asăul, Urminișul și altele.

Are 2 școli mixte: una care funcționează din 1866, în satul Comănești, întreținută de stat, într'un local construit de com. din birne, și a doua care funcționează din 1890, în cătunul Asăul, întreținută de comună într'un local închiriat. În 1891, ambele școli au fost frecventate de 51 copii, dintre cari 7 fete.

Sunt cinci biserici, câte una în satele: Comănești, Șupanul, Leloiaia, Asăul și Lunca-Asăul, deservite de 3 preoți și 8 cîntăreți, și una catolică în satul Comănești, cu un preot. Case de locuit sunt 915; cîrciumi 37.

Are o populație de 946 capi de familie, sau 3486 suflete (1722 bărbați și 1764 femei), din cari: 3225 Romîni, 260 Unguri, 1 Francez; 850 agricultori, 38 meseriași, 56 industriași, 56 comercianți, 40 avînd profesii libere, 250 muncitori și 45 servitori. Știu carte 3244 persoane, nu știu 242. Contribuabili, după noul recensămînt, sunt 660. După legea rurală din 1864, s'au împroprietarit 475 loc. cu 1838 fălci și 40 prăjini pămînt.

Teritoriul comunei are o întindere aproximativă de 8000 hect. Proprietari mari sunt: D. Ghica, care are o moșie cu păduri și băi de păcură, care dau un venit anual de 141000 lei și G. Ghica, a cărui moșie, ce cade pe teritoriul comunei, dă un venit anual de 10000 lei. Mai au părți de moșie: Principele Al. Știrbei, N. Ghica, Eug. Ghica și G. Șeptilici.

Pădurile ocupă aproximativ 6000 hect.

În com. sunt: 4 izvoare cu ape minerale (chloro-sodice, acid carbonic, etc.); cărbuni de pămînt; mine de păcură (peste

50 băi, mai cu seamă la Valea-Malului), ozocherită (ceară de pămînt) și piatră de ornamente; o fabrică de cherestea cu abur și 23 herăstraie de apă. Transportul cherestelei se face cu plutele pe apa Troțușului și a Asăului. Compania Goetz a făcut stăvilari și mai multe haituri pe aceste ape.

Viile ocupă o suprafață de 10 hect., care în 1890, au dat 7.60 hectol. vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891), viea lucrătoare are aceeași întindere.

Vite sunt: 215 cai, 2041 vite mari cornute, 576 porci, 711 capre, (statistica din 1890) și 1759 oi, care în 1891 au dat 2608 kgr. lînă țurcană și 404 kgr. lînă miță.

Budgetul com. pe exercițiul 1891—92, are la venituri lei 21978, bani 25 și la cheltueli lei 17803, bani 32.

Teritoriul comunei este străbătut de o ramură a căei județene care o unește cu Moinești, cu Ocna și cu Pasul-Ghimeșul, prin Palanca.

Este o cale ferată care unește Moinești cu T.-Ocna și care trece pe la satul Comănești.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 54 kil.; la com. Moinești, reședința plășei, 6 kil.; la com. Văsiești, 3 kil.; la com. Dărmănești, 8 kil.; la com. Brusturoasa, 31 kil. și la com. Valea-Arinilor, 12 kil.

Comănești, com. rur. și sat, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 50 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședința plășei, de 12 kil. E situată pe vale. Formează comună cu satele Molani, Brătivoești și Ludul.

Are o populație de 1187 locuitori; 211 contrib.; 283 case.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 72 care cu boi, 9 căruțe cu cai și 218 stupi.

Are 3 biserici, deservite de 1 preot și 4 cîntăreți; o școală cu un învățător, frecventată de 28 elevi; 2 cîrciumi.

Budgetul comunei are la venituri suma de 1257 lei, iar la cheltueli suma de 963 lei.

Vite sunt: 960 vite mari cornute, 31 cai, 250 oi, 76 capre și 221 rîmători.

Se mărginește: la E. cu comuna Glogova; la S. cu com. Crainici; la V. cu com. Bala-d.-s.; la N. cu orașul Baia-de-Aramă și com. Negoești.

Pîraie sunt: pîrîul numit Apa-Comăneștilor, Bistrița și Molani, cari formează un singur curs de apă, care în cursul său ia numele de Crainici și de Iupca.

Dintre dealuri mai principale sunt: Dealul numit Scaunul-Domnesc pe care, se zice, Tudor-Vladimirescu își așezase o gardă de observațiune, de oare-ce acest deal, prin pozițiunea sa înaltă, oferă o privire în toate direcțiunile și la mari distanțe; dealul numit Mormîntul - Jidovului, ce se află între Comănești, Glogova și Clesnești și care are forma unei figurii omenestii, cu lungime de 120 m., iar diametrul capului de 20 m. și formînd la gît 12 m., peste piept 36 m., și la încingătoare 20 m.

Comănești, sat, jud. Bacău, pl. Muntelui, reședința comunei cu același nume, situat pe malul stîng al Troțușului în fața pădurei de pe dealul Goanța, la E. căreia, pe un podiș, se află sătișorul Podeiul.

Are: o școală mixtă; două biserici, una ortodoxă, zidită pe la 1790, de familia Ghica, de-

servită de 1 preot și 2 cîntăreți, și alta catolică zidită de locuitorii, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Această biserică a fost restaurată de Charlota Keminger, Baroana Lippa, născută Benvenuti. La moartea ei, locuitorii catolici au cerut să o înmormînteze chiar în biserică. Sunt 8 cîrciumi.

Are 188 capi de familie, sau 653 suflete.

Vite sunt: 77 cai, 557 vite mari cornute, 208 porci și 166 capre.

Teritoriul acestui sat e bogat în păcură și cărbuni de piatră; sunt multe herestraie pe apă.

Aci s'au făcut clădiri mari, de către compania Goetz de la Galați, care exploatează pădurile din munții mărginași. Fabrica de cherestea a companiei se găsește în dosul parcului moșiei Comănești.

Comănești, sat, în com. Gănești, pl. Horincea, jud. Covurlui, aproape lipit de reședința comunală. Are 98 case și 445 suflete.

Comănești, sat, pe moșia cu asemenea numire, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoi. Are 190 fam., cu 615 suflete.

Proprietatea moșiei este a moștenitorilor lui Teodor Calimachi.

Biserica, mică, de vălătuc, e deservită de 1 preot, 2 cîntăreți, 1 pălămar; făcută în vechime de către sătenii.

Calitatea pămîntului este mai toată bună. Sătenii împroprietăriți au 242 hect., 07 arii pămînt în a lor stăpînire; iar proprietarul moșiei 1160 hect., 79 arii cîmp și 287 hect., 44 arii pădure: bătrîna, tînră și tăetură, cu multe esențe, în care domină: carpa-

nul, fagul și stejarul. Iazuri sunt mai multe, între cari cel mai mare este al Miclescului, în suprafață de 7 hect., 16 arii.

Hotarele moșiei sunt: Hudești, Suharăul și Oroftianul.

Comănești, cătun, al comunei Pोजogeni, situat pe colina Țapul și pe pîrîul Țărățelul, din pl. Amaradia, jud. Gorj, la S.-V. de cătunul de reședință.

Are o suprafață cam de 460 hect., din cari 200 hect. arabile, 12 hect. vie, 4 hect. prunet, iar 244 hect. pădure și tufăriș.

Locuitorii sunt moșneni, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Are o populație de 100 fam., cu 400 suflete, din cari 84 contribuabili. Locuitorii posedă 35 pluguri, 43 care cu boi, 176 vite mari cornute, 270 oi, 141 capre, 18 stupi și 95 rîmători.

Comunicația se face prin șoseaua județeană T.-Jiul-Filiași și prin drumuri de care.

În cătun sunt și 3 puțuri cu cumpănă și 3 izvoare acoperite.

În partea de S. a satului curge pîrîul Blahnița de la N. la S., îndreptîndu-se spre com. Petrești-d.-s.

Comănești, cătun, al com. Bobicești, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., județul Romanați.

Comănești, deal, în jud. Mehedintzi, pl. Cloșani, com. rur. Comănești; poartă numele și de Brăzișori.

Comănești, moșie, pl. Muntelui, jud. Bacău, remasă moștenire pe urmă răposatului Aga Nicu Ghica, și care moșie la anul 1872 s'a împărțit între moștenitorii lui și anume: Dimitrie N. Ghica-Comăneșteanu, Eugeniu N. Ghica-Comăneșteanu,

Niculai N. Ghica-Comăneșteanu și Maria Princesesa Alexandru Barbu Știrbeiu, născută Ghica-Comăneșteanu.

Moșia Comănești se întinde prin comunele Comănești, Văsiești, Brusturoasa, Agășul, Dărmănești și Doftana, pe marginele apei Trotușului, avînd mai multe trupuri și anume: Pravila, Doftana, Brătulești, Mășcașul, Dărmănești, Comănești, Vasiești, Comănești-loc-slobod și Vasiești-loc-slobod. Ea se mărginește despre V. și N. cu hotarul Transilvaniei, despre S. și E. cu moșiile Ocna, proprietate a statului, Brătești, proprietate particulară, Berzunțul, domeniul al statului, Mărzăniești, răzășie, Petrimănești, răzășie, Plopul, domeniul al statului, Viermești, răzășie, Lapoșul, domeniul al statului, Moinești, proprietatea Societății anonime pentru exploatarea petrolului, Urminișul, proprietate particulară, Lucăcești, domeniul al statului, toate aceste proprietăți vecine situate în județul Bacău; și cu Mănăstirea Tazlăul, domeniul al statului, Pîngărați, domeniul al statului, situate în județul Neamțu.

Hotarele moșiei Comănești sunt demarcate în planul inginerului Beller, făcut în anul 1843. Situația acestei moșii este muntoasă, în munții cei mari ai Carpaților și acoperită în cea mai mare parte cu codru mare de brad, amestecat cu mesteacăn și fag; iar în regiunile inferioare sunt și păduri frumoase de stejar; malurile Trotușului și ale râurilor principale, Ciugheș, Sulța, Uzul, Asăul și Doftana, sunt deschise și cultivate cu arături și livezi, de către locuitorii așezați în toată lungimea râurilor menționate. Exploatarea produselor principale

ale moșiei, precum și clădirile de pe dînsa, sunt următoarele: a) Pădure, precum s'a menționat mai sus; în cea mai mare parte lemnul de brad dă venit în 3 moduri și anume: I. Se vinde direct ca lemn, la locuitorii. II. Se lucrează prin ferăstraie de apă și cu vapor. III. Locul acoperit cu pădure se dă în arendă pentru pășunare. b) Arătura este foarte puțină în proporție cu întinderea moșiilor, din cauză că s'a dat mai toate locurile de arătură la locuitorii împămîntenii. c) Fînețele și imășele, parte se cosesc și parte se vînd în bani. d) Viile se lucrează pe seama proprietății și produc un vin foarte bun. e) Morii și piue se arendează la locuitorii pe bani. f) Stabilimente de menționat, sunt casele boierești de la Comănești cu parcul. Parcul acesta, într'o întindere de 40 fâlcii, este negreșit una din cele mai mari și mai frumoase grădini din țară. El conține două orangerii mari și o florărie plină cu plante exotice cele mai rare. Se mai află cascade, havuzuri, un lac mare și mai multe canale pe care se umblă în barcă, insule cu pavilioane și chioșcuri. Apoi tot parcul este prevăzut cu drumuri șoseluite și foarte bine întreținute. Casele boierești de la Doftana (secția Larga) cu grădină și parc. Casele boierești de la Dărmănești cu parc și viie. Clădirile Companiei Goetz de la Comănești și Palanca, precum și locul vămii de la Palanca și casele boierești de Ciobănuș. g) Păcura se exploatează prin puțuri săpate. h) Cărbunii de pămînt se află foarte mulți și sunt de calitate bună, anume lignit, care arde bine. S'a găsit în mai multe locuri chiar straturii groa-

se, și au fost exploatate pentru moara de vapor Gueldri din Iași.

Intinderea și natura pămînturilor din acest vast domeniu, care ocupă o parte considerabilă a întregului județ, 55202 fâlcii din 287194, a fost determinată în modul următor, la anul 1869, de fostul geometru al statului în Moldova, Baro-nul Carol Keminger de Lippa, carele, în calitate de co-epitrop al averii lăsată copiilor săi minori de răposatul Aga Nicu Ghica, a administrat și a îmbunătățit aceste proprietăți: pădure, 39632 fâlcii; imășe, livezi și poieni, 6706 fâlcii; arătură, 271 fâlcii; curtea cu parcul din Comănești, 40 fâlcii; vii, 73 fâlcii; locul păcureii și cărbunilor, 105 fâlcii; ape, cu marginile neproductive, 1121 fâlcii; comunele împămîntenite, 7257 fâlcii.

Din tot acest cuprins, aparțin acum: lui Dimitrie N. Ghica, trupurile Comănești și Palanca, 9789 fâlcii; moștenitorilor Principesei Alexandru Știrbei, trupurile Dărmănești cu Brusturoasa, 9133 fâlcii; lui Eugeniu N. Ghica, trupurile Brătulești cu Agășul, 10436 fâlcii; lui Nicolae N. Ghica, trupurile Doftana cu Beleghețul, 9417 fâlcii; lui Gheorghe N. Ghica, trupurile Larga cu Ciobănușul, 9068 fâlcii.

Comănești, trup de moșie, jud. Bacău, pl. Muntelui, din domeniul Comănești, în com. cu același nume.

Comănești, pîrîu, în jud. Mehedintzi, se formează din izvoarele satului Comănești și curge spre com. Crainici.

Comănești-Loc-Slobod, trup de moșie, jud. Bacău, pl. Mun-

telui, domeniul Comănești, din com. cu același nume.

Comănița, com. rur., pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. E situată pe dealul și valea Oltului, compusă din 2 cătune: Comanița și Schitul-Deleni.

Are o populație de 155 capi de familie, sau 742 suflete, în care intră și 10 familii de Țigani.

Sunt 143 contribuabili.

Pămîntul său e mai mult deluros. Locuitorii sunt moșneni și se ocupă numai cu agricultura.

În com. sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 dascăli. La 1 Septembrie 1896 s'a înființat o școală de cătun, frecventată acum de 36 băieți. Este întreținută de stat.

Budgetul are la venituri 2207.14 lei.

Locuitorii au: 250 boi și vaci, 40 cai, 540 oi și 130 porci.

În raionul comunei se văd ruinele unei vechi mănăstiri, la locul numit Bolovanul.

Comuna e legată prin șoseaua județeană, la N. cu Căzănești-Cucueți și la S. cu Teslului.

Comănița, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Comănița, deal, în raionul com. Comănița, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 24 hect. 25 arii vie.

Comănița. Vezi Horezul, județul Olt.

Combri (Gîrla-), gîrlă, în județul Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica, și al cătunului său Azacliul, în partea N.-V. a plășei și V. a comunei. Este mai mult o baltă, în

forma unei sticle cu gîtul strîmt. Mărginește în partea sudică Grindul - Oalelor; începe de lîngă Grindul-Combrei; se întinde spre E., și, după 3 1/2 kil. de curgere se varsă în balta Plosca. Izvorul ei este în pădurea Golășei.

Combrei (Girila-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin, căt. Ghecet. Se desface din Dunăre, la 4 kil. mai jos de satul Ghecet; se îndreaptă spre E., avînd o direcție generală de la S.-V. spre N.-E.; străbate prin mijloc Grindul-Combrei, și după ce a brăzdat partea N.-V. a plășei și a comunei, merge de se varsă, după un curs de 3 kil. în gîrla lui Coea, pe partea stîngă, lîngă o tîrlă sau Cîslă, în fața Bălții-Mocanului.

Combrei (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica și pe al cătunului Azacliu. Se desface din Grindul-Oalelor; se întinde spre E., de-alungul Gîrlei-Combra, pe o lungime de 4 kil., o lărgime de 300 m. și o întindere de 400 hect. Este neproductiv, parte acoperit cu semănături.

Combrei (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin, cătunul Ghecet, pe malul drept al Dunărei. Are o formă curioasă. Este străbătut de Gîrla-Combrei. Se întinde pe malul Dunărei pînă în Grindul-Oalelor, pe o lungime de 8 kil., pe o lățime medie de 1 kil., avînd o întindere totală de 6 kil. pat. (600 hect.), aparținînd o parte (acoperită cu o pădure numită a Golășeiilor) com. Pisica. La V. are apa Dunărei ca limită; la E., un stuț puțin întins, apoi balta lui Coea, gîrla lui Coea, și Balta-Mocanului.

Este străbătut de gîrlele Combra și Coea, apoi de două gîrlițe, care alimentează Balta-Mocanului. Pe dînsul, la confluența Gîrlei-Combrei cu Coea, există o tîrlă.

Comidava, *numire* ce a purtat *cetatea* din com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzău. (V. Pietroasa, cetate).

Comindirul, *izlaz*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, ce se găsește pe hotarul moșiilor Maria N. Păianu, și moșia bisericeii Maica-Domnului-Dudu, din Craiova.

Comisoaia, *movilă*, în jud. Buzău, com. Fundeni, pe moșia Fundeni.

Comisul, *munte*, la N. jud. Muscel, între rîul Dîmbovița și frontieră. Aci, culmea principală a Carpaților, în dreptul plaiului Dîmbovița, își schimbă brusc direcțiunea spre S.-E., merge în jos de Pietra-lui-Craiu, la piscul Sf.-Ilie, de unde se îndreaptă spre N.-E., formînd în această parte hotar, jud. Dîmbovița.

Comisului (Dealul-), *deal*, se întinde de la S.-V. de satul Chetrești, pl. Stemnicul, județul Vaslui; numit ast-fel de la un vechi proprietar.

Comișani, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmbovița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgoviște, la 12 kil. depărtare de acest oraș și pe malul drept al Ialomiței.

În raionul comunei, afară de Ialomița, peste care e o moară, este și un eleșteu și vr'o trei pîrîiașe mici. Comișani nu are alte cătune alipite și numără o populație de 1246 loc.

În Comișani este o biserică și o școală. Școala este mixtă, condusă de un învățător, salariat de stat. Ea este frecventată de 31—45 copii de ambe sexe, din 120 copii cu vîrstă de școală. Localul este nou, clădit în 1885, de zid, cu 4 camere și cu primăria la un loc.

Comuna are 3000 lei venit și vr'o 221 contribuabili. În partea de S. a Comișanilor este o pădure mare, numită Iuda, care ține de căt. Racovița și numără 50000 arii aproape. La Comișani au fost lupte între Romîni și Turci (1595—1599).

Comișanului (Grindul-), *grind*, la V. cu com. Seaca, jud. Teleorman. Acest grind a fost fixat în anul 1864 ca semn de hotar al locurilor destinate locuitorilor împrumătăriți după legea rurală din spre domeniul statului Turnul-Suroaia.

Comișanului (Izvorul-), *izvor*, curge pe moșia Seaca, în partea despre bălțile Dunărei, jud. Teleorman.

Comișanului (Măgura-), *măgură*, în com. Seaca, pe grindul cu aceeași numire, jud. Teleorman. E semn de hotar.

Comișeanca, *numire* ce purta mai înainte o parte din moșia Seaca, jud. Teleorman, și care se găsește prin actele de hotărnicie.

Comișeanca, *trup de moșie*, în com. Virtoapele-d.-j., jud. Teleorman. Este lipit cu trupul de moșie numit Nichita.

Comișeasca, *numire* ce se mai dă cătunului Nichita, din com. Virtoapele-d.-j., jud. Teleorman.

Comîndărescului (Movila-),

movilă, jud. Botoșani, pe Dealul-Vieș, pe hotarul moșiilor Răuseni și Comîndărești, la 208 m. de-asupra nivelului mării și 103 m. d'asupra șesului Jijieș.

Legenda spune că în pădurea ce se întinde pe coasta Dealului-Vieș, locuia un haiduc, numit Comîndărescu și că de pe movila numită Comîndărescu, ce e lângă pădure, acel haiduc observa drumurile și trecătorii și de aici se lăsa cu toții spre șleahuri și prădau pe trecătorii boeri și negustorii și nici o dată pe oamenii săraci.

Tot despre acest Comîndărescu, legenda spune că gonindu-l Turcii, pentru a i lua iapa ce se numea Paga, până pe Dealurile-Cracalieș, pe moșia Pogorești, com. Comîndărești, acolo l'au prins și tăiat.

Comîndărești, com. rur., jud. Botoșani. Și-a luat numele de la satul Comîndărești. E situată în partea de S.-E. a plășei Jijia, în hotar cu jud. Iași și se întinde pe dealurile ce se ridică pe de o parte și de alta de râul Jijia, pe mai multe văi strimte și șesul Jijia. Se compune din satele: Comîndărești, Pogorești, Rediul și Răuseni.

Teritoriul său accidentat, e format din dealuri și podișe, care au în general direcțiunea N.-V. spre S.-E. Cele mai însemnate dealuri sunt: Răuseni, Dealul-Vieș, Topală și Pungeni în dreapta Jijieș și Mihăiasa, Vulturul, Dealul-Pogoreștilor și Cracalia în stînga Jijieș, apoi Ciurgăul și Turda, mai mici.

Movile situate pe dealuri înalte, de unde vederea se întinde departe, sunt: Movila-Comîndărescului, pe Dealul-Vieș, a-Cruce-riului și a-lui-Gherman pe dealul Pogorești, Movila-Hîrlăului și Chisculești, pe dealul Răuseni.

Cel mai înalt punct ajunge la 103 metri (Movila-Comîndărescului de pe Dealul-Vieș), unde este o piramidă topografică; are 208 m. d'asupra nivelului mării.

Comuna e udată de râul Jijia, prin mijloc, în direcția N.-V. spre S.-E. Are opt iazuri, conținând pește și stuf.

În această comună, în satul Pogorești, pe țărmul stîng al Jijieș, la distanța de 800 m. de satul Comîndărești, se află instalată o stațiune meteorologică de al 2-lea rang.

Suprafața totală a comunei e de 5838 hectare, din care: 3381 hectare ale proprietarilor mari, 583 hect. ale statului, 896 hect. ale locuitorilor răzași și 978 hect. ale locuitorilor împroprietăriți la 1864 și 1880.

Are o populație de 340 capi de familie, sau 1296 suflete, din care 661 bărbați și 633 femei, locuind în 350 case. Sunt 356 contribuabili.

În partea de V. și S.-V. a comunei, pe dealurile Răuseni, al Vieș și Topala, se află păduri formate din mici rediuri; au o întindere de 80 hect., care se exploatează sistematic. Sunt 3 vii pe dealurile Vieș și Topală în întindere de 12¹/₂ hect.

Vite sunt: 765 boi, 463 vaci, 150 cai, 302 porci, 2500 oi și 6 capre. Sunt 406 stupi cu albine.

Distribuția pămîntului comunei e de: 2054 hect. arătură, fînețe, 1000 hect. pășune și locul satelor, 2500 hect. pădure, 80 hect. drumuri, locuri sterpe, iazuri și 200 hect. ape.

Are două mori de apă pe Jijia și două mori cu aburi.

În comună sunt 4 cîrciumi și 2 dughene; 6 comercianți și 10 meseriași. Sunt 3 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreși și 2 eclesiarhi; o școală de băieți, înființată la 1865, condusă de

un învățător, plătit de stat și frecventată de 60 elevi și 3 eleve.

Comuna e străbătută de calea ferată Dorohoiu-Iași, cu stație la Rediul și de 2 drumuri mari neșoseluite pe ambele părți ale Jijieș, care merg spre Iași și Botoșani.

Budgetul are la veniturile 7087 lei, 15 bani, și la cheltueli 6555 lei, 32 bani.

Comîndărești, sat, în centrul comunei Comîndărești, jud. Botoșani. Și-a luat numele de la proprietarul Const. Comîndărescu care l'a întemeiat acum 80 de ani. E situat pe țărmul drept al Jijieș, parte pe șes, parte pe o colină.

Moșia are o întindere de 798 hectare, din care 583 hect. ale statului și 215 hect. ale locuitorilor împroprietăriți la 1864 și 1880.

Are o populație de 52 capi de familie, sau 204 suflete, din care 109 bărbați și 95 femei, care locuiesc în 40 case. Sunt 50 contribuabili.

Pădurea statului, situată pe Dealul-Vieș și Valea-Vidreș, are 44 hect. și produce un venit de 500 lei anual prin exploatare. În pădure e și o vie.

Vite sunt: 66 boi, 49 vaci, 35 cai, 67 porci și 100 oi.

Are o școală de băieți, a statului, înființată la 1865, condusă de un învățător și frecventată de 60 elevi și 3 eleve.

Comîrla, deal, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., pe teritoriul com. Gropile, situat pe hotarul de spre jud. Putna.

Comoara, cătun, pendinte de com. Tîrnava-d.-j., plasa Cîlniștea, jud. Vlașca. E situat pe valea Cîlniștea. Moșia e pro-

prietatea statului, fostă a Mitropoliei înainte de secularizare. Se arendează cu Dandara, pe prețul de 22400 lei anual.

La 1864 s'a au împroprietărit 102 locuitori, dându-li - se 300 hect., la 1882 s'a dat la 8 în-surăței 54 hect.

Are o biserică zidită la 1866, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

În Comoara este școala comunală ce ține de Tîrnava-d. - j.

Aci este o pădure compusă din Crîngul - Hoților, 200 hectare și din Crîngul - Turcului, 150 hect. și care depinde de ocolul silvic Ghimpați.

Comoara, mahala, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-s., com. r. r. Molovățul.

Comoara, deal, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Buda.

Comoara, deal, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Milești.

Comoara, movilă, în jud. Brăila, la 1 1/2 kil. spre N.-E. de satul Nazîrul; servă de hotar între com. Nazîrul și Cazasul, pe muceha Baldovinești.

Comoara, movilă, în jud. Brăila, situată la hotarul nordic al comunei Surdila-Găiseanca, pe muceha viroagei Buzeielul-Sec, lângă gîrla Dăscălești.

Comoara, colină, în jud. Buzău, com. Bălănești, cătunul Fața-lui-Nanu.

Comoara, movilă, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Aliman. Este situată în partea de N. a plașei și a comunei, pe o prelungire

orientală a dealului Zbreia. Are o înălțime de 115 m. Fost punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Printr'însa trece hotarul despărțitor între comunele Aliman și Mîrleanu. Prin înălțimea sa domină Dunărea, lângă care se află balta Vede-roasa, valea Catița și drumul comunal Mîrleanu-Rasova. Este artificială și acoperită cu verdeață.

Comoara, deal, în jud. Dorohoiu, pl. Coșula, com. Hilișeul, pe teritoriul satului Hilișeul-Curt.

Comoara, deal, în jud. Fălciu, pl. Mijlocul, com. Viltotești, pe teritoriul satului Văleni.

Comoara, pisc de munte, în comuna Dorna, jud. Suceava.

Comoara, deal, în jud. Vâlcea, pl. Oltețul-d.-s., com. Mateești, care împreună cu dealurile Filip și Seaca, formează un șir paralel cu dealurile Carantina, Măgura și Cornățelul, întinzîndu se de la N. la S.

Comoara, petec de pădure de stejar, de 300 hect., în jud. Vlașca, pe proprietatea statului cu același nume; depinde de ocolul silvic Ghimpați.

Comoara, loc izolat, com. Cio-măgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Comoara, pichet de graniță, pe marginea Dunărei, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița.

Comoara-lui-Bucur, localitate, în jud. Putna, pe muntele Răchitașul, unde se crede că un oare-care Bucur ar fi găsit o comoară. Legenda spune că de cînd s'a săpat comoara, a început să fișnească șipotul care se află și azi acolo.

Comoara-Pelcei, pisc, situat în capul dealului Izvoarele, la V. de com. cu același nume, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. E acoperit cu vii.

Comoară (La-), loc izolat, jud. Ilfov, pl. Zragovul, com. Căciulați, în jurul căt. Pășcani.

Comoară (Lacul-de-la-), lac, în jud. Buzău, com. Mînzălești, cat. Bisceni, în apropiere de malul stîng al rîului Slănicul.

Comora, pădure, la N. comunei Pîriul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situată pe deal și văi. Are o suprafață de 46 hect., proprietate a moștenitorilor Hagiade.

Comora, pădure a statului, în jud. Ilfov, în întindere de 375 hect. (Vezi Tîncăbești-Ciofliceni, pădure).

Comorei (Dealul -), deal, în partea de E. a pădurei de pe moșia Tudora, com. Tudora, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Comorei (Dealul -), deal, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova, în partea nordică a plașei și în cea vestică a comunei. Trimete spre E. ramura dealului Stîncă-Mare. Pe la poalele vestice curge Valea-Adîncă, iar din poalele nordice izvorește valea Ogurluiul. Are un vîrf pietros de 130 m., punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satului Parcheș și a șoselei județene Măcin-Tulcea, ce-l tae în două. Este acoperit cu păduri întinse, și pe la poale cu semănături.

Comorei (Drumul-), saț Drumul-Hoților, drum, în județul

- Teleorman, de la Roșiori spre com. Drăgănești.
- Comorei (Măgura-),** *măgură*, în com. Adămești, județul Teleorman.
- Comorei (Movila-),** *movilă*, la E. com. Caravaneți, jud. Teleorman.
- Comorei (Pîriul-),** *afluent al pîriului* Fărcașa, jud. Suceava.
- Comorei (Vâlceaua-),** *vâlcea*, între comunele Beuca și Merișani, jud. Teleorman; formează hotarul natural al acestor două moșii.
- Comorei (Vâlceaua-),** *vâlcea*, ramificațiune din Valea-Teleormanului, în partea despre N.-V. a com. Orbeasca-d.-s., jud. Teleorman.
- Comori (La-),** *deal*, la V. de satul Cherdana, com. Condrechești, plasa Berheciul, jud. Tecuci.
- Comori (La-),** *poiandă*, în jud. Suceava, pe moșia Stolniceni-Costandache.
- Comori (La-),** *Vezi*, Cruce (La-), jud. Vîlcea.
- Comorile,** *deal*, în jud. Neamțu, plasa de Sus-Mijlocul, com. Bozieni, formînd prelungirea spre E. a dealului Cetatea. Coastele sale sunt puțin înclinate. Spre partea despre S. e așezat satul Ruginoasa, precum și locurile sătenilor.
- Comorile,** *pisc*, în jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Opăriți.
- Comorile,** *localitate*, pe valea satului Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, unde se găsește piatră de var.
- Comorile,** *pădure*, jud. Buzău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani.
- Comorile.** *Vezi* Pomîrla, pădure, plasa Prutul-d.-s., județul Dorohoi.
- Comorile.** *Vezi* Tîrnauca, pădure, pl. Herța, jud. Dorohoi.
- Comorilor (Dealul-),** *Vezi* Dealul-Mare, com. Voinești, plasa Stavnicul, jud. Iași.
- Comorilor (Dealul-),** *deal*, acoperit de pădure de fag, în com. Dolhasca, jud. Suceava.
- Comorilor (Pîriul-),** *pîriul*, unul dintre afluenții pîriului Moîșa, în comuna Bogdănești, județul Suceava.
- Comorilor (Virful-),** *virt de deal*, situat în partea de N.-V. a comunei Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova; e acoperit cu pădure.
- Comorișcea,** *deal*, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.
- Comorișcea,** *deal*, în com. rur. Degerați, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Comorișcea,** *deal*, în com. rur. Inoasa, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți, cel mai nalt punct al dealului Albu.
- Comorișcea,** *loc*, în com. rur. Negomirul, plasa Văilor, jud. Mehedinți.
- Comornița,** *deal*, la S. de satul Suhulețul, pl. Fundurile, jud. Vaslui.
- Comorniței (Valea-),** *vale*, formată din prelungirea coastei vestice a Dealului-Comorniței, spre S.-V. de satul Suhulețul, pl. Fundurile, jud. Vaslui; e bogată în pășune.
- Comoșteni,** *com. rur.*, județul Dolj, plasa Balta. E situată în partea de E. a jud., la 36 kil. S. de Craiova și la 21 kil. departe de reședința plășei, Măceșul-d.-s., pe țărnul drept al Jiului, pe o pantă puțin cam înclinată numită dealul Comoșteni, de la care și-a luat numele.
- Se învecinește la E. cu riul Jiul, la V. cu com. Gîngiova și la S. cu com. Zăvalul.
- Limita liniei de N. începe din Domeniul Coroanei de la Drigul-Piscului, merge spre S.-V. până în apa Jiului, iar de aci, în linie dreaptă spre V., trecînd prin delimitările locuitorilor din Comoșteni și Gîngiova și terminîndu-se la Măgura-lui-Scarlat, din Măceșul-d.-s. Limita liniei de S. începe de la colțul delimitărilor de sus a Gigherenilor, trece spre E. în linie dreaptă pe la colțul delimitărei de jos a locuitorilor din comuna Gighera, pe la Măgura Tuița, capul pădurei Zăvalul, despre comuna Zăvalul și de aci prin o linie ondulată pe la Ciulnița-d.-s., terminîndu-se în apa Jiului, la capul Ciulnița-d.-j. Limita liniei de V. începe de la S.-E. Măgurei-lui-Scarlat, merge spre S.-E. până la Grindul-Cailor și de aci iar spre E. în ondulațiunii până la colțul delimitărei de sus a locuitorilor comunei Gighera. Limita liniei de E. despre Domeniul Coroanei Sadova, începe de la capul Ciulniței-d.-j., merge în ondulațiunii prin ocolul Dragul și se termină la Drigul-Piscului.
- Comuna este accidentată de dealul Comoșteni, precum și de

măgurele următoare: Movila-din-Cîmp, ce ocupă o suprafață circulară 14 metri diametru și 4 metri înălțime; Măgura-Ostrii cu diametru de 22 m. și înălțime de 5 m. situată la hotarul moșiei Așezămintelor Brîncovenești, de spre moșia Zăvalul.

În comună se găsesc următoarele fîntîni: a lui Crivia, în partea de V., făcută de un om numit Criva la anul 1813; fîntîna Găvanul la N.-V., făcută tot în anul 1813 de un medelnicer și reparată la anul 1853 de locuitorii comunei.

Com. e udată de Jiū spre E. Are un pod stătător la punctul Movila-Crucea.

Este compusă dintr'un singur sat: Comoșteni.

Are o biserică, zidită la anul 1786 de repausatul Șerban Lăzărovici, de Anica, soția sa, de Luca Cocioiul, Constantin Cocioiul și de preotul Dimitrie. În tinda bisericeii se găsește o inscripție, în care se vede însemnat anul fondării și numele celor de mai sus. La anul 1878 s'a acoperit cu tinichea; la 1789 s'a zugrăvit. Biserica e deservită de un preot și 2 cîntăreți. Are o proprietate de 34 pogoane arabile, date în 1864, și o moștenire de aproape 400 pogoane arabile.

În comună se află o școală mixtă ce funcționează din anul 1838; este întreținută de comună; localul de zid a fost făcut cu cheltuiala comunei (4500 lei). Are o clasă de 42 m. p. și o cameră pentru locuința învățătorului. În 1892—93 a fost frecventată de 68 băeți și 9 fete. În vîrstă de școală sunt 94 băeți și 118 fete. Știu carte 100 bărbați și 20 femei.

Populațiunea comunei este de 1197 suflete (774 bărbați și 423 femei). Ștrăini sunt 2. După

legea din 1864, sunt 179 locuitori împămîntenii, din cari 51 fruntași, 101 mijlocași și 27 toporași. În surăței din 1879 sunt 6. Pe moșia statului Nedeia s'a împămîntenit 4 locuitori în 1894.

Case de zid sunt 125, bordee 145.

Suprafața comunei este de 1472 pogoane, din care 1462 pogoane arabile. Viū sunt pe 20 de pogoane. Fîneață nu au locuitorii, vitele și le pasc pe fînețele arendașului, căruia plătesc.

Moșia se numește Comoșteni, cu trupurile Nedeia și Gighera. Are o întindere de 19 pogoane care dau un venit cam de 480000 lei.

Arendașul plătește așezămintelor Brîncovenești 277090 lei anual.

Pădurea Comoșteni, în întindere de 390 hectare, aparține Așezămintelor Brîncovenești. Este situată de-a lungul comunei Comoșteni și Gîngiova, pe malul drept al Jiului. Este compusă din ceri, arțari, frasină, jugastri; predomină stejarul.

Fînețele, de 24 hect., aparțin Așezămintelor Brîncovenești și sunt arendate.

Viile aparțin locuitorilor împămîntenii la 1864; se găsesc pe delimitările lor și au o întindere de 20 hect.; produc vin de bună calitate.

Locuitorii dau la măcinat porumbul lor la moara de aburi de pe moșia Gîngiova.

Aici sunt fabrici de cărămidă.

Schimbul îl fac locuitorii cu orașul Craiova, cu schelele Bechetul și Copanița; duc cereale și vite și importă lemne de construcție, blane, fier, bumbac, etc. Transportul îl fac cu carele și cu căruțele trase de cai, pe căile vecinale comunale ce pun com. în legătură cu Bechetul. Cu o-

rașul Craiova este pusă în comunicație printr'o șosea comună ce are în comună o lungime de 1 kil. 270 m.

Vite cornute sunt 541, cai 200, măgari 9, porci 306 și capre 146.

Cîrciumi sunt 7.

Venitul com. este de 3620 lei, 56 bani și cheltuielile de 3005 lei, 52 bani.

Comoșteni, sat, jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni. (Vezi com. Comoșteni).

Comoșteni, deal, pl. Balta, comuna Comoșteni, jud. Dolj, pe care este situată comuna și de la care această și-a luat numele.

Comoșteni, moșie particulară, județul Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni, cu trupurile Gîngiova și Gighera, în întindere de 12000 pogoane aproximativ, arendate cu 277000 lei. Aparține Așezămintelor Brîncovenești. Pe această moșie se găsește o stîna ce produce anual până la 3000 kil. brînză.

Comoșteni, pădure particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni, în întindere de 300 hect. Aparține Așezămintelor Brîncovenești. Se întinde de-a lungul com., la E. de com. Comoșteni și Gîngiova, pe țărnul drept a rîului Jiul. Este compusă din arțari, frasină, jugastri; stejarul predomină.

Comșii (Movila-), movilă, com. Nedeia, pl. Filipești, jud. Prahova.

Conac (De-Ia-), fîntînă, pl. Ocolul, com. Mischi, jud. Muscel.

Conaca, fîntînă, plasa Dumbrava-d.-s., com. Risipiți, jud. Dolj.

Conachi, șiră de dealuri, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care înconjoară partea de V. a comunelor Mărăști, Obîrșia și Tîrgul-Glodurile, făcînd o curbă.

Conachi, drum vechi, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care unea Bacăul cu Tecuciul, trecînd prin comunele Botești, Obîrșia și Glodurile.

Conacul, țîrlă, jud. Brăila, compusă din două case, la N.-V. com. Ianca, pe țărmlul drept al rîului Buzăul, ca la șase kil. spre S.-V., de Suțești.

Conacul-Geodi, movilă, județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vîrtopul, de lîngă care începe hotarul de N. al com. către com. Gubancea.

Conacul-lui-Alecu, localitate, cu o mică pădurice între com. Celarul și Caracalul, jud. Romanați.

Conacul-lui-Cioc, movilă, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, de unde începe hotarul de V. al com. către com. Virvorul.

Conacul-lui-Zuță-Jianu, loc, în Valea-Gînsacului, spre V. de comuna Fălcoiul, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Conacul-lui-Zuță-Jianu, localitate, între comunele Celarul și Diosti, jud. Romanați.

Conăcheasca, numire dată de locuitorii unei părți din pădurca Buciumenilor, jud. Tecuci.

Conăcheasca, vale, județul Tecuci. Incepe din Siret, com. Bucești; continuă spre S.-E. unde a fost satul Vultureni și se varsă în Bîrlovița.

Conceasca, pîrîu, jud. Dorohoiu, pe teritoriul satului Conceasca, com. Hudești-Marî, plasa Prutul-d.-s.; trece prin sat și se varsă în Podriga.

Concești, sat, pe moșia cu același nume, com. Hudești-Marî, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu. Are 272 familii, sau 1061 suflete.

Proprietatea moșiei este a d-lui Scarlat Luçinschi. Este o biserică, cu hramul Nașterea-Domnului, deservită de 2 cîntăreți și 1 pălămar; este făcută din nou de birne în 1882, în locul celei vechi ce a ars în acel an.

Sătenii împroprietăriți au 696 hect. 15 arii pămînt; iar proprietarul moșiei are 1460 hect. 74 arii cîmp, și 213 hect. 40 arii pădure tînără cu diferite esențe, între cari predomină stejarul și carpenul. Iazuri sunt trei, de mică întindere. Vie este în mărime de 4 pogoane.

Piraiile ce curg pe moșie sunt: Conceasca, Larga și Podriga.

Drumuri însemnate: acel de la Dorohoiu la Darabani și acel de la Hudești la Săveni.

Hotarele cu: Gîrbeni, Ghitcăuți, Darabani și Hudești.

Loc însemnat este Mormîntul-Crăesei; se află pe această moșie, în cătunul Alba.

Conciul, vale, jud. Prahova. Izvorește de la poalele muntelui Doamnele, curge dela N.-E. către V. și se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, în raionul com. Comarnicul, plaiul Peșul.

Pe această vale este un frumos pod de fier al căiei ferate, după care imediat intri în tunelul ce este pe linia ferată Predeal.

Condeești, com. rur., în jud. Ialomița, pl. Cîmpului. Este situată

pe partea dreaptă a rîului Ialomița, între comunele Eliza-Stoenești și Ulești.

Teritoriul com. are o suprafață de 950 hect., din cari 10 hect. pădure. Cea mai mare întindere a moșiei aparține locuitorilor com., cari sunt moșneni. După legea rurală din 1864, s'aუ împroprietărit numai 5 locuitori, iar 47 nu au nici o proprietate.

Această comună are un singur sat, situat la 4 kil. spre S. de rîul Ialomița, sub coasta aceluși rîu, ce formează marginea luncii rîului, avînd la V. satul Eliza-Stoenești și la E. satul Ulești.

Populațiunea com. este de 647 locuitori, 173 capi de familie și 501 membrii de familie, din cari: 349 bărbați și 325 femei; 672 Romîni, 1 Sîrb și 1 Rus; 183 agricultori; 6 meseriași; 7 comercianți; 1 de profesiune liberă și 2 muncitori. Știu carte 164 persoane, nu știu 510.

Vite: 325 cai, 272 boi, 327 oi, 18 bivoli și 315 porci.

Venitul comunei în 1887—1888 era de 2242 lei și cheltuelile de 2880 lei.

Are o școală mixtă, condusă de un învățator, retribuit de comună și jud. și frecventată de 32 elevi și 2 eleve.

E o biserică deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Condeești, fîntînă, în județul Mehedinți, com. rur. Sladoma, pl. Dumbrava.

Condia, pîrîu, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j. Udă partea de N.-V. a com. Constantinești, și se varsă în Plapcea-Mare, tot în raionul com. Constantinești.

Condochia, deal, în jud. Suceava, com. Pleșești.

Condoești, sat, face parte din com. rur. Ștefănești, plasa Oltul-d.j., jud. Vâlcea. Are o populațiune de 384 suflete (198 bărbați și 186 femei). E la o distanță de 1 kil. de cătunul Școala, unde e școala comunei. Numele său vine dela o vechie familie, care a trăit aci.

Este situat în centrul com. Ștefănești.

Stă în legătură cu cătunele Șerbănești și Ștefănești prin o șosea.

Condoești, deal, în jud. Vâlcea, pl. Oltul-d.j., căt. Condoești, comuna Ștefănești.

Condratu (Lacul-de-la-), baltă, pe teritoriul comunei Păulești, jud. Putna; de aci izvorește pîrîiașul Țiganul.

Condrăchești, com. rur., în județul Tecuci, plasa Berheciul, compusă din 5 cătune: Condrăchești, Drăgești, Florești, Gherdana și Ocheni. Situată pe ambele laturi ale râului Polocinul, la 64 kil. departe de capitala județului.

Are o populație de 342 capi de familie, sau 1877 suflete, din cari 300 contribuabili, locuind în 314 case.

Aici sunt 5 biserici: în Condrăchești, Drăgești, Florești, Gherdana și Ocheni, deservite de 3 preoți și 3 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 100 boi, 496 oi, 198 vaci și 16 cai.

Sunt 634 stupi.

În raionul com. sunt 2 iazuri și 3 mori de vînt.

Intinderea pămîntului arabil e de 1852 hect.

Budgetul com. se urcă la suma de 6197 lei și 47 bani anual.

Școala datează în com. de la 1867. E frecventată de 30

copii, 29 băeți și 1 fată, din numărul de 229 copii, 118 băeți și 111 fete, în vîrstă de școală.

Este străbătută de șoseaua județeană, care se împarte în satele din prejur și pe urmă trece prin Ocheni în tîrgul Găiceana.

Polocinul străbate com. prin centru. E brăzdată de dealurile: Drăgeștilor, al-Comorii, Ruginosul și Mățani.

Se mărginește cu com. Găiceana, la N.; cu com. Huruești, la S.; cu com. Corni, la V. și cu com. Negulești, la E.

Condrăchești, sat, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuci. Situat la N. com., la 1 kil. și 800 m. departe de reședința ei.

Are o populație de 44 capi de familie, sau 252 suflete, locuind în 42 case.

Satul mai înainte se numea Giorzești; în urmă a luat numele de Condrăchești, de la familia Condrache care a fost proprietară aci.

Locuitorii îi zic «Satul-lui-Condrache».

Are o biserică, cu hramul Ioan Botezătorul, care este făcută în 1800, Martie 17, de Ioan Panoșatu, după cum se găsește scris în Penticostariu; tot aci se vede că satul se numea pe la 1800 Giorzești și în urmă Condrăchești. De la familia Condrache se păstrează un pomelnic din 1835.

În mijlocul bisericeii se află mormîntul lui Ștefan Beldiman († 1867) și soția sa Anica († 1839).

Condrea, sat, în partea de N.-E. a com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu, așezat pe malul drept al Prutului, înconjurat de bălți și supus inunda-

țiilor. Și-a luat numele de la un bătrîn răzăș, numit Vicol Condrea, care s'a stabilit pentru prima dată în acest loc pe la anul 1804.

Locuitorii acestui sat în număr de 9 familii, cu 30 suflete, din cari 7 contribuabili, au răzășie căpătată în trupul moșiei Măldăreni, de pe timpul Hatmanului Costache Ghica, după cum ne spun bătrîni. Această moșie se află astăzi pe proprietatea Telemăneștilor.

Condrea, sat, face parte din comuna Umbrărești, pl. Bîrladului, jud. Tecuci. E situat în partea de V. a com., la o depărtare de 2½ kil. de reședința ei.

Populație: 75 capi de familie, sau 198 suflete.

Are o școală, frecventată de 30 copii, 29 băeți și 2 fete.

Biserica, cu hramul Sf. Voievozi, este făcută de locuitorii, din lemn, în locul alteia foarte vechie.

Actuala s'a reînnoit în 1834.

Satul Condrea avea înainte mai mulți locuitori, dar, din cauza inundațiilor Siretului, ei s'au mutat în satul Salcia. Locuitorii sunt vechi răzăș.

Condrea, parte din șesul Prutului, ce se află în raionul satului Condrea, com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Condrea, Dorobănești, sau Fotache, a doua *gură de ocna*, deschisă în com. Slănicul, plasa Vărbilăul, jud. Prahova, după încetarea funcționării celei de la Mihaiu Olteanu. Aceasta vine în josul celei d'întîiu ocne, la o distanță cam de 800 m.

Până acum vr'o 12 ani erau sturii de sare afară. Sarea e foarte albă și mai densă ca cea

de la ocna Mihaiu Olteanu. Apa din gura acestei ocne este foarte sărată și servește la băi pentru oamenii bolnavi de reumatism.

Condreni, sat, în com. Vinători-Neamțului, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E situat pe valea pârului Neamțul, în apropiere de Cetatea-Neamțului. Se mărginește spre V.-S. cu satul Lunca; spre N.-E. cu Cetatea-Neamțului; spre S. cu satul Vinători, de care se desparte prin pârul Neamțul și prin ambii afluenți ai acestuia: Nemțisorul și Ozana.

Terenurile sale sunt deschise în valea râurilor, ridicându-se drept către N. în terase considerabile dela 300—400 m. d'asupra nivelului.

Vatra satului are o întindere de 123 hect., 86 fălci și 60 prăjini. Populațiunea se urcă la suma de 157 suflete, sau 35 capi de familie, din cari 8 vădane, 10 nevolnici. Loc. se îndeletnicesc cu lucrarea pământului și creșterea vitelor.

În acest sat se află: o veleniță, 4 mori de apă și 2 pive pentru făcutul sucmanelor.

Numărul contribuabililor: 35.

Vite sunt: 200 capete, dintre cari: 115 vite mari cornute, 10 cai și 33 rîmători.

Condreoia, șes, în com. Pleșești, jud. Suceava.

Condrești. V. Telejna-d.-s., sat, jud. Vaslui.

Condrii (Izvorul-), izvor, curge din Poiana-Condrii, com. Star-Chiojdul, plasa Teleajenul, jud. Prahova; ia direcția S.-E. și se varsă în gîrla Bîsca-c-1-Cale, tot în raionul comunei Star-Chiojdul.

Condrii (Poiana-), poiană, pe plaiul Chiojdului, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Servește de izlaz pentru vitele loc.

Condroaia, gîrlă. Izvorește din pădurea Dumeștilor, de la locul numit Imprița, jud. Vaslui; trece pe teritoriul com. Todirești, din pl. Fundurile, și la satul Hucul, se varsă în râul Bîrlad.

Condulești, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Broșteni.

Condurache, movilă, jud. Botoșani, pe podișul Novaci, spre E. de satul Bîznoasa, comuna Zlătunoaia, pl. Miletinul-Tîrgul.

Conduratul, com. rur., pl. Criocovul, jud. Prahova. Se numea în vechime Tătărăi-Conduratul.

Este situată pe loc șes, la 40 kil. departe de capitala județului și la 20 kil. de a plășei.

N'are nici un cătun alipit. Are o populațiune de 845 locuitori, 410 bărbați și 435 femei, cu 172 capi de familie; sunt 154 contribuabili; 168 case de locuit.

În comună e o singură biserică, zidită în anul 1848, pe ruinele unei vechi biserici, de Costache Filipescu. S'a reparat, în 1872, de locuitori. Este deservită de un singur preot.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Produsul agricol îl desfac la orașul Ploești și gara orașului Mizil.

Locuitorii s'au împroprietărit, parte la anul 1864, parte la anul 1879. Cei d'întîiu au primit pămînt din moșia fostă a d-lui Ion Otetelișanu, iar cei din urmă pe a Schitului-Țigănești. În total s'a dat 465 hect.

Școală există în comună de la 1871, dar regulat funcționează de la 1889. S'a frecventat în anul 1895 de 60 băieți, din numărul de 190 copii, 96 băieți și 94 fete, cu vîrstă de școală. Cu întreținerea personalului se cheltuiește anual 1080 lei. Știu carte 48 bărbați și 12 femei.

Toată suprafața comunei e de 1495 hect. Pămîntul nu e tot prielnic, fiind și sărături.

Comerțul se face în comună de 3 circiumari.

Veniturile comunei, afară de drumuri, se urcă la 3815 lei și cheltuelile la 2796 lei anual.

În comună sunt șosele vecinale spre: Colceagul, Fîntinelele, Degerați, Fulga, Mizil și Baba-Ana.

E brăzdată de două movile și udată de o singură gîrlă ce vine din com. Vadul-Săpat.

Se mărginește cu moșiile: Baba-Ana, Mizilul, Degerețeanu și Colceagul.

Conegi. V. Orășeni sat, comuna Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Conegi, deal, lingă satul Orășeni, com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Se zice că numele i-ar veni de la cei d'întîi locuitori stabiliți în vale, veniți din Transilvania și cari se numeau Conegi; ei au format satul care pe urmă a luat numele de Orășeni-din-Vale.

Conegi, vale, între dealul Conegi și Dealul-Vieș, pe teritoriul satului Orășeni, com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Conești, cătun, pendinte de comuna Mihăești-d.-s., pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe valea pârului Călmățuiului și dealurile

luî. Are o populațiune de peste 400 locuitori, majoritate moșneni, posedînd 850 hect. arabile. Ei aû: 104 boi, 39 vaci, 45 cai, 180 oi, 20 capre și 95 porci.

Acî se află o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Congaz, com. rur., situată în partea centrală a jud. Tulcea și nordică a plășei Babadag, pe pîrîul Telița.

Numele său este turcesc, și însemnează Satul-Sîngelui, din cauza unei lupte sîngeroase, dată aci între Turci și Ruși, la 1829.

Se mărginește la N. cu com. Cataloi; la E. cu Agi-Ghiol și Sari-Chioi; la S. cu Zebil și Babadag; la V. cu Armutlia și Nalbant.

Relieful solului e accidentat de dealurile: Sarî-Tepe, cu vîrful Sarî-Tepe (79 m.), la N.-V., cu fînețe; Ciatal-Bair (156 m.), Orta-Bair (170 m.), Taș-Bair, la N.-E. cu tufărișuri; Tugarlea-Bair, Dealul-din-Fundul-Găvanului (167 m.), la S. și S.-E., cu semănături; Denis-Tepe (266 m.) la V. Movable sunt numeroase, între cari: Ploschili (121 m.), Cudoî (116 m.), Toximim (115 m.), la S.-E., sunt naturale.

Apele cari o udă sunt: pîrîul Taița și valea Telița la S.-V.; izvorul Telița, la E.; Valea-Izvorului, cu afluentul său valea Hagilar, prin mijloc.

Bălți sunt: Coadă-Bălții, o prelungire a lacului Babadag, și Toprac-Chiopru, la S.

Cătunele cari formează comuna sunt: Congaz, reședința, la E., pe pîrîul Telița; Hagilar, la 5 kil. spre N.-V., pe pîrîul Hagilar; Satul-Noû, la 7 kil., spre S.-V., pe pîrîul Taița.

Întinderea com. e de 10500 hect., din cari 122 hect. vetrele

satelor, 7300 hect. ale locuitorilor, 3178 hect. ale statului.

Populația e amestecată; sunt 357 familii, sau 1800 suflete, din cari 400 bărbați, 352 femei și 1045 copii; dintre aceștia sunt: 391 Romîni, 1376 Bulgari, 2 Ruși, 5 Greci, 14 Germani, 18 Armeni și 3 Evrei.

Sunt 359 plugari avînd: 300 pluguri; 2200 capete de vite; 15 mori de vînt.

Pămîntul e foarte prielnic cultivei.

Veniturile comunei sunt de 7792 lei și cheltuelile de 7600 l.

Sunt 415 contribuabili.

Comerțul e activ; se importă manufacturi și se exportă cereale, vin și vite.

Drumuri sunt: calea națională Tulcea-Constanța, prin mijloc, și drumuri comunale la Babadag, Armutlia, Zebil, Sari-Chioi și Agi-Ghiol.

Biserici sunt trei: una în Congaz, cu hramul Nașterea-Maicii-Domnului; a doua în Hagilar, cu hramul Adormirea și a treia în Satul-Noû, cu hramul Intra-re-a-Biserică, zidite de locuitori; aû 10 hect. pămînt de fi-care; sunt deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți.

Școli sunt două, una la Congaz și a doua în Hagilar, fondate de comună și avînd fiecare 10 hect. pămînt. Instrucțiunea se predă de 3 învățători, la 148 elevi.

Congaz, sat, în jud. Tulcea, pl. Babadag, căt. de reședință al com. Congaz. E așezat în partea nordică a plășei și estică a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Telița. Are o întindere de 122 hect. și o populație de 315 familii, sau 1289 suflete.

Congaz-Bair, deal, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe terito-

riul com. rur. Medjidia. Este o ramură a dealului Tabia-Franțuzească ce se îndreaptă spre V., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V. Brăzdează partea centrală a plășei și cea vestică a comunei. Are o înălțime de 120 m. și este acoperit în cea mai mare parte cu fînețe și pășuni. Ici și colo cîți-va arbori risipiți, arată că, înainte, întinse păduri acoperă acest deal. Pe la partea lui de E. trece drumul ce duce de la Medjidia la Mamut-Cuius.

Constandachi, șes, lângă dealurile Obrijeni, Mohorita și Rața, din com. Sinești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Constandii (Valea-), vale, în jud. Buzău, comuna Gura-Sărății, căt. Nenciulești. Se scurge în Izvorul-Dulce.

Constantin-Mămăligan, vale, în jud. Vlașca, ce începe din moșia Trestenicul-d.-s. și se scurge în valea Trestenicul-d.-j.

Constantinești, com. rur., în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j. Este situată pe gîrla Plapcea-Mare, la 20 kil. de capitala județului și la 10 kil. de a plășei.

Are o populație de 120 capi de familie, sau 596 suflete, din cari 168 contribuabili; locuiesc în 142 case.

În com. e o biserică, fondată pe la 1813 și de atunci reparată, avînd ca ctitori pe Crăciun Ioniță, Filip Olteanul și alții; e deservită de 1 preot, plătit de com. și de locuitori.

Sunt 5 croitori și 2 tîmplari. Ei vînd produsul muncii lor la orașele Slatina și Pitești.

Vite sunt: 42 cai și epe, 300 boi, 12 capre, 1500 oi și 260 rîmători.

Locuitorii sunt moșneni, afară de 20, cari s'au împroprietărit la 1864 pe 45 hect., pe moșia d-lui Ciocaneli.

Școala există în com. de la 1860. Clădirea e bună și e proprietate particulară. Se frecventă de 38 copii, din numărul de 98 în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuiește anual 756 lei. Știu carte 79 bărbați și 2 femei.

Comerțul se face de 3 circiumari.

Veniturile sunt în sumă de 2668.23 lei anual.

În comună se află numai o șosea comunală care-i înlesnește comunicația spre S. cu comuna Mogoșești. În partea de V. este un deal, cu direcția de la N. la S., în lungime de 4 kil., pe care se cultivă cereale și puține vii.

E udată de gîrla Plopcea-Mare, de la N. la S., gîrlă în care se varsă văile: Plopul, Condia și Gorganea.

Se învecinește la N. cu com. Poborul și Albești; la S. cu com. Mogoșești; la E. cu com. Tătărăi și Scornicești; și la V. cu com. Oporelul.

Constantinești, cătun, pendinte de com. Suțești, pl. Ianca, jud. Brăila. E situat la N. com. și la 7 kil. depărtare. Populația sa e de 76 capi de familie, sau 310 suflete. Știu carte 33 persoane, nu știu 277.

Are o școală mixtă, înființată la 1885 și frecventată de 15 elevi.

Constantinești, mahala, în com. rur. Padina-Mare, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Constantinești, deal, în raionul com. Constantinești, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 2 hect. vie.

Constanța, județ, unul din cele două județe ale Dobrogei.

Și-a luat numele de la reședința sa, orașul Constanța, cel mai însemnat port și singurul chiar al României la Marea-Neagră (exceptînd Sulina, care e un port de transit fluvial-maritim; Mangalia mai nici socotindu-se ca port). Înainte de anexarea Dobrogei, se numea Kiustendge; așa îl cunoșteau și străinii; acest nume îi vine tot de la orașul Constanța (vechia Tomis) căreia Turcii îi ziceau Kiustendge, sau Kiustengea care de sigur e o modificare a numelui antic Constanța sau Constantziana, precum se numea în epoca bizantină orașul Tomis.

Topografia. — Jud. Constanța este așezat în partea estică-extremă a regatului Român, între Dunăre și Mare, și în partea meridională a peninsulei Dobrogea. Este situat între 24° 58' și 26° 36' longitudine orientală (0° la Paris), adică de la fortul Arab-Tabia de lângă Silistra până la gura Periteașca (comunicație a lacului Sinoe cu Marea), și între 43° 44' și 44° 58' latitudine boreală sau septentrională, adică de la punctul Ilanlic-Tepe la piciorul sudic al Movilei-Cazacilor, pe malul Dunărei.

Cea mai mare lărgime a județului de la V. la E. este de la Arab-Tabia la capul Tuzla, măsurînd 117 kil. Diagonalele sale cele mai lungi sunt: 1. de la S.-V. la N.-E., adică de la Arab-Tabia, de lângă Dunăre, la gura Periteașca (gura lacului Sinoe în Mare), avînd 150 kil. lungime; 2. de la N.-V., la S.-E., adică de la Movila-Cazacilor lângă Dunăre până la movila Ilanlic-Tepe de lângă Mare, cu o lungime de 140 kil. Alte linii mai însemnate sunt:

a) De la N.-V. spre S.-E.:

1. de la Movila-Cazacilor la gura Periteașca, avînd 75 kil. lungime; 2. de la Cernavoda la Constanța, 56 kil. în linie dreaptă; 3. de la Arab-Tabia la movila Ilanlic, 115 kil.; 4. cea mai mică lățime este de la satul Boazgic la satul Mamaia, cel d'întîi pe Dunăre, al 2-lea pe Marea-Neagră, de 44 kil.

b) De la S.-V. spre N.-E.:

1. de la Arab-Tabia la Movila-Cazacilor, 120 kil.; 2. de la Ilanlic-Tepe la gura Periteașca, 100 kil.; 3. de la Copucci (pe hotarul Bulgariei) la vîrfurile Atmagea (400 m.) (la hotarul județului Tulcea) cu 135 kil.; 4. cea mai mică lungime e de la movila Cara-Iuc (pe hotarul Bulgariei) la vîrfurile Șeremet (pe hotarul județului Tulcea), de 65 kilometri.

c) Linii cari pleacă de la orașul Constanța: 1. la gura Periteașca, 52 kil.; 2. la Sultan-Bair (Atmagea) 85 kil.; 3. la Hîrșova, 80 kil.; 4. la Cetatea-Oii, 88 kil.; 5. la Boazgic, 54 kil.; 6. la Cernavoda, 56 kil., și în linie dreaptă pe calea ferată 62 kil.; 7. la Rasova, 58 kil.; 8. la Ostrov 105 kil.; 9. la Arab-Tabia, 112 kil.; 10. la movila Cara-Iuc, 63 kil. și la vîrfurile Docuzaci (pe hotarul Bulgariei), 65 kil.; 11. la Cuzgun, 68 kil.; 12. la Mangalia, 42 kil.; 13. la Ilanlic-Tepe, 53 kil.; 14. la Medjidia, 32 kil.

d) Dacă considerăm orașul Medjidia ca centrul geografic al județului, după cum e și centrul agricol, avem atunci mai multe linii-raze plecînd: 1. spre Constanța 32 kil.; 2. la capul Midia, 35 kil.; 3. la gura Periteașca, 67 kil.; 4. la Șeremet, 27 kil.; 5. la vîrfurile Atmagea, 77 kil.; la Movila-Cazacilor, 83 kil.; 7. la Cetatea-Oii, 66 kil.; 8. la Hîrșova, 58 kil.; 9. la Boazgic, 23

kil.; 10. la Cernavoda, 24 kil.; 11. la Rasova, 26 kil.; 12. la Ostrov, 75 kil.; 13. la Arab-Tabia, 82 kil.; 14. la movila Caraiuc, 38 kil.; 15. la vârful Docuzaci, 50 kil.; 16. la Copucci, 57 kil.; 17. la Ilanlic-Tepe, 63 kil.; 18. la Cuzgun, 40 kil.; 19. la Mangalia, 55 kil.; 20. la capul Tuzla, 44 kil.

e) Distanțele în linie dreaptă dintre comunele urbane, afară de cele menționate mai sus, sunt următoarele: 1. de la Hirșova la Cuzgun, 66 kil.; (pe drum, 82 kil.); 2. de la Hirșova la Ostrov, 80 kil. (pe drum, 124 kil.); 3. la Cernavoda, 40 kil. (53 kil., pe drum); 4. la Mangalia, 115 kil.; 5. de la Cernavoda la Cuzgun, 30 kil.; 6. la Ostrov, 60 kil. (71 kil. pe drum); 7. la Mangalia, 75 kil.; 8. și la Cuzgun la Ostrov 35 kil.; 9. la Mangalia, 70 kil.; 10. de la Ostrov la Mangalia, 105 kil.

Suprafața totală a județului Constanța este de 6058 kil. p. sau 605881 hect., sau 1210762 pogoane. Din această întindere $\frac{1}{20}$ este ocupată de Dunăre, gârle, bălți și stufuri, $\frac{1}{10}$ este ocupată cu păduri și crânguri, $\frac{1}{35}$ este ocupată de vetrele satelor.

Teren neproductiv, sunt 35509 hect.: vetrele satelor și orașelor, 15782 hect., cu 20376 case și clădiri; bălți, mlăștini, drumuri, etc., 19527 hect.

Teren productiv sunt 570732 hect. ale statului și proprietarilor: 171637 hect.; ale locuitorilor: 399095 hect.

Hotarul amănunțit al județului Constanța este următorul: plecând după malul drept al Dunărei, de la E. de orașul Silistra, la N. de fortul Arab-Tabia, hotarul o ia mai întâi spre E., urmând într-una malul cel înalt, stîncos și rîpos al Dunărei, tre-

cînd pe la N. de orașelul Ostrov sau Silistra-Nouă, până în dreptul satului Bugeacul, de unde se îndreaptă spre N.-E., trecînd pe la N. de lacul Gîrlița și la N. de satul Pîrjoaia, până la ostrovul Pîrlitul, pe urmă spre E. pe la Nordul lacului Oltina; de la poalele movilei Oltina se dirige din nou spre N.-E. pe la N. de lacul și satul Mîrleanul, pînă la Măgura-Drăgaicii, de unde trece spre E. pe la N. de balta Vede-roasa, pînă la satul Rasova, pe urmă spre N.-E. pe la V. de Cochirleni, Cernavoda, Seimeni-Marî și Mici; de la Boazgic apucă spre N.-V. pînă la Topal, de lîngă care o ia din nou spre N.-V. pe la V. de Hirșova, pînă la Cetatea-Oii; făcînd un mare arc de cerc spre E. pînă la cotul Cluciul, se îndreaptă spre N.-E. pe la V. de satele Ciobanul, Gîrlici, Dăeni, Ostrov și se oprește la poalele sudice ale Movilei-Cazacilor; în tot acest parcurs a avut direcția generală de la S.-V. spre N.-E. și a urmat cursul Dunărei, coprinzînd însă și mai multe insule. De la poalele sudice ale Movilei-Cazacilor, hotarul își schimbă direcția, luînd pe aceea de la N.-V. spre S.-E., îndreptîndu-se spre Mare; acest hotar, de la Mare spre Dunăre, este acesta: de la gura Periteașca (comunicația lacului Sinoe cu Marea) se îndreaptă spre S.-V., taie lacul Sinoe și se oprește la poalele ruinelor vechii Istropolis (de pe lîngă teritoriul comunei Cara-Harman), se îndreaptă apoi spre V. de lacul Tuzla, ale cărui maluri le urmează mereu, mai întîi spre S., apoi spre V., și în fine spre N., pe la gura rîului Peletlia, oprindu-se la 2 kil. spre N. de gura acestui pîriu; apoi, spre V., într-o linie dreaptă,

trece prin movila Duimgi, spre N.-V. urcă dealul Cascalai-Bair, iar de la poalele vârfului acestuia, movila Pericli-Ial-Tepe, o ia spre S.-V., paralel cu șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța pînă dă de valea Alciac-Dere; face o întorsătură în dreptul sat. Seremet, trece prin Movila-luî-Toader, de unde se îndreaptă spre S.-V., taie pîriul Casimcea sau Tașăul, ajunge la poalele dealului Cirișlic-Bair, urcă și scoboară dealul Șeremet-Bair, se îndreaptă spre V., taie dealul Cirișlic-Bair, urcă dealul Ghelinge-Bair, de unde o ia spre N.-V., pînă într'un vîrf al dealului Cara-Tepe-Bair, de unde duce, spre N.-V., pînă în pîriul Casimcea, ceva mai sus de sațul Cirișlic, la locul unde primește valea Curu Culac sau Tocsof; de aci o ia spre N.-V., urcînd cursul pîriului Casimcea pînă la afluența acestuia în valea Ceatăl-Orman, se dirige spre N., trece pe la V. de satul Tocsof, pe muchia dealului Tașli-Culac, pe urmă spre V., pînă dă iar de pîriul Casimcea, pe care îl trece la confluența sa cu pîriul Rîmnic, la locul numit Podul-luî-Gogoncea și Moara-Cocoanei, urcă dealul Arman-Tepe, într'o direcție N.-N.-V., trece prin movilele Manca-Tepe-Dermen și Ciuciuc-Chioi; în dreptul satului Ciuciuc-Chioi se îndreaptă iar spre V., iar de la capătul văii Mandalic-Dere, spre N., pe la poalele dealului Dulgherul, trece prin movila Turbencea, printre satele Casimcea (Tulcea) și Curudgea, taie dealul Turbencea, urcă dealul Turbencea-Bair, de unde apoi o ia direct spre E., pînă lîngă satul Ciuș-Chioi, pe urmă spre N. pînă pe dealul Mișelic-Bair, apoi spre N.-E., taie pîriul Hagi-Omer, dealul Batacla-Bașa, dealul Periclic, tăind spre N.

valea Caiculac, valea Baș-Punar sau Slava; merge pe muchea dealului Baș-Punar, până într-o direcție N.-V., străbate dealul Cirișliva și se oprește în pădurosul deal Topolog, nodul central al dealului d'împrejur; de aci hotarul se îndreaptă spre V., pe muchiile dealurilor Sultan-Bair, Ghiolgiç - Bair, apoi spre S.-V., urcă și coboară dealurile Canat-Calfa, și Ghiun-Ghiurmeș, până în dreptul satului Urumbei; spre N.-V. paralel cu cursul pârâului Aigâr-Ahmet, trece prin satele Coium-Punar și Aigâr-Ahmet, taie dealul Sînârtaș-Tepeși, merge pe la poalele sudice ale dealului Ghium-Ghiurmeș, pe care, la capătul Văef-Ulmiilor, îl urcă și îl coboară într-o direcțiune nordică, taie valea Hagil și în sfârșit se îndreaptă spre V. și se oprește pe malul Dunărei la 2 kil. mai jos de satul Ostrovul, la poalele sudice ale Movelii-Cazacilor.

În partea răsăriteană, hotarul județului îl face Marea-Neagră, de la gura Periteașca la movila Ilanlic-Tepe, pe o lungime de 122 kil. și cu o direcție generală de la N.-E. spre S.-V. De la gura Periteașca se îndreaptă mai întâiu spre S.-V. până la capul Midia, aproape în linie dreaptă pe la răsărit de lacul Sinoe, stupul Cituc, satul Cara-Harman, prin gura Boazului (comunicație sudică a lacului Sinoe cu M.-Neagră); de la capul Midia o ia spre V., formînd un fel de baie numită baia Midia, apoi spre S.-V., spre S. și spre S.-E. până la promontoriul Constanța, mergînd pe la E. de lacurile Tașăul și Sirt-Ghiol și satele Mamaia, Palaz și Anadol-Chioi; de la promontoriul Constanța, hotarul, țărnuț Mării, descrie următoarea linie sinuoasă, în a cărei convexitate superi-

oară se află orașul Constanța și a cărei concavitate inferioară este ocupată de golful și portul Constanței; o ia în urmă, aproape în linie dreaptă, spre S.-S.-E., până la capul Tuzla, pe la Est de lacurile și satele Agigea și Techir-Ghiol; de la capul Midia, hotarul se îndreaptă spre S.-V. până la punctul Ilanlic-Tepe. În partea sudică hotarul este format de o linie imaginară despărțind Dobrogea romînă de cea bulgară, cu o lungime de 148 kil., o direcție generală de la S.-E. spre N.-V. Plecînd de la vîrfurile Ilanlic-Tepe (33 m.), de lîngă pichetul No. 31, hotarul o ia spre V., țînînd muchea dealului Acangi, trece pe la S. de satul Ilanlic, de movila Cialî-Mezarlic, pe la N. de movila Acangi-Tepe și satul Acangi (Bulgaria), taie valea Acangi, vîrfurile Caciamac, pichetul No. 5, lîngă ruinele Caciamac (Bulgaria), de unde apucă spre N.-V., tăind văile Papucci și Chadi-Chioi, pe la N. de movila Cara-Tepe (Bulgaria), urcînd și coborînd dealurile Cadi-Chioi și Hoșcadin, pe la S. de satele Cadi-Chioi și Hoșcadin și Valali, până în valea Ciuciuc-Dere-Culac; de aci merge spre V. până la vîrfurile Iurtluc-Tepe, pe muchea dealurilor Valali și Murfatcea-Cairac, pe la Sud de satele Daulu-Chioi și Canli-Cicur; din vîrfurile de mai sus hotarul se îndreaptă spre S.-V. până la vîrfurile Docuzaci tăind Valea-Izvorului, țînînd muchiile dealurilor Bair-Iuiuc și Deri-Chioi, tăind valea Cerkez-Chioi, pe la 1 kil. spre S. de satele Dere-Chioi și Cerchez-Chioi, urcă și urmează muchea Dealului-Morii și a culmei Docuzaci, trecînd prin vîrfurile Movelii-Marî și, pe la 2 kil. spre S.-V. de satul Docuzaci, din vîrfurile Docuzaci, hotarul se dirijează spre N.-V., țînînd tot dea-

lul Docuzaci, tăind valea Armutlia, pe ale 1½ kil. spre V. de ruinele satelor Armutlia și Ați-Sadic, merge pe muchea dealului Hairam Chioi, taie valea cu același nume, pe la 2 kil. spre V. de satul Hairam-Chioi, dealul Calaiği, trecînd prin vîrfurile Calaiği (200 m.), Tiuli (140 m.), movila Sevendic (198 m.), ține muchea dealului Sevendic, tăind văile Cogea-Ceair și Iarîm-Culac, pe la 1½ kil. spre Vest de satul Sevendic și spre Est de satele Hasamcea și Deli-Iusuf-Chuias (Bulgaria) și se urcă în vîrfurile Iarîm-Bașa (196 m.); de aci hotarul o ia spre S.-V., urcînd și coborînd muchea dealului Ghiol-Punar, prin pădurea Sulei-Orman, taie valea Enișenlia și adiacenta ei, valea Hazarlic, pe la 1½ kil. spre S. de satele Hazarlic și Enișenlia, urcă dealul Hazarlic până în vîrfurile Hazarlic, de unde se îndreaptă spre S.-S.-V. tăind valea Techir-Chioi Ciair, urcînd dealul Irasli-Bair, străbătînd lunca Dermen-Sîrtî, valea Caralmus-Ugun-Culac, pe la 2 kil. spre Sud de satul Dobromirul-din-Deal, dealul Caralmus-Orman-Bair, coboară în valea Terescondu-Ceair, până la unirea ei cu valea Techide-resi-Ceair și Ardalic-Ceair, taie aceasta din urmă la 1200 m. spre S. de satul Techide-resi și se urcă în vîrfurile Tuzla-Iuc al dealului Techederesi; din acest vîrf hotarul se dirijează spre N.-V. până în vîrfurile Veli-Chioi țînînd muchea dealului Techideresi-Air, taie valea Regep-Cuius-Ceair, la 800 m. spre Vest de satul cu același nume, urmează muchea dealurilor Cara-Peretic-Artas și Siran-Culac-Bair, prin pădurea Chereslic-Orman, trece apoi prin valea Satis-Chioi-Ceair, și urcă vîrfurile Veli-Chioi; de aci hotarul o ia spre S.-E. de satul

Veli-Chioi, pe muchea dealului Veli-Chioi-Bair, prin pădurile Cara-Ali-Corusu, Iasi-Orman, Saidi-Orman, până în vârful Ciriagi-Iuc al dealului Ciriagi-Iol-Bair, de unde se îndreaptă spre V. pe la 1 kil. spre S. de satele Garvanul-Mare și Garvanul Mic, pe muchiile ramificațiilor culmei Carvac-Bair, prin pădurea Berbotăși-Orman, tăind văile Culac-Punar-Ceair, Dumeccian-Culac-Ceair, prin vârful Garvan, prin valea Cingine-Ceair, pe la poalele sudice ale dealului Regene-Bair, valea Carvac-Cula-Ceair, vârful Cuiuguc, al dealului Bei-Orman-Bair; de aci spre S.-V., urcând și scoborînd dealuri și văi ca: valea Chilege-Ceair, dealul Timbet-Bair, valea Punar-Orman-Ceair, dealul Șaban-Bair, pe la 1 kil. spre S. de satul Ese-Chioi, vârful Opanez al dealului Mahalè-Orman-Bair; din acest vîrf hotarul se dirijează spre N.-N.-V., tăind văile Mahalè-Orman-Ceair, Curu-Canara, dealul Ese-Chioi, dealul Belezlichî - Sîrtî, pîrîul Pampurghiolgiu, și dealul Sarîmesea-Bair, de unde ia spre V.-V.-N. pe muchea dealului de mai sus, prin movila Gabrovița, tăind pîrîul Almalîul la 2 kil. spre S.-V. de satul cu același nume; urcă și coboară dealul Ieral-Ceea-Bair în valea Rege-Deresi - Ceair, la pichetul No. 5; de aci, spre N. trece prin valea Rege-Deresi, pe șoseaua națională bulgară Silistra-Varna printre ruinele forturilor Medjidia-Tabia (Bulgaria) și Arab-Tabia, face un arc de cerc, lăsînd spre V. fortul Ilanlîc-Tabia (Bulgaria) și se oprește pe malul Dunărei, la 800 metri spre E. de orașul Silistra.

Forma sa este aceea a unui trapez regulat, cu baza spre V.; cele două laturi mari paralele

sunt: 1. de la Arab-Tabia la Ostrov 120 kil.; 2. de la Ilanlîc-Tepe la gura Periteașca, 100 kil.; celelalte două sunt: 3. de la Ostrov la gura Periteașca, 75 kil.; 4. de la Arab-Tabia la Ilanlîc-Tepe 115 kil. Lungimea toată a perimetrului este de 410 kil., iar a conturului total de 782 kil.

Județul Constanța se mărginește la N. cu jud. Tulcea, la E. cu Marea - Neagră, la S. cu Bulgaria, despărțindu-se prin contraforturile Balcanilor, și la V. cu județele Ialomița și Brăila, despărțindu-se de cel de întîiu prin Dunărea-Mare, de cel de al doilea prin Dunărea-Nouă și canalul Măcinului său Dunărea-Vechie.

Orografia. — Jud. Constanța este format, orograficește vorbind, de o serie de platouri, de natură stîncoasă, cari se înlănțuiesc unele cu altele, formînd prin unele locuri, mai cu seamă prin partea V. și S.-V., văi (culac, alcea, ceair) și dealuri, coline (bairuri, iuiucuri, etc.) Aceste dealuri sunt ultimele prelungiri ale munților Balcani estici, cari își trimet ramificațiunile nordice, între Dunăre și Mare până aproape de delta bătrînului fluviu; ele formează o dublă terață, din care o parte de șiruri său culmi de dealuri se îndreaptă spre V., împiedicînd prin caracterul lor stîncos ca Dunărea să se verse mai repede în Mare. O altă parte, cea estică, mai puțin largă de cît precedenta, se desfășură către Mare.

Această dublă terață își are limita, său, mai bine zis, muchea său coama, reprezentată prin dealurile Murai-Bair, Cara-Omer-Bair, Sîrtî-Bair, Hazaplar-Bair, Aiatan-Bair, Constanța, Canara, Cara-Murat, Dorobanțul și Inșiratele, avînd forma

unui arc mare de circumferință, cu convexitatea îndreptată spre Mare și împărțind teritoriul județului în două mari terațe: prima, cea vestică, balcano-danubiană, mult mai largă, mai dezvoltată; secunda, numită balcano-marină, îndreptată spre E. Ele se numesc astfel după direcțiunea ce urmează, atît dealurile și ramificațiunile lor, din ce în ce mai mici spre Dunăre său spre Mare, avînd aceeași tulpină comună: ondulațiunile balcanice, cît și după drumul ce urmează văile dintre dealuri, cari se ridică: cele mai lungi și mai însemnate spre Dunăre, cele mai scurte și neînsemnate, spre Mare.

Terața balcano-dunăreană cuprinde tot Vestul, centrul și Nordul județului, cu o întindere de $\frac{6}{7}$ din suprafața sa totală și anume plășile: Silistra-Nouă, Medjidia, Hîrșova, jumătatea vestică a plășei Mangalia și a plășei Constanța.

Putem divide această terață în trei altele mai mici:

a) Terața danubiană propriu zisă său vestică, stînd în contact de-a dreptul cu fluviul și reprezentată prin colinele: Ostrovul, cu vârful Silistra (102 m.); Coșlugea, cu vârful Coșlugea (139 m.); Oltina, cu vârful Oltina (140 m.); Mîrleanul, cu vârful Drăgaica-Măgura (108 m.); Rasova, cu vârful Săpata (158 m.); Cochirleni, cu vârful Moș-Oprea (108 m.); Cernavoda, cu vârful Defcea (131 m.); Seimeni, cu vârful Tibrin (102 m.); Boazgic, cu vârful Seimeni (92 m.); Topal, cu vârful Olacul (125 m.); Ghizdărești, cu vârful Trei-Movile (111 m.); Hîrșova, cu vârful Ciobanul (72 m.); Cișla, cu vârful Cadi-Cișla (116 m.); Balgiul, cu vârful Cinstitul (82 m.); Gîrlici, cu vârful Cioro-

boaia (124 m.); Dăeni, cu vârful Roști (138 m.); și Ostrovul, cu vârful Ostrovul (120 m.).

b) A doua sub-terață, numită centrală, este la E. de precedentă și este formată din următoarele: Almalîul, cu vârful Almalîul (134 m.); Ese-Chioi, cu vârful Ese-Chioi (144 m.); Gîrlița, cu vârful Cuingire (171 m.); Garvanul, cu vârful Veli-Chioi (158 m.); Para-Chioi, cu vârful Cara-Arman (142 m.); Cuzgun, cu vârful Cuzgun (185 m.); Enigea, cu vârful Suatiuc (158 m.); Copadin, cu vârful Idris-Cuius (147 m.); Medjidia, cu vârful Murfat (129 m.); Docuzol-Bair, cu vârful Docuzol (109 m.); Tortoman, cu vârful Taș-Punar (109 m.); Băltăgești, cu vârful Cara-Tepe (107 m.); Inșiratele, cu vârful Inșiratele (209 m.); Dulgherul, cu vârful Carnele (168 m.); Turbencea-Bair, cu vârful Turbencea (252 m.); Calfa, cu vârful Drăgan (302 m.); Ramazan, cu vârful Făgărașul-Noû (228 m.); și Sultan-Bair, cu vârful Doerani (392 m.); cel mai înalt vîrf al jud.

c) A treia sub-terață este reprezentată prin dealurile: Sari-Iol-Bair, cu vârful Dobromir (209 m.); Dobromir, cu vârful Hazarlic (186 m.); Ghiol-Punar, cu vârful Iarim-Bașa (196 m.); Schender, cu vârful Ciali-Verde (176 m.); Hairan-Chioi, cu vârful Arinolia (182 m.); Docuzaci, cu vârful Movila-Mare (200 m.); Cerchez-Chioi-Bair, cu vârful Cerchez-Chioi (187 m.); Ghiuvenli, cu vârful Cazil-Murad (165 m.); Enghez-Bair, cu vârful Iribuler (125 m.); Tîrla-Bair (101 m.); Toprai-Sari-Bair, cu vârful Elîbe-Chioi (108 m.); Omurcea (120 m.); Hagi-Cabul, cu vârful Hagi-Cabul (101 m.); Carol, cu vârful Dana-Chioi (130 metri).

Maî toate dealurile primei sub-terațe, cele cinci șase de la începutul celorlalte două terațe, și ultimele trei ale teraței a 2-a, sunt de natură stîncoasă. Văile formate de ele sunt înalte și prăpăstioase; ele merg ridicîndu-se în partea vestică, de la N. spre S., și în partea nord-estică de la V. spre E., atîngînd în vârful Doerani (aproape 400 m.) punctul culminant al județului întreg. Cele din partea vestică și sud-estică sunt acoperite cu păduri frumoase, pășuni și livezi întinse; pe cînd restul, cele din partea centrală, estică, și cea nordică, excepție făcînd cele de N.-E., sunt lipsite de păduri, iar finețele ocupă întinderi nemăsurate; movilele par ca niște sentinele în zare.

Terața balcano-marină coprinde restul estic, sud-estic și nordic al județului; dealurile cari compun această terață se dirigitoteate de la V. spre E. până la malul Mării care este foarte aproape de linia despărțitoare între cele două terațe, dunăreană și marină, în cît în unele locuri, d. ex. în dreptul Constanței, distanța între Mare și culmea principală este de 7—10 kil. Ea ocupă $\frac{1}{2}$ din întinderea totală a județului, și anume jumătățile estice ale plășilor Constanța și Mangalia. Înălțimea medie e de 75 m., mult mai mică de cît a teraței danubiene. Culmile cari compun această terață sunt, începînd de la S. spre N.: Muraci-Bair (170 m.), Cara-Omer, cu vârful Cheragi și Ghiuvenli (152 m.), Sari-Ghiol (103 m.), Ilanlic, cu vârful Hagilar (101 m.), Capucci cu vârful Copucci (114 m.), Mangalia, cu vârful Capucci (82 m.), Tuzla, cu vârful Tasli-Iuc (94 m.), Techir-Ghiol, cu vârful Techir-Ghiol

(82m.), Aiatan-Bair, cu vârful Caramat-Iuc (74 m.), Constanța, cu vârful Ciatal-Iuc (71 m.), Canara, cu vârful Izlam-Tepe (191 m.), Cara-Murad, cu vârful Cara-Murad (103 m.), Cicracci, cu vârful Cicracci (82 m.), Tașul, cu vârful Cara-Tepe (161 m.), Cara-Harman, cu vârful Gargalic (95 m.), și Dorobanțul, cu vârful Bel-Tepe (190 m.).

Aspectul general al acestor dealuri diferă mult de acele al teraței danubiene; aici o monotonie, o uniformitate obositoare domnește pretutîndeni, afară de cele 4—5 de la început, unde găsim peisagii frumoase, stînci ocrotitoare de peșteri minunate, ca aceea de la Mangalia; altă-dată au fost scaldate mult mai înăuntru de valurile Mării, care retrăgîndu-se, a lăsat ca semn al domniei ei de odinioară, lanuri sărate ca: Tuzla, Mangalia, Sirt-Ghiol, Tașul, Gargalic, Sinoe. Sunt acoperite cu sămănături și finețe întinse; cu movile numeroase ce par ca niște sentinele uitate pe ambele platouri ale Dobrogei.

Movilele sunt, unele naturale, altele artificiale, adică făcute de oameni în amintirea unor fapte petrecute în vechime, altele se aseamănă cu movilele din Rusia; altele au servit ca puncte de observațiune; cele mai multe sunt acoperite cu verdeață și se găsesc în partea sudică, sud-estică și centrală a județului.

Tumulii sunt niște ridicături de pămînt, mai mult sau mai puțin înalte, cu care este presărat înăi tot teritoriul Dobrogei și în special al județului Constanța. Săpate, unele din ele au dat la lumină medalii și bijuterii antice; altele însă au fost cu totul goale. Este de observat, că tumulii cei mici con-

verg către un tumulus mai înalt de cât cele-l'alte, și de pe care se vede în toate părțile, până la o mare depărtare. Această înălțime a servit ea oare ca observator în nemărginirea stepelor, ori a suportat vre-o fortificație? Tumuli, după publicistul Blondeau, puși mai în tot-d'una pe liniile creștelor valurilor și pe drumuri, ar fi, în același timp, indicatori de drumuri, observatori, morminte. Este constat că mulți tumuli ascund morminte, buniore cele din Rusia sudică și Valahia estică unde sunt foarte numeroși; uneori ei sunt puși pe linia de despărțire a apelor. Nu este probabil ca ei să fi servit în acelaș timp și ca morminte și ca observatori.

Hidrografia.—Jud. Constanța este udat de Dunăre și de Mare; are pâraie numeroase și întinse lacuri, atât cu apă dulce cât și cu apă sărată, este, comparat cu județul Tulcea, cu care împreună formează Dobrogea română, mai puțin favorizat de cât acesta; unde în jud. Tulcea pârăiele, gârlele, lacurile, sunt mai numeroase, mai abundente în apă, întreținând mai peste tot județul o umiditate bine făcătoare, cari îl scutesc de secetele, uscăciunile și ariditățile județului Constanța. Totuși, acesta stă mai bine în hidrografie de cât multe județe din țară, cum de pildă: Ialomița, Vlașca, Brăila, Covurlui, etc., cu toate că acestea sunt mai productive de cât el, lucru care depinde însă de constituția geologică a solului. El depinde de două basinuri: al Dunărei și al Mării-Negre.

Basinul Dunărei ocupă exact întinderea teraței balcano-dunărene, și anume partea sud-vestică, centrală și nord-vestică a județului, decî plășile Silistra-

Nouă, Medjidia, Hîrșova și jumătățile vestice ale plășilor Mangalia și Constanța; este mărginit la V. de însuși cursul Dunărei și la E. de linia despărțitoare întru cele două terațe, dunăreană și marină; coprinde decî a $\frac{6}{7}$ din întinderea totală a județului.

În jud. Constanța, Dunărea udă partea vestică, sud-vestică și nord-estică a județului, începînd imediat de la E. Silistrei și până la 3 kil. mai jos de satul Ostrov, pe o lungime de aproape 180 kil. Direcțiunea cursului său este următoarea: De la Silistra până la Bugeacul (8 kil.), are direcția de la V. spre E.; de la Bugeacul până la ostrovul Pirlitul (17 kil.), de la S.-V. spre N.-E.; de la ostrovul Pirlitul la vârful Oltina, iar de la V. spre E.; de aci se dirige în spre N.-E. până la Măgura-Drăgaica (7 kil.), de unde se îndreaptă spre E. până la Rasova (10 kil.); de la Rasova curge spre N.-E., pe lângă Cochirleni și Cernavoda, până la Boazgic (25 kil.); de la Boazgic face un mare arc cu convexitatea spre V. până la Ghizdărești (30 kil.); de la acest sat o ia spre N.-V., iar de la Hîrșova descrie până la punctul Cluciul o linie curbă, mai mare de cât o semicircumferință (50 kil.), iar de la Cluciul până mai jos de Ostrovul la 3 kil., curge în direcția S.S.V.-N.N.E. De la Silistra până la Hîrșova poartă numele de Dunărea-Mare, pentru a fi deosebită de canalul Borcea sau Dunărea-Mică; de la Hîrșova la Ostrovul și mai departe, se numește Dunărea-Vechie sau Canalul-Măcinului, în opoziție cu Dunărea-Nouă sau Canalul-Brăilei. Lărgimea sa variază de la 500 m. la 2200 m.; în unele locuri e mai strîmtă ca 500 m., ca lângă Ostrovul, unde are 250

m.; în altele e mai largă chiar ca 2200 m., cum în dreptul Silistrei (2400), iar în locul unde formează insule, este și mai largă, ajungînd până la 5 kil., cum este la ostrovul Cluciul, de lângă Hîrșova; în general, lărgimea medie variază între 500—800 metri. Adîncimea, de asemenea, este variabilă, însă mai puțin ca lărgimea; în unele locuri are 15 m., în altele 60 m. și mai mult chiar; în general adîncimea medie variază între 12—25 m., fluviul fiind mai adînc către malul cel înalt, din dreapta, de cât către cel din stîngă.

În cursul ei Dunărea formează mai multe insule, din care numai o parte aparțin județului Constanța, restul ținînd de județul Ialomița, și de județul Brăila. În general, aceste insule sunt acoperite: parte cu pietriș și nisip, parte cu păduri de sălcii și richiți, parte cu amîndouă din aceste feluri, parte cu pășuni bune pentru vite. Principalele insule, începînd de lângă Silistra spre Ostrovul, sunt: Hopa, Pastramagi, Ostrovul-Vechiu, Ostrovul-Mare, Ostrovul-Mic, Pacuiul-lui-Soare, Cali-George, Calungiria, Pirlitul, Strîmbul, Pu-iul-Strîmbului, Hozunada, Ostrovul-Lung, Hinogi, Troina, Purcăreți, Seimeni-Marî, Seimeni-Mic, Ostrovul-de-la-Vale, Boazgicul de la N. și de la S., Cal-Chioi, Topalul-Mare și Mic, Cluciul, Gîrlici, Dăeni; întinderea lor totală este cam de 8000 hect.; toate au formă alungită, de la V. spre E., sau de la S. spre N.; toate suferă de furia Dunărei, fiind acoperite în timpul inundațiunilor de mari cantități de apă. Malul Dunărei este, de la Silistra până la Hîrșova, de aci până mai jos de Gîrlici, Ostrovul și Dăeni, înalt.

Gârlele sau verigele formate de Dunăre, în mod natural, sau de oameni în mod artificial, sunt niște brațe ale fluviului, care se întind pe acolo pe unde malul le permite; principalele sunt: veriga Rasova, lângă satul cu același nume (9 kil. lungime); veriga Topalul (7 kil.) lângă Topalul; veriga Dăeni (5 kil.) și veriga Ostrovul (4 kil.) lângă satele cu același nume; mai avem o gîrlă importantă, numită Băroiul, care se desface de lângă Hirșova și merge paralel cu Dunărea până mai jos de Dăeni, unde se deschide în fluviu (45 kil.), formînd mai multe lacuri și închizînd între fluviu și ea o suprafață de 7000 hect., acoperită cu stuf și semănată cu bălți.

Basinul Mării-Negre cuprinde partea estică a județului, exact închiderea teraței balcano-marină, întinzîndu-se deci de la malul Mării spre V. până la linia despărțitoare între cele două terațe, danubiană și marină, pe ste jumătățile estice al plășilor Constanța și Mangalia. E mult mai puțin închis de cît basinul dunărean cuprinzînd $\frac{1}{7}$ din suprafața totală a județului, dar tot așa de bogat, în ceea-ce privește cantitatea de apă sărată și dulce. În importanță comercială însă, basinul Mării este superior celui dunărean.

Marea-Neagră udă județul la E., de la gura Periteașca, canalul de comunicație între lacul Sinoe până la movila Ilanlic-Tepe, pe o lungime de aproape 80 kil. Malul său are o direcțiune generală de la S. spre N.; scobiturile, băi sau golfuri, sunt puține și fără însemnătate; de la gura Periteașca el se dirije spre S.-V. până la capul Midia; de aci, făcînd o largă scobitură, baia Midia se îndreaptă spre S., pă-

nă la capul Constanța; aci iar formează o scobitură, baia Constanța, care servă de port orașului cu același nume; de la Constanța se dirije spre S.-E. până la capul Tuzla, formînd la N. de acesta capul Agigea; de la Tuzla se îndreaptă spre S.-V. prin capul Cumarova, pe lângă Mangalia, până la punctul Ilanlic-Tepe. Malul este pretutindena aproape înalt, excepțînd distanța de la gura Periteașca la Gura-Boazului (7 kil.), unde e la nivelul Mării. Contraturile nord-estice ale ramificațiunilor Deli-Ormanului (Balcanul estic), se opresc brusc pe marginea apelor; malul e stîncos și pietros. Odinioară nivelul Mării era mai ridicat de cît cel actual și acolo unde astăzi se găsesc lacuri întinse, Marea era pretutindenți; solul dobrogean însă, printr'o ridicare lentă, a făcut-o să se retragă cu vre-o cîțiva kilometri.

Nivelul său e mai sus de cît acel al Mării-Mediterane, căci un curent puternic domnește în Bosfor și Dardanele. Apa Mării-Negre este mai puțin sărată de cît a Mediteranei, din pricina numeroaselor și puternicilor fluviu ce se varsă într'însa, Istrul, Nistrul, Dnistrul, Donul, Rugul, (Cazil-Ermac din Asia-Mică), cari îi aduc multă apă dulce, ce desărează întru cît-va apa ei, întocmai ca și Baltica. La început ea a fost un lac, și numai după ruperea Dardanelor și Bosforului de către valurile Mediteranei, ea a devenit Mare; ca lac ocupa partea centrală, unde găsim adîncimi de 2500—3000 m., și cea sudică, pe cînd jumătatea nordică, nord-estică și vestică a devenit Mare în urma irupțiunii Mediteranei. Coloarea sa este verzue închisă și une-orî, prin jo-

cul de lumină, pare neagră închisă, de unde și numele său; mai cu osebire în timpurile noastre, ea pare foarte neagră.

Temperatura ei este foarte variabilă, și aceasta din cauză că e închisă și apoi este expusă suflărei vîntului rece de iarnă. Crivățul rusesc o face să fie rece iarna. Temperatura suprafeței se scoboară la 0° — 2° chiar, așa în cît prinde ghiață din cînd în cînd pe coaste, și se citează ani, în secolul al XV-lea, cînd ghiața a avut o grosime de 3 coți și se întindea la 100 mile (180 kil.) spre interior, așa că Ovidiș, în exilul său de la Tomi, avea tot dreptul să se plîngă de asprimea iernei. Vînturile de N.-E. și S.-E., suflînd cu putere mai în tot timpul, dar mai cu osebire în timpul toamnei și iernei, face ca Marea să fie în tot d'a-una agitată și deci și navigația periculoasă.

Adîncimea mijlocie este de 1800 metri, adîncimea minimă (peste 180 m.) se găsește în regiunea nord-vestică, delimitată printr'o linie, care ar trece de la Varna, în Bulgaria, la Eupatoria, pe coasta de V. a Crimeei; adîncimea cea mai mare (2245 m.) se găsește la centre, între Crimeea și Asia-Mică.

Temperatura suprafeței variază de la 22° , la centru până la $23^{\circ},9'$ și 25° , la E. și la V. La o adîncime de 9 m. până la 53 m., temperatura nu era mai mult de cît $14^{\circ},4'$ la coasta de S., de $12^{\circ},2'$ și $11^{\circ},1'$ la N. și lângă coastele orientale și occidentale. Variațiunile temperaturii în Marea-Neagră sunt foarte caracteristice, la adîncime de peste 55 m. La această adîncime, termometrul nu arată de cît $7^{\circ},2'$, dar cu cît se afundă mai jos el se ridică, și la 1800

m. arată 9°,3°. În alte Mări, situate în latitudini mijlocii, temperatura scade regulat de la suprafață spre fund sau cel mult la o oare-care adâncime ea rămâne invariabilă (12°,8° pentru Marea-Mediterană). O altă particularitate a Mării-Negre este că la o adâncime de 137 m. se găsesc urme de hidrogen sulfuros, a cărui proporțiune crește așa de repede, în cât la 180 m. prezența acestui product se arată în mod foarte sensibil și că la 286 m. și mai jos, face viața animală imposibilă. La această adâncime nu s'aū mai găsit de cât scoici, jumătate fosile ale oare-căror moluști speciale lagunelor Mării-Negre și Mării-Caspice.

În privința lacurilor sau bălților, județul Constanța stă aproape tot așa de bine ca și jud. Tulcea, și e în al 2-lea rang, după acesta, în întreaga țară, relativ vorbind, în numărul, cantitatea lor și venitul adus din pescuitul ce se practică în ele. Relativ la gustul apei, lacurile se împart în două categorii: cele cu apă dulce, aceste toate formate de fluviul Dunărea, și cele cu apă sărată, formate de Marea-Neagră, în timpul când ea acoperea locurile în care se află ele actualmente.

Cele mai principale, începând de la S.-V. spre N.-E., de la Silistra către Hirșova, sunt: Gîrlița, Oltina, Mirleanul, Alimanul, Veroasa, Limpezișul, Șarpul, Cochirleni, Cara-Su, Medjidia, Seimeni - Mică, Domneasca - Mare, Domneasca-Mică, Puturoasa, Slatia, Rotundul, Ciobanul, Dăeni, Girlici, Sinoe, Tuzla, Gargalic, Tașaul, Sirt-Ghiol, Tăbărana, Agigea, Tuzla-Ghiol, Cumarova, Mangalia, etc.

Toate lacurile ocupă o întindere de 12000 hect., și sunt

centre importante de pescuit. Venitul lor aparține statului, pe fiecare an peste 40000 lei.

Sunt mai multe pîraie, între care cele mai principale sunt: Cara-Orman, Beilicul, Boazgicu, Pietrișul, Topîrșcea, Roști, Peletia, Gargalic, Casimcea, Tașaul, Techir-Ghiol, Musurat, Tatlageac, etc.

Clima Dobrogei, în general, și a județului Constanța în special, este salubră.

Județul Constanța, care cuprinde $\frac{2}{3}$ din toată Dobrogea, $\frac{1}{30}$ din toată țara, cu o întindere de 6058 kil. p., se împarte în 5 plăși: Medjidia, Hirșova, Constanța, Silistra-Nouă și Mangalia, care toate împreună cuprind 7 comune urbane, 73 com. rur., formate din 301 sate.

Populațiunea.—Populațiunea din întregul județ, pe anul 1896-97, este de 32000 familii, sau 112227 suflete, din care 59322 bărbați și 52905 femei.

Această populațiune, afară de aceea a orașului Constanța, după stare civilă, religiune, naționalitate, protecțiune, profesiune și instrucțiune, este următoarea după recensămîntul din 1894:

După starea civilă: necăsătorii: 31479 bărbați, 26838 femei; căsătorii: 20165 bărbați, 19888 femei; divorțați: 62 bărbați, 95 femei; văduvi: 1189 bărbați, 2092 femei.

După relig.: ortodoxi 68122, catolici 1588, protestanți 2116, lipoveni 1155, mahomet. 28210, izraeliți 143, armeni 372, de alte religiuni 102.

După naționalitate: Romîni 56617, Greci 1176, Bulgari 10079, Armeni 372, Turci 7230, Tătari 20980, Sîrbi 45, Italieni 201, Francezi 18, Germani 3030, Austriaci 287, Unguri 168, Ruși 185, Lipoveni 1155, Muntene-

greni 15, Izraeliți 143, de alte diferite naționalități 107.

După protecț.: romîna 97630, rusă 1153, bulgară 251, sîrbă 3, muntenegreană 5, franceză 17, germană 41, austriacă 308, ungară 269, turcă 576, italiană 187, greacă 341, fără protecțiune 1027.

După profesiune: proprietari marî, de la 100 hect. în sus, 190, agricultori, lucrători manuali de pămînt, 22731, circiumari 399, băcani 161, lipscani 114, brutari 63, măcelari 34, zarzavagi 56, servitori 791, fierari 185, bărbieri 36, doctori în medicină 7, avocați 4, morari 104, ingineri și arhitecți 2, funcționari 455, farmaciști 11, antreprenori de lucrări publice 3, cu diferite alte profesiuni 3122.

Știu carte 10092 bărbați și 3114 femei; nu știu 42803 bărbați și 45799 femei.

Mișcarea populațiunii de la 1 Septembrie 1895 până la 1 Septembrie 1896, după actele de stare civilă ale comunelor urbane și rurale, din acest județ, este următoarea:

Născuți 5143, din care 2642 de sex bărbătesc și 2501 de sex feminin; morți 3748, din care 1993 de sex bărbătesc și 1775 de sex feminin; căsătorii 670; divorțuri 1; născuți morți 23, din care 12 de sex masculin și 11 de sex feminin. Este deci un excedent de 1395 născuți asupra morților.

Negreșit că cifra de 101808 suflete ce se dă județului Constanța, e cu mult sub adevăr, cu toate emigrările Turcilor și Tătarilor în Bulgaria sau Turcia; ea a crescut neconținut și astăzi ea trece peste 110000 și cu a orașului Constanța, peste 120000 suflete.

Etnografia actuală.—Romîni sunt veniți de timpuriu în Do-

brogea; încă din secolul al XIV-lea, pe la sfârșitul lui, când Mircea, coprinzând ambele maluri ale Dunărei până la Marea-Neagră, a coprins și Dobrogea, au început a emigra, în aceste întinse ținuturi numeroase familii. Emigrațiunea s'a făcut și în secolii următori, căci numai așa ne explicăm cum emigrațiunile de de la începutul și mijlocul veacului nostru, au prins rădăcină așa de iute și așa de bine în astă țară. Avem de aceea, numiri române de sate în cari azi locuiesc alte genți: Calica, Pîrlita, Sarica, Porțița, Sf. Gheorghe, Iglița, Piatra-Fetei, Cocoșul, Drăgaica, Tocilele, Valea-Plopilor și Oblicița (mai târziu Isaccea) din județul Tulcea. În secolii trecuți, nenorocirile ce bîntuiau principalele Moldovei și Valahiei, dărilor cele grele ce apăsau asupra populațiunei sărace, persecuția de la începutul secolului nostru, a favorizat această emigrare. Ei locuiesc mai cu preferință Nordul județului Tulcea, în plășile Măcin, Tulcea, Isaccea, puțin și în Babadag, în principalele porturi ale litoralului Mării-Negre; iar în județul Constanța, în partea lui de V. prin Nordul plășei Silistra-Nouă și Vestul plășilor Medjidia și Hirșova și anume prin satele Bugeacul, Ostrovul, Gîrlița, Pîrjoaia, Satul-Now, Oltina, Beilicul, Mîrleanul, Rasova, Cochirleni, Seimeni, Topal, Ghisdărești, Hirșova, Ciobanul, Gîrlici, Dăeni și Ostrovul, toate așezate pe malul drept al Dunărei. În interiorul județului, și anume prin centrul plășei Medjidia-Hirșova, ei locuiesc alături cu Bulgarii și Tătarii, prin diferite sate ce poartă numiri turcești, ocupîndu-se cu creșterea vitelor și întru cît-va cu agricultura. Ei sunt urmașii ciobanilor, numiți Mocani, ve-

niți din Transilvania încă de pe la jumătatea secolului trecut, în urma tratatelor încheiate între Turcia și Austria; ei au fost până în zilele trecute reîmpropătați cu elemente românești venite nu numai din Ardeal, dar și din Țara-Romînească, făcînd pe cele-lalte elemente, și în special pe cel bulgăresc, a ceda tărîmul și a se retrage în fața invaziunei elementului latin. Numărul lor crește din ce în ce, grație guvernului, care protejează pe coloniștii stabiliți de bună-voce.

Romîni, zice Allard, locuiesc aproape numai pe malurile fluviului; satele lor se aseamănă toate prin aspectul lor mizerabil; ele nu se deosebesc de alt-fel de satele bulgărești sau tătărești din interior. Așezate în general în condițiunii igienice foarte rele, locuințele se găsesc mai tot-d'a-una în fundul văilor și pe maluri mlăștinoase, cît mai aproape de apa unde se adapă turmele. Toate casele se aseamănă; diferitele populațiuni au adoptat pentru satele lor același sistem de construcție. Piatră nu se întrebuițează de cît prin locurile unde se găsesc ruine grece, romane și genoveze. Pe malurile Mării mai cu seamă și pe malurile Dunărei, casele sunt niște cutii în paiante, ale căror găuri sunt astupate cu pămînt frămîntat cu baligă de vite. Acoperișurile, susținute de căpriori, înaintează mult înainte și de asupra ușei pentru a forma o galerie exterioară; ele sunt acoperite de ordinar cu trestie, pămînt și foarte rar cu olane. Interiorul caselor, numai cu un singur cat, se compune de obicei din 3 părți: întîia sa intrarea, este bucătăria; în mijloc se găsește un mare cămin, de-asupra căruia acoperișul se

deschide mult pentru a lăsa eșirea fumului, dar în același timp intrarea ploaiei, a vîntului și a zăpezii în timpul iernei. Fundul vetrei comunică cu un coș, care ese afară din perete în camera vecină și o încălzește. Această sobă, cu două scopuri, ca și întreaga casă, e un fel de coș mare; străinul, la prima vedere, ar crede că stratul de var ascunde o construcție solidă, însă se înșală, și înțelege apoi cu greu fantasticul echilibru al întregii case. Sticla este aproape necunoscută prin sate; o foaie de hîrtie unsă și lipită de cercevele este de ajuns. Mobilierul din năuntru seamănă cu cel din casele turcești. În casele românești, icoane rusești colorate împodobesc zidurile. Trusoul fetelor de măritat este atîrnat prin cuie; strălucitoarele colorii ale stofelor dau camerei aspectul cel mai pitoresc.

Bordeele se întîlnesc numai în satele românești pe marginea Dunărei; în ele locuitorii caută un adăpost în contra căldurei verii și a frigului iernei. Este un fel de vestibul înclinat de la intrare în fundul acestor gropi, în care rare-ori o ferăstrue lipită cu hîrtie lasă să pătrundă lumina zilei. Către sfârșitul toamnei satele încep să ia un aspect foarte animat; se fac pregătirile pentru iarnă; se repară locuințele, se construiesc altele nouă, sau mai bine zis, se pun porți de lemn și se sapă staule subterane. Locuitorii rămîn ast-fel închiși toată iarna; primăvara ei mai pot încă dormi sub acoperișurile lor; vara însă se culcă afară, pentru a scăpa de numeroasele insecte acățătoare și înaripate, cari acoperă zidurile caselor, în cît le ascunde și culoarea albă. Această împrejurare explică ușurința cu care

bieții locuitorii cedează călătorilor acoperișurile lor. În întâia zi intri fără grijă, dar a doua zi faci ca și dînșii și-ți petreci noaptea afară. Casele sunt grupate în sate fără nici o regularitate. Se vede că ideea de un drum sau străzi, fie oricât de întortochiată, nu le-a trecut prin minte.

O altă colonizare a Dobrogei cu Români a mai fost făcută încă pe la mijlocul secolului trecut, după încheierea tratatelor dintre Turcia și Austria. Mocanii, păstorii sau ciobanii ardeleni, în timpul iernei, veneau cu numeroasele lor turme, de iarnă pe câmpiile cele întinse ale Dobrogei, unde, conform tratatelor, aveau aci un trai liniștit, nesupărați de nimeni, ba chiar protejați de Turci, cari dobîndeau de la ei, în schimbul voei ce li se dăduse de a veni aci, o mulțime de micș vite cornute, cari le serveau la alimentațiune și cari se exportaau de către Gelepi chiar și la Constantinopole. Incetul cu încetul Mocanii se stabilizează aci, își aduseră femeile lor și fundară mai multe sate în Dobrogea.

Românii însă nu erau tocmai bine văzuți de către Turci, sub stăpînirea acestora; dacă se întâlnea cine-va cu ei, prin stepele peninsulei, ei se dedau drept Bulgari și se prefăceau că nu știu romînește, dar era ușor a-i descoperi, căci tipul român a păstrat pecetia neștersă a originii sale romanice.

Locuitorii întinselor câmpii mlăștinoase de pe malul stîng al Dunărei, au o natură liniștită, blîndă și indolentă, de o moliciune și de o slăbiciune fizică foarte mari. În general, ei poartă pe fizionomiile lor urma clorozei și a anemieii. Instrumentele lor sunt, în raport cu

această slăbiciune, și par mai mult a jucării, comparate cu instrumentele analoage ale celorlalte popoare. În timpul frumos al anului, Românii se ocupă mai cu seamă cu agricultura. Ei au multe vite, pe cari le lasă în voe prin satele lor. În toate Duminicile, după prînz și sărbătorile, fetele și flăcăii fac cerc în jurul a 2 sau 3 lăutari Țigani și execută jocurile lor naționale: horă, sîrbă, chindie, etc. Țăranii români au păstrat, în parte, puritatea tipului italian; femeile lor au o figură blîndă și plăcută, talia lor este sveltă și bine făcută, pielea lor este albă. Expresiunea lor este mai puțin melancolică de cît a bărbaților. Îndată ce frigul începe să se simtă, zice Allard, Valahii intră în bordeiețele lor, în cari stau până în primăvară, nevoind să iasă la lucru, dar mergînd des la cîrciumă, unde se îmbată cu rachiu și joacă cărți. Aceste obiceiuri, din nefericire, n'au dispărut nici până astăzi cu totul, totuși o ameliorare se vede în starea țaranului nostru, atît aici cît și în Dobrogea. Femeile, tot-d'a-una mai muncitoare ca bărbații, se ocupă cu tot felul de lucrări prin casă, mai cu seamă cu țesutul de stofe, de pînză sau lînă, din cari își fac vestiminte.

Românii poartă șalvari largi de pînză albă sau vopsită în negru, sau de lînă, făcuți în casă; peste ei au un mintean scurt; iarna poartă cojoace și abale; în cap au căciulii în tot timpul. Obiceiurile lor, din cauza multei și îndelungatei conviețuirii la un loc cu Bulgarii, s'au împrumutat de la unii la alții, așa că se aseamănă foarte mult. O deosebire vedem la însurătoare: pe cînd Bulgarii, după ce-și

însoară flăcăii sau își mărită fetele, țin mult timp pe însurăței pe lîngă ei, muncind împreună, și folosindu-se în comun, Românii după ce și-au căpătuit copiii, îi trimet să trăiască împreună, simțind astfel încă de la început greutățile și necazurile vieții de familie.

Bulgarii, de origină slavică, veniți în secolul al VII-lea și al VIII-lea au coprins malul drept al Dunărei pînă la Marea-Neagră; ei au format pînă în timpul nostru marea majoritate a populațiunii peninsulei. Ei se ocupă cu agricultura, care este unul din principalele izvoare de îmbogățire al lor; cultivatorii și horticultorii prin excelență, agricultura lor este sistematică și poate fi comparată cu cea a Germanilor, cari sunt singurii lor emuli; se ocupă mult, și cu pricepere, de creșterea vitelor.

Bulgarii au fruntea înaltă, ochii vii, în general negri sau castanii, nasul încovoiat fără a fi aquilin, ochii tăiați oblic și puțin deschiși, barba de aceeași culoare ca și părul, puternică și buclată; talia puțin înaltă; sunt svelți, însă nu și viguroși, cu mersul agale și trăgănat.

Afară de Români și Bulgari, am văzut că sunt în județ: Turci, Tătari, Germani, Greci, Ruși, Izraeliți, etc. Sunt mai multe secte religioase, între cari numărăm: Staroveștii, Nemoliacii (cari nu se roagă), Bespopoviții (fără preoți), Molocanii (cari nu mănîncă carne), Subotnicii (cari țin sărbătoare Sîmbăta), Scopii, etc.

Un număr mare de Țigani se ocupă cu fierăria și cu lăutăria.

Județul Constanța are 7 comune urbane și 73 comune rurale, cu 103 cătune. Cele 5

plăși în care este împărțit aș următoarea populațiune: Constanța, 25477 suflete; Mangalia, 18765; Medjidia, 21476; Hîrșova, 23561 și Silistra-Nouă, 23562; în total 112227 loc.

Dobrogea, sub guvernul otoman, forma un singur județ sub denumirea de Sanjacul, Sivalicul sau Mutesarificul Tulcei și făcea parte din provincia (vilaietul) Dunărei, care cuprindea toată Bulgaria și Dobrogea. Ea era administrată de un Mutesarif, cu reședința în orașul Tulcea și avea o întindere de la gurile Dunărei până la Cernavoda inclusiv și în lărgime pe malul Mării, de la Vîlcovul până dincolo de Constanța. Era împărțită în șapte Cazale sau Caimacamlicuri (pășii): Tulcea, Sulina, Custendje, Măcin, Hîrșova, Babadag și Medjidia; și în 4 Mudirlicuri (poliții): Chilia, Isaccea, Mahmudia și Cernavoda. Orice aglomerație de case forma o comună, care se administra de ciorbagii (jurați), aleși de consătenii lor sub președinția unui muhtar (primar) numit de guvern. Mudiriile celor patru ținutele administrau comuna împreună cu un consiliu ales de locuitori; iar justiția se dădea de un Naib (judecător de pace) numit de guvern, azistat de un consiliu, ales de locuitorii comunei.

Plășile erau cîrmuite de Caimacamii, numiți de guvern, cu concursul unui consiliu ales de delegații comunelor, sub titlul de Medjilissi-Idareî-Căza; Justiția era prezidată de un Cadiu numit de guvern, avînd de consilierii trei notabili aleși tot de acei delegați, sub denumirea de Medjilissi-Daari și judecâu în prima instanță. Un consiliu județean Medjilissi-Idareî-Siva,

ales de delegații plășilor, administra, împreună cu Mutesariful, județul; un consiliu judeciar, Temizi-Hucuc, asemenea ales de acei delegați, administra justiția, sub președinția unui Hachim (judecător) numit de guvern, atît în materiile de apel (Instinab), contra deciziunilor date de tribunalele de ocoale cît și ca tribunal de prima instanță al județului.

Mutesariful, Caimacamul, Mudirul și Muhtarul, precum și Naibul, Cadiul și Hachimul erau de drept președinții consiliilor care se aflau sub resortul lor. Capii tuturor religiunilor erau de drept membrii în toate consiliile, fie administrative, fie judeciare. În materiile pur religioase ei judecâu pe toți credincioșii lor, fără amestecul guvernului civil, care era numai dator a-i acorda tot concursul cerut, fără nici un control din partea lui.

Afacerile judiciare erau lăsate sub jurisdicțiunea unui tribunal de comerț, cu reședința în Tulcea.

Serviciul sanitar al acestui județ este condus de un medic primar de județ, doi medici de spitale, 3 medici de orașe, 12 agenți sanitari de circumscripție rurale, 4 agenți sanitari de circumscripție urbane, 6 vaccinatori de plasă. 18 moașe de circumscripție rurale. E un spital județean la Cernavoda, un spital rural la Para-Chioi. Boalele predominante sunt paludizmul și reumatizmul.

Instrucțiunea publică. — În cursul anului școlar 1895/96, aș funcționat 71 școli rurale mixte în acest district, și anume: 10 în plasa Constanța, 21 în plasa Hîrșova, 6 în plasa Mangalia, 13 în plasa Medjidia și 21 în plasa Silistra-Nouă; iar în comunele urbane 12, din care

2 de băeți și 2 de fete în orașul Constanța și cîte una de băeți și alta de fete în comunele urbane Cernavoda, Hîrșova, Medjidia și Ostrov. Școalele din Mangalia și Cuzgun sunt rurale. Personalul didactic a fost compus din 62 învățători, 23 învățătoare, 13 institutori și 18 institutoare, toți retribuiți de stat. Școale particulare aș funcționat șase în Constanța, și anume: una a comunității bulgare, una a comunității grece, școala confesională armeană, 2 școale confesionale izraelite și grădina de copii «Lelia Petraru»; una în Cara-Murad, a comunității germane și școalele particulare romîne de curs primar, din comuna Cara-Baci și din cătunele: Ghelingeș, Saragea și Terchi-Chioi, întreținute de locuitori.

După datele recensămîntului din 1895, s'aș constatat copii în vîrstă de școală: 764 băeți și 399 fete în comunele rurale din pl. Constanța, 1683 băeți și 1461 fete în comunele rurale din pl. Hîrșova, 317 băeți și 145 fete în comunele rurale și comuna urbană Mangalia din pl. Mangalia, 709 băeți și 576 fete în comunele rurale din pl. Medjidia, 1055 băeți și 842 fete în comunele din pl. Silistra-Nouă, în fine 400 băeți și 402 fete în comunele rurale și în com. urb. Cuzgun, din desființata plasă Traian, saș în total 4928 băeți și 3825 fete, în total 8753 copii. În comunele urbane Constanța, Cernavoda, Hîrșova, Medjidia și Ostrov, prin același recensămînt, s'aș constatat 808 băeți și 567 fete cu etatea obligatorie de a frecuenta școala.

Cele 71 școale primare rurale aș fost frecventate în cursul anului școlar 1895—1896 de 3205 băeți și 1352 fete. La

școlile urbane au fost înscrise în același an 890 băieți și 627 fete. Școlile particulare au fost frecventate în cursul aceluiași an școlar: cele ale comunităților străine din Constanța și din comuna Cara-Murad de 198 băieți și 37 fete; școalele confessionale de 75 copii; institutul «Lelia Petraru» de 38 și școlile particulare române de 129 copii.

Dela 1 Octombrie 1896 s'a înființat în Constanța un gimnaziu clasic cu 2 clase, desființându-se școala normală. La gimnaziu sunt înscrise 50 elevi pentru clasa I și 8 pentru clasa II.

Cultul.—În județ sunt 55 biserici, din care 49 rurale și 6 urbane; dintre acestea 4 sunt închise, fiind în stare de ruină. Personalul bisericesc se compune din 71 preoți, din cari 55 parohi, 13 supra-numerari și 3 aparținând comunității elene din Constanța și Mangalia. Sunt 3 parohi urbane cu 3 supra-numerari și 49 parohi rurale cu 10 supra-numerari și 3 preoți ai comunității elene. Mai sunt și următoarele case de rugăciune: 174 geamii mahomedane, cu 53 hapti, 176 hogi și 66 muezini; 8 case de rugăciune, aparținând: 3, comunității protestante; 2, comunității catolice; 1, comunității bulgare; 2, comunității lipovene. Toate aceste 8 case au ca personal 4 preoți și 7 dascăli și sunt întreținute de comunitățile respective.

Producțiuni.—Jud. Constanța stă bine în ceea ce privește unele bogății, într'alte nu. Așa, e bogat în producțiuni vegetale; cele animale nu-i lipsesc; e sărac însă în ce privește producțiunile minerale.

Județul are o întindere însemnată; pământul mai pretutindeni e bogat în humus, dar

adese-oră, din lipsa de umiditate, pe platourile înalte din interior, unde elementul lichid lipsește, recoltele sunt sărace. Aceste terenuri s'au lăsat pentru pășuni. Poate că acestor terenuri li s'ar reda fertilitatea prin săparea de puțuri arteziene și prin împădurirea parțială a lor. Ploile ar fi atunci mai frecvente și recoltele ar fi adăpostite de vântul de la N., care le usucă înainte să fie bune de cules.

Cerealele cultivate în Constanța sunt: grâul, orzul, secara, porumbul, meiul; dintre legume: fasole, mazăre, cartofi, rapiță; plante textile: cânepă, in și în fine tutun; dar mai cu seamă sunt cultivate: grâul, orzul și secara care constituie împreună cu plantele oleaginoase obiectele mai principale de export; porumbul este baza alimentațiunii agricole; este cultivat cu succes și cultura lui, întinzându-se din ce în ce, a ajuns a figura chiar printre articolele de exportățiune. Dintre arbori se plantează: vișinul, zarzărul, caisul, mărul, părul, prunul, persicul și dudul, cari se găsesc răspândiți prin tot județul; gutuiul, alunul și cornul se găsesc chiar în stare sălbatică prin păduri. Vița se cultivă cu succes pe lângă Ostrov, Almalul, Ese-Chioi, Lipnița, Coșlugea, etc. și partea de V. a plășei Silistra-Nouă. Calitatea vinurilor e relativ bună, însă ar deveni excelentă, dacă s'ar îmbunătăți procedurile de vinificare. Livezile, după cum am spus, ocupă mare întindere, căci acolo unde nu priește cerealelor, priește ierbei, a cărei abundență în acest județ este proverbială; ele sunt și naturale și artificiale (pe cari oamenii seamănă lucernă și tri-

foiu) și nenumărate turme pasc pe aceste întinse și bogate cîmpii.

Pădurile sunt și ele una din bogățiile județului, cu toate că nu sunt exploatare sau tăiate nesistematic. Odinioară aceste păduri erau mult mai întinse de cât azi; dar neîngrijirea imperiului otoman, spiritul devastator, însoțit de aviditatea cîștigului al populațiunii rurale, au ruinat în mare parte aceste frumoase și întinse păduri, care altă-dată ocupa jumătate din întinderea județului, întinzându-se din Dunăre în Mare. Astăzi abia au mai rămas ca la 28393 hectare.

Livezi și pășuni bogate, păduri întinse și stufoase, bălți, lacuri abundente; Dunăre și Mare, iată cauzele ce fac ca animale de tot soiul să se găsească pe mult încercatul pământ al Dobrogei. Totuși, înainte de război, numărul lor era mult mai mare ca cel actual. Calul, boul, vaca, oaia, capra, rîmătorul și asinul sunt cele mai îngrijite dintre animalele domestice și cu a căror creștere se îndeletnicește o mare parte a populațiunii rurale a acestui județ. Ogarii dobrogeni erau cei mai renumiți din Orient; păsări domestice sunt abundente; dintre animalele sălbatice, cerbul, căprioara, vulpea, lupul și mistrețul sunt foarte multe în pădurile cele întinse; mistrețul se găsește în bălțile Deltei. Peștele, care constituie un însemnat articol de export, este abundent și de cele mai mari specii în Mare, Dunăre, bălți, lacuri și gîrle. În ceea ce privește producția animală a Dobrogei, iată ce mai zice Allard: «În pădurile Dobrogei se găsesc vre-o cîte-va căprioare, cari au dispărut azi, dar animalele sălbatice cele mai comune sunt:

mistrețul, lupul, epurile, pisica sălbatică, vulpea, etc., un mic soarece de câmp, Sulic, care se găsește și prin stepele Rusiei. Mulțimea de lupi este enormă (azi s'a mai împușinat); ei se ascund prin stușurile stepelor și se întâlnesc adeseori. Ei vin de obicei prin sate, spre a vîna animale domestice, care de alt-fel (pe atunci) nu se mâncau de cît cînd erau începute de lupi. Lupilor le plac fițele vacilor și de multe ori nu mîncă de cît această parte a animalului. Vulpile se găsesc de asemenea foarte multe și aș pradă bogată în vînatul acestor stepe, care este foarte abundent: mai cu seamă epurii. Păsările sălbatice iarăși se găsesc multe, ast-fel: prepelițele, cari fiind puțin sălbatice se vînează ușor, dropiile mari și mici, pitpalacul, turturele de Turcia, ciocîrlia, bufnița, pescărușul sunt foarte comune. Pițigoii se întâlnesc puțin, dar mierlele roșii sunt așa de numeroase, în cît se prind cu sutele în crăpăturile caselor, unde-și aș cuiburile. Rîndunica și pescărușul își fac cuiburile pe coastele înalte și cretoase ale Mării.

Păsările de apă sunt foarte abundente pe lacuri și pe Dunăre; une-ori lacurile par acoperite cu o pînză albă, așa sunt de numeroase. Mai însemnate sunt: lebăda, gîsca sălbatecă, rața sălbatecă, pelicanul, becața, becațina, găinușa de apă, flămîndul, butarul, cocostîrcii, berzele, etc. Cocostîrcii, ale căror cuiburi sunt așezate pe acoperișurile caselor, sunt obiectul unei adevărate venerațiuni. Aquila regală, vulturul cel mare, gipactul, eretele, gaia, cucuvaia, cioara, corbul negru, etc., se văd la fie-care pas; pe marginea Mării se văd o mulțime de

lari, pescari, rîndunici de Mare. Toate aceste păsări nu sunt de loc, saș nu erau pe atunci supărate de locuitori, a căror nepricepere la vînătoare e remarcabilă și armele sunt rari. Zoologia dobrogeană nu prezintă în general nimic deosebit, și speciile de animale ce se găsesc aci, sunt acelea, care și în alte țări se găsesc sub aceeași latitudine. Animalele domestice sunt foarte numeroase, căci ocupațiunea locuitorilor, mai cu seamă a Mocanilor și a Tătariilor, este creșterea vitelor. Bulgarii și Romîniii singuri îngrașă porcii, cari se văd în toate satele de pe lîngă Dunăre. Bivolitele dau un lapte foarte căutat. Fie-care familie are una saș două perechi de boi; ca și în România, boul este de talie mică, slab și fără energie. Tifosul stîpelor cauzează multe epizootii. Carnea de oi și de capre e foarte căutată, carnea acestor animale are un gust sălbatec. Caii se găsesc în număr destul de mare; măgarul și cătîrul sunt însă rari; cîinii, ca în toate părțile supuse Turciei, se găsesc pretutindeni.

Cu insectele se face imediat cunoscință, cum intri în Dobrogea; între ele distingem țînțarul, tăunul și puricii. Este cu neputință a descrie chinul unei nopți pe malul Dunărei, cînd cine-va n'a avut precauțiunea de a fi luat cu dînsul o cusinieră (o mică cutie) și cu rădăcina pulverizată a unei plante, pe care Germanii o numesc *Pyrethrum carneum*, și cu care trebuie să umpli patul în timpul nopței, ciorapii și cămașa în timpul zilei, dacă vrei să nu fii mîncat. Cantitatea de insecte este așa de mare în locuințe, că toți locuitorii se culcă sub cerul liber, și aceasta este una din cauzele

frigurilor intermitente care bîntue această țară. Un alt flagel al ținutului este și lăcusta; soarele se întunecă une-ori de norii formați din aceste insecte și cînd ele se lasă pe pămînt, totul este acoperit. Moluștele sunt destul de numeroase.

Producțiunile. — Agricultura este una din cele 3 ocupațiuni ale locuitorilor dobrogeni; se ocupă cu ea Romîni, Bulgarii și Turcii. În părțile de S., E. și V. ale județului, grație calității solului și altor împrejurări climatologice, fertilitatea pămîntului este superioară multor locuri din țară, dar cu toată fertilitatea solului, agricultura a rămas staționară din următoarele cauze: absența de căi de comunicație, lipsa de capitaluri, de instrumente agricole precum și rigurozitatea climei în cele mai multe părți. În agricultură este adoptat pretutindena sistemul extenziv cu zăcere bis-anuală și tris-anuală; instrumentele nouă și sistematice au început a se introduce în multe localități, ceea-ce contribuie la ridicarea agriculturii, ținută până acum în loc, atît de cauzele enumerate, mai sus, cît și de lipsa de umiditate trebuincioasă plantelor.

În urma recensămîntului general, se constată că întinderea semănturilor din județ, pe anul agricol 1895/96, este cea următoare: grîu 41800 hect., seacă 13211 hect., rapiță 707.50 hect., trifoiu, lucernă, dugsie, etc. 964.20 hect., orz 106255.37 hect., porumb 32398.20 hect., in 12413.75 hect., mei 20530.82 hect., ovăz 13785.47 hect., cînepă 5.50 hect.

În județ sunt 19 mori cu aburi pentru măcinat făină, 8 mori cu apă, 22 mori plutitoare pe apă, 249 mori cu vînt și 8 mori cu caș. Sunt asemenea 2

fabrici de pielării, aflate în comunele urbane Ostrovul și Hirșova, oșebit de aceea din reședința comunei, 3 fabrici de ulei, 21 mașini pentru dărăcit și tors lână, 4 instalațiuni pentru fabricat cărămidă, 29 cazane pentru fabricat rachiul de drojdie și 1 fabrică pentru cașcaval. Mașini și instrumente agricole în tot județul sunt:

1013 mașini de secerat, 198 mașini de cosit, 44 mașini de treerat, 27 mașini de semănat, 158 mașini de vînturat, 28 mașini de bătut porumb, 4 mașini de tăiat paie, 163 pluguri de lemn, 9793 pluguri de fier, 1834 boroane de fier, 2303 boroane de lemn, 4800 grape, 723 tăvăluguri, 716 rarițe, 2444 care mari de povară, 4304 care cu osii de lemn, 9012 căruțe cu osii de fier, 246 tîrmace, 18 trăsuri pe arcuți, afară de cele din comuna de reședință.

Întinderea județului fiind de 6058 kil. p. sau 605881 hect., avem acuma tablourile următoare:

Teren productiv 560732 hectare, teren neproductiv 35149 hectare.

Terenul productiv se împarte în: Terenul statului și proprietarilor 171637 hect., terenul locuitorilor 399095 hect.

Terenul neproductiv coprinde: vetrele satelor 157822 hectare, bălți, heleștaie, etc., 19527 hectare.

Terenul productiv se subîmparte: cultură cu cereale, legume, livezi, etc. 90337 hect. statul și prop.; 23625 hect. locuitorilor; necultivat 31357 hect. statul și prop.; 81854 hect. loc.; izlaz 26270 hect. statul și prop.; 37405 hect. loc.; vii 110 hect. statul și prop.; 2006 hect. loc.; păduri 23625 hect. statul și prop.; 5368 hect. loc.

În total s'aŭ cultivat 274670 hect. în 1895—96, cari aŭ dat 3469600 hectolitri de grîne și 153520 cîntare metrice de fasole și fin.

În județ e o întindere de 1862 hect. și 74 arii cultivate cu vii. Majoritatea acestei întinderi este în plasa Silistra-Nouă și în special în comunele Ostrovul și Almaliul.

În tot jud. se găsesc 1190 duzi (aguzi).

Sunt 694 stupi cu miere.

Numărul vitelor e de aproape 180000: 1703 armăsari, 17666 cai, 15525 iepe, 4840 mănji, 601 tauri, 36716 boi, 27490 vaci, 15875 vițe, 95 tauri de bivoli, 384 bivoli, 950 bivolițe, 462 malaci, 1 cămilă, 316 asini, 170 asine, 74 mînji de asini, 373 țapi, 4562 capre, 1108 iez, 30937 berbeci, 338489 oi, 76001 miei, 8747 porci, 5898 scroafe și 7144 porcei.

Dintre toate articolele de exportatiune, lina este acela care interesează mai direct comerțul Europei. Statisticile trimise de administrațiunile locale înainte războiului, evalua numărul oilor în Sand-jacul Tulcei de 645000, dar dacă se ține cont de impozitul ce se dă pentru fie-care cap, ceea-ce face pe proprietari să nu dea adevărata sumă a vitelor lor, rezultă că această sumă e cu mult inferioară celei reale. În 1876, negustori bine informați despre numărul oilor, spuneau că sunt 750000 de oi, ceea-ce este mai apropiat de adevăr. Numărul acestor animale cu lina, după război, s'a mărit. Țăranii se ocupă cu pricepere și stăruință de turmele lor. Fie-care oaie produce pe an 1½ oca de lina și chiar 2. Cea mai mare parte din această lina e țigae 90%, iar 10%

e de o calitate inferioară, care cu timpul tinde a dispăre. În Sandjacul Tulcea și Constanța s'aŭ făcut încrucișări cu berbeci aduși din Basarabia; dar nu s'a obținut de cît produse de calitate inferioară. Se exportă din portul Tulcea puține oi, căci locuitorii le țin pentru lina. În districtul Tulcea sunt 7% părți lina albă și restul neagră. În districtul Constanța sunt 30% părți lina albă și 70% părți lina neagră. Diferența între lina neagră și cea albă e de 30 franci la 100 de kgr. Oile aŭ produs în anul 1896, cantitatea de 668894 kgr. de lina.

Lacurile cu pește sunt numeroase în Dobrogea și se divid în două categorii: lacurile alimentate de Dunăre, de la Hirșova până la Sulina, și cele alimentate de Mare, de la canalul Sf. Gheorghe în spre Mangalia. Lacul Razelm, cel mai important din toate lacurile din Dobrogea, comunică cu toate cele-lalte și este alimentat de Mare, comunicînd în același timp cu Dunărea prin canalul Dunărețul. Turcii închiriaŭ toate bălțile și lacurile de la Hirșova până la îmbucăturile Dunărei, precum și toate lacurile până la Chiustenge. Antreprenorul plătea 7000 de lire pe an. La rîndul său, antreprenorul pune asupra pescarilor o dijmă de 10 până la 15% și pentru unele bălți plăteaŭ chiar 30 până la 40%.

În cartea sa «La Bulgaria Orientale», Allard zice:

«Pescăria este principală industrie a satelor așezate pe malurile fluviului său ale lacurilor. În timpul apelor scăzute ale Dunărei, cînd apele lacurilor se revarsă în fluviu, determinînd în canalele lor de comunicație

un puternic curent, Români și Bulgarii, cari se dedeau de obicei acestei industrii, așează zăgazuri de plase de-a curmezișul canalului și prind astfel marile cantități de pește, pe care îl spintecă și îl întind acoperindu-l cu sare, ca să se usuce la soare. Aceasta este una din bazele alimentațiunii pentru iarnă. În Dunăre este o prodigioasă abundență de pește; pescarii numai bagă coșurile cu plasele lor în apă și le scot repede afară pline cu pește. Silurul (somnul) este foarte abundent în fluviu și în lacuri, unde el distruge o mulțime de alți pești mai mici. Știncia, crapul, platica sunt foarte comune, precum și marele și micul morun, cu ale cărui ouă se face un mare comerț de icre. Se pescuiesc de asemenea și o mulțime de raci foarte mari; unii din ei ajung până la 30 cm.»

Industria mică se găsește numai prin cele 7 comune urbane și este reprezentată prin: 1 fabrică de postav, 1 fabrică de substanțe uleioase, 1 fabrică de luminări de ceară, 1 fabrică de bere, 3 fabrici de tăbăcărie, 3 fabrici de apă gazoasă, 2 fabrici de dărăcit lână și 1 fabrică de săpun.

Căile de comunicație:

1. Maritime, cari au ca puncte de plecare portul Constanța și la o distanță mare și Mangalia.

Din Constanța pleacă vapoare în toate porturile române, la Odesa, Constantinopol și chiar în Marea Mediterană, și vin la dânsa vapoarele tuturilor națiilor din Europa.

2. Fluviale, pe Dunăre, de la Ostrovul până la Hirșova prin Cernavoda; cite-și trele fiind schele pe fluviu.

3. Calea ferată Cernavoda-

Constanța, lungă de 64 kil. și cu stațiile Mircea-Vodă, Medjidia, Murfatlar, unește fluviul cu Marea, și, prin podul cel mare de la Cernavoda, unește București cu Constanța.

4. Drumuri mari de comunicație între comunele rurale mai însemnate și orașe. Medjidia este centrul lor; de aci pleacă în diferite direcțiuni drumuri: la Hirșova, Cara-Murad, Cernavoda, Constanța, Mangalia, Cuzgun-Ostrovul; mai este un drum d'alungul Dunărei, de la Ostrovul la Ostrovul (din plasa Hirșova), de la Hirșova la Babadag și Constanța, de la Cuzgun și Ostrovul la Mangalia, de la Mangalia la Cara-Omer, de la Constanța la Mangalia.

5. Calea națională Tulcea-Constanța.

6. Drumuri mici de comunicație, cari leagă între ele toate comunele, satele și cătunele. Se simte necesitatea unei căi ferate Constanța-Tulcea pentru exploatarea pădurilor și minelor din jud. Tulcea.

Comerțul. — Comerțul jud. Constanța este destul de prosper, mai cu seamă potrivit cum sta el înainte de venirea Românilor în Dobrogea, sub Turci, cari nepricepându-se în afacerile comerciale, lăsașu toate în părăsire. Orașul Constanța, și mai puțin porturile dunărene și Mangalia, nu făceau de cât foarte mică tranzacțiunii comerciale; acum însă, cu stabilirea Românilor, el își luă sborul și sub ocîrmuirea guvernelor, cari nu cruță nimic pentru a ridica din nou această provincie care a avut epoca ei de înflorire și mărire, vom azista la transformarea completă a Dobrogei. Această țară este destul de bogată, produce cereale în abundență, animale în mare număr,

păduri bogate, pășuni întinse, pescării renumite, etc.; toate așteaptă numai să fie puse la preț și exploatate. Cu toate că avem o cale ferată, Dunărea, Marea, totuși căile de comunicație, prin care să se scurgă aceste produse, cam lipsesc, și, guvernul și județul se silesc din răspuneri spre a remedia acest rău. Trei lucrări au făcut o revoluțiune în comerțul peninsulei: calea ferată Cernavoda-Constanța, podul peste Dunăre, care o leagă direct cu regiunea agricolă a țării românești, mărirea portului Constanța, care mai deunăzi era gol și azi nu mai poate încăpea numărul vaselor ce vin să-l viziteze. Importul și exportul, active, se face prin portul Constanța, Mangalia, Hirșova, Cernavoda, Ostrov, Medjidia și vama Cara-Omer.

Au intrat în cursul anului 1895, 2671 vase de mare și de rîuri, și au eșit 2658, în total 5319 (nationale 670 și străine 4648) avînd o capacitate de 1443797 tone.

Istoricul. — Din timpurile cele mai vechi, pămîntul cuprins între Dunăre și Marea-Neagră aparținea Traciei zăpădoase și era locuită de două neamuri ale popoului Trac, anume Geții și Dacii, cari mai tîrziu au trecut Dunărea și au cuprins țara Agatirșilor (Transilvania). Între secolii VIII — V, Ionienii din Asia-Mică au stabilit coloniile pe întregul litoral al Mării-Negre; în Tracia N.-E. înfloreau coloniile Milesiane Istropolis și Tomis, colonia Heracliei din Pont, Callatis, cari răspîndiră cultura elenă în țările necivilizate ale Nordului. Prin poziția sa geografică a servit drept teatru evenimentelor istorice celor mai însemnate; pe dînsa au călcat armile marilor cuceritori Darius, regele Persilor, Philipp

al II-lea și Alexandru-cel-Mare, regiul Macedoniei, Traian, împăratul Romanilor, Attila, regele Hunilor, pentru ca să tăcem hordele pustiitoare ale altor neamuri, ce au năvălit în Imperiul Roman de Răsărit.

«In epoca ocupațiunei romane, zice d. Gr. Tocilescu (Revista Tinerimeii», noua serie, vol. II, p. 188), Moesia de mai târziu era împărțită în două domenii etnice: unul la V.: dardano-moesiac, cel-alt la E.: geto-đacic, la care se adaugă teritoriul orașelor grecești de pe litoralul Mării-Negre: Istros, Tomis, Callatis, Dionysopolis, Odessos și Mesembria. Primul domeniu se compunea din Dardanii, locuitorii ai Dardaniei (la extremitatea S.-V. a provinciei Moesia); din Scordisții, la N.-V. de Dardanii, întinzându-se spre E. până la Margus (astă-zii Morava); și în fine din Moesii și Tribalii, primii la V. de Ciabrus (astă-zii Țibrița, pe lângă Ratiaria); cei d'al doilea la răsărit de acest riu, pe lângă Oescus, ambele popoare înrudite, ocupând teritoriul cunoscut în inscripțiuni sub numele de civitates Moesiae et Treballiae. In acest domeniu dardano-moesiac s'a format la începutul erei noastre un district roman cu un comandament militar, aflător mai întâiu la Naissus (Niș), capitala Dardaniei, iar de la Tiberius încoace, în urma creării limesului danubian (între anii 12 — 14 d. Chr.) se mută pe malul drept al Dunărei la Viminacium (Costolaci). Acestui district corespundea întreaga Moesie superioară de mai târziu și partea apusană a Moesiei inferioare. Aci se concentra până în epoca flavică miezul apărării granițelor la Dunărea de jos, în triunghiul format la V. și E. prin cur-

șurile rîurilor Margus și U-tus (Vid). Patru legiuni fură așezate în cele trei castre dunărene: Viminacium, Ratiaria și Oescus.

La răsărit de Tribalii, cuprinși de timpuriu sub numele de Moesii, începea al doilea domeniu etnic, compus din triburile geto-thrace și ocupând partea de mijloc și cea estică a Moesiei inferioare de mai târziu, adică teritoriul menționat în monumentele epigrafice sub numele de Ripa Thraciae.

Acest teritoriu se găsea pe la 29 a. Chr., când M. Licinius Crassus supuse pe Moesii și pe Tribalii, sub ascultarea regilor geți. Unul din aceștia, anume Roles, care domnea peste regiunea dintre Haemus și Dunăre, ajută pe Crassus ca să sfărâme ultimele rămășițe ale Bastarnilor și să bată pe Zy-raxes, căpetenia Geților, în regiunea gurelor Dunărei. Roles este primit în clientela statului roman, iar, mai târziu, principatul său se alipește la regatul odrysic al lui Rhœmetalces, iarăși un client al Romanilor. Ast-fel stăpînirea Odrysilor se întindea în S. ca și în N. Balcanilor până la Dunăre, fluviul Dunărea formînd granița N. a Thraciei. » După constatările aceluiași scriitor, orașele grecești de la Marea-Neagră fură cucerite deja în a. 72 a. Chr. de către proconsulul Macedoniei, M. Terentius Varro Lucullus, trăind față de Roma în raporturile unor civitates foederatae. Curînd după aceea însă, ele sunt supuse de Daci, cari se întăriseră foarte în cetatea Genucla (pe lângă Istropolis). Numai după cuprinderea și sfărâmarea acestei fortărețe de către generalul roman M. Licinius Crassus, orașele în cestiune fură

din nou alipite la provincia Macedonia, stînd ast-fel până la începutul Domniei lui Tiberius. Atunci ele trecură sub privileghearea guvernatorului Moesiei; iar de la Domițian încoace, cu crearea Moesiei inferioare, alcătuiră o parte integrantă din această provincie. Totuși ele formau între dînsese o confederație deosebită, cunoscută sub numele de *pentapolă* sau *hexapolă* (κοινὸν τῆς Ἑξαπόλεως τοῦ ἐβωνίου Πόντου), avînd drept metropolă orașul Tomis, și un cult imperial deosebit sub prezidența unui *Πονταρχης*.

Sub Romani, mai cu seamă după cucerirea Daciei de către Traian, provincia prosperă, se ridică coloniile în N. ei, ca Troesmis (Iglița), Durostorum (Silistra), Noviodonum (Isaccea), Arubium (Măcin), Carsus (Hirșova), Tropaeum Traiani (Adam-Clissi), Axiopolis (Cernavoda), etc.

In epoca împăraților Antonini progresul merge crescînd; aceasta este epoca de aur a provinciilor danubiene; monumentele cele mai importante ale Romanilor sunt ridicate în această epocă. Dar în secolul III p. Ch. invazia Goților fu dezastruoasă pentru Dacia și Moesia; incursiunile se continuă sub Valerian și Galian; Claudiu II, Aurelian și Prob, asigurară întru cît-va liniștea imperiului, însă pierzînd Dacia, țărmlul drept rămase descoperit; cultura dispăru repede, cîmpiile redeveniră pustii și țara își luă iar numele de Mica-Sciția, care de la organizarea lui Dioclețian, făcea parte din diocesiul Traciei, al prefecturei Orientului și avînd de capitală orașul Tomis. Valente acordă Goților a se stabili în Sciția, dar aceasta grăbi căderea provinciei; Romanii sunt

învinși la Marchianopolis; chiar împăratul pieri în această luptă și țara fu cumplit devastată. Teodosiu îi gonește, dar ajută liniștita lor așezare în Moesia, unde Goții luară locuri și formară coloniile agricole.

Cu împărțirea imperiului de către Teodosiu, invaziunile nu încetară, și această provincie n-^u avu liniște un moment; Hunii pradă toate orașele de pe malul Dunărei, între care și Tomis, atrași fiind de bogățiile lor; după Huni, vin alte popoare ca Bastanii, Carpiii, etc., și în urma lor, prin secolul al VI-lea p. Ch. Bulgarii, cari copriind ținutul între Dunăre, Balcani și Mare. Aceștia se creștinează. Ei trăesc multă vreme în bună pace cu Bizantinii, până în secolul al XII-lea, când Bulgarii uniți cu Români se rescoală, bat pe Bizantini și fondează un imperiu al lor; coprinzând și ținuturile dunărene. În acest timp, Genovezii stabilesc coloniile sau contuare comerciale pe ruinele vechilor orașe elene: la Mangalia, Tomis, Eracle (lângă Babadag), etc. În secolul al XIV-lea năvălind Turcii în Europa, copriind peninsula Balcanică și ținutul nostru, care era domnit de un principe numit Dobrotici, de unde provine și numele Dobrogea.

Pe la sfârșitul sec. al XIV-lea, în anul 1387, Mircea-cel-Bătrîn, domnul Țării Românești, coprinde o parte din Bulgaria și Dobrogea și se intitulează Domn: «... pe ambele țărături ale Dunărei până la Marea- cea-Mare»; de atunci au început emigrațiunile Românilor în Dobrogea, unde îi găsim și astăzi. Dar în anul 1453, Turcii luind Constantinopolul, devin stăpînitorii întregii peninsule Balcanice și de acum încolo soarta ei este le-

gată cu destinele imperiului otoman.

În timpurile moderne încep emigrațiunile, cari au dat etnografiei țării un aspect așa de variat. Așa după Români și Bulgari, vin de se stabilesc în Dobrogea Turcii ca stăpînitori.

În sec. al XVI-lea Tătarii caraili, și în al XVII-lea Tătarii cabaili din ginta Nogal, din Bender, Hotin și Akerman, s'au refugiat în Moldova ca să scape de dominația moscovită, formînd sate și orașe. În sec. al XVIII-lea, Rușii cazaici și haholii, în urma unor persecuțiuni religioase au emigrat în Dobrogea, stabilindu-se în delta Dunărei. Tot în acest secol au început și Turcii a se așeza sistematic și statornic. În sec. XIX-lea, pe la 1840, Bulgarii din Bazargic din Bulgaria, au emigrat în mase mari în Dobrogea, fondînd vre-o 30 sate; la 1844 Germanii (șvabi alzacieni) stabiliți în Rusia de împăratul Alexandru I, au trecut în Dobrogea și au fondat vre-o 10 comune. În a doua jumătate a secolului nostru, au venit Grecii și Evreii, cari au luat în mîinile lor comerțul țării. După războiul din Crimeea din 1857—58, Tătarii din Crimeea, Cerchezii și Abazii din Caucazia au emigrat în Dobrogea, dar după războiul de la 1877—78, al cărui teatru a fost întru cît-va și Dobrogea (luptele de la Ghetet și Bugeac) toți aceștia, împreună cu Turcii, au emigrat în Turcia și nu s'au reîntors de cît un mic număr de Turci și Tătari, și iată cum astăzi această țară așa de mică prezintă o așa mare deosebire de naționalități, care trăesc unele lângă altele, menținute în ordine și liniște de elementul cel mai numeros, Români.

Monumente istorice.—Princi-

palele resturi sau ruine istorice din județul Constanța sunt:

I. Valurile-lui-Traian. Aceste valuri sunt în număr de trei: unul de piatră, altul de pămînt și al treilea tot de pămînt, dar mai mic de cît cel precedent. Ele au fost studiate cu amănuntul, măsurate și descrise de d. profesor Gr. Tocilescu, ale căruia cercetări le dăm aci în rezumat:

1. Valul de piatră are două șanțuri, unul înainte și altul înapoi; au o înălțime de 1^m,50—2^m; pe val este un zid de 2 m. lărgime, făcut din piatră cubică; pe lângă acest val sunt din distanță în distanță 26 lagăre, de la Cernavoda la Constanța, cari sunt legate cu zidul valului; toate lagărele sunt de piatră și înconjurate cu șanțuri adînci; valul are frontul de apărare către N.; el a fost construit în timpul lui Constantin-cel-Mare. Poziția și direcția lui este următoarea: începînd din spre E., de pe malul Mării, la 800 m. spre S. de Constanța, se dirige spre V.; este tăiat de șoseaua județeană Constanța-Mangalia, merge puțin alătura cu calea ferată Cernavoda-Constanța, o părăsește, dar iar se întîlnește cu ea și este tăiat de la 5 kil. spre S.-V. de orașul Constanța; mai merge puțin spre V. și apoi, despărțindu-se de valul mare de pămînt, cu care a mers alătura până aci; el—la S. de cel de pămînt—o ia spre S.-V., pe dealurile Hazi-Diuliuc și Lazma-Hale; e tăiat din nou de calea ferată la 5¹/₂ kil. spre E. de satul Hasancea; la 2 kil. spre S. de satul Hasancea își schimbă direcția luînd-o spre N.-V., trece pe la 500 m. spre V. de Hasancea, unde taie iar calea ferată, o ia pe partea de S. a dealului Ho-

roslariol-Bair, trece prin partea de N. a satului Omurcea, și de aci, tot spre N.-V., trece pe la 1½ kil. spre N.-E. pe dealurile Gherme-Bair și Tașli-Bair. Pe la 500 m. spre S.-V. de satul Alacapî, intrînd în valea Cara-Su sau Medjidia, e tăiat din nou de calea ferată în dreptul satului Alacapî, și paralel cu calea ferată urmează valea Cara-Su, pe la poalele nordice ale dealului Cara-Acic-Bair, până la o distanță de 3 kil. spre N.-V. de satul Alacapî, unde se întîlnește cu valul cel mare de pămînt, schimbîndu-și reciproc poziția: cel de piatră, care era spre S., ia poziția nordică și cel de pămînt la N. de el. Aci este și un lagăr de piatră. Distanța între valuri este de 20 m. Ambele valuri merg acum paralel, pe dealul Medjidia, sunt întrerupte puțin, coboară dealul Medjidia în valea Cara-Su, unde reapar din nou cu numeroase întreruperi mici sau în tăieri, la E. de Medjidia, trec chiar prin orașul Medjidia, și pe la poalele nordice ale dealului Ali-Bai-Ceair, prin valea Cara-Su, paralel cu calea ferată, se îndreaptă spre E., trec pe la gurile văilor Tașli-Dere, Cara-Durac-Culac, pe lîngă fortăreața Acsan-Demir-Tabias, urcă și coboară dealul Cara-Durac-Bair, taie valea Ghiaur-Amzalî, urcă dealul Armutlu-Bair, ținînd într'una malul sudic al bălții Cara-Su. La 2 kil. spre E. de Movila-lui-Moș-Oprea, sau 10 kil. spre S.-E. de Cernavoda, se despart aceste valuri; cel din spre N., adică cel de piatră, o ia spre N.-V. pe malul bălții Cara-Su, pe cînd cel de pămînt o ia spre V.; cel de piatră, ținînd muchea nordică a dealului Cochirleni părăsește vecinătatea lacului Cara-Su, merge spre V.,

trece pe la 700 m. spre N. de vîrfurile Cernavoda, pe de-asupra muchiei dealului Teterar-Bair, și se sfîrșește pe malul Dunărei, la 4 kil. spre S.-V. de orașelul Cernavoda, în dreptul ostrovului Hinog, lîngă ruinele cetății romane Axiopolis, pe care d. Tocilescu a dezgropat-o în toamna anului 1898.

2. Valul cel mare de pămînt are și el tot două șanțuri ca și precedentul, unul înainte, altul dinapoî, se ridică până la 3 m., și șanțul dinainte sau cel apărător fiind de 3 m. adîncime, fac ca înălțimea lui totală să fie de 6 m., de la fundul șanțului până la creasta valului. Pe lîngă acest val se găsesc din distanță în distanță castre de pămînt, din care unele sunt legate cu valul, altele se găsesc așezate lîngă val. Fortul său de apărare este spre N. situat. El a fost făcut în timpul lui Traian, decî este mai vechiu ca cel de piatră. El începe de pe malul Mării, la 780 m. la S.-V. de orașul Constanța, la 20 m. spre N. de cel de piatră, merge paralel cu el, tae șoseaua județeană Constanța-Mangalia și calea ferată Cernavoda-Constanța, în aceleași puncte, aproape ca și valul de piatră; la 7 kil. spre V. de Constanța, se desparte de cel de piatră, o ia spre V.-N.-V. pe muchea dealurilor Constanței și Horosbar-Iol-Bair, paralel cu calea ferată, și alături tot paralel cu un drum comunal Alacapî-Constanța, trece pe la 1½ kil. spre N. de satul Hasancea, dominînd valea Cara-Su, trece pe lîngă ruinele fortului Eschiduran-Iol-Tabia, pe la 2 kil. spre N. de satul Omurcea, pe la 1½ kil. spre N.-E. de satul Murfatlar; merge pe muchea dealurilor Germe-Bair, Sas-Tîrla și Tașli-Bair, tae valea Cara-Chioi,

pe lîngă movila cu același nume, trece pe la 1 kil. spre N.-E. de satul Alacapî, intră în valea Cara-Su, tăind valea Caratai-Alcea și este tăiat de calea ferată Cernavoda-Constanța, la 3 kil. spre N.-V., lîngă un lagăr de piatră, unde se întîlnește cu valul de piatră, schimbîndu-și poziția, căci el e acum spre S., pe cînd cel de piatră spre N., merge paralel cu el la o distanță de 20 m. depărtare, trecînd prin orașul Medjidia, pe malul sudic al bălții și văii Cara-Su, până la colțul S.-V. al bălții, la 10 kil. spre S.-E. de Cernavoda, unde despărțindu-se de cel de piatră, care o ia spre N.-V., apucă spre V., pe muchea sudică a dealului Cochirleni, trece pe la N. de Movila-lui Moș-Oprea, pe la 500 m. spre N. de satul Cochirleni și se sfîrșește pe malul Dunărei, la 1½ kil. spre N.-V. de satul mai sus amintit.

3. Valul cel mic de pămînt are numai un șanț către S.; n'are lagăre de loc; după pozițiunea lui în teren, pare a fi fost o linie de apărare contra unui inamic ce ar fi venit din S.; înălțimea lui e de la 1—3 m.; este cel mai vechiu și în apropiere de Constanța și este tăiat de celelalte două. Pare a fi fost construit de un popor barbar ce locuia în Dobrogea înainte de epoca venirii și cuceririi de Romani. El începe chiar de pe peninsula pe care e așezată Constanța, o ia spre S.-V., la 4 kil. 200 m.; e tăiat de calea ferată Cernavoda-Constanța, la 3 kil. de cele două valuri de piatră și cel mare de pămînt; la 4 kil. e tăiat iar de calea ferată, ce o ia spre S. de el; la 5 kil. din nou îl taie drumul de fier. Își păstrează direcția lui spre

S.-V., pe muchea dealurilor Lazma-Halale și Hazi-Diuliuc, până la movila Cara-Iuc-Tepe, la 2 kil. spre S. de satul Hasancea, mergînd până aci aproape paralel cu valul de piatră; de la această movilă o ia spre V., pe cînd valul de piatră o ia spre N.-V., merge pe muchea dealului Mametcea, taie văile Mahometcea-Ceair-Dere și Mangalia-Dere, la 2¹/₂ kil. spre S. de satul Omurcea; taie muchea dealului Mangalia-Culac-Bair, pe la 3 kil. spre S. de satul Murfatlar, taie valea Serpla-Culac sau Tatar-Orman-Dere, și se urcă pe dealul Culuc-Bair, la 3 kil. spre N.-E. de satul Biuiuc-Biulbiul; de aci o ia spre N.-V. pe muchea dealului de la Murfat, trecînd pe la 2 kil. spre V. de satul Chiuciuc-Murfat, pe dealul Cara Chioi-Bair, pe lîngă movilele Endec-Tepe și Cara-Tepe, pe la 1 kil. spre V. de satul Endec-Cara-Chioi, până pe dealul Tabia-Franțuzească, lîngă movila Fndec-Cara-Chioi, la 4 kil. spre S.-E. de orașul Medjidia; de aci e întrerupt; dar direcția lui trebuie să fi fost pe V., pe muchea dealurilor Tabia-Franțuzească, Conaz-Bair, Perdea-Culac-Bair, Amzali-Bair, Udnaucet-Bair. Apare pe dealul Uzun-Bair, la 1 kil. spre S. de Movila-Mare; de aci el se dirije spre N.-V. trecînd pe lîngă această movilă, până în dreptul Movei-lui - Moș - Oprea, cînd se apropie de valul mare de pămînt, merge paralel cu el cît-va timp și se împreună amîndouă la 2 kil. spre E. de satul Cochirleni, formînd unul și același val, cel mare de pămînt suprapunîndu-se celui mic de pămînt; ast-tel merg de se sfîrșesc pe malul Dunării, la 1¹/₂ kil. spre N.-E. de Cochirleni.

II. Valul de pămînt de la

Vlah-Chioi în partea vestică a județului. Se cunoaște pe o lungime de 3 kil., începînd de pe malul estic al bălții Vederosa și trecînd pe muchea dealului Germeli, la 1¹/₂ kil. spre N.-E. de satul Vlah-Chioi. Se termină pe malul vestic al bălții Baciul. Are șanțul de apărare saū de front în spre S.; decî e foarte vechiū și construit de barbari înainte de Romani.

III. Tomis saū Tomi. După toate inscripțiunile găsite pe pietre funerarii, onorarii, monete de aur, argint, etc., s'a ajuns la concluzia că ocupa locul saū peninsula pe care este așezată astă-zî Constanța și că odinioară ocupa un loc foarte întins, înglobînd într'însa și terenul pe care este așezat astă-zî satul Anadol-Chioi, la 2 kil. spre N.-V. de Constanța. Aci s'aū găsit numeroase monete și inscripțiuni cu numele de Tomi (a se vedea orașul Constanța).

IV. Callatis, după inscripțiunile găsite, monete, etc., s'a constatat că ocupa locul pe care este așezat astă-zî orașelul Mangalia, întinzîndu-se, probabil, până lîngă lacul Mangalia, care constituia un admirabil port.

V. Istropolis saū Istros se afla pe locul ocupat astă-zî de satele Casaap-Chioi și Cara-Nasuf.

VI. Axiopolis se află pe ruinele din dreptul ostrovului Hinogub, la 3¹/₂ kil. spre S.-V. de Cernavoda. Săpăturile d-lui Gr. Tocilescu aū constatat existența a două cetăți construite în diferite epoce; de la una din ele începea valul cel de piatră.

VII. Carsum, după indicațiunile tablei Pentingeriane și itinerariul Antonin, se crede a fi fost pe locul unde se găsește astă-zî orașelul Hîrșova.

VIII. Capidava, ruinele de la Cala-Chioi, lîngă satul Topal.

IX. Tropaeum Trajani, ale cărui ruine s'aū desgropat de curînd, prin îngrijirea și stăruința d-lui Gr. Tocilescu, distinsul nostru arheolog, se afla situat în partea vestică a județului, în valea Ghiol-Punar, la 2 kil. spre N.-V. de satul Adam-Clissi și la poalele vestice ale dealului Adam-Clissi-Bair. El era așezat pe un cot de deal. Este, în parte, astă-zî desgropat; ruinele sale ocupă o întindere de 12 hect. Era înconjurat cu ziduri înalte și groase, avînd 30 turnuri în jurul saū. Zidul înconjurător era construit din piatră mare cioplită și este în mare parte conservat. Până acum s'aū desgropat cele trei porți principale apărute cu turnuri; înăuntrul orașului: «via principalis» în toată întregimea și lungimea ei. Pe ea se poate observa astă-zî foarte bine un canal de scurgere și alătura un apeduct; s'aū desgropat multe edificii, între carî trei basilice, din care una: bizantină, cu cripcă sub altar; alta foarte mare cu cîte 2 rînduri de stîlpi saū coloane care amintește basilica Julia din Roma; și o a treia: basilica fornesis. Orașul a fost construit în timpul împăratului Traian, de unde și numele saū de Tropaeum Trajani. Pe la 285 fiind distrus de către Goți, l'a reconstruit Constantin-cel-Mare, la anul 317 sub numele de Tropaeensium Civitas, după cum arată o inscripțiune găsită la poarta dinspre E. În jurul orașului se mai vād și alte temelii de construcțiuni, cum și locul unde a fost cimitirul din epoca creștină.

Aci, la Tropaeum, mai trebuie alăturat și

Monumentul triumfal de lîngă Adam-Clissi. Acest monument este situat la 1 kil. spre N.-E. de Tropaeum Trajani, pe mu-

chea dealului Adam-Clissi-Bair, la 2 kil. spre N. de satul Adam-Clissi. El a fost desgropat tot de către d. Gr. Tocilescu în ultimii ani. Și azi pare ca o movilă înaltă de 20 m. Construită dintr'un miez de piatră, al cărui diametru este 30 m., iar circumferința de 102 m., monumentul în vechime a fost investmîntat cu o coajă de blocuri de piatră cioplită și cu frise și metope ce reprezintă în sculpturile lor scene, din războiul Romanilor cu Dacii. Marginea superioară era crenelată cu 30 pietre, ce aș, sculptate pe ele, 30 prizonieri princiipi dacii, iar d'asupra, din mijlocul acoperișului, se ridica un trofeu uriaș de 10 m. înălțime, pe al cărui pieptar este reprezentat Trajan călare. Coiful trofeului nu s'a găsit; probabil că a fost de metal și a dispărut. De la pămînt până la corpul monumentului era o scară circulară cu 7 trepte. Pietrele cari investmîntau edificiul căzuseră, din cauze necunoscute, în jurul monumentului, și aș fost acoperite de un strat de pămînt, pe care crescuse o pădurice. Găsirea acestui monument, precum și a Tropaeului, o datorăm distinsului nostru arheolog, Grigore Tocilescu, care după o muncă neobosită de 10 ani a desgropat o parte din gloria străbunilor noștri. Monumentala sa lucrare «Monumentul de la Adam-Clissi», îi va constitui un titlu neperitor pentru posteritate.

Afară de aceste vechi orașe, ale căror ruine sunt mai mult sau mai puțin cunoscute, mai sunt și altele, a căror existență, bănuită numai, a fost scoasă la iveală prin cîte-va inscripțiuni găsite pe lîngă unele sate, astfel: 1. la Cara-Harman, în Nordul județului, s'a descoperit rui-

nele unei cetăți pătrate de origine romană. Mai sunt urme de cetăți vechi la Musait ($2\frac{1}{3}$ kil. spre S.-V. de satul Rasova); 2. la Oltina; 3. la Satul-Noș; 4. la Ceatal-Orman (Pantelimon), la Bugeacul, etc., pe lîngă ruinele castrelor de de-alungul valurilor descrise mai sus.

«În timpul năvălirii barbarilor, zice d. Tocilescu («Istoria Romîna»), Dobrogea a fost stăpînită de Huni (după moartea lui Attila anul 453), de Slavii Sievenți sau Sieverane, și de Bulgarii lui Isperuch (pe la 679), cari gonesc pe Slavi. Romîni încep de timpuriu să locuiască într'însa: ei sunt pomeniți aci descriitori sub numele de Vlachi, încă pe la începutul secolului al XI-lea.

«În evul-mediu, Genovezii, ce aveau în mîna lor comerțul aproape exclusiv al Mării-Negre, de unde exportaș în Occident pește, piei lucrute, carne sărată, sclavi și mai cu seamă grîne, aș trebuit să aibă comptuare la Mangalia, Constanța, Licostom (Chilia), Moncastro (Cetatea-Albă) și Vecina (Măcin). Porturile italiene menționează foarte adesea aceste stațiuni comerciale.

«Pe la jumătatea secolului al XIV-lea (1357) în Dobrogea domnea un voevod, Dobrotici (Dobrodicius, Dobordize), care avea capitala la Varna și o flotă de vase destul de însemnată pe Marea-Neagră. De la numele lui se trage numele Dobrogei. El moare pe la 1385 și-i urmează fiul său Ivanko, care'l vedem, în 27 Maiu 1387, că încheie un tractat de comerț cu orașul Genua; se fixează vamă $1\frac{0}{10}$ la intrare, ca și la eșire, și se scutește un număr de articole ca: aurul, argintul, mărgăritarele, corăbiile și mărfurile de

tranzit. Genovezii vor avea un consul, care să dea dreptate Genovezilor.

«Tot în acest an Lazăr, prințul Serbiei, care fusese bătut de Turci și îndatorit la plată de tribut, se unește cu Bosniacii și cu Romîni, și cîștigă la Pločinic (lîngă Toplița) o victorie din cele mai strălucite. Această victorie însuflește pe Ivanko și-l face, ca împreună cu Șișman, țarul Tîrnovei, să se scoale asupra Turcilor. Șișman însă este învins; toate cetățile de pe malul drept al Dunărei: Hîrșova, Dîrstorul, Nicopoli, chiar și Vidinul, se iaș de Turci; țara lui Șișman se face pașalic.

«Cuprinderea Bulgariei de Turci nu putea lăsa în pace pe Mircea-cel-Bătrîn. El văzînd primejdia, trece Dunărea, ia Vidinul, Șiștovul, Nicopoli, Silistra și toate cetățile dunărene până la gura rîului, gonește pe Turci din Dobrogea și coprinde țara.

«Mircea se intitulează de acum înainte (anul 1387) despotul Dobrogei și stăpînitor al Silistrei, avînd titlu întreg: «Domn a toată Țara-Romînească, al părților de peste Carpați și al țărilor tătărăști (Basarabia-de-Jos), ducele Amlășului și Făgărășului, stăpînul banatului de Severin și pe ambele țărături ale Dunării pretutindenii până la Marea-nea-Mare (Marea-Neagră)». El întărește orașele dunărene cu oștiri romînești, și susține aci neîntrerupt lupta cu Turcii.

«Cu moartea lui Mircea s'a pierdut și stăpînirea asupra Dobrogei. Turcii și-aș stabilit dominațiunea asupra-î; orașele înfloritoare până aci, parte le-aș distrus, parte le-aș lăsat în părăsire; porturile maritime și dunărene se dărăpănă și se înomolesc; și numai pe la începutul secolului al XIX-lea, în urma

războaelor Rușilor cu Turcii în 1828 și 1853, se pregătește o epocă mai bună pentru aceste regiuni o dată așa de înfloritoare.

«În fine tratatul de la Berlin consfințind reintrarea Dobrogei în stăpînirea Romînilor, un viitor plin de speranțe zîmbește și acestei provincii, unde deja în timpul din urmă s'a adus multe îmbunătățiri; dar va fi încă nevoie de temeinice străfări până să se poată dezvolta într'însa începuturi prospere de cultură».

Meritul de cercetare și desvălire a vechilor cetăți grece și romane, a lucrărilor lor de apărare și a monumentelor artistice, epigrafice, etc., revine în cea mai mare parte d-lui Grigore Tocilescu, profesor universitar și singurul nostru arheolog, care după o muncă neobosită de mai bine de 18 ani, a reușit a scoate la lumină o întregă civilizațiune greco-romană, de care literatura antică este aproape mută.

Constanța, plasă, din jud. Constanța.

Și-a luat numele de la orașul Constanța, reședința județului.

Se mărginește la N. cu plasa Babadag, din jud. Tulcea; la E. cu Marea-Neagră; la S. cu plasa Mangalia și la V. cu plășile Hîrșova și Medjidia.

Este situată în partea răsăriteană a județului, între 25°40' și 26°40' longitudine orientală și între 43°45' și 44°38' latitudine boreală. Cele mai lungi diagonale ale sale sunt: de la N. la S., de la vârful Movila-Inșirată la ruinele Popucci, 88 kil., și de la V. la E., de la vârful Tortoman la gura Periteașca, 60 kil.; cea mai mică de la V. spre E., de la Valea-Ciobanului la malul Mării, 10 kil.; mijlocia este de la vârful

Caratai la orașul Constanța 35 kil.

Solul e mai puțin accidentat, de cît a celor-l'alte plăși ale județului Constanța. Ondulațiunile terenului, dealurile și văile se succed la intervale mari, dealurile fiind terminate cu platouri întinse și văile fiind lungi și puțin adînci. Aspectul lor e uniform, mai toate sunt lipsite de păduri; ici și colo crînguri săutufe mari întreprup monotonia platoului.

Movilele, numeroase, par ca niște sentinele pierdute în zare. În partea estică însă, Marea și lacurile formate de ea, mai înveselesc privirea obosită a călătorului. Plasa ține și de terața dunăreano-balcanică și de cea maiînă, mai mult de a doua de cît de cea d'întîiu. Principalele culmi său sisteme de dealuri ce-î brăzdează teritoriul sunt: 1. culmea Dorobanțul, la N.-V., cu vârful Ghelingeș (203 m.) străbate printre pîraiele Boazgic și Casimcea, e de natură stîncoasă formînd pe alocurea văi înalte și frumoase; 2. Culmea Carol I, tot la N.-V. cu vârful Cara-Murad (130 metri), printre văile Dere-Chioi și valea Cara-Murad; 3. Cara-Murad, la N., printre valea Ester și pîriul Casimcea cu vârful Beriș-Tepesi (145 m.); 4. culmea Tașăul între lacurile Tașăul, Gargalic, Sinoe, Mare și pîriul Casimcea, cu vârful Cara-Tepe (165 m.), la N.-E.; 5. culmea Carcara, în partea centrală, cu vârful Movila-Îmbinată (91 m.), între lacurile Tașăul și Sirt-Ghiol, Mare și Valea-Ciobanului; 6. culmea Constanței, tot în partea centrală, cu vârful Tașli-Iuc (74 m.) între lacul Sirt-Ghiol, Mare, Valul-lui-Traian și valea Horoslav; 7. culmea Techir-Ghiol, la S., cu vârful Cara-Amat (74

m.), între văile Omurcea, Mare, Zidul-lui-Traian și lacul Tuzla; 8. culmea Murfatlar, la V., cu vârful Cara-Iuc (88 m.), între văile Omurcea, Cara-Su și Endec-Cara-Chioi. Movilele sunt numeroase, răspîndite în diferite direcțiuni, servind ca puncte de observație și de orientare.

Hidrografia este reprezentată prin Mare, vre-o 4 lacuri și 2 pîraie, precum și o mulțime de văi.—Marea-Neagră udă plasa la E., de la Tuzla și până la gura Periteașca, pe o lungime de aproape 60 kil. Malul său este în general înalt și rîpos, pe alocurea este și stîncos, ca în împrejurimile Constanței; în două locuri intră mult în Mare, formînd două promotorii: Constanța și Midia. Prin multe locuri, el este acoperit cu bande largi de nisip, ca între lacul Tașăul și țarm, și ceva mai sus de gura Buazului.

Lacuri sunt 7, și anume: coada sudică a bălței celei întinse Sinoe, pe o întindere de 800 hectare, la N.-E., comunicînd cu Marea prin gura Periteașca de o parte, la N.-E., și gura Buazului de alta, la S.; între el și Mare, se găsește stuful Chituc (900 hect.), iar în partea vestică o largă bandă de nisip între el și lacul Tuzla ce aparține județului Tulcea; Gargalic (250 hect.) la E.; Tașăul tot la E. (1200 hect.); Sirt-Ghiol (1300 hect.) la E., coprinzînd Insula-lui-Ovidiu; Tăbăcăria (150 hect.) la S. de precedentul; Agigea-Ghiol (100 hect.) la S.; Tuzla-Ghiol (700 hect.) la S. Toate aceste lacuri se găsesc situate în niște depresiuni, peste cari apa Mării odinioară era revărsată; pămîntul executînd o mișcare lentă de ridicare, apa Mării s'a retras, lăsînd în urma-î aceste

lacuri. Ele au malurile înalte, unele chiar pietroase ca Tașăul; conțin pești mulți și buni și aparțin statului.

Pîraiele care o udă sunt: Pelletia, ce se deschide în lacul Tuzla, Gargalic, ce se varsă în lacul Gargalic, la N.-E. amîndouă; Casimcea sau Tașăul, cu afluentul său pe dreapta, apa Visterna, la N.; Techir-Ghiol care se varsă în lacul Techir-Ghiol la S.

Văile nu sunt numeroase și nu conțin apă de cît foarte puțin timp din an, din cauza lipsei de păduri. Principalele sunt: Dere-Chioi, Ghelingeac și Tortoman la N.-V.; Ciobanul și Hagi-Cabul la V.; Horoslav în partea centrală; Agigea, Hagi-Diuliuc și Omurcea, cu malurile înalte și stîncoase, în partea meridională.

Plasa Constanța este formată dintr'o comună urbană, capitala județului Constanța, așezată pe malul Mării, pe promotoriul Constanța și din 12 comune rurale, coprinzînd 43 sate, și anume: Cara-Murad, reședința ei, la N., pe valea Cara-Murad; Cara-Harman, la N.-E., pe valea cu același nume, lângă lacul Sinoe, cu cătunele Cara-Harman, Pelletia și Traian; Carol I la N.-V., pe valea Bilarlă, cu cătunele Carol I și Dorobanțul; Cicraci, în partea centrală, pe malul vestic al lacului Tașăul, cu cătunele Cicraci, Cara-Coium Cavargic, Cogealac, Mamaia, Palazul-Mic, Tașăul și Dolu-Faci; Copadin în partea de S.-V., pe valea Copadin; Gargalic, la N.-E., pe malul vestic al lacului Gargalic, cu cătunele Gargalicul-Mare și Gargalicul-Mic; Hasancea, în partea centrală, pe valea Hasancea, cu cătunele Hasancea și Mahometcea; Murfatlar la V., pe valea Cara-Su; O-

murcea, tot la V., pe valea Cara-Su, cu cătunele Omurcea și Nazîrcea; Palaz, la E., pe malul vestic al lacului Sirt-Ghiol, cu cătunele Palazul-Mare, Anadol-Chioi, Canara și Horoslav; Pazarlı, la N., pe valea Pazarlı, cu cătunele Pazarlı, Ghelengic, Ester și Selemet; Techir-Ghiol, la S., pe malul nordic al lacului Techir-Ghiol sau Tuzla-Ghiol, cu cătunele Techir-Ghiol, Agigea, Hagi-Diuliuc și Laz-Mahale.

Populațiunea plășei Constanța (afară de orașul Constanța) pe anul 1895—96 este următoarea: 3213 familii, sau 13620 suflete împărțite după cum urmează: bărbați 7884, femei 5736; necăsătoriți 7058, căsătoriți 6086, văduvi 465, divorțați 11; știu carte 1905, nu știu 11715; cetățeni romîni 11924, supuși străini 1563, nesupuși nici unei protecții 133; ortodoxi 5819, catolici 1697, mahometani 6549; de alte religii 56.

După ocupațiuni (cu orașul Constanța): agricultori, meseriași, etc. 3076, industriași 329, comercianți 825, cu profesii libere și altele 1410.

Contribuabili sunt 5837.

Pămîntul plășei produce cereale și pășuni multe, mai puțin însă vii și păduri.

Intinderea totală a plășei Constanța este de 1185 kil., sau 118529 hect., împărțite în modul următor: terenul productiv 103093 hect., terenul neproductiv 15436 hect.; terenul productiv: statul și proprietarii 45820 hect., locuitorii 57273 hect., terenul neproductiv: vetrele satelor 3806 hect., bălți, heștae, etc., 11790 hect.

Terenul productiv cultivat cu grîne, legume, etc. 27077 hect. aparținînd statului și proprietarilor; 46352 hect. locuitorilor; te-

ren necultivat 6965 hect. statul și proprietarii; 5349 hect. locuitorii; izlaz 10773 hect. statul și proprietarii; 6194 hect. locuitorii; vii 31 hect. statul și proprietarii; 175 hect. locuitorii; păduri 1036 hect. statul și proprietarii; total 45820 hect., aparținînd statului și proprietarilor și 57273 hect. locuitorilor (socotind și orașul Constanța).

Sunt în plasă 3076 plugari, cari au 13 mașini de treerat cu abur, 18 de semănat, 324 de secerat, 80 de bătut porumbul, 8 de ales sămînța, 458 grape de fier, 144 mașini de vînturat, 2 mașini diferite agricole; 1581 pluguri cu boi, 392 pluguri cu cai; 806 care cu boi, și 1821 căruțe cu cai.

Vite: 226 armăsari, 3879 cai, 3353 epe, 1533 mînzii, 151 tauri, 6787 boi, 5867 vaci, 2510 viței, 123 asini, 8 catîri, 8370 berbeci, 63152 oi, 30335 miei, 40 țapi, 204 capre, 100 ezi, 1986 porci și 1176 scoafe.

Pescuitul este ocupațiunea principală a locuitorilor de lângă Mare, și de pe lângă cele 8 bălți formate de ea. Sunt în plasă 825 puțuri prin sate și 19 pe cîmp, răspîndite.

Industria acestei plăși, socotind și orașul Constanța, este cea mai însemnată dintre toate ale celorlalte plăși; în toată plasa sunt: 329 industriași (armurierii, fierarii, tîmplarii, tinichigii, etc.); 8 mori cu abur; 3 mori cu apă și 49 de vînt; 1 fabrică de postav, 1 de ulei, 1 de luminări de ceară, 1 de bere, 1 de tăbăcărie (toate în orașul Constanța).

Comerțul ei, afară de acel al orașului Constanța, este puțin însemnat. Constă în importul coloniialelor, manufacturelor, pieilor lucrate, spirtoase, etc. și în export de cereale, animale și

lină. În toată plasa sunt 825 comercianți, dintre cari 50 hanșii și 144 circiumari.

Veniturile comunelor (afară de orașul Constanța) se urcă la 117953 lei, iar cheltuelile la 48838 lei.

Căile de comunicație sunt: pe apă, pe Marea-Neagră (la portul Constanța), pe lacuri și bălți, cu luntrele; pe uscat: calea ferată Constanța-Cernavoda-București cu stațiunile Constanța și Murfatlar; șoseaua națională Constanța-Babadag-Tulcea; șoselele mari cari duc la Hirșova, Medjidia, Biulbiul și Mangalia; drumuri nenumărate vecinale și comunale ce leagă toate satele între ele.

Sunt 6 biserici ortodoxe, întreținute de stat și comune având câte 10 hect. pământ și fiind deservite de 9 preoți, 5 dascăli și 9 cîntăreți; mai sunt și 12 case de rugăciune.

Instrucțiunea se predă în 15 școli primare, din care 2 de băieți și 2 de fete, în orașul Constanța, cu 7 institutori și 4 institutoare, 11 școli rurale mixte cu 11 învățători și 8 învățătoare. Sunt frecventate de 1257 elevi, 752 băieți și 523 fete. Sunt și 12 școale străine ale comunităților catolice și armene.

Plasa este bogată în monumente istorice: vechile cetăți grece Tomis (Constanța), Istropolis (la N. de Cara-Harman), valurile lui Traian, etc., formează partea arheologică a ei. (A se vedea partea istorică la descripția județului).

Constanța, com. urb., capitala districtului Constanța.

Situația. — Este așezată pe malul Mării-Negre, în partea estică a județului și a plășei, pe o mică peninsulă ce intră pu-

țin în Mare și se termină prin capul cu același nume. E situată la 26° 21' 25" longitudine orientală și 44° 10' 15" latitudine boreală. Se află la 235 kil. în linie dreaptă, 260 kil. pe calea ferată, spre E. de capitala regatului. Este așezată în partea sud-estică a Dobrogei, la 95 kil. în linie dreaptă (112 pe șoseaua națională) de Tulcea, capitala districtului Tulcea; la 55 kil. de hotarul spre Bulgaria; la 115 kil. de Siliștra și la 53 kil., în linie dreaptă și 66 kil. pe cale ferată, de Dunăre. Comunele și cătunele învecinate cu Constanța sunt: Anadol-Chioi, la 2 kil.; Palazul-Mare, la 5 kil.; Canara, la 9 kil.; Horoslar, la 9 kil., toate spre N.-V. (ale comunei Palazul); Hancea, la 10 kil. spre V.; Mametca, (cătunul com. precedente), la 12 kil. spre S.-V.; Laz-Mahale, la 9 kil.; Hagi-Diuliuc, la 11 kil.; Agigea, la 12 kil.; Techir-Ghiol, la 16 kil., toate cătune ale comunei Techir-Ghiol, spre S.-V. Față de comunele urbane ale județului, ea are următoarea situație: Medjidia e așezată la 34 kil. spre V.; Cernavoda, la 53 kil. tot spre V.; Mangalia, la 50 kil. spre S.; Hirșova, la 82 kil. spre N.-V.; Cuzgun, la 70 kil. spre V.; Ostrovul, din pl. Siliștra-Nouă, la 110 kil. tot spre V.; cum vedem ea are o pozițiune excentrică față atît de județ (Medjidia reprezentînd centrul), cît și de plasă.

Hotarul său amănunțit este următorul: Plecînd de pe malul Mării-Negre, la N. de Tăbăcăria-Vechie, la 5 kil. spre N. de Constanța, o ia mai întîiu spre V., pe malul nordic al Iazului-Tăbăcăriei, apoi spre S., pe lîngă malul de V. al aceleiași lac și pe la poalele estice al dealului Anadol-Chioi, pe

la E. de satul Anadol-Chioi, se urcă în movila Talina-Tepe; de aci o ia spre S.-V., până la movila Sarim-Tabia, de unde se dirige spre S.-V., pe pantele estice ale dealului Constanța, până la locul de întretăere ale valului nordic de zid al lui Traian cu calea ferată Cernavoda-Constanța; de aci, în linie dreaptă se îndreaptă în direcție sud-estică spre Mare, taie muciile dealurilor Laz-Mahale și al-Viilor, șoseaua județeană Constanța-Mangalia, și se oprește pe malul Mării, la locul unde se deschide valea Sara-Iuc în Mare, la 4 kil. spre S. de Constanța; de aci hotarul ia direcțiunea spre N., urmînd necontenit malul Mării, mai întîiu spre N., apoi spre N.-E. formînd o mare curbă cu convexitatea spre V., portul său baia Constanța, până la capul Constanța, de unde se dirige spre N.-V., pe la E. de orașul Constanța, Tăbăcăria-Nouă și la N. de Tăbăcăria-Vechie, de unde am plecat. Forma hotarului este lunguiață, ca aceea a unui romb neregulat; lungimea lui totală este de 20 kil., iar întinderea totală coprinsă într'însul este de 2378 pogoane, sau 1189 hect.

Teritoriul orașului se mărginește la N., N.-V. și V. cu cătunul Anadol-Chioi, al comunei Palazul-Mare, de care se desparte prin dealurile Anadol-Chioi și Constanța; la S. cu cătunul Laz-Mahale, al comunei Techir-Ghiol, despărțindu-se prin dealurile Laz-Mahale și al-Viilor; la E. cu Marea-Neagră.

Relieful solului. — Teritoriul comunei fiind prea mic, dealuri nu sunt numeroase; au ondulațiunile întinse, așa că trecerea de la deal la vale se face pe nesimțite; sunt de natură cam stîlcoasă și unele acoperite nu.

mai cu semănături și fînețe. Principalele sunt: dealul Anadol-Chioi, 40 m. la N., tăiat de calea națională Constanța-Tulcea; dealul Constanța la V. (60 m.), pe muchea căreia merge calea ferată Constanța-Cernavoda și ruinele celor trei valuri ale lui Traian; dealul Laz-Mahale (45 m.) la S.-V.; Dealul Viilor, la S. și S.-V. de Constanța, pe muchia căreia merge șoseaua județeană Constanța-Mangalia, cu pantele estice acoperite cu vii, de unde și numele său, și lângă care pe malul mării se găsesc băile orașului. Mările sunt numeroase față de întinderea teritoriului; sunt 24, grămădite mai cu seamă în 2 grupuri la N.-V. și V. de oraș; printre ele distingem: Tabia-Tepe la N.-V.; Saram-Tabia, la V.; Avrelina sau Avra-Tepe, la marginea de V. a orașului (57 m.) dominându-l; ele sunt artificiale, servind ca puncte de orientare, de observație și probabil unele din ele au servit ca locuri de înmormîntare.

Orașul propriu zis este format din două părți: I. Partea peninsulară, de formă trapezoidală, cu baza mică (S.), de 700 m. spre Mare, iar cu cea mare de 950 m. (N.); se leagă cu partea continentală a orașului; are 3 laturi scăldate de Mare: 1. cea de N. (de la vamă la clădirea institutului geografic, 700 m.); 2. cea de E. cu 1050 m.; 3. cea de V. cu 1500 m., în total 3250 m. coastă învecinată cu Marea. Malul vestic formează două terațe spre Mare, spre S. este apărat contra rupturilor și dărîmăturilor printr'un mal de piatră ce înaintează în Mare până la 450 m.; malul estic însă neprotejat de nimic, este atacat continuu de valurile Mării și cu cît merge

spre N. cu atît se surpă mai mult, din cauza constituției solului, care aci nu mai este pietros și argilos. Suprafața acestei părți este de 89 hect. 25 arii.

II. Partea continentală, cu o suprafață de 126 hect., are iarăși o formă trapezoidală, avînd o latură udată de Mare (cu o întindere de 1250 m.). În total suprafața totală a orașului este de 215 hect., cu $4\frac{1}{2}$ kil. de coastă, din care pentru port servesc numai 500 m.

Baza sa postamentului de teren pe care este așezat orașul Constanța face parte din epoca terțiară, grupa miocenică, care se prezintă sub forma de lespezi supra-puse, întinzîndu-se orizontal de la Mare spre uscat, pe o distanță de 25—30 m.; aceasta însă numai în ceea ce privește partea udată de Mare, căci restul terenului face parte din epoca quaternară, și anume din vîrsta diluviană. Înclinațiunea solului orașului Constanța, pe o lungime de 2 kil. (diagonala cea mare a orașului de la N. spre S. și anume de la movila Avretine sau Avra-Tepe, de lângă cazarma artileriei și până la hotel Carol, colțul estic al peninsulei), este de 55 m., deci pe 1 kil. solul se înclină cu 30—33 m., prin urmare pe metru este 0 m. 016; este și mai mică înclinațiunea de la E. spre V.

Hydrografia este reprezentată numai prin Marea-Neagră și un iaz; ape curgătoare nu sunt, iar văile sunt foarte puțin numeroase și fără vre-o importanță oare-care. Marea o udă la E. de iazul Tăbăcăria (5 kil. spre N. de oraș), până la gura văii Sara-Iuc-Ceair (4 kil. spre S.-V. de oraș), pe o lungime de aproape 12 kil. Malul Mării începînd de la iazul Tăbăcăria

și mergînd spre S., se îndreaptă mai întîiu spre S.-E., până mai jos de Tăbăcăria-Nouă, apoi spre S. până la marginea orașului, de aci spre S.-E., formînd promontoriul său capul Constanța, pe care este așezat și farul; de aci spre S.-V. și N.-V., formînd un semicerc și determinînd peninsula pe care este așezat orașul Constanța, apoi spre S.-V. și S. până la valea Sari-Iuc-Ceair. Malul este pretutindeni înalt și stîncos. Iazul Tăbăcăria, care nu e alt-ceva de cît o prelungire sudică a lacului Sirt-Ghiol, și e despărțit de dînsul prin o bandă de nisip, are 80 hect. întindere și s'a numit așa, din cauză că pe marginea lui nord estică era așezată vechia Tăbăcărie, care azi nu mai funcționează.

Clima comunei Constanța este plăcută și sănătoasă. Marea este aproape liniștită din Maiu până în Septembrie, iar în tot cel-l'alt timp este agitată de suflarea vîntului de E. și S.-E. Iarna, cu toate că frigul nu ia proporții mari, totuși este destul de riguroasă; atunci mai toată populațiunea floantă și mișcarea comercială devine mai înceată.

Vara, Constanța, e loc de vilegiatură.

După observațiunile serviciului meteorologic, constatăm următoarele pentru orașul Constanța:

Presiune atmosferică mijlocie: 761.1 (maximă 780, minimă 742.7).

Temperatura aerului în C⁰ mijlocie: 11⁰.8 (maximă 32⁰.8, minimă —17⁰, variația fiind de 49⁰.8), deci un climat continental, cu o temperatură foarte variabilă.

Observațiunile udometrice (udo-

metrul Seewarte din Hamburg) pentru H (înălțimea solului) = 30 m., hu (înălțimea instrumentului) = 1 m. 5, pentru suprafața = 500 cm.² În 66 zile, cantitatea de apă a fost egală cu 0.1 mm.; în 57 zile cantitatea a fost egală cu 1.0 mm.; 13 zile cu zăpadă, care n'a stat nici odată mai mult de 5—6 ceasuri, grosimea ei fiind de 0 m. 6 mm.

Umezeala absolută: $\frac{0}{10}$ mijlocie: 9.5. (maximă de 209.2, minimă de 1.0).

Umezeala relativă: $\frac{0}{10}$ mijlocie 83 (maximă 100, minimă 28).

Nebulozitatea medie: 5.1 zile, senine: 134, noroase: 111, acoperite: 121.

Vânturile (iuțeala în m. pe secundă; în mediū = 122), cel de la N. 317; cel de la N.-E. 63, acesta aduce timp senin, iarna frīg; cel de la E. 76, cel de la S.-E. 19; cel de la S. 246; cel de la S.-V. 19; cel de la V. 67; cel de la N.-V. 258; amîndouă acestea din urmă aduc ceață și umezeală. Zile calme au fost 33.

Marca orașului e o corabie cu pînze în trei părți, lîngă un far ce poartă în cap un steag.

Împărțirea orașului. — Orașul este împărțit în două culori: roșu în partea sudică și galbenă în partea nordică, despărțite prin strada Gării și Portul. Înainte se împărțea în mahalale: cea turcească la E. și în centru, cea tătărească la N. și cea bulgărească la S. și V. Astă-zî său contopit la un loc și populațiunile s'au amestecat între ele. Sunt astă-zî 62 străzi, între cari principalele sunt: Traian, Mangalia, la capătul căreia se găsește centrul comerțului de grîne, Ovidiū, Elena, Romîna, Carol I, plantată, bine întreținută, etc., dar cea mai frumoasă este

Bulevardul Elisabeta, construit în 1880, pe marginea Mării. Ele sunt în general curate, bine pavate, afară de cele de la margînă, unde sunt numai șosele pietruite sau simple drumuri fără pietriș.

Edificiile principale în Constanța sunt: biserica Catedrală, construită după planul arhitectului Orăscu și zugrăvită de artistul Mirea; Hotel Carol I, într'o poziție admirabilă, pe Bulevardul Elisabeta, chiar pe promontoriul Constanței, lîngă un far înalt de 23 m.; (mai este un far lîngă port pe capătul sudic al malului celui vechi și înalt de 15 m.). Tot pe Bulevardul Elisabeta, este un Casino, locul de petrecere al vizitatorilor și orășenilor, construcție de lemn, însă destul de încăpătoare pentru teatru, reprezentațiunii, concerte, baluri, etc. Mai sunt hotelurile Gambeta, Central, Regal, etc., toate bine îngrijite, însă nu tot d'auna încăpătoare pentru numărul pe fie-care an crescînd al vizitatorilor; școala primară Prințul Ferdinand și Princesa Maria, pe str. Carol I, gîmăia Azizia, spitalul comunal, palatul cel nou al primăriei și biserica grecească; palatul Prințului Sturdza pe Bulevardul Elisabeta. Prefectura este așezată pe strada Ovidiū; mai înainte ocupa, până la 1882, vechiul conac turcesc (strada Traian) care a ars în 1882; azi ocupă un local închiriat. În general, încetul cu încetul, casele cele vechi de stil oriental turcesc, fac loc unor somptuoase clădiri, în stilul european, iar Constanța va ajunge, de o potrivă cu însemnătatea ei comercială, la o importanță politică care va face dintr'însa centrul peninsulei dobrogene, lăsînd pe jos cu mult pe Tulcea de lîngă Dunăre.

Nu trebuie să uităm și statua lui Ovidiū, ridicată în 1883, pe piața Independența, și datorită cunoscutului sculptor italian din Florența, Ettore Ferari.

Comunicația se face pe cele 62 strade, pe Bulevardul Elisabeta, Piața Ovidiū sau Independența; sunt 53 trăsuri de piață și 178 căruțe sau harabale.

Serviciul de siguranță este încredințat unui cap al poliției, ajutat de comisari, 1 comandant al plutonului de gardiști (56 sergenți de oraș); cheltuelile lui sînt de 23580 lei. Din biuroul central al poliției pleacă liniile telefonice la Port, Parchet, comisia de roșu, și pompierii, gara, primăria, gendarmii, comisia de galben și divizia activă a armatei.

Serviciul curățitului reclamă o cheltuială de 54700 lei și se făcea, până la 1880, de către hamalii; azi s'a creat serviciul pompierilor cu 1 comandant, 14 oameni de serviciu, 26 cai, 4 pompe mobile, 13 sacale, 80 săcagii; pompierii stropesc străzile; stradele sunt în general curate, gunoaiile sunt duse la 2—3 kil. afară de oraș.

Iluminatul cere 25000 lei ca cheltueli și se face prin 359 lămpi cu gaz petroleu. De și scurgerea apelor provenite din ploae se face ușor, orașul fiind așezat pe pantă, totuși s'a construit în partea vestică și un canal pe la atelierile căci ferate.

Starea sanitară a comunei e bună în general; personalul serviciului se compune dintr'un medic comunal, un sub-chirurg-vaccinator și o moașă; în oraș sunt 10 medici (din cari 3 militari) și 5 farmaciști (1 militar). Cheltuelile acestui serviciu se ridică la 38390 lei. Spitalul comunal, construit în 1893 și avînd 25 paturi, este spațios,

igienic, deservit de medicul orașului și de 13 ajutoare.

Serviciul veterinar se faee de către un veterinar al orașului, ce supraveghează abatoriul comunal, situat pe țărmul Mării la marginea orașului; el se întreține prin o cheltuială de 14193 lei anual.

Astăzi apa potabilă a orașului se ia din 3 fântini sistem american, așezat în Nordul orașului său din fântina (cișmeaua) cătunului Anadol-Chioi, la 4 kil. spre N.-V. de oraș. Din cauză că această apă nu este de calitate bună și nici suficientă, se aduce apă și de la Murfatlar (gară), situat la 15 kil. spre V. de Constanța, în cisterne de ale căei ferate; apa de la Murfatlar este bună și de aceea se născuse ideia unui proiect de alimentare a orașului cu apa din izvoarele de la Murfatlar, însă cheltuelile fiind prea mari, s'a renunțat la acest proiect și s'a adoptat acela ca orașul Constanța să fie alimentat cu apă de la Anadol-Chioi. Se va construi în acest scop un rezervoriu pe movila Avretin, unde apa va fi adusă prin canale în beton și dusă în oraș prin conducte (a căror lungime totală va fi de 2 1/2 kil.) și distribuită prin 88 fântini în diferitele părți ale orașului; din acestea, 3 vor fi monumentale: cea de la gară, de pe piața Ovidiū și de la Catedrală. După calculele făcute, orașul — a cărei populațiune este presupusă ca urcată la numărul de 40000 suf. — va avea zilnic 4000 m. c. sau 200 litri pe zi de cap; costul acestor lucrări este de 830000 lei. Comuna a prevăzut în bugetul său suma de 80500 lei pentru începerea lucrărilor.

Încă din timpul Romanilor, băile de mare de la Tomi (Con-

stanța) erau mult vizitate; între alte se știe că guvernatorul provinciei Moesia inferioară, Caius Prastina Messalinus, în timpul lui Antonin Piul, înălță la Tomi geniului locului un altar de marmură ca băile să-i aducă sănătate (Gr. Tocilescu, «Mittheilungen aus Oesterreich», Wien, 1866). Astăzi, de la ocuparea Dobrogei de către Români, au început a fi vizitate din ce în ce mai mult. La început, băile se găseau în marginea orașului (otelele Carol și Gambeta, Portul, biserica armeană), azi sunt instalațiunii afară din oraș, la 3 kil. spre S.-E., pe coasta Mării, la poalele unui deal acoperit cu vii, de unde și numele de: La-Vii, unde lumea se transportă într'un tren ce circulă de mai multe ori pe zi între oraș și vii, cu 6 halte de oprire: Ovidiū, Tomi, Tetis, Gară și 2 halte la vii; în fața ultimei halte se găsește parcul băilor, bine întreținut; o șosea nisipată cotită conduce cohorînd la stabiliment, împărțit în două: pentru dame, la stînga, spre oraș și pentru bărbați, la dreapta. Aci la vii, publicul găsește, pe lîngă clima temperată, aer sănătos, distracția, sănătatea. Mai sunt și alte 3 localuri de băi calde (1 militară).

Populațiunea Constanței e amestecată, ca și a Dobrogei în general, însă din cauză că orașul e și port maritim, toate națiunile și-au dat aci întîlnirea. Deosebirea exterioară însă nu se poate vedea de cît numai între elementele turcești, bulgărești, cari diferă prin îmbrăcămîntea lor de cele-lalte elemente, îmbrăcate europenește.

După recensămîntul din 1894, cel mai nou de până acuma, avem tablourile următoare:

Capî de familie sunt 1759

bărbați, 1892 femei; membri de familie, 4667 bărbați, 3803 femei.

După stare civilă: necăsătorii 4370 bărbați, 1993 femei, căsătorii 1491 bărbați, 1572 femei; văduvi 100 bărbați, 399 femei; divorțați 15 bărbați, 28 femei.

După cetățenie: Cetățeni romîni 4106 bărbați, 2756 femei; supuși străini 2163 bărbați, 1033 femei; nesupuși nici unei protecțiuni 157 bărbați, 203 femei.

După religie: ortodoxi 4422 bărbați, 2150 femei; catolici, protestanți, luterani, etc. 278 bărbați, 400 femei; mahometani 1185 bărbați, 1017 femei; mozaici 460 bărbați, 395 femei; de alte religii 81 bărbați, 30 femei.

După instrucție: știu carte 2970 bărbați, 1293 femei; nu știu 3456 bărbați, 2699 femei.

După ocupațiune: debitanți de băuturi spirtoase 55 bărbați; profesiuni libere (medici, avocați, profesori, magistrați) 87 bărbați, 1 femei; meseriași, industriași, etc. 860 bărbați, 27 femei.

După naționalități: Romîni 2519, Greci 2460, Turci și Tătarî 2202, Bulgari 1060, Armeni 559, Germani 332, Evrei 855, Unguri 181, Italieni 109, Francezi 51, Englezi 45, Ruși 33, Olandezi 5, Sîrbi 4, Muntenegreni 4.

Numărul de 10419 suflete este, incontestabil, mult inferior cifrei adevărate, dacă luăm în considerare creșterea continuă a populațiunii, din repede dezvoltare economică a portului Constanța; la această adăugăm și populațiunea flotantă, așa adevărata cifră trebuie să fie peste 12000 suflete. Densitatea populațiunii orașului Constanța este de 48 locuitori pe hect.

Cultul religios se exercită: într-o Catedrală română, cu hramul S-șii Apostoli Petru și Pavel, zidită în 1895 și întreținută de Stat, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț, 1 diacon și 1 paracliser. Grecii au o biserică, cu hramul Schimbarea-la Față, zidită în 1871—82, cu venitul provenit din donațiunile enoriașilor și deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Din venitul ei se întreține o școală greacă. Bulgarii au și ei o biserică. Armenii au o biserică, fondată în 1875, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți. Protestanții au o biserică zidită în 1895. Catolicii au o catedrală zidită în 1885. Geamiile sunt în număr de 8, întreținute de Stat și deservite de 8 hogji; au un muf-tiū (protopop), plătit cu 300 lei de guvernul român și 570 lei (25 lire) de guvernul otoman. Una din ele, Mahmudia, e zidită la 1722 de Sultanul Mahmud; și alta, Azizia, zidită la 1860, de Abdul-Aziz.

Instrucțiunea se predă, în ce privește învățămîntul secundar, într'un gimnaziū, frecventat acum de 58 elevi și înființat în anul 1896, mai întîiu cu 2 clase, desființîndu-se școala normală de învățători, existentă de mai bine de 10 ani.

Învățămîntul primar urban se predă în 4 școli, 2 de băeți și 2 de fete; o școală de băeți și una de fete, fondate în 1879, ce se găsesc în localul numit Principele Ferdinand și Principesa Maria, întreținute de Stat, cu 9 învățători și 7 învățătoare și frecventată de 658 elevi (358 băeți, 300 fete).

Școli particulare funcționează 6 în orașul Constanța; una a comunicății bulgare; alta a comunicății grece; o școală confesională armeană; 2 școli con-

fesionale izraelite; 2 școli turcești, alipite de geamile mai sus amintite; grădina de copii Lelia Petraru, la care s'a adăugat acum doi ani și cursul secundar. Aceste școli au fost frecventate în modul următor: cele ale comunităților străine de 199 băeți și 37 fete; școlile confesionale de 75 copii și institutul Lelia Petraru de 38 din cursul primar și 8 din cursul secundar.

Agricultura.— Calitatea pămîntului moșiei comunei, care este arendată, nu e tocmai bună; pămîntul nu e vegetal negru, ci slab, puțin productiv; se cultivă pe el orz, grîu, ovăz și planta uleioasă-textilă, inul; assolamentul se obișnuște prea puțin. În partea sud-vestică a orașului, pe malul cel ridicat al mării, vița a găsit un teren favorabil și se cultivă cu oarecare succes. Întinderea pămîntului cultivabil se modifică în fie-care an.

Întinderea totală a comunei fiind de 1189 hect., din cari 190 hect. neproductiv (ocupat de vatra orașului cu 2838 case) și restul de 999 hect. productiv, se împarte ast-fel: 892 hect. ale Statului cu proprietari, 107 hect. ale locuitorilor. După felul producțiunilor: Teren cultivabil 180 hect.; rămas necultivat 492 hect.; izlaz 200 hect.; vii 107 hect.; păduri 20 hect.

Este 1 plugar-arendaș, care are 4 pluguri cu boi, 10 căruțe cu cai, 1 mașină de vînturat, 10 grape de fier. Mai sunt în spre marginea orașului, o moară cu aburi și 4 de vînt.

Vite sunt peste 2200 capete, din cari: 21 armăsari, 631 cai, 43 epe, 6 boi, 45 vaci, 9 viței, 2 bivoli, 78 bivolițe, 50 malaci, 4 asini, 20 berbeci, 300 oi, 50 miei, 6 țapi, 50 capre, 20 ezi,

100 porci, 50 scroafe. Sunt 21 puțuri sau fîntini.

Industria este, relativ, dezvoltată, însă mai puțin ca în orașul Tulcea; Constanța este un oraș maritim, așa că mai toată activitatea ei este îndreptată în această direcție. Totuși sunt în comună 258 industriași, mai toți de a 2-a și a 3-a mînă, ocupîndu-se cu fierăria, potcovăria, croitoria, lemnăria, etc. Sunt 70 fierari, 25 bîrbieri, 6 potcovari, 15 croitori, etc. Ca industrie mare, avem: 1 fabrică de bere și 1 de tîbăcărie, aceasta din urmă în afară de oraș, la 3½ kil. spre N. de oraș, lîngă iazul cu același nume și Mare, fondată la 1880 de frații Ciriiliano; întrebunțează 130—150 lucrători cu mașini de 150 cai putere și producînd pînă la 200000 lei. Mai era și o altă tîbăcărie, la 1½ kil. spre N. de cea precedentă, care s'a închis.

Comerțul este principala ocupațiune a locuitorilor. Sunt în comună 704 comercianți, din cari 48 hangji, 79 cîrciumari, 35 băcani, 20 lipscani, 8 brutari, 9 măcelari, 22 zarzavagii, 5 morari și restul ocupîndu-se cu alte ramuri. El crește mereu, grație măsurilor înțelepte ale guvernului român, de a proteja dezvoltarea lui economică și numeroaselor îmbunătățiri aduse mijloacelor de comunicație portului. În anul 1896 s'a pus piatra fundamentală a noului port, căci cel vechi nu era suficient pentru marele număr de vase ce vine și pleacă din Constanța. Construcțiunea podului de peste Dunăre, punîndu-se ast-fel Constanța în legătură cu agricultura regiunii a Valahiei și cu București, va face ca orașul să crească necontentit. Nu va trece mult timp și acest oraș va dobîndi importanța pe coasta vestică a

Mării, pe care a avut-o vechiul Tomi.

În cursul anului 1895 au intrat în portul Constanța 388 vase, au eșit 384, avînd pe ele în total 11208 pasageri și 18892 marinari.

Totalul importațiunii și exportațiunii, 17185611 lei; importațiunii, 5570393 lei; exportațiunii, 11615218 lei.

Comerțul Constanței merge din ce în ce crescînd. Mai cu osebire prin construcția podului de peste Dunăre la Cernavoda, el va lua un avînt din ce în ce mai mare, fiind singurul nostru port maritim în condițiuni mai bune.

Budgetul orașului Constanța în anul 1896 a fost de 635667 lei la venituri și tot atîta la cheltueli.

Căile de comunicațiune sunt: maritime, din Constanța (port) plecînd o mulțime de vase, atît romîne cît și străine, un serviciu regulat de mesagerii și pasageri cu porturile romîne: Sulina, Tulcea, Galați, Brăila și cu Constantinopole; cele 62 de drumuri, străzi, căi, cari străbat orașul în lung și lat, mai toate în bună stare; calea ferată ce duce la București prin Medjidia-Cernavoda; calea ferată ce duce din oraș la băile reci de lîngă vii, cu stațiile Ovidiul, Tomi, Tetis, gara și 2 stații la vii; calea națională ce duce prin Babadag la Tulcea; calea județeană la Mangalia; drumuri comunale cu satele învecinate.

Gara Constanței, adică capătul liniei ferate Cernavoda-Constanța, sau mai bine zis azi București-Constanța, a fost construită în 1862 odată cu calea ferată; ea a fost răscumpărată în 1881. Astăzi această gară este insuficientă față cu avîntul mișcării comerciale ce a luat ora-

șul Constanța, și de sigur, că după terminarea portului, se va construi și o gară mult mai mare și mai frumoasă.

În anul 1859 compania engleză «Danube and Black Sea railway Comp. Limited» a construit un port în limitele celui actual. Încă din anul 1877 acest port era insuficient traficului de cereale ce se făcea pe aici; astăzi, el devenind deosebitul direct pentru produsele mai întregii țări, se impunea construirea unui nou port sau mărire a celui actual. În anul 1876 s'au exportat 368862 tone; în 1895 s'au exportat 69707927 tone, cifre care vorbesc de sine pentru transformarea portului. Portul s'a răscumpărat în 1881; guvernul nostru a votat, prin legea din 20 Martie 1885, un credit de 25 milioane lei pentru mărire a portului. Lucrările au început în primăvara anului 1896; piatra fundamentală a fost pusă în digul despre larg, la 60 m. de parte de țarm, la 16 Octombrie 1896, de către M. S. Regele Carol I. Peste cîți-va ani Constanța va fi înzestrată cu unul din cele mai frumoase porturi.

Companiile de vapoare sunt în număr de 9, cari își au agenții în Constanța. Acestea sunt:

1. Serviciul maritim român,
2. Johnston W. & C-nie (englez);
3. Fraissinet & C-ie (francez);
4. Messageries maritimes (francez);
5. Wilson (Hull, englez);
6. Lloyd (austriac);
7. Deutsche Levante-Linie;
8. P. M. Courteji & C-ie (turcesc);
9. Florio & Rubattino (italian).

Vama a fost înființată la 7 Noembrie 1878. Venitul vamal pe 1896—97 (dinpreună cu sucursala Mangalia) a fost de lei 1620892.90.

În orașul Constanța mai sunt

diferite stabilimente comerciale, Poșta și Telegraful ce funcționează de la 1878 și al cărui venit pe exercițiul 1896—97 a fost de lei 155669.42; un birou al Regiei Monopolului Tutunurilor, înființat în 1882; sucursalele Băncii Naționale a Romîniei, funcționînd de la Mai 1894; a Băncii Agricole, din 20 Octombrie 1894; a Creditului agricol, de la 1 Aprilie 1883; o Cameră de comerț, înființată în 1880. Societățile de asigurare: Națională, Dacia-Romînia, Unirea, ș. c. l. își au și în Constanța sucursale de ale lor.

Agențiile diplomatice cari se găsesc în Constanța sunt de 3 feluri:

1. Consulatele: Austro-Ungariei (înființat în 1861), Belgiei (1880), Turciei (1879).
2. Vice-consulatele: Germaniei (1865), Franciei (1862), Rusiei, Mării-Britanii, Spaniei, Suedo-Norvegiei (1861).
3. Agențiile consulare ale: Italiei (girată de consulul austro-maghiar), al Bulgariei (girant consulul turc), Greciei (girant consulul rus).

Mai avem în Constanța o clădire a Institutului geografic, situată pe țărmul Mării la aripa dreaptă a otelului Carol, și servește ca punct de niveliment de precizie al țării întregi.

Istoricul. — Dăm aci în rezumat conferința inedită a d-lui profesor Gr. Tocilescu: «Tomi (Constanța) în epoca greco-romană» ținută la Ateneul Român, în 1892:

«Poetul Ovidiu, pe care o soartă neîmblînzită l'a făcut să-și sfîrșească zilele surghiunit în orașul de azi Constanța, ne-a păstrat o fabulă, care se pune în legătură cu unul din evenimentele legendare cele mai însemnate ale Greciei eroice: cu ex-

pedițiunea Argonauților. Se știe că obiectul expedițiunii era căutarea și găsirea lînei de aur, pe care un balaur neadormit o păzea spînzurată de un bătrîn stejar în țara Colchidei. Eroul thesaliot Jason, după învingerea a mulțime de greutăți, ajunge în fine, cu soții săi la gura rîului Phasis, plutește în susul rîului până la orașul Aea, și cere regelui de aci Aetes, prețioasa lînă. Regele făgăduiește că îo va da dacă dînsul va putea înjuga la plug doi tauri, cu picioarele de acioae și cari suflă jăratec pe nas și gură, și va ara cu dînșii o cîmpie, semănînd dinții balaurului lui Cadmos. Lucru greu de făcut; eroul nostru ar fi pierit, dacă fiica lui Aetes, Medea, nu s'ar fi înamorat de Jason, și vrăjitoareasă cum era, pune în serviciul amantului său toate mijloacele artei sale magice; îl face invulnerabil; Jason prinde pe tauri, ară, și seamănă; și cînd vede că din brazdă a încolțit niște uriași armați, Medea îl sfătuește să arunce pietre în mijlocul acelei cete monstruoase care se omoară între dînsa. Cu toate acestea, Aetes nu se ține de cuvînt. Atunci Jason, ajutat cu vrăjitoriile Medeei, adoarme pe balaur, și fură lînă. Îndată Argonauții se aruncă în corabiă și pornesc înapoi. Medea, care însoțea pe amantul său, vede... dar să ascultăm pe însuși Ovidiu (*Triste*, cartea III, elog. 9):

«Aci chiar (cine ar crede) se găsesc orașe grecești printre aceste nume barbare, ce abia poate să le pronunțe o gură omenească: o colonie din Milet a venit aci, și a fundat un stabiliment grecesc în mijlocul Geților, numele locului, foarte vechi și anterior fundațiunii orașului, se urcă, după tradițiunea autentă, până la omorrea lui Absyrtus.

Stînd în corabia construită prin grijile războinice Minerve, implia Medea

fugea de tatăl său pe care îl părăsise. De o dată, din virful unui deal, sentinela zări corabia în depărtare. «Inimicul, strigă ea, cunosc pînzele lui Colchos.» Mynieniul daă alarma, frînghiile se desfac; ancora cedează sforșărilor puternice care o ridică. Cu toate acestea Medea, cu acea mînă, care a cutezat, care are încă să cuteze a face atîtea crime, își bate pîeptul său sfredelit de remușcări, și de și n'a pierdut nimic din îndrăzneala ei, tînăra fată înmărmurită, pălește de groază la vederea pînzelor cari înaintează. «Sunt o pierdută, strigă ea; trebuie s'alerge la o stratagemă pentru a opri în drum pe tatăl meu.» Pe cînd căuta în mintea sa vre un mijloc, și își întoarce capul în toate părțile, ochii săi întîlnesc din întîmplare pe fratele său mai mic. Abia a văzut pe acest copil: «Triumfăm, strigă ea, moartea are să-mi asigure mîntuirea.» Ea zice, și îndată implință fără milă pumnalul în pîeptul acestei nevinovate victime, care nici prevede, nici se teme de o asemenea trădare; sfișie corpul său și risipește ici și colea membrele, pentru că aflarea și împreunarea lor să fie mai grele. Dar pentru ca să se știe crima sa, ea expune de virful stîncei mînele sarbede și capul sîngerind al fratelui său, voind cu această nouă lovitură, să împedice din drum pe tatăl său, ocupat a strînge acele membre împrăștiate.

Acest loc fu deci numit Tomis, fiindcă aci, zice-se, o soră a tăiat membrele fratelui său.»

De sigur, că această fabulă, care amintește luptele feciorilor noștri de împărați cu zmeii și zmeoaicele, pe caii năzdrăvani, ce mîncă jăratec și zboară prin vîntul turbat, nu este în fondul ei, de cît una din acele explicațiuni etimologice plăzmuite, de cari tradițiunile abundă: Fiindcă *τομῶν τέμνο* însemnează a tăia, *τομή* tăietura, și pentru cuvîntul, că orașul Tomi era și este pe o limbă de pămînt în formă de liră, iar litoralul din preajmă este foarte variat și cu multe tăieturi, a fost ușor fantaziei Grecilor să plăzmuiască legenda lui Absyrtus și a Medeei. Mai tîrziu, cel puțin în epoca romană, Incuitorii din Tomi nu se mai mulțameau cu

această legendă și raportaău originea orașului lor la un «Tomos fundator» al căru cap îl vedem reprezentat pe monedele de bronz ale orașului cu legenda: TOMOVHPΩOC sau singur TOMOC: mai adesea TOMOC KTICTHC.

Dacă însă lipsesc dovezile pentru existența unui stabiliment fenician, anterior orașului elenic, — este sigur însă că mărturia lui Ovidiu despre originea milesiacă sau ioniană a orașului Tomi — pe care el îl numește într'un loc: Miletide, are pentru sine cea mai mare probabilitate, putem zice, chiar siguranță. Mai întîiu geograful Strabon ne spune că orașele de pe litoralul vestic al Mării-Negre: Istros (azi Casap-Chioi), Apolonia (Sozopolis) și Odessos (Varna), sunt coloniile ale Miletului, prin urmare ioniene ca și cele din Nordul Mării-Negre; Tyra (Akerman) și Olbia (îngă Odesa); epoca fundațiunii lor cade cam pe la finele secolului al VII-lea a. Chr., prin urmare tot atunci și tot la aceeași origine trebuie să punem și să raportăm fundațiunea orașului Tomi, ca o colonie intermediară între Apolonia și Istros; un secol mai tîrziu se fundează Calatis (Mangalia) de niște emigranți din Heraclea (în Bitinia).

O probă că această concluziune este dreaptă, o găsim în inscripțiuni: una este un monument frumos din epoca anterioară cuceririi romane ridicat de unul din triburile cetății Tomis, anume tribul Argadeilor, lui Cercion, fiul lui Timonach, filarchul (adică șeful său), căruia îi decernează o coroană. Se știe că cele 4 triburi ioniene primitive, cari au existat la Atena până la Cliste-

nes, și cari s'a regăsit și în celelalte orașe ale Ioniei, erau: Geleontii, adică cei străluciți, nobili; Argadei (agricultorii); Aigicorei (păstori de capre); Hoplete (cei armați). Iacă dar tribul Argadeilor constatat la Tomi; aceasta e o dovadă de originea mileziană a acestui oraș; a doua probă o avem într'un fragment de inscripție, ce se poate vedea la Muzeu, și din care s'a păstrat numai trei rânduri; din ele rezultă, că tribul Aigicorei a dedicat monumentul. Întimplarea va face, poate să scoată la iveală numele și celorlalte două triburi: Geleontii și Hopletii. Mai târziu găsim în inscripțiunii menționându-se încă două triburi la Tomi: tribul Romanilor (*Ρωμαίων*), format probabil în epoca imperatorilor romani, cum se vede din însuși numele, și doveditor că o suburbie a orașului era locuită de coloniști romani; și *Οἰωνες*, cunoscut deja la Chyzicos și Efesos alături de celelalte 4 file ionice originare. Tot inscripțiunile vin să deslege cestiunea multe secole dezbătută asupra situațiunii orașului Tomi. Fiindcă se știa că Ovidiu a fost exilat și a murit în acest oraș — învățații din Europa occidentală, încă de la începutul secolului al XVI-lea, începură să se întrebe: unde va fi odihnind cenușa nefericitului poet. Unii vedeau mormântul său în Basarabia, pe Dniștru, lângă Ovidevzero (Lacul-Ovidului, adică Lacul-Oilor, unde se adăpau oile); sau în Rusia, lângă Kiev; sau în Austria, la Stein am Anger, sau în Banat, la Temișoara; sau în Dobrogea, la Ieni-Pangola, în districtul Silistra, la Babadag, Mangalia etc., plâzmindu-i inscripțiunii funerare (epitafe), care de care mai

curioase. La 1856 un scriitor grec Andreiū Papadopulo Vretos, găsiind la Anadolkoi — un sat departe de Constanța numai vre-o 20 minute cu piciorul — o inscripție, conținind dedicația unei statue a împăratului Lucius Verus — de către marinarii orașului Tomi, a conchis că aci a fost vechiul Tomi, iar că la Constanța de azi trebuie să căutăm orașul din epoca lui Constandin: Constantiana. Chiar în 1872 răposatul Papiu Ilarian, (Cantemir, «*Descriptio Moldaviae*», pag. 20) pune «cu siguranță» Tomi la Dniștru.

Această opiniune a lui Papadopulo, adoptată de învățații ca Kiepert, Mommsen și alții, trebuie respinsă: mai întâiu: Anadol-Chioi este în interior, aproape de un lac (Sud-Ghiol), și cu totul impropriu a fi servit de așezăminte unui oraș de port; nicăeri nu se vede unde ar fi putut sta portul; al doilea: aci nu s'a găsit de cât 2—3 pietre (și încă întrebuițate în construcțiunii). Din contra: a) situațiunea Constanței de azi convine orașului antic, avind un basin propriu pentru adăpostirea corăbiilor; b) mai mult de jumătate din cele 150 inscripțiunii relative la vechiul Tomis, s'a găsit în coprinsul orașului, și cu ocaziunea oricărui construcțiunii, es la iveală urmele orașului antic; c) monedele antice ale orașului se găsesc în mare cantitate aci, iar nu la Anadol-Chioi; d) o parte din oraș este chiar copleșit de mare, cea-ce face, că atunci, când este furtună mare, valurile scot la iveală monede și obiecte de aur, inele, fragmente mici de marmura; chiar o inscripțiune frumoasă referitoare la un Colégiu sau thiast al lui Bacchus (în Muzeu) este găsită în

mare; d) fundațiunile edificiilor antice sunt aci încă vizibile în mai multe puncte; așa aproape de mare, șanțul drumului de fier a descoperit bazele unui șir de coloane din epoca antonină; ele au făcut probabil parte dintr'un templu de ordine corintian și de dimensiuni însemnate. Cu ocaziunea construierei drumului de fier de către compania engleză din 1862, s'a scos statuți, coloane de porfir, inscripțiuni multe, ce se pretinde a fi fost trimise în Anglia—pe când făcându-se linia ferată ce duce la Oborul de vite de la Anadol-Chioi s'a constat numai cimitirul orașului bizantin.

La Constanța se mai văd: orificiile a două galerii subterane (apeducte), cari au servit de conduct apelor potabile de la Anadol-Chioi și Canarà; puțuri antice puse în comunicațiune cu această galerie; urmele unei piscine (pentru băi) lângă piața centrală; o uliță pavată cu lespezi late de piatră, trecind pe lângă catedrala orașului; mai multe statuți de guvernatori, în mare lângă portul antic; zidurile cetății; deosebit de faptul că toate casele de aci sunt construite cu fragmentele împrăștiate ale orașului antic, ast-fel că orașul modern pare c'ar trăi din fărâmiturile celui antic. Nicăeri în Dobrogea nu se află ruine de așa însemnătate: o probă de importanța ce a avut Tomi în epoca romană; fiind capitala a 5 și mai pe urmă a 6 orașe, cum vom vedea îndată.

Acum, după ce am fixat originea milesiană a orașului, și situațiunea sa adevărată, putem trece într'un zbor repede asupra istoriei sale, indicind mai mult, de cât desvôltind, fazele principale ale acestei istorii.

În trei epoce s'ar putea împărți istoria orașului Tomi:

1. epoca greacă (anterioară cuceririi Moesiei de către Romani);
2. epoca greco-romană (de la Augustus până la Constantin);
3. epoca bizantină de la Constantin-cel-Mare până în secolul al X-lea.

Asupra primei epoci, puține sunt datele ce găsim la scriitorii. Stabilită în plină barbarie, pe teritoriul Geților și Sciților, cetatea Tomis a avut negreșit să lupte secole întregi contra acestor triburi sălbatece, și să împărtășească și dînsa soarta celor-alte orașe grecești. Ea a încercat întîiu dominațiunea persană, cea de scurtă durată, în timpul lui Darius și generalul său Megabyz; războaiele Perșilor cu Grecii, au liberat de jug și pe Tomi; cu fundarea regatului de către regele Sitalces, care izbutise a forma un imperiu Odrizilor, în peninsula Balcanică până la Dunăre și Marea-Neagră, Tomis e silit să plătească tribut, iar după desființarea regatului Odrizilor, orașul trece sub ascultarea lui Lisimach. Ca dovadă de pierderea autonomiei orașului, s'a păstrat monede de aur de atunci cu capul lui Lisimach și cu inscripția TO (Tomi). În secolul al III-lea a. Chr., lucrurile se turbură în peninsula prin năvălirea Celților, cari impun un tribut anual coloniilor grecești de la Marea-Neagră.

Tot în acest secol se naște între Callatieni și Istrieni un război pentru comerțul orașului Tomis, pentru că cetățenii Callatieni voiau să facă din acest comerț un monopol al lor. Aceasta ne arată că Tomis devenise acum unul din emporiile cele mai însemnate ale litoralului vestic al Pontului Euxin.

În anul 72 a. Chr., Tomis împărtășește soarta celor alte colonii grecești învecinate, cari fură cucerite de către proconsulul Macedoniei M. Terentius Varro Lucullus, și reduse la condițiunea unor civitates foederatae. Ele avură să sufere apăsările guvernatorului roman Hybrida, contra căruia chemară în ajutor pe Bastarni (în anul 59 a. Chr.) Puțin după aceea, Tomis, ca toate cetățile elene de la Olbia până la Apollonia fură supuse de către Daci pe timpul lui Burvista. Dacii se întăriseră în cetatea Genucla (lîngă Casap-Chioi, la S. de gurile Dunării). Numai după ce M. Licinius Crassus dărîmă această fortăreață, supremația romană se restabili la Pontus, și Tomis cu cele-lalte orașe intrară, dacă nu de fapt, cel puțin nominal, sub guvernarea proconsulilor Macedoniei. În această situațiune se găsea Tomis pe timpul cînd Ovidiu fu internat (relegatus) acolo de către August și stete de la anul 8—17 d. Chr.

Nu vom dezbate care să fi fost cauzele ce au determinat pe mărinimosul August să trimită în surghiun pe un poet așa de mare și atît de gustat de contemporanii săi.

Orî-care ar fi fost acea cauză: «Ponticele și Tristele» nemuritorului poet, formează un precios tezaur de cunoștințe asupra populației acestui oraș.

«Nu vezi, ne spune el, de cît pămînturi goale, fără umbră, fără verdeață; nu simți vre-o dată primăvara încoronată cu flori; nu se vede nici seceriș, nici cules de vie; cîntul păsărilor nu s'aude printre ramuri, căci arbori nu sunt; o cîmpie întinsă acoperită de pelin, aridă și bătută de vînturi, se în-

tinde atît cît ochiul poate cuprinde. În marea, cînd îți arunci ochii pe ea, pare că n'ai înainte de cît o cîmpie întinsă, goală și ondulată.»

Ce trist spectacol pentru niște ochi deprinși cu natura grațioasă, variată și accidentată a Italiei și frunzișul tainic al vînelor romane!

Dar nu numai clima nemulțumește pe poetul nostru, ci și locuitorii în mijlocul cărora este osîndit să trăiască. Ei sunt gilecivitori, tot-d'a-una armați și gata de bătae, și nu e judecată care să nu se sfîrșească prin lovitură de cuțite. Privirea orașului era și mai îngrozitoare: Femeile, departe de a țese și de a toarce, măcinau grîul și cărau apa cu donița pe cap. Ulițele și piețele erau adesea cutreerate de Sarmații și de Geții călări. Aceștia aveau glasul aspru, privirea sălbatecă, barba și părul lung, țineau un arc în mîna și un cuțit la brîu, de care adesea se serveau. Vîntul sufla cu atîta violență, în cît răsturna zidurile; iarna e lungă, aspră și riguroasă; zăpada, abia cunoscută unui Italian, acoperă pămîntul în timp de luni întregi. Marea îngheață, iar chervanele străbat mările. Vinul îngheață în butoaie, și spre a-l bea, îl sparg cu topoarele. Bărbații sunt îmbrăcați de la cap până la picioare în blăni de animale sălbatece, care le acoperă obrazul, lăsînd numai barba însloită de ghiață.

Așa petrecea poetul amurilor ușoare, eacă oamenii ce acum el e silit să vadă și s'audă.

Tot el ne mai arată că Tomis este tot-d'a-una în primejdie despre părțile dunărene, dinspre Sarmați și Bastarni, cari îndată ce îngheață Dunărea năvălesc în cete izolate, răpesc pe

oamenii și cirezi de vite, aruncînd săgeți otrăvite prin jurul orașului Tomis. Alte ori neamuri întregi trec riul și vin să înconjure orașul. Ovidiu, care nici în tinerețe nu purtase armele, se vede acum silit la bătrînețe să îmbrace platoșa și coiful, să ia gladiul și s'alerte la ziduri.

În cei nouă ani, cît petrecu dînsul la Tomis, învăță limba Geților, așa că ajunse a scrie chiar versuri într'însa.

Locuitorii, cît de barbari erau, fiind mîndri că au căpătat un așa mare scriitor, îl scutiră de sarcine și impozite. El funcționa ca agonotet cu ocaziunea jocurilor ce se deteră la aniversarea nașterii lui divus Augustus, iar orașele vecine îi decernară o coroană de laur. Anii se scurseră, fără ca nimic să poată vindeca aceeaș inimă rănită, și până ce închise ochii și ținu privirile așintite asupra orașului, care după cele șapte coline, privea la picioarele sale Universul supus. Dar, toate speranțele îi fură zădarnice, mînia monarhului fu neîmplăzită, și moartea îl surprinse în vîrstă numai de 59 ani. Se spune că: Tomitanii, plini de admirație pentru poetul exilat, i-ar fi făcut o frumoasă înmormîntare, înălțînd peste rămășițele mortuare, o movilă.

Orî unde ar zace aceste rămășițe, Tomis, Constanța romînească de azi, a știut să onoreze memoria unui geniū așa de mare și unei inimi așa de simțitoare, înălțînd pe piața principală a orașului, statua nemuritorului poet cu următorul epitaf, ce singur și-l compusese:

Hic ego qui jaceo tenerorum lusor a
[morum
Ingenio perii Naso poeta meo

At tibi qui transis, ne sit grave quis-
[quis amasti
Dicere: Nasonis molliter ossa cubent.

Ceea ce ar suna cam ast-fel în romînește:

«Aci zac eu, poetul Nasone, cîntătorul dragostelor tinere, care am perit din pricina geniului meu, și tu care treci, oricine ai fi și iubesti, să nu-ți fie greu a zice: fie țărîna ușoară lui Ovidiu!»

Cu reorganizarea țărilor balcanice la începutul domniei lui Tiberius, Tomis și cele-lalte orașe pontice trecură sub administrațiunea guvernatorului pretorian al Moesiei. Cel d'întîiu asemenea guvernator fu L. Pomponius Flaccus, care era reprezentat, la Marea-Neagră printr'un praefectus orae maritimae anume Vestalis fiul regelui Donnus și frate al praefectului civitatum in Alpes Cottiae, M. Julius Cottius (Ovid ex Ponto, IV, 7.)

Întîmplările ivite în imperiul roman după moartea lui Tiberiu, a făcut ca Tomis să nu se poată mult timp bucura de binefacerile acelei «pax romana» atît de mult dorită și căutată. Neastîmpăratul popor al Dacilor, profitînd de turburările din imperiū, treceaū continuū Dunărea, jefuind Tomis și cele-lalte orașe grecești, ba încă, sub Decebal, Dacia ajunsese să supună la tribut până chiar și pe poporul-rege. A trebuit un geniū militar și un împărat mare, cum încă n'avusese Roma, pentru ca Dunărea s'ajungă o fruntarie sigură a imperiului și pentru ca și orașele pontice să se poată bucura de o vieță mai liniștită.

Cu Traian dar, începe o nouă epocă de prosperare și mărire a orașului Tomis. Acesta devine metropola saū capitala u-

nei confederațiunii, al căruī congres se numește: Τὸ κοινὸν τῆς Πενταπόλεως și mai tîrziu Ἐξαπόλεως, la care lua parte deputații a șase orașe: Tomis, Istros, Callatis, Dionisopolis, Odesus și Mesembria. Portul saū capătă o însemnătate mare, corăbiile din toate țările Mediteranei vin să-l viziteze; corporații de navigatori din Alexandria (οἰκος τῶν Ἀλεξανδρείων) stabiliți aci, înalță temple lui Jupiter Serapis, Senatul și poporul Tomitan închină împăratului liberator temple, statuī și edificii, populația crește și prosperă. Monede de bronz de la August până la Philipp Arabul se bat de oraș; pe reversele unora din ele ni s'a păstrat imaginea monumentelor vechi, un templu al lui Bacchus pe monedele lui Caracalla și Geta; altul al lui Jupiter pe monedele lui Geta și al Plautilei.

Orașul se înfrumusețează,— și dacă ar fi să judecăm numai după resturile de coloane și de capitele de porfir și marmoră de Paros, după mozaicurile și inscripțiile aflate până astăzi în Constanța,— ne putem face în deajuns o idee că: acolo unde azi Tătarul sărac se adăpostește cu familia într'un întunecos bordei, se ridica odată mărețe templuri, splendide palaturi, piețe largi și amfiteatre, în care furnica o populațiune numeroasă și activă, industrioasă și comercială.

Dar timpul în mișcarea-i neobosită schimbă starea vechiului Tomis, și-i aduse în loc o epocă de decădere. Roma nu mai este în stare să apere cu aripele sale lumea, barbarii de toate părțile năvălesc asupra-i, Dunărea nu mai poate fi un bulevard de apărare.

Goții, Hunii, Carpii, Bastar

niî ard și pustiesc întreaga coastă a Mării-Negre. Trebuie să vie un Constantin-cel-Mare, pentru ca pe vechiul Tomis în ruine să rezidească un nou oraș cu numele surorii sale Constanța.

O nouă perioadă începe acum pentru orașul nostru, creștinismul își așază aci scaunul episcopal, și istoria cunoaște mai bine de 12 episcopi Tomitani, cari s'aû ilustrat, apărînd preceptele lui Crist chiar contra unor împărați ca arianul Valens, care a făcut din episcopul Vetranius un martir.

Dominațiunea însă a Hunilor, continuată de a Bulgarilor, preface în cenușe orașul lui Constantin. Și cu toate încercările împăraților bizantinî de a-l reconstrui, Constanța nu poate să mai atingă starea de odinioară. Un contuar al Genovezilor stabiliți în evul de mijloc, e părăsit sub împărăția Turcilor, așa că până la 1856, Constanța nu e de cît o pustietate, unde 8—9 colibe servesc de adăpost cîtor-va pescari.

Construirea portului și a liniei ferate Cernavoda-Constanța de către o societate engleză, îmbunătățirea relațiilor din imperiul otoman, și mai cu seamă alipirea Dobrogei la coroana Romîniei, aû contribuit ca orașul Constanța să devină unul din centrele de populațiune mai cu viitor. Podul minunat de la Cernavoda l'a pus în legătură cu Apusul Europei, iar marile lucrări ale portului sunt menite a face din vechia Tomis, emporia cea mai însemnată pe litoralul vestic al Mării-Negre și vrednică a redeveni metropolă și a rivaliza cu Odesa sau Constantinopol.

Constanța, stație de dr. d. f.,

jud. Constanța, pl. Constanța, orașul Constanța, pe linia Cernavoda-Constanța, pusă în circulație la 4 Octombrie 1860. Se află la 2 kil. de Murfatlar, stație finală. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 31^m,20. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 699256 lei, 90 bani.

Consulul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Bas-Chioi, și pe al cătunului său Cineli. E situat în partea vestică a plășei și a comunei. Este de natură stîncoasă, și e acoperit cu păduri. Impiedică cursul râului Taița silindu-l a descrie un mare semicerc. La poalele sale estice se află situat satul Cineli. Pornind din acest sat, după trei sferturi de oră, ești în vârful lui. Fiind unul din cele mai înalte dealuri din jud. Tulcea și din Dobrogea chiar, avînd o înălțime de 329 m., privescînea după el este una din cele mai frumoase ce se poate avea în Dobrogea. Pe timp senin, se vede la mare distanță, dealul Beș-Tepe, Dunărea, Marea-Neagră și lacul Razelm. La poalele lui, Taița curge încet și leneș printre tufe. Șapte văi și șapte sate sunt situate împrejurul lui. Are vre-o 3 peșteri, din care una foarte lungă; locuitorii zic că ar răspunde tocmai în satul Armutlia.

Consulul-Mare, *vîrf*, jud. Tulcea, cel mai înalt din cele două vîrfuri ale dealului Consulul. Are 329 m.; e gol stîncos.

Consulul-Mic, *vîrf* al dealului Consulul, jud. Tulcea, de 309 metri. E situat spre V. de vîrfurile Consulul-Mare. Este stîncos ca și el. Are o peșteră lungă.

Contăș, *iaz*, pe teritoriul moșiei

Bădeni, com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iași, cu o suprafață de 28 hect. Are pește și conține mult stuh. Aici este o moară de apă. In apropiere, peste Bahluiul, este un pod numit Podul lui-Contăș, lîngă care se află o moară cu aburî, a fraților Ghica-Deleanu.

Contea, *sat*, face parte din com. rur. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 448 locuitori. E situat pe dealul Contea. Aci e o biserică. Locuitorii sunt moșneni. Ca populație școlară are 64 copii (23 băieți și 41 fete).

Contea, *deal*, com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Conturul, *loc izolat*, com. Stănești, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Conțasca, *deal*, pe care este așezat parte din satul cu același nume, jud. Suceava.

Conțasca. V. pîriul Matioaia, județul Suceava.

Conțasca, *pîriul*, jud. Suceava, lîngă satul cu același nume. Poartă diferite numiri în cursul său.

Conțasca, *pădure*, supusă regimului silvic, jud. Muscel, plasa Argeșelul, com. Conțești, în întindere de 750 hect., compusă din stejari, fagi, carpeni, frasin și alte esențe.

Conțasca, *pădure*, supusă regimului silvic, jud. Muscel, plasa Rîul-Doamnei, com. Racovița, în întindere de 200 hect., compusă din stejari, fagi, carpeni, jugastri, frasin, plopi, plute și sălcii.

Conțești, com. rur., pl. Ialomița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgoviște, pe șoseaua națională Tîrgoviște - Fundata, la 23 kil. de Tîrgoviște și în apropiere de gara Ghergani, pe loc șes și pe malul stîng al Dîmboviței. Prin centrul comunei curge râulețul Ilfovelul sau Pusnicul. Com. Conțești se compune din cătunele: Conțești-d.-j., Călugăreni și Heleșteul, cu o populație de 1092 locuitori. În raionul comunei sunt patru poduri, pe râurile Ilfovățul, Dîmbovița și Colintina.

Sunt trei biserici și o școală. Școala este fondată în 1858. Ea este mixtă, condusă de un învățător, salariat de stat.

Este frecventată de 30—50 elevi, din 150 copii cu etatea de școală.

Venitul comunei este de 3270 lei.

Conțești, com. rur., pl. Argeșelul, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 32 kil. departe de acest oraș. Este situată la 300 metri de malul stîng al râului Argeșelul.

Se compune din 2 cătune: Conțești-d.-s. și Conțești-d.-j., avînd o populație de 717 loc., (354 bărbați și 363 femei), cu 160 capî de familie, cari locuiesc în 160 case.

Locuitorii se ocupă afară de agricultură, cu rotăria, cizmăria, dulgheria și lăutăria.

Ei au: 240 boi, 180 vaci, 120 viței, 15 cai, 8 epe, 303 capre, 20 țapi, 38 oi și 155 porci.

Comuna are 150 contribuabili și budgetul său (1889—90) prezintă la veniturii suma de 1694 lei și la cheltueli 1350 lei.

Spre E. și V. are două culmi de dealuri, cari domină Valea Argeșelului, numite: Dealul-Sa-

tului (la E.) și Dealul-Bucurei (la V.), acoperite cu păduri. Comuna are în jurul său locuri arabile, livezi naturale de finețe și livezi de pruni.

Rîul Argeșelul udă Conțești în partea de V. Pe el se află construite două mori. Proprietarii în comună sunt domni St. Periețeanu-Buzău și Sache Nicolau, pe proprietățile cărora s'au împroprietărit locuitorii la 1864, în diverse categorii.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1000 hect. O șosea vecinală leagă com. Conțești cu com. Racovița și Davidești.

Este o singură biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl. S'a clădit cu cheltuiala dumnealui Ioniță Conțescu, nu se știe bine în ce an, căci pisania lipsește.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește 1080 lei anual, se frecventă de 38 elevi și 19 eleve, din numărul de 59 băieți și 24 fete cu etate de școală. În anul 1889 s'a construit actualul local de școală, cu cheltuiala d-lui Periețeanu-Buzău, ajutat și de alți locuitori. Pentru școală comuna cheltuește 75 lei anual și pentru biserică 110 lei.

Știu carte 145 bărbați și 30 femei.

D-l Periețeanu-Buzău, a făcut un drum-de-fier stabil de 7 kil. care leagă comuna cu gara, deosebit de 2 kil. drum-de-fier, sistem Decauville.

Conțești, com. rur., în jud. Teleorman, pl. Marginea pe partea stîngă a râului Vedea și la 54 kil. de T.-Măgurele, capitala districtului.

Se învecinește la N. cu com. Cervenă, la S. cu com. Bragadirul, la V. cu com. Frumoasa, de care o desparte pîrul Vedea și la E. cu cîmpia Burnazului

până ce aceasta intră în jud. Vlașca, unde se întinde parte din moșia Conțești.

Suprafața comunei este de 6163 hect., din cari: 4500 pămînt arabil, aparținînd proprietarilor moșiei; 45 hect. pădure și 202 hect. izlaz. Proprietățile locuitorilor ocupă o suprafață de 1233 hect.; viile, 157 hect., iar școala este înzestrată cu 26 hect. pămînt de muncă.

Solul este destul de fertil.

Populațiunea comunei este de 2213 suflete; sunt 501 capî de familie și 327 contribuabili.

În com. sunt mai multe cîrciumi și hanuri.

Numărul vitelor este de 3898 capete, din cari: 515 cai, 829 vite mari cornute, 2126 vite mici și 431 porci.

Budgetul comunei este de lei 9124, bani 28 la veniturii și de lei 9036, bani 21 la cheltueli.

Are o școală condusă de doi învățători și frecventată de 45 elevi; o biserică deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Localul primăriei este la un loc cu al școalei; sălile sunt construite în bune condițiuni.

Pe apa Teleormanului este o moară; iar pe moșie este un eleșteu numit Lioașca.

Aci se țin două bîlciuri pe an, unul la Buna-Vestire, la 25 Martie și altul la S-tul Dumitru, la 26 Octombrie. Comuna este pusă în comunicațiune la S. cu comuna Bragadirul și la N. cu Cervenă prin căi vecinale.

Spre Sudul comunei se află Măgura-Conțeștilor, de însemnătate istorică. Imprejurul acestei comune s'au urmat între anii 1596 și 1599 parte din luptele Romînilor cu Turcii, sub Mihai-Viteazul.

Tot aci s'au făcut importante descoperiri arheologice de către Cezar Boliac și alți arheo-

logi și s'a'u găsit diferite obiecte. Satul Conțești se vede trecut, în nomenclatura întocmită la jumătatea secolului trecut, sub numirea de Odăile; este un sat vechiu și a purtat și numirea de Odaia-Pancului.

Conțești, sat, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat la 10 kil. depărtare de orașul Piatra, în drumul șoselei județene Piatra-Roman. Are o populație de 300 suflete, din care 66 capi de familie trăesc în 63 de case. Sunt 194 bărbați, 151 femei; 170 necăsătoriți, 112 căsătoriți, 18 văduvi; 30 știu carte, 270 nu știu.

În acest sat se află reședința comunei.

Conțești, sat, jud. Suceava, pe moșia și în com. Pașcani, spre N.-V. și la o depărtare de 10 kil. depărtare de reședința comunei. E așezat pe ambele țărături ale pîrului și pe dealul cu același nume. Are 161 case, populate cu 168 capi de familie sau 638 suflete (324 bărbați, 314 femei), din care 9 sunt Izraeliți. Sunt 118 contribuabili. Vatra satului ocupă 90 fâlcă și 58 prj. Locuitorii sunt gospodari. Improprietății sunt: 50 pâlmași, 45 codași, stăpînind 312 fâlcă și 40 prj.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, clădită din lemn de locuitorii pe la 1835, deservită de un preot și doi cîntăreți, și împrorietărită cu 8 fâlcă și 40 prj. Școala din Valea-Seacă servă și acestui sat.

La 1803, Conțești, a d-sale visternicul Iordache Balș, avea 44 liuzi, plătind bir 844 lei anual.

Conțești, cătun, în com. Sascut, plasa Răcăciuni, jud. Putna. Este

situat aproape de Dealul-Mare, a căruia pantă e acoperită cu văi.

Are o populație de 360 suflete, care locuesc în 95 case. Are o biserică filială, (ce ține de parohia Sascut), cu hramul S-ții Impărați. Școala nu se află în sat. Copii cu vîrstă de școală sunt 50 (21 băeți, 29 fete), din care 5 băeți urmează la școala din Sascut.

Conțești, stație de dr. d. f., jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. Conțești, pe linia Chitila-Pitești, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Gherghani (5.4 kil.) și Titu (6.5 kil). Înălțimea de asupra nivelului mării, de 144^m-72. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 21329 L. 30 B.

Conțești, moșie, în pl. Margineii, jud. Teleorman. Se numea în vechime Odaia-Pancului.

Conțești, mlaștină, jud. Suceava, lîngă satul cu același nume; mai înainte era iaz mare.

Conțești, pîrișă, ce udă comuna Sascut, pl. Răcăciuni, jud. Putna, și se varsă în Bălcuța.

Conțești-de-Jos, sat, face parte din com. rur. Conțești, pl. Argeșul, jud. Muscel. Are o populație de 370 locuitorii (182 bărbați și 288 femei).

Aci este o moară a d-lui Sa-che Nicolau, proprietar.

Conțești-de-Sus, sat, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Conțești.

Conțești-de-Sus, sat, face parte din com. rur. Conțești, pl. Argeșul, jud. Muscel. Are o populație de 347 locuitorii (172 bărbați și 175 femei.)

Aci este reședința comunei, școala, biserica, moara și herăstrăul cu aburii al d-lui Periețeanu-Buzău.

Copac (Crucea - din-), colină, în com. Vintilă-Vodă, județul Buzău. E acoperită cu o parte din pădurea Vintilă-Vodă, care poartă același nume.

Copacii-cei-Mari (La-), poiană, în căt. Slobozia, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Copaciul, sau Gruiful, com. rur., compusă din cătunele Copaciul și Crovul, plasa Cîlniștea, județul Vlașca. E situat pe coasta dreaptă a văii Glavaciocul.

Moșia aparține d-lui V. Hiotu.

Comuna este departe de București de 34 kil., de Giurgiu de 43 kil., de 1 kil. de Ghimpați, reședința plășei. În 1886 erau aci 1342 locuitorii, din care 288 contrib. Budgetul comunal era în 1886 de lei 6764 la venit și de lei 4959 la cheltuieli.

În 1887 s'a arat aci 1300 hect. cu diferite cereale. Sunt 2 biserici, una în Crovul și a doua în Copaciul, deservite fiecare de cîte un preot și un cîntăreț. Ține de eparhia Crovul, care are biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Școala comunală este așezată în comuna Ghimpați care este aproape de Copaciul, poartă numirea de Ghimpați-Copaci.

Vite sunt: 250 vite mari, boi, bivoli și vaci, 32 cai, 692 oi și 4 capre.

Copaciul, cătun, pendinte de com. Copaciul, de la care și-a luat numele, pl. Cîlniștea, județul Vlașca, situat pe proprietatea d-lui V. Hiotu.

Acı s'aü improprietărit la 1864 un număr de 60 locuitori, luînd suprafața de 200 hect. Acı este o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

Copacul-cu-Icoana, (Lespezile), loc izolat și deal, în jud. Buzău, comuna Merei, căt. Valea-Puțului.

Copacul-cu-Icoana, localitate cu pădure. (Vezi Dealul-Viei, jud. Fălciü, com. Băsești, din pl. Mijlocul).

Copacul-lui-Trică, loc, județul Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, unde Pîrîl-Moareî se varsă în balta Strîmba.

Copadin sau Cobadin, com. rur., din jud. Constanța, plasa Constanța, situată în partea centrală a județului, la 43 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea meridională a plășei, la 14 kil. spre S.-V. de Cara-Murat, reședința ei, pe dealurile Copadin și Arabi-Alciala.

Se mărginește la N. și V. cu comuna Mamut-Cuius, la E. cu com. Biulbiul; la S. cu comunele Cara-Baci și Agemler; cele d'întîiu trei comune sunt din pl. Medjidia, a 4-a din plasa Mangalia.

Relieful solului e puțin accidentat de următoarele dealuri: Tanai-Teiubesi (128 m.), Cara-Dede-Bair (152 metri), Bei-Aslan-Bair (127 m.), la N., Nalcıac-Bair, Bair-Biulbiul-Chiuciuc (130 m.), Ciobanisa-Bair (123 m.), la E.; Arabi-Iuc-Bair (137 m.), Beșoul-Bair (142 m.), la S.; Caciamac-Bair (139 m.), Iurtluc-Bair (147 m.) și Cara-Dede-Bair al II-lea (111 m.), la V.; iar dealurile Copadin (134 m.) și Arabi-Alciala (137 m.), prin in-

teriorul comunei. Aceste dealuri sunt acoperite cu izlaz, fi-nețe și semănături.

Movile sunt puține, toate artificiale, servind ca punct de orientare; printre ele observăm: Copadin-Nord (134 m.), Copadin-Sud (137 m.), Copadin-Vest (135 m.), Copadin-Est (123 m.), în jurul satului Copadin; Engemalesi-Tepe (133 m.), la E.; Arabi-Iuiuc (137 m.), la S.

Hidrografia e reprezentată numai prin niște văi mici, fără importanță; ele n'aü apă de cît toamna în timpul ploilor și primă-vara după topirea zăpezilor; principalele sunt: valea Copadin, care trece prin sat, și brăzdează com. prin mijloc și V.; Dichilitas-Dere la N.; văile Beșaul-Dere și Arabi-Alciala, care unite formează valea Cocealac-Alcea care o brăzdează la S.

Comuna e formată dintr'un singur sat: Copadin, al căruî aspect nu oferă ceva caracteristic; e plăcut puțin prin poziția sa; casele sunt unele răspîndite fără regulă, o mare parte din ele înconjurate cu grădini foarte bine îngrijite.

Suprafața acestei comune este de 4371 hect., din carî 233 ocupate de vatra satului cu ale sale 222 case; statul cu proprietarii posed 1228 hect., iar loc. aü împărțit, restul de 2910 hect.

Populațiunea sa este formată din Turci, Tătari, Germani și Bulgari; ea este de 232 fam., în total 1009 suflete, împărțite după cum urmează: 562 bărbați, 447 femei; necăsătoriți 556, căsătoriți 422, văduvi 30, divorțați 1; cetățeni romîni 659, supuși străini 350; știu carte 242, nu știu 867; ortodoxi 15, catolici 382, mahomedani 607, de alte religii 5; agricultori 243, industriași 30, comercianți 4, alte profesii 1.

Contribuabili sunt 278.

Sunt 114 improprietăriți și 164 neimproprietăriți.

În comună sun 243 plugari, carî aü 99 pluguri (32 cu cai, 67 cu boi), 155 care și căruțe (35 cu cai, 120 cu boi), 37 mașini de secerat, din carî 2 cu uleiü, 10 mașini de bătut porumb, 1 trior, 22 grape de fier, 10 mașini de vînturat, 1 mașină de cosit fin.

Este o moară cu aburi și 1 de vînt.

Vite sunt 1358 capete, din carî: 580 cai, 539 boi, 12 bivoli, 77 oi și 150 capre.

Budgetul com. Copadin are la veniturî 9380 lei și la cheltueli 3037 lei.

Căi de comunicație sunt numai drumuri vecinale sau comunale, carî, în formă de rază, pleacă spre satele înconjurătoare ca: Biulbiul, Mamut-Cuius, Caciamac, Beșoul, Agemler, Osman-Faci, etc.

E de observat că această comună, la delimitare, a fost cu totul depărtată de plasa cărei aparține, fiind împresurată de plășile Medjidia și Mangalia.

Copanița, insulă, pe Dunăre, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j. și Balta, între Bechet și Rahova, la vărsarea riului Jiul în Dunăre. Are pășuni pe dînsa.

Copăceana, deal, jud. Fălciü, numit ast-fel de la niște copaci vechi ce aü fost odinioară pe pe el. Se întinde din com. Berezeni, pl. Prutul, trece prin comuna Bozia, prelungindu-se de la N. la S., între dealurile Buciumași și Marcu, pe teritoriul satelor Bozia-Odaia și Bogdana, terminîndu-se pe teritoriul moșiei Bogdănești. La capătul său se află iazul Bogdănești.

Copăceana, deal, în jud. Fălciü,

pl. Prutul, pe teritoriul satului Rînceni, în partea de V. a comunei Rînceni, despre hotarul com. Mălăești.

Copăceana, iaz, jud. Fălciu, pl. Prutul, com. Bozia, la capătul văii cu același nume, format din pîriul Copăceana, pe teritoriul satului Odaia-Bogdan.

Copăceana, iaz, în jud. Fălciu, pl. Prutul, com. Bozia, pe valea cu același nume, format din pîriul Copăceana, pe teritoriul satului Bozia.

Copăceana, pîriu, jud. Fălciu; iese de pe valea Copăceana, com. Berezeni; formează iazul cu același nume; trece de aici pe teritoriul com. Bozia, plasa Prutul, tot pe valea cu același nume, pe care formează 3 iazuri: două pe teritoriul satului Bozia și unul pe teritoriul satului Odaia-Bogdana. Trece pe teritoriul satului Bogdănești, unde dă în șesul Prutului.

Copăceana, vale, jud. Fălciu, pl. Prutul, com. Bozia; se întinde între dealurile Copăceana și Saca, pe teritoriul satelor Bozia și Odaia-Bogdan, pe care se află două iazuri, formate din pîriul Copăceana.

Copăceanca, numire, ce purta comuna Bivolita, pl. Tîrgului, jud. Teleorman. Această numire figurează prin actele de hotărnicie și locuitorii o păstrează și astăzi.

Copăceanul, sat, în partea de N. a com. Sberoaia, pl. Podoleni, jud. Fălciu, în hotarul comunei Grozești, situat pe malul Prutului, pe domeniul statului Sberoaia. Are o suprafață de 38 hect. 44 arii, iar vatra satului

are 2 hect. și o populație de 10 familii, sau 30 suflete, din care 5 contribuabili.

Copăceanul, deal, care înconjoară în partea de V. comuna Fălciu, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Copăceilor (Valea-), vale, în jud. Buzău, com. Gura-Teghiș, între muntele Podul-Calului și Valea-Găvanului. E avută în brad și molift.

Copăcelul, cătun, în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Mari.

Copăcelul, colină, în jud. Buzău, com. Pătirlagi. E acoperită de izlaz și pădure.

Copăcelul, deal, în jud. Suceava, pe o coasta căruia e așezată o parte din satul Lămășeni; altă parte e acoperită de pădure de mesteacăn.

Copăcelului (Valea-), vale, în jud. Suceava, satul Lămășeni.

Copăceni, com. rur., pl. Cernad.-s., jud. Vîlcea. E format din 2 mahalale.

Comuna, cu izlaz cu tot are 500 hect. pămînt.

Este situată pe ambele maluri ale râului Cerna, la 45 kil. departe de capitala județului și la 25 de a plășei.

Are o populație de 418 loc., (214 bărbați și 204 femei), în care intră și 10 fam. Țigani, care se ocupă cu facerea de albiș, fuse, linguri și alte 5 fam. de Țigani ferari; sunt 127 capi de familie; 120 contribuabili și 125 case.

În comună sunt 2 biserici: una de zid, cu hramul Buna-Vestire, fondată la anul 1804, și alta de lemn, fondată la 1720 de protopopul Gheorghe și preo-

teasa Florica, cu hramul Sf. Gheorghe și Cuvioasa-Paraschi-va. Prima s'a fondat de protopopul Șerban cu preoteasa Preda.

Locuitorii în special se ocupă cu agricultura. Produsul muncii îl desfac la orașul Craiova. Ei au 20 cai, 140 boi, 110 vaci, 40 capre, 25 oi și 95 porci.

Veniturile și cheltuelile comunei se urcă la 1000 lei anual.

Pe râul Cerna, în raionul comunei, sunt 2 mori, cu câte 2 perechi de pietre. Cea mai mare parte din locuitorii sunt moșneni; 55 s'au împroprietărit la anul 1864 pe 32 hect., în moșiile d-lor Nae Copăceanu, D. Stavrescu și alții.

Comuna e lipsită până acum de școală. Copii în vîrstă de școală sunt 45 (26 băieți și 19 fete). Știu carte 15 bărbați și 3 femei.

În toată comuna sunt 25 stupi cu albine.

O șosea comunală înlesnește comunicația cu comunele Broșteni și Ulmetul.

E brăzdată de dealurile: Porjorătul, Bucurul și Cocinilor și udată de văile: Crucilor, Zgîndi, Lupului și Rizi.

Se mărginește cu comunele Gîngulești, Bălteni, Armăsești, Modoia și Broșteni.

Copăceni, sat, cu 142 sufl., jud. Argeș, pl. Lovișteea; face parte din com. rur. Racovița. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și un cântăreț.

Copăceni, cătun, al comunei Cornești din pl. Ocolul, jud. Gorj. E situat la S. de comună și spre V., la 11 kil. depărtare, de orașul T.-Jiū.

Situat pe șes, pe partea dreaptă a șoselei județene T.-Jiū-Severin. Are o suprafață cam de

2000 hect., din cari 1000 hect. arabile, 535 hect. pădure, 465 hect. livezi și izlaz.

Are o populație de 70 fam., 436 sufl., din cari 58 contrib.

Locuitorii posedă 40 pluguri, 60 care cu boi și vaci, 2 căruțe, 10 stupi, 250 vite mari cornute, 12 cai și 100 rîmători.

Cătunul este udat de apa Jaleșul.

Comunicația se face pe șoseaua județeană T.-Jiū-Severin, ce trece în apropiere, în partea despre S. și prin șoseaua comunală ce se detașează din șoseaua județeană.

În Copăceni se găsesc 2 puturi și 2 mori pe apa Jaleșul.

Cătunul are și o biserică de lemn, însă ruinată.

Copăceni sau **Carida - Căpăceni**, *cătun*, pendinte de com. Dărăști, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca, proprietatea d.-lui Efr. Ghermani. Această proprietate a fost la 1655 a vistierului Gheorghe Carida de unde și-a luat numele. E situat pe coasta dreaptă a apeî Argeșului.

Aci s'a împrumărit la 1864, un număr de 25 loc. cărora li s'a dat 75 hect.; sunt așezați pe malul Argeșului.

Aci sunt vii cu embatic în suprafață de 678 hect.; pădure de salcie pe Argeș, în suprafață de 40 hect.; locuri de arătură în suprafață de 274 hect. Totalul suprafeței moșiei este de 992 hect. Arenda anuală: 16000 lei.

Este departe de București de 21 kil., de Giurgiu de 44 kil. de șoseaua Giurgiu-București de 1 kil., pe marginea moșiei chiar trece această șosea. Aci sunt 20 boi, 80 oi și 5 cai.

Copăceni, *numire* ce se mai dă cât. Poiana-Copaciului, din com.

Opăriți, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Copăceni, *pîrîu*, curge din partea de N. a com. Opăriți, pl. Teleajenul, jud. Prahova, udă cătunul cu același nume și se varsă în riul Teleajenul, în raionul com. Gura-Viitoarei, pl. Teleajenul.

Copăceni - Adunați, *com. rur.*, în jud. Vlașca. (Vezi Adunați-Copăceni).

Copăceni-Crețești. Vezi Copăceni-Sf.-Ioan, jud. Ilfov.

Copăceni - de - Jos (Giulești), *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Copăceni-Mogoșești, pl. Sabarul. Este situat la S.-E. de Copăceni-Mogoșești, pe malul stîng al riului Argeș. Aci, acest rîu face o mare cotitură în jud. Vlașca.

Pe la Copăceni-d.-j. era trecătoare principală peste riul Argeș. Brîncoveanu, în călătoria sa la Adrianopole, a trecut p'aci Argeșul, la 6 Maiu 1703. La anul 1821, Tudor puse aci sentinele, spre a împiedica fuga boerilor din București.

Satul se întinde pe o suprafață de 223 hect., avînd o populație de 463 loc. D-l Gr. Em. Filipescu are 153 hect. și loc. 70 hect.

Proprietarul cultivă 70 hect.; restul este pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, fără să aibă locuri de finețe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, și o școală mixtă, frecventată de 41 elevi și 2 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1944 lei. Localul școlii e bun.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 218 și al celor mici de 86.

Copăceni-de-Sus, sau **Copăceni-Carada**, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E situată la S. de București, pe malul stîng al riului Argeș, 16 kil. departe de capitală.

La 1821, Turcii, sub conducerea lui Chehaia - Bei, venind spre București, de la Silistra, au trecut prin com. Copăceni.

Corpurile legiuitoare au votat construcția unui pod peste riul Argeșul, la Copăceni, pe calea națională București-Giurgiu, alocînd în budget spre acest sfîrșit 870000 lei.

Se întinde pe o suprafață de 1240 hect., cu o populație de 1312 locuitori, cari trăesc în 268 case și 2 bordee.

D-l G. Em. Filipescu are 640 hect. și locuitorii 600 hect. Proprietarul cultivă 499 hect., 25 sterpe, 6 vie și 110 pădure. Locuitorii cultivă 393 hect., 52 sterpe, 152 izlaz, restul vie.

Comuna are 261 contribuabili, cu un budget de 3421 lei la veniturii și 3428 lei la cheltuieli.

În comună e o biserică, cu hramul Sf. Filoftea, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 34 elevi și 6 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 2044 lei.

Localul școlii e proprietatea comunei.

În cercul comunei se află: 1 heleșteu; 1 baltă; 1 pod stătător.

Numărul vitelor mari e de 659 (195 cai și epe, 3 armăsari, 195 boi, 204 vaci și viței, 37 tauri, 25 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 931 (130 porci și 801 oi).

Dintre locuitorii, 294 sunt plu-

gari, 4 meseriași, 10 diferite profesii.

Arătura se face cu 131 pluguri: 73 cu boi, 58 cu cai. Locuitorii au 182 care și căruțe: 90 cu boi, 92 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 186 și neîmproprietăriți, 126.

Comerțul se face de 2 cîrciumari și 2 hangii.

Copăceni-Mari, *sat*, face parte din com. rurală Micloșani, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Copăceni - Mănăstirei, jud. Ilfov, loc însemnat prin bătălia dintre Alexandru III-lea, Domnul României și boerii țarei cari îl alungară din Domnie, la anul 1577.

Copăceni-Mici, *sat*, face parte din com. rurală Micloșani, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Copăceni-Mici, *deal*, pe teritoriul com. Mălăești, pl. Mijlocul, jud. Fălciu; se întinde de la Valea-Rădiului.

Copăceni-Mogoșești, *com. rur.*, plasa Sabarul, jud. Ilfov. E situată la S. de București, pe țărmul stîng al râului Argeș, 26 kil. departe de București. Pămîntul său e mlăștinos în partea de N.

Se compune din satele: Copăceni-d.-j., Nucari-Mănăstirea, Mogoșești și Varlam, cu o populație de 1872 locuitori, cari trăesc în 422 case și 2 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 2181 hect. D-nii G. Em. Filipescu, V. M. de Gravie, St. Petrovic și statul au 1202 hect. și locuitorii 979 hect. Proprietarii cultivă 737 hect., 233 pădure și restul vie. Locuitorii cultivă tot terenul.

Comuna are 396 contribua-

bilii, cu un budget de 4563 lei la venituri și 4490 lei la cheltuieli. In anul 1885 erau 465 contribuabili.

In comună sunt: 3 biserici, deservite de 5 preoți, la Copăceni-d.-j., Nucari-Mănăstirea și Mogoșești; 2 școli mixte.

Numărul vitelor mari e de 899 (213 cai și epe, 485 boi, 185 vaci și viței, 14 tauri, 2 bivoli) și al celor mici de 875 (9 capre, 201 porci și 665 oi).

Dintre locuitorii, 466 sunt plugari. Arătura se face cu 269 pluguri: 192 cu boi și 77 cu cai. Locuitorii au 335 pluguri: 242 cu boi și 93 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 309 și neîmproprietăriți, 164.

Comerțul se face de 7 cîrciumari.

Copăceni-Sf. Ioan, sau **Copăceni-Crețești**, *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crețești-Sintești, pl. Sabarul. Este situat la N. de Crețești, în locuri băltoase.

Se întinde pe o suprafață de 155 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 357 suflete. Are 1 povarnă.

Comerțul se face de 1 cîrciumar. S'au stabilit în sat 2 străini.

Numărul vitelor mari e de 152 și al celor mici de 426.

Copăcești, *com. rur.*, în județul Putna, plasa Răcăciuni.

Comuna Copăcești este situată pe dealul Troțușului și în lunca lui; cătunul Copăcești pe deal, iar Slobozia, în lunca lui, peste apă.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii (Adjudul - Nou) e de 5 kil., iar de capitala județului, de 40 kil.

Marginele acestei comune, sunt: la N. Troțușul, care o

desparte la N.-E. de Adjudul-Vechiu și la N.-V. de Urechești; la E. iarăși Troțușul, despărțind-o de Adjudul-Nou; la S.-E. Ruginești, la S.-V. Anghelști, iar la V. Cornățelul.

Comuna Copăcești se compune din cătunul Copăcești (unde e și primăria comunei) și din Slobozia.

Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămînt, e de 201 capi de familie, cu 732 suflete (375 bărbați, 357 femei), din cari: 367 neînsurați (201 bărbați, 166 femei), 312 însurați, 52 văduvi (18 bărbați și 34 femei); 723 Romîni și 9 de diferite naționalități; 3 ortodocși, 6 mozaici și 3 armeni; 219 agricultori, 2 meseriași, 6 comercianți, 4 avînd profesii liberale, 16 muncitori și 13 servitori.

Știu carte 16 persoane: (13 bărbați, 3 femei).

Numărul caselor de locuit e de 193.

Mișcarea populațiunii pe anul 1892, a fost următoarea: 9 căsătorii, 34 nașteri și 71 morți.

Are o biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae». Comuna cheltuiește pentru ea 100 lei anual.

Copii cu vîrstă de școală sunt 72 (39 băieți și 33 fete).

Sunt 177 contribuabili, adică 1 locuitor la 4.13 contribuabili.

Budgetul comunei, pe anul financiar 1893—94, a fost la venituri de 2559 lei și la cheltuieli de 2555 lei.

Numărul cultivatorilor, în același an, a fost de 111.

InstrUMENTELE agricole, de cari se servesc cultivatorii acestei comune, sunt: 30 pluguri de lemn, 40 de fier și 1 scarificatoare.

Vitele aflătoare în comună sunt după ultima numărare, 741, din cari: 191 boi, 101 vaci,

32 cai, 259 oi, 17 capre și 141 porci.

În comună se află: 3 rotari, 2 fierari, 1 cojocar, 1 cârciumar, 1 boiangiu, 1 brutar și 14 fabricanți de rachiu de prune.

Drumuri șoseluite pun în legătură comuna pe de o parte cu comuna Adjudul-Noș, de altă parte cu comunele Ruginești, Anghelști și Cornățelul.

Copăcești, cătun, în jud. Putna, comuna cu același nume, plasa Răcăciuni. Cătunul este situat pe dealul Trotușul, având în luncă cătunul Slobozia.

Are o biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae».

Comuna vine în ajutorul ei cu 100 lei anual. Copii cu vîrsta de școală sunt 72 (39 băieți și 33 fete).

Acest sat e pomenit de cronicarul Neculcea, cînd vorbește de domnia a 3-a a lui Duca-Vodă (1678—1684): «iară sosind podgheazul la Răcăciuni întru acea seară, aș prins pe Lipcani acolo în Răcăciuni, și i-aș tăiat pe toți; numai unul a scăpat și viind noaptea să dea știre aș dat peste niște oameni la Copăcești, pe apa Trotușului, și dîndu-i un om să-l ducă la Domnești, el l'a dus printr'o dumbravă, rătăcindu-l până în ziuă».

Copăcești sunt din vechi ai răzeșilor și ai foștilor clăcași de pe moșia lui Balș.

Copăcești, mahala, în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Copăcești, parohie, în comuna cu același nume, plasa Răcăciuni, jud. Putna, formată din cătunele Copăcești și Anghelști. Are 2 biserici, una parohială, cu hramul «Sf. Nicolae», pentru

care comuna Copăcești cheltuește 100 lei anual, în satul Copăcești și 1 filială, în Anghelști, cu hramul Sf. Gheorghe.

Copăcioasa, com. rur., în partea de V. a plășei Amaradia, jud. Gorj, și la S. de com. Glodeni. Situată pe pîrîul Țărățelul, pe deal și șes. Este formată din 4 cătune, adică: Copăcioasa, Cerățul, Frunțile, unde e și reședința comunei, și Lintea. Această comună înainte de 1875 era întrupată cu comuna Scoarța. Are o întindere de 1150 hect., din cari 410 hect. arabile, 345 hect. fînețe, 115 hect. pădure, 135 hect. izlaz, 104 hect. vie, 8 hect. pomet și 33 hect. vatra satului, a cimitirului și a gărei.

Are o populațiune de 400 familii, cu 1234 suflete, din cari 333 contribuabili, toți Romîni, ocupîndu-se cu agricultura.

Locuitorii posedă 83 pluguri, 138 care cu boi, 510 vite mari cornute, 20 cai, 1160 oi, 102 stupi, cari dau 35 kil. miere și 49 kil. ceară; 391 rîmători.

Venitul comunei este de 1453 lei, 65 bani, iar cheltuelile de 1185 lei, 3 bani.

Apele ce udă această comună sunt: Țărățelul, care se varsă în Blahnița; Slaștiul-Sec și Slaștiul-cu-Apă, cari se varsă în Amaradia și în Jiù.

Comunicația se face prin șoseaua județeană, care vine de la V., din comuna Budieni și trece prin această comună; prin șoseaua comunală, care încă nu e terminată și care se detașează din cea județeană în 2 ramuri, din care una, la S., apucă spre gara Copăcioasa, iar cea-altă, la N., prin interiorul comunei și duce în comuna Bălănești; prin calea ferată Filiași-T.-Jiù care are o stație

între cătunele Cerățul și Frunțile, numită Copăcioasa.

În comună se găsesc 4 puțuri cu cumpănă și 16 fîntîni, cari în timpuri secetoase seacă, afară de una.

Comuna are 1 școală, frecventată de 31 elevi și 1 elevă, din 35 înscriși.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Copăcioasa, cătun, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Copăcioasa.

Are o întindere de 125 hect., din cari 40 hect. arabile, 50 hect. fînețe, 29 hect. izlaz și pădure, 6 hect. vatra satului.

Are o populațiune de 56 familii, cu 120 suflete, din cari 23 contribuabili, toți Romîni.

Locuitorii posedă 10 pluguri, 15 care cu boi, 60 vite mari cornute, 38 rîmători, 131 oi, 16 stupi cu albine, cari dau 9 kil. ceară și 12 kil. miere.

(Drumurile și apele ce o traversă s'aș descris la comuna Copăcioasa).

În cătun se mai găsește 1 puț și 2 fîntîni.

Copăcioasa, sat, în jud. Mehedinți, plasa Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Jegujani.

Copăcioasa, cătun, în județul Mehedinți, plasa Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Florești. Mai poartă numele și de Copăcioasa.

Copăcioasa, stație de dr. d. f., județul Gorj, plasa Amaradia, cătunul Copăcioasa, pe linia Filiași-T.-Jiù, pusă în circulație 1 Iulie 1888. Se află între stațiile Cărbunești (10.2 kil.) și T.-Jiù (13.2 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 262^m, 12

Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 18519 lei 70 bani.

Copăcioasa, pîrișă, în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți. Izvorește din mahalaua Copăcioasa; se împreună cu pîrișul Noateșea, curgînd spre comuna Broșteni.

Copăcioasa, vale, în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Copăile, lac, în plasa Borcea, teritoriul com. Călărași-Vechi, jud. Ialomița.

Copălăul, com. rur., în partea de N. a plășei Coșula, județul Botoșani. Se întinde pe valea Miletinului și dealurile ce mărginesc Miletinul pe ambele părți. Se compune din satul Copălăul. Are o suprafață de 1584 hect., din care 644 ale proprietarului și 940 hect. ale locuitorilor și cu o populație de 298 familii, sau 1324 suflete, din care 650 bărbați și 674 femei. Sunt 280 contribuabili și locuiesc în 291 case.

Teritoriul acestei comune este deluros și de natură argilos, acoperit în partea de Sud și S.-V. cu pădure, a căreia întindere e de 644 hectare și se exploatează sistematic; viile sunt situate pe coasta de S.-V. a dealului Copălăul, în întindere de 19 hect. și produce 1615 hectolitri vin.

Locurile de cultură au o întindere de 220 hect.

Vite: 900 boi și vaci, 108 cai, 182 porci, 815 oi și 60 stupi cu albine.

Prin mijlocul comunei trece calea națională Botoșani-Hîrlăul. Satul e așezat, parte pe vale, parte pe coastă de deal.

Budgetul comunei are la venituri 3901 lei, 7 bani și la cheltuieli 3875 lei, 88 bani.

Are 1 biserică, cu 1 preot și

2 cîntăreți, vechie și 1 școală mixtă, întreținută de județ, cu un învățător și frecventată de 42 școlari.

Se zice că primii locuitori așezați aici ar fi venit din Bucovina.

Copcești, siliște, ce ține de com. Ruși, jud. Tutova, pl. Tutova.

Copiloniul, deal, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Căzănești.

Copilul, lac, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Mărșani, cu o suprafață de aproape 1 hect. Conține pește.

Copilului (Movila-), movilă, în jud. Buzău, comuna Rușiavățul. E situată la gura văii Rușiavățul; face hotar între moșia Rușiavățul și moșia statului Ursoaia.

Coporia, munte, jud. Bacău, pl. Muntelui, de pe teritoriul com. Dărămănești.

Coporia, pîrișă, în jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Dărămănești; ese de sub muntele cu același nume și se varsă, de-a stînga, în Uz.

Coporicești, cîtun, pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, jud. Olt. E situat la V., pe muchea dealului stîng al gîrlei Plapcea. Are 175 locuitori.

Copoul, plasă, în centrul județului Iași. Se întinde de la N. la S. până în marginea orașului Iași, pe șirul de dealuri ce vine între rîurile Jijia și Prut. Se mărginește în partea despre N.-V. cu pl. Bahluiul; la S. cu o parte din plășile Cîrligătura, Stavnicul și orașul Iași; la E.

cu pl. Turia, până în dreptul satului Frăsuleni, din pl. Bistrița, despărțindu-se prin rîul Jijia; apoi cu pl. Braniștea până în marginea orașului Iași.

Este formată din 5 comune:

1. *Gropnița*, cu satele: Gropnița, Singeri, Bulbucani, Forăști, Mălăești și Mișești, în capătul despre N. al plășei.

2. *Movileni*, cu satele: Movileni, Larga, Romînești și Potîngeni, mai jos de com. Gropnița.

3. *Tăutești*, cu satele: Tăutești, Zahorna, Horlești, Rădiului-Tătar, Tătărășul și Lițcani, în partea de S.-V. a plășei, spre rîul Bahluiul.

4. *Rădiul-Mitropoliei*, cu satele: Rădiul-Mitropoliei, Moimești, Popricani, Coarba, Țipilești, Epureni și Izvoarele, în partea de E. a plășei, spre rîul Jijia.

5. *Copoul*, cu satele: Copoul (tîrgșor), Podgoria-Copoul, Rădiul-Aldeii, Munteni, Vulturi și Cîrligul, la sudul plășei, în marginea orașului Iași.

Suprafața teritoriului plășei Copoul este de 41698 hect.

Calitatea solului este bună.

În pl. Copoul se prelungește șirul de dealuri de la N. spre S., ce trece din pl. Bahluiul, și care face parte din sistemul dealurilor aflate între rîurile Bahlui și Jijia, partînd diferite numiri: Copoul, Cîrligul, Șorogari, Gheorghiești, Rădiul-Aldeii, Aroneanul, Zahorna, Horlești, Ponoarele, Uricul, Căținul, Mîrzești, Pițcanul, Vulturul, Breazul, Muchea-Holmului, Cazacul, Dumnezeul, al-Cailor, Odaia, Grecul, al-Postei, Părul, Movila-Mare, Vulturul, Șătrăroaia, Botul-Calului, al-Viei, Coșeri, al-Corbului, Sbanțul, Amara, al-Crucei, al-Țiganului, Drobul și Clinul.

Apele curgătoare ce udă teritoriul plășei de la N. la S., sunt râurile: Jijia, ce trece prin partea de E. și formează hotarul între plășile Turia și Bahluiul în partea de V. și S., făcând hotarul cu plasa Cîrligătura; apoi piraiele: Miletinul, care atinge partea de N.-E. a plășei; Jijioara, care intră în mijlocul ei, tot în partea despre N.; Căcaina, Aroneanul, Liești, Zahorna, Mirzei, Dîrvari, Girinca, Moimești, Rădiul, Siliștea, Breazul, Uricul, Tăutești, Iazul, Văiluța, Roșul, Răchita, Rădiul, Fundoiaia, Puturoasa, Grecușul, Larga, Sbanțul, Amara, Budăiul, Rominești, Răchiți, Părul și Mahul.

Prin plasa Copoul, trece șoseaua județeană Iași-Botoșani, care începe din marginea orașului Iași, trecînd spre N., prin târgul Copoul și satele Vulturi și Popricani și la podul Jijiei trece în pl. Turia.

Șoseaua mixtă, începe din marginea orașului Iași, tot prin partea de N.; trece prin podgoria Copou, prin satele: Zahorna, Larga, Movileni, Mălăești, Misești, și, dincolo de Singeri, trece în pl. Bahluiului.

Șoseaua națională și calea ferată trec de la Iași până la târgul Podul-Iloaei, pe marginea sud-vestică a plășei. Pe lângă acestea sunt diferite căi comunale și vecinale, care leagă satele și comunele între ele.

Din întinderea de 41698 hect. pămînt, nu se cultivă în această plasă de cît 9528 hect. pentru cereale; 293 hect. teren pentru cultura viilor și 546 hect. pămînt acoperit cu păduri, proprietate particulară; iar restul de 31331 hect. sunt acoperite de: imășe, fîneață, iazuri, livezi și locuri pentru așezarea satelor.

Pămîntul cultivabil produce tot soiul de cereale.

Viile dau vinuri bune.

Industria se mărginește la un număr de 7 mori de apă, 7 de aburi și 1 de vînt; iar comerțul constă în desfacerea produselor și a vitelor, în târgurile Podul-Iloaei și Iași.

Numărul vitelor este de 29379 capete dintre care: 9684 vite mari cornute, 15744 oi, 3 capre, 11 bivoli, 1097 cai și 2837 rîmători.

În plasa Copoul se află o populație de 2364 fam., sau 8402 suflete, dintre care: 4578 bărbați și 3824 femei; 8155 Romîni, 185 Evrei, 35 Germani, 8 Poloni, 8 Greci, 5 Italieni, 4 Ruși, 1 Olandez și 1 Belgian.

Numărul bisericilor e de 20, deservite de 16 preoți, 20 cîntăreți și 16 eclesiarhi.

Școale sunt 9, conduse de 9 învățători, și frecventate de 143 elevi și 52 eleve.

Copoul, com. rur., jud. Iași, pl.

Copoul. Sî-a luat numele de la satul Copoul. E situată la S.-E. plășei, pe un teren accidentat, prezintînd mai multe dealuri și văi, parte acoperite cu livezi și vii, iar parte cu semănături, fînațe și imășe.

Această comună se mărginește cu orașul Iași în partea despre S.; este formată din satele: Copoul (tîrgușor), Podgoria-Copoul, Rădiul-Aldei, Munteni, Cîrligul, Șorogari și Aroneanul, avînd o suprafață cam de 6925 hect. și o populație de 620 familii, sau 1678 suflete.

În comună sunt: 5 biserici, deservite de 5 preoți, 8 cîntăreți și 1 eclesiarh; 2 școli, conduse de 2 învățători și cu o populație școlară de 52 elevi și 10 eleve; 2 mori, din care una de aburi, și o fabrică de frînghi.

Budgetul e de 15860 lei, 10 bani la venituri, și de 15099 lei, 74 bani la cheltuieli.

Numărul vitelor se urcă la 4396 capi din care: 1578 vite mari cornute, 2200 oi, 3 capre, 106 cai și 416 rîmători.

Copoul, tîrgușor, numit și Săraria, în partea de S. a comunei Copoul, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe platoul dealului Copoul, pe a căruia continuare sudică se află și orașul Iași. Se întinde pe o parte și alta a șoselei județene, până în bariera Sărării despre N. a orașului Iași. Are o populație de 209 familii, sau 506 suflete, parte Evrei; în această populație este socotit și numărul locuitorilor satului Copoul.

Este reședința comunei. Are o școală înființată în anul 1868, frecventată de 30 elevi.

Numărul vitelor e de 75 capete, din care: 38 vite mari cornute, 14 cai și 23 rîmători.

Copoul, deal, se întinde de la N. la S., din valea Breazului, terminîndu-se în șesul din dreapta râului Bahluiul. Pe podișul lui se află: pădurea Breazul, satul și tîrgușorul Copoul, iar spre S. se întinde o parte a orașului Iași. În partea de N.-V. a dealului, curge pîrîul Căcaina, iar spre S.-V. rîul Bahluiul.

Coptul, afluent al pîrîului Pulpa, jud. Suceava.

Copucci, sat, în jud. Constanța, plasa Mangalia, cătunul comunei Gheringec. Este situat în partea sud-estică a plășei și cea meridională a comunei, la 4 kil. spre S. de cătunul de reședință, Gheringec. Este așezat pe ultimile ramificațiuni sud-vestice ale dealului Chirizi-Iuc și pe malul nord-estic al Văei-Viilor, fiind închis la E. de dealul Baș-Punar și dealul Ascilar și fiind dominat

de movila Copucci. Suprafața sa este de 965 hectare, dintre care 47 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și de grădină, cu 47 case. Populațiunea sa, compusă numai din Bulgari, este de 45 familii, cu 380 suflete, ocupându-se mai ales cu agricultura. Pământul produce mai ales grâu și ovăz. În partea sudică se cultivă și vița de vie, din care cauză s'a dat și numele de Valea-Viilor văei peste care este situat satul. Șoseaua județeană Mangalia-Cuzgun trece prin centru; alte drumuri comunale duc la Gheringec, la Ascilar, la Hagilar și la toate satele învecinate.

Copucci, movilă, în județul Constanța, plasa Mangalia, pe teritoriul comunei Gheringec, și a nume la hotarul cătunelor Copucci și Ascilar. Este situată în partea meridională a comunei și cea sud-estică a plășei și este așezată pe culmea dealului Ascilar, fiind vârful său cel mai înalt, avînd o înălțime de 82 metri. A fost punct trigonometric de observațiune. Domină satul Copucci și drumurile comunale Mangalia-Hazaplar și Copucci-Chiuciuc-Tatligiac.

Copuzul, com. rur., în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, situată în partea de V. a plășei pe partea dreaptă a râului Ialomița.

Teritoriul comunei se întinde din râul Ialomița spre S., pe cîmpia Bărăganul, pe o suprafață de 8550 hect., din care 115 hect. pădure și coprinde patru moșii: Copuzul-Săpunari, proprietate a statului, foastă pendinte de mănăstirea Căldărușani; are o suprafață de 1100 hect. și s'a arendat pe periodul 1885—1895 cu suma de 26000

lei; Copuzul său Odaia-Călugărului, proprietate a statului, foastă pendinte de mănăstirea Căldărușani, cu suprafața de 850 hect., a fost arendată pe periodul 1885—95 cu suma de 20100 lei anual; Crăsani-d.-j., proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București, cu suprafața de 5500 hect., este arendată cu suma de 10309 lei 68 bani; a patra este moșie particulară cu 1100 hect. După legea rurală din 1864 sunt împrăprietăriți 81 locuitori și după legea din 1878 s'a u mai împrăprietărit 28, neîmprăprietăriți mai sunt 40 locuitori.

Se compune din satele Copuzul și Crăsani-d.-j., cu reședința primăriei și a judecătorei comunale în satul Copuzul.

Populațiunea comunei este 1300 locuitori, cu 261 capi de familie și 1039 membrii de familie, sau 685 bărbați și 615 femei. Sunt 542 agricultori, 8 meseriași, 8 comercianți, 3 avînd profesiuni libere, 25 muncitori și 22 servitori. Din 1300 locuitori, știu carte 555.

Vite sunt: 928 boi, 565 cai, 9 bivoli, 1684 oi și 305 rîmători.

Venitul com. în 1887—1888 era de 3531 lei și cheltuelile de 3405 lei.

În com. e o școală primară mixtă, frecventată de 50 elevi și 10 eleve; instrucțiunea se predă de un învățător retribuit de stat și comună.

Sunt două biserici, deservite de doi preoți și doi dascăli, pentru care com. cheltuiește 360 lei anual.

Copuzul, sat, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. cu același nume. Este situat pe malul drept al râului Ialomița, pe luncă și sub coasta Bărăganului.

Are o populațiune de 155 familii Romîni și 4 familii Țigani.

În sat se află o școală mixtă, condusă de un învățător și o biserică, deservită de doi preoți și doi dascăli.

Vite sunt: 584 boi, 306 cai, 5 bivoli, 1050 oi și 185 rîmători.

Copuzul, movilă, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărăganului, în dreptul satului Copuzul.

Corabia, com. urbană, reședința sub-prefecturei plășei Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. E formată din Dașova, Corabia-Vechie și Valea-Seacă. E situată lîngă Dunăre, la mijlocul cursului ei în Romanați, aproape de com. Leleiu și balta Potelul. Corabia e departe de Caracal spre S. de 42 kil., socotind pe calea ferată și e înconjurată de mături mari și mici; pe una din ele altitudinea terenului d'asupra nivelului Mării este de 45 m.

Este d'abia de 15 ani decretată comună urbană și merge cu pași repezi spre dezvoltare. E reședință de sub-prefectură de cînd s'a unit cele două plăși de S. (Balta și Oltul-d.-j.). Are strade regulate și bine construite. Intinderea stradelor aflate în circulație și cu șosea, pe anul 1888, a fost de 511 m. liniar.

Fiind singurul port în Romanați și așezat într'o poziție favorabilă, a căpătat din timpul ultimului război și mai ales de cînd a devenit cap de cale ferată, o însemnătate, mai ales comercială. Are o stațiune de cale ferată, una de observări meteorologice, o judecătorie de ocol și un birou telegrafo-poștal, al cărui venit pe 1896—97

a fost de lei 38173, bani 10. E reședința medicului de arondisment. Are un spital cu 10 paturi (cu un medic, un subchirurg și 4 infirmieri) și o farmacie.

Este o școală primară urbană de băieți condusă de 2 instructori și frecventată de 53 elevi și una primară rurală de fete, condusă de o învățătoare și frecventată de 52 eleve.

Budgetul com. pe 1886—87 a fost de 36989 lei la venituri și de 36454 lei la cheltuieli.

Sunt 617 contribuabili.

Are o populație de 684 capi de familie, sau 4162 suf. (2316 bărbați și 1846 femei), din cari: 3940 ortodocși, 104 catolici, 9 armeni, 3 lipoveni, 36 mahomedani, 45 mozaici, 25 alte secte; 3757 Români, 45 Evrei, 2 Francezi, 75 Austro-Ungari, 27 Germani, 2 Ruși, 36 Turci, 150 Greci, 8 Sîrbi, 23 Bulgari și 37 din alte deosebite state.

Com. Corabia în 1888 avea 860 case de locuit, 8 hanuri, 4 oteluri, 11 birturi, 45 cârciumi, 14 băcăni, 2 cazinuri, 4 cafenele și 12 alte diferite stabilimente, 1 cazan de rachiu, 1 cărămidărie, 2 mori cu aburi, 2 pe apă.

Sunt: 1437 vite mari, 1221 rîmători, 3041 oi și alte vite mici.

Locuitorii posedă 170 stupi cu albine.

Se cultivă aci viermi de mătase. Sunt 150 duzi.

În Corabia sunt 2 biserici: Sf. Spiridon (1843) și Sf. Nicolae (1844), deservite de 3 preoți, 4 cîntăreți și 2 paracliseri.

Corabia se leagă cu Caracalul, T.-Măgurele și Bechetul prin șosele bine întreținute și prin o linie ferată cu Piatra (Olt), prin Caracal. Corabia funcționează ca port din 1862, cînd

Domnitorul Cuza a decretat aci înființarea unui mic port cu numele de Mircea; astăzi comerțul este viu și între alte articole, exportul de cereale ocupă primul rang. Se mai exportă sare, vin de Drăgășani, etc.

Ca punct vamal, Corabia a avut pe 1884—85 un venit de 111022 lei și pe 1885 s'a importat diferite mărfuri în valoare de 1042379 lei și s'a perceput ca vamă 58888 lei; s'a exportat cereale și vite în valoare de lei 5679136, la care s'a perceput 59136 lei. Mișcarea comercială a portului Corabia ne reprezintă în același timp mai întreg comerțul exterior al Romanatului. Comerțul cu cereale e exercitat mai ales de Grecii stabiliți aci, cari duc produsele cumpărate la Brăila și la Galați.

Venitul vamal în 1895—96 a fost de 203414 lei, 80 bani. Biroul vamal Corabia s'a deschis la 1 August 1873.

Acest mic oraș este important pentru însemnătatea ce a avut în ultimul război. În 12 Maiu 1877, trupele române aflate aci, primesc botezul focului, cu ocazia unei recunoașteri făcute pe malul drept al Dunărei. Turcii construiau șanțuri, adăpost pentru infanterie. Bateriile române deschid focul și gonesc pe lucrători. A doua zi vin de la Rahova 3 vapoare și încep a arunca obuze asupra orașului. Mai multe case și otelul cel mare din coasta Dunărei sunt găurite. Un vapor turcesc voind a pătrunde într'un braț al Dunărei, unde se adăpostea, după insulă, niște vase încărcate cu grîne și apropiindu-se tare de țărmul român, artileriștii noștri reușesc a-i azvîrli prin o fereastră un obuz, care pătrunde chiar

în interiorul vasului și îi silesc a se retrage. Pe aci trecu Dunărea armata română ca să meargă la Plevna în ajutorul Rușilor. În 12 Aug. 1877, divizia a III-a, cu o brigadă de cavalerie și a II-a companie de geniu, trecu Dunărea. Sub protecția acestei divizii, pontonierii ajutați de șalupe, construira podul mai la vale de Corabia, la Seliștioara, căci fluviul are aci o lărgime mai mică și prezintă avantajul de a avea și o insulă.

Lungimea totală a albiei Dunărei între Siliștioara și Măgura (țarm drept) e de 1400 m. În 16 Aug. 1877, M. S. Domnul Carol I sosi cu statul-major la Corabia ca să prezideze trecerea Dunărei. Dimineața toate trupele se găsea la Corabia așistînd la un Te-Deum, Domnul le trecu în revistă și puindu-se în fruntea lor le conduse până la pod unde se opri spre a privi trecerea armatei peste fluviu. După trecerea armatei, podul fu desfăcut și transportat la T.-Măgurele.

Corabia, stație de dr. d.f., jud. Romanati, pl. Balta-Oltul-d.-j., orașul Corabia, pe linia Piatra-Corabia pusă în circulație la 1 Aprilie 1887. Se află la (14.4 kil.) de Vișina. Înălțimea de asupra nivelului Mării de 39^m.85. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 202940 lei 30 bani.

Corabia (Prundul), insulă, în Dunăre, în dreptul com. cu același nume, jud. Romanati. Are 46 hect. pădure.

Corabia, pichet de graniță, la portul orașului cu același nume, jud. Romanati.

Corabia-Caracal - Rîul-Vadului (Drumul-), șosea națională.

Pornește de la podul de pe Rîul Vadului, jud. R.-Vîlcei și scoboară valea Oltului până la Corabia, urmînd neconținut țărnel drept al acestui rîu. Trece pe lîngă vama Rîul-Vadului, și după 7 kil. ajunge la comuna Ciineni, la Mănăstirea Cozia, apoi la Călimănești, trece prin vad rîul Gura-Văei, pe lîngă Mănăstirea Cetățuia și intră în orașul Rîmnicul, la kil. 63. De aci șoseaua urmează mai întîiu paralel cu drumul de fier și apoi îl traversează aproape de kil. 70. Lasă în dreapta cît. Inotești, șoseaua ce duce la Tîrgul-Ocna, iar în stînga Ostroveni și Rîureni. Intre kil. 73 și 74 se împreună cu șoseaua Tîrgul-Ocna, traversează Rîul-Sărat pe pod, și la kil. 79 trece pe pod rîul Govora. În urmă străbate pădurea și cît. Tătărani, rîul Bistrița, se împreună cu șoseaua ce vine de la Horezul, lasă în dreapta com. Băceni și conacul Lahovăreștilor. La kil. 95 traversează linia ferată și intră prin Călina, mai trece odată, la kil. 117, linia ferată, și ajunge în Drăgășani în mijlocul căruia e kil. 118. De aci trece prin cît. Mamolești, Davidești, trece rîul Peșteana pe pod, cît. Șanțul și intră în jud. Romanați la kil. 130. Ajunge la cît. Runcul (131 kil.), de unde, până la Strejești, șoseaua e încă neîmpietrită pe un kil. lungime.

Din marginea com. Strejești, începe iar șoseaua care trece rîul Mamu (kil. 134) pe pod, traversează cît. Pleșoiul, între kil. 140 și 141 și imediat trece rîul Beica pe pod, apoi străbate cît. Segarcea (kil. 145), lasă în stînga Găneasa și ajunge (kil. 140), în cît. Corneșul, aproape de punctul unde se întretae cu șoseaua Slatina-Craiova, pe țărnel stîng al rîului Corneșul.

Din cît. Corneșul șoseaua urmează pe marginea malului drept al Oltului și străbate cît. Spurcați, com. Ienosești și Piatra, apa Jugălia; lasă în stînga la 100 m. com. Brîncoveni (kil. 160) și cît. Văleni, trece prin Vlădueni (166 kil.), trece Oltețul pe pod de lemn, lung de 60 m., se întretae cu linia ferată, străbate cît. Polopini și satul Dobrosloveni, și ajunge la Caracal (kil. 182), de unde ese la kil. 184, pe bariera Corabia. Trece pe marginea cătunul Comanca, com. Deveselul, pe lîngă conacul moșiei Pirlita (193 kil.), lasă în dreapta com. Frăsinetul, Studina, cît. Studinița, trece o scursoare de apă pe pod, lasă la dreapta com. Grădinele, străbate o pădurice și între kil. 203 și 204 traversează linia ferată. Din acest punct începe a se vedea munții Balcani. În dreptul kil. 205 se află, în dreapta șoselei, com. Crușovul, iar la kil. 207 com. Brastavățul. Șoseaua traversează apoi com. Vișina și scoboară cea din urmă ondulațiune la kil. 216, de unde începe a se vedea orașul Corabia. La kil. 200 străbate o mică vale, iar între kil. 221 și 222 iarăși linia ferată, și se îndreptează către Corabia-Vechie, în care se află kil. 224, situat pe malul Dunărei.

De la Corabia-Vechie, șoseaua își schimbă direcția către E. și ajunge în orașul Corabia (kil. 225). Șoseaua este întreținută de stat, bine construită; are 12 m. lărgime.

Corabia-Vechie, cătun, al orașului Corabia, pl. Balta-Oltul-d.-j. jud. Romanați, situat la V. de oraș, la un kil. depărtare de dînsul. Are 425 locuitori. Mai de mult a fost cît. al com. Celeiul, iar acum, unit cu Dașova și Cora-

bia-Nouă, formează orașul Corabia, port la Dunăre și reședință de subprefectură. Prin acest cătun trece șoseaua ce pleacă spre Caracal și cea ce pleacă spre Bechet.

Coramul, mahala, în județul Mehedinți, plasa Motru-d.-j., de com. rur. Corcova.

Coranul, vale. Vezi Boțeștilor (Dealul-), în comuna Cucuteni, plasa Stavnicul, județul Iași.

Coranul, deal, în partea despre E. a comunei Voinești, plasa Stavnicul, jud. Iași.

Corăbierul, vale, la E. de satul Liești, plasa Bîrlad, jud. Tecuci. Are o lungime de 500 metri și se află lîngă dealul Călmățuiul.

Corăcăești, sat, situat pe țărnel drept al Siretului, în partea de S.-V. a comunei Brehuești, pl. Siretul, județul Botoșani, cu o suprafață de 1328 hect. și o populație de 169 familii, sau 730 suflete. Are 1 biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și 1 școală mixtă a comunei condusă de 1 învățător și frecventată de 50 școlari.

Vite: 116 vite cornute, 60 cai, 263 oi, 50 de mascuri. Sunt 30 stupi cu albine. În sat este 1 cîrciumă; 2 comercianți și 3 meseriași.

Corbani, locuință izolată, în jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Tețcani.

Corbasca, com. rur., pl. Berheciul, jud. Tecuci, compusă din 8 căt.: Băcioiul, Corbasca, Fofaza, Marvila, Pogletul, Porcărețul, Rogoaza și Scărișoara.

Situată pe malul stîng al Siretului, la o depărtare de 60

kil. de capitala județului, și de 17 kil. de a plășei.

Are o populație de 544 capi de familie, cu 2223 suflete.

Satele Băcioiul și Porcărețul sunt populate numai de Țigani, cari în timpul verei se mută din sat în sat.

Contribuabili sunt 550.

În com. sunt 4 biserici, în Corbasca, Marvila, Scărișoara și schitul Pogletul, în satul Pogletul; sunt deservite de 2 preoți cu 4 cîntăreți.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar cei din satele Băcioiul și Porcărețul — Țiganii — se ocupă cu facerea diferitelor unelte casnice, iar parte sunt lăutari.

Locuitorii desfac produsul muncii lor la Bacău și la Adjud (jud. Putna), trecînd Siretul pe un pod de vase la Rogoaza.

În com. sunt: 307 boi, 298 vaci, 216 viței, 165 cai, 760 oi, 180 capre; se mai găsesc și 180 stupi.

Locuitorii sunt parte răzeși, iar cea mai mare parte împrietăriți.

Școală se află în comună, din anul 1870, într'un local închiriat de com. Se frecventă de 47 copii (42 băieți și 5 fete), din numărul de 259 (136 băieți și 123 fete), în vîrstă de școală.

Venitul comunei reprezintă suma de 7344 lei și 70 bani; cheltuelile sunt tot atîta.

Comuna e brăzdată de dealurile: Baba-Eleana, Mățcani la E., Muncel, Gherdana la S., formînd marginea de S. a com.; în raionul satelor țigănești se află mai multe văi și pîraie. E străbătută de mai multe văi: Scărișoara, în mijlocul satului cu același nume, Rogoaza și Marvila și e udată de: rîul Siret în partea de V., care intră în județ la satul Marvila, continuă spre

S.-E., formînd hotarul județului; de pîrîul Poghetul, care izvorește din dealul Babei-Ilenei și se varsă în Siret, primind pe stînga pîrîul Cotromațul, care curge la S. de satul Pogletul; de pîrîul Rogoaza, care izvorește din locul numit «Tabăra-Țiganilor», curge la început sub numele de Neagotă primind pe stînga: Corbasca, Fofaza și trece pe lîngă s. Rogoaza înainte de a se vărsa în Siret.

Străbătută de șoseaua județeană, din care pleacă diferite ramuri de la Corbasca, la toate satele.

Se mărginește la E. cu com. Condrăchești, la V. cu rîul Siretul, la N. cu jud. Bacău, la S. tot cu com. Condrăchești.

Corbasca, sat, face parte din comuna cu același nume, plasa Berheciul, jud. Tecuciu. Situat pe ambele laturi ale pîrîului Corbasca. Aci e reședința com. Cade în centru.

Are o populație de 117 capi de familie, sau 587 suflete, locuind în 104 case.

Aci se află o școală, care se frecventă de 47 copii (42 băieți și 5 fete).

Biserica, cu hramul «Sf. Nicolae», este de lemn, situată la S. de sat, făcută, cu spesele locuitorilor, în anul 1809, Noembrie 9; aceasta se vede în o scriere ce se păstrează în Penticostariu.

Corbasca, moșie, în jud. Tecuciu, proprietate a statului, cu trupurile: Cotul-Furniceii, 42 hect. 6570 m. p.; Scărișoara, 13 hect. 4000 m.; Fofaza, 10¹/₂ hect.; Pogletul, 21 hect.; Marvila, 20 hect.; Poiana-Chioară, 48 hect. 4280 m. p., toate în comuna Corbasca; mai înainte aparținea Mitropoliei din Iași.

Corbasca, pădure, în județul

Tecuciu, proprietatea statului, cu suprafață de 1203 fălci, avînd 2 trupuri: Corbasca, de 1200 fălci și Răchitoasa, de 3 fălci; se află în comuna Corbasca, pl. Berheciu.

Corbeanca, com. rur., pl. Znagovului, jud. Ilfov, situată la N. de București, între Valea-Călugăruului și Pădurea-Vlăsiei, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Tamași, Corbeanca, Mechioaia, Ostratul, Oracul și Sărindăreanca, cu o populație de 1114 locuitori, cari trăesc în 254 case.

Se întinde pe o suprafață de 3347 hect. D-nii A. Petrovič, A. Vasiliu, Gr. Cireșanu, Elena Stefanopolu, Al. Slătineanu, L. N. Gherasi, Al. Costescu și N. Hristodor, au 2728 hect., iar locuitorii au 619 hect. Proprietarii cultivă 1389 hect. (52 sterpe, 115 izlaz și 1172 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Comuna numără 211 contrib. Are un budget de 3453 lei la venituri și 3650 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 209 contrib.

În comună sunt 3 biserici (la Corbeanca, Ostratul și Tamași); o școală mixtă; 2 heleşteie; 2 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 699 (110 cai și epe, 349 boi, 218 vaci și viței, 2 tauri, 20 bivoli și bivolițe), și al celor mici de 1518 (4 capre, 167 porci și 1347 oi).

Dintre locuitori, 259 sunt plugari și 3 meseriași.

Arătura se face cu 84 pluguri: 76 cu boi, 8 cu cai. Locuitorii au 163 care și căruțe: 136 cu boi și 17 cu cai.

Comerțul se face de 7 circiumari și 1 hangiu.

S'au stabilit în comună 3 străini.

Corbeanca, sat, jud. Ilfov, face

parte din com. rur. cu același nume, din pl. Zăgovului. Este situat la V. de Tamași, pe malul drept al Văei-Călugărului. Aci se fabrică diferite brânzeturi.

Se întinde pe o suprafață de 427 hect., cu o populație de 115 locuitori.

D-l An. Petrovici are 350 hect. și locuitorii 77 hect. Proprietarul cultivă 106 hect. (9 sterpe, 15 izlaz și 220 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Comerțul se face de 1 cârciumar.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot și 1 cântăreț.

Numărul vitelor mari e de 78 și al celor mici de 201.

Corbeanca, cătun sau *mahala*, pendinte de comuna Vinători-Mari, pe proprietatea Corbi-Mari, pl. Neajlovului, jud. Vlașca.

Corbeanca, numire dată unei *părți* din dealul Dumbrava, com. Tohani, jud. Buzău. Aci, Constantin Brîncoveanu, pe când era Domn al țării, plantase viile sale. Casele și beciurile în ruine se văd încă.

Corbeanca, pădure, pl. Zăgovul, județul Ilfov; are o întindere de 1173 hect.

Corbeanca, pădurice, în întindere de 8 hect., com. Călinești, jud. Muscel.

Corbencei (Dealul-), deal, comuna Marcea, plasa Oltul-d.-s., jud. Vâlcea.

Corbeni sau Corbeni-Pămînteni, com. rur., pe râul Argeș, jud. Argeș, plasa Lovișteea, la 16 kil. de com. rur. Șuici, reședința subprefecturii, și la 52 kil. de Pitești. Se compune din

următoarele 6 sate: Berendești, Bucșănești, Căpățîneni, Corbeni, Poenari și Turbura, avînd în tot 360 familii, cu 1880 suflete, din care 30 locuitori Țigani. În comună sunt 5 biserici, (în Berendești, Bucșănești, Căpățîneni, Corbeni și Poenari), 2 școli primare rurale, una de băeți și alta de fete și 5 cârciume. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1807 lei 31 bani la venituri și de 1728 lei la cheltueli. După o publicație oficială (1887) această comună numără 266 contribuabili și are un budget de 6967 lei la venituri și de 6095 lei la cheltueli. În această comună se află însemnate ruine de cetăți vechi la Căpățîneni și la Poenari.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 1950 capete vite mari (1800 boi și vaci, 140 cai, 20 măgari) și 3280 vite mărune (2800 oi, 80 capre și 400 rîmători).

Corbeni, sat, cu 381 locuitori, pe râul Argeșul, jud. Argeș, plaiul Lovișteea; face parte din comuna rurală cu același nume. Aici este reședința primăriei. Este și o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de doi preoți și un cântăreț.

Corbeni sau Corbul, sat, jud. Bacău. (Vezi Corbul).

Corbeni, cătun, al comunei Slobozia, din pl. Ocolul, jud. Gorj. Se mai numește și Bîrsești. E situat spre N.-E. comunei, pe șes. Are o suprafață de 412 hect., din cari 223 hect. arabile, 144 hect. pădure, 5 hect. vie, 40 hectare pruni, izlaz și fineață.

Are o populație de 78 familii, cu 320 suflete, între cari 68 contribuabili. Locuitorii posedă

33 pluguri, 32 care cu boi și vaci, 5 căruțe cu cai, 12 stupi, 174 vite mari cornute, 10 cai, 87 oi și 67 rîmători.

Spre E. de acest cătun și în apropiere de dînsul trece apa Șușița.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care îl străbate; printr'o șosea vecinală, Slobozia-Lălești, care e în apropiere.

Cătunul are: 2 mori sistematice pe apa Șușița, una a d-lui C. Daniilescu și una a d-lui Ivancea; 2 cârciumi. Biserica, de lemn s'a fondat la 1802 și este deservită de 1 preot și 1 cântăreț.

Corbeni, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul comunei Domnița. Și-a luat numele de la locuitorii veniți din com. Corbul, pl. Marginea-d.-j. Este așezat în partea de V. a comunei la malul stîng al râului Buzău, la 2100 m. spre V. de căt. de reședință, Domnița. Are o întindere cam de 100 hect. și o populație de 60 familii; sunt 40 contribuabili; 28 persoane știu carte.

Corbeni, cătun, al comunei Vîrtina, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat în colțul unghiului ce face râul Oltețul cu Geamartaluiul. Altitudinea terenului d'asupra nivelului mării este de 187 m. 76 pe Dealul-Chilieș. Are 235 locuitori, formînd 70 familii, toate de Romîni. Este o biserică, deservită de 1 preot și 2 cântăreți.

Corbeni-Pămînteni, com. rur. (Vezi Corbeni).

Corbești, sat, cu 20 familii, jud. Argeș, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Lunca-Corbului.

Corbești, *loc izolat*, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Corbi, *com. rur.*, jud. Muscel, plaiul Nucșoara, la V. de Cîmpulung, situată pe ambele maluri ale râului Doamna. De la această comună până la Cîmpulung sunt 30 kil. pe drumul șoseluit, care trece prin comunele: Corbșori, Stănești, Slănicul și Berevoești-Ungureni. O potecă, care merge tot la Cîmpulung, trece de la Berevoești-Ungureni, la Bughea.

Se compune din 2 cătune: Corbi și Sboghițești și se întinde pe o suprafață de 1690 hect. Are o populație de 1553 locuitori, 802 bărbați și 751 femei, cu 400 capi de familie, cari trăesc în 396 case.

Locuitorii se ocupă mai toți cu creșterea oilor. Ei au 12000 oi, a căror lână, parte o lucrează făcînd dimii, zeghii, sarici, etc., pe cari le vînd la tîrg, și parte o vînd nelucrată. Locuitorii desfac produsul muncii lor la tîrgurile din Curtea-de-Argeș, Lei-cești, Tigveni, Petroșani, Domnești, Stănești și Cîmpulung.

Din laptele oilor se face brînză și cașcaval foarte gustoase, cu care se face un comerț întins.

În cercul comunei sunt munții: Plăișorul, Șesul, Papăul, Darul, Preutesele, Basa, Zănoaga și Pindea, acoperiți cu brazi și molifiți. Pe la poalele lor sunt păduri de fagi, mestecăni, plopi și anini.

Rîul Doamna străbate această comună de la N. spre S. și în el se varsă mai multe văi și piraie, între cari: Pîriul-Bujoarei și Valea-Nucarei. Pe acest rîu sunt 3 piue, 2 mori, 5 herăstrae, cari taie lemne de brad, și 1 dîrstă, pentru făcut saricele. Herăstraiele taie anual 32000 scînduri.

Locuitorii și-au căpătat pămînt, parte prin împrumut, la 1864, (cînd s'a dat pămînt la 296 clăcași); iar restul moșiei s'a vîndut locuitorilor în loturi la anul 1888.

Sunt 320 contribuabili. Venitul com. e de 2933 lei anual. Prin mijlocul comunei, pe malul drept al râului Doamna, este șoseaua comunală.

Are 4 biserici, deservite de 2 preoți și 4 dascăli și o școală mixtă, condusă de un învățător.

Știu carte 138 bărbați și femei.

La Corbi în toate Duminicile se face tîrg.

Comuna în partea de S. și E. are suhatul și pădurea Corbilor cu întărcătoarele; la S.-V. se mărginește cu com. Poenărei, la V. cu dealurile Brătieni și Brădetul; iar la N. cu com. Nucșoara și munții Corbi.

Femeile Corbenilor au un costum foarte pitoresc. Nevestele leagă stergarul (maramă) pe sub barbă și fetele poartă cretințe, ca femeile cîmpene din popor, —o excepție a costumului munteanului.

Aci bărbații port toiage în mîna în tot timpul și cînd merg la biserică le reazimă toți de zidul bisericii d'afară. După terminarea oficiului divin, fie-care își ia toiagul și pleacă după afacerile lui.

Era în datinile Corbenilor, și acum încă se țin de aceste datine, ca tinerii însurîndu-se său fetele măritîndu-se, să nu se căsătorească de cît între ei, respingînd orice propunerii li s'ar fi făcut d'aiurea.

Corbi, *sat*, face parte din com. rurală cu același nume, județul Muscel, așezat pe ambele maluri ale râului Doamna.

Populația lui e de 1433 loc.

Are o școală mixtă, frecventată de 50 elevi și eleve, din numărul de 220 copii în etate de școală. Cu întreținerea școlii, statul cheltuește anual 1728 lei. Localul școlii s'a reclădit la anul 1873.

În raionul comunei sunt 4 biserici: Sf. Maria, Sf. Dimitrie, Sf. Treime și Sf. Apostoli, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți. Biserica Sf. Apostoli, numită «De la Șgheab» este o bisericuță mică, într'o peșteră, cioplită într'o stîncă de piatră, și se crede a fi făcută la anul 1380 de o Doamnă din familia Basarabilor. Ea există și astăzi. Are 2 altare, din care cel din dreapta este de stil bizantin.

În pomelnicul bisericii aflăm aceste nume: Basarab Voevod, Neagoe Voevod, Radu-de-la-Afumați, Ruxandra Doamna (soția lui Radu al VII-lea), Doamna Despina (soacra lui Radu și nevasta lui Neagoe V. V.), Iosif Arhiereul (1793—1820), Grigorie Arhiereul (1823—1828), ambii episcopi ai Argeșului și Iosif, care la anul 1814, Iunie 6, a reparat bisericuța.

Tot sub o stîncă de piatră, la eșirea din bisericuță, este trapezăria (o boltă în piatră, de 21 pași lungime și de vr'o 4 m. înălțime). Aci sunt 2 lăviți late și lungi, stabile, unde vr'o 20 ctitori ai bisericii, dintre fruntașii satului, ospătează, la 14 Octombrie, 40 de oameni, în memoria celor 40 martiri, pe cari biserica ortodoxă îi serbează la 9 Martie. Biserica are 2 hramuri: Martira Paraschiva și Apostolii Petru și Pavel. În aceste zile se face tîrg pe locul bisericii, ce e în marginea satului.

Corbi, *pădure*, jud. Muscel, plaiul Nucșoara, proprietate a sta-

tului, în întindere de 17530 hect., formată din 10 trupuri: Plășorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunișul, Podurile și Crîngul.

Corbi-Ciungî, com. rur., județul Vlașca, compusă din căt. Corbi-Ciungî și Vadul-Stanchii, foste proprietăți ale Crețuleștilor, apoi trecute în posesia lui Ioan Rosetti prin zestre, azi rămase fiicei sale Sultana Crețeanu. Este situată pe valea apei Neajlovului. E la distanță de 76 kil. de Giurgiu și de 5 kil. de Obedeni, reședință plășei Neajlovul.

Acest sat este la 2 kil. de apa Argeșului, care o limitează spre N.-E. de Potlogi și Corbi-Mari. Este departe de București de 34 kil., de Giurgiu de 66 kil. și de stația drumului de fer Titu, de 20 kil.

În 1887, budgetul avea la veniturile 3007 lei, iar la cheltueli 2860 lei.

Suprafața totală a comunei este de 1702 hect., din care 551 hect. pădure. S'a dat la ambele sate, la 127 locuitori, improprietăriți după legea rurală, 261 hect.

În această comună este o biserică, rezidită la anul 1875 de săteni cu ajutorul D-nei Sultana Crețeanu, proprietara moșiei, deservită de 1 preot și 1 dascăl; ține de parohia Vinătoarii-Mari.

Este o școală primară mixtă, frecventată de 19 băieți și 2 fete.

Sunt 6 circumi; un han; casele proprietății cu magazii și pătule îndestulătoare; 3 mori pe apa Neajlovului.

Prin comună trece șoseaua județeană.

Pe această proprietate începe vâlcica Ciulnița ce se scurge în Argeș prin Corbi-Ciungî.

Această proprietate s'a estimat de Creditul Fonciar Rural din București, împreună cu Vadul-Stanchii la suma de lei 180000.

Sunt 385 vite mari cornute (boi, vaci și bivoli), 76 cai, 285 rîmători, 1430 oi și capre.

Corbi-Ciungî, cătun, pendinte de com. Corbi-Ciungî, jud. Vlașca, pl. Neajlovului. La hotarul moșiei despre N.-E. este râul Argeșul, la 2 kil., pe proprietatea D-nei Sultana Crețeanu.

Suprafața acestui trup de moșie este de 728 hect., din care s'a dat la 88 loc., improprietăriți după legea rurală din 1864, 330 hect., rămînînd proprietăți 398 hect.; din acestea sunt: pădure 12 hect., locuri de cultură, fîneață și izlaz 386 hect. Această moșie are un venit anual de 18000 lei.

Este o biserică și o școală comună.

Prin sat trece șoseaua județeană ce merge prin valea Neajlovului către București, prin Malul-Spart, la Giurgiu prin Obdeanca și la Pitești prin Corbi-Mari. E departe de București de 33 kil., de Giurgiu de 64 kil. și de Titu de 20 kil.

Tradiția spune că un Negru-Vodă după timpuri a vrut să facă capitala țării aci la com. Corbi-Ciungî, care pe atunci se numea Corbi-Mici, unde Vodă zidi un palat mare și frumos; însă Divanul țării împreună cu Mitropolitul s'au împotrivit dorinței lui Vodă, și așa capitala a rămas tot la Tîrgoviște.

Corbi-din-Vale, sat, cu 104 locuitori, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Corbi-Mîngureni.

Aici este reședința primăriei. Are o biserică cu hramul Ador-

mirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Corbi-Mari, com. rur., județul Vlașca, plasa Neajlovul. A fost proprietate a logofătului Em. Băleanu; azi e a moștenitorilor Sp. Gazotti. Este situată pe valea Redivoaie între apele Argeșul și Neajlovul, acest din urmă trecînd chiar pe marginea satului. La 1833 era reședința plășei Ogrăzeni, după cum se vede în harta țării făcută de statul-major rus, după ordinul generalului Kisselef.

Moșia are suprafața fără pădure de 1780 hect., împreună cu Vinătoarii-Mici.

Aci este o pădure în suprafață de 1000 hect. S'a dat la 176 locuitori, în 1864, conform legii rurale, suprafața de 528 hect. Venitul anual al moșiei este de 60000 lei împreună cu Vinătoarii-Mici.

Creditul Fonciar Rural din București a estimat această proprietate la suma de 780000 lei, fără pădure.

În 1886 avea o populațiune de 958 suflete, sau 195 contribuabili.

Budgetul comunei în 1887, era de 3521 lei la venituri și 3266 lei la cheltueli.

Este o biserică, cu hramul Sf. Treime, zidită la 1859 de săteni, cu ajutorul proprietarului și deservită de 1 preot și 1 dascăl; o școală mixtă, de zid, în bună stare, cu 5 clase, condusă de 1 profesor și care, în 1888, a fost frecventată de 38 băieți și 26 fete.

Aci se face tîrg săptămînal în toate Vinerile. Prin această comună trece apa Neajlovului, și despre N. trece, la capul moșiei, apa Argeșului, peste care este un pod pe vase al drumului ce duce la Titu prin Potlogi.

Este departe de București de 40 kil.; de Giurgiu de 70 kil.; de Obedeni, reședința plășei, de 20 kil., și de Titu de 18 kil.

Comuna este străbătută de șoseaua care duce pe valea Neajlovului către Giurgiu și către Pitești.

Are și căt. Podul-Corbeanca.

Corbi-Mîngureni, *com. rur.*, pe apa Topologului, jud. Argeș, pl. Topologul, la 18 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefecturii, și la 20 kil. de Pitești. Se compune din următoarele 9 sate: Corbi-din-Vale, Dealul-Bălcești, Gheordunul, Ghermănești-Mîngureni, Olărești, Popești, Schitul și Socariciul, avînd peste tot 273 familii, sau 1202 suflete.

În comună sunt 4 biserici (în Corbi-din-Vale, Dealul-Bălcești, Mîngureni și Schitul), și o școală primară rurală. Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de 2145 lei la venituri și de 2075 lei la cheltuieli. După o publicațiune oficială (1887), această com. numără 239 contribuabili și are un budget de 3968 lei la venituri și de 3513 lei la cheltuieli.

Numărul vitelor a fost în 1887 de 690 capete vite mari (674 boi și vaci, 16 cai) și de 588 vite mărunte (172 oi, 8 capre și 408 rîmători).

Corbie (Podul-lui-), *podet*, jud. Suceava, peste pîriul Neagra-Șarului, peste care trece drumul ce leagă satul Panaciu cu Neagra.

Corbii (Fîntîna-), *fîntînă*, comuna Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vâlcea.

Corbii (Rîpa-), *rîpă*, la N. comunei Bunești, pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Corbii (Viroaga-), *viroagă*, în jud. Vlașca, pe proprietatea Babele, ce vine din moșia Cătu-nul și se varsă în Neajlov, primind în mersul ei viroaga Mu-erea.

Corbița, *com. rur.*, jud. Tecuci, pl. Zeletinul, compusă din 7 cătune: Boul-Roșu, Buda, Corbița, Rădăcinești, Șerbănești, Strîmba și Țițul.

Situată pe partea dreaptă a pîriului Berheciul, la o depărtare de 37 kil. de reședința județului și la 11 kil. de a plășei.

Are o populațiune de 525 capi de fam. sau 2005 sufl., din cari 504 contrib.; locuiesc în 512 case.

În com. se află 5 biserici: în Buda, Rădăcinești, Șerbănești, Strîmba și Țițul, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Școala datează în com. din 1868; localul e de gard, proprietatea comunei. Se frecventă de 22 copii, din 131 (60 băieți și 71 fete) în vîrstă de școală.

În 1895, s'a mai înființat o școală în Rădăcinești.

Locuitorii se ocupă cu agricultura; cei din Buda se ocupă cu rotăria și căruțăria; ei își desfac produsul muncii la Tecuci, la Bîrlad și la diferite bîlcuiri anuale.

Vite sunt: 422 boi, 392 vaci, 160 cai, 204 oi și 8 capre.

În raionul com., pe riul Berheciul, se află o moară de apă.

Locuitorii sunt împrăriați la 1864.

Veniturile com. se urcă la 7330 lei, iar cheltuielile la 6330 lei.

E brăzdată de dealurile Boul-Roșu, Catargiului, Munteanului, Viilor, Cetățuia, Strîmbei, Giurgioana; și udată de riul Berheciul în partea de E., primind pe dreapta pîraiele: Valea-lui-

Coadă, Valea-Căței, iar pe stînga Strîmba.

Căi de comunicație: șoseaua județeană Tecuci - Găiceana, care merge pe partea stîngă a rîului Berheciul, precum și mai multe drumuri naturale.

Se mărginește la N. cu com. Negulești, la S. cu com. Brăhăești, la E. cu com. Valea-Rea și Giurgioana și la V. cu com. Homocea.

Corbița, *sat*, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuci.

Are o populație de 32 capi de fam., cu 101 sufl., locuind în 31 case. Satul este așezat pe coasta dealului cu același nume, la o depărtare de 965 m. de reședința comunei.

Corbița, *pădure*, jud. Tecuci, proprietate a statului, avînd o întindere de 500 fălci, cu trupurile: Plăcințeni, 80 fălci; Soveja, 30 fălci; Corbița, 120 fălci. Pendinte de com. Corbița, pl. Zeletinul.

Corbița, *pîriu*, jud. Tecuci. Izvorește din dealul cu același nume; curge printre satele Corbița și Șerbănești și se varsă în Berheciul.

Corbîea, *pîriu*, jud. Iași. Se numește și Ciunca. Izvorește din pădurea Brăești, de sub Dealul-Mare; curge spre N., prin Valea-Șalariului, prin satul Brăești, unde formînd un iaz, ia numele de Brăești; primește apoi pîraiele: Sîrbi, Căcaina și Izvoarele, trece prin satul Albești, de unde i se dă numele de Ciorbolea, trece pe teritoriul comunei Sîrca, prin satele Goești și Lungani, intră prin iazul Lungani, format de pîr. Lacul, apoi se varsă în dreapta pîr. Bahluțel, la satul Mădîrjești.

Corboia, pădure, situată în partea despre N. a com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Este împărțită în două: una care privește spre com. Văleni (jud. Roman), tăiată de v'ro 16 ani și alta, netăiată de mai bine de două-zeci de ani. Arborii cari o compun sunt: fagul și stejarul.

Corboiaica, loc izolat, com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel. D'aci izvorește gîrla Valea-Popei, sub numele de Chisarul, și se varsă în râul Bratia, pe malul stîng, în raionul comunei Bălilești.

Corbova, insulă, în Dunăre, com. rur. Batoți, din jud. Mehedinți, pl. Blahnița. (Vezî Ostrovul-Corbului).

Corbșori, com. rur., pl. Nucșoara, jud. Muscel, la V. de Cîmpulung, 21 kil. departe de acest oraș. Își trage numele de la comuna vecină, Corbi, sau Corbi-Mici (Corbșori). Este situată pe malul stîng al râului Doamna și are o populație de 700 loc. (340 bărbați și 360 femei), din cari 130 capi de familie. Locuiesc în 130 case.

N'are nici un cătun alipit.

Se mărginește la N. cu com. Corbi, la S. cu com. Stănești, la E. cu căt. Valea-Lupului și la V. cu com. Poenărei, de care se desparte prin râul Doamna.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, facearea șitei, brînzeturile, lucrarea lînei, fabricarea țuiceii, hainelor, precum: plocade, fote, procoave, zeghii, etc. Șita o desfac la Pitesti, iar cele-lalte, parte în comună, parte în orașele Curtea-de-Argeș, Rîmnicul-Vilcea, și alte localități, unde se fac tîrguri anuale. Țuică se face pînă

la 5000 decal. pe an. Porumbul se cultivă pe 150 hect.

Vite sunt: 223 boi și vaci, 2025 oi, 16 cai, 30 porci și 20 capre. Produsul oilor, parte se vinde, parte se întrebunțează pentru familie. Loc. posedă și mai mulți stupi cu albine.

În jurul comunei sunt livezi cu pruni, fîn, arături cu porumb, dealuri și păduri compuse din fag, stejar și anin.

Comuna numără 120 contribuabili. Budgetul său pe anul 1889—90, a fost la venituri de lei 900. În anul 1885 erau 105 contribuabili.

Rîul Doamna udă com. Corbșori în partea de V., iar de la E. spre V. este străbătută de văile: Malului, Meilor, Vișanul și Izvorul-din-Pămînt. Peste râul Doamna este un pod de lemn, care leagă com. Corbșori cu Poenărei și Corbi; o moară și o dîrstă.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect. Moșia e a locuitorilor, căpătată prin împrumutări, parte la 1864, parte la 1878 și parte la 1889.

Are o carieră de piatră, din care se scoate anual pînă la 100 bucăți lespezii de pardosit biserică.

În comună e o școală mixtă, frecventată de 37 copii, din numărul de 47, cu etatea între 6—12 ani. Cu întreținerea școlii, statul cheltuește anual 1242 lei. Comuna contribuie pentru cult cu 130 lei.

Știu carte 50 bărbați și 15 femei.

Biserica, clădire nouă, la care au contribuit numai locuitorii, este deservită de 2 preoți și 1 dascăl.

Corbșori, moșie, proprietate a statului, pendinte de Mitropolia din București, jud. Muscel.

Pentru periodul 1885—95 se arendase cu 4308 lei anual, afară de trupul Cosești, care s'a vîndut de veci. De la 1891, s'a reziliat contractul cu arendașul moșiei, pentru că s'a vîndut de veci toate trupurile, afară de pădure, poenele și moara.

Corbul, com. rur., pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe râul Vedea, gîrla Vedița, pîraiele Berendeiul și Runcul, între dealurile: Runcul și Cerul, la o depărtare de 28 kil. de capitala județului și la 6 kil. de a plășei.

Se compune din 5 cătune: Vitănești, Braniștea, Coșăreni, Ungheni, Sîrbi-Măgura, cu o populație de 1345 locuitori, din care 219 capi de familie; 255 contribuabili; locuiesc în case.

Locuitorii sunt Romîni, afară de 13 familii de Țigani, și se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei desfac produsele agricole la Slatina și Pitești. Împrumutări după legea rurală sunt 168, cu 756 hect.; iar 32 sunt moșneni.

Pămîntul de cultură e mai mult accidentat, și pe luncii cam moircios.

Tot teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de 5750 hect. Locuitorii posedă 52 cai și epe, 400 boi, 100 vaci, 10 bivoli, 19 capre, 1730 oi și 250 porci.

Comerțul se face aci de 3 cîrciumari.

Școala există de la 1882. Localul e proprietatea comunei. Se frecventă de 43 copii (42 băieți și 1 fată), din numărul de 200 (125 băieți și 75 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuește anual 1612 lei. Știu carte 50 bărbați și 19 femei.

Budgetul comunei are la ve-

niturii suma de lei 3331.25 și la cheltuelii aceiași sumă.

O șosea comunală, care trece prin cătunele Vitănești, Coșăreni și Ungheni, o leagă la N. cu com. Optaci și la S. cu Buzzești; o altă ramură leagă cât. Coșăreni cu Sîrbi-Măgura. La S. trece calea ferată București-Vîrciorova.

Comuna e udată de la N. la S. de râul Vedea, care primește gîrla Vedița, cu pîraiele: Berendeiul, Runcul și Osica, care dă în Plapcea. Tot cu direcția N.-S. se înalță și următoarele dealuri: Muchea-Osica, Cerul, numit și Potericiul, Dealul-Runcului și al-Somîndocului.

Cam la S., aproape unde dă Vedița în Vedea, la capul Somîndocului, se află două mături numite: Măgurile-lui-Varipatic.

Se mărginește la N. cu comunele Optași și Maldărul, la E. cu Cochinești și Stolnici și la S. cu com. Buzzești.

Corbul, com. rur., în pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, pe malul drept al râului Siret.

Și-a luat numele de la moșia Corbul.

Este așezată în partea de N. a județului, la 55 kil. spre N.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea nordică a plășei, la 15 kil. spre N.-E. de com. Măicănești, reședința plășei; comunele învecinate sunt: Măxineni la 11 kil., Gulianca la 14 kil.

Se mărginește la N. cu com. Maluri (jud. Putna), la E. și S. cu com. Măxineni, și la V. cu moșia Gulianca.

Este o comună din regiunea cîmpului.

Rîul Siret o udă la E., de la N.-V. la S.-E., și prin revărsările sale formează balta Corbul. Sunt în Corbul și 30 puțuri (15-20 metri adîncime).

Cătunele care o compun sunt: Corbul, reședința la N., Chioveanul la S.

Suprafața comunei este de 5412 hect., din care: 105 hect. vatra comunei, 752 hect. ale locuitorilor și 4250 hect. ale proprietății private.

Populația comunei este 210 familii, cu 1540 suflete, din care 764 bărbați, 776 femei; după starea civilă: 567 căsătoriți, 928 necăsătoriți, 55 văduvi; 207 știu carte.

Comuna are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, zidită în anul 1868 de locuitori; are un venit de 34 pogoane pămînt arabil, și 400 lei anual, date de către comună; deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Are o școală mixtă, fondată în anul 1870 de comună, cu 1 învățător și 73 elevi înscriși (9 fete).

Calitatea pămîntului, acesta fiind mlăștinios, este mediocră. În ce privește cultura pămîntului, com. are: 3695 hect. arabile, 520 hect. iamaș, 150 hect. păduri, 42 hect. vii, 500 hect. finețe, 400 hect. neproductive.

Locuitorii au 1200 pluguri; 3912 capete de vite, din care 514 vaci, 291 cai, 113 epe, 2117 oi, 757 boi și 120 rîmători. În comună sunt 8 comercianți (din care 1 Evreu).

Căile de comunicație sunt drumuri vecinale: spre Gulianca-Ciorăști-R.-Sărat; spre Măicănești și spre Măxineni.

Sunt 262 contribuabili. Veniturile sunt de 4474 lei, 55 bani, iar cheltuelile de 4375 lei, 55 bani.

Corbul, sat, în jud. Bacău, plasa Trotușul, în vechime numit Corbeni, al com. Bogdana, situat d'a stînga Trotușului, mai jos

de Vrănceni, la o depărtare de 6 kil. de satul Bogdana. În anul 1891, din acest cătun n'a urmat la școală nici un copil, din cei 26 în vîrstă de școală. Capii de familie sunt 58, saii 173 suflete. Animale se numără: 3 cai, 71 vite cornute, 7 porci și 12 capre.

Corbul (Piatra-Corbului), cătun, al comunei Cătina, județul Buzău, situat pe ambele maluri ale pîrului Corbul. Are 480 locuitori și 123 case.

Corbul, sat, pl. Jiul-d.-s., com. Braloștița, jud. Dolj, grămadă, cu 107 suflete, 54 bărbați și 53 femei. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Bratovești. Cu vîrstă de școală sunt 13 copii. Știu carte 12 locuitori.

Corbul, sat, face parte din com. rur. Leicești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel. Este situat la N. de cătunul Leicești, pe malul stîng al râului Doamna. Are o populație de 115 locuitori. În dreptul satului, pe râul Doamna, este un herăstrău cu 2 pînze, care taie lemnărie de fag, stejar și de alte esențe.

Locuitorii s'au împroprietărit pe moșia Corbul-Pădureț.

Corbul, sat, face parte din com. rur. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt. Are 116 locuitori.

Corbul, cătun, pendinte de com. rur. Buzzești, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la N., sub coasta unui deal, pe dreapta Vedei și în lunca ei, cam la 500 m. mai sus de cătunul Bîrlești-Burdulești. Are 521 locuitori; o biserică cu hramul Intrarea în Biserică și Cuvioasa Paraschiva zidită la 1844, în zilele Domnitorului Gheorghe D. Bibescu

și a Episcopului Ilarion Argeșul.

Corbul, sat, cătunul de reședință al comunei Corbul, județul R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. Și-a luat numele de la proprietatea cu același nume. Este așezat în partea de N. a comunei, pe malul drept al râului Siret, la hotarul către județul Tecuci. Are o întindere cam de 95 hect., cu o populație de 160 familii, cari copriind 1300 suflete, din cari 240 contribuabili; 201 știu carte. Are o biserică, deservită de 2 preoți, 1 dascăl, 1 paracliser, și școala comunei.

Corbul, sat, face parte din com. Colonești, pl. Stănișești, județul Tecuci. Situat pe partea dreaptă a râului Zeletin, la o depărtare de 1 kil. și 540 m. de reședința comunei.

Are o populație de 19 capi de familie sau 45 suflete, din cari 43 contribuabili, locuind în 19 case.

Aci se află o biserică, cu hramul Sfinții Voevozi, zidită în 1677, după cum se găsește în inscripțiunea bisericeii.

Locuitorii sunt răzeși.

Corbul, sat, în partea de N.-V. a com. Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vaslui, așezat în vale, și pe coastele a trei dealuri: Lipovățul, Corbul și Chițocul, pe o suprafață de 447 hect., proprietatea locuitorilor, în care are și statul 6¹/₂ hect. vie și cu o populație de 114 familii, sau 483 suflete, jumătate Români, jumătate Rusnaci, cari toți se ocupă cu lucrarea pământului și creșterea vitelor. Aici se lucrează dogăria și rotăria; se cultivă viea și livezile.

Vite: 200 vite mari cornute, 16 oi, 13 cai și 100 râmători.

Locuitorii posedă: 20 pluguri și 90 care cu boi, 8 căruțe cu cai, precum și 40 stupi de albine.

Corbul, sat, face parte din com. rur. Călinești, plaiul Cozia, jud. Vâlcea. Are o populație de 40 locuitori (24 bărbați și 16 femei). Este situat pe șoseaua națională Rîul-Vadului și pe malul Oltului.

Corbul, stație de dr. d. f., jud. Olt, pl. Mijlocul, căt. Buzzești, pe linia Pitești-Slatina, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Stolnici (9.5 kil.) și Potcoava (12.3 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 163^m,51. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 79386 lei, 89 bani.

Corbul, costișe, pl. Jiul-d.-s., com. Bralostița, jud. Dolj, pe care este situată comuna cu același nume.

Corbul, vîrf de munte, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Cașinul, din șira Cucurului.

Corbul, munte, în jud. Buzău, com. Beceni, între Valea-Ocii și Valea-Corbului; face hotar despre com. Policiori.

Corbul, munte, în jud. Buzău, com. Goidești, căt. Ivăneșul, acoperit de fineață și pădure.

Corbul, munte, situat la N. comunei Novaci, pl. Novaci, jud. Gorj, pe partea stîngă a râului Gilort, între munții Paltinul și Corneșul-Mic.

Corbul, deal, se întinde spre S.-V. de satul Larga, com. Movileni, pl. Copoul, județul Iași; este bogat în pășune.

Corbul, deal, situat pe teritoriul com. Buzzești, pl. Mijlocul, jud. Olt, la V. de căt. Corbul, de la care-și trage numirea. Are direcțiunea N.-S., urmînd albia Vedei. E tăiat de Brazda-lui-Novac și de linia ferată Slatina-Pitești. Sub poalele acestui deal, în malul Vedei, e gara Corbul.

Corbul, deal, în partea de V. a com. Șoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova, pe care se afla pădure.

Corbul, munte, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni, așezat în partea de N. a comunei; este acoperit cu pășuni întinse și puține păduri.

Corbul, deal, jud. Tecuci. Se întinde din com. Roza, jud. Tutova, continuă spre V. de satul Burlugul, pe malul stîng al Zeletinului, până la Gura-Burlugului, com. Motoșeni.

Corbul, deal, începe din marginea satului Corbul, pl. Crasna, jud. Vaslui, în direcțiune de la S. la N. și se termină în marginea de S. a satului Chițocul.

Corbul, deal, în com. Bîrzești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui. (V. Ludești-Budăiul, deal).

Corbul, deal, com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vâlcea.

Corbul, iaz, jud. Iași, lângă dealul cu acest nume, pe teritoriul satului Larga, com. Movileni, pl. Copoul; în el se află mult pește.

Corbul, lac, județul Dolj, plasa Ocolul, com. Motoci.

Corbul, loc izolat, com. Leicești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, a-

- coperit în parte cu sălcii, iar în parte loc de cultură.
- Corbul**, *loc izolat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Mînzați, spre S.-V. de satul Mînzați, loc unde se văd ruinele unei biserici și ale unui cimitir; a fost deci aci cînd-va vr'un sat.
- Corbul**, *moșie*, în com. Cătina, jud. Buzău, proprietatea moșnenilor Miculești în devălmășie. Are aproape 280 hect. pădure, fineață, livezi și arături. Se numește de locuitori și Sforile-Corbului.
- Corbul (Floreasca)**, *moșie*, în com. Cătina, căt. Corbul, jud. Buzău, numită și Cepturașul (Bureleanca). Are 340 hect. pădure, fineață și locuri arabile.
- Corbul**, *trup de moșie* a statului, jud. Olt. (Vezi Drăgănești-cu-Trupurile).
- Corbul**, *pădure*, jud. Bacău, pl. Troțușul, în com. Bogdana, proprietatea lui Tulea Welt. Este foioasă (fag și stejar); are o întindere de 130 hect. și este supusă regimului silvic.
- Corbul**, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Pribegi.
- Corbul**, *pădure*, dependinte de com. Vărsătura, jud. Putna, proprietate răzășească. (Vezi Hara-ga-Hoțul).
- Corbul**, *trup* din *pădurea* Bala-ciul, pendinte de com. Romînești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, în întindere de 200 hect., supusă regimului silvic.
- Corbul**, *trup de pădure* a statului, jud. Vîlcea, în întindere de 15 hect., formînd împreună cu trupurile: Coasta-Lungă și Dealul-Mare, pădurea Folești-d.-s., în comuna Pojogi, plasa Cerna-d.-s.
- Corbul**, *vechiu pichet*, cu No. 93, către hotarul Moldovei, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, în partea de N., pe partea dreapta a râului Siretul.
- Corbul**, *pisc*, spre V. de com. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt, acoperit de pădure.
- Corbul**, *pisc*, com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.
- Corbul**, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Cașinul; se varsă d'a dreapta pîrîului Curița.
- Corbul**, *pîrîu*, jud. Fălciu, izvoarește dintre dealurile Șurpa și Marmora, curge prin valea cu asemenea numire, pe teritoriul com. Bohotinul, pl. Podoleni, și se varsă în râul Jijia.
- Corbul**, *pîrîu*, în com. rur. Imoasa, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedintzi.
- Corbul**, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. Izvoarește din muntele Furul-Mare, de la hotarul județului, merge dealungul culmei Măgura-Ganeî, udă partea de N. a comunei, și se varsă în râul Rîmnicul-Sărat, după un curs repede și prăpăstios, pe dreapta acestui rîu.
- Corbul**, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitrești, reședința plaiului. Izvoarește din Muntele Corbul, (comuna Chiojdeni); brăzdează partea de N. a comunei, și după un curs repede se aruncă în râul Motnăul.
- Corbul**, *pîrîu*, jud. Vaslui. Izvoarește din partea de V. a satului Corbul, com. Lipovățul, pl. Crasna; curge spre E. prin Valea-Corbului, prin mijlocul satului, și la o distanță de 1 kil., se varsă în pîriul Butnariul, după ce primește pe afluenții Corbișorul și Chițocașul.
- Corbul**, *platoă*, jud. Dolj, plasa Ocolul, comuna Izvorul.
- Corbul**, *surpătură*, în centrul căt. Sîmburești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E acoperită cu tufăriș.
- Corbul**, *vale*, între dealurile Corbul și Marmora, com. Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, prin care trece pîriul cu același nume.
- Corbul**, *vale*, în jud. Mehedinți, com. rur. Imoasa, pl. Motrul-d.-s.
- Corbul**, *vale*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată la S.-V. de com. cu același nume și la V. de căt. Ungheni. Are direcțiunea V.-E. și dă în Vedea.
- Corbul-Pădureț**, *pădure*, jud. Muscel, proprietatea statului, în întindere de 500 hect.
- Corbul-Pădureț**, *moșie*, a statului, în com. Leicești, plaiul Nucșora, jud. Muscel, pendinte de Mitropolia din București. Aduce anual un venit de vr'o 590 lei.
- Corbul-Valea-Largă**, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, pendinte de comuna Săscioara, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.
- Corbului (Apa-)**, *izvor*, în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Corbul. Incepe din munții Piatra-Corbului și se varsă în râul Bîsca-Chiojdului.

- Corbului (Cotul-),** *vechiu pichet*, cu No. 94, către hotarul Moldovei, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, în partea de V., lângă râul Siret, pe dreapta lui.
- Corbului (Dealul-),** *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Lecca.
- Corbului (Dealul-),** *frumos plaiu*, jud. Buzău, în com. Gura-Teghi, între munții Tega și Podul-Grecilor, acoperit cu izlaz.
- Corbului (Dealul-),** *colii*, jud. Buzău, în com. Policiori, ramificație din muntele Corbul, din com. Beciul; e acoperită de pădure.
- Corbului (Dealul-),** *deal*, în com. Bodești-Precistei, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat în spre N. de satul Bodești; este acoperit cu păduri.
- Corbului (Dealul-),** *deal*, în comuna Pleșești, jud. Suceava.
- Corbului (Dealul-),** *deal*, situat în raionul com. Colonești, jud. Tecuci.
- Corbului (Izvorul-),** *izvor*, în jud. Buzău, com. Gura-Dimieni. Incepe din moșia Floreasca și se scurge în Valea-Dimieni. Face hotar despre com. Niculești.
- Corbului (Izvorul-),** *izvor*, jud. Buzău, în com. Goidești. Ese din muntele Arsenia și dă în Sărățelul-Bălăneștilor.
- Corbului (Malul-),** *mal*, la S. de com. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Muscel.
- Corbului (Muceha-),** *colină*, în com. Grăjdana, jud. Buzău, acoperită de păduri.
- Corbului (Muntele-),** *munte*, în com. Beciul, cât. Tocila, jud. Buzău, acoperit de păduri.
- Corbului (Piatra-),** *cămun*, al com. Gura-Teghi, jud. Buzău, cu o populație de 120 locuitori, locuind în 43 case.
- Corbului (Piatra-),** *munte*, în com. Cătina, jud. Buzău, culminând într-o frumoasă și înaltă stîncă: vârful Piatra-Corbului, parte stîncos și gol, parte acoperit de mesteacăn; e avut în substanțe minerale și mai cu seamă în gips; cite odată se găsește și chihlibar de frumoase nuanțe în matca izvoarelor ce ies dintr'însul. El continuă printr'un frumos plaiu: Plaiul Corbului. Acoperit de fineață și semănături.
- Corbului (Piatra-),** *măreață stîncă de piatră*, în com. Gura-Teghi, cât. Piatra-Corbului, jud. Buzău, situată pe malul drept al râului Bîsca-Rozilei. Laturile ei de N. și N.-E. cad perpendicular, pe cînd cele-l'alte sunt înclinate. E cea mai mare stîncă din județ.
- Corbului (Piatra-),** *pădure*, în com. Gura-Teghi, cât. Piatra-Corbului, jud. Buzău, avînd 100 hect., din care mare parte a moșnenilor.
- Corbului (Piscul-),** *pisc*, la N.-V. com. Crîngeni, jud. Teleorman.
- Corbului (Piscul-),** *vechiu pichet*, cu No. 89, către hotarul Moldovei, în com. Corbul, din plasa Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, așezat în partea de V. a comunei.
- Corbului (Pîriul-),** *pîriu*, jud. Tecuci, izvoarește din poalele dealului Corbul, udă satul cu același nume și se varsă în partea dreaptă a Zeletinului, în fața satului Corbul, com. Colonești, pl. Stănișești.
- Corbului (Poiana-),** *poiană*, jud. Bacău, plasa Trotușul, comuna Cașinul, pe teritoriul cătunului Căiușul.
- Corbului (Poiana-),** *loc izolat*, în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.
- Corbului (Rîpa-),** *colină*, în com. Mărunțișul, cât. Valea-Seacă, jud. Buzău.
- Corbului (Rîpa-),** *deal*, în com. Valea-Lungă, pl. Prahova, jud. Prahova.
- Corbului (Rîpa-),** *rîpă*, com. Golești, plasa Rîurile, județul Muscel.
- Corbului (Rîpa-),** *rîpă*, la E. de com. Brebul, pl. Prahova, jud. Prahova.
- Corbului (Rîul-),** *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa. Izvoarește din dealul cu același nume și se varsă în pîriul Cuchinișul.
- Corbului (Stîncă-),** *munte*, în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat în apropierea satului Tașca. Se mai numește și Stîncă-Corbiții, după cum povestește legenda, că de pe vârful ei s'ar fi aruncat în apele Bicazului o fată, ce se numea Corbița, desperată din pricină că Tătarii i-ar fi răpit logodnicul.
- Această stîncă înaintază atît de mult în apele Bicazului, în

- cît acestea trec aci ca printr'un fel de gît foarte strîmt.
- Corbului (Șanțul-),** *vechiu pi-chet*, cu No. 90, către hotarul Moldovei, jud. R.-Sărat, din pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, așezat în partea de V. a comunei, pe șanțul ce servește de hotar, de unde e și numele lui.
- Corbului (Țarina-),** *vechiu pi-chet*, cu No. 91, către Moldova. E situat în țarinile comunei Corbul, din pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat. Astăzi e han pe drumul către com. Măicănești.
- Corbului (Valea-),** *vale* productivă, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul comunei Milești.
- Corbului (Valea-),** *vale*, în com. Policiori, căt. Gura-Văei, jud. Buzău. E acoperită de Pădurea Corbului și de Valea-Corbului. Are 114 hect.
- Corbului (Valea-),** *vale*, jud. Gorj, în clina de V. a Dealului-Muierii, spre V. de com. Poiana-Securii.
- Corbului (Valea-),** *vale*, com. Racovița, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel.
- Corbului (Valea-),** *vale*, com. Tîrlești, pl. Teleajenul, jud. Prahova.
- Corbului (Valea-),** *vale*, izvoarește de la poalele muntelui Bonciul, județul Prahova, curge spre E. și S.-V. și se varsă în raionul com. Comarnicul, pl. Peleşul.
- Corbului (Valea-),** *vale*. E situată între dealurile: Corbul, Lipovățul și Chițocul, com. Li-
- povățul, pl. Crasna, jud. Vaslui. Are o întindere de 1 kil. Prin ea curge pîrîul Corbul.
- Corbului (Valea-),** *vale*, com. Folești-d.-s., pl. Horezul, jud. Vîlcea. Se varsă în rîul Bistrița, în raionul comunei.
- Corbului (Virful-),** *pădure*, în com. Cătina, căt. Corbul, jud. Buzău; face împreună cu Jariștea un corp de 230 hect., pe moșiile Cepturașul și Corbul.
- Corbușorul,** *pîrîiaș*, izvoarește din dealul Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vaslui, și, la mijlocul satului Corbul, se varsă în pîrîul Corbul.
- Corcanul,** *cătun*, jud. Brăila, pendinte de com. Cioara-Doicești, pl. Călmățuiul. E situat la N.-E. la 3—4 kil. de comună. Are 315 sufl., formînd 44 fam. Sunt aci 30 contribuabili.
- Corcanul,** *moșie*, jud. Brăila, de aproape 2000 hect., proprietatea moștenitorilor D. G. Petcu. Se mai numește de loc. și Ivănuși.
- Corcanul,** *movilă*, jud. Brăila, la S. cătunului cu același nume.
- Corcanul,** *vâlcea*, care se formează pe teritoriul comunei Bălțați, pl. Mijlocul, jud. Olt; curge către E. și dă în Negrișoara, în com. Birci.
- Corcești,** *vale*, în partea de E. a comunei Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani.
- Corcioveni,** *sat*, face parte din com. Brăhășești, jud. Tecuciu. E situat pe coastă, în spatele satului Cosîteni, în Capul-Dealului unde se împreună Berheciul cu Zeletinul. Acest deal începe din dreptul satului Bră-

hășești și continuă spre N. până în jud. Bacău, avînd de o parte Valea-Zeletinului, iar de cea-laltă Berheciul. Satul se află la o distanță de 2 kil. și 39 metri de reședința comunei. Are o populație de 32 capi de fam., cu 97 suflete.

Corcioveni, *pădure*, jud. Tecuciu, pl. Zeletinul, com. Brăhășești. E situată între satele Corcioveni și Cosîteni.

Corcoaia, *gură*, în jud. Mehedintzi, numită și Gura-Corcoaiei, în apa Cernei și loc foarte frumos, la scăparea rîului Cerna din stîncile muntelui Corcoaia.

După tradiția fetei care a înșelat pe Iorgovan cu frumoasele sale cîntece, se crede că acest loc este locul unde se ascunsese sora lui Decebal, în timpul războaelor lui Traian cu Dacia și care ar fi fost aci descoperită de Traian.

Corcoaia, *munte*, acoperit cu pădure, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, pe teritoriul com. Cloșani. Este despicat în două.

Pe partea dreaptă a rîului Cerna, în acest munte, la o înălțime mare, este săpată în piatră o potecă primejdioasă pentru cei ce ar voi să treacă prin acel loc, lăsînd la o parte pe aceea care o leagă cu Comenzile și care este mai bună. Această potecă săpată în piatră, locuitorii o numesc Urma-Șarpelui.

Corcoaia, *vale* adîncă și prăpăstioasă, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, prin care străbate rîul Cerna, într'un loc pe o lărgime numai de un metru.

Corcodeleul, *cătun*. (Vezi Ciocîrlești, sat, com. Valea-Satului, pl. Funduri, jud. Vaslui).

Corcodelul, vale, în jud. Buzău, com. Piclele. E acoperită de fireață.

Corcoianul, cătun, al com. Până-tăul, jud. Buzău. Are o pop. de 300 loc., cari locuiesc în 68 case.

Corcova, com. rur., în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la distanță de 38 kil. de Turnul-Severin, iar de Strehaia reședința plășei, de 16 kil. E situată pe valea Coșuștei și la poalele dealului ce se termină la împreunarea apeii Coșuștea cu Motrul.

Comuna e formată din satele: Corcova, Cordunul, Pîrvulești și Stejarul. Are o populație de 1272 locuitori, din cari 212 contribuabili; locuiesc în 274 case.

Calitatea pământului este bună. Locuitorii au: 56 pluguri, 121 care cu boi și 20 căruțe cu cai. Stupii sunt 116.

Sunt 2 biserici deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală condusă de un învățător, frecventată de 29 elevi și 3 eleve.

Cîrciumi sunt 2.

Budgetul comunei are la veniturii lei 2336 și la cheltuelii lei 1853.

Vite sunt: 870 vite mari cornute, 60 cai, 700 oi și 600 rîmătorii.

Biserica din satul Corcova, de lângă curtea boerească, este de zid și prezintă oare-care importanță istorică prin vechimea ei; aci a fost mănăstire, în a cărei curte de zid se văd și acum urmele chiliilor călugărești; iar în fața bisericeii, jos, sunt niște pietre cu inscripțiunii vechi.

Corcova, saū Dealul-Corcovei, deal, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Corcova.

Corcovița, vale, în com. rurală

Gîrbovățul, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cordăreni, com. rur., în partea de S.-E. a jud. Dorohoiu, pl. Prutul-d.-s., formată din satele: Cordăreni, Cracalia, Dumeni, Ghinghioaia, Grivița-Vechie, Grivița-Nouă, Liveni, Slobozia, Șipoteni și Vircoliciul, cu reședința primăriei în Dumeni. Are o populație de: 890 familii și 3546 suflete; 8 biserici, deservite de 5 preoți, 10 cîntăreți și 6 pălămari; 2 școli, cu 2 învățători și 110 elevi; 10 iazuri și 22½ pogoane de vie.

Suprafața întregului pământ al comunei este de 2409 hect. 13 arii, stăpînite de locuitori și 3968 hect. 61 arii a proprietăților.

Budgetul a fost în 1889—90 de lei 10059, bani 40, la venituri, și de lei 9612, bani 20, la cheltuelii; iar în 1890—91 de lei 10059, bani 89, venituri și de lei 9651, bani 20, cheltuelii.

Vite mari albe cornute sunt 1298, oi 3696, capre 11, cai 153, porci 306; stupii cu albine sunt 101.

Cordăreni, sat, pe moșia cu asemenea numire, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu, divizat în două cătune: Cordăreni-Gafencu și Cordăreni-Mănăstirei. Are o populație de 185 familii, cu 777 suflete. Așezările sătenilor sunt unele bune cu grădine și livezi; altele numai cu grădine. Partea Gafencu, este a d-lui Manea, armean; și partea Mănăstirei, a statului și foastă a Mănăstirei Dolhești, din jud. Suceava.

Biserici sunt 2, deservite de 2 preoți, 4 cîntăreți și 2 pălămari; una se află pe partea Gafencu, are hramul Adormirea

Maicei-Domnului; este mică, de lemn și tencuită făcută de sătenii în 1824; una pe partea Mănăstirei, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de zid în 1873, de către posesorul moșiei D-lui Urzică, dimpreună cu sătenii. Școala e frecventată de 60 elevi, are un local bun făcut de comună cu ajutor din partea posesorului.

Calitatea pământului este bună.

Locuitorii împroprietăriți au 767 hect. 34 arii pământ în a lor dispoziție; iar stăpîniții moșiei 1675 hect. 67 arii cîmp și 64 hect. 45 arii pădure tinăra de stejar. Partea moșiei Gafencu, este de 930 hect. 98 arii cîmp și 35 hect. 80 arii pădure; iar partea Mănăstirei, de 716 hect. 10 arii cîmp și 28 hect. 64 arii pădure.

Iazuri sunt trei, dintre cari unul numit Doljescu, în suprafața de 13 hect., și unul Gafencu, de 2 hect.

Pîriul principal ce trece pe moșie este Ibăneasa.

Drumuri: acel de la Herța la Săveni, și acel de la Dorohoiu la Săveni.

Hotarele cu: Havîrna, Balinți, Vorniceni, Carasa, Corlăteni, Ghenghioaia și Vlădeni.

Localități însemnate sunt: Templul-Sașilor și Movilele-Catrei.

Cordăreni, pădure, pe moșia și comuna cu același nume, jud. Dorohoiu, plasa Prutul-d.-s., în suprafața de 64 hect. 44 arii.

Cordăreni-Gafencu, cătun. (V. Cordăreni, sat, jud. Dorohoiu).

Cordăreni-Mănăstirei, cătun. (Vezi Cordăreni, sat, județul Dorohoiu).

Cordășul, deal, se prelungește

în partea de N. a satului Cursești-Răzeși, din com. Cursești, pl. Racova, jud. Vaslui.

Cordeni, sat, în partea de S. a comunei Ivinețești, pl. Crasna, jud. Fălciu. E situat pe șesul Crasnei, între dealul și pîriul Crasna.

Are o biserică fondată la 1815, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Numirea satului s'a luat de la moșia Cordeni, fostă a Episcopiei de Roman, apoi a statului prin secularizare și în urmă dată clăcașilor împroprietăriți la 1864 și 1878. Se mai spune de bătrîni că cea întîiu familie venită pe Cordeni a fost a lui Timoftescu, trecută din Turcia mai întîiu în Basarabia și apoi pe acest pămînt. Descendenți din această familie sunt și astăzi. Tot cam pe atunci o altă familie Bujoreanu, din Transilvania, coborîndu-se cu turma sa de oi, s'a așezat aici unde și-a făcut o stare frumoasă, de care se bucură descendenții săi. Se mai spune că în fața acestui sat, dincolo peste pîriul Crasna, ar fi fost din vechime un tîrgușor numit Caracaș (Tîrgul Caracaș) unde și astăzi se văd oare-care urme. Pe acel loc s'a găsit mai multe lucruri, paftale și bani de aramă și argint. Alături cu acest tîrgușor ar fi existat și un mic sat din rămășița căruia se găsea o fîntînă cu un colac mare de piatră, învechit de timpuri, numită Fîntîna-lui-Bujoreanu. Bătrîni din bătrîni spun că au apucat această fîntînă.

Cordești, com. rur., jud. Gorj, pl. Gilortul, la N. comunei Băcești, situată pe șes și coastă și pe ambele părți ale pîriului Amărăzuia.

Are o suprafață de 800 hect., din care 250 hect. pădure, 250 hect. arabile, 220 hect. finețe, 30 hect. vie, 32 hect. livezi de prun și 18 hect. izlaz.

Are o populație de 127 familii, cu 544 suflete, din care 112 contribuabili. Între aceste familii este și o familie de Țiganii.

Locuitorii sunt moșneni și se mai ocupă, afară de agricultură și creșterea vitelor și cu lemnia, construind care, căruțe și altele.

Ei posedă 30 pluguri, 70 care cu boi, 4 căruțe cu cai, 210 vite mari cornute, 14 cai, 175 oi, 90 capre și 164 rîmători.

Venitul comunei e de lei 856, bani 23, iar cheltuelile de lei 824, bani 60.

Comunicația se face printr'o șosea vecinală care vine despre comuna Băcești și străbate această comună prin centru, de la S. la N. Comuna are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorii la anul 1796.

Comuna Cordești este compusă dintr'un singur sat.

Corduna, colină, în com. și căt. Lapoșul, jud. Buzău, acoperită cu pădurea Lupoia.

Corduneii (Podul-), numire dată unei părți din pădurea Alunișul, din com. Colți, jud. Buzău, în întindere de 38 hect.

Corduneii (Poiana-), loc izolat, în com. Colți, jud. Buzău, în pădurea Alunișul; ezlaz de vite.

Corduneii (Poiana-), pădure, în com. Colți, căt. Alunișul, jud. Buzău; face parte din pădurea statului Alunișul-Mlăjeț, avînd singură o suprafață de 46 hect.

Corduneni, numire, ce se da mai

înaintea satului Cotul-Grosului, din jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Galbeni.

Cordunița, loc izolat, în com. Nehoiașul, jud. Buzău, între Valea-Vaci și pîriul Nehoiul; face hotar între com. Nehoiașul și Chiojdul-din-Bisca.

Cordunul, com. rur., jud. Roman, în plasa Moldova, spre N.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 3 kil. de el și 4 de reședința plășei. Este așezat pe șes, pe malul stîng al rîului Moldova. Este formată din satele: Cordunul și Simionești, cu reședința comunei în satul Cordunul. Are 334 capi de fam., 396 contrib., 1368 loc., din care 91 știu carte; locuiesc în 306 case. Populația este romînă afară de 1 fam. Evrei. Sunt 655 vite mari cornute. Locuitorii acestei comune se ocupă cu transportul. Are o biserică de vîlătuci și o școală primară mixtă, care în cursul anului școlar 1886—87 a fost frecventată de 34 elevi (33 băieți și 1 fată), din 56 înscriși (55 băieți și 1 fată). Venitul anual este de 4881 lei, 50 bani; iară cheltuelile de 4883 lei. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Cordunul, sat, jud. Botoșani, pl. Coșula, pe dreapta pîriului Tulburea, în partea de N.-E. a comunei Flămînzi, pe moșia Flămînzi. Locuitorii acestui sat, se zice, sunt veniți din Bucovina, pe care poporul o numește și Cordun, de unde ar veni că și locuitorii au fost numiți Corduneni și satul Cordunul. Are o populație de 148 fam., sau 838 sufl., avînd 188 contrib. Se află 4 cîrciume, 4 comercianți și 5 meseriași.

Vite: 188 boi și vaci, 71 cai

marî și micî, 275 oi, 95 mascuri; 42 stupi cu albine.

Cordunul, sat, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cordunul, pe malul stîng al râului Moldova, spre N.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 3 kil. de el și de 4 kil. de reședința plășei. Este așezat pe șes. Este reședința comunei Cordunul. Are 212 capi de fam., 263 contrib., 930 loc., din cari 72 știu carte; locuiesc în 204 case. Populațiunea este numai romînă. Sunt 424 vite mari cornute. Locuitorii acestui sat se ocupă cu transportul și cu desfacerea de articole de alimentare. Are o biserică de vâlătuți și o școală primară mixtă, care în cursul anului 1886-87 a fost frecventată de 34 elevi (33 băieți și 1 fată), din 56 înscriși (55 băieți și 1 fată). Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Cordunul, sat, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Corcova; are 50 case.

Cordunului (Cheia-), numire ce se mai dă *punctului* Cheia, jud. Buzău, din com. Nehoiașul, pe unde riul Buzău intră din Transilvania în județ.

Coreia, lac, pe proprietatea Petrosani, com. Petrosani, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Corendi, deal, com. Mădulari, pl. Cerna, jud. Vilcea.

Corhana, sat, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., com. Liuzi-Călugăra. Sunt 71 capi de familie și 289 suflete. Animale sunt: 77 vite cornute și 16 porci.

Corhana, fost sat, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălușești, pe pîriul Corhana.

Corhana, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Dulcești, pe malul drept al râului Moldova, spre N. de satul Dulcești și la o depărtare de 3 kil. de el. Are 61 capi de fam., 65 contribuabili, 216 loc., din cari 21 știu carte; locuiesc în 90 case. Din această populație, 60 fam. (140 loc.) sunt Unguri. Sunt 284 vite mari cornute. Ungurii din acest sat țin de parohia catolică Săbăoani.

Corhana, deal, în com. Văleni, pl. Moldova, jud. Roman, spre N. de satul Văleni.

Corhana, numire dată unei *pârși* din *pădurea* Goicelul, ca de 20 hect., din com. Sărulești, jud. Buzău.

Corhana. Vezi Husanul, deal, com. Ivinețești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Corhana, munte, jud. Suceava, în com. Dorna, numit și Bîtea-Spaimei.

Corhana, deal, acoperit de tufiș, lîngă satul Bădilița, jud. Suceava.

Corhana, pîriă, ce curge prin pl. Fundul, jud. Roman. Iși ea naștere din mai multe izvoare, de la poalele Dealului-Chilii; curge de la N.-E. spre S.-V. și primește în sine mai multe pîriișe, apoi se varsă în riul Siret de a stînga, mai spre N. de satul Spiridonești.

Corhani, deal, începe de pe moșia Baranca, com. Movila, pl. Herța și se întinde pînă la Satul-Mare, com. Pilipăuți, județul Dorohoiu.

Corhani, șes, jud. Dorohoiu, pe

malul Prutului. Incepe de la vama sucursală de pe Molnița, com. Pilipăuți, pl. Herța; se prelungește pe sub dealul Corhani, și se termină în hotarul moșiei Pilipăuți.

Corhanul, deal, în com. rur. Bala-d.-s., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Corhanul, deal. Vezi Nedieni, deal, com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași.

Coria, ostrov, pe albia Dunărei în dreptul com. Pruntul-Comanei, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Corțiașul, pădure, în com. Mlăjetul, căt. Stănila, jud. Buzău, proprietate moșnenească în întindere de 300 hect. E formată din sforile: Fundea, Pleșuva, Dosul-Bîscii, Gîrliciul și Piatra-Fundeii, situate toate pe moșia Gorgănești.

Corțiașul, vale, în com. Mlăjetul, jud. Buzău. Incepe din pădurea Topilele și se scurge în izvorul Cepturașul.

Corțiul, izvor, în com. Goidești, jud. Buzău. Incepe din muntele Corțiul și se scurge în pîriul Bîsculița. Albia sa face hotar despre Transilvania.

Corțiul, munte însemnat, în com. Goidești, jud. Buzău, aproape de frontieră, între muntele Balaban și Zănoaga. In poalele sale de S. e faimosul loc Crucea-Fetei. Are o pădure de brad și pășuni excelente, unde pot paște anual 1800 oi. Laptele ce se strînge în stîna de aci, se fabrică în cășăria Viforîta.

Corțiul, munte, în com. Mlăjetul, căt. Topilele, jud. Buzău; are

ramificația: Corfiul-Mic; e acoperit de pădure și izlaz.

Corfiul, *numire* dată unei *părți* a *pădurei* statului, din com. Mlăjetul, jud. Buzău, în întindere de 285 hect.; face parte din pădurea Mlăjetul-Aluniș.

Corfiul, *vale*, în jud. Buzău, com. Mlăjetul, căt. Stănila. Incepe din Munții-Colților și se scurge în apa Cepturașul.

Corjeuți, *sat*, pe moșia Pomîrla, în partea de V. a com. cu același nume, pl. Prutul-d.-s., județul Dorohoiu. Are 129 familii, sau 429 suflete. Este o biserică, cu hramul Duminica-tuturor-Sfinților, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 pălămar; este mică, de lemn, făcută în 1800, de Ioniță Bașotă, proprietarul moșiei. Calitatea pămîntului este în parte bună. Sătenii împroprietăriți au 352 hect. 32 arii pămînt.

Corjocarului (Stîncă-), *stîncă*, situată în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Corlatele, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., la 47 kil. departe de Craiova și la 4 kil. departe de reședința plășei, Vîrtopul.

Se învecinește la N. cu com. Vîrtopul, la S. cu com. Rudari, la E. cu com. Giubega, la V. cu com. Caraula.

Limita liniei de N. merge de la V. la E., pe valea sa pădurea numită a Vulpei. Cele-lalte sunt linii de hotar.

Comuna este udată de gîrla Eruga; acest nume îl poartă numai în această comună. În com. Cornul, pe unde izvorește, se numește Ieruga, asemenea și în com. Corlatele. Curge în comună cu direcțiunea E.-V., se

îndreptează spre S. prin Estul comunei, apoi trece în comuna Băilești de se varsă pe teritoriul ei în o baltă numită Băilești. Peste gîrlă se află un pod de lemn; la S. de gîrla Eruga se află o mare movilă numită Măgura-Verde.

Comuna este fondată de un locuitor numit Floca. Se compune dintr'un singur cătun numit Corlatele.

În Corlatele se află o biserică fondată de locuitori, la care oficiază preotul din comuna Rudari. Biserica este de lemn. După legea rurală din 1864 are o proprietate de 8 pogoane arabile. Serbează hramul la Sf. Dumitru.

Se mai află o școală mixtă, ce funcționează din 1889; este întreținută de comuuă. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 29 băieți și 6 fete. În vîrstă de școală sunt 73 copii. Știu carte 21 bărbați și 2 femei.

Populația comunei este de 474 locuitori, din cari 188 bărbați și 286 femei.

După legea rurală din 1864 sunt 98 împroprietăriți.

Sunt 80 de case și 33 bordeie. Casele sunt făcute parte de zid, parte din pămînt bătut.

Suprafața comunei este de 708 pog. 49 stînj. p., din cari 302 pog. 548 stînj. p. arabile, 170 pog. fîneață, 72 pog. izlaz, 50 pog. teren sterp. Viile sunt în întindere 70 pog.

Moșia se numește Corlatele; are o suprafață de 1260 pog. Aparține d-lui Ștefan Paliu, iar actualmente aparține d-lor St. Nicolau și G. G. Nicolau. Se seamănă pe ea grîu și porumb.

Viile au o întindere de 70 pog., aparțin locuitorilor și sunt situate pe proprietatea lor.

Pe proprietatea d-lui Rudă-

reanu se află două mori de abur.

Locuitorii desfac produsele cîmpului la Craiova, la Cetatea saŭ la Calafat.

Comuna este străbătută de o cale comunală ce duce la Cetatea.

Sunt 2 cîrciumi.

Venitul pe exercițiul 1893—94 a fost de 1484,95 lei și cheltuelile de 1414,72 lei.

Vite cornute sunt 89, oi 40 și cai 8.

Corlatele, *sat*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Corlatele, cu reședința primăriei. (V. com. Corlatele).

Corlatele, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Valea-lui-Ion.

Corlatele, *deal*, în jud. Neamțu, plasa Piatra-Muntele, com. Gîrcina. E situat în prelungirea Dealului-Brînzei.

Corlatele, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Corlatele.

Corlătei (Dealul-), *deal*, pe teritoriul com. Dolhești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Corlăteni, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plășei Coșula, jud. Dorohoiu. E formată din satele: Carasa, Corlăteni, Davidoaia, Miclăușeni, Miclăușeni-Duber și Vlădeni, cu reședința primăriei în Corlăteni. Are o populație de 518 familii, sau 1632 suflete.

Sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți, 5 cîntăreți și 1 pălămar; o școală, condusă de un învățător, frecventată de 56 elevi; 7 iazuri; 10 pog. vie.

Pămîntul locuitorilor este pe o întindere de 1053 hect., 21

arii, iar al proprietarilor 4346 hect. 21 arii cîmp și 425 hect. 39 arii pădure.

Budgetul com. pe exercițiul 1890—91 a fost de 5360 lei, 61 bani la venituri și de 5088 lei, 51 bani la cheltueli.

Vite sunt: 1315 vite mari cornute, 2588 oi, 178 cai și 365 rîmători.

Sunt 70 stupi.

Corlăteni, sat, în partea de S.-V. a com. Corlăteni, plasa Coșula, jud. Dorohoiu, pe moșia cu același nume. Are o populație de 188 familii, sau 600 suflete. Satul este înființat în 1853, de către răposaii Lascăr Lascarache Bogdan și soția sa Henrieta, născută Dimachi, în puterea împărțelei urmată cu sora d-sale Elena Iancu Docan născută Dimache, ca avere ereditată de la părinți, cînd atunci au ridicat 100 locuitori din satul Dimăcheni, cărora li s'a dat toate înlesnirile, spre a-și face aicea așezările; iar acele ce le avea în Dimăcheni, au rămas neatînse. Vatra satului actual ocupă vechea siliște, unde a existat satul vechiu, tot cu asemenea numire, distrus prin războaiele urmate pe acîlo.

Așezările sătenilor în cea mai mare parte sunt bune, cu grădini și livezi.

Proprietatea moșiei este a doamnelor Ema Radu Rosetti și Elena Mira Sturdza, ficele și erezele răposaiilor proprietari.

Este aci: o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar; este mică, de lemn, tencuită, făcută de săteni în 1876; o școală, condusă de 1 învățător, frecventată de 56 elevi, și care are un local făcut de comună.

Calitatea pămîntului este bună și fertilă. Sătenii împroprietăriți

au 396 hect. 9 arii în a lor poziție; iar proprietatea 1399 hect. 25 arii cîmp și 32 hect. și 94 arii pădure de stejar. Iazuri sunt 3, dintre cari, mai mare este acel numit a-Fălcienilor, de 24 hect. 64 arii întindere, cu pești, raci și chișcarfi de bun soi.

Apele ce curg pe moșie sunt rîul Jijia și Pîriul-Bahnei sau Putreda.

Drumuri: acel ce vine de la Dorohoiu prin Carasa și merge prin Vlădeni la Podul-Stamatei; acel ce vine pe Valea-Putredei, de la Liveni și Dumeni și acel ce duce la Botoșani și Gara-Leorda, prin Dimăcheni.

Hotarele cu: Miclăușeni, Cordăreni, Vlădeni, Dimăcheni și Văculești.

Localități însemnate sunt: Vatra-Tîrgului și Cetatea.

Numirea moșiei vine de la Corlat, vechiul ei proprietar, boer de credință Domnitorului și Țărei, pentru care Ștefan-Vodă-cel-Mare îi dăruiește satul cu moșia Berchișești din Bucovina, prin hrisovul din 13 Septembrie 1473, moșie care în urmă deveni proprietatea mănăstirei Moldavița.

Corlătești, com. rur., plasa Crivina, jud. Prahova. Este situată lîngă apa Dîmbul, la 3 kil. de parte de Ploești și la 5 kil. de reședința plășei.

Se compune din 2 cătune: Corlătești și Ghighiul, avînd o populațiune de 431 locuitori (204 bărbați și 227 femei); sunt 77 contribuabili; 91 capi de familie; locuiesc în 90 case de locuitori.

În comună, afară de mănăstirea Ghighiul, mai este o biserică, fondată la anul 1792, deservită de un preot.

Locuitorii, în număr de 40,

s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statului, numită Ghighiul, și a doamnei Elena Crețulescu, cînd li s'au dat 82 hect. pămînt. Ei au: 22 cai și epe, 101 vaci, 1004 oi, 41 porci, 91 boi, 33 viței și 2 tauri.

În raionul comunei, pe rîul Dîmbul, sunt două mori de măcinat și una pe heleșteul format din izvoare.

Tot teritoriul comunei e de 482 hect. Pămîntul e prielnic la toată cultura.

Comerțul se face în comună de un circiumar.

Comuna e străbătută de șoselele: Corlătești-Coslegi, Corlătești-Ploești, Corlătești-Ghichiul și Corlătești-Berceni, toate în legătură cu șoseaua județeană.

E udată de gîrlele Recelea și Calda, afară de rîul Dîmbul.

Corlătești, alt nume al com. Cezieni, plasa Ocolul, jud. Romanați. E compusă din Corlătești-d.-s., Corlătești-d.-j. și Corlătești-d.-mj., avînd peste tot 866 locuitori. Comuna e situată pe țarmul drept al rîului Tesluiul, 10 kil. spre N.-V. de Caracal.

Corlătești, sat, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Crivina, jud. Prahova. Aci e reședința comunei.

Corlătești, sat, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Vlădești, pe pîriul Horoeta, spre S. de satul Vlădești. Mai e numit și Ileneasa.

Corlățelul, com. rur., în județul Mehedinți, pl. Blahnița-Cîmpul, la distanță de 39 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Vinjul-Mare, reședința plășei, de 7 kil. E formată dintr'un singur sat. Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 68 pluguri,

156 care cu boi, 12 căruțe cu cai. Sunt 89 stupi.

Această comună este situată pe valea râului Drincea. Are o biserică, deservită de un preot și un cântăreț; o școală, cu un învățător, frecventată de 18 elevi.

Budgetul comunei are la veniturile lei 6336 și la cheltuielile lei 2865.

Vite: 698 vite mari cornoate, 780 oi, 39 cai și 651 râmători.

În această comună se fac trei bîlciuri anuale și anume: În Martie, în Iunie, la 21—22, și altul la 28 și 29 August.

În com. Corlățelul, pe marginea râului, mai ales primăvara cînd vine mare și surpă malurile sale, se găsesc cioburi de diferite vase romane.

Prin com. Corlățelul trece șoseaua Severin-Hinova-Rogova-Vînjul-Mare-Corlățelul-Almăjelul.

Corlățelul, sașu Straja-din-Deal, deal, în jud. Mehedinți, com. rur. Corlățelul, pl. Cîmpul. Este punct bun de observațiune.

Corlățelul, pîrîu, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul. Trece prin comuna cu același nume, iar în cursul său ia numele de Drincea, după ce formează un loc băltoș în com. Corlățelul.

Cornaciul, pîrîu, jud. Botoșani, pl. Coșula, com. Slobozia-Secătura. Izvorește din pădurea Palanca; formează balta Antoce; primește pîraiele Pălăncuța, al-Crucei, Oneguța sașu al-Lingurarilor și se varsă în pîrul Milletinul.

Cornaciul, șes, jud. Botoșani, ce se întinde în partea de E. a comunei Slobozia-Secătura și parte

pe teritoriul comunei Coșula. E productiv în fin.

Cornățelele, cîtun (tîrlă), în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Cosimbești. Este situat lîngă pădurea și pe moșia cu același nume.

Cornățelele, moșie a statului, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta; face parte din moșia Bucul-Mățăsești; este situată pe cîmpul Bărăganul, și spre S. de satul Cosimbești.

Cornățelele, pădure de stejar, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comunei Cosimbești. Are o suprafață de 40 hect.

Cornățelul, com. rur., jud. Dimbovița, pl. Ialomița. Această comună este așezată la S.-E. de Tîrgoviște, în mijlocul unei cîmpii întinse, unde în toți anii se face un mare bîlciu anual, numit Tîrgul-Cornățelul, la Sf. Maria, 8 Septembrie. Pe teritoriul acestei com. se află un mic helșteu.

Cornățelul se compune din patru cîtune: Cornățelul, Corni, Cocoșul și Slobozia, cu o populație de 1448 locuitori. Are trei biserici; o școală; o moară de abur.

În apropiere de Cornățelul se află și păduri întinse. Prin Cornățelul, afară de alte drumuri mici, trece și șoseaua comunală de la comuna Dobra spre Bolovani. Cornățelul se învecinește la E. cu Bilciurești, la V. cu Bolovani, la N. cu Dobra și Băleni și la S. cu com. Ghergani, căt. Colacul. În com. Cornățelul, căt. Cocoșul, este un spital întreținut de Eforie.

Cornățelul, com. rur., jud. Olt,

plasa Oltul-d.-s., compusă din 3 cîtune: Cornățelul, Seaca și Optășani. Legenda spune că această comună s'a înființat cam pe la anul 1700, din emancipații, robii ai Schitului Seaca și din Romîni, parte de peste Olt, parte din părțile de cîmp ale județului Olt, și parte de prin județele Argeș, Teleorman și Vlașca, cari fugeau din loc în loc de frica Turcilor și a Muscalilor. Aici, grație poziției locului, brăzdat de văi și vilcele, acoperite cu păduri, se puteau ascunde de orî-ce inamic. Ei trăiau rîspîndiți prin păduri, de parte unii de alții, așa că chiar între ei nu se cunoșteau. Locuințele lor, numite surle, erau foarte simple. Aveau forma unui con și se alcătuiau din copaci retezați, puși în picioare, rezimați unul de altul la vîrf și acoperiți cu crăci de arbori. Mai tîrziu au făcut bordeie, ale căror urme se văd și acum în pădure.

Comuna Cornățelul este situată pe deal, între riul Plapcica și gîrla Seaca, la 32 kil. departe de capitala județului și la 4 kil. de reședința plășei.

Are o populațiune de 1200 locuitori (630 bărbați și 570 femei), în care intră și 60 familii de Țigani; sunt 340 capi de familie; 223 contribuabili.

În comună sunt 2 biserici și un schit, numit Seaca.

Ocupațiunea de căpitanie a locuitorilor e agricultura. Ei desfac produsul muncii lor la: Slatina, Drăgășani, Pitești și la bîlciurile din Dobrotinetul, Cîmpul-Mare, Optași, etc.

S'a înpropriat, la anul 1864, 188 locuitori, dîndu-li-se 663 hect. din proprietatea mănăstirii Cozia. Ei au: 18 cai și epe, 200 boi, 15 capre, 500 oi, 200 porci și 350 vaci.

Școala funcționează în comună de la 1853. Se frecventă de 43 băieți, din numărul de 225 copii (118 băieți și 107 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuește anual 756 lei.

Știu carte 60 bărbați.

Deși terenul nu e tocmai prielnic la toată cultura, totuși se cultivă în abundență: porumb, grîu, orz, ovăz și mei.

Comerțul se face în comună de 3 cîrciumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 1914,95 lei anual și cheltuelile la aceeași sumă.

Comunicația se face cu multă greutate din cauza lipsei de șosele. Cornățelul e brăzdat de dealurile Roșul, Curca. al-Schitului, al-Gugului și al-Plapcei și udată de văile: Plapcica, Plapcea-Mare, a-Gugului, Seaca, Fîntinelele și altele.

E de văzut aci pădurea statului Seaca-Optășani, una din cele mai mari păduri ale țării noastre, cu esență de stejar de cea mai bună calitate, gîrniță, arțar, ulm, tei, frasin. De aci se exploatează cea mai bună cherestea și tot felul de lemnie lucrată pentru case.

Locuitorii sufăr de lipsa apei în timpul verei, din cauza fîntinelor rari și rele și sunt nevoiți să aducă apă cu butoaiile din depărtare.

Se mărginește cu comunele: Poborul, la E.; Vaș-de-Ei, la V.; Topana, Păroși și Urși, la N. și cu moșnenii Albești, la S.

Cornățelul, *com. rur.*, în județul Putna. pl. Răcăciuni. Este așezată în lunca Trotușului, avînd satele ce o compun la o distanță de 1/2 oră unul de altul.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii (Adjudul-Noi) e de 12 kil., iar de capitala județului e de 56 kil.

Marginile acestei com. sunt: la N. rîul Trotușul, care o desparte la N.-E. de comuna Urechesti; la S.-E. com. Copăcești; la S. com. Anghelști și la V. com. Coțofănești.

Comuna Cornățelul se compune din următoarele cătune: Cornățelul (unde e și primăria comunei), Lunca-Dochiei și Satal-Noi.

Populațiunea după cel din urmă recensămînt e de 205 capi de familie, sau 694 suflete (375 bărbați și 319 femei). Această populație se împarte ast-fel: 321 neînsurați (193 bărbați și 128 femei), 344 însurați, 29 văduvi (10 bărbați și 19 femei); 692 Romîni și 2 Germani; 687 ortodocși, 2 catolici și 5 mozaici; 242 agricultori, 2 meseriași, 2 comercianți și 4 avînd profesii libere.

Știu carte 11 persoane.

Numărul caselor de locuit e de 166.

Este o biserică parohială, cu hramul «S-ții Voevozi». Comuna vine în ajutorul bisericii cu 150 lei anual.

Copii cu vîrsta de școală sunt 83, din cari 48 băieți și 35 fete. Comuna prevede în bugetul ei 90 lei pentru școala din Coțofănești.

Sunt 168 contribuabili.

Bugetul comunei pe anul financiar 1893/94 a fost: la veniturile de 3.178,55 lei și la cheltuelile de 2.874,25 lei.

Natura pămîntului în luncă este argilo-tălpósă, pămînt mare cum se zice. Numărul cultivațiilor e de 138.

Instrumentele agricole de cari se servesc sunt: 6 pluguri de lemn, 54 de fier, 1 scarificatoare și 1 cultivatoare.

Vite sunt 836, din cari: 204 boi, 134 vaci, 54 cai, 357 oi, 45 capre și 42 porci.

Sunt: 5 lemnari, 1 fabricant de vase, 4 cîrciumari (romîni); 2 poverne.

În comună se mai află 1 herăstrău sistematic, care produce anual 6.000 grinzii, 10.000 de dulapii și 10.000 doage pentru vase.

Șoseaua națională Adjud-Tg.-Ocnă trece prin comuna Cornățelul, punînd-o în legătură cu Coțofănești și Urechesti; o altă șosea comunală înlesnește circulațiunea spre comuna Copăcești.

Cornățelul, *sat și com. rur.*, pe rîul Teleorman (jud. Argeș, pl. Cotmeana), la 6 kil. de com. rur. Costești (reședința sub-prefecturii) și la 45 kil. de Pitești.

Are 130 familii sau 330 suflete, din care două familii de Țigani. În comună este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de doi preoți, un cîntăreț și un paracliser; o școală primară rurală.

Prin com. trece șoseaua jud. Pitești-Turnul-Măgurele.

Bugetul com. pe anul 1882/83 a fost de 1729 lei la venituri și de 1675 lei la cheltueli.

După o publicațiune oficială această comună numără 116 contribuabili, și are un buget de 1496 lei la venituri și de 1412 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 452 vite mari (397 boi și vaci, 53 cai, 2 măgari) și de 1365 vite mărunte (1235 oi, 3 capre și 127 rîmători).

Cornățelul, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, căt. comunei Pietrari. În jurul acestui cătun sunt peste 29.500 arii pădure.

Cornățelul, *sat*, face parte din

- com. rur. cu același nume, pl. Oltul-de-Sus, jud. Olt. Aci e reședința primăriei și școala. Cade în partea de S. a com. Este udat la E. de râul Plapcea-Mare și la V. de Valea-Guguluț. Are o populațiune de 200 familii. Aci e o biserică de lemn, zidită la anul 1816 de preotul Stancu și alții. Inscriptie n'are.
- Cornățelul**, *cătun*, în com. cu același nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, așezat în lunca Troțușului, la $\frac{1}{3}$ oră pe jos de Lunca-Dochieț.
- Are o biserică parohială, cu hramul S-ții Voevozi. Comuna vine în ajutorul bisericeii cu 150 lei anual.
- Cornățelul**, jud. Ilfov, plasa Ottenița. Vezi Mănăstirea.
- Cornățelul**, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-de-Sus, de pe teritoriul com. Gîrleni.
- Cornățelul**, *colină*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., între cătunele Sila și Sibiciul. Este în mare parte goală.
- Cornățelul**, *pisc*, com. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova. S'a numit ast-fel pentru că acolo a fost multă pădure de corni. Servă pentru pășunatul vitelor.
- Cornățelul**, *deal*, acoperit cu pădure la V. de satul Barna, com. Godinești, pl. Berheciul, jud. Tecuci.
- Cornățelul**, *deal*, în com. Mateești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vâlcea, care împreună cu Măgura și Carantica, formează un lanț ce se prelungește din hotarul com. Greci, la N., până în hotarul com. Turcești, la S.; coama acestui lanț servește de limită între com. Mateești și jud. Gorj.
- Cornățelul**, *pisc*, pe creasta și-rului de dealuri ce brăzdează în lung și lat com. Costești, pl. Horezul, jud. Vâlcea. Acest șir de dealuri se prelungește pe toată partea de E. a com. în stînga râului Costești.
- Cornățelul**, parohie, formată din satele: Cornățelul, Satul-Noș și Lunca-Dochieț, jud. Putna.
- Are două biserici, una parohială, cu hramul S-ții Voevozi, în Cornățelul și una filială cu hramul Sf. Nicolae, în Lunca-Dochieț.
- Cornățelul**, *pădure*, jud. Putna. Vezi Hrinăcea-Glodul.
- Cornățelul**, *pirîiaș*, jud. Putna, format pe teritoriul comunei cu același nume, și varsîndu-se în Troțuș.
- Cornățelul**, *poiană*, la V. de comuna Turcești, pl. Oltețul-de-Sus, jud. Vâlcea.
- Cornea**, *deal*, în com. rur., Cernaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.
- Cornea**, *deal*, căruia i s'a dat acest nume de la un bătrîn Cornea, care a avut răzășie aici; se întinde în partea de E. a com. Cozmești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui.
- Corneanca**, *numire*, ce se mai dă moșiei Clociți (Alexandrescu), din com. Vadul-Soreștilor, jud. Buzău.
- Corneanu**, *căt.*, al com. Boziorul, jud. Buzău, cu 90 loc. și 21 case, alipit de căt. Posobești.
- Corneanu**, *pădure*, de 72 hect. în jud. Buzău, com. Boziorul. Face împreună cu Posobeasca și Dîlma, un corp de 164 hect. proprietate în devălmășie a moșnenilor.
- Corneasca**, *vechie numire a moșiei* Căldărușa sau Urseasca din com. Cioranca, jud. Buzău.
- Corneașul**, *munte*, com. Perišani, jud. Argeș, pl. Lovișteea, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o întindere de 1070 pogoane și produce o arendă anuală de 1105 lei.
- Corneata**, *sat*. Vezi Socolești, sat, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, jud. Dolj.
- Cornencii (Dealul-)**, *colină*, în com. Vadul-Soreștilor, căt. Clociți, jud. Buzău, ramificație din vârful Clociți, acoperită cu pădure, arături și vie.
- Cornești**, *com. rur.*, pl. Ialomița, jud. Dîmbovița, situată în partea de S.-E. a jud. Dîmbovița, între rîulețele Cricovul și Crivățul, în partea stîngă a Ialomiței și în apropiere de jud. Prahova. Cornești sunt situați pe cîmpie și au în raionul lor o movilă veche făcută de mina omului.
- În coprinsul comunei sunt două poduri peste apa Crivățul. Se compune din două căt.: Cornești și Christeasca, cu 1500 locuitori romîni. Comuna are o moară de apă, are două biserici și o școală. Se învecinește spre E. cu com. Habudul din județul Prahova, despărțindu-se prin rîul Cricovul; spre V. cu Bîlcuiești, despărțindu-se prin Crivățul și Ialomița; spre N. cu Frasinul și spre S. cu Cătunul și Cojasca, despărțindu-se

de aceasta din urmă prin Ialomița.

Cornești, com. rur., județul Gorj, pl. Ocolul, situată în partea de N. a comunei Ceaurul și spre V. de orașul T.-Jiului și de el la 9 kil. depărtare; se compune din cătunele Cornești, Copăceni și Găvănești.

Situat pe șes și deal, are o suprafață cam de 7000 hect., din care 3295 hect. arabile, 2854 hect. pădure, 735 hect. livezi și izlaz, 81 hect. vie, 35 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 240 familii, cu 1310 suflete, dintre care 206 contribuabili. Locuitorii posedă 150 pluguri, 200 care cu boi și vaci, 6 căruțe cu cai, 29 stupi, 583 vite mari cornute, 15 capre, 26 cai, 39 oi și 400 râmători.

Venitul comunei este de lei 1916, bani 92, iar cheltuelile de lei 1884, bani 16.

Comuna este udată de râul Jaleșul.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care o străbate, precum și prin șoseaua județiană T.-Jiul-Severin, care trece în apropiere, spre partea de S.

În comună sunt 7 mori pe apa Jaleșului, 2 pive, 17 puțuri și 3 fântini.

Are o școală, frecventată de 26 elevi, din 40 înscriși; 4 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți, făcute în anii 1832, 1845, 1850 și 1856.

Cornești, sat, pe moșia Darabani, com. cu asemenea numire, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu, cu 218 familii, 709 suflete și așezat pe o costișe cam rîpoasă. Acest sat este format din bejenarii rusnaci, veniți de peste frontieră și care și astăzi își păstrează limba și obiceiurile. În timpul for-

mărei, acest sat era deosebit și depărtat de târgul Darabani; acum este împreunat cu mahalaua nord-vestică a târgului Așezările sătenilor în parte sunt bune, unele cu livezi și altele cu grădini. Sătenii înproprietăriți au 500 hect. pământ.

Drumuri principale sunt: acel ce duce pe Prut prin Teioasa, și acel ce duce prin Păltiniș la Rădăuți.

Cornești, cătun, reședință a comunei Cornești, jud. Gorj. Are o suprafață de 3000 hect. din care 1295 hect. arabile, 1500 hect. pădure, 50 hect., vie, 35 hect. livezi de pruni, 120 hect. izlaz și finețe.

Are o populație de 100 familii, cu 438 suflete, din care 90 contribuabili. Locuitorii posedă 60 pluguri, 80 care cu boi și vaci, 2 căruțe cu cai, 15 stupi, 200 vite mari cornute, 39 oi, 16 capre, 10 cai și 250 râmători.

În cătun se mai găsesc 2 mori pe apa Jaleșului, 2 pive, 10 puțuri și 2 fântini.

Sunt 2 biserici, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cornești, sat, din com. Miros-lava, plasa Stavnicul, jud. Iași, situat pe valea cu acest nume, la capul dealului Boghea și poala dealului Popei, cu o populație de 100 familii sau 512 locuitori. Are o biserică, deservită de un preot și 2 cîntăreți; o școală, înființată în anul 1879, frecventată de 30 elevi și casele proprietății. Satul se află pe moșia Cornești, proprietatea d-lui Anghel. În partea despre S. a satului, pe coasta estică a dealului Popei, e așezată Colonia-Italiană, compusă din vr'o 50 familii aduse în anul 1879 de proprietarul moșiei pentru cultura pământului.

Numărul vitelor e de 964 capete, din care: 641 vite mari cornute, 78 cai și 245 râmători.

Cornești, sat, pe moșia și în com. Ruginoasa, jud. Suceava. Numără 64 case populate cu 250 suflete (112 bărbați și 138 femei). Contribuabili sunt 62. Vatra satului ocupă suprafața de 22 fâlcii și 50 prăjini.

Locuitorii înproprietăriți la 1864 sunt 20 pălmași și 27 codași, stăpînind 155 fâlcii și 38 prăjini.

Cornești, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Andreași, ce se desface din Culmea-Lacului, și brăzdează partea de V. a comunei; e acoperit cu păduri.

Cornești, deal, așezat în mijlocul satului Oprișeni, județul Suceava.

Cornești, deal, pe care stă satul cu același nume, județul Suceava.

Cornești, moșie nelocuită, în com. Cîrligi, plasa Siretul-d.-j., jud. Roman, foastă mai înainte a vornicului Alecu Catargiu.

Cornești, pîrîu, în com. Plopana, plasa Tutova, jud. Tutova. Izvorește din pădurea Cornești și se varsă în pîrîul Tutova de a dreapta.

Corneșul, cătun al com. Găneasa, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Roman, situat în o vale unde se încrucișează linia ferată și șoseaua națională Corabia-Rîmnicul-Vîlcei cu șoseaua Slatina-Craiova, adică în valea râului Corneșul. E departe de Balș de 15 kil. spre E., iar de Caracal, spre N., de 31 kil. Are 218 loc., compunînd 50 de familii.

Corneșul, *rîu mic*, afluent pe dreapta al Oltului, jud. Romanați. Izvorește din Dealul-Sarului, curge în direcție de la N. spre S.-E., udă satele Corneșul și Criva și se varsă în Olt aproape de com. Greci. Lărgimea albiei, a văci și volumul apelor sunt de mici proporțiuni. În valea sa și chiar în satul Corneșul se încrucișează două șosele naționale. Trei poduri de lemn sunt pe acest rîu, două foarte aproape de satul Corneșul, aparținînd șoselelor naționale, lungi de 6 m. și 8 m., iar cel de al treilea, lung de 15 m., al drumului de fer, este stabilit aproape de satul Criva.

Corneșul - Bîrluiului, *moșie* a statului, în jud. Romanați. A-rendă anuală de 10150 lei pe 1887 88.

Corneșul și Măgura, *dealuri*, la N.-E. comunei Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, pe cari se află situat cît. Bugiulești.

Cornetul, *com. rur.*, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița. Această comună este situată la S. de gara Titu, pe șoseaua națională București-Pitești, și pe cîmpia dintre Titu, Odobești, Serdan și calea ferată. Prin raionul comunei curge pîrîiașul Baiul. Cornetul se compune din două cătune: Cornetul, zis și Sălcuța și Boteni, cu 1854 locuitori romîni. Com. produce cereale. Are o moară de abur, una de apă, pe Dîmbovița, sistem nou, o fabrică de făină și griș și o fabrică de spirt, toate acestea în cît. Boteni. Intre com. Titu și Cornetul sunt pîrîiașele: Spălătura și Negrișoara, peste care sunt și două podețe pe șoseaua națională București-Titu-Pitești. În această comună sunt două bi-

serici; o școală, condusă de un învățător plătit de stat.

Cornetul, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S.-V. de București, pe malul stîng al rîului Argeș, 19 kil. departe de București.

Prin mijlocul comunei trece șoseaua națională București-Alexandria.

Este compusă dintr'un singur sat.

Se întinde pe o suprafață de 521 hect., cu o populație de 1222 locuitori, cari trăesc în 248 case. Proprietatea e a locuitorilor cari cultivă din tot terenul 433 hect.; restul îl rezervă pentru izlaz.

Comuna numără 205 contribuabili. Are un budget de 3320 lei la venituri și de 3356 lei la cheltueli.

Este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți și o școală mixtă, frecventată de 21 elevi, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuiesc anual 1834 lei. Localul școlăii, proprietatea comunei, este în stare bună, la un loc cu primăria.

Numărul vitelor mari e de 539 (116 cai și epe, 166 boi, 205 vaci și vițeii, 52 bivolițe), și al celor mici de 484 (43 porci și 441 oi).

Dintre locuitori, 256 sunt plugarî, 5 meseriași, 10 au alte diferite profesii.

Arătura se face cu 92 plugarî: 65 cu boi, 27 cu cai. Locuitorii au 158 care și căruțe: 108 cu boi și 50 cu cai.

Locuitori împroprietăriți sunt 162 și neîmproprietăriți 112.

Comerțul se face de 2 cîrciumari și 1 hangiu.

În dreptul comunei Cornetul este un pod stătător, peste rîul Argeș.

Nu se știe exact de cînd s'a format satul; locuitorii bătrîni spun că prin aceste locuri erau numai păduri de corni și moșii lor fugind de prin alte sate de frica hordelor păgîne, s'au înfundat în aceste păduri, în mijlocul cărora erau poeni, și au făcut colibe și așa s'a întemeiat satul. Regulat, pe linie, se spune că s'a așezat de Alecu Ghica, a cărui proprietate era.

Cornetul, *sat*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., al comunei Bucșești, situat pe coasta dealurilor cu acest nume, și la o depărtare de 300 metri de satul Bucșești (școală). Are o biserică ortodoxă, clădită de N. Secară, la 1860, cu 1 cîntăreț. Capî de fam. sunt 48, suflete în tot 160. Animale se numără: 11 cai, 122 vite cornute și 54 porci.

Cornetul, *sat*, comuna Căpreni, plasa Amaradia, jud. Dolj, grămadă, cu 251 suflete, 130 bărbați și 121 femei. Copiî din sat urmează la școala din satul Căpreni-d.-s., ce este la 2500 m. depărtare. În anul școlar 1892—93, au frecventat școala 8 băeți și 2 fete. Cu vîrstă de școală sunt 13 copii. Știu carte 9 locuitori. În sat este o biserică, fondată în 1863 de răposatul Ioan Pascal Caragic și sora sa Raluca Măldărescu. Este de zid și are ca patron Cuvioasa Paraschiva.

Cornetul, *sat*, com. Izvorul, pl. Ocolul, jud. Dolj. Are o populație de 368 bărbați și 372 femei. Locuiesc în 196 case. Copiî din sat urmează la școala mixtă din satul Cioroiul, ce estela 259 m. depărtare. În anul școlar 1892—93, au frecventat școala 24 băeți. Cu vîrstă de școală sunt 96 copii. Știu carte 113 locuitori

În sat este o biserică de zid, fondată în 1869 de Constantin Dossa, deservită de 1 preot și 1 cântăreț. După legea rurală din 1864, are 17 pog. proprietate. Serbează hramul la Sf. Dumitru.

Cornetul, sat, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna; ține de com. rur. Buzești.

Cornetul, sat, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., cătunul comunei Slobozia. I s'a dat acest nume de la o pădure de corni, așezată în partea de V. a comunei, la poalele dealului Jînurul; întinderea și populațiunea sunt socotite în acelea ale cătunului Coroteni.

Cornetul, numire dată părții de N. a întinsului cătun Pîrscovul din comuna Pîrscovul, județul Buzău.

Cornetul. Vezi Hrinăcea-Glodul, jud. Putna.

Cornetul, schit, jud. Argeș, pl. Loviștea, întemeiat de Mareș, Banul Craiovei, pe la mijlocul veacului al XVII-lea. Se află lângă satul cu același nume. Este pendinte de Eforia Spitalelor Civile din București. A fost metoh al mănăstirii Sf. Pantelimon din București. Actualmente e redusă la biserică de mir.

Cornetul, schit, comuna Călinești, plaiul Cozia, județul Vâlcea, așezat într'o pozițiune încântătoare. S'a fondat la anul 1666, după cum se constată din următoarea inscripțiune:

«Cu vrerea tatălui, cu ajutorul fiului, cu săvîrșirea sf. duh, ziditu-s'a această sfîntă mănăstire din temelie, întru tăerea cinstitului cap al sfîntului Ion Pretiicî, dintru osteneala robului lui Dumnezeu!

Mareș Băjescu vel vornicul și soția sa Marta, în zilele luminatului Domn Io Radul Leon Voevod, luna August, în 29, din veleatul 7174.»

Schitul Cornetul, pendinte de Eforia Spitalelor Civile din București, se întreține de Eforie, care înscrie anual în budgetul său, suma de 1620 lei, adică 1200 lei preotul și îngrijitorul schitului, 240 lei un cântăreț și 180 lei paracliserul.

Peste Olt, în comuna Racovița, județul Argeș, în față chiar cu schitul Cornetul, D-l Gr. G. Tocilescu a descoperit ruinele unui castru Roman, precum și urmele orașului Buridava, care figurează în tabula Peutingeriană.

În zidurile ce înconjură schitul Cornetul se văd niște găuri, despre cari spun oamenii, că s'a făcut de Ruși la anul 1848, ca să așeze tunurile în ele.

Cornetul, deal, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Bucșești; face parte din șira dealurilor ce despart Tazlăul-Mare de Troțuș.

Cornetul, munte înalt, în jud. Buzău, com. Calvini, căt. Bîșceni-d.-j. E parte acoperit de pădure și parte gol.

Cornetul, movilă, com. Balta-Verde, plasa Ocolul, jud. Dolj, pe limita de S. a com. către com. Podari.

Cornetul, deal, județul Gorj, în partea de V. a cătunului Negoști, din comuna Negoști, plasa Amaradia.

Cornetul, deal, în com. rur. Căzănești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cornetul, deal, în comuna Căzănești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cornetul, deal mare, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. urbană Baia de Aramă. Este format din piatră bună pentru var și construcțiune. În acest deal, statul posedă 50 hect. pădure de gorun. Dealul Cornetul poartă numele și de Cornetul-Băei.

Cornetul, deal, la E. de com. Țigănești, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Cornetul, mal, la N. de com. Văleni, plasa Argeșelul, jud. Muscel.

Cornetul, deal, în comuna Căcova, plasa Ocolul, județul Vâlcea.

Cornetul, deal, la E. comunei Sărăcinești, plaiul Cozia, jud. Vâlcea.

Cornetul, deal, în comuna Olănești, plaiul Cozia, județul Vâlcea.

Cornetul, loc de arătură și fînețe, comuna Văleni, plasa Argeșelul jud. Muscel.

Cornetul, loc izolat, com. Ciulești, plasa Cerna-d.-j., județul Vâlcea.

Cornetul, moșie, comuna Izvorul, plasa Ocolul, județul Dolj, pe care se găsește și pădure. Aparține d-nei El. Corneti.

Cornetul, moșie, pl. Amaradia, com. Căpreni, județul Dolj.

Cornetul, pădure, com. Căpreni, pl. Amaradia, jud. Dolj. Aparține d-lui Logadi. Esențe: jugastrul, fagul, salcia, plopul, frasinul, aninul și stejarul; acesta din urmă predomină.

Cornetul, pădure, comuna Izvorul, pl. Ocolul, jud. Dolj, satul Cornetul, în întindere de 400 pog. Aparține d-nei El. Corneti. Esențe: cerul, gârnița, frasinul, alunul, cornul, stejarul; acesta predominând.

Cornetul, numire ce poartă un *pîlc* din *pădurea* statului Slăvești-Zlotești, jud. Teleorman.

Cornetul sau **Valea-Cociului**, *vale* pe proprietatea Cioficul sau Naipul, jud. Vlaşca.

Cornetul, vâlcea, pe teritoriul comunei Văleni, plasa Argeșelul, jud. Muscel.

Cornetul, (Vatra - Schitului-), moșie, com. Racovița, jud. Argeșul, pl. Loviștea, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București. Are o întindere de 4641 pog. și e arendată cu suma de 4750 lei anual.

Cornetului (Vîrful-), deal, în raionul comunei Ederile, plasa Filipești, jud. Prahova. Servește de pășune vitelor locuitorilor.

Cornetului (Vîrful-), poiană, în cât. Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, județul Muscel.

Cornetul-Glogoveanu (Cornățelul), sat, jud. Ilfov, face parte din com.rur. Bragadirul-Bulgarul pl. Sabarul. Este situat la S.-V. de Bragadirul, pe țărmul stîng al râului Argeș. Prin sat trece șoseaua națională București-Alexandria.

Se întinde pe o suprafață de 49 hect., cu o populație de 100 locuitori.

Tot terenul se cultivă de locuitori.

Numărul vitelor mari e de 53 și al celor mici de 83.

Cornetul-Mare, deal, ce intră în regiunea munților, în com.rur. Busești, din jud. Mehedinți, plaiul Cerna. Pe acest deal se află și cât. Cornetul.

Cornetului (Valea-), vale, comuna Alunul, plasa Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Cornețul, deal, pe teritoriul moșiei și comunei Corni, pl. Siretul, jud. Botoșani, numit astfel de la pădurea ce-l acoperă și în care se află mulți corni.

Cornețul, pădure, pe moșia Corni, județul Botoșani, compusă din stejar, printre cari se află mulți corni. Se exploatează sistematic.

Corni, com. rur., în partea de E. a plășei Siretul, jud. Botoșani. se întinde pe șesul Siretului și se compune din satele: Corni și Serafinești. Are o suprafață de 8188 hect., din cari 6484 hect. proprietăți mari, și 1704 hect. ale locuitorilor și o populație de 620 familii, sau 2702 suflete, din cari 1400 bărbați și 1302 femei. Sunt 716 contribuabili; 650 case de locuit.

Calitatea pămîntului este bună; este pămînt negru pe dealuri și pămînt nisipos pe șesul Siretului. Locurile cultivate au o întindere de 1984 hect.

Sunt 2400 hect. păduri cari se exploatează sistematic.

Vite: 1100 boi și vaci, 225 cai, 1629 oi, 610 porci. Locuitorii posedă 340 de stupi cu albine.

Are 2 iazuri și 1 moară de apă, 1 fabrică de spirt, 17 circume. Sunt 19 comercianți și 23 meseriași.

Comuna e străbătută, în partea despre Siret, de șoseaua Dorohoiul-Bucecea-Lespezi-Paşcani.

Budgetul comunei are la venituri 7363 lei 29 bani și la cheltueli 7334 lei 93 bani.

Sunt 2 biserici, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; 1 școală de băeți, a statului, condusă de 1 învățător, 1 maestru de pălării de pae, plătit de județ și frecventată de 60 școlari; 1 școală de fete a județului, condusă de 1 învățătoare și frecventată de 22 fete.

Corni, com. rur., în partea de S. - V. a plășei Crasna, județul Fălciu, la 24 kil. de Huși, capitala districtului, situată pe un teren ridicat în forma unui platoiu. Este formată din satul Corni și moșia Vladnic și se întinde pe o suprafață de 2071 hect., spre E. până în moșia Vutcani, spre N. și V. până în moșia Tîrzi și spre S. până în moșiile Albești și Tîlhărești. Are o populație de 320 fam., cu 1234 sufl., din cari 260 contrib.

Are o școală, 3 biserici, o primărie, 3 cîrciumi și 3 dughe. Este udată în partea de N.-V. de pîriul Crasna ce trece pe hotar.

Vite cornute sunt 614, cai 103, oi 477, capre 3 și porci 339.

Corni, com. rur., pl. Berheciul, jud. Tecuci. Se compune din 5 cătune: Corni-d.-j., Corni-d.-s., Giurgeni, Tătărăști și Ungureni.

E situată pe malul stîng al Siretului, la o depărtare de 60 kil. de capitala județului și de 18 kil. de a plășei.

Are o populație de 367 familii, cu 1644 suflete, locuind în 368 case.

Teritoriul com. este de 2884 hect.

Sunt 5 biserici: în Tătăraști, Corni-d.-j., Corni-d.-s., Giurgeni și Ungureni.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei desfac produsul muncii lor la Tecuci și la Adjud, în județul Putna.

În comună sunt 744 boi, 585 vaci, 167 cai și 1364 oi.

Școala datează în com. de 25 ani. Se frecventă de 43 copii (39 băieți și 4 fete), din numărul de 181 copii (99 băieți și 82 fete) în vîrstă de școală.

Veniturile ca și cheltuielile com. se urcă la suma de 3866 lei, 66 bani.

E brăzdată de dealurile: Dîmboiul, între Corni-d.-s. și Tătăraști; Sohodunului, între Ungureni și Costișa; e străbătută de văile: Dîmboiul, între Corni-d.-s. și Corni-d.-j., Sohodunului, între dealurile cu același nume.

E udată de râul Siretul în partea de V. Acest râu trece pe lângă satele Corni-d.-s., Corni-d.-j., Ungureni și Costișa.

Suprafața pămîntului arabil e de 1288 hect., din care se cultivă 68 hect. 88 arii grâu, 150 hect. porumb, 68 hect. 40 arii orz, 30 hect. ovăz, 101 hect. vii. Loc. posedă 908 stupi.

Com. este străbătută în partea de E. de șoseaua județeană, din care pleacă mai multe drumuri la satele ce compun comuna.

Se mărginește la N. cu com. Condrăchești, la S.-E. cu com. Huruești și Homocea și la V. cu râul Siretul.

Corni, sat, în centrul comunei Corni, pl. Siretul, jud. Botoșani, situat pe coasta de S. a dealului Cornețul.

Legenda spune că în vechime, pe locul satului, era pădure neștrăbătută, între care

mulți corni și că cei întîi locuitori, fiind fugăriți de Turci s'au adăpostit aici și au făcut casele satului, tăind pădurea de corni, adică așezîndu-se în corni; de aci, numele satului de Corni.

Are o populație de 450 familii, sau 1800 suflete, din care 517 contribuabili.

Are 2 iazuri, 1 moară de apă și 1 fabrică de spirt.

Are: 1 biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; 1 școală de băieți, cu 1 învățător, 1 maestru de pălării de pae și 60 școlari și 1 școală de fete cu 1 învățătoare și 22 eleve.

În acest sat e reședința comunei Corni.

Vite: 676 vite cornute mari și mici, 181 cai, 1365 oi, 3 bivoli și 508 masculi. Loc. posedă 264 stupi cu albine.

Sunt în sat 11 cîrciume; 12 comercianți și 16 meseriași.

Corni, sat, jud. Covurlui, așezat pe Valea-Smulților, pe unde curge pîrul Suhului, în com. Măcișeni, pl. Zimbrul. Teritoriul său are o întindere de 1633 hect., din care 479 aparțin proprietății mici, iar restul proprietății mari. Acest sat are o biserică, o școală și o moară cu aburi.

Corni, sat, jud. Dîmbovița, plasa Ialomița, căt. com. Cornățelul.

Corni, sat, pe pîrul Mireul, comuna Corni, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat în mijlocul plătoului pe care se află comuna, pe o mică vale ce se deschide numai către S., avînd de 3 părți locul ridicat, cu multe rîpi adînci, din cauza scursurilor de apă formate din ploii. Suprafața teritoriului ocupat numai de sat e de 145 hect., iar a moșiei întregi, de 1319 hect., po-

pulate cu 320 familii, sau 1234 suflete, din care 260 contribuabili.

Locuitorii sunt moșneni, posedînd pămînt mult. Ei se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, cu cultura viilor și a livezilor; unii cu industria agricolă a lucrurilor de prima necesitate: rotărie și lemnărie; femeile, cu cultura gîndacilor de mătase și felurite țesături de in, cînepă, bumbac și lînă. Are o școală frecventată de 30 elevi; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți, din care una făcută la 1770 și alta în 1884. În partea de S. a satului se află viile și livezile locuitorilor, pe coasta dealului Gorgoloei.

Corni, sat, în jud. Neamțu, plasa Piatra-Muntele, com. Bodești-Precistei, pe moșia cu aceeași numire. Are o populație de 447 suflete, formînd 93 familii.

Corni, sat, numit și Cornișori, pe moșia Corni-Rotunda, din com. Liteni, jud. Suceava. E așezat pe coasta dealului cu același nume. Numără 120 case, populate cu 118 capi de familie sau 533 suflete (272 bărbați și 261 femei) din care 5 evrei. Contribuabili sunt 118. Locuitorii sunt gospodari. Vatra satului ocupă 46 fâlcși și 54 prăjini. Moșia e proprietatea d-lui Al. Virnav-Liteanu. Dintre proprietarii vechi se țin minte Zoița Lupu Balș și Ioan Canta, de la care, la 1848, trecu la familia Liteanu. Moșia e în întindere de 231 fâlcși, 65 prăjini, din care 170 cultivabile, 40 finaș și 21 prăjini nefolositor. În aceasta nu intră și pădurea.

Improprietăriți, la 1864, sunt 24 frunțași, 51 pâlmași și 16 codași, stăpînind 173 fâlcși și 65 prăjini.

Are o biserică, cu hramul S-ții Voevozi, zidită de Zoia Balș la 1841, deservită de un preot și 2 cîntăreți și împroprietărită cu 8 $\frac{1}{2}$ fălci; o școală rurală mixtă, cu un învățător, plătit de stat, înființată la 1890 și frecventată de 30 școlari.

La 1803, «Corni, moșia d-sale căminarului Iordache Balș, avea 36 liuzi, plătind bir 376 lei pe an».

Corni, deal, în jud. Covurlui, pl. Zimbrul, ce se pierde din ce în ce între pîraele Suhului și Gerului până la Pechea.

Corni, deal, pe coastele căruia stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Corni, moșie particulară, de 1144 hect., în com. Măcișeni, plasa Zimbrul, jud. Covurlui.

Corni, moșie, în com. Bodești-Precistei, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E așezată pe lîngă moșiile Bodești-Precistei, Bersăști, Dobreni, Cîrligi. Arenda anuală se urcă la suma de 400 lei.

Corni, pîrîiaș, în com. Budești-Precistei, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Corni (Măgura-cu-), măgură, la E. comunei Belitori, județul Teleorman, înaltă de 8 m., largă la bază de 50 m.

Corni (Valea-cu-), vale, plasa Ocolul, com. Preajba, jud. Dolj.

Corni-de-Jos, sat, face parte din com. Corni, jud. Tecuci. Așezat pe malul stîng al Siretului, între valea Dîmboiul la N.-V., dealul Șonțului la E. și Ghilimeni la S.-V., departe de Tă-

tărești, reședința comunei de 1 kil. și 860 m.

Se desparte de Corni-d.-s. prin valea Dîmboiul.

Are o populațiune de 44 familii, cu 189 suflete.

Aci a fost o mănăstire sub numele de Joseni, proprietate grecească.

Corni-de-Sus, sat, face parte din com. Corni, județul Tecuci. E situat pe malul stîng al Siretului, la 1 kil. și 600 m. departe de reședința comunei.

Are o populație de 120 familii, cu 490 suflete.

Aici se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de obștea locuitorilor în 1798, reparată în 1851 și 1878. Are 8 $\frac{1}{2}$ fălci de pămînt, și e deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

La S. de sat se află cîte-va ridicături de pămînt, cărora oamenii le zic Cetățelele.

Locuitorii sunt împroprietăriți după legea din 1864.

Satul datează de vre-o 130 de ani.

La N.-V. de Corni, pe localitatea care astăzi se numește Țicma a fost o mănăstire care a existat până la 1864.

Locuitorii satelor Corni-d.-j., și Corni-d.-s. se deosebesc de cei din apropiere prin îmbrăcămîntea lor care seamănă cu aceea a locuitorilor din Transilvania.

Corni - Unguri, sat, în centrul comunei Epureni, plasa Prutul, jud. Fălci, în partea de V., la distanță de 2 $\frac{1}{2}$ kil. de satul de reședință Epureni, situat pe dealul Corni. Suprafața satului e de 24 hect., cu o populație de 217 familii, 783 suflete, din cari 214 contribuabili.

Locuitorii sunt de origine Unguri și de religie catolică. Se

crede că sunt urmași din vechii locuitori strămutați din tîrgul Bența, ars de Tătari. În această localitate se făcea o cultură bogată de tutun, renumit în calitate, până la înființarea monopolului de către stat. Aici e o biserică veche, deservita de 1 preot catolic și 1 dascăl.

Proprietatea moșiei e a statului; ea a aparținut Episcopiei de Huși.

Cornianca, numire ce se mai dă *satului* Bobul, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Cornii (Mărul-), deal, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, comuna Andreiași. Se desface din culmea Țigma; se întinde printre pîrîul Valea-Neagră și afluentul său pîrîul Corni; brăzdează partea de E. a comunei; este acoperit cu păduri de corn, de unde și numele său.

Cornii (Piscul-), vîrf de deal, în dosul schitului Mărculești (Flămînda), jud. Muscel. De aci, zic țărani, rîde Cornea (diavolul) de oameni, de cîte-orî își vîră codița între casnici, între amici, făcîndu-i a se sfișia unii pe alții.

Cornilești, sat, pe moșia și în com. Drăgănești, jud. Suceava. Așezat pe ambele țăruri ale pîrîului Tîrzia. Are 27 case, populate cu 32 capi de fam., sau 122 sufl., (63 bărbați și 59 femei), din cari sunt: 66 necăsătoriți, 44 căsătoriți, 12 văduvi. Vatra satului ocupă 2 fălci. Biserica din Tîrzia și școala din Brusturi servesc și acestui sat. Împroprietăriți la 1864 sunt 16 locuitori, stăpînind 47 fălci și 40 prăjinii.

Inceputul satului s'a pus de un oare-care Cornilă, venit din Ardeal.

Cornilor (Dealul-). V. Dealul-Cornilor, com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Cornilor (Muchea-), *colină*, în com. Rușiavățul, cât. Ursoaia, jud. Buzău. Face hotar între moșiile Rușiavățul și Ursoaia.

Cornișani, *cătun*, ține de com. Aninoasa, din pl. Gilortului, jud. Gorj. E situat în partea despre S. a cătunului Aninoasa, pe loc șes. Are o suprafață de 695 hect., din care 202 hect. pădure, 30 hect. arabile, 180 hect. fînețe, 6 hect. vie, 6 hect. livezi de pruni și 1 hect. izlaz.

Are o populație de 44 fam., sau 176 suflete, din care 41 contribuabili, împroprietăriți după legea din 1864. Locuitorii posedă: 22 pluguri, 45 care cu boi, 75 vite mari cornute, 4 cai, 99 oi, 10 capre și 39 rîmători.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală ce vine despre cât. Aninoasa.

În cătun se găsesc 2 puțuri și 2 fîntîni.

Cornișani, *deal*, în partea de N.-V. a comunei Groșerea, din pl. Gilortul, jud. Gorj, care se întinde în direcțiune S.-V., formînd Valea-Groșerei.

Acet deal, pe creastă, e acoperit cu pădure și tufăriș, iar în partea despre sat e acoperit cu pruni și vii.

Corniși, *pădure*, în jud. Mehedintși, pl. Blahnița; ține de com. rur. Deveselul.

Cornișorul, fost *sat*, lângă satul Corni, jud. Suceava.

Cornișorul, *hotar de pădure*, în com. rur. Glogova, pl. Cloșani, jud. Mehedinți.

Cornișorul, *stîncă* mari de piatră, în com. Gura-Teghii, cât. Argășălești, jud. Buzău.

Cornișorului (Dealul-), *deal*, com. Sălcuta, pl. Dumbrava-d.-j., jud. Dolj, înalt de aproape 20 m. și acoperit cu semănături.

Cornișul, *deal*, acoperit mai mult cu pădure de corni, jud. Iași. Se află în partea de E. a dealului Prosia, prelungindu-se de la N. la S. între jud. Roman și com. Buznea, din pl. Cîrligătura.

Cornișului (Dealul-), *deal*, jud. Botoșani, în partea de S.-V. a comunei Zlătunoaia, pl. Miletinul. Incepe de lângă mlaștina Morișca și se termină în Valea-Gornitului.

Cornitul, *pădure*, jud. Tecuci. E situată la N. de satul Cornid.-s., com. Corni.

Corniței (Balta-), *baltă*, în orașul Craiova, plasa Ocolul, jud. Dolj.

Cornițelul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Părincea; iese din pădurea Cornițelul, și, după ce a scăldat satele Nănești și Părincea, se varsă în pîrîul Răcătaul, pe stînga lui.

Cornițelul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Părincea; din care izvorește pîrîul Cornițelul. În inderea sa este de 500 hectare.

Cornițelul, *vale*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Nănești, în care curge pîrîiașul cu același nume, care formează în drumul său două iazuri conținînd mulți pești.

Cornoaia, *deal*. E situat la E.

de satul Valea-Babeți, comuna Crăești, pl. Stănișești, jud. Tecuci.

Cornoaica, *locuință izolată*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, pe malul lacului Călărași și la mijlocul drumului între orașul Călărași și satul Ceacul. Se zice că aici ar fi fost odinioară sat.

Cornoitul, *iezer*, jud. Brăila. E situat la S. de iezerul Holerca, între Vilciul și Băndoii.

Cornul, *com. rur.*, din pl. Dumbrava-d.-j., jud. Dolj, la 45 kil. de Craiova și 7 la kil. de reședința plășei, Vîrtopul.

Se învecinește la E. cu com. Vîrtopul, la V. cu com. Orodelul, la N. cu moșia Gubancea și la S. cu com. Caraula.

Terenul comunei este un mic platoș cu o înălțime cam de 15 m., întrerupt de mai multe văi, între care mai însemnate sunt: Valea-Cornului, cu o îndreptare de la V. la E.; Valea-Mircei, continuare a Văcii-Cornului spre V.; Padina Adîncă; Padina-Balaurului; Valea-Olariului și Valea-Drăgnăi. Prin cele mai multe din aceste văi curg mici pîrîiașe cu aceleași numiri.

Comuna este udată de un mic rîuleț, numit Valea-Teiului, care este format din reunirea a trei mici izvoare, din care cel mai mare se numește Padina Balaurului; curge pe Valea-Balaurului și, după ce se unește cu alte mici izvoare, ia numele de Valea-Teiului, curge prin valea cu același nume, trece în com. Vîrtopul, apoi spre V. comunei Caraula, com. Rudari, Galicea-Mare, purtînd numele comunelor prin care trece; la eșirea sa din comună se unește cu apa rîului Desnățuiului care udă comuna spre S.

Valea-Teiului primește, în stînga, Pîriul-Olariului, ce curge prin valea cu același nume.

Pe Valea-Cornului curge pîriul cu același nume, adică pîriul Cornul, ce este format din mai multe izvoare și care se pierde către com. Vîrtopul. Din com. Orodul vine pîriul numit Valea-Mircei ce curge pe valea cu același nume și se pierde la capătul de E. al văii.

Comuna își trage numele de la pădurea de corni ce acoperea platoul pe care este situată. În anul 1875 era unită cu căt. Vîrtopul, azi comună deosebită. Se compune din două cătune: Teiul, așezat pe platoșă la 1800 m. spre N. cătunului de reședință, Cornul.

În comună se găsesc trei biserici. În căt. Cornul sunt 2 și anume: una de zid, cu hramul Sf. Nicolae, zidită de 60 de ani, și acum aproape ruinată; iar cea-l'altă tot de zid cu hramul Sf. Dumitru, zidită cam de 43 de ani. Un preot oficiază succesiv la cele două biserici din căt. Cornul. În căt. Teiul se află asemenea o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită de acum 54 ani. Pentru biserică din Teiul se află un preot, doi cîntăreți și un paracliser.

În comună, și anume în căt. Cornul, se află o școală de băeți și una de fete. Cea de băeți funcționează din 1874. Localul ambelelor școli, a fost făcut din paiante, la anul 1880.

Școala de băeți, în anul 1892—93, a fost frecventată de 47 copii din cătunul Cornul și de 12 copii din cătunul Teiul. În vîrstă de școală sunt 20 copii de fie-care cătun. Școala de fete funcționează din 1889; este întreținută de stat. Are o învățătoare. În anul 1892—93 a fost frecventată de 18 fete

din Cornul și de 4 din Teiul. Aș vîrsta de școală 26 fete din Cornul și 22 din Teiul. Știu carte 427 bărbați și 13 femei, din care 338 în Cornul și 89 în Teiul.

Populația comunei este de 1613 suflete (865 bărbați, 748 femei), dintre care după legea rurală din 1864 sunt 120 împămînteniți, iar după cea din 1879 sunt 20 însurăței.

Suprafața teritoriului comunal este de 8170 pog., din care 7328 pog. pămînt arabil, 200 pog. fineață, 180 pog. pădure.

Cete de moșneni: Gîrlineni, Cîrțulești, Murgulești, Corneni își împart pămîntul arabil, afară de cel al proprietarilor.

Pădurea Cornul compusă din cer, gîrniță și stejar, aparține locuitorilor moșneni.

Viile de 500 pog., pe moșia fie-cărui locuitor în parte, produc vin negru foarte bun.

Livezile de pruni ale moșnenilor sunt toate în întindere de 25 hect. Pe moșia d-lui Const. N. Oprescu se află o moară de abur.

Stîne se găsesc pe pămîntul moșnenilor.

Meseriași se găsesc: 4 fierari în Cornul și 2 în Teiul.

În căt. Teiul și Cornul sunt cîte 2 cîrciumi.

Locuitorii desfac produsele la schela Cetatea.

Comuna este străbătută de o cale comunală vecinală ce vine din Orodul de la V. și trece în Vîrtopul, după ce a străbătut comuna pe o lungime de 3 kil. 800 m. O altă cale comunală duce de la Cornul-Teiul la Caraula pe o lungime de 5 kil. 700 m.

Veniturile comunei pe 1893—94 au fost de 3538,63 lei și cheltuielile de 3187,56 lei.

Vite: 219 vite mari cornute, 149 oi, 4 capre și 26 cai.

Cornul, *com. rur.*, jud. Prahova, plasa Prahova. S'a numit ast-fel pentru-că în vechime erau aci păduri întinse de corni. Com. datează din anul 1583 și s'a întemeiat de oamenii fugiți din diferite localități, de frica războaielor.

Este situată parte pe loc șes, parte pe deal și e udată la V. de riul Prahova, iar la E. și S. de riul Cîmpinița. Se află la 39 kil. departe de Ploești, capitala județului și la 4 kilometri de Cîmpina, reședința plaiului.

Se compune din 4 cătune: Cornul-d.-j., Cornul-d.-s., Cîmpinița și Frăsinet, avînd o populațiune de 899 locuitori, 422 bărbați și 477 femei. Sunt 14 familii de țigani, cari se ocupă cu fîrăria.

Contribuabili sunt 384; case de locuit 448.

Pe lîngă agricultura, locuitorii se mai ocupă cu zidăria, dogăria, dulgheria și facerea crucilor de piatră. Ei desfac produsul muncii lor la: Găești, Cornățelul, București, Ploești și Pătrocia.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte împroprietăriți după legea rurală din 1864. S'au împroprietărit 179 locuitori pe moșia Cornul-d.-j., cînd li s'au dat 407 hect. pămînt. Ei au: 40 cai și epe, 496 boi, 404 capre, 442 vaci, 1521 oi și 490 porci.

În raionul comunei, pe riul Prahova, este o moară ce are și o piuă; mai este o moară pe riul Cîmpinița.

Școala funcționează regulat de 10 ani. S'a frecventat în anul școlar 1892—93 de 74 copii, 48 băeți și 26 fete, din numărul de 120 copii, (70 băeți și 50 fete), cu vîrstă de școală. Cu întreținerea personalului, statul cheltuiește anual 1080 lei. Știu carte 30 barb. și 10 fem.

Suprafața comunei e de 1085 hect.

Ape minerale sunt: în cătunul Cornul-d.-j., în localitatea ce se numește La-Mori; în cătunul Cornul-d.-s., o altă apă ce izvoarește din Valea-lui-Sărăcilă.

Stupii sunt 14.

Comerțul se exercită în comună de 5 cârciumari.

Budgetul comunei prezintă la venituri suma de lei 6866 lei și la cheltueli suma de 5013 lei anual.

În parte de S. a comunei e o singură șosea comunală, care se unește cu șoseaua județeană și înlesnește comunicația între Cîmpina și Breaza-d.-j.

E brăzdată de dealurile: Cheia-lui-Grumazi, ce-î mai zice și Vîrful-Gîrligii, în partea de N. și E. a comunei; Vîrful-Gorunului; Streașiștea, Piscul-lui-Dobre, Linoiul, Oradia, iar în partea de E. a comunei, mai în tot lungul său, se întinde un deal, numit Podul-Lat, pentru că d'asupra lui e un loc șes. Toate aceste dealuri servă de pășune.

E străbătută de văile: Sărăcilă, Balița, Valea-Rea, Vâlcelele. Valea-lui-Sărăcilă, Valea-Rea și Balița se varsă în Prahova, iar Vâlceaua de la Vâlcele în râul Cîmpinița.

Se mărginește la N. cu com. Șotriș, la E. și S. cu com. Cîmpina și la V. cu comunele: Breaza-d.-j. și Breaza-d.-s.

Cornul, sat, în jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., reședința comunei Cornul. Are o populație de 1308 suflete, (696 bărbați, 612 femei), cari locuiesc în 297 case și 8 bordece.

În sat sunt 2 școli, una de băieți și alta de fete. Școala de băieți funcționează din 1874, fiind întreținută de stat; e con-

dușă de un învățător. Localul e construit din zid și pai-ante în anul 1880. Are 2 clase. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 47 copii din Cornul și de 12 din Teiș, sat, din com. Cornul. Școala de fete funcționează de la Februarie 1889 și e condusă de o învățătoare; școala e întreținută de comună. Localul e construit de zid. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 22 fete, 18 din Cornul și 4 din Teiș. Cu vîrstă de școală sunt 20 băieți și 26 fete. Știu carte 338 locuitorii.

În sat sunt 2 biserici. Una de zid, fondată de vre-o 60 ani, este aproape ruinată. Are hramul Sf-tul Nicolae. A doua e construită din birne și zid; funcționează de vre-o 42 ani; are hramul Sf-tul Dimitrie, și e deservită de 1 preot.

În sat se găsesc 4 fierari și 2 cârciumari.

Cornul, deal, între comuna Boteni și Jugurul, pl. Argeșelul jud. Muscel.

Cornul, vîrf de deal, în județul Prahova, raionul com. Ogretinul, plaiul Teleajenul.

Cornul, deal, la N. de comuna Bunești, plasa Ocolul, județul Vîlcea.

Cornul, loc de izvoare, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Bărsănești, pe teritoriul satului Albile, de unde își are obîrșia pîrîiașul Ruptura.

Cornul, moșie particulară, în județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., comuna Cornul; aparține moșnenilor.

Cornul, sfoară de moșie, în ju-

dețul Suceava, în întindere de 265 fălcă, mai mult pădure, care forma un trup cu moșia Stolniceni Costandache.

Cornul, pădure, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., din com. Bășăști, în întindere de aproape 15 hect., proprietatea lui T. Gheorghiu. În această pădure domină bradul. Este supusă regimului silvic.

Cornul, pădure particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul. Aparține moșnenilor. Esențe: cerul, stejarul și gîrnița, aceasta predominînd.

Cornul, ponor, pe moșia Cervicești, com. Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Cornul, afluent al Sirețelului, în comuna Lespezile, județul Suceava.

Cornul, siliște, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul.

Cornul-de-Jos, sat, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornurile, pl. Cîmpul.

Cornul-de-Jos, sat, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornul, pl. Prahova. Are o populație de 402 locuitori (210 bărbați și 192 femei).

Cornul-de-Sus, sat, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornurile, pl. Cîmpul.

Cornul-de-Sus, sat, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornul, pl. Prahova. Are o populație de 272 locuitori (102 bărbați și 170 femei). Se mai numește de locuitori și Poduri, pentru-că este situat pe un loc mai înalt de cît cele-lalte.

Cornul - Dumbravei, *pădurice* de stejar, în com. Brădăţelul, jud. Suceava.

Cornul-Laiului, *pădure* de stejar, a şcoalelor din Tîrgul-Frumos, în com. Vîscani, jud. Suceava.

Cornul-lui-Sas, *loc*, cu pădure, pe şesul şi malul drept al Prutului, spre E. de satul Perieni, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi. I s'a dat acest nume, fiindcă moşia Perieni, de aci, de lângă Prut, se ascuţeşte în forma unui corn; iar numele de Sas, pentru că în dreptul acestui loc, legenda zice că s'ar fi înecat în Prut un Sas, comandant al armatei Ungare, ce ar fi năvălit în ţară.

Adevărat este că în această localitate a urmat războiul, însă nu între Unguri, ci între Leşi cari au avut de căpetenie pe Potoczki, şi între Tătari cu Moldovenii, cari au ajutat pe Ştefan-Vodă-Tomşa, contra lui Constantin, feciorul lui Iremia-Vodă. Se poate ca între Leşi să fi fost vre-un comandant Sas, care să se fi înecat acolo, în timpul aceluşi război. Aici au fost bătălii Leşii de către Tătari, iar Constantin-Vodă, căzînd în mâinile Tătarilor, şi aceştia pornindu-l în ţara lor pentru a-l duce Hanului, s'a înecat în apa Niprului, prăvălindu-se luntrea.

Războiul acesta a avut loc la 7120 (1612).

Un alt război a urmat la 7141 (1633), în timpul domniei lui Moise-Movilă. Coneţ-Potoczki, Hatmanul Leşilor, alungînd Tătarii ce robise Podolia, i-a lovit aicea, luîndu-le toţi robii, pîrind şi mulţi din ei.

Cornul-Luncei, *punct vamal*, în com. Mălini şi reşedinţa plăşei Moldova-de-Sus, jud. Suceava,

Pe aci se trece la Homora şi Câmpul-Lung în Bucovina. În jurul vămei sunt 4—5 case, din care una servă de reşedinţă sub-pref. plăşei Moldova-de-Sus.

Venitul vamal pe anul financiar 1896—97, a fost de lei 8.286,20. Biuroul vamal de aci a fost înfiinţat la 1 Ianuarie 1860.

Cornul - Malului, *tîrlă*, judeţul Brăila, pendinte de com. Stăncuţa, pl. Balta, situată la V. de Stăncuţa, în drumul spre Lacul-Rezii. Are 104 suflete, formînd 23 familii.

Cornul - Malului, *deal*, judeţul Brăila, situat spre S.-E. şi la 5 kil. de com. Lacul-Rezii, plasa Balta, în dreptul confluenţei viroagei Puturosul cu Călmăţuiul.

Cornul-Malului, *pisc*, com. Ceţăţeni-din-Deal, plaiul Dimboviţa, jud. Muscel.

Cornul - Măcinului, *loc*, judeţul Brăila, unde Dunărea-Vechie la N. oraşului Măcin, ia direcţia spre V. formînd un cot pronunţat.

Cornul-Negru, *sat*, în centru şi în partea de E. a com. Bivolari, plasa Turia, jud. Iaşi, pe malul drept al Prutului, numit ast-fel de la o parte a teritoriului acelei localităţi, ce intră în rîu în forma unui corn. Are o populaţie de 44 familii sau 153 locuitori romîni, cari se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Proprietatea este pendinte de moşia Bivolari. Are puţină pădure de plop şi răchiţi pe malul Prutului.

Vite sunt 264, din cari: 148 vite mari cornute, 22 cai, 39 oi şi 55 rîmători.

Cornului (Dealul-), *deal*, jud.

Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhnăşeni, situat d'a stînga pîrului Solonţului.

Cornului (Dealul-), *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, în depărtare de 1½ kil., spre S., de vatra satului.

Cornului (Groapa-), *poiană*, comuna Drajna-d.-s., plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Cornului (Piscul-), *pisc*, com. Romanesti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Cornului (Riul-), *pîrîu*, judeţul Bacău, pl. Tazlăul d.-s. Curge pe hotarul comunelor Băsăşti şi Polonţul şi se scurge d'a dreapta Tazlăului Mare.

Cornului (Vadul-), *loc izolat*, foarte frumos situat, în com. Gura-Teghii, jud. Buzău, la capul de N.-E. al renumitului şes Rozila, d'asupra Stîncei-lui-Vişan, unde se împreună Bîsca-Mare cu Bîsca-Mică.

Cornurile, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Cîmpul. Este situată lângă rîul Vîtnăul, pe loc şes, la 25 kil. departe de capitala judeţului şi la 2 kil. de reşedinţa plăşei.

Se compune din 2 cătune: Cornul-d.-s. şi Cornul-d.-j., avînd o populaţiune de 657 locuitori romîni, 318 bărbaţi şi 339 femei şi 40 familii de Ţigani, cari se ocupă cu fierăria. Capî de familie sunt 140 şi case de locuit 161.

În comună e o singură biserică, zidită la anul 1790 de Preotul Grigore, Despa, soţia sa, numită şi Presvitera şi de Oprea cu soţia sa Maria. Această biserică e deservită de un preot.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Ei s'au împroprietărit la 1864, pe moșia d-lui Gheorghe Cantacuzino, când li s'au dat 400 hect.

Locuitorii posedă: 62 cai, 57 epe, 105 vaci, 544 oi, 191 porci, afară de vitele trebuincioase la muncă. Ei desfac produsul muncii la Plocești.

În raionul comunei, pe iazul Vîtnăul, sunt 2 mori de măcinat.

Școala există în comună de la 1874. Localul e proprietatea comunei. S'a frecventat în anul 1892 de 28 băieți. Copii în vîrstă de școală sunt 111, 63 băieți și 48 fete. Cu întreținerea personalului se cheltuiește anual 1080 lei.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 900 hect.

Stupi cu albine sunt 53.

Pămîntul e prielnic la toată cultura.

Comerțul se exercită în comuna de 2 cîrciumari.

Budgetul pe ultimul exercițiu se ridică la suma de 3581 lei și cheltuelile la 2193 lei.

În comună sunt șosele comunale ce-i înlesnesc comunicația cu comunele Ciupelnița și Drăgănești.

E udată la V.-S. și E. de râul Vîtnăul. Se mărginește la E. cu căt. Baraitarul; la V. cu căt. Belciugul și com. Ciupelnița; la S. cu com. Drăgănești și la N. cu un cîmp întins.

Corobana, *pîrîu*, începe de pe Suharău, jud. Dorohoiu, plasa Prutul-d.-s., și se varsă în Bașeu.

Corobanța, *pîrîu* și *vale*, se întinde la S.-E. de satul Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vaslui.

Corobanța - Mare, *vale*, se întinde la S. de satul Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vaslui.

Corobăile, *com. rur. și sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la distanță de 59 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Broșteni, reședința plășei, de 26 kil. E situată pe vale și deal. Formează comună cu satul Trestioara, avînd 70 locuitori, din cari 108 contribuabili, cari locuiesc în 140 case. Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 38 pluguri, 58 care cu boi, 9 căruțe cu cai.

Stupi sunt 40.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Budgetul comunei are la veniturile lei 894, iar la cheltueli 880 lei.

Vite: 400 vite mari cornute, 400 oi, 22 capre și 360 rîmători.

Prin com. Corobăile trece șoseaua comunală Slivilești-Cosmănești-Corobăile-Dragotești.

Corobăile, *deal*, în com. rur. Slivilești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Corobănești, *sat*, în județul Tutova, com. Avrămești, pe pîrîul Tutova, spre E. de satul Avrămești. Are 58 locuitori, cari locuiesc în 13 case.

Corobănești, *moșie*, în jud. Tutova, plasa Tutova, com. Avrămești.

Corobești, *cătun*, al comunei Săcelul, pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat pe valea numită Valea-Mare, în partea de N. a cătunului de reședință.

Are o întindere de 100 hect., din cari 15 hect. arabile, 12 hect. fînețe, 30 hect. pădure, 32 hect. izlaz și 4 hect. vatra satului.

Are o populație de 25 familii, sau 140 suflete, din cari 20

contribuabili. Locuitorii posedă: 4 pluguri, 10 care cu boi, 51 vite mari cornute, 6 cai, 85 oi, 27 capre și 30 rîmători.

Sunt 6 stupi.

În cătun se mai găsesc 1 puț și 1 fîntînă.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Vezi com. Săcelul.

Corobești, *numire* ce se dă *unei părți* din comuna Conțești, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Corobeșilor (Vâlcea-), *vâlcea*, se varsă în râul Argeșelul, în dreptul moarei d-lui St. Periețeanu-Buzău, com. Conțești, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Corodești, *sat*, în plasa Tutova, jud. Tutova, pe pîrîul Studinețul, în partea de N. a județului. Are 652 locuitori, din cari 84 știu carte; locuiesc în 168 case. Formează o comună (com. Corodești) cu cătunele Stîncășeni, Drăcșeni, Chetrosul și Rugăria. În toată com. sunt 1901 locuitori, din cari 153 știu carte; 396 contribuabili; 481 case. Mai tot teritoriul comunei este acoperit de dealuri înalte și pietroase. Se cultivă aci viea, pe o suprafață de 81 hect., din cari 36,50 hect. nelucrătoare și livezile cu pruni pe o suprafață de 20,50 hect. Comerțul se face de către 20 persoane. În Corodești sunt 3 biserici și o școală primară de băieți.

Veniturile comunei sunt de 8524 lei, 77 bani.

Corodul, *plasă*, așezată în partea de S. a județului Tutova. Și-a luat numele de la pîrîul Corodul (Corozelul), ce curge prin plasa Bîrlad, jud. Tecuci, și-și are izvorul în apropierea acestei plăși.

Se mărginește la E. cu plasa Tîrgul, de care se desparte pe o mică distanță prin pîriul Jeravățul, iar de aci prin hotarele artificiale, ce le aŭ moșiele limitrofe; la N.-V. cu pl. Pereschivul, de care se desparte prin rîul Bîrlad și la S. parte cu jud. Covurluiŭ și parte cu jud. Tecuciŭ, de care se desparte asemenea prin hotarele artificiale ce le aŭ moșiile limitrofe.

Pămîntul acestei plăși este mai mult șes, ceea ce face ca în mai multe locuri să fie mlăștinos.

Este udată în partea de N.-V. de rîul Bîrlad, și în lăuntru de pîriul Jeravățul, încărcat pe dreapta cu Pîrîiașul-Vinderei și Docan, iar pe stînga cu pîrîiașul Fîntînelele și Bălăbănești; de Hobana, încărcat pe stînga de pîrîiașul Murgociŭ; de Bîrzota, încărcat pe stînga cu pîrîiașul Cetățuia, unită cu Recea, toate afluenți ai Bîrladului.

În această plasă, afară de cereale, se mai cultivă: tutunul, gîndacii de mătase și viea. Această din urmă ocupă o suprafață de 975,25 hect. (din cari 111 nelucrătoare). Cultura livezilor cu pruni ocupă o suprafață de 59 hect.

Industria casnică este destul de dezvoltată. În deosebi este o fabrică de băuturi spirtoase, a cărei produse se exportă în toata țara și chiar în străinătate și 2 mori cu vaporii.

Comerțul constă în vînzarea produselor agricole și animale precum și în aceea a băuturilor spirtoase. El se face de 196 oameni (din cari 146 Romîni, 34 Evrei și 14 străini) în 196 stabilimente comerciale (din cari 107 circiumi).

Este străbătută de 2 drumuri mai principale: Șoseaua județeană Bîrlad-Galați (20 kil. 33

m. în acest județ) ce trece prin comunele Bălăbănești și Rădești (vezi despre această șosea la Tutova, district) și un drum ce vine din pl. Tutova și Pereschivul și trece spre S. prin com. Cerțești.

Are 15 com. rurale, din cari cele mai populate sunt: com. Adam, Bălăbănești și Rădești; 28 sate, din cari cele mai populate sunt: Bălăbănești, Adam și Ciurești.

Are o populație de 14247 locuitori (din cari 1720 știu carte); sunt 3110 contribuabili; locuiesc în 3848 case.

Sunt 29 biserici, 15 școli primare rur. de băeți și 1 de fete.

Corodul, com. rur., jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, compusă din 3 căt. Situată pe pîriul Corozelul, care străbate toate satele prin mijloc de la N. la N.-V., departe de capitala jud. de 14 kil. și de a plășei de 29 kil.

Are o populație de 954 capi de familie, cu 4585 suflete, cari locuiesc în 926 case. Sunt 926 contribuabili.

În com. se află 7 biserici: 5 în Corodul, 1 în Blînzi și 1 în Brătulăști, deservite de 4 preoți și 6 cîntăreți. Sunt 3 școli, 2 de băeți și 1 de fete: 1 în Corod, înființată la 1865, frecventată de 128 băeți, din 212 în vîrstă de școală; cea de fete înființată la anul 1872, e frecventată de 27 de fete, din numărul de 207 în vîrstă de școală; a treia este în satul Blînzi, înființată în anul 1892, frecventată de 29 copii, (28 băeți și 1 fată) din numărul de 102 copii (54 băeți și 48 fete) în vîrstă de școală.

Locuitorii aŭ: 1321 boi, 458 vaci, 177 cai, 103 epe, 19 armăsari, 4 asini, 3168 oi, 58 capre, 4 tauri și 11 bivoli.

Vatra satului ocupă 18962 hect.

Veniturile comunei sunt de 19000 lei.

Intreaga suprafață a comunei este de 8925 hect. și 38 arii.

Locuitorii desfac produsul muncii lor la orașul Tecuciŭ, în zilele de sărbători.

Locuitorii din Corodul sunt vechi răzeși, iar cei din Blînzi și Brătulești sunt împrăștiți la 1864.

În raionul com. sunt 2 iazuri; 2 lacuri; 2 mori cu aburi.

Tot în raionul ei sunt 2 păduri: una la E. de satul Blînzi și a doua la E. de satul Brătulești.

În satul Corod se află o movilă naturală rotundă, situată la marginea de V. a satului, avînd o suprafață de 7 fâlc și o înălțime de 100 m.

Pe moșia Corodului la S. de sat trece ridicătura de pămînt numită Troian, care merge spre S.-E. în com. Puțeni și de aci în jud. Covurluiŭ.

Este străbătută de pîriul Corozelul.

Comuna este străbătută de o mulțime de drumuri; unul care vine de la Tecuciŭ, altul care merge la Cărlomănești; iar satele între dîsele sunt legate prin drumuri naturale.

Se mărginește la E. cu com. Smulți (jud. Covurluiŭ), la S.-V. cu com. Matca, la S. cu moșia Cernicari, la V. cu Țigănești și Negriști, la N. cu com. Cărpăști și Fundeanu (jud. Tutova).

Corodul, sat, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuciŭ. Cade la S. com., 14 kil. departe de orașul Tecuciŭ, spre E.

E situat pe pîriul Corozelul, pe o suprafață de 3857 hect. și 68 arii și are o lungime de 9 kil.

Are o populațiune de 729 capi de familie; 3560 suflete, locuind în 716 case. Sunt 628 contribuabili. Locuitorii au: 1055 boi, 351 vaci, 124 cai, 72 epe, 2867 oi și 45 capre.

Sunt 2 școli: una de băeți și una de fete.

Acest sat răzășesc are 5 biserici:

1. Biserica, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului. Este zidită în 1856 în locul alteia de lemn. S'a reparat în 1882 și 1886. De la cea veche ni s'a păstrat data 1772.

2. Cuvioasa-Paraschiva, este făcută de locuitori în anul 1847, a ars în 1881 și astăzi reparându-se din temelie, e în bună stare.

3. Ion Botezătorul, făcută în 1820 de locuitorii din Puțeni, cari mare parte fugiseră aici. S'a reparat în 1842 și 1882.

4. Sf. Nicolae este făcută de locuitori, în 1818.

5. S-șii Voevozi, care mai are și hramul Sf. Gheorghe, este făcută în 1875, în locul altei biserici de lemn. Se întreține de locuitori.

Corodul, ca comună, pe la 1820, depindea de jud. Tutova.

Satul Corod își trage numele, probabil, de la pîrîul Corozelul, ce străbate satul.

Bătrînii spun că odinioară se numea Oțelești și era situat la S.-V. de unde este astăzi. Desele năvăliri și devastări tătărăști și turcești, au silit o parte din locuitori să părăsească satul și se așeze la N. județului pe pîrîul Berheciul, dînd și satului acesta numele de Oțelești, care se află actualmente în jud. Bacău și mai înainte a fost în jud. Tecuci; cei rămași s'au retras pe valea Corozelului, formînd satul actual. Satul Corod datează dinainte de secolul al XV-lea.

Corodului (Dealul-), deal, jud. Tecuci, la E. de satul cu același nume; se întinde până la pădurea Blînzi, com. Corodul.

Coroești, com. rur., jud. Tutova, pl. Pereschivul. Vezi Coroești-de-Jos.

Coroești, sat, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdănița, pe pîrîul Bogdana, spre S.-V. de satul Bogdănița. Are 342 locuitori (din cari 18 știu carte) și 76 case.

Coroești, locuință izolată, jud. Tutova, în pl. Tutova.

Coroești-de-Jos, sat, jud. Tutova, pl. Pereschivul, pe pîrîul Pereschivul, spre V. de Bîrlad, la marginea jud. Are 388 locuitori (din cari 22 știu carte), și 126 case. Formează o comună (com. Coroești) cu căt.: Coroești-d.-s., Păcurărești, Fițichești și Putrezeni.

În toată com. sunt 919 locuitori (din cari 58 știu carte); 157 contribuabili; 278 case. Teritoriul com. este mai mult deluros. Se cultivă viea pe o suprafață de 26 hect. și pruniile numai pe o suprafață de 25 arii.

Comerțul se face de 9 persoane.

Are o școală primară de băeți; în toată com. sunt 4 biserici.

Veniturile com. sunt de 9379 lei, 11 bani.

Coroești-de-Sus, sat, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Coroești, spre N. de satul Coroești-d.-s. Are 244 locuitori (din cari 22 știu carte) și 80 case.

Corogea, pîrîu, în jud. Botoșani. Izvoarește din pădurea moșiei Dobriceni; curge prin partea de V. a plășei Ștefănești și for-

mează mai multe iazuri; udă comunele Dobriceni, Durnești și Băbicieni; trece pe lângă marginele de V. a comunelor Bobulești și Ostopceni, intră apoi în comuna Ringhilești, în direcțiune spre E. și se varsă în Prut, lângă Boroșeni, com. Ringhilești. Primește mai multe pîrîiașe mici, cari aduc apele a diferite iazuri, Mărguța, Bîguluș, Valea-Adîncă, Hirtopul, Putreda, Valea-Bivolarilor, Fundoiaia și Valea-Cîrligului, din comunele Dobirceni și Durnești.

Acest pîrîu este trecut în cronicile vechi, sub numele de Corova. La gura acestui pîrîu, era tăbărit cu oștile, Ștefăniță-Vodă, fiul lui Bogdan, și nepot lui Ștefan-cel-Mare, cînd a întîmpinat pe Albu, Sultanul, ce intrase în țară cu Tătarii și o prăda:

«Albul, Sultan, cu Tătarii de la Perecop intrat-au în Țeară și au înaintat până la Șerbanca din sus de Ștefănești (aceasta este satul Serbachî în Basarabia, în dreptul satului nostru Damachi, com. Movila-Ruptă), iar Ștefăniță Vodă se afla cu oastea gata, ce norocul cel bun l'a prilejit la gura Corovei din jos de Ștefănești, și trecut-au Prutul de aș apucat pe Tătarii fără veste de i-a bătut și mulți s'au înglodat în Ciuhru, anul 7026 (1518), August 18.»

Corogea, deal, în jud. Botoșani, com. Ostopceni, pe moșia Dămi deni, în partea de V.

Corogea, deal, în jud. Botoșani, com. Bobulești, pe moșia Bobulești, în partea de V., mărîgînd valea și pîrîul Corogea.

Corogea, iaz, format din pîrîul Corogea, lângă satul Ilișeni, com. Ringhilești, plasa Ștefănești, în

- jud. Botoșani. Are o suprafață de 11 hect. Conține pește mult. Aici se află 2 mori de apă și 1 cu aburi.
- Corogea, vale**, în jud. Botoșani, numită ast-fel de la pîrîul Corogea, care o udă dealungul.
- Corogenilor (Apa-)**. Vezi Curugea, pîrîiaș, comuna Răucești, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu.
- Coroiasca, pîrîiaș**, în județul Prahova. Izvorește din Valea Pîrvulețului, pădurea Misleanca, și merge de se varsă în apa Mislea, în dreptul com. Coco răști-Misli din plaiul Vărbilăul.
- Coroiata, loc**, cu o movilă mare, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Prăjăști.
- Coroiata, pădure**, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Prăjăști.
- Coroiul, sat**, în jud. Neamțu, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele. E situat pe valea pîrîului Largul. Are o populație de 36 capî de familie, sau 141 suflete, dintre cari: 79 bărbați și 62 femei; 71 necăsătorii, 64 căsătorii, 6 văduvi; 12 știu carte, 129 nu știu. Locuitorii se ocupă cu plutăria și agricultura.
- Coroiul, vîrf de deal**, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Tîrgul-Gloduri. Face parte din seria ridicăturilor mici, care despart pîr. Berheciul, de afluențele său după dreapta, Dunavățul.
- Coroiul, deal**, din care izvorește pîrîul cu același nume, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.
- Coroiul, deal**, la V. de satul Plăcințeni, com. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuci.
- Coroiul, deal**, spre N. de com. Ferești, făcînd limita între satul Tătărăni, din com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vaslui, și satul Ferești.
- Coroiul, prăpastie**, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Muntele, com. Vinători-Neamțului. E situată între Sîncă Caprelor (Căprioarelor) și muntele Sihla, alătura cu Schitul-Sihlei.
- Coroiul, iaz**, cu moară, pe Zeletin, în raionul com. Boghești, pl. Zeletinul, jud. Tecuci.
- Coroiul, pădure**, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Tîrgul-Gloduri.
- Coroiul, pădure**, ce se întinde de la moșia Ghioaca, com. Giurgioana, până la moșia Galbeni, jud. Tecuci.
- Coroiul, pîrîiaș**, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, care, împreună cu pîrîiașele: Bulatanul, Bargilele, formează pîrîul Largul.
- Coroleuca, deal**, pe teritoriul satului Onești, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, la poalele căruia se întinde valea cu același nume, pe care, se zice, în vechime a fost un sat. Acum pe acel loc este un iaz.
- Coroleuca, iaz**. (Vezi Coroleuca, deal, jud. Iași).
- Coroleuca, vale**. (Vezi Coroleuca, deal, jud. Iași).
- Coromislele, pîrîiaș**, ce izvorește din Dealul-Tablei și curge pe hotarul Transilvaniei, marginea comunei Hangul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.
- Coropca, pîrîu**, jud. Vaslui, pl. Fundurile, com. Scheia. E format din mai multe izvoare mici, ce ies din pietrăriile despre S. a dealului Muncelul; curge prin partea de V. a satului Căpoțești, avînd direcția de la N. către S. Se varsă în Stavnicul-Sec. În timpul secetelor n'are apă.
- Coropcenii, sat**, în jud. Vaslui, pl. Crasna, com. Ciortești, spre N. de satele Deleni și Ciortești. E situat pe dealul Coropcenii, prin marginea căruia trece șoseaua națională Iași-Vaslui și pîrîul Cornari ce se varsă în Vasluț. Are o suprafață de 1538 hect., ale locuitorilor clăcași și 1043 hect. proprietate a statului, în care intră și pădurea ce este spre N. pe o întindere de 529 hect. și care se împreună la N. cu pădurea din Poiana Cîrnului, iar la E. cu pădurea Covasna, din jud. Fălciu. Are o populație de 190 familii, sau 573 suflete, din cari: 4 familii Evrei, cu 20 suflete și 16 familii Țigani, cu 60 suflete. Este o biserică, făcută de Ioan Beceriu, pe la 1845, deservită de un preot și un eclesiarh. Sunt 4 cîrciumi. Vite sunt: 285 vite mari cornoate, 25 cai, 500 oi, 3 capre și 39 rîmători. Locuitorii posedă: 32 pluguri, 42 care cu boi și 9 căruțe cu cai. Sunt 80 stupi de albine.
- Coropcenii, deal**, pe care e așezat satul Coropcenii, com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vaslui.
- Corotca-Pleșa, punct trigonometric de observație**, de rangul I-ii,

în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman. E situat în partea vestică a plășii și în cea S.-V. a comunei, la 12 kil. spre S.-V. de satul Cara-Orman, pe malul stîng al brațului Sf. Gheorghe, la 3 kil. spre S.-E. de îmbucătura gîrlei Litcovul cu brațul Sf. Gheorghe și la 5 kil. spre N.-V. de cherhaneaua (pescăria) Calinova. Are o înălțime de 7 m. d'asupra apelor Dunărei, dominînd asupra ei pe o lungime de 18 kil. Este înconjurat de toate părțile cu stuf băltos.

Corotișca, ostrov, jud. Brăila, cuprins la S. între privalele Dimuleasa și Lunga, la N.-V. între Dunăre și la N.-E. între privalele Lunga și Filipoiul.

Este la S. de ostrovul Filipoiul și de iezerul Pațiu.

Corotișca, ostrov, jud. Brăila. E situat la S. de ostrovul Filipoiul și iezerul Pațiu și cuprins la S. între Dimuleasa, Lunga și la N.-E. privalului Filipoiul.

Corotișca, prival, jud. Brăila, care pleacă din dreptul Ghecutului, de unde se împreună Dunărea-Vechie cu Dunărea-Vapoarelor, și se varsă în iezerul Pațiu, din comuna Chiscani.

Corozelul, pîr. și vale, jud. Tutova și Tecuci. Izvorește din valea com. Fundeanul (jud. Tutova), trece prin satele: Brătulești, Blînzi, Corodul și Matca, formînd mai multe iazuri; continuă spre S. prin pădurea Chicera și Dorasca; taie calea fierată și șoseaua națională Tecuci-Galați, între Dorăști și Barcea, străbate satul Barcea-Vechie și se varsă în localitatea numită Șesul, la S. de satul Barcea, în Bîrlad, în com. Barcea, pl. Bîrlad.

În timpul verei nu are apă; cînd plouă și mai cu seamă în timpul primăverei, vine repede, rupînd și stricînd tot ce găsește în cale.

Corozelului (Dealul-), deal, în jud. Tecuci, la E. de valea cu același nume, între satul Corodul și Valea-Corozelului.

Corozelului (Valea-), vale, județul Tutova și Tecuci. E situată între comuna Blînzi și comuna Negriștești, formînd hotarul între acestea. Incepe din com. Cărăpcești (jud. Tutova) și continuă spre S. până la satul Matca, pl. Nicorești.

Corpaci, sătișor. (Vezi Ruși-Ciomîrtan, sat, com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu).

Corpaci, deal, pe teritoriul com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Corșorul, com. rur., situată în partea de S.-E. a plășii Amaradia, jud. Gorj, și pe ambele maluri ale Oltețului. Se limitează cu com. Alimpești la N., Zorlești și Roșia la V., Mateești din Vîlcea, la E. și Alunul, tot din Vîlcea, la S.

E formată dintr'un singur sat.

Are o suprafață cam de 700 hect., din care 200 hect. arătură, 5 hect. pădure și 490 hect. livezi cu pășune.

Are o populație de 150 familii, sau 663 suflete, din care 132 contribuabili, toți moșneni, ocupîndu-se cu agricultura.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 40 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 20 stupi.

Vite sunt: 715 vite mari cornoate, 75 cai, 185 oi și 284 rîmători.

Venitul com. este de lei 785 și cheltuelile de lei 746.

Comunicația în această com. se face prin șoseaua ce merge în lungul apei Oltețului, din comuna Alimpești, trecînd în comuna Alunul din jud. Vîlcea; prin drumul ce începe de la comunele Mateești și Greci din Vîlcea și trece prin Corșor, diriguindu-se spre cătunul Becheni din com. Zorlești.

În comună sînt 2 mori pe apa Oltețului și 34 fîntîni.

Sunt 4 biserici, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Corșorul, deal, începe din căt. Becheni, care face parte din com. Zorlești, pl. Amaradia, jud. Gorj, și se termină în com. Coltești, din pl. Gilortul.

Cortehi, scursoare de apă, jud. Vlașca, ce vine din spre fostul cătun Vaș-de-Ei și dă în Dunăre, în dreptul satului Slobozia.

Cortelul, deal, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova. Se desface din dealul Pietrosul, și anume din vîrfurile Movila-Săpată; se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea estică a plășii și pe cea sudică a comunei. Se prelungește spre E. cu dealul Coazima. Are 140 m. înălțime, dominînd asupra șoselei județene Isaccea-Tulcea, și asupra drumului comunal Somova-Poșta. E acoperit cu fînețe.

Corzul, com. rur., în jud. Mehedintzi, pl. Motrul-d.-j.-Dumbrava, la distanță de 51 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Strehaia, reședința plășii, de 41 kil.; este situată pe trei dealuri și trei vâlcele.

Formează comună cu cătunul

Părpălești, avînd 840 locuitori, din cari 131 contribuabili, cari locuiesc în 167 case.

Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 40 pluguri, 72 care cu boi, 10 căruțe cu cai. Sunt 40 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu un învățător, frecventată de 30 elevi și 2 eleve.

Budgetul comunei coprinde la veniturile suma de 2174 lei; iar la cheltueli 990 lei.

Vite: 590 vite mari cornute, 30 cai, 700 oi, 6 bivoli și 480 rîmători.

Prin această comună trece șoseaua vecinală Bicleșul-Corzul-Stăncești.

Văile mai principale în această comună sunt: Valea-Corzului, Valea-Părpăleștilor și Valea-Chera.

Dealurile sunt: Dealul-Chera, Corzul și Părpălești.

Pirae sunt: Pîriul-Corzului, al-Părpăleștilor, al-Cherei și al-Văii-Pristavului.

Cîmpii sunt: Cîmpia-Țiganului și Cîmpia unde se află și pădurea Drăgoicea.

În comună se află un șanț ce seamănă cu un drum roman, șanț pe care oamenii îl numesc Valul-lui-Traian.

Corzul, deal, în com. rur. Corzul, plasa Dumbrava, județul Mehedinți.

Corzul, pîriu, ce se formează din izvoarele comunei rurale Corzul. După ce udă mai multe comune în jud. Mehedinți, trece prin teritoriul comunei Bărboiul, în județul Dolj. În Dolj intră la com. Cernătești, pl. Dumbrava-d.-s. Curge prin Valea-Seacă sau Valea-Cernăteștilor; se varsă pe malul stîng al râului Obedanca.

Corzul, vale, în com. rur. Corzul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Cosacul, fîntînă, comuna Sutești, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Cosacul, pichet de graniță, în jud. Mehedinți, pe marginea Dunărei.

Cosanda, loc, în jud. Mehedinți, pe care este așezat satul Cosanda.

Coscodia, vale, în com. rur. Coșovățul-de-Dumbrava, din jud. Mehedinți, pl. Dumbrava.

Cosești. Vezii Buda, pîriu, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Cosițeni, sat, în marginea despre E. a com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iași, situat pe podiș, la sorgintea pîriului Cosițeni, pe o întindere de 4000 hect. Are o populație de 25 fam. sau 108 locuitori. Are o biserică fără deservenți.

Vite sunt: 604 capete, din cari: 211 vite mari cornute, 12 cai, 108 oi, 15 capre și 182 rîmători.

Cosițeni, deal cu podiș, de-a dreapta pîraielor Obrijanca și Bahluețul, din com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Cosițeni, pîriu, izvoarește din dealul satului Cosițeni, com. Sîrca pl. Cîrligătura, jud. Iași, și se varsă în Bahlueț.

Cosițeni, sat, face parte din com. Brăhăești, jud. Tecuci. Situat pe coasta dealului cu același nume, la N.-E. com., 3 kil. și 16 m. departe de reședința comunei.

Are o populație de 43 familii, cu 165 suflete, locuind în

41 case. Copii în vîrstă de școală sunt 10 (5 băieți și 5 fete).

Are o biserică, cu hramul Sfinții Voevozi. Este făcută de un călugăr ce se numea Baia, și care este îngropat aici.

Aici a fost schit de călugări. Pe la 1800 era numai o pădure; satul s'a înființat pe la 1808.

Biserica cea veche s'a dărîmat. În locul ei, obștea locuitorilor a făcut alta în anul 1881.

Cosiu-Iol, deal, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urbane Babadag. Se desface din dealul Lauchi-Bair; se întinde spre E., în o direcție de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășii și nordică a comunei; la poalele sale nordice merge șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, iar la cele sudice este așezat orașul Babadag; înalt de 185 m., dominînd orașul; este acoperit la V. cu păduri și la E. cu pășuni.

Cosîmbeasca, lac, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul comunei Șocariciul.

Cosîmbeasca, pădure, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, comuna Cosîmbești, situată pe țărnul drept al râului Ialomița. Formează cu pădurea Gimbașani un trup de 120 hect., cu următoarele esențe: stejar, plop, ulm, și salcie.

Cosîmbești, com. rur., în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta. Este situată pe partea dreaptă a râului Ialomița, între com. Bora și Mărculești, la 45 kil. de Călărași, capitala districtului.

Teritoriul com. are suprafața de 17750 hect. și se întinde din râul Ialomița, spre S., pe lunca râului Ialomița și pe cîmpul Bă-

răgan, până mai spre S. de linia ferată București-Fetești. Cuprinde moșiile: Pisculeasa, compusă din sforile: Cotul-lui-Cocoloș, cu 1150 hect. și Cotul-lui-Drăgan, cu 2000 hect., proprietate a statului, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă și care pe periodul 1888/1893 a fost arendată cu suma de 26050 lei anual; Popeasca, proprietate particulară, cu 1800 hect.; Cosîmbeasca, proprietate a mai multor locuitori, cu 5100 hect., Cornățelele, proprietate a statului, făcînd parte din moșia Bucu-Mătăsești, cu 5000 hect.; Gimbașani, proprietate a mai multor locuitori, cu 2700 hect.

Sunt împrorietăriți după legea rurală din 1864, 67 locuitori; neîmprorietăriți se mai află 325 locuitori.

Se compune din satele: Cosîmbești, Gimbașani și Popești și din cătunele (tîrlele): Puțul-lui-Drăgan, Cașcaval, Treca, Poșta-Vechiă, Cornățelele, Piciorușul, Dorojeanul, Ciurea, Cărarea, Capul-Moșiei, Batalul și Socariceanca. Reședința primăriei și a judecătoriei comunale este în satul Cosîmbești.

Populațiunea comunei este de 2395 locuitori, cu 446 capi de familie și 1949 membri de familie, sau 1314 bărbați și 1081 femei. Toți locuitorii sunt Romîni, de religiune creștină ortodoxă. După profesiuni sunt: 791 agricultori, 23 meseriași, 15 comercianți, avînd 13 profesiuni libere, 175 muncitori și 22 servitori. Știu carte 889 persoane; nu știu 1306.

Vite sunt: 903 cai, 1300 boi, 5300 oi, 395 porci, 4 bivoli și 1 asin.

Sunt trei școli: una mixtă în Gimbașani și una de băeți și una de fete în Cosîmbești, cu 180 elevi și 24 eleve și cu

2 învățători și o învățătoare, din care un învățător retribuit de stat și comună, iar cei-l'alți numai de comună.

Aci sunt trei biserici, cu trei preoți și șase dascăli. Comuna are prevăzut pentru cler suma anuală de 792 lei.

Prin partea de S. a teritoriului com. trece calea ferată București-Fetești.

Budgetul comunei (1886/87) este de 6953 lei.

Cosîmbești, sat, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe malul drept al râului Ialomița, pe luncă și sub coasta de N. a cîmpului Bărăgan.

Aci este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea satului este compusă din 250 familii romîni.

Se află aici o școală de băeți cu un învățător și o școală de fete cu o învățătoare.

În sat este o biserică deservită de un preot și doi dascăli.

Vite sunt: 456 cai, 580 boi, 2000 oi, 220 porci, 3 bivoli și 1 asin.

Coslegiul, com. rur., pl. Cricovul, jud. Prahova. Este situată lîngă râul Teleajen, la 11 kil. depărtare de capitala județului și la 13 kil. de reședința plășei.

Se compune din 4 cătune: Coslegiul, Darvari, Radila și Pantazi, (numit și Moara-Bălăceanului), avînd o populațiune de 1087 locuitori (551 bărbați, 536 femei), în care intră și 15 familii țigani.

Capî de familie sunt 239; contrib. 210; case de locuit 230.

În comună sunt 4 biserici; una în Pantazi, reparată la anul 1871; a doua în Radila, reparată în anul 1892; a treia în Darvari, fondată în anul 1824

și a patra în Coslegiul, fondată în anul 1826, și avînd următoarea inscripție: «Cu mila și ajutorul lui Dumnezeu, acest sfînt și Dumnezeesc lăcaș s'a u ridicat din temelie de d-lui Banul Constantin Bălăceanul și de Dumneaei Băneasa Sultana Bălăceanca dimpreună cu fiii D-lor D. Bivvel Constantin, Ștefan Bălăceanul și D-lui Grigore Bălăceanul, la moșia D-lor Coslegiu, spre slava și cinstea Sfinților marilor Impărați Constantin și Elena și a sf. Adormiri a Maicii Domnului și Sfinților marilor mucenici Gheorghe, purtătorul de biruinți și Dumitru, izvoritorul de mir, la leatul 1826, în zilele luminatului Domn Grigore Dumitru Ghica Voevod și a prea O sfințitului mitropolit Chir Grigore, scriindu-se aceasta întru vecînica pomenire».

Locuitorii se ocupă cu agricultura. Produsul muncii îl desfac la orașul Ploești.

Locuitorii s'a u împrorietărit (în număr de 183), la anul 1864, pe moșii particulare, dîndu-li-se 757 hect. Ei a u 91 cai, 308 boi, 174 vaci, 21 Bivoli, 681 oi și 205 porci.

În raionul comunei sunt 2 mori de apă.

Școala există în comună din anul 1871. Localul e proprietatea comunei. Se frecuentă de 27 băeți și 8 fete, din numărul de 144 copii (86 băeți și 58 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personalului se cheltuește anual 1080 lei. Știu carte 97 bărbați și 28 femei.

Toată comuna are o suprafață de 2047 hect.

Țuica se fabrică în comună până la 400 decal. anual în termen mediu.

Stupi cu albine sunt 117.

Comerțul se exercită în comună de 5 cîrcumari.

Budgetul prezintă la venituri suma de lei 5816,65 și la cheltueli lei 3866,16.

Prin centrul comunei trece șoseaua spre Valea-Călugărească și prin partea de N. calea ferată București-Ploești-Buzău.

E udată de râul Teleajenul, apa Vitnăului și Iazul Morilor.

Coslegiul, sat, face parte din com. rur. Coslegiul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populație de 330 locuitori (164 bărbați, 166 femei). Aci e o biserică, fondată la anul 1836.

Coslogeni, sat, în jud. Ialomița, plasa Borcea, pendinte de comuna Dichiseni. Este situat pe țărmul stîng al Borcei, la 2 kil. spre V. de Dichiseni și la 3 kil. spre E. de Roseți-Volnași.

Are o populație de 54 familii.

Aici este o biserică.

Vite sunt: 50 cai, 150 boi, 500 oi, 40 rîmători, 5 capre și 1 asin.

Pe teritoriul acestui sat, ce face parte din moșia Trîmșeani, proprietate a statului, este, întindere de 259 hect. pădure de calcîm.

Cosmănești, com. rur., în județul Mehedinți, pl. Văilor, la distanță de 51 kil. de Turnul-Severin. E format dintr'un singur sat. Are o populație de 600 locuitori, din cari 86 contrib.; locuiesc în 112 case.

Calitatea pămîntului este bună. Loc. posedă: 8 pluguri, 16 care cu boi, 2 căruțe cu cai și 20 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Budgetul comunei la venituri este în sumă de lei 763 și la cheltueli de 662 lei.

Vite: 300 vite mari cornute,

260 oi, 20 capre, 200 rîmători și 9 cai.

Prin această comună trece șoseaua comunală Slivilești-Cosmănești-Corobăile.

Cosmănești. Vezi Pogana, jud. Tutova.

Cosmănești, deal, în com. rur. Strîmtul, plasa Vailor, județul Mehedinți.

Cosmănești, deal, în com. rur. Drăgotesti, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Cosmei (Valea-), vale, care se întinde de la satul Glăvănești până la satul Poiana-lui-Stan. Pe această vale se află și drumul ce duce la satul Poiana.

Cosmenilor (Dealul-), deal, în jud. Neamțu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat pe moșia Almașul.

Cosmescului (Pîrîul-) afluent al pîrîului Săscuța-lui-Nicorică, jud. Suceava.

Cosmești, com. rur., jud. Tecuciu, pl. Nicorești, compusă din 5 cătune: Băltărețul, Cosmești-din-Deal, Cosmești-din-Vale, Furceni și Satul-Noû.

Poartă această numire de la primul om care a locuit aici, numit Cosma, și care a venit de la satul Dobrotești, sat care s'a dărîmat de râul Siret, și era situat pe Lunca-Siretului, în comuna Mărășești (jud. Putna).

Comuna este așezată pe malul Siretului, la o depărtare de 13 kil. de capitala județului, în partea de V.

Are o populație de 502 capi de fam., sau 2150 suflete.

În com. este o școală, care datează din anul 1865. Se fre-

cuentă de 105 copii (95 băieți și 10 fete), din numărul de 268 copii (126 băieți și 132 fete) în vîrstă de școală.

Știu carte 184 bărbați și 18 femei.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită în 1864 de locuitori. În locul ei a fost o alta pe care a dărîmat-o Siretul. Are 17 pogoane de pămînt arabil. Este deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii își desfac produsele în orașul Tecuciu.

Ei au: 661 boi, 425 vaci, 119 cai și 1695 oi.

Sunt împrăprietăriți la 1864 și 1878 cu 3466 hect., din cari 2470, pe proprietatea statului și 966 pe proprietatea Epitropiei Sf. Spiridon din Iași.

Suprafața întregii com. este de 3466 hect., din cari: 93 hect. vatra satului, 1893 hect. loc cultivabil, 364 hect. pădure, 192 hect. loc sterp și 881 hect. pășune.

Este străbătută de la E. la V. de calea ferată Tecuciu-Mărășești; de șoseaua națională, care leagă jud. Putna cu Tecuciu; de mai multe șosele comunale: Cosmești-Ionășești, Cosmești-Tecuciu și Cosmești-Movileni.

E udată de Siret, numit Siretul-Vechiu și Siretul-Noû, avînd și Valea-Siretului, care curge la V. de com., formînd limita județului Putna. Pe dînsul, în raionul acestei com., se află podul de fier al căei ferate, pe care trece și șoseaua națională Mărășești-Tecuciu. Înainte de acest pod, era un altul de lemn numai pentru calea fer., iar pentru șoseaua națională era un pod de fier mai sus, în Ionășești, care a fost stricat de Siret.

Veniturile com. ca și cheltuelile sunt de 2818 lei.

Se mărginește la N. cu com.

Ionășești, la S. cu com. Movileni, la E. cu moșia orașului Tecuci și la V. cu râul Siret.

Cosmești, com. rur., compusă din cătunele Cosmești-Gurgueți ai Eforiei Spitalelor Civile din București, Osebiți-Blejești și Motoful, din pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Este situată pe platoul dintre apele Cleniția și Glavaciocul. Printr'însa trece Vâlcea-Sirigului și Valea-Plopului ce se varsă amîndouă în apa Glavaciocul, chiar în acea comună. Aci sunt mai mulți moșteni afară de Gurgueți. Satele cari compun această com. sunt de parte între ele de aproape 2 kil.

În 1886 erau aci 1211 sufl., din cari 253 contrib. Venitul com. în anul 1886 era de 6863 lei și cheltuelile de 6771 lei; în anul 1887 venitul era de 3161 lei și cheltuelile de 2417 lei. În 1887 s'a semănat în această comună 1360 hect. cu diferite cereale.

În Cosmești sunt două biserici: una în Cosmești-Gurgueți, cu hramul Sf. Filofteia și alta în Blejești, ambele constituind parohia Cosmești.

Aci sunt două școale, ambele mixte, facute de nuele lipite cu pământ. La cea din Cosmești au urmat în 1888: 29 băeți și 2 fete, din 62 băeți și 3 fete în vîrstă de școală; la cea din Blejești au urmat în 1888: 30 băeți și 6 fete, din 97 băeți și 63 fete, în vîrstă de școală.

Este departe de București de 56 kil., de Giurgiu 62 kil. iar de Obedeni, reședința plășei, de 22 kil.

În anul 1888 loc. posedau 630 boi și vaci, 75 cai, 30 bivoli, 2305 oi și capre. Sunt în com. 7 cîrciumi.

Cosmești, sat, jud. Roman, pl.

Siretul-d.-j., com. Onișcani, pe malul drept al râului Siretul și puțin mai spre S.-E. de satul Onișcani. Are 14 capî de fam., contrib., în tot 50 loc., locuind în 8 case. Sunt 17 vite mari cornute.

Cosmești, sat, pe moșia cu același nume, din com. Stolniceni-Prăjescul, jud. Suceava. E așezat pe albia pîrîului Hurmuzul.

Are o populație de 257 capî de familie, sau 961 suflete (468 bărbați și 493 femei), din cari 37 străini. Contrib. sunt 205. Locuiesc în 250 case. În sat sunt: 2 ciobotari, 5 stoleri, 3 fierari, 8 lăutari și 15 comercianți. Vatra satului ocupă 30 fâlcî și 50 prăjinî. Moșia e proprietatea d-lui Gr. M. Sturdza; e în întindere de 745 fâlcî, din cari 648 cultivabile, 45 pădure și luncă, 31 finețe și 21 fâlcî loc nefolositor. Improprietăriți la 1864 sunt: 94 frunțași, 40 pâlmași și 58 codași, stăpînind 516 fâlcî și 40 prăjinî.

Drumurile principale sunt: la Stolniceni-Prăjescu (8 kil.) și la Cihoreni (5265 m.)

Are o biserică, cu hramul Adormirea, zidită la 1459, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, și improprietărită la 1864 cu 8 fâlcî pământ. Se crede că mai înainte a fost capelă săsească.

Este o școală rurală mixtă, condusă de un învățător plătit de stat, înființată la 1865, avînd 10 prăjinî pământ în vatra satului. E frecventată de 32 elevi, din 44 băeți și 38 fete în vîrstă de școală.

Satul a fost întemeiat de un oare-care Cosma. Un document de la Constantin Racovița Voevod, din 1757, arată că popa Ion Pravilă de la Biserica din

Cosmești, Constantin Glotea și alți, sunt trimiși să hotărească o hotărnicie de moșie după scrisorile unui reclamant.

În Cosmești și alte patru localități, Constantin Cantemir face steaguri de lefegeii ca să lupte contra Leșilor.

La 1803, «Cosmești și Năvrăpești, a d-sale Visternicul Grigoraș Sturdza, avea 116 liuzi, plătind bir 1496 lei anual, avînd și 8 liuzi de cei fără bir. La aceștia se mai adăogea breslașii ot tam 10 liuzi cu 96 lei bir pe an».

În Cosmești se află palatul familiei Sturdza, în parte restaurat, pe frontispiciul căruia se citește: «... cu cheltuiala Vel-Logofătului Grigoraș Sturdza, făcut de Iosif Demosevicî, leatul 1816, Maiu 2».

Cosmești, cătun, pendinte de comuna Cosmești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. E situat pe coastele văii Sirigului și aparține moștenilor.

Venitul com. este de 10600 lei. Locuitorii în acest cătun sunt 112. Aci este biserica veche, cu hramul Sf. Filofteia și școala comunei.

Cosmești, numirea ce se da în vechime, după cum se constată din documente, *satului* Iugani, din com. Mircești, pl. Moldova, jud. Roman.

Cosmești, stație de dr. d. f., în jud. Tecuci, plasa Nicorești, căt. Cosmești, pe linia Mărășești-Tecuci, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Mărășești (11.5 kil.) și Tecuci (7.4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 723^m.26. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 129.754 lei, 5 bani.

Cosmești, moșie, în jud. Tecuci, proprietatea Sfântului Spiridon din Iași. Pe dînsa s'a împroprietărit locuitorii satelor: Cosmești - Vechi, Cosmești - Noi și Băltărețul.

Cosmești-din-Deal, sat, în județul Tecuci; face parte din com. cu același nume. Situat pe stînga Siretului, la S. de calea ferată.

Are o populație de 104 familii, cu 416 suflete.

Satul datează de la anul 1865, formîndu-se cu locuitorii din Cosmești-Vechi, cari erau expuși inundațiilor Siretului, care le dărâma casele.

Aci este reședința comunei.

Satul are o școală, frecventată de 105 copii (100 băieți și 5 fete).

Acest sat este frecventat în timpul verii, mai cu seamă în lunele Iunie și Iulie, de orașenii din Tecuci. În acest timp se formează un tren de plăcere, care merge pînă în malul Siretului la satul Cosmești.

Cosmești-din-Vale (Cosmești-Vechi), sat, în jud. Tecuci; face parte din com. Cosmești. E situat la N. comunei, în partea dreaptă a Siretului, la o distanță de 4 kil. departe de reședința.

Are o populație de 126 capi de familie, sau 515 suflete.

Copii în vîrstă de școală sunt 37 (19 băieți și 18 fete).

Acest sat, pînă la 1864, a avut mai mulți locuitori; de atunci dese revărsări ale Siretului dărîmînd malul în spre sat, o parte din locuitori s'au mutat pe malul stîng al Siretului, înființînd satul Cosmești-din-Deal, iar ceilalți au rămas dincolo de Siret în județul Putna.

Odată cu dărîmarea caselor locuitorilor, s'a dărîmat și biserica vechie, în locul căreia s'a zidit alta în 1863, care s'a reparat în 1887.

Cosmina, munte, în jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Bogdana.

Cosmina, apă, în jud. Prahova. Izvoarele din plaiul Vărbilăul, la N. de com. Cosminele, curge de la N. spre S.-E. și se varsă în râul Teleajenul, în dreptul mănăstirei Zamfira.

Cosmina - de - Jos, sat, în jud. Prahova, face parte din com. rur. Cosminele, pl. Vărbilăul.

Are o populație de 301 locuitori (146 bărbați și 155 femei). Acest cătun se mai numește Vîrtejari și Baracești. În sat se află o biserică de lemn, făcută de Emanoil Pangal, cam pe la anul 1800.

Cosmina-de-Sus, sat, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cosminele, plasa Vărbilăul.

Are o populație de 457 locuitori (225 bărbați și 232 femei). Aci e reședința comunei. Acest cătun se mai numește și Săndulești, Scutari și Ciocracul. Are o biserică făcută de locuitori la anul 1819.

Cosminele, com. rur., în jud. Prahova, plaiul Vărbilăul. Se zice că datează din vremeuri îndepărtate.

Este situată pe Valea-Cosminei, la 36 kil. departe de capitala județului și la 13 kil. de a plaiului.

Se compune din 4 cătune: Cosmina-d.-s., Cosmina-d.-j., Poiana-Trestiei și Podul-Ursului.

Are o populație de 1161 locuitori (544 bărbați și 617 fe-

mei), din cari 2 familii de țigani, cari se ocupă cu fierăria.

În comună sunt 140 capi de familie; 199 contribuabili; locuiesc în 145 case.

Are două biserici, una în Cosmina-d.-j. și alta în Cosmina-d.-s., deservite de 2 preoți.

Afară de agricultură, locuitorii se mai ocupă cu exploatarea pădurilor.

Vite sunt: 157 cai și epe, 562 vaci, 187 capre, 710 oi și 186 porci.

Parte din locuitori sunt moșneni; 125 s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile fraților Pangal, V. Sinescu, G. Popescu, și alții, când li s'au dat 302 hect. pămînt.

În comună este o moară pentru măcinat mălaiul.

Are o școală, existentă de 8 ani. S'a frecventat în 1892 de 48 copii (43 băieți și 5 fete). Cu întreținerea școlii se cheltuiește anual 1080 lei.

Știu carte 5 bărbați.

În localitățile numite Sărături și La-Piatra sunt ape minerale, cari conțin iod și pu-cioasă în mai mare cantitate.

Țuică se fabrică anual pînă la 505 hectol.

Gîndaci de mătase se cultivă puțin; stupi sunt 20.

Pămîntul, fiind muntos, nu e prielnic la toată cultura.

Comerțul se exercită de 3 circiumari.

Venitul comunei este de 2496 lei anual.

E brăzdată de plaiul Mili-cești, de dealurile: Strîmbeni, Vîrful-Viei, muntele Rătundul, Gorganul și Vîrful-Pietrei, pe care se cultivă porumb, crește iarba și sunt livezi de pruni.

E udată de gîrlele Cosmina, Scutăreasca și Dumbrăveaua.

Cosoba - Golescu, sat, în jud.

Ilfov; face parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul. Este situat la N. de Trestieni, pe malul drept al râului Dîmbovița. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 719 hect. Are o populație de 429 locuitori.

D-l I. Niculescu are 430 hect. și locuitorii 285 hect. Proprietarul cultivă 130 hect. (4 sterpe, 95 izlaz și 200 pădure).

In raionul satului sunt 2 poduri stătătoare.

Comerțul se face de 2 cîrciumări.

Numărul vitelor mari e de 311 și al celor mici de 362.

Cosoba-Hristii, sat, în județul Ilfov; face parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul. Se întinde pe o suprafață de 798 hect. D-l C. Grădișteanu are 500 hect. și locuitorii 298 hect. Are o populație de 383 locuitori.

Proprietarul cultivă 15 hect. (5 sterpe, 80 izlaz și 300 pădure). Locuitorii cultivă 240 hect. (14 sterpe și 44 izlaz).

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 23 elevi și 6 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1400 lei. Localul școlii s'a construit de comună.

In cercul comunei e 1 moară cu apă și 4 poduri stătătoare.

Comerțul se face de 2 cîrciumări.

Numărul vitelor mari e de 285 și al celor mici de 726.

Cosoba-Trestieni, com. rur., jud. Ilfov, plasa Znagovul, situată la V. de București, lângă râul Cio-rogîrla, 24 kil. departe de București. Stă în legătură cu că-

tunele Joița și Brezoaia prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Cosoba-Golescu, Cosoba-Hristii și Trestieni, cu o populație de 1248 locuitori, cari trăesc în 282 case și un bordei.

Se întinde pe o suprafață de 2140 hect. D-nii I. Niculescu, C. Grădișteanu, P. Millo, au 1280 hect. și locuitorii 860 hect.

Proprietarii cultivă 445 hect. (20 sterpe, 218 izlaz și 597 pădure). Locuitorii cultivă 769 hect. (43 sterpe și 48 izlaz).

Comuna numără 288 contribuabili și are un budget de 4659 lei la venit. și 4480 lei la chelt. In 1885 erau 253 contribuabili.

In comună sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți (la Cosoba-Hristii și Trestieni); o școală mixtă; 2 mori cu apă; 3 mașini de treierat cu abur; 10 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 981 (123 cai și epe, 381 boi, 456 vaci și viței, 16 tauri, 5 bivoli), și al celor mici de 1374 (5 capre, 302 porci, 1069 oi). Dintre locuitori, 318 sunt plugari, 11 au diferite profesii. Arătura se face cu 97 pluguri: 81 cu boi și 16 cu cai. Locuitorii au 183 care și căruțe: 149 cu boi și 34 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 208 și neîmproprietăriți 127.

Comerțul se face de 6 cîrciumări.

In raionul com. se află o baltă.

Cosoca, pădure. V. Pomîrla, pădure, plasa Prutul-d.-s., județul Dorohoiu.

Cosorul, movilă, jud. Brăila, la N. tîrlei Coda-Encei, din comuna Silistrarul.

Cosota, cătun, com. Ocnele-Mari, pl. Ocolul, județul Vîlcea.

Cosota, vale, în comuna Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se varsă în râul Sărat care udă această comună.

Cosovățul, com. rur., în județul Mehedinți, pl. Dumbrava, numit și Cosovățul-de-Dumbrava. E la depărtare de 62 kil. de Turnul-Severin și situată pe Valea-Coșcodiei, al căruia nume l'a purtat până la 1864.

Formează o comună cu căt. Plaiul, situat ca la 2 kil. spre V. de Cosovățul, avînd peste tot 100 contribuabili, 680 locuitori, locuind în 125 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor.

Calitatea pămîntului este bună. Loc. posedă: 22 pluguri, 53 care cu boi, 4 căruțe cu cai; 40 stupi. Aci este o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală cu un învățător, frecventată de 21 elevi; are și o cîrciumă.

Vite: 400 vite mari cornute, 450 oi, 16 cai și 390 rîmători.

Priu această comună trece șoseaua comunală Albulești-Cosovățul - Cosovățul - de - Motru-Pluta.

Această comună se află înconjurată de toate părțile de pădurea statului Albulești.

Spre S. de com. Cosovățul, în pădurea statului Albulești, se află o poiană care poartă numele de Războinicul.

Cosovățul, com. rur., în județul Mehedinți, plasa Motrul-de-jos, numită și Cosovățul-de-Motru. Se află la 66 kil. de orașul Turnul-Severin. E formată din satele Cosovățul, Deleri și Tîrsa, avînd 169 contribuabili, cu 1100 locuitori, locuind în 206 case.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este bună.

Locuitorii posedă: 69 pluguri, 123 care cu boi, 16 căruțe cu cai; 96 stupi. Este o biserică, deservită de un preot și doi cîntăreși.

Budgetul comunei este la venituri de 2003 lei, și la cheltueli de 1119 lei.

Vite: 780 vite mari cornute, 800 oi, 41 cai, 4 bivoli și 500 rîmători.

Prin această comună trece șoseaua ce vine de la Cosovățul-de-Dumbrava și merge la Gura-Motrului, prin com. Pluta.

Cosovățul, pădure, numită și Pădurea-Cosovățului, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Cosovățul.

Cosovățul, vale cu apă, în com. rur. Cosovățul, jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, care altă-dată se numea Coșcodia.

Costache, braț, (prival), în jud. Ialomița, insula Balta, pe teritoriul comunei Cocargea, plasa Borcea.

Costache (Privalul-lui-), braț, (prival), în județul Ialomița, pl. Borcea, insula Borcea. Se întinde pe teritoriul comunelor Tonia și Roseți-Volnași.

Costache-Albu, cișmea, județul Tecuci, situată într'o poziție frumoasă, în mijlocul pădurei Buciumenilor (com. Buciumeni), pe drumul ce duce la Ploscuțeni, în apropiere de mănăstirea Sihastrul, avînd o apă bună de băut. Imprejurul cișmelei se află mese rotunde, făcute de fondator, al cărui nume îl poartă.

Spre N. de cișmea, pe deal, se află o cîrciumă; aici fiind un loc înalt, se deschide o vastă privire în părțile de N.-S. și V., văzîndu-se cum șerpuește

Siretul în vale, precum și lunca lui cea frumoasă.

Costache-Conachi. (Vezi com. Țigănești, pl. Nicorești, jud. Tecuci).

Costache-Negri, sat, în comuna Tulucești, pl. Siretul, jud. Covurlui, în partea vestică și cea mai depărtată de reședința comunală, în apropiere de comuna Conachi, Independența și Brașiștea. Acest sat e format din înșurăței împămînteniți la 1879 și poartă numele marelui patriot Costache-Negri, originar din jud. Covurlui. Numără 114 familii.

Costanda, sat, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul. E așezat în partea de N. a comunei Dobra, căreia îi aparține.

Costașul, pirișă. Izvorește din pădurea Văculești, trece prin com. Brăești, pl. Coșula, jud. Dorohei, și se varsă în Dolina, în jud. Botoșani.

Costeasca, numire, ce se mai dă *moșiei* Dîmbroca, din com. Scurtești, jud. Buzău.

Costei, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul. E situat pe șesul Siretului, la o distanță de 5330 m. de Buhociul-Mare.

Are o populație de 42 familii, sau 143 suflete. Vite sunt: 3 cai, 142 vite mari cornute și 45 porci.

Costeiul, lac, în județul Buzău, comuna Găvănești, ce se întinde d'alungul hotarului județului despre Rîmnicul-Sărat, începînd de la movila Costieni și până în rîul Buzăul. Are mult stuf și pește. Cînd rîul Bu-

zăul vine mare, îi mărește volumul, apele producînd inundații. În timp de secetă seacă în mare parte.

Costeiului (Valea-), vale, în județul Buzău, com. Găvănești. E acoperită de stuf și fineață. Cînd Buzăul vine mare, o inundă.

Costeiului (Valea-), vale, în județul Buzău, com. Săgeata. Își ia începutul de la Dîmbroca, com. Scurtești, și în timp de ploae duce apa, ce se strînge într'însa, în lacul Costeiul.

Costelea, iezor, jud. Brăila, la N. privalului Coităneasa, pe malul canalului Vilciul, din com. Stăncuța, unit cu iezorul Curcubeul prin privalul Mutul.

Costeni, com. rur., în partea de N.-V. a comunei Godinești, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situată pe coasta dealului Costeni, de la care și-a luat numele, la 41 kil. de Tîrgul-Jiului, capitala județului. Se compune din cătunele: Costeni și Celeiul. Are o suprafață de 665 hect., din cari 30 hect. pădure, 300 hect. arabile, 200 hect. finețe, 75 hect. izlaz, 25 hect. vii, 35 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 153 familii, sau 900 suflete, din cari 130 contribuabili.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, și 55 care cu boi.

Vite: 290 vite mari cornute, 49 cai, 485 oi, 108 capre și 242 rîmători.

Sunt 28 stupi.

Venitul comunei este de lei 915, bani 60, iar cheltuelile reprezintă aceeași sumă.

Comunicația în această comună, se face printr'un drum ordinar, ne fiind încă șosea,

care o pune în legătură cu cătunul său Celeiul.

În comună sunt 8 puțuri și 8 fântini.

Are 1 școală, fondată la anul 1868, frecventată de 50 de copii; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Costeni, cătun, jud. Gorj, reședința comunei Costeni.

Are o suprafață de 520 hect., din care 30 hect. pădure, 180 hect. arabile, 150 hect. fînețe, 55 hect. izlaz, 10 hect. vii și 15 hect. livezi de pruni.

Locuitorii sunt foști clăcași.

Are o populație de 95 familii, sau 605 suflete, din care 3 familii de Țigani. Sunt 84 contribuabili. Locuitorii posedă: 20 pluguri și 30 care cu boi.

Vite: 180 vite mari cornute, 26 cai, 335 oi, 85 capre și 132 rîmători.

Sunt 16 stupi.

În cătun sunt 5 puțuri și 6 fântini.

Are 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală, frecventată de 45 elevi și 2 eleve, din 50 înscriși.

În acest cătun există mai multe urme de săpături în pămînt, de unde, se zice, că s'ar fi scos cărbuni de pămînt, pe cînd se extrăgea arama în Baia-de-Aramă.

Costeni, sat, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Covrigi, din pl. Văilor.

Costeni, sat, face parte din com. rur. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populație de 211 locuitori, 103 bărbați și 108 femei. Cade în partea de N.-E. a comunei. Are o biserică, fondată în anul 1856, de Barbu Dimitrie Știrbei Voevod, cu bine-cuvîntarea Episcopului

sfintei Episcopii D. D. Filofteiu și osirdia poporenilor cătunului Costeni și altor făcători de bine.

Costești, com. rur., pe apa Teleormanul, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 48 kil. de Pitești. Se compune din satul Costești și căt. Teasca, avînd împreună 150 familii, cu 715 suflete.

În com. se află o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; o școală primară rurală; o moară cu aburi; 9 cîrciumi. Aici este reședința subprefecturii plășei Cotmeana și de la 1882 și a plășei Gălăești, precum și reședința județului de ocol a acestor două plăși întrunite. Tot aici este stația căei ferate, de unde se bifurcă liniile, una la Slatina-Craiova etc. și alta la Ruși-de-Vede-Turnul-Măgurele și un biurou telegrafo-postal, înființat la 4 Decembrie 1893, al căruia venit pe anul 1896—97 a fost de lei 4053,40.

Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 2463 lei la venituri și de 2371 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887) această com. numără 176 contribuabili și are un budget de 3113 lei la venituri și de 2483 lei la cheltueli.

Prin această com. trece și șoseaua județeană Pitești-Turnul-Măgurele.

Comuna Costești este un mic centru comercial, mulțumită împrejurărilor că aci se află bifurcația căilor ferate spre Turnul-Măgurele și Craiova.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 704 capete vite mari (620 boi și vaci, 70 cai, 14 bivoli) și de 2385 vite mărunte (2250 oi, 20 capre și 115 rîmători).

Costești, com. rur., în partea de N. a plășei Țirgul, jud. Botoșani, la 15 kil. de orașul Botoșani. E situată pe valea Sicna și dealurile ce mărginesc pîriul Sicna pe ambele părți. Se compune din satele: Costești, Cotîrgaci, Nicșeni și Teșoara. Are o suprafață de 4914 hect. și o populație de 932 familii, sau 3527 suflete, din care 649 contribuabili, cari locuiesc în 820 case.

Locurile cultivate au o întindere de 4397 hect. Sunt mici rediuri de păduri pe moșia statului Teșoara în întindere de 38 hect., iar vii sunt 5 hect.

Vite: 4865 vite mari cornute, 558 cai, 3076 oi, 1032 porci și 14 capre.

Sunt 535 stupi cu albine.

Comuna e străbătută de pîriul Sicna; are 7 iazuri cu 45 hect. stuf; 6 mori de apă.

Calea județeană Botoșani-Săveni trece prin această comună.

Are 4 biserici, deservite de 4 preoți și 8 cîntăreți; 1 școală, condusă de 1 învățător și frecventată de 174 școlari.

Budgetul comunei este de 10255 lei la venituri și 10000 lei la cheltueli.

În com. sunt: 10 cîrciumi; 12 comercianți; 17 meseriași.

Costești, com. rur., în jud. Buzău, pl. Cîmpului. E situată pe ambele maluri ale riului Călmățuiul, la o distanță de 13 kil. de Buzău. Hotarul, la N., începe din pădurea Spătarul și pe hotarul moșiei Protopopeasca urcă în pădurea Frasinul, de unde se lasă pe apa Negreasca, până în moșia Odaia-Banului; la E., apucă pe hotarul moșiei Gherăseni, pe care merge sîndu-se, până în Drumul-Sării; la S., atinge puțin hotarul moșiei Cioranca și se urcă, la V., pe

hotarul moșiei Stîlpu, până ajunge în pădurea Spătarul.

Suprafața comunei e de 3740 hect., din cari: 2617 hect. arababile, 137 hect. pădure, 131 hect. fineață, 725 hect. izlaz și 130 hect. sterp.

Proprietăți însemnate sunt: Costești, Pietrosul, Floreasca sau Gomoești, Budișteni și Chirculești sau Protopopeasca, toate particulare. Terenul e șes, întrerupt puțin de malurile Călmățuiului, de cîte-va movile, de apa Călmățuiului și de alte cîte-va viroage. Se fac aci semănături întinse. Are două stîne. Comuna e pusă în contact cu orașul prin șoseaua județeană Buzău-Urziceni și cu com. Gherăseni prin șoseaua vecinală Costești-Gherăseni, afară de alte drumuri naturale ce o străbate, din care mai important, e Costești-Movila-Banului.

Vite sunt: 582 boi, 431 vaci, 193 viței, 2 bivoli, 159 cai, 273 epe, 43 mînzii, 2350 oi și 348 porci.

Stupii sunt 15.

Comuna e formată din cătunele: Budișteni, Costești, Gomoești, Groșani și Pietroșul.

Are o populație de 1520 locuitori, din cari: bărbați însurați 356, neînsurați 24, văduvi 13, băeți 440; femei măritate 356, văduve 29, fete 302. Locuiesc în 369 case. Meseriași sunt: 1 lemnar și 3 fierari.

Sunt 311 contribuabili, din cari 17 comercianți.

Veniturile com. sunt de lei 4220.82 anual.

Este o școală în căt. Costești, frecventată de 64 elevi. Carte știu 78 locuitori.

Sunt 4 biserici, deservite de 4 preoți, 4 cîntăreți și 1 paraclicer. Catedrala e cea cu hramul Sf. Impărați.

Cîrciumii sunt 9.

Costești, com. rur., jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul. Această comună e situată pe cîmpie și udată în raionul său de pîrîul Răstoaca preste care se află un pod. Este la o mică distanță spre V. de com. Titu. Se compune din trei cătune: Costești-Vatra, sau Costești-din-Vale, Puțul-cu-Salcia și Bucuroaia. Are o populație de 810 loc. Pămîntul e aci fertil. Vite sunt puține.

Are o biserică și o școală.

În coprinsul comunei este un eleșteu al proprietarului și la o mică distanță, spre V., se află rîul Argeșelul. Tot în cuprinsul acestei comunei este o vale mică ce se numește Valea-Cobia, care are peste ea un pod și care nu trebuie confundată cu Valea-Cobia, din pl. Cobia. Costești se învecinește la E. cu com. Titu, de care se desparte prin pîrîul Șuța și pădure, și cu care se leagă prin șosea comunală; la V. cu Jugureni, pl. Cobia, despărțindu-se prin Argeșul și unindu-se prin șosea comunală; la S. cu com. Mărunțișul, despărțindu-se prin pîrîul Răstoaca.

Costești, com. rur., în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, la distanță de 41 kil. de orașul Turnu-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședința plășei, de 28 kil. E situată la poalele dealului Bănia. E formată dintr'un singur sat. Are o poziție strategică, fiind închis de toate părțile de dealuri; nu are de cît o cheie sau strîmptoare, pe unde este un drum pentru mersul carelor și trăsurilor, și prin care se scurge Pîrîul-Costeștilor, ce-și ia sorgintea din Furcitura-Băniei.

Are o populație de 528 locuitori, din cari 88 contribuabili; locuiesc în 116 case.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 7 care cu boi și 1 căruță cu cai.

Sunt 117 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paraclicer.

Budgetul comunei are la venituri 837 lei și la cheltuieli 618 lei.

Vite sunt: 308 vite mari cornoate, 441 capre, 18 cai, 400 oi și 236 rîmători.

Costești are o șosea comunală, ce vine în șoseaua Prejnei și se leagă cu șoseaua Baia-de-Aramă.

În această comună, se zice, a fost o luptă în 1807, luna Ianuarie, între un corp de Turci, cari jefuiseră plaiurile Cloșani și Cerna, conduși de Aga-Arghir, și la întoarcerea lor spre Adacalé s'au abătut la com. Costești spre a jefui pe preotul comunei, anume Macu. Aș rămas noaptea acolo. În timpul acesta se trimesese din Cerneți, de către autorități, un corp de armată, compus din Ruși și Sîrbi, sub conducerea unui căpitan numit Jifcu, care ajungîndu-i în această comună, s'au luptat cu dînșii. După trei zile, Turcii s'au retras în Adacalé, iar corpul trimis contra lor, cu căpitanul Jifcu, s'a întors la Cerneți, unde căpitanul Jifcu fiind rănit, după șase zile, a încetat din viață.

Frica ce a produs lupta aceea, în Turcii din Adacalé, a făcut ca să înceteze pentru un timp oare-care jafurile din pl. Cerna și Cloșani.

Costești, com. rur., pl. Horezul, jud. Vîlcea, compusă din șase cătune: Costești, Văratecile, Ciorobești, cu mahalaua Gămești, Petreni, Negrulești și Bistrița, cu mahalaua Țigănia.

Și-a luat numele de la rîul Costești și de la coastele ce o înconjoară. Este situată la poalele munților Arnota și Buila,

pe râurile Bistrița și Costești, la 30 kil. departe de capitala județului și la 25 kil. de a plășei. Are o populațiune de 2476 locuitori, în care intră 50 fam. de Țigani. Capî de fam. sunt 524 : contrib. 475 ; case de locuit 600.

În comună sunt 7 biserici, 2 mănăstiri (Bistrița și Arnota) și 1 schit (Păpușa).

Parte din locuitori se ocupă cu dulgheria. Produsul muncii îl desfac la târgul ce se face la Horez în fie-care săptămînă și mai rar la Rîureni, Vaideeni și Rîmnic.

Vite sunt : 272 cai, 178 epe, 412 boi, 725 vaci, 385 viței, 4375 oi, 165 capre și 733 porci.

Pe râul Bistrița sunt 35 pive și 15 mori, (parte pe râul Bistrița, parte pe râul Costești) și un herăstrău pe râul Costești.

Locuitorii, în număr de 437, s'au împrăștiat la 1864 pe moșia statului Costești, cînd li s'au dat 1438 hect. pămînt.

De această comună aparțin munții: Arnota, Scînteia, Buila, Piscul cu-Brazî, Piscul-cu-Ignat, Cacova, Zănoagele, Clăbucetul, Cocora, Curmătura-Rudeanului, Comarnicul, Govora, Piscul-Lung și Ionașcul. Ei se întind la N. comunei Costești. Munții Arnota și Buila merg de se pierd prin dealurile comunei, iar cei-l'alți vin mai departe de comună, la 10—35 kil. depărtare. Ei au direcțiunea de la N. către S., ca ramuri despărțite din ramura principală, numită Parîngul.

Acești munți sunt acoperiți cu păduri seculare de fagi și brazî; pe platourile de pe coamele lor se întind frumoase cîmpii, pe cari pasc în timpul verei o mulțime de turme de oi, cai, vaci, etc. Pe aci se află și o mulțime de stîne unde crescătorii de vite fabrică brîn-

zeturi foarte bune. Ast-fel de stîne sunt : 2 în muntele Scînteia, 3 în Piscul-cu-Brazî, 2 în Piscul-lui-Ignat, 2 în Zănoage, 4 în Comarnic, 3 în curmătura Rudeanului, etc., peste tot 23 stîne.

În raionul comunei se află piatră de var, și anume pe râurile Bistrița și Costești, pe sub poalele munților și mai ales în căt. Petreni, care și-a luat numirea chiar de la această piatră, care se exploatează de aci în mare cantitate.

Școala datează în comună de la 1862. Clădirea e vechiă și proprietatea comunei. Se frecventă de 55 copii (52 băieți și 3 fete), din numărul de 303 copii (144 băieți și 159 fete) în vîrstă de școală. Știu carte 250 bărbați și 10 femei. Cu întreținerea școlii, statul cheltuiește anual 2160 lei.

În comună sunt 150 stupi cu albine. Vatra satului are 67 hect., iar comuna întregă cu izlaz cu tot are 1505 hect., afară de proprietatea statului.

Șoseaua care merge la mănăstirea Bistrița, înlesnește comunicația între Tîrgul-Horezul și între comunele după râul Bistrița, mergînd spre S. până la com. Băbeni, unde dă în șoseaua județeană ce vine din spre Caracal spre Rîmnicul-Vîlcea. Comunicația între comunele marginase se face pe drumuri șoseluite.

Veniturile comunei Costești se urcă la 4562 lei anual și cheltuelile la 3368 lei.

Se mărginește cu com. Bărbătești, Bodești, Bîrzești și Tomșani.

Costești, sat, cu 50 locuitori, în jud. Argeș, plasa Oltului; face parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari.

Costești, sat, pe apa Teleormanul, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. cu același nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paraclicer; o școală primară rurală.

Costești, sat, cu 592 suflete, în jud. Argeș, plasa Argeșul, pe malul drept al râului Vălsana; face parte din com. rur. Costești-Stroești. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Parachiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală primară rurală.

Costești, sat. (Vezi Șesurile, sat, jud. Bacău.)

Costești, cătun de reședință, al com. Costești, pe malul drept al râului Călmățuiul, jud. Buzău. Are 430 locuitori, cari locuiesc în 104 case.

Costești, cătun, al comunei Costești, plasa Jiul, jud. Gorj, în care se află reședința primăriei.

Are o populație de 130 familii, sau 406 suflete, din cari 2 familii cu 8 suflete țigani. Sunt 100 contribuabili.

Suprafața cătunului e de 600 hect., din care 250 hect. pădure, 315 hect. loc de cultură, fînețe și pășune, 13 hect. vii și 22 hect. pruni.

Locuitorii posedă : 25 pluguri, 26 care cu boi și 5 căruțe cu cai.

Sunt 10 stupi.

Vite : 177 vite mari cornute, 22 cai, 110 oi, 105 capre și 94 rîmători.

Unii din locuitori se ocupă cu agricultura, iar cea mai mare parte sunt rotari și dogari.

Cătunul are 1 biserică de lemn, făcută de locuitori, pe la 1800, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 cîrciumă; 4 fîntîni.

Costești, *sat*, în jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, căt. com. Runcul.

Costești. Vezi Sberești-Costești, jud. Neamțu.

Costești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, în marginea de N.-E. a județului, pe pîrîul Bilavoitul.

Formează singur o comună (com. Costești).

Are 1586 locuitori, din cari 279 contribuabili, cari locuiesc în 378 case.

Știu carte 115 persoane.

Teritoriul comunei este udat de rîul Bîrlad și pîrîul Bilavoitul.

Se cultivă viea pe o întindere de 100,75 hectare; livezile cu pruni sunt pe o suprafață de 53,25 hect.

Comerțul se face de către 15 persoane. Locuitorii se ocupă mult cu rotăria.

Are o școală primară de băieți și 2 biserici.

Veniturile comunei sunt de 9032 lei, 40 bani anual.

Costești, *sat*, face parte din comuna rurală Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Este situat pe ambele maluri ale rîului Costești. Aci e reședința primăriei și școala. Are o biserică, cu hramul Adormirea, făcută de lemn și fondată de către Antonie Arhimandritul, Egumenul mănăstirei Bistrița, la anul 1710; reparată, mărită și tencuită numai pe din afară, de locuitorii enoriași, la anul 1891. Din hrisoave, se constată că Mihaiu-Vodă-Vitezul, în semn de mulțumire pentru victoriile repute contra Turcilor, a dăruit moșia Costești, care era proprietatea lui, mănăstirei Bistrița.

Costești, *stație de dr. de fier*, jud. Argeș, plasa Cotmeana-Gălășești, com. Costești, pe linia Pitești-Slatina, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află pe această linie între stațiile Pîrvu (12 kil.) și Stolnici (15.9 kil.) Este și stație de bifurcație, de oare-ce de aci pleacă o linie, linia Costești-Ruși-de-Vede - T. - Măgurele. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 224^m.45. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 138.933 lei, 5 bani.

Costești, *deal*, în jud. Suceava, numit și Dealul - Coastei, pe care stă o parte din satul Ciumulești-Ganea.

Costești. Vezi Dealul - Porcilor, jud. Vîlcea.

Costești, *moșie*, în jud. Argeșul, pl. Argeșul, cu o întindere de 1153 pogoane, din care 700 pog. pădure, proprietatea Statului. Are oarendă anuală de 4500 lei.

Costești, *moșie*, în jud. Buzău, com. Costești. Are 1360 hect., mai toate arabile și 32 hect. pădurea Gomoești.

Costești, *moșie* a statului, fostă pendinte de mănăstirea Bistrița, situată în com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, care s'a arendat pe periodul 1888—93, cu 4500 lei anual.

Costești, Păuleasca, sau Zădăriceni, *trup* de *moșie*, cu un cătun, pendinte de com. Talpa-Bițcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, proprietatea d-lui Al. Zădăriceanu.

Costești, *pădure* a statului, situată în com. Costești, plaiul

Horezul, jud. Vîlcea, în întindere de 2000 hect., formată din trupurile: Padina - Seacă (100 hect.), Alunul (125 hect.), Pîraiele (150 hect.), Măgura, Albul, Muntele-Neteda și Dosul (1625 hect.).

Costești, *pîrîu*, în județul Mehedinți, plaiul Cerna. Izvoarește din poala muntelui Bănia; trece prin comuna Costești și contribuie la formarea rîului Toponița.

Costești, *rîu*, jud. Vîlcea, izvoarește din muntele Neteda, curge de la N. către S. printr'o vale îngustă și adîncă, udă comuna Costești și se varsă în rîul Bistrița, pe malul stîng, mai sus de com. Tomșani.

Costești, *întîia poștă*, jud. Argeșul, pl. Cotmeana, pe drumul cel vechiu de la Pitești la Slatina.

Costești, fost *picket* de *graniță*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna.

Costești, *trecătoare* peste graniță în Austria, județul Mehedinți. Se unește cu Poteca ce vine de la com. rur. Prejna.

Costești-Ciolacul, *sat*, în partea de S. a comunei Costești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, pe pîrîul Teșora. Are o populație de 72 familii, sau 294 suflete, din cari 64 contribuabili.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o moară de apă pe Teșoara.

Vite: 205 vite mari cornute, 21 cai, 320 oi, 80 masculi. Sunt 60 stupi cu albine. Se află aci: 1 cîrciumă; 3 comercianți; 4 meseriași.

Costești-Daia, *com. rur.*, jud.

Gorj, plasa Jiului, în partea de N.-V. a comunei Groșerea. E situată pe valea Daia și puțin cam pe coastele dealului Aninoasa. Se compune din cătunele Costești și Daia.

Are o suprafață de 1000 hect., din cari 400 hect. pădure, 480 hect. loc de cultură, fînețe și pășune, 33 hect vii și 42 hect. pruni.

Locuitorii sunt mai toți moșneni.

Are o populație de 200 familii, sau 716 suflete, din cari 2 familii cu 8 suflete țigani. Sunt 160 contribuabili.

Locuitorii posedă: 35 pluguri, 44 care cu boi, 6 căruțe cu cai, 240 vite mari cornute, 31 cai, 180 oi, 209 capre și 112 rîmători; 10 stupi.

Venitul comunei este de 1500 lei anual, iar cheltuelile de 1100 lei.

În comună se găsesc 2 fîntîni și 1 cîrciumă.

Sunt 2 biserici de lemn, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comunicația se face printr'o șosea comunală, care o pune în legătură la N.-V. cu comuna Piscurile, și la S.-E. cu comuna Groșerea.

Costești-din-Deal, sat, județul Dîmbovița, plasa Bolintinul, căt. com. Produlești.

Costești-Gherghel, sat, în partea de S. a comunei Costești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani; formează un trup cu Costești-Ciolacul și Costești-Melic.

Are o populație de 116 familii, sau 532 suflete din cari 107 contribuabili.

Vite sunt: 263 vite mari cornute, 40 cai mari și mici, 626 oi și 170 masculi.

Stupi cu albine sunt 60.

Se află aci: 1 cîrciumă; 2 comercianți; 3 meseriași.

Costești-Melic, sat, în partea de S. a comunei Costești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, formînd un trup cu Costești-Ciolac și Costești-Gherghel. Are o populație de 64 familii, sau 214 suflete, din cari 52 contrib.

Vite sunt: 187 vite mari cornute, 17 cai, 214 oi și 60 masculi.

Este o cîrciumă și 2 meseriași.

Costești-Răzășești, sat, pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Ruginoasa. Așezat pe coasta dealului Ulmișul, formează un sat cu Costești-Sturdza. Moșia e în întindere de 47 fâlcii, toate cultivabile. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, clădită din lemn de preotul Petrea Paladi Secară la 1777; o școală rurală mixtă, condusă de un învățător plătit de comună, înființată la 1885 și frecventată de 41 școlari. Cu etatea de școală sunt 68 băieți și 44 fete.

Costești-Stroești, com. rur., pe apa Vălsana (jud. și pl. Argeș) la 11 kil. de Curtea de Argeș (reședința subprefecturii) și la 28 kil. de Pitești. Se compune din satele: Costești și Stroești, avînd împreună 340 familii, sau 1679 suflete, din cari 10 familii de țigani. În com. sunt 2 biserici și 2 școli primare rurale, câte una în fiecare sat; 4 cîrciumi. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1559 lei la venituri și de 1483 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această com. numără 259 contribuabili și are un budget de 1654 lei la venituri și de 1562 lei la cheltueli.

Numărul vitelor în anul 1887

a fost de 1027 capete vite mari (927 boi și vaci, 100 cai) și de 565 vite mărunte (400 oi și capre și 145 rîmători).

Costești-Sturdza, sat, pe moșia și în com. Ruginoasa, jud. Suceava, formînd un singur sat cu Costești-Răzășești. E așezat pe țărmlul stîng al Bahluețului-Rece. Împreună cu Costești-Răzășești, are 115 case populate, cu 117 capi de familie, sau 477 suflete (244 bărbați și 233 femei), din cari un străin. Contribuabili sînt 100. Vatra satelor ocupă 25 fâlcii și 49 prăjinii. Locuitorii se ocupă cu plugăria și cultura viilor.

Improprietăriți la 1864 sunt 25 pâlmași și 30 codași.

Drumurile principale sunt: la Tîrgul-Frumos (5 kil.) și la Ruginoasa (7 kil.)

Biserica și școala din Costești-Răzășești servă și acestui sat.

Costieni, com. rur., în județul Putna, pl. Biliesti. E situată pe malul Siretului, la confluența lui cu Rîmnicul, pe un pămînt argilo-nisipos.

Distanța ei de sub-prefectura plășei (Suraia) e de 20 kil., iar de capitala județului, de 58 kil.

Mărginile acestei comune sunt: la N. rîul Siret, care o desparte de județul Tecuci, la E. Tîrgul-Nămoloasa, la S. jud. Rîmnicul-Sărat, iar la V. Siretul și comuna Nănești.

Comuna Costieni se compune din cătunele Costieni, (unde e și primăria comunei) și Belciugul.

Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămint e de 320 capi de familie, sau 1225 suflete (594 bărbați, 631 femei). Această populațiune se împăr-

țea ast fel : 632 neînsurați (306 bărbați, 326 femei), 546 însurați, 47 văduvi, (15 bărbați, 32 femei); 1215 români și 10 de diferite naționalități; 1216 ortodocși și 9 mozaici; 275 agricultori, 12 meseriași, 27 comercianți, 9 având profesii libere, 94 muncitori cu brațele și 18 servitori.

Știu carte 42 persoane.

Numărul caselor de locuit e de 262.

Mișcarea populației pe anul 1892 a fost : 4 căsătorii, 52 nașteri și 27 morți.

Are o biserică filială, cu hramul S-ta Treime, ținând de parohia Tîrgul-Nămoloasa.

Copii cu vîrstă de școală sunt 177 (92 băieți și 85 fete.) Com. subvenționează școala din T.-Nămoloasa cu 150 lei anual.

Sunt 264 contribuabili.

Budgetul comunei pe anul 1893—94 a fost la venituri de 3091,57 lei și la cheltueli de 3074,79 lei.

Numărul cultivatorilor a fost în același an de 113.

Vite sunt 1416, din cari : 366 boi, 380 vaci, 70 capre 560 oi și 40 porci.

Viile ocupă o întindere însemnată și produc, în termen mijlociu, 14 hectolitri la hectar.

Cultura viței în anul 1893 a fost pe o întindere de 90 hect., producînd 879 hectol. vin în valoare de 27000 lei.

În comună sunt : 4 cîrciumari; 1 băcan; 1 chirstigiu; 1 brutar; 2 cărăuși; 4 cizmari.

Circulația se face prin diferite drumuri neșoseluite și printr'o șosea comunală, care unește comuna cu Nămolosa de o parte și cu Călienii de altă parte.

Costieni, cătun, în comuna cu același nume, pl. Biliștei, jud. Putna. Este situat pe malul Si-

retului, pe un pămînt argilonoșipos.

Are o biserică filială, cu hramul S-ta Treime.

Costieni saū Asan-Aga, cătun. (Vezi Asan-Aga, jud. Vlașca).

Costieni, cătun, pendinte de com. Mihălești, pl. Cîlniștea, județul Vlașca. E. situat pe malul Argeșului.

Costieni, baltă, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-Mari, formată de pîriul Valea-Boului, la N. comunei, proprietate particulară. Are 16 pogone întindere.

Costieni, movilă, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni, în partea de E.

Costieni, pîriu, în județul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-j. Este o parte din pîriul Valea-Boului, ce trece prin cele 2 comune : Costieni-Mari și Costieni-d.-j.; formează balta Costieni.

Costieni-de-Jos, com. rur., în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîriul Costieni.

Este așezată în partea de V. a județului, la 10 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat și în partea de V. a plășei, la 7 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanu, reședința plășei. Comunele învecinate sunt : Costieni-Mari, la 3 kil.; Socariciul, la 2 kil.; Bălțați, la 9 kil.

Se mărginește la N. cu Bălțați, la V. cu Costieni-Mari, la E. cu Sălcioara, la S. cu Socariciul.

Pîriul Costieni (o parte din pîriul Valea-Boului), o udă la S. formînd și heleșteul Costieni; afluentul saū Orzăneasca o udă la E; sunt aci și 92 puțuri.

Cătunele cari o compun sunt : Costieni-d.-j., reședința, la V.; Orzăneasca, la E.

Suprafața comunei e de 2700 hect., din cari 200 hect. vatra comunei, 1500 hect. ale locuitorilor, 1000 hect. ale proprietății particulare.

Populația comunei e de 185 familii, cu 592 suflete; (294 bărbați și 298 femei); 322 căsătoriți, 252 necăsătoriți, 18 văduvi. Știu carte 65 persoane.

Este o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în anul 1850 de preotul Zamfir Iordache, cu ajutorul locuitorilor; este îngrijită de comună și deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paraclicer.

Școala, mixtă, fundată în anul 1874 de comună, este condusă de 1 învățător și frecventată de 32 elevi.

Calitatea pămîntului este bună; în ce privește cultura pămîntului, com. are : 2300 hect. arabile, 150 hect. imaș, 8 hect. vii, 20 hect. fînețe.

Locuitorii aū : 58 pluguri; 1381 capete vite, din cari 356 boi, 155 vaci, 102 cai, 101 epe, 509 oi, 1 capră, 153 rîmători. Transportul productelor se face prin stația Zoița, la 4 kil. spre V. În comună sunt 6 comercianți (din care unul străin); din aceștia 4 sunt cîrciumari.

Căile de comunicație sunt : 1. drumul comunal Rîmnicul-Sărat-Făurei, trecînd prin comunele Bălțați, Costieni, Bălăceanu, Galben-Nisipurii; 2. spre Costieni-Mari; 3. spre Sălcioara; 4. spre Pîrliți (jud. Buzău).

Sunt 150 contribuabili. Veniturile comunei sunt de 7103 lei, 87 bani și cheltuelile de 6875 lei, 25 bani.

Costieni-de-Jos, sat, în județul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., căt.

de reședință al comunei Costieni Marț. E așezat la V. comunei, lângă heleșteul Costieni. Are 150 hect. întindere, cu o populațiune de 100 familii, sau 369 suflete, din cari 120 contribuabili. Știu carte 70 persoane. Are o biserică și o școală.

Costieni-Marț, com. rur., în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîriul Costieni.

Și-a luat numele de la pîriul Costieni care o udă.

Este așezat în partea vestică a județului, la 9 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea vestică a plășei, la 10 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanul, reședința plășei. Comunele învecinate sunt: Costieni-d.-j., la 3 kil.; Socariciul, la 4 kil.; Boldul, la 9 kil.; Sălciocara, la 10 kil.; Drogul, la 20 kil.

Se mărginește la N. cu com. Bălțați, la E. cu Socariciul și Costieni d.-j., la S. și V. cu com. Pîrliți, (jud. Buzău).

Pîriul Costieni o udă la S., pîriul Grebanul la N., Valea-Boului formează, la E., eleșteul Costieni. Mai sunt și 98 puțuri.

Cătunele cari o compun sunt: Costieni-Marț, reședință, la E. și Zoița la V.

Suprafața comunei e de 2760 hect., din cari: 440 hect. vatra comunei, 770 hect. ale locuitorilor și 1550 hect. ale proprietarilor.

Populația comunei e de 361 fam., sau 1175 sufl.; 570 bărbați și 605 femei; 361 căsătoriți, 794 necăsătoriți și 20 văduvi.

Știu carte 120 loc.

În comună sunt 2 biserici: una în căt. Costieni-Marț, cu hramul Adormirea-Maicei-Dom-

nului, zidită în anul 1848 de către enoriașii comunei; a doua în căt. Zoița, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită în 1848 de enoriași și îngrijită de comună; fie-care are câte 1 preot și 1 cîntăreț.

Este o școală mixtă, fondată în 1872, de comună, condusă de 1 învățător și frecventată de 64 elevi.

Comuna are 2300 hect. arabile și 20 hect. vii.

Locuitorii posedă: 195 pluguri; 2 pive; 1 moară cu aburii; 1 mașină de treerat.

Vite sunt 2420 capete, din cari: 620 boi, 350 vaci, 279 cai, 100 epe, 1015 oi și 126 rîmători.

În com. sunt: 4 potcovari, 1 tîmplar și 1 geamgiu.

Transportul se face prin stația Zoița, la 1 kil. spre V. de comună. Sunt 11 comercianți, din cari 6 circiumari.

Căile de comunicație ale comunei sunt: drumul comunal Rîmnicul-Făurei, trecînd prin comunele Bălțați, Costieni, Bălăceanul, Nisipuri; spre gara Zoița; spre Costieni-d.-j.-Sălciocara; spre Pîrliți, (județul Buzău).

Comuna are 361 contrib. Veniturile ei sunt de 8069 lei, 19 bani anual și cheltuelile de 7799 lei, 57 bani.

Costieni-Marț, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., căt. de reședință al comunei Costieni-Marț. E așezat la E. comunei, pe pîriul Costieni. Are 270 hect. întindere, și o populație de 200 fam., sau 675 sufl., din cari 212 contrib. Știu carte 80 persoane. Are o biserică și o școală comunală.

Costin, lac, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunei Sa-

tul-Noă. S'a format dintr'o re-vărsare anterioară a brațului Chilia, de care azi este alimentat prin o mică gîrliță. Are forma unui cimpoi, al cărui fluer îl formează gîrla Iacob-Suhat, ce se întinde de-alungul grindului Stipocul, pe o lungime de 14 kil., intrînd și pe teritoriul comunei urbane Chilia-Veche, din pl. Sulina; partea opusă formează coada numită Costin-Ciuc, care și ea comunică cu lacul Baciul. Din acest lac pornește o gîrlă lungă, numită Aliboca-Suhat, care, după ce trece prin lacurile Tihacul, Poslarul, Pepurnicul, Pisceanul și Cimpoiul, merge de se scurge în gîrla Pardina, după un curs lung de 18 kil. Lacul este înconjurat de toate părțile cu stuf. Are o întindere de 240 hect., și conține bun și mult pește de apă dulce: caracudă, știucă și biban. Locuitorii din satul Pardina se îndeletnicesc cu pescuirea lui, al cărui venit aparține statului.

Costin-Ciuc, lac, format de lacul Costin și mai mic de cît acesta, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Satul-Noă; comunică cu lacul Baciul; e înconjurat cu stuf; are 80 hect.; produce pește bun, al cărui venit aparține statului.

Costineni, sau Costinești, jud. Bacău. Vezi Costinești.

Costinești, com. rur., în partea de N.-V. a plășei Tîrgul, jud. Botoșani, la distanță de 15 kil. de orașul Botoșani. Se compune din satele: Belcea, Costinești, Dolina, Găureana și Leorda. Are o suprafață de 4485 hect. și o populație de 422 fam., sau 1465 suflete, din cari: 1407 Romîni, 39 Evrei, 9 Germani și 13 Țigani.

Calitatea pământului este bună; locurile cultivate au o întindere de 2070 hect.

Vite sunt: 1255 boi și vaci, 12 bivoli, 220 cai, 1330 oi, 40 capre și 350 porci.

Sunt 28 stupi cu albine.

In com. sunt 5 iazuri cu pește; 5 mori de apă și 1 de aburi.

Comuna este străbătută de calea ferată Verești-Botoșani și are stație la Leorda, de unde pleacă linia la Dorohoiu.

Budgetul are la venituri 5743 lei și la cheltueli 5741 lei.

Sunt 4 biserici, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; 2 școli mixte, conduse de 2 învățători, din care unul plătit de stat. Una din școli este frecventată de 30 elevi și 8 eleve și cealaltă de 27 de elevi și 4 eleve.

Costinești, sau Costineni, sau Verșești-de-Sus, sătîșor, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., al com. Sănduleni. Numele acesta i s'a dat de la Costin Rosetti. Satul este situat pe valea Posada, d'a stînga Tazlăului-Mare. Capî de fam. sunt 4, sufl. 22.

Vite sunt: 22 cai, 40 vite mari cornute și 150 oi.

Costinești, sat, în centrul comunei Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 1293 hect. și o populație de 80 fam., sau 398 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 școală mixtă, condusă de 1 învățător, și populată cu 30 elcvi și 8 eleve.

In vechime, se zice, moșia Costinești era a lui Delii-Boeri; astăzi este proprietatea d-lui I. Arapu. Satul era odinioară așezat pe vale și se numea Arni.

Vite sunt: 114 vite albe, 22 cai, 742 oi și 129 masculi.

Costinești, moșie, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni. Are 715 hect., aparținînd casei lui Costin Rosetti; dă un venit de 8000 lei.

Costineștilor (Dealul-), deal, pe moșia Leorda, comuna Costinești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Costineștilor (Ponoarele-), ponoare, în partea de V. a satului Costinești, com. Costinești, jud. Botoșani.

Costișa, com. rur., în jud. Neamțu, pl. Bistrița. E așezată în capătul despre E. al județului, între com. Buhuș la E.-S., jud. Roman la E., com. Siliștea și Podoleni la N., com. Socea și Cîndești la V., despărțindu-se în toate părțile (afară despre V., unde hotarul e format prin cursul râului Bistrița), prin linii convenționale.

Terenurile sale sunt în mare parte accidentate, și mai cu osebire toată regiunea centrală și nordică, fiind străbătută de două șiruri de dealuri: Orbicul și Siliștea, ce se întind paralel unul de altul, în direcțiune V.-N.-E., despărțindu-se între ele prin valea pasului Orbicul; numai în partea despre V.-S. se scoboară în podișe, către valea râului Bistrița.

Este formată din satele: Costișa, Ciolpanul, Mocani, Orbicul, Sberești-de-Jos, Sberești-de-Sus și Mînoaia. Are o populațiune de 1737 suflete, cu 376 capî de familie; sunt 844 bărbați și 893 femei; 937 necăsătoriți, 683 căsătoriți, 109 văduvi (72 văduve) 8 divorțați; 395 băeți, 423 fete. Știu carte 97 persoane, nu știu 1640. Dintre locuitorii împrietăriți în 1864 sunt: 169 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 7

ca urmași; 1 loc stăpînit de către alții, 77 cari de și însurați și cultivatori de pămînt, n'au încă nici un fel de proprietate.

Terenurile cultivabile și priincioase plantelor agricole au o întindere de 1137 hect., cari, repartizate după felul semănturilor, dau: 646 hect. porumb, 222 hect. grîu, 16 hect. secară, 98 hect. orz, 96 hect. ovăz, 3 hect. hrișcă, 7 hect. cînepă, 13 hect. rapiță, 10 hect. fasole și 2 hect. cartofi.

Imașul are o întindere de 85 hect. 80 arii și nutrește un număr de 1664 capete de vite.

In comună sunt: 3 biserici în stare bună, cu 10 deservenți, plătiți din fondurile comunale cu suma de 560 lei; o școală, condusă de un învățător plătit de Stat; 8 mori de apă; 2 pive pentru făcutul sucmanelor; doi fierari; 7 rotari.

Budgetul comunei e de 5018 lei la venituri, și de 5004 lei la cheltueli.

Comunicația cu satele vecine se face prin: șoseaua mixtă Piatra-Bacău, care traversează comuna în partea despre S.-V. paralel cu râul Bistrița; prin calea ferată; prin șoseaua care începe de la Ratușul din vale a tîrgului Buhuș și duce prin satul Orbicul-d.-j., Orbicul-d.-s.; prin șoseaua comunală, care începe din dreptul kil. 26 al șoselei mixte, și duce prin satul Costișa în șoseaua Orbicului spre Siliștea; prin două alte șosele cari încep: una din dreptul kil. 27 și alta din dreptul kil. 28 al șoselei mixte Bacău-Piatra, unindu-se către satul Durești (com. Podoleni), în satul Sberești-d.-s.; prin un drum natural care duce din satul Sberești-d.-s., în șoseaua Orbicului, puțin mai sus de acest din urmă sat; precum și prin alte dru-

muri naturale care leagă diferite localități.

Costișa, sat, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Costișa. E situat la 29 kil. depărtare de orașul Piatra. Are o populație de 342 capi de fam. În acest sat se află: reședința comunei; o biserică; o școală, frecventată de 12 băieți și 48 fete.

Acest sat se mai numește și Hirlăcești.

Costișa, sat, face parte din com. Corni, pl. Berheci, jud. Tecuci. E situat pe malul Siretului, la S. com., la o depărtare de 5 kil. de reședința ei. Are o populație de 44 familii, sau 170 suflete.

Satul fiind așezat pe malul Siretului, locuitorii se ocupă pe lângă agricultura și creșterea vitelor și cu pescuirea.

Teritoriul com. este de 372 hect.

Locuitorii, toți foști clăcași, au fost împrăștiți la 1864 și stapinesc 112 hect.; iar proprietarul moșiei, numită Sîrbi, stăpînește 260 hect.

Costișa, căt., jud. Vaslui, pl. Răcova. Vezi Valea-Caselor.

Costișa, mahala, în satul Glăvănești, com. Muncelul, jud. Tecuci.

Costișa, deal, servind ca imas satului Buda, jud. Suceava; conține multă piatră.

Costișa, moșie, situată pe teritoriul com. Costișa, pl. Bistrița, jud. Neamțu. Formează trup cu moșia Cărmănești, și în ispi-soacele vechi stă Costișa-i-Cărmănești. E situată între moșiile Bănești, Podoleni, Bodești, Bușoia și Siliștea. Este pro-

prietatea d-nei Profira Arghiro-pulo.

Venitul anual al moșiei e de 50.000 lei; iar casele de locuit, 6 mori, 5 cîrciumi, 8 coșare, 1 pod peste râul Bistrița (care aparține proprietății), sunt evaluate aproximativ la suma de 60.000 lei.

Costișa-Satului, deal, jud. Vaslui. Vezi Drăgotestilor (Dealul-).

Costișata (Rîmata), stîncă, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, căt. comunei Besdeadul. Vezi Besdeadul.

Costișei (Movila-), movilă, pe moșia Leorda, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Costinești.

Costița, saș Costișa, sat, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Valea-Mare. E situat pe râul cu același nume, aproape de obîrșia sa și pe deal. Are 60 capi de familie, saș 171 suflete. Vite: 24 cai, 80 vite cornute, 90 porci și 24 capre.

Costocani, deal, se întinde spre N. de satul Deleni, com. Ciorțești, pl. Crasna, jud. Vaslui.

Costofirul, loc izolat, în jurul comunei Oteșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Costomirul, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. comunei Pardoși. Și-a luat numele de la pîriul Costomirul. Este așezat în partea nordică a comunei, la 1800 m. spre N.-V. de cătunul de reședință, Ernatica, la poalele dealului Costomirul, pe râul Cîlnăul. Are o întindere de 41 hect., cu o populație de 50 familii, saș 252 suflete, din cari 43 contribuabili. Știu carte 21 persoane.

Costomirul, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Pardoși. Se desface din Dealul Babei; brăzdează partea de N. a comunei; se sfîrșește în râul Cîlnăul; este acoperit cu păduri.

Costomirul, pîriu, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Pardoși. Izvorește din Dealul Cîlnăului; curge dealungul dealului Costomirul, udînd cătunul cu același nume, și se varsă în râul Cîlnăul pe partea stîngă a lui.

Costoroavei (Pîriul-), afluent al Saștei-Mari, jud. Suceava.

Costovul, moșie, în jud. Brăila, com. Scorțarul-Noș, pe ambele maluri ale râului Buzău, între moșiile Scorțarul-Noș și Deșirați, în întindere de 960 hect., proprietatea d-lui Costov.

Costuleni, com. rur., formează partea de S. a plășii Braniștea, jud. Iași, până în marginea jud. Fălciu, fiind așezată pe șesul dintre Prutul și Jijia, la 21 kil. de Iași și pe Dealul-Costulenilor, de-a dreapta Jijiei. Este formată din satele: Costuleni și Măcărești, cu o populație de 343 familii, saș 1408 suflete.

În partea despre S. a comunei sunt dealuri acoperite cu păduri; păduri se află și în partea șesului despre Prut. Toată întinderea comunei e proprietatea statului.

Are 2 biserici, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 școli, conduse de 2 învățători și frecventate de 74 școlari, 69 băieți și 5 fete.

Budgetul com. e de 4085 lei, 30 bani la venituri, și de 4048 lei, 30 bani la cheltueli.

Vite sunt: 3900 capete, din

carî: 1477 vite mari cornute, 1846 oi, 10 capre, 183 cai și 384 rîmători.

În Costuleni sunt 2 mori, 1 de vînt și 1 de aburî.

Costuleni, sat, în partea de S. a comunei Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași, de a dreapta rîului Jijia. E situat sub poalele dealului Marcociul. Are o populație de 153 familii, sau 645 suflete.

Are o biserică, zidită la 1858, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, cu localul de zid, înființată în anul 1858 și frecventată de 43 elevi.

Vite sunt 1765 capete, din carî: 531 vite mari cornute, 995 oi, 10 capre, 80 cai și 149 rîmători.

Costuleni, deal, pe teritoriul comunei Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași.

Coșani, sat, face parte din com. rur. Mănăstireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 132 locuitori, 62 bărbați și 70 femei.

Coșarele, sat, cu 61 locuitori, jud. Argeș, pl. Gălășești. Face parte din com. rur. Căteasca-Poști.

Coșarelele, sat, face parte din com. rur. Gornetul-Cricov, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populație de 457 locuitori, 235 bărbați și 222 femei. Se află aci o biserică, cu hramul Sf. Împărați, fondată în anul 1831 de Dr. Arsache.

Coșarelele, moșie, județul Prahova, comuna Gornetul-Cricov, proprietatea d-lui Emanoil Lahovari, pe care la anul 1864 s'aუ împrumutat o parte din

locuitorii comunei Gornetul-Cricov.

Coșăreni, cătun, pendinte de comuna Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt. E situat cam în centru, între Vitănești și Ungheni, în dreapta Vedei. Are 180 locuitori. Se leagă la S.-E. printr'o șosea comunală, peste Vedeia, cu căt. Sirbi-Măgura.

Coșca, sat, în partea de E. a com. Coșești, pl. Racova, jud. Vaslui. E situat în valea dintre Dealul-Mare și al Coștei, vale prin care trece pîrîul cu același nume.

Are o suprafață de 338 hect., din carî: 107 hect. pădure și 116 hect. loc de cultură fineț, imasă ale proprietăței, iar 115 hect. ale locuitorilor, cu 4 hect. vie. Are o populație de 77 familii, sau 367 suflete.

Numărul vitelor e de 414: 194 vite mari cornute, 160 oi, 8 capre, 15 cai și 45 rîmători.

Locuitorii posedă 20 pluguri și 36 care cu boi.

Coșca, pîrîu, izvorește din fundul satului Coșca, comuna Coșești, pl. Racova, jud. Vaslui; curge spre S.-E. până la locul numit Fîntîna-cu-Hanul, unde se unește cu pîrîul Coșești și de acolo se varsă în Racova.

Coșcei (Dealul -), (Coșcuța), deal, se întinde de la N. la S., paralel cu Dealul-Mare, din com. Coșești, pl. Racova, jud. Vaslui, până la confluența pîraielor Coșca și Coșești, unde se termină. Aceste două dealuri formează o apărare naturală în părțile de N.-E. și S. ale satului Coșca.

Coșcodana, baltă, în formă de semi-cerc, în milocul satului Pri-

săcani, com. Prisăcani, pl. Braniștea, jud. Iași.

Coșcova, trup de pădure, a statului, în întindere de 70 hect., pendinte de com. Bălteni, pl. Jiul-d.-s., jud. Olt, care împreună cu trupurile: Lupa și Vedeia, formează pădurea Recea.

Coșcovata, lac, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta. E situat la extremitatea de N.-E. a plășei, pe o întinsă luncă. Acest lac comunică prin partea de N. cu Dunărea. Cînd apele acestui fluviu sunt scăzute, lacul are o lungimea de aproape 10 kil. și o lățime de 4 kil.; iar cînd apele Dunărei cresc, lacul are o întindere mult mai mare, astfel că ocupă toată lunca, întinzîndu-se și în jud. Brăila.

Conține mulți pești și raci, iar pe margine are trestie, papură și țiperig.

Importanța economică a acestui lac este cunoscută din vechime. Radu-Vodă (călugărul Paisie), fiul lui Radu-Vodă cel Mare, a înzestrat mănăstirea Mislea, din jud. Prahova, cu multe moșii, pe lîngă carî a dat și jumătate din balta Coșcovata.

Coșereii (Valea-), vale, izvorește din raionul comunei Păușești-Măglași, plaiul Cozia, jud. Vîlcea și se varsă în rîul Rînnicul, tot în raionul acestei comune.

Coșereii (Poiana-), poiană, la V. de com. Zăvideni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Coșereni, com. rur., în jud. Ialomița, plasa Cîmpului. E situată pe partea dreapta a rîului Ialomița și spre V. de com. Borănești, la 101 kil. de Călărași, capitala districtului.

Teritoriul comunei are o suprafață de 780 hect., din care 270 hect. pădure și coprinde două moșii: Coșereni, cu 680 hect. și Giurești, cu 100 hect., ambele proprietăți particulare.

După legea rurală din 1864, sunt împrăștiți 207 locuitori; neîmprăștiți se mai află 117 locuitori.

Această comună are un singur sat, situat lângă apa râului Ialomița, pe țărmul drept.

Prin acest sat trece calea națională București-Urziceni. Înainte comuna avea două sate: Coșereni și Giurești, dar prin înmulțirea populației, satul Giurești s'a contopit cu Coșereni, așa că azi nu mai formează sate separate. În Coșereni este reședința primăriei și a judecătoria comunală.

Populațiunea comunei este de 1551 locuitori, cu 398 capî de familie și 1153 membrii de familie, sau 768 bărbați și 783 femei; sunt: 1521 Romîni, 3 Greci, 1 Bulgar și 26 alte naționalități; 1549 creștini ortodocși și 2 mahometani; 412 agricultori, 4 meseriași, 10 comercianți, 3 avînd profesii libere, 21 muncitori și 22 servitori.

Știu carte 328 persoane.

Vite sunt: 874 boi, 192 cai și 1817 oi.

Comuna avea în 1887—1888 venituri în suma de 3430 lei și cheltueli în suma de 4179 lei.

Sunt două școli, una de băeți, cu 40 elevi și una de fete, cu 15 eleve.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli. În bugetul comunei este prevăzută suma de 504 lei pentru cler.

Coșereni, cătun, al com. Preajbade-Pădure, pl. Ocolul, jud. Romanai. Se mai numește și Fulăi. (Vezi Preajbade-Pădure).

Coșerila, poiană, com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Coșerilor (Dealul-), deal, pe moșia Stănceni, com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Coșerilor (Dealul-), deal, se întinde de la E. spre V., pe teritoriul com. Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iași, și, unindu-se cu dealul Păușești, din com. Păușești, pl. Stavnicul, formează în partea despre S. șesul Voioaia.

Coșerilor (Dealul-), deal, spre E. de com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași, numit ast-fel, de la coșerile proprietății ce se află pe podișul lui. Se întinde de la N. spre S. și unindu-se cu dealul Frasinul, formează șesul Bahnei. E bogat în fînețe.

Coșerilor (Dealul-), deal, jud. Vaslui, numit ast-fel după coșerile ce sunt pe el. Incepe din coasta apusană a dealului Rădiul; merge spre S.-V., pe lângă pîriul Bahnei; se întoarce spre S., pe lângă șoseaua națională și prin partea de E. a satului și se sfîrșește de-a dreapta pîriului Humăriei.

Coșerilor (Dealul-), deal, în comuna Solești, plasa Crasna, jud. Vaslui, numit ast-fel de la coșerile proprietății ce se află pe el. Se întinde de la E. satului Solești; merge spre N.; se întoarce spre E., și, descriind un semicerc, se întîlnește cu Dealul-Rădiului.

Coșeriul, deal, se întinde pe teritoriul comunei și a satului Petrești, pl. Stemnicul, jud. Vaslui.

Coșeriului (Movila-), movilă,

pe culmea dealului ce formează malul Jijiei, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași. Și-a luat numele de la coșerile proprietății, ce se află lângă ea. Aceasta movilă nu e naturală; datează din timpuri vechi.

Coșești, com. rur., jud. Muscel, plasa Rîul-Doamnei, la S.-V. de Cîmpulung, capitala distric-tului. E situată pe malul stîng al râului Doamna, la 32 kil. departe.

Se mărginește la N. cu com. Leicești, la S. cu com. Dîrmo-nești, la E. cu com. Bălilești și la V. cu com. Jupînești. Are o populație de 1812 locuitori, din care 309 contribuabili.

Bugetul are la venituri 2238 lei și la cheltueli 2213 lei.

Se compune din 3 cătune: Coșești, Păcioiul și Petrești.

Cea mai mare parte din locuitori se ocupă cu fabricarea vaselor de lemn, precum: buți, putini, vedre și cu fabricarea de oale de pămînt.

Cultura prunelor este o principală ocupațiune a locuitorilor. Pe lângă țuca ce fabrică, și aceea în cantitate pînă la 15000 decaltri anual, locuitorii prepară, în mari cantități, prune afumate, cu care fac un însemnat comerț.

În comună sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți și 4 dascăli.

Școala, condusă de un învățator normalist, este frecventată de 45 elevi și eleve. Statul cheltuiește cu întreținerea ei 1080 lei anual.

În raionul comunei se cultivă 3 pogoane vie. Pe teritoriul comunei statul are o pădure, compusă din stejar, fag, carpen, anin, alun și plută, în întindere de 600 hect.

O șosea leagă com. Coșești

cu Dîrmonești la S. și cu Lăicești la N. Această șosea dă spre N. în calea județeană Cîmpulung-Curtea-de-Argeș.

Rîul Doamna în timpurile ploioase, și mai ales primăvară, face mari stricăciuni terenului, fie prin debordare, fie prin schimbarea matcei sale.

Coșești, com. rur., în partea de E. a pl. Racova, jud. Vaslui, de a stînga pîrîului Racova, la distanță de 22 kil. de orașul Vaslui. Este formată din satele: Cosești, Coșca, Fundătura, Valea-Onei și Ezerul, pe o suprafață de 880 hect. din cari: 294 hect. pădure și 360 hect. loc de cultură, finaț, imaș ale proprietății, iar 280 hect. ale locuitorilor, cu 5 hect. vii și livezi. Are o populație de 272 familii, sau 1144 suflete, din cari 33 străini.

Are 2 biserici, deservite de 2 cîntăreți; o școală; o cîrciumă.

Budgetul com. e de 1426 lei la venituri și 1418 lei, 56 bani la cheltueli.

Sunt 164 contribuabili.

Locuitorii posedă: 76 pluguri și 141 care cu boi.

Stupii sunt 60.

Coșești, sat, face parte din comuna rurală cu același nume, plasa Rîul - Doamnei, județul Muscel.

Coșești, sat, și reședința de comună, în centrul comunei Coșești, plasa Racova, județul Vaslui. Este așezat pe capătul de spre E. și pe ambele laturi ale Dealului-Satului, prin care curge pîrîul cu același nume. Este la distanță de 24 kil. de Vaslui și de 14 kil. de Pungești, reședința plășei.

Are o suprafață cam de 157

hect., din cari: 12 hect. pădure și 131 hect. loc de cultură, finaț, imaș, ale proprietății, iar 14 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 85 fam., sau 345 sufl.

Acest sat și-a luat numele de la un răzeș, numit Postelnicul Coșeriul, ce s'a așezat întâiaș dată pe acest loc.

Proprietatea satului este a locuitorilor răzeși, cari se pretind a fi coborîtorii din vechii moșneni, împrumăriți de Ștefan-cel-Mare, după războiul de la Racova.

Are o biserică, făcută la 1790, cu un dascăl; o școală, înființată la 1886, frecventată de 17 elevi; o cîrciumă.

Vite: 249 vite mari cornute, 931 oi, 6 capre, 46 cai și 57 rîmători.

Locuitorii posedă 29 pluguri și 52 care cu boi.

Sunt 60 stupi.

Coșești, deal, în raionul comunei cu același nume, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel, pe care se cultivă 150 hect. vie.

Coșești, loc izolat, face parte din comuna rurală cu același nume, plasa Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Coșești, pădure, proprietate a statului, în întindere de 600 hect., pendinte de comuna Coșești, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Coșești, pîrîu, izvorește din partea de N. a com. Coșești, plasa Racova, jud. Vaslui, și anume din satul Fundătura; curge spre S.-E.; trece prin partea de E. a satului Coșești, și, pe teritoriul com. Ivănești, la locul numit Moara-lui-Haier, se varsă în pîrîul Racova.

Cosii (Valea-), vale, com. Fîin-

tînele, pl. Cricovul, jud. Prahova. În această vale se varsă mulțime de pîrîiașe, cari, cînd plouă, măresc excepțional volumul apei din această vale, aducînd stricăciuni terenului.

Cosii (Valea-), deal, în partea de N. a com. Fîntînelele, plasa Cricovul, jud. Prahova, pe care se cultivă multă viță de vie. De cînd viile s'au fîloxerat, se cultivă pe acest deal porumb și grîu. Parte servă pentru pășunatul vitelor.

Coșlugea, sat, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. comunei Lipnița. E situat în partea centrală a plășei și cea nordică a comunei, la 2¹/₂ kil. spre N.-V. de catunul de reședință, Lipnița. Este așezat pe valea Almalîului sau Ghiol-Ceair, la 1/2 kil. spre V. de ezerul Oltina, fiind închis la N.-V. de către dealul Uzumbair și la S.-E. fiind mărginit de tufărișul Curt-Orman și de terenul Aliș-Pașa. Suprafața sa este de 427 hect., dintre care 12 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini. Populațiunea sa, care este formată mai numai din Romîni, este de 154 familii, sau 629 suflete, ocupîndu-se mai mult cu creșterea vitelor și cultivarea viței de vie. Sunt podgorii însemnate la N.-E. satului și puțin și în partea vestică. Casele sunt așezate de-alungul văii Almalîului, cu o direcțiune de la S.-V. către N.-E.; mari, curate, cu un aspect cît se poate de frumos și așezate regulat, formînd ast-fel un druin drept prin mijlocul satului. Drumurile comunale care trec prin sat sunt următoarele: Satul - Nou - Cuiugiuc, care trece prin mijlocul satului, de la N.-V. către S.-V.; Pîrjoaia-Lipnița, care taie satul pe la

partea sa nordică, și perpendicular pe cel-l'alt drum; un alt drum vine de la Cîlnia.

Coșlugea, *șir de dealuri*, din jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, ce se întinde pe teritoriul comunelor rurale Satul-Noș, Cîlnia-Gîrlița, Lipnița și Gârvan. Dealul Coșlugea, culmea principală, împreună cu ramificațiile ei, brăzdează partea vestică a plășei, pe cea sud-vestică a comunei Satul-Nou, pe cea estică a comunei Gîrlița, pe cea vestică a comunei Lipnița, și pe cea nordică a com. Garvan. Ramificațiile au direcțiune generală de la S. spre E., coprinse fiind ast-fel între Dunăre la N., ezerul Gîrlița și valea Nursus-Ceair la V., hotarul Dobrogei spre Bulgaria la S., ezerul Oltina și văile Dermen-Ceair, Satischioi-Ceair la E., coprinzînd ast-fel un teren de mai bine de 22.000 hect. Ramificațiile acestui șir de dealuri, cari se desfac din culmea Coșlugea sunt: la E., dealurile Uzum-Bair prelungit cu dealul Pietrei, dealul Cindeli; la S., dealurile Sîrti-Iol-Bair, prelungit la S. cu dealurile Dermen-Sîrti, Ciriagi-Iol-Bair; la V. dealurile: Oliuclii, Cuingiuc-Iol-Bair, Gârvan-Bair, Scorei, prelungit cu dealul Galița, Gîrlița, Canli-Dere, cu dealurile Taplic, Draca-Dervent și dealul Cîlnia; la N. dealurile: La Două-Movile, Dealul-de-la-Cetate, Ciatul-Orman și Dealul-dincolo-de-Siliște. Aceste dealuri, din pricina naturilor stîncose, fac ca malurile Dunărei și lacurile, pe lângă cari se află, să fie înalte și ripoase, așa sunt ale ezerelor Gîrlița și Oltina; văile Licma, Cîlnia, Satischioi-Ceair. Cea mai mare înălțime a lor o întîlnim în Garvan-Bair, 181 m., pe teritoriul bulgăresc al com. Garvan. Înălțimea medie este de 88 m.

Movilele presărate pe acest șir de dealuri sunt numeroase, unele naturale, altele făcute de oameni; principalele sunt: Pîrjoaia (141 m.), Coșlugea (138 m.), la N., Caragia (149 m.), Almalîcul (133 m.), Verlichioi (145 m.), Curdeli, la S. și E., Cuiugiuc (130 m.), Iuc-Mezarli (168 m.), la S. și V.

Basinele alimentate de această cîlme sunt acelea ale Dunărei, iezerele Gîrlița și Oltina. În Dunăre se deschid văile: Ghivizlicul-Mare, Cîlnia, formată din Cîlnia-Veche și Canli-Dere, Licina; în iezorul Gîrlița se deschid văile: Gîrlița sașu Scorei, Cuiu-Iuc-Cului, formată din văile Lamburlu-Culac, Caraghios-Ceair, Garvan-Ciair, Iaiba-Ciair, Cuiu-Giuc-Ceair, Cara-Burun-Ceair, Cîrîl-Mîsi-Ceair; în iezorul Oltina se deschid văile: Coșlugea, formată din văile: Irortie, Mîcul-Ormar, Tanasaia, Almalî-Culac, apoi Valea-Almalîcului sașu Ghiol-Ceair, Derca-Ceair, Lipnița, Ciali-Ceair, Ciamurli și balta Iort-Mac.

Pădurile, odinioară, coprindeau cea mai mare parte din pantele și muchiile acestor dealuri; azi însă abia 4500 hect. mai există în urma devastărilor Cerchezilor și tăierei neîngrijite a locuitorilor; ele sunt presărate: la V. cu pădurile Licina, Dervent, Tapsic, Galița, Gîrlița; pădurile Cuiugiuc, Garvan la S.-V.; pădurile Echenli-Orman, Saidi-Orman, Iasi-Orman, Cara-Alicorusul, Chiresli-Orman, Saia-Curu-Orman, la S. și S.-E.

Tufărișurile acoperă cea mai mare întindere, după care vin semănăturile, apoi fînețele și în urmă de tot viile satelor, din care mai importante sunt ale satelor Cîlnia, Galița și Satul-Noș.

În interiorul acestei culmi, în văi, găsim așezate comunele Cîl-

nia, Lipnița, cu cătunele sale: Velichioi, Cuiugiuc și Coșlugea, iar pe rebordurile exterioare sunt așezate comunele Satul-Noș, cu cătunul sașu Pîrjoaia și Gîrlița, cu cătunul sașu Galița. Aceste comune și cătune sunt unite între ele prin drumuri numeroase: calea județeană Eșe-Chioi-Gîrlița - Lipnița - Curu - Orman; apoi drumuri comunale numeroase ce tae în lung și 'n lat toate aceste dealuri.

Coșlugea, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Lipnița, și pe al cătunului sașu Coșlugea, de la care și-a luat numele. Este situată în partea de N. a plășei și cea nord-vestică a comunei, pe muchea principală a dealului Coșlugea. Prin ea trece și hotarul dintre comunele Lipnița, și Cîlnia. Are 138 m. înălțime. Fost punct trigonometric de observație rangul al 2-lea, dominînd prin înălțimea sa satul Cîlnia, valea Cîlnia-Veche și valea Coșlugea, cum și drumul comunal Cîlnia-Pîrjoaia, ce trece pe la poalele sale estice. Este acoperită cu verdeață.

Coșlugea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul comunei rurale Greci. Are o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea estică a plășei și a comunei. Din el se lasă multe ramificații, așa avem: la S., dealul Secarul; la E., dealul Ștubelilor și Negoitul; la N., dealul Teilor și Pîscul-Inalt-și-Țuțuiat; la V., dealul Pietra-Mariei. Cel mai ridicat vîrf al sașu este vîrfurile Greci, 426 m., cel mai înalt vîrf din județul Tulcea, și chiar din Dobrogea. De pe el, vederea îmbrățișează o întindere de mai multe mii de kilometri pătrați; se

vede Brăila, Galați, Măcin și Dunărea, pe o mare întindere. E de natură stîncoasă, avînd culmea acoperită cu pășuni, iar poalele și ramurile cu păduri întinse de tei mirositori, de fagi și carpeni.

Coșlugea, deal, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea, și pe al cătunelor sale Geaferca-Rusă și Islam-Geaferca. Se desface din poalele vestice ale dealului Boclogea. Se întinde spre S., printre Văile-Stipanului și Coșlugea, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și cea nord-estică a comunei. Se prelungește la S. cu dealul Geaferca. Are 2 vîrfuri pietroase și înalte (330 m. și 312), puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văii pîrîului Taița, a satorilor Hancearca, Geaferca-Rusă și asupra drumurilor ce le unește. Este acoperit cu păduri frumoase și pășuni bogate.

Coșlugea (La-Moara), locuință izolată, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Lipnița și pe al cătunului său Coșlugea, de la care și-a luat numele. Este o moară de vînt, așezată pe malul văii Ghiol-Ceair, lîngă sat chiar, pe o înălțime de 119 m., unde a fost și un punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Dominează prin înălțimea sa valea Almalîc-Dere, valea Ghiol-Ceair, satul Coșlugea și drumul comunal Lipnița-Coșlugea.

Coșlugea, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Satul-Noș și Lipnița. Și-a luat numele de la

dealul Coșlugea, din care își ia naștere. Este formată din unirea a patru văi mai mici: Valea-lui-Iroftie, Micul-Orman, Tana-Saia și Uzum-Ceair, care toate își au începutul în poalele orientale ale dealului Coșlugea. Se împreună cîte-și patru la 2 kil. spre S.-V. de satul Satul-Noș, și, sub numele de valea Coșlugea, se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N. a plășei și a comunei Lipnița (și a cătunului acesteia Coșlugea, căruia i-a împrumutat și numele) și pe cea sudică a comunei Satul-Noș. După un drum de 6 kil., se deschide din iezerul Oltina în partea vestică a lui, la 1 kil. mai jos de satul Satul-Noș. Malurile sunt joase și acoperite cu verdeață. Terenul străbătut de această vale și adiacentele sale este coprins între dealurile Coșlugea la V., Ciatal-Orman la N., Uzum-Bair și Dealul Pietrei la S., și iezerul Oltina la E. Printre văile secundare cari conduc către ea, cea mai însemnată e valea Almalî-Culac, pe care o primește pe dreapta, nu departe de deschiderea ei în iezerul Oltina. Această vale, ca și adiacentele sale, nu are apă în tot timpul verei, ci numai primăvara și toamna, în timpul ploilor și topirei zăpezilor. Printr'însa merge un drum comunal: Cîlnia-Satul-Noș.

Coșlugea, vale, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea, și pe al cătunului său Geaferca-Turcescă. Izvorește din poalele vestice ale dealului Boclogea; curge printre dealurile Boclogea deoparte, Coșlugea și Geaferca pe de-altă parte; trece prin satul Islam-Geaferca; taie drumul comunal Balabancea-Orta-Chioi, și,

după un drum de peste 6 kil., se deschide în valea pîrîului Taița, pe dreapta, la 12 kil. mai jos de satul Balabancea. Și-a luat numele de la dealul Coșlugea, ale cărui poale le udă.

Coșna, pădure, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești. Esențe: stejari, fagi, carpeni și brazî. Are o întindere de 85 hect. și este supusă regimului silvic.

Coșna, munte, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Grozești, al cărui vîrf poartă numele de Coșnița.

Coșna, munte, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Bogdănești, pe teritoriul satului Satul-Noș.

Coșna, pîrîiaș, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești; care curge pe teritoriul satului Satul-Noș. Își are obîrșia în pădurea Coșnița și se varsă în pîrîiașul Hețmanul.

Coșnița, vîrf al muntelui Coșna, jud. Bacău, pl. Trotușul, de pe teritoriul com. Grozești.

Coșnița, pădure, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești, de pe teritoriul satului Satul-Nou.

Coșoai, cătun, pendinte de com. Crevenicul-Mare sau Crevenicul-Colfeasca, din pl. Neajlovului, jud. Vlașca. Este situat pe dealul Văii-Milcovului, despre S., proprietatea d-lui Victor Ionescu.

Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl. Ține de parohia Crevenia-Rădulești.

Are o suprafață de 1102 hect., din care s'a dat la 80 locuitori 450 hect. Este un petec de pădure de 5 hect., producînd un venit anual de 6000 lei.

Prin acest cătun trece valea Coșoai, care dă în Valea-Milco-

vului ce o desparte despre N. de proprietatea Obedeni.

Coșoia, deal, în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, com. urb. Baia-de-Aramă.

Coșoia, vale, ce vine din Părisești; trece prin Colfeasca-Văcăreasca și dă în Valea-Milcovului, pe moșia Coșoia a d-lui Ionescu. E situată în pl. Neajlovului, jud. Vlașca.

Coșoteiul, vâlcea, prin care curge pârâiașul cu același nume, în plasa Tîrgului, jud. Teleorman. Incepe dintre moșiile Drăgșani și Cucueți, la punctul numit Lacul-cu-Plopî, nu departe de hotarul moșiei Merișani. Ocolește braniștea de pe moșia Papa și se varsă în râul Vedea, aproape de podul de pe șoseaua Roșiori-Ciolănești, la capătul pădurei Drăgănești-Țigănia. Primăvara și pe timpuri ploioase Coșoteiul se varsă și inundă pădurea Țigănia.

Coșoveni sau Onceasca, cătun, pendinte de com. Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlașca, proprietate a Eforiei Spitalelor Civile din București, situată pe undulațiunile malului Dunărei, despre Stănești.

Din suprafața totală, 4884 hect., s'a dat, la 1864, la 58 locuitori, conform legii rurale, 284 hect.

Are un petec de pădure de tufă de 328 hect., care se arendează anual pe preț de 34700 l.

Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl. Ține de parohia Bălănoaia.

Este departe de Giurgiu de 11 kil.; de București, de 60 kil.; de stația drumului de fer Frătești, de 9 kil.

Se află pe această proprietate

văile: Găvanul, Valea-Duduiții, valea Coșoveni, valea Oncești, Valea-Măgariței și Valea-Bilciului.

Coșoveni, iaz, în partea de N. a comunei Uriceni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Coșoveni, vale, pe proprietatea Oncești-Coșoveni, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Coșoveni-de-Jos, com. rur., jud. Dolj, pl. Ocolul, la 14 kil. de părtare de Craiova.

Comuna este așezată pe costișa dealului Lumașul.

Se învecinește la N. cu comuna Pielești, la S. cu comuna Ghindeni, la V. cu com. Preajba și Craiova, la E. cu com. Coșoveni-d.-s.

În partea de E. a comunei se găsesc niște movile mari (10) cu înălțimi de 4 metri. Se pretinde că sunt făcute de Comani, un popor ce a cutreerat din Olt și până în Dunăre. În S.-V. com. suht două morminte mari, lungi de cîte 100 m. și late de 10 m. unde se zice că ar fi îngropați doi oameni mari de statură, uriași sau jidovi.

În partea de V. a com. sunt 4 dealuri: Dealul-Vălcăneștilor, Dealul-Deleni, Dealul-Țuțurelor și Dealul-Sîrbei, acoperite cu vii. La locul numit Sîrba, se găsește pietriș în mare cantitate, din care s'a pavat în 1884 șoselele din amîndouă comunele Coșoveni.

Cursul de apă ce udă comuna este pîriul Lumașul, ce izvorește din dreptul școlii primare, din fîntîna Călugăra; curge prin partea de V. a com. Pe lîngă acest pîriu se întinde un pămînt bun, pentru cultivarea legumelor, pe o suprafață de 4 hect.

Izvoare sunt: Țuțurele și Bănesele, unde, legenda spune, și-ar fi avut conac Banul-Mărăcine.

Ruine se găsesc: la E. de izvoarele Bănese, unde bătrîni povestesc că ar fi fost curtea Banului-Mărăcine.

Numele acestei comune se trage de la orașelul Cosova sau Casovia, de lîngă Cîmpia-Mierlelor (Serbia), așezat între Copanic și Scopia. Legenda acestui nume este următoarea: Întorcîndu-se Mircea-cel-Mare de la războiul ce a avut Lazăr, despotul Serbiei, cu Amurat I, împăratul Turciei la 1389, pe Cîmpia-Mierlelor, s'ar fi luat din acele locuri (Casovia), în armata lui Mircea, 12 bărbați și 1 femeie de națiune romîna și cu ocazia trecerei armatei pe acest loc, (satul Coșoveni de azi), acei locuitori, cum li se mai zice 12 moși și 1 jumătate, au rămas aci, cu numele de Coșoveni, de la care s'a și dat numele satului, unde s'a stabilit, de Coșoveni. Din cei 12 bărbați și 1 femeie, 5 au rămas aci și au dat naștere comunei Coșoveni-d.-j., iar cei l'alți șapte și 1 femeie au mers spre E. și au fondat com. Coșoveni-d.-s.

În vechime, această comună se numea Deleni, de la un mic deal pe care este așezată, și era alipită pe la 1864 de com. Coșoveni-d.-s., cu care a stat unită până la 1884, Martie 26. De la această dată s'a constituit ca comună singură cu numele ce avea din nainte, adică cu acela de Coșoveni-d.-j. Azi, comuna are un singur sat, ce se chiamă Coșoveni-d.-j., în care este reședința primăriei și care cuprinde două mahalale și anume: mahalaua Bisericeii, pe care se află școala și biserica și mahalaua Trochiteștilor.

În comună este 1 biserică de zid, fondată la 1804, de săteni, deservită de 1 preot și 1 cântăreț; o școală mixtă, ce funcționează din 1884, fiind întreținută de stat. Are 1 învățător și 17 pog. proprietate. Localul pentru școală este închiriat, construit din zid și în stare bună. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 42 băieți și 3 fete. Cu vîrstă de școală sunt 53 băieți și 42 fete. Știu carte 44 bărbați și 1 femeie.

Populația comunei este de 862 suflete, din cari 430 bărbați și 432 femei. După legea rurală din 1864 s'au împămîntenit 12 locuitori, iar după legea din 1879 sunt 18 însurăteți.

Case sunt 214, mai toate de zid, avînd fie-care grădina ei, și bordee de lemn sunt 23.

Suprafața întregii comune trece de 1900 hect., din care 1750 hect. pămînt arabil și restul pădure.

Moșiile se numesc: Lumașul, aparținînd statului și care e arendată, de la 1883—98, cu 11350 lei anual și Coșoveni-d.-j., care aparține sătenilor.

Pădurea, care se numesc Lumașul, se găsește pe moșia Statului. Are o întindere de 150 hect. A aparținut Banului-Mărăcine, apoi mănăstirei Sadova și în fine statului. Afară de pădurea Lumașul, mai sunt două crînguri, în întindere de 15 hect. fie-care și două braniști, în întindere de 7½ hect. fie-care. Felul arborilor ce se găsesc sunt: cerul, gîrnița, arțarul, stejarul și lemnul ciînesc.

Pe moșia locuitorilor din satul Coșoveni-d.-j. este o moară cu aburi, unde se macină produsele locuitorilor.

Pentru fabricarea țuiceii sunt 4 cazane. Femeile țese pînză de

borangic din mătasa gîndacilor de mătasa.

Cîrciumi sunt 2.

Prin E. comunei trece șoseaua județeană Craiova-Caracal, din care se desparte șoseaua vecinală-comunală spre Ghindeni. Această șosea este largă de 7½ m.

Venitul comunei pe 1892—93 a fost de 1449,72 lei și cheltuielile de 1391,26 lei.

Coșoveni-de-Jos, sat, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni d.-j., cu reședința Primăriei. (Vezi com. Coșoveni-d.-j.).

Coșoveni-de-Jos, moșie, județul Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-j.; aparține locuitorilor.

Coșoveni-de-Mijloc, fost sat, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-s. și azi mahala. Are o biserică, în altarul căreia se găsește următoarea inscripțiune:

«Această biserică este făcută de d-nul Ene Pitariu până la jumătate, apoi de d-nul Iancu Coșoveanu (Dăbuleanu) care o a și terminat-o împreună cu toți sătenii.»

Această biserică nu are dată, dar după spusele bătrînilor este cam de 70 ani. Are 17 pogoane proprietate și serbează hramul Adormirea-Maicei-Preciste.

Coșoveni-de-Mijloc, nume ce purta com. Coșoveni-d.-s., jud. Dolj, pl. Ocolul.

Coșoveni-de-Sus, com. rur., jud. Dolj, plasa Ocolul, la 14 kil. depărtare de Craiova.

Comuna este așezată pe un loc șes, care poartă numele de șesul Coșoveni-de-Sus.

Se învecinește la N. cu com. Pitești, la S. cu comunele Malul-Mare și Coșoveni-d.-j., la V. cu comuna Preajba și la E. cu

comuna Leul, din județul Romanai.

Este udată de pîriul Cîrcea, ce trece prin V. comunei, la 3 kil. depărtare.

Lacuri sunt: Cialiciul, spre S.-E. lung de 120 stj. și lat de 40 stj.; al-Rateii sau al-Manei, la E., lung de 100 stj. și lat de 35 stj.; Curtea, la V., lung 140 stj. și lat de 20 stj., în raionul satului; Lacul-Lung, la E., lung de 130 stj. și lat de 30 stj.; Alesteul, la N.-E., lung de 150 stj. și lat de 50 stj.; Iazul, la E., lung de 140 stj. și lat de 15 stj.; Inșiratele, la N., lung de 70 stj. și lat de 10 stj.; Braniștea, la N., lung de 160 stj. și lat de 50 stj.

Terenul comunei este șes.

Se găsesc aci niște movile mari cari încep din S. acesteii comune și merg către E., spre riul Olt, prin jud. Romanai. Legenda spune că sunt făcute de Comani, cari au cutreerat, în vremuri depărtate, aceste locuri.

Către 1864, comuna se numea Coșoveni-d.-mj. și se compunea dintr'un singur sat, ce se numea tot Coșoveni-d.-mj. De la 1864 s'a alipit de comuna Coșoveni-d.-j., până la 1884, Martie 26. Astăzi este comună deosebită, compusă dintr'un singur sat ce poartă numele de Coșoveni-d.-s. și din mahalaua Coșoveni-d.-mj.

Are două biserici, una în satul Coșoveni-d.-s. și a doua în mahalaua Coșoveni-d.-mj. Biserica din Coșoveni-d.-s. are în tindă următoarea inscripțiune:

«Această sîntă și dumnezeiască biserică s'a început la anul 1809, (se crede că această dată este greșită) prin ctitorii Diaconul Vasile, cu Mitrana, Chirea Herăscu cu Mitra, Chirea și Niculae cu Floarea, Nicolae și Nedelcu cu Ilinca, Șerban cu Rada Nedelcu și Dicu cu Sifta.»

Serbează hramul Sfântului Nicolae. Înainte de 1809 era de lemn, azi însă este de zid. Biserica din mahalaua Coșoveni-d.-mj. are o proprietate de 17 pogoane. În altarul ei se găsește următoarea inscripțiune:

«Această sfințită biserică este începută de d-nul Ene Pitariu până la jumătate, apoi de d-nu Iancu Coșoveanu (Dăbuleanu) care o aș și terminat-o împreună cu 101 sătenii.»

Această biserică nu are dată, dar după spusele bătrânilor datează cam de 70 ani. Serbează hramul Adormirea-Maicei-Domnului.

În comună este o școală mixtă ce funcționează din 1870; e întreținută de Stat și comună și condusă de un învățător. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 60 elevi (52 băieți și 8 fete). Cu vîrstă de școală sunt 175 copii. Știu carte 177 bărbați și 3 femei.

Populația este de 2510 locuitori, din cari 1270 bărbați și 1240 femei.

După legea rurală din 1864, s'au împroprietărit 60 locuitori, iar după legea din 1879 sunt 4 însurăței.

Sunt 150 case și 280 bordeie. Casele sunt de zid, avînd fiecare grădina ei. Bordeele sunt de lemn.

Suprafața comunei este de 3000 pog., din cari 2665 pămînt arabil, iar restul, izlaz, lac, teren sterp și 100 pog. pădure.

Moșia se numește Coșoveni-d.-j. și aparține d-lui Const. G. I. Pleșea și locuitorilor. Pe ea se seamănă grîu, orz, porumb și ovăz. Se cresc gîndaci de mătase pentru trebuințele familiare, producîndu-se în total până la 50 klg. gogoși. Cînepa se scoate până la 4000 klg. fire din 10—15 pog. Prunii se cultivă prin grădinele sătenilor.

Pe teritoriul moșiei este o singură pădure ce se numește Coșoveni-d.-s. și care are o întindere de 100 pogoane și este compusă din cer, gîrniță și puțin stejar. Țuică se fabrică în 10 cazane cu 2 țevi fie-care. Femeile țese pînză de tort, de la 5000—10000 coți pe an și dimie din lînă de oaie, de la 3000—5000 coți pe an.

Locuitorii au parte în viile din Malul-Mare, Malul-Mic și Sadova.

Cîrciumi sunt 2.

Comuna este străbătută pe o lungime de 11 kil. de șoseaua județeană Craiova-Caracal, de șoseaua vecinală Coșoveni-Coșoveni-d.-j., pe o lungime de 500 m. și de 4 șosele comunale în întindere de aproape 1 kil. fie-care.

Contribuabilii sunt 402.

Venitul comunei pe 1892—93 a fost de 3062 lei, 23 bani și cheltuelile de 2472 lei, 38 bani.

Coșoveni-de-Sus, sat, județul Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-s., cu reședința primăriei. (Vezi com. Coșoveni-d.-s.).

Coșoveni-de-Sus, moșie particulară, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Coșoveni-d.-s., aparținînd locuitorilor și d-lui Const. G. I. Pleșea. Pe această moșie se cresc și gîndaci de mătase.

Coșoveni-de-Sus, pădure particulară, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Coșoveni-d.-s., în întindere de 100 pog. Esențe: cer, gîrniță și puțin stejar.

Coșoveni-de-Sus, șes, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-s., pe care se întinde comuna.

Coșreanca, vâlcea, la N.-E. de com. Netoți, jud. Teleorman.

Coșteni, sat, în partea de N.-E. a comunei Dăngeni, plasa Jijia, jud. Botoșani. Are o suprafață de 227 hect. și o populație de 7 familii, sau 36 suflete, din cari 5 contribuabili.

Vite: 14 vite mari cornute, 6 cai, 82 oi și 5 masculi. Este 1 cîrciumă.

Coștila, pisc, jud. Prahova, înalt de 2500 metri d'asupra nivelului Mării-Negre. Acest munte, împreună cu Susaiul, Fața-Găvanei, Unghia-Mică, și alții, aparțineau din timpurile cele mai vechi familiei Dudescilor.

La anul 1804, a trecut în posesiunea unui locuitor, Băltărețu. Acest munte se stăpînește azi de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpărat, cu toți munții de mai sus, în Maiu 1893, de la Manuk Bei, pe prețul de lei 850.000.

Coștila (Muntele-), pădure particulară, supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Coștila, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Coșul, pisc, com. Govora, plasa Ocolul, jud. Vâlcea.

Coșula, plasă, situată în partea de S. a județului Botoșani. Se întinde pe dealurile și văile dintre Jijia și Siretul.

Se mărginește la N. cu plășile Tîrgul și Miletinul, la E. cu pl. Jijia și jud. Iași, la S. cu jud. Iași și Suceava și la V. cu pl. Siretul.

Se compune din 12 comune, din care una urbană:

1. *Copălăul*, cu satul Copălăul, în partea de N. a plășei.
2. *Coșula*, cu satul Coșula, spre V. de Copălăul.
3. *Cristești*, cu satele: Cri

stești și Schitul - Orășeni (Măicele), spre N.-V. de comuna Coșula.

4. *Deleni*, cu satele: Deleni, Macsut, Pircovaci și Slobozia, în partea de S. a plășei și spre N.-V. de Hîrlăul.

5. *Feredieni*, cu satele: Feredieni, Poiana și Unsa, la N. de Deleni.

6. *Flămînzi*, cu satele: Cordunul, Flămînzi, Poiana și Prisecani, la S. de Copălăul.

7. *Hîrlăul*, com. urb., formată din orașul Hîrlăul, la marginea de S. a plășei și a județului.

8. *Lătăi*, cu satele: Lătăi și Prăjeni (Siliștea) la N.-E. de com. Deleni.

9. *Rădeni*, cu satele: Bahluiul, Bascoteni, Mănăstirea-lu-Baluș, Rădeni, Șendreni și Vlădeni, la N. de Feredieni.

10. *Slobozia - Secătura*, formată din satul Slobozia - Secătură (Oniega), la S.-V. de Coșula.

11. *Storești*, cu satele: Storești și Frumușica (tîrgușor), la S. de Flămînzi.

12. *Uriceni*, cu satele: Bosinceni, Chițoveni, Stahna, Tamba și Tulburea.

Pămîntul, în partea de mijloc și de S., este argilos și pîetros și acoperit cu păduri, cari se întind și peste partea de V. a plășei; în partea de E. și N.-E. pămîntul este argilos și ocupat de semănături.

Terenul acestei plăși este accidentat și acoperit, în mare parte, cu codri seculari.

În partea de mijloc a plășei se ridică un deal înalt și pîetros, numit Țencușa, prin comunele Storești, Rădeni, apoi prin Feredieni, ia numele de Cerbătoarea, iar prin Deleni până la Hîrlău, numele de Pietrăria.

De o parte și de alta a aces-

teî șire se prelungesc, spre S., dealuri ce mărginesc Bahluiul și afluenții săi pe ambele părți. Ast-fel sunt: Dealul-Mare, Stăniștea, Lebăda, Bursucul, Bolo-hanul și Pietrăria în comuna Slobozia-Secătura; Hîrtopol, Ivășcoia, Melci și Prisecani, în comuna Flămînzi; Holmul, Dealul-Roș și Țencușa, în com. Storești; Holmul, în com. Rădeni; Cerbătoarea, Holmul, Nacul, Poiana, Raiul și Unsa, în com. Feredieni; Cetățuia, Gurgueta, Holmul, Lutul-Galben, Dealul-Mare, Mărul-Scumpului, Modruzul, Pietrăria și Dealul-Pîetrei, în com. Deleni.

În partea de N. și N.-E. a plășei, se întind, pe ambele părți ale pîriului Miletinul, mai multe șire de dealuri, din care cele mai principale sunt: Albia, Dumbrava, Dumbrăvița, Furnicari, Ghilonești, Cierul, Ursoaia și Teișul, în com. Cristești; Buda, Cerbul, Jorovlea și Varnița în comuna Copălăul. Gornitul, Tamba și Voloca, în com. Uriceni, Movila-Păru-lui și Prăjești, în com. Lătăi.

Văi sunt înguste și puține; cele mai însemnate sunt: Valea-Miletinului, care străbate plasa în partea de N.-E. și e cea mai mare; apoi Oneaga, Bahluiul, Bahna, Tulburea, Șcințea și Dolea, în dreapta Miletinului, iar Novaci și Prăjanul, în stînga lui.

Apele ce udă această plasă sunt: Miletinul, care udă partea de N.-E. a plășei, trece prin comunele Cristești, Coșula, Copălăul, Uriceni și Lătăi și primește ca afluenți din dreapta: Pîriul-Satului (Storești), mărit cu Petricelul, Tulburea, cu Stahna și Bahna, Pîriul-Vlădenilor, Cornaciul, cu Pălăncuța, Oneguța, cu Pîriul-Crucei și pîriul Putreda, iar în stînga Prăjanul și Novaci.

Bahluiul, udă partea de S. a

plășei, curgînd prin pădure, trece pe lîngă Hîrlăul și apoi în jud. Iași. Primește din diferite văi ale codrilor Deleni, de unde izvorește, mai multe pîriișe, precum: Văcărița, Racoșul, Humosul, Tisa și Pircovaci, din dreapta și Măgioara și Recea, din stînga.

Sunt mai multe iazuri, și a-nume: Leahul și Nacu, în com. Feredieni; iazul de la Valea-Rea, Movila-Păruului și Hranaciul, în com. Lătăi; Lipoveni și Tofăneasca, în com. Cristești.

Suprafața plășei e de 52400 hect.

Cea mai mare parte din întinderea plășei e acoperită cu păduri seculare, și numai partea de N., N.-E. și E. este cîmpoasă și ocupată cu semănături.

În privința culturilor, terit. este ast-fel împărțit: cu grîu, ovăz, păpușoiu, etc. se cultivă 22200 hect.; cu vii, 200 hect.; acoperite cu păduri sunt 19900 hect., din cari 16502 hect. proprietăți particulare și 3398 hect. ale Statului (pădurea Coșula și Feredieni); iar restul de 10231 hect. din întinderea plășei sunt imășe, fînețe și locurile satelor.

Producțiunea cerealelor s'a evaluat, în 1890, la 52733 hectolitri grîu, 128979 hectol. păpușoiu, 2419 hectol. secară, 16569 hectol. orz, 8857 hectol. ovăz, 6998 hectol. rapiță, 128 hectol. hrișcă.

Vite în 1890: 8427 boi și vaci, 1818 cai, 12366 oi și 2588 porci.

Animale sălbatice pentru vînat se găsesc foarte multe, în regiunea păduroasă; ast-fel, în codri, se găsesc capre și porci sălbatici, lupi, vulpi, epurî, dihorî, etc.

Industria, în această plasă, se înseamnă prin o velniță de spirt

în com. Deleni, care produce 4000 decaltri spirt și 2 mici fabrici de spirt de drojdi și de tescovină în Hîrlău, 2 fabrici de ulei în Hîrlău, 1 fabrică de sticlă la Storești, 3 mori cu abur și 22 mori de apă.

Lemnăria și rotăria sunt bine dezvoltate, în toate comunele fiind bogăție de lemn, dar mai mult în Hîrlău; olăria, în com. Feredieni.

Industria pietrelor de moară din com. Deleni este vestită; aceste cariere aduc un venit anual de 20000 lei; apoi vin numeroasele cariere de piatră pentru construcții și șosele din com. Storești, Feredieni, Slobozia-Seacăta.

Comerțul constă din desfacearea cerealelor, apoi vine: lemnăria pădurilor, vinurile, animalele și produsele industriale, cariere, etc.

Piețele de desfacere sunt Botoșani și Hîrlău și de aci la Tg.-Frumos (Iași).

Pentru comunicațiune este calea națională de la Hîrlău la Botoșani, care trece prin miljocul plășei, legînd mai toate comunele între ele; sunt apoi mai multe șosele vecinale-comunale, care leagă comunele cu calea națională.

Populația plășei Coșula este de 4952 familii, sau 21911 suflete, din cari 4196 suflete în orașul Hîrlău, iar restul de 17715 în sate. Sunt 5520 contrib.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și cultura viilor, iar cei din regiunea păduroasă cu lemnăria, piatrăria și olăria; cei din orașul Hîrlău, cu comerțul, mici industrii și parte cu agricultura și cultura viilor.

Ei posedă 3230 stupi cu albine. Plasa se administrează de 1 subprefect cu reședința în Hîrlău.

În privința judiciară ea formează un ocol cu plasa Miletilul; reședința judecătorei e în Hîrlău.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă, 1 vaccinator, 5 moașe.

Biserici sunt 25, deservite de 20 preoți și 32 cîntăreți. Este o mănăstire, numită Coșula, de călugări, desființatele schituri: Lacurile, Unsa, Schitul Orășeni sau Maicele, Schitul-lui-Baloș.

Școli sunt 14, din cari una urbană de băieți și 2 rurale, 8 școli rurale mixte, 1 școală urbană de fete și 2 școli rurale, cu 4 institutori, 4 institutoare și 1 maestră, 10 învățători și 2 învățătoare. Școalele rur. sunt frecventate de 393 băieți și 50 fete și cele urbane de 133 băieți și 95 fete.

Coșula, plasă, în jud. Dorohoiu, mărginită la N. cu plășile Herța, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hilișeu, din această plasă, despre Tîrnauca din această plasă și cu Prutul-de-Sus, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Trestiana, Broscăuți, Carasa, Miclăușeni, Corlăteni și Vlădeni din această plasă, despre Liveni, Popeni, Dumeni și Cordăreni din această plasă; la S. se mărginește cu jud. Botoșani, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Prăștești, Brăești, Găureni, Popeni, Dimăcheni, Mateeni și Vădeni din această plasă; despre Bucecea, Pitulășeni, Cotîrgaci și Călugăreni din acel județ; la E. cu plasa Prutul-de-Sus, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hilișeu, Buhaiul și Șendriceni din această plasă, despre Ibănești și Pomîrla din această plasă și cu plasa Bașeu, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Mătceni și Vlădeni din această plasă, despre

Codrul-Stamatei și Vorniceni din această plasă; iar la V., cu plasa Berhometele, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hilișeu, Buhaiul, Șendriceni, Prelipca, Saucenița, Horlăceni, Coroveiul și Brăești din această plasă; despre: Tureatca, Dersca, Lozna, Vîrful-Cîmpului și Ionășeni din această plasă.

Forma teritorială a plășei nu se poate asemăna cu nici o figură regulată. Pe cît la N. este de tot îngustă între com. Tureatca și Hănești, pe atîta la S. este largă între moșiile Ionășeni și Durnești.

Suprafața plășei e de 40,839 hect., 21 arii, din cari: 6381 hect. 17 arii sunt pădure și 34458 hect. 04 arii cîmp.

Aceste din urmă se împart: 9070 hect., 93 arii, partea clăcașilor împrăștiți după legea din 1864; iar 25384 hect. 69 arii, partea proprietății moșiilor, cu 6381 hect., 17 arii, pădure.

Plasa se află așezată între două culmi întinse de dealuri, ale căror ramificări, lăsate pe dreapta și stînga lor, formează mai multe văi, udate de diferite pîrae, între cari se află și rîul Jijia.

Solul e bun în toată partea cîmpeană și, prin fertilitatea sa, dă răsplata cuvenită ostanelilor agricultorilor. Compoziția lui este, mai în tot locul, în proporțiuni potrivite, de lut și nisip cu humusul necesar. În partea păduroasă care e în mică parte, calitatea e mai slabă, servind mai mult la pășunarea vitelor.

Pădurile acoper o parte din teritoriul plășei, mai mult pe șirul dealurilor din linia Siretului; aceste păduri sunt îndestulătoare și de bună calitate; din speciile diferite de arbori ce

conțin se scoate multă cătime de lemn pentru construcțiuni și pentru ardere.

Apele sunt abundente. Din 67 iazuri existente, pe deosebite moși, cele mai principale sînt: Balicai, de 60 hect., 16 arii, pe Brăești; al Fălcienilor, de 28 hect. 65 arii, pe Corlăteni; al Borcei, de 25 hect., 78 arii, pe Vlădeni; Moțocul, de 20 hect. 87 arii pe Miclăușeni; Moscalul, de 15 hect. 04 arii, pe Broscăuți; Ciobălăul, de 12 hect., 18 arii, pe Văculești; Lipovanul, de 7 hect., 52 arii pe Văculești; Dimache, de 4 hect., 30 arii, pe Dimăcheni; Arbore, de 3 hect., 59 arii, pe Saucenița; al-Plopilor, de 2 hect., 87 arii, pe Trestiana; Cerchez, de 24 hect., 15 arii, pe Șendriceni; și Ghițescu, de 1 hect., 54 arii pe Prelipca.

Dintre pîraele cu un curs mai mult sau mai puțin lung, cele mai principale sînt: Brăiasca, începător de pe Văculești, se varsă în Signa, în jud. Botoșani; Buhaiul, începător de pe Dersca, se varsă în Iezerul-Dorohoiului; Carasa, de pe Broscăuți, se varsă în Jijia; Ciobălaea, începător de pe Horlăceni și Dolina de pe Văculești, se varsă în Strahova; Ghiliul, de pe Lozna, se varsă în Buhaiu; rîul Jijia, începător de pe Hilișeul-Curt, se varsă în Prut; Lozneau, de pe Lozna, se varsă în Strahova; Sihna, de pe Bucecea, jud. Botoșani, se varsă în iazul Dracșani; Strahova, de pe Văculești, se varsă în Buhaiu; Tinca, de pe Tîrnauca, Vladnicul de pe Vlădeni, și Zahorna de pe Ibănești, se varsă în Jijia.

Populația este de 3843 locuitori; după recensămîntul din 1890 sînt: 3731 familii; 14731 suflete.

Aproape întregă această populație este agricolă. Sunt puțini

meseriași, comercianți proprietari, funcționari și o mică parte străini.

În 1885 erau 24 biserici, din cari două închise pentru cauză de ruină, deservite de 15 preoți, 30 cîntăreți și 22 pălămarii.

Numărul școlilor era de 7, cu 7 învățători și 552 elevi, băieți și fete.

Împărțirea administrativă a plășei Coșula, este făcută în 7 comune rurale:

1. *Brăești*, cu satele: Brăești, Buciumeni, Poiana, Prășești și Popeni.

2. *Broscăuți*, cu satele: Broscăuți, Slobozia și Trestiana.

3. *Corlăteni*, cu satele: Corlăteni, Carasa, Davidoaia, Miclăușeni, Miclăușeni-Duber și Vlădeni.

4. *Dimăcheni*, cu satele: Dimăcheni și Măteieni.

5. *Hilișeul*, cu satele: Hilișeul-Curt, Hilișeul-Gafencu și Hilișeul-Galațu.

6. *Șendriceni*, cu satele: Boșia, Buhaiul, Cobila, Șendriceni-de-Jos, Șendriceni-de-Sus și Strahova.

7. *Văculești*, cu satele: Goveiul, Horlăceni, Prelipca, Saucenița și Văculești.

Coșula, com. rur., în partea de N. a plășei Coșula, jud. Botoșani. E formată din satul Coșula. Și-a luat numele de la mănăstirea de călugări, Coșula.

Teritoriul său, compus din mulțime de coline și văi înguste, are o suprafață de 4497 hect., din cari 758 hect. pămînt cultivabil, 1451 hect. finețe și imășuri și 2288 hect. păduri, compusă din fag, carpen, stejar și teiu; sînt 54 hect. vii, cari au produs în 1892, 2700 hectol. vin.

Moșia e a statului căreia aparține pădurea și o mică porțiune din partea cîmposă.

Comuna are o populație de 500 familii, sau 2714 suflete, din cari 1307 bărbați și 1407 femei, cari locuiesc în 475 case. Sunt 380 contribuabili.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu lemnăria.

Prin partea de N.-E. a comunei trece calea națională Botoșani-Hîrlăul.

Vite sînt: 1035 boi și vaci, 179 cai, 1075 oi și 320 rîmători. Stupii cu albine sînt 150.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecventată de 35 elevi.

Budgetul comunei are la venituri 4651 lei și la cheltuieli 4450 lei, 91 bani.

Sunt 4 cîrciumi.

Coșula, mănăstire de călugări, jud. Botoșani, fondată, se zice, de Matei Coșulvei, vistiernicul lui Ștefan-cel-Mare.

Această mănăstire se află așezată chiar în mijlocul satului și com. Coșula din pl. Coșula.

Împrejurul mănăstirei, s'au așezat cite-va familii, cari se numeau Scutelnicii-Mănăstirei, oameni cari făceau serviciile necesare mănăstirei, precum: tăiatul lemnului din pădure, măcinatul, mică cultură de legume, etc. Cu vremea, așezîndu-se pe lîngă scutelnicii și alte familii și mai înmulțindu-se, au format satul Coșula.

Se știe că oamenii de pe lîngă mănăstiri, erau apărați de greutățile ce apăsa pe poporul cel-alt și apoi în timp de încălcări ale armatelor străine, găsea mai ușor scăpare în locuri retrase și în păduri, unde se găseau mănăstirile.

Coșula, pădure a statului, pe moșia Coșula, com. Coșula, jud. Botoșani. Esențe: fag, stejar,

carpen și teiū. Se exploatează sistematic. Are o întindere de 2288 hect.

Coșula (Valea-), pîrîiaș, format pe teritoriul com. Păunești, jud. Putna. Se varsă în Siret.

Coșuleni, sat, în partea de V. a com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 596 hect. și o populație de 55 familii, sau 201 suflete, din cari 20 contribuabili.

Vite sunt: 70 boi și vaci, 15 cai, 60 oi și 100 porci.

Este 1 cîrciumă.

Coșurile, loc cu pădure, în com. rur. Izvorul-Bîrzei, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Coșuștea, pîrîu, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Este cel mai principal afluent al râului Motrul. Își ia sorgintea din muntele Piatra-lui-Stan, din pîraiele: Cănicea, Izvernea, Saliștea și Turbata, care se unesc în apropiere de Turbata, curge spre Nadanova, de unde își ia numele de Coșuștea, și-și continuă cursul pe la comunele Cerna-Vîrful, Dîlbocița, Ilovățul, Sisești-d.-s., Sisești-d.-j. și Ciovîrnăvani. Aci, după ce primește în dreapta afluentul Cocorova, trece la com. Căzănești și Severinești, unde primește, tot pe dreapta, afluentul Govodarva; își urmează cursul spre comuna Ercea și Corcova, unde se varsă în Motrul. Valea Coșuștei este crivinoasă și fertilă.

Coșuștea, vale, în com. rur. Căzănești, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Coșuștea-Furcă, sau Furca-Coșuștei, deal, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna.

Coșuștița, pîrîu, în com. rur. Crăguești, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Coșvana, afluent al Șomuzului Mic, în com. Giurgești, județul Suceava.

Cotacul, sau Horja, ias. (V. Roza-Bujora, pîrîu, com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciu).

Cotarca, braț (prival), în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, com. Fetești.

Cotea, vale, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j. Ține de com. Ruptura.

Coteana, com. rur., pl. Siul-d.-s., jud. Olt. E situată pe șesul numit Coteana, pe vâlceaua Ciocîrlia, Valea-Oltului, vâlceaua Oboaga și Valea-Dîrjovului, la 17 kil. departe de capitala județului și la 5 kil. de a plăsei.

Se compune din 6 cătune: Coteana, Ipotești, Puturoasa, Ordorești, Brebeni-Sîrbî și Brebeni-Romîni. Are o populație de 4576 locuitori, din cari 1024 capi de familie; 789 contribuabili; sunt 887 case de locuit și 48 bordei.

Se spune că această comună ar fi întemeiată cam de vr'o 250 ani, mai întîiu pe malul stîng al Oltului, la Ipotești. Primii săi locuitori au fost Bălășești și Ciovinești. Mai tîrziu s'au mutat pe vâlceaua Ciocîrlia, 5 kil. spre E. de unde se află azi, spre a fi mai la o parte din drumul cel mare, care trecea pe valea Oltului, și unde erau expuși deselor prădări ale Turcilor, cum și inundațiunilor impetuosului rîu. Aci veniră apoi mai multe familii de Bulgari fugiți de peste Dunăre. Populațiunea ei se compune azi din :

1715 Romîni, 2081 Bulgari, 179 Țigani, 8 Greci și 7 Unguri.

Romîni, Bulgari și parte din Țigani se ocupă esclusiv cu agricultura și viticultura; parte din Țigani sunt fierari, lăutari și cărămidari; Ungurii sunt fierari și Grecii, comercianți. Afară de aceștia mai sunt și alți 30—35 meșteșugari, de diferite naționalități, cari se mai ocupă cu croitoria, cizmăria, cojocăria, abageria, dulgheria, dogăria, etc. Ei desfac produsele muncii lor în comună și în tîrgurile din Slatina, Caracal și alte stațiuni de căi ferate din apropiere.

Pămîntul fiind aci foarte fertil, locuitorii sănătoși, robuști, sunt mai toți avuți. Mulți din ei păstrează costumul național bulgar.

În Coteana sunt 3 moșii însemnate: Coteana-Ipotești, proprietatea prințului Grigore Basarab-Brîncoveanu, cu 5500 hect. arabile și 2500 hect. pădure; Brebeni-Romîni, Brebeni-Sîrbî Ordorești, cu 5000 hect. arabile și 200 pădure; Puturoasa, cu 451 hect. arabile și 375 pădure cu lemne de stejar, frasin, arțar, jugastru, etc. Partea din această pădure s'a tăiat și parte din moșie s'a vîndut de stat.

S'au împroprietărit la anul 1864, pe 1670 hect., 528 locuitori; 322 s'au împroprietărit pe moșia prințului Brîncoveanu; 189 în Brebeni, pe moșia d-lui Simonide și 27 în Puturoasa, pe proprietatea statului. Sunt și 3 moșneni în cât. Ordorești, posedînd 18 hect. Locuitorii posedă: 307 cai, 208 epe, 1292 boi, 730 vaci, 344 bivoli, 105 capre, 11432 oi și 979 porci.

Teritoriul comunei ocupă o suprafață de aproape 11300 hect. În raionul ei sunt 3 biserici: una în Coteana, zidită la anul 1866, a doua în Ipo-

tești, zidită la 1882; a treia în Brebeni-Romîni, zidită la 1845. Sunt deservite de 7 preoți, 1 diacon, 3 cîntăreți și 2 paraciseri, plătiți din budgetul comunei.

Școala s'a înființat de 12 ani, de cînd funcționează fără întrerupere. Localul e proprietatea comunei și e în bună stare. Se frecventă de 110 elevi (102 băieți, 8 fete) din numărul de 499 copii (297 băieți, 202 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuiește anual 2808 lei. Știu carte 127 bărbați și 15 femei.

În școală se învață și agricultura.

În această comună se fabrică aproximativ: 42 hectol. rachiu 15 hectol. țuică, 536 hectol. vin. Cultura gîndacilor dă 10—15 kgr. borangic. Stupii sunt 198.

Budgetul comunei are la venituri ca și la cheltueli 12050 lei.

Teritoriul comunei e străbătut de următoarele șosele: șoseaua județeană Turnu-Măgurele - Slatina, care o traversează de la N. la S.; șoseaua vecinală care, spre E., o leagă cu com. Bărcănești, căt. Greci; șoseaua comunală Coteana-Ipotești și Coteana-Izvoarele.

Se află o moară cu aburi și 5 pe apă.

Teritoriul ei e brăzdat de cîte-va dealuri, puțin ridicate, pămîntul fiind mai mult șes: dealul Obogi, la V.; Dealul-Brebenilor, la N.-V.; Dealul-Jidului la N. și Teișul. Aceste dealuri prezintă cîte-va piscuri, ca: Boia la S.; Piscul-Cazacilor și Spînzurătoarea, la V.

De la S.-V., începînd din Olt (la S. de căt. Ipotești), pleacă Brazda-lui-Novac, trece pe la N. de Coteana și apoi ia direcțiunea N.-E.

Vălcelele care îi udă teritoriul aū toate direcțiunea de la N. la S. și sunt următoarele: Oboga și Dîrjovul, în care se varsă Brebenelul, format din Jidul și Lupa; Ciocîrlia, Miloveanul, Purcelul, Fîntînea, se împreună la N. de satul Coteana, de unde formează pîriul Cotenita, care trece pe teritoriul comunei Bălănești și se varsă în Iminog.

Sunt pe teritoriul acestei comune și cîte-va fîntîni, care poartă diferite numiri ca: Fîntîna-Turcului, a lui Gaiță, a lui Ciovîna, a Neamțului, a Hoților și altele.

În partea de N.-E. a satului Coteana, pe platoul dintre vâlcea Purcelului și Fîntînea, se află o mîgură numită Măgura-Mircei.

Vecinătățile acestei comune sunt: la N., Slatina și comunele Turia, Bălteni și Perieți; la E., Mierlești, Bărcănești și Izvoarele și la S., Bălănești

Coteana, sat, face parte din com. cu același nume, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. E situat pe vâlcea Ciocîrlia și platoul Coteana.

Are o populațiune de 2248 locuitori, din cari 298 sunt împroprietăriți după legea rurală. Are 1217 hect. pe moșia Principelui Bîncoveanu. E reședința comunei. Are o școală clădită de curînd; o biserică, zidită la 1866, care s'a reparat mai tîrziu, tot cu cheltuiala locuitorilor. E deservită de 4 preoți, 1 diacon și 1 cîntăreț. Locuitorii posedă: 446 boi, 625 vaci, 265 bivoli, 210 cai, 5290 oi și 515 porci.

Printr'însul trec două șosele: Slatina-Turnu-Măgurele și Ipotești-Izvoarele. Locuitorii mai toți sunt Bulgari. Se zice că își trage numele de la un haiduc, numit Cotea, care ar fi locuit

în vechime prin aceste locuri, păduroase pe atunci.

Coteana, deal, în raionul comunei Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 42 hect. vie.

Coteasca, numire ce se dă unei pârți din com. Vlădești, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Coteasca, loc izolat, în partea de N. a comunei Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în apropiere de rîul Bratia.

Coteasca, pădure a statului, pendinte de com. Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în întindere de 143 hect., formată din 4 trupuri: Dealul-Corbul (20 hect.), Dealul-Bagna (40 hect.), Zăvoiu-de-pe-Bratia (8 hect.) și Vieroșanca (75 hect.).

Coteiașul, mîgură, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Negoiu, de unde începe limita de E. spre com. Cătanele.

Coteiul, movilă, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Cătanele, de lîngă care începe hotarul de V. spre com. Negoiu.

Coteneasca, vale, com. Bădeni-Pămîntenii, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Cotenești, sat, face parte din com. rur. Bădeni-Pămîntenii, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Are o populație de 381 locuitori (167 bărbați și 214 femei), din cari 94 capi de familie.

Are o biserică, fondată de vătaful Ion, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Este situat pe țarmul stîng al rîului Dîmbovița.

Cotenești. Vezi Vilnicul, județul Muscel.

Coteni, sat, cu 30 fam., jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-s.

Coteni, sat, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tămași. E situat la Nordul ei pe Valea-Siretului și la poalele dealului Coteni, la o depărtare de 5900 m. de satul Tămași. Capî de fam. sunt 9, suflete 24.

Vite sunt: 8 cai și 18 vite mari cornute.

Coteni, sat, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Ruși. E situat aproape de malul Siretului, în fața satului Buhociul și pe coasta dealului Bobeica, la o depărtare de 3 kil. de satul Ruși. Capî de fam. sunt 45, sufl. 162.

Vite: 7 cai, 162 vite mari cornute și 5 porci.

Coteni, cătun, al com. Obîrșia, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanai. E așezat spre N. de Obîrșia. Are 60 capî de fam., sau 250 suflete. Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot.

Coteni, Ilfovățul, sau Găstești-Coteni, cătun, pendinte de comuna Gîstești-Roman, pl. Neajlovului, jud. Vlașca. E situat pe valea Gîstești sau Ilfovățul.

Locuitorii, împrumăriți la 1864, au luat o suprafață de 150 hectare.

De acest cătun ține o suprafață de 40 hect. pădure, care ține de ocolul silvic Ghimpați.

Coteni, deal, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tămași.

Coteni, pădure, jud. Bacău, pl.

Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Ruși.

Coteni, petic de pădure, în jud. Vlașca, proprietatea statului, în suprafață de 40 hect.; depinde de com. Gîstești-Roman și de ocolul silvic Ghimpați.

Cotenița, pîrîu, jud. Olt, pe valea cu același nume. Se formează la S. de satul Coteana, din vălecele: Ciocîrlia, Miloveanul, Purcelul și Fintîneaua, care-și ia naștere pe teritoriul comunei Coteana, la N.-E. Curge apoi către S., traversează teritoriul comunei Bălănești, pl. Siul-d.-s., și dă în Iminogul. Parcurge, șerpuiind, o distanță de 15 kil.

Cotești, com. rur., jud. Muscel, pl. Rîurile, la S.-V. de Cîmpulung, 10 kil. departe de acest oraș. Este situată pe ambele maluri ale râului Bughea.

Are o populație de 572 locuitori (281 bărbați și 291 femei), cu 133 capî de familie; locuiesc în 129 case.

Se mărginește la N. cu com. Godeni, la S. cu com. Capul-Piscului, la E. cu com. Schitul-Golești, la V. cu com. Aninoasa.

Locuitorii se ocupă mult cu cultura pomilor roditori, mai ales a prunilor.

Sunt 114 contribuabili.

Budgetul com. e de 953 lei la venit. și 972 lei la chelt.

Locuitorii posedă: 15 cai, 200 capre, 250 oi, 120 boi, 300 vaci și 500 porci.

Rîul Bughea trece prin mijlocul comunei. Locuitorii sunt moșneni. Comuna are ca 150 hect. loc de cultură și 100 hect. izlaz pentru pășune.

În partea de V. a Coteștilor este pădurea Aninoasa.

Patru șosele comunale înlesnesc comunicația prin comună.

Are o biserică, cu hramul Nașterea-Maicei-Domnului, clădită de locuitorii la anul 1880, și acum deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Știu carte 83 bărbați.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește 1242 lei anual, se frecventă de 45 elevi și 5 eleve, din numărul de 110 (60 băieți și 50 fete) cu vîrstă de școală.

Stupii cu albine produc anual până la 200 kgr. miere și 140 kgr. ceară. Prunele dau în termen mijlociu până la 6000 decal. țuică pe an. Locuitorii desfac produsul muncii lor la Cîmpulung.

Cotești, com. rur., în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, pe pîrîul cu același nume.

Și-a luat numele — se zice — de la proprietatea unui căpitan, Stan Cotea, dată lui printr'un hrisov de către Radu-cel-Mare, Domnul Munteniei.

Este așezată la N. județului, la 31 kil. spre N. de orașul R.-Sărat, și în partea de mijloc a plășei, a cărei reședință este. Comunele învecinate sunt: Budești la 2 kil.; Blidari, la 2 kil., Bontăști și Cîrligi, la 4 kil.; Faraoane și Golești, la 9 kil.

Se mărginește la N. cu com. Blidari și Cîrlige, despărțindu-se prin pîrîul Valea-Blidarele, la E. cu Golești, la S. cu Budești, la V. cu Odabasca, despărțită prin Dealul-Cornișelor.

Este o com. din regiunea dealurilor. Este brăzdată la N. de Dealul-Gurbănoasa; la V. de Dealul-Schitului și de Dealul-Roșu; la S. de Dealul-Urecheștilor.

E udată de mici pîrae neînsemnate: Dălgovul, prin mijloc; Blidari, la N. Lacuri sunt: Lacul-Turbure, Schitul-Negru, al-Porumbelilor. Sunt și 35 puțuri.

Cătunele cari o compun sunt: Cotești, reședință, în mijloc, pe pîrîul Cotești; Golești, la 4 kil. spre E.; Sluți, la 1 kil. spre E.; Odobasca, la 1 kil. spre V.; Calicul, la 7 kil. tot spre V.

Suprafața este de 2408 hect., din care 140 hect. vatra com., 75 hect. ale locuitorilor, 700 ale particularilor, 1354 ale Statului.

Populația este de 470 fam., sau 1906 suflete; 947 bărbați, 962 femei; 750 căsătoriți, 1021 necăsătoriți, 135 văduvi. Știu carte 315.

În com. sunt 4 biserici: una în căt. Odobasca, cu hramul Adormirea - Maicei - Domnului, fondată de Stan Cotea, prefăcută în anul 1869 și 1888; are un venit de 150 lei, provenit de la 6 prăjină finețe și păduri și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; are ca tablouri: Moartea, Tîmplele, Sf. Niculae, cu mici prefaceri (cu o vechime de 100 — 400 ani), păstrîndu-se puțin din forma și pictura lor de odinioara; a doua în căt. Sluți, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită la 1792, de preotul Iordache Caloianu și locuitorii; la 1849 s'a stricat și s'a refăcut de zid; e deservită de 1 preot, 1 dascal și 1 cîntăreț; în căt. Cotești, în deal, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1760 de Toma Crucerul cu locuitorii; e deservită de 1 preot și 1 dascal; a patra în vale, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1723 de Costea Șerban, Toma Crucerul și locuitorii; e deservită de 1 preot, 1 dascal și 1 paracliser. Este și un schit de maici. (Vezi Cotești schit).

Sunt 2 școli, una de băeți, fondată de Stat în 1834, și una de fete, fondată în 1860, tot de Stat, conduse de 1 învăță-

tor și 1 învățătoare. În 1892/93 au fost frecventate de 158 copii.

Calitatea pămîntului este bună, mai ales pentru vii. În privința culturii pămîntului, com. are: 775 hect. loc arabil, 830 hect. pădure și 764 hect. vii.

Locuitorii au 53 pluguri; 1202 capete de vite, din cari: 314 boi, 127 vaci, 124 cai, 11 epe, 2 asini, 242 oi, 18 capre și 364 rîmători.

Sunt 2 mori cu abur pentru măcinat și mai multe pe apă.

Transportul se face prin stația Cotești, la 9 kil. spre E. de com. În com. sunt 83 comercianți (5 sunt străini), din cari 19 băcani și 16 circiumari; 3 cojocari, 11 potcovari, 4 tîmplari, 5 brutari și 4 măcelari.

Căile de comunicație sunt: drumurile vecinale spre: Bli-dari, Bonțești, Faraoanele; Cîrlige-Cîmpineanca-Focșani; gara Cotești; Odobasca, trecînd pe lîngă schitul Cotești; Popești-Plăinești-R.-Sărat.

Sunt 408 contrib. Venit. com. sunt de 20371 lei, 24 bani, iar cheltuelile de 20074 lei, 91 bani.

Comuna este foarte veche. Se zice că s'a fundat în 1470 de căpitanul Stan Cotea; la 1848 a fost ocupată de Ruși în războiul lor cu Ungurii.

Cotești, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, cătunul de reședința al com. Cotești. Și-a luat numele de la căpitanul Stan Cotea, fondatorul satului, și care stăpînea moșia Cotești. Este așezat în mijlocul com., pe pîrîul Cotești. Are o întindere de 420 hect., cu o populațiune de 240 familii, sau 980 suflete, din cari 193 contribuabili. Știu carte 214. Are două biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri; o școală de băeți și una de fete.

Cotești, stație de dr. d. f., jud. R.-Sărat, pl. Orașului, căt. Golești, pe linia Buzău-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Se află între stațiile Gulești (7.3 kil.) și Focșani (7.8 kil.) Înălțimea de asupra nivelului mării de 67^m.49. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 110.627 lei, 4 bani.

Cotești, schit de maici, jud. R.-Sărat, construit de călugării ruși. La anul 1819, călugării s'au mutat la schitul Poiana-Măru-lui, din com. Bisoca, plaiul Rîmnic, și schitul Cotești a devenit schit de maici, mutîndu-se maicile din schitul Dălhăuț aci. La anul 1852 s'a fundat biserica de la cimitir, unde se îngroapă maicele. Sunt în total 77 maici, din cari 52 subvenționate de Stat și 25 nesubvenționate. La anul 1859 s'a făcut clopotul de d'asupra schitului.

Cotești, pădure, în jud. R.-Sărat, plasa Orașului, com. Cotești. Face parte din circumscripția a VII-a silvică, ocolul Vărzărești. Are o întindere de 3540 hect., din cari numai 40 ale Statului (după biroul silvic 60). Esențe: gîrniță, fag, plop și alun.

Cotești, pîrîu, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Cotești. Izvorește din dealul Perișorul; udă comuna prin mijloc, trecînd prin cătunul de reședință și se varsă în pîrîul Dilgovul, pe stînga lui.

Coteștului (Valea-), pîrîu, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda. Izvorește din dealul Poiana-Părului; udă partea de V. a comunei și merge de se aruncă în pîrîul Buda, pe dreapta lui, mai sus ceva de cătunul de reședință.

Coticerului (Gîrlița-), *pîrîu*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin. Pornește din balta Ilenilor; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nord-vestică a plășei și pe cea vestică a comunei; trece pe la poalele sudice ale dealului stîncos Oîliga și ale lui Aganim, pe lîngă niște vii, și, după un curs de aproape 4 kil., merge de se varsă într'o mică baltă (5 hect.), așezată în partea de N.-V. a orașului Măcin.

Coticerului (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. urb. Măcin, în partea de N.-V. a plășei și a comunei. Incepe de lîngă gîrla Coticerului; se îndreaptă spre N.-V., avînd o formă lunguiață, și se termină în malul sudic al bălții Jijila; comunică cu grindul Zgamira-Mare; este străbătut de gîrla Privalul-Coticerului, și de drumul vecinal Ghecetul-Jijila. Are 40 hect. întindere.

Coticerului (Privalul-), *gîrliță*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. urb. Macin. Se desparte din gîrla Coticerului; se îndreaptă spre N.-E., avînd o direcție generală de la S.-V. spre N.-E.; strabate Grindul-Coticerului, și, după un curs de 3 kil., brăzdînd partea nord-vestică a plășei și cea vestică a comunei, se varsă în balta Jijila. De-alungul lui merge drumul comunal Ghecet-Jijila.

Coticul, sat, în partea de N.-E. a com. Todirești, pl. Fundurile, jud. Vaslui. Se întinde pe o suprafață de 715 hect., din care 15 hect. vie și 3 hect. pădure. Are o pop. de 45 fam. sau 271 sufl.

Este aci o biserică, deservită de 1 cîntăreț; 1 cîrciumă.

Vite: 240 vite mari cornute, 603 oi, 29 cai și 40 rîmători.

Locuitorii posedă: 20 pluguri și 20 care cu boi, 2 pluguri și 5 căruțe cu cai.

Cotigei (Drumul-), *drum*, ce trece pe lîngă com. Strîmba și Ciocănești, pl. Ocolul, jud. Romanai; merge paralel cu șoseaua Caracal-Craiova și tocmai la com. Coșoveni (Dolj), se unește cu șoseaua.

Cotighești, vechie numire a cît. Atîrnați, com. Gura-Sărății, jud. Buzău.

Cotineana, deal, com. Vădeni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotitura, canal, jud. Brăila, pe partea stîngă a Dunărei, la 3 kil. spre E. de satul Vădeni, mai sus de îmbucătura viroagei Zagna cu Dunărea. Are o lungime de 2 kil., formînd ostrovul Chiciul.

Cotiturile, pîrîu, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul. Izvorește din moșia Piciorul-Borvizului și se varsă d'a dreapta Slănicului.

Cotîrgaci, sat, în partea de N.-V. a comunei Costești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, așezat pe un podiș. Are o populație de 112 familii, sau 372 suflete, din cari 96 contribuabili.

Vite sunt: 227 boi și vaci, 37 cai, 180 oi și 54 porci. Stupii sunt 118.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 cîrciumă. În sat se află 1 comerciant și 2 meseriași.

Cotîrgaci, sat, în partea despre N. a com. Sinești, pl. Cîrligătura, jud. Iași. E situat pe mar-

gina șesului de-a dreapta pîrîului Bahlușul. Are o populație de 13 familii, sau 66 suflete.

Numărul vitelor este de 142 capete, din cari: 37 vite mari cornute, 14 cai, 77 oi și 14 rîmători.

Cotîrgași, sat, pe inoșia și în comuna Broșteni, jud. Suceava. Formează un singur sat cu Poiana-Cotîrgașului, sătuc ce numără numai vre-o 15 case. E așezat pe ambele țărături ale pîrîului de la care și-a luat numele. Are 130 case, populate cu 128 capi de familie; 570 suflete (280 bărbați și 290 femei), din cari 26 Evrei. Contribuabili sunt 144. O vatră a satului propriu zis nu este, satul fiind înșirat în tot lungul pîrîului. În sat sunt: 2 comercianți, un boiangiu, 5 stoleri și 2 fierari. Pe pîrîul Cotîrgașului sunt 2 piue pentru făcut sucmane și 3 moriște.

Improprietăriți la 1864 sunt 15 fruntași, 31 pâlmași și 20 codași, stăpînind 257 fălci, afară de cei cu cîte 10 prăjini loc de casă și de locurile dăruite de proprietar în schimbul celor netrebnice.

Are o biserică, clădită, din lemn, de sătenii, la 1800 și deservită de un preot și doi cîntăreți.

În 1893 s'a înființat o școală, care acum are un învățător plătit de comună; localul s'a construit cu cheltuiala M. S. Regelui.

La 1803, «Cotîrgașul, a Mănăstirei Slatina, avea 16 liuzi, plătind pe an 376 lei bir.»

În apropierea acestui sat se văd urmele unei fabrici vechi și a zgurei arse. Se zice că ar fi fost în vremuri depărtate aci o turnătorie de fier. Acum cîțiva ani s'a dezgropat un ciocan

și un ilău, fie-care greu ca de 50—70 de oca, precum și niște clește mari, după cum se întrebuintează în fabricile de fier.

Cotîrgași, deal, în com. Giurgești, județul Suceava, prelungindu-se spre Valea-Glodului, sat, care e situat la poalele lui. E cultivabil.

Cotîrgași, pîrîu, jud. Suceava, numit ast-fel de la catargurile (brazi lungi de 35—40 m.) ce se scoteau de pe albia lui. Izvoarește de sub Muntele-Lung, și, după ce a învîrtit 2 piue și 3 moriște, și a udat satul cu același nume, se varsă în Bistrița. Are de tributarî din dreapta: Pîrîul-Preluței, Mazanaia și Pîrîul-lui-Alexe; iar din stînga: Pîrîul-Cărbunarului, al-Glodului, al-Arșiței, Pîrîul-Lat și Pîrîul-Goei. Lungimea cursului său e de aproape 7 kil.

Cotlova, baltă, jud. Dolj, plasa Băilești, com. Negoiul, care, prin gîrla Porumbul, se scurge în balta Renea.

Cotmanul, deal, pe teritoriul satului Balciul, com. Miroslava, pl. Stăvnicul, jud. Iași.

Cotmanul, iaz, pe dealul Stîncă, com. Stîncă, pl. Braniștea, jud. Iași.

Cotmeana, plasă, la S.-V. jud. Argeș. Se mărginește la N. cu plasa Pitești; la E., cu plasa Gălăești, de care este în parte despărțită prin râul Teleorman; la S., cu județul Teleorman și la V., cu jud. Oltul. Această plasă este udată în tot lungul ei de râurile Vedea, Cotmeana și Teleorman, afară de alte mici pîrae și gîrle. Terenul este șes. În această plasă este Cîmpul-Burdea, un platoșu coprinș în-

tre râurile Vedea și Teleorman și care se întinde până în jud. Teleormanului. Întinderea totală a plășei Cotmeana este de 128200 pogoane (=64100 hectare), din care 72693 pogoane cultivabile, 15472 pogoane pădure și 40035 pogoane necultivabile. În toată plasa sunt 20 de comune rurale, formate din 43 sate și cătune, cu 3701 case și 41 biserici. Numărul total al contribuabililor, după recensămîntul din 1887 a fost de 2867, iar populația de 17427 suflete. Reședința plășei este în com. rur. Costești. Această plasă s'a întrunit la 1882 cu plasa vecină Gălăești, avînd un singur subprefect. Asemenea judecătoria de pace este pentru amîndouă plășile și cu reședința tot în Costești. Plasa Cotmeana este traversată în tot lungul ei de liniile ferate Pitești-Slatina și Costești-Turnul-Măgurele și posedă trei stații de drum-de-fier: Costești, de unde se ramifică linia prin Rușii-de-Vede la Turnul-Măgurele, Stolnici, unde drumul-de-fier trece în județul Oltul și Burdea pe linia Costești-Rușii-de-Vede. Ca șosele prin plasa Cotmeana trece în parte șoseaua națională Pitești-Slatina, șoseaua județeană Pitești-Turnul-Măgurele și mai multe șosele comunale.

În partea de N. a plășei (pe cîmpul-Burdea), pămîntul este mai sărăcăcios și produce mai ales ovăzuri; iar în partea de S. (despre jud. Teleorman) pămîntul este bun și produce grîu și porumb. Se cultivă puțin viea și pe o scară mai mare prunele.

În plasa Cotmeana ca și în plasa vecină Gălăești se cresc numeroase turme de oi.

Ca industrie în această plasă nu găsim de cît cîte-va mori cu aburî pentru măcinat, din

care cea mai însemnată este în Costești, și lucrarea de care și de pătule care se vînd în județele învecinate Vlașca și Teleorman.

Budgetul comunelor din această plasă a fost pentru anul financiar 1887—88 de 47850 lei la venituri și de 42388 lei la cheltueli.

Statul posedă în această plasă (împreună cu plasa Gălăești) 5 proprietăți, cu un venit anual de 28945 lei, 20 banî și 4039 pogoane păduri.

Cotmeana, sat, cu 500 locuitori, cei mai mulți Țigani, jud. Argeș, pl. Oltului; face parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari. În acest sat este și Mănăstirea Cotmeana, zidită de Mircea-Vodă pe la anul 1389. Are o școală primară rurală.

Cotmeana, rîu. Izvoarește din preajma comunei Tutana, din jud. Argeș, urmează paralel cu hotarul dintre jud. Olt și Argeș, udînd plășile Argeșul, Oltul și Cotmeana; intră în jud. Teleorman, pe teritoriul com. Urlueni, udă comunele Malul, Ciocști, Mîndra și Bîrla și se varsă în râul Vedea, în pădurea Bădești, din com. Mozăceni, după ce primește apele pîrîiașelor Vlăscuța și Ceroaia și a altor viroage și izvoare din drumul său.

Cotmeana are o albie largă; vara se poate trece cu picioarele și une-orî seacă aproape de tot.

Cotmeana, pădurice, în întindere de 13 hect., comuna Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel, compusă din anin, salcie și plute.

Cotmeana, vale, jud. Argeș și Teleorman, urmează cursul pîrîului cu același nume până se împreună cu Valea-Vedei.

Cotmeana - Vechie, mănăstire, de călugări, cu hramul Buna-Vestire, jud. Argeș, pl. Oltului, zidită de Mircea-Vodă, la anul 1301, după cronică lui Radul Greceanul, iar după inscripția după un clopot, la anul 1385. Iacă înscripțiunea după acest clopot:

«In zilele bine-credinciosului Domn Iă Dan Voevod, a făcut acest clopot jupinul Dragomir, fiul egumenului Dragomir, în anul 6893 (1385 indiction 8.)»

A fost schit al mănăstirei Cozia din Vlcea. În această mănăstire s'a refugiat Mircea, fiul lui Mihnea-Vodă, la anul 1510, urmărit fiind de Neagoe-Vodă. Actualmente, această mănăstire este redusă la biserică de mir și deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Pentru întreținerea cultului divin se înscrie anual în bugetul Statului suma de 1670 lei.

Cotnari, com. rur., în partea de V. a plășei Bahluiul, județul Iași. Se întinde de la E., din partea dreaptă a râului Bahluiul, spre V., până în marginea jud. Suceava. Teritoriul său este accidentat, prezintă cele mai înalte dealuri în partea despre V., acoperite cu vii și păduri, iar spre E., văi și podișe, pe care se cultivă cereale. Este formată din satele: Valea, Dealul, Zlodica, Horodiștea, Lupăria, Sbereni, Hodura și Iosupeni. Este așezată pe o întindere cam de 6100 hect., cu o populație de 744 familii, sau 2698 locuitori Români și parte Unguri. Această comună este situată cam la jumătatea drumului dintre târgurile Hîrlăul, din jud. Botoșani și Tîrgul-Frumos, din jud. Iași și la 58 kil. de Iași, capitala județului. Prin centrul ei trece șoseaua mixtă de la Tîrgul-Frumos la Hîrlăul. Marginea despre N.-E.

a comunei, e udată de râul Bahluiul, iar pe o parte a teritoriului se află podgoria cea mai renumită din țară. Legenda spune că prima viță de vie plantată în Cotnari, e adusă din Ungaria de la Tokai, de către Stefan-Vodă-cel-Mare.

Producțiunile pământului sunt: vinurile cele mai bune, pometuri, cereale, pîeatră multă și vite frumoase.

În această comună sunt: 4 biserici, 1 paraclis și 1 biserică catolică, deservite de 5 preoți, 5 cîntăreți și 4 eclesiarhi; 2 școli, conduse de 2 învățători și frecventate de 86 elevi (65 băieți, 21 fete); 2 mori de aburi.

Bugetul com. este de 13623 lei, 29 bani la venituri și de 13251 lei, 41 bani la cheltuieli.

Numărul vitelor din întreaga comună se urcă la 5484 capete, din care: 1669 vite mari cornute, 287 cai, 2636 oi și 892 rîmători.

Cotnari, sat și reședința comunei Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași. Este format din cătunele: Valea, Dealul, Zlodica, Horodiștea și Lupăria (v. a. n.) Sat cu numele de Cotnari nu există, însă teritoriul cuprins de cătunele arătate, ce sunt lănuțuite una de alta, afară de numirile lor, li s'a dat numele Cotnari. Părțile numite Valea și Dealul, formează centrul și vatra satului; tot teritoriul cuprins de aceste cătune formează Podgoria-Cotnarilor. Are o populație de 423 familii, sau 1558 suflete, care se ocupă mai mult de cultura viilor.

Are o școală, cu localul ei, înființată în anul 1859, frecventată de 42 elevi; o biserică ortodoxă, situată la poalele dealului Ineamînul, aproape de

Gura-Cotnariului, clădire veche de piatră, zidită în timpul lui Ștefan-cel-Mare, la anul 1496, și care astăzi se întreține de Stat și este deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 eclesiar; o vechie biserică catolică, ce se află în ruine, fiind arsă în anul 1873, situată pe valea dintre dealurile Chișcovul și Ineamînul. Fiind cercetată de d-nul Gr. Tocilescu, acesta a descoperit mai multe pietre de morminte cu inscripții latine, din care cea mai veche poartă data: 1588.

Această dată, raportată la domnia lui Eraclide-Despot, din 1561—63, dovedește că aceasta ar fi biserica fondată de el dinpreună cu o Universitate, pentru Sașii trăitori pe atunci în Cotnari, și dacă a devenit catolică în urmă, lucrul se explică ast-fel: retrăgîndu-se Sașii, Ungurii, viețuitori acolo, din timpul lui Ștefan-cel-Mare, și-au apropiat biserica. Deservenții nu are de cît un singur dascăl.

Mai este un paraclis, făcut de monahul Grigore-Radu, la anul 1836, pe care, dotîndu-l cu 40 pog. de vie, împrejurul său, l'a închinat mănăstirei Neamțului; astăzi se află în proprietatea Statului.

Satul Cotnari făcea parte în vechime din ținutul Hîrlăului și, pe acele timpuri, era recunoscut de Tîrgul-Cotnari; că lucrul este ast-fel, rezultă din faptul că pe partea cătunelor Dealul și Valea, se găsesc urme de temelii de piatră, șanțuri, beciuri și altele.

Între beciurile rămase din trecut, se observă două, aproape de biserica ortodoxă, în marginea șoselei, avînd unul lungimea de 45 m. și lățimea de 5 m., iar înălțimea, după

cum se găsește acum, e de 2 m.; de sigur că în trecut era mai adânc, însă din cauza mîlurilor de apă s'a astupat.

Despre aceste beciuri, legenda spune că sunt făcute de Ștefan-cel-Mare, odată cu biserica și palatul, care acum nu mai există.

Altă dovadă despre existența tîrgului, rezultă din diferitele hrisoave domnești, între cari putem cita unul, din timpul lui Mihail-Racoviță, Voevodul Moldovei, cu data de la facerea lumii 7216, 22 Februarie, ce se păstrează și până astăzi în original, de răzeșul Antonică Pisăru, din satul Iosupeni și care este în cuprinderea următoare :

«Io Mihail Racoviță, Voevodul țării Moldovei. Dacă au venit dinaintea Domniei Mele, și dinaintea tuturor alor noștri boeri a mari și mic, Ursolea, femeia lui Grigori Sasu, ce a fost pivniceriu ot Cotnari, și cu feciorii ei anume: Virvara, și Ana, și Iozef, strănepoșii lui Felten Sasul ot Cotnari, — și le-au aratat uricul de danie și de miluire de la Ștefan-Vodă-Tomșa, și diresă de întăritură de la Radul-Vodă și de la Moise-Movilă-Vodă și de la Alexandru-Radu-Vodă și de la alții repositii Domnii din coace. Că a avut strămoșii lor, Felten Sasul, un loc de heleșteu și de moară, ce se numește Ritu-lui-Peter, pe hotarul Tîrgului Cotnari, pe lângă Bahluiul, și cu loc de fînaș prin prejurul acestui iaz și heleșteu. Și de s'ar sili asupra-le apa cînd ar veni mare, pre alt loc, Felten ca să aibă voe a ezi și să îndrepteze în rîmnicul lui. Intru aceea și Domnia-Mea, dacă am văzut acele direse, acelor repositii Domnii, ce au danie, și de miluire, și de întăritură, intru acea și Domnia-Mea, m'am milostivit și le-am întărit Ursolei, femeia lui Grigore Sasul ot Cotnari și feciorilor ei Virvara, Ana și Iozef, strănepoșii lui Felten Sasul, pe acel iaz cu moară ci se numește Ritu-lui-Peter, pe lângă Bahluiul și cu locurile de fînaș, ca să aibă a ține și a stăpîni, precum le scriu diresa acelor repositii Domnii, ce au fost de demult. Și ca să le fie și de la Domnia-Mea, dreaptă ocină și danie și miluire și uric și întăritură, cu tot ve-

nitul și cu tot hotarul stător în veci și altul să nu se amestece.

(Iscălit) Io Mihail Racoviță.

L. S.

7216 Fevruar 22.

Din conținutul acestui document, rezultă destul de lămurit că satul Cotnari în urmă cu 179 ani, era tîrg, dar care a fost împrejurarea de s'a desființat, aceasta nu se știe; se poate atribui însă aceasta deselor încălcări ale Turcilor și Tătarilor, cari jefuiau și ardeau tîrgurile și satele.

Tot din acest document mai se vede că Felten-Sasul, a fost pivnicer, adică îngrijitor de pivnițele Domnești, aflate în Cotnari; aceasta dovedește că Domniile aveau vii, proprietăți în acest sat și prin urmare e de crezut că Ștefan-Vodă, să fi avut palaturi în Cotnari.

Cotnari, pîrîu, jud. Iași. Izvoarește din satul Cotnari, de sub poalele dealului Ineamînul; curge spre S.E. și, în gura Cotnariului, se varsă în pîrîul Rîșcana.

Cotnărelul, munte, pe coprinsul moșiei Munți și Pipirigul, în com. Pipirigul, plasa de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Își desfășoară ramurile sale între satele: Agăpieni, Tărițeni, Cujbeni, Plotunul, Dolhești, Pipirigul, Babo-ești, și marginea județului Suceava, în care parte se leagă cu ramurile munților Hălauca (Halesia).

Cotnărelul, pîrîias, în județul Neamțu, com. Pipirigul, plasa de Sus-Mijlocul. Izvoarește dintre ramurile Grugenilor și Runcul, (a șirei Cotnărelului), vărsîndu-se pe partea stîngă a pîrîului Ozuna, în apropiere de locul unde străbate șoseaua ju-

dețeană ce vine peste muntele Petru-Vodă, prin satul Dolhești, spre Pipirigul.

Cotnărelul, hîrtop, în jud. Neamțul, ramura munților cu același nume.

Cotnoiul, iezer, în județul Brăila, lunca comunei Gropeni, la V. iezerului Babalic, între privalul Dobrota și Gingărășoia, unit la V. cu iezerul Somnorosul.

Cotoaca, deal, pe teritoriul com. Trușești, jud. Botoșani, de unde se prelungeste în com. Băbicieni.

Cotoiul, sat, face parte din com. Băicoiul, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populațiune de 362 locuitori (170 bărbați și 192 femei). Cade în partea de N. a comunei.

Cotora, lac, (viroagă), în comuna Cotul-Ciorii, jud. Buzău. Își ia începutul din lacul Bilhacul, la Coada-Cotorei și se scurge în rîul Buzău.

Cotorani, (Purani-Sf.-Gheorghe), cît, pendinte de com. Blejeasca, plasa Glavaciocului, jud. Vlașca, situat în valea Glavaciocul pe partea dreaptă.

Aci sunt 45 locuitori, cărora li s'a dat la 1864 o suprafață de 135 hectare.

Această proprietate aparține statului, după secularizarea averilor mănăstirești; depindea înainte de mănăstirea Sf. Gheorghe.

Are o suprafață totală de 555 hectare.

S'a rezervat statului pădurea, în suprafață de 300 hect.

Cotorbești, cătun, al comunei Vulpeni, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanși.

Cotorbi, *mahala*, în com. rur. Șovarna-d.-j., plaiul Cloșani, județul Mehedinți.

Cotorca, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Tohani, situată de-a lungul hotarului despre județul Ialomița, la o distanță de Buzău de 47 kilom. Limitele sale sunt: La N. hotarul moșiei Frecățeanca și Sidirul, pe care merge până în com. Meteleul; la E., hotarul moșiei Lipăneasca; la S., hotarele moșiilor din jud. Ialomița: Baldovineasca, Stejereasca sau Sf. Vineri, Gîrboveanca, Apostolăchianca și Dudesca, ale căror capete dau în hotarul Cotorci; la V., partea din hotarul moșiei Dudesca, și parte din al moșiei Frecățeanca. Suprafața sa este de 1800 hect., din care 1435 hect. arabile, 76 hect., fineață, 264 izlaz și 25 hect. sterp sau coșcov (pământ neproductiv). Proprietăți mai însemnate, afară de pământul locuitorilor, este moșia statului Cotorca. Terenul e șes, dar puțin fertil, fiind unul din cele mai de demult lucrate, ceea ce a început să-i slăbească forțele de producțiune. Se cultivă de preferință orz și porumb. Industrie n'are, afară de o moară de abur și o stînă. Căi de comunicație are șoseaua comunală Cotorca - Mizil prin Glodeanu.

Vite sunt: 98 boi, 121 vaci, 44 viței, 5 bivoli, 123 cai, 82 epe, 31 mînji, 640 oi, 12 capre și 74 porci.

Comuna e formată dintr'un singur căt., Cotorca, cu o populație de 730 locuitori, din care: bărbați însurați 152, neînsurați 19, văduvi 10, băeți 190; femei măritate 152, văduve 19, fete 188. Locuiesc în 154 case. Meseriași sunt: 1 croitor, 2 cizmarî, 1 fierar și 1 mașinist.

Budgetul comunei e de lei 2682.24 anual.

Este: o școală, frecventată de 34 elevi și o elevă. Carte știu 37 persoane; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot, 1 cîntăreț și un paracliser. Cîrciumi sunt 4.

Comuna Cotorca se mai numește și Cotorca-Mică, ca să se distingă de Cotorca-Mare, din jud. Ialomița. În vechime a purtat succesiv numirile de: Negreasca, Ipsilante și Schimbați. Din cauza războaielor dintre Ruși și Turci (1806—1812), locuitorii cari formau satul Schimbați, au trebuit să fugă și puțin dintr'însii s'au mai întors după încheerea păcei, cînd, găsind satul vechiu cu totul distrus, s'au stabilit puțin mai la S. și au dat naștere satului Cotorca, rămînînd vechiul sat Siliște. În 1855, Cotorca a ars, ceea ce a împiedicat mult dezvoltarea sa. Cu încetul s'a reconstruit, dar încă arată urmele nenorocirilor prin care a trecut.

Cotorca, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, pendinte de com. Urziceni. Este situat la 8 kil. spre N.-E. de satul de reședință. Se mai numește Cotorca-Mare, pentru a-l deosebi de Cotorca-Mică, din jud. Buzău și Siliștea-Cotorci, pentru că satul este fondat pe siliștea unui vechiu sat, al căruia locuitori s'au strămutat mai spre N., unde au înființat satul Gîrbovi. Strămutarea în Gîrbovi se zice că s'a făcut pentru că locuitorii sufereau mult din cauza prădărilor ce li se făceau prin trecerea pe aici a armatelor rusești și turcești, pe la anii 1852 și 1853, fiind pe aici drum mare, ce ducea de la Brăila spre Oltenița și Giurgiu.

Are o populație de 50 fam. Este aci o școală mixtă, con-

dusă de un învățător retribuit de comună.

Vite sunt: 50 cai, 40 boi, 400 oi, 5 capre, 2 asini și 60 rîmători.

Cotorca, (Cotorca-Mică, Ipsilante, Negreasca, Schimbați), *moșie* a statului, în jud. Buzău, com. Cotorca, pendinte de moșia Mărcuța. Are 1350 hect., din cari 460 s'a dat loc. în 1864.

Cotorca, *proprietate* a statului. (V. Gîrbovi, jud. Ialomița).

Cotorca-Mică, *numire* dată moșiei Apostolăchianca, jud. Buzău, com. Glodeanul-Cîrlig.

Cotorca-Mică, *numire*, ce se mai dă *proprietății* statului Apostolăchianca, jud. Ialomița.

Cotorei (Valea-), *cătun*, al comunei Mănești, jud. Buzău. Are 180 locuitori și 36 case.

Cotorei (Valea-), *izvor*, în județul Buzău, com. Mănești. Incepe din muntele Bisoca și se scurge în valea Bisoca.

Cotorga, *cătun*, pendinte de com. Crîmpoiaia, pl. Șerbănești, jud. Olt. E situat pe malul drept al Dorofeiului. Are o populație de 254 locuitori, din cari 37 sunt împroprietăriți, după legea rurală, cu 150 hect., pe moșia Cotorga. Are o întindere de aproape 300 hect. arabile. Este închinată de unul State Ciolacul, unei școale din Grecia, din com. Negada (Zagora). D-nul Cato-polu, episcopul ei, o arendează anual cu 6000 lei.

Loc. posedă: 170 boi, 50 vaci, 83 cai, 900 oi și 78 rîmători.

Cotorga, *cătun*, în jud. Teleor-

man, pl. Teleorman. Are numai câte-va case, un conac și magazii ale proprietății, care țin de moșia Văleni, din județul Olt.

Cotorga, deal, situat, la V., pe teritoriul com. Crîmpoia, pl. Șerbănești, jud. Olt. Apartine moșiei, numită Cotorga. E acoperit cu semănături. Are direcția N.-V. către S.-E.

Cotorga, moșie, în jud. Teleorman, pl. Teleorman, com. Merișani. Are o întindere de 1000 hect. pământ arabil și 20 hect. pădure. Este proprietatea d-lui C. Colibășanu. Formează un singur corp cu moșia Ciuperceanca.

Cotori-Țigănia, sat, face parte din com. rur. Stîlpeni, pl. Rîurile, jud. Muscel. Este situat pe malul stîng al râului Țîrgul. Pe la V. satului trece calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Cîmpulung-Frontieră.

Are o populație de 57 familii, sau 285 suflete, din cari 144 bărbați și 141 femei.

Pîriul Valea-Orezelei, care se varsă în Rîul-Țîrgului, separă mahalaua Cotori de Țigănia.

Cotoroia, com. rur. și **sat**, în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S. și la 25 kilom. de Bîrlad, capitala județului, pe pîriul Bîrzota.

Are o populație de 926 locuitori, din cari 240 contribuabili, cari locuiesc în 259 case. Știu carte 121 persoane.

Are o școală primară de băieți și o biserică.

Comerțul se exercită de 13 persoane.

Veniturile comunei sunt de 6133 lei, 88 bani anual.

Cotoroia, sat, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-j., com. rur. Ruptura. Are 86 case.

Cotoroia, deal, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Ruptura.

Cotoroia, pîriș, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Ruptura. Se formează din ogașul ce izvoarește din Valea-Cotei și Valea-Cerului; apoi primind pe dreapta pîrișul din Valea-Minei și Țigănașii, iar pe stînga pîr. Chirculești, trece pe la Voloia și comuna Strehăia, unde se varsă în apa Motrului.

Cotoroia, vale, în com. rur. Voloicul, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cotoroia-de-Jos, sat, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Ruptura.

Cotoșmanul, deal, com. Dăești, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu piscul numit Țeapa, unde, pe timpul lui Țepeș, exista, se zice, o țeapă, spre a îngrozi pe locuitorii cei deprinși la rele.

Cotoșmanul, pisc, pe dealul cu același nume, spre V. și la 4 kil. de vatra comunei Dăești, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, pe la poalele căruia trece râul Cerișoara.

Cotreanța, sat, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Valea-lui-Ion. E așezat la N. de reședința comunei, la o distanță de 3 kil. Are 8 fam., sau 75 suflete.

Vite sunt: 3 cai, 26 vite mari cornute, 14 oi, 21 porci și 8 capre.

Cotreanța, sat, în comuna Cîndești, pl. Bistrița, jud. Neamțu. E situat pe teritoriul moșiei cu

același nume. Cu marginea sa despre S. formează hotarul jud. Bacău.

Terenurile sale sunt accidentate: în partea despre V., de ramura Dragva; în partea despre E., de dealurile Zamfira și Runcul; în partea jud. Bacău, de ramura Lingurari, printre cari se întind văi înguste și udate de pîrișele Cocîrla și Cotreanța.

Are o populație de 418 sufl., formînd 100 fam., cari se îndeletnicesc cu plătăria și exploatarea terenurilor.

În acest sat sunt 3 rotari.

Numărul vitelor se urcă la 126 capete, din cari: 30 boi, 40 vaci, 6 cai, 10 rîmători și 40 junce.

Cotreanța, moșie, în com. Cîndești, pl. Bistrița, jud. Neamțu. E situată între moșiile: Bărcănești, Cîndești, Tazlăul (județul Neamțu) și Blăgești (din județul Bacău). Are sat.

Cotreanța, pîriș, lingă satul cu a sa numire, com. Cîndești, pl. Bistrița, jud. Neamțu. Se varsă pe partea dreaptă a râului Bistrița.

Cotroceanca, deal, între com. Țigănești și Gorgani, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotroceanca, trup de moșie a statului, jud. Ilfov, care s'a vîndut de veci la locuitori.

Cotroceanca, sașu Văleanca-Capturei, moșie a statului, pe care, la 1864, s'aș împroprietărit parte din locuitorii comunei Căptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cotroceanca, pădure a statului, în întindere de 106 hect., pendinte de schitul Budișteni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotroceanca, *pădure* a statului, în întindere de 175 hect., pendinte de com. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Cotroceanca-de-Baltă, *pădure* a statului, jud. Ilfov, în întindere de 325 hect. Formează pădurea Cășcioarele, împreună cu trupurile: Tufele-Grecului și Mărunta.

Cotroceanca-Muscel, *pădure* a statului, în întindere de 43 hect., pendinte de com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cotroceni, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Cotroceni, *suburbie* a orașului Huși, jud. Fălciu.

Cotroceni, *schit*. Vezi Merișescu, deal, com. Budișteni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotroceni, *mănăstire*. (Vezi București).

Cotroceni, *stație de dr. d. f.*, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, orașul București, pe linia București (Gara de Nord) București-Filaret, pusă în circulație la 13 Decembrie 1872. Se află între stațiile București (Gara de Nord) (2.7 kil.) și Dealul-Spirea (1.3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 79^m,68. Această stație servește exclusiv pentru palatul princiar de la Cotroceni.

Cotroceni, *deal*, la V. comunei Crețeni, pl. Oltul-d.-j., județul Vilcea.

Cotroceni, *pădure* particulară, pusă regimului silvic, aflată pe moșia Măgureni, com. Crețeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea.

Cotromanțul, *pîriiaș*, ce izvoarește din dealul Babei-Ileana, jud. Tecuci, merge pe lângă satul Pogleşul și se unește cu Glimenul, formînd pîriul Pogleşul.

Cotrosul, *sat*, în com. Cuca, pl. Siretul, jud. Covurlui, foarte apropiat de reședința comunală, format din foști clăcași împroprietăriți. Are 34 fam., sau 108 sufl.; o biserică și o moară cu vaporei.

Cotrosul, *moșie* particulară, de 2002 hect. (cuprinzînd și pădurea cu același nume), în com. Cuca, pl. Siretul, jud. Covurlui.

Cotul, *baltă*, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, jud. Dolj, aproape seacă și în care se găsește puțin pește.

Cotul, *parte* a întinsului iezor Razelm, situată în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunei rurale Enișala, în partea estică a plășei și cea nordică a comunei, unde comunică cu iezorul Babadag. Este înconjurat de trei părți cu uscat și într'o parte cu stuf cu apă. Are o întindere de 25 hect. Conține mulți pești de bună calitate, care se exportă. Pe ambele sale maluri se găsesc două cherhanele (pescării), una a satului Enișala și alta a comunei Sari-Chioi, care nu e departe de el.

Cotul, *loc izolat*, jud. Muscel, comuna Domnești. E format de o vale și un deal.

Cotul, sau **Măgura-din-Cot**, *măgură*, în jud. Vlașca. Esituată pe proprietatea Cămineasca.

Cotul-Arcești, *cătun*, al com. Arcești, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Se mai numește și Profeseni.

Cotul-Bandreii. (V. Cotul-Cailor, șes, jud. Fălciu).

Cotul-Baciului, *localitate izolată*, jud. Brăila. E situată în ostrovul Bregoloiul, în partea stîngă a Dunărei-Vechi, unde se află și o cherhanea.

Cotul-Băiei, *sat*, pe moșia Baia, jud. Suceava, com. Fîntîna-Mare. E așezat spre V. de Fîntîna-Mare, pe șesul stîng al Moldovei. Are o populație de 120 familii, sau 505 suflete, din care 6 străini; locuiesc în 108 case. Contrib. sunt 121. Vatra satului ocupă o suprafață de 20 fălci. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită din lemn de locuitorii, la 1843 și acum deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, împroprietăriți cu 8¹/₂ fălci. Moșia, a sătenilor, este în întindere de 410 hect. cultivabile, 100 hect. fineț și restul de 46 hect. prundiș.

Cotul-Bălței, *baltă*, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, jud. Dolj, pe lângă care trece limita de V. a comunei.

Cotul-Boianului, *sat*, în jud. Dorohoi, pl. Herța, com. Mărnicița, care împreună cu satul Cotul-Hotinului, forma în vechime un trup. În 1868 revărsîndu-se Prutul a făcut o ruptură prin mijlocul satului, pe unde și-a îndreptat cursul, împărțind astfel satul în două: Cotul-Hotinul de-a dreapta și Cotul-Boianului de-a stînga Prutului. Ambele au o populație de 46 fam., sau 218 suflete.

Acest sat în vechime ținea de moșia Boian din Bucovina; iar de la luarea Bucovinei de către Austriaci, a rămas această parte în România și apoi s'a vîndut cu proprietatea Boianu-

lui. Se află situat pe malul Prutului și supus inundațiilor. Proprietatea moșiei este a d-nei Mina I. Boldur-Lătescu.

Sătenii nu sunt împroprietăriți, ne fiind clăcași la aplicarea legii din 1864. Proprietatea moșiei posedă 372 hect. 37 arii cîmp.

Hotarele moșiei sunt cu : Prutul, Horbova, Mamornița și Bucovina, de care se desparte prin cursul pîrîului Mamornița.

Cotul-Bucurei, *loc șes*, în com. rur. Pătulele, din pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Cotul-Bumbacului, *suburbie*, în orașul Focșani, desp. a IV-a.

Cotul-Cailor, *șes*, jud. Fălciu, între țirgușorul Fălciu și riul Prut, în partea de E., care, împreună cu Cotul-Bandreii, are o suprafață ca de 6 hect. și servește de imaș vitelor.

Cotul-Chistrugeni, *parte a satului* Tîrnauca, com. cu același nume, pl. Herța, județul Dorohei.

Cotul-Cîrstei, *loc*, în jud. Mehedinți, com. rur. Imoasa, plasa Motrul-d.-s.

Cotul-Condurachi, *șes*, spre E. de satul și comuna Rîșesti, pl. Podoleni, jud. Fălciu. Astăzi servește de cimitir pentru vitele moarte de boli molipsitoare, pentru care se mai numește și Cotul-Molipsirei.

Cotul-cu-Plopî, *trup de pădure*, a Statului, jud. Prahova, plasa Teleajenului, care împreună cu trupul Valea-Gardului are 62 hect. și împreună cu trupurile: Poiana-Lacului (13 hect.), Obrațele, după Sfoara-Predealului

(25 hect.), Bughea-d.-s., (45 hect.) și Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Cotul-cu-Plopî. Vezi Berevoescul-d.-j., jud. Prahova.

Cotul-cu-Vițele, *deal*, situat la V. com. Peșteana, plasa Ocolul, jud. Gorj. Se prelungeste de la E. spre V. Pe aceste dealuri sunt locurile cultivabile ale locuitorilor din com. Peșteana.

Cotul-Dobii, *loc izolat*, jud. Botoșani, situat într'un cot al Siretului, com. Fîntinele. Este loc arabil și produce grîu bun. Aici se află și o prisacă de stupi.

Cotul-Epure, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Țândărei. E situat la 4¹/₂ kil. spre N. de satul de reședință, pe un mic deal. Satul e pe proprietatea statului numită tot Cotul-Epure, în întindere de 6500 hect., foastă pendinte de mănăstirea Mislea și care pe periodul 1885 1896 a fost arendată cu suma de 22275 lei anual.

Vite sunt: 150 cai, 560 boi și 2050 oi.

Cotul-Epure, *pădure*, de stejar a statului, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Țândărei. Formează, cu pădurea Chirana, un trup de 275 hect.

Cotul-Ferăstrău. Vezi Ferăstrăul, jud. Bacău.

Cotul-Floarei, *cot*, al Siretului, la hotarul moșiilor Liteni, din jud. Suceava și Tudora din jud. Botoșani.

Cotul-Furmicăi, *moșie*, a statului, în jud. Putna. Această moșie se arendează împreună

cu moșia Corbeasca din jud. Tecuci. Intinderea totală cultivabilă este de 193 hect. 56 ar. S'a vîndut în loturi, în 1891, numai 42 hect.

Cotul-Furniceii, *trup de moșie*, din proprietatea statului, în com. Corbeasca, jud. Tecuci.

Cotul-Ghermănești, sașu **Valea-Cînepei**, *sat*, jud. Fălciu, pl. Podoleni, com. Drînceni, așezat pe șes, pe malul Prutului, spre S. și la 1 kil. de țirgușorul Drînceni, pe o suprafață de 450 hect. și cu o populație de 64 fam., sașu 212 sufl., din cari 50 contrib. Locuitorii sunt veniți aci, în cea mai mare parte din com. Ghermănești, de aici și numirea satului. Iar numirea de Valea-Cînepei, vine de la multa cultură de cînepă ce se face aici.

Locuitorii se mai ocupă și de cultura viilor și a gîndacilor de mătăsă.

În sat se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1866 de căpitanul Ioan Michiș, proprietar; e deservită de 1 preot și un dascăl.

Proprietarul are case bune pe malul Prutului, precum și o pădure de plopî.

Cotul-Gîrlei, *țirle*, în jud. Brăila, com. Bertești-d.-s., pe malul drept al canalului Mînușoia, din dreptul de unde pleacă pri-valul Baicul.

Cotul-Grosului, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Galbeni, spre E. de satul Galbeni, pe malul drept al rîului Siret și la o depărtare de 2 kil. de gara Galbeni. Are 40 capi de fam., 26 contribuabili, 124 loc., din cari 18 știu carte; 39 case. Loc. posedă 76 vite mari cor-

nute. Se numea mai înainte și Cordaneni.

Cotul-Haleasei, *parte* din *satul* Lungeni, com. Broșteni, jud. Suceava, numărînd 7 case cu 25 suflete.

Cotul-Hotinului, *sat*. *Vezi* Cotu-Boianului, jud. Dorohoiu, com. Mamornița, pl. Herța, situat pe malul Prutului.

Săteniî împroprietăriți au 65 hect. pămînt; iar proprietatea are 22 hect. luncă de loziș, pe malul Prutului.

Cotul-Iarcei, *localitate*, pe Călmățui, jud. Brăila, unde a fost vechiul pod pe unde trecea vechiul drum Brăila-Călărași, înainte de a se face șoseaua. Acest pod al pîrîului Călmățuiul se află în com. Insurăței.

Cotul-Iurașcu (Cotul-lui-Iurașcu), *sat*, în jud. Bacău, plasa Bistrița-d.s., al com. Schineni, situat pe stînga Siretului, lîngă Prăjești, la o depărtare de 3075 m. de satul Schineni, reședința com. Nîmără 25 capî de fam., saū 75 sufl. Animale sunt: 8 cai, 37 vite cornute și 9 porci.

Cotul-lui-Bălan, *sat*, jud. Roman, pl. Fundul, com. Iucșești, pe malul stîng al rîului Siret și la o depărtare de 3 kil. spre N. de satul Iucșești-d.-j. Este așezat pe Valea-Siretului. Are 33 capî de fam.; 27 contribuabili; în totul 147 locuitori, din cari 16 știu carte; sunt 38 case. Sunt 88 vite mari cornute.

Cotul-lui-Ciornei. *Vezi* Ciorneiul, *sat*, în pl. Fundul, com. Oniceni, jud. Roman.

Cotul-lui-Cocoloș, *moșie*, nelocuită, în jud. Ialomița, pl. Ialo-

mița-Balta, comuna Cosîmbești. Are 1050 hect. pămînt de cultură, 20 hect. pădure și 190 hect. pe lunca rîului Ialomița.

Cotul-lui-Cocoloș, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Cosîmbești. Formează, cu pădurea Cotul-lui-Drăgan un trup de 50 hect. cu următoarele esențe: salcie plop și ulm.

Cotul-lui - Cotoșman, *movilă*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Zăvalul, pe lîngă care trece poteca din pădurea Zăvalul.

Cotul-lui-Drăgan, *moșie*, nelocuită, a statului, jud. Ialomița, în plasa Ialomița-Balta, com. Cosîmbești, cu supraf. de 1800 hect., din cari 30 hect. pădure.

Cotul-lui-Drăgan, *pădure*, în jud. Ialomița; pl. Ialomița-Balta, comuna Cosîmbești. Formează cu pădurea Cotul-lui-Cocoloș, un trup de 50 hect. Esențe: salcie, plop și ulm.

Cotul-lui-Epure, *poiană*, pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, județul Prahova.

Cotul-lui-Găină, *loc*, în com. rur. Strehaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cotul-lui-Ivan, *sat*, în capătul de S. al comunei Stîncă, pl. Branîștea, jud. Iași, pe malul drept al Jijiei. Apa acestui rîu, făcînd un mare cot, înconjură satul dîndu-i forma unei peninsule. Peste acest rîu în partea de E. a satului este un pod de lemn, pe care trece Drumul-Branîștei.

Satul are o populație de 41 familii, saū 184 locuitori; o biserică, cu un cîntăreț și 1 eclesiarc.

Numărul vitelor e de 500 capete, din cari: 210 vite mari cornute, 168 oi, 1 capră, 24 cai și 97 rîmători.

Cotul-lui-Lușan, *luncă*, pe moșia Bălușeni, com. Fîntînelele, jud. Botoșani.

Cotul-lui-Mămăligă, *luncă*, de salcie și plop, pe malul Siretului, cu o suprafață de 5 hectare, jud. Botoșani, în comuna Fîntînelele.

Cotul-lui-Pungă, *loc*, județul Brăila. la N. com. Suțești, peste rîul Buzău, unde viroaga Buzelel face un cot la 6 kil. spre N. de satul Suțești.

Cotul-lui-Rufă, *luncă* de salcie și plop, pe malul Siretului, jud. Botoșani, com. Fîntînelele, în întindere de 3 hect.

Cotul-lui-Țîmpău, *luncă* de salcie, în întindere de 5 hect., pe moșia Bălușeni, com. Fîntînelele, jud. Botoșani.

Cotul-Lung, *com. rur.*, jud. Brăila, plasa Vădeni. E situaț pe malul drept al rîului Siret, la 18 kil. de Brăila, capitala județului și la 11 kil. de com. rur. Vădeni. Se mărginește la E. cu Vădeni, la V. cu Latinul, la N. cu Siretul și la S. cu Nazîrul.

Suprafața com. este de 10500 hect., compusă din 11 proprietăți și anume a d-lor Gr. Gianni, (în supraf. de 1700 hect. și cu un venit de 31500 lei); G. Vrăbescu (supraf. 1700 hect., venit 31500 lei); moșt. G. Șerbănescu (supraf. 2300 hect., venit 38000 lei); M. Nicoleanu (supraf. 500 hect., venit 4500 lei); Petre Alexandrescu (supraf. 350 hect., venit 5700 lei); Smar. Șerbănescu (supraf. 360 hect., venit

6400 lei); moștenit. P. Simu (supraf. 300 hect., venit 5100 lei); Victor Macri (supraf. 250 hect., venit 4000 lei); Ghiță Io nescu (supraf. 350 hect., venit 6700 lei); 700 hect. Măxinenii Eforiei și 800 hect. a locuitorilor improprietăriți.

In comună sunt: 180 contribuabili, din cari 5 străini; 7 debite și 12 circiumi.

Sunt 123 loc. improprietăriți din 1864; neimproprietăriți sunt 42.

Venitul com. e de 10733 lei și cheltuelile de 10185 lei.

Vite mari cornute sunt 1753 (boi 1097, vaci 544, tauri 21, viței 69, bivoli 21), cai 626, oi 2696, rîmători 367 și capre 3. Suhatul e de 1000 hect.

Are o biserică, înființată la 1878, de locuitori, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală mixtă, înființată la 1866, frecventată de 38 băeți.

In interiorul com. sunt 6 strade nealiniate.

Drumuri: la Vădeni, spre E., 11 kil.; la Bîrlad, spre S.-E. 17 kil.; la Nazîrul, spre S., 10 kil.; la Romanul, spre S.-V., 15 kil.; la Latinul, spre V., 10 kil.

Comuna și-a luat numele de la un cot al Siretului ce se află puțin mai la N. de ea. Este înființată de la 1864 din sătenii veniți din mai multe com. precum: Malurile din jud. R.-Sărat, din cât. Mihalea și de prin județul Bacău.

Cotul-Lung, sat, în jud. Brăila, partea de N. a com. Cotul-Lung, pe țărmul drept al râului Siret, la 18 kil. spre N.-V. de orașul Brăila. Numit ast-fel de la cotul lung ce face râul Siret, la nordul acestui sat. Acest sat era așezat la distanță de 1 kil. spre N.-E. de unde este astăzi, în

cotul râului Siret; dar din cauza inundațiilor s'a strămutat aci pe la anul 1840.

In acest sat sunt 53 case de locuit și 3 circiumi. Vatra satului este de 12 hect.

Are o școală mixtă, înființată la 1864, întreținută de stat și frecventată de 60 elevi; o biserică, zidită de locuitori la 1871, cu 1 preot, 1 cîntăreț, și 1 paracliser.

Populația satului este de 86 capi de familie, sau 360 locuitori, din cari 174 bărbați, 186 femei. Sunt 140 căsătoriți, 220 necăsătoriți. Știu carte 38 persoane, nu știu 322.

Vite sunt: 135 cai, 252 vite cornute, 913 oi, 9 capre și 110 rîmători.

Cotul-Malului, izvor de apă minerală, în com. Băicoiul, plasa Filipești, jud. Prahova, care, după analiza făcută, conține iod, sare, fier, pucioasă; vindecă reumatismul și pelagra.

Cotul-Miculintii, sat, pe moșia cu același nume, com. Coțușca, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu. Are 90 familii, sau 431 suflete. E situat într'un cot al Prutului, avînd forma unei peninsule. Se mai numește și Cotul-Peririței. Proprietatea moșiei este a erizilor def. Văsescu, foastă a Mitropoliei din Iași și vîndută de Stat.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail și Graviil, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser. Este mică, de lemn și tencuită, făcută, la 1840, de către posesorul moșiei, obligat la aceasta prin contractul de cumpărătoare, de către Mitropolitul Veniamin Costache.

Sătenii improprietăriți au 256 hect. 63 arii; iar proprietatea are 747 hect. 61 arii cîmp și

472 hect. 38 arii pădure tînără de stejar. Piatră calcarică este aproape de Prut, dar se estrage puțină și numai pentru trebuințele locale.

Loc însemnat este Siliștea-Vechie.

Drumurile principale: acel ce duce la Dorohoiu și Botoșani pe la Ghireni-Tăutul și Coțușca; și acel de la Rădăuți ce duce la Ștefănești.

Hotarele sunt cu: Crasna-Leuca, Ghireni-Tăutul și Miorcani.

Cotul-Mielului, pădure de stejar și salcie, a statului, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, com. Hagieni. Formează, cu pădurea Ciunga, un trup de 180 hect.

Cotul-Molipsirei. (Vezi Cotul-Condurachi, comuna Rîșești, pl. Podoleni, jud. Fălciu).

Cotul-Morii, fost sat, în 1873, com. Negoști, pl. Amaradia, jud. Dolj; azi siliște.

Cotul-Morii, parte din satul Dolhasca, jud. Suceava.

Cotul-Morii, baltă mlăștinoasă, în com. Dolhasca, jud. Suceava, în suprafață de 2500 m. p.

Cotul-Morii, loc șes, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Negoști, pe care se întinde com. Negoști.

Cotul-Morii, loc. Vezi Similești, șes, com. Vetrișoiaia, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Cotul-Morii, vale, formată de Șomuzul, în com. Dolhasca, județul Suceava.

Cotul-Negru, sat, jud. Dorohoiu, înființat cam de vr'o 20 de ani,

de către posesorul moșiei Știubeieni, de la care și-a luat numele. Se află așezat pe moșia Știubeieni, com. cu același nume, pl. Bașeul. Are 27 familii, sau 102 suflete.

Cotul-Negru, *suburbie*, jud. Tutova, în partea de N.-V. a orașului Bîrlad, pe valea cu același nume.

Cotul-Negru, *vale*, jud. Tutova, ce se deschide în partea de N.-V. a orașului Bîrlad.

Cotul-Netoșilor, *loc. Vezi Vetrișoaia*, șes, com. Vetrișoaia, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Cotul-Oancei, *suburbie*, în Focșani, despărțirea IV-a.

Cotul-Ogrăzii, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, comuna Sudiți, cu suprafața de 50 hect. Esențe: stejar, ulm și plop.

Cotul-Perișorului, *șes*, în partea de V. a com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciu. Are o suprafață de 26 hect., lângă riul Jijia.

Cotul-Peririței. *Vezi Cotul-Miculintii*, sat, com. Cotușca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Cotul-Podului. *Vezi Vulpesești*, jud. Tutova.

Cotul-Popiî, *movilă și semn de hotar*, la Sud-Estul moșiei Meri, din pl. Tîrgului, jud. Teleorman.

Cotul-Popiî, *cot*, al Siretului, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Cotul-Rînceanului, *pisc*, la V. de com. Ciomăgești, pl. Oltul-

d.-s., jud. Olt. Servește parte pentru cultură, parte pentru pășunarea vitelor.

Cotul-Rișca. *Vezi Rișca*, județul Suceava.

Cotul-Roib, *baltă*, în întindere de 3 hect., în cât. Rădulești, com. Mircești, pl. Biliești, jud. Putna.

Cotul-Rusului. *Vezi Piscul-Rusului*, sat, în pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, jud. Roman.

Cotul-Rușilor, *șes*, spre E. de satul și com. Rîșești, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Cotul-Sanihăul, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Pilipăuți, pl. Herța, jud. Dorohoiu. Are 72 familii, sau 380 suflete. Proprietatea moșiei este a mai multor răzeși. Sătenii împroprietăriți au 95 hect. 96 arii pământ; iar proprietarii, 224 hect. 85 arii cîmp și pădure huceag.

Pîrîul ce trece pe moșie este Molnița.

Drum principal: calea județeană Herța-Mamornița.

Hotarele cu: Hreața, Horbova, Ștreanga și Prutul.

Cotul-Sofiei, *loc. Vezi Vetrișoaia* șes, com. Vetrișoaia, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Cotul-Turcului, *cot al pîrîului Rișca*, în com. Drăgănești, jud. Suceava, stăpănit altă dată de un Turc care mai apoi l-a făcut danie familiei Frunzeti, ce îl stăpînește și astăzi.

Cotul-Vameșului, *com. rur. și sat*, în pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, pe malul drept a râului Moldova, spre S. de orașul Roman, la o depărtare de 3 kil.

de capitala județului și de 2 kil. de reședința plășei.

Are o populație de 310 capi de familie, sau 1103 suflete, din cari 247 contribuabili; locuiesc în 242 case. Știu carte 59 persoane.

Este alcătuită numai din satul Cotul-Vameșului.

Sunt 1070 capete vite mari cornute.

Are o biserică de zid și o școală cu un local bun, care, în 1886—87, a fost frecventată de 28 elevi, din 51 în vîrstă de școală. Venitul com. este de 2685 lei anual și cheltuelile de lei 2577.

Este legată prin șosea cu orașul Roman.

Cotul-Vlașca, *podis*, jud. Bacău, plasa Trotușul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul. Situat d'a stînga pîrîului Cașinul.

Cotului (Valea-), *vale*, jud. Ilfov, cu o lungime de 600 m. Incepe de pe teritoriul comunei Obilești-Vechi, pl. Negoști, și are o direcție de la E. spre V. S'a numit ast-fel fiind-că face o cotitură în forma cotului. Servă parte pentru pășunat, parte pentru cultura cerealelor.

Cotumba, *sat*, jud. Bacău, plasa Muntelui, com. Brusturoasa. E situat la confluența pîrîului cu același nume, cu Trotușul, la o depărtare de 3¹/₂ kil. de satul Brusturoasa. Are în apropiere o biserică, care mai înainte era schit (V. Cotumba, schit); e deservită acum de 2 cîntăreți.

Cîrciumi sunt 5. Familii 119, cu 519 suflete.

Vite sunt: 11 cai, 357 vite cornute, 56 porci și 49 capre.

Pe teritoriul acestui cătun se găsesc 5 herăstraie și o moară de apă.

Cotumba, schit, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa. E situat la poalele muntelui cu același nume, fondat de cîți-va călugari. La început, era numai de lemn, iar între anii 1766 și 1773, s'a făcut de zid, de către vornicul Gr. Crupenski. Părăsit de către călugări, a fost ocupat de călugărițe, care și ele l'au părăsit; de atunci schitul a rămas biserică de mir.

Cotumba, șiră de munți, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa. Incepe la graniță, unde trece prin muntele Cerebuc și apoi se îndreaptă spre N.-V. între piraiele Ciugheșul și Șulța.

Cotumbele, vîrf de munte, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, din culmea Cotumba. Este acoperit cu pădure reșinoasă.

Cotumbele, pădure de brad, județul Bacău, pl. Muntelui, comuna Brusturoasa, proprietatea Prințului Al. Știrbei. Are o întindere de aproape 15700 hectare, și este supusă regimului silvic.

Cotumbele, pîrîu, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa. Izvorește din vîrfurile Cotumba curge prin satul cu același nume, și se varsă, d'a dreapta, în Trotușul.

Cotuna, cîtun, al com. Albești, jud. Buzău, format din însurățeii. Are 60 locuitori și 12 case.

Cotuna sau Călțuna, moșie. (V. Călțuna, jud. Buzău).

Cotuna, pădure, în com. Meteleul, jud. Buzău, pe moșia Meteleul-Lipănesc. Are o întindere de aproape 170 hect.

Cotuneii (Tufele-), Văleanca, sau Mărgineni-Văleanca, moșie, în com. Albești, jud. Buzău, proprietatea statului. Are 420 hect., din care 160 pădure, iar restul arabil dat însurățeilor.

Cotuneii (Tufele -), pădure, a statului, în jud. Buzău, com. Albești, pe moșia Mărgineanca cu Tufele-Cotuneii, pendinte de mănăstirea Banu. Are 190 hect.

Cotuneii (Valea-), vale, se varsă în gîrla Vărbilăul, în raionul com. Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Coțatcul, sat, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Jideni, numit astfel după pîriul Coțatcul; înainte se numea Olăreni, fiind-că locuitorii se ocupa cu facerea oalelor. E așezat spre E., pe pîriul Coțatcul, la 2504 m. spre E. de cîtunul de reședință, Oratia, pe o întindere de 547 hect.

Are o populație de 162 familii, sau 621 suflete, din cari 159 contribuabili; știu carte 16 persoane. Aci se află 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Coțatcul, deal, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s. Se desface din dealul Măgura-Căpățîni, se întinde prin riul Rîmnicul Sărat și pîriul Coțatcul, despărțind plășile Rîmnicul-d.-s.; brăzdează Estul comunei Dănulești, Vestul comunei Slobozia, com. Jideni. Pe un întins platoș, prelungire a sa, este așezat orașul Rîmnicul-Sărat. Se întinde pe o lungime de 25 kil. de la N.-V. la S.-E. Se termină în riul Rîmnicul-Sărat. În com. Dănulești, este acoperit cu păduri, în Slobozia cu pășuni, în Jideni și Rîmnicul-Să-

rat cu vii întinse, cari produc vinurile excelente de Jideni.

Coțatcul, pîrîu, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s. Izvorește din dealul Măgura-Căpățîni, com. Dănulești (plaiul Rîmnicul), curge de-alungul dealului Coțatcul, udă com. Jideni spre E., trecînd prin cîtunele Olăreni, Oratia, Coțatcul, intră apoi în pl. Marginea-d.-s., trece prin păduricea Măracini-Grecului, pe la N. comunei Voetin și se varsă, după un curs de 45 kil., în pîriul Slîmnicul, sau mai bine zis în balta Negru, formînd în cursul său balta Voetin sau Robescu, din com. Voetin. Primește ca afluent pîriul Valea-Cireșului.

Coți, pisc de munte, pe culmea Arnota, jud. Vilcea. Cade la S. de muntele Breota și e udat la V. de riul Bistrița.

Coțimboaica, gîrlă, izvorește din partea de N.-V. a com. Rîfovul, pl. Crivina, județul Prahova, trece, șerpuint, pe la V. de cît. Mălăești și se varsă în riul Teleajenul, la S. de cît. Moara-Domnească, comuna Rîfovul.

Coțobițului (Fîntîna-), fîntînă, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Risipiți.

Coțobițului (Valea-), vale, în jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Risipiți.

Coțofana, iezor, jud. Brăila, între Dunărea-Vechie și Dunărea-Vapoarelor, din com. Chiscani.

Coțofana, japse, în jud. Brăila, unește Veriga-Măcinului cu Dunărea-Măcinului în fața grădinilor de zarzavat din Dobro-

gea. O ramură dă spre V. în Borcea.

Coțofana, vale, în jud. Vâlcea, la N. de com. Slătioara, plaiul Horezul.

Coțofana (Muntele -), *munte*, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile din București, fost pendințe de schitul Lespezile, com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 1133 hectare, din care 555 hect. suprafață împădurită și 578 hectare pământ cultivabil și finețe, arendate pe periodul 1888—93 cu 1062 lei anual.

Coțofana-Mare, lac, în județul Vlașca, pl. Marginea, pe proprietatea Băneasa.

Coțofana-Mică, lac, în județul Vlașca, pl. Marginea, pe proprietatea Băneasa.

Coțofanca (Coțofeanca), sat, în jud. Ilfov; face parte din com.rur.Gurbănești-Coțofeanca, pl. Negoști. Este situat la E. de Gurbănești, pe malul drept al văii Mostiștea.

Se întinde pe o suprafață de 736 hect., cu o populație de 503 locuitori.

Principele N. Bibescu are 400 hect. și locuitorii 336 hectare. Proprietarul cultivă 290 hect. (110 izlaz). Locuitorii cultivă 265 hect., restul îl rezervă pentru izlaz.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Are o biserică cu hramul Sf-tul Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 385 vite mari și 1446 vite mici.

Coțofănești, com. rur., în jud. Putna, pl. Răcăciuni.

Comuna Coțofănești este așezată pe pîriul Bîlca, din jos de satul Bîlca; satele ce o formează sunt așezate unul lângă altul.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii e de 17 kil., iar de capitala județului e de 61 kil.

Se mărginește la N. cu comuna Troțușul, care o desparte de com. Sascut și Urechești; la E. cu com. Cornățelul, iar la V. cu comunele Borșani și Bîlca.

Comuna Coțofănești se compune din căt. Coțofănești (unde e și primăria comunei) și Tămășoia.

Are o populație de 149 capi de familie, sau 610 suflete (286 bărbați și 324 femei). Această populație se împarte astfel: 320 neînsurați (152 bărbați și 168 femei), 254 însurați, 36 văduvi, (7 bărbați și 29 femei); 574 Romîni, 6 Greci, 4 Unguri și 26 de diferite naționalități; 580 ortodocși, 4 catolici și 26 mozaici; 164 agricultori, 9 meseriași, 3 comercianți, 10 avînd diferite profesii libere și 14 servitori.

Știu carte 46 persoane (34 bărbați și 12 femei).

Numărul caselor de locuit e de 150.

Are o biserică filială, cu hramul Sf. Gheorghe (parohia Bîlca); o școală mixtă, într'un local închiriat de comună, frecventată de 8 copii (6 băieți și 2 fete), din 77 (31 băieți și 46 fete) în vîrstă de școală. Comuna cheltuește cu școala 320 lei anual.

Sunt 116 contribuabili.

Budgetul com. pe 1893—94 a fost de 2300.74 lei la venituri și de 2283.49 lei la cheltuieli.

Numărul cultivatorilor în același an a fost de 130.

Instrumentele agricole de care dispun cultivatorii acestei comune sunt: 7 pluguri de lemn, 47 de fier, 8 grape de fier; 3 mori de apă și 1 cu vaporii.

Vite sunt 483, din care: 141 boi, 60 vaci, 50 cai, 524 oi, 35 capre și 35 porci.

Sunt 65 stupi de albine.

În comună sunt: 2 fierari, 1 circiumar, 3 fabricanți de rachiū și 1 de coloniale.

Drumurile ce înlesnesc comunicația comunei cu cele-lalte comune învecinate, sunt: șoseaua comunală care o leagă de Cornățelul și de Borșani și drumul care duce la Urechești, pe unde trece șoseaua și linia ferată Adjud-Tg.-Ocna.

Coțofănești, sat, face parte din com. rur. Mălăești, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Are o populație de 389 locuitori (214 bărbați, 175 femei). Aci e o biserică, fondată la anul 1838 de obștea locuitorilor.

Coțofănești, sat, în comuna cu același nume, pl. Răcăciuni, județul Putna. Este situat pe pîriul Bîlca, care-l desparte de cele-lalte sate ale comunei.

Are o biserică filială (parohia Bîlca), cu hramul Sf. Gheorghe; o școală mixtă, într'un local închiriat, frecventată de 8 copii (6 băieți și 2 fete), din 57 (24 băieți și 33 fete) în vîrstă de școală.

Comuna cheltuește cu școala 320 lei anual.

Coțofenei (Măgura-), măgură, în jud. Teleorman, comuna Sahaia. Este semn de hotar al pămînturilor date locuitorilor în 1864.

Coțofenei (Movila-), movilă, în jud. Teleorman, la V. moșiei

Suhaia, spre proprietățile locuitorilor. Este semn despărțitor de moșia Vișoara și datează din timpuri vechi.

Coțofeni, stație d. dr. d. f., în jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Coțofeni-din-Față, pe linia Craiova-T. Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Ișalnița (7.5 kil.) și Răcari (11.1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 114^m.54. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 17974 lei, 21 bani.

Coțofeni, cîmpie, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, pe care este situată comuna și unde, spun locuitorii, a fost lagărul lui Tudor-Vladimirescu.

Coțofeni, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-j., com. Gubancea, ce poartă acest nume încă din vechime, cînd aparținea lui Gh. Coțofeanu. Astăzi aparține fraților Popescu, moștenitorii lui Gh. Coțofeanu. Are un venit anual de 10000 lei.

Coțofeni, siliște, jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-j., com. Gubancea, în V. comunei.

Coțofeni-de-Jos, sat, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, cu reședința primăriei.

Are o populație de 306 suflete, (173 bărbați și 133 femei), cari locuiesc în 58 case și 5 bordece.

În apropiere de sat sunt ruinele unei case vechi boerestî, zidită de Spătarul Mihail Coțofeanu, care a luat parte la războaiele lui Mihai-Viteazul, și 2 movile, despre care legenda spune că sunt făcute de împăratul Traian.

Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Beharca. În anul școlar 1892—93 a fost frecventată de 10 băieți. În vîrstă de școală sunt 23 băieți și 9 fete. Știu carte 45 bărbați și 7 femei.

În sat este o biserică de zid, cu hramul Sf-tul Gheorghe, fondată, la 1828, de Aga Gheorghe Coțofeanu. Are venit 200 lei, lăsați de Grigore Coțofeanu.

Coțofeni-de-Sus, sat, în județul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față. Are o populație de 638 suflete (334 bărbați și 304 femei), cari locuiesc în 158 case și 3 bordece.

Copiii urmează la școala mixtă din satul Beharca. În anul școlar 1892—93 au frecventat școala 27 băieți și 1 fată. În vîrstă de școală sunt 29 băieți și 15 fete. Știu carte 78 bărbați și 4 femei. În sat sunt 4 cîrciumi.

Coțofeni-de-Sus, moșie particulară, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, pe care se găsește și păduri. Aparține d-lui G. V. Pencioiu.

Coțofeni-de-Sus, pădure particulară, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, în întindere de 200 hect., pe moșia d-lui G. V. Pencioiu, căruia aparține. Înainte aparținea lui Grigore Coțofeanu. Esențe: cer, gîrniță, gorun, toate în stare de creștere.

Coțofeni-din-Dos, com. rur., în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., la 23 kil. departe de Craiova și la 21 kil. departe de reședința plășei, Filiași. Situată parte pe deal, parte pe șes, pe malul drept al Jiului.

Se învecinește la E. cu com.

Mihăița, la V. cu com. Scăești, la N. cu com. Coțofeni-din-Față și la S. cu com. Raznicul.

Rîul Jiul udă comuna spre N., despărțind-o de Coțofeni-din-Față.

Se spune că această comună, ca și vecina cu același nume, a fost fondată de un anume Coțofeanu. Se compune dintr'un singur cătun.

Pe un deal, în proprietatea (pădurea) d-lui colonel Gigirtu, se găsesc urmele unei cetăți, ce se crede a fi făcută din timpul năvălirii barbarilor. Acea cetate, situată în vârful dealului, are forma unui triunghi; spre E. are o vale de 200 m. adîncime, asemenea spre N. și spre S. Spre V. însă se cunosc urmele unui zid ce a împrejmuit cetatea. Zidul are o grosime de 8 metri, zidit din cărămida ce se cunoaște a fi fost foarte mare. Jur-imprejurul cetății fiind un șanț, spre V. este mai puțin adînc, ceea-ce probează că acolo au fost porțile cetății. În interiorul cetății se află un loc gol; zidurile sunt în număr de trei în interiorul cetății.

În comună este o biserică de zid, fondată de locuitorii, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de un învățător; funcționează din anul 1832 și este întreținută de comună. Localul e făcut din cărămidă. A fost construită cu cheltuiala particularilor. Are în vatra satului 1892 hect. neîmprejmuite. A fost frecventată în 1892—93 de 38 băieți. În vîrstă de școală sunt 66 copii. Știu carte 38 bărbați.

Populația este de 1240 suflete, din cari 586 bărbați și 654 femei. După legea din 1864 sunt 192 locuitori împămînteți.

Suprafața comunei e de 3028

pog. Moșia Coțofeni - din - Dos are o suprafață de 2633 pog. arabile, cu un venit de 40000 lei; aparține sătenilor și proprietarilor. Se seamănă pe ea: porumb, grâu, orz, etc.

Pădurea Coțofeni-din-Dos are o întindere de 50 hect. tufăriș; e compusă din tufani.

Fâneață este în întindere de 113 pogoane.

Viile aparțin sătenilor.

Pe proprietatea d-lui Petrache Ionescu se află o moară de abur.

Se transportă produsele cu carele pe șoseaua vecinală-comunală ce străbate comuna.

Venitul com. pe anul 1893—94 a fost de 1850.83 lei și cheltuielile de 1649 lei.

Vite mari cornute sunt 80, oi 140, capre 17 și porci 24.

Coțofeni-din-Dos, sat, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Dos, cu reședința primăriei. (Vezi com. Coțofeni-din-Dos).

Coțofeni-din-Dos, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Dos, pe care se găsesc 50 hect. pădure.

Coțofeni-din-Dos, pădure, în întindere de 5 hect, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Dos.

Coțofeni - din - Față, com. rur., jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 16 kil. de Craiova și la 19 kil. de Filiași, reședința plășei.

Situată la Nordul râului Jiul, pe un loc șes numit Cîmpia-Coțofeni.

Se învecinește la E. cu com. Almajul, de care se desparte prin pîrîul Almajul; la V. cu com. Brădești; la S. cu com. Coțofeni - din - Dos, de care se desparte prin Jiul.

Comuna este cu totul șeasă. Se găsesc pe acest șes câte-va bălți, precum: balta Glodul, cu o suprafață de 20 pogoane; Rîioasa, cu o suprafață de 2 pogoane; Voivodeasa, cu 10 pogoane; Ruptura, cam de 13 pogoane.

Cînd Jiul se revarsă, formează o singură masă cu aceste patru bălți. Comuna este udată de râul Jiul ce formează limita către Coțofeni-din-Dos. Primește în stînga pe Almajul, ce desparte comuna aceasta de com. Almajul.

Se spune că această comună a fost înființată de Spătarul Mihail Coțofeanu, care a trăit pe timpul lui Mihail-Bravul; de la acel spătar și-a luat numele comuna. Se compune din trei cătune: Beharca, Coțofeni-d.-s. și Coțofeni-d.-j., care este cătunul de reședință. În vechime se compunea din patru cătune, adică coprînda și Coțofeni-din-Față.

În comună se află o biserică de zid, cu hramul Sf. Gheorghe, făcută la anul 1828 de către Aga Gheorghe Coțofeanu. Are un venit de 200 lei, dăruți de Aga Coțofeanu.

În apropiere de comună se mai văd ruinele unei case vechi precum și două movile. Se spune că movilele au fost făcute de Împăratul Traian; iar ruinele sunt ale casei Spătarului Coțofeanu, care a luat parte la războaiele lui Mihaî-Viteazul. Se spune că aci și-a avut lagărul Tudor Vladimirescu.

În comună se văd multe urme de case mari boerești.

În cătunul Beharca se află o școală mixtă, condusă de un învățător; funcționează de la 1848; este întreținută de stat și de comună. Localul a fost făcut cu cheltuiala comunei; este în stare bună. Școala are o împrejurire de 1250 hect. În a-

nul școlar 1892—93 a fost frecventată de 10 băieți din Coțofeni-d.-j., 21 băieți și o fată din Coțofeni-d.-s., 21 băieți și o fată din Beharca. În vîrstă de școală sunt 108 băieți și 49 fete, din cari în Coțofeni-d.-s., 29 băieți și 15 fete; în Coțofeni-d.-j., 23 băieți și 9 fete; în Beharca, 56 băieți și 25 fete. Știu carte, în Coțofeni-d.-j., 35 bărbați și 7 femei; în Beharca, 78 bărbați și 4 femei.

Populația comunei este de 1401 suflete, din cari s'au împămîntenit, după legea din 1864, 245 locuitori.

Casele sunt în număr de 296, făcute din zid, birne și paiante.

Teritoriul comunal este de 2325 hect., din care 1393 arabile, 309 fincață, 298 izlaz și 275 pădure.

Moșiile de pe comună se numesc Coțofeni - d. - s., Coțofeni-d.-j. și Beharca. Au în total o supraf. de 1393 hect. și aduc un venit de 30000 lei. Aparțin d-lor G. G. Teișanu, G. V. Pencioiu, C. M. Chintescu și P. Hristescu.

Pădurile de tufărișuri se numesc: Coțofeni-d.-s., cu o suprafață de 200 hect. și Coțofeni-d.-mj., în cât. Beharca. Ele aparțin d-lor G. G. Teișanu, G. V. Pencioiu și C. M. Chintescu; mai înainte aparțineau d-lui G. Coțofeanu, Grigore Coțofeanu și Zoe Parnaschina. Pădurile sunt compuse din gîrniță, cer și gorun.

Viile aparțin locuitorilor și se găsesc pe pămîntul delimitat lor în anul 1864; au o întindere cam de 50 hect. și produc vin alb.

Pe proprietatea d-lui G. V. Pencioiu este o moară de abur.

În comună se găsesc 10 circiumi, din cari 4 în Coțofeni-d.-s., 2 în Coțofeni-d.-j. și 4 în Beharca. Locuitorii își desfac

productele la Craiova; duc grîne, țuică, spirt și bumbac. Aceste produse le transportă cu carul său cu căruța pe calea națională.

Prin comună trece calea ferată, avînd stația Coțofeni, la $\frac{1}{2}$ kil. departe de comună; calea comunală și șoseaua națională, lungă de 5 kil. în comună.

Venitul com. pe 1893—94 a fost de 2845 lei, 45 bani și cheltuelile de 2508 lei, 54 bani.

Vite: 300 vite mari cornute, 48 oi și 17 cai.

Coțofeni-din-Față, fost *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față.

Coțofirul, *măgură*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, pe lingă care trece limita de S. către com. Malul-Mare.

Coțofuștii (Valea-), *pîrîu*, în județul R.-Sărat, plasa Gradiștea, com. Boldul. Se formează din pîrîiașe și izvoare existente pe teritoriul comunei, curgînd numai în timpul ploilor; udă partea de N. a comunei și merge de se varsă în balta Boldul.

Coțoiul, *pisc*, pe culmea ce încunjură orașul Huși în partea de S.-E., pl. Prutul, jud. Fălciu. Și-a luat numele de la un vechiu proprietar, numit Coțoiu.

Tradițiunea afirmă despre acest pisc că Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldovei, își avu aci punctul său de observațiune spre partea N.-V. a orașului, loc deschis pe unde năvăleau vrăjmașii; de unde provine că acest pisc și purta numele de Cerdacul-Ștefan-Vodă. A daugă tradițiunea că după ce Marele Ștefan învinse ordiile Tataro-Turce (poate că între anii 1490 și 1495) trase cu arcul spre N. de pe

Virful-Coțoiului și unde se opri săgeata, ordonă clădirea bisericeii, numită, mai în urmă cu 97 ani, Episcopia de Huși. Acest pisc se micșurează prin dărîmarea poalelor sale în partea despre oraș în timpul ploilor îndelungate.

Coțușca, *com. rur.*, în jud. Dorohoiu, pl. Prutul-d.-j. E formată din satele: Coțușca, Cotul-Miculinișii, Ghireni-Tăutul și Puțurenii, cu reședința primăriei în Coțușca. Are o populație de 458 fam., sau 1984 sufl.; 3 biserici, deservite de 1 preot, 3 cîntăreți și 3 pălămarii; 1 școală, condusă de 1 învățător și frecventată de 50 de elevi; 10 iazuri și 8 pogoane vie; 890 hect., 90 arii pămînt sătesc și 8776 hect., 52 arii cîmp al proprietăților.

Budgetul com. a fost, în 1889—90, de 450 lei la venituri și de 4003 lei, 60 bani la cheltueli; iar în 1890—91, de 2986 lei la venituri și de 2385 lei la cheltueli.

Vite mari cornute: 1882; sunt 3752 oi, 331 cai și 247 porci. Stîpîi cu albine sunt 120.

Coțușca, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Coțușca, plasa Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiu. Are 188 familii, sau 811 suflete. Așezările sătenilor sunt cu livezi, și cu grădini; iar proprietarii moșiei au casă de zid cu un rînd, grădină cu flori și livadă bine regulată, cu diferiți pomi fructiferi de specii alese, precum și 4 pogoane de vie. Toate acestea sunt făcute de către Al. Gr. Văsescu; proprietatea moșiei este a eredității lui.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail și Gavril, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar; este de lemn și tencuită;

o școală, condusă de un învățător, frecventată de 50 școlari; are un local bun de zid, dăruit de proprietarul, Al. Gr. Văsescu.

Calitatea pămîntului este bună, cu mici părți de sărături. Sătenii împroprietăriți au 270 hect. 43 arii; iar proprietatea 2305 hect. 83 arii cîmp. Iazuri sunt 2, de mică întindere.

Pîrîu mai principal ce curge pe hotarul despre Puțurenii, este Volovățul.

Drumuri principale sunt: acela ce duce prin Puțurenii de la Mitocul la Dorohoiu; și acela ce vine de la Rădăuți și duce la Botoșani.

Hotarele moșiei cu: Bodron, Nichitenii, Miorcanii, Bivolul-Lipan, Puțurenii, Ghireni-Tăutul și Crasnaleuca.

Locuri însemnate sunt: Movila-Crucei și Movila-Bortoasa.

Covaciul, *vale*, com. Știrbești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vâlcea.

Covaciului (Grindul-), *grind*, în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul comunei rur. Satul-Nou. Pornește de pe malul Dunărei (Chilia) și intră în stufării, în formă de deget. Are o întindere de 120 hect.; e neproductiv și acoperit cu nisip; numai spre Dunăre (Chilia) are vr'o 10 hect. pădure de sălcii.

Covaciului (Lacul-), *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunei rurale Satul-Nou. Este format de o răvărsare anterioară a brațului Chilia, cu care acum comunică prin o gîrlă lungă de 2 kil. Este înconjurată de toate părțile cu stuf. Are 135 hect. întindere, și conține pește. Venitul aparține statului.

Covalea, *dcal*, pe teritoriul sa-

tului Vițcani, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu. De sub el izvorește pârîul Vițcanul.

Covasa, pârîu, jud. Iași. Izvorește din pădurea Rusenilor, comuna Holboca, pl. Branîștea și, după ce formează iazul Ruseni și Holboca, se varsă în Bahlui.

Covasna, com. rur., în partea de N.-V. a pl. Podoleni și a județului Fălciu, în spre hotarul de S. al jud. Iași, așezată pe loc foarte accidentat, prezintînd dealuri mari și văi adînci, cu locuri păduroase, vii și livezi. Este formată dintr'un singur sat Covasna, situat la 39 kil. de Huși, capitala jud. Suprafața teritoriului com. e de 626 hect. repartizate astfel: 312 hect. a locuitorilor împrîietăriți, 49 hect. vatra satului, 181 hect. proprietatea statului care este mai toată pădure și 86 hect. vie, ce cade pe proprietatea locuitorilor; avînd încă 286 hect. pămînt de cultură pe teritoriul comunei Costuleni, din județul Iași, cu care se mărginește această comună. Este proprietatea statului.

Are o populație de 413 familii, sau 1256 suflete, din care 288 contribuabili.

Printre locuitorii acestei comune, care se ocupă cu cultura viilor și a livezilor, se află și 47 suflete Evrei, comercianți.

În sat este o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli; o școală, înființată în 1866 și frecventată de 23 elevi și 4 eleve, din 115 în etate de școală.

După tradițiune, satul ar fi existat din vechime în fundul văii Mărturiei, unde a fost și biserică pe Dealul-Mariței, de unde s'a strămutat pe locul de astăzi; iar localitatea unde a existat biserică se numește La-

Biserica-Veche, care a fost adusă de acolo în sat, cam pe la 1700 și apoi refăcută la 1848. Prin mijlocul satului, trece pârîul Covasna.

Venitul comunei e de 3000 lei anual.

Vite mari cornute, sunt 740, oi 900, cai 120 și porci 350.

Covasna, sat. (Vezi Covasna, comună, jud. Fălciu).

Covasna, pădure, în partea de S. a comunei Covasna, plasa Podoleni, jud. Fălciu, proprietatea statului.

Covasna, pârîu, izvorește din pădurea Covasna, plasa Podoleni, jud. Fălciu, curge de la S. la N.; se numește și Pârîul-Mărturiei. Trece prin satul și com. Costuleni, jud. Iași.

Covasnei (Dealul-), deal, se întinde spre E. de satul Coropcenii, com. Ciortesti, pl. Crasna, jud. Vaslui, în direcțiunea de la S. spre N.

Covatarului (Tîrla-), tîrlă, izolată, între satul Orțesti, din com. Drăgănești și Boroaia, jud. Suceava.

Covecul, sat. (V. Bărcănești, jud. Olt).

Coveiul, com. rur., din pl. Băilești, jud. Dolj. Situată în partea centrală, pe loc șes, la 58 kil. S.-V. departe de Craiova și la 8 kil. S.-E. departe de reședința plășei, Băilești.

Se învecinește la E. cu com. Goicea-Mare și Goicea-Mică; la V. cu com. Băilești; la N. cu com. Boureni; la S. cu com. Catanele.

Limita liniei de N. începe din Valea-Largă și merge în li-

nie dreaptă spre N. pe la Dealul-de-Vii.

Limita liniei de S. începe de la hotarul moșiei Urzicuța-Boureni și merge drept spre E. până la Sărăceana, un loc băltoș de pe moșia Catanele.

Limita liniei de V. începe de la hotarul moșiei Urzicuța-Boureni și merge drept până la Valea-Largă.

Limita liniei de E. începe de la Sărăceanu și merge până la Valea-Largă.

După spusa bătrînilor, acum vr'o 200 ani, de cînd Turcii au jefuit și prădat Cioroiul (comună, la 15 kil. de Coveiul), un oare-care Dumitriu Mușat, împreună cu toată familia sa, s'a refugiat pe locul acestei comune, unde înainte era numai pădure; acolo și-au făcut ei bordeie. După plecarea Turcilor nu s'au mai întors la Cioroiu, de oare-ce satul fusese cu totul devastat. Pe lîngă ei au mai venit și alții de prin satele comunelor vecine și astfel pădurea a fost tăiată și bordeiele au fost înlocuite prin case. Până la anul 1880 făcea parte ca cătun din com. Catanele, iar de la acest an a devenit comună deosebită, coprinzînd un singur cătun, numit Coveiul, în care se află reședința comunei.

În comună se află o biserică, fondată de locuitori, începută la anul 1855 și terminată la 1858. De asupra ușii bisericii se află următoarea inscripțiune:

«Ziditu-s'a această sîntă și Dumnezeuiască biserică, unde se prăsnuește și se cinstește hramul Sf. Martir Mucenic Dimitrie și Cuvioasa Paraschiva, din noi, cu toată ostîrdirea și strădania epitropilor fiind Marin Durb, Ioan a lui Ștefan, Ioan a lui Iordache, Mitrică sin Barbu Busuioc, Marcu sin Marcu Vălcăna, stăruind din început și până în sîrșit cu alergătura și cu darea de bani, unde ajutorindu-y și locuitorii dintr'acest

sat și alți pravoslavnicri creștini, de prin alte părți, în zilele prea Înălțatului nostru Domn Alexandru Ghica, Caimacan a toată Țara-Românească. cu bine-cuvîntarea prea sfinției sale D. Calinic, Epis copul Rîmnicului, 1858, Iulie 3. Zugravî, Tudorache Marinescu, Nae sin Matei Zugravu.»

În comună se află o școală mixtă ce funcționează din 1888. Este întreținută de județ și de comună. Localul, făcut din zid, cu cheltuiala comunei, este în bună stare. A fost frecventată în anul 1892—93 de 48 de băeți și 5 fete. În vîrstă de școala sunt 78 băeți și 86 fete.

Știu carte 109 locuitori, din cari 6 femeî.

Populația comunei este de 992 locuitori, din cari 470 bărbați și 522 femeî. După legea rurală din 1864, sunt 10 împămînteniți numai cu locuri de case și de grădină.

Case sunt 148 și bordee 35. Casele sunt făcute din zid, pămînt bătut, cărămidă, bîrne lipite cu pămînt și vărute.

Suprafața întregului teritoriū comunal este de 496 pogoane, din care 396 arabile.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt: Proprietatea d-lui Ștefan Năsoiū, în întindere cam de 150 hect. și cu un venit de 4000 lei; arendată; moșia Coveiul, ce aparține moșnenilor Coveiul și Boureni. Se seamănă pe ele: grîu, porumb, orz, etc.

Viiile, în întindere de 24 hect., aparțin moșnenilor Coveeni și Boureni și se găsesc pe proprietatea lor. Produc vin roșu de bună calitate, dar în mică cantitate.

În comună sunt două cîrciumi și 5 comercianți. Locuitorii își desfac produsele la Calafat și la schela Bistrețul; duc la tîrg cerealele și importă: zahăr, fier, ceară, bumbac, stămburi, frînghie, lemne, var, vite, vin, ra-

chiū și diverse pometuri. Produsele le transportă cu carele mai mult pe căi naturale.

Comuna este străbătută de căile comunale: Coveiul - Catanele, Coveiul-Boureni și Coveiul-Băilești. Cea d'întîiū, Coveiul-Catanele, este șosea așternută cu piatră; iar cele-l'alte sunt căi naturale.

Calea ce duce la Boureni este lungă de 4 kil.; trece pe hotarul dintre moșia Urzicuța-Boureni și a moșnenilor Coveiul-Boureni. Cea despre Catane, este de 4 kil., merge drept de la Coveiul la Catane, trece prin Valea-Trăsnitei. Cea spre Băilești este de 5 kil., trece pe la Crucea-lui-Balună, de pe moșia Urzicuța - Boureni și pe partea de la vale de nisipul Băilești.

Venitul comunei pe 1892—93 a fost de 1657 lei, 30 bani și cheltuelile de 1638 lei.

Vite mari cornute sunt 400, oi 114 și cai 18.

Coveiul, sat, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Coveiul, cu reședința primăriei.

Coveiul, lac, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul comunei Rasa.

Coveiul, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Coveiul. Aparține moșnenilor Coveeni și Boureni. Pe această moșie se găsesc 24 hect. de vie, ce produc vin roșu, de bună calitate.

Coverca, locul, unde Mihăilețul se varsă în Călimănel, jud. Suceava.

Covercile, loc izolat, jud. Olt, com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s.

Covergă (La-), numire dată unei părți din pădurea Floricica, jud.

Buzău, comuna Piclele, cătunul Joseni.

Covergilor (Dealul-), deal, în raionul com. Budișteni, pl. Podgoria, județul Muscel. E acoperit parte cu vii, parte cu pădure.

Covîrjin, braț, (prival), în jud. Ialomița, insula Balta, pl. Ialomița-Balta, com. Dudești.

Covragul, sat, face parte din com. Valea-Rea, jud. Tecuciū. Situat pe coasta dealului și a pădurei Ciorba, în marginea de E. a pădurei, la o depărtare de 3 kil. 600 m. de reședința com.

Are o populațiune de 12 fam., cu 43 sufl. Locuitorii sunt împroprietăriți.

Satul s'a înființat pe la anul 1823. Se desparte de restul com. prin rîul Berheciul.

Covragul, pîriū, izvorește din rîpa cu același nume, jud. Tecuciū, și se varsă în partea dreaptă a Berheciului, în raionul com. Valea-Rea.

Covragul, rîpă, situată în pădurea Ciorba, la V. de satul Covragul, jud. Tecuciū, com. Valea-Rea.

Covrea, deal, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, ce se lasă din dealul Botoșești. Are 50 m. înălțime și este acoperit cu locuri arabile.

Covrigeasca, baltă, pe moșia Slobozia, com. Fintînelele, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1 hect. 50 arii.

Covrigești, mahala, din com. rur. Rîmești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Covrigi, *com. rur.*, și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Văilor, la o distanță de 49 kil. de orașul Tur-nul-Severin, iar de *com. rur.* Broșteni, de 13 kil. Este situată pe o vale strîmtă înconjurată de toate părțile cu dealuri și văi, care, parte sunt acoperite cu pometuri, parte cu vii și parte cu păduri. Formează comună cu satul Costeni și mahalalele: Valea-Mănăstirei, Hobița și Mur-gilești. Are o populație de 1800 loc., din cari 283 contribuabili, cari locuiesc în 350 case.

Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 50 pluguri, 95 care cu boi, 12 căruțe cu cai; 69 stupi.

Are o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală cu 1 învățător, frecventată de 20 elevi; 1 cîrciumă.

Budgetul *com.* are la venituri suma de 3075 lei și la cheltueli 1014 lei.

Vite sunt: 700 vite mari cornoate, 680 oi, 36 cai și 600 rîmători.

Această *com.* se mărginește: la E. cu *com.* Ohaba, ce ține de jud. Gorj; spre S. cu *com.* Văgiulești; spre V. cu *com.* Samarinești; iar spre N. cu *com.* Sura

Văile mai principale în această *com.* sunt: Valea-Albinei, a Poșei, a Stînei, a Hobiței, a Drăganului, Cristiana; iar dealuri sunt: Culmea-Șiiacului, Dealul-Sfieii și Dealul-Poenilor.

Covrigii (Dealul-), *deal*, în *com. rur.* Slivilești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Covurluiul, *județ*. Face parte din vechia Moldovă-d.-j. și servește ca hotar al Țării în spre Basarabia. Numirea acestui județ vine de la pîrîul Covurluiul, cel străbate prin mijloc pe o întin-

dere de 40 kil., de la Hulești până la Foltești. El are ca marcă o ancoră, în semn că la Galați, capitala județului, ancorează multe vase plutitoare, spre încărcare și descărcare.

Situația și hotarele.—Județul Covurluiul este așezat între 45° 25' 50" de latitudine nordică și 25° 41' 10" de longitudine estică.

Teritoriul acestui județ este coprins între rîurile Prutul, care îl udă în partea estică, pe o lungime de 80 kil., și Siretul, care îl atinge la V., pe o întindere de 32 kil., precum și fluviul Dunărea la S., în lungime de 15 kil. În partea vestică, de la Vameșul până la Cudalbi, pămîntul acestui județ se îndreaptă de la valea pîrîului Gerul spre E., iar d'acolo merge tot îngustîndu-se spre N. pe dealuri și văi, din cari cele mai multe își au începutul în județele Tecuci și Tutova.

Hotarele Covurluiului sunt: la S. județul Tulcea, de care îl desparte Dunărea, între gurile Siretului și ale Prutului; la E. Basarabia, despărțită prin rîul Prut, de la satul Vădeni până la gura Prutului; la N.-V. județul Tutova, începînd linia de hotar din malul drept al Prutului (comuna Cîrja, județul Tutova) și mergînd, înclinîndu-se spre N. până la punctul extrem Ghereasca (comuna Lupești); teritoriul jud. Tutova intră în Covurlui, în partea nord-vestică, printr'un unghi destul de mare, ale cărui laturi încep de la Lupești și schitul Zimbrul și se întretaie la Berești; la V. și S. se mărginește cu jud. Tecuci, precum și cu rîul Siretul, care îl desparte de jud. Rîmnicul-Sărat (cu acesta se învecinește mai jos de cît. Vameș, *com.* Piscul, plasa Siret, în dreptul comunei

Corbul din R.-Sărat) și județul Brăila.

Topografia și orografia.—Forma teritorului jud. Covurlui e lungăreață, asemuindu-se unui pentagon. De la Galați, punctul cel mai sudic până la Ghereasca, punctul nordic cel mai depărtat, sunt aproape 100 kil.; de aici până la Bîrlad nu mai sunt de cît vr'o 10 kil.

Suprafața totală a județului e de 286351 hect., din cari 37237 hect. pămînt împădurit, restul fără păduri. Poziția terenului se caracterizează astfel: ridicat și presărat cu dealuri în partea superioară (N. și Nord-Estică) și plecat (jos) sau format din șesuri în partea inferioară (Sud-Vestică și Sud-Estică), adică în văile Siretului și ale Prutului. Punctul cel mai înalt e acel de la Ghereasca, d'aproape 184 metri d'asupra nivelului Mării-Negre; iar punctul cel mai jos e parte din valea orașului Galați și malul Dunărei; cu 6^m.560—7^m.136 d'asupra nivelului Mării.

Natura și calitatea solului variază după localități: argiloasă, calcaroasă, vegetală și mlăștinoasă. După plăși, se precizează astfel: *Horincea și Zimbrul*: în partea accidentată, argiloasă și arinoasă, prea puține locuri calcaroase, ceea ce face că grîul reușește aici foarte rar; *Prutul*: mai puțin accidentată, calcaroasă, prea puțin arinoasă, de aceea pămîntul produce bine tot felul de semănături, afară de malul Prutului, unde sunt expuse la neguri și pălituri, dar în schimb aci cultura viilor e mai în floare; *Siretul*: prea puțin accidentată, pămîntul calcaros și argilos în parte.

În județul Covurlui se află numeroase dealuri și văi. Dintre dealuri, cele mai principale sunt:

Poleitul, Brăilei, Piscul-Sereî, Chiciura, al-Cornii, al-Țuțcanilor, al-Slivnei, etc. Văile cele mai însemnate sunt: a-Prutului, a-Ijdi-lenilor, a-Horincenilor (în care dau văile Lișcovului și Țuțcanilor), a-Parului, a-Oarbei (Chirileștilor), a-Slivnei, a-Chinejei, a-Covurluiului (Jorăștilor), a-Covurluiului-Sec, a-Porcului, a-Roșiei, a-Rădeștilor, a-Bursucanilor, a-Suhuluiului, a-Măcișenilor, a-Gerului, a-Potîrnichei, a-Mălinei, a-lui-Manolache, a-Filioarei sau Făloaei (Filești-Calica), a-Siretului, etc.

Clima. — Clima este potrivită și variabilă, în general sănătoasă; maximul căldurei e până la + 39 grade, iar al. frigului până la — 25.

Dintr'o serie de observații meteorologice, culese de diferite persoane de știință în diferite intervale, între anii 1859—1889, asupra orașului Galați, cari observații se pot aplica cu mică deosebire și asupra întregului județ Covurluii, rezultă următoarele date rezumative:

Presiunea atmosferică:

Minimum la 8	} 7 ani de observații de la 1882—88; trei observații zilnice: 8 ore a. m., 2 și 8 p. m.
Martie 1886. 739. 4	
Maximum la 2	
Febr. 1882. 785. 5	
Mediu 761.13	

Temperatura:

Minimum la 8	} 20 ani de observații: 1859—1889, 1870—77 și 1882—88.
Martie 1875. 25. 0	
Maximum 12	
August 1859. . 49. 4	
Media	
$\frac{8n. + 2p. + 8p. + min.}{4}$ 11.75	

A. B.—Media 8 a. + 2 p. + 8 p. + min. m. s'a obținut numai la intervalul de 7 ani (1882—88).

Vînturile, ce bat }
 mai adese-orî, sunt: }
 N.-E. S.-V. N., forța }
 lor medie fiind 2.3 }
 } 20 ani de observații

Umzeala medie, absolută m.
 m. 8.0 (3 ani de obs., 1886—88).

Umzeala medie relativă %
 73.44 (5 ani de observații, 1884 până la 1888).

Evaporațiune în timp de 5 ani: 1884—88 mm. 4.876.6.

Ploaie în timp de 5 ani: 1884—88 mm. 2.256.9.

Stratul zăpezii în timp de 3 ani: 1886—88 mm. 3.312.3.

Ozonul în timp de 4 ani: 1885—88 media . . . . 8.3.

Nebulozitate:

1.148 zile senine
 1.464 » puțin nouroase
 1.158 » foarte nouroase
 1.007 » acoperite
 289 » de ploaie la anii 1886—88
 86 » de zăpadă la anii 1886—88.

Hydrografia. — Apele ce udă jud. Covurluiul sunt următoarele: curgătoare, fluviul Dunărea la S.; rîurile Prutul la E. și Siretul la V., iar în direcția E.-V. pîraiele: Horincea (Hurmuzul), Covurluiul-cu-Apă, Covurluiul-Sec, Chineja, Suhuluiul-cu-Apă și Suhuluiul-Sec, Gerul, Bîrlăzelul, Lozova, Cătușa, etc., precum și pîrîiașele: Oarba, Zoițana, Elanul, Recea, Oancea, Prutețul, Merea, Slivnei, Gologanul, Mălinei, etc.; stătătoare, lacurile: Brateșul, Covurluiul, Sovîrca; iazurile: Lacul-Mare, Bugeanul, Siretul-Stătător, Iazul-Miclescului (Chișteala-Vechie), Lacul artificial de la Bujor și lacușorul de pe dealul dintre Mălușteni și Țuțcani; bălțile: Rădeanul, Cătușa, Gheboasa, Lozova, etc., precum și altele mai mici, formate mai ales de vărsăturile Prutului.

Populațiunea. — Intre 1840—1849, numărul total al populației jud. Covurluiul era de 15649 fam., sau 78470 suflete. Intinderea teritoriului era de 165¹¹₄₄ leghe pătrate, avînd deci cîte 475 locuitorî de leghe, cu 3 orașe și

82 sate. Locuitorii se clasificău ast-fel: a) scutiți de dări 4825, din cari: 177 boeri sau fi de boeri, 37 amployați fără rang, 517 clerici și servitorî bisericestîi, 19 profesori și medici, 312 străini, 770 intendenți și servitorî, 306 privilegiați, 530 slujbași, 71 țiganî mănăstirești, 300 țiganî particularî, 491 soldați, 176 slujitorî, 1118 infirmî; b) contribuabili (birnici): neguțătorî și meșteșugarî 1098, mazi-rouptași 2156, sătenî cultivatorî 5842, fără domiciliu fix 293, emigrați 233, evrei 238, străini traficantî 1011, țiganî ai statului 55; totalul familiilor 10871.

Satele ținutului se împărțeau ast-fel: 14 mănăstirești, 22 răzășești, 46 particulare; iar populația: 9513 aparținînd mănăstirilor, 22803 de răzeși și 46156 de particularî. Biserici 103, orașe 3, sate 82. Dintre sate, 31 coprindeau mai puțin de 50 locuitorî, 23 de la 50—100, 20 de la 100—200, 5 de la 200—300, 2 de la 300—400 și 1 de la 400—500.

Ținutul Covurluiului făcea atunci parte din zona a treia (toată Moldova era împărțită în trei zone), compusă din județele: Fălciu, Tutova, Tecuci, Putna și Galați, zonă mai puțin populată, din cauza apropierei fortărețelor și a lipsei pîdurilor.

În anul 1865, adică îndată după aplicarea legii comunale din 1864, se găseau în acest județ: 43 comune, din cari 1 urbană și 43 rurale, cătune erau 101, case 13588, familii 21804, biserici 110, care se repartizau pe plăși în modul următor: *Siretul*: 14 com., 32 căt., 6528 case, 14098 familii și 24 biserici; *Prutul*: 12 com. 31 căt., 3288 case, 3780 familii și 29 biserici; *Horincea*: 18 com., 38

căt. 3772 case, 3930 familii și 39 biserici.

În fine, după cel din urmă recensământ din Aprilie 1890, în întreg județul Covurlui, se aflau 30667 capî de familie, cu 127047 suflete, din cari: 66848 bărbați și 60192 femei; 69709 necăsătoriți, 48277 căsătoriți, 8827 văduvi și 327 divorțați; știu carte 30973 persoane, nu știu 96076.

Numărul contribuabililor e de 17315.

Din această populație, 5282 contribuabili, 12013 capî de familie, cu 59143 suflete sunt în orașul Galați; și 12033 contribuabili, 17754 capî de familie, cu 67897 suflete, în comunele rurale.

Cu privire la suprafața teritoriului, avem 44 locuitori la o sută hect. pământ, sau 2,25 hect. de om.

După religii, locuitorii Covurluiului se împart: ortodoxi 107107, gregoriani (armeni) 300, lipoveni 36, catolici 4418, protestanți 499, mozaici 14577 și mahomedani 115. Dintre izraeliți, 13442 sunt în Galați și 1135 în comunele rurale; iar dintre creștinii eterodoxi și mahomedani, mai toți sunt în capitala județului.

Mișcarea populației acestui județ pe anul 1888 prezintă următoarele cifre: căsătorii 757, nașteri 5077 și morți 3698; morți-născuți 64. Din acestea, 269 căsătorii, 1769 nașteri, 1565 morți și 37 născuți-morți au fost la populația urbană; iar 488 căsătorii, 3308 nașteri, 2133 morți și 27 născuți-morți la cea rurală.

După religii, au fost 1359 căsătoriți ortodoxi, 28 catolici, 2 armeni și 120 izraeliți. După instrucție, 341 bărbați însurați au știut iscăli, 146 nu; dintre

femeile măritate, 159 cu știința iscălirei, 598 fără; iar după aceeași însușire, la oraș au fost 206 bărbați cărturari și 63 necărturari, 130 femei cu știință de carte și 139 fără, pe cînd la sate 135 bărbați au știut iscăli și 353 nu, femei cu știință de carte 29 și fără 459.

Nașterile, după religii, se împart în: 4411 din părinți ortodoxi, 134 catolici, 21 protestanți, 5 armeni, 1 lipovan, 1 mohamedan, 504 izraeliți; după protecție: 4763 Romîni, 5 Italiani, 2 Francezi, 124 Austro-Ungari, 16 Germani, 14 Ruși, 28 Turci (supuși), 103 Greci, 4 Sîrbi, 7 Bulgari și 9 de alte protecții. Dintre născuți, sunt 4775 copii legitimi, 291 naturali (nelegitimi), 11 găsiți; nașteri gemene 79, și anume: 77 în-doite și 2 întreite.

Dintre morți, sunt 1934 bărbați și 1759 femei; 759 cununăți (din cari 445 bărbați și 314 femei), necununăți 2346 (din cari 1246 bărbați și 1102 femei), văduvi 541 (209 bărbați și 332 femei), și cu stare civilă necunoscută 52 (41 bărbați și 11 femei); după religii: 3291 ortodoxi, 117 catolici, 14 protestanți, 11 armeni, 6 lipoveni, 3 mohamedani, 249 izraeliți, și 6 de alte religii. După cauzele producătoare, morțile au provenit: 3612 din boală, 63 din accidente și 23 prin sinucidere.

Ocupația locuitorilor.—Locuitorii județului Covurlui se ocupă în genere cu cultura cerealelor și a viilor, cu creșterea vitelor, transportul, lucrul de mînă, pescăria și, în deosebire în capitala județului, cu negoțul și industria (meseriile). După ocupație, cei 30667 capî de familie ai acestui județ se specifică: 26894 plugari, cărași și muncitori cu brațele, 2117

comercianți, 796 industriali (meseriași) și 860 funcționari de diferite categorii și persoane cu profesii libere.

Proprietatea fonciară.—Proprietatea fonciară în tot județul Covurlui, fie rurală fie urbană, se evaluează la 58686029 lei, 50 bani, din cari 30745858 lei proprietatea rur. și 27940171 lei, 50 bani cea urbană.

Veniturile tuturor proprietăților din județ se estimează la 5868602 lei, 95 bani, astfel desfăcute: de la clădirile din tot județul lei 2984353; de la proprietățile rurale cultivate de însiși proprietarii lei 2081846.76; de la proprietățile, arendate, iar proprietarii locuind în țară, lei 718040.73; de la proprietățile arendate și proprietarii locuind în străinătate, lei 120362.31

Din 37 comune rurale, azi aflătoare în acest județ, 12 sunt locuite numai de răzăși, 7 amestecătură răzăși și foști clăcași și 18 numai foști clăcași și însurăței împroprietăriți la 1864 și 1878. Dintre plăși, Horincea e mai toată formată din sate răzășești, ale căror proprietăți s'au micșorat foarte mult prin moșteniri; pl. Prutul are numai patru sate de răzăși: Oancea, Firtănești, Măstăcani, Moscul și parte din Umbrărești; iar în pl. Siretul, nici un sat răzășesc; în pl. Zimbrul, cincî: Bursucani, Crăești, Cudalbi, Smulți și Virlezi.

Numărul foștilor clăcași împroprietăriți la 1864 e de 4667, iar al însurățelilor cărora li s'a dat pământ de la 1878 până la 1880, de 1295 inși.

Pentru întia aplicare a legii pentru vînzarea bunurilor Statului în loturi mici, din 1 Aprilie 1889, adică la cei ce n'au de loc pământ sau au mai puțin de o jumătate hectar, s'au în-

scris pe tablourile respective în județul Covurluiū 4199 romîni muncitori de pămînt, din cari 3521 în comunele rurale și 678 din părțile mărginașe ale orașului Galați. Toate înscrierile din sate sunt pentru loturi de 5 hect.; cele din oraș variază ast-fel: 519 loturi de 5 hect., 100 de 10 hectare, 32 de 15 hect., 2 de 20 și 15 de 25.

Numărul proprietarilor fonciari, ale căror moșii sunt mai mari de 143 hect. (100 fălci), este de 95; sau în total 114765 hect. 43 ar. aparțin proprietății mari.

Aceste moșii sunt: Băleni și Zăganca, în comuna Băleni; Șerbești-Vechi și Izgon, în Braniștea; Slobozia - Ventura, Cotros și Zăvoiul, în Cuca; Gologanul, Bezmanul, Bătrînul-Izvoreț și Ciudinel, Murgociul și Pleșești (2 trupuri) în Cudalbi; Satul - Costii, Filești (Calica), Movileni, Șendreni (2 trupuri), Gheboasa, Cișmelele - Mici, Țiglina, Serdarul (Șendreni), Bărboși, Rusca-Mare și Rusca-Mică, în com. Filești; Măcișeni, Urlești și Corni în comuna Măcișeni; Mînjina, Potîrnichea-Cocorăși, Fîntîna - Gerului (2 trupuri), în Mînjina; Pechea, trupul din Pechea, Cioara - Elena, Lupa și Oticul în Pechea; Vameș (2 trupuri), în Piscul; Slobozia - Conachi, în comuna cu același nume; Gornești, în Smulți; Bălintești, Cioinagi, Ghibărteni și Pochișcani, în com. Bălintești; Slobozia-Băneasa, Bucșeneasca și Boereasca în Băneasa; Golășei, Urechești, Umbrărești (4 trupuri), Puțichioaia și Armeneasca, în Bujur; Terchileni - Voinești - Bazan - Caușan, Voinești - Țopeni, Călugăreasca și Tîrgul - Berești în Berești; Bogdan-Proșie și Potroci, Sora, Proșie și Călugăreasca, în Cră-

ești; Drăgușeni și Diocheți în Drăgușeni; Foltești în comuna omonimă; Frumușița (2 trupuri) și Ijdileni, în Frumușița; Lunca, Hulești și Roșia, în Jorăști; Chiraftei și Drăculești, în Măstăcani; Slobozia-Oancea și Oancea (3 trupuri), în com. Oancea; Rogojeni-Chirilești, în Rogojeni; Onciul, în Slivna; Tătarca, Șivițele, Galata și Frumoasa în Șivița; Odaia-Manolachi, Slobozia - Movilă, Ibrian (2 trupuri) și Movila-Turcului, zisă și Monete, în Tulucești; Vîrleaza-d.-s. și Vîrleaza-d.-j., Vîrlează-Itești, în Vîrlezi; Pășcani-Vlădești, Fîntîna-Țiganului, Pășcani, Brănești și Roșcani, în Vlădești.

Dintre moșiile particulare ale Covurluiului, cea mai mare e Foltești, cu 11082 hectare întindere; iar cea mai mică (negreșit până la măsura luată de 100 fălci) Bogdan - Proșie și Potroci, din com. Crăești, cu suprafață de 143 hect.

Moșiile statului din acest județ sunt: Oasele și Mavromolul sau Cuca-Mică, în com. Cuca; Bălțatul, în Slob.-Conachi; Măxineni, Crăciuna sau Viorica, în Independența; Braniștea și Țipești, în Braniștea; Hliza-Precista, în Filești; Zirnești cu trupurile Chiștila și Perișeni în Jorăști; Vladnicul, în Măcișeni; trupul Obreja în Cudalbi; Schitul-Ghereasca, în Lupești; Vădeni, în Rogojeni; Mavromolul în Fîrtănești; Piscul-Hîrșești, în Piscul; Balta-Brateș și balta cu moșia Bădălanului, în Șivița; Tulucești, Sultanul și Cișmelele, în com. Tulucești.

Totalul venitului anual de la aceste moșii e de lei 463493. Cele mai multe din ele s'au vîndut potrivit legii vînzării bunurilor.

Costul mijlociului a unei fălci

de pămînt în acest județ, vîndută de veci, este de la 240—300 lei; în foarte rare cazuri ajunge până la 350 lei. După tabloul de prețuri întocmit de Ministeriul Domeniilor pentru vînzarea bunurilor statului în loturi mici, moșiile din Covurluiū sunt clasate de categoria IV și prețuite la 300 lei hectarul.

Agricultura, viticultura. — În genere vorbind, pămîntul jud. Covurluiū nu se poate califica ca neproductiv, afară de unele localități, unde e foarte uzat din cauza neîngrășării și a exploatarei neîngrijite. Sătenii mai ales cultivă cu totul rudimentar ogoarele lor; de aceea nici nu pot aștepta de la ele recolte prea îmbelșugate. Lipsa de păduri îndestulătoare, cauzînd lipsa de ploii la timp sau a ploilor prea dese cînd nu trebuie, aduce mare stînjnire plugăriei și economiei rurale din acest județ.

Semănăturile ce se fac mai mult aici sunt: grîu, seacă, porumb, orz, mălaiu, (meiu), etc.; se cultivă încă, deși în mică cantitate, rapiță, in, cînepă, fasole, cartofe și alte legume.

Producția agricolă în anul 1886—87 a fost de 934895 hectol., din cari 38950 grîu, 162822 seacă S-ta Elena, 180207 seacă indigenă, 209391 porumb, 26482 cincantină, 236398 orz, 53365 ovăz, 11752 fasole, 200 rapiță, 6238 meiu. Din această sumă, 400203 hectol. au fost întrebuințați pentru consumația județului, semînță, vite, etc.; restul s'a pus în comerț.

În anul agricol 1887—88, întinderea terenului semănat a fost de 112971 hect., cu o producțiune totală de 1211915 hectolitri; iar pe specii: grîu 11259 hect. cu 143425 hectol., seacă 38246 hect. cu 537400 hectol.,

porumb 41434 hect. cu 263309 hectol., mei 976 hect. cu 10064 hectol., ovăz 5030 hectare cu 58915 hectol., orz 15284 hect. cu 188476 hectol., rapiță 322 hect. cu 7240 hectol., cînepă 104 hect. cu 544 hectol., in 316 hect. cu 2532 hectol.

În 1889 întinderea semănturilor a fost de 94901 hect., 95 arii (66365 fălci), din cari 32792 hect., 76 arii semăntură de toamnă și 62109 hect., 19 arii de primăvară, producînd în total o recoltă de 1292753 hectolitri; iar pe specii, producția a fost: grîu 155641 hectol., secară S-ta Elena 135171, secară indigenă 217277, porumb 364225, cincantină 126225, orz 181538, ovăz 45776, fasole 8831, in 11863, cînepă 7855, cartoafe 11477, mei 7187, linte 10272, mazere 1150, rapiță 8260.

Din suma de 1292753 hectol., oprindu-se pentru consumația locuitorilor și sămînță 449541, escedentul produs s'a vîndut și s'a realizat pe el cifra de 5972775 lei.

Față cu numărul populației, rezultă dar că în 1889 de fiecare locuitor s'a sămănat cîte 1.054 falce și s'a produs cîte 20,22 hectol. în total. Adunînd acum capitalul realizat în același an atît din recolta vîndută, cît și din lăptării, lînă și vinuri, avem suma de lei 7093113, bani 19, și anume: din escedentul recoltei vîndute 5972775; lăptării 113013 lei, 25 bani; lînă 145705 lei, 44 bani și vinuri 861619 lei, 50 bani; sau o avere de fiecare locuitor cîte 104 lei, 50 bani.

Arenda de falce în acest județ se plătește de la 28 până la 50 lei; minimum e în plasa Prutul și maximum în pl. Si-retul.

În primăvara anului 1890 s'au

făcut semănturi de sătenii din Covurlui 2666 hect., 20 arii în ogoare sterpe, 11824 hect., 95 arii în porumbiște, 37756 în miriște, total 52243 hect., 15 arii; iar proprietarii și arendașii au semănat 2649 hect. în ogoare sterpe, 5211,66 în porumbiște, 15343 în miriște, total hect. 24302,06. Peste tot pămîntul semănat a fost de 76545 hect., 21 arii.

Viile Covurluiului sunt în număr de 7332 și ocupă o suprafață de 3508 hect.; producția vinicolă în 1887 a fost de 226011 hectol., 83 litri, din cari 31038 hectol., 91 litri vin negru și 194972 hectol., 92 litri alb. În 1889, produsul vinului în decal. a fost de 1013670. Prețul mijlociului, cu care s'a vîndut, a fost de 85 bani decalitrul. Vinul acestui județ se consumă mai mult în localitate.

Proporția viilor la populație e de 19 locuitori pentru un hect. de vie. Vinurile de aici conțin cele albe 8,44% în volume alcool și 14,91 extract în grame pe litru.

În jud. Covurlui se fabrică puțin rachiu; pomi roditori nu prea sunt, afară de pl. Horincea, care e mai bogată în această privire, mai ales se găsesc: nucii, zarzări, meri, perji, etc.

În 1889 au fost 3976 stupi de albine, cari au produs 6995 klg. miere și 2420 klg. ceară.

Vitele. — Numărul vitelor, după datele din 1888, se ridică la 136411 capete, astfel specificate: 44552 boi și vaci, 199 tauri, 5356 viței, 61 bivoli și bivolițe, 7390 cai și epe, 198 armăsari, 762 minzi, 47 catiri și măgari, 65700 oi și miei, 2122 berbeci, 2007 țapi și capre și 8036 rîmători. În 1889 erau 2793 capete de vite cornute.

În ce se atinge de produsele decurse din creșterea vitelor în același an, ele se cifrează așa: cașcaval 51,850 kil., brînză 87,600 și unt 9,293; iar lînă produsă a fost 156,058 kil., specificată în chipul următor: albă 53,268, neagră 49,980, țigai 30,560 și țurcană 22,250. Prețul lînei variază de la 65 bani până la 1 leu, 25 bani, kil.

Pentru suhatul vitelor din Covurlui sunt destinate 11,643 hect. 46 arii; în multe comune, locul de pășunat e neîndestulător sau chiar lipsește mai cu totul.

Prețul mijlociului al vitelor este: boi de la 40—140 lei de cap, vaci 37—87, tauri 135, viței 13—16, bivoli și bivolițe 110, cai, armăsari și epe ordinare 85—160, minzi 22—25, catiri și măgari 55, oi și miei 8, berbeci 9, țapi și capre 8, rîmători 17—50 lei la cap.

Comerțul și în industria. — S'a arătat mai sus că din recolta anului 1886/87, în sumă de 934,895 hectol., s'a pus în comerț 534,602 hectol.; asemenea din producția vinului din 1887 s'a pus în negoț 405,534 decal. Din 1,292,753 hectol., produși în 1889, s'au destinat comerțului 843,212.

Valoarea produselor județului Covurlui, exportate anual, se ridică la 4¹/₂—5 milioane lei.

În ce privește vitele, numai în piața Galați, în 1887, s'au tăiat și consumat 17,089 capete, și anume: 16,346 boi și vaci, 51 bivoli și bivolițe, 617 viței și rîmători; asemenea în același interval s'au pus în negoț 35,000 kil. cașcavaluri, 71,552 kil. diferite brînzeturii și 1,700 kil. unt proaspăt. Tot-o-dată s'au vîndut și 80,393 kil. lînă de diferite calități.

În întreg acest județ sunt

2,966 patentari, din cari 2,057 comercianți de diferite ramuri, 796 industriași și meșteșugari și 53 profesioniști liberi. Din aceștia, 2,041 sunt în Galați, iar 925 în comunele rurale. Patentarii comunelor rurale se specifică: *a)* comercianți: circiumari 344, arendași 103, lipscani-bogasieri 53, băcani 46, comerțul de cereale 36, grădinari-zarzagii 17, comerțul de oale 9, pescari 8, precupeți 4, antreprenori 3, bancheri-împrumutători 3, căruțași 2, chirestigi 2, brașoveni 2, cavafi 1, comerțul de var 1, total 643, cu 16 specialități; *b)* industriași: proprietari de mori de vânt 74, proprietari de poverne și fabrici de spirt (din aceste din urmă una singură e mai mare) 49, proprietari de mori cu aburi 34, cizmari 29, fierari-meseriași 26, croitori 14, brutari 12, măcelari 10, dulgheri 9, cojocari-blănari 8, boiangii 7, mecanici 4, birtași 4, dogari 2, tinichigii 2, fabricanți de cașcaval 2, fabricanți de luminări de ceară 2, plăpomari 1, bărbieri 1, curelari 1, total 281, cu 20 specialități; profesii libere: 1 avocat.

Punând la un loc profesiile comune satelor și orașului, avem în tot județul: comercianți: circiumari 812, băcani 238, lipscani-bogasieri 198, comerțul de cereale 71, comerțul de fructe și zarzavaturi 55, precupeți 46, bancheri și împrumutători 41, chirestigi 39, pescari 30, cavafi 18, brașoveni 17, comerțul de oale 14, căruțași-patroni 12, antreprenori de lucrări publice 11, comerțul de var 2, etc.; industriași: măcelari 79, cizmari 61, brutari 60, fierari-meseriași 58, timplari-dulgheri 45, croitori 44, mori cu aburi 43, bărbieri 37, tinichigii 34, birtași 31, dogari 13, cojocari-blă-

nari 11, boiangii 8, plăpomari 6, fabricanți de luminări de ceară 3, etc.

Căi de comunicație. — Comunicarea în jud. Covurluiu se face pe apă și pe uscat. Comunicarea pe apă se face prin Dunărea și Prut cu vase plutitoare, ce vin în portul Galați și se duc de aici, precum și prin Siret, pe care se scoboară numeroase plute de lemnărie aduse în schela Galaților.

Comunicarea pe uscat se face prin șosele și drumul de fer. Șoselele cele mai principale sunt: Calea națională Galați-Tecuci, care începe din Galați cu str. Brăilei și de la Bărboși merge paralel cu drumul de fer și cu Siretul, străbătând coasta sud-vestică a acestui județ, pe o întindere de 37 kil.

Tot cale națională e și șoseaua Galați-Bădălan (spre Reni), în întindere de 3¹/₂ kil.

Căile județene Galați-Bîrlad și Galați-Fălciu. — De la Galați (bariera Traian), prin comuna Tulucești, Șivița și Frumușița, până în apropiere de Foltești, este o singură cale județeană, lungă de 35 kil., care e și cea mai veche și mai bine întreținută (petruiată). De la Foltești, și anume din dealul Baba-Draga și valea mlăștinoasă a Cealmăului, pe unde apa lacului Covurluiu are o scursoare în Prut, calea aceasta se ramifică în două: una merge spre inima județului prin com. Foltești, Fîrțanești, Bujor, Virlezi, Crăești și Bursucani spre Bîrlad; iar alta trece pe malul Prutului, Vlădești, Oancea, Rogojeni spre Fălciu.

Aceste căi județene, către cari se unesc la cea d'întîia șoseaua vecinală Bujor-Berești-Lupești spre Bîrlad pe valea Chinejei, și la a doua Rogojeni-Cavadi-

nești-Țuțcani pe valea Horincei (împreunîndu-se cu calea județeană Fălciu-Tîrgul-Murgeni, din jud. Tutova), străbat județul în lungul său și sunt cele mai importante drumuri de uscat ale jud. Covurluiu.

Distanța de la Galați la Bursucani, adică la hotarul vest-nordic al jud. Covurluiu e de 82 kil. Pe această linie până la Bujor (54 kil.) șoseaua e complet petruită; de la Bujor la Virlezi e nepetruiată; apoi de la Virlezi în sus până la Bursucani (16 kil.) este iarăși în stare de petruire.

Distanța de la Galați-Baba-Draga-Vlădești-Rogojeni-Cavadi-nești-Țuțcani, până la hotarul nord-estic al județului, adică pe a doua cale județeană, e de 96 kil.; această cale (se înțelege de la Baba-Draga), pe o lungime de 51 kil., este aproape în stare primitivă.

Pe lângă căile vecinale de mai sus, cari se găsesc în plășile Prutul, Horincea și Zimbrul și cari completează pe cele județene, mai este calea Galați-Pechea-Cudalbi, ce străbate plasa Siretul și parte din Zimbrul pe o distanță de 54 kil., începînd de la Galați (bariera Tecucului) și parcurgînd com. Filești, Pechea, Mînjina și Cudalbi.

Asemenea mai e și un drum vecinal, care vine de la Băleni-Cuca pe dealul Poleitul până la Galați.

În ce privește starea în care se găsesc șoselele din județul Covurluiu, ea se resumează astfel în anul 1890: 40¹/₂ kil. calea națională bine lucrată și întreținută; 67 kil. 162 m. căi județene sistematice și complet lucrate, cu 52 poduri și podețe, 16 caseuri pavate, 16 case de cantonieri (încăpătoare de 2 familii, la distanță de 4 kil. unul

și cu loc de un hect. împrejur pentru grădină); 49 kil. 700 m. căi vecinale în mod complet terminate, cu 31 poduri și podețe, fără case de cantonier.

Zilele de prestații județene sunt 33.406 ¹/₂ cu carul și 33.548 ¹/₂ cu palmele. Pentru facere din nou de drumuri, poduri și podețe, jud. Covurluiu nu dispune anual de cât de 25.000 lei; restul de 18.300 lei. din bugetul drumurilor se cheltuiește cu întreținerea șoselelor și serviciul tehnic.

Cît privește drumul de fer, județul Covurluiu este traversat în partea sud-vestică, pe o distanță de 49 kil. (între stațiile Galați - Bărboși - Independența și Vameș), în care intră și curba de la Bărboși, unde s'a construit 14 kil. fără nici o nevoie pentru comunicație. Prin varianta Bărboși-Galați și prin tunelul din N. Galaților se scurtează cu 7 kil. această linie.

Adevărata linie ferată însă, ce deservește în mod efectiv acest județ, este linia directă Galați-Bîrlad, de vr'o 110 kil.

Județul Covurluiu a înființat și întreține cu cheltuiala sa 2 birouri telegafice: unul la Bujor și altul la Pechea; iar serviciul poștal se îndeplinește prin poșta rurală.

Cariere de pietriș și de piatră.

— În jud. Covurluiu se află următoarele cariere de pietriș: pl. *Prut*: la Ijdileni, Frumușița, Scînteești, Foltești, Măstăcani, Dălbăneasca (Fîrțănești), Băneasa, Bujor, Brănești, Moscu și Oancea; pl. *Horincea*: Rogojeni-Prut și Rogojeni-Chirilești, Cioinagi, Pochișcani, Berești și Roșia; pl. *Zimbrul*: Ghinghești și Diocheți (în pădure); pl. *Sîret*: Cuca.

Cariere de piatră e una singură în com. Slobozia-Conachi, pl. Siret, al cărei produs servește la facerea podurilor județene.

Toate carierele se exploatează de județ.

Starea financiară.—Toate veniturile la un loc ale jud. Covurluiu, în care intră venitul comunei Galați, ale comunelor rurale și cele proprie județene, fie pentru serviciile ordinare, fie pentru drumuri, se urcă anual la lei 2.340.777, bani 8 (budgetul 1890—91), ast-fel repărțite: com. Galați lei 1.496.430,23; comunele rurale lei 379.086,17; județul lei 465.260,68.

Veniturile ordinare ale județului din zecimi (asupra fonciarului, căilor de comunicație, patentei, licenței, etc.) se ridică pe an la 373.708 lei, 9 bani; iar ale drumurilor se cifrează la 91.552 lei, 59 bani.

În 1890, comunele rurale aveau depuși spre capitalizare la Casa de Depuneri pentru construcții publice (biserici, școli, etc.) lei 71.566, bani 60; iar datoriile acelorași comune se cifrau la 11.558 lei, 47 bani.

Budgetul județului pe anul 1890—91 este acesta: Budgetul ordinar: venituri lei 373.708,09; cheltuieli lei 313.996,79; escedent 59.711,30. Budgetul drumurilor: venituri lei 91.552,59; cheltuieli lei 82.95,907. Escedent 8.593,52.

Contribuțiile directe, cu care participă acest județ către stat, județ, comună și camera de comerț, se ridică anual la 1.005.188 lei, 92 bani, specificate în modul următor: către stat: căi de comunicație 103.890; patente 124.812 lei, 39 bani; fonciară 359.446 lei, 33 bani; transmitere 4.909 lei, 80 bani; taxa de 5⁰ pe salariu 15.862 lei, 35

bani (aceasta de la 1 Iulie 1891 s'a desființat); pentru percepere 58.971 lei, 73 bani; județ: zecimi adiționale 143.805 lei, 14 bani; drumuri 51.021 lei, 76 bani; comună: zecimi 136.282 lei, 98 bani; camera de comerț: zecimi 6.186 lei, 60 bani.

Intocmiri administrative.

Jud. Covurluiu coprinde 111 sate sau cătune și un singur oraș (Galați), constituind toate 38 comune, din care una urbană și 37 rurale; în comunele rurale sunt și 5 țirgușoare: Berești, Bujor, Drăgușeni, Foltești și Pechea. Comunele rurale se grupează în plăși.

În județul Covurluiu, până la noua lege pentru organizarea administrativă din 1 Noembrie 1892, erau numai două sub-prefecturi sau plăși: Siretul, cuprinzînd 12 comune cu 31 cătune (precum și orașul Galați), cu reședința în T.-Pechea; Prutul-Horincea, cu 25 comune și 77 cătune, avînd reședința în T.-Bujor. Până la 1 Aprilie 1882 plășile Prut și Horincea erau despărțite; d'atunci, pentru motive de economie, s'a întrunit. Astăzi însă sunt patru plăși, și anume:

1) *Siretul*, cuprinzînd, afară de orașul Galați, și comunele rurale: Braniștea, cu cătunele Braniștea, Lozova, Șerbești-Vechi și Traian; Cuca, cu Cotrosul, Cuca, Mavromolul, Oasele, Plevna și Slobozia-Ventura; Filești, cu Bărboși, Filești, Movileni, Satul-Costii, Șendreni sau Serdarul și Smîrdan; Independența, cu Brina, Independența și Vasile-Alexandri; Mînjina; Piscul, cu Piscul și Vameșul (Odaia-Popii); Slobozia-Conachi, cu Cuza-Vodă și Slobozia-Conachi; Țirgul-Pechea, cu satul și T.-Pechea; Tulucești, cu Cișmelele, Costache-Negri; Fîntînele (Sultanul)

Odaia-luî-Manolachi, Slobozia-Movilei, Tulucești și Vinători; în totul 10 comune, 33 sate și un oraș; reședința plășei este la Tîrgul-Pechea.

2. *Prutul*, cu comunele: Băneasa, cu Băneasa și Slobozia-Băneabujor, cu Golășei, Moscul, Puțchioaia, Tîrgul-Bujor și Umbrărești; Fîrțărești; Foltești, cu Fintînelele, Foltești și Stoicani; Frumușița, cu Ijdileni, Frumușița, Scînteești și Tămăoani; Jorăști, cu Lunca, Jorăști și Zîrnești; Măstăcani, cu Chiraftei, Drăculești și Măstăcani; Oancea; Șivița, cu Șivita și Tătarca; Vlădești, cu Brănești, Pașcani, Roșcani și Vlădești; în totul 10 comune cu 29 sate; reședința plășei în Tîrgul-Bujor.

3. *Horincea*, cu comunele: Bălintești, cu Cioinagi, Bălintești, Ghibărteni și Pochișcani; Cavadinesti, cu Grăpeni, Cavadinesti și Rugineni; Gănești, cu Comănești și Gănești; Lupești, cu Ghreasca, Lupești și Mînzătești; Mălușteni; Prodănești, cu Puricani, Prodănești și Săseni; Rogojeni, cu Chirilești, Rogojeni și Vădeni; Slivina, cu Onciul și Slivina; Tîrgul-Berești, cu Aldești, Merea, Satul-Berești, Șipotele și Tîrgul-Berești; Țuțcani, cu Mănăstireni, Sîpeni și Țuțcani; în totul 10 comune, cu 29 sate; reședința e în Tîrgul-Berești.

4. *Zimbrul*, cu comunele: Bălecu Zagancea și Băleni; Bursucani, cu Schitul-Zimbru și Bursucani; Grăești; Cudalbi; Măcișeni, cu Corni, Măcișeni și Urlești; Smulți, cu Cornești și Smulți; Tîrgul-Drăgușeni, cu Diochești, Drăgușeni-Tîrg și Ghinghești; Virlezi; în totul 8 comune, cu 16 sate; reședința e în Tîrgul-Drăgușeni.

Pentru serviciile speciale sunt întocmiri administrative aparte.

Ast-fel în privirea sanitară, jud. Covurluiu face parte din circumscripția IV-a de inspecție; acest serviciu în oraș se face de către medicii respectivi, iar în com. rur., de un medic primar al județului, ajutat de trei medici de plăși cu reședința la Pechea, Bujor și Berești și de medicii spitalului rural din Bujor și infirmeriei din Pechea.

Serviciul veterinar se îndeplinește de un medic veterinar al județului; iar pentru poliția veterinară a statului, Covurluiul face parte din raionul al 3-lea al zonei preventive și serviciul respectiv are un personal deosebit.

Pentru lucrările publice (șosele) de stat, acest județ aparține circumscripției a VII-a; iar serviciul tehnic județean e condus de un inginer-șef, ajutat de personalul inferior necesar.

Afacerile bisericești, în afară de privigherea superioară a episcopului eparchiei Dunărei-de Jos, din care face parte județul Covurluiu, sunt încredințate unui protoiereu, care are ca ajutoare 3 sub-protoierei: unul la Galați și doi în comunele rurale.

Inspecția școalelor primare, a fost mult timp făcută de un singur revizor școlar al circumscripției Covurluiu-Tecuci; de la 1 Iulie 1891 formează un revizor a parte numai pentru acest județ.

Justiția.— Pe lângă judecătoriile comunale și instanțele judecătorești de pace, tribunal și Curtea de apel din Galați, just. se împarte în com. rur. de două judecătorești de ocol: una la Pechea și alta la Berești.

Din punctul de vedere *militar*, (1889), Covurluiul face parte din corpul al III-lea de armată, di-

vizia V. În arma infanteriei formează regimentul 11 de Siret, compus de un batalion permanent și două teritoriale. În privirea armatei teritoriale din regimentul de Siret fac parte și companii din jud. Brăila, și din contra companii din Covurluiu sunt alipite la regimentul 24. Așa fiind, companiile teritoriale ale reg. de Siret sunt: Pechea, Tulucești, Galați, Cazasul, Brăila, Ianca, Vizirul și Cireșul (osebit de două permanente la Galați și Brăila; iar la reg. 24 sunt alipite companiile: 6, Smulți; 7, Oancea și 8, Gănești. În arma cavaleriei, Covurluiul are un escadron din reg. 5 de călărași; asemenea se găsesc aicea detașamente de artilerie, un batalion de vînători și administrația cu statul major și garnizoana întregii flote romine.

În privirea *telegrafo-poștală*, Covurluiul face parte din circumscripția a IV-a de inspecție. Pentru administrația vamală, în acest județ e sediul uneia din cele șase circumscripții ale Țării, și anume circumscripția a IV, cu vămile; Galați, Brăila, Gura-Ialomița, Cernavoda, Constanța, Sulina și Tulcea.

Culte.— În tot jud. Covurluiu nu e nici o mănăstire; sunt însă 119 biserici ortodoxe și 5 eterodoxe, din cari 97 ortodoxe în comunele rurale, cele-l'alte în Galați; preoți 108, din cari 79 în sate și 29 în oraș; diaconi 3, toți în Galați; cîntăreți 181, din cari 141 la sate și 40 în oraș; paracliseri 21 în Galați.

După împărțirea sinodală a parohiilor, din 1888, în Covurluiu sunt 53 parohii bisericești, din cari 12 urbane și 41 rurale, cu 18,738 fam. ortodoxe și 7007 sufl. Din acestea, 5006

fam. cu 19707 suf. în oraș și 13732 fam. cu 52300 suf. în sate; preoți parohi 12 și ajutoți 14 în parohiile urbane; preoți parohi 41 și ajutoți 14 în parohiile rurale; 3 diaconi în parohiile urbane; 40 cîntăriți și 21 paracliseri în oraș, 151 cîntăreți în sate; preoți în plus, 68; numărul parohiilor fără pămînt bisericesc, 13.

Starea bisericilor și a clerului e în genere mediocră, din lipsă de mijloace de întreținere. Preoții săteni cu deosebire se întrețin cu munca cîmpului, cu mici învoeli (taxe benovele) în bani sau în produse, care și acestea în multe părți se execută anevoe, iar de cît-va timp primesc și modeste subvenții comunale; acestea variază de la 10, 20, 25 și rar 30 lei pe lună. În Galați, pentru bisericile comunale, primăria plătește cîte 50 lei lunar de preot și diacon și cîte 15 de cîntăreț; iar pentru bisericile foarte mănăstirești, statul, care le întreține, plătește cîte 100 lei de preot, diacon și cîntăreț, oșelită de cheltuelile episcopiei și ale protoieriei.

Instrucția. — În acest județ sunt (1888) 104 școli publice, din cari 75 în com. rur. și 29 în Galați, 97 primare și 7 secundare, 39 de băeți (22 primare rurale, 11 primare urbane și 6 secundare), 28 de fete (18 primare rurale, 9 primare urbane și 1 secundară) și 37 mixte (toate în comunele rurale).

Școlile secundare sunt: liceul, școala comercială, seminarul, școala normală primară, școala copiilor de marină, școala de meserii și școala secundară de fete.

Instrucțiunea privată se dă în mai multe institute de băeți și de fete, toate în Galați.

Corpul didactic public e format din 214 membri, din cari 76 în com. rurale și 138 în Galați; 134 dascăli primari (76 învățători și învățătoare rurali și 58 institutori urbani de ambele sexe) și 80 secundari; 160 bărbați (58 învățători rurali, 32 institutori urbani și 70 profesori secundari) și 54 femei (18 învățători rurali, 26 institutori urbani și 10 profesori secundari).

În anul școlar 1889 au fost în jud. Covurlui 13031 copii în etate (de la 6—12 ani), d'a urma școala primară, și anume: 9286 la sate, din cari 4736 băeți și 4550 fete; 3745 la oraș, din cari 1911 băeți și 1834 fete. Din aceștia, au fost înscriși să învețe 3969 copii, astfel clasificați: 2268 la țară, din cari 1873 băeți și 396 fete; 1701 la oraș, din cari 1139 băeți și 562 fete. Înscriși după confesiuni în oraș au fost: 968 băeți ortodocși, 155 mozaici și 16 de alte confesiuni; 419 fete ortodoxe, 134 mozaice și 9 de alte confesii.

Față cu numărul total al copiilor în etate de școală, media generală a înscrișilor în tot județul au fost de 34,61%; în ce privește însă satele în special au fost 39,54% băeți înscriși și 8,68% fete, sau media totală de înscriere 24,11%; iar în oraș înscriși 59,60% băeți și 36,64% fete, sau media totală 45,12%.

Dintre elevii înscriși, au promovat clasele la finitul anului, 65,52% și anume: 62,56% la sate, din cari 64,67% băeți și 60,45% fete; 68,48% în oraș, din cari 65,55% băeți și 71,41% fete. Media generală a absolvenților e de 5,34%, și anume: 1,79% la sate, din cari 2,28% băeți și 1,30% fete; 8,80% în

oraș, din cari 9,38% băeți și 8,22% fete.

Avînd în vedere populația districtului Covurlui, nivelul culturii primare se cifrează așa: la miea de locuitori este 0,763 cantitatea de școală, procentul înscrierilor e de 34,61, procentul promovărilor 65,52, procentul absolvenților 5,34, media culturală 26,558%. În această privire, Covurluiul e clasificat al 19-lea între cele 32 județe ale țării.

În 1888—89, învățămîntul primar rural și urban din acest județ a costat 285132 lei, 46 bani, din cari 104458 cel rural și 180674 lei, 46 bani cel urban. Astăzi cifrele sunt mult mai urcate.

În ce privește instrucția secundară, în același an, din 10920 copii în vîrstă de școală, au fost 5460 băeți și 5460 fete. Dintre băeți s'au înscris în școli 363, adică 6,64% din numărul celor în vîrstă de a urma școlile secundare; dintre înscriși, au fost prezenți la examen 329 băeți, din cari s'au promovat 191 sau 56,34% și au absolvit cursul 29, adică 15,18% din promovați (Se notează că aici nu e vorba de cît de școlile atîrnate de Ministerul Instrucțiunii, adică liceul, seminarul și școala normală).

Nivelul culturii secundare în Covurlui se cifrează astfel: 116 cantitatea de școală la 1000 locuitori, procentul înscrierilor 6,64, al promovărilor 56,34, al absolvenților 15,18.

Cu instrucția secundară de ambele sexe, cheltuelile făcute anual se ridică la 366831 lei, 95 bani, la cari adăugîndu-se și cei 285132 lei, 46 bani pentru instrucția primară, totalul cheltuelilor învățămîntului în județul Covurlui, e de 651964

lei, 41 bani. Aceste cheltuieli se fac în cea mai mare parte de către Stat, în parte mică însă contribuiesc și județul și comunele.

Populația școlară de ambele sexe și în ambele cursuri în întreg jud. Covurluiului se ridică (1889) la 5427 copii, din cari 3062 în școli urbane și 2365 în cele rurale; 4565 în cursul primar (din cari 2200 în cel urban) și 862 în cel secundar; 4071 băieți (1973 în școlile rurale, 1385 în cele primare urbane și 713 în cele secundare) și 1356 fete (392 în școlile rurale, 815 în cele primare urbane și 149 în cele secundare).

În fine, având în vedere persoanele ce știu cel puțin a citi și scrie, gradul cultural în acest județ se cifrează așa: din populația întreagă cu știință de carte, precum s'a văzut deja mai înainte, sunt 30973 persoane sau 24,38⁰/₀; din acestea, 22500 sau 38,04⁰/₀ sunt în Galați și 8473 sau 12,47⁰/₀ în sate.

După proba iscăliturii de la cununii săvârșite în 1888, căsătoriții cărturari după sex se clasifică: bărbați în tot județul 45,05⁰/₀, femei 21⁰/₀; iar după populația urbană și rurală, la Galați, bărbați cu carte dintre căsătoriții 76,58⁰/₀, femei 48,03⁰/₀; la sate bărbați cărturari 27,66⁰/₀; femei d'abia 5,94⁰/₀.

Starea sanitară.—De și, precum s'a spus mai sus, clima Covurluiului e sănătoasă, totuși bîntuie aici, mai ales la sate, diferite molime, din cauza relei nutririi, a defectuoșității locuințelor (fără lumină în deajuns și cele mai de multe ori fără planșă prin prejur), a necurăteniei curților și a gunoanelor ce stau mormane prin preajma caselor și în mijlocul satelor. Cu deo-

sebie pelagra, paludismul, disenteria, tusea convulsivă (înăgărească), angina difterică, conjunctivitele catarale și granuloase, în multe locuri și sifilisul, sunt boalele cele mai frecvente și cari decimează mai mult.

Dintr'un tablou al depozitului de recrutare din acest județ, se constată că în curgere de 5 ani, de la 1886—90, din 5921 tineri înscriși pentru armată, au fost găsiți incapabili pentru serviciul armatei, fie provizor, fie definitiv, pentru neajunsuri fizice, 1648 înși, cifră destul de mare. Talia mijlocie la recruții de aici e de 1m. 65, adică numai cu 0,11^m peste minimumul cerut de lege, de 1^m. 54.

Pentru a veni în ajutorul suferinșilor în comunele rurale, pe lângă medicul primar al județului și medicii de plăși (căci din punctul de vedere sanitar vechile plăși Horincea și Prutul n'au fost întrunite nici o dată, ci și-a avut fie-care medicul său), se mai află și 3 vaccinatori, 3 moașe de plăși și 16 moașe comunale. În fie-care comună e câte un dulap cu medicamentele cele mai neapărate. În Tîrgul-Bujor e un spital rural al statului, înființat și construit în 1889, cu 40 paturi, cu un medic special; iar la Pechea e o infirmerie de 16 paturi, întreținută de județ și clădită în 1890/91 pe locul (5 hect.) hărăzit de filantropii soții Paraschiv și Maria Vasiliu proprietari în jud. Covurluiului, cari afară de acest loc, au mai dăruit și 300 fălci pământ destinate pentru întreținerea infirmeriei, în special pentru căutarea bolnavilor de pelagră.

Locuri și persoane istorice.—În jud. Covurluiului, lângă stația liniei ferate Bărboși, se află urmele unei cetăți romane numită

Gherghina (Ghertina, Tirighina, Țiglina); asemenea și prin acest județ trece Valul lui-Traian; nu mai puțină însemnătate istorică are și podul de la Bărboși, pe apa Siretului.

În județul acesta își au obârșia sau așezămîntul principal un număr de persoane, cari au jucat un rol însemnat în istoria modernă a Țării. Între acestea se prenumără mai ales: întiul Domnitor al României-Unite, Alexandru Ioan Cuza (născut la 1820, Domnitor de la 5/24 Ianuarie 1859 — 11 Februarie 1866, mort la 2 Mai 1873); Costache Negri, consilierul și cooperatorul cel mai d'aproape al lui Cuza-Vodă (născut 1812, mort 1 Octombrie 1876); prințul Alexandru Moruzzi-Pecheanul, fost deputat și primar al Galaților (născut 1820 21, mort la 1878 Februarie 6); Lascar Catargiu, prim ministru și fost locotenent domnesc (născut în 1823, mort în 1899); generalul de divizie Alexandru Cernat, fost ministru de război și generalisim al armatei române în timpul războiului pentru neatîrnare din 1877-78 (născut la 1828, mort în 1897).

Covurluiul, lac, jud. Covurluiul, între satele Foltești și Măstăcani, pl. Prutul, format de pîrîul Covurluiului. E proprietate particulară și atîrnă de teritoriul com. Foltești. Acest lac e al doilea în mărime din jud. Covurluiului și conține în el pește, raci și baltă cu stuf și papură.

Covurluiul, lac, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta, com. Cocargea.

Covurluiul, pîrîu, jud. Covurluiul, format din alte două pîrîiașe numite Covurluiul-cu-Apă și Co-

vurluiul-Sec; cel întâiu izvorînd de la Hulești (com. Jorăști), iar al doilea începînd mai din spre V. (dintre Virlezi și Jorăști), se împreunează amîndouă la Puțichioaia (com. Bujor) și la vîrsătura lor formează lacul Covurluiul. În pîriul Covurluiul se varsă, la Umbrărești, pîriul Chineja, care vine din sus. Ambele aceste pîraie udă centrul și partea cea mai întinsă și mai populată a județului Covurlui, pe o distanță de aproape 50 kil.

Covurluiul-cu-Apă, *pîriaș*, în jud. Covurlui; curge pe Valea-Covurluiului său a Jorăștilor. (Vezi Covurluiul, pîriu).

Covurluiul-Sec, *pîriaș*, județul Covurlui, ce se varsă în pîriul Covurluiul.

Covurluiului (Valea-) ce-i zice și a Jorăștilor, *vale*, a pîriașului Covurluiul-cu-Apă.

Covurluiului (Valea-), *vale*, în jud. Covurlui, corespondentă pîriului cu același nume, unit în ambele sale ramuri. Pe această vale, în direcția nord-sudică, se află așezate următoarele sate: Hulești, Zirnești, Jorăști, Lunca, Bujor și Umbrărești (în ramura Covurluiului-cu-Apă), Puțichioaia, Firșănești, Chiraftei, Măstăcani și Foltești (la Covurluiul împreunat).

Covurluiului-Sec (Valea-), *vale*, jud. Covurlui, corespunzătoare pîriașului cu același nume dintre Virlezi și Jorăști.

Coza, *cătun*, în jud. Putna, com. Păulești, pl. Vrancea. Este situat jumătate pe apa Coza și jumătate pe apa Putna.

Are o populație de 586 suflete, cari locuiesc în 134 case.

Are o biserică filială, cu hramul Sf. Ion Botezătorul, biserică ce ține de parohia Păulești.

Din 79 copii (50 băieți, 29 fete) în vîrstă de școală, urmează numai 5 (3 băieți și 2 fete) la școala din Păulești.

Coza, *pîriă*, pe teritoriul comunei Păulești, jud. Putna. Izvorește de sub Dealul-Negru și se varsă în Putna, mai jos de satul Coza. În timp de secetă se văd două sălămuri în malul despre com. Păulești și unul chiar în marginea satului. Apa acestui pîriaș este sărată. După ce ia pîriul Cascaria, la Chinu, vine la vale, luînd și pîriul Alunul ce izvorește de sub Muntior, apoi luînd și pe Dălhăteasa, ce ese de sub Gargheta, vine de se varsă în Putna. Apele pîriului acesta conțin sare.

Coza, *platoș*, și una din potecile din munții Vrancei, jud. Putna, pe care se suie la munți oile și cele-lalte vite ale Vrîncenilor. Acest plaiu începe la gura Cozii și se bifurcă în două poteci: una suie la Macradeu și alta apucă piciorul Cozii și ese drept la Hirtanul, în Transilvania.

Coza (Muntele-), *pădure* și *munte* al lanțului Alunișul, pe teritoriul cătunei Coza, plasa Vrancea, jud. Putna, în întindere la 3500 fâlcî; e proprietatea locuitorilor din căt. Coza, în devălmășie.

Cozancea, *schit de călugări*, situat în pădure, pe valea Cozancea, în partea de S. a com. Șoldănești, pl. Miletinul, județul Botoșani. Biserica e zidită la anul 1732 de Vasile Baluș; are hramul Sfinta Maria.

Sunt aci 6 călugări și 3 cîntăreți.

Cozancea, *pădure*, pe moșia Cerchejeni, com. Drăcșani, județul Botoșani, în întindere de 1144 hect. Se exploatează regulat.

Cozancea, *pîriă*, jud. Botoșani, care izvorește din pădurea Cozancea, com. Șoldănești, trece pe lângă satul Stănești, com. Zlătunoaia și se varsă în Sicna.

Cozancea, *vale*, prin care curge pîriul Cozancea, jud. Botoșani.

Cozănești, *sat răzășesc*, în com. Dorna, jud. Suceava. Așezat pe dealul cu acest nume, e străbătut de pîraiele Arinașul și Cozănești. Are 95 case, populate cu 74 capi de familie, sau 267 suflete (125 bărbați și 142 femei), din cari 53 străini. Contribuabili sunt 80. Vatra satului propriu zis nu există, fiind satul foarte risipit. (Despre moșie și începutul satului, vezi Dorna). Are o biserică, cu hramul Sf. Vasile, deservită de doi preoți din Dorna și doi cîntăreți, înzestrată de locuitorii cu 7 fâlcî. Biserica e clădită din lemn de răzeșul Vasile Cozan, la 1830. Școalele din Gura-Negrii servesc și acestui sat.

Cozănești, *pîriă*, jud. Suceava. Izvoraște din Obcina-Bădeii, udă satul Cozănești, învîrtește o moară și se varsă în pîriul Arinul.

Cozăneștilor (Dealul-), *deal*, jud. Suceava, pe care se află tăbărit satul cu același nume.

Cozii (Mijlocul-), *munte* al satelor Păulești și Hăulișca, jud. Putna.

Cozia, *plai*, situat la N. județului Vilcea. Numele său vine probabil de la cuvîntul turcesc

Coznucă. Chiar mănăstirea Cozia se numea în vechime Nucetul.

Se compune din 26 comune: Bărbătești, Bîrlogul, Bîrzești, Bodești, Brezoiul, Bunești, Cacova, Călimănești, Călinești, Ciineni, Cheia, Costești, Dobriceni, Malaia, Muereasca-d.-j., Muereasca-d.-s., Olănești, Păușești-Măglași, Păușești-Otăsăul, Pietrari-d.-j., Pietrari-d.-s., Robești, Sărăcinești, Smeruțul, Șerbănești și Stoenești.

Are o populație de 24826 locuitori.

Se mărginește la N. cu Transilvania, la S. cu pl. Ocolul, la E. cu jud. Argeș, de care se desparte prin râul Oltul, și la V. cu pl. Horezul.

Reședința suprefecturii este în com. Olănești.

Ca comune populate în acest plai sunt: Bărbătești, Bodești, Călimănești, Costești, Dobriceni, Muereștile, Păușești și Olănești, și puțin populate: Bîrlogul, Bîrzești, Ciineni, Robești și Smeruțul.

Știu carte 38 bărbați și 3 femei, nu știu 235 bărbați și 270 femei.

În acest plai funcționează 23 școli rurale mixte, afară de com. Călimănești și Costești unde sunt câte doi învățători, avînd fie-care școală câte un învățător plătit de stat. Aceste școli se frecventă de 663 copii (562 băieți și 101 fete), din numărul de 3200 copii (1666 băieți și 1534 fete) cu vîrsta de școală.

Cu întreținerea școlilor din acest plai, statul cheltuiește anual 24228 lei. Pentru lefurile servitorilor, cumpărarea cărților de premii la elevii silitorilor, repararea localurilor de școală, îmbunătățiri și lemne de foc, comunele acestui plai înscriu în bugetul lor (1892 93) 937 lei anual.

Construcțiile școlare se împart astfel: 6 de zid, 3 în paiantă, 11 de birne, 2 de vălătugi și 1 parte de zid, parte în paiantă.

Aceste școli sunt dotate cu 46 hect. pămînt de țarină.

Bogăția plaiului Cozia constă în apele minerale; în varul ce se fabrică la Costești, Cheia, Bărbătești, Olănești, Brezoiul și Ciineni; în lemnele ce se exportă din pădurile plaiului, tăiate cu ferăstrae; în creșterea animalelor cornute, mai ales a caprelor și în cultura prunelor.

În unele comune ale plaiului se cultivă cu îngrijire inul și cînepa.

În tot plaiul Cozia se cultivă 50 hect. vie.

Locuitorii posedă: 224 pluguri de lemn, 191 pluguri de fier, 2 mașini de vînturat și 1 de bătut porumbul cu manivelă, 123 mori cu apă.

În plaiul Cozia sunt 62 biserici, pentru întreținerea cărora comunele înscriu în bugetele lor anuale suma de 3106 lei.

Sfîntul Sinod al bisericii autocefale Romîne a împărțit plaiul Cozia în 14 parohii rurale, la cari, după regulamentul Sf. Sinod, urmează să fie 14 preoți parohi, 17 preoți ajutoari, 66 cîntăreți, în plus 13 preoți.

În aceste parohii sunt 6764 fam., sau 22556 suflete.

Parohiile fixate de Sf. Sinod încă de la 1888 sunt:

Parohia Ciineni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din comunele: Robești, Călinești și căt. Sărăcinești, Țurțulești și Proeni, la 35 kil. de parte în toate direcțiunile de cătunele care formează parohia. Are 238 fam., sau 1052 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor, în plus un preot.

Parohia Brezoiul, cu biserica

catedrală Intrarea - în - Biserică, compusă din comuna Malaia și căt. Golotreni, Săliște, Voineasa și Ciungetul, la 49 kil. de parte în toate direcțiunile de cele-l'alte cătune cari compun parohia. Are 383 fam., sau 1304 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 ajutoare și 8 cîntăreți.

Parohia Călimănești, cu biserica catedrală Sf. Voevozi, compusă din căt. Căciulata. Are 433 fam., sau 1614 sufl.; 1 preot paroh, 1 preot ajutor și 2 cîntăreți.

Parohia Muereasca-d.-s., cu biserica catedrală Cuvioasa-Paraschiva, compusă din comuna Muereasca-d.-j. Are 541 fam., sau 1965 sufl.; 2 biserici, deservite de 1 preot paroh și 4 cîntăreți.

Parohia Olănești, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din com. Cheia și căt. Cătunul, pendinte de com. Muereasca-d.-s., la 10 kil. de parte în toate direcțiunile. Are 582 fam., sau 1827 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor, 5 cîntăreți, în plus 3 preoți.

Parohia Păușești - Măglași, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din com. Sărăcinești și căt. Mosoroasa, Dosul, Pleașa, pendinte de com. Vlădești, la 7 kil. de parte în toate direcțiunile de cele-l'alte cătune, cari formează parohia, avînd 762 fam., sau 2273 sufl.; 6 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 preoți ajutoare și 6 cîntăreți.

Parohia Cacova, cu biserica catedrală Sf. Ioan Botezătorul, compusă din com. Smeruțul, avînd 352 fam., sau 1378 sufl.; 4 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor și 4 cîntăreți.

Parohia Păușești-Otăsăul, cu biserica catedrală Sf. Voevozi

compusă din com. Șerbănești, avînd 672 fam., sau 2072 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 preoți ajutoare, 6 cîntăreți, în plus 2 preoți.

Parohia Costești, cu biserica catedrală Adormirea - Maicei - Domnului, compusă din cătunul după apa Costeștilor, cătunul după apa Bistrița și Bogdănești, pendinte de com. Tomșani, avînd 589 fam., sau 1870 sufl.; 9 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 preoți ajutoare și 5 cîntăreți, în plus 2 preoți.

Parohia Bărbătești, cu biserica catedrală Intrarea-în-Biserică. Are 470 fam., sau 1555 sufl.; 3 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor și 4 cîntăreți, în plus 1 preot.

Parohia Bodești, cu biserica catedrală Sf. Treime. Are 308 fam., sau 1007 sufl.; 3 biserici, deservite de 1 preot paroh și 2 cîntăreți, în plus 1 preot.

Parohia Bărzești-Petrari, cu biserica catedrală Sf. Voevozi, compusă din căt. Costești, Petrari-d.-s., Negrulești și comuna Bîrzești. Are 432 fam., sau 1322 sufl.; 2 biserici, deservite de 1 preot.

Parohia Mateești-Petrari-de-Jos, cu biserica catedrală Cuvioasa-Paraschiva, compusă din com. Petrari-d.-j., Bîrlogul, Mahalalele-Motești și Ogrezul pendinte de com. Petrari-d.-s., la 2 kil. departe în toate direcțiunile. Are 474 fam., sau 1480 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 ajutor și 4 cîntăreți, în plus 1 preot.

Parohia Dobriceni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae și Ioan Botezătorul, compusă din com. Stoenesti și căt. Budurești, la 10 kil. departe în toate direcțiunile de cele-lalte cătune, avînd 539 fam., sau 1837 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot

paroh, 2 ajutoare și 4 cîntăreți.

Cozia, com. rur., în partea de N. a plăseii Podoleni și a județului Fălciu și în hotarul de S.-E. al județului Iași. E situată pe un platoeu între dealuri, de a dreapta rîului Jijia, avînd la stînga codrul Coziei și al Bazgăi. Este formată din satele: Cozia și Petcu. Suprafața comunei e de 3539 hect., din care 925 hect. pădure; pămîntul locuitorilor e de 425 hect. și 50 arii și vatra satului Cozia de 30 hectare.

Are o populație de 224 familii, sau 719 suflete, din cari 180 contribuabili. Printre locuitorii sunt 11 Unguri și 1 Grec.

În mijlocul satului se află casa proprietății.

Satul Cozia, după tradițiune, e foarte vechiu și a fost proprietatea Hatmanului Răducănu Rosetti, și în urmă a răposatului C. Adrianopol. Biserica e refăcută de la 1874 de către proprietarul moșiei; este deservită de 1 preot și 2 dascăli. Două șosele trec prin comună, una la N. spre Iași și alta spre S. către tîrgul Răducăneni.

Două ape udă teritoriul comunei: Cozia, care trece prin sat și rîul Jijia, pe hotarul de E. al moșiei.

Budgetul comunei are la veniturii 2747 lei, iar la cheltueli 2310 lei și 12 bani.

Vite: 510 vite mari cornute, 40 cai, 952 oi.

Cozia, mănăstire, jud. Vîlcea, numită la început Nucetul, întemeiată de Mircea-cel-Bătrîn, la anul 1386.

În interiorul bisericeii, d'asupra ușei, unde sunt portretele, este o inscripție din anul 1705, cu următoarea coprindere:

«Această sfință și Dumnezeuiască biserică, unde se prăznueste hramul prea sfinței și începătoarei de viață Troiță, este zidită din temelie de Blagocestivul răposatul Domn Mircea-Voevod-cel-Bătrîn, la cursul anilor 6894, care o așeză înfrumusețat în lăuntru cu tot felul de podoabe, și afară înălțînd-o cu veniturii pentru chivernisirea ei, și pentru multă vreme a trecuților anii, fostu-și-așe pierdut podoabele cea de a zugrăvelei. Și văzînd-o strlucită, cinstiul și de bunul neam, Dumnealul Jupân Șerban Cantacuzino biv vel Paharnic, feciorul spătarului Drăghicî, îndemnatu-s'au de Dumnezeiasca rîvnă de o așe zugrăvit precum se vede pentru a Dumnealul și a răposatilor părinților Dumnealul vecinică pomeneire, în zilele prea luminatului și înălțatului Domn Ion Constantin B. Bas. Voevod, fiind păstor șarei Prea sfințitul Mitropolit kyr Teodosie, leat 7213. Nastavnic fiind Serafim Ieromonah. I plisah Preda i snvi ego Ianache Sima Mihalla Zugravi .

Biserica își păstrează forma sa primitivă din timpul lui Mircea-cel-Bătrîn.

Portretele sunt: la dreapta, Mircea-Voevod cu inscripțiunea: «Io Mircea Voevod ctitor i jivonacelnic sfetia Troițe»; lîngă el fiul său Mihail-Voevod, ambii în costum de cavaleri, cum se văd și la Curtea-de-Argeș. La stînga: jupîn Drăghicî Cantacuzino vel Spătar, jupînița Păuna, jupîn Șerban Cantacuzino vel Paharnic, jupînița Andriana, jupînița Maria.

În interiorul bisericeii se află două morminte la dreapta cum intri; unul al lui Mircea-cel-Bătrîn, peste care se află o lespede roasă de timp și ștearsă de oameni. Din inscripția săpată pe dînsa abia se poate citi un S, adică 6000, de sigur prima cifră a anului cînd a răposat marele Domn român.

«Cinci veacuri întregi — scrie d-l Gr. G. Tocilescu, profesor universitar, după care împrumutăm aceste amănunte — oamenii așe bătut și călcat cu picioarele lespedei, care acopere oasele e-

roului de la Rovine; s'a șters numele lui de pe dînsa și poate cel din urmă semn ce a mai rămas se va șterge în curînd sub tălpile ucigașilor. (Mănăstirea Cozia s'a prefăcut în temniță).

Alături cu Mircea-cel-Bătrîn, odihnește Tudora, mama lui Mihaiu-Viteazul. Se știe, că ea făcîndu-se călugăriță sub numele de Teofana, a venit la mănăstirea Cozia, în timpul cînd fiul său se războia în Ardeal, și, drept recunoștință pentru îngrijirile ce a primit aici, lăsă mai multe moșii danie mănăstirei. Ca cîntoră ea se înmormîntează alături de Mircea. Inscripțiunea de pe dreapta e încă citeață.

Afară, în tinda bisericeii, este un scaun făcut de gips cu marca bizantină; tradiția zice că în acel loc ar fi incastrată o inscripțiune cu litere latine. La spațele altarului se văd săpate pe o cărămidă trei nume și leatul 7173. În curte mai sunt cîte-va fragmente de inscripțiuni.

Pe peretele interior al paraclisului din foișor se citește o altă inscripțiune slavonă, săpată în piatră, cu data 7012 (1504), din care se vede că Egumenul Eromonah Amfilofie a făcut acel paraclis în zilele lui Mihnea-Voevod și ale Mitropolitului kir Serafim.

În biserica de la Cozia — găsim într'o scriere a Părintelui Musceleanu — s'a întîmplat un incident foarte trist: Pe cînd Radu Vodă de la Afumați se afla în biserică la cununia fiului său Vlad cu Despa, fata lui Drăgan Postelnicul, în timpul cînd preotul pusese pe fruntea mirilor cununiile, un om de o talie înaltă, cu o căutătură pătrunzătoare, străbătu mulțimea, însoțit de mai mulți oameni armați. Era Neagoe, unul dintre boeri.

«Eu îmi îndeplinesc jurămîntul» zise el. «Moarte trădătorilor». Și înfipse cuțitul în coastele lui Drăgan, zicînd:

«Iacă răsplata trădătorilor!»

«Sub zidurile mănăstirei Cozia — spune d-l George I. Lahovari, secretarul general al «Societății Geografice Romîne», în conferința ținută înaintea Societății — au trecut nenumărate oștiri de toate naționalitățile: Turci, Nemți, Unguri, Ruși, Eteriști, etc. Sub zidurile Coziei și în năuntrul mănăstirei au curs și roae de sînge omenesc care a roșit undele spumegînde ale bătrînului rîu; biserica a fost jefuită, mormintele marilor domni au fost profanate și ecoul munților a repetat în nenumărate rînduri urgia armelor tunătoare, jalea și strigătele nevinovaților victime.»

«În secolul trecut, și în prima jumătate a secolului actual, mănăstirea Cozia a servit de adăpost numeroaselor familii din Craiova, R.-Vilcea și restul Olteniei, cari se întăreau în mănăstire contra invaziunii bandelor Turcești. Așa s'a întîmplat între altele și la anul 1739 în războiul dintre Imperiali și Turci, cînd acești din urmă pătrunseră până la Cozia, jefuind și prădînd tot ce le venea în cale și luară robii familiile refugiate în mănăstire, între cari și pe familia Jienilor, din care s'a tras vestitul haiduc Jianu.»

«La 1788, Turcii ajutați de armata romînă condusă de Nicolae Mavrogheni-Vodă, bătură aci, la Cozia, pe prințul Coburg și îl siliră să reintre în Ardeal.»

«Mai tîrziu, în vara anului 1821, după uciderea lui Tudor Vladimirescu și înfrîngerea Eteriștilor, de către trupele turcești, la Zăvideni și Drăgășani, Ipsilante, urmărit de Turci, se re-

fugiă în mănăstirea Cozia și de aci trecu în Transilvania; atunci mănăstirea și familiile refugiate acolo și prin prejur deveniră prada zavergiilor și în urmă a Turcilor, cari deteră foc mănăstirei, desgropară sfintele morminte ale lui Mircea și altor Domni, crezînd a găsi într'insele comori ascunse și comiseră tot felul de grozăvii. Astăzi se văd încă sfintele icoane împușcate și zgîriate și ochii sfinților scoși de pistoalele și iataganele acestor păgîni.»

«Pe la 1846, Domnitorul Bibescu proiectă și începu reparația mănăstirei și ridicarea de palaturi domnești ca cele de la mănăstirea Dealul de lîngă Tîrgoviște. Evenimentele din 1848 și abdicarea lui Ribescu avură drept rezultat ca lucrările să înceteze și zidirea începută să se ruineze înainte de a fi terminată. În anul 1879, mănăstirea lui Mircea-Vodă, Cozia, fu transformată în penitenciar, sucursală a Ocnelor-Mari. În anul următor, 1880, clopotele mănăstirei, acele clopote istorice cari purtau marca bătrînului Voevod și cari în curs de 5 veacuri de-a rîndul îngînară glasul lor de aramă cu zgomotosul murmur al Oltului, au fost transportate la mănăstirea Argeșului, iar odoarele cele mai prețioase s'au adus parte la Episcopia de Rîmnic, parte la Muzeul de Antichități din București.»

«Astăzi vechia și istorica mănăstire a Coziei este prefăcută în pușcărie și într'însa se adăpostesc peste 200 făcători de rele. Mănăstirea Cozia, prin amintirile sale istorice, prin neîntrecuta sa pozițiune merita o soartă mai bună! Nemuritorul Gr. Alexandrescu a imortalizat acest sf. locaș prin cunoscuta sa baladă: «Umbra lui Mircea la Cozia»:

Ale turnurilor umbre,
Peste unde staū culcate,
Către țărmul din potrivă
Se întind, se prelungesc
Ș'ale valurilor mândre
Generații spumegate,
Zidul vechi al mănăstirei
In cadență îi izbesc!

Există o versiune, că mănăstirea Cozia s'a zidit de Mircea pe urmele unei alte biserici, făcută de moșul său Tugomir Basarab. Lucrul nu poate fi ade-vărat. Legenda spune că Mircea, vrînd să-și răzbune pe Unguri pentru multele neajunsuri ce-i făceau, într'un război, prin apropiere de Cozia, fiind învins, adormi pe locul unde este astăzi mănăstirea Cozia și văzu în vis icoana Sf. Treime. Incurajat, se luă cu armata sa după Unguri, străbătînd munții despre V. de Cozia și-i învinse la Muntele Pasărea, iar pe locul unde adormise, puse de zidi mănăstirea, așezînd altarul unde văzuse icoana.

Petru Cercel, zidi, în afară de mănăstire, la bolniță, în anul 1584, o bisericuță de cărămidă netencuită, în stil bizantin, de o perfectă acurateță. In năuntru ei se află mormîntul lui Marcu-Vodă, fiul său.

Cozia, vîrf de munte, din culmea Coziei, jud. Argeșul, pl. Lovișteea. Are o înălțime de 1677 m. d'asupra nivelului mării.

Cozia, baltă. (Vezi Șanțul, jud. Ilfov).

Cozia, parte din moșia Dulceni-Sfîntul-Spiridon, ce-i zice și Călugăreasca, fostă proprietate a Statului în comuna Belitori, județul Teleorman, pe care a fost împroprietărit în anul 1880. Acestei părți îi zice și Cozia, fiind-că a ținut de mănăstirea Cozia.

Cozia, pădure, pe moșia Cozia, în partea de S.-V. a comunei Cozia, pl. Podoleni, jud. Fălciu. Are o suprafață de 925 hect.

Cozia, pîrîu, izvorește din partea de V. a comunei Cozia, pl. Podoleni, județul Fălciu; trece prin satul Cozia, curge spre E. și se varsă în râul Jijia.

Cozia - Belitori, moșie, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, com. Belitori, fostă proprietate a statului. Forma un trup cu moșia Depusa. S'a vîndut în 1882 d-lui G. Gănescu, care a cumpărat-o pe seama cîtor-va locuitori din Belitori. Intinderea acestei moșii este de 234 hectare.

Cozieni (Moșești), cîtun, al comunei Bălănești, jud. Buzău. E situat pe malul stîng al râului Sărățelul. Are 380 locuitori, cari locuiesc în 88 case. Se subdivide în două: Cozieni-d.-j. și Cozieni-d.-s.

Cozieni, sat, județul Ilfov; face parte din com. rur. Piteasca-Pasărea, pl. Dîmbovița. Este situat la N. de Pasărea, pe malul stîng al văii Pasărea.

Se întinde pe o suprafață de 88 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 245 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 3 elevi și 4 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuiește anual 1404 lei.

Are 1 eleșteu.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 130 și al celor mici de 531.

Acest sat și-a luat numele de la locuitorii săi, cari au fost

aduși aci de la mănăstirea Cozia, unde, în vremile trecute, se afla robii.

Din toți locuitorii, numai 9 sunt Romîni.

Cozieni, vechie numire a cîtunului Valea-Iepii, din com. Bălănești, jud. Buzău.

Cozieni, fost schit, în jud. Buzău, comuna Bălănești, căt. Cozieni, fost metoh al Episcopiei, iar acum biserică de mir. El a fost fondat de Episcopul Chesarie. Frontispiciul este acesta:

«Acest Dumnezeuesc locaș zidit-s'a din început, la anul 1834, Mai 24, isprăvit-s'a la anul 1835, Decembre 10, întru cinstea și lauda Adormirei prea Sfîntei de D-zeu născătoare și pururea fecioara Maria, în zilele prea înălțatului nostru Domn a toată țara romînească Alex. Demetru Ghica. Episcop Buzăului Chir Chesarie.»

Biserica e frumoasă și încă se conservă bine.

Cozieni (Vatra-Schitului-), moșie, în jud. Buzău, com. Bălănești, căt. Cozieni, proprietatea statului, pendinte de Rătești. Are 130 hect.

Cozieni (Vîrful-), colină, jud. Buzău, com. Bălănești, cătunul Bercești, parte cultivabil, parte pădure.

Cozieni-Tihulești, moșie, în jud. Buzău, com. Bălănești, proprietatea statului, pendinte de metohul Cozieni și de Episcopia Buzăului. Are aproape 600 hectare, din care 184 arabile și este despărțită în două sfori: Tihulești-Cozieni și Sforile-din-Bălănești; sunt 416 hect. pădure, formată din sforile: Alunișul, Cozieni, Moșești, Turburea, Facăianca, Bîrza, Talpa și Teișul.

Cozii-de-Jos (Capul-), munte, al

satelor Vidra, Tichirișul și Călimanul, jud. Putna.

Cozii-de-Sus (Capul-), munte, al satelor Găurile, Purcei și Secătura-Părosul, jud. Putna.

Cozla, izvoare minerale, în jud. Neamțu, situate aproape de capătul S.-E. al muntelui Cozla, de ambele părți ale unei râpi formată de scursoarea apelor pe acest povârniș, ocupînd o întindere de 30 m.

În Martie 1882, dr. Predescu fiind chemat pentru o consultațiune la un inginer, acesta i-a prezentat o probă de un depozit strîns de pe coasta dealului Cozla. Dr. Predescu a văzut că este un depozit mineral-salin și conchise că în acea regiune trebuie să existe și vre-un izvor. După cîteva zile de cercetare, dădu peste 5 izvoare, a căroră apă era de un gust salin-amar. D-sa făcu o analiză calitativă împreună cu un farmacist din Piatra. Consiliul comunal precum și consiliul de igienă al județului fiind sesizate, numiră o comisiune compusă din d-nii: Dr. Apostolide, Dr. Predescu, farmacistul Camner senior și inginerul I. Ravič, care să se ocupe cu lucrările preliminare privitoare la regularea și izolarea surseilor, la constatarea compozițiunii și proprietăților chimice ale apelor, precum și la efectul lor din punctul de vedere terapeutic. Rezultatul comisiunii fiind dintre cele mai favorabile, Consiliul de igienă decide a se încredința analiza chimică complexă, cantitativă și calitativă, d-lui Prof. Poni, care, în Septembrie 1882, făcu chiar la locul de unde izvoresc aceste ape o analiză calitativă, iar analiza cantitativă a făcut-o în Laboratorului Chimic din Iași.

D. P. Poni a găsit 5 izvoare deosebite (acum sunt șease), pe care le-a însemnat cu No. 1—5. Izvorul No. 1 se află de de subțul unei stînci de gips, la partea cea mai înaltă a rîpei (și poate fi considerat ca intermediar între grupa izvorului eșite din conglomerate și acelor eșit din gipsul salifer). Izvorul No. 2 se află la ciți-va m. mai jos de cît No. 1. Izvorul No. 3, mai jos de cît No. 2 (și este cel mai bogat în substanțe minerale din toate izvoarele ce ies din gipsul salifer). No. 4 se află la aproape aceeași înălțime ca No. 1 (și este cel mai bogat în substanțe minerale dintre izvoarele ce ies din conglomerat); No. 5 la aceeași înălțime cu No. 3; iar No. 6, mai jos.

Deosebirea izvoarelor provine de la structura terenurilor ce constituiesc dealul Cozlei.

Izvorul No. 1: Apa acestui izvor e limpede, incoloră, inodoră; are un gust sărat și puțin cam amar, lăsînd tot-d'a-una și un gust de cocleală.

Densitatea ei este de 1,0109 la temperatura de 17° C. Hîrtia de turnesol precum și hîrtia de Curcuma nu-și schimbă culoarea. Apa cuprinde acid carbonic liber, clor, acid sulfuric, calciū, magneziū și natriū în cantități mari; caliū, litiū, fer, mangan, aluminiu, stronțiu-acid-boric, brom, iod în cantități mici. Cantitativ, în 1000 gr. de apă, s'a găsit:

Clor: 3,38684; brom: 0,00076; iod: urme; anhidrită sulfurică: 3,5575; anhidrită carbonică totală: 0,4449; anhidrită borică: 0,0010; anhidrită silicică: 0,0038; oxid de calciū total: 0,8247; oxid de calciū în serii solubile: 0,6838; oxid de stronțiu: 0,0014; oxid de magne-

ziū: 1,3043; protoxid de fer: 0,00036; protoxid de mangan: 0,0037; sesqui-oxid de aluminiū: 0,0006; natriū: 2,1110; caliū: 0,1191; litiū: 0,0062; substanțe în stare de sulfați calculate: 13,7293; substanțe în stare de sulfați găsite: 12,5803; substanțe organice: nedeterminabile.

Aceste substanțe pot să fie grupate între ele în modul următor:

Carbonat de calciū: 0,2519; carbonat de magneziū: 0,0228; carbonat de fier: 0,00058; carbonat de mangan: 0,0006; sulfat de calciū: 1,6606; sulfat de magneziū: 3,8711; sulfat de stronțiu: 0,0024; clorură de natriū: 5,3693; clorură de caliū: 0,2275; clorură de litiū: 0,0194; clorură de magneziū: 0,0052; bromură de magneziū: 0,00087; iodură de magneziū: urme; borat de magneziū: 0,0014; anhidridă silicică: 0,0038; sesqui-oxid de aluminiū: 0,0006; suma substanțelor fixe: 11,43805; acid carbonic în bicarbonați: 0,1231; acid carbonic liber: 0,1986; materii organice: nedeterminate.

Din această analiză, se vede că apa aceasta cuprinde în același timp serii solubile de magneziū și clorure alcaline; face parte din grupa apelor saline magneziane cît și din aceea a apelor cloruro-natrice.

Comparînd-o cu apele străine, d. P. Poni arată că ea are mare asemănare cu cunoscutele ape minerale de la Kissingen, deosebindu-se numai în următoarele puncte: a) Izvorul No. 1 de aice, cuprinde o cantitate mai mare de sulfat de magneziū de cît apa de la Kissingen. b) Apa de la Kissingen e mai bogată în carbonați pămîntoși de cît apa izvorului No. 1 din Piatra. c) Apele minerale de la

Piatra sunt cu o $\frac{1}{8}$ aproape mai mineralizate de cît acelea de la Kissingen.

Izvorul No. 3: Apa acestui izvor este limpede, incoloră, inodoră, foarte sărată la gust și mai puțin amară de cît apa de la No. 1; la pipăit nu produce nici o impresiune particulară. Densitatea = 1,0209, la 18° C. Apa fiind turburată degajează mici bule de acid carbonic liber.

Substanțele constatate prin analiza calitativă, în mari cantități, și a cărora existență a fost constatată chiar la izvor, sunt: clor, acid sulfuric, acid carbonic, calciu, magneziu și natriu; în cantități mai mici: caliu, litiu, fier, mangan, aluminiu, stronțiu, acid boric, brom, substanțe organice și iod. Analizată cantitativ, 1000 gr. de apă conține: clor: 13,7881; brom: 0,0010; iod: urme; anhidridă sulfurică: 3,4991; anhidridă carbonică totală: 0,4713; anhidridă borică: 0,0025; anhidridă silicică: 0,0048; oxid de calciu total: 1,5014; oxid de calciu solubil: 1,3397; oxid de stronțiu: 0,0017; oxid de magneziu: 1,2853; protoxid de fier: 0,0007; protoxid de mangan: 0,00013; natriu: 8,1615; caliu: 0,3198; litiu: 0,00065; substanțe în stare de sulfați, calculate: 33,4263; substanțe în stare de sulfați, găsite: 33,3931.

Elementele găsite în această apă se pot grupa în următorul mod: carbonat de calciu: 0,2887; carbonat de magneziu: 0,0081; carbonat de fier: 0,0011; carbonat de mangan: 0,00055; sulfat de magneziu: 2,3760; sulfat de calciu: 3,2535 sulfat de stronțiu; 0,0030; clorură de natriu: 20,7586; clorură de caliu: 0,6095; clorură de magneziu: 1,1611; clorură de litiu: 0,0039; bromură de magneziu:

0,0011; iodură de magneziu: urme; borat de magneziu: 0,0035; anhidridă silicică: 0,0048; sesquioxid de aluminiu: 0,00013; substanțe organice: nedeterminată; suma substanțelor fixe: 28 47358; acid carbonic în bicarbonați: 6,1318; acid carbonic liber: 0,2077.

Rezultă dar că apa izvorului No. 3 cuprinde aceleași substanțe ca și apa No. 1, cu deosebire că proporțiunea sulfatului de calciu este aci de două ori mai mare, iar aceea a clorurii de natriu aproape de patru ori mai mare.

Prezența clorurii de magneziu alături de clorura de calciu, face pe d. Poni să admită că apele acestui izvor în mersul lor subteran au întîlnit între altele și o pătură de carnalită, mineral foarte însemnat din punctul de vedere industrial, fiindcă slujește la prepararea sărurilor de caliu.

Izvorul No. 4: Această apă este limpede, incoloră, inodoră, cu un gust curat amar; la pipăit nu lasă nici o impresiune particulară. Densitatea ei la temperatura de 16° C. este egală cu 1,00651; apa fiind turburată, s'a constatat prezența acidului carbonic liber; e neutră la acțiunea diverselor reactive colorate.

Substanțele ce se află în această apă, analizate calitativ, sunt: clor, acid sulfuric, acid carbonic, magneziu, calciu, natriu, caliu, litiu, stronțiu și urme de acid boric, aluminiu, fier și mangan. Analizată cantitativ, în 1000 gr. de apă s'a găsit: clor: 0,4361; anhidridă sulfurică: 3,3412; anhidridă carbonică totală: 0,4026; anhidridă silicică: 0,0066; oxid de calciu solubil: 0,5802; oxid de calciu în carbonat: 0,0933; oxid de

stronțiu: 0,0029; oxid de magneziu: 0,3504; natriu: 0,2294; caliu: 0,0420; litiu: 0,0052; anhidridă borică, oxid de fier, oxid de mangan și de aluminiu: urme; materie organică: nedeterminată; substanțe fixe în stare de sulfați: 6,4397; substanțe fixe în stare de sulfați, calculate: 6,5404.

Aceste substanțe calculate în combinațiunii himice pentru 1000 gr. de apă, dau următorul rezultat: sulfat de magneziu: 3,7652; sulfat de calciu: 1,4091; sulfat de stronțiu, 0,0051; carbonat de magneziu: 0,1795; carbonat de calciu: 0,1666; carbonat de natriu: 0,5834; clorură de caliu: 0,0803; clorură de litiu: 0,0316; clorură de magneziu: 0,0233; anhidridă silicică: 0,0066; anhidridă borică, oxid de fier, oxid de mangan, oxid de aluminiu: urme; substanțe organice: nedeterminate; suma substanțelor fixe: 6,2507; anhidridă carbonică și bicarbonați: 0,1673; anhidridă carbonică liberă: 0,0680.

Din această analiză rezultă că apa acestui izvor e o apă sulfatată magneziană. D. Poni compară această apă cu apele străine de Seidlitz, de Seidschütz și de Pulna, însă cantitatea substanțelor saline coprinse într'însa e cu mult mai mică de cît aceea a apelor mai sus numite.

Izvorul No. 2 are aproape aceeași compozițiune ca apele de la No. 3; izvorul de la No. 5 sunt analoage acelor de la No. 4, cuprinzînd însă și acestea o cantitate mai mică de substanțe solide în desoluțiune; izvorul No. 6 e cel mai slab.

Efectul terapeutic al acestor ape se bazează pe conținutul lor în sulfat de magneziu și clorure alcaline, în unire cu sărurile de calciu.

Introduse în organism, ele activează funcțiunile membranelor mucoase, care tapisează tractul digestiv și anexele lui, excită activitatea intestinală, mărește pofta de mâncare și înlesnesc circulațiunea; deci aceste ape sunt purgative saline. Doza la care se manifestă acțiunea lor purgativă, variază după natura diferitelor organisme.

Boalele contra cărora au fost întrebuințate cu succes aceste ape, sunt: boalele aparatului digestiv (în genere), boalele de ficat, de splină și ale sistemului venei-porte, ast-fel stările dispeptice (de ingestione) stările de atonie și slăbiciune de stomac, catarele cronice de stomac (cu sau fără dilatațiune) și catarele cronice de intestine; dintre boalele ficatului: iperemiile (congestiile) ficatului, ipertrofiile și inflamațiunile cronice de ficat, icterul cataral și calculele biliare; iar dintre boalele splinei: inflamațiunile cronice și ipertrofiile provenite din paludizm. Dintre boalele sistemului venei-porte: emoroidale.

Instalațiunea acestor ape se află într-o stare încă primitivă; de-abia în anii din urmă s'au făcut vr'o 250 de trepte care se prind între izvoare pe muntele Cozla, captându-se și izvoarele.

Cozla, ramură de munți, în jud. Neamțu, ce se întinde în prelungirea munților Bistriței-Moldave, din dreptul com. Doamna. Are ca piscuri mai însemnate: Cozla, Piciorul-Cozlei (în partea V., 150 m.), Cîrlomanul, Borzogheanul, Răcioaia și Ruptura.

Cozla, munte, în jud. Neamțu, partea despre N.-E. a orașului Piatra, despărțit prin pîrîul Cuejdiul (și o parte din oraș) de muntele Pîetricica.

Păturile ce constituiesc acest munte, sunt atît din punctul de vedere mineralogic și stratigrafic, cît și dintr'acel al vîrstei, cu totul deosebite de acele care formează muntele Pîetricica, cu toate că distanța între bazele lor nu e mai mare de 200 m.

Cozla e constituită în totalitate din tărîmuri salifere, reprezentate prin cîte-și trele zone. La bază saliferul e reprezentat prin conglomerate, cari de și nu se văd formînd bancuri pe loc, se pot însă constata că sunt reprezentate, prin faptul că găsim bolovanii foarte mari aruncați cu neorînduială. Straturile au fost acoperite de năruiturile rocilor ce le transportă, și de casele omenești ce se înșiră la baza Cozlei și mai sus. De-a-supra conglomeratelor zac marnele și schisturile salifere mijlocii. Aceste schisturi, foarte sfărîmăcioase, sunt vîrstate cu bande destul de groase de gips lamelar și fibros dispuse în straturi, sau cu bancuri de gips zaharoid, așezate fără regulă. Pe unele locuri, stîncă e mai mult gips de cît marnă; cîte odată gipsul e colorat în roșu prin oxidul de fier.

Cu cît ne suim mai sus, marnele sunt mai tari, gipsul se împuținează și de la un loc nici nu mai există; de aci începe zona superioară a formațiunii cu sare. La partea superioară a acestei zone marnele alternează cu bancuri groase de la 1¹/₂—2 metri de un greziu foarte dur; aceasta se poate vedea pe povîrnișul S.-V. al Cozlei, cam pe la mijlocul înălțimeii.

Tot în partea despre V., se află pătură argilo-lignitifere, pline cu urme de vegetale și animale fosile.

Cozla are o înălțime de 310 metri.

Cozmei (Moara-), moară, pusă în mișcare de gîrla Păltinosul, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Cozmești, com. rur., jud. Fălciu, cam în centrul pl. Podoleni, la 25 kil. de Huși, formată din satul Cozmești, așezată pe văile dealurilor Blidanului și Dubăsarului, mărginindu-se spre N. cu comunele Moșna și Bohotinul; spre S. cu Bunești; spre E. cu Podoleni și spre V. cu Brădicești.

Suprafața teritoriului comunei e cam de 481 hect., iar vatra satului de 57 hect., cu o populație de 337 familii, sau 1293 suflete, din cari 379 contrib.

Are o biserică vechie, fondată la 1795 și deservită de 1 preot și 2 dascăli; o școală, înființată la 1865, frecventată de 30 elevi. Satul se află situat pe proprietatea statului, Ghermănești. Locuitorii se ocupă în mare parte și cu cultura viilor, cu care sunt acoperite dealurile din jurul satului. Păduri sunt puține. Teritoriul com. este udat de trei pîrae: Cozmești, ce trece prin mijlocul satului, formînd o rîpă adîncă; Moșna, pe partea de E. și Moșnicioara.

Vite mari cornute sunt 532, oi 824, cai 140 și porci 226.

Budgetul este de lei 2952 la venituri și de lei 2474, bani 33, la cheltuieli.

Cozmești, com. rur., jud. Vaslui, pl. Stemnicul, la N.-V. de orașul Vaslui, și la o distanță de 19 kil. de Negrești reședința plășei.

Este formată din satele: Cozmești, Hordilești, Fîstici și Bălești, pe o întindere de 4108 hect., din cari: 1001 hect. pădure și 66 hect. vie ale proprietății, iar 1792 hect. sunt ale locuitorilor. Are o populație de 351 familii, sau 1735 suflete,

din cari 93 țigani, 6 evrei și 1 german.

Această comună e udată de pârîul Stemnicul, care curge de la N. spre S., trece mai prin mijlocul comunei, primind în stînga, pe teritoriul ei, pîraele: Ruginoasa, Valea-Merilor, Valea-Munteanului, iar în dreapta Fîstîca; care și ea primește afluenți: Bălești, Rîpa și Prisaca, apoi ese de pe teritoriul acestei comune.

Are o școală; 4 biserici, cu 4 preoți și 6 cîntăreți; 4 cîrciumi. Comerțul se face de 8 romîni și 10 străini.

Numărul vitelor e de 1889: 907 vite mari cornute, 408 oi, 137 cai, 24 capre și 313 rîmători.

Budgetul comunei e de 3760 lei la venituri și de 3751 lei la cheltueli.

Locuitorii posedă: 77 pluguri, 122 care cu boi, 5 pluguri și 46 căruțe cu cai.

Sunt 575 stupi.

Cozmești, sat. (Vezi Cozmești com. rur., jud. Fălciu).

Cozmești, sat, reședința com. Cozmești, jud. Vaslui, plasa Stemnicul. E situat pe o coastă de deal, numită Siliștea-Nouă, și în centrul comunei.

Satul Cozmești spune legenda s'ar fi înființat în urma desființării satului Grozești, care era situat pe coasta dealului numită Siliștea-Vechi; însă din cauză că era neîncetat supus încălcării Turcilor și a Tătarilor, locuitorii s'au retras prin alte sate, și numai unul numit și el nevoit a se retrage în Cozma, rămînînd acolo, a fost partea de N., prin păduri, unde adunînd pe lingă el rudele sale, a format satul după numele lui Cozmești.

Are o întindere de 1072 hect., din care jumătate sunt ale lo-

citorilor răzeși; o populație de 75 fam., sau 374 sufl., din cari 5 fam. țigani, 1 fam. evrei și 1 german.

Școala, care s'a înființat în anul 1866, este frecventată de 30 elevi. Este o biserică de lemn, făcută de răzeși la 1888; este deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o moară; o cîrciumă; 2 iazuri.

Numărul vitelor e de 451: 295 vite mari cornute, 22 cai, 90 oi și 94 rîmători.

Locuitorii posedă: 21 pluguri, 18 care cu boi și 9 căruțe cu cai.

Sunt 122 stupi de albine.

Cozmești, pîrîu, ce trece prin satul Cozmești, com. cu același nume, jud. Fălciu, pl. Podoleni, unde, formînd o rîpă mare, se varsă în pîrîul Moșna, care trece tot pe teritoriul acestei comune.

Cozmeștilor (Dealul-), deal, în partea de V. a com. Cozmești, jud. Vaslui, pl. Stemnicul.

Cozmita, munte, în jud. Neamțu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele. E situat de a stînga rîului Bistrița, în prelungirea dealurilor Pîngărați și Botoșul.

În privirea geologică, observăm că toată sistemul văzut în acest munte, constă din greziuri destul de dure, de oare-ce dintr'însele se taie pietrele pentru trotuare, ce se duc la Iași și în alte părți ale țării; granule de cuarț ce întrec une-orî mărimea firelor de păsat, și ici-colea prin roce se văd fire roșe de grenat.

Cîte-odată greziul schistoid alternează cu schisturi argiloase și mornoase, fragmente de carbuni împesărează rar roca.

Aceste depozite sunt cunos-

cute în Carpații Bucovinei și ai Maramureșului sub numele de greziurile cu exogyra columba și hieroglifi, cari aparțin cretaceului superior, asemănîndu-se cu depozitele plaenerului superior.

Determinarea vîrstei a făcut-o rep. Profesor Gr. Cobîlcescu, luînd în seamă caracterele petrografice și arhitectonice, căci fosile nu s'au putut găsi.

Depozitele cu exogyra formează munții ce mărginesc de ambele părți valea Bistriței.

Cracalia, sat, numit din vechime Popeni-Mavrodin, pe moșia cu aceeași numire, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu. Are 66 familii, sau 268 suflete. Are o biserică de lemn și tencuită, cu hramul Sf. Mihail și Gavril; este făcută de săteni, cu ajutorul fostului proprietar Cracalia; acum este închisă fiind aproape ruinată.

Sătenii împroprietăriți au 64 hect. 81 arii pămînt; iar proprietatea 128 hect. 90 arii cîmp.

Hotarele moșiei sunt cu: Liveni-Sofianul, Trestiana și Vircoliciul.

Cracalia, deal, pe moșia și comuna Lătăi, plasa Coșula, jud. Botoșani.

Cracalia, dealuri, în jud. Botoșani, partea de N.-E., pe teritoriul comunelor Comîndărești și Rînghilești.

Cracalia, vale, jud. Botoșani, pe teritoriul moșiilor Ciornohalul, comunele Rînghilești, Pogorești, și Comîndărești, printre dealurile Cracalia.

Cracalia, vale, pe moșia și comuna Lătăi, plasa Coșula, jud. Botoșani.

Cracatița, deal. Vezi Murgeni-lor (Dealul-), jud. Vaslui.

Cracăul, pîrîiș, județul Neamțu, numit ast-fel de la mulțimea cracilor ce face în curgerea lui. Izvorește tocmai din ramura muntelui Domesnicul, hotarul comunei Călugăreni, pl. Piatra-Muntele; curge strecurîndu-se prin îngustișul ramurei muntelui Măgura (Fundul - Romăneș), Văratîcul și Crăcăoani de oparte, iar de alta a muntelui Jurca (Giurca), Doamnei (din com. Hangul), Crăcăul-Negru, și Negrești (pe dreapta, udînd șoseaua Magazia și Crăcăoani, (din com. Crăcăoani), în josul căruia începe a se ramifica pe o distanță de 5¹/₂ kil., formînd mai multe insulițe ce se întind în spre V., în direcțiunea N.-S. și paralel cu șoseaua națională județeană Piatra-Neamțu, ce intră pe teritoriul comunei Bodești-Precistei (cu 2¹/₂ kil. mai în susul satului Oșlobeni), pe care-l udă în partea despre V. și S. De la Oșlobeni, pîrîișul își schimbă direcțiunea spre S.-E., traversînd șoseaua, ramificat pe o distanță cam de 3 kil. și scoborîndu-se pe podișele și șesurile ce se întind spre E. și S. ale comunei Dobreni până în susul satelor Popești și Căciulești, printre care trece ramificat pe o lungime de 6 kil., udînd satele Conțești și Girovul, în josul căruia, după o curgere regulată numai de 2 kil. se ramifică din nou (pe o lungime de 4¹/₂ kil.), trecînd ast-fel printre satele Doina și Dănești până la tăerea drumului comunal Izvoarele - Bahna. De aci intră pe teritoriul comunei Roznovul; udă șoseaua Slobozia și se varsă în rîul Bistrița, la jumătate de cale între șoseaua Roznovul și Zănești,

în fața kil. 39 al șoselei mixte Bacău-Piatra. Primește în drumul său, pe dreapta: pîraiele Crăcăiașul, Cracăul-Negru unit cu Cracăul-Alb, Schitul-Horaița, pîrîișul Negrești (unit cu Almașul și sub-afluenții acestuia), Izvorani, Izvoarele; iar pe stînga: pîraiele Valea-Mare, Valea-Prișăcei, Căliușul, (împreună cu sub-afluenții săi).

Cracăul-Alb, pîrîiaș. Vezi Cracăul-Negru, pîrîiș, în com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cracăul-Negru, sat, în comuna Crăcăoani, pl. Piatra Muntele, jud. Neamțu.

Are o populație de 156 familii, sau 740 suflete, dintre cari 384 sunt bărbați, 356 femei; sunt 372 necăsătoriți, 304 căsătoriți, 62 văduvi, 2 divorțați. Știu carte 48 persoane, 692 nu știu.

În acest sat se află: o școală frecventată de 57 elevi; 1 piuă pentru făcutul sucmanilor; iar în apropiere cariere de var și piatră.

Cracăul - Negru, deal, județul Neamțu, ce se prelungeste din ramura muntelui Muncelul, perpendicular spre N., între pîrîișul Muncelul și pîrîișul Schitul-Horaiței, la E. satului cu același nume, pe teritoriul comunei Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele. Este acoperit cu păduri de brazi.

Cracăul-Negru, pîrîiaș, județul Neamțu. Izvorește dintre ramura muntelui Biserica și ramura munților Doamnei, hotarul comunei Buhalnița, pl. Piatra-Muntele; curge în direcțiune N.-E. pe teritoriul comunei Crăcăoani, primind în marginea despre S.

a satului Cracăul-Negru, pîrîișul Cracăul-Alb (care ese din ramura Doamnei); se varsă în pîrîișul Cracăul, drept în fața satului Magazia.

Cracăului (Valea-), vale, jud. Neamțu, formată în tot lungul pîrîișului Cracăul, de la satul Magazia și până la vărsarea lui în rîul Bistrița. În partea sa centrală face legătură prin o serie de alte văi și podișe cu șesurile Bîrgăoanilor, iar în spre S. cu șesurile Mărginenilor și valea rîului Bistrița.

I.localitățile ce se află situate pe întinderea sa, sunt: satele Magazia, Crăcăoani, Oșlobeni, Budești-Precistei, Corni, Malul, Căciulești, Versăști, Conțești, Girovul, Boțești, Doina, Dănești și Slobozia.

Are o lungime de vr'o 41 kil. și o lățime variabilă de la 1¹/₂ până la 2 m.

Craci, braș, (prival), în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechi.

Craci-Rușilor, pisc, în județul Muscel, comuna Băjești, plasa Rîurile.

Cracic-Ceair, vale, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Hairan-Chioi și Bairam-Dede, căroro le servește ca hotar despărțitor; pleacă din dealul Bairam-Dede; se îndreaptă spre N., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin satele Malcoci și Sarapcea-Cara-Aci, și, după un drum de 8 kil., se deschide în valea Borugea, pe dreapta, în fața satului Borugea. Malurile sale sunt acoperite prin unele locuri cu păduri. Printr'însa merge un drum comunal Borugea-Bairam-Dede.

Cracul. *Vezi* Roșca - Vadul, județul Putna.

Cracul, *deal*, situat la V. de satul Godinești-d.-j., com. Godinești, plasa Berheciul, județul Tecuci.

Cracul, *lac*, în jud. Ialomița-Balta, în insula Balta, com. Stelnica, spre S. de lacul Perian.

Cracul-cu-doi-Lupi, *deal*, la S. de com. Câlcești, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Se prelungește de la N. la S.-E.; e proprietatea locuitorilor comunei Câlcești. E acoperit de tufăriș.

Cracul-cu-Gropile, *deal*, în com. rur. Crainici, din plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Cracul-Lat, *munte*, situat în partea de N. a râului Bistrița, pl. Vulcanul, jud. Gorj. Are o suprafață cam de 280 hect.; se prelungește de la E. la V. Pe acest munte e pășune de vite și pădure. E proprietatea locuitorilor comunei Pestișani.

Cracul-lui-Drăghiceanu, *deal*, în jud. Mehedinți, pl. Cerna.

Cracul-lui-Ilie, *deal*, în com. rur. Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cracul-lui-Petru, *deal*, în com. rur. Cloșani, pl. Cloșani, jud. Mehedinți.

Cracul-lui-Petru, *deal*, în com. rur. Șovarna d.-j., plasa Cloșani, jud. Mehedinți.

Cracul-Lung, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cerna; ține de com. rur. Băsești.

Cracul-Muntelui, *sat*, în jud.

Mehedinți, pl. Cloșani; ține de com. rur. Ponoarele.

Cracul-Scorușului, *deal*, în comuna rurală Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cracul-Scurt, *munte*, acoperit cu pădure seculară, în com. rur. Ilovățul, pl. Cerna, jud. Mehedinți.

Cracul-Stînei, *pîrîu*, afluent al Săscuței-lui-Nicorică, jud. Suceava.

Cracul-Tăbărtei, *deal*, în com. rur. Jidoștița, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cracul-Țapului, *pîrtiaș*, ce izvorește din ramura Muntelui-Pătrei și ramura Muntelui-Șoimului, în com. Tazlăul, pl. Bistrița, județul Neamțu; se varsă pe partea dreaptă a pîrîului Tarcăul, după un curs foarte scurt.

Cracul-Țiganului, *deal*, în com. rur. Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Craghia și Carabulea, *pădură*, jud. Brăila. Se mărginesc la E. cu jașpa Craghia și iezerul Pașii, la S.-V. și N. cu Dunărea. Suprafața lor e de 25 hect. Esență: salcie.

Craia, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Ghercești; se varsă pe dreapta râului Tesluiul, com. Ghercești.

Crainici, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 46 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de comuna rurală Broșteni de 25 kil. Este situată pe două văi, și anume: Valea-Plopului și Valea-Crainicilor, pe unde curge râul Bi-

strița, unit cu al Comăneștilor, care de aci înainte ia numele de Apa-Crainicilor.

Se mărginește: la E. cu comuna Glogova; la S. cu comunele Iupca și Bala-d.-j.; la V. cu com. Bala-d.-s. și la N. cu comuna Comănești. Formează comună cu satele Sărdănești și Valea-Plopului, avînd 1000 locuitori, din cari 116 contribuabili, cari locuiesc în 256 case.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 56 care cu boi, 6 căruțe cu cai.

Sunt 60 stupi.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecventată de 25 elevi; 2 cîrciumi.

Budgetul comunei are la venituri suma de 1113 lei și la cheltueli 738 lei.

Numărul vitelor în această comună este de 1160: 400 vite mari cornute, 460 oi, 20 capre, 20 cai și 260 rîmători.

Prin comună trece șoseaua comunală-vecinală Florești-Baia-de-Aramă. Tot aci vine de se unește cu această șosea a Băei și șoseaua Crăgăști-Ilovățul-Rudina-Baia-de-Aramă.

Văile mai principale sunt: Valea-lui-Micu, valea Poiana-Mare, Valea-Hotarului, a-Modanului, Valea-Mică, Valea-Mare, Cioara, Valea-lui-Novac, Valea-Adîncă, Lupa, a-Pojorățului, a-Limpedei și a-Plopului; iar dealuri mai principale sunt: Maidanul, Culmea-Clăseștilor, Dealul-Mic, Cucuiova, al Lupei, Capul-Dealului și Cracul-cu-Gropile.

Cracul-Gropilor și Cracul-Tomniței sunt cunoscute pentru multele gropi ce se găsesc în acest loc și cari, se zice, datează din timpuri vechi de

invaziunii, cînd serveau de adăpost oamenilor și de ascunzătoare obiectelor.

Maî e de remarcat în com. Crainici biserica de zid din cătunul Sărdănești, zugrăvită într'un stil vechi și foarte bine reușit, precum și cula ce se află lîngă dînsa, proprietate a Birnazului, asemenea atrăgătoare prin construcțiunea ei.

Prin Crainici trece apa Crainici.

Crainici, loc izolat, în jud. Tecuci, unde a fost un târgușor, la N. de satul Homocea. Acum nu se mai vîd de cît urme de case și locul brăzdat.

Bătrînii spun că era târgușor sîrbesc; de aceea îi mai zic și Sîrbi.

Crainici, pădure, în județul Mehedinți, plaiul Cloșani; ține de com. rur. Crainici, în ale cărei dealuri se găsesc lignite în cantități mari, mai cu seamă deasupra satului Sărdănești.

Craiova, oraș, capitala județului Dolj, și vechia capitală a fostului banat al Olteniei.

Topografia.—Craiova este așezată pe malul stîng al Jiului, la 23°48' longitudine orientală (Greenwich) și 44°19' latitudine boreală.

Altitudinea orașului, de asupra nivelului Mării-Negre, este de 135,85 m., la peronul gării.

Orașul e situat pe un platou și are o privire frumoasă despre Jiu.

Țarina orașului Craiova se mărginește la N. cu com. Șimnicul, la S. cu com. Balta-Verde, Preajba și Coșoveni-d.-s., la V. cu com. Cernelile și cu com. Bucovățul, de care se desparte prin riul Jiul și la E. cu com. Pielești și Ghercești.

Trei din 4 părți ale orașului Craiova sunt înconjurate de bălți și mlaștini, ale căror emanațiuni întrețin febra palustră, boala de căpetenie din oraș.

Bălțile din jurul Craiovei sunt: Craiovița, Geanoglu, ambele legate, printr'un canal, de Dunăre. Din balta Geanoglu iese un pîriiaș, numit Valea-Fetei.

Maî e de notat eleșteul Cornișului, legat prin canal cu balta Craiovița.

Până acum un an era și eleșteul Bibescu, în grădina publică; azi e desecat.

În anul 1895, s'a întocmit un proiect de canal pentru desecarea bălților, care trebuia să coste peste 600.000 lei. Acest proiect a fost lăsat, de o cam dată, în părăsire.

În anul 1897 s'a elaborat un nou proiect, pentru un canal colector, în care să se scurgă toate apele din bălți, mlaștini și din oraș, proiect, care a și fost pus în executare prin antrepriză. Cheltuelile executării acestui canal, împreună cu exproprierea necesare, s'au urcat la suma de 170.000 lei, din care și județul Dolj a contribuit cu suma de 70.000 lei.

Bariere și drumuri.—Intrarea în oraș se face prin 9 bariere, adică: bariera Vilcea, la N.-E.; Gara, București la E.; Crucea-de-Piatră, Caracal la S.-E.; Calafat la S.; Breasta la V.; Severinul la N.-E. și Amaradia la N.

Căile de comunicație cari deservesc Craiova sunt:

Calea ferată Vîrciorova București și Craiova-Calafat.

Căile naționale București-Severin și Craiova-Caracal.

Căile județene Craiova-Calafat, Craiova-Bechet, Craiova-Amaradia, Craiova-Vilcea, Craiova-Dumbrava, Craiova-Cetatea.

Întreg orașul Craiova este așezat pe o suprafață de aproape 1000 hect.

Numărul stradelor Craiovei este de 201, cu o lungime de 77 kil. avînd o suprafață (în 1897) de 617936 m. p. partea cărușabilă și 320000 m. p. trotuarele.

Din totala suprafață a stradelor se află pavate:

Cu piatră cubică 51.903 m. p.; cu bazalt artific. 7360; cu bolovanii 146240 m. p.; nepavate sunt 412.433 m. p.

Stradele nu sunt aliniate de loc; din cele 78 kil. de strade, nici una nu e dreaptă.

Este un singur bulevard. S'a proiectat deschiderea unui nou bulevard din strada Convențiunei până la lunca din Mofleni.

Orașul Craiova este împărțit în trei comisii sau circumscripții și anume: Circumscripția I, de galben, circumscrip. a II a, de albastru și circumscripția a III-a, de roșu.

Salubritatea orașului lasă încă de dorit. Actualmente (1897) e un serviciu de curățenie municipal, însă nu este suficient ca să curețe nici a doua-zecea parte din oraș, — cum recunoaște însăși administrația comunală în raportul ei pe 1897.

La sfîrșitul anului 1897 a început a se pava un număr oarecare de strade, pe o întindere aproape 11 kil. liniară, în valoare de 580.000 lei.

Clădiri.—Craiova este totuși unul din cele mai frumoase orașe ale Romîniei, datorînd începutul prosperității sale Domnitorului Ioan Bibescu.

În ultimii ani Craiova se înfrumusețează din ce în ce mai mult. Clădiri nouă se ridică zilnic. Printre cele mai frumoase putem cita: Palatul de Justiție,

pe strada Episcopiei și Carol I, unde se află instalate toate instanțele judecătorești; Banca Națională, pe str. Unirei; Primăria, pe str. Primăriei, teatrul Teodorini, luminat cu electricitate; precum și o mulțime de alte clădiri publice ca: liceul, școala militară, prefectura județului, casieria generală, oficiul telegrafo-poștal, spitalul militar; cazarma artileriei, situată la bariera Caracalului; cazarma de infanterie pe strada Salvatorului; cazarma călărașilor pe strada Popa Fărcașiu; cazarma regimentului 1 de dobroanți pe strada Liceului; cazarma regimentului 26 de dobroanți pe str. Catargiu; cazarma pompierilor pe str. Episcopiei și Sabinelor; hala de instrucție pe strada Militarilor, comenduirea corpului 1 de armată pe str. Solomon; Stabilimentul băilor Societății Comerciale pe str. Mihaiu-Bravul; ospiciul de alienați al bisericii Madona-Dudu; arestul (cel nou), uzina electrică, etc. etc.

Afară de aceste case publice, în Craiova mai sunt multe case particulare frumoase, cari contribuie mult la înfrumusețarea orașului.

Grădini publice.— În Craiova se află două grădini publice, și anume:

Grădina Bibescu, azi numită grădina publică, pe o suprafață de 4 hect. și 800 m. p.; e așezată în partea estică a orașului și este înzestrată cu sere în cari se cultivă și se întrețin tot felul de flori.

În grădină se vede o piatră votivă, adusă de la Reșca, cu următoarea inscripție, pe care o reproducem după copia făcută de d. Gr. Tocilescu:

I O M
EX DESI

C. LONGVS ET LONGINA

De citit:

J(ovi) o(ptimo) m(aximo)
ex desi(d(erio))

C(aius) Longus
et Longina

Romînește:

*Lui Joe celui prea bun și
prea mare după dorință (pu-
seră acest monument) Caius Lon-
gus și Longina.*

Cea-altă grădină e Mihaiu-Bravul, pe o suprafață de 10150 m. p., în centrul orașului.

Lîngă Craiova se mai găsește și parcul de la Mofleni, care servă de loc de preumblare și de distracție locuitorilor Craiovei. Acest parc e unit cu orașul prin un bulevard.

Illuminatul.— Orașul este iluminat cu două sisteme de lumină, cu lumină electrică și cu gaz mineral.

Lumina electrică a fost instalată de societatea germană «Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft» din Berlin, căreia i s'a dat concesiunea pe un timp de 40 de ani, cu începerea de la 5 Noembrie 1896. Cu acest sistem se luminează zona I și II a orașului, prin două feluri de lampe, adică cu 54 lămpi cu arc voltaic, a căror putere de lumină este de 1000 lumînări germane, costînd fie-care 963 lei anual și cu 612 lămpi încandescente, a căror putere de lumină este de 16 lumînări, costînd fie-care 91 lei pe an.

Restul orașului este luminat prin 400 lămpi cu ulei mineral, sistem Victor Croizat, a căror putere de lumină este de 2 carcele (16 lumînări engleze) și costînd fie-care lei 85 pe an. Concesiunea acestui iluminat este dată casei Victor Croizat, pe termen de 5 ani.

Alimentarea cu apă.— Orașul

are un rezervoriu de apă, așezat în strada Abatorului, La-7-Fîntîni. Acest rezervor conține o cantitate de 30 m. c. de apă, care se scoate de o pompă cu vapor și servă la cazuri de incendi și la udatul stradelor.

În oraș se mai află și un număr de 131 fîntîni, dintre cari 10 cu pompă, 19 cu izvoare curgătoare și 102 puțuri cu găleată.

Afară d'acestea se mai găsesc împrejurul orașului fîntîni curgătoare (șipote), precum: Fîntînele Obedeanu, Popova, cea de la Hanul-Chintescului și altele.

Apa se distribuie locuitorilor de 60 de sacagii.

Actualmente (1897), se fac studii pentru alimentarea orașului cu apă de izvor.

Populațiunea.— Orașul Craiova are (în 1898) o populație de aproape 39000 locuitori; din aceștia sunt 3000 locuitori izraeliți și 4000 locuitori străini de diferite naționalități.

Numărul populațiunei orașului Craiova, în 1894, a fost de: 13412 familii, cu 30081 suflete, din cari: 15632 bărbați, 14449 femei.

După starea civilă, populațiunea se compunea în 1894, din: neînsurați 14920: bărbați 7893, femei 7027; însurați 13620: bărbați 6810, femei 6810; văduvi 1231: bărbați, 491, femei 740; divorțați 310: bărbați 116, femei 184.

După instrucțiune erau: cu știință de carte 14512: bărbați 9902, femei 4610; fără știință de carte, 15569: bărbați 5730, femei 9839.

Din 100 locuitori știa carte 48: bărbați 33, femei 15.

După naționalități: romîni 24883, austriaci 853, bulgari 678, sîrbi 480, unguri 326, greci

280, italieni 80, francezi 74, belgieni 43, prusieni 32, ruși 12, englezi 5, elvețieni 12, polonezi 6, evrei 2305.

Proporțiunea la sută: români 82,72, străini 17,28.

După felul ocupațiunei: agricultori 2361, meseriași 2323, industriași 137, comercianți 1527, având profesiuni libere 2157, muncitori 2909, servitori 2762.

Populația orașului e în descreștere; în anii 1894, 1895 și 1896, numărul născuților în Craiova a fost de 3755 și al morților de 3998; a fost deci un spor al morților asupra născuților de 343.

Boalele cele mai dese în oraș sunt: frigurile palustre, ofica, reumatisme, bronchita și pneumonia.

În cursul anului 1896 s'au înscris în actele stărei civile 1240 nașteri, 216 căsătorii, 1291 morți și 19 divorțuri.

Locuitori contribuabili sunt 6760, între cari sunt: 1350 patentari Români, 355 patentari Izraeliți și 597 străini de diferite naționalități.

În listele electorale pentru Cameră sunt înscrisi; colegiul I 597 alegători din Craiova; colegiul II are 1928 alegători; colegiul III, alegători indirecti 1069, cari dau 22 delegați.

Colegiul I de Senat are înscrisi 500 alegători din Craiova; colegiul II, 446.

Colegiul I de comună are înscrisi 1082 alegători craioveni, cari aleg 8 consilieri comunali. Colegiul II are înscrisi 1548 alegători, cari aleg 7 consilieri. Colegiul camerei de comerț are în Craiova 264 alegători.

Cultul. — Biserici sunt în număr de 29, din care numai 22 funcționează. Ele sunt deservite de 44 preoți, 5 diaconi, 23 cîntăreți și 7 paracliseri.

Biserica Madona-Dudu, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului este foarte frumoasă. Are proprietăți mari prin pl. Cîmpul, Jiul d.-j. și Jiul d.-mj. Din venitul acestei biserici, care este de 313130 lei anual, se întreține o școală profesională, spitalul de alienați Madona-Dudu și se dau ajutoare femeilor sărmene.

Biserica Sf. Dumitru e supranumită încă și Bănească, pentru că a fost zidită de banul Barbu Basarab, supranumit Craiovescul, care este îngropat la mănăstirea Sadova, către 1450.

Mulți susțin că această biserică ar fi fondată de Ioanițiu, împăratul Romîno-Bulgar (Fotino și frații Tunusli); alții spun că a fost fondată de frații Petre și Assan, din familia regelui Samuel de Comite. După o inscripție ce se află în pridvor, se vede că a fost zidită din temelie, pentru a doua oară, de Matei-Basarab, la 1652. Acum biserica se reconstruiește în același stil, prin îngrijirea d-ului arhitect Le Comte de Nouy. Ea a fost metohul Episcopiei Noului-Severin, unde stă Episcopul de Rîmnic.

Biserica Sfîntul Ilie, de curînd construită, este o clădire foarte frumoasă. Are 77 de enoriași și e deservită de 2 preoți. Are 226000 lei venit.

Biserica Sfînta Treime cu 88 de enoriași, e deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 2 paracliseri. Venitul ei este de aproape 174000 lei.

Biserica Obedeanu, zidită la 1748, se poate considera mai mult ca o capelă a familiei Obedeanu, ai cărei răposați sunt în mormîntași aci. Biserica, de altfel curată și destul de încăpătoare, a fost stricată prin reparațiunile făcute în urmă într'un stil cu totul străin. Serbează

hramul Sfinții Impărați Constantin și Elena.

În curtea bisericeii se află o școală primară și două case pentru locuința preoților. Are 265 de enoriași și e întreținută de stat.

Biserica Sf. Nicolae este întreținută de stat. A fost zidită la 1757 de Marele Stolnic Barbu Gănescu. S'a reparat și zugrăvit din nou la 1844. Este un model de unitate de stil, de și relativ mică. În altarul bisericeii se păstrează pomelnicul de la 1789, frumos exemplu de caligrafie cirilică și de desemn lucrat cu pana. Ca lucru de valoare se poate aminti și tîmpla bisericeii.

Mai sunt apoi bisericile de mai puțină însemnătate: Sfîntul Nicolae Craiovița, Sf. Ioan Sevastian, Sf. Nicolae Belivacă, Brîndușa, Sf. Nicolae Dorobăntia, Bisericile catolică și protestantă, Sfîntul Spiridon, Harșiu, Hagi-Enuși, Sfinții Arhangheli, Mîntuleasa, Sf. Gheorghe-Vechiu, S-ții Apostoli, Sf. Ioan Hera, Bășica, Postelnicul Firu, Sf. Nicolae-Ungureni, Iota și Petru Bojiu.

Serviciul divin aparținînd cultelor străine, se oficiază într'o biserică parohială catolică, într'o capelă a institutului Sfînta Maria și în 3 sinagoge.

Cimitire sunt 3 în Craiova. Sineasca, Ungureni și Dorobăntia.

Cimitirul Sineasca, cu o suprafață de 7 hect și 6880 m. p., este situat în partea nordică a orașului; are o biserică și o casă mortuară.

Cimitirul Ungureni, cu o suprafață de 8 hect., este situat în partea estică a orașului, are o casă mortuară.

Cimitirul Dorobăntia, cu o suprafață de 4 hect. și 1600

m. p., este situat în partea de S. a orașului.

Instrucțiunea. — În Craiova funcționează 7 școli secundare și anume:

1. Liceul, cu 7 clase, înființat în 1841, avînd 1049 elevi și 32 profesori. Pe lângă liceu se află un internat, cu 39 bursieri și 11 solvenți. Liceul posedă o bibliotecă bogată, avînd peste 7000 de volume.

2. O școală de fii de militari, cu 4 clase, avînd 213 elevi și 13 profesori.

3. O școală normală de băieți, cu 4 clase, avînd 125 elevi și 14 profesori.

4. O școală normală de fete, înființată în anul 1864, cu 5 clase, avînd 184 eleve și 13 profesori.

5. Un externat secundar de fete, înființat în anul 1882, cu 5 clase, avînd 184 eleve și 13 profesori.

6. Un gimnaziu real, înființat în 1882, cu 4 clase, avînd 250 elevi și 12 profesori.

7. O școală comercială, cu 3 clase, avînd 80 elevi și 7 profesori.

Toate aceste școli sunt întreținute de stat, afară de școala comercială, la a cărei întreținere comuna contribuie cu lei 4600 anual.

În Craiova sunt 9 școli primare de băieți, cu cîte 4 clase și cîte 4 institutori, și 7 școli primare de fete, cu cîte 4 clase și cîte 4 institutoare.

Numărul școlărilor, cari au urmat în aceste școli, a fost, în anul 1897, de 2390, dintre cari 1588 băieți și 802 fete; în acest număr se cuprind 4 băieți și 14 fete izraeliți și 80 băieți și 21 fete de alte naționalități.

Școlile de băieți sunt:

Școala No. 1, «Obedeanu», cu 274 elevi; școala No. 2,

«Regele Ioanițiu», cu 201 elevi; școala No. 3, «Eliade Rădulescu», cu 249 elevi; No. 4, «Mihaiu-Bravul», cu 151 școlari; No. 5, «Tudor-Vladimirescu», cu 256 școlari; No. 6, «Traian», cu 251 școlari; No. 7, «Petre Poenaru», cu 156 elevi; școala No. 8, cu 100 elevi; No. 9, «Petru Trișcu Mircea», cu 141 școlari. Veniturile acestei școli din urmă se urcă la suma de lei 34.260.

Școlile de fete sunt:

Școala No. 1, «Regina Elisabeta», cu 144 eleve; școala No. 2, «Zoe Brîncoveanu», cu 135 eleve; școala No. 3, «Elena Mateiu Basarab», cu 82 eleve; școala No. 4, cu 91 eleve; școala No. 5, «Elena Doamna Cuza» cu 119 eleve; școala No. 6, cu 159 eleve; școala No. 7, cu 77 eleve.

Toate aceste școli se întrețin de stat și de comună (45750 lei), iar școala Petru-Trișcu-Mircea, se întreține din fondurile speciale ale fundațiunii Trișcu.

Afară de școalele publice, Craiova mai are un număr de 10 școli și institute private de băieți, între care intră și școala de meserii, întreținută din fondurile județului, cu 79 elevi; școala bisericească catolică, întreținută de comunitatea catolică, cu 66 elevi; școala bisericească protestantă, întreținută de comunitatea protestantă, cu 128 elevi; școala izraelită, întreținută de comunitatea izraelită, cu 179 elevi.

De asemenea sunt și 7 școli și institute private de fete, dintre cari: Institutul Dima Popovic, sub direcția primăriei Craiova, este întreținut cu fondurile fundațiunii Dima Popovic, cu 24 eleve; școala profesională Madona-Dudu, înființată în anul 1880, întreținută din fondu-

rile bisericești cu același nume, cu 120 eleve; școala Lazăr-Otetelișanu, întreținută din fondurile bisericești Sf. Ilie, cu 198 eleve; școala Romăneanu, sub direcțiunea Epitropiei fundațiunii Romăneanu, cu 200 eleve.

Azile și spitaturi. — În orașul Craiova sînt următoarele așezăminte de bine-facere:

Azilul Bibescu, înființat în Octombrie 1890. Se întreține de comună. În cursul anului 1897—98 s'a dat azil la 60 infirmii și săracii, afară de copii orfanii găsiți, cărora li se dă aci o îngrijire mai bună de cît la doicile izolate în oraș. Cu acest azil, primăria a cheltuit suma de 14147 lei, în anul 1897—98.

Ospiciul de alienați Madona-Dudu, înființat la 1852. Este unicul poate, în țară, făcut în condițiuni igienice și cu anume destinație pentru nenorociții alienați. E întreținut din fundațiune specială și administrat de Epitropia bisericească Madona-Dudu.

Aci s'aș îngrijit, până în anul 1897—98, 662 de suferinzi.

Spitalul Filantropia, pe strada Filantropiei, care funcționează de la 1811, fiind zidit în acel an, de Caimacamul Craiovei, marele vornic Manolake Lahovari. Se administrează acum de orașul Craiova și se întreține cu subvențiile date de Eforia Spitalelor Civile din București, de jud. Dolj și cu venitul donațiunilor făcute de Episcopul Iosif, Luxița Gigirtu, Ana Coman și N. Călifaru. Are 87 de paturi.

În anul 1897 s'aș căutat aci 2972 bolnavi. S'aș dat ajutoare medicale, prin consultațiuni și medicamente, la 8022 bolnavi și medicamente gratuite la 4205 bolnavi.

Spitalul T. I. Preda, numit

ast-fel după numele fondatorului său, funcționează din anul 1870, cu 30 paturi; se întreține din venitul averei lăsață de fondator și cu venitul donațiunelor facute de I. Dimitriu, Avram Ivanovici și I. Predescu. Veniturile acestui spital se ridică la suma de 118954 lei, iar chel-tuelile sunt mai mici.

În cursul anului 1896 s'aă căutat în spital 622 bolnavi, s'aă dat 1926 consultațiuni gratuite și 569 ordonanțe de medicamente gratuite.

Internatul C. D. Popovici. Veniturile acestui internat se ridică la suma de lei 37650.

Spitalul Știrbeiu, întreținut de fundațiune specială și administrat de Epitropia bisericeii S-ta Treime. Funcționează de la 1870 și are 16 paturi.

În cursul anului 1896 s'aă căutat în acest spital peste 500 bolnavi.

Spitalul de boale contagioase, cu 10 paturi. A fost înființat de comună în toamna anului 1896. Se întreține de comună.

Mai este apoi spitalul militar situat la bariera Caracalului, etc.

Pentru căutarea bolnavilor din Craiova sunt 22 medici, iar pentru procurarea medicamentelor 6 farmacii.

Asistența publică. — Serviciul medical din Craiova se compune din un medic primar, 2 medici secundari, 3 moașe, 2 vaccinatori și 2 agenți secretari.

Consultațiile gratuite se dau în biroul central de la Palatul municipal și în biroul din Calea Tîrgului.

În cursul anului 1896 s'aă dat 9970 consultațiuni gratuite și 7399 ordonanțe de medicamente gratuite; la domiciliu s'aă vizitat 1570 bolnavi săraci.

Moașele au dat ajutorul lor la 260 nașteri.

S'aă vaccinat 9637 persoane.

Teatru. — Singurul teatru din Craiova e Teatrul Theodorini, întreprindere particulară, comuna neavînd un local al ei propriu. Comitetul societății dramatice plătește proprietarului ei o chirie anuală de 15000 lei.

Teatrul se întreține din suma de lei 8000 ce-i acordă comuna, 20000 subvenția Ministerului Instrucțiunii Publice și diferitele reprezentațiuni, spectacole și serate.

Este iluminat cu electricitate.

Afară de acest teatru, în Craiova mai sunt încă 2-3 săli de spectacol de varietăți, de baluri publice și întruniri politice.

Juștiția. — În Craiova sunt: 2 judecătoria de ocoale, ocolul I și ocolul II, avînd fiecare cîte un judecător și un ajutor. Amîndouă judecătoriile sunt instalate în palatul Justiției, iar comuna plătește chirie județului.

Tribunalul Dolj se compune din 3 secțiuni, dintre cari una comercială și de notariat. Numărul judecătorilor tribunalului este de 12, cîte 3 de fiecare secțiune, 2 judecători de instrucțiune și un judecător sindic. Din acești membri unul este prim-președinte al Tribunalului și 2 președinți de secție.

Parchetul tribunalului se compune dintr'un prim-procuror și 3 procurori de secții.

Curtea cu jurați se compune din 12 jurați, asistați de 2 membri ai Tribunalului și de un delegat al Parchetului.

Curtea de Apel se compune din 2 secțiuni, fiecare cu cîte 6 judecători, dintre care unul prim-președinte, și altul președinte de secție.

Pe lîngă Curtea de apel, funcționează o Cameră de punere

sub acuzare, compusă din 3 consilierii ai Curței, precum și un parchet general al cărui cap este procurorul general, avînd 2 procurori de secție.

Pe lîngă Curtea de apel funcționează și 2 avocați ai statului de clasa I.

Baroul avocaților are un număr de 75 avocați, cu un consiliu de disciplină ales, care se compune dintr'un decan și 2 consilierii.

Consiliul de igienă. — Consiliul de igienă comunal se compune din primarul comunei, care e și președintele consiliului, din cei trei medici ai comunei, medicii primari ai celor două Spitale, medicul veterinar, medicul-șef al garnizoanei, un farmacist, un consilier comunal și inginerul șef al comunei.

Autorități. — Autoritățile civile rezidente în Craiova sunt: Prefectura jud. Dolj, Curtea de apel, Curtea cu jurați, Tribunalul, Judecătoriile de ocoale, Baroul avocaților, Casieria județului, Vama, Poliția administrativă și comunală, Oficiul telegrafo-poștal și telefonic, Inspectoratul circumscripției I-a a căilor ferate romîne și circumscripția ocolului silvic Bucovăț.

În Craiova funcționează 5 autorități deliberative, adică: Consiliul județean, Consiliul comunal, Camera de comerț, Consiliul de igienă comunal și Consiliul de igienă județean.

Poliția administrativă se compune din șeful poliției, directorul său, 9 comisari-inspectorii, 12 comisari cl. I, 9 comisari cl. II, un ofițer de jandarmi, 2 sub-ofițeri, 17 sergenți călări, 160 sergenți pedestri și 6 jandarmi pedestri.

Comuna cheltuiește cu poliția 185554 lei anual.

Pe lângă poliția administrativă, există un birou de servitorii, a cărui întreținere costă pe comuna 7000 lei anual. Numărul servitorilor angajați este de 713 bărbați și 644 femei.

Serviciile comunale ale primăriei Craiova se compun din serviciul administrativ interior, oficiul stărei civile, intendența, serviciul medical, serviciul financiar, serviciul acciselor, contenciosul, poliția comunală, serviciul abatoarelor, al măsurilor și greutăților, al cimitirului, al grădinelor publice și al azilului de infirmii.

Poliția comunală se compune din un comisar-inspector, 3 comisari, 4 guarzi, 2 controlori, 11 perceptori, 9 ajutoare, 28 guarzi pedestri.

Serviciul pompierilor se face de trupele de artilerie, iar comuna plătește statului o subvenție de 42000 lei anual.

Autoritățile străine rezidente în Craiova sunt: un vice-consul al Austro-Ungariei, un vice-consul al Belgiei, un vice-consulat al Germaniei, un vice-consulat al Englierei, și un vice-consulat al Turciei.

Autoritatea militară este reprezentată prin comandamentul corpului I de armată, exercitat de un general de divizie.

Pe lângă comandament funcționează consiliul de rezbel al corpului I și comisia de recrutare. Numărul total al tinerilor de recrutat în Craiova a fost de 659, contingentul 1897.

Cazarmele artileriei și spitalul militar sunt construite la marginea orașului, lângă bariera Caracalului.

Cazarma trupelor de infanterie se află în oraș.

Finanțe.—Budgetul com. Craiova se soldează pe anul financiar 1898/99 în modul următor:

Venituri: 1541267,83; cheltuieli: 1499445,55 lei, lăsând un escedent de 41822 lei, 28 bani.

Datoria publică a comunei se urcă la suma de 3400000 lei, contractată în trei împrumuturi la casa de depuneri, în anii 1882, 1893 și 1894, pentru care se plătește anual anuități de 333396 lei, 55 bani.

Cluburi și societăți.—În Craiova sunt 2 cluburi politice: unul conservator și altul liberal; 4 cluburi particulare: clubul Tinerimei, al ofițerilor, al profesorilor și al muncitorilor; 3 societăți financiare: Ajutorul, Caritatea și Societatea funcționarilor publici; o societate catolică de binefacere și înmormântări și 5 societăți izraelite: Comunitățile-Unite, Sion, Vulturul (a rezerviștilor), Egalitatea, Societatea Tinichigiilor.

Industria și comerțul.—În Craiova se află următoarele stabilimente industriale: 6 mori cu aburi, 6 fabrici de fringhiu, 10 ateliere de împletit și de ceaprazerie, 2 fabrici de țimplărie cu aburi și 73 ateliere tot de țimplărie, 5 ateliere de strungărie, o fabrică de vax, 9 ateliere de fierărie și mecanică, dintre care una cu aburi, 1 tornătorie de tuci, 1 atelier mecanic de țesut pînză, 5 ateliere de țesut dimie, între care unul cu aburi, 3 fabrici de limonadă și apă gazoasă, 16 ateliere de tăbăcărie (dintre care una cu aburi) 5 tipografii (dintre care una cu aburi), 2 ateliere de fabricat săpun, 4 ateliere de căldărie, 6 fabrici de cîrnățarie și o fabrică de salamură de grîu.

Comuna posedă două abatorii, unul situat în cuprinsul comunei Moșteni, lângă riul Jiū, unde se taie vitele mari și rîmătorii, și

altul situat în marginea orașului, lângă strada Abatorului, unde se taie vitele mărunte și păsările.

În cursul anului 1896, s'a tăiat la abatoriul de la Moșteni 16238 vite mari cornute, la abatorul cel mic s'a tăiat 59000 oi și 39917 păsări.

Comerțul orașului e foarte activ; el se face pe piețele: Tîrgul-de-Afară, din str. Oborului, Elca, piața nouă, lângă palatul de justiție și hala de pescărie.

Diverse.—Transportul persoanelor, mărfurilor, ale tuturilor obiectelor de transportat, se face în Craiova, prin ajutorul a 130 birji de piață, 25 camioane și 60 căruțe.

Orașul Craiova posedă 14 oteluri, 8 birturi, 10 cafenele și 373 cîrciumi.

Societățile de asigurare cu sucursală în Craiova sunt: Dacia-Romînia, Naționala și Unirea.

Poșta și Telegraf. Craiova are un birou telegrafo-poștal cu serviciul permanent. Venitul oficiului telegrafo-poștal pe anul 1896—1897, a fost de 220791 lei, 35 bani și anume: 68377 lei 5 bani din telegraf și telefon și 162414 lei, 28 bani din poșta.

Biroul vamal se află instalat lângă gara Craiovei, spre înlesnirea comerțului.

Venitul vamal pe anul fin. 96—97 a fost de 1160306 lei, 92 bani. Biroul vamal s'a înființat la 1 Ianuarie 1860.

Craiova posedă 3 instituțiuni de credit, adică: Sucursala Băncei Naționale, a Băncei Agricole și a Creditului Agricol.

Istoricul orașului.—Numele Craiova, nu este de cît o formă a cuvîntului Craiova, cuvînt de origină slavonă în care *li* s'a transformat în *i* muiat Forma însă, cu mult mai obicinuită în vechile noastre hrisoave, este

acea slavică originală: Cralieva. Cralieva sau Craliova nu este de cât un adjectiv posesiv femeesc din Crali (rege). Cu dreptate Laurian zice: Craiova, după etimologie, însemnează cetate regală, sinonimă cu regianum al lui Ptolomeu, d'a dreapta Dunărei.

Concluziunea legitimă, pe care trebuie s'o tragem din cuvîntul Craiova, este că va fi avut oare-cînd, direct sau indirect, a face cu vre-un Crai (rege). Inșă dacă acest Crai a fost Ioan, acesta nu însemnează nici de cum, că cuvîntul Craiova ar veni de la regele Ioan; pentru că romînește și bulgărește Ioan se chiamă Iova sau Ivan, iar rege, Crai — și de aci Craliova e cam departe.

Această ultimă teorie susținută de Fotino și frații Tunusli, prin care se zice că Craiova a fost fondată de Ioanițiu, regele Romîno-Bulgar, căruia și atribuesc și fundarea bisericii bănească a Sf-tului Dumitru din Craiova, este falsă.

Se știe cu siguranță, după o inscripție, ce se află în pridvor la acea biserică, că a fost făcută din temelie pentru a doua oară de către Mateiu-Basarab, la anul 1652.

Intre epoca restaurațiunii (anul 1652) și epoca primei clădirii, a cărei dată cronologică ne lipsește, trebuie să fi trecut un interval destul de lung, de oare-ce Mateiu-Basarab ne spune că nu mai găsisese bună nici chiar temelia. Avînd în vedere această împrejurare, precum și felul de zidărie, care se poate vedea după urmele unei clopotnițe care se află în fața bisericii, se poate crede că biserica primitivă ar fi fost făcută cu două secole înainte de restaurare.

Nimic nu îndeamnă, decî, a

ne urca așa de sus până la împăratul Ioanițiu, cu patru secole mai înainte, după cum face Fotino.

Epitetul de Bănească ce se dă bisericii sf. Dumitru din Craiova, vine de la primul Ban al Olteniei, cu reședința în Craiova, (în loc de capitala cea veche de la Severin), care se pare c'ar fi zidit-o.

Acest Ban a fost Barbu Basarab, supranumit Craiovescul, care a trăit cam între 1450—1510. Dar cum că există o tradițiune la Craiova despre un oare-care Crai Ioan, aceasta e necontestabil.

Cît despre acest Crai, cine a fost și cînd a trăit, aceasta ne-o spune călugărul Alberich și Joinville în cronicile lor. Ei scriu că în partea sudică a jud. Dolj locuia, în secol. XIII, Cumanii, popor de rasă mongolică, cari intraseră în Oltenia prin Teleorman pe la Comani din Olt, și au eșit din acest Stat, pe la Comani pe Dunăre, în intervalul de timp de la 1230 la 1235.

Călugărul Alberich ne vorbește despre un rex Ionas, Craiu Ioan, pe la 1230, pe care acest cronicar îl numește: *Major in regibus Comonorum*, cel mai mare dintre regiile Cumanilor, iar celebrul Joinville îi dă epitetul de: *le grand roy de Coum mains* (marele rege al Cumanilor).

Acest mare rege, după părerea d-lui Hasdeu, este fondatorul Craiovei, cetatea regală.

Ei ne mai spun, că marele Crai Ioan s'a aliat în Bulgaria la 1239 prin sînge și prin tăierea cîinelui, cu o ceată de Cruciați francezi.

S'a încuscrit acolo cu unii din copiii lor, și a venit împreună cu ginerele său la Constantino-

pole, unde murind nebotezat la 1241, a fost îngropat păgînește sub o măgură, cu oameni și cai pe mormîntul său.

Vedem dar de aci trei obiceiuri ale Cumanilor:

1. Tăierea cîinelui între două armate ce se aliază.

2. Frăția de sînge, în care se amestecă într'un pahar cu vin și apă sîngele acelor ce se înfrățesc cari beau apoi acest amestec, și

3. Inmormîntarea fie-cărui nobil sub o ridicătură artificială, o măgură sau movilă, une-ori foarte înaltă, sacrificîndu-se tot de odată de vii, o sumă de oameni și cai, în număr mai mare sau mai mic, după rangul răposatului.

Din aceste trei datine, ultimele două ne interesează, fiind că una din ele a trăit până în zilele noastre, în obiceiurile Romînilor, iar cea-l'altă a lăsat semne topografice neșterse pe tot lungul Dunărei-de-jos.

După o legendă poporană, Craiova cea veche, negreșit înainte de secolul al XV-lea, cînd a devenit capitala Olteniei, clădindu-se cam tot pe atunci și biserica cea bănească, nu se afla punctualmente acolo unde este astăzi.

La porțile orașului, mergînd spre Jiū — zice d. Margot — se vede o mare baltă numită Craiovița. Tradițiunea poartă că orașul era zidit în vechime în acel loc și că în urma unui mare cutremur de pămînt fu scufundat cu totul, înecat și că apele baltii îl cuprinseseră.

Cercetări în fundul bălții ar putea lesne să verifice această legendă. Este foarte probabil că pozițiunea primitivă a Craiovei să fi fost chiar lîngă riul Jiul.

Cu toate acestea, legenda des-

pre cufundarea orașului ni se pare a fi avut d'întîiu în vedere un alt punct teritorial, aplicîndu-se apoi către balta de lîngă Craiova, din cauza apropierii locului.

D. Hasdeu crede că înainte de secolul al XIII-lea, orașul Craiova era situat cu mult mai jos de cît se află astăzi, și anume lîngă balta Nedeia, aproape de Dunăre. În întreaga Romînie, fără a vorbi de Banat sau de Transilvania, nu se găsește nici o localitate cu acest nume, și totuși în basmele populare din Muntenia, Cetatea Nedeia joacă un rol foarte caracteristic.

Așa, bună-oară, în basmul «Fiul vînătorului», cules de neîntrecutul P. Ispirescu, noi citim:

«Împăratul iarăși îl chemă și-i zise:

— Fiule al vînătorului, mi s'a spus de un oare-cine că tu te ai fi lăudat că poți să aduci meșteri de la Nedeia-Cetate, să-mi zidească un palat, cum nu s'a mai văzut până acum, cu oasele astea de fildeș și să-l învâlești cu pieile de aspidă ce mi-ai adus.

— Eu, Prea Mărite Impărate, răspunse fiul vînătorului, nici că mi-a trecut prin minte una ca aceasta. Dar cu vrerea lui Dumnezeu, cred că voi putea arăta celor pîrîtori, ce poate Romînul cînd voește și cînd are nădejde la cel de sus.

Mîine-ți voi aduce răspunsul.

După ce află de la moașă că ce trebui să facă ca să împlinească porunca împărătească, se întoarse a doua zi la împăratul și zise:

— Prea Mărite Impărate, ca să mă pot închina cu slujba ce mi-ai dat Măria-ta, am trebuință de mila Măriei-tale.

— Cere și vei avea, răspunse împăratul.

— Să-mi dai, zise fiul vînătorului, o sută de corăbii cu sare.

— Să și se îplinească cerea, răspunse împăratul.

Luînd cele o sută de corăbii pline cu sare, fiul vînătorului plecă cu dînsul pre mare.

După o călătorie foarte lungă, ajunse la Nedeia-Cetate.

Această cetate era vestită pentru meșterii ei, cari învățase meștesugul de la zîne, și nu putea nimeni să între acolo».

Așa dar pentru poporul din Muntenia, Nedeia-Cetate a rămas ca un ideal de oraș mare industrial, vestit pentru meșterii săi.

Această celebritate a Nedeci nu se mărginește însă în cercul strict al Țărei Romînești, de și pe aiurea cuvîntul a căpătat un înțeles ceva mai general.

Ast-fel în Moldova, pe la jumătatea secolul al XVII-lea, se chiamă Nedeia o numeroasă adunare de oameni, după cum — în adevăr — sunt toate orașele comerciale. Iată un pasagiū foarte precis din pravila lui Vasile Lupu:

«Mai mare sudalmă se chiamă, cînd ca suduî nescine pre altul în vre-un loc ca acela de cinste unde vor fi mulți oameni străini cu unul în mijlocul tîrgului, sau la vre-o «nedeiă» sau în curtea domnească sau la vre-un praznic.»

Este invederat dară că în districtul Dolj, acolo unde se află astăzi satul Nedeia, cel de lîngă balta Nedeia și de lîngă gîrla Nedeilor, ba și pe aiurea, ori unde s'ar mai nemeri vre-o localitate romînească cu același nume, trebuia să fi existat oare cînd un important centru comercial, ceia ce se justifică în cazul de față prin pozițiunea lo-

cului tocmai la o trecătoare a Dunărei.

Ce se va fi făcut cu el? Cum oare și cînd anume va fi pierit? Nu se știe.

Tradițiunea poporană despre cufundarea unui oraș în baltă, fie ea întemeiată pe o catastrofă adevărată ori numai pe un ce metaforic, strămutată apoi la capitala Olteniei, unde ea nu are nici o rațiune de a fi, s'ar potrivi de minune cu Nedeia-Cetate.

Istoria dispărutului oraș doljean Nedeia, care ar fi foarte interesantă prin sine însăși și ar merita de a fi cercetată și poate să nu fie fără legătură cu originea Craiovei.

Cine știe, dacă nu cum-va până și creșterea acesteia a fost datorită în parte, după cum se întîmplă mai tot-d'a-una, cădereii unei apropiate rivale!

Ori-cum, fundată în prima jumătate a secolul al XIII-lea, de către un rege al Cumanilor, Craiova ne apare, peste vre-o sută de ani după aceia, deja ca un oraș de o însemnătate oare-care.

Reamintim că Craiova este locul de reședință al banilor Craiovei, începînd cu vestita familie Basarabă a lui Barbu și a fraților săi Craiovești. El este orașul natal al generalului Haralamb, care a făcut parte din guvernul provizoriu la 1866, împreună cu Lascar Catargiu și Nicolae Golescu. Originarii de aci mai sunt: familiile Bibescu, Știrbeiu, decedatul pictor Aman, Iordache Oteteleșianu, care fundă aci prima școală de fete din Oltenia (1835), poetul Traian Demetrescu și alții.

Scutul orașului. — Patronul vechii bisericei Sf. Dimitrie servă de scut al orașului.

Limesul roman. — Prin strada

Mărgăritărelul, d. Tocilescu a constatat că trece limesul roman, cunoscut sub numele de *Brazda-lui-Novac*, care limes, începînd de la Dunăre, din S. de Hinova și tăind Țara-Românească în două, ajunge iarăși la Dunăre, spre S. de Brăila.

Nu departe de Craiova, trebuie așezată cetatea romană *Castra-Nova*, în apropierea căreia se află, chiar în mijlocul pădurii Bucovățului, o cetate preistorică, de categoria acelor cunoscute de popor sub numele de *Fidoviș*, și pe care d. Tocilescu a descoperit-o și descris-o cu ocaziunea excursiunilor sale arheologice.

Craiova, stație de dr. d. f., jud. Dolj, pl. Ocolul, orașul Craiova, pe linia București - T.-Severin-Vîrciorova, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1873. Se află pe această linie, între stațiile Cîrcea (4.3 kil.) și Ișalnița (10.4 kil.). Este și stația finală a liniei Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Înălțimea de asupra nivelului mării de 114^m.58. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de lei 971815, bani 87.

Craiova, deal, în com. rur. Căzânești, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.

Craiovița, pîrîu, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; se formează din izvoarele munților Cupănul și Gîsca și se varsă în apa Cerna, după ce formează granița între România și Banatul-Temișoarei. Acest rîu este cunoscut și sub numele de Rîul-Craiovei.

Craiovița, baltă, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Craiova, pe care crește trestie și papură.

Craiul, pădure, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j.; ține de com. rur. Miluta.

Craiul, țîrlă, jud. Brăila, în marginea de E. a satului Dudescu. Suprafața sa e de 5 hect., cu o populație de 5 capi de fam., sau 22 locuitori, cari locuiesc în 4 case.

Vite sunt: 11 cai, 30 vite cornute, 200 oi și 10 rîmători.

Craiul, vâlcea, izvoarește din dreptul com. Bărăști-de-Vede, jud. Olt, pl. Vede-d.-s., curge de la N. spre S. până la Puțul-lui-Pălărie, unde primește pe stînga Vâlceaua-Mică și se varsă în rîul Vedeța, între com. Vlaici și Colonești.

Craiul-lui-Giuvan, munte, jud. Gorj, situat la N.-V. com. Polovragi, între muntele Zănoaga și dealul Baia-de-Fier. Formează o parte din malul drept al Gilortului.

Craiului (Movila-), movilă, spre S.-E. de com. Gîrcovul, județul Romanați, pl. Balta-Oltul-d.-s.

Cranțoș, sat, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Balaciul. Este situat la 5 kil. spre N.-V. de satul de reședință.

Populațiunea se compune din 12 familii.

Crapia, baltă, jud. Tulcea. Este după lacul Razelm, cea mai mare din tot județul. E situată în partea nordică a plășei Isaccea și a com. Luncavița. Este formată de Dunăre în vre-una din revărsările sale anterioare. Are o întindere de 16 kil. p. sau 1600 hect. Adîncimea medie e de 25 metri. Are forma unui triunghi cu multe intră-

turi și eșituri; în interioru-i sunt vre'o trei insule mlăștinoase; este înconjurată numai cu stuf; se revarsă în Dunăre prin două gîrlițe: Lata și Ghidriciul, (la mila 73 și 72), iar printr'o alta, comunică cu gîrta Ciulnețul. Pe malul său sunt mai multe cherhanale (pescării). Peștele ce conține este de bună calitate; sunt următoarele specii: știucă, caracudă, lin, plătică și biban. Venitul ei aparține statului, și se urcă la suma de 60000 lei. În ea se devarsă, în partea nordică și balta Papina (300 hect.), al cărei venit aparține tot statului.

Crasna, plasă, în partea de V. a jud. Fălciu. E așezată între plășile: Podoleni la N. și E.; mijlocul la S., și jud. Vaslui la V.

Se întinde în lungul dealurilor și al pîraielor Crasna și Lohanul, de la N. spre S., până în apa rîului Bîrlad. Este formată din 20 comune și anume:

1. *Albești*, în partea de S. a plășei, pe șesul rîului Bîrladul, cu satele Albești, Gura-Albeștilor și Docolina, tîrgușor.

2. *Armășeni*, în partea de N. a plășei formată din satul Armășeni.

3. *Averești*, mai jos de Armășeni, cu satele: Averești, Plopi și Roșiori.

4. *Boțești*, în partea de N.-V. a plășei, cu satele: Boțești, Porcișeni și Tălpăgeni.

5. *Brădicești*, în partea de N.-V. a plășei, în sus de Boțești, cu satul Brădicești.

6. *Bunești*, în partea nordică, cu satul Bunești.

7. *Corni*, în partea de S., din sus de Albești, lîngă rîul Bîrladul, cu satele: Corni și Vladnicul.

8. *Crăsnășeni*, în centrul plă-

șei, spre V., cu satele: Crăsnășeni și Valea-Stupilor.

9. *Crețești*, în partea de S. a plășei spre orașul Huși, cu satele: Crețești-de-Jos și Crețești-de-Sus.

10. *Curteni*, în partea de jos a plășei, cu satele: Bălănești, Budești și Curteni.

11. *Dolhești*, în capătul de N. al plășei cu satele: Dolhești și Petrișul.

12. *Gugești*, în partea de V. spre N. a plășei, cu satul Gugești.

13. *Idriciul*, în capătul despre S. al plășei, cu satele: Dolheni, Idriciul, Rădiul și Tîlhărești.

14. *Oltenești*, în partea de jos a plășei, cu satele: Oltenești și Zgura.

15. *Roșiești*, în partea de S. a plășei, cu satele: Bogheni, Gura-Idricului, Roșiești și Valea-lui-Darie.

16. *Stroești*, cam în centrul plășei, cu satele: Giurgești, Stroești și Valea-lui-Bosie.

17. *Tăbălăești*, din sus de Stroești, cu satele: Manțul, Tăbălăești și Valea-Seacă.

18. *Tîrzi*, în partea de jos a plășei, cu satele: Gura-Crasnei, Bahna, Petrilești și Tîrzi.

19. *Tătăreni*, în partea de sus a plășei, formată din satul Tătăreni.

20. *Vinețești*, în partea de mijloc a plășei, cu satele: Corzeni și Vinețești.

Pământul ei este productiv în cereale și vinuri. Se găsește multă piatră, pe moșiile: Averești, Tăbălăești, Crețești și Tîrzi. Teritoriul plășei este deluros, acoperit cu păduri, vii, livezi, imașe, fînețe și locuri de cultură. Șirurile de dealuri din această plasă se prelungesc de la N. spre S. și se termină în șesul râului Bîrlad, formînd vă-

ile principale ale Crasnei și ale Lohanului, prin care curg pîraiele cu aceeași numire, ce se varsă în Bîrlad. Reședința plășei se află în com. Crețești.

Crasna, plasă, jud. Vaslui. Se întinde de la N. la S., pe toată partea de E. a județului Vaslui. E așezată pe două culmi de dealuri, cari formează valea prin care curge pîrîul Vasluetul, până la vărsarea lui în riul Bîrlad, din jos de orașul Vaslui.

Limitele: se mărginește la N., până în dreptul satului Hilița, cu jud. Iași, iar de acolo pe toată partea de E. cu jud. Fălciu; la V. cu pl. Mijlocul, de care se desparte prin pîrîul Vasluetul, până la tîrgușorul Codăești, și de acolo cu pîrîul Vasluetul până în apa Bîrladului; iar la S. cu jud. Tutova.

Această plasă este formată din 12 comune:

1. *Dobrovățul*, cu satele: Dobrovățul-Ruși, Dobrovățul-Moldoveni și Dumasca, în partea de N.-V. a plășei.

2. *Poiana-Cîrnului*, cu satele: Poiana-Cîrnului, Pocreaca, Hilița, Trestiana, Slobozia-Milului, Dumitrești-Gălăței (Cîrpiți), Schitul-Ducăi, Dumitrești și Blaga, în partea de N.-E. a plășei.

3. *Ciorțești*, cu satele: Ciorțești, Șerbești, Pribești, Deleni, Coropceni și Crasna, la S. de Poiana-Cîrnului.

4. *Miclești*, cu satele: Miclești, Chircești și Popești, la S. de com. Ciorțești.

5. *Solești*, cu satele: Solești, Boușori și Folești, în centrul plășei.

6. *Știoborăni*, cu satele: Știoborăni, Bălțați și Valea-Siliștei, în centrul plășei, în partea de E.

7. *Tănacul*, cu satele: Tănacul, Burghelști și Benești, la S. de com. Știoborăni.

8. *Munteni-d.-s.*, cu satele: Munteni-d.-s. și Moara-Grecilor.

9. *Munteni-d.-j.*, cu satele: Munteni-d.-j., Gura-Muntenilor, Bahnari, Dobîrceni, Paiul și Chițocul, de-a dreapta și de-a stînga râului Bîrlad.

10. *Mînjești*, cu satele: Mînjești, Dobîrceni-Răzești și Secuea, de a stînga râului Bîrlad.

11. *Lipovățul*, cu satele: Lipovățul, Corbul, Bulboca și Zizinca, de-a dreapta râului Bîrlad.

12. *Deleni*, formată dintr'un singur sat, la Sudul plășei și de-a dreapta râului Bîrlad.

Dealuri: pe partea stîngă a pîrîului Vasluetul se prelungeste o culme ce se desface din partea de S. a dealului Bordea, și care culme, întretăiată de multe văi, se lasă pe marginea de V. a județului, până lîngă Vaslui, în șesul Bîrladului. La confluența pîrîului Crasna în Bîrlad, se termină. Un alt șir pleacă pe partea stîngă a pîrîului Vasluetul, pornind tot din culmea dealului Bordea și se termină la confluența pîrîului Vasluetul, la podul din șosea, din jos de tîrgușorul Codăești. Partea sudică a plășei se află peste riul Bîrlad, ocupînd partea de S. a dealului, ce pleacă printre pîraiele Racova din jud. Vaslui și Simila din jud. Tutova.

Apele: cel mai principal pîrîu ce curge de-a alungul plășei, este Vasluetul; riul Bîrlad trece de-a curmezișul plășei, în partea despre S.

Intinderea plășei este de 59594 hect.

Are o populație de 5050 familii, sau 25270 sufl., din cari 826 știu carte.

Ocupația locuitorilor este agricultura; parte din loc. se ocupă cu cultura viilor și a livezilor.

Pământul produce tot soiul de cereale; grâul însă și păpu-soiul se cultivă mai mult, apoi ovăzul și orzul.

Cea mai mare parte a dealurilor sunt acoperite cu păduri, din care se scot lemne de diferite trebuințe și cu care se face un întins comerț. Păduri întinse sunt: Codri-Dobrăvățului, pădurile de prin Poiana, Miclești, Știoborâni, Lipovățul și Chițocul.

Pentru desfacerea produselor din această plasă sunt: orașul Iași, în jud. Iași, Vasluiul și târgușorul Codăești, din pl. Mijlocul.

Numărul vitelor din această plasă e de aproape 40000, din care: 12105 vite mari cornute, 51 bivoli, 19700 oi, 66 capre, 1732 cai și 5023 râmători, etc.

Comunicația în această plasă se face pe calea națională Iași-Vaslui, care trece și de-alungul ei; apoi prin căi comunale și vecinale.

Are 13 școli, conduse de 13 învățători și frecventate de 480 elevi și 15 eleve; 39 biserici, deservite de 35 preoți și 49 cîntăreți.

Crasna, com. rur., jud. Gorj, în partea de N. a plaiului Novaci, sub poalele plaiurilor Merișorul, Ciocazanul și Runcul. E situată parte pe șes, parte pe coaste și la E. de com. Drăgoești. Este formată din 2 cătune, Crasna-din-Deal, unde e și reședința și Crasna-din-Vale.

Are o întindere de 913 hect., din care 175 hect. arabile, 400 hect. fînețe, 3 hect. pomet, 103 hect. pădure, 216 hect. izlaze în plauri și 16 hect. vatra satului, toate proprietăți ale locuitorilor.

Are o populație de 195 fam., sau 260 sufl., din care 138 contribuabili.

Locuitorii posedă: 39 pluguri, 35 care cu boi, 1 căruță cu cai, 614 vite mari cornute, 65 cai, 1372 oi, 217 râmători și 440 capre.

Venitul comunei este de lei 835, bani 70, iar cheltuielile de lei 810, bani 18.

Apele ce udă această comună sunt: pîraiele Tăneșul și Ciocazana, în căt. Crasna-din-Deal. Izvoresc din munți, curg spre S. se unesc cu apa Crasnei, udă căt. Crasna-din-Vale și formează Valea-Crasnei. Peste aceste ape sunt poduri de lemn, construite de locuitori.

Comunicația se face în Crasna-din-Vale, printr'un drum ordinar care duce în com. Drăgoești. Mai e un drum care pleacă din căt. Crasna-din-Deal numit Drumul-Mierișorului, ce merge pe plaiul cu același nume, urcă în muntele Mocirla, apoi în Molitvișul; se unește cu Drumul-Arsenilor ce vine de la S.-V.; trece alături cu pichetul Mîndra, de unde sue muntele Piatra-Tăiată unde și se unește cu drumul de patrulare tot de pe frontieră; se prelungeste de la pichetul Boian și de aci la pichetul Salanele; din acest drum se despart și alte poteci care-l pun în legătură cu potecile din Austro-Ungaria.

În comună se găsesc: 1 puț; 11 fîntîni; 4 joagăre; 4 mori; 2 pive pentru bătut dimiile.

Comuna are 1 școală, fondată la anul 1830 și frecventată de 32 elevi, din 40 în vîrstă de școală; 2 biserici, fondate una la anul 1700 și a doua la anul 1730, de locuitori, construite de lemn și deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Crasna, sat, din com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vaslui, la E. de satul Ciortești. E situat în

marginea pădurei Crasna, pe o întindere de 1859 hect., din care aproape 529 hect. acoperite cu pădure, proprietatea d-lui D. C. Vidrașcu. Are o populație de 53 familii, sau 148 suflete, din care 3 familii evreiești, cu 15 suflete și 30 familii țigani, cu 78 suflete.

Are un schit, făcut de Scarlat Rosetti, pe la 1817, fără deservențe; o moară și o circiumă.

Numărul vitelor e de 240: 140 vite mari cornute, 13 cai, 30 oi, 7 bivoli, 10 capre și 40 râmători.

Locuitorii posedă: 25 pluguri, 10 care și 3 căruțe cu cai.

Crasna, sașu Izvoarele, mănăstire, jud. Prahova, fondată la anul 1824, de Dinu Popa Radu Porlogea, care mai în urmă se călugări, purtînd numele de monahul Chesarie. S'a sfințit la anul 1828, în zilele Domnului Alexandru Ghica, cu binecuvîntarea Episcopului de Buzău, Chesarie.

Mănăstirea se administrează de un stariț, ajutat în partea activă de un consiliu economic și în partea duhovnicească de un consiliu spiritual. Monahii sunt 9, mai toți bătrîni și infirmii.

Crasna, stație de dr. d. f. (jud. Fălciu, pl. Crasna, căt. Oltenești) pe linia Bîrlad-Vaslui, pusă în circulație la 13 Noembrie 1886. Se află între stațiile Roșești (8.8 kil.) și Munteni (10.8 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 78^m.51. Venitul acestei stații pe anul 1896, a fost de 55949 lei, 85 bani.

Crasna, deal. Vezii Armășeni, comună, pl. Crasna jud. Fălciu.

Crasna, loc izolat, în comuna

Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Crasna, pichet, jud. Buzău, situat la poalele muntelui Curul-Muntelui, între riul Buzăul și pîriul Crasna.

Crasna, pîriș, în jud. Buzău, comuna Chiojdul-din-Bisca. Izvoarește din poalele Muntelui Tătărușul și se varsă la dreapta rîului Buzăul, între Glăjeri și pichetul Crasna. Formează limită despre Transilvania.

Crasna, riș, jud. Prahova. Izvoarește de sub muntele Moașa, udă partea de N. a comunei Homoriciurile și partea de S. a comunei Izvoarele, plaiul Teleajenul; curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Teleajenul, între aceste două comune.

Crasna, pîriș, jud. Vaslui. Izvoarește de pe teritoriul județului Fălciu, din pădurea Roșiori; formează în mare parte limita între jud. Vaslui și Fălciu; udă teritoriul satului Crasna, din com. Ciortești, pl. Crasna, al teritoriului satului Bălțați, com. Știorbăni; continuă cursul spre S., udînd teritoriul comunelor Tănaucul și Mînjești și se varsă în rîul Bîrlad, aproape de moara de apă de pe moșia Tîrzi, din județul Fălciu, făcînd limita între această moșie și moșia Secuia din jud. Vaslui.

Pe valea acestui pîriș, a urmat războiul între Alexandru Vodă și fiul său Bogdan, la anul 1461, care războiul s'a început din jos de Vaslui.

Crasna-din-Deal, cătun de reședință, al com. Crasna, jud. Gorj.

Are o întindere de 475 hect., din care 60 hect. arabile, 200

hect. fineață, 2 hect. pomat, 88 hect. pădure, 116 hect. izlaz și 9 hect. vatra satului.

Are o populație de 125 familii, sau 420 suflete, din care 88 contribuabili. Locuitorii posedă: 22 pluguri, 35 care cu boi și vaci, 400 vite mari cornute, 40 cai, 817 oi, 148 rîmători și 300 capre.

În cătun este 1 puț și 4 fîntîni.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, care slujesc și la Crasna-din Vale.

Crasna-din-Vale, cătun, al comunei Crasna, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat pe șes și pe malul stîng al apei Crasna, la S.-V. cătunului său de reședință. Are o întindere de 438 hect., din care 115 hect. arabile, 200 hect. finețe, 1 hect. pomat, 15 hect. pădure, 100 hect. izlaz și 7 hect. vatra satului.

Are o populație de 70 familii, sau 206 suflete.

Locuitorii posedă: 17 pluguri, 30 care cu boi, 4 căruțe cu cai, 214 vite mari cornute, 25 cai, 555 oi, 70 rîmători și 140 capre.

În cătun se află: 7 fîntîni, 4 mori de măcinat, 4 joagăre și 2 pive de bătut dimia.

Cătunul are o biserică cu 1 cîntăreț; preotul ce slujește este cel de la cătunul de reședință.

Crasnaleuca, sat, pe moșia cu același nume, com. Mitocul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Are o populație de 162 familii, sau 590 suflete.

Proprietatea moșiei este a D-nei Calimah, născută Moruzzi.

Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolai, de zid și încăpătoare, făcută în anul 1847 de fostul proprietar, N. Vircoliciu; este

deservită de 2 cîntăreți și 1 pălămar.

Calitatea pămîntului e bună. Sătenii împroprietăriți au 331 hect. 50 ar. pămînt; iar proprietarul moșiei, 3158 hect. 28 ar. cîmp. și 11 hect. 46 ar. pădure de stejar și luncă de lozie la Prut. Iazuri sunt 2, din care unul numit Vircoliciul este de 14 hect. 32 ar. și conține mulți pești și raci.

Vite de soi bun se mai găsesc pe la locuitorii.

În timpul defunctului Prinț A. C. Moruzzi, se cultiva cu renume pe această moșie rasa vitelor. Se află vite de rasă bovină de cel mai ales soi bușan; erau buhai aduși din străinătate, din cele mai alese soiuri și mai potrivite cu clima țării. Vitele de rasa cavalină se găsesc în numeroase herghelii, cu epe alese din cele mai bune herghelii ale proprietarilor: Balș-Dumbrăveanu, Cantacuzino-Boian, Stroiță, Ventura, Gherghel și Lătescu și în bunățită cu armăsari Arabi și Engleji. Vite de rasă ovină, se găsesc în turme, unele țurcane și altele țigăi; berbeci de Spania și Transilvania. Cînduri de vite de rasă porcînă de cele mai alese soiuri, creți și blegi; gerii Engleji și Unguri. Prin metodă și îngrijire, s'a ridicat prăsilă frumoasă, aleasă și renumită, care astăzi a început a se pierde.

Pîriul mai principal ce trece pe moșie este Ghireni, iar pe hotar rîul Prutul.

Pietra calcarică se găsește multă pe lîngă Prut, dar se extrage puțină și numai pentru trebuințele locale.

Drumuri principale sunt: acel de la Rădăuți la Ștefănești și acel ce duce prin Coțușca la Dorohoi și Botoșani.

Hotarele moșiei cu: Prutul, Ghereni-Curt, Miculinți, Bodron și Coțușca.

Loc însemnat: Piscul-Crucei numit și Hotarul-Turcului.

Crasnei (Curmătura-), loc izolat, în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bîsca, unde pîrîul Crasna, întîlnind Plaiul-Bitiș, se curmă și începe a se dirige spre N.-E.

Crasnei (Șesul-), șes, se întinde de-alungul comunei Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciu, în suprafață de 450 hect., între dealurile: Lohanul și Bîrladul.

Crasnicola, grind, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rur. Sf. Gheorghe sau Cadîrlez. E situat în partea sudică a plășei și cea estică a comunei. Împreună cu Grindul-Plopilor, formează cele două prelungiri ale grindului Hundiul.

Are 100 hect. și este neproductiv.

Crasnicola, punct trigonometric de observație de rangul I-ii, în jud. Tulcea, pl. Sulina, comuna Cadîrlez, în partea apusană a plășii și a comunei și în colțul sud-vestic al grindului Hudiul.

Crasovschi, grind, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rur. Sf. Gheorghe sau Cadîrlez. Se desface din grindul Carasovschi; se întinde în forma unei panglici, spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V.; se împreună cu grindurile Vasile și Trofinci-Vovilion, spre a forma grindul Carasovschi. Are o lungime de 4 kil. și o întindere de 16 hect. Este înconjurat cu stuf, și e neproductiv, fiind acoperit cu nisip.

Crașco, vale, în com. rur. Izvo-

rul-Bîrzei, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cravia, iezor, jud. Brăila, la S. iezorului Pașiu, din com. Chiscani; comunică în partea de N., printr'un prival, cu iezorul Pașiu.

Cravița, gîrlă, jud. Dolj, plasa Balta, com. Măceșul-d.-j., prin care Balta-Mare sau Cîrna, comunică, în partea de E. cu balta Nedeiul.

Crăcana. Vezi Beciului (Dealul-), com. Roșiori, pl. Fundul, jud. Roman.

Crăcana, vad, jud. Brăila. E situat pe teritoriul comunei Nazîrul, la N. pl. Vădeni. Aci, făcîndu-se săpături de bordie, s'a găsit oseminte și ruinele unei mcschei turcești.

Crăcanul, vale, jud. Prahova, Izvoarele de la E. de com. Valea-Lungă, pl. Prahova, și se varsă în pîrîul Puturosul, tot în com. Valea-Lungă.

Crăcănata, numire ce se mai dă *movilei* Olacul, după moșia Stîlpul, jud. Buzău.

Crăcănata, loc izolat și han, jud. Buzău com. Lipia, așezat în unghiul format din întîlnirea șoselei vecinale Lipia cu șoseaua națională. În fața sa se adună mai multe viroage, din care-și ia naștere riul Călmățuiul.

Crăcănelul, ostrov, jud. Brăila coprins între Cremenea și Pașca.

Crăcănelul (Pașca), ramificație a Dunărei, jud. Brăila. Începe de la Gura-Gîrlușii și pînă la S. de Ibiși și udă partea de V. a ostrovului Crăcănelul.

Crăcăoani, com. rur., în capătul despre N., în partea centrală a plășei Piatra-Muntele, județul Neamțu, așezată între com. Grumăzești, Filioara și Vînători-Neamțului, care vin situate spre N., despărțite fiind prin limita convențională a plășei; comunele Hangul și Buhalnița, așezate către V. și de care se desparte prin ramura muntelui Doamnei și o parte a ramurei muntelui Giurca; comunele Gîrcina și Dobreni, spre S., despărțite fiind de Crăcăoani prin ramurile munților Muncelul și Negrești (împreună cu piscurile lor); comunele Bodești-Precistei și Cîrligi spre E., despărțindu-se prin limite convenționale.

Terenurile sale sunt accidentate, prezintînd pozițiuni frumoase și sălbatice, munți acoperiți cu păduri nestrăbătute de brazi; văi ce se deschid pe cursul pîrîului Cracăul și a afluenților săi, începînd din dreptul satului Magazia și lărgindu-se din ce în ce către șesurile comunei Dobreni.

Comuna Crăcăoani este formată din satele: Crăcăoani, Cracăul-Negru, Magazia și Ghindăoani, cu o populațiune de 754 familii, sau 3639 suflete, din cari: 1833 bărbați, 1809 femei; 1906 necăsătoriți, 1471 căsătoriți, 254 văduvi și 154 văduve, 11 divorțați; 953 băieți, 815 fete; 20 străini. Știu carte 838 persoane; nu știu 3401.

Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864, sunt astăzi 294 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 242, ca urmași; 3 locuri sunt părăsite; 1 loc este ocupat de către alții de cît cei în drept; 1 loc rămas pe seama comunei. Dintre locuitorii împroprietăriți în 1878, sunt astăzi 36 cari stăpînesc înșiși locurile lor; 1 ca urmași

și 79, cari deși însurați și cultivatori de pământ, dar n'au nici o proprietate, precum nici perspectiva de a moșteni ceva după urma părinților lor le-giuiți.

Sătenii se ocupă cu agricultura, exploatarea pădurilor, exploatarea terenurilor (scoaterea pietrelor și facerea varului), industria primitivă (rotăria, țesă-toria).

Terenurile pentru agricultură se cultivă pe o întindere de 722 hect. 86 arii.

Suhatul (imașul) are o întin-dere de 328 hect. 90 arii, nu-trind un număr de 4253 capete de vite.

În această comună se află: 6 biserici, deservite de 5 preoți și 13 eclesiarhi, plătiți cu 1200 lei pe an. Venitul fonciar al pământurilor bisericesti se urcă la suma de 2151 lei.

Este 1 școală, condusă de 1 învățător plătit de stat; 1 fa-brică de spirt, cu un capital de 20000 lei, 45 lucrători și care produce pe zi 1200 litri; 1 fa-brică de cherestea, cu 2 gatere purtate de apă; 5 pive pentru făcutul sucmanelor; 2 mori de apă; 2 cizmării; 4 fierării; 2 stolerii, 6 rotării; vărării; ca-riere de piatră.

Budgetul comunei e de 8774 lei, 19 bani la veniturii și de 8248 lei la cheltueli.

Comunicația cu satele vecine se face prin șoseaua județeană Piatra-Neamțu, care străbate teritoriul comunei, de la S. spre N., trecând prin satul Crăcă-oani; prin șoseaua comunală, care începe dintre kil. 21—22. ai șoselei precedente și duce prin satul Ghindăoani la satul Topolnița (comuna Humulești); precum și prin diferitele dru-murii naturale care leagă diver-sele localități (mănăstirea Ho-

raița, satul Magazia, satul Cra-căul-Negru).

Crăcăoani, sat, în comuna Cră-căoani, plasa Piatra-Muntele, ju-dețul Neamțu. E situat în dru-mul șoselei naționale județene Piatra - Tîrgul - Neamțu, la 24 kil. 400 m. depărtare de ora-șul Piatra, pe valea pîrîului Cra-căul, într'o pozițiune admirabilă.

Are o populație de 299 fa-milii, sau 1111 suflete, din cari: 541 bărbați, 570 femei; 579 necăsătoriți, 452 căsătoriți, 76 văduvi, 4 divorțați. Știu carte 84, 1027 nu știu.

În acest sat se află: reșe-dința comunei; o școală, frec-entată de 70 elevi; o fabrică de spirt, cu un capital de 20000 lei, 45 lucrători și producînd 1200 litri pe zi; 5 mori; 4 pive; 2 herăstrae.

Crăcăoani, moșie, în comuna cu același nume, pl. Piatra - Mun-tele, jud. Neamțu. E situată între moșiile: Bălțatești, Han-gul-Dobreni și Gindăoani.

Odinioară se zice că a fost unită cu moșia Bălțatești într'un trup, și că a format un cnezat.

Crăcăoșului (Pîrîul-), pîrîiaș, în jud. Neamțu, com. Crăcă-oani, pl. Piatra-Muntele. (Vezi Cracăul, pîrîu).

Crăciunul, deal, între cătunele Valea - Popei și Huluba, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Crăciunul, vîrf de deal, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Blăgești.

Crăciun (Movila-lui-), movilă, în jud. Tecuci, pe teritoriul comunei Negrițești, plasa Ni-corești, la marginea de E. a comunei.

Crăciuna, ruine ale unei cetăți vechi, aflată nu departe de Odo-bești, jud. Putna. Pe timpul lui Cantemir, după afirmațiunea a-cestuia, ruinele se vedeau încă și ele se aflau la picioarele mun-ților Vrancea, nu departe de mănăstirea Mira: «In radicibus montium Vranceie, non procul a Mira, monasterio pietatis bene mer, principis Constantini Can-temirii monumento, antiquissi-mae civitatis rudera reperiun-tur, in quibus tamen nulla tem-poris ant conditorum invenire potuimus indicia. Locus ipse hodie ab incolis Cracsuna vo-catur». («Descriptio Moldaviae». Ed. Buc. 1875, pag. 12). Mi-ron Costin scrie de asemenea că pe timpul lui, abia se mai vedeau urmele acestei cetăți: «Alte multe (cetăți) căroră stau năruiturile de abia semnele se cunosc și pre Milcov, mai sus de Focșani, de care pomenește Ureache Vornicul că o chiamă Crăciuna». («Opere complete», ediția V. A. Urechă, tomul I, 1886, pag. 409). De cetatea Crăciuna se pomenește în răz-boaele lui Ștefan-cel-Mare cu Muntenii în anul 1475, precum și de starostii ce o administrau și de păcălabii Vâlcea și Ivan, pe cari, după pacea cu Radu-Vodă, Ștefan i-a pus să admi-nistreze cetatea și ținutul ei, carele se chiamă ținutul Put-nei: «Iar Ștefan-Vodă pornitu-s'ău după dînșii, cu Moldovenii săi și acei 2000 de Leși și ai goniți pe Turci până ai trecut Siretul la Ionăsești, unde se chiamă vadul Turcilor și până astăzi. Și acolo, deasupra Sire-tului, la movila cea mare a Tecuciului, ai odihnit trei zile. Și i-ai venit veste de la sta-rostii de Crăciuna, ce-î zic a-cum Putna, că Radu-Vodă vine cu oști asupra lui Ștefan-Vodă

fără veste. Iar mai înainte era price între amîndouă țările, că Țara - Muntenească vrea să fie hotarul său până în apa Trotușului; iar Moldovenii nu-î lăsa, până au vrut Dumnezeu de s'au tocmit așa. Și au luat Ștefan-Vodă cetatea Crăciuna, cu ținut cu tot, ce se chiamă ținutul Putnei și l'au lipit de Moldova și au pus părăcălabii săi, pre Vâlcea și pre Ivan. («Le-top.» I, pag. 161—162). Șinca, «Cronica Romînilor» tom. II, pag. 98, unde cronicarul adaugă ca explicație: Crăciuna era o cetate la Putna, deasupra Milcovului» Unii cred că cetatea Crăciuna ar fi fost în locul numit Cetatea, care e piscul cel mai înalt din dealurile Odobeștilor. Cum însă, după spusele lui Cantemir, Crăciuna se afla la poalele muntelui, iar nici de cum în vârful lui, e ușor de înțeles că din neștiință se atribue acestei localități această pozițiune. (Vezi Cetatea).

Crăciunașul, *pădure*, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, comuna Stelnica, în insula Balta.

Crăciunea sașă Viorica, *moșie* a statului, jud. Covurlui, com. Independența, pl. Siretul, fostă pendinte de mănăstirea Adam. Are 804 hect., din care 77 păduri și 9 vii, și e arendată cu 16700 lei anual.

Crăciuneasca, *izvor*, în județul Buzău, com. Cislăul, căt. Crăciunești; începe din localitate și se scurge în râul Cricovul-Mare.

Crăciuneasca (Semeșeasca), *moșie*, în jud. Buzău, comuna Boldești, căt. Gradiștea. Are 489 hect., din care 180 arături,

170 fineață și izlaz, restul sărături și sterp. Se numește de locuitorii și Afumăcioara.

Crăciuneasca, *pădure* particulară, jud. Prahova, com. Gornetul - Cricov, pl. Cricovul, în întindere de 95 hect., proprietatea școlii «Crăciunescu» de la Mizil, supusă regimului silvic.

Crăciunei-de-Jos (Radomirești), *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Siul-d.-j. E situată pe pîriul Călmățuiul (ramura I a numită și Sodolul), la distanță de 45 kil. de capitala județului și la 14 kil. de Drăgănești, reședința plășei.

Se compune din satul Crăciunei, numit și Radomirești și căt. Rădești numit și Fripti.

Are o populație de 448 familii, sau 1775 suflete, din care 378 contribuabili, care locuiesc în 48 case și 300 bordei.

Meseriași sunt: 2 cojocari, 4 croitori-abagii, 8 fierari și 3 dulgheri-zidari.

Tot teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de aproape 2000 hect.

Pămîntul de cultură e șes spre E. și delos spre V., fiind brăzdat de niște dealuri, numite Coastele-Sodolului cu pămînt de cea mai bună calitate.

Locuitorii desfac mari cantități de cereale la schelele din Turnul-Măgurele și la gara din Roșiori, de care sunt mai apropiate. Piața acestui oraș este bună și face un comerț întins numai cu producțiunile comunelor Crăciunei-d.-j., Crăciunei-d.-s., Mihăești-d.-j. și Mihăești-d.-s.

Loc. posedă: 700 vite mari cornute, 200 cai și epe, 1000 oi, 40 capre și 500 porci.

Locuitorii împroprietăriți după legea rurală sunt 254.

În raionul comunei e o bise-

rică, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți, plătiți din bugetul comunei. Aci sunt și două mori cu aburi.

Este o școală, frecventată de 55 copii (49 băieți și 6 fete), din numărul de 177 (114 băieți și 63 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuiește anual 1242 lei. Știu carte 112 bărbați și 8 femei.

Comerțul se exercită de doi circiumari

Veniturile comunei sunt de 5656,84 lei și cheltuelile de 5656,84 lei. Comuna se leagă la S. printr'o șosea vecinală cu com. Poiana; la E. cu Mihăești-d.-j., prin șoseaua județeană Ruscalui-Toader (distanță de 10 kil.) și la V. prin aceeași șosea și cea națională, Turnul-Măgurele-Slatina, cu capitala județului.

În părțile de N.-E. și S., e înconjurată de dealuri cu vii. La V. se află un lac, cu o suprafață de aproape 2 hect., în care se găsește și puțin pește. Tot aci se întind și pămînturile de cultură ale locuitorilor.

Comuna se limitează la N. cu Crăciunei-d.-s., la E. cu Mihăești-d.-s., la S. cu Poiana și la V. cu Dealul-Oltului.

Crăciunei-de-Jos (Radomirești), *sat*, formează împreună cu căt. Rădești comuna cu același nume, pl. Siul-d.-j., județul Olt. Are aproape 1600 locuitori, din care 224 sunt împroprietăriți după legea rurală. Aci se află primăria, școala, biserica și o moară cu aburi.

Bătrîni spun că, pe timpul răzmeriților, multe familii de peste Olt, din satul Vladimir, s'au așezat aci, în partea de S., unde se văd și până azi urmele locuințelor lor. De atunci satul a început a se numi Vladimirești și apoi mai tîrziu Radomirești.

Crăciunei-de-Jos, deal, în raionul comunei cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 25 hect. 25 arii vie.

Crăciunei-de-Jos, deal, comuna Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., județul Olt, pe care se cultivă 25 hect. 25 arii vie.

Crăciunei-de-Sus, com. rur., în jud. Olt, pl. Siul-d.-j. E situată pe râpa stîngă a Călmățuiului, numit și Sodolul, la distanță de 42 kil. de capitala județului și la 10 kil. de Drăgănești, reședința plășei.

Comuna e veche. Are o populațiune de 887 locuitori (405 bărbați și 402 femei); 208 capi de familie, din cari 180 contribuabili; locuiesc în 55 case și 122 bordeie.

Locuitorii desfac produsele la Turnul-Măgurele și Roșiori. Moșia a fost proprietatea d-lui Mih. Plopeanu; azi e în posesiunea d-lui G. Bădescu, care are 1249 hect. arabile și 300 hect. pădure.

Locuitorii împroprietăriți după legea rurală, sunt 119, cu 334 hect. Viile ocupă o suprafață de 40 hect. 75 arii.

Pămîntul de muncă e mai mult șes, negru-humos și fertil. Vite sunt: 178 cai, 381 boi, 120 vaci, 30 bivoli, 105 capre, 1224 oi, 297 berbeci și 90 porci.

Tot teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de 1924 hect.

În raionul său se află: 1 școală, cazarma comp. 8 din reg. III de dorobanți și o biserică, care poartă următoarea inscripțiune:

«Cu vrerea Tatălui și a Fiului și îndemnarea Sîntului Duh, ridicatu-s'au această sfință și Dumnezeuască biserică, de către robul lui Dumnezeu, Alecu Plopeanu, cu stăruința fiului său Mihail Plopeanu, cu soția sa Safta și cu fiul lor:

Alexandru, Alecu, Iov și Elena, la anul de la Christos 1859.»

Biserica e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, plătiți de locuitorii și de comună.

Școala s'a înființat aci, de la 1881, și e sub un acoperiș cu primăria. Se frecventă de 13 copii (12 băieți și 1 fată), din numărul de 118 copii (65 băieți și 53 fete) cu etate de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuiește anul 1080 lei. Știu carte în com. 37 bărbați și 2 femei.

Aci se fabrică, în termen de mijloc, 15 hectol. prăstină, 6 hectol. drojdii și se produce 109 hectol. vin.

Sunt 35 stupi de albine.

Comerțul se exercită de 3 circiumari.

Veniturile comunei se ridică la suma de 3323 lei și cheltuielile la aceeași sumă.

O singură șosea comunală leagă această comună la V. cu Drăgănești, reședința plășei. La E. și S.-E. de comună se înalță Dealul-Călmățuiului (Sodolul), acoperit cu vii, de unde se întinde o cîmpie, numită Știuca, udată de valea și lacul Știuca, unde se află și locuri de cultură; apoi se limitează cu Seaca-Belciugata.

La V. se află Valea-Călmățuiului (Sodolul), care formează aci o baltă întinsă. Dincolo de ea se înalță dealul Sodolul, acoperit cu pădure; iar la S.-V. se află cîmpia Sodolul, cu locuri de muncă, care se întind până în lunca Oltului și se limitează cu com. Dăneasa, cât. Pestrea. La S. se limitează cu com. Crăciunei-d.-j. (Radomirești) și în această parte Dealul-Sodolului e acoperit cu vii. La N. și N.-E. se întinde vâlceaua și cîmpia Burdeanca, cu locuri de cultură și se învecinește cu moșia Stoicânești.

Pe teritoriul comunei se află și următoarele movile: Movila-Caprii, la V. și Movila-Săpată, la N. Vâlcelele sunt: Știuca, la F. și Sodolul, la V. La S. în Dealul-Călmățuiului, se află o rîpă, numită Rusca.

Crăciunei-de-Sus, deal, în comuna cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 40,75 hect. vie.

Crăciuneni, sat, în partea de S. a com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani. E situat pe coastă de deal și în dreapta Jijiei. Are o suprafață de 1053 hect. și o populație de 48 fam., sau 145 suflete, din cari 36 contrib.

Are 1 biserică, cu 1 cîntăreț; 2 mori de apă; 1 circiumă.

Vite sunt: 275 boi și vaci, 50 cai, 60 oi, 95 porci și 16 stupi.

Crăciunescu, rîmnic, în jud. Suceava, satul Lămășeni, proprietatea preotului Gheorghe Crăciunescu.

Crăciunești, sat, face parte din com. rur. Albești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 300 locuitori.

Crăciunești, sat, face parte din com. rur. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 326 locuitori. Cade în partea de V. a comunei.

Crăciunești, sat, în partea de V. a comunei Drăgușeni, plasa Funduri, jud. Vaslui.

Are o întindere de 858 hect. și o populație de 160 suflete.

Crăciunești, vechiul schit, în județul Buzău, com. Cislăul, cât. Buda. Azi abia i se mai cunosc ruinele. În giurul său s'a format satul Crăciunești.

Crăciunești (Schitul-Crăciunești), *sub-divizie* a cât. Buda, din com. Cislăul, jud. Buzău.

Crăciunești, *loc*, așezat în pantă, către șesul Crasna, în partea de V. a satului și com. Corni, pl. Crasna, jud. Fălciu, pe care trece drumul ce duce la Gura-Crasna.

Crăciunești, *moșie*, în jud. Buzău, comuna Cislăul. Are 300 hect., din care 260 pădure și 40 arabile. Partea lui Ioan Crăciunescu din această moșie a fost lăsată de proprietar școlii din Mizil.

Crăeasa, *localitate*, în partea de E. a com. Stănilești, județul Fălciu, pe șesul dintre apa Prutețului și râul Prutul, mai spre S. de localitatea numită Impărăteasa și între satele Sărata și Voinești.

Crăeasca, *pîrîu*, jud. Roman, ce curge prin pl. Fundul, com. Bozieni. Este format din pîraiele Chișălița și Zimbru, care se unesc la satul Crăești. De aici ia numele de pîrîu Crăeasca până aproape de vărsare, unde se mai numește și Toinar. El curge de la satul Crăești, de la N.-V. spre S.-E. și se varsă în râul Bîrlad, de a stînga, la E. de satul A-Treia-Parte. Udă satele Crăești și A-Treia-Parte. Șoseaua județeană Roman - Vaslui urmează malul stîng al pîraielor Chișălița și Crăeasca, până aproape de satul Băcești, de unde apoi șoseaua trece pe malul drept al pîrîului Crăeasca. Aproape de vărsarea sa în râul Bîrlad, el începe a purta numele de Toinar și valea sa aproape de vărsare se confundă cu aceia a pîrîului Gîrbovita. Este în coprinsul jud.

Roman cel mai mare afluent al râului Bîrlad, avînd o lungime de aproape 10 kil.

Crăești, *com. rur.*, în jud. Covurlui, pl. Zimbrul, la vr'o 10 kil., în partea vestică, de Bujorul și la 65 kil. de la Galați. Se mărginește la N. și N.-E. cu teritoriul com. Jorăști, la S. și S.-E. cu Virlezi, la V. cu Smulți și la N. și N.-E. cu Drăgușeni. Situată pe Dealul-Crăeștilor, această comună e formată din un singur sat vechiu răzășesc. Are o populație de 318 fam., sau 1073 sufl., din care 555 bărbați, 518 femei; 508 necăsătoriți, 478 căsătoriți, 81 văduvi și 6 divorțați. Știu carte 241 persoane; nu știu 832. Străini, sunt 4 fam. izraelite, cu 18 suflete. Sunt 271 case.

Suprafața teritoriului comunei Crăești e de 2736 hect., din care 2162 arabile, 50 pădure, 30 tufăriș, 280 imaș, 15 fineață, 114 vii și 85 vatra satului, cu grădini, rîpi și pămînt netrebnic.

Fiind teritoriu răzășesc, nu se află în localitate proprietari mari; statul însă posedă trupul de moșie Uncani.

Numărul total al vitelor e de 1866 capete, și anume: 3 tauri, 305 boi, 198 vaci, 47 junci, 29 junce, 15 gonitori, 14 gonitoare, 45 mînzăți, 38 mînzate, 149 viței; 2 armăsari, 64 epe, 92 cai, 18 berbeci, 942 oi și 5 capre.

Se seamănă aici cu deosebire grîu, secară, păpușoi și orz. Producția agricolă în total se socotește la 24239 hectol.

Producția vinicolă e de 18000 decal. pe an.

În Crăești sunt: 130 pluguri de sistem vechiu; 5 circiume; o prăvălie de alte mărfuri; 7 meseriași; 4 mori de vînt.

Stupii de albine sunt vr'o 40. Veniturile acestei comune se

urcă la 5965 lei, 40 bani, iar cheltuelile la 4197 lei, 62 bani.

Sunt 221 contribuabili.

Biserici sunt 2: una cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1836, și a doua, cu hramul Sf. Nicolae, rezidită în 1838; ambele fără pămînt. Crăești formînd o parohie, are 1 preot paroh și 2 cîntăreți.

Este o școală mixtă, înființată în 1868 și frecventată de 59 elevi înscriși, din care urmează regulat 41.

Pe teritoriul acestei comune, nu însă prin sat, trece calea județeană Galați-Bîrlad, pe o întindere de 4 kil.

Legenda populară spune, că numirea de Crăești ar veni de la un craiu, așezat aici în timpurile vechi și care ar fi avut un fiu, cu numele Bărbante, căsătorit cu Sița, una din ficele băneșei din Băneasa. Altă versiune însă atribuie întemeierea satului Crăești la trei bătrîni: Prosie, Sora și Bogdan, ce aveau porțiuni însemnate de pămînt, ale căror hotare se cunosc și azi.

Crăești, *com. rur.*, în județul Tecuci, pl. Stănișești, la o distanță de 66 kil. de capitala județului și de 16 kil. de a plășei. E compusă din 4 cătune: Belciuneasa, Benești, Crăești și Valea-Babeii. Situată pe pîrîul Pojorîta și pe lîngă pîrîul Dobrotorul.

Are o populație de 448 familii, sau 1535 suflete, locuind în 426 case.

Sunt 431 contribuabili.

În comună se află două biserici, una în Crăești și a doua în Benești, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Are 2 școli: una în Crăești, care datează de la anul 1864 și este frecventată de 42 copii

(41 băeți și 1 fată), din numărul de 118 copii (78 băeți și 40 fete) în vîrstă de școală; a doua în Benești, înființată la 1892, frecventată de 51 copii (49 băeți și 2 fete), din numărul de 65 (47 băeți și 18 fete) în vîrstă de școală.

Știu carte 36 bărbați și 9 femei.

Veniturile comunei sînt de 4230 lei.

Teritoriul comunei are o suprafață de 1510 hect. Locuitorii, parte razeși vechi, stăpănesc 1120 hect.; parte foști clacași împroprietăriți în 1864, stăpănesc 64 hect.; iar proprietarul din Benești, Gheorghiadă, are 227 hect.

Locuitorii posedă: 25 pluguri de fier și 19 de lemn; 1 mașină de treerat; o moară de aburi și 4 de vînt.

Vite sînt: 306 boi, 256 vaci, 124 cai, 104 epe și 240 porci.

Comuna e brăzdată de dealurile Pojorîtei, Domnișorului, Sohodolului, la E.; Dealul-Stănișeștilor, la N.; Balotești, Lichitișeni, Ruget și Calapodești, la V.

Este străbătută de pîraiele: Pojorîta, care trece prin mijlocul satului Crăești, și Dobrotforul care vine din com. Stănișești și după ce udă satele: Belciuneasa, Benești și Valea-Babei, curgînd pe S. se varsă în Zeletinul.

Comuna este străbătută de șoseaua județeană, care merge la Stănișești paralel cu Dobrotforul, împărțindu-se la satele Benești, Belciuneasa și Crăești.

Se mărginește la N. cu comuna Stănișești, la S. cu com. Motoșeni, la E. cu com. Burdusaci, la V. cu com. Vultureni.

Crăești, *sat*, în jud. Neamțu, comuna Talpa, pl. de Sus-Mijlo-

cul. E așezat sub coastele despre E. ale dealului Uscați, între satul Breaza, de care se desparte prin iazul și pîrîiașul cu același nume, (la N.-E.); satul Bîrgăoani, de care se desparte prin pîrîul Bahnița, (spre S.-E.); satul Borniș (spre V.), de care se desparte prin limita comunei, creștetul dealurilor Borniș și Uscați.

Terenurile sale se apleacă spre S.-E., legîndu-se cu Valea-Bîrgăoanelor. Vatra satului are o întindere de 90 hectare, 50 arii, împreună cu locurile vecinașe ce-i aparțin.

Are o populație de 17 familii, sau 140 suflete.

Sunt 20 contribuabili.

Numărul vitelor se urcă la 40 capete, și anume: 10 vaci, 5 cai, 6 junci, 10 oi și 9 capre.

Comunicația cu satele vecine se face prin șoseaua ce dă din drumul satului Bîrgăoani spre Talpa, și duce prin satul Borniș la satul Dragomirești, precum și prin alte drumuri naturale.

Crăești, *sat*, în jud. Roman, pl. l'undul, com. Bozieni, la unirea pîrîului Chiselița cu pîrîul Zimbrul, spre N.-E. de satul Bozieni.

Are 85 familii, sau 319 suflete, cari locuiesc în 89 case. Știu carte 19 persoane.

Sunt 113 contribuabili.

Are o biserică de lemn. Este legat cu orașul Roman prin șosea. Forma mai înainte o comună, comuna Crăești, cu satele: A-Treia-Parte și Bălușești-Mici.

De vechimea acestui sat amintește un document de la 1681, August 8, prin care se spune cum că Gheorghe Bîrcă, cu soția sa Ștefana din Crăești, hărăzește episcopului Ioan de

Roman, răzășia lor din Săcăleni, cu condiție ca episcopul să facă acolo mănăstire, adică biserică de piatră, pentru pomenirea lor și a părinților lor.

Crăești, *sat*, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuci. Este situat pe ambele maluri ale pîrîului Pojorîta, pe o lungime de 7 kil.

Aici se află reședința com. Are o populație de 283 familii, sau 914 suflete. Știu carte 24 persoane.

Școala datează în com. de la 1864, și e frecventată de 42 copii (41 băeți și 1 fată), din numărul de 118 copii (78 băeți și 40 fete) în vîrstă de școală.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, care a început a se zidi la 1856 și s'a tîrnosit la anul 1863, după cum se vede scris pe un lemn ce se află deasupra clopotelor. S'a reparat la 1873.

În locul acesteia a fost alta, din anul 1807, după cum se vede din lemnul ce s'a pus la intrarea bisericii actuale. Pe clopot se află pomenit anul 1807. Biserica este situată pe deal, în partea de V. a satului.

Se mărginește la N. cu com. Răchitoasa și Stănișești, la S. cu com. Motoșeni, la V. cu com. Vultureni și la E. cu com. Burdusaci.

Satul este vechi. Locuitorii sînt razeși.

După un uric de la Petru-Rareș, se vede că satul se numea mai înainte Pojorîta, după numele pîrîului. Iată acest uric:

«Inștiințare facem prin această carte a noastră tuturor, cînd și-or căuta asupra-și sau și-or auzi cetîndu-se pentru acestu adevăratu slugă noastră Trifu și surorile lui Mărina și Stana, fiul lui Ioan Craiul, că le am miluitu-le cu osebita noastră milă, de le am dat și le am înărit în

țara noastră a Moldoviei, dreptă ocină a lor și cumpărătura din ispisocul din cumpărătura ce l'a avut tatăl lor Ivan Craiul, de la moșul Domniei mele de la Bogdan Voevod, un sat anume Pojorța, care și l'a fost cumpărat de la Lascu Leghediș, drept 8 zloț țărăști, și în obârșia Pojorței în Siliște, loc de mănăstire.

Toate acestea de mai sus numite să fie lor uric cu tot venitul, și fiilor lor, nepoșilor, strănepoșilor, prea-strănepoșilor și la tot neamul lor, cine le se va alege mai de aproape nestrămutat nici odinioară în veci, iar hotarul acestui de mai sus zis sat, anume Pojorța și a locului celui de mănăstire ce-î în obârșia Pojorței în siliște, să le fie din obârșia Pojorței și până la gura ei, pe de amindouă părțile pârului, iară despre alte părți, să fie după vechiul hotar, până unde s'a apucat din veac, drept aceea nimenea din neamul lui să nu aibă și să nu poată a face desbatere acestui sat sau să-î tragă la judecată, iar dacă și ar vre să-î tragă ori și când, la judecată, atunci să aibă a ne plăti nouă 8 ruble argint curat.

Precum spre aceasta este credința a mai sus numitei Domniei noastre Petru Voevod și credința a prea iubiților fiilor ai Domniei mele, Iliș, Ștefan și Constantin, și spre mai mare tărie și întăritură tutulor acestor de mai sus scrise, am poruncit credincios boerului nostru Măteiaș Logofăt, să scrie și să atirne pecetea noastră către această a noastră carte cea după lege.

Petru Voivod.
7054 (1546)

Crăești, deal, județul Tecuciu, situat la V. de satul cu același nume. Este o continuare a dealului Bălotești. Merge în direcție N.-S., până în șoseaua ce duce la Stănișești.

Crăești, moșie, foastă a statului, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Bozieni, iar acum vindută de veci, cu 13350 lei ce se plătesc în rate trimestriale.

Crăeștilor (Dealul-), deal, jud. Covurlui, în direcție nord-sudică și care aproape de jumătatea căiei dintre Crăești și Virlezi, se termină în Valea-Rădeștilor.

Crăguești, com. rur. și sat, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la distanță de 18 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de com. rur. Malovățul, de 8 kil. E situată la poalele dealului Slătanicului și pe valea apei Cocorova, ce se numește și Coșuștița. Formează comună cu satul Prejneni.

Are o populație de 800 locuitori, din cari 138 contribuabili locuiesc în 140 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și transportul lemnului la orașul Turnul-Severin.

Calitatea pământului este bună.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 45 care cu boi, 7 căruțe cu cai. Sunt 116 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, condusă de un învățător și frecventată de 36 elevi și 4 eleve.

Budgetul com. are la veniturile suma de 1601 lei și la cheltueli 696 lei.

Vite: 360 vite mari cornute, 17 cai, 270 oi și 300 rîmători.

Prin această com. curge pârul Cocorova, ce poartă aci numele de Coșuștița, pârui, care vine de la com. Băsești, și se unește cu pârul ce vine de la comuna Bobaița; împreunîndu-se, udă comunele Crăguești și Ciovărnășani, unde se unește cu apa Coșuștea.

Prin comuna Crăguești, trece șoseaua comunală, ce începe din șoseaua județeană Turnul-Severin—Tîrgul-Jiului, în apropiere de Crăguești și trece la Bajneni, Ilovățul și Rudina.

Crăieților (Valea-), vale, numită și Valea-Crăieților, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Ilovățul.

Crăiniceni, sat, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiu, pl.

Prutul-d.-j., com. Horodiștea. Are o populație de 160 fam., sau 727 sufl.

Proprietatea moșiei este a Eforiei Sf. Spiridon din Iași.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălamar; este cu totul modestă, făcută în 1800, de preotul Andrei.

Sătenii împroprietăriți au 275 hect. 74 arii pământ, iar proprietatea 614 hect. 43 arii cîmp și 14 hect. 32 arii pădure, luncă de lozii și răchită la Prut.

Piatră calcarică se găsește, dar se estrage numai pentru trebuințele locale.

Drum principal este calea județeană Rădăuți-Darabani.

Hotarele sunt cu: Isnovățul, Horodiștea și Prutul.

Loc însemnat aicea este Tre-cătoarea-Domnească. V. a. n.

Crăița, tîrlă, jud. Brăila, la N. com. Scorțarul-Nou, pe țarmul stîng al râului Buzăul, aproape de tîrla Ciumați, unde se pierde Buzeelul-Vizuinelor la 5 kil. spre N.-V. de satul Scorțarul-Noi. Vatra ei e de 5 hect., avînd 12 case, cu 60 locuitori, cari posedă 24 cai, 82 vite cornute, 130 oi și 12 rîmători.

Crămăești, mahală, în jud. Mehedinți, plasa Dumbrava, com. rur. Padina-Mică.

Crăpăturile, com. rur., jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din trei căt.: Țepești, Popești și Măneasa. E situată pe valea Șasa, între dealul Săscioara și Omoricea, la 60 kil. depărtare de capitala județului și la 15 kil. de a plășei.

Are o populație de 911 locuitori (431 bărbați și 482 femei); sunt 253 capi de familie; 230 contrib.; 350 case.

În com. sunt 2 biserici: una pentru căt. Popești-Țepești și cea-l'altă pentru Măneasa. Biserica Popești-Țepești, s'a reparat la anul 1882, iar cea din Măneasa, în anul 1885.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 10 cai, 120 boi, 110 vaci, 205 oi și 300 rîmători.

Școala datează în com. de la 1860. Localul e proprietate particulară. Se frecventă de prea puținii copii, din numărul de 91 (49 băieți, 42 fete) în vîrstă de școală. Știu carte 88 bărbați și 3 femei.

Cu întreținerea școlaeli, statul cheltuește anual 1080 lei.

Vatra comunei are vr'o 100 hect., iar izlaz, loc arabil și păduri sunt vr'o 400 hect. Tere-nul cultivabil produce 3160 hectol. porumb și grîu. Alte cereale nu se cultivă.

Veniturile comunei ca și cheltuelile se urcă la 1810 lei anual.

E brăzdată de dealurile Omoricea și Săscioara. Se mărginește cu com. Nenciulești, Dozești, Săscioara și Șerbănești.

Crăpăturile, sat, numit și Popești, pe moșia Galul, în comuna Fărcașa, județul Suceava. Așezat pe țarmul stîng al Bistriței, e străbătut de pîraiele: Ariei, Secătorei și Crăpăturile. Numără 99 case, populate cu 100 capi de familie, sau 450 suflete, (210 bărbați și 240 femei). Contribuabilii sunt 86. Satul fiind împrăștiat, nu există o vatră a satului propriu zis. Improprietăriți la 1864 și 1879 sunt 41 pâlmași și 29 codași, stăpînind 234 fâlcii și 40 prăjini. Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, clădită din lemn de locuitori, la 1835; este acum deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Școala din Fărcașa servă și

acestui sat. Drum principal e la Fărcașa (3900 m.)

La 1803, «Crăpăturile, a cîrosului din Bucovia, numără 21 liuzi, plătind 420 lei bir anual».

Crăpăturile, deal, în raionul comunei Crăpăturile, pl. Cernad.-j., jud. Vâlcea, pe care se cultivă 60 hect. vie.

Crăpăturile, pîrîu, jud. Suceava. Izvorește din muntele Razimul, udă satul cu același nume, învîrtește o moară și, după un curs de 4500 m., se varsă în Bistrița. Are de tributar din dreapta Pîrîul-Homurilor, iar din stînga Pîrîul-Lucăi.

Crăsani, sat, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Copuzul. Este situat pe malul drept al rîului Ialomița, spre V. și la un kil. de satul de reședință și se întinde parte sub coasta Bărăganului, parte pe luncă, lîngă apa rîului Ialomița. Acest sat se mai numește și Crăsani-d.-j., spre deosebire de satul Crăsani-d.-s., numit și Sudîți.

Populațiunea satului constă din 86 familii Romîni și 1 familie Sași.

Vite sunt: 342 boi, 259 cai, 634 oi, 4 bivoli și 119 porci.

Crăsani-de-Jos, numire ce se mai dă *satului* Crasani, județul Ialomița.

Crăsani-de-Sus, numire ce se mai dă *satului* Sudîți, comuna Fundul-Crăsani, plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Crăsnășeni, com. rur., în centrul plășei Crasna, jud. Fălciu, partea de V., situată între dealul Lohan și pîrîul Crasna și mărginită la N. cu com. Tătăreni,

la S. cu com. Ivănești, la E. cu com. Crețești și la V. cu jud. Vaslui. Este formată din satele: Crăsnășeni, Leoști și Valea-Stupilor, cari se întind pe o suprafață cam de 1309 hect. Are o populație de 236 familii, sau 859 suflete. Sunt 137 contribuabili. Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți. Este udată de pîrîul Crasna.

Budgetul comunei e la veniturii de 973 lei, 22 bani, iar la cheltuelii de 946 lei, 22 bani.

Vite cornute sunt 708, cai 85, oi 814 și porci 122.

Crăsnășeni, sat, în com. Crăsnășeni, pl. Crasna, jud. Fălciu. E așezat pe coasta vestică a colinei Lohan-Crasna, pe o suprafață de 820 hect. Are o populație de 108 familii, sau 379 suflete. Sunt 60 contribuabili. Are o biserică, deservita de 1 preot și 1 dascal. Locuitorii sunt răzeși vechi.

Crăsnășeni, pîrîu, com. cu aceleași nume, pl. Crasna, județul Fălciu, se varsă în pîrîul Crasna.

Crăsnîța, deal, între satul Crăsnîța din județul Vaslui și Dolhești, din pl. Crasna, județul Fălciu.

Crăsnîța, pîrîu, afluent al rîului Buzăul, în Transilvania. Servea ca hotar al ținutului Buzăului până la finele sec. al XVII-lea.

Crățești, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, com. rur. Greci.

Creanga, deal, peste care trece șoseaua Nadașova, la com. Izverna, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Busești.

Creața (Golășei), sat, pl. Dîm-

bovița, județul Ilfov; face parte din com. rur. Dascălul-Creața. Este situat la S.-E. de Vărăștid.-s. Locul în partea de E, a satului e smîrcos.

Se întinde pe o suprafață de 1160 hect., cu o populație de 410 locuitorii. Statul are 654 hect., din care cultivă, prin arendașii săi, 454 hect. (200 pădure). Locuitorii au 506 hect. și îi cultivă.

Are o școală mixtă, frecventată de 14 elevi și 3 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc 1452 lei; o biserică, cu hramul Sf. Voievozi, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 moară cu aburii; 1 mașină de treerat; 1 heleșteu; 1 pod stătător.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 285 și al celor mici de 560.

Creața, moșie nelocuită, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov.

Creața-Leșile, com. rur., plasa Mostiștea, jud. Ilfov, situată la N.-E. de București, pe valea Mostiștea, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Creața-Petrăchioaia, Gagul, Leșile, Merișasca, Surlari, Stoienoaia și Vînători, cu o populație de 1574 locuitori, care trăesc în 356 case și 2 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 4785 hect. D-nii I. Pascu, V. Docsache, V. Gugiu, I. C. Basacopolu, Aspasia G. Zisu, I. Darvari, au 3580 hect. și locuitorii, 1205 hect.

Proprietarii cultivă 2990 hect. (95 izlaz, 495 pădure).

Locuitorii cultivă tot terenul fără rezervă de izlaz.

Comuna numără 288 contribuabili și are un buget de 5378

lei la venituri și 5207 lei la cheltuieli. În anul 1885 erau 326 contribuabili.

În comună sunt 5 biserici (la Creața, Gagul, Leșile, Surlari și Stoienoaia); 1 școală mixtă, 1 moară cu aburii; 3 mașini de treerat cu aburii, 5 heleșteie, 3 poduri stătătoare.

Numărul vitelor mari e de 1438 (374 cai și epe, 505 boi, 483 vaci și vițeii, 22 tauri, 54 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 3972 (77 capre, 346 porci și 3549 oi).

Dintre locuitorii, 349 sunt plugarii, 60 au diferite profesii.

Arătura se face cu 170 pluguri: 123 cu boi și 47 cu cai.

Locuitorii au 240 care și căruțe: 153 cu boi și 87 cu cai.

Locuitori împroprietăriți sunt 167 și neîmproprietăriți 251.

Comerțul se face de 7 circiumari și 2 hangii.

S'au stabilit în comună 25 străini.

Creața-Nouă, pădure, jud. Ilfov. Vezi Creața-Ștefănești.

Creața-Petrăchioaia, sat, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Creața-Leșile, plasa Mostiștea. Este situat la N.-E. de București, pe valea Mostiștea. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 879 hect., cu o populație de 346 locuitori.

D-l I. Pascu are 600 hect., din care cultivă 425 hect. (25 izlaz și 150 pădure). Locuitorii au 279 hect., pe care le cultivă în total.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecventată de 19 elevi și 2 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc 1580 lei anual. Localul este proprie-

tatea comunei. În raionul satului mai sunt: 1 heleșteu, 1 moară cu aburii, 1 pod.

Comerțul se face de 2 circiumari. S'a stabilit în sat 1 străin.

Numărul vitelor mari e de 331 și al celor mici de 878.

Acest sat s'a înființat cam pe la 1809, după cum spun bătrînii, de Paharnicul Petrache Arion, fost proprietar pe acel timp, care a adus aci de la Clejani și vr'o 60 suflete țigani.

Creața-Ștefănești, pădure, a satului, jud. Ilfov, în întindere de 210 hect., pendinte de comuna Dascălul-Creața, pl. Dîmbovița, formată din 2 trupuri: Creața-Nouă (150 hect.) și Ștefănești-Lipovățul (60 hect.)

Cremenari, sau Cremenari-Mănăstirești (spre a'i distinge de Cremenari-Moșneni), sat, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Cremenari-Flămînda. Aici este reședința Primăriei. În acest sat este trecătoare peste Olt cu poduri umblătoare.

Are o școală primară rurală.

Cremenari, sau Cremenari-Flămînda, moșie, cu o întindere de 3000 pog., din care 2000 pogoane pădure, jud. Argeș, pl. Oltului, proprietatea statului, mai înainte pendinte de mănăstirea Dintr'un-Lemn, din jud. Vîlcea. La 1871 avea oarendă anuală de 10100 lei și a fost ipotecată împreună cu alte 380 moșii ale statului pentru asigurarea împrumutului domnial de 7800000 lei. Pe perioada 1879—84, arenda acestei moșii a scăzut la 5250 lei.

Cremenari-Flămînda, comună rurală, în apropiere de rîul Oltul, jud. Argeș, pl. Oltului,

la 34 kil. de com. rur. Tigveni, reședința suprefecturii și la 31 kil. de Pitești. Se compune din următoarele 7 sate: Bratia-din-Deal, Bratia-din-Vale, Casa-Împărătească, Cremenari (Cremenari-Moșneni), Flămînda, Linia-lui-Ciuculete, (Linia-Podului) și Miulești, avînd peste tot 158 fam., sau 665 suf. In comună sunt trei biserici, o școală primară rurală și case boierești vechi. Este și un pod umblător peste riul Oltul.

Budgetul comunei pe anul 1882—83 a fost de 1319 lei la venituri și de 1287 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 138 contrib. și are un budget de 3371 lei la venituri și de 3604 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 539 capete vite mari (506 boi și vaci, 33 cai) și de 560 vite mărunte (253 oi, 36 capre și 271 rîmători).

Cremenari-Flămînda, proprietate a statului, din jud. Argeș. Vezi Cremenari.

Cremenari - Mănăstirești, sat, jud. Argeș.

Cremenari-Moșneni, com. rur., pe țărmul stîng al riului Oltul, jud. Argeș, pl. Oltul, la 29 kil. de com. rur. Tigveni și la 33 kil. de Pitești, capitala județului. Se compune din satele: Bărangi, Cremenari - Moșneni, Mijlocul, Piepțești și Tudorești, avînd peste tot 507 suf. In comună este o biserică (în satul Cremenari) și o școală primară rurală.

Budgetul comunei, pe anul 1882—83 a fost de 1129 lei la venituri și de 1126 lei la cheltueli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără

97 contrib. și are un budget de 2589 lei la venituri și de 2734 lei la cheltueli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 363 capete vite mari (345 boi și vaci, 18 cai) și de 330 vite mărunte (125 oi, 45 capre și 160 rîmători).

Proprietatea locuitorilor moșneni din Cremenari-Moșneni este de 430 pog.

Se mărginește la E. cu cătunele Bănești și Valea-Vieii, ambele pendinte de com. Stoiceni; la V. cu jud. Vâlcea de care se desparte prin Olt; la N., cu căt. Miulești și pădurea Giurgeni, ambele pendinte de com. Cremenari-Flămînda și la S., cu com. Cremenari-Flămînda și pădurea statului Cremenari.

Prin com. Cremenari-Moșneni, trec două gîrle, cari se formează numai cînd plouă și anume: Gîrta-Bisericeii, izvorînd din Dealul-Șirului și gîrta Mitroești; ambele unite se varsă în apa Oltului.

Cremenari-Moșneni, sau Cremenari-Flămînda, sat, cu 81 loc., jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. cu același nume. Aici este reședința primăriei. In sat este o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Cremenea, com. rur., în județul Mehedinți, plasa Ocolul-d.-j., în apropiere de gara Timna la distanță de 35 kil. de Severin și de 19 kil. de com. rur. Strehaia. E situată pe deal și văile Cremenea, Ginlea și Valea-Omului. Se compune din Cremenea-d.-s. și Cremenea-d.-j., cu reședința comunei în Cremenea-d.-j., avînd peste tot 159 contribuabili, din 1000 loc., locuind în 190 case.

Ocupațiunea locuitorilor este

agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este parte bună, parte slabă. Ei posedă: 26 pluguri, 56 care cu boi, 7 căruțe cu cai și 80 stupi cu albine. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o cîrciumă.

Budgetul comunei este la veniturii de 3121 lei; iar la cheltueli de 1896 lei.

Numărul vitelor în această comună este de 1762: 600 vite mari cornute, 22 cai, 640 oi și 500 rîmători.

Are o șosea comunală care o leagă de șoseaua națională Vîrciorova-București.

In această comună se află niște rămășițe de zidării vechi.

Cremenea, cătun, al com. Gherăseni, jud. Buzău. Are 240 loc. și 48 case.

Cremenea, numire vechie a cătunului Lăicăii, pl. Argeșelul, județul Muscel.

Cremenea, culme, în com. Cărpiniștea, face hotar cu moșia Clociți, jud. Buzău.

Cremenea, deal, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., ține de com. rur. Cremenea.

Cremenea, fost lac, situat pe teritoriul com. Alimănești, pl. Siuld.-s., jud. Olt, numit de loc. așa, fiind-că s'a aflat aci, se zice, o cremene mare cît o roată. Lacul s'a prefăcut azi în loc arabil.

Cremenea, canal, jud. Brăila, al Dunărei-Vapoarelor. Se desparte de aceasta din jud. Ialomița, trece în acest județ pe partea stîngă al Dunărei-Vapoarelor, unindu-se cu canalul Munușoia, la hotarul de N. al com. Berțești-d.-s.; de aci se desparte

- iarăși de Dunărea-Vapoarelor, însă apucă pe partea dreaptă; unindu-se cu canalul Pasca la Trăsura, din comuna Stăncuța. De aci continuă tot pe partea dreaptă până aproape de hotarul comunei Vizirul până la punctul Ibiși, unde se unește cu Dunărea-Vapoarelor.
- Cremenea, *ostrov***, jud. Brăila, format din Dunărea-Vapoarelor și canalul cu același nume, are o lungime aproape de 14 kil. începînd de lângă satul Gura-Gîrluței, străbate teritoriul com. Stăncuța și se termină tocmai la punctul Ibiși, din com. Vizirul. Acest ostrov e tăiat de privalul Trăsura din dreptul satului Stăncuța, unde canalul Cremenea se unește cu Dunărea-Vapoarelor. Mai este întrerupt în partea de N. prin privalul Orbul, care unește canalul Cremenea cu Dunărea-Vapoarelor, în cît putem zice că sunt trei ostroave.
- Cremenea, *loc izolat***, com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.
- Cremenea, *movilă***, în com. Gheraseni, jud. Buzău, puțin mai la N. de cît. Cremenea. În vîrfurile ei a fost în vechime o biserică, din care abia se mai cunosc ruinele; acum e acoperită cu mai multe cruci; servă de izlaz.
- Cremenea, *movilă***, plasa Balta, com. Goicea-Mică, jud. Dolj.
- Cremenea, *munte***, la N. de muntele Oticul, între râul Doamna și izvorul râului Dîmbovița, jud. Muscel.
- Cremenea, *movilă***, în jud. R. Sărat, pl. Rîmnicul d.-j., com. Costieni, cît. Zoița, în partea de V. a comunei. Cu timpul însă va dispărea, arătînd fiind necontenit de locuitori.
- Cremenea sau Zoița, *pădure***, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d.-j. Vezi Zoița, pădure.
- Cremenea, *pîriș***, în com. rur. Cremenea, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți, se varsă în pîrișul Cervenita.
- Cremenea, *pîriș***, format pe terenul comunei Nerejul, județul Putna, se varsă în Zăbală. Ese din Rupturile-Monteorului.
- Cremenea-de-Jos, *sat***, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j.; este reședința com. rur. Cremenea.
- Cremenea-de-Sus, *sat***, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., formează comună cu Cremenea-d.-j.
- Cremeniștea, *munte***, jud. Bacău, plasa Troțușul, de pe teritoriul com. Hîrja.
- Cremenișul, *deal***, pl. Muntele ii, com. Podurile, jud. Bacău, care face parte din șira dealurilor ce despart cele două Tazlăuri, de Troțușul.
- Cremenișul, *munte***, ce se ridică pe malul gîrlei Zeletinul, com. Posești, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt pășuni de vite.
- Cremenișul, *pisc***, spre N.-E. de com. Posești, plasa Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt pășuni de vite.
- Cremina, *sat***, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., al com. Letea, situat pe dreapta Bistriței mai la vale de orașul Bacău, la o departare de 3800 m. de satul Letea, de care se desparte prin râul Bistrița. Are 1 cîrciumă. Are o populație de 25 familii, cu 115 suflete. Animale se găsesc: 3 cai, 65 vite cornute și 33 porci. Aci se găsește între sat și râul Bistrița, fabrica de hîrtie, la care lucrează locuitorii satului, bărbați și femei.
- Creminăreasa, *deal***, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Bonțești, se desface din dealul Deleanca, brăzdează partea vestică a comunei; el este acoperit cu fiște și semănături.
- Creminetșul, sau Criminețul, *pîriș***, izvorește din munții Sovejei și după ce udă comunele Soveja și Cîmpurile, jud. Putna, merge de se varsă în Șușița, din sus de Cîmpurile-d.-j. Primește ca afluenți: Lărguța și Mircani care izvoresc din Pietrele-Vidului.
- Crengani, *mahala***, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.
- Crestat (Lacul-), *lac***, pe proprietatea Găojani, pl. Marginea, jud. Vlașca.
- Crestată (Movila-), *movilă***, județul Brăila. Vezi Custura.
- Crestea, *movilă***, jud. Brăila, la 1½ kil. spre S. de satul Dudescu.
- Crestezul, *sat***, în jud. Brăila, e situat la 4 kil. spre E. de Bordeiu-Verde, pe ambele maluri ale văii Crestezul, unde această vale pleacă din Druica. Suprafața satului e de 19 hect. Are o populație de 27 familii, sau 150 suflete, din cari 79 bărbați și 79 femei, cari locuiesc în 32 case.

Vite sunt: 128 cai, 5 măgari, 535 vite mari cornute, 1430 oi și 92 râmători.

Creștezul, *vale*, în jud. Brăila, la N.-E. de comuna Bordeicul-Verde, pleacă din valea Druica, merge spre S. și se pierde pe moșia Lișcoteanca, din comuna Filiul.

Creștuești, *sat*, în jud. Argeșul, pl. Cotmeana, pendinte de comuna rurală Lunca - Córbului. Are 70 familii.

Creșoiul sau **Ghimpați**, *proprietate*. (Vezi Ghimpați, în jud. Vlașca, pl. Cîlniștea).

Creșeni, *com. rur.*, în jud. Vâlcea, plasa Oltul-d.-j.; e compusă din 4 cătune: Mrenești, Creșeni, Măgureni și Carcadiești. Numele său vine de la familia Creșu. Este situată pe văile: Peșteana, Negropița și Mamul, la 60 kil. departe de capitala județului și 4¹/₂ kil. de a plășei.

Găsindu-se urme de bordeie prin unele locuri despădurite și izolate, se presupune că o parte din comuna Creșeni ar fi fost situată pe valea Geamăna.

Are o populație de 388 familii, sau 1841 suflete (998 bărbați și 843 femei), dintre cari 31 familii țigani, cari locuiesc în 378 case și 5 bordeie.

Sunt 407 contribuabili.

În comună sunt 4 biserici: una, în căt. Mrenești, de lemn, construită de Ieromonahul Rafael, la anul 1781 (data după clopot); a doua, în căt. Măgureni, reparată în 1888, și celelalte două în Creșeni: una, de lemn, aproape în ruină, fără inscripție și alta, de zid, fondată, la anul 1826, de Popa Șerban.

Locuitorii se ocupă cu cultura viilor. Ei desfac vinurile în orașele: Craiova, Caracal, Corabia, Slatina și Măgurele.

În comună sunt 12 meșteșugari, dulgheri și tâmplari.

Vite sunt: 14 cai, 421 boi, 400 vaci, 82 capre, 782 oi, 654 porci.

Locuitorii din căt. Creșeni și Mrenești sunt moșneni; iar cei din Măgureni și Carcadiești s'au împroprietărit la 1864 pe 93 hect. (40 împroprietăriți).

Școala datează în comună de la 1881; este frecventată de 41 copii (37 băieți și 4 fete) din numărul de 266 copii (146 băieți și 120 fete). Știu carte 215 bărbați și 7 femei. Cu întreținerea școlii, statul cheltuiește anual lei 1200,60.

Se cultivă aci și gîndacii de mătase.

Sunt 41 stupi cu albine.

Țuca se fabrică anual până la 700 decal. Toată comuna se întinde pe o suprafață de 4000 hect. Porumb, grîu și orz se cultivă până la 600 kilogr.

Șoselele numite: Drăgășani-Glăvile și Drăgășani-Măciuca, înlesnesc comunicația între comuna Sutești și Drăgășani (la S.) și între com. Izvorul, Nemoiul, Amărești și Gușoeni (la N.)

Veniturile comunei se urcă la 1850 lei anual și cheltuelile la 1690 lei.

E brăzdată la V. de dealurile Geamăna și Pietroasa și la E. de dealurile Țușveica și Cotroceni.

E udată de văile: Geamăna, Peșteana, Negropița și Mamul.

Se mărginește cu com. Ușurei, Mădulari, Mitrofani și Sutești.

Creșeni, *sat*, în jud. Vâlcea; face parte din com. rur. Creșeni, pl. Oltul-d.-j.

Are o populație de 810 locuitori (422 bărbați și 388 femei), iar ca populație școlară 132 copii (71 băieți și 61 fete), din cari urmează 20 la școală (17 băieți și 3 fete).

Aci sunt 2 biserici: una de lemn, aproape în ruină, fără inscripție și alta de zid, fondată la anul 1826, de Popa Șerban, cu următoarea inscripție:

«Această sfințită biserică, cu Iramul Sf. Ion Botezătorul, s'a zidit cu ajutorul dumnezeesc la anul 1826 de Popa Șerban, cu a cărui cheltuială și osîrdie s'a sîrșit la luna Decembre, ziua 4.»

Locuitorii acestui cătun sunt moșneni.

Creșeni. (Vezi Bîrjoveni, sat, în jud. Neamțu).

Creșeni, *veche numire* a satului Măgureni, jud. Ialomița, pl. Borcea.

Creșeni, *deal*, în raionul comunei Creșeni, jud. Vâlcea, plasa Oltul-d.-j., pe care se cultivă 359 hect. și 50 arii vie.

Creșeni, *loc*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Ciumași.

Creșești, *com. rur.*, jud. Fălciu, numită din vechime Chirițești, după cum rezultă dintr'un hrisov de la 1630 a lui Alexandru-Vodă, fiul lui Radu-Vodă. Se află cam în centrul pl. Crasna în partea despre N.-E., cu o populație de 344 fam., sau 1377 sufl. și 370 contrib. Este formată din două sate: Creșești-d.-j. și Creșești-d.-s.

Are două biserici, o școală și o stație de cale ferată. Se află situată sub dealul Lohanul în apropiere de orașul Huși, și este udată în partea de V., pe hotar de pîrîul Lohana.

Vite mari cornute sunt 614: oi, 1348; cai, 65; rîmători, 131.

Crețești, căt., reședința com. Țicleni, jud. Gorj, pl. Jiului, situat pe deal și parte pe albia pîrîului Tomița.

Are o suprafață de 600 hect., din care 265 hect. arabile, 5 hectare vie, 12 hectare prunet, iar restul pășune, pădure și tufăriș.

Populația este de 135 fam., sau 560 sufl., din cari 60 contrib.

Locuitorii sunt moșneni și se ocupă cu creșterea vitelor; locuitorii posedă: 52 pluguri, 80 care cu boi, 15 stupi, 344 vite mari cornute, 380 oi, 274 capre, 422 rîmători și 24 cai.

Comunicația se face: printr'o șosea comunală ce traversează cătunul și care-l pune în comunicație la S. cu căt. Tunși, iar de aci spre S.-V. cu Țicleni; printr'un drum de care, care-l leagă în partea sa despre E. cu Petrești-d.-s.; printr'o șosea vecinală care pune în comunicație Petrești-d.-s. cu Peșteana-d.-s. prin Țicleni.

Este: 1 școală, fondată la anul 1859 și frecventată de 48 elevi și 1 elevă, din 53 înscriși; o biserică fondată la anul 1690 și refăcută a 4-a oară la 1882, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

În cătun se mai găsesc: 2 mori pe apă și 1 cu boi; 18 fîntîni.

Crețești, sat, jud. Ilfov, pl. Sabarul; face parte din com. rur. Crețești-Sintești. Este situat la S. de București, pe malul stîng al rîului Sabarul. Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 1189 hect., cu o populație de 1283 locuitori.

Statul are 700 hect. și cultivă prin arendașii săi 500 hect. (4 sterpe, 96 izlaz și 100 pădure). Locuitorii au 489 hect., din cari cultivă 464 hectare (18 rămîn sterpe, 7 vie). Aci este o fabrică de rahat.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți, o școală mixtă frecventată de 13 elevi și 1 elevă, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1699 lei. Localul construit de județ, e în stare bună. În cercul satului e 1 moară de apă, 1 povarnă, 1 mașină de treerat cu aburi, 2 poduri stătătoare.

Comerțul se face de 6 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 436 și al celor mici de 1171.

Crețești, sat, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-de-Sus, ține de com. rur. Husnicioara.

Crețești, mănăstire, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Breasta, satul Crețești; e în ruină; se crede că a fost fondată de haiduci, din timpuri foarte vechi.

Crețești, stație de dr. d. f., jud. Fălciu, pl. Crasna, căt. Crețești, pe linia Crasna-Huși, pusă în circulație la 25 Iulie 1888. Se află între stațiile Oltenești (8.1 kil.) și Dobrina (6.9 kil.) Înălțimea de asupra nivelului mării de 134^m62. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 36500 lei, 85 bani.

Crețești, deal, ramură ce se întinde din dealul care înconjoară în partea de E. com. Crețești, jud. Fălciu, pl. Crasna și se lasă între satele: Crețești-d.-j. și Crețești-d.-s.

Crețești, moșie, a statului, jud.

Ilfov, pendinte de biserica Sf. Ion din București; s'a arendat pe periodul 1886/96, împreună cu Zbîrcea, cu 33,927 lei anual.

Crețești, trup de moșie, a statului, jud. Olt; vezi Vatra-Schitului-Greci.

Crețești-de-Jos, sat, în partea de S. a comunei Crețești, pl. Crasna, jud. Fălciu. E situat între pîrîul Lohanul la V. și dealurile acoperite cu păduri, despre E.; despărțit de Crețești-d.-s. prin dealul Crețești, iar despre V. prin un mic șes. Are o populație de 150 familii, sau 599 suflete și 170 contribuabili. Are o biserică, în centrul satului.

În șesul dintre ambele sate se află primăria, școala și gara căei ferate, care trece la Huși.

Satul Crețești, se vede după un document dat Episcopiei de Antonie Rosetti Vodă, ar fi fost populat cu colonii din țări străine; iar mai din vechime a fost răzășesc. Cu timpul, unii răzeși făcînd danie Episcopiei pămînturile lor, iar de la alții cumpărîndu-se, satul a devenit proprietatea Episcopiei, și după secularizare, a statului.

Crețești-de-Sus, sat, în partea de N. a com. Crețești, plasa Crasna, jud. Fălciu, situat între pîrîul Lohan la V. și dealul Vlăcinoasa la E. Acest sat împreună cu satul Crețești-d.-j. formează un trup de moșie, proprietatea statului. Are o populație de 194 familii, sau 778 suflete și 200 contribuabili. Biserică ce se află în sat, e zidită la 1860.

Crețești-Sintești, com. rur., pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S. de București, lingă rîul Sabar,

16 kil. departe de București. Stă în legătură cu Străini-Dobreni și Jilava prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Crețești, Copăceni-Sf. Ioan și Sintești; cu o populație de 2636 locuitori, cari locuiesc în 548 case și 47 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 3237 hect. Statul, moștenitorii Costaforu, Oteteleşanu, Al. Triandafil, T. Eliade și C. Marinescu, au 2176 hect. și locuitorii 1061 hect.

Proprietarii cultivă 1390 hect. (5 sterpe, 346 izlaz, 435 pădure), iar locuitorii 1014 hect. (40 sterpe, 7 vie).

Comuna numără 562 contrib., cu un budget de 8251 lei la venituri și 6746 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 579 contrib.

În comună sunt 2 biserici (la Crețești și Sintești), 2 școli mixte, 2 mori de apă, 2 poverne, 1 mașină de treerat, 2 poduri.

Numărul vitelor mari e de 1196 (344 cai și epe, 540 boi, 258 vaci și viței, 14 tauri, 40 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 2359 (83 porci, 2276 oi).

Dintre locuitori, 621 sunt plugari, 21 au diferite profesii.

Arătura se face cu 391 pluguri, 298 cu boi, 93 cu cai. Locuitorii au 430 care și căruțe: 299 cu boi și 113 cu cai.

Locuitorii împroprietăriți sunt 291 și neîmproprietăriți 363.

Comerțul se face de 12 circiumari.

S'au stabilit în comună 4 străini.

Crețești-Zbîrcea, pădure, a satului, jud. Ilfov, în întindere de 205 hect., pendinte de comuna Crețești, pl. Sabarul.

Crețeștilor (Dealul-), deal, pl.

Dumbrava-d.-s., com. Breasta, jud. Dolj; e înalt de aproape 50 m. acoperit cu iarbă; pe el pasc vitele satelor din jur.

Creți, sat, face parte din com. rur. Poborul, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 339 locuitori. Aci e o biserică construită din nou.

Crețieni, vale, spre V. de satul Brusturi, jud. Suceava, numită ast-fel de la cîți-va Ardeleni cu această familie, fugiți de cătane și statorniciți aci de vre-o 100 ani în urmă.

Creții (Grindul-), deal și măgură, la S. de balta Potelul, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Crețoaia, deal, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Dămieniști, spre S. de satul Dămieniști.

Crețoaia, pîriș, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Dămieniști. Izvorește de la N.-E. de satul Pădureni. Curge de la N.-E. către S.-V. și udă satele Pădureni, Călugeni, trece pe la E. de satul Dămieniști și se varsă în râul Siret de a stînga la satul Drăgești, după ce a primit în sine pe dreapta pîrișul Răcea și pe stînga pe pîrișul Poenele-d.-j. la satul Pădureni.

Crețul, sat, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Ciocănești, plasa Snagovul. Se întinde la V. de Ciocănești, pe malul drept al râului Ciorogîrla, în fața satului Urziceanca. Cade la extremitatea județului, spre județul Dîmbovița.

Suprafața lui totală e de 391 hect., cu o populație de 201 locuitori. Epitropia bisericeii Amza din București are 245 hect., din

cari cultivă prin arendașii săi numai 60 hect. (35 sterpe, 150 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul afară de 7 hect. cari rămîn sterpe. Are 1 pod.

Comerțul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor mari e de 142 și al celor mici de 199.

Crețul, deal, județul Bacău, pl. Trotușul, comuna Bogdănești; face parte din șira dealurilor ce despart apele Slănicul și Otuzul.

Crețul, movilă, pe teritoriul satului Știubeeni, com. cu același nume, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu.

Crețul, deal cu viș, în com. rur. Opișorul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Crețul, pădure, în com. Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași. E proprietatea statului.

Crețul, pîriș, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Bogdănești, care curge pe limita satelor Satul Nou și Pîrgărești. Izvorește în muntele Croșna și se varsă, d'a dreapta, în Trotușul.

Crețuleasca. (Vezi Crivina, comuna rurală, jud. Prahova).

Crețuleasca, Vadul-Stanchii, sau Giulea, cătun, în județul Vlașca, pendinte de com. Corbi-Ciungi. Vezi Vadul-Stanchii.

Crețuleasca, numire dată moșier Mărunțișul, din com. Mărunțișul, jud. Buzău, după vechea ei proprietară Ana Crețulescu.

Crețuleasca, moșie, în com. Amarul, căt. Miroși, jud. Buzău, proprietatea bisericeii Crețulescu, din București. Are ca 600 hect.,

din care 420 arabile, 20 fîneață, 100 izlaz, restul sterp; se cultivă mult orz și porumb.

Crețuleasca, locuință izolată, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Crețuleasca, moșie, pe care, la anul 1864 s'a au împrorietărit parte din loc. comunei Cerpura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Crețuleasca, vale, în jud. Buzău, com. Boldești, se scurge în lacul Boldești.

Crețuleasca, vale, în jud. Vlașca, ce vine din Baciū, dă în Valea-Sericiului pe proprietatea Fetele, pendinte de com. Blejești.

Crețulești, com. rur., pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situată la N. de București lângă riul Colintina, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Crețulești-Cantacuzino, Crețulești-Fălcoianu, Crețulești-Mănăstirea, Crețulești-Samurcași, cu o populație de 981 locuitori, cari locuiesc în 231 case.

Se întinde pe o suprafață de 3016 hect. D-na Luxița Cantacuzino, (astăzi d-nul George Gr. Cantacuzin) Maria Ștefanopolu, Epitropia bisericeii Crețulescu din București și D-l I. Zaharescu au 2441 hect. și loc. 575 hect.

Proprietarii cultivă 1547 hect. (88 sterpe, 216 izlaz și 590 pădure). Locuitorii cultivă 522 hect. (33 sterpe și 20 izlaz).

Comuna numără 176 contrib., avînd un budget de 3564 lei la venituri și 3530 lei la cheltueli. În anul 1885 erau 159 contrib.

În comună sunt 2 biserici (la Crețulești-Fălcoianu și Crețulești-Mănăstirea); 1 școală mixtă; 1 baltă.

Numărul vitelor mari e de

433 (91 cai și epe, 10 armăsari, 206 boi, 187 vaci și viței, 25 tauri, 14 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 815 (25 capre, 215 porci și 575 oi).

Dintre locuitorii, 149 sunt plugari, 2 meseriași, 43 au diferite profesii.

Arătura se face cu 74 pluguri: 66 cu boi și 8 cu cai. Locuitorii au 138 care și căruțe: 96 cu boi și 42 cu cai.

Locuitorii împrorietăriti 163 și neîmprorietăriti 40.

Comerțul se face de 6 circiumari și 1 hangiu.

S'a au stabilit în comună 13 străini.

Crețulești, sat. V. Linia-Mare.

Crețulești, sat, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, căt. și com. Mătăsarul. Are preste 18000 arii pădure, împreună cu căt. Odaia-Turcului.

Crețulești, vale, în com. Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vilcea, se varsă în Riul-Sărat, care udă com. Ocnele-Mari.

Crețulești-Cantacuzino, sat, județul Ilfov, face parte din com. rur. Crețulești, plasa Znagovul. Este situat la N. de pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect., cu o populație de 153 locuitori.

D-nul Gh. Gr. Cantacuzino are 609 hect. și loc. 141 hect. Proprietarul cultivă 438 hect. (50 sterpe, 11 izlaz și 110 pădure). Locuitorii rezervă 6 hect. pentru fînețe.

Comerțul se face de 2 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 105 și al celor mici de 220.

Acest sat s'a înființat, după cum spun locuitorii, pe la anul 1680.

Crețulești-Fălcoianu, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Crețulești, pl. Znagovul. Este situat la N. de București, pe malul drept al riului Colintina, lângă pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Acest sat, după cum spun bătrînii, s'a înființat la anul 1770 de Constantin Samurcași.

Aci este reședința primăriei.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect.; cu o populație de 383 locuitori.

D-na Maria Ștefanopolu are 597 hect. și locuitorii 153 hect. Proprietarul cultivă 372 hect. (10 sterpe, 75 izlaz și 140 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul, afară de 10 hect. cari rămîn sterpe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Ștefan, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă frecventată de 22 elevi și eleve, cu întreținerea căreia se cheltuiesc de stat și comună anual 1468 lei.

Localul s'a construit de județ în anul 1889. Aci e o baltă.

Comerțul se face de 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 206 și al celor mici de 190.

Crețulești-Lipovățul, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Ștefănești-Lipovățul, pl. Dîmbovița. Este situat la V. de Ștefănești-d.j., pe malul drept al văieii Pasărea, format din 2 trupuri: Crețulești și Lipovățul.

Se întinde pe o suprafață de 762 hect. Are o populație de 152 locuitori. D-l Stancu R. Becheanu are 652 hect. și locuitorii 110 hect.

Proprietarul cultivă 400 hect.

(57 izlaz, 2 vie, 193 pădure). Locuitorii rezervă 25 hect. pentru izlaz.

Are o biserică cu hramul Sf. Impărați, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă frecventată de 17 elevi și 7 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1404 lei. Localul școlii s'a oferit gratuit de d-l St. Becheanu.

Comerțul se face de 1 cîrciumar. Are un heleșteu.

Numărul vitelor mari e de 115 și al celor mici de 245.

Crețulești - Mănăstirea, (Rebegești), sat, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crețulești, pl. Znagovul. Este situat la N. de pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 756 hect., cu o populație de 178 locuitori.

Epitropia Bisericii Crețulescu din București are 646 hect. și locuitorii 110 hect. Proprietarul cultivă prin arendașii săi 381 hect. (20 sterpe, 45 izlaz, 200 pădure). Locuitorii rezervă pentru izlaz 7 hect.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 96 și al celor mici de 92.

S'au stabilit în sat 8 străini.

Acest sat s'a înființat de călugări la anul 1752.

Crețulești-Samurcași, sat, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Crețulești, pl. Znagov. Este situat la S. de Fălcoianul, pe malul drept al râului Colintina, lângă pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de

760 hect. Are o populație de 267 locuitori.

D-l I. Zaharescu are 589 hect. și locuitorii 171 hect. Proprietarul cultivă 355 hect. (8 sterpe, 86 izlaz și 140 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd 7 hect. pentru izlaz.

Comerțul se face de 3 cîrciumari. S'au stabilit în sat 4 străini.

Numărul vitelor mari e de 121 și al celor mici de 313.

Acest sat, după cum spun bătrîni, s'a înființat la anul 1770 de Const. Samurcași.

Crețului (Bejenarii-), vechiul sat, în jud. Buzău, comuna Amarul, care a dat naștere căt. Miroși.

Crețului (Valea-), vale, jud. Muscel, com. Purcăreni, pl. Rîul-Doamnei.

Crețului (Zarea -), localitate, frumos situată în partea de V. a com. Oncești, pl. Stănișcești, jud. Tecuci.

Crevedia, com. rur., pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situată la N.-V. județului, 27 kil. departe de București.

Se compune din satele: Crevedia-d.-s., Crevedia-d.-j., Cocani și Dîrza. Are o populație de 1272 locuitori, cari locuiesc în 324 case.

Suprafața totală a comunei e de 3182 hect. Proprietarii au 2478 hect., din cari cultivă 926 hect. (rezervînd 182 hect pentru izlaz, 1380 pădure). Locuitorii au 700 hect., din cari cultivă 650 hect. (54 rămîn sterpe).

Comuna numără 289 contrib.; cu un buget de 4508 lei la venituri și 4419 lei la cheltuieli. În anul 1885 erau 245 contribuabili.

Dintre locuitori 198, sunt plugarii, 20 au diferite profesii.

Arătura se face cu 120 pluguri: 105 cu boi și 15 cu cai.

Locuitorii au 222 care și căruțe: 189 cu boi și 33 cu cai.

Numărul vitelor mari e de 863 (128 cai și epe, 4 armăsari, 436 boi, 290 vaci și vițeii, 5 bivolițe) și al celor mici de 1405 (357 porci și 1048 oi).

Locuitorii împrumătăriți 144 și neîmprumătăriți 156.

În comună sunt 3 biserici (la Crevedia-d.-j., Cocani, și Dîrza) și o școală rurală mixtă.

În ziua de Sf. Treime se face aci un tîrg de mărunțisuri și băuturi spirtoase.

Comerțul se face de 8 cîrciumari și 1 hangiu.

Crevedia (Păduroaica), pădure, de 1380 hect., jud. Ilfov, pl. Znagovul, la N.-V. județului. Se întinde între comunele Crevedia și Cocani.

Crevedia, vale, în jud. Vlașca, ce vine din sus de moșia Crevedia, a Sfîntului-Gheorghe-Noi și dă în Drîmbovic.

Crevedia, sau Baronul, vale, în jud. Vlașca, pe proprietatea Vadul-Stanchii, vine din Corbi-Mari și dă în Neajlovul.

Crevedia-de-Jos, sat, jud. Ilfov, plasa Znagovul, face parte din com. rur. Crevedia. Este situat la N.-V. județului, pe malul stîng al lacului Zmeul, format din rîul Colintina. Prin sat trece șoseaua județeană București-Tîrgoviște și, spre E., calea ferată București-Ploiești.

Aci este reședința primăriei. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o moară de apă; 1 heleșteu; 1 pod peste Colintina; o școală mixtă, frecventată de 28 elevi și 6 eleve, cu

Întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc 1837 lei anual.

Se întinde pe o suprafață de 706 hect., cu o populație de 283 locuitori.

D-lui N. Ștefănescu aparțin 506 hect. (188 hect. pădure și 40 izlaz), iar locuitorilor, 200 hect.

Comerțul se face de 2 circiumari și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 195 și al celor mici de 212.

Crevedia-de-Sus, sat, jud. Ilfov, pl. Znagovul; face parte din com. rur. Crevedia. Este situat la N.-V. de Crevedia-d.-j., pe malul stîng al văii Deșloaica, care izvorește din jud. Dîmbovița și trece prin pădurea cu același nume. Pe marginea de E. trece șoseaua județeană București-Tîrgoviște.

Suprafața totală a satului e de 1452 hect., cu o populație de 353 locuitori.

D. G. G. Cantacuzino, proprietarul, are 1250 hect. și locuitorii 202 hect.

Proprietarul rezervă 75 hect. pentru izlaz; 950 sunt pădure.

Are o baltă; 1 pod stătător. Comerțul se face de 3 circiumari.

Numărul vitelor mari e de 180 și al celor mici de 542.

Crevedia-Mare, sau Crevedia-Șuțului, com. rur., jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele: Crevedia-Șuțului, Crevedia-Sf.-Gheorghe sau Crevedia-Mică, Crevedia-Stavropoleos și Sicarul, situate pe ambele coaste ale văii Neajlovul.

Această com. ină este departe de București de 32 kil., de Giurgiu, de 60 kil. și de Obedeni, reședința plășei, de 25 kil.; la cea d'întîiu merge prin Malul-Spart, iar la Giurgiu merge prin Obedeanca.

În 1887 erau 987 sufl., din cari 195 contribuabili.

Budgetul comunei pe 1886 era la venituri 5490 lei și la cheltueli 4046 lei. Pe 1887 era la venituri 4104 lei și la cheltueli 2798 lei.

În această comună sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 dascăli: o biserică în Crevedia-Mare sau a Șuțului și a doua în Crevedia-Sf.-Gheorghe sau Crevedia-Mică.

Ambele țin de parohia Crevedia-Mică.

Este o școală mixtă, cu 5 clase, condusă de un învățător. În 1888 au urmat aci 41 băieți și 9 fete, din numărul de 54 băieți și 38 fete în vîrstă de școală.

Vite sunt: 490 boi și vaci, 78 cai, 870 oi și capre și 392 rîmători.

Pădurea de pe proprietatea Crevedia-Șuțului este de 150 hect.

În această comună sunt: pădurea Crevedia-Sf.-Gheorghe, de 225 hect. și pădurea Crevedia-Stavropoleos, de 117 hect., ambele proprietăți ale statului, dependente de ocolul silvic Cîrtojanii.

Maî este pădurea Sicarul sau Priboiul, a Eforiei Spitalelor Civile, în suprafață de 382 hect.

Sunt 3 mori pe apa Neajlovului.

Locuitorii acestei comunii se ocupă maî mult cu transporturi și cu exploatare de lemne, atît din pădurile din această comună cum și din acelea ce se află pe proprietatea învecinată, Căscioarele.

În această comună sunt 7 circiumi. Fie-care din cătune are casă, pătule și magazii necesare exploatării moșiei.

Pe aci trece șoseaua din valea Neajlovul, care duce la Corbi-Marî, în sus, și la Obedeni, în

jos. Această șosea maî duce la București pe la Malul-Spart, prin pădurea Căscioarele. Acestea sunt șosele județene în bună stare, bine întreținute.

Crevedia-Mare sau Crevedia-Suțu, cătun, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, situat pe coasta stîngă a apei Neajlovului, în vecinătate cu Căscioarele ale statului.

Moșia are un venit anual de aproape 20000 lei.

Are o suprafață de 1100 hect., din care s'a dat la 75 locuitori 225 hect.; o pădure în întindere de 150 hect.

În cătun este o biserică zidită la 1856, deservită de un preot și un dascăl; o școală comunală; o moară pe apa Neajlovului; 1 han și 2 circiumi.

Crevedia-Mică sau Sf.-Gheorghe, moșie, jud. Vlaşca, numită ast-fel, căci aparținea înainte de secularizare m-rei Sf. Gheorghe.

Este situată pe partea stîngă a văii Neajlovului, maî spre V. de Crevedia-Suțu.

Suprafața întregă a moșiei este de 580 hect., din care s'a dat la 45 locuitori, împrumătăriți după legea rurală din 1864, suprafața de 150 hect. Suprafața pădurii este de 225 hect.

Restul de 205 hect. rămîne pămînt de cultură.

Venitul acestei moșii este de 5500 lei.

Crevedia-Stavropoleos, cătun, în jud. Vlaşca, pendinte de com. Crevedia-Mare, foastă a mănăstirei Stavropoleos, și care apoi, la secularizarea averilor mănăstirești, a devenit proprietatea statului, care a vîndut-o d-lui Zădăriceanu, rezervîndu-și pădurea în suprafața de 117 hect.

Este lipită cu Crevedia-Zădăriceanu și cu pădurea Cîrtojani, situată pe partea dreaptă a râului Neajlovul. Suprafața totală a fost de 400 hect. S'a dat la 30 locuitori împroprietăriți după legea rurală, 90 hect.

Crevenicul - Mare sau **Crevenicul - Colfeasca**, *com. rur.*, compusă din Coșoia și Crevenicul-Mare, plasa Glavaciocul, jud. Vlașca. Este situată pe dealul și valea Glavaciocul, care trece pe la hotarul de N.-E. al satului Crevenicul-Colfeasca. De această comună țin cele 2 trupuri de moșie nelocuite ale moștenitorilor lui P. Mareș ce se numesc Colfeasca-Văcărești și Colfeasca-Ghimbășeasca.

Are o populație de 1346 locuitori; 243 contribuabili.

Veniturile comunei au fost pe anul 1886 de 8875 lei, iar cheltuelile de 7057 lei; pe anul 1887 au fost de 3629 lei, iar cheltuelile de 3451 lei.

În 1877 s'a arat în întreaga comună 2100 hect. semănându-se diferite cereale.

Această comună are două biserici: una în Coșoia, și alta în Colfeasca sau Crevenicul-Mare, deservite de 2 preoți și 2 dascăli. Țin de parohia Crevenicul-Mare.

Aci este o școală mixtă, făcută de zid și învelită cu fier; are 2 clase și e condusă de un învățător. În anul 1888 a fost frecventată de 34 băieți și 21 fete, din 39 băieți și 27 fete în vîrstă de școală.

Este departe de București de 40 kil., de Giurgiu de 58 kil., de Alexandria de 32 kil., iar de Obedeni, reședința plășei, de 13 kil.

Crevenicul-Mare sau **Colfeasca**, *cătun*, în jud. Vlașca, pl.

Glavaciocul. Se numește Crevenicul - Mare ca să se deosebească de Crevenicul cel-l'alt, numit odinioară Crevenicul-Mic, și acum Rădulescu, după numele principalului moștean. E compusă din moștenii-Colfești și Tomulești. O parte mare aparține moștenitorilor lui Petre Mareș, împreună cu trupurile nelocuite Ghimbășeasca și Văcăreasca.

Suprafața totală a acestei moșii, cu toate trupurile, este de 1415 hect.; s'a împroprietărit la 1864 pe pămîntul d-lui Mareș 54 locuitori, cari au luat 209 hect.

Venitul anual al întregii moșii se poate socoti la 30000 lei.

Aci este o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, construită la anul 1854, în piscul dealului Glavaciocul, de către Nicolae Colfescu, fost proprietar; este deservită de un preot și un dascăl.

Școala comunală este zidită în anul trecut de către locuitorii.

Prin vale trece Glavaciocul despre N.-E. satului. Pe piscul dealului Glavaciocul sunt așezați moștenii-Tomulești cari țin tot de acest sat.

În vale este șoseaua județeană ce duce la Giurgiu prin satul Mereni; iar chiar pe aci trece drumul ce duce de la București la Alexandria și Ruși-de-Vede. Este un han mare ce servea de stație trăsurilor ce circulau pe acest drum înainte de a se face liniile ferate.

Vite sunt: 420 boi, bivoli și vaci, 72 cai, 220 rîmători și 845 oi.

Crevenicul - Rădulescu, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Glavaciocul, situată pe malul drept al Glavaciocului, cam în mijlocul

plășei. Moșia aparține d-lui Petre Rădulescu și o mică parte la 3 moștenii; are o suprafață de 1500 hect.

La 75 locuitori împroprietăriți la 1864, conform legii rurale, li s'a dat o suprafață de 225 hect.

Are o pădure în suprafața de 160 hect.

Această comună este departe de București de 48 kil., de Giurgiu de 58 kil.; iar de Obedeni, reședința plășei, de 14 kil.

Trece pe aci apa Glavaciocul care o desparte de Tămășești și Spînești.

În 1886 au fost aci 518 locuitori, din cari 114 contribuabili.

Budgetul comunei pe 1886 avea la veniturii 4093 lei, iar la cheltueli de 2537, iar pe 1887 avea la veniturii 2019 lei, iar la cheltueli 1491 lei.

Are o biserică, făcută la 1856 de proprietar, împreună cu ceil'alți locuitori; este deservită de un preot și un dascăl. Depinde de parohia Crevenicul-Mare.

Moșia s'a estimat fără pădure, de Creditul Funciar Rural din București, la suma de 180000 lei.

Vite sunt: 540 boi și bivoli, 72 cai, 3450 oi și capre, 620 rîmători.

Sunt în com. 4 cîrciumi.

Este o moară pe apa Glavaciocului, care funcționează numai cînd vin apele mari.

Cricovelul, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, lîngă satul Jilavele.

Cricoveni, se numește *partea de S. a com.* Ghirdoveni, județul Prahova, pl. Teleajenul.

Cricovul, *plasă*, jud. Prahova.

Se mărginește la E. cu județul Buzău, de care se desparte printr'o linie curbă dusă de la N. la S. și care trece pe la E. comunelor: Vadul-Săpat, Fintinelele și Călugăreni.

La V. se mărginește cu plasa Tîrgșorul și o parte din plasa Podgoria, de care se desparte printr'o linie curbă, care trece pe la V. de comunele: Inotești, Iordăcheanul și Bucovul.

La N. se mărginește cu pl. Podgoria, de care se desparte printr'o linie trasă pe la N. de comunele Gornetul-Cricov și Tătarul.

La S. se mărginește cu plășile Crivina și Cîmpul, de care se desparte printr'o linie dusă din județul Buzău (E.), până în plasa Tîrgșorul (V.), și care trece pe la S. de comunele: Berceni, Coslegiul și Colceagul.

Această plasă s'a împărțit în 12 parohii, avînd și 23 filiale:

1. *Parohia Berceni*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Berceni-d.-s., Bereasca-d.-j. (Ploestiori) și Corlățești, avînd ca filială biserica Sf. Nicolae.

2. *Parohia Coslegiul*, cu biserica parohială Sf. Impărați, compusă din cătunele: Dîrvari, Radila și Pantazi, avînd ca filiale bisericile: Adormirea, Sf. Ion și Sf. Trei-Ierarhi.

3. *Parohia Bucovul*, cu biserica parohială Sf. Treime.

4. *Parohia Gura-Văieț* (com. Valea-Călugărească), cu biserica parohială Izvorul - Tămăduirei, compusă din cătunele: Arva, Valea-Poenii, Valea-Ursei și Valea-Mantii, avînd ca filială biserica Tăierea Capului Sf. Ioan.

5. *Parohia Valea-Popei*, (comuna Valea-Călugărească), cu biserica parohială Buna-Vestire, compusă din cătunele: Valea-Călugărească, Rachierii, Valea-

Orlei și Chițorani (Bucovul), avînd ca filiale bisericile: Sf. Nicolae și Sf. Stelian.

6. *Parohia Valea-Negovani*, (com. Valea-Călugărească), cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Valea-Mieilor, Valea-Largă și Scheaul, avînd ca filiale bisericile: Sf. Voevozi și Inălțarea.

7. *Parohia Gornetul-Cricov*, cu biserica parohială Cuvioasa-Paraschivă, compusă din căt. Țărculești, avînd ca biserică filială Cuvioasa-Paraschiva.

8. *Parohia Valea-Boului*, (comuna Gornetul-Cricov), cu biserica parohială, Sf. Impărați, compusă din căt. Coșorelele, avînd ca filială biserica Sf. Impărați.

9. *Parohia Ceptura*, cu biserica parohială Sf. Impărați, compusă din căt. Valea-Gardului, avînd ca filială biserica Adormirea.

10. *Parohia Rotari*, (com. Ceptura), cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Șoimescul și Malul-Roșu, avînd ca filială biserica Sf. Nicolae.

11. *Parohia Albești-de-Mur*, (com. Albești), cu biserica parohială Sf. Voevozi, compusă din căt. Vadul-Părului și Albești-Paleologul, avînd ca filiale bisericile: Sf. Ilie și Adormirea.

12. *Parohia Călugăreni*, cu biserica parohială Inălțarea și cu biserica filială Adormirea.

13. *Parohia Tomșani*, cu biserica parohială Sf. Voevozi, compusă din căt. Loloiasca, avînd ca biserică filială Sf. Nicolae.

14. *Parohia Tătarul*, cu biserica parohială Sf. Voevozi.

15. *Parohia Măgura* (com. Tomșani), cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Cioceni, avînd ca filială biserica Adormirea.

16. *Parohia Conduratul*, cu biserica parohială Sf. Impărați.

17. *Parohia Vadul-Sapat*, cu biserica parohială Sf. Voevozi și Buna-Vestire.

18. *Parohia Colceagul*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

19. *Parohia Inotești*, cu biserica parohială Sf. Ioan.

20. *Parohia Fintinelele-Mazili*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Fintinelele-Ungureni și Bozieni, avînd ca filială biserica Adormirea.

21. *Parohia Iordăcheanul*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Mocești și Plavia, cu biserica filială Sf. Nicolae.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Cricovul se compune dintr'o comună urbană, Urlați, și 17 comune rurale: Albești-de-Mur, Albești-Paleologul, Berceni, Bucovul, Călugăreni, Ceptura, Colceagul, Conduratul, Coslegiul, Fintinelele, Gornetul-Cricovul, Inotești, Iordăcheanul, Tătarul, Somșani, Vadul-Săpat și Valea-Călugărească. Cele mai puțin populate sunt: Albești-Paleologul, Fintinelele, Berceni și Conduratul.

Pămîntul plășei Cricovul, în partea de S.-V. și E., prezintă o întinsă cîmpie, productivă în grîu, orz, ovăz, porumb, mei, fasole și secară.

Partea de N., fiind deluroasă, era acoperită cu vii, acum distruse de filoxeră. Azi abia se mai cultivă 5 hect. la Urlați.

Din timpul distrugerii viilor, locuitorii din partea de N. a plășei se ocupă mai mult cu fabricarea țuiceii și cu transportul lemnului și păcureii din comunele vecine, iar restul locuitorilor din plasă se ocupă în special, cu agricultura și creșterea vitelor.

Prin plasă trece râul Cricovul-Sărat.

Cricovul, pădure, lângă satul Alexeni, în pl. Cîmpului, județul Ialomița.

Cricovul, pîriu, ce-l mai zice și Cricovul-Dulce. Izvorește din județul Dîmbovița, din muntele Oborele, spre E. de Moroeni și Pietroșița, curge în jos prin plaiul Ialomița, trece prin raionul comunelor Urseiul și Vișinești, pe lângă laturea estică a comunei Colibași și apoi la comuna Ederile intră în jud. Prahova. De aci curge la vale prin jud. Prahova, trece pe lângă mănăstirea, sau penitenciarul Mărgineni, tăind perpendicular șoseaua județeană Tîrgoviște-Ploești; primește în stînga sa, mai spre S. de com. Dărmănești pîriul Prahovița, mai primește la vale, tot în stînga, un iaz de mori din Prahova, apoi la cît. Bălțița, com. Frosinul, iarăși se apropie de județul Dîmbovița și curge printre Dîmbovița și județul Prahova trecînd printre Cornești, din jud. Dîmbovița și Hăbu, din jud. Prahova, până ce, puțin la vale de Ochiul-Boului, cît. com. Cătunul, se varsă în Ialomița, în partea stîngă, în fața com. Tătărăi.

Cricovul, numire ce se mai dă *pîriului* Sărata, care se mai numește și Cricovul-Sărat, jud. Ialomița.

Cricovul-Dulce. Vezi Cricovul, pîriu, jud. Dîmbovița și Prahova.

Cricovul-Mare sau **Cricovul-Sărat, pîriu**. Incepe din muntele Fîntîna-Hoților, com. Cislăul, județul Buzău, și primește afluenții: Cricovul-Mic, Izvorul-Rece, Crăciuneașă, Butuceanca, Baba-Dobroaie, etc., apoi prin Valea-Budei, ajunge la cătunul

Crăciunești, unde ese din jud. Buzău și trece în Prahova, pe la com. Sîngerul, pl. Podgoria. După ce udă comunele Apostolache, Urlați și Albesti își continuă drumul spre S., vîrșindu-se în rîul Prahova, la com. Adîncata, pl. Cîmpul.

În cursul său, în județul Prahova, udă plășile: Podgoria, Cricovul și Cîmpul.

Cricovul-Mic, pîriu, în comuna Cizlăul, jud. Buzău. Izvorește din muntele Fîntîna-Hoților, puțin mai la N. de Cricovul-Mare și merge să se unească cu dînsul în cît. Birlești.

Cricovul-Sec, gîrlă, jud. Prahova care acum 100 ani avea propria sa scurgere pe albia cunoscută și care până azi, și-a făcut scurgere în rîul Ialomița, cu mult mai la vale de cît. Hăbudul.

De la Hăbudul până la Poenari-Burchiș, albia sa e puțin cunoscută, iar de aci către comuna Crivina, pl. Crivina, pe vechia albie sunt o mulțime de sorginți, care formează cursul acestei gîrle până la vărsarea sa în rîul Prahova, spre N.-E. de com. Crivina.

Apa sa e curată, posedînd în tot cursul său tot soiul de pești buni și gustoși. Face, în curgerea sa, mulțime de zigzaguri, mai ales între comunele Crivina, Poenari - Apostoli și Gorgota.

Criglic, vîrf de deal, în județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Parcheș. Este situat în partea nordică a plășei și în cea vestică a comunei, la 3 kil. spre V. de satul Parcheș, aproape de locul unde pîriul Valea-Adîncă se aruncă în balta Saon. Poalele sale vestice se

termină pe malul oriental al pîriului Valea-Adîncă; cele estice merg până în satul Parcheș, ce e așezat pe dînele, și chiar până în malul stîng al Văiei-Ogurluiului, cele nordice se confundă cu stuful ce înconjoară balta Saon. Are înălțime de 64 metri; este punct trigonometric de observație de rangul I-iu, dominînd asupra mănăstirei Saon, ce e la poalele sale, asupra satului Parcheș, și asupra drumului comunal Nicolitel-Parcheș. Este acoperit cu pășuni, iar poalele sale sunt păduroase.

Crihala, mahala, în com. rur. Slivilești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Crihala, pădure, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Bresnița, aproape de orașul Turnul-Severin, pădure în care orașenii Severineni fac petreceri de vară.

Crihanul, deal, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Crimăreasa, vechiul pichet, cu numărul 62, spre hotarul Moldovei, pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, la E. de com. Gologanul.

Criminețului (Fundul-). (Vezi Fundul - Criminețului, județul Putna).

Criminicoara, lac, în județul Ialomița, plasa Borcea, în insula Balta, pe teritoriul com. Cocargea.

Crimulești, mahala, în județul Tecuci, pl. Berheciu, în partea de E. a satului Corni-d.-s.

Cripoasa, baltă, în jud. Dolj,

plasa Jiul-d.-j., comuna Căciulă-tești.

Cristea, pîrișu, izvorește dintr'un izvor mare, ce iese din coasta de V. a dealului Izvorul, din comuna Solești, pl. Crasna, jud. Vaslui, numit și Izvorul-lui-Cristea; curge spre V. și, tăind în curmeziș șoseaua națională Iași-Vaslui, se varsă în pîriul Vaslușel.

Cristea (Mucnea-de-la-), mucne, în jud. Buzău, com. Rușiavățul, cât. Muscelul-Țigan.

Cristea (Valea-de-la-), vale, în jud. Buzău, com. Rușiavățul, cât. Muscelul-Țigan; se scurge în Valea-Rușiavățului.

Cristea - Marcovul, ieser, în jud. Suceava, satul Ruginoasa, format de pîriul Dumbrăvița și avînd o suprafață de 4 prăjini.

Cristei (Dealul-), deal, în jud. Tecuciu, situat la V. de satul Răchitoasa; se întinde spre N. comunei Răchitoasa.

Cristescu, iaz, în jud. Dorohoiu, cu o suprafață de 6 hect., pe teritoriul satului Ibănești, com. cu același nume, plasa Prutul-d.-s.

Cristesea, sat, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cătunul com. Cornești.

Cristești, com. rur., situată în partea de N.-V. a plășei Coșula, jud. Botoșani, la 13 kil. de Botoșani, formată din satele: Cristești și Schitul - Orășeni (Maicele). Are o suprafață de 5892 hect., cu o populație de 533 familii, sau 2092 suflete, cari locuiesc în 715 case. Sunt 552 contribuabili.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și cultura viilor.

Locurile cultivate au o întindere de 3892 hect.

În partea de S. și S.-V. a comunei, se află pădure întinsă, cu o suprafață de 1315 hect., compusă din fag, stejar, carpen și teiu. Această pădure e o parte din vastul codru ce acopere teritoriul comunelor: Coșula, Slobozia-Secătura, Poiana-Lungă, Tudora, Flămînz, Storești, Rădeni și Deleni.

Sunt 54 hect. vii pe teritoriul satului.

E străbătută de pîriul Miletinul. Are 4 iazuri, 1 moară de apă și 1 de aburi.

Vite sunt: 1165 boi și vaci, 265 cai, 1487 oi și 722 porci.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți, 1 diacon și 2 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat, și frecventată de 58 băeți și 12 fete.

Budgetul comunei are la venituri 12212 lei, 20 bani, iar la cheltueli 7768 lei 94 bani.

Cristești, com. rur., situată în partea vestică a plășei Siretul-d.-j., jud. Suceava, spre S. și la o depărtare de 34 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Pășcani, la V. cu com. Timișești și satul Popești din jud. Neamțu, la S. cu com. Miroslăvești și la N. cu com. Drăgușeni și Tătăruși. Are forma unui dreptunghi neregulat.

E compusă din satele: Cristești, Herești, Homița, Moțca și Boureni, cu reședința în satul cu același nume.

Are o populație de 1336 familii, sau 5425 suflete, din cari 2785 bărbați și 2640 femei (134 izraeliți și 3 nemți).

Sunt 1039 contribuabili.

Are șase biserici, deservite de 6 preoți și 9 cîntăreți și un schit: Boureni; 2 școli mixte, frecventate de 70 elevi, din 420 băeți și 410 fete în vîrstă de școală.

În comună sunt: 5 cîrciumari, 9 băcăni, 1 lipscănie, 1 pitărie, 4 debite de tutun și 1 căsăpie.

Budgetul pe anul 1892—93 are la venituri, 1134 lei, 99 bani și la cheltueli 11322 lei 23 bani.

Vite sunt: 293 cai, 1620 boi, 1172 vaci, 4500 oi, 11 capre, 851 porci și 7 bivoli.

Altitudinea comunei de la nivelul mării variază între 350—400 m.

E udată de riul Moldova. Moșia, proprietatea prințului Gr. M. Sturdza, e în suprafață de 3841 fălci și 58 prăjini, din cari: 750 pădure, 1533 fălci și 48 prj. cultivabile și 1000 fălci și 59 prăjini finaș.

Locuitorii împroprietăriți după legea din 1864, sunt 586, din cari 3 frunțași, 305 pâlmași și 278 codași, stăpînind 1592 făci.

În comună sunt 2 moriște pe pîriul Staniștea și o moară a Zavului.

Căile de comunicație din comună sunt: la Pășcani 12 kil., la Drăgușeni 7 kil., la Miroslăvești 10 kil.

Locuri mai însemnate în comună sunt: Schitul - Boureni, Lețcani, Siliștea, Matioaia și Morile-Zavului.

La 1803, «Cristești, a d-sale Vornicului Grigoraș Sturdza, numără 189 liuzi, cu 2480 lei bir anual

Cristești, moșie și sat mare, din care se compune comuna Cristești, județul Botoșani. Satul e așezat pe mai multe văi și

coaste, pe o întindere de 229 hect. Suprafața moșiei e de 5892 hect. E compusă din mai multe părți, și anume: Dealul, partea despre N.-V. a satului, fiind așezată pe deal; Ghilonești, partea despre S., numită ast-fel de la frații Ghilani, cari erau pădurari; Țibeni, în partea despre S.-V., numită de la familia Țibu, venită din Bucovina; Furnicari, în partea despre V., numită de la mulțimea moșuroaielor de furnici, ce au fost aici, fost sat în vechime, astăzi însă loc de cultură. (Se mai cunosc abia gropile în care se ținea productele); Lipoveni, în partea despre S.-E., numit ast-fel de la iazul lucrat aici de niște Lipoveni.

Despre acest sat se zice că în vechime era așezat mai spre N.-V., pe locul numit Siliștea, dar că s'a desființat cu ocazia năvălirilor străine; locuitorii s'au retras spre S.-E. în pădure pe locurile unde astăzi este satul Cristești.

Are o populație de 491 familii, sau 1997 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot, 1 diacon și 2 cântăreți; 1 școală mixtă, condusă de 1 învățător plătit de stat și 58 băieți și 12 fete; 1 moară de apă la iazul Lipoveni, pe pârul Miletinul și 1 moară cu aburi.

În Cristești sunt 54 hect. vii prin grădini, ale locuitorilor și proprietarilor. Moșia se împarte între frații Cristești. E acoperită în mare parte cu pădure.

Cristești, sat, în com. Țuțora, pl. Braniștea, jud. Iași. E situat pe coasta de S. a dealului Cristești și între râurile: Bahluiul, ce vine de la V. spre E. și Jijia de la N. spre S., formînd un unghi prin unirea lor.

În fața satului, pe șes, sunt

întinse bălți pline cu stuh. Are o populație de 23 fam., sau 175 loc. romîni, cari se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și pescuitul; o biserică, zidită la 1839 de fostul proprietar Alexandru Mavrocordat, deservită de 1 preot, 1 cântăreț și 1 eclesiarc; casele proprietății, clădire mare și frumoasă și o stație a drumului de fer Iași-Ungheni.

Numărul vitelor e de 210 capete, din cari: 126 vite mari cornute, 30 oi, 20 cai și 34 rîmători.

Cristești, sat, spre V. de satul Brăești, din com. Brăești, plasa Cîrligătura, jud. Iași. E situat pe costișa dealului Dodul, cu fața spre E. Are o suprafață de 1305 hect. și o populație de 100 fam., sau 470 loc. romîni, cari se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; o biserică construită de lemn, deservită de 1 preot, 1 cântăreț și 1 eclesiarc.

Numărul vitelor e de 500 capete, din cari: 370 vite mari cornute, 23 cai, 220 oi și 57 rîmători.

Cristești, sat, face parte din com. rur. Vlaici, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o biserică, fondată la anul 1877. Populația satului e de 155 locuitori, improprietăți la 1864.

Cristești, sat, pe moșia și în comuna cu același nume, jud. Suceava. E așezat pe un platoiu înalt ce țarmurește șesul stîng al Moldovei și pe țarmurile pîrului Staniștea, cu afluentul său Gurmăzoaia. Are o populație de 480 fam., sau 2000 suf. (1080 bărbați și 920 femei), din cari 110 străini. Locuiesc în 954 case. Contribuabili sunt 386.

În sat este o cîrciumă, 4 bă-

cării, 1 lipscănie, 1 pitărie, 1 căsăpie și 1 debit de tutun.

Vatra satului ocupă 180 fălci, 40 prăjini. Improprietăți la 1864 sunt 162 pâlmași și 46 codași, stăpînind 659 fălci și 58 prăjini.

Are o biserică, cu hramul Adormirea - Maicei - Domnului, zidită pe la 1440 de niște sași din Ardeal, în mijlocul unui codru. Pe peretele bisericeii se afla o inscripție care a dispărut în urma reparațiilor. Se zice însă că se citea data de 1420 și că ar fi fost restaurată, adăugindu-i se turnurile, de către Ștefan - cel - Mare. Pe clopotul cel mare se citește: «Clopotul este făcut de mine Costan, cu a mea cheltuială, dat la biserică din satul Moțca, anul 1830»; iar pe cel mic: «КЛОПОТЪ ППАРТ... ГБИТЪ РОШРЕН 1777». Biserica e improprietărită cu 25 fălci și e deservită de 1 preot și 3 cântăreți.

Este o școală rurală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat, frecventată de 58 școlari. Ea e înființată de la 1865.

Se află în Cristești o fabrică de spirt, a proprietății, în care în ultimul an financiar s'a fermentat 933,150 kgr. de porumb, din cari s'au fabricat 317,720 litri spirt. Statul a perceput de pe urma acestei fabrici, în acel an, suma de 139947.60 lei.

Cristești, sat, în jud. Tutova, com. Lălești, spre S. de satul Lălești. Are 169 loc. și 47 case. E numit de locuitori și Cristești-d.-j.

Cristești, stație de dr. d. f., jud. Iași, pl. Braniștea, cât. Țuțora, pe linia Iași-Ungheni, pusă în circulație la 1 August 1874. Se află între stațiile Iași (15.3 kil.) și Ungheni (5.7 kil.) Înăl-

- țimea de asupra nivelului mării 31^m-89. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 682 lei, 80 bani.
- Cristești**, *vechiul sat*, din com. Gănești, jud. Covurlui, pl. Horincea, azi lipit și constituind un trup cu Gănești.
- Cristești**, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, pe teritoriul Ardeoani.
- Cristești**, *deal*, pe coasta căruia e situat satul Cristești, din com. Țuțora, plasa Braniștea, județul Iași.
- Cristești**, *deal*, de asupra satului Cristești, jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Brăești.
- Cristești**, *localitate*, în jud. și pl. Tutova, com. Voinești. Aici a fost mai înainte sat, dar s'a distrus de unul din proprietari. Astăzi se mai găsesc numai câte-va livezi cu arbori fructiferi. Se mai numesc Cristești-d.-s., Cristești-Răzăși și Cristești-din-Deal.
- Cristești**, *pîrîu*. Vezi Buda, pîrîu în com. Brăești, jud. Iași, pl. Cîrligătura.
- Cristești**, *vale*, în jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Brăești, între dealurile Cristești și Buznea, printre care trece pîrîul cu același nume.
- Cristești**, *vale*, în satul cu acest nume, formată de pîrîul Staniștea, jud. Suceava.
- Cristești-de-Jos**. Vezi Cristești, sat, jud. Tutova.
- Cristești-de-Sus**. Vezi Cristești, localitate, jud. Tutova.
- Cristești-din-Deal**. Vezi Cristești, localitate, jud. Tutova.
- Cristești-Răzăși**. Vezi Cristești, localitate, jud. Tutova.
- Cristianul**, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Borcea, în insula Balta, pe teritoriul com. Dichiseni.
- Cristianul**, *vale*, jud. Mehedinți, pl. Văilor, com. rur. Covrigi.
- Cristianului (Dealul-)**, *colină*, în jud. Buzău, com. Cernătești, căt. Mălăești.
- Cristienești**, *sat*, ce este mai sus de mănăstirea de Argeș, jud. Argeș. După uciderea lui Mihaiu-Viteazul, s'a adunat aci Boerii și cu Buzești și au ținut sfat de a alege pe Șerban nepotul răposatului Basarab-Vodă.
- Cristinești**, *sat*, pe moșia cu același nume; în vechime a fost trup a parte, dar acum e alipit la moșia Ibănești, județul Dorohoiu, pl. Prutul-de-Sus, com. Ibănești. Populația sa este de 600 fam., sau 1276 sufl. Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail și Gavril, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți, 1 pălămar; este de zid, făcută în 1859, de marele Vornic Niculaș Rosetti-Roznovanu, fost proprietar. Este o școală, condusă de un învățător și frecventată de 60 elevi; localul, bun, e făcut de comună. Sătenii împroprietăriți au 761 hect. 93 arii pămînt.
- Cristinești**, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-de-Sus, căt. com. Zgîrciți. Și-a luat numele de la o familie de moșneni, Cristinești. Este așezat în partea de S. a com., pe pîrîul Oreavul, la 1 kil. spre S. de căt. de reșe-
- dință Sgîrciți. Are o întindere de 100 hect. cu o populație de 55 fam., sau 211 sufl., din care 56 contribuabili; 10 știu carte. Are o biserică deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.
- Cristiniciul**, *sat*, înconjurat de dealuri, în partea de S. a comunei Rînceni, jud. Fălciu, în care se află 30 case și fiind unit cu satul Rînceni, poartă mai mult acest din urmă nume.
- Cristioaia**, *deal*, în centrul com. Ringhilești, jud. Botoșani, pl. Ștefănești.
- Cristioaia**, *iaz*, în valea Cristioaia, jud. Botoșani, com. Ringhilești cu o suprafață de 6 hect.
- Cristioaia**, *vale*, la poalele dealului Cristioaia spre N., se unește cu valea Corogea, jud. Botoșani, com. Ringhilești.
- Cristișorul**, *iaz*, jud. Dorohoiu, în suprafață ca de 3 hect. 50 arii, pe teritoriul moșiei Dămileni, com. Ibănești, pl. Prutul-de-Sus.
- Cristișorul**, *munte* între com. Mădeiu și Borca, județul Suceava.
- Cristișorul**, *pîrîu*, afluent al pîrîului Neagra-Broștenilor, jud. Suceava.
- Cristișul**, *munte*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brusturoasa, acoperit de brazi și molifiș. Face parte din ramificațiunile muntelui Tarcăul.
- Cristoiaia**, *pîrîu*, izvorește de pe teritoriul satului Bălteni, din com. Brodocul, jud. Vaslui, pl. Stemnicul și se varsă în pîrîul Stemnicul.

Cristoiul, *pîriiaș*, jud. Bacău, pl. Bistrița-de-Sus, com. Blăgești, ce se scurge în pîriul Ciobota.

Crișului (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, com. Cilibia.

Criteanca (Vernești), *sfoară de moșie*, în jud. Buzău, comuna Vernești. Are 40 hect., din care 12 pădure. Se numește și Rizoia.

Criva, sat, în jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Vîrvorul, grămadă cu o populație de 610 suflete, sau 320 bărbați și 290 femei. Locuiesc în 144 case și 1 bordei. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Vîrvorul, ce este la 2070 m. depărtare. Cu vîrstă de școală sunt 50 copii.

Știu carte 7 locuitori. În sat sunt 2 cîrciumi.

Criva, cătun, al com. Piatra, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, cu 200 locuitori.

Criva, cătun, al com. Enosești, plasa Oltețul-Oltul-d.-s., județul Romanați, așezat în valea Oltului, lângă Oltșorul. Are 200 locuitori, sau 50 familii; o biserică (Sf. Nicolae), clădită la 1762, de locuitori și deservită de un preot.

Criva, ramură de munte, în jud. Neamțul, ce se detașează din nodul format de ramurile: Ața, Măgura-Șomuzului, Piciorul-Frăsinei, între pîriiașele Bătrînei și Frasinul, afluenți ai Tarcăului.

Criva, loc. Vezi com. rur. Balta, din plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Criva, trup de moșie, com. Vîrvorul, pl. Jiul-de-Mijloc, județul

Dolj. Aparține statului, care a dat 248 loturi dintr'însa locuitorilor. Se găsește pe dînsa și pădure. Această moșie a fost pendinte, până la secularizarea averilor mănăstirești, de mănăstirea Bucovățul.

Criva (Jumătate), *moșie*, a statului, în jud. Romanați, cu o arendă anuală de 3020 lei anual pe periodul 1887—88.

Criva, pădure, a statului, în jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Vîrvorul. Lemnul care se găsește este stejarul și gîrnița; predomină însă cerul.

Criva, pîriu, afluent pe stînga al râului Teslului, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Ghercești.

Criva, pîriiaș, în jud. Neamțul, com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele. E situat pe moșia Tarcăul. Izvorește din ramura muntelui Piciorul-Frăsiei, și se varsă în dreapta râului Bistrița.

Crivaia, vale, vechea matcă a râului Ialomița. Trece prin satul Pribegi, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, spre N. de satul Slobozia și se termină spre E. în hotarul moșiei Bucul. Prin dreptul satului Slobozia poartă numirea de Crivaia-Mare.

Crivățul, sat, cu 100 locuitori, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Cuca.

Crivățul, sat, jud. Prahova, face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrgșorul. Are o populație de 222 locuitori (112 bărbați și 110 femei). Locuitorii mai numesc acest cătun Gura-Crivățului și Starița.

Crivățul, vale, județul Prahova,

trece prin cătunul Crivățul, comuna Mănești, pl. Tîrgșorul.

Crivățul, pîriu, jud. Dîmbovița, izvorește din pădurile și văile dintre comuna Adîncea și penitenciarul Mărgineni, curge la vale, prin partea estică a dealurilor de lângă Bucșani, intră în plasa Ialomița, trece prin comuna Finta și cătunul Bălțița, aproape paralel cu Cricovul, curge pe lângă comunele Frasinul și Cornești și la Cătunul, unde este și un pod peste Crivăț, se varsă în partea stîngă a râului Ialomița.

Crivelești, (Valea - Nucului), *cătun* de reședință al comunei Trestioara, jud. Buzău, cu 110 locuitori și 37 case; de dînsul e alipit și căt. Veghiurile.

Crivelești, moșie, în jud. Buzău, comuna Trestioara, cătunele Crivelești și Veghiurile. Are 620 hect., cea mai mare parte teren steril, format din pămînturi albe, și 27 hect. pădure și puțină arătură; servă mai mult de izlaz.

Crivelești-Mociarul, moșie, în jud. Buzău, com. Trestioara, cătunul Crivelești. Are pădure puțină arătură, fineață, izlaz și livele. Pe dînsa se află lacul Mociarul.

Crivești, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, spre N. de băile Strunga. Este așezat pe deal. Are 112 familii, sau 537 suflete, din care 117 contribuabili; locuiesc în 117 case. Știu carte 32 persoane.

Populațiunea este romînă, afară de 5 familii evrei. Sunt 160 vite mari cornute. Se lucrează butnăria și căruțe ordinare. Are o biserică de zid.

Acest sat forma mai înainte o comună, comuna Crivești, cu satele Găureana și Movileni. Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Crivești, sat, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Vizureni, pe malul stîng al râului Bîrlad, la vîrsarea pîrîfului Bîrzota în el, spre S.-V. de satul Vizureni. Are 289 locuitori (din cari 44 știu carte), locuind în 90 case. Pămîntul este mlăștinos. Pe moșia Crivești este și gara Tutova. Mai e numit și Bondrea.

Crivețeni, mahala, face parte din orașul Tecuci, jud. Tecuci. E situat în partea N.-E. a orașului, pe stînga Bîrladului.

Crivețile, com. rur., jud. Ilfov, pl. Oltenița. E situată la S.-E. de București, între valea Bondocul și țărnuțul drept al râului Argeș, 45 kil. departe de București. Stă în legătura cu Radovanul și Hotarele prin șosele vecinale.

Se întinde pe o suprafață de 755 hect., cu o populație de 1695 locuitori, locuind în 322 case și 7 bordeie. Proprietatea e a locuitorilor, cari, din totalul moșiei cultivă 655 hect., (37 sterpe, 40 izlaz și restul vie).

Comuna numără 287 contrib., cu un budget de 3058 lei la venituri și 2988 lei la cheltuieli. În anul 1885 erau 355 contribuabili.

În comună e o biserică, cu hramul Sf. Impărați, deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 18 elevi și 3 eleve, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1330 lei. Localul școlii este sub un acoperămînt cu primăria.

Numărul vitelor mari e de

1163 (181 cai și epe, 5 armăsari, 704 boi, 226 vaci și viței, 9 tauri, 36 bivoli și bivolițe) și al celor mici de 1620 (405 porci și 1215 oi). Dintre locuitori 590 sunt plugari, 3 au diferite profesii.

Arătura se face cu 256 pluguri: 247 cu boi și 9 cu cai. Locuitorii au 254 care și căruțe: 229 cu boi și 25 cu cai.

În cercul comunei e 1 heșteu.

Locuitori împroprietăriți sunt 226 și neîmproprietăriți 373.

Comerțul se face de 5 circiumari. S'au stabilit în comună 3 străini.

Crivețoaia, poiană, com. Mihăești, plasa Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Crivianul, fîntînă, jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni, în partea de V. a comunei făcută la anul 1813 de un locuitor anume Criva.

Crivina, plasă, jud. Prahova. Se mărginește la E. cu pl. Cîmpul, de care se desparte printr'o linie dusă de la N. la S. și care trece pe la E. de comunele: Rîfovul, Petroșani și Poenari-Rali.

La N. se mărginește cu pl. Cricovul, de care se desparte printr'o linie dusă pe la N. de com. Corlătești.

La V. se mărginește cu pl. Tîrgșorul, de care se desparte printr'o linie verticală puțin curbă la S., și care trece pe la V. de comunele: Tătărani, Tinosul, și Poenari-Burchi.

La S. se mărginește cu districtul Ilfov, de care se desparte prin riul Ialomița.

Din punctul de vedere administrativ, pl. Crivina se compune din 18 comune rurale:

Bărcănești, Bătești, Brazi, Corlătești, Crivina, Gorgota, Pietroșani, Poenari-Apostoli, Poenari-Burchi, Poenari-Rali, Pucheni-Marî, Pucheni-Micî, Pucheni-Miroslăveni, Pucheni-Moșneni, Rîfovul, Romînești, Tătărani și Tinosul.

Reședința sub-prefecturii e în comuna Pucheni-Marî.

Cele mai populate comune din plasa Crivina sunt Tinosul și Poenari-Burchi, iar cele mai puțin populate: Brazi, Bărcănești, Corlătești, Crivina, Poenari-Rali și Tătărani.

În general pămîntul acestei plăși e șes. Are livezi întinse pentru fînețe și produce mult grâu, porumb, orz, ovăz, rapiță. Terenul e fertil.

Locuitorii se ocupă exclusiv cu agricultura și creșterea vitelor. Mare parte din ei se îndeletnicesc și cu meșteșuguri, precum: oale, urcioare, străchini, rogojină, cărămide, etc.

Rîuri principale are Leastul și Prahova.

Această plasă s'a divizat în 11 parohii, avînd și 9 filiale:

1. Parohia Gorgota, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Potigrafal și Tunari (Crivina).

2. Parohia Pucheni-Moșneni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din căt. Pucheni-Miroslăvești.

3. Parohia Brazi, cu biserica parohială Sf. Treime, compusă din căt. Bătești.

4. Parohia Pucheni-Marî, cu biserica parohială Sf. Gheorghe compusă din cătunele: Pucheni-Micî, Odăile, Moara (Bătești), avînd ca filială bis. Sf. Voevozi.

5. Parohia Petroșani, cu biserica parohială Nașterea Maicei Domnului, compusă din căt. Romînești și Pușcași, avînd ca filială biserica Sf. Ioan.

6. Parohia Bărcănești, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunul Tătărani, avînd ca filială biserica Sf. Treime.

7. Parohia Rifovul, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Mălăești, Antofiloaia, Moara-Domnească, Buchi-lași, Goga și Berceni-d.-j. (Berceni), avînd ca filiale bisericile Intrarea-în-Biserică și Sf. Nicolae.

8. Parohia Crivina, cu biserica parohială Sf. Impărați, compusă din cătunele: Poenari-Apostoli și Poenari-Vechi, avînd ca filiale bisericile: Adormirea și Sf. Nicolae.

9. Parohia Poenari-Rali, cu biserica parohială Adormirea.

10. Parohia Poenari-Burchi, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunul Podul-Văleni, avînd ca filială biserica Sf. Voevozi.

11. Parohia Tinosul, cu biserica parohială Sf. Voevozi compusă din cătunele Predești și Pisculești, avînd ca filială biserica Sf. Treime.

Crivina, com. rur. și sat, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la distanță de 39 kil. de Severin. Este situată pe cîmpie, și la marginea Dunărei. Formează comună cu mahalalele: Albuleștilor, Dragoțestilor și Bădeștilor, avînd peste tot 303 contribuabili, cu 2000 locuitori, locuind în 361 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și pescuitul peștelui din Dunăre.

Pămîntul, de și nisipos, este bun.

Loc. posedă: 68 pluguri, 161 care cu boi și 18 căruțe cu cai.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecventată de 38 elevi și 1 elevă.

Budgetul comunei este la venituri de 4387 lei și la cheltueli de 2120 lei.

Numărul vitelor în această comună este de 2502: 900 vite mari cornute, 49 cai, 789 oi, 760 rîmători și 4 bivoli.

Această comună are o șosea care o unește cu com. rur. Deveselul, și mai multe drumuri care o leagă cu cele-lalte comune vecine și anume: Crivina-Burilă și Crivina-Batoți.

De însemnat locuri sunt: Sădurile și Nisipurile.

Comuna Crivina, care și trage numele de la crivinele ce sunt în acest loc, este populată cu locuitori întorși din Serbia, veniți din Craiova, Peri și din alte localități.

Aci se găsesc adesea, de locuitorii Crivineni monede vechi, din timpul Impăratului Roman Traian.

Se găsesc urme de zidării vechi.

Crivina, com. rur., jud. Prahova. pl. Crivina.

Pe la anul 1790, această comună se compunea din 8 mici cătune: Crețuleasca, Moșia-Popilor, Fundeni, Hîrlești, Odaia, Comăneanca, Satul-Mare și Fînari, purtînd numele moșiilor ce posedaseră acele petece de pămînt. La anul 1839, Dimitrie Ioanidis, devenind trepat posesorul acelor porțiuni de pămînt, le a dat numele de Crivina și Fînari, punînd pe locuitorii să-și facă casele la linie.

Este situată între riul Prahova și Cricovul-Sec, la 19 kil. departe de capitala județului și la 7 kil. de a plășei.

Se compune din 2 cătune: Crivina și Fînari, avînd o populațiune de 793 locuitori (407 bărbați, 387 femei), în plus 10 familii de Țigani. Capî de fa-

milie sunt 182; contribuabili 176; case de locuit 176.

În comună e numai o singură biserică, fondată la anul 1794, de preotul Ghica și obștea locuitorilor, cu hramul Nașterea-Maicei-Preciste și făcută toată de lemn. La anul 1840, proprietarul Dimitrie Ioanidis și soția sa Elena, au făcut alta de zid, tot pe acel loc, orînduind a se ține patru hramuri: Nașterea-Precistei, Sf. Dimitrie, Sf. Gheorghe și Sf. Impărați. E deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii comunei pe lângă agricultură, se mai ocupă cu scoaterea și căratul pietrișului din albia rîului Prahova, la locurile numite Balistera.

În anul 1864, s'au împroprietărit 119 loc. pe moșia d-lui Al. Ioanidis, din care li s'au dat 228 hect. pămînt. Ei au 45 cai, 12 epe, 62 vaci, 186 boi, 301 oi și 47 porci. Produsul muncii îl desfac la Ploești și gara Crivina.

Școala s'a înființat în comună de la 1888. S'a frecventat în 1893 de 57 baeți, din numărul de 114 copii (66 băeți 48 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personalului se cheltuiește anual 1080 lei. Știu carte 6 bărbați și 2 femei.

Toată suprafața comunei, cu izlaz, păduri, pămînt de muncă, e de 800 hect.

Se cultivă gîndaci de mătase. Sunt 100 stupi.

Pămîntul e bun. Livezile dau până la 50 care de fin.

Comerțul se exercită de un circiumar și un hangiu.

Veniturile comunei se urcă la suma de 2551 lei și cheltuelile la suma de 2181 lei.

Tot teritoriul comunei e o întinsă cîmpie, udată la N. de riul Prahova și la S.-E. de Cricovul-Sec.

Se mărginește la E. cu comunele Potigraful și Comăneanca; la V. cu Poenari - Rali și Tinosul; la S. cu Poenari-Apostoli și Gorgota și la N. cu com. Pucheni-Marî.

Crivina, sat, în jud. Ilfov; face parte din com. rur. Țigănia-Crivina, pl. Sabarul. Este situat la V. de Țigănia, coprins între râul Argeșul și râul Răstoaca.

Are o populație de 523 locuitori. Suprafața lui e de 203 hect., proprietatea însurățeilor, din care aceștia cultivă 161 hectare (7 sterpe, 1 vie și 34 izlaz). Comerțul se face de 1 cârciumar.

Sunt 259 vite mari și 82 vite mici.

Crivina, stație de dr. d. f., județul Prahova, plasa Crivina, com. Poenari-Rali, pe linia București-Ploești, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Periș (9.8 kil.) și Prahova (5 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mării de 113^m.97. Venitul acestei stații pe an l 1896 a fost de 67676 lei, 15 bani.

Crivina, baltă, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Drănicul, în Valea-Crivinei.

Crivina, deal, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Drănicul. Are o înălțime de aproape 20 m.

Crivina, loc sterp, în jud. Tecuciu, com. Liești, unde a fost satul Șerbănești. Se întinde pe coasta Bîrladului până la me-deanul Ursarilor, avînd o lungime de 200 m. și o lățime de 100 m.

Crivina, moșie a statului, în ju-

dețul Prahova, pendinte de mănăstirea Gorgota, care, pe perioada 1886—95 s'a arendat cu 14250 lei anual. Această moșie s'a vîndut.

Crivina, movilă, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Piscul, pe lîngă care trece limita de V., către proprietatea Coroanei, din această comună.

Crivina, pădure, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița; ține de com. rur. Crivina.

Crivina, pichet de graniță, în jud. Mehedinți, pe marginea Dunărei, lîngă com. rur. Crivina.

Crivina, rîpă, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Drănicul, pe proprietatea Drănicul. Dintr'însa se scot pietre de construcțiuni.

Crivina, numire generică dată pădurilor de pe malul râului Buzău, jud. Buzău.

Crivina, vale, în jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Drănicul, în care se află balta cu același nume.

Crivina-Căpăținești, pădure, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, pe moșia Căpăținești. Are 50 hect. din care puțin izlaz.

Crivina-Cîlnăul, pădure a statului pendinte de schitul Găvanul, în jud. Buzău, com. Zilișteanca, are 2 hect.

Crivina - Mărăcineni, pădure, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, pe moșia Mărăcineni. Are 147 hect.

Crivina - Oltețului, loc izolat, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, com. Ganești.

Crivina-Potoceni, pădure, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, pe moșia Potoceni. Are 41 hect.

Crivina-Scurtești, pădure a statului, în jud. Buzău, com. Scurtești, de 50 hect.; s'a dat însurățeilor.

Crivina-Șeineasca, pădure, în jud. Buzău, com. Săgeata, căt. Șeineasca, proprietate a statului, pendinte de Episcopie. Are aproape 40 hect., din care 18 hect. plopî, restul lemne albe.

Crivina și Ulmi, pădure a statului, pendinte de Episcopie, în jud. Buzău, com. Simileasca, căt. Bănceasca. Are 18 hect.

Crivina și Ursoaia, pădure a statului în jud. Buzău, com. Rușia-vățul. Vezî Ursoaia.

Crivina - Tăbărești, pădure a statului, pendinte de Mihaiu-Vodă, în jud. Buzău, com. Tăbărești. Are 50 hect.

Crivineni, căt. al com. Pătîrlagi, jud. Buzău, cu 20 loc. și 6 case. Are sub-divizia Malul-Alb. E alipit de căt. Crîngul.

Crîmpoia (Ghioca), com. rur., jud. Olt, pl. Șerbănești, situată pe amîndouă malurile pîrîului Dorofeiu, la o distanță de 26 kil. de capitala județului și la 5 kil. de reședința plășei.

Se compune din trei cătune: Ghioca, Vătași și Cotorca. Are 1805 locuitori, din cari 381 contrib.; locuesc în 322 case și 38 bordeie.

Comuna e veche. Mai înainte era cunoscută numai cu numele de Ghioca, după numele unui Ghioca, ginere al Banului Bălăceanu. Unii susțin că Ghioca a fost nepot al Doamnei Stanca,

soția lui Mihaiu-Viteazul, prima proprietară a acestei moșii, din care aceasta dăruie o parte nepotului său Scarlat Ghioca și alta călugărilor; această parte se numește și azi Călugăreasca.

Această versiune se apropie mult de adevăr, de oare-ce proprietarii de aci posedă o *ocolniță* vechie a lui Mihaiu-Viteazul, care limitează toate moșiile vecine. Măgura, numită Mihaiu-Vodă, de pe malul drept al Vedei, desparte moșia Ghimpețeni, foastă a lui Mihaiu-Viteazul, de moșia Ghioca. Așa se vede din numita ocolniță. Mai spun bătrînii că Scarlat Ghioca și Doamna Stanca erau rude ale Banului Bălăceanu.

Locuitorii sunt Romîni și în special se ocupă cu agricultura. Sunt și 10 Bulgari grădinari, 6 Greci comercianți, și 8 familii de Țigani-șterari, lăutari, etc. Sunt în comună: 3 cojocari, 3 tîmplari, 5 fierari, 3 cizmarî și 1 zidar.

S'au împroprietărit 251 locuitori cu 948 hect. Ei posedă: 168 cai, 185 epe, 552 boi, 431 vaci, 7 bivoli, 3000 oi, și 295 porci. Producțiunile muncii lor le desfac la tîrgurile din Slatina și Roșiori-de-Vede.

Suprafața comunei e de 2623 hect. În raionul său sunt 2 mori de aburî; cîte-va clădiri mai însemnate și o biserică, cu hramul sf. Nicolae și sf. Gheorghe, zidită la 1838 de Gheorghe și soția sa, Maria Ghiocheanu, Ion Drăghiceanu, etc. Portretele lor sunt zugrăvite în biserică. E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser, plătiți de comună și de locuitori, prin învoeli particulare.

Școala există aci de la 1843, din timpul Domniei lui Bibescu-Vodă, însă a funcționat nere-

gulat, cu întreruperi, până la 1848. Mai regulat funcționează de la 1857.

Știu carte 70 bărbați și 15 femei.

În anul 1892 — 93 școala a fost frecventată de 66 copii (65 băieți și 1 fată), din numărul de 206 (132 băieți și 74 fete), cu etatea cerută de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuiește anual 1212 lei.

Gîndaci de mătase dau în termen de mijloc 60 kil. mătase. Stupii se numără până la 100.

Cînepeii, căreia-i pîrște mult pămîntul, i se dă o cultură mai întinsă de cît inului. Cultivarea cerealelor se ridică la 81480 hectol. grîu, 54320 hectol. porumb, 27160 hectol. orz, 4000 chil. fasole, 500 chil. linte. Rapița se cultivă în mari cantități, dar rare-orî izbutește, sau din cauza secetei, în timpul semănatului, sau din cauza gîndacilor, cari o distrug, mai ales primăvara.

Comerțul se face de 5 circiumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 5205 lei și cheltuelile la 5141 lei.

Crîmpoia e străbătută de șoseaua județeană Slatina-Roșiori, care o leagă la N.-V. cu Șerbănești d.-j. și la S. cu Titulești. În comună mai sunt și alte rețele de șosea comună, în legătură cu cea județeană.

Prin centrul ei curge, de la N. la S. pîriul Dorofeiul, pe care sunt 3 herăstraie. În el se varsă Brăneasa.

La N., com. se învecinește cu com. Florul, de care se separă printr'o cîmpie întinsă, ondulată de mai multe dealuri și udată de cîte-va vâlcele. Pe vîrfurile unuia din aceste dealuri, cel mai înalt dintre ele, cam la N.-E. și nu departe de Vedea, se află ru-

inele unei cetăți, numite Magazia. Locuitorii o mai numesc și Cetatea-Tătarilor. La N.-V., e o movilă numită Movila-lui-Rentea și o vâlcea, numită Valea-Strîmbă.

La E., se întinde o cîmpie ondulată de dealuri, până în Vedea. În vîrfurile unuia deal de lîngă Vedea se află măgura Mihaiu-Vodă, care servă de hotar între moșiile Ghioca și Ghimpețeni, din Teleorman. La S. se învecinește cu com. Titulești, cît. Ungurei. Aci se află o vâlcea numită Gura-Boului. La V. se întinde cîmpia Boianul, ondulată de dealul Cotorga, suprațura Zidul-Grecilor, Valea-Caselor și altele.

Pămîntul de cultură e în genere șes, avînd cîte-va dealuri și văi de o fertilitate mijlocie.

Crîmpoia, deal, în raionul comunei Crîmpoia, pl. Șerbănești, jud. Olt, pe care se cultivă 50 arii vie.

Crîmpoteni, sat, jud. și pl. Argeșul; face parte din com. rur. Vâlcelele. Are 130 familii, sau 420 suflete; o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală primară rurală.

Crîngași, sat, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cît. com. Bolovani.

Crîngași, sat, județul Ilfov; face parte din com. rur. Roșul, pl. Znagovul. Este situat la N.-E. de Roșul, pe valea Bonga.

Se întinde pe o suprafață de 338 hect.; cu o populație de 63 locuitori.

Statul are 286 hect. și însurăței aș 102 hect. Statul cultivă prin arendașii săi 200 hect. și rezervă, pentru finețe, 37 hect.

Are o biserică, cu hramul

Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Numărul vitelor mari și mici e de 80.

Comerțul se face de 1 cîrciumar.

Crîngeni, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul. Este situată în valea unde se împreună amîndouă brațele ale văii Călmățuiului și unde începe a curge pîrîul cu același nume.

Din trei părți este înconjurată de dealuri mici, de asupra cărora se întinde cîmpia, mai ales aceea a Comancei, întretăiată de cîte-va vâlcele, printre cari cele mai însemnate sunt: Valea-Trifului, la N., spre jud. Oltul; Valea - Tacului, la S.-V., spre Mîndra; valea Pituri, la S.-E., spre Dorobanțul și Valea-Ciorii, care începe despre com. Poiana, jud. Olt și se termină în marginea satului, în valea Călmățuiul.

Sunt și mai multe lacuri, cari vara seacă; cele mai însemnate sunt: Lacul-Burdufului, la S.-E. comunei, hotar cu com. Dorobanțul; Balta-lui-Caragea; Lacul-cu - Cărbuni, tot spre comuna Poiana, din jud. Olt.

Se mărginește pe de o parte cu moșiile Plopi - Slăvitești și Dorobanțul; la E., cu moșia Băsești a statului; la N., cu moșia Mihăești din com. Mihăeștid.-j., din jud. Olt și cu moșia Gîlmeele din com. Poiana, din același județ.

Distanța de la Roșiori este de 18 kil.; de la reședința județului este de 27 kil.; de la Alexandria, de 52 și de la Slătina, de 64 kil.

Suprafața comunei este de 5688 hect., din cari 4560 moșia proprietarului, arabilă, împreună cu 800 hect. pădure; 1005 hect. proprietățile a 270

locuitori împroprietăriți după legea rurală și 122 hect. vii.

Are o populație de 462 familii, sau 1793 suflete.

Sunt 370 contribuabili.

Vite sunt 5919 capete, din cari: 338 cai, 1297 vite mari cornute, 3610 vite mici și 674 porci.

Budgetul comunei este de lei 8800, bani 7 la venituri și de lei 8738, bani 21 la cheltueli.

Are o școală, condusă de un învățător și frecventată de 43 elevi; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Locuința proprietății este frumoasă, pe dealul despre S. al comunei; are o magazie pentru produse, remize pentru mașini și unelte agricole, precum și o grădină cu tot felul de pomi roditori și o vie.

În comună sunt șapte cîrciumi. Tîrguri se țin de șase ori pe an, la cei 40 de Mucenici, la Florii, la Sf. Gheorghe, la Rusalii, la Sf. Ilie și la Sf. Maria.

Productele moșiei se transportă parte prin gara Troianul, parte, cu carele, la Turnul-Măgurele.

Căile de comunicație sunt: spre com. Băsești și de acolo la Roșiori.

În partea de V. a comunei se află drumul numit al-Oii, care pornește de la munte și se coboară spre Dunăre, luînd direcțiunea de-alungul moșiei Dorobanțul.

Comuna Crîngeni este înconjurată de multe mîguri, din cari unele sunt importante, ast-fel: Măgura-Tacului de-asupra văii cu același nume și Măgura-Salcîmului, la S.-V., spre comuna Plopi - Slăvitești. Înălțimea lor variază între 5—8 m. și ocoulul lor de la 20—40 m.

Crîngeni este un sat vechiu.

A făcut parte din județul Olt, plasa Marginei, până la anul 1836. Tot în această plasă îl vedem trecut în catagrafia satelor, în urma reformei lui Mavrocordat.

De la 1836, a trecut la plasa Călmățuiul, apoi la a Călmățuiului unită cu Marginea.

Vechimea satului Crîngeni se poate vedea și din diferite numiri de fîntîni și mîguri cari figurează și prin acte vechi de hotărnicie. Vatra satului nu era însă pe locul unde se găsește astăzi, ci puțin mai spre N., pe locul numit Balta - Lungă. Locuitorii au fost nevoiți să părăsească vechiul sat din cauza stabilirei aci a unui turc bogat anume Mahmut, după care și-a luat numirea atît mîgura cît și crîngul cunoscut în această parte sub acest nume. Acest Mahmut se mutase aci cu toată gospodăria și slujitorii lui; avea turme de oi, vii și moșie.

Locuitorii din vechiul sat al Crîngenilor, îngroziți de prădăciunile acestui om, s'au stabilit pe locul numit Balta-Lungă, unde au mai venit și o seamă de Bulgari, dimprejurul Poradimului, refugiați tot de groaza Turcilor, și au format cu toții satul cel nou unde se află și astăzi com. Crîngeni.

Din această amestecătură a rezultat că are și astăzi două mahalale deosebite: Făcăleți, populate de Romîni și cea-l'altă, Balta-Lungă, populată de Bulgari, cari și-au păstrat limba, portul și obiceiurile; de cîțiva ani, grație instrucțiunii și serviciului militar, au început a se asimila cu elementul român.

Crîngeni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. comunei Măicănești. Înainte se numea

Mărăcini-de-la-Crîng, din pricină că locul pe aci era plin de mărăcini. Este așezat la E., în câmp, la 5 kil. spre E. de cât. de reședință, Bolboaca. Are o întindere de 5 hect., cu o populație de 9 fam., sau 36 sufl., din cari 9 contrib. Știu carte 12 persoane.

Crîngeni, loc arabil, jud. Tecuci, com. Liești, pl. Bîrlad. E situat pe proprietatea d-lui Gheorghiad. Poartă această numire, pentru că înainte pe aci a fost un colț din pădurea Hanul-Conachi.

Crîngeni, moșie, jud. Teleorman, pl. Călmățuiul. A fost proprietatea familiei Slătineanu din București și prin vânzare a trecut asupra d-lui Constantin Mihail.

Crîngeni, pădurice, jud. Tecuci. E situată în com. Liești, la E. de pădurea Hanul-Conachi, pe teritoriul satului Șerbănești, proprietatea d-lui Gheorghiad.

Crînguești, mahala, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița; ține de com. rur. Vinjul-Mare.

Crîngul, cătun, al com. Pătărlagi, jud. Buzău, cu 450 loc. și 104 case. Are sub-divizia Sub-Cetate. De dînsul se alipește și cătunul Crivineni.

Crîngul (Crîngul-Ghicăi), sat, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crîngul-Fundulele, pl. Mostiștea. Este situat la E. de Fundulele, pe malul drept al văii Mostiștea.

Se întinde pe o suprafață de 1545 hect., cu o populație de 85 locuitori.

D-l C. Stoenescu are 900 hect. și locuitorii 645 hect. Proprietarul cultivă 700 hect. (25 sterpe, 100 izlaz și 75 pădure). Locu-

torii cultivă 495 hect. (75 sterpe și 75 izlaz).

Are o biserică, cu hramul Sf. Spiridon, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 heleștaie și 1 mașină de treerat cu abur.

Comerțul se face de 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 129 și al celor mici de 279.

Crîngul, sat, jud. Tutova, plasa Tîrgul, com. urb. Bîrlad, spre V. de reședința comunei. Acest sat formează despărțirea a V-a a orașului Bîrlad. Se cultivă aci viea pe o suprafață de 143 hect., din cari 11,25 hect. nelucrătoare.

Crîngul, pădure, de 178 hect., jud. Buzău. E situată în marginea de S.-V. a orașului Buzău. Servă ca loc de plimbare al orășenilor. In vechime făcea parte din marele corp al pădurii Frăsinetului și purta în specie numirea de Braniștea.

Inainte cu 400 ani se afla pe aci, între riul Buzău și pe teritoriul comunelor Maxenul și Scurtești, o vastă pădure, numită Frăsinetul și care nume îl mai păstrează și azi pîlcul de pădure din com. Simileasca, numit Frasinul.

Radu-cel-Mare, înființînd Episcopia Buzăului, în 1496, găsește cu cale a-î dărui din acest mare masiv, o porțiune de 600 pogoane, ce forma un corp separat, numit pe atunci Braniștea și căruia îi zice acum Crîngul.

Paisie, consacrat Episcop al acestei diocese, de Sf. Patriarh Nifon și care o păstorește de la 1496—1526, primind această donațiune, nu o putu poseda în mod liniștit, căci locuitorii din Tîrgul-Buzăului și satele vecine îi călcau hotarele și îi tăiau tu-

Probă despre aceasta avem condica Episcopiei Buzău, înființată de Episcopul Dosofteiu și unde sunt trecute mai toate actele de danie și procesele acestei sfinte Episcopii.

In această condică, la fila 79, iată ce găsim:

«Episcopul Paisie, neputînd stăpîni în pace această pădure, se plînge Domnului Țării, Radu de la Afumați, care în anul 1524, Aprilie 7, dă următorul hrisov:

«Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu-Voevod și Domn scrie Domnia mea județului și celor 12 Pîrgari, din orașul Domniei mele de la tîrgul Buzăului și așa vă grăesc Domnia mea, că în ceas ce veți vedea această carte a Domniei mele, voi în acel ceas să mergeți împreună cu Părintele Episcop, chir Paisie, în Braniștea, să căutați ver pe unde a dat răposatul Radu-Voevod, așisderea și acum să umblați prin Braniștea, să însemnați ver pe unde a ținut Părintele Episcop înainte și acum să fie volnic Părintele Episcop să-și apere Braniștea și niminea să nu fie volnic a intra în Braniștea de a tăia, pentru că acel om, ce va tăia, Părintele Episcop să fie volnic a-î face lui dojană și pedeapsă și într'alt chip să nu fie, după zisa Domniei mele».

Ispravnicul Vlaicu, mare Logofăt, a fost în specie însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui hrisov.

Episcopia, acum, de și împu-ternicită în drepturile sale, dar tăiatul pe furis nu se ostia, reclamele nu încetau și chiar de pe atunci oamenii Domniei considerau pe locuitorii circumvecinii ai acestei păduri de cei mai mari hoști, de oare-ce nu ascultau de nici o poruncă domnească. De acest ponos, pe drept

sau pe nedrept, se bucurău nu numai locuitorii săteni, ba și unii din boerii, căci dintr'un hrisov din 1571 Februarie, vedem că :

Alexandru-Vodă pune pe Stan logofătul să scrie, chiar în scheiul ostei, ispravnicului din Buzău, Radu Logofătul, să bage de seamă ca nu numai târgoveții, dar nici chiar Clucerii să nu se mai atingă de acel crîng cu tufe. Totuși această posesiune a Episcopiei nu încetă de a fi călcată.

În fine Constantin Vornicul, în 1706, scrie lui Caloian căpitan ot Buzău, iusbașilor, ceaușilor și tuturor călăreților (personalul polițienesc de pe atunci) ca să privegheze și să înceteze de a se mai tăia tufele Episcopiei din Braniște.

Dar această poruncă este întâmpinată de o reclamație a târgoveților, dată Domnului Constantin Brîncoveanu, prin care cer, ca tufele să fie tăiate sau rărite, de oare-ce se ascund hoții în această Braniște și nimeni nu poate fi sigur de viața sa în localitățile din împrejurime. Această reclamă face pe Constantin Brîncoveanu să dea tot în acel an, 1706, un alt hrisov, fie pentru a pune capăt plîngerilor Episcopilor, fie că pericolul indicat era real, prin care ordonă a lăsa în pace pe târgoveți de a tăia, însă numai să rărească, dar nu să extermină pădurea. Din aceste vremi și până azi, lacul din mijlocul crîngului poartă numele de Lacul-Hoților.

De aci înainte reclame nu se mai văd, ceea ce probează că între orașeni și Episcopie se stabilise un fel de înțelegere, iar hoțiile mai încetaseră.

Ceva mai mult, după 1828 Crîngul devine și un mic loc de

petrecere, iar în timpul Domniei lui Știrbei, municipalitatea orașului începe să-și facă oarecare înfrumusețări, dar șubrede, ca tot ce se face pe locul altuia. Să nu uităm că tot aci, în anul 1853, a fost o mică luptă, între Turci și Ruși.

Se vede dar că tendința locuitorilor de a alipi orașului această frumoasă și seculară pădure, a fost veche, dar ea nu s'a putut realiza, de cît în anul 1884, cînd a fost cedată de Ministerul Domeniilor.

Crîngul (Ulmii-Vernescului), *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Zărnești-de-Cîlnăul, pe moșia Turbureasa.

Crîngul, *moșie* particulară, com. Verbița, plasa Dumbrava-d.-j., jud. Dolj.

Crîngul, *pădure*, în întindere de 35 hect. proprietatea statului, județul Muscel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucșoara, formată din 10 trupuri: Plășorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusu, Plătica, Alunișul, Pădurile și Crîngul, avînd toate o întindere de 17530 hect.

Crîngul, *pădure*, situată la capul de E. al comunei Perieți, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, între vălcea Vedița și Oblegul, la S. de pădurea numită Crîngul-Cerbului. Aceste păduri urmează mai ales malul drept al vălcele Vedița și aparțin la mai mulți proprietari.

Crîngul, *vale*, com. urb. Urlați, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Crîngul-Des (In-), *loc izolat și mlaștină*, în com. Grăjdana, căt. Izvoranul, jud. Buzău.

Crîngul-Fundulele, *com. rur.*, pl. Mostiștea, situată la E. de București, 32 kil. departe de București.

Se întinde pe o suprafață de 4970 hect. D-nul C. Stoicescu și statul au 2900 hect. și locuitorii 2070 hect. Se cultivă de proprietarii 2130 hect. (205 sterpe, 255 izlaz, 295 pădure și restul vie). Locuitorii cultivă 1495 hect. (250 sterpe, 275 izlaz și 50 vie).

Se compune din satele: Crîngul, Fundulele, Gostilele, cu o populație de 1160 locuitori, cari locuiesc în 306 case.

Comuna numără 266 contrib. Are un venit egal cu cheltuielile de 4398 lei anual. În anul 1885 erau 271 contribuabili.

În comună sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți (în fiecare cătun câte una); 1 școală mixtă; 2 mori cu apă; 1 mașină de treerat; 4 heleștaie.

Numărul vitelor mari e de 1369 (363 cai și epe, 503 boi, 408 vaci și viței, 7 bivoli, 88 bivolițe), și al celor mici de 2312 (20 capre, 251 porci, 2041 oi). Dintre locuitori, 261 plugară, 4 au diferite profesii.

Arătura se face cu 264 pluguri: 170 cu boi și 94 cu cai. Locuitorii au 164 care și căruțe: 90 cu boi și 74 cu cai.

Locuitori împrăzăriți sunt 170 și neîmprăzăriți, 101.

Comerțul se face de 4 circiumari și 2 hangii.

Crîngul-Ghicăi. (Vezi Crîngul, sat, jud. Ilfov).

Crîngul-Hoților, petec de *pădure*, de 200 hect., în județul Vlașca, pe proprietatea statului Comoara; depinde de ocolul silvic Ghimpați.

Crîngul-lui-Bot, *pădure*, pe te-

ritoriul com. Tîrșorul-Noă, pl. Tîrșorul, jud. Prahova.

Crîngul-Mare, *pădure*, în județul Mehedinți, pl. Blahnița; ține de com. rur. Vinjul-Mare.

Crîngul-Popești, *trup de pădure* a statului, în întindere de 15 hect., jud. Vâlcea, care, împreună cu trupurile Neagota și Valea-lui-Neagu (750 hect.) și Plăețul (20 hect.), formează pădurea Romani, situată în com. Horezul, pl. Horezul.

Crîngul-Orlii, *pîrîu*, jud. Vâlcea, pl. Horezul. Se varsă în râul Luncavățul, în raionul comunei Măldărești.

Crîngul-Rău, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești, pendinte de com. rur. Băbana.

Crîngul-Teiului, *numire* ce se mai dă de locuitorii *cătunului* Tîrșorul-Noă, jud. Prahova. Se crede că i s'a dat această numire de la Crîngul-de-Tei, în marginea căruia s'a așezat primele colibe. Acest nume l'a purtat oficial până la anul 1857.

Crîngulețele, *pădure*, cu o întindere de 120 hect., jud. Olt, situată la N.-V., pe teritoriul comunei Șerbănești-d.-j., pl. Șerbănești, și compusă din cer, tufă, arțar, corn și ulm.

Crîngulețele, *vâlcea*, jud. Olt, comuna Mărunței, plasa Siul-d.-s.

Crînguleți, *trup din moșia* statului Netoți-Trivalea, jud. Teleorman, pe care au fost împroprietăriți în 1880 însurăței spornici din comunele de prin prejur. E situat într'o vâlcea, în partea de N.-V. a cătunului Netoți-d.-s.

Crîngului (Valea-), *izvor*, în județul Buzău, com. Jugureni. Incepe din pădurea Nuci-Ghidiei, intră pe teritoriul com. Fințești, unde ia numele de Fințeasca și se scurge în pîriul Istăul.

Crîngului (Valea-), *pădure*, în jud. Buzău, com. Beceni, căt. Mărgăriți; are 18 hect.

Crîngului (Valea-), *șes*, în jud. Buzău, comuna Mînzălești, căt. Bișteni. E acoperit de fineață și livezi.

Crîngului (Valea-), *vale*, în județul Buzău, com. Beceni. Incepe de la Muchea-Vaciî-Crîngului și se scurge în Valea-Vaciî.

Crîngului (Valea-), *vale*, pe proprietatea Stănești, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Crîngului (Vâlcea-), *vâlcea*, jud. Prahova, com. Teșila, pl. Peleșul; curge de la E. spre V. și se varsă în gîrla Doftana, pe malul stîng, tot în comuna Teșila.

Crîngureanca, *deal*, pe care se află vie și pădure, în județul Muscel, com. Budișteni, pl. Podgoria.

Crîngureanca, *pădure*, județul Muscel, pl. Podgoria, com. Ciulnița, în întindere de 25 hect., compusă din stejar, fag și carpen.

Crîngureanca, *pădurice*, județul Muscel, pl. Podgoria, com. Budișteni, în întindere de 10 hect., compusă din stejar, fag și plop.

Crîngureanca, *pădurice*, județul Muscel, pl. Podgoria, com. Leurdeni, în întindere de 15 hectare.

Crîngurile, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia. E situată pe cîmpia numită Crîngureni, în apropiere de pîriul Răstoaca, care curge în partea de S. a comunei. Această comună se învecinește spre E. cu com. Gura-Foiî, spre V. cu Valea-Mare, spre N. cu Bădulești și spre S. cu Pătroaia. De Pătroaia se desparte prin rîurile Răstoaca și Argeșul; de Bădulești, Gura-Foiî și Valea-Mare, prin șoseaua națională București-Pitești.

În raionul acestei comune este un pod, pe apa Răstoaca. Comuna Crîngurile se află la o mică distanță de Găești, spre V. Se compune din trei cătune: Crîngurile-d.-j., Rătești și Crîngurile-d.-s., cu o populație de 1696 loc. Romîni. În această comună sunt trei biserici și o școală.

Crîngurile, *cătun*, pendinte de com. Strîmba, pl. Cîlniștea, jud. Vlașca. E situat pe coasta dreaptă a apei Neajlovului. Moșia este proprietatea Baronului Guillaume, zestraș al d-lui Em. Grădișteanu.

Are suprafața rămasă proprietății de 620 hect., din care, pădure de șleau și de tufă 120 hect. S'a dat la 1864 la 49 locuitori o suprafață de 194 hect. Aduce un venit anual de 20000 lei.

Aci este o moară, pe apa Neajlovului, cu două pietre, moară care se numește Șindrilita.

Este o biserică, zidită la 1856, deservită de 1 preot și 1 dascăl. La această biserică, în 1888, s'a oficiat 18 botezuri, 11 căsătorii și 8 înmormîntări.

Com. este departe de București de 28 kil., iar de Giurgiu de 43 kil. Pe moșie trecea odinioară drumul poștei între Giurgiu și București.

Aci este un pisc al dealului

- Neajlovul care are vr'o 4 hect. de pîdure de tufan, numită la Piscul-Ionești.
- Crînguța**, *vale*, jud. Brăila, la N.-V. satului Ciocile, în hotarul com. Ciocile, despre jud. Buzău.
- Crîstanul**, *deal*, în jud. Neamțu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele. E situat pe lîngă satul Iapa, în prelungirea dealului Chiliile.
- Cristea**, *lac*, jud. Suceava, com. Stolniceni, în suprafață de 5 fâlcî, pe șesul stîng al Siretului.
- Crîșma-Mînzului**, *deal*, în jud. Botoșani, com. Popouți. Se prelungeste spre E. și intră pe teritoriul com. Mănăstireni. Numele se zice că-i vine de la o circiumă ast-fel numită, ce se află pe coasta sa de N.
- Crîșmei (Dealul-)**, *deal*, în jud. Suceava, com. Dolhasca.
- Crîșmei (Pîriul-)**, *pîrîu*, în jud. Suceava, com. Dolhasca. Izvoarele din dealul cu acest nume și se pierde pe șesul Siretului.
- Crocurile**, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Bîrsănești.
- Croicea**, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Jirovul; are 40 case.
- Croici**, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d. s., comuna rurală Mătăsari.
- Croitorari**, *coastă*, jud. Prahova, com. Tîrlești, pl. Teleajenul.
- Croitorescu**, *pisc*, jud. Vilcea, com. Dobriceni, pl. Ocolul.
- Croitori**, *sat*, cu 26 fam., jud.
- Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Gălășești.
- Croitori**, *mahala*, în com. rur. Rudina, pl. Cloșani, jud. Mehedintți.
- Croitori**, *mahala*, în com. rur. Părăușani, pl. Mijlocul, județul Vilcea. Aci e reședința comunei.
- Croitori**, *pisc*, jud. Vilcea, com. Părăușani, pl. Mijlocul, plantat cu pruni, meri, peri, nucii și cireși.
- Croitori**. (Vezi Fîntînele, județul Tutova).
- Croitori**, sau **Cerneasca**, *vale*, în jud. Vlașca, ce merge prin Pietrești-d.-s. și dă în Neajlovul.
- Croitorul**, *deal*, jud. Tecuci, pl. Nicorești. E situat în partea de E. a com. Matca.
- Croitorul**, *izvor*, în jud. Buzău, com. Pănătăul, căt. Plășorul; primește izvorul Limpede și se scurge în Valea-Pănătăului.
- Croitorului (Dealul-)**, *deal*, comuna Preajba, pl. Ocolul, jud. Dolj, pe lîngă care trece limita de N. a comunei, către com. Pielești.
- Croitorului (Pîriul-)**. Vezi Hattia, jud. Suceava.
- Croitorului (Podul-)**, *podet*, din sus de Mălini, jud. Suceava.
- Croptești**, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de Sisești-d.-s.
- Croșna**, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Ocna, situat d'a dreapta Slănicului și avînd o altitudine de 400 m.
- Crovul**, *com. rur.*, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița, situată pe loc șes, la S. de com. Titu, între riul Argeșul și pîriul Răstoaca. Această comună se compune din patru cătune: Crovul, Zidul, Voinești și Miulești, cu o populație de 3000 locuitori Romîni. Locuitorii se ocupă cu agricultura. În comună sunt 2 biserici și 1 școală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat. Pe apa Răstoaca este numai o punte de trecut cu piciorul. Crovul se învecinește spre E. cu com. Odobesti, despărțindu-se prin Răstoaca și unindu-se prin șoseaua comună; spre V., cu com. Fundul-Părului, din jud. Vlașca, despărțindu-se prin riul Argeșul; spre N., cu Mărunțișul și spre S. cu Potlogi.
- Crovul**, *cătun*, pendinte de com. Fundul-Părului, pl. Neajlovului, jud. Vlașca, situat pe marginea dreaptă a apei Neajlovul, la extremitatea de N. a județului, spre limita județului Dîmbovița, nu departe de riul Argeș, se află pe proprietățile Crovul și Obislavi, fostă a Mitropoliei, cari se arendează împreună cu suma de lei 15780 anual.
- Pe această proprietate se găsesc mai multe petece de pădure, în suprafață totală de 400 hectare, ce țin de ocolul silvic Cîrtojani.
- În 1864 s'aუ împroprietărit aci 95 locuitori cu 380 hect.
- Aci e o moară, pe apa Argeșului.
- Este la depărtare de 12 kil. de stația de drum de fer Titu, de București de 40 kil.; iar de Giurgiu de 82 kil.
- Sunt multe pomaturi în acest cătun și în special prune, din care se face rachiu.
- Locuitorii se ocupă mai mult

cu cărașitul. Locul este steril și mai mult argil calcaros, puțin productiv.

Crovul, *cătun*, pendinte de com. Copaciul, pl. Călniștea, județul Vlașca. Moșia este proprietatea zestrală a d-nei Mihail Balș, fostă a d-lui V. Gugiu și fostă înainte de 1836 a paharnicului Ienache Arion.

Este situat pe apa Călniștea la mijlocul plășei cu același nume, departe de București și Giurgiu de 46 kil.

Suprafața totală a moșiei este de 926 hect.

La 1864 s'a dat la 122 locuitorii suprafața de 242 hect. Are 2 petece de pădure de stejar în suprafață de 101 hect.

Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 dascăli. Ține de parohia Crovul.

Cruce (La-), *loc*, jud. Suceava, spre S. și la 150 m. de mănăstirea Rîșca, unde se află și acum o cruce despre care tradiția spune că ar fi ținând locul unui fost schit Bogdănești.

Cruce (La-), *loc izolat*, din sus de mănăstirea Arnota, nu departe de marginea unei prăpăstii ce dă drept în riul Bistrița, jud. Vâlcea. Aci, se zice, ar fi fost o cruce mare de piatră, săpată cu slove, pe care ar fi așezat o Mateiū Basarab de odată cu zidirea mănăstirei, dar acum vre-o 90 de ani, crucea s'a surpat de oamenii cări căutau comori și s'a prăvălit în vale, unde nu s'a mai găsit.

Locului aceluia, locuitorii de prin prejur îi zic «La-Comori».

Cruce (Movila - cu-), *movilă*, în com. Luciul, jud. Buzău, în apropiere de moară.

Cruce (Movila-cu-), *movilă*, în com. Boldești, căt. Grădiștea, județul Buzău, avînd o vechie cruce de piatră.

Crucea, *sat*, în marginea de E. a comunei Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, situat pe podișul dealului Crucea, pe văile Crucea și Tălpăria. Și a luat numele de la dealul Crucea. E înființat din anul 1879, de la împrăștierea făcută de stat însurățeiilor. Are o suprafață de 1100 hect. și o populație de 152 familii, sau 731 locuitori Romîni, veniți de prin diferite localități, cu osebite obiceiuri. Are o școală întreținută de comună, înființată în anul 1885, și frecventată de 23 elevi.

Numărul vitelor e de 1692 capete, din cari: 583 vite mari cornute, 57 cai, 842 oi și 210 rîmători.

Crucea, *sat*, pe moșia și în comuna Broșteni, județul Suceava, trăgîndu-și numele de la crucea ce se formează prin vărsa rea pîraielor Crucea și Bărnărelul, în Bistrița. Așezat pe ambele țărături ale Bistriței și ale pîraielor Crucea și Casei, spre N.-V., și la 22 kil. de satul de reședință. Mai înainte Crucea cu Cojoci și Chirilul forma o comună a parte.

Are o populație de 139 familii, sau 540 suflete (266 bărbați și 264 femei), printre cari sunt și 10 țigani. Contribuabili sunt 108. Locuiesc în 150 case. În Crucea este o cîrciumă și o băcănie.

Împrăștierea la 1864 sunt 12 fruntași, 39 pâlmași și 19 codași, stăpînind 340 fâlcii, afară de cei cu cîte 10 prăjinii.

Drum principal e numai cel ce duce la Broșteni și la Rarău, și acel ce duce la Dorna,

dar care e foarte puțin frecventat.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Împărați Constantin și Elena, clădită de M. S. Regele, la 1880, deservită de preotul din Cojoci și o școală rurală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat, înființată la 1864 și așezată într'un local, făcut danie de M. S. Regele; e frecventată de 41 elevi.

La 1803, «Crucea, a clirosului din Bucovina, numără 70 liuzi, cu 732 lei anual» («Uricariul», de T. Codrescu, vol. VII, pag. 255).

Crucea, *baltă*, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, jud. Dolj, cu întindere de 10 pogoane.

Crucea, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Bîrsănești, acoperit în parte cu vii.

Crucea, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Berești.

Crucea, *deal*, jud. Bacău, plasa Bistrița - d. - s., lîngă muntele Cristoiu.

Crucea, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Băsăști, situat la N. satului Hăineala.

Crucea, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s. de pe teritoriul comunei Solonțul; desparte apele Solonțului de ale Pîrului-Schitului.

Crucea, *movilă*, jud. Brăila, la N. satului Nazîrul, tăiată în 2 de șoseaua Brăila-Focșani.

Crucea, *movilă*, jud. Brăila, la N.-V. de satul Chiscani, aproape de șoseaua Brăila-Călărași.

Crucea, *movilă*, jud. Dolj, plasa Balta, com. Comoșteni, în dreptul căreia este un pod stătător de lemn pe râul Jiul.

Crucea, *punct înalt și cruce*, la jumătatea drumului dintre băile Pucioasa și băile Vilcana, jud. Dîmbovița.

Crucea, *deal*, continuarea Dealului-Popei, de pe teritoriul satului Căuști, com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași

Crucea, *deal*, numit ast-fel după o cruce de hotar ce se află pe dînsul. Se întinde pe teritoriul satului Onești, comuna Șipotele, plasa Bahluiul, județul Iași.

Crucea, *deal*, se întinde la V. spre E., în partea despre N. a satelor: Horlești-Domniței și Horlești-Catolică, comuna Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iași. Pe acest deal sunt viile locuitorilor din satele arătate.

Crucea, *deal*, străbate partea de N. a com. Gropnița, pl. Copoul, jud. Iași, în direcțiune de la V. la E. Și-a luat numele de la o cruce mare de lemn, așezată pe dînsul de către un proprietar. Pe podișul acestui deal se face cultură bogată de cereale.

Crucea, *deal*. Vezi Dealul-Mare, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Crucea, *movilă*. (Vezi, Dornei (Movila-), com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Crucea, *munte*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., pe teritoriul comunei rurale Schela-Cladovei.

Crucea, *deal*, în jud. Neamțul, com. Cîrligi, pl. Piatra Muntele,

situat spre S.-E. de satul Cîrligi, în prelungirea dealurilor Șerbești.

Crucea, *deal*, în jud. Prahova, com. Ceptura, pl. Cricovul.

Crucea, *deal*, cu o vedere frumoasă, între Horodniceni și Răbîia, jud. Suceava.

Crucea, *pisc*, jud. Vîlcea, com. Dozești, pl. Cerna-d.-j.

Crucea, *moșie*, situată în comuna Fundeni, județul Tecuci. Are o suprafață de 241 hect. Este supusă adese-orî la inundațiile Siretului.

Crucea, *pîrîu*, izvorește din dealul Crucea, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași și se varsă în pîr. Obrijanca, din com. Sinești.

Crucea, *pîrîu*, ce udă satul cu același nume, jud. Suceava. Izvorește de sub Tarnița și, după un curs de peste 4500 metri, se varsă în Bistrița. Are de afluent Pîrîul-Omului mărit cu Pîrîul-Opiului.

Crucea, *pîrîu*, mic afluent al Rîșcuței, în com. Bogdănești, jud. Suceava.

Crucea, *poiană*, în jud. Muscel, com. Cotești, plasa Rîurile.

Crucea, *vad*, jud. Brăila, pe unde drumul Cazasul-Vădeni coboară mușea Baldovinești, la 3¹/₂ kil. spre N. de satul Cazasul.

Crucea, *vale*, în jud. Iași, com. Gropnița, pl. Copoul. Și-a luat numele de la dealul ce o formează; în capătul ei se află un iaz numit Lăpătoaia.

Crucea (Izvorul-), *izvor de apă*

minerală, pe teritoriul cătunului Sărișorul, com. Șarul-Dornei, pl. Muntelui, jud. Suceava.

Acest izvor important este situat între 47° și 48° latitudine nordică și 43° și 44° longitudine estică, la o altitudine de 835 m. d'asupra nivelului mării, după datele determinate de d-rul Bernad Lendway, directorul Institutului Chimic Universitar, în lucrarea asupra Dornei, din care extragem aceste note.

Izvorul-Crucea își țea naștere pe partea rîulețului Sărișorul, piscul Șarul, aproape 200 m. N.-E. de la gura unei ruine de auripigment și realgar, cunoscută de aproape 100 de ani.

Terenul de aci e cu desăvîrșire muntos; apare, ici-colo, cîte un platoș de pășune întrerupt cu văi și văișoare și rîuri plutabile. Gismentele cari predomină acest teren sunt gismente arsenicale de realgar și auripigment, cari formaș o mină exploatată deja pe la 1790 de neindigeni și pusă atunci sub paza unui pichet de soldați austriaci, pentru a opri lumea profană a lua din mineralele arsenifere, fiind toxice.

Comunicațiunea de la localitatea Izvorului-Crucea, este ușor de efectuat pe jos, călare sau cu trăsura în toate direcțiunile.

Temperatura aerului la razele soarelui + 35 C. și la umbră + 28 C. Dimineața și seara e răcoare.

Ploile sunt de scurtă durată; uraganele și furtunile sunt foarte rare. Toamna este mai constantă; se întinde până în Noembrie.

Grosul masivului de aci, ca și în întreaga regiune din jur, este constituit de formațiunea cretacee. Un rol important în geneza apei acestui izvor se poate atribui în prima ordine

calcarului jurasic și, în a doua ordine, realgarului.

Izvorul-Crucea are scurgerea spre E. și e adăpostit spre N.-E. de vârful muntelui Șarul. De la sorginte și până la vîrf, piscul prezintă o diferență de altitudine de 78 m. Sorgintea e acoperită cu un tavan de grinzii și basinul e necimentat, de formă sferică.

Apa din acest basin se prezintă limpede, încoloră, cu efervescența spontană, emanînd numeroase bule de un gaz încolor și inodor. Gustul apei este pronunțat, dar plăcut, acrișor și înțepător, de loc amar, nici stiptic, dar slab sălcii. Reacțiunea asupra turnesolului este pronunțat acidă. Expusă influenței aerului ambiant, în un loc deschis, se observă, după un timp mai îndelungat, o opalescență, iar pe fund se depune un precipitat floconos de o culoare portocalie, compus din arseniat și fosfat de fier peroxyd.

Densitatea apei acestui izvor este de 1,00481 (făcută cu picnometru), temperatura apei fiind de + 7 R. și a aerului ambiant de + 8 până la 10 C.

În urma determinărilor și a dozărilor efectuate, d-rul Bernad a ajuns la convingerea că apa Izvorului-Crucea este o apă gazoasă (bicarbonată), alcalină-arsenicală.

Debitul izvorului în 24 de ore întrece 28000 litri.

Apa vine dintr'o adîncime de peste 180 m. Această geneză garantează o durată lungă izvorului, o emergință abondentă, chiar profuză.

Crucea (Vîrful-), vîrf de deal, situat la N. de cătunul Bogdănești, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, județul Prahova, acoperit cu pădure. S'a numit ast-

fel, pentru-că pe lîngă acest vîrf fiind trecătoare la Poiana-Capaciului (comuna Opăriți), s'a pus pe dînsul în semn, o cruce.

Crucea-Brăcăci, localitate, din comuna Păcureți, pl. Podgoria, jud. Prahova, unde gîrla Turbure se unește cu pîr. Sărățelul.

Crucea-Danciului, movilă, jud. Brăila, la sudul comunei Ulmul.

Crucea-de-Copaciū, loc, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., pe teritoriul com. rur. Strehaia.

Crucea-de-Jos, com. rur., în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul.

Comuna Crucea-d.-j. este situată pe podișul format din malul Șușiței și se întinde aproape până în tîrgul Panciul.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii e de 1/2 kil., iar de capitala județului de 27 1/2 kil.

Marginile acestei comune sunt: la N., Panciul; la S., Șușița, care o desparte de com. Țițești; la N.-V., comuna Crucea-d.-s.; iar la V. pîrîul Șușița, care o desparte de com. Clipicești.

Comuna Crucea-d.-j. se compune din cătunele Crucea-d.-j., Dumbrava și Satul-Noū.

Populația comunei, după cel din urmă recensimînt, e de 401 familii, sau 1493 suflete (763 bărb. și 730 femei). Această populație se împărțea astfel: 697 neînsurați (358 bărbați și 339 femei), 700 însurați, 94 văduvi (54 bărbați și 40 femei); 1479 Romîni și 14 de diferite naționalități; 1479 ortodoxi și 14 mozaici; 302 agricultori, 1 meseriaș, 10 comercianți, 12 avînd profesiuni libere, 130 muncitori și 57 servitori.

Știu carte 225 persoane (200 bărbați și 25 femei).

Numărul caselor de locuit e de 455.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Crucea-d.-j. și una filială, cu hramul Sf. Nicolae, în satul Dumbrava. Satul-Noū face o parohie a parte, avînd o biserică parohială, cu hramul Sf. Ioan.

Contribuabilii sunt 411.

Budgetul comunei, pe anul financiar 1893—94, a fost la veniturii de 9299,69 lei și la cheltuelii de 9201 lei.

Vite sunt 1586, din cari: 406 boi, 103 vaci, 57 cai, 666 oi, 66 capre și 288 porci.

În anul 1893 s'a cultivat 1147.50 hect. vii, care au produs 38867 hectol. vin, în valoare de 893,941 lei.

Sunt 106 stupi de albine.

Stabilimente: 7 de băuturi spirtoase, 1 pescărie, 1 brînzărie, 5 măcelării, 4 fierării, 37 fabricanți de rachiū și 9 comercianți diferiți.

Circulațiunea în comuna Crucea-d.-j. se face prin șoseaua comunală Panciul-Podul-Șușița și prin șoseaua Panciul-Mărășești, punînd comuna în legătură cu stațiunea căii ferate Mărășești.

Crucea-de-Jos, cătun, în jud.

Putna, com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul. Este situată pe podișul format din malul Șușiței.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, pentru care comuna cheltuește anual 100 lei.

Crucea-de-Jos, moșie a statului,

pe teritoriul comunei cu același nume, jud. Putna. A fost arendată cu 4757 lei anual, în 1885. Aparținea mănăstirii Bogdana. Acum moșia a fost parcelată în 32 loturi și vîndută țaranilor conform legii din 1889. Supra-

fața totală e de 156 hect. 7599 m. p. Bunuri mici: o grădină de zarzavat, izlazul grădinei și locul imașului, 14 hect. 961 m. p.; cariera de pietriș, 1 hect. 7861 m. p.; albia Șușiței, 14 hect. 6282 m. p.; șoseaua Tecuci-Panciu, 7860 m. p.; șoseaua Bizichești-Ciușlea, 2400 m. p.

Crucea-de-Jos, *parohie*, formată din cât.: Crucea-de-Jos și Dumbrava. Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în Crucea-de-Jos, și una filială, cu hramul Sf. Nicolae în Dumbrava. Comuna cheltuește cu ele 100 lei anual.

Crucea-de-Piatră sau **Borzești-Răzeși**, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j. Face trup cu satul Borzești, numit ast-fel de la Crucea-de-Piatră, care este în curtea bisericeii. Este situat de a dreapta Troțușului. În vechime purta numele de Bobul, după numele dealului pe coasta căruia este așezat. Legenda spune că această cruce, înaltă de 2 metri, a fost pusă de Ștefan-cel-Mare pe mormîntul unei rude ale sale. Se văd urmele unei inscripții slavonești.

Crucea-de-Piatră sau **Călugăreni-Mănăstirea**, *cătun*, pendinte de com. Uzunul, județul Vlașca, pl. Călniștea, situat pe dealurile din coasta dreaptă a apei Călniștea.

Este proprietate a statului.

Acis'a dat la 1864 locuitorilor împroprietăriți în număr de 72, o suprafață de 216 hect.

În 1882 s'a mai dat la 15 însurăței și la școală, o suprafață de 92 hect.

Este și o pădure de stejar în suprafață de 600 hect., dependinte de ocolul silvic Comana.

Și-a luat numirea de la crucea de piatră, ridicată cu ocazia facerii podurilor peste Călniștea de Șerban Cantacuzino Voevod, la 1682, după obiceiul timpului de atunci care se urmează și azi pe la sate; locuitorii, cînd fac poduri sau puțuri, ridică și cruci în amintirea acelor lucrări, cruci pe care se scrie numele celor ce au contribuit sau au luat parte la acele construcții.

Pe crucea de piatră ce stă încă și azi la dreapta șoselei Giurgiu-București, restaurată la 1876 de guvern, stă scris:

«Sfînta aceasta și de viață aducătoare cruce, ridicată este de prea luminatul Domn Șerban Cantacuzino Voevod, nepot al bătrînului Șerban Basarab... și pomenire vecinică înaltă... este la capul acestui frumos și minunat pod carele însuși împreună și cu iubitul săi fiu... la lucrarea lui și cate...»

Pentru ca și Măriei Sale în veci pomenire și mulțumire să fie și să-și rămîie lui și Doamnei lui Maria, și coconilor făcuto s'au dar acest pod și această domnească cruce s'au ridicat într'al patrulea an al domniei sale la anul de la zidirea lumii... meșița Octombrie din zi... dar ridicarea acestei cinstite și de viață făcătoare cruci arată osteneala și strădania facerii acestui mare și temeinic pod întru vecinica pomenire, iar luminatului acesta... precum în cea față s'au zis, iar în aceste alte fețe scrisu-s'au întru pomenire și cinstiții boeri Măriei Sale cari s'au întîmplat la facerea podului acestuia împreună cu a lor Doamne... dus cu multă strădanie și osteneală de la începerea podului pînă la sfîrșit pe nume sunt aceștia: Radu Năsturel vel Ban, Radu Bălăceanu vel Vornic, Grigore Grădișteanu vel Logofăt, Vlad Cocorescu biv-vel logofăt, Constantin Brîncoveanu vel Spătar, Iordache Cantacuzino vel Stolnic, Alexandru biv-vel Stolnic, Mihail biv-vel pitar, Tănase vel armaș, Constantin Bălăceanu, vel Aga, Șerban ot Logofăt, Fiere ot Vistier, Șerban, Căza lefegii, Pîrvul Crejulescu, ot Postelnic, fiind împreună toate breslele și al curții drept aceea s'au scris ca să fie în vecinica pomenire.»

Crucea-de - Piatră, *deal*, jud. Vilcea, pl. Ocolul, com. Titi-

reciū, numit ast-fel, pentru că acolo este o vechie cruce de piatră. Este la depărtare de 1 kil. spre N., de vatra satului.

Crucea-de - Piatră, *loc izolat*, lîngă șoseaua națională Botoșani-Hîrlăul, în partea de N.-E. a satului Deleni, jud. Botoșani, com. Deleni, nu departe de pîriul Velnița-Vechie. Aici este o cruce de piatră, fixată cu un capăt în pămînt; legenda spune, că acolo, ar fi îngropat un viteaz căpitan din vreme depărtată.

Crucea-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțului.

Comuna Crucea-de-Sus este așezată mai la deal de Panciu, dar pe același podiș și despărțită în 2 de pîriul Hăulița.

Distanța com. de capitala jud e de 28¹/₂ kil., iar de reședința sub-prefecturii, de ¹/₂ kil.

Marginele acestei comune sînt: la N. și la N.-E. pîriul Zăbrăuț, care o desparte de comunele Movilița și Diocheți; la E. pîriul Zăbrăuț și cu comuna Panciu; la S. comuna Crucea-de-Jos și pîriul Șușița; la V. Șușița; iar la N.-V. Străoani-de-Sus și de-Jos.

Comuna Crucea-de-Sus e formată din cătunele Chicera și Neicu.

Populația comunei, după cel din urină recensămînt, e de 510 capi de fam., în total 1631 sufl. (826 bărbați, 805 femei). Această populațiune se împărțea ast-fel: 811 neînsurați (421 bărbați, 390 femei) 732 însurați, 80 văduvi (38 bărbați și 42 femei) și 2 divorțați, (1 bărbat și 1 femeie); 1619 Romîni și 12 de diferite naționalități; 1619 ortodocși și 12 mozaici; 350 agricultori, 21 meseriași, 4 comercianți, 10 avînd profesiuni libere, și 18 servitori.

Știu carte 180 persoane (171 bărbați și 9 femei.)

Numărul caselor de locuit e de 418.

Are 2 biserici parohiale, una în satul Chicera cu hramul S-ții Voevozi și a doua în Neicu, cu hramul Adormirea.

Instrucțiunea publică se predă într'o școală mixtă, frecventată de 47 copii (45 băieți și 2 fete), din 211 copii (113 băieți, 98 fete) cu vîrstă de școală. Comuna vine în ajutorul școlaei cu 455 lei anual.

Comuna numără 318 contribuabili, adică 1 la 5.12 locuitori. În anul 1886 nu erau de cît 272 contrib., iar în 1869, 275.

Budgetul, pe anul financiar 1893/94, a fost următorul: venituri 5841,51 lei; cheltueli 5682,67 lei.

În alți ani, budgetul de veniturile și cheltuelile com. era: În 1885/86, la venituri 3714 și la cheltueli 3708 lei, iar în 1868/69 la venituri 7226.

Numărul cultivatorilor este de 42.

Vite sunt: 952, din cari: 277 boi, 105 vaci, 137 cai, 65 oi, 3 capre și 365 rîmători.

În anul 1893, s'a cultivat 404 hect. cu vii, producînd 8080 hectol., în valoare de lei 185840.

În același an se afla în comună 38 stupi de albine.

În com. sunt: 8 stabilimente de băuturi spirtoase; 39 fabricanți de rachiū de prune; 4 fierării; 2 rotării; 2 mori; 4 comercianți diverși.

Diferite drumuri neșoseluite pun Crucea-de-Sus în legătură cu Panciū, Crucea-de-Jos, Străoani-de-Jos și de-Sus.

De aci se trage familia Catargiū, curgătorii din Toader Catargiū și Sanda Catargioaia.

jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă. E acoperit de pădurea cu același nume, ce face parte din pădurea Vintilă-Vodă.

Crucea-din-Siliște, *cruce*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, care arată locul altarului bisericeii, al unui sat odinioară regulat, care din cauza inundațiilor rîului Jiul, s'a mutat mai departe.

Crucea-Găinarului, *loc*, numit ast-fel în pl. Blahnița, județul Mehedinți, pe teritoriul com. rur. Batoți.

Crucea-Giurchi, *sat*, în județul Ialomița, pl. Borcea. pendinte de comuna Mihaiū-Viteazul. Este situată la 4 kil. spre N.-E. de satul de reședință.

Aci se află 40 case și bordeie.

Crucea-Impușcată, *localitate*, jud. Brăila, pe hotarul de N. al comunei Scorțarul-Noū, pe Buzeelul-Sec de pe țarmul stîng al Buzăului, la aproape 7 kil. spre N. de satul Scorțarul-Noū.

Crucea-Inaltă, *semn de hotar*, dintre comunele Peretul și Bogdana, jud. Telorman, pe vechiul drum al Zimnicei.

Crucea-lui-Barcan, *vîrf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul comunei Călugăra-Mare.

Crucea-lui-Chiriță, *semn de hotar*, pe moșia Nanovul, județul Teleorman.

Crucea-lui-Neagoe, *punct de hotar*, la N.-E. de com. Măgureni, jud. Telorman; desparte această moșie de moșia Măldăfeni, din plasa Tîrgului.

Crucea-lui-Pavel, *colină*, în jud. Buzău, com. Măgura, pe hotarul despre com. Grăjdana, în al căreia vîrf se află o vechie cruce de lemn. Are o pozițiune frumoasă.

Crucea-lui-Șarpe, *movilă* și semn de hotar, la N.-V. moșiei Meri, din pl. Tîrgului, jud. Teleorman.

Crucea-lui-Trocan, *loc*, în jud. Mehedinți, între hotarul com. rur. Ilovățul, din plaiul Cerna și com. rur. Șovarna-d.-s., din plaiul Cloșani, unde Tudor-Vladimirescu a ucis pe Trocan.

Crucea-Lupului, *punct de hotar*, în jud. Teleorman, pe moșia Viișoara, spre N.-E., unde se mărginește cu moșia Piatra.

Crucea-Nouă, *punct trigonometric* de observație, lângă orașul Ploești, jud. Prahova.

Crucea-Pîrlită, *loc*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, pe teritoriul com. rur. Cujmirul.

Crucea - Popii, *loc*, cu vie și liveze de pruni, situată în com. Țigănești, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Crucea-Protopopului, *loc izolat*, în jud. Muscel, com. Golești, pl. Podgoria.

Crucea-Radului, *loc șes*, în jud. Tecuciū, la E. de valea Călmățuiul, raionul com. Barcea, pl. Bîrlad.

Crucea-Regelui, *cruce de piatră*, frumos lucrată, înălțată pe vîrf muntelui Milicești, între Slănicul și Telega, jud. Prahova, în semn că M. S. Carol I, Domnul Romîniei, a făcut aci

Crucea-din-Copaciū, *munte*, în

- o mică stațiune cu ocaziunea vizitărei Ocnelor în anul 1866.
- Crucea-Roșie, sat,** în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Da gîța, spre N.-V. de satul Da gîța.
- Crucea-Roșie, ramură de munți,** în jud. Neamțu, com. Pingărați, pl. Piatra-Muntele. Se detașează din hotarul Transilvaniei, la locul unde se numește Poiana-Crucea-Roșie, între muntele Torogleș și Meleghavaș, și se îndreaptă spre E.-N., desfășurându-se în mai multe ramuri: Bourul, Bîtca-de-Piatră, mărginite în partea despre N. de pîriul Ața, iar despre S. de pîriul Brateșul, până în pîriul Tarcăul.
- Înălțimea sa în unele piscuri, atinge 1200 m. Vezi Poiana-Crucea-Roșie.
- Crucea-Spineanului, platoșă,** pe teritoriul satului Padeșul, din jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Negoști. Aci se păzeau primele străji ale lui Tudor-Vladimirescu din apropierea redutelor ce se văd în cîmpia Padeșului.
- Crucea - Stancului, pădure,** în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Berești.
- Crucea-Sticlei, movilă,** în jud. Brăila, la 2 kil. spre S.-E. de tîrla Băjani, din com. Vizirul.
- Crucea-Tomi, munte,** în jud. Suceava, com. Mălini.
- Crucea-Tomi, pisc de munte,** între Rîșca și Rîșcuța, jud. Suceava. E acoperit cu pădure de brad.
- Crucea - Trăsnită, movilă,** în județul Brăila, la 500 m. spre N.-E. de satul Mareș, din com. Surdila-Găiseanca.
- Crucea-Trăsnită, semn de hotar,** în jud. Teleorman, la S. de Crucea - Înaltă, tot pe vechiul drum al Zimnicei, pe cîmpia dintre comunele Plosca și Bogdana.
- Crucea - Țiganului, punct de hotar,** în jud. Teleorman, la N.-V. com. Vișoara, în hotarul acestei comune cu comuna Piatra, pe un pisc.
- Crucea-Vladului, punct de hotar,** în jud. Teleorman, pe moșia Măgureni sau Ciocanul, la N.-V.
- Cruceanul, sat,** în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, spre S. de satul Vinderei în marginea de S.-E. a județului.
- Are 126 locuitori, cari locuiesc în 30 case. Știu carte 23 de persoane.
- Se cultivă aci gîndacii de mătase.
- Cruceanul, schit,** în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, cătunul Cruceanul.
- Cruceanul, moșie,** în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, proprietatea statului, arendată în ultimul period cu 1441 lei, 40 bani anual.
- Cruceanul, pădure,** în jud. Tutova, pl. Tîrgul, pe moșia cu același nume, în întindere de 20 hect.; este proprietatea statului.
- Cruceanul, pîrîiaș,** în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, care se varsă în Hobana.
- Crucei (Dealul-), deal,** în jud. Botoșani, com. Mănăstireni, pl. Tîrgul.
- Crucei (Dealul-), deal,** se prelungește deasupra satului Hilișeul-Gafencu, com. Hilișeul, pl. Coșula, jud. Dorohoiu.
- Crucei (Dealul-), deal,** în jud. Dorohoiu. Se întinde pe teritoriul satului Păltinișul, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-j.
- Crucei (Dealul-), deal,** în centrul com. Jupînești, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel, pe malul stîng al văieci Aninoasa.
- Crucei (Dealul-), deal** cultivabil, lângă satul Forăști, județul Suceava.
- Crucei (Dealul-), parte,** din spre pîriul Părăuțul, a dealului Brusturi, județul Suceava. Tradiția spune că, cu mai bine de un veac și jumătate, acest deal a fost bătut de piatră 7 ani de-a-rîndul.
- Doi călugări sfătuiră oamenii să facă maslu în fie-care an d'asupra lui, în ziua de Izvorul-Maicei-Domnului.
- Cei povățuiți puseră o cruce în acel loc și de atunci până acum, în ziua arătată, toți locuitorii de prin satele învecinate se strîng pe Dealul-Crucei și, după slujba preoților, prăznuiesc, mîncînd și petrecînd.
- Crucei (Dealul-), deal,** în jud. Vaslui. Se întinde la S. satului Suhulețul, com. cu același nume, pl. Fundurii. Și-a luat numele de la două drumuri ce se întîlnesc pe virful lui în formă de cruce.
- Crucei (Genunea-), genune,** în jud. Suceava, mai sus de gura pîriului Crucea, din com. Broș-

- teni, unde Bistrița e foarte adâncă și lină.
- Crucei (Movila-),** *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei urbane Chilia-Vechie, situată în partea nordică a plășei și a comunei, la 500 metri spre E. de Chilia-Vechie. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Este artificială, acoperită cu verdeață și are o cruce în vîrf, de unde și numele ei.
- Crucei (Muchea-),** (**Crucea-lui-Gherase**), *colină*, în jud. Buzău, com. Rușlavățul, cătunul Tega. E acoperită de izlaz.
- Crucei (Piciorul-),** *pîrîiaș*, în jud. Neamțu.
- Crucei (Piscul-),** *culminație a muntelui* Ursușia, din com. Mlăjețul, jud. Buzău.
- Crucei (Pîriul-),** *pîriu*, în jud. Botoșani. Izvorește din Dealul-Velniței, com. Slobozia - Secătura și se varsă în pîriul Cornaciul, afluent al Miletinului.
- Crucei (Pîriul-),** mic *afluent* al Bistriței, în com. Fărcașa, jud. Suceava.
- Crucei (Podul-),** *șes*, în județul Buzău, com. Grăjdana, căt. Miliuți, în pădurea Barbu.
- Crucei (Poiana-),** *poiana*, pe valca râului Teleajenul, comuna Măneciul - Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.
- Crucei (Șesul-),** *șes*, prin care curge Pîriul-Crucei, în comuna Slobozia - Secătura, pl. Coșula, jud. Botoșani.
- Crucei (Valea-),** *vale*, între dea-

- lurile Valea-Crucei și Unțeiu, com. Popouți, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.
- Crucei (Valea-),** *vale*, în jud. Prahova. Izvorește de la N. de com. Teșani, pl. Teleajenul; se împreună cu Valea-Bîrzei și amîndouă dau în Valea-Drăgămir, care se varsă în râul Teleajenul, la E. de com. Teșani.
- Crucei (Valea-),** *vale*, în jud. Vaslui, formată prin prelungirea Dealului-Crucei, din comuna Suhulețul, pl. Funduri. Terenul acestei văi a devenit neregulat în urma unui cutremur, prezentînd aspectul unui zid de bolovanî.
- Crucelari,** *vale*, în jud. Tulcea, plasa Măcinul, pe teritoriul comunei rurale Greci; se desface din dealul Coșlugea; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea estică a plășei și a comunei; merge pe la poalele înaltului vîrf Greci (426 m.) și a stîncosului deal Piatra-Mariei; taie drumul comunal Greci - Balabancea, și, după un drum de 4 kil., se deschide în Pîriul-Calistriei, pe dreapta, lîngă pădurea satului Greci.
- Crucereasa,** *poiană*, în județul Muscel, com. Golești, pl. Rîurile.
- Crucerești,** *mahala*, în jud. Mehedinți, com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul.
- Cruceriului (Movila-),** *movilă*, în jud. Botoșani, pe dealul Ciornahul, în partea de N. a moșiei Pogorești, com. Comîndărești, pl. Jijia. Numele, se zice, i-ar fi rămas de la un răzeș, care stăpînea partea moșiei de

lîngă acea movilă, și care avuse rangul de clucer.

- Crucurul,** *poiană* cultivabilă, în jud. Neamțu, com. Bozieni, pl. de-Sus-Mijlocul, formată în cuprinsul pădurei ce se întinde spre V. și S. a pădurei Corboaia.
- Crucurului (Valea-),** *vale*, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul comunei Slobozia. Are direcția S. spre N., cu lungime de 500 m. și o adîncime de 2—4 m.
- Cruci (La-),** *loc izolat și punct de hotar*, pe muntele Pănătăul, din comuna Pănătăul, jud. Buzău.
- Crucile, sat,** în jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Balota, situat pe pîriul Teslului, aproape de izvorul lui, la 6 kil., S.-V. de Balota-d.-j., căt. de reședință al comunei și de care se desparte prin Dealul-Muereî.
- Are o populație de 136 suflete, 74 bărbați și 62 femei, cari locuiesc în 39 case. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Gaia-d.-s. În vîrstă de școală sunt 12 copii. Știu carte 4 persoane.
- În sat este o biserică de zid, cu hramul Înălțarea-Domnului, fondată la 1853, de Prădeni Ciobanul.
- Comunicațiunea se face prin șosele vecinale și comunale, care pun în legătură satul la N.-E. cu Gaia-d.-s. peste Dealul-Muereî, și la S.-V. cu Goești.
- Crucile, sat,** jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici. E situat în dreapta Amaradiiei, la 35 kil. N.-V. de Craiova. E străbătut la V. de Dealul-Chicoralului. Are 30 familii, sau

123 suflete (66 bărbați și 57 femei). Locuiesc în 30 case. În sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1875, întreținută de stat. Localul construit din birne, a costat 600 lei și cuprinde o singură sală de studii, cu suprafață de 39 m. În anul 1892—93, școala a fost frecventată de 63 băieți și 1 fată, și anume: Mierea, 14 băieți; Bojinul, 3; Crușețul, 3; Văluța-d.-j. și Văluța-d.-s., 9; Miericeana, 7 băieți și 1 fată; Slănimești, 5. 10 băieți au venit din alte comune vecine. Cu vîrstă de școală sunt 11 copii. Știu carte 6 bărbați și 2 femei.

Comunicația se face prin șoseaua județeană Craiova - Căpreni.

Crucile, sat, jud. Dolj, pl. Amara, com. Goești. E situat pe pîrîul Tesluiului, la 4 kil. N.-E. de Goești, cît. de reședință al comunei, de care se desparte prin Dealul-Muerei. Are 90 suf., 48 bărbați și 42 femei. Locuiesc în 22 case. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Goești, ce este la 3 kil. depărtare.

În anul școlar 1892—93, au frecventat școala 4 băieți. Cu vîrstă de școală sunt 7 copii. Știu carte 20 locuitori.

Comunicația se face prin o șosea vecinală care leagă satul la S.-V. de cît. Goești, trecînd peste Dealul-Muerei.

Crucile, deal, jud. Dolj, pl. Amara, com. Balota, din care iese rîul Tesluiul.

Crucile (Dealul-cu-), loc izolat, jud. Muscel, com. Băjești, pl. Rîurile.

Crucile-Drumului, pod, pe moșia Roșcani, jud. Botoșani, com. Fîntînelele, pl. Siretul.

Crucile-Gamenții, semn de hotar, pe moșia Cetatea, din pl. Tîrgului, jud. Teleorman, la N.-E. cîtunului Cetatea. Servește ca semn de hotar despărțitor între moșiile învecinate.

Crucile-lui-Petre, pichet de graniță, în jud. Mehedinți, pe marginea Dunărei.

Crucile-Sf.-Petre, poiană, în vîrfurile muntelui Crucereasa, în județul Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Schela-Cladovei. Aci există o cruce cu inscripțiune veche romană, numită de locuitorii Crucea-Sf.-Petre și sub care, legenda spune că ar fi fost îngropat Sf. Petre, adus aci, într-o noapte, de peste Dunăre, în timpul unui rezel.

Crucilor (Cîmpia-), cîmpie. (V. Dăroaia, jud. Vîlcea).

Crucilor (Dealul-), deal, jud. Vîlcea, com. Bodești, pl. Hozeul.

Crucilor (Măgura-), măgură, în jud. Teleorman, com. Putineiu.

Crucilor (Valea-), vale, județul Vîlcea, com. Copăceni, pl. Cerna-d.-s.

Crucioiul, loc izolat și punct de hotar, al com. Pănătăul, județul Buzău. E situat pe Malul-Dîrstei.

Crucioiului (Plaiul-), izlaz în tîns, în jud. Buzău, com. Gura-Teghii, pe poalele muntelui Podul-Grecilor.

Crucișoara, com. rur., pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 19 kil. de com. rur. Băscovul-Fleștii, (reședința subprefecturii) și la 10 kil. de Pitești. Se

compune din 3 sate: Grădinești, Linia-Mare sau Crețulești și Văruici, avînd peste tot 132 familii, sau 526 suflete. În comună sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 3 paracliseri și o școală primară rurală. Budgetul comunei pe 1882—83 a fost de 934 lei la venituri și de 917 lei la cheltuieli.

După o publicație oficială (1887), această comună numără 119 contribuabili și are un budget de 988 lei la venituri și de 843 lei la cheltuieli.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 147 vite mari (139 boi și vaci, 8 cai) și de 438 vite mărunte (254 oi, 8 capre și 176 rîmători).

Crucișoara, munte, în com. Lopătari, jud. Buzău, între muntele Cheea și muntele Muerea, continuare din muntele Brazeul, cea mai mare parte gol.

Crucișoara, pisc. Veză Chicerea, deal, com. Tomești, pl. Codrul, jud. Iași.

Crucișoara, deal, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Orzești.

Crucișoara, loc izolat, com. Mihăești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Crucișoara, localitate, în cîtunul Scurtești, comuna Stefești, plaiul Vărbilău, jud. Prahova, numită ast-fel pentru-că în vechime s'a găsit într'un copaciu o cruce. Acest loc servește de pășune vitelor.

Crucișoara, podiș, se întinde spre N. de satul Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vaslui; numele îi vine de la o cruce de piatră ce se află pe el, pusă spre aducere aminte pentru acei ce au

fost îngropați acolo în timpul holerei.

Crucișoarele, cătun, pendinte de com. Căscioarele, plasa Neajlovului, jud. Vlașca, situat pe valea Neajlovului.

Are un petec de pădure, în suprafață de 311 hect., încorporat cu pădurea Padina-Cirtojani. Ține de ocolul silvic Cirtojani.

Cruciulița, deal, numit și Nisipăria, în com. Giurgești, jud. Suceava.

Cruciulița, poiană, în căt. Slobozia, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dimbovița, jud. Muscel.

Crudul, lac, în com. rur. Almăjelul, plasa Cîmpul, județul Mehedinți.

Crugli-Mare, lac, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Moru-Ghiol (și anume pe acela al cătunului său Dunăvățul-d.-s.); s'a format dintr'o revărsare a brațului Sf. Gheorghe, lângă care se află; este înconjurat de toate părțile cu stuf; are 84 hect. întindere; conține pește în mică cantitate.

Crugli-Mic, lac mic, situat în jud. și pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol, căt. Dunăvățul-d.-s., la V. de lacul Crugli-Mare, este format tot de brațul Sf.-Gheorghe și înconjurat de toate părțile cu stuf; are o întindere de 40 hect.

Cruglicul, lac, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunei urbane Mahmudia, situată în partea nordică a plășei și a comunei; este format de lacul cel mare Fortuna, cu care comunică printr'o mică gîrlă; se

devarsă, printr'o altă gîrlă, în brațul Sulina, la mila No. 19; este înconjurat numai cu stuf; are 80 hectare; conține puțin pește.

Cruhlicul, grind, sau loc ridicat deasupra stufului înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rurale Catirlez sau Sf. Gheorghe, în partea sudică a plășei și cea vestică a comunei; are o formă lunguiață; este o prelungire estică a grindului Dranovul; e înconjurat cu stuf; are 40 hect. întindere; improductiv; pe el se află situată cișla (tîrla de oi) numită Radu.

Crunți, com. rur., în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, spre Nordul plășei d'alungul văei Fileanca.

Teritoriul acestei comune se limitează la N. cu com. Reviga, la S. cu Ciochina, la S. și E. cu Andrășești și la V. cu Căzăcești. Are o suprafață de 5000 hectare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 111 locuitori; neîmproprietăriți se mai află 35.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe ambele coaste ale văei Fileanca, peste care se afla un zăgaz de pămînt, pe unde locuitorii comunică dintr'o parte în cea-l'altă a satului. Cea mai mare parte a caselor cari formează satul sunt pe coasta de V. a văei. Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale. De comună mai țin și cătunele (tîrlele): Strapazanul și Căpățina.

Populațiunea este de 1198 locuitori, cu 290 capi de familie și 908 membri de familie, sau 572 bărbați și 626 femei. După naționalități sunt: 1195 Ro-

mîni, 2 Greci și 1 Bulgar, toți de religie creștină ortodoxă. După profesiuni sunt: 305 agricultori, 6 meseriași, 5 comercianți, 6 profesiuni libere, 21 muncitori și 18 servitori. Din toți locuitorii com., numai 158 persoane știu carte.

Vite sunt: 342 cai, 420 boi, 1750 oi și 345 porci.

Budgetul comunei, pe anul 1887—1888, a fost de 3207 lei la venituri și de 3198 lei la cheltuieli.

În comună este o școală mixtă, frecventată de 50 elevi, condusă de 1 învățător, retribuit de stat și comună. Școala are localul propriu construit de comună.

Aici este o biserică, cu 1 preot și 2 dascăli. În budgetul comunei este trecut pentru cult suma de 240 lei.

Crunți, lac, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, comuna Crunți. Este în comunicație, prin valea Fileanca, spre N. cu lacul Reviga și spre S. cu lacul Fundata.

Crușețul, sat, com. Valea-Boului, plasa Amaradia, jud. Dolj. E situat pe malul drept al Amaradiiei, la 5¹/₂ kil la N. de Boul-d.-s., reședința comunei, de care se desparte prin două dealuri. Are 240 suflete, 125 bărbați și 115 femei. Locuiesc în 71 case. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Boul-d.-s., ce este la 2500 m. depărtare. În anul școlar 1892—93 au frecventat școala 7 băieți. Cu vîrsta de școală sunt 17 băieți și 15 fete. Știu carte 16 locuitori, 15 bărbați și 1 femeie. În sat este o biserică de zid, fondată de săteni.

Comunicația se face prin șoseaua județeană Craiova - Căpreni, care pune satul în legă-

tură la N. cu Stoina, iar la S. cu Mierea-Birnici.

Crușetului (Dealul-), deal, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu o înălțime de aproape 300 m., acoperit cu livezi de pruni și pădure mărunță.

Crușetul, moșie particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, satul Crușetul, aparținând d-lui G. Bălăcioiu.

Crușovul, com. rur., spre N. plășei Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. E formată numai din satul cu același nume, așezat pe șoseaua Caracal-Corabia și aproape de linia ferată, departe de 20 kil. de Caracal (la S.) și de 17 kil. spre N. de Corabia. Se învecinește cu com. Grădinile la N., iar la S. cu com. Brastavățul. Altitudinea terenului de asupra nivelului mării este de 120 m.

Are o populație de 875 locuitori, toți Români, din cari 444 bărbați și 431 femei; 249 sunt capi de fam., 399 căsătoriți și 466 necăsătoriți; 57 știu carte și 818 nu știu carte. Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. În 1887, s'a cultivat 1160 hect. cu grâu, 1160 cu porumb, 50 cu orz, 30 cu ovăz și 4 cu vii. Vite mari au fost în 1887, 629, vite mici cornute 1814 și râmători 660. Are 3 circiumi.

Budgetul com. pe 1886/87 a fost de 3004 lei la venituri și 2995 la cheltueli. Școală nu este. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

La Crușov se fac trei bîlciuri: 1 la 25 Martie, ține 6 zile; 2 la Duminica-Tomei, ține 6 zile; 3 la 23 Iunie, ține tot 6 zile, toate pe proprietatea par-

ticulară, înființate la 1820 de A. Șuțu, după cererea logofătului Slătineanu. Se face comerț cu vite mari și mici, cu articole de brașovenie și alte produse ale industriei domestice. Aci a poposit prima noapte după plecarea din Izlaz, tabăra care venea cu guvernul provizoriu de la 1848, care proclamase constituția, și se îndrumase spre Craiova, prin Caracal.

Cruțeasca-de-Jos, moșie nelocuită, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul com. Larga, are o suprafață de 1110 hect., din cari 40 hect. pădure, pentru care se plătește foncieră anuală 635 lei și 98 bani.

Cruțeasca-de-Sus, moșie nelocuită, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul com. Larga. Are o suprafață de 745 hect., din care 25 hect. pădure, pentru care se plătește foncieră anuală 194 lei.

Cruțești, sat, jud. Dolj, pl. Dumbrava-de-Sus, com. Breasta. Are o populație de 554 sufl., 288 bărbați și 266 femei. Locuiesc în 101 case și 1 bordeiu.

Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Breasta, ce este la 1 kil. depărtare. În anul școlar 1892-93, a fost frecventat școala 32 băieți și 3 fete. Cu vârsta de școală sunt 39 băieți și 5 fete. Știu carte 15 persoane. În sat este o biserică, fondată în 1784, de Marița Bengheasca Stolniceasa. Are hramul Sfânta-Maria-Mare. Are 17 pog. proprietate și 1 preot și 2 cîntăreți, ce slujesc și la biserica din satul Obedinul, comuna Breasta.

Tot în acest sat este și mănăstirea Crețești.

Cruzi, lac, la E. com. Peri-Rîioși, jud. Teleorman. Servește ca semn de hotar între părțile locuitorilor împroprietăriți și moșia Peri a Eforiei Spitalelor Civile (a spitalului Pantelimon).

Cu-Araci (Valea-), vale, jud. Olt, pl. Oltul-de-Sus; se varsă în valea Cerbul.

Cuan-Dere, vale, în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Hasancea, și anume pe acela al satului Mamețcea; se desface din dealul Teghir - Ghiol, îndreptîndu-se spre V.; are o direcțiune de la E. spre V. printre dealurile Abdulah-Deresi și Cuan-Deresi-Bair la S. și dealul Mamețcea la N.; brăzdează partea sudică a plășei și a comunei, trecînd prin centrul satului Mamețcea.

Cuan-Deresi-Bair, deal, puțin însemnat, jud. Constanța, în plășile Constanța și Mangalia, pe teritoriul com. rur. Hasancea și Osman-Faci și anume pe acela al cătunelor Mamețcea și Abdulah; se desface din dealul Abdulah-Deresi, îndreptîndu-se spre N.; are o direcție de la S.-E. și V., cu o înălțime maximă de 84 m.; face hotarul între pl. Constanța și pl. Mangalia, brăzdînd partea de S. a pl. Constanța și a com. Hasancea și partea de N. a pl. Mangalia și a com. Osman-Faci.

Cubanul, insulă, în brațul Chilia, jud. Tulcea, situată la vărsarea lui în mare, și coprinsă între brațele Novai-Stambul, Ostovcina și Chilia. Aparține comunei urbane Vilcov din Basarabia rusească. Are forma unui triunghi, cu o întindere cam de 480 hect. Este impro-

ductivă, căci este acoperită numai cu stuf.

Cuca, com. rur., jud. Argeș, pl. Oltul, la 22 kil. de com. rur. Tigveni (reședința subprefecturii) și la 15 kil. de Pitești. Se compune din 6 sate și a nume: Bălțata, Cărcești, Crivățul, Cuca, Mănesei și Udrești, avînd în total 149 fam., cu 796 locuitori, din cari 33 Țigani. Are 2 biserici vechi și o școală primară rurală.

Budgetul comunei pe anul 1882-83 a fost de 1145 lei la venituri și de 1112 lei la cheltuieli. După o publicație oficială (1887), această comună nu are 131 contribuabili și are un venit de 2072 lei la venituri și de 1684 lei la cheltuieli.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 275 capete vite mari (265 boi și vaci, 10 cai și de 208 vite mărunte (105 oi și capre și 103 rîmătorii.)

Cuca, com. rur., în plasa Siretul, jud. Covurlui, la 35 kil. spre N.-V. de la Galați. Se mărginește la N. cu Băleni și Puțichioaia; la cu S. Pechea; la V. cu Cudalbi și Minjina și la E. cu Firțănești, Măstăcani și Foltești. Are 6 cătune: Cuca (reședința), Slobozia-Ventura (Vinturoaia), Mavromol, Cotros, Oasele și Plevna. Dintr'acestea, numai Oasele (la 3 kilom. de reședință) și Plevna sunt mai depărtate; iar Oasele este cea mai mare; toate sunt vechi, formate din foști clăcași, afară de Plevna, formată din însurăței la 1882, și de ciți-va răzăși în Oasele.

Sunt 426 familii, sau 1914 suflete, din cari 992 bărbați și 922 femei; 1024 necăsătoriți, 776 căsătoriți, 105 văduvi și 9 divorțați; știu carte 107 persoane, iar 1807 nu știu.

Pămîntul acestei comune e mai mult argilos și nisipos; situația e caracterizată prin munți și dealuri numeroase. Suprafața teritorială este de 9295 hect., din cari 4433 hect. arabile, 2860 păduri și imaș, 72 vii și livezi, restul vatra satului, dealuri, drumuri și rîpi. Din acest pămînt, 6435 hect. aparțin proprietății mari, iar 2860 proprietății mici (sătenilor). Proprietatea mare e reprezentată prin următoarele moși: Cotros, Slobozia-Ventura și Zăvoiul. Statul asenienea posedă o hliză din moșiile Mavromol și Oasele.

Vite sunt: 11 tauri, 1504 boi, 511 vaci, 58 junci, 55 junce, 70 gonitori, 56 gonitoare, 115 mînzați, 88 mînzate, 169 viței, 18 armăsari, 207 epe, 161 cai, 5697 oi, berbeci și capre.

Sunt 9 circiumi și o prăvălie cu mărfuri diferite; o moară cu aburi și una de vînt; 5 mașini agricole (la proprietarii mari), 56 pluguri sistematice ale locuitorilor.

Budgetul comunei este la veniturii de 8925 lei și la cheltuieli 8816 lei.

Contribuțiile directe se ridică la 12682 lei, 29 bani.

Sunt 347 contribuabili.

Biserici sunt 4: una, cu hramul Sf. Voevozi, în Cuca, zidită din 1863; a doua, Sf. Impărați, în Slobozia-Ventura, din 1840; a treia, Sf. Pantelimon, în Cotros, din 1851; și a patra, Sf. Voevozi, în Oasele, construită în 1839. Fie-care biserică are cîte 8 $\frac{1}{2}$ fălci de pămînt. Intreaga comună Cuca formează o parohie, cu catredala Sf. Voevozi din reședința comunală, cu un preot și 3 cîntăreți.

Școli sunt 2, mixte, una în Cuca și a doua în Oasele; fiecare are cîte 3 hect. pămînt; sunt frecventate de 78 elevi.

De la Cuca în jos, spre Pechea (12 kil.), mergi prin o vale, unde se găsește un iezișor cu zăgaz; tot aicea e pădurea Cotros, ce aparține proprietății cu același nume și care se întinde până la moșia Odaia-Lupa, din com. Pechea.

Cuca, sat, jud. Argeș, pl. Oltului; face parte din com. rur. Stoilești.

Cuca, (îi mai zice Dealul-Cuca, sau Linia-Cuca), **sat**, din jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. cu același nume.

Are o școală primară rurală.

Cuca, sat, reședința comunei cu același nume, pl. Siretului, jud. Covurlui, cu 79 familii, sau 345 suflete; o biserică și o școală.

Cuca, deal, al comunei Bălești, jud. Gorj, ce începe din partea de S. a comunei și se termină la N., la comuna Slobozia.

Pe acest deal sunt viile locuitorilor, iar în piscul lui e un arbore secular, în care locuitorii pioși au săpat și așezat o icoană peste care a crescut lemnul, ast-fel că icoana acum nu se mai vede; din cauza înălțimei sale acest arbore poate fi văzut la o depărtare de vr'o 15 kil. în toate direcțiunile.

Cuca, deal mare, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Negoști, în hotarul satului Padeşul.

Cuca, deal, în jud. Mehedinți, comuna rurală Bala-d.-j., plaiul Cloșani.

Cuca, deal, în jud. Mehedinți, com. rur. Brădetul, pl. Văilor.

Cuca, pădure, ce-i zice și Ră-

- dăcini, între satele Cuca și Băleni, jud. Covurluiă.
- Cuca, *prival*, jud. Brăila. Incepe în partea despre E. a Dobrotei și dă în iezerul său.
- Cuca, *riușor*, jud. Muscel. Izvoarele de sub muntele Păpușa și se varsă în Rîul-Tîrgului, pe partea stîngă, în cercul comunei Lerești, plaiul Dîmbovița.
- Cuca-Bănescului, *deal*, situat în partea de N., în marginea comunei Pîriul, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Are forma unei piramide și e proprietatea locuitorilor. Este acoperit cu izlaz.
- Cuca-cu-Pietrele, *deal*, în com. Valea-cu-Apă, din plasa Jiului, jud. Gorj, și pe partea dreaptă a acestui rîu. Merge spre S.-V. până intră în comuna Negomirul, din județul Mehedinți. Este acoperit cu pădure.
- Cuca-Mică, *hliză* de moșie a Statului, numită și Mavromol, de 60 hect., în comuna Cuca, pl. Siretului, jud. Covurluiă. Se arendează cu 700 lei anual.
- Cuca-'Naltă, *deal*, în com. Moi, din plasa Jiului, jud. Gorj, și în partea stîngă a acestui rîu. Incepe din hotarul comunei Rovinari, merge paralel cu vatra satului Moi și se termină în hotarul comunei Vlădueni.
- Cucești, *sat*, face parte din comuna rurală Cîrstănești, plasa Horezul, jud. Vîlcea.
- Cucești, *moșie* a statului, pendinte de M-rea Arnota, jud. Vîlcea, care, pe periodul 1889—94, s'a arendat cu 190 lei anual.
- Cucești, *pădure* a statului, în întindere de 62 hect., situată în comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea și care e formată din trupurile Penca (30 hect.) și Bănicești (32 hect.).
- Cucești, *poiană* întinsă, comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.
- Cuchinișul, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Brusturoasa; formează trup cu satul Brusturoasa; este situat pe malul stîng al Trotușului, la confluența acestuia cu Cuchinișul; are cariere de piatră.
- Cuchinișul, *vîrf de deal*, jud. Bacău, pl. Muntelui, comuna Brusturoasa, pe teritoriul sat. Brusturoasa, făcînd parte din șira Muncelului.
- Cuchinișul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Muntelui, com. Brustureasa. Izvoarele din muntele Ciudomir și curge spre S., vărsîndu-se d'a stînga în Trotușul, la satul Cuchinișul, după ce se încarcă cu pîrîiașele Corbului și Ursului.
- Cuci, *sat*, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Bozieni, pe pîriul Bozianca, spre S.-E. de satul Bozieni. Are o populație de 91 familii, sau 413 suflete, cari locuiesc în 84 case. Știu carte 8 persoane. Sunt 107 contribuabili. Are o biserică de zid. Sunt 503 vite mari cornute.
- Cuci, *sat*, în jud. Vîlcea; face parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j. Are o populație de 146 locuitori (75 bărbați și 71 femei). Cade la N. comunei, între rîul Geamăna și gîrla Giminea, pe Dealul-lui-Dinu. Are o biserică, cu hramul Sf.
- Dumitru, rezidită din temelie, la anul 1848, de enoriași. Copii în vîrstă de școală sunt 22 (14 băieți și 8 fete).
- Cuci-cu-Steașagul-Furat, *deal*, în jud. Gorj, la E. com. Prigoria, pl. Amaradia, care mai la vale de com. se numește Piscul Ungureanului și formează o parte din malul stîng al Calnicului. Acest nume îl poartă din anul 1866, prin împrejurarea că proprietarul, voind a hotărînici moșia, inginerul așezase în acest deal un jalon cu steag; locuitorii nemulțumiți au dat jalonul jos și l'au furat de mai multe ori.
- Cucilor (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Somova. Se desface din dealul Stîncă-Mare; se îndreaptă spre E., avînd o direcție generală de la V. spre E., brăzdînd partea estică a plășei și cea centrală a comunei; se întinde printre dealurile Stîncă-Mică și Pietrosul; trece prin satul Somova și, după un drum de 4 kil., se deschide în gîrla Somova, pe dreapta, lîngă satul Somova.
- Cucinie (Pîriul-), *afluent* al pîriului Puzdra, com. Broșteni, jud. Suceava.
- Cucioaia (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe muntele Cucioaia, pendinte de comuna Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova.
- Cuciuc-Hagi-Sîrti, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Enișenlia și Dobromir; e situat în partea sudică a plășei, cea nord-estică a comunei Dobromir și

cea vestică a comunei Enișenlia; se întinde printre văile Teche-Chioi-Ceair și Babuci-Culac, avînd o direcțiune generală de la S.-V. către N.-E.; are aproape 180 m. înălțime și este acoperit cu tufărișuri.

Cuciul, *poiană*, în jud. Mehedinți, com. rur. Ilovățul, plaiul Cerna.

Cuciulați, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Săcueni, pe malul stîng al pîrului Poarca, spre V. de satul Săcueni.

Are o populație de 6 familii, sau 28 locuitori, din cari 6 știu carte; locuiesc în 4 case; sunt 4 contribuabili.

Are 125 vite mari cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Cuciurul, *deal*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Cașinul, pe teritoriul satului Cașinul.

Cuciurul, *șiră de dealuri*, în jud. Bacău, plasa Troțușul, care de la Haloșul-Mare se îndreaptă spre E., pe malul stîng al pîrului Cașinul, despărțind comunele Bogdănești și Onești, de comunele Mănăstirea-Cașinul și Cașinul. Pe ambele sale costișe are vii și livezi.

Cuciurul, *pădure*, în jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Onești, proprietatea răzașilor din com. și căt. Filipești. Este compusă din fagi, carpeni, stejar și are o întindere de 57 hect.; e supusă regimului silvic.

Cuciurul, *pîrîiaș*, în jud. Bacău, plasa Troțușul. Izvorește de pe teritoriul com. Bogdănești, trece prin com. Cașinul și se varsă d'a dreapta în Troțușul, după ce s'a încărcat cu apele pîrîiașului Bărăcia.

Cuciurului (Piscul-), *vîrf de deal*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Onești, în culmea cu același nume.

Cucoana-Elena, *deal*, în județul R.-Sărat, pl. Rîmnicul, com. Valea-Sălciei, numit ast-fel de la o proprietăreasă. Se întinde în partea de V. a comunei. E acoperit cu verdeață.

Cucoana-Ilinca, *vie izolată*, jud. Brăila, în partea de S. a com. Cazasul, în hotarul dintre comunele Cazasul și Nazîrul, la 1½ kil. de Cazasul spre S.-V.

Cucoana-Maria, alt nume al *moșiei* Slobozia-Movilă, jud. Covurlui, com. Tulucești, plasa Siretul.

Cucoanei (Dealul-), *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Cucoanei (Iazul-), *iaz*, în jud. Botoșani, com. Băbicieni, plasa Ștefănești.

Cucoanei (Rîul-), *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Troțușul, com. Căiuțul. Se varsă d'a dreapta în Căiuțul-Mare.

Cucoara, *pîrîu*, izvorește de sub dealul Bordea, străbate teritoriul com. Bodești, pl. Mijlocul, jud. Vaslui, curge de la N. spre S. și se varsă în pîrîul Rebricea, mai în jos de tîrgul Rațoșul-Iepureanul.

Cucoiul, *sat*, cu 300 sufl., jud. Argeș, pl. Lovișteea; face parte din com. rur. Titești-Bratovoști. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cucoreni, *com. rur.*, în partea

de V. a plășei Tîrgul, jud. Botoșani, formată din satele: Cătămărești, Cervicești, Cucoreni și Ipotești.

Teritoriul comunei e deluros și acoperit parte cu pădure. Comuna are o suprafață de 6118 hect., din cari 1887 hect. este pădure și o populație de 568 fam., sau 2236 suflete.

Intinderea locurilor cultivate e de 3762 hect.

Numărul vitelor e de 1011 boi și vaci, 223 cai, 3235 oi, 4 capre și 221 porci.

Are 8 iazuri, din care unele cu mult pește; 5 mori de apă și 1 de aburi.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșani-Verești și de șoscaua națională Botoșani-Dorohoi.

Prin această comună, în vechime, trecea un drum mare de la Botoșani la Suceava, numit Șleahul-Sucevei.

Budgetul comunei are la veniturile 12653 lei și la cheltuielile 9588 lei, 50 bani.

Sunt 4 biserici, deservite de 3 preoți și 6 cîntăreți; 2 școli mixte, conduse de 2 învățători și frecventate de 66 băieți și 4 fete.

Copii în etate de școală: 100 băieți și 95 fete.

Cucoreni, *sat*, în centrul comunei Cucoreni, jud. Botoșani, pl. Tîrgul. Are o suprafață de 2492 hect. și o populație de 177 familii, sau 774 suflete.

Aici este reședința primăriei com. Cucoreni, are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și 1 școală mixtă, condusă de 1 învățător plătit de stat și 32 școlari.

Pe moșie sunt 616 hect. pădure; are 3 iazuri, 2 mori de apă pe pîrîul Sicna și o moară de aburi.

Numărul vitelor e de 1744 : 308 boi și vaci, 42 cai, 1375 oi și 19 porci. Este în sat o cârciumă și 3 meseriași.

Satul Cucoreni este foarte vechiu. Legenda spune că este format din alte 3 sate, care au existat pe moșia Cucoreni și a-nume:

Seliștia (poate vechii Cucoreni) Văleni și Tănăsești.

Prin Cucoreni, în vechime, trecea vechiul drum de la Botoșani la Suceava.

Pe la Cucoreni au trecut codrul spre Suceava Ungurii cu Petki Iștvan, cari veniseră în ajutor lui Gheorghiu Ștefan, contra Cazacilor lui Vasile Lupu.

Cucoșeni, deal, jud. Suceava, din care izvorește pîr. cu acest nume.

Cucoșeni, mic afluent al pîrîului Mediasca, jud. Suceava; udă satul Negotești.

Cucoși, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzești, pe Pîrîul-Butnăreștilor, spre S.-E. de satul Butnărești și alături cu el. Are 45 capi de familie, 29 contrib., 168 loc. și 47 case. Sunt 83 vite mari cornute. Acest sat ținea mai înainte de com. Trifești, dar s'a deslipit de la acesta și s'a alipit de comuna Bogzești pentru apropiere. Se numea mai înainte și Uncești.

Cucoșul, izvor cu pîrîu, județul Tecuci. Ese din rîpa cu același nume și se varsă în partea dreaptă a pîrîului Zeletinul, în raionul com. Valea-Rea.

Cucoșului (Rîpa-), rîpă, jud. Tecuci, com. Valea-Rea. E situată la N. satului Galbeni.

Cucova, com. rur., în jud. Putna, pl. Răcăciuni.

Comuna Cucova este situată pe pîrîul cu același nume, la o depărtare de 5 minute de com. Valea-Seacă, avînd casele aproape, în apa Siretului.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturii e de 20 kil., iar de capitala județului de 64 kilom.

Marginile acestei comune sunt: la N. com. Scurta, la S. com. Valea-Seacă, la S.-E. com. Mîndrișca, la E. Siretul, care o desparte de jud. Tecuci, iar la V. jud. Bacău.

Populațiunea comunei, după cel din urmă recensămînt e de 177 capi de fam., sau 658 suflete (344 bărbați și 314 femei). Această populațiune se împărțea ast-fel: 283 neînsurați, (161 bărbați și 122 femei), 332 însurați și 43 văduvi (17 bărbați și 26 femei); 656 Romîni și 2 Ruși; 600 ortodoxi și 58 mozaici; 139 agricultori, 5 meseriași, 6 comercianți, 8 avînd profesii libere și 7 servitori.

Știu carte 58 persoane (54 bărbați și 4 femei).

Numărul caselor de locuit e de 177.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea.

Copii cu vîrstă de școală sunt 90 (43 băieți și 47 fete), din cari 5 (4 băieți și 1 fată) urmează la școala din Coțofănești.

Sunt 176 contribuabili.

Budgetul comunei pe anul financiar 1893—94 a fost la veniturii de 1978 lei, 80 bani și la cheltuelii de 1968 lei, 76 bani.

Locuitorii posedă: 30 pluguri de lemn, 28 de fier, 58 scari-ficătoare, 10 grape de fier, 1 tăvălug și 1 trior.

Vite sunt 690, din care 120 boi, 140 vaci, 50 cai, 200 oi, 40 capre și 140 porci.

Locuitorii posedă și 161 stupi cu albine.

În comună sunt: 1 băcan, 4 fierari, 1 lemnar, 4 manufacturi, 1 cizmar, 4 fabricanți de rachiu și 1 cârciumar.

În apropiere de comună trece șoseaua națională Focșani-Pășcani-Iași și calea ferată ce are aceeași direcțiune.

Cucova, cătun, în comuna cu același nume, jud. Putna.

Este situat la 5 minute depărtare de Valea-Seacă și avînd casele aproape până în Siret.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea. Copii cu vîrstă de școală sunt 90 (43 băieți și 47 fete), din cari urmează 5 (4 băieți și 1 fată), la școala din Coțofănești.

Cucova, sat, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Scheea, spre E. de satul Scheea și la o depărtare de 5 kil. de el. Are 145 capi de fam., 128 contrib. și 688 loc., din cari 13 știu carte și 180 case. (Această populație este socotită împreună cu cea a satului Fărcășeni). Populația este romînă. Cucova forma, mai înainte, cu satul Fărcășeni, o comună numită com. Fărcășeni.

Cucova, parohie, în comuna cu același nume, jud. Putna, plasa Răcăciuni. E formată din o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cucova.

Cucova, pîrîu, format pe teritoriul com. Cucova, pl. Răcăciuni, jud. Putna; se varsă în pîrîul Valea-Seacă, după ce udă comuna Cucova.

Cucova, iezor, jud. Brăila. E situat în ostrovul Popa. Se unește cu Dunărea-Vapoarelor prin privalul Chiriac. Este la Sud de iezorul Popa.

Cucuești, *numire* ce purta mai înainte *satul* Căuești, jud. Tutova.

Cucuiata, *culme*, în com. și căt. Grăjdana, jud. Buzău, pe vârful căreia se vede încă o vechie biserică în ruine. Tradiția o atribuie Doamnei Neaga, adăugînd că în jurul acestei biserici ar fi fost un arest pentru deținuții politici, apoi pentru criminali, de unde e probabil că a rămas proverbul: «Pune-te-ași la Cucuiata».

Cucuietul, *șir de dealuri*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., situată în partea de S. a comunei Milești și a cărei zare desparte această comună de secția Horgești, din com. Gioseni. Pe plaiul acestui deal se află pămînturi foarte productive în cereale, în spre com. Gioseni.

Cucuietului (Valea-), *vale*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, formată de munții Drăcoia și Bălălăul.

Cucuieti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 4 cătune: Căzănești, Cucuieti, Valea-Fetei și Vinești.

Este situată pe valea și coastele gîrlei Cungrea-Mică, aproape de vărsarea ei în riul Olt, la 21 kil. departe de capitala județului și la 20 kil. de a plășei. Are o populațiune de 852 locuitori, în care intră și 9 fam. de Țigani. Sunt 216 capi de fam.; 180 contrib.; 206 case.

În comună e o singură biserică, situată în căt. Căzănești, rezidită pe ruinele unei alte biserici, la anul 1881; e deservită de un singur preot.

Pe lângă agricultură, 8 locuitori se ocupă cu dulgheria, 2 cu tîmplăria și 2 cu olăria. Ei

desfac produsul muncii lor la Slatina.

157 locuitori s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile statului Căzănești și Brîncoveanca și pe a răposatului C. I. Deleanu, cînd li s'au dat 498 hect. Ei au 33 cai și epe, 400 boi, 69 vaci, 82 capre, 1750 oi și 160 porci.

În raionul comunei, pe riul Olt, sunt două mori de măcinat și o luntre pentru trecerea Oltului.

Școala se frecventă de 35 copii (34 băieți și 1 fată), din numărul de 129 copii (80 băieți și 49 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuiește anual 1242 lei. Știu carte 28 bărbați și 2 femei, de și școala funcționează aci de pe la 1833.

Comerțul se face de 6 circuiumari.

Veniturile comunei se urcă la 2663 lei, 66 bani și cheltuelile la suma de 2663 lei, 66 bani.

Șoseaua județeană ce pleacă din Slatina spre N., paralel cu riul Oltul, trece prin această comună, înlesnind comunicația între comunele Dumitrești și Comănița.

Două dealuri, între care este închisă gîrla, acoperite cu păduri, numite Muchea-Cornetului și Muchea-Corbului, brăzdează comuna. Pe parte din ele se cultivă cereale.

Riul Oltul udă comuna, de la N.-V. spre S.-E. și Cungrea-Mică de la E. spre V. Mai sunt vâlcelele Leul-Mare și Leul-Mic, Valea-Fetei și Valea-Caselor.

Se mărginește cu comunele Ibănești, Bădești, Comănița, Dumitrești și riul Oltul.

Comuna fiind prea răspîdită, la 1837 s'a dat ordin de la Domnie ca toate casele să se adune la un loc și să se formeze ulițe regulate, ceea-ce s'a

și făcut mai mult cu forța, surpîndu-se casele și bordeele ce erau vîrite prin găuri și păduri.

În apropiere de comună se văd ruinele unui vechiu schit de călugări, dărîmat de riul Olt. S'a zidit în urmă o altă biserică în cătunul Schitul-Deleni, unde se află o piatra mare cu o vechie inscripțiune.

Cucuieti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrgul, situată pe partea dreaptă a riului Vedea.

Se învecinește la N. cu căt. Știrbeți, de la com. Didești; la S., cu com. Papa; la V., cu teritoriul com. Bălțați dincoace de riul Vedea și la E., cu căt. Muți, din com. Drăgșenei.

Se compune din trei cătune: Cucuieti-d.-s. (reședința), Cucuieti-d.-j. (Cucuieti-Moșteni) și Ciocul.

Cucuieti-d.-s. și Moșteni sunt așezați de-asupra dealului numit al-Cucuietilor, pe malul stîng al Vedei și căt. Ciocul este așezat în vale, mai spre V., ca la 2½ kil. depărtare, pe malul drept al Vedei.

Locuitori împroprietăriți în 1864, sunt în număr de 91: 68 pe moșia Cucuietilor, pe 185 hect. și 23 în căt. Ciocul, pe 80 hect.

Are o populație de 140 familii, sau 1200 suflete.

Sunt 133 contribuabili.

Numărul vitelor este de 857 capete, din cari: 212 vite mari cornute, 51 cai, 3 măgari și 857 vite mici.

Budgetul comunei este de lei 3345, bani 27 la venituri și de lei 3336, bani 71 la cheltueli.

Are o școală, condusă de un învățător și frecventată de 30 elevi și 20 eleve; o biserică, în căt. Cucuieti, deservită

de 2 cîntăreți; în cât. Ciocul este și o moară cu aburi.

Prin cât. Ciocul trece calea județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, din care, dincolo de podul de la cât. Știrbeți, începe o ramificațiune care duce tot la com. Cucuieți. Tot prin șosele vecinale se leagă și cu comuna Papa. Din dreptul cătunului Ciocul, din șoseaua județeană, pleacă o ramură de drum vecinal spre com. Bălțați, care pune în legătură acest cătun cu comunele Bălțați, Neaga, Văleni și alte com. din jud. Olt.

Cucuieți sau Cucuieți-Solonțului, sat, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul. E așezat pe pîriul cu același nume, pe un tărîm avut în piatră de var și în argilă, din care se fabrică oale de pămînt, la o depărtare de 5400 m. de satul Solonțul.

Are o biserică ortodoxă, zidită la 1749 de locuitorii, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Sunt 4 cîrciumi.

Are o populație de 177 familii, sau 632 suflete.

Vite sunt: 18 cai, 392 vite mari cornute, 124 porci și 7 capre.

Cucuieți sau Cucuieți-Dofteni, sat, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Doftena, situat pe pîriul cu același nume și între munții Drăcoia și Bălălăul, la o depărtare de 600 m. de satul Doftena.

Este aci o biserică ortodoxă, zidită la 1845 de Andrei Tudoran, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o cîrciumă.

Are o populație de 116 familii, sau 456 suflete.

Vite sunt: 19 cai, 372 vite mari cornute, 106 porci și 103 capre.

Cucuieți, sat, în jud. Olt; face parte din com. rur. cu același nume, din pl. Oltul-d.-j.

Cucuieți, cătun, în jud. Putna, com. Irești, pl. Gîrlele. Este situat pe malul Putnei.

Are o populație de 230 suflete, aproape toți locuitorii răzași, cari locuiesc în 65 case; o biserică filială, cu hramul Sfinții-Voevozi, care ține de parohia Șerbești.

Copii în vîrstă de școală sunt 23 (18 băieți și 5 fete), din cari 3 băieți urmează la școală.

Cucuieți sau Cucuieți-de-sub-Măgură, cătun, în jud. Putna, com. Găgești, pl. Gîrlele.

Are o populație de 112 suflete, cari locuiesc în 33 case; o biserică filială, cu hramul Sfinții Trei-Ierarhi, care ține de parohia Pietroasa.

Copii în vîrstă de școală sunt 12 (7 băieți și 5 fete), din cari 5 băieți urmează la școală.

Cucuieți, deal, în jud. Olt, raionul com. Cucuieți, pl. Oltul-d.-j., pe care se cultivă 2 hect. vie.

Cucuieți, deal, în jud. Tecuciu, în partea de N. a com. Buciumeni, pl. Nicorești, din sus de schitul Buciumeni, acoperit cu pădure și avînd o înălțime de 230 metri deasupra nivelului Siretului.

Cucuieți, moșie, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul.

Cucuieți, moșie, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, aparținînd mai multor proprietari.

Cucuieți sau Cucuieți-de-sub-Măgură, trup de pădure, în jud. Putna, pe teritoriul comu-

nei cu același nume; face parte din moșia Găgești; întinderea ei împreună cu trupurile: Bărleanca, Șătrăreasca, Făgetul, Scoghioreni și Dumbrăveneașca, este de 2800 hect.

Cucuieți, pădure, a statului, în jud. Ilfov; are o întindere de 300 hect., este pendinte, de com. Cucuieți-Plătărești, plasa Dîmbovița.

Cucuieți, pîriș, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Doftena; izvorește din Poiana-Cîrlanului și după ce udă satul Cucuieți, se varsă d'a stînga în riul Trotușul.

Cucuieți, pîriș, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, care udă satul Cucuieți și se varsă d'a dreapta în Tazlăul-Mare. Acest pîriș izvorește din locul numit Ciocîrlanul și curge de la S.-V. spre N.-E.

Cucuieți-Frumușani, moșie, a statului, în jud. Ilfov, pendinte de Mitropolie, și care s'a arendat pe periodul 1886—96, cu 30000 lei anual, împreună cu o moară de la Cucuieți, vatra și cîrciuma.

Cucuieți-Moara, sat, jud. Dîmbovița, pl. Dîmbovița; face parte din com. rur. Cucuieți-Plătărești. Este situat la S., de Plătărești, între riul Dîmbovița și Valea-Grecilor. La S.; riul Dîmbovița formează o insulă acoperită de richită și salcie.

Se întinde pe o suprafață de 1080 hect. cu o populație de 205 suflete.

Locuitorii au numai 50 hect.; restul e proprietatea statului.

Are 2 mori cu apă, 3 mașini de treerat cu aburi, 1 pod stătător.

Comerțul se face de 1 hangiu.

S'au stabilit în sat 4 străini.

Numărul vitelor mari e de 166 și al celor mici de 53.

Rîul Dîmbovița inundă cîtunul în timp de ploii mari și atunci locuitorii sunt nevoiți a-și apăra căminurile pînă se scurge apa la matca sa.

În sat e o movilă, căreia în trecut îi zicea Cucui. Această movilă datează din timpuri foarte vechi. Asupra formării ei se dau două păreri: sau că a făcut parte din dealul drept al Dîmboviței și din cauza deselor vărsări ale apei și-a mutat matca și a izolat-o în mijlocul luncii sau că este vr'o movilă făcută de vechii locuitori și în care îngropău pe morții lor.

Cucuieti-Plătărești, com. rur., jud. Ilfov, plasa Dîmbovița, situată spre E. de București, la întîlnirea văii Pasărea cu rîul Dîmbovița, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Cucuieti - Sudiți, Cucuieti - Moara, Plătărești, Podul-Pitarului, Progresul și Renașterea, cu o populație de 2610 locuitori, cari locuiesc în 590 case.

Suprafața totală a comunei e de 6101 hect.

Statul și însurăteii, după moșiile Progresul și Renașterea, au 3170 hect. și locuitorii celorlalte cîtune au 2931 hect. Se cultivă din ele 2732 hect. (440 pădure). Locuitorii cultivă 2833 hect. (100 izlaz).

În comună sunt 3 biserici (la Cucuieti-Sudiți, Plătărești și Podul-Pitarului), 4 școli mixte, 2 mori cu abur, 4 mașini de treerat, 6 heleștaie, 2 poduri.

Comuna numără 450 contrib., cu un buget de 8353 lei la veniturii și de 8240 lei la chel-

tuell. În anul 1885 erau 473 contribuabili.

Dintre locuitorii, 554 sunt plugari, 74 au diferite profesii.

Arătura se face cu 284 pluguri: 200 cu boi și 84 cu cai. Locuitorii au 408 care și căruțe: 203 cu boi și 205 cu cai. Comerțul se face de 10 circumar și 3 hangii.

Numărul vitelor mari e de 2117 (886 cai și epe, 621 boi, 427 vaci și viței, 48 tauri, 32 bivoli, 103 bivolițe) și al celor mici de 4078 (66 capre, 420 porci, 3592 oi). Locuitorii împrietăriți sunt 338 și neîmprietăriți 303.

S'au stabilit în comună 4 străini.

În partea de V. a acestei comune, este un deal, care începe cu Dealul-Spirei și al Filaretului și continuă spre S. pînă la com. Gruicul, unde dispăre în valea cea mai mare a Argeșului. Acest deal, în diferitele sale poziții, este acoperit parte cu vii, parte cu păduri, iar parte este semănat de țărani cu diferite cereale. Așa, de pildă, în apropiere de București, este acoperit cu vii; mai ales dealul Filaretului ce trece pe lângă Văcărești, pînă aproape de Popești-Conduratu, nu este acoperit de cît cu viță. Pe sub poalele acestui deal se întinde și o vale care se numește Lunca. Această luncă începe de la același punct cu dealul sus arătat și se termină tot cu același punct adică cu com. Gruicul, unde intră și dispăre în lunca cea mare a Argeșului. Pe lângă București, această luncă este cultivată cu zarzavaturii; pe lângă Leordeni și Bobești este acoperită cu vîrzării; în alte părți cu semănături, precum: porumb, mei, rapiță și alte cereale; iar

în alte părți este rezervată pentru trifoi și finețe.

Pe această mare luncă sunt și cîteva lacuri însemnate, precum: Ochiul-Boului, lângă Leordeni, Lacul cel mare de lângă Mărcinii, aproape de satul Manolache, lacul Lebediul dintre Podul-Pitarului și Cucuieti, lacul Vasilați; mai sunt alte stufuri fără nici o însemnătate care se găsesc tot pe această luncă.

Cucuieti-Sudiți, sat, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița; face parte din com. rur. Cucuieti - Plătărești. Este situat la S. de Plătărești, între rîul Dîmbovița și Valea Grecilor. La S., rîul Dîmbovița formează o insulă acoperită cu richită și salcie.

Se întinde pe o suprafață de 914 hect., din cari 580 aparțin statului și 334 hect. ale locuitorilor. Pe teritoriul satului e o pădure de 230 hect. Locuitorii cultivă tot terenul.

Populația lui e de 437 sufli.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecventată de 20 elevi și 6 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1930 lei. Localul s'a construit din fondurile județului, în anul 1886. Pe teritoriul satului este 1 heleșteu.

Comerțul se face de 2 circumar și 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 370 și al celor mici de 602.

Locuitorii săi nu plăteau bir și de aceea se numeau Sudiți. Ei sunt coloniști din Transilvania. Biserica din acest sat s'a clădit la anul 1842, adică vr'o 30 ani în urma înființării satului.

Cucuiova, vîrf de deal, din comuna rur. Crainici, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Cucuișul, *munte*, în com. Mălini, (1017.1), jud. Suceava.

Cucul, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., ține de com. rur. Ploștina.

Cucul, *pădure*, județul Ilfov, pe moșia Brănești, avînd diferite esențe de lemn, situată la S. de satul Brănești și în întindere de 150 hect. Această pădure este împrejmuită cu șanț, în care s'a făcut un dublu canton cu 4 camere și 2 săli, care servă de locuință garzilor pădurei și ca adăpost elevilor școlii de silvicultură, cari fac practică prin pădure.

Cucul, *vale*, în com. rur. Broșteni, plasa Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cuculeasa-Fundeni, *cătun*, al comunei Fundeni, jud. Buzău, cu 200 locuitori, cari locuiesc în 39 case. Are 3 sub-diviziuni: Fundeni-de-la-Drumul-Bogdanului, Capul-Moșiei și Hoinari.

Cuculescu, *sat*, face parte din com. rur. Stănești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 301 locuitori (154 bărbați, 147 femei). Cade în partea de N. a comunei, lângă riul Cerna. Aci e o biserică aproape în ruină. Anul fondării și ctitorii nu se cunosc. Copii în vîrstă de școală sunt 37 (22 băieți, și 15 fete).

Cuculia, *pisc*, la E. comunei Ne-

moiu, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Cuculia, *pisc*, la E. comunei Mateești, pl. Oltețul-d.-s., județul Vîlcea.

Cuculei, *deal*, în partea de N.-V. a satului Gîrceni, jud. Vaslui. Desparte com. Gîrceni de com. Băcești, din jud. Romanului; este acoperit de păduri.

Cuculești, *cătun*, al com. Mărunțișul, jud. Buzău, cu 60 locuitori și 25 case; are o importantă mină de păcură în exploatare.

Cuculețul, *colină*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., căt. Gornetul; are fineață și multe rupturi.

Cucului (Dealul-), *deal*, jud. Muscel, plaiul Dîmbovița. Constitue de la Păpușa, șirul despărțitor între apa Argeșului și Riul-Tîrgului împreună cu munții Grădișteanul, Găinațul-Mare și Mic, Dobriașul-Mare și Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Chicioara, Coasta - Mănăstirei - Nămăești, Dealul-Șelarilor și Dealul Mățăului.

Cucului (Dealul-), *deal*, pe care e așezat cătunul Tîrgul-Cucului, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Plăinești, în partea de E., a comunei.

Cucului (Fundul-), *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. O-

dobasca. Se desface din culmea Scorușului și brăzdează N. comunei; este acoperit cu pășuni.

Cucului (Piatra-), *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Pietroasa-d.-s. pe malul pîrîului Pietroasa.

Cucului (Poiana-), *loc izolat* și izlaz în jud. Buzău, com. Gura-Teghi, căt. Nemertea.

Cucului (Tîrgul-), *tîrguleț*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reședință al com. Plăinești, numit ast-fel de la Dealul-Cucului pe care e așezat, în partea de E. a com., pe riul Rîmna. Are o întindere de 12 hect., cu o populație de 260 fam., saū 870 sufl., din care 209 contribuabili; 300 știu carte; sunt 20 străini. Are o biserică, o școală de băieți și una de fete.

Cucului (Valea-), *moșie*, a statului, pendinte de M-rea Cotroceni, jud. Prahova, care pe periodul 1888—93 s'a arendat cu 3800 lei anual, în plus 480 lei plata de pădurari și confiniști.

Cucului (Valea-), *vale*, izvoarește din pădurile com. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova. Se varsă în riul Cricovul, tot în raionul comunei Hîrsa.

Cucului (Valea-), *vale*, se întinde la V. de satul Valea-Caselor, în jud. Vaslui, com. Lipova, pl. Racova.

